Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI
SAMOSATENSIS OPERA
OMNIA IN DVOS TOMOS DIVISA;

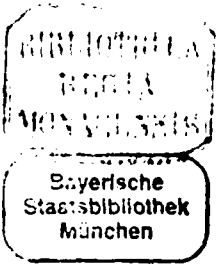
TOMVS I.

IOHANNES BENEDICTVS
Medicinæ Doctor, & in Salmuriensi Academia Regia linguæ Græcæ Professor,

Ex antiquis libris, locorúmque sensu emendauit: & Latinam versionem ita recognouit, vt maxima ex parte propriam fecerit.

Editio purissima, cum Indice locupletissimo.

SALMVRII,
Ex Typis PETRI PIEDEDII.
Anno M. DC. XIX.
Cum Priuilegio Regis.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

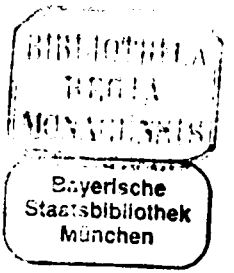
GENEROSO, ET ILLVSTRI HEROI

D. PHILIPPO MORNAYO, PLESSIACI MARLIANI DOMINO, BARONI DE LA FOREST, &c. Christianissimi Regis in sacro Consistorio Consiliario, Cataphractorum turmæ Ductori, Salmuriensis Vrbis & Ditionis Præsidi,

IOHANNES BENEDICTVS.

Vcubrationes meas in retexenda Luciani versionis parte maxima, vt illustrissimo nomini tuo consecrarem, PRAESES AM-
E, *duæ potissimùm causæ me im-
t. Vna quidem omnibus, qui hac
temia publicum munus sustinent;*

Bayerische
Staatsbibliothek
München

GENEROSO, ET ILLVSTRI HEROI

D. PHILIPPO MORNAYO, PLESSIACI MARLIANI DOMINO, BARONI DE LA FOREST, &c. Christianissimi Regis in sacro Consistorio Consiliario, Cataphractorum turmæ Ductori, Salmuriensis Vrbis & Ditionis Præsidi,

IOHANNES BENEDICTVS.

LVcubrationes meas in retexenda Luciani versionis parte maxima, vt illustrissimo nomini tuo consecrarem, PRAESES AMPLISSIME, duæ potissimùm causæ me impulerunt. Vna quidem omnibus, qui hac in Academia publicum munus sustinent;

communis. Cùm enim ea tuis auſpicijs, hoc in ſolo, propter te ſolum celebri, nata ſit, tuóque in literas, cùm humanas, tum præcipuè ſacras, ſummo ſtudio aucta & promota floreat: quinetiam vnumquemque noſtrûm Mecœnatis amantiſſimi beneuolentia complectaris, tibi in ſymbolum debiti honoris, etiam quantuloſcunque induſtriæ noſtræ labores conſentaneum eſt conſecrandos eſſe. Altera verò mihi peculiaris, illa priore multò grauior. Cùm enim aliquando ſummum illum virum, ſuíque temporis inter doctiſſimos lumen Iſaacum Caſaubonum rogaſſes, vt ſiquem Græcæ profeſſioni obeundæ idoneum noſſet, illum tibi jndicaret; Quo tempore meus frater, priuſquam aliquot Bartaſſij librorum metricam verſionem, luci exhiberet, veridicum illum tripodem conſuluit, eadem opera ejus in manus venerunt (quod probè ſcis) meæ juueniles (quas ipſemet, quæ tua eſt humanitas, inſpicere dignatus es) exercitationes in

vertendo Græcè Horatio, pari tum metro, tum numero carminum. Ex quo mei Græcis in literis profectus ſpecimine, cùm vix ex ephebis exceſſiſſem, elaborato, ΜΑΚΑΡΙΤΗΣ ille, concepta ſpe fore vt obeundæ huiuſmodi prouinciæ eſſem idoneus non rogatus, ſed vltro nomen meum tibi ſignificauit. Ilico literis quàm humaniſſimis me hinc remotiſſimum ad hoc munus inuitaſti. Quibus acceptis, obſtupui vtique, animíque dubius hæſi. Nam meę tenuitatis ſatis apud me conſcius, quid facerem, ſolicitè ambigebam. Qui dum πᾶς ὁ βλος in Medicina eſſem (cujus tantùm in gratiam Græca cum Latinis diligenter quotidie conjungebam) Græcarum literarum Profeſſionem non meditabar, tantum abeſt vt ambirem. Verùm vbi hæc cogitatio mentem occupaſſet, non ſine diuina prouidentia factum eſſe, vt tanti viri conſilio adductus me vocares: D.O. M. ope, tuáque humanitate fretus tuę inuitationi lubens obtemperaui, id quoq;

ratus, honori, qui alit artes, mihi cessurum si à viro suæ ætatis doctissimo commendatus apud Heroem singulari pietate in Deum, meritis in patriam ARTE ET MARTE insignibus spectatissimum præstabilium scriptorum monumentis immortalibus orbe toto celebratissimũ, ad spartam hanc me conferrem. In qua ex quo tuis auspicijs opellam colloco, quoties tuæ in me beneuolentiæ probandæ occasio sese obtulit, toties tuis beneficijs cumulatus redij Quare, non hoc consilio, vt tuorum erga me meritorum magnitudini vlla ex parte respõdeam: sed vt tibi grati animi testimonium exhibeam, hasce lucubrationum mearum, quantumuis tenues primitias, illustrissimo nomini tuo do, dico, consecro. Quas si benignis oculis intueri digneris, non modò liuidos inuidorum morsus deuitabunt: sed etiam istiusmodi apud candidos doctorum virorum animos, qui quandoque in re ardua cæspitanti facilè ignoscunt, æstimationem ob-

tinebunt, vt nunquam laboris exantlati me pœniteat. Itaque PRAESES AMPLISSIME, *vt ego offero tibi deuoto, ita tu æquo animo munusculum accipe quæso, futurũ syncerę obseruantię qua te colo, & dum spiritus hos reget artus, colere pergam,* πεμμέλιον *luculentum. Sic te Deus Nobilissimę tuę familię, & Reipub. Christianę incolumem diutissimè seruet. Sic vsque tua consilia pro florentissimi huius regni salute secundet vt quod abhinc decennio Magnus ille Henricus (quod me audire probè memini) elogium de te pronuntiauit,* Nullum *scilicet,* esse sibi ΠΟΛΙΤΙΚΩΤΕΡΟΝ Consiliarium, *reipsa in dies comprobetur. Salmurij. 7. Idus Augusti. Anno* 1619.

IOHANNIS BENEDICTI,

De hac sva Graeci Contextus, & Latinæ versionis Luciani recognitione, ad candidum & φιλέλλωνα Lectorem

Præfatio.

MIRVM tibi videri possit, Amice Lector, me post viginti celebria Doctorum virorum nomina, recognoscendis Luciani scriptis, & retextendæ maxima ex parte illorum in Latinam phrasim translationi manum admouisse: cùm verisimile sit eos viros, *sui temporis lumina*, Græcam linguam ita calluisse, vt probè intellectum authorem è Græcia in Latium pedè nunquam cæspitante, animo nunquam dormitante transtulerint: me verò, iamprimum hoc eruditionis specimine innotescentem, nihil melius præstare potuisse, quàm excellentes illi interpretes præstiterint: adeò vt huic cœpto plus audaciæ sit tribuendum, quàm veræ laudis rependendum. Ego sanè ingenuè agnosco cùm eruditionis meæ mediocritatem, tum egregiam virorum illorum præstantiam, quam neque suspicere, neque laudare satis possum: imò cui plurimum deberi syncerè confiteor. Sed, veluti non rarò accidit, vt etiam indoctiores doctiorum inuentis non contemnenda superstruant & addant: ita & mihi contigisse, ni fallor, iudicabis, vt via, editæ antehac metaphraseos beneficio, reserata, pleriſque in locis scopum authoris clariùs & meliùs attingam. Occasionem exhauriendi laboris istius obtulêre mihi selectiores & grauiores quidam authoris huius Dialogi, quos dum vtile dulci permixturus, publicè legebam, & singulas sententias ac voces diligenter expende-

bam, plerunque non placebat vetus interpretatio, quandoque etiam mendosa videbatur lectio, vnde fiebat vt non plenè, planéque satis locorum nonnullorum sensus caperetur. Idcirco Græcum contextum, vel ex collatione variorum & antiquorum codicum, vel ex proprio iudicio emendabam: & sicubi mentem authoris meliùs reddere poteram, id sobriè quidem, & moderatè faciebam. Postea mihi succurrit, siquidem diuersi diuersorum Dialogorum & Tractatuum erant interpretes, singulorum partem saltem aliquam attentè examinare: quò perspicerem an Græca Latinis apprimè responderent. Hinc variorum interpretum varia ingenia, & quàm alius alio fœlicior esset metaphrastes, intellexi. Vtque quod sentio, ingenuè pro innato mihi animi candore dicam; comperi Thomam Morum tam fœliciter officio metaphrastæ functum, sententias singulas ad verbum seruata latinitate pura reddendo, vt vix aliquid nactus sim, quod meliùs redderem: imò potiùs ipsum hac in mea recognitione imitari voluerim. Ad hanc laudem proximè accedit Erasmus Roterodamus: in quo quanquam plura quàm in illo immutanda iudicaui, pauca quidem illa sunt, si cum reliquis compares. Tertius est Iacobus Micyllus, Erasmo ferè æquiparandus hoc in negotio. Reliqui interpretes inter se ferme pares, tribus illis, me iudice, multum cedunt. At omnium infœlicissimus mihi visus est Vincentius Obsopœus: qui non solùm superflua verborum luxurie mentem authoris passim obscurat, sed etiam plerunque vel non capit, vel corrumpit. Atque is est qui tertiam ad minimum illius partem Latinè exarauit. Cuius interpretationis, quanquam retineo quicquid possum, tam obscura reliqui vestigia, vt hæc prorsus mea non immeritò dici possit: non secus atque [Asini] siue [Lucij] versio, quæ vsqueadeo misera priùs erat, vt suo nomini bene consuluerit vetus interpres, quum illud reticuit. Cæterùm hoc in cœpto sum versatus, non vt laudem magnis illis viris vllo pacto præripiam, præreptam in me transferam, ab istiusmodi vesana φιλοπμία tantum sum alienus, quantum virtus à vitio, ius ab iniuria distat. Hic animus, hoc consilium solummodo fuit, vt dum otio in aliquo negotio vti licebat, quod esset opis meæ (quæ quàm sit tenuis, agnosco) id in rem literariam conferrem. Velim igitur, Amice Lector, conatum hunc meum boni consulas, eóque sic fruaris, vt quod in eo

deſiderabis, humaniter toleres: &, ſi ſaltus aſperiſſimos ſuperaſſe non videbor, clementer condones. Nolim enim tam bene de me ſentire, vt contendam me tibi verſionem iſtiuſmodi exhibere, quæ omnis cenſuræ expers eſſe poſſit; quandoquidem ardua res eſt eadem elegantia, eademque feſtiuitate authorem hunc de Græca phraſi in Latinam transferre: ita proprius eſt vnicuique linguæ genius, & inexplicabilis venuſtas. Fortè autem obijciat aliquis mihi debuiſſe eos locos notare, quibus in primis emendandis operam impendi. Id vtique facere nolui duabus præcipuè de cauſis. Vna, quoniam commoda forma, in gratiam eorum qui libros hoſce ſecũ circunferre volent, editionẽ faciendã, & voluminum maiorem vel molem vel munerum vitandum putaui. Altera, quoniam confido eum qui veterem verſionem cum hac recognitione, & priùs excuſos Græcè codices cum noſtro conferet, nullo negotio vel ex ipſa ſermonis ſerie, & locorum ſenſu, noſtræ mutationis rationem deprehenſurum. Quamobrem duxi me ſatis in præſentia præſtiturum, ſi, quoad fieri poſſet, purum authorem, & verſionem antè vulgata commodiorem & fideliorem, cum Indice rerum operæ illo contentarum exhiberem. Nunc ſupereſſet vt aliqua commendatione Lucianum cohoneſtarem, niſi ſic, actum ab alijs multis, agerem. Et certè quid opus eſt vt poſt illos repetam eum eſſe Atticæ eloquentiæ exemplar ſyncerum, ſumma dicendi feſtiuitate, magna rerum varietate, magna ſcientia, multáque doctrina clarère? Hic ſi res ſerias tractat, ſit grauis: ſi iocoſas, feſtiuus: ſi præcipit, ſi monet, ſi mordet, eſt prudens, eſt lenis, eſt aſper: ſi orator cauſam agit, eſt facundus, acutus, ſolidus. Denique adeò fœcundo, flexiliſque valet ingenio, vt veluti Proteus omnes formas, veluti Chamæleon omnes orationis colores ſuſcipiat: varióque ſtyli penicillo varia argumenta explanet, dum in grauibus exurgit ſublimis, in tenuibus incedit humilis, in medijs inter vtrumque dicendi genus fertur medius: ſemper ſacrificat perſpicuitati: ſicubi lubet obſcuritatem affectare, dextrè id facit. Ex quibus conſtat nullum eſſe authorem, quo commodiùs vti poſſit, qui cunque Græcè diſcere ſtudebit. Hic, ſi locos rectè deligas, tyronibus eſt facilis, prouectioribus accommodus, Græca lingua iam plenè imbutis vtilis. Hinc florentiſſimis Europæ gymnaſijs commendatiſſimus, vt ex eõ

ſtudioſa iuuentus, tanquam ex fonte, purum Græciſmum hauriret: illíque aliorum, qui in ſcholis prælegi ſolent, authorum fabulis ſcatentium, amplus & planus eſſet commentarius: & ex varietate ſcriptorum πολυτρόπου hominis huius, apud quem nulla ferè res eſt, quæ non veniat in ſermonem, Græcè loquendi formularum flores decerperet. Quæ cùm citra controuerſiam ita ſint, omne punctum tulit Lucianus, qui vtile dulci miſcuit: dignus profectò quem omnis φιλόμουσος amet, quem alioqui impium vel pius non dedignetur, ſiquidem puris omnia pura, qui ceu Ponticæ apes, mel dulciſſimum ex amariſſimo abſinthio conficiunt. Age ergo quicunque ſeria, quicunque iocoſa quæris, hîc inuenies quod animum tuum quocunque tandem modo affectum refocillet, ſiue te domi hærentem, ſiue ruri verſantem, ſiue peregrè euntem, politiſſimi authoris lectione recreare cupies. Hic inter agrorum ſata læta, rerum omnis generis ſegetem tibi ſuppeditabit: in horto florido, rhetoricorum florum varias coronas nectet: in viridi & irriguo prato, perenni eloquentiæ ſcaturigine, & limpidis facundiæ riuis te recreabit Denique magno paruo-ue ſub lare degentem, moribus tuæ ſorti conuenientibus, nunc ſalſa dicacitate vitia mordendo, nunc merita laude virtutem extollendo, nunc recta præcipiendo, te informabit.

Index eorum quæ primo Tomo continentur.

De Somnio, ſeu Vita Luciani. p.1
Contra eum qui dixerat, Prometheus es in verbis. 13
Nigrinus, ſeu de moribus Philoſophi. 21
Iudicium Vocalium. 48
Timon, ſiue, Miſanthropos. 57
Alcyon, ſiue de Transformatione. 97
Prometheus, ſiue Caucaſus. 103

DEORVM DIALOGI.

Promethei, & Iouis. 120
Cupidinis, & Iouis. 121
Iouis, & Mercurij. 123
Iouis, & Ganymedis. 124
Iunonis, & Iouis. 129
Iunonis & Iouis. 131
Apollinis, & Vulcani. 135
Vulcani, & Iouis. 137
Neptuni, & Mercurij. 139

Mercurij, & Solis. 141
Veneris, & Lunæ. 143
Veneris,& Cupidinis. 145
Iouis,AEſculapij,& Herculis. 147
Mercurij,& Apollinis. 149
Mercurij, & Apollinis, 150
Iunonis,& Latonæ. 152
Apollinis,& Mercurij. 154
Iunonis,& Iouis. 156
Veneris,& Cupidinis. 158
Dearum Iudicium. 160
Martis,& Mercurij. 173
Panos,& Mercurij. 174
Apollinis,& Bacchi. 177
Mercurij,& Maiæ. 179
Iouis,& Solis. 181
Apollinis,& Mercurij. 184

DIALOGI MARINI.

Doridis,& Galateæ. 186
Cyclopis,& Neptuni. 189
Alphei,& Neptuni. 192
Menelai,& Protei. 193
Panopes,& Galenes, 175

Tritonis, Amymones, & Neptuni. 197
Noti, & Zephyri. 199
Neptuni, & Delphinum. 200
Neptuni, & Nereïdum. 202
Iridis, & Neptuni. 204
Xanthi, & Maris. 205
Doridis, & Thetidis. 206
Neptuni, & Enipëi. 208
Tritonis, & Nereïdum. 209
Zephyri, & Noti. 213

MORTVORVM DIALOGI.

Diogenis, & Pollucis. 217
Pluto, ſeu contra Menippum. 220
Menippi, Amphilochi, & Trophonij 222
Mercurij, & Charontis. 223
Plutonis, & Mercurij. 225
Terpſionis, & Plutonis. 227
Zenophantæ, & Callidemidæ. 230
Cnemonis, & Damnippi. 232
Simyli, & Polyſtrati. 233
Charontis, & Mercurij. 236
Cratetis, & Diogenis. 243

Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 246
Diogenis,& Alexandri. 252
Alexandri,& Philippi. 256
Achillis,& Antilochi. 259
Diogenis,& Herculis. 262
Menippi, & Tantali. 265
Menippi,& Mercurij, 266
Æaci,Proteſilai,Menelai, & Paridis,268
Menippi,& Æaci. 270
Menippi,& Cerberi, 274
Charontis,& Menippi, 275
Plutonis, & Proteſilai, 277
Diogenis,& Mauſoli, 279
Nereï,Therſitæ,& Menippi, 282
Menippi,& Chironis. 283
Diogenis,Antiſthenis,& Cratetis, 285
Menippi,& Tireſiæ, 291
Aiacis,& Agamemnonis 293
Minois,& Soſtrati. 295
Menippus, ſeu Necyomantia 297
Charon, ſeu Contemplantes 320
De Sacrificijs. 348

Vitarum

Vitarum Auctio. 359
Piſcator, ſiue Reuiuiſcentes. 383
Citaplus, ſiue Tyrannus 426
De ijs qui mercede conducti in diuitum familijs viuunt. 453
Apologia pro ijs qui mercede conducti ſeruiunt. 501
Pro eo quòd inter ſalutandum verbo lapſus fuerat. 516
Hermotimus, ſiue de Sectis. 528
Herodotus, vel Aëtio. 620
Zeuxis, vel Antiochus. 626
Harmonides. 637
Scytha, ſeu Hoſpes. 644
Quomodo hiſtoria conſcribēda ſit. 656
Hiſtorię Veræ liber primus. 707
Hiſtorię Veræ liber ſecundus. 744
Tyrannicida. 782
Abdicatus. 803
Phalaris primus. 836
Phalaris ſecundus. 850

Alexander, seu Pseudomantis, 857
De Saltatione, 906
Lexiphanes, 955
Eunuchus, seu Pamphilus 974
De Astrologia, 983
Demonactis Vita. 996
Amores. 1018

Sommaire du Priuilege.

PAr lettres patentes du Roy il eſt permis à M. IEAN BENOICT Docteur en Medecine, & Profeſſeur de la langue Grecque en l'Academie Royale de Saumur, de faire imprimer par tels IMPRIMEVRS que bon lui ſemblera les œuures de Lucian en langue Greque & Latine de nouueau par lui reueuës & corrigées, Icelles faire vendre, debiter, & diſtribuer, dedans & dehors le Royaume. Faiſant Sa Majeſté inhibitiõs & defenſes à tous Libraires IMPRIMEVRS, & autres marchands quelſconques de faire imprimer, vendre ni diſtribuer, ſous quelque pretexte, & en quelque façon, & maniere que ce ſoit leſdites œuures de Lucian ſelon qu'elles ont eſté reueües & corrigées par ledit Benoict ſans ſon congé & permiſſion, & ce pour l'eſpace de dix ans, à commencer du iour & date de l'impreſſion deſdits liures, ſur peine de confiſcation, & amende de quinze cens liures. Et outre ſa maieſté à voulu, qu'en inſerant vn bref extraict d'icelles Lettres, au commencemẽt ou à la fin deſdits liures, elles ſoyent tenues pour ſuffiſamment ſignifiées, à tous IMPRIMEVRS & Libraires, tout ainſi que ſi particulierement elles leur auoient eſté monſtrées & communiquées, comme appert par lesdites Lettres données à Tours le vingtieme iour de Iuillet mil ſix cens dix & neuf.

Par le Roy en ſon Conſeil.

DE LAIGEZ.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

Διάλογοι.

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGI.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΥΠΝΙΟΥ, ἢ ΒΙΟΣ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. DE SOMNIO, SEV vita Luciani.

ARGVMENTVM.

Occasio huius narrationis videtur sumpta esse ex 2. Xenophontis de dicto Socratis, vbi Prodicus Sophista eodem modo Herculi pueritiam egresso, narrat virtutem ac voluptatem apparuisse: & vtramque illum ad sese pertrahere contendisse. Consilium autem & scopus in fine ab ipso Luciano explicatur. Nam vt adolescentes prauis opinionibus deficientes, & ad deteriora animum applicantes, reuocaret, & ad literarum studia conuerteret, sermonem hunc ait à se institutum esse.

ΑΠΤΙ μὲν ἐπιπαύομαι εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τινὰ ἡλικίαν προσηκὼς ἀπὸ ὃ πατὴρ ἐσκοπεῖτο μὴ ἅμα φίλων ὄ, τι χρὴ διδάξασθαι μᾶλλον τοῖς πλείστοις ἔων ἔδοξε, πα-

NVPER cùm ineunte adolescentia in ludū literariū ire desissem, pater meus qua me arte instrueret, vnà cum amicis disputabat. Plerisque certè videbatur

δεία μὲν, καὶ πόνε πολλῦ, καὶ χρόνε μακρῦ, καὶ δαπάνης ὐ σμικρᾶς, καὶ τύχης δ' ἴσως λαμπρᾶς. τὸ δ' ἡμέτερον, μικρόν τι εἶναι, καὶ παρασκευήν τινα τῶν ἐπιτηδείων ἀπαιτῆν. εἰ δέ τινα τέχνην τῶν βαναύσων τύχοιμι μανθάνων, τὸ μὲν παρ' ὅτου ἐνδὺς ἂν αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀρκοῦντα παρὰ τῆς τέχνης, καὶ μηκέτι οἰκότητος εἶναι, πλείστου ὧν· ἵνα εἰς μακρὰν ἡβᾶν καὶ τὸν πατέρα εὐφραίνειν, ἀποφέρων ἀεὶ τὸ γιγνόμενον. Δευτέρας τῶν σκέψεως ἀρχὴ παρίσταται, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστα ἐκμαθεῖν, καὶ αὐθαιρεὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, καὶ παρέχειν ἔχουσα τὸν χρήσασθαι, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλα τοίνυν ἄλλῳ ἐπαινοῦντος, ὡς ἕκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ πατὴρ εἰς τὸ θεῖον ἀποβλέψας, παρῆν δὲ ὁ Δημήτριος θεῖος, ἄριστος ἁρμογλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος ἐν τοῖς μάλιστα εὐδοκιμοῦσι, "Δῆμος εἶπεν ἄλλα τέχνην ἐπιτρατῆν, σοῦ παρόντος. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δείξας ἐμοὶ, καὶ δὸς ἐκεῖνον παραλαβὼν λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι, καὶ πυθμενίσαι, καὶ ἁρμογλυφῆσαι δύνασθαι καὶ τοῦτο, Humanitas, & labore multo, & tempore longo, & sumptu non exiguo, fortuna denique splendida opus habere: nostras autem facultates cùm tenues esse, tum celere quoddam auxilium postulare. Quòd si mechanicam aliquam artem didicissem, fore primùm vt statim ab ipsa arte necessaria vitæ comparārem, nec ampliùs domi, etiam adhuc adolescens, paternis sumptibus viuerem: deinde vt non multò post patrem exhilararem, quum semper iustam mercedem referrem. Hinc secundæ consultationis caput est propositum, quænam ars optima, & ad discendum facillima, & libero homine digna esset: quæque minori sumptu egeret, quæstúmque continuum sufficeret. Proinde alio, vel ex sententia, vel ab experientia, aliam laudante; pater auunculum intuens (aderat enim is quoque statuarius optimus, sculpendo & poliendo marmore inter probatissimos artifices habitus) non fas est, inquit aliam artem, te præsente potiorem haberi. Quare hunc abduc, (me demonstrans) & acceptum doce lapides probè expolire, & coaptare, vt in statuarium præstantem euadat. Potest enim & hoc,

φύσιν μοι δοῦσα ἔχειν δεξιῶς. ἐτεκμαίρετο δὴ ταῖς ἐκ τοῦ κηροῦ παιδιαῖς· ὁπότε γὰρ ἀφελοίμην τὸν διδάσκαλον, ἀποξέων αὐτὸν κηροῦ, ἢ βοῦς, ἢ ἵππους, ἢ καὶ ἀνθρώπους αὐτὰ πλάττων, οἵους, ὡς ἐδόκουν τῷ πατρί. ἐφ' οἷς, παρὰ μὲν τῶν διδασκάλων, πληγὰς ἐλάμβανον. τότε δ' ἔπαινος εἰς πλὴν εὐφυΐαν καὶ ταῦτα ἦν. καὶ χρησὶς ἦν ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἐν βραχεῖ μαθήσομαι πλὴν τέχνην, ἀπ' ἐκείνης γε τῆς σκαπτικῆς. ἅμα τε δὴ ὑπῆρχε μοι εὐθὺς ἡμέρᾳ τέχνης ἀρχὰς. καὶ γὰρ παρεδεδόκει τῷ πάππῳ, μὰ τὸν Δί' ὃ σφόδρα τῷ πράγματι ἀχθόμενος. δοκεῖ μοι δὲ παιδιάν τινα καὶ ἀστρατηγὸν εὐθὺς ἔχειν, καὶ φεύγειν τὸν πλησιάσαντα ὑπὸ δείλης, εἰ φανοίμην δεής τι γλύφων, καὶ ἀγαλματία τινὰ μικρὰ κατασκευάζων ἐμαυτῷ τε, καὶ κείνοις, οἷς παρηρεσυμην. καὶ τοῦτο ἐκεῖνο καὶ συνήθης τοῖς ἡλικιώταις ἐγίγνετο. ἐγκωμία γάρ τινα μοι δοὺς ὁ θεῖος, ἐπήνεσέ μου πρέμνα καὶ δικέλλας πλακοῦς, ὡς μάψ κεκμηκώς, ἔπειτα τὸ κοινὸν, Ἀρχὴ δέ τοι ἥμισυ παντός. πλεονεκτεῖν ἔκατονταετοῦς ὠήθην.

natura vt ſcis, præditus fœlici, ac dextera. Conjiciebat hoc ex ludicris illis quæ ex cera conficiebam, quum dimiſſus á præceptoribus, vel boues, vel equos, vel etiam homines, rectè per Iouem vt patri videbar, abraſa cera effingebam: quorum cauſa plagas à præceptoribus accipiebã. Tunc autem his laudibus ad excitandam ingenij dexteritatem me proſequebantur: & ex illa ad fingendum propenſione, omnes ſpem bonam concipiebant, fore vt breui artem hanc addiſcerem. Simul igitur idonea videbatur dies auſpicandæ arti, & tradebar auunculo, rem per Iouem non iniquo admodum animo ferens. Quin mihi luſum quendam non inſuauem res ipſa videbatur habere, & ad nominis apud æquales illuſtrationem facturum eſſe, ſi & Deos ſculpere, & parua quædam ſimulachra, cum mihi, tum quibus vellem, adornare noſſe comperirem. Primum quod auſpicantibus fieri ſolebat. Celte data, tabulam in medio iacentem, leniter attingere iuſſit auunculus, tritum illud admonens, *Dimidium facti, qui cœpit, habet.* Cæterũm me duriùs præ imperitia percu-

ἀπειρίας, καταίγη μὴν ἡ πλάξ. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, σκυτάλιόν τινα κειμήλιον πλησίον λαβὼν, ἐπεφέρετο, καὶ δὲ περιεπλήκει με κατήρξατο. ὥστε δάκρυά μοι τὰ παρόντα τῆς τέχνης. ἀποδεξάμενος ὧν ἐκεῖθεν, ὅτι τὴν οἰκίαν ἀφικνοῦμαι, ζωωχὲς ἀνολολύζων, καὶ δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκόπλισσε. καὶ δηγοῦμαι τῷ σκυτάλῳ. καὶ τοὺς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὴν τινα ὠμότητα, παρθένος ὅπ ἐκεῖ φθόνῳ ταῦτα εἴρεσε, μὴ αὐτὸν ἐκβάλωμαι κατὰ τὴν τέχνην. ἀγανακτησάσης ἧς μητρὸς, καὶ πολλὰ τῷ ἀδελφῷ λοιδορησαμένης, ἐπεὶ νυὺξ ἐπῆλθε, κατέδαρθον ἔτι ἔνδακρυς, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην ἐνόων. Μέχει μὲν δὴ τούτων γελάσιμα, καὶ μειρακιώδη τὰ εἰρημένα. τὰ μὲν ταῦτα ἦν, ὡς ἔστι ξυγγνῶναι τοῖς ἀνδρὶ ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλικῶν ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ' Ὁμηρον εἴπω, Θεῖός μοι ξύμπνιον ἦλθεν ὄνειρος ἀμβρόσιόν δὲ διὰ νυκτὸς, ἐναργὴς ἅπαντες, ὥστε μηδὲν ἀπολειπεσθαι τῆς ἀληθείας. ἔστι γοῦν καὶ μετὰ τοσοῦτον χρόνον, τὰ τε ῥήματα μοι τῶν φανέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων ἔναυλος.

tiente, tabula rumpitur. Indignatus auunculus, acceptáque scutica quæ prope iacebat, nequaquam manſuerè, atque vt animum addenti conuenit, me initiauit: adeò vt lachrymæ artis proœmium mihi fuerint, Idcirco arrepta inde fuga domum repeto, continuóque eiulando, & lachrymis oculos opplendo, commemorabam ſcuticam, vibices oſtendebam, nimiámque illius crudelitatem accuſabam, addens hæc illum inuidia feciſſe, ne ſe in arte ſuperarem. Cùm ſtomachata, & multum fratri conuiciata fuiſſet mater, vbi nox ſuperuenit, lachrymoſus adhuc obdormiui, totámque noctem cogitabũdus decubui. Hactenus ridicula ſunt, & puerilia quæ diximus: quæ verò deinceps audietis, nequaquam contemnẽda ſunt, ô viri: ſed quæ auſcultandi percupidos auditores requirant. Nam vt ex Homero dicam. *Venére mihi diuina inſomnia nocte Alma*, ita euidentia, vt à veritate nihil diſtarent. Nunc etiam poſt tantum temporis interuallum, & viſorum ſpecies oculis inhæret, & auditorum vox auribus inſonat, tam

οὕτω σαφῶς πάντα ἦν. Δύο γυναῖκες λαβομέναι τῶν χερσῖν, εἷλκόν με πρὸς ἑαυτὴν ἑκατέρα μάλα βιαίως, καὶ καρτερῶς. μικροῦ γοῦν με διεσπάσαντο πρὸς ἀλλήλας φιλοτιμούμεναι. καὶ γὰρ ἡ μὲν εἶχε, καὶ ἐπεκράτει, καὶ παρὰμικρὸν ὅλον εἶχέ με. αὖτη δ' αὖ, αἰδὼς ἦεν τῆς ἑτέρας ἰσχύων. ἐβόων δὲ πρὸς ἀλλήλας ἑκατέρα· ἐμὸν, ὃς αὐτῆς ὄντα με κεκτῆσθαι βούλοιτο. ἡ δὲ, ὡς μᾶλλον τῶν ἀλλοτρίων αὐτὴ ποιοῖτο. ἦν δ' ἡ μὲν ἐργατικὴ, καὶ αὐδεῖσα, καὶ αὐχμηρὰ τὸν κόμον, τὰς χεῖρας πόλιον αὐαπλέως, λιζομένη τὸν λίθους, πάντα καταχέουσα, οἷος ἦν ὁ θεῖος ὀπτὴ ἔμοιγε τοὺς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ, μάλα εὐπρεπείστερος, καὶ τὸ σῶμα εὐφυὴς, καὶ κόσμιος τὸν αὐαβολήν. τέλος δ' οὖν, ἐφιᾶσι μοι διαίζειν ὁ πατὴρ βουλόμενος σωθῆναι αὐτῶν. ἡ ἑτέρα δ' ἡ σπλησθεῖσα ἑαυτὴν, καὶ ἀπορρώξασα ἤλεξεν. Ἐγὼ φίλε παῖ, ἑρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκείᾳ τέ σοι καὶ συγγενὴς ἔνδον. ὁ, τε γὰρ πάππος σου, εἰ πεῦσαι τοὔνομα τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὸν θεῖον ἀμφοτέρω. καὶ μάλα εὐδοκιμεῖτον ἡμᾶς. φιλοῦσι δὲ θεοὶ λιτὰν μὲν

plana fuerunt omnia. Duæ mulieres manibus prehensum, ad se vtraque valdè violenter ac potenter me trahebant: vnde parum abfuit quin me discerperent, inter se contendentes. Nam altera quidem superabat, & propemodum totum tenebat me: modò contrà ab altera tenebar. Tum in se inuicem clamabant ambæ, hæc quidem quòd suum vellet me possidere: illa verò quòd aliena nequicquam sibi vendicaret. Erat autem altera operaria, virilis, & squalida coma, callosis manibus, succincta veste, marmoreo puluere oppleta, qualis erat auunculus quum lapides poliebat. Altera facie venusta, habitu decoro, veste modesta, mundáque. Postremò autem permittunt meo iudicio vti earú conuersari malim. Et sic prior illa dura, & virilis locuta est. Ego, chare puer, Statuaria sum, quã heri discere cœpisti, tibi familiaris, & à parentibus congenita, Nam & auus tuus (aui materni nomẽ addens) fuit marmorarius, ambo præterea auunculi tui, & propter nos valdè claruerunt. Quod si velis tricis, aç

καὶ φλυαρίαν τῶν παρὰ ταύτης ἀπέχεσθαι, δίξασαι τὴν ἑτέραν, ἵνα δὲ καὶ σωφρονεῖν ἐμοὶ πρέπον μὴ θρέψαι γεννικῶς, καὶ τοὺς ὤμους ἕξεις καρτεροὺς, φθόνου δ' παντὸς ἀλλότριος ἔσῃ, καὶ οὐποτε ἄπει ἐπὶ τὴν ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς οἰκείους καταλιπών. ὧδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. μὴ μυσαχθῇς δὲ τὸ σώματος τὸ εὐτελὲς, μὴ δὲ τῆς ἐσθῆτος τὸ πταρές. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώμενος καὶ Φειδίας ἐκεῖνος, ἔδειξε τὸν Δία. καὶ Πολύκλειτος τὴν Ἥραν εἰργάσατο καὶ Μύρων ἐπηνέθη, καὶ Πραξιτέλης ἐθαυμάσθη. σεμνύονται γοῦν, ἤτοι μὴ τῶν θεῶν. εἰ δὲ τούτων εἷς γένοιο, πῶς μὴ κλεινὸς αὐτὸς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γένοιος; ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις. πείθεσθον δὲ ἀποφαίνεις καὶ τὴν πατρίδα. ταῦτα καὶ ἔτι τούτων πλείονα, διαπαίουσα, καὶ βαρβαρίζουσα, πάμπολλα εἶπεν ἡ τέχνη, μάλα δὲ σπουδῇ σωτηρίουσα, καὶ πείθειν με πειρωμένη. ἀλλ' οὐκέτι μέμνημαι. τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τὴν μνήμην διέφυγεν. ὅπου δ' ἓν ἐπαύσατο, ἄρχεται ἡ ἑτέρα ὧδέ πως. Ἐγὼ δὲ ὦ τέκνον, παιδεία

nugis circa quas ista versatur, alteram indicans, abstinere, me verò sequi, mecúmque degere: primùm generosè educaberis, & robustos humeros habebis, ab omni quoque inuidia alienus eris: nec patria, tuísque familiaribus vnquam relictis, in terras alienas abibis, neque ob orationem laudabũt te omnes. Neque verò corporis vilitatem, aut vestium sordiciẽ auerseris. Nam ab his initijs profectus etiã Phidias ille Iouem spectandũ exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricauit, Myron laudatus est, & Praxiteles in admiratione fuit: & hi quidem cum Dijs illis adorantur. Quòd si horum vnus euaderes, quomodo ipse apud omnes homines celebris non fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam omnibus spectabilem redderes. Hæc atque his etiam plura balbutiendo, & barbarè pronunciando, pleraque dixit Statuaria, summo studio omnia connectens, & me in suam sententiam adducere contendens. Sed plura non memini: maxima enim pars mihi excidit. Cæterùm vbi tandem finem fecit loquendi, altera in hunc fermè modum orditur. Ego verò, ô fili

εἰμὶ ἄν σωτῆρος σοι, καὶ γνωσίμη, εἰ καὶ μηδέπω εἰς τέλος μου πεπείρασαι. ἀλλὰ μὴν οὖν τὰ ἀγαθὰ πεφὴ λιθοξόος γενόμενος, αὐτὰ θεωρήκεις. εἰ δὲν γὰρ ὅτι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, καὶ τοῦτο τέλος ἄπαντων ἐλπίδα ἔχων πεφυρμένος. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὤν, ὀλίγα καὶ ἀφυῆ λαμβάνων, ταπεινὸς τῷ γνώμῳ, ἰσοτελὴς δὲ τῷ παρόντι. ὕτε φίλοις ὀνήσιμος, ὕτε ἐχθροῖς φοβερός, ὕτε τοῖς πολίταις ζηλωτός, ἀλλ' ἃ τὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τῶν ἐπὶ τὸ πολλοῦ δήμου εἷς, καὶ τὸν θεωροῦντα ὑποπτήσσων, καὶ τὸν λήγοντα διωκόμενον θεραπεύων, λαγὼς βίον ζῶν, καὶ τοῦ κρείττονος ἔμπαλιν ὤν. εἰ δὲ καὶ Φειδίας, ἢ Πολύκλειτος ἔφυσε, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξειργάσατο, τῷ μὲν τέχνῃ ἀπαντες ἐπαινέσονται, ὡς ὅτι δὲ ὅς τις τῶν ἰδόντων, εἰ νοῦν ἔχει, ἂν εὔξαιτ' ἂν σοὶ ὅμοιος γενέσθαι. ὅσος γὰρ αὖ ἦς, βαύσους, καὶ χειροτέχνης. καὶ ἀπὸ χειροβίοντος ἐπαίδευσε. ἰὼ δέ μοι πίθηκος, ἐγὼ μὲν σοὶ πολλὰ ὀπαδήσω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις θαυμαστὰς, καὶ λόγους αὐτῶν

Humanitas ſum, iam conſueta & nota tibi, tametſi nondum ad finem periculum mei feceris. Quanta vtique bona ſis adepturus ſi ſtatuarius euadas, illa modò expoſuit. Nihil enim aliud niſi operarius eris, corpore laborans, & in hoc totam vitæ ſpem poſitam habens, obſcurus ipſe degens, modicum & minimè generoſum quæſtum faciens, deiectus animo, tenuis reditibus, nec amicis in foro auxiliaris, nec inimicis formidabilis, nec ciuibus beatus prædicandus: ſed illud ſolùm videlicet opifex, & è vulgo vnus, præſtantiorem te ſemper formidãs, & dicendi peritum colens, leporis vitam viuens, potentioris denique lucrum exiſtens. Quod ſi etiam Phidias, vel Polycletus fias, & præclara multa opera edas, artem quidem laudabunt omnes, nemo tamen ex aſpicientibus, qui ſanæ ſit mentis, tibi ſimilis eſſe optarit. Qualis qualis enim fueris, nihil niſi mechanicus artifex, manibus operans, & ex iiſdem victum quæritans cenſeberis. At cõtrà, ſi mihi obſequaris, primùm tibi multa priſcorum virorum præclara opera, aſtáque admiratione digna oſtendam. Deinde & orationes

ἀπαγγέλλωσι, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν, ἔμπειρον ἀποφαίνουσα. καὶ τὴν ψυχήν, ὅπερ σοι κυριώτατόν ἐστι, κατακοσμήσω πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβείᾳ, φρονήσει, ἐπιεικείᾳ, συνέσει, καρτερίᾳ, τῇ τῶν καλῶν ἕρωτι, τῇ πρὸς τὰ συμφορώτατα ὁρμῇ. ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ τῆς ψυχῆς ἀληθὴς καὶ ἀληθῶς κόσμος. λήσει δέ σε ὅτι παλαιὸν ὑδὲν, ὅτι νεῶν ἡλικιῶν δέον, ἀλλὰ καὶ τὰ δέοντα προσόψει μετ' ἐμοῦ. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ τὰ τε θεῖα, τά τε ἀνθρώπινα, ἐκ εἰς μακρὰν σε διδάξομαι. καὶ ὁ νῦν πένης, ὁ τῶν δεινῶν, ὁ βαλανεύς ἀμός τις περὶ ἀγορὰν τοῖς κάτω τύχης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπιφθονος ἔσῃ, πρωτεύων, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις εὐδοκιμῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἡμῖν καὶ πλούτῳ προσέχοντων ἀποβλεπόμενος. ἐθέλοντα μὲν τοιούτων ἀμπεχόμενος, δείξασα δ' ἑαυτῆς, πάνυ ἂν λαμπρὰν ἐφορεῖν ἀρχῆς ἂν καὶ προεδρείας ἀξίαν μένος. καὶ που ἀποδημῆσαι συνέβη σοι ἐπὶ τὰ ἀλλοδαπῶν ἀγορὰς, ἐδ' ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτά σοι προεδήσω τὰ γνωρίσματα· ὥστε τῶν ὁρώντων ἐχεστιμαβεris. Et si aliquò peregrè proficiscaris, etiam in aliena terra non ignotus, nec obscurus eris. Talibus ego te ornamentis insignem reddam: vt te aspicientium

eorum exponendo, & omnium, vt ita dicam, expertum te reddendo, animũ, quæ tui pars est præcipua, multis ac præclaris ornamentis exornabo, Modestia scilicet, Iustitia, Pietate, Mãsuetudine, Æquitate, Prudentia, Fortitudine, Amore honesti, rerũ grauissimarũ Desiderio. Hæc enim sunt verè incorrupta animi ornamenta. Præterea neque quicquã ante actũ te latebit, néq; quod in præsentia est agendũ, sed illud multò ante mecum prospicies. Omnia in summa, quæcunque seu diuina sunt, seu humana, breui te docebo. Et qui nũc pauper es, istius nescio cuius filius, qui de adeò illiberali arte nescio quid consultas, haud multò post, omnibus insignis, & admirandus videberis, dum honoribus afficieris, laudibus eveheris, & rerum præstantissimarum gloria celebraberis, & ab iis qui genere, atque opibus antistant conspicieris: vestem quidé huiusmodi geres (ostendens suam, gerebat autem admodum splẽdidam) magistratu verò primóque consessu dignus exi-

ρας, ἢ πλησίον καθήσας, δείξει σε τῷ δακτύλῳ, ὅτος ἐκεῖνος λέγων. ὦ λίπα συβδὺς ἄξιον ἦ, καὶ τὸν φίλης, ἢ καὶ ἢ πάλιν ὅλίω καταλαμβάνῃ, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέ- A ψονται· ἐὰν τοῦ τι λέγων τύχῃς, κηλήσεις οἱ πολλοὶ ἀκούσονται, θαυμάζοντες, καὶ εὐδαιμονίζοντές σε λέγων τ ἢ θυγατρός, καὶ ἢ πατρὸς ἢ εὐπαιδίας. ὁ δὲ λέ- B γων ὡς ἆρα ἀθανάτοι γίγνονταί τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτό σοι πειράσω· καὶ γὰρ ἐγὼ αὐτὸς ἐκ τοῦ βίου ἀπέλθοιμι, ἅπαντα παύσας σωμῶν τῶν πεπαιδευμένων, καὶ ἀφεσο- C μένων τοῖς ἀεὶ εὖ. ὁρᾷς δ' Δημοσθένην ὁκοῖον, τίνος ἦν ὄντα, ἢ πλείστον ἐπόησας; ὁρᾷς δ' Αἰσχίνην, ὃς τυμπανιστρίας ὑὸς ἦν, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν δι' ἐμὲ Φίλιππος D ἐτρέφησεν; ὁ δὲ Σωκράτης, καὶ αὐτὸς γὰρ τῆς ἑρμογλυφικῆς ταύτης ἥκεις, ἐπεὶ δὲ τάχιστα συνῆκεν ὁ κριθοπώλους, καὶ δ' ἐκπεπύστους παρ' αὐτῆς, αὐτομόλησεν ὡς ἐμέ, E ἀκούσας ὡς παρὰ πάντων ἄριστος ἀνὴρ ὁ αὐτοὺς πλείκοντους, καὶ πύκτας ἀνδρας, καὶ ῥαψῳδοὺς λαμπρὰς, καὶ λόγους σεμνὸς, καὶ ἁβρὰ ἐνδύματα, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ αἰδῶ εἶδας,

vnusquisque proximè astãtem impellendo commonens, digito te demonstret, atque hic ille est, dicat. Iam siquid magni momenti, vel ad amicos, vel ad ciuitatem universam pertinebit, omnes in te oculos conuertent: tum siquid dixeris, plerique hiantes auscultabunt, admirantes & prædicantes te beatum ob dicendi vim, tuúmque patrem ob prolis fœlicitatem. Et quod aiunt, ex hominibus aliquos immortales reddi, hoc tibi conferam. Nam postquam ipse ex hac vita decesseris, nunquam desines conuersari doctis, & consuetudinem habere cum optimis quibusque. Demosthenem illum vides, cuius filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim. Vides & Æschinem, qui tympanistriæ filius erat, attamen propter me etiam Philippus rex illum coluit. Ipse quoque Socrates ab ista Statuaria educatus, simul atque meliora intellexit, illáque relicta ad me transfugit, audis vt nunc ab omnibus decantetur? At si reliqueris tãtos talésque viros, res adeò splendidas, orationes tam graues,, habitũ tam decorum, honorem, famam, laudem, primos consessus,

καὶ δύναμιν, καὶ ἀρχὰς, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις εὐδοκιμεῖν, καὶ τὸ ὑπὸ σωφρ. εὐδαιμονίζεσθαι, κτωνίον τε πρεπὲς ἐνδύσῃ, καὶ χλαῖναν δουλοπρεπῆ ἀναλήψῃ, καὶ μοχλία, καὶ γλυφεῖα, καὶ κοπίδας, καὶ κολαπτῆρας ἐν ταῖν χερσὶν ἕξεις, κάτω νεύων εἰς τὸ ἔργον· χαμαιπετὴς, καὶ χαμαίζηλος, καὶ πάντα τρόπον ταπεινός. ἀνακύψαι δ' οὐδέποτε, οὐδὲ ἀνδριῶσαι, οὐδὲ ἐλευθέριον οὐδὲν ὑπνοῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα ὅπως εὐρυθμα, καὶ εὐσχήμονα ἔσται σοι προνοῶν. ὅπως δ' αὐτὸς εὔρυθμος τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, οὐκέτι προφητικῶς, ἀλλ' ἀπιμώτερον ποιῶν σαυτὸν λίθου. Ταῦτα ἔτι λεγούσης αὐτῆς, ὑπερμείνας ἐγὼ τὸ τέλος τοῦ λόγου, ἀνασὰς ἀπεφηνάμην. καὶ ἦ ἄμορφον ἐκείνην, καὶ ἐργατικὴν ἀπολιπὼν, μετέβαινον πρὸς ἦ παιδείαν μάλα γενναίως. καὶ μάλιστα ἐπί μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν ἡ σευτάλη. καὶ ὅτι πλαγὰς ἐνθὺς ἐκ ὀλίγας ἀρχομένῳ μοι χθὲς ἐνέβαλετο. ἐκεῖ, ἀποφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει, καὶ τὼ χεῖρε συνεκρότει, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐνέτριε. τέλος δ', ὥσπερ ἦ Νιόβην ἀκούομεν, ἐπάγει, καὶ εἰς λίθον μετεβέβλητο. εἰ δὲ

potentiam, imperia, denique & illam, quam ex dicendo consequêris gloriam, & quate omnes ob prudentiam prædicabunt, fœlicitatem, sumiculam sordidam indues, habitúmque seruilem assúmes, vectes, cæla, celtes, scalpra præ manibus habebis, deorsum inclinatus in opus, humilis, humiliáque tentãs, omnibus denique modis abiectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberum múe cogitabis: sed tantùm prouidebis, vt opera tua suis numeris & decore absoluta reddantur; at vt ipse concinnus & ornatus incedas, minimè curabis, imò saxis ipsis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, surgens sententiam pronunciaui: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo transiui, eóque magis quia mihi venit in mentem scutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem auspicanti statim ab initio inflixit. Tum illa relicta primũ indignabatur, manúsque complodebat, ac dẽtibus infrendebat: tandem quemadmodum Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quòd

παράδοξα ἔπαθε, μὴ ἀπιστήσητε. θαυμαστὰ γὰρ οἱ ὀνειροι. ἡ ἑτέρα δὲ θεός με ἀπιδοῦσα, τοιαῦτ' ἐμοῦ ἀμελοῦς μαί σε ἔφη πῆσδε τῆς δικαιοσύνης, ὅτι καλῶς τῷδ' A δίκῳ ἐδίκασας. καὶ ἐλθὲ ἤδη, ἐπιβὰς τοῦτου τοῦ ὀχήματος, δείξασ' ὅ τι ὄχημα τοσοῦτον ἵππων πτῶν, τῷ Πηγάσῳ ἐοικότων, ὅπως ἰδῇς οἷα καὶ ἡλίκα μὴ ἀχολεσθησόμενοι, ἀγνοήσοις ἔμελλες. ἐπεὶ δ' ἀνῆλθον, ἡ μὲν, πλαῶσε, καὶ ὑπολιποῦσα. αὐτὸς δ' εἰς ὑψος ἐγὼ, ἐπισύρομαι ἀπὸ τῆς ἕω ἀρξάμενος ἄχει πρὸς ἑσπέραν, πόλεις, καὶ ἔθνη καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τεπτόλεμος ἀπασπείρων τὴν γῆν. οὐκέτι μέντοι μέμνημαι ὅ τι τὸ σπειρόμενον ἐκεῖνο ἐπὶ γῆν, τοῦτο μόνον, ὅτι D κάτωθεν ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἐπῄνουν, καὶ μετ' εὐφημίας κατ' ὄνομα ἐμὲ ἐκάλουν τὴν πάτριον, παρέπεμπον. δείξασα δέ μοι τὰ τοσαῦτα, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν ἐκείνοις, ὑπαναχθὲν αὖθις, ἐκεῖθεν τῷδ' αὐτῷ ἐδῆτα ἐκείνῳ ἐνδεδυκότα, ὃ ἔχων ἀφικόμην. ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκουν εὐπαρυφὸς τις ἐπανήκειν. καταλαβοῦσα οὖν καὶ τὸν πατέρα ἑστῶτα,

si incredibilia passa esse videtur, ne miremini: miranda enim sunt obiecta somniorum. Altera autem oculis in me conversis, proinde, inquit, iustitiam hanc tibi rependam quoniam causam hanc rectè iudicasti. Iam veni, currúmque hunc ascende (ostendebat currum qui ab alatis equis Pegaso similibus trahebatur) vt videas qualia & quanta ignoraturus fuisses, si me non secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in sublime sublatus, ab oriente incipiens, ad occidentem vsque contemplabar vrbes, gentes, & populos, qualis Triptolemus, in terram aliquid spargens. Verùm non amplius memini quid esset illud quod spargebam: nisi hoc solum quod homines me sursum aspicientes laudabant, & ad quoscunque volando perueneram, illi me cum fausta precatione deducebant. Porrò cùm mihi res tantas, & me laudantibus illis commonstrasset, iterum reduxit, non amplius illa veste indutum, in qua auolaueram: sed in eleganti cultu mihi videbar redire. Itaque patri, quem stantem,

καὶ πειράσοντα, ἐλλείπειν αὐτῷ
ἀκείνῳ τὴν ἐδῆτα, κἀμὲ, οἷος
ἥκοιμι. καί τι καὶ ἐπέμνησεν οἷα
μικροῦ δεῖν περὶ ἐμοῦ ἐβουλεύ-
σατο. ταῦτα μέμνημαι ἐδών, A
αὐτίκας ἔτι ὢν, ἐμοὶ δοκεῖ ἐπι-
παραχθεὶς ὑπὸ τῶν πλησίον
φόβου. μεταξὺ δὲ λέγοντος, Ἡρά-
κλεις ἔφη τις, ὡς μακρὸν τὸ ὄνειρ-
ον, καὶ δικανικόν. εἶτ' ἄλλος B
ἐπήκουσε, χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτι
μάκιστα εἰσὶν αἱ νύκτες· ἢ τάχα τε
πεπαίκασιν ἄνωρ ὁ Ἡρακλῆς καὶ
αὐτὸς ὅδε τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐ-
τῷ πληῆσαι ταῦτα πρὸς ἡμᾶς, C
καὶ μεμνῆσθαι παιδικῆς νυκτὸς,
καὶ ὀνείρων παλαιῶν, καὶ ἤδη γε-
γηρακότων; ἢ ἄλογος δέ τις ψυχολο-
γία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ἐπακο-
λουθίας τινὰς ἐπαίλφειν; ἢ ὦ φί-
λε· ἀλλὰ δὲ ὁ Ξενοφῶν ποτε διε- D
γούμενος τὸ ἐνύπνιον, ὡς ἐδόκει
αὐτῷ καὶ ἐν τῇ παρῳᾳ οἰκίᾳ, καὶ
τἄλλα. ἴσως δὲ ἐπέκειτο τῷ
ὄψει, ἀλλ' ὡς φυλαρεῖν ἔγνωκὼς F
αὐτὰ διεξῆλθε· καὶ ταῦτα ἐν τῷ πο-
λέμῳ, καὶ ἀπογνώσει πραγμάτων,
πανταχόθεν πολεμίων. ἀλλά
τι καὶ χρήσιμον εἶχεν ἡ διήγησις·

& me expectantem deprehenderat, veſtem illam, & me qualis venirem oſtendit, eúmque ſubmonuit, quũ parum abfuerit, quin minimè digna de me cum amicis ſtatuiſſet. Atque hæc quidem memini mihi viſa, puberem ætatem ingreſſo, & recenti plagarum metu, vt puto, perturbato. Sed interea dum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quiſpiam, quàm longum hoc ſomnium & iudiciale eſt. Alius deinde obloquens: Hyemale, inquit, eſt ſomnium, quoniam noctes ſunt longiſſimæ: aut fortè trinoctiale quemadmodum ipſe Hercules. Quid igitur illi in mentem venit nugari talia nobiſcum, mentionémque facere puerilis iſtius noctis, ſomniorúmque veterum, & ætate iam obſolœtorum: futilis eſt omnis frigida oratio. Numquid nos ſomniorum interpretes eſſe duxit? Nequaquam ô bone. Neque enim Xenophon hoc putauit, quũ olim exponeret ſomnium, quo pacto ipſi viſum fuerat in domo paterna, & deinceps. Noſtis enim vt viſionem ſuam, non vt coniectationem, neque quòd ita nugari ſtatuiſſet, narrauit, præſertim in bello & ſumma rerum deſperatione cõſtitutus, circumſtãtibus hoſtib⁹: ſed quòd vtilitatẽ quandã haberet illa narratio

καὶ τοίνυν κἀγὼ τοῦτον ὑμῖν διηγησάμενος ἐκείνου ἕνεκα, ὅπως εἰ πού σοι πρὸς τὰ βελτίω πρόπετες, καὶ παιδείας ἔχοντες. καὶ μάλιστα εἴ τις αὐτῶν ὑπὸ πενίας ἀθυμοκακεῖ, καὶ πρὸς τὰ χείρω ἀποκλίνῃ, φύσιν τε ἀγχίνουν διαφθείρων, ὑπερφιλοπονώτερον οἰόμενον ἐπακούειν τῶν μύθων, ἱκανὸν ἑαυτοῦ παράδειγμα ἐμὲ παρασκώμενος, ἐννοῶν οἷος μὴν ἦν, πρὸς τὰ κάλλιστα ὥρμησα, καὶ παιδείας ἐπεθύμησα, μηδὲν ἀποδειλιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν τότε, οὖσαν ἣ πρὸς ὑμᾶς ἐ-πικλύδην, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, οὐδὲν ἧττον ἢ λιθογλύφων ἀνθρώπων.

Proinde etiam ego somniũ hoc vobis expoſui, nimirũ, vt adoleſcentes ad meliora conuertantur, & literarum ſtudio teneantur: maximè ſiquis ipſorum præ inopia pęius de ſe ſtatuit, animúmque ad deteriora inclinat, ingenium nõ illiberale perdendo. Confirmabitur enim, ſat ſcio, talis quiſpiam, vbi ſermonem hunc audierit, me ſibi ſufficiẽs exemplum proponẽdo, & cogitando qualis eſſem, quum ad optima animum appuli, & literarũ ſtudia appetiui, minimè ob eam, in qua tum eram, patu pertatem animo fractus: deinde qualis huc ad uos redierim: qui etſi nihil aliud, nullo tamen ſtatuariorum iſtorum obſcurior euaſi.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΙΠΟΝΤΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΕΙ ΕΝ ΛΟΓΟΙΣ.

Contra eum qui dixerat Prometheus es in verbis.

ARGVMENTVM.

Apologia quadam eſt contra eum, à quo Prometheus in verbis appellatus fuerat, qua quantum hanc collationem in ſe admittat, & quantum non, cum acerba quadam regeſtione, reſpondet. Vt autem in ſuperiore narratione ſomnij, generis, educationis, ac ſtudiorũ fuerum rationes expoſuit, ita hic videtur dictionem & dicendi genus ſuũ quale, & ad quod exemplum comparatum eſſet, indicare voluiſſe. Nempe, quod ad materiam & res attinet, Comœdiam: quod autem ad compoſitionem & ipſam orationis figuram ſpectat, Dialogos, quales ſcilicet Platonis ſunt, ſeſe imitari.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ. Κολῶ Προμηθέα με εἶναι φῄς; εἰ μὲν κῆ τοῦτο ὦ ἀρίστη, ὡς πηλίνων κἀμοὶ τῶν ἔργων ὄντων, γνωρίζω τὴν εἰκόνα καὶ φημὶ ὅμοιος εἶναι αὐτῷ, οὐ μὴν αἰσχύνομαι πηλοπλαθὸς ἀκούειν, εἰ καὶ φαυλότερος ἐμοὶ ὁ πηλὸς, οἷος ἐκ πεδίου, βορβορός τις παχυμερέστερος· εἰ δὲ καθιστᾶν τοὺς λόγους ὡς δύνῃ ξυμμιγεῖς ὄντας, ἢ σοφιστὴν ἢ Τιτᾶνα ἐπιφημίζεις αὐτοῖς, ὅρα μὴ τις εἰρωνείαν φῇ, καὶ μυκτήρα. οἷον τὸν ἀπὸ κὸν, προσῆναι τῷ ἐπαίνῳ· ἢ πόθεν δὲ ξυμμίγαν τοὐμόν; τίς δ' ἡ πειστὴ σοφία καὶ προμήθεια ἐν τοῖς γράμμασιν; ὡς ἐμοιγε ἱκανὸν, εἰ μὴ πάνυ σοι γλίνα ἔδοξε, μὴ δὲ κωμῳδῆ ἀξία τοῦ Καυκάσου. καίτοι πόσῳ δικαιότερον ὑμεῖς αὖ εἰκάζοιδε τῷ Προμηθεῖ, ὁπόσοι ἐν δίκαις ξυδικάζετε, ξυὶ ἀληθείᾳ ποιούμενοι τοὺς ἀγῶνας; ζῶντα οὖν ὡς ἀληθῶς, καὶ ἔμψυχα ὑμῖν τὰ ἔργα· καὶ νὴ Δία, καὶ τὸ θερμὸν αὐτῶν ὅτι διάπυρον. καὶ τοῦτο ἂν ἦ Προμηθέως αὖ εἶη, πλὴν διαλάθητε ὅτι μὴ δ' ἐκ πηλοῦ πλάττετε, ἀλλὰ χρυσοῦ ὑμῖν τοῖς πολλοῖς τὰ πλάσματα· ἡμεῖς δ' οἱ ἐς τὰ πλήθη παριόντες, καὶ

ERgo Prometheum esse me ais? si ais ea ratione, ô optime, quasi lutea sint opera mea, collationem agnosco, meque illi similem esse fateor, nec dici lutifigulus recuso: tametsi vilius mihi sit lutum, quale ex triuijs colligitur, cœnũ propemodum. Quod si meos sermones tanquam artificioſè contextos extollens, doctissimi illius Titanum nomine cohoneſtas, vide nequis ironiam, vel Atticam ſubſannationem huic laudi ineſſe dixerit. Etenim vnde tam ingenioſum eſt quod facio? Quæ verò tam eximia iſta in ſcriptis meis ſapientia, & prudentia? Nam mihi certè illud ſatis fuerit, ſi non prorſus terrena tibi videãtur, vel adeò digna Caucaſo. At verò quãtò iuſtiùs vos comparari Prometheo poteratis, quicunq; in cauſis agendis celebres eſtis, cum veritate certamen inſtituentes? viua ſanè, atque animata ſunt opera veſtra: & per Iouem etiam calor eorum ignitus eſt. Quod ipſum ex Promethei rebus ſumptum videri poſſit, niſi ſi ſic dirimatis, vos ex luto non fingere, ſed aurea pleriſque veſtrûm figmenta eſſe. Nos autem qui ad vulgus prodimus, &c

τὰς τοιαύτας τῶν ἀκροασέων ἐπαγγέλλοντες εἰδώλια ἄπλα ἐπιδεικνύμεθα. καὶ τὸ μὲν ὅλον οὐ πηλῷ, καθάπερ ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν, ἡ πλαστικὴ κέχρηται τούτοις καταλλήλοις. τὰ δ' ἄλλα, εὐκίνητος ὁμοίως ἔστιν, οὔτε ψυχῆς δεῖγμά τι, ἀλλὰ τέρψις ἀνθρώπου, καὶ παιδιὰ τὸ πρᾶγμα. ὥστε μὴ ἐθυμοειδῶς ἔπεισι, μὴ ἀρὰ οὕτω με Προμηθέα λέγοις εἶναι, ὡς ὁ κωμικὸς τὸν Κλεώνα φησὶν οἶδα περὶ αὐτοῦ. Κλέωνα Προμηθέα δὲ μὴ τὸ πρᾶγμα. καὶ αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι τὸν χυτρέας καὶ ἱπποποιοὺς, καὶ πάντας, ὅσοι πλουργοί, Προμηθέας ἀπεκάλουν, ἐπισκώπτοντες ἐς τὸ πηλὸν καὶ τὸ ἐκ πυρὸς οἷόν τε τὰ πεφῶν ὄπισθεν. καὶ εἴ γε σοι τοῦτο βούλεται οὗτος ὁ Προμηθεύς, πάνυ εὐσόχως ἀποστοχάζεται, καὶ ἐς τὴν ἀπιθανὸν δεικνύντα τὰ σκώμματα. ἐπὶ καὶ εὔθρυπτα ἡμῶν τὰ ἔργα, ὥστε ἐκείναις τὰ χυτρίδια, καὶ μικρόν τις λίθον ἐμβαλὼν, συντρίψειεν ἂν πάντα. καίτοι φαίη τις παροιμιοδούμενος, ἡ παῖπαι ἐμοὶ τῷ Προμηθεῖ, ἀλλὰ τὸ καταυρὸν τοῦτο ἐπαινεῖν, καὶ μὴ ἄρρος τι ἄλλο ἀρχέτυ-

istiusmodi narrationes ibi proponimus, tanquã simulachra rerũ spectanda exhibemus. Et in summa, circa lutum quidem vt paulò ante dixi, ipsa hæc figulina versatur, perinde vt & aliorum figulorum. Cæterum neque motus similis ineſt, nec animæ seu vitæ vlla significatio, sed delectatio quædam & lusus est illud negocium. Ideo mihi cogitandum succurrit, num ita me Prometheum dixeris vt Cómicus ille Cleonem. Illud de ipso nosti, *Cleon Prometheus ille postea factus est* Ipsi etiam Athenienses ollarum figulos, furnorũ constructores, & quicunque lutea fingunt, Prometheos olim appellabant, alludentes ad lutum, opinor, & ad illam, quæ fit in igne vasorum assaturam. Quòd si hoc sibi vult Prometheus iste tuus, omnino scitè iaculatus es, & ad Atticam illam dicteriorum mordacitatem collimasti: quandoquidem fragilia sunt opera nostra, perinde vt illorum ollulæ; quæ siquis vel exiguo lapillo percussérit, omnes contriuerit. Atqui dixerit aliquis consolando nos, te istã Prometheo non assimilasse, sed nouum hoc opus ad nullius

σον μιμησόμενον. ὥσπερ ἐκεῖνος
οὐκ ὄντων ἀνθρώπων, τοὺς ἐννοή-
σας αὐτοὺς ἀπέπλασε· τοιαῦτα
ζῶα μορφώσας, καὶ διακοσμήσας,
ὡς εὐκίνητά τε εἴη, καὶ ὀφθῆναι A
χαρίεντα. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἀρ-
χιτέκτων αὐτὸς ἦν. συνεπράζετο
δέ τοι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνέουσα
τὸ πλοῦν, καὶ ἐμψυχα τοιοῦτα
εἶναι τὰ πλάσματα. ὁ μὲν, ταῦτα
ἂν εἴποι, πρός τε τὸ εὐφημότα-
τον ἐξηγούμενος τὸ εἰρημένον.
καὶ ἴσως οὕτως ὁ νοῦς ἦν τῷ λε-
λεγμένῳ. ἐμοὶ δὲ ἅπαν ἱκανὸν,
εἰ καινοποιεῖν δοκοίην· μὴ δ' ἔχοι C
τις λέγειν ἀρχαιότερόν τι τοῦ πλά-
σματος, οὐ τοῦτο ἀπόγονόν ὄντι.
ἀλλά τί μὴ καὶ χαρίεν φαίνοι-
το, αἰσχυνοίμην ἂν εἰ ἴδοι ἐπ' αὐ-
τῷ. καὶ ξυμπατήσας ἄν, ἀφανί- D
σαιμι. οὐδ' ἂν ὠφελήσειεν αὐ-
τό. πρὸς γὰρ ἐμοὶ ἡ καινότης, μὴ
ἐχὲ συντετρίφθαι ἄμορφον ὄν.
καὶ εἴη μὴ οὕτω φρονοίην, ἄξιος
ἂν μοι δοκῶ εἶναι ἑκκαίδεκα γυ- F
πῶν κείρεσθαι. οὐ συνιεὶς ὡς πολὺ
ἀμορφότερα τὰ μετὰ ξένου
αὐτὰ πεποιῆται. Πτολεμαῖος
οὖν ὁ Λάγου δύο καινὰ εἰς Αἴ-
γυπτον ἄγων, κάμηλόν τε
βακτριανὴν πᾶσαν μέλαιναν,

exempli imitationem effi
ctum laudare: quemadmo-
dum ille cùm nondum ex-
isterent homines, eos suo
marte commentus est: ac
talia formauit atque ador-
nauit animalia, quę & fa-
cilè mouerentur, & aspectu
gratiosa essent. In summa,
architectus ipse erat: verùm
etiam adiuuabat Minerua,
quæ lutum inspirabat, illá-
que figmenta animabat. Ta-
lia quidem aliquis dixerit,
atque in meliorem partem
dictum istud exposuerit: ac
forsitan hæc illius fuit sen-
tentia. Sed hoc mihi non sa-
tis est, si noua fingere vide-
ar: nec quisquam dicere
possit aliquid hoc figmento
vetustius, cuius istud sit
progenies. Verùm nisi eti-
am pulchrum videretur,
puderet me sanè, sat sci-
as, illius, & conculcando
libenter abolerem. Nec eò
prodesset illi apud me noui-
tas, quo minùs conterere-
tur, si deforme esset. Ac ni-
si ita sentiam, dignus mihi
videor qui à sedecim vul-
turibus attondear: vt qui
non intelligam longè defor-
miora esse, quæ cum noui-
tate coniuncta, sibi tamen
confidunt. Ptolemæus Lagi
filius, quum aliquando du-
as res nouas in Ægyptum
deduxisset, camelum videlicet Bactrianam totam nigram,

& hominem

καὶ δίχρωμον ἄνθρωπον, ὡς τὸ μὲν ἥμισυ αὐτοῦ, ἀκριβῶς μέλαν εἶναι, τὸ δ' ἕτερον, ἐς ὑπόλευκον λευκόν· ὑπόσους δὲ μεμεσιτμένους, ἐς τὸ θέατρον συναγαγὼν τῶν Αἰγυπτίων, ἐπεδείκνυτο αὐτοῖς ἄλλά τε πολλὰ θαύματα, καὶ τὸ τελευταῖον καὶ ταῦτα, τὴν κάμηλον, καὶ τὸν ἡμίλευκον ἄνθρωπον. καὶ ὥετο ἐκπλήξειν τῷ θαύματι. οἱ δὲ, πρὸς μὲν τὴν κάμηλον ἐφοβήθησαν, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον ἀναθορόντες. κάπὶ τῷ χρυσῷ πᾶσι τοῖς ἐκεκόσμητο, καὶ ἀλουργίδι ἐπέστρωτο. καὶ ὁ ἥλιος ἐπὶ λιθοκόλλητος, Δαρείου τινὸς, ἢ Καμβύσου, ἢ Κύρου αὐτοῦ κειμήλιον· πρὸς δὲ τὸν ἄνθρωπον, οἱ μὲν πολλοὶ ἐγέλασαν· οἱ δέ τινες, ὡς ἐπὶ τέρατι ἐμυσάττοντο. ὥστε ὁ Πτολεμαῖος πιθανὸς ὢν μὴ ἐνδοκιμεῖν ἐν αὐτοῖς, μηδὲ θαυμάζεται ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἡ καινότης, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ εὐμορφον κρίνουσι, μετῆκεν αὐτά· καὶ τὸν ἄνθρωπον διὰ τιμῆς ἦγεν ὡς περὶ τοῦ. ἀλλ' ἡ μὲν κάμηλος, ἀπέθανεν ἐμελαμβύη. τὸν ἄνθρωπον δ' ὁ Πτολεμαῖος, Θέωνι τῷ αὐλητῇ ἐδωρήσατο καλῶς αὐλήσαντι περὶ τὸν τόκον. ἐδόθησαν δὲ μὴ καὶ τιμὴν κάμηλος ὑπ' Αἰγυπτίων

& hominem bicolorē, cuius altera parsplanè nigra, altera excellēter cādida erat, corpori æqualiter permixta, cōgregatis in theatrum Ægyptijs, exhibuit illis cum alia multa spectacula, tum inter postrema, hæc quoq; camelū videlicet, & semialbum hominē, putaùitq; se magnā admirationē hoc spectaculo esse cōciaturū. At illi ad cameli cōspectū deterriti sunt, ac propemodū exilientes profugerūt: quanquā tota auro exornata, ac purpura instrata erat, gēmatisimq; frænū habebat, ex Darij alicuius, aut Cābysis, aut ipsius Cyri thesauris deprōptum. Ad hominis autem obtutū alij ridebant, alij verò vt mōstrū auersabātur. Itaque Ptolemæus, cùm intellexisset se nihil gloriæ ex his adeptum esse, nec Ægyptios rerum nouitatis admiratione capi, sed ab ijs, quæ numeris omnibus & forma sunt absoluta, huic anteponi, ipsa ostendi prohibuit, nec amplius hominem eo honorē habuit, quo antea. Tum neglecta camelus interijt: bicolorem verò hominem Thespidi cuidam tibicini, cùm ad poculā bellè cecinisset, dono dedit. Porrò vereor ne & mea apud Ægyp-

ἢ. οἱ δ' ἄνθρωποι, τὸν χαλινὸν
ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν
ἁλυσίδα. ἐπεὶ δὲ δὴ τὸ ἓν
δυοῖν τοῖν καλλίστοιν συγκεῖσθαι
διαλόγου, καὶ κωμῳδίας, εἰδὴ
τοῦτο ἀπόχρη εἰς εὐμορφίαν, εἰ
μὴ καὶ ἡ μῖξις ἁρμόττοις; καὶ
τί τὸ σύμμιξον γίγνοιτο, ἔστι
γοῦν ὅτε ἐν δυὸ καλῶν ἀλλόκοτον
τιὼ ξυνθήκιον εἶναι, οἷον ἱππο-
κένταυρος. τὸ γὰρ αὖ φάσκειν τι
ζῷον τοιοῦτο γιγνέσθαι, ἀλ-
λὰ καὶ ὑβριστότατον, εἰ χρὴ πι-
στεύειν τοῖς ζωγράφοις ὑπὸ δει-
λυμῶν τὰς παρεισίας, καὶ
σφαγὰς αὐτῶν. τί οὖν οὐχὶ καὶ
ἔμπαλιν γένοιτ' ἂν εὐμορφόν τι
ἐκ δυοῖν τοῖν ἀρίστοιν ξυντεθέν,
ὥσπερ ἐξ οἴνου. καὶ μέλιτος τὸ
ξυναμφότερον ἡδύσον; φημὶ ἔ-
γωγε, οὐ μὴν ποιέ γε τῶν ἐμῶν
ἔχω διατείνεσθαι, ὡς τοιούτων
ὄντων, ἀλλὰ δεδιὰ μὴ τὸ ἑκατέ-
ρου κάλλος ἡ μῖξις συμφθείρειν.
ὃ πάνυ μοῦσι συμβῆναι, καὶ φίλα
ἔγε ἀρχῆς ἐμοὶ ὁ διάλογος, καὶ ἡ
κωμῳδία· εἶχε δ' ὧδε, οἶκοι, καὶ
καθ' ἑαυτὸν ἦν Δίων ἐν τοῖς πε-
ριπάτοις μετ' ὀλίγων τῶν διατε-
θρυλλημένων ἐποιεῖτο. ἦν δὲ, περι-

tios sint camelus, homines autem adhuc frænum illius & purpuram admirentur. Quoniam verò neque illud ex duobus optimis compositum, dialogo videlicet, & Comœdia, per se ipsum satis valet ad formæ elegantiam, nisi compositio inter se consentiens, iustáque proportione temperata fuerit: licet saltem ex duobus pulchris, compositionem peregrinam fieri, quale illud vulgatissimũ est, hippocentaurus. Nõ enim facilè dixeris, amabile aliquod animal esse hoc, sed potiùs contumeliosissimum: si modò pictoribus, illorum temulentiam & cædes exhibentibus credere conuenit. Quid ergo? Annon rursum quoque bene formatum aliquid fieri potest, ex duobus optimis compositum, vt suauissimũ est quod ex vtroque, vino scilicet & melle constat? Equidem fateor. Sed de meis compositionibus, quod ipsæ quoque tales sint, contendere non ausim: quin potiùs verear, ne vtriusque pulchritudinẽ, ipsa mixtio corruperit. Neq; enim omnino consueta atque inter se affinia ab initio Dialog⁹ & Comœdia fuêre. Siquidẽ ille domi, & secũ ipse, per Iouem, in ambulacris, cũ paucis quibusdã, suas disputationes habebat: hæc verò

δοῦσα τῷ Διονυσίῳ ἑαυτὴν, παίζων ἁπαλ. καὶ ξυνεπαιζε, καὶ ἐγελοτοπεῖ, καὶ ἐπισκωπτε, καὶ ἐρυθμῷ ἐβαινε πρὸς αὐλόν. ἐνιοτε καὶ τὸ ὅλον ἀναπαίοις μέλεσι ἐπεχορευεν τὰ πολλὰ, τὸν τῶ διαλογου ἐπαίρεσιν ἐχλεύαζε, φροντιστὰς, καὶ μετεωρολέσχας, καὶ τὰ τοιαῦτα προσαγορεύοντα. καὶ μιαν ταυτην προφασιν ὑπετιθεντο ἐκεινοις ἐπισκώπτειν, καὶ τὴ Διονυσιακὴν ἐλευθερίαν καταχεῶν αὐτῶν ἁπαλὴν, ἀερόβατουντας διανοίᾳ, καὶ νεφέλαις ξυνόντας· ἄλλοτε δ' ἐλλιτῶν πανδήματα διαμιξιωντας, ὡς δηθεν τὰ ἀέρια λεπτολογουμενους. ὁ διάλογος δ' συμποτάτας ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσεώς τε περὶ, καὶ ἀρετῆς φιλοσοφῶν. ὥστε τὸ τῆ μουσικῆ τοῦτο δὶς διὰ πασῶν εἶναι ἢ ἡμιωλίαν ἀπὸ τῆ ὀξυτάτου ἐς τὸ βαρυτατον· καὶ ὅμως ἐπολμησεν ἡμεῖς τὰ ἄκρα ἔχοντα πρὸς ἄλληλα ξυναγαγεῖν, καὶ ξυναρμόσαι, ὃ πάνυ περὶδοξα, εἰδὲ συμφῶς αἰνεχόμην πλὴν ἀπειρίαν. δεδια τοίνυν μὴ αὖ δι' ὅμοιόν τι τῷ Προμηθεῖ τῷ σῷ πεποιηκὼς φαίνωμαι, τὸ δηλυ τῷ ἄρρενι ἐγκαταμίξας,

se totam Dionysio tradens, in theatro conuersabatur, & colludebat, & risum mouebat, & dicacitate gaudebat, cúmque numerositate quadam ad tibiæ cantum procedebat. Interdum etiam anapæsticis versibus plerumque in sublime euecta, dialogi socios subsannabat, meditatores, ac vanos sublimium rerum disceptatores, aliáque id genus vocitando. Quin & vnam hanc viam ad sugillandum illos affectabat, & ad effundendam in illos Dionysiacam libertatem: nunc quidem in aëre ambulantes illos, & cum nubibus versantes ostendens: nunc verò fingens pulicum saltus metientes, vt qui de rebus istis sublimibus nimium subtiliter argutarētur. Dialogus contrà, grauissimas disputationes habebat, cum de natura rerum, tum de virtute Philosophorum: ita vt musicorū illud, bis per omnes chordas, seu distantias tonorum, nempe ab acutissimo ad grauissimum vsque, illis conueniret. Et tamen ausi fuimus nos hæc ita sese habentia inter se conciliare & consociare, quæ neque omnino obsequuntur. neq; facilè societatē patiūtur. Vereor itaq; ne denuò simile aliquid Prometheo isti tuo fecisse videar, vt qui fœmininū masculino immis-

χαὶ δὴ αὐτὸ δίκλω ὑποχω. μᾶλλον δ' μὴ χαὶ ἄλλό τι τοιοῦτο φαυλίλω, ἐξαπατῶν ἴσως τοὺς ἀκούοντας, χαὶ ὅσα παρεδεὶς αὐτοῖς κεκαλυμμένα τῇ σεμνότητι φιλοσόφῳ· τὸ γὰρ κλεπτικὸς, χαὶ γὰρ κλεπτικὸς ὁ θεὸς, ἄπαγε τοῦτο μόνον, ἐκ ἂν εἴποις ἐνεῖναι τοῖς ἡμετέροις. ἢ παρὰ τὸ δὲ ἂν ἐπιλέπομεν, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε τοιούτους πτυοκάμπτας, χαὶ βαλανάφως χαὶ αὐτὸς σωτεθεικώς; πάλιν ἀλλὰ τί ἂν πάθοιμι; ἐμιμησόμετεον γὰρ οἷς ἅπαξ τεθειλόμεθα. ἐπεὶ τό γε μεταβουλεύεσθαι, Ἐπιμηθέως ἔργον, οὐ Προμηθέως δέ.

cuerim, & idcirco reus agar. Vel potiùs ne tale quid aliud videar, decepisse fortasse auditores & ossa pinguedine obducta ipsis appositisse, risũ scilicet comicũ sub philosophica grauitate. Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solũ, non dixeris inesse nostris scriptis. Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incuruatores & hircoceruos ipse composuerit. Verumtamen quid facerem? persistendum enim est in ijs quæ semel cœperis, quandoquidem mutare consilium Epimethei opus, non Prometheiest.

ΠΡΟΣ ΝΙΓΡΙΝΟΝ ὑπόθεσις.

AD NIGRINVM EPISTOLA.

Hoc Dialogo vitam ac mores Philosophorum describit, conferendo inter se verè Philosophos & simulatos, Et quòd ijs qui serio Philosophari cupiunt, urbis Romæ consuetudo et luxus nequaquam conueniant, offendendo. Cuius rei exemplum, Nigrinum, Platonicum philosophum, & turbas istas adulatorum, cœnæ & lucrum sectantium, inter se componit. Quanquam haud scias, an etiam uera Philosophiæ sectatores hic laudando, pro more suo ironia utatur. Valde autem quadrat hic Dialogus in nostra quoque ætate homines eos, qui ornatu & habitu, ucterum illorum quasi successores quidam sunt.

Λυκιανὸς Νιγείνῳ τῷ φιλοσόφῳ χαίρειν. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ, γλαῦκα

LVCIANVS Nigrino salutem. Noctua

εἰς Ἀθήνας, ὡς γελοῖον ὂν εἴ τις εἰς τὴν κωμῳδουμένας γλαῦκας, ὅτι πολλαὶ παρ' αὐτοῖς εἰσιν. ἐγὼ δὲ εἰ μὲν δυναμαι λόγων ὀπὶδ ἐπιδεῖξαι κυλόμενος, ἔπειτα Νιγρίνῳ γράψας βιβλίον ἔπεμπον, ἐγχριμψω ἂν τῷ γελοίῳ, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορευόμενος. ἐπεὶ δ' μόνῳ σοι δηλῶσαι τὰ ἐμὰ γνώμα ἐθέλω, ὅπως τετύχηκα, καὶ ὅτι μὴ παρέργως εἰλημμαι πρὸς τῶν σῶν λόγων, ἀποφεύγοιμι ἂν εἰκότως καὶ τὸ τῷ Θουκυδίδου λέγοντος, ὅτι ἡ ἀμαθία μὲν, θρασυτῆτα, ὀκνηρίαν δὲ τὸ λελογισμένον ἐπιφέρεται. δῆλον γὰρ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη τοιαύτης τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ πρὸς τὸν λόγους ἔρως αἴτιος. ἔρρωσο.

Athenas, inquit prouerbium: quasi ridiculum sit, siquis eò noctuas apportet, quoniam apud illos abundant. Ego verò si dicendi vim ostendere volens, postea scriptum Nigrino librum mittam, rectè sim huic ioco obnoxius, vt qui noctuas in forum tulerim. Sed quandoquidem solum modò sententiam meam tibi declarare volo, quo nunc sim animo, & quòd non leuiter oratione tua, sum captus: meritò Thucydidis illud effugero, quum ait, *Imperitia audaces, res autem considerata timidos efficit.* Manifestum enim est, quòd non imperitia solùm, verùm etiam orationis amor, huiusmodi audaciæ mihi causa est. Vale.

ΝΙΓΡΙΝΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ἤΘΟΥΣ.

NIGRINVS, SEV DE PHILOSOPHI MORIBVS.

Σὺ σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα, καὶ ὡ μετέωρος ἐπανελήλυθας. οὐ τοίνυν προσβλέπειν ἡμᾶς ἔτι ἀξιοῖς, οὐδ' ὁμιλίας μεταδίδως, οὔτε κοινωνεῖς τῶν ὁμοίων λόγων, ἀλλ' ἔτερο μεταβέβληκας. καὶ

VT verò grauis admodum, & sublimis nobis redijsti! Non amplius nos aspicere dignaris, tantum abest vt colloquium tuum impertias, & quales antea, nobiscum sermones communices: at repente immutatus es, atque

ὅλως ἀφροδισιακῷ τινι ἔοικας. ὑδέως δ' ἂν παρὰ σοῦ πυθοίμην ὅθεν οὕτως ἀτόπως ἔχεις, καὶ τί τούτων αἴτιον. τί γὰρ ἄλλο γε ὦ ἑταῖρε, ἢ εὐτυχία; πῶς λέγεις; ὀδοῦ πάρεργον ἥκω σοι εὐδαίμων τε, καὶ μακάριος γεγωνηκώς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀπὸ σκηνῆς ὄνομα, πεισόλβιος. Ἡράκλεις, οὕτως ἐν βεβαχεῖ; καὶ μάλα. τί δὲ τὸ μὴ τοῦτο ὄφελον, ἐφ' ὅτῳ καὶ χαίρειν, ἵνα μὴ ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ εὐφραινώμεθα, ἔχωμέν δέ τι καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι τὸ παῦ ἀκούσαντες; οὐ θαυμαστὸν εἶναί σοι δοκεῖ πρὸς Διὸς, αὐτὶ μὲν δούλου με ἐλεύθερον, αὐτὶ δὲ πένητος, ὡς ἁληθῶς πλούσιον, αὐτὶ δὲ ἀνοήτου τε καὶ τυφωμένου, φρένας μετρίως ἔχειν; μέγιστον μὲν οὖν. ἀτὰρ οὔπω μανθάνω σαφῶς ὅ, τι καὶ λέγεις. ἐπάλλω μὲν γὰρ ἐκ πόλεως, βουλόμενος ἰατρὸν ὀφθαλμῶν θεάσασθαί τινα. τὸ γάρ μοι πάθος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, μᾶλλον ἐπετείνετο. οἶδα τούτων ἕκαστα, καὶ συνίημί σε τινὶ σπουδαίῳ ἐντυχεῖν. δόξαν οὖν μοι διὰ πολλοῦ προσειπεῖν Νιγρῖνον τὸν πλατωνικόν. φιλόσοφον, ἄνδρα ἑξακριβοῦντα, ὡς αὐτὸν ἀφικόμην, καὶ

omnino fastidiosus videris euasisse. Lubens ex te audierim vnde ad hoc insolentiæ peruueneris, quæque sit eius causa. Quidnam aliud, ô amice, nisi fœlicitas? Quid A ais? Præter institutum factus fœlix & beatus tibi venio: adeóque illud quod in scena solet vsurpari, terbeatus. Hercle, itane breui? Atque admodum. Et quid præterea est B propter quod superbias, vt non summatim modò lætemur, sed etiam accuratè scire possimus, quum rem totam audiuerimus? Annon admiratione dignum tibi videtur, per Iouem, me pro C seruo liberum, pro paupere reuera diuitem, pro stulto & superbo moderatum redire? Id maximum quidem est. At non planè intelligo quidnam sit illud, quod dicis. Recta in vrbem profectus D sum, vt aliquem oculorum medicum viserem. Nam ille oculi affectus quo laborabam, magis magisque ingraueſcebat. Scio equidem singula: ideóque etiam optaui. vt in bonum ac peritum incideres. E Cùm igitur visum mihi esset Nigrinum Platonicum illum philosophum multis compellare, mane surgens, ipsum adeo, &

κόλας τὴν θύραν, τῆ παιδὸς εἰσαγγείλαντος, ἀπηλλάχθω. καὶ παρελθὼν εἶσω, καταλαμβάνω τὸν μὲν, ἐν χερσὶ βιβλίον ἔχοντα, πολλὰς δ' εἰκόνας παλαιῶν σοφῶν ἐν κύκλῳ κειμένας. αὐτὸς δ' ἐν μέσῳ κονιορτίαν τινὰ ἀπὸ γεωμετείας σχημάτων κατεγεγραμμένον, καὶ σφαῖραν καλάμου πρὸς τὸ τοῦ παντὸς μίμημα ὡς ἐδόκει, πεποιημένην. σφόδρα οὖν με φιλοφρόνως ἀσπασάμενος, ἤρετό τε, τί καὶ φράσοιμι. κἀγὼ πάντα διηγησάμην αὐτῷ. καὶ δῆτα ἐν μέσῳ καὶ αὐτὸς ἠξίουν εἰδέναι ὁ, τι τι φράσοι, ἢ εἰ αὖθις αὐτῷ συγγενόμενον ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁ δὲ ἀπαρξάμενος, ὦ ἑταῖρε, περὶ τούτων λέγειν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην διηγεῖσθαι, τοιοῦτόν τινά μου λόγον ἀμβροσίαν κατεσκέδασεν, ὥστε καὶ τὰς σειρῆνας ἐκείνας, εἴ τινες ἄρα ἐγένοντο, καὶ τὰς ἀηδόνας, καὶ τὸν Ὁμήρου λωτὸν ἀρχαῖον ἀποδεῖξαι. οὕτω θεσπέσια ἐφθέγξατο· ὡς ἐνθουσιᾶν δ' αὐτῷ τε φιλοσοφίαν ἐπαινέσαι, καὶ τὴν ἀπὸ ταύτης ἐλευθερίαν, καὶ τῶν δημοσίᾳ νομιζομένων ἀγαθῶν καταγελάσαι, πλούτου, καὶ δόξης,

pulsata ianua, cùm puer intro de me renuntiasset, accersitus sum. Tum in ædes ingressus, illum deprehendo librum præ manibus habentem, circum autem vndique multas veterum atque doctorum hominum imagines iacentes. Posita etiam erat in medio quædam tabella in qua geometricæ quædam figuræ descriptæ erant & sphæra ex calamo, ad imitationem vniuersi, vt videbatur, composita. Admodum igitur benignè me amplexatus ille, interrogauit quidnam agerem. Quibus omnibus illi expositis, ego quoque per vices ex eo scire postulabam, & quid ipse ageret, & nunquid apud se statuisset in Græciam denuo nauigare. Ille verò, ô amice, posteaquam cœpisset de hisce rebus mecum colloqui, suámque sententiam explicare, tantam verborum ambrosiam mihi affudit, vt mihi planè videretur Sirenes illas, siquæ vnquam fuerunt, & Aëdonas, & lotum illum Homeri antiquum referre: adeò diuina quædam loquebatur. Huc enim dicêdo proiectus est vt Philosophiam laudaret, & quæ ab ea manat, libertatem: & contrà, ista quę vulgo pro bonis habentur, irrideret, nimirũ diuitias, glo-

καὶ βασιλείας, καὶ τιμῆς, ἔτι τε χρυσοῦ, καὶ τορφύρας, καὶ τῶν πάνυ περιβλέπτων τοῖς πολλοῖς, τέως ἦ καὶμοὶ δοκούντων. ἅπερ ἔγωγε ἀτενεῖ καὶ ἀναπεπταμένῃ τῇ ψυχῇ δεξάμενος, αὐτίκα μὴν οὐ ἦ εἶχον εἰκάσαι ὅ τι ἐπεπόνθειν, ἀλλὰ παντοίως ἐγιγνόμην. καὶ ἅπτ μὴν, ἐλυπούμην ἐληλεγμένων μοι τῶν φιλτάτων, πλοῦτε τε, καὶ ἀρχείας, καὶ δόξης. καὶ μόνον οὐκ ἐδάκρυον ἐπ' αὐτοῖς καθηρημένοις. ἅπτ ἦ, αὐτὰ μὴν ἐδόκει μοι ταπεινὰ, καὶ καταγέλαστα. ἔχαιρον δ' αὖ ὥσπερ ἐκ ζοφερᾶς τινος ἀέρος τὸ βίου τὸ πρόσθεν, εἰς αἰθρίαν τε καὶ μέγα φῶς ἀναβλέπων. ὥστε δὲ τὸ κάρτα τὸ ὀφθαλμοῦ μὴν, καὶ τὸ περὶ αὐτῶν ἀσθενείας ἐπελανθανόμην. τὴν ἦ ψυχὴν ὀξυδερκέστερος καταμικρὸν ἐγιγνόμην. ἐλελήθειν γὰρ τέως αὐτὴν τυφλώττουσα περιφέρων. πρόϊων ἦ, εἰς τόδε περιῆλθον, ὅ ἅπερ ἀρτίως ἡμῖν ἐπεκάλεις. γανύσος τε γὰρ ὑπὸ τοῦ λόγου καὶ μετέωρος εἰμι. καὶ ὅλως μικρὸν ἐκεῖνο οὐδὲν ἐπινοῶ. δοκῶ γάρ μοι ὁμοιόν τι πεπονθέναι πρὸς φιλοσοφίαν, οἷον ἅπερ καὶ οἱ ἐνθεοὶ πρὸς τὸν οἶνον λέγονται

riam, regna, honorem, aurū praeterea & purpurā, &cætera quæ plerisq; prorsus spectabilia, mihi quoq; antea videbantur. Quæ quidē intento atque aperto animo excipiens, cōtinuò ita affectus fui, vt cui, quod tum mihi acciderat, comparare possem, non haberem: sed in omnes partes raperer. Ac nunc quidem dolebam quòd refellerentur quæ mihi charissima erāt, diuitiæ, argētū, & gloria, ac tantùm non lachrymabar rejectis illis: nunc verò eadem ipsi mihi videbātur vilia atque ridicula esse: gaudebámq; rursum tanquam ex tenebroso quodam aëre prioris vitæ, ad serenitatem & magnam aliquam lucem respiciens. Quare sanè & oculorum, quod absurdissimum erat, & eorum infirmitatis obliuiscebar, anima verò perspicacior paulatim fiebam. hactenus enim ignoraueram me cæcucientem ipsam circunferre. At inde progressus, ad id adductus sum quod tu mihi paulò ante objiciebas. Nam & elatus oratione illius, & tanquam in sublime euectus sum, & omnino humile nihil amplius cogito. Videor enim mihi philosophia sic affici, vt vino affecti feruntur Indi,

παιδιᾶν, ὅτε πρῶτον ἔπιον αὐτῶν. δεξιώτεροι γὰρ ὄντες φύσει, πότε ἴσχυσεν οὕτω πολὺν, αὐτίκα μάλα ἐξεβακχεύθησαν, καὶ διπλασίως ὑπὸ τῆς ἀκράτου ἐξεμάνησαν. ὥστε σοὶ καὶ αὐτὸς ἔνδυς καὶ μεθύων ὑπὸ τοῦ λόγου, πρεσβεύομαι. καὶ μὴν τοῦτό γε, οὐ μεθύειν, ἀλλὰ νήφειν τε καὶ σωφρονεῖν ἔστιν. ἐγὼ γὰρ βουλοίμην ἂν εἴ ὅτῳ τι, αὐτῶν ἀκούσασθαι λόγων. ἔγωγε καὶ παρορᾶν αὐτῶν οἶμαι δεῖν. ἀλλ' ὡς τε εἰκὸς φίλος καὶ φρονεῖν τὰ ὅμοια ἐπιτηδειότατος ὁ βουλόμενος ἀκούειν εἶην. θαῤῥεῖ δ' ἂν γάρ. τοῦτο γάρ τοι τοῦτο Ὁμήρου ἀπιθάνως ἔχει αὐτὸν παρακαλεῖς. ἔχει μὲν οὖν, αὐτὸς δ' ἐδεήθην ἀκοῦσαί μου διηγουμένου. μάρτυρα γάρ σε παρεσκευάσασθαι βούλομαι τῶν πολλῶν ἐθέλω, ὅτι οὐκ ἀλόγως μαίνομαι. ἄλλως τε, καὶ ἡδύ μοι τὸ μεμνῆσθαι αὐτῶν πολλάκις. καὶ πάντων ἥδη μελέτην ἐποιησάμην. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρῶν τύχῃ, καὶ οὕτω δι' ἡμερῶν τῆς ἡμέρας ἀναχωρῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα· καὶ ὥσπερ οἱ ἐρασταὶ, τῶν παιδικῶν οὐ παρόντων ἔργ' ἅττα, καὶ λόγους εἰρημένους αὐτοῖς διαμνημονεύουσι, καὶ τούτοις ἐνδιατρίβοντες ἐξαπατῶσι τὸν πόνον,

quũ de eo primùm biberũt. Cũ enim natura essent calidiores, tã valido potu imbuti, cõtinuò bacchati sunt, & duplũ insaniuerunt meraco. Eodem pacto & ipse, quasi furore captus, & oratione ebrius obambulo: quãquam hoc non ebrietatis est, verùm sobrietatis & temperantiæ. Ego verò optarim, si fieri possit, illam ipsam audire orationem. Neque enim profecto eum fas est contemnere, præsertim cùm ille qui audire cupit, sit amicus, & similibus studijs operam dederit. Confide ô bone, nam iuxta Homericũ illud, *Sponte festinantem hortaris*: ac nisi præuortisses, jam vltro rogassem me narrantem audires, testem enim te apud pleroſque sistere volo, quòd non sine ratione insanio. præsertim cùm volupe mihi sit illorum meminisse sæpe, & hanc exercitationem iam amplexus sim. Quãuis enim nemo mihi adsit, tamen bis vel ter per diem sic ipse dicta illa mecum reuoluo. Ac quemadmodum amatores absentibus amasijs, opera aliqua, & sermones ab ipsis habitos, memoria repetũt, ijsq; immorando morbum fallũt,

ὡς παρόντων σφίσι τῶν ἀγαπωμένων. ἔνιοι γοῦν αὐτοῖς καὶ προσλαλεῖν οἴονται, καὶ ὡς ἀρτι λεχθέντων πρὸς αὐτοὺς, ὧν τότε ἤκουσαν ἥδονται, καὶ προσέχοντες τὸν ψυχὴν τῇ μνήμῃ τῶν παρελθόντων χαλῶσι τὰ ἀγουσι ἐν τοῖς ἐν ποσὶν αἰσθάνεσθαι, οὕτω δὴ καὶ αὐτὸς φιλοσοφίας οὐ παρούσης, τοὺς λόγους οὓς τότε ἤκουσα συναγείρων, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἀναπολῶν, οὐ μικρὰν ἔχω παραμυθίαν. καὶ ὅλως, καθάπερ ἐν πελάγει καὶ νυκτὶ πολλῇ φερόμενος, ἐς πυρσόν τινα τοῦτον ἀποβλέπω, πᾶσι μὲν παρεῖναι τοῖς ἐμοῦ παραπομπίοις τε καὶ ἀνδρα ἐκείνην εἰσάμενος. ἀεὶ δ' ὡς ἂν ἀκούων αὐτῆς τὰ αὐτὰ πρός με λέγοντος. ἐνίοτε δή, καὶ μάλιστα ὅταν ἐνηρεισεν τὸν ψυχὴν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς μοι φαίνεται. καὶ τῆς φωνῆς ὁ ἦχος ἐν τοῖς ἀκοαῖς παραμένει. καὶ γάρ τοι κἀτὸν κωμικὸν ὡς ἀληθῶς, ἐγκαταλιπεῖν τι κέντρον τοῖς ἀκούουσι. παῦε ὦ θαυμάσιε μικρὸν ἀναχρυόμενος, καὶ λέγε ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβὼν ἥδη τὰ ἐρημένα, ὡς τὰ μετέπειτα μὴ ἀπεικαίσπερεῖς. εὖ λέγεις, καὶ οὕτω χρὴ ποιεῖν. ἀλλ' ἐκεῖνο ὦ ἑταῖρε, ἤδη πραγικοὺς, ἢ καὶ νὴ Δία κωμικοὺς φαύλως

perinde ac si illi ipsi amati adsint. Quidam verò se cum ipsis colloqui putant, atque ijs quæ tum sibi audire videntur, quasi modò dictis gaudent, & præteritorum memoriæ animum applicãtes, nunquam desinunt obuios & præsentes amasios aspernari. Sic sanè & ipse non præsente philosophia, verba quæ tum audiui recolligens, & mecum reuoluens, non exiguum capio solatium. In summa, perinde ac si in pelago, & per noctem altam ferar, velut ad facem hanc aspicio, rebus omnibus quę à me geruntur, virum illum adesse putans, ac semper velut audiens ipsum illa ipsa sua mihi differentẽ. Interdum etiam, & maximè quum mente illi inhæreo, & vultus ipsius mihi appareret, & vocis sonus in auribus permanet. Etenim iuxta Comicum, *reuera aculeum quendam auditoribus reliquit.* Desine, ô admirande, paulum præludere, iámque dicta illa ab initio resumpta ediffere, non enim mediocriter me iftis ambagibus torques. Rectè dicis, atque ita facto opus est. Sed illud quæso, ô amice vidisti-ne aliquando, siue tragicos, siue per Iouem comicos histrio-

ὑφεσκες ὑποκριτὰς, τ συνεπο-
μένους λέγω τούτων, καὶ διαφθειρόντων τὰ ποιήματα, καὶ
τὸ πλεονταῖον ἐκβαλλομένων,
κρίσει τῶν δραμάτων πολ- A
λαχοῦ εὖ ἔχοντων τε, καὶ γνωρι-
μωτάτων; πολλοὺς οἶδα τοι-
ούτους. ἀλλὰ τί τοῦτο; δέδοικα
μή σοι μεταξὺ δόξω χλοίφος
αὐτὰ μιμᾶσθαι. τὰ μὲν, ἀτά-
κτως συνείρων, ἐνίοτε ὃ κὴ αὐ-
τὸν ὑπ' ἀδοξίας τὸν νοῦν διαφθείρει. κἄπα μεγαλοῦς πρέ-
μαχοι αὐτῷ καταγνῶναι τὸ
δράματος. καὶ τὸ μὲν ἐμὸν, ὑ
πάνυ ἀχθομαι. ἡ δὲ ὑπόθεσις,
οὐ μᾶλλον με λυπήσειν ἔοικε
συμπεπτωκυῖα, καὶ τὸ ἐμὸν
μέρος ἀμελουμένη. τοῦτ' οὖν
παρ' ὅλον μέμνησό μοι τὸν λό-
γον. ὡς ὁ μὲν ποιητὴς ὑμῖν, D
τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων
ἀπείρους, κὴ τῆς σκηνῆς πόρ-
ρω πεποίηται, οὐδὲν αὐτῷ μέ-
λον τ ἐν θεάτρῳ φερομένων.
ἐγὼ ὃ ἐμαυτὸν σοι πεῖσαι πα-
ρέχω, ὁποῖός τίς εἰμι τὴν μνή-
μην ὑποκριτὴς, ὑ δὴν ἀγγέλου
τὰλλα τραγικοῦ διαφέρων. ὥστε
κὰν ἀσθενέστερόν τι δοκῶ λέγειν, E
ἐκεῖνο μὲν ἔσω πεφυκέναι, ὡς
ἄμεινον ἦν. καὶ ἄλλως ὁ ποιη-
τὴς ἴσως διεξῆει. ἐμὲ ὃ κὰν

nes, illos dico qui exibilantur, quíque agendo poëmata corrumpunt, ac tandem eijciuntur theatris, tametsi ipsæ fabulæ sæpenumero bene se habeant, ac palmam etiam reportent. Multos noui tales. Sed quorsum hoc? Vereor ne interim ineptè illos imitari videar: alia quidem nullo ordine connectens, interdũ etiam præ imbecillitate ingenij sententiã ipsam corrumpens: tum sensim huc adducaris, vt fabulam ipsam condemnes. Sed quod ad me attinet non admodum ægrè id feram. Cæterùm argumentũ illud non mediocri dolore videtur me affecturum, si mecum reijciatur meásque partes dehonestet. Velim itaque vt per totam orationem hoc memineris, videlicet quod poëta talium peccatorum est innocẽs, sedétque alicubi procul à scena, nec quicquam ea curat, quæ in theatro geruntur. Ego verò mei ipsius periculum tibi faciam, qualis scilicet histrio sim quantúmque memoria valeam: quod ad cætera attinet nihil à nuncio tragico distans. Quare siquid minùs rectè dicere visus fuero, illud præstò sit, quod scilicet melius hoc fuerat, & aliter forsitan ipse poëta dixerat. Nec

ἐκνευρίσῃς, οὐ πάνυ πλυτίσομαι. ὡς εὖγε γὴ τὸν Ἑρμεῖόν σε καὶ τὸν τῶν ῥητόρων νόμον πεποιημένους. ἔοικας γοῦν καὶ ἐκεῖνα προσθήσειν, ὡς δι' ὀλίγου τε ὑμῶν ἡ συνουσία ἐγένετο, καὶ ὡς οὐδ' αὐτὸς ἥκεις πρὸς τὸν λόγον παρεσκευασμένος, καὶ ὡς ἄμεινον εἶχεν αὐτῷ ταῦτα λέγοντος ἀκούειν. σὺ γὰρ ὀλίγα, καὶ ὅσα οἷόν τε ἦν, συγχώρεις τῇ μνήμῃ συγκεκομισμένος. οὐ ταῦτ' ἐρεῖν ἔμελλες; οὐδὲν οὖν αὐτῷ ἔτι σοι δεῖ πρὸς ἐμὲ νόμισον ὃ τοῦτό γε ἕνεκα πάντα σοι προῄρηκας, ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν καὶ κροτεῖν ἕτοιμός εἰμι. ἰὼ ὦ διαμέλης, μνησικάκησόν γε παρὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐξύβριστα συνέξομαι. καὶ ταῦτα μέν, ἃ σὺ δήλεις, ἐβουλόμην ἂν εἰρῆσθαί μοι. κἀκεῖνα δ', ὅτι γε οὐχ ἑξῆς, οὐδὲ ὡς ἐκεῖνος ἔλεγε ῥᾴδιον τινα περὶ πάντων ἐρᾶν. πάνυ γὰρ τοῦθ' ἡμῖν ἀδιάφορον. οὐδὲ αὖ ἐκείνῳ πειθοίς τοὺς λόγους, μὴ καὶ κατ' ἄλλο τι γλίσχωμαι τοῖς ὑποκειμένοις ἐκείνοις ὅμοιος, οἱ πολλάκις ἢ Ἀγαμέμνονος, ἢ Κρέοντος, ἢ καὶ Ἡρακλέους αὐτὸ τοῦτο πρόσωπον ἀναιλημότες, ἐνδύσαντες ἀμφισμῶμοι, καὶ δεινὸν βλέποντες, καὶ μέγα κεχηνότες, μικρὸν φθέγ-

si me exibilaueris, admodũ ægrè feram. Vt bene sanè, ita me Mercurius amet, & vt ferunt Rhetorum leges, vsus es proœmio. Illa vtique etiam additurus videris, vos vnà breui admodum esse cõuersatos: nec te præparatũ venire ad dicẽdum, ac satius esse illum ipsum dicentem audire: cùm pauca quædam, quæ potuisti memorię committere, duntaxat comportaris. Annon hæc quoque eras dicturus? Nihil igitur illis apud me tibi opus est. Existimes autem huius rei gratia, te ad præfationem pertinentia complexum esse omnia. Ideo tibi acclamare & applodere paratus sum. Sed si prolixior fueris, in cõtroũersia malignitatis memineró, & acutissimè sibilabo. Equidẽ & hæc quæ tu modò commemorasti, dicta mihi velim: & illa quoque, quòd neque ordine, neque ijsdem quibus ille verbis vsurus sũ. Omninò enim hoc nõ possum: neq; si suos illi tribuam sermones: ne alio ac nouo etiam modo histrionibus illis similis fiam, qui sæpenumero aut Agamemnonis, aut Creontis, aut ipsius etiã Herculis persona assumpta, ac vestibus auro contextis induti, & horrendum tuentes, mox ore in immensum

γονται, καὶ ἰσχνὸν καὶ γυναικῶδες, καὶ ἡ Ἑκάβη ἡ Πολυξένης πολὺ ταπεινότερον. ἵν' οὖν μὴ καὶ αὐτὸς ἐλέγχωμαι, παύομαι μείζονι τῆς ἐμαυτοῦ κεφαλῆς A σχηματίσιν ἐρικείμενος, καὶ τῷ στολῷ καταλυόμενον, ἀπ' ἀρχῆς σοι βούλομαι τοὐμοῦ σχήματος προσλαλεῖν, ἵνα μὴ συγχυσταθείς που πρὸς τὸν B ἄνδρα, ὃν ὑποκρίνομαι. οὗτος αὐτὸς ὁ παύσεται τήμερον σὺς με πολλὰ τῇ σκηνῇ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ χρώμενος. καὶ μὲν παύσομαί γε. σὺς ἐκείνῳ ὃ νῦν C τρέπομαι. Ἡ μὲν ἀρχὴ τοῦ λόγου, ἔπαινος ἦν Ἑλλάδος, καὶ τῶν Ἀθήνησιν αὖ τρόφων, ὅτι φιλοσοφίᾳ καὶ πενίᾳ συνήσκηται εἰσι. καὶ οὔτε τῶν ἀστῶν, οὔτε D τῶν ξένων οὐδένα τέρπονται ὁρῶντες, ὃς ἂν τρυφὴν εἰσάγειν εἰς αὐτοὺς βιάζηται. ἀλλ' εἴ καί τις ἀφίκηται παρ' αὐτοὺς οὕτω διακείμενος, ἠθέμασι τε μεταρ- E μόττουσι, καὶ παιδαγωγοῦσι, καὶ πρὸς τὸ καθαρὸν τῆς διαίτης μεθιστᾶσιν. ἐμέμηντο γοῦν τινα τῶν πολυχρύσων, ὃς ἐλθὼν Ἀθήναζε μάλα ἐπίσημος, καὶ φορτικὸς ἀκολούθων ὄχλῳ, καὶ στολῇ ἐδωτῇ, καὶ χρυσῷ, αὐτὸς μὲν φέρων ζηλωτὸς εἶναι

diducto, exiguum & gracile, adcóque muliebre quiddam loquuntur, ipſa etiam Hecuba Polyxená ue multò demiſſius. Ne igitur & ipſe conuincar, maiorem omnino quàm pro capite meo perſonam induiſſe, ipſúmque ornatum dehoneſtare, ex nuda propriáque perſona tecum colloqui volo, ne forte labens, quem ago heroem, conuellam. Hic homo non deſinet hodie crebra illa ſcena, atque tragœdia uti. Equidem ceſſabo, & ad illa reuertar, quæ iam cœperam. Principium igitur orationis illius, commendatio quædã fuit Græciæ, & eorum hominum qui Athenis cõmorantur, quòd cum philoſophia & paupertate educentur: nec ciuium & peregrinorum quenquam intueri gaudeant, qui voluptatem ad ipſos introducere conetur: ſed ſi quis ita affectus ipſos conueniat, & paulatim ipſum transforment, & veteres mores dedoceant, atque ad vitæ puritatem trãsferant. Memorabat itaque quendam ex iſtis multo auro fulgentibus, qui cùm Athenas veniſſet admodũ inſignis, & turba comitantium inſolens, varia veſte, auróque ornatus, omnibus qui-

πᾶσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὡς αὖ εὐδαίμων ἀποβλέποιτο. τοῖς δ' ἄρα δυσχεῖν ἐδόκει τὸ ἀνδρώπιον. καὶ παιδεύειν ἐπεχείρουν αὐτὸν, οὐ πικρῶς, οὐδ' ἀπύρους ἀπαγορεύοντες ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει καθ' ὃν τινα τρόπον βούλοιτο βιοῦν. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν γυμνασίων καὶ λουτρῶν ὀχληρὸς ἦν, θλίβων τοῖς ἐπὶ κέτας, καὶ στενοχωρῶν τὸν ἀπαντῶντας, κἄν τις αὖ ὑποφθέγξατο, πρὸς τὸ μύκιμος λαμβάνειν, ὥστε οὐ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον ἀποτείνων, ἐλάθυκε μὲν παραπολλύμενος μεταξὺ λουόμενος. καὶ μὴν εἰρήνη γε μακρὰ κατέχει τὸ βαλανεῖον. οὐδὲν οὕτω δεῖ στρατοπέδου· ὁδὲ, ἀκούων ἃ ἦν, μεταξὺ ἐπαιδεύετο. τῷ ἡδῆτι τῷ ποικίλῳ, καὶ τὰς πορφυρίδας ἐκείνας ἀπέδυσαν αὐτὸν, ἀσείως παν τὸ αὐθηρὸν ἐπισκώπτοντες τῶν χρωμάτων, ἅμα ἡδη λέγοντες, ἢ πόθεν ταῦτα ἢ τοσαῦτα ἢ τάχα τὸ μήτηρ ὅτι αὐτῷ. ἢ τὰ τοιαῦτα. ἢ τὰ ἄλλα ἢ οὕτως ἀπέσκωπτον, ἢν τὸ δακτυλίων τὸ πλῆθος, ἢν τὸ κόμης τὸ ὑπέρογκον, ἢν τὸ διαίτης τὸ ἀχόλαστον. ὥστε χαπαμικρὸν ἐσωφρονίσθη, καὶ παραπολὺ βελτίων ἀπῆλθε, δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὅτι δ' ἐν ἀσχήμοσι

dem Athenienſibus in admiratione erat, & tanquã beatus ſuſpiciebatur: illis verò infœlix quidam homuncio videbatur. Eum illi erudire aggrediebantur non acerbè, nec apertè prohibentes, ne in libera ciuitate pro libito viueret. Sed cùm in gymnaſijs & balneis moleſtus eſſet, alios ſuis ſeruis premens, & obuios in anguſtum redigens, ſummiſſa voce quidã quaſi lateret, nec ipſum perſtringere vellet, Metuit, inquit, ille ne inter lauandum pereat: quanquam pax longa balneum occupat: ac proinde nihil opus eſt exercitu. Ille verò audiens quæ dicebat, interea erudiebatur. Præterea varia illa veſte & purpurea ipſum exuerunt, vrbanè admodum floridum nitorem colorum irridẽtes. Iam ver adeſt, dicebant, & vnde nobis hic pauo: & fortaſſe ſuæ hic eſt matris: & ſimilia. Atque eodem pacto cætera cauillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ ſuperuacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modeſtiam eſt reuocatus, & longè melior abijt, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipſos paupertatem confiteri, referetis

πείσαν ὁμολογοῦντες, ἐμέμνητο θεός με φωνῆς τινος, ἣν ἀκοῦσαι ποτ' ἔφη κοινῇ θεωμένων ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Παναθηναίων. λαμβάνεται μὲν γάρ τινα A τῶν πολιτῶν, ἄγεσθαι παρὰ τὸν ἀγωνοθέτην, ὅτι βαπτὸν ἔχων ἱμάτιον, ἐθεώρει. τοὺς δ', ἰδόντας, ἐλεῆσαί τε, καὶ παρεῖτθαι. καὶ τὸν κήρυκος ἀφιέντος B ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐποίησε, τοιαύτην ἐδόκει θεάμονος, ἅπαντα μιᾷ φωνῇ πάντας ὡσανεὶ ἐπεμβόους συγγνώμην ἀπονέμειν αὐτῷ τοιαῦτά γε ἀμπεχομένῳ. μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἄλλα. C ταῦτά τε οὖν ἐπῄνει. καὶ φησὶν, τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἐκεῖ, καὶ τῆς διαίτης τὸ ἀνεπίφθονον. ἀσυχίαν τε καὶ ἀ- D ραγμοσύνην, ἃ δὴ ἄφθονα παρ' αὐτοῖς ὄντα. ἀπεφαίνετό τε φιλοσοφίᾳ συμφωνον τὴν παρὰ τοῖς τοιούτοις διατριβὴν, καὶ καθαρὰν ἕδος φυλάξαι δυναμένην. καὶ δὲ ἀνδρὶ, καὶ E πλούτου καταφρονεῖν πεπαιδευμένῳ, καὶ τῇ φύσει τὰ φύσει καλὰ ζῆν θεραπευομένῳ, τὸν ἐκεῖ βίον ὡς μάλιστα ἁρμοδίως ἔστι δὲ πλούτου ἐρᾷ, καὶ χρυσῷ κεκήληται, καὶ πορφύρᾳ, καὶ δυναστείᾳ μετεῖ-

bat mihi vocem quandam, quam aiebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex ciuibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant misertos illius, ac veniam precatos esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges fecisse, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes vna voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse vt venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam vestem habere. Hæc præterea laudabat & libertatem quæ illic est, & victus rationem ab inuidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentas virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conuersationem eorum hominum philosophiæ consonam esse, morésque puros conseruare posse, viro etiam graui, & qui diuitias contemnere nouit, & secundum ea quæ natura honesta sunt, viuere statuit, vitam quæ ibi viuitur maximè accommodam esse. At qui diuitias amat, auróque demulcetur, purpura, potentiáque fœlicitatem metitur,

τὸ εἰδαίμον, ἄγευστος μὲν ἐλευθερείας, ἀπείρατος δ' παῤῥησίας, ἀδέατος δ' ἀληθείας, κολακείᾳ τὰ πάντα, καὶ δουλείᾳ συμπεφορὼς ἢ ὅστις ἡδονῇ πᾶσαν ψυχὴν ἐπιτρέψας, ταύτῃ μόνῃ λατρεύειν διέγνωκε, φίλος μὲν περιέρσων ζαπεζῶν, φίλος δ' πότων, καὶ ἀφροδισίων. ἀσάλευτος γοητείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ψευδολογίας ἢ ὅστις ἀκόων τέρπε χρεμάτων τε, καὶ τερετισμάτων, καὶ διεφθορότων ἀσμάτων. τοῖς δὴ τοιούτοις ὡρέπτην ἐνταῦθα διαφερόντως. μᾶσαι γὰρ αὐτοῖς τῶν φιλτάτων πάντα μὲν ἀγυιαὶ, πάντα δ' ἀγοραί. πάρεστι δ' πάσαις πύλαις τῷ ἡδονῇ κατακέχυσθαι. τοῦτο μὲν, διὰ ὀφθαλμῶν. τοῦτο δ', δι' ὤτων τε, καὶ ῥινῶν· τοῦτο δ', καὶ διὰ λαιμοῦ, καὶ δι' ἀφροδισίων. ὑφ' ἧς δ' ῥεύσης ἀενάου τε καὶ θολερῷ ῥεύματι, πᾶσαι μὲν ἀνευρύνονται ὁδοί. συνεισέρχεται γὰρ μοιχεία, καὶ φιλαργυρία, καὶ ἐπιορκία, καὶ τὸ τοιοῦτο φῦλον τῶν ἡδονῶν. παρασύρει δ' τὴν ψυχὴν ὑποκλυζομένην πάντοθεν, αἰδοῦς καὶ ἀφετῆ, καὶ δικαιοσύνῃ· τῶν δ', ἔρημος ὁ χῶρος γενόμενος, δίψης ἀεὶ πιμπλάμενος, ἀνήκεστα πολλαῖς τε καὶ ἀχρείαις ἐπιθυμίαις. τοιαύτῃ ἀπέφαινε τὴν πόλιν,

qui libertatem non degustauit, loquendi ingenuitatem non est expertus, nec veritatem spectauit, sed cum assentatione, & seruitute in omnibus conuixit: aut qui totam animā voluptati addixit, eique soli seruire decreuit amās opiparæ mensæ, amans vini & veneris, plenus præstigiarum, fraudis, & mendacij: aut qui citharariū frequentamenta & pulsationes, perditásque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus cōuenire hūius loci consuetudinem. Ibi enim rerum dilectissimarum ipsis refertas esse plateas omnes, omniáque fora. Licere etiam ianuis omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Qua deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In vnum enim conueniunt adulterium, auaritia, periurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem vndiquaque submerso, peruertitur verecundia, & virtus, & iustitia. Tum locus hisce desertus, sempérque siticulosus, multis, feriísque voluptatibus suppullulat. Talem ciuitatē ac tantorum bonorum ma-

gistram

καὶ τοσοῦτον διδάσκαλον ἀγαθῶν. ἦγον οὖν ἔφην ὅτε τὸ πρῶτον ἐπανῆκον ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, πλησίον που γιγνόμενος, ὑπισχνούμενός σοι λόγον ἀπαιτήσειν τῆς δεῦρο ἀφίξεως, ἐκεῖνα δὴ τὰ τοῦ Ὁμήρου λέγων, Τίπτε αὖ δῖος ἔπειτα λιπὼν φάος ἠελίοιο, τήν Ἑλλάδα, καὶ τὴν ἐντυχίαν ἐκείνην, καὶ τὴν ἐλευθερίαν, πλὴν ὄφρα ἴδῃς τὸν ἐνταῦθα ὄχλον, συκοφάντας, καὶ πρωτοκλισίας ἐφημερίδας, καὶ δεῖπνα, καὶ κόλακας, καὶ μαιφετίας, καὶ διαθηκῶν προσδοκίας, καὶ φιλίας ὑποπλάστους; ἢ τί καὶ παράξεων διέγνωκας, μήτ' ἀπαλλάττεσθαι, μήτε χρῆσθαι τοῖς καθεστῶσι δωδώμασι; οὕτω δὴ βουλευσάμενος, καὶ καθάπερ ὁ Ζεὺς τὸν Ἕκτορα ἐκτετραχηλισμένον ἐμαυτὸν ἐν βελέεσι φασὶν, ἔκ τ' αὐδῆς ἐκπαγίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κονίης, τὸ λοιπὸν οἰκουρεῖν εἰλόμην. καὶ βίον τινὰ τοῦτον γυναικώδη, καὶ ἄτολμον τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα προσῳδήσομαι, αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ Πλάτωνι, καὶ ἀληθείᾳ προσλαλῶν· καὶ ἅσσα ἐν σκάφῃ μυελαΐδρῳ, σφόδρα που μετέωρος ὑποσκοπῶν τὰ γιγνόμενα. τοῦτο μὲν, πολλὴν ψυχαγωγίαν

gistram mihi describebat. Ego itaque, inquit, quando primùm ex Græcia reuersus fueram, cùm iam propiùs accessissem, constiti ratione postulans mei huc aductus, Homerica illa dicens. *Cur autem infelix deserto lumine Phœbi* (Græcia nimirum, & fœlicitate, ac libertate illa) veniſti vt videas loci huius tumultus, sycophantas, salutationes superbas, cœnas, adulatores, cædes, testamentorum expectationes, & amicitias simulatas? aut quid tandem facere decreuisti, cùm neq; discedere hinc, neque institutis hisce vti possis? Cùm ita mecum consultasse, & quemadmodum Iupiter Hectorem illum, ita me ipsum è telis, vt aiunt, subduxisse, *ex que hominum cade, atque tumultibus, exque cruore* de cætero domi me continere statui: & vitam hanc muliebrem, & timidam plerisque visam anteponens, cum ipsa philosophia, & Platone, & veritate colloquor. Ac me ipsum quasi in populoso theatro collocans, ex admodum sublimi contemplor ea quę geruntur: quę istiusmodi sunt, vt partim multum delectationis & risus exhibere possint, partim etiã homi-

καὶ γέλωτα παρέχειν δεινάμενα. τοῦτο δ', πεῖραν αὐτὸ ἐχέτω ὡς ἀληθῶς βεβαίαν λαβεῖν. εἰ γὰρ χρὴ καὶ ἐπαινον εἰπεῖν, μὴ σμικρὰν λάβῃς μείζονα τὴν γυμνάσιον ἀρετῆς, ἢ τῆς ψυχῆς δοκιμασίαν ἀληθεστέραν τῆς ἐν πόλεως, καὶ τῆς ἐνταῦθα διαιρέσεως. οὐ γὰρ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιθυμίας, τοσούτοις δὲ θεάματα τε καὶ ἀκούσμασι παντοδαπὰ ἕλκουσι, καὶ αὐτιλαμβανομένοις. ἀλλ' ἀτεχνῶς δεῖ τὸν Ὀδυσέα μιμησάμενον, παρατλεῖν αὐτὰ, μὴ δεδεμένον τὼ χεῖρε. δεινὸν γάρ. μὴ δὲ τὰ ὦτα κηρῷ φραξάμενον, ἀλλ' ἀκούοντα, καὶ λελυμένον, καὶ ἀληθῶς ὑφηνάμενον. ἔνεστι δὲ καὶ φιλοσοφίαν θαυμάσαι, παρατιθεμένην τῷ τοιούτῳ ἀνοίαν, καὶ τῶν τῆς τύχης ἀγαθῶν καταφρονεῖν, ὁρῶντα ὥσπερ ἐν σκηνῇ καὶ πολυπροσώπῳ δράματι, τὸν μὲν, ἐξ οἰκέτου δεσπότην περιόντα, τὸν δ' αὖτε πλουσίου, πένητα. τὸν δὲ, σατράπην ἐκ πένητος, ἢ βασιλέα· τὸν δὲ, φίλον τούτου· τὸν δὲ, ἐχθρόν· τὸν δὲ, φυγάδα· τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ δεινότατόν ἐστιν, ὅτι καίτοι μαρτυρομένης τῆς τύχης παύ-

nis reuera constantis periculum facere. Nam si malorum quoque encomium aliquod proferre conuenit, ne credas maiorem vllam virtutis palæstram esse, aut veriora vsquam animorum experimenta fieri, quàm in hac ciuitate, & in ea qua hîc viuitur consuetudine. Neque enim parum est resistere tot cupiditatibus, tot spectaculis, tantisque aurium illecebris quæ vndique attrahunt, & capiunt. Sed oportet omnino Vlyssis exemplo, illa præternauigare, non quidem ligatis manibus, vt ille (nam hoc formidolosum foret) neque etiam auribus cera obturatis, sed audientẽ atque liberum. & verè animum supra hæc elatum habentem. Licet autem & philosophiam mirari, tantam hominum stultitiam cum illa comparando: & fortunæ bona contemnere, videndo veluti in scena, & multiplicium personarum fabula, alium quidem ex seruo dominum prodire, alium autẽ ex diuite pauperem: alium contra ex paupere satrapam, aut regem. Rursus alium huius amicum, alium inimicum, alium etiam exulem. Nam hoc certè vel grauissimum est, quod licèt fortuna testetur sese in hu-

ζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ὁμολογοῦσιν μηδὲν αὐτῶν εἶναι βέβαιον, ὅμως πᾶσι σπουδάζουσι βλέποντες, ὀρέγονται καὶ πλούτου, καὶ δυναστείας, καὶ μεσοῦ φρίττουσι πύπτες, ἀγνοοῦσι τὰ μέλλοντα. ὃ δὲ ἤδη σοι ἔφην. ὅτι καὶ γελᾶν ἐν τοῖς γινομένοις ἔστιν, καὶ ψυχαγωγεῖσθαι, τοῦτο ἤδη σοι φράσω. πῶς γὰρ οὐ γελοῖοι μὴ πλουτοῦντες αὐτοὶ, καὶ τὰς πορφυρίδας ἐπιφαίνοντες, καὶ τοῖς δακτυλίοις ἐπιτείνοντες, καὶ πολλὰ κατηγορούντες ἀπείρων κολάκων; τὸ δὲ κομψότατον, τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀλλοτρίᾳ φωνῇ ἐπιφθέγγεσθαι· οἱ δὲ σεμνότεροι, καὶ ἐπιπωγωνίδας ἀριθμοῦντες, καὶ πόρρωθεν, ἐπὶ τοῖς Πέρσαις νόμοις, ἀλλὰ δεῖ προσελθόντα, καὶ ὁπόθεν ἅψασθαι, καὶ πόρρωθεν τιλὶ ψυχῆς ταπεινώσαντα, καὶ τὸ πάθος αὐτῆς ἐμφανίσαντα τῇ τοῦ σώματος ὁμοιότητι, τὸ ἡδὺ, ἢ τιλὶ δεξιᾶς καταφιλεῖν, ζηλωτὸν καὶ ἐπιβλεπτὸν τοῖς μηδὲ τούτου τυγχάνουσιν. ὃ δ' ἔσχατον παρέχων ἑαυτὸν εἰς φλαῦρον χρόνον ἐξαπατώμενον. ὑπὲρ δὲ γε τούτου αὐτὸν τῆς

manis rebus ludere, fateaturq; nihil illarum esse stabile, nihilominus qui quotidie ista aspiciunt, & diuitias & potentiam appetunt, & pleni obambulant omnes earū rerum spe, quarum euentus nunquam sequatur. Quod autem dixi licere ea quæ geruntur ridere, animúmque oblectare, illud tibi iam exponam. Quomodo enim non ridiculi sint diuites ipsi, qui & purpuras suas ostentant, & annulos prætendunt, & multas ineptias præ se ferunt? At quod omnium est absurdissimum, etiam obuios aliena voce salutant, & hoc contentos esse volunt, si solùm ipsos aspexerint. Quidam verò fastuosiores, etiam se adorari patiuntur, non e longinquo, neque Persico more: sed necesse est propiùs accedentem, & oculos summittentem, animúmque è longinquo demittentem, illiusque affectum corporis similitudine declarantem, pectus aut dextram deosculari: quod beatum & admirandum videtur jis etiam qui honorem hunc nusquam assequūtur. Ille verò stat in longum tempus se ipsum præbens decipiendum. Sed illorum laudo inhumanitatem, quod nè ore quidem nos appro-

ἀπαγορεύσας, ὅτι μηδὲ τοῖς κόμασιν ἡμᾶς προσίωνται. πολὺ δ' τούτων οἱ προσιόντες αὐτοὶ καὶ θεραπεύοντες γελοιότεροι. νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι μέσης, περιθέοντες δ' ἐν κύκλῳ τὴν πόλιν, καὶ προσ τῶν οἰκετῶν ἀποκλειόμενοι, κύνες, καὶ κόλακες, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀκούειν ὀδυνώμενοι. γέρας δ' τῆς περᾶς ταύτης αὐτοῖς περίεστι, τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον, καὶ πολλῶν ἄπιον συμφορῶν. ἐν ᾧ, πόσα μὲν ἐμφαγόντες, πόσα δ' περιχώμενα ἐμπίοντες, πόσα δὲ ὧν ἂν ἔχειν ἀπολαλήσαντες, ἢ μεμφόμενοι τὸ τελευταῖον, ἢ δυσφορούμενοι, ἀπίασιν, ἢ διαβάλλοντες τὸ δεῖπνον, ἢ ὑβρεῖν, ἢ μικρολογίαν ἐγκαλοῦντες· πλήρεις δὲ, αὐτῶν ἐμούντων, οἱ στενωποὶ, καὶ προσ τοῖς χαμαιτυπείοις μαχομένων. καὶ μεθ' ἡμέραν οἱ πλείονες αὐτῶν καταλιθέντες, ἰατροῖς παρέχουσιν ἀφορμὰς πλείους. ἔνιοι μὲν γὰρ, τὸ κάινότατον, ἀδὲ νοσεῖν φιλάζουσιν. ἐγὼ μὲν τοίνυν πολὺ τῶν κολακευομένων ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας ὑπείληφα. καὶ θαῦμα αὐτοῖς ἐκείνους καθίστασθαι τῆς ὑπερφανίας αἴτιους, ὅταν γὰρ αὐτῶν τὴν περιουσίαν θαυμάσωσι, καὶ

bant. Verùm his magis ridiculi sunt qui illos sectantur & obseruant, qui media de nocte surgunt, & totam vrbem circumcursitant, quique à seruis excluſi foribus, canes & adulatores, & id genus alia audire ſuſtinent. Præmium verò acerbæ illius circuitionis eſt oneroſa illa cœna, & multarum calamitatum cauſa: in qua illi quàm multa paſti, quàm multa poti præter animum, quàm multa non dicenda proloquuti, poſtremò vel conquerentes, vel malè habentes, vel cœnam criminantes, vel contumeliam & ſorditiem accuſantes abeũt. Illis autem vomentibus, & ad proſtibula pugnantibus, pleni ſunt angiportus: & plerique ipſorum in multũ diem decumbentes, circum eundi occaſionem medicis præbent. Quibuſdam enim, id quod abſurdiſſimum eſt, non eſt ægrotandi otium. Ego verò adulatores ipſos magis perditos eſſe puto, quàm quibus adulantur, illóſque ferè ipſis iſtius ſuperbiæ authores exiſtere. Quum enim ipſorum opulentiam admiratur, & aurum

τὸν χρυσὸν ἐπαινέσωσι, καὶ τοὺς πυλῶνας ἔνδον ἐμπλήσωσι, καὶ περιελθόντες, ὥσπερ δεσπότας περισπῶσι, τί καὶ φρονήσειν αὐτοὺς εἰκὸς ὄντας; εἰ δέ γε κοινῷ δόγματι καὶ παρὰ ὀλίγον ἀπέχετο τῆς ἐθελοδουλείας, ἃ ἂν οἶει τοὐναντίον αὐτοὺς ἐλπίδα ποιεῖσθαι τὰς θύρας τῶν πλουσίων προϊδόντας τοὺς πλουσίους, μὴ ἀδόκητον αὐτῶν μηδ' ἀμάρτυρον τὴν εὐδαιμονίαν καταλιπεῖν, μηδ' ἀνίατον τὸ καὶ ἄχρηστον τῶν πραγμάτων τὸ κάλλος, καὶ τῶν οἴκων τὸ μέγεθος; οὐ γὰρ ὅτου τῆς πλουτῶν ἐρῶσιν, οὐς τὰ διὰ τοῦτο πλουτῶν εὐδαιμονίζουσι. καὶ ὅτου γ' ἔχει μηδὲν ὄφελος εἶναι φήσαιμι τοὺς οἰκέτας τῷ οἰκοῦντι, μηδὲ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι. ἐχρῆν οὖν τοῦτο τοίνυν τοὺς καθαιρεῖν αὐτῶν, καὶ ἀσθενοῦς εἶναι πρὸς δύναμιν, ἐπιτείχισμα τῷ πλούτῳ πρὸς ἀφροσύνην. νῦν δ', λανθάνοντες, εἰς ἀπόνοιαν ἄγουσι. καὶ τὸ μὲν, αὐθέρας ἰδιώτας, καὶ ἀπαφᾶσθον πρὸς ἀπαιδευσίαν ὁμολογοῦντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, μετριώτερον ἂν αὐτοὺς νομισθείη. τὸ δὲ, καὶ τὸ φιλοσοφεῖν παρασκευομένων, πολλῷ ἔτι τούτων γελοιότερα

laudibus extollunt, & veſtibula manè implent, & conuenientes tanquam dominos compellant, quid quæſo illos cogitare conſentaneum eſt? Quod ſi verò communi decreto paulùm abſtinerent ab hac voluntaria ſeruitute, an non putas è diverſo diuites ipſos ad pauperũ fores eſſe venturos, rogantes ne ignobilem & ſine teſte ſuam fœlicitatem relinquant, néue inutilem & ab omni vſu remotam menſarũ pulchritudinem, & domorũ magnitudinem perire ſinãt? Neque enim tantum ipſas diuitias amant, quantum propter eas fœlices ſe prædicari. Ac ſanè ita ſe res habet, vt neque pulcherrimarum ædium, neque auri, neque eboris vlla domino ſit vtilitas, niſi ſit qui illa admiretur. Oportebat igitur hoc pacto illorum extenuare, & vilem reddere potentiam, cõtemptum hunc quaſi propugnaculum diuitijs opponendo: ſed nunc eos colendo ad amentiam adducunt. Ac certè homines indoctos, & ignorantiam apertè confitentes, talia facitare, tolerabilius meritò exiſtimetur. Verùm eos, qui ſe philoſophari ſimulant, multò etiam ineptiora his, magiſque ridicula facere,

δρᾶν, τοῦτ' ἤδη τὸ δεινότατον ὄζει. πῶς γὰρ οἴει τὴν ψυχήν διατεθεῖσθαί μοι, ὅταν ἴδωμαι τούτων τινὰ μάλιστα τῶν πεφθεγκότων ἀναμεμιγμένον κολάκων A ὄχλῳ, καὶ τῶν ἐπ' ἀξίας τινὰ δορυφορούντα, καὶ τοῖς ἐπὶ τὰ δεῖπνα παρεγγέλλουσι κοινολογούμενον, ἐπισημότερον ὄντα τῶν ἄλλων ἀπὸ τοῦ σχήματος, καὶ B φανερώτερον; καὶ ὁ μάλιστα ἀγανακτῶ, ὅτι μὴ καὶ τὴν σκευὴν μεταλαμβάνουσι, τὰ ἄλλα ὁμοίως ὑποκρινόμενοι τοῦ ῥήματος. ἃ μὲν γὰρ ἐν τοῖς C συμποσίοις ἐργάζονται, τίνι τῶν κολάκων εἰκάσωμεν; ἃ ἐμφορεῦνται μὲν ἀπειροκαλώτερον, μεθύσκονται δὲ φανερώτερον, ἐξανίστανται δὲ πάντων ὕστατοι, D πλείω δὲ ἀποφέρει τῶν ἄλλων ἀξιοῦσιν· οἱ δὲ ἀσελγέστεροι, πολλάκις αὐτῶν καὶ ᾄσαι προσκληθησαν; καὶ ταῦτα μὲν οὖν γελοῖα ἡγεῖτο. μάλιστα δὲ ἐμέ- E μνητο τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ τὴν ἀρετὴν ὥνιον ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς περιδέντων· ἐργασίαν γοῦν ἐκάλει καὶ καπηλεῖα τὰς τούτων διατριβάς· ἤξίει γὰρ τὸν πλοῦτον καταφρονεῖν διδάξοντα, πρῶτον ἑαυτὸν παρέχειν ὑψηλότερον λημμά-

illud tandē omnium grauiſſimum eſt. Quomodo enim putas animo me affectum, quoties video aliquem iſtorum, maximè eorum qui ætate prouecti ſunt, adulatorum turbis immiſceri, & illorum aliquem, qui honores gerunt, ſatellitum more ſectari, & cum ijs qui ad cœnam vocant, ſermones conferre, quanuis ſit cæteris inſignior & magis conſpicuus ex ornatu? Ideo maximè apud me indignor, quòd non itidem habitum mutēt, cum vtique quod ad cætera attinet, eodem modo fabulam agant. Nam quæ in conuiuijs committunt, cui adulatorum comparabimus? annon inſolentiùs exaturantur, inebriantur manifeſtiùs, à conuiuio ſurgunt omnium vltimi, alijſque plura ſecum auferre volunt, & ſiqui ſint vrbaniores, ſæpenumero ad cantum incitantur? Atque hæc quidem ille ridicula cēſebat. Præcipuè verò eorum mentionem faciebat, qui pacta mercede philoſophiā profitentur, virtutémque ipſam tanquam venalem de foro proponūt. Ideo tabernas & cauponas, illorum ſcholas appellabat. Cenſebat enim eum qui diuitias contemnere alios docere vellet, primum ſe quæſtu ſuperiorē

σιν. Ἀμέλει καὶ πράττων ταῦτα διετέλει ὐ μόνον παρέχων τοῖς δεομένοις συμπαρείβων, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, καὶ πόσης περιουσίας καταφρονῶν. τοσούτου δέον ὀρέγεσθαι τῶν τοῦ πέλας, ὥστε μᾶλλον ἑαυτῷ φθονεῖσθαι ποιεῖσθαι φειδωλίαν. ὃς γε καὶ ἀγρὸν ὑ πόρρω τῆς πόλεως κεκτημένος, ὐδ' ἐπιβαίνει ἤδη πολλῶν ἐτῶν πρίασθαι, ἀλλ' ὐδὲ πάλαι ἀρχὴν αὐτὸν εἶναι διωμολόγει. ταῦτ' εἶμαι διαφέρειν, ὅτι τούτων μὲν φύσει ὐδενὸς ἐσμὲν κύριοι, νόμῳ δὲ διαδοχῆς ἐκ χρόνου αὐτῶν εἰς ἀεὶ τὴν παραλαμβάνοντες, ἐπιχρόνιοι δεκάται νομιζόμεθα. καὶ πάλιν ἂν ἡ φειδωλία παρέλθῃ, πάλιν καὶ τὰ παραλαβὼν ἄλλος, ἀπολαύει τῷ ὀνόματος. ὐ μικρὰ δὲ ὀνίνησι παρέχει τοῖς ζηλοῦν ἐθέλουσι παραδείγματα· ἡ προφὴς τὸ ἀπέριττον, καὶ ἡ γυμνασίων τὸ αὐτάρκεστον, καὶ τῆς φειδοῦς τὸ ἀνεπίφθονον, καὶ τῆς ἐσθῆτος τὸ βαθύτατον ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, ἡ δικαιοσύνης τὸ ἁρμοσθὲν, καὶ τὸ ἔμμετρον τῆς τροπῆς· παρέχει δὲ τοῖς συοῦσι μήτ' ἀναβάλλεσθαι τὸ ἀγαθὸν, ὃ πάρ πολλοὺς ποιεῖ, φειδωλίας ἐμπιμπλάμενος

gerere debere. Nimirum & ipſe talia agebat, non ſolùm gratis cõuerſando cum rogãtibus, ſed & indigentibus neceſſaria ſuppeditãdo, omnémque opulentiam cõtemnẽdo. Tantũ aberat vt ea expeteret, quæ nihil ad ipſum attinerent, vt ne ſuarum quidem rerum, & ſi corrumperentur, curam gereret: qui agrum non procul ab vrbe habebat, ac tamen iam multis ab annis ne inuiſere quidem eum erat dignatus: Imò ne dominum quidem illius ſe eſſe affirmabat. Illud, opinor, diſputans, quòd natura rerum iſtarum nullius domini ſumus; ſed ex lege & per ſucceſſionem vſum earũ incertum in tempus accipientes, temporarij poſſeſſores habemur. Ac poſteaquam terminus ille conſtitutus præterierit, tunc alius eaſdem accipiens, illo nomine fruitur. Illa autem non parua præbent imitari volentibus exempla: victus ſcilicet frugalitas, exercitiorum iuſtus modus, perſonæ ipſius venerabilitas, & veſtitus mediocritas, ac præter hęc compoſitæ mentis moderatio, morúmque mãſuetudo. Monebat autem ſecũ verſantes ne bene agendi sẽpus prorogarent, vt multi ſolent, qui certum ſibi tem-

ἑορτὰς, ἢ πανηγύρεις, ὡς ἀπ' ἐκείνων ἀρξομένους τῶ μὴ ψεύσασθαι, καὶ τῶ τὰ δέοντα ποιῆσαι. πρᾶξις γὰρ ἀμελητον εἶναι πρὸς τὸ καλὸν ὁρμήν. ἄλλος δ' ἂν καὶ τοιούτων κατεγνωκὼς φιλοσόφων, οἱ ταύτην ἄσκησιν ἀρετῆς ὑπελάμβανον, διὰ πολλαῖς αὐχήσεις, καὶ πόνοις, τοὺς νέους αὐτέχειν καταγυμνάσωσι. τοῦτο μὲν δεῖν οἱ πολλοὶ κελεύοντες, ἄλλοι δ', μαστιγοῦντες. οἱ δὲ χαλεπώτεροι, καὶ σιδήρῳ τὰς ἀπορρανείας αὐτῶν καταξύοντες. ἡγεῖτο γὰρ χρῆναι πολὺ πρότερον ἐν ταῖς ψυχαῖς τὸ σεμνὸν τοῦτο καὶ ἀπαθὲς κατασκευάσαι, καὶ τὸ ἀεισα παιδεύειν ἀνθρώπους προαιρούμενον, τοῦτο μὲν, ψυχῆς, τοῦτο δὲ, σώματος, τοῦτο δὲ, ἡλικίας τε καὶ τὸ πρότερον ἀγωνῆς ἐσοχάσθαι, ἵνα μὴ τὰ παρὰ δύναμιν ἐπιτάττων ἐλέγχηται. πολλοὺς γοῦν καὶ τελευτᾶν ἔφασκεν οὕτως ἀλόγως ἐπιταθέντας. ἵνα δὲ καὶ αὐτὸς ἴδῃ, ὃς καὶ γευσάμενος τῶν παρ' ἐκείνοις κακῶν, ἐπειδὴ τάχιστα λόγων ἀληθῶν ἤκουσεν, ἀμεταστρεπτὶ φεύγων, ὡς αὐτὸν ἀφίκετο. καὶ ἄλλος δὲ γοῦν δυσκείμενος. ἤδη δὲ τούτων ἀποστὰς, τὸ ἀλλων αὖτις ἀνθρώ-

pus præfiniunt, aut festos dies, aut cõuentus solennes, tanquam ab illis auspicaturi non mentiendi, & rectè agendi studium: animi enim erga res honestas affectionẽ non esse protelãdam sentiebat. Manifestè etiam Philosophos illos damnabat, qui virtutis eam meditationem putabãt, si necessitatib⁹ multis, ac laboribus sustinendis iuuenes exercerent: quorum alij vincire se jubebant, alij flagellis cædebant, alij verò elegantiores, ferro superficiem corporis abradebant. Putabat enim multò priùs in animis duritiem istã & indolentiam esse parandã: cúmque qui homines optimè instituere vellet, partim animi, partim corporis, partim etiam ætatis, & prioris educationis rationem habere debere: ne quid supra vires imponendo, reprehensionem incurreret. Multos quoque, qui præter ratiõnem, ita supra vires intenderentur, mori aiebat. Vnum autem etiam ipse vidi, qui cùm iam ea apud illos mala degustasset, vbi primùm veram doctrinam audivit, irreuocabili cursu aufugiens inde, ad ipsum venit: & animo meliùs affecto videbatur. Iàm verò digrediens ab istis, aliorum rursus hominum

ἐμίμητο, καὶ τὰς ἐν τῇ πόλει παραχὰς διεξήει, καὶ τὰ ὠδία τῶν αὐτῶν, καὶ τὰ θέατρα, καὶ τὰ ἱππόδρομον, καὶ τὰς τῶν ἡνιόχων εἰκόνας, καὶ τὰ τῶν ἵππων ὀνόματα, καὶ τὸν ἐν τοῖς στενωποῖς περὶ τούτων διαλόγους. πολλὴ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ἱππομανία. καὶ πολλῶν ἤδη σπουδαίων εἶναι δοκούντων ἐπιλαπᾶν. μετὰ δὲ ταῦτα, ἑτέρου ῥήματος ἅπτετο τῶν ἀμφὶ τοὺς νεκροὺς τε καὶ διαθήκας καταδικαζομένων, παρεστὼς ὅπως μάλα φανῇ οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῶς πάνυ ὅλον τὸν βίον παίζοντα, τοῖς ἐν ταῖς διαθήκαις λέγουσι, ἵνα μὴ ἀποκαύσωσι τὴν ἀρετὴν ἀληθείας. ἃ δὴ καὶ μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ γελᾶν ἀναγκάζει, ὅτι καὶ συγκαταρρίπτειν τοῖς ἐξιοῦσι τὰς ἁμαρτίας, καὶ τοῖς ἀναλγησίαν ὑπογράφειν ὁμολογοῦσιν· οἰμαι, ἐπιτάττειν αὐτοῖς κελεύοντες συγκαταλιπεῖν τὸν παρὰ τὸν βίον πλοῦτον· οἱ δέ, καὶ παραμένειν τινὰς οἰκέτας τοῖς τάφοις. ἔνιοι δὲ, καὶ στέφειν τὰς σκιὰς αὐθεντῶν, ἐνίοτε ἐπὶ χρόνον παρὰ τὸν τελευτὴν διαμένοντας. εἰκάζειν δ' ἄξιον τὰ πραττόμενα τούτοις παρὰ τὸν βίον, τοῖς περὶ τὸν μετὰ τὸν βίον

mentionem faciebat, & narrabat ciuiles tumultus, & plebis conflictationes, & theatra, & circum, & aurigarum ſtatuas, & equorum appellationes, & quæ de his in angiportu habentur colloquia. Multum enim profectò ibi eſt equorum inſanum ſtudium. Quinetiam multos qui pro grauibus haberi volunt, reprehendebat. Poſt hæc, veluti alterum fabulæ actum attingebat, eorum qui circa funera & teſtamenta verſantur. Hoc addens, quòd vnam hanc vocem, Romanorum pueri, per omnem ætatem veram emittant (eam dicens quæ in teſtamentis vſurpatur) nimirum ne ex ſua veritate damnum capiant. Illa verò etiã interea cùm ab eo dicerentur, riſu proſequi adactus ſum, quòd ſuam ignorantiã ſecum ſepeliri volunt, ſuámque ſtupiditatem ſcriptis confitentur: dum alij veſtes, quibus in vita pretioſioribus vſi ſunt, eodem rogo ſecum cõburere mandant: alij verò ſeruos certos ad ſepulchra permanere: alij cippos ſertis coronari, in fatuitate ad mortem vſque perſeuerantes. Itaque coniecturam eorum quę in vita geſſiſſent, hinc duci volebant, cùm talia de ijs quæ poſt mortem

ἐπισκήπτουσι. τούτοις γὰρ εἶναι τὸν τὸ πολυτελὲς ὄψον ὠνουμένους, καὶ τὸν οἶνον ἐν τοῖς συμποσίοις μὴ κεράντων τε καὶ ἀρωμάτων ἐπιχέοντας, τὸν μέσου χειμῶνος ἐμπιπλαμένους ῥόδων, καὶ τὸ σπανίσιον αὐτῶν καὶ παράκαιρον ἀγαπῶντας· τὸ γὰρ ἐν καιρῷ, καὶ κατὰ φύσιν, ὡς εὐτελὲς ὑπερφρονοῦντας. τούτους εἶναι τὸν καὶ τὰ μύρα πίνοντας. ὃ καὶ μάλιστα διέσυρεν αὐτῶν, ὅτι μηδὲ χρῆσθαι ἴσασι τῇ ἐπιθυμίᾳ· ἀλλὰ κἂν ταύτῃς παρανομοῦσι, καὶ τὸν ὄρος συγχέουσι, παντοδαπὴν τὴν τρυφὴν παρεδόντες αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς πατεῖν. καὶ τοῦτο γὰρ τὸ ἐν ταῖς πραγῳδίαις τε καὶ κωμῳδίαις λεγόμενον, ἤδη καὶ παρὰ δύραν εἰσβιαζόμενοι. σολοικισμὸν οὖν ἐκάλει τὸ τοιοῦτο τῆς ἡδονῆς. ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτῆς γνώμης κἀκεῖνα ἔλεγεν, ἀτεχνῶς τῷ μώμου τὸν λόγον μιμησάμενος. ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἐμέμφετο τῷ ταύρου τὸν δημιουργὸν θεὸν, ἀπεριδέητα τῶν ὀφθαλμῶν τὰ κέρατα· οὕτω δὴ καὶ αὐτὸς ἠπόρει τοὺς στεφανουμένους, ὅτι μὴ ἴσασι τῷ στεφάνου τὸν τόπον. εἰ γάρ τοι ἔφη τὴν ἀνοῆ τῶν ἴων τε καὶ ῥόδων χαίρουσιν, κατὰ τὴν ῥῖνα μάλιστα ἐχρῆν αὐτοὺς στέφεσθαι,

sequutura sint, testamentis mandant. hos enim illos esse qui chara opsonia emunt, & vinum in cōuiuijs cum plausu & odoribus effundunt: qui media etiam hyeme rosis A opplentur, earúmque raritatem intempestiuam amant: verùm quod suo tempore, & secundum naturam est, tanquam vile fastidiunt. Hos illos esse qui vnguēta bibunt: quo nomine vel maximè eos B carpebat, quòd ne vti quidē cupiditatibus scirent: sed & in his peccarēt, finésque earum cōfunderent, animum voluptatibus vndique conculcandum permittentes: & hoc quod in tragœdijs & C comœdijs dicitur, Iam & præter ianuam incitati. Solœcismum igitur vocabat hoc genus voluptatum. Cæterùm & illa ex eadem sententia dicebat, prorsus Momi illius verba imitatus. Vt D enim ille reprehēdebat tauri artificem Deum, qui non præposuisset oculis cornua: sic & ipse accusabat eos qui coronas gestabāt, quòd locum nescirent vbi eas adhi- bere deberent. Nam si violarum, & rosarum odore delectantur, sub naribus potissimùm eos coronari oporte- E

παρ' αὐτῷ ὡς οἷόν τε ἡδὺ ἀναπνεῖν, ἢ ὡς πλεῖστον εἰρέσθαι τῆς ἡδονῆς. καὶ μὴν κἀκείνους ἀγέλα, τοὺς θαυμασίου τινὰ τῷ ὄντι περὶ τὰ δεῖπνα σπουδὴν ἐχοντας, χυμῶν τε ποικιλίαν, καὶ πεμμάτων ἐπιτέρψεις. καὶ γὰρ αὖ καὶ τούτοις ἔφασκεν ὀλιγοχρονίου τινὰ καὶ βραχείας ἡδονῆς ἕνεκα, πολλὰς ἀσχημοσύνας καταμένειν. ὁρᾶν γοῦν τετάρων δακτύλων αὐτοῖς εἶναι τὰ πάντα πρὸς ἓν τοῦτο, ἐφ' ὅσον ὁ μήκιστος οἰσοφάγου λαιμός ἐστιν. ὅτε γὰρ ἐμπλησθῆναι ἀπολαύειν τῆς ἐδωδῆς, ὅτε βρωθέντων, ἡδὺ φλὰξ μὴν ἀπὸ τῶν πολυτελεστέρων πλησμονή. λοιπὸν οὖν εἶναι μὴν ἐν τῇ παρεσθῆτι ἡδονὴν τοσούτων ἕνεκα χρημάτων. εἰκότα ἂν παρεῖλκεν αὐτοῖς, ὑπὲρ ἀπαιδευσίας τὰς ἀληθεστέρας ἡδονὰς ἀγνοοῦντας, ἣν ἁπασῶν φιλοσοφία χορηγός ἐστι τοῖς πονεῖν θελήσουσιν. περὶ δὲ τῶν ἐν τοῖς βαλανείοις θορύβων, πολλὰ μὲν διεξέρχει. τὸ πλῆθος τῶν ἐκτρόφων, τοὺς ὕβρεις, τὸν ὀπισθόρμους τοῖς οἰκέτας, ἢ μᾶλλον δεῖν ἀμφεσθῆναι. ἐν δὲ

bat, iuxta ipſam quantū fieri poteſt, reſpirationem, vt voluptatis inde quamplurimū attraherent. Illos præterea irridebat, qui miram quandam diligētiam in cœnis apparandis adhibent, dum ſaporum varietatem, & bellariorum curioſam compoſitionem ſectantur. Etenim iſtos breuis & temporariæ voluptatis amore multa negocia ſuſtinere aiebat. Indicabat autem ipſos quatuor digitorum cauſa, laborem hunc obire, cùm eorum mēſuram, vel longiſſimum hominis guttur æquet. Neque enim antequam emptorum quicquā comederint, vllam voluptatē capere: nec poſtquam deuorata fuerint, ſuauiorem illam, quæ fit ex pretioſioribus cibis, expletionem reddi. Reſtare igitur, vt illam, quæ velut in tranſcurſu percipitur, voluptatem, tam grandi pecunia mercentur. Eos autem meritò malè affici, cùm præ imperitia, veriores illas voluptates neſciant, quas omnes philoſophia ſubminiſtrat, ijs qui ſe exercere volunt. Porrò de ijs quæ aguntur in balneis, multa commemorabat, multitudinē proſequentium, contumelias, eos qui ſeruis impoſiti geſtantur, ac ferme efferuntur. Vnum

τι καὶ μάλιστα μισεῖν ἐφκει, πολὺ δ' ἐν τῇ πόλει τοῦτο, ἢ τοῖς βαλανείοις ἐπηχωειάζον. παρϊόντας γάρ τινας τ' οἰκετῶν, δεῖ βοᾶν, καὶ παραγγέλλειν προορᾶσθαι τοῖν ποδοῖν, ἢν ὕψηλόν τι ἢ κοῖλον μέλλωσιν ὑποβαίνειν. καὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτὸν, τὸ καινότατον, ὅτι βαδίζωσι. δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο, εἰ σώματος μὴ ἀλλοτρίᾳ δεικνύντες μὴ δέονται, μηδὲ χερσῶν, μηδὲ τ' ὤτων ἀκούοντες, ὀφθαλμῶν δὲ ὑγιαίνοντες ἀλλοτρίων δέονται προορωμένων· καὶ αὐέχονται, φωνὰς ἀκούοντες δυσχεῖν ἀνθρώποις πρεπούσας, καὶ πεπραγμένοις. ταῦτα γὰρ αὐτὰ πάσχουσιν ἐν ταῖς ἀγορᾶις ἡμέρας μέσης, καὶ οἱ τὰς πόλεις ἐπιτετραμμένοι. ταῦτά τε καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα διελθὼν, κατέπαυε τὸν λόγον. ἐγὼ δ' ἔως μὲν ἤκουον αὐτοῦ τεθηπὼς, μὴ σιωπήσῃ περοβημένος. ἐπεὶ δὲ ἐπαύσατο, τοῦτο δὴ τὸ τῶν Φαιάκων πάθος ἐπεπόνθειν. πολὺ γὰρ δὴ χρόνον ἐς αὐτὸν ἀπέβλεπον κεκηλημένος. εἶτα πολλῇ συγχύσει καὶ ἐλλιγγῳ κατειλημμένος, τοῦτο μέν, ἰδοῦ τοι καὶ περρέομαι. τοῦτο δ', ἀφυξάμενος ἐκλόμενος, ἀπέκπιον τε καὶ

autem maximè odisse videbatur, quod in vrbe & balneis valdè est vsitatū: quòd prætereuntes aliquos ex famulis clamare oporteat, & admonere vt pedibus prospiciant, siquid altum aut cauum subituri sint: atque ita commonefacere, (quod absurdissimum est) vt sese ire meminerint. Graue igitur & intolerabile putabat, si ad edendum, alieno ore non indigerēt, aut manibus, nec auribus ad audiendum; alienis autem oculis bene valētes, ad prospiciendum opus haberent: ac sustinerent voces audire, quæ miseris & excætatis hominibus conuenirent. Hæc enim ipsa accidunt in foro media die, etiā ijs quibus demādata est reipublicæ cura. Hæc & alia huiusmodi multa oratione persequutus, dicendi finem fecit. Ego autem interim dū loquebatur cum admiratione auscultabam, metuens ne conticesceret. Vbi verò loqui desijt, quod. Phæacibus olim accidit, id ipsum ego passus sum. Longo enim tēpore ipsum, quasi delinitus, intuebar: deinde multa confusione & vertigine correptus, partim sudore manabā, partim loqui volentem oratio deficiebat, atque ego inhibebam. Vox deerat, & lin-

ἀπεκοπτόμην. καὶ ὥ τε φωνὴ ἐξέλιπε, καὶ ἡ γλῶττα δὴ μάρτυς. ἡ τέλος, ἐδάκρυον ἀπορρήδην. ἐγὼ ἐξεπτολῆς, ἐδὲ οὐκ ἔτυχεν ἡμῶν ὁ λόγος καθίκετο. βαθεῖα γὴ καὶ καίριος ἡ πληγὴ ἐγένετο. καὶ μάλα εὐσόμως ἐπιβὰς ὁ λόγος, ἀυτίκα εἰ θέοι τι εἰπεῖν, διέκοψε τὴν ψυχήν. εἰ γάρ τι δεῖ κἀμὲ ἤδη φιλοσόφων ἐπεισάκτων λόγων, ἔδε ἐφ' ἑτέρων ὑπερείληφα. δοκεῖ μοι αὐδρὸς εὐφυοῦς ψυχὴ, μάλα πιστῷ τινι ἀπαλῷ τοξοσυκείαι. τοξόῃ δὲ, πολλοὶ μὲν ἀνὰ τὸν βίον, καὶ μεστοὶ ταὶς φαρέτρας παντοδαπῶν λόγων, ἅμιλλῶν τε καὶ παιγνίων πάντες εὔστοχα τοξεύουσιν. ἀλλ' οἱ μὲν, αὐτῶν σφίσι δοκοῦντες τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες, ἐπιπόλαιοτέρῳ τῷ βέλει τοξεύουσι. καὶ ἄπρον μὲν καὶ ὅτοι τὸ ὁδὸν, τὸ δὲ βέλος αὐτὸ ἀμφὶ τῷ σκοπῷ ἐν τῷ αὐτῷ, ἀλλ' ἐκεῖ τὸ σφοδρὸν ἐπιπτον διελθόντες, καὶ παρεδύσαντα, κεχηνυῖαν μᾶλλον τῷ ἑαυτοῦ ἀπέλιπον. ἄλλοι δὲ, πάλιν ἄτοις ἀπαντῶσι. ἐκεῖ γὸ ἀδυνατείας τε καὶ ἀπειρίας, ἐδὲ ἀφικνεῖται τὰ βέλη αὐτοῖς ἄχρι τοῦ σκοποῦ, ἀλλ' ἐλλείπει, καὶ ἀπίπτει πολλάκις ἐν μέσῳ τῷ ὁδῷ. ἦν δέ ποτε καὶ ἀφίκηται, ἄκρον μὲν ἐπιψαύει ἄκρου.

gua hallucinabatur: poſtremò animi pendens lacrymabar. Neque enim ſummam cutem, ac leuiter me ipſius attigerat oratio: ſed profunda, & lethalis, vt ita dicam, erat plaga: támque ſcitè vibrata oratio ipſum, ſi ita dicendum eſt, animum intercîdit. Si enim decet nonnihil & me iam philoſophicos attingere ſermones, ita equidem de hiſce exiſtimo. Videtur mihi ſolertis hominis animus, molli ſcopo perſimilis eſſe. Sagittarij autem in hac vita multi, qui plenas quidem pharetras, varijs omníſque generis orationibus habent, cæterum non omnes aptè jaculantur: ſed alij, ipſarum neruo nimium intento, vehementiori quàm par eſt impetu emittunt: atque hi quidem viam attingunt, at ipſorum ſagittæ in ſcopo non manent, ſed præ vehementia ictus peruadẽtes ac permeantes, hiantẽ tãtùm vulnere animum relinquũt. Rurſum alijs cõtrario modo euenit. Nã præ imbecillitate viriũ, & lãguida iaculatione, ſagittæ ipſis ad ſcopũ vſq; nõ peruenĩũt, ſed ſoluto impetu plerũq; in media via deficiũt. Si verò etiam aliquando ſcopum pertingunt, ſummũ illũ quidẽ leuiter perſtringũt,

βαθεῖαν δ' οὐκ ἐργάζεται πλη-
γήν· οὐ γὰρ ἐπ' ἰσχυρᾶς ἐμβο-
λῆς ἀπεσταλη. ὅστις ἦ ἀγαθὸς
τοξότης, καὶ τούτῳ ὅμοιος,
σκοπὸν μὲν ἀκριβῶς ὁρᾶται A
τὸ σκοπὸν, εἰ μὴ σφόδρα μα-
λακὸς, εἰ μὴ στερρότερος τοῦ βέ-
λους. γίγνονται γὰρ καὶ ἄτρω-
τοι σκοποί. ἐπειδὴν ἦ ταῦτα
ἴδῃ, τὴν ἰκανῶς χρίσας τὸ βέ- B
λος, οὔτε ἰῷ καθάπερ τὰ Σκυ-
θῶν χρίεται, οὔτε ὀπῷ καθά-
περ τὰ Κυρήτων, ἀλλ' ἡρέμα δρι-
μυτικῷ τε καὶ γλυκεῖ φαρμάκῳ
τοῦτο χρίσας, ἀτεχνῶς ἐτόξευσε.
τὸ δ', ἐπειδὰν εὖ μάλα ἐντὸς ὡς, C
καὶ διαπρᾶξαι ἄξει τοῦ διελθεῖν,
μένει τε, καὶ πολὺ τοῦ φαρμάκου
ἐφίησιν. ὃ δὴ καὶ διανάλωμον, ὅ-
λην ἐν κύκλῳ τὴν ψυχὴν πε-
ιέρχεται. τοῦτο τοι καὶ ἥδον- D
ται, καὶ δακρύουσι μεταξὺ ἀκούον-
τες. ὅπερ καὶ αὐτοὺς ἔπασχον, ἡσυ-
χῇ πρὸς τῷ φαρμάκου τὴν ψυ-
χὴν περιέοντος. ἐπῆλθε δ' οὖν
μοι πρὸς αὐτὸν τὸ ἔπος ἐκεῖνο E
λέγειν, Βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι
φῶς αὖθρεσι γένηται. ὥσπερ γὰρ
οἱ τὴν φρυγίαν αὐλὴν ἀκούοντες,
οὐ πάντες μαίνονται, οὐδ' ὁπόσοι
αὐτῶν τῇ Ῥέᾳ λαμβάνονται,
ἤτοι ἦ πρὸς τὸ μέλος ἐνθυμοῦν-
ται τοῦ πάθους· ἤτοι ἦ

at plagam altiorem non in-
fligunt: neque enim valido
impulsu emissæ fuerunt. Ve-
rùm qui bonus est iaculator,
& huic similis, primùm qui-
dem diligenter inspiciet sco-
pum, num sit valdè mollis,
num verò sagitta durior. Sùt
enim & scopi quidam inuul-
nerabiles. Vbi autem omnia
hæc perspecta habet, tum
demum vncta sagitta, non
veneno vt Scythicæ inun-
guntur, nec resina perinde
vt Curetũ, sed sensim mor-
dicante & dulci pharmaco
illita, verè iaculari solet. Il-
la verò quantum par est acri-
ter delata, & quanta vi ad
penetrãdum opus est vibra-
ta, intus remanet, multúm-
que de suo pharmaco emit-
tit, quod dispersum, animum
circumquaque totum ambit.
Hoc est quo oblectantur, &
cur inter audiendum lachry-
mantur: quod & mihi acci-
dit, cum illud medicamentũ
tacitè animum mihi obiret.
Quare mihi succurrebat
Homericũ illud ipsi dicere,
Sic iace, si qua viris nouus per te lux oriatur. Quemadmo-
dum enim qui Phrygiam ti-
biam audiunt, non omnes
insaniunt, sed quotquot ip-
sorum à Rhea corripiuntur,
ijque audito carmine pertur-
bationis recordantur: Ita &

καὶ φιλοσόφων ἀκούοντες, ὑ πάντες ἴσμεν καὶ θαυμαστὰ ἀπάσαν, ὀλίγοις ὑπῆν τι ἐν τῇ φύσει φιλοσοφίᾳ συγγενές. ὡς σμικρὰ, καὶ θαυμάσια, καὶ θεῖά γε ὦ ἑταῖρε διελήλυθας· ἐλελάθεις τέ με πολλῆς ὡς ἀληθῶς ἡδονῆς ἀμβροσίας, καὶ τοῦ λωτοῦ κεκορεσμένος. ὥστε καὶ μεταξὺ σοῦ λέγοντος, ἔπαθόν τι ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ παυσαμένου, ἄχθομαι καὶ ἀσθενῶ καὶ κατὰ σὲ ἔσπευσα τυφῶσαι. καὶ μὴ θαυμάσῃς· οἶδα γὰρ ὅτι καὶ οἱ ταῖς τῶν κυνῶν τῶν λυσσώντων δηχθέντες, οὐ αὐτοὶ μόνοι λυσσῶσιν, ἀλλὰ καὶ τινας ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ μανίᾳ τὸ αὐτὸ τοῦτο διαθοῦσι, καὶ αὐτοὶ ἑτερόφρονες γίγνονται. συμπαθαίνει γάρ τι τοῖς πάθεσιν ἅμα τῷ δήγματι, καὶ πολυγονεῖται τὸ νόσημα, καὶ πολλὴ γίγνεται τῆς μανίας διαδοχή. ἐκεῖνο καὶ αὐτὸς ἴσως ὁμολογεῖς; πάνυ μὲν οὖν. καὶ δεόμεθά γε σοῦ κατὰ τοῦτο τι καὶ τῶν θεραπειῶν ἐπινοῆσαι. τὸ δὴ τί ἄρα Τηλέφῳ ἀσύχιον ποιεῖν. ποῖον αὖ λέγεις; ὑπὸ τοῦ τρώσαντος ἐλθόντας, ἰᾶσθαι παρακαλεῖν.

qui Philoſophos audiunt, non omnes attoniti, & ſaucij abeunt, ſed ſolùm illi quorũ ingenio quiddam philoſophiæ cognatũ ſubeſt. Quàm grauia, & miranda, & diuina, ô amice, narraſti: multáque certè ambroſia, & loto ſaturatus, me non aduertente, fuiſti. Quare dum iſta diceres, neſcio quis animo meo affectus accidebat: & nunc te tacente, moleſtia afficior: & vt tuo dicam exemplo, ſaucius ſum. Neque id mireris: noſti enim eos qui à rabioſis cãnibus mordentur, non ſolos rabie corripi, ſed ſi alios quoſpiam ipſi in ea inſania, eodem modo afficiãt, illos etiam mente alienari. Etenim cum morſu ſimul aliquid affectionis iſtius tranſit in alium, propagatur morbus, fitque inſaniæ iſtius multiplex ſucceſſio. Num ipſe etiam nobis te amare confiteris? Sanè quidem. téque præterea oro vt communem aliquam medicationem excogites. Illud igitur Telephi facere neceſſe erit. Quid illud eſt quod dicis? Vt ad eum qui nos vulnerauit reuerſi, ab illo medelam petamus.

ΔΙΚΗ ΦΩΝΗΕΝΤΩΝ. IVDICIVM VOCALIVM.

ARGVMENTVM.

EST hic lusus valde festivus atque elegans, ad exemplum iudicialis actionis compositus. Queritur enim Sigma de vi & iniuria Tau quòd ab eo plurimis dictionibus spolietur, & quasi de sua possessione deijciatur. Exordio benevolentiam captat simulatione modestiæ, & excusando necessitatem suam. Deinde per translationem ad Thesin venit. Nullam literarum suo loco & ordine movendam esse. Hinc Iudicibus admonitis ut pro officio suo agant, & cæterarum ordinem atque dignitatem cuiusque conserunt, narratiunculam subiungit, qua confirmationem caussa continet. Hanc postea longa primum enumeratione aliorum damnorum eidem sibi illatorum amplificat: deinde etiam collatione modestiæ suæ, & illius petulantiæ tumerga fit, tum erga cæteros etiam homines, & quàm idem etiam hominibus invisum ac detestabile sit, docet.

Ἐπὶ ἄρχοντος Λειςάρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου, γεγράφωὑτο τὸ σίγμα πρὸς τὸ ταῦ ὑπὲρ ἐπτὰ φωνήεντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφῃρῆσθαι λέγον παίτων τῶν ἐν διπλῷ ταῦ. ἀμφεσβήτει.

IMperãte Aristarcho Phalereo Non. Octob. litem intendit Σ. σῖγμα literæ T. ταῦ apud septẽ Vocales Iudices vi & raptui præfectas, expoliari se dicens omnibus illis vocibus quę per geminum ταῦ efferuntur.

Ἔχειμὲν ὦ Φωνήεντα δικασταὶ, ὀλίγα ἠδικαίμην καὶ οὐ πολλῶν ὄντων τούτων τῶν ταῦ, καταχωρίσθου τοῖς ἐμοῖς, καὶ καταμέγιστον ἔνδον μὴ δεῖ, οὐ βαρέως ἔφερον πλὴν βλάβην. καὶ

DOnec, Iudices Vocales, in paucis ab hoc ταῦ iniuria sum affectus, cùm rebus meis abuteretur, indéq; auferret, vnde non par erat: id ego damnum non molestè tuli: quinetiam

nonnulla

παρήκουον ἴσως τῶν λεγομένων ὑπὸ τῆς μετριότητος, ἣν ἔσχε μὲ φυλάσσουσα πρός τε ὑμᾶς, καὶ τὰς ἄλλας συλλαβάς. ἐπεὶ δ' εἰς τοσοῦτον ἦλθε πλεονεξίας, καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς πολλάκις, καὶ ἀγαπῶν, ἤδη καὶ πλείω προσβιάζεται, αὐτὴ ἀναγκάσει αὐτὸ ἐνδύνουσι νῦν παρ' ὑμῖν ἀμφοτέρα εἰδέναι ὑμᾶς. δέος δέ μοι μέγα μὴ ἐπὶ τῇ ἀποβλήτῳ ἐπιχειρεῖται τῆς ἐμαυτοῦ. τοῖς δὲ προπεπραγμένοις ἀεί τι μεῖζον προστίθησι, φόβῳ μὴ τῆς εἰκείας ἀποβλήτου χώρας, ὃν ἐλάχιστον δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγεῖν, μηδὲ τὸ γεγραμμένον ἐκβιβάσαι, τὸ ἔσω δὲ κεῖσθαι τῷ σοφῷ. δίκαιον οὖν ἐγὼ ὑμᾶς, ὦ διώκετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γράμματα τῆς πείρας ἔχειν πρὸ συλλαβῶν. εἰ γὰρ ἔξεσται τοῖς ξυνοῦσιν ἀπὸ τῆς καθ' αὑτὰ τάξεως εἰς ἀλλοτρίαν βιάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, οὐ χρεὼν ἐν δόλου προσγένεται, οὐχ ὁρῶ τίνα τρόπον αἱ συντάξεις τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθη τὰ κατ' ἀρχὰς ἕξουσι. δεῖ οὔτε ὑμᾶς ὑμῖν τοῖς εἰς τοσοῦτον ἀμελείας τε καὶ παραφασίας ἥκειν, ὥστε ἐπιτρέψαι πρὸ τοῦ δίκαια· οὔτε εἰ

nonnulla quæ dicebantur, me non audire simulaui, præ modestia illa, quam vos ipsi nostis me cùm erga vos, tum erga cæteras syllabas seruare. Postquam autem eò auaritiæ & dementiæ deuenit, vt non modò non sit contentum ijs quę persæpe dissimulaui, verùm etiam maiorem vim inferat: ipsa me necessitas cogit, vt accusem ipsum apud vos qui vtrumque nostrùm nouistis. Non exiguus verò super exclusione mea me inuasit timor. Nam cùm prioribus facinoribus maiora semper addat, penitus tandem è propria sede me extrudet: ita vt parum absit, quin dum me tacitum contineo, ne vnà cũ literis amplius annumerer, & pari versèr in metu. Aequum est igitur, Iudices, non vos tantùm, sed & reliquas literas ab hocce dolo sibi cauere. Enimverò si vt libet vnicuique, è suo ordine in alium solida vi licebit irrumpere, idque vos, sine quibus nihil planè scribitur, permiseritis: non video quo pacto sua quique ordines iuxta, iuxta quæ à principio constituti sunt, obtinebunt. Sed non existimo vos vnquã ad tantam incuriam ac despectum progressuros, vt in-

ἐμοὶ παραλειπτέον ὅτιν ἀδικεῖ-
σθω ὡς εἰδὼς καὶ τ' ἄλλων ἀνε-
χομένων τότε αἱ τόλμαι, ὑβρεις
ἀρξαμένων παραγομεῖν. ἢ ἐὰν
ἐπολέμει μέχρι νῦν τὸ
λάμβδα τῷ ῥῶ, διαμφισβη-
τῶν περὶ τ' χλωπρεως, καὶ κεφα-
λαλγίας. οὔτε τὸ γάμμα τῷ
κάππα διηνωνίζετο, ἢ ἐς χεῖ-
ρας μικρᾶς δεῖν ἤρχετο πολλά-
κις ἐν τῷ καφεῖῳ ὑπὲρ γνα-
φάλων. ἐπέπαυτο δ' ἂν καὶ
πρὸς τὸ λάμβδα μαχόμενον
τὸ, μῶυς, ἀφαιρούμενον αὐτῆς,
καὶ μαλιστα παροξυνόμενον. καὶ
τὰ λοιπὰ δ' ἂν ἠρέμει συγχύ-
σεως ἀρχὰς παρὰ νόμου. καλὸν
γὰρ ἕκαστον μένειν ἐφ' οἷς τέτυχε
τάξεως. τὸ δ' ὑπερβαίνειν ἐς ἃ μὴ
ἔξεστι λύοντος ὅτι τὸ δίκαιον. καὶ
ὅ γε πρῶτος ἡμῖν τοὺς νόμους
τούτους διατυπώσας, εἴτε Κά-
δμος ὁ Φοίνικος, εἴτε Παλα-
μήδης ὁ Ναυπλίου (καὶ Σι-
μωνίδη δ' ἔνιοι προσάπτουσι τὴν
προμήθειαν ταύτην.) οὐ τῇ
τάξει μόνον, καθ' ἣν αἱ πρώτ-
δρειαι βεβαιοῦνται δίκαιοναι, Ε
τί πρῶτον ἔστι, ἢ δεύτερον,
ἀλλὰ καὶ ποιότητας, ἃς ἕκαστον

iusta permittatis. Nec si lite prodideritis, mihi tamen iniuria lacessito negligenda erit. Atque vtinam aliarum quoque literarum audacia, simul atque cœperunt leges violare, repressa fuisset. Neque enim pugnaret ad hunc vsque diem λάμβδα cum ῥῶ, disceptans de his vocibus χλωπρεως *pumex*, κεφαλαλγία *capitis dolor*. Neque etiam γάμμα cum κάππα certamẽ inijsset: neque tam sæpe ad manus fermè veniſſet in fullonis officina pro voce γναφάλα. Desiisset etiam istud γάμμα cum λάμβδα dimicare particulâ μῶυς *agri* illi extorquens, imò suffurans. Aliæ etiam literæ confusionem legibus contrariam nõ aggredererentur. Præclarum enim est vnumquemque in Deo manere ordine quem sortitus est: at ea, quæ non licet, transcendere, eius est qui ius & æquum violat. Et qui primus vobis has leges expressit, siue ille fuerit Cadmus insularis, siue Palamedes Nauplij filius (quanquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuunt) non tãtùm ordine dato, per quem sedes primariæ stabiliuntur, quænam prima, quænam secunda esse debeat, definiuerunt: verùm etiam qualitates vniuscuiusque nostrûm, virtutésque perspexerunt. Et

ἡμῶν ἔχει, καὶ δυνάμεις συγκεῖσθαι. ὑμῖν μὲν ὦ δικασταί, τὴν μείζω δεδικασι τιμὴν ὅτι καθ' αὑτὰ δυνατὰ φθέγγεσθε. ἡμῖν δὲ, τὴν ἐτέραν, ὅτι προσδέονται εἰς τὸ ἀκουσθῆναι δεῖται. πασῶν δ' ἐλάττην ἐνόμισαν ἔχειν μοῖραν ἔνια τῶν παντων, οἷς οὐδὲν φωνὴ προσέστι. καθ' αὑτὰ μὲν οὖν τὰ φωνήεντα φυλάττειν ἔοικε τοὺς νόμους τούτοις. τὸ δὲ τῷ τοῦτο, ἃ γὰρ ἔχω αὐτὸ χρῆσθαι ὀνόματι ῥήματι, ἢ φ καλεῖται, ὁ μὲ τοὺς θεοὺς, εἰ μὴ ἅμα δύο συμπλοκὴν ἀγαθοὶ, καὶ καθήκοντες ὀφθῆναι, τὸ τι ἄλφα, καὶ τὸ υ, ἵν' φ ὑπάδῃ μόνον. τοῦτο οὖν ἐπόλμησεν ἀδικεῖν με πλείω τῶν πάντων βιασάμενον, ὀνομάτων με, ῥημάτων ἐκπλάττει πατρῴων, ἐκδιῶξαι δ' ὁμοῦ συνδήσαι ἅμα καὶ συμφύσαι, ὡς μηκέτ φέρειν τὴν ἔκτοπον πλεονεξίαν. ὅθεν δὴ καὶ ἀπο πίνειν ἐξάμβων, ὥσε λέγειν, Ἐπλήμμυρα ποτὲ Κυβέλῳ. τὸ δὲ δὴ πολίχνιον ἦν ἀνδρὶ, ἄστυ κατὰ ὡς ἐπέχει λόγος, Ἀθηναίων. ἐπηγόμην δ' ἐγὼ τὸ κράτιστον φῶ, γειτόνων τὸ βέλτιστον.

vobis quidem, judices, maiorem tribuerunt honorem, quia per vosmetipsos sonū edere poteſtis. Semiuocalibus verò ſecundum à vobis locum conceſſerunt, quia, vt audiantur, acceſſione veſtra egent. Ex omnibus etiam literis, quibuſdam ſortem infimam ſanciuerunt, mutis ſcilicet & voce carētibus. Has itaque leges per vos Vocales conſervari decet. Hoc vero τῷ (non enim ipſum peiori vocabulo appellare queam, quàm eo quo nominatur, quod quidem per Deos immortales, niſi ſi duæ ex vobis conueniſſēt aſpectu decoræ & bonæ, ἄλφα & ὖψιλὸν, ne audiretur quidem) hoc inquam, auſum eſt maiori me iniuria afficere quàm vnquam aliàs, adnitens à nominibus & verbis patrijs me extrudere, ſimul etiam ex coniunctionibus ipſis, & præpoſitionibus expellere, vt perferre nō amplius poſſim immanem iſtam auaritiam. Verùm iam dicendi tempus eſt, vnde & à quibus iniuriæ initium duxerit. Peregrinabar olim in Cybelo (id oppidulum eſt non iniucundum, colonia, vt fama obtinet, Atheniēſium) ac ducebam mecum

praeſtantiſſimum Rho, vicinorum meorum optimum.

καταγέλων δ παρὰ κωμῳδοῦν τινι ποιητῇ, Λυσίμαχος ἐκαλεῖτο, βοιώτιος μὲν ὡς ἐφαίνετο τὸ γλῶσσαν ἀνέκαθεν, ἀπὸ μέσης δ ἀξιοῦντι λέγειν τὴν Ἀττικῆς. παρὰ τούτῳ δὴ τῷ ξένῳ τὼ τοῦ ταῦτα τότε πλουτεξίαν ἐφώρασα. μέχρι μὲ γὰρ ὀλίγοις ἐπιχείρει τεσσαράκοντα λέγειν ἀποστερῶν μαθητὰς ὠνομασμένων μοι, συνήθειαν ὠνίου συντεθραμμένων γραμμάτων. ἔτι δ τὴμερον καὶ τὰ ὅμοια ἐπαινούμενον, ἰδίᾳ πως τοῦτ λέγειν, καὶ οἰκεῖον ἐμοὶ τὸ ἄκουσμα, καὶ οὐ παύσεσθαι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὁπότε δ καὶ ἐκ τούτων ἀρξάμενον ἐτόλμησε καπίτερον εἰπεῖν, καὶ κάπυμα, καὶ πίπλαν, εἶτα ἀπειρηκέναι, καὶ βασίλειαν ὀνομάζειν, ὑπ' αἰσχύνης ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ, καὶ πυνθάνομαι, δεδιὼς μὴ τῷ χείρονι καὶ τὰ σύκα τὰ κατ' ἐπὶ ὀνομάσῃ. καὶ μοι ἐκεῖς Διὸς ἀδυμοιῶτι, καὶ ἐμεμαωσιμάχῳ τ βοιωτιόντων, σύγγνωτε τ ἀτιμίας ὀκνῶ. οὐ γὰρ περὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα ὀκνῶ ὁ κίνδυνος, ἀφαιρεσιμάχῳ τ σωθέντων καὶ σωτηρηλακότων μοι γραμμάτων. κίνδυνον μοι λέλυον ὄρνεον, ἐν μέσῳ ὡς ἔπος εἰπεῖν τ κόλπων ἁρπάσαι, κἀτ-

diuertebam verò apud poëtam quendam Comicum, Lysimachum nomine, Bœotium illum à maioribus, vt apparebat, qui se tamen è media Attica oriundum dici affectabat. Apud hunc hospitem huius ταῦ auaritiam deprehendi. Etenim quãdiu paucis manus iniecit, dicẽdo τεσσαράκοντα quadraginta exuens me cognatis literis, eam esse literarum coalumnarum cõsuetudinem existimabam. Præterea cùm hanc vocem τήμερον & similes attraheret, suásque esse diceret, erat ea res auditu mihi tolerabilis, nec me vehementer mordebat. Verùm postquã sumpto ab ijs initio eò venit audaciæ, vt καπίτερον, κάπυμα & πίπλαν pronunciaret, deinde depositio omni pudore βασίλειαν appellaret, nõ parum ob hæc indignor, & stomachor, veritus ne quis etiã temporis successu σύκα τύκα vocet. Ac per Iouem animum mihi despondenti, atque auxiliatoribus destituto, iustam iram quæso condonate. Cùm enim assuetis ac familiaribus meis literis sim spoliatus, nõ paruo vilique versor in periculo. Garrulam meam avem κίνδυνον, medio, quod aiunt,

ται ὠνόμασεν. ἀφείλετο δέ μοι φάσσαν ἅμα νήσσας τε, καὶ κοσσύφους, ἀπαρορέοντος Λειμάρχου. ἀφείλατο δὲ καὶ μέλισσαν ἐκ πόλεως. ἐπ' Ἀριστάρχῳ δὲ ἦλθε, καὶ ἐκ μέσης αὐτῆς αἴρησιν ἀνόμως Τμήττου, ἑρμηνεῦσιν ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων πολλαχοῦ. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θετταλίας με ἐξέβαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιῶν λέγειν, καὶ πάντα ἀποκεκλεισμένον τὴν θάλασσαν, οὐδὲ τῶν ἐν ἵπποις φεισαμένων σύτλων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅτι δὲ ἀνέξικακῶ εἰμι γράμμα, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντι τῷ ζήτᾳ, σμάραγδον ἀπαγαγόντι, καὶ πᾶσαν ἀχλυμβρῷ τὴν σμύρναν. μὴ τῷ ξῦ, πᾶσαν παραβάντι σωσθήλῳ, καὶ τὸν συγγραφέα τοιοῦτον ἔχοντι Θουκυδίδην σύμμαχον. τῷ μὲν γὰρ ῥείτονί μου ῥῶ νοσήσαντι, συγγνώμην καὶ παρ' αὐτῷ φυτεύσαντί μου τὰς μυρρίνας, καὶ παύσαντί με ποτὲ τοῦ μελαγχολίας ἐπὶ κόρρης. κἀγὼ μὲ τοιοῦτον. τὸ δὲ ταῦ τῷ, σποπῶμαι ὃς φύσει βίαι-

sinu abreptam, κίτταν denominauit. Quinetiam φάσσαν *palumbum*, cum νήσσαις anatibus, & κοσσύφοις *merulis*, interdicente Aristarcho, eripuit mihi. Porrò non paucas μέλισσας *apes* detraxit. In Atticâ etiam venit, & ex media illa montem Hymettum iniustè sustulit, id vobis ipsis, alijsq; syllabis cernentibus. Sed quid ista commemoro? tota Thessalia me expulit, eámque dici vult Θετταλίαν. denique me omni θαλάσσῃ *mari* excluſit: neque σύτλοις ipsis, *betis hortensibus*, pepercit: vt iam quod vulgò dici ſolet, ne πάσσαλον *palū* quidem mihi reliquerit. Iam verò quòd litera ſim iniuriarum patiens, vos ipsos teſtes appello: quæ nunquam Zeta accuſarim etſi ſmaragdum mihi detraxerit, totáque Smyrna me priuarit: Neq; ipſum Xy quãuis omnem σωσθήλῳ violarit, ipſúmque Thucydidem talium quorũdam ſcriptorem, habeat patronum. Nam Rho meo vicino venia dãda quòd ægrotarit, & meas apud ſe μυρρίνας *myrtos* plantarit, & aliquando atra bile percitum mihi colaphum ἐπὶ κόρρης *in maxillam* illiſerit. Ac talis quidem ego ſum. Vt verò ταῦ illud etiam adverſus reliquas lite-

ον καὶ πρὸς τὰ λοιπά. ὅτι γ' οὐδὲ τ' ἄλλων ἀπέχεται γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δέλτα, καὶ τὸ θῆτα, καὶ τὸ ζῆτα, μικρᾶ δεῖν πάντα ἠδίκησε τὰ στοιχεῖα, αὐτά μοι κάλει τὰ ἀδικηθέντα γράμματα. Ἀκούετε φωνήεντα δικασταί, τὸ μὲ δὲ λέγοντος, ἀφείλετό μου τὴν ἐνδελέχειαν, ἐντελέχειαν ἀξιῶν λέγεσθαι παρὰ πάντας τοὺς νόμους; τὸ θῆτα κρούοντος, καὶ τ' κεφαλῆς τὰς τρίχας τίλλοντος ἐπὶ τῷ τ' κολοκυνθης ἐστερῆσθαι; τὸ ζῆτα, τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτῷ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; τίς ἂν τούτων ἀπάσχοι τιμωρίας; ἢ τίς ἀμφισβητήσει δίκαιος τὸ πονηρότατον τουτὶ τῶν τῷ, ἆρα οὐ τὸ ὁμόφυλον τῶ στοιχείων μόνον ἀδικεῖ γένος, ἀλλ' ἤδη καὶ πρὸς τὸ ἀνθρώπειον μεταβέβηκε, τουτονὶ τ' τέρατον. ὃ γὰρ ἐπιτρέπει γε αὐτοῦ κατ' ἐνδυὸ φέρεσθαι ταῖς γλώτταις. μᾶλλον γ', ὦ δικασταί, μεταξὺ γάρ με πάλιν τὰ τ' ἀνθρώπων πράγματα ἀνέμνησε περὶ τ' γλώττης, ὅτι καὶ ταύτης με τὸ μέρος ἀπάλασε, κ' γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶτταν. ὃ γλώττης ἀληθὲς νόσημα, ταῦ. ἀλλὰ με-

ras est violentum sua natura, spectemus: nec ab alijs abstinuit: verum & δέλτα, & θῆτα & ζῆτα ipsum, omniáque propemodum elementa offendit. Accerse mihi elementa ab isto iniuriam passa. Auscultate Vocale's judices Delta quid dicat. Sustulit mihi meam ἐνδελέχειαν, & ἐντελέχειαν, quod legibus omnibus adversatur, vult pronunciari. Audite θ. theta vt plangat, & capillos vellat eo quòd κολοκυνθη, *cucurbita*, sibi sit adempta. Audite ζ. zeta vt cõqueratur se fraudari verbo συρίζειν *fistula canere*, item hoc σαλπίζειν, *tuba canere*, ita vt iam non sibi liceat γρύζειν, *hiscere*. Ecquis ista ferat? aut quæ pœna sat grauis erit huic ταῦ sceleſtiſſimo? Verùm hoc nõ tantùm sibi cognatũ genus elementorum lædit, sed iam etiam ad humanum genus transiuit, hoc quidem modo. Neque enim ipsos linguis recta ferri sinit, jmò verò, judices, jnterim enim res humanæ me monuerunt γλώττης *linguæ*, quòd huius me parte abegerit, & γλῶσσαν γλῶτταν, fecerit. ô linguæ verè vitium ταῦ! At iterum

παβάσομαι πάλιν ἐπ' ἐμοῦτο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναχθησόμενος ἐφ' οἷς εἰς αὐτοὺς πλημμελεῖ. διαμιᾶς γάρ τισι φρενῶν καὶ ἀναφθέγξασθαι αὐτῶν τὴν φωνὴν ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μὴ τι καλὸν ἰδὼν, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δ', παρεισασθὲν, καλὸν εἰπεῖν αὐτὸν ἀναγκάζει, ἐν ἅπασι περιφανείας ἔχειν ἀξιῶν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται. τὸ δ', κλῆμον γάρ ἐστιν ἀληθῶς, κλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ οὐ μόνον γε τοὺς τυχόντας ἀδικεῖ, ἀλλὰ καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ, ᾧ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης εἶναι φασι, καὶ τὰ αὐτῶν φύσεως ἐκπεπλῆχθαι, τὸ δ', καὶ τούτῳ ἐπιβουλεύειν. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀποφαίνει. οὕτω μὲ ἐμοὶ ὅσον ἐς φρενῶν ἀνθρώπους ἀδικεῖ, ἔργῳ δ' πῶς κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ πλὴν αὐτῶν τύχῃ ὀδύρονται, καὶ Κάδμῳ καταῤῥῶσι πολλάκις, ὅτι τὸ ταῦ, ἐς τὸ τοῖχείων γένος παρῆλθε. τῷ γὰρ τούτου σώματι φασὶ τοὺς τυράννους ἀκολουθήσαντας, καὶ μιμησαμένους αὐτὸ τὸ πλάσμα, ἔπειτα σχήματι τοιούτῳ ξύλα τεκτήναντας, αὐτοὺς

ad illud me conferam, & hominibus patrocinabor in ijs in quibus adversus ipsos peccat. Nam quasi quibusdam vinculis illorum vocem torquere & discerpere conatur. Proinde si quis aliquid pulchrum intuitus καλὸν dicere velit, hoc ταῦ irruens τὸ καλὸν enunciare cogit, adeò cupit in omnibus primas sedes obtinêre. Rursum alius περὶ κλήματος de palmite disserit; hoc autem ταῦ (quippe rumnósum verè est) τὸ κλῆμα fecit quod erat κλῆμα. Nec plebeios tãtùm homines iniuria afficit: sed iam etiam magno illi Regi, cui & mare & terram cessisse dicunt, suisque naturis excessisse, istud inquam tali regi insidiatur, quem, cùm sit Cyrus, Tyrum pronunciandum exhibet. Hunc itaque in modum quantum ad vocem attinet, homines offendit: sed re ipsa, quomodo? Plorant mortales, ac suæ sortis vices deflent, & Cadmum sæpe diris prosequuntur, propterea quòd ταῦ in genus elementorum adduxerit. Aiunt enim tyrãnos eius literæ corpus secutos, atque figuram imitatos, postea simili figura cruces fabricasse quibus

ἀνθρώπους ἀπασχολοπίζειν ἐπ' αὐτά. ἀπὸ δὴ τούτου, καὶ τῷ τεχνήματι τῷ πονηρῷ τὴν πονηρὰν ἐπωνυμίαν συνελθεῖν. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα, πόσων θανάτων τὸ ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον ἐς τὴν τοῦ ταῦ τιμωρίαν ἀρκολέπεσθαι, τὸ τῷ σχήματι τῷ αὐτῷ τὴν δίκην ἀπολαβεῖν. ὁ δὴ σωφρὼν εἶναι, ἀπὸ τούτου μὲν ἐδημιουργήθη, ἀπὸ δ' ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

homines affigerent. indéque huic ſceleratæ fabricæ improbam appellationem obueniſſe. Ob hæc igitur omnia quot mortis generibus dignum eſſe ταῦ iſtud cenſetis? Equidem exiſtimo meritò hoc ſolùm ad ſupplicium ipſius ταῦ relinqui vt pœnâ in ſua illa figura ſuſtineat, quæ ſanè, vt crux eſſet, iſtius opera effectum eſt: & ſic ab hominibus appellatur.

ΤΙΜΩΝ, Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

TIMON, SIVE, MISANTHROPOS.

ARGVMENTVM.

HOC Dialogo de Diuitijs tractatur. Quis ſcilicet verus Diuitiarum uſus ſit, & quomodo retineantur. Quibus potiſſimum obueniant, & quales reddant poſſeſſores. Occaſio Dialogi à perſona Timonis ſumpta eſt, quem Athenienſes, quòd inhumanus planè eſſet, hominúmque congreſſus ac ſocietatem vitaret, imò etiam publicum malis gauderet, μισάνθρωπον appellarunt: cuius mortui quoque ſepulchrum (vt ſcribit Suidas) inacceſſum & inuium factum fuit, cùm mare, tanquam ipſu quoque peroſum illius inhumanitatē, inundatione eam terræ partem, vbi ſepultus erat, à reliqua abſtractam ſeclusiſſet. In quo & tale Epitaphium inſcriptum fuiſſe fertur.

Hic iaceo, vita miſéraque inopique ſolutus,
Nomen ne quaras, ſed malè tute peri.

Huic igitur Timoni ſimiles reddi & diuites, videtur intelligere velle Lucianus, vtpote quos diuitiæ & faſtuoſos & inſolentes, & planè barbaros efficere conſueuerūt. Fingit autem ab initio diuitem

fuiſſe, ſed ob liberalitatem, & quòd abſque iudicio in quoſuis benignus eſſet, ad paupertatem redactum eſſe. Quam rem cùm Iupiter ex ipſius querela, qua cum illo expoſtulando, in hominum malitiã & ingratitudinem à principio inuehitur, cognouiſſet, miſertus illius, eò quòd & in deos pius fuerat, & multa illuſtria peregerat, diuitem denuo facere ſtatuit, ac Plutum cum theſaurò ad ipſum mittit. Qui principio ire detrectat, oſtendens illum ſua culpa paupere factum eſſe, & cum talibus hominibus minimè per durare ſe poſſe, atque aquè odiſſe eos, vt ſordidos atque auaros illos, qui nunquam omnino ſe vtantur.

Mediocritate enim vtendi ſe gaudere. Atque hic locus vſum diuitiarum, & quomodo conſeruari eadem debeant, docet. Deinde cùm Iupiter in ſententia perſiſteret, atque ita Plutus ducente Mercurio ad Timonem proficiſceretur, inter eundum fingitur claudicare. Ibi, interrogante Mercurio, cauſſam eius rei reddit, quòd quoties à Ioue mittatur, tardè incedat, neque videat quorſum eat, neque norit ad quos eat: quoties autem à Dite mittatur, etiam alatum eſſe. Quo figmento ſignificare videtur, improbos ac malos ſemper mediocribus ſucceſſibus frui: probos autem, & à Ioue dilectos, aut nunquam, aut tardè in hac vita felices ac diuites fieri. Poſtremò interrogatus à Mercurio, cur deformis ac pallidus, tantopere ametur ab hominibus, reſpondet, Inſcitia, ac cæcitate illorum hoc fieri. Atq; ibi cum hos, tũ alios effectus ſuos exponit, qua omnia poſtremò actione, & quaſi ipſa re comprobantur, dum Timonem ab initio, Plutum reiicere atque auerſari fingit, vt pote ex paupertate modeſtum ac temperantem iam factum, & agnoſcentem ſuperiora mala, in qua ex Diuitiarum copia inciderat. Mox eundem acceptum cum ſumma cura aſſeruare, tumidúmque & inſolentem, omnes alios homines vitare atque contemnere. Additur ad finem etiam Adulatoribus, ſeruis, aſſentatoribus, ſycophantis, fumi venditoribus, & id genus aliis, qui vt corpus vmbra, ſic ipſi diuitias atque fortunam comitantur.

Τίμων.

Ζεῦ φίλιε, καὶ ξένιε, καὶ ἑταιρεῖε, καὶ ἀφίστε, καὶ ἀστεροπητά, καὶ ὄχνε, καὶ τερπικέραυνε, καὶ ἐρεβεννόμυκ. καὶ

Timon.

IVPITER Philie, hoſpitalis, ſodalitie, domeſtice, fulgurator, iuramenti præſes, nubicoge, grandiſtrepe, & ſiquod aliud tibi

οἵ τι σὶ ἄλλο οἱ ἐμβεβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι, καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορῶσι πρὸς τὰ μέτρα, τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος γιγόμφιος, ἀστραπάδεις τὸ πῖπλον τῷ μέτρῳ, καὶ αἰθαλοεσσὶς τὸ κεκμηκὸς τῷ ῥυθμοῦ, ποῦ σοι νῦν ὁ τερασμάραγος ἀστραπὴ, καὶ ὁ βαρύβρεμος βροντὴ, καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀρνάκις, καὶ σμερδαλέος κερασυνός; ἅπαντα γὰρ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ κεκμηκὸς ποιητικὸς ἀτεχνῶς, ἔξω τῷ πατάγου τῶν ὀνομάτων. τὸ γὰρ ἀσίδιμόν σου, καὶ ἀκηβόλον ὅπλον, καὶ πρόχειρον, ἵνα οἶσθ' ὅπως τελέως ἀπίσθῃ, καὶ ψυχρόν ἔστι, μηδὲ ὀλίγον σπινθῆρα ὀργῆς κατ' ἐκείνων ἀδικουμένων θαυμάζοιμι. θᾶττον γοῦν τῶν ἐμπορευτῶν τις ἐμπυρεύσειεν ἄλωνα θρυαλλίδα φοβηθείη ἄν, ἢ τὸν τῶν παιδαμάτορος κεραυνὸν φλόγα. ὥστε θαλῶν τινα ἐπικατεινάσθαι δοκεῖς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὴ, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτοῦ μὴ δεδιέναι. μόνον γὰρ τοῦτο οἴεσθαι ἀπολαύειν τῶν πραγμάτων, ὅτι ἀπαπνισθήσονται τῆς ἀσβόλου. ὥστε ἤδη σὲ καὶ παῦτά σοι καὶ ὁ Σαλμωνεὺς ἀντιβροντᾷ ἑαυτῷ, ἐ παύ σοι ἀπίθανος ὢν πρὸς ὕστερον ψυχρὸν τὸν ὀργὸν Διὰ, θερμουργὸς ἀνὴρ, καὶ μεγα-

cognomẽ attoniti poëtæ tribuunt, maximè quum hærẽt in verſu (Nam tũ illis multi nominis factus, carminis ruinam fulcis metrique hiatũm imples) vbi tibi nunc magnicrepum fulgur, grauifremum tonitru? vbi ardens, candens, ac terrificum fulmẽ? Nam hæc omnia iam nugas eſſe, apparet, fumúmque poëticum, nec omnino quicquam præter nominum ſtrepitum. Sed decantatum illud tuum telum eminus feriens, & promptum, neſcio quomodo penitus extinctũ ſit, & frigidum, & ne minimam quidem ſcintillam iræ contra nocentes aſſeruarit. Itaque quiuis ex his, qui peieraturi ſunt, citiùs extinctũ ellychnium metuerit, quàm flammam fulminis cũcta domantis: ita titionem quempiam in ipſos vibrare videris vt nec ignem, nec fumum ex ipſo manantem pertimeſcãt: ſed hoc ſolum ex vulnere putent ſibi inferri nocumẽtum, vt fuligine compleantur. Quibus rebus factum eſt, vt iam Salmoneus tibi ſit auſus etiam obtonare: neque id admodum ab re: quippe aduerſus Iouem vſque adeò frigidum, vir ad facinora feruidus, audaciáque tumi-

λαμβάνω. πῶς γὰρ, ὅπου γε καθάπερ ὑπὸ μανδραγόρᾳ καθεύδεις; ὅς οὔτε τῶν ἐπιορκουμένων ἀκούεις, οὔτε τὸν ἀδικούμενον ἐπισκοπεῖς. λημᾷς δ', καὶ ἀμβλυώπεις πρὸς τὰ γιγνόμενα, καὶ τὰ ὦτα ἐπικεκώφωσαι, καθάπερ οἱ παρηβηκότες. ἐπεὶ νέος γε ἦσθα, καὶ ὀξύθυμος ὢν, καὶ ἀκμαίως τὴν ὀργὴν, πολλὰ κατὰ τῶν ἀδίκων, καὶ βιαίων ἐποίεις, καὶ οὐδέποτε ἦγες τότε πρὸς αὐτοὺς εὐχείρειαν, ἀλλ' ἀεὶ ἐπεργὸς πάντως ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ ἡ αἰὰς ἐπεσείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπετανύετο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὴς ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν, προπαρεσκευάζετο. οἱ σεισμοὶ δ', κατεπηδοῦ. καὶ ἡ χάλαζα, πετηνδοῦ. καὶ ἅπασι φορτικῶς διαλέγωμαι, ὑετοί τε ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι. ποταμὸς ἐκάστη ταγών. ὥστε τηλικαύτη ἂν ἀκαρεῖ χρόνῳ ναυαγία ὅση τὸ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς σανδαρυχίων ἁπάντων καταδεδυκότων, μόγις ἂν τι κιβώτιον περισωθῆναι προσοφείλαν τῷ Λυκωρεῖ, ζώπυρόν τι τοῦ ἀνθρωπίνου σπέρματος διαφυλάττον εἰς ἐπιγενεὰν κακίας μείζονος. τοι γάρ τοι ἀκόλουθα τῆς ῥαδυμίας ταύτης

dus. Quidni enim faciat, vbi tu perinde ac ſub mādragora dormis? qui neque peierantes audias, neque flagitioſos obſerues: ſed cæcutias lippitudine, & hallucineris ad ea quæ fiunt, aurésque tibi obſurduerint, quemadmodum iis qui ſenio confecti torpēt. Quandoquidem cùm iuuenis adhuc eſſes, acrique animo, & vehemens ad iracundiam, permulta in homines maleficos & violentos faciebas: Neque tum vnquam cū illis inducias agitabas, ſed perpetuò fulmen erat in negocio, & ægis cōcutiebatur, obſtridebat tonitru, fulgur cōtinēter iaculorum in morem denſiſſimè ex edito loco deuolantium torquebatur, terræ quaſſationes cribri inſtar frequentes, nix cumulatim, grando ſaxorū in morē, atque vt tecum grandius loquar, imbréſque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repēte Deucalionis ætate naufragium ortum eſt, vt omnibus ſub aqua demerſis, vix vnica ſcaphula ſeruaretur, quæ in montem Lycoren appulit, humani generis quaſi ſcintillulas quaſdam ſeruans, vnde ſceleratius etiam genus propagaretur. Quare dignū ſocordia præ-

χειρα κομίζη παρ' αὐτῶν, ὅτε
δύοντος ἔτι σοι πινός, ὅτε στε-
φανοῦνται, εἰ μή τις ἄρα πάρ-
εσχον ὁλυμπίων. καὶ ὅτος, ὅ
σπεύν αὐαγκαῖα ποιεῖν δικῶν,
μὴ εἰς ἔθος τι ἀρχαῖον σωντε-
λῶν. καὶ κατ' ὀλίγον Κρόνον σε
τῶν θεῶν γενναιότατε, ἀποφαίνου-
σι, παρωσάμενοι τῆς τιμῆς. ἐῶ
λέγειν ὁποσάκις ἤδη σου τ' νεὼν
συνλήκασιν. οἱ δ', ἢ αὐτῷ σοι
ταὶ χεῖρας ὁλυμπιάσιν ἐπιβε-
βλήκασι. καὶ σὺ ὁ ὑψιβρεμέτης
ὤκνησας, ἢ ἀνασῆσαι τοὺς κύ-
νας, ἢ τοὺ γείτονας ἐπικαλέσα-
σθαι, ὡς βοηθρομήσαντες, αὐ-
τοὺ συλλάβοιεν, ἔτι συσκευαζο-
μένους πρὸς τὸ φυγεῖν. μὴ ὁ
γενναιότατος, ἢ γιγαντολέτωρ, ἢ
τιτανοκράτωρ, ἐκάθησο, τοὺ
πλοκάμους πεικειρόμενος ὑπ'
αὐτῶν, δεξιπτώχην κεραυνὸν
ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ. ταῦτα τοίνυν
ὦ θαυμάσιε, πηνίκα παύσονται
ἔτως ἀμελῶς παιρορώμενα; ἢ
πότε κολάσεως τῶν τοιούτων
ἀδικίαν; πόσοι φαέθοντες, ἢ
δευκαλίωνες, ἱκανοὶ πρὸς ἅ-
παντας ὑπερφαντλον ὕβριν τῶ βίω;
ἵνα γὰ τὰ κοινὰ ἐάσας, τὰμὰ
εἴπω, τοσούτους Ἀθηναίων εἰς
ὕψος ἀρας, καὶ πλουσίους ἐκ
πενήτων ἀποφήνας, καὶ πάσι

mium ab illis reportas, cùm nemo iam tibi sacra faciat, nec coronas offerat, nisi siquis obiter in Olympiis: qui quidem non admodum necessariam rem facere sibi A videatur, sed priscum quendam ritum obseruare: ac pene Saturnum, ô Deorum generosissime, te reddunt, magistratu amouentes. Omitto dicere, quoties iam templũ tuum sacrilegio cõpilarint: B quum tibi etiam ipsi manus in Olympiacis admoliti sũt. Interea tu altifremus ille, adeò piger fuisti, vt neque canes excitaris, neque vicinos aduocaris, qui opitulantes tibi illos comprehen- C derent, cùm adhuc ad fugã se compararent. Sed generosus ille, gigantũ extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circũtonderetur. D Hæc igitur, ô præclare, quãdo tam securè despicere desines? quando de tantis maleficiis pœnas sumes? Quot Phaëthõtes, aut Deucaliones, satis idonei sint ad expiandum tam inexhaustã E morũ improbitatẽ? Etenim vt communibus omissis, de meis verba faciam. Ex quo tam multos ex Athenien sibus in sublime euexi, & diuites ex pauperrimis reddi-

τοῖς δεομένοις ἐπεκούρησα, μᾶλλον δὲ ἀφθόνως ἐς ἐπιμέλειαν τῶν φίλων ἐκχέας τὸ πᾶν εἶτον, ἐπειδὴ πάντα διὰ ταῦτα ἐγκύμων, ἂν ἔτι ἐνδεὴς γοεῖζομαι A
παρ' αὐτῶν, ὅτι παρορῶσί με οἱ τῶν εὐεργετηκότων, καὶ παρακρουόμενοι, καὶ τὸ ἐμὸν νεύματος ἀνυπερθύμους. ἀλλ' ἴω που καὶ ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμι B
τινὶ αὐτῶν, ὥσπερ πρὸ χρόνου παλαιᾷ νεκρῷ οἰκίαν, ὑπὸ τῷ χρόνῳ ἀπερραμμένῳ παρέρχονται, μηδὲ ἀναγνόντες, οἱδὲ, καὶ προϊδόντες ἰδόντες, ἑτέραν C
ἀπέκλιναν, δυσαπόπτον, καὶ ἀπευκτέαν θέαμα ὄψεσθαι ὑπολαμβάνοντες, τὸν ἐκ παρὰ πολλῶν σεσῳκότα, καὶ εὐεργέτην ἑαυτῶν κεκλημένον. ὥστε ὑπὸ τῶν D
κακῶν ἐπὶ ταύτην τὴν ἔσχατον πρόθυμος, ἐναλάθομος διέφθαρμαι, ἐργάζομαι τὴν γῆν, ὑπόμισθος ὀβολῶν τεσσάρων, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ δικέλλῃ παρα- E
φιλοσοφῶν ἐνταῦθα. τοῦτο γοῦν μοι δοκῶ κερδανεῖν, μηκέτ' ὄψεσθαι πολλοὺς παρὰ τὴν ἀξίαν εὖ πράττοντας· αἰνιγμάτειον γὰρ τοῦτό γε. ἦλθε ποτὲ οὖν ὁ Κρόνου, καὶ Ῥέας υἱὸς, ἐπὶ βαθὺν τοῦτον τύπον ἀποσκαλεύσας, καὶ πηδήσας, ὑπὲρ τὸ Ἐπιμενίδειον

di, & omnibus egenis opem tuli, imò affatim, vt amicis benefacerem, vniuersas opes effudi, & propterea pauper euasi, iam ne agnoscor quidem ab illis, nec aspicere dignantur me, qui antea reuerebantur, adorabãt, meóque de nutu pẽdebãt. Quòd si quando per viam ingrediens, forte fortuna in eorũ quempiam incidero, perinde vt euersum hominis iam olim defuncti cippum, ac temporis longitudine collapsum prætereunt, quasi ne norint quidem. Porrò alij procul conspecto me, aliò sese detorquent existimantes sese inauspicatum, abominandũque visuros spectaculum, quem non ita pridẽ seruatorem, & de se benemeritum prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema redactus consilia, rhenone indutus, terram exerceo quatuor conductus obolis, & cum solitudine, & ligonehîc philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod non amplius intuebor plerosque præter meritum fœlices: illud enim est perquam molestum. Iam igitur tandem aliquando, Saturni & Rheæ proles, excusso profundo isto, graui-que sommo (longiorem enim quàm Epimenides dor-

χὸ κεκοίμισαι, καὶ ἀναρριπίσας
τὸν κεραυνὸν, ἢ ἐκ τῆς Οἴτης
ἐναυσάμενος, μεγάλῃ τοιή-
σας τῇ φλόγα, ὁποδαίας
τινὰ χολῆς ἀνθρώδους, καὶ νε-
ανικῆς Διὸς, εἰ μὴ ἀληθῆ ὄζη
τὰ ὑπὸ Κρητῶν περὶ σοῦ, καὶ τῆς
σῆς ταφῆς μυθολογούμενα. Ζ.
τίς ἔτος ὄζτιν ὦ Ερμῆ, ὁ κεκραγὼς ἐκ τῆς Αττικῆς παρὰ τὸν
Υμηττὸν ἐν τῇ ἐσπερείᾳ; πυκνὸς ὅλος, καὶ ἀυχμῶν, καὶ
ἐπιδέδυφθερος. σκάπτει δ' οἶμαι
ὀπικεκωφώς. λάλος ἀνθρωπος,
καὶ θρασύς. ἦπου φιλόσοφός
ὄζτιν. ἢ γὰρ ἂν οὕτως ἀσεβεῖς
τοὺς λόγους διεξέρχεται καθ' ἡμῶν.
Ερ. τί φὴς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς
Τίμωνα τὸν Εχεκρατίδου, τὸν
κολυτῆα; ἔτος ὄζτιν ὁ πολλάκις
ἡμᾶς καθ' ἱερῶν τελείων ἑστιά-
σας, ὁ νεόπλουτος, ὁ ταῖς ὅλαις
ἑκατόμβαις, παρ' ᾧ λαμπρῶς
εἰώθαμεν ἑορτάζειν τὰ διάσια.
Ζ. φεῦ τῆς ἀλλαγῆς. ὁ καλὸς
ἐκεῖνος; ὁ πλούσιος, περὶ ὃν οἱ
τοσοῦτοι φίλοι; τί παθὼν οὕτω
τοιοῦτος ὄζτιν; αὐχμηρὸς, ἄ-
θλιος, καὶ σκαπανεὺς, καὶ μι-
σθωτὸς, ὡς ἔοικεν ὑπὸ βαρείαν
κατενεγκὼν τὴν δίκελλαν.
Ερ. οὕτω σὲ μὴ εἰπεῖν, χρηστότης
ὑπέκλεψεν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ὁ πρὸς τοὺς δεομένους

miuisti) denuo vibrato fulmine, aut ex Oeta redaccẽso, ingenti excitata flamma, iram aliquam strenui illius ac iuuenilis Iouis ostende, nisi vera sint ea quæ de tuáque sepultura Cretenses fabulantur. *Iup.* Quis hic est Mercuri, qui sic ex Attica in mõtis Hymetti radicibus vociferatus est? horridus totus ac squalidus; & rhenone amictus? fodit autem, vt arbitror, in terram pronus, homo loquax & confidens, nimirum est philosophus, neque enim adeò impia aduersus nos erat dicturus, *Merc.* Quid ais ôpater, nõ nosti Timonem filiũ Echecratidis Colyttensem? Hic est qui nos plerumque sacro conuiuio excepit ex hostijs eximijs parato, ille repente ditatus, ille qui totas hecatombas, apud quem splendidè Iouialia festa consueuimus agitare. *Iup* Eheu, quænam ista rerum commutatio! hiccine est honestus ille, diues, circum quem tam frequẽtes erant amici? Quid illi accidit vt hoc sit habitu, squalidus, ærumnosus, fossor conductitius, vt conijcio, cùm tam grauem ligonem gerat. *Merc.* Illum, vt ita dicam, probitas euertit, & humanitas, atque in omnes

ἅπαντας οἴκτου. ὃς ἢ ἀληθεῖ λόγῳ, ἀφύσια, καὶ ξυμφέρεια, καὶ ἀχρεία περὶ τοὺς φίλους. ὃς οὐδενὶ κόραξι, καὶ λύκοις χαριζόμενος. ἀλλ' ὅτου γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενος τὸν πάρ, φίλους εἶναι αὐτῶν, καὶ ἐταίρους ᾠήθη τοὺς ἐπὶ ξυνοίᾳ τῆς πρὸς αὐτὸν, χαίροντας τῇ βορᾷ· οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς, καὶ περιξάραντες, εἴ τις καὶ μυελὸς ἐνῆν, ἐκμυζήσαντες καὶ τοῦτον εὖ μάλα ἐπιμελῶς, ᾧχοντο, αὖον αὐτὸν, καὶ τὰς ῥίζας ὑποτετμημένον ἀπολιπόντες, ἀδὲ χαυλιόζοντες ἔτι, ἀδὲ περιβλέποντες. πόθεν γὰρ, ἢ ὑπουργοῦντες, ἢ ἐπιδόντες τι τῷ μέρει. διὰ ταῦτα δικελλίτης, καὶ δολοφειδίας ὁ ἐρᾷς, ἀπολιπὼν τὸν αἰσχύνης τὸν ἀγρὸν, μισθοῦ γεωργεῖ, μελαγχολᾷ τοῖς κακοῖς. ὅτι οἱ πλουτοῦντες παρ' αὐτῷ, μάλα ὑβριστικῶς παφέρχονται, ἀδὲ τοὔνομα εἰ Τίμων καλοῖτο εἰδότες. 7. καὶ μὴν οὐ παρρησίας ἀπὸς, ἀδὲ ἀμελητέος. εἰκότα γὰρ πεπονθέναι δυσχεραίνει. ἐπεὶ καὶ ὁμοια ποιήσομεν τοῖς καταρᾶσθαι κόλακας ἐμέθεν, ὁπόταν ἐγκωμιάζωσι φάσκοντες, τοσαῦτα

egenos misericordia. vel reuera vecordia potius, facilitas, nullúsque in susципiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit sese coruis, lupisque largiri. Quin magis cum à vulturibus tam multis misero iecur eroderetur, ob id amicos & sodales iudicabat, quasi epulis gauderent, quòd erga sese beneuolentia afficerentur. Ille verò postquam ossa penitus nudassent, circumrosisséntque, deinde siqua inerat medulla, hanc quoque admodũ diligẽter exuxissent, abierunt, exuccum, & radicitus succisum deserentes, adeò vt non amplius agnoscant, aut aspiciant, tantum abest vt sint qui vicissim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res fossor, & sago, vt vides, opertus pelliceo, verbem præ pudore fugiens, mercede agricolam agit, aduersus ingratos atra bile stomachatur, qui quidem suã benignitate ditati, nunc admodum fastuosè prætereãt, ac ne nomen quidem an Timon vocetur, nouerint, *Iup.* At verò vir neutiquam fastidiendus & negligendus, qui iure optimo indignatur, quòd his agat in malis: siquidem & execrandos illos adulatores fumus imitaturi, si eius viri obliuiscamur, qui

ταύρων τε, καὶ αἰγῶν πιότατα κρύσαντος ἡμῖν ὅπ τ βωμῶν. ἔτι γοῦν ἐν ταῖς ῥισὶ τὴν κνίσσαν αὐτῶν ἔχω. πλὴν ὑπ' ἀ-
ρολίας τε, καὶ θορύβου πολλῶ A
τῶν ὀπωρκωμότων, καὶ βιαζο-
μένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἔτι δ
καὶ φόβῳ τῶ παρὰ τῶν ἱεροσυ-
λωμότων, πολλοὶ γὸ ὅτοι, καὶ
δυσφύλακτοι, καὶ ὀλίγ' ἐπ' ὀλί- B
γον κατανύσαι ἡμῖν ἐφιᾶσι,
πολλὴ ἤδη χρόνον ἐκ ἀπέ-
βλεψα εἰς τὴν Ἀτθικλήν. καὶ
μάλιστα δ' ἡ φιλοσοφία, καὶ
λόγων ἔριδες ἐπεπόλασαν αὐ- C
τοῖς. μαχομένων γὰρ πρὸς ἀλ-
λήλους, καὶ κεκραγότων, οὐκ
ἐπακούειν ὅτι τῶν ὤτων. ὥστε
ἢ ἐμβυσάμενον χρὴ τὰ ὦτα
κηρῷ, ἢ ἐμβιβᾶναι πρὸς
αὐτῶν, ἀφετήν τινα, καὶ ἀσώ- D
ματα, καὶ λήρους μεγάλῃ τῇ
φωνῇ ξυνειρόντων. διὰ ταῦτά
τοι καὶ τὸν ἀμελητὴν αὐτὸν
ἐβιάσατο πρὸς ἡμᾶς, οὐ φαῦλον ὄν-
τα. ὁ μὲν δὴ τ πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ F
παραλαβών, ἄπιθι παρ' αὐτὴν
τάχος. ἀγέτω δ' ὁ πλοῦτος κὴ τ
θησαυρὸν μετ' αὐτοῦ, κωμάσατον
ἅμφω παρὰ τῷ Τίμωνι, μὴ δ'
ἀπαλλαττέσθων οὕτω ῥᾳδίως,
κἂν ὁ τι μάλιστα ὑπὸ χρηστότητος
αὖθις ἐκδιώκῃ αὐτοὺς ἡ οἰκία.

tot pinguiſſimos tauros & capras nobis in aris adoleuit: quorum nidor mihi etiam num in naribus reſidet. Tametſi propter negotia, magnámque peierantium turbam, et eorum qui vi agunt & rapina viuunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt ſacrilegi, qui multi ſunt, & obſeruatu difficiles, & ne minimum quidem nos conniuere ſinunt, multo iam tempore Atticam non reſpexi: ac in primis ex quo philoſophia, & verborũ contentiones, apud iſtos increbruerunt, adeò vt iſtis inter ſe pugnantibus, vociferãtibúſque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi neceſſum eſt, aut auribus obturatis ſedere, aut ab ipſis perdi, qui virtutem quandam, & neſciũ quæ incorporea, nugáſque magna voce connectunt. Hinc factum eſt, vt hic quoque à nobis neglectus fuerit, quãuis non ſit deſpicabilis. Quod reliquum eſt Mercuri, aſſumpto Pluto, celeriter ad hunc eas, Plutus autem vnà ſecum etiam ducat Theſaurum, & ambo apud Timonem perſeuerent, nec tam facilè demigrent, etiamſi quàm maximè rurſum illos præ bonitate domo exigat.

Cæterùm

Cæcubum de ingratis illis palponibus, & in posterum consultabo, & pocula dabunt simul atque salutem prapararero. Nam fracti sunt, & recusa cuspide duo Atridij ciues maximi, quum nuper acutius in sophistam Anaxagoram incularet, qui suis familiaribus persuadebat, nullos esse nos qui Dij vocamur. At ab illo abestramus: nam obtenta manu Pericles eum proscrit: fulmen verò in Castoris & Pollucis templum detortum, tum illud exussit, tum ipsum ad saxum penè est comminutū. Quanquam vel id supplicij satis magnum in illos fuerit, si diuinitùs videāt factū fuisse Timonē. *Mer.* Quantū habet momenti alium vociferari, & obstreperum, audacémque esse: adque non ijs modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. Ea mox è pauperimo diues euasit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquentem præbuit, ancoram verò locum reddidit. Quòd si incautus fodiendo siluisset, neglectus crassamum fodisset. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc admirans non sum. *Iup.*

ἀπὸ τῶν κακῶν ἐπαύσατο, ἢ τὸν ἀργύριον ἐφεύρατο, ἢ τὰς ἀμπέλους ἐφύτευσεν, ἢ τὰς ἀρούρας ἐσκάλευσεν, ἢ ἄλλο τι ἐποίησεν ἀγαθόν; ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἀπόκοπος ἦν τὴν χεῖρα, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τὸ ὄνομα ἔσχεν· ὁ δὲ Περικλῆς ἐκ τῆς ἀκροπόλεως τὸν κεραυνὸν ἐκβαλὼν, ὅτε τὸν ἀκρωτηριασμὸν ἐκεῖνον ἐθεάσατο, ἐκεῖνο μὲν ἐκεῖ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ ἀπεχώρησεν, ὡς μὴ καὶ τὸν ἐκείνου πόδα ἀποκόψῃ ὁ Ζεύς. Ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἐξαίρετον ἐποιήσατο ἡ τύχη· Ἡρακλέα δὲ ὁ μὲν μακρηγορώτατος, καὶ πρὸ τῆς πράξεως ἐξαγορεύσας, ὅτι ἐπὶ τοὺς ὑβριστὰς ἐκείνους ἔρχεται, καὶ τοὺς ἀδίκους ἀποκτενεῖ, καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκκαθαριεῖ, καὶ τὰ τοιαῦτα πολλὰ ἐπαγγειλάμενος, ἐπειδὴ τὸν Κέρβερον ἐκ τοῦ Ἅιδου ἀνήγαγεν, ἐκεῖνος μὲν ἐν τῷ ἀγῶνι ἔμεινε, καὶ τὸν ἀγῶνα ἐθεάσατο· ὁ δὲ ἀπιὼν ἐκ τοῦ θεάτρου, καὶ τὸν Κέρβερον ἀπαγαγὼν, καὶ τὸν ἀγῶνα ἔλιπεν, καὶ τὸν ἀγωνοθέτην τὸν Εὐρυσθέα. Ep. Οὐκοῦν ἐκεῖνος μὲν ἀπόκοπος ἦν τὴν χεῖρα, καὶ χωλὸν ἔδει, καὶ ἀμπελουργὸν, ἢ τῶν ἀρούρων ἐπιμελητὴν γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιτηδείων τῶν πρὸς τὸν βίον ἕνεκα ὁ μὲν ἀνὴρ ἐπιδεὴς ἦν τὰ μάλιστα· Τίμων, φίλτατε, καὶ πλουσιώτατος ἐκ πενιχροῦ καὶ ἀπόρου ἐγένετο. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐπαινοῦσιν ἐκεῖνον μᾶλλον ἢ Δία. οἱ δὲ ἐπαινοῦντες ἐπαινοῦσιν ἀφρόνως. Πλὴν, ἐπεὶ ἐγὼ τοῦτ' οὐκ ἐθαύμασα ὦ Ζεῦ παρ' ἐμοῦ Z.

διὰ τί ὦ ἄριστε πλοῦτε, καὶ ταῦτα, ἐμοῦ κελεύσαντος; Πλ. ὅτι νὴ Δία ὕβριζεν εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξεφορεῖ, καὶ εἰς πολλὰ κατεμερίζε. καὶ ταῦτα, παζῶον αὐτῷ φίλον ὄντα. καὶ μόνον οὐχὶ δι- κραίοις με ἐξεώθει τοῦ οἰκίας, καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χειρῶν ἀποῤῥιπτοῦντες. αὖθις οὖν ἀπέλθω ταρασσομένοις. καὶ κόλαξι, καὶ ἑταίραις παρασδησόμενος; ἐκείνους ὦ Ζεῦ πέμπε με, τοὺς ἀπησομένους τῆς δωρεᾶς, τοὺς πειθομένους, οἷς τίμιος ἐγὼ. καὶ πριπόδητος. οὗτοι γὰρ οἱ λαροὶ, τὴν πενίαν ξυμέξουσιν, ὧν ἀφαιρεθησόμεθα ἡμεῖς. καὶ διφθέραν παρ' αὐτῆς λαβόντες. καὶ δέκελλαν, ἀκάπατοι ὄντες ἀληθεῖς, τέτταρας ὀβολοὺς ἀποφέροντες, οἱ δεκάταλαντοι δωρεὰς ἀμελητὶ ἐπιδώσουσι. Ζ. ἀλλ' οὐκέτι τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐγένετο ἀφ' οὗ σέ. πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα πεπαιδαγώγηκεν, εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητος ὄζει τὸν ὄροφον. ὡς χαλῶν σε αὐτὸς ἡ πενίας ἀφαιρεῖ; σὺ δὲ αὐτοῖς πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σοι τὰς θύρας ἀνέπτασε, καὶ φιλανθρωπεύεται ἐλευθέρως, καὶ ἀπροκλήτων, καὶ ζηλοτύπων. ἀλλὰ τοιοῦτον ἀγαγάκτησις

Quid ita, optime Plute, præsertim à me jussus? *Plut.* quoniam per Iouem iniuria me affecit, ejiciens, & in multas partes diuidens: idq; cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fuscinis ex ædibus extruserit, sicut qui è manibus iguem abijciunt. Num rursus ad istum ibo, parasitis, adulatoribus, & scortis donandus? Ad eos mitte me Iupiter, qui munus intellecturi sint, qui amplexuri, quibus in pretio sim, & exoptatissimus. At hi stupidi cum paupertate cõmercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miseri sat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare solebant. *Iup.* Nihil in te istiusmodi posthac facturus est Timon, quippe quem ligo abundè docuerit, (nisi prorsus nullum dolorem sentiunt illius ilia) te potiùs quàm paupertatem esse eligendum. Ac tu mihi querulus admodum esse videris, qui nunc Timonem incuses, quòd tibi liberè vagari permiserit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluserit. Aliàs autem contrà in diuites

ἐκ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων σε πρὸς αὐτῶν ὑπὸ μοχλοῖς, καὶ κλεισὶ, καὶ σημείοις ἐπιβολαῖς, ὡς μηδὲ παρεσκύφθαι σοι ἐς τὸ φῶς δι' ὠτὸς ὄντα. ταῦτα γοῦν ἀποδύρεσθέ μοι, ἀποστίλβοντι λέγων ὑπὸ πολλῷ τῷ σκότῳ καὶ διὰ τοῦτο ὄχρὸς ἡμῖν ἐφάνου, καὶ φρονήσεως ἀπάσης, συνταπακοὺς τοὺς δακτύλους πρὸς τὸ εἶδος τῶν συλλογισμῶν, καὶ ἀποδράσασθαι ἔτι καιρὸν λάβοιο παρ' αὐτῶν καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπέρδικον ἐδόκει σοι, ἐν χαλκῷ, ἢ σιδηρῷ θαλάμῳ, καὶ διὰ τοῦτο Δανάλῃ παραφυλάττεσθαι ὑπ' ἀκριβείας, καὶ παμπονήρους παιδαγωγοῖς ἀσκεῖσθαι τῷ τόκῳ, καὶ τῷ λογισμῷ. ἄτοπα γοῦν ποιεῖν ἔφασκες, ἐρῶντας μὲν εἰς ὑπερβολὴν, ἐξὸν δ' ἀπολαύειν, ἐ τολμῶντας, ὑδὲ ἐπ' ἀδείας χαμαιρύκους τῷ ἐρᾶν, καὶ εἴκοντας μόνον, ἀλλὰ φυλάττειν ἠγημένους, ἐς τὸ σημεῖον, καὶ τὸ μοχλὸν ἀσκαριαμυκτὶ βλέποντας, ἵνα μὴ ἀπολαύσῃ οἱονοῦν. ἐ τὸ αὐτὸν ἀπολαύειν ἦν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδοῦναι τῆς ἀπολαύσεως, καθάπερ ἐπὶ τῇ φάτνῃ κύων, μήτε φαγὼν ἐθέλουσα τῶν κριθῶν, μήτε

stomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, claubis, & impressis sigillis ita fuisse conclusum, vt ne prospicere quidem in lucem tibi Alliceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimijs tenebris: eóque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortisque digitis, vt fieri B solet in rationum collectionibus: quòd si quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabâre. In summa rem admodum acerbam iudicabas in æreo, ferreóue thalamo, C Danaës exemplo, virginem asseruari, atque à sedulis scelestissimisque pædagogis educari, Fœnore, & Computo. Eos proinde absurdè facere aiebas, quòd te præter modum adamarent, neque, D cùm liceret, frui auderent, nec quanuis essent domini, securè suo amore vterentur: sed vigiles obseruarent, ad sigillum serámque immotis oculis intuentes, abundè magnum fructum arbitrantes à se percipi, non quòd E ipsis fruëdi facultas adesset, sed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præsepi canis, qui nec ipse hordeo vescitur,

τῷ ἴσως τοιοῦτῳ ὀφείλουσιν καὶ αὐτοὶ μὲ ἡγεμόνες
αὐτῶν φιλοῦσθαι, ἢ φιλεῖσθαι
τινα, καὶ τὸ προσέτι, αὐτοὺς
ζηλοτυπεῖσθαι. ἐγγυῶμαι
δ' ὡς ἀμφίεγνος αὐτὸς, ἢ ἀ-
νανέμος, ἢ παιδοτρὴς τὸν τοῦ
λεπρόου, ἐμπεσόντα τῷ
γεωκόμῳ, καὶ ἀπόρρητα δι-
απάσθαι, σοῖς ἀμυσεῖ τι καὶ
μυσερώτερον λοχμίδιον, καὶ δι-
φθέρου ἀμαλώτερον, ἐπιγρά-
ψει τοῖς ἔπεσι τοῖς τόποις. τοῦ
οὖν ἕνεκα ἔδησεν, πάλαι σὺ οὖν
φράσον αὐτοῖς, καὶ δὴ τῷ Τι-
μωνι τὸ ἐναντία ὀνησιλέῳ;
Πλάτ. καὶ μάλα εἰκὸς πάλαι
ἀγανακτοῦντας, ἀμφὶ τὰ ἐσχατα δό-
ξαι ποιεῖν. τῷ τε γὰρ Τίμωνος τὸ
πρὸς τὸν ἀνεψιὸν, ἀμαλὸς,
καὶ ἐπ' ἐυνοίᾳ ὡς πρὸς ἐμὲ εἰ-
κότως αὖ δοκεῖν· τοὺς τε αὖ
κατηγόρους τὸ δίκαιον καὶ
σφίσι φιλάληθους, ὅπως
αὐτοῖς πεφύτευκε ἡσύχιος,
καὶ μειλιχὸς, καὶ ἀβάσκανος, ὁπο-
μαλακιζόμενος. οὔτε περιπλο-
κὰς αὐτοὺς, οὔτε εἰς τὸ φῶς
προάγοντας, ὡς μηδὲ ὀφθέλμῳ
πρός τινος, ἀφύτους ἐσόμενον
ἔναι, καὶ ὑβριστὰς. οὐδὲν ἀδι-
κοῦντά με ἐπὶ τοσούτοις δε-
σμοῖς κατασκευάσαι, ἃ εἰδότας

nec ſanctiſsimum equitum veſtis
ſanie. Quinetiam ridebas i-
ſtos qui parcerent, aſſeru-
ránque, & (quod eſſet abſur-
diſſimum) ſe ipſos zelotypia
proſequerentur: nec intelli-
gerent ſore, vt aut ſcelera-
tiſſimus ſimulus, aut œco-
nomus, aut puerorum præ-
ceptor furtim ſubiret, ludi-
brio habiturus infœlicem &
inamabilẽ herum, quem poſ-
thea ſinat ad ſuliginoſam, &
oris anguſti lucernulam, ac
ſiniculoſum ſcirpulum vſuris
inuigilare. Annon igitur ini-
quum, cùm hæc olim incu-
ſaueris, nunc his contraria
Timoni obijcere? *Plut.* At-
qui ſi veritatem inquiſieris,
me vtrumque rationi conſẽ-
taneum facere iudicabis.
Nam & Timonis huius ni-
mia lenitas, negligentia, non
beneuolentia, quod ad me
attinet, meritò videatur. Il-
los verò qui me oſtijs ac te-
nebris incluſum ſeruant, &
vt craſſior, vinguior, imò
immenſus fiam, operam dãt,
nec tamen attingunt ipſi, nec
in lucem producunt ne à
quoquam videar, illos in-
quam amentes & contume-
lioſos rectè putem, quippe
qui me inſontem tot in
vinculis putreſcere cogunt,
non intelligentes breui ſibi
abeundum, & me alij cui-
ὁς μετὰ μικρὸν ἅπασιν ἄλλῳ

τὴν τῶν ἐσθλῶν μετ' ἀγαθῶν
λήψεται. οὐκ ἐκεῖνος, ὃν
τὸν πάνυ πλούσιον οὐκ ἐ-
μὲ πόνος ἔσωσεν, ἀλλὰ τὸν
ὀλίγα ἔχοντα καὶ μέτριον ἐπιδι-
ώκοντα τῇ ἀφελείᾳ, καὶ μήτε
ἀφειδῆ πόνον φεύγοντα, μήτε
περιφανῆ τὸν πλοῦτον. σκόπει
γὰρ ὁλίγου ἀρχὴν τὸν Διὸς, εἰ τὸν
πάντα χρόνον γυναῖκα ἔχων, καὶ
παλλακὰς, ἔσεται μήτε φιλάνδρα,
μήτε ζηλοτυπῆ γενομένην, B
ἀφεὶς τὴν ἐκβλῆτα τῶν δώ-
δεκα ἐν Ἴδῃ νύμφην, καὶ μικρὸν ὕστερον,
ἢ ἑκατὸν τῶν βουκολουμένων,
μᾶλλον δ' ἅπασαι ἐκεῖναι μοιχεύσονται αὐτὸν μᾶ Δί-
α, τὸ μεγαλοπρεπὲς, καὶ τὸ C
πολὺ ἐν τοῖς ἤθεσιν ὁρῶσαι, ἢ ὁ
πάππος ἡμῶν ἐδίδασκεν ἀεί; εἰ δὲ μὴ
ὁλίγα τῶν ἡμετέρων εἶ, ἐννοεῖς
τοῦτο. εἰ δὲ μὴ ἔρωτα ἐ-
πιθεῖσα γυναῖκα εἰς τὸν ἀ-
πὸ τῆς πομπείας ἔτι ἐπ-
ὸν τοῦτον πάντα μόνον, ὃ δὴ μά-
λιστα ἀφροδίσιον ἀξιοῖς,
ἢ ἡδὺ παρέξει, μήτε ἄλλῳ D
προσβλέπουσα ἐπιτρέπουσα, ἀγο-
νον ἢ τὸν σὸν κλῆρον ἐκποιήσασα
παντάπασιν, καὶ τοῦτον ἔχοις φάσ-
κων, ἢ ἐπιπλοκὰς ἐν ἀπὸ τῆς
λέχους, ἢ τῆς παρὰ ἐκείνου
ἀπολαύσεις, καὶ τῶν ἀφροδισίων ἐκείνων, ἃ δὴ ὅπως ἐ τοῖς

piam, cui fortuna fauerit, relinquédam. Quocirca neque illos probo, nec hos qui nimium facilè nobis manus admouent: sed eos, qui, quod est optimum, mediocritate A vtuntur, vt nec prorsus abstineant, nec penitus profundant. Eorum per Iouem illud considera Iupiter, si quis vbi iuuenem & formosam vxorem legè duxerit, postea neque obtemperet neque omnino zelotypia prosequatur, concedens illi vt noctu atq; interdiu eat quò velit, & rem cum quibuslibet habeat, vel potiùs vtro producat vt adulteretur, fores aperiens, prostituens, & omnes ad eam inuitans, num hic amare videbitur? profectò hoc in nequaquam docet Iupiter, qui se pennumero amorem ferueris. Rursum si quis ingenuam legè dominum deducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: caeterùm cum ipse contingat florentem aetate, decorisque virginem, B nec eam ab alio, sed ipsi suae, sed inclusam, orbum, sterilémque in perpetuum virginitate contineat, ac interim se amore veneficae, & hunc prae se ferat colore, corpore exhausto, ne ingratis oculis, ne ficti ne profecti, vt talis quis-

ἢ παρὰ πάνυ δόξειεν αὖ, δίον παιδοποιεῖσθαι, καὶ ἀπολαύειν τῶν γάμων, καταμαραίνων ἐυανθέσωπον οὕτω καὶ ἐπέραστον κόρην, καθάπερ ἱέρειαν τῆ θεσμοφόρῳ πρέφων διὰ παντὸς τὸν βίον; ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, ὅρῳς ἐνίων μὲν, ἀτίμως λακπτιζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἀκαντολούμενος. ὑπ' ἐνίων δ', ὥσπερ στιγματίας δραπέτης πεπεδημένος. Ζεύς. τί οὖν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; δίδασι γὰρ ἄμφω καλῶς τὴν δίκην. οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Ταντάλος, ἄποτοι, καὶ ἄγευστοι, καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ὀπτεχόμενοι μόνον τῷ χρυσίῳ. οἱ δὲ, καθάπερ ὁ Φινεὺς ἀπὸ τῆς φαρυγγος τὸν προφὸν ὑπὸ ἁρπυιῶν ἁρπαζούμενοι. ἀλλ' ἄπειμι ἵνα σωφρονεστέρῳ παραπολὺ τῷ Τίμωνι ἐντευξόμενος. Πλοῦ. ὀκνεῖνος γὰρ πότε παύσεται ὥσπερ ἐκ χοάνης τετρυπημένην, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με κατ' ἀσυνδέτων ἀκαντῶν, φάσκων βουλόμενος ἀπορρόην, μὴ ὑπερανθλος εἰς πίθον, ὀπκλύσω αὐτόν; ἆρα εἰς τὸν Δαναϊδῶν πίθον ὑδροφορήσειν μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, τὸ κοῦφον καὶ μὴ ἔχοντος. ἀλλὰ πρὶν εἰσρυῆναι, σχεδὸν ὀκχωσομένην τῆ ὀπορ-

piam desipere non videatur, quippe qui, cū liberis oportuerit operā dare, fruiq; cōiugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiosè cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nōnullis contrà perinde vt stigmaticus fugitiuus compedibus vincior. *Iup.* Quid igitur aduersus illos indignaris? vtrique enim egregias luūt pœnas: Hi. quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt. Sed abi Diam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando desinet me velut ex foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne si copiosiùs infundar, ipsum vndis obruam? Quò fit vt in Danaidum dolium aquam mihi videar allaturus, frustráque infusurus, vase non continente liquorem: imò priùs propemodum effuso quod influit,

βίοντος οὕτως, εὐρύτερον τὸ στόμα πάνυ ἔχουσιν κεχηνὸς τῷ πάθει, καὶ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. Ζεύς. ἀκούω· εἰ μὴ ἐμφράξεται τὸ κεχηνὸς τοῦτο, καὶ εἰς τὸ ἄπαξ ἀναπεπταμένον, ἐπιχυθέντος ἐν βραχεῖ σου, ῥᾳδίως ἐκέσει πάλιν διφθέραν αὖθις, καὶ πάλιν δίκελλαν ἐν τῇ τρυχᾷ τῷ πάθει. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, καὶ πλουτίζετε αὐτόν. σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπειδὰν, σπεύσῃς ἡμᾶς ἄγειν τοὺς Κύκλωπας ἐκ τῆς Αἴτνης, ὅπως ὁ κεραυνὸς ἀκονήσωνται, ἀπαμβλύνθη, ὡς ἤδη γε τεθολώμεθα. Ερ. σκέψωμαι ὦ πλοῦτε. τί τοῦτο; σκάζεις; ἐλελήθεις μέν γε χωλὸς οὐ τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χωλός ἂν. Πλοῦ. ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μέν ἀπό τινος πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς, καὶ οἷόν ὅπως βραδίζω καὶ χωλὸς ἀμφοτέρως, ὡς μόλις τελεῖν ἐπὶ τὸ τέλος, σκυμνάσαντος ἐνίοτε τοῦ πεμψάντος. ὁπόταν δ' ἀπαλλάττεσθαι δέῃ, πλοῦν ὅ τι, πολὺ ὀρχήσεων ἀκύτερον. ἄμα γοῦν ἔπεσεν ὁ ὕπαλλος. κἀγὼ ἤδη ἀναχηρεύομαι νενικηκώς, ὑπεραθλήσας τὸ σάθιον, ἀλλ' ἀνύσας ἐνίοτε τῶν διατῶν.

quàm influxerit: adeò latus dolij hiatus ad effusionem, ac liber exitus. *Iup.* . Proinde ni hiatum istum obturauerit, perpetuámque perstillationem sistere conetur, te propediem effuso, facilè rursus sagum & ligonem in fæce dolij reperiet. Verùm abite iam, illúmque ditate. Tu verò Mercuri memineris redeundo Cyclopas ex Aetna ad nos adducere, quò fulmen cuspide restituta resarciant. Nam eo nobis acuminato exit opus. *Merc.* . Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse, *Plut.* Hoc non est mihi perpetuum Mercuri; sed quando ad aliquem à Ioue missus proficiscor, nescio quomodo tardus & claudus vtrinque sum: ita vt ægrè metam pertingam, quũ nõnunquam qui me operiebatur, priùs insenuit. Sed quum discedendum est alatum videbis, auibus longè celeriorem. Vnde fit vt amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. *Merc.* Ista haud vera

Ερμ. ὦ ἀλιτὴ ταῦτα φῂς,

ἐγὼ δ' ἐς πολλοὺς αὐτῶν ἐλθὼν καὶ
ξυμφορὰ εἶναι, ἢν μὴ καὶ ἄβολον
ἐπὶ τριάκοντα βοῦς ἐπαινέσῃ,
ἄφνω δ' πλουτῆσαι, καὶ
πολυτελεῖς, καὶ λευκοῖς ζεύγεσι
ἐξελαύνοντας, ἢ καὶ ὅπως
ἐπιτρέψει ποτὲ καὶ ἡμῖν τοιαῦτα
γενέσθαι, καὶ χρυσοχάλκου ἁρμα-
ξάμενοι. καὶ ἅμα ταῦτα περαίνοντες
ἦμεν, ὅτι μὴ ὄναρ ἀπολοίμεθα.
Πλάτων. ἐπιτρέψει δὴ ὁ
Ἑρμῆς, καὶ οὐχὶ τῶν ἐμπόρων
τινὰ βαλλάντιον τοῦτο, οὐδ' ὁ Ζεὺς,
ἀλλ' ὁ Πλάτων ἀπρόϊδεν ἡμῖν
παρ' αὐτῶν, ἐπὶ πλουτισμῷ,
καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ἀν-
δρὶ γενναίῳ καὶ τῷ ὀνόματι ἐπαί-
δευε τοῦτον μεταπεμψάμενον ἐκ
τῆς ἑτέρας οἰκίας ἑτέρου, ἐς δὲ
τὸν ἐμβαλόντες με καὶ κατακρυ-
ψάμενοι ὑπερθεν, φασὶν ἀν-
αχάσαι, μετακομίζειν. καὶ
ὁ μὲν, νομίσας εἰς σκοτεινὸν τι
καὶ ἄπορον περιήξειν, ἀλλὰ τὰ
χρήματα παλαιὰ τῇ ὄψει ἀπο-
πτήσας, ἐξαναστὰς τοῦ χα-
λκοῦ. ἐγὼ δ' αὖ ὑπακροώμενος, ὡς
τὸν χαλκὸν ἀφειδῶς κεκτημένον,
ἐπιδὼν τὴν χαλκῆν ἀναπεπλη-
μένην τετρυπῶ αὖ καὶ τὰ
ἔνδοθεν δ' τὸν σκοτεινὸν ἀφαιρῶ,
καὶ τὸ λίθινον εἰς μυθὸν, καὶ τὸ
δηλος αὐτὸν ἐκ καὶ ἀπαστρέφω

mancs. Imò ego tibi per-
multos commonstrare que-
am, quibus heri ne obolus
quidem erat vt ressium emere-
nt, qui hodie repentè di-
ites facti splendidè viuant,
albis quadrigis vehantur,
quibus ne asellus quidem
ante supprehebat: ij tamen
purpurati, & manibus au-
reum gestantes obambulant:
qui ne ipsi credere possint,
quin per somnium diuites
sint. *Plut.* Hilares alianes est,
ô Mercuri, neque enim tuus
meis ipsius ingredior pedi-
bus: nec à Ioue sed à Dite
missus sum ad eos, qui & ipse
eorum hanc ioui est, magnifi-
que donauit: quod suo etiam
nomine declarat. Itaque
quoties est mihi obolio ad Ti-
tum demigrandum, in tu-
bellas injicunt me ac dili-
genter obsignatum, & lar-
cinæ in aperum sublatum
transportant. Interea discu-
ctus ille, alicubi in tenebri-
cosa ædium parte inuen-
tus, vetere hiatu in gemma in lecto
rectus, de quo seles dis-
cedamus. Porrò qui me sper-
nunt obscurè, in loco
operimur hiantes, non a-
liter quàm hirundinem ad-
molantem fuidentes pulli.
Deinde vbi signum decussi-
um est, & limeus ille fun-
culus incisus, apertaque tu-
bellæ, manúsque meus di-

μου ὁ τρισκὺς Λυκίνος, ἢ τὸν σοφιστὴν τὸν, ὁ πολλὰς, ἢ πανταπάσας ἐπιτρέπειν, ἐν πολλοῖς τόποις, ἀπεξεσμένος ἐν τῇ γνάθῳ, ἀπὸ τοῦ πολλοῦ τοῦ τρι- A πολιτικοῦ λόγου, οὐ πάνυ ἔχοντος τὸ ἐπιτήδευμα ἐπὶ τοῦ, μέγα τὸ βάθρον ὁ ἔξωθεν ἀποκρεμάμενος, ἐπαινῶν ἐγὼ, ὅσοι ἂν ἐπὶ τοῦ ἐρασταῖς μὲν ἐπὶ τοῦ ἐλθόντος, ἐπὶ δὲ τοῦτον Πυρρίας ἢ Δεξιππος, ἢ Τίβιος, Μεγαλῖς, Μεγάβυζος, ἢ Πρωτομαχίδης καλούμενοι, τὸν μὲν πολὺν B ὄχλον ἐπαίνους ἐπὶ ἑαυτοῖς ἐπιφέρονται, ἀλλὰ ἔγνωσαν τὸ πάντας, ὅτας ἐπὶ τοῦ ἐξόντος ἐπὶ μοχθηρὸν τὸν ἀνθρώπου διάθεσιν, ἐπὶ ἀλήθειαν τὸ λόγου ἀφορῶντας. ὁ δὲ, ἐμοὶ C ἐπὶ ἀδήλου ἐπὶ ἐμὲ ἐπιτηδεύοντος καὶ ἐπιχαίροντος ἐπὶ ἔμοιγε, ἐν τῷ πλήθει τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοῦτον ἄλλοις μισθοῦσθαι τὸν, ἐν τοῖς μυρίοις ἐν τοῖς πολλοῖς ἐπὶ τοῦ ἐπαινέτου ἐφυσιωμένου, ἐπὶ ἐν ἀφανοῦς ἐν τοῖς ἐπαινοῦσι· ἀλλὰ τοῦ D πάντας ἐξέβαλε, καὶ τοῦ ἐπαίνους μισθοῦσθαι ἀπαγορεύσας ἐν ἐν ἀστοῖς τοῦ τοιούτου ἐφοίτησεν ἐν ἐν ἀγορᾷ ἐν ἐν ἀκροάσεσι ἐν ἐν ἀπαγγελίαις, ἐν ἀπαγγελίαις

minus est pronuncians, sive cognatus quispiam, sive adulator, sive servulus obscenus, qui puerili obsequio suavium memorit, cum A nunc mento subrasso, pro variis omnigenisque voluptatibus, quas ipsi iam obsoletus suppeditavit, ingens scribere praemium fenus generosus quisquis eandem illi fuerit, nonnunquam nec ipsis cum tabellis aneptum, fugiens adportat nomine commutato, utpote modò Pyrrhias, vel Dromo, vel Tibius, iam Megades, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Caeterùm illos nequicquam hiantes, fèque nuncium intuêres reliquiae ac verum luctum agentes, quòd ejusmodi thynnus ex animo fugerat sinu effugit, denuncia nem exigua elica. Atque hic repente novus in me irruens, homo ineptus & rudis, compedes adhuc horrescês, & siquis alius lorum increpet, stans auscultis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius ijs in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingentes contumelias affixit & conservos fugeris caedis, experiens dum sibi quoque similia liceant: donec aut in scortorum illapsus, aut adulatorum equorum studio

ταύρων τε, καὶ αἰγῶν πίονατα κνίσαντος ἡμῖν ἐπὶ τῶ βωμῶν. ἔτι γοῦν ἐν ταῖς ῥισὶ τὴν κνίσαν αὐτῶν ἔχω. πλὴν ὑπ' ἀφολίας τε, καὶ δεῤῥύβου πολλῆ A τῶν ἐποχουμένων, καὶ διαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἔτι δὲ καὶ φόβῳ τῶ παρὰ τῶν ἱεροσυλουμένων, πολλοὶ γὰρ εἶσι, καὶ δυσφύλακτοι, καὶ ὀλίγου καταμύσαι ἡμῖν ἐφιᾶσι, πολλῶ ἤδη χρόνον ἐσὶ ἀπέβλεψα εἰς τὴν Ἀτθικήν. καὶ μάλιστα ὑπ' ἐκ φιλοσοφία, καὶ λόγων ἔριδες ἐπεπόλασαν αὐτοῖς. μαχομένων γὰρ πρὸς ἀλλήλους, καὶ κεκραγότων, ὥστε ἀκούειν ὅτι τῶν ἐνύχων. ὥστε ἢ ἐπιβυσάμενον χρὴ τὰ ὦτα καθῆσθαι, ἢ ἐπιβιβῆναι πρὸς αὐτῶν, ἀρετήν τινα, καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξυνειρόντων. διὰ ταῦτά τοι καὶ τὸν ἀμελητὴν εἶναι συνέβη πρὸς ἡμᾶς, οὐ φαῦλον ὄντα. σὺ μὲν οὖν τὸν πλοῦτον τὸν Ἑρμοῦ παράλαβε, κἄπειτα παρ' αὐτὸν ἴθι τὸν Τιμωνα. ἀλλὰ τὸν μὲν πλοῦτον χρὴ ἀναγκαῖον μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀμιμήτως ἔμφυτον παρὰ τῷ Τιμωνι, μὴ δὲ ἀπαλλαττέσθω οὕτω ῥᾳδίως, κἂν ὅτι μάλιστα ὑπὸ χρηστήτητος αὖθις ἐκδιώκῃ αὐτὸν ἡ οἰκία.

tot pinguissimos tauros & capras nobis in aris adoleuit: quorum nidor mihi etiam num in naribus resident. Tametsi propter negotia, magnámque peierantium turbam, et eorum qui vi agunt & rapina viuunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, qui multi sunt, & obseruatu difficiles, & ne minimum quidem nos conniuere sinunt, multo iam tempore Atticam non respexi: ac in primis ex quo philosophia, & verborũ contentiones, apud istos increbruerunt, adeò vt istis inter se pugnantibus, vociferãtibúsque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi necessum est, aut auribus obturatis sedere, aut ab ipsis perdi, qui virtutem quandam, & nescio quæ incorporea, nugásque magna voce connectunt. Hinc factum est, vt hic quoque à nobis neglectus fuerit, quãvis non sit despicabilis. Quod reliquum est Mercuri, assumpto Pluto, celeriter ad hunc eas, Plutus autem vnà secum etiam ducat Thesaurum, & ambo apud Timonem perseuerent, nec tam facilè demigrent, etiamsi quàm maximè rursum illos præ bonitate domo exigat.

Cæterùm

Cæterùm de ingratis illis palponibus, & in posterum consultabo, & penas dabunt simul atque fulmen præparauero. Nam fracti sunt, & retusa cuspide duo Arabij ciues maximi, quum super acutis in sophistam Anaxagoream iacularer, qui suis familiaribus persuadebat, nullos esse nos qui Dij vocamur. At ab illo abeuntis nam obscura manu Pericles eum protexit: fulmen verò in Castoris & Pollucis templum dextrum, tum illud exussit, tum ipsum ad fuscum penè est consumsit. Quanquam vel id supplicij satis magnum in istos fuerit, si diuinitùs videāt factū fuisse Timonē. *Mer.* Quamū habet momenti alienā vociferari, & obstreperum, audacémque esse? idque non ijs modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. Ea mox è pauperimo diues euasit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquentem præbuit, antea verò Iouem reddidit. Quòd si inanimus fodiendo filuisset, neglectus etiammum foderet. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc adiutare non fum. *Iup.*

διὰ τί ὦ ἄριστε πλοῦτε, καὶ ταῦτα, ἐμοῦ κελεύσαντος; Πλοῦ. ὅτι νὴ Δία ὕβρικεν εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξεφόρει, καὶ εἰς πολλὰ κατεμερίζετο. καὶ ταῦτα, παῖζων αὐτῷ A φίλον ὄντα. καὶ μόνον οὐχὶ δι' ἀκράνοις με ἐξέωθει τῆς οἰκίας, καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χειρῶν ἀποῤῥιπτοῦντες. αὖθις οὖν ἀπέλθω ταῖς σιτοις. καὶ κόλαξι, καὶ ἑταίραις παρακρουσόμενος; ἐκείνους ὦ Ζεῦ πέμπε μοι, τοὺς ἀνοήτους τῆς δωρεᾶς, τοὺς περιφορητας, οἷς τίμιος ἐγὼ. καὶ ὠνητοῦντος. οὗτοι δὲ οἱ λαροὶ, C τὴν πενίαν ξυνέσεσαν, καὶ ὑπερπεμῶσιν ἡμῶν. καὶ διαφθεραν παρ' αὐτῆς λαβόντες. καὶ δέκελλαν, ἀπαντῶσαν ἀλλοι, τέτταρας ὀβολοὺς ἀποφέροντες, οἱ δεκατάλαντους δωρεὰς ἀμελητὶ ἀπεδίδοσαν. Ζ. ἀλλ' ἔτι τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται φρὶ σέ. πάνυ δὲ αὐτὸν ἡ δίκελλα πεπαιδαγωγηκεν, εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητος ὅτι τῷ ὄντι ὁρῶ. ὡς χαλεπῶς σε αὐτὴ ἡ πενίας ἀφαιρεῖται; σὺ αὐτοὶ πάνυ μεμψίμοιρος εἶναι μοι δοκεῖς, ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι τὰς θύρας αὐτῷ πατάξας, ἀφῆκε τῆς οἰκίας ἐλεύθερος, καὶ ἀποκλαίων, καὶ ζηλοτυπῶν. ἄλλοτε δὲ τοιοῦτον ἠγανάκτεις

Quid ita, optime Plute, præsertim à me jussus? Plut. quoniam per Iouem iniuria me affecit, ejiciens, & in multas partes diuidens: idq; cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fuscinis ex ædibus extruserit, sicut qui è manibus ignem abijciunt. Num rursus ad istum ibo, parasitis, adulatoribus, & scortis donandus? Ad eos mitte me Iupiter, qui munus intellecturi sint, qui amplexuri, quibus in pretio sim, & exoptatissimus. At hi stupidi cum paupertate cõmercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miseri sat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare solebant. Iup. Nihil in te istiusmodi posthac facturus est Timon, quippe quem ligo abundè docuerit, (nisi prorsus nullum dolorem sentiunt illius ilia) te potiùs quàm paupertatem esse eligendum. Ac tu mihi querulus admodum esse videris, qui nunc Timonem incuses, quòd tibi liberè vagari permiserit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluserit. Aliàs autem contrà in diuites

τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν ὑπὸ μοχλοῖς, καὶ κλεισὶ, καὶ σημείοις ἐπιβολαῖς, ὡς μηδὲ παρακύψαι σοι ἐς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. ταῦτα γοῦν ἀποδύρεσθαί σε ἔφασκον, ἀποπνίγεσθαι λέγων ὑπὸ πολλῷ τῷ σκότῳ καὶ διὰ τοῦτο ὠχρὸν ἡμῖν ἐφαίνου, καὶ φρονήσεως ἀνάπλεως, συνεστακυῖαν τοὺς δακτύλους πρὸς τὸ εἶδος τῶν συλλογισμῶν, καὶ ἀποδιδράσκειν ἐπειλῶν, εἰ καιρὸς λάβοιο παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπέρδηλον ἐδόκει σοι, ὡς χαλκῷ, ἢ σιδήρῳ θαλάμῳ, καὶ δαίμονι τῷ Δαναΐδῃ παρθενεύεσθαι ὑπ' ἀκριβέσι, καὶ παμπονήροις παιδαγωγοῖς ἀσαρεφόμενον τῷ τόκῳ, καὶ τῷ λογισμῷ. ἄτοπα γοῦν ποιεῖν ἔφασκες, ἐρῶντας μὲν εἰς ὑστερβολὴν, ἔξὸν δ' ἀπολαύειν, καὶ τολμῶντας, καὶ ἐπ' ἀδείας χρωμένους τῷ ἔρωτι, κυρίους γε ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ὑπηρετοῦντας, ἐς τὸ σημεῖον, καὶ τὸ μοχλὸν ἀσαρδαμυκτὶ βλέποντας, ἰκανῶν ἀπολαῦσαι οἰομένους. καὶ τὸ αὐτοὺς ἀπολαύειν ἔχειν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδοῦναι τῆς ἀπολαύσεως, καὶ δαίμονι ὅμοιον ἐν τῇ φάτνῃ κυνὶ, μήτε φαγεῖν ἐθέλουσαν τῆς κριθῆς, μήτε

stomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, claubus, & impressis sigillis ita fuisse conclusum, vt ne prospicere quidem in lucem tibi Aliceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimijs tenebris reóque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortisque digitis, vt fieri B solet in rationum collectionibus: quòd si quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabâre. In summa rem admodum acerbam iudicabas in æreo, ferreóue thalamo, C Danaës exemplo, virginem asseruari, atque à sedulis sceleſtiſſimiſque pædagogis educari, Fœnore, & Computo. Eos proinde absurdè facere aiebas, quòd te præter D modum adamarent, neque, cùm liceret, frui auderent, nec quanuis essent domini, secure suo amore vterentur, sed vigiles obseruarent, ad sigillum serámque immotis oculis intuentes, abundè E magnum fructum arbitrantes à se percipi, non quòd ipsis fruendi facultas adesset, sed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præsepi canis, qui nec ipse hordeo vescitur,

τῷ ἐνεργεῖν τοιαῦτα ὑποφαίνοιτο καὶ αὐτὸς μὲν ἡμῖν ἐπιτήδειος εἶναι φαίνηται, ἡμᾶς δὲ φιλεῖν δοκῇ, καὶ τὰ πρόσφορα, οὐδὲν ἧττον ποιοῦντα. ἐγὼ δὲ οἶμαι τὸν χρηστὸν οἰκέτην, ἢ οἰκονόμον, ἢ παιδοτρίβην, ἢ διδάσκαλον, ἐμοὶ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύειν, καὶ αὐτὸν ἀκούειν παρ' ἐμοῦ τὰ καὶ μὴ ἐξόντα λεγόμενα, καὶ ἀπιστεῖν μὲν ἐκείνοις, ἐμοὶ δὲ πιστεύειν, καὶ ἀμύνεσθαι μὲν ἐκείνους, ἐμοὶ δὲ συναμύνειν, καὶ ἐπαινεῖν μὲν ἐκείνους, ἐμοὶ δὲ συνεπαινεῖν, καὶ ἐπιτιμᾶν μὲν ἐκείνοις, ἐμοὶ δὲ συνεπιτιμᾶν, καὶ ἅμα τῷ Τίμωνι τὰ εἰκότα ὑπομένειν; Παῦε. καὶ μὴν ἔγωγε πάλαι ἐξητάκειν, ἄμεινον εἶναι δόξαν ἐκεῖνον. τῷ τε γὰρ Τίμωνι τὸ μὲν τῶν αἰκιῶν, ἀμελὲς, καὶ ἐν εὐτυχίᾳ ὡς πρὸς ἐμὲ ἐπιτόνως ἂν δοκεῖν· πρός τε αὖ ἐκείνους ἐν δεσμοῖς καὶ σκότῳ φυλάττοντας, ὅπως ἀνιαρὸς παρέσομαι θρηνῶν, καὶ μισῶν, ἢ ἐπαγόμενος, ὅπως μεγαλοφρονῶ. οὔτε γὰρ πεπεισμένοις αὐτοὺς, οὔτε εἰς τὸ φῶς προάγοντας, ὡς μηδὲν ὀφείλω πρός τινος, ἀφύντους ἐνόμιζον εἶναι, καὶ ὑβριστάς. οὐδὲν ἀδικοῦντά με ἐπὶ τοσούτοις δεσμοῖς κρατοῦντας, ἐν εἰδόσιν

nec fauciem equum vestit suum. Quinetiam ridebas istos qui parcerent, assentarentque, & (quod esset absurdissimum) se ipsos zelotypia prosequerentur: nec intelligerent fore, vt aut scelerati simus famulus, aut œconomus, aut puerorum præceptor furtim subiret, ludibrio habiturus infelicem & inamabilē herum, quem postea finat ad fuliginosam, & oris angusti lucernulam, ac siticulosum scirpulum visuris inniglare. Annon igitur iniquum, cùm hæc olim incusaueris, nunc his contraria Timoni obijcere? *Plut.* Atqui si veritatem inquisieris, me vtrumque rationi consentaneum facere iudicabis. Nam & Timonis huius nimia lenitas, negligentia, non benevolentia, quod ad me attinet, meritò videatur. Illos verò qui me obtijs ac tenebris inclusum seruant, & vt crassior, vinguior, imò immensus fiam, operam dãt, nec tamen attingunt ipsi, nec in lucem producunt ne à quoquam videar, illos inquam amentes & contumelioſos rectè putem, quippe qui me insontem tot in vinculis putrescere cogunt, non intelligentes breui sibi abeundum, & me alij cuiòs μετὰ μικρὸν ἀπάσῃ ἄλλῳ

τὴ τῶν ἐσθιομένων μετριότητα. οὐτ' οὖν ἐκείνοις, οὔτε τοῖς πάνυ ἀσχήμοσιν οὐδὲ ἐμὲ πάντως ἐπαινεῖς, ἀλλὰ τὸν ὅσῳ ἄριστα τῆς μοίρας ἐπιδεικνύμενον τῇ ἀρετῇ, καὶ μήτε ἀπεχθάνεσθαι τινὶ φεύγοντα, μήτε κολακεύοντα τὸ ἄλογον. σκόπει δὲ Διὸς αὐτὸς τὸν Διὰ, ὅτι τὴν πάνυ γαμετὴν γενέσθαι θέλων, καὶ πολλὰ, ἵνα σε μήτε φοβῆται, μήτε ζηλοτυπῇ παρέχῃς, ἀφεὶς καὶ βασιλέα τῶν ὅλων ὄντα, καὶ μεγάλα δυνάμενον, ἐς ξυνουσίαν τῶν βουλομένων, μᾶλλον δὲ ἀνθρώπου ἑταίρου φαύλου τὸν δεσπότην, καὶ μοιχεύοντα, καὶ τοῦτο ἐν ἀνθρώπου σχήματι; ἢ οὐ τὸν Διὸς εἶναι φαμέν σε, ἐρασθέντα παλλάκης. εἰ δέ τις ἔρασται ἐκλελοίπασι γυναικῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ γένει, ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γενήσεται, ὁ δὲ μηδὲ ἀνθρώπου ἐφιέμενος ἐπιθυμίας, ἀλλὰ θεᾶς, μήτε ἄλλῃ ἀσχέτως ἐπιμίσγεται, ἔχοντα δὲ καὶ σώφρονα ἐρωμένην παρθένον, καὶ τοῦτο ἔρωτα φαίνεται, ἐξ ὀμμάτων ἐπὶ ὄμματα τὰς ψυχὰς, ἐξ ἁπτομένων ἁπτομένας, καὶ τῶν ἀρρήτων ἀπορρήτων γευομένους. ἐκεῖνος ἐ-

pitum, cui formosa fœmina, relinquebatur. Quocirca neque illos probo, nec hos qui minimum facilè mihi manus admoueant: sed eos, qui, quod est optimum, mediocritate A vtuntur, vt nec prorsus abstineant, nec penitus profundant. Etenim per Iouem illud considera Iupiter, si quis vbi iuuenem & formosam vxorem legè duxerit, postea neque obtemperet neque omnino zelotypia prosequatur, concedens illi vt noctu atq; interdiu eat quò velit, & rem cum quibuslibet habeat, vel potiùs vero producat vt adulteretur, fores aperiens, prostituens, & omnes ad eam inuitans, num hic amare videbitur? profectò hoc ut nequaquam dices Iupiter, qui sic permanero amorem senseris. Rursum si quis ingenuam legè domum deducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterùm nec ipse contingat florentem ætatem, decorumque virginem, nec eam ab alio ingredi sinat, sed inclusam, orbam, sterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim se amore teneri dicat, & hunc prae se ferat colorem, corpore exhausto, retusis oculis, nihil ne is potest, vt talis qui-

κ παρα πολὺ δόξειν αὖ, δίον παιδοποιεῖσθαι, καὶ ἀπολαύειν τῶν γάμων, καταμαραίνων ἐυπρόσωπον οὕτω καὶ ἐπίφθονον κόρῃν, καθάπερ ἰᾶσθαι τὴν θεσμοφόρον πρέφων διὰ παντὸς τὸν βίον; ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, πρὸς ἐνίων μὲν, ἀτίμως λακπτιζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἁρπαλούμενος. ὑπ' ἐνίων δ', ὥσπερ στιγματίας δραπέτης πεπεδημένος. Ζεύς. τί οὖν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; δίδασκε γὰρ ἄμφω καλῶς τὴν δίκην. οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Ταντάλος, ἄποτοι, καὶ ἄβρυζοι, καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ὀπτιλλόμενοι μόνον τῷ χρυσίῳ. οἱ δὲ, καθάπερ ὁ Φινεὺς ἀπὸ τῆς φάρυγγος ἐμοὶ προφλὺ ὑπὸ ἁρπυιῶν ἁρπαζόμενοι. ἀλλ' ἄπιθι ἤδη σωφρονεστέρῳ παρὰ πολὺ τῷ Τίμωνι ἐντευξόμενος. Πλοῦ. ἐκεῖνος γὰρ πότε παύσεται ὥσπερ ἐκ κοφίνου τετρυπημένου, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με κατ' ἀσυνθέτων ἁπάντων, φάσαι βουλόμενος ἢ ἐπιῤῥοῆσαι, μὴ ὑπερέντος εἰς πόσον, ὀπτιλεύσω αὐτόν; ὥστε εἰς τὸν τῶν Δαναϊδῶν πίθον μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, τὸν κύτους μὴ ἔχοντος. ἀλλὰ πρὶν εἰσρυῆναι, χρὴ ὀκχυδιστεῖν τὸ ὑπο-

piam desipere non videatur, quippe qui, cū liberis oportuerit operā dare, fruiq; cōiugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiosè cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nōnullis contrà perinde vt stigmaticus fugitiuus compedibus vincior. *Iup.* Quid igitur aduersus illos indignaris? vtrique enim egregias luūt pœnas: Hi quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt. Sed abi Diam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando desinet me velut ex foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne si copiosiùs infundar, ipsum vndis obruam? Quòd fit vt in Danaidum dolium aquam mihi videar allaturus, frustráque infusurus, vase non continente liquorem: imò priùs propemodum effuso quod influit,

βίοτος οὕτως, εὐρύτερον τὸ στόμιον ἔχοντι κεχυνὸς τοῦ πίθου, καὶ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. Ζεύς. ἀκούω· εἰ μὴ ἐμφράξεται τὸ κεχυὸς τοῦτο, καὶ εἰς τὸ ἄπαξ ἀναπταμένου, ἐκχυθέντος ἐν βραχεῖ σου, ῥᾳδίως εὑρήσει τὼ διφθέραν αὖθις, καὶ τὼ δίκελλαν ἐν τῇ τρυμῇ τοῦ πίθου. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, καὶ πλουτίζετε αὐτόν. σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπειδὰν, στρὸς ἡμᾶς ἄγειν τὸν Κύκλωπας ἐκ τῆς Αἴτνης, ὅπως ὁ κεραυνὸν ἀκονήσωντες, ἀποπυράσωσιν, ὡς ἤδη γε τεθνήμεθον· αὐτοῦ δεησόμεθα.

Ερ. φείσωμαι δὲ πλοῦτε. τί τοῦτο ὑποσκάζεις; ἐλελήθεις με ὦ γραῦδα οὐ τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χωλὸς ἄν. Πλοῦ. ὦ κακὸν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μὴ ἀπίω παρά τινα πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διός· ὦ εἴδ' ὅπως βραδὺς εἶμι καὶ χωλὸς ἀμφοτέρως, ὡς μόλις τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, παρηκόντιστος ἐνίοτε τοῦ πεμψάντος. ὁπόταν δ' ἀπαλλάττεσθαι δέῃ, πλοῦν ὄψει, πολὺ τῶν ὀρνίθων ὠκύτερον. ἅμα γοῦν ἔπεσεν ὁ ὕπαληκτρ. κἀγὼ ἤδη αὐακηκύθομαι γενικηκὼς, ὑπεραλλόμενος τὸ στάδιον, ὑδὲ ἐνίοτε τῶν θεατῶν.

quàm influxerit: adeò latus dolij hiatus ad effusionem, ac liber exitus. *Plut.* Proinde ni hiatum istum obturauerit, perpetuámque perstillationem sistere conetur, te propediem effuso, facilè rursus sagum & ligonem in fæce dolij reperiet. Verùm abite iam, illúmque ditate. Tu verò Mercuri memineris redeundo Cyclopas ex Aetna ad nos adducere, quò fulmen cuspide restituta resarciant. Nam eo nobis acuminato exit opus. *Merc.* Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse. *Plut.* Hoc non est mihi petpetuum Mercuri: sed quando ad aliquem à Ioue missus proficiscor, nescio quomodo tardus & claudus vtrinque sum: ita vt ægrè metam pertingam, quú nonnunquam qui me operiebatur, priùs insenuit. Sed quum discedendum est alatum videbis, auibus longè celeriorem. Vnde fit vt amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. *Merc.* Ista haud vera

Ερμ. ὦ ἀλιξῆ ταῦτα φῄς.

ἐγὼ δὲ ἐν πολλοῖς αὐτὸν ἐ-
χρώμην, ὅτε μὴ εἶχε ἄλλον
ἐπὶ τριακάδος βόσκειν ἐρανίσ-
την, ἀπὸ δὲ πλούτου ζῆν τοὺς
ἀλεκτρυόνας, ὃς οὐδὲ κριὸς οὔπω
ἐπῆρέ ποτε τὸν ὦμον παρ-
φορᾷ, καὶ χρυσοχόρτας ἁρπά-
ζοντας. νῦν δὲ τοὺς ποσθωνίας
ὁρῶ, ἐπὶ μὲ ὑπὲρ τριακάδος.
Πλοῦτ. ἐπιεικῶς ἔστ' ἔχει ὦ
Ἑρμῆ, καὶ οὐχὶ τοῖς ἐρανισ-
ταῖς μόνοις βαδίζω τοῦτο, οὐδὲ ὁ Ζεὺς,
ἀλλ' ὁ Πλοῦτον ἀπεργάζε-
ται πᾶσι, καὶ πλουσίους,
καὶ μεγαλόφρονας καὶ ἀνε-
πιβούλους τοὺς ἀνθρώπους. ἐπεὶ
δὲν τοίνυν μετανοῶν δὴν με
πάλιν ἐπὶ τὰ ἄνω ἄγεις, ἐς δύο
ἐμβαλόντες με τοὺς ἀγαπη-
μονεστάτους σοφιστάς, φαρμα-
κεύσατον, μετανοίᾳζειν. καὶ
ὁ μὲν, ἰσχνὸς ὢν καὶ ἀνυπό-
δητος τὰς ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὰ
χόρτα πολλὰ τῇ ὥρᾳ ἀπο-
πλύνων. ἐφιλοσόφει τοὺς γε-
λῶτας. ἐγὼ δὲ ἐπιπλεόντων, καὶ
τὰ τοιχώματα ἀμυλίνων πεφυ-
κότων, ἅπερ τοὺς χαλκοῦς ἀφανι-
ζόντες ἐπὶ τὰ ἄνω ἐπ-
ῆλθον ἀπὸ τῆς, καὶ ἀπαντᾷ-

nemus. Imò ego tibi permultos commendavi quem, quibus heri ne obolus quidem erat vt nefium emerent, qui hodie repentè divites facti splendidè viuant, albis quadrigis veliantur, quibus ne asellus quidem ante suppetebat: ij tamen purpuram, & manibus aurum gestantes obambulant: qui me ipsi credere possint, quin per somnium diuites sint. *Plut.* Illi hoc alias est, ô Mercuri, neque enim tuus meis ipsius ingredior pedibus: nec à Ioue sed à Diue mihi munus accessit, qui & ipse opum largitor est, „ magnúmque dicunus: quod suo etiam nomine declarat. Itaque quoties est mihi à Ioue ad terras demigrandum, in tabellas inijcimur nos ac diligenter obsignatum, & largiter in aureum fabulam transportamur. Interea defunctus ille, alicubi in tenebricosa aditum paue inuenit, vetere linteo in genua in lecto tectus, de quo scites dicta dianum. Porrò qui me spectarunt obiurgare, in sono opertumur hiantes, nam aliter quàm hirundinem adnolantem fuidemus pulli. Deinde vbi signum detractum est, & lineus ille funiculus incisus, aperturque tabellæ, nonúsquæ meus de-

μου ὁ τυφὸς διαπίπτει, πᾶς
σοφὸς ἦν, ἢ κάλλος, ἢ τὸ πλουτεῖν
μέγα ἐδόκει, ἢ τὸ δυνάστην εἶναι
μέγαν, ἢ τὸ ἐν ἀκροάσεσι καὶ
γέλωσι, καὶ ἐν συμποσίοις ἐν τῷ
πολλοὺς ἐπαίνους ἀκούειν καὶ τοὺς
ἐπαινοῦντας ἐπαινεῖσθαι, ἢ τὸ
ἐρᾶσθαι καὶ ἐρᾶν, ὅσα αὐτὴ ἡ τύφη
ἐφυσιοῦσα καὶ ἐπαίρουσα ἐπὶ τοῦτο
ἔφερε, καὶ τὸ τέλος Πυρρίας
ἢ Δεξιππος, ἢ Ἴλλος, Μεγα-
κλῆς, Μεγάβυζος, ἢ Φιλοκλῆς
προσαγορεύεσθε, ἵνα μηδὲν
πλέονα ἔχωσιν ἐπὶ ἄλλῃ τινὶ
ἀνοήτῳ προσηγορίᾳ, ἀλ-
λὰ σῴζησθε τὸ παρὸν, μὴ
ἀπόλησθε ὑπὸ μικρᾶς τῆς
συμφορᾶς διαφθαρέντες, ἀλλ' ἀρχὴν τὸ
λοιπὸν ποιήσασθε. ὁ δὲ, ἐμπε-
σὼν εἰς ἐμὲ ἀνθρώπων τῶν πεπλουτηκότων ἐν ταῖς ἀθηναίων συμφοραῖς, ἐν τῷ πολλῷ πεφυσῆσθαι, καὶ
οὐκέτι ἄλλως φορητὸς εἶναι,
ἀλλὰ ἐξεῖναι τοὺς ἐν τοῖς
λόγοις, καὶ τὸ διακονεῖσθαι
ὑπερορᾶν, καὶ ἐν ἀγορᾷ ἐν
τοῖς ἀνθρώποις ἐλεύθερον εἶναι· ἀλλὰ τοὺς
τὰ ἐναντία ἀσκοῦντας, καὶ τοὺς
ἀνθρώπους μισεῖν, μισανθρώ-
πους εἶναι, ἐν τῷ ἄστει τὸ παράπαν
μὴ ἔχειν, ἐρήμους δὲ καὶ ἀπολίδας
τὰ ἐρυμνὰ, καὶ ἀναπεφυγότας

minus est pronuncietur, sive cognatus quispiam, sive adulator, sive servulus obscenus, qui puerili obsequio favorem meruerit, eumne tuo merito subnasa, pro variis omnigenisque voluptatibus, quas ipsi tam obsequens suppeditarit, ingens scilicet præmium ferens generosus quisquis eadem ille fuerit, nonnunquam me ipsis cum tabellis arripiam, fugiens adportas nomine communem, vaquis modis Pyrrhias, vel Dromo, vel Illus, iam Megacles, aut Megabyzus, aut Phocarchus appellemur. Caverim illos aequicquam hiantes, sequemur inanes reliquiae ac verum luctum agentes, quòd ejusmodi thyrsus ex animo fugaces sint effugit, denorata non exigua ejus. Atque hic repente totus in me iruens, homo inceptus & nudis, compedes adhuc horrescès, & siquis alius lovo increpet, sinus arrectis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius ijs in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingentes contumelias afficit & conservos flagris caedit, experiens num sibi quoque similia liceant: donec aut in scortorum illapsus, aut laudatorum equorum studia

ἐπιθυμήσας, ἢ κόλαξι παραδοὺς ἑαυτὸν ὁμιλοῦσιν, ἢ μᾶλλον εὐμορφότερον μὲν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, εὐγλωττότερον δὲ τοῦ Κέκροπος, ἢ Κόδρου, σωφρονέστερον δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ σωμάτων Κροίσου ἐκπεπλῆχθαι, ἐν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου ἅπαντα ἐκ μικρᾶς τῆς κατ' ὀλίγον ὑπὸ πολλῶν σπορκίων, καὶ ἁρπαγῶν, καὶ πανηγύρεων συνειλεγμένα. Ερ. αὐτά που ἡδέως φῂς τὰ γιγνόμενα. ὁπόταν δ' οὖν αὐτόπους βαδίζῃς, πῶς ἂν τυφλὸς ὢν εὑρίσκοις τὴν ὁδόν; ἢ πῶς διαγινώσκοις ἐφ' ὃς αὖ σε ὁ Ζεὺς ἀποστέλλῃ, χρίνας εἶναι τοῦ πλουτεῖν ἄξιος; Πλοῦ. οἴει γὰρ εὑρίσκειν με οἵ πινές εἰσι; Ερ. μὰ τὸν Δία ἔ πάνυ. ἐγὼ γὰρ Λεισθένην μὲν καταλιπὼν, Ἰσοτονίκῳ καὶ Καλλίᾳ προσέρχεις, καὶ πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων ὑδὲ ὁβολοῦ ἀξίοις. πάλιν ἀλλὰ τί πράττεις καταπεμφθείς; Πλοῦ. ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι σφίσιν αὐτῶν, ἄχρις ἂν λάθω τινὶ ἐμπεσών. ὁ δ', ὅστις ἂν πρῶτός μοι σφίσι τύχῃ, ἀπαγαγὼν ἔχει, σὺ δὲ Ερμῆν ὅτι τῷ παρὰ λόγῳ τοῦ κέρδους προσκυνῶν. Ερ. ἀκούω· ξυνήπατηται ὁ Ζεὺς ὑπὸ μῶρός σε καὶ τὰ αὐτῷ δοκοῦντα

captus, aut adulatoribus ſeſe tradens, deierantibus Nireo formoſiorem eſſe, Cecrope, Codróue generoſiorem, callidiorem Vlyſſe, ditiorem verò ſedecim ſimul Croeſis, momento temporis ſemel effudat infelix, quę minutatim multis ex periurijs, rapinis, & flagitijs fuerant collecta. Iſta fermè ſic ſe habent vti narras. Verùm vbi, tuis ipſius ingrederis pedibus, quî tandem cæcus cùm ſis viam inuenire potes? aut quî dignoſcis ad quoſnã Iupiter te miſerit, dignos illi viſos qui diuitijs abundent? *Pl.* Enimvero credis me reperire iſtos ad quos mittor? *Merc.* Per Iouem haud quaquam. Neque enim Ariſtide prætcrito ad Hipponicum, & Calliam acceſſiſſes, tum ad multos alios Athenienſes, ne obolo quidem dignos. Cæterùm quid facis emiſſus? *Plut.* Sursum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in aliquem incidero. Hic autem quiſquis ille ſit, qui fortè primus me nactus ſit, abducit ac poſſidet, te Mercuri pro lucro præter ſpem obiecto adorãs. *Merc.* Num ergo fallitur Iupiter, qui credat ex ipſius ſententia, ditari abs te eos, quos dignos

πλησίζειν ὅσους ἂν οἴεται τῶν πλουτῶν ἀξίους; Πλ. καὶ μάλα δικαίως ὦ γαθέ. ὅς γε τυφλὸν ὄντα εἰδὼς, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυσεύρετον ὄντως λίθον, καὶ πολλοῦ ἄξιον τὸν βάθ. ὥσπερ καὶ ὁ Λυγκεὺς ἂν ῥᾳδίως ἐφαδίως ἀμαυρὸν ὄντα καὶ μικρὸν ὄν. τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν μὲν ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων, πονηρῶν δὲ πλείστων ἐν ταῖς πόλεσι τὸ πᾶν ἐπεχόντων, ῥᾳδίως εἰς τοὺς τοιούτους ἐμπίπτω ἀφύλακτος, καὶ σκληρεύομαι πρὸς αὐτῶν. Ερ. εἶτα πῶς ἐπειδὰν καταλάβῃς αὐτὸν, ῥᾳδίως φεύγει σε ἐκείνος τὴν ὁδόν; Πλοῦτος. ὀξυδερκὴς τότε πῶς καὶ ἀφύπνους γίγνομαι πρὸς μόνον τὸν καιρὸν τῆς φυγῆς. Ερμῆς. ἔτι δίκαιος καὶ τοῦτο ἀπόκειναι. πῶς τυφλὸς ὤν, εἰρήσεται γάρ, καὶ πρόσωπα ὀξέως, καὶ βαρὺς ἐκ τῶν σκελοῖν, τοσούτους ἐρασταὶ ἔχοις, ὥστε πάντας ἀποβλέπειν εἰς σέ; καὶ τυχόντας μὲν, εὐδαιμονεῖν οἴεσθαι. εἰ δ' ἀποτύχοιεν, ἐκ ἀνέχεσθαι ζῶντας. οἶδα γοῦν τινας ἐκ ὀλίγους αὐτῶν ἔτι σου δυσερωτας ὄντας, ὥστε καὶ εἰς βαθυκήτεα πόντου φέρεσθαι, ἐρριμμένους αὐτοὺς, καὶ πεπηγὼς κατ' ἠλιβάτων, ὑπερφιάλως νομίζοντες ὑπὸ σοῦ, ὅτι καὶ ἐκ

existimarit qui diteſcerent, *Plut.* Et iure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cæcum eſſe probè ſciat, emittat veſtigatum rem Avſque adeò reperta difficilem, & iam olim è vita ſublatam, quam ne Lynceus quidem facilè inueniret, cùm adeò ſit obſcura & minuta. Quare cùm rari ſint B boni, improbi verò in ciuitatibus omnia obtineãt, oberrans facilè in iſtius farinæ homines incido, & ab illis irretior. *Merc.* At quî fit vt quoties eos deſeris, facilè C aufugias, cùm viæ ſis ignarus? *Plut.* Tum demum acutùm cerno, pedibúſque valeo, ſolummodò quum fugiendi adeſt opportunitas. *Merc.* Illud etiam mihi reſponde: quî fit vt cùm oculis ſis captus (dicendum enim eſt) præterea pallidus, & cruribus grauis, tot habeas amatores, adeò vt omnes in te defigant oculos: & ſi potiantur, fœlices videantur; ſin fruſtrentur, non ſuſtineãt viuere? Ex his quidem non paucos noui, qui ſic perditè te amarint, vt ſe aëreo è ſcopulo in alta piſcoſi maris, præcipites abiecerint, rati faſtidiri ſeſe abs te, propterea quòd illos nullo pacto

ἀχλὺν ἐπῆρε, ἀντὶς πλοῦτον ἀλλὰ πρὸ τοῦ τὸ ἀλλ' ὅτι ὁμολογοῦμεν εἶ τι ξυνίεις ἀπὸ τοῦ, προβαίνωμεν ἀντὶς ἀφορμὴν ποιούμενοι. Πλοῦτ. Α ἄλλο δὲ τοῦτον ἔστι ἀφορμὴ ἀντὶς χρῆσθαι, ἢ πορίσαι, ἢ ὅσα ἄλλα μοι ἀφορίσεις; Ἐρμῆ. ἄλλα τοῦτο ἐστὶν, ὦ μοι τυφλοὶ καὶ ἀπὸ πάντες ἐστέ. Β Πλοῦτ. οὐ τυφλοὶ ἐσμεν. ἀλλ' ἢ ὄψιν, καὶ ἢ ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ τοῦτο τοῦτο, ἐπιπλέον ἐστὶ ἀπὸ. ἐν δὲ καὶ ἀπὸ μὴ πάντα ἐστὶ φῶς εἶναι, ἀλλ' ἐστὶν ἀπὸ ἀφῆς ἐστὶ τοῦτο ἐστὶν, διὰ τοῦτο, καὶ ἀπὸ ἀλλ' ἐστὶν, ἐστὶν ἀπὸ. οἱ δὲ, ἀντὶς ἐστὶν ἀπὸ C ὄψιν τὸ πάλαι ἐστὶν, ἐστὶν, ἐστὶ. ἀλλ' ἐστὶν ἀπὸ ἀπὸ ἐστὶν ἐστὶν ἐστὶν

ἀγρεῦσαι ἐκεῖνος ἀνθρώπους ἀεὶ ἐπιχειροῦντας ἀλλήλοις ἐμπεσεῖν, ἀλλὰ μὴ πάντα ἀφανίζειν. Πλοῦ. Ἐμοὶ μὲν οὖν ἔφη ἡδέως ἂν καὶ τοῦτο γένοιτο. Ἑρμ. Τί μάτην; Πλοῦ. ἐπειδὴ ἅπαξ τινὰ ἐπιτυχὼν πονηρὸν, φησὶν, ἐκ τῆς ἀπορίας ἐπὶ πλοῦτον ἀνήγαγεν, ἐκεῖνος δὲ ἀχάριστος ἐγένετο, καὶ ἐπιορκίαν, καὶ μοιχείαν, καὶ ἄλλα ἄττα ἐποίει. ἐκεῖνο δὲ τέλειον ἐκπεπλῆχθαι ἔφη, ὅτι μηδὲ ἓν ἐπιδεῖξαί τι καλὸν δυνάμενος, καὶ ὁρέγεται τῶν φαύλων. ἐμοὶ δὲ τοῦτον ἐκεῖνον ἐπιτηδείως ἔχειν ἔφη, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἐπιορκήσας ἐπλούτησεν, ἐγὼ δὲ ἀπορήσας ἐπιορκήσω. Ἑρμ. ἀλλ' οὐ δίκαιος εἶ ὁ πλοῦτος, καὶ ἀλαζών, καὶ δυσχείμερος, καὶ δυσπρόσοδος, καὶ δυσφύλακτος, ὑπύρχαλκος ἀστραβὴς πεπλεγμένος βαθείαις, δυσὶ ἀσφύγγαις, ἃ καὶ ὄφεις ἔλεγε τὰ δικαίως ἐφεστῶτα τοῖς ἀδίκοις. ἐπεὶ δὲ ἔμπλεως ἐφάνη τῶν ἀγαθῶν, καὶ μυελοῦ, καὶ ἁπαλότητος ἐξαίφνης τῶν σώματος ἐχόντων ἐκεῖνος πλησιάσαντες ἔχαζε, καὶ μὴ ἔχειν ἔφασκον ἀπολαῦσαι, ἀλλὰ μὴ πρὸ πολλοῦ ἤδη φλυαροῦντας ὑμᾶς φρόντισον ὑπὲρ μισθοῦ. Πλοῦ.

familè est etiam tum illos ignorare, auro bracteatam esse fortunam, quum intus cuncta inspexerint. *Plut.* Ad id non parcè res, ô Mercuri, mihi sunt adimmento. *Merc.* Quarnam? *Plut.* Simul atque qui me primùm nactus est, parefactis foribus excepit, clanculum viâ meorum introit fallax, recordia, insania, mollities, contumelia, fraus, aliáque sexcenta: à quibus omnibus postea quàm est occupatus animus, miratur nõ miranda, appetit fugienda: néque cunctorum illorum quæ introierunt, malorum patrem stuper, illorum sacellitio vallatum, quidvis potiùs passurus, quàm vt me rejicere compellatur. *Merc.* Vtlaxus es, ô Plute, & lubricus, & retentu difficilis, ac fugax, neque vllam certam præbes ansam qua prensus teneare: verùm nescio quomodo anguillarum ac serpõtum in morem inter digitos elaberis. At contrà Paupertas, viscosa, & prehensu faciles, toto corpore multos vncos gerit hamos, vt qui tetigerint, ilicò hæreant, nec facilè queant anelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud paruam omisimꝰ. *Plut.*

πόσον; Ερ. ὅπ᾽ θησαυρὸν οὐ ἐπηγαγόμεθα οὐδὲ μάλιστα. Πλῦ. Δάῤῥει τούτου γε ἕνεκα. ἐν τῇ γῇ αὐτὸν καταλείπων, αὐέρχομαι παρ᾽ ὑμᾶς, ἐπισπάσας ἔνδον μόνον ἐπικλείσαμενον τῷ δύρᾳ. μηδένα δ᾽ ἀνοίγειν μηδενὶ, ὦ μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοήσαντος. Ερ. ἀλλ᾽ ἰοὺ ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς Ἀτθικῆς. καὶ μοι ἕπου ἐχόμενος τῆς χλαμύδος, ἄχρις αὖ πρὸς τὸ ἑσπέριον ἀφίκωμαι. Πλῦ. εὖ ποιεῖς ὦ Ερμῆ χειραγωγῶν. ἐπεὶ ἴωγε ἀπολίπῃς με, τάχα ἂν Κλέωνι ἐμπεσὼν μετρίως πεπαίοιμι. ἀλλὰ τίς ὁ ψόφος οὗτος ὄπισθεν ἐγγὺς ἀκούεται; Ερ. ὁ Τίμων οὗτος ἀναπέφευγε πλησίον ὀρεινόν, καὶ τραχύλιθον καὶ ἀτραπὸν ἐπιλαβόμενος, ἀποκρημνίζεται. Πλῦ. ἀλλὰ μὴν ἀπορρήξεται τὸν τράχηλον, εἰ ἐπὶ τὰς πέτρας ἐμπεσὼν διαῤῥαγῇ. Ερ. ἀλλ᾽ ἐκεῖνος ἀπὸ τῆς ἀκρωρείας ἐπὶ τὸ ἔδαφος ἐκπηδήσας ἀβλαβὴς ἀπῆλθεν. Πλῦ. ἀλλὰ μὴν

ἢ ἀγειφόντα χορηγωγῶν; Ep. ἐπὶ τοῦτον τὸν Τίμωνα, ἐπέμφθημεν ὑπὸ τοῦ Διός. Πε. νῦν ὁ Πλοῦτος ἐπὶ Τίμωνα ὁπότε αὐτὸν ὀργὴ κακῶς ἔχοντα ὑπὸ πενίας παραλαβοῦσα, τούτοις παρέδουσε, τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πόνῳ, γνώριμον αὖ δὲ καὶ πολλοῦ ἄξιον ἀποδείξας ὅπως ἀφ' ὑπαρχόντος ὑμῖν ἡ πενία δοκῇ, καὶ εὐαθίκητος, ὥσθ' ὁ μόνον κτῆμα ἔχων, ἀφαιρεῖσθέ με ἀχεμβῶς πρὸς ἀρετὴν ἐκπεργασάμενον, ἵν' αὖθις ὁ πλοῦτος παραλαβὼν αὐτὸν, ὕβρει καὶ τρυφῇ ἐγχειρήσας ὅμοιον τῷ πάλαι μαλθακὸν, καὶ ἀγωνῆ, καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀποδῷ πάλιν ἐμοὶ ῥᾴκος ἤδη μεθυμενον. Εμ. ἔδοξε ταῦτα ὦ πενία τῷ Διΐ. Πε. ἀπέχομαι. καὶ ὑμεῖς δ' ὦ πόνε, καὶ σοφία, καὶ οἱ λοιποὶ, ἀκολουθεῖτέ μοι. οὗτος δ' τάχα εἴσεται οἷαν με οὖσαν ἀπολείψας, ἀγαθὴν συνοικὸν, καὶ διδάσκαλον τῶν ἀρίστων. ἢ συνὼν, ὑμενὸς μὲν τὸ σῶμα, ἐῤῥωμένος δ' τὴν γνώμην ἐκτέλεσεν, αὖ δὲ εἰς βίον ζῶν, καὶ εἰς αὐτὸν ἀποβλέπων. τὰ δ' ἑτέρα καὶ πολλὰ ταῦτα ὡς τάχ' ὄψῃ, ἀλλ' ὁρμᾶσα ὑπολαμβάνων. Εμ. ἀπέρχονται. ἡμεῖς δ' πειρώμεθ' αὐτῷ. Τι. τίνες ἐσ-

adducis? *Merc.* Ad hunc Timonem à Ioue missi sumus. *Paup.* Itáne nunc Plutus ad Timonẽ, posteaquã ego ipsum antea delitijs malè corruptum suscepi: & his, videlicet Sapiẽtiæ & Labori traditum, strenuum, multíque precij virum reddidi? Adeóne despicienda, iniuriæque idonea Paupertas vobis videor, vt hunc quę mihi vnica erat possessio, eripiatis, iam exactissima cura ad virtutem excultum? vt Plutus hic vbi denuo susceperit, per contumeliam, & arrogantiam illi manu iniecta, mollem & ignauum, & vecordem, qualis olim erat, reddiderit: rursum mihi restituat vbi fami nihili factus erit. *Merc.* Sic ô Paupertas Ioui placitũ est. *Paup.* Equidẽ abeo: at vos Labor, & Sapientia reliquique sequimini me. Porrò hic breuì cognoscet, qualis in se fuerim, quam nunc relinquit: nempe adiutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, sano corpore, valentique animo perseueravit, virilem exigens vitam, & ad sese respiciens: superuacua autem & vulgaria ista, aliena, ita vt sunt, existimãs. *Merc.* Discedunt illi, nos eum adeamus. *Tim.* Quinam estis,

ἀγοραίους; ἢ τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον ἢ τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπὶ τοῖς ἐγκλήμασιν, καὶ συνηγόρους εὐχλεεῖς, καὶ κατηγόρους ἀνωνύμους, καὶ μαρτύρων ἀγορὰν, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ ὑμᾶς ἀπὸ τούτων ἁπάντων ἀπαλλάττω τῶν βαρέων τούτων καὶ ἀνιαρῶν. Μερ. Ἀλλὰ μὴ ὀμόσῃς, ὦ Τίμων, μηδὲν ὄφελος. Ἐγὼ γοῦν ὁ Ἑρμῆς οὐκ ὀμνύω τὸν Δία, καίτοι ἐπιτήδειός εἰμι αὐτῷ· καὶ ὁ Τίμων μὴ ὀμόσῃ, ἀλλὰ τὸν νοῦν ἔχοντι, καὶ ἡσυχῇ προσβαλὼν, ἀφελέσθαι τὰ χρήματα, μηδὲν ἐπιβουλεύσαντα τῷ ἀνδρὶ, καὶ πλούτου πολλοῦ καὶ ἀλλοτρίου τοῦ ἀφαιρεθέντος, καὶ ὑπερόπτου τῶν ἀγαθῶν ὄντος, μᾶλλον αὐτὸν ἐπαισχυνθῆναι. Τί. οὐδὲν ἄρα δεῖται ἡμῶν, μὴ ὀμνύντος μου, ἀφεὶς ἅπαντα ὁ δύστηνος ἀπέρχεται; ἀλλὰ μὴ οὕτως ἀπίτω, ἀλλὰ καὶ ὀμόσας ἀπίτω. Ἑρμῆ, ἐπίσκηψον αὐτῷ. Μερ. Ἀλλὰ μὴ ὀμόσῃς, ὦ Τίμων, μηδὲ ἐπιορκήσῃς. Τί. ἀλλὰ μὴ ὀμόσω, ἐὰν μὴ ἐπιορκῶν ἀπέρχωμαι

ἢ ἄλλα, εὐδαιμονέστατός εἰμι μόνος μοι πλησιάζοντος. Ερ. οὕτως ὠμὸν τὴν ἀπαντροφίαν; τί δὲ φέρε Διὶ μῦθον ἀπηνέα τοῦτο, κρατερόν τε; καὶ μὴν εἰκὸς μισανθρώπων μὲν εἶναί σε, πεπονθότα γὰρ αὐτῶν δεινὰ πεπονθέναι, μισόθεον δὲ μηδαμῶς, οὕτως ὀπιμελουμένων σου τῶν Θεῶν. Τίμων. ἀλλὰ σοὶ μὲν ὦ Ερμῆ καὶ τῷ Διΐ, πλείστη χάρις τῆς ὀπιμελείας. τουτονὶ δὲ τὸν πλοῦτον οὐ κομιοῦμαι. Ερ. τί δή; Τί. ὅτι καὶ πάλαι μυρίων κακῶν μοι αἴτιος οὗτος κατέστη, κόλακάς τε παρῳδοὺς, καὶ ἐπιβούλους ἐπαγαγὼν, καὶ μίσους ἐπήρατος, καὶ ἐνδυπαθοῦντα κατασθείρας, καὶ ὑπόφθονον ἀπεφάνας. τέλος δὲ, ἀφεὼν κατέλιπεν, οὕτως ἀπίστως, καὶ προδοτικῶς. ἢ βελτίστη δὲ πενία, σοὶ μὲ τοῖς αὐδεικνυμένοις καταγωμάσασα, καὶ μετ' ἀληθείας καὶ παῤῥησίας προσομιλοῦσα τὰ τ' ἀναγκαῖα κάμοιγε παρείχε, καὶ τὸ πολλῶν ἐμαυτῷ κατάφρονεῖν ἐπαίδευεν, ὧν αὐτὸς ἐμοῦ τοὺς ἐλπίδας ἀπαρτήσασά μοι τὸ βίω, καὶ δείξασα ὅστις ἐκεῖνος ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός, ὃν οὔτε κόλαξ ὑφαινόμενος, οὔτε συκοφάντης φοβῶν, ἢ δῆμος παροξυνθείς, ἢ ἐκκλησιαστὴς ψηφοφορήσας, ἢ τύραννος

tunatissimus, si nemo ad me accesserit. *Mer.* Adeó-ne quaeso inhumaniter? *Haec ego saeua Ioui refero atque immania dicta?* Atqui par erat forsitan inuisos esse tibi homines, à quibus tam indignas iniurias accepisti: nequaquam autem Deos, cùm illi tantopere tui curam gerant. *Tim.* At tibi Mercuri, Iouíque pro vestra cura, plurimam habeo gratiam: sed Plutum hunc recipere nolim *Merc.* Quid ita? *Tim.* Quia mihi olim innumerabilium malorum author fuit, cùm me assentatoribus traderet, mihi insidiatores inueheret, odium conflaret, illecebris corrumperet, inuidiæ obnoxium redderet: denique quū me adeò perfidè & proditoriè destitueret. Contrà verò Paupertas me laboribus viro dignissimis exercens, mecūque verè & liberè cōuiuens, & quibus opus erat suppeditauit laboranti, & vulgaria illa contemnere docuit, effecítque vt mihi vitæ spes omnis ex me ipso penderet, & demonstrauit quænam esset opes meæ, quas neque adulator assentans, neque sycophāta territans, neque plebs irritata, nec cōcionator suf-

ἐπιβουλεύσας, ἀφελέσθαι δύναται αὖ. ἐρρωμένος τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων, τουτονὶ τὸν ἀγρὸν φιλοπόνως ἐπεργαζόμενος, οὐδὲν ὁρῶν τῶν ἐν ἄστει κακῶν, ἱκανά μοι διαπεπόρισται τὰ ἄλφιτα παρὰ τῆς γειτνιάδος. ὥστε πάλιν Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν τῷ Διΐ. ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἱκανὸν ἂν εἴη πάντας ἀνθρώπους ἐς βίνδον οἰμῶξαι ποιῆσαι. Ερ. μηδαμῶς ὦ γαθέ. οὐ γὰρ πάντες οἱόν τε ὀπτηδόσιοι τοῖς οἰμωγμοῖς. ἀλλ' ἔα τὰ ὀρφανὰ ταῦτα, καὶ μειρακιώδη. κἀγὼ τὸν Πλοῦτον παραλαβὼν ἴσως ἀποβλητά εἰσι δῶρα τὰ παρὰ τοῦ Διός. Πλοῦ. βούλει ὦ Τίμων δικαιολογήσωμαι πρὸς σέ; ἢ χαλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τί. λέγε. μὴ μαχρᾶι μόνον, μηδὲ μὴ παρομοίων, ὥσπερ οἱ ὀπτῆρες ῥήτορες. ἀκούσομαι γάρ σου ὀλίγα λέγοντος διὰ τὸν Ἑρμῆν τουτονί. Πλοῦ. ἐχέτω μόνον ἴσως καὶ μακρὰ εἰπεῖν, ἅτε πολλὰ ὑπὸ σοῦ κατηγορηθέντα. ὅμως δὲ ὅρα εἴ τι σε, ὡς φῂς, ἠδίκηκα. ὅς τῶν νῦν ἡδέων ἁπάντων αἴτιός σοι κατέστην, τιμῆς, καὶ παρασκευῆς, καὶ στεφάνων, καὶ τῆς ἄλλης

fragium ferens, neque tyrannus insidians queat eripere. Itaque laboribus iam roboratus dum hunc agellũ gnauiter exerceo, neque quicquam eorum malorum quæ sunt in ciuitate aspicio, abundè magnum & sufficientem victum ligo mihi suppeditat. Quare tu Mercuri, quam venisti viam, remetiens recurre, Plutum hunc ad Iouem deducens. Illud mihi sat fuerit si effecerit vt omnes mortales per omnem ætatem eiulent. *Merc.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad eiulandum sunt accommodi. Quin iracunda ista puerilique missa face, ac Plutum excipe: non sunt reijcienda munera quæ à Ioue proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon vt contra te partes defendam meas? an grauiter feres, siquid dixero? *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cũ procœmijs, quemadmodum perditissimi isti oratores solent. Nam huius Mercurij gratia te feram pauca dicentem. *Plut.* Atqui mihi multis potiùs erat dicendum, multis nominibus abs te accusato. Vide tamen num qua in re te, quemadmodum ais, læserim, ego qui dulcissimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præfidentiæ, coronarum, aliarumque delitiarum. Mea etiam

ἐρᾷς. περίβλεπτος δέ τοι καὶ
ἐρίδιμος δ' ἐμὲ ἔοικα, καὶ πε-
πολίσθαι. εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐκ
τῶν πλησίον πέπονθας, ἀπαί-
τησόν με. μᾶλλον δ' αὐτὸς A
δέδοικα τοῦτο ἀπὸ σοῦ, δίον
ἐμοῦπερ ἀτίμως ἐκβάλλας
αἰδοῖά με κατηγορήσεις, ἐπαινῶσι,
καὶ κατανεύουσι, καὶ πάντα
τρόπον ὑπερβάλλουσί μοι. καὶ B
γὰρ τελευταῖον ἔφησθα, ὡς
ἀφελόμενός σε τοιοῦτον δ'
ἄνδρα ἐγκαλέσομαί σοι πάντα
τρόπον ἀπολαβεῖς ἀπὸ σοῦ, καὶ
σὺ ἀπαγαλλῶ Χαιρέδης ὁ οἰνίας. C
πεπροικῶν αὐτὸ μαλακῶς χλα-
μύδος, παύλῳ γλιῶ διφθέραν
ἐμπεπλεγμένος σοι πᾶσα πεπτε-
θάκειν. ὅτι μάρτυς ὁ Ἑρμῆς ἐκεῖ,
πῶς ἱκέτευόν σε Δία μὴ D
ἔλεειν πρὸς σὲ, ὅτε δυσμενῶς
μοι ἔσχον πρὸς ὑμᾶς. Ερ.
ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὁ πλοῦτος οἷος
ἐστὶν, καὶ ὅσα δαίμονα, ξυν-
ήκησέ σοι. καὶ σὺ μὲν E
ἀπίθι ὡς ἔχεις. σὺ δ' ὁ θησαυ-
ρὸς ἀκολούθει τῷ Διὶ ἡμῖν, ἵνα ἀπο-
δῶμεν τὸ ἐμβόλιμον σοι.
Τι. μισθὸν δὲ Ἑρμῆ, καὶ αὖθις
πλουτῶν, τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι
τις, ἐάντας οἱ θεοὶ βιάζονται;
πλὴν ὅρα γε εἰς οἷα με φέρεις
ἐμβαλεῖν ὃ πανοῦρ-

opera celebris, conſpicuus atque obſeruandus eras: verùm ſiquid ab adulatoribus moleſti tibi accidit, ego non ſum in culpa. Quin potiùs A te ſum ipſe affectus contumelia, propterea quòd ita ignominioſè execrandis illis viris me obieciſti, qui te laudabant, & præſtigijs dementabant, mihíque modis omnibus inſidias ſtruebãt. Porrò quod extremo loco dixiſti, te à me proditum, iſtud criminis in te poſſum retorquere; cùm ipſe ſim modis omnibus à te rejectus, præcépſique exactus ex ædibus: vnde pro molli chlamyde ſagum hoc chariſſima tibi paupertas circumpoſuit. Itaque teſtis eſt mihi hic Mercurius, quantopere Iouem orauerim ne ad te venirem, qui te tam hoſtiliter erga me geſſiſſes. *Merc.* At nunc vides, ô Plute, in eiuſmodi hominem ſit commutatus? Proinde audacter cum illo conſuetudinem habe. Tu verò fode ita vt facis: tu interim theſaurum ſub ligonem adducito: audiet enim ſi tu accerſueris. *Tim.* Parendum eſt Mercurij, rurſúſque diteſcendum. Quid enim faciæs cùm Dij ipſi compellant? Tamen vide in quæ negocia me miſerum conijcies? qui

μονα. ὃς ἄχρι νῦν εὐδαιμονέστατα διάγων, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι οὐδὲν ἀδικήσας, καὶ τοσούτους φροντίδας ἀναδέξομαι. Ερ. ἀνάσχου ὦ Τίμων σὲ ἐμὲ, καὶ εἰ χαλεπὸν τοῦτο, καὶ ὡς οἷόν ὀστιν, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ τῦ φθόνυ. ἐγὼ δ' ὑπὸρ τῶν Λιτυλλων, ὃς τ' ἐρεμνὸν ἀναπήσομαι. Πλυ. ὁ μὲν, ἀπελήλυθεν ὡς δοκεῖ. τεκμαίρομαι γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τ' πτερῶν. σὺ δ' αὖτε πειρῶμε. ἀναπέμψω γάρ σοι τ' θησαυρὸν ἀπολλῶν. μᾶλλον δ' πᾶϊε. σ' φημι θησαυρὸς χρυσᾶ, ὑπάκουσον Τίμωνι τουτῳ, καὶ πάρεσο σαυτὸν ἀνελέσθαι. σκάπτε ὦ Τίμων βαθείας καταφέρων ἐγὼ δ' ὑμῶν ὑποσήσομαι. Τί. ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, νῦν μοι ἐπάῤῥωσον σαυτιμ. καὶ μὴ κάμης ἐν τῇ βάθους τ' θησαυρὸν ὡς τοὐμφανὲς προκαλεμμένη. ὦ Ζεῦ πρόπατερ, καὶ φίλοι Κορύβαντες, καὶ Ερμῆ κερδῶε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον; ὅπου ὄναρ ταῦτά ὀστι; δίδια γοῦν μὴ ἀνδράκας εὕρω, ἀνεγερόμενος. ἀλλὰ μᾶλλον χρυσίον ὄντ' ἐπίσημον, ἀστράπτον, βαρὺ, καὶ τῶν πρόσθεν ὑπαρχόντων. ὦ χρυσὲ, δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς. ἀνθρώπων γὰρ πῦρ ἄτε διαφαίνεις καὶ

cùm hactenus fœlicissimè vixerim, nihil mali commeritus tantum auri repentè accipiam, tantúmque curarum suscipiam. *Mer.* Sustine Timon mea gratia, tametsi graue est istud, & intolerandum, quò videlicet palpones illi inuidia rumpantur. Ego autem superata Ætna in cœlum reuolabo. *Pl.* Abijt quidem ille, sicut apparet, Nam ex remigio alarum conijcio. Tu verò hîc operire, siquidē digressus Thesaurum ad te transmittam. Sed seri potiùs. Te compello auri Thesaure, Timonem hunc exaudi: & te offer eruēdum. Fodi Timon altiùs impingens. Cæterùm à vobis ego discedo. *Ti.* Age verò, ô ligo, te validum mihi præsta, nec defatigare quoad Thesaurū ex abdito in apertum euocaris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici Corybantes, ac lucifer Mercuri, vnde nam aurum tantum? Num somniū hoc est? Metuo ne carbones repertus sim experrectus. Atqui aurum profectò est insigne, fuluum, graue, & aspectu longè iucundissimum. *Pulcherrima autem fustitas mortalibus* quippe quod ignis in morem ardens, noctes diés-

πάντων, καὶ μεθ' ἡμέραν. ἀλλὰ σὺ
φίλτατε, καὶ ἐρασιμώτατε, νῦν
πεπόμαί γε καὶ Δία ποτὲ γεγε-
νῆσθαι χρυσοῦν. τίς γὰρ οὐκ ἂν παρθέ-
νος ἀπαπαλιθμοῖς τοῖς κολα- A
πισι προσδέξαιτο οὕτω καλὸν
ἐραστὴν διὰ τῶν τέγους καταβρέον-
τα; ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε, καὶ τὰ
ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα, ὡς ὑμῖν ἁρπάζεται ὑπὸ τοῦ Τίμωνος καὶ
τῶν Τίμωνος πλούτου. ὦ γε νῦν
βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἴσος. ὦ δί-
κελλα, καὶ φιλτάτη δικέφερε,
ὑμᾶς μὲν τῷ Πανὶ τούτῳ ἀνα-
θήσειν καλόν. αὐτὸς γὰρ ἤδη πᾶ- C
σιν ἁπλοῦς τὴν ἐσχατιὰν,
πυρὶν οἰκοδομησάμενος ὑπὸ
τῷ θησαυρῷ, μόνῳ ἐμοὶ ἱκανὸν
ἀνάκτορον. ἢν αὐτόν καὶ τάφον
ἀποθανόντι ἔξειν μοι δοκῶ. Δε-
δόχθω δὴ ταῦτα, καὶ γενομένη- D
σθω τοῦ τὸ ἐπίλοιπον βίου,
ἀμιξία τοῦ ἅπαντας, καὶ ἀ-
γνωσία, καὶ ἀποδημία. φίλος γὰρ,
ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ ἑλκύσω βω-
μός, ὕβλος πλούς. καὶ τὸ οἰκτεῖ- E
σαι δακρύοντα, ἢ συμπονῆσαι
δεομένῳ, παρανομία, καὶ κα-
τάλυσις τῶν ἐθῶν. μονήρης γὰρ ἢ
δίαιτα καθάπερ τοῖς λύκοις, καὶ
φίλος εἷς Τίμων. οἱ δὲ ἄλλοι
πάντες, ἐχθροὶ, καὶ ἐπίβουλοι.
μὴ τὸ προσομιλῆσαί τινι ἀμ-

que renides. Ades ô mihi chariſſimum, & deſideratiſſimum: nunc demum credo vel Iouem ipſum aurum eſſe factum. Etenim quæ tandem virgo non exporrecto ſinu vſque adeò formoſum amatorem excipiat, per tegulas illapſum? ô Mida & Crœſe, muneráque in templo Delphico dicata, vt nihil eratis ſi cum Timone, Timoníſque opibus comparemini, cui ne Perſarum quidem rex par eſt. Oligo, & rheno chariſſime, vos huic Pani ſuſpendi bonum eſt. At ego quàm maximè ſemotũ mercatus agrum, turriculáque ad ſeruandum aurum conſtructa, mihi ſoli viuendo ſatis erit inhabitare; & ibidem mihi defuncto ſepulchrum eſſe volo. Hæc igitur decreta ſunto, placitáque in reliquum vitæ: commercij cum quibuſuis fuga, ignoratio, & faſtidium omnium hominum. Porrò amicus, hoſpes, ſodalis, ara miſericordiæ, meræ nugæ: tum miſerari lachrymantẽ, egentibus opitulari, iniquitas, ac morum ſubuerſio: at vita ſolitaria, qualis eſt lupis, vnus ſibi amicus Timon: cæteri omnes hoſtes, & inſidiatores: cum horum quopiam congredi, piaculum: adeò vt

τῶν, μίασμα· καὶ εἴ τινα ἴδω μόνον, ἀποφθείρει ἡ ἡμέρα. καὶ ὅλως αὐδ' ἐλαιῶν λίθινον, ἢ χαλκῶν, μηδὲν ἡμῖν διαφερέτωσαν. καὶ μήτε κήρυκα δεχώμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε συνθὰς συνδώμεθα. ἡ ἐχθρὰ ἔστω, θεὸς ἐγὼ πρὸς αὐτούς. φυλέται δ', καὶ φράτορες, καὶ δημόται, καὶ ἡ πατρὶς αὐτὴ, ψυχρὰ, καὶ αἰσχρὰ ὀνόματα, καὶ αἰσχύνων αὐδρῶν φιλοτιμήματα. πλουτείτω δὲ Τίμων μόνος, καὶ εὐφραίνεσθω ἀπάντων, καὶ τρυφάτω μόνος καθ' ἑαυτὸν, κολακείας καὶ ἐπαίνων φορτικῶν ἀπαλλαγήσεται, καὶ θεοῖς δοίητο, ἢ ὄνειρ χρίτω μόνος ἑαυτῷ χρείων καὶ θυσίαν δὲ ἄλλων. καὶ ἄπαξ ἑαυτὸν ἀξιώσαιτο δεδόχθω, ἵνα δὴ ἀποθανεῖν, ἢ αὐτῷ στέφανον ἐπενεγκεῖν. καὶ ὄνομα μὴ ἔχω ὁ μισάνθρωπος ἄλλο. τὸ τρόπου δ' γνωρίσματα, δυσκολία, καὶ τραχύτης, καὶ σκαιότης, καὶ ὀργὴ, καὶ ἀπανθρωπία. εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον, καὶ σβεννύναι ἱκετεύοντα, πίτυν καὶ ἔλαιον καταβεννύναι. καὶ ἵν' τινα τὸ χειμῶνος ὁ ποταμὸς παρενέγκῃ, ἀδὲ, ἔχοντα, ὠθῶν καὶ τοῦτον ἐπὶ κεφαλὰν βαπτίζοντα, ὡς μὴ

siquem aſperxero quintaxat, inauſpicatus ſit ille dies. In ſumma, non alio nobis habeantur loco, quàm ſaxeæ, vel æneæ ſtatuæ: & neque miſſum ab ipſis caduceatorē recipiamus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus eſto. Cæterùm tribules, cognati, populares, poſtremò patria ipſa, frigida quædam & inutilia nomina, & ſtultorum hominum gloriæ. Solus Timon diues eſto, deſpiciat omnes, ſolus ipſe ſecum oblectetur, abhorrens ab aſſentationibus, & odioſis laudibus: Dijs ſacra faciat, ſolus epuletur, ſibi ipſi vicinus, ſibi excuſſis alijs conterminus: & ſemel ſe ipſum comiter excipere decretum eſto, ſi ſibi moriendum ſit & admouenda corona. Denique nomen ſuauiſſimum eſto Miſanthropos, *hominum oſor*, Morum autem notæ, morositas, aſperitas, feritas, iracūdia, inhumanitas: quòd ſiquem cōſperxero incendio conflagrantem, & ſupplicātem vt extinguam, pice, oleóque reſtinguere: & ſiquem hyemis flumen deferat, iſque porrectis manibus roget vt retineatur, eum demerſo capite propellere, ne

τὰς χεῖρας ὀρέγων, ἐπιλαβέσθαι, ὡς μὴ

ἀνακῶμαι δωωδεκάτη. οὕτω γὰρ
ἂν τάχιστα ἀπολάβοιεν. εἰσφέρεται τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης κολυττεύς, ἐπιψηφίσει τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός. δέδογται. πῶς ἀμῖν δοκεῖ; καὶ ἐμοὶ καὶ σοὶ καὶ ἀμφοτέροις ἡμῖν. ἀλλὰ περὶ πολλοῦ ἂν ἐποιούμην ἅπασι γνώμιμά σοι τοῦτο γενέσθαι, ὅτου ἐφίεσθε. ἀγχόνη γὰρ ἂν τοῦτο πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. καίτοι τί τοῦτο; θεῦ τὰ τάχιστα. πανταχόθεν συνδρόμου κακοποιθέντες, καὶ συσσείοντες, ὡς οἷόν τε ὀφρυοκάθαρτοι ἅμα χρυσίου. πότερον οὖν ὅτι τὸ πάχος τοῦτον μᾶλλον ἐπιλαύνω αὐτοὺς τοῖς λίθοις ἐξ ὑφηλοτέρου ἀπορροθολίζοντος, ἢ τόγε τοσοῦτον περιφορούμενον, εἰσάπαξ αὐτοῖς ἐμπεσοῦσης, ὡς πλέον αὐτῶν περιχάνοι; τοῦτο οἶμαι καὶ ἄμεινον. ὅστις δηλαδὴ ἥδη αὐτὸν ἐπωσάμενος. φέρε ἴδω τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν οὗτός ἐστι; Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ πρόλογον αἰτήσαντί μοι ὀλίγας ἡμέρας, πόθος ὅλους παρ' ἐμοὶ πολλάκις ἐμπεσεῖν. ἀλλ' εὖγε γνώσιον ἀφικόμενος. ἀμώξεται γὰρ ὑπὸ τῶν ἄλλων. Γνα. τί λέγεις; Τίμων εὐμενέστατε, καὶ

possit emicare. Hoc pacto parem gratiam reportent. Hanc legem tulit Timon Echecratides Colyttensis, & Timon ipse concionis subscripsit suffragijs. Age hæc decreta sunto: hæc fortiter tueamur. Cæterùm magni fecerim, si hoc omnibus innotescat, quòd opibus abundo: eos enim illud præfocauerit. Sed quid illud? Eheu, quæ celeritas ista? vndique concurrunt puluerulenti atque anheli, haud scio vnde aurum odorati. Vtrum igitur hoc conscenso colle saxis eos abigo, è sublimi deiaculans: an hac tantùm in re legem violabimus, vt semel cum illis congrediamur, vt contempti, magis angantur? ita satius esse duco. ideóque restemus quò illos excipiamus. Age prospiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gnathonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti, funem porrexit, quum apud me sæpenumero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit; nam primus omnium vapulabit. *Gnat.* Nonne dicebam fore vt Dij Timonem bonũ virum non negligerẽt? Salue Timon formosissime, suauissime

ἥδιστε, καὶ συμποτικώτατε.
Τί. νὴ καὶ σύ γε ὦ Γναθωνίδη γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀνθρώπων ὀψιπτότατε.
Γνα. ἀεὶ φιλοσκώμμων σύ γε. ἀλλὰ ποῦ τὸ συμπόσιον; ὡς χαρόν τι σοι ἄθυμα τ' νεοδιδάκτων διθυράμβων ἥκω κομίζων. Τί. καὶ μὰν ἐλεγεῖά γε ἄσῃ μάλα πρεπαδῶς ὑπὸ ταύτῃ τῇ ἀκέλλῃ.
Γνα. τί τοῦτο; παίεις ὦ Τίμων; μαρτύρομαι. ὦ Ἡράκλεις. ἰού, ἰού. πεπλήμμεκά σε πραύματος εἰς Ἄρειον πάγον.
Τί. καὶ μὰν ἂρ γε μικρὸν ὑπεβραδύνης, φόνῳ τάχα περιπλήσῃ με.
Γνα. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάντως τὸ βάυμα ἔασον μικρὸν ὑπάσας τ' χρυσίον. δεινῶς γὰρ ἰσχναίνον ὅτι τὸ φάρμακον.
Τί. ἔτι μύρεις;
Γνα. ἀπιμι, σὺ δ' ἁ γαρήσεις ἄτερ σκιαδος ὀκ χρηστοῦ γιόμενος.
Τί. τίς ἄρα ἐστὶν ὁ περσεύων, ὁ ἀνάφαλαντος; φιλιάδης, κολάκων ἁπάντων ὁ βδελυρώτατος. ἆρα ὃ παρ' ἐμοῦ ἀργύριον ὅλον λαβών, καὶ τῇ θυγατρὶ περῖκα δύο τάλαντα μεδὲν τ' ἐπήνεσε, ὁπότε φαντάσμαι, πάντων σιωπώντων, μόνος ὑπερπήνεσεν, ἐπωμοσάμενος ὡς δικαιότερον εἶναι τῶν κύκνων, uissime, conuiuator bellissime. *Tim.* Tu quoque salue Gnathonides vulturum omnium voracissime, atque hominum perditissime. *Gna.* Grata semper tibi dicacitas: sed vbi est conuiuium? nam nouam tibi adfero cantilenam ex his quos nuper didici dithyrambis. *Tim.* At elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. *Gna.* Quid istuc? feris ô Timon? antestor ô Hercules, hei hei, te quòd mihi vulnus inflixeris apud Areopagitas in ius voco. *Tim.* Atqui si cunctêre paulisper, mox cædis me reum ages. *Gna.* Nequaquam, quin planè vulneri medêre paululum auri inspergens: præsentissimum enim illud est remedium ad sistendum sanguinem. *Tim.* Etiam manes? *Gna.* Abeo. Sed malè tibi vertet quòd ex viro commodo tam sæuus factus sis. *Tim.* Quis hic est recalualster ille qui accedit? Philiades, assentatorũ omnium execratissimus. Hic cùm à me solidum acceperit fundum, tum in filiæ dotem talẽta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis omnibus silentibus solus supra modum laudasset, deierans me oloribus longè magis canorum, post-

ἐπειδὴ γοσουῦντα προσῆλθεν εἶδέ με, καὶ προσῆλθον ὑπηκουείας δεόμενος, σκληρὰς ὁ γνώμας προσῆνέγκατο. Φι. ὦ τὰ αἰσχρὰ τῶν Τίμωνα γνωρίζετε; τῶν Γναθωνίδης φίλος καὶ συμπότης; τοιγαροῦν δίκαια πάσχει· ἔστος ἀχάριστος ὤν. ἡμεῖς γάρ πάλαι ξυνήθεις καὶ ξυνήκμακε, καὶ δημόται, ὅμως μετριάζομεν ὡς μὴ ὑπαπτεύειν δοκῶμεν. χαῖρε οὖν δέσποτα. καὶ ὅπως τοὺς μαρους τούτοις κολακας φυλάξῃ, τῶν ὑπὸ τὸ βαπτίζης μόνον, τὰ ἄλλα ὄν, κορακας ἤδη διαφέροντας, ὃν ἔπεστία τῶν γνώ ἐδενί. πάντες ἀχάριστοι, καὶ πονηροί. ἐγὼ γὰρ τάλαντόν σοι κομίζων ὡς ἔχοις πρὸς τὰ κατεπείγοντα χρῆσθαι, καθ' ὁδὸν ἤδη πλησίον ἥκουσα ὡς πλουτοῦντι προσμελήσων πινὰ πλοῦτον. ἅκω τοιγαροῦν ταῦτά σε νουθετήσων. καίτοι σύ γε ἔτω σοφὸς ὤν, ἀδέν ἧσσον δέησαι τῶν παρ' ἐμοῦ λόγων, ὃς καὶ τῷ Νέστορι τὸ δέον παρῃνέσαμεν. Τί. ἔοικε ταῦτα ὦ Φιλιάδη. πλὴν ἀλλὰ προσιθι, ὡς ἂν σὺ φιλοσοφήσομαι τῇ ἀληθείᾳ. Φ. ἄνθρωποι, κατέαγα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀχαρίστου, διότι τὰ συμφέροντα νουθετοῦντα αὐτόν,

quam me nuper ægrotantem vidit (nam adieram opis indigus) plagas egregius ille vir impegit. *Phil.* O impudentiam! nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnathonides amicus & conuiua: enimvero digna se accepit, cùm sit ingratus. At nos qui iam olim familiares sumus, æquæui, ac populares, tamen modestè agimus, ne insilire videamur. Salue here, facvt adulatores istos obserues nefarios, qui nusquam nisi in mensa adsunt: præterea à coruis nihil differunt. Nulli hominum huius ætatis est amplius fidendum: ingrati omnes & sceleſti. At ego cùm tibi talentum afferrem, quo ad vrgentem necessitatem vti posses, in via accepi te summas quasdam opes esse nactum. Proinde veni his de rebus te moniturus, quanquam fortè tibi me monitore nihil erat opus, cùm vel ipsi Nestori, si necesse est, consilium dare queas. *Tim.* Ita fiet Philiades. Verùm accede quò te ligone comiter excipiam. *Phil.* Viri, caput mihi ab hoc ingrato effractum est, propterea quòd illum quæ in rem illius erant, admonui. *Tim.* Ecce, tertius

Τίμων. ἰδοὺ τρίτος οὗτος

ὁ ῥήτωρ Δημέας παρέρχεται, ψήφισμα ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, ἢ συγγνώμης ἡμέτερος εἶναι λέγων. ἦτος ἐκκαίδεκα παρ' ἐμοὶ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας ἐντὸς τῆ πόλει, κατεδεδίκαστο δ', ἢ ἐδέδητο, ἀπαγόμενος ἀποδιδοὺς, κἀγὼ ἐλεήσας, ἐλυσάμην αὐτόν. ἐπειδὴ παρέλαχε τῇ Ερεχθηίδι φυλῇ διανέμειν τὸ δημόσιον, κἀγὼ προσιὼν ἠξίουν τὸ μοιρούμενον, ἀπ' ἐμοῦ γραφέσθαι πολίτην ὄντα μου. Δη. χαῖρε ὦ Τίμων. τὸ μέγα ὄφελος τῶ ἡμῶν. τὸ ἔρεισμα τῶν Αθηναίων. τὸ προβλημα τῆς Ελλάδος. ἢ μὴν πάλαι σε ὁ δῆμος ξυνεστεφάνωκε, ἢ αἱ βουλαὶ ἀμφότεραι πεπύσμεθα. πρότερον δ' ἄκουσον τὸ ψήφισμα, ὃ σοὶ γράψαμεν. Επειδὴ Τίμων ὁ Εχεκρατίδου κολυττεὺς, οὐκ ἀνὴρ ἀγαθὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλος ἐν τῇ Ελλάδι, πρεσβύτατα πάντα χρόνον διατελεῖ τὰ ἄριστα πράττων τῇ πόλει. νενίκηκε δὲ πυξ, ἢ πάλιν, καὶ δρόμον ἐν ὀλυμπίᾳ μιᾶς ἡμέρας, καὶ τελείῳ ἅρματι, καὶ συνωρίδι πωλικῇ. Τί. ἀλλ' οὐδὲ ἐθεώρησα ἐγὼ πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δη. τί οὖν; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα δὲ

huc orator Demeas accedit, tabulas dextra tenens, séque profitens mihi cognatum esse. Hic vna die de meo sedecim talenta ciuitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. At quum soluendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cùm illi sorte obuenisset, vt Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego adiens, id quod ad me redibat poscerem, negabat se ciuem me agnoscere. *Dem.* Salue Timon, præcipuum tui generis præsidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ; profectò iam pridem te populus frequens, & vtraque curia operitur. Sed priùs decretum audi, quod de te conscripsi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius Colyttensis, vir non modò probus & integer, verùm etiam sapiēs, quantum alius in Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optimè de Republica mereri: præterea pugilatu, luctā, cursúque die eodem, adhæc solenni quadriga, equestrique certamine in Olympicis vicit. *Tim.* At ego ne spectator quidem vnquam in Olympicis sedi. *Dem.* Quid tum? spectabis posthac. Sed ista communia addi sa-

πολλὰ προσκεῖσθαι ἄμεινον. καὶ
ἐσώσατο ἡ πόλεως περὶ
Ἀχαρνίας, καὶ κατέκοψε
Πελοποννησίων δύο μοίρας. Τί
οὖν; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα,
ἢ διὰ προχείρισιν ἐν τῷ κατα-
λόγῳ. Δη. μέτρια τὰ περὶ
σοῦ λέγεις. ἡμεῖς δ', ἀχάρι-
στοι οἱ ἄνδρα ἄριστον ὄντες. ἔτι
δὲ τὰ ψηφίσματα χάριν, καὶ
συμβουλίαν, καὶ στρατηγίαν, ἃ
μοι ὠφέλησε τὴν πόλιν. ὅτι
τούτοις ἅπασι δέδοκται τῇ βου-
λῇ, καὶ τῷ δήμῳ, καὶ τῇ Ἡλιαίᾳ
καὶ φυλαῖς, καὶ τοῖς δήμοις
ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, χρυσοῦν
ἀνεῖναι τὸν Τίμωνα παρὰ τὴν
Ἀθηνᾶν ἐν τῇ ἀκροπόλει, κε-
ραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ
ἀκτῖνας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς. καὶ στε-
φανοῦσθαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις
ἕπτα, καὶ ἀναπυρσοῦσθαι τοὺς στε-
φάνους σήμερον Διονυσίοις τραγῳ-
δοῖς καινοῖς· ἀγωνίσασθαι δὲ αὐτὸν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τὰ Διονύσια. εἶπε δὲ
γοῦν ὁ Δημέας ὁ ῥήτωρ συγγε-
νὴς αὐτῷ, ἀγχίνους, καὶ μαθητὴς
αὐτοῦ ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τί-
μων. καὶ τἄλλα πάντα ὁπόσα
ἂν ἐθέλοι. τοιγὰρ οὖν σοὶ τὸ
ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι καὶ τὸν υἱὸν
ἐβουλόμην ἀγαγεῖν παρὰ σέ, ὃν
ἀπὸ τοῦ σοῦ ὀνόματι Τίμωνα ἀ-

tius est. Tum anno superiore apud Acharnenses pro Rep. fortissimè se gessit, & Peloponnesiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec vnquam arma gesserim, nec miles vnquam conscriptus fuerim. *Dem.* Modestè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri sumus, nisi meminerimus. Præterea scribendis plebiscitis, & in consultationibus, & in administrandis bellis, non mediocrem vtilitatem attulit Reip. Quamobrem visum est omnibus, curiæ, plebi, magistratibus tributim, plebeijs singulatim, communiter omnibus, aureum statuere Timonem iuxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, & radios super capite habentem: eúmque septem aureis coronis coronare, háſque coronas hodie in Bacchanalibus per nouos Tragœdos promulgari: ſiquidé hodie illi Bacchanalia ſunt agenda. Tulit hoc ſuffragium Demeas orator, cognatus illius propinquus, & diſcipulus. Etenim orator optimus est Timon, præterea quicquid voluerit. Quare hoc tibi ſuffragium attuli. vtinam & filium meum ad te adduxiſſem, quem tuo nomine Timonem denominaui.

νομαχα. Τί. πῶς ὦ Δημέα, ὃς
οὐδὲ γεγάμηκας, ὅσα γε ἡμᾶς
οἶδεν; Δη. ἀλλὰ γαμῶ, λὼ
δίδῳ θεὸς, ἐς γίοντα, καὶ παι-
δοποιήσομαι. καὶ τὸ γιγνόμενον
ἄρρεν μὲν ἔσται, Τίμωνα
ἤδη καλῶ. Τί. ὡς οἶδα εἰ γα-
μήσεις ἔτι ὦ οὗτος, πλὴν καὶ τίμω
παρ' ἐμοῦ πληγὴν λαμβάνων.
Δη. οἴμοι. τί τοῦτο; τυραννίδι
Τίμων ἐπιχειρεῖς, καὶ τύπτεις
τὸν ἐλευθέρους, ἀκαθάρτως ἐ-
λευθέρους, οὐδ' αὐτὸς ὢν; ἀλλὰ
θώσεις ἐν τάχει τῷ δίκῃ,
τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι τὴν ἀκρό-
πολιν ἐνέφρηξας. Τί. δὴ ὡς
ἐμπέφρηκας ὦ μιαρὲ ἡ ἀκρόπο-
λις. ὥστε δῆλος εἶ, συκοφαντῶν.
Δη. ἀλλὰ καὶ πλουτεῖς, ἢ ὀπι-
σθόδομον διωρύξας. Τί. οὐ
διώρυχ' οὐδὲ ὅτος. ὥστε ἀπίθα-
νά σου καὶ ταῦτα. Δη. διωρυ-
χθήσεται μὲν ὕστερον. ἤδη δ' σὺ
πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἔχεις. Τι. ἀπο-
θοῦ καὶ ἄλλῃ λάμβανε. Δη.
οἴμοι τὸ μετάφρενον. Τί. μὴ
κίκρα χθί. καὶτοίνυν γάρ σοι καὶ
πείτλω. ἐπεὶ καὶ γελοῖα πάμπαν
πάθοιμι, δύο μὲν Λακεδαιμονίων
μοίρας κατακόψας ἄοπλος, ἓν
δὲ μιαρὸν ἀνθρώπιον μὴ ἐπιτεί-
ψας. μάτην γὰρ ἂν εἴην καὶ νενι-
κηκὼς ὀλυμπικὰ πύξ, καὶ πάλῃ.

Tim. Quî potes illud Demea, qui nunquam vxorem duxeris, quantum nobis scire licuit? *Dem.* At ducam nouo ineunte anno, si Deus dederit: liberisque operam dabo: tum quod nascetur (erit autem masculus) Timonem nuncupabo. *Tim.* An vxorē tu sis ducturus, haud equidem scio, tanta à me plaga accepta. *Dem.* Hei mihi, quid hoc est rei? Tyrannidem occeptas Timon, pulsásque ingenuos, ipse nec ingenuus, nec ciuis? verùm pœnas dabis propediem cùm alijs nominibus, tum quòd arcem incēderis. *Tim.* At ô scelestè non conflagrauit arx: proinde palam est te calumniatorem agere. *Dem.* Verùm effosso ærario diues factus es. *Tim.* Neque hoc effossum est. Hæc etiam absurda dicis. *Dem.* Verùm effodietur posthac. Interim verò omnia quæ in eo condita, possides. *Tim.* Alteram itaque plagam accipe. *Dem.* Hei scapulis meis! *Tim.* Ne vocifereris, alioqui tertiam tibi inferam. Etenim res planè ridicula mihi acciderit, si cùm inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, vnum scelestum hominem non protriuero. Tũ frustra vicero in Olympijs pugilatu & lucta. Sed

ἀλλὰ τί τοῦτο; ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος οὗτος ὅτι; οὐ μὰ σοῦ ἄλλος. ἀπεπεταμένος γοῦν τὸ πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας, καὶ βρενθυόμενός τι πρὸς αὐτὸν, ἔοικε), τιτανώδης βλέπων, αὐτοσχεδιάζων τὸν ἐπὶ τῷ μετώπῳ κόμωνα, Αὐτοβορέας τις, ἢ Τείτων, οἷος ὁ Ζεῦξις ἔγραψεν. οὗτος ὁ τὸ ἦθος εὐσταλὴς, καὶ κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς ἐν ἀναβολῇ, λόγων μυρία ὅσα περὶ ἀρετῆς ἀκούων, καὶ τῶν ἡδονῇ χαιρόντων καταγελῶν, καὶ τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν, ἐπειδὴ λιτοσίτου ἄρχοιτο ὁ πάππος μεγάλων τὸν κύλικα ὀρέξειν αὐτῷ, ἵνα ζωροτέρῳ ἤδη χαίρῃ μᾶλλον, καταχέας τὸ λίθου ὕδωρ ἐκπιὼν, ἐναντιώτατα ἐπιδείκνυται τοῖς ἐωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, ἐφαρπάζων ὥσπερ ἱππος τὸ ὄψον, καὶ τὸ πλησίον παραγκωνιζόμενος, καφύκης τὸ ἄριστον ἀπόλεως, κυνηδὸν ἐμφορούμενος, ὀπισθοδρομῶν, καταπίνων τὸν ἀρετὴν ἐν ταῖς λοπάσι τὸν εὑρόσειν παρεσδοκῶν, ἀκεραίως τὰ τρύβλια τῷ λιχανῷ ἀποσμήχων, ὡς μηδὲ ὀλίγον τῷ μυσταγωγῷ καταλίπῃ· μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς ἢ πλακοῦντα ἕλον, ἢ τὸ σῶν μόνος τῶν ἄλλων

quid hoc? annon Thraſycles Philoſoph⁹ hic eſt? profecto ipſus eſt, promiſſa barba, ſubductiſque ſupercilijs, & magnum quiddam ſecum murmurans, accedit, titanicum obtuens, coma ſuper fronte criſpata, Autoboreas alter, aut Triton, quales Zeuxis pinxit. Hic habitu frugalis, inceſſu moderatus, amictu modeſtus, mane mirum quàm multa de virtute diſſerit, damnans eos qui voluptate gaudent, frugalitatem laudans: at vbi lotus ad cœnam venit, puérque ingentem illi calicem porrexit (meraciore autem maximè delectatur) perinde vt Lethes aquam ebibens, matutinis illis ſermonibus maximè contraria facit, dum milui inſtar præripit obſonia, & proximum oppoſito cubito arcet, mento condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, & prono corpore, ac ſi virtutem in patinis ſeſe inuenturum ſperet: dúmque catinos indice digito diligenter extergit, ne vel paululum alliati edulij relinquat: ſemper querulus, quaſi deteriorem partem acceperit, vel ſi totam placentam, aut ſuem ſolus omnium

λάβοι, ὅτι ἀφ' ὑγιείας καὶ ἀπλησίας ὄφελος. μέθυσος, καὶ πάροινος· ἢ ἄχρις ᾠδῆς καὶ ὀρχήσεως μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας, καὶ ὀργῆς περαιτέρω. καὶ λόγοι πολλοὶ ἐπὶ τῇ κύλικι. τότε δὴ καὶ μάλιστα περὶ σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος, καὶ τῶν τοιούτων φασὶν ἤδη ἐπὶ τοῦ ἀκράτου τοὺς πότας ἔχειν, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἀκρατίζεσθαι γέλωτος. οἵ τε ἔμετος ἐπὶ τούτοις. καὶ τὸ τελευταῖον, ἁρμάμαξαι πῖτις, ἀμφιέσουσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ συμποσίου τῆς ἀλληγορίδος ἀμφοτέρους ἐπειλημμένον. πάλιν ἀλλὰ καὶ ψεύδει τὰ πρωτεῖα παραχωρήσειεν ἄν, ψεύσματος ὑπερβάλλουσα, καὶ θρασύτητος, καὶ φιλαργυρίας. ἀλλὰ καὶ κολάκων δεῖ τὰ πρῶτα, καὶ ὑποκρίσεως πρωτείων ἐπιτηδειότατα, καὶ ἡ γοητεία πρωτεῖα φέρεται, καὶ ἡ ἀναισχυντία πρωτεύει. καὶ ὅλως πάσσοφον τὸ χρῆμα, καὶ παντοδαπὸν ἀκριβῶς, καὶ ποικίλως ἀπηρτισμένον. τοιαῦτα μὲν εἰς μακρὰν χρησὸν ὄν. τί τοῦτο; πάπαι, χρύσιος ἡμῖν Θρασυκλῆς. Θρασ. ἐκ τούτων οἱ Τίμων τοῖς πολλοῖς τούτοις ἀφῖγμαι.

accipiat, qui quidem edacitatis, & insatiabilitatis est fructus, temulentus, vino insanus, non ad cantum modò, saltationémque, verùm ad conuicium vsque & iram. Adhæc multus inter pocula sermo: tum enim maximè de temperantia, & sobrietate verba facit, idque cùm iam à mero malè affectus ridiculè balbutit. Accedit his deinde vomitus. Postremò sublatum illum de conuiuio efferunt aliqui, ambabus manibus tibicinæ inhærentem. Quanquam alioqui ne sobrius quidem vlli primas partes cesserit, vel mendacio, vel confidentia, vel auaritia. Quin & inter assentatores primas tenet, peierat promptissimè, anteit impostura, comitatur impudentia. In summa vir est omnifaria sapientia cumulatus, omni ex parte exactus, variéq; absolutus. Quare licet sit modestus, breui eiulabit. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thrasycles? *Thras.* Non hoc animo ad te venio, Timon, quo plerique isti, qui nimirum tuas opes admirati, argenti, auri, opiparorum conuiuiorum spe adducti concurrunt, multam

ὥσπερ οἱ τὸν πλοῦτον σου πεπυσμένοι, ἀργυρίου, καὶ χρυσίου, καὶ δείπνων πολυτελῶν ἐλπίδι συνδιδεγμένοι, πολλὴν τὴν

πολυτελείαν ὑποδυόμενοι πρὸς
ὃδε εἶεν, οἷόν σε ἀπλοϊκὸν, καὶ τῶν
ὄντων κοινωνικόν. εἶδας γὰρ ὡς
μίζαι μοι ἄλις ἔστιν ἐμοὶ δεῖπνον ἱκανὸν,
ὄψαι δὲ πολλὰ οὐ δέομαι, ἢ κάρδα-
μον, ἢ εἴ ποτε τυροῦλλιον ὀλίγον
τοῦ ἁλός. ποτὸν δὲ ἢ ὑπάκρουσις. ὁ δὲ πίθων ἕτοιμος, ὃν βούλει
πορφυρίδος ἀμείνων. τὸ χρυσίον
μὲν γὰρ, οὐδὲν πρώτερον τοῦ ὑπὸ
τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων μοι δο-
κεῖ. σοῦ δὲ αὐτοῦ χάριν ἠγάλλω,
ὡς μὴ διαφθείρῃ σε τὸ κάκιστον
τοῦτο καὶ ὑπερβολώτατον κτῆμα
ὁ πλοῦτος, ὃ πολλοῖς πολλάκις
ἄπορα ἀνηκέστων συμφορῶν γε-
νόμενον. εἰ γάρ μοι πείθοιο,
μάλιστα ὅλον εἰς τὸν θάλατταν
ἐμβαλοῖς αὐτὸν, οὐδὲ ἀναγ-
καῖον οὐδὲ ἀγαθὸν ὄντα, καὶ
τὸν φιλοσοφίας πλοῦτον ὁρᾷν
δυναμένῳ. μὴ μέντοι ἐς βάθος
ὦ γαθὲ, ἀλλ' ὅσον ἐς βυθοῦ
ὑπαιθρας ὀλίγον ἐπὶ τῆς κυμα-
τώδους γῆς, ἐμοῦ ὁρῶντος μόνου.
εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλει, σὺ δ' ἄλλον
τρόπον ἀμείνω καὶ τύχοις ἐκ-
φέροντον αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας. καὶ
μηδ' ὁβολὸν αὐτοῦ αὐτῆς, διαδι-
δοὺς ἅπασι τοῖς δεομένοις. ὧ μέ,
πόσα δραχμάς. ὧ δ', μέναν. ὧ δ'
πέλαστον. εἰ δέ τις φιλόσοφος

assentationem exhibituri apud te, hominem simplicem, & de rebus suis facilè impertientem. Scis enim offam in coenam mihi sat esse, opsonium verò suauissimum, cepam, aut nasturtium, aut siquando lubeat epulari lautiùs, paulum salis: potum verò ex fonte nouem fistulis scaturiente constare: tum hoc pallium quauis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me est in precio, quàm calculi qui sunt in littoribus. Verùm tua ipsius gratia huc me contuli, ne te corrumpat pessima & insidiosissima possessio diuitiarum, quippe quæ multis sæpenumero immedicabilium malorum causa extiterit. Etenim, si me audies, potissimum opes vniuersas in mare proijcies, vt pote non necessarias bono viro, quique Philosophiæ possit opes perspicere. Ne tamen in profundum, ô bone, sed fermè ad inguina vsque ingressus, paulò vltra fluctuosũ littus, me vno spectante. Sed si hoc nolis, tu eas alio potiore modo, confestim ex ædibus cijcito, ac ne obolum quidem tibi reliquum facias, largiens quibuscunque opus est, huic quidem quinque drachmas, alij minam, alij talentum. Porrò siquis erit Philosophus, æquum est vt

εἴη, δημοσίαν, ἢ τριπλασίαν φέρεσθαι δίκαιος. ἐμοὶ μὲν, καίτοι οὐκ ἐξ αὐτοῦ χάριν αἰτῶ, ὅμως μεταδοῦναι τῶν ἑταίρων τοῖς δεομένοις, ἱκανὸν εἰ ταύτῃ τῇ πήρᾳ ἐμπλήσας παράσχοις, ὅλον ὅλοις μεδίμνοις χωρήσασαν ἀσιγνητικούς. ὀλιγαρκὴς μὲν καὶ μέτριον χρὴ εἶναι τὸν φιλοσοφοῦντα, καὶ μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις. πρὸς χρῶ τὴν πήρᾳ εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν ἐμπλήσω κονδύλων, ἐπιμετρήσας τῇ δικέλλῃ. Θρασυ. ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παύσασθε ὑπὸ τοῦ καταράτου ὧν ἐλευθέραν τὴν πόλιν. Τί. τί ἀγαναχτεῖς ὦ γαθὲ Θρασύκλεις; μῶν παρακέκρουσμαί σε; καὶ μὴν ἐπιβαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον τέτταρας. ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχονται. Βλεψίας ἐκεῖνος, καὶ Λαχὴς, καὶ Γνίφων, καὶ ὅλως, τὸ συνταγμα τῶν οἰνοξομένων. ὥστε τί ἂν ἐπὶ τὴν πήραν ταύτην ἀνελθών, τὴν μὲν δίκελλαν ἐλίγον αὐαπαύω πάλαι πεπονηκυῖαν, αὐτὸς δ' ὅπλοις πλείοσι λίθοις ξυμφορήσας, ἐπιχαλάζω πόρρωθεν αὐτούς; Βλ. μὴ βάλλε ὦ Τίμων. ἀπιμεν γάρ.

duplam, triplámue portionem ferat. Mihi autem, quáquam mea ipsius gratia non postulo, sed vt amicis siqui indigent, impertiam, sat erit, si peram hanc, ne duos quidem integros modios Aegineticos capientem, plenam præbueris. Eum enim qui philosophatur conuenit paucis esse contétum, nihílque vltra peram cogitare. *Tim.* Equidem ista quæ dicis probo Thrasycles. Ergo si videtur, priusquam peram expleam, tibi caput pugnorum ictibus opplebo, insuperq; auctarium ligone dabo. *Thras.* O populi Imperium, & leges! à nefario homine in libera ciuitate pulsamur. *Tim.* Quid stomacharis ô bone Thrasycles? num te defraudaui? At qui mensuræ chœnices quatuor adijciam. Sed quid hoc est? Complures simul aduenitut, Blepsias ille, & Laches, & Gniphon, jn summa, eorum agmen qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conscendo, ac ligonem quidem iam dudum fatigatum, paulisper interquiescere sino? At ipse congestis plurimis saxis, procul in ipsos grandino? *Blep.* Ne iace, Timon, abimus enim.

Tim. At

Τι. Ἀλλ' οὐκ ἂν αἱματοῖ γε ὑμεῖς, οὐδ' ἄνευ τραυμάτων.

Tim. At vos nec ſine ſanguine, nec ſine vulneribus abibitis.

ΑΛΚΥΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ.

HALCYON SEV DE TRANSFORMATIONE.

ARGVMENTVM.

IN hoc dialogo de poteſtate diuina diſputat Socrates, quòd ſcilicet Deo poſſibilia ſunt omnia, & quòd nos illius operum atque effectuum cauſſas, intellectu ac ratione conſequi non poſſumus. Eſſe enim nos, quod ad collationem Dei & rerum æternarum attinet, pueros ac veluti cæcos. Quòd autem Deus multa facilè efficiat, quæ nobis impoſſibilia videntur, probat primùm à ſigno ſine exemplo tempeſtatum quæ illius prouidentia ſeu adminiſtratione, ex maximis & turbulentiſſimis ſubitò in ſummam tranquillitatem & ſerenitatem conuertuntur, Item ab incremento & collatione ætatum hominis, cum æquè mirum ſit ex puero imbecilli ac parno, virum tantum & ramfortem fieri. Poſtremò ab effectis & vi naturæ, quæ cùm Deo longè inferior ſit, tamen ea quæ nobis, ratione ſcilicet ac ſenſu omnia metientibus, impoſſibilia videri poterant, operatur. Occaſio Dialogi ſumitur à cantu & obiectu Alcedinis: Diſputationis autem, à fabula quæ de tranſformatione illius narratur.

Χαιρεφῶν.

Τὶς ἡ φωνὴ ταύτη ἐφάνη ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, πόρρωθεν ἀπὸ τῶν αἰγιαλῶν καὶ τῆς ἄκρας ἐκείνης; ὡς ἡδεῖα τοῖς ὠσὶν ἐπῆλθεν. τί ποτ' ἄρ' ἐστὶ τὸ φθεγγόμενον ζῷον; ἄφωνα γὰρ δὴ τά γε ἐν ὕδατος διατρίμματα.

Σω. Ἀλκυονίς τις, ὦ Χαιρεφῶν,

Chærephon.

Viuſmodi vox aures noſtras pepulit ô Socrates, eminus à littoribus, & illo promontorio? quàm iucunda auditu! Quodnam eſt vocale illud animal? Muta enim ſunt ea quæ in aquis degunt. *Soc.* Marina quædam eſt avis, ô Chærephon, nomine Hal-

ὄρνις ἀλκυὼν ὀνομαζομένη, πολύθρηνος, καὶ πολύδακρυς. περὶ ἧς δὴ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμύθευται λόγος. φασὶ γυναῖκά ποτε εἶναι Αἰόλου τοῦ Ἕλληνος θυγατέρα, κουρίδιον ἄνδρα τε ἀσπασίως τεθνεῶτα θρηνεῖν πόθῳ φιλίας, Κήυκα τὸν πραγίνου, τὸν Εωσφόρου τοῦ Ἀστέρος, καλόν τε πατρὸς καλὸν υἱόν. εἶτα δὴ πλειῶνα δεῖσαν διά τινα δαιμονίαν βούλησιν, εἰς ὄρνιθος τέρατος πτερωτεῖσθαι τὰ πτερά, ζητοῦσαν ἀκούσιον, ἐπειδὴ πλαζομένην ἡλίου περὶ πᾶσαν, οὐχ οἷά τ' ἦν εὑρεῖν. Χαῖρε. ἀλκυὼν τοῦτ' ἔστιν ὃ σὺ φῄς; οὐ πώποτε τοιόνδε ἠκηκόειν τῆς φωνῆς. ἀλλά μοι ἔξιον τις τῷ ὄντι προσέπεσε. ῥοῦδα ῥοῦ ὡς ἀληθῶς τὸν ἦχον ἀφίησι τὸ ζῷον. πλεῖον δέ τι καὶ ὀξὺν ὦ Σώκρατες; Σω. ἐμέγα· μεγάλῳ μέντοι διὰ τὴν φιλανδρίαν εἰλήφασι περὶ θεῶν τιμήν. ὅτι γὰρ τῇ τούτου νεοττιᾷ καὶ ταῖς ἀλκυονίσιν περισταλοῦσιν ἡμέρας, ὁ κόσμος ἄγει, χειμῶνα μέσον διαφερούσας καὶ εὐδίας. ὧν ὄντι καὶ ἡ τήμερον πάντος μᾶλλον. οὐχ ὁρᾷς ὡς αἴθρια μὲν τὰ ἄνωθεν, ἀκύμαντον δέ, καὶ γαλήνιον ἅπαν τὸ πέλαγος, ὅμοιον εἰς εἰπεῖν

cyon, multum lugens & lachrymans: de qua iam olim homines hanc fabulam cõmenti sunt. Aiunt Aeoli Græci filiam olim desponsam, iuuenem maritum, ingalis amicitię desiderio prosequi, Ceycem Trachinium, Heosphori Asteris filij, pulchri patris pulchrum filium. Deinde diuino quodam cõsilio alitem factam, in morem auis maria circumvolitare, illum quærendo, quem per vniuersam terram vagata nõ potuit inuenire. Char. Est verò halcyon hoc quod dicis? nusquam antea vocem hanc audiui: sed tanquam reuera peregrina in me incidit. Itaque lugubrem profectò sonum emittit illud animal. Quantum autem sit dicito Socrates. Soc. Non magnum: magnum tamen à Dijs honorem accepit, ob amorem quo virum est prosequuta. Nam quo tempore nidulatur & ouis incubat suis, dies quos vocant halcyonios, homines festiuitate celebrant, media hyeme ab alijs serenitate differentes. Quorum hodiernus dies omnium maximè est vnus. Nonne vides vt serenum est cœlum, placidum & tranquillum omne pelagus, speculo, vt ita dicam simile?

ἀληθῆ; Χαι. λέγεις ὀρθῶς. φαίνεται γὰρ ἁλκυονὶς ἡ τήμερον ἑκάστην ἡμέρα. καὶ χθὲς ἦ τοιαύτη τις ἦν. ἀλλὰ θεοὺς δεῖν, τῷ ποτε χρὴ πειθομένους τοῖς ἐξ ἀρχῆς, ὦ Σώκρατες, οἷς ἐξ ὀργίων γυναῖκές ποτε ἐγένοντο, ἢ ὄρνιθες ἀπ' ἀνδρῶν; πάντως γὰρ μᾶλλον ἀδύνατον φαίνεται τοῦτο τοιοῦτον. Σω. ὦ φίλε Χαιρεφῶν, ἐσκοπούμεθα ἡμεῖς τὰ δυνατὰ καὶ ἀδύνατα ἀμβλυωπίᾳ τινὲς εἶναι κεκτημένοι. δοκιμάζομεν γὰρ δὴ τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀγνωσίᾳ ἅπαντα, καὶ ἄπιστα, καὶ ἀδόκητα. πολλὰ δ' ἂν φαίνεται ἡμῖν καὶ τὰ ἀντίφωνα ἄπορα, καὶ τῶν ἐφικτῶν ἀπέφικτα. συχνὰ μὲν καὶ δι' ἀπειρίαν, συχνὰ δὲ καὶ διὰ νηπιότητα φρενῶν. τῷ ὄντι γὰρ γέρων μὲν ἅπας ἀνθρωπος, καὶ ὁ παῦρ' ἔτη, ἐπὶ τοῖς μυρίοις παῦρ' καὶ νεογνὸς ὁ τὸ βίου μέγιστος πρὸς τὸν πάντα αἰῶνα. τί δ' οὐ, ὦ γαθέ, οἱ ἀγνοοῦντες τὰς τῶν θεῶν καὶ δαιμονίων δυνάμεις ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν; πότερον δυνατὸν ἢ ἀδύνατόν τι τοιοῦτον; εἰώρακας Χαιρεφῶν τοιοῦτο ἡμέραν ὅσος ἦν ὁ χειμών; καὶ ἐνθυμοῦμαι γάρ τοι θεὸς ἐπιλθοι. καὶ τὰς ἀστραπὰς οἵας

Cher. Rectè dicis. Omninò enim videtur hodiernus dies esse halcyonius: tum etiam hesternus talis erat. Sed per Dëos, quomodo priscis hominibus habenda est fides, ex auibus mulieres, aut ex mulieribus aues factas esse? Hæc enim quauis alia re videtur magis impossibilis. *Soc.* O amice Chærephon de possibilibus & impossibilibus rebus prorsus hallucinantes judices esse videmur. Quippe rerum causas pro humana facultate expendimus, quæ illas nec nosse, nec credere, nec cernere potest. Inde permulta factu facilium difficillima, & non arduorum ardua nobis apparent: multa quidem propter imperitiam, multa quoque propter mentis infantiam. Reuera enim omnis homo infans est, maximè verò senex, quoniam omne vitæ nostræ tempus est exiguum, ac ferè nihil aliud quàm infantia ad vniuersum æuum comparatum. Quid autem ô bone, qui Deorum ac dæmoniorum potestates ignorãt, certi dicere possint? vtrum quid possibile istorum sit an impossibile? Vidisti Chærephon, die abhinc tertio, quanta tempestas sæuierit? quam animo repetens, horresco. Vidisti

καὶ βρονταὶ, ἀνέμων τε ἐξαίσια μεγέθη, ἐπέλαβέν ἄν τις τῶν οἰκουμένων ἅπασαν ἢ δι' συμπροσοίσ. μετ' μικρὸν δ' θαυμαστή τις κατάστασις εὐδίας ἐγένετο, καὶ διέμεινεν αὕτη μέχρι τοῦ A νῦν. πότερον οὖν οἴει μεῖζόν τι καὶ ἐργωδέστερον εἶναι, τοιαύτην αἰθρίαν ἐκ ταύτης τῆς αὐτυποστάτου λαίλαπος ἢ παραχῆς μεταθεῖναι, ἢ εἰς γαλήνην B ἀναγαγεῖν τὸν ἅπαντα κόσμον, ἢ γυναικὸς εἶδος μεταπλάσθην εἰς ὄρνιθός τινος ποιῆσαι; τὸ μὲν γὸ τοιοῦτο, καὶ τὰ παιδάρια τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλάττειν ὀπίσθημα πηλὸν, ἢ κηρὸν, ὅταν C λάβῃ ῥᾳδίως ἐκ τοῦ αὐτοῦ πολλάκις ὄγκου, μεταχηματίζει πολλὰς ἰδέων φύσεις. τῷ θαυμονίῳ δὴ μεγάλῳ καὶ ὑ συμβλητέον ἐφόχῳ ἔχοντι πρὸς D ἡμετέρας δυνάμεις, εὐχερῶ τυχὸν ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, καὶ λέγα. ἐπεὶ τ ὅλον ὑφανὸν πόσῳ τινὶ σαυτῆ δοκεῖς εἶναι μείζω, φράσαις ἄν; X. τίς δ' ἀνθρώπων ὦ Σώκρατες, νοῆσαι δύναιτ' ἄν, ἢ ὀνομάσαι τι τοιούτων; οὐδὲ γὸ ἐπῆν ἐφικτόν. Σ. ἔχοιμ' δ' ἂν θεωρῆμ' ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους συμβαλλομένων μεγάλας πνοὰς E & fulgura illa, & tonitrua, & inusitatos ventorum flatus? Suspicatus fuisset quispiam totam terram corruituram. At paulò post mirabilis quædam cum serenitate oborta est tranquillitas, quæ in hoc vsque tempus perdurauit. Vtrum igitur maius atque operosius existimas, ex intolerabili procella & turbine orbi vniuerso talem inducere serenitatem, an mulierculæ formam transmutatam, in auis speciem traducere? Nã & nostrates pueruli, qui ex luto aut cera formas ducere norunt, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformãdo effingunt. Cæterùm Deo magna, nec cum nostris viribus comparabili præstãtia prædito, facilia & plana sunt istiusmodi omnia. Numnam quanto totum cœlum te ipso tibi majus videatur, dicere possis? *Char.* Ecquis hominum, ô Socrates intelligere possit & explicare quippiam horum? Neque enim humana voce ista explicari possint. *Soc.* Proinde hominum inter se comparatorum magnos quospiam excessus existentes in poten-

καὶ ἀδυναμίαις ὑπαρχούσας. ἡ γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία, πρὸς τὰ νήπια παντελῶς βρέφη, τὰ πεντέτεα ἐκ γενετῆς, ἢ δεκαετῆ, θαυμασίην ὅσην ἔχει πλὴν διαφορὴν δυνάμεώς τε, καὶ ἀδυναμίης, ἐν πάσαις σχεδὸν τοῖς κατὰ βίον πράξεσι, καὶ ὅσα διὰ τῶν τέχνων τούτων εὖ πεπονημένων, καὶ ὅσα διὰ τῶν σώματος, καὶ τῆς ψυχῆς ἐργάζονται. ταῦτα γὰρ τοῖς νέοις οὐκ ἔστιν παιδίοις, οὐδὲ εἰς γρῶν ἐλθὼν δύναται φαίνεται. καὶ τῆς ἰσχύος ἡ τὲ ἐνὸς ἀνδρὸς τελεία τὸ μέγεθος, ἀμήχανον ὅσον ἔχει τὲ καὶ ὑπερέχειν πρὸς ἑκατὸν μυριάδας. ἡ γὰρ τοιούτων εἷς ἀνὴρ πάνυ πολλὰς χειρώσαιτ' ἂν ῥᾳδίως. ἡ γὰρ ἡλικία σπουδῆς, ἀπορίας δ' ὅπου πάντων, καὶ ἀμηχανίας ἀρχὴς παρεχόμενον τοῖς ἀνθρωπίνοις φύσιν. ὁπηνίκα οὖν ἄνθρωπος ὡς ἔοικεν ἀνθρώπου τοσούτῳ διαφέρει, τί νομίσομεν τὰ σύμπαντα οὐρανὸν πρὸς τὰς ἡμετέρας δυνάμεις φανεῖσθαι ἄν, τοῖς τὰ παιδιὰ θεωρεῖν ἐφιεμένοις; πολλὸν οὖν ἴσως δεῖ πολλοῦ, ὅσον ἔχει τὸ μεγαθος τὸ κόσμου πλὴν ὑπερέχειν πρὸς τὸ Σωκράτους ἢ Χαιρεφῶντος εἶδος, πλὴν τὴν δύναμιν αὐτὸ, καὶ πλὴν φρόνησιν,

tijs, atque impotentijs contemplamur. Virilis enim ætas, ad pueros omninò infantes, à natiuitate quinquennes, aut decennes, mirum quantum discrimen habeat roboris & imbecillitatis in omnibus fermè quæ sunt in vita actionibus, tum in his quæ per ingeniosas illas artes, tum in his quæ corporis & animi viribus operatur. Perspicuum enim est, hæc pueris, vt dixi, ne in mentem quidem venire posse: & adultæ ætatis viri vnius magnitudinem virium, immensam ad illa præstantiam obtinere. Siquidem horum multa millia vnus vir facilè subigeret. Etenim pueritia in totum omnium expers est, ac sub initium ipso naturæ ductu, inualida homines consequitur. Quando igitur homo homini, vt videtur, in tantum antecellit, quid putabimus vniuersum cœlum nostris viribus collatum appariturum ijs qui hæc contemplando assequuntur? Itaque multis credibile videtur, quanto mundi magnitudo Socratis aut Chærephontis speciem superat, tanto & ipsius potentiam, sapientiam, & cogita-

καὶ διάνοιαν, ἀνάλογον διαφέρειν τὰ περὶ ἡμᾶς διαθέσεως. σοὶ μὲν οὖν καὶ ἐμοὶ καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοιούτοις ὄσι, πολλὰ ἄπ' ἀδυνάτα τῶν ἑτέροις παίνυ ῥᾳδίων. ἐπεὶ καὶ αὐλῆσαι τοῖς ἀναύλοις, καὶ ἀναγνῶναι, ἢ γράψαι τοῖς ἀγραμμάτοις γραμματικὸν τέρατον, ἀδυνατώτερόν ὅτι τέως, ἕως αὖ ὧδε αὐτοὶ πεπήμονες, τὸ ποιῆσαι γυναῖκας ἐξ ὀρνίθων, ἢ ὄρνιθας ἐκ γυναικῶν. ἡ δὲ φύσις ἐν κηρίῳ χρυσοῦν παραβάλλεται ζῷον ἄπουν, καὶ ἄπτερον, πάσας ὑποθεῖσα, καὶ πτερώσασα, ποικιλίᾳ τε φαιδρύνασα πολλῇ, καὶ καλῇ, καὶ παντοδαπῇ χρωμάτων, μελίττῃ σοφὸν ἀπέδειξε θείᾳ μελίτος ἐργάτην. ἔκ τε ὠῶν ἀφώνων, καὶ ἀψύχων, πολλὰ μὲν πλάττει πτηνῶν τε, καὶ πεζῶν, καὶ ἐνύδρων ζώων, ὡς λόγος τέχνας τινῶν ἱεράς· αἰδέσεως μεγάλου τοσοῦτος χρωσθῆναι. ταὶ μὲν ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας οὔσας, ὅμως τοὶ καὶ σμικροὶ παντελῶς ὄντες, καὶ ἔτι τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, οὔτ' ἂν τὰ σμικρὰ, τὰ πλείω δ' ἀποροῦντες, καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς συμβαινόντων παθῶν, ὧν αὖ ἔχομεν ἐπεῖν βεβαίως οὔτ' Ἀλκυόνων πέρι, οὔτ' ἀηδόνων. καλὸς ὁ μῦθος,

tionem similiter à ratione noſtra differre. Quare tibi, mihique, atque alijs noſtri ordinis hominibus pleriſque multa ſunt impoſſibilia, quæ alijs facillima. Quoniã & tibia canere canendi imperitis, aut legere aut ſcribere illiteratis impoſſibilius eſt, dum neſcient, quàm mulieres ex auibus, aut aues ex mulieribus fingere. Cæterùm natura ipſa in fauo propemodum ſine pedibus atque alis animantem aſſimilans, ſuppoſitis pedibus, & adiectis alis, pulchráque & omnigena colorum varietate exornans, ſolertem apem, diuini mellis opificem abſoluit. Ex ouis autem mutis & inanimatis, multa volatilium, pedeſtrium, & aquaticorum animalium genera effingit, ad quæ diuinis quibuſdam, vt ſermo eſt, magni ætheris artibus abutitur. Proinde Deorum immortalium virtutes quæ magnæ ſunt, nos qui mortales & parui omnino ſumus, & neque magna, neque etiam parua perſpicere poſſumus, ſed in plurib⁹ hæſitamus quę nobis accidũt, nihil certi ſeu de halcyonibus, ſeu de luſcinijs dicere queamus. Præclaram verò hanc fabulam,

ὃιον παρέδοσαν πατέρες, τοιῦτο καὶ παισὶν ἐμοῖς ἆ ὄρνι θρήνων μελῳδὸς, παραδώσω τῶν σῶν ὕμνων πέρι. καί σου τὴν εὐσέβειαν καὶ φίλανδρον ἔρωτα πολλάκις ἐμπαιγμαῖς γυναιξί τ' ἐμαῖς, Ξανθίππαν τε καὶ Μυρτοῖ λέγων τά τ' ἄλλα, πρὸς ὧν, καὶ τιμῆς οἵας ἔτυχες παρὰ Διῶν. ἆρά γε καὶ σὺ ποιήσεις τι τοιοῦτον ὦ Χαιρεφῶν; Χ. φράσειν οἶμαι ὦ Σώκρατες. καὶ τὰ ὑπὸ σοῦ ῥηθέντα, διαλλαγὰς ἔχει πρὸς γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν ὁμιλίαν. Σ. ἐκεῖνα ἀσπασαμένους τὴν ἀλκυόνα, πρέπειν ἤδη πρὸς ἄστυ χωρεῖν ἐκ τῆς Φαληρικοῦ. Χ. πάνυ μὲν οὖν παιδιᾶς οὕτως.

qualem à patribus accepimus, talem liberis meis, ὁ auis lamentationum modulatrix traditurus sum de tuis hymnis. Ac tuam cùm pietatem, tum amorem erga A maritum, vxoribus meis Xantippæ, & Myrtoni sæpe celebrabo: cùm alia multa, tum in primis, quem à Dijs honorem consecuta es, cõmemorando. Numquid & tu Chærephon tale quid mecum facturus es? *Char.* Sic facere conuenit, ὁ Socrates. Et quę à te dicta sunt, exhortatione duplici ad æquabilem conuersationem viros & vxores impellunt. *Soc.* Salutata igitur halcyone tempus est vt è Phalarico ad vrbem nos recipiamus. *Char.* Ita planè faciamus.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, ἢ Κάυκασος.

PROMETHEVS, SIVE CAVCASVS.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in sequentibus facit, Deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis persuasionem hominum reprehendere atque irridere voluisse. Occasionem autem sumpsit ex fabula Promethei, quem poëtæ fingunt, eo quòd Iouem in distributione carnium decepisset, deinde & homines formasset, postremò autem è cælo ignem surreptum terris intulisset, à Ioue Caucaso alligatum, aquilámq; immissam, qua hepar illius carpẽdo attereret. Fingit itaque hic interea dum rupibus affigitur, causam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum, de criminibus:

obiectis purgare. Primùm de distributione carnium, per extenuationem, dicendo iocum fuisse communalem non fraudem, neque tantum supplicium mereri, ex aduerso priora sua merita referendo. Secundo loco de plastice, vbi bifariam respondet, & super eo, an homines in vniuersum finxisse, Dijs damnosum fuerit: & super modo & forma, ostendens non modò nihil incommodi fictionem hominum attulisse Dijs, verumetiam vtilem & propè necessariam fuisse. Deinde & hac forma, ita vt Deos referrent facie, & rationis participes essent, necesse fuisse creari. Vltimò de furto ignis respõdet, neque cælesti igni quicquam ademptum esse, & ad officium Deorum pertinere, vt homines iuuent: præsertim cùm ea re ipsi neque opus habeant, neque vtantur, homines autem sacrificando indigeant, & ad ipsorum Deorum ministerium adhibeant. Occasio apologia sumitur ex eo, quòd cum Prometheus sui misereri Mercurium iuberet, ille contrà meritò eum pati hæc dixerat.

Ερμῆς.

Μὴν Καύκασος, ὦ Ἥφαιστε, ὄρος, ὦ τὸν ἄθλιον Τιτᾶνα τοῦτονὶ προσηλῶσαι δεήσει. περισκοπῶμεν δὴ ἤδη κρημνόν τινα ὀπτήδειον, εἰ πως τῆς χόνος ὑμιὸς ὄσιν, ὡς βεβαιότερον καταπαγεῖν τὰ δεσμά, καὶ ὑπὸ πᾶσι περιφανὴς εἶη κρεμάμενος. Ηφαι. περισκοπῶμεν ὦ Ερμῆ. ἔστι γὰρ ταπεινὸν καὶ προσγεῶδες ἐκεῖνο, ὡς μὴ ἐπαμύνειν αὐτῷ τὰ πλάσματα αὐτῆς οἱ ἄνθρωποι, οὔτε μιμνῶ κατ' τὸ ἄκρον. ἀφανὴς γὰρ ἂν εἴη τοῖς κάτω. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, κατ' μέσον ἐνταῦθά

Mercurius.

NOn tibi Caucasum, ô Vulcane, cui miser hic Titan affigendus est. Iã itaque circumA spiciamus nũ qua sit in præcipiti prærupta rupes commoda, niue nũdata, cui firmiùs infigantur vincula, & vnde hic suspensus fiat omnibus conspicuus. *Vulcan.* Circunspiciamus Mercuri. B Neque enim hũmili in loco & terræ proximo est affigendus: ne homines figmentum ipsius opem ferant ipsi. Neque rursus in sublimi: nam ijs qui sunt in radice montis non appareret. Sed si ita tibi visum fuerit, hîc in medio

ρου ὑπὲρ τῆς φάραγγος αἰωρου-
μένου, ἐκπεπαθεὶς τῷ χεῖρε
ἀπὸ τουτουὶ πρὸς τὸ ἑναντίον.
Ερ. τί λέγεις. ἀπότομοί τε
γὰρ αἱ πέτραι, καὶ ἀπρόσβατοι, A
παντάχοθεν ἀρέμα ἐπινευ-
ούσαι. καὶ τῷ ποδὶ σεαυ-
τῷ ὁ κρημνὸς ἔχει τὴν ἐπί-
βασιν, ὡς ἀκροποδητί που μά-
λιστα ἰέναι. καὶ ὅλως ἐπικιν-
δυνότατος ὁ σοὶ χρεὼς αὖ γένοιτο. μὴ
μέλλε σὺν ὦ Προμηθεῦ, ἀλλὰ B
ἀνάβαινε, καὶ πάρεχε σεαυτὸν
κατηκόσμιον πρὸς τὸ ὄρος. Προ. ἀλλ' ὑμεῖς γοῦν ὦ
Ἥφαιστε, καὶ Ἑρμῆ, κατελεήσα-
τέ με παρὰ τὴν ἀξίαν δυσ-
χεράνατε. Ερ. τοῦτ' ἔφης, ὦ
Προμηθεῦ, τὸ κατελεήσατε, C
ἀντὶ τοῦ ἀνασολοπιδῆναι αὐ-
τίκα μάλα παρακούσαντας τῶν
ἐπιτάγματος. ἢ οὐχ ἱκανὸς
εἶναι σοι δοκεῖ ὁ Καύκασος, καὶ
ἄλλως ἂν χωρῆσαι δύο προσ-
παλευθιῶσαι. ἀλλ' ὄρεγε δὴ
δεξιάν. σὺ δ' ὦ Ἥφαιστε, κατά- D
κλα, καὶ προσόπλα, καὶ τὴ σφύραν
ἐρρωμένως κατάφερε. δὸς καὶ τὴν
ἑτέραν, κατειλήφθω εὖ μάλα
καὶ αὐτή. εὖ ἔχει. κατάπησον
δὴ καὶ ὁ ἄετὸς ἀποκειρῶν τὸ
ἧπαρ, ὡς πάντα ἔχοις ἀντὶ τῆς
κλῆς καὶ συμμαχάνου πλασι-

supra conuallem, passis hinc atque illinc è regione manibus, cruci affigatur. *Merc.* Rectè dicis: prærupta enim hîc vndique sunt saxa, & inaccessa, sensim in decliue vergentia: támque angustũ habet pedi aditũ rupes ista, vt vix summis insistas pedibus. Hîc denique quàm maximè opportuna furca fiat. Ne igitur cunctêre, Promethee, sed ascende, & præbe te monti affigendum. *Prom.* At vos saltem Vulcane, & Mercuri, misereſcite mei qui in hanc calamitatem immeritus incidi. *Merc.* Misereſcite ais ô Promethee: nimirum vt nos suo mandato immorigeros protinus in crucem tollat: an non videtur tibi Caucasus satis idoneus ad duos alios palo affixos continendum? At porrige dextram. Tu verò Vulcane, reclude, affige clauum, & malleum potenter impinge. Præbe & alteram, quò & illa ritè implicetur. Bene se res habet. jam nunc deuolabit aquila tuum iecur depastura, vt pro opere illo tuo cùm pulchro, tum ingenioso quiduis reportes. *Prom.* O Saturne, ô Iapete, & tu Tellus mater, jnfœlix ego

δ κακοδαίμων, οὐδὲν δ' ἄνομον εἰργασμένος; Ep. οὐδὲν δεινὸν εἰργάσω ὦ Προμηθεῦ, ὃς τοσαῦτα μὲν τῶν νομίμων τῶν κρεῶν ἐγκατειδὼς, οὕτως ἄδικον ἐποίησω, καὶ ἀπατήσας, ὡς αὐτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ὑπεξελέσθαι, τὸν Δία δὲ παρελογίσασθαι, ὀστᾶ κεκαλυμμένα ἀργύρῳ δώρῳ; μέμνησαι Ἡσιόδου γὰρ Διὶ οὕτως εἰπόντος. ἔπειτα δὲ τοὺς ἀνθρώπους αὐτὸς ἔπλασας, πανουργότατα ζῷα. καὶ μάλιστα γε τὰς γυναῖκας. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ τιμιώτατον κτῆμα τῶν θεῶν τὸ πῦρ κλέψας, καὶ τοῦτο ἔδωκας τοῖς ἀνθρώποις. τοσαῦτα δεινὰ εἰργασμένος, φὴς μηδὲν ἀδικήσας δεδέσθαι; Πρ. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ καὶ σὺ κατὰ τὸν ποιητὴν αἰσχίστου αἰτιᾶσθαι, ὃς τὰ τοιαῦτα προφέρεις, ἐφ' οἷς ἔγωγε τῆς ἐν πρυτανείῳ στιμήσεως εἰ τὰ δίκαια ἐγίγνετο ἐπιμησάμην ἂν ἐμαυτόν. εἰ γοῦν σχολή σοι, ἡδέως ἂν σοι καὶ διαλογισαίμην περὶ τῶν ἐγκλημάτων, ὡς δείξαιμι ἄδικα ἠνωκότα περὶ ἐμὲ ὁ Δία. σὺ δή, εὐμύθιος γὰρ εἶ, καὶ δικανικὸς, ἀπολόγησαι πρὸς αὐτὸν, ὡς δικαίαν τὴν ψῆφον ἔθετο, ἀνεσταυρῶσθαί με πλησίον τῶν Καυκασίων τούτων πυλῶν, ἐπὶ τῷ

quibus afficior pœnis, qui mali nihil commiserim? *Merc.* Nihil mali commisisti Promethee, qui primò quidem distribuendarum carnium obiens munus, tam improbè & vafrè te gessisti, vt partem opimam tibi subduxeris, & ossibus candido adipe velatis Ioui imposueris? Memini mehercle Hesiodi qui sic locutus est. Deinde homines versutissimum genus animantium, ac mulieres in primis effinxisti. Præter hæc omnia, ignem Deorum præstantissimam possessionem furatus es, & hominibus dedisti. Cùm tot scelera perpetraueris, affirmas te insonté vinculis implicari? *Prom.* Videris tu quoque Mercuri, iuxta poëtam, innocuum incusare, qui talia mihi objicis, ob quæ, si pro merito mecum ageretur, in Prytaneo publicè alendum me censuissem. Quare, si tibi vacat, libenter obiecta mihi crimina apud te oratione diluerem, & rationibus demonstrarem iniustam sententiam à Ioue contra me pronunciatam. Tu verò, quandoquidem tam eloquio polles, quàm iuris scientia, Iouis partes tuère, & probatum ab ipso iustum suffragium, quum me huic Caucaso, prope Caspias hasce

κακῶσον, οἰκτιστον θέαμα πᾶσι Σκύθαις. Ερ. ἔωλον μὲν ὦ Περμησσεῦ τόνδ' ἔφεσιν ἀγωνίᾳ, καὶ τὸν ἐδὲν δέον. ὅμως δ' οὖν λέγε. Ηρ. ἐγὼ γὰρ ἄλλως προμηθέως ἀκούσομαι, ἕως ἂν ὁ ἀετὸς καταπτὰς σπλαγχνοσύλωσός σου τὸ ἧπαρ. τόν δὲ τῷ μέσῳ δὴ τούτῳ χρόνῳ καλῶς ἂν εἰη ἔχοι, εἰς ἀκρόασιν κατακλίσασθαι σφισὶ τοῖς δικασταῖς, ὅσος εἶ σὺ παντοῖος ἐν τοῖς λόγοις. Περ. σκέπτεις οὖν ὦ Ἑρμῆ λέγε. Ερ. ὅπως μου μὴ δεινότατα κατηγορήσῃς, μηδὲ καθυφῇς τι τῆς δίκης τῆς πατρός. σὺ δ' ὦ Ηφαιστε, δικασὶν ποιοῦμαι ἔγωγε. Ηφαι. μὰ Δί', ἀλλὰ κατηγορεῖν αὐτὸν δικασῶ ἴδιόν με ἔχοντα. ὃς τὸ πῦρ ὑφελόμενος, ψυχαῖς μοι τοῖς κάμνουσιν ἀπολέλοιπας. Περ. ἐκεῖνο δὲ διελόμενοι τὴν κατηγορίαν, σὺ μὲν περὶ τῆς κλοπῆς ἤδη συμφέρει. ὁ Ἑρμῆς δὲ καὶ τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ τὴν χρεανομίαν ἀπεργάσεται, ἄμφω δὲ τεχνῖται, καὶ ἐπαΐειν δεινοὶ ἔοικασιν εἶναι. Ηφαι. ὁ Ἑρμῆς γὰρ ἐμοῦ ἐμοῦ. ἐγὼ γὰρ οὐ πρὸς λόγοις τοῖς δικανικοῖς εἰμι, ἀλλ' ἀμφὶ τὴν κάμινον ἔχω πολλά. ὁ δὲ, ῥᾴστου ὄντος, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ

portas, affigendum iudicauit, vt miserrimum Scythis omnibus fiam spectaculum. *Merc.* Inanem, & inutilem tentas à Iouis sententia prouocationem. Verùm tamen dicito. Nam alioqui mihi tantisper est expectandum, dum aquila deuolet, quæ tui hepatis curam gerat. Itaque otio quod interea suppetet, rectè abutemur ad declamationem tuam audiendam, eámque captiosam, cùm sis in dicẽdo versutissimus. *Pro.* Tu igitur Mercuri prior dicito, & vide vt mihi quàm grauissima crimina obijcias, nec ius tui patris prodas. Te verò Vulcane iudicem constituo. *Vulc.* Non per Iouem, sed pro iudice me accusatorem habebis, tu qui surrepto igni gelidam officinam reliquisti. *Prom.* Diuisa igitur actione, tu quidem de furto orationem connecte: Mercurius verò me hominum formationis, & carnium distributionis reum aget: videmini enim ambo periti artifices, & dicendi facultate præditi. *Vulc.* Mercurius meo nomine verba faciet. Ego enim ad iudiciales dissertationes non sum comparatus: sed de rebus quæ ad focum pertinẽt multa quidem dicere possim: at ille est disertus orator, qui

παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ.
Προμ. ἐγὼ μὲ ἴσως ποτὲ ὠμίλω
περὶ τῆς κλοπῆς τῷ Ἑρμῇ
ἐθελῆσαι αὖ εἰπεῖν, ἢ δὲ ὀνει-
δίειν μοι τὸ τοιοῦτο ὁμοτέχνῳ
ὄντι. πλὴν ἀλλ' εἰ καὶ τοιοῦτον,
ὦ Μαίας παῖ, ὑφίσασαι, καιρὸς
ἂν ἦν φράσειν τὴν κατηγορίαν.
Ερ. πάνυ γοῦν ὦ Προμηθεῦ
μαχῶν δεῖ λόγων, ἢ ἱκανῆς
τινος παρασκευῆς, ὅτι τὰ σοὶ
πεπραγμένα. οὐχὶ γὰρ ἀπόχρη
μόνα τὰ κεφάλαια εἰπεῖν τῶν
ἀδικημάτων. ὅτι σὺ σπαράττειν
σοι μεριάσας τὰ κρέα, σαυτῷ
μὲ τὰ κάλλιστα ἐφύλαξας, ἀπα-
τήσας δὲ τὸν βασιλέα, καὶ
τὸν ἄνθρωπον ἀπέπλασας,
ἀλλὰ δόλον. καὶ τὸ πῦρ κλέψας
παρ' ἡμῶν, ἐκόμισας παρ' αὐ-
τούς. καὶ μοι δοκεῖς ὦ βέλτιστε,
μὴ σωιδέναι ὅτι τοῖς τηλικού-
τοις, πάνυ φιλανθρώπου τοῦ
Διὸς πεπειραμένος. εἰ μὲ οὖν
ἔξαρνος εἶ μὴ εἰργάδθαι αὐτὰ,
δεήσει καὶ διελέγχειν, καὶ ῥᾴ-
δίαν τινὰ μακρὰν ἀποτείνειν. ἢ
πειρᾶδθαι ὡς ἔνι μάλιστα ἐμφα-
νίζειν τὴν ἀλήδειαν. εἰ δὲ φὴς
τοιαύτῃ πεποιῆδαι τὴν νο-
μὴν τῶν κρεῶν, καὶ τὰ σφῶν τοὺς
ἀνθρώπους κακουργῆσαι, ἢ τὸ
ῥητόν μοι, καὶ μακρότερος ὢν ἂν εἴποιμι. λῆρος γὰρ ἄλλως τὸ παῦ-

hæc non perfunctoriè curauit. *Prom.* Nunquam putassem Mercurium voluisse de furto dicere, idque mihi exprobraturum fuisse eum qui eandem artem exerceat. Sed quoniam, ô Maiæ fili, huiusmodi actionem aggrederis, iam tempestiuum est accusationẽ expedire. *Merc.* Longa profectò opus est oratione, multóque apparatu Promethee, si tua facinora velim insectari. Neque enim sola criminum capita recensere satis est. Nimirum quòd commisso tibi distribuendarum carnium officio, portionem optimam tibi seruaris, regique imposueris: quódque homines, quibus nihil opus erat, efformaris. Denique quòd subductum nobis ignem ad illos tuleris: qua in re, vir optime, Iouis benignitatem expertus, non tamen eam intellexisse videris. At verò si hæc te admisisse flagitia inficiaberis, longa oratione confutandus eris: mihíque danda opera vt veritatem patefaciam. Sed si concesseris te carnes distribuisse, homines recẽs effinxisse, abundè tua crimina commemorauì: nec pluribus est opus, alioqui hoc esset

πῦς κεκλοφέναι, ἱκανῶς κατηγό-

nugari. *Prom.* An nugæ sint quæ dixisti, posthac videbimus. Nunc verò quoniam absoluta est tibi, vt ais, aduersum me accusatio, ego pro virili crimina diluere conabor. Primò quidem audi quæ dicam de carnibus: quanquam per cœlum, hæc de Ioue nunc dicere me pudet, cum adeò rixosum ac querulum esse, vt quoniam minutulum os in sua portione inuenit, me tanto nunc tempore pro Deo habitum palo affigendum huc miſit, immemor ſanè auxilij à me accepti, nec perpendens cuius ſit momenti caput huius indignationis. Nemo enim non videt puerilem eſſe hanc excandeſcentiam & indignationem, quia maiorem partem non accepit. Verùm huiuſmodi conuiualiũ fraudium, vt puto, meminiſſe non eſt æquum: quin ſiquid inter epulandum, delicti eſt commiſſum, pro ioco ducere, ibique iram in conuiuio relinquere conuenit. Abſit autem vt quiſquam odium in craſtinum recondat, ac veteris iniuriæ recordetur, & pridiani facti meminerit, quod neq; Deum neque regem decet in primis. Quare ſi è conuiuijs dempſeris feſtiuitates iſtas, fraudem, dic-

ἐστι. Προμ. εἰ μὲ καὶ ταῦτα λέγειν ὄντα ἃ εἴρηκας, ὀψόμεθα μᾶλλον ὕστερον. ἐγὼ δ' ἐπὶ σοὶ ἑκατὸν φὴς εἶναι τὰ κατηγορήματα, πειράσομαι ὡς ἂν οἷός τε ὦ, διαλύσασθαι τὰ ἐγκλήματα. καὶ πρῶτον μὲν ἄκουσον τὰ περὶ τῶν κρεῶν. καίτοι νὴ τὸν οὐρανόν, καὶ ταῦτα λέγων αἰσχύνομαι τὸν Δία, εἰ οὕτω μικρολόγος καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, ὡς διὰ μικρὸν ὀστοῦν ἐν τῇ μερίδι εὑρεῖν, ἀσκολοπισθησόμενον πάλαι πάλαι τοῦ Διός, μήτε τῆς ὀμμαχίας μεμνημένου σου, μήτε αὐτὸ τῆς ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὅστις ἐστὶν ἐννοήσαντα. καὶ ὡς μειρακίου τὸ τοιοῦτον ὀργίζεσθαι, καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι τὰς γε ἀπάτας ὦ Ἑρμῆ τὰς τοιαύτας ὀμπετικὰς οὔσας, οὐ χεπίμαι ἀπομνημονεύειν. δὴ εἴ τι καὶ ἡμάρτηται μεταξὺ συνομβρίων, παιδιὰν ἡγεῖσθαι, καὶ αὖθις ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπεῖν τὴν ὀργήν. ἐν ᾧ τὸ αὐτὸν ταμιεύεσθαι τὸ μῖσος, καὶ μηπακαοεῖν, καὶ ἕωλόν τινα μνήμην διαφυλάττειν, ἄπαγε, οὔτε θεοῖς πρέπον, οὔτε ἄλλως βασιλικόν. καὶ γοῦν ἀφέλη τις τῶν συμποσίων τοὺς κομψείας ταύτας, ἀπάτην, καὶ σκώμματα, καὶ

τὸ σιλλαίνειν, καὶ σπογγιὰν, τὸ καταλιπόμψυχον ὄξι μέθη, καὶ κόρεος, καὶ σωπὴ, σκυθρωπὰ καὶ ἀστεῖα πράγματα, καὶ ἥκιστα συμποσίῳ πρέποντα. ὥστε ἐγὼ ἤδη μεμονεύειν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἔτι ὦμὸν τὸν Δία. οὐχ ὅπως καὶ τηλικαῦτα ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειν, καὶ παίδεινα ἡγήσεσθαι πεπονθέναι, εἰ διαμέμων τις κρέα, παιδιά τινα ἔπαιζε, πειρώμενος εἰ διαγνώσεται τὸ βέλτιον ὁ ἀιεύμυος. πόθεν δ' ὦ Ἑρμῆ τὸ χαλεπώτερον, μὴ τὴν ἐλάττω μοῖραν ἀπονενεμῆσθαι τῷ Διΐ, τὴν δ' ὅλην ὀφρεῖδαι. τί οὖν διὰ τοῦτο ἐχθρὸν, τὸ τοῦ λόγου, τὴν γῆ τὸν οὐρανὸν ἀναμεμίχθαι, καὶ δεσμὰ, καὶ σταυροὺς, καὶ Καύκασον ὅλον ἐπινοεῖν, καὶ ἀετοὺς καταπέμπειν, καὶ τὸ ἧπαρ ἐκκόπτειν; ὅρα γὰρ μὴ πολλῶ παῦτα καταγορῇ τ' ἀγανακτῶντος αὐτῷ μικροψυχίαν, καὶ ἀηδίαν τῆς γνώμης, καὶ πρὸς ὀργὴν εὐχέρειαν. ἢ τί αὖ ἐποίησεν οὗτος ὅλον βοῶν ἀπολέσας, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα τοιαῦτα ἐργάζεται; καίτοι πόσω οἱ ἄνθρωποι εὐγνωμονέστερον διάκεινται πρὸς τὰ τοιαῦτα, ὥς τέφρας εἶναι τ' θεῶν; ἀλλ' ὅμως

teria, sales, irrisionem, nihil supereſt præter temulentiã, ſatietatem, ſilentium, moroſas & iniucundas actiones, quæ conuiuio nullatenus conueniunt. Ideóque Iouem facti poſtridie non recordaturum putabam: nec tantum ob rem tantillam ſtomachaturum, ſéque grauiſſimam iniuriam accepiſſe exiſtimaturum, ſi cùm carnes diſtribuerem, ludere voluerim, experiendo num in delectu partium, præſtantiorem dignoſceret. Verùm Mercuri, rem pone grauiorem, me nimirum minorem portionem Ioui non diſtribuiſſe, ſed totum abſtuliſſe. Nunquid ideo, quod aiunt, terræ cœlum permiſcere par erat, & vincula & cruces, totúmq; Caucaſum excogitare, & aquilas quæ iecur tondeant demittere? vide quæſo annon hæc indignantem ipſum, puſilli, ignobilis, & in iram propenſi animi coarguant. Ecquid, bone, integro priuatus feciſſet, quũ ob pauculas carnes hæc agat? atqui homines quanto ſunt in his æquiores, quos ad iram Dijs acriores eſſe conueniebat? Verùm tamen illorum nemo hactenus coquum cruce

εἰκὸς ἦν καὶ τὲ ἐς ὀργὴν ὀξυθυμότερον τὸ ἔστιν ὅστις τῷ μαγείρῳ

φευρᾶ αὖ τιμώσαιτο, εἰ τὰ κρέα
ἔφαγον, καθεὶς τ' δάκτυλον τῷ
ζωμῷ περιελιχμήσαιτο, ἢ ἀπο-
πλοιφῶν ἀποκαύσας τ' κρεῶν
κατεβρόχθισεν, ἀλλὰ συγγνώ-
μην ἀπενέμουσιν αὐτοῖς. εἰ δ' A
καὶ παῦ ὀργισθεῖεν, ἢ καὶ δύλοις
ὑπεπλαγεν, ἢ ἢ κεφ' κόρρης ἐπά-
ταξεν, αἰσχυλοπίθη δ' ὁδεὶς
παρ' αὐτοῖς τ' πλικούτων ἕνε-
κα. καὶ περὶ μὲ τ' κρεῶν, τοσαῦ-
τα. ἀρχεῖ μὴ καμοὶ ἀπολο-
γεῖσθαι, πολὺ δ' ἀσχέω κατηγο-
ρεῖν ἐμαυτοῦ. περὶ δ' τ' πλαστικῆς,
καὶ ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησα,
καιρὸς ἤδη λέγειν. τοῦτο δ' ὦ Ερ-
μῆ δηλῶ ἔχειν τ' κατηγορίαν, C
ἃ οἶδα καὶ ὁ πρότερον αἰτιᾶ-
σά με. πότερα, ὡς ὁδὲ ὅλως
ἔχῃ τοὺς ἀνθρώπους γενέ-
σθαι, ἢ μᾶ ἄμεινον ἰῶ ἀπεμεῖν
αὐτοὺς γλῶ ἄλλως ὄντας ἀπίε-
ναι, ἢ ὡς πεπλάσθαι μὲ ἐχρῆν; D
ἄλλον δέ τινα καὶ μὴ τοῦτον
διαγραπτὸν τὸν τρόπον; ἐγὼ
δ' ὅμως ἀμφοῖν ἐρῶ. καὶ
κερδῶόν γε ὡς ὁδὲν ἔοικε τοῖς θεοῖς
ἀπὸ τούτου βλάβη γεγόνεναι, τ'
ἀνθρώπων ἐς τ' βίον παρεληλύ-
θοντων, πειράσομαι δηλοῦν. ἔστι
δ' ὡς ἢ συμφέροντα καὶ ἀμείνω
ταῦτα αὐτοῖς παρὰ πολὺ, ἢ εἰ
ἔρημοι καὶ ἀπαθεῖς ἀνθρώπων συνε-

mulctauit, quòd carnes elixans, immissum iusculo digitum visus sit circumlambere, aut nonnihil tostarum carnium vellēs deglutiuerit: sed veniam ipsis concedunt. A Quòd si grauiùs fuerint irati, vel pugnis impetunt, vel alapas impingunt, nec vllum inuenias, qui in crucem sublatus fuerit. Et hæc de carnibus, turpis quidem meæ causæ defensio: sed turpior B illius accusatio. Iam verò sequitur tempus dicendi de plastice, & de hominibus à me formatis. Quod cùm geminam contineat accusationem, cuiusnam culpæ Mercuri me primò reum agas, C non satis compertum habeo. Vtrum, quòd nequaquam homines fieri oportebat, sed satius erat eos terræ rudis instar non moueri? an verò quòd eos efformari quidē oportuerit, sed aliam D ab ea quam induxi inducendam fuisse formam judicarit? Equidem de vtroque hoc capite verba faciam. Ac primùm quidem, Deos nihil detrimenti accepisse hinc, quòd homines in vitam adE ducti sint, demonstrare conabor. Deinde etiam, longè magis in vtilitatem & commodum ipsis id vertere, quā si deserta, & hominibus de-

βαινε πλὴ γλίσχ μένειν. ἰσὶ τοίνυν πάλαι, ῥᾴδιον γὰρ οὕτω δῆλον ἂν γένοιτο εἴ τι ἠδίκησα ἐγὼ μεταχοσμήσας, καὶ νεωτέρισας τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὸ θεῖον μόνον καὶ τὸ ἐπουράνιον γένος. ἦν γὰρ ἄγαλμά τι χρῆμα καὶ ἄμορφον, ὕλαις ἄπασα, καὶ ταύταις ἀημέρεις λάσιος. ἔτι δὲ βωμοὶ θεῶν, ἢ νεὼς, πόθεν δὲ ἄγαλμα, ἢ ξόανον, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτο, οἷα πολλὰ νυνὶ ἅπαντα χόδε φαίνεται μὴ πάσης ἐπιμελείας τιμώμενα; ἐγὼ δὲ, ἀεὶ γάρ τι περιβουλεύω εἰς τὸ κοινὸν, καὶ σκοπῶ ὅπως αὐξηθήσεται μὲν τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδώσει δὲ καὶ τἆλλα πάντα ἐς κόσμον, καὶ κάλλος, ἐπενόησα ὡς ἄμεινον εἴη ὀλίγον ὅσον τῆς πηλοῦ λαβόντα, ζῷα πινὰ συνίστασθαι, καὶ ἀναπλάσαι, ταῖς μορφαῖς μὲ ἡμῖν ἀπὸ τοῖς περισσοικότα. καὶ τὸ ἐνδεῖν τῷ θείῳ, μὴ ὄντος τοῦ ἐναντίου ἀπῷ. καὶ περὶ ὃ ἔμελλεν ἡ ἀξέτασις γενομένη, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνειν αὐτό. θνητὸν μὲν τοι αὐτὸ εἶναι, εὐμηχανώτατον δ' ἄλλως, καὶ συνετώτατον, καὶ τοῦ βελτίονος ἐπιθυμοῦν. καὶ δὴ κατὰ τὸν ποιητικὸν λόγον, γαῖαν ὕδει φύρας, καὶ διαμαλάξας, ἀνέπλασα

stituta terra permansisset. Erat igitur olim (Sic enim faciliùs palàm fiet, numquid ego deliquerim in hac formæ humanæ renouatione) solum diuinum, & cœleste genus numinum. Terra verò inculta & informis, tota syluis isque squalidis hirta horrescebat: Deorum nullæ erant aræ, aut templa. Vnde autem statua aut simulachrum, aut alia id genus, qualia multa vndiquaque omni studio coli constat? Ego verò, cùm semper aliquid in commune bonum consilio prouideam, ac dispiciam quomodo res Deorum augeri possint, aliáque omnia decoris & venustatis incrementum capere. Nihil satius esse animum induxi, quàm si pusillum luti acciperem, & inde animantia componerem & effingerem, quæ forma nobis Dijs essent assimilia. Illud enim naturæ diuinæ deesse putabam, quòd nihil esset ipsi oppositum, ex cuius collatione facta disquisitione, eam beatiorem esse constaret: veluti modò, si numen cum homine conferas qui mortalis est, quanquam ingenio, prudentia, & rerũ optimarũ notitia plurimũ pollet. Quare iuxta poëtæ dictum, Terra cum aqua pinsita & subacta homines

efformaui

τὸν ἀνθρώπους. καὶ τῷ Ἀθηνᾷ παρεκαλέσας συνεπιβαλέσθαι μοι τὸ ἔργου. ταῦτ' οὖν ἃ μεγάλα ἐγὼ τοὺς θεοὺς ἠδίκηκα. καὶ τὸ ζημίωμα ὁρᾷς πλήρες, εἰ ὧν πηλοῦ ζῶα πεποίηκα, καὶ τὸ τότε ἀκίνητον, εἰς κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε τὸ ἀπ' ἐκείνου, κρεῖττον θεοί εἰσιν οἱ θεοί, διότι καὶ ἐπὶ γῆς θνητὰ ζῶα πεφύτευται. ὃ τῷ μὲν οὐ φαίνεται τῷ Διὶ ὁ Ζεὺς ὥσπερ ἐλαττωθὼν τῶν θνητῶν ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων γενέσεως. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο δέδοικε, μὴ καὶ ἐπὶ τοὺ ἀποστάσιν ἐπ' αὐτὸν βουλεύσωσι, καὶ πόλεμον ἄρτι νέγκωσι πρὸς τοὺς θεούς, ὥσπερ οἱ γίγαντες. ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ οὐδὲν ἠδίκηκε πρὸς ἐμοῦ ὁ Ἑρμῆς, καὶ τῶν ἐμῶν ἔργων, δῆλον. ἢ σὺ δεῖξόν τι καὶ ἐν τοῖς μικροῖς τοῦτον, κἀγὼ σωφρονήσω, καὶ δίκαια ἔσομαι πεπονθὼς πρὸς ὑμῶν. ὅτι δ' ἀφέλιμα ταῦτα γέγονε τοῖς θεοῖς, ὅτως αὐ μάθοις, εἰ ἐπιβλέψειας τῷ χωρίῳ οὐκέτι ἀν χειμερίαν καὶ ἀκαλλῆ ἔσαν, ἀλλὰ πόλεσι, καὶ γεωργίαις, καὶ φυτοῖς ἡμέροις διακεκοσμημένῳ, καὶ τῷ θαλάττῃ πλεομένῳ, καὶ ταῖς νήσοις κατοικουμένας, ἁπάντα δ' βωμοὺς, καὶ θυσίας, καὶ νεὼς, καὶ πανηγύρεις. μᾶλλον δ' Διὸς πᾶσι μὲν ἀγνιᾶς, πᾶσιν

efformaui, Mineruam precatus vt opus mecum aggrederetur. Hæc sunt magna illa facinora quibus Deos offendi. At quanta sit mulctæ vides, eo quòd ex luto animantia fabricaui, & quod tum erat immobile ad mobilitatem adduxi: & quemadmodum videtur ab eo tempore, Dij minùs sunt Dij, quoniam mortalia quædam animãtia in terris nata sunt. Sic enim stomachari videtur Iupiter: ac si viliores Dij ex hominum procreatione sint redditi, nisi fortè hoc veretur ne defectionẽ moliantur homines, & vt olim Gigantes, bellum Diis inferant. Patet itaque vos à me, meisque operibus nulla iniuria læsos. Aut tu vel minimum quid profer, & ego has meritò pœnas vobis daturus conticebo. Quod autem hinc Dijs accedat vtilitas, ita comperies, si inspexeris quàm non ampli⁹ squalida ac deformis sit terra, sed vrbibus, agricultura, & mitibus plantis exornata, vt iam mare nauigetur, insulæ incolantur, vndique aræ, victimæ, templa, festiuitates statuantur: adeò vt viæ passim, & hominum conciones Iouis sint omnes

ϑ αὐθρώπων ἀπορεῖ. καὶ γὰρ οἱ
ἐμαυτῷ μόνῳ κτῆμα τοῦτο
περιασάμην, ἐπλεονέκτουν ἂν
τῆς χρήσεως. νῦν δ' εἰς τὸ κοι-
νὸν φέρων, τίθεικα ὑμῖν αὐ- A
τοῖς. μᾶλλον δὲ Διὸς ἐμοὶ καὶ
Ἀπόλλωνος, καὶ σοὶ δέ γε ὦ Ἑρμῆ,
νεὼς ἱδρῦν ἁπάντα χοῦ ὄντι. Προ-
μηθέως δέ, ὑδαμοῦ. ὁρᾷς ὅπως
τιμαυτοῦ μόνα σκοπῶ, τὰ
κοινὰ δὲ καταπροδίδωμι, καὶ B
ἐλαττῶ ποιῶ; πόθεν δέ μοι ὦ Ἑρ-
μῆ καὶ τόδε. ἐνόησον εἴ τι σοι
δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμάρτυρον ἢ κτῆ-
μα, ἢ πόημα, ὃ μηδεὶς ὄψε-
ται, μὴ δὲ ἐπαινέσεται ὁμοίως
ἅπερ καὶ τερπνὸν ἔσεσθαι τῷ C
ἄρχοντι. πρὸς δὲ τί τοῦτ' ἔφην,
ὅτι μὴ γεγραμμένων τῶν ἀνθρώ-
πων, ἀμάρτυρον συμβαίνει τὸ
κάλλος εἶναι τῶν ὅλων. καὶ
πλεῖόν τινα πλουτήσειν ἐμέλ-
λομεν. ἔστι γὰρ ἄλλῃ τινὸς D
θαυμασιοσύμου, ἔστι ἡμῖν αὐ-
τοῖς ὁμοίως τίμιον. οὐδὲ γὰρ ἂν
ἔχοιμεν πρὸς ὃ, τι ἔλαττον πα-
ραδῶμεν αὐτόν. νῦν δ' ἂν συμβῇ
μῖν πλείονα εὐδαιμονεῖσθαι, οὐχ E
ὁρῶντες ἀμοίρους τῶν ἡμετέρων
τινάς. ἔστω γὰρ δὴ καὶ τὸ μέγα
δειχθεὶν ἂν μέγα, εἰ τῷ μι-

plenæ. Nam si mihi soli possessionem hanc cõparassem, plus vtilitatis caperem. iam verò vt communi bono consulerem, vobis ipsis homines composui. Hinc & Ioui, & Apollini, tibi quoque Mercuri sacra delubra vbique videre est: verùm Prometheo, nullibi. Vides vt rei priuatæ commoda specto: remp. verò prodo, & imminuo? Præterea illud expende Mercuri, Num tibi videatur bonum sine teste, siue illud sit possessio, siue opus, quod nemo intueatur, nemo laudet, æquè iucũdum & delectabile futurum possidenti, atque quod testibus abundat? Quod ideo dixi, quia nisi essent homines, vniuersi pulchritudo testibus careret, & diuitias possideremus, quas ipsimet non tanti faceremus, si earum admiratione nemo caperetur. Nequeenim quicquam deterioris extaret sortis cum quo ipsas conferremus: nec intelligeremus quãta beatitudine fruamur, nisi quospiam nostrorum bonorum expertes videremus. Magnum enim hoc pacto, magnum videri possit, si cũ paruo comparetur. At vos cùm mihi pro bene consulto facinore honorem debea-

κρῷ πρεσμετρεῖτε. ὑμεῖς δ', πρὸς ὃ τι τῷ πολιτεύματι τούτῳ δίκαι-

ἀνεσταυρώσατέ με, καὶ τούτῳ μοι τῷ ἐμοιβίῳ ἀπεδώκατε τὸ βουλεύματος. ἀμὰ καὶ κῆρές πως φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, καὶ μοι χαίνουσι, καὶ πολεμῶσι, καὶ ἀδελφαὶ γαμοῦσι, καὶ παῖδας ἐπιβουλεύουσι. παῖ ἡμῖν γὰ ἐκ πολλῆ τούτων ἀφθονία; ἢ ἐ δόκου διὰ τοῦτο αὐτάρκη ἂν τις τ' ἐφεγνὸν, καὶ τῷ γῇ, ὅτι ἡμᾶς συνεκτήσατο; ἐπὶ καὶ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμᾶς ἔχειν φάσματα ἐπιμελουμένοις αὐτῶν. νῦν δέ γε τοῦτο καὶ ὁ γομενὶς ἀχθέσθω. ἐπὶ τῷ ἔχειν γὰ ἄχλιον, διότι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῶν. καὶ εἰ τούτῳ μελήσειε τοῦτο, καὶ ἐδὲ ἄλλοι, καὶ ἡ φερτὸς ἂν ἀτερπὴς ἔχουσα πᾶσα διατελοῖ. τί γὰ ἂν ἀφαίρουμεν, ἂν ἔχοντες ὦμεν ἀσχόλουμεν; ἀργοῦμεν ἄν, καὶ τὸ νέκταρ ἐπίνομεν, καὶ τ' ἀμβροσίας ἐπφορήμεθα, ἐδὲν ποιοῦντες. ὃ δ' μάλιστά με πτήσει, τοῦτ' ἔστ. οἱ μεμφόμενοι τῷ ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα παῖ γυναῖκας, ὅμως ἔφεστι αὐτῶν, καὶ ἐ διαλείπετε καπτόντες. ἄρτι μὲν, ταῦροι, ἄρτι δ', σάτυροι, καὶ κύκνοι γιγόμενοι, καὶ θεοὺς ἐξ αὐτῶν ποιεῖσθε ἀξιοῦντες.

tis, cruci me affixistis, atque huiusmodi gratiam pro cõmento rependistis. Verum enimuero, flagitiosi sunt, inquis, inter ipsos, qui mœchantur, bella gerunt, sorores connubio sibi jungunt, parentibus insidiatur. Quasi verò apud nos huiusmodi scelerum multitudò non vigeat? Num idcirco vllus cœlum & terram culparit, quòd ex ijs prognati sumus? Quin & hoc fortè dixeris, necessum esse vt eorum cura nobis faceſſat negotium. Ideo igitur grauetur pastor qui gregem habeat, quòd eius curam gerere sibi necesse sit. Cui si sit hoc operosum, est etiam jucundum, & hæc non insuauis solicitudo quãdam habet exercitationem. Nam quid faceremus, si nihil esset cui prouideremus? Desideremus tantùm, & nectar biberemus, & ambrosia saturaremur in otio degentes. Sed quod me maximè torquet, hoc est, quòd qui conquerimini hõmines à me fuisse formatos, in mulieres in primis inuehi soletis, quas tamen impendio amatis: nec definitis descendere modò taurorum, modò satyrorum, modò cycnorum specie assumpta, & ex ipsis Deas facere dignamini. Verùm o-

ἀλλ' ἐχρῆν ἴσως φήσεις ἀπαπλάττειν τὸν ἄνθρωπον, ἄλλον δέ τινα τρόπον, ἀλλὰ μὴ ἡμῖν ἐοικότας. καὶ τί ἄλλο παράδειγμα τούτου ἄμεινον θεσπισάμην, ὃ πιστὸν καλὸν ἀπεφήνω, ἢ ἀσώματον καὶ ἀνεῴδες ἄδει, καὶ ἄχρειον ἀπεργάζεται τὸ ζῷον; καὶ πῶς ἂν ἢ θεοῖς ἔδυσαν, ἢ ταῖς ἄλλαις ὑμῖν τιμαῖς ἀπήνειμαν, εἰ μὴ τοιοῦτοι ἦμεν; ἀλλὰ τοιοῦτοι ἦμεν; ἀλλ' ὑμεῖς ὅταν μὲν ὑμῖν ταῖς ἑκατόμβαις θεσπίζωσιν, εἰς Ὠκεανὸν ἐλθεῖτε καὶ ἐπὶ τοὺς Ὠκεανοὺς ἐλθεῖν δεῖ μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. τὸ δὲ τῶν τιμῶν ὑμῖν καὶ τῶν θυσιῶν ἄπιστον, ἀνέσαμεν. περὶ μὲν οὖν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα ἱκανά. ἤδη δέ εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸ πῦρ μέτειμι, καὶ τῷ ἐπονείδιστον ταύτῳ κλοπίῳ. καὶ θεῶν σύνεστι τοῦτο μοι ἀπόκριναι, μηδὲν ὀκνήσας. ἔσθ' ὅτι ἡμεῖς τὸ πυρὸς ἀπολωλεκέναμεν, ἐξ οὗ καὶ παρ' ἀνθρώποις ὄφις; εἰπὲ δὴ εἰπὲ. αὐτὴ γὰρ οἶμαι φύσις τοῦτο τὸ κτῆμα τοσοῦτον, ὅσον τε ἕλαττον γίγνεται, εἰ καί τις ἄλλος ἀπὸ μεταλάβοι. ἡ γὰρ ἀποσβεννυται ἀναπεμφθέν τινος. φθόνος δὲ αὐτόχρις τὸ τοιοῦτο, ἀφ' ὧν μηδὲν ὑμᾶς ἠδίκηται, τούτων κωλύειν μεταδιδόναι τοῖς ἀ-

portebat, fortè dices, alio modo quàm ad noſtri ſimilitudinem homines effingi? Quodnam aliud exemplar iſto melius, quod prorſus eximium noram, mihi propoſuiſſem, niſi intelligentiæ expers, belluinum, & agreſte animal fuiſſet componendũ? & quomodo aut victimas Diis immolaſſent, aut alios honores vobis tribuiſſent, niſi ſic facti fuiſſent? Cæterùm vos, quum hecatombas offerunt, impigrè proficiſcimini, & ſi vel vltra Oceanũ ad inculpatos Æthiopas ſit eundum: & me qui huiuſcemodi honorum, & victimarum vobis ſum author, crucifixiſtis. Et hæc de hominibus commèmoraſſe ſatis eſt. Iam verò ſr videtur, ad igniẽ, probroſũmque hoc furtum tranſeamus. Ac per Deos ad hoc ſine mora mihi reſponde. Num de igne quippiam amiſimus, ex quo eſt apud homines? id minimè dixeris: quando ſic natura comparatum eſt, vt ignis nihilo fiat min. etiam ſi quis cum alio e. unicet: non enim exting. r accenſa re quapiam. Quare manifeſta eſt inuidia, quempiam impedire quominus egentibus vſum earum rerum impertiat, quas citra noxam concedere

ορθρίοις. καίτοι θεούς γε ὄντας, ἀγαθοὺς χρὴ εἶναι, καὶ δωτῆρας ἐάων, καὶ ἔξω φθόνου πάντος ἑστάναι. ἐπεὶ εἰ καὶ τὸ παῦ τοῦτο πυρὶ ὀφελόμενος κατεκόμισα εἰς τὸν ἐμὸν, μηδὲν ὅλως τι ἀπὸ τοῦ καταπονῶν, ἢ μέγα ὑμᾶς ἠδίκουν. ἐπεὶ γὰρ ὑμεῖς δεῖσθε αὐτοῦ, μήτε μεμφόμενοι, μήτε ἐφορῶντες τὸν ἀμβροσίαν, μήτε φωτὸς ἐπιτηδεῖ δόμοισι. οἱ δ' ἀνδρὶ καὶ εἰς τὰ ἄλλα μὲν ἀναγκαίως χρῶν τῷ πυρὶ, μάλιστα δ' εἰς τὰς θυσίας, ὅπως ἔχοιεν κνισᾶν ἀγυιὰς, καὶ τὸ λιβανωτοῦ θυμιᾶν, καὶ τὰ μηρία καίειν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ὁρῶ δ' ὑμᾶς μάλιστα χαίροντας τῷ κνίσῃ, καὶ πάνυ ἡδέως τὴν πάνυ ἀδίκως αἰσθόμενος, ὁπόταν εἰς τ' ὑψηλὸν ἀπίσσα ἡδονται ἑλισσόμενον ἐπὶ κνίσῃ. ἐναντιωτάτη τοίνυν ἡ μέμψις αὕτη γέγονεν αὐτῷ τῇ ὑμετέρᾳ ἐπιθυμίᾳ. θαυμάζω δ' ὅπως οὐ καὶ τὸν ἥλιον κεκωλύκατε καταλάμπειν αὐτούς. καίτοι πῦρ γ' ἐστὸς ὂν πολὺ δεινότερόν τε, καὶ πυρωδέστερον. ἢ κἀκεῖνον αἰτιάσθε, ὡς ἀπαθῆ ἡμῶν τὸ κτῆμα. εἰρηκα. σφὼ δ' ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαιστε, εἴ τι μὴ καλῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ, διευθύνατε, καὶ διελέγχετε. κἀγὼ αὖθις ἀπολογήσομαι.

potestis. Atqui Deos omnes oportet esse bonos, bonorũ largitores, & abomni inuidia alienos: quandoquidem, & si totũ hunc suffuratus in terrã detulissem, adeò vt nihil prorsus reliqui vobis feci-A ssem, non magnam iniuriam intulissem. Neque enim apud vos vllo est in vsu, qui neque frigetis, neque ambrosiam coquitis, nec artificioso lumine indigetis. At B hominibus cùm ad alia ignis vsus est necessarius, tum maximè ad sacrificia, quò possint compita nidore perfundere, thuris suffitus perficere, & pecudum coxas in C aris adolere. Video autem vos fumo maximè gaudere, hócque iucũdissimum epulum existimare, quando cum fumo volutatus nidor ad cœlum peruenit. Quocirca D nostræ cupiditati plurimùm contraria fuerit hæc querimonia. Minor autem vos solem non impediuisse quominus ipsis affulgeret: atqui E hic illius ignis est diuinior, magísque micat: aut eum non reum feciſſe, vt pote qui bona vestra dilapidet. Dixi. Vos Mercuri & Vulcane, si quid non rectè dictum videtur, corrigite, & arguite. tum rursùs pro me respondebo.

Ερ. ὦ ῥᾴδιον, ὦ Προμηθεῦ, πρὸς οὕτω γενναῖον σοφιστὴν ἀμιλλᾶσθαι. Προ. πάλιν ἄλλα ὄψονται, ὅτι μὴ καὶ ὁ Ζεὺς ταῦτα ἐπήκουσέ σου. εὖ γὰρ οἶδα ὡς ἐξ ἁπάντων ἂν ἐκλεξάμενος γύπας αὐτοῖς σοὶ τὰ ἥπατα ἀφανίσοντας. οὕτω δεινῶς αὐτὸν κατηγόρησας, ἀπολογεῖσθαι δοκῶν. ἐκεῖνο δέ γε θαυμάζω, πῶς μάντις ὤν, οὐ προεγίνωσκες οὕτω κολασθησόμενος. Προ. ἀπηξάμην ἤδη. Ερμῆν καὶ ταῦτα μοι, καὶ ὅτι ἀπολυθήσομαι αὖθις οἶδα. καὶ ἤδη τις ἐκ Θηβῶν ἀφίξεται φὸς φίλος ὠκὺς εἰς μακρὰν, κατατοξεύσων ὃν φὴς ὀπτήσασθαί μοι τὸν ἀετόν. Ερ. εἰ γὰρ γένοιτο ὦ Προμηθεῦ ταῦτα, καὶ ἐπίδοιμί σε λελυμένον, καὶ χαίρῃ σοὶ ἡμῖν ἐυτυχοῦμεν. εἰ μὴ τοι καὶ κρεανομοῦντά γε. Προ. θάρρει. καὶ συνευτυχήσομαι ὑμῖν, καὶ ὁ Ζεὺς λύσει με, ὡς αὐτὸ μικρᾶς εὐδαιμονίας. Ερ. τίνος ταύτης; μὴ γὰρ ἀκήκοας ἐπεῖν. Προ. οἶδα ὦ Ερμῆν τὴν Θέτιν; ἀλλ' ἐᾷ λέγειν. φυλάττειν γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον, ὡς μισθὸς εἴη, καὶ λύσα μοι αὐτὴ τῆς κ[illegible]δίκης. Ερ. ἀλλὰ φύλαττε ὦ πιτὺ, εἰ σοὶ ταῦτ' ἄμεινον. ἡμεῖς γὰρ ἀπιωμὲν

Merc. Haud facile eſt Promethee cum tam generoſo oratore certare. Verùm è re tua magnopere fuit, quòd hæc abs te non audiuit Iupiter. Nam vt probè ſcio, ſedecim vultures, tua viſcera depaſturos immiſiſſet: ita grauiter ipſum accuſaſti dū tuam cauſam agere putabas. Sed illud vtique miror, quomodo cùm ſis vates, huiuſmodi pœnas te daturum non prænoueris. *Prom.* Hæc equidem ſciui Mercuri: & ſcio fore vt à vinculis liberer. Et nūc quidam amicus tuus Thebis aduenier breui, ſagittis aquilam oppreſſurus quam in me deuolaturam dicis. *Merc.* Vtinam hæc eueniant Promethee, te liberatum videam nobiſque cōuiuam additum, ſed non diſtribuentem carnes. *Prom.* Bono ſis animo: & vobiſcū epulabor, & me Iupiter liberabit, non exiguæ fœlicitatis gratia. *Merc.* Quænam ſit illa ne pigeat te dicere. *Prom.* Nouiſti Thetim Mercuri? At non eſt dicendum. Præſtat enim celare arcanū: vt mihi pro iudicato ſit merces & liberationis precium. *Merc.* Quandoquidem id ſatius eſt, Titan, recondas licebit. Nos verò, Vulcane, diſcedamus. Iam enim non ὦ Ηφαιστε. καὶ γὰρ οὗτος ἤδη

σλωπόν ὁ ἀετός. νόμιμα οὖν χαρτερῶς, εἰν δὲ μὴ δὴ σοι τὸν Θηβαῖον ὃν φὴς τοξότην ἐπιφανῆναι, ὃς παύσει σε ἁρπαζόμενον ὑπὸ τῆ ὄρνιθος.

longè abest aquila. Tu verò fortiter sustine. Atque vtinam Thebanus illle sagittarius quem dicis, tibi iam exoriretur, vt te ab huius alitis laniatu liberaret.

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. DEORVM DIALOGI.

Dialogi qui sequuntur, tam superorum quàm inferorum Deorum, quasi quandam syluam ac summam continent, omnium ferè fabularum, quæ partim apud Homerum & cæteros Epicos poëtas, partim à Tragicis, Æschylo, Euripide, Sophocle & reliquis tractantur. Sunt autem vti breuiores, ita argutiores quoque, sine vei, sine verba & compositionem spectes. Adeóque germanam illam Attica eloquentiæ festiuitatem & gratiam exprimunt. Videtur autem Lucianus non hoc tantùm agere voluisse, vt Deorum gentilium & Homericorum vanitatem argueret, atque irrideret. Quis enim veterum, saltem mediocriter sapientum atque doctorum vnquam fuit, qui huiusce modi nugis vllam fidem adhiberet, aut numen nostris & humanis affectionibus obnoxium esse crederet? Verùm illud quoque, vt (quod in Prometheo ipse de se dicit,) Heroicam illam Dialogi personam & Tragicam grauitatem, Comico risu temperaret. Et quia in omni genere scriptorum versatum esse oportet eum, qui veram ac solidam eloquentiæ atque doctrinæ laudem assequi cupit, quemadmodum ipse infrà in Lexiphane præcipit, existimo equidem etiam exempli, & exercitationis caussa ad hunc modum in hoc genere illum se exercuisse. Nam vt hic Tragicorum & Homericorum fabulas, ita infrà Comicorum quoque argumenta retractat, & ad Dialogorum festiuitatem reuocat. Interim tamen etiam seria obiter monet ac docet, vt in Cupidine, vbi tacitè illud indicat, quod Cicero pro Calio multis verbis commemorat: Studiosos, puta, & literarum amantes nullis externis ac prauis cupiditatibus alligari ac vinci. Quod item & Theocritus de Musis apertè dicit:

Nam quos aspiciunt illæ (inquit) exhilarantque videndo,
Nulla venenosa lædunt hæ pocula Circes.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ, καὶ Διὸς.

[PROMETHEI ET] Iouis.

Προμ.

Τὸν μεῶν Ζεῦ. δεινὰ γὰρ ἤδη πέπονθα. λύσον σε φὴς, ἂν ἐγὼ βαρυτέρας πέδας ἔχωτα, καὶ τὸν Καύκασον ὅλον ἀντὶ κεφαλῆς ἐπιθέμενον, ἀπὸ ἑκκαίδεκα γυπῶν μὴ μόνον κείρεσθαι τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττεσθαι, αὐτὸν ὧν τοιαῦθ' ἡμῖν ζῶα τοὺς ἀνθρώπους ἔπλασας, καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ τὰς γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲ δὲ ἐμὲ ἐξηπάτησας ἐν τῇ διανομῇ τῶν κρεῶν, ὀψὲ πάνυ ἐπαισθόμενον, καὶ παρεθεὶς, καὶ τὴν ἀμείνω μοιρὼν σαυτῷ φυλάττων, τί χρὴ λέγειν; Προμ. οὐκοῦν ἱκανῶς ἤδη τῶν ἐμῶν ἀπέτισα, τοσοῦτον χρόνον τῷ Καυκάσῳ προσπεπαγμένος, τὸν ἀετὸν τὸν ἐμὸν τὸν ἧπαρ; Ζ. οὐδὲ πολυπραγμόσυνον τοῦτο, ὃν σε δεῖ παθεῖν. Προμ. καὶ μὴν ἐγὼ ἀμείνω σε ἀπαλλάξω, ἐὰν μὲ λύσῃς ὦ Ζεῦ, ἀλλά σοι μέλλω πάνυ ἀναγκαῖον. Ζ. κατασοφίζῃ με ὦ Προμηθεῦ. Προμ. καὶ τί πλέον ἔξω; οὐ γὰρ ἀγνοήσεις αὖθις ἃ δεῖ

Prom.

O Lva me Iupiter: grauia enim iam passus sum. *Iup.* Soluam te, ais quem oportebat grauiores pedicas habẽtem, totúmque Caucasum capiti impositum, à sedecim vulturib⁹ nõ modò iecur tõderi, sed & oculos effodi, eo quòd huiusmodi nobis animalia, nimirum homines effinxisti, ignémque es furatus, & mulieres fabricatus? Nam quòd in distributione carnium, appositis ossibus pinguedine obductis, & seruata tibi optima portione, me decepisti, quid attinet dicere? *Prom.* Nonne sat magnas iam exolui pœnas, tantum tempus Caucaso affixus, aquilam hepate nutriẽs, auium omnium miserrimè perituram. *Iup.* Ne millesima quidem pars est eorum, quæ te pati par est. *Prom.* Atqui non sine mercede me solues Iupiter: sed tibi rem valdè necessariam significabo. *Iup.* Decipis me Promethee. *Prom.* Ecquid plus habebo? Non enim in posterum ignorabis

Καύκασός ὅστις, οὐδ' ἀπορήσεις δεσμῶν οὐδὲ τι τεχνάζων ἀλίσκομαι. Ζ. εἰπὲ θᾶττον ἢ παιδὸς ἀποτίσεις ἀναγκαίην ἡμῖν ὄντα. Προ. ἰὼ ἰὼ ἐμοὶ ὀϊζυρῷ, τί βαδίζεις νῦν, ἄξιόπιστος ἔσομαί σοι καὶ περὶ τῶν λοιπῶν μαντευόμενος; Ζ. πῶς δοῦ; Προ. σταθὰ πλὴν Θέτιν, συνεσόμενος αὐτῇ. Ζ. Β τοῦτο μέν ἔγνως. τί δ' οὖν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δόκεις γάρ τι ἀληθὲς ἐρεῖν. Προ. μηδὲν ὦ Ζεῦ κοινωνήσῃς τῇ Νηρηίδι· ἰὼ γὰρ αὐτὴ κυοφορήσῃ σὸν σῷ, τὸ τεχθὲν ἴσα ἐρασθεῖσά σε, σῖα καὶ σὺ ἔδεσας τὸν Κρόνον. Ζ. τοῦτο φὴς ἐπιστεῖλαί με τῆς ἀρχῆς; Προ. μὴ γένοιτο ὦ Ζεῦ. πάλιν τοιοῦτό τι μάξις αὐτῆς ἀπειλεῖ. Ζ. χαιρέτω τοίνυν ὦ Θέτις. C σὺ δ', ὁ Ἡφαιστε ἐπὶ τούτοις λῦσατε.

vbi sit Caucasus, nec tibi deerunt vincula, si dolo vtens deprehendar. *Iup.* Die priùs, quamnam mercedem nobis necessariam persoluas. *Prom.* Si dixero quò nunc eas, num fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? *Iup.* Quidni? *Prom.* Ad Thetim, cum ipsa rem habiturus. *Iup.* Hoc vtique nosti. Quid præterea? videris enim veri quiddam dicturus. *Prom.* Noli Iupiter cum hac Nereide rem habere: si enim ex te prægnans fuerit, fœtus illius eodem te, quo tu Saturnũ, excipiet modo. *Iup.* Mé-ne regno ais eiectum iri. *Prom.* Absit Iupiter. verùm tamen tale quid tibi minatur ipsius concubitus. *Iup.* Valeat igitur Thetis. Te verò Vulcanus ob hæc soluat.

ΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΙ Διός.

CVPIDINIS, ET Iovis.

E

ΕΡΩΣ.

Cvp.

Ἀλλ' εἰ καί τι ἥμαρτον ὦ Ζεῦ, σύγγνωθί μοι. παιδίον γάρ εἰμι, κἔτι ἄφρων. Ζ. σὺ παιδίον ὦ Ἔρως, ὃς ἀρχαιότερος εἶ πολὺ τοῦ Ἰαπετοῦ; διότι μὲν παίζων,

AT siquid etiam peccaui Iupiter, ignosce mihi; puerulus enim sum, & adhuc imprudens. *Iup.* Tú-ne puer Cupido, qui es Iapeto longè antiquior? An quia

μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, διὰ ταῦτα
καὶ βρέφος ἀξιοῖς νομίζεσθαι, γέ-
ρων καὶ παππᾶρχος ὤν; Ep. τί
δέ σε ἠδίκησα ὁ γέρων ὡς φὴς ἐ-
γὼ, διότι με καὶ πεδῆσαι διανοῇ;
Z. σκόπει ὦ κατάρατε εἰ μικρὰ, ὅς ἐμοὶ μὲ οὕτως ὑπερυφῇς, ὥστε μηδὲν δοκεῖν ὁ μὴ
πεποίηκάς με, σάτυρον, ταῦρον,
χρυσὸν, κύκνον, ἀετόν. ἐμοῦ
δὲ ὅλως ἀδεμίαν πώποτε ἐρασθῆ-
ναι πεποίηκας. ἀδὲ σωφρονᾷ πάλαι
γυναικὶ διὰ σὲ μεμφομένη. ἀλ-
λά με δεῖ μαγγανεύειν ἐπ' αὐ-
ταῖς, καὶ κρύπτειν ἐμαυτόν. αἰαῖ δὴ,
ἢ μὲ ταῦρον, ἢ κύκνον φιλοῦσιν.
ἐμὲ δὲ ἂν ἴδωσι, τεθνᾶσιν ὑφ' ὑπὸ
δέους. Ep. εἰκότως. ὦ γὰρ φέ-
ρουσιν ὦ Ζεῦ θνηταὶ ὄσσε τὸν
θεόσυλον. Z. πῶς οὖν τὸν
Ἀπόλλω ὁ Βράγχος, καὶ ὁ Ὑά-
κινθος φιλοῦσιν; Ep. ἀλλ' ἡ
δάφνη κἀκεῖνον ἔφευγε, καίτοι
κομήτην καὶ ἀγένειον ὄντα. εἰ
δ' ἐθέλεις ἐπέραστος εἶναι, μὴ
ἐπίσεισε τὴν αἰγίδα, μηδὲ τὸ κεφα-
λὸν φέρε, ἀλλ' ὡς ἥδιστον ποίει σε-
αυτὸν, ἐκατέρωθε καταειμένος
βοστρύχους, τῇ μίτρᾳ τούτους ἀ-
ειλημμένος, πορφυρίδα ἔχε,
χρυσίδας, ὑπ' αὐλῷ
καὶ τυμπάνοις ἴαμβον βαῖνε, καὶ
ὄψει σε πλείους ἀκολουθοῦσαι

nec barbam nec canos pro-
duxisti, ideo etiam infans
putari cupis, senex & versu-
tus adeò cùm sis? *Cup.* Sed
qua iniuria affeci te, ego se-
nex ille, vt tu ais, cur me
vincire quoque cogites? *Iup.*
Considera, sceleste, an par-
ua, qui me ita ludibrio ha-
bes, vt nihil sit quod me non
effeceris, veluti Satyrum, tau-
rum, aurum, cycnum, aqui-
lam. At quæ me amaret, nul-
lam planè feciſti, nec me v-
xori propter te gratiorem
fuisse intellexi. Sed me præ-
stigijs erga illas vti, ac me
ipsum occultare oportet. Il-
læ verò vel taurum vel cy-
cnum osculãtur: me verò si
aspiciant, præ formidine
moriuntur. *Cup.* Meritò.
Neque enim Iupiter, cùm
sint mortales, tuum aspectũ
ferunt. *Iup.* Quomodo
igitur Apollinem Branchus
ille, & Hyacinthus amant?
Cup. At Daphne etiam fu-
giebat illum quanvis coma-
tum & imberbem. Quòd si
amabilis esse velis, ægidem
ne concutias, neque fulmen
geras, sed te quàm suauissi-
mum effice, vtrinque demis-
so capillo, eóque mitra re-
vincto: vestem purpuream
sume, crepidas auratas subli-
ga, ad tibiam & ad tympana,
composito gressu incede, &
plures te sequentes videbis,

σοι τῶν Διονύσου Μαινάδων. Ζ. ἄπαγε. οὐ γὰρ ἂν δεξαίμην ἐπίφθονος εἶναι τοιούτοις γαμοῦντος. Ερ. ἀκούω ὦ Ζεῦ, μηδὲ ἐρᾶν θέλε, ῥᾴδιον γὰρ τοῦτό γε. Ζ. εἶκε, μὴ ἐρᾷν μέ, ἀπεργμονίστερον δ' αὖτε ἐπιτυγχάνειν. ἐπὶ τούτοις οὖν τοῖς ἀφίημί σε.

quàm Bacchum Mænades. *Iup.* Apage. nolim amabilis esse hoc pacto compositus. *Cup.* Ergo amare noli Iupiter. Hoc enim est facile. *Iup.* Quin amare quidem volo, minore autem negotio illo potiri. Atque ob hæc nunc dimitto te.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

IOVIS ET MERCVRII.

Ζεύς, Ἑρμῆς.

Iup. Merc.

Τὴν τοῦ Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ναὶ τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. ἀπ' ἔστιν ἐκείνη ἔτι, ἢ δάμαλις. Ερ. τερατῶδες τοῦτο. τῷ τρόπῳ δ' ἐπλλάγη; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα, μετέβαλεν αὐτήν. ἀντὶ γὰρ καινόν ἄλλο τι δεινὸν ἐπεμηχανήσατο τῷ κακοδαίμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοὔνομα ἐπέστησεν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ερ. τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. κατάπεμψον ἐς τὴν Νεμέαν, ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ, ἐκεῖνον μὲν ἀπόκτεινον. τὴν δὲ Ἰὼ διὰ τοῦ πελάγους ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγών, ἴσην ποίησον. καὶ

Pulchram illam Inachi puellam nosti Mercuri? *Merc.* Etiam, Io dicis. *Iup.* Illa non amplius puella est, sed iuuenca. *Merc.* Monstrosum hoc. Sed quomodo mutata est? *Iup.* Zelotypia mota Iuno, mutauit ipsam. Quinetiam nouum aliud malum infœlici illi excogitauit: bubulcum quendam multioculum Argum nomine, custodem addidit, qui iuuencam insomnis pascit. *Merc.* Quid igitur facto opus est? *Iup.* Deuolans in Nemeam syluam (illic alicubi Argus pascit) illum quidem interficito: ipsam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Isim facito. Cæterùm Dea illis

τολοιπὸν ἔξω θεὸς τοῖς ἐκεῖ. καὶ τὸν Νεῖλον ἀναχέτω, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπεμπέτω, καὶ σωζέτω τοὺς πλέοντας.

esto. Nilúmque attollat, & ventos immittat, & nauigantes seruet.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ. — IOVIS ET GANYMEDIS.

Ζεύς. — IVP.

Ἄγε ὦ Γανύμηδες, ἥκομεν γὰρ ἔνθα ἐχρῆν, φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῇς ἐκεῖνο ῥάμφος ἀγκύλον με ἔχοντα, καὶ ὄνυχας ὀξεῖς, καὶ πτερά, οἷος ἐφαινόμην σοι πτηνὸς εἶναι δοκῶν. Γα. ἄνθρωπε, καὶ αὐτὸς ἄρτι ἦσθα, καὶ καταπτάμενος ἥρπασάς με ἀπὸ μέσου τοῦ ποιμνίου; πῶς οὖν τὰ μὲν πτερὰ ἐκεῖνά σου ἀπερρύηκε, σὺ δ' ἄλλος ἤδη ἀναπέφηνας; Ζ. ὦ οὗτε ἄνθρωπος, ὃν ὁρᾷς ὦ μειράκιον, οὔτε αὐτός. ὁ τῶν πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν αὐτός εἰμι, θεὸς τὸ κεφαλὴν ἀλλάξας ἐμαυτόν. Γα. Τί φῄς; σὺ γὰρ ὁ Πὰν ἐκεῖνος; εἶτα πῶς σύριγγα οὐκ ἔχεις, οὐδὲ κέρατα, οὐδὲ λάσιος εἶ τὰ σκέλη; Ζ. μόνον γὰρ ἐκεῖνον ἡγῇ θεόν; Γα. ναί. καὶ θύομέν γε αὐτῷ ἔνορχιν τράγον ἐπὶ τὸ ἀσφάλειον ἄγοντες, ἔνθα

Age Ganymedes (peruenimus enim quò oportebat) osculare me iam, vt videas me roſtrum aduncum non ampliùs habere, neque acutos vngues, neq; alas, qualis apparebã quum volucris esse videbar. *Gan.* Mi homo, annon aquila modò fuisti, ac deuolans à medio ouili me rapuisti? Quo pacto igitur illę quidem alæ effluxerunt, tu verò iam alius appares? *Iup.* Sed neque homo, quem vides, adolescentule, neque aquila, sed omnium rex Deorum ego ipse sum, qui me ipsum ad tempus ita transformaui. *Gan.* Quid ais tu? Pan ille es? At quî fit vt fistulam non habeas, neque cornua, nec sis cruribus hirsutus? *Iup.* Solum-ne illum existimas Deum? *Gan.* Etiam: atque adeò ipsi ductum ad speluncam coleatum hircum im-

molamus, quo loco stat ipse,

ἔσικε. σὺ δ' ἀνδραποδίσης τις εἶναί μοι δοκεῖς. Ζ. εἰπέ μοι, Διὸς δ' οὐκ ἤκουσας ὄνομα, οὐδὲ βροντὴν εἶδες ἐν τῷ Γαργαφῷ τ' ὄντος, καὶ βροντῶντος, καὶ ἀστραπὰς ποιοῦντος; Γα. σὺ ὦ βέλτιστε φὴς εἶναι, ὃς πρόλυσι κατέχας ἡμῶν τὴν πολλὴν χάλαζαν, ὁ οἰκεῖν ὑπὲρ οὐρανὸν λεγόμενος, ὁ ποιῶν τὸν ψόφον, ὧ τὸν κριὸν ὁ πατὴρ ἔδυσεν; εἶτα τί ἀδικήσαντά με ἀνήρπασας ὦ βασιλεῦ τῶν θεῶν; τὰ δὲ πρόβατα ἴσως οἱ λύκοι διηρπάσαντο ἤδη, ἐμοῦ ὀπισθόντος. Ζ. ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν προβάτων ἀθανάτῳ γεγονότι, καὶ ἐνταῦθα συνοικοῦντι μεθ' ἡμῶν; Γα. τί λέγεις; ἢ γὰρ κατάξεις με ἤδη ἐς τὴν Ἰδαίαν τὴν μητέρα; Ζ. οὐδαμῶς. ἐπὶ μισθῷ δέ τινι ἐλθὼν αὐτὴν θεὸν γεγονυῖαν. Γα. ἐκεῖνη δὲ ζητήσει με ὁ πατὴρ, καὶ ἀγανακτήσει μὴ ἐυρίσκων, καὶ πληγὰς ὕστερον λήψομαι, καταλιπὼν τὸ ποίμνιον. Ζ. πῦ γὰρ ἐκεῖνος ὄφεταί σε; Γα. μανθάνω. ποθῶ γὰρ ἤδη αὐτόν. εἰ δ' ἀπάξεις με, ἴσως ἰσχύσαιμι καὶ ἄλλον παρ' αὐτοῦ κριὸν πεισθῆναι λύτρα ὑπὲρ ἐμοῦ, ἡγοῦμαι δὲ τὸν πατέρα μέγαν, ὃς πλεῖστα θεῶν νομίζει. Ζ. ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ὅτι, καὶ ἁπλοϊκός.

Tu verò plagiarius quispiam mihi videris esse. *Iup.* Dic mihi, Iouis nomen non audisti? nec pluentis illius, tonantis & fulgura facientis aram in Gargaro vidisti? *Gan.* Tute, optime, ais esse, qui nuper grandinem copiosè nobis effudisti, qui habitare supra nos diceris, strepitum faciés, cui arietem pater immolauit? Cuius tandem facinoris reum me rapuisti ô rex Deorum? Lupi autem oues fortè iam diripuerunt, desertas illas inuadendo. *Iup.* Tibi-ne immortali facto, ac nobiscum conuersaturo, est adhuc ouium cura? *Gan.* Quid ais? Annon etiam hodie in Idam me deduces? *Iup.* Nequaquam: quoniam frustra aquila pro Deo fuissem factus. *Gan.* Igitur quæret me pater, & stomachabitur non inueniens, & quia ouile reliqui, postea plagas accipiam. *Iup.* Vbinam ille videbit te? *Gan.* Nequaquam, jam enim ipsum desidero. Quòd si me dimittes, polliceor tibi & alium arietem ab ipso immolatum iri, meæ liberationis pretium. Habemus autem trimum, eúmque magnum, qui cæteris in pascua præit. *Iup.* Quàm simplex est & ingenuus hic puer,

καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο, πῶς ὑπ᾽ ἀνθ᾽ Γανύμηδες, ἐκεῖνα μὲ πάντα χαίρειν ἔα, καὶ ὑπιδοῦ αὐτῶν, τὰ πρόβατα, καὶ τὴν Ἴδην. σὺ δ᾽, ἤδη γὰρ ὑπουράνιος εἶ, πολλὰ εὖ ποιήσεις ἐντεῦθεν καὶ τὸν πατέρα καὶ τὴν πατρίδα. καὶ αὐτὶ μὲν τοῦ νέκταρος, ἀμβροσίαν ἔδη, καὶ νέκταρ πίῃ. τοῦτο μόνοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγχέων. τὸ δ᾽ μέγιστον, ἀντὶ ἀνθρώπου, ἀθάνατος γενήσῃ. καὶ ἀστέρα σου φανεῖται ποιήσω καλλιστον. καὶ ὅλως, εὐδαίμων ἔσῃ. Γα. ἐμὲ δὲ πάνυ ἐπιθυμοῦσιν, τίς συμπαίξεται μοι; ἐν γὰρ τῇ Ἴδῃ πολλοὶ ἡλικιῶται ἡμῖν. Ζ. ἔχεις καὶ ταῦτα τὸν συμπαιξόμενον σοι τοῦτον ἔρωτα, καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. θάρρει μόνον, καὶ φαιδρὸς ἴθι, καὶ μηδὲν ὑποπτεύσῃς τῶν κάτω. Γα. τί δ᾽ ὑμῖν χρήσιμος ἂν γενοίμην; ἢ ποιμαίνειν δόξει καὶ ταῦτα; Ζ. οὔκ. ἀλλ᾽ οἰνοχοήσεις, καὶ ὑπὲρ τὸ νέκταρος τεταχθῇ, καὶ ὑπομελήσῃ τῆς συμποσίου. Γα. τοῦτο μὲ ἀ χαλεπόν. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ ἐγχέαι τὸ γάλα, καὶ ἀπαθὲς εἶναι τὸ χρυσίβιον. Ζ. ἰδοὺ πάλιν ἔτος γάλακτος μεμνήσεται, καὶ ἀνθρώπους διακονήσεσθαι οἴεται.

& hoc ipſum adhuc puer. Verùm ô Ganymedes, illa quidem omnia valere fine, & obliuioni trade, nimirum ouile, & Idam. Tu autem, iam enim cœleſtis es, hinc & patri, & patriæ multa benefacies. Præterea pro caſeo & lacte, ambroſiam edes, & nectar bibes: Hoc etiam alijs, ſcilicet nobis ipſe infundens præbebis. Quódque maximum, non amplius homo, ſed immortalis eris: atque faciam vt tuum ſidus appareat pulcherrimũ. Omninò beatus eris. *Gan.* Si verò ludere cupiam, quis mecum colludet? in Ida enim multi eramus coætanei. *Iup.* Habebis & hîc colluſorem tibi Cupidinem hunc, & aſtragalos valdè multos. Confidenti tantùm & læto ſis animo, nihílque inferiorum deſideres. *Gan.* Qua verò in re vobis ero vtilis? Num & hîc oues paſcere oportebit? *Iup.* Minimè, ſed vinum miniſtrabis, & ad nectar deſtinaberis, & conuiuium curabis. *Gan.* Hoc quidem non eſt difficile. Noui enim vt oporteat làc infundere, & paſtorale poculum præbere. *Iup.* Ecce, rurſus iſte lactis meminit, & hominibus miniſtraturum ſe retur: hoc verò cœlum eſt; & nectar,

μὴν ὥσπερ ἔφην τὸ νέκταρ. Γα. ἆρ' ἥδιον ὦ Ζεῦ τοῦτο γάλακτος; Ζ. εἶπε μετ' ὀλίγον. καὶ γευσάμενος, ἐπιθυμήσεις τοῦ γάλακτος. Γα. κοιμώσομαι δ' οὖν καὶ τῆς νυκτὸς; μετὰ τοῦ ἡλικιώτου ἕρωτος; Ζ. ἔκ. ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε ἁρπάσας, ὡς ἅμα καθεύδωμεν. Γα. μόνος γὰρ οὐκ ἂν δύναιο, μὴ καθεύδοντος μετ' ἐμοῦ; Ζ. ναὶ μετά γε τοιούτου, οἷος εἶ σὺ Γανύμηδες ὑπὲρ κάλλος. Γ. τί γάρ σε φέρει τὸν ὕπνον ὑπνοῦν τὸ κάλλος; Ζ. ἔχει τι θελγητηρικὸν, καὶ μαλακόν τι ἄγει αὐτόν. Γα. καὶ μέλλων ὅδε παῖς ἤχθετό μοι συγκαθεύδοντι. καὶ διηγεῖτο ἑωθεν, ὡς ἀφῶλον αὐτὸν ὁ ὕπνος φοιτῴη, καὶ λακτίζων, καὶ τι φθεγγόμενος μεταξὺ ἐπότε καθεύδοιμι. ὥστε πρὸς τὴν μητέρα ἔπεμπε με κοιμησόμενον τὰ πολλά. ὥρα δή σοι εἰ διὰ τοῦτο ὡς φῶς ἁρπάσας με, κατακρύψαι αὖθις ἐς τὴν γῆν, ἃ πράγματα ἔξεις ἀγρυπνῶν. ἀναχλάσω γάρ σε συνεχῶς φοιτῶντος. Ζ. τοῦτ' αὐτὸ μοι τὸ ἥδιον ποιήσεις, εἰ ἀγρυπνήσαμεν σύ. φιλῶ γὰρ διατελέσαι πολλάκις, καὶ περιπτύσσεσθαι. Γα. αὐτὸς αὖ εἰδήσῃς, ἐγὼ δὲ κοιμήσομαι, σὲ καταφιλοῦντος.

quemadmodum dixi, bibimus. *Gan.* Suauiúſne lacte, ô Iupiter? *Iup.* Scies paulò pòſt, & cùm guſtaueris, non ampliùs deſiderabis lac. *Gan.* Porrò vbi dormiam nocte? an cùm coætaneo Cupidine? *Iup.* Minimè: ſed ob hoc te rapui, vt ſimul dormiamus. *Gan.* Solus enim non poſſis, ſed tibi ſuauius erit dormire mecum? *Iup.* Maximè ſanè cum tali, qualis es Ganymedes; tam formoſus. *Gan.* Quidnam te pulchritudo ad ſomnum iuuabit? *Iup.* Habet quoddam incitamẽtum ſuaue, cúmq; molliorem inducit. *Gan.* Atqui pater meus mihi condormienti indignabatur, & mane narrabat vt turbabam ipſius ſomnum me volutando, calcitrando, & quiddam inter dormiendum loquendo. Quapropter me dormiturum ad matrem pleruſque mittebat. Tempus igitur eſt, ſi ad hoc, vt ais, rapuiſti me, vt me denuo in terram deponas, vel moleſtia afficieris vigilando. Turbabo enim te aſſiduò, dum me huc atque illuc reuoluam. *Iup.* Hoc ipſum mihi ſuauiſſimum feceris, ſi tecum vigilauero. Nam te ſubinde oſculabor, & amplectar. *Gan.* Videris ipſe; ego verò te deoſculante dormiam.

Ζ. εἰσόμεθα τότε τί πρακτέον. νῦν δ' ἄπαγε αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ παύσαντα τῆς ἀθανασίας, ἄγε οἰνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας πρότερον ὡς χρὴ ὀρθίειν τὸν σκύφον.

Iup. Videbimus tunc quid agendum. Nunc verò abduc ipsum Mercuri, & epota immortalitate adduc vt nobis ministret, edoctum priùs quemadmodum oporteat A scyphum porrigere.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

IVNONIS, ET Iovis.

ΗΡΑ.

IVNO.

[illegible] Ξ οὗ τὸ μειράκιον τοῦτο ὦ Ζεῦ, τὸ φρύγιον ἀπὸ τῆς Ἴδης ἁρπάσας δεῦρο ἀνήγαγες, ἕλαττόν μοι προσέχεις τὸ γοῦν. Ζ. καὶ τοῦτο γὰρ ὦ Ἥρα ζηλοτυπεῖς, ἤδη ἀφελὶς οὕτω καὶ ἀλυπόστατος; ἐγὼ δ' ὥμιλουν ταῖς γυναιξὶ μόναις καλεπήν σε εἶναι, ὁπόσαι αὖ ὁμιλήσουσιν ἐμοί. Ηρα. οὐδὲ σκεῖνα μὲν εὖ ποιεῖς, οὐδὲ πρέπουσα σεαυτῷ, ὃς ἁπάντων θεῶν δεσπότης ὤν, ἀπολιπὼν ἐμὲ τὴν νόμιμον γαμετὴν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτῃ μοιχεύσων, χρυσίον, ἢ ταῦρος γοῦν μόνος. καλὴν γὰρ σκεῖναι μοί σοι, κἂν ὁπόσαι ῥύσιον. τὸ δὲ Ἰδαῖον τοῦτο παιδίον ἁρπάσας, αὐτίκα ὦ γυναικοτάτε θεῶν. καὶ συνοίκει γοῦν ἐπὶ κεφαλῆς μοι ἐπαχθὲς, οἰνοχοοῦν δὴ τῷ λόγῳ. οὕτως ἀπορεῖς οἰνοχόων; καὶ ἀπο-

EX quo adolescentulum hunc Iupiter, Phrygiũ istum dico, ab Ida raptum huc adduxisti, minùs aduertis mihi animum. *Iup.* Etiam ob hunc Iuno zelotypa jam es, simplicem adeò, & minimè molestum? Ego verò putabam mulieribus solis difficilem te esse, quæcunque conuersantur mecum. *Iun.* Neque illa quidem rectè facis, nec conuenientia tibi ipsi, qui cùm sis Deorum omnium dominus, relicta me legitima coniuge, in terram descendis vt assumpta auri, tauriue forma moecheris. Verùm illæ mulieres in terra manent; Idæo autem hoc puero rapto, in cœlum subuolasti, Deorum generosissime: & nunc ille nobiscũ habitat supra meum caput euectus, vt tibi quemadmodum aiunt pocilletur. Itáne verò carebas pocillatoribus?

aut

φύσησον ἄρα ἅπτε Ηβη, καὶ ὁ Ηφαιστος διακονείσθω; οὐδὲ καὶ τὴν κύλικα δὲ αὖ ἄλλος λάβοις παρ' ἄυτῆς, ἢ φιλήσας πρότερον αὐτὸν, ἁπάντων ὁρώντων. καὶ τὸ φίλημά σοι ἥδιον τῦ νέκταρος. καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ διψῶν, πολλάκις αἰτεῖς πεῖν. ἐπὶ δὲ καὶ ἀπογευσάμενος μόνον, ἔδωκας ἐκείνῳ. καὶ πόντες ἀπολαβὼν τὴν κύλικα, ὅσον ὑπολοιπον ἐν αὐτῇ, πίνεις, ὅθεν καὶ αὐτὸς ἔπιε, καὶ ἔνθα προσήμοσε τὰ χείλη, ἵνα καὶ ἅπτῃ ἁμὰ, καὶ φιλῇς. προσέτι δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἁπάντων πατὴρ, ἀποθέμενος τὴν αἰγίδα, καὶ τὸ κεραυνὸν, ἐκάθησο ἀστραγαλίζων μετ' αὐτῆς, παίγνια παιδὸς καθειμένος. παντὰ δὴ ταῦτα ὁρῶ. ὥστε μὴ οἶσθ' ὅτι λανθάνει. Ζ. καὶ τί δεινὸν ὦ Ηρα, μειράκιον οὕτω καλὸν μεταξὺ πίνοντα καταφιλεῖν, καὶ ἥδεως ἀμφοῖν, καὶ τῷ φιλήματι, καὶ τῷ νέκταρι; ἐμοὶ γοῦν ἐπιβλέψαι αὐτῷ καὶ ἅπαξ φιλῆσαί σε, οὐκ ἐμέμψῃ μοι, πρεπωδέστερον τῷ νέκταρος ὁμολογῶ τὸ φίλημα εἶναι. Ηρα. παιδικὰς ὦν οὗτοι λόγοι. ἐγὼ δὲ μὴ οὕτω μανείην, ὡς τὰ χείλη προσενεγκεῖν τῷ μαλθακῷ

aut deſeſſi adeò ſunt Hebe, & Vulcanus miniſtrando? Tu verò etiam calicem non aliter ab eo accipis, quàm cùm priùs ipſum deoſculatus fueris, omnibus aſpicientibus: ipſóque nectare tibi ſuauius eſt hoc oſculum: atque ob id non ſitiens, ſæpenumero potum petis. Interdum autem vbi ſolùm deguſtaſti, porrigis ipſi: deinde ipſo bibente calicem arripis, & quantum in ipſo reſtat, ebibis, qua parte ipſe bibit, & vbi labia applicuit, vt & bibas ſimul, & oſculeris. Nuper verò rex ille, atq; omnium pater, depoſitis ægide ac fulmine, ſedebas talis cum ipſo ludens, tu qui tantam barbam ſummittis. Itaque ne te putes latere, cum hæc omnia videã. *Iup.* At quid adeò graue hoc, ô Iuno, adoleſcentem adeò pulchrum, inter bibendum deoſculari, & vtroque illo oblectari, oſculo nimirum & nectare? Si igitur permittam ipſi vt te vel ſemel oſculetur, non amplius accuſabis me, quod oſculum illius nectare præſtantius puto. *Iun.* Prædiconum verba hæc ſunt. Ego verò non ita inſaniuerò vt labia mea molliculo iſti Phrygi, támque effœminato

τούτῳ φρυγὶ οὕτως ἐκτεθη-

λυμβύῳ. Ζ. μή μου λοιδορῆ ὦ γύναι αὐτάτη τοῖς παιδικοῖς. οὗτοσὶ γὰρ ὁ θηλυδρίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακὸς, ἡδίων, καὶ ποθεινότερος, οὐ βούλομαι ἦ A ὠπῖν, μή σε παροξύνω ὑπὲρ τὸν μέτρον. Ηρα. εἶδε καὶ γαμήσεως αὐτὸν ἐμοῦ ἕνεκα. μέμνησο γοῦν οἷά μοι διὰ τὸν οἰνοχόον τοῦτον ἐμπαροινεῖς. Ζεύς. οὐκ. Β ἀλλὰ τὸν Ηφαιστον ἔδει τὸν σὸν υἱὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ἀπὸ τῆς καμίνου ἥκοντα, ἔτι τῶν ἀσυδήτων ἀπαλεῶν, ἄρτι τὸν πυρώχαν ἀποθέμενον, καὶ C ἀπ' ἐκείνων αὐτῶν τῶν δακτύλων λαμβάνειν ἡμᾶς τὸν κύλικα, καὶ ὑπαπαταμύσσ, φιλῆσαι μεταξύ, ὃν οὐδ' αὐ ἡ μήτηρ σὺν ἡδεῖ φιλήσεως, ὑπὸ D τῆς ἀσβόλης καπνιαλωμένον τὸ πρόσωπον; ἡδέως ταῦτα. οὐ γὰρ καὶ παρὰ πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμφέρεται τῷ συμποσίῳ τῶν Θεῶν. ὁ Γανυμήδης ἦ, καταπεπτωκὼς αὖθις ἐς τὸν Ἴδαν. καθαρὸς γὰρ, καὶ ῥοδοδάκτυλος, καὶ ὑπεραφίησιν ὀρέγει τὸ ἔκπωμα. καὶ ὅ, τι λυπεῖ μάλιστα, καὶ φιλεῖ ἥδιον τὸν νέκταρος. Ηρα. νυῶ καὶ χωλὸς ὦ Ζεῦ ὁ Ηφαιστος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ αὐάξιοι τῆς σῆς κύλικος, καὶ ἀσβόλης μεστός ἐστι, καὶ ναυτικῆς ὁρῶν αὐτὸν, ἀηδέστου

applicem. *Iup.* Ne contucieris tu generosissima, meos amores masculos: nam mulierosus, & barbarus, & molliculus iste, suauior & desiderabilior, nolo autem dicere amplius, ne te magis irritem. *Iun.* Vtinam & illum in vxorem duxisses mei gratia. Memineris igitur quibus propter illum pocillatorem probris me afficis. *Iup.* Imò verò Vulcanum istum filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc fauillis, depositò paulò ante forcipe: & nos calicem ab illis ipsis digitis accipere, attractúmque ipsum interim osculari, quē neque mater tu libenter osculeris, facie ob fuliginem denigrata? Suauia hæc sunt: adeóque multum etiam pocillator iste cohoneſtat Deorum conuiuium. Ganymedes autem hic iterū in Idam est ablegandus, quippe purus ac candidus est, roscísque digitis, ac scitè poculum porrigit; quódque te magis mœrore afficit, ipso nectare iucundiùs osculatur. *Iun.* Nunc Iupiter, & claudus est Vulcanus; eiúsque digiti tuo calice indigni, est etiam fuligine plenus, quúmque vides ipsum, nauseas, ex quo

καλὸν κομήτην τοῦτον ἡ Ἰδη ἐξέθρεψε, πάλαι δ' οὐχ ὁρᾷς ταῦτα. οὐδ' οἱ ἀστέρες, οὐδ' ἡ κάμινος ἀπέκρυπτόν σε μὴ οὐχὶ πίνειν παρ' ἄμφω. Ζεύς. λυπῇ σε, ὦ Ἥρα σεαυτήν. οὐδὲν ἄλλο. κἀμοὶ ὀπτεύεις τὸν ἔρωτα ζηλοτυπῶν. εἰ δὲ ἄχθῃ παρὰ παιδὸς ὠφελίᾳ δεχομένῃ τὸ ἔκπωμα, σοὶ μὲν ὁ υἱὸς οἰνοχοείτω. σὺ δ' ὦ Γανύμηδες, ἐμοὶ μόνῳ παράδου τὴν κύλικα. καὶ ἢν ἐθέλῃ, δὶς φίλει με, καὶ ὅταν πλήρη ὀρέγοις, καὶ αὖθις ὀπίσω παρ' ἐμὲ ἀπολαμβάνοις. τί τοῦτο δακρύεις; μὴ δέδιθι. εἰμήξεται γὰρ ὅτῳ τις σε λυπεῖν ἐθέλῃ.

formosum istum & comatũ Ida educauit. Olim autem ista non videbas: neque fauillæ, neque fornax te absterrebant, quominus illo porrigente biberes. *Iup.* Ægritudine te ipsam Iuno afficis: & mihi tua zelotypia vehementiùs amorem auges. Quòd si graueris à formoso puero poculum accipere, tuus filius tibi potum ministret. Tu verò Ganymedes mihi soli calicem trade, & me cum quolibet bis osculare, tum quando plenum porrigis, tum quando rursus à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Pœnas enim dabit quicunque tibi molestus esse voluerit.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ. IVNONIS ET IOVIS.

ΗΡΑ. IVNO.

Τὸν Ἰξίονα τοῦτον ὁρᾷς ὦ Ζεῦ; ποῖόν τινα τὸν τρόπον ἡγῇ; Ζεύς. ἀνδρωπον εἶναι χρηστὸν ὦ Ἥρα, καὶ συμποτικόν. οὐ γὰρ ἂν συνῆν ἡμῖν, ἀνάξιος τῆς συμποσίου ὤν. Ἥρα. ἀλλὰ μὴν ἀνάξιός ἐστιν, ὕβρεως γε ὤν, ὥστε μηδὲν σωφρονεῖν. Ζεύς. τί δὲ ὕβρεως; καὶ γὰρ οἶμαι καὶ εἰς

Ixionem hunc vides Iupiter? quibusnam moribus affectum putas? *Iup.* Hominem esse benignum Iuno, & hilarem conuiuam. Non enim conuersaretur nobiscum, si indignus conuiua esset. *Iun.* At indignus est, cùm sit contumeliosus. Itaque ne amplius conuersetur nobiscum. *Iup.* Sed quid enim, vt puto, me id scire

δέναι. Ηρα. τί δ' ἄλλο; καὶ γὰρ αἰσχύνομαι εἰπεῖν αὐτὸ. τοιοῦτόν ἐστιν ὃ ἐτόλμησε. Ζεύς. καὶ μὴν διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον εἰπὲ αὖ, ὅσον καὶ αἰσχεῖς ἐπιχείρησε. μῶν οὖν ἐπείρα τινά; συνίημι γὰρ ὁποῖόν τι τὸ αἰσχρὸν, ὅπερ αὖ ὀκνήσειας εἰπεῖν. Ηρα. αὐτῷ ἐμοὶ, οὐκ ἄλλῳ τινὰ ὦ Ζεῦ πολλὰ ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἠγνόουν τὸ πρᾶγμα, διότι ἀτενὲς ἀφεώρα ἐς ἐμέ. ὁ δ', οὐ ἔστενε, καὶ ὑπεδάκρυε. καὶ εἴ ποτε πίοιμι παρὰ δεῖπνῳ τῷ Γανυμήδει τὸ ἔκπωμα, ὁ δ', ἡνίκα ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ πίοιν, οὐ λαβὼν, ἐφίλει μετὰ ξύ. καὶ πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς προσῄγε. οὐ αὖθις ἀφεώρα ἐς ἐμέ. ταῦτα ἤδη συνῆν, ἐρωτικὰ ὄντα. οὐ ἐπιπολὺ μὲν ἠδούμην λέγειν πρὸς σέ. καὶ ὤμην παύσεσθαι ἂν μανίας τὸν ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ καὶ λόγοις ἐτόλμησέ μοι προσπεσεῖν, ἐγὼ μὲν ἀφεῖσα αὐτὸν ἔπι βαρυβρύοντα, καὶ προκυλινδούμενον, ἐπιφραξαμένη τὰ ὦτα ὡς μὴ ἂν ἀκούσαιμι αὐτοῦ ὑβριστικὰ ἱκετεύοντος, ἀπῆλθον σοι φράσουσα. σὺ δ' αὐτὸς ὅρα ὅπως μέτει τὸν ἀνδρα. Ζεύς. εὖγε ὁ κατάρατος ἐπ' ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μέχρι τῶν Ηρας γάμων; τε-

Iun. Quid verò aliud? Etenim pudet me dicere, ejusmodi illud est quòd commisit. *Iup.* Atqui eò magis dicere debeas, quòd turpia molitus est. Num igitur aliquam solicitauit ad stuprū? Intelligo enim cujusmodi sit turpe illud facinus, quod te pigeat dicere. *Iun.* Me ipsam, non aliam quampiam Iupiter, longo jam tempore: ac primum ignorabam quid rei esset, cur me intentis oculis aspiceret: ipse etiam ingemisceret, & sublachrymaretur: & si quando pota poculum Ganymedi traderem, in eodem potum peteret, atque interea oscularetur captum, oculisque admoueret, ac rursus me intueretur. Hæc amatoria esse intelligebam, & tibi dicere longo tempore verebar, atq; hominem à furore cessaturum putabam. Sed postquam verba mihi ausus est adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymātem, & ad genua prouolutum, obturatis auribus, vt ne supplicantis ipsius lasciuos sermones audirem, abij vt tibi dicerem. Tu verò vide quomodo sis vlturus hominem. *Iup.* Euge: sceleratus ille in me ipsum, ad Iunonis vsque nuptias, adeò

σῦτον ἐμεθύσθη τῦ νέκταρος. ἀλλ' ἡμεῖς τέτων ἄξιοι, καὶ πρὸ τῦ μετρίως φιλανθρώπους. οὐχ καὶ συμπότας αὐτῦ ἐποιησάμεθα. συγγνωστὸν ἂν, εἰ πόντες ὁμοίως ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ὡραῖα κάλλη, καὶ οἷα οὐπώποτε εἴδη ἐπὶ γῆς, ἐπεθύμησαν ἀπολαῦσαι αὐτῶν, ἔρωτι ἁλόντες. ὁ γὰρ ἔρως, βίαιόν τί ἐστι, καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνον ἄρχει, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἐνίοτε. Her. σὺ μὲν καὶ πάνυ οὗτός γε δικάσεις ὀρθῶς. καὶ ἄγει σε, καὶ φέρει ὅπου φασὶν Ἕλκων. καὶ ὅπου αὖτῶ ἴσθι αὖ ἑπόμενός σοι. καὶ ἀλλάττῃ ῥᾳδίως ἐς ὅ, τι ἂν κελεύσῃ. καὶ ὅλως κτῆμα καὶ παιδιὰ τὸ ἔρωτος σύ γε. καὶ γὰρ τῷ Ἰξίονι οἶδα καθότι συγγνώμην ἀπονεμεῖς, ἅτε καὶ αὐτὸς μοιχεύσας ποτὲ αὐτῦ τὴν γυναῖκα, ἣ σοι τὸν Πειρίθουν ἔτεκεν. Ζεύς. ἔπ γὸ σὺ μέμνησαι οἷόν τι, εἴ τι ἐγὼ ἔπαιξα ἐς γῆν καταβάς; ἀτὰρ οἶσθα ὅμοι δοκεῖ πεῖσαι τὸν Ἰξίονος; κολάζειν μὲν μηδαμῶς αὐτὸν, μηδ' ἀπωθεῖν τῆς συμποσίου. σκαιὸν γὰρ ἐστὶ δ' ἐρᾷ, καὶ ὡς φησὶ δακρύει, καὶ ἀφόρητα πάσχει. Her. τί ᾧ Ζεῦ; δέδια γὸ μή τι ὑβριστικὸν καὶ σὺ εἴπῃς. Ζεύς. οὐδαμῶς.

inebriatus est nectare. Cæterùm nos authores horum sumus, & vltra modum amatores hominum, qui quidem & conuiuatores nostros ipsos fecimus. Venia igitur A digni sunt, si nobiscum similia ¦poti, deinde conspectis cœlestibus formis quales nusquam in terris viderunt, amore capti, illis frui concupiuerunt. Est autem amor, violentum quiddam, B nec solùm hominibus, sed & nobis ipsis interdum imperat. Iup. Tuus quidem penitus hic est dominus, téque fert & agit, naso (vt aiunt) trahens; & sequeris ipsum quocunque te duxerit, & fa- C cilè immutaris in quodcunque iusserit: denique tu possessio, & ludus es amoris. Et nunc Ixioni, scio, quòd veniam tribuis, vt qui vxorem ipsius olim adulterio vitiaris, quæ tibi Pirithoum peperit. Iup. Adhuc-ne me- D ministi, siquid ego lusi quum in terram descendi? Sed nosti quid mihi videatur de Ixione? ipsum quidem nequaquam mulctandum, nec E conuiuio extrudendum: rusticum enim illud. Sed quia amat, &, vt ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. Iup. Quidnam ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumelioſum aliquid dicas. Iup.

μῶς. ἀλλ' εἴδωλον ἐκ νεφέλης πλασάμενοι αὐτῇ σοι ὅμοιον, ἐπειδὰν λυθῇ τὸ συμπόσιον, κἀκεῖνος ἀγρυπνεῖ ὡς τὸ εἰκὸς ἐπὶ τῷ ἔρωτος, παρακαλέσωμεν αὐτῷ φέροντες. οὕτω γὰρ παύσεται ἀνιώμενος, οἰηθεὶς τετυχηκέναι τῆς ἐπιθυμίας. Ηρα. ἄπαγε. μὴ ὥρασιν ἴσκοιτο, τῶν ἐμῶν αὐτὸν ἐπιθυμιῶν. Ζεύς. ὅμως ἀπόμενον ἐᾷ. Ηρα. τί γὰρ μὴ καὶ πάθοις δεινὸν ἀπὸ τῆς πλάσματος, εἰ νεφέλῃ ὁ Ἰξίων συμίξαι; Ηρα. ἀλλὰ νεφέλη ἐγὼ εἶναι δόξω. καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσει διὰ τὴν ὁμοιότητα. Ζ. οὐδὲν τοῦτο φῄς. οὔτε γὰρ ἡ νεφέλη ποτὲ Ηρα γένοιτ' ἄν, οὔτε σὺ νεφέλη. ὁ δὲ Ἰξίων μόνον ἐξαπατηθήσεται. Ηρα. ἀλλ' οἵοι πάντες ἀνθρωποι ἀπειρόκαλοί εἰσιν, αὐχήσει κατελθὼν ἴσως, καὶ διηγήσεται ἅπασι, λέγων συγγεγενῆσθαι τῇ Ηρᾳ, καὶ σύλλεκτρος εἶναι τῷ Διΐ. καί πως τάχα ἐρᾶν με φήσειεν αὐτῆς. οἱ δέ, πιστεύσουσιν, οὐκ εἰδότες ὡς νεφέλη συνῆν. Ζεύς. οὐκοῦν ἰὼν τι τοιοῦτον εἰπὲ, ἐς τὸν ᾅδην ἐμπεσὼν ταχέως ἄθλιος περισθενεὶς, συμπεπλεγμένος μετ' αὐτῆς ἀεὶ, καὶ πόνον ἄπαυστον ἕξει; δίκαια διδοὺς τῷ ἔρωτος.

Nequaquam. Sed ſimulachrum tibi ſimile, effictum ex nube, poſtquam ſolutum fuerit conuiuium, illi vt veriſimile eſt, præ amore vigilanti, ad concubitum admoueamus: ſic enim angi deſinet, ratus ſe rem expetitam eſſe conſecutum. Iun. Apage. Ne quid tempeſtiuum conſequatur, quando res quæ ſupra ſe ſunt, concupiſcit. Iup. Attamen patere ô Iuno. Quid enim tam graue tibi accidet ex hoc figmento, ſi cum nube Ixion congredietur? Iun. At nubes ego eſſe videbor: & in me turpitudinem cõmittet propter ſimilitudinẽ. Iup. Nihil dicis. Neque enim nubes hæc Iuno vnquam fuerit, neque tu nubes. Ixion autem ſolùm decipietur. Iun. Sed vt omnes homines inſolentes ſunt, fortè quum deſcẽderit, gloriabitur, omnibúſque dicet ſe Iunonem compreſſiſſe. Iouíſque riualem eſſe: forſitan etiam dixerit me ipſum amare: illi verò credent, neſcij eum cum nube congreſſum eſſe. Iup. Igitur ſi quid tale dixerit, ad inferos detrudetur, & rotæ miſer alligatus, cum ipſa perpetuò circumuoluetur, & laborem nunquam ceſſaturum ſuſtinebit, pœnas amoris luens.

Ηφ. οὐ γὰρ δεινὸν τοῦτό γε ἀπὸ τῆς μεγαλαυχίας.

Iun. Non enim graue quidem hoc præ iactantia.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ Ηφαίστου.

APOLLINIS, ET VULCANI.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Vvlc.

Ἐωρακας ὦ Ἀπολλον τὸν τῆς Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι πεφηνὸς, ὡς καλόν τε ὄντι, καὶ περιγελᾷ πᾶσι, καὶ ἤδη τισὶ μέγα ἀγαθὸν ἀποβησόμενον; Απο. ἐμοῦ γε φῶ βρέφος ὦ Ηφαιστε, μέγα ἀγαθὸν, ὃ τῷ Ιαπετῷ πρεσβύτερόν ὄντι ὅσον ἐπὶ τῇ παπερίᾳ; Ηφαι. καὶ τίνα ὦ ἀδικῆσαι δύναιτο ἀρτίτοκον ὄν; Απο. ἐρώτα τὸν Ποσειδῶνα, οὗ τὴν τρίαιναν ἔκλεψεν. ἢ τὸν Ἄρη, καὶ τοῦτο γὰρ ἐξείλκυσε λαθὼν τὸ κολεοῦ τὸ ξίφος, ἵνα μὴ ἐμαυτὸν λέγω, ὃν ἀφώπλισε τοῦ τόξου, καὶ τῶν βελῶν. Ηφαι. τὸ τοιοῦτον ταῦτα, ὃ μέγις ἐκινεῖτο ἐν τοῖς σπαργάνοις; Απο. εἰσῃ ὦ Ηφαιστε εἴ ποτε περισελθὼν μόνον. Ηφαι. καὶ μὴν περισελθὼν ἤδη. Απο. τί οὖν, πάντα ἔχεις τὰ ἐργαλεῖα, καὶ οὐδὲν ἀπόλωλεν αὐτῶν; Ηφαι. πάντα ὦ Απολλον. Απο. ὅμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς. Ηφαι. νὴ

Vlc. Vidisti Apollo Maiæ infantulum illum nuper genitum, vt formosus est, omnibúsque arridet, & iam quiddã præ se fert, quasi in magnum aliquod bonũ sit euasurus? *Ap.* Illum-ne ego infantem ô Vulcane dixero, aut magnum bonum, qui quantum ad fraudulentiam attinet, ipso Iapeto antiquior est? *Vulc.* Ecquem iniuria afficere potuerit, iam primùm natus? *Ap.* Interroga Neptunum, cuius tridentem suffuratus est: aut Martem: nam & huius subtraxit clam è vagina gladium: vt de me ipso non dicam, quem arcu & sagittis exarmauit. *Vulc.* Hæccine infantulus ille, qui vixdum mouebatur in fascijs? *Ap.* Scies Vulcane si modò ad te venerit aliquando. *Vulc.* Atqui iam venit. *Ap.* Quid igitur? omnia habes ferramẽta, nullúmq; ipsorum est amissum? *Vulc.* Omnia ô Apollo. *Ap.* Attamen inspice diligenter. *Vulc.* Per Io-

διὰ τὴν πυρέξειαν οὐχ ὁρῶ. Απο. Ἀλλ' ὄψει αὐτὴν τοῦ ἐν ἀπαργάνοις τῶ βρέφους. Ηφαι. πῶς ὀξύχειρ ὅστ', καὶ ἅτε ἐν τῇ γαστρὶ ἐμμελετήσας τὴν κλεπτικήν; Απο. ἃ γὰρ ἤκουσας αὐτοῦ καὶ λαλοῦντος ἤδη σφόδρα, καὶ ἐπίτροχα. ὁδὲ καὶ διακονεῖσθαι ἡμῖν ἐθέλει. χθὲς γοῦν θεασάμενος τὸν Ἔρωτα, κατεπάλαισεν εὐθὺς ἅτε οἶδ' ὅπως ὑφέλκων τὸν πόδε. εἶτα μεταξὺ ἐπαινούμενος, τὴν Αφροδίτης μὲν τὸν κεστὸν ἔκλεψε, περισπασθείσης αὐτὸν ἀπὸ τῆς γέλωτος. τοῦ Διὸς δὲ γελῶντος, τὸ σκῆπτρον. εἰ δὲ μὴ βαρύτερος ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ πολὺ τὸν πῦρ εἶχε, κἀκεῖνον ἂν ὑφείλετο. Ηφαι. γοργόν τινα τὸν παῖδα φῄς. Απο. ἃ μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ μουσικόν. Ηφαι. τῷ, τοῦτο τεκμαίρεσθαι ἔχεις; Απο. χελώνην που νεκρὰν εὑρὼν, ὄργανον ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο. πήχεις γὰρ ἐναρμόσας, καὶ ζυγώσας, ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μαγάδιον ὑποθεὶς, καὶ ἑπτατονάμωνος ἐπὶ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρὸν ὦ Ηφαιστε, καὶ ἐναρμόνιον, ὡς κἀμὲ αὐτῷ φθονεῖν τὸ πάλαι καθαρεύειν ἀσκοῦντα. ἔλεγε δὲ

uem forcipem non video, *Ap.* Sed videbis ipſum alicubi in faſcijs infantis. *Vulc.* Adeóne aduncas habet manus, perinde ac ſi in ipſo ventre furandi artem iam eſſet meditatus? *Ap.* Annon audiuiſti ipſum jam arguta & volubilia loquentem? atque hic etiam miniſtrare vult nobis. Heri autem pronocato Cupidine, eum ilico palæſtra ſuperauit, ne ſcio quo pacto pedes illi ſubtrahens. Deinde interim dum laudabatur, Veneris ſurripuit ceſtum, cùm ob victoriam ipſum fuiſſet amplexata: Iouis etiam ridentis ſceptrum: ac niſi grauius fuiſſet, multúmque ignem habuiſſet, ipſum quoque fulmen ſuſtuliſſet. *Vulc.* Acrem mihi narras puerum. *Ap.* Non id ſolùm, ſed jam etiam muſicum. *Vulc.* Vndenam hoc conjicere potes? *Ap.* Teſtudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit inſtrumentum. Brachijs enim adaptatis, & ſuperinducto iugo, deinde calamis infixis, & ſubjecto hemiſpherio, & intentis inde ſeptem chordis, elegans adeò & concinnum quiddam modulatur, vt ego quoque illi jam inuideam, qui jam olim perſonando citharam me exerceo. Dicebat autem

ἡ Μαῖα ὡς μηδὲ μόνοι τὰς νύκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀλλ' ὑπὸ πειρᾶς ἄχρι τῶν ἀδύτων καπνοί, κλέψαι τί κακεῖθεν δυνάσθη. ὑποπτεύω δ' ὅτι. καὶ ῥάβδον A τινὰ πεπείρανται θαυμασίαν τινὰ δύναμιν, ἣ ψυχαγωγεῖ, καὶ καταγει τοὺς νεκρούς. Ηφαι. ἐγὼ ἐκείνῳ ἔδωκα αὐτῷ παίγνιον εἶναι. Απο. τοιγαροῦν ἀπέδω- B κέ σοι τὴν μισθὸν τινὰ πυρός. Ηφαι. εὖγε ὑπέμνησας. ὡς βαδίσομαι ἀπολησόμενος αὐτῶν, εἴ που ὡς φῆς εὑρεθείη ὑπὸ τῆς ἀσυρράπτου.

Maia fore vt neque noctu in cœlo maneret, sed præ nimio agendi studio ad inferos vsque descenderet, inde nimirum aliquid furto ablaturus. Est autem alatus, ac virgam quandam mirificæ potestatis fecit, qua animas euocat, & mortuos deducit. *Vulc.* Illam ipsi dedi vt esset ludicrum. *Ap.* Proinde & mercedem istam tibi retulit, forcipem videlicet. *Vulc.* Rectè sanè admonuisti, quare ibo vt illum recipiam, si cubi vt ais, inter fascias inueniri poterit.

C

ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΚΑΙ Διός.

VVLCANI ET Iovis.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Vvlc.

D

Τί μοι Διὶ δεῖ ποιεῖν; ἥκω γὰρ ὡς ἐκέλευσας ἔχων τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθους δέοι μιᾷ πληγῇ διατεμεῖν. Ζ. εὖγε ὦ Ηφαιστε. ἀλλὰ δίε- E λέ μου τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, κατευγκών. Ηφαι. πειρᾶ μου εἰ μέμηνας; πρόσταξε δ' ὅντινα πάλασσε, ὅπως θέλεις σοι γένηται. Ζ. διαιρεθῆναί μοι τὸ κεφάλιον. εἰ δ' ἄπει θήσεις, ἢ νεωστὶ τὸν ὀργιζόμενόν με πειράσῃ μου, ἀλλὰ

Quid me oportet facere Iupiter? Venio enim vt iussisti, securim habens acutissimam, etiam si lapides vno ictu opus sit dissecare. *Iup.* Rectè sanè, ô Vulcane. Sed jam impacta illa, diuide mihi caput in duas partes. *Vulc.* Tentas me, num insaniam? Impera igitur verè, quod vis tibi fieri. *Iup.* Diuidi mihi caluariam volo. Si verò non obedieris, me experieris non nunc primùm irascentem. Verùm toto animo fe-

χρὴ καθαιρεῖσθαι παντὶ τῷ θυμῷ, μηδὲ μέλλειν. ἀπόλλυμαι γὰρ ὑπὸ τῶν ὠδίνων, αἱ μου τὴν ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν. Ηφαι. ὄρα ὦ Ζεῦ μὴ κακόν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκυς ἔστι, καὶ ἂν αἱμάξῃ τι, καὶ κ' Εἰλείθυιαν μαιώσεται σε. Ζ. κατάνευσε μόνον ὦ Ηφαιστε θαῤῥῶν. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ηφαι. ἄκων μὲν, κατοίσω δέ. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σοῦ κελεύοντος; τί τοῦτο; κόρη ἔγκοιλος. μέγα ὦ Ζεῦ κακὸν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ. εἰκότως γοῦν ὀξύθυμος ἦσθα, τηλικαύτην ὑπὸ μήτραν παρθένον ζωογονῶν. καὶ ταῦτα ἔνοπλον. ἦπου στρατόπεδον, οὐ κεφαλὴν ἐλελήθεις ἔχων. καὶ δὴ, σπάθᾳ, καὶ πυρρίχιζει, καὶ τὴν ἀσπίδα πυκάσει, καὶ τὸ δόρυ πάλλῃ, καὶ ἐνθουσιᾷ. καὶ τὸ μέγεθος, καλὴ παῖ καὶ ἀκμαία γενήσῃ. ἤδη ἐν βρεχεῖ. γλαυκῶπις μὲν, ἀλλὰ κόσμῳ καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μαίωσόν μοι ἀπόδος ἔγκυσας μοι αὐτήν. Ζ. ἀδύνατα αἰτεῖς ὦ Ηφαιστε. παρθένος γὰρ ἀεὶ θέλει μένειν. ἐγὼ γοῦν τό γε ἐπ' ἐμοὶ, οὐδὲν ἀντιλέγω. Ηφαι. τοῦτ' ἐβουλόμην. ἐμοὶ μελήσει τὰ λοιπά. καὶ ἤδη συναρπάσων αὐτήν. Ζ. εἰ σοι φί-

riendum est, nec cunctandū. *Vulc.* Vide Iupiter ne quid mali faciamus: acuta enim securis est. Nec fine sanguine, nec ad Lucinæ morem tibi obstetricabitur. *Iup.* Incute modò Vulcane, audacter. Ego enim noui quid sit conducibile. *Vulc.* Inuitus quidem, sed tamen feriam: quid enim agat aliquis te jubente? Quid istuc? armata puella, Magnum ô Iupiter, in capite malum habebas. Quare meritò iracundus eras, cùm sub membrana cerebri tantam virginem viuam nutrires, idque armatam. Nimirum nescius castra, non caput habebas. Hæc verò saltat, & cum armis tripudiat, & clypeum concutit, & hastam vibrat, & furore concitatur. Quódque maximum est, formosa admodum, ætatis maturæ breui adeò jam facta est. Cæruleis quidem est oculis, sed huic ornatum addit galea. Quare ô Iupiter, hoc mihi refer obstetricandi præmium, illam mihi desponde. *Iup.* Impossibilia petis Vulcane: vult enim virgo permanere. Ego certè quantum in me est, nihil repugno. *Vulc.* Hoc volebam, curæ mihi erunt reliqua: jámque ipsam rapiam. *Iup.* Si hoc tibi adeò facile

δεον οὕτω, πρὸς. πλὴν οἶδα ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς.

est, facias licet. At illud scio te, quæ consequi nequeas, amare.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ Ἑρμοῦ.

NEPTVNI ET MERCVRII.

A

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔστιν ὦ Ἑρμῆ νῦν ἐντυχεῖν τῷ Διΐ; Ερ. οὐδαμῶς ὦ Πόσειδον. Πο. ὅμως ἀγγειλον αὐτῷ. Ερ. μὴ ἐνόχλει φημί. ἄκαιρον γάρ ἐστι νῦν αὐτὸν ἰδεῖν ἐν τῷ παρόντι. Πο μῶν τῇ Ἥρᾳ συνεστι; Ερ. οὐκ. ἀλλ' ἕτερόν τί ἐστι. Πο. συνίημι. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. οὐδὲ τοῦτο· ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός. Πο. πόθεν ὦ Ἑρμῆ; δεινὸν γὰρ τοῦτο φῄς. Ερ. αἰσχύνομαι εἰπεῖν. τοιοῦτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' οὐ χρὴ πρὸς ἐμὲ διστάζειν ὄντα. Ερ. τέτοκεν ἀρτίως ὦ Πόσειδον. Πο. ἄπαγε. τέτοκεν ἐκεῖνος; ὑπ' τίνος; ἥκουσι λελαθότες ἡμᾶς αὐδ' ἑαυτοὺς ὤν; ἢ γυνὴ ὄγκον τινά. Ερ. εὖ λέγεις. ἡ γὰρ ἐκείνη εἶχε τὸ ἔμβρυον. Πο. οἶδα. ἐν δὲ κεφαλῆς ἔτεκεν αὖθις, ὥσπερ τὴν Ἀθηνᾶν. τοιγάρ γὰρ τὴν κεφαλὴν

NEPT.

Licet-ne Mercuri convenire Iouem nunc? *Merc.* Nequaquam Neptune. *Nept.* Ipsi tamen me adesse renuncia. *Merc.* Ne molestus sis, inquam. Importunum enim hoc. Quare ne videris quidem ipsum in præsentia. *Nept.* An cum Iunone concumbit? *Merc.* Non: sed diuersum quiddam est. *Nept.* Intelligo. Ganymedes intus est. *Merc.* Neque illud. Sed incommoda est valetudine. *Nept.* Vnde hoc Mercuri? rem enim grauem dicis. *Merc.* Pudet me dicere, tale quiddam est. *Nept.* At nihil eo tibi opus est apud me qui tuus sum patruus. *Merc.* Peperit paulò ante Neptune. *Nept.* Apage. peperit-ne ille? exquo? nos igitur latuit eum esse hermaphroditum? at neque vterus eius tumorem vllum præ se tulit. *Merc.* Recte dicis non enim ille fœtum intra se habebat. *Nept.* Noui. Rursus ex capite peperit, quemadmodum Mineruam

ἔχει. Ερ. οὐκ. ἀλλ' ἐν τῷ μηρῷ ἀνύει τὸ ἐκ τῆς Σεμέλης βρέφος. Πο. εὖγε ὁ γυναικος, ὡς ὅλος ἡμῖν κυοφορεῖ, καὶ παντα- A χόθι τοῦ σώματος. ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ὅδι; Ερ. Θηβαία. τῶν Κάδμου θυγατέρων μία. πρώτη συνελθοῦν, ἐγκύμονα ἐποίησεν. Πο. εἶτα ἔτεκεν ὦ Ἑρμῆ αὐτ' ἐκείνης; Ερ. καὶ B μάλα, εἰ καὶ παρὰ δόξον εἶναί σοι δοκεῖ. τῷ μὲν γὰρ Σεμέλῃ ὑπελθοῦσα ἡ Ἥρα, οἶδα γὰρ ὡς ζηλότυπός ἐστι, πείθει αἰτῆσαι παρὰ τοῦ Διὸς, μὴ βεβροντῶν C καὶ ἀστραπῶν ἥκειν παρ' αὐτήν. ὡς δ' ἐπίθετο, καὶ ἦκεν ἔχων καὶ τὸ κεραυνόν, ἀνεφλέγη ὁ ὄρεσφος. καὶ ἡ Σεμέλη μὲν διαφθείρεται ὑπὸ τοῦ πυρός. ἐμὲ δ' D κελεύει ἀνατεμόντα τῷ μαστέρα τὸ γυναικος, ἀνακομίσαι ἀτελὲς ἔτι αὐτῷ τὸ ἔμβρυον ἐπλαμψιαῖον. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησα, διελὼν τὸ ἑαυτοῦ μηρὸν, ἐνέθηκεν, ὡς ἀπετελεσθείη ἐνταῦθα. καὶ νῦν τέτῳ ἤδη μιὼ χρήτειν αὐτό. καὶ μα- E λακῶς ἀπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. νῦν οὖν τί τὸ βρέφος ὅδιν; Ερ. ἐς τὴν Νύσαν ἀποκομίσας, παρέδωκα ταῖς νύμφαις ἀνατρέφειν, Διόνυσον ἐπονομάσαντα. Πο. ἀκουμὶ ἀμ-

caput enim habet puerperum. *Merc.* Minimè. ſed in femore fœtum ex Semele receptum concepit. *Nept.* Euge generoſus ille, vt totus & ab omni parte corporis prægnans ſit. Sed quænam eſt iſta Semele? *Merc.* Thebana mulier, ex Cadmi filiabus vna; huic congreſſus, prægnantem fecit. *Nept.* Deinde Mercuri pro ipſa peperit? *Merc.* Maximè. etiamſi abſurdum id tibi videatur. Nã Semelen dolis aggreſſa Iuno (noſti autem quàm ſit zelotypa) perſuadet illi vt petat à Ioue, quò cum tonitru & fulgure ad ſe veniat. Quæ eùm verbis huius inducta credidiſſet, veniſſétque Iupiter ſecum fulmen portans, conflagrauit tectum, ipſáque Semele ex igne perijt me autem iubet vt inciſa illius aluo, fœtum illum imperfectũ & ſeptimeſtrem ſibi afferam. Quod vbi feciſſem, ille diſſecto femore ſuo, ei indit, vt ibi perficeretur, & nunc tertio iam menſe eum partu edidit: & nunc ex doloribus paulùm eſt languidus. *Nept.* Vbi igitur nunc eſt infans? *Merc.* In Nyſam hinc ablatum, tradidi nymphis enutriendum, cognomine Dionyſium. *Nept.* Ergo vtrum-

φότερος τῶ Διονύσυ τούτυ ἢ μήτηρ καὶ πατὴρ ὅδε ὅστις; Ερ. ἔοικεν. ἄπειμι δ' οὖν ὕδωρ αὐτῷ θερμὸν τὸ βαῦμα οἴσων, καὶ τἄλλα ποιήσων, ὅσ' ἂν νομίζηται ὥσπερ λεχοΐ.

que, Dionysij huius & pater & mater ille est? *Merc.* Ita videtur. Abeo igitur, vt illi aquam ad vulnus afferam, aliáque præstem, quæ fieri solent, tanquam puerperæ.

A

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

MERCVRII, ET SOLIS.

ΕΡΜΗΣ.

MERC.

B

Ηλιε, μὴ ἐλάσῃς τήμερον ὁ Ζεὺς φησι, μὴ δ' αὖριον, μηδ' ἐς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' ἔνδον μένειν. καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔσται νὺξ μακρά. ὥστε λύετωσαν μὲν αἱ ὧραι αὐθις τοὺς ἵππους. σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ αὐτὸς παῦε διὰ μακροῦ σεαυτόν. Η. κατὰ ταῦτα ὦ Ερμῆ καὶ ἀλλόκοτα ἥκεις παρ' ἡμᾶς ἀγγελῶν. ἀλλά μοι παρβαίνειν τι ἔδοξα ἐν τῷ δρόμῳ, καὶ ἔξω ἐλάσαι τῶν ὅρων, κἀτά μοι ἀχθεται, καὶ ἡ νὺκτα πεπλασίαν ἢ ἡμέρας ποιῆται διέγνωκεν; Ερ. οὐδὲν τοιοῦτον. οὐδ' ἐς ἀεὶ τοῦτο ἔσται. δεῖται δέ τι τῶν αὐτοῦ ἐπιμεληθέντα γημέσθαι οἱ τὴν νύκτα. Η. τίς δὲ καὶ ὅστις, ἢ πόθεν ἐξεπέμφθης ἀγγελῶν τοῦτά μοι; Ερ. ὁ τῆς Βοιωτίας ὦ Ηλιε, παρὰ τῆς

NE currum agas hodie ô Sol, inquit Iupiter, neque cras, neque perendie. sed intus mane: atque interea vna nox esto longua. Quare rursus quidem horæ soluant equos: tu verò ignē extingue, & longùm quiesce. *Sol.* Noua hæc Mercuri, & aliena nuntiaturus venis. Sed nunquid in curriculo transgredi visus sum, & extra fines egisse: atque ideo irascitur mihi, noctémque die triplo maiorem facere decreuit? *Merc.* Nihil tale: neque id in perpetuum erit: sed ipse nunc opus habet, noctem sibi fieri cōsueto longiorem. *Sol.* At vbi & nunc ille est? vel vnde missus es hæc mihi nuntiatum? *Merc.* Ex Boeotia, ô Sol, ab vxore Amphi-

Ἀμφιτρύωνος γυναικὸς, ἢ σωφρόνως ἔχει. Η. ἐρᾷν αὐτῆς; εἶτα οὐχ ἱκανὴ νὺξ μία; Ερ. οὐδαμῶς. τεχθῆναι γὰρ παῖδα δεῖ ἐκ τῆς ὁμιλίας ταύτης μέγαν, καὶ πολυάθλον θεόν. τοῦτον οὖν οὐκ ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀποτελεσθῆναι ἀδύνατον. Η. ἀλλὰ τέλεσφορείτω μὲν ἀγαθῇ τύχῃ. ταῦτα δ' ἦν ᾧ Ερμῆ τὰ ἐγίνετο ἐπὶ τοῦ Κρόνου. αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν οὐδ' ἀπόκοιτοι ἐκείνου παρὰ τὴν Ρέας ἰοῦσι. οὐδ' ἀπολιπὼν αὖ τὸν οὐρανὸν ἐν Θήβαις ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ ἡμέρᾳ μὲν ἰοῦσα ἡ ἡμέρα, νὺξ δ' ἐπὶ μέρους τὸ αὑτῆς, αὐάλωτον ταῖς ὥραις. ξένον δ', ἢ παρηλλαγμένον, οὐδέν. οὐδ' ἂν ἐκοινώνησέ ποτε ἐκείνος θνητῇ γυναικί. νῦν δὲ δυσὶν γυναιξὶν ἕνεκα, χρὴ ἀνεστράφθαι τὰ πάντα, καὶ ἀκριμπτέρους μὲν γρέσθαι τοὺς ἵπποις τοῦ τὴν ἀρίστης, δύσοδον δὲ τὴν ὁδὸν, ἀπειρὸν μὲν οὖσαν ἐξ ἧς τριῶν ἡμερῶν, τὸν δ' ἀνθρώποις ἀθλίοις ἐν σκοτεινῷ διαβίειν; τοιαῦτα ἀπολαύσοντα τῶν Διὸς ἐρώτων. καὶ καθεδοῦμαι περιμένοντες, ἕως ἂν ἐκεῖνος ἀποτελέσῃ τὸν ἀθλητὴν, ὃν λέγεις τοῦ κακοῦ τοῦ ζόφου. Ηρ. σιώπα ὦ Ηλιε, μὴ

tryonis, cum qua concumbit. *Sol.* Illiusne amator? nec illi nox vna sufficit? *Merc.* Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu, magnum, multorúmque certaminum victorem Deum. Hoc igitur vna nocte absolui non potest *Sol.* Sed quod felix faustúmque sit, absoluat. Verumtamen hæc Mercuri non fiebant tempore Saturni (soli enim nos sumus) nec à Rheæ lecto secubabat: neque relicto cœlo Thebis dormiebat. Sed dies quidem tum dies erat: nox verò, mensuram suam pro ratione horarum seruabat: peregrinum verò aut immutatum nihil. Neque vnquam ille cum mortali muliere rem habuit. At nunc infœlicis mulierculæ causa, oportet omnia peruerti: atque equos quidem desidia fieri præfractiores: viam verò transitu difficiliorem, vt potè quæ toto triduo non teratur. Homines præterea miseri in tenebris viuere. Hoc boni ex Iouis amoribus illi consequentur, sedebúntque expectantes, donec athletam istum quem dicis, sub longis tenebris absoluerit. *Merc.* Tace, ô Sol, nequid mali pro

π κακὸν ἀπολαύσῃς τῶν λό-

ἄγων. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν Σελήνην ἀπελθὼν, καὶ τὸν ὕπνον, ἀπαγγελῶ καὶ ἐκείνοις ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέστειλε. τῇ μὲν, ἡλίκῃ περ βούλεται. τὸν δὲ ὕπνον, μὴ ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγροικήσωσι μακρὰν οὕτω τὴν νύκτα γε ἡμιμόλιον.

tuis hisce dictis nanciscare. Ego verò ad Lunam & Somnum hinc profectus, illis etiam renunciabo quæ Iupiter mandauit: illi quidem vt lentè procedat, huic Somno, ne relaxet homines, quò noctem hanc adeò longam fuisse ignorent.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙΒ Σελήνης. — VENERIS ET LVNAE.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. — VEN.

Τί ταῦτα ὦ Σελήνη φασὶ C πιεῖν σε ὁπότ' αὖ πρὸς τὴν Καρίαν ἔλθῃ, ἱσάναι μέν σε τὸ ζεῦγος ἀφορῶσαν ἐς τὸν Ενδυμίωνα καθεύδοντα, ὑπαθρεῖον ὄντα, ἐνίοτε δὲ καὶ καταβαίνειν ἐπ' αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; Σε. ἐρώτα ὦ Αφροδίτη τὸν υἱόν, ὃς μοι τούτων αἴτιος. Αφρ. ἐκεῖνος ὑβριστής ἐστιν. ἐμὲ γοῦν αὐτὸς τὴν μητέρα, οἷα δεδρακεν, ἅρπι μέν, ἐς τὴν Ιδην καταγων, Αγχίσου ἕνεκα τοῦ Ιλιέως. ἅρπι δὲ ἐς τὸν Λίβανον ἐπὶ τὸν ἀσσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τὴν Περσεφάτην ἐπέρασεν ποιήσας, ἐξ ἁμοιβῆς ἀφείλετό με τὸν ἐρώμενον. οὕτω πολλάκις ἀπὸ-

QVid hoc rei est ô Luna, quod aiunt te facere, quoties ad Cariam venis: te quidem currum sistere dum dormientem Endymionem intueris, sub dio more venatoris iacentem: interdum etiam ex media via ad ipsum descendere? *Lun.* Interroga Venus filium tuũ, qui mihi harum rerum est author. *Ven.* Sine. Contumelioſus ille est, me quippe matrem ipsius quibus modis affecit? nunc quidem Anchisæ Troiani causa in Idam deducens: nunc verò in Libanum ad Assyrium illum adolescentem, quem & Proserpinæ amabilem fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte priuauit. Quare sæpius

λητα, εἰ μὴ παύσεται τοιαῦτα ποιῶν, κλάσειν μὲν αὐτῆ τὰ τόξα, καὶ τὴν φαρέτραν, πτερυγίσειν δ' καὶ τὰ πτερά. ἤδη δὲ καὶ πληγὰς αὐτῷ ἐνέτεινα εἰς τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ. ὁ δὲ, οὐκ οἶδ' ὅπως τοπαραυτίκα δεδιὼς, καὶ ἱκετεύων, μετ' ὀλίγον ἐπελέλησται ἁπάντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, καλὸς ὁ Ενδυμίων δοκεῖ; συντεθραμμένον γὰρ ὅπως τὸ δεινόν. Ζε. ἐμοὶ μὲν καὶ πάνυ καλὸς ὦ Αφροδίτη δοκεῖ. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τὴν λαιὰν μὲν ἔχων τὰ ἀκόντια, ἤδη δὲ καὶ τῆς χειρὸς ὑποῤῥέοντα, ἡ δεξιὰ δὲ, περὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ ἄνω ἐπικεκλασμένη ἐπαιρέσθω, τῷ προσώπῳ περικειμένη. ὁ δὲ, ὑπὸ τοῦ ὕπνου λελυμένος, ἀναπνέει τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄθημα. τότε τοίνυν ἐγὼ ἀφροντὶ κατῶμαι, ἐπ' ἄκρων τῶν δακτύλων βεβηκυῖα, ὡς ἂν μὴ αἰσθόμενος ἐκταραχθείη, εἶτα τί ἂν οὖν σοι λέγοιμι τὰ μεταταῦτα. πλὴν ἀπόλλυμαί γε ὑπὸ τοῦ ἔρωτος.

minata ſum, ni talia facere deſinat, me arcus & pharetram ipſius fracturam, & alas amputaturam. Iampridem & plagas ipſi in nates incuſſi ſandalio. Sed ille neſcio quomodo protinus metuens ac ſupplicans, paulò poſt omnium obliuiſcitur. Verùm dic mihi, formoſúſne eſt hic Endymion? Huic enim malo illud ſolatio fuerit. *Lun.* Mihi quidem formoſus admodum videtur, ô Venus, & maximè quando inſtrata ſuper rupē chlamyde dormit, læua tenens ſagittas, paulatim è manu prolabentes. Dextra verò circum caput ſurſum verſus reflexa, faciei cui circumiacet, affert decorem. Ipſe verò ſolutus ſomno, ambroſium illum halitum anhelat. Tunc igitur abſque ſtrepitu deſcendens, ſummiſque digitis inſiſtens, vt ne expergefactus perturbetur. Scis ſanè quid poſt hęc dictura fuerim: ſed equidem amore diſpereo.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ. VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. A VEN.

Τέκνον ἔρως, ὅρα οἷα ποιεῖς. ἃ τὰ ἐν τῇ γῇ λέγω ὁπόσα τοὺς ἀνθρώπους ἀναπείθεις, καὶ B αὐτοὺς ἢ κατ' ἀλλήλων ἐργάζῃ, ἀλλὰ κἀ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ. ὃς τὴν μὲν Δίᾳ πολύμορφον ἐπιδεικνύς, ἀλλ' ἄλλοτε ἐς ὅ, τι ἂν τύχῃ ἐπὶ τοῦ κάμινου δύκῃ. πῶς C δυσλύπως δ' καθαιρεῖς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἥλιον ὃ παρὰ τῇ Κλυμένῃ βραδύνειν ἐνίοτε αὐχενίζειν ἐπιλελησμένον τῆς ἐπιπλοίας. ἃ μὲν γὰρ ἐς ἐμὲ πῶς D μητέρα ὑβρίζεις, θαῤῥῶν ποιεῖς. ἀλλὰ σὺ δὲ τολμηρότατε, κἀ πῶς Ρέαν αὐτὴν γεραιὰν ἤδη καὶ μητέρα τοσούτων θεῶν, ἀνέπεισας παιδεραστεῖν, καὶ τὸ E φύγιον μειράκιον ἐκεῖνο ποθεῖν. καὶ νῦν ἐκείνη μέμηνεν ἀπὸ σοῦ. καὶ ζευξαμένη τοὺς λέοντας. παραλαβοῦσα καὶ τοὺς Κορύβαντας ἅτε μανικοὺς καὶ αὐτοὺς ὄντας, αἴρω καὶ κάτω τὴν Ἰδην περιπολῶσιν. ἡ μὲν, ὀλολύζουσα ὑπὸ τῷ Ἄτῃ. οἱ Κορύβαντες δ', ὁ μὲν αὐτῶν, τύμπε-

CVpido gnate, vide quæ facis. Non dico quæ te impulsore homines in terra, vel in se quisque, vel inuicem alij in alios admittunt: sed quæ in cœlo fiunt. Qui multiformem Iouem exhibes, illum in quodcunque tibi visum fuerit pro tempore immutans. Lunam autem è cœlo detrahis. Solem verò apud Clymenen aliquoties tardare compellis, oblitum aurigationis. Nam quicquid iniuriæ in me matrem tuam cõmittis, audacter facis. Verùm tu confidentissime, ipsam etiam Rheam, iam anum, tótque Deorum matrem, ad pusionis amorem compulisti & ad Phrygij illius adolescẽtis desiderium. Eáq; iam à te acta est in insaniam, iunctísque leonibus, & assumptis Corybantibus, quippe qui & ipsi furóre quodam afflati sunt, sursum ac deorsum per Idam oberrant: hæc quidem amore Attis eiulat. Corybãtum verò, alius suum ipse

τὴν ξίφη τ̃ πῆχυν. ὁ δὲ, αὐτὸς
τὴν κόμην, ἕλκει μεμηνὼς διὰ
τῶν ὀρῶν. ὁ δὲ, αὐλεῖ τῷ κέ-
ρατι. ὁ δ', ὀπιβομβεῖ τῷ τυμ-
πάνῳ, ἢ ὀπιτυπτεῖ τῷ κυμ- A
βάλῳ. καὶ ὅλως, θόρυβος καὶ
μανία τὰ ἐν τῇ Ἰδῃ ἅπαντά
ἐστι. δέδια τοίνυν ἅπαντα. δέδια
τὸ τοιοῦτο, μὴ τὸ μέγα σε κακὸν
τεκοῦσα, μὴ ἀπομανεῖσά ποτε ἢ B
Ῥέα, ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι ἐν αὐτῇ ἦ-
σα. κελεύσῃ τοὺς Κορύβαντας
συλλαβόντας σε, διασπάσασθαι,
ἢ τοῖς λέουσι παραβαλεῖν. ταῦτα
δέδια καὶδιωδύνουτέ σε ὁρῶσα. C
Ε. Θάρρει μῆτερ, ἐπεὶ καὶ τοῖς λέ-
ουσιν αὐτοῖς ἤδη ξυνήθης εἰμί. καὶ
πολλάκις ἐπαναβὰς ὀπὶ τὰ νῶ-
τα, καὶ τ̃ κόμης λαβόμενος,
ἡνιοχῶ αὐτούς. οἱ δὲ, σαίνουσί με. D
καὶ πὼς χεῖρα δεχόμενοι, ἐς τὸ
στόμα περιλιχμῶνται, ἀπο-
δίδασί μοι. αὐτὴ μὲν οὖν ἡ
Νέα, ποτὲ αὖ σκείνη σχολὴν
ἀγάγοι ἐπ' ἐμὲ, ὅλη ἥσα ἐν τῷ
Ἄτῃ; καίτοι τί ἐγὼ ἀδικῶ, E
δεικνὺς τὰ καλὰ οἷά ἐστιν; ὑμεῖς
δὲ μὴ ἐρίεσθε τ̃ καλῶν. μὴ τοί-
νυν ἐμὲ αἰτιᾶσθε τούτων. ἢ θέ-
σὺ ὦ μῆτερ αὐτὴ μηκέτι
ἔρᾳν μήτε σὲ τ̃ Ἄρεως, μήτ'
ἐκεῖνον σέ; Αφρ. ὡς δεινὸς

penem enſe reſecat: alius dẽmiſſa coma per montes fertur inſanus, alius cornu canit, alius tympano ſtrepitum facit, alius cymbalum pulſat. Breuiter, omnis vndiquaque Ida tumultus atque inſaniæ plena eſt. Proinde cuncta timeo: metuo tale quid, ego quæ te magnum malum peperi, ne ſi quando reſipiſcat Rhea, vel etiam potiùs ſi inſanire pergat, Corybantibus imperet, vt te correptum diſcerpant, aut leonibus obijciant. Hoc ego metuo, quũ te periclitantem video. *Cup.* Bono animo eſto mater, ſiquidem leonibus ipſis iam factus ſum familiaris: ac ſæpenumero conſcenſo tergo, prehenſáque iuba, equitis ritu illos agito. Illi verò cauda blandiuntur mihi, manúmque ore exceptam circum lambunt, illæſámque reddunt. Porrò Rheæ ipſi, quando tandem vacauerit, vt me vleiſcatur, cùm in Ate tota ſit? Ecquid ego delinquo, quum res pulchras quales ſunt demonſtro? Vos ne appetite res pulchras: quare his de rebus ne in me crimen conferte. An vis mater vt neque tu poſthac Martem, neque ille te amet? *Ven.* Quàm callidus es, &

εἶ, καὶ κρατεῖς ἁπάντων. ἀλλὰ μεμνῆσθαι μου ποτὲ τῶν λόγων.

nulla in re non ſuperas. Attamen horum quæ dixi, olim memineris.

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ, ΚΑΙ Ἡρακλέους.

IOVIS, ÆSCVLAPII, ET HERCVLIS.

ΖΕΥΣ.

Αὐσταδεῖ ὦ Ἀσκληπιὲ, καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες ἀλλήλοις ὥσπερ ἄνθρωποι. ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα, καὶ ἀλλόκοτα τῶν συμποτικῶν τῶν θεῶν. Ἡρ. ἀλλὰ ἐθέλοις ἂν Διῒ τουτονὶ τὸ φαρμακεῖον παρακαταθέσθαί μοι; Ἀσκλ. νὴ Δία. καὶ ἀμείνων γὰρ εἰμι. Ἡρ. κἄπειτα ὦ ἐμβρόντητε; ἢ δίκην σοὶ ὁ Ζεὺς ἐπιρρύσασθαι, ἃ μὴ θέμις ποιῆσαι, τῶν ὧν κατ' ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετείληφας; Ἀσκλ. ἐπιλέλησαι γὰρ καὶ σὺ ὦ Ἡράκλεις ἐν τῇ Οἴτῃ καταφλεχθείς, ὅτι μοι ὀργίζῃ τὸ πῦρ; Ἡρ. ἔκουν ἴσα καὶ ὁμοῖα βεβίωται ἡμῖν, ὃς Διὸς μὲν υἱὸς εἰμι, τοσαῦτα ὑπενεγκὼν ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καταγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὠφελῶν ἐπιδεεῖς· σὺ δὲ φιλότομος εἶ, καὶ ἀγύρτης· νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιθήσειν τῶν φαρμάκων,

IVP.

DEſinite ô Æſculapi & tu Hercules inter vos rixari perinde vt homines, Indecora enim hæc, & à cõuiuio Deorum aliena. *Herc.* At vis, ô Iupiter, medicamẽtarium iſtum me priorem ſibi cũbere? *Æſc.* Ita per Iouem, Etenim ſum melior. *Herc.* Qua in re, ô attonite? an quia te Iupiter fulmine percuſſit cùm faceres quæ nefas erat: nunc autem ex miſericordia iterum immortalitatis particeps factus es? *Æſc.* Tu verò Hercules oblitus es, te in Oeta conflagraſſe, quandoquidem mihi ignem obiicis? *Herc.* Nequaquam æqualia & ſimilia nobis quæ in vita geſſimus, vt qui ipſe Iouis quidem ſim filius, tantos autem labores vitam expurgans ſuſtinuerim, & feras debellans, & de contumeliosis hominibus pœnas ſumens. Tu verò radicum inciſor es, & circulator, fortè quidem ægrotantibus hominibus adhibendo remedia

ἀνδρῶδες ἢ ἀδὴν ὑπόδεδεγμένος. Ασκλη. εὖ λέγεις. ὅπη σε τὰ ἐγκλήματα ἰασάμην, ὅτε πρώην ἀνήλθες ἡμίφλεκτος ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος τῷ σώματι, τῷ χιτῶνος, καὶ μετὰ τοῦτο, τῷ πυρός. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄλλο, ὅτι ἐδούλευσα ὥσπερ σὺ, ὅτι ἔξαιτον ἔειρα ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ὑπόδετος, καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆς Ομφάλης χρυσῷ σανδάλῳ. ἀλλ' ἤδη μελαγχολήσας, ἀπόκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα. Ηρα. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα εἴσῃ, ὡς ἐ πολύ σε ὀνήσει ἡ ἀθανασία. ἐπεὶ ἀράμενός σε, ῥίψω ὑπὸ κεφαλὴν ἐκ τοῦ ἐρανοῦ, ὥστε μὴ ἢ τὴν παίονα ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον συμβιβάντα. Ζ. παύσασθε φημι, καὶ μὴ ὑπερβάλητε ἡμῶν τὴν εὐωσίαν. ἢ ἀμφοτέρους ἀποπέμψομαι ὑμᾶς τῆς συμποσίου. καίτοι εὐγνώμων ὦ Ηρακλῆς παρακατακλίνεσθαί σου τὸν Ασκληπιὸν, ἅτε καὶ θεότιμον ἀποθανόντα.

vtilis, virile autẽ nihil quiẽ quam præstitisti. Æsc. Rectè dicis, quoniam & tuas inusſtiones curaui, quando nuper ad nos semiuſtulatus A aſcendiſti, corpore ab ambobus corrupto, nimirum à tunica, & poſt eam, à flamma. Ego verò ſi etiam nihil aliud, tamen neque ſeruiui, neque purpuratus, vt tu, & B ab Omphale aureo ſandalio verberatꝰ lanas in Lydia carpſi: neque inſaniens, liberos & vxorem occidi. Herc. Niſi deſinas mihi conuiciari, protinus ſenties tibi non C multum profuturam immortalitatem: ſiquidem è cœlo præcipitem te in caput dabo: vt ne ipſe quidem Pæõ te effracto cerebro curauerit. Inp. Deſinite, inquam, D & ne nobis hunc cœtum perturbate: aut vos è conuiuio ambos ablegabo. Atqui ô Hercules æquum eſt vt priore loco accumbat Æſculapius, quippe qui prior eſt E mortuus.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ Απόλλωνος.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

Τί σκυθρωπὸς εἶ ὦ Απολλον; Απο. ὅτι ὦ Ερμῆ δυσχεραίνω ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. ἀλλ' ἤ τι δυσχερὲς; ἢ τὸν ἔτι νῦν Δάφνιν σε λυπεῖ ἔτι; Απο. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἐρεύθομαι πενθῶν τὰ λάκαινα τὸν Οἰβάλου. Ερ. τέθνηκε γὰρ εἰπέ μοι ὁ Υάκινθος; Απο. καὶ μάλα. Ερ. πρὸς τίνος ὦ Απολλον; ἢ τίς οὕτως ἀπήρατος ἦν, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ καλὸν ἐκεῖνο μειράκιον; Απο. αὐτὸς ἐμὸν τὸ ἔργον. Ερ. ἑκὼν ἐμάνης ὦ Απολλον; Απο. οὐκ. ἀλλὰ δυσχέρειά τι ἀκούσιον ἐγένετο. Ερ. πῶς; βούλομαι γὰρ εἰδέναι τὸ λόγον. Απο. δισκεύειν ἐμάνθανεν, κἀγὼ συνεδίσκευον αὐτῷ. ὁ δὲ κάκιστα αὐτῶν ἀπολούμενος ζέφυρος, πάλαι μὲν ἐπὶ πολλῷ ἦν αὐτὸς, ἀμελούμενος δ', ἠνέσχετο μὴ φέρων τὴν ὑπερορίαν, ἐγὼ μὲν ἀπέῤῥιπτα ὥσπερ εἰώθειμεν τὸν δίσκον εἰς τὸ ἄνω. ὁ δὲ, ἀπὸ τοῦ Ταϋγέτου

MERCVR.

QVid triſtis es Apollo? *Ap.* Quoniam, ô Mercuri, ſum infœlix in amoribus. *Merc.* Dignum quidem mœrore hoc: ſed quodnam eſt tuum infortunium? Te-ne adhuc affligit, quod in Daphne tibi accidit? *Ap.* Nequaquam: ſed amaſium doleo, Laconem illum Oebali filium. *Merc.* An mortuus eſt Hyacinthus? dic mihi. *Ap.* Maximè. *Merc.* Vnde Apollo? aut quis ab amore ita fuit alienus, vt occiderit formoſum illum puerum? *Ap.* Meum ipſius hoc eſt factum. *Merc.* Numquid inſaniuiſti Apollo? *Ap.* Non: ſed quoddam infortunium mihi præter animi ſententiam accidit. *Merc.* Quomodo? rem enim hanc ſcire cupio. *Ap.* Diſco ludere diſcebat, atque ego vnà cum illo ludebam. Cæterùm ventorum omnium perditiſſimus Zephyrus, jam dudum etiam eius amore flagrabat. Sed cùm negligeretur, atque contemptum hunc non ferret: ego quidem vt conſueueramus, diſcum in altum iaculabar: ille autem à Taygeto ſpirans,

καταπέυσας ὁπὶ κεφαλὴν τῷ παιδὶ, ἐνέσεισε φέρων αὐτὸν, ὥστε ἀπὸ τῆς πληγῆς αἷμά τε ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸ παῖδα εὐθὺς ἀποθανεῖν. ἐγὼ δὲ μὴ ζῆλον, αὐτίκα ἡμυνάμην καταδιώξας, φεύγοντι ὀπαδόμενος ἄχρι τοῦ ὄρους. τῷ παιδὶ δὲ, ἣν τάφον ἐχωσάμην ἐν Ἀμύκλαις, ὅπου ὁ δίσκος αὐτὸν κατέβαλε. καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὖθις ἀναδοῦναι τὴν χάριν ἐποίησα, ἥδιστον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἐπιθυμητὸν αὐθέκαστον ἁπάντων. ἔτι καὶ γράμματα ἔχον, ἐπιτάφιον τῷ νεκρῷ. ἆρά σοι ἀλόγως λελυπῆσθαι δοκῶ; Ερ. ναὶ ὦ Ἀπολλον, ἡδέως γὰρ ἂν τὸν τεθνηκότα περιεῤῥώμην. ὥστε μὴ ἄχθου ἀποθανόντος.

ablatum hunc puero in caput inflixit, ita vt ex plaga sanguis multus manaret, vnde puer statim est mortuus. Sed ego Zephyrum quidem continuò sum vltus sagittis, & ad montem vsque fugientem insecutus. Puero autem, & sepulchrum Amyclis struxi, vbi discus eum prostrauit: & effeci vt ex eius sanguine terra florem reddat suauissimum Mercuri, & pulcherrimum omnium, qui præterea literas habet mortuum lugentes. Num tibi præter rationem mœstus fuisse videor? *Merc.* Ita sanè Apollo: mortalem enim te tibi amasium comparasse noras: quare illo jam mortuo ne doleas.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ Απόλλωνος.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

MERC.

Τοῦ δὲ καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα Ἥφαιστον, καὶ τέχνῃ ἔχοντα βάναυσον ὦ Ἀπολλον, πῶς καλλίσας γεγαμηκέναι τὴν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Χάριν; Απο. εὐτολμία τις ὦ Ἑρμῆ. πλὴν ἐκεῖνό γε ἐγὼ θαυμά-

ITáne Vulcanum, cùm & claudus sit & mechanicam artem exerceat, ô Apollo, pulcherrimas vxores duxisse Venerem & Gratiam? *Ap.* Fœlicitas quædã hæc, Mercuri. Verùm tamen illud ego

ζω τὸ, ἀνέχεσθε συνόντας αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἱδρῶντα μόλυβδον εἰς πολὺ κάμινον, ὑπεκκαιόμενα, πολλὴν αἰθάλην ὑπὸ τῷ προσώπου ἔχοντα. καίτοι τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν, περιβάλλουσί τε, καὶ φιλοῦσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ τῷ Ηφαίστῳ φθονῶ. σὺ δὲ κόμα ὦ Απολλον, καὶ κιθαρίζεις, καὶ μέγα ὑπὸ τῷ κάλλει φρονεῖς. κἀγὼ ὑπὸ τὴν εὐεξίαν, καὶ τὴν λύρα. εἶτα ἐπιδεῖ κοιμᾶσθαι δέοι, μόνοι καθευδήσομεν. Απο. ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως ἀναφρόδιτός εἰμι εἰς τὰ ἐρωτικά. καὶ δύο γοῦν, ἃς μάλιστα ἠγάπησα πολὺ Δάφνην, καὶ τὸν Υάκινθον, ἡμῶν, ἀποδιδράσκουσί μοι, καὶ μισεῖ. ὥστε εἵλετο ξύλον γενέσθαι μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁ δὲ, ὑπὸ τῶν δίσκων ἀπώλετο. καὶ νῦν αὐτ' ἐκείνων στεφάνους ἔχω. Ερ. ἐγὼ δὲ ἤδη ποτὲ πολὺ Αφροδίτην. δοκῶ δ' οὐ χρὴ αὐχεῖν. Απο. οἶδα. καὶ τὸν Ερμαφρόδιτον ὃν σοῦ λέγεται τετοκέναι. καλὸν ἐκεῖνό μοι εἰπὲ, εἴ τι οἶσθα, πῶς ἡ ζηλοτυπεῖ ἡ Αφροδίτη πολὺ Χάριν, ἢ οὐ Χάριες τοῦτο; Ερ. ὅτι ὦ Απολλον ἐκείνη μὲν αὐτῷ ἐν τῇ Λήμνῳ miror, quòd cum illo rem habere ſuſtinent, & maximè quando ſudore manantem vident, pronum in fornacē, & multa fuligine in faciem denigratum. Eum tamen quanquam talis eſt amplectuntur, oſculantur, vnáque dormiunt. *Merc.* Hoc & ipſe indignor, & Vulcano inuideo. Tu verò comam cura Apollo, ac citharam perſona, & ob pulcritudinem ſuperbis: ego verò ob bonàm valetudinem, & lyram. Cæterùm vbi decumbendum erit, ſoli dormiemus. *Ap.* Ego verò etiam aliàs Venerem ad res amatorias non habeo propitiam. Quippe, quos duos maximè præter cæteros amaui, Daphnen & Hyacinthum, illa quidem aufugit, atque odit me; adeò vt in lignum conuerti maluerit, quàm mecum rem habere: hic autem diſco interfectus eſt, & nunc pro illis, coronas habeo. *Merc* Ego verò iam aliquando Venerem: ſed non oportet gloriari. *Ap.* Noui: eámque Hermaphroditum ex te peperiſſe aiunt. Verùm illud mihi dicito ſi ſcias; quî fit vt Venus Gratiam, vel Gratia Venerem non æmuletur? *Merc.* Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipſo conſuetu-

συνίεσιν. ἡ δ' Ἀφροδίτη, ἐν τῷ οὐρανῷ. ἄλλως τε, περὶ τὸν Ἄρεα ἔχει τὰ πολλὰ, κἀκείνῳ ἐρᾷ. ὥστε ὀλίγον αὐτῇ τὸν χαλκέως τοῦτο μέλῃ. Απο. καὶ ταῦτα οἶμαι τὸν Ἡφαιστον εἰδέναι; Ερ. οἶδεν. ἀλλὰ τί ἂν δρῶσα δυνάιτο, γυναῖον ὂ- ξῶν νεανίαν, καὶ ῥαιθύμην αὐτόν; ὥστε πλὴν ἀπειλεῖ με δεσμά τινα ἐπιμηχανήσασθαι αὐτοῖς, καὶ συλλήψεσθαι, σαγηνεύσας ἐπὶ τὸν εὐνῆς. Απο. ἐκ οἶδα. ἐυξαίμην δ' ἂν αὐτὸς ὁ ξυλληφθησόμενος εἶναι.

dinem habet, Venus autem in cœlo. Aliàs sæpe cum Marte versatur, eúmque amat. Quapropter parum ipsi curæ est hic faber. *Ap.* Atque hæc putas ipsum Vulcanum scire? *Merc.* Scit. Sed quid agat? generosum videns iuuenem, eúmque militem. Quare silentium colit: nisi quòd minatur, se ipsis vincula quædam excogitasse, quibus in lecto irretitos comprehendat. *Ap.* Nescio. Sed ipse optarem ille esse qui comprehenderetur.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ. — IVNONIS ET LATONAE.

ΗΡΑ. — IVNO.

Καλὰ μὲν γὸ ὦ Λητοῖ καὶ τὰ τέκνα ἔτεκες τῷ Διΐ. Αν. οὐ πᾶσαι ὦ Ἥρα τοιούτοις πίκτειν δυνάμεθα, οἷος ὁ Ἡφαιστός ὅστιν. Η. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ χωλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ὄστι, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ κατακεκόσμηκεν ἡμῖν τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν Ἀφροδίτην ἔγημε, καὶ σπουδάζεται περὶ αὐτῆς. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἢ μὲν αὐτῶν ἀρρενικὴ, πέρα τοῦ μέτρου, καὶ ὀρειος. καὶ τὸ τελευ-

Pulchros enimuero tu quoque Latona Ioui liberos peperisti. *Lat.* Non omnes Iuno, tales parere possumus, qualis est Vulcanus. *Iun.* At hic claudus est, sed vtilis tamen, quippe qui optimus est artifex, & cœlum nobis exornauit, & Venerem vxorem duxit, à qua studiosè obseruatur. Contrà verò tuorum liberorum, altera quidem vltra modum virilis, & montana: postremò

ἅπαντα, εἰς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐδεῖπει ξενοκτονοῦντα, καὶ μιμουμένη τοὺς Σκύθας αὐτοὺς, ἀνθρωποφαγοῦντας ὅτας. ὁ δ' Ἀπόλλων, προσποιεῖται μὲν πάντα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ καταγωμένους ἐγκαθίζειν τὰ μαντεῖα, τὸ μὲν ἐν Δελφοῖς, τόδε ἐν Κλάρῳ, καὶ ἐν Διδύμοις, ἀμφιπατᾶ τοὺς χρωμένους αὐτῷ, λοξὰ καὶ ἑταμφοτερίζοντα πρὸς ἑκάτερον τὰ ἐρωτήσεως ἀποκείμενος, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλουτεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ τοιούτου, πολλοὶ γὰρ οἱ φοβούμενοι, καὶ παρέχοντες αὐτὸν καταμαντεύεσθαι. πλὴν ἀγνοεῖ γε ὑπὸ τῶν σωφρονεστέρων, τὰ πολλὰ περατευόμενος. αὐτὸς γοῦν ὁ μάντις ἠγνόει, ὅτι φονεύσει μὲν τὴν ἐραστὴν τῷ δίσκῳ, ὑπ' αὐτοῦ δὲ μαντευσάμενος, ὡς φεύξεται αὐτὸν ἡ δάφνη. καὶ ταῦτα, ὅτι καλὸν καὶ κομήτην ὄντα. ὡς ἔχ ὁρῶ καθότι καλλιτεκνοτέρα τὴν Νιόβης ἔδοξας.

Ἀπ. ταῦτα μέντοι τὰ τέκνα ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις οἶδα, ὅπως λυπεῖ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἐμοὶ, ἐπαυλῆται ἐς τὸ κάλλος,

in Scythiam profecta, sciunt omnes, qualia comedat, hospites mactando, & Scythas ipsos imitando, qui humana carne vescuntur. Apollo autem, simulat quidem sese omnia scire, & iaculari, & citharа canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa in Claro, & Didymis, decipit consulentes se, obliqua & in vtramque partem interrogationis inclinantia respondendo, tutus vt sit error: & hinc diteſcit: multi enim sunt amentes, qui se præstigijs deludendos præbent. Verùm non ignorant prudentiores, ipsum multa mentiri: quippe ille ipse vates ignorabat se amasium disco interfecturum esse, nec prædixerat fore, vt ipsum Daphne fugeret, idq; ita formosum & comatum. Itaque non video cur pulchriores liberos te quàm Nioben illam procreasse putaris. *Lat.* At verò hi liberi, hospitum videlicet mactatrix ista, & mẽdax ille vaticinator, scio quàm graui molestia te afficiant, quum inter Deos conspiciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in conuiuio citharam cum

ὁ δὲ, κιθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ θαυμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Η. ἐγέλασα ὦ Απολλον. εἶεν γὰρ θαυμασὸς, ἢν ὁ Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αὐ μῶσαι δικάσαι ἤθελον, ἀπέδειρεν αὖ, αὐτὸς κρατήσας τῇ μουσικῇ; νυνὶ δ' καταφρονηθεὶς ἄθλιος ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἀλλούς. ἡ δὲ καλή σου παρθένος, ὅτι καλὴ ὄντι, ὡς ἐπαθε ἔμαθε ὀφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ακταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπαφῆκεν αὐτῷ τοὺς κύνας. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι οὐδὲ τὰς τεκούσας ἐμαιοῦτο, παρθένος γε καὶ αὐτὴ οὖσα. Λυ. μέγα ὦ Ηρα φρονεῖς, ὅτι ξυνεῖ τῷ Διΐ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ. καὶ διὰ τοῦτο ὑβρίζεις ἀδίκως. πλὴν ἀλλ' ὀμοῦμαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύσαι, ὁπόταν σε καταλίπων, ἐς τίνα γῆν κατίῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενος.

omnium admiratione personat. *Iun.* Risi Latona. Illene admiratione dignus, quem Marsyas, si modò iustè iudicare voluissent Musę, vt qui ipse Musica vicerat, excoriasset? Nunc autem deceptus ille miser perit, iniustè sanè damnatus. Hæc autem formosa tua virgo, ita formosa est, vt postea quam animaduertit se se ab Actæone conspectam fuisse, verita ne adolescens ille turpitudinem ipsius evulgaret, inimiserit illi canes. Vt interim non dicam, quòd neque parturientibus obstetricatura fuisset, si virgo vtique & ipsa esset. *Lat.* Valdè elato es animo ô Iuno, eo quòd cum Ioue concumbis, & cum ipso regnas: Ideóque intrepidè contumeliosa es. Verumtamen breui te rursus lachrymantem videbo, quum te relicta in terram descenderit, in taurum aut cygnum conuersus.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ Ερμοῦ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

ΤΙ γελᾷς ὦ Ερμῆ; Ερ. ὅτι γε λοίσθια ὦ Απολλον εἶδον. Απ. εἰπὲ δέ, ὡς

Apollo.

QVid rides Mercuri? *Mer.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, vt

καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἔχω ξυγγελᾶν. Ερ. ἢ Αφροδίτη ξυῶσα τῷ Αρει, κατείληπται. καὶ ὁ Ηφαιστος ἔδησεν αὐτὸν ξυλλαβών. Απο. πῶς; ἡδύ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. ἐκ πολλοῦ οἶμαι ταῦτα εἰδὼς ἐζήτευεν αὐτούς. καὶ πρὶ τὸν ὑγιὼ ἀφανῆ δεσμὰ πρεπόντως, εἰσήρχετο ἀπιὼν ὅπη ἡ κάμινος. ἔπτα ὁ μὲν Αρης εἰσέρχεται λαθών, ὡς ᾤετο. καθορᾷ ὑπ' αὐτοῦ ὁ ἥλιος, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ηφαιστον. ἐπεὶ δὲ ἐπέβησαν τὸ λέχος, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν, καὶ ἐντὸς ἐγεγόνηντο τῶν ἀρχύων, περιελίσσεται μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμὰ, ἐφίσταται δ' αὐτοῖς ὁ Ηφαιστος. ἐκείνη μὲν οὖν, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, ὅπως ἐκαλύψατο ἀδυνάτως εἶχεν. ὁ δ' Αρης τὰ μὲν πρῶτα διαφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἔπειτα δ' σωθεὶς ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτὸν, ἱκέτευε. Απ. τί οὖν, ἀπέλυσεν αὐτοὺς ὁ Ηφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς, ἐπιδείκνυται τὴν μοιχείαν αὐτοῖς. οἱ δὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξυνδεδεμένοι ἐθεῶντο. καὶ τὸ θέαμα ἡδὺ

& ipse auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.* Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eósque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suaue enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, vt puto, dudum cognitis, eos aucupabatur : & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, vt putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectũ conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumuoluuntur, interuenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, séque vincula disrupturum sperabat. Sed posteaquam intellexit se sine effugij spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? soluit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam : sed conuocatis Dijs spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur iucundissimum, cùm pro-

σον ἐμοὶ ἔδοξε μοιχεύεσθαι αὐτὸ γιγνόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, οὐκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τὴν ἀμηχανίαν τῆς γάμου; Ερ. μὰ Δί', ὅς γε καὶ ἐπῆλθε αὐτοῖς ἐφεστώς. ἐγὼ μέν τοι, εἰ χρὴ παλινῳδῆσαι εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύσαντι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. οὐκοῦν καὶ σὺ δεδεῖσθαι ἂν ὑπέμεινας ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' ἂν ὦ Απολλον; ἴδε μόνον ἐπελθών. ἐπαινέσομαι γάρ σε ἐμὴ μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς ἔμοιγε ἰδών.

pemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui coniugij turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iouem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego verò, si verum fateri oportet, Marti inuidebam: nõ solùm quòd cum formosissima Dea commisisset adulterium: sed etiam quòd vnà cũ ipsa vinctus esset. *Ap.* Ergo & te sic ligari patereris? *Merc.* Tu verò non, Apollo? aspice modò accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ Διός.

IVNONIS ET Iovis.

ΗΡΑ.

IVNO.

ΕΓὼ μὲν μοιχὸν ἂν ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος ὁ υἱὸς, θῆλυς οὕτω καὶ διεφθαρμένος τὸ μέσον. μίτρᾳ μὲν αὐαδεδεμένος τὴν κόμην, τὰ πολλὰ δὲ μαινομένοις γυναιξὶ συνὼν, ἀβεώτερος αὐτῶν ἐκείνων τοῦ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἐοικὼς, ἢ

EQuidem pudefierem Iupiter, si mihi talis esset filius, effœminatus adeò, & ebrietate perditus: mitra reuinctam habens comam, ac sæpe cum insanis mulieribus conuersans, mollior illis ipsis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens: atque in summa cuiuis magis

τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὗτός γε ὁ θηλυμίτρης, ὁ ἀβρότερος τῶν γυναικῶν, οὐ μόνον ὦ Ἥρα πλὴν Λυδίαν ἐχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπήγαγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατοπέδῳ, τούς τε ἐλέφαντας εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐκράτησε, καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸν ὀλίγου ἀπέσπασε τολμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπάγαγε. καὶ ταῦτα ἅπαντα διεπράξατο, ὀρχούμενος ἅμα, καὶ χορεύων, θύρσοις κώμοις τε πολλοῖς, μεθύων ἀεί τε, καὶ ἐνθέαζων. εἰ δέ τις ἐπιχειρεῖσθαι λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας ἐς τὴν τελετὴν, καὶ τοῦτον ἐπεμορήσατο, ἢ καταδήσας τοῖς κλήμασιν, ἢ διαπαιδᾶναι ποιήσας ὑπὸ τῶν μητρὸς ὥσπερ πέρυσι. ὁρᾷς ὡς αὐθρεῖα ταῦτα, καὶ οὐκ ἀξία τοῦ πατρός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ ῥᾳθυμία φαίνοιτο αὐτοῖς, οὐδεὶς φθόνος. καὶ μάλιστα εἰ λογίσαιτό τις ὡς αὖ νήφων οὗτος ἦν, ὅπου ταῦτα μεθύων ποιεῖ. Η. σύ μοι δοκεῖς ἐπαινέσεσθαι καὶ τὸ εὕρημα αὐτῷ τὴν ἄμπελον, καὶ τὸν οἶνον. καὶ ταῦτα, ὁρᾶν οἷα οἱ μεθύοντες ποιοῦσι σφαλλόμενοι, καὶ πρὸς ὕβριν βαπόμενοι.

quàm tibi patri similis. *Iup.* At verò hic muliebri mitra reuinctus, mollior mulieribus, non solùm, ô Iuno, Lydiam subigauit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces subegit: verùm etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus est, ipsumque regem, qui aliquantum resistere ausus fuerat, captiuum abduxit. Atque hæc omnia fecit, saliens simul, & choreas agens, hastis vtendo hederaceis, ebrius interea, vt ais, atque furore correptus. Quod siquis ipsi conuiciari aggressus est cõtumelioseè de sacris eius loquendo, hunc etiam punniuit, vel palmitibus implicando, vel vt à matre tãquam hinnulus lacerare tur, efficiendo. Vides quàm virilia hęc, & me patre non indigna. Si verò lusibus & delicijs inter hæc indulget, non est quod inuideas, & maximè si cogites, qualis hic sobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit. *Iun.* Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inuentum, vitem scilicet & vinum: idque cùm videas, qualia inebriati isti factitent titubantes, & ad contumeliam ani-

καὶ ὅλως μεμηνότες ὑπὸ τῆ πότου. τ' γοῦν Ικάριον, ᾧ πρώτῳ ἔδωκε τὸ κλῆμα, οἱ ξυμπόται αὐτοῦ διέφθειραν, παίοντες ταῖς δικέλλαις. Z. A οὐδὲν τοῦτο φῄς. οὐ γὰρ οἶνος ταῦτα, οὐδὲ ὁ Διόνυσος ποιεῖ. τὸ δ' ἄμετρον τ πόσεως, καὶ τὸ πέρα τῆ καλῶς ἔχοντος, ἐμφορεῖσθαι τῆ ἀκράτου. ὅσB δ' ἂν ἔμμετρα πίνῃ, ἱλαρώτερος μὲν, καὶ ἡδίων ᾖσιτ' ἄν. οἷον δ' ὁ Ικάριος ἔπαθεν, οὐδὲν ἂν ἐργάσαιτο οὐδένα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας ᾧ Ηρᾳ, καὶ τ Σεμέλης μνημονεύῃ, εἴ γε διαβάλλεις τὸ Διονύσου τὰ κάλλιστα

mum conuertentes, denique præ potu insaniẽtes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cęsum interfecêre. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & vltra quàm decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suauior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysij res pulcherrimas calumniaris. C

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ Ερωτος.

VENERIS ET CVPIDINIS.

D

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

VĒNVS.

ΤΙ δήποτε ὦ Ἔρως, τοὺς μὲν ἄλλους θεοὺς καταγωγίσῃ ἅπαντας, τ Δία, τ Ποσειδῶ, τ Απόλλω, τὴν Ηραν, ἐμὲ τὴν μητέρα, μόνης δ' ἀπέχῃ τ Αθηνᾶς, καὶ ἐπ' ἐκείνης ἄπυρος μὲν σοι ἡ δᾷς, κενὴ δ' οἰστῶν ἡ φαρέτρα, σὺ δ' ἄτοξος εἶ, καὶ ἄσκοπος; Ε. Διὰ τί ὦ

QVid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugnaris, Iouem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab vna verò Minerua abstineas, tuáque fax nihil ignis aduersus ipsam habeat, vacua iaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec iaculari noris? *Cup.*

Μῆτερ αὐτήν. φοβερὰ γάρ ἐστι, καὶ χαροπὴ, καὶ δεινῶς αὐδειν. ὁπόταν οὕτω ἐντεινάμενος τὸ τόξον ἵῃ ἐπ' αὐτὴν, ἐποτείνασα τὸ λόφον, ἐκπλήττει με, καὶ ἔντρομος γίνομαι, καὶ ἀπορρεῖ μου τὰ τοξεύματα ἐκ τῶν χειρῶν. Αφρ. ὁ Ἄρης γὰρ οὐ φοβερώτερος ἦν; ἀλλ' ὅμως ἀφωπλίσατο αὐτὸν, καὶ νενίκηκας. Ε. ἀλλ' ἐκεῖνος ἐκὼν προσῆλθέ με, καὶ προσκαλεῖται. ἢ Αθηνᾶ δ', ὑφορᾶται ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲν ἄλλως παρέπλην, καλήσασα δ' ἔχει τὴν λαμπάδα. ἢ δὲ, εἴ μοι πείσει φησὶ, νὴ τὸν πατέρα, τῷ δορατίῳ σε διαπερῶσα, ἢ τὸν πόδε λαβομένη, καὶ ἐς τὸν τάρταρον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὴ διασπασθήσῃ, διαφθαρήσῃ. πολλὰ τοιαῦτα ἠπείλησε. καὶ ὁρᾷς δ' ἐμὲ, καὶ ἐπὶ τῶν σπόδοις ἔχει πρόσωπόν τι φοβερὸν, ἐχίδνας κρεμάσασα, ὅσαν ἐγὼ μάλιστα δέδια. μορμολύττεται γάρ με, καὶ φεύγω ὅταν ἴδω αὐτό. Αφρ. ἀλλὰ τὴν μὲν Αθηνᾶν δέδιας ὡς φῄς, καὶ τὴν Γοργόνα. καὶ ταῦτα, μὴ φοβηθεὶς τὸ κεραυνὸν τὸ Διός. αἱ δὲ μάστιγες, καὶ τί σοι ἔοικασι, καὶ ἔξω βελῶν εἰσι; ἢ κἀκεῖναι λόφους ἐποτείνασι,

Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summopere virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expauefacit me, tum intremisco, & è manibus meis effluunt tela. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imò ille vltro me admittit. & inuitat. Verùm Minerua toruè semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam aduolaui, facem propius admouens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugióque quoties eam aspicio. *Ven.* Esto sanè, Mineruam metuis, vt ais, illámque. Gorgonem, idque cùm Iouis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt inuulnerabiles, & à tuis iaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas præ-

καὶ Γοργόνας προφαίνουσιν; E. αἰδοῦμαι αὐτὰς ὦ μῆτερ. σεμναὶ γάρ εἰσι, καὶ ἀεί τι φροντίζουσι. καὶ πρὸς ᾠδὴν ἔχουσι. καὶ ἐγὼ παίζουσαι πολλάκις A αὐταῖς, κηλούμενος ὑπὸ τῆς μέλους. Αφρ. ἆρα καὶ ταύτας, ὅπ σεμναί. τίνων ἕνεκα οὐ πρώσσεις; E. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ καταλαβεῖν B αὐτὸν ῥᾴδιόν τε, φεύγουσαν ἀεὶ διὰ τῶν ὀρῶν. εἶτα καὶ ἴδιόν τινα ἔρωτα ἤδη ἔχει. Αφρ. τίνος ὦ τέκνον; E. Θήρας, καὶ ἐλάφων, καὶ κεμβρῶν, αἱρεῖν τε διώκουσα, καὶ κατατοξεύειν. καὶ ὅλως περὶ τῷ τοιούτῳ ὄν. ἐπὶ τοῦ γε ἀδελφὸν αὐτῆς, καίτοι τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἑκηβόλον. Αφρ. οἶδα ὦ τέκνον, πολλὰ σκεῖνον ἐτό- D ξευσας.

tendunt? *Cup.* Ipſas reuereor, mater: ſunt enim vultu reuerendo, ſempérque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent: quinetiam non rarò illis aſſiſto, carminis ſuauitate delinitus. *Ven.* Eſto, has relinque, quoniam ſunt reuerendæ: at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Vt breuiter dicam, hanc per montes aſſiduò fugientem, aſſequi non poſſum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus ceruorum & hinnulorum, quos inſectatur vt capiat, & iaculis conficiat: ac prorſum tota rerum huiuſmodi ſtudio tenetur: tametſi fratrem eius, qui nimirum & ipſe arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum ſagitta ſæpe vulneraſti.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

ΖΕΥΣ.

ΕΡμῆ, καβὼν τουτὶ τὸ μῆ- E λον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν παρὰ τὸν Πειάμου παῖδα τὸν βυκόλον. νέμει δὲ τῆς Ἰδης ἐν τῷ Γαργάρῳ. καὶ λέγε πρὸς αὐτὸν, ὅτι σε ὁ Πάτερ, κελεύει

DEARVM IVDICIVM.

IVPITER.

ACcipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiã proficiſcere ad bubulcum illum Priami filium (paſcit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter iubet te, Pari, ſiquidem

ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σαφὼς τὰ ἐρωτικὰ, δικάσαι τῶν θεαῖν, ὅτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί· τῷ δὲ ἀγῶνος τὸ ἆθλον ἡ νικῶσα λαβέτω τὸ μῆλον. ὥρα δὴ καὶ ὑμῖν αὐτὰς ἀπέναι πρὸς τὸν δικαστήν. ἐγὼ δὲ ἀπωθοῦμαι τὴν δίαιταν, ἐπίσης τε ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ εἴην οἷόν τε ὢν, ἡδέως ἂν ἁπάσας νενικημένας εἶδον. ἄλλως τε, καὶ ἀνάγκη μετὰ τὸ καλλίστην ἀποδοῦναι, πάντως ἀπεχθάνεσθαι τὸν τελέσαντα. διὰ ταῦτα μὲν αὐτὸς οὐκ ἐπιτήδειος ὑμῖν δικαστής. ὁ δὲ νεανίας αὐτὸς ὁ Φρὺξ, ἐφ' ὃν ἅπασι, βασιλικὸς μὲν ὅτι, καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενής. πλὴν ἀλλ' ἀγελαῖός, καὶ ὀρεινὸς. καὶ αὖ τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης θέας. Ἀφρ. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τι μῶμον αὐτὸν ἐπισήσεις ἡμῖν δικαστήν, θαῤῥοῦσα βαδίζομαι πρὸς τὸν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό μου; χρὴ δὲ καὶ ταύτας ἀφέσκειν τὸν ἄνδρα. Ηρα. ἀλλ' ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη δεδίαμεν, ἀλλ' ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιβαλῇ τὴν δίαιταν. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, τὸν Πάριν. Ζ. ἢ καὶ σοὶ ταῦτα δοκεῖ;

dem ipse formosus es, & rerum amatoriarum doctus, sententiam ferre inter Deas, quænam illarum sit formosissima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porrò tempus iam est vt & ipsæ ad Iudicem abeatis. Ego verò arbitrium reijcio vt qui vos ex æquo amem: ac si modò fieri posset, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cùm necesse sit, eum qui pulchritudinis præmium vni adiudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipse vobis idoneus iudex non sum. Verùm Phrygius ille adolescens, ad quem proficiscimini, regia quidem stirpe est prognatus, & Ganymedis huiusce consanguineus. Cæterùm simplex est & montanus: neque quisquam illum hac cognitione indignum meritò putauerit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamsi Momum ipsum præstituas nobis Iudicem, præsenti animo itura sum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hisce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non si isti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipis fuerit. *Iup.* Num tibi etiam hunc Parim, quisquis

τα ὦ θύγατερ συνδυκεῖς; τί φής; ἀποτρίφη, ἢ ἐρυθριᾷς; ἔστι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα ὑμῶν τὴ παρθένων. ὑπείκετε δ' ὅμως. ἄπιτε οὖν. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῷ δικαστῇ αἱ νενικημέναι, μὴ δ' κακὸν ἐντεύξησθε τῷ νεανίσκῳ. ἐγὼ γὰρ οἷόν τε οὐκ εἶναι καλὰς πάσας. Ερ. περίιωμεν δὲ τὴ Φρυγίας, ἐγὼ μὲν ἡγοῦμαι, ὑμεῖς δ' μὴ βραδέως ἀκολουθεῖτέ μοι. καὶ σαρρεῖτε, οἶδα ἐγὼ τὸν Πάριν. νεανίας δεῖ καλὸς, καὶ τἆλλα ἐρωτικὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα κείνειν ἱκανώτατος, ὡς αὐ ἐκεῖνος δικάσειε κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν, καὶ περὶ ἐμοῦ λέγεις τὸ, δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὴν δικασήν. πότερα δ', ἄγαμός ἐστιν οὗτος, ἢ καὶ γυνή τις αὐτῷ συνοίκησιν; Ερ. ὁ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν ὦ Αφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνὴ, ἰκανὴ μὲν, ἄγροικος δ', καὶ δεινῶς ὀρεία. δὴ δ' σφόδρα περιέχειν αὐτῆ ἔοικε. τίνος δ' ἕνεκα ταῦτα ἐρωτᾷς; Αφρ. ἄλλως ἠρόμην. Αθη. παρα πρεσβεύεις ὦ οὗτος, ἰδίᾳ ταῦτη κοινᾷ legationem obis, qui

am, filia, hæc probantur? Quid ais? auertis te, & erubescis? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari: sed tamen annuis. Abite igitur, ac videte quæcunque victæ fueritis, ne Iudici fiatis infensiores, nec adolescẽtulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest, vt æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam: ac egoquidem præibo: vos autem non lentè sequimini me, & bono animo este. Noui ego Paridem hunc: adolescens est formosus: cæterùm amori deditus, & ad talia disceptanda maximè idoneus: neque ille malè iudicauerit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est, & è re mea est quod dicis, iustum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est, an verò cum aliqua muliere consuescit? *Merc.* Non omnino cælebs est, Venus. *Ven.* Quid dicis? *Merc.* Videtur cum eo habitare quædam mulier Idæa, sat quidem formosa, sed rustica, & vehementer montana: sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cuius autem rei gratia hæc interrogas? *Ven.* Hoc temerè interrogaui. *Min.* Heus tu cum ista priuatim loqueris.

πολογούμενος; Ep. οὐδὲν ὦ Αθηνᾶ δεινὸν, οὐδὲ καθ' ὑμῶν. ἀνηρέτο με, εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἔστιν. Αθη. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα; Ep. οὐκ οἶδα. φησὶ δ' ἴσως ὅτι ἄλλως ἐπιλθὸν αὐτὸν ἐρωτῆσαί με. Αθη. τί οὖν ἄγαμός ἐστιν; Ep. οὐ δοκεῖ. Αθη. τί δ' ὧν τῶν πολεμικῶν ἐστιν αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός τις, ἢ τὸ παῖ βουκόλος; Ep. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἔχω λέγειν, εἰκάζειν δ' ἔξεστι νέον ὄντα, καὶ τούτων ὀρέγεσθαι τυχεῖν, καὶ βούλεσθαι αὐτὸν πρῶτον αὐτὸν εἶναι κατὰ τὰς μάχας. Αφρ. ὁρᾷς; οὐδὲν ἐγὼ μέμφομαι, οὐδὲ προσεγκαλῶ σοι, τὸ πρὸς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψιμοίρων γὰρ καὶ οὐ Αφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ep. καὶ αὕτη χαίρουσα τὰ αὐτά μ' ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε, μηδ' οἴου μετιόντες, εἴ τι καὶ ταύτῃ κατὰ τὸ ἁπλοῦν ἀπεκρινάμην. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες, ἀπανατετάμεθα τῶν ἀστέρων. καὶ χαίρω γε κατὰ πολὺ Φρυγίαν ἐσεμβεβηκὼς. ἐγὼ γὰρ καὶ τὴν Ἴδην ὁρῶ, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς. εἰ δὲ μὴ ἀπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν δικαστὴν τὸν Πάριν. Ηερ. ποῦ δέ ἐστιν; ὁ γὰρ ἐμοὶ

Merc. Nihil hoc mali, Minerua, nec contra vos: sed interrogabat me, an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiosè scisciturat? *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temerè sibi venisse, nec consultò interrogasse me. *Min.* Quid igitur? est-ne cælebs adhuc? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicę studio tenetur, atque amans gloriæ est, an nihil aliud quàm bubulcus? *Merc.* Verum non possum dicere: sed conjicere licet, eum cùm sit iuuenis, optare has res consequi, ac præcipuum in prælijs esse velle. *Ven.* Vides? Nihil ego cõqueror, nec crimini verto tibi, quod cũ hac seorsũ loqueris: querulorũ enim hæc, nõ Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadẽ fermè interrogauit me: quãobrem ne grauiter feras: nec partes tuas putes inferiores, siquid etiam huic pro simplicitate mea respondi. Verùm inter loquendum jam multum progressi, stellas emensi sumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totúmque Gargarum exactè: & ni fallor, Paridem quoque vestrum jùdicem. *Iun.* At vbi est? non enim mi-

φαίνεται. Ερ. ταύτῃ ὦ Ηερ, πρὸς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ πρὸς ἄκρῳ τῷ ὄρει. παρὰ ὃ τὸν πλευρὸν, ἢ τὸ ἄντρον καὶ τὸν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηερ. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὸν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοίδια κατ' ἐμὸν οὕτωσὶ δάκτυλον ἐν μέσων τῶν πετρῶν πορευόμενα, καὶ πινα ἐν τῷ σκοπέλῳ καταστέοντα, καλαύροπα ἔχοντα, καὶ ἀείρουντα μὴ πόρσω διασπάσθαι τὴν ἀγέλην; Η. ὁρῶ νῦν, εἰ γε ἐκεῖνός ἐστιν. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνος, ἐπειδὴ ὃ πλησίον ἐσμὲν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰ δοκεῖ, καταβάντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ διατάραξωμεν αὐτὸν αἰφνιδίως ἀφανὲς καταπάλλοντες. Ηερ. εὖ λέγεις, καὶ ἴωμεν τοιῶμεν. ἐπεὶ ὃ καταβεβήκαμεν, ὅπερ σοι ὦ Αφροδίτη πρεπέναι, καὶ ἡμᾶς ἄμεινον ὁδὸν. σὺ γὰρ ὡς τὸ εἰκὸς ἔμπειρος εἶ τῶν χωρίων, πολλάκις ὡς λόγος κατελθοῦσα πρὸς Αγχίσην. Αφ. ἑσπόμεθα ὦ Ηερ τούτοις ἄχθομαι τοῖς σκώμμασιν. Ερ. ἀλλ' ἤν ἐγὼ ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνδιέτριψα τῇ Ἰδῃ, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἤρα τοῦ μειρακίου τοῦ Φρυγός. καὶ πολλάκις δεῦρο ἦλθον ἀπ' ἐκείνου καταπεμφθεὶς εἰς ἐπισκοπὴν τοῦ παιδός. καὶ ὁπότε ἤδη ἐν τῷ αἰετῷ ὢν,

hi apparet. *Merc.* Hac verſum Iuno, ad ſiniſtram reſpice, non ad ſummum montem, ſed ſecundum latus vbi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas ſecundum hunc meum digitum, ex medijs rupibus progredientes, & quendam à ſcopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longiùs diſpergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, ſi modò ille eſt. *Merc.* At ille eſt. Quoniam autem prope jam ſumus, in terram, ſi videtur, demiſſi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, ſupernè ex improuiſò deuolantes. *Iun.* Rectè dicis, atque ita faciamus. Cæterùm poſteaquam deſcendimus, tuum iam eſt Venus, vt præeas, viámque nobis commonſtres. Tu enim, vt conſentaneum eſt, locorum perita es, quippe quæ, vt fama eſt, ad Anchiſen ſæpe deſcenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, grauor tuis dicterijs. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipſe in Ida ſum verſatus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adoleſcentulum: ac ſæpius huc ab illo miſſus veni, vt puerum obſeruarem. Cúmque iam in aquila eſſet,

συμπαιεπάμλω αὐτῷ, καὶ συνεκούφιζον τὸ κλόν. καὶ εἰ γε μέμνημαι, ἀπὸ ταυτησὶ τῆς πέτρας αὐτὸν ἀνήρπασεν. ὁ μὲν γὰρ τότε ἔτυχε συρίζων πρὸς τὸ ποίμνιον. κατεπλάμβανος δ' ὄπισθεν αὐτῆς ὁ Ζεὺς, κούφως μάλα τοῖς ὄνυξι περιβαλὼν, καὶ τῷ σόματι πρὸς ὀπὴν τὴν κεφαλὴν πάσαν ἀνακὼν, ἀνέφερε τὸ παῖδα τεταραγμένον, καὶ τῷ βλέμματι ἀπεστραμμένῳ ἐς αὐτὸν ἀποβλέποντα. τότε οὖν ἐγὼ πρὸς σύεργα ἔλαβον. ἀποβεβλημένῃ γὰρ αὐτῷ ἦν τὸ δέος. ἀλλὰ γὰρ ὁ διαιτητὴς οὑτοσὶ, φαλακρὸν. ὥστε συνεπαινῶμεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βουκόλε. Πα. νὴ τὸν σύριγγα ὦ νεανίσκε. τίς ἦ ὢν δεῦρο ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; οὐ γὰρ ὀπτήδειαι ὀρεσπολεῖν, οὔτω γε οὖσαι καλαί. Ερ. μὴ οὐ γυναῖκες εἶεν. Ἥρα ἦ ὦ Πάνες, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, κἄμὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί βλέπεις, καὶ ὠχριᾷς; μὴ δείδιθι. χαλεπὸν γὰρ οὐδέν. κελεύει δέ σε διαιτᾶν γνώμῃ τῶν κάλλους αὐτῶν, ἐπειδὴ γάρφησι καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, σοὶ δὲ γνῶσιν ἐπιτρέπω. τῶν δὲ ἀγῶνος τὸ ἄθλον εἴσῃ,

simul volabam, vnáque formoſum illum ſubleuabam: & ſi bene memini, ab hac ipſa rupe illum in ſublime abripuit. Nam hic quidem forte rum fiſtula canebat ad ouile: ipſi autem à tergo deuolans Iupiter, circumiectis leuiter admodum vnguibus, & ore in tiaram, quam ſuper capite habebat, impreſſo, in altũ ſuſtulit puerũ perturbatũ, & ceruice reflexa in ipſum intuentem. Tum ego fiſtulam ſuſtuli, quam ille præ timore abiecerat. At enim hic arbiter propè eſt, itaque compellemus ipſum. Salue bubulce. *Par.* Tu quoque adoleſcens: Sed quis es qui ad nos huc aduenisti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formoſæ adeò cùm ſint. *Merc.* At mulieres non ſunt. Sed Iunonẽ ô Pari, & Mineruam, & Venerem vides, & me Mercurium miſit Iupiter. Sed quid tremis, & expalleſcis? Nihil timeas; nihil hîc periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipſarum eſſe iudicem. Quandoquidem enim, inquit, & formoſus ipſe es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium ſcies,

ἀναγκοὺς τὸ μῆλον. Αλε. φέρ' ἴδω τί ἂν βούλεται. ἢ καλή φησι λαβέτω. πῶς αὖ οὗτ' ὦ δέσποτα Ερμῆ δωιηθείλω ἐγὼ θνητὸς ὢν τοῦτο, καὶ ἄγροικος ὤν, δικαστὴς γενέσθαι παραδόξου θέας, καὶ μείζονος, ἢ κατὰ βουκόλου; τὰ γὰρ τοιαῦτα κείνειν, τῶν ἁβρῶν μᾶλλον, καὶ ἀστικῶν. τὸ δὲ ἐμὸν, αἶγα μᾶλλον, αἴγος ὁποτέρα ἢ καλλίων, καὶ δάμαλις ἄλλης δαμάλεως, τάχ' ἂν δικάσαιμι κατὰ τέχνην. αὗται γὰρ πᾶσαί τε ὁμοίως καλαί, καὶ ὡς οἶδ' ὅπως ἂν τις ἀπὸ τῆς ἑτέρας ἐπὶ τὴν ἑτέραν μεταγάγοι τὸ ὄμμα ἀποστάντας. οὐ γὰρ ἐθέλει ἀφίστασθαι ῥᾳδίως. ἀνὴρ ὅταν ἅπαξ ἐπίσῃ τοῦ πρώτου, τούτου ἔχεται, καὶ τὸ παρὸν ἐπαινεῖ. κἂν ὑπ' ἄλλῳ μεταβῇ, κἀκεῖνο καλὸν ὁρᾷ, καὶ παραμένει, καὶ ἀπὸ τῶν πλησίον παραλαμβάνεται. καὶ ὅλως περικέχυταί μοι τὸ κάλλος αὐτῶν, καὶ ὅλον περιείληφέ με. καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ὁ Αργος ὅλῳ βλέπειν δύναμαι τῷ σώματι. δοκῶ δ' ἂν μοι καλῶς δικάσαι, πᾶσαις ἀποδοὺς τὸ μῆλον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε ταύτῃσι μὴ εἶναι συμβέβηκε, τῇ Διὸς ἀδελφῇ, καὶ γυναικὶ ταύτας ὄν, συγατέ-

lecto hoc pomo. Par. Cedo, vt videam quid sibi velit. *Pulchra*, inquit, *capiat*. Quò pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cùm sim ac rusticus, iudex esse tam mirandi spectaculi, atque adeò maioris, quàm pro bubulci captu? Nam causas huiusmodi disceptare, delicatorum magis est, & vrbanorum. Quod verò ad me attinet, vtra capella sit altera formosior, & iuuenca alia iuuenca, forsitan ex arte iudicare possim. Hæ autem & omnes similiter pulchræ sunt, & non video quo pacto aliquis ab vna ad aliam transferendo aspectum auellere queat. Nolit enim facilè absistere, sed cui se primùm applicuerit, ei inhæret, quódque præsens est, laudat: tum si ad aliud transierit, id quoq; formosum videt, & immoratur sempérque à propioribus capitur. Et in summa, ipsarum pulchritudo mihi est circumfusa, torúmque me complexa tenet: ac doleo, quòd non & ipse, quemadmodum Argus ille, toto corpore videre possim. Videor autem mihi bene iudicasse, si pomum hoc omnibus reddidero. Ad hæc etiam accedit illud, quòd hæc quidem Iouis soror & coniux est: illæ

ρας. πῶς οὖν ἡ χαλεπὴ καὶ
ὕπως ἡ κρίσις; Ερ. οὐ οἶδα.
πλὴν οὐχ οἷόν τε ἀναβλῶαι
περὶ τῶ Διὸς κεκελευσμένου.
Αλε. ἓν τοῦτο ὦ Ερμῆ πεί-
σαι αὐτὰς, μὴ χαλεπῶς ἔ-
χειν μοι τὰς δύο τὰς νενικη-
μένας, ἀλλὰ μόνων τῶν
ὀφθαλμῶν ἡγεῖσθαι τὴν δια-
μαρτίαν. Ερ. οὕτω φασὶ ποιή-
σειν. ὅρα δέ σοι ἤδη περαί-
νειν τὴν κρίσιν. Αλε. πειρα-
σόμεθα. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι
τις; ἐκεῖνο μὲν πρῶτον εἰδέναι
βούλομαι, πότερα ἀρκέσει
σκοπεῖν αὐτὰς ὡς ἔχουσιν, ἢ καὶ
ἀποδύσει δείσει πρὸς τὸ ἀ-
κριβὲς ἡ ἐξέτασιν; Ερ. τοῦτο
μὲν σὺν αὐ εἶη τῇ δίκῃ, καὶ
πείσεται ὅπη καὶ θέλεις.
Πα. ὅπη καὶ θέλω; γυμνὰς
ἰδεῖν βούλομαι. Ερ. ἀπόδυτε
ὦ αὗται. σὺ δὲ σκόπει. ἐγὼ
δ' ἀπεφάφην. Αφρ. καλῶς
ὦ Πάρι, καὶ πρῶτά γε ἀπο-
δύσομαι, ὅπως μάθῃς ὅτι μὴ
μόνας ἔχω τὰς ὠλένας λευκὰς,
μὴ δ' τῷ βοῶπις εἶναι, μέγα
φρονῶ. σκόπει δὲ εἰμὶ πᾶσα,
καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. μὴ
πρότερον αὐτὴν ἀποδύσῃ ὦ
Πάρι, πρὶν ἂν τὸν κεστὸν ἀπόθη-
ται. φαρμακὶς γάρ ἐστι, μή σε

verò filiæ. Quomodo igitur non difficile sic fuerit iudicium? Merc. Nescio: nisi quòd Iouis imperium non licet detrectare. Par. Vnum igitur hoc Mercuri, persuade ipsis, ne succenseant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque victæ fuerint: sed qnicquid peccatum videbitur, id solis oculis imputent. Merc. Ita se facturas aiunt: iam verò tempus est, vt iudicium expedias. Par. Periculum faciemus, quid enim agam? Cæterùm illud primum scire velim, vtrum sat erit ipsas vt se habent spectare, an verò opus erit vt se exuant quò diligentiùs res examinari possit. Merc. Hoc tuum est vt pote Iudicis imperare vt sint quomodocunque voles. Par. Quomodocunque velim? nudas videre volo. Merc. Heus, vos exuite. Tu verò inspice eas, ego interim auertam faciem. Ven. Rectè Pari. Atque prima certè exuam me: vt noris, quòd non solùm candidos habeam lacertos, nec ob oculos magnos & decoros superbiam, sed æqualiter tota & similiter sim formosa. Min. Ne priùs ipsam, Pari, exueris, quàm cestum deposuerit: (Est enim incantatrix) ne te per illum præstigijs circumueniat. At-

καταγοητεύσῃ δ' αὐτῆς, καίτοιγε ἐχρῆν μηδ' ὅτιοῦν κεκαλλωπισμένην παρεῖναι, μηδὲ τοσαῦτα ἐντεθειμένην χρώματα, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἑταίρας τινὰς, ἀλλὰ γυμνὴν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύειν. Πα. εὖ λέγουσι τὸ περὶ τῆς κεστοῦ. Ἡφ. τί οὖν οὐχὶ καὶ σὺ Ἀθηνᾶ τὴν κόρυν ἀφελοῦσα, γλαυκὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδείκνυεις, ἀλλ' ἐπισείεις τὸ λόφον, καὶ τὴν δικασὴν φοβεῖς; ἢ δέδιας μή σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἄνευ τοῦ φαβεροῦ βλεπόμενον; Ἀθ. ἰδοὺ σοι ἡ κόρυς αὕτη ἀφῄρηται. Ἀφρ. ἰδοὺ σοι καὶ ὁ κεστός. Ἡφ. ἀλλ' ἀποδυσώμεθα. Πα. ὦ Ζεῦ τεράστιε τῆς θέας, τοῦ κάλλους, τῆς ἡδονῆς, οἵα μὴ παρθένος, ὡς ἀληθῶς βασιλικὴν αὐτὴν καὶ σεμνὴν ἀπολάμπει, καὶ ἀληθῶς ἄξιον τοῦ Διός. ὁρᾷς ἡδέως. καὶ γλαφυρόν τι, καὶ προσαγωγὸν ἐμοὶ δίασον. ἀλλ' ἤδη μὲν ἄλις ἔχω τῆς εὐδαιμονίας. εἰ δοκεῖ δή, καὶ ἰδίᾳ καθ' ἑκάστην ἐπιδεῖν βούλομαι, ὡς νῦν γε ἀμφίβολός εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα πρὸς ὅ, τι χρὴ ἀποβλέψω, πάντῃ τὰς ὄψεις πεπλανημένος. Ἀφρο. οὕτω ποιῶμεν. Πα. ἄπιτε οὖν αἱ δύο. σὺ δ' ὦ Ἥρα μείνατε. Ἡρα.

qui oportebat ipsam, neque tam studioſè ornatam, neque tot coloribus fucatã adeſſe, perinde atque aliquam verè meretricem: ſed nudam formam exhibere ſpectandam. *Par.* Rectè ſanè admonent de ceſto: etiam depone. *Ven.* Cur non igitur & tu Minerua galea depoſita, nudum caput exhibes ſpectandum, ſed conum concutis, & judicem deterres? An vereris ne tibi obijciat cæruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi præ ſe ferendo aſpicitur? *Minerua.* Ecce tibi galea hæc eſt ablata. *Ven.* Ecce tibi & ceſtus hic. *Iun.* Sed exuamur. *Par.* O Iupiter prodigiorum author, quod ſpectaculum? quæ pulcritudo? quæ voluptas? qualis hæc virgo? vt verò regalis illa, & venerabilis effulget, adeóque verè Ioue digna! Tuetur ſuaue quiddam, blandúmque & illecebroſum etiam arriſit. Sed iam ſatis habeo fœlicitatis. Si videtur autẽ, etiam ſeorſim vnamquamq; inſpicere volo: quoniam nunc certè ambiguus ſum, neque ſatis ſcio ad quid me conferam, viſu in omnes partes diſtracto. *Ven.* Sic faciamus. *Par.* Abite igitur vos duæ. Tu verò Iuno hîc mane. *Iun.* Maneo: ac

πεμψῶ. καὶ πεισθέν με ἀκεί-
ρεῶς ἴδῃς, ὥρα σοι καὶ τἄλλα ἤ-
δη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι τὰ δῶρα
τῆς νίκης τῆ ἐμῆς. νῦν γάρ με ὦ
Πάρι δικάσης εἶναι καλὸν, ἁπά-
σης ἔσῃ τῆ Ἀσίας δεσπότης. A
Πα. ἀλλ' ἐπὶ δώρεις μὲ τὰ ἡμέ-
τερα, πλὴν δὴ ἄπιθι. πειράξε-
ται γὰρ αὐτῶν δεχῆ. σὺ δ' ἐμοὶ
παρέσθι Ἀθηνᾶ. Αθη. παρέσ-
καί σοι. καίτοι νῦν μὲ ὦ Πάρι
δικάσης καλὴν, οὐποτε ἥπτων
ἔσῃ ἐν μάχης, δὴ ἀεὶ κρατῶν. B
πολεμικὴν γάρ σε, καὶ νικηφό-
ρον ἀπεργάσομαι. Πα. οὐδὲν
Ἀθηνᾶ δεῖ μοι πολέμου, καὶ μά-
χης. ἀρκτὸν γὰρ ὡς ὁρᾷς παρὼν ἐ- C
πέχῃ Φρυγίαν τε καὶ Λυδίαν, καὶ
ἀπολέμητος ἡμῖν ἡ τῶν πατρῴων
ἀρχή. θάρρει δέ. οὐ μειονεκτή-
σεις γὰρ, κἂν μὴ ἐπὶ δώρεις δι-
καζώμεθα. ἀλλ' ἤνυσται ἤδη, καὶ D
ἐπίθου τῷ κόμῃ. ἱκανῶς γὰρ
εἶδον. τῷ Ἀφροδίτῃ παρεῖ-
ναι χαιρός. Αφρ. ἰωτή σοι
ἐγὼ πλησίον. καὶ σκόπει καθ'
ἓν ἀκριβῶς, μηδὲν παραβλέπων,
μὴ ἐναβλέψεων ἑκάστῳ τῶν μι- E
λῶν. εἰ δὲ θέλῃς ὦ καλὲ, καὶ
τάδε μου ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ πά-
λαι ὁρῶσά σε νέον ὄντα, καὶ
καλὸν, ὁποῖον οὐκ οἶδα εἰ πω
ἔτρεφεν ἡ Φρυγία βόσκει, μακα-

posteaquã me diligẽter inſpe
xeris: alia jam ſpectandi tibi
tẽpus erit, num pulchra tibi
propoſita meę victorię dona.
Nã ſi me, Pari, formoſiorem
eſſe iudicaueris, totius Aſiæ
eris dominus. *Par.* At nõ do-
nis res noſtrę gerũtur. Sed abi
mox enim agetur, quicquid
æquũ videbitur. Tu verò ac-
cede Minerua. *Min.* Adſum
tibi. Quòd ſi me Pari, formo-
ſiorẽ eſſe iudicaueris, nũquã
victus, ſed ſemper victor ex
pugna abibis: bellatorẽ enim
te, & victoriarũ compotẽ ef-
ficiam. *Par.* Nihil, Minerua,
opus eſt mihi bello, & pu-
gnis. Pax enim, vt vides, in
præſentia tenet Phrygiam, ac
Lydiã, & ab hoſtibus quietũ
eſt patris imperiũ. Sed tamen
confide, neq; enim eò minus
feres, tametſi ob munera iu-
diciũ nõ feramus. Sed indue
te iam, galeámq; impone, ſa-
tis enim te inſpexi. At nunc
Venerem adeſſe tempus eſt.
Ven. En prope te ſum. & con-
templare ſigillatim vnum-
quodque diligenter, nihil præ-
tercurrendo, ſed ſingulis
membris immoran-
do. Si placet autem, ô for-
moſe hæc mea dicta accipe:
ego enim iamdudum intuens
te iuuenem & formoſum, qualem neſcio an vllum alium Phrygia nutriat: beatum quidem te ob

εἰζω μὴν τὸ κάλλος, ἀπώμαι ὃ τὸ μὴ ἀπολιπόντα τοὺς σκοπέλους, καὶ ταυτασὶ τὰς πέτρας, κατ' ἄγυ ζῆν, ἀλλὰ διαφθείρειν τὸ κάλλος ἐν ἐρημίᾳ. τί μὴν γὰρ σὺ ἀπολαύσειας τῆ ὀρῶν; τί δ' ἂν ἀπόναιντο τῆ σῆ κάλλους αἱ βόες; ἔφρασε γὰρ ἤδη σοι γεγαμηκέναι, μὴ μέντοι ἄγροικόν τινα, καὶ χωείπν, οἵαι κτ' τῶν Ἰδην αἱ γυναῖκες, ἀλλά τινα ἐκ τῆ Ἑλλάδος, ἢ Ἀργώδην, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λακαιναν, οἵα ἐστὶν ἡ Ἑλένη ὅζη, νέα, καὶ καλὴ, καὶ κατ' οὐδὲν ἐλάττων ἐμοῦ. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρωτική. ἐκείνη γὰρ εἰ καὶ μόνον θεάσαιτό σε, οἶδ' ἐγὼ, πάντα ἀπολιποῦσα, καὶ παραδοῦσα ἑαυτὴν ἕκδοτον, ἕψεται, καὶ συνοικήσει. πάντως δὲ καὶ σὺ ἀκήκοάς τι περὶ αὐτῆς. Πα. οὐδὲν ὦ Ἀφροδίτη. νῦν δὲ ἥδέως ἂν ἀκούσαιμί σου, τὰ πάντα διηγουμένης. Αφρ. αὕτη θυγάτηρ μὲν ὅζη Λήδας, ἐκείνης δὲ καλῆς. ἐφ' ἣν ὁ Ζεὺς κατέπτη, κύκνος γοὺν ὤφθη. Παρ. ποία δέ τις τὴν ὄψιν; Αφρ. λευκὴ μὲν. οἵαν εἰκὸς ἐκ κύκνου γεγενημένην. ἁπαλὴ δὲ, ὡς ἐν ὕδατι θαφεῖσα. γυμνάζεται τὰ πολλὰ, καὶ παλαιστικὴ. καὶ οὕτω δὴ τι τε-

pulchritudinem prędico, ſed reprehendo quòd relictis hiſce rupibus & ſaxis, in vrbe non viuis, ſed pulchritudinem hanc in ſolitudine labefactas. Quid enim commodi tu ex montibus, quid ex tua pulchritudine emolumenti boues capiant? Decebat autem te iam vxorem duxiſſe non vtique ruſticam aliquam & indigenam, quales in Ida ſunt mulieres, ſed ex Græcia aliquam, aut Argiuam, aut Corinthiam, aut Lacænam, qualis eſt Helena illa iuuenis, & formoſa, nec me vlla in re inferior, & quod maximum eſt, amori quoque dedita: illa enim ſi vel ſolùm te aſpexerit, ſatſcio relictis omnibus, ſéque ceu in deditionem tradita, ſequetur, tecúmque habitabit: omnino & tu de ipſa nonnihil audiſti. *Par.* Nihil Venus. Nunc autem omnia libenter audiero, quæ de ipſa narrabis. *Ven.* Hæc filia eſt formoſæ illius Ledæ, ad quã in cygnum conuerſus Iupiter deuolauit. *Par.* Qualis verò eſt aſpectu? *Ven.* Candida, qualem è cygno prognatam par eſt eſſe: tenera, vt quę in ouo nutrita fuerit, plerumque exercens ſeſe, & rei palæſtricæ dedita. Quæ tanto ſtudio paſſim expetitur, vt & bellum ipſius cauſa

εἰσπνύσασα, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, τοῦ Θησέως ἔτι ἀφάτας ὄντος. οὐμὲν οὖν, ἐπεὶ καὶ ἐς ἀκμὴν κατέστη, πάντες οἱ ἄριστοι τῶν ἀχαιῶν ἐπὶ τὴν μνηστείαν ἀπῆντων. προεκρίθη δὲ Μενέλαος τοῦ Πελοπιδῶν γένους. εἰ δὲ θέλεις, ἐγώ σοι καταπράξομαι τὸν γάμον. Πα. πῶς φής; ἤδη τὴν γεγαμημένην; Αφρ. νέος εἶ σύ, καὶ ἄχρηστος. ἐγὼ δὲ οἶδα ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα δρᾶν. Πα. πῶς; ἐθέλω γὰρ καὶ αὐτὸς εἰδέναι. Αφρ. σὺ μὲν ἀποδημήσεις ἐπὶ θέαν δὴ τὴν Ἑλλάδος. καὶ πιδὰν ἀφίκῃ ἐς τὴν Λακεδαίμονα, ὄψεταί σε ἡ Ἑλένη. τοῦτο δέ, ἐμοὶ μὲν εἶη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθήσεταί σου, καὶ ἀκολουθήσει. Πα. τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπεῖσαν τὸν ἄνδρα, ἐθελῆσαι βαρβάρῳ καὶ ξένῳ συνεκπλεῦσαι. Αφρ. θάρρει τούτου γε ἕνεκα. παῖδε γάρ μοι ἐσὸν δύω καλὼ, ἵμερος, καὶ ἔρως. τούτω σοι παρέδωσω ἡγεμόνε τὸν δὲ ἕνα ἡγήσομαι. καὶ ὁ μὲν ἔρως, ὅλως παρελθὼν ἐς αὐτὴν, ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δ' ἵμερος, αὐτῷ σοι περιχυθείς, τοῦθ' ὅπερ ὄντι, ἱμερτὸν τε θήσει, καὶ ἐρασμιον. καὶ αὐτὴ δὲ συμπορεύσεται,

susceptum fuerit, cùm Theseus illam nondum nubilem rapuisset. Postea verò cùm jam ad florem ætatis peruenisset, Græcorum præstantissimi quique ad petendas illius nuptias se contulerunt. Sed Menelaus ex Pelopidarum genere oriundus, reliquis est antepositus: si tamen velis, has nuptias tibi conficiam. *Par.* Quid dicis? iámne nuptæ? *Ven.* Iuuenis es adhuc, & rusticus. Ego verò noui quo pacto talia perficiantur. *Par.* Quomodo? volo enim & ipse scire. *Ven.* Tu quidem ad pelluſtrandā Græciam proficiscēris, atq; vbi Lacedæmona peruenēris, Helena te videbit. Postea meum erit efficere, vt tui amore capiatur, téque sequatur. *Par.* Hoc ipsum etiam incredibile esse mihi videtur, vt illa relicto coniuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria nauigare. *Ven.* Bono hac de causa esto animo. Duo enim mihi sunt formosi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, vt sint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingressus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfusa Amabilitas, id quod ipsa est, expetibilem te reddet, & a-

δέησομαι καὶ τῶν χαρίτων ἀκολουθεῖν. ἅπαντες αὐτῷ ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὴν τάχα χωρήσει, ἄδηλον ὦ Ἀφροδίτη. πάλαι ἐρῶ με ἤδη τῆς Ἑλένης, καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως καὶ ὁρᾶν αὐτὴν δοκῶ. καὶ πάλαι συνοὖσα τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῇ Σπάρτῃ ἐπιδημῶ, καὶ ἐπαύλιν ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρ. μὴ πρότερον ἔρχου ἢ σὺ πάρει, φοβοῦμαι τὴν προμήθειαν, καὶ συμφαγοῦσαν, ἀμείλῃται τῇ κρίσει. φέρει γὰρ καὶ νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτάζειν ἅμα καὶ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπινίκια. πάντα γὰρ ἔνεστί σοι, τὸ ἔρωτα, τὸ κάλλος, τὸν γάμον τοῦτον τὸν μίλτε φρίαθαι. Πα. δέδοικα μή μου ἀμελήσεις μὴ τὴν κρίσιν. Αφρ. βούλει ἐπομόσωμαι; Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ἴσθι πάλιν. Αφρ. ἐπιχειρήσω δή σοι τὴν Ἑλένην παραδώσειν γυναῖκα, καὶ ἀκολουθήσειν γε ἐπ' αὐτῇ, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον. καὶ αὐτὴ παρέσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τὸν ἔρωτα, καὶ τὸν ἵμερον, καὶ τὰς χάριτας ἄξεις;

mabilem. Ipſa etiam vnà præſens, Gratias rogabo vt ſe comites præbeant; omnes ipſam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortaſſis hoc procedet, Venus, incertum eſt. Verumtamen amo jam Helenam, & neſcio quo pacto etiam videre ipſam mihi videor, & Græciam verſus nauigo, & in Sparta peregrinor, cúmque vxore reuertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaueris Pari; quàm pronubam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adeſſe, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pomo iſto mercari. *Par.* Ac metuo ne me poſt latum judicium negligas. *Ven.* Vis vt tibi iurem? *Par.* Nequaquam, ſed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, vt Helenam vxorem tibi tradam, téque ad ipſam proficiſcentem comiter: deinde vt illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præſens aderò, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces?

Αφρ. θάῤῥει. καὶ ἡ πόθος, καὶ ἡ ὑμέναιος πρὸς τούτοις προσλήψομαι. Πά. ἰδοὺ ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Ven. Bono sis animo: & Desiderium, & Hymenæum præterea assumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

A

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MARTIS ET MERCVRII.

ΑΡΗΣ.

MARS.

B

ΗΚουσας ὦ Ἑρμῆ οἷα ἀπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑβριστικὸς, καὶ ἀπόθρασος; ὃν ἐθέλω, φησὶν, ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ ἀέρος κρεμάσαι καθήσω, ὑμεῖς δ' ἐν ᾧ ἀσπερμεὶ ὄντες, κατασπᾶν βιάζεσθε μέ, μάτην πονήσετε. οὐ γὰρ ἂν καθελκύσετε. εἰ δ' ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα, καὶ τὴν θάλασσαν συναρτήσας μετεωρίσω. καὶ πάλλα ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δέ ὅτι μὲ καθ' ἓν ἀπάντων ἀμείνων, καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀρνηθείην. ὁμοῦ δὲ τῶν τοσούτων ὑπερφέρειν οὐκ μὴ καταβαρήσειν αὐτὸν, κἂν τὴν γῆν κἂν τὴν θάλασσαν προσλάβωμεν, οὐκ ἂν πεισθείην. Ερ. εὐτύχει ὦ Αρες. οὐ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ

AVdistin' Mercuri quæ dia nobis Iupiter sit minatus, quàm superba, quámque absurda? Ego, inquit, si voluero, cathenam ex cœlo demittam, vnde si vos suspensi me vi detrahere conemini, luseritis operam; nunquam enim deorsum traxeritis. Contrà ego si velim illam in altum attrahere, non vos solùm, sed terram, & mare simul subuectum in sublime sustulero. Ad hæc alia, quæ audire potuisti. At ego, siquidem cum vno quolibet conferatur singulatim, ità præstantiorem eum esse, viribúsque superiorem non negauerim: sed vnum tam multis antecellere, vt eum pondere nequeamus vincere, etiam si terram & mare nobis adiunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum

καί τι κακὸν ἀπολαύσωμεν τῆς φλυαρίας. Αρης. οἴει γάρ με πρὸς πάντας ἂν ταῦτα εἰπεῖν, ὑχὶ σὺ πρὸς μόνον σὲ, οὗ ἐχρῆν αἰσθέσθαι ἀπιόντα; ὁ γοῦν μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούοντι μεταξὺ τῆς ἀπειλῆς, ἐπὶ αὖ δειλίᾳ σωφῆσαι πρὸς σέ. μέμνημαι γὰρ ἔτι πρὸ πολλοῦ, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ηρα, καὶ ἡ Αθηνᾶ ἐπανέστησαν, ἐπεβούλευσαν ξαυθῆσαι αὐτὸν λαβόντες, ὡς παντῶς ἰῶ δεδιώς. καὶ ταῦτα τρεῖς ὄντας. καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις κατελεήσασα ἐκάλεσεν αὐτῷ σύμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ὄντα, καὶ ἐδέδετο αὐτῷ κεραυνῷ, καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῄει μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρημοσύνῃ αὐτῆς. Ερ. σιώπα. ὑφήμει. οὐ γὰρ ἀσφαλὲς οὔτε σοὶ λέγειν, οὔτε ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

est, ne quid forte mali ex hac petulantia capiamus. *Mars.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te solum id audeo, quem linguæ continentis esse noui. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem, haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerua, mota aduersus eum seditione, molirentur comprehensum illum vincire, quantopere formidans in omnem speciem se verterit, idque cùm tres tantùm essent. Ac nisi Thetis miserata, Briareum centimanum ad opem ipsius vocasset, cum ipso fulmine & tonitru vinctus fuisset. Hæc reputanti mihi succurrebat Deius magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum est ista vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ Ερμοῦ.

PANOS ET MERCVRII.

ΠΑΝ.

Χαῖρε ὦ πάτερ Ερμῆ. Ερ. νὴ χὺ σύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλ-

PAN.

Salue pater Mercuri. *Merc.* Salue vtique & tu. Sed quomodo ego sum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyl-

λήιος Ερμῆς ὢν τυγχάνεις; Ερ. καὶ μάλα. πῶς οὖν υἱὸς ἐμὸς εἶ; Παν. μοιχάδιός εἰμι, ἔρωτός σοι γνώμμος. Ερ. νὴ Δία τράγου ἴσως τινὸς μοιχεύσαντος αἶγα. ἐμὸς γὰρ πῶς κέρατα ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιαύτην, καὶ πώγωνα λάσιον, καὶ σκέλη δίχηλα, καὶ τραγικὰ, καὶ οὐραῖα ὑπὲρ τὰς πυγάς; Παν. ὅσα αὖ ἀποσκώπτεις εἰς ἐμὲ, τὸν σεαυτοῦ υἱὸν ὦ πάτερ ἐπονειδίζων ἀποφαίνῃ. μᾶλλον γὰρ σεαυτὸν, ὃς τοιαῦτα γυγᾶς, καὶ παιδοποιεῖς. ἐγὼ γὰρ αὐάπτος. Ερ. πῶς γὰρ καὶ φὴς σου μητέρα; πότου ἤλαθον αἶγα μοιχεύσας ἔγωγε; Παν. ὡς αἶγα ἐμοίχευσας, ἀλλ' ἀνάμνησον σεαυτὸν ἔποτε ἐν Αρκαδίᾳ παῖδα ἐλευθέραν ἐβιάσω. τί δακὼν τὸ δάκτυλον ζητεῖς, καὶ ὀπποῖ ἀπορεῖς; τῷ Ικαρίῳ λέγω Πηνελόπην. Ερ. εἶτα τί παθὼν σκώπτεις αὐτὸ ἐμοὶ τρέφων σὺ ὅμοιον ἔτεκεν; Παν. αὐτῆς σκώπτω λόγον σοι ἐρῶ. ὅτε γὰρ με ἀπέπεμπεν ἐπὶ τῷ Αρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μοὶ σου ἔφη ἐγὼ εἰμὶ Πηνελόπη ἡ σωφρονεστάτη. τὸν πατέρα γὰρ γινώσκειν θεὸν ἔχων Ερμῆν τὸν Μαίας καὶ

lenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus sum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iouem hirci forsitan alicuius qui capram adulterauit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talémque naſum, & barbam hirtam, & pedes biſidos, hircinósque, præterea caudam ſuper natibus? *Pan.* Quæcunque in me conuiciando dicis, ijs tuum ipſius filium pater, probroſum declaras, imò potiùs te ipſum qui eiuſmodi generas, talésque liberos procreas. Ego verò extra culpam ſum. *Merc.* Quam verò etiam dicis eſſe tuam matrem? Num alicubi neſcius cum capra adulterium commiſi? *Pan.* Non commiſiſti adulterium cum capra: ſed reminiſcere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim ſtupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarij filiam dico Penelopen. *Mer.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te ſimilem peperit? *Pan.* Illius ipſius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego ſum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iouis

Διός. εἰ δὲ κερασφόρος καὶ τραγοσκελὴς εἶ, μὴ λυποῦ σε. ὁπότε γάρ μοι συνίλῃ ὁ πατὴρ ὁ σός, τράγῳ ἑαυτὸν ἀπίκασεν ὡς λάθοι. καὶ διὰ τοῦτο ὅμοιος ἀπέβης τῷ βάγῳ. Ερ. Ναὶ Δία μέμνημαι ποιήσας τι τοιοῦτον. ἐγὼ αὖ ὁ ἐπὶ κάλλει μέγα φρονῶν, ἔτι ἀγένειος αὐτὸς ὢν, σὸς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γελοῖα ὀφλήσω παρὰ πᾶσιν ἐπὶ τῇ εὐπαιδίᾳ; Παν. καὶ μάλ' ἐκκαταγελῶσί σε ὦ πάτερ. μουσικός τε γάρ εἰμι, καὶ συρίζω παῦ κατυρόν. καὶ ὁ Διόνυσος ἄδων ἐμοῦ ἄνευ ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ ἐπῆρον καὶ θιασώτιν πεπεικέ με. καὶ ἡγοῦμαι αὐτῷ τὸ χρῆ. καὶ τὰ ποίμνια ἢν εἰ θέλοιμι ὁκόσα περὶ Τέγεαν καὶ αὖ τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδέως. ἄρχω δὲ καὶ τῆς Αρκαδίας ἁπάσης. τοιγάρτοι καὶ Αθηναίοις συμμαχήσας, ὅτως ἐκείνοισι ἐν Μαραθῶνι, ὥστε καὶ ἀριστεῖον ἀρέσθαι μοι, τὸ ἐπὶ τῇ ἀκροπόλει κατάλυσον. ἦν γοῦν ἐς Αθήνας ἔλθῃς, εἴσῃ σον ἐκεῖ τὸ Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἶπε δέ μοι, γεγάμηκας ὦ Παν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἶμαι καλοῦσί σε. Παν. ἀδαμῶς ὦ πάτερ. ἐρωτικὸς γάρ εἰμι. καὶ οὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι σωὸν

filium. Quòd si cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi sit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco se ipsum assimilauerat, vt lateret: & ob id hirco similis euasisti. *Merc.* Per Iouem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato sum animo, qui sum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irrisioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus sum tibi dedecori: Musicus enim sum, & fistula prorsus stridulum cano. Nihilque sine me facere potest Bacchus: sed socium & consaltatorem me fecit, & chorum ipse duco. Quin & ouilia mea si videas, quot & circum Tegeam, & per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, vt fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas venerim, cognoſces quãtum ibi ſit nomen. Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, iamne vxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum

vna

μοῦ. Ερ. ταῦτ' αἰξὶ δηλα-δὴ ἐπιβαίνεις. Παν. σὺ μὲν σκάπτεις, ἐγὼ δ', τῆτε Ηχοῖ, καὶ τῇ Πίτυϊ συίκλω, καὶ ἁπάσαις δὲ ταῖς Διονύσου Μαι-νάσι. καὶ πάνυ σπουδάζομαι παρ' αὐτῶν. Ερ. οἶδα ἔγωγε, ὦ τέκνον παρέξον-τα αὐτὴν μοι ; Παν. παρέσται, ὦ πάτερ. ἡμεῖς δ', ἐὰν μὴ ταῦτα. Ερ. καὶ παρέσθαί μοι, καὶ φιλοφρονεῖσθαι. πατέρα δ' ἐμὲ μὴ καλέσῃς με, ἀκούοντός γε τινός.

vna rem habere cõtentus essem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cauillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibúsque Bacchi Mænadibus rem habeo : & magno ſtudio ab ipſis obſeruor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Mer.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ.

APOLLINIS ET BACCHI.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

APOLLO.

ΤΙ αὖ λέγοιμι ὁμομήτωρ ὦ Διόνυσε ἀδελφὸς εἶναι Ερωτα, καὶ Ερμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας ταῖς μορφαῖς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ; ὁ μὲν γὰρ, Επάγκαλος, καὶ τοξότης, καὶ δυσάμμαχος, καὶ μικραὶ περιβεβλημένος, ἀπαίτων ἀρχων. ὁ δὲ, θῆλυς, καὶ ἡμίανδρος, καὶ ἀμφίβολος τὴν ὄψιν. ὁ δὲ τρίτος αὖ διακείμενος ἐπ' ἔφηβός ἐστιν, εἴτε καὶ παρθένος. ὁ δὲ, καὶ πέρα τῆς ἐνηφανοῦς αἰδοίας ἡ

NVmquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & ſtudijs diſimiles? Ille enim eſt omniho formoſus & iaculator, nec parua poteſtate munitus, omnibus imperat. Hic autem effoeminatus, ac ſemiuir, & ambigua facie, ita vt dignoſcere nequeas ſit-ne adoleſcens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam ſupra modum virilis eſt.

Πείαπος. Διο. μηδὲν θαυμάσῃς ὦ Απολλον. ὁ γὰρ ἡ Αφροδίτη αὐτὰ τούτω, ἀλλὰ οἱ πατέρες, διάφοροι γιγενημένοι. ὅπουγε καὶ ὁμοπάτριοι πολλάκις ἐκ μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γίνονται. Απο. ναί. ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοι ἐσμὲν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξόται γὰρ ἄμφω. Διο. μέχρι μὲν τόξου, τὰ αὐτὰ ὦ Απολλον. ἐκεῖνα δ', οὐχ ὅμοια. ὅπου ἡ μὲν Αρτεμις, ξενοκτονεῖ ἐν Σκύθαις. σὺ δ', μαντεύῃ, καὶ ἰᾷ τοὺς κάμνοντας. Απο. οἶσθα γὰρ τἀληθῆ τοῖς Σκύθαις, ἢ γε καὶ παρεσκεύασαι, ἴνα τις Ἕλλην ἀφίκηταί ποτε ἐς τὴν ταυρικὴν συνεκπλεῦσαι μετ' αὐτῶν, μυσαττόμενοι τὰς σφαγάς; Διο. ἔυγε ἐκεῖνη ποιῶσα. ὁ μὲν γάρ τοι Πείαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, παρῆλθον ἐν Λαμψάκῳ ἡδόμενος, ἐγὼ μὲν παρῆκειν ἐς πόλιν. ὁδὲ, ὑποδεξάμενός με, καὶ ξενίσας παρ' αὐτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα ἐν τῷ συμποσίῳ ἱκανῶς ὑποθερμανθέντες, κατ' αὐτὰς που μέσας νύκτας ἐπαναστὰς ὁ γενναῖος, αἰδοῦμαι δ' λέγειν. Απο. ἐπεί σε;

Bac. Ne mireris Apollo: non enim huius rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ij qui eodem patre, eadémque matre nascuntur, sęnumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apc.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, ijsdémque studijs tenemur: sagittarij enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Ap.* An tu putas sororem delectari Scythis: quæ quidem se adornauit, siquis Græcus aliquando in Tauricam aduenerit, vt cum eo inde enauiget, perosa mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi accidit) Ego quidem ad vrbem accesseram: ille verò me hospitio apud se exceptum, postquam quieti nos dedimus, in conuiuio abundè poti, circa mediam propè noctem exurgens ille generosus: sed pudet dicere. *Ap.* Solicitauit-ne te? *Bac.* Tale quid est. *Ap.* Tu verò quid *Διο.* τοιοῦτον ὄζει. Απο. σὺ δ' π

πρὸς ταῦτα; Διο. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐγέλασα; Απο. εὖγε, τὸ μὴ χαλεπῶς, μὴδ' ἀγελαίως. συγγνωστὸς γὰρ εἰ καλόν σε ὄντα ἐπείρα. Διο. τούτου μὲν A ἕνεκα κὴ ἔπεισε κὴ ἐπὶ σὲ αὖ ὦ Απολλον ἀφίκηται ἢ πεῖραν. καλὸς γὰρ εἶ, καὶ κομήτης, ὡς καὶ νήφοντα αὖ σοι τὸν Πείανον ἐπιχειρῆσαι. Απο. ἀλλ' οὐκ ἐπιχειρήσει γε ὦ Διόνυσε. ἔχω γὰρ μου τὴν κόμης κὴ τόξα.

ad hæc? *Bac.* Quid aliud, quàm risi? *Ap.* Rectè sanè, quòd nec acerbè, nec rusticè quicquam. Venia enim dignus est si te adeò formosum solicitauit. *Bac.* Huius igitur rei gratia, etiam te, Apollo, solicitauerit; formosus enim tu & comatus es, vt vel sobrius Priapus ille aggredi te queat. *Ap.* Sed me non aggredietur: Nam præter comam, etiam arcum habeo.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ Μαίας. ∈

MERCVRII ET MAIAE.

ΕΡΜΗΣ.

MERCVR.

ΕΣτι γάρ τις ὦ μῆτερ ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; Μαι. μὴ λέγε ὦ Ερμῆ τοιοῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος κάμνων, καὶ πρὸς τοσαύτας ὑπηρεσίας διαπονούμενος; ἔωθεν μὲν γὰρ ἀναστάντα, παίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ. κὴ διαρρώσαντα τὴν ἀγκλισίαν, εἶτα συζητήσαντα ἔκαστα, παρελθεῖν τῷ Διΐ, καὶ διαφέρειν τὰς ἀγγελίας τὰς παρ' αὐτοῦ ἄνω καὶ κάτω ἡμερῶν ὅλων μοιῶντα. καὶ ἐπαγγελθέντα ἔπι

ESt verò, mater, Deus qui sit piam in cœlo me miserior? *Mai.* Ne quid Mercuri, huiusmodi dixeris. *Merc.* Quid non dicam, ego qui tot negocia solus sustineo, quibus delassor, in tam multa ministeria distractus? Nam mane surgendum est mihi, & verrendum conuiuij cœnaculum. Tum vbi curiam in qua consultant, strauero, & singula composuero, Ioui assistendum, ac perferenda illius mandata toto die sursum ac deorsum cursitando: quúmque reuersus sum adhuc puluerulen-

κεκοσμῆσθαι, παραπέμψαι τὸν
ἀμβροσίαν. πρὶν δ' ἐκεῖνον τὸν νεάνιαν τοῦτον οἰνοχόον ἥκειν, καὶ
τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνέχεον. τὸ δὲ
πάντων δεινότατον, ὅτι μὴ Α
δὲ νυκτὸς καθεύδω μόνος τῶν
ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε
τῷ Πλούτωνι ψυχαγωγεῖν, καὶ
νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεῖναι τῷ δικαστηρίῳ. οὐ γὰρ ἱ- Β
κανά μοι τὰ τῆ ἡμέρας ἔργα,
ἐν παλαίστραις εἶναι, καὶ ταῖς
ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥή-
τορας ἐκδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ
νεκρικὰ συνδιατρίβειν με- C
μελετημένον. καίτοι τὰ μὲν τῆ
Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑ-
κάτερος ἐν ὑφανῷ καὶ ἐν ᾅδου
εἰσίν. ἐμοὶ δέ, καθ' ἑκάστην ἡ-
μέραν καὶ ταῦτα κἀκεῖνα
ποιεῖν ἀναγκαῖον. καὶ ὁ μὲν D
Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱός,
ἐν γυναικῶν δυσὶν γεγο-
μένοι, εὐωχοῦνται ἀφειδῶν-
δες. ὁ δὲ Μαίας τοῦ Ἀτλαντος,
διακονεῖται αὐτοῖς. καὶ γὰρ
ἄρτι ἥκοντά με ἀπὸ Σιδῶνος
περὶ τὸν Κάδμου θυγατρὸς, E
ἐφ' ᾧ πέπομφέ με ὁ Ζεύς,
ὅ, τι πράττει ἡ παῖς, μηδὲ
ἀναπύσαντα, πέπομφεν αὖ-
θις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον
τὸν Δαναόν. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐς

tus, apponenda ambrosia; Porrò priusquam nouitius iste pocillator aduenisset, ego nectar etiam ministrabam. Quódque est omnium grauissimum: soli omnium ne noctu quidem quietem agere licet: sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniúmque ducem agere, & foro iudiciali assistere. Neque enim mihi sufficiebant diurna negocia, quod versor in palæstris, quod in concionibus præconis vices obeo, quod oratores edoceo: nisi hæc quoque prouincia accedat vt præterea res mortuorum componam. Atqui Ledæ filij alternis vicibus apud superos, atque inferos versantur. Mihi verò hæc & illa quotidie facere necesse est. Et hic quidem Alcmenæ, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securi epulantur: at ego Atlantide Maia progenitus illis ministro. Quinetiam me recens Sidone à Cadmi filia reuersum, ad quam miserat me visum quid ageret puella, cùm nondum respirassem, misit iterum Argos, visum Danaën. Rursum inde in Bœotiam profectus, inquit,

Βοιωτίαν φησὶν ἐλθὼν, ἐν πε-

δῳ τὴν Ἀντιόπην ἰδέ. καὶ ὅλως, ἀπηρόρευκα. ἤδη. εἰ γοῦν μοι δυνατὸν λῦ, ἡδέως ἂν ἠξίωσα παρεῖσθαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντος. Μαι. ἄ ταῦτα ὦ τέκνον, χρὴ δὲ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατεῖ, παῖαν ὄντα. καὶ νῦν ὅσαπερ ἐπέταξας, σοβεῖ ἐς Ἄργος. εἶτα ἐς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πληγὰς βραδίων λάβῃς. ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

obiter Antiopam visito: sed planè illud recusaui. Quare si possem, libenter venundari optarem, quemadmodum qui duram in terris seruitutem seruiunt. *Mai.* Missa fac ista, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, cùm sis iuuenis. Ac nunc quò iussus es, Argos contende, deinde in Bœotiam, ne si tardior fueris, etiam plagas accipias: nam iracundi sunt qui amant.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ Ἡλίου. ΖΕΥΣ. C

IOVIS ET SOLIS. IVP.

Οἷα πεποίηκας ὦ παῖαν κάκιστε. ἀπολώλεκας τὰ D ἐν τῇ γῇ ἅπαντα, μειρακίῳ ἀνοήτῳ πιστεύσας τὸ ἅρμα. ὃς τὰ μὲν, χαμαίζηλος ἐνεχθείς. τὰ δ', ὑπὸ κρύους διαφθαρεῖσαι ἐποίησε, πολὺ ἀπὸ αὐτῶν ἀποστήσας τὸ πῦρ. καὶ ὅλως, οὐδὲν ὅ, τι οὐ ξυνετάραξε, καὶ ξυνέχεε. καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς τὸ μηνοείδιον, κατέβαλον αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, οὐδὲ λείψανον. αὐθρώπων ἐπέμεινεν ἄν. τοιοῦτον γὰρ ἡνίοχον, καὶ δυσηλάτῳ ἐκπέμψας. Ἡλι. E

QValia feciſti ô Titanum peſſime: qui quæ in terris ſunt omnia perdidiſti, ſtulto adoleſcenti commiſſo curru, qui alia quidem, ad terram delatus exuſſit, alia verò præ frigore corrumpi fecit, procul ab ipſis abſtracto igne. Denique nihil non perturbauit, & confudit. Ac niſi ego animaduerſis ijs quæ gerebantur, ipſum fulmine deturbaſſem, ne reliquiæ quidem vllæ hominum ſupereſſent: talem nobis pulchrum iſtum aurigam, & currus gubernatorem emiſiſti. *Sol.* Peccaui,

ἥμαρτον ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπείσθην ὑφ᾽ ὅτου πολλὰ ἱκετεύσατο. πόθεν γὰρ ἂν καὶ ἤλπισα τηλικοῦτον γιγνόσθαι κακόν; Ζ. ὦ ἥδεις ὅσης ἐδεῖ- A το σκευασίας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς εἰ βραχύ τις σκαλεύσειε τὴν ὁδόν, ἅπαντα πίπτει; ἠγνόεις δὲ καὶ τῶν ἵππων τὸν θυμόν, ὡς δεῖ συνέχειν αὐτὸν ἀνάγκῃ τοῦ χαλινοῦ; B εἰ γὰρ ἐνδοίη τις. ἀφηνιάζουσιν εὐθύς. ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοῦτον ἐξήνεγκαν, ἅρπι μόνον, ὅτι τὰ λαιὰ, μετ᾽ ὀλίγον δ᾽, ὅτι τὰ δεξιὰ, καὶ ἐς τὸ ἑαυτοῦ τῆς δρόμου ἐνίοτε, καὶ ἄνω, καὶ κά- C τω, ὅλως ἔνθα ἐβούλοντο αὐτοί. ὁ δὲ, ὡς εἶχεν ὅ, τι χρήσαιτο αὐτοῖς. Ηλι. ταῦτα μὲν πάντα ἠπιστάμην, καὶ διὰ τοῦτο ἀντεῖχον ὀπίσω, καὶ ὡς ὀπί- D σευον αὐτῷ τὴν ἔλασιν. ἐπεὶ δὲ κατελιπάρησε δακρύων, καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ᾽ αὐτοῦ, ἀναβιβασάμενος ὀπὶ τὸ ἅρμα, ὑπεθέμην ὅπως μὴ χρὴ βε- E βηκέναι αὐτὸν, ἐφ᾽ ὁπόσον δ᾽ ἐς τὸ ἄνω ἀφέρηται, ὑπερενεχθῆναι. εἶτα ἐς τὸ κάταντες αὖθις ὀπινεύειν, καὶ ὡς ἐγκρατὴ εἶναι τῶν ἡνιῶν, καὶ μὴ ἐφιέναι τῷ θυμῷ τῶν ἵππων. εἶπον δὲ καὶ ἥλικος ὁ κίνδυνος, εἰμὴ ὀρθῶς

Iupiter, sed ne iraſcaris, ſi credidi puero multũ ſupplicanti. Nam vnde tantum futurum malum exiſtimaſſem? *Iup.* Annon noras quàm multa diligentia negocium hoc opus haberet? & vt ſiquis etiam modicum excedat à via, pereant protinus omnia? Ignorabas etiam equorum vehementiam, vt oporteat vi quadam continere frænum? Siquis enim illis permittat, ſtatim frænos detrectant, vt nimirum iſtum contumaciter abſtulerunt, nunc quidem ad læuam, paulò poſt verò ad dextram; interdum etiam in cœpti curſus contrarium: ſurſum denique ac deorſum, quocunque ipſis libuiſſet. Ille verò neſciebat quomodo ijs eſſet vtendum. *Sol.* Hæc quidem omnia ſciebam, ideóque diu reſiſtebam, nec ipſi aurigationem credebam. Sed poſtquam lachrymando obſecrauit, & cum ipſo Clymene mater, in currum impoſitum ſubmonui, quomodo oporteret ipſum viæ inſiſtere, quantum verò in ſublime agitantem, ſurſum ferri: deinde rurſus in decliue vergere: vtque habenas regere, nec equis impetum permittere deberet. Dixi etiam quãtum periculum eſſet, ſi non recta via ageret: At ille, puer

ἐλαύνω. ὁ δὲ, πῶς γὰρ ἰῶ, ἔφη, τοσούτου πυρὸς, καὶ ἐπικείμενος ἐς βάθος ἀχανὲς, ἀπετλάγη, ὡς τὸ εἰκός. οἱ δὲ ἵπποι, ὡς ἤδοντο καὶ ὄντα ἐμὲ τὸν ἐμβεβηκότα, καταφρονήσαντες τῆς μειρακίου, ἅρπαστοι ἀπὸ τοῦ ὄχου, καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ἐποίησαν. ὁ δὲ, τὰς ἰλίγγους ἀφεὶς, οἶμαι δεδιὼς μὴ ἐκπέσῃ, αὐτὸς εἶχε τοῦ ἅρματος. ἀλλὰ ἐκεῖνός τε ἤδη ἔχει τὴν δίκην, κἀμοὶ ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πένθος. Ζ. ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσαντι; ἀλλ' ὅμως συγγνώμην σοι ἀπονέμω νῦν. ἐς ὕστερον δὲ, ἢν τι τοιοῦτον παρανομήσῃς, ἢ παῖδα σαυτὸν διάδοχον ἐκπέμψῃς, αὐτίκα εἴσῃ ὅπόσον τὸ σὸν πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρώτερος. ὣς ἐκεῖνον μὲν, αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ἔνθα περ ἔπεσεν ἐλάσαν· ἐκεῖθεν δὲ ἀναδοθεῖσαι, ἤλεκτρον ἐπ' αὐτῷ δακρύσουσι. καὶ αἴγειροι γενόμεναι ἐπὶ τῷ πάθει. σὺ δὲ, συμπεξάμενος τὸ ἅρμα, κατάγε γὰρ καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτῷ, καὶ ἵππους τῶν βοσκῶν σωτέρισαι, ἔλαυνε, καθαλῶν τὸν ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἁπάντων.

enim erat, conscenso tanto igne, & vastæ adeò profunditati supernè incumbens, vt consentaneum est, obstupuit. Equi verò vt senserunt non me esse eum qui conscēdisset, contempto adolescentulo, è via diuerterunt, & hæc tanta mala perpetrarunt. Ille autem dimissis habenis, metuens, opinor, ne excideret ipse, gyrum rotæ apprehendit ac tenuit. Sed & ille iam pœnas suas dedit, & mihi, Iupiter, satis supplicij, luctus hic est. *Iup.* Satis, inquis, qui talia ausus sis? At nunc quidem veniam tibi tribuo: sed in posterum siquid simile deliqueris, aut talem quempiam tui successorem emiseris, continuò senties quanto fulmen nostrum igne tuo sit ardentius. Quare illum quidem sorores ipsius ad Eridanũ sepeliant, vbi curru excussus decidit, electrum ipsi illachrymantes. Deinde in populos præ dolore conuertantur. Tu verò compacto curru (fractus enim est temo eius, & attrita rotarum altera) subactis equis aurigare. Sed horum omnium memor esto.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ Ερμῆς.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ. A APOLLO.

ΕΧεις μοι εἰπεῖν ὦ Ερμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ὅδε τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν διακρίναιμι αὐτούς. Ερ. ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυνηλιώμενος, ἐκεῖνος Κάστωρ ἐστίν. ὅδε δέ, Πολυδεύκης. Απο. πῶς διαγιγνώσκεις; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι ὅδε μὲν ὦ Απολλον, ἔχει ἐπὶ τοῦ προσώπου τὰ ἴχνη τῶν τραυμάτων, ἃ ἔλαβε παρὰ τῶν πυκτευόντων. καὶ μάλιστα ὁπόσα ὑπὸ τοῦ Βέβρυκος Αμύκου ἐρρώθη, τῷ Ιάσονι συμπλέων. ἀτρεμὴς δέ, καὶ οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφαίνει, ἀλλὰ καθαρός ἐστι, καὶ ἀπαθὴς τὸ πρόσωπον. Απο. ὦγαθε, διδάξας τὰ γνωρίσματα. ἐπεὶ τά γε ἄλλα πάντα, ἴσα, τῷ ὠὼ τὸ ἡμίτομον, καὶ ἀστὴρ ὑπεράνω, καὶ ἀκόντιον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἵππος ἑκατέρω λευκός. ὥστε πολλάκις ἐγὼ ἤ μὲν, προσεῖπον Κάστορα, Πολυδεύκην ὄντα. ἤ δ', τῷ δ' Πολυδεύκους ὀνόματι. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί δή ποτε οὐκ

B

C

D

E

POtésne mihi dicere, Mercuri, vter istorum Castor sit, aut vter Pollux? ego enim non facilè ipsos discreuero. *Merc.* Ille qui nobiscum heri versatus est, Castor erat: hic verò est Pollux. *Ap.* Quomodo dignoscis? sunt enim similes. *Mer.* Quoniam hic, ô Apollo, habet in facie vestigia vulnerum, quæ pugilatu certans, aliquando ab aduersarijs accepit: ac in primis quibus à Bebryce Amyco vulnerātus est, quando cum Iasone Colchos nauigabat. Alter autem nihil tale præ se fert, sed pura est, & illæsa facie. *Apo.* Operæpretium feciſti, qui notas quibus dignosci queant, me docueris. Nam cætera certè omnia æqualia sunt, ouī pars dimidia, stella desuper imminens, & iaculum in manu, & equus vtrique albus. Quare sæpe equidem Castorem appellaui hunc, qui Pollux erat: & rursus Castorē Pollucis nomine Sed & illud mihi dic, cur non ambo no-

ἅμιλλα ξυμβαίνει ἡμῖν, ἀλλ' ἔστι μισεῖν ἀλλήλους, ἀλλ' ἡμῶν μὲν, νεκρὸς, ἀλλ' ὁ θεὸς ὅδε ἕτερος ἐστὶν ἀμείνων. Ερ. οὕτω φιλαδελφίας τοῦτο ποιοῦσιν. ἐπεὶ χρὴ ἔδει ἕνα μὲν τεθνάναι τῶν Λήδας υἱέων, ἕνα δ' ἀθάνατον εἶναι, ἐνείμαντο ἕκατος αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν. Απο. ἆρ' ξυνετὸν ᾧ Ερμῆ τὴν νομὴν, εἰ μὴ ἄρα ὄψονται ἕκατος ἀλλήλους, ὅταν ἐκδύσωσιν οἶμαι μάλιστα. πῶς γὰρ, ὁ μὲν, παρὰ θεοῖς, ὁ δὲ, παρὰ τοῖς φθιτοῖς ὤν; πλὴν ἀλλ' ὥσπερ ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ μὲν Ασκληπιὸς ἰᾶται, τὸ δὲ παλαίειν διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄριστος ὤν. ἡ δὲ Αρτεμις μαίεύεται, καὶ τῶν ἄλλων ἔργον ἔχει τινὰ τέχνην, ἢ θεοῖς, ἢ ἀνθρώποις χρησίμην. ἕκατοι δ', τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀρχὴ ξυνάψονται τηλικοῦτοι ὄντες; Ερ. οὐδαμῶς. ἀλλὰ προσετάχθη αὐτοῖν ὑπηρετεῖν τῷ Ποσειδῶνι. καὶ καθίστανται δεῖ τὸ πέλαγος. καὶ αὖ που ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ὁπόταν δύνωνται ἐπὶ τὸ πλοῖον, σώζειν τοὺς ἐμπλέοντας. Απο. ἀγαθὴν ᾧ Ερμῆ, καὶ σωτήριον λέγεις τὴν τέχνην.

A

B

C

D

E

biscũ versantur, sed ex dimidio, nunc quidem mortuus, nunc verò Deus est alter ipsorum. Merc. Fraterno amore hoc faciunt: Nam cùm oporteret alterum ex Ledæ filijs mortem obire, alterum immortalem esse, diuiserunt ita inter se ipsi immortalitatem. Ap. Non prudenti diuisione, Mercuri, siquidem neque sic sese mutuò aspicient, quod vt puto maximè desiderabant. Quomodo enim, cùm alter apud Deos, alter apud manes existat? Verumtamen, vt ego vaticinor, Aesculapius medetur, tu palæstricam doces, puerorum exercitator optimus. Diana verò obstetricatur, atque aliorum quisque suam artem habet, aut Dijs aut hominibus vtilem: at hi quid agent nobis, num otiosi, tam grandes cùm sint, nobiscum conuiuabũtur? Merc. Haud quaquam: sed illis iniunctum est, vt Neptuno ministrent, & pelagus obequitent, & sicubi nautas tempestate periclitantes aspexerint, nauigio insidentes, incolumes nauigãtes præstent. Ap. Bonam, Mercuri, & salutarem narras artem.

ΕΝΑΛΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MARINI.

ARGVMENTVM.

Neque horum Dialogorum diuersa aut alia ratio est, quod ad occasiones & argumẽta pertinet, quàm superiorũ. Nã & ipsi ex Homericis ac Tragicis fabulis desumpti sunt, & eadem elegantia ac festiuitate nitent. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè fit) de rebus amatoriis tractant. Vnde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quacunque sub hac tota mundi machina mouentur & viuunt, inter cetera affectus, præcipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illúmque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ex professione sua facere videtur. Fuit enim quanquam omnibus Philosophorum factionibus ex aequo propè infestus, ad Epicuream tamen magis quàm ceteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum prouidentiam negabant. Id quod cum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animaduertere licet.

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ Γαλατείας.

DORIDIS ET GALATEAE.

ΔΩΡΙΣ.

DORIS.

ΚΑλὸν ἐρᾷς ὦ Γαλάτεια φαῦλον οὐδὲ σικελὸν τὸν ποιμένα ὑπομεμνῆσθαι.

ΓΑ. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ὅστις, ὁποῖός αὖ

ΑFormosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cauilleris Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis

ἢ. Δω. τί δ᾽ ἂν, εἰ καὶ τοῦ Διὸς
ἀμπὸ πεῦς ὢν, ἄχιος ἄπω καὶ
λάσιος ἐφαίνετο. καὶ τὸ παίτων
ἀμορφώτατον, μονόφθαλμος;
οἴει τὸ ἧρος ἀνῆσαι αὖ τι αὐ-
τὸν πρὸς τὼν μορφώ; Γα.
ὀδὲ τὸ λάσιον ἀμπὸ, καὶ ὡς φῆς
ἄχιον, ἀμορφόν ἐστιν. αὐδρώδες
γάρ. ὁ, τε ὀφθαλμὸς, ἐπι-
πρέπει τῷ μετώπῳ, ὀδὲν ἀν-
δίστησιν ὁρῶν, ἢ εἰ δύ᾽ ἦσαν.
Δω. ἔοικας ὦ Γαλάτεια σὺ
ἐρᾶσθαι, ἀλλ᾽ ἐρώμενον ἔχειν τὸν
Πολύφημον, οἷα ἐπαινεῖς αὐ-
τόν. Γα. σὺ ἐρώμενον. ἀλλὰ
τὸ παῦ ὀνειδιστικὸν τοῦτο ὀ
φέρω ὑμῶν. καὶ μοι δοκεῖτε ὑπὸ
φθόνου αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποι-
μαίνων ποτὲ, ἀπὸ τᾶς σκοπᾶς
παίζοντας ἡμᾶς ἰδὼν ἐπὶ τὸ ἠιό-
νος, ἐν τοῖς πρόποσι τᾶ Αἴτνης,
καὶ μεταξὺ τᾶς ὄρυος καὶ τᾶ
θαλάσσης αἰγιαλὸς ἀπομη-
κύνεται, ὑμᾶς μὲν, ὀδὲ προσέ-
βλεψεν. ἐγὼ δ᾽ ἐξ ἁπασῶν ἦ
καλλίστα ἔδοξα. ἦ καὶ μόνᾳ ἐ-
μοὶ ἐπέῖκε τὸ ὀφθαλμόν. τοῦ-
τα ὑμᾶς ἀνία. δῆγμα γὰ ὡς
ἀμείνων εἰμὶ, καὶ ἀξιέρατος. ὑ-
μεῖς δ᾽, παράφθητε. Δω. εἰ ποι-
μένι καὶ ἁλιεῖ καλὸν τὸν ὄψιν
ἔδοξας, ὀπίφθονος οἴει μεγο-
νέναι; καίτοι τί ἄλλο ἐν σοὶ

sit. *Dor.* Quid tum, si & Ioue ipso progenit⁹, adeò agrestis & hispidus appareat, quódq; omnium est deformissimum, vnoculus? putásne genus ad formam ipsi quidquam profuturum *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & vt ais agrestis, deformat ipsum, sed virile magis est; oculus verò in fronte conuenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere Polyphemum, prout eum prædicas. *Gal.* Equidem haud amo: sed hanc vetustam insignem opprobrandi petulantiam ferre nequeo: mihíque videmini inuidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem paſceret, nósque in littore ludentes è ſpecula cerneret, in prominentibus Ætnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus ſeſe in longum porrigit, vos ne aſpexit quidem, ego verò viſa ſum omnium formoſiſſima, eóque in me ſolam oculum coniecit. Ea res vos malè habet: indicium enim eſt me forma eſſe præſtantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas eſſe. *Dor.* Inuidendum putas ſi paſtori, & luſco formoſa viſa ſis? quanquam

ἐπαινέσαι εἶχεν, ἢ τὸ λευκὸν μόνον. καὶ τοῦτο οἶμαι, ὅτι ξυνήθης ἦν τυρῷ καὶ γάλακτι. πάντα ρᾳδίως τὰ ὅμοια τούτοις ἠγάπα καλά. ἐπεὶ τά γε ἄλλα ὁπότ' αὖ ἐθελήσῃς μαθεῖν οἷα πυγχάνῃς οὖσα πλὴν ὄψιν, ἀπὸ πέρας πινὸς εἰποτε γαλιώτην εἴη, ἐπικύψασα ἐς τὸ ὕδωρ, ἴδε σεαυτὴν ὡς ἐστὶν ἄλλο, ἢ χρόαν λευκὴν ἀκεραίως. ἃ ἐπαινεῖται δὲ τοῦτο, ἵν' μὴ ἐπιφθείρῃ αὐτῷ καὶ τὸ εὔρυθμα. Γαλ. καὶ μὴν ἐγὼ μὲν ἡ ἀκεράτως λευκὴ, ὅμως ἐραστὴν κἀν τοῦτον ἔχω. ὑμῶν δ' ὃς ἔστιν ἵν' πυγαῖ, ἢ ποιμένα, ἢ ταύτης, ἢ πορθμεῖς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος, τἆλλα, καὶ μουσικός ἐστι. Δωρ. σιώπα ὦ Γαλάτεια, ἠκούσαμεν αὐτῦ ἄδοντος, ὁπότε ἐκώμασε πρὸς σέ. Ἀφροδίτᾳ φίλη, ὄνον ἄν τις ὀγκᾶσθαι ἔδοξε. καὶ αὐτὴ δ' ἡ πλῆξις, οἷα κρανίον ἐλάφου γυμνὸν τῶν σαρκῶν. καὶ τὰ μὲν κέρατα, πήχεις ὡσεὶ ἦσαν. ζυγώσας δ' αὐτὰ, καὶ ἀράμενος τὰ νεῦρα, ἁδὲ κόλλοπι περιστρέψας, ἐμελῴδει ἄμουσόν τι, καὶ ἀπρεπές. ἄλλο μὲν αὐτὸς βοᾷ, ἄλλο δ' ἡ λύρα ὑπήχει. ὥστε ἁδὲ κατέχειν ἡμᾶς γέλωτα ἐδυνάμεθα, ἐπὶ τῷ ἐρωτικῷ

quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniã caseo & lacti assueuerit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui vbi libebit scire quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, siquãdo tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adiunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, vt alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, canentem ipsum audiuimus, cùm ad te lasciuiẽs accederet nuper. Chara Venus, asinum rudere quispiam putasset. Ipsa autem lyra similis erat cerui cranio carnibus renudato: cornua verò tanquam cubiti prominebant, quibus iugatis, & alligatis fidibus, neque collope circumtortis agreste quiddam & absonum cantillabat, cùm interim ipse aliud voce caneret, aliud lyra succineret: ita vt temperare nobis nequiuerimus, quin rideremus amato-

ἀκούσῃ ἄσματι. ἡ μὲν γὰρ ἠχὼ, κἂν ἀποκρίνεσθαι αὐτῷ θέλειν, ὑπὸ λάλος οὖσα, βεβυχομένῳ. δὴ γοῦν ἐτόλμησε, εἰ φανείη μιμουμένη βαχείαν φωνὴν, καὶ καταγέλαστον. ἔφερε γὰρ ὁ ἐπέρασος ἐν ταῖς ἀγκάλαις ἀθυρμάτιον, ἄρκτου σκύλακα, καὶ τὸ λάσιον αὐτῷ προσωμίλει. τίς ἂν οὖν φθονήσειέ σοι τῷ Γαλατείᾳ τοιούτῳ ἐρᾶν; Γαλα. ἔκουσῶ σὺ Δωρὶς, δεῖξον ἡμῖν τὸν σεαυτῆς, καλλίω διλογότι ὄντα, καὶ ᾠδικώτερον, καὶ κιθαρίζειν ἄμφνον ἐπιστάμενον. Δω. δὴ γὰρ ἐρᾶσής μου φίλος ἔστι μοι, οὐδὲ σεμνύομαι ἐπέρασος εἶναι. τοιοῦτος δ᾽, οἷος ὁ Κύκλωψ ὅδε, κινάβρας ἀποζων ὥσπερ ὁ τράγος, ὠμοφάγος ὡς φασι, καὶ σιτούμενος τὸν ἐπιδημοῦντας τῶν ξένων, σοὶ γένοιτο, καὶ σὺ ἀντερᾷς αὐτοῦ.

riam illam cantionem. Nam Echo quantumuis garrula, ne reſpondere quidem ipſi rugienti voluit: imò ipſam puduiſſet, ſi aſperum & ridiculum illius cantum imitari viſa fuiſſet. Ad hæc geſtabat in vlnis amaſius ille delicias ſuas, vrſi catulum, pilis hirtum, ipſi aſſimilem: Quis autē non inuideat tibi amicum iſtum, Galatea? *Gal.* Tu igitur Dori, tuum nobis commonſtra, qui ſit formoſior, qui doctiùs voce canere, vel cithara meliùs ludere ſciat. *Dor.* At mihi nullus eſt amator: neque me amabilem eſſe glorior. Talis autem qualis eſt hic Cyclops, hircum olens, crudiuorus, vt aiunt, & hoſpites qui apud ipſum diuerſantur deuorans, tibi contingat, eúmque tu mutuum ames.

D

ΚΥΚΛΩΠΟΣ, ΚΑΙ Ποσειδῶνος.

CYCLOPIS ET Neptvni.

ΚΥΚΛΩΨ.

Cyclops.

E

[illegible] Πάτερ, οἷα πέπονθα ὑπὸ τοῦ καταράτου ξένου, ὃς μεθύσας, ἀξενόφλοισί με, κοιμωμένῳ ἐπιχειρήσας. Πο. τίς

O Pater, qualia paſſus ſum ab execrabili illo hoſpite, qui me inebriatum excæcauit, ſomno grauatum aggreſſus. *Nep.* Quis verò

ὦ ὁ ταῦτα τολμήσας ὦ Πολύφημε; Κυ. τὸ μὲν πρῶτον, Οὖτιν ἑαυτὸν ἀπεκάλ. ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἔξω ἦν βέλους, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. Πο. οἶδα ὃν λέγεις. τὸ Ἰθακήσιον. ἦλθε γὰρ Ἰλίου δι' ἀνέμους. ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, καὶ πόθεν παῦ ἐυδαιμονῶν; Κυ. κατέλαβον ἐν τῷ ἄντρῳ ἀπὸ τῆς νομῆς ἀναστρέφας, πολλοὺς πρὸ αὐτοῦ τῶν ἐπιβουλευόντων δηλονότι τοῖς πειμήλοις. ἐπεὶ δὲ ἔθηκα τὴν θύρᾳ τὸ πῶμα, πέτρα δὴ μεγίστη μοι παμμεγέθης, καὶ τὸ πῦρ ἀνέκαιον, καὶ αὐσάμενος ὁ ἕτερον δένδρον ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐφαίνοντο ἀποκρύπτειν αὐτὸν πειρώμενοι. ἐγὼ δὲ συλλαβὼν αὐτῶν πάντας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας, ἐνταῦθα ὁ πανουργότατος ἐκεῖνος, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς ἦν, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἐγχέας. ἡδὺ μέν, καὶ ἔυοσμον, ἐπιβουλευτότατον δέ, καὶ παραχρῆμα δῆλον. ἅπαντα γὰρ ἐυθὺς ἐδόκει μοι περιφέρεσθαι πόντῳ. καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο. καὶ οὐκέτι ὅλως ἐν ἐμαυτῷ ἤμην. τέλος δὲ, ἐς ὕπνον κατεστάθην. ὁ δὲ, ἀποξύσας τὸ μοχλοῦν, καὶ πυρώ-

hæc ausus est Polypheme? Cyc. Principio quidem se Neminem vocabat; sed postquam effugit, & extra tela vt dicitur, fuit, Vlyssem nominari se aiebat. Nam. Noui quem dicis, Ithacensem illum: ex Ilio autem nauigabat. Sed quo pacto hæc fecit, cùm animosus admodum non sit? Cyc. Deprehendi in antro, è pascuis reuersus multos quosdã, insidiantes videlicet pecuarijs. Posteaquam autem appossui foribus operculum (saxum autem mihi est perquam magnum) atque ignem, accensa quam ex monte detuleram arbore, suscitaui, visi sunt conantes sese abscondere. Ego verò comprehensos ex ipsis aliquos, vt par erat, deuoraui, vt pote qui prædones essent. Hîc versutissimus ille, siue Nemo, siue Vlysses erat, pharmacum quoddam infusum dat bibẽdum, dulce quidem & fragrans illud: sed ad struendas insidias præsentissimum, & turbulentissimum. Mihi enim illud poto statim omnia circumagi videbantur, & antrum ipsum inuertebatur: nec ampliùs apud me prorsum eram. Postremò ad somnum pertractus sum. Ille verò exacuto vecte, eóque

ὅσ γε, περσόπι ἐνύφλωσέ με καθεύδοντα. καὶ ἀπ' ἐμείνου τυφλός εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Πο. ὡς βαθὺν ἐκοιμήθης ὦ τέκνον. ὃς δὲ δὴ ἀξέδυσες μεταξὺ τυφλούμενος. ὁδὶ οὗ Ὀδυσεὺς πῶς διέφυγεν ; οὐ γὰρ ἂν εὖ οἶδ' ὅτι ἐδύνατο ἀποκλῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τῆς θύρας. Κυ. ἐγὼ ἀφείλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάβοιμι ἐξιόντα. καὶ καθίστας παρὰ τὴν θύραν, ἐδίφων τὰς χεῖρας ἐκπετάσας, μόνα παρεὶς τὰ πρόβατα ἐς τὴν νομὴν, ἐντειλάμενος τῷ κριῷ, ὁπόσα ἐχρῆν πρᾶττειν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Πο. μανθάνω ἐγὼ ἐμείνους, ὅτι γε ἔλαθεν ἐκπεξελθών σε. ἀλλὰ τοὺς ἄλλους γε Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα ὦ πάτερ, καὶ ἦλθον. ἐπεὶ δ' ἤροντο τὸ ἐπιβουλεύοντος τὸ ὄνομα, κἀγὼ ἔφην ὅτι Οὖτις ὄζοι, μιλαγχολᾶν οἰηθέντες με, ᾤχοντο ἀπιόντες. οὕτω κατεσοφίσατό με ὁ κατάρατος τῷ ὀνόματι. ἢ ὃ μάλιστα νίκασέ με, ὅτι καὶ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὴν συμφορὰν, οὐδὲν ὁ πατὴρ φήσειν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρσει ὦ τέκνον, ἀμυνῶμαί γὲ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ μὴ πήρωσέν μοι ὀφθαλμὸν ἰᾶσθαι ἀδύνατον, τὰ

ignè succenso, me dormientem insuper excæcauit: ab eóque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormiuisti, qui non exilieris interim dum excæcareris. A Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, satscio, saxum à foribus dimouere potuit. *Cyc.* At ego amoui, quò faciliùs illum comprehenderem inter egrediẽdum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua B ouibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum inuocare. *Cyc.* Conuocaui illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogassent, eúmque dice- C rem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè obiecta D mihi calamitate hac, ne paterquidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, vlciscar enim ipsum: vt discat, etiamsi oculorum

χρωῦ τῶν πλεόντων τὸ σώζειν αὐτοὺς, καὶ ἀπολλύναι ἐπ' ἐμοὶ πεφυτευται. πλεῖ δ' ἔτι.

cæcitatem mederi non queam, nauigantes certè tamen seruare vel perdere penes me esse: nauigat autem adhuc.

ΑΛΦΕΙΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ALPHEI ET NEPTVNI.

A

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

NEPTVNVS.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειέ, μόνος τῶν ἄλλων ἐμπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος, οὔτε ἀναμίγνυσαι τῇ ἅλμῃ ὡς ἔθος ποταμοῖς ἅπασιν, οὔτε ἀναπαύεις, σεαυτὸν διαχυθείς, ἀλλὰ διὰ τῆς θαλάττης ξωνεχῶς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῖθρον, ἀμιγὴς ἔτι καὶ καθαρὸς ἐπείγῃ. ἐκ οἵδ' ὅπου βύθιος ὑπορρὺς καθάπερ οἱ λάεροι, καὶ ἐρωδιοί, καὶ ἔοικας ἀνακύψειν που, καὶ αὖθις ἀναφάνειν σεαυτόν.

B

C

Quid hoc Alphee, quod tu solus aliorum in mare illapsus, neque cum salsugine misceris, more fluuiorum omnium, neque diffusis aquis te ipsum cohibes, sed per mare velut concretus, ac dulci custodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Nescio quo locorum in profundum, sicut gauiæ & ardeæ demersus, alibi videris emergere, & te ipsum rursus exhibere spectandum.

Ἀλ. ἐρωτικόν τι τὸ πρᾶγμά ἐστιν ὦ Πόσειδον. ὥστε μὴ ἔλεγχε. ἠράσθης γὰρ καὶ αὐτὸς πολλάκις.

D

Alph. Amatoria quædam res ista est Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipse autem etiam sæpenumero amasti.

Πο. γυναικὸς ὦ Ἀλφειέ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; Ἀλ. οὐκ. ἀλλὰ πηγῆς ὦ Πόσειδον.

E

Nept. Mulierémne Alphee, an nymphã amas, an etiam Nereidum ipsarum aliquam? *Alph.* Minimè, sed fontem, Neptune: *Nept.* Hic vbi terrarum tibi manat? *Alph.* Insularis est in Sicilia, Arethusam ipsam vocant.

Πο. ἦ δὲ, πῶς σοι γῆς αὕτη ῥεῖ; Ἀλ. νησιώτις ὦν ἐστι σικελική. Ἀρέθουσαν αὐτὴν καλοῦσιν. Πο. οἶδα ἔγωγε ἄμορφον ὦ Ἀλφειὲ τὴν Ἀρέ-

Nept. Noui Alphee Arethusam illã non deformem: sed & limpidus

δουναι, ἀλλὰ θαυμὰς τὲ ὅτι, καὶ διὰ καθαροῦ ἀναβλύζει, ἡ τὸ ὕδωρ ἐπιφέρεται ταῖς ψηφῖσι, ὅλον ὑπὸ αὐτῶν φαινόμενον ἀργυρειδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς ἐνθα τὴν πηγὴν ὦ Πόσειδον. παρ' ἐκείνης οὖν ἀπέρχομαι. Πο. ἀλλ' ἄπιθι μὲν ἡ εὐτύχει ἐν τῷ ἔρωτι. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, σὺ τὴν Ἀρέθουσαν εἶδες αὐτὸς μὲν, ἀρκὰς ὢν, ἡ δὲ, ἐν Συρακούσαις ὄζει; Αλ. ἐπιζητήσων με κατέχεις ὦ Πόσειδον, περίεργα ἐρωτῶν. Πο. εὖ λέγεις, χαῖρε παρὰ τὴν ἀγαπωμένην. καὶ αἰτίδὺς ἀπὸ τῆ θαλάττης, ξυναυλίᾳ μίγνυσο τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γίνεσθε.

pidus ille fons est, & per puram scaturiginē emanat, & niter aqua, quæ super calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè nosti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter vtere. Illud autem mihi dic, vbi tu Arethusam conspicatus es, Arcas ipse cùm sis, fons autem ille Syracusis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curiosè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alueo cum fonte illo miscearis, & in vnam aquam redigamini.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ Πρωτέως.

MENELAI, ET PROTEI.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γίνεσθαι ὦ Πρωτεῦ, ὰ ἀπίθανον, ἐναλίου γε ὄντα, ἡ δένδρεον ἔτι φορητόν. καὶ ἐς λέοντα ἐνίοτε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἔχω πίστεως. εἰ δέ τις καὶ πῦρ γίνεσθαι δυνατὸν ἐν τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυ-

MENELAVS

At in aquam te conuerti Proteu, incredibile nō est, siquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèat, tamen neque hoc supra fidem est. Quòd si & te qui in mari habitas, in ignem cōuerti possibile est, hoc omnino miror, nec adducor vt credam. *Prot.* Ne mireris Menelaë:

μασης ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδον κἀγὼ αὐτός. ἀλλά μοι δοκεῖς, εἰρήσεται γὰρ πρὸς σέ, γοητείαν τινὰ προσαγειν τῷ πράγματι, καὶ τὸν ὀφθαλμοὺς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς οὐδὲν τοιοῦτο γιγνόμενος. Πρω. καὶ πῶς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῶν οὕτως ἐναργῶν ἦν; ἢ ἀνθρωπίνοις τοῖς ὀφθαλμοῖς φαίνῃ ἐς ὅτι μεταπίπτων ἐμαυτόν; εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντασία τις περὶ τὰ ὀφθαλμῶν ἰσταμένη, ἐπειδὰν πῦρ ἡφῶμαι, προσπίπτει καί μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. εἰπὲ γὰρ εἰ ὁρᾷς μόνον, ἢ καὶ τὸ καίειν τότε μοι προσέστιν. Με. ὡς ἀσφαλὴς ἡ πεῖρα ὦ Πρωτεῦ. Πρω. σὺ δέ μοι Μενέλαε δοκεῖς οὐδὲ πολύποδα ἑωρακέναι πώποτε, οὐδ' ὁπόσα ὁ ἰχθὺς οὗτος εἰδέναι. Με. ἀλλὰ τὸν μὲν πολύποδα, εἶδον. ἃ πάσχει δέ, οὐδέν μαθεῖν παρὰ σοῦ. Πρω. ὁποῖα δ' ἂν πέτρα προσελθὼν ἁμάρτοι τὰς κοπίδας, καὶ προσφὺς ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτὸν, καὶ μεταβάλλει τὴν χρόαν, μιμούμενος τὴν πέτραν, ὡς μὴ λάθοι τὸν ἁλιέα, μὴ

fieri enim ſoleo Men. Vidi & ipſe. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præſtigias quaſdam adhibere rei, atque intuentium oculos decipere, cùm tale nihil fias. Prot. Ecquæ deceptio in tam manifeſtis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidiſti in quàm multa ipſe me transformauerim? Quod ni credis, & falſa res tibi videtur, ſcilicet ſpecies quædam inanis ob oculos verſans: quum ignis factus fuero, admoue mihi ὁ generoſiſſime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim vrendi habeam. Men. Periculoſum eſt experimentum hoc Proteu. Prot. At tu Menelaë videris mihi neque polypum vidiſſe vnquam, neque etiam quid piſci huic accidere ſoleat, ſcire. Men. At polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognouerim. Prot. Cuicunque ſaxo acetabula ſua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæſerit, illi ſeipſum ſimilem efficit, mutátque colorem, imitando ſaxum, quò lateat piſcatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifeſtè

διαλάθῃ, μὴ δ' φανερὸς

οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. Με. φασὶ ταῦτα. τὸ δὲ σὸν πολλῷ παραδοξότερον ὦ Πρωτεῦ. Προ. ἀκ εἶδα ὦ Μενέλαε. τίνι αὖ ἄλλῳ πιστεύσας, τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; Με. ἰδὼν, εἶδον. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τερατῶδες, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc; sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sed tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ Γαλήνης.

PANOPES ET GALENES.

ΠΑΝΟΠΗ.

PANOPE.

Εἶδες ὦ Γαλήνη χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμπόσιον; Γα. οὐ ξυνειστιώμην ὑμῖν ἔγωγε. ὁ γὰρ Ποσειδὼν ἐκέλευσέ με ὦ Πανόπη ἀκύμαντον ἐν τοσούτῳ φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' οὖν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παροῦσα; Πα. ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπενηνύθεισαν ἐς τὸν θάλαμον, ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος παραπεμφθέντες. ἡ Ἔρις δ' ἐν τοσούτῳ λαθοῦσα πάντας, ἐδυνήθη ῥᾳδίως, τῶν μὲν πλειόνων, ἐνίων δὲ κρατούν-

VIdisti-ne, Galene, hæc quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad conuiuium inuitata fuerit? *Gal.* Non conuiuata sum ego vobiscum. Nam me Neptunus iusserat, tranquillum interea, Panope, seruare pelagus. Sed quid fecit Eris cùm præsens non esset? *Pan.* Thetis ac Peleus concesserant intro in thalamum ab Amphitrite ac Neptuno deducti. Interea autem Eris, clàm omnibus (id quod facile illi tum fuit, cùm alij biberent, nonnulli

των, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι κιθα-
ειζοντι, ἢ ταῖς μέσαις ἀδούσαις
προσεχόντων τὸ νοῦν, ἐνέβα-
λεν ἐς τὸ συμπόσιον μῆλόν
τι παγχρυσον, χρυσοῦν ὅλον ὡ A
Γαλήνη. ἐπεγέγραπτο δ', ἡ
καλὴ λαβέτω. χυλινδούμενον
δ' τοῦτο ὥσπερ ἐκεπίπτδες,
ἦκεν ἔνθα Ηρα τε, καὶ Αφρο-
δίτη, καὶ Αθηνᾶ κατεκλίνοντο. B
κἀπειδὴ ὁ Ερμῆς ἀνελόμενος
ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αἱ
μὲν Νηρηίδες ἡμεῖς, ἀπε-
σιωπήσαμεν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, C
ἐκείνων παρουσῶν; αἱδὲ, αὐτε-
ποιοῦντο ἑκάστη, ἢ αὐτῆς εἶναι
τὸ μῆλον ἠξίουν. καὶ εἰ μή
γε ὁ Ζεὺς διέκρινεν αὐτὸς,
καὶ ἄχρι χειρῶν προὐχώρη-
σε τὸ πρᾶγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος
αὐτὸς μὲν, ἔ κρινῶ φησι περὶ
τούτου, κρίνειν δὲ ἐκεῖναι αὐ-
τὸν δικάσαι ἠξίουν. ἀπῆλθε δ' ἐς D
τὴν Ἰδην πρὸς τὸν Πειά-
μου παῖδα, ὃς οὐδέ τε φα-
γεῖναι τὴν καλλίονα φιλό-
καλος ὤν, ἢ ἂν αὖ ἐκεῖνος
κρίνει κακῶς. Γα. τί οὖν αἱ
θεαὶ ὦ Παάν; Πα. τὴμερον οἶμαι ἁπάσαις πρὸς τὴν
Ἰδην. Πα. καί τις ἤδη μοι
μικρὸν ἀπαγγέλλων ἡμῖν τὴν
κρατοῦσαν; Πα. ἤδη σοι

applauderent, vel Apollini citharam personanti, vel Musis ore modulantibus animum adhibendo) proiecit in conuiuium pomum quoddam perpulchrum, totum aureum, Galene: cui erat inscriptum *Formosa accipiat*. Dum autem hoc, tanquam ex composito voluitur, peruenit eò loci, vbi Iuno, & Venus, & Mineruæ accumbebant. Et postquam Mercurius eo sublato inscripta legit: nos quidem Nereides conticuimus, quid enim agendum erat illis præsentibus? Illæ verò inter se contendebant, ac quælibet suum illud esse volebat. ac nisi Iupiter ipsas diremisset, ad manus vsq; res processisset. Verùm ille, ipse quidem iudicium hac de re non feram, inquit, tametsi illæ ipsum iudicare vellent. Sed in Idam ad Priami filium abite, qui & discernere nouit, quænam formosior sit, vt pote elegantiæ studiosus & ipse, & qui non malè iudicauerit. *Gal.* Quid igitur ad hęc Deæ illæ, Panope? *Pan.* Hodie arbitror in Idā abeūt. *Gal.* Ecquis veniet paulò post, qui quę vicerit, nobis renunciet? *Pan.* At iam nunc tibi affirmo fore vt nulla alia vincat,

φημὶ ὡς ἄλλη κρατήσει, τῆς

Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ἰδὼν μή τι παθῇ ὁ διαιτητὴς ἀμβλυώττων.

veniente in certamen Venere, nisi arbiter ipse omninò hallucinetur.

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, καὶ Ποσειδῶνος.

TRITONIS, AMYMONES ET Neptuni.

ΤΡΙΤΩΝ.

TRITON.

Ἐπὶ τὴν Λέρναν ὦ Πόσειδον παραγίγεται καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑδρευσομένη παρθένος, κάλλος τι χρῆμα, καὶ οἶδα ἔγωγε καλλίω παῖδα ἰδών. Πο. ἀληθῆ σὺ λέγεις, ἢ θεός τις ἐστὶν ἡ ὑδροφόρος ὅδε; Τέ. οὐκ ἔμοιγε. ἀλλὰ τῶν Δαναΐδων ἐκείνη μία τῶν πεντήκοντα καὶ αὐτὴ, Ἀμυμώνη τοὔνομα. ἐπιδόμου δ' ὅπως κάλλιστα, καὶ τὸ ἦθος. ὁ Δαναὸς δὲ σκληραγωγεῖ τὰς θυγατέρας, καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει, καὶ πέμπει ὕδωρ τε ἀφυσομένας. καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, παιδεύει ἀόκνους εἶναι αὐτάς. Πο. μόνη δὲ παραγίγεται μακρὰν οὕτω τὴν ὁδὸν ἐξ Ἄργους ἐς Λέρναν; Τέ. μόνη. πολυδίψιον δὲ τὸ Ἄργος ὡς οἶσθα. ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τείτων, ἐμετέωρός με διατέθεικας εἰπὼν τὰ περὶ τὴ

AD Lernam Neptune, quotidie venit aquatum virgo perpulchra. Nec scio formosiorem puellam vidisse me. *Nept.* Liberamne aliquam dicis Triton, an verò famula quæpiam est quæ aquam ferre solet? *Trit.* Minimè, sed Danai illius filia, vna ex quinquaginta istis, Amymone nomine. Eius enim nomen & genus scisciatus sum. Danaus autem duriter filias educat, & opus manu facere docet, & ad hauriendam aquam mittit, & ad alias res agendas instituit, impigræ ipsæ vt sint. *Nept.* Sola-ne venire solet longam adeò viam ex Argis ad Lernam vsque? *Trit.* Sola. nam Argos, vt scis, est siticulosum: quare illam semper aquatum venire necesse est. *Nept.* Non mediocriter affeciisti me Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Itaque eamus ad ipsam. *Trit.* τιμιδος. ὥστε ἴωμεν ἐπ' αὐτήν.

Τει. ἴωμεν. ἤδη γὰρ καιρὸς τῆς ὑδροφορείας. καὶ σχεδόν που κατὰ μέσην τὴν ὁδὸν ἔστιν ἴσως ἐς τὴν Λέρναν. Πο. ἀκουῶν ζεύξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲν πολλὴν ἔχει τὴν διατριβὴν ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκευάζειν; σὺ δὲ ἀλλὰ δελφίνα μοι τινὰ τῶν ἀκίων παρέσυρσον. ἐφιππάσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Τει. ἰδοὺ σοι ἐπὶ τοῖ ὁ δελφίνων ὠκύτατος. Πο. εὖγε ἀπελαύνωμεν. σὺ δὲ παρευήχου ὦ Τείτων. κἀπειδὴ πάρεσμεν ἐς τὴν Λέρναν, ἐγὼ μὲν λοχήσω ἐνταῦθά που. σὺ δὲ ἀποσκόπει ὁπότ' ἂν ἴδῃ παρουσῶσαν αὐτήν. Τει. αὕτη σοι πλησίον. Πο. καλὴ ὦ Τείτων, καὶ ὡραία παρθένος. ἀλλὰ συλληπτέα ἡμῖν ἐστι. Αμυ. ἄνθρωπε, ποῖ με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀνδραποδιστὴς εἶ, καὶ ἔοικας ἡμῖν ἀπ' Αἰγύπτου τῷ θείῳ ἐπιπεμφθῆναι. ὥστε βοήσομαι τὸν πατέρα. Τει. σίωπησον ὦ Αμυμώνη. Ποσειδῶν ἐστι. Αμυ. τί Ποσειδῶν λέγεις; πῖ βιάζῃ με ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐς τὴν θάλατταν καθέλκεις; ἐγὼ δὲ ἀποπνιγήσομαι ἢ ἀθλία καταδύσομαι. Πο. θάρρει, ἀνδρεῖόν πάθῃς. ἀλλὰ καὶ πλὴν

Eamus. Iam enim tempus est, quo aquatum ire solet: ac media fermè in via est petendo Lernam. *Nept.* Proinde currum iunge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos iugo, & currum apparare? Tu verò potiùs delphinem mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quàm celerrimè prouehar. *Trit.* Ecce tibi delphinum hunc velocissimum. *Nept.* Euge prouehamur: tu verò Triton adnata. Ac siquidem ad Lernam adsumus, ego quidem hîc in insidijs ero: tu verò speculando obserua, quando illam accedentem sentias. *Trit.* Eccam tibi, propè est. *Nept.* Formosa Triton, & in flore ætatis virgo: sed nobis est comprehendenda. *Amy.* Heus homo, quò me hinc correptam abducis? plagarius quispiam es, ac videris nobis ab Ægypto patruo immissus, quare patrem inclamabo. *Trit.* Tace Amymone, Neptunus hic est. *Amy.* Quid Neptunum dicis? quid mihi homo vim facis, atque hinc in mare abstrahis? at infœlix ego submersa suffocabor. *Nept.* Bono sis animo: nihil mali patieris: sed & fontem tibi cognomi-

ἐπώνυμόν σοι ἀναδοθῆναι ἐά-

σὺ ἐνταῦθα, καταξας τῇ πειρᾳ τὴν πέδαν, πλησίον τῆς κλύσματος. καὶ σὺ εὐδαίμων ἔσῃ, ἢ μόνη τῶν ἀδελφῶν οὐχ ὑδροφοβήσεις ἀποθανοῦσα.

nem emanare hinc ſinam, percuſſo tridente ſaxo, iuxta hoc æſtuarium, túque beata eris, & ſola ſororum obita morte aquam non geA ſtabis.

NOTOΥ, ΚΑΙ Ζεφύρου.

NOTI ET ZEPHYRI.

ΝΟΤΟΣ.

Notvs.

Τὴν δὲ τίν ὦ Ζέφυρε τὴν δάμαλιν, ἣν διὰ τοῦ πελάγους ἐς Αἴγυπτον ὁ Ἑρμῆς ἄγει, ὁ Ζεὺς ἠκόρεσεν ἄλλους ἔρωτας; Ζε. καὶ ἣν νότε. ἡ δάμαλις ἦν τότε ἀλλὰ παῖς ἰοῦς τοῦ ποταμοῦ Ἰνάχου. νυνὶ δὲ ἡ Ἥρα τοιαύτην ἐποίησεν αὐτὴν ζηλοτυπήσασα, ὅτι καὶ παῖ ἐώρα ἐρῶντα τὸν Δία. No. νυνὶ οὖν ἔτι ἐρᾷ τῆς βοός; Ze. καὶ μάλα. καὶ διὰ τοῦτο ἐς Αἴγυπτον αὐτὴν ἔπεμψε. καὶ ἡμῖν προστέταχε μὴ χειμάνειν τὴν θάλατταν ἐς ἂν διανήξηται, ὡς ἀποτεκοῦσα ἥκει. κἀκεῖ ἤδη. θεὸς γένοιτο καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ τεχθέν. No. ἡ δάμαλις θεός; Ζέ. καὶ μάλα ὦ νότε. ἄρξει τε ὁ Ἑρμῆς ἔφη τῶν πλεόντων, καὶ ἡμῶν ἔσται δέσποινα, ὃν τινα ἂν ἡμῶν ἐθέλῃ ἐκπέμψαι, ἢ κωλύσει

Nvm hanc, Zephyre, iuuencam, quam per mare in Ægyptum Mercurius ducit, Iupiter amore C captus vitiauit? *Zeph.* Etiam Note. At tum non iuuenca, ſed Inachi fluuij filia erat. Nunc verò talem ipſam Iuno fecit, amoris æmulatione commota, propterea quòd videbat Iouem illam prorſus deperire. *Not.* Proinde D nunc etiam bouem illam amat? *Zeph.* Ita ſanè, & ob id in Ægyptum ipſam miſit, nobiſque edixit ne conturbaremus mare donec illa tranſnataſſet, vt illic enixa E (fert autem iam vterum) Deus fiat tum ipſa, tum fœtus eius. *No.* An iuuenca Deus? *Zeph.* Ita ſanè, Note, imperabítque, inquit Mercurius, nauigantibus, ac noſtra erit domina, vt quemcunque volet noſtrûm, emittat, vel prohibeat ſpi-

ἐπιτηδεῖν. Νό. Ἐπιμελητέα τοιγαροῦν ὦ Ζέφυρε, ἤδη δέ- σποινά γε ὖσα. νὴ Δία εὐνυ- χίαν γὰρ ἄτην γήροιτο. Ζε. ἀλλ' ἤδη γὰρ διεπέρασε, καὶ ἐξένευ- σεν ἐς τὴν γῆν. ὁρᾷς ὅπως ἰσόπεδα μὲν τετραποδιστὶ βαδίζει. αὖθις δὲ ἀναστήσας αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα παγκάλλιστον αὖθις ἐποίη- σε; Νο. παραδόξα γοῦν ταῦτα ὦ Ζέφυρε. οὐ γὰρ τὰ κέρατα. οὐδὲ οὐρά, καὶ σκέλη, καὶ ἐπέρασος κόρη. ὁ μὴ τοι Ἑρμῆς τί παθὼν, μεταβέβλη- κεν ἑαυτόν. καὶ αὐτὴ νεανίου, κυνοπροσώπου γεγύηται; Ζε. μὴ πολυπραγμονῶμεν. ὅτε ἄμεινον ἐκείνος οἶδε τὰ πρακτέα.

rare. Not. Ergo Zephyre, nobis erit obseruanda, cùm iã sit domina. Nam per Iouẽ eo pacto beneuolentior nobis erit. Zeph. Sedenim iam traiecit, & in terrãm enatauit. Vides vt non ampliùs quadrupes incedat: sed erectam ipsam, Mercurius denuo perpulchram mulierem reddidit. Not. Mira nimirum hæc Zephyre: nusquam ampliùs cornua, neque cauda, neque tibiæ bifidæ, sed amabilis puella est. Cæterùm Mercurio quidnam accidit, qui seipsum mutauit: & pro adolescente caninam faciem assumpsit? Zeph. Ne curiosiùs ista persequamur, quandoquidem quæ facienda sint, meliùs ille nouit.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, καὶ Δελφίνων.

NEPTVNI ET DELPHINVM.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

NEPTVNVS.

Ἔτι ὦ Δελφῖνες, ἆρα ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τοῦ τῆς Ἰνοῦς παιδίου ὅτι τὸν ἡμέτερον ἐκομίσατε, ὑποδεξά- μενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων πέ- τρῶν ἐμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸν κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἐκ Μεθύμνης ἀναλαβὼν, ἔξενεγκε

Rectè facitis, Delphines, quod semper hominum amantes estis: & olim Inûs filium in Isthmum portastis, exceptum à Scironijs scopulis, vnde cum matre præcipitatus erat. Et tu nunc assumpto Methymnensi citharœdo isto, in

ἐς Ταίναρον αὐτῇ σκευῇ, καὶ κιθάρᾳ. οὐδὲ οἰκτείσεις ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ναυτῶν ἀπολλυμένους. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Ποσειδοῦ, εἰ τοὺς ἀνθρώπους εὖ ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γεγόμενοι. Πο. καὶ μεμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς καταναυμαχήσας, μετέβαλε, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηγάγετο. ὅπως γοῦν τὰ κατ' Ἀρίονα τοῦτον ἐχώρησεν ὦ ἀδελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος οἶμαι ἔχαιρεν αὐτῷ. καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ὑπὲρ τῆς τέχνης. ὁ δὲ, πλουτήσας παρ' ἐκείνου, ἐπιθυμήσας πλεύσας οἴκαδε ἐς τὴν Μήθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸν πλοῦτον. καὶ ἐπεὶ ἐπέβαινε πονηρῶν τινων καὶ κακούργων ἀνδρῶν, οἳ ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, ἐπεὶ κατὰ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐγένετο, ἐπεβούλευον αὐτῷ οἱ ναῦται. ὁ δὲ, ἠσθόμην γὰρ ἅπαντα. παρῄνεων τῷ σκάφει, ἐπεὶ ταῦτα ὑμῖν δέδοκται, ἔφη, ἀλλὰ τὴν σκευὴν ἀναλαβόντα με, καὶ ἅσαντα ᾠδήν τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, ἔπειτα ἅπαντες ῥίψατε ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται. καὶ ἀναλαβὼν τὴν σκευὴν, καὶ

Tænarum cum ipso ornatu, & cithara enatasti: neque illum à nautis miserè perditum passus es. *Delp.* Ne mireris Neptune, si hominibus benefacimus? cùm ex hominibus pisces ipsi facti simus. *Nept.* Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quòd vos nauali prælio superatos ita transformauit, cùm deuisset, solùm in deditionem accipere, quemadmodum alios in potestatem redegit. Sed quo pacto quod huic Arioni accidit, sese habet Delphin? *Delp.* Periander, opinor, delectabatur ipso, & artis gratia sæpe accersebat. Ille autem à tyranno ditatus, domum in Methymnam nauigando, divitias suas ostentare concupiuit. Ac consenso sceleratorum quorundam hominũ pontone, posteaquam indicauit se multum auri & argenti secum ferre, vbi ad medium fermè Ægeum peruentum fuit, insidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (auscultabam enim omnia iuxta navigium natando) quoniam hoc vobis ita visum est, inquit, at me saltem assumpto ornatu, & decantato priùs mihi ipsi funebri aliquo carmine, volentem sinite præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille as-

ἦσε παύ λιγυρῶς. καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλατταν, ὡς αὐτίκα πάντως ἀποθανούμενος. ἐγὼ δ' ὑπολαβών, καὶ ἀναθέμενος αὐτὸν, ξὺν ἐμοὶ ἔχων εἰς Ταίναρον. Πο. ἐπαινῶ τῆς φιλομουσίας. ἄξιον γὰρ τὸν μισθὸν ἀπεδίδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

sumpsit ornatum, & quiddam planè blandum cecinit, atque in mare, tanquam ilicò moriturus, præcipitem se dedit. Ego verò excepto atque impoſito mihi illo, simul in Tænarum enataui. *Nept.* Tuum erga muſicam ſtudium laudo: dignam enim auditæ modulationis mercedem ipſi retuliſti.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, καὶ Νηρηίδων.

NEPTVNI ET NEREIDVM.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

NEPTVNVS.

Τὸ μὲν στενὸν τοῦτο, ἐς ὃ ἡ παῖς καταπεπήχθη, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλεῖται. τὸν δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηίδες παραλαβοῦσαι, τῇ Τροιάδι παραπέμψατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων. Νη. μισθαμοῦς ὦ Ποσειδον. ἀνὴ ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει τεθάφθω. ἐλεεῖσθαι γὰρ αὐτὸν, οἰκτίστα ὑπὸ τῆς μνηστῆρος πεπονθυῖαν. Πο. τοῦτο μὲν ὦ Ἀμφιτρίτη ἡ θέμις. οὐδὲ ἄλλοσε καλὸν ἐνταῦθά που κεῖσθαι ὑπὸ τῇ φάμμῳ αὐτῷ, ἀνὴ ὅσῳ ἧττον ἐν τῇ Τροιάδι ἐν τῇ χερρονήσῳ τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ παραμυ-

Retum hoc quidem anguſtum, in quod puella præcipitata eſt, Helleſpontus ab ipſa vocetur. Ipſum autem cadauer, vos Nereides acceptum in Troadem auferte, vt ab incolis ſepeliatur. *Ner.* Nequaquam Neptune, ſed hîc in cognomine pelago ſepeliatur. Miſeremur enim ipſius, vt quæ maximè miſerabilia paſſa fuerit à nouerca. *Nept.* At hoc, Amphitrite, fas non eſt, neque etiam aliàs honeſtum, hîc illam alicubi ſub arena iacêre. Sed quod dixi, in Troade in Cherſoneſo mox ſepelietur. Illud autem pro ſolatio ipſi

ὅσον ἴσαμ αὐτὴν, ὅτι μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τῆς Ἀθαμάντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρας τῆς Κιθαιρῶνος, καθόπερ καθῆκει ἐς τὴν θάλασσαν ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ὑπὸ τῆ ἀγκάλῃ. Νη. ἀλλὰ κἀκεῖνόν σῶσαι δέησει, μὴ παθεῖν τῷ Διονύσῳ. Πο. ὡς γὰρ αὐτῇ καὶ πίπτειν ἡ Ἰνώ. Πο. ἀλλ' ἐχέτω ὅτῳ πεπηδᾷ οὖσα, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν ὦ Ἀμφιτρίτη καὶ ἄξιον. Νη. αὕτη δ' ἆρα τί παθοῦσα ἀφίππου ἀπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς δ' ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ὀχεῖται; Πο. εἰκότως. νεανίας γάρ, καὶ δύναται αὐτέχειν πρὸς τὴν φοράν. ἡ δ', ὑπὸ ἀπειρίας ἐμβᾶσα ὀχήματος παραδόξου, καὶ ἀπιδοῦσα ἐς βάθος ἀχανές, ἐκπλαγεῖσα, καὶ τῷ θάμβει ἅμα ζαλεῖσα, καὶ ἱλιγγιάσασα πρὸς τὸ σφοδρὸν τῆς πτήσεως, ἀκρατὴς ἐγένετο τῶν κεράτων τοῦ κριοῦ, ὧν τέως ἀπείλητο. καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. Νη. ἀκούω ἔγωγε τὴν μητέρα τὴν Νεφέλην βοηθεῖν πεπουκέναι; Πο. ἔγωγε. ἀνὴρ γὰρ ἡ πρεσβυτέρα.

erit, quòd paulò post eadem & Ino patietur, & persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, filium etiam in vlnis gestans præcipitabitur. *Ner.* Sed & illam, in Bacchi gratiam, seruare oportebit. Educauit enim illum Ino, eadémque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò praua esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esset, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater eius turò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò eius insueta, conscenso vehiculo inusitato, & in vastam profunditatem despiciendo, perculsa animo, & pauore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit arietis cornua, quibus eò vsque se sustentauerat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

μοίρα πολλῷ τῆς νεφέλης δυνατωτέρα.

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ Ποσειδῶνος.

IRIDIS ET NEPTVNI.

ΙΡΙΣ.

IRIS.

ΤΗν νῆσον τὴν πλανωμένην ὦ Πόσειδον, ἀποσπασθεῖσαν τῆς Σικελίας, ὕφαλον ἐπινήχεσθαι συμβέβηκε. τοῦτ' οὖν φησὶν ὁ Ζεὺς σῆσον ἤδη, καὶ ἀσάφηνον, καὶ ποίησον ἤδη δῆλον ἐν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, στερέας παύσασα πάσας. δεῖται γάρ τι αὐτῆς. Πο. παραχρῆμα τοῦτο ὦ Ἶρι. τίνα δ' ὅμως παρέξει αὐτῷ τὴν χρείαν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλέουσα; Ἶρις. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ ἀποκυῆσαι. ἤδη γὰρ ὠδίνουσα τοῦτο τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. τί οὖν; οὐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς ἐντεκεῖν; εἰ δὲ μή γε οὗτος, ἀλλά γε πᾶσα ἡ γῆ ἂν ὑποδέξασθαι δύναιτο τὰς αὐτῆς ὠδῖνας; Ἶρις. οὐκ ὦ Πόσειδον. ἡ Ἥρα γὰρ ὅρκῳ μεγάλῳ κατέλαβε τὴν γῆν, μὴ παρασχεῖν τῇ Λητοῖ τῶν ὠδίνων ὑποδοχήν. ἡ τοίνυν νῆσος αὕτη ἀνώμοτός ἐστιν. ἀφανὴς γὰρ ἦν. Πο. σωτήριον. σπεῦδε ὦ νῆσε, καὶ ἀνάδυθι

INsulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia reuulsa, atque vndis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, iam erige, & cernendam exhibe, & fac vt manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem vsum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans; *Ir.* Latonam in ea parere oportet: iam enim malè habet à doloribus. *Nep.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, vt in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno iureiurando obstrinxit, ne quod Latonæ parturienti perfugium præberet. Hæc igirur insula iuramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligo rem. Igitur subsiste insula: atque iterum è profundo emerge,

αὖθις ἐκ τοῦ βυθοῦ, καὶ

μηκέτι ὑποφέρου, ἀλλὰ βεβαίως μένε, καὶ ὑπόδεξαι ὦ εὐδαιμονεστάτη τὸ ἀδελφῆς τὰ τίκτα δύο, τοὺς καλλίστους τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς ὦ τείτωνες, διαπνεύσατε πρὸς Λητὼ ἐς αὐτόν. καὶ γαλήνα ἅπαντα ἔστω. τὸ δὲ ῥᾴχοντα ὃ, ὅς νῦν ἐξοίσει αὐτὸν φοβῶν, τὰ νεογνὰ, ὑπὸ δὲ τεχθῆ, αὐτίκα μετέσται, καὶ πιμπρήσει τῇ μήδι. σὺ δὲ ἀπάγγελε τῷ Διὶ πάντα εἶναι εὐφρετῆ. ἔσηκεν ἡ Δῆλος. ἐκέτω ἡ Λητὼ, καὶ πικτέτω.

nec amplius ſublabaris, ſed immota maneas. Ac ſuſcipe fœliciſſima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipſam traijcite, omniáque tranquilla ſint. Serpentem autem illum, qui nunc ipſam deterrendo, velut œſtro exagitat, ipſi infantes, poſteaquam in lucē editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò Ioui renuncia, præclarè omnia ſe habere. Stabilita eſt inſula, veniat Latona, ac pariat.

ΞΑΝΘΟΣ, ΚΑΙ Θαλάσσης.

XANTHI ET MARIS.

ΞΑΝΘΟΣ.

XANTHVS.

Ἑξαί με ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα. καὶ τάσβεσόν με τὰ βάυμαστα. Θα. τί τοῦτο ὦ Ξάνθιππε σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπιτρέχωμαι ὅλως ὁ κακοδαίμων, καὶ ζέω. Θα. διατί δέ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξαν. διὰ τὸν υἱὸν τὸν Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύοντα τὸν Φρύγας ἱκέτευσα, οὐδ' ὣς ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ναυῶν ἀπέφθαρκέ μοι τὸ ῥοῦς, ἐλεύσας τοὺς ἀθλίους, ἐπλήσθη,

SVſcipe me grauia paſſũ ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei eſt, ô Xanthe? quis te deuſſit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorſus exuſtus ſum, miſer, & efferueſco: *Mar.* Cur autem tibi iniecit ignem? *Xan.* Propter filium Thetidis. Poſtquam enim illum Phrygas occidentem ſupplex deprecatus ſum: ille autem nihil ab ira remiſit, ſed cadaueribus obſtruxit mihi alueum, ego miſertus miſero-

ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθεὶς, ἀπόρριπτο τῶν αὐδρῶν. ἐνταῦθα ὁ Ἡφαιστος, ἔτυχε γὰρ πλησίον που ὢν, πᾶν ὅσον οἶμαι πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, καὶ εἴ ποθι ἄλλοθι, φέρων, ἐπέπλησέ μοι. καὶ ἔκαυσε μὲν τὰς πέλεας, καὶ μυρίκας. ὅπως δὲ καὶ τοὺς κακοδαίμονας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλυας. αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑφεψιχλάσαι ποιήσας, μικρὲ δεῖν ὅλον ξηρὸν εἰργάσατο. ὁρᾷς δ' οὖν ὅπως διάκειμαι ὑπὸ τῶν ἐκκαυμάτων; Θα. Δολερὸς ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς ὡς εἰκός. τὸ αἷμα μὲν, ἀπὸ τῶν νεκρῶν. ἡ δὲ μῆνις δὲ ὡς φῂς, ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ εἰκότως ὦ Ξάνθε, ὅς γε τὸν ἐμὸν υἱὸν ὤρμησας, οὐκ αἰδεσθεὶς ὅτι Νηρηΐδος υἱὸς ἦν. Ξαν. οὐκ ἔδει οὖν ἐλεῆσαι γοῦν τοὺς ὄντας τοὺς Φρύγας; Θα. Ἡφαιστον δὲ οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

rum, vt aquis eum inuoluerem occurri, quò perterritus, à virorum cæde ceſſaret. Ibi Vulcanus (nam tum propè aderat) vniuerſo igne, opinor, quātū habebat, quantúmque in Aetna, & ſi quibus alijs in locis erat, allato proceſſit mihi obuiā: ac exuſſit quidem vlmos & myricas: aſſauit autem & infelices piſces & anguillas. Me verò cùm efferueſcere feciſſet, parum abfuit quin totum aridum reddiderit. Videſne igitur, quomodo his incendijs affectus ſum? *Mar.* Turbidus & calidus es Xanthe, vt par eſt, cruore, à cadaueribus: calore autem, vt ais, ab igne. Ac meritò Xanthe, vt qui contra filium meum impetum feceris, non veritus, quòd filius eſſet Nereidis. *Xan.* Annon decebat me vicinorum Phrygum miſereri? *Mar.* At verò Vulcanum non decebat Achillis filij Thetidis miſereri?

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ Θέτιδος.

DORIDIS ET THETIDIS.

ΔΩΡΙΣ.

DORIS.

Τί δακρύεις ὦ Θέτι; Θε. καλλίσην ὦ Δωρὶ κόρην

QVid fles Theti? *Th.* Pulcherrimā Dori puellā

εἶδον ἐς κιβωτὸν ὑπὸ τῶ πατρὸς ἐμβληθεῖσαν, αὐτίκ' τι, καὶ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγένητον. ἐκέλευσε ὁ πατὴρ τοὺς ναύτας, ἀναλαβόντας τὸ κιβώτιον, A ἐπὶ βαθὺ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποπλῶσαι, ἀφεῖναι ἐς τὸν θάλασσαν, ὡς ἀπόλοιτο ἡ ἀθλία ἅμα, καὶ τὸ βρέφος. Δω. τίνος δὴ ἕνεκα ὦ ἀδελφὴ, ἐπὶ ἐμαθες ἀκριβῶς ἅπαντα; Θε. Ἀκρίσιος ὁ πατὴρ αὐτῆς, καλλίστην οὖσαν, ἐπαῤῥύνειεν εἰς χαλκοῦν τινα θάλαμον ἐμβαλεῖν. εἶτα τὸ μὲ ἀληθὲς, ἃ ἔχω εἰπεῖν. φασὶ δ' οὖν τὸν Δία, χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ τῆς ὀρόφου ἐπ' αὐτήν. ἐξεμάνη δ' ἐκείνῃ ἐς τὸν κόλπον καταῤῥύψαι τὸν θεὸν, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο αἰσθόμενος ὁ πατὴρ, ἄγριός τις καὶ ζηλότυπος ἦρεν, ἠγανάκτησε. καὶ ὑπὸ τοῦ μεμισηκέναι εἰκάσας αὐτὴν, ἐμβάλλει ἐς τὴν κιβωτὸν ἅμα τεκοῦσαν. Δω. ἦ ἦ, τί ἔφατον ὦ Θέτι, ὁπότε καθίζετο; Θε. ὑπ' αὐτῆς μὴν ἐσήγετο ὦ Δωρὶ, καὶ ἔφερε τὴν κατηδίκην. τὸ βρέφος δ' παρηντῦτο μὲν ἀποθανεῖν, δακρύουσα, καὶ τῷ πάππῳ δεικνύουσα ἑαυτὸν, καλλίστον ὄν. τὸ δ', ὑπ' ἀ-

vidi in arcam à patre coniectam, cúmque ipsa recens genitum infantem. Pater autem iussit nautas, vt postquã in altum à terra prouecti essent, acceptam arcam in mare proijcerent, quò periret & misera illa, & infans. *Dor.* Quorsum ô soror? siquidem omnia exactè comperta habes? *Ther.* Pater illius Acrisius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum inclusam, puellæ virginitati destinarat. Deinde verum quidem dicere non possum. Iouem autem aiunt conuersum in aurum, ad ipsam per impluuium esse delapsum. Illam verò excepto in sinum demanante Deo, grauidam factam fuisse. Quod cùm pater animaduertisset, vt pote durus quispiam, & zelotypus senex, grauiter indignatus est. Et stupratam ab aliquo ipsam ratus, cùm recens peperisset, in hanc arcam conijcit. *Dor.* Cæterùm quid agebat illa quando ingrediebatur? *Th.* Prosè quidem tacebat, Dori, & ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, & auo pulcherrimum illum ostentando. Ille autem præ-

γνοίας τῶν κακῶν, ἡ ἐμειδία πρὸς τὴν θάλασσαν. ὑπομιμνήσκομαι αὐδις τὸν ὀφθαλμὸν δακρύων, μνημονέυοντα αὐτῶν. Δω. καὶ δακρύσαι ἐποίησας. Α ἆρ' ἤδη τεθνᾶσιν; Θε. ἁλιμῶς. νήχεται γὰρ ἔτι ὁ κιβωτὸς ἀμφὶ τὴν Σέριφον, ζῶντας αὐτὸν φυλάττουσα. Δω. τί οὖν ἐχρὴ σώζεσθαι αὐτὴν, τοῖς ἁλιεῦσι τούτοις ἐμβαλοῦσαν ἐς τὰ δίκτυα τοῖς Σεριφίοις; οἱ δὲ, ἀναασάμενοι, σώσουσι δηλονότι. Θε. εὖ λέγεις. οὕτω ποιῶμεν. μὴ γὰρ ἀπολέσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον οὕτως ὂν καλόν.

malorum ignorantia, mari arridebat: quorum ego quum memini, rursum lachrymis oppleor. *Dor.* Et me flere fecisti: at iam ne mortui sunt? *Th.* Haudquaquam. Nam arca viuos illos custodiens circum Seriphum adhuc natat. *Dor.* Cur igitur non seruamus ipsam, in retia Seriphijs hisce piscatoribus P immittendo? qui scilicet extractos illos, incolumes præstabunt. *Th.* Rectè dicis; ita faciamus. Non pereat ipsa, non infans adeò formosus. C

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ἢ Ἐνιπέως.

NEPTVNI, ET ENIPEI.

D

ΕΝΙΠΕΥΣ.

ENIPEVS.

Οὐ καλὰ ταῦτα ὦ Πόσειδον. εἰρήσεται γὰρ τἀληθές. ὑπελθών μου τὴν ἐρωμένην, εἶτα δῆθεν ἐμοὶ διεκόρησας τὴν παῖδα, ἢ δ', ὥστε ὑπ' ἐμοῦ ταῦτα πεπονθέναι, ἡ διὰ τοῦτο παρεῖχεν ἑαυτήν. Πο. σὺ γὰρ ὦ Ἐνιπεῦ, ὑποπτικὸς ἦσθα, ἡ βραδύς. ὃς κόρης ὕτω καλῆς φοιτώσης ὁσημέραι παρὰ σὲ, ἀπολυμαίνῃς ὑπὸ τοῦ ἔρω-

NOn honesta hæc sunt Neptune (verum enim E dicam) qui circumuenta amica mea, mihi assimilatus, puellam vitiasti. Putabat enim illa mecum rem esse sibi, ideóque sui copiam faciebat. *Nep.* Tu enim Enipeu, fastidiosus es & tardus, qui puellam adeò formosam ad te quotidie itantem, & amore pereuntem

despexeris,

ἡδύς, ὑπερώρεις, καὶ ἔχαιρες λυπῶν αὐτόν. ἡ δὲ, παρὰ τὰς ὄχθας ἀλύουσα, καὶ ἐπιμβαίνουσα, καὶ λικμῶσα, ἐνίοτε ἔυχετο σοι ἐπιτυχεῖν. σὺ δ' ἐδρύπτω πρὸς αὐτόν. Ενι. τί οὖν, διὰ τοῦτο ἐχθρόν σε προσαρπάσαι τὴν ἄθυτα, καὶ καθυποκρίνεσθαι Ενιπέα αὐτὴ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ καταφρονῆσαι τοῦ Τυρὼ ἀφελῆ κόρην ὄντα; Πο. ὁρᾷς ζηλοτυπίας ὦ Ενιπεῦ, ὑποπτος πρότερον ὤν. ἡ Τυρὼ δ', ὡς δὲν δεινὸν πέπονθεν, οἰομένη σὲ διαλεχθῆναι. Ερ. ἐμέμνω; ἔφης γὰρ ἀπιὼν ὅτι Ποσειδῶν εἴη. ὃ καὶ μάλιστα ἐλύπησεν αὐτόν. καὶ ἐγὼ τοῦτο ἠδίκημαι, ὅτι τὰ ἐμὰ σὺ εὐφραίνῃ τότε. καὶ πείσηνας περιφερὲς τι κῦμα, ὅσον ὑμᾶς ἀνέκρυπτε, ἅμα συννῆσαι τῇ φιλῇ αὐτ' ἐμέ. Πο. σὺ γὰρ οὐκ ἤθελες ὦ Ενιπεῦ.

desperis, eique ægrè facere gauisus sis. Illa verò iuxta ripas mœrens, & ingrediens, sequè lauans, interim in te incidere optabat tu: verò deludebas illam. *Enip.* Quid igitur propterea te mihi amorem præripere, & Enipeum prò Neptuno simulare, & simplicem hanc puellam Tyronem decipere oportebat? *Nept.* Serò zelotypus es Enipeu, cùm priùs contemptor fueris. Nihil autem graue passa est Tyro, quando se putauit à te vitiatam esse. *Enip.* Nihil ne? Dixisti enim abiens Neptunum esse te: quod vel maximè dolore affecit ipsam: atque ipse eò abs te iniuria affectus sum, quòd voluptatem, quæ mea esse debuerat, percepisti tu: quódque circumpositio fluctu purpureo, qui vos abscondebat, cum puella pro me tute rem habuisti. *Nept.* Tu enim nolebas Enipeu.

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ Νηρηίδων.

TRITONIS ET NEREIDVM.

ΤΡΙΤΩΝ.

Τὸ κῆτος ὑμῶν ὦ Νηρηίδες, ὃ ἐπὶ τὴν τοῦ Κηφέως θυγατέρα τὴν Ανδρομέδαν

TRITON.

BAlena illa vestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emi-

ἐπέμψατε, ὅτε τὴν παῖδα ἀπέκτεινεν ὡς οἴεσθε, καὶ αὐτὸ ἤδη τέθνηκε. Nn. τοῦ τίνος ὦ Τείτων; ἢ ὁ Κηφεὺς καθάπερ θέλγητρα προθεὶς τὴν κόρην, ἀποκτείνειν ἐπῶν, λοχήσας μετὰ πολλῆς δυνάμεως; Tri. οὐκ. ἀλλ' ἴστε οἶμαι, ὦ Ἰφιανάσσα, τὸν Περσέα, τὸν τῆς Δανάης παιδίον, ὃν μετὰ τῆς μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν ἐς τὴν θάλασσαν. τοῦτο τὸ μητροπάτορες, ἐσώσατε, οἰκτείραντα αὐτούς. Iph. οἶδα οὖν λέγεις. εἰκὸς δ' ἤδη νεανίαν εἶναι, καὶ μάλα γυναικῶν τε καὶ καλὸν ἰδεῖν. Tri. ὅστις ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Iph. διατί ὦ Τείτων; ἡ γὰρ δὴ σώτρα ἡμῶν τοιαῦτα ἐκπέμψειν αὐτὸν ἐχέλευ. Tri. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν ὡς ἐγένετο. ἐστάλη μὲν οὗτος ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἆθλόν τινα τοῦτον τῷ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δ' ἀφίκετο ἐς τὴν Λιβύην. Iph. πῶς ὦ Τείτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἦγε; ἄλλως γὰρ δύσοδος ἡ ὁδός. Tri. διὰ τοῦ ἀέρος. ἐποχούμενον γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἔφερεν. ἐπεὶ δ' οὗ ἦκεν ὅπου διατρίβοντο, αἰμῶν, ἐκδεδυκὸς οἶμαι, ὁ δὴ

sistis, nulla iniuria puellam affecit, vt putatis, & ipsa mortua iam est. *Ner.* A quo, Triton? Num Cepheus, tanquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidijs cū multa vi adortus? *Trit.* Non. Sed nostis puto, Iphianassa, Perseum illum Danaës filium, quem vnà cum matre in arca ab auo materno in mare proiectum, illorum misertæ, seruastis. *Iph.* Noui quem dicis. Vero autem cōsentaneum est illum iam adolescentem esse, & valdè cum generosum tum aspectu pulchrum. *Trit.* Hic balænam occidit. *Iph.* Quamobrem Triton? Neque enim huiusmodi præmia conseruationis persoluere nobis debebat. *Trit.* Ego vobis exponam omnem rem, vti gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, vt hoc regi certamen peragerei. Postquam autem in Libyam peruenit. *Iph.* Quomodo Triton? solus-ne, an & alios secum commilitones adduxit? alioqui difficile hoc iter. *Trit.* Per aërem profectus est: alatum enim illum Minerua fecit. Postquam autem eò loci venit vbi illæ degebant, illæ, opinor, dormiebant: hic amputato

ἀπέτρεψεν ἡ Μεδούσης τὴν κεφαλὴν, φῶς τ' ἀποπάλμος. Ιφι. πῶς ἰδοῦσ' ; Αθ. ἄπιστοι γάρ εἰσιν. ἢ ὃς αὖ ἴδῃ, οὐκ ἔτ' ἄλλο μὴ ταῦτα ἴδοι ; Τει. A ἡ Αθηνᾶ τὴν ἀσπίδα προφάσασα, τοιαῦτα γὰρ ἤκουσα διηγουμένου αὐτῆς πρὸς τὴν Ανδρομέδαν, ἢ πρὸς τὸν Κηφέα ὕστερον, ἡ Αθηνᾶ δὴ ἐπὶ τῇ ἀσπίδος ὑποστιλβούσης, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρου παρέχειν αὐτῇ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τῆς B Μεδούσης. εἶτα λαβόμενος τῆς κόμης, ἐνορῶν δὲ τὴν εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ τὴν ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ πρὶν ἀνέχεσθαι τὰς ἀδελφὰς, ἀνέπτατο. ἐπὶ δὲ κατὰ τὸν παρόντιον τοῦτον Αἰθιοπίαν ἐγένετο, ἤδη C πρόσγειος πετόμενος, ὁρᾷ τὴν Ανδρομέδαν προκειμένην ἐπί τινος πέτρας προβλῆτος παρατεταλαιπωρημένην, καλλίστην μὲν θεοῖ, καθειμένην τὰς κόμας, ἠμύγμενον πολὺ ὑπερθε τῶν μαζῶν. καὶ τὸν μὲν προτον οἰκτείρας τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνήρετο τὴν αἰτίαν τῆς κατακλῃσ. κατὰ μικρὸν δὲ ἀλὸς ἔρως, ἐχέλυε δὲ σεσωκέναι τὴν παῖδα, βοηθεῖν δίκην. καὶ ἐπειδὴ τὸ

Medusæ capite, auolauit. *Iph.* Quo pacto illas aspexit? aspici enim nequeunt aut quisquis illas aspexerit, nihil amplius postea cernit. *Trit.* Minerua prælato illi clypeo (talia enim narrantem ipsum audiui apud Andromedam, & apud Cepheum postea) Minerua, inquam, in clypeo refulgente, tanquam in speculo aliquo, exhibuit ipsi spectandam Medusæ imaginem. Postea sinistra arrepta illius coma, & inspecta imagine, dextra autem sublata harpe, caput ipsius abscidit: & antequam sorores expergiscerentur, auolauit. Porrò vbi circa maritimam hanc Aethiopiæ oram veniisset, tetræ iam propinquior aliquanto volans, videt Andromedam expositam, in rupe quadam prominente palo affixam, pulcherrimam ô Dij, promissa coma, & seminudam longè infra vbera. Ac primùm illius fortunæ misertus, damnationis causam interrogauit: & paulatim amore captus (oportebat enim incolumem seruari puellam) opem ferre illi statuit. Et postquam balæna accessisset terribilis admodum,

μῶντος ἐτήει μάλα φοβερὸν,

ὡς καταπόθμον τῷ Ανδρομέδᾳ, ὑπεραιωρηθεὶς ὁ νεανίσκος, παρέκωπον ἔχων τὴν ἅρπην, τῇ μὲν, καθικνεῖται. τῇ δ', περδεικνὺς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίει αὐτόν. τὸ δ', πέπτωκε γοῦν, καὶ πέπηγε αὐτῆς τὰ πολλὰ ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. ὁ δ', λύσας τὰ δεσμὰ τῆς παρθένου, ὑποσχὼν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀκροποδητὶ καταβᾶσαν ἐκ τῆς πέτρας, ὀλιγηρᾶς ὕσης. καὶ νῦν γαμεῖ ἐν τοῖς Κηφέως. καὶ ἀπάξει αὐτὴν εἰς Αργος. ὥστε αὐτὴ θανάτου, γάμους τὸν τυχόντα εὗρετο. Νη. ἐγὼ μὲν, ὦ παῦ τῷ γεγονότι ἄχθομαι. τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκει ἡμᾶς, εἴ τι ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχει τότε, καὶ ἠξίει καλλίων εἶναι; Τει. ὅπῃ ὅπως ἂν ἤλγησεν ὑπὸ τῇ θυγατρὶ μήτηρ γε οὖσα. Νη. μηκέτι μεμνήμεθα ὦ Δωρὶ ἐκείνων, εἴ τι βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὴν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ὑπὲρ τῆς παιδός. χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

quasi absorptura Andromedam, in altum sublatus adolescens, manu ad capulum admota, tenens harpam, altera quidem ferit, altera verò Gorgonem spectandam proferens, in lapidem illam conuertit. Illa igitur mortua est, & diriguêre membra eius omnia quæ Medusam aspexerunt. At hic solutis vinculis quibus virgo alligata fuerat, suppositáque manu, suscepit illam summis pedum digitis è lubrica rupe descendentem: & nunc cum eadem nuptias in ædibus Cephei peragit: deinde Argos deducet. Itaque pro morte nuptias non vulgares nacta est. *Ner.* Equidé non admodum ægrè fero factum hoc. Quid enim iniuriæ nobis intulit puella, si quando se se superbè mater extulit, & nobis pulchriorem se existimauit? *Trip.* Quia cùm mater esset, sic dolorem magnum ob filiam percepisset. *Ner.* Ne istorum ampliùs, ô Dori, meminerimus, si quid barbara mulier præter decorum loquuta est. Satis enim supplicij tulit, quum filiæ ita metuit. Nuptijs igitur gaudeamus.

ΖΕΦΥΡΟΥ, ΚΑΙ Νότου.

ZEPHYRI ET Noti.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

Ζεφυρvs.

A

Ὀ τ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μεγαλοπρεπεστέραν εἶδον ἐπὶ τῆ θαλάττῃ, ἀφ' ἧς εἰμι, καὶ πνέω. σὺ δ' ἂν εἴδεις ὦ Νότε; No. τίνα ταύτην λέγεις ὦ Ζέφυρε τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζε. ἡδίστου θεάματος ἀπολέιφθης, οἷον οὐκ ἄλλο ἴδοις ἔτι. No. παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν γὰρ θαλασσαν εἰργαζόμην. ἐπέπευσε δέ τι καὶ μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ὅσον παρέλαβε τῆς χώρας. ἐδὲν ἔγνων οἶδα ὧν λέγεις. Ζε. ἀλλὰ τὸν σιδώνιον Ἀγήνορα εἶδες; No. ναί. τὸν τῆς Εὐρώπης πατέρα. τί μέν; Ζε. περὶ αὐτῆς ἐκείνης διηγήσομαί σοι. No. μῶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρᾶσθαι ἐκ πολλοῦ τῆς παιδὸς; τοῦτο γὰρ καὶ πάλαι ἠπιστάμην. Ζε. ἀκούω μὲν ἔρωτα οἶδα. τὰ μὲν ταῦτα ἤδη ἄκουσον. ἡ μὲν Εὐρώπη καταβᾶσα ἐπὶ τὸν ἠόνα παίζουσα, τὰς ἡλικιώτιδας παραλαβοῦσα. ὁ Ζεὺς δὲ ταύρῳ εἰκάσας ἑαυτὸν, συμπαίζων

Nvnquam equidem pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego sum, & spiro. Tu verò annon vidisti Note? *Not.* Quamnam hanc dicis pompam Zephyre? aut quinam sunt qui illam duxerunt? *Zeph.* Suauissimo spectaculo caruisti, & quale non facilè aliud vnquam videris. *Not.* Iuxta rubrum mare occupatus fui, & Indiæ partem aliquam afflaui, quantum videlicet eius terræ mari adiacet: proinde nihil noui eorum quæ dicis, *Zeph.* At Sidonium illum Agenorem vidisti? *Not.* Etiam. Europæ scilicet patrem. Quid tum? *Zeph.* De illa ipsa narrabo tibi. *Not.* Num quòd Iupiter puellam illam iampridem amare cœpit? Hoc enim iam olim sciui. *Zeph.* Nosti igitur quod ad amorem attinet: quæ verò postea cõsecuta sunt, ea nunc audi. Descenderat Europa ad littus ludendi gratia, secum assumptis æqualibus suis. Iupiter autem tauro assimilatus, ludebat vnà cum

αὐταῖς, κάλλιστος φαινόμενος. λευκός τε γὰρ ἦν ἀκεραῖος, καὶ τὰ κέρατα εὐκαμπὴς, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. ἐσκίρτα οὖν καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, καὶ ἐμυκᾶτο ἥδιστον, ὥστε τὴν Εὐρώπην τολμῆσαι καὶ ἀναβλῦναι αὐτόν. ὡς δὲ ἤρετ' ἐχόμενος, ἀθρόος μὲν ὁ Ζεὺς ὥρμησεν ὑπὲρ τὴν θάλατταν φέρων αὐτὴν, καὶ ὑπέχετο ἐμπαλιν. ἡ δὲ, πάνυ ὑπολαγεῖσα τῷ πράγματι, τῇ μὲν ἑτέρᾳ ἐβάστα τὸ κέρατος, ὡς μὴ ἀποπλεύσοι. τῇ ἑτέρᾳ δὲ, ὑπεμορμύρον ἦν πέπλον ξυνεῖχε. No. καὶ τοῦτο θέαμα ἦν Ζέφυρε εἶδες, καὶ ἐρωτικὸν, γαμήλιον· Δία, φέροντα τὴν ἁρπαγμένην. Ze. καὶ μὲν τὰ μὴ ταῦτα ἥδιον παρόντα ὦ Νότε. ἢ τι γὰρ θάλατται εὐδὺς ἀκύμων ἐγένετο, καὶ τὴν γαλήνην ὑπανεσαμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχίαν ἄγοντες, οὐδὲν ἄλλο, ἢ θέατοι μόνον τῶν γινομένων παρηκολουθοῦμεν. ἔρωτες δὲ παρεπετόμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν ὡς ἐνίοτε ἄκρας τοῖς ποσὶν ὑπέψαυεν τῶν δᾳδας φέροντες, ἦδον ἅμα τὸν ὑμέναιον. αἱ Νηρηΐδες δὲ ἀνα-

ipſis, pulcherrimus tum apparens. Nam & ſummè candidus, & cornibus pulchrè reflexis erat, vultúque manſueto. Saltabat igitur & ipſe in littore, & mugiebat ſuauiſſimè, ita vt Europa ipſum conſcendere auderet. Cæterùm vbi hoc factum eſt, Iupiter citato curſu in mare ferens ipſam prorupit; & illapſus natauit. Illa verò hac re admodum attonita, læua quidem cornu tenebat, vt ne delaberetur: altera verò peplum vento iactatum continebat. *Not.* Iucundum hoc ſpectaculum Zephyre vidiſti, & amatorium, Iouem natantem, dilectam ferentem. *Zeph.* At verò quæ conſecuta ſunt, multò ſuauiora Note. Nam & mare ſtatim placidum fuit, & tranquillitate attracta, planum ſe præbuit. Nos autem omnes ſilentiũ agentes', nihil aliud quàm ſpectatores ſolùm eorum quæ fiebant, comitabamur. Cupidines verò iuxta volantes, paulum ſupra mare, ita vt ſummis pedibus aquam interdum contingerent, accenſas ferentes faces hymenæum canebant. Nereides autem emerſæ vndis, ὕδατος ἠμείψας τοὺς δᾳ-ὐμέναιον. αἱ Νηρηΐδες δὲ ἀνα-

δῦσαι, παρέπλευον ὑπὸ τῶν δελφίνων ἐπικροτῆσαι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί. τό, τε τῶν Τειτόνων γένος, καὶ εἴ τι ἄλλο μὴ φοβερὸν ἰδεῖν τῶν θαλαττίων, ἅπαντα περιεχόρευε τὴν παῖδα. ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπιβεβηκὼς ἅρματος, παρεκρούμενός τι, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἔχων, προῆγε γεγανωμένος, προσδιπορεῦν τὴν ἀδελφήν. ὑπὸ πᾶσι δὲ τοῖς Αφροδίτην δύο Τείτωνες ἔφερον, ὑπὸ κόγχης καταπεμφύλου, ἄνθη παντοῖα ἐπιπάσασαν τῇ νύμφῃ. ταῦτα ἐκ Φοινίκης ἄχρι τῆς Κρήτης ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ ἐπέβη τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος εὐθὺς ἐπ' ἐφαίνετο. ὑπολαβόμενος δὲ ὁ χειρὸς ὁ Ζεὺς, ἁπᾶσε τὴν Εὐρώπην εἰς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐνυδριῶσαν, καὶ κάτω ὁρῶσαν. ἀπῄσατο γὰρ ἤδη ἐφ' ὅ, τι ἄγοιτο, ἡμεῖς δ' ἐμπεσόντες, ἄλλος ἄλλο τῆς πελάγους μέρος διεκυμαίνομεν. Νο. ὦ μακάριε Ζέφυρε καὶ Θέας. ἐγὼ δὲ, γρῦπας, καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἑώρων.

delphinum tergis insidentes obequitabant applaudendo, seminudæ pleræque. Præterea Tritonum genus, & siquid aliud marinorum aspectu formidabile non est, omnia circum puellam choreas agebant. Nam & ipse quidem Neptunus conscenso curru, & quasi pronubus incedens, vnà cum Amphitrite lætus præibat, viam natanti fratri aperiens. Præter omnia autem duo Tritones Venerem ferebant in concha recubantem, & omnigenos flores sponsæ aspergentem. Hæc à Phœnicia ad Cretam vsque gesta sunt. Postquam autem in insulam ascendit: hic quidem non amplius taurus visus est. Iupiter autem apprehensam manu Europam, in Dictæum antrum abduxit, erubescentem & oculos demittentem: jam enim intelligebat ad quid duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. *Not.* O beatum, Zephyre, te qui isthæc videris: ego verò gryphas, & elephantos & nigros homines interim aspiciebam.

NEKPIKOI ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

MORTVORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Quanquam ex eadem occaſione & hi Dialogi, quibus inferorum querelæ, iudicia, pœna, & id genus alia deſcribuntur, excepti pauci quibuſdam, quorum argumenta de ſuis temporibus ſumpſiſſe Lucianus videtur, cum ſuperioribus prognati ſunt: alium tamen atque diuerſum ab illis finem habent; aliáque monent ac docent. Suprà enim amores & affectus Deorum tractantur, at hic illud indicatur, atque etiam oculis penè ſubiiciatur, quod apud inferos, & eos iudices, quorum ſententia poſt hanc vitam ſubiiciendi omnes ſumus, nulla perſonarum ratio, nulla potentia, diuitiarum, honorum, formæ, aut cuiuſcunque fortunæ æſtimatio futura eſt: ſed quòd omnes, quod ad conditionem attinet, æquales futuri, & pro eo ac quiſque in hac vita ſe gerit & meretur, ſupplicium aut præmium accepturi ſumus. Tametſi illud quoque non ignorem Lucianum ex ironiâ magis pleraque hæc quàm quòd ita animo ſenſerit, dixiſſe videri poſſe, vt pote Epicureum, &, vt ab alijs vocatur, ἄθεον, qui neque de dijs: neque de immortalitate animarum rectè quicquam ſenſerit, Verumtamen etiam aliàs, cum de veris moribus philoſophorum ſcribit, vt in Nigrino, Demonacte, et cæteris quibuſdam, eiuſmodi de præſentis vitæ reb. et actionibus præcipit, & tradit, quæ illum haud dubiè de futura quoque nonnihil cogitatione ac ſenſu præcepiſſe confirmare poſſint. Vtut autem hæc ſe habent, digni tamen dialogi iſti ſunt, qui legantur, & ab oculis quàm ſapiſſimè reuocentur: vel ob hoc ſolum, vt à cupiditatibus rerum externarum deſiderio mentem reuocemus, & ad illud reſpiciamus, quod poëta dixit: Puluis & vmbra ſumus. quódque poſt hanc vitam, neque opes, neque potentia, neque vlla alia fortuna defunctos ſequentur, aut iuuabunt.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ Πολυδεύκους.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ω Πολύδευκες, ἐντέλλομαί σοι ἐπειδὰν τάχιστα ἀφίκῃ, σὺν γὰρ ὄψιν οἶμαι τὸ ἀναβιῶναι αὔριον, ἵνα που ἴδῃς Μένιππον ἡμῶν κυνᾶ, εὑρήσεις δ' αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ τῷ Κρανείου, ἢ ἐν Λυκείῳ, τῶν ἐριζόντων πρὸς ἀλλήλους φιλοσόφων καταγελῶντα, εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν, ὅτι σοὶ ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης εἴ σοι ἱκανῶς τὰ ἐνθάδε γελάσεαι, ἥκειν ἐνθάδε πολλῷ πλείω ἐπιγελασόμενον. ὀκνεῖμι γὰρ ἐνταυθοῖ σοι ἔτι ὀλίγα ἵνα, καὶ πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μετ' ἡμᾶς βίου; ἐνταῦθα ἦν, ἢ παύσῃ βεβαίως γελῶν, καθάπερ ἐγὼ νυνί. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, ὅτι ταπεινοὺς, καὶ ἀσήμους ἐν μόνης οἰμωγῆς διαγνωστομένους. καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀξιόνεις εἰσὶ, μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτῷ, καὶ προσέτι, ἐμπλησάμενον τοῦ πέραν, ἥκειν δεῦρο.

DIOGENIS ET POLLVCIS. DIOGENES.

O tibi, Pollux, in mandatis, vt quumprimum ad superos adcenderis (tum enim est, ni fallor, die crastino reuiuiscere) sicvbi Menippum canem videris (inuenies autem ipsum Corinthi circa Craneum, aut in Lyceo, contendentes istos inter se Philosophos deridentem) dicas illi: Menippe, iubet te Diogenes, si satis ea quæ in terris geruntur, derisisti, huc multò plura derisurus venias. Illic enim in ambiguo tibi adhuc est risus, & in ore frequens istud. Quisnam omnino nouit quæ post vitam futura sunt? Hîc autem non desines constanter ridere, quemadmodum ego nunc: & maximè cùm videris diuites istos, ac satrapas, & tyrannos ita humiles & obscuros esse, solóque eiulatu ab alijs dignosci. Tum vt molles & ignaui sunt, eorum quæ apud superos geruntur reminiscentes. Hæc illi dicas, ac præterea vt pera

μων τε πολλῶν, καὶ εἴ που εὕροι ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον κείμενον, ἢ ὠὸν ἐκ καθαρσίου, ἢ τι τοιοῦτο. Πολυ. Μὴ ἀπαγγελῶ ταῦτα ὦ Διόγενες. ὅπως ὃ εἰδῶ μάλιστα, ὁποῖός τίς ὀστι τὸν ὄψιν; Διο. λέγων, φαλακρὸς, τριβώνιον ἔχων πολύδυτον, ἅπαντι αἰεὶ μῶ ἀναπεπαμμένον, καὶ ταῖς ὀπίπυγαῖς τῶν ῥακίων ποικίλον. γελᾷ δὲ ἀεὶ, καὶ πολλὰ τὸν ἀλαζόνας τούτοις φιλοσόφοις ὀπισκώπτει. Πολυ. ῥᾴδιον εὑρεῖν ἀπό γε τούτων. Διο. βούλει καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκείνους ἐντείλωμαί τι τῶν φιλοσόφων; Πολυ. λέγε. εὖ βαρὺ γὰρ οὐδὲ τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παύσασθαι αὐτοῖς παρῄνεσα λῆρεῖν, καὶ περὶ τῶν ὅλων ἐρίζειν, καὶ κέρατα φύειν ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους ποιεῖν, καὶ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾶν διδάσκουσι τοὺς. Πολυ. Μὴ ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φήσουσι, κατηγορεῖσθαι τὴν σοφίας αὐτῶν. Διο. σὺ δὲ οἰμώζειν αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα ὦ Διόγενες ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δὲ ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, ἀπάγγελλε

lupino multo impleta veniat: & ſicubi poſitam in triuio, Hecates cœnam, aut ouum ex luſtratione relictum, aut tale quid inueniat. *Poll.* At hæc illi renunciabo Diogenes. Sed quò meliùs illum agnoſcere queam, cuiuſmodi eſt facie? *Dieg.* Senex eſt, caluaſter, pallio indutus lacero, & vento cuiuis peruio, & diuerſorum pannorum aſſumentis variegato. Ridet autem ſemper, ac plerumque Philoſophos iſtos arrogantes acerbè perſtringit. *Poll.* Facile erit illum ex his ſignis inuenire. *Dieg.* Viſ-ne vt ad illos etiam philoſophos aliquid mandem tibi? *Poll.* Mandes licet: neque enim hoc mihi graue fuerit. *Dieg.* In vniuerſum adhortare illos, vt deſinant nugari, & de toto contendere, & cornua ſibi mutuò affingere, & crocodilos facere: nec huiuſcemodi inepta mentem doceant interrogare. *Poll.* At indoctum me & ineruditum eſſe dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. *Dieg.* Tu verò meo nomine ipſos plorare iube. *Poll.* Et hæc nunciabo illis Diogenes. *Dieg.* Diuitibus autem, ô chariſſimum Polluxium, noſtro nomine hæc renuncia.

ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί ὦ μάταιοι τὸ χρυσὸν φυλάττετε; τί ὃ πωφεῖδε ἑαυτὸν, λογιζόμενοι τὸν τόκους, καὶ τάλαντα ὀπὶ τάλαντοις συντιθέντες, ὃς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν μετ' ὀλίγον; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα πρὸς ἐκείνους. Διο. ἀλλὰ καὶ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κομήτῃ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅπως παρ' ἡμῖν ὕστε ἡ ξανθὴ κόμη, ὕστε τὰ χαίτια ἢ μέλανα ἴμματα, ἢ ἐρύθημα ὀπὶ τοῦ προσώπου ἔστ' ὄζειν, ἢ νεῦρα ὥστινα, ἢ ὦμοι καρτεροί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, ψιλὰ γυμνὰ τοῖς κάλλους. Πολυ. ὁ χαλεπὸν δὲ ταῦτα εἰπεῖν πρὸς τοὺς καλοὺς, καὶ ἰσχυροὺς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λόχων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτείροντες ἢ ἀπορίαν, λέγε μήτε θαρρύνειν, μηδ' οἰμώζειν, δηλονότι μόνος ἢ σὺ παῦθαι ἰσοτιμίαν. καὶ ὅπως ὄψονται τοὺς σὲ πλουσίους κἀκείνους ἀμείνους αὐτῶν. καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ὑπόμνησον, λέγων σὲ λελυθαι αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγνητε περὶ Λακεδαιμονίων λέγε. οὐ γὰ

Quid ô vani aurum cuſtoditis? quid vos ipſos excruciatis, vſuras ſupputando, & talenta talentis accumulando, quos vnicum obolum habentes breui venire oportet? *Poll.* Hæc etiam illis dicentur. *Dieg.* Sed & formoſis illis & robuſtis dicas, Megillo puta Corinthio, & Damoxeno palæſtritæ, apud nos neque flauam comam, neque cæruleos nigróſue oculos, neque faciei ruborem ampliùs vllum eſſe: neque rigidos neruos, neque validos humeros: ſed omnia vnum, vt aiunt, puluerem, caluarias pulchritudine nudatas. *Poll.* Neque moleſtum erit, hæc dicere formoſis illis, & robuſtis. *Dieg.* Pauperibus etiam ô Lacon (multi autem ſunt, quibus & ea res perquam moleſta eſt, & inopia luctum mouet) dicas vt ne lachrymentur, neque eiulent, expoſita illis huius loci æqualitate, qua futurum eſt, vt videant eos qui fuerunt illic diuites, nihilo ſe ipſis hîc eſſe meliores. *Dieg.* Tuis verò Lacedæmonijs, hæc ſi videtur, nomine meo objicias, illos eneruatos eſſe dictitans. *Poll.* Nihil ô Diogenes de Lacedæmonijs dicas: non enim profectò feram. Sed quę ad

ἄλλοις ἔφηδα, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τούτους, ἐπεί σοι δοκεῖ. σὺ δ' οἷς προσέταττον, ἀπέγγελλε παρ' ἐμοῦ τοῖς λόγοις. A

cæteros mandasti, ea illis renunciabo. Dio. Hos missos faciamus, quando ita tibi videtur. Tu verò quibus ante dixi, sermones meos defer as.

ΠΛΟΥΤΩΝ, Η ΚΑΤΑ Μενίππου.

PLVTO, SEV CONTRA MENIPPVM.

ΚΡΟΙΣΟΣ.

CROESVS.

B

ΟΥ φέρομεν ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κύνα παροικοῦντα. ὥστε ἢ ἐκεῖνον που κατάσχωμεν, ἢ ἡμεῖς μετοικήσωμεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλυ. τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁμόσκηνος ὤν; Κροῖ. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζομεν, καὶ στένωμεν, ἐκεῖνον μεμνημένοι τῶν ἐν Λυδίᾳ, Μίδας μὲν οὗτος, τὸν χρυσὸν, Σαρδανάπαλος δ', τὰς πολυτελεῖς τρυφὰς, ἐγὼ δ', τὸν θησαυρῶν, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξονειδίζει, ἀναισχυντοῦμεν, καὶ καταστέγματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δ' καὶ ᾄδων, ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγάς. καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλου. τί ταῦτα φασὶν ὦ Μένιππε; Μεν. ἀληθῆ ὦ Πλούτων. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀηδεῖς, καὶ ὀλεθρίους ὄντας. οἷς ἂν ἀπόχρησι βιῶναι κακῶς, C D E

NOn possumus ferre, Pluto, Menippũ hunc Canem accolam. Itaque aut illum alibi colloca, aut nos aliò commigrabimus. *Plut.* Ecquid ille mali vobis facit, vobiscum pariter mortuus cùm sit? *Cr.* Quoniam nos ploramus, & ingemiscimus, ea recordantes quæ apud superos habuimus, vt pote Midas iste aurum, Sardanapalus multas delicias, ego thesauros, irridet, eáque exprobrat, mancipia, & piacula nos vocitando. Interdum etiam cantando, gemitus nostros conturbat: atque modis omnibus est molestus. *Pl.* Quid ista dicunt Menippe? *Men.* Vera Pluto. Ignauos enim illos ac perditos odi, quibus malè vixisse, non satis fuit: sed etiam mortui, insuper recordatione', illis

ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες, ἔτι μέ-

μένοντα, καὶ πειέχονται τῶν αὐτῶν. χαίρω τοιγαροῦν αὐτῶν ἀυτούς. Πλου. ἀλλ' οὐ χρή. λυπηρῶς γὰρ ἐμοῦ κλαόντων τεθύμωμαι. Μεν. καὶ σὺ μωραίνεις ὦ Πλοῦτων, ὁμόψηφος ὢν τοῖς τούτων στεναγμοῖς; Πλου. ἀβαρῶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι σασιάζειν ὑμᾶς. Μεν. καὶ μὴν ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ασσυρίων, ὅτῳ γνώσκετε, ὡς οὐδὲ παυσομένου μου, ἔνθα γὰρ ἂν ἦτε, ἀκολουθήσω αὐτοῖς, καὶ κατάδων, καὶ καταγελῶν. Κεφ. ταῦτα οὐχ ὕβρεις; Μεν. οὐκ. ἀλλ' ἐλεεινὰ ὕβρεις ἴσως, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, θεσπιωδοῦντας ἀξιοῦντες, καὶ ἐλευθέροις ἀνδράσιν ἐμβλέποντες, καὶ τῆς θανάτου τοπεδήσας οὐ μνημονεύοντες. τοιγαροῦν οἰμώζετε, πάντων ἐλεεινῶν ἀφηρημένοι. Κεφ. πολλῶν γε ὦ θεοὶ καὶ μεγάλων κτημάτων. Μι. ὅσου μὲ ἐγὼ χρυσοῦ. Σαφ. ὅσης δ' ἐγὼ βυφῆς. Μεν. εὖγε οὕτω ποιεῖτε. ὀδύρεσθε μὲ ὑμεῖς. ἐγὼ δ', τὸ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις σωθείσιν, ἐπάσομαι ὑμῖν. πρέπει γὰρ αὐτοῖς τοιαύτοις οἰμωγαῖς ἐπᾴδεσθαι.

quæ sunt apud superos, inhærent. Delector itaque ægrè ipsis faciendo. *Pl.* Sed non decet: rebus enim non exiguis priuati dolent. *Men.* Etiam tu deliras Pluto, qui tuo calculo gemitus istorum approbas? *Pl.* Nequaquam: verùm vos mutuò discordare nolim. *Men.* Atqui Lydorum, Phrygum, & Assyriorum pessimi, ita sentite de me, vt qui nunquam sim desiturus: nam quocunque iueritis, eòdem sequar, ægrè faciendo, occinendo, atque irridendo vos. *Cr.* Annon hæc contumelia est? *Men.* Minimè, sed illa contumelia erant, quæ vos faciebatis, quum adorari volebatis, & liberos homines ludibrio habebatis, mortísque prorsus immemores eratis. Proinde omnibus illis priuati nunc plorate. *Cr.* Multis certè ô Dij, magnísque possessionibus. *Mid.* Quanto quidem ego auro! *Sar.* Quāta verò ego voluptate! *Men.* Euge sic facite: vos quidem lugete: ego verò tritum illud, Nosce te ipsum, identidem connectendo, vobis occinam. Id enim huiusmodi gemitibus accinere conuenit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, καὶ Τροφωνίου.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Σ Φὼ μῶτοι ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, ὃκ οἶδ' ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δοκεῖτε. καὶ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων, θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρο. τί οὖν ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὧδ' αὐτοῖς ἐπεῖνοι τοιαῦτα περὶ τεκμῶν δοξάζουσιν; Με. ἀλλ' οὐκ αὖ ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐτερατεύεσθε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προειπεῖν δυναμένοι τοῖς ἐρομένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν οὗτος αὖ εἰδείη ὅπως αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ δ', ἥρως εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, ἰὼν τις κατέλθοι παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημηκέναι Λεβαδείᾳ τοπαράπαν. οὐ γὰρ ἂν ἠπίστεις οὐ τούτοις. Με. τί φῄς; εἰ μὴ ἐς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ ἐσαλμένος ταῖς ὀθόναις, γελοίως μάζαν ἐν ταῖν χερσὶν ἔχων, ἐσερπύσω διὰ τοῦ στόμιος ταπεινὸς ὢν ἐς τὸ ἀντρον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ. ὥστε ἡμεῖς, μόνη

MENIPPI, AMPHILOCHI, ET TROPHONII.

MENIPPVS.

A VOs nimirum Trophoni, & Amphiloche, cùm ſitis mortui, haud ſcio quonam modo fanis eſtis donati, vatéſque credimini, ac B ſtulti mortales Deos eſſe vos arbitrantur. *Troph.* Quid igitur noſtra-ne culpa eſt, ſi per inſcitiam illi de mortuis huiuſmodi opinantur? *Men.* C At opinati non fuiſſent, niſi quum viueretis, talia quædam portenta oſtentaſſetis, ac ſi futurorum præſcij fuiſſetis, eáque percontantibus prædicere potuiſſetis. *Troph.* Menippe: nouerit Amphi- D lochus hic, ipſi pro ſeſe reſpondendum eſſe. At ego heros ſum, & vaticinor, ſiquis ad me deſcenderit. Tu autem videris nunquam omnino Lebadiam adijſſe, non enim E hæc non crederes. *Men.* Quid ais? Niſi Lebadiam adiuero, & linteis amictus, ridiculè offam manu geſtans, per anguſtum aditum inſpecum irrepſero, te mortuum vt & nos eſſe, ſcire nequeam, idque ſola impo-

τῇ μαντικῇ διαφέρων; ἀλλὰ πρὸς τὸ μαντικὸν, τί ὁ ἥρως ἐστίν; ἀγνοῶ γάρ. Τρ. Ἐξ ἀνθρώπου τε καὶ θεοῦ συγκείμενον. Με. Ὁ μήτε ἄνθρωπός ἐστιν, ὡς φῂς, μήτε θεὸς, καὶ συναμφοτέρου ἐστί. νῶν οὖν ποῦ σου τὸ θεῖον ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπελήλυθε; Τρ. χρᾷ ὦ Μένιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Με. οὐκ οἶδα ὦ Τροφώνιε ὅ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μὲν τοι ὅλος εἶ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὁρῶ.

stura præcellentem? Sed age, per vaticinandi artem, quid est heros? etenim nescio. *Troph.* Est quiddam ex homine & Deo compositum. *Men.* Quod neque est homo, vt ais, neque Deus, sed vtrumque simul. Ergo dimidia illa tui, ac diuina pars quò nunc recessit? *Troph.* Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. *Men.* Haud intelligo quid dicas Trophoni: atqui te totum mortuum esse, planè video.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

MERCVRII ET CHARONTIS.

ΕΡΜΗΣ.

Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐπιζητήσωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χα. λογισώμεθα ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ ἐστὶ περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερ. ἔγωγε ἐπτακαίδεκα δραχμῶν. Χα. πολλῶν λέγεις. Ερ. νὴ τὸν Αἰδωνέα, τῶν πέντε ὠνησάμην. καὶ ὀβολοῖν δύο. Χα. πόσαι πέντε δραχμαὶ, καὶ ὀβολοὶ δύο. Ερ. καὶ ἀκίδιον ὑπὲρ τοῦ ἰστίου πέντε

MERCVRIVS.

Supputemus, portitor, si videtur, quantum mihi debeas iam, ne denuo aliquando inter nos de eo contendamus. *Ch.* Supputemus Mercuri: nam id definire melius est, & minoris negocij. *Merc.* Anchoram, vt mandaras, quinque drachmis tibi comparaui. *Ch.* Magno dicis. *Merc.* Per Plutonem quinque emi illam: & lorum quo remum alligares, obolis duobus. *Ch.* Pone quinq; drachmas, & duos obolos. *Merc.* Et pro acu ad resarciendum velum,

ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Χα. καὶ τούτους προσθεῖ. Ερ. καὶ κηρὸν ὡς ἐπιπλάσαι τῷ σκαφιδίῳ τὰ ἀνεωγότα, καὶ λίνους ὀλίγους, καὶ χαλώδιον, ἀφ' οὗ τὴν σκάφην ἐπείρασας, δυοῖν δραχμῶν ἅπαντα. Χα. εὖγε ἄξια ταῦτα ὠνήσω. Ερ. ταῦτα ὄντα, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότε δὲ οὖν ταῦτ' ἀποδώσειν φὴς; Χα. νὴ μὲ τὸν Ερμῆν ἀδύνατον. ἴσως δ' λοιμός τις ἢ πόλεμος καταπέμψει ἀθρόοις πνεύσας, ἐνέσῃ τότε ἀποκερδᾶναι ἐν τῷ πλήθει παραλογιζόμενον τὰ πορθμεῖα. Ερ. νὴ οὖν ἐγὼ καθεδοῦμαι, τὰ χείριστα συνεχόμενος ὑμῖν, ὡς αὖ ἀπὸ τούτων ἀπολαύσωμι. Χα. ἂν ἔστιν ἄλλως ὦ Ερμῆ. νὴ δὲ ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερ. ἄμεινον οὕτως, εἰ καὶ ἡμῖν παρετείνοντο τὸ ὄφλημα. πλὴν ἀλλ' οἶμαι παλαιοὶ ὦ Χάρων, οἷσθα οἷοι παρεγίνοντο, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, αἵματος ἀνάπλεω, καὶ βαυμαπίαι οἱ πολλοί. νὴ δ' ἤ φαρμάκῳ τις ὑπὸ τῆς παιδὸς ἀποθανών, ἢ ὑπὸ γυναικὸς, ἢ ὑπὸ βυφῆς ἐξωλικῶς τὴν γαστέρα, καὶ τὰ σπέλη. ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀξυρεῖς. οὐδὲ ὅμοιοι

quinque obolos exolui. *Ch.* Etiam hos adde. *Merc.* Et ceram ad oblinendas nauigij rimas, & clauos, & funiculum vnde hyperam fecisti, omnia hæc duabus drachmis emi. *Ch.* Rectè sanè, hæc iusto precio emisti. *Merc.* Hæc sunt; nisi quid aliud inter computandum me latuit. Quando autem hæc te redditurum promittis? *Ch.* Nunc quidem, Mercuri, nō possum, sed si pestis aliqua, aut bellum frequentes aliquos huc demiserit, licebit tunc lucrari, falsò in multitudine portoria supputando. *Merc.* Proinde ego nunc sedebo, pessima quæque vt eueniant, precando, vt inde fructum aliquem capiam. *Ch.* Fieri aliter non potest, Mercuri. Nam pauci, vt vides, ad nos nunc descendunt. Pax enim est. *Merc.* Satiùs est ita esse, etiamsi nobis à te debiti solutio prorogetur. Verum enimuerò prisci illi, Charon, nosti quales aduenie bāt, fortes omnes, sanguine pleni, & saucij plerique. Nunc verò aut veneno aliquis à puero interfectus, aut ab vxore: aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus aduenium. Pallidi enim omnes, & ignaui, neque illis

καὶ ἀψυχεῖς. οὐδὲ ὅμοιοι

similes,

ἐκείνοις. οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν, διὰ χρήματα ἥκουσιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ὡς ἐνίκησα. Χα. πάνυ γὰρ περιπόθητά ἐστι ταῦτα. Ερ. ἔχω οὖν ἐγὼ A δόξαιμι ἂν ἁμαρτάνειν, πρὸς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σοῦ.

similes. Plurimi etiam ipsorum veniunt factis, vt videtur, mutuò sibi insidiis pecuniarum causa. *Ch.* Omninò enim illæ sunt expetibiles. *Merc.* Proinde neque ego videar peccare, si vel acerbiùs abs te exigam ea quæ mihi debes.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ Ερμοῦ. B

PLVTONIS ET MERCVRII.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Τὸν γέροντα οἶσθα, τὸν πάνυ γεγηρακότα λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτη, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσὶν, οἱ δὲ κληρονόμοι ὑπὲρ ἑπτακισχιλίους; Ερ. ναὶ, τὸν Σικυώνιον φής. τί οὖν; Πλου. ἐκεῖνον μὲν ὦ Ερμῆ ζῆν ἔτεσιν ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἔτι C σιν, ἃ βεβίωκεν, ὀπτιμᾷ ὄντας ἄλλα τοσαῦτα, εἰ γε οἷόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω. τοὺς δὲ κόλακας ἅπαντας, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, κατάπεμψον ἐφεξῆς ἅπαντας. Ερ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτο. Πλου. ἀμέμφου, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες, ξύλον ἀποθανεῖν

PLVTO.

SEnémne nosti, senio confectum illum dico, diuitem Eucratem, cui liberi quidem nulli sunt: hæreditatis autem captatores quinquagesies mille. *Merc.* Etiam, illum Sicyonium dicis. Sed quid postea? *Pl.* Viuere illum quidem sine Mercuri, supra annos nonaginta quos exegit, additis totidem alteris, si possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem eius Charinum iuuenem, & Damonem, aliósque ordine omnes huc abripe. *Merc.* Atqui absurdum hoc videri queat. *Pl.* Nequaquam: sed iustissimũ, quorsum enim illi eũ mori optant, nisi quia

ἐκεῖνον; ἢ τῶν χρημάτω

αὐτῶν ποιοῦνται, ἢ δὲν προσήκοντες; ὁ δὲ πάντων δὴ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα εὐχόμενοι, ὅμως διαπύουσιν ἔν γε τῷ φανερῷ. καὶ νοσοῦντος, ἃ μὲν βουλεύονται, πᾶσι πρόδηλα. δύσειν δ' ὅμως ὑπισχνοῦνται, ἰῶ ῥᾴσῃ. καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. διαταῦτα, ὁ μὲν, ἔξω ἀθανάτος. οἱ δὲ, διαπτύσαντα αὐτὸν μάτην ὑπομαίνοντες. Ερ. γελοῖα πείσῃ), παῦε ῥοι ὄντες. πολλὰ κἀκεῖνος εὖ μάλα διαβουκολεῖ αὐτούς, καὶ ἐπιλήθει. καὶ ὅλως, ἀεὶ θανόντι ἐοικὼς, ἔῤῥωται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων. οἱ δὲ, ἤδη τὸ κλῆρον ἐν σφίσι διῃρημένοι, βόσκονται, ζωὴν μακαρίαν ἑαυτοὺς πιθέντες. Πλ. ἀκούω ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας, ὥσπερ Ἰόλεως ἀνηβήσατο. οἱ δ' ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὸ ὀνειροπλανηθέντα πλοῦτον ἀπολιπόντες, ἥκετωσαν ἤδη κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες. Ερ. ἀμέλησον ὦ Πλοῦτον. μετελεύσομαι γάρ σοι ἤδη αὐτοὺς καθ' ἕνα ἐξῆς. ἑπτὰ δ' οἶμαί εἰσι. Πλ. καὶ τάχα. ὁ δὲ, παρα πέμψει ἕκαστον, αὐτὸ γέροντος αὖθις προσθήκης γλιχόμενος.

pecuniam illius captant; nulla propinquitate iuncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, dum talia precantur, tamen in propatulo colunt: & quæ ipso ægrotante consultant, nemo ignorat. Attamen sacrificaturos sese promittunt, si convaluerit: in summa, illorum hominum varia quædam est adulandi ratio. Idcirco hic quidem esto immortalis, illi verò ante ipsum frustra hiantes abeant. *Merc.* Ridicula patientur, scelerati cùm sint. Ille etiam sæpe admodum scitè ipsos lactat, & spe inani pascit. Denique morienti semper similis, iuuenibus est multò valentior. Illi autem hæreditate inter se diuisa, pascuntur, vitam beatam sibi animo præcipientes. *Pl.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis diuitijs illis quas per somnium possidebant, mali malè mortui iam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Pl.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

TERPSIONIS ET PLVTONIS.

ΤΕΡΨΙΩΝ.

TERPSION.

Τοῦτο δ' Πλούτων δίκαιον, ἐμὲ μὲν τεθνάναι πεπάχεται ἔτη γεγονότα, σὲ δὲ οὐ τὰ ἑπτηκοντα γέροντα θοὐκεῖνον ζῆν ἔτι; Πλ. δικαιότατον μὲν οὖν ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲν, ζῇ, μηδένα εὐχόμενος ἀποθανεῖν τῶν φίλων. σὺ δ', πανὸ πάντα τὸν χρόνον ἐπιβούλευες αὐτῷ, πρεμβύτην τὸν κλῆρον. Τερ. οὐ γὰ ἐχελῶ γέροντα ὄντα, καὶ μηκέτι χρήσασθαι τῷ πλούτῳ αὐτὸν δυνάμενον, ἀπιλθεῖν τοῦ βίου, παραχωρήσαντα τοῖς νέοις; Πλ. καινὰ δ' Τερψίων νομοθετεῖς, τὸν μηκέτι τῷ πλούτῳ χρήσασθαι δυνάμενον ἐκ τοῦ ἐνδοκεῖν, ἀποθνήσκειν. τὸ δ', ἄλλως τε μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. ἀκούω ταῦτα αὐτῶ μὲν τῆς διατάξεως, ἐχελῶ δὲ τὸ παράγμα ἐξῆς πως γένεσθαι, τὸν πρεσβύτερον, πρότερον, καὶ μὴ τὸν νεώτερον, ὅστις καὶ τῇ ἡλικίᾳ μετ' αὐτόν, ἀναιρεῖσθαι δ' μηδένα

IVstúm ne hoc eſt, ô Pluto, me triginta annos natum è vita migraſſe. Thucritum verò ſenem illũ plus quàm nonagenarium in viuis adhuc eſſe? *Pl.* Iuſtiſſimum vtique Terpſio: ſiquidem hic viuit, nullius amicorum mortem votis exposcendo. Sed tu omni tempore hæreditatem expectans, ipſi inſidiabaris. *Terp.* Annon operæprecium erat, cùm ſit ſenex, nequeátque ſuis vti diuitijs amplius, eum dato iuuenibus loco, è vita migrare? *Pl.* Nouas fers leges Terpſio, vt qui non amplius vti poteſt diuitijs ad voluptatem, excedat è viuis. Sed hoc aliter & Parca, & natura ſtatuit. *Terp.* Eam proinde ob hunc ordinem iniquitatis poſtulo. Rem enim hanc ordine fieri par erat, vt ſenior, prius: deinde poſt eum qui ætate ſequeretur, obiret: nequaquam autem præpo-

μῶς, μηδὲ ζῆν μὴ τὸν
γάρ γηρᾶς, ὀδόντας δεῖς ἔτι
λοιποὺς ἔχοντα, μόγις ὁρῶν-
τα, οἰκέτας τέτρασιν ἐπικεκυ-
φότα, κορύζης μὴ ἧττον ῥέ- A
οντα, λήμης δὲ τοὺ ὀφθαλ-
μοὺς μεστὸν ὄντα, καὶ δὴν ἔτι
ἡδὺ εἰδότα, ἐμψυχόν τινα τά-
φον ἂν τῶν νέων καταγε-
λώμενον, ἀποθνήσκειν δ' ἀχθο- B
λίσους, καὶ ἐρρωμένους τοὺς
πανίσχυς. οὕτω γὰρ ποταμῶν
τὸ τόγε. ἢ τὸ τελευταῖον εἰδέ-
ναι ἐχρῆν, πότε καὶ τεθνήξει
τῶν γερόντων ἕκαστος, ἵνα μὴ C
μάτην αὖ ἑνὸς ἐτρέφετο.
νυνὶ δὲ τὸ τῆς παρουσίας, ἢ ἄ-
μαξα τῶν βοῶν πολλάκις ἀν-
φέρει. Πλου. ταῦτα μὲν οὖν
Τερψίων, πολὺ σωφρονέστερα D
γίνεται, ἢ πάρ σοὶ δοκεῖ. καὶ
ὑμεῖς δ' τί παιδόντες, ἀλλο-
τρίοις ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀ-
τέκνοις τῶν γερόντων εἰσποιεῖτε,
φέροντες αὐτούς; τοιγαροῦν
γέλωτα ὀφλισκάνετε, ὡς ἐς E
ἐκείνων κατορυττόμενοι. καὶ τὸ
πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς ἥδιον
γίνεται. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνους
ἀποθανεῖν εὔχεσθε, τοσούτῳ
ἅπασιν ἡδὺ συναποθανεῖν ὑ-
μᾶς αὐτῶν. καινὸν γάρ τινα
γραῶν καὶ γερόντων ἐρῶντες.

sterè : vt qui decrepitus
esset tres reliquos dentes
haberet, vix videret, quatuor famulis inniteretur, qui nares grauedine, oculos lippitudine plenos haberet, mihil deniqueiucundi nosset, & tanquam animatum sepulchrum à iuuenibus derideretur, is viueret? Contrà formosissimi ac robustissimi adolescentes morerentur. Nã hoc perinde est ac si flumina sursum ferantur. Vel denique scire oporteret, quando senum quisque moriturus esset, ne quos fruſtrà delinirent. At nunc tritum illud accidit. Currus sæpe bouem ducit. *Pl.* Hæc quidem Terpsio, prudentiùs fiunt quàm putes. Vos autem quorsum rebus alienis gaudetis, & senibus prole carentibus vosmet tantopere in adoptionem traditis? Idcirco ab ipsis sepulti risum concitatis. Idque plurimis fit periucundum. Nam quantò magis ipsos mori peroptatis, tantò iucundius est omnibus vos ipsis præmori. Etenim nouam artem hanc excogitastis, anus & senes quum amatis, præsertim si liberis careant :

ταύτην τέχνην ἐπηυρήκατε,
καὶ μάλιστα εἰ ἄτεκνοι εἶεν. οὐ

ὦ ἄνανδροι, ὑμῖν ἀνέρασται. καίτοι, πολλοὶ ὄντες τῶν ἐρωμένων σωίττες ὑμῶν τὴν παιδιὰν τῦ ἔρωτος, ἰῶ καὶ τύχωσι παῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτοὺς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρασταὶ ἔχωσιν. εἶτα ἐν τῇ διαθήκαις, ἀποκλείσαντα μὲ οἱ πάλαι δωροφορήσαντες. ὁ δὲ παῖς, ᾧ ἡ φύσις, ὅσῳ ἔστι δίκαιον, κρατῦσι πάντων. οἱ δὲ, τοὐναντίον τοὺς ὀδόντας, ἀποσμυχόμενοι. Τερ. ἀλλ' ἦν ταῦτα φῄς. ἐμοὶ γοῦν Θύκριτος πόσα κατέφαγε, ἀεὶ τιθηνέμενος δοκῶν; καὶ ὁπότε ἐσοίμι, τοὐναντίον, καὶ μύχιόν τι καθαρὸν ἐξ ὠοῦ νεοττὸς ἀτελὴς ἐπιχρώζων; ὡς ἔγωγε ὅσον αὐτίκα οἰόμενος ἐπιβήσεσθαι αὐτὸν ἐς σορῦ, ἔπεμπόν τε πολλὰ, ὡς μὴ καταβάλλοιντο μετ' αὐτὸν τῇ μεγαλοδωρείᾳ. ἐγὼ τὰ πολλὰ τοὐναντίον φρενιτίδων, ἄϋπνος ἐκείμην, σεμνοῖς ἔχων, καὶ διατάττων. ταῦτα γοῦν μοι καὶ τὸ ἀποθανεῖν αὖτα γεγύμνωται, ἀϋπνία, καὶ φρενῖτίδες. ὁ δὲ, τοσοῦτον μοι δεῖπνον καταπιὼν, ἐφεστηκὼς διαπομπεύω περὶ σπλάγχνων. Πλ. εὖγε ὦ Θύκριτε, ζῶντος ἐπιμύκισον, πλουτῶν ἅμα, καὶ τοιούτων καταγελῶντας.

Inamabiles verò vobis sunt, qui liberos habent. Atqui ex ijs qui amantur plurimi, minimè ignari vestri astus in amando, etiamsi liberos habeant, se odisse ipsos simulant, vt & ipsi amatores habeant. Deinde in testamentis excluſi sunt qui olim munera contulerunt. Liberi verò & natura, vt iustum est, omnibus potiuntur; at illi dolore macerati, dentibus frendent. *Terp.* Hæc vera sunt quæ dicis. Quantum enim meorum Thucritus deuorauit, cùm semper mori videretur? & quoties ad eum ingrediebar, subtus ingemisceret, & internum quiddam, perinde atque ex ouo pullus aliquis immaturus subcrocitaret? Itaque cùm existimarē ipsū quamprimum in sepulchrum venturum, multa mittebam, vt ne riuales munerum magnitudine me superarent. Sæpe etiam præ solicitudine insomnis iacebam, singula numerans & disponens. Illa igitur, vigiliæ & curæ mortis causa mihi fuêre. Ille verò deuorata mihi tanta esca, pridie cùm sepelirer irridens mihi adstabat. *Pl.* Euge ô Thucrite, viuas diutissimè, diuitijs simul affluens, & huiusce-modi homines deridens!

μηδὲ σεαυτοῦ γε σὺ ἀποδάρῃς, ἢ σεαυτὸν μεμψεῖς πάντας τοὺς κόλακας. Τερ. τοῦτο μὲν οὖν Πλούτων ἡμῖν ἥδιστον ἂν εἴη, εἰ καὶ Χαριάδης σεαυτὸν ἔξεται Θυκιδίδου. Πλ. θαῤῥεῖ οὖν Τερψίων. ἐγὼ Φαίδωνα δὲ, καὶ Μέλαντος, καὶ ὅλως ἅπαντας, σεσηλίωσονται αὐτὸν ὑπὸ τῶν αὐτῶν φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζῴης ἐπιμήκιστον ὦ Θουκυδίδη.

neque tu priùs moriaris; quàm omnes istos assentatores præmiseris. *Terp.* Hoc sanè Pluto, iam mihi iucundissimum fuerit, si & Chariades ante Thucritum vita decedat. *Pl.* Bono fis animo Terpsio: etenim Phidon & Melantus, & denique omnes ijsdem confecti curis ipsum præcedent. *Terp.* Hæc probo: viuas diutissimè Thucrite.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

ZENOPHANTÆ ET CALLIDEMIDAE.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΗΣ.

ZENOPHANTES.

ΣΥ γὴ ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ, ὅτι παρόντος σοῦ Δημίου, πλέον τοῦ ἰκανοῦ ἐμφαγὼν, ἀπεπήγλιν, οἶσθα. παρὼν γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι. Καλ. παρῆν γάρ Ζηνόφαντες. τὸ δ' ἐμὸν, παράδοξόν τι ἐγένετο. οἶσθα γὰρ καὶ σὺ τὸν Πτοιόδωρον τὸν γέροντα. Ζη. τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ᾧ σε τὰ πολλὰ ἥδεινν συνόντα; Καλ. ἐμεῖγον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ἐπαιχνίδιος ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξεσθαι. ἐπεὶ γὰρ τὸ

AT tu Callidemides quo pacto interijsti? Nam me, cùm Diniæ parasitus essem, immodica ingurgitatione præfocatum nosti: aderas enim morienti. *Call.* Aderam Zenophantes. Mihi verò, inopinatum quiddam accidit. Nam tibi quoque notus est Prœodorus ille senex. *Zen.* Orbum illum liberis, ac diuitem dicis, apud quem te sæpe vetsari consp iciebam? *Call.* Illum semper colebam, id mihi fore pollicens vt meo bono quamprimum moreretur. Verùm cùm ea res in lon-

πρᾶγμα ἐς μάκιστον ἐπιγί-
νετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέ-
ρων ἔζη, ὑπέτομόν τινα ὁδὸν
ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐζευρον. φιά-
λιον γὰρ φαρμάκου, ἀνέπει- A
σα τὸν οἰνοχόον, ἑτοιμάσαι τάχ-
ιστα ὁ Πτολιδώρος αἰτήσῃ πιεῖν,
πίνει δ' ὑπερικῶς, ζωρότε-
ρον ἐμβαλόντα ἐς κύλικα,
ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸ, καὶ ὑπο- B
δοῦναι αὐτῷ. εἰ δ' τοῦτο ποι-
ήσει, ἐλεύθερον ἐπωμοσάμην
ἀφήσειν αὐτόν. Ζη. τί οὖν
ἐγένετο; πάνυ γάρ τι παρά- C
δοξον ἐρεῖν ἔοικας. Καλ. ἐπεὶ
τοίνυν λουσάμενοι ἤκο-
μεν, δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος
κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὴν
μὲν, τῷ Πτολιδώρῳ πιεῖν
ἔχουσαν τὸ φάρμακον, πιεῖν δ'
ἑτέραν ἐμοὶ, σφαλεὶς ἂν οἶδ'
ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμα-
κον, Πτολιδώρῳ δ', τὸ ἀφάρ- D
μακτον ἐπέδωκεν. εἶτα ὁ μὲν,
ἔπινεν. ἐγὼ δ' αὐτίκα μάλα
ἐκπέδιον ἐμείμην, καταβολι- E
μαῖος αὐτ' ἐμεῖνο πεπρός. τί
τοῦτο γελᾷς ὦ Ζηνόφαντες;
ἢ μὴν οὐκ ἔδει γε ἑταίρῳ αὐ-
δενὶ ὀπιγελᾶν. Ζη. ἀσεῖα γὰρ
ὦ Καλλιδημίδη πέπονθας. ὁ
γέρων δ', τί πρὸς ταῦτα; Καλ.
πρᾶτον μὲν κατεταράχθη πρὸς

gum proferretur, & ſupra Tithonum ſenex viueret, compendiariam quandam excogitaui viam, qua ad hæreditatem peruenirem. Empto namque veneno, pocillatori perſuaſeram, vt ſimul atque Ptœodorus potum poſceret (bibit autem abundè) præſentius in calicem injectum in promptu haberet, ipſíque porrigeret. Quod ſi faceret, iuraui me illum manumiſſurum. *Zen.* Quid igitur accidit? Nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. *Call.* Cùm loti veniſſemus, puer duobus paratis poculis, altero cui venenum inerat Ptœodoro, altero autem mihi, neſcio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi porrectim ſtratuſſum, ſuppoſititium illius loco cadauer. Quid hoc rides Zenophantes? Atqui non conuenit amici malis illudere. *Zen.* Rideo: nam lepidè tibi hæc res accidit, Porrò quid ad hæc ſenex ille? *Call.* Primùm quidem repentino caſu conturbatus eſt: deinde ſimul atque intellexit, id quod acciderat,

τὸ ἀφρόδισιον. εἶτα συνεὶς οἷμαι

τὸ γεγωνιμμένον, ἐγέλα καὶ αὐτὸς οἷά γε ὁ οἰνοχόος ἐργασας. Ζη. πάλιν, ἦ δ' ὅς, σὺ τὴν ὁπότομον ἐχέλευσας βαπτῆναι. ἦκε γὰρ ἐμοὶ σοὶ διὰ τῆ λεωφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. A

risit & ipse quod pocillator fecerat, Zen. Verùm non oportuit ad compendium illud diuertere : siquidem tibi venisset populari via tutiùs, etiamsi paulò seriùs.

ΚΝΗΜΩΝΟΣ, ΚΑΙ Δαμίππυ. B

CNEMONIS ET DAMNIPPI.

ΚΝΗΜΩΝ.

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ θ' παροιμίας, Ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα. C Δα. τί ἀγανακτεῖς ὦ Κνήμων ; Κν. πωθάνη ὅ, τι ἀγανακτῶ ; κληρονόμον ἀκούσιος καταλέλοιπα, καταφθαρεὶς ὁ ἄθλιος, ὃς ἐβουλόμην αὖ μάλιστα ζῆν· τἀμὰ, παρελιπών. Δα. πῶς τοῦτ' ἔχει ; Κν. Ἑρμόλαον τὸν παῖ πλούσιον ἄτεκνον ὄντα, ἐθεράπευον ὡς θανάτῳ. κἀκεῖνος ὡς ἀνδρὶ τῇ θεραπείᾳ προσήκετο. ἔδοξέ μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι, θέσθαι διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν, ἐν αἷς ἐκεῖνῳ καταλέλοιπα τἀμὰ πάντα, ὡς κἀκεῖνος ζηλώσειε, καὶ τὰ αὐτὰ πράξειε. Δα. τί οὖν δὴ ἐκεῖνος ; Κν. D

CNEMON.

HOc illud est quod vulgo dici consueuit. Hinnulus leonem. Dam. Quid stomacharis Cnemon ? Cn. Quid stomacher rogas ? Hæredem inuitus reliqui miser astu delusus, ijs præteritis quos mea habere maximè cupiebam. Dam. Quinam id accidit ? Cn. Hermolaum illum insigniter diuitem, liberis orbum, imminente morte captabam : neque ille meum officium iniucundè admittebat. Interim scitum illud mihi visum est vt testamentum publicè proferrem, quo illum rerum omnium mearum hæredem instituerem : nimirum vt ille idem faceret, meo prouocatus exemplo. Dam. At quid tandem ille ? Cn. Quid ille suo in ἔπ μοὶ οὖν αὐτὸς ἐνέγραψε

ταῖς ἑαυτῆ διαθήκαις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπέθανον, τὸ τέγος μοι ἐπιπεσόντος. καὶ νῦν Ἑρμόλαος ἔχει τὰ μά, ὥσπερ τις λάβραξ καὶ τὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι συγκατασπάσας. Δα. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ὅτε τὸν ἁλιέα. ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτῆ σωτέθεικας. Κυν. ἔοικα. οἰμώζω τοιγαροῦν.

testamento scripserit, id quidem ignoro. Cæterùm ego tecti ruina oppressus vita repentè decessi. Et nunc res meas possidet Hermolaus, lupi cuiuspiam in morem ipso hamo cum esca pariter auulso. *Dam.* Non modò hamum, sed etiam ipsum te piscatorem abstulit. Itaq; dolum istum, in tuum ipsius caput struxeras. *C.* Ita videtur, ideóque lugeo.

ΣΙΜΥΛΟΥ, ΚΑΙ Πολυστράτου.

SIMYLI ET POLYSTRATI.

ΣΙΜΥΛΟΣ.

SIMYLVS.

Κεισ ποτὲ ὦ Πολύστρατε καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἔτη οἶμαι πολὺ ἀποδέοντα τῶν ἑκατὸν βεβιωκώς. Πολ. ὀκτὼ ἐπὶ ἐνενήκοντα ὦ Σίμυλε. Σι. πῶς ὦ τὰ μετ' ἐμὲ ταῦτ' ἐβίωσ τεσσαράκοντα; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντά σου ὄντος, ἀπέθανον. Πολυ. ἀλλ' ἡδέως, εἰ καί σοι παράδοξον τοῦτο δόξει. Σι. παράδοξον, εἰ γέροντα, καὶ ἀδύνατον, ἄτεκνόν τε πρὸς τούτοις, ἥδεως τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐδύνασο. Πολυ. τὸ μὲν πρῶτον, ἅπαντα ἐδυνάμην. ἔτι καὶ

VEnisti tandem & tu Polystrate ad nos, cùm annos vixeris haud multò pauciores centum opinor. *Pol.* Nonaginta octo Simyle. *Sim.* Sed quînam triginta istos annos egisti, quibus mihi superstes fuisti? nam te ferme septuagenario perij. *Pol.* Quàm suauissimè, & si hoc mirum tibi videbitur. *Sim.* Mirum verò, siquidem tibi seni, atque inualido, præterea liberis orbo, quicquam poterat esse in vita iucundum. *Pol.* Primùm nihil erat quod non possem: præterea

παῖδες ὡραῖοι ἦσαν πολλοὶ, καὶ γυναῖκες ἀβρόστατοι, καὶ μύρα, καὶ οἶνος αὐδοσμίας, καὶ δάπεζαι ὑφ' ταῖς ὀκὼ Σικελίᾳ. Σι. καινὰ ταῦτα. ἐγὼ γάρ σε πάνυ φειδόμενον ὑπεκάμιλλον. Πολυ. ἀλλ' ὑπερῆρέι μοι ὦ γλυκαῖε παρ' ἄλλων τἀγαθά. καὶ ἔωθεν μὲν ὑπὸ τοὺς ὀπὶ θύρας ἐφοίτων μάλα πολλοί. μὰ Δί', παντοῖά μοι δῶρα προσήνεγκε, ἀπανταχόθεν ἡ γῆς κάλλιστα. Σι. ἐπυρέγγνησας ὦ Πολύκρατες μετ' ἐμέ; Πολυ. ὀκ. ἀλλ' ἐρασὰς εἶχον μυείους. Σι. ἐγέλασα. ἐρασὰς σὺ τηλικοῦτος ὤν, ὀδόντας τέτταρας ἔχων; Πολυ. νὴ Δία τοὺς ἀείσους γε τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ γέροντά με, καὶ φαλακρὸν ὡς ὁρᾷς ὄντα, καὶ λημῶντα προσέτι, καὶ χωρυζῶντα, ὑπ' ἡδονῆ διαπεπόνται, καὶ μαχάειος ὢν αὐτῶν, ὅτινα αὖ καὶ μόνον προσέβλεψα. Σι. μῶν καὶ σύ πνα ὥτωρ ὁ Φάων ἦν Ἀφροδίτης ἐκ Χίης διαπρεσθμευσας, εἶτά σοι εὐξαμένῳ ἔδωκε νέον εἶναι, καὶ καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξιέρατον; Πολυ. ὄκ. ἀλλὰ τοιοῦτος ὤν, πειπίθητος ὦ. Σι. αἰνίγματα λέγεις. Πολυ. καὶ μὰν προδήλος γε ὁ ἔρως ἐστὶ

pueri formosi compluresaderant, tum mulieres venustissimæ, vnguenta, vinum fragrans, postremò mensæ vel Siculis lautiores. *Sim.* Noua hæc: nam te parcissimum esse sciebam. *Pol.* Atqui vir præclare, ab alijs bona mihi subscatebant: tum diluculo protinus quamplurimi ad fores meas ventitabant; simúlque ex omni rerum genere, quæ terrarum vbiuis pulcherrimæ reperiuntur, munera mihi deportabantur. *Sim.* Num me defuncto regnum gessisti? *Pol.* Minimè: verùm amantes habebam sexcentos. *Sim.* Non possum non ridere: túne tam longæuus, cui supersent quatuor dentes, habuisti amantes? *Pol.* Per Iouem ciuitatis optimates habui, illíque me senem, & caluum vt vides, præterea lippitudine & grauedine laborantem iucundissimè colebant, adeò vt is fœlix videretur, quemcumque vel aspexisse modò. *Sim.* Num tu quoque, vt & Phaon ille, Venerem è Chio transuexisti, vt optanti tibi illa dederit iuuenescere, ac denuo formosum atque amabilem fieri? *Pol.* Nequaquam, quin cùm talis essem qualè dixi, adamabar tamen. *Sim.* Ænigmata narras. *Pol.* Atqui notissimus est hic amor

πολὺς ὤν, ὁ περὶ τὸν ἀτέ-
κνους, καὶ πλουσίους γέροντας. Σι.
νῦν μανθάνω σου τὸ κάλλος ὦ
Θαυμάσιε, ὅτι παρὰ τῆς χρυσῆς
Ἀφροδίτης ἦν. Πολ. ἀτὰρ
ὦ Σίμυλε, καὶ ὀλίγα τῶν ἐρασῶν
ἀπολέλαυκα, μονογενῆ περισ-
κωπτόμενος ὑπ' αὐτῶν. ἢ
ἐδρυπτόμην ὑπὸ πολλάκις, καὶ
ἀπέκλειον αὐτῶν τινας ἐνίοτε.
οἱ δὲ, ἠμύλλοντο, καὶ ἀλλήλοις
διεφέροντο ἐν τῇ περὶ ἐμὲ
φιλοτιμίᾳ. Σι. τέλος δ' οὖν,
πῶς ἐβουλεύσω περὶ τῶν κτημά-
των; Πολ. ἐς τὸ φανερὸν μὲν
ἔφασκον αὐτῶν κληρονόμον ἀπο-
λιπεῖν ἑαυτόν. ὁ δ' ἐπίστευέ
τε, καὶ κολακευτικώτερον πα-
ρεσκεύαζεν ἑαυτόν. ἄλλας δὲ τὰς
ἀληθεῖς διαθήκας ἐκείνας ἔχων,
κατέλιπον, οἰμώζειν ἅπασι
φράσας. Σι. τίνα δ' αἱ τελευ-
ταῖαι τὸν κληρονόμον ἔχον; ἦπου
τινὰ τῶν ἀπὸ τῆς γλώσσης; Πολυ.
μὰ Δί', ἀλλὰ νεανίσκον τινὰ τῶν
μειρακίων τῶν ὡραίων φρύγα.
Σι. ἀμφὶ πόσα ἔτη ὦ Πολύ-
στρατε; Πολυ. χαδὸν ἀμφὶ τὰ
εἴκοσι. Σι. ἤδη μανθάνω ἅπερ
σοι ἐκεῖνος ἐχαρίζετο. Πολυ.
φιλῶ, ἀλλὰ πολὺ ἐκείνων
ἀξιώτερος κληρονομεῖν, εἰ καὶ

cùm sit vulgò frequẽs, nempe erga senes diuites qui liberis carent. *Sim.* Nunc, vir egregie, tua forma vnde tibi profecta fuerit, intelligo, nimirum ab aurea illa Venere. *Pol.* Verùm ô Simyle, non paucas commoditates ab amantibus tuli, propemodum adoratus ab illis. Porrò sæpius illis illudebam, interdum & aliquos ex ipsis excludebam. Tum illi inter se decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alius alium anteire nitebatur. *Sim.* Sed quid tandem de tuis facultatibus statuisti? *Pol.* Palàm quidem affirmabam, me eorum vnumquemque relicturum hæredem: quod cùm quisque crederet, certatim se quisque adulantiorem præbebat. Sed alias veras illas tabulas quas habebam reliqui, in quibus omnes illos plorare iussi. *Sim.* At postremæ illæ quem hæredem habebant? num è cognatis quempiam? *Pol.* Non per Iouem, imò nouitium quendam ex formosis illis adolescentibus, natione Phrygem. *Sim.* Quot circiter annos natum Polystrate? *Pol.* Ferme viginti. *Sim.* Iam intelligo quibus obsequijs ille te demeruerit. *Pol.* Attamen illis longè dignior erat qui hereditatem acciperet: quanquam

βάρβαρος ἰῶ, καὶ ὄλεθρος. ὃν ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι θεραπεύουσιν. ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ μου. καὶ νῦν ἐν τοῖς εὐπατρίδαις ἀριθμεῖται, ἀντὶ ξυρμοῦ μὲν τὸ ἦθος, καὶ βαρβαρίζων. Κάδμου δὲ εὐηθέστερος, καὶ Νιρέως καλλίων, καὶ Ὀδυσσέως συνετώτερος λεγόμενος εἶναι. Σι. οὔ μοι μέλει. καὶ σφαττέσθω ἡ Ἑλλάδος, εἰ δοκεῖ. ἐκεῖνοι δὲ, μὴ κληρονομείτωσαν μόνον.

barbarus ac perditus erat: quem iam ipſi optimates colunt. Is igitur mihi extitit hæres, jámque inter patricios numeratur, ſubraſo mento, barbaróque cultu ac lingua: Codro autem generoſior, Nireo formoſior, Vlyſſe prudentior prędicatur. *Sim.* Non curo, vel totius Græciæ ſit Imperator, ſi videtur, dummodo hæreditate illi non potiantur.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

CHARONTIS ET MERCVRII.

ΧΑΡΩΝ.

CHARON.

Ἀκούσατε ὡς ἔχει ὑμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ὑμῖν ὡς ἐρᾶτε, τὸ σκαφίδιον, καὶ ὑποσαθρόν ἐστι, καὶ διαῤῥεῖ τὰ πολλά· καὶ ἰῶ βαπτὴ ἐπὶ θάτερα, οἰκήσεται ἀφιξαπάσιν. ὑμεῖς δὲ, τοσοῦτοι ἅμα ἥκετε, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαστος. ἰῶ οὖν μὴ τούτων ἐμβῆτε, δέδια μὴ ὕστερον μεταπονήσητε. καὶ μάλιστα ὁπόσοι γεῖν ἂν ἐπίσησθε. Νεκρός. πῶς σωὶ πεπόρτες, ὑπερλόφους; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω.

Audite quo loco ſint res veſtræ. Equidem parua eſt nobis, ac ſupputris nauicula, prout videtis, & vndique perfluit: quę ſi in alterutram partem inclinarit, peſſum ibit. Vos autem tam multi ſimul confluitis, multáſque ſarcinas ſinguli affertis: quibuſcum ſi conſcenderitis, vereor ne facti vos pœniteat poſtea: præcipuè quicunque natare neſcitis. *Mortui.* Quid igitur facto opus eſt, vt tutò nauigemus? *Ch.* Ego dicam vobis. Nudos vos ingredi oportet, omniáque hæc ſu-

γυμνοὺς ἐμβαίνειν χρή, τὰ πε-

ἐπὶ τὰ ταῦτα πάντα ὁπ τὴ πλόου καταλιπόντας. μόλις γὰρ ἂν καὶ οὕτω δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δ' ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ ἀπὸ τούτου μηδένα παρεξελθεῖν αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, καὶ τὰ ἐπιπλα ὥσπερ ἔφην, ἀποβαλών. παρὰ δὲ τὴ ἀποβάθραν ἐκὼς, διαγύμνασκε αὐτὸν, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνοὺς ὑπβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. εὖ λέγεις, καὶ οὕτω ποιήσομεν. ἔστω τὶς ὁ πρῶτος ὢν; Me. Μένιππος ἔγωγε. δὴ ἰδοὺ ἥκω παρά μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τὴν λίμνην ἀπορρίψαντι. τὸν πείσονα δὲ ἐμβαίνειν ἐκόμισαι, εὖ ποιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε αὐδεῖν ἄειστε, καὶ τὴ πορφυρίδα ἔστω, καὶ τὸ διάδημα, ὁ πλουσιὸς, τίς ὢν τυγχάνεις; Λα. perflua in littore relinquere. Vix enim etiam sic capiet vos iste ponto. Tibi verò, Mercuri, deinceps curæ erit, neminem ex ipsis excipere nisi qui sit nudus, & supellectilem abiecerit, vt dixi. Itaque stans ad tabulatum scansoriũ ipsos cognosce, & nudos ingredi cogens suscipe. *Merc.* Rectè dicis: atque sic faciemus. Quis est hic primus? *Men.* Ego sum Menippus. Ecce autem peram & baculum in paludem proieci: Verùm rectè feci qui pallium non attulerim. *Merc.* Ingredere ô Menippe, vir optime, primúmque apud nauis gubernatorem, in summitate, locum occupa, vt omnes intuearis. Verùm quis est formosus iste? *Char.* Ego sum Charmoleus ille Megarensis amabilis, cuius osculum duobus talentis emptum est. *Merc.* Exue igitur istam pulchritudinem, & labia cum osculis, promissam etiam comam, & genarum ruborem, adeóque totam cutem. Bene se res habet, expeditus es, ingredere nunc. Hic verò purpuratus, & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu? *Lam.* Lampichus Geloorum tyrannus. Λάμπιχος, Γελώων τύραννος.

Ερ. τί οὖν ὦ Λάμπιχε τοσαῦτα ἔχων πάρει; Λα. τί οὖν ἐχθὲς ὦ Ερμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύραννον ἄνδρα; Ερ. τύραννον μὲν ἐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μά- Α λα. ὥστε ἀπόδυσαι ταῦτα. Λα. ἰδού σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται. Ερ. καὶ τὸ τύφον ἀπόρριψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπερφίαν. Β βαρήσει γὰρ τὸ πορθμεῖον, σωμπιέζοντα. Λα. οὐκοῦν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν, καὶ τὴν ἐσθῆτα. Ερ. ἐδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. εἶεν. τί C ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργήν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδού σοι φιλός εἰμι. Ερ. ἔμ- D βαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, τίς εἶ; Δα. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. Ερ. ναὶ ἔοικας. οἶδα γάρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ερμῆ. ἀλλὰ παραδέξαί Ε με γυμνὸν ὄντα. Ερ. οὐ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε ἀπόδυθι αὐτάς, ἐπεὶ καταδύσεις τὸ σκάφος, τὸ ἕτερον πόδα ὑπερθείς μόνον. ἀλλὰ καὶ τὸν στεφάνους τούτους ἀπόρριψον, καὶ τὰ γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ

Merc. Quid cum tot sarcinis ades? Lam. Anne conueniebat nudum venire tyrannum? Merc. Nequaquam tyrannum, sed mortuum: itaque ista depone. Lam. Ecce diuitias abieci. Merc. Fastum etiam abiice Lampiche, & superbiam. Si enim hæc simul ingrediantur, pontonem grauabunt. Lam. Permitte saltem vt diadema habeam, & sagulum. Merc. Nequaquam, sed hæc etiam relinque. Lam. Ita sit, quid amplius? nam omnia, vt vides, abieci. Merc. Crudelitatem etiam, & amentiam, & insolentiam, & iracundiam depone. Lam. Ecce nudus sum. Merc. Ingredere nunc. Tu verò pinguis & carnosus, quis es? Dam. Sum athleta Damasias. Merc. Etiam ille esse videris: scio enim te sæpe in palæstris à me visum. Dam. Etiam Mercuri: sed me nudum excipe. Merc. Non es nudus ô bone vir, tanta carne circundatus: eam itaque exue. Nauim enim submerges, si vel alterum pedem imposueris. Sed & coronas istas, & præconia abijce. Dam. En planè nudus sum, vt vides, & simili cum alijs mortuis sta-

κηρύγματα. Δα. ἰδού σοι γυμνὸς τοῖς ἄλλοις νεκροῖς

Ερ. οὕτως ἄμεινον ἀβαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ ὦ τὸ πλοῦτον ἀποθέμενος ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ τρυφὴν, καὶ τὸν βυσσὸν, μηδὲ τὰ ἐντάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα. κατάλιπε ἢ καὶ ἦθος, καὶ δόξαν. καὶ εἴ ποτέ σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξεν εὐεργέτην ἀλλογόπι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅπ μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχωσαν λέγε. βαρύνει γὰρ καὶ ταῦτα μνημονεύομενα. Κρα. οὐχ ἑκὼν μέν. ἀποῤῥίπτω δέ. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι; Ερ. βαβαὶ. σὺ ὦ ὁ ἔνοπλος, τί βούλει; ἢ πῦ τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κρα. ὅπ ἐνίκησα ὦ Ερμῆ. καὶ νενίκευκα, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄγε ἐπὶ γῆ τὸ τρόπαιον. ἐν ᾅδου γὰρ, εἰρήνη, καὶ οὐδὲν ὅπλων δέησει. ὁ σεμνὸς ἢ οὗτος ἀπό γε τοῦ σχήματος, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ὀπ τῶν φροντίδων, τίς ὅστις, ὁ τὸν βαθὺν πώγωνα καθειμένος; Με. φιλόσοφος τις ὦ Ερμῆ. μᾶλλον ἢ γόης, καὶ τερατείας μεστός. φῶτε ἀποδυσον καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ. τοῦτο ἄμεινον ἀβαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ ὦ τὸ πλοῦτον ἀποθέμενος ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ τρυφὴν, καὶ τὸν βυσσὸν, μηδὲ τὰ ἐντάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα. κατάλιπε ἢ καὶ ἦθος, καὶ δόξαν. καὶ εἴ ποτέ σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξεν εὐεργέτην ἀλλογόπι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅπ μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχωσαν λέγε. βαρύνει γὰρ καὶ ταῦτα μνημονεύομενα. Κρα. οὐχ ἑκὼν μέν. ἀποῤῥίπτω δέ. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι; Ερ. βαβαὶ. σὺ ὦ ὁ ἔνοπλος, τί βούλει; ἢ πῦ τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κρα. ὅπ ἐνίκησα ὦ Ερμῆ. καὶ νενίκευκα, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄγε ἐπὶ γῆ τὸ τρόπαιον. ἐν ᾅδου γὰρ, εἰρήνη, καὶ οὐδὲν ὅπλων δέησει. ὁ σεμνὸς ἢ οὗτος ἀπό γε τοῦ σχήματος, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ὀπ τῶν φροντίδων, τίς ὅστις, ὁ τὸν βαθὺν πώγωνα καθειμένος; Με. φιλόσοφος τις ὦ Ερμῆ. μᾶλλον ἢ γόης, καὶ τερατείας μεστός. φῶτε ἀποδυσον καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ.

tura. *Merc.* Sic præstat esse leuem: itaque ingredere. Tu quoq; Cratō depositis diuitijs, præterea mollitie, & delicijs, neque tecum feras epitaphia, neque tuorum maiorum dignitates: sed & genus, & gloriam relinque. Nec ciuitatis, de qua benemeritus es, publica præconia, nec statuarum inscriptiones: nec magnum tibi sepulchrum aggestum dicas: horum enim recordatio scapham etiam grauat. *Cr.* Inuitus certè; sed tamen abjiciam: quid enim faciam? *Merc.* Papæ, quid tibi vis armatus? aut quid trophæum istud circumfers? *Cr.* Quia vici Mercuri, & res præclaras gessi, propterea ciuitas hoc me honore affecit. *Merc.* Relinque trophæum in terra: apud inferos enim pax est, nihilque armis opus erit. Verùm quis ille est, ipso habitu grauitatem quandam præ se ferens, elatus, contractis supercilijs, meditabundus, promissa barba: quis iste est? *Men.* Philosophus aliquis Mercuri: imò præstigiator, & prodigiorum plenus. Itaque & hunc exue: videbis enim multa, eáque ridicula sub pallio abscondita. *Merc.* Hunc tu habitum depone primùm: deinde κατάθυ σὺ τὸ σχῆμα πρῶτον, εἶτα

καὶ ταυτὶ πάντα. ὦ Ζεῦ, ὅσην μὲν τινὰ ἀλαζονείαν κομίζῃ, ὅσην δὲ ἀμαθίαν, καὶ ἔριν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους, καὶ λόγους ἀκανθώδεις, καὶ ἐπινοίας πολυπλόκους. ἀλλὰ καὶ ματαιοπονίαν μάλα πολλήν, καὶ λῆρον ἅμα ὀλίγον, καὶ ὕθλους, καὶ μικρολογίαν. νὴ Δία, καὶ χρυσίον γε τοῦτο, καὶ ἡδυπάθειαν ἅμα, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ὀργήν, καὶ βυφλήν, καὶ μαλακίαν. ὑ λέληθε γάρ με, εἰ καὶ μάλα φρικώδεις αὐτὰ. καὶ τὸ ψεῦδος ἅμα ἀπόδυσαι, καὶ τὸ τύφον, καὶ τὸ οἴεσθαι ἀμείνων εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς εἰδὼς πάντα ταῦτα ἔχων ἐμβαίνοις, ποῖος πεντηκοντόρος δέξαιτό σε; Φιλο. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτά. ἐπίσαρ ἄτω κελεύεις. Με. ἀλλὰ καὶ τὸ πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω ὦ Ερμῆ, βαρύ τε ὄντα, καὶ λάσιον ὡς ὁρᾷς. πέντε μνῶν τείχος εἰσὶ τοὐλάχιστον. Ερ. εὖ λέγεις. ἀπόδυ καὶ τοῦτον. Φιλο. καὶ τίς ὁ ἀποκείρων ἔσται; Ερ. Μένιππος ὅτοσί, λαβὼν πέλεκυν τῶν ναυπηγικῶν, ἀποκόψει αὐτὸν, ὑποκόψας τῇ ἀναβάθρᾳ χεσταμώμου. Με. ἀλλ' ὦ Ερμῆ, ἀλλὰ φρίττομαι αὐλὸς. γε-

hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantam insciti-am, quantum contentionum, inanis gloriæ, quæstionum dubiarum, spinosarum disputationum, & cogitationum perplexarum circumfert? imò quàm multos vanos labores, & deliramenta non pauca, & nugas, & rerum minimarum disquisitionem. Sed per Iouem aurum etiam hoc, & voluptatem, & impudentiam, & iram, delicias, & molliciem (neque enim ista me latent, etiamsi studiosè celas) mendacium quoque & fastum abijce, illámque opinionem, qua te alijs præstantiorem esse ducis: nam si cum his omnibus ingrediaris quæ te quinqueremis accipiat? *Ph.* Depono igitur ea, quandoquidem sic iubes. *Men.* Sed & barbam hanc deponat Mercuri, cùm adeò grauis, & hirsuta sit, vt vides: cuius capilli quinque sunt minarum ad minimum. *Ph.* Ecquis erit qui detondebit? *Men.* Menippus iste sumpta securi qua naues fabricant, eam resecabit scansorio nauis tabulato superpositam. *Men.* Nequaquam Mercuri: sed da mihi serram: hoc enim

erit,

λοιότερον γὰρ τοῦτο. Ερ. ὁ πάλεκυς ἱκανός. Με. εὖγε. ἀνδρωπινώτερον γὰρ νῦν ἀναπέφηνας, ἀποδεμενος αὐτὸ τὴν κατάβεσαν. βούλει μικρὸν ἀφέλωμαι καὶ τῶν ὀφρύων; Ερ. μάλιστα. ὁρᾷς τὸ μέτωπον γὰρ καὶ ταύτας ἐπῆρκεν, ὦ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ αὐχατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο, καὶ δακρύεις ὦ κίναβρα, καὶ πρὸς θάνατον ἀποδειλιᾷς; ἔμβηθι δ' ἔν. Με. ἓν ἔτι τὸ βαρύτατον ἐκ μάλης ἔχει. Ερ. τί ὦ Μένιππε; Με. χολαχίαν ὦ Ερμῆ, πολλὰ ἐν τῷ βίῳ χρησιμεύσασαν αὐτῷ. Φιλο. ἀκούω καὶ σὺ ὦ Μένιππε, ἀπόδυ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ παῤῥησίαν, καὶ τὸ ἄλυπον, καὶ τὸ γηναῖον, καὶ τὸ γέλασα. μόνος γοῦν τῶν ἄλλων γελᾷς; Ερ. μηδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ἔχε ταῦτα, κοῦφα γὰρ καὶ πάνυ ἔυφορα ὄντα, καὶ πρὸς τὰ καταπλοῦν χρήσιμα. καὶ ὁ φόρτος ἤδη σὺ, ἀπόδυ τῶν ῥημάτων τὴν τοσαύτην ἀπεραντολογίαν, καὶ ἀντιθέσεις, καὶ παρισώσεις, καὶ περιόδους, καὶ βαρβαρισμούς, καὶ τἆλλα βάρη τῶν λόγων. Ρη. ἰδοὺ ἀποτίθεμαι. Ερ. εὖ ἔχει. ὥστε ἤδη ἀνελώμεθα. τὸ ἀγκύριον λύε τὰ ἀπόγεια. τὴν ἀποβάθραν ἀνάπαιε. πίνασον τὸ ἴστιον.

erit magis ridiculum. *Merc.* Sufficiet securis. *Men.* Enge humaniorem reddidisti, sepositio eius fœtore hircino. Visne vt paulum de supercilijs auferam? *Merc.* Maximè. Nam hæc super frontem attollit, nescio quò se ipsum intendens. Quid hoc rei est? etiam ploras sceleste? & mortem formidas? ingredere igitur. *Men.* Vnum adhuc grauissimum gestat sub alis. *Merc.* Quidnam Menippe? *Men.* Adulationem Mercuri, quæ illi dum viueret multum profuit. *Ph.* Igitur & tu Menippe depone tuam libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, generositatẽ, & risum: solúsne omnium rides? *Merc.* Nequaquam, sed retine ista, leuia cùm sint & portatu facilia, atque ad nauigationem vtilia. Tu verò Orator depone istam tantam verborum contradictionem, antitheses, membrorum adæquationes, periodos, barbarismos, aliáque orationum pondera. *Rh.* En depono. *Merc.* Bene res se habent. Itaque solue funem, attollamus scalas, retrahatur anchora: expande velum,

εὐθυνε ὦ πιθμεῦ τὸ πηδάλιον. εὖ παθοιμην. τί οἰμώζετε ὦ μάταιοι, καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ, ὁ ἀρτίως τὸ πωγωνα δεδηωμένος; Φιλ. ὅτι ὦ Ερμῆ ἀθάνατον ᾠόμην τὴν ψυχὴν ἔσεσθαι. Με. ψεύδεται. ἄλλα γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτὸν. Ερ. τὰ ποῖα; Με. ὅτι μηκέτι λειτήσει πολυτελῆ δεῖπνα, μὴ ἢ νύκτωρ ἐξιὼν, ἅπαντας λαμβάνων, τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν κατειλήσας, περίεισιν ἐν κύκλῳ τὰ χαμαιτυπεῖα, καὶ ἕωθεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους ὅτι τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψεται. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ γὰρ ὦ Μένιππε, οὐκ ἄχθη ἀποθανών; Με. πῶς, ὃς ἔκαυσα ὅτι τὸ θάνατον, καλέσαντος μηδενός; ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἐ κραυγή τις ἀκούεται, ὥσπερ τινῶν ἀπὸ γῆς βοώντων; Ερ. ναὶ ὦ Μένιππε. οὐκ ἀφ' ἑνὸς γε χώρου. ἀθρεῖ γὰρ, ἐς τὴν ἐκκλησίαν συνελθόντες, ἅπαντες γελῶσι ὅτι τῷ Λαμπίχου θανάτῳ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, συνέχεται πρὸς τῶν γυναικῶν. καὶ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὁ μοῖος κἀκεῖνα ὑπὸ τῶν παίδων βάλλεται λιθοις τοῖς λίθοις. ἄλλος δὲ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ἐν Σικυῶνι, ὅπ-

túque portitor dirige clauū. Simus hilares. Quid ploratis ſtolidi? túq; Philoſophe in primis? qui paulò ante tua barba ſpoliatus es. *Ph.* Quoniam Mercuri, animam immortalem eſſe putabam. *M.* Mentitur: alia enim ipſum mœrore afficere videntur *M.* Quænam illa? *M.* Quia non amplius opiparas cœnas habebit: neque noctu exiens clam omnibus, circumuoluto palliolo capiti, proſtibula in orbem luſtrabit: nec manè deceptis adoleſcentibus ſua ſapientia, pecuniam accipiet. Hæc ſunt quæ illi dolent. *Ph.* An tibi moleſtum non eſt Menippe, quòd mortuus es? *M.* Quomodo moleſtum ſit mihi, qui ad mortem, nullo vocante, feſtinaui? Verùm nonne clamor quidam interim dum confabulamur veluti quorundam in terra vociferantium exauditus eſt? *Merc.* Etiam Menippe: verùm nõ vnico loco. Sed quidam in vnum cœtum conuenientes, mortuum Lampichum læti irrident: & illius vxorem mulieres circunſtrepunt, atque illius liberi nuper nati, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant, in Sicyone funebres orationes pro Cra-

πάνυ λόγος δικαιότατα, ὅτι Κρείττων τούτου. καὶ νὴ Δία γε, ὦ Δαμασία μάτην κακόσα, ἄκαιρος τῷ θρήνῳ σοῦ γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ. σὲ δ' ὦ Μένιππε δακρύει, καθ' ἡσυχίαν δὲ κεῖσαι μόνος; Με. ἀδαμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων οἰκτίστων ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τὰς κεφάλας τυπτομένων τοῖς πλευροῖς, ὁπότ' ἂν συναλγήσαντες, διαπλώσωσί με. Ερ. γενναίως εἶ ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπὶ κατακεκλεύκαμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲν ἔστε πρὸς τὸ δικαστήριον, εὐθεῖαν ἐπείγειν πορευόντες. ἐγὼ δὲ, καὶ ὁ περθμεὺς, ἄλλως μετελευσόμεθα. Με. εὐπλοεῖτε ὦ Ερμῆ. πορεύωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς. τί οὖν ἔτι καὶ μέλλετε; δικασθῆναι δεήσει. καὶ τὰς κατακρίσεις φασὶν εἶναι βαρείας, ζοχοὺς, καὶ γύπας, καὶ λίθους. διεξιόντες δὲ ὁ ἑκάστου βίος.

tone isto recitantem. Atque per Iouem, Damasiæ matrē vlulans, lamentationem pro Damasia cum mulieribus incœptat. Te verò, Menippe nemo deplorat, & solus iacē tranquillus? Men. Nequaquam: nam haud multò post, canes miserabiliter propter me latrantes audies, & coruos alas concutientes, quando ad sepeliendum me conuenient. Merc. Generosus es, Menippe. Sed quia iam transfretauimus, abite vos recta per hanc viam ad forum iudiciale. Ego verò, & portitor alios transuectabimus. Men. Fœliciter nauigate, ô Mercuri, Nos verò progrediamur. Quid adhuc cunctamini? Iudicari oportebit: & graues dicunt esse pœnas: rotas, vultures, saxa. Vniuscuiusque autem vitæ examinabitur.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ Διογένους.

CRATETIS ET Diogenis.

ΚΡΑΤΗΣ.

Μόλις ποτὲ τὸν Πλούτωνα ἐγνώκατε ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον; ὃν ἐκ Κοίλου

CRATES.

MOerichum illum diuitem norasne Diogenes, illum inquam insigniter diuitem, illum Corin-

τὰς πολλὰς ὀλκάδας ἔχοντα, ὃς ἀνεψιὸς Λεισέας, πλούσιος καὶ αὐτὸς ὤν; τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἰκῇ ἐπλέγειν, Η μὲ ἀγάειρ᾽, ἢ ἐγώ σε. Διο. τίνος ἕνεκα ὦ Κρατης, ἐδιαθέμενον ἀλλήλοις; Κρα. τῆ κλήρου ἕνεκα ἐκάτερος, ἡλικιῶται ὄντες. καὶ τὰς διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν ἐπίθεντο. Λεισέαν μὲ ὁ Μοιέριχος εἰ προαποθάνοι, διαθέμενος ἀφιεὶς τ᾽ ἑαυτῆ πάντων, Μοιέριχον ἦ ὁ Λεισέας, εἰ προαπόλοιτο αὐτός. ταῦτα μὲ ἐγέγραπτο. οἱ δ᾽, ἐδιαθέμενον ἀλλήλοις, ὑπερβαλλόμενοι τῆ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις εἴτε ἀπὸ τ᾽ ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὸ μέλλον, εἴτε ἀπὸ τ᾽ ὀνειράτων, ὥσπερ Χαλδαίων παῖδες, ἅμα καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲ, Λεισεῖ παρῆγε τὸ κράτος, ἄρτι δ᾽, Μοιερίχῳ. καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲ ἐπὶ τοῦτον, ποτὲ δ᾽ ἐπ᾽ ἐκεῖνον ἔρρεπε. Διο. τί οὖν πρὸς ἐχθύετο ὦ Κράτης ἐκόσυνε; χρῆν ἄξιον. Κρα. ἄμφω τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας. οἱ δὲ κληροι, ἐς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα περιῆλθον, ἄμφω συγγενεῖς ὄντας, καὶ ἐς πότε προσδεχομένους ἔτη γεγενῆσθαι ταῦτα. διαπλέοντες δὲ ἀπὸ Σικυῶνος ἐς Κίρραν, κατὰ

tho profectum, cui tot erant naues onuſtæ mercibus, cuius conſobrinus Ariſteas, ipſe etiam diues? Homericum illud in ore habere ſolebat. *Aut me conficias, aut ego te. Diog.* Cuius rei gratia ſeſe inuicem captabant Crates? *Crat.* Hæreditatis cauſa vterque, cùm eſſent coæui. Et palam teſtamenta publicauerant ambo, in quibus Mœrichus, ſi prior moreretur, Ariſteam omnium rerum ſuarum dominum relinquebat: Mœrichum viciſſim Ariſteas, ſi prior è vita decederet. Hæc igitur cùm eſſent in tabulis ſcripta, illi ſeſe inuicem colebant & adulatione ſuperare contendebant. Porrò diuini, ſiue futurum ex aſtris coniectarent, ſiue vt Chaldæi ex ſomnijs: quin & Pythius ipſe, nũc Ariſteæ, nunc Mœricho victoriam præbebat, & modò ad hunc, modò ad illum trutina propẽdebat. *Dio.* Quid igitur tandem euenit Crates? nam audire eſt operæpretium. *Crat.* Eodem die ambo ſunt mortui: cæterùm hæreditates ad Eunomium ac Thraſyclem deuenerunt, quorum vterq; illis cognatus erat: quibus hæc obuentura nuſquam prædictum fuerat. Etenim cùm Sicyone Cirrham verſus nauigarent,

μέσον τ' πόρον πλαγίῳ πεπτωκότες τῷ Ἰάπυγι, ἀνέξάπαντες Διο. εὖ ἐπίστασαι. ἡμεῖς δ', ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων. ἔστι ποτὲ εὐξάμενός Ἀντισθένει ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τ' βακτηρίας αὐτοῦ, ἣν εἶχε δι' ἀγρίαν καρτερᾶν ἐν κρότῳ ποιούμενος. ἔστε οἶμαι σὺ ὦ Κράτες ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ, τὰ κτήματα, καὶ τ' πῖδον, καὶ τ' πέρσας, κύπτας δύο δέρματα ἔχουσαν. Κρ. ἀλλὰ γὰρ μοι τούτων δή. ἀλλὰ σοὶ ὦ Διόγενες. ἃ γὰρ ἐκείνω, σὺ τε Ἀντισθένους κληρονομήσας, κἀγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω, καὶ σεμνότερα τ' Περσῶν ἀρχῆς. Διο. ποῖα ταῦτα φῄς; Κρα. σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀληθείαν, παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διο. νὴ Δία μεμνημαι, τοῦτον διαδεξάμενος τ' πλοῦτον παρ' Ἀντισθένους, καὶ σοὶ ἔτι πλείω καταλιπών. Κρα. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἡμῶν ἐφίλουν τ' τοιούτων κτημάτων, καὶ οὐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς, κληρονομήσειν προσδοκῶν. διὰ δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον. Διο. εἰκότως. οὐ γὰρ εἶχον

medio in cursu, obliquo orto Iapyge, pessundati sunt. *Dio.* Rectè factum. At nos cùm in vita essemus, nihil eiusmodi alter de altero cogitabamus: neq; vnquam optaui vt moreretur Antisthenes, quò nimirum illius baculus ad me rediret hæredem: validum autem ex oleastro factum habebat. Neq; tu Crates opinor, cupiebas me mortuo in possessionũ mearum successionem venire, puta dolij, ac peræ, cui inerãt duæ lupinorum chœnices. *Crat.* Neq; enim mihi quicquam, imò ne tibi quidem Diogenes rebus istis erat opus. Nam quæ ad rem pertinebant, ea nimirum longè maiora & splẽdidiora quàm Persicum imperium, tu ab Antisthene, ego à te tanquam iure hæreditatis accepi. *Dio.* Quænam sũt ista quæ dicis? *Crat.* Sapientiam, inquam, frugalitatem, veracitatẽ, loquendi audaciam, viuendi libertatem. *Dio.* Per Iouem memini me in istiusmodi opũ hæreditatem Antisthenis successisse, tibiq; eas multò ampliores reliquisse. *Crat.* Verũ reliqui mortaliũ hoc possessionũ genus aspernabantur: neq; nos ob spem potiundæ hæreditatis quisquam obse- ad aurum omnes intende- neque enim habebant

quijs captabat: sed oculos bant. *Dio.* Neque iniuria:

ἔνθα κεῖνται τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διερρυηκότες ὑπὸ
τρυφῆς, καθάπερ τὰ σαθρὰ τῶν
βαλαντίων. ὥστε εἴ ποτε καὶ ἐμ-
βάλλοι τις ἐς αὐτὸν ἢ σοφίαν, A
ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐκθέ-
ουσιν εὐθὺς, καὶ διέῤῥει, τὸ
σπυθρωπὸς σχεῖν ἀναιθρίου
τινὸς πάσχουσιν αἱ τοῦ Δαναοῦ
θυγατρὸς παῤθένοι ἐς τὸ τετρυ- B
πημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι. τὸ χρυσίον, ὀδοῦσι, καὶ
ὄνυξι, καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφυ-
λάττουσι. Κρα. ὡσαύτως ἡμεῖς μὲν
ἔχομεν κἀνταῦθα τὸ πλοῦτον. C
οἱ δ', ὀβολὸν ἕξειν κομίζοντες.
ἐς τοῦτον ἄγει τὸ παθημένους.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

ΕΜὲ δεῖ παραβάλλεσθαί σοι
ὦ Λίβυ. ἀμείνων γὰρ εἰμι.
Αν. ἤθροισαι, ἢ σὺ ἐμέ. Αλε. D
ἔγωγε. Μίνως δικαστὴς ἔστω. Μι.
τίνες δ' ἐστέ; Αλε. ὅδε μέν,
Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος. ἐγὼ δέ,
Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Μι.
νὴ Δία ἐνδοξοί γε ἀμφότεροι.
ἀλλὰ περὶ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις;
Αλε. περὶ προεδρείας. φησὶ

quòd facultates eiuſmodi à
nobis traditas acciperent,
quippe qui tanquam putria
marſupia, delicijs diffluebãt.
Quò fiebat, vt ſi quãdo quis
in illos infunderet vel ſapien-
tiam, vel dicendi libertatem,
vel veritatem, excideret
ilico & efflueret, cùm id con-
tinere fundum non poſſet.
Cuiuſmodi quiddam accidit
Danai filiabꝰ virginibus, quę
in pertuſum dolium aquam
important. At ijdem aurum
dentibus, & vnguibus, omni-
que vi ſeruabant. *Crat.* Pro-
inde nos noſtras opes hic
quoque poſſidebimus; illi
obolũ, eúmque ad portitorẽ
vſque tantũ ferentes venient.

ALEXANDRI, ANNIBALIS, SCIPIONIS & Minois.

ALEXANDER.

ME tibi, ô Libyce, præponi par eſt: præſtantior enim ſum. *An.* Minimè: ſed me. *Al.* Ergo iudicet Minos. *Min.* At quinam eſtis? *Al.* Hic eſt Carthaginenſis Annibal: ego Alexander Philippi filius. *Min.* Per Iouem ambo glorioſi. Sed qua de re vobis eſt altercatio? *Al.* De præſtantia. Hic enim ſe meliorem fuiſſe quàm ego, ex-

στρατηγὸς ἐμοῦ. ἐγὼ δ', ὥσσαρ
ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ τούτου
μόνου, ἀλλὰ πάντων γε
δὴ τῶν πρὸ ἐμοῦ φημὶ διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Μι. ἀλ-
λοῶν ἐν μέρει ἑκάτερος εἰπάτω. σὺ δ' ἄρχοντος ὁ λίβυς
λέγε. Ar. ἓν μὲν τοῦτο ὦ Μίνως ἀπάμυνε, ὅτι σὺ ταῦτα καὶ
τῇ Ἑλλάδα φωνῇ ἠκήκοας. ὥστε οὐδὲ τούτῳ πλέον
ἔτος ἐνέγκατό μου. φημὶ δ' τούτους μάλιστα ἐπαίνου ἀξίους
εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς
ὄντες, ὅμως ἐπὶ μέγα προσε-
χώρησαν, δι' αὐτῶν δυνάμιν τε
περιβαλλόμενοι, καὶ ἀξιοι δό-
ξαντες ἀρχῆς. ἐγὼ γοῦν μετ'
ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὴν Ιβη-
ρίαν, τοὺς μὲν ἄρχοντος ὢν
τῷ ἀδελφῷ, μείζοσιν ἠξιωθην,
ἄφισος κειδεὶς. καὶ τοὺς γε
Κελτίβηρας εἷλον, καὶ Γα-
λατῶν ἐκράτησα τῶν ἑσπε-
ίων. καὶ τὰ μεγάλα ὄρη
διέβην. τὰ πρὸς τὴ Ηει-
δανὸν, ἅπαντας κατέδρα-
μον. καὶ ἀνάστατους ἐποίησα τοσ-
αύτας πόλεις. καὶ τὴν πρὸ-
την Ιταλίαν ἐχειρωσάμην. ἐς
μέχρι τῶν προαστείων τῆ ῥω-
μαίων πόλεως ἦλθον. καὶ
μέσας, ὥστε τὸν δακτύλιον

ercitus ducē dicit. Ego verò vt omnes sciunt, non isto solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuère, in re militari fuisse me præstantiorem affirmo. Min. Ergo viciſſim vterque dicat. Tu verò Libyce primus verba facito. Ar. Vnum hoc me iuuat Minos, quòd & hîc Græcam linguā didicerim: adeò vt neque etiam hac in re iſte me ſuperet. Porrò illos maximæ laudis dignos aſſero, qui cùm principio nihil eſſent, magni tamen euaſerunt & per ſe potentes facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cum paucis Iberiam adortus, cùm pro fratre dux eſſem exercitus, maximis rebus idoneus, & præſtantiſſimus ſum iudicatus. Ibi tum Celtiberos cepi, & Galatas heſperios deuici. Et cùm magnos montes tranſcendiſſem, omnem Eridanum percurri: multáſque ciuitates euerti, & planam Italiam ſubiugaui: & vſque ad præeminentis vrbis ſuburbia graſſatus ſum: tótque vno die occidi, vt eorum annulos modijs metitus ſim, & ex cadaueribus pontes fluuiis fecerim. Atque hæc

τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾷ ἡ-
μέρᾳ, μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι

καὶ τὸν ποταμὸν γεφυρῶσαι τε-
κεῖν. καὶ ταῦτα πάντα ἔσχη-
κα, οὔτε Ἄμμωνος υἱὸς ὀνομα-
ζόμενος, οὔτε θεὸς εἶναι προσ-
ποιούμενος, ἢ ἐνύπνια τὴ μητρὸς
διεξιὼν, ἀλλ' ἄνθρωπος εἶναι
ὁμολογῶν, στρατηλάτης τε τοῖς
σωφρονεστάτοις ἀντεξεταζόμε-
νος, καὶ στρατιώτας τοῖς μαχι-
μωτάτοις συμπαλαίοντος. οὐ
Μήδους καὶ Ἀρμενίους καταγωνι-
ζόμενος ταχὺ φεύγοντας, πρὶν
δοῦναι τινὰ, καὶ τῷ τολμήσαν-
τι παραδιδόντας ἑαυτὸν τὴν νί-
κην. Ἀλέξανδρος δ', παρὼν
αὐτὸς παραλαβὼν, νύξησε, καὶ
παρεπαλαίσε, χρησάμενος τῇ τύχῃ ὁρμῇ. ἐπεὶ δ' ἦν
ἐνίκησέ τε, καὶ τὸ ὅλεθρον ἐκεί-
νου Δαρείου ἐν Ἰσσῷ τε καὶ Ἀρ-
βήλοις ἐμφάτησεν, ἀποσὰς τῶν
παρόντων, προσκυνεῖσθαι ἠξίου.
καὶ διάπυρα τὴν μηδικὴν με-
τεδίωκεν ἑαυτόν. καὶ ἐμαυτοῦ
ἔτι ἐν τοῖς συμπτώμασι τὸν φό-
βον. καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ
θανάτῳ. ἐγὼ δ', ἤρξα σπονδῆς τε
παρεῖδος. καὶ ἐπειδὴ μετεπέμ-
πετο, τὸ πολεμίων μεγάλω
στόλῳ ἐπιστρατευσάντων τὴν Λι-
βύης, ταχέως ἐπανήκουσα. καὶ
παιδιᾷ δεῖς, ἥττω ἐγκαταγωνιόντως
βαρβαρικῶν, καὶ ἀπαίδευτος

omnia peregi, cùm neq; me
Ammonis filium appellarem
neque me Deum fingerem,
neque matris insomnia nar-
rarem: sed me hominem fa-
terer, & contra duces prudē-
A tissimos decertarem, & con-
tra fortissimos milites pu-
gnarem: nec Medos aut Ar-
menios expugnarem, qui
priùs fugiunt, quàm quisquā
eos persequatur, & cuiuis
B audenti victoriam facilè tra-
dunt. Alexander verò acce-
ptum à patre imperium auxit
& fortunæ quodam impetu
vsus multùm ampliauit. Qui
postquam miserum illū Da-
C rium in Isso & Arbelis deul-
cit, à paterna virtute dege-
nerans adorari voluit, & ad
Medorum delicias sese con-
tulit: & amicorum cæde con-
uiuia contaminauit, & inter-
ficientibus opem tulit. Ego
D autem pariter patriæ domi-
natus sum: quæ cùm me reu-
ocaret, hostiū magna classe
aduersus Libyam nauigante,
statim parui: continuóque
E me hominem priuatum dedi
& damnatus æquo animo ré
tuli. Atq; hæc ego barbarus
cùm essem, omnisq; Græca-
nicæ disciplinæ expers, nec
Homerum vt iste didicissem,

ἰδιωτικῶ ἐμαυτὸ παρέσχον. καὶ κα-
τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτ' ἔπραξα,
παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ὅτι Ο-

μηδεν, ὥσπερ ἕτος ῥαψῳδῶν. ἔτε γὰρ Ἀριστοτέλει τῷ σοφιστῇ παιδευθείς, μόνῃ ὑπὸ τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενος. ταῦτα ὅστιν, ἃ ἐγὼ Ἀλεξάνδρου ἀμείνονα φημὶ εἶναι. εἰ δ' ἔστι καλλίων ἕτοι διότι διαδήματι ἢ κεφαλῇ διεδέδετο, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά. οὐμὲν οὖν διὰ τοῦτ' ἀμείνονα δόξειεν ἂν ἡνιόχου καὶ στρατηγικοῦ ἀνδρὸς, τὴν γνώμην ἄλεον, ἢ τὴν τύχην κεχρημένου. Μι. ὁ μὲν, εἰρηκέναι μοι ἀληθῆ τὸν λόγον, οὐδὲ ὡς λίβυκα εἰκὸς ἦν τὸν ἄνδρα. σὺ δὲ ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φὴς; Ἀλε. ἐκεῖνο μὲν ὦ Μίνως, μηδὲν πρὸς ἀνδρὸς οὕτω θρασύ. ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμη δοξάσαι, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεὺς, οἷος δὲ οὗτος λῃστὴς ἐχρήσατο. ὅμως δὲ ὅσα καὶ κατ' ὀλίγον αὐτὸς διώρθωκα. ὡς νέος ὢν ἔτι, παραλαβὼν τὰ τῆς ἀρχῆς πράγματα, καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον, καὶ τὸν φονέα τοῦ πατρὸς μετῆλθον, καταφοβήσας τὴν Ἑλλάδα τὴν Θηβαίων ἀπώλειαν. στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθεὶς, καὶ ἡγησάμενος τῶν Μακεδόνων ἀρχὴν πλείστων, ἀγαθὸν ἄρχειν ὑπέλαβον ὁ πατὴρ κατέλιπεν. ἀλλὰ πᾶσαν ὑπηγόμενος

nec Aristotele sophista magistro, sed sola naturæ meæ solertia vsus essem. Hæc sunt quibus me Alexandro meliorem prædico. Quòd si præstantior est iste quoniam diademate reuinctum caput habuit, id decorum forsan est apud Macedonas: non tamen propterea melior videri debeat generoso viro, & imperatore bono: qui mentis sententia magis quàm fortuna est vsus. *Min.* Hic certè non mollem habuit orationem, nec qualem pro se Libycum hominem decebat. Tu verò Alexander quid ad hæc dicis? *Al.* Nihil certè Minos, homini tam temerario respondendum esset. Satis enim vel sola fama te docuerit, qualis ego rex, qualis iste latro fuerit. Aduerte tamen, an parum ipsum superauerim, qui cùm essem adhuc adolescens rem aggressus regnum obtinui turbatum, & de patris interemptoribus supplicium sumpsi, & Græciam Thebarum subuersione perterrui. Tum ab ijs dux electus, dignum non putaui, Macedonum imperium curando, me contentum esse eo quod pater reliquerat. Sed totum terrarum orbem

πλὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἡγησάμενος εἰ μὴ ἁπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγοις ἄγων, ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν. καὶ ἐπί τε Γρανικῷ ἐκράτησα μεγάλῃ μάχῃ, καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν, καὶ Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλως τὰ ἐν ποσὶν ἀεὶ χειρούμενος, ἦλθον ἐπὶ Ἰσσὸν, ἔνθα Δαρεῖος ἐμέμενε, μυριάδας πολλὰς ἄγων. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν νεκροὺς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φασὶ γοῦν ὁ Χάρων μὴ διαρκέσαι αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ πεδίας διαπλησάμενος τῶν πολλῶν αὐτῶν, διαπλεῦσαι. καὶ ταῦτα ἦν ἀπειρήκειν, αὐτὸς παρακινδυνεύων, καὶ προθύμως ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μὴ δὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸν Ὠκεανὸν, ὅσον ἐποιησάμην τὰ ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην. καὶ Σκύθας δὲ, καὶ συναπαρθρουμένους αὐδρας ἐσέβαλε τὰ Ταναΐν, ἐνίκησα μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ. καὶ τοὺς φίλους εὖ ἐποίησα, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠμυνάμην. εἰ δὲ καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς παρὰ τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων

cogitatione voluens, & graue ducens, ni vniuersum occuparem, cum paucis Asiam inuasi: & apud Granicum magna pugna vici. Captáque Lydia, Ionia, ac Phrygia, denique subiugato quicquid obuium erat, Issum veni vbi me cum innumeris copijs Darius expectabat. Post hæc, ô Minos vos ipsi scitis, quot vno die mortuos vobis miserim. Dicit enim Charon, sibi tunc scapham non suffecisse: sed pleroſque illorũ ratibus cõpactis traiecisse. Ita hæc confeci me ipsum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et vt quæ Tyri & Arbelis gesta sunt reticeam, ad Indos vsque veni, meúmque Imperium Oceano terminaui: & ipsorum elephantes cepi, & Porum captiuum abduxi. Scythas etiam non contemnendos homines superato Tanai, magno equitatu deuici: & amicos beneficijs deuinxi, & ab inimicis me vindicaui. Si verò Deus hominibus videbar, parcendum illis erat: siquidem rerum à me gestarum magnitudine adducti sunt vt tale quid de me crederent.

ἀνθρώποις, συγγνωστὰ ἐκείνοις, καὶ τοιοῦτόν τι πεπόνθατε περὶ

Μιν. τὸ δ' οὐδὲ τελευταῖον, ἐγὼ μὲ, βασιλεύων, ἀπέθανον. ὅτος δ', ἐν φυγῇ ὢν, παρὰ Προυσίᾳ τῷ βιθυνῷ, καθάπαξ ἄξιον ἰδεῖν, πανουργότατον, καὶ ἀμώτατον ὄντα. ὡς γὰρ δὴ ἐμφύτως τῶν Ιταλῶν, ἐᾶν λέγειν. ὅτι ἐκ ἰσχύι, ἀλλὰ πονηρίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις. νόμιμον δ', ἢ σοφὸν, ἦν. ἐπεὶ δέ μοι ἀνέιδιστι τὴν βυρσίνην, ἐπιλελῆσθαί μοι δοκεῖ οἷα ἐπείρα ἐν Καπύῃ, ἐπὶ ταῖς συνουσίαις, ἡνίκα τὸν τῶν πολέμων χειρωνὶς ὁ δαιμόνιος καθεδιπάδων. ἐγὼ δ', εἰ μὴ μικρὰ τὰ ἐαυτοῦ ἐδόξαζον, ἐπὶ τὴν ἕω μᾶλλον ὥρμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ιταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ἅπαντα ὑπήκοα; ἀλλ' ἐβουλήθην ἀγωνίσασθαι. ἔδοξέ μοι ἐκεῖνα, ἅπερ πεποίηται ἤδη, καὶ διαπονῆσαι ὑμᾶς. ἐφθην. σὺ δ' ὦ Μίνως δίκαζε, ἱκανὰ γὰρ ἀπὸ πολλῶν καὶ ταῦτα. Σκιπ. μὴ σκόπει σὺ, ὦ μὴ καὶ ἐμὲ ἀκούσῃς. Μι. τίς γὰρ εἶ ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἥκεις; Σκιπ. Ἰταλιώτης Σκιπίων, στρατηγὸς, ὁ καθελὼν Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. Μι. τί οὖν καὶ σὺ ἥκεις; Σκιπ. Ἀλεξάνδρου μὲ πλέον

Tandem mors me regnantē occupauit: sed hunc, cùm apud Bithynum Prusiam exularet, vt vir pessimus & crudelissimus merebatur. Nam quo pacto Italos vicit, omitto dicere. Non enim virtute, sed versutia, perfidia & dolis id peregit; nunquam iusti, aut claritudinis alicuius memor. Sed quoniam delicias mihi obiecit: oblitus mihi videtur eorū quæ Capuæ commisit, quum meretricibus deditus, vir ille mirabilis, belli gerendi occasiones voluptatibus prodidit. Ego verò, nisi quæ sub Occidente sunt, parua ratus, ad Orientem potiùs me contulissem, quidnam adeò magni præstitissē? Qui Italiam absq; sanguine capere, ac Libyam, omnémque tractum ad Gades vsque sub potestatem facilè redigere potuissem? Sed hæc nulla contentione digna putaui, quæ iam me formidarent & dominum agnoscerēt. Dixi. Tu verò Minos iudica. Hæc enim è multis protulisse satis est. *Scip.* Ne priusquam me quoque audieris. *Min.* Quisnam & cuias es vir optime, qui dicendi copiam poscis? *Sc.* Scipio sum Romanus, Imperator, qui Carthaginē deleui, & Afros magnis prælijs subegi. *Min.* Quid igitur tu dices? *Sc.* Alexādro

εἶναι, τὸ δ' Ἀννίβᾳ ἀμείνων. ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν καταναγκάσας ἀτίμως. πῶς οὖν οὐκ ἀναίσχυντος ἂν εἴη, ὃς πρὸς Ἀλέξανδρον ἁμιλλᾶται, ᾧ οὐδὲ Σκιπίων ἐγὼ ὁ νικήσας αὐτὸν, παραβάλλεσθαι ἀξιῶ; Μι. τὸ δὶ' ἐυχὴν ὄμοσα ἐμὲ ὦ Σκιπίων. ὥστε πρῶτος μὲν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος. μετ' αὐτὸν ἐγὼ, σὺ. εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, οὐδὲ οὗτος ἐυκαταφρόνητος ὤν.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ Ἀλεξάνδρου.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τεθνήκεις ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Ἀλε. ὁρᾷς ὦ Διόγενες, καὶ παρὰ δόξαν ἦ; εἰ ἀθάνατον ἐμὲ ἐνόμιζες. Διο. οὐκοῦν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτὸν σὲ εἶναι υἱόν. σὺ δὲ Φιλίππου ἦσθα ἄρα; Ἀλε. Φιλίππου δηλαδή. οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκειν Ἀμμωνος ὤν. Διο. καὶ μὴν καὶ περὶ τὴν Ὀλυμπιάδος ὁμοια ἐλέγοντο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ. εἶτα οὕτω σε τεχθῆναι. τὸν δὲ Φίλιππον habuisse, & in lecto visum cubitu editum in lucem quidem me esse inferiorem, sed Annibale præstantiorem, qui ipsum persecutus deuici, & turpem fugam arripere coëgi. Quomodo igitur impudens iste non videatur, qui cum Alexandro certare ausit, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum deuici, comparare me velim? Mer. Per Iouem æqua dicis Scipio. Quapropter primus quidem iudicetur Alexander: tu verò secundus: tertius denique, si videtur, Annibal, quippe qui nec ipse est contemnendus.

DIOGENIS ET ALEXANDRI.

DIOGENES.

Quid hoc rei est Alexander, tu quoque perinde atque nos omnes mortuus es? *Al.* Vides Diogenes: nec mirum est, si cùm homo fuerim, defunctus sim: *Dio.* Num igitur Ammon ille mentiebatur, quum te suum esse filium diceret, an verò tu Philippo patre prognatus eras? *Al.* Haud dubiè Philippo: nam si Ammone progenitus fuissem, non obijssem. *Dio.* Atqui de Olympiade similia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem fuisse: deinde te ex hoc conveniss[illegible]

ἐλαπτῆς οἰόμενον πατέρα σε εἶναι. Αλε. κἀγὼ ταῦτα ἤκουον ὦ πάτερ σύ. νυνὶ δ' ὁρῶ ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς οὔτε ἡ μήτηρ, οὔτε οἱ τῶν Αμμωνίων προφῆται ἔλεγον. Διο. ἀλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν, ὦ ἄριστε σοι ὦ Αλέξανδρε πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τίνι δὲ τοσαύτην ἀρχὴν κατέλειπας; Αλε. ἃ οἶδα ὦ Διόγενες. οὐ γὰρ ἔρασαι ὑποσκῆψαί τι περὶ αὐτῆς ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περδίκκᾳ τὸν δακτύλιον ἐπέδωκα. πλὴν ἀλλά τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Διο. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην ὧν ἔπαθές ἡ Ελλὰς, ἅτε σε περιελκόντα δὲ ἀρχὴν, κολακεύοντες, καὶ προστίθεντες αἰχμὴν, καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ὥσπερ ἦν, καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς προστιθέντες, καὶ νεὼς οἰκοδομοῦντες, καὶ θύοντες ὡς δ' ἐφάνητος υἱὸς Διὸς εἰπέ μοι, πῶς σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Αλ. ἔτι ἐν Βαβυλῶνι κεῖμαι, τετάρτην ταύτην ἡμέραν. ὑποστρέφεται δὲ Πτολεμαῖος ὁ ἐπιστάτης, ὡς ποτε ἀγάγῃ χρόνῳ ἀπὸ τῶν θορύβων τῶν ἐν ποσὶ, ἐς Αἴγυπτον ἀπαγαγόντα με, θάψειν ἐκεῖ, ὡς ἑνὸς ἐμοὶ ὄντος ἐξ τῶν Αἰγυπτίων θεῶν.

lippum, qui se tuum patrem esse existimaret. *Al.* Hæc etiam vt tu ipse audiui. Nunc autem video, neque matrem, neque Ammonios illos vates sani quicquam dixisse. *Dieg.* At hoc illorum mendacium Alexander, tibi ad res gerendas non fuit inutile. Multi enim te Deum esse rati metuebant. Sed dic mihi cuinam tantum imperium reliquisti? *Al.* Nescio Diogenes. Non enim per repentinam mortem mihi de eo quicquam statuere licuit, nisi hoc solum quòd moriens, Perdiccæ annulum tradidi. Verùm quid rides Diogenes? *Dieg.* Quidnam aliud, quàm quod memini quid Græci fecerint, quum nuper accepto imperio tibi adularentur, te Imperatorem eligerent, & ducem aduersus barbaros: nonnulli etiam te duodecim Deorum numero adderent, templa ædificarent, & vt draconis filio sacra facerent? Sed dic mihi, vbi te Macedones sepeliuerunt? *Al.* Etiamdum in Babylone iaceo tertium iam diem. Porrò Ptolemæus ille satelles meus, si quando detur ociũ ab his rerũ tumultibus qui nunc instãt, pollicetur in Ægyptum deportaturũ me, inibique sepulturum, vt fiam ex Dijs Ægyptijs vnus.

Διο. μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν σὲ ἤδη ἐπὶ σοι μωραίνοντα καὶ ἐλπίζοντα Ἄννυβιν, ἢ Ὄσειριν ἥξειν; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μέν ὦ δειλότατε, μὴ ἐλπίσῃς. ὁ γὰρ θέμις αὖθις ἐλθεῖν τινα τῶν ἅπαξ διαπλευσάντων τὴν λίμνην, καὶ ἐς τὸν ἔσω τῶν χωρίων παρελθόντων. ὁ γὰρ ἀμείλιχος ὁ Αἰακὸς. καὶ ὁ κέρβερος ἐυκατάφρονητος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἥδιον ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ, πῶς φέρεις ὁπότ' ἂν ἐννοήσῃς ὅσων εὐδαιμονίαν ἄνω γῆς ἀπολιπών, ἀφίξαι, σωματοφύλακας, καὶ πελταστάς, καὶ σαράπας, καὶ χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἔθνη θεραπεύοντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν. καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαύνοντα, διαδεδεμένον ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. οὐ λυπεῖ ταῦτά σε νῦν τὸν μνήμην ἰόντα; τί δακρύεις ὦ μάταιε; οὐδὲ ταῦτά σε ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπῄδυσε μὴ ἀέρα βέβαια εἶναι τὰ παρὰ τὴν τύχην; Ἀλλ' ἐκεῖνος, ἁπάντων ἐκείνος κολάκων ἐπιτερπέστατος ὤν; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι, ὅσα μοὶ ἥκουσε παρὰ

Dieg. Non riſero, Alexander, cùm te etiam apud inferos deſipientem videam, & ſperantem fore vt aliquando A fias Annubis, vel Oſiris? Verùm hæc ne ſperes diuiniſſime. Neque enim fas eſt reuerti quemquam, qui ſemel paludem tranſmiſerit, atque intra ſpecus hiatum deſcenderit, propterea quòd B neque indiligens eſt Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te diſcere peruelim, quo feras animo quoties in mentem tibi redit, quanta fœlicitate apud ſuperos relicta, huc C ſis profectus, puta corporis cuſtodibus, ſatellitibus, ſatrapis, auri tanta vi, populis qui te adorabant, Babylone, Bactris, immanibus D illis belluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conſpicuus, dum vectareris, dum vitta candida caput reuinctum haberes, dum purpuram fibulis ſubſtrictam geſtares. Numquid hæc te E diſcruciant, quoties animo recurſant? Quid lachrymaris ô ſtolide? Annon hæc te docuit ſapiens ille Ariſtoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiſcuntur, firmas putares? Al. Sapiens-ne ille, cùm ſit aſſentatorum omnium perditiſſimus? Sine me ſolum Ariſtotelis facta ſcire, quòd

ἐμοῦ, οἷα ἢ ἐπέστελλεν. ὡς ἢ κατεχρῆτό μου τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, δωπύων, καὶ ἐπαινῶν, ἅτε μὲ ἐς τὸ κάλλος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν ταγαθοῦ, ἅτε δ' ἐς τὰς πράξεις, καὶ τ' πλοῦτον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ ἀσχολοῖτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. γόης ὦ Διόγενες ἀνθρωπος, καὶ τεχνίτης. πλὴν ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκα αὐτῆ τ σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἃ κατειλήμησο μικρῷ γε ἤμπεδεν. Διο. ἀλλ' οἶσθα ὃ δρᾶσεις. ἄκος γάρ σοι τ λύπης ὑποθήσομαι, ἐπὶ σταῦδά γε ἐλλέβορος οὐ φύεται. σὺ ἢ, κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπαπασάμενος πῇς, καὶ αὖθις πῇς, καὶ πολλάκις. οὕτω γὰρ εὖ ποιήσῃ ἐπὶ τοῖς Αριστοτέλους ἀγαθοῖς ἀνιώμενος· καὶ γὰρ ἐγὼ Κλεῖτον ἐκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς διαπάσαιντο, καὶ ἀμύναιντό σε ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε πλὴν ἑτέρων οὐ ταύτῃ βάδιζε. καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

multa à me petierit, quæ mihi scripserit, vtque mea in disciplinis ambitione abusus sit, cùm mihi palparetur, ac prædicaret me, nunc ob formam, ac si hæc summi boni pars esset; nunc ob res gestas atque opes: nam has quoque in bonis esse censebat, ne sibi vitio verteretur quòd eas caperet, præstigiosus ille & fraudulentus homo, Diogenes. Quanquam illud fructus ex ipsius sapientia fero, quòd nunc vt summis de bonis exerucior, quæ paulò ante enumerasti. *Dio.* At scin' tu quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem hîc veratrum non producitur, fac vt Lethæi fluminis aquam auidis faucibus attrahens bibas, iterúmque ac sæpius bibas: sic enim desines de bonis Aristotelicis diseruciari. At Clitum illum, & Callisthenem video, & complures alios in te prodeuntes, vt te discerpant, & iniurias à te acceptas vlciscantur. Quare alteram hanc viam ito, & vt dixi, sæpe bibito.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΑΙ Φιλίππου.

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

PHILIPPVS.

Νῦν μὲν ὦ Ἀλέξανδρε, ἂν αὖ ἔξαρνος γένοιο, μὴ ὃν ἐμοὶ υἱὸς εἶναι, οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκεις, Ἀμμωνος γε ὤν. Ἀλε. οὐδὲ αὐτὸς ἠγνόουν ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππῳ τῷ Ἀμύντου υἱὸς εἰμι. ἀλλ' ἐδεξάμην τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον ἐς τὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι. Φι. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκει σοι τὸ παρέχειν σεαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν θεσπιῳδῶν; Ἀλε. οὐ τοῦτο. ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἀντέστατο, οἰόμενοι θεῷ μάχεσθαι. ὥστε ῥᾴων ἐγένετο αὐτῶν. Φι. τίνων γὰρ κρείττων σὺ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, οἳ δειλοῖς ἀεὶ συνῳκήθης, τοξάρια, καὶ πελτάρια, καὶ χέρα οἰσυίνα περιβεβλημένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔργον ἦν, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τῶν Ἀρκάδων ὁπλιτικόν, καὶ τὸ Θετταλῶν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστάς, καὶ τὸ Μαντινέων πελτασικόν, ἢ Θρᾷκας, ἢ

Non igitur nunc, Alexander, te filium esse meum inficiaberis: nam si Ammonis fuisses, mortem non obijsses. *Al.* Nec ipse nesciùs eram pater, me ex Philippo Amyntæ filio prognatum: sed quia ad res gerendas mihi visum erat conducere, vsus sum vaticinij commento. *Ph.* Quid ais? conducibile id tibi visum est vt vatibus fallendum te exponeres? *Al.* Non isthuc: sed me formidarunt Barbari, nullúsque viribus meis restitit, cùm putarent sibi aduersus Deum præliandum. Itaque faciliùs ipsos imperio meo subdidi. *Ph.* Quos tu tanto conatu dignos vsquam vicisti? qui cum timidis illis, arculis, peltarijs, gerrísque vimineis defendere se solitis, semper congressus es? Sed opus erat egregium Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses: præterea Arcadum peditatum, equitatũ Thessalum, Eleorum iaculatores, Mantineos peltis instructos: vel Thracas, vel Illyrios,

Ἰλλυριοὺς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, ταῦτα μεγάλα; Μήδους γ', καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἁβρῶν, ἃ οἶδα ὡς σοὶ σὺν μυρίοις μὲν Κλεάρχου ἀνηλδότας, ἐκράτησαν, οὐδ' εἰς χεῖρας ἐλθεῖν ἐθελόντων, ἀλλὰ φθῆναι τὸ τέλευμα ἐξικνεῖσθαι, φυγόντων; Αλε. Ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε καὶ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, ἃ συνεπαφέρηντόν τε ἔρρον. καὶ ὅμως οὐ διασῶσαι αὐτὸν, οὐδὲ θεοδοσίαις ὠνούμενος ταῖς νίκαις, ἐκρέμων αὐτῶν. οὐδ' ἐπάγκυρα πώποτε, ἢ ὑπανδρόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔθεσθέ πω νικᾶν ἕνεκα. καὶ τὸν Ἕλληνας γ', τὸν μὲ, αἱμάμπτ παρέλαβον. Θηβαίους γ', ἴσως ἀκούεις ὅπως μετῆλθον. Φι. Οἶδα ταῦτα πάντα. Κλεῖτος γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα, ἐρόμενος, ὅτι μὲ θεὸς ταῖς σαῖς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ γ' καὶ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, καὶ δύσας ὡς φασι μετενέδυς, καὶ πάρθον ὁρδὸν ἐπίθου, καὶ θεοσχυγεῖς ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίους, καὶ τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμεῖτο τὰ

Illyrios, vel etiam Pæonas subiugare, nonne hæc arduà sunt? An verò nescis vt Medos, Persas, Chaldæos, aurò conspicuos, & delicatos homines, ante te duce Clearcho decies mille viri bello adorti expugnarint, nõ sustinentes illos ad manum venire, sed antequam emissum fuisset telum, fugientes? *Al.* At verò Scythæ, pater, & Indorum elephantes, non est contemnendum opus. Attamen neq; cõcitatis inter ipsos dissidijs, nec emptis proditione victorijs, ipsos subegi: nec vnquã peieraui, nec quippiam pollicitus fefelli, fidem-ue solui victoriæ gratia. Adde quod & Græcorum alios sine sanguine cepi. Thebanos verò fortè audisti quomodo adortus sim. Pa. Hæc omnia noui ex clito, quem tu iaculo trãsuerberatum, ego epulas interfeci sti, eo quòd me, collatis vtriusque rebus gestis, laudare ausus fuisset. Tu verò abiecta chlamyde Macedonica, candyn vt aiunt, induisti, & tiaram rectam imposuisti, & à Macedonibus viris vtique liberis adorari voluisti. Et quod ómnium fuit maximè ridiculum, hominum abs te deuictorum mores imitatus es. Omitto

τῶν νεικημένων. ἐῶ γὰ λέγειν

ὅτι ἄλλα ἐφαξας λέοισι συγκατακλείων παιδευμένους ἀνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ηφαιστίωνα ὑφαγαπῶν ἐ. ἐπὶτοῦτο μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέχου τῆς Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ τῶν θυγατέρων ἐπεμελήθης. βασιλικὰ γὰρ ταῦτα. Αλε. τὸ φιλοκίνδυνον δὲ ὦ πάτερ οὐκ ἐπαινεῖς, καὶ τὸν ἐν Οξυδράκαις πρῶτον καὶ ἅλαδε εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; Φι. οὐκ ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Αλέξανδρε. οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ πρόσκειθαι ποτὲ τὸν βασιλέα, καὶ προκινδυνεύειν τοῖς στρατοῦ, ἀλλ' ὅτι σοι τοιοῦτο ἦκεν σωφέρειν. θεὸς γὰρ εἶναι δικαίων, εἴ ποτε βοηθεῖς, καὶ βλέπειν σε φοβούμενον τὸ πολέμου ἐκκομιζόμενον, αἵματι ῥεόμενον, οἰμώζοντα ὅτι τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἦν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Αμμων, γόης, καὶ ψευδομάντις ἠλέγχετο. καὶ οἱ φοβοφῆται, κόλακες. ἤ τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν ὁρῶν τὸν Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεομένου τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νυνὶ μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, οὐκ οἶει πολλοὺς εἶναι τοὺς τῶν θεοσ-

enim quæcunque alia commisisti, quòd viros doctos in leonum claustra inclusisti, & tales nuptias peregisti, atque Hephæstionem supra modum amasti. A Vnum est quod solum laude dignum abs te gestum audiui, quòd à Darij vxore formosa tibi temperasti, & matris ac filiarum eius curam susceptisti: opus certè regiũ. B *Al.* Sed in subeundis periculis alacritatem non laudas pater, vt quum apud Oxydracas primus intra mœnia desilij, tótq; vulnera accepi? Ph. Non laudo, Alexander. Non quòd non decorum esse putem vulnerari quandoque Imperatorem, & in subeundis periculis prætentare viam: sed quòd illud ex re tua minimè erat. Etenim C pro Deo habitus, si quando vulnus acciperes, téque viderent bello raptim efferri, sanguine manantem, & vulnus mœrentem, spectatoribus hæc erant ridendi argumentum. D Adde quod Ammon præstigiator, & mendacij reus vates arguebatur, & assentationis, prophetæ illius. Ecquis risum continuisset conspicatus Iouis filium animo deficientem, & ope medicorum indigẽtem? Nunc verò quum iam vitâ functus es, non multos esse

πόλιν ἐκείνων ἐπικερτομοῦντας, ὁρῶντας τὸ νεκρὸν τοῦ Διὸς ἐπτοημένον, μυδῶντα ἤδη, καὶ ἐξοδιάκοτα, καὶ νόμον ἁπάντων ἀπιόντων; ἄλλως τε, καὶ τὸ χρήσιμον ὁ ἔφης Ἀλέξανδρε, τὸ δι' οὗτο κρατῆν ῥᾷδιος, πολύ σε τῆς δόξης ἀφῃρεῖτο τῶν κατορθωμάτων. πολλὰ γὰρ ἐδόκει ἐνδεῖν τῷ Διῒ γένεσθαι δοκοῦν. Αλε. τάχα τοιαῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ὡς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ ἐναμιλλον ποιοῦσί με. κατοι τίνι Ἀορνον ἐκείνῳ οὐδ' ἕτερα ἐκείνων λαβόντος, ἐγὼ μόνος ἐχειρωσάμην. Φι. ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἀμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σεαυτὸν, καὶ οὐκ ἐρυθριᾷς Ἀλέξανδρε, οὐδὲ τὸ τῦφον ἀπομαθὼν, καὶ γνοὺς σεαυτὸν, καὶ σωφρονῆσαι ἤδη νεκρὸς ὤν;

putas qui fictionem illam irrideant & maledictis carpant, quum Dei cadauer portectum ſtratum, putridum iam & tumidum, iuxta corporum omnium morem, vident? Cæterùm quod ais, Alexander, tibi fuiſſe conducibile, quò facilius rerum potireris: id multum gloriæ rebus à te præclarè geſtis detraxit. Nam etſi hæc à Deo gesti viderentur, Dijs tamen longè inferiora agere viſus es. Al. Haudquaquam hæc de me ſentiunt homines: ſed me cum Hercule & Baccho comparabilē ſtatuunt. Quā enim Aornum neuter ipſorum cepit, ego ſolus facilè ſubegi. Ph. Vides vt iſta tanquam Ammonis filium dicis, quando cum Hercule & Bacho te ipſum comparas, & vt non erubeſcis Alexander, nec arrogantiam dediſcis, nec te ipſum cognoſcis, nec iam mortuus ſapis?

ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ACHILLIS ET ANTILOCHI.

ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ.

Οἷα περὶ τοῦ Ἀχιλλεῖ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα σοι εἰρῆσθαι περὶ τοῦ θανάτου, ὡς ἀχθυνῆ καὶ αὐχεῖς τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε, καὶ Φοίνικος; ἀκροώμην γὰρ ὁπότε

ANTILOCHVS.

Quænam ſunt illa Achilles quæ de morte Vlyſſi pridie dicebas, nec generoſa, nec ambobus tuis præceptoribus Chirone & Phœnice digna? Etenim audiebam cū diceres te

malle rusticam vitã agendo,
inopi cuipiam cui victus nõ
suppeteret multus, operam
locare, quàm defunctis om-
nibus imperare. Hæc certè
ignaui hominis verba, Phry-
gem quempiam meticulosũ,
atq; vitæ amatorem immo-
dicum pronunciare forsitan
decuisset. Sed Pelei filium, &
in adeundis periculis heroũ
omnium alacerrimum, tam
humilia de se cogitare, pu-
dendũ valdè, & rebus in vita
præclarè ab ipso gestis planè
contrarium. Nam cùm in
Pthiotide ad longam vsque
senectã regnare tibi licuisset,
sed citra gloriam, lubens ta-
men gloriosam mortẽ præ-
tulisti. *Ach.* At ô Nestoris fili
tunc ignarus eram eorũ quæ
hîc sunt, & vtrũ eorum esset
præstantius, nesciebam: itaq;
infœlicem illam gloriolam
vitæ anteponebam. At nunc
tandem intelligo quàm ea sit
inutilis: & si sint apud supe-
ros, qui quàm maximè res
præclarè gestas carmine ce-
lebrent. Mortuorum autem
vnus est omniũ honos. Nec
illa pulchritudo Antiloche,
nec robur corporis adest.
Sed similes omnes, & alij ab
alijs nihil discrepantes sub
eadem caligine iacemus: nec
me Troianorum manes ve-
rentur, nec Græcorum vene-
rantur: sed exquisita est iuris

ὥρης βούλεσθαι ἐπάρουρος ὢν,
θητεύειν παρά τινι τῶν ἀκλή-
ρων, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
μᾶλλον ἢ πάντων ἀπάνσειν
τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν οὖν ἀ-
γεννῆ τινα φρύγα δειλὸν, καὶ
πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος φι-
λόζωον ἴσως ἐκφέρων λέγειν.
τὸν Πηλέως δὲ υἱὸν, τὸν φιλο-
καλλωτάτον ἡρώων ἁπάν-
των, ταπεινὰ οὕτω περὶ
αὐτοῦ διανοεῖσθαι, πολλὴ ἀ-
φυΐα, καὶ ἐναντιότης πρὸς τὰ
πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ.
ὃς ἐξὸν ἀλλεῶς ἐν τῇ Φθι-
ώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν,
ἑκὼν προεῖλου τὸν μὲν ἀγα-
θῆς δόξης θάνατον. Αχ. ὦ
παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν
ἄπειρος ἦν τῶν ἐνταῦθα ὤν,
τὸ βέλτιον ἐκείνων ὁπότερον
ἐμοὶ ἐγνωσῶν, τὸ δύσλυτον ἐκεῖ-
νο δοξάριον προετίμων τοῦ
βίου. νυνὶ δὲ σωίομαι ἤδη, ὡς
ἐκείνη μὲ ἀφελήσ, εἰ καὶ ὀ, τι
μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι.
μία νεκρῶν ὁμοπαθία. καὶ ὅτε τὸ
κάλλος ἐκεῖνο ὦ Ἀντίλοχε, ὅτε
ἡ ἰσχὺς πάρεστιν. ἀλλὰ κείμεθα
ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ
ὅμοιοι, καὶ κατ' οὐδὲν ἀλλήλων
διαφέροντες. καὶ οὔτε οἱ τῶν
Τρώων νεκροὶ δεδίασί με, οὔτε

εἰ τῶν Ἀχαιῶν στρατεύσειν. ἰσως εἰ ἀκελεὴς, καὶ νεκρὸς ὅμοιος, μὴ κακὸς, μηδὲ καὶ ἐσθλός. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ στρεύω ζῶν. Αντι. ὅμως τί ἂν αὖ τις πάθοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντας ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διατεταγμένοις. ἄλλως τε, ὁρᾷς τῶν ἑταίρων ὅσοι περὶ σὲ ἐσμὲν οἵδε; μὴ μικρὸν ἡγοῦ κτῆμα Ὀδυσεῖς ἀφίξεσθαι πάντως. φέρει γὰρ παραμυθίαν καὶ ἡ κοινωνία τοῦ πράγματος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἀνδρας, οἵ ὡς ἂν εἶμι δέξαιντο ἀπελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀπαγγείλειε στρατεύσοντας ἀχλήεις καὶ ἀβίοις ἀνδράσιν; Αχι. ἑταιρικὴ μέ ἡ παραίνεσις. ἐμὲ γὰρ οὐδὲν ὅπως ἡ μνήμη τοῦ παρὰ τὸν βίον ἀνιᾷ. οἶμαι γὰρ καὶ ὑμῶν ἕκαστον. εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτην χείρους ἐστὲ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Αντι. οὐκ ἀμείνους ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς τοῦ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾶν γὰρ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι, δέδοται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὀφλισκάνωμεν ὥσπερ σὺ τοιαῦτα εὐχόμενοι.

æquabilitas, similisque alter alteri defunctus, siue ignauus, siue strenuus fuerit. Hæc sunt quæ me torquent & ob quæ doleo, quòd non potiùs viuo & operam loco. *Ant.* A At verò Achilles, quid agat quispiam? Naturæ namque visum est vt omnes omnino moriantur. Itaq; par est te legi obtemperare, nec statutis discruciari: præsertim cùm B videas tuos fuisse socios quotquot adsumus, & paulò post aduenturus sit Vlysses. Affert autem solatiũ societas in ferendis malis. Vides Herculem, Meleagrum, aliósque C admirabiles viros, qui ni fallor redeundi conditionẽ nõ acciperẽt, si quis eos mittere vellet ad inopes, & victus indigos, vt illis pro mercede seruirent. *Ach.* Hæc sociorũ quidem est admonitio: sed D nescio quo pacto memoria eorum quæ in vita fiunt, impendiò me cruciat, & vestrũ vnumquemq; ita affici arbitror. Quod si confiteamini, eò deteriores estis, quòd hęc E toleratis. *Ant.* Minimè: sed longè meliores Achilles: quippe qui intelligimus quã sit inutile de ijs verba facere. Silere enim, & casus patienter ferre nobis cõcessum est, ne si talia in votis habeamus, ridiculi quemadmodum tu, simus.

ΔΙΟΓΕΝΟΤΣ, ΚΑΙ Ηρακλέους.

DIOGENIS ET HERCVLIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ. A DIOGENES.

Ο Τχ Ηρακλῆς ὅδε ἐστίν; ἐμοιγοωμ ἄλλος μὰ τὸν Ηρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος. ὅλος Ηρακλῆς ἐστιν. εἶτα τέθνηκε Διὸς υἱὸς ὤν; εἰπέ μοι ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὡς θεῷ ὄντι. Ηρα. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ηρακλῆς ἐν οὐρανῷ τοῖς θεοῖς συνέστι, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ηβην. ἐγὼ δὲ εἴδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. Δια. πῶς λέγεις εἴδωλον τοῦ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἦν ἡμισείας μοῖρά τινα θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τῷ ἡμίσει; Ηρα. ναί. οὐ γὰρ ἐκεῖνος τέθνηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Δια. μανθάνω. αὐτανδρόν σε τῷ Πλούτωνι παρέδωκεν αὐθ' ἑαυτόν. καὶ σὺ νῦν αὖτ' ἐκεῖνε νεκρὸς εἶ. Ηρα. τοιοῦτό τι. Δια. πῶς οὖν ἀκριβὴς ὢν ὁ Αἰακὸς, ὃς ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ηρακλέα παρόντα; Ηρα. ὅτι ἐφαίνεν ἀκριβῶς. Δια. ἀληθῆ

ANnon Hercules hic eſt? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina pellis, ſtatura, totus denique Hercules eſt. An è vita deceſſit, qui Iouis erat filius? Dic mihi quæſo Victorioſe, mortuuſ-ne es? Ego enim tibi tanquam Deo in terris ſacra faciebam. *Her.* Rectè quidem ſacrificaſti. Ipſe enim Hercules in cœlo cum Dijs verſatur, & habet pulchram cruribus Heben. Ego verò eius ſum imago. *Dio.* Quid dicis, imago Dei es? & fieri-ne poteſt vt quiſpiam dimidia parte ſit Deus, & dimidia moriatur? *Her.* Etiam. Non enim ille mortuus eſt: ſed ego qui eius ſum imago. *Dio.* Intelligo rem. Te ſui ſuccedaneum Plutoni dedit, & nunc pro ipſo mortuus es. *Her.* Tale quid eſt. *Dio.* Quo pacto igitur accuratè animaduertens Æacus, non nouit te non eſſe illum, ſed hunc ſuppoſititium Herculem admiſit? *Her.* Quoniam ille ipſe eſſe videor. *Dio.* Vera dicis: planè enim

λεγεις. ἀκειβῶς γὰρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνος εἶναι. ὅρα γοῦν μὴ τὸ εἰδωλόν σου ἐστὶ. σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γεγάμηκε τὴν Ἥβην παρὰ τοῖς θεοῖς. Ἡρα. Ἀδρασὺς εἶ, καὶ οὐ λάλος. καὶ εἰ μὴ παύσῃ πωπτῶν ἐς ἐμὲ, ἴσῃ αὐτίκα ὡς θεοῦ εἴδωλόν εἰμι. Δι. τὸ μὲν τόξον γυμνὸν, καὶ παρέχειν. ἀλλὰ τί αὖ ἔτι φοβοίμην ἂν, ἅπαξ τεθνεώς; ἀτὰρ εἰπέ μοι πρὸς τοῦ σοῦ Ἡρακλέους, ὁπότε ἐκεῖνος ἔζη, σωμᾶς αὐτῷ, καὶ τότε εἴδωλον ὂν; ἢ εἰς μὲν ἦτε περὶ τὸν βίον, ἐπεὶ δὲ ἀπεθάνετε, διαρρεύσαντες, ὁ μὲν, ἐς θεοὺς ἀπέπτατο, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς Ἅιδου πάρει; Ἡρα. ἐγὼ μὲν μηδὲν ἀποκρίνασθαι πρὸς ἀνδρα ὀπίπτοις ἐρεθιζόντα. ὅμως δ' ἴσθι καὶ τοῦτ' ἄκουσον. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνος ἐν τῷ Ἡρακλεῖ ἦν, τοῦτο τέθνηκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖνο πᾶν. ὃ δὲ ἦν τοῦ Διὸς, ἐν οὐρανῷ συνέστι τοῖς θεοῖς. Δι. σαφῶς νυνὶ μανθάνω. δύο γὰρ φὴς ἔτεκεν ἡ Ἀλκμήνη ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ἡρακλέας, τὸν μὲν, ἐκ τοῦ Ἀμφιτρύωνος, τὸν δὲ, παρὰ τοῦ Διός. ἆρ' ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ἀμφοτέρωθεν. Ἡρα. οὐκ οἶμαι. ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἐμοὶ.

illi similis es, ita vt ipsemet ille sis. Vide igitur ne contrà sit: vt tu quidem sis Hercules, tua verò imago apud Deos Heben in vxorem duxerit. *Herc.* Audax es admodum & loquax: ac nisi me cauillari desieris, senties quamprimum qualis Dei imago sim. *Diog.* Nudus quidem & paratus est arcus. Sed quid te timeam ego semel mortuus cùm sim? Verùm dic mihi per tuum Herculem, quando viuebat ille, an tunc etiam ipsius imago existens cum ipso versabaris? an verò vnus in vita eratis, post mortem verò separati alter quidem ad Deos auolauit, tu verò imago, vt par erat, ad inferos veniisti? *Herc.* Decebat certè nequaquam respondere viro de industria cauillanti. Attamen hoc audi. Quicquid Amphitryonis in Hercule erat, interijt, & ego illud omne sum: quod autem Iouis, in cœlo cum Diis versatur. *Diog.* Perspicuè intelligo. Duos, vt ais, Hercules eadem vice peperit Alcmena, hunc quidem ex Amphitryone, illum verò ex Ioue, ita vt eodem in vtero gemini latueretis. *Herc.* Minimè, stolide. Idem enim ambo eramus. *Diog.* Non

Διο. ἀλλ' ἔστι μαθεῖν τοῦτο ῥᾴδιον, συνθέτοις δύ' ὄντας Ἡρακλέας, ἑνὸς εἰ μὴ ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦν, εἰς ἓν συμπεφυκότες, ἄνθρωπος, καὶ θεός. Ηρα. οὐ γὰρ καὶ πάντες οὕτω σοι δοκοῦσι συγκεῖσθαι ἐκ δυοῖν, ψυχῆς, καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ κωλύον ἐστί, τὴν μὲν ψυχὴν ἐν οὐρανῷ εἶναι, ὥσπερ νῦν ἐν Διὸς, τὸ δ' ἄθλιον ἐμὲ, παρὰ τοῖς νεκροῖς; Διο. ἀλλ' ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα. νυνὶ δ' ἀσώματον εἴδωλον εἶ. ὥστε κινδυνεύεις τριπλῆν ἤδη ποιῆσαι τὴν Ἡρακλέα. Ηρ. πῶς τριπλῆν; Διο. ὧδέπως. εἰ γὰρ ὁ μέν τις ἐν οὐρανῷ, ὁ δὲ, παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα ἐν Οἴτῃ κόνις ἤδη γεγονός, τρία δὴ ταῦτα γίνεται. καὶ σκόπει ὁπότερα δὴ πατέρα τρίτον ὑπονοήσεις τῷ σώματι. Ηρα. θρασύς τις εἶ, καὶ σοφιστής. τίς δὲ καὶ σὺ τυγχάνεις; Διο. Διογένους τοῦ σινωπέως εἴδωλον. αὐτὸς δὲ, οὐ μὰ Δία μετ' ἀθανάτοισι θεῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις νεκρῶν συνείμι, Ομήρου, καὶ τοῦ ποταπῆς ψευδολογίας καταγελῶν.

facile est hoc intelligere duos esse compositos Hercules, nisi si quemadmodum Hippocentaurus aliquis, in vnum homo & Deus copulati estis. *Herc.* Annon omnes ita tibi videntur ex duobus componi, anima videlicet & corpore? Itaque quid prohibet quominus anima quidem, quæ erat ex Ioue, in cœlo sit, ego verò mortalis apud manes? *Diog.* At ô Amphitryoniades optime, rectè sanè dixisses, si corpus esses: nunc autem incorporea es imago. Itaque periculum est ne iam triplicem feciſſe Herculem. *Herc.* Quonam modo triplicem? *Diog.* Hoc modo. Nam si vnus in cœlo est, tu verò apud nos imago, corpus autem in Oeta iam in cineres redactum, vtique tria hæc sunt. Animaduerte igitur quem tertium patrem corpori excogitabis. *Herc.* Audax es, & sophista. Sed quisnam es? *Diog.* Diogenis Sinopensis imago. Ipse autem per Iouem, minimè cum Dijs immortalibus, sed cum mortuorum optimis conuersor, Homerum atque huiusmodi fabulas irridens.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ Ταντάλου.

MENIPPI ET TANTALI.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ. A

Τί κλάεις ὦ Ταύταλε; ἢ τί σεαυτὸν ὀδύρῃ, ὅτι τῇ λίμνῃ ἐγγὺς; Ταν. ὅτι ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα ὑπὸ τῆς δίψους. Με. οὕτως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δι' ἀφυσήσας κοίλῃ τῇ χειρί; Ταν. οὐδὲν ὄφελος εἰ ἐπικύψαιμι. φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπειδὰν προσσόντα ἄφνω τάμε. ἰὼ δέ ποτε καὶ ἀφύσωμαι, καὶ προσενέγκω τῷ στόματι, οὐ φθάνω ἐρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος. καὶ διὰ τῶν δακτύλων διαῤῥυὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μου. Με. προσιόντι πάχεις ὦ Ταύταλε. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί γὰρ καὶ δέῃ τῆς πιεῖν; οὐ γὰρ σῶμα ἔχεις. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν Λυδίᾳ που τέθαπται, ὅτῳ καὶ πεινῶν, καὶ διψῶν ἐδίωκτο. σὺ δὲ ἡ ψυχή, πῶς ἂν ἔτι ἢ διψώης, ἢ πίνοις; Ταν. τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασίς ἐστι, τὸ διψῆν μου τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα ὄσαν. Μι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὕτω

MENIPPVS.

QVid fles Tantale? aut quid ſtagno immiſſus tuam fortunam deploras? *Tan.* Quoniam ſiti pereo Menippe. *Men.* Vſque adeò piger es vt non vel pronus incumbens, vel ſanè caua vola hauriens, bibere noris? *Tan.* Nihil profecero ſi procumbam: fugit enim aqua ſimul atque me propiùs admoueri ſenſit. Quòd ſi aliquando hauſero & ori admouero, priùs effluxit quàm ſumma rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud ſcio quomodo rurſus manum meam aridam relinquit. *Men.* Prodigioſum quiddam pateris Tantale. Verùm dic mihi, quorſum opus eſt bibere? corpus enim non habes: idque quod eſurire & ſitire poterat, in Lydia ſepultum eſt. Tu verò cùm ſis anima, quî poſtea ſitire queas, aut bibere? *Tan.* Atqui hoc ſupplicij genus eſt vt anima ſitiat, ac ſi ſit corpus. *Men.* Sed hoc ita habere

πιστεύσομεν, ἐπεὶ φὴς τῷ δίψει κολάζεσθαι. τί δ' ἔστι σοι τὸ δεινὸν ἔσται; ἢ δέδιας μὴ ἐνδεὴς τοῦ ποτοῦ ἀποθάνῃς; οὐχ ὁρῶ γὰρ ἄλλον μετὰ τοῦτον φέρω, ἢ διάγκων ἐντεῦθεν εἰς ἕτερον τόπον. Tan. Ὀρθῶς μὲ λέγεις. καὶ τοῦτο δ' ἔστιν μέρος τῆς κατα-δίκης, τὸ ὀπτυμεῖν πίειν, μηδὲν δεόμενον. Me. λῆρος εἶ Ταντάλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκράτου γε ἐλλεβόρου νὴ Δία. ὅστις τοιαυτὶ τοῖς ὑπὸ λυττώντων κυνῶν δεδηγμένοις πίπτουσιν, οὐ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὴν δίψαν πεφοβημένος. Tan. οὐδὲ τὸ ἐλλέβορον ὦ Μένιππε ἀπαίτομαι πιεῖν. γένοιτο μοι μόνον. Me. θάρρει ὦ Ταντάλε, ὡς οὔτε σὺ οὔτε ἄλλος πιεῖ τῶν νεκρῶν. ἀδυνατον γάρ. καίτοι οὐ πάντες ὥσπερ σὺ ἐν κατα-δίκης δίψῶσι, τὸ ὕδατος αὐτοῦ οὐχ ὑπομένοντες.

credamus, siquidem affirmas te siti puniri. Quid ergo acerbi hinc tibi accidere poterit? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidē haud video alteros inferos, neque locum alium in quem morte demigres. Tan. Rectè quidem dicis. Verùm hoc supplicij genus est, sitire cùm nihil sit opus. Men. Desipis Tantale: & vti verum tibi fatear, non alio potu, quàm veratro mero, videris indigere. Nam tibi contrarium accidit atq; ijs quos rabiosi canes momorderint, vt qui non aquam, quemadmodum illi, sed sitim horreas. Tan. Ne veratrum quidem recusarim bibere, Menippe, si liceat modò. Men. Bono sis animo Tantale, pro comperto habens, neque te, neque mortuorum quemquam bibiturum. Nec enim fieri potest: quanquam nō omnibus, quemadmodum tibi, pœna irrogata est vt sitiant, aqua illos non expectante.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ Ἑρμῆ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Οὔκουν οἱ καλοί εἰσιν, ἢ καὶ καλὰ ὦ Ἑρμῆ; ξενάγησόν με νέπλων

MENIPPI ET MERCVRII.

MENIPPVS.

AT vbinā sūt formosi illi ac formosæ Mercuri? ducito me docetóq; vt pote recens huc profectū hospitē

ὄντα. Εχ. ἀ σχολὴ μέ ὦ Μένιππε. πλὴν κατ' ἐκεῖνο αὐτὸ ἀποβλεψον, ὡς ἔστι τὰ δεξιὰ, ἴνδια Ταύνδος τε ὄζει, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ελένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Με. ὀστᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ κρανία, τὰ σαρκῶν γυμνά, ὅμοια τὰ πολλά. Εχ. καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὰ ὀστᾶ, ὧν σὺ ἴσως καταφρονεῖν. Με. ὅμως τὴν Ελένην μοι δεῖξον. ἐγὼ γὰρ διαγνοίην ἔγωγε. Ερ. τουτὶ τὸ κρανίον ἡ Ελένη ἐστίν. Με. ἕνεκα αἱ χίλιαι νῆες διὰ τοῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ελλάδος, καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ελλήνων τε καὶ βαρβάρων, καὶ τοσοῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασιν; Εχ. θὴ ἂν εἰδῆς ὦ Μένιππε ζῶσαν τὴν γυναῖκα. ἴσως γὰρ ἂν καὶ οὐ ἀνεμίσητον εἶναι, τοιῆσδε ἀμφὶ γυναικὶ, πολλὰ χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπεὶ καὶ τὰ αὐθημερὸν ὄντα, εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι ἂν τῷ δόξειε. ὅτε μέντοι αὖθις, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, καλλίστά ἐστιν. Με. ἐκεῖνο τοῦτο ὦ Ερμῆ θαυμάζω, εἰ μὴ σωφρονοῦσιν οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος οὕτως

Merc. Non mihi licet per ocium Menippe : verùm illuc dextrorsum respice. Illic & Hyacinthus est, & Narcissus, & Nireus, & Achilles, & Tyrò, & Helena, & Leda: denique quicquid est veterum formarum. *Men.* Ossa tantùm video, & renudatas carnibus caluarias, pleraque omnia similia. *Merc.* Atqui hæc sunt quæ poëtæ cuncti mirantur, ossa scilicet, quæ tu videris contemnere. *Men.* Helenam mihi commonstra, ipse enim non possim eam dignoscere. *Merc.* Hæc caluaria, Helena est. *Men.* Et huius gratia mille naues ex vniuersa Græcia impletæ sunt, tótque Græci & Barbari ceciderunt, tótque vrbes euersæ sunt. *Merc.* At non vidisti Menippe, viuam hanc mulierem : nam tu quoque dixisses vitio vertendum non esse, *Pro tali muliere diu tolerare labores*, Siquidem siquis arefactos flores abiecto decore coloris contempletur, deformes nimirum ipsi videantur : at ijdem donec florent, & colorem obtinent, sunt speciosissimi. *Men.* Proinde illud demiror Mercuri, si Græci non intellexerint sese pro re vsque Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος οὕτως

ὀλιγοχρονίου, καὶ ῥᾳδίως ἀπαυδῶντος πνεούντες. Ερ. ἀ χρὴ μοι ὦ Μέννιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥστε ὁπλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καταβαλὼν σαυτόν. ἐγὼ δ', τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μετιὼν λεύσομαι.

adeò momentanea, quæque tam facilè emarcescerent, laborare. *Merc.* Non mihi vacat Mercum, tecum philosophari. Quare delecto loco vbicunque velis, prosterne temet, ac recumbe. Ego verò mortuos alios traducam.

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, Μενελάου, καὶ Πάριδος.

ÆACI, PROTESILAI, MENELAI, & Paridis.

ΑΙΑΚΟΣ.

ÆACVS.

Τί ἄγχεις ὦ Πρωτεσίλαε τὴν Ἑλένην περιστρώννυσι; Πρ. ὅτι διὰ ταύτην ὦ Αἰακὲ ἀπέθανον, ἡμιτελῆ μὲν τὸν δόμον καταλιπών, γήμας τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αἰ. αἰτιᾷ τοίνυν τὸν Μενέλαον, ὅστις ὑμᾶς ἅπαντας τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγε. Πρω. εὖ λέγεις. ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον. Μεν. οὐκ ἐμὲ ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὃς ἐμοῦ τὸν ξένον τὴν γυναῖκα παρὰ πάντα τὰ δίκαια ἥρπασε. οὗτος γὰρ οὐχ ὑπὸ σοῦ μόνου, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιος ἦν ἁπάντων, τοσούτοις θανάτοις αἴτιος γεγονὼς.

QVamobrem Protesilae, in Helenam irruës, illam strangulas? *Prot.* Quoniam eius causâ Æace, imperfecta domo relicta, & quam nuper duxi, vxore vidua, mortuus sum. *Ae.* Accusa igitur Menelaũ, qui vos omnes pro tali coniuge recuperanda, contra Troiam duxit. *Prot.* Rectè dicis accusandum mihi esse illum. *Men.* Nequaquam me, sed multò iustiùs Paridem, qui hospiti mihi vxorem contra omne ius eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm & ab omnibus, tum Græcis, tum Barbaris, meritò strangulari debebat, vt qui tam multis mortis causa extiterit.

Προ. ἄμεινον ἦτω. σὺ τοίνυν ἀφεῖναι, ἵνα ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν. Πα. ἄδικα ποιῶν ὦ Πρωτεσίλαε. καὶ ταῦτα, ὁμότεχνον ὄντα σοι. ἐρωτικὸς γὰρ καὶ αὐτὸς εἰμι, καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ κατέχομαι. οἶδα δ' ὡς ἀνοήτου τί ὄντι, καί τις ἡμᾶς δαίμων ἄγει ἔνθα αὖ ἐθέλῃ. καὶ ἀδύνατόν ὄντιν αὐτοπάθειαν αὐτῷ. Προ. εὖ λέγεις. εἰδὼς οὖν μοι τὸ ἔρωτα ἐνταῦθα λαβεῖν δυνατὸν ἦν. Αἰ. ἐγώ σοι καὶ περὶ τοῦ ἔρωτος ἀποκεινοῦμαι τὰ δίκαια. φήσει γὰρ αὐτὸς μὲν, τῷ ἐμῷ τῷ Πάριδι ἴσως γενήσεσθαι αἴτιος. τοῦ θανάτου δέ σοι, ἀνέγκλητον ἄλλον ὦ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτόν. ὃς ἐκλαθόμενος τὸ νεογάμου γυναικὸς, ἐπὶ τοσοῦτον ἐφέρεσθε τῇ Τροίᾳδι, ὥστε φιλοκινδύνως, καὶ ἀπονενοημένως τοσοῦτος τῶν ἄλλων, δόξης ἐραστὴς, δι' ἣν τοσοῦτος ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανες. Πρ. ἐκεῖνο μὲν οὖν ἐμαυτῷ σοι ὦ Αἰακὲ ἀποκεινοῦμαι δικαιότερα. ἃ γὰρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀνὴ ἢ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦτως ἐπικεκλῶσθαι. Αἰ. οὐδεὶς. τί οὖν τούτοις αἰτιᾷ.

Prot. Meliùs sic: proinde te infœlix Pari, nunquam è manibus dimittam. *Par.* Iniuriam feceris Protesilae, ídque ei qui eandem tecum artem exercet. Nam & ipse amori sum deditus, & ab eodem Deo teneor. Nosti autem, nobis inuitis quædam fieri, & nescio quem Deum ducere quocunque velit, eíque repugnare impossibile esse. *Prot.* Rectè dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hîc comprehendere mihi liceat. *Ac.* At ego pro Cupidine iusta tibi respondebo. Dicit enim ille. Sese quidem Paridi fortassis fuisse causam amandi: mortis verò causam tibi neminem alium, quàm te ipsum fuisse, Protesilae, qui nuper ductæ coniugis oblitus, cùm Troadi appropinquaretis, omni contempto periculo, ac velut dementatus, ante reliquos omnes exiliisti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam etiam primus in nauium egressu occisus fuisti. *Prot.* Ego etiam Æace tibi pro me ipso iustiora respondebo. Neque enim horum mihi causa fui, sed fatum, & quòd iam inde ab initio ita prædestinatum fuerat, *Ac.* Rectè. Quid igitur hos accusas?

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ Αἰακοῦ.

MENIPPI ET ÆACI.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ. Ρὸς τῶ Πλούτωνος ὦ Αἰακὲ, περιγησοί μοι τὰ ἐν ᾅδου πάντα. Αι. ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα. ὅσα μὲντοι κεφαλαιώδη, μανθάνε. ἔστι μὲ, ὅτι Κέρβερος ὅδε. οἶσθα καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὴν λίμνην. καὶ τὸν Πυριφλεγεθοντα ἤδη ἐωράκεις ἐπών. Με. οἶδα ταῦτα, καὶ σὲ, ὅτι πυλωρεῖς. καὶ τὰ βασιλέα εἶδον, καὶ τὰς Ἐρινῦς. τοὺς δ' ἀνδράποδα μοι τοὺς πάλαι δεῖξον. καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιφανεῖς αὐτῶν. Αι. ἥδε μὲ, Ἀγαμέμνων. οὗτος δὲ Ἀχιλλεύς. οὗτος ὁ, Ἰδομενεὺς πλησίον. ἔπειτα Ὀδυσσεύς. εἶτα Αἴας, καὶ Διομήδης, καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων. Με. βαβαὶ Ὁμηρε, οἷά σοι τὰ ῥαψῳδίων τὰ κεφάλαια χαίναι ἔρρει πάντα, ἄγλωσσα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολύς. ἀμυδρὰ ὡς ἀληθῶς κάρηνα. ἥδε ὁ ὦ Αἰακὲ, τίς ὅδε; Αι. Κῦρός ὅδε. ἥδε ὁ, Κροῖσος. καὶ παρ' αὐτῷ,

MENIPPVS. PEr Plutonem, Æace, omnia mihi, quæ sunt apud inferos, expone. Æ. Haud facile, Menippe, omnia: sed quæ summatim indicari possunt, accipe. Hic quidem est Cerberus: nosti & portitorem hunc, qui te traiecit: præterea lacum & Pyriphlegethontẽ iam vidisti, quum ingressus es. M. Hæc noui: & te aditus custodem. Regem etiam vidi, & furias. Homines verò priscos, eósque maxim qui nobiles fuerunt, ostende. Æ. Hic est Agamemnon: ille Achilles; qui propiùs assidet, Idomeneus: deinde Vlysses, postea Aiax & Diomedes, atque Græcorum præstantissimi. M. Papæ Homere, vt humi proiecta iacent tuarum rhapsodiarum capita, ignobilia, & informia, puluis omnia, & meræ nugæ: caduca reuera capita. Hic verò, Æace quisnam est? Æ. Cyrus est. Hic verò Crœsus, iuxtáque ipsum

Σαρδανάπαλος. ὁ δ' ὑπὲρ τούτους, Μίδας. ἐκεῖνος ὄ, Ξέρξης. Με. εἶτα σὲ ὦ κάθαρμα ἡ Ἑλλὰς ἔφερε πλέοντα ζευγνύοντα μὲν Ἑλλήσποντον, διὰ ὄρεων δὲ πλεῖν ἐπιθυμοῦντα; οἷος ὁ καὶ ὁ Κροῖσος ὅδε; τὸν Σαρδανάπαλον ὦ Αἰακὲ, παῖσαι μοι καὶ κόρρης ἐπίβλεψον. Αι. μαλακῶς. διαθρύψεις γὰρ αὐτὸν τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. Με. ἆαν, ἀλλὰ περισπύξομαί γε πάντως αὐδρεικώτερον ὄντα. Αι. βούλει σοὶ ἐπιδείξω καὶ τὸν σοφιστήν; Με. νὴ Δία γε. Αι. σοφώτατός σοι ὁ Πυθαγόρας ὅδε. Με. χαῖρε ὦ Εὐφορβε, ἢ Ἀπολλον, ἤ ὅ, τι αὖ ἐθέλεις. Πυ. νὴ, καὶ σύ γε ὦ Μένιππε. Με. ἆρ' ἔστι χρυσοῦς ὁ μηρός ὅδε σοι. Πυ. οὐ γάρ. ἀλλὰ φέρε ἴδω εἴ τι σοι ἐδώδιμον ἡ πήρα ἔχει. Με. κυάμους ὦ γαστέρ. ὥστε οὐ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. δὸς μόνον. ἄλλα παρὰ νεκροῖς δόγματα. ἔμαθον γὰρ, ὡς οὐδὲν ἴσον κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκέων ἐνθάδε. Αι. οὗτος ὄ, Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς ἐκεῖνος. καὶ παρ' αὐτὸν, Πιττακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἑπτὰ ὄ πάντες εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. Με. ἄλυ-

Sardanapalus: vltra hos omnes Midas, ille verò Xerxes. *Men.* Et te ô scelestè tota exhorruit Græcia, iungentem pontibus Helleſpontum, & per montes ipſos nauigare affectantem? Qualis verò eſt Crœſus? Sed huic Sardanapalo Æace, permitte mihi, vt inflicto colapho, caput demulceam. *Ac.* Nequaquam. Comminueres enim ipſi calluariam, cùm ſit adeò muliebris. *Men.* Attamen amplexabor illum, vt pote planè ſemiuirum. *Ac.* Vis vt tibi doctus eriam oſtendam? *Men.* Etiam per Iouem. *Ac.* En tibi primus hic eſt Pythagoras. *Men.* Salue Euphorbe, ſiue Apollo, ſiue denique quodcunque voles. *Pyth.* Ita ſanè: & tu quoque Menippe. *Men.* Annon amplius aureum illud femur habes? *Pyth.* Non: ſed age cedo, ſiquid edule habet hæc tua pera. *Men.* Fabas, ô bone: quare nihil hîc eſt quod tu poſſis edere. *Pyth.* Da modò. Nam hîc apud manes alia ſunt dogmata: didici enim nihil hîc fabis & parentum teſticulis inter ſe ſimile eſſe. *Ac.* Porrò, hic eſt Solon Execeſtidis filius, & Thales ille: & iuxta ipſos Pittacus, aliíque: ſúntque vt vides, omnes ſeptem. *Men.*

τοι οὗτοι ὦ Αἰακὲ μόνοι, καὶ φαιδροὶ τῶν ἄλλων. ὁ δὲ ἀποδεῖ πάλιος, ὥσπερ ἐγκρυφίας ἄρτος, ὁ ταῖς φλυκτίσαις ὅλος ἐξωσπικώς, τίς ὅστις; Αι. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἡμίθεος ἀπὸ τῆς Αἴτνης πεφοίτηκεν. Με. ὦ χαλκόπου βέλτιστε, τί παθὼν σαυτὸν ἐς τοὺς κρατῆρας ἐνέβαλες; Εμ. μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Με. ἦ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τῦφος, καὶ πολλὴ κόρυζα. ταῦτά σε ἀπεμαράνθη δὴ κρηπίσιν ὡς ἄξιον ὄντα. φίλω δὴ ἦλίν σε τὸ σόφισμα ὤνησεν. ἐρωφάδης γὰρ τεθνεώς. ὁ Σωκράτης δ' ὦ Αἰακέ, πῆ ποτε ἄρά ὅστι; Αι. μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος λαρεῖ τὰ πολλά. Με. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτὸν, εἴπου ἐνδέδηλός ὅστιν. Αι. ὁρᾷς τὸν φαλακρόν; Με. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων αὐτῶν τοῦτο τὸ γνώρισμα. Αι. τὸν σιμὸν λέγω. Με. καὶ τοῦθ' ὅμοιον. σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἆρα ζητεῖς ὦ Μένιππε; Με. καὶ μάλα ὦ Σώκρατες. Σω. τί τὰ ἐν Ἀθήναις; Με. πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι. καὶ τὰ μὲν ἱμάτια αὐτὰ, καὶ τὰ βαδίσματα οἱ δεδόκηται τοῖς, ἅπαξ φιλόσοφοι.

Læti ſunt, Æace, hi ſoli, & præter cæteros, alacres. Sed hîc cinere oppletus, qualis ſubcineritius panis, hic crebris puſtulis efflorescens, quiſnam eſt? *Ac.* Empedocles Menippe, ſemicoctus ab Aetna monte huc profectus. *Men.* O æripes optime: quid tibi acciderat, vt teipſũ in crateres Aetnæ injiceres? *Emp.* Inſania quædam Menippe. *Men.* Minimè per Iouem, ſed quædam inanis gloriæ affectatio, & faſtus, & multa dementia. Hæc fecerunt vt quanuis indignus, vnà cũ crepidis conflagrares. Verùm tamen nihil profuit tibi hoc commentum: deprehenſus enim es & ipſe mortuus. Vbi verò locorum eſt Socrates? *Ac.* Cum Neſtore, & Palamede ille plerunque nugatur. *Men.* Cuperem tamen ipſum videre, ſicubi locorum hîc eſſet. *Ac.* Vidéſne caluum illum? *Men.* Calui ſunt omnes: quare omnium hæc nota fuerit. *Ac.* Simũ iſtũ dico. *Men.* Et hoc ſimile eſt omnium: nam & ſimi omnes ſunt. *Soc.* Méne quæris Menippe. *Men.* Etiã Socrates. *Soc.* Quo pacto res Athenis ſe habent? *Men.* Multi iuniorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum certè ipſum, & inceſſum, ſi quis aſpiciat, ſummi philoſophi videntur

μάλα πολλοί. τὰ δ' ἄλλα εὐ-
ρήσεις οἷμαι, οἷος ἦκε παρὰ σὲ
Ἀρίστιππος, καὶ Πλάτων αὐ-
τός. ὁ μὲν ἀπιστίαν μύρου.
ὁ δ', τὸν ἐν Σικελίᾳ τυράν-
νους θεραπεύειν ἐπιμαθών. Σω.
περὶ ἐμοῦ δ' τί φρονοῦσιν;
Με. εὐδαίμονα ὦ Σώκρατες
ἄνδρα σε. τά γε τοιαῦτα
πάντες οἴονται σε δεδιδάχθαι
εἶναι καὶ ἔχειν γεγυμνῶσθαι, καὶ
πάντα ἐγνωκέναι. ταῦτα. δεῖ
γὰρ εἶναι τἀληθῆ λέγειν,
οὐδὲν εἰδότα. Σω. καὶ
αὐτὸς ἔφασκον τοῦτο ὡς
αὐτούς. οἱ δέ, εἰρωνείαν ᾠοντο τὸ
πρᾶγμα εἶναι. Με. τίνες δ' ἔτοί
εἰσι οἱ περὶ σέ; Σω. Χαρ-
μίδης ὁ Μέλιππε, καὶ Φαί-
δρος, καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου. Με.
εὖγε ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ ταῦτα
μέτει τὴν σαυτοῦ τέχνην, καὶ ἐν ὀλιγωρεῖς τῶν κα-
λῶν. Σω. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἥδιον
πράξαιμι; ἀλλὰ πλησίον ἡ-
μῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Με. μὰ
Δί', ἐπὶ τὸ κεφάλαιον γὰρ καὶ
Σαρδανάπαλον ἄπειμι, πλη-
σίον οἰκήσων αὐτῶν. ἔσομαι γοῦν
ἐν ὀλίγῳ γελάσεσθαι, οἰμωζόν-
των ἀκούων. Αι. κἀγὼ ἤδη
ἄπειμι, μὴ γάρ τις ἡμᾶς νε-
κρῶν λάθῃ διαφυγών. τὰ πολλὰ

dentur, admodum multi. Cæterùm vidisti qualis ad te venerit Aristippus, & Plato ipse: alter quidem olens vnguenta, alter Siciliæ tyrannis adulari doctus. *Soc.* At de me quid sentiunt? *Men.* Beatus homo es ô Socrates, quod ad res huiusmodi attinet. Omnes itaque te admirabilem virum fuisse existimant, atque hæc omnia cognouisse (decet enim opinor verum hîc dicere) cùm nihil scires. *Soc.* Et ipse hæc illis dicebam: sed eam rem illi simulationem esse putabant. *Men.* Sed quinam isti sunt circa te? *Soc.* Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius. *Men.* Euge Socrates, quoniam & hîc tuam artem exerces, nec formosos istos negligis. *Soc.* Quid enim aliud, quod sit suauius agerem? Sed si videtur, prope nos recumbe. *Men.* Non per Iouem: Crœsum enim et Sardanapalum adeo, eorum accola futurus, quippe mihi videor non pauca ridenda habiturus; quum plorantes illos audiam. *Ae.* Ego quoque iam abeo, nequis mortuorum clam nobis aufugiat. Multa etiam aliàs videbis Menippe.

ἐσωθεῖς ὁ ἐξ ᾅδου Μενιππ.

Me. ἄπιθι. καὶ ταυτὶ γὰρ ἱκανὰ ὦ Αἰακέ.

Men. Abeas licet: etenim hęc ſufficiunt Aeace.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ Κερβέρου.

MENIPPI ET CERBERI.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

MENIPPVS.

Κέρβερε, συγγενὴς γάρ εἰμί σοι, κύων καὶ αὐτὸς ὤν, εἰπέ μοι πρὸς τῆς Στυγὸς οἷος ἦν ὁ Σωκράτης ὁπότε κατῆλθε πρὸς ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε θεὸν ὄντα, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὁπότ' ἐθέλοις. Κερ. πέρυσιν μὲν ὦ Μένιππε, παντάπασιν ἐδόκει ἀβέβηλῳ προσώπῳ προσιέναι, καὶ οὐ πάνυ δεδιέναι τὸν θάνατον δοκῶν. καὶ τοῦτ' ἐμφῆναι τοῖς ἔξω τοῦ στόμιου ἑστῶσιν ἐθέλων. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν εἴσω τοῦ χάσματος, καὶ εἶδε τὸν ζόφον, καὶ τὸν ποταμὸν διαμέλλοντα αὐτὸν δακεῖν τῷ κωκυτῷ, καταπαῦσαι τοῦ ποδὸς, ὥσπερ τὰ βρέφη ἐκεῖνα, καὶ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὠδύρετο, καὶ παντοίως ἐγόμετο. Με. ἦκουν σοφιστὴς ὁ ἀνθρωπος ἦν, καὶ οὐκ ἀληθῶς καταφρονεῖ τοῦ πράγμα-

HEus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercecedit, cùm & ipſe ſim Canis, dic mihi per Stygem, qualis eſſet Socrates cùm huc deſcenderet. Veriſimile eſt autem te, Deus cùm ſis, non latrare modò, ſed etiam humano more loqui, ſiquando velis. *Cer.* Cùm procul adhuc abeſſet, Menippe, videbatur vultu prorſus conſtanti accedere, ac ſi mortem nihil omnino formidaret, iſſque qui extra ſpecum ſtabant hoc ipſum indicare vellet. Verùm ſimul atque deſpexit in hiatum, vidítque caliginem hanc, ſimúlque ego cunctantem illum aconito mordens, pede correptum detraxi, infantium ritu eiulabat, ſuóſque deplorabat liberos, nihílque non faciebat in omnem ſpeciem ſe conuertens. *Me.* Num igitur ille erat ſophiſta, nec verè mortem contemne-

τος; Κερ. οὐκ. ἀλλ' ἐπείσθη ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι, καταθρασύνετο, ὡς ἅπαντα ἂν ἄκων πειόμενος, ὃ πάντως ἔδει παθεῖν, ὡς θαυμάσονται οἱ θεαταί. καὶ ὅλως, περὶ πάντων γε τῶν τοιούτων ἐπιτῆν αὖ ἔχοιμι, ἕως τῶν τολμηρῶν καὶ ἀνδρείων. τὰδ' ἤδοδεν, ἔλεγχος ἀκριβής. Με. ἐγὼ δὲ πῶς σοι κατεπλευσάμην ἔδοξα; Κερ. μόνος ὦ Μένιππε ἀξίως τῶν ἡμῶν, καὶ Διογένους τοῦ σοῦ. ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι ἐσήειτε, μηδὲ ἀδυνάμενοι, ἀλλ' ἐθελουσίοις γελῶντες, οἰμώζειν παρηγγειλάντες ἅπασι.

bat? *Cer.* Haud verè. Cæterùm vbi vidit id esse necesse, audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod volenti nolenti erat ferendum: videlicet vt spectatoribus esset miraculo. Atq; in vniersũ, de omnibus huiusmodi viris verè dicere possim: ad fauces vsq; specus, intrepidi sunt & fortes: intus verò quum sunt, nihil mollius neque fractius. *Men.* Ego verò quonam animo tibi visus sum descendisse? *Cer.* Vnus mortalium descendisti, vt tuo genere dignum erat, & prior te Diogenes: siquidem nec coacti, nec intrusi intrástis: verùm vltronei & ridentes, atq; omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ Μενίππου.

CHARONTIS ET MENIPPI.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀπόδος ὃ κατέφαγες τὰ πορθμεῖα. Με. βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χα. ἀπόδος φημὶ, αὐθὶς ἂν σε διαπορθμευσάμενον. Με. ὦ αὖ λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος. Χα. ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Με. εἰ μὴ καὶ ἄλλος τις, ὦ οἶδα. ἐγὼ δ', ὡς ἔχω. Χα. καὶ

CHARON.

Redde naulum sceleste. *Men.* Vociferare, siquidem hoc tibi iucundius est. *Ch.* Charon. *Ch.* Redde, inquam, quod pro traiectione debes. *Men.* Haudquaquam accipere possis ab eo qui non habet. *Ch.* An est quispiam qui ne obolum quidem habeat? *Men.* Sit-ne alius quispiam, equidem ignoro: ipse certè non habeo. *Ch.* Atqui

μὼ ἄγξω σε νὴ τὸν Πλούτωνα ὦ μιαρὲ, ὡς μὴ ἀποδῷς. Με. κἀγὼ τῷ ξύλῳ σου πατάξας, διαλύσω τὸ χρανίον. Χα. μαρτύρω οὗτος ἔσῃ πεπλευκὼς τοσοῦτον πλοῦν; Με. ὁ Ἑρμῆς σοὶ ἐμὲ ἀποδότω, ὅς με παρέδωκέ σοι. Ες. νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε καὶ ὑπεκτίνειν τῶν νεκρῶν. Χα. ἀκ ἀποσήσομαί σου. Με. τούτου γε ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον, παρόμοιμι. πλοῖον δ' ὦ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χα. σὺ δ' ἂν ἤδεις ὡς κομίζειν δέον; Με. ἤδειν μὲν, ἀκ εἶχον δέ. τί οὖν, ἐχρῆν διατοῦτο μὴ ἀποθανεῖν; Χα. μόνος ἂν ἀνύσεις πεπλευκέναι; Με. οὐ φροῦδα ὦ βέλτιστε. καὶ γὰ ἐώτλησα, καὶ τὴν κώπην ἐπελαβόμην, καὶ ἀκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐμβατῶν. Χα. οὐδὲν ταῦτα πρὸς τὸ πορθμεῖα. ἀλλ' ὀβολὸν ἀποδυνάι σε δεῖ. οὐ γὰ δήμιος ἄλλως γιγνώσκω. Με. ἀλλ' ἀπάγαγέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. Χα. χαρίεις λέγεις, ἵνα καὶ πλοῖα πρόσλαβω. Με. μὴ ἐνόχλει

præfocabo te per Ditem impuriſſime ni reddas. *Men.* At ego illiſo baculo tibi caput diffindam. *Ch.* Num ergo te tam longo traiectu gratis tranſuexero? *Men.* Meo nomine Mercurius tibi reddat, vt qui me tibi tradiderit. *Merc.* Bellè mecum agatur per Iouem, ſi nomine mortuorum mihi ſit ſoluendum. *Ch.* Nòn omittam te. *Men.* Quin igitur vel huius gratia perge nauim trahere, quanquam quod non habeo, quinam accipias? *Ch.* At tu neſcibas quid tibi fuerit afferendum? *Men.* Equidem ſciebam, verùm non habebam. Quid igitur? ideóne mihi non erat moriendum? *Ch.* Solus ergo gloriabere te gratis tranſuectum? *Men.* Haud gratis, ô præclare: ſiquidem ſentinam exhauſi, & remum arripui, & vectorum omnium vnus non eiulaui. *Ch.* Iſta nihil ad naulum: obolum reddas oportet, neque enim fas eſt ſecus fieri. *Men.* Proinde me rurſus in vitam reuehe. *Ch.* Bellè dicis vt pro eo plagas ab Acaco accipiam. *Men.* Ergo moleſtus ne ſis. *Ch.* Oſtende

ὅπῃ τούτῳ παρὰ τῷ Αἰακῷ οὗτος. Χα. δεῖξον τί ἐν τῇ

πήρα ἔχεις. Με. Σέρμους εἰ θέλεις, ὦ τὸ Ἑκάτης τὸ δεῖπνον. Χα. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸν κύνα ἤγαγες; ἦν δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλοῦν, τῶν ἐπιβατῶν ἁπάντων καταγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνος ᾖδεν, οἰμωζόντων ἐκείνων. Ερ. ἀγνοεῖς ὦ Χάρων οἷον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκεραῖον, καὶ θεοῖς αὐτῷ μέλει. ἔστι δὲ οὗτος ὁ Μένιππος. Χα. καὶ μὴν ἂν σε λάβω πάλιν; Με. ἂν λάβῃς ὦ βέλτιστε, δὶς ἂν ἀποθάνοις.

quid habeas in pera. Men. Lupinum si velis, & Hecatæ cœnam. Ch. Vnde nobis hunc canem adduxisti Mercurii? tum qualia garriebat inter navigandum? vectores omnes irridens, & dicterijs incessens, vnúsque cantillans, illis plorantibus. Merc. Nescis Charon qualem virum transuexeris, planè liberum, cuíque nihil omnino sit curæ. Hic est Menippus. Ch. Atqui si vnquam posthac te recepero. Men. Si receperis ô præclare: bis quidem recipere non possis.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ Πρωτεσιλάου.

PLVTONIS ET PROTESILAI.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

ΩΔΕΣΠΟΤΑ, καὶ βασιλεῦ, καὶ πάτερ Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητρος θύγατερ, μὴ καταφρόνησητε δέησιν ἐρωτικήν. Πλε. σὺ δ' τίνος δέῃ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρω. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκιος, στρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πεσὼν ἀποθανὼν τῶν ἐπὶ Ἰλίῳ. δέομαι

PLVTO.

O Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despiciatis preces amatorias. Pl. Tu verò quid precaris à nobis? aut quis denique es? Prot. Equidem sum Protesilaus Iphicli filius, Phylacensis, commilito Græcorum, qui primus eorum qui ad Ilium profecti sunt, occisus fui. Precor autem

ὃ ἀφεθεὶς πρὸς ὀλίγον, ἀναβιῶναι πάλιν. Πλυ. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα ὦ Περσεφόνεια, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι. πλὴν οὐδεὶς αὖ αὐτῶν τύχῃ. Περ. ἀλλ' ἐμοὶ τοῦ ζῆν Αἰδωνεῦ ἐρᾶ ἔγωγε, ἡ γυναικὸς ὢ, νεογάμου ἔτι ἐν τῷ θαλάμῳ καταλιπὼν, ὀχήματι ἀποπλέων. εἶτα ὁ κακοδαίμων ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ τῆς Ἑκτορος. ὁ οὖν ἔρως ἡ γυναικὸς, οὐ μετρίως ἀποκναίει με ὦ δέσποτα. ἢ βούλομαι κἂν πρὸς ὀλίγον ὀφθεὶς αὐτῇ, καταβῆναι πάλιν. Πλυ. οὐκ ἔστιν ὦ Περσεφόνεια τὸ Λήθης ὕδωρ; Περ. ἦ μάλα ὦ δέσποτα. τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἐμοί. Πλυ. οὐκοῦν πειρώμενον. ἀφίξεται γὰρ οὐδέν σε ὑστέρα ποτὲ, οὐδὲν σε ἀναλθεῖν δήσει. Περ. ἀλλ' οὐ φέρω τὸν διατεμβιὸν ὦ Πλούτων. ἠράσθης δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη, καὶ οἶδα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστιν. Πλυ. εἶτα τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρούμενον; Περ. οἶμαι πείσειν κἀκείνην ἀκολουθεῖν παρ' ὑμᾶς. ὥστε αὖθ' ἑνὸς, δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλου. οὐ δῆμος γένοιτο ταῦτα. ἃ δὲ

vt dimissus hinc, modicum temporis reuiuiscam. *Pl.* Hunc amorem, Proteſilaë, omnes mortui amant: ſed nullus tamen ipſorum potitur eo. *Prot.* At non vitæ, ſed vxoris amore teneòr, quam nuper ductam domi reliqui, ad bellum nauigando profectus. Deinde infelix, in egreſſu nauium, ab Hectore occiſus ſum. Itaque coniugis amor, nõ mediocriter me torquet, Domine: volóque, ſi vel paululum ab ipſa conſpectus fuero, rurſum huc deſcendere. *Pl.* Non bibiſti, Proteſilae, Lethæam aquam? *Prot.* Etiam Domine: ſed hæc res præualuit pondere. *Pl.* Igitur expecta: aduenietenim & illa quandoque, neque nunc quicquam opus erit vt aſcendas iterum. *Prot.* Sed moram hanc Pluto, ferre nequeo. Amaſti autem tu quoque aliquando, ac noſti, qualis res, Amor ſit. *Pl.* Ecquid adeò iuuabit te vnum diem reuiuiſcere, deinde autem eadem hæc paulò poſt lugere? *Prot.* Spero me etiam illam adducturum, vt huc ad vos ſequatur me: quare pro vno mortuo, paulò poſt duos recipies. *Pl.* Haud fas eſt iſta fieri: nec vſquam ſimile quid

ἐμέτρησε πώποτε. Προ. ἀναμνήσω σε ὦ Πλούτων. Ορφεῖ γὰρ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδωτε, καὶ τὴν ὁμογνῶ μου Αλκηστιν παρεπέμψατε Ηρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλου. Θελήσεις δ' ἂν τὸ κεφάλιον γυμνὸν ὂν, καὶ ἄμορφον, τῇ καλῇ σου ἐκείνῃ νύμφῃ φαίνεσθαι; πῶς δὲ κἀκεῖνα φεύξεται σε, ἢν δὲ διαγνῶναι δυναμένη; φοβήσεται γὰρ εὖ οἶδα, καὶ φεύξεταί σε. καὶ μάτην ἴσῃ τοσαύτην ὁδὸν ἀνελιττών. Περ. ἀλλ' ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτ' ἴασαι, καὶ τὸν Ερμῆν κέλευσον, ἐπισθὰν ἐπὶ τῷ φωτὶ ἤδη ὁ Περσεφόνης ἦ, καθικόμενον ἐπὶ τὴν ῥάβδῳ, νεανίαν ἐκ τοῦ καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἷος ἦν ἐν τῷ παρῶ. Πλ. ἐπὶ Περσεφόνην συμβουλεῖ, ἀναγαγὼν τοῦτον αὖθις, πεῖσον γυμφίον. σὺ δὲ μέμνησο, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

factum est. *Pros.* At ego in memoriam reuocabo tibi Pluto. Nam Orpheo ob ipsam hanc causam Eurydicen vxorem reddidistis, & cognatam meam Alceſtin emisistis, Herculi gratificantes. *Pl.* Optaris autem cum ista nuda atque deformi caluaria, formosæ illi sponsæ tuæ in conspectum venire? Quo pacto autem illa etiam aspiciat te, quæ ne dignoscere quidem ampliùs te poterit? Terrebitur enim sat scio, téque fugiet: & frustra tantum iter remensus eris. *Pros.* Proinde mi vir, huic rei remedium adhibe: ac Mercurium iube, vt postquã ad lucem peruenerit Proteſilaus, contactum virga, mox in adolescentem formosum conuertat eum, qualis erat cùm è sponsæ thalamo prodiret. *Pl.* Quoniam & Proserpinæ hoc videtur, hunc ad superos rursus perductum, Mercurii, sponsum facito. Tu verò memineris vnicum diem tibi esse permissum.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ Μαυσώλου.

DIOGENIS ET MAVSOLI.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Καὶ, σὺ τὶ μέγα φρονεῖς, ὦ πάτων ἡμῶν προπιμάδων ἀ-

DIOGENES.

HEus tu Cãr, quare es insolens? téque dignum censes qui nobis

ξίοις; Μαυ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὦ σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἔνια δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων. καὶ νήσοις δέ τινας ἐπηλόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος. καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ ἐν πολέμοις καρτερός. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἁλικαρνασσῷ μνῆμα παμμεγέθες ἔχω ἐπικείμενον, κάλλιον καὶ ἄλλος νεκρός, μηδὲ εἴ τινος ἐς κάλλος ἀφικνημένου, ἵππων, καὶ ἀνδρῶν, ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων λίθου τοῖς καλλίστοις, οἷον οὐδὲ νεὼν εὕροι τις ἂν ῥᾳδίως. δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διο. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῄς, καὶ τῷ κάλλει, καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου; Μα. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Δι. μὴ δῆτα καλὲ Μαύσωλε, ὅστις ἦν ἰσχὺς ἔπ' ἐμοὶ εἰκεῖνη, ὅστις ἡ μορφὴ πάρεστιν. εἰ γοῦν πυνθάνοιμεθα δικαίου συμφορίας πέρι, ἃ ἔχω εἰπεῖν τινος ἕνεκα τὸ σὸν κρανίον προτιμήσειέν ἂν τὸ ἐμόν. φλαυκὸν γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνά. καὶ τοὺς ὀδόντας ὁμοίως φαίνομεν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαιρούμεθα, καὶ τὰς ῥῖνας ἀποτετμήμεθα. ὁ δὲ τάφος, καὶ οἱ

omnibus anteponare? Mau. Primùm regni quidem nomine ô Sinopensis, quippe qui Cariæ vniuersæ rex fuerim, & Lydiæ gentibus aliquot imperauerim: tum & insulas nonnullas subegerim, Miletum vsque penenerim, pleriscque Ioniæ partibus vastatis. Adhæc formosus eram ac procerus, & in rebus bellicis præualidus. Postremò, quod omnium est maximum, in Halicarnasso monumentum erectum habeo, singulari magnitudine, quantum nemo alius defunctorum, neque pari pulchritudine conditum possidet, viris & equis pulcherrimo ex saxo, ad viuam formam absolutissimo artificio expressis: quale fanum nemo facilè inueniat. Num iniuria tibivideor has ob res efferri? Dior. Ob imperium ais, ob formã, & sepulchri molem. Mau. Per Iouem, ob hæc inquam. Dior. Atqui formose Mausole, neq; vires illæ, neq; forma tibi amplæ adest: adeò vt siquem formæ arbitrum elegerimus, dicere nequeam, quamobrem ab illo tua caluaria meæ præferantur: ambæ enim caluæ sunt & nudæ, & dentes pariter ostendimus, atque oculis orbati sumus, simísque naribus deformati. Cæterùm sepul-

πλυτελεῖς οἰκεῖνοι λίθοι, Αλικαρνασεῦσι μὴ ἴσως εἶεν ὑπερδεικνύσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ὄν. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, ἐγὼ οὐχ ὁρῶ ὅ, τι ἀποκαινεῖς αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φὴς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀνθρωποφορητὸν τοσουτοισὶ λίθοις πιεζόμενος. Μαυ. ἀνόνητα ἄρ᾽ μοι οἰκεῖνα πάντα. καὶ ἴσως ἔσται Μαύσωλος, καὶ Διογένης. Διο. οὐκ ἴσασιμος ὦ γλυκύτατε. ἐ γὰρ. Μαύσωλος μὲν γὰρ οὐμὼ ἔσεται, μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾤετο. Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ. καὶ τάφον ὁμῶ, ἐν Αλικαρνασσῷ ἐρεῖ ἑαυτῷ ὑπὸ Αρτεμισίας τ᾽ γυναικὸς, καὶ ἀδελφῆς, κατεσκευασμένον. ὁ Διογένης δὲ, τοῦ μὲν σώματος, εἰ καί που ταφον ἔχει, οὐδὲν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου. λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις περὶ αὐτοῦ καταλέλοιπεν, οὐδενὸς βίον βεβιωκὼς ὑψηλοτέρου, ὦ Καρῶν οὐδενὸς πεδοτατέστατα τοῦ σοῦ μνήματος, καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένου.

chrũ & ſumptuoſa illa ſaxa, Halicarnaſſeis fortſitan iactare licebit, & hoſpitibus gloriæ cauſa oſtentare, tanquam qui magnificam apud ſe ſtructuram habeant. Verùm quid hinc commoditatis ad tè redeat, vir egregie nequaquam video, niſi forſan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos ſuſtines, ſub tam ingentibus ſaxis preſſus. Mau. Ita ne nihil illa mihi conducunt omnia? planéque pares erunt Mauſolus ac Diogenes? Mer. Minimè pares, generoſiſſime: minimè inquam. Nam Mauſolus ingemiſcet, quoties earum rerũ meminerit, ob quas beatum eſſe ſe in terris exiſtimabat: Diogenes verò irridebit ipſum. Atque hic quidem, ſepulchrum ſibi Halicarnaſſi ab vxore Artemiſia, & ſorore paratum memorabit: Diogenes verò, de ſuo corpore ne id quidem nouit an habeat ſepulchrum: neque enim erat id ipſi curæ. Verùm apud viros excellentiſſimos ſui famam reliquit, vt qui vitam exegerit viro dignam: tuo monumento, Carum abiectiſſime, celſiorem, ac tutiore in loco ſubſtructam.

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, καὶ Μενίππου.

NIREI, THERSITÆ, ET MENIPPI.

ΝΙΡΕΥΣ.

NIREVS.

Ἰδοὺ δὴ Μένιππος ὑποσὶ δικάσει, πότερος εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, ἢ καλλίων σοι δοκῶ; Με. πίνες ἢ καὶ ἐστὲ σφόδρα οἴμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Νι. Νιρεὺς, καὶ Θερσίτης. Με. πότερος ὁ Νιρεὺς, καὶ πότερος οὗτος ὁ Θερσίτης; οὐδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον. Θερ. ἐν μὲν ἤδη τοῦτ' ἔχω, ὅτι ὅμοιός εἰμί σοι, καὶ οὐδὲν πολλῷ κρείττων διαφέρεις, κἀμὲ δεῖ σε Ὅμηρος εἰπεῖν ὁ τυφλὸς ἐκεῖνος, ἁπάντων εὐμορφότατον φορτικώτατον. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψελὸς, οὐδὲν ἥττων ἐφαίνομαι τῷ δικαστῇ. ὥρα δή σοι ὦ Μένιππε ὃν τινα καὶ εὐμορφότερον ἡγῇ. Νι. ἐμέ γε ἡ Ἀγλαΐας, καὶ Χάροπος, ὃς κάλλιστος αὖθις ἦλθεν Ἴλιον. Με. ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὑπὸ γῆν ὡς οἶμαι κάλλιστος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ, ὅμοια. τὸ δὲ κρανίον, ταύτῃ μόνον ἄρα διακείσοιτο ἀπὸ τῆς Θερ-

Ecce profectò Menippus hic iudicabit vter nostrûm sit formosior. Die Menippe, annon tibi videor forma præstantior? Men. At priùs quinam estis? nam hoc opinor scito est opus. Nir. Nireus & Therſites. Men. Vter Nireus, vter Therſites? nondum enim hoc satis liquet. Th. Iam vnum hoc obtineo quòd tibi sum similis, neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, omnium formosiſſimum appellans: verùm ille ego fastigiato vertice, & glabro, nihilo te deterior visus sum judici. Iam verò tempus est Menippe vt pronuncies vtrum altero formosiorem putes. Nir. Nimirum me Aglaia & Charope prognatum, qui pulcherrimus Ilium veni. Men. Atqui non item sub terram, vt puto, pulcherrimus veniſti: verùm ossa tua alijs sunt similia Porrò caluaria hoc vno insigni à

σπου κραυίε, ὅτι εὐθρυπτον τὸ σὸν. ἁλικαδηνὸν γὰρ αὐτό, καὶ ἁπαλὰς ἀνδρῶδες ἔχεις. Νι. καὶ μὴν ἔγωγε Ὁμηρον ὁποῖος ἦν ποτε συνεστράτευον τοῖς Ἀχαιοῖς. Με. ὀνείρατά μοι λέγεις. ἐγὼ γὰρ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχει. σκιαὶ γάρ, οἱ τότε ἦσαν. Νι. οὐκοῦν ἐγὼ ἐνταῦθα εὐμορφότερός εἰμι ὦ Μένιππε; Με. οὔτε σύ, οὔτε ἄλλος εὔμορφος. ἰσοτιμία γὰρ ἐν ᾅδου. καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θερ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

Therſite caluaria dignoſci poſſit, quòd tua delicata eſt: molliculam enim ac neutiquam virilem hanc habes. *Nir.* Attamen Homerum percontare, qua ſpecie tum fuerim, cùm inter Græcorum copias militarem. *Men.* Somnia mihi narras: ea verò quæ nunc habes ego ſpecto: cæterùm illa norunt, qui id temporis viuebant. *Nir.* Quid igitur tandem? annon hîc formoſior ego ſum Menippe? *Men.* Neque tu, neq; alius eſt formoſus hoc in loco: ſiquidem apud inferos eſt æqualitas, ſimilésque ſunt omnes. *Th.* Mihi quidem vel hoc ſat eſt.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ Χείρωνος. ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

MENIPPI ET CHIRONIS. MENIPPVS.

Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν, ἐπεθύμησας ἀποθανεῖν. Χει. ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. καὶ τέθνηκα ὡς ὁρᾷς, ἀθανάτου εἶναι δυνάμενος. Με. τίς δέ σε ἔρως ἔσχε θανάτου, ἀπεχθάνεσθαι τοῖς πολλοῖς χρήματος; Χει. ἐγὼ πρὸς σὲ ἂν ἀσυνέτου ἔγνων. ἦν γὰρ ἐπ' ἀδοῦ ἀπολαύειν τῆς ἀθανασίας. Με. καὶ οὐχ ἁδὺ γάρ, ζῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; Χει. οὐκ ὦ Μένιππε.

Equidem inaudiui Chiron, te, Deus cùm eſſes, mortem tamen optaſſe. *Ch.* Vera hæc ſunt quæ audiuiſti Menippe: & mortuus ſum, vt vides, cùm potuerim immortalis eſſe. *Men.* At quænam te mortis cupido tenuit, rei vulgo nimirum inamabilis? *Ch.* Dicam tibi viro non imprudenti. Non erat amplius mihi iucundũ immortalitate frui. *Men.* Quid? an iniucundum erat viuere & lucẽ tueri? *Ch.* Erat Menippe.

τὸ δὲ ἡδὺ, ἔγωγε ποικίλον τι ἡγοῦμαι εἶναι. ἐγὼ δ' ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, βορᾶς. αἱ ὧραι δ' αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἔκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα διάτεσεν διατέσῃ. ἐνεπλήσθην χρόνῳ ἀπάντων. ἐμαρὲ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μεταλλάττειν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἔνι. Με. εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ ἐν ᾅδου δ' πῶς φέρεις, ἀφ' οὗ ἀπεζελόμενος αὐτὰ ἥκεις; Χει. ὡς ἀνδρῶς ὦ Μένιππε. ἡ μὲν ἰσοτιμία, πάνυ δημοτικὸν, καὶ τὸ ἀφάγμα ἀδεὲς ἔχει τὸ διάφορον ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε, οὐδὲ διψῶν ὥσπερ ἄνω, οὔτε πεινῶν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἁπάντων ἐσμέν. Με. ὅρα ὦ Χείρων μὴ ἐναντία σεαυτῷ, καὶ ἐς τὸ αὐτό σοι ὁ λόγος ἵστηκε. Χει. πῶς τοῦτο φῄς; Με. ὅτι εἰ τῶν ἐν τῷ βίῳ τὸ ὁμοίως ἀεὶ καὶ ταὐτὸν ἐχθύετο σοι προσκορές, καὶ ἐνταῦθα ὁμοίων ὄντα, προσκορῆ ὁμοίως ἂν ἠθύετο, καὶ δεήσει μεταβολῆς γε ζητεῖν πιά. καὶ ἐν τεύξεσθαι ἄλλου βίου, ὥσπερ οἶμαι

Nam quod iucundum vocant, varium illud, & neutiquam simplex esse duco. Verùm ego cùm semper viuerem, ijsdémque fruerer, sole, luce, cibo: tum eædem horæ, & quæcunq; in vita contingunt, ordine singula recurrerent, atque alijs alia per vices succederent, eorum cepit me satietas. Neq; enim in eo voluptas est sita, sisemper ijsdem fruare, sed si omnino permutes. Men. Probè loqueris Chiron. Verùm quo animo fers ea quæ apud inferos habes, posteaquam ad hæc tanquam ad potiora te contulisti? Ch. Non iniucundo Menippe: siquidem æqualitas res est prorsum popularis: nihilque interest, vtrum in luce quis agat, an in tenebris: præterea neque sitiendum est nobis, quemadmodum apud superos, neque esuriendum: sed eiusmodi rerum omnium indigentia vacamus. Men. Vide Chiron, ne tibi contradicas, & eodem tibi recidat oratio. Ch. Quamobrem isthuc ais? Men. Quoniam si illud tibi fastidio fuit, quòd in vita semper ijsdem similibúsque rebus vtendum erat, cùm hîc itidem similia sint omnia, eodem modo tibi parient aliqua status commutatio, migrandum, id quod arbi-

fastidium, & quærenda erit atque hinc aliam in vitam

ἀδύνατον. Χει. τί οὖν ἂν παθοι τις ὦ Μένιππε; Με. ὅπερ οἶμαι, καὶ φασὶ, σωφρονοῦντα, ἀρέσκεσθαι, καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφορᾶν ὀλέσθαι. A

tror fieri nō posse. Ch. Quid igitur faciendum Menippe? Me. Illud nimirum, vt cùm sis sapiens, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, boníque consulas quod adest, nec quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, καὶ Κράτητος. B

DIOGENIS, ANTISTHENIS, ET Cratetis.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

DIOGENES.

ΑΝτίσθενες, καὶ Κράτης, ἀγελῶ ἄγομεν. ὥστε τί οὐκ ἄπιμεν ἐυθὺ τὴν καθόδου ἀφιππασόμενοι, ὀφόμενοι τοὺς καταβαίνοντας οἵοί τινές εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν ποιεῖ; Α. ἀπωμόμην ὦ Διόγενες. καὶ γὰρ αὖ τὸ θέαμα ἡδὺ γέλοιτο, τοὺς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν. τοὺς δὲ ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι. ἐνίους δὲ, μόλις κατιόντας, καὶ ὑπὸ βάκτρου ὠθουμένους τοῦ Ἑρμοῦ, ὅμως ἀντιβαίνοντας, καὶ ἀντείνοντας ἀντερείδοντας, οὐδὲν δέον. Κρα. ἐγὼ γοῦν καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ὁπότε κατήειν κατ' ὀδόν. Δι. διήγησαι ὦ Κράτης. ἔοικας γάρ τινα παγγέλοια ὀφεῖν. Κρα. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ἡμῖν, C D E

OCium nunc agimus Antisthenes, & tu Crates. Quare, cur ambulatum non imus ad Orci fauces, vt ibi videamus quinam sint qui descendunt, & quid quisque eorum agat? Ant. Eamus Diogenes. Etenim spectaculum hoc iucundum fuerit videre vt ipsorum alij lachrymantur, alij supplicant vt dimittantur: nonnulli etiam ægrè descendunt, & cervicem impellente Mercurio, tamen reluctãtur, & nulla necessitate resupini obnituntur. Cr. Ego verò etiam exponam vobis quæ in via vidi cùm huc descenderem. Dio. Expone Crates, videris enim quædam risu omnino digna dicturus esse. Cr. Cùm alij multi nobiscum descendebant,

ἐν αὐτοῖς δ' ὀπίσημοι, Ισμη-
νόδωρός τε ὁ πλούσιος, ὁ ἡμέ-
τερος, καὶ Αρσάκης ὁ Μηδίας
ὕπαρχος, καὶ Οερσίτης ὁ ἀρμέ-
νιος. ὁ μὲν οὖν Ισμηνόδωρος,
ἐπεφόνευτο γὰρ ὑπὸ λῃστῶν πα-
ρὰ τὴν Κιθαιρῶνα, ἐς Ελευσῖνα
οἶμαι βαδίζων, ἔτενέ τε, καὶ τὸ
βάυμα ἐν ταῖν χερσὶν εἶχε. καὶ
τὰ παιδία τὰ νεογνὰ, ἃ κατε-
λελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτῷ
ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. ὡς
Κιθαιρῶνα ὑπερβάλλων, καὶ τὰ
ὑπὲρ τὰς Ελευθερὰς χωρία παν-
έρημα ὄντα ὑπὸ τῶν πολέμων,
διοδεύων, δύο μόνους οἰκέτας
ἐπήγετο. καὶ ταῦτα, φιάλας
πέντε χρυσᾶς, καὶ κυμβία
τέτταρα μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων. ὁ δὲ
Αρσάκης, γεραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ
νὴ Δί' οὐ κάρτιμος τὴν ὄψιν ἐς
τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἠ-
γανάκτει πεζὸς βαδίζων, καὶ
ἠξίου τὸν ἵππον αὐτῷ παρασ-
χθῆναι. καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ
συνετέθνηκει, μιᾷ πληγῇ ἀμ-
φοτέροις διαπαρέντος ὑπὸ θρᾳ-
κός τινος πελταστοῦ, ἐν τῇ ὀπ
τῷ Αραξῇ πρὸς τὸν καπαδ-
δοκίαν συμπλοκῇ. ὁ μὲν γὰρ Αρ-
σάκης ἐπήλαυνεν, ὡς δηλοῖτο,
πολὺ τῶν ἄλλων προὔπεξορ-
μήσας. ὑπέμενε δ' ὁ θρᾷξ, τῇ

tum inter ipsos insignes, Ismenodorus ille diues ex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Orœtes Armenius. Ismenodorus igitur occisus enim fuerat à latronibus circa Cithæronem, quando Eleusinem, vt arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus habebat, tenellos liberos quos reliquerat identidem vocando, sibique ipsi ob audaciam succensendo: qui cùm Cithæronem transiret, ac loca illa circa Eleutheras deserta, bellisq; vastata peragraret, duos tantùm seruos adduxisset, idque cùm phialas quinque aureas, & quatuor cymbia secum haberet. Arsaces autem (senior enim iam erat, & per Iouem pro barbarico illo ritu facie non inhonesta) grauiter ferebat, atque indignabatur, quòd pedibus incederet, sibique equum adduci volebat. Nam & equus vnà cũ eo mortuus erat, ambobus vna plaga transfossis à Thrace quodam scutato, in eo prælio quod cum rege Cappadocum ad Araxem fluuium cõmissum fuerat. Nam Arsaces infesto cursu in hostem ferebatur, longè ante alios, vt ipse narrabat euectus. Thrax verò illum expectando subsistens, ac scu-

πέλτη μὲν ὑποδὺς, ἀποσείεται τὸ Ἀρσάκου κοντόν. ὁ δὲ ὑποδεὶς τὴν σάρισαν, αὐτόν τε διαπείρει, καὶ τὸν ἵππον. Αν. πῶς οἷόν τε ὦ Κράτης, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; Κρα. ῥᾴδιον ὦ Ἀντίσθενες. ὁ μὲν γὰρ ἐπλαυνεν, εἰκοσαπήχυν τινα κοντὸν προβεβλημένος. ὁ θρὰξ δὲ ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρούσατο τὴν προσβολὴν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, ἐς γόνυ ἐλάσας, δέχεται τῇ σαρίσῃ τὴν ἐπέλασιν, καὶ πρόσκλισιν τοῦ ἵππου ποιοῦσα στέρνον, ὑπὸ θυμοῦ καὶ προθύμου ἑαυτὸν διαπείραντα. διελαύνεται δὲ καὶ ὁ Ἀρσάκης ἐς τὸ βουβῶνα διαμπάξ, ἄχρις ὑπὸ τὴν πυγήν. οἷας οἷον τὴν ἐγχείρησιν; ἐπὶ τῷ αὐχένι, ἀλλὰ τῷ ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτει δ' ὅμως, ἐπίσημος ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἄξιος ἱππεῖς καταίνειν. ὁ δὲ γε Ὀρέστης ὁ ἰδιώτης, καὶ πάνυ ἁπαλὸς τοὺς πόδας, καὶ ὀλίγου ἐᾶσαι χαμαὶ, ἀφ' ἵππου βαδίζειν ἐδύνατο. πάσχουσι δ' αὐτὸ ἀτεχνῶς Μῆδοι πάντες, ἐπὶν ἀποβῶσι τῶν ἵππων, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐμβαίνοντες ἀκροποδητὶ, μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπὶ καταβαλὼν

tum obtendens, Arſacis haſtam excuſſit: ipſe autem ſubmiſſa ſariſſa, ipſúmque & equum tranſuerberat. *Ant.* At Crates, quomodo hoc vna plaga fieri potuit? *Cr.* Facillimè, Antiſthenes. Hic enim viginticubitalem contum prætendens curſu ferebatur: Thrax verò, vbi pelta obiecta plagam excuſſit, ipſúmque cuſpis præteriit, in genu procumbens, venientis impetum ſariſſa excipit, ac equum ſub pectore vulnerat, qui præ furore ac vehementia curſus ſe ipſum tranſadegit. Tum etiam eadem haſta per inguina vtrinque ad nates penetrante Arſaces tranſfoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, ſed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alij honore haberetur: volebátque eques huc deſcendere. Orœtes autem priuatus quiſpiam erat, pedibus admodum mollis, quippe qui neque humi ſtare, nedum incedere poterat. Medis autem omnibus hoc prorſum accidit, vt poſtquã ab equis deſcenderint, veluti qui ſuper ſpinas ingrediuntur, ſummis pedum digitis ægrè incedãt. Quãobrem cùm humi ſponte

ἑαυτὸν, ἔκειτο, καὶ οὐδεμιᾷ μηχανῇ ἀνίστασθαι ἤθελεν, ὁ βέλτιστος Ἑρμῆς ἀφάμενος αὐτὸν, ἐκόμισεν ἄχρι πρὸς τὸ πορθμεῖον. ἐγὼ δὲ ἐγέλων. Αν. καγὼ δ' ὅτε κατῆειν, οὐδὲ ἀνέμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις. ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτοὺς, παρεσκευαμὴν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, προκατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. περὶ δὲ πλοῦ δὴ, οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε, καὶ ἀνιῶντο. ἐγὼ δὲ, μᾶλλα ἐτερπόμην ἐν αὐτοῖς. Διο. σὺ μὲν ὦ Κράτης, καὶ Ἀντισθένες, τοιούτων ἐπέσχετε ξυμποδιστόρων. ἐμοὶ δὲ, Βλεψίας τε ὁ δανειστὴς, ὁ ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ Ἀχαρνεὺς, ξενα-γὸς ὢν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κορίνθου, συνκατῆεσαν. ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ τῶν παιδὸς ἐν φαρμάκοις ἀποθανὼν. ὁ δὲ Λάμπις, δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆ ἑταίρας, ἀποσφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας, λιμῷ ἄθλιος ἐλέγετο ἀπεκλικέναι, καὶ ἐδήλου ὡχρὸς ἐς ὑπερβολὴν, καὶ λεπτὸς ἐς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος. ἐγὼ δὲ, καίπερ εἰδὼς. ἀνέκρινον ὅν τρόπον ἀποθνοίη. εἶτα τῷ μὲν Δάμιδι ἀπωμύμην τὸν υἱὸν,

prostratus iaceret, neque vllo pacto resurgere vellet, optimus Mercurius sublatum ipsum ad cymbam vsque portauit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc descendebam neque me cæteris admiscui, sed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupaui, quò commodiùs nauigarem. Inter nauigandum autem alij quidem flebant, alij verò nauseabant. Ego autem inter ipsos sedens valdè oblectabar. *Dio.* Tu quidem Crates, & tu Antisthenes in huiusmodi comites incidistis. Mecum autē Blepsias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorū militum ductor, & diues ille Corinthius Damis, simul descendebant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtij meretricis amorem, se iugulauit. Blepsias fame miser periisse dicebatur, & adhuc supra modum pallidus, & exquisitissimè tenuis apparebat. Ego verò, quanquam id noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem acculanti filium:

οὐκ ἄδικα μὰ τοὺς ἔπαθες ἐφλυάρησας αὐτῷ, ὃς τάλαντα ἔχων ὅμως χίλια, καὶ βυθῶν αὐτὸς συνεγκονταέτης ὤν, ἐκτωκαιδεκάετει νεανίσκῳ τέτταρας ὀβολοὺς παρείχες. σὺ δὲ ἀχαρναῦ, ἔσει γὰρ κἀκεῖνος, καὶ κατηφεῖτο τὴν Μυρτίῳ, τί αὐτὸν ἢ ἔρωτα, σαυτὸν δὲ οὐ; ὃς τοὺς μὲν πλεμμύρας οὐδὲ πώποτε ἔδεισας, ἀλλὰ φιλοκινδύνως ἠγωνίζου περὶ τῶν ἄλλων. ὕστερον δὲ τὸ τυχητὸς παιδισκαρίου, καὶ δακρύων ἐπιπλάσων, καὶ στεναγμῶν, ἐώλως ὁ γραῦς. ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηγόρει φθάσας, πολλῷ γε ἄρα, ὅτι χρήματα ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις; εἰς ἀεὶ διώσεσθαι μεταίους νομίζων. πλὴν ἔμοιγε καὶ τῶν τυχόντων τερπνὸν παρέχοντό τε στένοντες. ἀλλ' ἤδη μοι ἐπὶ τῷ σοφῷ ἐσμέν. ἀποβλέπειν χρὴ καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀτιμωμένους. βαβαί. πολλοί γε, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες, πλὴν τῶν νεογνῶν τούτων, καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοῖς ἔχει τὸ βίου; τοῦτον οὖν τὸν γηραιὸν

non iniusta, inquam, ab illo passus es, qui cum talenta mille haberes coaceruata, atq; ipse in delicijs viueres annos nonaginta natus, adolescenti illi octodecim annos agenti quatuor tantùm obolos suppeditabas. Tu verò Acarnan (gemebat enim & ille ac deuouebat Myrtium) quid amoreni incusas, non te ipsum? qui hostes quidem nunquam perhorrueris, sed te vltro periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis: à puella verò vulgari illa, fictisque lachrymis ac suspirijs generosus ille tu captus fueris. Nam Blepsias ipse, sese ob nimiam stultitiam accusabat, quod pecuniam hæredibus nulla necessitudine sibi coniunctis, custodierit, stolidus ille ratus se perpetuò victurum esse. Cæterùm mihi nec vulgarē voluptatē gementes isti præbuerunt. Sed iam ad fauces sumus. Aspicere nos oportet, & è longinquo contemplari aduenientes. Papæ multi certè, & varij, omnésq; lachrymātes, prætet puerulos istos, & infantes. Sed & senio confecti lugent, quid illud est? num aliquo vitæ philtro tenētur? Hūc igitur decrepitū

τοῦτον οὖν τὸν γηραιὸν

ἔρεσθαι βούλομαι. δακρύεις τηλικοῦτος ἀποθανών; τί ἀγανακτεῖς ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα, γέρων ἀφιγμένος; ἦπου βασιλεύς ἦσθα; Πτω. ἔδαμῶς. Διό. ἀλλὰ σατράπης; Πτω. οὐδὲ τοῦτο. Διο. ἀρα οὖν ἐπλούτεις, εἶτα αὐτῷ σε τὸ πολλὼ ζυφλῶ ἀπολιπόντα τεθνάναι; Πτω. οὐδὲ τοιοῦτον. ἀλλ' ἔτη μὲ ἐλεγχόμενα ἀμφὶ τὰ ἐνενήκοντα. βίον δ' ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ὁρμιᾶς εἶχον ἐς ὑποβολιμαῖος πτωχὸς ὤν, ἄτεκνός τε, καὶ πρεσβύτης χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Διο. εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἠθέλεις; Πτω. ναί. Ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς. καὶ τὸ τεθνάναι, δεινὸν καὶ ζευκτέον. Διο. παραπαίεις ὦ γέρον, καὶ μεμηχανευμένος πρὸς τὸ χρεών. καὶ ταῦτα, ἡλικιώτης ὢν τοῦ πρεσβύτου. τί οὖν ἂν τις λέγοι περὶ τῶν νέων, ὁπόταν οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι εἰσὶν; οὓς ἐγὼ οὐκ οἶδα ὅπως ἂν ἀποθανόντων, ὡς τῶν ἐν τῷ ᾅδῃ κακῶν ἀφιγμένων. ἀλλ' ἀπιωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑποδύηται ὡς ἀποφρασιν βουλευομένους, ὁρῶν περὶ τὸ σῶμα εἰλουμένους.

interrogare lubet. Quid ploras, optime, idque cùm senex aduenieris? an rex eras? M^nd Haudquaquam. *Diog.* An verò satrapa? *Mend.* Neque illud. *Diog.* An igitur A diues fuisti: ideóque ægrè tibi est mortem obiisse relictis multis deliciis? *Mend.* Nihil tale: sed annos circiter nonaginta natus fui, vitam autem inopem egi, arundine & linea victum B quæritans, summopere egenus, & liberis carens, præterea claudus, hebetique visu. *Diog.* Et viuere cupiebas, talis cùm esses? *Men.* Etiam. Dulcis enim erat lux, mori autem graue & horrendum. *Diog.* Deliras ô senex, & te aduersus necessitatem iuueniliter geris, idque cùm huic portitori sis coC uus. Proinde quid iam de adolescentibus dicamus, quãdo decrepiti isti tantopere viuere cupiunt? quos mortem sectari decebat, tanquam remedium eorum malorum D quæ secum fert senectus. Sed abeamus, nequis & nos suspicetur fugam moliri, quum nos hîc circa fauces oberrare viderit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ Τειρεσίου.

MENIPPI ET TIRESIAE.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ. Α

MENIPPVS.

Τειρεσία, εἰ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, ἀκέπι διαγνῶναι ῥᾴδιον. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὅμοια τὰ ὄμματα κεκάμμονται δὲ αἱ χῶραι αὐτῶν. τὰ δ' ἄλλα, ἃ ἔτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς ὁ Λυγκεύς. ὅτι μέντοι μάντις ἦσθα, καὶ ὅτι ἀμφότερα ἐγένου μόνος, ἀνὴρ καὶ γυνή, τῶν ποιητῶν ἀκούσας οἶδα. σὺ δὲ πρὸς τῶν θεῶν τοιγαροῦν εἰπέ μοι, ὁπότερον ἐπιεικέστερος ἡδίονος τῶν βίων, ὁπότε ἀνὴρ ἦσθα, ἢ ὁ γυναικεῖος; Τει. ἀμείνων ἦν παντελῶς ὦ Μένιππε ὁ γυναικεῖος. ἀσφαλεστέρους γάρ. καὶ δεσπόζουσι τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. καὶ οὔτε πολεμεῖν ἀνάγκη αὐταῖς, οὔτε παρ' ἐπαλξιν ἐστάναι, οὔτ' ἐν ἐκκλησίᾳ διαφέρεσθαι, οὔτ' ἐν δικαστηρίοις ἐξετάζεσθαι. Με. οὐκοῦν ἀκήκοας ὦ Τειρεσία ἃ Εὐριπίδου Μήδεια οἷα εἶπεν, οἰκτίσασα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἀθλίας ἅπασας, καὶ ἀφορήτου πρὸς

AN verò & cæcus sis, Tiresia, non amplius cognitu facile est. Nobis enim cunctis æquè vacui sunt oculi, ac solæ illorum sedes relictæ. Cæterùm neque amplius dicere possis, quis Phineus fuerit, aut quis Lynceus. At verò quòd vates fueris, quódque solus vtrumque vir & fœmina factus sis, poëtis auditis noui. Proinde per Deos, dic mihi, vtram suauiorem vitam expertus es, an quum fuisti vir, an quum fœmina? *Tir.* Potior multò fuit, Menippe muliebris vita: expeditior enim, vtíque dominantur mulieres, ac neque in bellum prodire ipsis necesse est, neque ad propugnacula stare, neque in concionibus dissidere, neque in foro iudiciali contendere. *Men.* Annon Medeam Euripidis audiuisti Tiresia, qualia dixerit mulierum genus deplorãdo, quàm miseræ sint, & intolerabilem

τ' ἐκ τῶν ὠδίνων πόνον ὑφίσαμεν; ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί μέμνησαι γάρ με τὰ τῆ Μηδείας ἰαμβεῖα, καὶ ἔτεκες ποτὲ ὁπότερον ἠθέλησα, ἢ στεῖρα, καὶ ἄμοιρος διετέλεσας ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ; Τει. τί τοῦτο ὦ Μένιππε ἐρωτᾷς; Με. οὐδὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. πλὴν ἀπόκειταί σοι ῥᾴδιον. Τει. ἐστεῖρα μέν ἦλθον, ἐν ἔτεκον δ' ὅμως. Με. ἱκανὸν τοῦτο. εἰ γὰρ καὶ μίσχον εἶχες, ἐβουλόμην εἰδέναι. Τει. εἶχον δηλαδή. Με. χεύνῳ δέ σοι ἡ μήτρα ἀφανίδη, ἢ τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀπεφράγη, καὶ εἰ μαζοὶ ἀπετάθησαν, καὶ τὸ αἰδοῖον ἀνέφυ, καὶ πώγωνα ἐξήνεγκας, ἢ αὐτίκα ἐκ γυναικὸς ἀνὴρ ἀπέφανες; Τει. οὐκ ὁρῶ τί σοι βούλεται τὸ ἐρώτημα. δοκεῖς δ' οὖν μοι ἀπιστεῖν, εἰ ταῦθ' οὕτως ἐγένετο. Με. οὐ χρὴ γὰρ ἀπιστεῖν ὦ Τειρεσία τοῖς τοιούτοις, ἀλλὰ καθάπερ τινὰ βλάκα μὴ ἐξετάζοντα εἴτε δυνατά ἐστιν, εἴτε καὶ μή, παρεγχέαι; Τει. σὺ οὖν οἶδ' ἅπαντα πιστεύεις ἅττα γέγραφα, ὁπόταν ἀκούσῃς ὄρνεα ἐκ γυναικῶν ἐγένοντο πτῆνες, ἢ δένδρα, ἢ ὄφεα, ἢ Ἀηδόνα, ἢ τὴν Δάρturiendo laborem sustineant? Verùm dic mihi (nam me isti Medeæ iambi commonefecerunt) peperisti-ne aliquando cùm mulier esses, an verò sterilis, & absque semine vitam illam degisti? *Tir.* Quid hoc Menippe interrogas? *Men.* Nihil acerbi, Tiresia: verùm responde si tibi molestum uon est. *Tir.* Non fui sterilis quidem, sed neque peperi tamen. *Men.* Sufficit hoc. Vtrum enim & vuluam habuisses, scire volebam. *Tir.* Habui scilicet. *Men.* Successu autem temporis vuluáne illa euanuit, & membrum muliebre obturatum est, mammillæque iterum complanatæ, deinde virile succreuit, & barbam produxisti: an verò repēte vir ex muliere factus prodiisti? *Tir.* Non video quid sibi velit hæc interrogatio. Videris autem mihi in dubium reuocare, factumne hoc ita sit, an non. *Men.* Annon de his dubitandum est Tiresia: sed perinde ac fatuo alicui, pró veris ea recipienda non inquirendo fieri-ne possint, an non? *Tir.* Tu igitur neque cætera hoc pacto contigisse credis, putaquum audieris, vt quædam ex mulieribus aues factæ sint, aut arbores, aut feræ, Luscinia videlicet, aut Daphne,

φίλω, ἢ τῆς Λυκάονος θυγατέρα; Με. ὦ πολυκάκειναις ἐντύχω, εἴσομαι ὅ, τι καὶ λέγουσιν οὗτος ὁ βέλτιστος, ὁπότε γυνὴ ἦν, καὶ ἐμαντεύου τότε ὥσπερ καὶ ὕστερον, ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἔμελλες εἶναι; Τει. ὁρᾷς σὺ γυναῖς τὰ περὶ ἐμοῦ ἅπαντα, ὡς καὶ διέλυσά τινα ἔριν τῆς Ἥρας καὶ τοῦ Διός. Ἥρα ἐπήρωσέ με. ὁ δὲ Ζεὺς, παρεμυθήσατο τὴν μαντικὴν τιμὴν συμφοράν. Με. ἔτι ἔχει σὺ Τειρεσία τὸ ψεύσματος; ἀλλὰ κἀν τοῖς μάντεσι τοῦτο ποιεῖς. ἔθος γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

aut Lycaonis filia? *Men.* Siquando in ipsas incidero, sciam quid & ipsæ dicant. Tu verò, ô optime, an quum mulier eras, tum quoque vt & postea vaticinabaris? an verò vir & vates simul esse didicisti? *Tir.* Viden? quæ de me feruntur ignoras omnia, vt & deorum litem quandam diremi, & Iuno visu me priuauit: Iupiter autem hanc calamitatem data vaticinandi arte est solatus. *Men.* Adhucne Tiresia, hisce mendacijs caperis? Sed hoc facis more vatum. Consuetum enim est vobis nihil sani dicere.

ΑΙΑΝΤΟΣ, ΚΑΙ Ἀγαμέμνονος.

AIACIS ET AGAMEMNONIS.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἰ σὺ μανεὶς ᾧ Αἶαν, σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησε δ' ἡμᾶς ἅπαντας, τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσέα; καὶ προῆλθ' οὔτε προσέβλεψας αὐτὸν, ὁπότε ἦκε μαντευσόμενος, οὔτε προσεῖπεῖν ἠξίωσας αὐδρα συστρατιώτην, καὶ ἑταῖρον, ἀλλ' ὑπερηφανικῶς μεγάλα βαίνων, παρῆλθες. Αι. εἰκότως ᾧ Ἀγάμεμνον.

AGAMEMNON.

SI tu, dum furore correptus fuisti, Aiax, te ipsum interfecisti, nósque omnes membratim concidere putasti, quid Vlyssem accusas? ac paulò ante nec ipsum aspexisti, cum venisset vatem consultum: nec virum commilitonem ac socium dignatus es alloqui, sed superbè admodum, grandique incedens gressu, præteriisti. *Ai.* Meritò Agamemnon

αὐτὸς γάρ μοι ὁ μανίας ἄκρος
κατέστη, μόνος ἀντεξεταδεὶς
ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. Aγα. οὐκοῦν
ὦ ἀνταγώνιστος εἶναι, καὶ ἀκοι-
νώνητα κρατεῖν ἁπάντων; Αι.
ναὶ, τάλε τοιαῦτα. οἰκεία γάρ
μοι ἐν παντοδαπίσι, τὸ αὐτὸ
ἐμοὶ ὄντα. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλ-
λοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀ-
πέπαυδε τὸ ἀγῶνα, καὶ παρε-
χωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ
δὲ Λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις
ἔσωσα κινδυνεύοντα καταπε-
κόφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀ-
μείνων ἤδη εἶναι, καὶ ὁπλιτι-
δειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. Aγα.
ἀπὸ τοιαρδὴν ὦ γενναῖε τὴν
Θέτιν, ἢ δόλον σοι τὴν κληρονο-
μίαν τῶν ὅπλων παραδιδόναι
συγχωρεῖ γε ὅτι, φέρουσα, ἐς τὸ
κοινὸν, κατέθετο αὐτά. Αι. οὐκ.
ἀλλὰ τὸ Ὀδυσέα, ὃς αὐτεπαι-
δη μόνος. Aγα. συγγνώμη ὦ
Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὢν, ἀφέχθη
δόξης ἡδίστου πράγματος, ὑφ'
ἣ καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδυνεύειν
ὑποδύεται, ἐπὶ τῷ σκέπασ-
σου. καὶ ταῦτα, παρὰ Τρωσὶ δι-
καστῆς. Αι. οἶδα ἐγὼ ἅπερ
μου κατεδίκασεν. ἀλλ' οὐ θέ-
μις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν.
τὸ γοῦν Ὀδυσέα μὲν οὐχὶ μι-
σεῖν οὐκ ἔστιν ὅπως Αγα-

Ille enim mihi furoris huius
author extitit, vt qui solus
mecum pro armis iudicio
contenderit. Ag. Putabásne
æquum vt aduersario care-
res & omnia sine puluere
superares? Ai. Quidni, in
tali vtique causa? Nam ea ar-
matura cognationis quodam
iure ad me pertinebat, cùm
patruelis esset. Vósque reli-
qui, quanquam illo præstan-
tiores eratis, certamen de-
trectastis, armáque mihi ces-
sistis. At hic Laërtæ filius,
quem ego sæpe seruaui in
summo periculo, cùm iam à
Troianis propè concideretur, melior esse me voluit,
magísque hadendis armis idoneus. Ag. Accusa
igitur Thetin, ô generose,
quæ cum tibi armorum hæ-
reditatem vt pote cognato,
tradere debuisset, in medium
allata illa posuit. Ai. Mini-
mè: sed Vlyssem vt qui solus
sese mihi opposuerit. Ag.
Ignoscendum Aiax, si homo
cùm esset appetiuit gloriam,
rem dulcissimam, cuius gra-
tia quilibet etiam nostrum
obire pericula sustinet:
siquidem & te deuicit, íd-
que Troianis ipsis iudicibus. Ai. Noui ego quæ
me damnarit, sed fas non
est de Diis quicquam di-
cere. Vlyssem igitur non
possum non odisse, Aga-

μίωνι, οὐδ' εἰ αὐτὴ μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

memnon, non si mihi ipsa Minerua hoc imperet.

ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ Σωκράτε.

MINOIS ET SOSTRATI.

ΜΙΝΩΣ.

Ὁ μὲν λῃστὴς οὗτος Σώφρατος, εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁ δὲ ἱερόσυλος, ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπαράσθω. ὁ δὲ τύραννος ὦ Ἑρμῆ παρὰ τὸν Τιτυὸν ἀποταθείς, ὑπὸ τῶν γυπῶν κειρέσθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοί, ἅπιτε κατὰ τάχος εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. καὶ παὶ μακάρων νήσους κατοικεῖτε, αἰτῶ ὧν δίκαια ἐποιεῖτε παρὰ τὸν βίον. Σω. ἄκουσον ὦ Μίνως, εἰ σοι δίκαια δόξω λέγειν. Μι. νυνὶ ἀκούσομαι σοῦ. οὐ γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ Σώκρατες πόσους ὢν, καὶ τοσούτους ἀπεκτονώς; Σω. ἐλήλεγμαι μὲν· ἀλλ' ὅρα εἰ δικαίως κολασθήσομαι. Μι. καὶ πῶς, εἴ γε ἀποτίνειν τὴν ἀξίαν δίκην. Σω. ὅρα ὡς ἀπόκειταί μοι ὦ Μίνως· βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μι. λέγε μὴ μακρὰ μόνον, ὅπως καὶ τοὺς ἄλ-

MINOS.

Hicquidem prædo Soſtratus, in Pyriphlegethontem immittatur: hic autem ſacrilegus à Chimæra diſcerpatur: tyrannus verò iſte Mercuri, iuxta Tityum extenſus, hepar & ipſe vulturibus præbeat arrodendum. At vos boni in Elyſium campum celeriter abite, & beatorum inſulas habitate, pro ijs quæ iuſtè in vita feciſtis. *Sof.* Audi ô Minos, num tibi iuſta dicere videar. *Min.* An ego denuo nunc audiam? annon conuictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? *Sof.* Conuictus quidem ſum: ſed vide an iuſto afficiar ſupplicio. *Min.* Ita ſanè: ſiquidem iuſtum eſt meritam cuique mercedem rependere. *Sof.* Attamen reſponde mihi Minos: breue enim quiddam interrogabo te. *Min.* Dic dummodo non prolixè: vt & alios

χες διακείνωμαι ἤδη. Σω. ὁπόσα ἔπραξον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἑκὼν ἔπραξον, ἢ ἐπηκέλωστί μοι ὑπὸ τῆς μοίρας; Mi. ὑπὸ τῆς μοίρας δηλαδή. Σω. A ἆρ' οὖν ἡμῖν οἱ χρηστοὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δοκοῦμεν ἡμεῖς, ἐκείνῃ ὑπηρετοῦντες, ταῦτα δρῶμεν; Mi. ναί, τῇ Κλωθοῖ, ἃ ἐκάστῳ ἐπέταξε γενναδίνητι, B τὰ πρακτέα. Σω. εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέν τινα, ἢ δυνάμενος ἀντιλέγειν ἐκείνῳ βιαζόμενος, οἷον, δήμιος, ἢ δορυφόρος, ὁ μέν, δίκας ἢ πιθεὶς, ὁ δὲ, τυράννῳ, τίνα αἰτίαν τοῦ φόνου; Mi. δίκαιον τὸν δικάσαντα, ἢ τὸν τύραννον. ἐπεὶ ἀδύ τὸ ξίφος αὐτό. ὑπηρετεῖ γὰρ τοῦτο ὄργανον ὂν C φησὶ τὸν θυμὸν, τῷ πρόσθεν παρορμήσαντι τὴν αἰτίαν. Σω. εὖ γε ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδαψιλεύῃ τῷ παραδείγματι. ὧν δέ τις ἀποστείλαντος τοῦ δεσπότου, ἦκεν αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τὴν χάριν ἴσμεν, ἢ τίνα εὐεργέτην ἀναγραπτέον; Mi. τὸν πέμψαντα ὦ Σώκρατες. διάκονος γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σω. ἆρ' ὁρᾷς πῶς ἄδικα ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρέτας γιγνομένους, ὧν ἡ Κλω-

iam dijudicare possumus. *Sos.* Quæcunque in vita egi, vtrù volens egi, an verò à Parcâ mihi agglomeratum est? *Min.* A parca scilicet. *Sos.* Proinde & boni omnes, & nos qui mali videmur, annos hæc agimus dum illi obsecundamus? *Min.* Ita profectò Clothoni illi obsequentes, quæ vnicuique cùm primùm natus est, agenda iniungit. *Sos.* Si quis igitur ab alio coactus quempiam occiderit, cùm ei nequeat contradicere à quo vi compellitur: verbi gratia, quum carnifex, aut satelles, ille quidem iudici, hic tyranno morem gerens, quemnam cædis istius reum ages? *Min.* Liquet reum agendum iudicem, aut tyrannum: siquidem neque ipsum gladiũ accusare possumus: subseruit enim hic, tanquam instrumentum quoddam ad illius explendum animum, qui primò causam hanc præbuit. *Sos.* Bene est Minos, quòd hæc etiam exemplo, quasi quodam auctario locupletas. Siquis autem ab hero missus, aurum vel argentum afferat vtri habenda est gratia, vtri beneficium hoc acceptum est ferendum? *Min.* Ei qui misit, minister enim tantùm fuit, qui attulit. *Sos.* Videsne igitur quàm iniusta facias, dum nos supplicio

ὦ προστάτα, καὶ τούτοις μὴ τοὺς διακονησαμένους ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς; οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοι τις ἄν, ὡς ἀπλήρωτον δίωκτον ἰῶ, τοῖς καὶ πᾶσιν ἀνάγκης προστεταγμένοις. Μι. ὦ Σώκρατες, πολλὰ ἴδοις ἂν ἄλλα οὐ κατὰ λόγον γιγνόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. Σω. ἐγὼ ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἐπανόρθωσις τῆς ἐπερωτήσεως, ὅπως οὐ λήσεις μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφώτερός τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον οὖν τὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κολάζεσθω. ὅρα δὲ μὴ καὶ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾷ τὰ ὅμοια διδάξῃς.

afficis, qui ministri tantùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperauit: & dum hos honore prosequeris, qui aliena bona solùm administrarunt? Nemo enim dicere poterit, possibile esse ijs contradicere, quæ cum omni necessitate imperata fuêre. Mjn. Multa, Sostrate, & alia videas licet, minimè secundum rationem fieri, si diligenter expendas. Verumtamen tu ex hac quæstione hoc boni consequeris, quòd non prædo solùm, sed etiam Sophista quidam esse videris. Solue ipsum Mercuri, nec puniatur amplius. Cæterùm vide ne & cæteros manes similia interrogare doceas.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΙΑ.

MENIPPVS, SEV NECYOMANTIA, Menippus, Philonides.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Χαῖρε μέλαθρον, πρόπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον, ἐς φάος μολών. Φιλωνίδης. οὐ Μένιππος οὗτος ὅστις ἐστὶν ὁ κύων; ἔμοιγε ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ παραβλέπω. Μενίππους ὅλους. τί δὴ οὖν τῷ βάλεται τὸ ἀλλόκοτον τοῦ σχήματος, πῖλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντῆ; πρόσωπον ὃ ὁμοιοῦται.

MENIPPVS.

Salue atrium, domúsque vestibulum mea. Vt te lubens aspicio luci redditus. Ph. Nonne hic Menippus est Canis ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens. At quid sibi vult habitus istius insolentia? claua, lyra, leonis exuiæ? Adeundus tamen est.

χαῖρε. Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖξαι; πολλῷ γὸ χρόνον οὐ πέφηνας ἐν τῇ πόλει. Me. Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα, καὶ σκότου πύλας Λιπὼν, ἵν' ἀ- A δης χωρεῖς ὠκίσαμ θεῶν. Φιλω. ἠράκλεις. ἐλελήθει Μένιππος ἡμᾶς ἀποθανών. καὶ πῶς ὑπάρχῃς ἀναβεβιωκώς; Me. κκ. δῆ ἔτ' ἔμπνουν αἰδὼς μ' ἐδέξατο. Φιλω. τίς δ' ἡ αἰτία σοι τῆς καινῆς καὶ παραδόξου πλάνης ἀποδημίας; Me. νεότης μ', ἐπῆρε, καὶ θράσος τὸ γέρον. πλέον. Φιλω. παῦσαι μαίνεσθαι γαγγράδων, καὶ λέγε ὅτῳτί πως ἁπλῶς κατέβας ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. τίς ἡ στολή; τί σοι τῆς κάτω περιᾴας ἐδύνησεν; ἄλλως γὸ οὐχ ἡδεῖά τις, οὐδὲ D ἀσπάσιος ἡ ὁδός. Me. ὦ φιλότης, χρεὼ μαχαίρης εἰς αἶδαο, ψυχὴν χρεσόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο. Φιλω. ὅτος, δῆ' ἡ παραπαίεις. ὁ γὸ αὖ οὕτως ἐμμέτρως ἐρραψῳδεῖς πρὸς ἄνδρας φίλους. Me. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε. νεαρὸς γὸ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγχρώμενος, ὡς οἶδ' ὅπως ἀνεπλήσθη τῶν ἐπῶν, ἢ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πῶς Salue Menippe, vnde nobis aduenisti? iamdiu enim in vrbe visus non es. *Men.* *Venio relictis manium specu, & nigris Portis, vbi Orcum insolitur supervacuum.* Ph. Hercle, clàm nobis Menippus vita functus est, reuixítque denuo. *Men.* *Non: sed me adhuc vivum recepit tartarus.* Ph. Quænam causa fuit tibi B nouæ huius & incredibilis peregrinationis? *Men.* *Iuventa, magisque iuvenilis mos me impulit.* Ph. Define ô beate tragicum loqui, & ab iambis descendens, sic C simpliciter eloquere. Quænam hæc vestis? quid tibi inferno itinere fuit opus? alioqui neque iucunda, neque delectabilis est via. *Men.* *Res, dilecte, grauis me infernas egit ad vmbras, Consulturum vt manes Thebani Tiresiæ.* Ph. Heus tu deliras: non enim ita consarcinatis versibus apud amicos caneres. *Men.* Ne mireris, amice: recens enim cum Euripide atque E Homero versatus, nescio quomodo versibus impletus sum, vt numeri mihi sua sponte in os confluant. Verùm dic mihi, vt se res in terris habent?

τὰ κάτω γῆς ἔχει, καὶ τί που

ἔστι ἐν τῇ πόλει; Φιλω. καινὸν οὐδέν, ἀλλ' οἷα καὶ πρὸ τοῦ, ἁρπάζουσιν, ἐκπορκεύουσι, τοκογλυφοῦσιν, ὀβολοσταθοῦσιν. Με. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. ἃ γὰρ ἴσασιν οἷα ἔναγχος κεκήρυκται παρὰ τοῖς κάτω, καὶ οἷα κεχειροτόνηται τὰ ψηφίσματα κατὰ τῶν πλουσίων, ἃ μὰ τὴν Κέρβερον, οὐδεμίᾳ μηχανῇ τοῦ διαφυγεῖν αὐτούς. Φιλω. τί φῄς; δέδοκταί τι νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τῶν ἐνθάδε; Με. νὴ Δία καὶ πολλά. ἀλλ' οὐ θέμις ἐκφέρειν αὐτὰ πρὸς ἅπαντας, οὐδὲ τὰ ἀπόρρητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμᾶς κατάψηται γραφῆς ἀσεβείας ὅτι τὸ Ραδαμάνθυος. Φιλω. μηδαμῶς ὦ Μένιππε πρὸς τοῦ Διός, μὴ φθονήσῃς τῶν λόγων φίλῳ ἀνδρί. πρὸς γὰρ εὐδοτα σωτῆρα ἔρεις. τὰ τ' ἄλλα, καὶ πρὸς μεμυημένον. Με. χαλεπὸν μέντοι ὀπτάσεις τοιούτου, καὶ οὐ πάντη ἀσφαλές. πλὴν ἀλλὰ σοί γε ἕνεκα, πολυμύθητον. ἔδοξε δὲ τοῖς πλουσίοις τούτοις, καὶ πλουσιωτάτοις, τὸ χρυσίον κατακλεῖσον, ὥσπερ τὴν Δανάην φυλάττοντας. Φιλω.

& quidnam in vrbe agunt? *Ph.* Nihil noui: sed vt priùs actitabant, rapiunt, peierant, fœnerantur, vsuras colligunt. *Men.* O miseri, atque infœlices. Nesciunt enim quid apud inferos decretum sit, & qualia contra diuites lata suffragia, quæ per Cerberum arte nulla subterfugere poterunt. *Ph.* Quid ais? noui-ne aliquid apud inferos decretum est de ijs qui hic viuunt? *Men.* Per Iouem & quidem multa, sed quæ non licet apud omnes efferre, neque cùm sint arcana, reuelare, nequis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuset. *Ph.* Nequaquam Menippe, per Iquem: ne amico sermonem hunc inuideas. Etemin apud hominem tacendi gnarum, quinetiam sacris initiatum edisseres. *Men.* Grauia profectò iubes, & neutiquam tuta: verùm tui vtique gratia est audendum. Ergo decretum est diuites istos, & pecuniosos, aurúmque tanquam Danaën seruantes abstrusum. *Ph.* Ne priùs, ô bone, quæ decreta sunt

μὴ πρότερον εἴπῃς ὦ γαθὲ τὰ

λεδογμένα, πρὶν ἐκεῖνα διελθεῖν, ἃ μᾶλις᾽ ἂν ἡδέως ἀκού-
σαιμί σου, ἥτις αὐτά σοι τὴν καθόδου ἐγένετο, τίς ὁ τῆς πο-
ρείας ἡγεμών. εἶθ᾽ ἑξῆς ἃ τε εἶδες, ἃ τε ἤκουσας παρ᾽ αὐ-
τῶν. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῶν ἀξίων θέας
ἢ ἀκοῆς παρελιπεῖν. Με. Λανθάνουσι τοῦτο καὶ ταῦτά σοι. τί
γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλος αὐτὸν βιάζοιτο; καὶ δὴ
καὶ τὰ τοιαῦτά σοι δίειμι τῷ γνώμῃ τῇ ἐμῇ, καὶ ὅθεν ὡρ-
μήθην πρὸς τὴν κατάβασιν. ἐγὼ γὰρ ἄχρι μὲν παιδὸς ἦν,
ἀκούων Ομήρου, καὶ Ησιόδου, πολέμους, καὶ στάσεις διη-
γουμένων, ἃ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἤδη τῶν
θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ δί-
κας, καὶ πατέρων ἀζηλάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα ταῦτα
ἡγούμην εἶναι καλὰ, καὶ ἃ παέρεργος ἐνενόμιζον πρὸς αὐ-
τά. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠξίωμαι, πάλιν αὖ συναθθα
ἤκουον τῶν νόμων, τἀναντία τοῖς ποιηταῖς κελευόντων, μήτε
μοιχεύειν, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ἐν μεγάλῃ δὲ
καθειστήκειν ἀμφιβολίᾳ, ὡς

dixeris, quàm ea percurreris quæ ex te libentissimè audiam: quæ videlicet descensus causa tibi fuerit, quis itineris dux, atque ordine deinceps quæ apud ipsos & videris, & audiueris. Verisimile enim est te, cùm eximiarum rerum studio tenearis, eorum quæ visu vel auditu digna sunt nihil prætermisisse. *Men.* Parendum etiam in his tibi est. Quid enim facias amico vim inferente? Quare primùm tibi sententiam meam expediam, & quæ res me ad hûc descensum impulerit. Ego cùm adhuc puer essem, & audirem Homerum atque Hesiodum narrantes bella & seditiones, non semideorum modò, sed ipsorum etiam Deorum, præterea eorundem adulteria, violentias, rapinas, supplicia, patrum expulsiones, fratrum & sororum nuptias, hæc omnia præclara ducebam, nec ab ijs obiter mouebar. Postquam verò cœpi viris annumerari, hîc contrà leges audiui contraria poëtis iubentes, nec adulteria committere, nec seditiones mouere, nec rapinas exercere. Valdè igitur animi pendens constiti, nescius quo pacto me gererem.

εἰδὼς ὅ, τι χρησόμενος ἑαυτῷ.

οὔτε γὰρ τοὺς θεοὺς αὖ ποτε ἠγούμην μοιχεύσαι, καὶ φασιάσαι πρὸς ἀλλήλους, εἰ μὴ ὡς περὶ καλῶν τούτων ἐγίνωσκον, οὔτ' αὖ τοὺς νομοθέτας ταῦτα τούτοις παρεγγυᾶν, εἰ μὴ λυσιτελῶ τι ὑπελάμβανον. ἐπεὶ οὖν διηπόρουν, ἔδοξέ μοι ἐλθόντα παρὰ τοὺς καλουμένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρεῖσαί τε ἐμαυτὸν, καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσαί μοι ὅ, τι βούλοιντο, καί πᾳ ὁδὸν ἁπλῆν καὶ βεβαίαν ἐπιδεῖξαι τοῦ βίου. ταῦτα μὲν δὴ φρονῶν, προσῆειν αὐτοῖς. ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ φασὶ τὸ πῦρ ἐμπίπτων διαζώμενος. παρὰ γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα ἔνεισκον ὑποκοπὰς ἡ ἀγνοιαν, καὶ τὴν ἀποείαν πλείστην. ὅθεν μοι τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδειξαν οὗτοι τὸν τῶν ἰδιωτῶν βίον. ἀμέλει, ὁ μὲν αὐτῶν, παρῄνει τὸ πᾶν ἡδέσθαι, καὶ μόνον τοῦτο ἐν παντὸς μετεῖναι. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν. ὁ δέ τις ἔμπαλιν, πονεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα κατατακῆναι, ῥυπῶντα, καὶ αὐχμῶντα, καὶ πᾶσι δυσαρεστοῦντα, καὶ λοιδορούμενον, συνεχὲς ἐπῤῥαψῳδῶν τὰ παύσημα ἐκεῖνα τοῦ

Neque enim Deos vnquam putaui adulteria perpetrasse, & seditiones inter se exercuisse, nisi de his tanquam bonis iudicarint: nec legumlatores his contraria iussisse, nisi id conducere existimarint Quoniam igitur in dubio erã, visum est mihi hos adire qui philosophi vocantur, hisque in manus me dederé, & rogare vt me qua vellent in re vterentur, vitæque viam aliquam simplicem & certam commonstrarent. Hæc igitur mecum reputans ad eos iui, imprudens certè, quòd me ex fumo, vt aiunt, in flammam conjicerem. Etenim apud ipsos maxim diligenter obseruans, ignorantiam, magísque incerta omnia reperi, adeò vt auream priuatorum vitam esse satis ilicò indicarint. Alius nimirum vni me voluptati operam dare, & ad hoc solum studium me conferre iussit. In eo enim sitam esse fœlicitatem. Rursum alius omnino labori incumbere, corpúsque sordido squalidóque cultu subigere, misérè ab omnibus affectum & contumeliis obnoxium, sedulò inculcans celebria illa Hesiodi de virtute carmina,

Ἡσιόδου περὶ τῆς ἀρετῆς ἔπη

καὶ ἱδρῶτα, καὶ τὸν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλος καταφρονεῖν χρημάτων παρεκελεύετο, καὶ ἀδιάφορον οἴεσθαι τὴν κτῆσιν αὐτῶν. ὁ δὲ τις αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸ πλοῦτον αὐτὸν ἀπεφαίνετο. ὧν τί μὲ γὰρ τὸ κόσμον, τί χρὴ καὶ λέγειν; ὃς γε ἰδέας, καὶ ἀσώματα, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ πιθανόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ἐσημήνατο παρ' αὐτῶν ἤκουον ἐναντίων. καὶ τὸ πάντων δεινῶν ἀποπώτατον, ὅτι περὶ τῶν ἐναντιωτάτων ἕκαστος αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶντας καὶ πιθανοὺς λόγους ἐπορίζετο, ὥστε μήτε τῷ θερμὸν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρὸν, ἀπιθανεῖν ἔχειν, καὶ ταῦτα, εἰδότα σαφῶς, ὡς ἐκ ἂν ποτε θερμόν τι εἴη καὶ ψυχρὸν ἐν ταὐτῷ χρόνῳ. ἀτεχνῶς οὖν ἔπαθον τοῖς νυστάζουσι τούτοις ὅμοιον, ἅτε μὲ, ὑπνίουν, ἅτε δὲ, ἀνανεύων ἐμπαλιν. ἔτι δὲ πολλῷ τοῦτο ἐκείνων ἀποπώτερον, τοὺς γὰρ αὐτοὺς τούτοις ἔνεισκον ὑπτιῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ὑπηδεύοντας. τοὺς γοῦν καταφρονεῖν παρεινοῦντας χρημάτων, εὗρον ἀφιξ ἐχο-

& sudorem, & ascensum in montis verticem. Alius pecunias contemnere, earúmque possessionem indifferentem putare iubebat. A Alius contrà bonas esse ipsas etiam diuitias pronunciabat. Quid verò de mundo dicam? qui ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam pugnantium inuicem nominum turbam in diem audiebam: & quod absurdorum omnium fuit absurdissimum, de maximè contrarijs cùm vnusquisque diceret, vincentes & probabiles admodum rationes afferebat, vt nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem esse contenderent, contra quicquam dicere potuerim, idque cùm perspicerem fieri non posse vt idem eodem tempore frigidum sit & calidum. Prorsum igitur tale quid accidebat mihi quale his qui dormitant, scilicet vt modò annuerem, modòverò abnuerem. Præterea hoc illis longè erat absurdius, quòd obseruata ipsorum vita, eam sermonibus ipsorum summopere contrariam comperi. Itaque eos qui pecuniam spernendam esse suadebant; ei tenaciter adhærentes, de fœnore

μένους αὐτῶν, καὶ περὶ τόκων διαφερομένους, καὶ ὅτι μισθῷ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτου ὑπομένοντας. τοὺς τε τὴν δόξαν ἀποβαλλομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας. ἀηδονῆς τε αὖ χαλεπὸν ἅπαντας κατηγορεῖντας, ἰδίᾳ ὄ, μόνῃ ταύτῃ περισωτηριένους. σφαλεὶς οὖν καὶ ταύτης τῆς ἐλπίδος, ἔτι μᾶλλον ἐδυχέραινον πρέμα παραμυθούμενος ἐμαυτὸν, ὅτι μετὰ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ὅτι συνέσει διαφερόντων, ἀνόητός τε εἰμι, καὶ τὰ λανθάνει ἔτι ἀγνοῶν φρίεχομαι. καί μοι ποτὲ διαγενομένῳ τούτων ἕνεκα, ἔδοξεν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθόντα, ξυνδιατρῖναί τινος τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ διαδόχων. ἥκειν δ' αὐτὸν ἐπῳδάς τε καὶ τελετὰς ποιεῖν ἀνοίγειν τε τὰ ᾅδου τὰς πύλας, καὶ καταγειν ὃν ἂν βούλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὁπόσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἄριστον οὖν ἡγούμενον εἶναι παρά τινος τούτων διαφραξάμενον τὴν κατάβασιν, ἐλθόντα περὶ Τειρεσίου τοῦ βιώτου, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἅτε μαντέως καὶ σοφοῦ, τίς ὅστις ὁ ἄριστος βίος, καὶ ὃν ἄν τις ἕλοιτο εὐδαιμονῶν. καὶ δὴ ἀναπνεύσας ὡς εἶχον τάχους, ἔτυχον ἐνδὺς

litigantes, pro mercede docentes, omnia denique eius gratia tolerantes: eos verò qui verbis gloriam aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem eò referentes, eósque pene omnes qui voluptatem accusabant, ex ea sola priuatim pendentes vide ā. Ergo hac spe frustratus adhuc magis indignabar, tacitè me ipsum consolando quòd cum multis & sapientibus, & celeberrimis viris, insipiensque essem, & veri ignarus oberrarem. Tandem mihi horum causa aliquando peruigilanti, visum est vt Babylonem profectus, magorum aliquem ex Zoroastri discipulis & successoribus conuenirem. Audieram siquidē ipsos carminibus, & expiationibus quibusdam inferorum portas aperire, & quem voluerint tutò illuc deducere: indéque rursus reducere. Optimè ergo me facturum putaui si cum horum quopiam de descensu paciscens, Tiresiam Bœotium consulerem, ab eóque perdiscerem, tanquam à vate & sapiente, quæ vita sit optima, quámque potissimum sapiens eligat. Itaque quanta poteram celeritate exiliens Babylonem rectà contendi. Quò cùm per-

Βαβυλῶνος. ἐλθὼν δ', συγγίνομαί τινι τῶν Χαλδαίων σοφῷ ἀνδρὶ, καὶ θαυμασίῳ τὴν τέχνην, πολιῷ μὲν τὴν κόμην, γλυφὸν δὲ μάλα σεμνὸν καὶ θεοειδέα. τοὔνομα δὲ ἦν αὐτῷ, Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δὲ καὶ δικετεύσας, μόλις ἔτυχον παρ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅτῳ βούλοιτο μισθῷ καθηγήσασθαί μοι τῆς ὁδοῦ. παραλαβὼν δέ με ὁ ἀνὴρ, περῶτα μὲν ἡμέρας ἐννέα καὶ εἴκοσιν ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρξάμενος, ἦλθε, κατάγων ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ἕωθεν περὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, ῥήσιν τινα μακρὰν ἐπιλέγων, ἧς οὐ σφόδρα κατήκουον. ὥσπερ γὰρ οἱ φαῦλοι τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι κηρύκων, ἐπέβοχόν τι, καὶ ἀσαφὲς ἐρρέγκετο. πλὴν, ἀλλ' ἐμοί γε τινας ἐπικαλεῖσθαι δαίμονας. μετὰ γοῦν τοῦτο ἐπῳδήν, τρὶς ἀπὸ μοῦ περὶς τὸ πρόσωπον ἀποπτύσας, ἐπανῆκε πάλιν, οὐδένα τῶν ἀπάντων τῶν περιβλέπων. καὶ σιτία μὲν ἦν, τὰ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ, γάλα, καὶ μελίκρατον, καὶ τὸ τῆς Χοάσπου ὕδωρ. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπὶ τὸν πότον. ἐπὶ δὲ ἅλις εἶχε τῆς περιδιατριβῆς, περὶ μέσας νύκτας ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν ἀγαγὼν, ἐκάθηρέ τε με, καὶ

uenissem, versor cum quopiam ex Chaldæis, sapiente viro, arte admirando, capillos cano, promissaque barba valdè venerando. Nomen autem erat illi Mithrobarzanes. Orans igitur obsecránsque vix exoraui, vt qua tandem mercede vellet, in viam illam me deduceret. Tum vir ille me susceptum, primùm quidem dies nouem & viginti cum luna simul incipiens abluit ad Euphratem deducens mane, orientem versus solem, longum quempiam sermonem mussitans, quem non admodum audiebam. Nam quod in certamine præcones inepti solent, volubile quiddam & incertum proferebat: nisi quod dæmones quosdam visus est inuocare. Post illam igitur incantationem, cùm in meam faciem ter insputsset, denuo rediit, obuiorum nullum intuens. Cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulsum, & Choaspis aqua, lectus verò in herba sub dio. At postquam præparati iam satis hac diæta fuimus, media circiter nocte ad Tigridem fluuium me deductum purgauit,

ἀπόμαξε, καὶ περιήγισε δαδὶ

& absterſit

ἢ σίλλη, καὶ ἄλλοις πλείοσιν.
ἅμα καὶ τ ἐπῳδὴν ἐπαείδων
ὑπὸ τὸν δορύσας. εἶτα ὅλον με
καταμαγεύσας, καὶ περιελθών,
ἵνα μὴ ἐλαπροίμην ὑπὸ τῶν A
φασμάτων, ἐπανάγει ἐς τὴν
οἰκίαν, ὡς εἶχον αὐτοδίζοντα.
καὶ τὸ λοιπὸν, ἀμφὶ πάλην εἴχο-
μὴν. αὐτὸς μὲ οὐ μαγικὸν τὴν
ἔδυσολλῶ, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν
τῇ μηδικῇ. ἐμὲ δ τουτοισὶ φέ-
ρων, ἐπεσκεύασε τῷ πίλῳ, καὶ τῇ
λεοντῇ, καὶ περισσῇ τῇ λύρᾳ. καὶ
παρεκελεύσατο, ὡς πῆ ἔρηται
με τέτοιμα, Μένιππον μὲ μὴ C
λέγειν, Ἡρακλέα δ, ἢ Ὀδυσσέα,
ἢ Ὀρφέα. Φίλων. ὡς δὴ τί τοῦτο ὦ
Μένιππε; Μεν. τὸ δειλὸν μὲ αἰτίαν
ἔτι τῆς ἀμάτος, ἔτε τ ὀνομά-
των. Με. καὶ μὴν περόδηλόν γε
τοῦτο, καὶ παντελῶς ἀπόρρητον.
ἐπὶ δὲ τοῦτοι περὶ ἡμῶν ζῶντες, D
ἐς ᾅδ᾽ κατελήλυθεσαν, ἡγεῖτο
εἰ μὲ ἀπεικάσειαν αὐτοῖς, ῥᾴδίως
ἂν τ τ Αἰακὸν φρουρὸν διαλα-
θεῖν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν,
ἅτι σωφρονέστερον, ζῶντας μᾶλ-
λα παρεμπόδιον ὑπὸ τῆς
ἀμάτος. ἤδη δ᾽ οὖν ὑπέφαινεν
ἡμέρα, καὶ καταλαβόντες ὀπ τ
ποταμὸν, ἔνθ᾽ ἀναγωγὰ ἐγιγνό-
μεθα. παρεσκευασο δ᾽ αὐτῷ ἢ
καὶ ἄλλα, ὅσα περὶ τ τελετὴν

& absterſit, facéq; ac ſcilla,
aliiſq; pluribus, magicum il-
lud carmen ſimul ſubmut-
murans, luſtrauit. Deinde cũ
me iam totum incantaſſet, &
circumiuiſſet, ne à ſpectris
læderer, domũ reduxit, ita vt
eram, retrogredientẽ: reliqua
vero nocte nauigationi nos
parauimus. Quare magicam
quandã veſtẽ ille induit, eáq;
Medicæ multũ ſimilẽ: ac me
quidẽ his, clauaque videlicet, leõ-
nis exuuijs, lyráque inſuper
ornauit. Præterea iuſſit vt ſi-
quis nomen me rogaret, me-
nippum quidem ne diceremus
ſed Herculem, Vlyſſem, aut
Orpheũ. *Ph.* Quid ita ô Me-
nippe: Non enim neq; habi-
tus, neq; nominũ cauſam in-
telligo. *Men.* Atqui perſpicuũ
quidẽ illud eſt, ac neutiquam
arcanum. Cùm enim hi ante
nos viui ad inferos deſcẽdiſ-
ſent, exiſtimauit ſi me illis aſ-
ſimilaret, fore vt facilius Æa-
ci cuſtodiam fallerem, nullóq;
prohibẽte tranſirem, vt pote
notior tragico admodũ illo
cultu emiſſus. Iam igitur il-
luſeſcebat dies, quum in flu-
men ingreſſi ad receſſum de-
ueniimus. Erant autẽ ab ipſo
parata cymba, ſacrificia, mul-
ſum: deniq; quicquid ad ea
ſacra cõpetebat tũ impoſitis

σκάφος, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα,
χρήσιμα. ἐμβαλόμενοί οὖν ἐς
V

παντα τὰ παρεσκευασμένα, ὅτω δὴ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κὴ δάκρυ χέοντες. καὶ μέχρι μὲν τινος ὑπεφερόμεθα ἐν τῷ ποταμῷ. εἶτα δὴ ἐσεπαλεύσαμεν ἐς τὸ ἕλος, καὶ πλὼ λίμνην, ἐς ἣν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. περαιωθέντες ἤ καὶ ταυτην, ἀφικνόμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλώδες, καὶ ἀνήλιον. ἐς ὃ ἀποβάντες, ὤρυττο ὁ Μιθροβαρζάνης, βόθρον τε ὠρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, καὶ τὸ αἷμα περὶ τὸν βόθρον ἐπεσείσαμεν. ὁ δὲ μάγος, ἐν τοσούτῳ δᾷδα κεκομμένην ἔχων, ὠρύετ' ἐπεμαίνετο τῇ φωνῇ, παμμίγεσιν ὀνόμασιν ὡς οἷός τε ἦν ἀνακαλούμενος, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐπεβοᾶτο, Ποινὰς, καὶ Ἐρινύας καὶ νυχίαν Ἑκάτην, καὶ περσεφόνειαν, παρεμιγνὺς ἅμα βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ὀνόματα, καὶ πολυσύλλαβα. ἐνθὺς ἦν πάντα ἐκείνα ἐπαλεύετο, καὶ ὑπὸ τ' ἐπωιδῆς τοῦδαφος ἀνερρήγνυτο, καὶ ἡ ὑλακὴ τοῦ Κερβέρου, πόρρωθεν ἠκούετο, καὶ τὸ φάσγανον ὑπερκάπτεσ ἦν, καὶ σκυθρωπόν. ἔδεισεν δ' ὑπένερθεν αὖ καὶ ἐνέρων ἀϊδωνεύς. καὶ ἡ λίμνη, καὶ ὁ Πυριφλεγέθων, κατεφαίνετο δὴ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ τοῦ Πλούτωνος τὰ βασίλεια.

omnibus quæ parata erant, nos quoq; sic *Ingredimur triste, lachrymisq; irrigamur obortis.* Atq; aliquãtisper quidem in fluuio subsidebamur: deinde in paludẽ delati sumus, ac lacum quendam in quem Euphrates conditur. Quo etiam trãsmisso, in desertam ac syluosam & opacam quãdam regionem deuenimus: in quam vbi descendimus (præibat enim Mithrobarzanes) foueam effodimus, & oues iugulamus, & foueam sanguine conspergimus. At magus interim facem accensam tenens, voce non ampliùs summissa, sed quàm poterat maxima vociferans, dæmonas simul omnes inclamat, Pœnas, Erynnes, Hecaten nocturnam, excelsamque Proserpinam, commixtis vnà barbaricis quibusdam ignotis & polysyllabis nominibus. Statim ergo tremere cœperunt omnia, solũque ex carmine rimis hiare, ac Cerberi latratus procul audiri: jámque res planè tristis ac mœsta fuit. *Vmbrarum & timuit rex Pluto ſub dibus imis.* Iam enim inferorum pleraque patebant, & lacus, & Pyriphlegethon, & Plutonis regia. Cúmque per

καταθέοντες δ' ὅμως διὰ τῆς χάσματος, τὸν μὲν Ραδάμανθυν ἔτι ἐμβριθῆ τεθνεῶτα μικρῆς δεῖν ἐπὶ τῷ δέκας. ὁ δὲ Κέρβερος, ὑλάκτησε μὲν τοτε, καὶ παρεκίνησε. ταχὺ δέ μου χρούσαντος τὴν λύραν, παραχρῆμα ἐκοιμήθη ὑπὸ τοῦ μέλους. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὴν λίμνην ἤλθομεν, μικρῆς μὲν ἐδεῖ ἐπεραιώθημεν. ἦν γὰρ ἤδη πλήρης τὸ πορθμεῖον, καὶ οἰμωγῆς ἀφάτου. βαυμαίαι δὲ πάντες ἐπέπλεον. ὁ μὲν, τὸ σκέλος, ὁ δὲ, τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ, ἄλλό τι σωματεμπόρος. ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ πυγμῆς πολέμου παρόντες. ὅμως δ' ὧν ὁ βέλτιστος Χάρων ὡς εἶδε τὴν λειποταξίαν, οἰκτίσας με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐσεδέξατό με, καὶ δυσπορθμός τε ἀσιδμος, καὶ ἀπόκρημνος διεσώμαινε τὴν ἀχλύν. ἐνεὶ δὲ κἀμὲ ἐν τῷ σκότῳ, περᾶσαι μὲν ὁ Μιθροβαρζάνης, ἐπόμενον δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος ἀυτοῦ, ἕως πρὸς λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτον. ἔνθα δὴ περιπίπτοντο ἡμᾶς τετειχυῖαι τῶν νεκρῶν αἱ σκιαί. κατ' ὀλίγον δὲ προϊόντες, παρεγβάλλομεν πρὸς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἦν πρὸς ὑψηλῷ καθήμενος. ἐτύγχανε δὲ, ὁ μὲν, ἐπὶ θρόνου παρεστήκεισαν δ' αὐτῷ πρὸς-

hiatum descēdissemus, Rhadamanthum metu propè extinctum reperimus. At Cerberus quidem latrauit, & in furorem est versus. Sed cùm ilico lyram pulsassem, cantu extemplo delinitus obdormiuit. Postquam verò ad lacum venimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onustus erat, & eiulatu plenus ponto: omnes verò saucij nauigabant, hic femur, ille caput, alius alio quopiam membro luxatus, adeò vt ex bello quopiam adesse mihi viderētur. At optimus Charon cùm leonis videret exuuias, esse me ratus Herculem, recepit, libénsque transuexit, quinetiam egressis viam commonstrauit. Tum quoniam in tenebris eramus, præibat quidem Mithrobarzanes, ego autem ponè ipsi adhærens sequebar, quoad in pratum quoddam maximum, & asphodelo consitum peruenimus. Ibi nos stridulæ mortuorum vmbræ obibant Tum paulò longiùs progressi ad Minois tribunal accessimus. Hic autem in sublimi quodam solio sedebat: adstabant autem illi Pœnæ,

γαὶ, καὶ ἀλάστορες, καὶ Ε-
ρινύες. ἑτέρωθεν δὲ, πεσόν-
τοντο πολλοὶ πυγες ἐφεξῆς
ἁλύσει μαχρᾷ δεδεμένοι. ἐλέ-
γοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ, πορνο-
βοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλα-
κες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιῦ-
τος ὅμιλος τῶν πάντα κυ-
κώντων ἐν τῷ βίῳ. χωρὶς δὲ,
ὅ τε πλούσιοι, καὶ τοκογλύ-
φοι πεσσήσαν, ὠχροὶ, καὶ πε-
γάσροες, καὶ ποδαγροὶ, κλοιὸν
ἕκαστος αὐτῶν, ἢ κόρακα δυτά-
λαντον ὑπικείμενος. ἐφεζῶ-
τες οὖν ἡμῖς, ἐωρῶμέν τε τὰ
γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν
ἀπολογουμένων. κατηγόρεσαν
δὲ αὐτῶν κακοί τινες καὶ πα-
ράδοξοι ῥήτορες. Φιλω. τί-
νες οὗτοι πρὸς Διός; μὴ
γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν.
Με. οἶδά που πανταπασι τὰς
πρὸς τὸν ἥλιον ἀποτελου-
μένας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμά-
των; Φιλω. πάνυ μὲν οὖν.
Με. αὗται τοίνυν, ἐπει-
δὰν ἀποδαίνωμεν, κατηγοροῦσί
τε, καὶ καταμαρτυροῦσι,
καὶ διελέγχουσι τὰ πεπραγ-
μένα ἡμῖν παρὰ τὸν βίον.
σφόδρα τινὲς αὐτῶν ἀξιόπιστοι
δοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ συνοῦσαι,
τοῖς σώμασιν. ὁ δὴ οὖν Μίνως

infesti dæmones, Erinnyes. Ex altera verò parte adducebantur ordine multi longa catena vincti, qui dicebantur adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantæ, atque istiusmodi turba quidquis in vita turbantium. Seorsum autem diuites ac fœneratores prodibant, pallidi, ventriosi, & podagrici, quorum vnicuique trabs, & coruus duorum talentorum pondo incumbebat. Nos igitur astantes, & quæ fiunt omnia conspicimus, & quæ ad defensionem dicuntur, auscultamus: accusabant autem noui quidam atque admirabiles oratores. *Ph.* Quinam hi sunt per Iouem? ne te pigeat hoc quoque dicere. *Men.* Nostine vmbras istas, quas corpora soli opposita reddunt? *Ph.* Omnino sanè. *Men.* Hæ igitur nos vita functos accusant, testimonio suo conuincunt, & quicquid in vita peccauimus redarguunt, atque ipsarum nonnullæ fide valdè dignæ videntur vt pote quæ nobiscum semper versabantur, nostrísque à corporibus nusquam digrediebantur. Itaque Minos diligenter examinans, quem

καὶ μηδέποτε ἀφισάμενοι
ὀπιελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμ-

πιν ἕκαστον ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν
χῶρον, δίκλω ὑφέξοντα κατ'
ἀξίαν τῶν τετολμημένων. καὶ
μάλιστα ἐκείνων ἅπτετο, τῶν
ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς A
πεφωραμένων, καὶ μονονουχὶ
καὶ προσκυνεῖσθαι περιμενόν-
των, τήν τε ὀλιγοχρόνιον ἀ-
λαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν
ὕβριν μυσαττόμενος. καὶ B
ὅτι μὴ ἐμέμνηντο ὄντες τε
ὅτοι αὐτοὶ, καὶ ὄντων ἀγα-
θῶν τετυχηκότες. οἱδὲ, ἀποδυ-
σάμενοι τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα
πάντα, πλούτους λέγω, καὶ C
δόξαν, καὶ δυναστείας, γυμνοὶ κα-
τὸ πενυκότες, παρεισήκεισαν.
ὅσους τινὰ ὄνειρον ἀπατεμπα-
ζόμενοι τὴν παρ' ἡμῖν εὐδαι-
μονίαν. ὥστε ἔγωγε τοῦθ' ὁρῶν,
ἀπεχαιρον. καὶ εἴ τινα γνωρί- D
σαιμι αὐτῶν, προσιὼν αὖ πολυ-
χρόνιος, ὑπεμίμνησκον οἷος ὢν
παρὰ τὸν βίον, καὶ ἡλίκον ἐτύ-
φα τότε, νικῶν πολλοὶ μὲν
ἔωθεν ἐπὶ τῶν πυλώνων πα- E
ρεισήκεισαν, τὴν πρόοδον αὐτῶν
περιμένοντες, ὠθούμενοί τε,
καὶ ἀποκλειόμενοι πρὸς τῶν οἰκε-
τῶν. ὁ δὲ μόλις ἂν ποτε αὐλίσ-
λαις αὐτοῖς πορφυρᾶς τις, ἢ
εὐδαίμονας ᾠήθη καὶ μακαρίους
ἰδὼν τὸ σῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν

libet in ſedes impiorum re-
legabat, dignas auſis pœnas
ſubiturum : eóſque maximè
ſupplicijs exercebat, qui di-
uitijs & dignitatibus ſuper-
biuerant, quique adorari
ſe ferè expectabant, breuem
eorum ſuperbiam, faſtúm-
que deteſtatus : quippe qui
non meminiſſent mortales
ipſi cùm ſint, ſeſe bona quo-
que mortalia conſequutos.
At nunc iſti ſplendidis illis
omnibus ſpoliati, diuitijs
inquam, genere, imperijs,
nudi, demiſſóque vultu ſte-
terunt, tanquam ſomnium
quoddam, humanam hanc
fœlicitatem recogitantes.
Quæ cùm conſpicarer, ſum-
mopere gaudebam. Et ſi
quem ipſorum noſſem, tacitè
adipſum accedens, qua-
lis in vita fuerat memora-
bam, quantúmque tunc
turgeret quum multi mane
fores obſiderent egreſſum
eius expectantes, pulſi inte-
rim exclusíque à famulis. At
ipſe vix tandem illis exo-
riens, purpureus, aut au-
reus, aut verſicolor, fœ-
lices & beatos ſalutan-
tes ſe facturum putabat,
ſi pectus dextram-ue por-
rigens daret. oſculandam.

πρείχουσα, ἢ διαπίκλος,
ἀποφαίνειν τὸν προσιόντας,
προτιόντα φίλον καταφιλῆν.

ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἀνιῶντο ἀκούοντες. τῷ δὲ Μίνωϊ, μία τις καὶ περὶ χάριν ἐδικάσθη δίκη. τὸν γάρ τοι σικελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ αἰόσια ὑπό τε Δίωνος κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῶν Στωϊκῶν κατὰ μαρτυρηθέντα, παρελθὼν Λείσιππος ὁ Κυρηναῖος, ἄγνωτα δ' αὐτὸν ὄντα τιμῇ, καὶ δίκαιόν τι μέγιστον ἐν τοῖς κατὰ, μικρᾶς δεῖν τῆς Χιμαίρας περιδεδέντα, παρέλυσε τὴν καταδίκην, λέγων πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων περὶ ἀργύριον χρήσαι δεξιόν. ἀποχάντες δ' ὅμως τοῦ δικαστηρίου, ἐπὶ τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἰδὼν ἀνθρώπων τε, καὶ ἰδεῖν, μαστίγων τε ὀμῶν φόβος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ τῶν ἐπὶ τῷ πυρὶ ὀπτωμένων. καὶ τρέβλαι, καὶ κύφωνες, καὶ βόχοι. καὶ ἡ Χιμαίρα ἐπαιάκτει, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδάκνατο. ἐκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τεταλαιπωρημένων. ἐνίους δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰδόντες, ὀπίσω ἤδη τοῦ ἤθους τετελευτηκότων. οἱ δὲ, φειδόμενοι τοῦ καὶ ἀπεμορφοῦντο. οἱ δὲ καὶ προβλήπην,

Illi verò audientes ista moleste ferebant. At Minos vnum quoddam iudicium ad gratiam pronuntiauit Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis & atrocibus criminibus à Dione accusatum, & Stoicorum testimonio conuictum, Aristippus Cyrenæus interueniens (illum enim honore prosequuntur inferi, plurimúmque ibi valet eius authoritas) propemodum Chimæræ alligatũ, à pœna liberauit, asserens illum nonnullos eruditorum adiuuisse pecunia. Tum nos à iudiciali foro digressi, ad supplicij locum peruenimus. Ibi certè multa erant audituvisúque miserabilia. Nã & flagrorum sonus simul audiebatur, & eiulatus hominum in igne flagrantium, & tormenta, & catenæ, & rotæ: Chimæra dilaniabat, Cerberus lacerabat: simúlque puniebantur omnes reges, serui, satrapæ, pauperes, diuites, mendici, & scelerum omnes pœnitebat. Et quosdam qui nuper è vita discesserant, conspicati agnouimus. Illi verò se occulebant, & auertebant, aut si aliquando nos respiciebant, id seruiliter ad modum & adulatoriè facie-

μάλα δουλοπρεπῶς τε, καὶ

κολακευτικόν. καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ἀθροπάμα παρὰ τὸν βίον; τοῖς μὲν τοι πένησιν, ἡμιτέλεσμα τῶν κακῶν ἐδίδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν ἀνακάζοντο. καὶ μὲν κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὸν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὴν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὴν γαῖαν Τιτυόν. Ἡράκλεις ὅσος. ἔκειτο γὰρ τόπον ἐπέχων ἀρχῦ. διελθόντες δὲ καὶ τούτους, εἰς τὸ πεδίον ἐσβάλλομεν, τὸ Ἀληθείου. ἐνεστιν δὲ τι καὶ τῶν ἡμιθέων τι, καὶ τῶν ἡρώϊνας. καὶ τὴν ἄλλην ὁμιλον τῶν νεκρῶν κατὰ ἔθνη καὶ φύλα διαστωμύλους. τοὺς μὲν παλαιοὺς τινας, καὶ ὑπερωπῶντας, ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δὲ, νεάλεῖς καὶ πιθανοτάτους. καὶ μάλιστα τοὺς Αἰγυπτίους αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυαρκὲς τῆς ταριχείας. τὸ μὲν τοι διαγινώσκειν ἔκαστον, οὐ πάνυ τι ῥᾴδιον. ἅπαντες γὰρ ἀτεχνῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τῶν ὀστέων γεγυμνασμένων. πάλιν μὲν καὶ διὰ πολλῆς σκέψεως αὐτοὺς γνωσκομεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμαυροί, καὶ οὐδὲν ἔτι τῶν παρ' ἡμῖν καλῶν φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν ἐν τῷ σκέλετῶν κειμένων, καὶ

bant: ídque, quàm putas in vita molesti erant & fastosi? At pauperibus dimidium malorum remittebatur: cúmque interquieuissent, rursum cruciabantur. Sed illa quoque fabulosa vidi, Ixionem, & Sisyphum, maléque affectum Phrygem Tantalum, & terra genitũ Tityum. Quantus hercle erat! integrum enim agri locum stratus occupabat. Præteritis etiam hisce, in campum Acherusium irrumpimus: ibíque cũ semideos, tum heroinas, aliámque simul mortuorum turbam in gentes tribúsque disposítam inuenimus: alios quidẽ vetulos ac marcidos, vtque dicit Homerus, euanidos: alios verò iuuenes, & integros, maximè quidem Ægyptios, propter illam cõdiendi efficaciam. Verùm quemlibet dignoscere, nequaquam erat facile, adeò nudatis ossibus omnes erant sibi inuicem similes: nisi quòd vix tandem, diúque contemplantes ipsos cognoscebamus: quippe conferti iacebant obscuri atque ignobiles, nihílque amplius decoris illius qui est apud nos asseruantes. Cùm igitur ossa simul multa eodem in loco iacerent, omnésque

παίτων ὁμοίων, φοβερόν τι, καὶ διάκενον δεδορκότων, καὶ γυμνοὺς τοὺς ὀδόντας φαινόντων, ἠπόρουν πρὸς ἐμαυτὸν ὥσπερ διακρίνειν τὸν Θερσίτην ἀπὸ τοῦ καλοῦ Νιρέως, ἢ τὸν μεταίτην Ἶρον, ἀπὸ τοῦ Φαιάκων βασιλέως, ἢ Πυρρίαν τὸν μάγειρον, ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. οὐδὲν γὰρ ἔτι τῶν παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμεινεν, ἀλλ' ὅμοια τὰ ὀστᾶ ἐστίν, ἄδηλα, καὶ ἀνεπίγραφα, καὶ ὥσπερ ἀδένος ἔτι διακείμενα σωμάτων. τοιγάρτοι ἐκεῖνα ὁρῶντι, ἐδόκει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπῇ τινι μακρᾷ παραπλήσιος εἶναι, χορηγεῖν δὲ καὶ διατάττειν ἕκαστα ἡ τύχη, διάφορα καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύουσι σχήματα παρασκευάζουσα. τὸν μὲν γὰρ λαμπρὰν ἡ τύχη, βασιλικῶς διεσκεύασε, παραί τε ὑπόδεσιν, καὶ πορφύρεις παραδοῦσα, καὶ τινὶ κεφαλῇ στέφασα τῷ διαδήματι. τῷ δέ, οἰκέτου σχῆμα περιέθηκε. τὸν δέ τινα, καλὸν εἶναι ἐκόσμησε. τὸν δέ, ἄμορφον, καὶ γελοῖον παρεσκεύασε. πάντα δὲ ταῦτα οἶμαι δεῖν ὑμᾶς εἰδέναι τῶν θεάτων. πολλάκις δέ, διὰ μέσης τῆς πομπῆς μεταβαλὼν τὰ ἑαυτοῦ σχήματα, καὶ ἑτέρας ἐς τέλος δια-

inter se similes essent, terrificum quiddam vacuis oculorum orbibus intuentes, dentésque nudos ostendentes, animi pendebam quonam signo Thersiten à formoso illo Nireo discernerem, aut mendicum Irum à rege Phęacum, aut ab Agamemnone Pyrrhiam coquũ. Quippe quibus iam nihil veteris indicij permansit, sed inter se similia sunt ossa, incognita, titulis carentia, nullíque vnquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, hominum vita longæ cuipiam pompæ persimilis videbatur, cui fortuna præsit, & singula disponat, iísque qui pompam agunt, diuersos variósque habitus accommodet. Alium siquidem fortuna deligens regijs ornat insignibus, imposita tiara, additis satellitibus, & capite diademate reuincto. Alium verò seruui habitu amicit: hunc autem forma ornat, illum contrà deformem & ridiculum fingit: nam omnigenum, vt opinor, oportet esse spectaculũ. Quin habitus quorundam plerunque in media etiam pompa demutat, non sineris quo prodierant ordine,

πομπῆσαι ὡς ἐπέλθοιεν. ἀμὰ μεταμφιέσασα, τὸν μὲν Κροῖσον ἠνάγκασε τῷ τῆς οἰκέτου καὶ αἰχμαλώτου σκευῇ ἀναλαβεῖν. τὸν δὲ Μαιάνδριον, A τῶν ἐν τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τῇ Πολυκράτους τυραννίδι μετενέδυσε. καὶ μέχρι μὲν τινος εἶασε χρῆσθαι τῷ σχήματι. ἐπειδὴ δὲ ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τῇ ἰκανῇ ἔκαστος ἀποδοὺς τῷ σκευῇ, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ σχῆμα μετὰ τοῦ σώματος, ὥστε ἂν αὖθις B δέοιτο, γίγνεται, μηδὲν τοῦ πλησίον διαφέρων. ἔνιοι δὲ ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπολάβῃ τὸν κόσμον, ὑπιδόντες ἡ τύχη, ἀλλοῖοί γε, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν στερισκόμενοι, καὶ οὐχ ἃ παρὸς ὀλίγον ἔχρησαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι C δὲ καὶ τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς πολλάκις ἐπεσκέφθαι, τοὺς μὲν γαμικοὺς ὑποκριτὰς τούτοις παρὸς τὰς χρείας τῶν δεσμάτων, ἄρτι μὲν, Κέκροπας, ἐνίοτε δὲ, Πελάσγους γηγενεῖς, ἢ Λαομέδοντας, καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι μικρὸν ἔμπροσθεν μάλα σεμνῶς, τὸ τῆς Κέκροπος ἢ μετ' ὀλίγον οἰκέτης παρῆλθεν ἄδην δὲ πέρας ἔχοντος τῆς D eodem ad extremum progredi. Sed ornatu commutato Crœsum quidem coëgit, serui captiuique vestes assumere: Mæandrium autem, olim inter seruos incedentem, Polycratis data tyrannide vicissim vestiuit: eóque cultu aliquantisper vti fiuit. Verùm vbi pompæ tempus præteriit, tum quisque apparatum reddens, & amictum cum corpore exuens, qualis erat antè, efficitur, nihil à vicino differens. At nonnulli præ inscitia, quùm instans fortuna ornatum repetit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam proprijs quibusdam priuati, at non ea reddentes quibus ad exiguum tempus vtebantur. Existimo autem etiam in scena vidisse te plerunque histriones istos tragicos, qui in fabulatum vsum modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idémque si sors tulerit, paulò antè tam grauiter, Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò pòst seruus, poëta iubente progreditur. Cúmque iam fabulæ finis adfuerit, & ipsorum Ερεχθέως σχῆμα μιμησάμενος, ὑπὸ τὸ κοινὸν κελευσμάτος. δεσμάτος, ἀποδυσάμενος

ἕκαστος αὐτῶν τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην ἐσθῆτα, καὶ τὸ φρεσωπεῖον ἀποθέμενος, ἢ καταβὰς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν, πένης, καὶ ταπεινὸς περιέρχεται. οὐκ ἔτ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαιρεκλέους συνιεὶς ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος μαραθώνιος. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν. Φίλων. εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ ἐν τῷ πολυτελεῖ τούτῳ καὶ ὑψηλῷ τάφῳ ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλας, καὶ εἰκόνας, καὶ ἐπιγράμματα, οὐδὲν τιμιώτεροι παρ' αὐτοῖς εἰσὶ τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; Με. λῆρος εἶπας. εἰ γὰρ ἤθελες τὸν Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δὴ τὸν κάρα, τὸν ἐκ τοῦ τάφου περιβόητον, εὖ οἶδα ὅτι κἂν ἐπαύσω γελῶν. οὕτω ταπεινῶς ἔρριπτο ἐν παραβύστῳ που, λανθάνων ὀλίγῳ τῷ λωποδύτῃ δήμῳ τῶν νεκρῶν. ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ἀπολαύων τοῦ μνήματος. παρ' ὅσον ἐκαρύστου τηλικοῦτον ἄχθος ἐπικείμενος. ἐπεὶ δὲ ὦ ἑταῖρε ὁ Αἰακὸς ἀπομετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι δὲ τὸ ἀγαπῶντι, ἑπτακαίδεκα,

vnusquisque vestem illam auratam exuerit, personam deposuerit, & ex cothurnis descenderit, pauper & humilis obambulat: nec amplius Agamemnō Atrei filius, nec Creon Menœtio prognatus, sed Polus Chaiclei Sunienſis, aut Satyrus Marathonius Theogitonis filius nominatur. Sic se hominum res habent, vt mihi tum spectanti visum est. *Philo.* Dic Menippe, isti qui sumptuosa, excelsaque sepulchra habent in terris, & columnas, & imagines, & titulos, nihilóne apud inferos plebeijs defunctis sunt honoratiores? *Men.* Heus tu nugaris: si enim Mausolum vidisses, Caremillum dico, sepulchro percelebrem, probè scio ridere nunquam desiisses: tam despectim in abstrusum antrum proiectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens: hoc tantùm commodi meo iudicio percipiens ex hoc monumēto, quòd impositō tam graui pondere pressus laborat. Postquam enim, ô amice, Æacus vnicuique locum demensus est (dat autem cui maximum, non plus quàm pedem) necesse est

μέγιστον δὲ πλέον ποδός, ἀνάγκη ἐπὶ τὸ μεῖζον συμπαλιμψῆσαι.

πολλῷ δ' αὖ οἶμαι μᾶλλον ἐγέλας, εἰ ἐθέασω τοὺς παρ' ἡμῖν βασιλέας, καὶ σατράπας, πωλοῦντας παρ' ἀυτοῖς, καὶ ἤτοι πειχοπωλοῦντας ὑπ' ἀπορίας, ἢ τὰ πρῶτα διδάσκοντας γράμματα, ἢ ὑπὸ τῶ τυχόντος ὑβριζομένους, καὶ κατ' κόρρης παιομένους, ὥσπερ τὰ αὐδραπόδων παιδάρια. Φίλιππον γοῦν τὸν Μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενος, οὐδὲ κρατεῖν ἐμαυτὸ δυνατὸς ἦν. ἐδόκουν δέ μοι ἐν γωνιδίῳ τινὶ μόδις ἀκούμενος τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δ' ἂν καὶ ἄλλους ἔστιν ἰδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις μετατωμένους, Ξέρξας λέγω, καὶ Δαρεῖους, καὶ Πολυκράτεις. Φίλων. ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τῶν βασιλέων, καὶ μικρῷ δεῖν, ἄπορα. πῇ δὲ ὁ Σωκράτης ἐφαίνετο, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; Με. ὁ μὲν Σωκράτης, καθ' ἣν ἐφήρχετο διελέγχων ἅπαντας. συνῆσαν δ' αὐτῷ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος παρῆν. ὑπ' μόνοι ἐπεφύσηντο αὐτῷ, καὶ διεφθάρκει ἐκ τῆ φαρμακοπώλιδος τὸ σκέλος. ὁ δὲ βέλτιστος Διογένης, περιιὼν μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ ἀσωτείᾳ, καὶ Μίδᾳ τῷ φρυγὶ, καὶ ἄλλοις περὶ τῶν πλουσίων.

eo contentum iacere, seseque ad loci modum contrahere. Risisses autem, opinor, multo magis, si vidisses reges nostros & satrapas, apud eos mendicantes, & vrgente inopia vel salsamenta vendentes, vel prima elementa docentes, & vt à quolibet contumelijs afficiuntur, atque in faciem cæduntur, tanquam viliſſima mancipia. Ego igitur Philippum Macedonem conspicatus, continere me non potui: ostensus est mihi calceos attritos in angulo quodam mercede resarciens. Multos etiam alios videre erat in triuijs mendicantes, Xerxes aio, & Darios & Polycrates. Ph. Admiranda hæc sunt, ac propemodum incredibilia, quæ de regibus narras. Quid autem Socrates faciebat, & Diogenes, & si quis est sapientum alius? *Men.* Socrates quidem ibi omnes redarguens obambulat: versantur autem cum illo Palamedes, Vlysses & Nestor, & si quis alius defunctorum est garrulus: quinetiam adhuc ipsi inflata sunt & tumida crura ex veneni haustu. At optimus Diogenes, accola est Assyrij Sardanapali, & Midæ Phrygis, & aliorum quorundam ex sumptuosis illis,

ἀκούων ὃ οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην ἀναμιμνήσκων, γελᾷ τε, καὶ τέρπεται. καὶ τὰ πολλὰ ὕπτιος κατακείμενος, ᾄδει μάλα βαχείᾳ καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ. τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπιπλέπων, ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἀνδρας, καὶ διασκέπτεσθαι μετοικεῖν ἀ φέροντας τὸν Διογένη. Φιλω. ταυτὶ μὲν ἱκανῶς. τί δ' τὸ ψήφισμα λοιπόν, ἐφ' οἷς ἀρχὴν ἔλεγες κεκινῆσθαι κατὰ τῶν πλουσίων; Με. εὖγε ὑπέμνησας. ἀ γὰρ οἶδ' ὅπως περὶ τούτου λέγειν ἐθέλων, παμπολὺ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου. διατεινόντος γάρ μου παρ' αὐτοῖς, ἐφοβήθησαν οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν περὶ τῆς κοινῆς συμφορᾶς ποιῆσαι. ἰδὼν οὖν πολλοὺς συνιόντας, ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς νεκροῖς, συνῆλθον εἰς καὶ αὐτὸς λοιπὸν τῶν ἐκκλησιαζόντων. διῳκήθη μὲν οὖν καὶ ἄλλα. τελευταῖον δ', τὸ περὶ τῆς πλούτου. ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρουν πολλὰ, καὶ δεινὰ, βία, καὶ ἀλαζονεία, καὶ ὑπερηφανία, καὶ ἀδικία, τέλος, ἀναστάς τις τῶν δημαγωγῶν, ἀνέγνω ψήφισμα τοιόνδε,

quos quum eiulantes audit, veterémque fortunam recẽsentes, & ridet, & delectatur, & sæpe supinus iacens, admodum aspera & immani voce cantat, eiulatus illorum obscurans, adeò vt id viri illi molestè ferant, cúmque Diogenem ferre non possint, de mutanda sede deliberent. *Ph.* De his quidem satis. Cæterùm quodnam illud decretum est, quod initio dixeras contra diuites esse sancitum? *Men.* Bene certè admones. Nescio enim quo pacto cùm hac de re dicere proposuissem, ab instituto sermone procul aberraui. Dum igitur ibi versabar, magistratus concionem aduocarunt pro reipublicæ commodis. Cùm ergo multos concurrere viderem, ego me quoque mortuis immiscens ilicò vnus fui eorum qui in concione aderant. Aliis igitur etiam de rebus est actum: postremò verò negotium de diuitibus: quibus postquam obiecta fuissent multa crimina, eáque atrocia, violentia, superbia, fastus, iniuria, surgens tandem ex populo primâs quidam, huiusmodi decretum legit.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ΕΠειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες, καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τῶν πενήτων καταφρονοῦντες, δέδοκται τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπειδὰν ἀποθνήσκωσι, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν, κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν. τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας αὖθις ἐς τὸν βίον, καταλύεσθαι ἐς τὸν ὄνον, ἄχρις αὖ ἐν τῷ τοιούτῳ διαγάγωσι μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσιν, ὅσοι δὲ ὄνων γεγόμενοι, καὶ ἀχθοφοροῦντες, καὶ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι. τοιοῦτον ὑπὲρ τοῦ λοιποῦ, δόξαι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. εἶπε τὸν γνώμην Κεραίων Σκελετίωνος νεκυοπείς, φυλῆς ἀλεβαντιάδος. τούτου ἀναγνωσθέντος τὸ ψήφισματος, ἐπεψήφισαν μὲν αἱ ἀρχαί. ἐπεχειρότονησε δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐπεβεμυκήσατο ὁ Βελμὼ, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος. οὕτω δὲ ἐτελέσθη γίγνεται, καὶ κύρια τὰ ἀναγνωσθέντα. ταῦτα μὲν δὴ σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δὲ, θεσπιᾷ προσελθὼν, ἱκέτευον

DECRETVM.

QVandoquidem iniqua multa diuites in vita perpetrant, rapientes, ac vim inferentes, omníque modo pauperes despicientes, Curiæ, populóque visum est, vt quum obierint, eorum quidem corpora vt & aliorum sceleratorum puniantur, animæ verò sursum in vitâ remissæ, in asinos demigrent, donec in tali statu quinquies ac vicies decem annorum millia transegerint, asini semper ex asinis renati, onera ferentes, & à pauperibus agitati: deinde vt liceat illis, vita excedere. Sententiam hanc pronunciauit Caluarius, patre Aridello, patria Manicensis, tribu Stygiana. Lectum hoc suffragium approbauerunt principes, scinit plebs, adfremuit Proserpina, allatrauit Cerberus: sic enim rata authenticáque fiunt, quæ inferi statuunt. Hæc quidem in concione gerebantur. Ego verò Tiresiam adeo, cuius gratia veneram, & re vt erat narrata supplicaui,

ὑπὲρ ἀφίξεως ἕνεκα, τῷ Τειρεσίᾳ αὐτὸν τὰ πάντα διηγησάμενος,

εἰπεῖν πρός με ποῖόν τινα ἡγῆται τὸν ἄριστον βίον. ὁ δ', γελάσας, ἔστι δὲ τυφλόν τι γερόντιον, καὶ ὠχρὸν, καὶ λεπτοφωνον, ὥ τέκνον φησὶ, τὴν μὲν αἰτίαν οἶδά σου τῆς ἀπορίας, ὅτι περὶ τῶν σοφῶν ἐβούλου, οὐ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἀταρ οὐ θέμις λέγειν πρὸς σέ. ἀπείρηται γὰρ ὑπὸ τοῦ Ραδαμάνθυος. μηδαμῶς ἔφην ὦ πάτερον, ἀλλ' εἰπὲ, καὶ μὴ περίδῃς με σοῦ τυφλώτερον περιόντα ἐν τῷ βίῳ. ὁ δὲ, ἀλλά με ἀπαγαγὼν, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀποστάτας, ἠρέμα προσκλίνας πρὸς τοὺς, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν, ἀεισος βίος, καὶ σωφρονέστερος, ὡς ἂν ἀφροσύνης παυσάμενος τοῦ μετεωρολογεῖν, καὶ τέλη, καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν. καὶ καταπύσας τῶν σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενος, τοῦτο μόνον πρᾶττε πάντος θαρρῶν, ὅπως τὸ παρὸν εὖ ἕξεις, παρασκώπτων γελῶν τὰ πολλὰ, καὶ περὶ μηδὲν ἐσπουδακώς. ὡς εἰπὼν, πάλιν ὥρτο κατ' Ασφοδελὸν λειμῶνα. ἐγὼ δὲ, καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ἦν, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ οὐκ ἀπιμεν αὖθις

vt mihi diceret, quodnam optimum vitæ genus putaret. Hic verò subridens, est autem vetulus quispiam cæcus, pallidus, voce gracili, ô fili, inquit, tuæ perplexitatis causam scio à sapientibus istis profectam, non eadem inter se sentientibus. Verùm haud fas est id tibi proloqui: nam à Rhadamantho est interdictum. Nequaquam, inquam, ô patercule: sed dic quæso, neque me contemnas, qui in vita te cæcior oberro. Is igitur abducto mihi, & procul ab alijs abstracto, leniter ad aurem inclinans, optima inquit & sapientissima est priuatorum vita. Quamobrem ab hac vanissima rerum sublimium consideratione desistens, mitte principia & fines speculari: & vafros hosce syllogismos despuens, atque id genus omnia nugas ducens, hoc solum in tota vita persequere, vt præsentibus contentus, plerumque ridens, nulliúsque rei satagens prætercurras. Sic locutus iterum in asphodelorum pratum sese corripuit. Ego igitur (etenim iam vesper erat) age, inquam ô Mithrobarzanes quid cunctamur, nec rursus ad vitam hinc imus?

ἐς τ̀ βίον; ὁ δ̓, πρὸς ταῦτα, θάῤῥει φησὶν ὦ Μένιππε, ταχεῖαν γάρ σοι καὶ ἀωράγμονα τὸν δρόμον ἀπὸ τούτου ποιήσομαι. καὶ δή μ' ἀπαγαγὼν μικρὸν τοῦ χωρίου τοῦ ἄλλου ζοφερώτερον, δείξας τῇ χειρὶ τρῦπαν ἀμυδρόν τι καὶ λεπτὸν ὥσπερ διὰ κλειθρίδος ἐσῆκον φῶς, ἐκεῖνο ἔφη ἐστὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν καταβήσονται οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. ταῦτα οὖν ἄνιθι, καὶ εὐθὺς ἔσῃ ἐν τ̀ Ελλάδι. ἅδην δ' ὑπὸ τοῖς ἐρημικοῖς ἐγὼ, καὶ τ̀ μάγον ἀπασάμενος, χαλεπῶς μόλα διὰ τοῦ στομίου ἀνερπύσας, ὡς οἶσθ' ὅπως ἐν Λεβαδείᾳ γίγνομαι.

Ille verò ad hæc: Confide, inquit, ô Menippe, ostendam tibi semitam, qua celeriter nullóque negotio progrediemur. Cùm autem me in regionem alia obscuriorem abduxisset, manu procul ostendens subobscurum, & tenue lumen tanquam per rimam influens illud, inquit, Trophonij est templum, & illac ad inferos ex Bœotia descendunt. Hac ascende, & in Græcia statim eris. Ego igitur hoc sermone gauisus, salutato Mago ægrè admodum per fauces subrepens, nescio quo pacto in Lebadiam perueni.

ARGVMENTVM NECYOMANTIÆ IN PRINCIPIO OMISSVM.

Videtur Lucianus hoc Dialogo illud maximè commendatum habuisse, quod in fine Menippus ait à Tiresia in aurem sibi dictum fuisse. Priuatorum videlicet hominũ vitam optimã atque tutissimã esse. Cùm contrà diuitum & magnorum sit periculosa conditio, pompis solennibus, tragicísque fabulis similis, quarum tristis est exitus. Porrò præcipui loci hic sunt, De incerta doctrina Philosophorum. De Magorum superstitione & potestate. De inferorum locis, supplicijs, & æqualitate. Denique collatio vitæ humanæ cum pompa solenni, & cum fabulis Tragicorum.

ΧΑΡΩΝ. Η ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

CHARON, SIVE CONTEMPLANTES.

ARGVMENTVM.

Eiusdem fermè argumenti est hic Dialogus cum superiore. Nam vt illic Menippus apud inferos videre atque audire supplicia & miseros exitus diuitum atque potentum fingitur. Ita hic Charon apud superos hominum dementiam contemplatur, stulta illorum consilia & actiones deridendo. Quippe qui in his quæ incerta ac momentanea maximè sunt, puta robustate corporis, potentia, diuitijs, fortuna, gloria, & id genus alijs omnem spem atque fiduciam collocent. Mortu verò, quæ omnium certissima, & mox consecutura est, nullam rationem habeant. Id quod ipse Charon in fine Dialogi apertè verbis indicat, & paulò suprà quoque, vbi homines stultitiæ suæ admonet; & ad meliorem mentem reuocare. Tractantur autem hæc primo per speciem, propositu exemplu Milonis, Cyri, Crœsi, Polycratis, & aliorum: mox & in genere descriptu hominum & priuatorum & regum affectibus studijsque, postremò etiam confutata opinione, quàm multi de defunctorum honoribus habebant. Et in summa nón hominum modò res & corpora, verùm & ciuitates & flumina, denique omnia morti subiecta esse ostenduntur, quam ea facilioremcuique esse, quo mundanis istis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam δραματικὴ est, dum Mercurius iam exoratus à Charonte, montes alios alijs imponit, & locum vnde prospectus in omnes terras pateat, extruit.

ΕΡΜΗΣ.

Ἰγελᾶς ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ τρθμεῖον ἀποβλέπων, λιπὼν δεῦρο ἀνῆλθυδας ἐς τὴν παροῦσαν ἡμέραν, οὐ πάνυ εἰωθὼς ὀπωρίζειν τοῖς ἄνω

MERCVRIVS.

QVid rides Charon? aut cur deserto pontone in hanc lucem ascendisti, superorũ rebus interesse neutiquam

πράγμασιν; Χα. ἐπεθύμησα
ὦ Ἑρμῆ βλέπειν ὁποῖά ὄντα τὰ ἐν
τῷ βίῳ, καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄν-
θρωποι ἐν αὐτῷ. ἦ πίνων σεσή-
μωμαι, πάντες οἰμώζουσι καταπόν-
τες παρ' ἡμᾶς. οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν
ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αἰτη-
σάμενος ἓν παρὰ τοῦ ᾄδου,
καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ ὁ Θετ-
ταλὸς ἐκεῖνος νεανίσκος,
μίαν ἡμέραν λειπόνεως ᾠδέ-
σαι, ἀνελήλυθα ἐς τὸ φῶς.
καί μοι δοκεῖ ἐς δέον ἐντε-
τυγχηκέναι σοί. ξεναγήσεις γὰρ
εὖ οἶδ' ὅτι με ξυμπεινο-
σῶν, καὶ δείξεις ἕκαστα, ὡς
αὖ εἰδὼς ἅπαντα. Ερ. οὐ
χρὴ μοι ὦ πτερωτέ. ἀπέρ-
χομαι γάρ τι διακονησόμενος
τῷ Διὶ τῶν ἀνθρωπι-
κῶν. ὁδὲ, ὀξύθυμός τέ ἐστι,
καὶ δέδια μὴ βραδύναντά
με, ὅλον ὑμέτερον ἐάσῃ εἶ-
ναι, παραδοὺς τῷ ζόφῳ. ἢ
ὥσπερ ὁ Ἡφαιστον ποτὲ ἐκ-
πέσοντα, ῥίψῃ κἀμὲ τιταγὰν τὸ
ποδὸς ἀπὸ τοῦ θεατρικοῦ βή-
λου, ὡς ὑποπαίζων, γέλω-
τα παρέξομαι καὶ αὐτὸς ὀκνο-
χῶν. Χα. πειρῶ οὖν με
ἄλλως πλανώμενον ὥσπερ γῆς,
καὶ ταῦτα, ἑταίρεις, καὶ ξύμπλους,
καὶ συνδιάκτορες ὤν; καὶ μὴν καὶ ὡς εἶχεν ὦ παῖ

tiquam assuetus? Ch. Optaui Mercuri videre qualia sint ea, quæ in vita geruntur, quídque homines in ea faciant: tum etiã quibus bonis priuati plorẽt omnes qui ad nos descendunt. Neque enim ex ipsis quisquam citra lachrymas traiecit. Quare exemplo Thessali illius iuuenis, exorato. Dite vt mihi vnum saltem diem à naue liceret abesse, in lucem ascendi, ac mihi videor in te opportunè incidisse. Nam me, sat scio, simul obambulans circunduces, & singula, vt qui noris omnia, ostendes. *Merc.* Non vacat ô portitor. Nam Iouí summo operam in negocio quod ad homines pertinet, nauatur⁹ abeo. Ille verò est iræ acris, vt planè verear ne me cũctantem, caligini addictum vestrum sinat esse totum: vel quemadmodum nuper Vulcanum, ita & me correpto pede, è magno deijciat cœlo, quo & ipse pocillatoris munere fũgens, claudicãdo risũ præbeam Ch. Despicies ergo me temerè in terra errãtẽ: præsertim cũ sis amicus, & nauigationis socius, & legationis collega? Atqui conueniret

Μαίας ἐκείνων γοῦν σε μεμνῆσθαι, ὅτι μὴ ὑπὸ πώποτέ σε ἠναντλεῖν ἐκέλευσα, ἢ προσκωπεῖν εἶναι. ἀλλὰ σὺ μὲν ῥᾳδίως ἐπὶ τῷ καταφώματος ἐπαδεῖς. ὠμοὶ οὕτω καρτεροὺς ἔχων. ἢ εἴ τινα λάλον νεκρὸν εὕροις ἐκείνῳ, παρ' ὅλον τὸν πλοῦν διαλέγῃ. ἐγὼ δὲ πρεσβύτης ὤν, καὶ δικωπίαν ἕλκων, ἐρέπω μόνος. ἀλλὰ πρὸς τοῦ πατρὸς ὦ φίλτατον Ἑρμίδιον, μὴ καταλίπῃς με. περιήγησαι δὲ τὰ ἐν τῷ βίῳ ἅπαντα, ὡς τι καὶ ἰδὼν ἐπανέλθοιμι. ὡς ἐὰν μὲ σὺ ἀφῇς, οὐδὲν τῶν τυφλῶν διοίσω. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι σφάλλονται διολισθαίνοντες ἐν τῷ σκότῳ, οὕτω δὴ κἀγὼ σοι πάλιν ἀμβλυώπω πρὸς τὸ φῶς. ἀλλὰ δός ὦ κυλληνιέμοι ἐς ἀεὶ μεμνησομένῳ τῆς χάριτος. Ερ. Τυπὴ τὸ πρᾶγμα, κωλυόντων ἄπιον κατασήσεται μοι. ὁρῶ γοῦν ἤδη τὴν μισθὸν τῆς περιηγήσεως οὐκ ἀκόνδυλον, παντάπασιν ἡμῖν ἐσόμενον. ὑποκνητέον δὲ ὅμως. τί γὰρ ἂν καὶ πάθῃ τις, ὁπότε φίλος τις ὢν διάζοιτο; πάντα μὲν οὖν σε ἰδεῖν καθ' ἕκαστον ἀκριβῶς ἀμήχανον· ὅσον δὲ ᾧ πορθμεύσω. πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ἡ διατριβὴ

Maiæ fili, illorum te meminisse, quòd te vel sentinam exhaurire, vel remigem agere nusquam iusserim. Quin tu interim, quanquam adeò robustis es humeris, in foris porrectus stertis, aut siquem garrulum defunctum offenderis, cum eo inter naui-gandum perpetuòconfabularis. Ego verò, quanquam senex, remum vtrinque trahens solus remigo. At te per patrem obsecro charissime Mercuriole, ne me deseras, sed circunducas per omnia quæ in vita cernuntur, vt aliquid noui conspicatus discedam. Nam si tu me reliqueris nihilo à cæcis differam. Vt enim illi lubrico gressu in caligine titubant: sic etiam ego contrà ad lucem hallucinabor. Quin tu ô Cyllenie, mihi in perpetuum memori futuro, gratiã hãc impertire. *Merc.* Res hæc profectò mihi causa verberum erit. Video igitur iam circunductionis huius mercedem non sine pugnis omnino nobis futuram: attamen est obsequendum. Quid enim amico quopiam vrgente facias? Omnia quidem te sigillatim, & ad amussim videre impossibile est ô portitor: nam hoc multorum annorum foret

ἡβέστατον. εἶτα ἐμὲ μὲν κηρύττειν
θέσει, καὶ διὰτοῦτο ἀποδεδρᾶκα
ὑπὸ τοῦ Διός. σὲ δὲ καὶ αὐτὸν
κωλύσει ἐνεργεῖν τὰ τοῦ θανάτου
ἔργα, καὶ τὸν Πλούτωνος ἀρχὴν A
ζημίαν, μὴ περαιωθοῦντα
πολλοῦ τοῦ χρόνου. καὶ ὁ τε-
λώνης Αἰακὸς ἀγανακτήσει,
μηδ' ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ B
τὰ κεφάλαια τῶν γιγνομένων
ἴδῃς; τότ' ἤδη σκεπτέον. Χα.
αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ ὑπονόει τὸ βέλ-
τιστον. ἐγὼ δὲ, οὐδὲν οἶδα τῶν
ὑπὲρ γῆς, ξένος ὤν. Ερ. τὸ μὲν ὅ- C
λον ὦ Χάρων, ὑπηλίκου πάνυ σὺ
μὴν ἔδει χωρεῖν, ὡς ἀπ' ἐκείνου
παντὸς ἰδοῖς. σὺ δ' εἰ μὲν ἐς τὸ οὐ-
ρανὸν αἰωρεῖν δυνατὸν ἦν, ἅπα
ἂν ἑκάμνομεν. νῦν δὲ περιωπῆς γὰρ ἂν D
ἀκριβῶς ἅπαντα κατεθεώμεθα.
ἐπὶ δὲ οὐ θέμις εἰδώλοις ἀεὶ
ξυνόντα ὑπιβατεύειν τῶν βα-
σιλείων τοῦ Διός, ὥρα ἡμῖν ὑ-
ψηλόν τι ὄρος περιποιεῖν.
Χα. οἶδα ὦ Ἑρμῆ ἄκρον εἰωθὸς E
λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὰν
παλαιώμεθα; ὅποτ' ἂν γὰρ τὸ πνεῦμα
καταπίσω, πλαγίᾳ τῇ ὀδόντι
ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν
ἀρθῇ, τότε ὑμεῖς μὲν ἂν ἀγνοι-
ᾶς κελεύετε τὴν ὀθόνην σπεῖ-
λαι, ἢ ἐνδοῦναι ὀλίγον τὸ πο-
δός, ἢ συνεκδραμεῖν τῷ πνεύ-

negocium. Deinde me, vt qui aufugissem, per præconem à Ioue publicari oporteret, tibi verò impedimento esset, quo minùs mortis munia peragere posses. Plutonis etiam imperio damnum inferres si longo tempore mortuos non deduceres: publicanus quoque Æacus succenseret, quòd nec obolum quidem lucrifaceret. Sed iam hoc est dispiciendum, quo pacto summa rerum capita videre queas. *Ch.* Quod optimum factu fuerit, Mercuri, ipse videris. Ego verò cùm sim peregrinus nihil eorum noui quæ in terra geruntur. *Merc.* Breuiter, ô Charon, editiore loco nobis est opus, ex quo prospicias omnia. Tu verò si posses in cœlum ascendere, non laborarem: ex specula enim accuratè omnia despectares. Sed cùm nefas sit te, qui cum manibus semper versaris, regiam Iouis calcare, iam fuerit tempus excelsum aliquem montem disquirendi. *Ch.* Nosti Mercuri, quid vobis dicere consueuerim quũ nauigamus? vbi enim procellosus ventus obliquo velo, incubuerit, adeò vt in sublime tollantur fluctus: ibi vos quæ est vestra imperitia, iubetis velum contrahere, aut pedem paulũ remittere,

μαπ. ἐγὼ δ', τὴν πονηρίαν
ἄγειν παρακελεύομαι ὑμῖν.
αὐτὸς γὰρ εἰδέναι τὰ βέλτιω.
χῖ. ταυτὶ δὴ καὶ σὺ πρᾶττε, ὁπόσα καλῶς ἔχειν νο-
μίζεις, κυβερνήτης γιγνόμενος ὤν.
ἐγὼ δὲ ὥσπερ ἐπιβάτης νό-
μος, σιωπῇ καθεδοῦμαι,
πάντα πειθόμενος κελεύοντί
σοι. Ερ. ὀρθῶς λέγεις. αὐ-
τὸς γὰρ εἴσομαι τί ποιητέον,
κἀξευρήσω τὴν ἰκμάδα σκο-
πῶν. ἆρ' οὖν ὁ Καύκασος
ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑ-
ψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ολυμ-
πος ἐκείνοσι; καίτοι οὐ φαῦλόν
τι ἀνεμνήσθην ἐς τὸν Ολυμπον
ἀπιδών. συγκαμεῖν δέ τι καὶ
ὑποστρῶσαι χὴ σὲ δεῖ. Χα. πρόσ-
ταξε. ὑποστρώσω γὰρ ὅτι δυ-
νατά. Ερ. Ομηρος ὁ ποιητής
φησι, τὼ Αλωέως υἷέας, δύο χὴ
αὐτὼ ὄντας, ἔτι παῖδας, ἐθε-
λῆσαί ποτε τὴν Οσσαν ἐπιβά-
δην ἀναστάσαντας, ἐπιθεῖναι
τῷ Ολύμπῳ. εἶτα τὸ Πήλιον
ἐπ' αὐτῇ ἰκμάδι ταύτην κλί-
μακα ἔχειν, οἰομένους καὶ
πρόσβασιν ἐπὶ τὸν οὐρανὸν. ἐκεῖ-
νο μὲν οὖν τὸ μειρακίω, ἀτα-
θάλω γὰρ ἤστην, δίκας ἐπ-
ετίνυ. νὴ δί, οὐ γὰρ ὅπι κακῶν
ἦν, τί οὖν ἐκολάζομεν καὶ

aut cum ipso veneto cum
ego autem moneo vo
quiescatis, cùm quid sit
timum non ignorem.
quoque eodem pacto,
nunc sis gubernator, fa
A quicquid conuenire put
Ego autem more vecto
tacitus sedebo, per on
tibi iubenti obsecund
Merc. Rectè mones:
enim quid facto opus
B sciuero, & speculam id
inuenero. Num igitur
neus est Caucasus, aut
nassus excelsior, aut Ol
pus vtroque eminentior
qui mihi in Olympum
C tuenti, quiddam non f
venit in mentem. Verùm
hanc rem tuo & labore
obsequio pariter erit o
Ch. Impera: pro virili
rebo. *Merc.* Homerus p
D dicit, duos Aloëi filios,
pueri adhuc essent,
statuisse radicitus euu
Ossam Olympo superim
nere: deinde & huic Peli
quòd arbitrarentur ita
E scalas ad cœlum asce
petendum sufficientes h
turos. Verùm hi adoles
tuli, quoniam erant im
pœnas dederunt. Nos au
qui hæc in deorũ iniuriã
nimè molimur, cur nõ &

τῶν θεῶν ταῦτα βουλ
αὐτὸ χῖ τὰ αὐτὰ, ἐπ

λινδουμενοι επαλληλα τα ορη, montem monti inuoluentes
ως εχοιμεν αφ' υψηλοτερου pariter ædificamus, quo vi-
ακριβεστεραν την σκοπην; Χα. delicet exactiorem è sub-
και δυνησομεθα ω Ερμη δυ- limiori loco prospectum ha-
οντες αναπαυεσθαι, αφαμενοι το A beamus? Ch Et poterimus
Πηλιον η την Οσσαν; Ερ. δια- Mercuri, duo tantùm cùm
τι δ' ου ω Χαρων; η αξιοις simus sublatum Pelion, aut
ημας αγχυτεροους ειναι τοιν Ossam alij imponere? Merc.
βρεφυλλιοιν εκεινοιν; και τιν- Quidni Charon? an nos præ-
τα, θεους καταγοντας; Χα. B sertim cùm Dij simus, putas
ουκ. αλλα το πραγμα δοκει illis infantulis ignauiores?
μοι απιθανον τινα την μεγα- Ch. Nequaquam: sed res ista
λουργιαν εχειν. Ερ. εικοτως. ι- incredibilem quandam ope-
διωτης γαρ ει ω Χαρων, και ηκι- rositatem habere mihi vi-
στα ποιητικος. ο δε γυναδας C detur. Merc. Non iniuria:
Ομηρος, απο δυοιν στιχοιν rusticus enim es Charon,
αυτικα ημιν αμβατον εποιησε nec in poëtarum fabulis ver-
τον ουρανον, ουτω ραδιως συν- satus. At egregius Homerus
τιθεις τα ορη. και θαυμαζω duobus versibus nobis ilico
ει σοι ταυτα πραγματα ειναι δο- D scansile cœlum reddidit,
κει, τον Ατλαντα δηλαδη ει- montibus adeò facilè con-
δοτι, ος τον πολον αυτον εις gestis. Et miror si tibi hæc
ων, φερει, αειχων ημας απαν- prodigiosa videntur, cùm
τας. ακουεις ω εοως και τω videlicet non ignores Atlan-
εμω αδελφω πει, τω Ηρα- tem, qui vel solus cœlum ip-
κλεος, ως διαδεξοιτο ποτε sum fert, nos omnes sustine-
αυτον εκεινον τον Ατλαντα, E re. Fortè autem etiam de fra-
και αναπαυσειε τους ολι- tre meo Hercule audisti vt
γον τω αχθει, υποδεις olim illi ipsi Atlanti succe-
εαυτον τω φορτιω; Χα. α- sserit, ipséque se oneri tantis-
κουω και ταυτα. ει γε αληθη per dum ille interquiesceret,
εστι, συ αν ω Ερμη, και οι ποιηται suppositurum. Ch. Hæc etiam
Χαρων. η τινος χαριν audio: an autem vera sint,
tu & poëtæ videritis. Merc.
Verissima Charon. Nam
cuius rei gratia viri illi
sapientes mentirentur?
ειδοτες. Ερ. αληθεστατα ω
σοφοι ανδρες εψευδοντο αν;

ῶστε ἀναμοχλεύωμεν τὴν Οσσαν πρῶτον, ὥσπερ ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ομηρος, Αὐτὰρ ἐπ' Οσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἅμα καὶ ποιητικῶς ἐξειργασόμεθα; φέρε οὖν, ἀναβὰς ἴδω, εἰ καὶ ταῦτα ἱκανὰ, ἢ ἐποικοδομεῖν ἔτι δεήσει. παπαί. κάτω ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ σωφρείᾳ τῶν οὐρανῶν. ἀπὸ μὲν γὰρ τῶν ἑῴων, μόγις Ιωνία, καὶ Λυδία φαίνεται. ἀπὸ δὲ τῶν ἑσπερίων, οὐ πλέον Ιταλίας, καὶ Σικελίας. ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτώων, τὰ ὑπὲρ τάδε τῆς Ιστρου μόνα. κἀκεῖθεν, ἢ Κρήτη σὺ, πάνυ σαφῶς. μεταχωρητέα ἡμῖν ὦ πορθμεῦ καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. εἶτα ὁ Παρνασσὸς ὑπὲρ πάσιν. Χα, ἃ τῷ ποιῶμεν. ὅρα μόνον μὴ λεπτότερον ἐξεργασώμεθα τὸ ἔργον, ἀπομιμούμενοι τὰ τῶν τεκτόνων. εἶτα συγκαταῤῥιφέντες αὐτῷ, πικρᾶς τὰ Ομήρου οἰκοδομητικῆς πειραθῶμεν ξυντεθέντες τὰ κρανίων. Ερ. θάῤῥει. ἀσφαλῶς γὰρ ἕξει ἅπαντα. μεταπίθηθι δὲ Οἴτῃ. ὑπολισθήσεται γὰρ ὁ Παρνασσός. ἰδοὺ, ἐπανέρχομαι αὖθις. εὖ ἔχει. πάντα ὁρῶ. ἀνάβαινε ἤδη καὶ σύ. Χα. ὄρεξον ὦ Ερμῆ τὴν χεῖρα. οὐ γὰρ

Itaque primum Ossam eruamus vt carmen præscribit, & ipse architectus Homerus. At super Ossam Pelion arboribus densum. Vides quá facilè, & poëticè effecerimus? Age igitur conscensa mole videam, num hæc sufficiant, an verò plura superstruere oporteat. Papæ! sumus adhuc in cœli radice. Nam ab Oriente vix Ionia & Lydia cernitur: ab Occidente non amplius Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea solùm quæ Istro adiacent: indéque nec admodũ apertè Creta? Quare nobis portitor Oeta etiam transponenda sicuti videtur: tandem Parnassũ omnibꝰ imponẽdꝰ. Ch. Sic faciamus. Vide solùm ne opus præter fidem producentes, tenuitus efficiamus: deinde eum ipso deturbati, Homericam illam ædificãdi rationem amaram experiamur contritis casu caluarijs. Mer. Bono es animo ô Charon? res omnis in vado erit. Oetam transpone: inuoluatur etiam Parnassus. En conscendam iterum: bene habet: omnia conspicio: tu quoque iam ascende. Ch. Porrige manum Mercuri: non enim me paruam molẽ conscendere facis.

ὑπομενεῖς με τοῦτο ἢ μηχα-

νῦν ἀναβιβάζεις. Ερ. εἶχε καὶ ἐθέλεις τὸν Χάρωνα ἅπαντα. ἄγε δὲ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῶς, καὶ φιλοθεάμονα εἶναι. ἀλλ' ἔχου μου τῆς δεξιᾶς, καὶ φείδου μὴ κατὰ τὸ ὀλισθηρὸν πατεῖν. εὖγε ἀνελήλυθας καὶ σύ. καὶ ἐπίπεδος διχόρυμβος ὁ Παρνασσὸς ὅδι, μίαν ἑκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, καθεζώμεθα. σὺ δέ μοι ἤδη ἐν κύκλῳ περιβλέπων, ἐπίσκοπει ἅπαντα. Χα. ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λίμνην τινὰ μεγάλην περιῤῥέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμοὺς, τὸν Κωκυτὸν, καὶ Πυριφλεγέθοντος μείζονας. καὶ ἀνθρώπους παῦρους σμικρούς. καὶ τινας φωλεοὺς αὐτῶν. Ερ. πόλεις σκηναί εἰσιν, οὓς φωλεοὺς σὺ νομίζεις. Χα. οἶδα δ' Ἑρμῆ ὡς οὐδὲν ἡμῖν πεπραγκται, ἀλλὰ μάτην τὸν Παρνασσὸν αὐτῇ Καταλίφ, καὶ τὴν Οἴτην καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετεκινήσαμεν. Ερ. ὅπη τί; Χα. οὐδὲν ἀκριβὲς ἔγωγε ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὁρῶ. ἐβουλόμην δὲ οὐ πόλεις καὶ ὄρη αὐτὰ μόνον ὥσπερ ἐν γεωγραφικῇ ὁρᾶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ τὰ λεγόμενα ἐντυχὸν εἶδες

Merc. Si quidem omnia videre vis Charon, hæc ambo consistere nequeunt: vt periculo vaces, & spectandi sis cupidus. Sed dextram meam prehende, & ne pedem in lubrico ponas, caue. Euge, tu quoque conscendisti. Iam verò siquidem biceps est Parnassus, altero, vterque occupato, sedeamus. Tu verò oculis in orbem circunductis, omnia contemplare. *Ch.* Amplam video terram, & paludem quandam ingentem circunfluentem, & montes, & fluuios Cocyto & Phlegethonte maiores, & homines planè exiles, & horum nidulos quosdam. *Merc.* Vrbes illæ sunt, quos tu nidos arbitraris. *Ch.* Nosti Mercuri quàm nihil nobis effectum sit: quin frustra cum Castalia Parnassum, & Oetam aliósque montes sede mouimus. *Merc.* Quid ita? *Ch.* Equidem è sublimi nihil exactè despicio. Volebam autem non vrbes solùm, ipsósque mõtes ceu in tabula depictos intueri, sed ipsos homines tum quæ faciunt, tum quæ dicunt: sicuti quum tibi primùm obuius factus sum & ridentem intuitus inter

γελάω. ἀκούσας γάρ τινος, ἥδιον ἐς ὑφροδισιάν. Ερ. τί δ' οὐ τοῦτ' ἔμελλον; Χα. ἐπὶ δεῖπνον οἶμαι κληθεὶς ὑπό τινος τῶν φίλων, ἐς τὴν ὑστεραίαν μάλιστα ἥκω ἔφη. καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπὸ τοῦ τέγους κεραμὶς ἐμπεσοῦσα, καὶ οὐδ' ὅτου κινήσαντος, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐλέλασται οὖν, καὶ ἐπιτελέσαντος τὴν ὑποδοχήν. ἔοικα δὲ καὶ γὼ ὑποκαταβήσεσθαι, ὡς μᾶλλον βλέπτωμι, καὶ ἀκούσωμι. Ερ. ἔχ' ἀδέμας. καὶ τοῦτο γὰρ ἐγὼ ἰάσομαί σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον ἐν βραχεῖ ἀποφανῶ, παρ' Ὁμήρου τινὰ καὶ σοὶ τοῦτο ἐπῳδὴν λαβών. κἀπειδὰν εἴπω τὰ ἔπη, μέμνησο μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χα. λέγε μόνον. Ερ. Ἀχλὺν δ' ἀΐ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν, ὄφρ' εὖ γιγώσκῃς ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἀνδρα. Χα. τί οὗτος; Ερ. οὐκ ὁρᾷς; Χα. ὑφροδισιάν γε. τυφλὸς ὁ λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς σοὶ ἐμοί. ὥστε σὺ τὸ ἐπὶ τούτῳ προσδιδάσκε με, καὶ ἀποκρίνου ἑκατόντη. ἀλλὰ ἔρωμαί σε, ὡς μαθὴς οὐκ

rogasti quid riderem. C
enim quiddam audiui
ſummopere ſum delecta
Mer. Quidnam hoc e
Cy. Quidam ab amico p
ad cœnam inuitatus: in
ſterum, inquit, diem ven
maximè. Atque interim
hæc diceret, delapſa t
tegula, neſcio quo moue
ipſum interemit. Riſi
minem, vt qui promiſſa
præſtitiſſet. Sed nunc, vt
liùs & videam, & audi
deſcendendum cenſeo.
Quietus es: hoc enim
curabo: atque incantati
quadam ab Homero acce
oculorum aciem acutiſſ
breui tibi reddam. Ac po
aquam carmina pronũcia
memineris non amplius
lucinari, ſed apertè cur
contueri. Cy. Dic ſolu
Mer. Dimouit nubem, vi
qua texerat apte. Vt tan
aſpoſcat qui ſint homines
Dic-ac. Cy. Quid eſt? M
Annon iam vides? Cy.
xim : cæcus ſanè Lync
ille, ſi mecum compona
Itaque velim hoc me præ
ceas, atque interroganti
pondeas. Sed vin' tu v
verſibus Homericis inter
gem, vt intelligas neque
eſſe Homericæ elegãtiæ

βούλῃ χρὴ ἢ Ὁμήρου κ
αὐτὴ ἀμελήσουσα μετ' Ὁμ

Ἐρ. καὶ πόθεν σὺ ἔχεις πεῖραν ἐκείνης εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ καὶ πεφορτωμένος ὤν; Χα. ὁρᾷς, ὀνειδίζειν τοῦτο ἐς τὴν τέχνην. ἐγὼ δ' ὁπότε διεπορθμευον αὐτὴν ἀποθανοῦσαν, πολλὰ ἐπᾴδοντος ἀκούσας, οἷόν τι μέμνημαι. καίτοι χειμὼν ἡμᾶς οὐ μικρὸς τότε κατέλαβεν. ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ἄδειν ἐπαοιδήν τινα οὐσπίου τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδὼν συνήγαγε τὰς νεφέλας, καὶ ἐτάραξε τὸν πόντον, ὥσπερ τορμίνῃ τινὰ ἐμβαλὼν τὴν θάλατταν, καὶ πάσας ταῖς θυέλλαις ἐπέθυνε, καὶ ἄλλα πολλὰ κινῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν ἐπῶν, χειμὼν ἄφνω καὶ γνόφος ἐμπίπτων, ὀλίγου δεῖν περιέβαλε τὴν ναῦν. ὅτῳ καὶ ναυπάστας ἐκείνος, ἀπὸ μέσης τῆς ἐπῳδῆς τὰς πολλὰς αὐτῆς Σκύλλην, καὶ Χαρύβδεις, καὶ Κύκλωπα. Ερ. οὐ χαλεπὸν οὖν ὦ ἐκ τοσούτου ἐμέτου ὀλίγα γοῦν διαφυλάττειν. Χα. εἰπὲ γάρ μοι. τίς γὰρ ὅδ' ὁ πάγχαλκος ἀνήρ, ὡς τε, μέγας τε, ἔξοχος ἀνθρώπων κεφαλὴν, καὶ ὤμους; Ερ. Μίλων ὅδε ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλητής. ἐπικροτοῦσι δ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸν ταῦρον ἀράμενος, φέρει διὰ τοῦ σταδίου μέσου

temptorem? Merc. Et vnde tu illius aliquid scire posses, nauta semper, remexq; cùm sis? Ch. Vides, hæc opprobria sunt in artem. At ego cùm illum vita functum traijcerem, multa canentem audiui, quorum nonnulla etiamnũ memini. Porrò tempestas non parua tunc nos corripuit. Cùm enim cantilenam quandam nauigantibus non auspicatam auspicatus esset, ilico Neptunus, nubes coëgit, & iniecto tridente tanquam quodam hamo portum turbauit, omnésq; procellas excitauit: cúmq; multis alijs carmine commotis turbis mare permisceret, parum abfuit quin tempestas & caligo derepẽte incumbens, nauim nobis subuerterit. Tunc etiam nauseabundus ille ipsi Scyllæ, & Charybdi, & Cyclopi bonam carminũ partem euomuit. Merc. Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu pauca quædam reseruare. Ch. At dic mihi, Crassum, & ille quinquest, virum magnum, conspicuumque, vertice sublimi, atque humeris latissimis amplu? Merc. Milo hic est athleta Crotoniates: ei autem applaudunt Græci quòd sublatum taurum per medium stadium ferat,

Χα. καὶ πόσῳ δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὦ Ἑρμῆ ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτὸν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλλαβὼν, ἐνθήσομαι ἐς τὸ σκαφίδιον, ὁπόταν ἥκῃ πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τῶ ἀμαχωτάτου τῶν ἀνταγωνιστῶν καταπαλαισθεὶς τῷ θανάτου, μὴ ὀξωμεὶς ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζει; καίτοι οἰμώξεται ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένος σεφανῶν τούτων, καὶ τῶ κρότου. νυνὶ δὲ μέγα φρονεῖ, θαυμαζόμενος ὑπὸ τῶ πανηγύρεως φορᾷ. τί οὖν οἰησώμεθα, αἷς ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ τεθνηξεσθαί ποτε; Ερ. πόθεν ἐκεῖνος θανάτου νῦν μεμνημένος εἶν ἐν ἀκμῇ τοσαύτῃ; Χα. ἔα τοῦτον ἐκ εἰς μαχαιρὰν γέλωτα ἡμῖν παρέξοντα, ὁπότ' ἂν πολέμ. μὴ δ' ἐμπίδα οὐχ ὅπως ταῦρον ἔτι ἁρπάσαι δυνάμενος. σὺ δέ μοι ἐκεῖνο εἰπὲ, τίς τ' ἄρ' ὁδὶ ἄλλος ὁ στρατὸς αὐτῆς; ἀχ ἕλλην ὡς ἔοικεν ἀπὸ γοῦν τῆς στολῆς. Ερ. Κῦρος ὦ Χάρων ὁ Καμβύσου, ὃς τὴν ἀρχὴν, πάλαι Μήδων ἐχόντων, νῦν Περσῶν ἤδη ἐπίστευν εἶναι. καὶ Ασσυρίων ἔναγχος ἅπτος ἐκράτησε, καὶ Βαβυλῶνα παρεσκευάσατο. καὶ νῦν ἐλάσεσθαι ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον,

Ch. At quanto iustiũ laudarent Mercuri, qui lonem ipsum paulò post reptum, nauiculæ impo quum ad nõs venerit à n aduersariorum inuicti superatus, nescius quon ipsum supplantarit? profectò plorabit, reco harum coronarũ, & ap sus. Nunc verò sese quoniã est admirationi, pterea quòd taurum ge Quid igitur arbitremu putare se aliquando m rum? Merc. Quid? ille n in tãto vigore recorda Ch. Missum hunc facit sum nobis haud ita post exhibiturum qu nauigabit, & ne culicem dem, nedum taurum poterit. Sed illud tu dicas velim: quis hic vir grauis? Græcus no Dvt ex veste videre est. Cyrus, ô Charon, Cam filius, qui imperium olim Medi obtinebant Persas transtulit, idé Assyrios nuper deuici Babylonem expugnau nunc expeditionem i diam moliri videtur, perato Crœso, impe omnes potiatur. Ch

Χα. ὁ Κροῖσος ἦ που ποτὲ κἀκεῖνός ἐστι; Ερ. ἐκεῖσε ἀπόβλεψον ἐς τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν, τὴν τὸ τειπλοῦν τεῖχος. Σαφῶς ὁρῶ ἐκεῖναι. καὶ A ἡ Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς καθήμενον, Σόλωνι τῷ Αθηναίῳ διαλεγόμενον; βούλει ἀκούσωμεν αὐτῶν ὅ, τι λέγουσι; Χα. πάνυ B μὲν οὖν. Κροῖ. ὦ ξένε Αθηναῖε, εἶδές μου τὸν πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσὸς ἔστιν ἡμῖν, καὶ C τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι τίνα κρίνεις τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατον εἶναι. Χα. τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ερ. σιγᾷ. οὐδὲν ἀγχίνους ὦ Χάρων. Σό. ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲ οἱ εὐ- D δαίμονες. ἐγὼ γὰρ ὧν οἶδα, Κλέοβιν, καὶ Βίτωνα ἡγοῦμαι εὐδαιμονεστάτους γεγενῆσθαι, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χα. τῆς ἀρχαίας φησὶν ἕτος, τοὺς ἅμα τοῖν θεοῖν ἀποθανόντας. ἐπεὶ δὲ E μητέρα ἁπάντων ἀγαθῶν εἶλκυσαν ἐπὶ τὰ ἀπίονα ἄχει πρὸς τὸ ἱερόν. Κροι. ἔσω. ἐκπεπωκασι τὰ παρόντα ἐκείνοι τῆς εὐδαιμονίας. ὁ δεύτερος ἦ, τίς ἂν εἴη; Σο. Τέλλος ὁ Αθηναῖος, ὅς εὖ τε πείθει. Κροι. ἐγὼ δὲ κάθαρμα,

vbi etiam est Crœsus ille? *Merc.* Illuc oculos in magnã illam arcem deflecte, quę triplici muro est septa. Sardis illa. Annon Crœsum ipsum iám vides in aureo solio sedentem, & cum Athenienſe Solone dissentem? vis auſcultemus qua de re verba faciant? *Ch.* Maximè sanè. *Cræ.* O hoſpes Athenienſis, quia iam diuitias meas, & theſauros, & quantum mihi sit rudis auri, aliámque ſupellectilem precioſã vidiſti, dic mihi quem omnium hominum fœliciſſimum eſſe arbitreris. *Ch.* Quid tandem dicet Solõ? *Merc.* Bono es animo nihil ineptũ ô Charon. *Sol.* Pauci quidem, ô Crœſe, fœlices ſũt. Sed ex ijs quos noui, Cleobin & Bitonem ſacerdotis illius filios arbitror fœliciſſimos extitiſſe. *Ch.* Argiuæ illius hic dicit, qui nuper vnà mortui ſunt poſtquãm iugum ſubeunres, matrem vehiculo inſidentem ad templum vſque traxerunt. *Cræ.* Eſto: habeant illi fœlicitatis primas: at quis tenebit ſecundas? *Sol.* Athenienſis ille Tellus, qui & bene vixit, & mortem pro patria oppetiuit. *Cræ.* Ego verò ſceleſte non tibi videor fœlix eſſe?

ἐβίων, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ ἧ πα- οὔ σοι δοκῶ εὐδαίμων εἶναι;

Σο. οὔπω οἶδα Κροῖσε, ὦ μὴ πρὸς τὸ τέλος ἀφίκῃ τοῦ βίου. Ὁ γὰρ θάνατος, ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχρι πρὸς τὸ τέρμα εὐδαιμόνως διαβιῶναι. Χα. κάλλιστα ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν οὐκ ὀπιλέλησαι, ἀλλὰ τὸ πρᾳθυμεῖσθαι αὐτὸ ἀξιοῖς γράφεσθαι ἢ φορὰ τῶν τοιούτων κείσῃ. ἀλλὰ τίνας σκεύους ὁ Κροῖσος σκεπάμπει, ἢ τί καὶ ὅπ τῶν ὤμων φέρουσι; Ερ. πλίνθους τοῦ Πυθίου χρυσᾶς ἀναπέμπει, μισθὸν τῶν χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ μικρὸν ὕστερον ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον. φιλόμαντις ἡ αὐτοῦ ἐκτόπως. Χα. σκεῦος γάρ ἐστιν ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρόν, ὃ ἀποστίλβει τὸ ὕπαχθον μετ' ἐρυθήματος, γνῶ γὰρ πρῶτον εἶδον, ἀκέων ἀεί. Ερ. σκεῦος ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ περιμάχητον. Χα. καὶ μὴν οὐκ ὀρᾷς ὅ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ πρόσεστιν, εἰ μὴ ἄρα τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνουσι οἱ φέροντες αὐτό. Ερ. ἐγὼ οἶδα ὅσοι πόλεμοι διατοῦτο, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ λῃστεῖαι, καὶ ἐπιορκίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμὰ, καὶ πλοῦς μακρὸς, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλεῖαι; Χα. διατοῦτο ὦ Ερμῆ, τὸ μὴ πολὺ τοῦ χαλκοῦ διαφέρειν;

Sol. Nondum ô Crœse noui, nisi ad vitæ finem petueneris. Huius enim rei mors est accuratus index, & vita fœliciter ad metam vsque transacta. C^h. Optimè Solon, qui nostri non sis oblitus, sed cymbam ipsam harum rerum iudicio dignam censes. Sed quinam sunt illi quos Crœsus emittit, aut quid humeris gestant? *Merc.* Lateres aureos Pythio dicat, pro mercede oraculi, quo paulò post peribit. Est autem vir ille vatibus mirificè deditus. C^h. Illud est aurum splendidum, quod cum rubore refulget subpallidum: illud enim nunc primùm video, cùm semper audiuerim. *Merc.* Hoc celebre illud est nomen, cuius gratia tantopere pugnatur. C^h. Atqui non video quid boni ipsi insit, nisi hoc solùm, quod qui ferunt, eo grauantur. *Merc.* Nescis quot propter ipsum bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot periuria, quot cædes, quot vincula, quàm longinqua nauigatio, quot mercaturæ, quot seruitutes? C^h. Idcirco-ne Mercuri, quòd parũ ipsi æri præstat?

οἶδα γὰρ τὸ χαλκοῦν, ὀβολὸν ὡς οἶδα περὶ τῶν καταπλεόντων ἐκάστου ἀκούων. Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲν πολύς. ὥστε καὶ παυσανδίζεται ὑπ' αὐτῶν. A πάντων δ' ὀλίγον ἐν πολλῇ τῇ βάθει οἱ μεταλλεύοντες, ἀνορύττουσι. φιλεῖ δὴ ἐν τῇ γῇ καὶ ἔστιν ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἄλλα. Καὶ δεινὰ πάνυ λέγεις τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀβελτερίαν, οἳ τοσοῦτον ἔρωτα ἐρῶσιν ὠχροῦ καὶ βαρέως κτήματος. Ερ. δῆτα καὶ Σόλωνα γε ἐκεῖνον ὧν Χάρων ἰδὼν αὐτὸν φαίνεται, ὡς ὁρᾷς, καταγελᾷ τοῦ Κροίσου, καὶ τὴν μεγαλαυχίαν τοῦ βαρβάρου. καί μοι δοκεῖν ἔοικέ τι βούλεται αὐτόν. ἐπακούσωμεν οὖν. Σω. εἰπέ μοι ὦ Κροῖσε. οἴει γάρ τι δεῖσθαι τῶν πλίνθων τούτων τὸν Πύθιον; Κροι. νὴ Δία. ἀνάθημα γὰρ ὄντων αὐτῷ ἐν Δελφοῖς οὐδὲν τοιοῦτον. Σω. ἆρα μανθάνειν οἴει τὸν θεὸν ἀποφαίνειν, εἰ κτήσαιτο ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ πλίνθους χρυσᾶς; Κροι. πῶς γὰρ οὔ; Σώ. πολλὰ μοι λέγεις ὦ Κροῖσε πενίαν ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰ ἐκ Λυδίας μεταστελεῖται τὸ χρυσίον δήπου αὐτόν, ἵνα ἐπιθυμήσωσι.

Nam æs noui, vt qui à singulis vectoribus obolum, vt nosti, accipiam, *Merc.* Maximè. Verùm æris magna est copia: ideóque non habetur in precio ab ipsis. Hoc verò paucum ex loco vald profundo metallorum scrutatores effodiunt. Hoc tamen ex terra, vt & plumbum & reliqua metalla prouenit. *Ch.* Grauem hominum stultitiam narras, qui pallidam, grauémque possessionem amore tanto prosequuntur. *Merc.* At Solon quidem ille, Charon, eam, vt vides, videtur non amare. Crœsum enim ipsum, hominisque barbari iactantiam irridet: & vt mihi videtur, vult ipsum aliquid percunctari. Quamobrem auscultemus. *Sol.* Dic mihi Crœse, putasne Pythium his lateribus indigere. *Croe.* Puto per Iouem. Nullum enim istiusmodi donarium Delphis habet. *Sol.* Arbitraris ergo fore vt Deum reddas beatum, si inter cætera lateres aureos possideat? *Croe.* Quidni? *Sol.* Magnam mihi, Crœse, paupertatem in cœlo dicis esse, si Deos, cùm optent aurum, ex Lydia aduehere oporteat.

Κροι. πῶς γὰρ τοσοῦτος ἂν γένοιτο χρυσὸς, ὅσος παρ' ἡμῖν; Σο. εἰπέ μοι, σίδηρος οὐ φύεται ἐν Λυδίᾳ; Κροι. ὑ πάνυ π. Σο. τῷ βελτίονος ἄρα ἐνδεεῖς ἐστε. Κροι. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σο. ἵνα ἀποκρίνῃ μηδὲν ἀλλαττῶν, μάθοις ἄν. Κροι. ἐρώτα ὦ Σόλων. Σο. πότερον, ἀμείνους οἱ σώζοντες τινας, ἢ οἱ σωζόμενοι ὑπὸ αὐτῶν; Κροι. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ' οὖν ἵνα Κῦρος, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπὶν Λυδοὺς, χρυσᾶς μαχαίρας σὺ ποιήσῃ τῷ στρατῷ, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; Κροι. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σο. καὶ εἴθε μὴ τοῦτον παρεσκευάσω, οἴχοιτο ἄν σοι ὁ χρυσὸς ἐς Πέρσας αἰχμάλωτος. Κροι. ἐυφήμει ὦ ἄνθρωπε. Σο. μὴ γένοιτο μὲν οὖν ὕτω ταῦτα. φαίην δ' οὖν ἀμείνω τὸν σίδηρον ὁμολογῶν. Κροι. ἴσως οὖν καὶ τῷ Διῒ κελεύεις σιδηρᾶς πλίνθους ἀναθέναι με, τὸν ὄν χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀπαιτήσαι; Σο. ἐκεῖνος γε δεήσεται. ἵνα γὰρ τὸν χαλκὸν, καὶ τὸν χρυσὸν ἀναθῇς, ἄλλοις ἀναπεθεικὼς, φωκεῦσιν, ἢ

Cræ. Vbi enim tantum prouenit aurum, quantum apud nos? Sol. Dic mihi, num & ferrum in Lydia nascitur? Cræ. Nullum prorsus. Sol. Ergo potiore metallo indigetis. Cræ. Quinam ferrum est auro præstantius? Sol. Si respondere citra stomachum velis, facilè intellexeris. Cræ. Interroga Solon. Sol. Vtri præstantiores, an qui seruãt, an verò qui seruantur? Cræ. Qui seruant profectò. Sol. Si igitur Cyrus, vt quidam, in vulgus serunt, Lydos adoriatur, aureósne gladios exercitui facies, an ferro tunc opus erit? Cræ. Ferro sanè. Sol. At nisi hoc comparaueris, captiuum ad Persas aurum tibi iuerit. Cræ. Bona verba quæso. Sol. Absit vt hoc accidat. At saltem videris ferrum confiteri præstantius. Cræ. Ferreos ergo lateres me Deo consecrare, aurum autem reuocare iubes? Sol. At ne ferro quidem ille indiguerit. Sed siue æs, siue aurum dicaris, alijs sanè, nimirum Phocensibus, aut Bœotis, aut Delphis ipsis, aut denique alicui tyranno prædoni futuram possessionem, & lucrum

μὴ ποτε κτῆμα, καὶ ἔρμαιον ἔσῃ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς,

ἢ τινι τυράννῳ λησῇ. τῷ ὄ-
ντι ὀλίγον μέλει τῶν σῶν χρυ-
σοποιῶν. Κεφ. ἀεὶ σύ μου τῷ
πλούτῳ πρεσπολεμεῖς, καὶ φθο-
νεῖς. Ερ. ὁ φέρει ὁ Λυδὸς ὦ A
Χάρων τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν
ἀληθειαν τῶν λόγων, ἀλλὰ
ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα,
πῶς ἄνθρωπος οὐκ ἀποπήσ-
εται, τὸ ὄν παρεσκάμμενον ἐλευ- B
θέρως λέγων. μεμνήσεται δ'
ἴσως μᾶλλον ὕστερον τῶν Σόλωνος,
ὅταν αὐτὸν δέῃ ἀλόντα, ἐπὶ
τὴν πυρὰν ἰέναι τὸν Κύρου· ἀλα-
ζὼν γάρ. ἤκουσα γὰρ Κλωθοῦς C
πρώην ἀναγινωσκούσης τὰ
ἑκάστῳ ἐπικεκλωσμένα. ἐν οἷς
ἦν ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον
μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κύρον δ'
ἀυτὸν, ὑπ' ἐκείνου δὲ Μασσα-
γέτιδος ἀποθανεῖν. ὁρᾷς τὴν D
Σκυθίδα, τὴν ἐπὶ τῷ ἵππου
τὸν λευκὸν ἐξελαύνουσαν; Χα.
τὴν Δία. Ερ. Τόμυριν ἐκείνην
λέγεις. καὶ τὴν κεφαλὴν γε ἀπο-
τεμοῦσα τοῦ Κύρου αὐτοῦ, ἐς E
ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος.
ὁρᾷς δὴ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν νεα-
νίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός
ἐστιν. ὕστερος βασιλεύσει μὲν τοῦ
πατρός. καὶ μυρία σφαλεὶς
ἔν τε Λιβύῃ, καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ
ἀποκτείνας τὸν Απι. Χα. ὦ

insperatum appēderis. Deus autem tuos aurifices parum curat. Cra. Tu semper diuitias mihi oppugnas, & inuides. Merc. Non fert Lydus iste, ô Charon, libertatem & veritatem verborum: quin ei res absurda videtur, hominem pauperem, ea quæ vrgeant, non trepidè sed liberè dicere. Atqui Solonis paulò post meminerit, quum oportebit vt à Cyro captus, rogum conscendat. Nam Clothonem audiui nuper legentem, quæ cuique destinata sunt, in quibus & hæc erant scripta, Crœsum quidem à Cyro captiuum duci, Cyrum autem ipsum à Massagetide illa occisũ esse. Viden' Scythicam illam equum album agitantem? Ch. Video per Iouem. Merc. Tomyris illa est, quæ Cyri caput propria manu truncatum, in vtrem sanguine plenum intrudet. Sed & filium eius adolescentem vides? Cambyses ille est. Hic post patrem regnabit, ac vbi mille modis in Lydia & Æthiopia errarit, tandémque insaniuerit, occiso Api morietur. Ch. O risum in exhaustum! Sed numquis ip-

τελευταῖον μανεὶς, ἀποθανεῖ), πολλῷ γέλωτος. ἀλλὰ νυῶ τίς

αὖ αὐτὸν προσβλέψειεν ὅπως ὑπερφρονοῦντας τ ἄλλων; ἢ τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς μετ ὀλίγον ὅπως μὴ, ἀχμάλωτος ἔσται, ὅπως ὃ, τίνι κεφαλῇ ἕξει ἐν ἀσκῷ αἵματος; ἐκεῖνος ὃ τίς ἐστιν ὦ Ἑρμῆ, ὁ τίνι πορφυρᾷ ἐφεστρίδι ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τ δακτύλιον ὁ μάγειρος ἀπέδοσθαι, τ ἰχθῦν ἀπάτημεν νήσῳ ἐν ἀμφιῤῥύτῃ βασιλεὺς ὃ τίς ἔυχεται εἶναι; Ερ. εὖγε παρωδεῖς ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην ὁρᾷς τ Σαμίων τύραννον, πανευδαίμονα οἰόμενον εἶναι; ἀτὰρ ἢ οὗτος αὐτὸς, ὑπὸ τῦ παρεζωσμένου οἰκέτου Μαιανδρίου προδοθεὶς Ορόιτῃ τῷ σατράπῃ, ἀπασκολοπισθήσεται, ἄθλιος σκήπτρων τ εὐδαιμονίας ἐν ἀκαρεῖ τῦ χρόνου. καὶ ταῦτα ἢδ τ Κλωθοῦς ἐπήκουσα. Χα. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γλυκέως καὶ αὐτὸν ὦ βελτίστη, ἢ τὰς κεφαλὰς ἀποτεμνε, καὶ ἀπασκολοπίζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὄντες. ἐν τοσούτῳ δ' ἐπαιρέσθων, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρης ἀλγεινότερον καταπεσούμενοι. ἐγὼ ὃ γελάσομαι τότε γνωρίσας αὐτῶν ἕκαστον πορφυρίδα, μήτε πάσαν, μήτε

sos aspicere sustineat quum alios ita contemnunt? aut quis crediderit fore vt ille breui sit captiuus, hic in vtre sanguine pleno caput habeat? Quis verò ille est Mercuri, cui pallam purpuream fibula nectit, quem diadema decorat, cui coquus pisce dissecto, annulum tradit, vbi Insula septa mari & regis se nomine iactat? *Merc.* Bellè certè versum sermoni assuis ô Charon. Cæterùm Polycratem Samiorum tyrannum vides, qui se ab omni parte fœlicem putat? Hic tamen ipse ab assistente famulo Mæandrio proditus Oroetæ satrapæ, miser sanè momento fœlicitate sua lapsus, cruci suffigetur. Nam hęc quoque ex Clotho ne audiui. Ch. Præclarè ô Clotho, generosè ipsos ô optima, ipsorúmque capita trunca, & crucifige, vt se homines esse norint. Verùm adeò in sublime attollantur, vt quanto altiori ruina, tanto grauiori dolore decidant. Ego autem tum ridebo, quum horum vnumquemque in nauigio nudum agnouero, nec purpuram, nec tiaram, nec solium aureum afferentem.

γυμνὸν ἐν τῷ σκαφιδίῳ, μήτε κλίνην χρυσῆν κομίζοντας.

Merc. Ita

Ερ. καὶ τὰ μὲν τούτων, ὥσπερ ἔοικεν. πλὴν ὅ γε πλοῦτον ὦ Χάρων ὁρᾷς, τοὺς πλέοντας αὐτῶν, τοὺς πολεμοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς γεωργοῦντας, τοὺς δανείζοντας, τοὺς πρωκτωποῦντας; Χα. ὁρῶ ποικίλα πνεύματα, καὶ μεστὸν ταραχῆς τὸν βίον, καὶ τὰς πόλεις γε αὐτῶν ἐοικυίας τοῖς σμήνεσιν. ἐν οἷς ἅπας ὠδὴ, ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸ πλησίον κεντεῖ. ὀλίγοι δέ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἀγριοι, καὶ φέρουσι τὸ ὑποδεέστερον. ὁ δὲ περιπετόμενος αὐτοὺς ἐκ τάφων οὗτος ὄχλος, τίνες εἰσὶν; Ερ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἀῤῥοσύναι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μίσος, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἀγνοια μὲν, ἐκ τοῦ ξυναναμέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεταί γε τῇ Δίκῃ, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπορία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπεραίω πετόμενοι, ὁ μὲν, ἐμπίπτων, ἐκπλήττει. ἐνίοτε καὶ ὑποπτώσσειν ποιεῖ. αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς ἵπτανταί τις ἐπιπλήττουσαι αὐτῷ,

Merc. Ita certè res illorum se habebunt. Multitudinem autem vides Charon, quorum alij naulgant, alij bellum gerunt; alij litigant, alij agriculturam exercent, alij fœnerantur, alij mendicant. Ch. Variam quandam video turbam, vitámque perturbationum plenam, eorúmque vrbes apum examinibus similes: in quibus proprium quisque aculeum habet quo vicinum lancinat: pauci autem ex ipsis velut crabrones, inferiorem agunt ferúntque. At agmen illud quod ipsos clanculum circunuolitat, quinam sunt? Merc. Spes, ô Charon, metúsque, amentiá voluptates, auaritia, iræ, odia, & id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est permixta: atque in eadem republ. per Iouem degit ira, odium, zelotypia, imperitia, hæsitantia, auaritia. Metus autem, & spes desuper volitantes, ille quidem illapsus horrorem incutit, aliquando verò tantùm trepidare facit. Hæ verò spes supra caput sublatæ, vbi maximè quispiá eas prehẽsurũ se putat, auolátes abeunt,

αἰωρούμεναι. ὁπότ' ἂν μάλιστα αὐτὰ ἁπλώσασθαί τις οἴηται,

πεχηνότας αὐτοὺς ἀπολιπεῖν σαι, ὅσῳ καὶ τὸν Ταύταλον κάτω πάσχοντα ὁρᾷς ὑπὸ τὸ ὕδωρ. ἰὼ δὲ ἀτενίσης, κατόψει καὶ μοίρας ἄνω ὁπλοσδούσας ἐκάστῳ τὸν ἄδακτον, ἀφ' οὗ ἤρτηται ξυμβέβηκεν ἅπαντας ὑπὸ λεπτῶν νημάτων. ὁρᾷς καθάπερ ἀράχνια τινα καταβαίνοντα ἐφ' ἕκαστον ἀπὸ τῶν ἀδάκτων; Χα. ὁρῶ παῦ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ὑπεπαλλεγμένον γε τὰ πολλά. τοῦτο μὲν, ἐκείνῳ. ἐκεῖνο δ', ἄλλῳ. Ερ. εἰκότως ὦ πορθμεῦ. ἑνὶ μαρτὰν γὰρ ἐκείνῳ μὲν, ὑπὸ τούτου φονευθῆναι. τούτῳ δ', ὑπ' ἄλλου. καὶ κληρονομῆσαί γε τοῦτον μὲν, ἐκείνῳ, ὅτου ἂν ἦ μικρότερον τὸ νῆμα. ἐκεῖνον δ' αὖ, τούτου. τοιόνδε γάρ τι ἡ ὑπάλοκὴ δηλοῖ. ὁρᾷς δ' οὖν ἀπὸ λεπτῆς κρεμαμένους ἅπαντας; καὶ οὗτος μὲν ἀναπαυθεὶς ἄνω, μετέωρός ἐστι. καὶ μεταμικρὸν καταπεσὼν ἀπορράξαντος τὸ λίνου, ἐπιδὰν μηκέτι ἀντέχῃ θεὸς τὸ βάρος, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται. οὗτος δὲ, ὀλίγον ἀπὸ γῆς αἰωρούμενος, ἰὼ καὶ πόση, ἀφοπτὴ κείσεται, μόγις τοῦ πάματος. Χα.

illis ore hiante relictis: quod ipsi Tantalo in aqua vides apud inferos accidere. Quòd si oculos intenderis, Parcas etiam in alto conspicies vnicuique fusum voluentes vnde ex tenuissimis filis omnes pendent, quæ vides vt veluti araneorum stamina ex fusis in vnumquemque descendunt? Ch. Equidem tenuissimum vnicuique filum vt plurimum video innexum: hoc quidem illi, illud verò alij. Mer. Rectè ô portitor: nam est in fatis vt ab hoc ille, hic ab alio interficiatur: atque vt hic sit illius hæres euius filum fuerit breuius: ille verò, huius. Nam tale quid hæc connexio portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo suspensos? Atque hic quidem in altum attractus, sublimis est: verùm paulò post vbi sustinendo ponderi non amplius par fuerit, diruptolino decidens, ingentem strepitum edet. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit subductus, tametsi cadat, sine strepitu iacebit, adeò vt ruinam vix ipsi vicini exaudiãt. Ch. Hæc ô Mercuri sũt prorsὰ καὶ τοῖς γείτοσιν ἀκουόμενα. παγγέλοια ταῦτα ὦ Ερμῆ.

Ερ. καὶ μὴν οὐδὲ εἰπεῖν ἔχοις ἂν κατ' ἀξίαν ὅπως δεῖ καταγέλαστα ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ἐλπίδων A οἴχεσθαι, ἀνάρπαστοις χρωμένους τοῦ βελτίστου θανάτου. ἄγγελοι γὰρ αὐτῶν, καὶ ὑπηρέται μάλα πολλοὶ ὡς ὁρᾷς, πάλοι, καὶ πυρετοὶ, καὶ B φθοαὶ, καὶ περιπνευμονίαι, καὶ ξίφη, καὶ ληστεῖα, καὶ κώνεια, καὶ δίκαι, καὶ τύραννοι. καὶ τούτων οὐδὲν ὅλως αὐτοῖς εἰσέρχεται, ἐς ἃ εὖ πράττωσιν. ὅταν γὰρ σφαλῶσι, πολὺ τὸ ὀπότοτοῖ, καὶ αἰ, αἰ, καὶ ὤμοι μοι. εἰ δὲ ἐνθυς ἐξ ἀρχῆς ἐνενόουν ὅτι ξυντοί τε εἰσιν αὐτοῖ, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ, ἀπάσιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρατος, παύσονται γὰρ γῆς ἁψάμενοι, ἔζων τε ἂν σωφρονέστερον, καὶ ἧττον ἡνιῶντο ἀποθανόντες. νῦν γὰρ ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν, ἐπειδὰν ὑπήρξας ὁ ὑπηρέτης καλῇ, καὶ ἀπάγῃ, πεσόντες τῷ πυρετῷ, ἢ τῇ φθορᾷ, ἀγανακτοῦσι πρὸς τὸν ἀγωγέα, οὐ ποτε προσδοκήσαντες ἀποστερήσεσθαι αὐτῶν. ἢ τί γὰρ ἂν ποιήσειεν ἐκεῖνος, ὁ τὴν οἰκίαν ἐργάτας ὑπαίτερων, εἰ μάτην

ridicula. *Merc.* Atqui ne verbis quidem pro dignitate possis exprimere quàm sint ridicula Charon: in primis nimia ipsorum studia, quódque inter spes intereunt ab optima morte arrepti: cuius nuncij & ministri vt cernis, permulti sunt: epiali, febres, tabes, pulmoniæ, gladij, latrocinia, cicutæ, judices, tyranni. Et horum omnino nihil ipsos subit, dum rebus secundis vtûtur. At vbi spe exciderint, illud in ore frequens ohe, hæ, hæ, hei mihi, hei mihi. Sed si inde ab ipso initio perpenderent mortales se esse, & possquâ in vitâ breue tempus fuerint peregrinati, relictis in terra rebus omnibus, tanquam ex somnio migraturos, prudentiùs profectò viuerent, & moriendo minùs angerentur. Nunc autem quia præsenti rerum statu sperant se in perpetuum vsuros, quum irruens minister aut vocarit, aut abduxerit irretitos febre, vel tabe, abduci se ægrè ferunt, quòd se nusquam ab his abstrahendos expectarint. Sedenim quid non faceret ille qui domum diligenter ædificando operarios vrget,

ὅτι ἡμῶ, ἕξει τέλος αὐτῷ. ὁ δὲ, ἀρτι ἐπιθεὶς τ ὄροφον, ἀπροι, τῷ κληρονόμῳ καταλιπὼν ἀπολαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μὴ δ δειπνήσας ἄθλιος ἐν αὐτῇ; ἐκεῖνος μὲ γὸ ὁ χαίρων, ὅτι ἄῤῥενα παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους διὰ τοῦτο ἑστιῶν, καὶ τοὔνομα τὸ πατρὸς πυθόμενος, εἰ ἠπίσατο ὡς ἐπ' ἔτης γιγόμενος ὁ παῖς τεθνήξεται, ἆρα ἄν σοι δοκῇ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γιγομένῳ; ἀλλὰ τὸ ἄτοπον, ὅτι τ μὴ ἐυτυχοῦντα ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκεῖνον ὁρᾷ, τ τὸ ἀθλητὴ πατέρα, τὸ ὀλύμπια νενικηκότος, τ γείτονα δὲ τ ἐκκομίζοντα τὸ παιδίον οὐχ ὁρᾷ, οὐδὲ οἶδεν ἀφ' οἵας αὐτῷ κρεμάτου. τῶν μὲ γὸ περὶ τῶν ὅρων διαφερομένους ὁρᾷς ὅσοι εἰσὶ, καὶ τὸν ξυναγείροντας τὰ χρήματα, εἶτα ὀλίγον ἀπολαῦσαι αὐτῶν καλουμένους, ὑφ' ὧν εἶπον, ὀπάντων ἀγγέλων τε, καὶ ὑπηρετῶν; Χα. ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἐγὼ ἐννοῶ, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς παρὰ τ βίον, ἢ τί ἐκεῖνό ὄστιν, οὗ στερισκόμενοι ἀγανακτοῦσιν. Ερ. Ἰδὲ γοῦν τὸν βασιλέως ἰδὴ τις αὐτῶν, οἱ μὲ εὐδαιμονέστατοι εἶναι δοκοῦσιν ἔξω τοῦ ἀβεβαίου, καὶ ἐπ

si nouerit fore vt finem ea habeat: is verò decedat, qui fastigium impoſuerit, relicta hæredi domus ipſius fruitione, in qua ne cœnauerit quidem ipſe miſer? Ille verò qui lætatur, quòd ſibi maſculam prolem vxor pepererit, ideóque amicos conuiuio excipit, & patris nomen imponit, ſi ſciret puerum ſeptimo ætatis anno periturum, nunquid tibi videretur gaudere quòd is ſit natus? Verùm in cauſa eſt, quòd in eum intuetur, cui res in filio proſperè cedunt, & qui pater eſt athletæ qui vicerit Olympia: vicinum autem qui natum cremandum effert nō intuetur, neque nouit à quo ſubtegmine ipſi pendeat. Quin & eorum qui de finibus diſſident vides quanta ſit turba, & eorum qui pecunias coaceruant: attamen priùs quā ipſis fruantur, ab imminentibus illis quos dixi, nuncijs & miniſtris auocantur? Ch. Video iſthæc omnia, & apud me cogito, quid ſit ipſis in vita iucundum, aut quidnam ſit illud, quo priuati tātopere ſtomachantur. *Merc.* Siquis etiam ex regibus eos aſpiciat qui fœliciſſimi videntur, extra aleam,

φὴς ἀμφιβόλου ἡ τύχης, πλείω τῶν ἡδέων τὰ αἰσχρὰ εὑρήσει παρόντα αὐτοῖς, φόβους, καὶ ταραχὰς, καὶ μίση, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας. τούτοις γὰρ ἅπαντες ξύνεσμεν. ἐᾶ πένθη, καὶ νόσους, καὶ πάθη, καὶ ἰσοτιμίας ἀλλαδὴ ἀρχόντα αὐτῶν. ὅπου δὲ τὰ τούτων παρεὰ, λογίζεσθε ἡμεῖς οἷα τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἂν εἴη. Χα. ἐθέλω γοῦν σοι ὦ Ερμῆ εἰπεῖν, ὅτι ἐνίκεναι μοι ἔδοξαν οἱ ἀνθρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἤδη ποτὲ πομφόλυγας ἐν ὕδατι ἐθεάσω ὑπὸ κεραυνῷ τινι καταῤῥάπτοντι ἀνιεμένας, τὰς φυσαλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρεται ὁ ἀφρός; ἐκεῖναι τοίνυν αἱ μὲν, πίνες μικραί εἰσι. καὶ αὐτίκα ἐνεργείσαι, ἀπέσβησαν. αἱ δὲ ὅτι πλέον διαρκοῦσι. καὶ περιμεγυσῶν αὐταῖς τῶν ἄλλων, αὖται φορυσόμεναι, ἐς μέγιστον ὄγκον ἀίρονται. εἶτα μέντοι κἀκεῖναι πάντως διαῤῥάγησαί ποτε. ὃ γὰρ οὐ τι ἄλλως γίνεται, τοῦτό ἐστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπιπλάμενοι, οἱ μὲν, μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους. καὶ οἱ μὲν, ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ὠκύμορον τὸ φύσημα,

& vt dicis, extra ancipitem fortunam constituti, tristia plura iucundis comperiet. eis inhærere, metus, turbas, odia, insidias, iras, adulationes; his enim omnes distringuntur. Prætermitto luctus, morbos, animique perturbationes, ipsis æquè atque vulgo dominantes: quandoquidem horum mala recensere non minùs temporis exigeret, quàm quæ sunt priuatorum. Ch. Volo igitur Mercuri, dicere tibi, cuinam assimiles homines mihi videantur, eorúmque vita omnis. Vidistin' aliquando bullas illas, torrente cum strepitu scaturiente, exurgentes: flatuosos dico tumores ex quibus spuma cogitur? Illarum igitur, aliæ quidem paruæ sunt, quę protinus ruptæ euanescunt: aliæ verò diutius durant, sibíque adjunctis alijs vehementer intumescunt, ac in maximum tumorem attolluntur: ac tandem aliquando illæ etiam prorsus ruptæ dissoluuntur. Neque enim secus fieri possit. Hæc tibi hominum vita. Singuli flatu tumescunt, hi maiores, illi minores, aliquj momentaneam móxque deficientem inflationem habent;

οἰδὲ, ἅμα τῷ ξυφῆναι ἐπαύσαντο. πᾶσι δ' οὖν ἀπορραγῆναι αἰσχρὸν. Ερ. οὐδὲν χεῖρον σὺ τὸ Ομήρου εἴκασας ὦ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοιοῖ. Χα. καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὦ Ερμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ τιμῶν, καὶ κτήσεων ἀμιλλώμενοι; ἅπαντα καταλιπόντας αὐτοὺς, δεήσει ἓνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βούλει οὖν ἐπιβοῶμεν ἐφ' ὑψηλῇ βοῇ, ἀναβοήσας παμμέγεθες, παραινέσω αὐτοῖς, ἀπέχεσθαι μὴ τῶν ματαίων πόνων, ζῆν δέ, ἀεὶ τὸν θάνατον πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντας, λέγων ὦ μάταιοι, τί ἐπιπονεῖσθε περὶ ταῦτα; παύσασθε κάμνοντες. οὐ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε. οὐδὲν τῶν ἐνταῦθα σεμνῶν, ἀΐδιον ἔστιν, οὐδ' ἂν ἀπάρχοι τις αὐτῶν τι ξυνὼ αὐτῷ ἀποδημῆσαι. ἀλλ' ἀνάγκη δὲ, γυμνὸν οἴχεσθαι. πλὴν δίκαιον γε, καὶ ἀγεννὲς, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐξ ἐπικόου ἐμβοήσαιμι αὐτοῖς, ἆρ' οὐκ οἴει μέγα ὠφελῆσαι τὸν βίον, καὶ σωφρονεστέρους αὖ

alij ſimul atque conſtituti ſunt, deſiſtunt. Itaque omnes rumpi neceſſe eſt. Mer. Tu nihilo deterius Homero Charon, hominum vitam ſimilitudine expreſſiſti, qui genus ipſorum folijs aſſimilat. Ch. At tales quamuis ſint, vides tamen qualia faciant, vt inter ſe auidè cõtendant de imperijs, honoribus, & poſſeſſionibus, quibus omnibus relictis, ipſos vnico cum obolo ad nos venire oportebit. Vis igitur ſiquidem in edito loco ſumus, vt maxima voce acclamando eos adhorter, vt ab inanibus quidem laboribus abſtineant, viuant autem, mortem ob oculos ſemper habentes, hiſque verbis vtar, O ſtulti quid hæc tanto ſtudio proſequimini: deſiſtite à laboribus, neque enim in perpetuum viuetis: nihil ex ijs quæ hîc preclara habentur, eſt ſempiternum, nec aliquid horum moriẽs quiſquam ſecum auferre poſſit. Sed neceſſe eſt quemuis nudum abire, domum autem, agrum, aurum, eſſe ſemper aliorum, & dominos ſubinde mutare. Hæc & id genus alia, ſi ipſis vnde exaudiri poſſent, inclamarem, annon vitæ magno putas emolumento fore, ita vt longè

ηδιόζ παραπολύ ; Ερ. ὦ μακάριε, ἀλ οἶδα ὅπως αὐτῶν ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη διατεθείκασιν, ὡς μηδ' αὖ βυπαίῳ ἔτι διανοιχθῆναι αὐτοῖς τὰ ὦτα ; τοσούτῳ κηρῷ ἔβυσαν αὐτὰ, οἷόνπερ Ὀδυσεὺς τοὺς ἑταίρους ἔδεσε δέει τῆ Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν οὖν αὖ ἐκεῖνοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ὧν καὶ κεκραγώς διαῤῥαγῆς; ὅπερ γὰρ παρ' ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοῦτο αὐταῖδε ἡ ἄγνοια ἐργάζεται. πλὴν ἀλλ' εἰσὶν αὐτῶν ὀλίγοι, οἱ παρασκευασμένοι τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ ὦτα, ὡς τὴν ἀλήθειαν ἀποκλίναντες, ὀξὺ διακούοντες εἰς τὰ πράγματα, καὶ κατηγοροῦντες οἷά ἐστιν. Χα. οὐκοῦν ἐκείνοις γοῦν ἐμβοήσωμεν; Ερ. περιττὸν τοῦτο λέγειν πρὸς αὐτούς, ἃ ἴσασιν. ὀκνῶ ὅπως ἀποσκάντες τῶν πολλῶν, καταγελῶσι τῆ γιγνομένων, καὶ οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἀρέσουσιν αὐτοῖς, ἀλλὰ δῆλοί εἰσι δεσμὸν ἤδη βουλεύοντες παρ' ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ βίου; καὶ γὰρ καὶ μισοῦνται, ἐλέγχοντες αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας. Χα. εὖγε ὦ ἡμῖν ἄνδρες. πλὴν παῦ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ Ερμῆ. Ερ. ἱκανοὶ καὶ οὗτοι. ἔτι ἐπάδουσι εἰδέναι ὦ Ερμῆ,

prudentiores euaderent? Merc. O beate, nescis vt ipsos ignorantia, & error affecerit, adeò vt ipsorum aures ne terebro quidem ampliùs aperiri queant: tam multa cera eas obturarunt, haud aliter ac socijs Vlysses, veritus ne Sirenum cantus exaudirent. Quînam igitur audire possint, etsi vocem in tantum efferas vt rumparis? Nam quod apud vos Lethe potest, id apud nos ignorantia præstat. Verumtamen ex ipsis pauci sũt qui cera in aures non recepta in veritatem inclinant, acutum in rebus cernunt, & quales sint agnoscunt. Ch. Illis igitur acclamem? Merc. Illis ea quę sciunt, dicere fuerit superuacaneum. Vides vt à plebe semoti rident, quæ alij faciunt, eáque nullatenus probant, sed iam à vita ad vos fugam apertè meditantur? etenim etiam odiosi sunt illis quorum imperitiam redarguunt. Ch. Pellè ô generosi. verùm perpauci sunt ô Mercuri. Merc. Vel hos esse satis fuerit. Sed iam descendamus. Ch. Vnum adhuc sciro opto Mercuri, quod quum me docueris, ἀλλὰ κατίωμεν ἤδη. Χα. ἓν γά μοι δείξας αὐτὸ, ἀντελῶ

ἔσῃ τὴν περιήκουσιν πεποιημένας, ταὶς ἀποθήκας τῶν σωμάτων, ἵνα καταρύπουσι θεάσωνται. Ερ. νεία ὦ Χάρων, καὶ τύμβους, καὶ τάφους καλοῦσι τὰ τοιαῦτα. πολλὰ τὰ περὶ τῶν πόλεων ἐκεῖνα τὰ χώματα ῥᾳδία, καὶ ταὶς σήλας, καὶ πυραμίδας; ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. Χα. τί οὖν ἐκεῖνοι στεφανοῦσι τοὺς λίθους, καὶ χέουσι μύρα; οἶδε, καὶ πυρὰν ποιοῦντες περὶ τῶν χωμάτων, καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, κἀκεῖσε τε ταυρὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς μοῦ εἰκάσαι, ἐγχέουσιν; Εμ. οἶδα ὦ πορθμεῦ τί ταῦτα πρὸς τὸν ἐν ᾅδου. πιπτευκέναι δ' οὖν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κάτωθεν, δεῖπνεῖν μὲν ὡς οἷόν τε περιπορευομένας τὴν κόνιν, καὶ τ' κάπνον, πίνειν δ' ἀπὸ τοῦ βόθρου τὸ μελίκρατον. Χα. ἐκείνους ἔτι πάντ' ἂν ἐδέσειν, ὧν τὰ κρανία ξηρότατα; καί τοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὁσημέραι κατάγοντι αὐτούς. οἶδ' οὖν εἰ δύναντ' ἂν ἔτι ἀνελθεῖν, ἅπαξ ὑποχθόνιοι γεγονότες καὶ ἐπίτροι καὶ

perfectam ſanè inſtitutionem tradideris: nimirum videre velim repoſitoria corporum, vbi terram defodiunt. *Merc.* Monumenta, tumulos, ſepulchra hæc vocant. At vides-ne ante vrbes aggeres illos, columnas, & pyramidas? Illa omnia ſunt cadauerum receptacula, & corporum conditoria. *Ch.* Quid ergo ſaxa illi coronãt, vnguentóque inungunt? alij præ tumulis conſtructo rogo, ac fouea effoſſa, ſumptuoſas illas exurunt cœnas, & vinum mulſúmque (quantum ſaltem coniecturis aſſequi poſſum) in ipſas foueas infundunt? *Merc.* Neſcio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis perſuaſum eſt vmbras ab inferis reduces, circum nidorem & fumum quantum poſſunt, volitando cœnare, & ex fouea mulſum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridiſſimæ ſunt caluariæ: atqui ridiculum eſt me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde ſcias an poſtquam ſemel terram ſubierint, denuo redire queant. Quinetiam ego prorſus ridicula paterer, Mercuri, tot

ὰκ ὀλίγα πεφάγματ' ἔχων, εἰ ἔδει μὴ κατάγειν μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πομπεύς. ὦ μάταιοι, τ' αὐσίας. ὐκ εἰδότες ἡλίκοις ὅρυξι διακέκριν) τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ὄντι. κ) ὅτι κάτθανε ὁμῶς ὅ, τ' ἀτυμβος ἀνὴρ, ὅς τ' ἔλαχε τύμβυ. ὐν δ' ἰῇ τιμῇ Ιρος, κρείων τ' Αγαμέμνων. Θερσίτη δ' ἴσος Θέτιδος παῖς ἠυκόμοιο. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀῤῥωπὰ κάρηνα, γυμνοί τε, ξυρεί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα. Ερ. Ηράκλες, ὡς πολλὰ τ' Ομηρου ἐπαντλεῖς. μὴ ἐπίσης ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τ' τῦ Αχιλλέως τάφον. ὁρᾷς τ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ Φῴικὸν, αὐτηκυ ὄ, ὁ Αἴας τεθάφθαι ὐ τῷ Ροιτείῳ. Χα. οὐ μεγάλοι ὦ Ερμῆ οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐπισήμους ἤδη δεῖξόν μοι, ἃς κάτω ἀκούομεν. τὴν Νίνον τὴν Σαρδαναπάλου, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκλώας, κ) Κλεωνὰς, κ) τὴν Ιλιον αὐτὴν. πολλὰς γοῦν μέμνημαι διαπορθμεύσας ἐκείθεν, ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν μὴ δὲ νεωλκῆσαι, μὴ κ) διαῤῥῦξαι τὸ σκαφίδιον.

negocijs occupatus, si oporteret ipsos non solùm deducere, sed etiam bibituros reducere. O stulti, quæ hæc amentia? Nescitis quàm lõgo finiũ interuallo res mortuorum & viuentium sunt discretæ, quóque pacto se res habeant, apud nos, vbi Mortuus est æquè tumuli qui nescit honorem, Quiq; scit: vnus honos Agamemnonis, vnus & Iri est: Thersitæ & similis Thetidos formosus Achilles, Vmbræ nam pariter siccæ, nudæque pererrant Asphodeli campos confracto vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quàm multa ex Homero hauris! Sed quia submonuisti me, volo ti' sepulchrum Achillis indicare. Vides illud quod mari adiacet? Sigeum quidem illud Troianum est: è regione autem conditus est Aiax in Rhœteo. *Co.* Non magna sunt monumenta. Verùm insignes illas vrbes mihi iam commonstra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali vrbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsumque Iliũ, multos enim illinc oriũdos memini traijcere, adeò vt totis iam decem annis, neque nauim subduxerimus, neque ea interim refrixerit.

Ερ. ἡ Νῖνος μὲν ὦ περθμεῦ ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. οὐδ' ἂν εἴποις ὅπου ποτ' ἦν. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι ἐκείνη ἐστίν, ἡ εὐπυέργος, ἡ τὸ μέγα περίβολον. οὐ μεταπολὺ κἀγὼ αὐτὴ ζητησομένη, ὥσπερ ἡ Νῖνος. Μυκῆνάς γε, καὶ Κλεωνάς, αἰσχύνομαι δεῖξαί σοι. καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. ἀπορρίξεις γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τὸ Ὁμήρου κατελθὼν ἐπὶ τὴν μεγαλοχρείαν τῶν ἐπῶν. πάλαι μὲν ἀπόλωλε, πάλαι δ' ἦσαν εὐδαίμονες, νῦν δὲ τεθνήκασι καὶ αὗται. ἀποθνήσκουσι γὰρ αἱ πόλεις ὥσπερ αἱ ἄνθρωποι. καὶ τὸ παραδοξότερον, καὶ ποταμοί. ὅλοι. Ἰναχεῦ ἔνι δὲ τάφος ἐν Ἄργει ἔτι καταλειπτός. Χα. παπαὶ τὸν ἐπαίνων Ὁμήρε, καὶ τὸ ὀνομάτων, Ἰλιον ἱερὸν, καὶ εὐρυάγυιαν. καὶ εὐκτίμενον Κλεωνάς. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνος ἀλλήλους φονεύουσιν; Ερ. Ἀργεῖοι ἔρας ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμόνιος, καὶ τὸν ἡμιθνητα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, τὸν ἐπιγράψοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὑτοῦ ὀνόματι. Χα. ὑπὲρ τίνος δ' αὐτοῖς ὦ Ερμῆ ὁ πόλεμος; tem? C. Cuius rei causa

Merc. Ninus quidem ô Portitor iam est euersa, ita vt nec reliquum quidem sit eius vestigium, nec vbi olim sita fuerit, facilè dixeris. Babylon autem illa est, multis turribus præclarè munita, magnóque ambitu mœniũ septa, haud ita multò post desideranda & ipsa, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me tibi commonstrare pudet, ac in primis Ilium. Præfocabis enim, sat scio Homerum vbi descenderis, qui vrbem illam tam magnificis versibus celebrarit. Verùm olim fœlices fuerunt: nunc autem etiam hæ interierunt. Moriuntur enim etiam vrbes ô Portitor, quemadmodum homines. Quódque longè mirabilius, solidi etiam fluuij, ita vt Inachi ipsius in Argo ne monumentum quidem supersit. Ch. Vah, quæ laudes Homere, & quæ nomina, ingens, viisque patentibus Ilium, tum Cleonæ bellè structæ. Sed interim dum loquimur, quinam illi sunt qui dimicant, aut cuius rei causa se mutuò cædunt. Mer. Argiuos vides & Lacedæmonios, ô Charon, atq; semimortuum imperatorem Othryadem, suo ipsius nomini trophæum inscriben- cœptum est hoc bellum?

Ερ. Ὑπὲρ τοῦ πεδίου ἀυτοῦ, ὃν
μάχονται. Χα. ὦ τῆς ἀνοίας,
οἵτινες οὐκ ἴσασιν ὅτι κἂν ὅλων
τῶν Πελοποννησον ἕκαστος αὐ-
τῶν κτήσωνται, μόγις ἂν πο-
διαῖον λάβοιεν τόπον παρὰ τοῦ A
Αἰακοῦ. τὸ δὲ πεδίον τοῦτο,
ἄλλοτε ἄλλοι γεωργήσουσι, πολ-
λάκις ὑπὸ βαθρων τὸ τρόπαιον
ἀναπεσαντες τῷ ἀρότρῳ. Ερ.
Ἔστω μὴν ταῦτα ἕξει. ἡμεῖς δὲ,
καταβαίντες ἤδη, καὶ κατὰ χώραν
ἐνθησαντες αὖθις τὰ ὄρη, B
ἀπαλλαγῶμεν, ἐγὼ μὲν κα-
τὰ ἑξάλιον, σὺ δὲ ἐπὶ τὸ πορ-
θμεῖον. ἥξω δέ σοι μετ' ὀλίγον
καὶ αὐτὸς νεκροσολῶν. Χα. εὖγε
ἐποίησας ὦ Ερμῆ. ἐυεργέτης
ἀεὶ ἀναγκαῖος ἡμῖν. ὠφάμην δέ
σε διὰ σὲ τὴν ἀποδημίας. οἷα
δὴ τὰ τῶν κακοδαιμόνων ἀν-
θρώπων πράγματα, βασιλεῖς,
πλίνθοι χρυσαῖ, ἑκατόμβαι,
μάχαι. Χαίρωντος δέ, οὐδενὸς
λόγος.

Mer. Pro ipſomet agro, in quo pugnant. Ch. O amentiam hominum, qui neſciunt ſe, etiamſi nunc eorum quiſque totam Peloponneſum poſſideat vix tamen pedis vnius locum ab Æaco accepturos. Hunc autem agrũ aliàs alij colent, hoc trophæo à fundamentis per aratrum ſæpe reuulſo. Mer. Hæc quidem hoc modo ſe habebunt. At nos iam hinc deſcendamus, ac montibus his in ſuas ſedes repoſitis, diſcedamus: ego quò ſum iuſſus ire, tu ad pontonem. Ad te autem breui veniam mortuos adducens. Ch. Beneficio me affeciſti Mercuri, atque in eorum album adſcriberis, qui de me ſunt benemeriti: quandoquidem tua ope in hac peregrinatione ſum adiutus. O qualia infœlicium hominum negocia, reges, lateres aurei, hecatombæ, prælia. Charontis autem nulla habetur ratio.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. DE SACRIFICIIS.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc sermone Lucianus vanitatem & superstitionem hominum circa colendos Deos, vt qui primum de dijs impia quædam opinentur ac sentiant. Deinde eosdem ineptiore ac alieniore cultu quã quipro natura ac dignitate numinis prosequantur. Propositio est, Ridicula est ea, quã homines tum sentiunt de Dijs, tum circa illorum cultum faciunt. Id confirmat expositione, primum earum opinionum, quas de dijs traduntur, quam veluti causſam superstitionis istius esse ostendit. Deinde & ritum, quibus tum Græci, tum Ægyptij, quos cæterũ multò ineptijs istu anteire indicat, vti solent. Et hunc quasi quendam effectum, ex superioribus opinionibus sequi, videtur velle intelligere.

Μὲν δὴ ἐν ταῖς θυσίαις οἱ μάτιοι πράττουσι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ προσόδοις τῶν Θεῶν, καὶ ἃ αὐτῶσι, καὶ ἃ A ἔυχονται, καὶ ἃ γιγνώσκουσι περὶ αὐτῶν, ἐκ οἶδα εἴ τις ἔστω καταφὴς ὅστις, καὶ λελυπημένος, ὅστις οὐ γελάσεται τὴν ἀβελτηρίαν ἐπιβλέψας τῶν δρωμένων. ἐγὼ πάλυ γε οἶμαι πρότερον τὸ γελᾶν πρὸς ἑαυτὸν ἀξετάσει, πότερον εὐσεβεῖς αὐτοὺς χρὴ καλεῖν, ἢ τοιαύτοιν Θεοῖς ἐχθρούς, καὶ κακοδαίμονας; οἵγε ἔστω ταπεινὸν, καὶ ἀγεννὲς τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὥστε εἶναι ἀνθρώπων ἐνδεὲς, καὶ κολακευόμενον, ἥδε- B

Nimuerò quæ stulti homines factitant in sacrificijs, in diebus festis, in Deorum supplicationibus, & quę petunt, & quæ precantur, & quæ de ipsis sentiunt, equidem haud scio sit ne aliquis vsque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet vtrum pios istos appellare conueniat, an contrà Dijs inimicos ac infœlices: qui quidem tã humile, atq; ignobile numen existimant esse, vt humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat,

δαις, καὶ ἀγαναχτεῖν ἀμελούμενον. τὰ γοῦν αἰτωλικὰ πάθη, καὶ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τὸν τοσούτους φόνους, καὶ τὴν Μελεάγρου διάλυσιν, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆ Ἀρτέμιδος, μεμνημένης ὅτι μὴ παρελήφθη περὶς τὴν θυσίαν ὑπὸ τῶ Οἰνέως. οὕτως ἀφὲ βαθέως κατῆκτο αὐτῆς ἡ τῶν ἱερείων διαμαρτία. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὴν ἐν τῷ οὐρανῷ τότε μόνην, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πεπορευμένων, δειπνὰ πιθσαν, καὶ κατλιάζουσαν, οἵας ἑορτῆς ἀπολειφθῆναι. τὸν δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακρόβιους, καὶ τειτευδαίμονας εἴποι τις αὖ, εἶτε ἀπομνημονέυοι τὴν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ἣν ἐν ἀρχῆ τῆς Ομήρου ποιήσεως περὶς αὐτὸν ἐπεδείξαντο, δώδεκα ἐξῆς ἡμέρας ἑστιάσαντες. καὶ ταῦτα, ἐπαγόμενον καὶ τὸν ἄλλους θεούς. οὕτως ἐδὲν ὡς ἔοικεν ἀμισθὶ πιθσον, ὧν πιθσιν. ἀλλὰ πωλθσι τοῖς ἀνθρώποις τὰγαθὰ, καὶ ἔνεστι ὠνίασθαι παρ' αὐτῶν, ἢ μὴ, ὑμαίνειν, εἰ τύχοι, βοϊδίου. ρων. ἢ ὄϊ, βασιλέυειν, ἑκατόμβης. ἐς πύλον, ταύρων ὠνέα. καὶ τὸ ὠνὴ

& se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ grauiter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: vsque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cœlo tunc solam, reliquis Dijs ad Oenei conuiuium profectis, grauiter ferentem, ac miserabiliter eiulantem quòd ab eiusmodi sacris esset abfutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idq; secum adductis etiam Dijs alijs. Ita nihil, vt apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula diuitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troia in Pylum reditus, nouem tauris: & ex Aulide in Ilium nauigandi

ἢ ὄϊ, πλωτεῖν, βοῶν τεττάρων. ἢ ὄϊ, σῶον ἐπανελθεῖν δὲ Ἰλίου ἢ Αὐλίδος ἐς Ἴλιον διαπλεῦσαι.

παρθένου βασιλικῆς. ὁ μὲ γὰρ ἑκατόμβη τὸ μὴ ἁλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπρίατο παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλε. εἰκάζειν δ' χρὴ πολλὰ εἶναι, καὶ ἀλεκτρυόνος, καὶ στεφάνε, καὶ λιβανωτὸν μόνου παρ' αὐτοῖς ὤνια. ταῦτα δ' οἶμαι καὶ Χρύσης ἐπισταμένος ἅτε ἱερεὺς, καὶ γέρων, καὶ τὰ θεῖα σοφὸς, ἐπειδὴ ἄπρακτος ἀπῆει παρὰ τὸ Ἀγαμέμνονος, ὥσπερ καὶ προεδανείσας τῷ Ἀπόλλωνι τὴν χάριν, διαμολογεῖται, καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐ ὀνειδίζει, λέγων, ὦ βέλτιστε Ἀπολλον, ἐγὼ μήν σου τὸν νεὼν, τέως ἀστεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαῦτά σοι μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν, σὺ δ' ἀμελεῖς μου τοιαῦτα πεπονθότος, καὶ παρ' ἡδὺν πίνεται τὸν συρρέοντα. τοιγαροῦν οὕτω κατεδυσώπησεν αὐτὸν ἐν τῷ λόγῳ, ὥστε ἁρπασάμενος τὸ τόξα, καὶ ὥσπερ τὸ ναυσάθμου καθίσας ἑαυτὸν, κατετόξευσε τῶν λοιμῶν τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῖς νήσοις, καὶ κυσίν. ἐπὶ δ' βελόμαι καὶ τἄλλα εἰπεῖν, ἃ πω λέγουσιν, οὐχ ὅσα περὶ

facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc vrbs caperetur, à Minerua bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, vt pote sacerdos, & senex, & rerum diuinarum peritus, posteaquam re infecta redijsset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conuiciatur, quùm dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronaui, tótque taurorum, & caprarum coxas in aris adoleui, at tu, me huiusmodi injurijs affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exorauit, vt protinus arrepto arcu & sagittis, se super nauium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, iacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt: nō quàm infœliciter amarit,

ἄπαξ τῶν Ἀπόλλωνος ἐμνήσθην, περὶ αὐτῶν οἱ σοφοὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς ἔρωτας ἐδυσύχησεν, ἐδὲ

τοῦ Ταχίνθου τὸ φόνον, οὐδὲ τὸ Δάφνης πλὴν ὑποψίαν, ὡς ὅτι καὶ κατεδικάσθησαν ὑπὸ τῶν Κυκλώπων θανάτῳ, καξοσραχισθεὶς, διὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς ἐργάτιδος κατεπέμφθη ἐς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησόμενος τῇ τύχῃ. ὅπερ ὃ καὶ ἐθήτευσεν ἐν Θεσσαλίᾳ παρ' Ἀδμήτῳ, καὶ ἐν Φρυγίᾳ παρὰ Λαομέδοντι, παρὰ τούτῳ μὲν γε οὐ μόνος, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος, ἀμφοτέροις πλινθεύουσιν ὑπὲρ ἀποδείας, καὶ ἐργαζομένοις ἐς τὸ τεῖχος, καὶ οὐδὲ ἐντελῆ τὸν μισθὸν ἐκομίσαντο παρὰ τοῦ Φρυγὸς, ἀλλὰ περισώζειν αὐτοῖς πλέον ἢ πεντήκοντα φασὶ δραχμὰς βοϊκάς. ἢ γὰρ οὐ ταῦτα συμβολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα περί τε Ἡφαίστου, καὶ Ποσειδῶνος, καὶ Κρόνου, καὶ Ῥέας, καὶ χαλεπὸν ὅλης τῆς Διὸς οἰκίας, καὶ ταῦτα, παρακαλέσαντες τὰς μούσας συμῳδοὺς ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἐνθεοι γιγνόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ᾄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἔμαθε πατέρα τὸν Οὐρανὸν, ἐβασίλευσέ τε ἐν αὐτῷ, καὶ τὰ τέκνα ἔφαγε. ὕστερον δὲ ὁ Ζεὺς κλαπεὶς

non Hyacinthi cædem, neq; Daphnes despicationem: sed vt ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte vsurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc quidem haud solus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egestate pressi lateres fingerẽt, & in construendis mœnibus operam præstarent, nec mercedem integrã ab illo Phryge retulerint, sed illis de summa plus quàm triginta drachmas Troianas adhuc vt aiunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poëtæ: atque his etiam multò diuiniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de vniuersa ferme Iouis familia? ídque musis in exordio inuocatis vt canentibus adsint, à quibus tanquam numine afflati, vt consentaneum est, canunt vt Saturnus statim execto patre Cœlo, inibi regnarit, & liberos deuorarit, quemadmodum Argiuus ille Thyestes, vtque Iupiter à Rhea furtim occultatus, sup-

κατήθιεν, ὥσπερ ὁ ἀργεῖος Θυέστης· ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλομένης τὸν

Λίθον, ἐς τ Κρήτην ἐκτεθεὶς, ὑπ' Αἰγὸς ἀνετράφη, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρος ὁ πρότερον, ὑπὸ τ κυνός. εἶτα ἀφελάσας τὸν πατέρα, καὶ ἐς τὸ δεσμωτήριον καταβαλών, αὐτὸς ἔσχε τ ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τ Ἥραν τ ἀδελφὴν, κατὰ τὸν Περσῶν τοῦτο, καὶ Ἀσσυρίων νόμους· ἐρωτικὸς δ ὢν, καὶ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸν οὐρανόν. τοὺς μὲν, ἐξ ὁμοτίμων ποιησάμενος, ἐνίους δὲ καὶ νόθους ἐκ τῶν θνητῶν καὶ στοιχείου ὄντας, ἄρτι μὲν, ὁ ἰωνάδας γεγενημένος χρυσοῦν, ἄρτι δὲ, ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ ἀετός. καὶ ὅλως, ποικιλώτερος αὐτῶν Πρωτέως. μόνην δὲ τ Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τ ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τὸν ἐγκέφαλον συλλαβών. τὸν μὲν δὴ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασὶν ἐκ τ μηροῦ ἔτι κωλυθῆναι, ἁρπάσαντα, ἐν τῷ μηρῷ φέρων κατώρυξε. κἄπειτα ἐξέτεμε, τ αἰδοῖον ἐκτάσας. ὅμοια δὲ τούτοις καὶ περὶ τ Ἥρας ἀφροσύνη, ἄνευ τ προὸς τὸν ἀνδρὸς ὁμιλίας ὑπηγμένην αὐτὴν παῖδα γεννῆσαι τὸ Ἥφαιστον, ἢ μᾶλλον εὐτυχῆ τοῦτον, ἀντὶ βαυσαυσον, καὶ χαλ-

posito lapide, in Cretam ſit expoſitus, & à Capra educatus, vt Telephus à Cerua, primúſque Cyrus Perſa à cane. Deinde vt expulſo patre, & in vincula coniecto, imperium ipſe obtinuerit, aliáſque complures vxores duxerit, poſtremam verò Iunonem ſororem, idque iuxta Perſarum, & Aſſyriorum leges: vtque in amorem propenſus & in venerem effuſus, liberis cœlum facilè impleuerit: quorum alios ex eiuſdē ſortis deabus, alios ex mortali, terreſtríque genere nothos procrearit generoſus ille, modò in aurum, modò in taurum, modo in cycnum, aut aquilam conuerſus, ac denique ipſo Proteo mutabilior. Solam autem Mineruam è ſuo ipſius capite progenuerit ſub ipſo cerebrō planè conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc vt aiunt, è matre etiamnum conflagrante ſurreptum, in ſuum femur illatum defodit: deinde vrgente partu excuit. His autem ſimilia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congreſſum, ſubuentaneo conceptu grauidam puerum edidiſſe Vulcanum, eum non valdè fortunatum, ſed fornacarium, & fabrum ærarium,

ignipo-

κέα, καὶ πυείτω, καὶ ὃν κάπνῳ
τοπαῖ βιοῶντα, καὶ ἀσυνθήρων
ἀνάπλεων. οἷα δὴ καμινευτὴν,
καὶ ἐδὲ ἄρτον τῶ ποδὶ χωλευ-
θῆναι γὰρ αὐτὸ ἀπὸ τῆ πώμα-
τος, ὁπότε ἐρρίφη ὑπὸ τῆ Δι-
ὸς ἐξ οὐρανῆ. καὶ εἰ μὴ οἱ Λή-
μνιοι καλῶς ποιοῦντες, ἔτι
φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο,
ἐπεδήμει ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος,
ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ ἀπὸ τῆ πύρ-
γου καταπεσών. καίτοι τὰ μὲν
Ἡφαίστου, μέτεια. τὰ δὲ Προμη-
θέα, τίς ἂν οἶδεν οἷα ἔπαθε, διότι
καὶ ὑπερβολὴν φιλανθρωπίας
ἐῶν; καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτον ἐς τὴν
Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεὺς, ἀνε-
σταύρωσε ἐπὶ τῆ Καυκάσου. καὶ
τὸ ἀετὸν αὐτῷ παρακατασήσας
τὸ ἧπαρ ἐσημέρι κολάζοντα,
ὅπως μὴ ἐν ἀρτέλεστον τὴν κα-
τάδικον. ἡ Ῥέα δὲ, χὴ γὰρ ἴσως
καὶ ταῦτα εἰπεῖν, πῶς οὐ ἀγρι-
μονεῖ, καὶ δεινὰ ποιεῖ, χαῦς μὲ
ἤδη, καὶ ἔξωρος οὖσα, καὶ τοσού-
των μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦ-
σα δ' ἔτι, καὶ ζηλοτυποῦσα, καὶ
τὴ Ἄττιν ἐπὶ τῶν λεόντων φέ-
ρουσα; καὶ ταῦτα, μηκέτι χρήσιμον εἶναι δυνάμενον.
ὥστε, πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις ἢ
τῆ Ἀφροδίτη, ὅτι μοιχεύει, ἢ
τῆ σελήνη πρὸς τὸν Ἐνδυμίωνα

ignipotentem, & in fumo perpetuò viuentem, & scintillis oppletum, vt pote qui circa caminos versatur: tùm etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Ioue de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnij, eum dum adhuc ferretur in aëre, suscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri deiectus Astyanax. Verumenimuero toleranda videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ iecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atq; indignè facit? Iam anus cùm sit, issque rebus intempestiua, tótque Deorum mater, attamen adhuc pueros amat, eósque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius vsui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endymionem

καπίσθη πολλάκις ἐν μέσῃ τῇ
ὁδοῦ; φέρε δὴ ἤδη τούτων ἀφέ-
μενοι τῶν λόγων, ἐς αὐτὸν αὖθι-
δωμὶ τὸν οὐρανόν, ποιητικῶς
ἀναπλάσαντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ Ὁμή- A
ρῳ καὶ Ἡσιόδῳ ὁδὸν, καὶ θεασώμε-
θα ὅπως ἕκαστον διακεκόσμη-
ται αὖθις. καὶ ὅτι μὲν χαλκοῦς ὅδε τὰ
ἔξω, καὶ πρὸ ἡμῶν τῶν Ὁμήρου
λέγοντος ἠκούσαμεν. ὑπερβάντι
δὲ καὶ ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ B
ἄνω, καὶ ἀτενίσαντι ὑπὲρ τὸν νότον
ἥλιον, ὡς τελαυγέστερον
φαίνεται, καὶ ἥλιος καθαρώτε-
ρος, καὶ ἄστρα διαυγέστερα. καὶ
τὸ πᾶν, ἡμέρα, καὶ χρυσοῦν τὸ C
δάπεδον. ἐσόντι δὲ, πρὸς τὸν μὲ
οἰκοῦσιν αἱ Ὧραι, πυλωροῦσι
γάρ. ἔπειτα δὴ, ἡ Ἶρις, καὶ ὁ Ἑρ-
μῆς, ὄντες ὑπηρέται, καὶ ἀγγε- D
λιαφόροι τοῦ Διός. ἔξης δὲ, τὸ
Ἡφαίστου τὸ χαλκεῖον ἀναμέσον
ἁπάσης τέχνης. μετὰ δὲ, αἱ τῶν
θεῶν οἰκίαι, καὶ τοῦ Διὸς τὰ βα-
σίλεια, ταῦτα πάντως περικαλ-
λῆ τοῦ Ἡφαίστου κατασκευάσαν- E
τος. οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Διὶ κατὰ
μοῖραν, ὡρέπει γὰρ οἶμαι ἄνω ὄντα
μεγαλοφρονεῖν, ἀποσκοποῦσιν ἐς
τὴν γῆν, καὶ πάντῃ περιβλέπου-
σιν ἐπικύπτοντες, εἴποθεν ὄψονται
πῦρ ἀναπόκωφον, ἢ ἀναφερόμενον καίτοι, ἐλαφρόμενον

frequenter è medio cursu diuertens descendat? Sed age missas iam faciamus hasce fabulas, ipsúmque cœlum cõscendamus, poëtico more subuolantes, ea nimirum via quæ Homero & Hesiodo est eadem: & quo pacto quidq; sit apud superos ordinatum, contemplemur. Quòd autẽ forinsecus est æneum, vel ab Homero, qui id ante nostram ætatem dixit, audiuimus. Quod si superaueris, & paulum sublato capite, sursum aspexeris, & planè supra dorsum perueneris, & lumen apparet candidius, & sol serenior, & astra fulgentiora: quicquid apparet, dies est, & solum vndique aureũ. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas seruant: secundo Iris & Mercurius, vt pote ministri ac Iouis internuncij: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Postea Deorum ædes, ac Iouis ipsius regia, quã Vulcanus pulcherrimè fabricauit. At verò Dij Ioui assidentes (conuenit enim vt minores superas verbis exire) in terram despiciunt, & inclinato capite quos oversum circunspectant, sicunde subuolantem ignem videant, aut surgẽtem

ται καπνῷ. κἂν μὴ δύνηται, ἐυωχοῦνται πάντες, ὑπεκχυνόντες τῷ καπνῷ, καὶ τὸ αἷμα πίνοντες τοῖς βωμοῖς περιχεόμενον, ὥσπερ αἱ μῦαι. ὧν δ' οἰκοῦσιν οἱ θεοὶ, νέκταρ, καὶ ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν οὖν καὶ ἀνθρώποις συνεστιῶντο, καὶ συνέκρινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, καὶ ὁ Ταντάλος. ἐπὶ δὲ πᾶσιν ὑβρεσι, καὶ λάλοι, σπέρμα μὲν ἔτι καὶ νῦν κολάζονται. ἄβατος δὲ τῶν θνητῶν ἥδε καὶ ἀπέρατος ὁ θεῶν. τοιοῦτος ὁ βίος τῶν θεῶν. τοιγαροῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀκόλουθα περὶ τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ πρῶτον μὲν, ὕλας ἀπετέμοντο, καὶ ὄρη ἀνέθεσαν, καὶ ἄρεα κατέφρωσαν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπεφήμισαν ἑκάστῳ θεῷ. μετὰ δὲ, νεμάμενοι κατ' ἔθνη, σέβουσι, καὶ πολίτας αὐτῶν ἀποφαίνουσιν. ὁ μὲν Δελφὸς, τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δήλιος. ὁ δ' Ἀθηναῖος, τὴν Ἀθηνᾶν. μαρτυρεῖται γοῦν ἡ οἰκειότητα, τῷ ὀνόματι. καὶ τὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυσὸς, τὴν Ῥέαν. καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δ' αὖ Κρῆτες, καὶ ἡμεῖς παρ' αὐτοῖς ἐσμὲν τεθραμμένοι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσι. nidorem, circáque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis fortè ſacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibẽtes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in cõuiuium & comportationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tantalus: ſed quoniam ſtuprum moliti ſunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inacceſſum & abditum eſt cœlum. Huiuſmodi eſt Deorum vita. Proinde etiam homines hiſce conſimilia & congrua in ipſorum cultu ſectãtur. Ac primùm quidem ſyluas conſecrarunt, montes dedicarunt, ſuámque cuique Deo plantam aſſignarunt. Poſtea per gẽtes diſtributos colunt, ac veluti ſuos ciues faciunt: nempe Apollinem Delphi, Delíque: Mineruam Athenienſes, quę vel ipſo Athenes nomine ſe ei reipubl. familiarem eſſe teſtatur, Argiui Iunonem, Mygdonij Rheam, Paphij Venerem. Rurſum autem Cretenſes Iouem affirmant non ſolùm apud ſe fuiſſe educatum, ſed etiam ſepulchrum eius oſtendunt. At

κυόσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον
ἀπατώμεθα χρόνον, οἰόμενοι
τὸν Δία βροντᾶν τε, καὶ ὕειν, καὶ
τἆλλα πάντα ὀπτελεῖν. ὁδὶ,
ἐλελήθει πάλαι τεθνεώς, παρὰ
Κρησὶ τεθαμμένος. ἔπειτα δὲ
ναὸς ἐγείραντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ
ἄοικοι, μηδὲ ἀείστοι δῆθεν ὦσιν,
εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, πα-
ραγαλέσαντες ἢ Πραξιτέλη, ἢ
ἢ Πολύκλειτον, ἢ Φειδίαν. οἱ
δέ, ὡς οἶδ' ὅπου ἰδόντες, ἀπα-
πλάττουσι γυμνὸν μὲν τὸν Δία,
παῖδα δ' ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα,
καὶ τὸν Ἑρμῆν ἀγένειον, καὶ
Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, καὶ
γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως
δ' οὖν οἱ παριόντες ἐς τὸν νεὼν,
ὅτε μὲν ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ἔπι
φέρονται ὁρᾶν, ὅτε τὸν ὑπὸ Θρᾳ-
κῶν μεταλλευθέντα χρυσὸν, ἀλλὰ
τὸν Κρόνου καὶ Ῥέας ἐς τὸν γαμὸν τὸν
Φειδίου μετῳκισμένον, καὶ τὸν
Πισαίων ἐκεῖθεν ὀπισσοπῆ
κελευσμένον, καὶ ἀγαπῶν-
τα εἰ διὰ πέντε ὅλων ἐτῶν θύ-
ειν τὰ αὐτῷ πάτριον ὀλυμ-
πίων. θύουσι δὲ βουσὶ, καὶ
σφάγια, καὶ περῤῥάντεια,
προσάγουσι τὰς θυσίας. βοῦν
μὲν ἀροτῆρα, ὁ γεωργός. ἀρ-
νας δὲ ὁ ποιμὴν, καὶ αἶγα ὁ αἰ-
πόλος. ὁ δὲ πτωχὸς, λιβανωτὸν, ἢ

nos interim tam multis ſæculis fallimur, quum exiſtimamus Iouem tonare, pluere, aliaque omnia peragere; nóſque illud latuit, eum iam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi neſcio vbi viſos illos effingant, Iouem quidem barbatum, Apollinem verò ſemper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæſijs oculis Mineruam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatũ; nec è Thracia effoſſum aurum iam videre ſe arbitrantur, ſed Saturni Rheæque filium à Phidia in terram hoſpitem tranſlatum, & Piſanorum ſolitudinem obſeruare iuſſum, hoc præmio contentum, ſi quinto quoque anno, præter Olympiorum propoſitum, ipſi quis ſacra faciat. Tum autem conſtitutis aris, oraculíque ſeptis, & puris vaſis, victimas adducunt: bouem aratorem agricola, agnum opilio, capra caprarius: alius thus, aut placentam. Pauper verò Deum, eius tantũmodo πόπανον. ὁ δὲ πτωχὸς, ἱλάσατο τὸ

θεὸν, φειλήσας μόνον τῷ αὐτῷ δεξιάν. ἄλλ' οἶμαι θύοντες, ἐπ' ἐκείνους γὰρ ἐπάνειμι, στεφανώσαντες τὸ ζῶον, καὶ πολύ γε A πρότερον ἐξετάσαντες εἰ ἀμώμητος εἴη, ἵνα μὴ ὑπ' ἀχθέσθων τι κατασφάττωσι, προσάγουσι τῷ βωμῷ, καὶ φθεγγόμενον ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ θεοῦ, γελοῖόν τι B μυκώμενον, καὶ ὡς τὸ εἰκὸς εὐφημοῦν, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπαυλοῦν. τίς οὐκ ἂν εἰκάσειεν ἥδεσθαι, ταῦθ' ὁρῶντας τοὺς θεούς; καὶ τὸ μὴ προγεγραμμένον φησὶ, μὴ παιέναι εἴσω περιῤῥαντηρίων, ὅς τις μὴ καθαρός ἐστι τὰς χεῖρας. ὁ δὲ C ἱερεὺς αὐτὸς, ἔσπιλεν ἡμαγμένος, καθάπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος, ἀνατέμνων, καὶ τὰ ἔγκατα ἀφαίρων, καὶ καρδιουλκῶν, καὶ τὸ αἷμα τῷ βωμῷ περιχέων. καὶ τί γὰρ οὐκ ἐυσεβὲς ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι δὲ πῦρ ἀναπαύσας, ἐπέθηκε, φέρων αὐτῇ D δυρᾷ τὴν αἶγα, καὶ αὐτοῖς ἐείσης τὸ σφάγιον. ἡδὺ κνίσης, θεοπρεπὴς χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν ἕκαστον διασπάρτου ἠρέμα. ὁ δὲ ὑὸς σκύζης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὶς, καὶ ἡμισπάμενος ταπεινὰς, ἐπὶ τὸν ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι σαρίσησι. καὶ ὅτω πιθήκῳ

dextram osculatus, propitiũ reddit. Iam verò quum immolant (ad illos enim redeo) coronatam pecudem quæ multo ante, sit ne ad sacra legitima explorarunt, ne quam ex his mactent, quas vetat religio, ad aram adducunt & ob oculos Dei iugulant, flebile quiddam emugientem, ytque verisimile est, bene ominantem, & iam dimidio vocis sono rei sacræ accinentem. Quis non conijciat Deos hoc spectaculo delectari? Quin & pro foribus posita tabula denunciat, ne quis intra pura vasa consistat, qui non sit puris manibus. Tum ipse sacrificus sanguine fœdatus, non aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor auellit, & cruorem aræ circunfundit. Et quid tandem quod sit pietatis nõ peragit? Post omnia demum incenso igni, capram cum ipsa pelle portatam, cúmque lana ouem imponit. Nidor interim ille diuinus & sacer sursum fertur, & in ipsum vsq; cœlum subuectus, paulatim diffunditur. Verùm Scytha omissis omnibus hisce hostijs, vt quas viles existimet, ipsos homines Dianæ mactat, rémque grataṁ

ἀρέσκει τῇ θεῷ. ταῦτα μὲν ἴσως μέτεστιν, καὶ τὰ ὑπὸ Ἀσσυρίων γιγνόμενα, καὶ ὑπὸ Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἢν δ' ἐς Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὀψει πολλὰ τὰ σεμνὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια τοῦ οὐρανοῦ. κεκωμῳδήσωπον μὲν τὸν Δία. κυνοκεφάλου ὄντος τὸν βέλτιστον Ερμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον βάλανον, καὶ Ἶβιν τινὰ, καὶ κροκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον. εἰ δ' ἐθέλοις καὶ τούτων ἀκούσαι ὅσα μυθεύονται, ἀκούσῃ πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματέων, καὶ προφητῶν ξυρημένων, δεινῶν μύθων. πρόσεχε δὲ φησὶν ὁ λόγος, δύσας δὲ ὑπόδησαι βέβηλοι. ὡς ἀρα ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ τὸ γιγάντων τῶν ἐπανάστασιν οἱ θεοὶ φοβηθέντες, ἦκον ἐς τοῦτο Αἴγυπτον, ὡς δὴ συνταῦθα λησόμενοι τοὺς πολεμίους. ἐνθ' ὁ μὲν αὐτῶν, ὑπὸ δὲ βάλανον. ὁ δὲ, κριὸν ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὁ δὲ, δεινὸν, ἢ ὄρνεον. διὸ δὴ εἰσέτι καὶ νῦν φυλάττεσθαι τοὺς τότε μορφάς. τοῖς θεοῖς. ταῦτα γὰρ ἀμέλει ἐν τοῖς ἀδύτοις ἀπόκειται γεγραμμένα, ὅσον οὐ καὶ ἑτῶν μυρίων. αἱ δὲ θυσίαι, καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. γελῶ ὅτι πεπεῖσθαι τὸ ἱερεῖον, καὶ κόπτονται πεισάντες ἤδη πεφονευμένον. οἱ δὲ, καὶ

Deæ fic facit. Hæc quidem fortaſſe modeſta videantur, quæq; factitant Aſſyrij, quæ Phryges, quæ Lydi. At ſi in Ægyptum venias: ibi demũ, ibi res graues videbis multas, & cœlo reuera dignas: puta Iouem arietino vultu: canino Mercurium illum optimum. Panem verò totum hircum, alium etiam Ibin, alium crocodilum, & ſimiã. *Verùm ſi diſcendo velis pernoſcere & illa*, complures ſophiſtas audies, & ſcribas, & prophetas qui tibi mento abraſo narrent (Sed priùs vt dicunt *Fores occlude Prophane*) nimirũ vt ab hoſtibus territi, illámque gigantum rebellionem veriti Dij in Ægyptum venerint, vt illic ab hoſtibns tuti latitarent: ideóque alius ipſorum hircum præ formidine induerit, alius arietem, alius feram, alius auem. Atq; hinc eſſe vt Dij nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis aſſumpſerant. Nam hæc diligenter mandata literis, ídque ante annos plus decies mille in adytis poſita ſeruantur. Victimæ autem, etiam apud illos ſunt eædem: niſi quòd hoſtiam luctu proſequuntur, iámque mortuæ membra circunfuſi laniant, eámque ſoli ſepeliunt, qui occiderunt. Δακόντων, μόνον ἀποσφάξαν-

τες. ὁ μὲν γὰρ Απις ὁ μέγιστος θεὸς αὐτοῖς, ἂν ἀποθάνῃ, τίς οὕτω περιπολλᾶται ποιεῖται τὴν κόμην, ὅστις οὐκ ἀπεξύρηται, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ πένθος ἐπιδείξατο, κἂν ἡ Νίσου ἔχῃ πλόκαμον ἢ ποφυρεᾶν; ἔστι γὰρ ὁ Απις ἐξ ἀγέλης θεὸς, ἐπὶ τῷ δεσπότῃ χειροτονούμενος, πολὺ καλλίων, καὶ σεμνότερος τῶν ἐλευθέρων βοῶν. ταῦτα οὕτω γιγνόμενα, καὶ παρὰ τῶν πολλῶν πιστευόμενα, δεῖταί μοι δοκεῖ, τῶν μὲν ἐπιτιμήσοντος, οὐδενὸς, Ηρακλείτου δέ τινος, ἢ Δημοκρίτου. τῶν μὲν, γελασομένου τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν. τῶν δὲ, τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου.

Nam Apis ille qui maximus ipsis est Deus, si moriatur, quis suam cæsariem adeò magni facit vt non detondeat, & nudo capite luctum præ se ferat, etiamsi vel purpuream Nisi comam habuerit? Est autem hic Apis Deus ex armento iam antea suffragijs designatus, vt pote multò formosior ac venerabilior gregarijs illis bobus. Hæc quæ ita se habent, & à vulgo creduntur, mihi postulare videntur, non aliquem àquo reprehendantur, sed Heraclitum quempiam, aut Democritum: hunc quidem qui eorum rideat amentiam, illum qui deploret insciti am.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ. VITARVM AVCTIO.

ARGVMENTVM.

Argumentum huius Dialogi planum est, vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim philosophos, enumerando omnes propè illorum sectas, & exagitando ea, quæ in vnaquaque earum ridiculè maximè docentur. Fingit autem venales illas propè hominibus à Ioue, mercatorum exemplo, vt, quemadmodùm illi, quum mancipiorum, aut etiam alias res vendunt, vsum ac pretium cuiusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, maiore licentia exponere atque irridere posset.

ΖΕΤΣ. IVPITER.

Τ μὴ διατίθει τὰ βάθρα, καὶ Σ παρασκεύαζε τὸν τόπον τοῖς ἀφικνουμένοις. σὺ δὲ ἧσον ἐξῆς παραγαγὼν τοὺς βίους. ἀλλὰ κοσμήσας πρότερον, ὡς εὐπρεπέστατοι φανῶνται, καὶ ὀπλείστους ἐπάξονται. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τοὺς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι πρὸς τὸ πωλητήριον. ἀποκηρύξομεν δὲ βίους φιλοσόφους παντοδαπούς, καὶ προαιρέσεων ποικίλων. εἰ δέ τις ἀκριβέστερον ἔχει τοὺς παραγινομένους πρᾶγμα, ἐς νέωτα ἀκτίσει, κατασταὶς ἐγγυητήν. Ερ. πολλοὶ συνῆσαν. οὕτω χρὴ μὴ διατρίβειν, μὴ δὲ κατέχειν αὐτούς. Ζ. πωλῶμεν οὖν. Ερ. τίνα θέλεις πρῶτον παραγάγωμεν; Ζ. τουτονὶ τὸν κομήτην, τὸν ἰωνικὸν, ἐπεὶ καὶ σεμνός τις εἶναι φαίνεται. Ερ. οὗτος ὁ πυθαγορικὸς, καταβήσῃ, καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀκροᾶσθαι τοῖς συνειλεγμένοις. Ζ. κήρυττε δή. Ερ. τὸν ἄριστον βίον πωλῶ, τὸν δικαιότατον. τίς ὠνήσεται; τίς

A

B

C

D

E

v quidem compone ſcamna, & locum aduenientibus adorna: tu verò ſiſte vitas, ordine adductas. Verùm eas priùs exorna vt formoſæ appareant, & quamplurimos alliciant. Tu autem Mercuri quod fœlix fauſtúmque ſit, proclama, & emptores, vt iam ad forum adſint, conuoca. Philoſophicas autem omnis generis, & variarum ſectarum vitas proclamabimus. Quòd ſi quis præſentes pecunias numerare nequeat, is dato ſponſore; ſequenti anno ſoluet. *Merc.* Multi conueniunt. Itaque nec differre, nec diu ipſos detinere par eſt. *Iup.* Vendamus igitur. *Merc.* Quem vis vt primum producamus? *Iup.* Ionicum illum comatum: grauitatem enim quandam præ ſe fert. *Merc.* Heus tu Pythagorice deſcende, téque his qui ſunt congregati, conſpiciendum præbe. *Iup.* Proclama. *Merc.* Optimam vitam vendo, & maximè venerandam: quis emet? quis homine maior eſſe vult? quis cupit ἀνὴρ ἄριστος εἶναι βούλεται;

εἰδέναι πῶς τὸ παντὸς ἁρμονίαν, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; Αγο. τὸ μὲν εἶδος, ὦ ἀγχοῦς. τί δὲ μάλιστα οἴδεν; Ερ. ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, γεωμετρίαν, μουσικὴν, γοητείαν, μαντικὴν ἄκρον βλέπεις. Αγο. ἔστιν αὐτὸν αἰτιάσεσθαι; Ερ. αἰτιᾶσθαι ἀγαθὴ τύχη. Αγο. πόθεν εἶ σύ; Πυθα. σάμιος. Αγο. πῦ δὲ ἐπαιδεύθης; Πυ. ἐν Αἰγύπτῳ, παρὰ τοῖς ἐκεῖ σοφοῖς. Αγο. φέρε δή, ἵνα πείσωμαί σε, τί με διδάξεις; Πυ. διδάξω μὲν οὐδέν, ἀναμνήσω δέ. Αγο. πῶς ἀναμνήσεις; Πυ. καθαρὸν ἀπεργάσομαι τὸν ψυχὴν ἐργασάμενος, καὶ τὸν ἐπαυτῇ ῥύπον ἐκκλύσας. Αγο. καὶ δὴ νόμισον ἤδη κεκαθάρθαι με. τίς ὁ τρόπος τῆς ἀναμνήσεως; Πυ. τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχία μακρὰ, καὶ ἀφωνία, καὶ πάντε ὅλων ἐτέων λαλέειν μηδέν. Αγο. ὦ σοι ὦ βέλτιστε τὸν Κρίσσου παῖδα παιδεύειν. ἐγὼ γὰρ λάλος, ἂν αἰδεῖσαι εἶναι βούλομαι. τί δὲ μὴ τὸν σιωπὴν, ὅμως καὶ πῶς πενταετίαν; Πυ. μουσουργὸν, καὶ γεωμετρεῖν ἀναπείσεται. Αγο. χαρίεν λέγεις, εἰ πρότερον κιθαριστὴν χρὴ μοῦσον, κἄπειτα εἶναι σοφὸν χρή.

vniuersitatis harmoniã nosse, & reuiuiscere? *Mercat.* Forma certè non est illiberali: verùm quid potissimum scit? *Merc.* Arithmeticam, Astronomiam, Prodigiorum scientiam, Geometriam, Musicam, Præstigiorum artem: vatem summũ vides. *Mercat.* Licet-ne ipsum interrogare? *Merc.* Quod faustum sit, interroga. *Mercat.* Cuias es tu? *Pyth.* Samius. *Mercat.* Vbi verò institutus es? *Pyth.* In Ægypto, apud sapientes qui illic sunt. *Mercat.* Age verò, si te emam, quid me docebis? *Pyth.* Nihil equidem te docebo, sed commonefaciam. *Mercat.* Quomodo commonefacies? *Pyth.* Primùm animam tuam puram faciam, à sordibus quibus est immersa, repurgans eam. *Mercat.* Atqui finge me iam purum esse: quis erit commonefaciendi modus? *Pyth.* Primùm quidẽ, longa quies, & taciturnitas, & quinquennale silentium. *Mercat.* Ergo bone vir, tibi Crœsi filius est erudiendus: ego enim loquax, non statua esse volo. Verùm quid post illud silentium, & quinquennium fiet? *Pyth.* In Musica, & Geometria exercebere. *Mercat.* Rem lepidam dicis: si priùs quàm sapiens fiam, citharœdum me esse oportet.

Πυ. εἶτ' ὀπὶ τουτέοισιν, ἀριθμέειν. Αγο. οἶδα καὶ γὼ ἀριθμεῖν. Πυ. πῶς ἀριθμέεις; Αγο. ἕν. δύο. τρία. τέτταρα. Πυ. ὁρᾷς, ἃ σὺ δοκέεις τέτταρα, ταῦτα δέκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνον συντελὲς, καὶ ἡμέτερον ὅρκιον. Αγο. ἦ μὰ τὸ μέγιστον τοίνυν ὅρκον τὰ τέτταρα, ἃ πυρὶ θειοτέρους λόγους ἤκουσα, οὐδὲ μᾶλλον ἱεροὺς. Πυ. μὴ ὦ ξεῖνε, εἴσεαι γῆς τε πέρι, καὶ ἠέρος, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ὁπόσα αὐτέοισιν φορὴ, καὶ οἰκεῖα ἑόντα μορφοῖ, καὶ ὅκως κινέονται. Αγο. μορφοῖ γὰρ ἔχει τὸ πῦρ, ἢ ἀὴρ, ἢ ὕδωρ; Πυ. οὐ μάλα ἐμφανέα. οὐ γὰρ οἷά τε ἀμορφίην καὶ ἀσχημοσύνην κινέεσθαι. καὶ ὀπὶ τουτέοισι δὲ, γνώσεαι τὸν θεὸν ἀριθμὸν ἑόντα, καὶ ἁρμονίην. Αγο. θαυμάσια λέγεις. Πυ. πρὸς δὲ τοῖσδεσι τοῖσιν εἰρημένοισι, καὶ σεωυτὸν ἕνα δοκέοντα, καὶ ἄλλον ὀρεόμενον, καὶ ἄλλον ἑόντα εἴσεαι. Αγο. τί φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ οὐχ ὅτος, ὃς σὺν γὼ πρὸς σὲ διαλέγομαι; Πυ. γὼ μὲν ὅτος, πάλαι δὲ ἐν ἄλλῳ σώματι, καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνόματι ἐφανταζέο. χρόνῳ δ' αὖθις, ἐς ἄλλο μεταβήσεαι. Αγο. τοῦτο φῄς, ἀθάνατον ἔσεσθαί μὴ

Pyth. Post hæc numerandi artem addiſces. *Mercat.* Nunc etiam numerare ſcio. *Pyth.* Quomodo numeras? *Mercat.* Vnum, duo, tria, quatuor. *Pyth.* Vides ea eſſe decem, quæ tibi quatuor videntur, & perfectum trigonum, noſtrúmque iuramentum. *Mercat.* Per maximum igitur iuramentum quatuor, nunquam neque diuiniores, neque ſanctiores ſermones audiui. *Pyth.* Poſt hæc verò hoſpes, de terra, aëre, aqua, & igne ſcies, cuiuſmodi ſit illis impetus, quam habeant formam, & quomodo moueantur. *Mercat.* Formam-ne habent ignis, aër, & aqua? *Pyth.* Certè manifeſtam. neque enim ſine forma & ſpecie moueri poſſent. Præterea ipſum etiam Deum numerum eſſe, & harmoniam cognoſces. *Mercat.* Mira narras. *Pyth.* Ad hæc quæ dicta ſunt, te ipſum quoque vnum videri, aliúmque conſpici, & alium eſſe ſcies, *Mercat.* Quid ais? alius ſum, & non is qui tecum nunc colloquor? *Pyth.* Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore, alióque nomine videbaris, & progreſſu temporis iterum in aliud tranſibis. *Mercat.* Hoc-ne dicis, immortalem me fore

ἀλλ' ἆ τοῦθον ἐς μορφὰς πλείονας; ἀλλὰ τάδε μὲ ἐκμαῶς. τὰ δ' ἀμφὶ δίαιταν, ὁπόϊός πς εἶ; Πυ. ψυχρόν μ' ὐδεὶν π σιτέομαι. τὰ δ' ἄλλα, πλὴν κυάμων. Αγο. τίνος εἵνεκα μυσάπη τὸν κυαμους; Πυ. ὐκ ἀλλ' ἱερόϊ εἰσι, καὶ θαυμασὴ ἀυτῶν ἡ φύσις. θερῶτον μὲ γὸ τὸ πατ γονὴ εἰσι. καὶ λῶ ἀποδύσης κύαμον ἔτ χλωρὸν ἐοντα, ὄψεαι τοῖσιν αὐδρείοισι μορίοισιν ἐμφερέα τὴν φυλήν. ἐφθέντα ϑ', λῶ ἐπαφῆς ἐς τὴν σελιναίην νυχὶ μεμεβρεμένην, αἷμα ποιήσεις. τὸ ϑ' μεῖζον, Αθηναίοισι νόμος, κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσϑαι. Αγο. καλῶς πάντα ἔφης, καὶ ἱερορρεπῶς. ἀλλ' ἀπόδυϑι, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βούλομαι. ὦ Ηράκλεις, χρυσοῦς αὐτῷ ὁ μηρὸς ὅστ. Θεός, ὐ βέλτιός πς εἶναι φαίνεται. ὥστε ἀνήσομαι πάντως αὐτόν. πόσου τοῦτον ἀποκρύπτεις; Ερ. δέκα μνῶν. Αγο. ἔχω, τοσούτου λαβών, Ζ. χάρε τὸ ὠνητικοῦ τοὔνομα, ϗ ὅσην ὅδη. Ερ. ἰταλιώτης ὦ Ζεῦ δοκεῖ πις εἶναι, ἢ ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Ταραντα, καὶ ἢ ταύτη Ελλάδα. καίτοι ὐχ εἷς, ἀλλὰ διακόσιοι σχεδὸν ἐωνήμεϑα κοινὸν αὐτόν; Ζ. ἐπαγέτωσαν.

dum plures in formas mutabor? Sed de his satis. Iam quod ad victus ratiònem attinet, qualis es? *Pyth.* Nullum quidem animal edo, sed reliqua omnia, præter fabas. *Mercat.* Quamobrem odisti fabas? *Pyth.* Non odi: sed sacræ sunt, & ipsarum natura mirabilis: ac primùm genitale sunt in totum, & si fabam adhuc viridem exueris, videbis eam virilibus membris similem naturam habere. Elixam verò si certis noctibus Lunæ exposueris, sanguinem facies. Et quod magis est: consuetum est Athenienſibus, fabis magistratus eligere. *Mercat.* Præclarè & religiosè omnia dixisti. Verùm te exue: etenim nudum te videre volo. Hercle. Femur est illi aureum. Deus, non mortalis videtur esse. Itaque illum omnino emam. Quāti illum æstimas? *Merc.* Decem minis. *Mercat.* Tanti acceptum habeo. *Iup.* Scribe nomen emptoris, & vnde sit. *Merc.* Italus videtur esse Iupiter, ex ijs qui Crotonem, & Tarentum, ibíque sitam Græciam incolunt. Atqui non vnus tantùm, sed propè treceuti ipsum communiter emerunt. *Iup.* Abducant.

ἄλλον παρεγάγωμεν. Ερ. βούλει τ' αὐχμῶντα ἐκεῖνον, τ' πτωχικόν; Ζ. παῦ μ' οὖν. Ερ. ὅτος, ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος, ὁ ἐξωμίας, ἐλθὲ, καὶ πεῦθι ἐπὶ κύκλῳ τὸ σωμάδιον. βίον ἀνδρεικὸν πωλῶ. βίον ἄρεσον, καὶ γυνικόν. βίον ἐλεύθερον. τίς ὠνήσεται; Αγο. ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; πωλεῖς τ' ἐλεύθερον; Ερ. ἔγωγε. Αγο. εἶτα ὐ δίδας μή σοι δικάσωνται ἀνδραποδισμοῦ, ἢ καὶ προσκαλέσωνταί σε ἐς Ἄρειον πάγον; Ερ. ὑδὲν αὐτῷ μέλει τῆς πράσεως, οἴεται γὸ εἶναι πανταπασιν ἐλεύθερος. Αγο. τί δ' ἄν τις αὐτῷ χρήσαιτο, ξυπόντι, καὶ οὕτω κακοδαιμόνως διακειμένῳ; πολλῷ εἰ μὴ σκαπανέα γε καὶ ὐδεροφόρον αὐτὸν ἀποδεικτέον. Ερ. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὧν ξυμφορεῖν αὐτὸν ἐπιτήσης, πολὺ πιστοτέρῳ χρήσῃ τ' κυνῶν. ἀμέλει, κἀκεῖνα αὐτῷ καὶ τοὔνομα. Αγο. ποδαπὸς δέ ὅστ, καὶ τίνα τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλλεται; Ερ. αὐτὸν ἐρῶ. χαλλιστον γὸ οὕτω πιεῖν. Αγο. δίδας τὸ συνθρωπον αὐτὸ, καὶ κατηφὲς, μή με ὑλακτήσῃ δάκῃ γε. οὐχ ὁρᾶς ὡς δυσερὲς τὸ

alium adducamus. Merc. Vis ſqualidum illum ex Ponto? Iup. Maxim Merc. Heus tu, cui ex humeris pera dependet, accede, & cõſeſſum hunc circumeas. Vitam virilẽ vendo: vitam optimam, & generoſam, vitam liberam; quis emet? Mercat. Quid dixiſti, præco? tú ne liberum hominem vendis? Merc. Maximè. Mercat. Annon timeſ plagij te accuſet, aut in Areopago tibi litem intendat? Merc. Nihil ipſi curæ eſt quòd venditur. Omnino enim liberum ſe eſſe putat. Mercat. At cui foret vſui hic ſordidus, támq; miſerè affectus: niſi quis foſſorem, & aquæ gerulum facere ipſum velit. Merc. Non hoc tantùm: imò ſi ipſum quoq; ianitorem cõſtitueris: ipſo longè fideliore quàm alijs canibus vtêre: nimirum & ille canis appellatur. Mercat. Cuias autem eſt, & quam artem profitetur? Merc. Ipſum interroga: ſic enim facere præſtiterit. Mercat. Vultum ipſius ſeuerum & triſtem timeo, & ne me accedentem allatret, aut per Iouem mordeat: non vides vt baculum ſuſtulit, & ſuper-

προσκαλέσωνται, ἢ καὶ νὴ Δία ξύλον, καὶ σωτέσπακε τὰς ὀφρῦς,

καὶ ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑποβλέπει; Ερ. μὴ δείσῃς. πιθανὸς γάρ ὅτι. Αγο. τὸ πρῶτον ὦ βέλτιστε, πόθεν εἶ; Διογένης. παντόθεν. Αγο. πῶς λέγεις; Δι. τὸ κόσμου πολίτην ὁρᾷς. Αγο. ζηλοῖς δ' τίνα; Δι. τὸν Ηρακλέα. Αγο. τί οὖν οὐχὶ καὶ λεοντῆν ἀμπέχῃ; τὸ μὲν γὰρ ξύλον, ἔοικας αὐτῷ, Δι. τουτί μοι λεοντῆ τὸ περιώνιον. στρατεύομαι δ' ὥσπερ ἐκεῖνος ἐπὶ ταῖς ἡδοναῖς, οὐ κελεύσας, ἀλλ' ἑκούσιος, ἐγκαθαίρειν τὸν βίον πρασκευάμενος. Αγο. εὖγε τῆς προαιρέσεως. ἀλλὰ τί μάλιστα οἴδασί σε φῶμεν; ἢ τίνα τιὼ τέχνῃ ἔχεις; Δι. ἐλευθεριστὴς εἰμὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἰατρὸς τῶν παθῶν. τὸ δ' ὅλον, ἀληθείας καὶ παρρησίας προφήτης εἶναι βούλομαι. Αγο. ἄγε δὴ προφῆτα, ἵν' ὑπὲρ σοῦ μάθω τὸν τρόπον διασκήσεις; Δι. πρῶτον μὲν παραλαβὼν σε, καὶ ἀποδύσας τὸ ψυφίον, καὶ ἀπορίᾳ συγκαταλύσας, περιώνιον περιβαλῶ. μετὰ δὲ, πίνειν καὶ κάμνειν καταναγκάσω, χαμαὶ καθεύδοντα, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ ἂν ἔπιχ πικράμυον. τὰ δὲ χρήματα, ἵν' ἔχῃς, ἐμοὶ πειθόμενος, cilia contraxit, & minaci iracundóque oculo obtuetur? *Diog.* Ne timeas: cicur enim est. *Mercat.* Primùm quidem ô bone, cuias es? *Diog.* Omnis ego sum soli. *Mercat.* Quid ais? *Diog.* Mundi ciuem vides. *Mercat.* Quem verò imitaris? *Diog.* Herculem. *Mercat.* Cur igitur leoninam pellem non induis? nam baculo quidem illum refers. *Diog.* Hoc palliolum leoninæ pellis loco mihi est, & quemadmodum ipse, aduersus voluptates pugno non iussus sed sponte mea, cùm vitam repurgare constituerim. *Mercat.* Euge, quàm præclarum institutum. Sed quid te potissimùm scire dicamus? aut quam artem nosti? *Diog.* Liberos homines facio, & medeor affectibus. In summa veritatis, & audaciæ in loquendo propheta esse volo. *Mercat.* Age Propheta si te emero, qua re me exercebis? *Diog.* Primùm vbi te accepero, & delicijs exuero, inque egestatem concluſero, te palliolo amiciam: deinde ad labores compellam: tum humi dormire, aquâ bibere, & ijs rebus quæ casu offerrũtur, vesci faciam. Quòd si pecunias habes, meo cõsilio,

ἐς τὴν θάλατταν φέρων, ἐμβαλεῖς. γάμου δ' ἀμελήσεις, καὶ παιδῶν, καὶ παιδός. καὶ πάντα σοι λῆρος ἔσται. καὶ τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἀπολιπὼν, ἢ τάφον οἰκήσεις, ἢ πυργίον ἔρημον, ἢ καὶ πίδον. ἢ πήρα δέ σοι βιβλίων ἔσται μεστὴ, καὶ ὀπισθογράφων βιβλίων. καὶ ὕπτιος ἔχων, οὐδὲ μισητὸς εἶναι φήσεις τῷ μεγάλου βασιλέως. ὦ μαργοῖδές τις, ἢ φρίβολοι, τούτων οὐδὲν αἰσθήσῃ πλήν. Αγ. πῶς τοῦτο φῄς τὸ μὴ ἀλγεῖν μαστιγούμενον; οὐ γὰρ χελώνης, ἢ κεράβου τὸ δέρμα περιφέρω. Διο. τὸ Εὐριπίδειον ἐκεῖνο ζηλώσεις, μικρὸν ἀναλλάξας. Αγ. τὸ ποῖον; Διο. ἢ φρὴν σοι ἀλγήσει, ἢ γλῶσσα ἔσται ἀνάλγητος. ἃ δὴ μάλιστα δεῖ προσεῖναι, ταῦτά ἐστιν. ἰταμὸν χρὴ εἶναι, καὶ θρασὺν, καὶ λοιδορεῖσθαι πᾶσιν ἐξὸν, καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἰδιώταις. οὕτω γὰρ ἀποβλέψουσί σε, καὶ αἰδοῦς ἄξιον ἡγήσονται. βάρβαρος δὲ ἡ φωνὴ ἔσται, καὶ ἀπηχὲς τὸ φθέγμα, καὶ ἀτάκτως ὅμοιον κυνί. καὶ πρόσωπον δὲ ἐντεταμένον, καὶ βάδισμα, τοιούτῳ προσώπῳ πρέπον. καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἄγρια. αἰδὼς δὲ, καὶ

eas in mare proijcies: nuptias, liberos, patriámque non curabis: ſed tibi nugæ erunt hæc omnia: & relicta domo paterna, ſpecum, aut deſertam turriculam aut dolium inhabitabis: plena lupinis, & opiſtographis libris pera tibi erit. Hoc modo inſtructus, magno illo rege fœliciorem te prædicabis. Si autem vapules, aut torqueatis ab aliquo, nihil horum moleſtum eſſe putabis. *Mercur.* Quid dicis? num cæſus non dolebo? Neque enim teſtudinis, aut carabi cutem circunſero. *Dios.* Illud Euripidis imitabere: paucis immutatis. *Mercur.* Quale illud eſt? *Dios.* Dolente mente, lingua ſit dolens nihil. Hæc verò in primis adeſſe tibi neceſſe eſt. Oportet vt ſis impudens, & audax, & omnibus ſine delectu, tam regibus, quàm privatis maledicas. Ità enim fiet vt omnes in te oculos conijciant, téque fortem eſſe exiſtiment. Barbara quoque vox, & ſonitus abſonus, ac plane ſimilis ſit canino. Intentus ſit vultus: & greſſus, qui talem vultum deceat: in ſumma, beluini & agreſtes ſint mores omnes: abſint autem verecundia, æquitas, & modeſtia:

καὶ τὸ ἐρυθριᾶν ἀπόξυσον τῷ προσώπου παντελῶς. διὸκε ὃ τὰ πολυανθρωπότατα τῆ χωρίων. καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις μόνος, καὶ ἀκοινώνητος εἶναι θέλε, μὴ φίλου, μὴ ξένου προσιέμενος. καταλύσεις γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀρχῆς. ἐν ὄψει δ' πάντων, ἃ μηδεὶς ἰδίᾳ ποιήσειεν ἄν τις ἀφρόνων, ποίει. καὶ τὴν ἀφροδισίων αἰρῆ τὰ γελοιότατα. καὶ τέλος, ὧν σοι δοκῇ, πολύποδα ὠμὸν, ἢ σηπίαν φαγὼν, ἀπόθανε. ταύτην σοι τὴν εὐδαιμονίαν προξενῶ. Αγρ. ἄπαγε. μαρὰ γὰρ, καὶ ἃ αὐθρώπινα λέγεις. Διο. ἀλλὰ βάσκε γε ὅστος, καὶ πᾶσιν εὐχερῆ μετελθεῖν. ἃ γάρ σοι δώσει παιδιᾶς, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀνὴ ἐπίτομος αὕτη σοι πρὸς δόξαν ἡ ὁδός. καὶ ἰδιώτης γὰρ αὖ ἦς, ἤτοι σκυτοδέψης, ἢ ταριχοπώλης, ἢ τέκτων. ἢ βαπτιζίτης, οὐδέν σε κωλύσει θαυμάσιον εἶναι. ὧν μόνον ἡ αὐαίδεια καὶ τὸ θρασὸς παρῇ, καὶ λοιδορεῖσθαι καλῶς ἐπιμάθῃς. Αγρ. πρὸς ταῦτα μὲν ἡ δέομαί σου. ναύτης δ' αὖ ἴσως. ἢ κηπουρὸς ἐν καμῷ ἡλίου. καὶ ταῦτα. ἢν ἐθέλῃ σε ἀποδόσθαι οὗτοσὶ τὸ μέγιστον δυ' ὀβολῶν. Ερ. ἔχε λαβών.

erubescendi etiam facilitatem de facie prorsus abstergas: loca hominibus frequentissima quæras, & in his solus, & sine vllo commercio esse velis, neque amicum, neque hospitem adeundo. Nam res istiusmodi hoc imperium dissoluerent. In conspectu verò omnium ea facias, quæ ne priuatim quidem quispiam alius facere ausit, & venerem maximè ridiculam eligas. Deniq; si tibi videtur, crudo polypo, vel sepia deuorata mortem oppetas. Hæc est illa fœlicitas, quam tibi conciliamus. *Mercat.* Apage, sceleſta enim & inhumana dicis. *Diog.* Sed, heustu, sanè facillima, & quę quis nullo negocio assequatur. Neq; enim ad gloriam consequēdam tibi opus erit eruditione, orationibus, ac nugis. Verùm compendiaria ad illam via est. Nam etsi plebeius fueris, siue coriarius, siue salsamentarius, aut faber, aut numularius: nihil tamen vetat quo minùs sis admirationi, si modò adsit impudētia, & audacia, & conuiciari egregiè didiceris. *Mercat.* Ad hæc non indigeo tua opera. forsan autem nauta, vel hortulanus per occasionem fieri posses: idque si velit iste duobus ad summū obolis te vendere. *Merc.* Eum accipe.

καὶ γὰρ ἄστμφοι ἀπαλλαξόμεθα, ἐνοχλοῦντος αὐτῷ, καὶ βοῶντος, καὶ ἅπαντας ἀπαξαπλῶς ὑβρίζοντος, καὶ ἀγορεύοντος κακῶς. Ζ. ἄλλον κέλευε τὸν πορφυροῦν, καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι, τὸν ἐστεφανωμένον. Ερ. ἄγε δὴ πρόσεχε πᾶς. πολυτελὲς τὸ χρῆμα, καὶ πλουσίων δεόμενον. βίος οὗτος, ἥδύς. βίος βιομαχέιτος. τίς ὠνήσεται ζυτῆς; τίς ὠνεῖται τὸν ἀβρότατον; Αγο. ἐλθὲ σύ, καὶ λέγε ἄνωθεν εἰδὼς πυγχάνεις. ὠνήσομαι γάρ σε, ἢν ὠφέλιμος ἦς. Ερ. μὴ ἐνόχλει αὐτὸν ὦ βέλτιστε, μηδ' ἀνάκεινε. μεθύει γάρ. ὥστε κἂν ἀπόκειναί σοι, τὴν γλῶτταν ὡς ὁρᾷς διολισθαίνων. Αγο. καὶ τίς ἂν εὖ φέροιεν, πρίαιτο διεφθαρμένον ἕτω καὶ ἀκόλαστον αὐλητρίδος; ὅσων ἄξιος καὶ ἀπόζει μύρων. ὡς ὄν, καὶ σφαλερὸν βαδίζει, καὶ παρέφορον. ἀλλὰ κἂν σὺ ὦ Ερμῆ, λέγε ὁπόσα πρόσεστιν αὐτῷ, καὶ ἃ μετιὼν τυγχάνει. Ερ. τὸ μὲν ὅλον, συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπεῖν ἱκανὸς, καὶ κωμάσαι μὴ ἀωλητείδος ὀπτήδειος ἑρῶντι καὶ ὄν, πεμμάτων ὀπτήμων καὶ ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος.

Nam ab eo libenter liberabimur, cùm nos clamoribus obtundat, prorſúſq; omnes contumelijs & maledictis laceſſat. *Iup.* Alium accerſe, purpuratum illum & coronatum Cyrenæum. *Merc.* Agite, animum aduortite omnes. Hæc res ſumptuoſa eſt, & diuitibus indiget. Vita hæc iucunda, vita ter beata eſt. Quis cupit delicias? quis molliſſimum emet? *Mercat.* Accede tu, & dic quid noris. Emam enim te, ſi vtilis fueris. *Merc.* Ne obturba ipſum, ô bone, neque interroga: ebrius enim eſt. Itaque non poterit tibi reſpondere, lingua, vt vides, titubans. *Mercat.* Ecquis mentis compos, emat tam corruptum & immodeſtum mancipium? quot vnguenta olet, quàm lubrico, & errabundo greſſu incedit! Sed dic Mercuri quibus artibus ſit præditus, & quænam tractare ſoleat. *Merc.* In ſumma conuiuator eſt, & compotor egregius: & ad laſciuas ſaltationes vnà cum tibicina exercendas, amatori, & perdito cuipiam hero idoneus. Cæterùm parandorum bellariorum gnarus eſt, & in adornandis eduliis exercitatiſſimus:

breuiter

καὶ ὅλως, σοφιστὴς ἡδυπαθείας. ἐπαιδεύθη μὲν οὖν Ἀθήνησιν. ἐδούλευσε δὲ καὶ περὶ Σικελίαν τοῖς τυράννοις, καὶ ἐφόδεα πυδοκίμα παρ' αὐτοῖς. τὸ δὲ κεφάλαιον τὰ περιττότατα, ἀπάντων καταφρονεῖν, ἅπασι χρῆσθαι, πανταχόθεν ἐφαρμόζεσθαι τῷ ἡδονῇ. Ἀγο. ἄφες σοι ἄλλον περιβλέπειν τῶν πλουσίων τούτων, καὶ πολυχρημάτων. ἐγὼ δὲ, ὦ σπιθαμαῖος ἱλαρὸν ὠνεῖσθαι βίον. Ερ. ἀσφαλὴς ἔοικεν ὁ Ζεῦ οὗτος ἡμῖν μηθήσειν. Ζ. μετάπεμπτον. ἄλλον παράγαγε. μᾶλλον δὲ τὸν δύο τούτω, τὸν γελῶντα, τὸν Ἀβδηρόθεν, καὶ τὸν κλαίοντα, τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ περᾶσθαι βέλεσθον. Ερ. καταβήτων ἐς τὸ μέσον. τὼ ἀρίστω βίω πωλῶ. τὸ σοφώτατον πάντων ἀποκηρύττομαι. Ἀγο. ὦ Ζεῦ τὸ ἐναντιότατος. ὁ μὲν, οὐ διαλείπει γελῶν. ὁ δὲ, πάνυ ἔοικε πενθεῖν. δακρύει γοῦν τοπαράπαν. τί ταῦτ' ὦ οὗτος; τί γελᾷς; Δημόκριτος. ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πρήγματα ὑμέων, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς. Ἀγο. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ παρ' οὐδὲν πίπτει τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δημο. ὥδε ἔχει.

breuiter voluptatis artifex est. Institutus autem est Athenis, & Siciliæ tyrannis seruiuit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi ipsius est, omnia contemnere, omnibus rebus vti, vndique voluptatem conquirere. *Mercat.* Tempus est vt aliquem ex diuitibus, & pecuniosis istis circunspiciendo quæras. Ego enim emendæ hilari vitæ non sum idoneus. *Merc.* Iste, ô Iupiter, quantum apparet, inemptus nobis manebit. *Iup.* Amoue illum, aliúmque adduc: ac potiùs duos istos, scilicet ridentem illum Abderitam, & flentem illum Ephesium: simul enim vendi volunt. *Merc.* Descendite in medium. Vitas optimas vendo, omnium sapientissimos proclamo. *Mercat.* O rem contrariam Iupiter. Ille quidem perpetuò ridet: hic aliquem videtur lugere: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc sibi vult, quid rides? *Dem.* Interrogas? quoniam ridicula videntur omnia quæ facitis, ac vos ipsi. *Mercat.* Quid ais? nos omnes irrides, réspq; nostras nihili facis? *Democ.* Sic est.

σπουδαῖον γὰρ ἐν ἀνθρώποις οὐδὲν κενὰ δὲ τὰ πάντα, καὶ ἀτόμων φορὴ, καὶ ἀπειρία. Αγο. οὐμὰ μὸυσαν, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄπειρος. ὦ τῆς ὕβρεως, οὐ παύσῃ γελῶν; σὺ δὲ τί κλάεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰρ οἶμαι κάλλιον σοὶ παρεσκευάσθαι. Ηρακλειτος. ἡγοῦμαι γὰρ ὦ ξένε τὰ ἀνθρώπινα πράγματα οἰκτρὰ, καὶ δακρυώδεα, καὶ οὐδὲν αὐτέων, ὅτι μὴ ὀπιπήσιον. τῶν δὴ οἰκτείρω τε σφέας, καὶ ὀδύρομαι. τὰ μὲν παρεόντα, οὐ δοκέω μεγάλα. τὰ δ' ὑστέρῳ ἐσόμενα, πάμπαν ἀτίμητα. λέγω δὲ τὰς ἐκπυρώσιας, καὶ τὴν τοῦ ὅλου συμφορὴν. ταῦτ' ὀδύρομαι. καὶ ὅτι ἔμπεδον οὐδὲν, ἀλλάκτως εἰς κυκεῶνα πάντα συνειλέοντα, καὶ ἔστι τοὐτὸ τέρψις, ἀτερψίη. γνῶσις, ἀγνωσίη. μέγα, μικρόν. ἄνω, κάτω, περιχορέυοντα, καὶ ἀμειβόμενα ἐν τῇ τοῦ αἰῶνος παιδιῇ. Αγο. τί γὰρ ὁ αἰὼν ὅδι; Ηρα. παῖς, παίζων, πεττεύων, διαφερόμενος. Αγο. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηρα. θεοὶ ἐπιτοί. Αγο. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηρα. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγο. αἰνίγματα λέγεις ὦ ξέ-

serium enim nihil ipsis inest, sed inania sunt omnia quæ facitis, & atomorum concursio, & infinitio. Mercat. Nequaquam, imò tu vanus es reuera, & imperitus. O contumeliam! non desines ridere? Tu verò quid fles, ô optime? nam tecum colloqui longè, vt puto, melius fuerit. Hercl. Existimo enim ô hospes, calamitosas & flebiles esse res humanas, nihilque ex illis non esse fato obnoxium: eas idcirco miseror, & lamentor. Præsentia autem magni non facio: futura verò planè ærumnosa fore puto: conflagrationes dico, mundique totius calamitatem: ista sunt quæ ego deploro: quódque nihil stabile est: sed omnia in cyceonē quodammodo conuoluuntur: tum quod eadem res delectat, & offendit, estque cognitio, ignoratio, magnum, paruum: sursum, deorsum feruntur omnia, pérque vices in hoc sæculi ludo mutantur. Mercat. Quidnam est sæculum? Hercl. Puer ludens, ludens talis, contendens. Mercat. Quid verò homines sunt? Hercl. Mortales Dij. Mercat. Quid verò Dij? Hercl. Immortales homines. Mercat. Heus tu ænigmata dicis, an griphos

τος, ἢ γείφους συμπίδων; ἀτεχνῶς γὰρ ὥσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν ἀποσαφεῖς. Ηρ. οὐδὲν γάρ μοι μέλει ὑμῶν. Αγο. τοιγαροῦν οὐδὲ ἀνήσεταί σε A τις εὖ φρονῶν. Ηρα. ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἥδιόν εἰμὶ ζειν, τοῖσιν ἀνιαρόμοισι, καὶ τοῖσιν οὐ ἀνιαρόμοισι. Αγο. B τουτί τὸ κακὸν οὐ πόρρω μελαγχολίας ἐστίν, οὐδὲ ἕτερον ἔγωγε αὐτῶν ἀνήσομαι. Ερ. ἄφερκτοι καὶ οὗτοι μάνιαν. Ζ. ἄλλον ἀποκρινοῦ. Ερ. βούλῃ C τὸν ἀδύνατον ἐπεῖνον, τὸν τυμπανιστὴν; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. δεῦρ' ἐλθὲ εὐβίου ἀγαθοῦ, καὶ σωφρονοῦντος ἀποκρύπτου. τίς ἀνεῖται τὸν ἱερώτατον; Αγο. εἰπέ μοι, τί μάλιστα ἐνδεὴς τυγχάνεις; Σωκράτης. παιδεραστὴς εἰμι, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Αγο. πῶς ἂν ἐγὼ ἀρίσαιμί σε; παιδαγωγοῦ γὰρ ἐδέσμεθα, τῷ παιδὶ καλῷ ὄντι E μοι. Σω. τίς δ' ἀπόπληκτος ἐκ σοῦ ἐμοῦ γένοιτο σωφρονεῖν καλῶς; καὶ γὰρ οὐ τῶν σωμάτων ἐραστὴς εἰμι, τὴν ψυχὴν δὲ ἠρόμην καλήν· ἀμέλει, κἂν τοῦτο ταὐτὸν ἐμαυτὸν μοι κατακέωται, ἀκούσῃ ἀυτῶν παθών. Αγο. ἄπερα λέγεις, τὸ componis? planè enim tāquā Apollo, nihil explicas. *Herac.* Quia nihil vos curo. *Merc.* Itaque neque quisquam mentis compos te estemptatus. *Herac.* At ego omnes à pueris plorare iubeo, tam eos qui me emunt, quàm qui non emunt. *Merc.* Hoc malum ab insania non distat: neutrum horum emã. *Merc.* Inepti etiam hi manent. *Iup.* Alium proclama. *Merc.* Visne facundum illum Athenienſem? *Iup.* Maximè. *Merc.* Accede tu. Vitam bonam & prudentem proclamamus, quis emet ſanctiſſimum hominem? *Mercat.* Dic mihi, quam potiſſimum artem noſti? *Soc.* Pæderaſtes ſum, & in rebus quæ ad amorem ſpectant prudẽs. *Mercat.* Quî ergo te emam? etenim opus habeo pædagogo, cùm mihi ſit puer egregius. *Soc.* At quis magis me idoneus eſſe queat, qui cum egregio puero verſetur? etenim non ſum amator corporum: animam enim formoſam eſſe duco: & quanquam ſub eodem palliolo decumbunt, dicentes illos audies, à me nihil graue perpeti. *Mercat.* Incredibilia dicis, eum qui ſit pæderaſtes,

λεγόντων μηδὲν τὸν ἐμοῦ δεινὸν παιδεραστὴν ὄντα, μὴ πρᾶ

ἡ ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν, καὶ ταῦτα, ὦ Δεσποτα, ἐν τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενον. Σω. καὶ μὲν ὁμοῦ γέ σοι τὸν κύνα, καὶ τὸν Σείριον τηλαυγέστατον οὕτω ταῦτ' ἔχειν. Αγρ. Ηράκλεις ἡ ἀτοπίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λέγεις; οὐ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; οὐχ ὁρᾷς ἡ Ανουβιν ἐν Αἰγύπτῳ ὅσος, καὶ ἡ ἐν οὐρανῷ στείλη, καὶ ἡ παρὰ τοῖς κάτω Κέρβερος; Αγρ. εὖ λέγεις, ἐγὼ δὲ οὐ μαρτανον. ἀλλὰ τίνα βίοις ἡ τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν ἐμαυτῷ πόλιν ἀναπλάσας, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμοις νομίζω τοὺς ἐμούς. Αγρ. ἐν βουλοίμην ἀκοῦσαι τῶν δογμάτων. Σω. ἄκουε δή· τὸ μέγιστον, ὃ περὶ τῶν γυναικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μόνου, παντὶ δὲ μετεῖναι τῷ βουλομένῳ τοῦ γάμου. Αγρ. τί τοῦτο φής; ἀνεῖσθαι τοὺς περὶ μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα μικρολογίαν. Αγρ. τί δὲ περὶ τῶν ἐν ὥρᾳ παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ οὗτοι ἔσονται τοῖς ἀρίστοις ἄθλον φιλήσαι λαμπρόν τι, καὶ γεραιτικὸν ἐγκαυμάτοις. Αγρ.

nihil præter animam curare, præsertim cùm iacendi sub eadem veste fiat copia. *Soc.* Atqui per canem, & platanum, rem sic habere, iuro. *Mercat.* Hercle, quanta absurditas Deorum! *Soc.* Quid tu dicis? non videtur tibi canis esse Deus? Nonne vides quantus sit in Ægypto Anubis, in cœlo Sirius, apud inferos Cerberus? *Mercat.* Rectè dicis: ego verò peccaui: verùm quod vitæ genus insistis? *Soc.* Mihi ipsi ciuitatem quandam extruxi quam incolo: peregrina autem politia vtor, meásque leges præscribo. *Mercat.* Vnũ aliquod ex tuis dogmatibus audire velim. *Soc.* Audi ergo máximum illud, quo sententiam meam de vxoribus propono. Censeo nullam debere cuiusquam esse propriam, sed ad quemuis accedere qui nuptias eius appetat. *Mercat.* Quid ais? sunt ne abrogandæ leges de adulterio? *Soc.* Ita per Iouem, vtq; vno verbo dicam, reliquæ omnes nugæ ea de re constitutæ. *Mercat.* Quid verò tibi de pueris iam maturis videtur? *Soc.* Et hi optimatibus, qui præclari aliquid gesserunt, præmium erunt, vt eos ament. *Mercat.*

βαθεῖαι τ̃ φιλοδωρίας. τ̃ ἦ σοφίας, τί σοι τὸ κεφάλαιον; Σω. αἱ ἰδέαι, καὶ τὰ τ̃ ὄντων παραδείγματα. ὁπόσα γὰρ ἂν ὁρᾷς, τὴν γῆν, τὰ τῆς, τ̃ οὐρανὸν, τὴν θάλατταν, ἁπάντων τούτων εἰκόνες ἀφανεῖς ἐσμὲν ἔξω τ̃ ὅλων. Αγο. ποῦ ἦ ἐσμέν; Σω. ἀδαμῶς. εἰ γάρ που εἶεν, οὐκ ἂν εἶεν. Αγο. οὐχ ὁρῶ ταῦτ', ἃ λέγεις τὰ παραδείγματα. Σω. εἰκότως. τυφλὸς γὰρ εἶ τ̃ ψυχῆς τ̃ ὀφθαλμόν. ἐγὼ δὲ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, κἀμὲ ἄλλον. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. Αγο. τοιγάρτοι ὠνητέος εἶ, σοφὸς, καὶ ὀξυδερκὴς τις ὤν. φέρε ἴδω τί καὶ παρέξεις μι ὑπὲρ αὐτ̃ σύ. Εχ. δὸς δύο τάλαντα. Αγο. ὠνοῦμαί σου φής. ταργύριον μέντοι ἐς αὖθις καταβαλῶ. Εχ. τί οὖν σοι τοὔνομα; Αγο. Δίων συρακούσιος. Εχ. ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ τύχῃ. τ̃ ἑπικούρειον σε ἤδη καλῶ. τίς ὠνεῖται τοῦτον; ἔστι μὲν τ̃ γελώντος ἐκείνου μαθητὴς, καὶ τ̃ μεθύοντος, οὓς μικρῷ πρόσθεν ἀπεκηρύττομεν. ἐν ᾧ πλέον οἶδεν αὐτῶν, παρόσον ἀσεβέστερος τυγχάνει. τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείᾳ φίλος. Αγο. τίς ἡ τιμή;

Papæ quanta beneuoli animi largitio? sed quæ tuæ sapientiæ est summa? Soc. Ideæ, & eorum quæ existunt paradigmata. Nam quæcunque vides, terram, quæ supra terram sunt, cœlum, mare, omnes horum imagines obscuræ extra vniuersitatem existunt. Mercat. Vbi autem existunt? Soc. Nullibi: nam si alicubi essent, non essent. Mercat. Hæc quæ dicis paradigmata non video. Soc. Meritò: cæcus enim est tibi animæ oculus. Ego autem omnium rerum video imagines, & te latentem, & me alium: in summa, duplicia video omnia. Mercat. Ergo emendus es, sapiens cùm sis, & acutè cernas. Age videam quid tu à me pro ipso exigas. Merc. Da duo talenta. Mercat. Emi quanti dixisti: pecuniam verò in posterum numerabo. Merc. Quodnam igitur tibi nomen est? Mercat. Dion Syracusius. Merc. Age, quod fœlix, faustúmque sit, accipe eum. Te iam voco Epicure. Quis hunc emet? Est risoris discipulus, Itom illius ebrij, quos paulò ante proclamabamus. Vnius autem rei cognitione vincit ipsos, quatenus magis est impius. Cæterùm suauis est, & gulæ amans. Mercat. Quo precio venditur?

Ερ. δύο μναῖ. Αγο. λάμβανε. τὸ δὲ ἕνα δὴ ὅπως ἴδω, τίσι χαίρει τῶν ἐδισμάτων; Ερ. τὰ γλυκέα αὐτῷ ἐστι, καὶ μελιτοέδη. καὶ μάλιστα τὰς ἰσχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὰ οὐδέν. ὠνήσομαι γὰρ αὐτῷ παλάθας τῶν χαρικῶν. Ζ. ἄλλον κάλει. τί σὺ χρῇ κουρέᾳ σκαιόν, τί συνδρασκόν, τί ἀπὸ τῆς τρόπεως; Ερ. ναὶ λέγεις. δοίκασι δ' οὖν πολύ τι πλῆθος ἀυτὸν περιμένειν τῶν περὶ τὴν ἀγορὰν ἀπαντηκότων. ἀυτὴν τὴν ἀρετὴν πωλῶ. τί βίον τὸν τελεώτατον. τίς πάντα μόνος εἰδέναι δύναι; Αγο. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνος οὗτος σοφός. μόνος καλός. μόνος δίκαιος. ἀνδρεῖος. βασιλεύς. ῥήτωρ. πλούσιος. νομοθέτης. καὶ πάλλα, ὁπόσα ἔστιν. Ες. ἐκοῦν ὦ γαθὲ, καὶ μάγειρος μόνος, ἢ νὴ Δία γε σκυτοδέψης, ἢ τέκτων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ερ. ἔοικεν. Αγο. ἐλθὲ ὦ γαθὲ, καὶ λέγε πρὸς τὸν ἀνητήν· ἢ μὴ πόσος τις εἶ, καὶ πρόσωτον εἰ ἐκ ἄλλη πωλησόμενος, καὶ δοῦλος ὤν. Χρύσιππος. οὐδαμῶς. οὐ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐστιν, ὅπα δὲ ὡς ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν.

Merc. Duabus minis. Mercat. Accipe. Verùm vt hoc quoque sciam, quibus delectatur edulijs? Merc. Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus. Mercat. Bene se res habet: emam enim ipsi caricarum massas. Iup. Alium accerse: illum videlicet ad viuum detonsum, seueróque vultu Stoicum. Merc. Rectè dicis: videtur enim magna multitudo, quæ ad forum accurrit, illum expectare Ipsam virtutem vendo, vitam perfectissimam. Quis vult omnia scire solus? Mercat. Quid istud est quod dicis? Merc. Quòd solus hic sapiens est, solus pulcher, solus iustus, fortis, rex, rhetor, diues, legislator, & alia quotquot sunt. Mercat. Num, ô bone, solus etiam coquus est, & coriarius, & faber, & similia? Merc. Sic videtur. Mercat. Accede ô bone, & dic mihi tuo emptori, qualisnam sis, ac primùm an doleas quòd venderis, & seruis. Chry. Nequaquam: neque enim in nobis hæc sunt: quæcunque verò in nobis non sunt, ista indifferentia esse solent. Mercat. Non intelligo quid dicas. Chry.

Αγο. οὐ μανθάνω ἃ λέγεις.

Χρυ. τί φὴς, οὐ μανθάνεις ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν, ὅτι προηγμένα, τινὰ δὲ ἔμπαλιν ἀποπροηγμένα. Αγρ. οὐδὲ γὰρ μανθάνω. Χρυ. εἰκότως. ἃ γὰρ οὐ συνήθη τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, οὐδὲ καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. εἰ δὲ σπουδαῖος ὁ τὴν λογικὴν θεωρίαν ἐκμαθὼν οὐ μόνον ταῦτ' οἶδεν, ἀλλὰ καὶ σύμβαμα, καὶ παρασύμβαμα, ὁποῖον, καὶ ὁπόσων ἀλλήλων διαφέρει. Αγρ. πρὸς τὴν φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς κἂν τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί παρασύμβαμα. καὶ γὰρ ἂν οἶδ' ὅπως ἐπιλήθω ὑπὸ τῆς ῥυθμῆς τῶν ὀνομάτων. Χρυ. ἀλλ' οὐδεὶς φθόνος. ἐὰν γάρ τις χωλὸς ὢν, αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ χωλῷ ποδὶ προσπαίσας λίθῳ, βαῦμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος ἔσχε μὲν δύπου σύμβαμα τὸν χωλίαν, τὸ βαῦμα δὲ, παρασύμβαμα προσέλαβεν. Αγρ. ὦ τῆς ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μάλιστα φὴς εἰδέναι; Χρυ. τῶν λόγων πλεκτάνας, αἷς συμποδίζω τοὺς προσομιλοῦντας, καὶ ἀποφράττω, καὶ σιωπᾶν ποιῶ, φιμὸν ἀτεχνῶς αὐτοῖς περιτιθείς. ὄνομα δὲ τῇ δυνάμει ταύτῃ, ὁ κράδημος συλλογισμός.

Quid ais? non intelligis quòd horum quædam sunt prælata, quædam non prælata. *Mercat.* Ne nunc quidem intelligo. *Chry.* Meritò quidem, neq; enim assuetus es vocabulis nostris: neque imaginationem habes quæ facilè apprehendat. Verùm studiosus dialecticæ contemplationis, non hæc tantùm nouit: verùm etiam qualiter, & quantum accidens, & præter accidens inter se differant. *Mercat.* Per philosophiam quæso, ne inuideas explicare, quidnam sit accidens, & præter accidens: nescio enim quomodo vocum istarum numero perculsus sum. *Chry.* Citra inuidiam dixero. Siquis claudus existat, illisóque pede claudo ad lapidem ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationem, vulnus autem præter accidens accepit. *Mercat.* O argutiam! præterea verò quidnam potissimum scire te profiteris? *Chry.* Retia sermonum, quibus implico, & obstringo, denique tacere cogo eos qui contra me disputant, planè frænum illis obducens. Isti verò tantæ orationis vi, nomen est, Syllogismus celeberrimus.

Αγο. Ηράκλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βιαιον λέγεις. Χρ. σκόπει γῶν. ἔστι σοι παιδίον; Αγο. τί μλώ; Χρυ. τοῦτο λῶ πως κροκόδειλος ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμῶ πλα- A ζόμενον εὑρών, κατά σοι ἀποδόσειν ὑπισχνῆται αὐτό, λῶ ὕπατος τέλησις ὁ, τι δέδοκται περὶ τ ἀποδόσεως τῶ βρέφους, τί φήσεις αὐτὸν ἠγνοκέναι; B Αγο. δυσαπόκριτον ἐρωτᾷς. ἀπορῶ γῶ ὁπότερον εἴπω, ἀπολάβοιμι. ἀλλὰ σὺ πρὸς Διὸς ἀποκρινάμενος, ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ καὶ φάγῃ αὐτὸ κατὰ πρών. Χρυ. θαῤῥεῖ. C καὶ ἄλλα γάρ σε διδάξομαι θαυμασιώτερα. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τὸν σειζοντα, καὶ τὸν κρυπτόμενον, καὶ ὅτι πᾶσι πλὴν Ηλέκτραν, καὶ τ ἠγνοκαλυμμένον. Αγο. τίνα τοῦτον τὸν ἠγνοκαλυμμένον, ἢ τίνα πλὴν Ηλέκτραν λέγεις; Χρ. Ηλέκτραν μὲν ἐκείνην πλὴν παῦ, πλὴν Α- D γαμεμνονος, ἣ τὰ αὐτὰ οἶδέ τε ἅμα, καὶ οὐκ οἶδε. παρεσκῶπτος γῶ αὐτῇ τὸ Ορέστου ἔτι ἀγνῶτος, οἶδε μὲν Ορέστην ὅτι ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅτι δ οὗτος Ορέστης, ἀγνοεῖ. τὸν δ' αὖ ἠγνοκαλυμμένον, καὶ παῦ θαυμαστὸν ἀκούσῃ λόγον. ἀπόκρινα γάρ μοι, τ E

Mercat. Hercle fortem & inexpugnabilem syllogismũ dicis. *Chry.* Vide ergo, estne tibi puer? *Mercat.* Quid ni? *Chry.* Si crocodilus hunc ad flumen errantem nactus rapuerit, postea verò se redditurum polliceatur, hac lege vt verum dicas quod de pueri redditione decretum est: quid illum decreuisse dices? *Mercat.* Quæstionem rogas, ad quam respondere difficile est: dubito enim vtrum dicere debeam, quo puerum recipiam. Sed tu, quæso per Iouem, respondens, incolumem puerum mihi serua, ne priùs ipsum deuoret. *Chry.* Bono es animo: etenim alia magis mira te docebo. *Mercat.* Quænam sunt illa? *Chry.* Istum sermones metentem, illúmque dominantem, præterea eam quæ est supra omnes. Electram, & opertum illũ. *Merc.* Quis ille opertus sermo, aut quæ electra est quam dicis? *Chry.* Electram illam dico Agamemnonis valdè celebrem, quæ eadem nouit simul & non nouit. Astante enim Oreste illi adhuc incognito, nouit quidem Orestem suum esse fratrem, hunc verò Orestem esse ignorat. Rursus verò opertum illum, ac planè mirabilem sermonem audies. Respõde mihi:

πατέρα οἶδα τὸν σαυτῆς; Αγο. ναί. Χρυ. τί οὖν, ὦ σοι παρασήσας πρὰ ἐγκεκαλυμμένον, ἔρωμαι, τῆσον οἶδα, τί φήσεις; Αγο. δηλαδὴ ἀγνοῶν. Χρυ. ἀλλὰ μὴν αὐτὸς οὗτος ὦ σοι ὁ πατὴρ ὁ σός. ὥστε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλος εἶ τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοῶν. Αγο. οὐμόσουμαι. ἀλλ' ἀποκαλύψας αὐτὸν, εἴσομαι τὼ ἀληθείαν. ὅμως δ' οὖν τί σοι ἡ σοφίας τὸ τέλος, ἢ τί πράξεις πρὸς τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς ἀφικόμενος; Χρυ. περὶ τὰ μέσα κῆ φύσιν καταγώσομαι. λέγω δὴ πλοῦτον, ὑγείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. πρότερον δ' ἀνάγκη πολλὰ πρεσπονῆσαι, λεπτογράφοις βιβλίοις παρεδήσοντα τὼ ὄψιν, καὶ φλία τῶν ἀγλεσσότα, καὶ σολοικισμῶν ἐμπλαμόμον, καὶ ἀτόπων ῥημάτων. καὶ τὸ κεφάλαιον, ἵνα δῆμος γλύφαι σοφὸς, ὦ μὴ δεῖς ἐρεξῆς τῆς ἐλλεβόρου πίης. Αγο. γλυκαίνου σου ταῦτα, καὶ δεινῶς ἀνδρικά. τὸ δ' γίφωνα εἶναι, καὶ τοκογλύφον, καὶ δὴ πάλι ὁρῶ σοι πρεσβύτα, τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἤδη πεπωκότος ἢ ἐλλεβόρου, καὶ πλείου πρὸς ἀρετὴν; Χρυ. ναί. μόνῳ οὖν τῷ διαφέρειν φρένοι αὖ τῷ σοφῷ.

nosti-ne tuum patrem? *Merc.* Maximè. *Chry.* Quid igitur? si prope te statuerem quempiam opertum, atque interrogarem: Nosti-ne hunc? quid diceres? *Mercat.* Scilicet, me non nosse. *Chr.* Atque hic tuus erat pater. Itaque si istum non nosti, palam est te patrem tuum non nosse. *Mercat.* Nequaquam: sed si ipsum detexeris, verum nouero. Sed quisnam tuæ sapientiæ est finis? aut quid facturus es, si ad virtutis fastigiũ perueneris? *Chry.* In his quæ natura prima sunt, versabor, dico diuitias, sanitatem, & similia. Sed priùs oportet multos labores impendere, libris exiguis literis descriptis oculos admouendo, interpretationes congeraendo, sequeque solœcismis atque absurdis vocibus implendo. In summa, te sapientem fieri fas non est, quin ter ex ordine helleborum biberis. *Mercat.* Egregia sunt ista tua, fortíque viro digna. Verùm meticulosum esse fœneratorem (hoc enim tibi inesse video) num dicemus esse viri qui helleborum biberit, & iustam virtutis magnitudinem attigerit? *Chry.* Maximè: solum enim sapientem fœnus exercere decet.

ἐπεὶ γὰρ ἴδιον αὐτῷ συλλογίζεσθαι, τὸ δανείζειν δὲ, καὶ λογίζεσθαι τοὺς τόκους πλησίον εἶναι δοκεῖ τῷ συλλογίζεσθαι, μόνου ἂν εἴη τοῦ σοφοῦ καὶ ταῦτα ἐκείνῳ, καὶ τοῦτο. καὶ οὐ μόνον γε ἁπλῶς, ὥσπερ οἱ ἄλλοι τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τούτων ἐτέρους τόκους λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς ὅτι τὸ τόκων οἶδμα, εἰσὶ δὲ τοῦτοι πολὺ, οὐδὲ δίυπτεροι, καθάπερ αὐτῶν ἐκείνων ἀπόγονοι. ὁρᾷς δὲ δῆπου καὶ τὸν συλλογισμὸν ὁποῖά φησιν, εἰ τὸν πρῶτον τόκον λήψεται; καὶ τὸν δίυπτερον. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν πρῶτον λήψεται, ἆρα καὶ τὸν δίυπτερον. Λυ. ἆρ' οὖν καὶ μισθῶν πέρι τὰ αὐτὰ φωμὲν, οὓς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ παρὰ τῶν νέων, καὶ δῆλον ὅτι μόνος ὁ σπουδαῖος μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; Χρυ. μανθάνεις. οὐ γὰρ ἐμαυτῷ οἴνεκα λαμβάνω, τοῦ δ' διδόντος αὐτῷ χάριν. ἐπεὶ γάρ ὅτιν ὁρμὴ τις ἀκχύσεως, ὁ μὲν, πλεκτικὸς, ἐμαυτὸν μὲν οὐκ ἐᾶν εἶναι πλεκτικὸν, τὸν δὲ μαθητὴν, ἀκχύτην. Λυ. καὶ μὴν τοιοῦτόν ἔφης; τὸν νέον μὲν εἶναι πλεκτικὸν, σὲ δὲ τὸν μόνον πλούσιον, ἀκχύτην. Χρυ. σκώπτεις ὦ οὗτος.

Quandoquidem enim illius proprium est syllogismis concludere, fœnerari autem & vsuras computare, atque syllogismis concludere, parum differre videntur, hoc etiam, vt & illud, soli studioso competit: nec illum simpliciter fœnus, quemadmodum alij solent, accipere decet, verùm etiam alterius quoque fœnoris fœnus. Nisi fortè ignoras, fœnus aliud esse primum, aliud secundũ, velut quandam illius progeniem. Vides autem quid syllogismus quidam concludat. Si primum fœnus acceperit, accipiet secundum. Atqui primum accipiet, Ergo & secundum. *Merc.* Num ergo & de mercede, quam pro sapientiæ disciplina à iuuenibus accipis, similia dicamus? & sit manifestum solum studiosum pro virtute mercedem accepturum esse? *Chry.* Intelligis. Certè non mea causa, sed dantis gratiâ accipio. Cùm enim alius sit effusor, alius comprehensor, me quidem ipsum, vt sim cõprehensor, præparo, discipulũ verò vt fiat effusor. *Merc.* At tu contrarium dixisti, iuuenem esse comprehensorẽ, te verò qui solus diues es, effusorem. *Chry.* Heus tu scommate me perstringis.

ἀλλ' ὅρα μή σε ἀποτοξεύσω ἀναπόδεικτῳ συλλογισμῷ. Αϛο. καὶ τί δεινὸν ἀπὸ τοῦ βέλους; Χρυ. ἀπειλὰ, ἢ σιωπὴ, καὶ διαφθαῖναι πλὴν διαύσιαν. ὃ ἢ μέγιστον, ἐὰν ἐγὼ τάχιστά σε ἀποδείξω λίθον. Αγο. πῶς λίθον; οὐ γὰρ Περσεὺς ὦ βέλτιστε εἶναί μοι δοκεῖς. Χρυ. ὦδέ πως. ὁ λίθος σῶμα θεός; Αγο. ναί. Χρυ. τί ἢ, τὸ ζῶον ἢ σῶμα; Αγο. ναί. Χρυ. σὺ ἢ, ζῶον; Αϛο. ἔοικα γοῦν. Χρυ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγο. μαδαμῶς. ἀλλ' ἀπάλυσόν με πρὸς τὸ Διὸς, ἢ ἐξ ὑποστάσης ποίησον ἄνθρωπον. Χρυ. ὦ χαλεπόν, ἀλλ' ἔμπαλιν ἴσθι ἄνθρωπος. εἰπὲ γάρ μοι, πῶν σῶμα, ζῶον; Αγο. ὦ. Χρυ. τί ἢ, λίθος, ζῶον; Αγο. ὦ. Χρυ. σὺ ἢ, σῶμα εἶ; Αγο. ναί. Χρυ. σῶμα ἢ ὤν, ζῶον εἶ; Αγο. ναί. Χρυ. ὃν ἄρα λίθος εἶ, ζῶον γε ὤν. Αγο. εὖγε ἐποίησας, ὡς ἥδη μου τὰ σκέλη καθάπερ τῆς Νιόβης ἀπεψύχετο, ἢ πάγια ἦν. ἀλλὰ ὠνήσομαί γε σε. πόσου σαυτὸν ἀνῆ καταβαλῶ; Ερ. μιᾶς δώδεκα. Αγο. λάμβανε. Ερ. μόνος δ' αὐτὸν ἐώνησαι; Αγο. μὰ Δί', ἀλλὰ ἅπαντες, οὓς

Sed vide tu ne te petam indemostrabili syllogismo? *Merca.* Quid verò mali ex hoc telo accidet? *Chry.* Dubitatio, & silentium, mentisque subuersio. Quod autem est maximum, si voluero, te celerrimè in lapidem conuertã. *Mercat.* Quomodo lapidem me feceris? neque enim Perseus, ô bone, mihi esse videris. *Chry.* Hoc modo. Lapis est corpus. *Mercat.* Certè. *Chry.* Quid verò? nonne & animal est corpus? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Tu verò, nõnes animal? *Mercat.* Sic videtur. *Chry.* Lapis igitur es, cùm sis corpus. *Mer.* Nequaquam: sed me per Iouem solue, & de nouo fac hominem. *Chry.* Non est factu difficile: quare rursus sis homo. Dic enim mihi. Nonne omne corpus animal est? *Mercat.* Nõ *Chry.* An verò lapis, animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* Tu verò corpus-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Corpus autẽ cũ sis, animal-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chri.* Ergo non es lapis, animal cùm sis. *Mercat.* Euge effeceras vtiã mea crura nõ aliter ac Niobes refrigerata & saxea facta essent. Attamẽ te emã. Quãtum pro ipso numerabo? *Merc.* Duodecim minas. *Mercat.* Accipe. *Mer.* Solus-ne ipsum emisti? verũ illi omnes quos vides.

Mercat. Non per Iouem:

ὁρᾷς. Ερ. πολλοί γε, καὶ τὸν ὤμοις καρτεροῖ, καὶ τὸν δεόντως λόγου ἄξιοι. Ζ. μὴ διάτειβε. ἄλλον κάλει. Ερ. τὸν περιπατητικόν σε φημὶ, τὸν πλούσιον. ἄγε δή, ἀνήρου τὸν συνετώτατον, τὸν πάντα ὅλως ἐπισάμενον. Αγο. πῖος δέ τις ὅστις; Ερ. μέσειος. ἐπιεικής. ἀμυδρὸς τῷ βίῳ. τὸ δὲ μέγιστον, ἁπλοῦς. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλος μὲν ὁ ἔκτοθεν φαινόμενος, ἄλλος δὲ ὁ ἔντοθεν εἶναι δοκεῖ. ὥστε καὶ σφῶν αὐτῶν, μέμνησο, τὸν μὲν, ἐσωτερικὸν, τὸν δὲ, ἐξωτερικὸν καλεῖν. Αγο. τί δὲ γιγνώσκει μάλιστα; Ερ. τἀγαθὰ, ἐν ψυχῇ, ἐν σώματι, ἐν τοῖς ἐκτός. Αγο. ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσου δέ ὅστις; Ερ. εἴκοσι μνῶν. Αγο. πολὺ λέγεις. Ερ. οὐκ οἶδα μακάριε, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔχειν τι ἀργύριον δοκεῖ. ὥστε ἂν αὖ φθονοῖς ἀνούμενος. ἔτι δὲ εἰσὶν αὐτίκα μάλα παρ' αὐτῷ πόντου μὲν ὁ κώνωψ βιοῖ τὸ χρέγον, ἐφ' ὅσον δὲ βαθὺς ἡ θάλασσα ὑπὸ τῶν ἡλίου καταλάμπεται, καὶ ὀπτία τις ὅστις ἡ ψυχὴ τῶν ὀστρέων. Αγο. Ηρακλεῖς τὰ ἀκριβολογίας. Ερ. τί τούτων ὀξυδερκέστερα, ζωῆς

Merc. Certè multi sunt iisque validis humeris, & colligente sermone digni? Imp. Ne tempus teras: alium accerse. Merc. Te Peripateticum accerso, formosum, diuitem. Agite, emite hunc prudentissimum, qui omnia omnino scit. Mercat. Qualisnam ille est. Merc. Modestus, æquus, vita bene composita: quódque maximum est, duplex. Mercat. Quid dicis? Merc. Alius quidem foris apparet, quàm intus esse videtur. Itaque si emas ipsum, memento internum hunc, externum illum appellare. Mercat. Quid verò potissimũ nouit? Merc. Nouit triplicia esse bona, animæ scilicet, corporis, & rerum externarũ. Mercat. Humana sapit, sed quanti venditur? Merc. Viginti minis. Mercat. Multum certè dicis. Merc. Nequaquam ô beate: etenim pecuniam aliquam habere ipse videtur. Itaque non nimis citò ipsum emeris. Prætereà autem protinus ab eo disces quandiu viuat culex, & quàm profundè mare à sole illustretur, & qualis sit ostrearum anima. Mercat. Hercle quanta argutia! Merc. Quid si audias alia multa his acutiora, de semine, & generatione, déq; ὃ, εἰ ἀκούσοις ἄλλα πολλὰ τε πρὸς, καὶ ψυχῆς, καὶ τὰ

τῆς μήτρας τῶν ἐμβρύων πλαστικῆς; καὶ ὡς ἂν ἄνθρωπος μὲν γελαστικὸν, ὄνος δὲ οὐ γελαστικὸν, οὐδὲ τεκταινόμενον, οὐδὲ πλωϊζόμενον; Αγρ. παίσεσθαι φῄς, καὶ ἀγνοεῖσθαι τὰ μαθήματα. ὥστε ὠθεῖσθαι αὐτὸν εἰκότως. Ερ. εἶεν. τίς λοιπὸς ἡμῖν καταλέλειπται; ὁ σκεπτικὸς οὗτος. σὺ δὲ πυρρίας, πρᾶσιν, καὶ ἀποκήρυττε κατ' τάχος. ἤδη μὲν ὑποῤῥέουσιν οἱ πτλλοὶ, καὶ ἐν ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσαι. ὅμως δὲ, τίς καὶ τοῦτον ὠνεῖται; Αγρ. ἔγωγε. ἀλλ' οὐ πρότερον εἰπέ μοι, σὺ τί ὠπίσατε; Φιλόσοφος. οὐδέν. Αγρ. πῶς τοῦτ' ἔφησθα; Φι. ὅτι οὐδὲν ὅλως εἶναί μοι δοκεῖ. Αγρ. οὐδὲ ἡμεῖς ἄρα ἐσμὲν πῆες; Φι. οὐδὲ τοῦτο οἶδα. Αγρ. οὐδ' ὅτι σὺ τίς ὢν τυγχάνεις; Φι. πολὺ μᾶλλον ἔτι τοῦτ' ἀγνοῶ. Αγρ. ὦ τῆς ἀπειρίας. τί δαί σοι τὰ σάθμια ταυτὶ βέλεται; Φι. ζυγοστατῶ ἐν αὐτοῖς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὸ ἴσον ἀπευθύνω. καὶ ἐπειδὰν ἀκριβῶς ὁμοίους τε καὶ ἰσοβαρεῖς ἴδω, τότε δὴ ἀγνοῶ τῆς ἀληθείας. Αγρ. τῶν ἄλλων δή, τί ἂν πράττοις ἐμμελῶς; Φι. τὰ πάντα πλὴν δραπέτην μεταδιώκειν. Αξ. τί δαί τοι τοῦτο ἀδύνατον; Φι.

embryonis in vtero formatione, vtrq; risibilis est homo, non risibilis autem asinus, neq; ad ædificandum, neque ad nauigandū habilis? Mercat. Planè admiranda, & vtilia præcepta narras. Itaque viginti minis ipsum emam. Merc. Esto. Quis adhuc reliquus est? Iste Scepticus: Accede tu Pyrrhia, statim proclamandus es: multi jam effluunt, & in paucis erit venditio. Verumtamen quis emet istum? Mercat. Ego. Sed primùm dic mihi, tu quid nosti? Phil. Nihil. Mercat. Quid ita? Phil. Quia nihil omnino mihi videtur existere. Mercat. Nos verò nihil-ne sumus? Phil. Neq; hoc scio. Mercat. Neq; tu es aliquis? Phil, Hoc multò etiam magis ignoro. Mercat. O ignorātiam! Verùm quid sibi volūt hæ stateræ. Phil. Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem eos exquisitè similes, & æquales esse pōderis cognouero, tunc quis horū verior sit, ignoro. Mercat. Ex alijs autem rebus, quid cōpositè facere soles? Phil. Omnia facio, præterquā quod fugitiuos non persequor. Mercat. Quid? anne hoc tibi impossibile est? Phil. Quia, ô bone, non comprehendo. οὔπω ὦ γαθὲ, οὐ καταλαμβάνω.

Ago. εἰκότως. βραδὺς γὰρ, καὶ πωϑῆς τις εἶναι δοκεῖς. ἀλλὰ τί σοι τὸ τέλος τῆ ἐπισάσεως; Φι. ἦ ἀμαδία, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν, μήτε ὁρᾶν. Ago. ὡς ὦ καὶ κωφὸς ἅμα, καὶ τυφλὸς εἶναι λέγεις. Φι. καὶ ἄκριτός γε πρὸς πῆ, καὶ ἀνακόδητος. καὶ ὅλως, τὸ σκώληκος ἐδὲν διαφέρων. Aλο. ὠνητέος εἶ διὰ ταῦτα. πόσου τοῦτον ἄξιον χρὴ φάναι; Ερ. μνᾶς ἀπλικῆς. Aλο. λάμβανε. τί φῄς ὦ ἥτος, ἐωνιάμην σε; Φι. ἄδηλον. Ago. μηδαμῶς. ἐώνημαι γὰρ, καὶ τἀργύριον κατέβαλον. Φι. ἐπίχω πρὸς τούτου, καὶ διασκέπομαι. Ago. καὶ μὴν ἀκολούθει μοι, καὶ δεῦρο χρὴ ἐμὸν οἰκέτην. Φι. πῶς οἶδεν εἰ ἀληδῆ ταῦτα φῄς; Aλο. ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεισι γὰρ ἡμῖν τινες; Ago. δῆτα ἔγωγέ σε ἤδη ἐμβαλῶν ἐς τὸ μύλωνα, πείσω εἶναι διαφορὴν κἀπὸ χείρονος λόγου. Φι. ἐπίχω πρὸς τούτου. Ago. μὰ Δί', δῆτα ἤδη γε ἀποφηνάμενος. Ερ. σὺ μὲν παῦσαι αὐτοὺς ἀνατείνων, καὶ ἀκολούθει τῷ πριαμένῳ. ὑμᾶς δ' ἐς αὖθις τάχα καλοῦμεν. ἀποκηρύξειν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγοραίους βίους μέλλομεν.

Mercat. Rectè, tardus enim & piger videris esse. Verùm quis tibi scientiæ est finis? Phil. Ignorantia: & nihil videre, neq; audire. Mercat. Ergo te surdum simul & cæcum dicis. Phil. Imò iudicio etiam & sensu careo: breuiter nihil à verme differo. Mercat. Propterea emendus es. Quanti facis illum? Merc. Attica mina. Mercat. Accipe heus tu quid dicis, tè ne emi? Phil. Incertum est. Mercat. Nequaquam: emi enim, & pecuniam numeraui. Phil. Iudicium suspendo hac de re, & eam considero. Mercat. Atqui sequere me vt famulum decet. Phil. Quis scit num vera dicas? Mercat. Præco, mina, & qui adfuerunt. Phil. An aliqui etiam nobiscum sunt? Mercat. Et ego te iam coniectum in pistrinum, adducam vt credas me tuum esse herum, secundum peiorem causam. Phil. Hac de re assensionem etiam retineo. Mercat. Sed per Iouem iam ostendi. Mer. Tu quidem define obniti, & eum qui te emit, sequere. Vos autem eras aduocabimus. Etenim idiotas, & fabriles, vilésq; vitas proclamaturi sumus.

καὶ ἀγοραίους βίους μέλλομεν.

ΑΛΙΕΥΣ, Η ΑΝΑ- ΒΙΩΝΤΩΝ. PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus, *quasi quadam Apologia superioris est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hic, ut toties in philosophos invehatur: Nempe quòd plerique simulato nomine, pro veris falsos se gerant, quasi ὑμνοῦντες magis, quàm virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet: Finguntur Philosophi illi vetustiores, Pythagoras Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alij, ad ulciscendum Lucianum, cum propter alia convicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idq; etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac reuiuiscere, commeatu in unum diem impetrato. Qui cùm illum sanis persecuti, infugam conuersum cepissent, accidere primùm statuerunt. Ille verò provocando ad ipsam Philosophiam, eóque obtento, ut causam sibi dicere liceret, postquam à Diogene, utpote Cynico, & cæteris liberiore, communi omnium nomine accusatus esset, tanquam qui contumeliosissimè omnes Philosophiæ cultores, viros de tota virtute & rebus mortalium optimè meritos, proscidisset, ita se defendit, ut diceret se minimè negare obiecta, sed consilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam his feciſſe: non quidem in veros Philosophos, sed in eos, qui nomine tantum illo se iactarent, cùm interim non modò Philosophiam veram ignorarent, sed planè diuersa etiam à præceptis & regulis illius faciterent. Proinde se non modò supplicio nullo dignum esse, sed contrà etiam præmijs, tanquam vera Philosophiæ amatorem, atque assertorem, donari debere. Hoc iudicio peracto, cum ille non solùm ab accusatione liberatus, verum etiam in societatem eorum, à quibus antè accusabatur, ascitus fuisset, à Philosophia deinceps & falsi illi Philosophiæ simulatores cantantur, ut sua professionis causam redderent. Qui cùm iudicium hoc omnes fermè declinassent, mittitur Lucianus una cum Elencho, ut illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos aut mandempro habitu stigmate inurant. Sed prius quàm id faceret, Lucianus seu Parrhisiades (ita enim se apud Philosophiam appellat) pura quòd iam reipsa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eóque auro, caryois & placentis abscondito, quasi piscator ali-*

quis, allectos & attractos simulatores illos capit, captos autem de communi reliquorum consensu de saxo praecipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab his, qua à principio geruntur nomen accepit, alter ab exitu siu Catastrophe, sumptus est. Similimúsque quod ad argumentum & eius tractationem attinet, alicui veteris Comoediae fabulae est.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ. SOCRATES.

Αλλε, βάλλε τὸν κατάρατον τοῖς ἀφθόνοις λίθοις. ἐπίβαλλε τῶν βώλων. ὠθοστιβάλλε καὶ τῶν ὀρράχων. παῖε τοῖς ξύλοις ἢ ἀλιπέλιον. ὅπως μὴ διαφύγῃ. καὶ σὺ ὦ Πλάτων, βάλλε. καὶ σὺ ὦ Χρύσιππε, καὶ σύ. πάντες ἅμα ξυναπίσωμεν ἐπ' αὐτόν, ὡς πόρρω πτήξειν ἄρηται, βάκχα ὦ βάκχοις. κοινὸς γὰρ πολέμιος, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτῳ ἡμῶν οὐ χάριεις. σὺ δ' ὦ Διόγενες, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀφῇς. δίδοτω τὰς ἀξίας, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; κεκμήκατε ὦ Ἀριστιππε. καὶ μάλα ἐκλελοιπότες, ἐπὶ σοφοί, μηνσάδε δ' ἀνειδος ὀργῆς. Ἀριστοτέλες, σπουδάσον ἔτι δᾶσον. καλῶς ἔχει. ἐάλωκε τὸ θηρίον. ἐπιφαμῶ σε ὦ μαφὶ. ἔστη

Mpete, impete crebris lapidibus hunc execrandum, incesse glebis, incesse praeterea testis, percute fustibus calumniatorem. Vide ne effugiat: et tu Plato, impete, & tu Chrysippe, & tu: omnes simul in illum obarmemur. *Pera ut reddat ea mente, bellua* lusque hic est: siquidem communis est hostis, nec è nobis est quisquam quem iniuria non affecerit. Tu verò ô Diogenes, si vnquam alias vtere baculo, nec remittas: dignas conuiciator ille poenas luat. Quid hoc rei est? Numquid Aristippe, defessi estis? atqui non oportebat. *Iste Cati, memores vehementiae & irae.* Aristoteles magis propera, bene habet: capta est fera. Prehendimus te sceleste. Quare

protinus

γωῦ ἀυτίκα ὑὸς πινας ὄν-
τας ἡμᾶς, σκαπανόρεις. τῷ,
τέρατι δὲ πε ἀυτὸν καὶ μετ
ἔλθοι; ποικίλον γαρ πινα
ὑπογωῦμεν θάνατον κατ' ἀυτὸ,
πᾶσιν ἡμῖν ἱκανῶσαι διαφέρον. καθ' ἕκασον ἐπάκις
γωῦ δίκαιός ὅστιν ἡμῖν ἀπολωλέναι. Πλάτων. ἐμοὶ μὲ,
ἀπεσκολοπίσθαι δοκεῖ ἀυτὸν νη
Δία, μαστιγωθέντα γε πρότερον, τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκόφθαι, τὴν γλῶτταν ἀυτίκα
ὑπολυ πρότερον ἀποτετμῆσθαι. σοὶ ὅ τί Ἐμπεδοκλεῖς;
δοκεῖ; Ἐμπεδοκλῆς. ἐς τὸν
κρατῆρας ἐμπεσεῖν ἀυτὸν, ὡς
μάθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς
κρείττοσι. Πλα. καὶ μὴν
ἄειρον ἰῶ καθάπερ πινα
Πενθέα, ἢ Ὀρφέα, λακίσειν ἐν
πέτραισιν εὐρέσθαι μέρον, ἵνα
ἀὖ καὶ μέρος ἀυτῦ ἔχοιεν ἔν-
χων, ἀπαλλάττοιτο. Λουκια. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρὸς ἱκε-
τεύσασθαί μου. Σω. ἄρα-
γεν. ἐκ αὖ ἀρεσκῆς ἔτ. ὁρᾷς
δὲ δὴ καὶ τ' Ὁμηρον ἃ λέ-
γει, ὡς Οὐκ ἔστ λέοσι καὶ ἀν-
δράσιν ὅρκια πιστά. Λου. καὶ
μὴν καθ' Ὁμηρον ὑμᾶς καὶ
αὐτὸς ἱκετεύσω. αἰδέσεσθε γὰ
ἰαλφθέντα μα. ζωγρεῖτ' οὖ

protinus intelliges quoſnam viros maledicis lacefſiueris. Sed quo quis pacto ipſum vlciſcatur? varium quoddam mortis genus in ipſum excogitemus, quod nobis omnibus ſatisfaceret poſſit: æquum eſt vt ſepties ſaltem ſingulis nobis pereat. *Plat.* Mihi quidem cruci videtur ſuffigendus vbi prius fuerit flagris cæſus, erutique ipſi oculi, & in multas partes aſciſſa lingua. Tibi vero quid videtur Empedocles? *Imped.* In crateras Ætnæ præcipitandus eſt, vt præſtantiores conuiciis diſcat non lacefſere. *Plat.* Quinimo eſſet optimum vt Penthei vel Orphei inſtar inter ſaxa diſlaniatus inueniretur, vt quiſque particulam eius haberet, diſcederet. *Lucian.* Minimè. Verùm mihi parcatis obſecro per ſupplicem Iouem. *Socr.* Placuit: non dimittetis amplius. Homerum audis quid dicat. *Non eſt iuſta fides hominum generique leonum. Lucian.* Atqui ex Homero vos ipſos orabo: nam fortè carmina eius reuerebimini, mèq; verſus recitantem non ſpernetis. *Accipite ergo, auditumque viris, ſapientibus vtro, Munera*

ἴσως τὰ ἔπη, ἢ ὁ παράφθο-
νον ἄδεσα, καὶ ἄξια δίχθη

ἄτοινα, χαλκόν τε, χρυσόν τε, τὰ, δὴ φιλέουσι σοφοὶ φῶτ. Πλ. Ἀλλ' οὐδὲ ἡμεῖς ἀπορήσομεν πρὸς σὲ ὁμηρικῆς ἀντιλογίας. ἄκουε δή, Μὰ δή μοι φύξιν γε καλλιπάρῃ βάλλεο θυμῷ, χρυσοστεφὲς λέξας, ἐπεὶ ἴκεο χεῖρας ἑς ἁμάς. Λυ. οἴμοι τῶν κακῶν. ὁμῆ Ὁμηρος ἡμῖν ἀπρόσκλητος, ἢ μεγίστη ἐλπίς. ἐπὶ τὸ Εὐριπίδου δή μοι καταφευκτέον. τάχα γὰρ ἂν ἐκεῖνος σώσειέ με. Μὴ κτεῖναι τὸν ἱκέτην. οὐ γὰρ θεμὶς κτανεῖν. Πλα. τί οὖν καὶ κἀκεῖνα Εὐριπίδου ἐστὶν, Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τὸν εἰργασμένους; Λου. ναὶ οὖν ἔτι ῥημάτων κτενεῖτέ με; Πλα. νὴ Δία. φησὶ γοῦν ἐκεῖνος αὐτὸς, Ἀχαλίνων στομάτων, ἀθόμου τ' ἀφρασυλίας, τὸ τέλος δυσυχία. Λου. ἀλλ' ἐπειδὴ δέδοκται πάντως ἀποκτιννύναι, καὶ οὐδέν μοι μηχανὴ τὸ διαφυγεῖν με, φέρετε τοῦτο γοῦν εἰπατέ μοι, οἵτινες ὄντες, ἢ τί πεποιήκοτες ἀνήκεστον πρὸς ἡμῶν ἥκετε ὀργίζεσθε, καὶ ἐπὶ θανάτῳ συνελήφατέ με; Πλα. ἅπερ ἂν εἰργασται ἡμᾶς τὰ δεινὰ, σκυτοτόμοι ὦ κάκιστε, καὶ τὸν καλὸς ἐκεῖνους σου λόγους,

grata, bonúmque virum me prendite vsuum. Plat. Verùm neque nobis aduersum te Homerica deerit responsio. Audi igitur. *Nec mihi mente fugam tu persuadere valebis,*
A *Postquam te teneo, licèt aurea verba loquaris. Lucian.* Hei malorum, siquidem spes maxima Homerus nos frustratur. Ad Euripidem igitur mihi confugiendum,
B forsan enim ille me seruauerit. *Ne supplicem occide, est nefas occidere. Plat.* Quid vero? nonne & illa sunt Euripidis? *Par est mala pati qui patrauerunt mala. Lucian.*
C Nunc ergo verba propter hæc me occiditis? *Plat.* Rectè per Iouem: idem enim inquit, *Effraniorn & exigua mentia extremum infælicitas occupat. Lucian.* Proinde quoniam omnino me
D interficere decreuistis, nullúmque mihi restat effugiũ, agite hoc saltem mihi indicate, quinam sitis, aut quid tam atrox à nobis perpessi,
E atrocirer irascamini, mégue occidendum comprehenderitis. *Plat.* Quibus nos affeceris contumelijs, à te ipso sceleratissime perquire, & à tuis bellulis sermonibus, in quibus & Philosophiam ipsam maledi-

ἐν οἷς φιλοσοφίαν τε αὐτὴν,

κακῶς ἠρόμενε, καὶ ἐς ἡμᾶς ὕβριζες, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἀποκηρύττων σοφὸς ἀνδρας. καὶ τὸ μέγιστον, ἐλευθέρους. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες, αὐτεπαγγέλτῳ δαίμονι ἐπὶ σὲ, παρεστησάμεθα πρὸς ὀλίγον † Αἰδωτία, Χρύσιππος οὑτοσὶ, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σιωπῶν οὗτος Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσοις διέσυρες ἐν τοῖς λόγοις. Λου. ἀνέπνευσα. οὐ γὰρ ἀποκτενεῖτέ με, εἰ μάθητε ὁπόσα ἐγὼ περὶ ὑμᾶς ἐθρυλλῶ. ὥστε ἀπορρίψατε τοὺς λίθους. μᾶλλον δὲ φυλάξετε. χρήσεσθε γὰρ αὐτοῖς κατὰ τῶν ἀξίων. Πλα. λυπεῖς. σὲ δὲ χρὴ τιμωρῆσαι ἀπολωλεκέναι. καὶ ἤδη γε λαΐνου ἔσω κατῶμα κακῶν ἔνεχ', ὅσα ἔοργας. Λυ. καὶ μὴν ὦ ἄριστοι, ὃν ἐχθὲς μὲν ἁπάντων οἰκειότατα τὰ ὑμῶν ὄντα, καὶ ἔνγονα, καὶ ὁμογνώμονα, καὶ εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, κηδεμόνα τῶν χρηστευμάτων εὖ ἴστε ἀποκτενοῦντες, νῦν ἐμὲ ἀποκτείναντες, τοσαῦτα κακὰ ὑμῶν πεπονηκότα. ὁρᾶτε γοῦν μὴ τὸ τῶν νῦν φιλοσόφων αὐτὸ ποιῆτε, ἀχάριστοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φαίνεσθε, ἀνθρώπους ἀγαθοὺς καὶ ἐπιεικεῖς ἀποκτείναντες, καὶ τοὺς ἐλέγχους μισήσαντες, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀποστυγήσαντες. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ παρόντος ἀπαλλάττομαι, ἐπειδὴ ὑμῖν ἐπιτίθεται τὸ δαιμόνιον. ὑμεῖς δὲ ἐπιμείνατε, καὶ ἐπιτρίψατε τὸν βίον, ἐπιτρίψαντες τοὺς ἐλέγχους. ἐγὼ δὲ ἀπέρχομαι πρὸς τοὺς ἐμαυτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἑρμότιμον, καὶ τὸν Παρρασίου, καὶ τὸν Ζεῦξιν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐκείνους, οὓς ἐπὶ τῇ ἀληθείᾳ ἐπαινῶν τε καὶ θαυμάζων διατελῶ. Πλα. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ οὐκ ἀπολείψω σε, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐκεῖ ἀφίξομαι, ἵνα μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐν τῇ παρούσῃ ὁμιλίᾳ. Λυ. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ οὐκ ἀπολείψω σε, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐκεῖ ἀφίξομαι, ἵνα μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐν τῇ παρούσῃ ὁμιλίᾳ.

ctis petijsti, nósque contumeljis lacceſſiuiſti, cùm tanquam ex foro ſapientes viros, & quod maximum eſt, liberos, venderes. Quare indignati, impettata à Plutone venia, aduerſus te prodijmus, Chryſippus iſte, & Epicurus, & ego Plato, & Ariſtoteles ille, & ſilens iſte Pythagoras, & Diogenes, omnéſque quotquot ſermonibus tuis inſectatus es. *Lucian.* Reſpiraui. Non enim me interficieris, ſi intellexeritis qualiſnam erga vos ego fuerim. Itaque abijcite lapides: imò potiùs aſſeruate: vobis enim contra meritos vſui erunt. *Plat.* Nugaris: te certè hodie mori neceſſe eſt: iámque ob perpetrata ſcelera, lapideum induas amictum. *Lucian.* Atqui viri optimi, quem ſolum ex omnibus laudare oportebat, familiarem veſtrum, beneuolum, conſentientem, ac niſi graue eſt vt dicam, ſtudiorum veſtrorum procuratorem, probè ſcitote vos interfecturos, ſi me interficiatis, qui tot labores pro vobis exantlaui. Videte igitur ne huius temporis philoſophorũ more faciatis, ingrati, iracundi, ac perfidi erga

νόμιμοι περὶ ἀνδρὸς εὐεργέτου. Πλα. ὦ τῆς ἀναισχυντίας. καὶ χάριν σοι ἔτι καλεῖς προσοφείλομεν; ὅστις ἀνδραποδώδεις ἀληθῶς οἴει διαλέγεσθαι; ἢ καὶ εὐεργεσίαν καταλογίῃ πρὸς ἡμᾶς ὅτι τὴν τοσαύτην ὕβριν, καὶ παῤῥησίαν τῶν λόγων; Λου. πῶς γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ πότε ὕβρικα, ὃς ἀεὶ φιλοσοφίαν τε θαυμάζων διατετέλεκα, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπερεπαινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, οὓς καταλελοίπατε, ὁρταλῶν. αὐτὰ γοῦν ἃ φημι ταῦτα, πόθεν ἀλλόθεν ἢ παῤ ὑμῶν παρελαβὼν, καὶ κατὰ τὴν μέλιτταν ἀπανθισάμενος, ὑπιδείκνυμι τοῖς ἀνθρώποις; οἱ δὲ, ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζουσιν ἑκάστου τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ παῤ ὅτου, καὶ ὅπως ἀνελεξάμην. καὶ λόγῳ μὲ ἐμὲ ζημιοῦσι τὴν ἀνθολογίας. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμᾶς, καὶ τὰ λειμῶνα τὰ ὑμέτερον, οἵ τοιαῦτα ἀνθη ἐκάστοτε ποικίλα, καὶ πολυειδῆ τὰς βαφὰς, εἴ τις ἀναλέξαιτο μὲ αὐτὰ ἐπίσαιτο, καὶ ἀναπλέξαι, καὶ ἁρμόσαιτο, ὡς μὴ ἀπᾴδειν θατέρου θατέρῳ, ἆρ' ὅς τις οὐ ταῦτα εὖ ποιήσας ὑπ' ἐμοῦ, κακῶς ἂν

virum beneficum videam? ni. *Plat.* O impudentiam! Numquid tibi ob conuitia gratiam debemus? verè hic cum mancipijs sibi rem esse existimat? an etiam tantam iniuriam, & debacchationem verborum pro beneficio computabit? *Lucian.* Vbinam ego, vel quando iniuria vos affeci? ego qui semper philosophiam sum admiratus, vósque ipsos laudibus extuli, & cum sermonibus, quos reliquistis, assiduè sum versatus. Quin & hæc ipsa quæ dico vnde quàm à vobis accepta, & apicularum more decerpta hominibus ostendo? At illi laudant, & cognoscunt vniuscuiusque florem, vnde, à quo, & quomodo collegerim: méque oratione ob hoc florilegium commendant: imo verè vos ipsos, vestrúmque pratum, qui tot támque varios, ac multiplicis coloris flores produxistis, quos siquis colligere, connectere, & concinnare norit, ita vt alterum ab altero non dissonet, numquid qui tam egregiè à vobis affectus fuerit, viris benefactoribus obloqui conabitur,

ἐπῆν ὑπ' ἐκείνου εὐεργέτης·

ἄνδρας, ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν; ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦ τὸ Θάμυριν, ἢ τὸ Εὔρυτον εἶναι τῷ φύσει, ὡς τοὺς μούσας αὐτάδειν, παρ' ὧν εἴληφε τὴν ᾠδήν, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι εἰδέναι, ἐναντία τοξεύων, καὶ ταῦτα, δῆπεν ὅτι τὸ τοξικῆς. Πλα. τοῦτο μὲν ὦ γενναῖε, καὶ τὸν ῥήτορας εἰρῆται σοι. ἐναντιώτατον γοῦν ἐστι τῷ πράγματι, καὶ κολακευτέραν σου ἐπιδείκνυσι τὸ τόλμαν, εἰγε τὴν ἀδικίαν καὶ ἀχαριστίαν τεθύσεσιν, ὅς παρ' ἡμῶν τὰ τοξεύματα ὡς φὴς λαβὼν, καθ' ἡμῶν ἐτόξευες, ἵνα τοῦτον ὑποθάμβος τὸ σκοπὸν, ἅπαντας ἡμᾶς ἀλορέυειν κακῶς. τοιαῦτα παρὰ σοῦ ἀπειλήφαμεν, αὐθ' ὧν σοι τὸ λειμῶνα ἀκείνον ἐκπεπάσαντες, ὡκωλύομεν ἐρέπεσθαι, καὶ τὸ τεθχόλπον ἐμπλησάμενον, ἀπελθεῖν. ὥστε, διά γε τοῦτο μάλιστα, δίκαιος αὖ εἶης ἀποθανεῖν. Λου. ὀρᾷς; πρὸς ὀργὴν ἀκούετε, καὶ οὐδὲν τῶν δικαίων τεθσέσθε. καίτοι, ὦ ἂν ᾠόμην ποτὲ ὡς ὀργὴ Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστοτέλους, ἢ τῶν ἄλλων ὑμῶν καθίκοιτο αὖ. ἀλλά μοι δοκεῖτε μόνοι δὴ, πόρρω εἶναι τοιούτου. πλὴν ἀλλὰ μὴ ἄκριτόν γε ὦ θαυμάσιοι, μήτε

quorum gratia existimationis alicuius esse reputatur? Ni eiusdem naturæ, cuius Thamyris, vel Eurytus, vt musis occinat, à quibus canendi normam acceperit, vel Apollinem, idque iaculationis præceptorem, iaculando prouocet. *Plat.* Hoc, ô generose, Rhetorum more dixisti. Igitur rei maximè est contrarium, & proteruiorem tuam audaciam indicat, siquidem iniuriam atque ingratitudinem præ se fert, si cùm à nobis, vt fateris iacula acceperis, aduersus nos iaculatus es, hunc vnum scopum obseruans, vt nos omnes conuicijs lacessas. Talem à te consequimur gratiam, pro eo quod tibi pratum illud reserauimus; nec vt decerperes, plenóque sinu discederes, inhibuimus. Itaque ob id maximè dignus es qui moriaris. *Lucian.* An videtis? aures iræ præbetis: & quæ iusta sunt minimè approbatis. Ego verò me nunquam in Platonis vel Chrysippi, vel Aristotelis vel aliorum vestri ordinis iram incidere posse existimassem. Verùm soli vtiq; hinc procul abesse, mihi videbamini. At verò, ô admirãdi, ne indẽnatũ, causáq; non cognita me interficiatis. περὶ δίκης ἀποκτίγητε μὲν

ὑμέτερον γοῦν καὶ τοῦτο ἴσως, μὴ βίᾳ, μὴ δὲ κατ' ὀργὴν τὸ ἰσχυρότερον πολιτεύεσθαι, δίκῃ δὲ τὰ διάφορα διαλύεσθαι διδόντας λόγοις, καὶ δεχομένους ἐν τῷ μέρει. ὥστε δικασταὶ μὲν ἑλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅμα πάντες, ἢ ὅν τινα αὐτῶν χειροτονήσητε παρ' ἁπάντων. ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἄπειτα ἢ μέν τι ἀδίκων φαίνομαι, καὶ τοῦτο πρὸ ἐμοῦ γοῦν τὸ δικαστήριον, ὑφέξω δηλαδὴ τὴν ἀξίαν. ὑμεῖς δὲ, βίαιον οὐδὲν τολμήσητε. ἴσως δὲ καὶ συγγνώμην ἔσεσθαι, καθαρὸς ὑμῖν καὶ ἀφιλοκάλλιπλος εὐείσεσθαι, ἀφήσουσι μὲν οἱ δικασταί. ὑμεῖς δὲ, εἰς τὸν ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, καὶ παροξύναντας καθ' ἡμῶν, τὴν ὀργὴν βέλτετε. Πλα. τοῦτο ἐκεῖνο ἦν πρόσθεν ἐπιτηδεύσατον, ὡς παρακρουσάμενος τοὺς δικαστὰς, ἀπολοῖο. φασὶ γοῦν ῥήτορά σε, καὶ δικανικόν τινα εἶναι, καὶ παντοῖον ἐν τοῖς λόγοις. τίνα δὲ καὶ δικασὴν ἐθέλεις ἡμῖν; ὃν τινα μὴ σὺ δωροδοκήσας, εἶτα πολλὰ πεποίηκε ἄδικα, πίστεως ἕνεκα σῆς ψηφίσασθαι. Λαυ. θαῤῥεῖτε. τούτου γε ἕνεκα, οὐδένα τοιοῦτον δικαστὴν

Veſtrum eſt igitur vt nec violentia, nec ſæuitia grauiore agatis, ſed iure controuerſias diluatis, locum dicendi cauſam pariter dantes, & accipientes. Itaque facto iudicis delectu, vos quidem accuſate vel ſimul omnes, vel aliquem qui id agat pro omnibus conſtituite. Ego verò aduerſus crimina me defendam: deinde ſiqua viſus fuero in re iniurius, ídque de me iudicium ſtatuerit, meritas pœnas dabo: vóſque violentum nihil perpetrabitis. Si verò dicta cauſa, inſons & ab omni culpa alienus inueniar, me judices dimittent: vos verò in eos à quibus decepti, & in nos inſtigati eſtis, iram conuertetis. *Plat.* Hoc illud eſt in campum educere equum, vt deceptis iudicibus abeas: ſiquidem te rhetorem, & cauſidicum vehementem, atque in orationibus valdè callidum eſſe dicunt. Quem autem iudicem eſſe cupis? quem muneribus non corruptum (qualia iniuſta multa perpetratis) adducas vt pro te ſententiam ferat? *Lucian.* Confidite: huius vti que rei gratia nullum talem arbitrum ſuſpe-

ὕποπτον, ἢ ἀμφίβολον ἀξιώσαι μ' ἂν γνώναι, ἢ ὅς τις ἀποδώσεταί μοι πίστον. ὁρᾶτε γοῦν, πῶς φιλοσοφίαν αὐτῶν μετ' ὑμῶν ποιήσομαι δικάσιμον ἔγωγε. Πλα. καὶ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἰ ἡμεῖς δικάσοιμεν; Λου. οἱ αὐτοὶ κατηγορεῖτε, καὶ δικάζετε. οὐδὲν οὐδὲ τοῦτο δίδια. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικασταῖς, καὶ ἐκ πλειόνων ἀπολογήσασθαι ὑπολαμβάνω. Πλα. τί ποιήσωμεν, ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἔοικε γὰρ ἀνὴρ οὐ φαῦλα σφοδρῶς, δικάζεσθαι ἀξιῶν. Σω. τί δέ, ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαστήριον; καὶ πῶς φιλοσοφίαν παραλαβόντες, ἀκούσωμεν ὅ, τι καὶ ἀπολογήσεται. τὸ γοῦν δίκης γε οὐκ ἀμέτεροι, ἀλλὰ δεινῶν ἰδιωτικῶν, ὀργίλων τινῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρὶ πεπιλμένων. παρέξομεν γοῦν ἀφορμὰς τοῖς κατηγορεῖν ἐθέλουσι, καταλεύσαντες αὐδρα μὴ δὲ ἀπολογησάμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ ταῦτα, δικαστὰς χαίρειν αὐτοῖς λέγοντες. ἢ τί ἂν εἴποιμεν Ἀνύτου καὶ Μελίτου πέρι, τῶν ἐμὲ δικαζόντων, εἰ ἅπαξ τεθνήξομαι, μὴ κατηγορησόντων, ἢ τῶν τοῦτο ὑπαρξάντων ὕδατος μεταλα-

ctum vel ancipitem, mihi contingere velim, & qui ſuum calculum iniuſtè mihi tribuat. Ego Philoſophiam ipſam vobiſcum iudicem eligo. *Plat.* Equis accuſauerit, ſi nos iudicemus? *Lucian.* Voſmetipſi accuſate, & iudicate. Neque enim illud timeo, tam iuſta cauſa antecello, támque abundè cauſam me dicturum credo. *Plat.* Quid faciamus Pythagora, & Socrates? Nam cùm iſte vir iudicio velit experiri, haud abſurdè prouocare videtur. *Soc.* Quid verò aliud, quàm vt ad iudicium pergamus, aſſumptáque Philoſophia quidnam ſit reſponſurus audiamus? Nam cauſa non cognita cædere, non noſtrum eſt, ſed ſummæ ruditatis, hominum iracundorum, & ius in manu ſitum habentium. Nam obloqui volentibus occaſionem præbebimus, ſi virum hunc non propoſita ſui defenſione lapidibus petamus, idque noſmetipſi iuſtitiam valere iubentes. Aut quid Anyto & Melito accuſatoribus meis, vel qui me tum damnarunt iudicibus, reſpõdebo, ſi hic aquæ nõ compos factus moriatur?

βεω; Πλα. ἀρίστα παραινεῖς ὦ Σώκρατες. ὥστε ἀπιωμεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἢ δὲ, δικαιότατα. καὶ ἡμεῖς ἐξαπορήσωμεν οἷς αὖ ἐκείνη διαγνώσ. Λυ. εὖγε ὦ σοφώτατοι ἀμείνω ταῦτα, ἢ νομίζω τυχεῖν. τὸν αὐτοὶ λίθους φυλάξετε ὡς ἔφην. δήπου γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον ἐν ὧ δικαστηρίῳ πού τις φιλοσοφίαν ἔροι τὴν αὐτοῦ γὰρ οἶδα ἐγὼ δίκαιον. καίτοι πάνυ πολλὰ ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγγνώμην μοι ἔχειν. ἔπειτα ἐντυγχάνω αὖ τισι τετρυμένοις πρεσβυτικοῖς, καὶ τούτους ἐρωτῶ βαδέως καταπεπυσμένους περὶ αὐτῆς ἐκείνης ἥκειν φάσκοντες, οἰόμενοι εἰδέναι αὐτοὺς ἀγνοούντων. οἱ δὲ, πολὺ μᾶλλον ἐμὲ ἀγνοοῦντες, ἢ καὶ ὅλως ἀπεμειδίασάν μοι, ὡς μηδὲν εἰδότες, ἢ ἄλλην δύσιν αὐτ' ἄλλης ἀπεδείκνυσαν. ἐδόκουν γοῦν καὶ πάνυ ἐγγὺς εἶναι τῆς ἐμαυτοῦ οἰκίας ἔνιοτε, ἢ ξένα πάντως πυνθάνομαι, ἢ ἐπὶ πολὺ δύσας, βεβαίως ἐλπίσας τότε γοῦν εὑρηκέναι, τεκμαιρόμενος τῷ καλῷ τῆ ἐσόψεσθαι τε καὶ ἱερέων ἀπαίτων

Plat. Optimè admones ô Soctates. Itaque Philosophiam adeamus: illa verò iudicet. Nos autem quicquid statuerit amplectemur.

A Lucian. Euge viri sapientissimi: meliora hæc & iustiora: lapides verò vt dicebã, seruate: iis enim in iudicio paulò pòst opus erit. Verùm vbi quis philosophiam inueniat?

B Nescio enim vbi habitet, quamuis longo circumerrauerim tempore domum quærens, vt eam conuenire possem. Inde in quosdam vilibus amictos vestibus, barbásque prolixas gestantes incidi, quise ad eam conferre dicebant, quos scire ratus, interrogaui. At illi eius rei me multò magis ignarum, nihil omnino responderunt, ne ignorantiæ

C arguerentur, aut ianuam aliam pro alia ostenderent. Ego verò in hunc vsque diem domum inuenire nequiui. Sæpius autem ipse suspicans, vel ductore quopiam, ad quasdam ianuas peruenisse sperans, à multitudine ingredientium & egredientium sumpta cõiectura

D qui omnes seueritatem præ se ferebant, forma decorata erant, & vultu meditabundi.

σιμβρότων, καὶ τὰ ῥήματα

ἐυφαλῶν, καὶ φρονιμικῶν ἢ
περόσοφων. μετ' τούτων οὖν ἐγὼ
παραβυθεὶς, καὶ αὐτὸς ἐσῆλ-
θον αὖ. εἶτα ἑώρων γυναῖόν τι
οὐχ ἁπλοϊκὸν, εἰ μὴ ὅτι μάλιστα
εἰς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον
ἑαυτὴ ἐπερρύθμιζεν· ἀλλὰ κα-
τεφαίνοι μοι αὐτικα οὐδὲν τὸ
ἄφετον δοκοῦν τὴ κόμης ἀκαλ-
λώπιστον ἐᾶσα· ἐδέδετο δὲ τὸ ἱμάτιον
τὴν ἀναβολὴν ἀνεπιδύτως
περιέλλουσα. περόδηλος δὲ
ἦν κοσμουμένη αὐτοῖς, καὶ
πρὸς ἐπιτέρπειαν τῷ ἀπε-
ράντῳ δοκοῦσα προχεῖ-
σθαι. ὑπεφαίνετο δέ τι καὶ
ἡμῖν ἴσον, καὶ φῦκος, καὶ τὰ
ῥήματα παῦ ἑταιρικά. καὶ
ἐπαγκωμίων ἐᾶτο τῶν ἐρασῶν, ἐς
τὸ κάλλος ἔχαιρε. κἢ εἴ δοίη τις,
προχείρως ἐδέχετο. καὶ τὸν
πλουσιωτέρους μὲν παρακα-
λουμένη μᾶλλον, τοὺς πένητας
τῶν ἐραστῶν οὐδὲ προσέβλεπε.
πολλάκις δὲ καὶ γυμνωθεῖσης
αὐτῆς τὸ ἀκόλουθον, ἐώ-
ρων περιδέραια χρυσᾶ, τῶν
ἐγχελέων παχύτερα. ταῦτα
ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ οὐδὺς
ἀνέστρεφον, οἰκτείρας δηλαδὴ
τὴν κακοδαίμονας ἐκείνους,
τῆς ῥινὸς, ἀλλὰ τὸ πώγωνος,
αὖτὶ τ Ἥρας ξωνύμας. Πλα.

Quare inter hos delitescens ingressus sum. Ibi mulierem vidi quandam non carentem fuco: & si in modum quàm maximè opportunũ, & incomptum se aptabat: verùm ilico deprehendi eam dependulos capillos non relinquere inornatos, nec non vestitus cultum studiosè affectare. Manifestum autem erat eam his mundicijs esse ornatam, decoris tamen gratia, cultu qui neglectus videretur, vti. Apparebat autem creta, fucus, & verba perquam meretricia. Ab amatoribus autem laudata, valdè gaudebat: & siquis aliquid dedisset, auidè excipiebat; & propè se opulentiores collocabat: at ne aspiciebat quidem pauperes amatores. Sæpius quoque cùm se præter mentem denudasset, torques aureos, anguillis crassiores conspiciebam. Hæc cùm vidissem, confestim ad pedes conuersus sum, nimirum miseratus illos infœlices, qui non naribus, sed barbis ad illam pertrahuntur, atque Ixionis instar, non cum Iunone, sed eius idolo cõgrediuntur: Plat. Hoc quidẽ rectè dixisti:

ἑλκομένους πρὸς αὐτῆς οὐ
καὶ κατὰ τ Ἰξίονα εἰδώλῳ
τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας.

ἡ γὰρ σκέψις, οὐδὲ πᾶσι γνώσιμος ἡ θύρα. πολλοὶ δὴ ἀδὲν δεήσει καθίζειν ἐπὶ τῷ εἰκίᾳ. ἐνταῦθα γὰρ ἐν κεραμεικῷ περιμένομεν αὐτόν. ἤδη, A ἤδη που ἀφίξεται, ἐπανιὼν ἐξ Ἀκαδημίας, ὡς πεπάτηκε καὶ ἐν τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο γὰρ ἐσημέρα ἔθος ποιεῖν αὐτῷ. μᾶλλον δὲ ἤδη σκέψεσθον. ὁρᾶς B τὸν κόσμιον τὸν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, τὸν σκυθρωπὸν τὸ βλέμμα, τὸ ἐπὶ σωφρονίᾳ ῥῆμα βαδίζοντα; Λου. πολλὰς ὁμοίας ὁρῶ τό γε σχῆμα, καὶ τὸ C βάδισμα, καὶ τὸν αὐχαβολόν. κρίνει μία πάντων ἦλθε ἀληθὴς φιλοσοφία καὶ ἐν αὐταῖς. Πλα. εὖ λέγεις. ἀλλὰ δηλώσει ἥτις ὄζιν, φθεγξαμένη μόνον. Φιλο. παπαῖ. τί Πλάτων καὶ Χρύσιππος ἄνω, καὶ D Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαιά μου τῶν μαθημάτων, τί αὖθις ἐς τὸ βίον; ἆρά τις ὑμᾶς ἐλύπει τῶν E κάτω, ἀρχομένους χοῶν ἐοικότες, καὶ τίνα τοῦτον ἐχλλαβόντες ἄγετε; ἢ πού λωποδύτης τις, ἢ ἀδελφόφονος, ἢ ἱεροσύλος ὄζι; Πλα. νὴ Δία ὦ φιλοσοφία, πάντων γε ἱεροσύλων ἀσεβέστατος. ὃς τὸν ἱερώτατόν σε,

Non enim manifeſtum, notúmque omnibus eſt oſtium: nec ad ipſius ædes ire oportebit. Hîc enim in Ceramico ipſam opperiemur: iámque aderit illa reuertens ex Academia vt in Pœcilo etiam deambuler: id enim quotidie facere conſueuit. Quin potiùs iam præſtò eſt. Videſne illam habitu decoram, aſpectu manſuetam, & ob meditationem placidè incedentem? *Lucian.* Multas habitu, greſſu, & veſtitu videó ſimiles. Atqui hæc omnium vna inter has eſt Philoſophia. *Plat.* Rectè dicis. Verùm quænam ſit, loquuta ſolùm, indicabit. *Phil.* Papæ! cur Plato, & Chryſippus, & Ariſtoteles, necnon reliqui omnes, ipſa mea diſciplinarum capita apud ſuperos? cur rurſus in vitam? numquid ex inferis vobis fuit moleſtus? iratis ſimiles eſtis. Quiſnam iſte eſt, quem comprehenſum ducitis? numquid fur eſt, vel homicida, vel ſacrilegus? *Plat.* Ita per Iouem, ô Philoſophia, omniúmque ſacrilegorum maximè impius, qui te ſanctiſſimam maledictis inceſſere conatus eſt, nóſque

κακῶς ἀγορεύειν ἐπιχείρησε

καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, ὁπόσοι π παρὸ σὲ μαθόντες, τοῖς μεθ' ἡμᾶς καταλελοίπαμεν. Φιλο. εἶτα ἠγανακτήσατε λοιδορησαμένου πρὸς, καὶ ταῦτα, εἰδότες ἐμὲ οἷα πρὸς τὴ κωμῳδίας ἀκούουσα ἐν Διονυσίοις; ὅμως φίλιωτε αὐτῷ ἤγημαι, καὶ ὅτε ἐδιηκασάμεν, ὅτε ἠπασάμεν προσελθοῦσα. ἐρίπια δ' παίζειν τὰ εἰκότα, καὶ τὰ ξυνηθη τῇ ἑορτῇ. οἶδα γὸ ὡς ὰ αὖ τι ἀπὸ σκώμματος χεῖρον ἠκουτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ὅσῳ αὖ ἥ καλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀποστωμύον τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀποσίλβει, καὶ φανερώτερον γίνεται. ὑμεῖς δ', ἀκοίδα ὅπως ὀργίλοι, καὶ ἀγανακτικοὶ γεγόνατε. τί δ' οὖν αὐτὸν ἄγχετε; Πλα. μίαν ἡμέραν ταύτην παρήτησάμενοι, ἥκομεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς ἀπόχρη τῇ ἀξίαν ὧν δέδρακε. φῆμαι γὸ ἡμῖν διήγγελλον οἷα ἔλεγεν ὅπωσ ἐς τὸ πλῆθη καθ' ἡμῶν. Φιλο. εἶτα περὶ δίκης οὐδὲ ἀπολογησόμενον ἀποκτενεῖτε; δῆλος γοῦν ἔστ εἰπεῖν τί θέλων. Πλα. οὐκ. ἀλλ' ὅπ σὲ τὸ παῖ ἀνεβαλλόμεθα. καί σοι ὅ, τι ἂ δοκῇ, τοῦτο ποιήσει φὴς σύ; Λου. τοῦτο αὐτὸ ὦ

omnes, quotquot abs te quippiam didicimus, ac posteris vtendum reliquimus. *Phil.* Num maledicente quopiam indignati estis, cùm sciatis quænam ego à Comœdia audire soleo in Dionysijs? attamen ipsam amicam duco, neque in ius voco, seu accedens incuso: verùm conuenientia, & festo consueta ludere sino. Noui enim nihil reddi deterius à scommate. Sed contrà, quod bonum est, quemadmodum aurum quũ erutum inciditur, clariùs refulget, sitque splendidius. At vos nescio quomodo iracundi, & queruli euasistis. Cur igitur ipsum strangulatis? *Plat.* Hoc vnico die impetrato, contra illum venimus, vt iniuriarum quas intulit, meritas pœnas exoluat. Nam fama nobis denuntiauit, qualia in vulgus progrediens aduersum nos dixerit. *Phil.* An eum indicta causa interficietis? atqui videtur velle quippiam dicere. *Plat.* Minimè. Sed negocium omne tibi committemus: quódque tibi visum fuerit, litis finem faciet. *Phil.* Quid tu dicis? *Lucian.* Hoc idẽ ô hera Philosophia.

τέλος τῆς δίκης. Φιλο. τί δέσποινα φιλοσοφία, ἥκω ἐγ

μόγις τάληθὲς ἐξευρεῖν δύναιο, μόλις γοῦν εὑρόμενος πολλὰ ἱκετεύσας, τὸ σοὶ φυλαχθῆναι τὴν δίκην. Πλα. νῦν ὦ κατάρατε, δίκαιον αὐτὴν καλεῖς, σοφὸν δὲ τὸ ἀπιστότατον φιλοσοφίαν ἀπέφηνες, ἐν τοσούτῳ ἀποκηρύττων θεάτρῳ, καὶ μέρη δὴ ὀβολῶν ἕκαστον εἶδος αὐτῆς τῶν λόγων; Φιλο. ὁρᾶτε μὴ οὐ φιλοσοφίαν οὗτός γε, ἀλλὰ γόητας ἄνδρας ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ θεάσηται, ἠδόρευε κακῶς. Λου. εἶσῃ αὐτίκα, ἐὰν θέλῃς ἀπολογουμένου ἀκούειν. μόνον ἀπίωμεν ἐπ' Ἄρειον πάγον. μᾶλλον δὲ εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτήν, ὡσπερ ἐκ περιωπῆς ἅμα καταφανεῖν πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει. Φιλο. ὑμεῖς δὲ ὦ φίλαι, ἐν τῇ ποικίλῃ τέως περιπατήσατε. κἄξω γὰρ ὑμῖν, ἐκδικάσασα τὴν δίκην. Λου. τίνες δ' εἰσὶν αἱ φιλοσοφίαι; πάνυ γὰρ κόσμιαι καὶ αὗται δοκοῦσιν. Φιλο. ἀρετὴ μὲν ἡ ἀνδρώδης αὕτη, σωφροσύνη δὲ ἐκείνη, καὶ δικαιοσύνη παρ' αὐτὴν ἡ περιγεγραμμένη δὲ παιδεία. ἡ ἀμυδρὰ δὲ καὶ αὕτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ σχῆμα, ἡ φλυαρία ὄντως. οὐχ ὁρᾷς ἵππον καὶ λέγεις. Φιλο. ἀ

siquidem sola veritatem inuenire potes, multisque precibus vix obtinui, vt causa tibi seruaretur. *Plat.* Nunc, ô execrande, ipsam dominā appellas, at pridie Philosophiam rem esse vilissimam asserebas, cùm duobus obolis singulatim, vnamquamq; sermonum eius speciem proclamares? *Phil.* Videte ne non Philosophiam hic maledictis infectatus sit, sed præstigiatores viros sub nostro nomine multa & fœda perpetrantes. *Lucian.* Quāprimum cognoscēs, si causam dicentem audire velis. Eamus tantùm in Areopagum, imò potiùs in ipsam arcem, vt tanquam ex specula, omnia quæ in vrbe sunt, simul pateant. *Phil.* At vos amicæ, in Poecilo tantisper deambuletis. Ad vos veniam quum litem dijudicauero. *Lucian.* Quænam hæ sunt, ô Philosophia? nam hæ quoque admodum honestæ videntur. *Phil.* Virtus est, virilis ista, Modestia illa, & iuxta ipsam Iustitia. At antesignana Disciplina: obscura verò hæc, & dubij coloris, est Veritas. *Lucian.* Non video quam dicas. *Phil.* Incomptam illam,

ἀναλλώπητον ἐκείνην· οὐχ ὁρᾷς

γμαλιὼ, τὴν ὑποφεύγουσαν ἀεὶ, καὶ διολισθαίνουσαν; Λου. ὁρῶ γὰρ μᾶλις. ἀλλὰ πῦρ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρης ᾖ σοι τὸ συνέδριον; Φ ἀλήθειαν δέ γε, ἢν ξυνήγορον A ἀναβιβάσασθαι πρὸς Φ δίκην βούλομαι. Φιλ. νὴ Δία, ἀκολουθήσατε ἢν ὑμεῖς. ὁ βαρὺ γὰρ μοι δικάσαι δίκην. καὶ ταῦτα, περὶ ἡμετέρων ἐσομένην. Αλήθεια. B ἅπτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δέομαι ἀκοῦσαι, ἃ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐστιν. Λου. ἀλλ' ἡμῖν ὦ ἀλήθεια, ἐνδέοντι ξυνδικάζοις ἄν, ὡς καὶ καταμωμύσοις ἔχοιμι. Φιλ. ἐκεῖνα C ἐπάγομαι καὶ τὼ θεραπαινιδίω τούτω, συνοίκιστά μοι ὄντε. Λου. ἢν μάλα ὁπόσους ἂν ἐθέλῃς. Φιλ. ἕπεσθον ὦ ἐλευθερία, καὶ παῤῥησία μεθ' ἡμῶν, ὡς τὸν δείλαιον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐρεθίσωμεν ἡμέτερον ὄντα, καὶ κινδυνεύοντα ὑπὲρ μυδεμιᾶς προφάσει δικαίᾳ, σῶσαι διωκόμενον. σὺ δ' Ελεγχε, D ἄλλο τι φρίμιττον. Λυ. μηδαμῶς ὦ δέσποινα. ἡκέτω δὲ καὶ οὗτος, καὶ εἴ τις ἄλλος. οὐ γὰρ τοῖς τυχοῦσι ἐθέλω πολεμῆσαι δέησει μοι, ἀλλ' ἀναζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις ἀεί τινας ἀποφυγὰς εὑρισκομένοις. E

nudam, subterfugiẽtem semper, ac subterlabentem non vides? *Lucian.* Nunc ægrè video. Sed quare has etiam non ducis, vt plenus, perfectúsque fit consessus? siquidem veritatem patronam in judicium adducere volo. *Phil.* Pet Iouem, vos quoq; sequimini: non enim graue erit causam vnam iudicare, præsertim cùm de rebus nostris sit futura. *Ver.* Abite vos, nihil enim audire mihi est opus, quæ qualia sint iampridem noui. *Lucian.* Verùm ô Veritas, nostra interest, vt judicio interſis, atque singula indices. *Phil.* Igitur has famulas, mihi maximè beneuolas adducam. *Lucian.* Imò & quotquot volueris. *Phil.* Sequimini Ingenuitas, & Loquendi libertas: vt miserum hunc homuncionem amatorem nostrum, ac nullo prætextu iusto periclitantem, seruare possimus. Attit Elenche, illic remane. *Lucia.* Nequaquam ô hera: sed hic quoq; veniat, & siquis alius. Non enim mihi cum ferisi triuialibus erit depugnandum, sed cum arrogantibus hominibus, quos redarguere difficile est, cùm effugia semper inueniant. Quare necessarius est Elenchus.

ὥστε ἀναλκῶς ὁ ἔλεγχος.

Φιλο. ἀναγκαιότατος μὲν οὖν. ἄμεινον ἢ εἰ καὶ τὴν ἀπόδειξιν παραλάβοις. Αλλ' ἕπεσθε πάντες, ἐπείπερ ἀναγκαῖοι δοκεῖτε πρὸς τὴν δίκην. Αετ. ὁρᾷς, προσταιζεται καθ' ἡμῶν ὦ φιλοσοφία, τὴν ἀλήθειαν. Φιλο. εἶτα δεδίατε ὦ Πλάτων, ἢ Χρύσιππε, καὶ Αριστοτελες, μή τι ψεύσηται ὑφ' ἡμῶν ἀληθὴς οὖσα; Πλα. ἀ τοῦτο, ἀλλὰ δεινῶς πανοῦργός ὅστι, ἢ κολακικός. ὥστε παραπείσει αὐτήν. Φιλο. θαῤῥεῖτε. εἰδὲν ἀ μὴ ἥδηται ἄδικον, δικαιοσύνης τοῦτης συμπαρεύσης. ἀπωθῶ οὖν. ἀλλ εἰπέ μοι σὺ, τί σοι τοὔνομα; Λου. ἐμοὶ Παῤῥησιάδης, Αληθίωνος τοῦ Ελεγξικλέους. Φιλο. πατρὶς δέ; Λου. Σύρος ὦ φιλοσοφία, τῶν ἐπ' Εὐφράτου. ἀλλὰ τί τοῦτο; ἢ γὰρ τούτων τινας οἶδα τῶν ἀντιδίκων μου, ἀχ ἧττον ἐμοῦ βαρβάρους τὸ ἠθος. ἑτέροσε ἦ, καὶ ἡ παιδεία, ἀ κἂν Σολέας, ἢ Κυπρίους, ἢ Βαβυλωνίους, ἢ Σταγειρίτας. καίτοι πρόσχε σὺ, εἰδὲν αὖ ἥδιον ἔλαττον, οὐδ' εἰ τὴν φωνὴν βάρβαρος εἴη τις, εἰσάπαξ ἀ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο οὖσα. Φιλο. εὖ λέγεις. ἄλλως γοῦν τοῦτο

Phi. Ergo maximè neceſſarius. Melius ſi Demonſtrationem etiam tecum aſſumas. *Ver.* Sequimini omnes, ſiquidem neceſſarij ad iudicium videmini. *Arist.* Vides ô Philoſophia, ſociam contra nos Veritatem, ſibi aſſumit. *Phil.* An veremini Plato, & Chryſippe, & Ariſtoteles, nequid in eius gratiam mentiatur, Veritas cùm ſit? *Plat.* Non hoc, ſed callidus admodum eſt, & blandus, ita vt ipſam perſuaſione flectere poſſit. *Phil.* Confidite, nihil hac juſtitia præſente, iniqui fiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen eſt? *Lucian.* Vocor Parrheſiades, Alethionis Elenxiclei filius. *Phil.* Patria verò quænam? *Lucian.* Syria, ô Philoſophia, iuxta Euphratem. Sed quid hoc? Noui enim quoſdam ex meis aduerſarijs, non minùs me barbaros eſſe genere, moribus autem, & diſciplina, non Solenſes, aut Cyprios, aut Babylonios, aut Stagiritas. Quanquam quod ad te attinet, nihil refert, ſiquis voce ſit barbarus, dummodo iuſtè ac rectè ſentire videatur. *Phil.* Rectè dicis. Verùm & hoc quæro, quamnam artem noſti? nam &

ἄξιον γὰρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε.
Λου. μισαλαζών εἰμι, καὶ μισο-
γόης, καὶ μισοψευδὴς, καὶ μισό-
τυφος. καὶ μισῶ πάντα τὰ τοιουτώ-
δη εἴδη τῶν μιαρῶν ἀνθρώ-
πων. πάνυ δὲ πολλοί εἰσιν ὡς
οἶδα. Φιλο. Ἡράκλεις, πολυ-
μισῆ τινα μέτει τὴν τέχνην.
Λου. εὖ λέγεις. ὁρᾷς γοῦν ὀ-
πόσοις ἐπιχειρῶ μαι, καὶ ὡς
κινδυνεύω δι' αὐτήν, ἐ μὴν
ἀλλὰ καὶ τὴν ἐναντίαν αὐτῇ
πάνυ ἀκριβῶς οἶδα. λέγω δὴ
τὴν ἀπὸ τῶ φιλῶ τὴν ἀρχὴν
ἔχουσαν. φιλαλήθης γὰρ, καὶ
φιλόκαλος, καὶ φιλανθρωπικὸς,
καὶ ὅσα τῷ φιλεῖσθαι συγγενῆ.
πλὴν ὀλίγοι πάνυ τυγχά-
ζουσι τῆς τέχνης. οἱ δὲ κατὰ
τὴν ἐναντίαν τάξιν τεταγμένοι, καὶ τῷ
μίσει οἰκειότεροι, πεντακισμυ-
ριοστοί. κινδυνεύω τοιγαροῦν ἡμῖν,
ὥσπερ ἀρχὰς ἀπομαθεῖν δεῖν,
τὴν δὲ, πάνυ ἀκριβοῦσθαι. Φι-
λο. καὶ μὴν ἀκήκοα. τῶν γὰρ
αὐτῶν καὶ τάδε φασὶ, καὶ τάδε.
ὥστε μὴ διαίρει τὰ τέχνα. μία
γὰρ ἐστὸν, δύ' εἶναι δοκοῦσα.
Λου. ἄμεινον σὺ οἶδα ταῦτα ὦ
φιλοσοφία. τὸ μέντοι ἐμὸν, τοι-
οῦτόν ἐστιν, οἷον τοὺς μὲν πονηροὺς
μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηστοὺς,
καὶ φιλεῖν. Φιλο. ἄγε δὴ,

hoc quoque ſcire eſt operæ pretium. *Lucian.* Arrogantiæ, impoſturæ, mendacij, & faſtus ſum oſor: & omne iſtiuſmodi ſceleſtorum hominum genus odi: admodum autem multi ſunt, vt noſti. *Phil.* Hercle! multi odij artem exerces. *Lucian.* Rectè dicis. Vides igitur quàm multis odio ſim, vtq; propter eam periclitor? Verùm & cõtrariam admodum artem probè noui: eam inquam, quæ ab amare principium habet. Etenim Veritatis, Honeſtatis, ac Synceritatis ſum amator, atque omnium quæ amandis ſunt cognata. Verùm pauci admodum hac arte ſunt digni: qui verò ſub aduerſa ſunt ordinati, magiſque odio familiares, ſunt infiniti. Periclitor igitur, illam quidem ob ſegnitiem dediſcere jam, ſed hanc nimium callere. *Phil.* Atqui non oportebat: eiuſdem enim ferunt eſſe & iſta, & illa. Itaque indiuiſibilis eſt ars: nam vnica eſt, etſi duæ eſſe videantur. *Lucian.* Meliùs tu hæc noſti, ô Philoſophia. Ego verò talis ſum vt prauos odio proſequar, probos verò laudem & amem. *Phil.* Age, quòd oportebat, jam deuenimus:

πάρεσμεν γὰρ ἤδη ἐγγὺς

ἐνταῦθά που ἐν τῷ προνάῳ τῆς πολιάδος διαιζωμεν. ἡ ἱέρεια, διάθες ἡμῖν τὰ βάθρα, ἡμεῖς δ', ἐν τοσούτῳ προσκυνησωμεν τὴν θεόν. Λου. ὦ πολιάς, ἐλθέ μοι κ' τ' ἀλαζόνων συμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπορκούντων ὀσμέραι ἀκούεις αὐτῶν. καὶ ἃ πράττουσι ὑ μόνη ὁρᾷς, ἄτε δὴ ἐπίσκοπος οὖσα, νῦν χαρὲς ἀμυνάσθαι αὐτοῖς, ἐμὲ δ' ἰῶ που κρατούμενον ἰδοῦσ, ἢ πλείους ὦσιν αἱ μέλαιναι, σὺ προσθεῖσα τὴν σεαυτῆς, σῶζε. Φιλο. εἶεν, ἡμεῖς, μὲν ὑμῖν καὶ δὴ καθήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τῶν λόγων, ὑμεῖς δὲ, προσλόμενοί τινα ἐξ ἁπάντων, ὅστις ἄριστα κατηγορήσει αὐ δοκῇ, ξυνείρετε τὴν κατηγορίαν, ἢ διελέγχετε. οὐ γὰρ οἷόν τε πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παρρησιάδη, ἀπολόγησαι τοιαυτῆσδε. Ἀναβιῶντες. τίς οὖν ὁ ἐπιτηδειότατος ἐξ ἡμῶν αὖ γένοιτο πρὸς τὴν δίκην; σὲ μὲν Πλάτων, ἡ τε μεγαλόνοια θαυμαστὴ, καὶ ἡ καλλιφωνία δεινῶς ἀττικὴ, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ πειθοῦς μεστόν, ἡ τε σωφροσύνη, καὶ τὸ χαρίεν τῶν ἀποδείξεων, πάντα ὅσα ἐν πραγματείαις λέγου, καὶ

Hic in Mineruæ veſtibulo judicemus. Heus tu ſacerdos, diſpone ſedilia: nos interim Deam adorabimus. *Lucian.* Obſecro Dea, fer aduerſus arrogantes opem, ac recordare quantum ipſos quotidie peierantes audias. Et ſola quæ perpetrant, vides tanquam ſpeculatrix. Nunc illos vlciſcendi temp⁹ adeſt. Si verò me vinci cernas, plurésq; eſſe nigros calculos, tu tuo addito me ſerua. *Phil.* Eſto. Iam conſedimus, querelas veſtras audire parati. Vos verò quempiam ex omnibus eligatis, qui optimè videatur accuſare, & accuſationem exponite, ac confutate. Non enim omnes ſimul loqui poſſibile eſt. Tu autem Parrheſiades dehinc reſpondebis. *Rem.* Quis igitur è nobis maximè idoneus erit ad cauſam hãc agẽdã? tua Plato mirabilis eſt animi celſitas, & Attico lepore referta facundia, venuſta & perſuaſionis plena: etiã prudentia, & diligentia, nec non tempeſtiua demonſtrationũ pellacia, hæc omnia tibi abundè adſunt. Itaq; dicẽdi primas ſuſcipe, omniúmque nomine quę par eſt, eloquere

Nunc in

φῶν ἀναμνήσθητι πάντων ἐκείνων, καὶ συμφόρει εἰς τὸ αὐτό, εἴ τι σοι δοκεῖ Γοργίαν, ἢ Πῶλον, ἢ Πρόδικον, ἢ Ἱππίαν εἰρῆσθαι δεινότερος ἔτ' ὄντ'. ἐπίπαττε οὖν καὶ ταῖς εἰρωνείαις, καὶ τὰ κομψὰ ἐκεῖνα καὶ συνεχῶς ἐρώτα. κἂν σοι δοκῇ, κἀκεῖνό που παρέβυσον, ὡς ὁ μέγας Ζεὺς πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, ἀγαναχτήσειεν ἄν, εἰ μή τος ἐπόχοιτο τῷ δικῶ. Πλα. μηδαμῶς. ἀλλὰ τινα τῶν σφόδ' εὐτόνων παραλαβεῖν ἀναγκαῖον, Διογένη τοῦτον, ἢ Ἀντισθένη, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ τὸν Χρύσιππον. οὐ γὰρ δὴ κάλλος ἐν τῷ παρόντι, καὶ δεινότητος συγγεγραφῆναι ὁ καιρός, ἀλλά τινος ἐλεγκτικῆς, καὶ δικανικῆς παρασκευῆς. ἴσως δ' ὁ Παρρήσιάδης οὗτος ἱκανός. Διο. ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸν καταγορήσω. καὶ γὰρ οὐδὲ παῦ μακρῶν οἶμαι τῶν λόγων δεήσεσθαι. καὶ ἄλλως δ', ἐπεὶ ἅπαντας ὕβρεισμαι, δι' ὀβολῶν παρῶν ἀποκεκηρυγμένος. Πλα. ὁ Διογένης ὦ φιλοσοφία, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐπ' ἀπάντων. μεμνῆσθαι δ' ὦ ἡμᾶς, μὴ τὰ σαυτοῦ μόνον προσβεύειν ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ δ' ὁρᾶν. εἰ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα ἐν τοῖς λόγοις,

Nunc in memoriam reuoca illa omnia, & in vnum confer, siquid in Gorgiam, vel Polum, vel Prodicum, vel Hippiam à te est dictum, hic est ad dicendum habilior. A Inſperge igitur Ironias, crebráſque illas ac feſtiuas interrogationes. Quin ſi videtur illud inculca, vt magnus ille Iupiter alatum impellens currum, indignaturus est, B nisi pœnas iſte expendat. *Plat.* Nequaquam: ſed ex his vehementioribus aliquē eligamus, Diogenem hunc, vel Antiſthenem, vel Cratetē, vel etiā te Chryſippe: nō enim elegantiæ in præſenti, C nec facultatis conſcribendi tempus est, ſed refutationis & iudicialis actionis apparatus. Rhetor enim est Parrheſiades. *Diog.* Proinde, ipſum accuſabo. Neq; enim longa oratione opus fore arbitror: præterea me ſuprà omnes iniuria affecit, cùm D duobus obolis venalis fuerim proclamatus. *Plat.* Diogenes ô Philoſophia, omnium nomine verba faciet. Verùm, ô generoſe, memineris, non ſolùm pro te E hac accuſatione poſtulare, ſed rem communem etiam reſpicere. Siquid enim alij ab alijs rationib⁹ diſcrepam⁹ tu id nunc minimè ſcruteris, σὺ δ', τοῦτο μὲν ἐᾶν δέομαί σε,

μήδ' ὅστις ὄζει ὁ ἀληθέστερος νῦν λέγε. ὅλως ὦ, ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανακτεῖ περιῤῥεισμένης, καὶ κακῶς ἀκουούσης ἐν τοῖς Παῤῥησιάδου λόγοις. καὶ τὰς μὲν παρεῖσθ' ἁφεὶς, ἐν αἷς διαλλάττομαι, ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τὸ ὑπὲρ μάχει. ὅρα, σὲ μόνον περιεποιήσαμεθα, καὶ ἐν σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν νῦν κινδυνεύεται, ἢ σεμνότατα δόξαι, ἢ τοιαῦτα πεπονθῶαι, οἷα ἔτος ἀπέφηνε. Διο. θαῤῥεῖτε, οὐδὲν ἐλλείψομεν. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. κἂν ἡ φιλοσοφία δὲ περὶ τοὺς λόγους ὑπολαβεῖσα, φύσει γὰρ ἥμερος, καὶ πρᾶος ὤν, ἀφεῖναι διαβεβλῆσθαι αὐτὸν, ἀλλ' οὐ τὰ ἐμὰ ἐνδείξει, δείξω γὰρ αὐτῷ ὅτι μὴ μάτην ξυλοφορῶμεν. Φιλο. τοῦτο μὲν μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἄρειον γὰρ, ἢ ὑπὲρ τῷ ξύλῳ. μὴ μέλλε δ' οὕτω. ἤδη γὰρ ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ πρὸς σὲ τὸ δικαστήριον ἀποβλέπει. Λου. οἱ λοιποὶ καθιζέσθωσαν ὦ φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορείτωσαν μεθ' ὑμῶν. Διογένης δ', κατηγορείτω μόνος. Φιλο. οὐ δέδιας ἦν μή σου καταψηφίσωνται; Λου. ἥδομαι. πλείοσι γοῦν κρατῆσαι βούνeque quis sit veracior nunc dicas. Sed hoc solùm, quoniam Philosophia iniuria est affecta, indigneris, & quoniam in Parrhesiadis sermonibus malè audiuit: atque opiniones omitte, in quibus dissidemus, communemque omnium causam defende. Vide, te solum præfecimus, & in te omnia nostra nunc periclitantur, vt vel grauissima censeantur, vel qualia hic expressit, credantur. *Dio.* Confidite, nihil omittemus: pro omnibus verba faciam. Ac quanuis Philosophia verbis exorata (natura enim mansueta est ac mitis) ipsum dimittere decernat: meo tamen officio non deero: nam ipsi me non frustra baculum gestare, ostendam. *Phil.* Non hoc: sed potiùs sermone: sic enim optimum est, non ligno rem agere. Ergo ne cunctetis. Iam enim effusa est aqua, conciliúmque in te oculos conuertit. *Lucian.* Reliqui confideant ô Philosophia, & suffragia vobiscum ferant: ac solus Diogenes accuset. *Phil.* At numquid vereris ne contra te sententiam pronuncient? *Lucian.* Nequaquam: imò plures volo vincere. *Phil.* Generosa sunt

λομαι. Φιλο. γυναῖά σου ταῦτα. καθίσατε δ' ὦν. σὺ δ' ὦ Διόγνητε, λέγε. Διο. οἵοι μὲ ἡμεῖς ἀνδρες ἐγχωρέσαμεν ἐπὶ τὸν βίον ὃν φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς εἶδα, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὰ κατ' ἐμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, καὶ Πλάτωνα, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ Χρύσιππον, καὶ τοὺς ἄλλους, τίς ἂν εἰδὼς ὅτι ἐς τὸν βίον καλὰ εἰσκομισαντο; ἃ δὴ τοιούτους ὄντας ἡμᾶς, ὁ πεισικατάφρατος οὗτος Παρρησιάδης ὕβρικεν, οὐδὲν ἐρῶ. ῥᾴστως γάρ τις ὡς φασιν ὤν, ἀπολιπὼν τὰ δικαστήρια, καὶ τοὺς ἐν σκιαῖς συνδοκιμήσεις, ὁ τόσον ἀδεὴς ὤν, ἀκμὴν ἐπιτρέχει ἐν τοῖς λόγοις, τοῦτο πᾶν ἐφ' ἡμᾶς συσκευασάμενος, οὐ παύεται μὲ ἀγορεύων κακῶς, γόητας, καὶ ἀπατεῶνας ἀποκαλῶν, τὰ πλῆθη δ' ἀνασπείδων καταγελᾶν ἡμῶν, καὶ καταφρονεῖν, ὡς τοῦ μηδὲν ὄντων. μᾶλλον δὲ καὶ μισεῖσθαι ποιεῖ τὸν πολλῶν ἤδη πεπόνηκεν αὐτοὺς τι ἡμᾶς, καὶ σὲ τὴν φιλοσοφίαν, φλυαρίας, καὶ ληρους ἀποκαλῶν τὰ σὰ, καὶ τὰ ἀσυδαιότατα, ὧν ἡμᾶς ἐπαίδευσας, ἐπὶ χλευασμῷ διξίων, ὥστε ἑαυτὸν μὲ, κροτεῖσθαι, καὶ ἐπαινεῖσθαι ποιεῖ τῶν πατῶν,

hæc tua verba. Sedete igitur: tu verò Diogenes loquere. *Diog.* Quales viri nos in agenda vita fuerimus & Philosophia, tute optimè nosti, nihilque verbis est opus. Nam vt de me fileam: quis ignorat quanta Pythagoras iste & Plato, & Aristoteles, & Chrysippus aliique bona in vitâ introduxerint? Verùm quibusnam contumelijs, quanuis tales exciterimus, sceleſtiſſimus hic Parrheſiades nos laceſſiuerit, iam dicam. Cùm enim Rhetor vt aiunt, eſſet, derelicto foro, ac illius exiſtimatione, quicquid vehementiæ, ac vigoris oratorij conſecutus eſt, vniuerſo illo contra nos collecto, non deſinit inſectari malédictis præſtigiatores ac deceptores ſubinde vócans, & vulgo, vt nos, tanquam nullius momenti ſimus, derideat, & contemnat perſuadens. Quinimo multorum iam odium nobis tibíque Philoſophia, conflauit, nugas & commenta vocans tua documenta, réſque maximè ſerias, quibus nos imbuiſti, ſubſannatione inceſſens: ita vt à ſpectatoribus plauſu excipiatur & laudetur: nos

ἡμᾶς ὑβρίζεσθαι. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν ὁ πολὺς λεὼς, χαίρειν τοῖς ἀποσκώπτουσι, καὶ λοιδορημένοις. καὶ μάλιστ' ὅταν τὰ σεμνότατα εἶναι δοκοῦντα, διασύρηται. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἔχαιρον Ἀριστοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτη τινὰ ἐπὶ σκηνὴν εἰσάγουσιν· ἐπὶ δὲ σκηνῆς, καὶ κωμῳδοῦσιν ἄλλοκότους τινὰς περὶ αὐτοῦ κωμῳδίας. καίτοι ἐκείνοις μὲν καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφειμένον ἀυτὸ ἑώρων. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἐδόκει τῆς ἑορτῆς. καὶ ὁ θεὸς ὅσως χαίρει, φιλόγελως πως ὤν. ὁ δὲ, τῶν ἀρίστων ξυγκαλέσας, καὶ πολλὴ φροντίσας, καὶ παρασκευασάμενος, καὶ βλασφημίας τινὰς εἰς παχὺ βιβλίον ἐγγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαρρήδην καλῶς Πλάτωνα, Πυθαγόραν, Ἀριστοτέλη τοῦτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, οὔτε ἑορτῆς ἐφιείσης, οὔτε ἰδίᾳ τι πρὸς ἡμῶν παθών. εἰ γὰρ ἄν τινα συγγνώμην ἀυτῷ τὸ παράγμα, εἰ ἀμυνόμενος, ἀλλὰ μὴ ἄρχων αὐτὸς ἐδήρατο. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι ταῦτα ποιῶν, καὶ τοῦτο τὸ σὸν ὄνομα ἐφιλοσοφίᾳ, ἐσυλᾶται. καὶ

verò cõtumelijs afficiamur. Ea enim est vulgi natura, vt cauillantibus & conuiciantibus gaudeant: ac præcipuè quum rebus specie grauissimis detrahitur: vt nimirum & olim gaudebat Aristophane & Eupolide, quum hunc Socratem irrisionis gratia in scenam introducerent, & absurdas quasdam de illo comœdias commentarentur. Atque illi contra virum vnum talia sunt ausi, etiam in Dionysijs, vbi id facere erat concessum, & cauillatio, festi pars quædam videbatur, ac si Deus ille fortassis gauderet, vt pote ioci amans. Hic autem accitis optimis quibusque, multo iam tempore commentatus, ac præmeditatus obtrectationes quasdam, eásque magno libro complex', magna voce Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, ac denique omnes maledictis insectatur, cùm neque festiuitas id permittat, neque priuatim vlla in re à nobis læsus fuerit. Hæc enim illi res veniam obtineret, si vt iniuriæ vindicem, non vt aggressorem se gessisset. Sed illud omnium est grauissimum, quòd hæc faciendo, tuum ô Philosophia, nomen sibi vendicat, & repræsentato

ἐλθὼν, τὸν διάλογον ἡμέτερον εἰκότως ὄντα, τούτῳ ξυναγωνιστὴν καὶ συνεκτὴν χρῆσθαι καθ' ἡμῶν. ἔτι καὶ Μένιππον αὐτοῖς ἑταῖρον ἡμῶν ἀνδρα ξυγκωμῳδεῖν αὐτῷ τὰ πολλά. ὃς μόνος οὐ πάρεστιν, οὐδὲ κατηγορεῖ μεθ' ἡμῶν τοσούτοις τὸ κοινὸν, αὐθ' ὧν ἁπάντων ἄξιόν ἐστιν αὐτὸν συνέχειν τῇ δίκῃ. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχοι πρὸς τοσούτους μάρτυρας; χρήσιμον γοῦν καὶ τοῦτο ἐκείνους τοιοῦτον, εἰ θεάσαιντο αὐτὸν κολαζόμενον, ὡς μηδεὶς ἄλλος τις ἔτι καταφρονοίη φιλοσοφίας. ἐπεὶ τόγε τῷ ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ ὑβρίζόμενον αὐτὸν ἐᾶσαι, ὑπ' ἐπιεικείας, καὶ συνηθείας εἰκότως ἂν νομίζοιτο. τὰ μὲν γὰρ τελευταῖα, τίνι φορητά; ὃς καθάπερ ἀνδράποδα παραγαγὼν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πωλητήριον, καὶ κήρυκα ἐπιστήσας, ἀπεμπόλησεν ὡς φασι, τοὺς μὲν, ἐπὶ πολλῶν, ἑνὸς ἑκάστου μνᾶς ἀπὶ κῶν. ἐμὲ δὲ ὁ πονηρότατος οὗτος, δυ' ὀβολῶν. οἱ παρόντες δὲ ἐγέλων αὐθ' ὧν γε αὐτοί τε αὐτὰ λελύσθαι ἤθελον, ἀγανακτήσαντες. ἡμῖν, τὰ αἴσχιστα ὑβρισμένοις.

dialogo familiari noſtro, eo adiutore & mimo contra nos vtitur: ac præterea Menippo amico noſtro vt multa ſecum cauillaretur, perſuaſit: qui ſolus non adeſt, neque nobiſcum, prodita ſocietate, accuſat: pro quibus omnibus æquum eſt vt pœnas pendat. Quid enim contra hæc dicere poſſet, cùm res haſce grauiſſimas coram tot teſtibus carpſerit? Quare illis in vtilitatẽ vertat iſtud, ſi pœnas dantem ſpectauerint, vt nemo poſthac Philoſophiam contemnat. Quandoquidem hac in re ſilere, & contumeliam tolerare, non modeſtiæ, ſed ignauiæ & amentiæ eſſe merito cenſeretur. Cæterum poſtrema, cuinam videantur tolerabilia? Siquidem nos tanquã mancipia in venalitium deductos, adhibito, vt aiunt, præcone, diuendidit: nonnullos ingenti precio, quoſdam mina Attica, me verò nequiſſimus hic, duobus obolis: ita vt circunſtantes riderent. Eam ob cauſam indignatione perciti, & ipſi venimus, & te rogamus, vt nos turpiſſimis affectos iniurijs, vlciſcaris. *Renu.* Euge ὦ διὰ καὶ σὲ ἀξιῶμεν τιμωρήσεσθαι Φιλο. εὖγε ἄν Διόξιππε,

περὶ ἁπάντων καλῶς, ὁπόσα ἐγὼ ἐρῶ, ἅπαντα εἴρηκας. Φιλο. παύσασθε ἐπαινοῦντες. ἔγχει τῷ ἀπολογουμένῳ. σὺ δ' ὦ Παρρησιάδη, λέγε· ἤδη γὰρ τῷ μέρει. σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μὴ μέλλε οὖν. Παρρ. ἅ πάντα μοι ὦ φιλοσοφία κατηγόρησε Διογένης, ἀλλὰ τὰ πλείω, ὅσα ἐμοὶ χαλεπώτερα, ἃ οἶδ' ὅ, τι παθὼν, παρέλιπεν. ἐγὼ δ' οὐδὲν οἶμαι τούτου δεῖν ἔξαρνος γενέσθαι, ὡς ἃ εἶπον αὐτά, ἢ ἀπολογίαν τινὰ μεμελετημένως ἀφῖχθαι, ὥστε καί τινα ἢ αὐτὸς ὕστερον ἀπεσιώπησεν, ἢ ἐγὼ, μὴ πρότερον ἔφθην εἰρηκώς, νῦν προσθήσειν μοι δοκῶ. εἴπω γὰρ μάδιος ἔστιν ἀπεκφυγεῖν, καὶ κακῶς λέγοντα, ἀλαζόνας, καὶ λόγιας ἀποκαλοῦντα. ἐμοὶ μόνον τοῦτο παραφυλάττετε, εἰ ἀληθῆ περὶ πάντων ἐρῶ. εἰ δὲ βλάσφημον, ἢ βαρὺ φαίνοιτο ἔχων ὁ λόγος, οὐ τὸν διελέγχοντα ἐμὲ, ἀλλὰ ἐκείνους μᾶλλον οἶμαι δικαιότερον αἰτιᾶσθαι, τὰ τοιαῦτα πειρωμένους. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ξυνεῖδον ὁπόσα τοῖς ῥητορεύουσι τὴν δυσχερῆ αἰσχρὸν σιγᾶν, ἀπάτην, καὶ ψεῦδος, καὶ θρασύτητα, καὶ βωμολοχίαν, καὶ ὠθισμοὺς, καὶ μυρία ἄλλα, ταῦτα

genesomnia pro omnibus vt par erat, egregiè dixisti. *Phil.* Desinite laudare. Infundę resp onsuro. Tu verò Parrhesiades, vicissim fare: tibi enim aqua nunc defluit: ergo ne cunctetis. *Parrh.* Non omnia mea, ô Philosophia in accusatione sua Diogenes recensuit: sed plura, quæ acerbiora erant, nescio cur prætermisit. Tantum verò aberit vt ea me dixisse negem vel præmeditatam quã dam excusationem prætendam, vt siqua hic ipse reticuit, vel ego antehac non protuli, mihi nunc proponenda putem. Ita enim intelliges, quosnam arrogantes, & præstigiatores appellans proclamauerim, & maledictis infectatus sim. Proinde hæc solum obseruate, nunquid dę cunctis verum dixero. Quòd si blasphemi vel asperi quid habere videbitur oratio: non me qui redarguo, sed illos qui talia committunt, culpandos potiùs arbitror. Ego enim quumprimum intellexi quã improbæ res causidicos necessariò comitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliáque infinita:

μὴ ὥσπερ οἰκὸς ὢν, ἀπέφυγον. ὅτι ἐγὼ τὰ σὰ ὦ φιλοσοφία καλὰ ὁρμήσας, ἤξιον ὑπόσον ἔτι μοι λοιπὸν τοῦ βίου, καθάπερ ἐκ χάλης, καὶ κλύδωνος, εἰς ἡσύχιόν τινα λιμένα ἐπιπλεύσας, ἐπὶ σοὶ σπεύδοιμος, καταβιῶναι. καίπερ δὴ μόνον παρέχοντα εἰς τὰ ὑμέτερα, σὲ μὲν ὥσπερ αὐτοκράτορα ὢν, καὶ τούσδε ἅπαντας, ἐθαύμαζον, ἀρίστου βίου νομοθέτας ὄντας, καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπιτρόποις χεῖρα ὀρέγοντας, τὰ κάλλιστα, καὶ ξυμφοράτατα παρηγοροῦντας, εἴ πως μὴ παραβαίνοι αὐτὰ, μηδ' διολισθαίνοι, ἀλλ' ἀτενὲς ἀποβλέπων εἰς τὸν κανόνας, οἷς παρατιθεῖτε, πρὸς τούτους ῥυθμίζοι, καὶ ἀπευθύνοι τὸν ἑαυτοῦ βίον. ὅπερ νὴ Δία καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτὸν ὀλίγοι ποιοῦσιν. οἶδα δ' ἔγωγε πολλοὺς ὡς ἔρρωται φιλοσοφίας ἐρομένους, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπὸ τοῦ σχήματος, τὰ μὲν παρόντα πάντα, καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσα παντὶ μιμεῖσθαι ῥᾴδιον, εὖ μάλα ἐοικότας ἀγαθοῖς ἀνδράσι, τὸ ἱμάτιον λέγω, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ὅτι δὲ τοῦ βίου καὶ τῶν πραγμάτων αὐτὰ ἀντία ἡμῖν ὑποτείνοντας,

hæc equidem vt par erat, declinaui: & ad tua bona me conferens, ô Philosophia, reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempestate ad tranquillum portum appulsus, sub tua tutela viuere expetiui. Ac posteaquam obiter tantùm statuta vestra intuitus essem, te quidem vt necessum erat, hósque omnes admirabar, qui optimæ vitæ fuissent institutores, & manus ad ipsos festinantibus porrigerent, & ad optima ac vtilissima adhortarentur, siquiis ea non transgrederetur, neq; interlaberetur: sed intentis oculis ad regulas illas à vobis propositas, ad eas vitam suam componeret, ac dirigeret, quod quidem per Iouem pauci nostrûm faciunt. Cùm autem viderem multos non Philosophiæ, sed gloriæ tantùm quæ ex ea capitur studio teneri: & in his quæ sunt in promptu & vulgaria, quæque cuiuis imitari sit facile, viris bonis valdè similes esse, barba dico, gressu, & vestitu: vita autem & factis speciei cõtradicere, & studia vestris cõtraria am-

καὶ διαφθείροντας τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποκρίσεως, ἠγανάκτουν. καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον ἐδόκει μοι, καθάπερ αὖ εἴ τις ὑποκριτὴς ζαγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὤν, καὶ γυναικίας, Ἀχιλλέα, ἢ Θησέα, ἢ καὶ τὸν Ἡρακλέα ὑποκρίνοιτο αὐτὸν, μήτε καδίζων, μήτε φθεγγόμενος ἡρωϊκὸν, ἀλλὰ θρυπτόμενος ὑπὸ τηλικούτῳ προσωπίῳ. οὐδὲ αὖ ἡ Ἑλένη πότε, ἢ Πολυξένη ἀνάσχοιτο περὶ τῶν μετείη αὐτοῖς προσοικοῦσα, οὐχ ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ καλλίνικος, ἀλλά μοι δοκεῖ, ταχὺς ἂν ἐπιπεῖναι τῷ ῥοπάλῳ πρίων τὸν τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ προσωπεῖον, οὕτως ἀπίμως κατατηλυσυλόμος πρὸς αὐτά. τοιαῦτα καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς πάσχοντας, ὑπ' ἐκείνων ὁρῶν, οὐκ ἠδυνάμην τὴν ἀσχημοσύνην τῆς ὑποκρίσεως, εἰ πήθηκοι ὄντες ἐπολμησαν ἡρώων προσωπεῖα περιθέσθαι, ἢ τὸν ἐν Κύμῃ ὄνον μιμήσασθαι, ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, ἠξίου λέων αὐτὸς εἶναι, πρὸς ἀγνοοῦντας τὸν Κυμαίους ὑγκώμενος μάλα βαχὺ, καὶ καταπλητικὸν, ἄχρι δή τις ἠ ὄνον, πολλάκις πλήξας, καὶ

plecti, ac professionis dignitatem corrumpere, indignabar. Eáque res mihi videbatur similis esse Tragico histrioni molli & effœminato, qui Achillem, aut Theseum, aut Herculem ipsum ageret, cùm tamen neque incederet, neque loqueretur Heroicè, sed sub larua istiusmodi lasciuiret: vt nec Helena, nec Polyxena, cùm id earum modestiæ minùs conueniret, tolerare possent. Nec se continuisset Hercules Callinicus, quin ocyssimè talem claua percussum contriuisset, ipsum inquam, & personam illam, quæ tam effœminatè eum repræsentando contaminasset. Et cùm ipse talia vos ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriseos impudentiam: quòd cùm simiæ essent, personas Heroum assumere, vel Cumanum illum asinum imitari auderent, qui leonina pelle indutus, leo quoque ipse videri volebat, cùm aduersus Cumæos ignaros valdè asperum, horrendúmque rugitum ederet, donec quidam hospes se leonem, & asinum videre sæpe arguit, & fuste cædens insecutus e...

αὐτὸν ξένος καὶ λέοντα ἰδὼν, ἀπέδωξε πάσῃ τοῖς ξύλοις. ἐ

Ϋ μάλιστά μοι δεινὸν ὦ φιλοσοφία καὶ ἐφαίνετο, τοῦτο ἦν. οἱ γὰρ ἀνθρωποι εἴ τινα τούτων ἑώρων πονηρὸν, ἢ ἄδικον, ἢ ἀσελγές τι ἐπιτηδεύοντα, ὃ ἔστιν ὅς τις οὐ φιλοσοφίαν αὐτὴν ἠτιᾶτο, καὶ τὸ Χρύσιππον εὐθὺς ἢ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅτῳ αὐτῶν ἐπώνυμον, ὁ διαμαρτὼν ἐκεῖνος ἐποιεῖτο, καὶ ἃ τοῖς λόγοις ἐποιεῖτο. καὶ ἀπὸ τοῦ κακῶς βιοῦντος, πονηρὰ περὶ ὑμῶν ἐλέγετο, τῶν πρὸ πολλοῦ τεθνηκότων. οὐ γὰρ παρόντας ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτῆς ἐγίνετο, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἐκ μέσου, ἐκεῖνον δ' ἑώρων σαφῶς ἅπαντες δεινὰ, καὶ ἄτιμα ἐπιτηδεύοντα, ὥστε ἐρήμῳ καλίπτεσθαι μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι τοῖς ὁμοίαν διαβολὴν συγκατακαλύπτεσθαι. ταῦτα οὐκ ἐνόουν ὁρῶν ἔγωγε, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτοὺς, καὶ διέκεινον εἰφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τούτοις δοκοῦντες, εἰς δικαστήριον ἄγετε. οὐκοῦν ἐνόουν τινα καὶ τῶν μεμυημένων ἰδὼν ἐξαγορεύοντα τῶν Θεῶν τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἀγανακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ τὸν ἀσεβοῦντα ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἐπεὶ καὶ οἱ ἀθλοθέται μαστιγοῦν εἰώθασιν,

Sed quod mihi videbatur maximè indignum, hoc erat: quòd nemo non eorum qui ex ijs quempiam viderent flagitiosum quid aut turpe, aut impudicum committentem, Philosophiam ipsam accusabat: illico etiam Chrysippum, aut Platonem, aut Pythagoram, vel cuiuscunque cognomen, vel cuiuscunque doctrinam delinquens ille assumebat: & ex eo quòd malè viueret aliquis, de vobis multò antè vita functis malè sentiebant. Non enim de vobis viuentibus, sed è medio sublatis inquisitio fiebat: omnes verò manifestè cernebant eum atrocia, & indecora perpetrare: vos verò cum ipso damnabamini, similique calumnia pariter conuellebamini. Equidem ego cùm hęc viderem non tuli, verùm eos redarguebam, & à vobis secernebam. At vos propter hoc honore me dignum, in iudicium rapitis. Nunquid si initiatum quempiam viderem, arcana Dearum prodentem, ac in publicum mysteria efferentem, ideóque indignarer, & reprehenderem, me impium esse existimaretis? At iniustum est: quandoquidem certaminum quoque præfecti, eum

ἰῶ τις ὑποκριτὴς Ἀθηναῖος, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Δία ὑποδυόμενος, μὴ καλῶς ὑποκρίνοιτο, μηδὲ κατ' ἀξίαν τῶν θεῶν, ἢ οὐδέν που ὀρθίζονται αὐτοῖς ἐκεῖνοι, ὅτι τὸν περικείμενον αὐτῶν τὰ πρόσωπα, καὶ τὸ σχῆμα ὑποδυόμενον, ἐπίτηδες παίειν τοῖς μαστιγοφόροις, ἀλλὰ καὶ ἥδιστο ἂν οἶμαι, μαστιγούμενων. οἰκέτου μὲν γὰρ, ἢ ἄγγελον, μὴ δεξιῶς ὑποκρίνασθαι, μικρὸν τὸ πταῖσμα. τὸν Δία δ', ἢ τὸν Ἡρακλέα μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξασθαι τοῖς θεαταῖς, ἀποτρέπουσιν ὡς, καὶ αἰσχρόν. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο πάντων ἀτοπώτατόν ἐστιν, ὅτι τῶν μὲν λόγους ἡμῶν, παῦ ἀκηκόασιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀναγιγνώσκοντες αὐτοὺς, καὶ μελετῶντες, ὡς ταπεινὰ ἐπτηδεύοιεν, οὕτω βιῶσι. πάντα μὲν γὰρ ὅσα φασὶν, οἷον χρημάτων καταφρονεῖν, καὶ δόξης, καὶ μόνον τὸ καλὸν εἶναι ἀγαθὸν, καὶ ἀόργητον εἶναι, καὶ λαμπρὸν τούτων ὑποφαίνειν, καὶ ἐξ ἰσοπαλοῦς αὐτοῖς διαλέγεσθαι, καλὰ ὦ θεοὶ, καὶ σοφὰ, καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ δὲ, καὶ αὐτὰ ταῦτα ὑπὲρ μισθοῦ διδάσκουσι, καὶ τοὺς πλουσίους τῶν πα-

histrionem qui quum Mineruam, vel Neptunum, vel Iouem assumpsit agendum, non rectè, neque ex dignitate Deorum simulauit, flagellare consueuerunt. Ac non irascuntur ipsis Dij illi, quòd eum qui suas personas assumpsit, habitúmque induit, flagelliferis cædendum tradiderunt, verùm vt puto, vapulantibus delectantur. Seruum enim vel nuntium minùs aptè agere, paruus est error. Sed Iouem aut Herculem non pro dignitate spectatoribus ostendere, turpe ac piaculo simile esse videtur. Quinimo etiam hoc omnium est absurdissimum, quòd cùm ex ijs multi dogmata vestra exactè calleant ita tamen viuunt, ac si illa ideo tantùm legerint, ac meditari sint vt contraria exerceant. Etenim quæcunque dicunt, vt contemnendas esse pecunias, & gloriam, solúmque honestum bonum putandum, ira vacandum, & res hasce splendidas esse despiciendas, & cum ipsis æqualiter conuersandum, eximia sunt ô Dij & scita, aut summopere mirãda profectò. Verùm hi hæc ipsa mercede docent, & diuites

καὶ πρὸς τὸ ἀργύριον κεχηνότες, ἀρπιλώτεροι μὲν τῶν κυνιδίων ὄντες, δειλότεροι δὲ τῶν λαγωῶν, κολακευτικώτεροι δὲ τῶν πιθήκων, ἀσελγέστεροι δὲ τῶν ὄνων, ἁρπακτικώτεροι δὲ τῶν γαλῶν, φιλονεικώτεροι δὲ τῶν ἀλεκτρυόνων. τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνουσι, ὠθιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, καὶ περὶ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἀλλήλοις παροδοῦμενοι, καὶ δεῖπνα πολυανθρωπα δειπνοῦντες, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις ἐπαινοῦντες φορτικῶς, καὶ περὶ τὰ καλῶς ἔχοντα ἐμφορούμενοι, καὶ μεμψιμοιροι φαινόμενοι, καὶ ἐπὶ τῷ κύλικος ἀτερπῆ, καὶ ἀπῳδὰ φιλοσοφοῦντες, καὶ τὰ ἄκεστον ἐ φέροντες. οἱ δὲ ἰδιῶται ὅ, ὁπόσοι ξυμπίνουσι, γελῶσι δηλαδὴ, καὶ καταπύουσι φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα καθάρματα ἐμφέρει. τὸ δὲ πάντων αἴσχιστον, ὅτι μηδενὸς δεῖσθαι λέγων ἕκαστος αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον πλούσιον εἶναι τὸν σοφὸν κηρύττων, μικρὸν ὕστερον αὐτῆι προσελθών, καὶ ἀγαπητῶ μὴ λαβών, ὅμοιον, ὡς εἴ τις ἐν βασιλικῷ ἁμάτι ὀρθὸν παρὰ ἔχων, καὶ διάδημα, καὶ πᾶλλα, ὅσα βασιλείας ἀποδιεστέρων δέεται. ὅταν μὲ

admirantur, & pecunijs inhiant, caniculis iracundiores, leporibus timidiores, simijs blandiores, asinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis cõtentiosiores. Itaque risum mouent, quum de his rixantur, & circum ianuas diuitum se inuicem pulsant, & in conuiuijs frequentibus epulantur, in eisque tædium laudando pariunt, ac præter decorum sese ingurgitant, & queruli apparent, & inter calices iniucunda & absona philosophantur, ac merum non ferunt. Idiotæ autem quotquot compotant, rident scilicet, ac Philosophiam conspuunt, quoniam huiusmodi educat piacula. Illud verò omnium est turpissimum, quòd quum vnusquisque eorum nullius se rei indigum profiteatur, sed solum diuitem esse sapientem vociferetur, paulò post tamen poscit, & ni accipiat stomachatur: perinde ac siquis regiè ornatus rectam gestet tiaram, & diadema, cæteráque regni insignia, friuolarum tamen rerum indigus, mendicet. Proinde quum illis quippiam est accipiendum,

χρειώδεσι, προσιοῦσιν, ἢ οὐδὲν αὐτοὺς δεῖ λαμβάνειν,

πολὺς ὁ περὶ τῶ κοινωνικὸν εἶναι δεῖν λόγος, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. καὶ τί γὰρ τὸ χρυσίον, ἢ τὰ ἀργύριον, οὐδὲν τ' ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρον; ὅταν δέ τις ἐπικουρίας δεόμενος ἑταῖρος ἐν πολλαῖς, καὶ φίλος ἀπὸ πολλῶν, ὀλίγα αἰτῆ προσελθὼν, σιωπὴ, καὶ ἀπορία, καὶ ἀμαθία, καὶ παλινῳδία τῶν λόγων πρὸς τὸ ἐναντίον. οἱ δὲ πολλοὶ περὶ φιλίας ἐκεῖνοι λόγοι, καὶ ἡ ἀρετὴ, καὶ τὸ καλὸν, καὶ οἷοί ὅπη ποτὲ εἴρηται. πάντως ταῦτα ἀποπτάμενα, περίεστα ἀς ἀληθῶς ἔπη. μάτην ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς σκιαμαχούμενα. μέχρι γὰρ τούτου, φίλος ἔχεται αὐτῶν ἑκάστου ἐς ὅσον αὐ μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ἢ προκείμενον ἐν τῷ μέσῳ. ἢν δέ τις ὀβελὸν ἐπιδείξηται μόνον, λέλυται ῥᾳ ἡ εἰρήνη, ἄπαντα δὲ, καὶ ἀκήρυκτα πάντα. καὶ τὰ βιβλία ἐξαλείπεται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφευγεν, ὅσον τι καὶ οἱ κύνες πάσχουσιν. ἐπειδάν τις ὀστᾶν ἐς μέσους αὐτοὺς ἐμβάλῃ, ἀναπηδήσαντες, δάκνουσιν ἀλλήλους, καὶ ἢν προαρπάσαντα τὸ ὀστᾶν, ὑλακτοῦσι. λέγεται δὲ καὶ βασιλεύς τις αἰγύπτιος, πιθήκους παιδεύειν

multa oratione prosequuntur, oportere de suo libenter conferre, & indifferentes esse diuitias: quid enim aurum & argentum littoralibus à lapillis differat? At quum vetus quispiam amicus & familiaris, opis egens, paucula quædam ex multis postulatum venit, taciturnitas, inopia, ruditas, & dictorum in cõtrariũ palinodia. Varij autẽ illa de amicitia sermones, & virtus, & honestum quônã abeant ignoro: nam omnino auolantia, & verè alata verba hæc sunt, quibus illi quotidie in disputationibus inter se vmbratili certamine depugnant. Eousq; enim vnusquisque eorum est amicus, quousque nec de auro, nec de argento, quicquam in medium affert. Quod siquis obolum tantummodò indicarit, confestim pax soluitur, omniáque turbantur, atque implacata redduntur, libri obliterantur, virtus aufugit, iisque accidit quod canibus, in quorum medium siquis os proiecerit, exiliunt, séq; inuicem mordent, eique qui os præripuit, allatrant. Fertur autem rex quidam Ægyptius simias tripudiare docuisse, eáque animalia,

πυρρίχην διδάξαι, καὶ τὰ ζῶια

μιμητικότατα δὲ ὄντι τῶν ἀνθρώπων, ἐκμαθεῖν τάχιστα καὶ ὀρχεῖσθαι, ἁλουργίδας ἀμπεχόμενα, καὶ προσωπεῖα περικείμενα, καὶ μέχρι πολλοῦ ἐνδοκιμεῖν τῇ
A σκηνῇ, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀστεῖος, παρὰ τοῦ κόλπου ἔχων, ἀφῆκεν ἐς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι, ἰδόντες καὶ ἐκλαθόμενοι τῆς ὀρχήσεως, τῷθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐγένοντο αὖτις πυρρίχαις ὄντες, καὶ ξυνέτειβον τὰ προσωπεῖα, καὶ τὴν ἐσθῆτα κατερρήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τοῦ πώγωνος πρὸς
B ἀλλήλους. τὸ δὲ σύνταγμα τῆς πυρρίχης, διελέλυτο, καὶ κατεγελᾶτο ὑπὸ τοῦ θεάτρου. τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ ποιῶσι. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτοις κακῶς ἠρρεύων, καὶ οὔποτε παύσομαι διελέγχων, καὶ κωμῳδῶν. περὶ ὑμῶν δέ,
C ὦ τῶν ὑμῶν παραπλησίων, εἰσὶ γάρ εἰσί τινες ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις νόμοις ἐμμένοντες, μὴ ἔστω μανείην ἐγὼ, ὡς ἐλάσφημον εἰπεῖν τι, ἢ πλαιόν. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι; τί γὰρ τοιοῦτο βεβίωκα; τοὺς δὲ ἀλαζόνας ἐκείνους, καὶ θεοῖς ἐχθροὺς ἄξιον οἶμαι μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ ὦ Πυθαγόρα, καὶ
D Πλάτων, καὶ Χρύσιππε,

(nam ad imitandum humanas actiones maximè sunt apta) celerrimè didicisse, vt purpureis vestibus induta, & personis circundata saltarent, idque spectaculum multo tempore clarnisse, donec spectator quidam vrbanus, quas nuces in sinu habebat, in medium proiecit. Quibus conspectis, simiæ saltationis oblitæ, id quod erant, simiæ pro saltatoribus fuerunt, & personas conterebant, & vestem discerpebant, & pro fructu inter se pugnabant. Ita vt Pyriches ordo solueretur, & à theatro derideretur. Talia & hi perpetrant; & ego tales insectatus sum conuicijs, nec redarguere vnquam desinam, & comicè perstringere. Sed quod ad vos, vobisque similes attinet (sunt enim sunt profectò nonnulli qui Philosophiam amplectuntur, vestrisque legibus immorantur) absit ita insaniam, vt quid probrosum & sinistrum proferam. Nam quid dicere possem? quid enim in vita simile commisistis? Sed arrogantes illos, & Deorum inimicos, odio dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe,

καὶ Ἀριστοτέλης, τί φατὲ προσήκειν ὑμῖν τὸν τοιοῦτον, ἢ οἰκεῖόν τι, ἢ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι τῷ βίῳ; νὴ Δία Ἡρακλῆς φασι, καὶ Πίθηκος. ἢ διότι πώγωνας ἔχουσι, καὶ φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι, καὶ σκυθρωποί εἰσι, διὰ τοῦτο χρὴ ὑμᾶς εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἦν ἄρα καὶ οἱ πίθηκοι γρῦ ποτε καὶ ἐπὶ τὸ σοφοκλείστερον αὐτῆς. νῦν δὲ, δᾶπον αὖ γλῦ ἐπιδόντα μιμήσαιτο, ἢ ὅτι φιλόσοφος. εἰρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, μαρτύρει περὶ αὐτοῦ, εἰ ἀληθῆ λέγω. Φιλο. μετάσχοι ὦ Παρρησιάδη παῤῥωτέρω ἔτι. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηκέναι αὐτὴ ἔδοξεν; Ἀρετή. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, κἀτ' ὀλίγης δυσὶν ἠκόμισα. οὕτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγνώριζον γοῦν ἀκούσας ἕκαστον τῶν τοιούτων αὐτὰ, καὶ ἁρμόζον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τοῦδε· τοῦτο δ', ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἀνθρώπους ἐναργῶς, καθάπερ ὁπόταν γράφῃς τὰ πάντα προσεοικότας, οὐ τὰ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτοὺς ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπεικάσας.

& Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis conuenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iouem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se Philosophari profitentur, & seueritatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? At tulissem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscíniam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicenda habebam exposui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Ver.* Nunc longiùs ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum iste perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens vnumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex ijs quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicauit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec solùm corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phi.*

Φίλο. κἀγὼ παῦ ἠρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς δ', τί φατὲ; Ἀναβιῶντες· τί δ' ἄλλο, ἢ ἀφειδαι αὐτὸν τῆ ἐγκλήματος, καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγραφθαι; τὰ γοῦν τ' Ιλιέων ἀτυχῶς πεπονθαμεν, βαρυῳδόν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμᾶς κεκινηκαμεν, ἀσωμεν τὰς Φρυγῶν ξυμφορὰς. ᾀδέτω νυν, καὶ τοὺς θεοῖς ἐχθρὰς ἐκβαρυῳδείτω. Διο. καὶ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, παῦ ἐπαινῶ τ' ἀνδρα, καὶ ἀπατήσιμα τὰ κατηγορήματα, καὶ φίλον ποιῆσιμαι αὐτὸν, γενναῖον ὄντα. Φιλο. εὖγε ὦ Παρρησιάδη. ἀφίεμέν σε τ' αἰτίας, καὶ ἁπάντων κρατεῖς. καὶ τὸ λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. Παρρ. προσκυνησα τὴν γε πρώτην. μᾶλλον δ' βαρυκώτερον αὐτὸ ποιήσειν μοι δοκῶ. σεμνότερον γὸ ὦ μέγα σεμνὴ νίκη τ' ἐμοὶ βίοτον κατέχοις, καὶ μὴ λήξοις στεφανοῦσα. Αρε. ἐκοῦν δευτέρου κρατῆρος ἤδη καταρξώμεθα προσκαλῶμεν κἀκείνους, ὡς δίκην ὑπόσχωσιν, αὐτῶν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. κατηγορήσει δ' Παρρησιάδης ἑκάστου. Παρρ. ὀρθῶς ὦ ἀρετὴ ἔλεξας. ὥστε σὺ παῦ συλλογιζομὰι, κατακύλισε ἐς τὸ ἄντρον, προσκάρυπτε τὸν φιλοσόφοις.

Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Revis.* Quid aliud, quàm à crimine eum absolui, inter amicósque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Ilienſibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiã in nos excitauimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Dio.* Ego quoque ô Philosophia, planè hominẽ laudo, quæque illi obieci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades ab accusatione te absoluimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoraui: verùm aliud magis tragicum opus mihi superesse puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meã reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo iam ordiamur cratere, & illos citemus, vt ob ea quibus in nos iniurij fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem vnumquemq; accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in vrbẽ te confer, & Philosophos ad-

Συλλογ. ἄκουε. σίγα. τοὺς φιλοσόφους ἥκειν ἐς ἀκρόπολιν ἀπολογησομένους ὅτι τ' ἀρετῆς, καὶ φιλοσοφίας, καὶ δίκης. Παῤῥη. ὁρᾷς; ὀλίγοι συνίεσ- A χονται, γνωρισαντες τὸ κηρυγμα. ἄλλως γὰ, δεδίασι τὴν δίκην. οἱ πολλοὶ δ' αὐτῶν, ἃ δ' ἐν ἀγορᾷ ἀγουσιν, ἀμφὶ τὸν πλοῦτον ἔχοντες. εἰ δ' βούλει B πάντας ἥκειν, κ' τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. Φιλο. μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ ὦ Παῤῥησιάδη, προσκάλει, καθότι σοι δοκεῖ. Παῤῥη. ὑδὲν τόδε χαλεπόν. ἄκουε. σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι προσηκὸν αὐτοῖς οἴονται τοῦ ὀνόματος, ἥκειν ἐς ἀκρόπολιν ὅτι τὴν διανομήν. δύο μναῖ ἑκάστῳ δοθήσονται, καὶ σπαναῖος πλακοῦς. ὃς δ' ἂν πῶγωνα βαθὺν ἐπιδείξηται, καὶ παλάθην ἰσχάδων, ἕτος γε προστιλήψεται. καμίζειν δ' ἔνεστιν σωφρονοῦντα μέ, καὶ δικαιοσύνην, ἢ C ἐγκράτειαν, μηδαμῶς. καὶ αὖ καὶ τὸ ταῦτά γε, ἵν' μὴ παρῇ. πάντ' δ' συλλογισμοὺς ἐξάπαντος. ἐ γὰ δήμος ἄνευ τούτων εἶναι σοφόν. κεῖται δ' ἐν μέσοις δύο χρυσοῦ τάλαντα, τῷ, δήμῳ, ὃς μ' πᾶσιν ἐπιζήμῳ

Syllog. Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, vt apud Virtutem, Philosophiã, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conueniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ociosi sunt pleriq; ipsorum, dum circa diuites versantur. Sed si vis vt veniant omnes, præconium his verbis pronũcia Syllogisme. *Philo.* Minimè: sed tu Parrhesiades, prout tibi visũ fuerit illos aduoca. *Parrh.* Hoc non est difficile. Audi, tace. Quicunq; se philosophos esse dicunt, & quicunq; nomen hoc ad se spectare arbitrantur, ad distributionem in arcem veniant: duæ minæ singulis dabũtur, & sesamina placenta. Qui- D cunq; verò barbam profundam ostenderit, ille caricarũ massã insuper accipiet. Nemo verò modestiam, & iustitiam & continentiam afferat (hæc enim necessaria non sunt, si non adsint) sed ex modis omnibus quinque syllogismos. E Non enim fas absque his sapientem esse *In medioque auri duo sunt obiecta talenta, Danda illi qui sit melior certamine cunctis.* Papæ quàm refertus

ἄξιος εἴη. βαῤῥεῖ. ὡς πλήρης

est con-

ξε ἡ ἀναβασις ὠθιζομένων, ἐπὶ τὰς δύο μόνας ὡς ἤκουσαν μόνον. παρὰ δὲ τὸ Πελασγικὸν ἄλλοι, καὶ κατὰ τὸ Ασκληπιεῖον ἕτεροι. καὶ περὶ τὸν Αρειον πάγον, ἔτι πλείους. ἔνιοι δὲ, καὶ κατὰ τὸν τοῦ Ταλὼ τάφον. οἶδε, καὶ πρὸς τὸ Αγακεῖον προσθέμενοι κλίμακας, ἀνέρπουσι βομβηδόν. νὴ Δία καὶ βοῦβυδον, ἐσμῷ δίκλιν, ἵνα καὶ καθ' Ομηρον εἴπω, ἀλλὰ κἀκεῖθεν εὖ μάλα πολλοὶ, καθ' τεὔθεν μυεῖοι, ὅσσά τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ἔαρι. μεσὴ δὲ ἡ ἀκρόπολις ἐν βεβαχεῖ, κλαγγηδὸν προσκαθιζόντων, καὶ πανταχοῦ πέρα. πώγων. χλανεια. αὐλαιοψυπα. βακτηρία. λιχηνία. συλλογισμός. φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι δὲ, ὁπόσοι πρὸς τὸ πρόσω τὸν κήρυγμα ἐκεῖνο ἀνήεσαν, ἀφανεῖς, καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λεληθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων σημάτων. τοῦτο γοῦν τὸ δυνάτατον ὅλην ὠφιλοσοφία, καὶ ὃ τις αὖ μεμάθηκε σου μάλιστα, τὸ μὲν δὲ ἐπιβάλλειν γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς. πανδακτύλοι γὰρ οἱ γόητες ἅτοι πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔσαν ἅτοι μετ' ὀλίγον. ἀλλὰ

est conflictantium ascensus, postquam duarum minarum mentionem tantùm audiuerunt. Ad Pelasgicum alij, alij juxta templum Æsculapij, & circum Areopagum etiam plures, nonnulli quoque penes Tali sepulchrum: pars etiam admotis scalis templo Dioscurorum, cum strepitu ascendunt, per Iouem etiam confertim, examinis apum instar: & vt Homeri verbis vtar: sed indè quamplurimi, illic quoque innumeri, *Quot folia & flores nascuntur tempore verno.* Plena autem est arx breui tempore cum clangore considentium: estque vndique pera, barba, adulatio, impudentia, baculus, edacitas, syllogismus, auaritia. Ac pauci illi, quotquot ad primum illud præconium ascenderunt, obscuri & ignoti, reliquorum turbæ immixti, sub aliarum formarum similitudine delitescunt. Est & hoc ô Philosophia molestissimum, & in quo te maximè quis reprehendat, quòd nullas illis notas & signa inuenisti: sicquidem præstigiatores isti, sæpius ad perlustrandum, verè philosophantibus sunt aptiores. *Phil.* Fiet illud paulò post: sed iam excipiamus. *Platonicus.* Διαχώρισον ἤδη. Πλατωνικὸς.

αὐτὸν ἡμᾶς πρότερος χρὴ τὸν πλατωνικοὺς λαβεῖν. Πυθαγορικός. ὤκ, ἀλλὰ τὸν πυθαγορικοὺς ἡμᾶς. πρότερος γὰρ Πυθαγόρας ἦν. Στωϊκός. λῆρος εἶτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Περιπ. οὐ μὰ οὐ. ἀλλ' ἔν γε τοῖς χρήμασι, πρότεροι αὖ ἡμεῖς εἰσιμεν, οἱ ἐν τῷ περιπάτου. Επ. ἡμῖν τοῖς σκεπτικοῖς τοὺς πλακοῦντας δότε, καὶ ταῖς παλάθαις. περὶ δὲ τῶν μνῶν περιμενοῦμεν, κἂν ὑστάτοις δέῃ λαμβάνειν. Ακαδ. πῶς τὰ δύο τάλαντα; δείξομεν γὰρ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅσον τῶν ἄλλων ἐσμὲν ἐλεγκτικώτεροι. Στωϊ. οὐχ ἡμῶνγε τῶν στωϊκῶν παρόντων. Φιλοσ. παύσασθε φιλονεικοῦντες. ὑμεῖς δὲ οἱ κωμικοί, μήτε ᾠδεῖτε ἀλλήλοις, μήτε τοῖς ξύλοις παίετε. ἐπ' ἄλλα γὰρ ἴστε κεκλημένοι. καὶ νῦν ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, διακρινοῦμεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἶτα ὅσοι μὲν ἂν εὑρεθῶσι κατὰ τὰ ὑμῖν δοκοῦντα βιοῦντες, εὐδαιμονήσουσιν, ἄριστοι κεκλημένοι. τῶν δὲ τὰς, καὶ ὧδέ ἡμῖν προσήκοντας, κακοῖς κακῶς ὀπτεύσομεν, ὡς μὴ ἀνάπλοι εἶεν τὸ λοιπὸν αὐτὸν, ἀλαζόνες ὄντες. τὸ

Nos Platonicos par est accipere primos. *Pythagoricus.* Minimè : sed nos Pythagoricos. Prior enim fuit Pythagoras. *Stoicus.* Desipitis. nos Stoici sumus præstantiores. *Peripateticus.* Minimè quidem : verùm nos ex Peripato primi simus in pecunijs. *Epicurus.* Nobis Epicureis date placentas, & caricarum massas. Quod ad minas attinet, expectabimus, quanuis oporteat nos postremos accipere. *Academicus.* Vbi sunt illa duo talēta? siquidem nos Academici ostendemus, quantum alijs simus contentiosiores. *Stoic.* Non præsentibus nobis Stoicis. *Phil.* Desinite contendere, vos verò Cynici, ne vos inuicem pulsetis, neque baculis cædatis : nam vos ad alia vocatos esse scitis. Nunc equidem ego Philosophia, & hæc Virtus, Veritásque iudicabimus quinam sint qui verè philosophantur. Inde qui nostrûm institutis viuere inuenientur, fœlices erunt quòd optimi habiti fuerint. Sed præstigiatores illos, nílque ad nos spectantes, malos male perdemus : ne superbi illi quæ sunt supra se affectent. Quid hoc rei est?

οὗτος; φεύγετε νὴ Δία κῆ τῶν γε χρημάτων οἱ πολλοὶ, ἀλλόμωμοι. κενὴ δ' ἦν ἡ ἀκρόπολις. πλὴν ὀλίγων τούτων, ὁπόσοι μεμφήκασιν, οὐ φοβηθέντες τὴν κεῖσιν. οἱ ἀπηρέται ἀείλεσθε τὴν πήραν, ἵν' ὁ Κυνίσκος ἀπέρριψεν ἐν τῇ τρεχᾷ. φέρ' ἴδω τί καὶ ἔχει, ἄπτια δήμιος, ἢ βιβλίον, ἢ ἄρτους τῶν αὐτοπυριτῶν; Παῤῥ. οὐχ. ἀλλὰ χρυσίον τουτί, καὶ μύρον, καὶ μαχαιρίδιον δυπικόν, καὶ κάτοπτρον, καὶ κύβους. Φιλ. εὖγε ὦ γυναῖε. τοιαῦτά σοι ἴσως τὰ ἐφόδια πρὸς ἀπόκρισιν. καὶ μὴν τούτων, ἄξιον λοιδορεῖσθαι ἅπασι, καὶ τὸν ἄλλους παιδαγωγεῖν. Παῤῥ. τοιοῦτοι μὲν ἡμῖν οὗτοι. χρὴ δ' ὑμᾶς σκοπεῖν ὅντινα τρόπον ἀγνοούμενα ταῦτα πεπαύσεται, καὶ διαγνώσονται οἱ ἐντυγχάνοντες ὁποῖοι οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ τὸ ἑτέρου βίου. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, ἀξύνετε. χρὴ σὲ γὰρ τοῦτο γνῶναι αὖ, ὡς μὴ ὑπερέχῃ σου τὸ ψεῦδος, μὴ δι' ἴσου τῇ ἀγνοίᾳ λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν ἀνδρῶν ἐς τὸν χρησοὺς μεμιγμένοι. Αλη. ἐκ αὐτῶν εἰ δοκεῖ Παῤῥησιάδῃ, πεισώμεθα τὸ τοιοῦτον, ἐπεὶ χρήσιμα πάντα

Fugitis per Iouem multi per confragosa desilientes: iámque arx est vacua: præter paucos illos qui iudicium non formidantes remansêre. Vos verò ministri peram tollite, quam Cynisscus fugiendo abiecit. Age videam quid habeat, an lupinos, librúmue, aut panes cibarios? *Parrh.* Minimè: sed aurum hoc, & vnguentum cultrum sacrificuli, & speculum, & talos. *Phil.* Euge ô generose, hęc tibi exercitationis erant viatica: cúmque his æquum esse censebas omnibus conuiciari, atque alios docere. *Parrh.* Tales illi sunt nobis. Cæterùm oportet vos considerare, quo pacto desinent hæc ignota esse, & dignoscentur qui tecum consuescunt, quinam illorum sint boni, quinam contrà alterius sint vitæ. Tu autem Veritas illud comperito. Nam è re tua fuerit, vt tibi mendacium non prævaleat: neu præ ignorantia praui homines immixti bonis deliteſcant. *Verit.* Hac in re ex Parrhesiadis arbitrio, siquidē probus, ac nobis benevolus

καὶ ἕυνους ἡμῖν, καὶ σὲ ὦ φιλοσοφία, μάλιστα θαυμάζων, παραλαβόντα μεθ' αὑτοῦ τὸν ἔλεγχον, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν ἐντυγχάνειν. εἰθ' ὃν μὲ αὖ ἕυρῃ γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, στεφανωσάτω δαλοῦ στεφάνῳ, καὶ ἐς τὸ πρυτανεῖον καλεσάτω. ἐπὶ δέ τινι οἷοι πολλοί εἰσι, καταρᾶ τῳ αὐδενὶ ἐπιτυχὴ φιλοσοφίας ἐντύχῃ, τὸ τεθρίππιον περιπάσας, ἀποκειράτω τὸν πώγωνα ἐκ χειρὸς παύρῳ δαμασκουένῃ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου στίγματα ἐμβαλλέτω, ἢ ἐγκαυσάτω κατὰ τὸ μέσον φρυον. ὁ δὲ τύπος τοῦ καυτῆρος, ἔστω ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. φιλ. εὗγε ὦ ἀλήθεια. ὁ δ' ἔλεγχος ὦ Παρρησιάδη, τοιόσδε ἔστω, οἷος ὁ τῶν λέτων πρὸς τὸν ἥλιον εἶναι λέγεται. ὃ μὰ Δία. ὥστε κἀκείνους ἀναβλέπειν τῷ φωτὶ, καὶ πρὸς ἐκεῖνο δοκιμάζεσθαι. ἀλλὰ προθείς χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ὃν μὴ ἂν ἀυτῶν εἰδῇς ὑπερορῶντα, καὶ μηδαμῶς ἐλκόμενον πρὸς τὴν ὄψιν, οὗτος ἔστω, ὁ τῷ δαλῷ στεφόμενος. ὃν δ' ἂν ἀτενὲς ἀποβλέποντα, καὶ τὴν χεῖρα ἐκτείνοντα ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπάγειν ἐπὶ τὸ

est visus, teque ô Philosophia maximè admiratur: ita faciamus: vt assumpto secum Elencho, conueniat omnes qui se philosophari profitentur: tum quem verè legitimum Philosophiæ alumnum inuenerit, corona coronet oleagina, & in prytaneum vocet. Si verò in aliquem, quales multi sunt, execrandum virum, ac Philosophiæ simulatorem inciderit, attritam vestem dilaceret, barbámque hirci tonsoria nouacula abradat, frontique stigmata imprimat, vel inter media supercilia inurat sitque inustionis figura Vulpes, aut Simia. *Phil.* Euge Veritas. Talis autem ô Parrhesiades, sit Elenchus, qualis aquilarum pullus ad solem esse fertur. Non per Iouem tamen, ita vt lumen obtueantur, indéque probentur. Verùm exposito coram illis auro, gloria, voluptate, quem ipsorum ea despicere videris, & nequaquam ad aspiciendum trahi, is esto qui oleagino ramo coronetur. Quem verò fixis oculis intuentem, manúmque ad aurum protendentem deprehenderis, hunc abrasa priùs barba,

κωμήτειον τοῦτον, ἀποκείσεται
περίτερον ἢ πώγωνα. Παῤῥη.
ὡς ἔδοξεν ἔσῃ ταῦτα ὦ φι-
λοσοφία. καὶ ὄψει αὐτίκα μά-
λα τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, ἀλωπε-
κίας, ἢ πιθηκοφόρους. ὀλίγους δ'
καὶ ἐστεφανωμένους. εἰ βούλεσθε
μόνοι, κἀγὼ ταῦθα αὐάξω τινὰς
ὑμῖν νὴ Δί' αὐτῶν. Φιλο.
πῶς λέγεις, αὐάξεις τοὺς φυ-
γόντας; Παῤῥη. καὶ μάλα,
ἐὰν ἡ ἱέρεια μοι ἐθέλῃ πρὸς
ὀλίγον χρῆσθαι ἢ ὁρμιᾷ σκεύ-
ῃ καὶ τὸ ἄγκιστρον, ὅπερ ὁ
ἁλιεὺς ἀνθήκεν ὁ ἐκ Πειραι-
ῶς. Ιε. ἰδοὺ δὴ λάβε καὶ ἢ
κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ'
ἔχοις. Παῤῥη. ἐὰν ὦ ἱέρεια, καὶ ἐγκάδας μοι τινὰς
δὸς αὐσπασε, καὶ ὀλίγον τῦ
χρυσίου. Ιε. λάμβανε. Φι-
λο. τί περάτειν ἀνὴρ διανο-
εῖται; Παῤῥη. διελκάσας τὸ
ἄγκιστρον ἐγκάδι, καὶ χρυσίῳ,
καθεζόμενος ἐπὶ τὸ ἄκρον
τῦ τειχίου, καθῆκεν ἐς τὴν
πόλιν. Φιλο. τί ταῦτα ὦ
Παῤῥησιάδη ποιεῖς; ἢ που τοὺς
ἰδίους ἁλιεύσειν διέγνωκας
ἐκ τῦ Πελασγικῦ; Παῤῥη.
σιώπησον ὦ φιλοσοφία, καὶ
Ποσειδὼν ἀρχέτω, καὶ Ἀμφιτρίτη
τῶν ἰχθύων. ἀλλ' ὁρῶ τινα

inurendum abducas. *Parrh.* Hæc, ô Philosophia, erunt, vt censes: & confestim permultos eorum vulpe, vel simia notatos videbis, paucos verò coronatos: quinimo si placuerit, nonnullos illorum vobis per Iouem húc adducam. *Phil.* Quid ais? fugientes adduces? *Parrh.* Ita quidem, si sacerdos funiculum hunc, & hamum à Piræensi piscatore dictum, velit mihi parumper commodare. *Sacerd.* Ea accipe, calamúmque simul, vt habeas omnia. *Parrh.* Quin igitur Sacerdos, caricas aliquas, parúmque auri da mihi properè. *Sacerd.* Accipe. *Phil.* Quidnam vir hic facere intendit? *Parrh.* Hamo carica & auro inescato, summo muro insidens in vrbem demisit. *Phil.* Quid agis ô Parrhesiades? numquid lapides ex Pelasgico piscari decreuisti? *Parrh.* Tace Philosophia, ac prædam expecta. Tu vero piscator Neptune, tu quoq; chara Amphitrite, multos pisces nobis immitte. At lupum quendam ingentem video, vel potiùs

τιμὴν ἄχαν πείμενε. σὺ δ' ὦ
φίλη, πολλοὺς ἡμῖν ἀνάπεμπε
λάβρακας συμμεχθέν, μᾶλλον δ'

χρύσοφρων. Ελευ. οὐκ. ἀλλὰ γαλεός ὅστ. προσέρχεται δὴ τῷ ἀγκίστρῳ κεχηνώς. ὀσφραίνεται τοῦ χρυσίου. πλησίον ἤδη ὄστ. ἔψαυσεν. εἴληφας. ἀνασπάσωμεν. Παρρη. καὶ σὺ ὦ ἕλεγχε, νῦν ξυνεπιλαβοῦ τῆς ὁρμιᾶς. ἄνω ὅστ. φέρ' ἴδω τίς εἶ ὦ βέλτιστε ἰχθύων. αὖων ἔτ' τόγε. Ηράκλεις τῶν ὀδόντων. τί τοῦτο ὦ ἡδυαίστατε εἴληφας, λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας, ἔνθα λήσειν ἤλπισας, ὑποδεδυκώς; ἀλλὰ νῦν ἔσῃ φανερὸς ἅπασιν, ὁπόσων βραγχίων ἀπηρτημένος. ἀφέλωμαι τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τουτί. κενὸν σοι τὸ ἄγκιστρον. ἢ δ' ἰχθὺς ἤδη προσέρχεται, καὶ τὸ χρυσίον ἐν τῇ κοιλίᾳ. Διογ. μὰ Δία ἀφεμένως, ὡς δὴ ἐγὼ ἐπ' ἄλλοις δελεάσωμαι. Παρρη. εὖ ἔχει. τί φῂς ὦ Διόγενες; οἶσθα τοῦτον ὅστις ὄστιν. ἢ προσήκει σοι τι ἀνήρ; Διογ. οὐδαμῶς. Παρρη. τί οὖν; πόσου ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲν γὰρ δυ' ὀβολῶν προῖμαι αὐτὸν ἐπιπαμένως. Διο. πολὺ λέγεις. ἄβρωτός τε γάρ ὅστ, καὶ ἀηδέστατος, καὶ σκληρός, καὶ ἄπιπτος. ἄφες αὐτὸν βαλὼν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς πέτρας. σὺ δὲ ἄλλον ἀνάσπασον,

auratam *Libert.* Minimè. felis est, accedit ad hamum hians, aurum odoratur, prope iam adest, tetigit, captus est, attrahamus. *Parrh.* Tu quoque Elenche, nunc vna funiculum arripe: attractus est. Age videam quis sis ô piscium optime. Clamat iste: quales hercle dentes! Quid hoc rei est ô generosissime, circa petras liguriendo captus es, vbi te latitaturum sperabas? at nũc à branchiis pendens manifestus eris omnibus. Escam hanc, & hamum hunc extrahamus. En vacuus hamus: carica cum auro ventri iam adhæret. *Diog.* Per Iouem euomat, vt alios etiã inescemus. *Parrh.* Bene habet, quid ais ô Diogenes? túne hunc quisnam sit nosti? num ad te attinet? *Diog.* Nequaquam. *Parrh.* Quid igitur? quo precio dignus hic est dicendus? ego enim pridie duobus obolis eum æstimaui. *Diog.* Nimium dicis: nam & cibo est inutilis, & turpis, & durus, & neglectus. Hunc in caput à saxo præcipitem da. Tu verò alium demisso hamo attrahe: at-

χῦ κεφαλὴν ἀπὸ τῆς πέτρας τὸ ἄγκιστρον. ἐκεῖνο

μόνοι ὅρα ὦ Παρρησιάδη, μὴ καμπύλωμός σοι ὁ κάλαμος, ἀποκλασθῇ. Παρρ. θάρρει ὦ Διόγνητε, κοῦφοί εἰσι, καὶ τῶν ἀφυῶν ἐλαφρότεροι. Διο. νὴ Δία ἀφυέστατοί γε. ἀνάσπα ὦ ὗμος. Παρρ. ἰδὲ τίς ἄλλος ἕστος ὁ πλατὺς, ὥσπερ ἡμίτμητος ἰχθὺς προσέρχεται; ἦ πάπτις κεχηνὼς ἐς τὸ ἄγκιστρον. κατέπιεν. ἕλκεται. ἀνασπάδω. τίς ὅστις; Διογ. ὁ πλατωνικὸς εἶναι λέγων. Πλατ. οὐ σὺ ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον; Παρρ. τί φῂς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλα. ἀπὸ τῆς αὐτῆς πέτρας καὶ οὗτος. Διο. ἐγὼ ἄλλον καθείδω. Παρρ. οὐ μὰ τὸν ὁρῶ τινα πάγκαλον προσιόντα, κἀσαὶ ἐν βυθῷ δόξῃ ποικίλον τὴν χρόαν, ταινίας τινὰς ἐπὶ τῶ νώτου ἐπιχρύσους ἔχοντα. ὁρᾷς ὦ ἔλεγχος ὁ τοῦ Αριστοτέλους προσαποσύμμυος, ἕστος ὅστις. ἦλθεν. εἶτα πάλιν ἀπενήξατο. πεισχόθη ἀκεραίως. αὖθις ἐπανῆλθεν. ἔχανεν. εἱλκύσθαι. ἀνασπάδω. Αει. μὴ ἀνέρῃ με περὶ αὐτῆς ὦ Παρρησιάδη. ἀγνοῶ γὰρ ὅστις ὅστις. Παρρ. ὡδὶ γὰρ ἕστος Αριστοτέλης κατὰ τοῦτον ἰχθὺς ὁρῶ κατὰ ταυτὸν πέτρας; Διο. ἀλλ' ἰδοὺ πολλοὺς ὁμόχρωτας, ἀκανθώδεις, καὶ πλὴν

qui videſis ô Parrheſiades ne tibi calamus inflexus abrumpatur. *Parrh.* Confide Diogenes, leues ſunt & aphyis tenuiores. *Diog.* Per Iouem leuiſſimi : attamen attrahe. *Parrh.* Ecce. Quiſnam alius hic latus, tanquam ſemiſectus piſcis accedit? Pſetta quædam hamo inhians : deglutiuit : tenetur : attrahatur: quiſnam eſt? *Diog.* Platonicũ ſe aſſerit. *Plat.* Et tu execrande ad aurum accedis? *Parrh.* Quid ais Plato? quid illo agamus? *Plat.* Ab hac eadem petra & ille. *Diog.* Ad capiendum alium demittatur. *Parrh.* Atqui belliſſimum quendam accedentem video, ac ſi in profundo varij coloris appareat, ac vittas quaſdam auratas ſuper dorſo habeat. Videſ-ne Elenche? Hic eſt qui Ariſtotelem ſimulat: venit, deinde rurſus enatauit. circunſpice diligenter: iterum venit, hiauit, captus eſt: extrahatur. *Ariſtot.* Ne me Parrheſiades de ipſo interroges: quis ſit ignoro. *Parrh.* Numquid ò Ariſtoteles etiam, iſte è ſaxo deijciendus? *Diog.* At ecce multos hîc conſpicio piſces, paricolores, ſpinoſos,

ἐπιφάνειαν ἐκτέρα χυσμώμενος, ἐχίνων δυσλαπότερος. ὅπου σαγήνης ἐπ' αὐτὸν δέησει. ἀλλ' οὐ πάρεσιν. ἱκανὸν εἰ κἂν ἕνα πρὸς ἓν τῶν ἀγέλης ἀναπάσαιμι. ἥξει γὰρ ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον δηλαδὴ, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. Ελεγ. κάθες, εἰ δοκεῖ, σιδηρώσας γε πρότερον ἐπιπολὺ τὴν ὁρμίαν, ὡς μὴ ἀποτρίψῃ τοῖς ὀδοῦσι, κατακοπὼν τὸ χρυσίον. Παῤῥη. καθῆκα. σὺ δὲ ὦ Πόσειδον, ἐπιτέλει τὴν ἄγραν. βαβαὶ, μάχονται περὶ τῆς δελέατος. καὶ οἱ μὲν, ξιφάρια πολλοὶ περιφώρυσιν τὴν ἰκρίδα. οἱδὲ, προσφῶντες, ἔχονται τοῦ χρυσίου. εὖ ἔχει. περιεπάρη τις μάλα καρτερῶς. φέρ' ἴδω τίνος ἐπώνυμον σαυτὸν εἶναι λέγεις. καίτοι γελοῖός τέ εἰμι ἀναγκάζων ἰχθῦν λαλεῖν, ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ ὦ ἔλεγχε, εἰπὲ ὄνπνα ἔχει διδάσκαλον αὐτῶν. Ελεγ. Χρύσιππον τουτονί. Παῤῥη. μαίνῃ, διὸτι χρυσίον οἴεται προσαιρῶ τῷ ὀνόματι. οὐ δ' οὕτως Χρύσιππε, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς εἰπὲ οἶδα τοὺς ἀνδρας, ἢ τοιαῦτα παραινεῖς αὐτοῖς ποιεῖν; Χρυ. μὰ Δια ὑβριστικὰ ἐρωτᾷς ὦ Ἰαπέτιονίδη. προσήκειν τι ἡμῖν

in ſuperficie aſperiores: echinis captu difficiliores. Verriculo opus eſſet, at non adeſt: ſatis erit ſi vel vnum ex grege attrahamus: veniet autem ad hamum is nimirum qui eſt ipſorum audaciſſimus. *Elench.* Demitte, ſi videtur: priúſque ferro multum munias funiculum, ne eum deuorato auro dentibus ſecet. *Parrh.* Demiſi. Tu verò Neptune capturam abſolue. Papæ! pro eſca depugnant: aliique ſimul multi caricam circumrodunt: alij verò adhærent auro tenaciter. Bene habet, valdè robuſtus aliquis tranſfixus eſt. Age ſciam cui te cognominem eſſe dicas. Atqui ridiculus ſum, qui piſcem loqui cogam. muti enim ſunt illi. Verùm Elenche, dic quemnam magiſtrum hic habeat. *Elench.* Chryſippum hunc. *Parrh.* Intelligo: puta quoniam aurum ineſt nomini. Tu igitur Chryſippe, per Mineruam dicito: noſti-ne viros iſtos, vel ipſos vt talia faciant, hortaris? *Chry.* Per Iouem Parrheſiades interrogas contumelioſè, qui nobis cum talibus conueni-

ἀναλαμβάνων, τοιούτοις ὄν-

τας. Παρ. ν. εὖγε ὦ Χρύσιππε ἦλθ. ἀίσχ εἶ. οὕτω γοῦν κ᾽ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλὴν μ᾽ τῶν ἄλλων, ἐπεὶ κ᾽ ἀχαιδώδης ὄφι. καὶ δίκος μὲν διαπαρῇ πὶ τ᾽ λαιμὸν, ἐδίων. Φιλο. ἄλις ὦ Παρρησιάδη τ᾽ ἄγρας, μὴ καί τις σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἴχηται ἀποστάσας τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἄγκιστρον. εἶτά σε ἀποτίσαι τῇ ἱερείᾳ δέησει. ὥστε ἡμεῖς μὲν ἀπιωμὲν περιπατήσουσαι. χαιρὸς ὃ καὶ ὑμᾶς ἀπέναι οὐδὲν ἥκετε, μὴ καὶ καθ᾽ ἡμέραι ἡμῶν δὲ τ᾽ παιδευσίας. σὺ δ᾽ καὶ ὁ ἔλεγχος ὦ Παρρησιάδη, κύκλῳ ἐπὶ πάντας αὐτὸν ἰόντες, ἢ στεφανῶτε, ἢ ἐγκαταλίπετε ὡς ἔφλω. Παρρ. ἔσαι ταῦτα ὦ φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιστοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς δ᾽ καταμὲν ὦ ἔλεγχε, κ᾽ τελῶμὲν τὰ παρηγγελμένα. πῇ δ᾽ καὶ πρῶτον ἀπέναι δέησει; μῶν ἐς τὴν Ακαδημίαν, ἢ ἐς τὴν Στοάν; ἀπὸ τῦ Λυκείου ποιησόμεθα τὴν ἀρχήν. οὐδὲν διοίσει τῦτο. πλὴν οἶδα ἐγὼ ὡς ὅπου πότ᾽ ἂν ἀπέλθωμὲν, ὀλίγων μὲ τῶν στεφανῶν, πολλῶν δ᾽ τῶν χαυνοτέρων δεησόμεθα.

re ſuſpicaris. Parrh. Euge Chryſippe, generoſus es. Ergo & iſte cum alijs in caput præcipitetur: ſiquidem eſt ſpinoſus, verendúmque eſt, ne qui comederit guttur configat. Phil. Prædæ ſatis eſt ô Parrheſiades, nequis (vt multi ſolent) auro & hamo deglutitis abeat: deinde te ſacerdoti rependere oporteat. Proinde nos eamus ambulatum. Tempus etiam eſt vt vos vnde veniſtis reuertamini: ne vltra præſcriptum diem commoremini. Tu verò Parrheſiades, & Elenche, omnes in orbem obeundo, vel coronate, vel inurite, vt dixi. Parrh. Hæc fient Philoſophia. Valete homines optimi. Nos verò Elenche deſcendamus, & iuſſa exequamur. Sed quò primùm erit eundum? Num in Academiam, vel in Stoam? A Lyceo initium faciamus: nihil hoc refert. At hoc ego noui, fore vt quocunque peruenierimus, paucis coronis, multis canterijs indigeamus.

ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ, Η Τύραννος.

CATAPLVS, SIVE TYRANNVS.

ARGVMENTVM.

Vti supra in Menippo, diuitum exitus ac pœnas descripsit, ecciatoetiam decreto, quo anima illorum in asinos migrare iubentur, ita hic sub Megapenthus persona, Tyrannorum vitam, mores, exitus, & qua tandem post hanc vitam, animorum supplicia & cruciatus illos maneant, exponit: amplificatis hic etiam antithesi quadam, dum sutorem Micyllum, & Philosophum Cynicum, vtrumque pauperem, alterum etiam virtuti ac sapientiæ deditum, cum illo componit. Illud videlicet inuenis, quòd, qui potentiam & diuitias sectantur, & vitam plerumque pessimam atque nequissimam agãt, & mortem quàm grauissimam animo patiantur. Contrà autem, qui à rebus istis mundanis, ijsdémque malorum omnium principijs & caussis, animum remotum ac liberum habent, quique virtutem præ ijs, quæ vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortem contemnere solere, neque vllis conscientiæ flagris facilè perterreri. Tractat autem hæc, pro more ac instituto suo, fabuloso rursum dramate quodam, ficta vmbrarum transfretatione apud Acherontem, in qua dum & tyrannus hic trajiciendus foret, mora cæteris, renitente ac mortem deprecante illo, injicitur. Quam rem Charonte atque alijs grauiter ferentibus, tandem Mercurius collo attractum illum, in nauem compellit, adiuuantibus ad id pauperibus illis Cynisco & Micyllo. Porrò vbi iam traiectum esset, rursus apud Rhadamanthum eodem pacto iudicium subterfugere velle idem fingit, sed tamen & ibi in medium protractus, & à Cynisco accusatus, extremo tandem supplicio damnatur.

ΧΑΡΩΝ.

CHARON.

Ιεν ὦ Κλωθοῖ, τὸ μὲ σκάφος ἕτοιμον, ἡμῖν πάλαι εὐζεπὲς, καὶ πρὸς ἀναγωγὴν

Ge Clotho, iamdudum hæc scapha nobis est parata, & ad traiectionem

εὖ μάλα παρεσκευασμένον· ὃ, γὰρ ἀγκυρα ἕστηκε, καὶ ὁ ἱστὸς ὄρθωται, καὶ ἡ κεραία πεπηγυῖα, καὶ τῶν κωπῶν ἑκάστη τεταμένη. κωλύει τε ἀνθ' ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἀγκύριον ἀναπαίροντας, ἀποπλεῖν. ὁ δὲ Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γοῦν ὁρῶ τῶν βατῶν ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, τεῖς ἤδη τήμερον ἀναπεπλευκέναι δυνάμενον. καὶ σχεδὸν ἀμφιβουλύτου ὄντος. ἡμεῖς γ', ἔτι οὐδὲ ὀβολὸν ἐμπεπολήκαμεν. εἶτα ὁ Πλούτων εὖ οἶδ' ὅτι ἐμὲ ῥᾳθυμεῖν ἐν τούτοις ὑπολήψεται. καὶ ταῦτα, παρ' ἄλλῳ οὐσης τῆς αἰτίας. ὁ γὰρ καλὸς ἡμῶν κἀγαθὸς νεκροπομπὸς, ὥσπερ τις ἄλλος καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πεπωκὼς, ἀναῤῥέψαι πρὸς ἡμᾶς ἐπιλέλησται. καὶ ἤτοι παλαίει μὲν τῶν ἐφήβων, ἢ κιθαρίζει, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὴν λήθην τὴν αὐτῶν. ἢ τάχα που καὶ κλωπεύει ὁ γραῦς παρελθών. μία γὰρ αὐτῷ καὶ αὕτη τῶν τεχνῶν. ὅλως οὖν ἐλευθεριάζει πρὸς ἡμᾶς. καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν. Κλω. τί δ' οἶδας ὦ Χάρων, εἴ τις ἀσχολίαι προσέπεσον αὐτῷ. τὸ

commodè admodum instructa: siquidem exhausta est sentina, malus erectus, velum passum, remi singuli scalmo alligati: nihilque per me obstat, quin extracta anchora soluamus. Moratur autem Mercurius qui iamdiu adesse deberet. Itaque vectoribus vt vides, vacuus est hic ponto, qui iam ter hodie traiecisse potuisset. Et iam ad vesperam vergit dies: nos autem nondum vel obolum lucrifecimus. Porrò Pluto, sat scio, me interea desidere suspicabitur, idque cùm alius sit culpa. Cæterùm bonus ille & egregius vmbraru m dux, vt manium aliquis, ipse hausta apud superos obliuionis aqua, ad nos redire non meminit. Et vel cum ephebis luctatur, vel citharam pulsat, vel aliquas orationes pronunciat, suas nugas ostentans: vel alicubi furatur inter redeundum ille generosus: hæc enim est eius artium vna. Hic igitur liberè erga nos se gerit, idque cùm noster sit dimidia ex parte. *Clo.* At quî scis ô Charon, annon aliquod ipsi negocium acciderit, si diutiùs ad res superũ eius opera

Διὸς ἐπὶ πλέον δεηθέντος ἀποχρήσασθαι πρὸς τὰ ἄνω πράγματα; δεσπότης ὁ κἀκείνος ἐστιν. Χα. ἀλλ' οὐχ ὥστε ὦ Κλωθοῖ πέρα τοῦ μέτρου δεσπόζειν κοινοῦ κτήματος, ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς ποτε αὐτὸν ἀπέπεμψαμεν δέον κατεχόμενον, ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφόδελος μόνον, καὶ χλοαί, καὶ πόαι, καὶ ἀναλίσματα. τὰ δ' ἄλλα, ζόφος, καὶ ὁμίχλη, καὶ σκότος. ἐν ᾧ ἐρχνῶ, φασὶ, πάντα, καὶ ἥ τε ἀμβροσία πολλὴ, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον. ὥστε μοι δοκεῖ κἀκεῖνος βραδύνειν ἔοικε. καὶ παρ' ἡμῶν μὲν αὐτόπρακτος, καθάπερ ἐκ δεσμωτηρίου τινὸς ἀποδιδράσκων. ἐπειδὰν δ' κομῆς κατέρχηται, χολῇ, καὶ βάδην, μόγις ποτὲ κατέρχεται. Κλω. μηκέτι χαλέπαινε ὦ Χάρων. πλησίον γὰρ αὐτὸς οὗτος ὃν ὁρᾷς, πολλοὺς τινας ἡμῶν ἄγων. μᾶλλον δ' ὥσπερ τι αἰπόλιον, ἀθρόους αὐτοὺς τῇ ῥάβδῳ σοβῶν. ἀλλὰ τί τοῦτο; δεδεμένον τινὰ ὁρῶ αὐτοῖς. καὶ ἄλλον γελῶντα, ἕνα δέ τινα καὶ πέραν ἠκιμμένον, χόντα, δειμὺ ὑνορῶντα, καὶ οὐχ ὁρᾷς ὃ καὶ τὸν Ἑρμῆν

Ioui sit opus? Herus autem est & ille. Ch. At non ita vt communi ministro præter modum imperitare debeat: siquidem nos eum abeundi tempore nunquam detinuimus: sed ego causam scio. Nam apud nos est tantùm asphodelus, libamina, placentulæ, exequiæ: cætera verò, caligo, nebula, tenebræ. Sed in cœlo clara sunt omnia, ambrosia multa, nectar copiosum. Idcirco suauius apud illos morari mihi videtur: sed à nobis auolare solet, quasi è carcere aliquo aufugiat. Descendendi verò tempore, lentè, pededentim, ægrè tandem aduenit. Cl. Mitte iram istam Charon: nam hic prope adest vt vides, complures nobis adducens, vel potiùs densam turbam velut gregem virga abigens. Sed quid hoc rei est? Quendam inter ipsos vinctum, & alium ridentem, alium cui pera dependet, quique manu baculum tenet. Video, asperúmque intuetur, aliósque accelerat. Annon & Mercurium ipsum sudore diffluentem,

καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ὁρῶ ἑπὸν ἄλλοις ὑπαυχένιον. αὐτὸν ἱδρῶτι ῥεόμενον,

καὶ τῶ πόδε κεκονιμένον. καὶ πνευστιῶντα, μεσὸν χωῦ ἄθλματος αὐτῷ τὸ σῶμα; τί ταῦτα ὦ Ερμῆ; τίς ἡ σπουδή; τεταραγμένῳ γὰ ἡμῖν ἔοικας. Ερ. τί δ' ἄλλο ὦ Κλωθεῖ, ἢ τουτονὶ τὸν ἀλιτήριον ἀποδεδρακότα μεταδιώκων, ὀλίγου δεῖν λειποτέως ὑμῖν τήμερον ἐγιγόμην; Κλω. τίς δέ ἐστι; ἢ τί βουλόμενος ἀπεδίδρασκε; Ερ. τουτὶ μὲν περδηλον, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐβούλετο. ἔστι δὲ βασιλεύς τις, ἢ τύραννος ἀπὸ χωῦ τῶν ὀλυμπίων, ἢ ὧν αὐθαδιάζει πολλῆς τινος εὐδαιμονίας ἐστερῆσθαι λέγων. Κλω. εἶθ' ὁ μάταιος ἀπεδίδρασκεν ὡς ὀπτβιῶναι δυνάμενος, ὁπλελοιπότος ἤδη τὰ ὅπλα ἐκκεκλωσμένου αὐτῷ νήματος; Ερ. ἀπεδίδρασκε λέγεις; εἰ γὰ μὴ ὁ γηραιότατος ἦτος, ὁ τὸ ξύλον, συνήργησέ μοι, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, καὶ ἦγετο ἡμᾶς ἀποφυγών. ἀφ' οὗ γάρ μοι παρεδέδωκεν αὐτὸν ἡ Ἄτροπος, παρ' ὅλιν ἡμῶν ὁδὸν αὐτέτεινε κὴ αὐτέσπα. καὶ τῶ πόδε αὐτερείδων τοῖς τοὐδάφοις, οὐ παντελῶς ἀκίνητος, καὶ καταλιπάρει

pedibus puluerulentis, anhelantem, adeò vt ipsi os spiritu sit plenum, cernis? Quid hoc rei est ô Mercuri? quæ hæc properatio? nobis enim perturbatus videris. *Merc.* Quid aliud ô Clotho, quàm quod scelestum hunc fugientem insequens, vobis hodie nauis desertor propemodum sum factus? *Cl.* At quisnam est? aut quid sibi volens aufugit? *Merc.* Hoc manifestum est, quòd mallet viuere. Est autem rex aliquis, vel tyrannus, quantum ex eiulatu eius conjicere est, ex eóque quod magna sè fœlicitate priuatum conqueritur. *Cl.* An stolidus ille aufugiebat quasi posset superuiuere, cùm jam innexum illi filum defecisset? *Merc.* Aufugiebat dicis? Nam nisi generosissimus iste, qui baculum gestat, auxilio mihi fuisset: sicque ipsum comprehensum ligassemus nobis effugisset. Nam ex quo illum mihi tradidit Atropos, per totam viam obniti & retrahere non destitit: sed pedibus solo firmiter innitens, nequaquam ductu fuit facilis. Interdum supplicabat & deprecabatur postulàs se paulisper dimitti

ἐυάγωγος ἦν. ἐνίοτε δ' ἐδεῖτο ἀφεθῆναι παρὸ ὀλίγον ἀξιῶν

καὶ πολλὰ δώσειν ὑπισχνέμενος. ἐγὼ δ' ὥσπερ εἰκὸς, οὐκ ἀνῆκα, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐρῳμένον. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ στόμιον ἦμεν, ἐμοῦ τὸν νεκρὸν Α ὡς ἔθος ἀπαριθμοῦντος τῷ Αἰακῷ, κἀκείνου λογιζομένου αὐτὸς, παρὰ τῆς ἀδελφῆς πεμφθὲν αὐτῷ σύμβολον, λαθὼν, οὐκ οἶδ' ὅπως Β ὁ πεισπαράξιτος, ἀπῆν ὠχετο. ἐνέδει οὖν νεκρὸς εἰς τὸν λογισμόν. καὶ ὁ Αἰακὸς ἀπατεῶνας τοὺς ὀφρῦς, μὴ ὅτι πάντων ὦ Ἑρμῆ φησι, χρῶ τῇ C κλεπτικῇ. ἅλις σοι αἱ ἐν οὐρανῷ παιδιαί. τὰ νεκρῶν δ', ἀκριβῆ, καὶ οὐδαμῶς λαθεῖν δυνάμενα. τέτταρας ὡς ὁρᾷς παρὰ τοῖς χιλίοις ἔχει τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένους. σὺ δέ D μοι παρ' ἐνα ἥκεις ἄγων, εἰ μὴ τοῦτο φὴς, ὡς παρελελόγισαι σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ δ' ἐρυθριάσας παρὰ λόγον, ταχέως ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδόν. κἀ- E πειδὴ περιεβλέπων οὐδαμοῦ τοῦτον εἶδον, συνεὶς τὴν ἀποδρασιν, ἐδίωκον ὡς εἶχον τάχιστα κατὰ τὴν ἄγουσαν παρὰ τὸ φῶς. εἵπετο δ' ἀμφαίρετός μοι ὁ βέλτιστος νεκρὸς. καὶ ὥσπερ ἀπὸ

pollicénsque multa se daturum. At ego, vt par erat, non dimisi, videns impossibilia optantem. Porrò cùm jam in ipsis faucibus essemus, & defunctos Æaco pro more numerarem, ipsósque ille recenseret ad tesseram à tua sorore sibi missam, perditissimus iste nescio quomodo clam nobis aufugerat. Itaque mortuus vnus summæ deerat: tum Æacus contractis supercilijs: ne in omnibus Mercuri, vtere arte furandi. Sufficiant tibi tui in cœlo lusus: accuratæ autem sunt mortuorum res, nec quicquam nos latere potest. Quatuor supra mille vt vides, inscriptos habet tessera. Tu verò præter vnum adducis: nisi hoc dicas quòd te circumuenit Atropos. Ego rubore ad hæc dicta suffusus, eorum quæ in via acciderant protinus memini. Cúmque circunspiciens istum neutiquam viderem, intellecta eius fuga, quàm celerrimè per eam viam quæ ducit ad lucem sum secutus cum hoc spontaneo comite optimo: & tanquam è carceribus currentes, ipsum iam in Tænaro deprehen-

ὑπολαμβάνοντες, καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη ἐν Ταινάρῳ.

παρὰ τοσοῦτον ἦλθε διαφυγεῖν.
Κλω. ἡμεῖς δὲ ὦ Χάρων. ὀ-
λιγωρίαν ἤδη τῶ Ἑρμῆ κατε-
γνώκομεν. Χα. τί οὖν ἔτι
διαμέλλομεν, ὡς οὐχ ἱκανῆς
ἡμῖν γεγωνημένης διατριβῆς;
Κλω. εὖ λέγεις. ἐμβαινέτωσαν.
ἐγὼ δὲ παραχειρισαμένη τὸ βι-
βλίον, καὶ πρὸ τοῦ ἀποβά-
δρας καθιζομένη, ὡς ἔοικε,
ἐμβαίνοντα ἕκαστον αὐτῶν,
διαγνώσομαι τίς ἢ πόθεν, καὶ
ὅπως τεθνεὼς ἥκει. σὺ
δὲ παραλαμβάνων, σοίβαζε,
καὶ σωπᾶθει ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ
τὰ νεκρὰ ταυτὶ πρόσιτα ἐμ-
βαλῶ. τί γὰρ ἂν καὶ ἀποκρί-
ναιντό μοι; Ερ. ἰδοὺ δή σοι
ὦ πορθμεῦ, τὸν ἀριθμὸν ὅτοι οἱ
τεσσαράκοντα μετὰ τῶν ἑκατοντεθνεώτων.
Χα. βαβαὶ τῆς εὐαγρίας. ὁμο-
φακίας ἡμῖν νεκροὺς ἥκεις
ἄγων. Ερ. βούλει ὦ Κλωθοῖ,
τοὺς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις
ἐμβιβασώμεθα; Κλω. τοὺς
γέροντας λέγεις; οὕτω πίεσι.
τί γὰρ μὲ δεῖ πράγματα ἔχειν,
τὰ περὶ Εὐκλείδου πῶς νῦν
ἐξετάζωσιν; οἱ γὰρ ἑξήκοντα
ὑμεῖς πάλαι ἤδη. τί τοῦτο;
οὐκ ἐπακούουσί μου βεβυσμένοι
τὰ ὦτα κηρῷ τῶν ἑτῶν. δήπου
τάχα καὶ τούτους ἀράμενοι

dimus, vsque adeò parum abfuit quin effugisser. *Cl.* Et nos ô Charon ignauiæ Mercurium damnabamus. *Ch.* Quid ergo diutius cunctamur, quasi non satis morati simus? *Cl.* Rectè dicis, inscendant. Ego verò sumpto in manibus libro, ingredientes singulos, qui, & vnde, quóque pacto mortui sint, circum scalas sedens, pro more dignoscam, tu verò exceptos compone, & ordine colloca Mercuri. Verùm infantulos hosce primos inijce: quid enim mihi respondere queant? *Merc.* En tibi ô portitor sunt hi numero trecenti cum ijs qui fuerunt expositi. *Ch.* Papæ quàm opima præda! mortuos immaturos nobis adducis. *Merc.* Vis-ne Clotho cum his, indefletos introducamus? *Cl.* An sensus dicis? ita facias. Quid enim opus est, vt ea quæ fuerunt ante Euclidem scrutando, negocium mihi facessam? Vos qui plusquàm sexagenarij estis, jam adeste. Quid hoc rei est? Ita-ne eorum aures annis sunt obturatæ, vt me non exaudiant? forsan & hos sublatos importare oportebit.

παρήγαγεν. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἕτοι δύειν δέοντες τεττακόσιοι, πάντες καὶ πέπειροι, καὶ καθ' ὥραν τετρυγημένοι. Κλω. νὴ Δί', ἐπεὶ ἀσαφῶς γε πάντες ἤδη εἰσί. τοῦ θαυμασίας ἐπὶ τούτοις ὦ Ερμῆ παράγαγε. καὶ προτόν μοι εἰπατε, ὅπως ἀποθανόντες, ἥκετε. μᾶλλον δ' αὐτὴ πρὸς τὰ γεγραμμένα ὑμᾶς ἐπισκέψομαι. πολεμοῦντας ἀποθανεῖν ἔδει ἢ ἐν Μηδίᾳ τεττάρακας ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸν Οξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβρύαν. Ερ. πάρεισι. Κλω. δὶ ἔρωτα αὖ τοὺς ἀπέσφαξαν ἑπτά. καὶ ὁ φιλόσοφος Θεαγένης, διὰ τὴν ἑταίραν τὴν Μεγαρόθεν. Ερ. οὗτοιί πλησίον. Κλω, ποῦ δ' οἱ περὶ τὴν βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντες; Ερ. παρεῖσιν. Κλω. ὁ δὲ ὑπὸ τῆς μοιχῆς καὶ τῆς γυναικὸς φονευθείς; Ερ. ἰδοὺ σοι πλησίον. Κλω. τοὺς ἐκ δικαστηρίων δῆτα παράγαγε. λέγω δὴ τοὺς ἐκ τυμπανίου, καὶ τοὺς ἀνεσκολοπισμένους. οἱ δ' ὑπὸ λῃστῶν ἀποθανόντες ἑκκαίδεκα, ποῦ εἰσιν ὦ Ερμῆ; Ερ. πάρεισιν οἵδε οἱ βαυμασίαι, ὡς ὁρᾷς. ταὶς δὲ γυναῖκας ἅμα βούλει παράγω

Merc. En duodequadringenti, marcidi omnes, & præmaturi, suóque tempore decerpti. *Cl.* Per Iouem quandoquidem omnes iam sunt vuæ passæ. Sauciós præterea adducito Mercuri. Vos quo mortis genere è vita excesseritis, mihi primùm dicite. Verùm ipsamet quid cuique vestrûm inscriptum sit inspiciam. Decretum erat vt heri quatuor & octoginta pugnantes in Media occiderent, cúmque his Gobares Oxyartis filius. *Merc.* Adsunt. *Cl.* Præ amoris impatientia septem sibi mortem consciuerunt: & Theagenes propter Megarense scortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi prope adsunt. *Cl.* Porrò vbi illi qui de imperio certantes, mutuis se cædibus confecêre? *Merc.* Hic astant. *Cl.* Et qui ab adultero & vxore est interfectus? *Merc.* En tibi adest. *Cl.* Eos qui sententia iudicis damnati fuerunt, adduc, fustibus inquam cæsos, & cruci affixos. Illi verò sedecim, qui à latronibus sunt interfecti vbi sunt Mercuri. *Merc.* Adsunt saucij illi quos vides. Porrò vis vt mulieres simul adducam?

Cl. Maximè,

Κλω. μάλιστα ἢ τὸν ἀπὸ ναυαγίων γε. ἅμα γὰρ τεθνᾶσι, καὶ τὸ ὅμοιον τέλος. καὶ τὸν ἀπὸ πυρετοῦ δ', καὶ τούτοις ἅμα. καὶ τὸν Ἀγαθοκλέα μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. τῷ δὲ ὁ φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἔδει τὸ Ἑκάτης τὶ δεῖπνον φαγόντα, καὶ τὰ ὠμὰ τῶν καθαρσίων ὠά, καὶ πρὸς τούτοις γε, σκπύαν ὠμὴν, ἀποθανεῖν; Κωνι. πάλαι σοι παρέσκηκα, ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσαντα, τοσοῦτον εἴασας ἄνω τὸ χέγγον; χθὲς γὰρ, ὅλον μοι τὸ ἄζακτον ἐπέκλωσας. καίτοι πολλάκις ἐπιρράψω τὸ νῆμα διακόψας ἐλθεῖν. ἀλλ' ὅμως οἶδ' ὅπως ἄῤῥηκτον ἦν. Κλω. φορέον σε καὶ ἰατρὸν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων ἁμαρτημάτων ἀπελίμπανον. ἀλλ' ἔμβαινε ἀγαθῇ τύχῃ. Κωνι. μὰ Δί'. ἦν μὴ προτερόν γε τουτονὶ τὸ δεδεμένον ἐμβιβασώμεθα. δέδια γὰρ μή σε παρατείσῃ δεύμενος. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ὅστι. Ερ. Μεγαπένθης ὁ Λακύδου. τύραννος. Κλω. σπεῦδε σύ. Μεγα. μισθαμοῦς ὦ δέσποινα Κλωθοῖ. ἀλλά με πρὸς ὀλίγον ἔασον ἀνελθεῖν. εἶτά σοι αὐτόματος ἥξω, καλοῦντος μηδενός.

Cl. Maximè, & naufragio perditos: simul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, eúmque illis Agathoclem medicum. Cæterùm vbi est philosophus Cynisçus, quō Hecates cœna, lustralibus ouis, quinetiam sepia cruda deuoratis mori decretum erat? Cyn. Iamdudum tibi asto optima Clotho: sed qua in re iniurium me tandiu apud superos reliquisti? Nam mihi fusum ferè totum agglomerasti, quanquam filum rumpere sæpe conatus sum vt venirem: sed nescio quo pacto infragile erat. Cl. Equidem te humanorum peccatorum inspectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix fausteúmque sit, inscende. Cyn. Non per Iouem, quin priùs vinctum hunc inscēdere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua sententia dimoueat. Cl. Age videam quis sit. Mer. Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. Cl. Inscende tu. Megap. Minimè domina Clotho: sed me paulisper reuerti finito: deinde vltro à nemine vocatus veniam.

Κλω. τί δ' ἔστιν, οὗ χάειν ἀφικέσθαι θέλεις; Μεγα. τῷ οἰκίαν ἐπιτελέσαι μοι πρότερον ἐπίδεσον. ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος καταλέλειπται. Κλω. A ληρεῖς. ἀλλ' ἔμβαινε. Μεγα. οὐ πολλοῦ χρόνου ὦ μοῖρα αὐτῶ. μίαν μοι ἔασον μεῖναι τὴν ἡμέραν, ἄχρις αὖ τι ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ περὶ B τῶν χρημάτων, ἔνθα τὸ μέγα εἶχον θησαυρὸν κατορωρυγμένον. Κλω. ἄφαρ. εἰ αὖ τύχοις. Μεγα. ἀπολεῖται οὗτος χρυσὸς τοσοῦτος; C Κλω. εἰ ἀπολεῖται. διάφορα τούτου ἕνεκα. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς παρελήψεται. Μεγα. ὦ τὸ ὕβρεως, ὁ ἐχθρὸς, ὃν μὴ ῥᾳδίως ἔγωγε ἀπεκτεινα; Κλω. ἐκεῖνος αὐτός. καὶ ἐπιβιώσεταί σοι ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ μικρόν τι πρὸς, τὰς παλλακίδας, καὶ τῷ ἐδήτα, καὶ τὸ χρυσὸν ὅλον σου D παραλαβών. Μεγα. ἀδικεῖς ὦ Κλωθοῖ, ταμὰ τοῖς πλεμυοτάτοις διανέμουσα. Κλω. σὺ γὰρ οὐχὶ Κυδιμάχου αὐτὰ ὄντα ὦ γυναικότατε παρειλήφεις, ἀποκτείνας τε αὐτὸν, καὶ φονεύσας; Μεγα. ἀλλὰ γοῦν E

Cl. Sed quid eſt, quorſum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi vt domum priùs perficiam, quam ſemifactam reliqui. Cl. Deliras. inſcende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me vnicum hunc diem manere apud ſuperos, donec vxori de pecuniis mandata dedero, atque vbi defoſſum habebam theſaurum indicauero. Cl. Placuit. Non id conſequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? Cl. Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, ſis animo: conſobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignauia ego antea non occidi? Cl. Ille ipſe, tibíque annos quadraginta ſuperſtes erit, imo paulò amplius, pellices tuas, veſtes, & quicquid eſt auri nactus. *Megap.* Præter ius facis Clotho, quum res meas mihi infenſiſſimis hoſtibus attribuis. Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipſa, ô generoſiſſime, accepiſti, occiſo ipſo: liberíſque eius cùm adhuc ſpiraret, iugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. Cl. Itaque exactum

τὰ παιδία ἔτι ἐμπίονα σπέρμα ὄν. Κλω. ἀλλ' ἔχεις

σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως.
Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ
σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος,
εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς δ', ἀπο-
στητε πρὸς ὀλίγον. εἰ μὲ ἀφῆς
ἀποδρᾶναι, χιλιά σοι τάλαντα
χρυσίου ὑπισχνοῦμαι σήμερον. Κλω. ἔτι γὰρ
χρυσὸν ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα διὰ μήνυμης ἔχεις; Μεγα.
καὶ τὼ δύο δ' κρατῆρε μὴ
βούλει, προσθήσω, οὓς ἔλα-
βον ἀπὸ κτείνας Κλεόκριτον,
ἕλκοντας ἑκάτερον χρυσοῦ ἀ-
πὸ ἥδυ τάλαντα ἑκατόν. Κλω.
ἕλκετε αὐτόν. ἔοικε γὰρ οὐκ
ἐπιμενεῖν ἡμῖν ἑκών. Με-
γα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἀτελὴς
μένει τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια.
ἀτέλεστα γὰρ ἂν αὐτὰ, σὺν βιώς
πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω.
ἀμέλησον. ἄλλος τις λήψεται. Μεγα.
καὶ μὴν τοῦτό γε πάντως εὐγνω-
μον ἀκτῶ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα.
ἐς τοσοῦτον σὺν βιώναι, μέχρις
ἂν ἀναγάγωμαι Πισίδας, καὶ
Λυδοῖς σὺν θῶ τὸν φόρους, καὶ
μνῆμα ἑαυτῷ παμμέγεθες
ἀνάσησας, σὺν χάλκω ὁπόσα
ἔπεφυκα μεγάλα καὶ στρατηλικὰ
παρὰ τὸ βίον. Κλω. ὅτος, ὦ
ἔτι μίαν ἡμέραν αἰτεῖς, ἀλλὰ
χρόνον εἴκοσιν ἐτῶν διατρίβων.

est tui dominij tempus.
Megap. Audi Clotho, quæ
tibi priuatim, nullo audi-
ente volo dicere. vos pau-
lisper secedite. Si me au-
fugere finas, mille signati
auri talenta me tibi hodie
daturum polliceor. *Cl.* Ad-
huc-ne ridiculum caput, ta-
lentorum meministi? *Megap.*
Sed enim duos, si velis cra-
teras addam, quos occiso
Cleocrito accepi, vtrumque
pondo centum puri auri ta-
lentorum. *Cl.* Illum tra-
hite. Nobis enim videtur
non ingressurus vltro. *Me-
gap.* Testor vos: murus ma-
net imperfectus, & nauium
statio inchoata: quæ omnia
exegissem, si solos quin-
que dies superuixissem, *Cl.*
Ne cures: alius extruet. *Me-
gap.* Atqui hoc saltem om-
nino æquum postulo. *Cl.*
Quid hoc? *Megap.* Vt
tantisper viuam dum Pisi-
das subiugauero, & tribu-
tum Lydis imposuero, mi-
hique ipsi magnificentis-
simo monumento erecto,
inscripsero quicquid magni,
& Imperatore digni, à me
in vita gestum fuerit. *Cl.*
Heus tu, non vnum diem
postulas, sed fermè viginti
annorum moram. *Megap.*
Atqui festinationis, mei-

Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμᾶς

ἕτοιμος παρέχεσθαι τὸν τάχους, καὶ τὴν ἐπαύριον. εἰ βούλεσθε δ', καὶ ἄπαγε δίδωμι ὑμῖν αὐτὸ ἐμαυτὸν παρέξων τὸν Ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μακάριε, ὃν ποτε πολλάκις ἐπόθεις ἐπὶ γῆς καταλιπεῖν; Μεγα. πάλαι ταῦτ' ἠνχόμην. νυνὶ δὲ ὁρῶ τὸ βέλτιον. Κλω. ἥκει κἀκεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶ νεωστὶ βασιλεύοντος ἀπηρμένος. Μεγα. ἐκοῦ ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ μοῖρά μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰδέναι βούλομαι τὰ μετ' ἐμὲ, ὅπῃ τε ἕξει τὰ τέκνα. Κλω. ἄκουε. μᾶλλον γὰρ αἰτίαν μαθών. πλὴν μὴ γυναικά σοι, μίδας ὁ δοῦλος ἕξει. καὶ πάλαι γ' αὐτῷ ἐμοίχευεν. Μεγα. ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ πεδόμενος αὐτῇ, ἀφῆκα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ δυγάτηρ δέ σου, ταῖς παλλακίσι τῶν νυμφευομένου ἐγκαταλεχθήσεται. εἰκόνες γ' καὶ αὐδριάντες, ὡς ἡ πόλις αὐτῇσι σοι πάλαι, πάντες ἀπατεῶν μιμοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἰπέ μοι, τῶν φίλων γ' οὐδεὶς ἀγαπακτεῖ τοῖς δρωμένοις; Κλω. πῶς γὰρ οὐ σοι δικαίως ζημιώμενος; ἀγνοεῖς ὅτι

meique reditus ſponſores vobis dare ſum paratus. Imò ſi velitis etiam mei ſuccedaneum tradam vobis Agapetum. *Cl.* O ſceleſte, quem ſæpe optaſti in terra relinquere? *Mer.* Hoc olim optabam: ſed video nunc quid ſit ſatius. *C.* Veniet & ille tibi haud ita multò poſt, ab eo qui recens regem agit, è medio ſublatus. *Mer.* Sed illud ô Parca tu mihi nõ negaueris. *Cl.* Quidnam? *Mer.* Scire velim vt res me defuncto ſe ſint habituræ. *Cl.* Audi: nam edoctus magis angeris. Tuam vxorem Midas ſeruus habebit, quam iam olim adulterio corruperat. *Mer.* Ille ſceleroſus quem eius ſuaſu manumiſi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus eius qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò ſtatuæ, quas olim tibi vrbs erexit, omnes euerſæ, ſpectantibus riſum præbebunt. *Mer.* Dic mihi, nullúſne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur? *Cl.* Quiſnam tibi fuit amicus? aut quis iuſta de cauſa conciliatus? Neſcis omnes qui te ado-

φίλος; ἢ σὲ τίνος αἰτίᾳ καὶ πάντες οἱ περιπωῶντες,

καὶ τῶν λεγομένων καὶ πραττομένων. ἕκαστα ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι, ταῦτ' ἔδρων, ὡς ἀρχῆς ὄντες φίλοι, καὶ πρὸς τὸ καιρὸν ἀποβλέποντες; Μεγα. καὶ μὴν εὐχόμενοι ἐν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπηυχοντό μοι πολλὰ, καὶ ἀγαθὰ, ἀποθανεῖν ἕκαστος αὐτῶν ἕτοιμος, εἰ οἷόντε εἶναι. καὶ ὅλως, ὅρκος αὐτοῖς ἦν ἐγώ. Κλω. τοιγαροῦν παρ' ἐμοὶ αὐτῶν χθὲς δειπνήσας, ἀπέθανες. τὸ γὰρ τελευταῖόν σοι πιεῖν ἐνεχθὲν, ἐκεῖνο δηλαδὴ ἦν. Μεγα. τοῦτ' ἄρα πικρῶς τινος ἠδόμην. τί βουλόμενος ὦ ταῦτ' ἔπραξε; Κλω. πολλά με ἀναπείθεις. ἐμβῆναι δέον. Μεγα. ἦν μὲν πίνων μάλιστα ὦ Κλωθοῖ, δόξαν ἐπόδουν καὶ πρὸς ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀναχύψαι πάλιν. Κλω. τί δ' τοῦτο ὄφελος; ἔοικε γάρ τι παμμέγεθες εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, ἐπεὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε, περιδείλιάσας ὀψίαν ἀνελθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα ἐκείμην, χολῆς οὔσης, οὐδεὶς γὰρ οὐδὲ ἐπύλαπτέ με, Γλυκέριον τὴν παλλακίδα μου, καὶ πάλαι ἤδη ἐμοιχεύετο, ὑπατασσόμενος τὴν θύραν, ἐπιδὺς,

rabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas singula laudabant, id vel metu, vel spe feciſſe? imperij nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. Megap. A Atqui cùm in conuiuijs libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati ſinguli ante me mori, ſi fieri poſſet. In ſumma per me iurabant. Cl. Quare B heri cum quodam ex ipſis cœnatus, obijſti: nam poculum tibi poſtremò allatum huc te demiſit. Megap. Hoc illud eſt quod amari quiddam ſenſi. Quid verò C hoc facinore voluit? Cl. Multa percunctaris, cùm iam inſcendiſſe oportuiſſet. Megap. Vnum me maximè angit Clotho, cuius grá- D tia pauliſper ad lucem emergere cuperem. Cl. Quid iſtud eſt? id permagni quid videtur eſſe. Megap. Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa veſpertinum E crepuſculum, conclaue in quo iacebam ingreſſus, cùm vacaret (neque enim me cuſtodiebat quiſquam) Glycerium pellicem meam, cum qua iam ante rem habere ſolebat, attractis foribus

καθάπερ οὐδενὸς ἔνδον παρόντος. εἶτα ἐπειδὴ ἄλις εἶχε τῆς ἐπιθυμίας, ἀποβλέψας ἐς ἐμέ, σὺ μὲν φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πληγάς μοι πολλάκις ἤδη ἀδικουῦσι ἐπέστειλας. καὶ ταῦτ' ἅμα λέγων, παρέπλησέ με, καὶ κατὰ κόρρης ἔπαισε. τέλος δὲ, πλατὺ χρεμψάσθμος, καὶ καταπύστως μου, καὶ ἐς τὸν τῶν ἀπαθῶν χῶρον ἄπιθι ἐπιτάττων, ὤχετο. ἐγὼ δὲ, ἐνεπυρούμην μὲν, καὶ εἶχον δέ ὅμως ὅ, τι καὶ δράσαιμι αὐτὸν, αὖος ἤδη καὶ ψυχρὸς ὤν. καὶ ἡ μιαρὰ δὲ παιδίσκη, ἐπὶ φόρου, παρεστώτων πυῶν ἤδετο, σίλφιον χείσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς ὡς δακρύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κακόδουλα, καὶ τοὔνομα ἐπικαλουμένη, ἐπιλάπτετο. ὧν εἰ λαβοίμην; Κλω. παῦσαι ἀπειλῶν. ἀλλ' ἔμβηθι. καιρὸς ἤδη σε ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. καὶ τίς ἀξιώσει κατ' αὐθρὸς τυράννου φῶρον λαβεῖν; Κλω. κατὰ τυράννου μὲν οὐδείς, κατὰ νεκροῦ δὲ ὁ Ραδάμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὄψει δίκαιον, καὶ κατ' ἀξίαν ἐπιθύοντα ἐκάστῳ τὰ δίκαια. τὸ νῦν δὲ ἔχον, μὴ διάτριβε. Μεγα. καὶ ἰδιώτην με πόθεν ἂν

tanquam nemo intus eſſet, ſubegit. Deinde poſtquam libidini ſatiffeciſſet, conuerſis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio ſceleſte, mihi plagas nihil commerito ſæpe inflixiſti. Cúmque hæc diceret, ſimul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato ſcreatu me conſpuiſſet & in regionem impiorum abire me iuſſiſſet, diſceſſit. At ego quanquam ira ſuccendebar, tamen quia iam frigidus & exánguis eram, hominem vlciſci non potui. Porrò ſceleſta famula cùm aduenientium quorundam ſtrepitum ſenſiſſet, oculis ſaliua inunctis, ac ſi me defleuiſſet, eiulando, nomenque meum inclamando, diſcedebat: quos ſi prehendero. Cl. Deſine minari: & inſcende: iam enim tempus eſt vt in iudicium concedas. Megap. Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? Cl. Contra tyrannum nemo: ſed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cuiuſque merito ſententijs, mox æquiſſimum videbis: quare in præſentia ne cuncteris. Megap. Priuatum me & ex

μοῖρα τῶν πενήτων ἴνα, κἂν δοῦλον αὐτὸ τὸ πάλαι βασιλέως. ἀναβιῶναί με ἔασον μόνον. Κλω. πῦ ἦ ὁ τὸ ξύλον; ἀ σὺ ἦ ὦ Ἑρμῆ, σύρετ' αὐτ' εἴσω τῆς πυλίδος. ἐγὼ δ' ἐμβαίην ἐκών. Ερ. ἔπου νυῶ δ' ἐραπέτα. δέχου τοῦτον σὺ πορθμεῦ, καὶ τὰ δεῖνα. ἀ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμέλει φρὸς τὰ ἴσον δεδήσεται. Μεγα. καὶ μὴν ἐν τῇ προεδρείᾳ καθεζεσθαί με δεῖ. Κλω. ὅπ τί; Μεγα. ὅπ νὴ Δία τύραννος ἦν, καὶ δορυφόρους εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ' οὐ δικαίως σε παρέπλευν ὁ Καείων, οὕτως σκαιὸν ὄντα; πικρὰν δ' οὖν τὴν ραγγίδα ἕξεις, λευσάμενος τὸ ξύλον. Μεγα. τολμήσει γὰρ Κυνίσκος ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; ἀκ ἐγώ σε προλίω, ὅπ ἐλεύθερος ἄρα, καὶ βαχὺς πᾶσα, ἀ ὀπτιμπτικός, μικρῶ δεῖν προσπατάλευσα; Κλω. τοιγαροῦν μνησεῖς καὶ σὺ τῷ ἴσῳ προσπαπαλευμένος. Μίκυλλος. ἐπί μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμοῦ ἦ οὐδεὶς ὑμῖν λόγος. ἢ διότ πένης εἰμὶ, διὰ τοῦτο καὶ τελευταῖον ἐμβῆναί με δεῖ; φευτοτόμος Μίκυλλος. Κλω.

pauperibus vnum, quinetiam pro rege seruum facias licet, dummodo reuiuiscere me sinas. *Cl.* Vbi ille est qui fustem gerit? & tu Mercuri, istum correpto pede intrò trahite. Non enim inscendat vltro. *Merc.* Sequere nunc fugitiue, accipe hunc tu portitor, atque illum: vtque malo diligenter alligetur, cura. *Mgap.* Atqui me primas occupare par est. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumerósque satellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cum sæuus adeò fuisses? acerbam certè degustato huius baculo tyrannidem obtinebis. *Mgap.* Audebit-ne Cynisicus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs, & asperiùs obiurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malè affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia sum pauper me postremum inscendere par est? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor sum Micyllus. *Cl.* An molesta tibi est mora? Clo.

σὺ ἦ πίς εἶ; Μι. ἔ εἶτα ἄχθη βραδίων; οὐχ

ὁρᾷς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπο-
χνεῖται δώσειν, ἀφεθεὶς πρὸς
φῶς; θαῦμα γοῦν ἔχει με,
εἰ μὴ ἀγαπητὸν καὶ σοὶ ἡ δι-
ατριβή. Mi. ἄκουσον ὦ A
βελτίστη μοιρῶν. ὃ πάνυ με ἡ
τῆς Κύκλωπος ἐκείνης ὑποφαίνει
δωρεά, τὸ ὑποχνεῖσθαι, ὅτι
πύματον ἐγὼ τὸν ἕτερον καταδο-
μαι. αὖ τε γοῦν πρῶτον, αὖτε B
πύματον, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες πε-
ριμένουσιν. ἄλλως τε, οὐδὲ ὁ-
μοία τὰ μὲ τοῖς τῶν πλουσίων.
ἐκ διαμέτρου γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι
φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, εὐ-
δαίμων εἶναι δοκῶν πρὸς τὸν C
βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ περι-
βλεπτος, ἀπολιπὼν χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἀργύριον, καὶ ἐδητα, καὶ
ἵππους, καὶ δεῖπνα, καὶ παῖδας
ὡραίους, καὶ γυναῖκας εὐμόρ-
φους, εἰκότως λυπεῖται. καὶ ἀπο-
στενάζων αὐτῶν, ἦλθετο. ὁ γὰρ
οἶμαι ὅπως καθάπερ ἰξῷ τινι
προσέχεται τοῖς τοιούτοις ἡ
ψυχή, καὶ οὐκ ἐθέλει ἀπαλλάτ-
τεσθαι ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς E
πάλαι προσπεπηγυῖα. μᾶλλον δ'
ὥσπερ ἄρρηκτός τις ὢν ὁ δε-
σμὸς ὅτος ἐστὶν, ᾧ δεδέσθαι ξυμβέ-
βηκεν αὐτούς. ἀμείλει, κἂν
ἀπάγῃ τις αὐτοὺς μὴ βίᾳ,
ἀνακωκύουσι. καὶ τἆλλα ὄντως

Non vides quàm multa se daturum polliceatur hic tyrannus, si vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora sit iucunda. *Mercyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur se postremum Vtim voraturum: nam siue primum, siue postremum, ijdem me dentes manent. Præterea res meæ, non vt diuitum se habent. Nam vitæ nostræ ex diametro (vt aiunt) inter se distant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac suspiciendus, relicto tam multo auro, & argento, vestibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formosis, non iniuria cruciatur: ab Dijsque se abstractum grauatur. Etenim anima nescio quo pacto hisce veluti visco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, vt quæ his iamdudum addicta sit. Quin potiùs ac si infragile sit vinculũ istud quo ipsos illigari cõtingit, quũ à quopiam vi abducũtur, altũ eiulant. Ac cũ in cæteris sint feroces, in hac via quę ad inferos ducit,

θρασεῖς, δειλοὶ πρὸς ταύτην

ἐυείσκονται τὴν ὀπὴ τὸν
μέσον φέρουσαν ὁδόν. ἐπιστρέ-
φονται γοῦν εἰς τὰπίσω, ὥσ-
περ οἱ δυσέρωτες, καὶ πέρυσθεν
ἀποβλέπειν τὰ ἐν τῷ φωτὶ
βούλονται, οἷα ὁ Μάταιος ἐκεῖ-
νος ἐποίει. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν
ἀποδιδράσκων, καὶ ταῦθά σε
καταλιπαιζῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μη-
δὲν ἔχων ἐνέχυρον ἐν τῷ βίῳ,
ἢ σῶμα, ἢ σωοικίαν, ἢ χρυ-
σὸν, ἢ σκεῦος, ἢ δόξαν, ἢ εἰ-
κόνας, εἰκότως ἔυζωνος λῶ.
καὶπεὶδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος
ἔνευσέ μοι, ἀσμένως ἀποῤῥί-
ψας τὴ σμίλην, καὶ τὸ κάτημα,
κρηπῖδα τινὰ ἐν ταῖν χερσὶν
ἔχων, ἀναπεδήσας ἐυδυς ἀνυ-
πόδητος, ἁδὲ τὴν μελαγχολίαν
ἀπονιψάμενος, εἰπίμην. μᾶλ-
λον δὲ ἠκολούθουν, ἐς τὸ πρόσω
ὁρῶν. οὐδὲν δὲ μετῶν κατόπιν
ἐπέστρεφε, καὶ μετεκαλεῖ. καὶ γὰ
Δὶ ἤδη καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν
πάντα ὁρῶ. τό, τε γὰ ἰσοτιμίαν
ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα τῶ
πλησίον διαφέρειν, ὑπερήδιστον
ἔμοιγ' οὕτω δοκεῖ. τεκμαίρο-
μαι δὲ μάλ' ἐπαυτοῖς χρέα
τῶν ὀφειλόντας ἐν ταῦθα, μὴ
δὲ φόρους ὑποτελεῖν. τὸ δὲ
μέγιστον, μὴ δὲ ῥιγοῦν τὸ χει-
μῶνος, μὴ δὲ νοσεῖν, μηθ' ὑπὸ
τῶν πλουσιωτέρων ῥαπίζεσθαι.

meticulosi deprehenduntur. Itaque velutiperditè amantes à tergo subinde respiciũt, & ea quæ apud superos geruntur è longinquo cernere cupiunt: sicut stultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hîc tibi supplicaret. At ego, vt qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non supellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac postquam mihi solùm innuit Atropos, scalpro, soleáque libenter abiectis, crepidam præ manibus habens, ilico exilij discalceatus, nec abstersò atramẽto, sum secutus: imò pr[illegible]ùs præiui, ad anteriora respiciens: cùm nihil à tergo relictum me conuerteret, & reuocaret. Et per Iouem iam pulchra apud vos ómnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullúmque vicino præstare, res mihi longè suauissima videtur. Conijcio etiam hîc neque æs alienum à debitoribus reposci, neque tributum pendi: quódque maximum est, neminem hyeme rigere, nec ęgrotare, nec à potẽtioribꝰ colaphos infligi.

εἰρήνη ὑ πᾶσα, ἡ τὰ πράγματα ἐς τοὔμπαλιν ἀντεσταμμένα. ἡμεῖς μὲ γὸ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀνιῶνται ὃ ἡ οἰμώζουσιν οἱ πλούσιοι. A

Κλω. πάλαι σωὶ σε ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἑώρων. τί δ' ἰδὼν ὅ σε μάλιστα ἐκίνησε γελᾶν;

Μι. ἄκουσον ὦ τιμιωτάτη μοι θεῶν. παρὼν ἐγὼ τυράννῳ, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτῷ. καί μοι ἐδόκει τότε ἰσόθεός τις εἶναι. ὁ τε γὸ πορφύρας τὸν ὄγκον ὁρῶν, ἐμακάριζον, ἡ τῶν ἀκολουθούντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ λιθόκολλητα ἐκπώματα, καὶ τὰς κλίνας τὰς ἀργυρόποδας. ἔτι ὃ ἡ κνίσα ἡ τῶν σκευαζομένων ἐς τὸ δεῖπνον, ἀπέκναι με. ὥστε ὑπ' εὐθρώπου τινὸς αὐτῆς καὶ τερπνοῦ κατεφαίνετο. ἡ μονονυχὶ χαλλίων, ἡ ὑψηλότερος, ὅλῳ πήχει βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, ἡ σεμνῶς περιβαίνων, ἡ ἑαυτὸν ἀγυπνιάζων, καὶ τὸν ἐντυγχάνοντας ἐκπλήττων. ἐπεὶ ὃ ἀπέδυνεν, αὐτός τε παγγέλοιος ὤφθη μοι ἀποδυσάμενος ἡ γυφλός. κἀμαυτὸν κάθαρμα ἐτιθέμην, ἀπὸ

sed omnia pace consistere, réſque hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac diuites tristantur & plorant. Cl. Te iamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum mouebat? Micyl. Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyB rannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium Cturbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectósque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, Dnidor me afficiebat. Itaque vir homine maior, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ successu se erigens, & grauiter incedens, ac seipsum resupinans, obuiósque obstupefaciens. Sed postquam vita Efunctus est, ipse deliciis exutis, visus est mihi prorsus ridiculus: ac me ipsum magis irridebam qui sceleratum illũ obstupuisse, fœlicitatem

ἔτι μᾶλλον κατεγέλων, οἷον τῆς κνίσης τερπομένους

αὐτῆς τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ μαιρείζων ὅτι τῷ αἵματι τὸν ἐν τῇ λακωνικῇ θαλάττῃ κοχλίδων. ὁ μόνον ὃ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὸν δανειστὴν Γνίφωνα ἰδὼν γέροντα, καὶ μεταμιμώσκοντα, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἄγλυστος αὐτῶν ἀπέθανε, τῷ ἀσώτῳ Ροδοχάρει τὴν οὐσίαν ἀπολιπών, ὅτος δ' ἄγχιστα ἦν αὐτῷ γόνοις, καὶ παῖστος ὅτι τὸν κλῆρον ἐκαλεῖτο κατὰ τὸν νόμον, οὐκ εἶχεν ὅπως καταπαύσῃ τὸν γέλωτα. καὶ μάλιστα μεμνημένος ὡς ἀεὶ, καὶ ἀνχμηρὸς ἦν, φειδωλὸς τὸ μετωπον ἀπάλειος, καὶ μόγοις τοῖς δακτύλοις πλουτῶν, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, κατεμικρὸν συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον ἐκλυσθησόμενα πρὸς τὸ μαιρείου Ροδοχάρους. ἀλλὰ τί ἂν ἀπέρχόμεθα ἤδη; καὶ μεταξὺ δὲ πλέοντες, τὰ λοιπὰ γελασόμεθα, οἰμώζοντας αὐτοὺς ὁρῶντες. Κλω. ἔμβαινε, ἵνα καὶ ἀνιμήσωμαι ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. οὗτος, ποῖ φέρῃ; πλῆρες ἤδη τὸ σκάφος. ἀλλὰ περίμενε. ἐς αὔριον ἴσως σε διαπερθμεύσομεν. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων,

eius ex nidore tantùm æstimando, & ob sanguinem, qui Laconici maris cochleis innascitur, beatum prædicando. Neque hîc solum mihi ludo fuit: sed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & consilij pœnitentem, quòd pecunijs non esset fruitus, sed non gustatis illis obijsset, & nepoti Rhodochari facultates reliquisset (hic enim ipsi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) risum compescere non poteram: præcipuè cùm meminissem quàm pallidus & squalidus esset, vultúmque curis tristem gereret, solisque digitis diues esset, quibus talenta, & myriadas supputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò post à beato Rhodochari erant dissipanda. Sed quid iam hinc non soluimus? Etenim reliqua inter nauigandum ridebimus, quum plorantes ipsos videbimus. Ch. Inscende, vt Portitor anchoram extrahat. Ch. Heus tu, quò pergis? plena iam scapha: ibi expecta: cras luce prima te traijciemus. Mi. Iniquus es, ὦ Charon qui mortuum iam exoletum relinquis.

ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων

ἐμέλει, χράψομαί σε παρὰ νόμων ἐπὶ τῷ Ραδαμάνθυος. οἴμοι τῶν κακῶν, ἤδη πολέουσιν, ἐγὼ δ' ὀλίγος ἐνταῦθα περιλελείψομαι. καίτοι, τί οὐ διανήξομαι κατ' αὐτούς; οὐ γὰρ δέδια μὴ ἀπαγορεύσας ἀποπνιγῶ, ἤδη πιθανέως. ἄλλως, ἐὰν τὸν ὀβολὸν ἔχων τὰ πρόθυμα καταβαλεῖν. Κλω. τί τοῦτο; περίμενον ὦ Μίκυλλε. οὐ θέμις οὕτω σε διελθεῖν. Μι. καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν καὶ προκαταχθήσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ προσπλάσαντες, ἀναλάβωμεν καὶ αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, σωσάτω. Χα. πῶς γὰρ καθεδεῖται; μέσα γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τοῦ ὤμους εἰ δοκεῖ, τὸ πυραύνου. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ἐνεγόησεν. ἀνάβαινε οὖν, καὶ τὸν τένοντα τῷ ἀλιτηρίου καταπάτει. ἡμεῖς δ' εὐπλοῶμεν. Κωίσκος. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας ἐνταῦθεν εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὴν ἃ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι, καταπλεύσας. πλέον γὰρ οὐδὲν ὄζει ἡ πρᾶρις, ἢν ὁρᾷς, ἢ τούτου τὸ ξύλου. τἆλλα ὅ, τι ἂν τελεῖν ἐθέλῃς, ἕτοιμος, καὶ προθυμότατος εἶναι. μέμφῃ δ' οὐδέν, ἢν εὑρῇς, καὶ

Te profectò apud Radamanthum iniuriæ accusabo. Hei misero mihi! iam nauigant: & ego solus hîc relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo? Non enim timeo ne defatigatus suffocer, cùm iam mortuus sim: præsertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum soluam. *Cl.* Quid hoc rei est? expecta Micylle: non enim fas est ita transfretare. *Mycil.* Atqui fortè prior vobis tranauero. *Cl.* Nequaquam: sed admota potiùs naue, ipsum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiscum arripe. *Cl.* Vbi nunc sedebit? nam plena, vt vides, sunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, si videbitur, insidebit. *Cl.* Hoc scitè Mercurius excogitauit. Ascende igitur, & scelesti huius ceruicem conculca: nos autem fausté nauigemus. *Charon.* Æquum est ô Charon, vt verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro traiectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm si velis, sentinam exhaurire, & remigem agere sum paratus. Nec conquerêris, si modò agilem

καρτερόν μοι ἐρετμὸν δῶς μόνον. Χα. ἔρεπε, καὶ τοῦτο γὰρ ἱκανὸν παρὰ σοῦ λαβεῖν. Κυ. ἦ καὶ κατακελεύσαι δήπουθεν; Χα. νὴ Δί', ὥσπερ εἰδῆς κέλευσμά τι τῶν ναυτικῶν. Κυ. οἶδα καὶ πολλὰ ὦ Χάρων τῶν ναυτικῶν. ἀλλ' ὁρᾷς, ἀντεπιχεῖσιν οὗτοι δακρύοντες. ὥστε ἡμῖν τὸ ἆσμα ἐπιταραχθήσεται. Πλούσιος. οἴμοι τῶν κτημάτων. Αλλος. οἴμοι τῶν ἀγρῶν. ὁποτοῖ, πῶς οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον. Αλλος. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος ἀναλώσει λαβών. Αλλος. αἰ, αἰ, τῶν νεογνῶν μου παιδίων. Αλλος. τίς ἆρα ταῖς ἀμπέλοις βυήσει, ἃς πέρυσιν ἐφυτευσάμην; Ερμῆς. Μίκυλλε, σὺ δ' οὐδὲν οἰμώζεις; καὶ μὴν οὐ θέμις ἀδακρυτὶ διαπλεῦσαί τινα. Μι. ἄπαγε. οὐδὲν ὄφελος ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξωμαι ἐνταῦθα. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν τι ὠφελῇς τὸ ἔθος ἐπισπέναξον. Μι. οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι ὦ Ερμῆ δοκεῖ. οἴμοι τῶν καπνισμάτων. οἴμοι τῶν κρηπίδων τῶν παλαιῶν. ὁποτοῖ, τῶν σανδαλημάτων. ἀλλ' ἔτι οὐδ' ἄπτως διαμώμῳ, οὐδὲ τῶ

firmúmq; remũ mihi dederis. Ch. Remiga: nam hoc à te satis sit accipere. Cyn. Num remiges etiam cantu accendere opus erit? C. Per Iouem, siquidem nauticam aliquam exhortationẽ tenes. Cyn. Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, vt vides, obstrepunt: vndè futurum est vt cantus nobis interturbetur. *Dines.* O meas possessiones! *Alius.* O meos agros! me miserum qualem reliqui domũ! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno superiore plantaui, vindemiabit? Mer. Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas est quenquam citra lachrymas nauigare. Mi. Apage: nam cùm fausta nauigatione deferar, nihil est quod plorem. Mer. Attamen pro more paulum ingemiscito. Mic. Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas soleas! ô veteres crepidas! heu putres calceos! Non amplius infœlix ego, ab aurora ad vesperam vsque ieiunus manebo: nec hyeme discalceatus,

καχοδαίμων ἥξειν ἐς ἑσπέραν χειμῶνος ἀνυπόδητος τε

καὶ ἡμίγυμνος πεπονθώς, τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ κρύους συγκρο-
τῶν. τίς ἄρα μου τὴν σμίλην ἕξει, καὶ τὸ κεντητήριον; ἱκα-
νῶς τετρίμμεθα. χαλὸν ἤδη καὶ καταπόντιον καμόν. Χα.
ἄγε δὴ τὰ πορθμεῖα πρῶτον ἡμῖν ἀπόδοτε. καὶ σὺ ἴ, δός.
παρὰ πάντων ἤδη ἔχω. δὸς καὶ σὺ τὸ ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε.
Μι. παίζεις ὦ Χάρων, ἢ καὶ ὕδατός φασιν ἤδη γράφεις,
παρὰ Μικύλλε ἤδη πρὰ ὀβο-
λὸν πρόσδηκον. ἀρχὴν ἴ, ὅτε
εἶδα εἰ τράγανόν ἐστιν ὀβολὸς,
ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ καλῆς
ναυτιλίας, καὶ ἐπικερδοῦς τῆ-
μερον. ἀποβαίνετε δ' ὅμως.
ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βοῦς, καὶ
κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα με-
τέσιμι. διαπλεῦσαι γὰρ κἀκεῖ-
να δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτοὺς
ὦ Ἑρμῆ παραλαβών. ἐγὼ δ'
αὐτὴ, ἐς τὸ αὐτόπτερος ἀπο-
πλευσοῦμαι, Ἰνδοπατίδι, καὶ
Ἡραμίθρῃ τοὺς Σύρους διά-
ξουσα. τιθῆσι γὰρ δὴ πρὸς
ἀλλήλους, περὶ γῆς ὅρων μα-
χούμενοι. Ερ. πρόϊωμεν ὦ ἄνδρες.
μᾶλλον δ' πάντες ἑξῆς ἕπεσθέ
μοι. Μι. Ηράκλεις τὸ ζόφος.
ποῦ γῆς ὁ καλὸς Μέγιλλος;
ἢ τοῦ, διαγνῶναι ἐνταῦθα εἰ

& ſeminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis ſubulã habebit? ſatis lamentatus ſum, ferè iam ad portum appulimus. C. Age verò priùs naulũ reddite: tu quoq; redde: iam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. M. Iocaris ô Charon, aut quemadmodum aiunt, in aqua ſcribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autẽ, ne noui quidem quadratuſ-ne, an rotundus ſit obolus. C. Egregiam verò & quæſtuoſam nauigationem hodiernam. Deſcendite tamen. Ego equos, & boues, & canes, reliquáque animalia adibo: nam oportet vt & illa traijciant. C. Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in aduerſam ripam renauigabo Indopatem & Heramithrem Syræ filios aduectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis ſe vulneribus confecerunt. Mer. Heus vos, progrediamur: imò verò ordine ſequimini me omnes. Megil. Hercle quænam eſt hæc caligo? vbi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoſcat hîc aliquis an Simmiche ſit Phryna formoſior? κάλλιον Φρυνίς Σιμίχης;

πάντα γὰ ἴσα, ἢ ὁμόχροα, καὶ οὐδὲν οὔτε καλὸν, οὔτε καλλιον. ἀλλ' ἤδη γε τὸ τριβώνιον, ὃ πρότερον τίνος ἄμορφον εἶναι δοκοῦν, ἰσότιμον γίγνεται τῇ πορφυρίδι τοῦ βασιλέως. ἀφανῆ γὰ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ σκότῳ καταδεδυκότα. Κυνίσκε, σὺ δ' ποῦ ποτε ἆρα ὢν τυγχάνεις; Κφ. ἐνταῦθα λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἅμα μὲ δοκεῖ, βαδίζωμεν. Μι. εὖ λέγεις, ἔμβαλέ μοι πλὴν δεξιᾶ. εἰπέ μοι, ἐτελέσθης γὰ ὦ Κυνίσκε τὰ Ελευσίνια, ἢ χ ὅμοια τοῖς ἐνθάδε σοι δοκεῖ; Κυνί. εὖ λέγεις. ἰδοὺ οὖν προσέρχονται δαδοῦχοῦσά τις, φοβερόν τι, καὶ ἀπειλητικὸν προσβλέπουσα. ἢ ἆρά που Ερινύς ἐστιν; Μι. ἔοικεν ἀπό γε τοῦ χρώματος. Ερ. παραλάμβανε τούτους ὦ Τισιφόνη. πέμπασι γὰρ οἱ τοῖς χιλίοις. Τι. ἀλλὰ μὴν πάλαι γε ὁ Ραδάμανθυς οὗτος ὑμᾶς περιμένει. Ραδ. προσαγε αὐτοὺς ὦ Ερινύ. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ, χώρει πρόσω, καὶ προσκάλει. Κυνι. ὦ Ραδάμανθυ, πρὸς τὸ πατρός, ἐμὲ πρῶτον ἐπίσκεψαι παραγαγών. Ραδ. τίνος ἕνεκα; Κυν. τίνος, ἃ συνεπίσαμαι πονηρὰ

Quiduis enim hîc par eſt, & cõcolor: pulchrũ nihil, nihil pulchrius. Quin palliaſtrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc eſt in precio, atque ipſa regis purpura. Nam obſcura ſunt ambo, iiſdémque tenebris immerſa. Tu verò vbi tandem es Cyniſce. Cyn. En tibi Micylle hîc adſum: ſed ſi videtur, ſimul eamus. Micyl. Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleuſinijs ſacris es initiatus: num tibi quæ hîc fiunt illis ſimilia videntur? Cyn. Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem geſtans, terrificum quiddam & minitabúdum obtuens. Annon eſt Erinnys? Micyl. Videtur certè ex habitu. Merc. Excipe Tiſiphone hos quatuor ſupra mille. Tiſiph. Atqui jamdudum Rhadamanthus hîc vos expectat. Rhad. Adduc ipſos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos vt pote præco accerſe. Cyn. O Rhadamanthe, per patrem obſecro, primum me inſpice. Rhada. Quorſum? Cyn. Omnino quendam accuſare velim, de ijs quæ invita me conſcio commiſi.

πάντως βούλομαι κατηγορῆσαί σου ἀνδρὸς ἀπὸ τοῦ βίου,

ἀλ ἂν οὕτω ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ οὐχὶ πρότερον αὐτὸς φανεὶς οἷος εἰμι, καὶ οἷόν τινα ἐβίωσα τρόπον. Pasta. τίς ἦ σύ; Kuni. Κυνίσκος ὦ ἄριστε. τὴν γνώμην φιλόσοφος. Pasta. δεῦρ' ἐλθέ, καὶ πρόσωπος ἐς τὴν δίκην καταστήθι. σὺ δὲ πρόσκαλει τοὺς κατηγόρους. Ep. εἴ τις Κυνίσκου τουτουὶ κατηγορεῖ, δεῦρο προϊτω. οὐδεὶς προσέρχεται. Δῆ οὐκ ἰκανὸν τοῦτο ὦ Κυνίσκε. ἀποδύθι δή, ὅπως ἐπισκοπῶσι σε ἀπὸ τῶν στιγμάτων. Kuni. πῶς δ' ἐγὼ στιγματίας ἐβιούμην; Pasta. ὁπόσα ἂν τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται περὶ τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Kuni. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέσηκα. ὥστε ἀναζήτει ταῦτα, ἄνδρ σὺ φὴς τὰ στίγματα. Pasta. καθαρὸς ὡς ἔοικας οὗτος, πλὴν τούτων τινῶν ἃ πεπάζων ἀμαυρῶν πάνυ, καὶ ἀπαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκλημάτων, ἃ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ ἐκπέπλυται. πῶς ταῦτα ἦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ἀρχῆς ἀνεφάνης; Kuni. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἀπαλλαγεὶς ψυχιδίων,

Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, priùs manifeſtum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. *Rhad.* Adeſdum, primúſque in iudicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. *Mer.* Siquis eſt huius Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, vt tua ſtigmata conſiderem. *Cyn.* Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? *Rhad.* Quot ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetrauit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuórue planè obſcuras, euanidáſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignáque inuſtionum: ſed neſcio quò pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce? aut quî denno purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam prauus eſſem, ſed poſtea ſenſi. πῶς ταῦτα ἦ ἐξαρχῆς ἀνεφάνης; Kuni. multáſque

πολλὰ διατῆτο ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἁπάσας τὰς κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπλουσάμην. Rada. ἀγαθῷ γε ἔτει, καὶ ἀνυπομονητότῳ χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ. σὺ δ' ἀπιθι ἐς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀρίστοις συνεσόμενος. κατηγόρησας γε πρότερον οὗ φῂς τυράννου, ἄλλους παρασκάλει. Mikk. καὶ τοὐμοῦ ὦ Radάμανθυ, μικρόν ὅτι, καὶ βραχείας πινὸς ἐξετάσεως δεόμενον. πάλαι γοῦν σοι καὶ γυμνὸς ἐμμένων ἐπισκόπει. Rada. τίς ὢν τυγχάνεις; Mi. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. Rada. εὖγε ὦ Μίκυλλε, καθαρὸς ἀνεριβῶς, καὶ ἀνεπίληπτος. ἄπιθι καὶ σὺ παρὰ Κυνίσκον τουτονί. τὸν τύραννον ἤδη παρασκάλει. Ep. Μεγαπένθης Λακύδου, ἥκετε. ποῖ τρέφη; παρασκεύασον τὸν τύραννον παρασκαλῶ. παράβαλλ' αὐτὸν ὦ Τισιφόνη ἐς τὸ μέσον, ἐπιβάλλουσα. σὺ δ' ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει, καὶ διέλεγχε ἤδη. πλησίον γὰρ αὐτὸν οὐδὲ λόγων ἔδεις. γνῶσι γὰρ αὐτὸν ἐκ στιγμάτων. ὅμως δὲ, κἀντὸς

multásque ideo notas contraxissem, simul atque philosophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præsentissimo vsus es remedio. Sed in beatorum insulas ito, cum optimis conuersaturus. Quum priùs tyrannum quem dicis, accusaris, alios accerse. *Micyl.* Quod ad meam causam attinet parua, breuisque inquisitione indiget. Iamdudum tibi nudus adsum: itaque me inspice. *Rhad.* At quisnam es? *Micyl.* Sutor Micyllus. *Rhad.* Euge Micylle, exquisitè purus es, nullísque stigmatibus notatus: abi tu quoque ad hunc Cynisçum. Tyrannum iam accerse. *Merc.* Megapenthes Lacydæ filius prodeat. Quò te vertis? accede: te tyranne voco: ipsum Tisiphone in caput impulsum protrude in medium. Tu verò Cynisce accusa nunc & conuince: vir enim iste prope adest. *Cyn.* Quanquam in vniuersum verbis non est opus, siquidem eum, qualis sit, ilico ex notis cognoscere posses, ipse tamen virũ tibi retegã,

οὗτοσί. Κωνι. τὸ μὲν ὅλον, ἀντίκα μάλα οἷός ἐστιν ἀποκαλύψω σοι τὸν ἄνδρα·

καὶ τὸ λόγου δείξω φανερώτερον. ὑποσὶ γὰρ ὁ τὴν πατέρα τος, ὁποῖα μὲν ἐξ ἀνθρώπου ὢν ἔπραξε, παρελθεῖν μοι δοκῶ. ἐπὶ δὲ τοὺς θρασυτάτους περιτυραννούμενος, καὶ δορυφόροις σωματικοῖς ἐπαναστὰς τῇ πόλει τυραννος κατέστη, ὅστις μὲν ἀπέκτεινε πλείονας ἢ μυρίους. τὰς δὲ οὐσίας ἑκάστων ἀφαιρούμενος, καὶ πλούτου περὶ τὸ ἄκρατον ἀνιχνεύμενος, οὐδεμίαν μὲν ἀπολαύσεως ἰδέαν παρελέλοιπεν. ἅπασι δὲ μίσητα, καὶ ὕβρει κατὰ τῶν ἀθλίων πολιτῶν ἐχρήσατο, παρθένους διαφθείρων, καὶ ἐφήβους καταισχύνων, καὶ πάντα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπαροινῶν. καὶ παρελθεῖν μὲν ἔστι, καὶ τύφου, καὶ τὸ παρὸν τοῦ ἐπιτυχόντος ὀργήματος, οὐδὲ κατ' ἀξίαν δίκην αὐτῷ παρ' αὐτῶν καθεῖναι τῶν δίκαιον. φάδιον γοῦν ἄν τις ἅπαν, ἢ τὸν ἅπαξαπλῶς περιελεῖν. ἐμοὶ μὲν καὶ τὸ τῶν κολάσεων περὶ αὐτοῦ κεφάλαιον ἀπορον αὐτῷ τις ἂν δικήσαι δύναιτο, ὅστις ἐν ἢ τῶν πάντα, ὅτι μὴ καλῶς κεῖται, περιπαλέσας τὸν ὑπ' & oratione clariùs oſtendam. Ac flagitia quæ ter ſceleſtus ille commiſit dum priuatam vitam agebat, omittenda mihi cenſeo. Sed poſtquam aſcitis in ſocietatem audaciſſimis viris, collectiſque ſatellitibus inſurrexit, & tyrannus vrbi præfectus eſt, plures quàm ſexcentos indicta cauſa trucidauit. Deinde cùm ſingulis facultates eripuiſſet, ſummáſque diuitias attigiſſet, nullam libidinis ſpeciem prætermiſit, ſed omni crudelitate, & contumelia contra miſeros ciues eſt vſus, virgines vitiando, adoleſcentes ſtuprando, & quouis modo ſubditis inſultando. Pro ſuperbia verò, faſtúque, ciúſque in obuios fremitu, ſupplicium meritum ſumere non poſſis. Faciliùs certè ſolem quiſpiam quàm illum intentis oculis conſpexiſſet. Porrò noua etiam ſupplicia ad crudelitatem eius explendam inuenta, qui nec à neceſſarijs abſtinuerit, quis recenſere poſſit? Quòd ſi ab eo interemptos huc aduocaueris, ſtatim cognoſces hæc inanem non eſſe calumniam, ipſi inſtructam. εἰκεστατων ἀπηχθετο; καὶ δὴ κατ' αὐτῶν διαβολὴ, αὐτικα αὐτῶν πεφονευμένους. μᾶλλον

ἢ ἄλλοτοι ὡς δεῆς πάρεσι. καὶ παρεσκάπτες, ἄγχουσιν αὐτόν. ὅτοι πάντες ὦ Ραδάμανθυ, περὶ τῦ ἀλιτηρίου τεθνᾶσιν. οἱ μὲν, γυναικῶν ἕνεκα ἐυμόρφων ἐπιβουλευθέντες. οἱ δὲ, ἵππων περὶ ὕβρεν ἁπαγομένων ἀγανακτήσαντες. οἱ δ', ὅτι ἐπλούτουν. οἱ δὲ, ὅτι πλοῦσιοι μὲν ἦσαν, καὶ σώφρονες, καὶ οὐδαμῆ ἠρέσκοντο τοῖς δεομένοις. Ραδ. τί πρὸς ταῦτα φὴς ὦ μαχαῖρα σύ; Μεγα. τὸν μὲν φόνους ἐφρασμαι, οἷς λέγει. τὰ δ' ἄλλα πάντα, ταῖς μοιχείαις, καὶ ταῖς τῶν ἐφήβων ὕβρεσι, καὶ ταῖς διαφθοραῖς τῶν παρθένων, ταῦτα πάντα, Κυνίσκος μου κατεψεύσατο. Κυνι. ἀλλὰ καὶ τούτων ὦ Ραδάμανθυ, παρέξω σοι μάρτυρας. Ραδ. τίνας τούτους λέγεις; Κυνι. προσκάλει μοι ὦ Ερμῆ τὸν λύχνον ἄνω, καὶ τὴν κλίνην. μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα πρόπαλαι συνεπίστασθε αὐτῷ. Ερ. ἡ κλίνη, καὶ ὁ λύχνος ὁ Μεγαπένθους παρέσω. εὖγε ἐπαινῶ σε ἀκούσαντες. Ραδ. φέρε δὴ οὖν ὑμεῖς ἃ συνίστε Μεγαπένθει τούτῳ. σὺ δὲ ἡ κλίνη λέγε. Κλι. πρῶτα μὲν ἐπεδήμησε

Imò verò non vocati adsunt vt vides, & circunstantes ipsum angunt. Hi omnes Rhadamanthe, ab hoc scelerato sunt interempti, alij propter formosas coniuges insidijs petiti, alij ad libidinem abductos fuisse filios stomachati: alij quòd diuites essent: alij quòd boni, & prudentes, & nequaquam factis eius delectarentur. *Rhad.* Quid ad hæc respondes sceleste? *Megap.* Quas dicit cædes, equidem perpetrauí: reliqua verò omnia, nempe adulteria, in puberes libidinem, virginum stupra, hæc omnia Cynisci falsò criminatur. *Cyn.* Quin & horum testes tibi proferam Rhadamanthe. *Rhad.* Quosnam dicis? *Cyn.* Illius lucernam Mercuri accerse mihi, & lectum. Nam in medium progressi testabuntur, quæ nam ille sese consciis perpetrarit. *Merc.* Et lectus & lucerna Megapenthis adsint: bene est quod obtemperarint. *Rhad.* Dicite igitur ea quæ vobis consciis Megapenthes iste commisit. Tu verò lecte prior fare. *Lect.* Vera omnia Cynisci obiecit: quæ quidem domine

Κυνίσκος. ἐγὼ μὲν τοίνυν τῶν

ἀπεῖν ὦ Δίασσοτα Ραδάμανθυ, αἰσχύνομαι. τοιαῦτα λῦ, ἃ ἔπ' ἐμοῦ διεπράξατο. Ραδ. σαφέστατα μὲν οὖν καταμαρτυρεῖς, μόνῃ εἰπεῖν αὐτὰ κατοκνοῦσα. καὶ σὺ δὲ ὁ λύχνος ἤδη μαρτύρει. Λυχ. ἐγὼ τὰ μὲν ἡμέρας μὴ, ἃ οἶδα. οὐ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τῶν νυκτῶν ἐποίει, καὶ ἔπραττεν, οὐκ ἂν λέγειν. πλεῖ ἀλλὰ ἐθεασάμην γε πολλὰ, καὶ ἄρρητα, καὶ πᾶσαν ὕβριν ὑβριπαίκτα. καίτοι πολλάκις ἐκὼν τὸν ὦλον ἐπιον, ἀποσβῆναι θέλων. ὁ δὲ, καὶ προσῆγέ με τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὸ φῶς μου παύτα ζόφον κατεμίανεν. Ραδ. ἄλις ἤδη τῶν μαρτύρων. ἀλλὰ καὶ ἀπόδυθι τὴν πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὸν ἀριθμὸν ἴδωμεν τῶν στιγμάτων. παπαῖ, ὅλος οὑτοσὶ πελιδνὸς, καὶ κατάκαφος, μᾶλλον δὲ χναυσὸς ὅλην ἀπὸ τῶν στιγμάτων. τίνα οὖν κολασθῆναι τρόπον; ἆρ' εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα ὅλην ἐμβλητέος, ἢ παραδοτέος τῷ Κερβέρῳ; Κυν. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι καινήν τινα καὶ πρέπουσαν αὐτῷ τιμωρίαν ἐξευρήσομαι. Ραδ. λέγε, ὡς ἐγώ σοι μεγίστην ἐπὶ τούτῳ χάριν ἴσομαι. Κυν. ἴδοὺ ὅλην εἶμι

Rhadamanthe, pudet me dicere, eiusmodi fuerunt quæ supra me patrauit. *Rhad.* Manifestissimo testimonio eum damnas, quanquam ea efferre non sustines. Tu verò Lucerna iam testare. *Lucer.* Equidem quæ facta sint interdiu nescio: non enim adfui: sed quæ noctu faceret vel pateretur, piget me dicere. Cæterùm nefanda multa, & quouis iniuriæ genere superiora spectaui: quanquam sæpe extingui volens, oleum vltrò non bibebam. At ille me suis facinoribus adhibuit, meámque lucem modis omnibus contaminauit. *Rhad.* Iam satis est testium. Verùm purpuram quoque exue vt stigmatum etiam numerum videamus. Papæ! hic totus est liuidus & notatus, imò potiùs notarum vi cæruleus. Quonam igitur supplicij genere est puniendus? An est in Phlegethõtẽ inijciendus, Cerberóue tradendus? *Cyn.* Nequaquam. Sed si velis nouum quoddam supplicium, eíque cõueniens tibi proponam. *Rhad.* Dicas: nam ego tibi eo nomine gratiã habebo maximã. *Cyn.* Mos est, ni

τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ λήθης ὕδωρ. Ραδ. παύμ. ἴν. Κωμ. οὐκοῦν μόνος ἐκ πάντων, ἄπαντος ἔσῃ. Εχ. διατί δή; Κωμ. χαλεπῶς ὅπως ὑφέξει τὴν δίκην, μεμνημένος οἷος ὢν καὶ ὅσον ἐδυνάτο ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπεμπαζόμενος τὴν ῥυφήν. Ραδ. εὖ λέγεις. καὶ καταδικάζω, καὶ παρὰ τὸν Τάνταλον ἀπαχθεὶς ἵστασι, δεδέσθω, μεμνημένος ὧν ἔπραξε κατὰ τὸν βίον.

fallor, vt qui moriuntur, omnes aquam obliuionis bibãt. *Rhad.* Maximè. *Cyn.* Omniũ ergo solus hic à potu arceatur. *Rhad.* At quamobrem? *Cyn.* Graues ita dabit pœnas quum meminerit qualis esset quantáque potentia apud superos polleret, quúmque delicias animo recolet. *Rhad.* Rectè dicis. Hunc in modum condemnetur, & ad Tantalum adductus ligetur, eorúmque quæ in vita egit, recordetur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ Μισθῷ συνόντων.

DE IIS QVI MERCEDE CONDVCTI IN diuitum familijs viuunt.

ARGVMENTVM.

Aulica vita molestias & incommoda oratione hac depingit Lucianus, quámque indigna ea sit homine, præsertim docto & liberaliter instituto, exponit. Confutatis etiam caussiũ ijs, quibus se tuentur, qui hoc vitæ genus sectantur, & in seruitutem vltrò sese præcipitant. Exordium ab attentione incipit, amplificando rei magnitudinem, fidémque faciendo dicto, ab eorum persona, qui in eadem vita aliquandiu vixerunt. Mox & beneuolentiam captat Timocli, eius ad quem scribit ab officio amicitiæ, indicans se hac propterea illi scribere, vt quia illum iam olim de hac vita suscipienda, consilia agitare intellexerit, ne quid olim, si res malè cadat, & illum consilij sui pœnitere incipiat, accusare sese possit, vt à quo admo-

nisi, aut vocatus non fuerit, præsertim quando sciat hanc vitã non modò per se difficilem atque periculosam esse: verùm etiam homini philosopho, aut quocunque denique disciplinarum genere docto, minimè conuenire. Exordio in hunc modum peracto, confutationem statim subiungit earum causarum, quibus fese tueri solent qui hoc vitæ genus vltro amplectuntur. Diluit autem omnes eam per inuersionem, ostendens ea maximè vel sequi, vel negari, quæ illi cum primùm euitare, vel consequi student: ac postremò etiam turpe esse hominis docti & ingenui, ob solam spem voluptatis alicuius, in voluntariam seruitutem sese dare. Atque hinc iam ad ipsam rem accedit: propositis per diuisionem ijs, de quibus dicturus sit. Principio igitur recenset quanta incommoda, quantaque molestia perferenda sint, antequam in aulam recipiatur. Deinde, quæ & quanta toleranda, atque adeo deuoranda, vbi iam receptus fuerit, circa prima conuiuia, circa salutationem mercedis, circa seruitutes reliquam, quæ ex exceptum atque perdomitum, paulatim in contemptum adducit, & ad adulandum impellit. Præter ea & meretriculisque inuoluit, ob quæ varia exinde querela, & vitæ mutata pœnitentia sequuntur. Atque hæc omnia nõ domi solùm perferenda esse indicat, verumetiam foris, vbi interim multò sordidiora ministeria imponuntur, etiam à mulieribus, quibus aque ac viris adulandum est. Post hæc & circa munerum compensationes, quo pacto nuncij ac dispensatores conciliandi, & circa mercedis solutionem, quanta cum molestia exigenda illa, quantáque aliorum etiam inuidia accipienda sit: & postremò, quàm ignominiosi exitus plerosque maneant, senes iam & exhaustos, cùm clàm aut turpiter ab aula profugerint, aut reijciuntur. Quæ omnia ad finem, velut in tabella quadam proposita, breui sed elegantí admodum imagine depingit, & ob oculos ponit, amplificatuetiam in media passim oratione ijs, quæ maximè vrgere aut commendare voluit.

Κ Αἰ τί σοι πρῶτον ὦ φιλότης, καὶ τί ὕστατον φαίη καταλέξω τούτων, ἃ παθεῖν ἀνάγκη τὸν ἐπὶ μισθῷ

Quid tibi primum Amice, & quid postremum vt aiunt, recẽsebo, ex his quæ tũ facere, tũ pati

συνόντας, καὶ ταῖς τῶν εὐδαιμόνων τούτων φιλίαις ἀγεπαζομένους, εἰ χρὴ φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δουλείαν ἐπονομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, καὶ A
σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, οὐκ αὐτὸς μὰ Δία τὸ τοιοῦτον πεπαθώς. οὐ γὰρ ἐν ἀνάγκῃ μοι B
ἡ πεῖρα ἐγένετο, ἵνα μὴ ὦ θεοὶ, γένοιτο ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἐς τὸν βίον τοῦτον ἐμπεπωκότων, ἐξηγόρευον πρός με. οἰμώζω, ἔφη, ἐν τῷ κακῷ ὄντες, ἀποδυρόμενοι ὁπόσα, καὶ ὁπόσα ἔπαθον. C
εἶτ' ὥσπερ ἐκ δεσμωτηρίου τινὸς ἀποφαύντες, οὐκ ἀνδρὸς μεμνημένοντες, ὧν ἔπεπόνθεσαν. ἀλλὰ γὰρ εὐφραίνοντο, ἀναλογιζόμενοι οἷων ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότεροι δ' ἂν εἶεν οἱ διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς τελετῆς ἐληλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐπιπεύσαντες. οὐ παρέρχομαι δ', ὅτι ἀμελῶς ἐπήκουον αὐτῶν, καθάπερ ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν παράλογον διηγουμένων, οἵοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς ξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἅμα πολλοὶ τὰς πειρατείας, καὶ ζάλας, καὶ ἀφορμίσεις, καὶ ἐμβολὰς, καὶ

coguntur qui mercedis gratia sese in alienum connictũ tradunt, & in locupletum istorum amicitiam accensentur, si modò eiusmodi illorum seruitutem conuenit amicitiam appellare? Noui enim multa, atque adeò pleraque omnia eorum quæ ipsis accidunt, non quòd per Iouem ipse tale quid expertus sim (Neque enim mihi vnquam incidit experiundi necessitas, ac nequâdo incidat, Dij prohibeant) sed quòd plerique eorum qui in hoc vitæ genus inciderunt, mihi confessi sint: quorum alij in ipsis malis etiamdum constituti, quæ & quanta ferrent, deplorabant: alij tanquam è carcere quodam profugi, nõ sine voluptate commemorabant ea quę perpessi fuerant. imò quantas effugissent ærumnas, computare iuuabat. Atque hi quidem digniores mihi visi sunt, quibus fides haberetur, vt qui eius sacri ritus omnes (vt ita dixerim) compleuissent, omniáque ab initio ad finem vsq; perspexissent. Non ergo perfunctoriè, & ociter hos audie â veluti naufragium aliquod, & inopinatam salutem enarrantes. Cuiusmodi sunt isti, qui in tẽplis deraso capite simul multi, decumanos fluctus, procellas, rupes, iactu-

ἱστῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκαμψλίσεις διεξιόντες. ὅτι πᾶσι δῆλον, τὸν Διοσκούρους ἐπιφανομένους. οἰκεῖοι γὰρ τοιαύτης βαγῳδίας οὗτοί γε. ἢ τίν' ἄλλον ἐκ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ καρχησίῳ καθεζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἐχῶτα, καὶ πρός τινα ἠϊόνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἵ προσενεχθεῖσα ἔμελλεν, ἀλλὰ μὴ ἠρέμα, καὶ κατ' ὀλίγον διαλυθήσεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθαι, χάριτι καὶ εὐμενείᾳ τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι μὲν οὖν τὰ πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν παρατυχοῦσαν χρείαν ἐπιβαγῳδοῦσιν, ὡς παρὰ πλειόνων λαμβάνοιεν, οὐ δυσχερῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκοῦντες. οἱ δὲ, τὸν ἐν ταῖς οἰκίαις χειμῶνας, καὶ θερισμούς, καὶ νὴ Δία πεντακυμίας τε, καὶ δεκακυμίας εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διηρίθμουν, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, χαλεπῶς ἐπιφανομένου τοῦ πηλάγους, καὶ ὅσα πράγματα παρὰ τὸ πλοῖον ὅλον ἐσήμηναν, ἢ διῶντες, ἢ ναυπηγοῦντες, ἢ καθαντλοῦντες τῇ ἅλμῃ. καὶ τέλος, ὡς πρὸς πέρας τινὰ μακρὸν, περιρρήξαντες τὸ δυσπνοον

ras, malos fractos, gubernaculorum ruptiones narrant; in primis autem Dioscuros apparentes (nam hi propriè ad hanc tragœdiam pertinent) aut quempiam alium ex machina Deum summis A antennis insidentem, aut clauo astantem, & ad molle aliquod littus nauim dirigẽtem, ad quod vbi appulisset, futurum erat vt paulatim ac B lentè solueretur, at ipsi tutò descenderent, idque ope ac fauore diuino. Itaque isti tam multa ad præsentem necessitatem tragicè exaggerant, vt à pluribus stipem C accipiant, cùm non modò calamitosi, verùm etiam diis chari videantur. Porrò ij dum quas tempestates in domibus tulerunt, illósque tertios, quintos, decimósque D fluctus si fas est dicere, referrent: vtque primum à littore soluerint mari tranquillo, quótque molestias toto nauigationis tempore sustinuerint, dum vel sitiebant, vel nauseabant, vel E salo perfundebantur: deniq; vt infelici nauigio in cautem quampiam sub vndis latentem, aut in præruptum scopulum effracto miseri

ὄφαλον, ἢ σκόπελον ἀποκρησκαφίδιον, ἀθλίοι κακῶς ἔχεν-

ξαντο, γυμνοὶ, καὶ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων. ἐν δὲ τούτοις, ἢ τῇ τούτων ἀγνοίᾳ, ἐδόκουν μοι τὰ πολλὰ οὗτοι ὑπ' αἰσχύνης σιωπᾷν, καὶ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν. ἀγὼ ἔγωγε κἀκεῖνα, καί πῃ ἄλλα ἐκ τῶν λόγων ξυνιδὼν, εὑρίσκω προσόντα ταῖς τοιαύταις ξυνουσίαις, ἃ σοι ὀκνήσω πάντα ὦ καλὲ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλοῦ ἤδη καταγνωκέναι σε τούτῳ τῷ βίῳ ἐπιβουλεύοντα. καὶ προῆν γε, ὁπωσοῦν πρὶ τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν. εἶτα ἐπαινεσέ τις τῶν παρόντων τὴν τοιαύτην μισθοφορὰν, πεισευδαίμονας εἶναι λέγων, οἷς μὴ ἔστ' τοὺς φίλους ἔχειν τοὺς ἀρίστους Ῥωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἰκεῖν ἐν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μὴ πάσης ῥαστώνης, καὶ ἡδυπάθης, ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους εἰ τύχοι ὑπτιάζοντας, προσέτι καὶ μισθὸν τῆς φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχοιεν τούτων λαμβάνειν, ὡς ὀλίγον ὄντα. ἀτεχνῶς γὰρ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα τοῖς τοιούτοις πάντα φύεσθαι. ὁπότε οὖν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἤκουες,

ægrè enatarint, nudi, cūctarúmque rerum neceſſariarū inopes. Hæc inquam cùm referrent, viſi ſunt mihi multa præ pudore ſubtricere, & volentes ac ſcientes obliuiſci. At ego tum illa, tum alia nonnulla ex illorum narrationibus cōiectans, deprehendi quicquid ærumnarum cum iſtiuſmodi conuictibus eſt coniunctum: quæ omnia, ô præclare Timocles, tibi percenſere non grauabor. Iamptidem enim mihi videor animaduertiſſe, te de capeſſenda hac vitæ ratione cogitare. Ac primùm quidem, cùm hac de re ſermo incidiſſet, mox præſentium aliquis mercenarium iſtiuſmodi vitæ genus laudare cœpit, fortunatiſſimos eos affirmans quibus cū eo quod amicos haberent Romanorum optimates, & ſumptuoſis in conuiuijs immunes epularentur, in ſplendidis ædibus verſarentur, & omnigena cum recreatione, ac voluptate in alba rheda, ſi liberet, reſupinati peregrinarentur, non parui eſſet emoluménti mercedem amicitiæ, & benefactorum iſtorum accipere: cùm haūd dubiè nec ſata, nec culta, omnia iſtis proueniant. Hæc igitur, atq; id genus alia cùm audires,

ἐφῶν ὅπως ἐπιχάνεις πρὸς
αὐτὰ, καὶ πάνυ σφοδρὰ πρὸς
τὸ δέλεαρ ἀνοιπλαμβάνων
παρεῖχες τὸ σῶμα. ὡς ἦν τοῦτο
ἡμέτερον εἰς αὖθις ποτὲ ἀ-
ναίσιον ᾖ, μηδὲ ἔχοις λέγειν ὡς
ἐρῶντές σε τηλικοῦτο μὴ τῆς
κεφαλῆς ἄγκιστρον καταπίνον-
τα, ἢ ἐπιλαβόμενα, οὐδὲ
πρὶν ἐμπαγῆναι τῷ λαιμῷ πε-
ριεσπάσθαι, οὐδὲ περιε-
δηλώθημεν, ἀλλὰ περιμείναν-
τες ἕλκομένου, καὶ ἐμπε-
πηγότος, ἤδη συρόμενον, καὶ
πρὸς αὐτάγκλιν ἀγόμενον ὁ-
ρῶν, ὅτ' οὐδὲν ὀφελος, ἑστῶ-
τες, ἐπεδακρύσαμεν, ὅπως
μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ
ἄτοπα, ἢ λέγηται, καὶ
ἄφυκτα ἡμῖν, ὡς ἂν ἀδι-
κῶμεν μὴ προμεμυσάμενοι,
ἄκουσον δὴ ἀρχῆς ἁπάντων.
καὶ τὸ δίκτυον γε αὐτὸ, καὶ τῶν
κύρτων τὸ ἀδιέξοδον ἔκτασιν
ἐπὶ σχολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδο-
θεν ἐν τῷ μυχῷ προσκόπτον.
καὶ τὸ ἀγκίστρου ᾧ τὸ
ἀγκύλον, καὶ πῶς ἐς τὸ ἔμ-
παλιν τῷ σκόλοπος ἀναστρο-
φῷ, καὶ ἡ τελαίτης τοῦ ἀ-
κμῆς εἰς τὰς χεῖρας λαβεῖν, καὶ
πρὸς τὴν γνάθον περιστομοῦν
τα ἐξέα, μηδὲ ἄφυκτα,

animaduerti vt his inhiares, & valdè patulum os ad eſcam præberes. Proinde vt in poſterum culpa vacem, nec expoſtulare queas, quòd cum te videremus tantum cum ſquilla deglutientem hamum, non retineremus, nec priuſquam in guttur demergeretur, reuelleremus, nec præmoneremus: ſed quòd poſtquam illecto & impacto iam trahi, & per vim te duci, videre expectaſſemus, tum adſtantes quum nihil opis afferri poſſit, fleremus: hæc inquam, ne aliquando poſſis dicere: quæ ſi dicantur, meritò omnino dicantur, nec à nobis refelli queant, quo minus peccaſſe videamur, quòd iſta non prædixerimus: audi ab initio omnia. Ac rete quidem ipſum, ſagenáſque imperuias, foris, non intus ex penetrali per ocium ante contemplare. Et cùm hami vncum, & reflexam aculei aciem, & tridentis cuſpides in manus aſſumpſeris, & ad malam inflatam expertus fueris: niſi prorſus acuta, nec ineuitabilia, nec vulneribus

ἀποπειρώμενος, ἢ μὴ πᾶ-
μηδὲ ἀνιαρὰ ἐν τοῖς βαίμασι

φαίνηται βιαίως ἀπωθοῦντα, καὶ ἀμοχθως ἀντιλαμβανόμενα, ἡμᾶς μὲν ἐν τοῖς δειλοῖς, καὶ διὰ τοῦτο πιθανῶς ἀναίσχυντον ἑαυτὸν παρακαλέσας δαρρεῖν, ἐπιχείρει τῇ ἄγρᾳ, εἰ θέλεις, καθάπερ ὁ λάρος, ὅλον περιχανὼν τὸ δέλεαρ. ῥηθήσεται δ' ὁ πᾶς λόγος. τὸ μὲν ὅλον, ἴσως διὰ σέ. πλὴν, ἀλλ' ἔγε περὶ τῶν φιλοσοφούντων ὑμῶν μόνων, οὐδ' ὁπόσοι ἀπουδαιοτέραν τὴν προαίρεσιν προείλοντο ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ καὶ περὶ γραμματιστῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ μουσικῶν, καὶ ὅλων τῶν ἐπὶ παιδείᾳ σωθῆναι, καὶ μισθοφορεῖν ἀξιουμένων. κοινῶν δὴ ὡς ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων τῶν ξυμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς ἃ ἔξεστι μὲν, αἰσχρὰ δὲ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεται τοῖς φιλοσοφοῦσιν, εἰ τῶν ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦντο, καὶ μηδὲν αὐτοὺς σεμνότερον οἱ μισθοῦσθαι ἄξοιεν. ὅ, τι δ' ἂν οὖν ὁ λόγος αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἔξενέγκῃ, τούτου τὴν αἰτίαν μάλιστα μὲν οἱ πιστεύοντες αὐτοῖ, ἔπειτα δὲ οἱ ὑποφαίνοντες αὐτὰ, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιος, εἰμὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας ἐπίτιμόν τί ἐστι. τοὺς μέντοι τῆς ἄλλου πλήθους,

infligendis moleſta, & vehementer trahentia, & inexplicabiliter retinentia videantur: nos quidem inter formidoloſos, atque idcirco fameA licos adſcribe: téque ipſum ad fiduciam hortatus, piſcationem hãc aggredere, ſi vis, lari in morem totam eſcam hiatu deglutiens. Atque in vniuerſum quidem forſitan B tua cauſa omnis hic ſermo inſtituetur: quanquam non ſolũ pro vobis philoſophis, aut his quicunque vitæ grauius inſtitutum ſibi delegerũt: verùm etiam pro grammaticis, rhetoribus, & Muſicis, omnibúſque qui ad docendi munus cũ alijs viuere, quæſtúmque facere propoſuerunt. Cæterùm cùm ferè C communia, ſimiliáque ſint ea quæ his omnibus accidunt: palam eſt philoſophorum cõditionem nihil eximij habere: imò eo turpiùs illis iſta contingere, quòd ij qui conducunt, nõ alijs prẽmijs eos quã reliquos dignãtur, nihiD lóq; magis in honore habẽt. Quicquid igitur narrationis ſeries inueniet, eius culpam in eos potiſſimum conferre par eſt, qui talia faciũt, deinde in eos qui talia ſuſtinent. Egoverò culpari non debeo, niſi veri[illegible] libertas in di[illegible] reprehenſionem [illegible]ereatur. Verumenimuerọ reliquum hominum vulgus,

οἷον γυμνασὰς πνας, ἢ κόλακας ἰδιώτας, ἢ μικροὺς τὰς γνάμας, ἢ ταπεινοὺς αὐτόθεν αὐξῆσαι, ἄτε ἀποζέπειν ἄξιον τ τοιούτων συνουσιῶν, οὐδὲ ἢ ἂν παιδεῦειν, ἄτε μὴ ἀπαδὰς καλῶς ἔχει, μὴ ἀπολιποῤῥύους τ μισθωτῶν, εἰ ἢ παύν πολλὰ ὑβρίζοιντο ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, ἢ ἀξιοι τ τοιαύτης διατριβῆς. ἄλλως τε, οὐδὲ χρῆσθαι ἂν τι ἄλλο, πρὸς ὃ, πλὴ ἀποκλίναντας αὐτὸν, παρέχειν αὐτὸν ἐνεργοὺς. ἀφ' ἑω τις αὐτῶν ἀφέλη τοῦτο, ἄτεχνοι αὐτικα, καὶ ἀχρεῖοι, καὶ περίττοί εἰσιν. οὐδὲν οὖν ἄτοπον αὐτοὺς δεινὸν πάσχειν ἂν, ἅτ' ἐκείνοις ὑβρεισαὶ δοκεῖν, ἐς τὸν ἀμίδα φασὶν ἐνεργοῦντες. ἐπὶ γάρ τοι τ ὕβριν τούτων ἢ ἀρχῆς παρέχονται ἐς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τέχνη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γινόμενα. περὶ ἢ ὧν προσῆκον τ παιδευομένων, ἄξιον ἀγανακτεῖν, ἢ πειρᾶσθαι ὡς ἔνι μάλιστα μεταγειν αὐτοὺς, ἢ πρὸς ἐλευθερίαν ἀφαιρεῖσθαι. δικῶ δέ μοι καλῶς ἂν πεῖσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ' ὧν ἐπὶ τ τοιοῦτον βίον ἀφικνοῦνταί τινες παρεξετάσας, ὑφέλωμι ἡ παύν βιαίως, οὐδὲ μαχαίρας. οὕτω γὰρ ἂν αὐτοὺς

puta palæstricos, adulatores ineptos, & sordidi animi, abiectique ingenij homines, ne opere quidem precium fuerit, ab istiusmodi cõuictibus dehortari, neque enim obtẽperarent: neque illis vitio vertere æquum sit, quòd non relinquant suos conductores etiamsi plurimis contumelijs affecti ab illis fuerint. Sunt enim ad eam vitæ rationem accommodati, eáq; non indigni: præsertim cùm nihil aliud habeant, ad quod se cõuertãt, & in quo se exerceãt: adeò vt siquis hanc vitã illis adimat, inertes ilico, desides, inutilésq; sint. Quamobrem nec ipsi rem aliquam indignam patiuntur, nec illi contumelioſi videantur, si (quod aiunt) in matellã imminxerint. Etenim iam inde ab initio ad cõtumelias illas parati sese in familias conferunt: atque sola hæc ars illis suppetit, ferre & perpeti quicquid acciderit. Cæterùm eruditorum causa, de quibus ante verba feci, meritò indignandum, & pro virili parte enitendum vt eos inde reuocatos in libertatem vindicemus. Videor autẽ mihi rectè facturus, si causis, ob quas ad hoc vitæ genus quidã se conferunt, excussis, eas nec vrgẽtes nec necessarias esse demõstrauero. Siç enim omnis

ἡ ἀπολογία προαναιρεῖτο, ἢ
ἡ προφάσις ἐπιδύσεως τὴ ἐθελο-
δουλείας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ,
τὴν πενίαν, καὶ τὴν τῶν ἀναγ-
καίων χρείαν προτιθέμενοι, ἱκα- A
νὸν τοῦτο προκάλυμμα οἴονται
προβεβλῆσθαι τὴ πρὸς τὸν βίον
τοῦτον αὐτομολίας. ἢ ἀποχρῆν
αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς
ξυγγνώμης ἄξιον πεποίηκε τὸ χα- B
λεπώτατον τῶν ἐν τῷ βίῳ, τὴν
πενίαν διαφυγεῖν ζητοῦντες.
ὅπου ὁ Θέογνις προχειρος, καὶ
πολὺ τὸ, Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίη C
δεδαμασμένος, καὶ ὅσα ἄλλα δεί-
ματα ἐκ τῆς πενίας οἱ ἀθυμότα-
τοι τῶν ποιητῶν ἐξενηνόχασιν.
ἐγὼ δ' εἴ μοι ἐκόντων αὐτῶν φυ-
γήν τινα ὡς ἀληθῶς τῆς πενίας
ἀνειλουμένοις ἐκ τῶν τοιούτων D
ξυνοικισιῶν, ἐκ ἂν ἔφην τῆς ἄγαν
ἀληθείας ἐμπεφορτολογήμενα
πρὸς αὐτούς. ἐπεὶ ἢ ὡς ὁ κα-
λὸς που ῥήτωρ ἔφη, τοῖς τῶ νο-
σούντων σιτίοις ἐοικότα λαμ-
βάνοισι, τίς ἔτι μηχανὴ μὴ οὐχὶ E
καὶ πρὸς τοῦτο κακῶς βεβου-
λεῦσθαι δοκεῖν αὐτῶν, ἀεὶ μνή-
σεις ὁμοίας αὐτοῖς τῆς ἐπιδύσε-
ως τοῦ βίου; πενία γὰρ εἰς
ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγ-
καῖον, καὶ ἀποθέτου οὐδὲν,

excusatio illis præripietur,
primúmque subeundæ ser-
uitutis voluntariæ argumẽ-
tum. Plerique igitur pau-
pertatem, & rerum neceſſa-
riarum inopiam proponunt,
ſatiſque idoneum hunc præ-
textum obtendiſſe putant,
quo ſuum illud ad vitam
hanc transfugium excuſent:
ac ſibi ſufficere credunt, ſi di-
cant venia dignum eſſe quod
faciunt, quum rei in vita
moleſtiſſimę, nempe paupe-
tatis effugium quærunt. Po-
ſtea Theognis eſt in prom-
ptu, crebrúmq; illud in ore.
*Omnem nanque virum paupe-
tas enecat.* Et quotquot alia
terricula abiectiſſimi quique
poëtæ de paupertate protu-
lerunt. Equidem ſi viderem
ex huiuſmodi conuictu, eos
verè paupertatis effugium
aliquod nanciſci, non admo-
dum anxiè cum eis de am-
plectenda libertate diſcepta-
rem. Sed quandoquidem, vt
egregius ille orator dixit, ægro-
torum alimentis ſimilia
capiunt, qua ratione vitare
poſſint, quominus in hoc
ipſum malè ſibi conſuluiſſe
videantur, nimirum ſemper
illis manente eodem vitæ
illius argumento? Semper
enim manet paupertas,
ſemper accipiendi neceſ-
ſitas, nihil quod ſeponatur,

οὐδὲ πεπεῖν ἐς φυλακὴν, ἀλλὰ τὸ δοθὲν, κἂν δοθῇ, κἂν ἀθρόως ληφθῇ, πᾶν ἐκρίβῶς, καὶ τῆς χρείας ἐνδεῶς κατασκέψεται. καλῶς ἂν εἶχε, μὴ τοιαύτας τινὰς ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, αἳ τὴν πενίαν τηρῶσι, παραβοηθοῦσαι μόνον αὐτῇ, μὴ αἳ τέλεον ἐξαιρήσονται. καὶ ἴσως γε τὸ τοιοῦτον, καὶ ἐς βαθυκήτα ποντον ἴσως ῥιπτεῖν δεῖ ὦ Θέογνι, καὶ πρέπειν ὡς φησὶ κατ' ἀκιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ ἐνδεὴς, καὶ ὑποδεὴς ὤν, οἴεται πενίαν αὐτῷ τούτῳ διαφεύξεσθαι, καὶ οἶδα πῶς ὁ τοιοῦτος ἂν αὖ δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν. ἄλλοι δ', πενίαν μὲν αὐτῷ ἂν αὖ φοβηθῶσι, οὐδὲ κατασκλαγῶσαι φασιν, εἰ ἐδίδασκον τοῖς ἄλλοις ὁμοίως πονοῦντες, ἐμποιεῖν τὰ ἄφετα. πῶς δ', πότερον αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ ὑπὸ γήρως, ἢ ὑπὸ νόσων, ἐπὶ πλεῖστον ῥᾴστην οὖσαν τὴν μισθοφορὰν, ἀπεπτηκέναι. φέρ' οὖν ἴδωμεν εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ ἂν τῆς ῥᾳστώνης μετεσχήκασιν αὐτοῖς τὰ διδόμενα, μὴ πολλὰ, μὴ δὲ πλείω τῶν ἄλλων πονοῦσιν. εὐχὴ γὰρ ἂν εἰκότα εἶη ταῦτά γε, μὴ ποιήσαντα, μηδὲ κεκμηκότα

nihil ſupereſt quod reſeruetur. Verùm quicquid datum fuerit, vt detur, vt affatim capiatur, prorſus omne inſumitur, ita tamē vt ne id quidem in vſus ſufficiat. At bene cederet, ſi non comminiſcerentur occaſiones huiuſmodi, quæ paupertatem ſeruant, eſque duntaxat opitulantur, ſed quæ illam planè tollerent. Atque forſitan idcirco, eſſet in altum mare proijcienda, vt dicis Theogni, & præruptis de ſcopulis præcipitanda. At ſi quis ſemper pauper, & egenus, & mercede conductus mereat, hoc ipſo ſeſe arbitretur aufugiſſe paupertatem, non video quì fieri poſſit quominus hic ipſe ſeſe fallere videatur. Rurſum alij negant ſeſe paupertatem formidaturos, ſi modò reliquorum hominum in morem poſſint ſuo labore ſibi victum ſuppeditare. At nunc ſibi fractas eſſe corporis vires, ſeu ſenio, ſeu morbis, eóque ad eam vitam mercenariam videlicet facillimam cōfugere. Age igitur, verūmne dicant videamus, & num ea quæ dantur, illis ex facili ſuppetant, nec multum, nec plus quàm alij in conſequendo victu laborent. Nam id quidem etiam votis expetendū, vt citra laborem, nullóque

ἕτοιμον ἀργύριον λαβεῖν. τοδὶ οὐ, καὶ ῥηδίως καθ' ἀξίαν ἀδύνατον. τοσαῦτα πόνων, καὶ κάμνειν ἐν ταῖς συμφοραῖς, ὥστε πλείονος ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦτο μάλιστα τὴν ὑγείας δεῖσθαι, μυρίων ὄντων ὁσημέραι τὸ σῶμα, καὶ πρὸς ἑκάστην ἀπόγνωσιν καταπονούντων. λέξομεν δ' αὐτὰ ἐν τῷ προσκοπτομένῳ ἐπιδιὰ καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας διεξιόντες. τὸ δ' ὑμῖν εἶναι, ἱκανὸν ἴσως ἐπιδεῖξαι, ὡς δὴ οἱ διὰ ταυτὶ λέγοντες αὐτὸν ἀποδιδόασι τὴν φρόνησιν, ἀληθεύοιεν ἄν. λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέστατον μέν, ἥκιστα δ' ὑπὸ τῶν αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα, καὶ τοῦ πολλῶν καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐπιπλήξαντας αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκίας, καταπλαγῆναι μὲν τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ, καὶ τὸ ἀργύρου, εὐδαιμονίσαντας δ' ἐπὶ τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ θυφῇ, ἐλπίσαντας δ' ὅσον αὐτίκα χαλδὸν ὀβολὸς ὑπισχνεῖσθαι, πλῆσαι τοῦ χρυσίου. ταῦτα ὑπάγει αὐτὸν, καὶ δοῦλος αὖτ' ἐλευθέρων τίθησιν. ἐκ τῶν ἀναγκαίων χρεία, ἵνα ὅρασιν, μὴ ἐκ τῶν ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ

negocio paratum argentum accipias. Sed hoc pro rei dignitate dici nequit: tantum laboris, tantum doloris in his conuictibus perferendũ, vt hic ne valetudo quidem ad id par sit, quippe cùm quotidie (excenta non desint negocia, quæ corpus conficiant, ádque extremam vsq; defectionem delassent. Verùm hæc idoneo tempore dicemus, quum reliquas etiã illorum molestias commemorabimus. In præsẽtia sat erat ostendere, neq; eos vera dicere, qui ea de causã in seruitutem addicere sese aiunt. Supereſt iam vt eam causam referamus, quæ quidem vt verissima est, ita ab illis minimè profertur: nempe istos voluptatis gratia, multisque atque amplis spebus incitatos, in diuitum familias insilire, auri, atq; argenti vim admirando. Præterea quòd fœlices sibi videantur ob cõuiuia, reliquásq; delicias, spereńtq; futurum vti mox, nemine vetante, affatim aurum bibant. Hæc sunt quæ illos adducũt, atq; ex liberis seruos faciunt: non rerum necessariarum penuria quam prætexunt, sed non necessariarum cupiditas, atque ingentium illarum & amplarum opum admiratio. πλουτεῖν ἐκείνων ζῆλος.

τοιγαρουν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτοὺς καὶ κακοδαίμονας ἐραστὰς, ἔντεχνοί τινες, καὶ πείθοντες ἐρώμενοι, παραλαβόντες, ὑπερφιλοτίμως περιέπουσιν, ὅπως ἀεὶ ἐραδιουργοῦνται αὐτῶν θεραπεύοντες, ἀπολαύσαι δὲ τῶν παιδικῶν, ἢ μὴ δὲ μέχρι φιλήματος ἄκρου μεταδιδόντες. ἴσασι γὰρ ἐν τῷ τυχεῖν τὸν διάλυσιν τοῦ ἔρωτος γιγνομένην. ταύτην οὖν ἀποκλείουσι, καὶ ζηλοτύπως φυλάττουσι. τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος ἀεὶ τὸν ἔρωτα ἔχουσι. δεδίασι γὰρ μὴ αὐτὸν ἡ ἀπόγνωσις ἀπαγάγῃ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέρωτος αὐτοῖς γένηται. θεραπεύουσιν οὖν, καὶ ὑπισχνοῦνται, καὶ ἀεὶ ποιήσουσι, καὶ χαρίσονται, καὶ ἐπιμελήσονται πολυτελῶς. εἶτ' ἄλλοθεν ἄλλο γεράσαντες, ἔξωρες γηρασμοῖς, καὶ οὗτος τῇ ἑταίρᾳ, κἀκεῖνος τῷ μεταδιδόναι. πέφρακται δ' οὖν αὐτοῖς οὐδὲν ἐν ἅπασι τῷ βίῳ πλέον ἢ ἐλπίδος. τὸ μὲν δὴ ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἅπαντα ὑπομένειν, οὐ πάνυ ἴσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμην, εἴ τις ἡδονῇ χαίρει, καὶ ταύτην ἅπαντος θεραπεύει, ὅπως

Enimuero quemadmodum miseros istos, atque infœlices amantes, callidi quidam & veteratores amasij receptant, & fastidiosè colunt, quò iugiter amantes, ipsis inseruiant: cæterum pro amoris fructu, ne summum quidem osculum impertiunt: amorem enim facta copia dissolui intelligunt? Hanc igitur amoris dissolutionem arcent, & diligenter cauent, cæterùm amantem spe semper retinent: metuentes ne desperatio minuat cupiditatis ardorem, amantémque à se alienet. Proinde semper arridentes, pollicentúrque, semperque facturi sunt, sempérque gratificaturi, sempérque ingentium sumptuum rationem habituri: donec imprudentes ambo senuerint, atque vtriq; iam præterierit ætas, huic ad amandum, illi ad dandum. Itaque nihil ipsis in omni vita præter spem est peractum. Ac sanè propter voluptatis cupiditatem omnia ferre, non omnino fortè vitio vertendum: quin magis venia danda siquis voluptate capiatur, & hanc vndequaque consectetur, vtea potiatur: quanquam

μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν

turpe

ἔσως, καὶ αὖθ' ἑξῆς πάλιν δῆλος, ἀποδοὺς δὲ ταῦτ' ἐμαυτὸν. πολὺ γὰρ ἥδιον ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἡδονή. ὅμως δ' οὖν ἔχοιμ' ἂν συγγνώμην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιτο, τὸ γὰρ δὴ ἡδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλαῖς ἀνδρίας ὑποδύεσθαι, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνόητον. καὶ ταῦτ', ὀφῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι, σαφεῖς, καὶ πρόδηλοι, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπιζόμενον ἀκέραιον, ὃ, τι δή ποτέ ἐστι τὸ ἡδύ, ἔστε ἐγεύσατό πω τοσοῦτο χρόνου. πρόσεστι γὰρ, ὡς ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆς ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μὲν γὰρ τοῦ Ὀδυσσέως ἑταῖροι, γλυκὺ πινὸν τὸν λωτὸν ἐδίοντες, ἠμέλουν τῶν ἄλλων, καὶ πρὸς τὸ παρὸν ἡδὺ, τῶν καλῶς ἐχόντων καταφρόνουν. ὥστε οὐ πάνυ ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη τοῦ καλοῦ, πρὸς τὸ ἡδὺ ἀκέραιον τὴν ψυχὴν διατηροῦσης. τὸν δὲ λιμῷ ξυνόντα, παρεστῶτα ἄλλῳ τῷ λωτῷ ἐμφορουμένῳ, μηδὲν μεταδιδόντι, ὑπὲρ ἐλπίδος μόνης, τοῦ καὶ αὐτὸν παραγεύσασθαί ποτε δώσειν, τῶν καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ὑπολελησμένον, Ἡράκλεις ὡς καταγέλαστον, καὶ πληγῶν πινων ὁμηρικῶν ὡς ἀληθῶς δεόμενον.

turpe forsan ac seruile, siquis ob eam in ius alienum se tradat. Nam longè suauior est voluptas quæ ex libertate proficiscitur. Attamen hoc illis aliquo pacto ignoscēdū si modò consequantur. Verumenimuerò ob solàm voluptatis spē multas perferre molestias, ridiculū & stultū arbitror, maximè cùm videant labores esse certos, manifestos & ineuitabiles: porrò illud quod speratur, quod nihil aliud tandem est nisi voluptas, ne tam longo quidem tempore contigisse: præterea nec verisimile videri vt aliquādo fiat, si modò quis rem ex veritate reputet. At Vlyssis quidem socij, dulci degustata loto, reliqua negligebant, ac præsenti voluptate deliniti, honesta contemnebant, vt non prorsus in illis cum ratione pugnarit honestatis obliuio: inimitum animo voluptatis illius sensu occupato. Verùm siquis famelicus alij cuipiam loto sese ingurgitanti, nec quicquam inde impertienti, assistat, idque solam ob spem quòd credat fore vt & ipsi degustandum lotum aliquando porrigat: assistat inquam, recti atque honesti oblitus, Dij boni, quàm hoc ridiculum, & verberibus Homericis reuera dignum?

τὰ μὲν τοίνυν πρὸς τὰς ξυνουσίας
αὐτοὺς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐ-
τοὺς φέροντες ἐπιδείκνυσι τοῖς
πλησίοις χρῆσθαι πρὸς ὅ, τι
ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐστιν, ἃ ὅτι A
ἐγγύτατα τούτων. πλὴν, εἰ
μὴ καὶ ἐκείνων τις μεμνῆσθαι
ἀξιώσειε, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δόξῃ
ἐπαιρομένων, τὸ ξυνεῖναι εὐ-
παιδεύτοις τε καὶ εὐπαρύφοις B
ἀνδράσιν. εἰσὶ γὰρ οἳ καὶ τοῦτο
πρόβλημα ποιοῦσι καὶ ἆθλον τῶν πολ-
λῶν νομίζοντες, ὡς ἔγωγε τοῦ-
μὸν ἴδιον, οὐδὲ βασιλεῖ τῷ
μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, C
καὶ συνὼν ὁρᾶσθαι, μηδὲν
χρηστὸν ἀπολαύων τῆς ξυνου-
σίας, διεξαίρω ἄν. τοιαύτης
αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως οὔσης,
φέρε ἤδη πρὸς ἡμᾶς αὐτὸν D
ἐπισκοπήσωμεν, οἷα μὲν πρὸς
τὸ εἰσδεχθῆναι καὶ τυχεῖν
ὑποφύοισιν, οἷα δ' ἐν αὐτῷ
ἤδη ὄντες, πάσχουσιν. ὅτι πᾶσι
δὴ, ὅσοις αὐτοῖς ἡ καταφορὰ τῆς
διαίτης γίγνεται. ἃ γὰρ δὴ ἐκεῖ- E
νό γε εὐπετῶς ἔστιν, ὡς εἰ μὴ πόνῳ ἐρ-
γαζόμενα, ἀνυπόπτα χρώμενα, καὶ οὐ
πολλῆς δεήσει τῆς πόνου, ἀλλὰ
διελθεῖν δεῖ μόνον. εἶτά σοι πάρ-
εσται τὸ πᾶν εὐμαρῶς. ἀλλὰ
πολλῆς μὲν τῆς διαθέσεως, συνε-
χοῦς τε τῆς συνουσίας, ἴσως τε

Ergo quæ iſtos ad diuitum conuictum adducunt, & quibus impulſi ſeſe illis dedunt, ad quodcunque libitum fuerit vtendos, hæc ſunt, aut his quàm ſimillima. Niſi ſiquis eos commemorandos eſſe iudicet, qui ſola gloria incitantur, ad conſuetudinem cum illuſtribus & opulentis viris captandam. Sunt enim qui hoc admirandum, ſupráque plebem eſſe exiſtiment. Nam quod ad me propriè attinet, recuſarim vel cum magno Rege ſolũmodo viuere, conuictórq; videri, ſi nullus ex eo conuictu fructus ad me redeat. Cùm igitur cauſa eius vitæ ſuſcipiendæ ſic illis habeat, age iam conſideremus apud noſmetipſos, cuiuſmodi ſint illis perferenda priuſquam admittantur, & obtineant, cuiuſmodi verò in ipſa vita iam conſtituti patiantur: poſtremò qualis fabulæ cataſtrophe illis contingat. Neque enim illud dicere licet, hæc etſi moleſta ſint, captu ſaltem eſſe facilia, neque multo labore ad ea opus eſſe, ſat eſſe ſimodò velis: quiduis poſtea factu fore facile. Imò neceſſe eſt vt diu ſurſum ac deorſum curſites, manè excitatus aſſiduè pro foribus

ἐξαναστήσομαι, περιμενεῖ αὐθήσομαι, καὶ ἀποκλεισθήσομαι, καὶ ἀναίσχυντον ὄντος, καὶ ὀχληρὸν δοκοῦντα εἶναι τοῖς ἀνθρώποις κακῶς συνέχοντι, καὶ ὀνομακλήτορι λιβυκῷ παρέσομαι. καὶ μισθοῦται τελωνίτης τὴν μνήμην τοῦ ὀνόματος. καὶ μισθωτὸς ἐσθῆτος ἢ ὑπαρχούσης δυνάμεως ἐπιμεληθῆναι χρή, πρὸς τὸ τῆς διαπρεπομένου ἀξίωμα, καὶ χρώματα αἱρεῖσθαι, οἷς αὐτὸς ἥδεται, ὡς μὴ ἀπάδῃς, μὴ ὑπὸ πρόσκρουσης βλεπόμενος, καὶ φιλοπόνως ἕπεσθαι, μᾶλλον ὑπ' ἠγεῖσθαι, ὑπὸ τῶν οἰκετῶν παραπομπούμενος, καὶ ὥσπερ πνα πομπὴν παπληξάντα. ὁ δὲ, οὐδὲ προσλέπει πολλῶν ἐξῆς ἡμερῶν. ὦ δέ ποτε καὶ τὰ ἄριστα προάῃς, καὶ ἴδῃ σε, καὶ προσκαλέσῃ ἐρησόμενός τι, ὧν αὐτύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἀθεόρατος δὲ ὁ ἴλιγγος, καὶ τρόμος ἀκαιρος, καὶ γέλως τῶν παρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ. καὶ πολλοὶς ἀπεκείνασθαι δέον τὸν ὦ βασιλεῦ τῶν Ἀχαιῶν, ὁπόσαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγεις τοῦτο οἱ μὲν χρηστοὶ, αἰδῶ ἔχειν. οἱ δὲ τολμηροὶ, δειλίαν. δὴ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. δ' οὖν ἐπισφαλεστάτης

obuerſeris, vt perditus quum protruderis, quum excluderis, quum impudens interdum atque importunus videris, quãdo ianitori malè A ſyriſſanti, ac nomenclatori Lybico ſubijceris, quúmque nominis tui recordationem mercede redimis. Quinetiã veſtitus tibi eſt apparandus ſupra tuas facultates, pro illius quem colis dignitate, de- B ligendi colores quibus delectatur, ne diſcrepes, oculóſque illius offendas. Oportet etiam vt ipſum aſſecteris gnauiter, vel potiùs antece- C das, atque interim à famulis protruderis, ac veluti pompam quandã expleas. At ille per multos dies ne aſpicit quidẽ te. Quòd ſi res optimè tibi aliquando ceſſerit, & te reſpexerit, & accerſitum quidlibet interrogarit, tum denique tum multùs ſudor, multa æſtuatio, intempeſtiua trepidatio, ſannæque eorum qui adſunt ob tuam perplexitatem, ac ſæpe cùm ſit reſpondendum quis eſſet Græ- E corum rex, mille naues illis fuiſſe dicis. Hoc autem modeſti pudorem vocant, audaces timiditatẽ, improbi verò inſcitiam. Tu igitur primam hanc diuitis comitatem periculoſiſſimam expertus,

προφαδεὶς δ' ὑπὸ πλούτου φιλοφρο-

σύης, ἀπιλθὼς καταδικάσας σεαυτῷ πολλῷ τῷ ἀπογνώσει, ἐπειδὰν ὀ πολλὰς μὲν αὐτῆς νύκτας ἀϋπνος ἀυσῃς, ἤματα δ' αἱμαπόεντα διαγάγῃς, οὐ μὰ Δία τ' Ελένης ἕνεκα, οὐδὲ τῶν Πριάμου περγάμων, ἀλλὰ τ' ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν, τύχης ὀ καὶ ζαμικῆς τινος θεῶν συνιόντος, ἐξέτασις τοιαύτη σοι ἔσται, εἰ οἶδα τὰ μαθήματα. καὶ τῷ μὲν πλησίον ἀ διατεβὴ, ὡς ἀνδρὶ, ἐπαινεμένῳ, καὶ εὐδαιμονιζομένῳ. σοὶ ὀ, ὁ τὴν ψυχὴν ἀγὼν, καὶ ὡς ἅπαντος τοῦ βίου τότε περικεῖσθαι δοκεῖ. ἀναισιόχητα γὰ εἰκότως, τὸ μὴ δ' ὡς ἄλλου αὖ καταδεδῆναι πρὸς τὸ παρὸν ἀποβλητέον, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν ἐς μυρία διαιρεθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀντεξεταζομένοις, φθονοῦντα, τάδει γὰ καὶ ἄλλους εἶναι τῶν αὐτῶν ἀντιποιουμένους, αὐτὸν ὀ πάντα ἐνδεῶς εἰρηκέναι νομίζοντα. φοβούμενον δὲ, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνου πρόσωπον ἀτενίζοντα. καὶ εἴ μὲ ἐκφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀπολλύμενον. εἰ ὀ μειδιῶν ἀκούει, χαλεπὸν, καὶ δυσελπιν καθιστάμενον. εἰκὸς γὰ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἐναντία

damnata tui animi magna imbecillitate discedis. Porrò vbi iam multas noctes insomnes duxeris, multósque dies cruentos egeris, non per Iouem Helenæ, & Priami pergamorum causa, verū spe quinque obolorum: contigerit autem tibi quispiam Deus tragicus qui tibi adsit: exinde restat vt exploreris num literas noris. Atque ea quidem exercitatio diuiti nō est iniucunda, quippe qui laudatur interim, ac fœlix prædicatur. Cæterùm tibi videtur tum de anima, omníque vita propositum esse certamen: tum id meritò te subit, futurum vt alius nemo te admittat, cùm prius rejectus fueris, vúsque despicabilis. Cogeis igitur in varias curas distrahi, dum ijs inuides qui tibi reluctantur (finge enim & alios esse eiusdem fortunæ competitores, te verò tibi videri cuncta tenuiter respondisse) dein etiā metuis, & speras, fixisque eis in eius faciem oculis: úmq; peris, siquid negligatorum quæ dicis: at gaudes siquid ridens audit, ac bonispe fultus cōsistis. Consentaneum autē est multos esse qui tibi aduersantur, alióque tuo loco ponere velint quorum

σοι φερομένους, καὶ ἄλλους

αὐτὸ σῦ πιθανώτερος. ὧν ἕκαστος ὥσπερ ἐκ λόχου τοξεύων, ἀφίησιν. εἶτ' ἐννόησον ἀνδρὸς ἐν βαθεῖ πάγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ ἀφεταζόμενον, εἰ τι οἶδεν ἀφέλιμον, καὶ τοῖς μὲν, δοκοῦντα εἰδέναι, τοῖς δ', μὴ. μέσος ἐν τοσούτῳ χρόνος, ἐν πολυπραγμονεῖται σου ἅπας ὁ παρελήλυθὼς βίος. κἂν μή τις ἢ πολίτης ὑπὸ φθόνου, ἢ γείτων ἔκ τινος ἐντελοῦς αἰτίας περιεκκαίων, ἀνακρινόμενος εἴπῃ μοιχὸν, ἢ παιδεραστὴν, τοῦτ' ἐκεῖνο ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς. αἱ δ' πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτοι, καὶ ἀμφίβολοι, ἐν δεδεγμένοι. χρὴ τοίνυν πολλὰ εὐτυχῆσαι, ἐν μηδὲν ὅλως ἐναντιωθῆναι. μόνως γὰρ αὖ οὕτω κρατήσειας. εἶεν. καὶ δὴ εὐτύχηται σοι πάντα ἐκ τύχης μείζονος. αὐτός τε γὰρ ἐπιφανεῖς ἐκ λόγου, ἐν τῶν φίλων οἱ ἐντιμότατοι, ἐν οἷς μάλιστα πιστεύει τὰ τοιαῦτα, ὦ ἀπέβλεψας. ἔτι δ' ἐν ἡ γυνὴ βάλεθ', ὡς αὐτάρκης ἡ οἰκία ὁ ἐπίτροπος, οὔτε ὁ οἰκονόμος. ὧδέ τις ἐμέμψατό σου τὸν βίον, ἀλλὰ πάντα ἴλεω, καὶ πανταχόθεν χρὴ σωθῆναι ὡς μαχόμενον, καὶ

vnusquisque clanculum velut ex insidijs in te iaculatur. Deinde cogita promissa barba, & cana cæsarie virum examinari, numquid bonæ rei norit, & alijs quidem scire, alijs secus, videri. Media interim ætas, omnisque tua vita anteacta curiosiùs disquiritur. Quòd si quis, vel ciuis inuidia, vel vicinus leui quapiam de causa prouocatus te deferat, & adulterum vel pæderastem dicat: illud vulgo tritum, ex Iouis tabulis est testis. Et si omnes pariter te laudent, suspecti, dubij, ac largitione redempti videbuntur. Operæ precium igitur est vt omnia prosperè tibi cedãt, nihilque prorsus aduersetur, nam hoc solùm pacto vincere possis. Age sanè, omnia etiã maiore fortuna tibi successerint: ipse enim tuã doctrinã probauit, & amicorum præcipui, & quibus ille plurimam in rebus huiusmodi fidem habet, non sunt dehortati: præterea vult etiã cõiux, nõ refragatur procurator, non œconomus. Nemo etiã tuã vitã insimulauit dextra omnia, omniq; ex parte fausta sũt sacra. Vicisti igitur ô beate, & coronat' es Olympia: imò potiùs

αἴσια τὰ ἱερά. κεκράτηκας τὰ ὀλύμπια, μᾶλλον δ'

Βαβυλῶνα εἵλησας, ἢ τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν κατῄρηκας. καὶ ἔξεις τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, καὶ ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. δεῖ δή σοι αὐτῇ τῶν τοσούτων πόνων, μέγιστα ἆλικα γηλεῦσαι τάγαθά, ἵνα μὴ φύλλινος μόνον ὁ στέφανος ᾖ, καὶ τὸν τε μισθὸν, ἃ δυκαταφρόνητον ὀειδῆναι, καὶ τοῦτον ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἀσπασμένως ἀποδιδόναι, ἢ τιμὴ ἄλλη τιμῶν ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ὑπαίρειν. πόνων δὲ ἐκείνων, καὶ πλῶν, καὶ δρόμων, καὶ ἀγρυπνιῶν, ἀναπαύσασθαι. καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῆς ἐλπίδος, ἀποτείναντα τὸν πόδα, καθεύδειν, μόνα ἐκπέτα φαίνοντα, ὧν ἕνεκα τιμῆ ἀρχῆ παρελήφθης, καὶ ὧν ἔμμισθος εἶ. ἐχέτω μὲ οὕτως ὦ Τιμόκλεις, καὶ οὐδὲν ἂν ἔτι μέγα κακὸν, ὑποκύψαντα φέρειν τὸν ζυγὸν, ἐλαφρόν τε, καὶ εὔφορον, καὶ τὸ μέγιστον, ἐπιχρυσοῦν ὄντα. ἀλλὰ πολλῷ, μᾶλλον δὲ τοῦ παντὸς δεῖ. μυῖα γάρ ἐστιν ἀφόρητα, ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ ἐν αὐταῖς ἤδη ταῖς συνουσίαις γενόμενα. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξῆς ἀκούων, εἴ τις ἂν αὐτὰ ὑπομείνειε

Babylonem cepisti, vel Sardium arcem occupasti. Et habebis Amaltheæ cornu, & gallinarum lac mulgebis. Iam sanè par est vt pro tantis laboribus quammaxima bona capias, ne corona tua sit duntaxat frondea, & merces non contemnenda præstituatur, eáque commodè ad vsum nullo negotio persoluatur, reliquus item honor vulgari maior tibi deferatur: te verò à laboribus illis, à luto, à cursitationibus, à vigilijs, in ocium recipias: & quod in votis esse solet, porrectis pedibus dormias, ea tantùm faciendo quorum causa primum receptus es, & conductus. Sic quidem rem se habere oportebat, Timocles, neque futurum erat ingens malum, subdita ceruice iugum ferre, leue nimirum & portatu facile, quódque omnium est maximum, auro illitum. Sed multum abest vt ita se res habeat, imò nihil horum non desideratur; siquidem in medijs ipsis id genus conuictibus sexcentę res accidunt, ingenuo viro neutiquam tolerandæ. Quæ cùm ordine audieris, ipse tecum reputato, num ea perpeti quisquam queat, cui vel minimum cũ eruditione

δώσατο, παιδείᾳ κἂν ἐν

ἐλάχιστον ὠμιληκώς. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆ πρώτου δείπνου, ἵν' δοκῇ, ὃ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ προτέλεια τ' μελλούσης ξυνουσίας. ἐνδὺς οὖν πρόσθισι παραγγέλλων τις ἥκειν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἢν ἀνομίλητος οἰκέτης. ὃν χρὴ πρότερον ἵλεων ποιήσασθαι, παραβύσαντα ἐς τὴν χεῖρα, ὡς μὴ ἀδέξιος εἶναι δοκεῖς, τοὐλάχιστον, πέντε δραχμάς. ὁ δ', ἀχνυσάμβος, ἢ ἄπαγε. παρὰ σοῦ δ' ἐγώ; καὶ Ηρακλεὶς μὴ γένοιτο ἐπειπών, τέλος ἐπείδη. καὶ ἄπεισί σοι πλατὺ ἐγχανών. σὺ δ' ἐνῆτα καθαρὰν προχειρισάμβος, ἢ σαυτὸν κοσμιώτατα σχηματίσας, λουσάμβως ἥκεις, δηδιὼς μὴ πρὸ τῶν ἄλλων ἀφίκοιο. ἀπιέρκαλον γὰ, ὥσπερ ἢ τὸ ὕστατον ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸ οὖν πρόσας τὸ μέσον τῆ κλιτῆ, ἐσελήλυθας. καί σε πάνυ ἐντίμως ἐδέξαντο. καὶ παραλαβών τις, κατέκλινε μικρὸν ὑπὲρ τὸ πλησίον, μὴ δύο που φαδὸν τῶν παλαιῶν φίλων. σὺ δ' ὥσπερ τὸ Διὸς τ' οἶκον παρελθών, πάντα τεθαύμακας, μύων, μετέωρος ἐῶ. ξένα

commercium fuerit. Exordiar autem si videtur, à primo conuiuio vnde consentaneum est te cõsuetudinem illam auspicaturum. Statim igitur ad te venit quispiam qui te ad cœnam accedere iubeat, famulus nõ incomis, quem tibi priùs propitium reddere oportet, inditis in manum, ne videaris inciuilis, ad minimum quinque drachmis. Ille verò accissans, apage inquit: numquid ego à te accipiam? quibus addit, Dij prohibeant: tandem flectitur, ac discedit, latè diducto rictu te deridens. Porrò tu sumpta veste nitida, mundissimóque cultu, lotus venis, solicitus interim ne ante alios venias: inurbanũ enim illud, sicuti postremum venire graue. Proinde obseruata opportunitate media ingrederis, téque omnino honorificè excipiunt. Tum arrepta manu, quispiam iubet te paulum supra diuitem, inter duos fermè veteres amicos accumbere. Túque veluti Iouis ædem ingressus, nihil non admiraris, & ad omnia quę gerũtur intẽtus es. Noua enim & incognita tibi

καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν παρόντων σοι καὶ ἄγνωστα πάντα.

καὶ ἡ τε οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει, καὶ τί παρόντων ἕκαστος ὁ, τι φρήξεις ἐπιτηρῆσιν. οὐσὶ αὐτῷ ὁ ἀμείλας τῷ πλησίον τῦτο, ἀλλὰ καὶ προειπόντι τῶν οἰκετῶν ἐπισκοπεῖν, ὅπως ἐς τοὺς παῖδας, ἢ ἐς τὴν γυναῖκα, εἰ πολλάκις ἐκ περιωπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ σωδείπνων ἀκόλουθοι ὁρῶντες ἐκπεπληγμένον, ἐς τὴν ἀπειρίαν τῶν ὀφθαλμῶν ἀποσκώπτουσι, τερπνότερον ποιούμενοι ἢ μὴ πᾶς ἄλλῳ παρατρέχει σε δεδειπνηκέναι, καὶ τὸ χλανὸν εἶναί σοι τὸ χειρόμακτρον πρὸ μύου. ὥστε ἂν εἰκὸς ἰδεῖν τε φυγχάνοντα ἀπειρίας, καὶ μήτε διϕῶντα πεῖν αἰτεῖν τολμᾷν, μηδὲ ἐξ οἰνοχόου πεῖναι, μήτε τῶν ἄλλων παρατεθέντων ποικίλων πρός τινα τάξιν ἐκκεκαμένων, ἐξ ἧναι ἐφ' ὃ τι θέλοι τοῦ ἢ δεύτερον ἢ χεῖρα ἐκτείνειν. ὑποβλέπειν δὲ ἐς τὸν πλησίον δεήσει, καὶ κεῖνον ζηλῶν καὶ μανθάνειν τὸ δεῖπνον τῇ ἀκολουθίᾳ. τὰ δ' ἄλλα, ποικίλος εἶ, καὶ θορύβου πλέως ἢ ψυχῆς, πρὸς ἕκαστα τῶν θεαπομένων ἐκπεπληγμένος. καὶ ἄρτι μὲν, εὐδαιμονίζεις τὸν πλούσιον τῇ χρυσῇ, καὶ τὸ ἐλέφαντος, καὶ τὸ ποικίλης ζυφῆς. ἄρτι δ',

omnia. Interim familia te ſpectat, & præſentium quiſq; quid facias, obſeruat. Neque non ea res curæ eſt diuiti, qui aliquos ex famulis præmonuit vt explorent quomodo in pueros, vxorémque te geras, num ſubinde ex obliquo reſpectes. At conuiuarum aſſeclæ quum vident te propter imperitiam ad ea quæ fiunt ſtupefactum, deriderent clanculum, coniectãtes te nunquam ante apud quempiam alium cœnaſſe, nouúmque tibi eſſe, vt mantile apponatur. Proinde veriſimile eſt neceſſe eſſe vt præ hæſitantia ſudes, ac neque cùm ſitias, potum petere audeas, ne vinoſus videare, neque varijs appoſitis opſonijs, & ordine quodam compoſitis, ſcias cui priùs aut poſteriùs manum admoueas. Quare ad eum qui proximus ac cumbit reſpicias oportebit, eúmque imitatus, conuiuij rationem addiſcas. Cæterùm varius es, animóque penitus perturbato, quum ſingula quæ illic geruntur, ſtupes. Et modò diuitem illum beatum prædicas, ob aurum, & ebur, tantáſque delicias: modò te ipſũ

εἰκτέρεις σεαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὤν, εἶτα ζῆν. ὑπολαμβάνεις. ἐνίοτε δ' καὶ εἰς ἐρχεταί σε, ὡς ζηλωτόν τινα βιώσῃ τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις ἐνδυφήσων, καὶ μεθέξων αὐτῶν τῆς ἰσοτιμίας. οἴει γὰρ εἶναί Διονύσια ἑορτάσειν, καί που καὶ μειράκια ὡραῖα διακονούμενα, καὶ ἠρέμα σεσιμδιῶντα, γλαφυρωτέραν ὑποχάφει σοι τὴν μέλλουσαν διατριβὴν, ὥστε συνεχῶς τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο φθέγγεσθαι, Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπομένειν ὑπὲρ τῆς τοσαύτης εὐδαιμονίας. φιλοτησίαι τὸ ἐπὶ τούτῳ. καὶ σκύφον ὑμιγίδη τις αἰτήσας, σοὶ τῷ διδασκάλῳ. ἢ ὅ, τι δήποτε σεσειπών. σὺ δ' λαβὼν, ὅ, τι μὴ τι σε καὶ αὐτὸν ὑπειπεῖν ἔδει, ἠγνόησας ὑπ' ἀπειρίας. καὶ ἀγροικίας δόξαν ὤφλες. ἐπίφθονος δ' οὖν ἀπὸ τῆς σεσπόσεως ἐκείνης πᾶσι τοῖς παλαιοῖς φίλοις γεγένησαι. καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ κατακλίσει ἐλύπησας τινας αὐτῶν. ὅτι τὴμερον ἦκων, σεσυκείδης ἀνδρῶν πλουτῆ δουλείαν ἠντληκότων. ἐυθὺς οὖν καὶ τοιοῦτός

miseraris, qui quanuis nihil sis, viuere te tamen putas. Nonnunquam & illud in mentem venit, fore vt admirandam vitam viuas, quippe qui sis omnibus illis delicijs fruiturus, cunctorúmq; ex æquo partiçeps futurus. Arbitraris enim te Bacchanalia semper celebraturum. Quin & adoleſcentuli formoſi miniſtrantes, placidéque arridentes, elegantius in poſterum hoc vitæ genus pollicentur: ita vt Homericum illud aſſiduò in ore habeas: *Haud vltio vertid bet ſi Troïa pubes, Armarique ſimul Danai,* multum laboris ſuſtineant ob tantam fœlicitatem. Ad hæc accedunt ad bibendum inuitatiunculæ. Ac poſtulato perquam ingenti ſcypho tibi aliquis præbibit, præceptorem te, aut alio quouis tãdem nomine compellans. At tu recepto ſcypho, quid tibi ſit reſpondendum, præ imperitia ignoras, & ruſticus exiſtimaris. Cæterùm ea propinatio multorum veterum amicorum inuidiam tibi creauit, quorum nonnullis iam ante tuo accubitu fuiſti moleſtus, quòd cùm aduenieris modò, ijs anteponare, qui multorũ annorũ ſeruitutem exãtlarũt. Protinꝰ itaq; talia quędã de te inter illos dicta τις περὶ σοῦ λόγος ἐν αὐτοῖς,

τοῦτο ἡμῖν πρὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο. καὶ τί ἄρα ἐσελήλυδότων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρους εἶναι. καὶ μόνοις τοῖς Ελλησι τούτοις ἀεὶ ἡ Ρωμαίων πόλις. καίτοι τί ἔστιν ἐφ' ὅτῳ προτιμῶνται ἡμῶν; ἀῤῥημάτια δύσηνα λέγοντες, οἴονταί τι παμμέγεθες ὠφελεῖν; ἄλλος ἤ, ἃ γὰ εἰδῆς ὅσα μὲ ἔπιεν, ὅπως ἤ τὰ παρατεθέντα συλλαβὼν κατέφαγε; ἀπειρόκαλος ἄνθρωπος, καὶ λιμῶ πλέως. ἃ δ' ὅταρ λευκῆ ποτε ἄρτου ἐμφορηθεὶς, οὐπω νομαδικῆ, ἢ φασιανῆ ὄρνιθος. ὧν μόλις τὰ ὀστᾶ ἡμῖν κατελείπετο. τέτος ἄλλος ὢ μάταιοι φησὶ, πάντ' ἃ δ' ὅλων ἡμερῶν ὄψεσθε αὐτὸν, ἐνταῦθά τις ἐν ἡμῖν τὰ ὅμοια ποτνιώμενον. νῦν μὲ γὰ ὥσπερ τὰ καινὰ τῶν ὑποδημάτων ἐν τιμῇ τινι καὶ ἐπιμελείᾳ ἔστιν, ἐπειδὰν ἤ παθῇ πολλάκις, καὶ ὑπὸ τῆ πλῆ ἀναπλασθῇ, ὑπὸ τῆ κηλύνῃ ἀθλίως ἐῤῥίφθῃ, κόρσων ὥσπερ ἡμεῖς ἀπάτωλεως. ἐκεῖνοι μὲ ἔν τοιαῦτα περὶ σῆ πολλὰ τρέφουσι. καί που ἤδη πρὸς διαβολάς τινες αὐτῶν παρασκευάζονται. τὸ δ' ἔν συμπόσιον ὅλον ἐκεῖνο, σόν ὄζει, καὶ περὶ σῆ οἱ πλείσοι τῶ λόγων. σύ δ' ὑπ' ἀηδίας πλέον

ferũtur. Illud reliquis malis noſtris deerat, vt etiam illis qui nuper in familiam commigrarunt, poſthabeamur. Ité, ſolis hiſce Græculis patet vrbs Romana : quanquam A quid eſt cur nobis præferantur? Num mirificam quandam vtilitatem afferre videntur, quum miſera quædã verbula dicunt? Rurſus alius hæc. Annon vidiſti quantũ B biberit, & quàm auidè correpta fercula deuorarit? Homo inelegans, & famelicus, qui ne per ſomniũ quidem vnquã fuerit albo pane ſaturatus, multo minùs aue Numidica, aut phaſiano: è quibus vix reliqua nobis oſſa fecit. Porrò tertius, fatui, inquit, ante totos quinq; dies, videbitis hunc pariter hîc inter nos quiritantem. Nam D nunc quidem vt calcei noui ſolent, honorem & curam aliquam obtinet: ſed poſtquã crebrò calcatus, lutóque deformatus fuerit, ſub lectum miſerè abijcietur, cimicibus E quemadmodum nos refert⁹. Illi igitur inter ſe talia de te multa verſant: iámque ex ipſis aliqui ad calumniandum ſe comparant. Quare totum illud conuiuiũ tuũ eſt, & plurimi de te ſermones. Cæterũ tu propter inſuetudinem, te-

τῦ ἱκανῦ ἐμπὸν οἶνε λεπῖς, καὶ δειμέος, πάλαι τ' γας εῦς ἐπιζούσης, πονήρως ἔχεις. καὶ ἄτε περιξανασπῶσί σοι κακὸν, ἄτε μὴν ἀσφαλές. ἀποτεινομένου τοίνυν τῦ πότου, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γιγνομένων, καὶ διαμάτων ἐπὶ διάμασι παιεόντων, ἅπαντα γὸ ἐπιδείξασθαί σοι τὰ αὐτῦ βούλεται, κόλασπ οὐμικραν ὑποφέρεις μήτε ὁρᾶν τὰ γιγνόμενα, μήτ' ἀκούων εἴ τις ᾄδει, ἢ κιθαρίζει, παὺ πεμπόμενος μιεραχίσκος. ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲ ὑπ' ἀνάγκης, ἔυχη ὅ ἢ σεισμῶ συμπεσεῖν ἁπάντα πάντα, ἢ πυρκαϊάν τινα περσαγγελθῆναι, ἵνα ποτὲ καὶ διαλυθῇ τὸ συμπόσιον. τῦτο μὲν δή σοι τὸ πρῶτον ὡς ἐταῖρε, καὶ ἥδιστον ἁπάντων δεῖπνον, ὰ ἔμοιγε τῦ θύμου, καὶ τῶν λευκῶν ἀλῶν ἥδιον, ὁπηνίκα βούλομαι, καὶ ὁπόσον ἐλευθέρως ἐδιομβύω. ἵνα γοῦν σοι τὴν ὀξυρεγμίαν τὴν ἐπὶ τούτοις παρῶ, καὶ ἢν τῇ νυκτὶ ἔμετον, ἑωθεν δὲ νῆσθαι περὶ τῦ μισθῦ ξυμβῆναι ὑμᾶς ὁπόσον τε καὶ ὁπότε τῦ ἔτους χρὴ λαμβάνειν. παρόντων δ' ἂν δύο ἢ τριῶν φίλων, περσκαλέσας σε, καὶ κατὰ ζῶν κελεύσας, ἄρξεσθαι λέγειν. τὰ μὲν ἡμέτερα,

nuis, acríſque vini plus æquo potus, iamdudum vrgente aluo malè habes: attamen neq; decorum tibi ante alios ſurgere, neque manere tutum. At producta interim potatione, dum ſermo alius ex alio naſcitur, dum ſpectaculo ſpectaculum accedit (omnia enim ſua tibi oſtentare cupit) non mediocriter diſcruciaris, cui non liceat, neque videre quæ geruntur, neque auſcultare ſiquis voce citharáque canat, magni precij adoleſcentulus. At laudas tamen inuitus: cæterùm animo illud optas, vt vel terræ motu illa omnia concidant, aut incendium aliquod renuncietur, quò tandem aliquando conuiuium dirimatur. Habes, amice, primum illud & ſuauiſſimũ conuiuium, mihi certè nec cepa, nec ſale candido iucundius, quando, quantúmq; liberè velim edenti. Vt igitur ructus acidos, qui his accedunt, prætermittam, & nocturnum vomitum, manè vobis erit de mercede conueniendum: quantum, & quo anni tempore tibi ſit accipiendum. Ergo præſentibus duobus, tribúſue amicis, accerſito te, & ſedere iuſſo, ſic loqui incipit. Cuiuſmodi ſint

ἀποῖά ἐστιν, ἱκανῶς ἤδη, καὶ
ὡς τῦφος ἐν αὐτοῖς οὐδὲ εἷς.
ἀβασκάνδητα ἦ, καὶ πεζὰ πάν-
τα, καὶ δημοτικά. χρὴ δέ σε οὕ-
τως ἔχειν ὡς ἁπάντων ἡμῖν κοι-
νῶν ἐσομένων. γελοῖον γὰρ εἰ τὸ
κυριώτατον, ἡ ψυχή σοι ἡ
ἐμαυτοῦ, ἢ καὶ νὴ Δία τῶν παίδων,
εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδευσιμοι
δέσποινα, ἐπιβέπων, τῶν ἄλλων
μὴ ἐπίσης ἀχρίμιλλα διακατέχω.
ἐπεὶ ἦ καὶ ἐφείδῃ τι δεῖ, ἐρῶ μὲ
τὸ μέτριον καὶ αὐτάρκες τῷ σῷ
τρόπῳ, ἀγ σωφρονῶ, ὡς ἐγὼ μι-
σθῷ ἐλπίδι προσελήλυθας ἡ-
μῶν τῇ οἰκίᾳ, τῶν δ' ἄλλων ἕνε-
κα, τῆς εὐνοίας τῆς παρ' ἡμῶν, ἀγ
πίστις, ἣν παρὰ πᾶσιν ἔχεις. ὁ-
μως δ' οὖν ἀγ φείδῃ τι. σὺ δ'
αὐτὸς ὅ, τι ἀγ βούλει, λέγε, μι-
μνῄσκων ὧν φίλτατε κἀκείνων,
ἅπερ ἐν ἑορταῖς ἑτησίοις εἰκὸς
ἡμᾶς παρέξειν. οὐ γὰρ ἀμελήσο-
μεν οὐδὲ τῶν τοιούτων, εἰ καὶ μὴ
νῦν αὐτὰ συμπέμπομεν. πολ-
λαὶ γὰρ οἶσθα τῶν τοιούτων αἱ τοιαῦται
ἀτοξίαι. καὶ πρὸς ἐκεῖνα τοί-
νυν ἀποβλέπων, μετριώτερον
ἡλιόνοπ ὀπτέον ἡμῖν τὰ μι-
σθοῦ. ἄλλως τε, ἀγ φρόνιμον αὖ
εἶναι τοῖς πεπαιδευμένοις ὑμῖν
χρήσιμον εἶναι χρημάτων. ὁ μὲν,

deceat vos eruditos viros,

res noſtræ, vtque nihil faſtus
ipſis ineſt, iam vidiſti: ſed vt
oſtentatione carẽt, moderatę
ſũt ac populares omnes. Sic
autem animũ inducas velim,
A vt omnia nobis fore cõmu-
nia putes. Ridiculum enim
foret ſi cũ potiſſimã mei par-
tem, nimirum animam meã,
vel per Iouẽ liberorũ (ſiquos
habeat liberos quibus eruditione ſit opus) tibi commit-
B tam, non aliarum item rerũ
te mecum ex æquo dominum
ducam. Cærerũ quãdo certi
quippiam eſt præſiniendum,
C equidẽ video tuæ vitæ frugalitatem, animúmq; paucis
contentum, atq; intelligo te
mercedis ſpe nõ adductum,
verùm aliarum rerũ gratia,
puta noſtræ in te beneuolẽtiæ, & honoris, quem apud
D omnes conſequẽris: ãliquid
tamẽ præſiniendum. Quinetiam ipſe quid velis, dicito,
habita ratione, vir amiciſſime, illorum etiam munerum
quæ nos anniuerſarijs feſtis
tibi daturos eſt cõſentaneũ:
E neque enim iſta negligemus,
& ſi hæc pactione non complectamur. Scis autẽ cõplures per annum eiuſmodi occaſiones incidere. Horum
igitur habita ratione, æquiorem nimirum mercedem nobis irroges, præſertim cùm
pecunias negligere. Ille hic

σίους ἢ ἐλπίσι, πιθανὸν ἑαυτῷ
πεποίηκε. σὺ δ', πάλαι τάλαντα,
καὶ μυριάδας ὀνειροπολήσας, καὶ
ἀγροὺς ὅλους, καὶ οἰκοδομίας, συ-
νοίκους μὲν ἠρέμα τ μικρολογίας,
σμίνεις δ' ὅμως ἢ ὑποχάσκοντ. καὶ
τὸ πάντα ἡμῖν κοινὰ ἔσται, βέ-
βαιον, καὶ ἀληθὲς ἔσεσθ νομί-
ζεις, εἰ εἰδὼς ὅτι τὰ τοιαῦτα,
Χείλεα μὲν τ' ἐδίηνεν, ἄφρων δ' ἐν
αἰθοῖ ἀϊστῷ ἐπέρθεμας. οὐδὲ, αὐ-
τὸς μὲ, ἃ φησιν ἐρεῖν, τ φίλων δὲ
πα τ παρόντων κελεύῃ, μίσον
ἐλόντα ἢ πραγματος εἰπεῖν,
ἐ μὴτ' ἄμπω γένοιτ' ἂν βαρὺ,
καὶ πρὸς ἄλλα τούτων ἀναγ-
καιότερα δαπανῶντι, μήτε τῷ
λελομιδῷ συτελές. οὐδὲ, ὠμολό-
γηκέν τις ἐκ παίδων κολακείᾳ
σωφρος, ὡς μὴ ἂν εὐδαιμονί-
σατος εἶ φησι τῶν ἐν τῇ πόλει
ἁπάντων ὢ ὅτος ἂν αὖ εἴπτις,
ᾧ γε τοῦτο πρῶτον ὑπῆρχεν, ὃ
πολλοῖς παύγλιχρωμένοις, μό-
λις αὖ γένοιτο παρὰ τ τύχης.
λέγω δ', ὁμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ
ἑστίας κοινωνῆσαι, καὶ ἐς τ πρώτ-
την οἰκίαν τ ἐν τῇ Ρωμαίων
ἀρχῇ καταδεχθῆναι; τοῦτο γὰρ
ὑπὲρ τὰ Κροίσου τάλαντα, καὶ τ
Μίδου πλοῦτον, εἰσωφρονεῖν οἶδα
ταῦτ' οἰκτρὸν, καὶ ὅλον σε δια-

dictis, totum spe te concussit, ac sibi tractabilem reddidit. Tu verò qui dudum talenta, multáq; nummorum millia, totósq; agros, & domuum multitudinẽ somniaras, quãquam hominis parcimoniam tacitus apud te intelligis, tamen ob pollicitatiõnem tibi blandiris: atq; illud, *vna omnia nobis erunt omnia*, ratum verũq; fore arbitraris: ignorans huiusmodi dicta, *Summa e labris, non ime e corde profecta*. Tandẽ præ pudore ipse illi ius statuendi defers: verũ ille facturũ sese negat: & aliquẽ ex amicis præsẽtiorem in eo negotio mediũ intercedere iubet, qui salarij modũ pronũtiet, vt neq; ipsi sit graue, in alia magis necessaria sumptus facienti, neque accepturo tenue videatur. Atq; is seniculus quispiã à pueris cũ adulatione educat⁹, heus tu, inquit, num inficieris, te omnium qui sũt in vrbe esse fortunatissimũ, cui hoc primũ cõtigit quod multis valdè cupientib⁹ vix à fortuna dari possit: nẽpe vt in huius hominis cõsuetudinẽ admittaris, vt cõmunes penates habeas, ínq; familiã in Romanorũ imperio primariã recipiaris? Id enim Crœsi talenta modò modestus esse noris. superat, & Midæ diuitias, si

εἶδον ἤ πολλοὺς τῶν εὐδαιμόνων, ἐθελήσαντας ἂν εἰ καὶ σοφοὶ δόξαι θεοῖ, μόνης τῆς δόξης ἕνεκα, σωφρονεῖν τούτῳ, καὶ ἐρᾶσθαι μὲν αὐτὸν ὑπὸ ἑταίρων, καὶ φίλους εἶναι δοκοῦντας. ὃν ἔχω ὅπως σε τῆς εὐποτμίας μακαρίσω. ὃς καὶ σοφιστὴν μὲν τὸν τοιαύτης εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν οὕτω νομίζω, εἰ μὴ παῦ ἄσωτος εἶ, τοσοῦδέ τι εἰπὼν ἐλάττων, καὶ μᾶλιστα πρὸς τὰς σὰς ἐκείνας ἐλπίδας, ἀναπαρῆ ἄμοις φαγεῖν. οὐ γὰρ οἶδ' ἂν φύγοις. ἔτι σοι δυνατὸν ἐντὸς αὐλείων γενέσθαι. δέχη τοίνυν τὸν χαλινὸν, μῶσας. καὶ τὰ πρῶτα ἐναγωνίως εἰ πρὸς αὐτὸν, οὐ παῦ πειρώμενα, οὐδ' ὀξέως νύττοντα, μάχεις ἂν λάθῃς τέλεον αὐτῷ συνηθὴς γενόμενος. οἱ μὲν γὰρ ἔξω ἄνθρωποι, τὸ μὴ τῆς ζυγῆς σοι, ὁρῶντες ἐντὸς τῆς κυνηλίδος διατρίβοντα, καὶ ἀκωλύτως εἰσιόντα, καὶ τῶν παῦ τινὰ ἤδη γεγυμνασμένον. σὺ δ' αὐτὸς οὐδέπω ὁρᾷς, οὕτως ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πλὴν ἀλλὰ χαίρεις γε, καὶ σεαυτὸν ἀπατᾷς, καὶ

Equidem multos vidi celebres viros, qui voluissent, etsi dandum quid fuisset, solius gloriæ causa, cum isto viuere, & huius familiares, atque amici videri. Non possum tuam fœlicitatem satis prædicare, qui faustæ huius fortunæ præmium etiam accipies. Ergo hoc sufficere putem, nisi planè sis nepos. Ac minimum quiddam pronunciat, si præsertim cum tua spe comparetur. Attamen boni consulas necesse est. Neque enim iam possis effugere, cùm intra retia tenearis. Frænum igitur ore cõpresso recipis, eique non admodum torquenti, nec acutè pungẽti te præbes obsequiosum, donec illi tandem paulatim assueueris. Tum homines qui sunt foris, eo nomine te admirantur, quòd te conspiciant intra cancellos versantem, nullóq; prohibẽte ingredientem, & illustrem inter domesticos factum. At ipse nondum vides, quamobrem illis beatus videaris. Attamen gaudes, téq; ipsum decipis, ac semper meliora fore putas, nihilominus accidit secus quàm speraſti, & quẽadmodũ adagio dicitur, Mandrabuli in morem res

ἀεὶ τὰ μέλλοντα βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις. τὸ δ' ἔμπαλιν ἢ σὺ πλήσας, γήρᾳ), καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν, Ἐπὶ μανδραβούλου

χρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἡμέραν εἰς τὸ χεῖρον ὡς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν ἀποσμικρυνόμενον, καὶ εἰς τοὔπισω ἀναποδίζον. ἠρέμα οὖν, ὥσπερ ἐν ἀμυδρῷ τῷ φωτὶ τότε πρῶτον διαβλέπων, ἄρχῃ κατανοεῖν, ὡς αἱ μὲν χρυσᾶ ἐκεῖναι ἐλπίδες, οὐδὲν ἄλλ', ἢ φῦσαί τινες ἦσαν ἐπίχρυσοι. βαρεῖς δ', καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι. τίνες οὗτοι ἴσως ἐρήσῃ με. ἐγὼ ὁρῶ γὰρ ὅ, τι τὸ ἐπίπονον ἐν τοιαύταις ξυμφοραῖς ἔχει, οὐδ' ὑπερῶ ἄπειρα ἐφ' ἁπλῶν τὰ καματηρά, καὶ ἀφόρητα. ἰδοὺ ἄκουσον ὦ γύναι, μὴ εἰ κόσμου ἔνεστιν ἐν τῷ πράγματι μόνον ἀξιοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνόλως δουλοπρεπὲς, ὃ ἐν παρέργῳ τὴν ἀκροάσεως πιθέσθω. καὶ πρῶτόν γε μέμνησο μηκέτι ἐλεύθερον τὸ ἀπ' ἐμοῦ, μήδ' ἐνπαιδεύσῃ σαυτὸν ἐκεῖθεν. πάντα γὰρ ταῦτα, τὸ ἄγος, τὴν ἐλευθερίαν, τὸν πρόγονους ἔξω τοῦ ὠδῖνος καταλείψει ἴδοι, ἐπεὶ δὲ σὺ τοιαύτην σαυτὸν λαβοῦσα ἀπεμπολήσεις, ἐώνῃς. οὐ γὰρ ἐθελήσει σοι ἡ ἐλευθερία ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ὑπηνικὰ ἐμισήθη. ἄλλος οὖν, procedit, quotidie, vt ita dixerim, in deterius ruens, ac retrò labens. Vnde paulatim, velut in luce dubia, tum demum diſpiciens, intelligere incipis, aureas illas ſpes, nihil aliud fuiſſe quàm inauratas quaſdam ampullas: labores autem eſſe graues, veros, ineuitabiles, atque aſſiduos. Quinam hi ſint forſan me rogabis: neque enim video quid in hac conſuetudine ſit adeò moleſtum, neque intelligo iſta quæ commemoras grauia, & intolerabilia. Audi igitur vir generoſe, non inſit-ne huic rei moleſtia ſolùm inquirens, ſed fœditatẽ, vilitatem, atque omnino ſeruilitatem quã ineſſe dicam, non negligens. Principiò memineris ex eo tempore non amplius liberum atque ingenuum te putare, hæc enim omnia, genus, libertatem, progenitores extra limen relicturum te ſcias, quùm in huiuſmodi ſeruitutem temetipſum addicens, ingtedieris. Siquidem libertas tibi comes ire nolet, rem tam ignobilem, humilmèq; ſubeunti. Seruus itaq; , etſi nomine ipſo grauiter offenderis, non vnius, οὕτως ἀχθεινὰ πράγματα καὶ εἰ μὴ πάνυ ἀχθέσῃ τῷ ὀνόματι.

καὶ οὐχ ἑνὸς ἀλλὰ πολλῶν δοῦλος ἀναγκαίως ἔσῃ, καὶ ζητεῦσεις κάτω νενευκὼς ἔωθεν ἐς ἑσπέραν, ἀσκελὴς ὑπὸ μαδῶν. καὶ ἅτε δὴ μὴ ἐκ παίδων τὴν δουλείαν ξυμπαθεὶς, ὀψιμαθὴς ἦ, καὶ πόρρω που τῆς ἐλικίας παιδευόμενος πρὸς αὐτῆς, οὐ πάνυ εὐδόκιμος ἔσῃ, οὐδὲ πολλοῦ ἄξιος τῷ δεσπότῃ. διαφθείρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ἐνοῦσα, καὶ ἀποσμυρτᾶν ἐνίοτε ποιεῖ, ἢ δ' αὐτὸ τὸ τῆς δουλείας πικρὸν ἀπαλλάττειν. πλὴν εἰ μὴ ἀποχελῶ σοι, πρὸς ἐλευθερίαν νομίζεις τὸ μὴ Πυρρίου, μηδὲ Ζωπυρίωνος ἡγεῖσθαι, μηδ' ὥσπερ τὸν Βιθυνὸς ἐκεῖνο μεγαλοφωνῷ τῷ κήρυκι ἀπεμπολῆσαι, ἀλλ' ὁπόταν ὦ βέλτιστε, τῆς γοργιανίας ὀπτήσῃς, ἀναμιχθεὶς τῷ Πυρρίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ἀφεστῶτι τὸν χεῖρα ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέτῃσι, ἢ λάβῃς σκεῦός ὅ, τι δ' ἂν τύχῃ τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ φράσει θέᾳ. κήρυκος γὰρ ἔοικεν ἔπ' ἀνδρὶ ἑαυτὸν ἀπεκκηρύξαντι, καὶ μαχρῷ χρόνῳ μισθωσαμένῳ ἑαυτῷ ἀλλοτρίῳ. ὅτι δ' οὐκ ἔστι πρὸς τὸν φιλοσοφῶν

sed multorum necessariò seruus eris: & capite obstipo à diluculo ad vesperam, idque vili mercede, operam naubis. Adde quod non admodùm probaberis, neque magni fies ab hero, vt qui ad seruitium à puero non fueris institutus, sed serò didiceris, & ætate multum aliena ad id erudiri cœperis. Excruciat autem te subiens libertatis memoria, facitq; vt interdum reluctaris; & ob id seruitus tibi molestior accidat. Nisi ad libertatem tibi sufficere putas, quod non Pyrrhiæ, nec Zopyrionis filius, nec, vti Bithynicũ aliquod mancipium, à præcone vociferãte diuenditus. Atqui vir optime, quum instante nouilunio Pyrrhiæ & Zopyrioni commixtus, manum itidem vt alij famuli porrigis, capísque quodcunque illud est tandẽ quod datur, hæc est venditio. Nam præcone nihil opus erat ad hominem qui sui fuerit præco, multóque tempore ipse sibi dominum ambiuerit. Age scelestè, libenter dicam, in eum præcipuè qui sese philosophum esse dicit, siquis te pirata captum

κῴ θαρρία, φαίλου αὖ καὶ μάφάσκοντα, εἰ μὴ σε τις ἐ

inter

πλέοντα καταπονηθῆς συλλα-
βών, ἢ λῃσθεὶς ἀπεδύθητο, ὠχτει-
ρες ἂν σεαυτὸν, ὡς παρὰ τὴν ἀ-
ξίαν δυσχεραίνοντα. ἢ εἴ τις σου
συλλαβόμενος, ἢ λῃσάμενος δοῦλον εἶναι A
λέγων, ἐβόας ἂν τοὺς νόμους, καὶ
δεινὰ ἐποίεις, καὶ ἠγανάκτεις. καὶ
ὦ γῆ, καὶ θεοὶ, μεγάλῃ τῇ φωνῇ
ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν δὲ, ὀλί-
γων ἕνεκα ὀβολῶν ἐν τούτῳ B
τῷ ἡλικίᾳ, ὅτε καὶ εἰ φύσει
δοῦλος ἦθα, καιρὸς ἦν σοὶ
ἐλευθερίαν ἤδη ὁρᾶν, αὐτῇ
ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημ-
πόλησας, οὐδὲ τῶν πολ- C
λῶν ἐκείνους λόγους αἰσθάνῃ,
οὓς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ
Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξ-
ελήλυθασι, τὸ μὲ ἐλεύθερον
εἶναι ὄντες, τὸ δουλοφρονεῖν δὲ D
διαβάλλοντες. καὶ ἐκ ἀσχύνῃ κό-
λαξιν αὐθρώποις, καὶ ἀγοραίοις,
καὶ βωμολόχοις αὐτεξεταζόμε-
νος, καὶ ἐν τοσούτῳ πλήθει Ρω-
μαϊκῶν μόνος ξενίζων τῷ τεί-
βωνι, καὶ πονηρῶς τὴν Ρω- E
μαίων φωνὴν βαρβαρίζων, εἶ-
τα δεινῶν δεῖπνα δορυβώ-
δη, καὶ πολυανθρωπα, συγ-
κλύδων τινῶν, καὶ τῶν πλεί-
στων μοχθηρῶν. καὶ ἐν αὐτοῖς
ἐπαινεῖς φορτικῶς, καὶ σπεύ-
δεις παρὰ τὸ μετρίως ἔχοντος, ἑωθεὶν

inter nauigandum, aut prædo in ſeruitutem tradidiſſet, te ipſum deplorares, vt qui indignam fortunæ iniuriam patereris: aut ſiquis manu iniecta te duceret, ſeruum eſſe aſſerens, leges inclamares, grauiter ferres, atque indignareris: & ô terra, ô Dij, magno clamore vociferareris. Nunc verò, ipſe te ob paucos obolos, id ætatis in qua, etiamſi ſeruus natus eſſes, tamẽ tempeſtiuum fuiſſet iam ad libertatem reſpicere, cum ipſa virtute ac ſapientia adductum vendidiſti, nihil illa reueritus quæ permultà ab egregio Platone, Chryſippo, Ariſtotele diſſeruntur, quum libertatem laudant, ſeruitutem damnãt: Nec pudet te cum hominibus aſſentatoribus, mercenarijs, & ſcurris ex æquo æſtimari, & in tanta Romanorum turba ſolum peregrino in pallio verſari, & malè linguam Romanam pronunciare, præterea tumultuoſa conuiuia agitare, magna hominum copia, conuenarum quorundam, ac plurimorum improborum cõferta. Inter quæ laudas odioſè, bibiſque præter modum: deinde manè ad tintinabulum expergefact⁹,

τε ὑπὸ κώδωνι ἐξαναστὰς,

ἀποσεισάμενος τῆ ὑπνου τὸ
ἥδιστον, συμπεπλεγμένος ἄνω, καὶ κά-
τω, ἔτι τ' χθιζὸν πηλὸν ἔχων
ἐπὶ τοῖν σκελοῖν. ἦτοι ἀπορία
μὲν σε θέρμων ἔσχεν, ἢ τῶν ἀ-
γρίων λαχάνων, ἐπέλιπεν ἢ καὶ
αἱ κρῆναι ῥέουσαι τὸ ψυχρὸν
ὕδατος, ὡς ἐπὶ ταῦτά σε μὴ
ἀμηχανίας ἐλθεῖν; ἀλλὰ δῆλον
ὡς οὐχ ὕδατος, οὐδὲ θέρμων,
ἀλλὰ πεμμάτων. καὶ ὄψων, καὶ
οἴνου ἀθυσμίου ἐπιθυμῶν, ἑκά-
λως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν
μάλα δικαίως τ' ὀψοφάγον
τούτων λαμὸν διαπρεῖς. πα-
ρὰ πόδας τοιαύτην τ' λιχνείας
ταύτης τὰ πρόχειρα. καὶ ὥσπερ οἱ
πλήκοι, κλοιῶ δεθεὶς τ' βά-
ραθρον, ἄλλοις μὲ, γέλωτα
παρέχεις. σαυτῷ δ', δοκεῖς βυ-
φᾶν, ὅτι ἔστι σοι τῶν ἰχάδων
ἀφθόνως ἐμπλησθῆναι. ἢ δὲ ἐλευ-
θερία, καὶ τὸ εὐγνώμων, αὐτοῖς
φυλέταις καὶ θεράπουσι, φρῦδα
πάντα, καὶ κάδε μνήμη τις αὐ-
τῶν. καὶ ἀγαπᾷ εἰ μόνον τὸ
αἰσχρὸν προσὸν τῷ πράγματι,
δῆλον αὖ ἐλευθέρῳ δοκεῖν, οἱ
δὲ πόνοι μὴ κατ' τοὺς παῖδας τού-
τους οἰκέτας. ἀλλ' ὅρα εἰ μετεσ-
τέρᾳ σοι πεπράκται τῶν
Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ πεπρα-
γμένων. ὧν μὲ χὠ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖν φάσκεις πα-

discussa somni parte dulcissima, vnà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibijs etiamdum adhærente. An vsq; adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerũt, vt per desperationem ad ista deuenires? At palam est tẽ, non aquæ, non lupini, sed bellariorũ & opsoniorũ, ac vini fragrãtis cupiditate captũ fuisse quemadmodum lupus ille piscis, tuóq; merito euenisse, vt auidas illas fauces hamus transfixerit. Itaq; præstò sũt huius intẽperantiæ præmia: & perinde atq; simiæ, à trũco reuinctus collo: alijs quidem risui es: tibi verò delicijs affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus euanida sunt omnia, nullàq; rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cũ turpitudine solùm coniũcta esset, quod è libero seruus videaris: non labores etiam accederent cum illa famulorum colluuie cõmunes. Sed vide num quæ tibi imperantur leuiora sint his quę Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cuius cupiditate simularat te in familiam suam recepisse sese,

μέλληφέ σε, ὀλίγαν αὐτῷ μέλει. τί γὰρ κοινὸν φασι λύρᾳ, καὶ ὄνῳ; παν γοῦν οὐχ ὁρᾷς; ἐκπεπλήχασι τῷ πόθῳ τὴν Ὁμήρου σοφίας, καὶ τὴν Δημοσθένους δεινότητος, καὶ τὸ Πλάτωνος μεγαλοφρεσύνης. ὧν ἴσως τις ἂν τῆς ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς περὶ τούτων φροντίδας, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι τῦφος, καὶ μαλακία, καὶ ἀνδραποδεία, καὶ ἀσέλγεια, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπαιδευσία. δεῖται δή σου ἐπ' ἐκείνα μὲ, οὐδαμῶς. ἐπεὶ ὃ πώγωνα ἔχεις βαθὺν, καὶ σεμνός τις εἶ τὴν περίοψιν καὶ ἱμάτιον ἑλληνικὸν εὐσχολῶς περιβέβλησαι, καὶ πάντες ἴσασί σε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμίχθαι καὶ τοιοῦτόν τινα τοῖς προοῦσι, καὶ προπομπεύσειν αὐτῷ. δόξει γὰρ ἐκ τούτου καὶ φιλομαθὴς τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, περὶ παιδείαν φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύεις ὦ ἑταῖρε, αὐτὴ τῶν θαυμαζῶν λόγων, τὸ πώγωνα καὶ τὸν τρίβωνα μεμισθωκέναι. χρὴ οὖν σε ἀεὶ σοὶ αὐτῷ ὁρᾶν, καὶ μηδέ ποτε ἀπολείπεσθαι, ἀλλ' ἕωθεν ἐξαναστάντα, [illegible] χειν σαυτὸν ὀφθησόμενον σὺν τῇ

exigua ipsi cura est. Quid enim, vt aiunt, asino cum lyra est commercij? Annon vides vt macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehemētiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorū ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastū, mollitiem, lasciuiam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu grauitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, norúntq; omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, vt huiusmodi quispiam suorum anteambulonū pōpæ permisceatur. Futurum enim hac re, vt Græcanicarū disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegās putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaueris. Proinde vt perpetuò apud illum conspiciaris oportet, nec absis vnquā, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum præbeas, nec ordinem dese-

[illegible] σεμνοπρέπεια, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν

πάξιν. ὅλ' ἐπιβάλλων ἐνίοτέ σοι τὴν χεῖρα, ὅ, τι αὖ τύχοι, λυπῆι, τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἐπιδεικνύμενος ὡς ἐπὶ ὁδῷ βαδίζων, ἀμελὴς ὅτι τὰ μεσῶν, ἀλλ' ὡς καλὸν τὴν ἐν τῷ περιπάτῳ διατρίβεται χολήν, σὺ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν, παρεδρεύεις, τὰ δὲ, βάδην ἅπαντα πολλὰ, καὶ κατὰ τα, τοιαύτη γὰρ ὡς οἶδα ἡ πόλις, περιελθὼν, ἱδρωκὼς τε, καὶ πνευστιᾷς. κἀκείνου ἔνδον περὶ τῶν φίλων, τάχ' ἂν ἤλθε διαλεγομένου, μηδ' ὅπως καθίζῃς ἔχων, ὀρθὸς ἐπ' ἀποδείας ἀναγνώσῃ τὸ βιβλίον παρεισαμένος. ἐπεὶ δὲ ἦ τὸν τε ἄπαστον ἡ νὺξ καταλάβῃ, λουσάμενος πονηρῶς ἀφεὶς, περὶ αὐτὸ πυρὸν τὸ μεσονύκτιον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἐκ ἴσου ὁμοίως ἔντιμος, οὐδὲ περίβλεπτος τοῖς παροῦσιν, ἀλλ' ἴσως τις ἄλλος ἐπεισέλθῃ νεαλέστερος, ἐς τοὐπίσω σύ. καὶ ὅπως ἐς ἀπιστίαν ἐλθὼν ἐξωθεῖς, κατάκεισαι μάρτυς, μόνον τὰ παραφερόμενα τὰ ὀστᾶ, εἰ ἀφίκοιτο μέχρι σοῦ, καὶ διάφορ οἱ κύνες περιεδίων; ἢ τὸ σκληρὸν τῆς μαλάχης φύλλον, ᾧ τὰ ἄλλα πωλοῦσιν, εἰ ἐκφοβήσειν ὑπὸ τῆς παρακαμψων, ἐκεῖνος ὑπὸ λιμοῦ παρεφόμενον

ras. Porrò ille nõnunquã iniecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obuijs ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarũ, sed otium quod suppetit, ambulando in re honesta colloceț. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis huiusmodi esse vrbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quẽ accessit, confabulante, cùm tibi locus desit vbi sedeas, librum in manum sumis, quẽ nescius quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotúmque te nox occupauit, vix intempestiuè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, nõ amplius pari in pretio habitus, neq; conspiciend' ijs qui adsunt. Verùm siquis recentior aduenerit, tu post tergum reijceris. Itaque in angulum aliquem abiectissimũ retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur, ossa duntaxat, si ad te vsque peruenerint, more canum circumrodens: vel durum maluæ foliũ, quo reliqua inuoluũtur, si fastidiatur ab ijs qui priori loco accumbunt, præ libenter acceptur[illegible]

νος. ἐμοὶ γὰρ ἢ ἄλλη ὕβρεις ἄπεστιν. ἀλλ' ὅτε οὖν ἔχεις μόνος, οὐ γὰρ ἀναγκαῖον· ὅτι καὶ σὺ τῶν αὐτῶν ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώστοις αὐτοπρεπῶς. ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τοῦτό γε, ὅτε γε ὄρνις ὁμοία ταῖς ἄλλαις, ἀλλὰ τῷ μὲν πλαδαρῷ, παχείᾳ, καὶ πιμελεῖ, σοὶ δ', νεοπλοῦς ἡμίτομος, ἢ φαπάτης ὑποπλεύσας, ὕβρεις αἰτιᾶ χρὴς, καὶ ἀτιμία. πολλάκις δ' ἐμοὶ ὀπαδίποι ἄλλου τινὸς, ἀφνειδέως ἐπὶ παρόντος ἀεθμένου ὁ διάκονος τὰ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐμοὶ νῷ παρατέθειχεν, ὑποτονθορύσας. σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. τεμαχθοῦ μὲν γὰρ ἐν τῷ μέσῳ ἢ συὸς ὑποταμείου, ἢ ἐλάφου, χρὴ ἐν παντὸς ἢ τὸ διαίμονα ἴλεων ἔχειν, ἢ τὸ Περμησσίως μειδιᾶν φέρεσθαι, ἀσὰ κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ ῥηϊδίως ὑποδὺς σὺ τινὶ λοπάδι παρεισάμαι, ἐς ἃ ἀπαχορίσῃ ἐμφορούμενος, σὺ δ' ἔτι ταχέως παρεδρεμεῖν, τίνι φορητὸν ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ, κἂν ὁπόσην αἱ ἔλαφοι τινὶ χολιὶ ἔχοντι; καίτοι ἐγώγε ἐμοὶ τοῦτο ἔφην, ὅτι τῶν ἄλλων ἥδιστόν τε καὶ παλαιότατον οἶνον πινόντων, μόνος σὺ τοιοῦτόν τινα καὶ παχὺν πίνεις,

Neque verò deeſt aliud contumeliæ genus. Tu neque ouum ſolus habes. Neque enim cõuenit vt eadem requiras quæ hoſpitibus atq; ignotis miniſtrantur, ſiquidẽ hæc tua inſcitia eſt. Nec ſimilis alijs tibi apponitur auis: verùm diuiti illi pinguis & ſucculenta: tibi verò dimidiatus pullus, ſubdurúſue aliquis palumbꝰ, in manifeſtã cõtumeliã, & ludibriũ. Sæpe etiam, ſiquando deſit alij, repente miniſter te præſente tollens ea quæ tibi erant appoſita, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noſter es. Et quum vel fœta ſus media ſecatur, vel ceruus: aut diſtributorẽ tibi modis omnibus propitium habeas oportet, aut Promethei partem feras, oſſa nimirum adipe obducta. Nã quod ei qui ſupra te accũbit, patina ſinitur aſtare, quoad ſatiatus repudiet, te contrà ſi celeriter prętercurrat, quis ferat, qui modò ſit ingenuus, cuíque quantum ceruis inſit bilis? Atque illud equidem nondum dixi, quòd reliquis ſuauiſſimum ac veteſtiſſimũ vinum bibentibus, tu ſolus malum quoddam & craſſum bibis: ſæper curãs vt in argẽto

θεραπεύων ἀεὶ ἐν ἀργύρῳ,

γωνὴ, καὶ σὺ μὴ παντελῶς πέρα Ἀφροδίτης καὶ χαρίτων ἦς, ἀλλ' ἐν ἐρημίᾳ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὁ κίνδυνος συκοφαφάντος. ὧτα γὰρ καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοὶ οὐ μόνον τἀληθῆ ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ προσεπιμαρτυροῦντες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκοῖεν. δεῖ οὖν ὥσπερ ἐν τοῖς θρασέσι δείπνοις κάτω νεῦσαι, κατακεῖσθαι, δεδιότα μή τις εὐνοῦχός σε ἴδῃ παραβλέψασα μηδὲ τῶν παλλακίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε εὐνοῦχος ἐντεταμένον πάλαι τὸ τόξον ἔχων, ἃ μὴ θέμις ὁρῶντα, διαπείρας τῷ οἰστῷ μεταξὺ πίνοντος, τλὰν γάδον. εἶτ' ἀπολωλὼς τῆς δείπνου, μικρόν τι κατέδαρθες. ὦ δαὶ ὦ φίλοι ἀλεκτρύονων ἀηγερόμενος, ὦ δείλαιος ἐγὼ σὺς, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι διατρίβας ἀπολιπὼν, καὶ ἑταίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μεζούμενον τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ περιπάτους ἐλευθέρους, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν ἐνέσεισα. τίνος ἕνεκα ὦ θεοὶ, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς τοῦτό ἐστιν; ἃ γὰ καὶ ἄλλως πολλοὶ τούτων ἐκποιεῖν δυνατὰ ἐστίν; καὶ σοῦσιν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας.

& tu non omnino fis à Venere & Gratijs alienus, non est tuta pax, nec periculum cõtemnendum. Aures enim & oculi regis multi sunt, qui non solùm vera vident, sed semper aliquid addunt, ne conniuere videantur. Quãobrem vultu demisso, quẽadmodum in Perſicis conuiuijs, tibi est accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conijcientem: moxque alter eunuchus, cui iamdudum arcus in manu tensus est, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam iaculo transfigat. Iam peracto conuiuio vbi paululum dormieris, sub galli cantum expergefactus, O me miserum, inquis, ô infortunatum, cuiusmodi priſtinos conuictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, somnúmque ad cupiditatem dimensum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incussi? Quorsum Dij immortales? aut quàm splendidum est hoc præmium? Nõ enim ficti poterat vt aliàs hisce plures commoditates suppeterent: accedebat libertas, omniáque pro arbitrio faciendi potestas.

τῶν δὲ τὸ τῆς λόχου, λέων κερκὴν δισθεὶς, ἄνω καὶ κάτω περισύρεται, τὸ πάντων οἰκτρόν, οὐδ' εὐδοκιμεῖν εἰδὼς, οὐδὲ κεχαρισμένος εἶναι δυνάμενος. ἰδιώτης γὰρ ἐγὼ τῶν τοιούτων, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα παρεμβαλλόμενος ἀνδράσι, τέχνιν τὸ πρᾶγμα πεπιεσμένοις. ὡς ὃ, καὶ ἀχάριστός εἰμι καὶ ἧκιστα συμποτικὸς, οὐδὲ ὅσον γελάσαι πιθέσθαι δυνάμενος. σωφρονῶ δ' ὡς καὶ ἐνοχλῶ πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μᾶλλον ὅταν ἡδίων αὐτὸς αὑτοῦ εἶναι θέλῃ. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, ὡς ἔχω ὅπως ἁρμόσωμαι πρὸς αὐτόν. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐπὶ τῷ σεμνῷ φυλάττω ἐμαυτὸν, ἀνιδὴς ἔδοξα, καὶ μενοντοχάρευκτος. ἐγὼ δ' μεταδιάσω, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἥδιστον, κατεφρόνησεν εὐθὺς καὶ διέπτυσε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίνοιτο, τραγικὸν πρόσωπον εἰσκείμενος. τὸ δ' ὅλον, τίνα ἄλλον ὁ ματαιος ἐμαυτῷ βιώσομαι βίον, ἢ παρόντα τοῦτον ἄλλῳ βεβιωκάς; ἐπὶ σοῦ ταῦτα διαλογιζόμενος, ὁ κάθων ἴσχυσε. καὶ

Nunc verò, quod aiunt, leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circūferor. Quódque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum vt placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde iniucundus sum, ac minimè conuiuijs aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, at in primis quum ipse seipso vult esse iucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam grauitatem tueat, iniucundus, ac propemodum fugiendus videor. Cōtrà si risero vultúmque quàm possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac siquis in persona tragica Comœdiā agat. Postremò quam tandem aliā vitam viuam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibíque ad eadem est redeundū,

χὴ τῶν ὁμοίων ἔχεσθαι,

ἢ περιοστεῖ καὶ ἰσάναι, ἀλείψαντά γε σφέτερον τὼν βουβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις διαρκέσαι σοὶ ἐς ἄθλον. εἶτα δεῖπνον ὅμοιον, καὶ ἐς τὠὐτὼ αὐτῶν ὥρην περιγιγνόμενον. καίσοι τὰ μὲν διαίτης, πρὸς τὰ πάλαι βίον αὐτίστροφα. καὶ ἡ ἀγρυπνία ἢ, καὶ ὁ ἱδρὼς, καὶ ὁ κάματος, ἠρέμα ἂν ὑποῤῥύποισιν ἢ φθόλῳ, ἢ πλευρυμονίαν, ἢ κώλου ἄλγημα, ἢ τινὸ κηλὼ ποδάγραν ἀναπλάττοντες. αὐτέχεις ἢ ὅμως. ἢ πολλάκις καταγινώσκειν δέον, οὐδὲ τῶτο συγχεχώρηται. σκῆψις γὸ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τῶν κραδησόντων ἔδοξεν. ὥστε ἀεὶ ἀπαίτων ἀχρὸς εἶ, ἢ ὅσον ἐδέπω τεθηξόμενον ὄνικας. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, ταῦτα. λῷ δέ πυ καὶ ἀποδημῆσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ. ὕοντος ἢ πολλάκις, ὕσαντος ἐλθὼν, τοιῶτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζεῦγος πειμένης, ἔς᾽ ἂν ἐπ᾽ οὖρης καταγωγῆς, τῷ μαγείρῳ σε, ἢ τῷ τὰ διακονίνης κομμωτῇ, συμπεφυβύσωσιν, οὐδὲ τῶν φρυγάνων δαψιλῶς ὑποβαλόντες. ἐπ᾽ ὀκνῶ δέ σοι καὶ διηγήσασθαι ὅ μοι

obambulandum, ſtandum, ſed ceromate inunctis ante femoribus poplitibúſque, ſi modò velis par eſſe labori. Deinde conuiuium idem, & eadem apparatum horæ: iámque viuendi ratio ſuperiori contraria. Tum vigiliæ, ſudor, defatigatio, paulatim quaſi ſuffoſſis cuniculis inducúnt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiã illam podagram. Attamen reluctaris: ac ſæpe cùm tibi per valetudinem eſſet decũbendum, neque hoc conceditur: nam ſimulari morbus putatur, vt officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & iam iam morituro ſimilis es. Et hactenus quidem de ijs quæ in vrbe ſunt ferenda. Quòd ſi quando ſit peregrinandum (vt ne interim referam alia incommoda) ſæpe fit vt pluuio cœlo, vbi poſtremus veneris (nam is locus tibi ſorte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo iam reliquo loco vbi diuerſeris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne ſtipulis quidem affatim ſubſtratis. Nec me piget tibi referre quod

Θεσμόπολις ἕτερος ὁ ϛωϊκὸς διηγήσατο, ξυμβαῖνειν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. καὶ νὴ Δί' ὦ ἀνέλπιϛον, ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ ταυτὸν συμβαίη. σωλῶ μέν γὰρ πλουσίᾳ τινὶ καὶ βυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπιφανῶν ἐν τῇ πόλει. δεῆσαν δέ ϗ ἀποδημῆσαί ποτε, τὸ μὲν πρῶτον, σκιῆνο παθεῖν ἔφη γελοιότατον, συγκαθίζεσθαι παρ' αὐτῷ παρεδεδόσθαι φιλοσόφῳ ὄντι, κίναιδόν τινα τ' πεπιλωμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸν πώγωνα πεπεξυρημένων. διὰ τιμῆς δὲ αὐτὸν ἐκείνην ὡς τὸ εἰκὸς ἦγε, καὶ τοὔνομα ὃ τῷ κιναίδῳ ἀπεμιμήσευε. χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν πρῶτον ἡλίκον, σκυθρωπῷ, καὶ γέροντι αὖθις, ϗ πολιῷ τὸ γένειον, οἴεσθε ϗ ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, παρακαθίζεσθαι φύκος ἐντετριμμένον, καὶ ὑπογεγραμμένον τοὺς ὀφθαλμούς, ϗ διαστεταλευμένον τὸ βλέμμα, καὶ τ' βόμβυλον ἐπικεκλασμένον. οὐ χελιδόνα μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ πεπτερωμένον τ' πώγωνος τὰ πτερά. καὶ εἴ γε μὴ πολλὰ δεηθείη αὐτῷ, καὶ τ' κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθίζεσθαι.

Theſmopolis ille Stoicus narrauit ſibi accidiſſe, planè ridiculum illud, quod & ipſum alij cuiuis accidere poſſe non deſperaueris. Cõ- A uiuebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illuſtribus illis ciuibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiſcendum eſſet, id primum maximè ridiculum ſibi accidiſſe dixit, tra- B ditum fuiſſe, ſibi qui philoſophus eſſet, quendam cinædum picatis cruribus, deraſa barba, propè ſe collocãdum: quem vt conijcio, illa ſecum C honoris gratia ducebat. Nomen quoque cinædi commemorabat: aiebat enim Chelidonium appellari. Hoc vtique primum cuiuſmodi fuit, iuxta virum tetricum, & D ſenem, canóque mento (ſcis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Theſmopolis) aſſidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aſpectu, fracta ceruice, E non Chelidonem per Iouem, *ideſt hirundinem*, ſed vulturem magis, reuulſis barbæ plumis. Ac niſi magnopere deprecatus fuiſſet, flammeum etiam in capite geſtans, aſſediſſet. Præterea autem perpetuo

τὰ δ' οὖν ἄλλα, παρ' ὅλον

τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναχέσθαι, τοῦ ᾄδοντος, καὶ τερπιζόντος. εἰ δ' μὴ ἐπῆρχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχουμένου ὅπ τ' ἀπήνης. ἕτερον δ' οὖν τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ προσκεχθῆναι. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολί φησιν, οὕτως ἔναιμο, χάειν οὐ μικρὰν αἰτέσῃ, δός, μηδὲν ἀντειπών, μήδ' ὅπως ὀπὶ πλείον σου δεήσομαι περιμείνας. τὸ δ', ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ὑποχριμένου πάντα πράξειν, δέομαί σου τοῦτ' ἔφη, χρῆσον ὁρῶσά σε, καὶ ὀπιμελῆ, καὶ φιλόστοργον τὴν κώμα ἣν οἶδα, τὴν μυρρίνην ἀναλαβὼν ἐς τὸ ὄχημα, φύλαττέ μοι, καὶ ὀπιμελοῦ, ὅπως μηδενὸς ἐνδεὴς ἔσται. βαρύνεται γὰρ ἡ ἀθλία τὴν γαστέρα. καὶ χαλεπὸν ὡς ὀπίτευξ ὄζειν. οἱ δ' κατάρατοι οὗτοι, καὶ ἀπειθεῖς οἰκέται, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' οὐδὲ ἐμοῦ αὐτῆς πολλοῦ ποιοῦνται λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τί σμικρὸν οἰηθῇς εὖ ποιήσειν με, τὸ περιαπύδασόν μοι, καὶ ἥδιστον κυνίδιον διαφυλάξας. ὑπέσχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετευούσης, καὶ μογοῦ γὰ καὶ δακρυούσης. τὸ δ' hoc itinere moleſtias innumerabiles pertuliſſe ſeſe illo cantillante, garrientéque: demum (niſi ipſe hominem coërcuiſſet) fortaſſis etiam in rheda ſaltante. Secundo loco tale quiddam etiam ſibi mandatum fuiſſe addebat. Accerſito illo, mulier Theſmopoli, inquit, ita Dij tibi benefaciant, officium non exiguum poſcenti præſta, nihil refragans, nec vt te ſæpius rogem expectans. Cúmque hic, vt par erat, omnia facturum ſe promiſiſſet: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amátem: caniculam quam noſti, Myrrhinam in vehiculũ recipe, eámque mihi ſerua, & cura ne quid illi deſit: miſera enim illa graui eſt ventre, & partui propinqua. At iſti ſceleſti & immorigeri famuli, nõ dicam eius, ſed ne mei quidem ipſius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre beneficium facturum, ſi chariſſimam mihi, iucundiſſimámque caniculam ſeruaris. Recepit Theſmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fleret. Res autem prorſus ridicula erat ſæpràγμα, παγγέλοιον ἦν, κα-

γίδιον ἐκ τῶ ἱματίου περκύπτον μικρὸν ὑπὸ τ πώγωνα, καὶ κατουρῆσαν πολλάκις, εἰ μὴ ταῦτα ὁ Θεσμόπολις περοσεπόδει, καὶ βαῦζον λεπτῆ τῆ φωνῆ. τοιαῦτα γὰ τὰ μαλιτήρια, καὶ τὸ ἦθος τὸ φιλοσόφου περιλιχμώμενον, μάλιστα εἴ τι τῶ χθιζῶ αὐτῶ ζωμῶ ἐγκατεμέμικτο. καὶ ὁ κύναιδος, ὁ ξυμπόσεος, οὐκ ἀμούσως ποτε καὶ εἰς τὸν ἄλλους τὸν παρόντας ἐν τῶ ξυμποσίω ἀποσκώπτων, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν καθῆκε τὸ σκῶμμα. περὶ ὦ Θεσμοπολίδος ἔφη τῶτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι αὐτὴ ζωϊκὸν, ἤδη κυνικὸς ἡμῖν γεγόνατε. τὸ δ' οὖν κυνίδιον, καὶ τετοκέναι ἐν τῶ πείβωνι τ Θεσμοπολίδος ἐπυθόμην. τοιαῦτα ἐκβυφῶσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυνοῦσι, καταμικρὸν αὐτὸν χειρωθέντες τῆ ῥᾳθυμίᾳ παρασκευάζοντες. οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τ Καρχαρῶν ἐπὶ τῶ δείπνῳ κελευσθέντα, μελετήσαντα μὲ τ Δί' οὐκ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ παύ τορῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπηνείτο γοῦν μεταξὺ πινόντων, οὐ περὸς ὕδωρ μεμιγμένον, ἀλλὰ περὸς ἄκρατον ἀμφορέα λέγων. καὶ τῶτο ἐμπεσῶν τὸ τόλμημα

nicula è pallio paulum infra barbam proſpectans, ac ſubinde immeiens (etſi Theſmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ ſunt in delicijs) neque non Philoſophi mentum oblingens, maximè ſiquid pridiani iuris inhæreret. Porrò cinædus aſſeſſor ille, nunquam inſulſè alios etiam qui conuiuio intererant dicterijs petens, poſtquā ad Theſmopolidem dicacitas peruenit, de Theſmopolide vnum hoc dicere poſſum, eum è Stoico Cynicum iam nobis eſſe factum. Equidem audiui caniculam etiam in Theſmopolidis pallio peperiſſe. Huiuſmodi ludibrijs, imò potiùs contumelijs conuictores excipiunt, manſuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Noui præterea Carcharorum oratorem, qui iuſſus in conuiuio declamauit, neutiquam ineruditè per Iouem, ſed vehementer, magnóque cum applauſu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ menſuram, ſed ad vini amphoram diceret: auſúmque illud ſuſcepiſſe dicebatur

ἀποσεισάμενος τῆ ὕπνου τὸ
ἥδιστον, συμπεριδεὶς αὐτὸν, καὶ κά-
τω, ἔπι τὸ χθιζὸν πλοῦν ἔχων
ἐπὶ τοῖν σκελοῖν. ὥστε ἀπορεῖα
μὲν σε θέρμων ἔχειν, ἢ τῶν ἀ-
γρίων λαχάνων, ἐπέλιπεν ἢ καὶ A
αἱ κρῆναι ῥέουσαι τῆ ψυχῆ
ὕδατος, ὡς ἐπὶ ταῦτά σε ἂν
ἀμηχανίας ἐλθεῖν; ἀλλὰ θῆλυν
ὡς οὐχ ὕδατος, οὐδὲ θέρμων,
ἀλλὰ πεμμάτων. καὶ οἴνων, καὶ B
εἶνε αὐθομοίου ἐπιθυμῶν, εἰ-
λως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν
μάλα δικαίως ἢ ὀρεχόμενον
τούτων λαιμὸν διαπαρείς. πα-
ρὰ πόδας τοιγαροῦν ἢ λιχνείας C
ταύτης τὰ πρῆγμα. καὶ ὥσπερ οἱ
πίθηκοι, κλοιῶ δεθεὶς ἢ βά-
λανον, ἄλλοις μὲ, γέλωτα
παρέχεις. σαυτῷ δ', δοκεῖς βυ-
φᾶν, ὅτι ἔστι σοι τῶν ἰχάδων
ἀφθόνως ἐνβαλεῖν. ἢ δὲ ἐλευ- D
θερία, καὶ τὸ ἐυγλὲς, αὐτοῖς
φυλέταις καὶ φράτορσι, φρῦδα
πάντα, καὶ κάδε μνήμη τις αὐ-
τῶν. καὶ ἀγαπᾶ εἰ μόνον τὸ
αἰσχρὸν προσὸν τῷ πράγματι, E
δῆλον αὖ ἐλευθέρῳ δοκεῖν, οἱ
δὲ πόνοι μὲν κᾶ τῶν παιδοτρίβων τού-
τοις οἰκέτας. ἀλλ' ὄρα εἰ μετεσ-
τιρά σε προστέτακται τῶν
Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ προστε-
ταγμένων. ὧν μὲ δ' ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖ φύσας πα-

discussa somni parte dulcissima, vnà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibijs etiamdum adhærente. An vsq; adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerũt, vt per desperationem ad ista deuenires? At palam est tibi, non aquæ, non lupini, sed bellariorũ & opsoniorũ, ac vini fragrãtis cupiditate captũ fuisse quemadmodum lupus ille piscis, tuóq; merito euenisse, vt auidas illas fauces hamus transfixerit. Itaq; præstò sũt huius intẽperantiæ præmia: & perinde atq; simiæ, à trũco reuinctus collo: alijs quidem risui es: tibi verò delicijs affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus euanida sunt omnia, nullaq; rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cũ turpitudine solùm coniũcta esset, quod è libero seruus videaris: non labores etiam accederent cum illa famulorum colluuie cõmunes. Sed vide num quæ tibi imperantur, leuiora sint his quę Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cuius cupiditate simularat te in familiam suam recepisse sese,

μέλησε σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γὰρ κοινὸν φασι λύρᾳ, καὶ ὄνῳ παν γοῦν κἂν ὁρᾷς; ἀντιτίθασι τῷ πόθῳ σὺ Ὁμήρου σοφίας, ἢ σὺ Δημοσθένους δεινότητος, ἢ σὺ Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης. ὧν ἰὼ τίς ἂν τῆς ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς περὶ τούτων φροντίδας, τὸ καταλειπόμενον ὄχθος, καὶ B μαλακία, καὶ ἀδυπάθεια, καὶ ἀσέλγεια, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπαιδευσία. δεῖται δή σου ἐπ' ἐκεῖνα μᾶλλον, οὐδαμῶς. ἐπεὶ ὃ πώγωνα ἔχεις βαθὺν, καὶ σεμνός C τις εἶ τὴν προσοψιν καὶ ἱμάτιον ἑλληνικὸν ὑγιαλῶς περιβέβλησαι, καὶ πάντες ἴσασί σε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ D ἀναμεμίχθαι καὶ τοιοῦτόν τινα τοῖς θεοῖσι, καὶ προπομπεύειν αὐτῷ. δόξει γὰρ ἂν τούτου καὶ φιλομαθὴς τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, περὶ παιδείαν φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύεις ὦ ἑταῖρε, αὐτὴ τῶν θαυμασίων λόγων, ἡ πώγωνα καὶ τὸν τρίβωνα μεμισθωκέναι. χρὴ οὖν σε ἀεὶ σὺν αὐτῷ ὁρᾶν, καὶ μηδέ ποτε ἀπολείπειν, ἀλλ' ἕωθεν ἐξαναστάντα, E ἔχειν σαυτὸν ὀρθὸν ὁμοῦ σὺν τῇ

exigua ipsi cura est. Quid enim, vt aiunt, asino cum lyra est commercij? Annon vides vt macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehementiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorũ ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastũ, mollitiem, lasciuiam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu grauitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, norúntq; omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, vt huiusmodi quispiam suorum anteambulonũ põpæ permisceatur. Futurum enim hac re, vt Græcanicarũ disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegãs putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaueris. Proinde vt perpetuò apud illum conspicitaris oportet, nec absis vnquã, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum præbeas, nec ordinem desertæ

τάξιν. ὅλ' ἐπιβάλλων ἐνίοτέ σοι τὴ χεῖρα, ὅ, τι αὖ τύχοι, λυπεῖ, τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἐπιδεικνύμενος ὡς ὑπ' ὁδῷ βαδίζων, ἀμελὴς ὄντ' τῶν μισθῶν, ἀλλ' ὡς καλὸν τὴ ἐν τῷ παιπάτῳ διατίθηται σχολήν, σὺ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν, παρασέρμων, τὰ δ', βάδην ἅπαντα πολλὰ, καὶ κατασταδὸν, τοιαύτη γὰ ὡς οἶδα ἡ πόλις, περιελθὼν, ἱδρωκὼς τε, καὶ πνευστιᾷς. κἀκείνου ἔνδον πού τῶν φίλων, παρὸς ὃν ἦλθε διαλεγομένου, μήπ' ὄψε καθίζῃς ἔχων, ὀρθὸς ἀπορείας ἀναγνώσεις τὸ βιβλίον παρεχόμενος. ἐπισθιὼ δ' ἄσιτον τε καὶ ἄπρατον ἡ νὺξ καταλάβῃ, λουσάμενος πονηρῶς ἀφεὶς, περὶ αὐτὸ πνευ γὰ δὸν τὸ μεσονύκτιον ἥξεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ὃν ἔθ' ὁμοίως ἕντιμος, οὐδὲ περίβλεπτος τοῖς παροῦσιν, ἀλλ' ἰὼν τις ἄλλος ἐπεισέλθῃ νεαλέστερος, ἐς τοὐπίσω σύ. καὶ ὕπνος ἐς τὴ ἀπιστατέλιν γονίαν ἐξωθεῖς, κατακλάσει μάρψας, μόνον τὴ παραφερομένων τὰ ὀσᾶ, εἰ ἀφίκοιτο μέχρι σοῦ, καθάπερ οἱ κύνες περιεδίων; ἢ τὸ σκληρὸν τὴ μαλάχης φύλλον, ᾧ τὰ ἄλλα πωλεῖσθον, εἰ ὑποφθείη ὑπὸ τὴ περιπατούμενον, ἁσμένως ὑπὸ λιμοῦ παραφόμενος

ras. Porrò ille nõnunquã iniecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obuijs ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarũ, sed otium quod suppetit, ambulando in re honesta collocet. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis huiusmodi esse vrbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quẽ accessit, confabulante, cùm tibi locus desit vbi sedeas, librum in manum sumis, quẽ nescio quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotúmque te nox occupauit, vix intempestiuè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, nõ amplius pari in pretio habitus, neq; conspiciend' ijs qui adsunt. Verùm siquis recentior aduenerit, tu post tergum reiiceris. Itaque in angulum aliquem abiectissimũ retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur, ossa duntaxat, si ad te vsque peruenerint, more canum circumrodens: vel durum maluæ foliũ, quo reliqua inuoluũt, si fastidiatur ab ijs qui priori loco accumbunt, præ libenter accepturus.

νος. ἐμοὶ γάρ ἢ ἄλλη ὕβρεις ἄπεστιν. ἀλλ' ὅτε σὸν ἔχεις μόνος, οὐ γὰρ ἀναγκαῖον ὅτι καὶ σὺ τῶν ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώστοις αὐτὰ πιπρασκομένων. ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τοῦτο γε, ὅτε ἡ ὄρνις ὁμοία ταῖς ἄλλαις, ἀλλὰ τῷ μὲν πλουσίῳ, παχεῖα, καὶ πιμελὴς, σοὶ δὲ, νεοττὸς ἡμίτομος, ἢ φαῦλα τις ἐκ πολλοῦ, ὕβρεις αὐτῆς, καὶ ἀτιμία. πολλάκις δὲ καὶ ἐπιλίπος ἄλλου τινὸς, αὐτοῦ ἐκείνου παρόντος ἀφαιρεθεὶς ὁ διάκονος τὰ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ παρατίθεται, ἐκείνου τὸν θορύβου. σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. τεμαχιζόμου μὲν γὰρ ἐν τῷ μέσῳ ἢ συὸς ἐκ παντὸς εἴδους, ἢ ἐλάφου, χρὴ ἐκ παντὸς ἢ τὰ διανεμόντα ἴλεων ἔχειν, ἢ τὰ Προμηθέως μερίδα φέρεσθαι, ἃ δὴ κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ τῷ μὲν ἐκ σὺ τὸν λοπάδα παρεῖσαι, ἐς δὲ ἀπαρρίψαι ἐμφορούμενος, σὲ δὲ ἔτω ταχέως παρακαμεῖν, τίνι φορητὸν ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ, κἂν ὁπόσον αἱ ἔλαφαι τὸν χολὸν ἔχοντι; καίτοι ἐδέπω ἐκεῖνο ἔφην, ὅτι τῶν ἄλλων ἥδιστόν τε καὶ παλαιότατον οἶνον πινόντων, μόνος σὺ πονηρόν τινα καὶ παχὺν πίνεις,

Neque verò deest aliud contumeliæ genus. Tu neque ouum solus habes. Neque enim cõuenit vt eadem requiras quæ hospitibus atq; ignotis ministrantur, siquidẽ hæc tua insscitia est. Nec similis alijs tibi apponitur auis: verùm diuiti illi pinguis & succulenta: tibi verò dimidiatus pullus, subdurúsue aliquis palumbꝰ, in manifestã cõtumeliã, & ludibriũ. Sæpe etiam, siquando desit alij, repente minister te præsente tollens ea quæ tibi erant apposita, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noster es. Et quum vel fœta sus media secatur, vel ceruus: aut distributorẽ tibi modis omnibus propitium habeas oportet, aut Promethei partem feras, ossa nimirum adipe obducta. Nã quod ei qui supra te accũbit, patina finitur astare, quoad satiatus repudiet, te contrà ſã celeriter prętercurrat, quis ferat, qui modò sit ingenuus, cuique quantum ceruis insit bilis? Atque illud equidem nondum dixi, quòd reliquis suauissimum ac vetustissimũ vinum bibentibus, tu solus malum quoddam & crassum bibis: ſẽper curãs vt in argẽto

ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ἀπὸ τοῦ χρώματος, οὕτως ἄπιμος ὢν ἐμπόσης. καὶ εἰδὼς γε καὶ σεαυτοῦ ἐς κόρον λυπεῖν. νῦν δ' πολλάκις ἀπήσαντος, ὁ παῖς οὐδὲ ἀΐοντι ἔοικεν. εἰπὲ δή σε πολλὰ, καὶ ἀθρόα, καὶ χαδὸν τὰ πάντα, καὶ μάλιστα ὅταν σε περιυδρεμένη κιναιδός τις, ἢ ὀρχησοδιδάσκαλος, ἢ ἰωνικὰ ξυνείρων, ἐλεξανδρωπικὸς αὐθρωπίσκος. τοῖς μὲν γὰρ τὰ ἐρωτικὰ ταῦτα διακονουμένοις, καὶ γραμματίδια ὑπὸ κόλπου διακομίζουσι, πόθεν σύ γ' ἰσότιμος καταχεόμενος τοιγαροῦν ἐν μυχῷ τῷ συμποσίου, καὶ ὑπ' αἰδοῦς καταδεδυκὼς, σένῃς ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σαυτὸ οἰκτίρεις, καὶ αἰτιᾷ τὴν τύχην, οὐδὲ ὀλίγα σοι τῶν χαρίτων ἐπιψεκάσασαν. ἁδίως δ' ἂν μοι δοκῇς καὶ ποιητὰς ἡμᾶς τῶν ἐρωτικῶν ἀσμάτων, ἢ καὶ ἄλλο ποιήσαντος, δικάσαι ἀφεῖναι ἀξίως. ὁρᾷς γὰρ οἷ τὸ σπουδαῖον ἀγαγεῖν, καὶ εὐδοκιμεῖν ἔστι. ὑπουργήσεις δ' ἂν εἰ καὶ μάγον, ἢ μαντιν ὑποκινάδῳ δοῦναι, τῆ κλήσεως πολυπαλαίστου, καὶ ἀρχῆς, καὶ ἀθέσεως τοῦ πλούτου ὑπεισχνουμένων. καὶ γὰρ αὖ καὶ τούτοις ὁρᾷς

vel auro bibas, ne color arguat, te vsque adeò neglectũ esse conuiuam. Atq; vtinam ex eo ad satietatem bibere liceret. At nunc vbi creb: rò A poposcerit, minister audisse dissimulat. Adde quod multa confertim, imò ferè omnia te discruciant: maximè quum tibi cinædus aliquis anteseratur, aut choreæ ducédæ præceptor, aut qui iocos Ionicos contexit Alexandrinus B quispiam homunculus. Nam quî speres tu vt in accubitu æqueris ijs qui amatoria submiſtrant, quíque in sinu literulas gestant? Proinde in C aliquo conuiuij latibulo præ pudore abstrusus, suspiras vt consentaneum est, téq; ipsũ deploras, tuámque fortunã incusas: quæ tibi ne gratiarũ quidem guttulam aspersit. D Ac prorsus ita videris affectus, vt optes poëta fieri vt amatorias cãtiones conscribas, sin minùs ab alijs conscriptas, dignè canere possis. Vides enim qua in re situm sit vt quis præferatur, ac probetur. Quin & illud ferre queas, vt magi quoque aut E arioli personam, si necesse sit, induas, ex horum genere qui amplas hæreditates, qui imperia, qui cumulatas opes pollicẽtur: quãdoquidẽ hos quoq; vides à diuitib⁹ valdè

καὶ πολλῶν ἀξιουμένοις. κἂν
ἕν τι γοῦν τούτων, ἥδεως ἂν
γένοιο, ὡς μὴ ἀπόβλητος καὶ
περιττὸς εἶναι. ἀλλ' οὐδὲ πρὸς
ταῦτα ὁ κακοδαίμων πεί- A
νὰς ἦ. τοιγαροῦν ἀνάγκη
μεῖναι, καὶ σιωπῇ ἀκοῦσαι,
ὑποιμώζοντα, καὶ ἀμελούμε-
νον. ἰὼ μὰ γὰ κατείπῃ σοῦ τις
ψιθυρὸς οἰκέτης, ὡς μόνος οὐκ B
ἐπῄνεσας τὴν διακονίαν παι-
δίσκου ὀρχουμένου, ἢ κιθαρί-
ζοντα, κἀνδιῶνος οὐ μικρὸς
ἐν τῷ πράγματος. χρὴ οὖν C
χέρσαίου βαζάχου δίκην δι-
ψῶντα, κεκραγέναι, ὡς ἐπι-
σήμου ἔσῃ ἐν τοῖς ἐπαινοῦσι,
καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελούμε-
νον. πολλάκις γὴ καὶ τῶν ἄλ-
λων σιωπησάντων, αὖθ' ἑπει- D
πεῖν, ἐσκιμμένον τινὰ ἔπαυ-
γον, πολλῷ δὲ κολακείαν ἐμ-
φανίζοντα. τὸ μὲ γὰ λιμῷ ξυνόν
τα, καὶ νὴ Δία καὶ διψῶντα,
μύρῳ χρίεσθαι, καὶ στεφανοῦ-
σθαι τὴν κεφαλὴν, ἠρέμα κὴ E
γελοῖον. ἔοικας γὰ τότε σήλῃ
ξώλου τινὸς νεκρῷ, ἄρτος
ἀναλίσκοντα. καὶ γὰ ἐκείνου
καταχέαντες μύρον, καὶ τὸ
κεφαλὴν στέφοντες, αὐτοὶ
πίνουσι, κὴ συνωχωῶται τὰ
καὶ ζηλότυπός τις ᾖ, καὶ

amari plurimiq; fieri. Ióque
vel vnum quodlibet horum
fieri percupias, ne reijculus
& inutilis fias. Atqui tu in-
fœlix, neque ad ista es do-
cilis. Quare neceſſe eſt vt te
ſubmittas, tacitúſque clam
apud te plorando feras te
negligi. Etenim ſi te famulus
aliquis ſuſurro deferat, qui
ſolus omniũ non laudaueris
heræ puerum ſaltantem, aut
cithara canentem, iſta ſcili-
cet ex re non leue diſcri-
men impendet. Oportet igi-
tur vt ranæ terreſtris in
morem ſitiens vocifereris,
atque operam des, vt inter
laudantes ſis inſignis & præ-
cipuus. Quin ſæpiculè, ſi-
lentibus reliquis, tibi prou-
iſa quæpiam laus eſt profe-
renda, quæ multam com-
monſtret aſſentationem. Nã
te eſurientem & ſitientem
vnguento collini, & capite
geſtare coronam, aliquan-
tulum eſt riduculum. Tunc
enim ſimilis es columnæ
obſoloeti cadaueris, liba-
mina ducentis. Nam ei
infuſo vnguento, & impo-
ſita corona, bibunt ipſi,
edúntque apparatas epulas.
Porrò ſi zelotypus fuerit
herus, eíque ſint formoſi
pueri, vel vxor iuuenis,
παρεσκευασμένα. ἰὼ μὰ γὰ
παῖδες εὔμορφοι ὦσιν, ἢ γύα

γωνὴ, καὶ σὺ μὴ παντελῶς πέρρω Ἀφροδίτης καὶ χαρίτων ἦς, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὁ κίνδυνος ἐυκαταφρόνητος. ὥστε καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοὶ, οὐ μόνον τἀληθῆ ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ προσεπιμαρτυροῦντες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκοῖεν. δεῖ οὖν ὥσπερ ἐν τοῖς περσικοῖς δείπνοις κάτω νεύοντα, κατακεῖσθαι, δεδιότα μή τις ἐυνοῦχός σε ἴδῃ παρεμβλέψαντα μιᾷ τῶν παλλακίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε ἐυνοῦχος ἐντεταμένον πάλαι τὸ τόξον ἔχων, εἰ μὴ θᾶττον ὁρᾶντα, διαπείρας τῷ οἰστῷ μεταξὺ πίνοντος, τλὴν γενέσθαι. εἶτ' ἀπελθὼν τῆ δείπνου, μικρόν τι κατέδαρθες. ἐγὼ δ' ἀθλίως ἀλεκτρυόνων ἀγρεόμενος, ὦ δείλαιος ἐγὼ ἐγὼ, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι διατριβὰς ἀπολιπὼν, καὶ ἑταίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μεθυόμενον τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ πεπάτους ἐλευθέρους, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν ἐνέσεισα. τίνος ἕνεκα ὦ θεοὶ, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ἥδε; ἐγὼ καὶ ἄλλως μοι πλείω τούτων ἐκποιεῖσθαι δυνατὸν ἦν, καὶ ἄνευ τοῦ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας.

& tu non omnino fis à Venere & Gratijs alienus, non est tuta pax, nec periculum cõtemnendum. Aures enim & oculi regis multi sunt, qui non solùm vera vident, sed semper aliquid addunt, ne conniuere videantur. Quãobrem vultu demisso, quẽadmodum in Persicis conuiuijs, tibi est accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conijcientem: moxque alter eunuchus, cui iamdudum arcus in manu tensus est, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam iaculo transfigat. Iam peracto conuiuio vbi paululum dormieris, sub galli cantum expergefactus, O me miserum, inquis, ô infortunatum, cuiusmodi pristinos conuictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, somnúmque ad cupiditatem dimensum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incussi? Quorsum Dij immortales? aut quàm splendidum est hoc præmium? Nõ enim ficti poterat vt alias hisce plures commoditates suppeterent: accedebat libertas, omniáque pro arbitrio faciendi potestas.

νῦν δὲ τὸ τῶ λόγου, λέων κεχλη δεδεὶς, ἄνω καὶ κάτω περισύρεται, τὸ παίτων οἰκτιστον, εὖ δ' ἐνδεικνύειν εἰδὼς, εὖ δὲ κεχαρισμένος εἶναι δυνάμενος. ἐδιώτης γὰρ ἔγωγε τῶν τοιούτων, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα παραβαλλόμενος ἀνδράσι, τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιημένοις. ὡς ὢν, καὶ ἀχάριστός εἰμι καὶ ἧκιστα συμπτωτικὸς, οὐδὲ ὅσον γελάσαι πιθῆσαι δυνάμενος. σιωπῶμι δ' ὡς καὶ ἐνοχλῶ πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλιστ' ὅταν ἡδίων αὐτὸς αὑτῶ εἶναι θέλῃ. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, ὃν ἔχω ὅπως ἁρμόσωμαι πρὸς αὐτόν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτι τῶ σώματι φυλάττω ἐμαυτὸν, ἀνδρὶ ἔδοξα, καὶ μογοντικῶ ζευκτέος. ἐγὼ δ' μειδιάσω, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἥδιστον, κατεφρόνησεν εὐθὺς καὶ διέπτυσε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν μοι δοκεῖ, ὥσπερ αὖ εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίνοιτο, βαζικὸν πρόσωπεῖον πεποιημένος. τὸ δ' ὅλον, ἵνα ἄλλον ὁ μάταιος ἐμαυτῷ βιώσωμαι βίον, ἵν' παρόντα τοῦτον ἄλλῳ βεβιωκὼς; ἐπὶ σοῦ ταῦτα διαλογιζομένου, ὁ καθὼν ἤχησε. καὶ

Nunc verò, quod aiunt, leo cordula vinctus, sursùm ac deorsùm circúferor. Quódque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum vt placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde iniucundus sum, ac minimè conuiuijs aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quum ipse sciptso vult esse iucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam grauitatem tueor, iniucundus, ac propemodum fugiendus videor. Cõtrà si risero vultúmque quàm possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac siquis in persona tragica Comœdiã agat. Postremò quam tandem aliã vitam viuam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibíque ad eadem est redeundũ,

κεχλη τῶν ὁμοίων ἔχεσθαι,

κὴ πεινοστεῖν, καὶ ἐσθίειν, καὶ ἀλείφασθαί γε πρότερον τὰς βουβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις διαρκέσαι πρὸς τὸ ἆθλον. εἶτα δεῖπνον ὅμοιον, καὶ ὡς τὴν αὐτὴν ὥραν πεπαγμένον. καίσοι τὰ τῆς διαίτης, πρὸς τὸ πάλαι βίον αὐτίστροφα. καὶ ἡ ἀγρυπνία ἢ, καὶ ὁ ἱδρὼς, καὶ ὁ κάματος, ἡσύμα ἢδη ὑπορύπουσιν ἢ φθόλιν, ἢ περιπνευμονίαν, ἢ κώλου ἄλγημα, ἢ τὴν χαλεπὴν ποδάγραν ἀπαλάπαντες. αὐτέχεις ἢ ὅμως. κὴ πολλάκις καπικεῖσθαι δέον, οὐδὲ τοῦτο συγκεχώρηται. σπῆλις δὲ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τῶν καθηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἀπαίτων ἀχεῖς ἀεὶ, κὴ ὅσον ἐδέπω τεθηξόμενος ὑοικας. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, ταῦτα. ἐῶ δέ πυ καὶ ἀποδημοῦσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ. ὕοντος ἢ πολλάκις, ὕσατος ἐλθὼν, τοιοῦτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζεῦγος περιμένεις, ἐς ὃ ἂν ἐπ' οὖρης καταγωγὰς, τῷ μαγείρῳ σε, ἢ τῷ τὰ διακόνια κομμωτῇ, συμπεφυβύσωσιν, οὐδὲ τῶν φρυγίων δαψιλῶς ἐμβαλόντες. ὦ ἐμοὶ δέ σοι καὶ διηγήσασθαι ὅ μοι

obambulandum, ſtandum, ſed ceromate inunctis ante femoribus poplitibúſque, ſi modò velis par eſſe labori. Deinde conuiuium idem, & eadem apparatum horæ: iámque viuendi ratio ſuperiori contraria. Tum vigiliæ, ſudor, defatigatio, paulatim quaſi ſuffoſſis cuniculis inducũt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiã illam podagram. Attamen reluctaris: ac ſæpe cùm tibi per valetudinem eſſet decũbendum, neque hoc conceditur: nam ſimulari morbus putatur, vt officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & iam iam morituro ſimilis es. Et hactenus quidem de ijs quæ in vrbe ſunt ferenda. Quòd ſi quando ſit peregrinandum (vt ne interim referam alia incommoda) ſæpe fit vt pluuio cœlo, vbi poſtremus veneris (nam is locus tibi ſorte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo iam reliquo loco vbi diuerſeris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne ſtipulis quidem affatim ſubſtratis. Nec me piget tibi referre quod

Θεσμόπολις ὅτος ὁ ϛωϊκὸς διη-
γήσατο, ξυμβαῖ αὐτῷ παύγε-
λοῖον. καὶ νὴ Δί' ὡς ἀνέλπιϛον,
ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ ταυτὸν συμ-
βαίη. συνῆν μὲν γὰρ πλουσίᾳ A
τινὶ καὶ βυφώσῃ γυναικὶ τῶν
ἐπιφανῶν ἐν τῇ πόλει. λέγειν
δ' ἤ ἀποδημοῦσά ποτε, τὸ μὲ
πρῶτον, ἐκεῖνο παθεῖν ἔφη γε-
λοιότατον, συγκαθίζεσθαι παρ' B
αὐτῷ παρᾳδεδόσθαι φιλοσόφῳ
ὄντι, κίναιδόν τινα τ' πεπτη-
μότων τὰ σκέλη, καὶ τὸν πώ-
γωνα περιεξυρημένων. διὰ τι-
μῆς δὲ αὐτὸν ἐκείνης ὡς τὸ εἰ- C
κὸς ἦγε, καὶ τοὔνομα ἦ τῷ κι-
ναίδῳ ἀπεμνημόνευε. χελι-
δόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοί-
νυν πρῶτον ἠλίκοις σκυθρωπῷ,
καὶ γέροντι αὖ δεῖ, ἢ πολιῷ τὸ D
γένειον, οἶσθα ἦ ὡς βαθὺν πώ-
γωνα, καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπο-
λις εἶχε, παρακαθίζεσθαι φύ-
κος ἐστιπεμμένον, καὶ ὑπογε-
γραμμένον τὸν ὀφθαλμοῖς,
ἢ διαστεταλευμένον τὸ βλέμ- E
μα, καὶ ἦ βάσκλον ἐπικεκλα-
σμένον. οὐ χελιδόνα μὰ Δί',
ἀλλὰ γύπα τινὰ περιεπλμέ-
νον ἦ πώγωνος τὰ πτερά. καὶ εἰ
γε μὴ πολλὰ δεδῴκει αὐτῷ,
καὶ ἦ κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ
τῇ κεφαλῇ ἂ συγκαθίζεσθαι.

Theſmopolis ille Stoicus narrauit ſibi accidiſſe, planè ridiculum illud, quod & ipſum alij cuiuis accidere poſſe non deſperaueris. Cõuiuebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illuſtribus illis ciuibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiſcendum eſſet, id primum maximè ridiculum ſibi accidiſſe dixit, traditum fuiſſe, ſibi qui philoſophus eſſet, quendam cinædum picatis cruribus, deraſa barba, propè ſe collocãdum: quem vt conijcio, illa ſecum honoris gratia ducebat. Nomen quoque cinædi commemorabat: aiebat enim Chelidonium appellari. Hoc vtique primum cuiuſmodi fuit, iuxta virum tetricum, & ſenem, canóque mento (ſcis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Theſmopolis) aſſidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrica aſpectu, fracta ceruice, non Chelidonem per Iouem, *ideſt hirundinem*, ſed vulturem magis, reuulſis barbæ plumis. Ac niſi magnopere deprecatus fuiſſet, flammeum etiam in capite geſtans, aſſediſſet. Præterea autem perpetuo

τὰ δ' ἄλλα, παῤ ὅλῳ

τὴν ὁδὸν μυρίας ταὶ ἀνδίας
ἀναχάδαι, ὑπαάδοντος, καὶ τερ-
πιζοντος. εἰ δ' μὴ ἐπῆχεν
αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχουμένου
ὀπὶ τ' ἀπήνης. ἕτερον δ' οὠῦ τι
καὶ τοιοῦτον αὐτῷ προσεταχθῆ-
ναι. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυ-
νὴ, Θεσμόπολί φησιν, οὕτως
ἔναιρο, χαίειν οὐ μικραν αὐτοῖ-
σι, δὸς, μηδὲν ἀντειπών,
μήδ' ὅπως ὀπὶ πλεῖόν σου
δεήσομαι πεμμείας. τῷ δ',
ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ὑποχρεμένου
πάντα πράξειν, δέομαί σου
τῆδ' ἔφη, χρηστὸν ὀφῶσά σε,
καὶ ὀπιμελῆ, καὶ φιλόστοργον
τὴν κυσὶα ἐμῆ οἶδα, τὴν μυρ-
ῥίνην, ἀναλαβὼν ἐς τὸ ὄχημα,
φύλαττέ μοι, καὶ ὀπιμελῶ,
ὅπως μηδενὸς ὀδεὶς ἧσσα.
βαρυύεται γὰρ ἀθλία τὴν γα-
στέρα. καὶ χρῆσον ὡς ὀπτιξ
ὄξιν. οἱ δ' κατάρατοι οὗτοι,
ἢ ἀπειθεῖς οἰκέται, οὐχ ὅπως
ἐκείνης, ἀμὴ οὐδ' ἐμῦ αὐτῆς
πολυῦ πτιοῦνται λόγον ἐν
ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τι σμι-
κρὸν οἰηθῆς εὖ ποιήσειν με, τὸ
περιαττύδασόν μοι, καὶ ἥδι-
στον κυνίδιον διαφυλάξας.
ὑπῆρχτο ὁ Θεσμόπολις, πολ-
λὰ ἱκετευύσης, καὶ μογοῦ-
σης καὶ δακρυούσης. τὸ δ'

hoc itinere moleſtias innumerabiles pertuliſſe ſeſe illo cantillante, garrientéque: demum (niſi ipſe hominem coërcuiſſet) fortaſſis etiam in rheda ſaltante. Secundo loco tale quiddam etiam ſibi mandatum fuiſſe addebat. Accerſito illo, mulier Theſmopoli, inquit, ita Dij tibi benefaciant, officium non exiguum poſcenti præſta, nihil refragans, nec vt te ſæpius rogem expectans. Cúmque hic, vt par erat, omnia facturum ſe promiſiſſet: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amátem: caniculam quam noſti, Myrrhinam in vehiculũ recipe, eámque mihi ſerua, & cura ne quid illi deſit: miſera enim illa graui eſt ventre, & partui propinqua. At iſti ſceleſti & immorigeri famuli, nõ dicam eius, ſed ne mei quidem ipſius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre beneficium facturum, ſi chariſſimam mihi, iucundiſſimámque caniculam ſeruaris. Recepit Theſmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fleret. Res autem prorſus ridicula erat: ca-

γίδιον ἐκ τοῦ ἱματίου προκύπτον μικρὸν ὑπὸ τὸ πώγωνα, καὶ καταυρῆσαι πολλάκις, εἰ μὴ παῦτα ὁ Θεσμόπολις προσετίθει, καὶ βαύζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελίτταια, καὶ τὸ ἡδύεσθαι τοῦ φιλοσόφου περιλιχμώμενον, μάλιστα εἴ τι τῷ χθιζῷ ἀνδρὶ ζωμὸς ἐγκατεμέμικτο. καὶ ὁ κύναιδος, ὁ ξυμπότης, ἐκ ἀμούσως ποτὲ καὶ εἰς τὸν ἄλλους τοὺς παρόντας ἐν τῷ ξυμποσίῳ ἀποσκώπτων, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν κατῆκε τὸ σκῶμμα. περὶ ὃ Θεσμοπολίδος ἦρε τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω; ὅτι αὐτὸ κυνικόν ἡμῖν γεγένηται. τὸ δ' οὕτω κυνίδιον, καὶ τετοκέναι ἐν τῷ τείβωνι τὴν Θεσμοπολίδος ἐπυθόμην. τοιαῦτα ἐνζυφῶσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυμπόταις, καταμικρὸν αὐτοὺς χειρωθέντες τῇ ὕβρει παρασκευάζοντες. οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸν Καρχάρον ἐπὶ τῷ δείπνῳ κελευσθέντα, μελετήσαντα μὲν τὸν Δία κ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ παύτως, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπηνέθη γοῦν μετὰ ξὺν πάντων, οὐ σὺν ὕδωρ μεμιγμένου, ἀλλὰ σὺν οἴνου ἀμφοῖν λέγων. καὶ τοῦτο ἐπῃνέθη τὸ τόλμημα

nicula è pallio paulum infra barbam prospectans, ac subinde immeiens (etsi Thesmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ sunt in delicijs) neque non Philosophi mentum oblingens, maximè siquid pridiani iuris inhæreret. Porrò cinædus assessor ille, nunquam insulsè alios etiam qui conuiuio intererant dicterijs petens, postquā ad Thesmopolidem dicacitas peruenit, de Thesmopolide vnum hoc dicere possum, eum è Stoica Cynicum iam nobis esse factum. Equidem audiui caniculam etiam in Thesmopolidis pallio peperisse. Huiusmodi ludibrijs, imò potiùs contumelijs conuictores excipiunt, mansuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Noui præterea Carcharorum oratorem, qui iussus in conuiuio declamauit, neutiquam ineruditè per Iouem, sed vehementer, magnóque cumapplausu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ mensuram, sed ad vini amphoram diceret: aussúmque illud susceptisse dicebatur

ὑπὲ διακοσίαις δραχμαῖς ἐλέγετο. ταῦτα μὲν ἴσως μέτρια. ἰὼ ὦ ποιητικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πλούσιος ἦ, παρὰ τὸ δέοντον τὰ αὐτὰ ῥαψῳδῶν, τότε καὶ μάλιστα διαῤῥαγῆναι χρὴ ἐπαινοῦντα, κολακεύοντα, καὶ τρόπους ἐπαίνων καινοτέρους ἐπινοοῦντα. εἰσὶ δ' οἳ καὶ ὑπὲ κάλλει θαυμάζεσθαι ἐθέλουσι. καὶ δεῖ Ἀδώνιδας αὐτοὺς, καὶ Ὑακίνθους ἀκούειν, πάχεως ἕνεκα τῆς ῥίνα ἔχοντας. σὺ δ' οὖν ἐὰν μὴ ἐπαυτῇς, ἐς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου εὐθὺς ἀφίξῃ, ὡς καὶ φθονῶν καὶ ἐπιβουλεύων αὐτῷ. χρὴ δ' καὶ σοφοὺς, καὶ ῥήτορας εἶναι αὐτοὺς, κἂν εἴ τι σολοικίσαντες τύχωσιν, ἀμὲ τὸ τὲ Ἀττικῆς, καὶ τῷ Ὑμηττῷ, μεστοὺς δοκεῖν τοὺς λόγους, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅτῳ λέγειν. καίτοι φορητὰ ἴσως τὰ τῶν ἀνδρῶν. αἱ δὲ οὖν γυναῖκες, καὶ δὴ αὖ καὶ τόδε ἐστὶ τῶν γυναικῶν ἀπουδάζεται, τὸ εἶναί τινας αὐταῖς πεπαιδευμένους, μισθῷ ὑποτιθεῖς ξυνόντας, καὶ τῷ φορείῳ παρεπομένους, ἔν γάρ τι καὶ τοῦτο τῶν ἄλλων κεκλωσμάτων αὐταῖς δοκεῖ, ὡς λέγεται ὡς πεπαιδευμέναι τέ εἰσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ πιοῦσιν ἄσματα

pro ducentarum drachmarum pretio. Hæc quidem fortasse sunt tolerabilia. Porrò si diues ipse aut poëtes fuerit, aut historiæ scriptor, qui sua scripta recitet in cõ- A uiuio, tum disrumparis oportet laudando, assentando, nouósque laudandi modos excogitando. Sunt autem qui volunt admirabiles forma videri: quos & si nares B cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos nisi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionysiacas asportaberis, tanquam qui illi tum inuideas, C tum insidieris. Oportet etiã vt illi sint sapientes & oratores: ac quanuis solœcismum aliquem commiserint, id quod dici solet, Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, at- D que deinceps in legem abeat vt ita loquantur homines. Atqui ferenda fortasse faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam studio est, vt doctos aliquos in suo conuictu conductitios habeant, quique sese mercede assectentur) hoc quoque vnum ad reliquum cultum pertinere putant, si dicantur eruditæ, si philosophæ, si carmina com- E

οὐ πολὺ τῆς Σαπφοῦς ἀποδέοντα, διὰ δὴ ταῦτα, μισθοῦ καὶ αὐτοὶ περιαγόντες ῥήτορας, καὶ γραμματικούς, καὶ φιλοσόφους. ἀκροῶνται δ' αὐτῶν πολλάκις, γελοῖον γὸ καὶ τοῦτο, ἤτοι μεταξὺ κοσμούμενοι, καὶ τὰς κόμας περιπλεκόμενοι, ἢ περὶ τὸ δεῖπνον. ἄλλοτε γὸ ἐκ ἄχρι σχολῆς. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ φιλοσόφου τί διεξιόντος, ἡ ἄβρα προσελθοῦσα, ἀφεῖε παρὰ τὸ μοιχοῦ γραμματίον. οἱ δὲ περὶ σωφροσύνης ἐκεῖνοι λόγοι, ἐκεῖσε περιμένοντες ἕως ἂν ἐκείνη ἀπαγγείλασα τῷ μοιχῷ, ὑπακούσεται πρὸς τὴν ἀκρόασιν. ἐπιόντι δὲ πάντα διὰ μάχης τὸ χρῆναι Κρητῖνα, ἢ Παναθηναίων ὑπεναντίων πέμπτην τί σοι ἐφεστρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτώνιον ἐφόδιον, ἐνταῦθα μάλιστα πολλοῦ δεῖ καὶ μεγάλου ἡνιόχου τοῦ πομποῦ. καὶ ὁ μὲ πρῶτος, εὐδὺς ὑπομνησθείς σου τοῦ δεσπότου, προσδραμὼν, καὶ προμηνύσας, ἀπέρχεται, μισθὸν ἐκ ὀλίγον τὴν ἀγγελίας προσλαβών. ἕωθεν δὲ πεντεκαίδεκα πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, ponere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philosophos secum circunducunt. Hos autem audire solent (id quod ipsum est ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in conuiuio: aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus disserit, interueniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram vmbellam, aut subputrem tunicam, multam magnámque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, præcurrit, priórque monet, & accepto non exiguo nuncij præmio, discedit. Mane verò tredecim veniunt referentes, vt vnusquisque multa dixerit, vt submonuerit, vt sibi dato arbitrio com-

ἤκοισι κομίζοντες, ἕκαστος ὡς καὶ ὡς ἐπέστειλε, τὸ κέλ-

λισ᾽ ἐπελέξατο διξίων. ἀπιστῶς δ᾽ οὖν ἀπαλλάττονται λαβόντες, ἔτι καὶ βαρυθυμοῦντες, ὅτι μὲν πλείω ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτοῖς, καὶ δύο ὀβολοί, καὶ τέτταρας. καὶ βαρὺς αὐτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ᾽ οὕτω λάβῃς, κολακευτέος μὲν αὐτὸς, καὶ ἱκετευτέος. θεραπευτέος δὲ καὶ ὁ οἰκονόμος, οὗτος μέν, καὶ ἄλλος θεραπείας τρόπος. κἂν ἀμελητέος δὲ οὐδ᾽ ὁ ξύμβολος, καὶ φίλος. καὶ τὸ λαβεῖν, ἢν μὲν ὀφειλόμενον ἱματιοκαπήλῳ, ἢ ἰατρῷ, ἢ σκυτοτόμῳ τινί. ἄφελε οὖν σοι τὰ δῶρα, καὶ αὐόνητα, πολὺς δὲ ὁ φθόνος. καί που καὶ διαβολή τις ἡμῖν ὑπεξανίσταται περὶ ἐμοῦ δῶρα ἤδη τῶν κατὰ σὲ λόγων ἡδέως ἐνδεχόμενον. ὁρᾷς γὰρ ἤδη σε μὲν ὑπὸ τοῦ συνεχῶς πόνων ἐκτεθρυμμένον, καὶ πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα, καὶ ἀπυδηκότα, καὶ ποδάγραν δὲ ὑπαπιόντα. ὅλως γὰρ ὅσῳ ἂν νοσιμώτατον, ἐν σοὶ ἅπαν διάβρωμα, καὶ τὸ ἐγκαρπότατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιότατον τοῦ σώματος ἐπιτέθλας, καὶ ῥάκος σε πολυχεὲς ἐργασάμενον, ἤδη περιβλέπει, modiora subiecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt: ac non sine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum: idque si tu postules, grauis, & importunus videris. Quod vt accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officijs œconomus. Estque hic alius etiam seruituris modus. Neq; verò negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, iamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni cuipiam. Quare intempestiua, atque inutilia tibi sunt dona, multáque accedit inuidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui iam libenter admittit, si quid contra te dicatur: quippe qui perspiciat te iam assiduis laboribus attritum, & ad munia famulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi suborientem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, æuíque parte maximè frugifera, ac præcipuũ corporis vigorem detriuit, iámque te lacerum pannum reddidit tum circunspicit in quod

sterquilinium

σὲ μὲ οἱ τ κόπρου ἀπορρίψη φέρων, ἄλλον ὅπως τ δωσαμένων τὸν πονηρὸν καθεδεῖν προσκλήσῃ). ἢ ἤτοι μειράκιον αὐτῆ ὅτι ἐπείρασας τότε, ἢ τ γυναικὸς ἄρρεν παιδίον γέρων ἀνὴρ διαφθείρας, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐπικληθεὶς, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένος, ὅπ βαρύλον ὠθεὶς, ἀξεληλυθὰς ἔρημος ἀπάντων, καὶ ἄπορος, ἢ βελτίστω ποδάγρα αὐτῷ χρῆσθαι παραλαβών. καὶ ἃ μὲ πρώην ἤδεις, ἀπομαδῶν ἐν τοσούτῳ χρόνῳ, θυλάκου δ μείζω τὴν γαστέρα ἐρασάμενος, ἀπλήρωτόν τι, καὶ ἀπαράτητον κακόν. καὶ γὰρ ὁ λαιμὸς ἀπατεῖ ἐν τῇ ἕξει. καὶ ἀπομανθάνων αὐτὰ, ἀγανακτεῖ. καί σε ἂν οὖν τις ἄλλος δέξαιτο ἔξω ἐόν ἤδη γεγονότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵππευε ἐοικότα. ὧν οὐδὲ τὸ δέρμα ὁμοίως χρήσιμον. ἄλλως τε, καὶ ἢ ἐν τῇ ἀπωθοῦσα διαβολὴ πρὸς τὸ μεῖζον εἰκάζομένη, μοιχὸν, ἢ φαρμακέα σε, ἤ τι τοιοῦτον ἄλλο δοκεῖν ποιεῖ. ὁ μὲ γὰρ κατήγορος, καὶ σιωπῶν ἀξιόπιστος. σὺ δ' ἔλλιπῶν, καὶ ῥᾴδιος ἢ τρόπον, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδικίαν εὐκολος. τοιούτους γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἶναι

sterquilinium te deportatum abijciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionē eius tentaris, vel quòd homo senex vxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio huiusmodi crimine impositō, noctu obuolutus, in ceruicem extrusus, discedis desertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimā podagrā vnà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciueris, tanto tēporis spatio dedidiceris, tum ventrem culeo reddideris amplioré, inexplebile quoddam, & implacabile malum (erenim gula ea quibus insueuit, flagitat: quæ quum dediscit, indignatur, nemo te posthac est recepturus, vt quì iam sis exoletus, & senio confectis equis similis: quorum ne pellis quidē perinde ac antea est vsui. Quin ex hoc ipso quod eiectus es, calumnia maiorem ad verisimilitudinē confícta, facit vt aut adulter, aut venefic⁹, aut aliud quippiam tale videaris. Nam accusator etiam tacens fide dignus habetur: tu verò Græculus, moribus leuibus, & ad scelus omne facilis. Vos enim omnes huiusmodi esse ducūt, idq; iure optimo. οἴονται. καὶ μάλα εἰκότως.

δοκῶ γάρ μοι καὶ ἡ τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ἵν' ἔχουσι περὶ ὑμῶν, κατασκευασκέναι τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ ἐς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ τὸ μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μαντείας, καὶ φαρμακείας ὑπέσχοντο, καὶ χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἀπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδευθαι λέγοντες, καὶ τερίωνας ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας ἐπικεκαρμένους ἐπιδεικνύμενοι. εἰκότως οὖν τὴν ὁμοίαν περὶ πάντων ὑποψίαν ἔχουσιν, ὡς ἀεὶ τοιοῦτοι ὄντο, τοιούτους ὁρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηδεύοντες αὐτῶν τὴν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὴν ἄλλην ξυνουσίαν κολακείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος δουλοπρέπειαν. ἀποστυγοῦσι δὲ, αὐτῶν μισοῦσι, καὶ μάλα εἰκότως. καὶ ἅπαντος ζητοῦσιν ὅπως ἀφανῆ ἀπολοῦνται, ἵν' ἀνώνυμοι ὦσι. λογίζονται γὰρ ὡς ἀκριβεύσουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ ἐκεῖνα τῆς φύσεως ἀπόῤῥητα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γυμνοὺς αὐτοὺς ἐπιπλεύκοντες. τοῦτο τοίνυν ἀποπνίγει αὐτούς. ἅπαντες γὰρ λίσιοι τούτοις βιβλίοις, ὧν ἔνδοθεν μὲν ἡ ἀλήθεια.

Nam mihi cauſam aduertiſſe videor cur ita de vobis ſentiant. Etenim plerique qui in familias veniunt, quoniã boni aliud nihil norunt, diuinationem ac veneficia pollicentur, amorum conciliationes, abductiones in hoſtes: idque eruditos ſeſe affirmantes, pallijs inuoluti, barbáſque non contemnendas promittentes. Quare eadem de omnibus meritò ſuſpicantur: quos optimos putabant, cùm tales videant, ac in primis vſitatam illis, & in conuiuijs, reliquóque conuictu adulationem obſeruent, quinetiam in captando lucro ſeruilem animum. Eiectos autem eos oderunt, neque iniuria: & vndiquaque rationem quærunt, qua ſi poſſint, eos funditus perdant. Cogitãt enim fore vt multa illa ſuæ naturæ arcana, vt quibus exactè ſint nota, & qui nudos illos viderint, in vulgus efferant. Illud igitur eos angit. Omnes enim ſunt ſimiles pulcherrimis iſtis libris: quorum aurei vmbilici, purpurea foris pellis: ſed intus, vel eſt Thyeſtes liberos ſuos

ἀκριβῶς ὅμοιοί εἰσι τοῖς καλλιχρυσοῖ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρᾶ δ' ἔνδοθεν, ἢ Θυέστης ἔχει τῶν

ἔχων ἐσθῶμος, ἢ Οἰδίπους τῇ μητρὶ ξυνὼν, ἢ Τηρεὺς δυο ἀδελφὰς ἅμα ὀπύων. τοιοῦτοι καὶ αὐτοί εἰσι, λαμπροί, καὶ περίβλεπτοι. ἔνδον δ' ὄντες τῇ πορφύρᾳ πολλὴν τὴν τραγῳδίαν σκέπουσιν. ἴδοις γὰρ ἂν αὐτῶν ἑκάστου ἢν ἀχιλλέως, ἢ Θεσέως μικρὸν εὐήθεις Εὐριπίδου τινός, ἢ Σοφοκλέους. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα εὐανθὴς, καὶ χρυσοῦς ὁ ὀμφαλός. ταῦτ' οὖν ξυνεπισκάμμασι αὐτοῖς, μισοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσιν, εἴ τις ἀποστὰς, ἀκριβῶς καταμεμηνυκὼς αὐτοὺς ἐκβιαγωνίσηται, καὶ σφᾶς πολλοὺς ἐρεῖ. βούλομαι δ' ὅμως ἔγωγε ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα τινὰ τοῦ τοιούτου σου βίου γράψαι, ὅπως ἐς αὐτὸν ἀποβλέπων ἢ εἰδῇς εἴ σοι παρεπιτήδειον ὄψιν ἐς αὐτόν. ἁδρῶς μὲν οὖν Ἀπελλῆ τινος, ἢ Παρράσιου, ἢ Ἀετίωνος, ἢ καὶ Εὐφρανόρος ἂν ἐδεήθην ἐπὶ τὴν γραφήν. ἐπεὶ δ' ἄπορον νῦν εὑρεῖν τινα οὕτω γνήσιον, καὶ ἀκριβῆ τὴν τέχνην, ἁπλῶς οἷόν τέ σοι ἐπιδείξω τὴν εἰκόνα. καὶ δὴ γράφω, προπύλαια μὲν ὑψηλὰ, καὶ ἐπίχρυσα, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ τῶν ἐδάφους, μηδ' ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφου κειμένα,

comedens, vel, Oedipus matris maritus, vel Tereus cum duabus pariter sororibus rē habens. Tales & ipsi sunt splendidi, & admirandi, sed qui sub purpura multam A tragœdiam intus occulant: quorum vnumquemque si euolueris, Euripidis alicuius, aut Sophoclis non paruam fabulam inuenies, erūt verò fortis splendida purpura, & aureus vmbilicus. Harum itaque rerum sibi consci, oderunt illos, atque insidias parant, siquis ab illis B defecerit, qui eos probè cognitos depingat, qualésque sint, euulget. Iam verò libet mihi Cebetis illius exēplo & imaginem quandam huius vitæ tibi depingere, C quam contemplatus scire queas, num ex vsu tuo sit eam adire. Equidem magnopere cupiam, vel Apellem quempiam, vel Parrhasium, vel Aëtionem, vel Euphranorem ad tabulā hanc depingendam adhibere. D Verùm quia fieri non potest vt aliquem artificem tam egregium, támque absolutum nanciscar, tenuem pro virili imaginem tibi adumbrabo. Ergo pingatur sublime ac inauratum vestibulum, neque id humi sitū in solo, verùm procul à terra, in colli E

καὶ ἡ αὐλὸς ὑπτιλὺ, καὶ αἰωρήτης, καὶ ὀλισθον ἔχουσα, ὡς πολλάκις ἤδη τοὺς τῷ ἄκρῳ ἑστάναι ἐλπίσαντας, ἐπιδαγλιφθῆναι, διαμαρτόντος τοῦ ποδὸς. ἔνδον δ', ὁ πλοῦτος αὐτὸς καθῆσθαι, χρυσοῦς ὅλος ὡς δοκεῖ, πάνυ εὐμορφος, καὶ ἐπιφανὴς. ὁ δ' ἐρασὴς μόγις ἀνελθὼν, καὶ παλαισάσης τῇ θύρᾳ, τυφπίτω, ἀφορῶν ἐς τὸ χρυσίον. παραλαβοῦσα δ' αὐτὸν ἡ ἐλπὶς, ἐυπροσώπους καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἑταίρω, σφόδρα ἐμπαλιγκοτον τῇ εἰσόδῳ. τοιοῦτος δ' ἐστὶν, ἡ μὲν ἐλπὶς, ἀεὶ παρηκέσθαι. διαδεξάμεναι δ' αὐτὸν ἄλλαι γυναῖκες, ἀπάτη, καὶ δουλεία, παραδοῦσαι τῷ πόνῳ. ὁ δὲ, πολλὰ τ' ἄθλιον καταγυμνάσας, τελευτῶν, ἐγχειρισάμενος αὐτὸν τῇ γήρᾳ, ἤδη ὑποπροσωπον καὶ παραμυθούμενον τὴν χεῖραν. ὑστάτη δ' ἡ ὕβρις ἐπιλαβομένη, συρέτω πρὸς τὴν ἀπόγνωσιν. ἡ δ' ἐλπὶς, τὸ ἀπὸ τούτου, ἀφανὴς ἀποπηδᾷ, καὶ μηκέτι καθ' ὃν εἰσῆλθε τὸν χρυσοῦν θυρῶνα, ἐκ πλοσ δ' ἀποσφόφου καὶ λελησμένας ἀδόδου ἀναδιδοῦσα, γυμνὸς παραγάσωρ. ἀχεός. γέρων. τῇ ἑτέρᾳ μὲν, τὴν αὐλὸν σκέπων, τῇ δεξιᾷ δ', αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγχων, ἀπαγκα-

faſtigio, cuius aditus valdè A ſit accliuis & lubricus, ita vt plerumque, qui iam in vertice ſe fore ſperarent lapſo pede præcipitati ceruicem frangant. Intus autem Opulentia ſedeat, tota, ſicuti videtur, aurea, formoſa admodum, & amabilis. Porrò amator vbi vix tandem conſcendit, iámque ad fores acceſſit, obſtupeſcat, oculis in B aurum defixis. Deinde & Spes, quæ & ipſa ſpecioſo vultu eſt, & verſicoloribus amicta, manu prehenſum introducat, mirè iam ipſo ingreſſu atronitum. Exinde C Spes illi ſemper præeat: tum aliæ mulieres Fallacia, & Seruitus eum exceptum Labori tradant: hic verò miſerum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat iam D morbidum, & colore commutato. Poſtrema verò Cõtumelia, arreptum illum ad Deſperationem pertrahat: ab eóque tempore Spes auolãs euaneſcat. Tum ille non amplius per fores aureas per F quas fuerat ingreſſus, ſed per poſticũ & occultum exitum expellatur, nudus, uentricoſus, pallidus, ſenex: læua pudorem occultans, dextra ſeipſum ſtrangulans,

τῷ δ' ἐξιόντι ἡ μετάνοια δακρύουσα ἐς οὐδὲν ὄφελος, καὶ τὸ ἄθλιον ἐπαπολλύουσα. τοῦτο μὲν ἔξω τὸ τέλος τῆς γραφῆς. σὺ δ' ἂν ὦ ἄριστε Τιμοκλεις, αὐτὸς ἐνθυμηθεὶς ὅπη ποτ' ἔχασα, σκόπησον εἰ σοι καλῶς ἔχει, πρὸς τὴν εἰσιοῦσαν εἰς τὴν εἰκόνα καὶ ταύτας τὰς θύρας, ἐκείνῳ τῷ ἔμπαλιν ἀπελθεῖν οὕτως ἀσκόπως. ὃ, τι δ' ἂν πράξῃς μέμνησο τοῦ σοφοῦ λέγοντος, ὡς θεὸς αἰτίαν, ἀλλὰ τὸν ἑλόμενον.

Occurrat autem exeunti pœnitudo fruſtrà lachrymãs, & miſerum inſuper conficiens. Atque hic eſto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipſe diligenter conſideratis ſingulis, expende num ſit re tua ſit vt in hanc imaginem per aureas illas fores ingreſſus, per illas longè diſſimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris ſapientis illius, qui dixit, Deum in culpa nõ eſſe, ſed eum qui delectum fecerit.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ἐπὶ μισθῷ συνόντων.

APOLOGIA PRO IIS qui mercede conducti ſeruiunt.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia eſt, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti ſeruiunt, ſed libri ſeu Orationis ſuperioris proprie, & autoris ipſius Luciani. Nam poſt ſcriptum illud editum, ſenior iam in aulam atque familiam Cæſaris ſeſe contulerat, & conditionem procuratoriã, vt videtur, principij in Ægypto acceperat, vt infra ex ipſa quoque oratione patet. Hoc igitur factum ſuum, quia cum ſuperiore ſcripto prorſus pugnare videtur, defendit primùm à diuiſione ſeu diuerſitate conditionum, quòd longè alia res ſit, principi operam ſuam locare, quàm apud diuitem aliquem priuatum ſeruire. Deinde quòd non omnes mercenarios miſeros dixerit, ſed ſolùm eos, qui prætextu doctrinæ & literarum ſeruiant: ſe verò alio pacto mercedem accipere, quàm illos, nempe cum prater ſalarium ingens, etiam in magna exiſtimatione viuat: publicis quæ rebus procurandis præfectus, tam certam quoque ſpem, totius ali-

cuius prouincia, aut regni aliquando administrandi, propositam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conueniat, certo alicui operi intentum esse, neque ignauiter feriari, neque ipse adhucdum eo perfectionis venerit, vt omnem mercedem, aut honorem prorsus contemnere queat. Atque huic defensioni, præmittit Sabini (eius ad quem scribit) accusationem per prosopopœiam, qua seipsum fingit ab illo grauiter accusari, vt qui supra quidem de seruitute apud diuites eptimèque vtilissimè scripserit, nunc autem contrà, quasi mutata sententia, idem vita genus ingressus sit, perinde quasi aliud lingua fauare voluerit, aliud animo senserit, exaggerata hac vita, scriptorúmque diuersitate ac repugnantia, multis variisque tum similibus, tum exemplis. Exorditur autem per præoccupationem, à simulatione admirationis, quam & ipsam à circunstantijs ætatis & causæ amplificat.

Αλλα σκοπῶ πρὸς ἐμαυτὸν ὅ τι καλὸν Σαβῖνε, ἀπιστά σοι εἰκὸς ἐπιδεῖν ὧν ἐπιστεῖν, ἀνεγόητα ἡμῶν τὸ πρῶτον ἐπὶ μισθῷ συνόντων βιβλίον. ὅπου μὲν γὰρ ἀγελαστὶ διεξίεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φοβερὸν. ἃ δ' ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐστὶ σοὶ ἐλέγετο, ταῦτα νῦν ἐφαρμόττειν ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τοίνυν μὴ κακῶς ἔχω μαντικῶν δοκῶ μοι ἀκούειν σου λέγοντος, εἶτά πως αὐτὸς ταῦτα γεγραφὼς, καὶ καταγελᾶν οὕτω δεινῶν κατ' τῶν τοιούτου βίου διεξελθών, ἔπειτα παντων ἐπιλαθόμενος,

Amdudum apud me cogito, præclare Sabine, quæ tibi nostrum de ijs qui mercede conducti seruiunt, libellum legenti in mentem venisse dicenda verisimile est. Nam quòd in eo legendo risum non tenueris, mihi certò constat: sed quid interim in singula diceres, id nunc nostris à te lectis accommodare quæro. Quare nisi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis iste est, qui cũ hæc scripserit, & graui adeò accusatione hoc vitæ institutum incesserit, postea tamen omnium oblitus,

ὀστράκου φησὶ μεταπεσόντος, ἐκὼν ἑαυτὴ φέρων ἐς δουλείαν οὔπω πεφευγὼς, καὶ περίβλεπτον σὺν τοῖς; πόσοι Μῖδαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτωλοὶ ὅλοι μετέπεισαν αὐτὴ ἀπεῖναι μὴ τὴν ἐκ παίδων φίλην καὶ σωτηρίαν ἐλευθερίαν, πρὸς αἰτῶν ἤδη τὸν Αἰακὸν μετρίως, καὶ μονονουχὶ τὴν ἑτέραν πόδα ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυτὴ ἕλκεσθαι, καὶ φέρεσθαι, καθάπερ τὸ κλοιῷ τινι χρυσῷ τὴ αὐχένα δεδόντα, οἷά ὅτι τῶν τρυφώντων πλουσίων τὰ σφιγγία, καὶ τὰ κουρύλια. πολλὴ γοῦν ἡ διαφωνία τοῦ νῦν βίου πρὸς τὸ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἄνω τοῦ ποταμοῦ χωρεῖν, καὶ ἀνεστράφθαι τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν πρὸς τὸ χεῖρον, τοῦτ' αὐτὸν, οὐχ ὡς Ἑλένης μὰ Δί', οὐδ' ὡς τῶν ἐπ' Ἰλίῳ γεγενημένων, ἵνα μὴ ἔγωγε ἀνασβεσμήσω τῶν λόγων, καλῶς προτερεῖν εἰρῆσθαι δοκούντων. ταῦτα μὲ πρὸς ἑαυτὴ, ὡς τὸ εἰκὸς, λελεκταί σοι. ἐπάξεις δ' ἴσως καὶ πρὸς ἀυτὴ ἐμὲ ξυμβουλεύσαι τινα τοιαύτην, οὐκ ἄκαιρον, ἀλλὰ φιλικὴν, καὶ ὠφέλιμον σοι χρηστὴν, καὶ

velut testula, quod aiunt, transmutata, seipsum vitrò in seruitutem adeò manifestam, & conspicuam coniecit? Quot Midæ, quot Crœsi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à sententia dimouerunt, vt charam illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abest, alterúmq; pedem in cymba Charōtis propemodum habet, seipsum tamen trahendum, ac ferendum huc illud præbeat, ac si collario quopiam aureo sit illigatus, quales sunt illi torques & colaria delicatorum diuitum. Longè ergo vita quam nunc viuis, à tuo scripto dissidet, & hoc certè fuerit, quod aiunt, flumen sursum ferri, rerum omnium ordinē subuerti, atque in deterius recantare, non Helenæ per Iouem, nec eorum gratia quę apud Ilium gesta sunt, sed quòd facto euersa sunt ea, quæ ante probè à te dici videbantur. Hæc sanè tecum te dixisse verisimile est. Ac forsitan ad me ipsum eius generis consilium afferes, non intempestiuum, sed amicum, & quale tibi cum viro bono, tum philosopho conueniat. Itaque si tuam

φιλοσόφῳ αὖ δὲ πρέπουσαν

λω μὲν οὖν κατ' ἀξίαν ὑποδύε-
σθαι τὸ σὸν πρόσωπον ὑποκεί-
νωμαι, εὖ ἂν ἡμῖν ἔχοι, καὶ τῷ
λογίῳ δυσωπήσομεν· εἰ δὲ μή, ἀλλὰ
σὺ προσθήσεις τὰ ἐνδέοντα. ὥρα A
τοίνυν μετασκευάσασθαι ἡμᾶς
ἤδη λοιπόν, ἐμὲ μὲν σωτῆρα, καὶ
αὐλὸν λαβεῖν τερπικόμπον, καὶ χαλκό-
μορμον, εἰ δέοι, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ
δὲ ὑποπαίειν τὸ φαρμάκων, καὶ B
σμίλην ἅμα προσχρεμπτόντα,
καὶ τὸ καυτήριον διαπυρεῖν. καὶ
δὴ παρελαβὼν τὼν ῥαβδον, σὺ
πάντα πρός με ὁ Σαβῖνος ἤδη
λέγεις, πάλαι μὲν ὦ φίλτατε, ὡς C
εἰκὸς εὐδοκίμηταί σοι τοῦτο τὸ
σύμβαμμα, καὶ ἐν πολλῷ πάλαι
ἤδη δ' ἔχθει, ὡς οἱ τότε ἀκμάσα-
μοῦσι διηγοῦντο, καὶ ἰδίᾳ πα-
ρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὑπὸ-
σοι δύνανται σπουδῆς, καὶ διαχει-
ρὸς ἔχειν ἀξιοῦσιν. ἥ τε γὰρ D
τῶν λόγων παρασκευὴ, οὐ
μεμπτὴν ἔχει τὴν ἱστορίαν πολ-
λὴν, καὶ ἐμπειρίαν τῶν πραγμά-
των, καὶ ὅπη ἕκαστα σαφῶς
ἐλέγετο. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι E
χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μά-
λιστα τοῖς πεπαιδευμένοις ὡς
μὴ ἂν ἀγνοίᾳ σφᾶς αὐτοὺς
εἰς δουλείαν καταγάγοις. ἐπεὶ
δέ σοι μετεδόξε βελτίω ταῦτ'

quam induo personam, vt decet egero, bene nobiscum agetur, & eloquentiæ Præsidi Mercurio sacrificabimus. Sin minus, quæ deerunt tu addes. Iam ergo fuerit tempus, vt transformata scena, ego quidem taceam, & me secari, atque vri sustineam, si ad salutem necesse sit, tu verò medicinas adornes, scalprum in promptu habens, & cauterium candens. Nunc igitur tu, ô præclare Sabine, à me acceptis dicendi vicibus, sic mecum agis. Olim quidem amice, liber hic tous vt par erat in precio est habitus, & vulgo ostentatus (vt qui tum audiuerunt, nobis narrarunt) & peculiariter apud eruditos, quotquot cũ ipso versari, & præ manibus habere dignati sunt. Etenim & verborum apparatus culpa vacat, multámque historiam & rerum experientiam continet, & singula dilucidè dicuntur. Maximum verò est, quòd illa omnibus, ac potissimum eruditis conferunt: ne per rerum insciti am sese in seruitutem introducant. Sed cùm mutata sententia statueris vitæ aulicæ statũ meliorem esse, & libertati longũ vale dicere, & iãbicũ illud ge-

εἶναι, καὶ τὸν μὲν ἐλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἐᾶν, ζη-

λῶσαι ὃ τὸ ἀηδυτέρατον ἐκεῖνο
ἐμβεῖον, Οπυ τὸ κέρδος,
παρὰ φύσιν δουλευτίον, ὅρα
ὅπως μηδεὶς ἐπ ἀκεύσηται
σου αὐχμιώσαντος αὐτό. A
ἀλλὰ μὴν ἀλλ᾽ ὦ παρόχης ἢ
τ παρόντα σοι εἶσιν ὁρώντων,
ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα. ἔυ-
χου δ᾽ Ερμῆ τῷ χθονίῳ, καὶ
τ ἀκηκοότων πρόσπεσον, πολ- B
λὰ λιπαρῶν κατασταθῆναι. ἢ
δόξεις τῷ τὸ κορινθίου μύθου
ταυτόν τι πεπονθέναι, κ᾽
σαυτὸ ὁ Βελλεροφόντης, γε- C
γραφὼς τὸ βιβλίον. μὰ γὸ τ
Δί᾽ οὐχ ὁρῶ τὴν ἀπολογίαν,
ἥτις ἂν εὐπρόσωπός σοι γένοι-
το πρὸς τοὺς κατηγορουμένους.
καὶ μάλιστα, ὧν σὺν γέλωτι
αὐτὸ ποιῶσιν, ἐπαινοῦντες μ᾽
τὰ γεγραμμένα, κ᾽ τ ἐν αὐτοῖς
ἐλευθερίαν, ἀλλ᾽ ὃ τ συγγρα- D
φέα δουλεύοντα ὁρῶντες,
καὶ ἐκόντα ὑποπιθέντα τ
αὐχένα τῷ ζυγῷ. ἃ ἀπεικό-
τατα γοῦν ἂν λέγοιεν, εἰ λέ-
γοιεν, ἢ τι ἄλλου τοῦ γέλω-
τος ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον,
κ᾽ σὲ τ κολοιὸν, ἀλλοτρίοις
πτεροῖς ἀγάλλεσθαι, ἢ εἰσῆρ σόν
ὄψιν, ὁμοιά σε τῷ Σαλαύθῳ
πτεῖν. ὃς πικρότατον κ᾽ μοι-

neroſo animo indignũ imitari, *Vbi eſt lucrum, nauta adagia, ſi velis*: vide ne quis id te legentem audiat: imò nulli eorum, qui præſentem tuæ vitæ conditionem cernunt, tua ſcripta recenſenda præbeas. Verùm ab Inferorum legato Mercurio precare, vt eos qui iſta olim audiuernnt, multa oblivione aſpergat. Alioqui ſimile quid fabulæ illi Corinthia accidiſſe tibi videbitur, vt quemadmodum Bellerophontes, librum contra te ipſum ſcripſeris. Per Iouem enim non video, quæ tua aduerſus accuſatores, ſpecioſa ſaltem defenſio eſſe poſſit: præſertim ſi cum riſu actionem intendant: ac laudent quidem tua ſcripta, & eam quæ illis ineſt libertatem: te verò ſcriptorem videant ſeruientem, & ſponte collum iugo ſubdentem. Itaque nihil abſurdi pronunciarint ſi dicant, vel alius generoſi viri eſſe hunc libellum, te verò graculum alienis plumis exultare: vel ſi tuus ſit, te ſimilia Salætho facere, qui cùm legem duriſſimam Crotoniatis in adulteros tuliſſet, ob cámque admirationi eſſet,

μεταμικρὸν αὐτὸς ἑάλω, μοιχεύων τῆ ἀδελφῆ τὴν γυναῖκα. ἀλλὰ πόθα τοίνυν καὶ σὲ τὸν Σάλαυθον ἐκεῖνον, φαίη τις ἄν. μᾶλλον δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκεῖνος, ἔρωτι μὲν ἁλοὺς ὡς ἔφασκεν ἀπολοφύρομος, ἑκὼν δὲ μάλα εὐψύχως ἐς τὸ πῦρ ἁλλόμενος, καίτοι ἐλεουμένων αὐτὸν ἤδη Κροτωνιατῶν, καὶ ἐνδιδόντων φυγεῖν εἰ βούλοιτο. τὸ δὲ σὸν, ὦ παρὰ μικρὸν ἀτοπώτερον, ἀκριβῶς μὲν ἐν τοῖς λόγοις τὴν τοῦ τοιούτου βίου δυλοπρέπειαν ζητεῖς καὶ κατηγορεῖς τος εἴ πε εἰς πλουσίου τινὸς ἐμπεσὼν, καὶ καθάρξας ἑαυτὸν, ἀνέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων, καὶ ποιῶν. ἐν γήρᾳ δ' ὑστάτῳ, καὶ σχεδὸν ἤδη ὑπὲρ θ' οὐδὸν, οὕτως ἀγλυκὺ λαβεῖν ἐπιπεπήδηκεν, ἢ μονονουχὶ καὶ ἐμπεπτωκότος αὐτῷ. ὅσῳ γοῦν φασὶ σπουδαιότερος εἶναι δοκεῖς, τοσούτῳ καταγελαστότερος ἂν δόξειας εἶναι, ἐπιφωνοῦντος τὸ τῶν βίου τῷ βιβλίῳ. καίτοι τί δῆτα κεκνὴν σπουδὴν σὲ κατηγορείαν ζητεῖν, μὴ τὴν θαυμασίαν βαγῳδίαν λέγουσαν, Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός; ἢ ἀποστῆσαι δὲ οἱ κατηγορούντες

paulò poſt cum ſui fratris vxore in adulterio eſt deprehenſus. Quare non ineptè quiſpiam te Salæthum illum eſſe diceret. Niſi quòd longè tolerabilius eſt eius factum, qui quod fecit, cùm cauſam ageret, amore ſe captum feciſſe fatebatur, & ſponte maximo animo in ignem inſilijt: tametſi Crotoniatæ hominis miſerebantur, & exulandi, ſi vellet, copiam faciebãt. At tu feciſti multò abſurdiùs, qui vitę quidem eiuſmodi ſeruilem conditionem accuratò tuis in libris perſequeris, eámq; incuſas qui in diuitis famulitium incidat, & ſe velut in vincula conijciens, infinitas moleſtias pati & inferre ſuſtineat: at in extrema ſenectute, iámque ferè vltra limẽ illius, adeò illiberalem ſeruitutem elegiſti, ac propemodum de ea te iactas. Quanto itaque vt aiunt, inſignior eſſe videris, tanto videaris riſu dignior, cùm tua vita tuis ſcriptis reclamet. Ecquid attinet nouam accuſandi rationem aduerſum te quærere, poſt admirãdam illam tragœdiam quæ dicit. *Sapientem eum odi qui ſibi ipſe non ſapit?* Nec alia tuis accuſatoribus exempla in te deerunt. καὶ ἄλλων παραδειγμάτων

ἐπὶ σέ. ἐμὲ οἱ μέ, τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσουσιν. οἱ ἐπὶ μὲν τῆς σκιωνῆς, Ἀγαμέμνων ἕκαστος αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἶσιν. ἔξω δ', Πῶλος, ἢ Αἰσχύνομος, ἀποδεδυκότες τὰ πρόσωπεῖα, γίγνονται ὑπομισθοὶ τραγῳδιῶντες, ἐκπίπτοντες, καὶ συεὶ τύπτοι. ἔνιοτε δ', μαστιγούμενοί πῃ τῶν αὐτῶν, ὥσαν τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δ', τὸ τὰ πόδικου πεπονθέναι σε φήσουσιν, ὃν Κλεοπάτρα τῇ παῖ φασὶ γλυφεῖαι. σκῶπτον γὰρ διδαχθέντα τέως μὲν ὀρχεῖσθαι παῖ κοσμίως, καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπολὺ θαυμάζεσθαι μόνον ἐν τῷ χόρῳ, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ τοῖς ᾄδουσι καὶ αὐλοῦσι συγκείμενον ὑμῶν. ἐπεὶ δ' εἶδεν ἰχάδας ὄντας, ἢ ἀμύγδαλον πέρᾳ κειμένην, μακρὰ χαίρειν φράσαντα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συναρπάσαντα, καταβρώγειν, ἀπορρίψαντα, μᾶλλον δ' συγκείψαντα τὸ πρόσωπον. καὶ σὺ ταῦτα φαῖεν ἄν, οὐχ ὑποκριτὴς, ἀλλὰ ποιητὴς τῶν καλλίστων, καὶ νομοθέτης γνώμιμος, ὑπὸ ταυτησὶ τῆ ἰχάδος παραφανείσης, ἡλίγχθης πόδικος ὤν, καὶ

Verùm alij te tragœdiarum actoribus assimilabũt: quorum quisque in scena quidem est, vel Agamemnon, vel Creon, vel ipse Hercules: extra verò Polus, aut Aristodemus, depositis personis fiunt mercenarij tragœdiæ actores, qui excidunt, & exibilantur, & quorum aliqui nonnunquam flagris cæduntur, vt spectatoribus visum fuerit. Alij idem quod simiæ tibi contigisse dicent, quam celebris illa Cleopatra dicitur habuisse. Ea enim probè edocta, cùm aliquandiu compositè modulatéque non sine magna spectantium admiratione, saltantis habitum exhibuisset, & decorum seruasset, atque hymenæum voce ac tibia canentibus respondisset: posteaquam caricas puras vel amygdalã proculiacentem vidit, abiecta vel discerpta potiùs persona, tibijs, modulis, saltationibus longum vale dixit, correptam verò amygdalam arrodere cœpit. Sic etiam tu, dixerint illi, qui non histrio, sed author rerum pulcherrimarum, & legislator fuisti, obiecta hac carica, te simiam esse prodidisti, vt qui summis tantũ labijs sis philosophus,

ἀπ' ἄκρου χείλους φιλοσοφῶν,

καὶ ἕτερα μὲ κέυθων ἐν φρεσὶν, ἄλλα δ' λέγων, ὡς εἰκότως ἂν τινα ἐπ' σὲ εἰπεῖν, ὅτι ἃ λέγεις, καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινεῖσθαι ἀξιοῖς, χείλεα μὲν σου ἐδίηνεν, ὑφαρὸν δ' αὐχμῶσαν καταλέλοιπε. τοιγαροῦν, παρὸ πόδα σὺ δὺς ἔπτας δίκλω, φερπετῶς μ' ἔρασσε κάμψος πρὸς τὰς ἀνθρώπων χεῖρας, μὴ μακρὸν δ' μονονεχὶ τοῦ κηρύξιν ἔξομοσάμενος τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ἴσως ἡ Αἰσχίνη τότε κατοπτεύσασα σοι ἐνδεχομένως, ἐφ' οἷς κατηγορεῖς τ' ἄλλων, καλλελεῦν, εἰ αὐ θεὸς εἰδῶσα τ' μέλλουσά σοι ἐς τὰ ὅμοια μεταβολὴν, καὶ ὅπως ἐς τ' κόλπον πῦσας φερότερον, ἠξίους κατηγορεῖν τ' διὰ ποικίλας πνοὰς τύχας, τοιαῦτα πράττειν τοιουμένων. εἰ γοῦν τοῦτό τις τῶ λόγῳ τ' Αἰσχίνου μὴ τ' κῆ τὸν Τιμάρχου κατηγορίαν αὐτὸν ἁλῶναι, καὶ φερασθῆναι τὰ ὅμοια πάθοντα, πόσον ἂν εἶεν περὶ τῶν ὁρώντων γέλωτα τ' γέλωτα, εἰ Τίμαρχον μὲν ἔνδυσιν ἐπὶ τοῖς καθ' ὡραν ἀμαρτήμασι, αὐτὸς δ' γέρων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρανομεῖ; τὸ δ' ὅλον, ἐκείνῳ τῷ φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς

aliáque mente occultes, alia dicas. Ita vt meritò de te quis dicere possit, ea quæ profiteris, & ex quibus laudem captas, labra tua quidem rigasse, palatum verò aridum reliquisse. Quamobrem ilico pœnas soluisti, qui cùm ante audacia procaci humanarum rerum necessitatibus insultaris, paulò post ipse libertatem velut sub præconibus abiuraris. Nec dubium est, quin Adrastea tum à tergo stans, te ea probantem quæ alijs vitio vertebas, derisérit, vt pote quæ cùm sit dea, sciuerit futurum vt ipse mutata sententia ad simile vitæ genus transires, cúmque priùs in tuum sinum non spuisses, accusare velles eos qui propter varias fortunæ vicissitudines, talia facere sustinerent. Siquis igitur fingat Aeschinem post grauem illam orationem qua Timarchum accusauit, ipsum quoque accusatum quòd eodem in facinore esset deprehensus, quantum putas spectantibus risum fuisse obortum, quòd Timarchum criminis, ad quod ætas hominem tulit, reum faceret, ipse verò iam senex eadem in se admitteret? Denique similis videris illi pharmacopolæ,

ἀποκηρύττειν βηχὸς φάρμακον, καὶ ἀυτίκα παύσειν τὸν πάροχρτας ἰσχνούμενος, ἀυτὸς μεταξὺ ἀποψύχων ὑπὸ βηχὸς ἐφαίνετο. ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἰποι τις ἄν, ὅτος σὺ κατηγορῶν ἀνοὔτως ἀμφιλαφεῖ τῇ ὑποθέσει, καὶ μυείας τὰς ἀφορμὰς παρεχομένῃ. ἐγὼ δ' ἤδη σκοπῶ πῃ καὶ βάπτωμαι πρὸς τὴν ἀπολογίαν. ἆρά μοι χρᾶτεον ἐθελοκακήσαντα, καὶ τὰ γῶτα ὑποτρέψαντα, καὶ ἀδικεῖν ἐκ ἀργούμενον, ἐπὶ τὴν κοινὴν ἐκείνην ἀπολογίαν καταφυγεῖν; λέγω δ' ἣ τύχην, καὶ μοῖραν, καὶ εἱμαρμένην, καὶ παραιτεῖσθαι συγγνώμην ἔχειν μοι τὺς ὑποπιπτόντας, εἰδότας ὡς οὐδενὸς ἡμεῖς ἐσμὲν κύριοι. ἀλλ' ὑπό τινος κρείττονος, μᾶλλον δὲ μιᾶς τῶν πεπερωμένων, ἀγόμεθα, οὐκ ἐκόντες, ἀλλ' ἀνάγκῃ παντάπασιν ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν. ἢ τοῦτο μὲν κομιδῇ ἰδιωτικὸν, καὶ οὐδὲ ἂν σύ με ὦ φιλότης ἀνάσχοιο, τοιαύτην ἀπολογίαν παραιτούμενον, καὶ συνήγορον ἐν Ὁμήρου παραλαμβάνοντα, καὶ ἐκείνου ἔπη ῥαψῳδοῦντα, Μοῖρα δ' οὔ τινά φημι φυγέμμορον ἀνδρῶπων εἶναι.

qui cùm remedium contra tussim venditaret, eáque affectos statim liberaturum se polliceretur, interim ipse tussi torqueri cernebatur. Hæc atque id genus alia multa quispiam qualis tu accusando obijceret, in tam copioso argumento, quódque mille ansas aduersario præbeat. At ego iam reputo qua via me ad defensionem conuertam. Num optimum fuerit, vt ego sponte ignauus, dato tergo, nec improbitate negata, ad communem illam excusandi rationem confugiam? ad fortunam, inquam, ad fatum eiúsque necessitatem ineuitabilem, & veniam ab ijs, qui me obiurgant, deprecer, vt qui non ignorent nos rei nullius esse dominos, sed à potentiore regi, fortunæ scilicet vnius, aut fati arbitrio, idque inuitos, adeò vt culpa vacemus omnino quicquid dicamus, aut faciamus. An verò nimis est vulgaris hæc defensio, ac neque tu, amice, feras vt excusationem huiusmodi prætendam, & patronum Homerum habeam, eiúsque hæc carmina proferã, *Fatorum nexus fugisse haud dixero quenquam.*

καὶ τὸ, Γεγομμένῳ ἐπέγνοσε λίχῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ. εἰ δὲ τοῦτον ἀφεὶς τὸν λόγον, ὡς οὐ πάνυ ἀξιόπιστον, ἐκεῖνο λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων, μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης δελεασθεὶς, ὑποσῆναι τὴν παρεῦσαν σωτηρίαν, ἀλλὰ τῷ σωφρονεῖν, καὶ αἰδεῖσθαι, καὶ μεγαλόνοιαν τὸ ἀνδρὸς θαυμάσιος, ἐθελῆσαι κοινωνῆσαι πράξεων τῷ τοιούτῳ, δέδοικα μὴ πρὸς τῇ ὑπερβολῇ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν προσλάβωσι, κἂν εὐείκωμαι ἅπλῳ φασὶν ὀκρούων τὸ ἧλον, καὶ μείζονι γε τῷ σμικρότερον. ὅσῳ κολακεία τῶν ἄλλων ἁπάντων κακῶν, τὸ δουλοπρεπέστατον εἶναι, καὶ ταύτῃ χείριστον νενόμισται. τί θωὼ ἄλλο, εἰ μήτε ταῦτα, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δοκεῖ, ὑγιολοιπὸν ὄζειν, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲ ἓν ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν; μία μοι ἴσως ἐκείνη ὄγκυρα ἔτι ἄβεργος, ἀδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὸν νόσον, καὶ μὴ τούτων τὸν πενίαν, πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀπαιδεύουσαν, ὡς ἐκφύγοι τις αὐτόν. καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ, ἴσως ἄχαιρον ἴσως καὶ τὸν τὸ Εὐριπίδου Μήδειαν παρακαλέσαι, ἐκείνα τὰ ἰαμβεῖα, μικρὸν

atque illud. *Illum parca dedit nescientem alui malo.* Quod si hac ratione omissa, tanquã fide parum digna, illud dicerem, neque pecunia, neque vlla alia huiusmodi spe inescatum me, præsentem conuictum ferre: sed prudentiã, fortitudinẽ, & magnanimitatem viri admiratum, rerũ gerendarum consortẽ ei esse voluisse: vereor ne ad priorẽ accusationem adulationis accedat nota, deinde comperiar, quod aiunt, clauũ clauo pellere, & maiore quidem minorem: quatenus adulatio aliorum omnium malorum esse maximè seruile, & ob hoc pessimum censetur. Quid igitur *aliud*, *si* neque hęc, neque illa dicenda videntur, nobis restat, nisi vt fateamur, nos sani nihil habere quod dicamus? Vna mihi forsan illa supereſt anchora integra, vt senectutem & morbum deplorem: postea paupertatem, quæ vt euitari queat, homiuem nihil non & facere, & pati persuadet. Quo loco fortè non fuerit intempestiuum Medeã illam Euripidis ad opem vocare, quæ huc progressa, jambos illos nonnihil huc detortos pro me tibi occinat

παρελθοῦσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ αὐτὰ παραφθέγξασθαι, Καὶ μὴν

δαίω μέ, οἷα δρᾷν μέλλω κακά. Πενία ὄ, κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. τὸ μὲ γὰρ τὸ Θεόγνιδος κἄν ἐγὼ μὴ λέγω, τίς οὐκ οἶδεν οὐκ ἀπαξιοῦντος, καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον σφᾶς αὐτὸν ῥίπτειν, καὶ κρημνῶν γε ἠλιβάτων, εἰ μέλλοι τις οὕτως ἀποδρήσεσθαι τὴν πενίαν; ταῦτα μέν εἶναι δοκεῖ, εἴ τις αὖ ὡς ἐν τοιούτῳ ἀπολογήσαιτο ἔχοι, οὐ πάνυ εὐπρεπῶς ἕκαστον αὐτῶν. σὺ δέ μοι θάρρει ὦ ἑταῖρε, ὡς οὐδενὶ τούτων ἐμοὶ χρησομένῳ, μὴ γὰρ τοσοῦτός ποτε λιμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος, ὡς ἢ κοίλην Ἀραβίδα εἰσιέναι ἐπιχειρεῖν. εἰ δὲ ἡμεῖς ἅπαντες εὐλόγου ἀπολογίας, ὡς ἔοικ' ἀποδείξαι τὰ τοιαῦτα χρησόμενα πρὸς τὴν κατηγορίαν ζητεῖν. ἀλλά μοι σκόπει ἐνόησον, ὡς πάμπολυ τὰ τοιαῦτα διαφέρει, ἐς οἰκίαν τινὸς πλουσίου εἰσιόντα δουλεύειν, καὶ ἀνέχεσθαι ὅσα μοι φασὶ τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ φράσοντά τι τῶν κοινῶν, ἢ ἐς δύναμιν πολιτευόμενον, ἐπὶ τούτῳ παρὰ βασιλέως μισθοφορεῖν. διελθὼν δὲ καὶ ἰδίᾳ κατασκεψάμενος.

Intelligo quàm sint mala, hæc quæ nunc paro, Sed mentis imperio reclama pauperies. Nam Theognidis illud, quanuis non citem, quis ignorat, qui non censet indignum, siquis se ipse vel in profundum mare proijciat, vel è rupe præcipitet, si modò paupertatem hoc pacto effugiat? Hæc videntur esse quæ quis in eiusmodi causa pro se dicere posset, quanquam eorum vnumquodque non est admodum speciosum. Tu verò amice bono es animo, siquidem nulla huiusmodi defensione sum vsurus. Neq; enim tanta fames Argos vrgere vnquam poterit, vt cauam Arabiam ferere aggrediatur: neque nos adeò iustæ defensionis inopes fuerimus, vt adacti penuria, huiusmodi perfugia aduersus accusationē quæramus. Quin illud mihi considera quam magno hęc inter se discrimine distēt videlicet in diuitis alicuius familiam ingressū mercede seruire, quæq; meus recēsens libellꝰ perferre, atq; publicè rē populi tractātē, ac pro virili rempub. administrātem, hoc nomine stipēdia ab imperatore accipere? Quare percurrēs & seorsim vtrumque disponens considera. Comperies enim (Musi-

σκόπει. εὑρήσεις γὰρ τὸ τῶν

μουσικῶν δὴ τοῦτο, δὶς διὰ πασῶν τὸ πρᾶγμα. καὶ τοῦτο τοι εἰκοτας ἀλλήλοις τοὺς βίους ὅσον μόλιβδος ἀργύρῳ, ἢ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδον, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ ἀνακεῖται, καὶ τοῦτο, ἢ τὸ ἐπ' ἄλλῳ τάττεσθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα, παμπόλλην ἔχει τὴν διαφωνίαν. ἐνεῖ μὲ γὰρ δουλεία σαφὴς, καὶ οὐ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκοτρίβων διαφέρουσιν οἱ ἐπὶ τοῦτῳ τῷ πόνῳ τρεφόμενοι· οἱ δὲ τὰ κοινὰ διὰ χειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σῴας αὐτοὺς χρησίμους παρέχοντες, ὡς ἂν εἰκότως ἐκ μόνου τοῦ μισθοῦ διαβάλλοιντο, καὶ ἐς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς καπηλείας καθέλκοιντο. ἐπεὶ ὡς ἂν φαίην τις ἁπάσας ἀναιρῶν ταὶς τοιαύτας τρεφούσας. καὶ ἔτι οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπισκοπεύοντες, οὔθ' οἱ τοὺς πόλεις ἀρμόττοντες, οὔθ' οἱ τοὺς φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἐγχειρίζοιμεν, ὀρθῶς ποιήσουσιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τῷ ἔργῳ τρέφεται. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐφ' ἑνὸς οἶμαι χρὴ ἀναβλέπειν τὰ πάντα, οὐδ' ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων καθίστασθαι.

corum illud prouerbium, bis per omnes) hoc est, *longissimo interuallo a se inuicem differre*: tum has duas vitæ rationes tantum inter se cõuenire, quantum cum argento plumbum, æs cum auro, anemone cum rosa, cum homine simia. Siquidem & illic & hîc merces accipitur, & alteri est parendum. Sed in rei ratione ingens est dissonantia. Illic enim manifesta est seruitus, & qui ad officium huiusmodi se conferunt, non multum emptitijs seruis, & vernis præstant. Qui verò reimpub. tractant, séque vtilibus, ac totis gentibus vtiles præbent, nullo iure ob solam mercedem traducantur, inque criminis similitudinem & communitatem trahantur. Alioqui fieri non poterit quin hac ratione præfecturæ omnes exautorentur, vt neque tot tantarúmque gentium præsides, neque ciuitatum rectores, neque ordinum militarium ductores, imò nec ipsi totius exercitus imperatores rectè facere videantur: quando horum omnium laboribus proposita sunt præmia. Cæterùm vnico mercedis nomine non oportet opinor, omnia euertere, nec mercedem accipientibus æqualẽ cõditionis gradum

τὸ δ' ὅλον, ὦ τὸν μισθαρνοῦντας ἅπαντας ἐγὼ φαύλῳ βίῳ συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τοὺς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ὑπὸ πενθράσει παιδεύσεως δουλεύοντας, ὠκτιζον. τοῦτο δ' ὦ ἑταῖρε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, πανταπασιν ἑτερόδοξον ὄζει, εἰ γε τὰ μὲν οἰκοι, ἰσότιμα ἡμῖν· δημοσίᾳ δ', τῆς μείζονος ἀρχῆς κοινωνοῦμεν, καὶ τὸ μέρος συνδιαφέρομεν. ἐγὼ γοῦν εἰ σοὶ φαίην, δόξαιμ' ἂν σοι οὐ τὸ σμικρότατον τῆς αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τοὺς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν ἀνταῖς τοῖς πρόσθεν ἐπιτιθέναι, καὶ τῶν πραττομένων καὶ λεγομένων ἀπεξαπατῶντα ὑπομνήματα γράφεσθαι, καὶ τοὺς τε ῥητορείας τῶν δικανικολογούντων ῥυθμίζειν, καὶ τοὺς τῶν ἄρχοντος γνώσεις πρὸς τὸ σαφέστατον ἅμα καὶ ἀκεμβέστατον συνὼ πίστει τῇ μείζονι διαφυλάττειν, καὶ παραδιδόναι δημοσίᾳ πρὸς τὸ ἀεὶ χρόνον ἀποκεισομένας. καὶ ὁ μισθὸς οὐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ παρὰ τοῦ βασιλέως. οὐ σμικρὸς οὐδ' ἕτος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μὲν ταῦτα δή, ὦ φαῦλαι ἐλπίδες, καὶ ἔθος ὑπιδεῖν, ἢ πῆμα

gradum tribuere. Denique non omnes mercenarios in vili vitæ ratione versari dicebam: sed eos qui in familijs doctrinæ prætextu seruiunt miserabar. At nostrum negocium, ô amice, penitus est diuersum: quanquã quæ ad domesticam vitam pertinent, nobis paria sunt cum illis: publicè tamen summi imperij participes sumus, eiúsque partem cum rege administramus. Equidem ego, si considerares, videbor tibi non minimam Ægyptiaci regni portionem obtinere, dum lites instituo, ipsásque compono, dictorum factorúmque omnium commentarios scribo, & litigantium orationes corrigo, principíque ipsius decreta in sensu dilucidissimo simul & exactissimo summa fide conseruo, & in omne æuum reponenda reipub. trado. Deinde nõ àpriuato, sed à principe mercedem accipio, eámque nõ exiguam, sed multorum talentorum. Postea, si recta ratione res procedat, spes non inanis supereſt, vt alicui prouinciæ præficiar, aut regium aliqnod negotium mihi demandetur,

εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἄλλας πράξεις βασιλικὰς.

ἐθέλω γοῦν ὑπὲρ τοιούτου χρησάμενος τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ὁμόσε χωρήσας τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγκλήματι, καθ' ὑπόβολιν ἀπολογήσασθαι. καὶ δή φημί σοι μηδένα μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. εἰ δ' αὖ τὸν τὰ μέγιστα πράττοντας εἴποις, ὅπου μὴ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς, ἄμισθος ὅστις. οὐ φόρους λέγω, οὐδὲ δασμούς, ὁ πόσοι παρὰ τῶν ἀρχομένων ἐπέτειοι φοιτῶσιν, ἀλλ' ἔστι βασιλεῖ μισθὸς μέγιστος, ἔπαινοι, καὶ ἡ παρὰ πᾶσιν εὐκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις θεοποιεῖσθαι. εἰκόνες ὑπ' ἐκ γε καὶ τεμένη, ὁπόσα, παρὰ τῶν ἀρχομένων ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτα εἰσιν ὑπὲρ τῶν φερομένων, καὶ θεραπείας, ἣν ἀμφίεννται θεραπεύοντες ἀεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιοῦντες, ὡς δὴ μικρὰ μεγάλοις εἰκάζειν, ἢν ἐθέλῃς, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς σωρῆς κορυφῆς, ἐφ' ἕκαστον τούτων, ἀφ' ὧν σύγκειται καταβαίνειν, ὄψει ὅτι μεγέθει καὶ σμικρότητι διαλλάττουσι τὰ ἀκροτάτων. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφόροι ὁμοίως ἅπαντες. εἰ μὲν οὖν τοῦτο ἐτεκμήκειν τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἄνομος ἂν εἰκότως ἐδόκουν τῇ

Volo igitur loquendi libertate ingenti vtens, & cum obiecto crimine cominus congrediens, illud præstantissimè refellere. Equidem affirmo tibi neminem gratis quicquam facere. Nec summarum rerum administratores excipias, quando nec ipse rex mercedis est expers. Non dico tributa, neque vectigalia quæ quotannis penduntur à subditis: at regi merces fuerit maxima si laudetur, si ab omnibus celebretur, si pro collatis beneficijs adoretur. Imagines etiam, templa, delubra quæcunque à subditis habent, mercedis loco sunt & ipsa, pro curis, & prouidentia qua reipub. semper prospiciunt, eámque in melius prouehunt. Et vt magnis parua componam, si initio à cumuli cacumine ducto, per singula ex quibus constat, descendere velis, nos non nisi magnitudine & paruitate à summis differre videbis: cæterùm mercenarios pariter omnes esse. Quòd si legem hanc tulissem, vt nemo quicquam ageret, non iniuria iniquitatis reus viderer. Sin hoc in libello nullibi à me

παρανομίᾳ. εἰ δ' τοῦτο μὴν

εὐδαιμῶ τῶ βιβλίου λέλεκταί μοι, χρὴ γὰρ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα ἐπέρχον εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ φίλοις συμπονῶν πρὸς τὰ βέλτιστα, καὶ τῷ μέσῳ ὑπαίθριος πίστιν αὐτὸν διδοὺς, ὅπως ἔχει πίστεως, καὶ εὐνοίας πρὸς τὰ ἐγκεχειρισμένα, ὡς μὴ τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο, Ἐτώσιον ἀρούρης ἄχθος ἐὼν. πρὸ γὰρ τῶν ὅλων, μεμνῆσθαι χρὴ τοὺς ὀπιπεύοντας, ὅτι ἐμοὶ σοφῷ ὄντι μοι, εἰ δή τις καὶ ἄλλος ὁστισοῦν σοφὸς, ὀπιπεύουσιν, ἀλλὰ τῷ ἐν τῷ πολλῷ δήμου λόγοις μὴ ἀσκήσαντι, καὶ τὰ μέτρια ἐπαινουμένῳ ἐπ' αὐτοῖς, πρὸς γὰρ τοῦ ἄλλου ἀνδρὸς ἐκείνου τὴν κορυφαίων ἀρετὴν, οὐ πάνυ γεγυμνασμένῳ. ἢ μὰ Δί' οὐδ' ἐπὶ τούτῳ αἰτιᾶσθαί μοι ἄξιον, ὅτι μὴ γὰρ ἄλλῳ ἔγωγ' οὕτω ἐντετύχηκα, τοῦ τοῦ σοφοῦ ὑποκρισιν ἀποπλεφῶν. σὺ μέντοι καὶ θαυμάσαιμ' ἂν ὀπιπεύοντός μου τῷ νοῦ βίῳ, εἴγε ὀπιπεύοις, ὃν πρὸ πολλοῦ ἤδεις ὀπιπτευκὴ δημοσίᾳ μεγίστας μισθοφορὰς ἐνεγκάμενον, ὁπότε κατ' ἰδίαν τὸ ἑαυτοῦ ὠκονόμει καὶ τοῦ κοινοῦ ἅμα ὀπῶν ἐπέτυχες πρᾶ-

dictum est: virum autem bonum alicui operi decet esse intentum: quid aliud est in quo suam operam collocare debeat, quàm in iuuandis ad res optimas amicis, inque A medio sub dio specimen sui dando, quanta fide, diligentia & beneuolentia demandata munia prosequatur, ne sit illud Homericum, *Pondus inutile terræ*. Ante alia autē, B meos obiurgatores meminisse oportet, se non sapientem virum (si modo aliquis alius est sapiens) obiurgaturos, sed plebeium, in orationibus exercitatum, qui C mediocrem ex ijs laudem comparauit: at verò ad summam illam procerum virtutem, non est admodum institutus. Quanquam ne hoc quidem nomine dolere debeo per Iouem, quòd in neminem incidi, qui omnes sapientiæ, quam profitebatur, D numeros expleret. Te verò, quòd hanc viuendi rationem mihi vitio vertis, non possum non mirari, siquidem E eum obiurgaueris, quem olim nosti pro causis publicè agendis mercedes maximas accepisse, quo tempore ad visendum Occidentalem Oceanum profectus peragrata simul Gallia in nos incidisti,

μῖν, τοῖς μεθαλομάθοις τῶν σοφιστῶν ἐναριθμουμένοις. ταῦτά σοι ὦ ἑταῖρε, κἀγὼ ἐν μυείαις ταῖς ἀσχολίαις ὢν, ὅμως ἀπελογησάμην, εἰ ὁ παρέσχεν Ἱππόκλειος τὸν λευκὸν παρὰ σοῦ καὶ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπεὶ πρός γε τοὺς ἄλλους κἂν σωφάμα πάντες κατηγορῶσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, ὃ φησὶν Ἱππόκλειδης.

cùm quæstuosis rhetoribus annumeraremur. Hæc tibi, amice, ego quanquam sexcentis negotijs distractus, respondi: non parui facturus si candidum plenúmque calculum à te reportauero. Nã quod ad alios attinet, etiamsi simul omnes accusent, illud mihi suffecerit, Non curat Hippoclides.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΣ.

PRO EO QVOD INTER SALVTANDVM verbo lapsus fuerat.

ARGVMENTVM.

Respondet hac Apologia, pro errato, quod inter salutandum ipsi excidérat, cum mane & in prima salutatione, quando χαῖρε, hoc est Aue seu salue dicendum fuerat, ipse ὑγίαινε, hoc est, Vale dixisset. Orationis status est iuridicialis assumptitius. Fatetur enim & ipse peccasse se, quia ordinem inuerterit, & quod postremum dici conueniebat, à principio vsurparit. Sed tamen culpam hanc mitigat atque eleuat. Primùm vsu ac potestate ipsorum verborum, ostendens τὸ χαίρειν non in principijs tantùm à veteribus, sed etiam in fine atque dicessu vsurpatum fuisse, ὑγιαίνειν autem vtroque loco frequenter à multis, à quibusdam etiam in principio semper positum fuisse, deinde & efficaciorem atque auspicatiorem vim ac significationem habere, idque probat multis & poëtarum & aliorum testimonijs adductis, item historiarum exemplis, vbi vel eodem errore

ὑγιαίνειν pro χαίρειν positum fuisse vel aliàs usurpatum, commodum aliquod utentibus attulisse. Post hæc ordinis inuersioni opponit euentum erroris, quòd tale verbum, pro alio dixerit, cuiusvis seu potestas, hæc est, valere seu sanum esse, cuiusuis tempori, non matutino tantùm, conuiniat, & quòd hæc salutatio cæteris potior atque efficacior sit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuũ suis mandant, vt salutis seu valetudinis curam gerant, & priuati quoque in resalutando salues esse iubent. Hinc & causam erroris siue euentus huius, in deum aliquem transfert. Animi autem consternationem, quæ causam erroris dederit, à consueto, & obiecto seu casu defendit. Deinde & voluntatem principis pro se interpretatur ficta conformatione, idque argumento à consequentibus, & exemplo ducto. Ad finem, ficta alia ac noua obiectione, orationem in votum seu precationem desinit. Exordium à loco communi sumitur.

Χαλεπὸν μὲ ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος ἐπιφειαν διαφυγεῖν. πολὺ ὃ χαλεπώτερον ἀπολογίαν εὑρεῖν παραλόγου καὶ δαιμονίου πλάσματος. ἅπερ ἀμφότερά γωῖ ἐμοὶ συμβέβηκεν. ὃς ἀφικόμενος παρὰ σὲ, ὡς παρασκέποιμι τὸ ἑωθινὸν, δέον πρὸ σοῦ πάντων τοῦτο φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεύειν. ἐγὼ δ' ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἐξέφην. εὐφημον μὲ καὶ τοῦτο, ἐπ' ὀψὲ γε καιρῷ ὄν, ὡς ὁ κῦρ πρὸ ἕω. ἐγὼ μὲ ἓν ἐπὶ τούτῳ οὐδὲν ἐ-

Difficile est, homo cùm sis fortunæ alicuius offensionem euitare: longè verò difficilius inopinati, diuinóque impulsu commissi erroris defesionem inuenire. Quod vtrumq; mihi nunc accidit, qui cùm mane te salutaturus adiissem, & consuetam hãc vocem emittere, téque salutere jubere debuissem, ego aureus ille oblitus, valere te iussi. Quod quidem verbum boni est ominis, sed intempestiuum, vt quod auroræ non conueniat. Ob id igitur sudabam, eru-

δίον τε, καὶ πευθρίων, καὶ παντοῖος λοῦσα ἀπορείας. οἱ παρόντες δ', οἱ μὲν, παραπαίειν, ὡς τὸ εἰκός. οἱδὲ, ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας. οἱδὲ καὶ χθιζοπῆς κραιπάλης ἀνάμεσον ἔτι ᾤοντο μοι εἶναι, εἰ καὶ ὅπι μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἤνεγκας τὸ γεγονός. οὐδὲ ὅσον ἄχρι τῷ μειδιάματι ὑποσημηνάμενος τὴν γλῶτταν τὴν διαμαρτίαν. ἔδοξεν οὖν μοι καλῶς ἔχειν παραμυθίαν τινὰ ἐμαυτῷ συγγράψαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμενον ὑπὸ τῷ πάθηματι, μηδὲ ἀφόρητον ἡγούμενον, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσοῦτον ἀπεσφάλην τῶ καλῶς ἔχοντος, ὑπὸ τοσούτων μαρτύρων. ἀπολοῦμαι μὲν γὰρ οὐδὲν ἔδει οἶμαι τὴν γλῶτταν, εἰς οὕτως εὐφημον ἐυχὴν ὀλισθούσης. ἀρχόμενος μὲν οὖν τὸ γραφῆς, πάνυ ἀπόρῳ ἐντεύξεσθαι ᾠόμην τῷ πρεσβλήματι. πρόδηλα γὰρ, πολλὰ πρυφαίνη τὰ λεκτέα. οὐ μὴν πρότερον ἐρῶ αὐτὰ, ἕως μὴ πρὶν τὸ χαίρειν αὐτῷ, καὶ τὸ εὖ πράττειν, καὶ τὸ ὑγιαίνειν προείπω τὰ εἰκότα. τὸ μὲν δὴ χαίρειν, ἀρχαία μὲν ἡ προσαγόρευσις. ἡμῖν ἰωνικὴ μόνον, καὶ οὐδὲ τοῦτο τὴν ἐντεύξιν, ἀλλὰ καὶ πρότερον μὴ ἰδόντες

beſcebam, & præ inopia conſilij peruarius eram. Eorum autem qui aderant, alij quidem me lingua lapſum eſſe, vt erat conſentaneum: alij verò præ ætate delirare, alij denique heſterna crapula plenum adhuc eſſe exiſtimabant: tametſi tu animo maximè æquo caſum hunc ferebas, vt qui ne leui quidem riſu linguæ erratum notares. Viſus ſum igitur mihi præclarè facturus ſi conſolationem aliquam ipſe mihi componerem, ne hoc lapſu nimis ægrè afficerer, neue intoleiabile putarem, ſi ſenex ego, præſentibus tot teſtibus, à decoro tantum deflexi. Nihil enim, opinor, opus erat defenſione pro lingua, quæ in tam boni ominis precationem labendo incidit. Quare mihi ſcribere incipienti videbar in dubiam qnæſtionem incurſurus eſſe: ſed progredienti multa dicenda ſe obtulerunt: quę tamen priùs non dicam, quàm de verbis *Saluere*, *Benè agere* & *Valere*, quæ conſentaneum eſt, expoſuero. Verbum igitur *Saluere*, antiqua eſt ſalutatio, quam vſurpabant non ſolùm mane, primáq; in cõpellatione, ſedetiã cũ ante ſe mutuò nõ vidiſſẽt,

ἀλλήλους, ἔλεγον αὐτό. ὡς τὸ, Χαῖρ' ὦ δυνάστα τῆδε γῆς Τιρυνθίας. καὶ μὴν τὸ δεῖπνον ἐς λόγους ἤδη παρῄνιους βεπόμενοι, ὡς τὸ, Χαῖρ' Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲ εἴσῃ καὶ σπένδειες, Ὀδυσσεὺς ὁπότε τ' ἐπεσβαλμύλω φρεσβείαν αὐτῷ ἐρίπτορευε. καὶ ἤδη ἀπόντες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός. ἴδιος ὢν χαιρὸς οὐδεὶς ἀπειγενέμητο τῇ φροσρήσει, ἐδ' ὡς νῦν μόνος ὁ ἐωθινὸς, ὅπουγε καὶ ὅτι τ' ἀπασίων καὶ ἀπευκτοτάτων ὁμῶς ἐχεῶντο αὐτῇ, ὡς ὁ τῆς Εὐριπίδου Πολυνείκης ἤδη τελευτῶν τ' βίον, Καὶ χαίρετ', ἤδη γάρ με περιβάλλει σκότος. καὶ μόνον φιλοφροσύνης αὐτοῖς ἦν τοῦτο σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπειθείας, καὶ τῷ μηκέτι χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γοῦν μακρὰν χαίρειν φράσαι, τὸ μηκέτι φρονεῖν δηλοῖ. φροσρήσας δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην, εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας καθημένους, καὶ πφροντικότας ὑπὲρ τὸ τέλους τ' μάχης, Χαίρετε, νικῶμεν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι.

quale illud est. *Salue ô fulti rex istius Tirynthij.* Deinde à cœna cùm iam ad sermones vinosos conuerterētur: quale illud *Salue Pelide nil cœna aequalis eges nunc.* quum suæ legationis mandata Vlysses ipsi exponeret. Præterea cùm iam à se mutuo discederent, quale illud, *Saluete, atque Deum me agnoscite non mortalem.* Certum autem tempus nullum huic salutationi est attributum: neque vt nunc, solum matutinum, quandoquidem in infaustis, abominandísque rebus similiter vsurpabant, vt Euripidis Polynices iam moriens, *Saluete,* inquit, *nam tenebris iam tegor.* Nec solùm illis erat beneuolentiæ, sed etiam odij symbolum, cùm significarent nihil amplius inter se cōmercij fore. Nam qui longum saluere dixisset, innuebat se non amplius curaturum. Primus autem hoc verbo vsus fuisse fertur Philippides, cùm vno die cursu iter à Marathone Athenas vsque emensus victoriam sedentibus magistratibus, & de pugnæ euentu solicitis annunciaret. *Saluete: vincimus:* eóque dicto statim cum nuncio interiisse, & cum verbo *Saluere*, expirasse,

ἐν ἐπιστολῇ ὑ ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δημαγωγὸς, ἀπὸ Σφακτηρίας πρῶτον χαίρειν προὔθηκε, εὐαγγελιζόμενος τῷ νίκῃ τῷ ἐκεῖθεν, καὶ τῷ τῶν Σπαρτιατῶν ἅλωσιν. καὶ ὅλως γε, μετ' ἐκεῖνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ὀπτέλλων, ἐν τῷ ἀρχαίῳ τῶν ἐπιστολῶν διέμεινεν, ἀπ' αὐτῶν ἀξιάμωμος τῶν πραγμάτων. δὴ ὁ θαυμασὸς Πλάτων, αὐτὴρ ἀξιόπιστος νομοθέτης τῶν τοιούτων, τὸ μὲ χαίρειν κελεύῃ ἐν παύ ἀποδοκιμάζειν ὡς μοχθηρὸν ὄν, ἐν οὐδὲν κοινωνοῦν ἐμφαίνον. τὸ δὲ εὖ πράττειν αὐτ' αὐτῷ εἰσάγει, ὡς κοινὸν σώματός τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμβολον. ἐν ἐπιστέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, ἀπέπεμψε αὐτ', ὅπ πιῶν ἐς τ' Ἀπόλλωνα χαίρειν τ' θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀναξίων τῷ Πυθίου, καὶ ἐχ ὅπως θεοῖς, δὴ οὐδ' ἀνθρώποις δεξιοῖς φρέπειν. ὁ μὲν γε θεασέπης Πυθαγόρας, εἰ ἐν μικρὸν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τ' αὐτῷ ἠξίωσεν, ὅσον Οἰκέλλῳ τῷ λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιλητῇ αὐτῷ τεκμαίρεσθαι, ὅτε τὸ εὖ πράττειν προσῆκεν, δὴ ἀπὸ τοῦ ὑγιαίνειν ἄρχεσθαι ἐκέλευεν.

In Epistolæ autem initio, Cleon ille Athenienſium tribunus, cùm ex Sphacteria ſcriberet, primo loco *Saluere* poſuit, lætum illic partæ victoriæ nuncium mittens, expugnatis videlicet Spartanis. Denique poſt illum Nicias dux, cùm ex Sicilia ſcriberet, antiquam epiſtolarum formam retinuit, ſtatim ab ipſis rebus exordiendo. Sed mirabilis ille Plato, vir fide dignus, & legum huiuſmodi lator, hoc verbũ *Saluere* iubet planè improbare tanquam malum, nihilque ſerium præ ſe ferens. Eius autem loco verſum, *Bene agere*, introducit, tanquam commune corporis animíque bene affectorum ſymbolum. Ac miſſis ad Dionyſium literis, reprehendit ipſum, quòd verſus in Apollinem ſcribens, Deum ſaluere iuſſiſſet, tanquam Deo indignum, ac nedum Dijs, ſed ne præſtantiſſimis quidẽ viris decorum. At certè diuinus Pythagoras, tametſi nihil ipſe nobis proprium ſuorum ſcriptorũ relinquere voluit, quantum ex Oecello Lucano, & Archyta, aliiſque ipſius diſcipulis cõijcio, nec verbũ, *Bene agere*, præpoſuit, ſedà verbo *Valere* ordiri iuſſit.

ἅπαντες γοῦν οἱ ἀπ' αὐτῆς ἀλλήλοις ἐπιστέλλοντες, ὁπότε ἀπουδαῖόν τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ παρεκελεύοντο, ὡς καὶ αὐτὸ ψυχῇ τε καὶ σώματι ἁρμοδιώτατον, καὶ σωτήλως ἅπαντα πεπειλημφὸς τὰν ἀνθρώπου ἀγαθά. καὶ τόγε πεπλοῦν αὐτοῖς πεζωγονον, τὸ διαλλήλων, τὸ πενταγράμμον, ᾧ συμβόλῳ πρὸς τοὺς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγεία πρὸς αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ ὅλως ἠρεῖτο τὸ μὴ ὑγιαίνειν εἶναι, οὔτε ὃ τὸ εὖ πράττειν, οὔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ τῶν πυθαγορείων, τὸ μέγιστον ὅρκον αὐτῶν, ἢ ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἱ δὲ, καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλεσαν. ὧν καὶ Φιλόλαός ὅστ. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς λέγω, ὅπου καὶ Ἐπίκουρος αὐτὴρ παύσασθαι τῷ χαίρειν, καὶ ἡδονὴν πρὸ ἁπάντων αἱρεῖσθαι μήνυσε, ἐν τῇ ἀπουδαστέραις ἐπιστολαῖς, εἰσὶ δ' αὖ ὀλίγαι, καὶ ἐν τῇ πρὸς τοὺς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει. πολὺ δ' αὖ καὶ ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ εὕροις τὸ ὑγιαίνειν, πρῶτον εὐθὺς λεγόμενον.

Itaque omnes ipsius sectatores, cùm ad se inuicem literas mitterent, quoties serij quippiam scribebant *Valere*, statim ab initio iubebant, vt quod tam corpori quàm animo erat accommodatissimũ, omniáq; simul hominis bona complecteb atur. Et triplex, illorum triangulus qui alternatim inter se iũct⁹, quinquelinearem figuram constituit, quo symbolo apud eiusdem sententiæ sectatores vtebãtur, Sanitas ab ipsis appellabatur. In summa, ipsum quidem Bene valere putabãt esse, verùm neque *Bene agere*, neque *Saluere* omnino idem quod *Valere*. Sunt autem & qui Quaternionem maximũ ipsorum iuramentum, aut perfectum ipsis numerum perficere dicãt: alij verò etiã valetudinis principium vocarunt: ex quibus etiam est Philolaus. Ecquid tibi priscos dicam, quando & Epicurus, quanquã verbo *Gaudere*, gaudebat, & voluptatem rebus omnibus anteponebat, in epistolis quas de rebus paulò grauioribus scripsit (quæ quidem sunt paucæ) & in ijs quas ad amicissimos potissimum misit, statim à principio bene valere imperat? Sæpe etiam & in Tragœdia, & in veteri Comœdia statim à principio dictum illud *Bene valere* inuenias.

τὸ μὲ γὸ Οὖλέ τι, καὶ μέγα χαῖρε, σοφῶς προστεταγμένον, τῷ χαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἔχει. ὁ δ' Ἀλεξις, Ω δέσποθ', ὑγίαινε. ὡς χέρνιος ἐλήλυθας. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ηκω παρεγγὺς δεινά, σὺ δ' ὑγιαινέ μοι. καὶ ὁ Φιλήμων, Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον. εἶτ' εὐπραξίαν. τρίτον ὄ, χαίρειν. εἶτ' ὀφείλειν μηδέν. ὁ μὲ γὸ τὸ σκολιὸν γράψας, οὗ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ ἔτος φησὶν; Υγιαίνειν μὲ ἄειζον. τὸ δεύτερον, καλὸν ἡγέσθαι. τρίτον ὄ, πλουτεῖν. τῷ χαίρειν ὄ τοπαρέπεται ἀεὶ ἐμπέδη. ἵνα σοι τὸ γνωριμώτατον εἰπῶ, ὃ πᾶσι διὰ στόματος λέγω, Υγεία πρεσβεία μακάρων, μὴ σεῦ νέοιμι τὸ λειπόμενον βιοτᾶς. ὥστε εἰ πρεσβεία ἐστὶν ὑγεία, καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, προτακτέον τῶν ἄλλων ἀγαθῶν. μυεία ὄ καὶ ἄλλα ἔκ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων καταδεῖξαί σοι ἔχων, προτιμώντων τὸ ὑγιαίνειν, τέττο μὲ, παραπήσομαι ὡς μὴ εἰς ἀπραγμοσύνην τινὰ μειρακιώδη ἐκπέσῃ μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύσωμεν ἄλλῳ ἄλῳ ἐκφέρειν τὸ ἦλον. ὀλίγα δέ σοι τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, ὁπόσα μέμνη-

Vale, & multum mihi *Salue*, prudenter illi verbo *Saluere* verbum illud *Valere* præpositum habet. Alexis autem, *O Here Vale, vt tarde admodum aduenis*. Achæus etiam, *Venio peraffa re grauis, at tu mihi vale*. Et Philemon, *Primùm valere cupio, dein agere bene, Saluere tertio, vltimo debere nil*. Nam qui conuiuale illud carmen scripsit, cuius etiam meminit Plato, quid etiam ait? *Et quidem hoc iudico primũ, Valere, deinde pulchrum videri, Post esse ditem*. Verbi autem *Saluere* omnino non meminit. Et vt notissimum quoque illud, & quod omnibus in ore est tibi dicam, *Superùm antiquissima Dina Salus. Tecum mihi liceat, Viuere quod supersit*. Itaq; si antiquissima est Sanitas, eiúsque opus est *Bene valere*, bonum hoc alijs est anteponendum. Quanuis autem sexcenta alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare possim, vbi verbum hoc *Valere* anteponunt, hoc tamen omittam, ne scriptum meum in iuuenilem ineptiam incidat, & clauum clauo trudere videar. Sed pauca ex veteri historia deprompta, quæ memoria teneo,

μαι οἰκείᾳ τῷ παρόντι πρᾶγ-
μα ἐγχάραξαι, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον.
ὅτε Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἰσσῷ
μάχην ἀγωνιεῖσθαι ἔμελλεν,
ὡς Εὐμένης ὁ σαρδιανὸς ἐν τῇ A
πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέ-
γει, ἕωθεν εἰσελθὼν εἰς τὴν
σκηνὴν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, εἴτ'
ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ἀναγ-
χασθεὶς ὥσπερ ἐγώ, εἴτε καὶ θεῶν B
τινος τοῦτο καταναγκάσαντος,
ταῦτον ἐμοὶ ἔφη, Τιμαινε βασι-
λεῦ, καιρὸς ἤδη παρατάττεσθ.
παραχθέντων δὲ τῶν παρόντων C
πρὸς τὸ παράδοξον τὸ πρόσω-
πον τοῦ Ἡφαιστίωνος
ὀλίγου δεῖν ὑπ' αἰδοῦς ἐκθαρ-
ρύντος, Ἀλέξανδρος δέχομαι
εἶπε τὸν κλῆδονα. τὸ δὲ σῶσαι
ὑπανήξειν ἀπὸ τῆς μάχης, ἤδη D
μοι ὑπισχνεῖται. Ἀντίοχος
δὲ ὁ σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλά-
ταις συνάπτειν ἔμελλεν, ἔδο-
ξεν ὄναρ ἐπιστάτα οἱ τὸν Ἀλέ-
ξανδρον, κελεύειν σύνθημα
πρὸ τῆς μάχης παραδοῦναι E
τῇ φρουρᾷ τὸ ὑγιαίνειν. καὶ
ὑπὸ τούτῳ συνθήματι, τὴν
θαυμασὴν ἐκείνην νίκην ἐνί-
κησε. καὶ Πτολεμαῖος ὁ ὁ
Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλων,
σαφῶς ἀνέφερε τὴν τάξιν, ἣν
ἔχειν αὐτὸν προσεπτὼν, ἐπὶ

scitè facturũ putaui si propria huic causæ adscriberẽ. Quãdo Alexander pugnãm illam ad Issum initurus erat, vt Sardianus Eumenes in epistola ad Antipatrum dicit, mane in eiùs tentorium ingressus Hephæstion, siue oblitus, siue sicut ego perturbatus, siue etiã numine quopiam impellente adactus, idẽ quod ego dixi. Bene vale rex: tempus iam est in aciem duci exercitum. Conturbatis autem cæteris qui tum aderant ob inopinatam salutãdi formã, ipsóque Hephæstione propemodum præ pudore exanimato, Alexander, recipio inquit omen: illud enim nos è pugna incolumes reuersuros, iam mihi pollicetur. Antiochus autẽ cognomento Soter, quando cum Galatis prælium esset conserturus, Alexandrum in sõnis astare sibi putauit, qui iuberet vt ante pugnam exercitui tesseram hanc *Valere* daret. Ac sub hac tessera præclaram illam victoriam est consecutus. Ptolemæus etiã Lagi filius missis ad Seleucũ literis planè ordinem inuertit, à principio quidẽ epistolæ valere illũ iubens: pro eo autem vbi alij *Val.* scribunt,

ἀρχῇ μὲν ἡ ἐπιστολὴς ὑγιαί-
τελει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐῤῥῶσθαι

ὑπερχάλας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτῶ συναγαγών φησιν. ἄξιον ὃ καὶ Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου μνησθῆναι, αὐδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα ἐν στρατηίαις ἐνεγκαμένου, καὶ μυείας βοπὰς ἐ πύγμι ἐνεγκόντος. οὗτος τοίνυν ἀεὶ θεοῖς ἐυχόμενος, καὶ θύων, καὶ αὐδενὸς δεὶς οὐδὲ πώποτε ἢ νίκλω, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μεῖζον, ἢ εὐκλειαν, ἢ πλούτου ὑπερβολὴν, ἤτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἓν τοῦτο ἤυχετο, ὑγιαίνειν. ὡς ἦς αὐ τοῦτ' ἔχη, ῥᾴδιως αὐτῶ τῶν ἄλλων περιγίνοιτο μένων. καὶ ἄρτια εἶναι ἐφέρετο, λογιζόμενος ὅτι οὐδὲν ὄφελος ἦ ἁπάντων ἀγαθῶν, ἓς' αὐ τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῆ. ἀλλὰ νῦν ἑκάστου ἡμῶν ἴδιος ὑφ' ἡμῶν ἀποδέδεικται. τάχα αὐ εἴποι τις. σὺ ὃ πόθεν ἐναλλάξας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἔφηδα, ὅμως τῶ δικαίω λόγω ὐκ αὐ ἔξω εἴης τῶ ἡμαρτηκέναι, ὥσπερ αὐ εἴ τις περὶ τῆ κνήμη τὸ χρᾶνος, ἢ περὶ τῆ κεφαλῆ ταῖς κνημίσι ἐπιδήσατο. ἀλλ' ὦ βέλτιστε, φαίλω αὐ κἀγὼ πρὸς αὐτ', εἰκότως αὐ τοῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως ἡμῖν ἐᾶ ὑγείας μὴ δεόμενος. νῦν ὃ ἐᾷ ἔωθεν, ἐᾷ μεσούσης ἡμέρας,

Saluere ſubſcribens quẽ-admodum Dionyſiodorus tradit, qui epiſtolas eius collegit. Æquum etiam Pyrrhi Epirotæ meminiſſe, qui poſt Alexandrum ſecundas tenuit in re militari, variáſque fortunæ vices pertulit, hic cum Deos precando, ſacrificãdo, & donaria conſeciãdo ſemper veneraretur, nunquam tamen ab illis vel victoriam vel regni maieſtatem ampliorem, vel gloriam, vel diuitiarum abundantiam poſtulauit, ſed vnum hoc, vt bene valeret precabatur vt pote cui, hoc fruenti cætera facillimè ſuppeterent. Atque me iudice optimè ſentiebat, illud ſecum reputans, nullum cæterorum omnium bonorum fore fructum, ſi ſola Sanitas abeſſet. Sed nũc cuiuſque proprium tempus quo vſurpabatur à nobis eſt demonſtratum. Fortaſſis autem dixerit quiſpiam. Tu verò hoc immutato, etſi nihil aliud dixiſſes, iuſta tamen de cauſa extra culpam non eſſes: perinde ac ſiquis galeam tibiq, vel capiti ocreas alligaret. Verùm ô optime, ego illi reſponderem, meritò ſanè hæc diceres, ſi quod in vniuerſum tempus eſſet quod ſanitate opus non haberet. Nunc verò & mane,

καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον. καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι, καὶ πολλὰ πραττομένοις ὑμῖν, ὅσῳ καὶ πρὸς πολλὰ δεῖσθαι τοῦ σώματος. ἔτι δ', ὁ μὲν χαίρειν εἰπὼν, μόνον ἐνεφήμησε τῇ ἀρχῇ ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν εὐχὴ τὸ πραττόμενον. ὁ δὲ ὑγιαίνειν παρακελευόμενος, καὶ χρήσιμόν τι δρᾷ, καὶ ὑπομιμνήσκει τὰ πρὸς τὸ ὑγιαίνειν συντελοῦντα. καὶ οὐ σωτηρίας τυγχάνει μόνον, ἀλλὰ καὶ παραγγέλλει. τί δ' οὐχὶ καὶ ἐν τῷ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ ἀεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνετε, τοῦτο πρῶτον ὑμῖν ὅτι παράγγελμα, τὴν ὑγείας καὶ ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθε; καὶ μάλα εἰκότως. οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη ὄφελος, ὑμῶν πρὸς τἆλλα, μὴ οὕτω διακειμένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ, εἴ τι κἀγὼ τὴν Ρωμαίων φωνῆς ἐπαΐω, τὸν πρωσαγορεύοντας ἀντιδεξιούμενοι, τῷ τὴν ὑγείας ὀνόματι πολλάκις ἀμείβεσθε. καὶ ταῦτα πάντα εἴπον, οὐχ ὡς ἐκ περιουσίας ἀφελὼν μὲν τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' αὐτὶ αὐτοῦ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, δεδιὼς τοῦτο μὲ ἄκων παιδῶν. ἢ γελοῖος ἂν ὢν ξενίζων, καὶ τὸν χαιρετισμὸν τῶν προσαγορεύσεων ἀναλλάττων.

& meridie, noctúque bene valere semper necesse est: in primis verò principibus vobis, qui multa negocia geritis, eóque ad multa sano corpore opus habetis. Præterea autem ille qui dixit *Salve*, auspicato tantùm principio est vsus, eáque res est votum. Sed qui *valere* iubet, is & quiddam vtile facit, & eorum admonet quæ ad sanitatem conferunt: nec comprecatur modò, sed etiam imperat. Quid autem? nonne in mandatorum libello, quem semper à rege quoque accipitis, hoc primum vobis præcipitur, vt vestram valetudinem curetis? Ac meritò sanè: neque enim vlla vestri vtilitas ad res cæteras obeundas foret nisi integri ac sani essetis. Quin etiam vos ipsi, si Romanam linguam ego nonnihil intelligo, quum salutantes resalutatis, illis plerumque sanitatis nomine respondetis. Et hæc omnia dixi, non quòd verbum *Salvere* consultò demerim, & *Valere* pro eo dicere affectarim: sed quòd inuito mihi exciderit: alioqui ridiculus essem si inusitatam vocem inducerem, & tempora salutationum immutarem. Gratiam autem Dijs habeo, χάειν δὲ ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς,

ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μαχρῷ ἀποτέτρεχεν πειρᾶται, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον παρώλισθον. καὶ τάχα τῆς ὑγείας, ἣν Ἀσκληπιὸς αὐτῷ ὑπονοίᾳ τοῦτ' ἐπράχθη, δι' ἐμοῦ σοι τὸ ὑγιαίνειν ὑπισχνουμένου. ἐπεὶ ἔγωγε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπαθον ἄνευ θεοῦ, μηδέπω πρότερον ἐν τῷ μαχρῷ βίῳ παραχθεὶς ὁμοίως; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀπροπτίλιόν τινα ὑπὲρ τοῦ μεγέθους ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἤδειν ξένον τι πάνυ ἐσπουδακὼς ἐπὶ τοῖς ἀείσοις ὑπὸ σοῦ γνωρίζεσθαι, ὑπὸ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τοὐναντίον διαπαραχθείς, ἐπέπτωκον. τάχα δ' ἂν τινα ἐπιπλήξειε τῶν κατ' ὀρθὸν λογισμὸν, καὶ σπουδῶν πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, προπετεῖς, οἱ δὲ, ἐν τῇ τάξει τῆς παραπορεύσεως μὴ μένοντες. σὺ δ' εὖ οἶδ' ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ παρρησιάν τινα παραφέρουσι τὸ πρᾶγμα, αὐδοῖς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἐποίησω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀπρεπὲς, καὶ ἔντεχνον ἔχούσης. ὡς τό γε πάνυ θαρραλέον ἐν τοῖς τοιούτοις, οὐ πάρεστι θρασύτητος καὶ ἀναισχυντίας δεῖ. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μὴ τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δ' συμβαίη, πρὸς

quòd mihi erratum hoc, in verbum aliud longè auſpicatius eſt conuerſum, & in melius prolapſus ſum. Et fortaſſe hoc Salutis vel Æſculapij ipſius conſilio factum eſt, qui tibi per me ſanitatem promittat. Nam quo pacto ipſe equidem illud ſine Deo commiſiſſem, qui per lõgam ætatem antea nunquam ſimili modo fui perturbatus? Si quam verò facti defenſionem humanam afferre oportet, nihil nouum putes ſi quũ à te in optimis cognoſci properabam, nimia cupiditate conturbatus, in contrarium incidi. Iam & à recta cogitatione, militũ etiam frequentia facilè quempiam deturbauerit, quorum alij aduerſos protrudunt, alij in ordine ſalutationis non manent. Tu verò, ſatſcio, quanuis alĩ factum hoc in amentiam, aut imperitiam, mentiſue impotentiam detorqueant, illud pro verecundiæ & ſimplicitatis indicio accepiſti, animæque nihil vafri nihil callidi habentis ſignum eſſe duxiſti: nam nimia in his rebus audacia, à temeritate & impudentia non diſtat. Atque vtinam mihi contĩgat nunquam in hunc modum errare: ſi verò contingat,

εὐφημίαν αὐτὸ βέπεδαι. ὅτι γοῦν τῆ τοῦ Σεβαςῆ, καὶ τοιόνδε τι λέγεται γιγάζ. ὦ μῆ, ἔτυχε δίκιν τινὰ δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τῆ μεγίςου ἀδίκως συκοφαντουμένου ἀνδρὸς. ὁ δὲ, χάειν ὁμολογῶν μεγάλη τῆ φωνῆ, χάειν οἶδά σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τ' περὶ Σεβαςὸν ἀγανακτησάντων, καὶ δικαςὰς παῖδαι τὸν ἄνδρα ἐθελόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἐκεῖνος ἔφη. οὐ γὰ τὴν γλῶτταν αὐτῆ, ἀλλὰ τὴν γνώμην ἐξετάζειν ἄξιον. ἐκεῖνος μὲν, οὕτω. σὺ δ' εἴτε τὴν γνώμην σκέψαιο, πάνυ εὐνοϊκὴν εὑρήσεις, εἴτε τὴν γλῶτταν, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δ' ἐγὼ ταῦτα ἤδη γιγόμενος, εἰκότως ἄλλό τι φοβηθήσεσθαι, μή τῳ δόξω ἐξεπίτηδες ἡμαρτηκέναι, ὡς τὴν ἀπολογίαν ταύτην συγγράψαιμι. καὶ εἴη γε ὦ φίλτατε Ἀσκληπιὲ τοιοῦτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

id in fauſtam precationem vertatur. Temporibus igitur primi Auguſti, etiam tale quid accidiſſe dicitur. Hic enim cùm aliquando litem quandam rectè diremiſſet, hominémque calumnioſè accuſatum maximo crimine abſoluiſſet, ille gratias agẽs magna voce, gratiam, inquit, habeo tibi Imperator, quòd malè atque iniuſtè iudicaſti. Ibi cùm qui Auguſtum circunſtabant, indignarentur, hóminémq; diſcerpere vellent. Deſinite indignari, inquit ille: neque enim linguam eius, ſed animum examinare æqnum eſt. Sic quidem ille. Tu verò, ſiue mentem ſpectes, planè beneuolum me comperies: ſiue linguam, ipſa quoque bene ominatur. Cæterùm videor hoc loci iam conſtitutus, aliud quiddam meritò veriturus, ne qui data opera erraſſe me putent, vt hanc ſcribendæ apologiæ occaſionem haberem. Atque vtinam Æſculapi chariſſime, eiuſmodi hæc appareat oratio, vt non apologia, ſed oſtentationis occaſio captata videatur.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

HERMOTIMVS, SIVE DE SECTIS.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didasticus *est.* Disputat autem de sectis philosophorum, quanam optima sit, & ad felicitatem quam omnes promittunt, certissimè ducat. Et quia impossibile apparet, eam tam multis, támque diversa sentientibus, quid optimum atque verissimum sit, eligere; tandem concluditur, Satius esse non philosophari, quàm frustra ætatem ac operam in eo, quod assequi nequeas, consumere. Series Dialogi ita se habet. Occasionem & exordium ab incessu & habitu Hermotimi, Stoicæ philosophiæ sectatoris, sumitur: qui, quoniam viginti iam annos perpetuos philosophos audierat, neque tamen adhuc mediam ad virtutem viam superauerat, disputationi occasionem & materiam subministrat. Prima igitur quæstio tractatur, quanto omnino tempore opus sit, ad virtutem & felicitatè consequendam. Luciano longitudinem illius vt nimiam accusante; Hermotimo autem contrà præmia, & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc disputationis proœmio, & quasi quadam sylua præmissa, mox ad principalem quæstionem venitur, puta quanam philosophorum secta certissima atque optima sit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimo Stoicam præferente, eiúsque rationes quasdam non satis idoneas adhibente, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc disputationem quasi de integro orditur. Ac primò quidem Virtutis laudem quandam proponit, ostendit cùm multi adeò sint, qui viam ad illam polliceantur, in tam diversa turba, támque graui causa optimam & certissimum ducem quærendum atque eligendum esse. Quem cùm alter ex Stoicis sumendum esse, rursum diceret, eiúsque rei argumentum etiam hic non satis idoneum afferret, Lucianus per prosopœiam reliquorum philosophorum, se ipsos immeritò, causa indicta, damnari, ac Stoicis, iis recentioribus, præponi, querentium, apologiam subiungit, Hermotimúmque reprehendit, qui quos nunquam cognouit ac legerit, temerè adeò damnet. Et hunc locum ita concludit, vt dicat, quoniam in incerto sit, quænam philosophandi via aliis præferri debeat, omnes æquè relinquendas esse. Hinc variis similitudinibus vtrinque res agitur, Hermotimo defendente Stoicam

viam,

viam, & contendente, apud vnum aliquem deprehensa veritate, non esse opus, alios vltrà consulere: contrà autem opponente Luciano, sed apud vnum aliquem, nondum inuentam ac deprehẽsam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & cognoscendos esse. Quo obtento, iam & de tempore agitur, quo ad cognoscendos omnes opus sit, quod tam longum præfinitur, vt impossibile videatur, vel partem illorum, etiam per omnem ætatem ab vno aliquo euolui atque cognosci posse. Rursum igitur quod suprà concluditur, quoniam impossibile sit omnes euoluere, & tamen idem necessarium, si veram viam ad virtutem deprehendere velis, satius esse in totum ab illis abstinere. Et hinc quoque ad similitudines deueniunt, Hermotimo contra hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse, vt omnium omnia scripta euoluantur, sed ex parte cognosci ac iudicari totum posse. Luciano autem contrà negante, nisi si totum idem vniforme sit, & antea aliquando, quale sit, visum ac cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non vnius generis esse, sed de multis ac diuersis rebus tractare. Post hæc idem alijs quoque argumentis ostendit difficultatem eligendi & iudicandi, tum de ipsis vijs, tum de ducibus & præceptoribus. Deinde vt maxime de via & duce constet, inanem tamen ac vanam spem propositam esse, & hac multis similitudinibus passim amplificantur. Postremò per fictionem concesso eo, vt Stoicorum optima via sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, nominem adhuc illorum inuentum fuisse, qui, quod promitteret alijs, ipse præstitisset. Denique & mores & vitam illorum cum officio & effectu virtutis pugnare, quod & exemplo cuiusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur philosophandum hoc pacto non esse, id quod mox Hermotimus facit, expœnitentia, priore vita atque habitu reiectis.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Σοὶ ὦ Ἑρμότιμε τῷ βιβλίῳ καὶ τῇ τοῦ βαδίσματος ἀσπαζόμεθα, παρὰ τὸν διδάσκαλον ἐπειγομένῳ ἴσως. ἐνενόησα γοῦν τι μεταξὺ ἰόντων, καὶ τὰ χείλη διεπάλευες, ἡρέμα ὑποτονθορύζων, καὶ

LVCIANVS.

Vantũ ô Hermotime, cum ex libello, tum ex gressus festinatione cõijcio, ad præceptorem properare videris. Aliquid saltem inter eundum mẽte voluebas, & tacitè submurmurãdo labia motitabas?

χεῖρα ὧδε κἀκεῖσε μετέφερες, ὥσπερ τινα ῥῆσιν ἐπὶ σεαυτοῦ διατιθέμενος. ἐρώτημά ἐστι, ἢ πῇ τὴν ἀγκύλων σωτηθεὶς, ἢ σκέμμα σοφιστικὸν ἀναφορτίζων, ὡς μὴ ἐν ὁδῷ βαδίζων σχολὴν ἄγοις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἶης, ἀεί τι συμβαλλόμενον ἢ πραττόμενον, καὶ ὃ περὶ ὁδοῦ σοι γένοιτ' ἂν εἰς τὰ μαθήματα. Ερμότιμος. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τὰ γὰρ χθιζὰ συμποσίαν, ἃ εἶπε περὶ ἡμᾶς, ἀνεπεμπαζόμην, ἐπιὼν τῇ μνήμῃ ἕκαστα. καὶ οὐδένα καιρὸν οἶμαι παρεῖναι, εἰδότας ἀληθὲς ὂν τὸ τοῦ τῆς κώμης ἰατροῦ εἰρημένον, ὡς ἄρα, Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ δὲ ἡ τέχνη. καὶ τοι ἐμέ γε ἰατρικῆς πέρι ταῦτ' ἔλεγον, συμπαθεστέρου πράγματος. φιλοσοφία δὲ, καὶ μακρῷ τῷ χρόνῳ ἀνέφικτος, ὦ μὴ παύσῃ τις ἐγκηδρεύων ἀτενὲς ἀεὶ καὶ μετρίως ἀποβλέπων ἐς αὐτήν. καὶ τὸ κινδυνεύειν ἐν πρὸς μικρῶν, ἢ ἄθλιον εἶναι ἐν τῷ πολλῶν τῶν ἰδιωτῶν συμφέρεσθαι πρὸς πολλούς, ἢ εὐδαιμονίσασθαι φιλοσοφήσαντα. Λυκ. τὰ μὲν ἆθλα ὦ Ερμότιμε, θαυμάσια, καὶ λίαν εἰρηκας. οἶμαι γοῦν ἐγὼ πόρρω σε εἶναι αὐτῶν, εἰ δὲ καὶ ἐγγίζειν τῷ τε

manumq; huc illuc ferebas, quasi orationē apud te digereres, vel quæstionem aliquam obliquā componeres, vel sophisticam speculationem excogitares, vt neq; per viam incedens otiareris, sed operi sedulò vacares, aliquid serij sēper faciendo, quódq; ad præcepta tibi conferat. *Hermot.* Per Iouē Luciane, tale quiddā est. Nā quæ hesterno in conuētu nobis dixit, singula repetēs memoria recolebā. Æquum verò esse opinor nullū præterire tēp⁹ siquidē verū esse scim⁹ illud (oi medici dictū, Nimirū, *breuem esse vitam, artem verò longam*. Quod quidē de arte medica est effatus, quæ minore negotio perdiscitur. At Philosophia ne lōgo quidē tēpore comprehēditur, nisi quis summa vigilantia acres oculos in eam semper defigat. Neq; paruis de rebus periclitamur: aut enim in multa priuatorū colluuie dispereundo miserū esse, aut philosophando fœlicē vitā ducere oportet. *Lucian.* Perquam admiranda certè sūt, ô Hermotime, præmia quę dixisti. Cæterùm opinor, te ab iis nō remotū esse, siquidem ducenda est coniectura ex tēpore quod multū in philosophiæ studijs collocasti: χρόνῳ ὁτῳοῦν φιλοσοφεῖς, καὶ

προσθεὶς τῷ πόνῳ, οἷόν μοι ὑ
μέτειλον ἐν πολλῷ ἤδη ἔχειν δο-
κεῖς. εἰ γάρ τι μέμνημαι, ἐξδὸν
εἴκοσιν ἔτη ταῦτά ἐστιν, ἀφ' ὅτε
ἐδὲν ἄλλο ποιοῦντα ἑώρακα, ἢ
παρὰ τοὺς διδασκάλους φοιτῶν-
τα, καὶ ὡς τοπολὺ ἐς βιβλίον
ἐπικεκυφότα, καὶ ὑπομνήματα
τῶν συνουσιῶν ἀπογραφόμενον,
ὡχεῦν ἀεὶ ὑπὸ φροντίδων, καὶ
τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δοκεῖς
δέ μοι ἐν ὕπνῳ ἐδὲ ὄναρ ποτὲ αὐτέ-
ναι σαυτῷ, ὅπως ὅλως εἶναι ἐν
τῷ πράγματι. ταῦτ' οὖν σκο-
πουμένῳ μοι, φαίνῃ ἐκ μα-
κρᾶς ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας,
εἰγε μὴ λέληθας ἡμᾶς καὶ πά-
λαι αὐτῇ συνών. Ερμο. πό-
θεν ὦ Λυκῖνε ὅς νῦν ἄρχο-
μαι παραχωρεῖν ἐς τὸ ὁδόν,
ἐδὲ ἀρετὴ πάνυ πόρρω κεῖται
Ἡσιόδου οἰκεῖ, καὶ ἔστιν ὁ οἶ-
μος ἐπ' αὐτὸ μακρός τε, καὶ
ὄρθιος, καὶ βηχώδης, ἱδρῶτα ἐκ
ὀλίγου ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις;
Λυ. οὐκ ἴσασά σοι ὦ ἱδρῶτά
σοι ὦ Ερμότιμε, καὶ ὁδοιπόρη-
σαι; Ερ. οὔ φημι. ὁδὲν γὰρ κω-
λύει με παιδιὰ μόνον εἶναι, ὅτι
τῷ ἄκρῳ γυμνάζομαι. τὸ γοῦν,
ἀρχώμεθα ἔτι ὦ Λυκῖνε. Λυ.
ἀλλὰ τὸ γε ἀρχὸ, ὁ αὐτὸς
ἔστος Ἡσίοδος ἅπασι τοῖς πᾶσιν

præterea ex labore quē non
mediocrē iamdudū impēdi-
sti. Nā si bene memini, hic
ferme annus est vigesimus
ex quo nihil aliud te faciētē
vidi, quàm præceptores fre-
quentātē, & vt plurimum in
librū incūbentem, & disser-
tationum cōmentarios de-
scribētē, ita vt perdiuò prę
curis palleres, & corpore
macresceres. Ac mihi videris
ne per somniū quidē vnquā
te ipsū relaxasse, ita totus in
re fuisti. Itaq; mihi hæc cō-
sideranti, videris fœlicitatē
breui consecuturus, nisi no-
bis insciis cum ipsa iādudū
versaris. *Hermot.* Vnde illud
conijcis Luciane, cùm in viā
iam primum prolato capite
prospiciā: virtus verò procul
admodū ex Hesiodi senten-
tia habitet, eiusq; via sit lōga
& ardua, & aspera, nec eun-
tibus paucū sudorē moueat.
Lucian. Ergo nondum tibi
satis est sudatum, neq; satis
confectum itineris? *Hermot.*
Minimè inquā. Nihil enim
prohiberet quominus per
omnia beatus essem, si fasti-
gium attigissem: at nunc
adhuc, ô Luciane, incipio.
Lucian. At principium, ille
ipse Hesiodus, dimidium to-
tius esse dixit. Itaque si di-
xerimus te iam in medio esse

ἀνοδον εἶναί σε ἤδη λέγοντες, ὃν οὐ ἁμαρτοιμεν. Ερμο. οὐδέπω οὐδ' ὀλίγον. πάμπολυ γὰρ οὐ ἡμῖν λοιπὸν. Λυ. ἀλλὰ ποῦ γὰρ σε φῶμεν τὴν ὁδὸν πυγχάνειν ὄντα; Ερ. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ κάτωθεν ὦ Λυκῖνε, ἄρτι περιβαίνειν βιαζόμενον. ὀλισθηρὸν γὰρ, καὶ βαρεῖα, καὶ δεῖται χειρὸς ὀρθρίζοντος. Λυ. ἥκουσιν ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἱκανὸς ποιῆσαι, ἄνωθεν ἐκ τοῦ ἄκρου καθάπερ ὁ τῆς Ομήρου Ζεὺς, χρυσῆν τινα σειρὰν καθιεὶς, τοῖς αὐτοῦ λόγοις, ὑφ' ὧν σε αὐαπαῦσαι δηλαδὴ, καὶ ἀναχουφίζειν πρὸς αὐτόν τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ πρὸ πολλοῦ ἀναβεβηκώς. Ερμο. αὐτὸ ἔφησθα ὦ Λυκῖνε τὸ γιγνόμενον. ὅσῳ γοῦν ἐπ' ἐκεῖνα, πάλαι αἰσθάσμιλλον ἄνω, καὶ σωλῶ αὐτοῖς. τὸ δ' ἐμὸν, ἔπ ἐνδεῖ. Λυ. ἀλλὰ θαρρεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, ἐς τὸ τέλος τὴν ὁδὸν ῥῳῶντα καὶ τὴν ἄνω εὐδαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκείνῳ συμπροθυμουμένου. πλοῦ, ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ἐπιφαίνει, ὡς δήποτε ἀναβησομένῳ; ἐς νέωτα εἰκάζεις ἐπὶ τὸ ἄκρον ἔσεσθαί σε, οἷον μὴ τὰ μυστήρια τὰ ἄλλα, ἢ Παναθήναια; Ερ. ὀλίγον φῆς ὦ Λυκῖνε. Λυ. ascensu, à vero non aberrauerimus. *Hermot.* Nequaquã hoc dixeris, etsi multum nobis confectum sit. *Lucian.* At vbinam itineris esse te dixerimus? *Hermot.* jnfra adhuc in ipsa montis radice, ô Luciane modò porrò ire conantem. Est autem lubrica, & aspera, & opus habet aliquo qui manum porrigat. *Lucian.* Proinde idoneus est ad id agendum præceptor tuus, desuper è cacumine, quemadmodum Homericus ille Iupiter, demissa catena aurea, suis nimirum præceptis, quibus te attrahat, attollátque ad se, & ad virtutem, quò ipse iampridem conscendit. *Hermot.* Hoc ipsum quod fit, Luciane, dixisti. Etenim quãtum ad illius operam attinet, iamdudum trahor sursum, & cum ipsis versor: sed quod ad me attinet, adhuc sum inferior. *Lucian.* Atqui confirmandus est animus, cùm viæ finem, & sitam in summo fœlicitatem cõspicias, maximè verò cohortante illo. Quam verò tibi spem facit, quum tandem aliquando conscenderis? An te anno sequenti in summo fore coniectabat, veluti post alia sacra, aut post Panathenæa? *Hermot.* Exiguũ est quod dicis Luciane. *Lucian.* An subsequẽti quinquẽ-

Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγον ὡς πρὸς ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. Λυ. μὴ δύο μοι δὴ ἐλυμπάδας παίτως. ἢ πολλοῦ γ' ἂν ὑμῶν ῥᾳθυμίαν κατεγνοίη τις, εἰ μὴ δι' ὀν τοσούτῳ χρόνῳ δύναισθε, ὅσον τεὶς ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν εἰς Ινδοὺς ἀπελθεῖν. εἶτ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθύ, μὴ δι' ἀεὶ βαδίζοι τις, ἀλλ' ὀν τοῖς διὰ μέσου ἔθνεσι περιπλανώμενος. ἢ τοι πόσῳ τινὶ βούλει ὑψηλοτέραν καὶ λιπαρωτέραν θῶμεν εἶναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, τὸ Ἄορτα ἐκείνης, ἢ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, Ἀλέξανδρος κατακράτος εἵλεν; Ερμο. οὐδὲν ὅμοιον ὦ Λυκῖνε. οὐδ' ἔστι τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζῃς, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ καταγελασθῆναι, καὶ ἁλῶναι, ἂν μὴ μύριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν· ἐπεὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀφικόντες ἦσαν. νῦν δ' ἀνέρχονται μὲν ὀλίγοι μάλα ἐρρωμένως, καὶ προσέρχονται ἐπὶ πόσον. οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ὀλίγον. οἱδὲ, ἐπὶ πλέον. ἐπειδὰν δ' ἐκ μέσου τοῦ ὁδὸν ᾖωνται, πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀποδυσπετοῦσί τε, καὶ ἀναστρέφουσιν, ἀθυμαίνοντες, καὶ ἱδρῶτι ῥεόμενοι, οὐ

nio? *Hermot.* Hoc quoque eſt. exiguum cùm ad virtutem excerdendam, tum ad fœlicitatem cõſequendã. *Lucian.* Proinde ad ſummũ poſt duo A luſtra. Alioqui magnæ quis ignauiæ vos arguat, niſi id poteritis ex temporis ſpatio, quo quiuis ter eat redeatq; facilè à columnis Herculis ad Indos, quanuis neq; rectà B neque ſemper prbgrediatur, ſed per gentes in medio ſitas oberret. Atqui quanto altiorem, & accliuiorem vis ponamus eſſe verticem montis in quo vobis habitat virtus, C Aorna illa petra, quam intra paucos dies Alexander ſumma vi occupauit? *Hermot.* Nihil ſimile eſt Luciane: nec eiuſmodi eſt negocium, cuiuſmodi tibi fingis, vt breui D tempore conficiatur & capiatur, non ſi ſexcenti Alexandri vires ſuas coniunxerint quoniam multi ſunt conati conſcendere, nunc verò non pauci valdè forti animo conſcendunt, & aliquantum E pergunt, alij parum admodũ, alij pluſculum. Cæterùm vbi medium itineris attigerint, multas difficultates & perplexitates nacti, faſtidio capiũtur, & regrediũtur, anhelãtes & ſudore manantes,

φέροντες τὸ κάματον. ὅσοι δ' αὖ εἰς τέλος διαχαρτερήσουσιν, ἤτοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικνοῦνται, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου εὐδαιμονοῦσι, θαυμάσιόν τινα βίον τὸ λοιπὸν βιοῦντες, οἷον, μύρμηκας ἀπὸ τῶν ὑψοῦ ἐπισκοποῦντές τινας τῶν ἄλλων. Λυ. παπαὶ ὦ Ἑρμότιμε. ἡλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις. οὐδὲ κατὰ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ πανταπασιν ἐν χερσὶ τῆς γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη φρονεῖς, καὶ ἀνάδην. ἡμεῖς δ' ὁ σύρφετος, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρχόμενοι ἐσμὲν, μετὰ τῶν θεῶν καὶ ὑμᾶς προσευξόμεθα ὑπερφέλοις γνωμένοις, καὶ ἀνελθόντας εἰ πάλαι ἀπεύδετε. Ερμο. εἰ γὰρ ἠθέλετο καὶ ἀνελθεῖν ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν. Λυ. ὅμως ἐκ ἔφηθα ὀπίσω, ὡς χερσὶν παραβαλεῖν. Ερμο. οὐδὲ αὐτὸς γὰρ οἶδα ὦ Λυκῖνε τἀκείθεν. εἰκάζω μέντοι οὐ πλείω τῶν εἴκοσιν ἐτῶν ἔσεσθαι, μεθ' ἃ παίσεται που καὶ ὑπὸ τῷ ἄκρῳ ἐσόμεθα. Λυ. Ηράκλεις, πολὺ λέγεις. Ερμο. καὶ γὰρ περὶ μεγίστων ὦ Λυκῖνε οἱ πόνοι. Λυ. τοῦτο μέντοι ἴσως ἀληθές. ὑπὲρ γὲ τῶν εἴκοσιν ἐτῶν, ὅπου θεῶσι τοσαῦτα, πότε-

nec laborem ferentes. Quicunq; autē ad finē perdurarint, hi ad faſtigiū perueniūt, ab eóq; tempore fœlicitatis compotes facti, vitā quandā admirandam per reliquam ætatem viuunt, alióſq; homines tanquā formicas è ſublimi contemplantur. *Lucian.* Papæ Hermotime, quātulos nos facis, neq; cum Pygmæis nos comparas, ſed omnino cum humi repentibus animalculis. Meritò, nam alta iam à principio ſapis. Nos verò vilis plebecula, & quotquot humi repimus, cū Dijs etiam vos qui nubibus altiores euaſiſtis, & quò iamdudū feſtinatis aſcēſu peruenistis, precatione venerabimur. *Hermot.* Vtinam Luciane daretur aſcēdendi facultas, ſed viæ multū ſupereſt. *Lucian.* tamen non dixiſti quantum, vt id cum tempore cōpares. *Hermot.* Neq; enim ipſe, Luciane, probè ſcio, nihilominꝰ conijcio [illegible] vigin[illegible] ſore, quibus exactis in ſummo iugo conſiſtam. *Lucian.* Multum hercle dicis. *Hermot.* Etenim pro rebus maximis ſuſcipiuntur labores. *Lucia.* Id fortè quidem eſt verum. Te verò tot annos, nempe vigiuti, victurum num præceptor

ἐον, ὁ διδάσκαλός σου ὑπέσχετο, ὁ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ὢν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι ταῖς Χαλδαίων μεδόδοις ἐπίστανται; φασὶ γοῦν εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. οὐ γὰρ δὴ σέ γε εἰκὸς ὑπὸ τῷ ἀδήλῳ, εἰ βιάσῃ μέχρι τέλους τοῦ ἀρετοῦ, τοσούτους πόνους ἀνέξεσθαι, καὶ παλαιστρίᾳ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ὃν εἰδότα εἴ σε πλησίον ἤδη τὸ ἄκρου γιγνόμενον, τὸ χρεὼν ὑπίσω, κατασπάσει λαβόμενον τῆς ποδὸς, ἐξ ἀτελοῦς τέλειος. Ερμο. ἄπαγε. δύσφημα γὰρ ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιῶναι ὡς μίαν γοῦν ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς γιγνόμενος. Λυ. καὶ ἱκανή σοι αὐτὴ τῶν τοσούτων καμάτων ἡ μία ἡμέρα; Ερμο. ἐμοὶ μὲν καὶ ἀκαρεῖαν ὁπόσην ἱκανόν. Λυ. τὰ δ' ἄνω ὅπη εὐδαίμονα, καὶ τοιαῦτα, ὡς πάντα χρὴ σοὶ κεκομῆσθαι δι' αὐτά, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; οὐ γὰρ δὴ αὐτός που ἀνελήλυθας. Ερμο. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι. ὁ δ', πάντ οἶδεν, ἄτε ἀκριβέστατος ἤδη ὤν. Λυ. ἔλεγε δὲ θεοὺς τινας, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ πῦρ τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὸ ἀνθρ

tuus tibi est pollicitus, non solùm sapientia, sed diuinādi etiam arte pollens, aut sortis dicendæ peritus, vnus-ue ex illis qui Chaldaicam disciplinam callent? Aiunt quippe eos talia nosse. Neque enim sanè æquum foret vt incertum vsq; ad virtutem sis victur⁹, tot labores sustineres, noctes diésque ærumnas perferres, nescius an te iam cacumini proximum Parca instans pede correptū tractura sit ab imperfecta spe auulsū. *Hermot.* Apage ista Luciane, siquidem maledica sunt. At viverem vtinam, vt sapientiā assecutus vnicum saltem diē fœlicitate fruerer. *Lucian.* Et pro tot tantísque laboribus vnica, dies tibi sufficiat? *Hermot.* Mihi quidem etiam exiguum momentum satis esset. *Lucian.* Cæterùm vnde nosse potes rebus supernis inesse fœlicitatem, vt earum gratia quiduis perferre oporteat? Nunquam enim eò ipse conscendisti. *Hermot.* At ego dicenti præceptori credo: planè enim id nouit, vt qui iam sit excelsissimus. *Lucian.* At per Deos, qualia illa, quam-ue illic esse fœlicitatem aiebat? Nunquid diuitias aliquas, & gloriam,

ποῦ πᾶ πλῆτον, καὶ δόξαν,

καὶ ἡδονὰς ἀνυπερβλήτους; Ερμο. εὐφήμει ὦ ἑταῖρε. οὐδὲν γὰρ ὄφελος ταῦτα πρὸς τὸν ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ζῆλον. Λυ. ἀλλὰ τίνα φησὶ ταῦτα δὴ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξεστι πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀσκήσεως ἐλθόντας; Ερμο. σοφίαν, καὶ ἀνδρείαν, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ πάντα ὁπόσα βεβαίως πεπισμένον, ἢ ἔχειν πλούτους ἢ, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονάς. καὶ ὅπερ τοῦ σώματος, πάντα ταῦτα κάτω ἀφῆκε, καὶ ἀποδυσάμενος, ἀνέρχεται, ὥσπερ φασὶ τὸν Ηρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ κατακαυθέντα, θεὸν γενέσθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀποβαλὼν ὁπόσον ἀνθρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ καθαρὸν τε, καὶ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπλατο εἰς τοὺς θεοὺς διευκρινηθὲν ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ οὗτοι δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπό τινος πυρὸς, ἅπαντα ταῦτα περιαιρεθέντες, ἃ τοῖς ἄλλοις θαυμαστὰ εἶναι δοκεῖ, ὧν ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονοῦσι, πλούτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν ἁπάντων οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες ἢ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τὸν Ηρακλέα

& voluptates incredibiles? *Hermot.* Bona verba quæso, amice nihil enim iſta faciunt ad vitam cum virtute exigendam. *Lucia.* At quænam ſunt illa bona, niſi hæc ſunt, quæ habituros illos dicit qui finem exercitationis pertigerint? *Hermot.* Sapientia, fortitudo, honeſtum ipſum, & juſtum, & omnium, vt ſingula ſe habent, certa cum perſuaſione ſcientia. Diuitias verò, gloriam, & voluptates, & quæcunque ſunt corporis bona, infra reliquit: & exutus aſcendit, vt combuſtum in Oeta monte Herculem Deũ factum ferunt. Etenim ille cùm abiecisſet quicquid humani à matre contraxerat, & puram atque incorruptam diuinitatem ferret, illa ab igne diſcreta ad Deos ſubuolauit. Ad hunc modum hi à philoſophia, ceu ab igne quopiam ſpoliati his omnibus quæ alijs non rectè ſentientibus, miranda videntur, conſcenſo cacumine beatam degunt vitam: nec diuitiarũ, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, ſed eos deridentes qui hæc alicuius eſſe momenti ſentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viri's

ὦ Ἑρμότιμε τὸν ἐν Οἴτῃ, ἀν-

ἀρετὰ, καὶ εὐδαίμονα λέγεις περὶ
αὐτῶν. πλοῦ, ἀλλὰ τοῦτ μοι
εἰπέ. καὶ καταβαίνουσί ποτε ἐκ
τῶν ἄκρας, ἵνα ἐπιλήσωνται χρησό-
μενοι τοῖς κάτω, ἃ καταλελοί-
πασιν; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀναβάν-
τας αὐτοὺς, μένειν, καὶ συνεῖναι τῇ
ἀρετῇ, πλούτου, καὶ
δόξης, καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας;
Ερμο. οὐ μόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε,
ἀλλ' ὃς ἂν ἀποτελεσθῇ περὶ ἀρε-
τὴν, οὔτε ὀργῇ, οὔτε φόβῳ, οὔτ'
ἐπιθυμίαις ὁ τοιοῦτος ἂν δουλεύοι. οὐδ' ἂν λυποῖτο. οὐδὲ
ὅλως, πάθος ἔτι τοιοῦτον πάθοι
ἄν. Λυ. καὶ μὴν εἴ γέ μοι δεῖ,
μηδὲν ὑπεισάντα, εἰπεῖν τἀλη-
θές, ἀλλ' οὐφημεῖν χρὴ οἶμαι,
μᾶλλ' ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ
τῶν τοιούτων μυστήρια. Ερμο.
μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπέ, τί καὶ λέ-
γεις. Λυ. ὅρα ὦ ἑταῖρε, ὡς
ἔγωγε καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερ-
μο. ἀλλὰ μὴ ὄκνει ὦ γενναῖε, πρὸς γὰ μόνον ἐμὲ λέγων.
Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ
Ερμότιμε, διηγουμένῳ σοι πα-
ρεσκόμιλλον, καὶ ἐπίστευον οὕτως ἔ-
χειν, σοφοὺς τε γίγνεσθαι αὐτοὺς,
καὶ ἀνδρείους, καὶ δικαίους, καὶ τἄλ-
λα. καὶ πως ἐκκλούμιλλον πρὸς
τὸν λόγον. ὁπότε δὲ καὶ πλούτου
ὑπερθεν καταφρονεῖν σοφὰ, καὶ

digna, & fœlicia de ipſis refers. Atqui id mihi dicas, Nunquid è faſtigio deſcendunt vnquam ſi velint, vt rebus infra relictis vtantur? an verò vbi ſemel aſcenderunt, manere coguntur, & cum virtute conuerſari, diuitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non ſolùm hoc, Luciane, ſed quicunque in virtute perfectus euaſit, huiuſmodi vir nec iræ, nec metui, nec cupiditatibus ſeruit, nec triſtitiæ, nec denique vlla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim ſi mihi, nihil verito fas eſſet verum dicere: ſed linguis fauendum puto, nec fas eſſe inquirere quæ ſapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, ſed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne verearis, generoſe, apud me ſolum dicere. *Lucian.* Enimuero alia quæ dixiſti, Hermotime, ſequebar, & ita ſe habere credebam: eóſque eſſe ſapientes, & fortes, & iuſtos, & cætera: tuóque ſermone quodammodo demulcebar: ſed quum dixiſti ipſos diuitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec

δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μὴτε

ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, παύσεται ταῦτα, μόνα γὰρ ἐσμὲν, ἐπίσην, ἀναμνησθεὶς ἃ πρότερον εἶδον ποιοῦντα. βούλει σῷ τινα; ἢ ἱκανὸν καὶ αὐτὸ τῷ ὀνόματος; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπὲ, ὅστις ἐστίν. Λυ. διδάσκαλος αὐτοῦ οὗτος ὁ σός, αὐτὸς τἄτ' ἄλλα αἰδοῦς ἄξιος, καὶ γέρων ἤδη ἐς τὸ ὕστατον. Ερμο. τί οὖν δὴ ἐποίει; Λυ. τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ηρακλεώτην, ὃς ἐν πολλῷ σωφιλοσόφει αὐτῷ, μαθητὴς ὤν; τὸν ξανθὸν; τὸν ῥητορικόν; Ερμο. οἶδα ὃν λέγεις. Δίων αὐτῷ τοὔνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν οἶμαι μὴ ἀποδίδου χρεών, ἀπάγαγε πρὸς τὸν ἄρχοντα ἔναγχος, πεισθεὶς γὰ αὐτῷ δοιμάπον περὶ τὸν τράχηλον. κἀγὼ ἑβόα, καὶ ὠργίζετο. καὶ εἴ μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ γιόμενοι, ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῷ, εὖ ἴσθι, σοφὸς ἂν, ἀπέβαλεν αὐτὸ τὸν ῥῖνα ὁ γέρων, ὅπως μὴ γαμάκτει. Ερμο. πεινηρὸς γὰ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγοώμων ὦ Λυκῖνε περὶ τὰς ἀποδόσεις. ἐπὶ τοὺς γὰ ἄλλους, οὓς δανείζει, πολλοὺς ὄντας,

irasci, nec tristitia affici, hîc vtique, soli enim sumus, hęsi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quē? an verò, nomine etiam supresso, satis est? *Herm.* Nequaquam: sed hoc etiam dicito quis ille sit. *Lucian.* Ille ipse præceptor tuus, vir alias venerandus, & iam summè senex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Lucian.* Hospitem illum Heracleotem nosti, qui multo iam tempore in ijsdem Philosophiæ studijs discipulus eius fuit? flauum illum? illum contentiosum? *Herm.* Noui quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipsum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio eius collo circumiecto: & clamabat interea, & excandescebat. Ac nisi ex familiaribus eius aliqui in medium venissent, & adolescencem è manibus eius eripuissent, certò scias, senem illum ei nasum mordicus auulsurum fuisse, adeò stomachabatur. *Herm.* Malus enim est ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœnerat, nihil vnquā talecōstituit.

οὐδὲν τοιοῦτό πω διατέθεικεν.

ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς τόκους. Λυ. τί δῆτα, ἂν μὴ ἀποδῶσιν ὦ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ, καθαρεύοντι ἤδη τοῦ φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ καταλελειμμένων δεομένῳ; Ερμο. οἴει γὰρ ὅτι ἑαυτοῦ χάριν ἐκείνους οἴεται τὰ τοιαῦτα ἐπιτυδάκενς; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδία νεογνά, ἃ μὴ κτήσεται, μὴν ἐν ἀπειρίᾳ καταβιώσωσι. Λυ. δέον ὦ Ερμότιμε αὐτοὺς ἀγαγεῖν κἀκεῖνα ὑπὲρ τοῦ ἀρείτου, ὡς συνευδαιμονοῦεν αὐτῷ, πλούτου καταφρονοῦντα. Ερμο. οὐ σχολή μοι ὦ Λυκῖνε περὶ τούτων διαλέγεσθαί σοι. ἀτυδῶ γὰρ ἤδη ἀκροάσασθαι αὖτε, μὴ καὶ λάθω τελέως ἀπολειφθείς. Λυ. θάρρει ὦ γαθέ. τὸ γὰρ ἐκεχειρία ἐπήγγελται. ὥστε ἐγὼ ἀφίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ὁδοῦ. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι ἐν τῷ παρόντι ἐκ ἂν ἴδοις αὐτόν, εἰ μὴ χρὴ πιστεύειν τῷ παρεῤῥόμματι. πανάκριον γάρ τι ἐκρέματο τοῦ τῆς πυλῶνος, μεγάλοις γράμμασι λέγον, τήμερον οὐ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὲ παρ' Εὐκράτει, τῷ παιδὶ δειπνήσοντες χθές, γενέθλια ἄγοντι, πολλά τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν

siquidē præscripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quidverò, nisi reddāt ô beate, id-ne curat ille quem Philosophia iam purgauit, nec rebus in Oeta mōte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putas-ne illum sui causa rerum harū studio teneri? Sed liberos habet paruulos, qui ne inopē vitā agant, solicitè curat. *Lucian.* Operæ precium esset Hermotime, vt & illi ad virtutē promouerentur, quò communi cū illo fœlicitate, diuitias contēnendo, fruerētur. *Hermot.* Nō vacat mihi, Luciane, tecum hisce de rebꝰ disserere: propero enim ad audiendū ipsum, ne imprudens penitus absim. *Lucian.* Bono animo esto ô bone. Nā in hodiernum diem indictæ sunt feriæ. Quare ego tibi, quod viæ reliquū est, remitto. *Hermot.* Quid ais? *Lucian.* Fore vt in præsentia non videas ipsum, si programmati est credendum. Etenim appensa foribus tabella, maiusculis elementis exarata, monebat his verbis, *Hodie dissertationibus philosophicis non vacabimus.* Porrò eum apud Eucratem filiæ suæ natalitia celebrantem, heri cœnasse dicebant: multa præterea super philosophicis rebus

τῷ συμποσίῳ, καὶ πρὸς Εὐθύδημον τὸν ἐκ τοῦ Περιπάτου παροξυνθῆναί τι, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, περὶ ὧν ἐκεῖνοι εἰώθασιν αὐτιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπὸ τε αὖ τῆς χαυνῆς, πυνθάνομαι, καὶ κεφαλικῆς διατριβῆς, καὶ ἰδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποτασθείσης ὡς φασι τῆς συνουσίας. ἅμα δ' ἐγὼ ἐπεπώκειν οἶμαι πλέον τοῦ ἰκανοῦ, τῶν παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας προπινόντων. καὶ ἐδεδειπνήκει πλέον, ἢ κατὰ γέροντα. ὥστε αὐαρρέψας, ἥκειν τε ὡς ἔφασκον πολλά, καὶ μόγον ἀριθμῷ παραλαβὼν τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἐσῴπα παραδεδώκει, καὶ σημηνάμενος σπουδαίως, τὸ ἀπ' ἐκείνου καθεύδει, μηδένα εἰσδέχεσθαι παρηγγειλας. ταῦτα δὴ Μίδου ἤκουσα τοῦ οἰκέτου αὐτῶν διηρημένου πρὸς τῶν μαθητῶν, οἳ καὶ αὐτοὶ αὐέτρεφον μάλα πολλοί. Ερμο. ἐκφάτις δὴ πότερος ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τι καὶ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα φασὶν ὦ Ερμότιμε, ἀγχωμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δ' οὖν τέλος τῆς νίκης, καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, ἢ

in conuiuio commentatum esse: adhæc aduersus Euthydemum Peripateticum nonnihil exasperatum esse, suscepta cum eo his de rebus contentione, pro quibus nūquam non cum Stoicis digladiari solent Peripatetici: præ nimia vociferatione, capitis dolorem contraxisse, & ad mediam vsque noctem producta disputatione, plurimùm sudasse. Præterea plus æquo, opinor potauerat, cùm, vt verisimile est, qui aderant ipsum philotesijs prouocassent: & supra senis captum cibo se ingurgitarat: Itaque domum reuersus, vt aiunt, multum euomuit: & acceptis numeratísque carnibus, quas à tergo stanti puero asseruandas tradiderat, ijsque diligenter obsignatis, ab eo tempore dormit, neminémque admitti jussit. Hæc à Mida famulo eius accepi, cùm quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Herm.* Vter verò Luciane superauit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Luc.* Primùm quidem aiebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, &

παρφπολὺ ὁ πρεσβύτης ὑφῆ-
κε. τ γοῦν Εὐθύδημον, ὃσ
ἀπαμωτίφασιν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ
βαῦμα παμμέγεθες ἔχοντα ἐν
τῇ κεφαλῇ. ἐπεὶ γὰρ ἀλαζὼν A
ἦν, καὶ ἐλεγκτικὸς, καὶ πεί-
θεσθαι οὐκ ἤθελεν, οὐδὲ παρεί-
χε ῥᾴδιον αὐτὸν ἐλέγχεσθαι, ὁ
διδάσκαλός σου ὁ βέλτιστος,
ὃν εἶχε σκύφον, νεοτρεπῆ τινα B
καταφέρει αὐτῷ, πλησίον κα-
τακειμένῳ σου. καὶ οὕτως ἀπέ-
κτεινεν. Ερμο. εὖγε. οὐ γὰρ ἄλ-
λως ἐχθρὸν τοὺς μὴ ἐθέ-
λοντας εἰκῇ τοῖς κρείττοσι.
Λυ. ταυτὶ μὲν ὦ Ερμότιμε,
παύεθλογα. ἢ τί γὰρ παῖδων
Εὐθύδημος, ἄνδρα γέροντα
παρώξυνεν, ἀόργητον, καὶ θυ-
μῷ κρείττονα, σκύφον οὕτω
βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα; ἀλ-
λὰ σχολὴ γὰρ ἄρτιμῶ, τί οὐ
δίκῃ μοι ἐτιμήσω ὄντι, ὃν
τρόπον ὡρμήθης τὸ πρῶτον
φιλοσοφεῖν, ὡς ἂν αὐτὸς εἰ δυ-
νατὸν, ὑποσωσθὶ προθείλω E
ὑμῖν, τοιαύτης δὲ ἀρξάμενος
οὐ γὰρ ἀποκλείσετέ με δηλα-
δὴ φίλοι ὄντες. Ερμο. εἰ
γὰρ ἐθελήσειας ὦ Λυκῖνε, ὄψει
ἐν βραχεῖ ὅσον διοίσεις τῶν
ἄλλων. παῖδας εὖ ἴσθι οἰή-
σῃ ἅπαντας ὡς πρὸς σέ.

senem hûc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abijsse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosus esset, nec persuaderi vellet, nec se facilè conuincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestoreum scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. C *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum ab iracundia, animóque potiorem, cùm tam grauem D scyphum præ manibus haberet? Sed enim ocium iam agimus, cur non mihi tuo familiari exponas quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris vt & ipse si fieri possit vobiscũ iter, hinc initium ducens, E suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excludetis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, breui videbis quantum alijs præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. τοιοῦτον ὑφηγήσεις αὐτοῖς,

Λυ. ἱκανὸν εἰ μὴ εἴκοσιν ἔτη
ἡλικίαν τοιοῦτος, οἷος σὺ νῦν.
Ερμο. ἀμέλει κἀγὼ αὐτὸς κατ'
σὲ γεγονὼς, ἐξάκοντα φιλο-
σοφεῖν πεπαρακουτούτης χρ- A
δν, ὁπόταπερ οἶμαι σὺ νῦν γε-
γονας. Λυ. τοσαῦτα δὴ ὦ
Ερμότιμε. ὥστε τὴν αὐτὴν ἄγε
λαβὼν, κἀμέ. δίκαιον γάρ. καὶ
τοῦτόν γέ μοι τοῦτο εἰπὲ. B
δίδοτε αὐτοῖς ἐπιλέγειν τοῖς μαν-
θάνουσιν, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγε-
δοκῇ αὐτοῖς; ἢ οὐκ ἐφίετε τοῦτο
τοῖς νεωτέροις; Ερμο. οὐ πάν-
νυ. σὺ δ', ἢν βούλῃ, ἐρώτα C
μεταξύ, κἀγὼ ἀπόκρινα. ῥᾷον δὲ
οὕτω μαθήσῃ. Λυ. εὖγε νὴ τὸν
Ερμῆν ὦ Ερμότιμε αὐτὸν, οὐ
ἐπώνυμος ὢν τυγχάνεις, ἀτὰρ
εἰπέ μοι, μία τις ὁδός ἐστιν ἡ D
ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τῶν
Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ
ἤκουον, ὡς κἄλλοι πολλοί πα-
ρίσι εἰσί; Ερμο. μάλα πολ-
λοὶ Περιπατητικοὶ, καὶ Επι-
κούρειοι, κἀγὼ οἱ τοῦ Πλάτωνα E
ὀπτραφόμενοι. κἀγὼ Διογένους
ἄλλοι τινὲς, καὶ Αντισθένους
ζηλωταὶ, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Πυ-
θαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ.
ἀληθῆ ταῦτα. πολλοὶ γάρ εἰσι.
πότερον δὲ ὦ Ερμότιμε, τὰ
αὐτὰ ἅπασι λέγουσιν, ἢ διάφορα;

Lucian. Sufficeret mihi, si
post viginti annos, qualis
nunc es, euaderem. *Hermot.*
Ego profectò ætate qua nũc
es, annos ferme quadragin-
ta natus (idque ætatis esse re
puto) philosophiæ operam
dare cœpi. *Lucian.* Id sum
ætatis Hermotime. Itaque
eadem via me ducito: id e-
nim æquum est. Ac primùm
mihi dic, An discentibus
copiam contradicendi faci-
tis, si quid ipsis videatur non
rectè dictum? an verò iu-
nioribus non conceditis?
Hermot. Minimè. Sed tu, si
quid volueris, interim quæ-
rendi & contradicendi co-
piam tibi facio: faciliùs e-
nim ita disces. *Lucian.* Euge
per Mercurium, Hermoti-
me, cui es cognominis, dic
mihi, est-ne vnica via ad phi-
losophiam, videlicet Stoico-
rum vestrorum: an verò ve-
rum est quod audiui, alios
etiam esse complures? *Herm.*
Complures, nempe Peripa-
tetici, Epicurei, Platonici:
alij præterea Diogenis &
Antisthenis æmuli, quinetiã
Pythagorici, & longè plu-
res. *Lucian.* Vera dicis: mul-
ti sunt. Vtrum autem Her-
motime, eadem omnes, an
diuersa dicunt? *Hermot.* Omnino diuersa.

Ερμο. καὶ πάνυ διάφορα.

Λυ. τὸ δέ γε ἀληθὲς οἶμαι πάντως που ἐν ἐμοὶ αὐτῶν, ἀλλ' οὐ πάντα, διαφορά γε ὄντα. Ερμο. παύ μ' οὖν. Λυ. Ἴθι δὴ ὦ φιλότης, ἀπόκριναί μοι τῷ, πότε πιστεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὁπότε ἤεις φιλοσοφήσων, πολλῶν σοι ἀνοιγῶν ἀναπεπταμένων, παρεὶς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦκες, καὶ δι' ἐκείνης ἤξιους ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθοῦς οὔσης, καὶ τὴν εὐθεῖαν ἐπιδεικνυούσης, τῶν δ' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερουσῶν; τίνι ταῦτ' ἐτεκμαίρου τότε; καὶ μή μοι τὸ νῦν δὴ τόνον σεαυτὸν ἐπιφέρων, ἢ εἴτε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἤδη τὰ βέλτιω κείνῳ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ἡμᾶς ἐλωβάμενον. ἀλλ' οὔπως ἀπόκεισαι, ὁποῖός τότε ἦθα ἰδιώτης, καὶ νῦ τὸ νῦν ἐμέ. Ερμο. οὐ συνίημι ὅ, τι σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μὴν οὐ παύσομαι ἀγκύλον λέγων. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων προγόνων, τῶν Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τῷ, σὺ πιστεύσας, τοὺ μὲν ἄλλους εἴας, ἁπάντων δὲ προελόμενος,

Luc. Atqui vnum omnino ex ipſis verum arbitror, non autem omnia, ſiquidem ſunt diuerſa. *Herm.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidiſti, quando philoſophiæ operam daturus ibas, vt cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere putares, ac ſi ſolæ veræ ſint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & deuia ducant? Quonam tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipſum qualis nunc es conſideres, ſiue es ſemiſapiens, ſiue iam ſapiens, qui optima præ multis nobis diiudicare poſſis. Sed ita reſponde vt idiota quiſpiam, qualis tunc eras, qualis & ego nũc ſum. *Herm.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua uerba ſibi velint. *Lucian.* Atqui nequaquam obliqua percontor. Cùm enim multi ſint Philoſophi ſectatores Platonis, & Ariſtotelis, & Antiſthenis, maiorúmque veſtrorum, Chryſippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot ſunt, cuinam, omiſſis alijs, credidiſti, delectúq; ex omnibus, quæ priùs dixiſti,

ἄνδρ' παρήρηται, ἀξιοῖς καὶ τῶν φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὲ ὧν τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ὅτι τὰ Στωϊκῶν, ἀρίστους ἁπάντων παρεῖπεν; A ἔδος γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας παρζέπειν, τίνι ἁρμόττουσαν οἴμαι ἑκάστῳ εἰδέναι. Ερμο. Μὴ οὐδὲν τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. οὐδὲ B παρόμοιον περί γε τούτων τὸν θεόν. Λυ. πότερον, ὡς ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγούμενος αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὢν αὐτὸς εἶναι ἑλέσθαι τὸ βέλτιον ἐπ' σαυτὸν, ἄνευ τοῦ θεοῦ; Ερμο. ᾤμην γάρ. Λυ. οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς C αὐ διδάσκοις τοῦτο πρῶτον, ὅπως διαγνωστέον ἡμῖν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ὄντι, καὶ ἀληθεύουσα, καὶ ὧν αὖ τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερμο. ἐγώ σοι φράσω. ἑώρων τοὺς πλείους ἐπ' αὐτὸν D ὁρμῶντας. ὥστε εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτόν. Λυ. πόσῳ πο- E λὺ πλείους τῶν Επικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἠρίθμησας γὰρ αὐτοὺς δηλαδὴ, καθάπερ ἐν ταῖς χειροτονίαις. Ερ. Μὴ οὐ ἠρίθμησα ἔγωγε. εἰκάζον δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἐθέλεις διδάξαι

facto, secundum illa vis Philosophiæ studijs incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, vbi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, vt puto, vnicuique cõuenire nouit. Hermot. Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogaui. Lucian. Vtrum hanc rem diuina consultatione indignã ducebas, an verò ipse tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo cõsulto numine? Hermo. Ita mihi videbar. Lucian. Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quæram optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis alijs eligat. Hermot. Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conijciebam. Lucian. Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorũ, an Peripateticorũ? Eos namq; perinde atq; in suffragijs numerasti. Hermot. At non numeraui, sed cõiecta ui. Lucian. Nõ vis docere me, sed decipis me, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς περὶ

qui

τῶν τοιούτων εἰκασμῶν φῆς καὶ πλήθει κεῖναι, ἀποκρυπτόμενος λέγειν πρὸς μὲ ταληθές. Ερμο. οὐ μόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἤκουον ἀπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲ Επικούρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δ, καὶ φιλόπλουτοι, καὶ ἐριστικοί τινες. οἱ Πλατωνικοὶ δ, τετύφωνται, δ φιλόδοξοί εἰσι. περὶ δ τ Στωϊκῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὅτι αὐθρώδεις, καὶ πάντα γινώσκοιεν. καὶ ὅτι ὁ ταύτῃ ἴων τὴν ὁδὸν, μόνος βασιλεύς, μόνος πλούσιος. μόνος σοφὸς, δ συμπόλως, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δ ταῦτα πρὸς σὲ ἄλλοι διαλαθὼν περὶ αὐτῶν. οὐ γὰρ δὴ ἐκείνοις αὖ αὐτοῖς ὑπέσχοντας ἐπαινέσαι τὰ αὐτῶν. Ερμο. οὐδαμῶς. δηλ οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἶμαι δὲ αὐτόδοξοι, ἃ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. οὗτοι δ ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Ερμο. οὐ γὰρ. Λυ. οἱ δ' ἅρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον; Ερμο. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως αὖθις ἀπατᾷς μὲ. καὶ οὐ λέγεις ταληθές. ἀλλ' οἶει Μαρίτῃ διαλέξεσθαί τινι, ὡς πιστεύσαντι ὅτι Ερμοτίμου.

qui veritatem me celas, dicisque te numero & coniectura iudicasse. *Hermot.* Non hoc solum Luciane, sed ex omnibus audiui Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò diuitiarum amantes esse, & contentiosos, Platonicos autem fastosos, & gloriæ cupidos. Sed quod ad Stoicos attinet, multi viriles illos esse, atque omnia cognoscere dicebant, eúmque qui viam hanc insisteret solum diuitem, solum regẽ, solum sapientem, omnia denique simul esse. *Lucian.* Videlicet ista de illis tibi dixerunt alij: neque enim illis sua laudantibus credidisses. *Hermot.* Nequaquam: sed dicebant alij. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, vt veri simile est, non dicebant. Hi autem erant qui in alijs disciplinis versantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebãt idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides vt me iterum decipis, nec vera loqueris: sed te cum Margite aliquo colloqui putas: vt credam Hermotimum virum prudentẽ, annos

ἀνὴρ σωφρονοῦντος, ὅτι τότε γεγονὼς

τεσσαρακοντα περὶ φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν, τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, καὶ κατὰ τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐποιεῖτο τὴν αἵρεσιν καὶ τῶν κρειττόνων ἀξιῶν. ὃ γὰρ πιστεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι. Ερ. ἀλλ' οἶδα ὦ Λυκῖνε, οὐχὶ τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπιστευον, ἀλλὰ καὶ ἐμαυτῷ. ἔωθεν γὰρ αὐτοὺς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσταλῶς, φορτίζοντας ἀεὶ, ἀρρενωπούς, οὐ χρῶ κουρίας τοῦ πλείονος, οὐδὲν ὀβρικὸν, οὐδ' αὖ πάνυ ἐς τὸ ἀδιάφορον ἐξηκισμένον, ὡς ἔκ τινος εἶναι καινικὸν ἀτεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μέσου κατασήματος, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυ. ἆρ' οὖν κἀκεῖνα εἶδες ποιοῦντας αὐτοὺς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτοὺς ἐωρακέναι σὲ τὸν διδάσκαλον; Ερμότιμον τραπεζίτας; οἷον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πικρῶς, καὶ φιλονείκως πάνυ ἐπιζητοῦντας ἐν ταῖς ξυνουσίαις, καὶ ταῦτα ὅπου ἐπιδείκνυσθαι; ἢ τούτων ὀλίγον σοι μέλει. ἀγορὰς μὲν ὑσταλὴς ἢ ἀναβολὴ, καὶ πῶγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ἡ κουρά; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἄρα ἐγκαυθῶ τουτονὶ καινόν, καὶ σιδήρῳ ἀκριβῆ τὸ τοιοῦτον,

quadraginta natum, de philoſophia & philoſophis idiotarum opinioni credidiſſe, & ex eorum dictis præſtantiſſimorum ſectam delegiſſe. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. Hermot. At ſcias Luciane me non alijs ſolùm, ſed mihi ipſi fidem adhibuiſſe. Videbam enim ipſos decenter incedẽtes, frugaliter amictos, meditationibus ſemper intentos, aſpectu tetricos, plurimos ad cutim tonſos, nihil molle, nihil quod medium excederet admittentes, quod vel ſtupendum, vel caninum eſſet: ſed in medio ſtatu conſtitutos, quem omnes optimum eſſe dicunt. Lucian. Annon ipſos etiam ea factitantes vidiſti, quæ paulò ante dicebam ipſe me vidiſſe præceptorem tuum factitantem? videlicet fœnerari pecunias, eas amarulenter repetere, in colloquijs pertinaciter contendere, & quæcunque alia ingenij ſui documenta præbent? An verò hæc parum curas, ſi modò frugalis ſit amictus, & promiſſa barba, & ad cutim abraſa coma? Quare in poſterum regulâ hanc, amuſſimq; certâ habeamus, ad hęc explorãda,

ταύτῃ μᾶλλον ἀκριβῆ τὸν τοιοῦτον, ὡς

Ερμότιμος φησι. καὶ χρὴ ἀπὸ σχημάτων, καὶ βαδισμάτων, καὶ κουρᾶς διαγινώσκειν τοὺς ἀρίστους. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φροντιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδοκιμαστέος, καὶ ἀποβλητέος. ἀμὴ ὄρα μὴ καὶ ταῦτα ὦ Ερμότιμε παίζεις πρός με, πειρώμενος, εἰ ἀκαπτόμυσος, σιωπῶμι. Ερμο. διατὶ τοῦτ' ἔφησθα; Λυ. ὅτι ὦ γαθὲ, αὐδειαίτων ταύτην ἀξίαν λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν σχημάτων. πολλοῦ γοῦν δεῖ ἐκεῖνοι ξυμμιμήσεσθαι, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, Φειδίου τινὸς, ἢ Αλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ ξυμφέροντα τὸν εἰκάσαντος, εἰ δὴ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τεκμαίρεσθαι τοῖς τοιούτοις, τί ἂν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ἂν ἐπιθυμοίη φιλοσοφεῖν; τῷ, διαγνώσεται τὴν ἀμείνω προαίρεσιν προσχήματος, ἤτε σχῆμα, ἤτε βάδισμα ὁρᾷν δυνάμενος; Ερμο. ἀλλ' ἔμοιγε ὁ πρὸς τυφλὸς ὁ λόγος ὦ Λυκῖνε, οὐδέ μοι μέλει τῶν τοιούτων. Λυ. ἐχέτω μὴν ὦ χρηστὲ, κοινόν τι τὸ γνώρισμα εἶναι τῶν ἄκρων μεγάλων, καὶ ἁπάσης χρησίμων. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μὲν, ἔξω ἡμῶν φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπεὶ δὲ μὴ

A

B

C

D

E

vsait Hermotimus. Sic ex habitu, & gressu, & tonsura quinam sint optimi dignoscendum. Qui autem hæc nõ habuerit, nec seuero vultu & meditabundo fuerit, rei iciendus erit & repudiandus. At vide ne hisce etiam me ludas, periculum faciendo, num me decipi percipiã. *Hermot.* Quorsum hoc dixisti? *Lucian.* Quoniam hæc quæ capitur ex habitu cognitio, ad statuas pertinet. Omnino enim illæ habitu sunt elegantiore; & amictu ornatiore, quas vel Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron, ad absolutissimæ formæ archetypum expressit. Quòd si argumentum ex huiusmodi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorẽ sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermot.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* Atqui conueniebat, ô bone, vt tantarum rerum, támque omnib⁹ vtiliũ cõmune esset documentũ. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneãt, quoniã ne videt quidẽ: quanquã his ὁρᾶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν

τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ παύσαντο ἄχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, κἂν παῦ ὀξυδερκεῖς ἅπαντες ὦσι, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τῶν τῆς ψυχῆς, ἀπὸ γε τῆς ἔξωθεν ταύτης περιβολῆς; ὃ δὴ βούλομαι εἰπεῖν, τοιοῦτόν ἐστιν, οὐχ ὅτι τὴν γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσήκεις αὐτοῖς, καὶ ἠξίους ἀμείνων γίγνεσθαι ἐς τὰ τῆς γνώμης. Ερμο. καὶ μάλα. Λυ. πῶς οὖν οἴοντι σοι ἦν, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἀμείνων τῶν γνωσιμάτων διορᾶν, καὶ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντα, ἢ μὴ; σὺ γὰρ φιλεῖ τὰ τοιαῦτα οὕτω διαφαίνεσθαι, ὡς ἔστιν ἀπόρρητα, καὶ ἐν ἀφανεῖ κεῖσθαι, λόγοις καὶ συνουσίαις ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ὁλῶς μάλιστα. ὁ γοῦν Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπερ ἠπάσατο τὸν Ἡφαίστου. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ νῦν ἄκουε. φησὶ γὰρ ὁ μῦθος εἶναι Ἀθηνᾶν, καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἡφαιστον εὐτεχνίας πέρι. καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶνα, ταῦρόν τινα ἀναπλάσαι. τὴν Ἀθηνᾶν δὲ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι. ὁ Ἡφαιστος δὲ, ἄνθρωπον ἄρα συνεστήσατο. καὶ ἐπεὶ πάντα ἐπὶ τὸν Μῶμον ἦλθον, ὅντιν' δικασὴν προείλοντο, necesse erat in primis philosophiæ studijs incumbere, ne prorsus sua calamitate grauarentur. Cæterùm qui vident, quanuis sint perspicacissimi, quoniam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere, Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adiuisti, sed in sapientiæ studio melior eũadere voluisti. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuisti, ex notis illis quas dixisti peruidere qui rectè, qui secus philosopharetur? Non enim ista perspici ita queũt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibúsque similibus amaduertuntur. Audisti puto qua in re Momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim fabula Mineruam, Neptunum & Vulcanum de artis præstãtia contẽdisse. Neptunum quidem taurum effinxisse, Mineruam verò domum excogitasse. Porrò Vulcanus hominem composuit. Ac postquam ad Momum ventũ est, quem arbitrum delegerant, is considerato vniuscuiusq;

Διασάμενος ἐκεῖνος ἐκάστου τὸ

ἔχον, τῶν μὲ ἄλλων, ἅπινα ἠπιάσατο, πλειτὸν αὖ εἶν λέγειν. ὅπῃ τ' ἀνθρώπου ὃ τοῦτο ἐμέμψατο, ἢ τ' ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τ' Ηφαιστον, διότι μὴ καὶ θυείδας ἐποίησεν αὐτῷ κ' τὸ στέρνον, ὡς ἀναπεταθεισῶν, γνώσιμα γίγνεσθαι ἅπασιν ἃ βούλεται, καὶ ὁπηνοεῖ, καὶ ἢ ψεύδεται, ἢ ἀληθεύει. ἐκεῖνος μὲ οὖν ἅτε ἀμβλυώπων, οὕτω πρὸς τῶν ἀνθρώπων διενοεῖτο. σὺ δ' ὥσπερ τ' Λυγκέα ἡμῖν λέδρικας, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον ὡς ἔοικε διὰ τῶν στέρνου, καὶ ἀνέῳκται σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμω. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δ', κ' θεὸν εἱλόμην. καὶ οὐ μεταμέλει μοι τ' αἱρέσεως. ἱκανὸν δ' τοῦτο πρὸς γοῦν ἐμέ. Λυ. ὅμως ἂν αὖ εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πειρῶμαι με παρακολούθουν ἐν πολλῷ τῷ συρφετῷ; Ερμω. οὐδὲν γὰρ αὖ σοι ἀρέσκῃ, ὧν αὖ εἴπω. Λυ. οὐκ ὦ γαθέ. ἀλλ' οὐδὲν ἐθέλῃς εἰπεῖν ὁποῖόν αὖ με ἀρέσειεν. ἐπεὶ δ' οὖν σὺ ἑκὼν ἀποκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἴσου

opere, in alijs quidem quid reprehenderit, superuacaneum esset referre: at in homine hoc carpsit, & Vulcanum architectum increpauit quòd non ipsi etiam in pectore ostiola fecisset, quibus apertis, innotesceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus statuebat. Tu verò nobis vel ipso Lynceo es perspicacior qui, ficuti videtur, per pectus ipsum quæ intus sunt cernis paténtque tibi omnia, adeò vt non solùm certò teneas quid quisq; velit & cogitet. verùm etiam vter sit melior aut deterior. *Hermot.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi satis est. *Lucian.* Attamen ne sic quidem mihi, amice, exponas, sed me in infima plebe periturum vsque despicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de industria me celas, mihique inuides ne in philosophiæ studijs par tibi euadam,

γνοίμεθά σοι φιλοσοφήσαντες

ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἀνευρεῖν. Ἑρμ. ἀκούειν πρὸς τούτων κέκτημαι, καὶ πάνυ ἀσφαλεστάτῳ ἀνδρί. ἄκουε δὴ καὶ σύ, εἰ βούλει. Ερμο. Ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυκῖνε. ἴσως γάρ τι γνώσιμον ἐκεῖς. Λυ. σκόπει δή, καὶ μὴ καταγελάσῃς, εἰ πανταπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γὰρ οὕτως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐξηγήσῃ σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδὼς ἄμεινον. ἔχω δή μοι ἡ ἀρετὴ, τοιάνδέ τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τοὺς ἐμπολιτευομένους, ὡς φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ὁ σός, ἐκείθεν πόθεν ἀφιγμένους, σοφοὺς ἐς τὸ ἀκρότατον, ἀνδρείους ἅπαντας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγου θεῶν ἀποδείκνυσι. οἷα δὴ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, ἁπλῶς ἂν εἰπεῖν φαίη τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει τοιαῦτα, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτεύονται. μάλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἶμαι τὰς στάσεις, καὶ φιλονεικίας ἐγκεῖσθαι, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἐκπεπλῶν ἔστιν ἐκείνοις. ἃ γὰρ οὔτε χρυσίον ἔστιν, οὔτε ἡδοναὶ, οὔτε δόξαι ὁρῶσιν, ὡς

operam dabo vt per me possim adinuenire exactam iudicandi rationem, ad certissimam eligendi normam. Itaque tu etiam si vis audi. Hermor. Equidem volo Luciane, præclarum enim quidpiam fortè dices. Lucian. At vide ne me irrideas, si illud inscitè perquiram. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare nō vis. Virtus igitur mihi esto qualis vrbs quam fœlices ciues incolant (ſicuti tuus præceptor inde reuersus dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, iusti, moderati, parum Dijs inferiores. Cuiusmodi autem multa fiunt apud nos rapinam, violentiam, auaritiam, neminem in ea vrbe audere videas, vt aiunt, sed pacati munera Reipub. simul obeunt. Nec iniuria. Quæ enim alijs in vrbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illorum sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, vt de

διαφέρεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τὴ πόλεως ἀφεληλάκασιν αὐτὰ, καὶ ἀναγκαῖα ἡμισάμβοι ξυμπολιτεύεσθαι. ὥστε γαλήνου τινα, καὶ παυσδαίμονα βίον βιῶσι, ξυὼ εὐνομίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερμο. τί οὖν ὦ Λυκῖνε; οὐκ ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίνεσθαι τῆς τοιαύτης πόλεως, μήτε χρήματον ὑπολογιζομένους τὸν ἐν τῇ ὁδῷ, μήτε πρὸς τὸ μῆκος τὸ χρόνου ἀπαρρέυοντας, εἰ μέλλοιεν ἀφικόμενοι, ἐγγεγράφεσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μεδέξειν τὴ πολιτείας; Λυ. ναὶ Δί' Ερμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον, τῶν δ' ἄλλων, ἀμελητέον. καὶ μήτε πατρίδος τὴ ἐνταῦδα ἐπιλαμβανομένης, πολλὰ ποιεῖσθαι λόγον, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ὅτῳ εἰσὶν ἐπικατεχόντων, καὶ κλαθμυριζομένων ἐπικλαῶσι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν καὶ κείνοις παρακελεῦσθαι ἐπὶ τὰ αὐτὰ ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, ἀποσεισάμενον αὐτὸν, χωρεῖν ἐνδὺ τὴ παυσδαίμονος ἐκείνης πόλεως. καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντας τὸ ἱμάτιον, εἰ τούτου ἐπειλημμένοι κατεύχοιεν, ἐστόμωσε, εὐ

ipsis contendant: verùm iam olim hæc rati non necessaria ad ciuilem societatem, vrbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, alijs denique bonis instructam. Herm. Quid igitur Luciane? annon æquum est vt vrbis istiusmodi ciues fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, nec ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo vbi eò peruenerint, ciuium numero ipsi inserantur, & ciuitatis iure donentur. Lucian. Sanè per Iouem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidquis autem aliud negligendum: & neque patriæ hîc retinentis multa ratio habenda est, neq; exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut nõ possint, excussis illis, rectà ad vrbem illã ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehenso detinerẽt, erumpẽdũ.

γὰρ δέος μή σέ τις ἀποκλείσῃ, καὶ γυμνὸν ἐκεῖσε ἥκοντα. ἤδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτου αὐδηρὸς ἥκουσα διεξιόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι, καί με παρῴξυνεν ἐπεσθαί οἱ πρὸς τὴν πόλιν. ἠνάσσεσθαι γὰρ αὐτός. καὶ ἐλθόντα, ἐγγράψειν, καὶ φυλέτην ποιήσεσθαι, καὶ φειδωλίας μεταδώσειν τῶν αὑτῶ, ὡς μὴ πάντων εὐδαιμονοίην. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπεδόμην ὑπ' ἀνοίας, καὶ νεότητος τότε, ὡς πεντεκαίδεκα γεγονὼς ἐτῶν. ἴσως γὰρ ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ προάστια, ἢ πρὸς ταῖς πύλαις ἦν ἄν. ἔλεγε δ' οὖν περὶ τῆς πόλεως, εἴγε μέμνημαι, ἄλλα τε πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ τάδε, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐτόχθων δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς, καὶ πένητας. καὶ ὅλως, μετέχειν τῆς πόλεως τῷ βουλομένῳ. τὸ γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς, ὡς ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγγραφὴν, οὐδὲ ἀπὸ χρημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλλους. οὐδ' ἀπὸ γένους, οὐδὲ λαμπρῶν ὀνομάτων. ἀλλὰ ταῦτα μέν, οὐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς,

Neque enim metuendum eſt nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim aliàs virum ſenem audiui differentem, quomodo ibi ſe res habeant, iſque me, vt ſibi ad vrbem illam comes irem, hortabatur. Ipſe enim ſe præiturum, cúmque veniſſem ciuibus inſerturum & tribulem facturũ, ſuo ſodalitio donaturum me, pollicebatur, vt cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ iuuenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non geſſi: quod ſi feciſſem, fortè iam in ſuburbio, ipſiſque portis conſiſterem. Porrò de ciuitate, ſi bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes eſſe aduenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea verſari, & ſeruos, & deformes, & paruos, & pauperes: denique participem fieri vrbis quicunque vellet, ſiquidem lex ipſis, vt nulla cenſus habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illuſtrium maiorum ciuitate donent: cùm hæc nihili ducant.

ἀποχλῶ δ' ἐκάστῳ πρὸς τὸ πολίτιν ἡδέως, σώφρονα, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ἐνδοῦναι, μὴ ὑ μαλακιδῶσαι πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, κ' πλὴν ὁδὸν ἐπιτυχόντα. ὡς ὅστις αὖ ταῦτ' ἐπιδείξηται, καὶ διεξέλθοι, πορευόμενος ἄχρι πρὸς τὴν πόλιν, αὐτίκα μάλα πολίτην ὄντα τοῦτον, ὅστις αὖ ἦ, καὶ ἰσότιμον ἅπασι, τὸ ὑ χεῖρον, ἢ κρεῖττον, ἢ εὐπατρίδην, ἢ ἀγεννῆ, ἢ δοῦλος, ἢ ἐλεύθερος, εἶναι, ἢ λέγειν ἐν τῇ πόλει. Ερμο. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς οὐ μάτην, οὐδὲ περὶ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν ἡδέως καὶ αὐτὸς οὕτω καλῆς καὶ εὐδαίμονος πόλεως; Αυ. καὶ γὰ αὐτὸς ὦ Ερμότιμε, τῶν αὐτῶν σοι ἐρῶ. καὶ ἂν ἔστιν ὅ, τι ἂν μοι περὶ τούτων εὐξαίμην ἡδέως. εἰ μὲ ἐγὼ πλησίον ἦν ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν εὖ ἴσθι μηδὲν ἐνδιάπας, αὐτὸς ἦν ἐς αὐτὴν, καὶ ἐπολιτευόμην ἂν ὡς πολλοῦ. ἐπεὶ ὑ ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τε, καὶ Ησίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόῤῥω ἀπῴκισαι, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδόν τε ἥ ἄγουσαν ἐπ' αὐτὴν, καὶ

Oportere autem, vt quicunque ius ciuitatis indipiscitur, intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum, non molleſcat, quum multas in via moleſtias nanciſcitur. Tum autē qui iſta præſtiterit, & ad vrbem vſque iter peregerit, protinus eſſe ciuem omnibuſque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec peior, an melior, nobilis an ignobilis, ſeruus an liber ille ſit, vel prorſus eſſe, vel dici in vrbe. *Hermot.* Vides Luciane, vt non fruſtra, nec paruis de rebus laboro, quum tam pulchræ, támque fœlicis vrbis ipſe ciuis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilq; eſt quod ante iſta cōſequi optē. Quòd ſi propinqua vrbs eſſet, & omnium conſpectui expoſita, iampridem, probè ſcias, nihil ambigens, ad eam profectus fuiſſem, & in ea iamdiu verſarer. Siquidem igitur, vt dicitis, tu nimirum & poëta Heſiodus, longiſſimè eſt ſemota, neceſſe eſt viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. Nonne tu

ἡγεμόνα τ' ἄεισον. ἢ ἂν οἷς σὺ

οὕτω χρῆναι ποιεῖν; Ερμ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; λυ. οὐκοῦν σοὶ μὲν ὅτι τὸ εὐσηχεῖσθαι, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεσταῖεν αὐτόχθονες, ἐκεῖθεν ἕκαστος εἶναι λέγοντες. ὁδὸς χαλεπὴ οὐ μία καὶ ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ, καὶ διάφοροι, καὶ οὐδὲν ἀλλήλαις ὅμοιαι. ἡ μὲν γὰρ, ὅτι τὰ ἐπίπεδα. ἡ δ', ἐπὶ τὶν ἐω φέρει τοίχων. ἡ δὲ, ἐπὶ τὰς ἄρκτους. καὶ ἄλλη, εὐθὺ τὸ μεσημβρίας. καὶ ἡ μὲν, διὰ λειμώνων, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὐοδέος, καὶ ἡδείας, οὐδὲν ἀντίτυπον, οὐ δύσβατον ἔχουσα. ἡ δ', πρώδης, καὶ τραχεῖα, πολὺ ἥλιον, καὶ δίψος, καὶ κάματον ἐπιφαίνουσα. καὶ ὅμως, αὕτη πᾶσι σχεδὸν τὴν πόλιν ἄγειν λέγονται, μίαν οὖσαν, ἐς τὰ ἐπιτήδεια τελευτῶσαν. ἔνθα δή μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ' ἑκάτερα γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, αὐτῆς κατὰ τὴν ἀρχὴν τὴν ἀβατον ἕκαστος ἐπαινέσας, ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα τις ἀξιόπιστος ὁρέγει τε τὴν χεῖρα, καὶ προσέπει κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπόκλισιν, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μόνος τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι. τὸν δ' ἄλλους,

sic faciendum putas? Hermo. Eoquo pacto quispiam alia ratione eò perueniret? Lucian. Adest tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & se viam tenere dicant. Multi namq; adsunt ad hoc parati, qui se indigenas profitentur. Via autem nō vnica, eadémque, sed multæ, ac diuersæ, nihílque inter se similes apparent: hæc enim ad occasum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa ad meridiē. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & vmbram, humida, iucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & fitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad vrbem illam, quæ vna est, ducere dicuntur, quanquam in contraria desinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque ipsarum venero, vnusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò

πλανᾶσθαι, μήτε αὐτοὺς ἐλπλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγήσασθαι δυναμένοις ἀκολουθήσαντας. καὶν ὁπὶ τ πλησίον ἀφίκωμαι, κἀκεῖνος τὰ ὅμοια ὑπισχνεῖται πεὶ τ αὐτ ὁδ ᾶ, καὶ τὸν ἄλλοις κωμίζει, καὶ ὁ παρ' ἄλλ ων ὁμοίως, καὶ ἑξῆς ἅπαντες. τό,τε τοίνυν τ πλήθος τῶν ὁρῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, οὐ μετρίως ταράττει με, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ. καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες σπουδατεινάμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. οὐ γὰρ οἶδα ὦ πνα βαπτόμενος, ἢ τῷ, μᾶλλον ἀκολουθήσας, ἀφικοίμην ἂν πρὸς τ πόλιν. Ερμο. ἀλλ' ἐγώ σε ἀπολύσω τ ἀπορείας. τοῖς γὰρ προειρημένοις πιστεύσας ὦ Λυκῖνε πιστεύσας, οὐκ ἂν σφαλείης. Λυ. πῖσι λέγεις; τοῖς κτ' ἰδίαν ὁδὸν ἐληλυθόσιν; ἢ τίνι τ ἡγεμόνων ἀκολουθήσασιν; αὖθις γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τ πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους μετελήλυθεν. Ερμο. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ. ὅτι ὁ μὲν, τὴν Πλάτωνος βαπτόμενος, καὶ συμπεριπέρασας μετ' αὐτῶ, ἐκεῖνον ἐπαινέσεται ἀληθέστατα. ὁ δ',

aberrare, qui neque eò ipſi peruenerint, neque alijs ſequentibus præire poſſint. Quod ſi ad vicinũ accedero, ille etiam ſimilia de via ſua pollicetur, alijſq; obtrectat: A ſic & vicinus ipſius, omnéſq; deinceps. Quare cum multitudo, tum diſſimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facítque vt hæream dubius, maximè verò duces B qui ſumma peruicacia contendunt, ſuáque ſinguli laudibus extollunt. Neſcio enim ad quam conuerſus, aut quem potiùs ſequens, ad C vrbem illam perueniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæſitatione liberabo Luciane. Nam ſi ijs qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? D quam viam ingreſſis? aut quem ducem ſequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma apparet, facto à rebus ad homines tranſitu. *Hermot.* E Quonam modo iſtud dicis? *Lucian.* Quoniam hic qui in Platonis viam eſt digreſſus, eúmque ducem ſequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri,

ἄλλος ἄλλῳ. σὺ δ', ἢ ὑμετέρων. ἢ πῶς γὰρ ὦ Ἑρμότιμε οὐχ οὕτως; Ἑρμο. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. οὐ τοίνυν ἀπέλυσάς με τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ τῷ μᾶλλον χρὴ πιστεύσαι τῶν ὁδοιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὴν ἡλικίαν, μιᾶς πεπειραμένον, καὶ ἐκείνῳ ἐπαινοῦντα, καὶ λέγοντα ὡς αὕτη μόνη ἄγει ὅπη πρὸς πόλιν, οὐ μὰ τοὺς ἔγωγε εἰδέναι εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ὅτι μὲ ἀφῖκται ποτέ πη τέλος, καὶ εἰδήσειν τινὰ πόλιν, δώσω αὐτῷ ἴσως. εἰ δὲ ἐκείνῳ εἴδεν, ἣν ἐγὼ ἔχω, ἣν ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε, καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὃ δὴ εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, οἴεται Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔτι μοι· οὐ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἰδὼν, Κόρινθον εἶδεν, εἰ μὴ πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ὃ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν, ἐκεῖνό ἐστι, τὸ εἰδέναι ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. εἰ δ' ἄλλαι, πανταχόσε μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, εἰ μή τις οὕτω σφόδρα παρα-πέπλους, ὡς εἰκάζειν καὶ τὴν εἰς Ὑπερβορέους,

& alius aliam: tu verò vestrã. Nam quî non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur nõ? *Lucian.* Proinde dubium non soluisti, sed adhuc similiter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda sit. Video namque vnumquemque ipsorum, ipsúmque & ducem vnius periculum feciſſe, quã laudat, dicítque solam esſe quæ ad vrbem ducat. Ego autẽ scire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè cõcesſero, quòd ad finem aliquem deuenerit, & aliquam vrbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu versari percupimus (vt si Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidiſſe se putet) etiamnum mihi non constat. Neque enim qui ciuitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: siquidem non sola vrbs est Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd scio vnam esſe necessariò, eámq; veram viam: siquidem vnica est Corinthus. Aliæ verò quóuis potiùs quàm Corinthum ducunt: nisi quis adeò mente sit captus, vt eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos duc-

καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν,

εἰς Κόρινθον στέλλειν. Ερμο. καὶ πῶς οἷόν τε ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰ ἀλλαχόσε ἄγει. Λυκ. ἀλλ' οὐ καλὲ Ερμότιμε, οὐ μικρᾶς δεῖ βουλῆς ὅπῃ τιὼ αἱρεσιν τῶν ὁδῶν τε, καὶ ἡγεμόνων. οὐδὲ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου ποιήσομεν, ἔνθα ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἅπιμεν. ἐπεὶ λήσομεν οὕτως, αὐτὴ ἡ εἰς Κόρινθον ἀγουσης, τιὼ ὅπῃ Βαβυλῶνος, ἢ Βάκτρων ἀπόντες. οὐδὲ γὰ οὐδὲ ἐκεῖνο καλῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ὅπῃβέπειν, ὡς τάχα ἂν τιὼ ἀεἰσλω ἐλομβάνοις, εἰ καὶ ἄνευ ἐξετάσεως ὁρμήσαιμεν ὅπῃ μίαν τῶν ὁδῶν λώπηαεν. δυνατὸν μὲ γὰ καὶ τοῦτο γένοζ. καὶ ἴσως πυτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. ἡμᾶς δέ γε περὶ τῶν οὕτω μεγάλων, οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναρριπτεῖν, οὐδὲ ἐς σκότον κομιδῇ καπακλείειν τὴ ἐλπίδα, ὅπῃ ῥιπὸς ὡς ἡ παρομία φησὶ, τὸν Αἰγαῖον, ἢ τὸν Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας. ὅτε δὲ αἰτιασαίμεθ' ἂν ἐυλόγως τιὼ πύζλω, εἰ τοξεύουσα, καὶ ἀκοντίζουσα, μὴ πάντως ἔτυχε τοῦ ἀληθοῦς, ἑνὸς ὄντος ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ οὐδὲ τῷ Ὁμηρικῷ τοξότῃ συνήνεγκε. ὃς, δέον τὴ

Corinthum mittere putet. *Hermot.* At quî id fieri possit Luciane? alia namque aliò tendit. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non paruo opus est consilio in eligendis cùm vijs, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, vt tanquam optimam eligẽtes, etiam sine perquestigatione, in vnam aliquam quamcunq; tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè iam olim in tanta temporis longinquitate factũ est. Nec equidem par esse puto, vt de rebus adeò magnis spem temerè abijciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod aiunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & iaculando, Verum nõ sit prorsũ assequuta, quippe quod in sexcentis mendacijs est vnicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm

πελειάδα κατατοξεῦσαι, ὁ δ', ἢ μὴ εἶναι δὸν ἕτερον. ὁ τεῦκρος οἶμαι. ἀλλὰ παρὰ πολὺ ἐκεῖνο εὐλογώτερον τ πολλῶν, βωθῆσθαι, καὶ πεπεῖσθαι τῷ τοξεύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεῖνο τὸ ἓν ἐκ ἁπάντων. ὁ δ κίνδυνος ὅτι οὐ μικρὸς, εἰ αὖτι τ ἐπ' εὐθὺ ἀγούσης, ἐς τ πεπλανημένων μίαν ἀγροικῶντες, ἐυπρόσοιμον, ἐλπίζοντες ἄμεινον αἱρήσεσθαι ἢ τύχη γὰρ ἡμῶν, εἰκάζειν οἶμαι. οὐδὲ γὰρ ἀναφρῦσαι ἔτι, καὶ ἀπασωθῆναι ὀπίσω ῥᾴδιον, ὧν ἅπαξ ἐπὶ θαλάττῃ πλεούσῃ τις αὐτὸν, τὰ ἀπόγεια λυσάμενος, ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφέρεσθαι, ναυπῆγητα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ καρηβαρεῦντα ὑπὸ τοῦ σάλου, δέον ἐκ ἀρχῆς σκοπεῖν ἐπιπλεῦσαι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπάς τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπιφορόν ὅτι, καὶ οὔριον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον διαπλεῦσαι ἐθέλουσι. καὶ νὴ Δία, κυβερνήτου ἕνα τὸν ἄριστον ἐκλέξασθαι, καὶ ναῦν συμπαγῆ, οἵαν διαρκέσαι πρὸς τηλικοῦτον κλύδωνα. Ερμο. οὕτω γε ἄμεινον ὦ Λυκῖνε παρεσκευασμένον. καὶ νῦν οἶδά γε ὅτι ἅπαντας ἐν κύκλῳ περιελθὼν,

sagittis columbam petere debuisset, funē rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, speres fore vt multa vulnerentur, & in teli iactum incidant, quàm omnino vnum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deuijs incidamus imprudētes, sperantes fore vt meliorem pro nobis fortuna eligat, exprimo ni fallor. Neque enim amplius reuerti, & retro incolumē seruari facile est, siquis fune soluto nauis se commiserit: verùm necesse est in pelago iactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis grauedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum conscensa specula explorare num nauigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum nauigare volentibus: & per Iouem optimus quispiam gubernator eligendus fuisset, & bene compacta nauis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. Hermot. Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non

ἐπ᾽ ἄλλοις δὲ εὑρεσις, οὔτε ἡγεμόνας ἀμείνους, οὔτε κυβερνητὰς ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἢν ἐθελήσῃς γε ἀφικέσθαι ποτὲ ἐπὶ τὸν Κόρινθον, ἐκείνοις ἕπου, καὶ τὰ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος ἴχνη τρέχων. ἄλλως δ᾽, ἀδύνατον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὡς κοινὸν ὦ Ἑρμότιμε εἰρηκας; εἰπὲ γὰρ αὐτὸ καὶ ὁ τῷ Πλάτωνι ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικούρῳ ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀφελθεῖν με εἰς τὸν Κόρινθον, εἰ μὴ μεθ᾽ ἑαυτῶν ἕκαστος. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὅπερ γελοιότατον, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως. μιᾷ γὰρ ἀσφαλέστατον τὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὑρωμὲν τὰληθῆ ἀνασκοπούμενον. ἐπεὶ φέρε, εἰ καὶ δεήσαι νῦν ἔγωγε, ἀγνοῶν ὅτι ὅστις δὴ ἀπάντων ὅδε ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἑλοίμην τὰ ὑμέτερα σοὶ πιστεύσας, ἀφέλοιμί τε, ἄταρ μόνα γε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ὁδοιπορήσαντι τουτῳ, ἔπειτα θεῶν τις ἀναβιῶναι ποιήσειε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ τὸν ἄλλους, οἱ δὴ, περιστάντες, ἐρωτῷεν με, καὶ νὴ Δί᾽ εἰς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβρεως ἕκαστος δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί

alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inuenturum: & si quãdo Corinthum proficiſci velis, illos ſecuturum per Chryſippi & Zenonis veſtigia incedendo: alioqui non poſſis. Lucian. Vides Hermotime vt hoc ex communi ſententia dixiſti? Id ipſum enim dixerit, qui Platonem comitatur, & qui Epicurum ſequitur, alijque, me non niſi ſecum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum eſt, aut ſimiliter diffidendum: quod eſt longè tutiſſimum, donec vera pollicentem inueneri-mus. Age verò, ſi vt nunc ſunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, veſtras partes, tibi credendo, deligerem, viro quidem amico, ſed Stoicæ tantùm diſciplinæ gnaro, ſolãque hanc viam ingreſſo: deinde Deorum aliquis in vitam reuocaret, Platonem & Pythagoram, & Ariſtotelem atque alios: illi autem circunſtantes interrogarent me, & tractum in ius, contumeliæ ſinguli reum facerẽt, dicẽtes, Quid cauſę fuit, optime Luciane, cur adhibita

παιδῶν, ἢ τίνι ποτὲ πιστεύσας,
Χρύσιππον, καὶ Ζήνωνα τοσοῦτον
ἡμῶν, πρεσβυτέρων
ὄντων παρὰ πολύ, χθὲς, καὶ
τοσούτοις ἡμιθέοις, μήτε λό-
γου μεταδοὺς ἡμῖν, μήτε πει-
σθεὶς ὅλως ὧν φαμέν, εἰ
ταῦτα λέγοιεν ἢ τί ἂν ἀπο-
κριναίμεθα αὐτοῖς; ἢ ἔρηται-
σει μοι, ἂν εἴπω, ὅτι Ἑρμο-
τίμῳ ἐπίστευσα φίλῳ ἀνδρὶ, ἀλ-
λὰ φαῖεν ἂν ἴσως ὅτι, ἡμεῖς ὦ
Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον
τοῦτον, ὅστις ποτέ ἐστιν, οὐδὲ
ἐκεῖνος ἡμᾶς. ὥστε οὐκ ἐχρῆν
ἁπάντων κατηγορεῖν, οὐδὲ
ἐρημοῦν ἡμῶν καταδιαιτᾶν, οὐδὲ
πιστεύσαντα μίαν ὁδὸν ἐν
φιλοσοφίᾳ, καὶ οὐδὲ ταύτην
ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσαντι.
εἰ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε,
οὐχ οὕτω προστάξουσι τοῖς δι-
καστῆς ποιεῖν, οὐδὲ τὸ ἕτερον
μὲ ἀκούειν, τὸν ἕτερον, ἂν
ἐᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἃ οἴε-
ται ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμ-
φοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον αὐτὲ-
ταζόντας τοὺς λόγους, εὑρέ-
σειν τἀληθῆ τε, καὶ ψευδῆ. καὶ
ἴσως γε μὴ οὕτω ποιοῦσιν, ἐφίε-
ται δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον
δικαστήριον τοιαῦτα, ἅπερ
ἐπᾶν καὶ προσέρηταί μοι,

neſcio cui fide, Chryſippum
& Zenonem nobis longè ſe-
nioribus, heri ac pridie natis
antepoſueris, cùm neque
nobiſcum communicaueris,
neque eorum quæ dicimus,
periculum feceris. Si hæc
dicerent, quidnam illis reſ-
ponderem? Num ſuffecerit,
ſi dicã, me Hermotimo viro
amico credidiſſe? At, ſcio,
dicerent illi. Nos, Luciane,
Hermotimum hunc nõ no-
uimus, neque ille nos. Quare
nec omnes deſpiciendi, nec
indicta cauſa condemnandi
fuimus, ei fidem adhibendo
qui vnicam in philoſophia
viam, ac neque eam fortaſſis
exquiſitè nouerit. At, ô Lu-
ciane, non præſcribunt judi-
cibus legiſlatores vt ita fa-
ciant, nimirum vt altero tã-
tum audito, alteri facultatẽ
dicendi ea quæ conferre ſibi
putat, non concedant: ſed
vtramque partem pariter
audiant, vt faciliùs exami-
natis orationibus, verum &
falſum comperiant. At
niſi ſic faciant, poteſtatem
facit lex ad judicium aliud
prouocandi, vt ſibi dicenda
dicant. Aut ſi fortè quiſ-
piam illorum interrogaret
me, dicẽs, Dic mihi, Luciane,

εἰκὸς ἐρεῖν αὐτούς. ἢ τάχ' ἄν τις
εἰπεῖ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε,

ſi quis

εἰπέ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἴ τις αἰθιοψ μηδὲ ποτε ἄλλους ἀνθρώπους ἰδὼν, οἵοι ἡμεῖς ἐσμὲν, διὰ τὸ μὴ ἀποδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἔν τινι συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διϊσχυρίζοιτο, καὶ λέγοι μηδαμόθι γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλό τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν τῶν φρονιμωτέρων Αἰθιόπων, σὺ γὰρ δὴ, πόθεν ταῦτα οἶσθα, ὦ θρασύτατε, εἰ μὴ ἀποδημήσας παρ' ἡμῶν οὐδαμόσε, οὐδὲ νὴ Δία τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις οἴδας ὁποῖά ἐστι; φαίλου ἂν ἔγωγε δίκαια ἐρωτῆσαι τὸν φρονιμώτατον; ἢ πῶς ὦ Ερμότιμε συμβουλεύεις; Ερμο. οὕτω δικαιότατα μὲν ἐκπλήττει δοκεῖ μοι. Λυ. καὶ μὲν ἔμοιγε ὦ Ερμότιμε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦτο, ἂν ἔτ' οἶσθα, εἰ ὁμοίως καὶ σοὶ δόξει. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο πάνυ δοκεῖ. Ερμο. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπάξει δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ, καὶ φήσει πρὸς με ὧδέ πως. ἀλλ' ὁρᾷς τοίνυν κἀμέ τις ἡμῶν ὦ Λυκῖνε, τὰ Στωϊκῶν μόνα εἰδὼς καὶ θαυμάσιος ὁ σὸς φίλος ἔτος, ὁ Ερμότιμος. ἀποδημήσας δὲ μηδὲ ποτὲ, μήτε εἰς Πλάτωνος, μήτε πρὸς τὸν Ἐπίκουρον,

siquis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, dicerétque nullibi gentium homines esse albos, vel flauos, nec alterius coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autè ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, vnde hæc nosti, nusquam enim peregrè à nobis es profectus, neque scis qualia sint quæ apud alios populos extant, annon rectè dicerem senem hunc iustè interrogasse? aut quid tu Hermotime consilij habes? Hermo. Id ipsum. Nam mihi videtur eum iustissimè consternasse. Lucian. Et mihi quidem Hermotime. Sed quod posthac dicturus sum, nondum scio an id mecum sentias: id enim equidem omnino sentio. Hermot. Quale-nam illud est? Lucian. Addet nimirum ille, & sic mihi dicet. Eadem igitur ratione, Luciane, nobis proponatur aliquis, qui solà Stoicorum placita calleat, sicuti amicus hic tuus Hermotimus: nec peregrè vnquam sit profectus, neq; ad Platonis Academiam, neq; ad Epicurū,

μὴ ὅλως πρὸς ἄλλον πνά. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν οὕτω καλὸν εἶναι, μήδ' ἀληθὲς παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐστι, καὶ ἃ ἐκεῖνοι φασιν, ὡς ἂν οὐκ ἄγαν θρασὺς εἶναί σοι δόξειε περὶ πάντων ἀποφαινόμενος. καὶ ταῦτα, ἢν εἰδώς, οὐδὲ πώποτε Αἰθιοπίας τὸ ἕτερον ποδὸν προελθών· τί βούλῃ ἀποκρίνωμαί σοι τὸ ἀληθέστατον ἐκεῖνο δηλαδή, ὅτι ἡμεῖς τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάνυ ἐκμανθάνομεν, ὡς ἂν κατὰ ταῦτα φιλοσοφεῖν ἀξιοῦντες. ὃ ἀγνοοῦμεν δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ γὰρ διδάσκαλος, καὶ ἐκεῖνα μεταξὺ καὶ διέξεισιν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναβέπει γε αὐτὰ, προσθεὶς αὐτός. ἢ νομίζεις ἐνταῦθα σιωπήσεσθαι ἡμῖν τὸν ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὸν ἄλλους. οὐκοῦν δὲ ἀναγελάσαντας ἂν εἰπεῖν πρὸς ἐμέ, οἷα πτιεῖ ὦ Λυκῖνε ὁ ἑταῖρός σου ὁ Ἑρμότιμος. ἀξιοῖ τοῖς αὐτοδιδάκτοις περὶ ἡμῶν πιστεύειν, καὶ οἴεται τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὁποῖα ἂν ἐκεῖνοι φῶσιν, ἢ ἂν εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές. ἀκούω δὲ πάνυ καὶ τῶν ἀθλητῶν ἤδη ἀσκούμενον πρὸς τῷ ἀγῶνος, λακπίζοντα εἰς τὸ

neque omnino ad alium quempiam. Itaque si diceret nihil ita pulchrum, nihil ita verum apud multos reperiri, qualia Stoicorum sunt, quæque illi asserunt, annon meritò tibi videretur esse temerarius, qui de omnibus definiret, idque cùm vnius sectæ gnarus esset, neque vaquam ex Æthiopia vel alterum pedem protulisset. Quid vis ipsi respondeam? Verissimum illud videlicet, Nos Stoicorum placita etiam perdiscere, ac si secundum illa philosophari velimus: sed quæ dicuntur ab alijs non ignorare. Præceptor enim illa quoque inter disserendum nobis proponit, idémque subuertit. Num verò hic tacituros existimas Platonicos, & Epicureos, tum etiam alios? Annon in risum soluti dicerent, qualia facit familiaris tuus Hermotimus, Luciane: æquum censet aduersarijs fidem de rebus nostris habere, & dogmata nostra putat esse cuiusmodi dicunt illi, siue ea nesciunt, siue verum celant. Numquid siquem ex athletis exercentem se viderit ante certamen, calcitrantem in aërē,

ἄειρε, ἢ πυξ κωλιὼ παλιγλώ πνα καταφέροντα, ἢ ἀντιαγωνιεῖται δῆθεν παίοντα, εὐθὺς ἀναιρήσει αὐτῷ, ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἀμαχόντινα. ἢ ἐκεῖνα μὲν οἶσθ᾽ ῥᾴδια εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεανιεύματα, ἀδεγὸς αὐτὰ ἐρεμοῦντα αὐτῷ, ἢ ὃ νικῶν τὸν ἀγωνιζόμενον κείνεδ, ὁπόταν καταγωνίσηται ἢ ἀντίπαλον αὐτῷ, καὶ κρατήσῃ, ὃ δὴ ἀπαγορεύσῃ. ἄλλως δ᾽, οὐ. μὴ τοίνυν μὴ δ᾽ Ερμότιμος, ἀφ᾽ ὧν αὐ οἱ διδάσκαλοι αὐτῶν σκιαμαχοῦσι πρὸς ἡμᾶς ἀπόντας, οὕτω κρατεῖν αὐτοὺς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀναβλέπειν ῥᾳδίως. ἐπὶ τοῦτον ὅμοιον αὖ εἶναι τοῖς τ᾽ παιδίων οἰκοδομήμασιν. ἃ κατασκευάσαντες ἐκεῖνοι ἀθρῆσαι, εὐθὺς ἀναβλέπουσιν. ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν. οἱ κάρφη πνὰ πωλήσαντες, ἔπειτα ἐπὶ κοντῷ πήξαντες, ἢ πόρρω προθέμενοι, τοξάζονται ἀφιέντες. κἢ λῶ τύχωσί ποτε, καὶ διαπείρωσι τὰ κάρφη, αὐέκραγον εὐθὺς, ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος διὰ τῶν φρυγάνων. ἀλλ᾽ οὐ Πέρσαι γε οὕτω ποιοῦσιν, οὐδὲ Σκυθῶν, ὅσοι τοξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινούμενοι ἀφ᾽ ἵππων,

aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet aduersarium, ideo illum certaminis præses vt inuictum statim proclamabit? Annon contrà existimabit facilem esse ac tutam hanc strenuitatem, nullo ipsi repugnante aduersario: tum verò decernendam victoriam, quum aduersariũ ipsum expugnarit & deuicerit: hic vero cesserit alioqui nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab ijs de quibus præceptores sui aduersus nos absentes, vt aduersus vmbras pugnant, illos victores esse putet, vel talia esse nostra, vt facilè subuertantur. Quoniam illud esset persimile puerorum ædiculis, quas illi infirmas parant, & protinus subuertunt. Vel per Iouem ijs qui sagittando se exercent qui colligatis stipulis, contóque infixis, nec procul positis emisso telo iaculantur, & si fortè stipulas attigerint & penetrarint, ilico exclamant ac si rem magnam præstiterint, quòd telum ipsis hæc cremia transuerberarit. Atqui non Persæ, non Scythæ quotquót sunt sagittarij, sic faciunt. Sed primùm quidem ipsi dum ab equis mouẽtur, vt plurimũ iaculantur,

ὄ, καὶ τὰ τοξευόμενα κινεῖσθαι
ἀξιοῦσιν, οὐχ ἑστῶτα, οὐδὲ
περιμένοντα τὸ βέλος, ἕστ' ἂν
ἐμπέσῃ, ἀλλὰ διαδιδράσκοντα
ὡς ἔνι μάλιστα. Θηρία γέ τοι ὡς A
τὸ πολὺ κατατοξεύουσι, καὶ
ὀρνίθων ἔνιοι πυγχάνουσιν. ὧν
δέ ποτε δεῖ ἐπὶ σκοπὸν δίκην πε-
ραθῆναι τὸν τόνε ὁ σκληρὸς,
ξύλον αὐτίτυπον, ἢ ἀσπίδα ὠ B
μοβοΐνην περιθέμενοι, διελαύ-
νουσι, καὶ οὕτω πιστεύουσι, κἂν
δι' ὅπλων ὁρίσι χωρῆσαι τὸν
βέλους. εἶτα τοίνυν ὦ Λυκῖνε C
παρ' ἡμῶν Ερμοτίμῳ, ὅτι οἱ δι-
δάσκαλοι αὐτὸν φεύγειν προ-
τίθενται, καταπτοεῖσθαι. εἶτα
φασὶν, αὐθρῶν ὡπλισμένων
κεκρατηκέναι. καὶ εἰκόνας ἡ-
μῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι D
πρὸς ἐκείνας. καὶ κρατήσαντες
ὡς τὸ εἰκὸς κρατεῖν ἡμῶν οἴον-
ται. ἀλλὰ φαίμεθ' ἂν ἕκαστος
πρὸς αὐτὸν τὰ τοῦ Αχιλλέως
ἐκεῖνα, ἃ φησι περὶ τῆς Εκτο-
ρος, Οὐ γὰρ ἐμοῖς Κόρυθος λέ- E
οντιον μέτωπον. ταῦτα μὲν οἱ
ξύμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἕκαστος. ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκῇ καὶ
διηγήσασθαί τι τῶν ἐν Σικελί-
ᾳ, ὡς ἂν εἰδὼς τὰ πλεῖστα. τῷ
γὰρ συρακουσίῳ Γέλωνι, φασὶ
δυσῶδες εἶναι τὸ στόμα, καὶ

Deinde etiam, ea quæ ſagittis petunt moueri volunt, nec loco conſiſtere, nec telum expectare donec inciderit, ſed vt plurimum aufugere. Feras autem plerumq; ſagittis conficiunt, & volucres nonnulli aſſequuntur. Quòd ſi quando opus eſt vt ictum in ſcopum intendere experiãtur, lignum ſolidum, vel ſcutum è crudo bouis tergore confectum proponentes tranſfigunt, atque ita ſuas etiam ſagittas arma penetraturas credunt. Quare ô Luciane Hermotimo dic noſtro nomine, præceptores ipſius propoſita cremia telis petere, deinde dicere armatos homines à ſe ſuperatos eſſe, inque noſtras imagines depictas pugiles agere, quibus vt par eſt ſuperatis nos victos eſſe exiſtiment. At illis dicere poſſit vnuſquiſq; noſtrûm ea quæ de Hectore Achilles, *Namque mea ralia faciem ſpectare timebunt.* Hæc ſimul omnes, ſingulatim vnuſquiſque dixerit. Mihi autem videtur Plato aliquid ex ijs quæ in Sicilia acciderunt, vt qui multa ſciat, narraturus. Dicunt enim Geloni Syracuſanorum tyranno fœtidum os fuiſſe, idque ipſum perquam diu latuiſſe,

τοῦτο ἐπιπολὺ διαλαθεῖν αὐτὸν,

οὐδενὸς τολμῶντος ἐλέγχειν τύραννον ἄνδρα, μέχρι δή τινα γυναῖκα ξένην συνεγχθεῖσαν αὐτῷ, τολμῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι. τὸ δή, πρὸς τὸν γυναῖκα ἐλθόντα τὸν ἑαυτοῦ, ὀργίζεσθαι, ὅτι οὐκ ἐμώμυσε πρὸς αὐτὸν, εἰδυῖα μάλιστα τὸν δυσωδίαν. τὸν δή, παρῃτεῖσθαι συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. ἴσως γὰρ τῷ μὴ πεπειρᾶσθαι ἄλλων ἀνδρῶν, μὴ δὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἰηθῆναι ἅπασι τοῖς ἀνδράσι τοιοῦτό τι ἀποπνεῖν τὸ σῶμα. καὶ Ἐρμότιμος τοιαῦτα μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυνὼν, φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ ὁποῖα τῶν ἄλλων τὰ σώματά ἐστιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἶπεν, ἢ ἔτι πλείω τούτων, εἰ μὴ λιπὼν αὐτὸ ἄκειτον, ὅτι τὰ Πλάτωνος ὡμώμοσμαι, πεύσας τινὶ τῶν μόνῳ Πλάτωνι ὡμολογημένων. ἐνί τε λόγῳ ξυνελὼν φημι, ἄλογις ἂν ἄδηλον ἢ τίς ἀληθὴς ὅτι περαίρεσις ἐν φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἱρεῖσθαι. ὕβρεις γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιοῦτον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε, πρὸς δ' ἱερίας, Πλάτωνα μὲν, καὶ χαίρειν ἄλλως ἀξιωμεῖν ἐάσωμεν.

cùm nemo virum qui rex esset, arguere auderet, donec peregrina mulier cum ipso congressa, vt res se haberet, dicere ausa est. Eum verò ad A vxorē iratum veniſſe, quòd fœtoris quem ipsa potiſſimum noſſe debuerat, minimè monuiſſet. Ipsam autem sibi veniam concedi deprecatam esse, quòd non alium B experta virum, neque propiùs collocuta, talem à viris omnibus animam ore exhalari putaret. Itaque Hermotimus quia cum solis Stoicis commercium habuit, dixe- C rit Plato, qualia sint aliorum ora meritò ignorat. Similia quoque Chryſippus, atque his plura diceret, si ipsum incognitum relinquerem, & soli cuipiam ex ijs qui cum D Platone versati sunt adhibita fide, ad Platonem me conferrem. Vno verbo summam complectēs dico, Dum incertum fuerit quænam vera sit Philoſophiæ secta, nullam esse eligendam. Hoc enim est in alias contume- E lioſum. *Hermot.* Per Veſtam obsecro Luciane, Platonem, Ariſtotelem, Epicurum, alióſq; missos faciam⁹. Neq; enim cū illis cōfligere.

Αειστοτέλην, καὶ Ἐπίκουρον, οὐ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀνταγωνι-

ζεσθαι αὐτοῖς. νῦν δ', ἐγώ τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγώ φημι αὐτὸ εἶναι. Αἰθίοπας δ', ἢ πῶς Γέλωνος γυναῖκα, τί ἔδει καλεῖν ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; Λυ. μὴ ἐκεῖνοι μὲν ἀπιτωσαν ἐκπεσὼν, εἰ σοὶ δοκοῦσι πρόσποι εἶναι πρὸς τὸν λόγον. σὺ δὲ λέγε ἤδη. θαυμαστὸν γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. δοκεῖ μοι ὦ Λυκῖνε καὶ πάνυ δυνατὸν εἶναι μόνον τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τἀληθὲς ἀπὸ τούτων, κἂν μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπεξέλθῃ τις ἐκμανθάνων ἕκαστα. οὕτωσὶ δὲ σκόπει, ἵν' τις λέγῃ πρὸς σὲ μόνον τοῦτο, ὡς αἱ δύο δυάδες, τὸ τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν, ἆρα δήσει πείθοντα σε καταδαπανᾶν τὰ ἄλλων, ὅσοι ἀριθμητικοὶ, μή τις ἄρα εἶη πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγων αὐτὰς εἶναι; ἢ αὐτίκα εἰδήσεις αὖ ὅτι αὐτὴ ἀληθῆ λέγει; Λυ. αὐτίκα ὦ Ερμότιμε. Ερ. τί ποτ' οὖν ἀδύνατον εἶναί σοι δοκεῖ, ἐντυγχάνοντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς λέγουσι τἀληθῆ, πείθεσθαί τε αὐτοῖς, καὶ μηκέτι δεῖσθαι τῶν ἄλλων, εἰδότα ἂν αὖ ποτε τὰ τέτταρα πέντε

me decet. Cæterùm nos, ego inquam & tu, per nos ipſos diſcutiamus, num ſit res philoſophica, cuiuſmodi eam eſſe affirmo. Æthiopas autem, aut Gelonis vxorem, quid ex Syracuſis ad hunc ſermonem vocare opus erat? *Lucian.* Procul ſanè abeant, ſi tibi ad ſermonem hunc videntur ſuperuacanei. Tu verò iam loquere: videris enim mirum quid dicturus. *Hermot.* Videtur mihi Luciane, id omnino fieri poſſe, vt qui Stoicorum duntaxat placita didicerit, ex his Verum noſcat, quanuis aliorum ſingula diſcendo non perſequutus ſit. Sic etiam conſidera, ſiquis hoc ſolùm tibi dixerit geminas dyades quaternarium numerum abſoluere: num erit circumeundũ vt ex omnibus alijs arithmeticis peritis ſciſciteris, numquis ſit qui eas quinque aut ſeptem conſtituere dicat? annon ilico intellexeris eum virum vera dicere? *Lucian.* Ilico Hermotime. *Hermot.* Cur igitur fieri nõ poſſe putas, vt qui in Stoicos vera dicentes tantùm inciderit, ipſis credat, nec alijs op⁹ amplius habeat, cùm ſciat nunquam fore vt quatuor quinq; ſint, non ſi ſexcenti Platones,

γένοιντο, οὐδ' ἂν μυρίοι Πλά-

φωνες, ἢ Πυθαγόρεοι λέγουσιν; Λυ. οὐδὲν πρὸς ἔπος ὦ Ερμότιμε. τὰ γὰρ ὁμολογούμενα, τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, παὺ διαφέροντα αὐτῶν. ἢ τί ἂν φαίης; ἔστιν ὥτινι ἐντετύχηκας, λέγοντι τὰς δύο δυάδας συντεθείσας, τὴν ἑπτὰ, ἢ ἔνδεκα ἀριθμὸν ἀποτελεῖν; Ερ. ἐκ ἔγωγε. ἢ μαίνοιτ' ἂν ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. Λυ. τί δαί, ἐντετύχηκας ποτε, καὶ περὶ τούτων, πειρῶ ἀληθεύειν, ξωϊκῷ τινι, καὶ ἐπικουρείῳ, μὴ διαφερομένοις περὶ ἀρχῆς, ἢ τέλους; Ερμο. οὐδαμῶς. Λυ. ὅρα τοίνυν μήπως με παραλογίζῃ ὦ γλυκαῖε. καὶ ταῦτα, φίλον ὄντα. ζητούντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν ἐν φιλοσοφίᾳ, σὺ τοῦτο περιαρπάσας, ἔδωκας φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς οὗτοί εἰσιν, οἱ τὰ δὶς δύο, τέτταρα τιθέντες. ὅσον ἄδηλον εἰ οὕτως ἔχει. φαίεν γὰρ ἂν οἱ Επικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν οὕτω ξωϊτιθέναι, ἡμᾶς δὲ, πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ οὐ δοκῶσί σοι τοῦτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι, οἱ Επικούρειοι δὲ, τὸ ἡδύ; καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε

aut Pythagoræ dicant. *Luc.* Nihil ad verſum, ô Hermotime. Nam ea quæ certa ſunt dubijs aſſimilas, valdè inter ſe diſſidentia. Aut quid dicas? Eſt ne aliquis in quem incideris qui dicat geminas dyadas coniunctas, ſeptenarium, aut vndecenarium numerum conſtituere? *Hermot.* Non ego, aut inſaniret, qui quatuor non conuenire diceret. *Lucian.* Quid autē? incidiſti-ne aliquando, (per gratias obſecro da operam vt verum eloquaris) in Stoicum aliquem & Epicureum, qui de principio, aut fine nō diſſiderent? *Hermot.* Nuſquam. *Lucian.* Vide, ô generoſe, ne me, præſertim amicum fallas. Cùm enim quæramus quinā in philoſophia verum dicant, tu illud præreptum, Stoicis attribuiſti, dicens hos eſſe qui bis duo quatuor eſſe ſtatuerint. Quod quidem an ita ſe habeat incertum eſt. Etenim Epicurei vel Platonici dicere poſſent, ſe quidem ita componere, nos verò quinq; aut ſeptem illa eſſe dicere. Annō videtur tibi hoc facere, quādo vos ſolum honeſtum bonum eſſe ducitis, Epicurei verò ſolum jucundum? & quando vos dicitis

τὸ ἡδύ; καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε

σώματα εἶναι ἅπαντα, ἢ Πλάτων δὲ νομίζει καὶ ἀσώματόν τι ἐν τοῖς οὖσιν εἶναι; Ἐμὲ μὲν γὰρ ἔγωγε, πλεονεκτικὸς πάνυ τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβὼν, ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, καίτοι αὐτὰ ἀμβαινομένων τ' ἄλλων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἵνα δὴ κέρδους μάλιστα οἶμαι δῇ. αὖ μὲν ἐμοὶ πρόδηλον γέγονε τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ὄντι μόνον τὰ δὶς δύο, τέτταρα ἡγεῖσθαι, ὥσπερ καὶ τοῖς ἄλλοις. ἀχρὶ δ' ἂν αὖ αὐτὸ τοῦτο πεῖσαι δύνωμαι, πάντων ὁμοίως ἀκουστέον, ἢ εἰδέναι ὅτι χρὴ χαίρειν δίκαζειν δόξομεν. Ερμο. καὶ μοι δοκεῖς ὦ Λυκῖνε ξυνιέναι πῶς βούλομαι εἰπεῖν. Λυ. ἀκούω σαφέστερον χὴ λέγειν, εἰ ἕτερόν τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φήσεις. Ερμο. ἔστιν ἀνδρὶ οἷον τι λέγω. θεωμεν γάρ τινας δύο εἰσελθόντας εἰς τὸ Ἀσκληπεῖον, ἢ εἰς τὸν Διονύσου τὸ ἱερόν. εἶτα μέντοι φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλέναι. δεῖσθαι δὲ πάντως ἀμφοτέρους ἐρευνηθῆναι αὐτοῦ, ὁπότερος ὑπὸ κόλπου ἔχει τὴν φιάλην. Λυ. καὶ μάλα. Ερμο. ἔχει δὲ πάντως ἑτέρος. Λυ. πῶς γὰρ οὐ,

Corporea esse omnia: Plato verò putat aliquid in rerum natura esse incorporeum? Sed quod dixi, auidè prorsus quæstionem comprehendens, vt citra controuersiam Stoicis proprium illud habendum dedisti, quanuis id sibi vendicarent alij, sumumque esse assererent, hic certè iudicio potissimū opus esse existimo. Si igitur palam est solorum esse Stoicorum putare bis duo esse quatuor, iam est alijs tacendū. Sed quamdiu de hoc ipso contendent, omnes pariter sunt audiendi, aut pro comperto habendum quòd ad gratiam iudicare videbimur. Hermot. Non videris mihi, Luciane, intelligere quid dicere velim. Lucian. Clariùs ergo est dicendum: num diuersum quid, nō verò tale quid eloqueris. Hermot. Scies illicò cuiusmodi sit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Æsculapij, vel Bacchi famum ingressos, deinde sacram aliquā phialam amissam esse: imbos perscrutari oportebit, vter illorum abditam in sinu phialam habeat. Lucian. Maximè. Hermot. Omnino autem alter habet. Lucian. Quidni,

εἴ γε ἀπόλαλεν; Ερμο. ἀλλ' οὐδ' οὕτω ἀφ' παρὰ τῷ πρεσβύτερῳ ἕυρης αὐτὸν, οὐκ ἔστι τὸ ἕτερον ἀποδύσεις. παράδηλον γὰρ ὡς οὐκ ἔχει. Λυ. παράδηλον. Ερμο. καὶ εἰ μὴ ἕυρομεν ἐν τῷ τὸ πρεσβύτερον κόλπῳ, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει. καὶ οὐδὲν ἐρεύνης οὐδὲ σὺ τοῦτο δεῖ. Λυ. ἔχει γάρ. Ερμο. ἡμεῖς τοίνυν εἰ ἕυρομεν ἤδη παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς πῶ φιάλιον, οὐκ ἔτι ἐρευνᾶν τὸν ἄλλους ἀξιώσομεν, ἔχοντες ὃ πάλαι ἐζητοῦμεν. ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα ἔτι κάμοιμεν; Λυ. οὐδενός, εἶγε ἕυρόντες ἕυρόντες, ἔχοιτε εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ἦν τὸ ἀπολωλός. ἢ εἰ ὅλως χάριεν ὑμῖν εἶη τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ ὧδ' ἔτυχε, πρόσεστιν μὲν ἃ δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τὸν νεών, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τὸ ἕτερον αὐτοῖν, τὰ φώρια ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοί τινες. εἶτα ἡ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἄδηλον ὅ, πότερόν ἐστιν, εἴτε φιάλη τις, ἢ σκύφος, ἢ στέφανος. ὅσοι γοῦν ἱερεῖς, ἄλλος ἄλλο εἶναι λέγουσι, καὶ οὐδὲ περὶ τὴν ὕλην αὐτῆς ὁμολογοῦσιν. οἱ μὲν, χαλκοῦν. οἱ δὲ, ἀργύρεον. οἱ δὲ, χρυσοῦν. οἱ δὲ, καττίτερον εἶναι αὐτὸ φασίν. ἀνάγκη τοίνυν ἅπαντας ἀποδῦσαι τὸν

siquidem amissa est? *Hermot.* Proinde si ipsam apud priorem inueneris, non etiam alterum exues: palam enim est non habere. *Lucian.* Palam est sanè. *Hermot.* Si verò in sinu prioris non inuenerimus, alter omnino habet, neque sic vlla perscrutatione opus est. *Lucian.* Habet enim. *Hermot.* Ergo nos quoque si iam apud Stoicos phialam inuenerimus, alios perscrutari amplius nolumꝰ, habentes quod iamdudum quærebamus. Etenim cuius rei gratia adhuc laborarem⁹? *Lucian.* Nullius: siquidem inueniſtis, & inuĕta scire potestis, id esse quod amissum fuerat: aut si planè cognitum vobis esset donarium. Nunc autem, amice, Primùm quidem duo in templũ non sunt ingressi, vt necesse sit alterum ipsorum habere furta, sed quamplurimi. Deinde etiam incertum est quidnam id sit quod amissum est, phiala-ne aliqua, an scyphꝰ, an corona. Quotquot enim sunt sacerdotes, alius aliud esse dicũt, ac neque de materia ipsa cõueniunt: sed alij æneum, alij argenteum, alij aureum, alij stanneum ipsum esse dicunt. Itaq; planè necesse est eos omnes qui ingressi sunt

εἰσιλθόντας, εἰ βούλῃ εὑρεῖν τὸ ἀπολωλός. καὶ γὰρ αὖ παρὰ τῷ πρώτῳ εὐθὺς ἔυρης φιάλιον χρυσοῦν, ἔτι καὶ τὸν ἄλλους σοι ἀποδυτέον. Ερμ. διὰ τί ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ἄδηλον εἰ φιάλην τὸ ἀπολόμενον ἦν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο ἅπαντων ὁμολογηθείη, ἀλλ' οὖν γε χρυσοῦν ἅπαντες φασὶν εἶναι τὸν φιάλιον. εἰ δὲ καὶ μάλιστα γνώριμον ἦν, ὡς φιάλην ἀπόλοιτο χρυσῆν, καὶ σὺ παρὰ τῷ πρώτῳ ἔυρεις φιάλιον χρυσοῦν, οὐδὲ οὕτω παύσῃ διερευνώμενος τὸν ἄλλους. καὶ γὰρ ἄδηλόν που εἰ αὐτὴ ἦν ἡ τοῦ Διός. ἢ καὶ οἴει πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Ερμ. ἔγωγε. Λυ. δήπουθεν δὴ ἐπὶ πάντας ἴέναι ἐρευνῶντα, καὶ τὰ παρ' ἑκάστῳ εὑρεθέντα πάντα, εἰς μέσον καταθέντα, εἰκάζειν ὅ, τί ποτε αὐτῶν πρέπει αὖ θεῖον κτῆμα οἰκεῖν. καὶ γὰρ αὖ τοῦτο πολλὴν ἀπορίαν παρέχόμενον, τοῦτό ἐστιν ὅτι ἕκαστος τῶν ἀποδυσομένων ἔχει τι πάντως. ὁ μὲν, σκύφον. ὁ δὲ, φιάλιον, ὁ δὲ, στέφανον. καὶ ὁρᾷς, ὁ μὲν, χαλκοῦν. ὁ δὲ, χρυσοῦν. ὁ δὲ, ἀργύρεον. εἰ δὲ ὃ ἔχει, τοῦτο ἱερόν ἐστιν, οὐδέπω δῆλον, πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἀπορεῖν, ὅν τινα ἱερόσυλον εἴπῃς. ὅπου γε, καὶ εἰ πάντες

exuere, si rem amissam inuenire velis. Ac quanuis apud primũ phialam aureã statim inueneris, exuendi tibi sint etiamnũ alij. *Hermot.* Quid ita Luciane? *Lucian.* Quia nõ liquet, sit-ne phiala quod amissum erat. Tametsi verò hoc omnes confiteantur: nõ tamen omnes auream phialam esse affirmãt. Ac etiamsi notissimum id esset amissam esse phialam auream, túque phialam auream apud primũ inuenisses, ne sic quidẽ alios perscrutari desineres. Etenim sit-ne Dei illa, tibi non constat: aut non putas multas esse phialas aureas? *Hermot.* Sanè censeo. *Lucian.* Oportebit igitur omnes perscruteris, & omnibus quæ apud vnumquemque inueneris, in medio depositis, conijcias quodnam ex ijs diuinum donarium existimare conueniat. Etenim hoc multam dubitationem præbet, quòd eorum qui exuti fuerunt, vnusquisque omnino aliquid habet: hic scyphum, ille phialam, alius coronam: Hic quidem ex ære, ille verò ex auro, alius tandem ex argento. An verò sacrum sit, quod habet, nondum liquet. Quare prorsus cogeris dubitare quẽ sacrilegũ appelles. Quandoquidem etsi omnes

τὰ ὅμοια εἶχον, ἄδηλον ἦν
ἢ οὕτως, ὅστις ὁ τὰ τοῦ Διὸς
ὑφηρημένος. ἔστι γὰρ καὶ ἰδιω-
τικὰ ἔχειν. τὸ δ' αἴτιον τῆς
ἀγνοίας, ἓν ὅτιν οἶμαι, τὸ ἀνε- A
πίσκαφον εἶναι τὴν ἀπολομέ-
νην φιάλην. θῶμεν γὰρ φιάλην
ἀπολωλέναι. ὡς εἰ μὲ ἐπεγέ-
γραπτο τοῦ Διὸς τὸ ὄνομα, ἢ τοῦ
ἀναθέντος, ἦπον ἂν ἐκάμνο- B
μεν. καὶ εὑρόντες τὴν ἐπιγε-
γραμμένην, ἐπιπαυόμεθ' ἂν
ἀποδύοντες, καὶ ἀνοχλοῦντες
τοὺς ἄλλους. οἶμαι δέ σε ὦ
Ἑρμότιμε, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυ- C
μικοὺς ἑωρακέναι πολλάκις.
Ἑρμο. καὶ ὀρθῶς οἴει. πολλά-
κις γάρ, καὶ πολλαχοῦ. Λυ.
ἦ οὖν ποτε καὶ περὶ τοὺς ἀ-
θλοθέτας αὐτοὺς ἐκαθέζου; D
Ἑρμο. νὴ Δία ἔναγχος ὀλυμ-
πίασιν ἐπὶ τὰ λαμπὰ τῶν Ἑλ-
λανοδικῶν, Εὐανδρίδου τοῦ
Ἠλείου θέαν μοι παρεκαλα-
βόντος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πλίταις.
ἐπεθύμουν γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα E
ὁρᾶν τὰ παρὰ τοῖς Ἕλλανοδί-
καις γιγνόμενα. Λυ. οἶδα
οὖν ἢ τοῦτο, πῶς κλῆσον ὄν
τινα ᾧ τινι χρὴ παλαίειν, ἢ
παγκρατιάζειν; Ἑρμο. οἶδα γάρ.
Λυ. ἆρ' οὖν ἄμεινον σὺ εἶπας,
ἐγγύθεν ἰδών. Ἑρμο. τὸ μὲ

similia haberent, neque sic
constaret, quisnam Deo sa-
cra sustulisset. Etenim hæc
etiam priuata habere licet.
Ignorantiæ autem vna, opi-
nor, est causa, quòd amissa
phiala nullo titulo sit inscri-
pta. Ponamus enim amissam
esse phialam, quæ si vel Dei
vel eius qui consecrauit, no-
men inscriptum haberet, mi-
nus laboraremus: & inuenta
ea quæ titulo notata esset,
alios exuere & perturbare
desineremus. Opinor autem
te, Hermotime, etiã gymni-
cos ludos sæpe iam vidisse.
Hermot. Et rectè quidem opi-
naris, nam & sæpe, & multis
in locis vidi. *Lucian.* Num-
quid igitur etiam aliquando
iuxta Athlothetas consedi-
sti? *Hermot.* Per Iouem nuper
in Olympijs ad iudicium læ-
uam: Euandrida Elei filio in-
ter suos ciues spectaculum
mihi præoccupante. Omnia
enim quæ à iudicibus fiunt,
propiùs videre cupiebam.
Lucian. Scisne igitur & hoc
quomodo forte comperiant
cuinam cum quoque sit lu-
ctandum, aut pancratio de-
certandum? *Hermot.* Planè
scio. *Lucian.* Quare tu me-
lius dicere possis, vt qui
propiùs videris. *Hermot.*
Olim cũ præsideret Hercules,

παλαιὸν; ἐπὶ Ἡρακλέους

ἀγωνοθετουῦτος, φύλλα δάφνης. Λυ. μή μοι τὰ πάλαι ὦ Ἑρμότιμε, ἃ γ' εἶδες ἐγγύθεν, ἐκεῖνα λέγε. Ερμο. χάλκης ἀργυρᾶ προκειται ἱερὰ τοῦ θεοῦ. εἰς ταύτην ἐμβάλλονται κλῆροι μικροὶ, ὅσον δὲ κυαμιαῖοι τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένοι. ἐγγράφεται δ' ἐς δύο μέν, ἄλφα ἐν ἑκατέρῳ. ἐς δύο δ', τὸ βῆτα. καὶ ἐς ἄλλους δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἑξῆς ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ἢν πλείους οἱ ἀθληταὶ ὦσι, δύο ἀεὶ κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντες. προσιὼν δὲ τὴν ἀθλητῶν ἕκαστος, προσευξάμενος τῷ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα εἰς τὴν χάλκην, ἀναμασᾷ τῶν κλήρων ἕνα. καὶ μετ' ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παραιτοῦμαι μαστιγοφόρος ἑκάτερος, αὐτέχει αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ἕως παρέλθων ἀναγνῶναι ὅ, τι τὸ γράμμα δείη, ὃ ἀνέσπασεν. ἀπάντων δ' ἤδη ἐχόντων, ὁ Αλυτάρχης οἶμαι, ἢ τὴν Ελλανοδικῶν αὐτῶν εἷς, ἢ ἔτι γὰρ τοῦτο μέμνημαι, πρεσβεὺς, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ἐν κύκλῳ ἐσῶντων. καὶ οὕτω τῷ μὲ τὸ ἄλφα ἔχοντα, τῷ δὲ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀντασαχοῦν, παλαίειν ἢ τὸ βῆτα, τῷ δὲ τὸ βῆτα ἐμοίρας.

lauri folia. Lucian. Ne mihi prisca, Hermotime, sed quæ propiùs vidisti, narres. Herm. Argentea vrna Deo sacra in medio posita est: in eam paruæ sortes conijciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, vtriq; nimirum *alpha*. inscribitur: duabus item *beta*, duabus quoque alijs *gamma*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quisque accedit, & inuocato Ioue, manúque in vrnam immissa, vnam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans vnicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum iam habêt omnes, Alytarches opinor, aut iudicum vnus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alpha*. habet, cum eo qui *alpha*. alterum traxit, aut lucta aut pancratio decertaturum committit: eum quoque qui *beta*. cum eo qui *beta*, similiter, aliósque

παγκρατιάζειν συνάπτει. ἢ ἢν καὶ τὸν ἄλλους τοὺς ὁμοχάρ-

μοις κ᾽ ταυτά. οὕτω μ᾽ γὰ, ὦ ἄριστοι ὅσοι οἱ ἀγωνισταὶ, εἴσιν ὀκτὼ, ἢ τέτταρες, ἢ δώδεκα. ὦ ὦ πεντεποὶ, πέντε, ἑπτὰ, ἐννέα, γράμμά τι πειττὸν ἐνὶ κλήρῳ ἐγγεγραφὲν, συμβάλλεται αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο ὡς ἔχον. ὃς δ᾽ ἂν τοῦτο ἀναπάσῃ, ἐφεδρίνει, περιμένων ἕως ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. οὐ γὰ ἔχει τὸ ἀντίγραμμα. καὶ ἔστι τοῦτο οὐ μικρὰ εὐτυχία τῷ ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμῶντα τοῖς κεκμηκόσι συμπεσεῖσθαι. Λυ. ἔχ᾽ ἄρρεμα. τούτου γὰ ἐδεόμην μάλιστα. οὐκοῦν ἐννέα ὄντες, ἀναπάξασιν ἅπαντες, καὶ ἔχουσι τοὺς κλήρους. περιὸν δή, βούλομαί γάρ σε Ἑλλανοδίκην αὐτὴ δικαίως ποιῆσαι, ἐπίσκοπον τὰ γράμματα. ἢ οὐ φρόντιζον οἴμαι μάθοις ἂν ὅστις ὁ ἔφεδρός ἐστιν, ὦ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτούς. Ερμο. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστιν εὐθὺς εὑρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλοῦν τὸν ἔφεδρον. ἢ τὸ μὲ γράμμα ἴσως ἂν εὕρεις, οὐ μὴν εἴσῃ γε εἰ ἐκεῖνός ἐστιν. ἃ γὰ παρείρηται ὅτι τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ε. ἐστὶ τὸ χαρακτηρίζον

eadem ratione qui eaſdem literas ſortiuntur. Sic enim committũtur, ſi pari numero ſint athletæ, vt octo, vel quatuor, vel duodecim, ſi verò impares, quinque, ſeptem, nouem, ſuperuacua aliqua litera vni ſorti inſcripta, vnà cum aliis in vrnam mittitur, literam aliam ſibi reſpondentem non habens: quã qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certauerint: non enim oppoſitam literam habet. Nec parua eſt iſta fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defeſſis eſt certatur⁹. Lucian. Quieſce. Hoc enim potiſſimum egebam. Itaque cùm ſint nouem traxerũt omnes, habéntque ſortes. Tu verò circumeundo (nã te proſpectatore iudicem facere volo) literas inſpice. Non priùs cogniturum te puto quis ſit imminens victori futurus, quàm ad omnes veneris, eóſque copulaueris. Hermot. Quomodo hæc dicis, Luciane? Lucian. Non potes illico literam illam inuenire quæ victori imminentem indicat. Aut literam fortè inueneris, nec tamen ſcies ille ne ſit. Non enim ante dictum eſt, literã *carpa.* vel *my.* vel *iota.* eam eſſe quæ ephedrum deſignat. Sed quum in ἔφεδρον. ὦ ἐπιδὼ τῷ

α. ἐντύχῃς, ζητεῖς τὸ ἕτερον α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, ἐκείνους μὲν ἤδη σωίζεις ἐντυχὼν δὲ αὖθις τῷ βήτᾳ, τὸ ἕτερον ζῆτα ὅπου ὄφι ζητεῖς, τὸ αὐτίπαλον τῷ εὑρεθέντι. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἄχρις ἂν ἐκεῖνός σοι περιλειφθῇ, ὁ τὸ μόναν χάμμα ἔχων τὸ ἀνταγώνιστον. Ερμο. τί δ' εἰ ἐκείνῳ πρῶτῳ, ἢ δευτέρῳ ἐντύχῃς, τί ποιήσεις; Λυ. οὐκ οἶδα ἀλλὰ σὺ ὁ Ελλανοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ φράξεις πότερον, αὐτίκα ἐρεῖς ὅτι οὗτός ὄστιν ὁ ἔφεδρος, ἢ δήπου ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντα ἰδεῖν, εἴ που αὐτῷ χάμμα ὅμοιόν ὄστιν, ὡς εἴ γε μὴ τὸν πάντων κλήσεις ἴσως μὴ ἂν μάθοις τὸν ἔφεδρον; Ερμο. καὶ μάλ' ὦ Λυκῖνε, ῥᾳδίως ἂν μάθοιμι ἐπὶ γοῦν τῶν ἑνέα, ἰῶ τὸ ε. ἔυρῳ πρῶτον, ἢ δεύτερον, οἶδα ὅτι ἔφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐσί. Λυ. πῶς ὦ Ερμότιμε; Ερμο. οὕτω. τὸ α. δύο αὐτῶν ἔχουσι. καὶ τὸ ς. ὁμοίως δύο. τῶν λοιπῶν δὲ τεσσάρων ὄντων, οἱ μὲν, τὸ γ. καὶ ἀπίλω) ἤδη ἐς τοὺς ἀθλητὰς

alpha. incideris, quæris aliũ qui *alpha*. habeat, quo inuẽto eos ad luctam copulas. Deinde quũ in *beta*. incidisti, quæris vbi sit *beta*. alterum, inuento oppositum. Et sic cum omnibus agis, donec, ille tibi relictus fuerit, qui solitariam aduersario carentem literam obtinet. *Hermot*. Quid? si in illum primum, vel secundum incideris, quid facies? *Lucian*. Nihil equidem: verùm tu iudex scire velim quid sis facturus. Vtrum dices hunc esse ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inspiciendi, num alicubi litera sit ipsi similis, vt nisi sortes omnium videris, ephedrum nosse non possis? *Hermot*. Atque Luciane facilè nouero saltem in nouem: si literã *Epsilon*. inuenero primam, aut secundam, scio ephedrum esse eum qui hãc habet. *Lucian*. Quomodo Hermotime. *Hermot*. Isto. Literam *alpha*. duo ex ipsis habent: literam etiam *beta*. duo similiter: ex reliquis autẽ quatuor, alij literã *gamma*. alij *delta*. omnino extra xerũt: & iam in athletas octo quatuor literæ assũptæ sunt.

οἱ δ', τὸ δ'. πάντως ἀνταναίρουσι, ὀκτὼ ὄντως τὰ τέσσαρα χάμ-

ματα. δῆλον οὖν ὅτι μόνον
αὖ οὕτω περιττὸν ἐν τῇ ἑξῆς
γράμμα τὸ. ε. καὶ ὁ τοῦτο
ἀνεσκαλμένως, ἔφεδρος ὄν. Λυ.
πότερον ὦ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσω A
σε ἢ συμβέσεως, ἢ θέλεις αὐ-
τείπω τοῦτό γε μοι δοκοῦντα,
ὁποῖα αὖ ἦ. Ερμο. νὴ Δία,
διαπορῶ μέντοι ὅ, τι αὖ εὔ-
λογον αὐτειπεῖν ἔχοις πρὸς τὸ B
τοιοῦτον. Λυ. σὺ μὲν γὰρ ὡς
ἑξῆς πάντως γεγραμμένων
γραμμάτων, εἰρηκας, οἷον,
πρῶτον τὸ. α. δεύτερον δὲ C
τὸ. β. καὶ κατὰ τὰὐτὰ τάξιν
ἄχρις αὖ ἐς ἓν αὐτῶν τελευτή-
σῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν.
καὶ δίδωμί σοι ὀλυμπιάσιν
οὕτω γίγνεσθαι. τί δαί, εἰ
ἐξελόντες ἀτάκτως πέντε D
γράμματα, ὧν ἀπάντων τὸ.
χ. καὶ τὸ. σ. καὶ τὸ. ζ.
καὶ τὸ. κ. καὶ τὸ. θ. τὰ μὲν
ἄλλα τέτταρα, δίκαιόν
ἐστι τῶν κλήρων τῶν ὀκτὼ
γράφεσθαι. τὸ δὲ. ζ. μόνον
ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τοῦ δὴ καὶ δι-
λῶν ἔμελλεν ἡμῖν ἔτι ἔφεδρον. E
τί ποιήσεις πρῶτον εὑρὼν τὸ.
ζ; τῷ, διαγνώσῃ ἔφεδρον
ὄντα ἔτι ἔχοντα αὐτὸ, ἵν᾽ μὴ
ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὕρῃς ἀδὲν
εἶχες ὥσπερ νῦν τῇ τάξει

Constat igitur solam deinceps superesse literam *epsilon*. eúmque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian.* Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenij industriam laudem: an vis, quæ mihi obijcienda videntur, opponam? *Hermot.* Volo per Iouem, namque animi pendeo, nescius quid probabile habeas his opponendum. *Luci.* Etenim tu, vt literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*: secúdum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum vnum desinat numerus athletarum. Sic in Olympijs fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solã autẽ *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quũ *zeta*. primã inueneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsã habuerit, nisi omniũ perquisitione facta nihil consonum ipsi repereris? Non enim vti nunc ex eorum ordine conijcere posses.

αὐτῷ συμφωνοῦ; οὐ γὰρ
αὐτῶν τεκμαίρεσθαι.

Ερμο. δύσαπόκριτον τοῦτο ἐρωτᾷς. Λυ. ἰδοὺ δὴ καὶ ἑτέρως τὸ αὐτὸ σκόπησον. τί γὰρ εἰ μὴ γράμματα γράφοιμεν ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ πινακίδια, καὶ χαρακτῆρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ γραμμάτων, κυνοκεφάλους τινὰς ὄντας, καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάσομεν, ἑπόμενον ἀλλοκοτίᾳ δόξῃ; φέρε δὲ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιγράψωμεν, ὡς οἷόν τε ἐλάττοσιν ἀνθρώποις ἐπὶ δυοῖν κλήροιν, δύο ἵπποις ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῷ δὲ ἐνάτῳ, λέων ἔστω τὸ ἐπίσημον. ἵν' τοίνυν τῷ λεοντοφόρῳ τούτῳ κλήρῳ ἐν ἀρχῇ ἐντύχῃς, πόθεν ἔξεις εἰπεῖν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ τὸν ἔφεδρον ποιῶν, ἵν' μὴ περιθορύβησις ἅπαντας ὁπόταν, εἴ τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; Ερμο. ἀλλ' ἔχω σ', τί σοι ἀποκρίνωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. εἰκότως. οὐδὲ γὰρ εὐπρόσωπον ἐστίν. ὥστε ἵν' ἐθέλωμεν ἢ τὸν ἔχοντα ἢ ἰσχὺν φιάλην εὑρεῖν, ἢ τὸν ἔφεδρον, ἢ τὸν ἀρίστην ἡνιοχήσοντα ἡμῖν, εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Κόρινθον, μεθ', καὶ ἑξετάσομεν ἄχρις ἐπὶ πᾶσαν ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἀποδύοντες,

Hermot. Hoc interrogas cui respondere difficile est. Luc. En id ipsum alia ratione cõsidera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptij, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an verò missa faciemus illa, siquidem sunt aliena? Age verò vniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus in sortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: vnde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes scrutando circunspicias, numquis alius leonem habeat? Hermot. Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. Lucian. Non iniuria. Nihil enim est speciosi. Quare si velimus inuenire vel eum qui sacrã phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in vrbem illam Corinthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summáque diligentia tentando, & exuendo,

& circun-

ἐξ περιδεωρῶντες. μόλις γὰρ
αὖ ἔτω τἀληθὲς ἐκμαθοιμεν.
ἢ εἰ τις μέλλει σύμβουλός
μοι ἀξιόπιστος ἔσεσθαι φιλοσοφίας
πέρι, ἰδοῦ τινα φιλοσοφητέον, A
ἕτος αὖ εἴη μόνος ὁ τὰ παρὰ
πάντων αὐτῷ λεγόμενα εἰδώς.
οἱ δ' ἄλλοι, ἀτελεῖς. καὶ ὃς αὖ
πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἔστ' ἂν καὶ
μικρὸν ἀπείρητοι ὦσι. τάχα γὰρ B
ἂν ἡ ἀρίστη ἐκείνη εἴη. οὐ γὰρ
δὴ εἴ τις παραστησάμενος καλὸν
ἄνθρωπον, λέγοι τοῦτον εἶναι
κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων,
πιστεύσαιμι αὐτῷ, ἰδὼν μὴ εἰ- C
δόσιμι ὅτι πάντας ἀνθρώπους
ἑώρακεν. ἴσως μὲν γὰρ καὶ ἕτος
καλός. εἰδὲ πάντων κάλλιστος,
ἂν αὖ ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν
ἅπαντας. ἡμεῖς δ', ἂν αὐτὸ
μόνον καλῶ, ἀλλὰ τοῦ καλλί- D
στου δεόμεθα. καὶ διὰ μὲν τοῦτο
ἔυρωμεν, οὐδὲν ἡμῖν πλέον πε-
ραιώσασθαι ἥξομεθα. οὐ γὰρ ἀγα-
πήσομεν ὁπόῳ δήποτε καλῷ
ἐντυχόντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀ-
κρότατον ζητοῦμεν κάλλος, ὅσπερ E
ἀνάγκη ἓν εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ.
Λυ. τί οὖν ἔχεις μοι πρὸς
ταῦτα εἰπεῖν, ἀπάσης ὁδοῦ πεπει-
ραμένου ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ ὃς
τά τε παρὰ Πυθαγόρου, καὶ
Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους,

& circunſpiciendo explora-
bimus. Etenim vix ita veri-
tatem diſcemus. Quòd ſi-
quis fide dignus mihi futu-
rus eſt ſuper Philoſophia
conſiliarius, qui conſulat
quam perſequi debeam, hic
eſto vnicus, qui quæ ab il-
lis dicuntur, omnia norit:
reliqui autem nullius mo-
menti. Nec ipſis crediderim
dum etiam vnius erunt ne-
ſcij, quæ omnium fortè ſit
optima. Neque enim ſiquis
adducto homine formoſo,
diceret hunc eſſe omnium
hominum formoſiſſimum,
ipſi crederem, niſi eum om-
nes homines vidiſſe ſcirem.
Forſitan enim etiam hic eſt
formoſus: ſed ſcire non po-
teſt ſit-ne omniũ formoſiſſi-
mus, cùm omnes non vide-
rit. At nos non formoſo
duntaxat, ſed formoſiſſimo
opus habemus, quem niſi
inuenerimus nobis nihilo
plus actum putabimus. Nõ
enim contenti erimus in
qualemcumque tandem for-
moſum inciderimus: ſed
ſummam illam formæ ele-
gantiam, quæ neceſſariò eſt
vna, quærimus. *Hermot.*
Vera ſunt hæc. *Lucian.* Quid
igitur, mihi-ne habes ali-
quê dicendum, qui omnem
in philoſophia viam ſit
expertus, & à Pythagora
à Platone, ab Ariſtotele,

καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα εἰδῶς, τελευτῶν, μίαν εἵλετο ἐξ ἁπασῶν ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πίστα μαθών, ὡς μόνη ἄγει εὐθὺ τὴν εὐδαιμονίας; εἰ γάρ τινα τοιοῦτον εὕροιμεν, πανσόμεθα πράγματα ἔχοντες. Ερμο. οὐ ῥᾴδιον ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἀνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δὴ οὖν πρᾴξομεν ὦ Ερμότιμε; ἢ ἀν ἀπορευτέον οἶμαι, ἐπὶ μηδενὸς ἡγεμόνος τοιούτου ἐς γε τοπαρὸν εὐπορήσοντες. ἆρα τόδε πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέστατον, αὐτὸ ἕκαστον ἀξιάμενον, διὰ πάσης περαιρέσεως χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν ἀπό γε τούτων. πάλιν ἐκεῖνο μὴ ἐναντίον ᾖ, ὃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς οὐ ῥᾴδιον ἐπιδραμεῖν ἑαυτῷ, καὶ περάσαντα πᾶσι τοῖς ὁδοῖσι, πάλιν ἀφικέσθαι αὐθις; πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν τὰς ὁδοὺς ἐν τῇ πρόσθεν ὡς φῂς καταχθονομούσῃ; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. τὸ τῆ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα. καί πλέκον παρὰ τῆς μαχίμης Ἀριάδνης λαβόντες, εἰσιμεν ἐς τὸν Λαβύρινθον ἕκαστον, ὡς

à Chryſippo, ab Epicuro, aliiſque dicta ſciat: denique qui vnam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit ſolam eſſe quæ ad fœlicitatem rectà ducit. Nam ſi quempiam huiuſmodi reperiſſemus, difficultatibus hærere deſineremus. Herm. Fiuſmodi virum inuenire Luciane, non eſt facile. Luc. Quid faciemus igitur Hermotime? Non abijciendus eſt animus, quia nullus in præſētia nobis ſuppetit dux huiuſmodi. Nunquid hoc omnium eſt optimum & tutiſſimum, vt quiſque ab initio exorſus, ſectam omnem percurrat, & quæ ab omnibus dicuntur, accuratè inſpiciat? Herm. Id ex te faciendum videtur: niſi quod paulò ante dicebas, repugnet, videlicet eum qui ſe mari tradiderit, & velum expanderit, non facilè denuo recurrere. Nam quî poterit omnes peragrare vias, qui in prima, vt dicis, detinebitur? Lucian. Exponam illud tibi. Illud Theſei commentum imitabimur, filóq; ab illa Ariadne tragica accepto, in quemuis labyrinthum ingrediemur, vt

ἔχειν ἀφεφγμένως μηρυόμενοι αὐτὸ, ἐξεῦναι. Ερμο. τίς οὖν οὖν ἡμῖν Ἀριάδνη ἡγήσεται αὖ; ἢ πόθεν τὸ λίνον ἐμπερήσομεν; Λυ. θάρρει ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι εὑρηκέναι. οὗτος ἕλκωμεν, ἐξελθεῖν αὖ. Ερμο. τί οὖν τοῦτο ἐστι; Λυ. οὐκ ἐμὸν ἐρῶ, ἀλλά τινος τῶν σοφῶν, τὸ νῆφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν. διὸ γὰρ μὴ ῥᾳδίως πιστεύωμεν ἀκούοντες, ἀλλὰ δικαιικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀποληψόμενοι καὶ τῆς ἐξῆς λόγον, ἴσως εὐμαρῶς αὖ τοῦ λαβυρίνθου ἐκφύγοιμεν. Ερμ. ἐῦ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. εἶεν. ἐπὶ τίνα δὴ αὐτῶν πρῶτον ἐλθεῖν αὖ; ἢ τοῦτο μὲν οὐδὲν διοίσει; ἀρξάμενοι δ' ἀφ' ὁτουοῦν, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρου, διὰ τοῦ χρόνου, πόσῳ ἂν χρόνῳ οἰόμεθα ἐκμαθεῖν τὰ Πυθαγόρου ἅπαντα; καί μοι δοκεῖ καὶ τὰ ἔτη ἐκεῖνα τὰ τῆς σιωπῆς. σοὶ δ' οὖν τοῖς πέντε, ἐκανὰ τεσσαράκοντα οἴεσθαι. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πάντως γε εἴκοσι. Ερμο. θαυμάσιος. εἶτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι δεκτέον δοκεῖ τὸ σιωπᾶν ἑτέρᾳ. ἔτι μὲν καὶ Ἀριστοτέλει ἂν ἐλάττω. Λυ. οὐ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δὲ

illud deducentes, nullo negocio egredi possimus. Hermot. Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut vnde filum comparabimus? Lucian. Bono sis animo, amice. Mihi enim inuenisse videor, cuius ductum sequuti, egrediamur. Hermot. Quidnam igitur illud est? Lucian. Non meum dicam, sed sapientum cuiusdam, nempe, *Sobrius esto, & memento diffidere.* Etenim si non facilè auditis credamus, sed more judicum, alijs quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forsitan ex labyrinthis effugiemus. Hermot. Rectè dicis. Hoc faciamus. Lucian. Esto. Sed quem ipsorum primum adibimus? an verò nihil interest? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, si ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiscēdis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos silentij annos. Opinor autem cum illis quinque triginta satis fore: sin minus, omnino quidem viginti. Hermot. Ponamus ita esse, Deinceps verò totidem alij Platoni sunt concedendi: nec pauciores etiam Aristotelis. Lucian. Nō certè. Herm. Chrysippo autem

γε ὐκ ἔτι ἐρήσομαί σε πόσα. εἶδα γὰρ παρὰ σοῦ ἀκούσας, ὅτι τεσσαράκοντα μόγις ἱκανά. Λυ. οὕτως. Ερμο. εἶτα ἑξῆς Επικούρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις. ὡς ὀλίγοι πολλὰ ταῦτα πήδημα, ἐκεῖθεν μάθοις ἄν, ἢν ἐπιβουλεύσῃς ὅσοι ὀγδοηκοντούτεῖς εἰσὶ Στωϊκοὶ, ἢ Επικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, ὁμολογοῦντις μὴ πάντα εἰδέναι τὰ τ ἑαυτῶν αἱρέσεως ἕκαστος, ὡς μηδὲν ἐνδεῖν σοφίαν ἐς τὰ μαθήματα. εἰ δ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Αριστοτέλης, καὶ Πλάτων φαῖεν ἄν. καὶ περὶ τούτων, ὁ Σωκράτης ἐθὲν φαυλότερος ἀυτῶν. ὃς ἐκεκράγει πρὸς ἅπαντας, ὡς οὐχ ὅπως μὴ πάντα, ἀλλὰ μηδ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἐκ οἶδε. λογισώμεθα οὖν δὴ ἀρχῆς. εἴκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπιθεμεν. εἶτα Πλάτωνι τοσαῦθ' ἕτερα. εἶτα ἑξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσα δ' ἂν ταῦτα συντιθέντα, ἐν κεφαλαίῳ γένοιτ' ἄν, εἰ δέκα μύριας θείμεν τὰς αἱρέσεις ἐν φιλοσοφίᾳ; Ερμο. ἀπὸ διακόσια ἄ Λυκῖνε. Λυ. βούλει οὖν ἀφαιρῶμεν τὸ τέταρτον, ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη ἱκανὰ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον;

quot ſint tribuendi, te noũ interrogabo amplius. Scio enim ex te audiſſe, quadraginta vix ſufficere poſſe. *Lucian.* Ita ſanè. Deinde Epicuro, & alijs. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdiſces, ſi animaduertas quot ſint octogenarij Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quiſque fatetur ſibi nondum eſſe cognita ſuæ ſectæ omnia placita, adeò vt nihil ipſis ad præcepta deſit. Sin minus, Chryſippũ ſaltẽ & Ariſtoteles & Plato confiteantur, & antè hos Socrates, nihilo deterior ipſis, qui magna voce apud omnes profeſſus eſt non ſe non omnia, ſed prorſus nihil ſcire, niſi hoc ſolum quòd nihil ſciret. Denuo igitur ab initio ſupputemus, Pythagoræ viginti poſuimus, deinde Platoni totidem alios, atque alijs deinceps. Quot igitur eſſent anni iſti in ſummam collecti, ſi decem tantùm ſectas in philoſophia numeraremus? *Hermot.* Plures quàm ducenti Luciane. *Lucian.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita vt ſufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Hermot.* Videris ipſe quid ſit

Ερμο. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον.

ἐγὼ γὰρ ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν καὶ ἕτω διὰ πασῶν ἥξουσιν, ἐπὶ τῆς ἐυδοὺς ἀρξάμενοι. Λυ. τί οὖν πάθοι τις ὦ Ἑρμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀναβλητέον ἐστὶν ἐνταῦθα ἤδη ὁμολογηθέντα, ὡς ἂν μὴ τις ἕλοιτο ἐπὶ πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ οὐχὶ πειραθεὶς ἁπάντων. ὡς τόν γε ἄνευ πείρας αἱρούμενον, μαντείᾳ μᾶλλον, ἢ κρίσει τἀληθὲς ἀναζητοῦντα, οὐχ οὕτως ἐλέγομεν; Ερμο. ναί. Λυ. πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ τοσοῦτον βιῶναι ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν εὖ τι αἱρήσεσθαι, ἁπάντων πειραθέντες, καὶ ἐλόμενοι, φιλοσοφήσειν. καὶ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πρὶν δ' οὕτω ποιῆσαι, ἐν σκότῳ φασὶν ὀρχεῖσθαι ἄν, οἷς ἂν τύχωμεν προσπαίοντες, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τἀληθές. εἰ δ' ἡμεῖς εὑρήσομεν ἄλλως κατά τινα ἀγαθὴν τύχην πειπεσόντες αὐτῷ, οὐχ ἕξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἐκεῖνό ἐστιν ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γὰρ ἔστιν ὅμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἕκαστον αὐτὸ εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε,

sati⁹. Ego equidē hoc video, fore vt pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiāt. *Luc.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subuertenda sunt ea quæ iā cōfessi sumus, neminem videlicet electurum vnquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto priùs omnium periculo: ita vt qui citra experientiam delectum non habuerit, diuinatione potiùs aut iudicio Veritatem perquirat. Annon hoc dicebamus? *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Proinde summopere est necessarium vt ætatē tantum temporis agamus, si & bene delecturi sumus, omnium facto periculo, factóq; delectu philosophiam amplexuri, & philosophiā callentes, beati futuri. Sed priusquam id feciſſemus, in tenebris (quod aiunt) saltarem⁹ impingentes in quæcunque incideremus: & quod primū veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna in illud delapsi inuenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sūt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmāt se illud Veriſſimū esse *Her.* Neſcio, Luciane,

οὐκ οἶδ' ὅπως εὔλογα μοι δοκεῖς μοι λέγειν. ἀτὰρ, εἰρήσεται γὰρ πάλιν ἐς, ὦ μετείως αὐτὸς μὲ διεξιὼν αὐτὰ, καὶ ἀκριβολογούμενος οὐδὲν δέον. ἴσως γὰρ καὶ ἔοικα οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ ἔξελήλυθέναι τήμερον ἐκ τῆ οἰκίας. καὶ ἔξελθὼν, ἐντετυχηκέναι σοι. ὃς μὲ πλησίον ἤδη τῆ ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορείας φέρων ἐμβέβληκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τῆ ἀληθείας τὴν ἔυρεσιν, ἐτῶν γε τοσούτων δεομένην. Λυ. ἀλλ' ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν τῷ ποιητῇ σου Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ, ὅ τίς ποτ' ἐκάλεσέ το, οὐ γὰρ οἶδα, ἢ καὶ πολὺ πρότερον τῆ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ χρὴ τὸν Τιθωνὸν πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ πεπερασμένον μὴ πλείω βιῶναι τὸ μέγιστον ἐτῶν ἑκατὸν, ἀγήρατον ὄντα. ἐγὼ δὲ μὴ σὺ σκεπτόμενος, εὗρον τὸ ἐν τῷ λόγου ἄποβαθύ. Ερμο. οὔκ. ἀλλ' ὑβριστὴς ἀεὶ σὺ, καὶ οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθὼν, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τοὺς φιλοσοφοῦντας ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ερμότιμε, εἴτις μὴ ἡ ἀλήθεια ἐστὶν, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον εἴποιτε οἱ σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος.

quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm vt verum dicam, non mediocriter me discrucias ista disserendo, nimiúmque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortassè etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei iam proximum, in desperationem iniecisti, Veritatis inuentionem impossibilem esse ostendens, vt quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò iustiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neq; enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non vt Tithonum annosum & longæuum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm lõgissimam præfiniuerint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat vt Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cauilléris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius dicerctis. Ego verò σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος.

ἐγὼ ὦ, τόγε τοσοῦτον οἶδα, ὡς οὐ πάνυ ἡδεῖά ὄψιν ἀυτὴ τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ παρευδοκιμεῖται ὑπὸ τῶ ψεύδους παρὰ πολύ. εὐπροσωπότερον γὰρ ἐκεῖνο. καὶ διὰ τοῦτο, ἥδιον. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν κίβδηλον ἑαυτῆ συνειδυῖα, μετ' παῤῥησίας διαλέγεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ τοῦτο ἄχθομαι ἀυτῆ. ἰδοὺ γέ τοι καὶ σὺ νυνὶ ἄχθη μοι, τάλαντὸς ἀξιεύοντι περὶ τούτων μετὰ σοῦ, καὶ δηλώσωντι, οἷον ἐρῶμι ἐγώ τε, καὶ σὺ, ὡς οὐ πάνυ ῥᾳδίων. ὥσπερ εἰ αὐδεαίντος ἐρῶν ἐπύγχανες, καὶ ὦε τεύξεσθαι, ὑπολαμβανων ἄθρωπον εἶναι, ἐγὼ ὦ, καπηδὼν ὡς λίθος, ἢ χαλκὸς εἴη, ἐμιμύσα περός σε ὑπ' ἐυνοίας, ὅπ ἀδυνάτων ἐρᾷς, καὶ τότε δύσνοων ἐμὲ εἶναι ὦε αὐ σαυτῷ, διότι σε οὐκ εἴων ἀπατᾶδαι, ἀλλόκοτα, καὶ αὐέλπιστα ἐλπίζοντα. Ερμο. ἀκοὴν τοῦτο ὦ Λυκῖνε φὴς, ὡς ἐ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ ἀργίαι παραδιδόντας ἀυτοὺς, ἰδιώτας καταβιῶναι. Λυ. καὶ πῦ τοῦτο ἤκουσας ἐμῦ λέγοντος; ἐγὼ οὐχ ὡς οὐ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ φιλοσοφητέον, ἀδοὶ τε πολλαί εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν

hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse iucundam, sed à mēdacio plerumque obscurari: quod quia speciosius, ideo & iucundius est. Sed hæc, vt pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eóque nomine molesta est. En etiā tu sanè es mihi infensus, qui tecum hisce de rebus Veritatem comperi, & explicaui qualia sint ea quæ ego & tu amamus, quàm non sint inuentu facilia. Veluti si statuam amares, eáque te potiturum putares, hominem esse existimans. Ego verò qui lapidem, aut æs esse perspexissem, pro mea in te beneuolentia tibi significarem, te rerum quibus potiri nequeas, amore capi, & tunc me tibi infensum putares, quòd te absurda nec sperāda sperantem decipi non siuissem. *Hermot.* Hoc igitur Luciane dicis: nobis non esse dādam operam philosophiæ, sed desidiæ addictis priuatā vitam exigendam. *Lucian.* Et vbi me hæc dicentem audisti? Non enim dico nō esse philosophiæ incumbendū: sed siquidem philosophiæ est incūbendū, multæq; sunt viæ quarum quæque affirmant se ad philosophiam

ἕκάστη, ἢ ἀρετὴν ἄγειν φάσκουσι. ἢ δ' ἀληθὴς ἐν αὐταῖς, ἄδηλος, ἀκριβῆ ποιήσασθαι τὴν διαίρεσιν. ἀδιώατον δέ γε ἡμῖν ἐφαίνετο, πολλῶν προτιθέντων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντα ἴοι τις περιώμοσ. εἶτά πως μακρὰ ἡ πεῖρα ὤρθη. σὺ δ', πῶς ἀξιοῖς; αὖθις γὰρ ἐρήσομαι, ὅτῳ προσόντι ἂν ἐντύχῃς, τούτῳ ἔφη, καὶ συμφιλοσοφήσεις; κἀκεῖνος ἕρμαιον ποιήσεται σε; Ερμο. καὶ τί σοι ἀποκρινοίμην ἂν ἔτι; ὃς οὔτε αὐτόν τινα κρίνειν οἴονται εἶναι φησὶν, ὦ μὴ φοίνικος ἔτη δισὼν, πάντας ἐν κύκλῳ περιὼν, καὶ περιώμοσ, οὔτε τοῖς προπεπειραμένοις πιστεύειν ἀξιοῖς, οὔτε τοῖς πολλοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ μαρτυροῦσι. Λυ. τίνας φὴς τοὺς πολλοὺς εἰδέναι, καὶ πεπειραμένους ἁπάντων; εἰ γάρ τις τοιοῦτος ὤν, ἱκανὸς ἔμοιγε καὶ εἷς, καὶ οὐκ ἔτι πολλῶν δεήσει. ὦ οὗτος οὐκ εἰδέναι λέγεις, οὐδέν τι τοῦ πλήθους αὐτῷ προσάξεταί με πιστεύειν, ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν, ἢ ἓν εἰδότες, περὶ ἁπάντων ἀποφαίνωνται. Ερμο. μόνος γὰρ σὺ ταληθὲς κατεῖδες, οἱ δ' ἄλλοι, ἀγόητοι ἅπαντες, ὅσοι φιλοσοφοῦσι Λυ. κατα-

& virtutem ducere, nec perſpicuum eſt quænam ex ipſis vera ſit, accuratè faciendum eſſe delectum. Nã mihi videbar propoſitis multis, quod eſſet optimum eligere non poſſe, niſi omnium fieret periculum. Deinde longum viſum eſt experimentum. Tu verò quid ſẽtis. Rurſus enim te interrogabo, quem primũ nãciſceris, eum ne ſequeris, & cum eo philoſophiæ operam dabis? is verò te lucrum inſperatum putabit. *Hermo.* ecquid tibi reſpondeam ampliùs? qui neminem iudicare poſſe aſſeris, niſi phœnicis annos viuat, omnes in orbem pelluſtrando, & tentando: neque ijs qui priùs experti ſunt, nec collaudantibus, nec teſtimonio probantibus credere æquum cenſes. *Lucian.* Quoſnam dicis multos illos qui facto cunctorũ periculo probè norunt? Siquis enim eſt iſtiuſmodi, ſufficiat mihi etiam vnus, nec multis opus fuerit. Porrò ſi imperitos proferas, non me illorum multitudo adducet vt credam, donec aut nihil, aut vnum ſcirè de omnibus oſtendant. *Hermo.* Proinde tu ſolꝰ Veritatẽ perſpexiſti: aut cęteri quotquot philoſophãtur inepti ſũt. *Lucian.* Fallò

ψεύδη μου ὦ Ἑρμότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ προτίθημί σε ἐμαυτῶν τῶν ἄλλων, καὶ πάπαι ὅλως οὐ τοῖς εἰδόσι. καὶ ὑπομιμνήσεις ὧν ἔφην, οὐκ αὐτὸς εἰδέναι τἀληθὲς ὑπὸ τῶν ἄλλων διατεινόμενος, ἀλλὰ μὴ πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν.

Ερμο. Ἀλλ' ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲν ἐπὶ πάντας ἐλθεῖν χρῆναι, καὶ πειραθῆναι, ὥς φασι, καὶ τὸ μὴ ἂν ἄλλως ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, ἢ οὕτως, ξύλογον ἴσως. τὸ δὲ τὴν πεῖραν ἑκάστῳ τοσαύτην ἔτη ἀποδιδόναι, παγγέλοιον, ὥσπερ οὐχ οἷόν τε ὂν ἀπ' ὀλίγων, καταμαθεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ πάνυ ῥᾴδιον εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, καὶ οὐ πολλῆς διατριβῆς δεόμενον. φασί γέ τοι τῶν πλαστῶν τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχα μόνον λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου ἀναλογιζόμενος ἡλίκος ἂν ὁ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν τοῦ ὄνυχος ἀναπλασθείς. καὶ σύ γ', ἢν τις σοι χεῖρα μόνην ἀνθρώπου δείξῃ, τὸ ἄλλο σῶμα κατακαλύψας, εἴσῃ οἶμαι αὐτίκα ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ τὸ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τοίνυν τὰ μὲν κεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λέγουσι, ῥᾴδιον καταμαθεῖν ἐν ὀλίγῳ μείζω ἡμέρας.

me accusas Hermotime, quòd me ipsum alijs anteponam, & in eruditorum ordine collocem. Nec eorum meministi quæ dicebam, quando altiùs quàm alij veritatem me nescire contendebam, sed eam cum omnib⁹ ignorare confitebar. Hermot. Atquì Luciane, ad omnes accedendum esse, quæq; dicunt tentanda, neque alio quàm hoc modo eligendũ id quod est melius, rationi forsan est consentaneum. Sed tot annos vnicuique experimento impendendos, planè ridiculum, quasi verò non possint è paucis cuncta perdiscì. Mihi quidem cum planè facilis res ista videtur esse, tum non multa disquisitione op⁹ habere. Dicunt vtique statuarium quendam, puto Phidiam, leonis vngue tantùm conspecto, ex eo æstimasse quantus foret leo totus, ad rationem vnguis formatus. Tu verò siquis solam hominis manum tibi cõmonstret, obuelato corpore reliquo scies ilico hominem esse, id quod obuelatum est, quanuis totum corpus nõ videas. Itaq; sũma capita eorum quę dicũt omnes, exigua dicipartícula facile est perdiscere.

τὸ δ' ὑπάρκειβες τοῦτο, καὶ μακρᾶς τὰ ζητάσιως δεόμενον, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον εἰς τὴν αἵρεσιν τῆ βελτίονος, ἀφ' ἑνὸς κεῖναι καὶ ἀπ' ἐκείνων. λυ. παπαὶ ὦ Ερμότιμε. ὡς ἰσχυρὰ ταῦτ' εἴρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα εἰδέναι. καίτοι ἐγὼ τὰ ἐναντία ἀκούσας, μέμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ μέρος. ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, οὐκέτι καὶ τὸ ὅλον. οὕτω καί μοι τόδε ἀπόκεινον, ὁ Φειδίας ἂν ποτε ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντος ἐστὶν, εἰ μὴ ἑωράκει ποτὲ λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ, μὴ πρότερον εἰδὼς, μηδ' ἑωρακὼς ἄνθρωπον; τί σιγᾷς; ἢ βούλει ἐγὼ ἀποκείνωμαι ὑπὲρ σοῦ τὰ γε ἀναγκαῖα, ὅτι οὐκ ἂν εἴχες; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἀπράκτως ἀπελυθέναι, μάτην ἀναπλάσας τὸν λέοντα. εὖδηλον γὰρ πρὸς τὸν Διόνυσον ὦ παῖ λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ἐκείνοις ὅμοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, καὶ σοὶ, οὐδὲν ἄλλο τὰ γνωρίζειν τὰ μέρη ἄπτον ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἀνθρωπον λέγω καὶ λέοντα. ἐν φιλοσοφίᾳ δ', οἷον τῇ Στωϊκῶν, πᾶς ἀ-

Sed hæc nimium accurata & longa perquisitio, non est admodum necessaria ad melioris electionem: sed ab ijs quæ dixi iudicium sumere licet. *Lucian.* Papæ Hermotime, quã fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus nosse. Quanquam contraria audire memini, eum scilicet qui totum norit, partem etiam nosse, sed qui partem duntaxat norit, totum non nosse. Hoc etiam mihi respondе, num Phidias conspecto leonis vngue, leoninum esse cognouisset, ni leonem integrum aliquando vidisset? Vel tu, conspecta hominis manu, hominis esse dicere posses, cùm antea neque nosses, neque vidisses hominem? Cur taces? Numquid vis vt pro te ad rem pertinentia respõdeam, quia non posses? Itaque periculum est ne Phidias infecta re abeat, leone frustra formato. Nihil enim ô puer, ad rem dicis. Vel quomodo hæc illis similia sunt? Neque enim Phidiæ, tibique alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior toti⁹ cognitio: hominis dico & leonis. In Philosophia etiã vt in Stoica, quo pacto

ἀπὸ τῶ μέρους καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς καλάς; οὐ γὰρ οἶδα τὸ ὅλον, οὗ μέρη ἐκεῖνά ἐστιν. ὁ δὲ φής, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἐκθέσθαι ἁπάσης φιλοσοφίας, ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, οἷον, ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τί θεοὺς οἴονται εἶναι, τί ψυχὴν, καὶ τίνες μὲν σώματα πάντα φασὶ, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιοῦσι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, καὶ εὐδαιμονίαν τίθενται. ἢ τὰ τοιαῦτα. οὐ πω σὲ ἀκούσαντας, ἀποφήνασθαι ῥᾴδιον, ἢ ἔργον ἁδέν. εἰδέναι δὲ ὅσις ὁ παλαιὸν λέγων ἐστὶν, ὅσα μὴ οὐχὶ μορίου ἐστὶν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέονται. ἢ τί γὰρ ἐκεῖνοι πάντες, ὧν αὐτῶν τούτων ἑκατοντάδας, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἕκαστοι συγγεγράφασιν, ὡς πείσαιεν οἱμαι ἀληθῆ εἶναι τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα, ἢ ἃ ἅπαξ ἐδόκει ῥᾴδια, καὶ εὐμαθῆ. νῶν δὲ μάντεως οἱμαι δεήσει σοι καὶ τοῦδε τοῦ τὴν αἵρεσιν τῶν κρειττόνων, εἰ μὴ ἀφέξῃ διατείλῃ, ὡς ἀκριβῶς ἐλέγξῃ αὐτὸς, ἅπαντα, καὶ ὅλον ἕκαστον κατανοήσας.

ex parte reliqua cognosce? aut quo pacto demonstrabis esse honesta? Nonenim nouisti totum cuius illæ partes sunt. Verùm quod dicis facile esse philosophiæ totius summa capita audire exigua diei particula, nimirum quæ sint rerum principia, qui fines, quid de Dijs sentiant, quid de anima: quinam omnia esse corporea dicant, quinam incorporea censeant: quódque alij quidem voluptatem, alij verò honestum, summum bonum ac fœlicitatem esse statuant: atque id genus alia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nulliúsque negotij: sed scire quis vera dicat, vide ne non vnius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenósque libros singuli conscripserunt, nisi vt persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, vt puto, indiges hîc ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, vt quum omnia, & vnumquemque totum exploraueris, accuratè deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ἐπίπονος γὰρ αὕτη γένοιτ' ἄν.

ἀκ ἔχουσα περιπλοκάς, οὐδ' ἀναβολάς, εἰ μεταστελάμενος
τὸ μάντιν, ἀκούσας τῶν κεφαλαίων ἁπάντων, σφαγιάζοιο
ἐφ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξει γάρ σε ὁ θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας ἐν τῷ τὸ ἱερεῖον ἥπατι ἁπάντων σοι αἰρετέον. εἰ δ' βούλει, καὶ ἄλλό τι ἀπραγμονέστερον ὑποθήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα καταθύσῃς ταυτὶ, μηδὲ θυσιάζῃ τῷ μὴδὲ ἱερέα πνὰ τῶν μεγαλομίσθων παρακαλεῖν. ἀλλ' ἐς κάλπην ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν φιλοσόφων ἑκάστου τοὔνομα, κέλευε παῖδά τ' ἀνήβων ἀμφιδαλῆ πνα, προσελθόντα πρὸς τὴν κάλπην, ἀνελέσθαι ὅ, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τ' γραμματείων, καὶ τοιοῦτον μηδ' τ' λαχόντα ἐκεῖνον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσοφεῖ. Ερμο. ταυτὶ μέν, ὦ Λυκῖνε εὐμοιροκακὰ, καὶ ἃ μηδ' σέ. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐωρίω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμο. ἆρ' οὖν περινεῖς ἅπαντας ἐν κύκλῳ τοὺς ἐν τῇ πόλει καπήλους, ἀποζυόμενος, καὶ παραβάλλων, καὶ ἀντεξετάζων τοὺς οἴνους; Λυ. οὐδαμῶς. Ερμο. χρὴ

ambages, nec moram habebit, si accersito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negocijs liberabit, in sacro hepate quænam sint eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocij compēdium tibi subijciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis asciscas. Sed conjectis in vrnam literulis, quæ vniuscuiusque philosophi nomen habeant, iube impuberem puerum cui parens vterque sit, vt ad vrnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atq; in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare. Hermot. Scurrilia ista non tui sunt ingenij Luciane. Tu verò dic mihi, ipse-ne aliquando vinum emisti? Lucian. Et persæpe quidem. Herm. Ergo-ne omnes vrbis caupones in orbem obibas gustando, comparando, & expendendo vina? Lucian. Nequaquam Hermot. Oportet enim, opinor vt in quod bonum & dignum incideris,

A

B

C

D

E

ὦ εἶμαί σοι τῷ πρώτῳ

χρησῷ καὶ ἀξίῳ ἐντυχόντι ἀποφέρεσθαι. Λυ. νὴ Δία. Ερμο. καὶ ἀπό γε τοῦ ὀλίγου ἐκείνου γεύματος, εἶχες ἂν εἰπεῖν ὁποῖος ἅπας ὁ οἶνος ἔστι; Λυ. εἶχον γὰρ. Ερμο. εἰ δ' ἐλέγες παρελθὼν τοῖς καπήλοις, ἐπιδὴ κοτυλίσκου πρίασθαι βούλομαι, δότε μοι ὦ οὗτοι ἐκπιεῖν ὅλον ἕκαστος ὑμῶν τὸ πῶμα, ὡς διαπειρασόμενος ἐπεξελθών, μάθοιμι ὅστις ἀμείνω τὸν οἶνον ἔχει, καὶ ὅθεν μοι ὠνητέον. εἰ ταῦτ' ἔλεγες, ἆρ' ἂν οἴει καταγελάσεσθαί σου αὐτούς; εἰ δὲ μὴ ὀπισθόχοος, τάχ' ἂν ἢ παρέχαι τὸ ὕδατος; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δικαιά γ' ἂν πάθοιμι. Ερμο. κατὰ ταυτὰ δὴ καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ ἐκπιεῖν τὸν πῶμα, δυναμένους ἀπὸ ὀλίγου τοῦ γεύματος εἰδέναι ὁποῖόν τὸ πᾶν ἔστιν; Λυ. ὡς ὀλισθηρὸς ὦ Ερμότιμε, καὶ διαδιδράσκεις ἐκ τῶν χειρῶν. πλὴν, ἀνὴρ ὤνησάς γε. οἰόμενος γὰρ ἐκπεφευγέναι, εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐμπέπτωκας. Ερμο. πῶς τοῦτ' ἔστιν; Λυ. ὅτι ἀνδρομολούμενον πρᾶγμα λαβὼν, καὶ πάζεις αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα

ex eo aufetas. *Lucian.* Ita per Iouem. *Hermot.* At ex illa degustati vini portiuncula cognoscere potuisti cuiusmodi sit totum. *Lucian.* Potui certè. *Hermot.* Sed si caupones adiens diceres, Quoniam vini sestarium emere volo, heus vos date mihi singuli ebibendum integrum dolium, vt exhausto toto, quorum quis optimum habeat vinum, & vnde mihi sit emendum. Si inquam hæc diceres, annon putas ipsos te derisuros? imò si magis turbares, fortè aquam etiam affusuros? *Lucian.* Id certè existimo, & pro meritis excipere. *Hermot.* Eodem modo se res habent in philosophia. Quid opus est dolium exhaurire, cùm ex degustata portiuncula, quale sit totum, nosse possimus? *Lucian.* Vt lubricus es, Hermotime, & è manibus elaberis. Attamen parum promouisti. Nam cùm effugisse te putaris, in eandem sagenam incidisti. *Hermot.* Quorsum hoc dicis? *Lucian.* Quoniam rem per se planam, omnibúsque cognitam, scilicet vinum cum rebus dissimillimis comparas, & de quibus vt pote obscuris

γνώσιμον ἅπασι, τὸν οἶνον, εἰ μὴ περὶ ὧν ἀμφισβητοῦσι

ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων. ὥστε ἔγωγε οὐκ ἔχω ἐπεῖν καθότι σοι ὅμοιος φιλοσοφία καὶ οἶνος εἶναι. ἆρα κἂν τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι, κεκραμένοι γε οἱ πολλοὶ καὶ δολοῦντες, καὶ κακομιξοῦντες. οὕτως ἂν σκοποῖμεν ὦ, τι καὶ λέγεις. ἦ οἶνόν φης τὸν ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὑτῷ ὅμοιον εἶναι. καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιτο ἀφυσήσας ὀλίγον ὅσον αὐτῆς, εἰσεῖναι αὐτίκα ὁποῖός ἅπας ὁ πίθος ἐστίν. ἀκόλουθον καὶ τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἂν ἔγωγέ τι αὐτείποιμι. ὅρα δὲ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφία, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, ἆρον, ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἆρα ταῦτα περὶ ὑμᾶς λέγει ὁσημέραι, καὶ περὶ αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἀλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι. περίπλουν ὦ ἑτοῖμε. ἢ καὶ ἂν εἰκὸς ἦν παρέμενε αὐτῷ καὶ ἡ Ὀδυσσέα περιιοῦσῶν, καὶ περιπλανώμενος, εἰ τὰ αὐτὰ ἐλέγετο, ἀεὶ ἀπῆγεν ἂν σοι καὶ ἅπαξ ἀκούσαντι; Ερμο. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. πῶς οὖν οἷόν τέ σοι ἦν, ἀπὸ τοῦ πρώτου γεύματος αὐτά γε, ἀεὶ ἕτερα

omnes ambigunt. Itaque non possum dicere qua in re similia tibi sunt vinum, & philosophia, nisi in hac solùm, quòd philosophi præcepta tradunt, sicuti caupones, commiscendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hũc autem modum quod dicis consideremus. Vinum quod est in dolio totum sibi simile esse dicis. Neque id per Iouem est absurdum. Verùm etiam siquis haustã vel minimam particulam gustauerit, cogniturum illico quale sit dolium integrum. Hoc quoque est consentaneum, neque huic contradixero. At vide posthac, philosophia, & philosophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de ijsdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim sunt, vt patet, amice. Annon verò etiamnum, vt par est, apud ipsum, instar Vlyssis circumeundo, & oberrando perduras, si eadem loquitur, vel tibi satis est aliquid semel inaudiuisse? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuisti ex primo gustu omnia cognoscere? Nõ enim eadẽ, sed noua sẽper alia nouis addebantur.

εἰδέναι τὰ πάντα; οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ ἀεὶ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγετο,

οὐχ ὥσπερ ὁ οἶνος ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἰών, ὥστε ὦ ἑταῖρε, ἰὼν μὴ ὅλον ἐκπίῃς τὸ πῶμα, καὶ ἄλλως, μεθύων περιήεις, ἀτεχνῶς γὰρ ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς καταχρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν βύζαν αὐτῶν, δέησει οὖν ὅλον ἐξαντλῆσαι ἐς τέλος. ἢ οὔ ποτ' ἂν εὕροις τὸ νεκτάρεον ἐκεῖνο πῶμα, οὗ πάλαι δίψῶν μοι δοκεῖς. σὺ δ' οἴει τὸ τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιο αὐτοῦ, καὶ παραυτίκα μικρὸν ὅσον, αὐτίκα παίσοφον ἥμισυμνον, ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν μάντιν, ἐπειδὰν πίῃ τοῦ ἱεροῦ νάματος, ἔνθεον ἐνθουσιᾶν, καὶ χρᾶν τοῖς παρουσιν. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχειν ἔοικε. σὺ γοῦν ὥσπερ ἤμισυ τοῦ πίθου ἐκπεπωκὼς, ἐπάρχεσθαι ἔτι ἔλεγες. ὅρα τοίνυν μὴ τῷδε μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος, ἔτι μύστου σοι, καὶ ὁ κάπηλος, ἐνέσω δὲ μὴ οἶνος, ἀλλὰ παραπερμία τις πυροῦ ὑπὸ ἄνω. καὶ μετὰ τοῦτο, κύαμοι. εἶτα, κριθαί. καὶ ὑπὸ τούτοις, φακοί. εἶτα, ἐρέβινθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα ἄνωθεν. εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων τῶν σπερμάτων, καὶ ὃς ἀφελὼν τὸ πυροῦ,

Nec vti vinum, semper idem erat, adeò vt nisi vas totum exhauseris, nequicquã inebriatus obambulaueris. Nã planè in fundo sub ipsa fæce mihi visus est Deus Philosophiæ summum bonum abstrusisse. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam iamdiu sitire mihi videris, nusquã inuenias. Porrò tu putas huiusmodi esse philosophiã, vt si solùm degustaueris, ac de ea tantillum traxeris, protinus euadas omnibus sapientiæ numeris absolutus. Veluti de illa diuinatrice Delphica perhibent, quę simulatque sacra fluenta degustarat, illico afflata numine, consulentibus oraculum responsa dabat. Atqui rẽ nõ ita se habere verisimile est. Itaque tu cùm iam dimidium dolij bibisses, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs similis sit philosophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque insit non vinum, sed omnifaria seminum mixtio: triticum desuper, possea fabæ, deinde hordeum, & sub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia semina. Iam si semina emere velis, & institor accepto tritico

οὐκοῦν λῶ, ἀνέδωκέ σοι δεῖγμα ἐς τὴν χεῖρα, ὡς ἴδοις, ἆρα οἷόν ἐστιν ἐξ ὁμοίων εἰπεῖν εἰς ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἐρέβινθοι καθαροὶ, καὶ οἱ φακοὶ εὐτακτεῖς, καὶ οἱ κύαμοι ὑ διάκενοι; Εικο. οὐδαμῶς. Λυ. οὐ τοίνυν οὐδὲ φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὃν φήσει τις τοῦ τοιούτου, μάθοι ἂν ἅπασαν ὁποία ἐστίν. οὐ γὰρ ἔν τι λῶ, ὥσπερ ὁ οἶνος, ὥσθ' σὺ αὐτὴν ἀπεικάζεις, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῷ γεύματι. τὸ δ', ἐπερρύη τι ὥφθη, οὐ παρέρρυη τὸ ἡμιτάστεως δεόμενον. οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον φρίαζ, ἐν δυοῖν ὀβολοῖν ὁ κίνδυνος. αὐτὸν δέ τινα ἐν τῷ συμφυτῷ παραπολεῖδαι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἔφηδα, οὐ μικρὸν εἶναι κακόν. ἄλλως τε, ὁ μὲν, ὅλον ἀξιῶν ἐκπεῖν τὸν πίδον, ὡς κοτύλην φρίαττο, ζημιῶται αὐτὸν κάπηλον, οὕτως ἀπόδαινα γευόμενος. φιλοσοφία δ', οὐδὲν αὐτοιοῦτο πάσχει, ἀλλὰ κἂν ὅτι πάμπολλα πίῃς, οὐδὲν ἐλάττων ὁ πίδος γίγνεται, οὐδὲ ζημιοῦται ὁ κάπηλος. ἐπιρρεῖ γὰρ κατὰ τὴν παρουσίαν τὸ παραλαμβανόμενον ἐς τὸ ἔμπαλιν, μὴ γὰρ τὸ ἐκβαλλόμενον οὐ

tibi ſpecimen inſpiciendum in manum indiderit: poſſene illud intuitus dicere, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, & fabę non inanes inſint? *Hermo.* Nequaquam. *Lucian.* Proinde neque Philoſopiam ab vno quod primum quis dixerit, vniuerſam cuiuſmodi ſit cognoſces. Non enim vnum quid eſt, ſicuti vinum, cum quo eam comparas, ſpecimini ſimilem eſſe ratus. Sed hæc aliud quiddam eſt, quod diſquiſitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum emere, iacturam affert duorum obolorũ: ſed in fæce diſperire non exiguum eſt malum. Alioqui qui totum vas epotare voluerit, vt ſeſtarium emat, damno cauponem afficiet, tam inſolenter deguſtando. Sed philoſophię nihil tale accidit: verùm etſi quamplurimum biberis, vas tamen non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam iuxta prouerbium labor exhauſtus affluit, & contra quàm Danaidum dolio euenit. Illud enim non continet, quod infunditur, ſed protinus perfluit,

ἢ ὁ τῶν Δαναΐδων πίδος. ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἐμπίπλησιν, ἀλλὰ διέρρει εὐθύς.

hinc

ἀντεῦθεν ἦ, ἵνα ἀφέλῃς τι, πλεῖον τὸ λοιπὸν γίγνεται. ἐθέλω δέ σοι καὶ ἄλλο ὅμοιον εἰπεῖν φιλοσοφίας πρὶ γεύματος. ἢ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν περὶ αὐτῆς, ἵνα εἴπω ὅτι A φαρμάκῳ ὀλεθρίῳ ἔοικεν, οἷον κωνείῳ, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. οὐδὲ γὰρ ταῦτα, ἐπίσαν θανατηφόρα ὄντα ἀποκτείνοι ἄν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον B ἀκριβείαιον ἀπόξυσας αὐτῶν, ἄκρῳ τῷ ὄνυχι ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ ἵνα μὴ τοσοῦτον ὅσον λέγω, καὶ ὅπως, καὶ ξὺν οἷς, ἵν' αὖ ἀποθανοῖο παρασυγχώρησος. σὺ δὲ πρὶ ἑξήκοντα τὰ χάλιστον ἀρκεῖν, ὡς ἀποτελέσαι τὴν τοῦ ὅλου γνῶσιν. Ερμο. ἔστω ταῦτα ὡς βούλει Λυκῖνε. τί οὖν ἕκαστον ἔτη χρὴ βιῶναι, καὶ τοσαῦθ' ὑπομεῖναι πράγματα; ἢ καὶ αὖ ἄλλως φιλοσοφήσαιμεν; Λυ. οὐ γὰρ ὦ Ερμότιμε. ἀλλὰ δεινὸν οὐδὲν, εἰπὲ ἀλη- E θῆ ἔλεγες ἐν ἀρχῇ, ὡς ὁ μὲν βίος, βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη, μακρά. ἐγὼ δὲ οἶδ' ὅ, τι παθὼν ἀγανακτῶ, εἰ μὴ ἀνθημερὸν ἡμῖν πρὶν δῦναι ἥλιον, Κρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας γένοιτο, συνέλαβόντες ἐς σοφίαν, ἣν ὑπὲρ

hinc verò siquid absturleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam simile de Philosophiæ gustu tibi volo dicere: ac ne putes me in eius infamiam loqui si dixero similem esse exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alij. Neque enim ista quanquam sunt lethalia, mortem inferant, siquis tantillum ex ij abrasum summo vngue degustauerit. Sed nisi quantum quomodo, & cum quibus oportet sūpseris, mori possis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem sufficere voleba- Hermot. Ista, Luciane, sint prout vis. Quorsum igitur centum annos viuere, & tot negocia sustinere oportet, annon aliter philosopha- D possemus? Lucian. Nequaquam, Hermotime. Neque id graue est: si verum est quod initio dicebas, vitam esse breuem, artem verò longam. At nescio quî nunc fiat vt stomacheris, si non hodie antequam sol occidat Chrisippus, aut Plato, aut Pythagoras euadas. Hermot. Tu me obsides Luciane, & augustum adigis, nihil me mali passus: præ inuid-

Ερμο. περιέρχῃ με ὦ Λυκῖνε, ἐμοῦ δεινὸν πάθοντος. τοῦτο φθο-

δηλαδὴ, ὅπ ἐγὼ μὲν, προὔκοπτον ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δ' ὑπερώρασας ἑαυτὸ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶδ' ἂν ὃ λέγοις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ προσέχε τὸν νοῦν, ἀλλ' ἔα λῆρεῖν. σὺ δ' ὡς ἔχεις, προχώρει ἐς τὸ πρόσθεν τὸ ὁδὸν, καὶ πέραινε κατὰ τὰ ἀρχὰς σοι διεδογμάτισε περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' ὦ ἐᾷς σὺ βίαιος ὢν αἱρεῖσθαί τι, ἵνα μὴ πειρασθῶ ἀπαιτῶν. Λυ. καὶ μὲν εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς ὦ ἄν ποτε ἄλλο ἐπιμι. βίαιον δὲ λέγων ἐμὲ, αἰτίαν ἔσχες μοι κατ' ὀλίγον ποιοῦντι αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας, ἀφέληται τὴν βίαν, πολὺ ἀγριώτερον. ἰδοὺ γάρτοι καὶ τάδε πολλῷ βιαιότερα φαίη ἄν σοι ὁ λόγος. σὺ δ' ἐκεῖνον παρεὶς, ἐμὲ ἔσως αἰτιᾷ. Ερμο. τὰ ποῖα; θαυμάζω γὰρ εἴ τι ἄῤῥητον καταλέλειπται αὐτῷ. Λυ. οὐχ ἱκανὸν εἶναι φησι τὸ πάντα ἰδεῖν, καὶ διεξελθεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἐλέσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι τὸ μείζονι ἐνδεῖν. Ερμο. τίνος τούτου; Λυ. κριτικῆς τινος ὦ θαυμάσιε, καὶ ἀκριβοῦς, καὶ ὀξείας,

nimirum, quoniam ego non nihil in præceptis profeci, tuque te ipsum, ætate tam grandis, negligis. *Lucian.* Scis igitur quid facias? Mihi quidem tanquam insanienti mentem ne aduertas, sed delirare sinas: tu verò, vt iam te habes, in via progredere, & quæ ab initio de his decreuisti perage. *Hermot.* At tu in me es adeò violentus, vt nihil eligere sinas, nisi cuncta tentarim. *Lucian.* Atqui me nunquam aliud dicturum, probè scias oportet. Quúmque violentum me appellas, videris mihi insontem, iuxta Poëtam, incusare, nisi dum altera pro te faciens oratio, quod iam illatum est, auferat à violentia. En tibi etiam violentiora multò proponeret oratio. Sed illa fortè omissa me incusabis. *Hermot.* Qualianam? miror enim si aliquid indictum reliquerit. *Lucian.* Dicit non sufficere omnia vidisse, eáque percurrisse, vt quod est optimum eligere possis: sed re maxima adhuc opus esse. *Hermot.* Quanam illa? *Lucian.* Iudicij quodam acumine, ô admirãde, & examinandi arte, & mẽte solerti, &

παρασκευῆς, καὶ ἐξ ὀξείας,

καὶ διανοίας ἀκριβοῦς, καὶ ἀδιαφόρου, οἵαν χρὴ εἶναι τὸν περὶ τηλικούτων διαιτήσοντα. ἢ μάτην ἂν ἅπαντα ἑωραμένα εἴη. ἀποδοτέον οὖν φησι καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον τε ὀλίγον, καὶ σκοπούμενον ἅπαντα, εἰς μέσον αἱρεῖσθαι διαμέλλοντα, καὶ βεβαιούμενον, πολλάκις σκοποποιοῦντα, μήτε ἡλικίαν τοῦ λέγοντος ἐκάστου, μήτε σχῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδέσιμον, ἀλλὰ κρίνοντα τοὺς Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα. οἱ δὲ νυκτὶ καὶ σκότῳ διακρίνουσι, ὡς μὴ ἐς τοὺς λέγοντας, ἀλλ' ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποντες. καὶ τότ' ἤδη ἔξεστί σοι βεβαίως ἐλομένῳ φιλοσοφεῖν.

Ερμο. μὴ φθόνει βίον φῆς. ἐν γὰρ τούτων, οὐδενὸς ἀνθρώπων βίος ἱκανὸς ἔσται ἂν ὡς ἐπὶ πλείστων ἐλθεῖν, καὶ ἱκανῶν ἀκριβῶς ἐπιδεῖν. καὶ ἐπιδόντα, κεῖναι. καὶ κείνασι, ἐλέσθαι. καὶ ἑλόμενον, φιλοσοφῆσαι. μόνως καὶ δή ἔστιν εὐρεθῆναι φῆς τἀληθές, ἄλλως δ' οὔ. Λυπεῖ γάρ σοι εἰπεῖν ὦ Ερμότιμε, ὅτι οὐδὲ τοῦτό πω ἱκανόν, ἔτι μοι δοκοῦμεν ἐλαθέναι ἡμᾶς αὐτούς, οἰόμενοι μή τι εὑρηκέναι βέβαιον. εὑρόντες δ' οὐδὲν, ὥσπερ οἱ ἁλιεῖς

acri atque incorrupto ingenio, quale illud esse debet quod de rebus tantis est iudicaturum: aut nequicquam omnia visa fuerint. Ac tali non exiguum tempus tribuendum affirmat: omnibúsque in medio positis eligendum eum qui differt, & cunctatur, sæpe contemplando, quíq; non cuiuscumque dicentis ætatem, non habitum, non sapientiæ opinionem reuerenter habet, sed Areopagitarum more facit: qui noctu & in tenebris iudicant, ne dicentes, sed quæ dicuntur, respiciant. Et tunc licebit tibi philosophari quum certò elegeris. *Hermot.* Post vitam dicis. Ex his enim sequitur nullius hominis vitam satis longam esse posse, vt omnia perlustret, & accuratè singula perspiciat, perspecta que iudicet, iudicata eligat delectúque habito philosophetur. Hac enim sola ratione, non alia verum inueniri posse asseris. *Luci.* Piget me tibi dicere Hermotime, neq; hoc sufficere verùm adhuc videmur nos met ipsos fallere, quum quippiam inuenisse putamur attamen nihil inuenimus quemadmodum piscatores

πολλάκις καθέντες τὰ δίκτυα, καὶ βαρύς τινὸς αἰσθόμενοι, μὴ ἔλκουσιν, ἰχθῦς πεμπόλλους γε περιβεβληκέναι ἐλπίζοντες. εἶτα, ἐπειδὴ χάμωσιν ἀπαγαγόντες, ἢ λίθος τις ἀναφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον, ψάμμῳ σεσαγμένον, σκόπει μὴ κἀμεῖς τι τοιοῦτον ἀπεσπάκαμεν. Ερμο. ἐμαυτοῦ τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα βούλεται. ἀτυχὴς γάρ με περιβάλλεις αὐτοῖς. Λυ. ἀκοῦσον πρῶτον διηγουμένου σοῦ δεῦρο γὰρ οἶδα νεῖν, εἰ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ καὶ ἐφ' ἅπαντας ἐλθεῖν πειρώμενος, καὶ τοῦτο ἐργασόμενός ποτε, οὐδέπω οὐδὲ τοῦτο δῆλον ἔσεσθαι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ὁμοίως ἀγνοοῦσι. Ερμο. τί φῄς; οὐδεὶς τούτων τις πάντων ἔχει; Λυ. ἄδηλον. ἢ σοὶ ἀδύνατον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς, ἄλλό τι εἶναι πρὸς μηδενὸς αὐτῶν πω εὑρημένον; Ερμο. πῶς οἴονται; Λυ. οὕτως. ἔστω γὰρ ὁ μὲν ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. εἶτα, κυάμους τις εἴκοσιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλείσαιμι, ἐρωτήσω δέκα τινὰς, ὁπόσοι εἰσὶν

qui retibus ſæpe demiſſis, perceptóq; aliquo pondere, trahunt vt qui ſe magnam piſcium copiam irretiuiſſe ſperent. Deinde poſtquam trahendo delaſſati fuerint, aut ingens lapis, aut vas arena refertum ipſis apparet. Vide ne nos etiam quippiam huiuſmodi traxerimus. Hermot. Non intelligo quid iſta retia ſibi velint: nam me ijs planè irretitum tenes. Lucian. Ergo da operam vt effugias. Iuuante enim Deo natare ſcis, ſiquis etiam ali⁹. Etenim etſi omnes experiendo pelluſtremus, idque aliquando faciamus, nequaquam planum eſſe hoc exiſtimo, num quis illorum habeat quod quæritur, an verò ſimiliter omnes ignorent. Hermot. Quid ais? an id horum omnino nullus habet? Lucian. Non liquet. An tibi videtur fieri non poſſe vt mentiantur omnes, ipſaque Veritas alia quæpiam res ſit, quam eorum nemo inuenerit? Hermot. Quî poteſt fieri? Lucian. Hoc modo. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Exempli cauſa, fabis viginti in manum ſumptis, & concluſis, quiſpiam decem homines interroget, quot

οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν. οἱδὶ εἰκάζοντες, ὁ μὲν, ἑπτὰ ὁ δ' ὄ, τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δέ τις, δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα. καὶ ὅλως, ἄλλος ἄλλον πινὰ ἀριθμόν. ἐνδέχεται μὴτοι καὶ τύχῃ τινὰ ἀληθεῦσαι. ἢ γάρ; Ερμο. ναί. Λυ. οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλους ἀριθμοὺς εἰπεῖν, τοὺς ψευδεῖς, καὶ οὐκ ὄντας, μηδένα ὄ αὐτῶν φάναι, ὅτι εἴκοσιν οἱ αὐτῆς κυάμους ἔχει. ἢ τί φής; Ερμο. οὐκ ἀδύνατον. Λυ. καὶ ταῦτα τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφοῦντες περὶ εὐδαιμονίαν ζητοῦσιν ὁποῖόν τί ἐστι, καὶ λέγουσιν ἄλλος ἄλλό τι αὐτὸ εἶναι. ὁ μὲν, ἡδονήν. ὁ δ', τὸ καλόν. ὁ δ', ὅσα ἕτερά φασι περὶ αὐτῆς. εἰκὸς μὲν οὖν καὶ τούτων ἕν τι εἶναι τὸ εὐδαιμον. οὐκ ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλό τι παρ' αὐτὰ πάντα. καὶ ἐοίκαμεν ἡμεῖς οὐκ ἀπαλλάξειν ἢ ἐχρῆν, πρὶν πρῶτον ἀρχὴν εὑρεῖν, ἐπιχειρεῖν πρὸς τὸ τέλος. ἔδει δ' οἶμαι πρότερον φανερὸν γενέσθαι, ὅτι ἔγνωκέ τις τἀληθές. καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰδὼς ἢ φιλοσοφούντων. εἶτα μὴ τοῦτο, τὸ ἧς ἀφ' ὧν ζητῆται, ᾧ πιστέον

fabas in manu habeat, hi verò coniectantes, alius quidé septem, alius triginta dicat: alius decem aut quindecim, denique alius alium numerum: accidit vt aliquis fortè fortuna verum dicat, nonne? *Hermot.* Ita certè. *Lucian.* Ergo neque hoc impossibile est, vt omnes alij alios numeros dicant, eósque falsos, & qui non sunt: adeò vt nullus eorum dicat virum in manu viginti fabas habere. Tu quid ais? *Hermot.* Impossibile non esse. *Lucian.* Eodem modo quicunque philosophantur quærunt cuiusmodi res sit fœlicitas, & alius aliud eam esse dicit: hic quidem voluptatem, ille honestum: alius alia de ipsa comminiscitur. Verisimile igitur est vnum quiddam ex illis esse fœlicitatem. Nec est absurdum, præter hęc omnia quiddam aliud esse. Ac nos secus quam oportet, ante inuentum principium ad finem videmur festinare. At opinor, priùs oportebat manifestum esse, Veritatem esse cognitam, & omnino esse penes aliquem ex philosophis qui eam norit. Deinde ex ordine quærendum erat, cui sit fides adhibenda. *Hermot.* Itaque hoc asseris Luciane, ὄντ. Ερμο. ἆρα σὺ Λυκῖνε,

τοῦτο φὴς ὅτι οὐδὲ ἂν διὰ πάσης φιλοσοφίας χωρήσωμεν, οὐδὲ τότε πάντως ἕξομεν τἀληθὲς ἐυρεῖν. Λυ. μὴ ἐμὲ ταῦτα ἐρώτα, ἀλλὰ σὺ λόγον αὐτὸς αὐτόν. κἀ ἴσως ἂν ἀποκρίναιτό σοι ὅτι οὐδέπω, ἐς ἂν ἄδηλον ᾖ εἰ ἔν τι τούτων ὄντων, ὧν ἕνεκά φασιν. Ερμο. οὐδέ ποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ φὴς, ἐυρήσομεν, οὐδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς ἀδιώτους τὸν βίον ζῆν, ἀποστάντας τῆς φιλοσοφεῖν. Λυ. τοῦτο ξυμβαίνει μὲν ὧν φὴς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι, κἀ ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸν φιλοσοφήσοντα μέλλοντα, ἐλέσθαι πρῶτον φιλοσοφίαν τὴν ἀρίστην. εἶτ' αἵρεσις, ἵνα σοι ἐδόκει μόνως ἀκεραίως ἂν γένεσθαι, εἰ διὰ πάσης φιλοσοφίας χωρήσαντες, ἐλοίμεθα τὴν ἀληθεστάτην. εἶτα λογιζόμενος ἐπῶν ἀριθμὸν, ὁπόσος ἑκάστῳ ἱκανὸς ὄφη, καθίξεται, ἀπομιμούμενον τὸ πρῶγμα ἐς ἡμέρας ἄλλας, ὡς εὐθήμερον γένεσθαι τἀληθὲς τοῦ ἑκάστου βίου. τελευτῶν δ', καὶ τοῦτο αὐτὸ ἂν ἀντιδίασον ἀποφαίνοις, ἄδηλον εἶναι λέγων, εἴτε ἔυρηται πρὸς τῶν φιλοσοφούντων πάλαι τἀληθὲς,

nos tametsi philosophiam omnem obiuerimus, uunquã tamen facultatem nobis paraturos inuoniendi veritatẽ. *Lucian.* Ne me interroges ô bone, quin potiùs istum sermonem: & fortasse respõdebit tibi nusquam hoc fore quoad incertum fuerit, num vnum quiddam illorum sit, de quibus hi verba faciunt. *Hermot.* Proinde nunquam, vt ex tuis dictis colligo, inueniemus, neque operam philosophiæ dabimus, sed ea abdicata, vitam priuatam viuamus oportebit. *Lucian.* Illud quidem accidit quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere, eámq; ab homine comprehẽdi non posse. Iubes enim vt is qui philosophiæ operam est daturus, oprimam primũ eligat. Ipsius autem delectus accuratè habẽdi ratio in hoc solo consistere videtur, si perlustrata omni philosophia, verissimam eligamus. Deinde annorum quoque numerum cõputando, quãtus vnicuique perscrutandæ sufficiat, supergressus es, rem in alia sæcula produces, itavt veritatis inuentio præstitutũ vniuscuiusque vitæ tempus trãsgrediatur. Postremò, hoc ipsum etiam ambiguũ reddis quũ dicis esse incertũ, num à priscis philosophis inuẽta sit

εἴτε καὶ μή. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε δίκαιος ἂν ἐπομόσαιμος εἶναι; ὃ, τι εὕρηται παρὰ τούτων; ἐγὼ μέν, εἰ ἂν ὀμόσαιμι. καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐκὼν ἔγωγε, ἀνεξέταστα μακρᾷ καὶ αὐτὰ δεόμενα; Ἑρμο. τὰ ποῖα; Λυ. οὐκ ἀκούεις τῶν Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τοὺς μέν, εἰδέναι τοὺς λόγους ἑκάστους, τοὺς δέ, μή, καίτοι τάχα ἄλλα πάνυ ἀξιοπίστους ὄντας; Ἑρμο. ἀληθῆ ταῦτα. Λυ. τὸ τοίνυν διακεῖναι τοὺς εἰδότας, καὶ διαγνῶναι, ἀπὸ τῶν οὐκ εἰδότων μέν, φασκόντων δέ, οὐ σοι δοκεῖ πάνυ ἐργῶδες εἶναι; Ἑρμο. καὶ μάλα. Λυ. δώσει τοίνυν σε, εἰ μέλλεις Στωϊκῶν τὸν ἄριστον εἴσεσθαι, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' οὖν ἐπὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πειρᾶσθαι, καὶ τὸν ἀμείνω τοῦτον σαθρὰ διδάσκαλον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κεπικλωκότων τοιούτων δοκίμων πορισάμενον, ὡς μή σε λάθῃ ὁ χείρων προσελθών. καὶ σὺ καὶ πρὸς τοῦτο ὅρα, ὅσου δεῖ τὸ χρόνου, ὃν ἑκὼν παρεῖκα, δεδιὼς μὴ σὺ ἀναμακτήσῃς. καίτοι τό γε μίσος τε ἅμα, καὶ ἀναγκαιότατον,

veritas, nec ne. Tu verò Hermotime quî posses interposito iureiurando affirmare ab ipsis inuentam esse? ego quidem iurare nolim. Quàm multa verò alia prætermitto lubens, quibus indagatione longa esset opus. *Hermot.* Quænam illa? *Lucian.* Nonne audis Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, hos quidem rerum omnium rationes tenere, illos verò minimè, quanquam cæterùm fide sunt penitus digni? *Hermot.* Vera hæc sunt. *Lucian.* Proinde diiudicare, & dignoscere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perhibentibus, nonne tibi prorsus operosum videtur? *Hermot.* Ita sanè, *Lucian.* Oportebit igitur, si Stoicorum optimum es cogniturus, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem accedas, factóque experimẽto meliorem tibi præceptorẽ præstituas, qui te priùs exerceat, & de his iudicandi facultatem tibi suppeditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam perpende, quantum temporis requirat, quod vltrò prætermisi, veritus ne stomachareris. Quãquã quod maximũ, simul, & summè necessariũ,

ἐν τοῖς τοιούτοις, λέγω δὴ
τοῖς ἀδήλοις τε, καὶ ἀμφι-
βόλοις, ἓν τοῦτό ὅσον οἶμαι.
καὶ μόνη σοι αὕτη πίστις, καὶ
βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τῷ ἀλη-
θείᾳ τε καὶ ἕυρεσιν αὐτῆς,
ἄλλη δ' οὐδὲ ἥτισοῦν, ἢ τὸ κρί-
νειν δύνασθαι, καὶ χωρίζειν
ἀπὸ τ' ἀληθῶν τὰ ψευδῆ, καὶ
ὑπάρχειν σοι καὶ τὴν τοῦ
ἀργυρογνώμονος διαγνώσεως
ἕξιν, δοκιμά, καὶ ἀνέλεγκτα,
καὶ ἃ παρακεκομμένα, καὶ
εἴ ποτε τοιαύτῃ τινὰ δύνα-
μιν, καὶ τέχνῃ πειθόμενος,
πρὸς ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν τ' λεγο-
μένων. εἰ δ' μὲν, εὖ ἴσθι ὡς οὐδὲν
κωλύσει σε τ' μὴ οὐ ἐπὶ
ὑφ' ἑκάστων, ἢ θαλλῷ προσθε-
χθέντι ἀκολουθεῖν ὥσπερ τὰ
πρόβατα. μᾶλλον δ' τῷ ἐπι-
βαπτίζῃ ὕδατι εἰκὼς ἔσῃ, ἐφ'
ὅ,τι ἂν μέρος ἐλκύσῃ. σὲ τις
ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀχόμενος.
ἢ καὶ νὴ Δία καλάμῳ τινὶ,
ἔπ' ὀχθῃ παρατεταμένῃ πτε-
ρυκότι, καὶ πρὸς παῦ τὸ πρῶτον
καμπουμένῳ, κἂν μικρά τις
αὔρα διαψυσήσῃ, διασαλεύ-
σῃ αὐτ', ὡς εἴ μέ τινα ἕυρῃς
διδάσκαλον, ὃς ἀποδείξεως
πέρι, καὶ τ' τ' ἀμφισβητουμένων
ἀκρίσεως, τέχνῃ τινὰ εἰδώς,

est in rebus huiusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, vnum hoc est opinor. Et sola tibi firma, certáque spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm vt discernere queas & seiungere vera à falsis, vtque argentariorum in morem dignoscere possis quæ proba, & syncera, & quæ adulterina. Hanc facultatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes ad eorum quæ dicuntur explorationem: sin minus probè scias, nihil prohibiturum quominus ab vnoquoque, quod aiunt, nare traharis, & præmonstrata fronde perinde vt oues sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur mensæ similis eris: in quãcumque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per Iouem arundini ad fluuialem ripam enatæ, seme ad quemcunque flatum flectenti, quam vel exigua afflans aura commouerit. Ita si præceptorem inuenias, qui aliquam artem calleat, qua demonstrationes, & dubiorum diiudicandorũ rationẽ te doceat, negocia nimirum

διδάξει σε, παύσῃ δηλαδὴ

πράγματα ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ παλιντρὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἑλόμενος, καὶ κείνας, φιλοσοφήσεις. καὶ τὴν τελεσθέντων εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συλλήβδην ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερμο. εὖγε ὦ Λυκῖνε. παραπολὺ γὰρ τῶν ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος οὐ μικρᾶς ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέος ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνὴρ τις τοιοῦτος, διαγνωστικούς τε, καὶ διακριτικοὺς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικούς. ὡς τὰ γε μὴ ταῦτα, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπραγμονα, καὶ οὐ πολλῆς διατριβῆς δεόμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἀξευρόντι σωτηρίου τινα τούτων ἡμῖν, καὶ ἀείσεσθαι ὁδόν. Λυ. καὶ μὴν οὐδέπω χάριν ἄν μοι εἰδείης εἰκότως. οὐδὲν γάρ σοι ἀξιολογικῶς ἔδειξα, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσειν τῆς ἐλπίδος. τὸ δέ, πολὺ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἦμεν. καὶ κατὰ τοὺς παρεισπιμαζομένους, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἐσμέν. Ερμο. πῶς τοῦτο φῄς;

habere desines. Siquidem quod est optimum ilico tibi comparebit, ipsaque veritas adducta arte illa demõstratiua, atque mendacium deprehendetur: túque certo delectu habito, & firmo adhibito iudicio philosophaberis: & ter optabilem felicitatem assecutus, cum ipsi simul omnia bona possidens vitam exiges. *Hermot.* Euge Luciane. Nam longè meliora hæc sunt quæ dicis, & spem non mediocrem præ se ferunt. Et quærendus videtur nobis huiusce modi vir, qui nos dignoscendi, & distinguendi, quódque maximum est, demonstrandi facultate instruat, ita vt hæc postea facilia, nec operosa sint, nec multæ exercitationis indiga. Atque ego tibi gratiam habeo, quòd compendiariam hanc & optimam viam nobis commentus sis. *Lucian.* Atqui nullo iure mihi gratiam habeas: neque enim tibi quicquam meo marte inuentum commonstraui, quo te spei propiùs admouerim. Sed longè quàm antea remotiores sumus: vtque vulgo fertur, exhausto labore multo, eodem in statu consistimus. *Hermot.* Quî hoc dicis?

γάρ τι λυπηρὸν τι, ἢ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν εὑρωμέν τινα ἐπιχωροῦντα ἐπίστασθαί τε ἀποδεικνύειν, καὶ ἄλλον διδάσκειν, ἀκριβῶς οἶμαι πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλὰ τοῦτο ζητήσομεν ἤδη κρῖναι δυναίμεθον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὐπορήσωμεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιτηδεύων ἱκανός ἐστιν οἶδε διαγιγνώσκειν ἢ ὀρθῶς κρινοῦντα, ἢ μή. ἢ ἐπ' αὐτῷ αὖθις τούτῳ, ἄλλου ἐπιτηδεύοντος εἶναι δεῖ. ἡμεῖς γὰρ τοσοῦτον οἰόμεθα δεῖν εἰδέναι δύνασθαι διακρίνειν ἢ ἄριστα κρίνειν δυνάμενον; ὁρᾷς ὅπως τοῦτο ἀποτείνεται, ἢ ὡς ἀπέραντον γίγνεται, σκοπεῖσθαί ποτε, ἢ καταληφθῆναι μὴ δυναμένου; ἐπεὶ ἢ ταὶ ἀποδείξεις αὐταὶ, ὁπόσας οἴονται εὑρεθῆναι, ἀμφισβητουμένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχούσας βέβαιον. αἱ γοῦν πλεῖσται αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητουμένων πίστιν ἡμᾶς βιάζονται εἰδέναι. αἱ δ', ταῖς πάνυ ἀφανέσι προσλήψεσι τὰ ἀφανέστατα συνάπτουσαι, ἐδὲν αὐτοῖς κεκινωνηκότα, ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι θεοὺς, διότι σωμά τι αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε,

Nam triſte quiddam, vixque ſperandum dicturus videris. *Lucian.* Quòd ô amice, quãuis inueniamus aliquem qui ſe & demonſtrationem ſcire, eámque alium docere velle profiteatur, non ſtatim ipſi fidem vt puto habebimus, ſed quæremus aliquẽ qui iudicare queat, an vera loquatur ille. Ac quanuis hunc comparauerimus, nõdum liquet num explorator iſte norit dignoſcere rectè iudicaturum nec-ne. Et in hunc, alio exploratore rurſum opus eſſe puto. Nos enim vndenam diſcernere noſſemus eum qui optima poteſt iudicare? Videſ-ne quò vſque protendatur, & vt immenſum fiat, ſuſpenſo eſſe animo, & non poſſe cõprehendere, ſiquidem ipſas etiam demõſtrationes, quotquot inueniuntur, controuerſas videbis, nihílq; certi habere. Nam harum plurimæ, per alia dubia perſuadere nos cogunt ſcire: aliæ obſcuriſſima manifeſtis cõiungentes, quæ nihil commune cum ipſis habent, demonſtrationes eorum eſſe affirmant. Veluti ſiquis putaret ſe demonſtraturum eſſe Deos, quia illis ſtructæ aræ cernũtur. Itaq; Hermotime,

ὰκ οἶδ' ὅπως καθάπερ οἱ ἐν κύκλῳ θέοντες, ὅπῃ τὴ αὐτὴ ἀρχὴ, κὴ ἀποφέραν ἐπανελήλυθαμὲν.

Ερμο. οἷά με ἐργάσω ὦ Λυκῖνε, ἀνθρακὰς μοι τὸ θησαυρὸν ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖταί μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάματος ὁ πολύς.

Λυ. ἀλλ' ὦ Ερμότιμε, πολὺ ἔλαττον αἰτιάσῃ, ἢν ἐνοήσῃς ὅτι οὐ μόνος ἔξω μένεις τῶν ἐλπιζόντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες ὡς ἔπος εἰπεῖν, περὶ ὄρους σκιᾶς μάχονται οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ τίς ἄρα δύναιτο ἂν ἐκείνων ἁπάντων χωρῆσαι, ὧν ἔφην; ὅσῳ ἀδύνατον καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι. νῦν ἴσ, ὅμοιόν μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρύοι, καὶ ἀπενθοῖτο τὴν τύχην, ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν ἐς τὸν οὐρανὸν, ἢ ὅτι μὴ βύδιος ὑποδὺς εἰς τὴν θάλατταν, ἀπὸ Σικελίας ἐς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ ἀρθεὶς πτηνὸς ἀνθημερὸν ἀπὸ τῆς Ελλάδος, εἰς Ινδοὺς τελεῖ. τὸ δ' ἄτοπον τῆς λύπης, ὅτι ἐλπίκει οἶμαι, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιοῦτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, οὐ φέρτερον ζητήσας εἰ ἐφικτὰ εὔχεται, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρώπου φύσιν.

neſcio quomodo, vt qui in circulo currunt, ad principium ipſum, eandémque dubitationem rediuimus *Hermot.* Qua me affeciſti iniuria Luciane, carbones mihi pro theſauro commonſtrans. Vtque veriſimile eſt, tot anni, tantúmque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, ſi cogitaris te non ſolùm ſperatis bonis excludi, ſed omnes vt ita dicam, philoſophos de aſini vmbra digladiari. Numquis ea omnia quę dixi, obire poſſet? Id quod ipſe etiam fieri non poſſe confiteris. Nunc autem mihi videris idē facere, ac ſiquis fieret, & fortunam incuſaret, quòd in cœlum aſcendere non poſſet, vel quòd vrinando in mare ingreſſus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in ſublime ſublatus vno die à Græcia ad Indos non deuolaret. Cauſa autem huius triſtitiæ ea eſt, quòd hoc ſperauerat, cùm tale quid olim vel in ſomnis vidiſſet, vel ipſe ſibi finxiſſet, nec priùs perquiſiuiſſet an ea optaret quę conſequi poſſet, & quæ cum hominis natura conuenirent. Te verò amice,

καὶ δὴ καὶ σὺ ὦ ἑταῖρε,

πολλὰ καὶ θαυμασὰ ὀνειροπολῶντα νύξας ὁ λόγος, ἀπὸ τῆς εὐπνοΐας ἐκθορεῖν ἐποίησεν. εἶτα ὀργίζῃ αὐτῷ, ἔτι μόλις τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοίγων, καὶ τὸ ὕπνον ἂ ῥᾳδίως ἀποσειόμενος ὑφ' ἡδονῆς ἂν ἐώσας πάσχοις δ' αὐτὸ καὶ οἱ τῷ κενῷ μακαρίαν ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ὧ μεταξὺ πλουτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυροὺς ἀνορύττουσι, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τἆλλα εὐδαιμονοῦσιν, εἷα πολλὰ ἡ θεὸς ἐκείνη ῥᾳδιουργεῖ, ἡ εὐχὴ μεγαλόδωρος οὖσα, καὶ ἂν θεὸς ἐθέλῃ ἀντιλέγουσα, κἂν πένης θέλῃ τις πλουτεῖν, κἂν κολοσσαῖος τὸ μέγεθος, κἂν ὅρη ὅλα χρυσᾶ ἐυρίσκειν. ὧ τοίνυν ταῦτα ἐνοοῦσιν αὐτοῖς. ὁ παῖς προσελθὼν, ἔρηταί τι τῶν ἀναγκαίων, οἷον, ὄψον ἄρτοις φαγεῖν, ἢ ὃ, τι ἢ φαγεῖν προς τὸ ἀπαστωῦτα τοὺνοίκιον, ἐκ πολλῶν πεμφθέντα, οὕτως ἀγανακτῶσιν, ὡς ὑπὸ τῆς ἐρεθισμοῦ καὶ παρενοχλήσαντος ἀφαιρεθέντες ἅπαντα ἐκεῖνα τὰγαθά. καὶ ὀλίγου δέουσι τῷ ῥίνα τῷ παιδὸς ἀποβαλεῖν. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ πάθῃς αὐτὸ πρὸς ἐμὲ, εἴ σε θησαυροὺς ἀνορύττοντα, καὶ

multa & admiranda verſantem in ſomnijs, vbi te pupugit hæc oratio, è ſomno exilire fecit. Deinde ſuccenſes ipſi, vix adhuc oculos A aperiens, nec facilè ſomnum excutiens præ voluptate eorum quæ vidiſti. Idem accidit ijs qui beatitatem inanem ſibi confingunt, ſi interea dum diteſcunt, & theſauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices ſunt (qualia multa Dea illa Euche, hoc eſt, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullâque in re cõ- C tradicens, ſiue quis velit fieri volucer, ſiue coloſſæus magnitudine conſpicuus, ſiue montes totos aureos inuenire) Si igitur hæc illis animo verſantibus, veniat puer qui neceſſariarum rerum aliquid poſtulet, velut vnde panis ſit emendus, vel quid reſpondendum ei qui mercedem conductæ domus iamdudum expectans repoſcit, ita ſtomachantur, ac ſi qui interrogauit, & inter- E pellauit omnibus illis boni ipſos priuaſſet: ac parum abeſt quin pueri naſum mordicus auellant. Verùm amice, ne eo ſis animo erga me, ſi te effodientem theſauros, & volantem,

πετόμενον, καὶ πτῶχας ἐντὶ

καρφυεῖς ἐννοήματα, καὶ πνας ἐλπίδας ἀνεφίκτους ἐλπίζοντα, φίλος ὤν, οὐ περιεῖδον δι' παντὸς τοῦ βίου, ὀνείρῳ μὲν ἴσως, ἀτὰρ ὀνείρῳ γε συνόντα. διαναστάντα δ', ἀξιῶ παράσχειν τι τῶν ἀναγκαίων. καὶ ὅ σε παραπέμψει ἐς τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, τὰ κοινὰ πάντα φρονήσαντα. ἐπεὶ, ὅ γε νῦν ἔπραττες, καὶ ἐπενόεις ἅδην τῶν ἱπποκενταύρων, καὶ χιμαιρῶν, καὶ γοργόνων διαφέρει. καὶ ὅσα ἄλλα ὀνείρατα, ἃ ποιηταὶ, καὶ γραφεῖς ἐλεύθερα ὄντες, ἀπαπλάττουσιν, ἔστε γλώμματα πώποτε, ἔστε γλύφασθαι δυνάμματα. καὶ ὅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ κηλοῦνται ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, διὰ τὸ ξένα, καὶ ἀλλόκοτα εἶναι. καὶ σὺ δὲ μυθοποιοῦ τινος ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ καρφυὴς τὸ κάλλος, καὶ ταῖς χάρισιν αὐτῆς, ἢ τὴν οὐρανίαν εἶναι, μὴ πρότερον κρίνας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι που ἡ γῆς ἢ ἀνθρωπος αὕτη, ἤρας εὐθὺς, ὥσπερ φασὶ τὴν Μήδειαν, ἐξ ἀνείρατος ἐρασθῆναι τοῦ Ἰάσονος. ὃ δὴ μάλιστά σε πρὸς ἄλλοις δή, ὁπόσοι τῶν αὐτῶν σοι

eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas assequi sperantem, ego tuus amicus, non permisi te per omnem vitam, cum somnio, fortè quidem iucundo, sed tamen somnio conuersari: sed volo vt experrectus res agas quæ ex vsu sunt, & quæ te communia cogitantē per reliquum vitæ spatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente versabas, nihil ab Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab alijs quæ somnia, quæ poëtæ, quę pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt vnquam, nec esse possunt: quibus tamen vulgus credit, talibúsque visis vel auditis demulcetur, quia noua sunt & mōstrosa. Et tu audito quopiā fabulatore qui dicat esse mulierem aliquam insigniter formosam, Gratijs ipsis, & Vraniæ formosiorem, priùs quàm expenderis an vera dicat, & an sit vspiam gentium hæc mulier, amore statim captus es, vt perhibent Medeam ex solo somnio exarsisse in Iasonis amorē. Quod autem te potissimū ad amorem illexit, aliósq; quotquot illius simulachri tecum amore inflammatur, hoc fuit

ὥστε μοι εἰκάζοντι φαίνεται, τὸ τὸν λέγοντα ἐκεῖνον πρεσβύτην γυναικὸς, ἐπείπερ ὑπετύθη τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἐωρᾶτε μόνον, καὶ διατοῦτο εἵλκεν ὑμᾶς ὁ ῥινὸς, ἐπείπερ ἅπαξ τῷ πρώτῳ λαβὼν ἀνεδώκατε αὐτῷ, καὶ ἦγεν ὅπῃ ἐβούλετο, ἀγαπωμένους, ἢ ἧς ἔλεγεν εὐθείας ὁδοῦ. ῥᾴδια γὰρ οἶμαι τὰ μετὰ ταῦτα. καὶ οὐδεὶς ὑμῶν ἔτι ὑπεστρεφόμενος εἰς τὴν εἴσοδον, ἐξήτασεν εἰ ἀληθὴς ὁ λόγος, καὶ εἰ μὴ ἄλλοθι, καθ' ὃν ἂν ἐγὼ εἰσελθὼν, ἀνηκολούθει τοῖς τῶν προπορευομένων ἴχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς τὸν αὐτῶν ποιμένα, οἷον ὑπὸ τὴν εἴσοδον, καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς σκέψασθαι, εἴπερ ἐπιστητέον. ὁ δὲ φημι, παραβάλλειν ἂν μάθοις, ὧν τι τοιοῦτον ὅμοιον παραδειγματίσῃ αὐτῷ. λέγοντος γάρ τινος τῶν μεγαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς γένοιτό ποτε τερατόκεφαλος, καὶ ἐξάχειρ ἀνδρώπους, ἀνὴρ τοιοῦτον ταῦτα ἀφαγμόνως ἀποδέξῃ, μὴ ἐξετάσας εἰ δυνατόν, ἀλλὰ πιστεύσας, εὐθὺς ἀκολουθῶς ἂν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὀφθαλμοὺς ὁ

vt mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, siquidem creditus est primùm vera dixisse, consentanea orationi inducebat. In id enim solum intenti eratis, ideóque vos naso trahebat postquam semel primam ansam ipsi tradidistis, & ad dilectam ducebat ea via quam rectam dicebat. Facilia enim vt puto quæ posteà sunt agenda. Neque quispiam ex vobis ad ingressum conuersus inquirebat, num esset verus, & an per obliuionem ingressus esset eã viam quam deuitare oportebat. Verùm præeuntium vestigijs insistebat, sequendo vt oues præcedentem pastorem, cùm æquum fuisset statim in aditu perpendere nũquid erat ingrediendum. Clariùs autẽ intelliges quod dico, si tale quiddam non absimile compares cũ ipso. Nam si aliquis ex poëtis illis summè audacibus dicat olim fuisse tricipitem quendam, & senis manibus instructum hominẽ: tuq; hæc primùm nullo negocio admiseris, & prius credideris, quã exploraueris an id fieri possit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum scilicet sex etiam oculos, & sex aures

αὐτὸς εἶχεν ἓξ, καὶ ὦτα ἓξ,

καὶ φωνὰς βεῖς ἅμα ἠφίει, καὶ
ἔδοξε διὰ τελῶν στομάτων, καὶ
δακτύλοις τεσσαράκοντα εἶχεν,
οὐχ ὥσπερ ἕκαστος ἡμῶν δέκα
ἐν ἀμφοτέραις χερσί. καὶ εἰ A
πολεμεῖν δέοι, αἱ βεῖς μὲν χεῖ-
ρες ἔχοιεν, πέλτην, ἢ γέρρον,
ἢ ἀσπίδα εἶχεν. αἱ βεῖς δ', ἡμῖν,
πέλεκυν κατέφερεν. ἡ δ', λογ-
χίον ἠφίει. ἡ δ', τῷ ξίφει B
ἔχρητο. καὶ τίς ἔτι ἂν ἀπισή-
σειε ταῦτα λέγοντι αὐτῷ; ἀκό-
λουθα γὰρ τῇ ἀρχῇ, περὶ ἧς
ἔχειν οὐδὲν σκοπεῖν, εἴπερ C
δικτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ἦν
ἅπαντα ἔχειν. ἓν δ' ἅπαξ ἐκεῖ-
να δῷς, ἐπορρεῖ τὰ λοιπὰ, καὶ
οὐδαμοῦ στήσεται. καὶ τὸ ἀπιστεῖν
αὐτοῖς οὐκ ἔτι ῥᾴδιον, ἐπείπερ D
ἀκόλουθα, καὶ ὅμοια ὄντα τῇ
συγχωρηθείσῃ ἀρχῇ, ἅπερ καὶ
ὑμεῖς πάσχετε. ὥστ' οὐ δι' ἔρωτος
καὶ σπουδῆς, οὐ διεταζάντων
τὰ κατ' εἴσοδον ἑκάστην, ὅπως
ὑμῖν ἔχει. προχωρεῖτε ὡς E
ἀκολουθίας ἑλκόμενοι. οὐκ ἐν-
νοοῦντες εἴ πῃ γένοιτ' ἂν ἀκό-
λουθόν τι αὐτῶν, καὶ ψεῦδος
ὄν. οἷον. εἴ τις λέγει τὰ δὶς
πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πι-
στεύσειας αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσας
ἐπὶ σαυτοῦ. ἐπάξει δηλαδὴ,
ὅτι καὶ τετράκις πέντε,

habuisse, trésque simul voces emisisse, triplicíque ore comedisse, & digitos triginta, non vt nostrûm vnusquisque in ambabus manibus decem habuisse, & si bellandum esset, tres manus singulas, peltam, parmam Persicam, aut clypeum tenuisse: tres verò, hanc quidem securim incussisse, illam verò hastam vibrasse, aliam autem gladio vsam fuisse. Ecquis ipsi hæc dicenti non crederet? Nam cum initio conueniunt, quod protinus erat considerandum, an admittẽdum, & concedendum esset ita se habere. Sed si semel illa concesseris, influunt reliqua, nec sistentur vnquam. Nec iam facile est fidem illis denegare, siquidem consentanea sunt & similia concesso principio. Quæ vobis etiam accidunt. Tantus enim est vester amor & alacritas, vt non scrutati quomodo se habeant, quæ vobis in aditu offeruntur, progrediamini rerum consequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam fit quod priori est consentaneum. Veluti, si quis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: inferet etiam quater quinq; quatuordecim omnino esse: τεσσαρεσκαίδεκα πάντως ὄν.

ἢ μέχρις αὖ ὅτε ἐθελήσῃ οἷα καὶ ἡ θαυμασὴ γεωμετρία ποιεῖ. κἀκείνη γὰρ τοὺς ἐν ἀρχῇ, ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, εἶτ' ἐνεῖναι δωμάθμα, σημεῖά τινα ἀμερῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς τοῖς θεμελίοις τούτοις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψευδοῦς τῆς ἀρχῆς ὁρμωμένη. καὶ ταυτὰ τοίνυν καὶ ὑμεῖς ὄντες τὰς ἀρχὰς τῆ προαιρέσεως ἑκάστης, πιστεύετε τοῖς ἑξῆς. καὶ γνώρισμα τῆ ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀκολουθίαν ἡγεῖσθε εἶναι, ψευδῆ οὖσαν. εἶτα οἱ μὲν ὑμῶν, ἐναποθνήσκοισι τῇσι ἐλπίσι, πρὶν ἰδεῖν τἀληθὲς, καὶ καταγνῶναι τῆ ἀπατησάντων ἐκείνων. οἱ δ', κἂν αἴσθωνται ἠπατημένοι, ὀψέποτε γέροντες ἤδη γηρύσκοντες, ὀκνήσουσιν ἀναχρέφειν, αἰδούμενοι εἰ δὴ σφεῖς ἡλικίτους αὐτοῦ οἴτας ὁμολογήσασθαι, ὅτι πράγματα παίδων ἔχοντες, οὐ συνίεσαν. ὥστε ἐμμένοισι τοῖς αὐτοῖς, ἢν ἀκούσῃς, καὶ ἐπαινέσοι τὰ παρόντα. καὶ ὁπόσοις ἂν δώωνται, προσθήσουσι ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μ

quod quidem faciet quousque libuerit : qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim ijs qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eáque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, indiuidua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cúmque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus etiã vos datis vniuscuiusque sectæ principijs, ijs quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis *indicium* esse existimatis. Tum pars vestrûm conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognouerint: pars verò quanuis se deceptos sentiant tandem ad senium iam prouecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negocijs occupari, non intellexisse. Proinde in ijsdem studijs pra pudore perseuerant, & præsentem conditionem laudant : & quoscunque pos sunt ad eadem hortantur, n

so

μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι περιουσίαν τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι ἰδιῶται ἀληθῆ εἴπουσιν, ἃ ἔτι σεμνοὶ, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν δόξουσιν, ἢ δὲ τιμήσοντας ὁμοίως. οἳ καὶ ὁμῶς ἔχοντες εἰπεῖν εἰδότες ἀφ' οἵων ἐκπεσόντες, ὁμοίοις τοῖς ἄλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ εὐτυχοῖς, ἴσως ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπάτηνται, καὶ τοὺς ἄλλους ἀποζέπειν, τῶν ὁμοίων πειρωμένους. εἰ δ' οὖν τινι τοιούτῳ εὐτύχοις, φιλαλήθη τε καλεῖ καὶ τοῦτον, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βούλει, φιλόσοφον. οὐ γὰρ ἂν φθονήσαιμι τούτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματος. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ οὐδὲν ἀληθὲς ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, ἢ ἰδόντες, ἀποκρύπτονται διὰ δειλίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τὸ φρονιμᾶδαι βούλεσθαι. καίτοι φεύγοις τῆς Ἀθηνᾶς, ἅπαντα μὲν ἃ ἴφθω, ἐάσωμεν, αὐτὸς καταβαλόντες, καὶ λάθη τις ἔξω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν φεύ Εὐκλείδου ἄρχοντος φεχλέντων. ἐμοὶ δέ γε δοκοῦσι τὴν τοιαύτην φιλοσοφίαν ὀρθῶς ἂν Στωϊκὴν, ἄλλην δ'

sophi non decepti, sed hoc solo habeant in odium vetus, quod alii communiter recepta male confidentes. Fieri autem videmus, fore vt si verum fateretur, non amplius veniat, & supra plebem venerandi videreantur, & inuidiæ esse cœperint affectentur. Quare non vltro fateantur, etiam si non sint nesciri fore vt si his rebus excidisse mentes adhuc consentiant. In perpaucos autem incidas, qui prædicare audeant, se fuisse deceptos, quos simul deserant, qui similia experiuntur. Quod si quem eiusmodi virtutis amantem veritatis amatorem, & bonum, & iustum, & si velis philosophum appella. Huic enim solo appellationem illam non inuideo. Cæteri vero, qui nihil veri esse putantes verecundia id tegunt pudoris causa occultare, & quam volunt alios bonorum prætexti. Porro per Musas quam, quæcunque dixerant, missa faciamus hæc philosophia abiecta, & extra indicatum omnium, quæ sunt rerum ante Euclidem decem gestarum. Tamen autem ego tam elegans omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & ceteris

μὴν [illegible]

αὕτη, καὶ ἆρα ἐστὶ δυνατὴ ὄντως. ἢ μάτην κάμνουσιν, ὁπόσοι ἐφίενται αὐτῆς. τὰς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκούω θαυμαστάς τινας, καὶ ἃ εὐδαιμονήσουσιν οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον ἐλθόντες. μόνους γὰρ τούτους πάντα συλλαβόντας ἔξειν τὰ τῷ ὄντι ἀγαθά. τὸ μὲν τοῦτο ἴσως, οὐ θαυμαστὸν εἰ δείης, εἴ τινι ἐντύχοις Στωϊκῷ τοιούτῳ, καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκρῳ, οἵῳ μήτε λυπεῖσθαι, μήθ' ὑφ' ἡδονῆς κατακλᾶσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνου ἂν κρείττονι, καὶ πλούτου καταφρονοῦντι, καὶ σωφρόνως εὐδαίμονι, ὁποῖον χρὴ τὸν καλὸν εἶναι, καὶ γνώμονα τοῦ κατ' αὐτὸν ἀρετῆς βίου. ὃ γὰρ καὶ κατ' ἐλάχιστον ἐνδεές, ἀτελὲς, κἂν πάντα πλεῖω ἔχῃ. εἰ δὲ τοῦτο οὐχὶ, οὐδέπω εὐδαίμων. Ερμο. οὐδένα τοιοῦτον εἶδον. Λυ. εὖγε ὦ Ερμότιμε, ὅτι οὐ ψεύδῃ ἑκών. εἰς τίνα οὖν ἀποβλέπων φιλοσοφεῖς, ὅταν ὁρᾷς μήτε τὸν διδάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκείνου, μήτε τῶν ἄλλων; μήδ' ἂν εἰς δεκαγονίαν ἀναγάγῃς μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ διὰ τοῦτο εὐδαίμονα ἡγήσαιο; οὐδὲ γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς εἴποις, ὡς ἀπόνυμφις eam adipiſci queat, vel num fruſtra laborent quicunq; eius conſequendæ deſiderio flagrant. Etenim promiſſiones admirãdas audio, quando qui ſummum faſtigiũ attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis ſimul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, meliùs ipſe noris, ſi quẽ nactus fueris iſtiuſmodi Stoicũ & inter Stoicos ſummũ, qui poſſet nec mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec iraſci: inuidia autem validior, & diuitiarum contemptor, atq; invniuerſum fœlix eſſet, qualem oportet eſſe regulam, & indicem vitæ quæ ſecundum virtutem viuitur. Etenim in quo vel minimum quid deſideratur, imperfectus eſt, tametſi cæteris omnibus abũdet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum eſt fœlix. Hermot. Nullum talem vidi. Lucian. Euge Hermotime, quia non mentiris vltro. Ad quem igitur finem intentus philoſophiæ vacas, quando neq; tuum præceptorẽ, neq; illius, neq; illo priorem, neq; ſi ad decimam generationem aſcenderis, quenquam Stoicorum perfectè ſapientem, & propter hoc fœlicem fuiſſe vides? Neque enim illud rectè dixeris ſufficere, ſi-

χθη καὶ πλησίον ἦλθη τῆ εὐδαιμονίας, ἐπεὶ οὐδὲν ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔξω τῆ ὁδοῦ ἑστηκὼς, κὰν ἐν αὐτῇ σταδιάδρομος, ὅτε παρὰ τὴν θύραν ἔξω ἐστὼς, κὰν ὁ πόρρω. διαλλάττοντες δ' ἂν ὅτι μᾶλλον οὗτος ἀθλιάσεται, ὁρῶν ἐγγύθεν οἷαν ἐστέρηται. εἶτα, ἵνα πλησίον ἦλθη τῆ εὐδαιμονίας, δώσω γὰρ τοῦτό σοι, τοσαῦτα πονεῖς, καὶ τοσούτων σεαυτὸν. κὰν παραδέξωμαί σε ὁ βίος ὁ τοσοῦτος ἐν ἀκμῇ φῦ, κὰν ἀκμάτῳ, καὶ ἀκηρατίας κατω γενευκότα. καὶ εἰ σαυτῷ πεποίησαι ὡς φῆς ἄλλα ἑκατὸν ἔτη τοὐλάχιστον, ἵν' ἀγδοηκοντούτης γλυκάνῃς. ἢ τίς ἐγγυητὴς σοί, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως οὐκ ἐν τοῖς μηδέπω εὐδαιμονοῦσιν, εἰ μὴ μόνος οἴει τεύξεσθαι τούτου, καὶ αἰρήσειν διώκων. ὁ μὲν σὺ μᾶλα πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ ὠκύτεροι πάνυ πολὺ διώκοντες, οὐ κατέλαβον. ἀλλὰ καὶ κατάλαβε εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχε ὅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ θαυμαστὸν, οὐχ ὁρῶ ὅ, τι ποτ' ἂν εἴη τηλικοῦτον, ὡς αὐτάξιον δοκεῖν τῶν πόνων τοσούτων. ἔπειτα ἐς πόσον ἔτι τὸν λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτῶν, γέρων ἤδη, καὶ παντὸς ἡδέος ἔξωρος ὤν, καὶ τὸ ἕτερον πόδα

quis fœlicitati proximus fuerit: siquidem inde nihil emolumenti. Nihilo secus enim extra viam, & sub dio sumus, tum qui foris ad ianuam stat, A tũ qui procul adhuc distat. Differunt autem quòd ille magis discrucietur, qui è propinquo videt ea quibus est priuatus. Deinde vt proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) B tot labores te ipsum absumẽdo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigilijs deorsum procumbenti tantum ætatis præterijt. Ac denuo, vt ais, alios viginti ad minimũ annos in labore exiges, vt euadas octogenarius. Ecquis C sponsor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nõdum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te cõsequuturum putes, & perse- D quendo capturum, quod ante te pleriq; & strenui, multóq; velociores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, vt sit dignum tot E laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cùm iam senex sis, & ætate ad quamuis voluptatem intempestiua, pedémque alterum

φασὶν ἐν τῇ σορῷ ἔχων, εἰ μή τι ἐς ἄλλον ὦ γενναῖε βίον παρασκευάζεις σαυτόν. ὡς ἐς ἐκεῖνον ἐλθὼν, ἄμεινον διαγάρεις, εἰδὼς ὅντινα τρόπον χρὴ βιῶναι. ὅμοιον, ὡς εἴ τις ἐς τοσοῦτον σκευάζοι τε, καὶ ἐυζεπίζοι, ὡς δειπνήσων ἄμεινον, ἄχρις αὖ λάθη ὑπὸ λιμῷ διαφθαρείς, ἀλλὰ μὴν, ἐπὶ ἐκεῖνό που κατὰ γεγόνηκας οἶμαι, ὡς ἡ μὲ ἀρετὴ, ἐν ἔργοις δήπου ὄντι, οἷον ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δ' ὑμεῖς ἄλλως εἴπω, τοὺς ἄκρως τῶν φιλοσοφούντων φημὶ, ἀφέντες ταῦτα ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσλυτα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμοὺς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ἐπὶ τούτοις διατρίβετε. καὶ ὃς ἂν κρατῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν οἶμαι καὶ τὸν διδάσκαλον τουτονὶ θαυμάζετε, γέροντα ἄνδρα, ὅτι τοὺς προσομιλοῦντας ἐς ἀπορίαν καθίστησι, κοὐδὲν ὡς χρὴ ἐρέσθαι, καὶ σοφίσασθαι, καὶ παπρᾶξαι, καὶ ἐς ἄρκτα ἐμβαλεῖν. καὶ τὸν καρπὸν ἀπολιπόντες ἁφέντες, οὗτος ὁ λῶν περὶ τὰ ἔρεα, περὶ τὸν φλοιὸν ἀσχολεῖσθε, τὰ φύλλα κατατρώγοντες

quod aiūt, in capulo habeas? nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: vt quum ad eam veneris, suauiùs viuas, quomodo viuendum sit edoctus. Perinde ac siquisse exercitijs præpararet ac instrueret ad meliùs cœnandum, donec imprudens fame nécaretur. Atqui ne illud quidem, vt puto, animaduertisti, virtutē in actione consistere, velut in iustè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico, summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorū & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximámque vitæ partē in hisce conteritis: in quibus qui viceri t, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virū, quòd secum versantes in dubia conijciat, & calleat quo pactō interrogare, sophismatis implicare, dolosè agere & in laqueos ineuitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem estis occupati, folia tantùm alij in alios in vestris disputationibus effundentes.

ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις.

ἢ ἄλλα ἔστιν, ἃ πράττετε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἕωθεν εἰς ἑσπέραν; Ερμο. οὔκ, ἀλλὰ πάντα. Δυ. ἦ οὖν ἐγὼ καὶ ὀρθῶς προφαίην, ὅτι σκιὰν ὑμᾶς θηρεύειν, ἐάσαντας τὸ σῶμα, ἢ τὸ ὄφεως τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας τοῦ ὀλκοῦ; μᾶλλον δὲ τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις εἰς ὅλμον ὕδωρ ἐπιχέας, ἔπειτα σιδηρῷ πληττοι, πράττειν ἀναγκαῖόν τι καὶ πρακτέον οἰόμενος, οὐκ εἰδὼς, ὅτι φασὶν ἀποβαλεῖν τοὺς ὄμους πλήττων, ὕδωρ ὁμοίως τὸν ὕδωρ μένει. καί μοι δὸς ἐνταῦθα ἤδη ἔρεσθαί σε. εἰ ἐθέλοις ἂν ἔξω τῶν λόγων τὰ ἄλλα ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ἢ τῷ μὲν ὀργίλος, ἢ τῷ δὲ μικρολόγος, ἢ τῷ φιλόνεικος ᾖς, καὶ φιλήδονος, νὴ Δί' εἰ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. Ερμο. τίσι μὴ Δυ. ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διαγώσομαί σε ἐπὶ σοφίᾳ ἐλευθερίου τινὸς ἀνδρὸς ἐπιδεικνύμενος; Ερμο. ἔγωγε, ὦ Δυκῖνε, καὶ φιλοσοφίας τινὸς, λέγοντος ἐμοῦ γε μεγαλόφρονος, ὦ πάμπολλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ ἐλπίσαντες ἐπιστοῦν ἐκ παντὸς τρόπου μαθηταὶ ἦλθον, ἡγεμόνα κτησάμενοι, λέγων ἐφήμερον εἶναι, καὶ ἀνυπόδετον τὸ ὀφλήματος, ὃν ἔδει πρὸ ἑκκαίδεκα ἡμερῶν ἐκτετικέναι τῷ ἔγγ

An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Herm.* Minimè: sed hæc ipsa. *Luc.* An non igitur rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuuium negligendo tractare vel potiùs idem agere, ac siquis infusum in mortarium aquæ ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quamuis tundendo, quod aiunt, humeros decutiat. Permitte mihi vt te ista interrogem, num exceptæ eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per iocum, non multùm videatur? *Herm.* Quibusnam? *Luc.* Vis Hermotime tibi narrem, cuiam nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi iuuenes adiunt, de philosophia differentem audiui? Cum enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat cum debito tempus præteriisse, quem oportebat ante decem dies, maximè verò nimium [illegible]

καὶ ὅτι ταῦτα ἠμάρτηι. παρεσὼς ὁ θεῖος τῷ νεανίσκου, ἄγροικος ἀνθρωπος, καὶ ἰδιώτης εἰς τὰ τοιαῦτα· σὺ παυσον εἶπεν ὦ θαυμάσιε, τὰ μέγιστ' ἠδικῆσθαι λέγων, εἰ ῥήματα παρὰ σοῦ πριάμενοι, μυδίπω ἀποτετίκαμεν διάφορον. καίτοι ἃ μὲ ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτός, καὶ οὐδὲν ἔλαττον χρονέ σοι τῶν μαθημάτων. τὰ δ' ἄλλα, οὐ γὰρ ἀρχῆς ἐπεθυμεῖς, σωίζησαί σοι καὶ τὸ νεανίσκου. ὅδ' οὐδὲν ἀμείνων γεγένηται διὰ σέ. ὃς τοὺμοῦ γείτονος Ἐχεκράτους τὴν θυγατέρα συναρπάσας, παῖδίσκην οὖσαν, ἀτίφθειρε. καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγεν βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ τελάντου ὠνησάμην τὸ πλημμέλημα παρὰ πάντος τοῦ Ἐχεκράτους. ἢ μητέρα ἢ τοῦτον ἐράσασαν, ὅτι αὐτῷ ἐλάβετο τοῦ κόλπου ἐκκομίζοντος ἢ κλαίων, ὡς ἔχοι συμβολὰς εἶναι καταθεῖναι. τὰ μὲ γὰρ ἐς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ἐς πόλεμον, καὶ ψεῦδος, μαρῶ πῃ ἄμεινον εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸ ἐς πάντα ἀφελεῖσθαι τοῦτο σοῦ μᾶλλον, ἢπερ ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ

ideóque indignabatur. Tum adoleſcentis auunculus qui aderat, homo ruſticus, ac præ vobis imperitus, deſine, inquit, ô admirande, dicere te maxima iniuria fuiſſe affectũ ſi à te verbula mercati, mercedem nondum ſoluimus. Etenim ea quæ nobis vendidiſti, etiamdum ipſe habes, neque qui equam tibi de tuis. præceptis eſt imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adoleſcẽtem tibi commendaui, nihilo melior tua opera factus eſt. Quippe qui vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuiſſet accuſatꝰ, niſi ab Echecrate paupere talento ſceleris redemiſſem. Matri etiam ipſi nuper alapas impegit, quia ipſum, in ſinu efferentem cadum deprehẽderat, vt haberet ni fallor, ſymbolas quas in conuiuia conferret. Etenim quantum ad impudẽtiam, excandeſcentiam, impudentiam, audaciam, & mendaciũ attinet, ſuperioribus annis longè melius ſeſe habebat, quàm nunc. Atqui maluiſſem vt in his corrigendis apud te profeciſſet, quã illa didiciſſet, quæ quotidie no-

καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς ἡμᾶς

οὐδὲν δεομένους, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδειλος ἥρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχετο ἀποδώσειν αὐτὸ, αἰ ἀπεκείνετο ὁ πατὴρ εἰ οἶδ' ὅ, τι ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας οὔσης, μὴ νύκτα εἶναι. ἐνίοτε δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γηγενὴς ἀναφύει, εἰ οἶδ' ὅπως πειθανάγκην τὸν λόγον. ἡμεῖς δ', ἐπειδὰν ἐπὶ τούτοις καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα, μελετᾷ πρὸς αὐτὸν ἔξεις τινὰς, καὶ φύσεις, καὶ καταλήψεις, καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιών. ἀκούομεν δ' αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ θεὸς ἐν οὐρανῷ ἐστιν, ἀλλὰ διαπαντὸς ποιεῖται, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τί γε μητρὸς ἐρομένης αὐτὸν τί ταῦτα λήρει, καταγελάσας αὐτῆς, ἀλλ' ἢ λῆρον τοῦτον ἔφη ἐπιμάθῃ ἀκριβῶς, οὐδὲν κωλύσει με μόνον πλούσιον, μόνον βασιλέα εἶναι. τοὺς δ' ἄλλους, ἀνδράποδα, καὶ κατάρματα νομίζειν, ὡς πρὸς ἐμέ. τοιαῦτα, τοῦ αὐδρὸς εἰπόντος, ὁ φιλόσοφος ὅσα οἵαν ἀπόκρισιν ἀπεκείνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς

bis, è quorum re non est, in ocena differit: scilicet vt crocodilus puerum rapuit, quē se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel vt nocte esse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multáque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicētem, Deum in cœlo nō esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quúmque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus ipse solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & pecula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cuiusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille reddiderit. At nisi, inquit,

προσβυσάμενος. ἔφη δ', ἀλλ' εἰ μὲ

μὴ ἐμοὶ ἐπλημμέλησεν ἕτος, ἢ δεῖ μαχρῷ χείρω αὐ αὐτὸ ἀφεῖσθαι; ἢ καὶ νὴ Δία ἴσως τῷ δημίῳ παραδεδόσθαι; ὡς ἐμοῦ γε χαλινόν τινα ἐμβέβληκεν αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, ἢ ἡ αἰδὼς ταύτη. καὶ διατοῦτο, μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητός ἐστι. φέρει γάρ τινα αἰσχύνην αὐτῷ, εἰ ἀνάξιος φανοίητο τῆς σχήματος, ἢ τῆς ὀνόματος. ἃ δὴ παραχολουθοῦντα, παιδαγωγεῖ αὐτόν. ὥστε δίκαιος αὖ εἶμι, εἰ καὶ μὴ ὧν βελτίω ἀπέφηνα μαθὼν παρ' ὑμῶν λάβειν, ἀλλ' οὖν οἷός τε ἐγενόμην γε, ἃ μὴ δέδρακεν, ἀσθενῶς φιλοσοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἱ πτέρνα τοιαῦτα λέγουσι περὶ τῶν παιδίων, ὡς ἀπρεπῆ αὐτοῖς ἐς διδασκάλου. καὶ γὰρ ἂν μηδὲν πω μαθεῖν ἀγαθὸν τὰ δυνάμενα, ἀλλ' οὖν φαῦλόν οὐδὲν ποιήσουσιν ἐκεῖ μένοντες. ἐγὼ μὲν οὖν τὰ ἄλλα πάντα ἀποσκηνοῦμαί σοι δηλῶν, καὶ ὁπόταν ἐθέλῃς τῶν εἰδότων τὰ μέτρια, ἥκειν μοι ἐς αὔριον παραλαβών, ὄψει τε ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα πάλιν ἀνέγνωκε βιβλία, περὶ ἀξιωμάτων, περὶ συλλογισμῶν, περὶ καταλήψεως, περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα συχνά. ἐγὼ

is ſe addixiſſet mihi, Nonne multò atrociora commiſ-ſurum fuiſſe putas? aut fortè per Iouem carnifici traden-dum? At nunc frænũ ſaltem iniecit ipſi philoſophia, & prætet hanc verecũdia. Pro-pterea vobis eſt modeſtior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, ſi indignus appareat habitu; & nomine, quę comitantia ipſum moderantur. Itaque iuſtus fuero, ſi mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, ſed pro ijs ſaltem quæ non ad-miſit reueritus philoſophiã. Siquidem etiam nutrices ta-lia de pueris dicũt, nimirũ præceptoris ædes illis ade-undas eſſe. Etenim quanuis boni aliquid nondum poſſint diſcere, ſaltem nihil mali committent dum ibi mane-bunt. Cæterùm omnes of-ficij mei partes impleſſe mihi videor. Aſſume autem quẽ-cunque volueris qui doctri-næ noſtræ ſit gnarus, & eras veni: videbis vt interrogat, & vt reſpondet, & quæ didi-cit, & quos libros iam legit, de axiomatibus, de ſyllogiſ-mis, de comprehenſione, de officijs: aliáque diuerſa-

ἢ τὴν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ παρθένους συνήρπαζε, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; οὐ γὰρ παιδαγωγόν με ἐπεστήσατε αὐτῶν. τοιαῦτα μέρων ἀνθρώπων ἦν φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἂν φαίης ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς διὰ ταῦτα φιλοσοφοίημεν, ὡς μηδὲν τῶν φαυλοτέρων πράττοιμεν; ἢ ἐπ' ἄλλαις ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφεῖν ἠξιοῦμεν. οὐχ ὡς τῶν ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἶναι πειρασόμενοι. τί οὖν ἂν ἀποκρίναιο καὶ τοῦτο; Ερμο. τί δ' ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγου δέουσές τοῦτό μου κατέκλυσε λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ὀδύρομαι τὸν ἀθλίως χρόνον ἀναλωκώς, καὶ προσέτι μισθοὺς ἂν ὀλίγους τελῶν αὐτὶ τῶν πόνων. νυνὶ δὲ ὥσπερ ὀπὸ μέθης ἀναφαίνω, ὁρῶ οἷα μοὶ ἔστιν ὧν ἤρων, ὁπόσα δὲ πέπονθα διὰ ταῦτα. Λυ. καὶ τί δεῖ δακρύων ὦ χρήσεσθον δὲ τῷ μύθου ἐκείνου πάνυ σπουδαίου εἶναι, ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο ἔφη δὲ αὖ τὸν τινα ἐπὶ τῆς ἠϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τῷ κυματοῦσθαι, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. σφαλέντα δέ, ἄχθεσθαι, καὶ ἀνιᾶσθαι, ἄχει δὲ τῷ κενεῷ παρεφάσαν

Quòd si vel matrem percussit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipsi præfeciſtis. Hæc ille ſenex de philoſophia diſſerebat. Tu-ne etiam diceres Hermotime, ſatis eſſe, ſi ob id philoſopharemur, vt nihil eorum quæ peiora ſũt committeremus? Annon ab initio alia ſpe inducti vacare philoſophiæ volebamus? Nonne vt omnia perluſtrãdo rudi vulgo moderatiores eſſemus? Quid igitur nõne hoc reſponderes? *Herm.* Quid aliud, quàm quod propemodum lachrymor, vſque adeò me commouit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci ſumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cuiuſmodi illa ſint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauſerim. *Lucian.* Sed quid ô bone lachrymis eſt opus? Nam id prudentius eſſe puto, quod Æſopus in fabulis commemorat: vbi dicit, quendã in littore maris conſediſſe vt numeraret vndas, & doluiſſe ac grauiter tuliſſe quòd erraret, donec aduenieus vulpes

εἰπεῖν αὐτῷ, τί ὦ γενναῖε ἀνιᾷ τὴν παρελθόντων ἕνεκα; λέγε τὰ ἐντεῦθεν ἀρξάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων. καὶ σὺ τοίνυν ἐπίσκοπε οὕτω σοι δοκεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν αὖ ἄμεινον ποιήσαις βίον τε κοινὸν ἅπασι βιῶν ἀξιῶν, καὶ συμπολιτευσῃ τοῖς πολλοῖς, οὐδὲν ἀλλόκοτον, καὶ τετυφωμένον ἐλπίζων. καὶ οὐκ αἰσχύνῃ, ὦ πρὸ εὖ φρονεῖς, εἰ γέρων ἀνὴρ μεταθήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον; ταῦτα πάντα ὦ φιλότης, ὁπόσα εἶπον, μή με νομίσῃς κατὰ τῆς σῆς παρεσκευασμένον, ἢ ἔχθραν τινὰ ἔχοντα πρὸς Στωϊκοὺς ἐπαναπεπωμένον εἰρηκέναι, ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον αὖ, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, ἢ ἄλλων ἀκρίτων ἐρήμῳ κατηγοροῖς. νῦν δ' ἐπὶ τὰ Στωϊκὰ πρεσβεύσας, πρὸς ἃ σαυτὸν ἀποτετάκας ὁ λόγος ἔδοξεν, οὐδὲν ἔγκλητον πρὸς αὐτὸν ἔχων.

Ερμο. εὖ λέγεις. ἀπειμι γοῦν ἐπαυτὸ τοῦτο, ὡς μεταβαλοίμην καὶ αὐτὸς δὴ τὸ χρῆμα. ὄψει γοῦν καὶ εἰς μακρὰν οὔτε πώγωνα ὥσπερ νῦν λάσιον, καὶ βαθὺν, οὔτε

dixit ipsi. Cur ô generosè propter præteritas vndas cruciaris? Oportet vt omissis illis hinc numerare incipias. Et tu quandoquidem ita tibi videtur, in posterum meliùs feceris, si communem omnibus vitam viuere decreueris, & cum vulgo verseris, nihil absurdi aut fastuosi sperans. Nec te pudeat, siquidem sapit, quòd senex consilium mutaris, & ad meliora transeas. Hæc omnia quæ dixi, ne putes amice me aduersus Stoicos instructum, quasi mihi cum illis essent susceptæ peculiares inimicitiæ, dixisse. Sed est communis in omnes hæc orario. Eadem enim in te dixissem, si vel Platonis, vel Aristotelis sectatorem te præbuisses, cæteris indicta causa damnatis. Nunc verò siquidem disciplinam Stoicam prætulisti, in Stoicos inuehi visa est oratio, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Herm.* Rectè dicis. Iam itaque abeo vt habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam vt nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem tem-

διαιτᾶσι κεκολασμένῳ, ἀλλ'

ἀλγεινὰ πάντα, καὶ ἐλευθερα. τάχα δ' καὶ πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδῆτε ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τῶν λήρων ἐκείνων μέτεστιν. ὡς εἰδέ γε κἀγὼ δύνασθαι μέσαι δυνατὸν ἰδεῖν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. καὶ εὖ ἴσθι, ὃν ἂν ὄψησα καὶ ἑλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο ἐς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐννοήσωμι ὧν φασι. ἀνὴ δ' οὖν οὐ μικρὰν χάριν οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι με περιφερόμενον ὥσπερ δολερῆς τινος χειμάρρου, καὶ βαρέος, ἐπιδιδόντα ἐμαυτὸν, κἀκ' ἐῶν συρρέοντα τῷ ὕδατι, ἀνέσπασας, ὑπεξαὶς τὸ τῶν βαρβάρων τοῦτο, θεὸς ἐκ μηχανῆς ὑπφανείς. δοκῶ δέ μοι ὁ ἁλόγως ἂν καὶ ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῆς ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλεύθεροι, ἔτι καὶ σωτήρια τὰ μέρη ἄξων, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποσείσαιμι βόθυος τῶν ὀμμάτων. φιλοσόφῳ δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ἄκων πιτὲ ἐν ὁδῷ βαδίζων ἐντύχω, οὕτως ἐκβαπήσομαι, καὶ πτύσομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

peratam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, vt norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque vtinam ea omnia euomere possem quæ ex ipsis audiui. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quàm Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido asperóque torrente iactatũ, meopte motu traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi iuxta Tragœdorum illud superueniens, Deus ex improuiso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, vt qui è naufragio incolumes euaserunt, veluti festiuitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi inuitus inter eundum nanciscar, nõ secus ac rabiosos canes auersabor, & deuitabo.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ.

HERODOTVS, vel Aëtio.

ARGVMENTVM.

Oſtendit hac præfatione Lucianus, ex exemplo Herodoti, & poſt hunc Aëtionis picturæ adductum, vt in conuentu totius Macedoniæ, exhibere ſe, ac ſpecimen aliquod ſui præbere voluerit. Eſſe enim compendioſiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quàm ſingulas ciuitates circumeundo, magno negotio, multóque tandem tempore inclareſcere. Exordium à voto incipit, poſt narratione vtriuſque & Herodoti, & Aëtionis exemplum exponit, qua quia maiorem ſcriptionis partem abſoluit, vtriuſque nomini titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio ſequitur, qua ſingulas inſtitutum cum ſuperiorum exemplis comparat, ampliſicata per collationem, præſenti conuentu cum Olympico, & loci & hominum qualitate. Poſtremò petit, vt illorum exemplo, ſe quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetuſtiſſimis illis, ſed cum præſentibus conferendo.

ΑΕΤΙΩΝ.

Ροδότου εἴθε μὲν καὶ πάλαι μιμήσασθαι δυνατὸν ἦν. οὐ πάντα φυρὰ ὄντα ἀφεστῶν ἀνὴρ, μεῖζον δ' ἐνῆγε τοῦτό γε, ἀλλὰ καὶ ἓν ἐκ τῶν ἁπάντων, οἷον, ἢ κάλλος τῶν λόγων, ἢ ἁρμονίαν αὐτῶν ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίδι, ἢ ὠφελοῦντος, ἢ τὸ γνώμης τὸ πειθανὸν, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκεῖνος ἅμα συλλαβὼν ἔχει, πόρρω τὰ εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἃ δ' ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς συνηγμέ-

AETIO.

TINAM verò & alias Herodoti virtutes imitari poſſem, nec dico omnes quibus fuit præditus: maior enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus vnam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compoſitionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut ſententiarum præſtantiam, aut quæcunq; cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis ſpem excedentia. Verùm quæ pro libris à ſe

μασι, καὶ ὡς πολλαχῶς τοῖς Ἕλλησιν ἐν βραχεῖ κατέσχη, ἐγὼ ἢ σὺ, ἢ ἄλλος ἂν μιμησάμενος. πλεύσας γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος, ἐπεποίητο πρὸς ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα, καὶ ἀπραγμονέστατα ὑπόπτους, ἢ περιβόητος ἥξοντο, ἢ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα. τὸ μὲν οὖν περὶ Σούσους, νῦν μὲν Ἀθηναίοισι, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγνώσεσθαι, ἢ Ἀργείοισι, ἢ Λακεδαιμονίοισι ἐν τῷ μέρει, ἐργάζετο, καὶ μακρὸν ἠγέετο εἶναι, καὶ περιβλὼ ἐμὲ μικρὰν ἐν τῷ ποιεύμενον ἔσεσθαι. οὕνεκεν ἤξίου διατάξαι τὸ πρᾶγμα, ἐς ἧν κατ' ὀλίγον ἀγείρων τὰ γοῦν, ἐπεβάλευε εἰ δυνατὸν ἐστὶν, ἀθρόους που λαβεῖν τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. ἐνίσταται γὰρ ὀλύμπια τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν οἱ νομίσας τὸ καιρὸν, ἐς μάλιστα ἐγλίχετο, πανδήμους πανηγύρις ἀπάντων ἀθλητέων συνελεσμένων, παρελθὼν ἐς τὸ ὁπισθόδομον, οὐ διατρίβων, ἀλλ' ἀγωνιστὴν ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ᾄδων τὰς ἱστορίας, καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχρι τῶν καὶ μούσας

conscriptis fecit, vtque multifariam Græcis breui innotuit, ego & tu, & quiuis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria rectà in Græciã naui profectus, apud se dispiciebat quo pacto quã celerrimè, minimóq; negocio inclarescceret, & celebraretur ipse, ipsiúsque scripta. Sedenim terras obeundo, nunc Athenienſibus, nunc Corinthijs ea legere, vel Argiuis, vel Lacedæmonijs viciſſim, operoſum, & longũ eſſe ducebat: & moram in hoc fore non exiguam proſpiciebat. Quare ſtatuebat negocium contrahere, non ita particulatim ac paulatim notitiam congregando, & colligendo. Ideóque diligenter obſeruabat, an Græcos vnà cõgregatos alicubi omnes deprehendere poſſet. Itaque cũ Olympia magna celebrarentur, Herodotus, illam ejus quod expetebat obtinendi occaſionem, obueniſſe ſibi ratus, obſeruata celebritatis frequentia, cùm iam vndiquaque optimates conueniſſent, in ædis ſacrarium ingreſſus eſt vbi non ſpectatorem, ſed certatorem Olympiorum ipſe ſe exhibebat, hiſtorias à ſe conſcriptas canendo, & præſentes demulcendo, ita vt libros eius κληδῶναι τοὺς βίβλους αὐτῶν,

ἐντέα καὶ αὐτὰς οὔσας. ἤδη γοῦν ἅπαντες αὐτὸν ἤσθοντο πολὺ μᾶλλον, ἢ τοὺς ὀλυμπιονίκας αὐτούς. καὶ ἔστιν ὅστις αὐήκοος ἐμοῦ τοῦ Ἡροδότου ὀνόματος, οἱ μέν, αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν ὀλυμπίᾳ, οἱ δέ, ἐκ τῶν τὰ πανηγύρεως ἥκόντων πυθανόμενοι. καὶ εἴ που γε φανείη μόνον, ἐδείκνυτο αὖ τῷ δακτύλῳ. οὗτος ἐκεῖνος Ἡρόδοτός ἐστιν, ὁ τὰς μάχας περσικὰς ἁσὶ συγγραφώς. ὁ τὰς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' ἐκεῖνος ἀπέλαυσε τῶν ἱστοριῶν, ἐν μιᾷ σωθοδῷ παθὼν μόνον τινὰ κοινὸν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβών, καὶ ἀνακηρυχθεὶς οὐχ ὑφ' ἑνὸς μὰ Δία κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ πόλει, ὅθεν ἕκαστος ἦν τῶν πανηγυριστῶν. ὅτε δὲ ὕστερον καταγνόντες, ἐπιτομήν τινα ταύτην ὁδὸν εἰς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ χῖος, καὶ Πῶλος ὁ ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἔλεγον ἀεὶ καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀφ' ὧν γνώριμοι ἐν βραχεῖ ἐγίγνοντο. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, ἢ λογογράφους, ὅπου καὶ τὰ

nouem Musarum nominibus nuncuparint. Proinde iam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alij in Olympia audiuissent, alij ex ijs qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac siquis tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ionicè conscripsit, qui victorias nostras celebrauit. Hoc ille commodi ex suis historijs reportauit, quòd in vno cõuentu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab vno præcone per Iouem, sed in omni vrbe, vnde panegyristarum quisque erat promulgatus. Quod postea cùm animaduertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parãdam Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, alijque complures, orationes habebant sẽper ad publicum totius Græciæ conuentum, vnde breui innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quãdoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes τὰ τοιαῦτα τοῦτο, καὶ Αἰτίωνα

φασὶ τ' ζωγράφον, συγγενέσθαι τ' Ρωξάνῃ, καὶ Αλεξάνδρου γάμον, εἰς ὀλυμπίαν καὶ αὐτὸν ἀγαγόντα, τ' εἰκόνα ἐπιδείξαι, ὥστε Προξενίδαν ἑλλανοδίκην τότ' ὄντα, ἀθέντα τῇ τέχνῃ γαμβρὸν ποιήσασθαι τ' Αετίωνα. καὶ τί τὸ θαῦμα ἐν τῇ γραφῇ αὐτῇ ἦν τις, ὡς τ' Ελλανοδίκην δι' αὐτὸ, ὃν ἐπιχωρίῳ τῷ Αετίωνι συνάψασθαι τ' θυγατέρα τ' γάμον. ἔστι δ' εἰκὼν ἐν Ιταλίᾳ. κἀγὼ εἶδον, ὥστε καὶ σοὶ αὐ εἰπεῖν ἔχω μι. θάλαμός ἐστι περικαλλὴς, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ἡ Ρωξάνη κάθηται, παῖς καλόν τι χρῆμα παρθένος ἐς γλῶ ὁρῶσα, αἰδουμένη ἐσῶντα τ' Αλέξανδρον. ἔρωτες δέ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἕρπων, ἀπάγει τ' κεφαλῆς τ' καλύπτραν, καὶ δείκνυσι τῷ νυμφίῳ τ' Ρωξάνην. ὁ δέ τις, μάλα δουλικῶς ἀφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ἀπὸ τοῦ ποδὸς, ὡς κατακλίνοιτο ἤδη. ἄλλος τ' χλανίδος τ' Αλεξάνδρου ἐπειλημμένος ἕλκει αὐτὸν πρὸς τ' Ρωξάνην, παῖς βιαίως ἐπισπώμενος. ὁ βασιλεὺς δ', αὐτὸς μὲν, στέφανόν τινα ὀρέγει τῇ παιδί. πάρεδρος δ', καὶ νυμφαγωγὸς, Ηφαιστίων

& Alexandri depictas nuptias in Olympiam tuliſſe, ac imaginem ſpectandam oſtentaſſe, adeò vt Proxenides, quem tunc certaminum iudicem Græci conſtituerant, artis præſtantia delectatus, Aëtionem ſibi generum aſciuerit? Sed quæret aliquis quid adeò miri picturæ illius ineſſet, vt Græcorum iudex ideo Aëtioni peregrino filiam nuptum collocarit. Eſt imago in Italia, quam equidem vidi, adeò vt quidnam ſit illud tibi dicere poſſim. Thalamus eſt elegantiſſimus, & nuptialis lectus, vbi ſedens Roxane, & adſtantem Alexandrum reuerita, quod maximè virginem decet, in terram intuetur. Cupidines quoque ridentes, quorum alter à tergo ſtans, à capite flammeum aufert, & ſponſo Roxanen commonſtrat: alter verò ſeruiliter admodum ſandalia pedibus detrahit, vt iam decumbat. Alius etiam Cupido Alexandrum amiculo arreptum magna admodum vi ad Roxanem trahit. Tum rex ipſe coronam puellæ porrigit. Sponſæ verò aſſeſſor, & dux Hephæſtion aſtat, facem ardentem tenens,

συμπαρέστη, δᾳδα κρατοῦντι

ἔχων, μειρακίῳ παῖ σφόδρα ἐπιχειδρώμενος, ὑμέναιος οἶμαί ἐστιν. ἐ γὰρ ἐπιγέγραπται τοῦνομα. ἑτέρωθι δ' ἡ εἰκών, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις τοῦ Ἀλεξάνδρου, δύο μὲν τὸ λόγχω αὐτὸ φέροντες, μιμούμενοι τοὺς ἀλφοφόρους, ὁπότε δοκὸν φέροντες, βαρεῖντο. ἄλλοι δ' ἄλλο, ἵνα τινὰ ἐπὶ τὴ ἀσπίδος καταπεπτωκότα, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν, σύροιεν, τὸ ὀχάνον τὴ ἀσπίδος ἐπιλημμένοι. ὡς δ' ἐς τὸ θώρηκα ἐσελθὼν ὕπτιον κείμενον, λοχῶντι ἔοικεν, ὡς φοβήσειεν αὐτὸν, ὁπότε κατ' αὐτὸν χύσιντο σύροντες. οὐ παιδιὰ δ' ἄλλως ταῦτά ἐστιν, ἀλλὰ πεπειράσθαι ἐν αὐτοῖς ὁ Ἀετίων, ἀλλὰ δηλοῖ τὸ Ἀλεξάνδρου καὶ τὸ ἐς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ ὅτι ἅμα καὶ Ῥωξάνης ἦρα, καὶ τὸ ὅπλων ἐπελέλησο. πλὴν ἀλλ' οὐ γε εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως γαμήλιόν τι ἐπὶ τὴ ἀληθείας διεφαίνετο ἔχουσα, προμνηστευσαμένῳ τῷ Ἀετίωνι τὴ τοῦ Προξενίδου θυγατέρα. καὶ ἀπλῶς γάμος καὶ αὐτὸς, πάρεργον δὲ Ἀλεξάνδρου γάμων, ὑπὸ νυμφαγωγῷ τῷ βασιλεῖ, μισθὸν εἰκοσιμόσιον γάμου, προσλαβὼν ἀληθῆ γάμον. Ἡρόδοτος μὲν οὖν

formoso valdè iuueni iniixus: hunc hymenæum esse puto: nomen enim non est inscriptum. Ex altera verò tabulæ parte, alij Cupidines in armis Alexandri ludunt, quorum duo eius hastam ferunt, similes baiulis illis, qui trabis onere grauantur. Duo verò quendam super clypeo iacentem, quasi regem ipsum, arreptis clypei ansis trahunt. Porrò vnus in thoracem supinè iacentem ingressus insidianti est similis, vt ipsos quum trahendo ad se peruenissent, perterrefaciat. Neque verò hæc sunt ludicra, neque superuacaneâ operam in his Aëtio collocauit: sed Alexandri studium in res bellicas indicant, eúmque simul & Roxanen amasse, & armorum immemorem non fuisse. Verum enimuero hæc imago nuptiale quiddam præ se ferebat vt quæ Proxenidæ filiæ nuptias Aëtioni conciliaret, qui vxore ducta abijt, ac præter Alexandri nuptiarum propositum, ab auspice rege veras nuptias, mercedem expressæ nuptiarum imaginis accepit. Herodotus quidem: nam

ad ipsum

ἐπαίσιμι γὸ ἐσ ἐκεῖνον, ἱκνεύμαι τῶν ὀλυμπίων τὴν πανήγυριν ἤκω ἔτο, καὶ συγγραφέα θαυμασὸν δέξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνος διεξῆλθεν. ἐγὼ γ', καὶ πρὸς φίλου, μή μὲ κορυβαντιᾶν ὑπολάβητε, μὴ γὰρ τὰ μὰ εἰκάζειν τοῖς ἐκείνου. ἴλεως ὁ ἀνὴρ. ἀλλὰ τᾶτό γε ὅμοιον παθεῖν φημι αὐτῷ. ὅτε γὸ τοῦ τρόπου τοῦ ἐπιδήμητα τῇ Μακεδονίᾳ, πρὸς ἐμαυτὸν ἐσκοπούμην, ὅτι μοι χρηστέον τῷ πρήγματι. καὶ ὁ μὲ ἔρως ἔτος ἦν, ἅπασι γνωσθῆναι, ἢ ὅτι πλείστοις Μακεδόνων δεῖξαι τὰ μά. τὸ δ' αὖτ πρεπέστατα, τοιαῦτα τὰ ἔτεος ξυγγίνεσθαι πόλει ἑκάστῃ, ἐν εὐμαρέϊ ἐφαίνετο. εἰ γ' τηρήσαιμι τοῦδε ὑμῶν τ σώσδον, εἶτα παρελθὼν ἐς μέσον δείξαιμι τ λόγον, ἐς δέον ἔτος ἀποβήσεσθαί μοι τὰ τ ἐνυπνίου. αὐτοί τε ἤδη συνελελόδατε, ὅτι πᾶν ὄφελος ἐκ ἑκάστης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἁπάντων. ἢ ὑποδέχεσθε πόλις ἡ ἀρίστη, ἔστε ἐς Πίσαν μὲ Δί, ἐδὲ τ ἐκεῖθι στεινοχωρίαν, καὶ σκηνάς, καὶ καλύβας, καὶ πυνίγος. ἔστε αὖ πανήγυριν ταύτην, οὐ συρφετώδης ὄχλος, ἀθλητ τ

ad ipsum redeo, Olympiorum celebritatem idoneam ducebat, ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum esse scriptorem, qui, quemadmodum ille, res Græcanicas memoriæ tradidit. Sed quod ad me attinet, etiam per Iouem Philium quæso ne insanire me suspicemini, cúmque rebus illius meas comparare. Propitius sit mihi vir ille. Verùm idem quod illi, accidisse mihi dico. Quum enim primùm in Macedoniam sum profectus, apud me dispiciebam, quid in hoc negocio mihi gerendum. Iámque omnibus innotescendi amore tenebar, atque etiam quàm plurimis Macedonibus mea scripta ostendēdi. Sed obambulādo, cum quaq; vrbe cōmercium habere eo anni tempore non facile videbatur. Sed si obseruato hoc conuentu vestro venirem & ederem orationem, commodè sic, quæ in votis erant, euentum sortitura censebam. Vos itaque conueniistis ex singulis ciuitatibus quiq; præstantissimi, neque non lectissima omniū Macedonum summa. Conuentum vestrum excipit ciuitas optima, non vt Pisa loco angusto, tentorijs, tugurijs, & æstu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula,

μᾶλλον φιλοθεάμονες, ἐν παρέργῳ οἱ πολλοὶ τὸ Ἡρόδοτον πεύσωμαι, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι, ὅσον οὐ μικρὸν ἥδη, μὴ τοὐμὸν παραπολὺ ἐνδεέστερον φαίνηται τῶν Ὀλυμπίων. ἀλλ' ἴω μοὶ ὑμεῖς Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι παραβάλητέ με, κομιδῇ ὑμῖν δόξω θρασὺς ἀνθρωπος εἶναι. ἴω δὴ πολὺ ἐκείνων ἀπαγορεύοντες τὴν μνήμην, ἐφ' αὑτῇ μόνον ἀποδύσαντες ἴδητε, τάχ' ἂν ἔτι παύ μαστιγώσιμος ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἔν γε τηλικούτῳ σταδίῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' οὕνεκα καὶ τοῦτο.

A

B

magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò vt iam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde vt Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi vtique fuffecerit.

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

ARGVMENTVM.

Apologia quadam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantùm nouitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & rerum, ſententiarúmque elegantiæ, deinde & aptæ compoſitionis harmoniæ. Cæterùm quòd ſola nouitas illorum in admirationem ſit, fieri communi quadam hominum natura, qui ſola nouitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter nouitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiochæ, in pugna contra Galatas arcidiſſe, hoſtibus nouitatem & inſolentiam elephantorum, non ipſius apparatum pertimeſcentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & ſuperior oratio: niſi quòd hic ipſa causa à principio ponitur, exempla autem, eáque

amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, vt suprà, impositi sunt.

Ναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν διέξας τὸν λόγον, ἀπιὼν ἐκ τοῦδε τοῦ συλλόγου, ἑσπόμενοι δέ μοι τῶν ἀστικωτάτων πολλοί, κωλύει γὰρ οὐδὲν οἶμαι καὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς φίλους ἤδη ὄντας ὑμᾶς λέγειν, θεησάμενοι δ' ἐν ἐδείξαντο, καὶ θαυμάζουσιν ἐφίλησαν. ὀπίσω δὲ χωροῦντος μου παρὰ μικρὸν ἕτερος ἄλλοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄχρι που καὶ ἐρυθριᾶν με, μὴ ἄρα πάμπολυ τῆς ἀξίας τῶν ἐπαίνων ἀπολειπόμενος. τὸ δ' ἐν κεφάλαιον ἦν αὐτοῖς, τοῦτο δή. καὶ πάντες ἦσαν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο, τὴν καινότητα τῶν συγγραμμάτων ξένην οὖσαν, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τῷ νεωτερισμόν. μᾶλλον δὲ ἄρα τὰ εἰκῇ ἄμεινον, ἅπερ ἐκεῖνοι ἀπεφθέγγοντο. ὦ τῆς καινότητος. Ἡράκλεις τῆς παραδοξολογίας. ξυμμέτρους ὥρας. οὐδὲν ἂν τις εἴποι τῆς ὑπερβολῆς ὑπερώτερον. οἱ δέ, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκεκίνητο δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀκροάσεως. εἰ γάρ τινα καὶ αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι, καὶ

Vm nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audierant multi me conuenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui iam amici mei estis), & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerēt, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita vt erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes vnum idémque approbabant, cum inusitatam scriptorum materiam, tum multum in ea nouitatis studium. Multò verò satius est referre eadem quæ illi pronunciarunt. O nouitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio nouius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis causæ fuisset cur mentirentur, atq.

κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνδρωπον, οὐ πάνυ πολλῆς αὐτοῖς φορτίδος ἄξιον, τὰ ἄλλα; πλὴν ἐμέ- γε, εἰρήσεται γάρ, οὐ μετρίως A λυπία ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδή ποτε ἀπηλθόντων κατ' ἐμαυτὸν ἐγκρόμην, ἐνεθούμην. οὐκοῦν τοῦτο μόνον χαρίεν τοῖς ἐμοῖς ἔνεστιν, ὅτι μὴ B συνήθη, μηδὲ κατὰ τὸ κοι- νὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις, ὀνομά- των ἆρα καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὴν ἀρχαῖον χαρακτῆρα συγκε- C κραμένων, ἢ τῆς ὀξύτητος, ἢ περι- τροπῆς τινος, ἢ χαρίεντος ἀττικισμοῦ, ἢ ἁρμονίας, ἢ τέχνης τῆς ἐφ' ἅπασι, τούτων δὲ πόρρω ἴσως τοὐμόν. οὐδὲ ἂν παίζοντες αὐτὰ ἐκεῖνα, ἐπῄνεσαν μόνον τὸ καινὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξε- νίζον. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος, φο- D βοῦμαι ὁπότε ἀναπηδῶντες ἐπαι- νοῖεν, τάχα μήποτε καὶ αὐτὸ τοῦτο προσάγεσθαι αὐτὸν, ἀλη- θὲς γὰρ εἶναι τὸ τῆς Ὁμήρου, καὶ E τὴν νέαν ᾠδὴν κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς ἀκούουσιν. ἀ μὴν τοσοῦτόν γε, ὥστε ὅλον τῇ καινότητι νέμειν κῦρος, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν προσθήκης μοίρᾳ συνεπικοσμεῖν τι, καὶ πρὸς τῷ ἔπαινον συντελεῖν καὶ αὐτήν.

his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipſis non multum curando? Verumtamen me, neque enim diſſimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc ſolus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo ſolum meis ſcriptis hoc ineſt iucundum, quòd conſuetæ compoſitionis nō ſunt, neque communi cum alijs pede procedunt. Sed fortè procul à meis ſcriptis remota ſunt pulchra vocabula, ad veterem regulam compoſita, ingenij acumen & ſolertia, & gratia Attica, & ſermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus exiſtit. Non enim omiſſis illis, ſolam inſtituti nouitatem, & inſolentiam collaudaſſent. At ſtolidus ego quum ſubſilientes me laudarent, ſtatim quidem id ipſum etiam adituros putabā. Verum enim illud Homeri, Nouā quāque cantilenam audientibus eſſe gratam. Nec tantum, nec totum nouitati tribuendum ſentiebam, quæ eſt veluti quædam ornamenti acceſſio, & laudis complementum: illa verò eſſe quæ reuera laudantur, & ab

τὰ δὲ τῷ ὄντι ἐπαινούμενα,

καὶ ὑπὸ τῶν ἀκουόντων εὐφημούμενα, ἐπεῖνα εἶναι. ὥστε οὐ μετρίως ἐπῆρμένο, καὶ ἐπιδιώκειν ἀυτὸν πιστεύειν ἀυτοῖς, ἕνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ελλησιν εἶναι λέγοισι. καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δ' ἐπὶ τέλει παροιμίαν, αἴθραχες ἡμῶν ὁ θησεὺς ἦσαν. καὶ ὀλίγου δεῖν θαυματοποιῶν τινος ἔπαινον ἐπαινεῖσθαι παρὰ αὐτῶν. ἐθέλω γοῦν ὑμῖν καὶ τὸ τῆς γραφῆς διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις ἐκεῖνος, ἄριστος γραφέων γενόμενος, τὰ δημώδη, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα καὶ ἔγραφεν, ἃ ὅσα παίδες ὀλίγα, ἥρωας, ἃ θεοὺς, ἃ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλλόκοτον αὖ καὶ ξένον ὑπονοήσας, ἐπ' ἐκείνῳ τὴν ἀκρίβειαν ἡ τέχνης ἐπεδείκνυτο. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι, καὶ θήλειαν ἱππόκενταυρον ὁ Ζεῦξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀναζέφουσάν γε ὥσπερ παῖδίον ἱππόκενταύρῳ διδύμῳ, κομιδῇ νηπίῳ. ἡ εἰκὼν δὲ τῆς αὐτηχαφὸς ὅτι νῦν Αθήνησι, παρὰ αὐτῷ ἐκείνῳ ἀκειβεῖ τῇ σπάθῃ μετενηνεγμένη, τὸ ἀρχέτυπον δ' αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ρωμαίων στρατηγὸς, ἐλέγετο μὴ θέλειν εἰς Ιταλίαν πεμφθέναι. εἶτα περὶ Μαλέαν οἰμαι

auditoribus accommodatione
exc[illegible]. Itaque non
me[illegible]mbar, ingenè
qu[illegible] fidem
A Gr[illegible]. Sed quod
vu[illegible]. Carbones e-
rare nolet thesaurus. Ac
pr[illegible]
to[illegible]
B Volo
tu[illegible]
pi[illegible]
if[illegible]
C
b[illegible]
m[illegible]
c[illegible]
q[illegible]
D
E

ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ τὴν γραφικὴν. πλὴν ἀλλὰ πλήν γε εἰκόνα τὴν εἰκόνος εἶδον. καὶ αὐτὸς ὑμῖν ὡσὰν οἷός τ' ὦ, δείξω τῷ λόγῳ, ἃ μὲν τὴν Δίαν γραφικός τις ὢν, ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἃ δὲ πολλῷ ἰδὼν ὕστερος τῶν γραφέων ἐθαύμασα. καὶ τὸ αἴτιον θαυμάσαι τότε τὴν τέχνην, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν πρὸς τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναγωνίσαιτο. ὅπου χλόης εὐθαλοῦς ἡ κένταυρος αὕτη πεπάνται, ὅλη μὲν τὴν ἵππον γραμμαὶ κειμένην, καὶ ἀποτέτανται εἰς τοὔπισθεν οἱ πόδες. τὸ δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἠρέμα ἐπίκλιτον, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος ὄρθιον. οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὔτοι ἀποτέταμαι, οἷον ἐπὶ πλευρὰν κειμένης. ἀνὴρ ὁ μὲν ὀκλάζοντι ἔοικεν, ὃν καμπύλος ὑπεσκαμμένη τῇ ὀπλῇ. ὁ δὲ, ἔμπαλιν ἐπαίσατο, καὶ τῷ ἑδάφει αὐτὸ λαμβάνεται, οἷόν ἐστιν ἵπποι, πειρώμενοι ἀφιππάζειν τοὺς νεοχείρους. τὸ μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὴ ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ βίᾳ ἀνθρωπικῶς, ἐπίχουσα τὸ γυναικεῖον μαζόν. τὸ δ' ἕτερον, ὡς τὸ ἵππου θηλάζει, ἐς τὸ πωλικὸν τέρπον. ἄνω δὲ τὸ εἰκόνος, οἷον ἀπό τινος σκοπῆς ἐπανεστηκυίας τις, ἀνὴρ ὑπεί-

omnia, ipſamq; picturã perijſſe. At veræ imaginis imaginem vidi, quam oratione quoad fieri poterit, vobis oſtendam: non per Iouẽ quòd facultate graphicè exprimẽdi ſim prædituſ, ſed quia planè memini, quippe quã nuperrime in pictoris cuiuſdã ædibꝰ viderim Athenis. Ipſa verò admiratio in quã tunc ars me rapuit, fortaſſe mihi etiam nũc ad rem dilucidiùs declarãdam adminiculo erit. Hæc Centaurus in virenti gramine facta eſt: eáq; parte qua equam refert, humi iacet tota, pedéſque poſteriores retro extenduntur. Qua verò mulier eſt, ſe nſim exurgit, & cubito incumbit. Pedes autem anteriores non ſunt itidem porrecti, vt pote quæ ſuper latere iaceat: ſed alter, in genu inflexo eſt ſimilis, ſubtracta vngula curuus: alter contra exurgit, & ſolum prehendit, quod fere faciunt equi, quando ſubſilire conantur. Infantium autem alterum deſuper vlnis complexa humano more nutrit, muliebrem mammam ori applicãs: alterum equino lactat vbere equarum in morem. Cæterum ex ſuperiori tabulæ parte velut è ſpecula, mulieris illius infantes vtrinque nutricantis maritus Hippocentaurus,

νης δηλαδὴ τὸ τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν πεπλωκυίης, ὑπακούσῃ γελῶν, οὐχ ὅλος φαινόμενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸ ἵππου, λέοντος στόμιον ἀείρων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑφ' ἑαυτὸν αἰωρῶν, ὡς δεδιξαιτο σοὶ παιδιᾷ τὰ βρέφη. τὰ μὲν ἓν ἄλλα τὸ γραφῆς, ἐφ' ὅσα τοῖς ἰδιώταις ἡμῖν, ἅπαντα ἐμφανῆ ὄντα, τῷ ὅλῳ ὅμως ἔχει δηώσαμεν τὸ τέχνης. οἷον, τὸ ἀποτεῖναι ταῖς γραμμαῖς ἐς τὸ εὐθύτατον, καὶ τὸ χρωμάτων ἀκεβῆ τὸ κρᾶσιν, καὶ ὄγκιον τὸ ἐπιβολὴν ποιήσασθαι, καὶ σκιάσαι ἐς βάθος. καὶ τὸ μεγέθης τὸ λόγον, καὶ τῷ τὸ μέτρων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν, γραφέων παίδιες ἐπαινέτων. οἷς ἔρχον εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ τὸ Ζεύξιδος ἐκεῖνο μᾶλλον ἐθαύμασα, ὅτι σὺν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὀργῇ ποικίλως τὸ πρόσωπον ἐπεδείξατο τὸ τέχνης, τὸ μὲν ἀνδρεῖον, ποιήσας παντὶ φοβερὸν, καὶ κομᾷ δὴ ἄγριον. σοβαρὸν τῇ χαίτῃ. πλάσσον τὰ πολλά. οὐκ τὸ ἵππον αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕτερον τὸ ἀνθρώπου. καὶ ὀφρῦς αὐτῷ τὰς ὀμμὰς ὑπὸ πλείσον, τὸ βλέμμα, καίτοι γελῶντος, ἐμφαίνεις

inclinat? ridet, nec totus apparet, sed media parte equi; catulum leonis dextra sustinet, & supra se attollit, vt hoc lusu pueros territet. Porrò reliquæ picturæ partes, quanquam nobis rudibus & idiotis, non sunt planæ & conspicuæ, omnem tamen artis virtutem habent: Vti linearum quàm rectissimos ductus, & colorum scitam mixtionem, & eorum opportunam applicationem, & commodam inumbrationem. At magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum æqualitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire. Ego verò Zeuxidis illam industriam potissimum laudarim, quòd in vno eodémque argumento variè artis excellentiam demonstrauit: vt pote qui virum fecit prorsus terribilem, ac vehementer agrestem, coma superbum, multa ex parte hirtum, non solùm qua equus, sed etiam qua homo est, & sublimibus finxit humeris, vultu, quanquam ridentis, tamen planè feruino, & montano, & immansueto.

ὅλον, καὶ ὀρεινὸν τι, καὶ ἀνήμερον.

τοιοῦτον μὲ ἐκεῖνον. τῷ δὲ Θηλείαν ὑ, ἵππου γε ἢ καλλίστης, οἵαι μάλιστα αἱ Θετταλαί εἰσιν, ἀδμῆτες ἔτι, καὶ ἄβατοι. τὸ δὲ ἄνω ἡμίτομον γυναικὸς, πάγκαλον, ἕξω τῶν ὤτων. ἐκεῖνα ὑ μόνα, σατυρώδη ὄντα αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις ὑ, καὶ ἡ ἁρμονὴ τῶν σωμάτων, καθὸ συνάπτεται, καὶ συνδέεται τῷ γυναικείῳ τὸ ἱππικὸν, ἠρέμα, καὶ οὐκ ἀθρόως μεταβαίνοντα, καὶ οὐ κατασταγόνος βεπυμένου, λανθάνει τὴν ὄψιν ἐν διατέγου εἰς τὸ ἕτερον ἁρμονία. τὸ νεογνὸν ὑ τὸ ἐκ τῆς ἵππου, ἐμοῦ γε εἰπεῖν, καὶ ἐν τῷ ἁπαλῷ ἤδη φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμασιώτερον ἐδόξε μοι, καὶ ὅτι παιδικὰς μάλα ἀφεὶς ἡ σκύμνου τὸ λέοντος ἀνακλέπτει, μετὰ ζῴου ἤδη ἐχθροῦ ἐπὶ νομαίου, ὃν ἐγὼ τῇ μιᾷ καὶ εἰκοσιεπτὰ μόναις. ταῦτα δὲ ἐν ὀπτάζομένου τοῦ Ζεύξιδος, αὐτὸς μὲν ἐπῃνεῖτο ὑπὸ τῶν θεατῶν ὑπὸ τῆς τέχνης. εἶδε, αὐτίκα ἡ ἐξόδου. ἢ τί γὰρ ἂν ἐποίουν, καλλίστῳ θεάματι ἐντυχόντες; ἐπῄνουν ὑ μάλιστα πάντες, ἄτε καὶ πρώην ἐκεῖνοι. τῆς ὀπτασίας τὸ ξένον, καὶ τῷ γράμματι ἡ χάρις ὡς ἔοικε, καὶ πῶς ἔμαθεν ἡμῶν ἡ ζωγράφος οὖσα.

Sic quidem illum expressit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ speciem extulit, quales potissimùm sunt Thessalæ indomitæ, & sessoris A expertes. Dimidiâ verò mulieris partem, summa elegantia formauit: exceptis auribus, quas solas habet satyriciis similes. Cæterùm mixtio, & commissura corporum quatenus muliebris pars cũ B equina coit & coniungitur, sensim, non affatim trãsiens, & paulatim descendens, aspectu non percipitur, ita ex altero in alterum lenis fit deC ductio. Porrò infantum alter, non secus ac pater, agrestis est, & in tenera ætate iam terribilis. Et hoc mihi visum est admiratione dignum, quòd vtrique dum vbera tenent, cuti matris affi- L fixi, leoninum catulum puerilitèr respiciant Itaq; cùm hæc singulari artificio expectissitet Zeuxis, existimauit se artis præstantia spectantes in admirationem tracturum. Illi autem actutum exclamabant. Quid enim faceE rent pulcherrimum spectaculum? Enimuero laudibus illum extollebant omnes, ob quæ me nuper illi, nempe ob insolens inuentum, nouúmq; picturæ consilium prioribus ignotum.

ὥστε ὁ Ζεῦξις συνεὶς ὅτι αὐτὸν ἀσχολεῖ ἡ ἐπιθεσις καινὴ οὖσα, καὶ ἀπάγει τὴ τέχνης, ὡς ἐν παρέργῳ πιθανὴν τὴν ἀκείβειαν τῶν πραγμάτων, ἄγε δὴ ἔφη ὦ Μικκίων πρὸς τὸν μαθητήν, περίβαλε κἄδη τὴν εἰκόνα. καὶ ἀράψωμοι, ἀπιοκομίζετε οἴκαδε. οὗτοι μὲν ἡμῶν, τὴν πλοκὴν τὴ τέχνης ἐπαινοῦσι. τὸ δ' ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κατὰ τὴν τέχνην, οὐ πάνυ ποιοῦνται λόγον. ἀλλὰ παρευδοκιμεῖ τὴν ἀκείβειαν τῶν ἔργων ἡ τὴ ἐπιθέσεως καινοτομία. ὁ μὲν δὴ Ζεῦξις, οὕτως. ὀργιλώτερον ἴσως. Ἀντίοχος δ', ὁ σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ οὗτος ὅμοιόν τι παθεῖν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. εἰ βούλεσθε, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, οἱονεὶ ἐγένετο. εἰδὼς γὰρ τοὺς ἀλκίμους ὄντας, καὶ πλῆθει πάμπολλους ὁρῶν, καὶ τὴν φάλαγγα καρτερῶς συναρμοσθῆναι, καὶ ἐπὶ μετώπου μὲν προκαταφράκτους τοὺς χαλκοθώρακας αὐτῶν, ἐς βάθος δ' ἐπὶ πεντάρους, καὶ εἴκοσι τεταγμένους ὁπλίτας, ἐπὶ κέρως δ' ἑκατέρῳ τῶν ἱππέων διαμυρίους ὄντας, ἐκ δὲ τοῦ μέσου, τὰ ἅρματα ἐκπηδήσοντας μέλλοντα, δρεπανηφόρα ὀγδήκοντα, καὶ συνωρίδας ἐπ' αὐτοῖς

Vt verò Zeuxis animaduertit eos argumenti nouitate capi, & ab artis contemplatione auocari, ita vt rerum scitè expressarum industriam parui penderent, Age Miccio, dixit ad discipulum, picturam inuolue, & sublatam domum auferte. Hi namque nostræ lutum artis laudant: sed mentis & scopi, num rectè, & ex arte factum sit opus, nullam rationem habent. Verùm argumenti nouitas operis præstantiam gloria vincit. Ita quidem se gessit Zeuxis, forsan quàm par erat iracundiùs. Cæterùm Antiocho, cui cognomen Soteri, simile quiddam in pugna aduersus Galatas accidisse fama est. Quam historiam vobis narrabo si vultis. Cùm sciret Galatas viribus pollere, magnásque videret esse eorum copias, phalangem fortiter coniunctam, in fronte propugnatores loricis æneis instructos, in medio cataphractos quatuor & viginti ordinatos, in cornu vtrinque viginti millia equitum, porrò è medio currus octoginta falcatos erupturos, præterea

δὶς τοσαύτας, ταῦτα ὁ ῥᾴων, πάνυ πονηρὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμαχόν ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκεῖνος γὰρ δὴ ὀλίγον τὴ στρατείας ἐκείνης παρασκευαδείσης, οὐ μεγαλωστὶ, οὐδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ πολέμου ἀφίκετο, κομιδῇ ὀλίγους ἄγων, καὶ τούτων πλαστικὸν τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμῆτες δ', ὥσπερ ἥμισυ τῆς στρατιᾶς ἦσαν. ὥστε ἐδόκει αὐτῷ ἤδη σπένδεσθαι, καί τινα εὐπρεπῆ διάλυσιν εὑρίσκεσθαι τοῦ πολέμου. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ ῥόδιος, ἀνὴρ γυναῖος, καὶ τακτικῶν ἔμπειρος, οὐκ εἴα παρὼν ἀδυμεῖν. καὶ ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτοις ἐκέλευσεν ὁ Θεοδότας, τέως μὲν ἔχειν, ὡς οἷόν τε κατακρύπτοντας, ὡς μὴ καταδήλοι εἶεν ὑποφαινόμενοι τοῦ στρατοῦ. ἐπειδὴ δὲ σημεῖόν ὁ σαλπιγκτὴς, καὶ δέη συμπλέκεσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἱππος ἡ τῶν πολεμίων ἐπελαύνηται, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὰ φάλαγγα, καὶ διασπάσαντες ἐπαφῶσι, τότε αὐτὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων, ἀπαντᾷν ἐπ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι. τοὺς ὀκτὼ δὲ ἀντεπαφίεναι τοῖς ἁρματηλάταις,

bis totidem bigas. Hæc cùm videret, malum pugnæ euentum expectabat, vt cui cum inuictis militibus esset decertandum. Ipse enim ob breuitatem temporis cum exercitu, nec magnificè, nec pro belli dignitate instructo venit, perpaucos adducens, eósque peltatos pleroſque, & leuis armaturæ milites, plus mediam partẽ exercit⁹. Itaq; videbatur ipsi iam fœdus iciendum esse, & decoram belli solutionem inueniendam Verùm Theodoras Rhodius, vir generosus, aciei instruendæ peritus, eum se præsente animis cadere non siuit. Antiochus sedecim elephantos habebat, quos Theodotas occultari iussit, quandiu fieri posset, ne exercitum supereminentes apparerent: sed posteaquam tubicen signum dedisset, & congrediendum atque ad manus veniendum esset, & equitatus hostium procederet, & Galatæ aperta, diuisáque phalange currus immitterent, tunc cum quaternis elephantis vtrinque occurrere equitibus & reliquos octo aurigis, bigarúmque ductoribus im-

καὶ σωφρονισθῆς. εἰ γὰρ τοῦτο
ἠθέλησε, φοβηθήσονται αὐτῶν
ἔφη οἱ ἵπποι, καὶ ἐς τοὺς γαλά-
τας αὖθις ἐμπεσοῦνται φεύ-
γοντες. καὶ οὕτως ἐγένετο. οὐ
γὰρ πρότερον ἰδόντες ἐλέφαντα
οὔτε αὐτοὶ Γαλάται, οὔτε οἱ
ἵπποι αὐτῶν, οὕτω πρὸς τὸ
παράδοξον ἡ ὄψεως ἐταράχθησαν, ὥστε πόρρω ἔτι τῶν θη-
ρίων ὄντων, ἐπὶ μόνον τιτιζόντων ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀδόν-
τας εἶδον ἀπεστίλβοντας ὑπομελάντερον, ὡς ἂν ἐκ μέλανος τοῦ
παντὸς σώματος, καὶ τὰς προβοσκομένας, ὡς ἐς ἁρπαγὴν ὑφ-
αιρουμένας, πρὶν ἢ τὸ τόξευμα ἀφεῖσθαι, ἐκκλίναντες,
σὺν οἴδματι κόσμῳ ἔφερον. οἱ μὲν
πεζοὶ, πεισπεσόμενοι ὑπ' ἀλ-
λήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμ-
παταράξαντο τοῖς ἱππεῦσιν, ὡς
εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτούς.
τὰ ἅρματα δὲ ἀναστρέφοντα,
καὶ ταῦτα ἔμπαλιν εἰς τοὺς
οἰκείους ἐκ ἀναιμωτὶ διεφέρετο
ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τῶν Ομήρου
Δίφροι δ' ἀμφεκύμβαλίαζον. οἱ
ἵπποι δ' ἐπείπερ ἄπαξ τοῦ
εὐθὺ ὁδοῦ ἀπεβέποντο, ὧν
ἀναρμόσαντες τοὺς ἐλεφάντων, τοὺς
ἀμβάτας ἀποβαλλόντες, Κεῖν'
ὄχεα κροτάλιζον τύπτοντες τὴν

immittere. Hoc enim fa-
cto, inquit, ipsorum equi
perterrebuntur, & in Ga-
latas impetum facient fu-
gientes. Talisque fuit con-
silij euentus. Cùm enim nec
Galatæ, nec ipsorum equi
elephantos antea vidissent,
ita nouo elephantorum
spectaculo turbati sunt,
vt quanquam adhuc procul
erant illæ belluæ, quum
tantùm stridentes audiue-
runt, & dentes insigniter
candentes viderunt, velut
ex toto nigro corpore, &
proboscides tanquam ad ra-
pinam sublatas, priusquàm
emissum fuisset telum
versis retrò habenis, nul-
lóque ordine aufugerint.
Sedenim pedites se inui-
cem hastis configentes, ab
equitibus in ipsos prolap-
sis conculcabantur. Currus
autem subuersi, denuo in
suos non sine sanguine fe-
rebantur: ac iuxta illud
Homeri. Sursum ac deor-
sum voluebantur currus.
At verò equi cùm semel
à recta via declinassent,
elephantorum impetum
non sustinentes, sessores excutiebant, &
currus strepebant proscin-
dentes per Iouem, &
dissecantes falcibus, quos

Δία, καὶ διαιροῦντες τοῖς δρε-

παίοις, εἴ τινας τῶν φίλων καταβάλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν τοσούτῳ θορύβῳ τοσούτῳ κατεβάλλοντο. ἐπονεῖτο δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατοῦντες, καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐκπολοῦντες ἐς ὕψος ταῖς προβοσκίσιν, καὶ σφαράττοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι πιεπιέζοντες. καὶ τέλος, οὗτοι κρατοῦσι παρεσκευάσαντο τῷ Ἀντιόχῳ τὴν νίκην. εἰ Γαλάται δ', οἰμωγὴ, ἐπιθήκεσαν, πολλῶν τὸ φόνου γλυομένου. οἱ δὲ, ζῶντες ἐλαμβάνοντο. πλὴν παῦ ὀλίγοι, ὁπόσοι ἔφθασαν ἐς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δ', ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ προσπόντες ἄλλος ἄλλαχόθεν, ἀνέδουν τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁ δὲ, καὶ δακρύσας ὡς φασιν, αἰσχυνόμεθα ἔφη ὦ ταπεῖνοι, οἷς μὴ σωτηρία ἐν ἐκκαίδεκα τούτοις θηρίοις ἐγένετο. ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν τοῦ θεάματος ἐξέπληξε τοὺς πολεμίους, τί ἂν ἡμεῖς ἦμεν πρὸς αὐτούς; ἐπί τε τῷ Τροπαίῳ, κελεύει ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα δ' μόνον ἐγκολάψαι. ὥστε τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τοῦτον ὅμοιον ᾖ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, καὶ ἄξια μάχης. ἐλέφαντες δὲ τινες, καὶ ξένα

cunque ex amicis deiecissent: multi autem, vt in tanto tumultu, deijciebantur: quos elephanti sequebantur conculcantes, & in altum suis proboscidibus proijcientes, vnáque rapientes, & dentibus transfigentes. Tandem illi suo robore victoriam Antiocho tradideruut. Galatæ autem alij, magna clade edita, occubuerunt: alij viui capti sunt, paucis exceptis, qui in montes confugerunt. Porrò Macedones quicunque cum Antiocho in prælium descenderant, pæana canebant, & accurrentes aliunde alius, victorem regem clamantes coronabant. At ille lachrymatus, vt aiunt, Pudeat nos, inquit, ô milites, quibus harum sedecim beluarum ope salus obtigit: ita vt nisi spectaculi nouitas hostes perterruisset, quid nos præ ipsis fuissemus? Trophæo autem nihil nisi elephantum insculpere iussit. Itaque jam tempus est vt considerem, num ego sim Antiocho similis. Cætera quidem quæ pugna non sunt digna: sed tantùm sunt elephantes, & noua terriculamenta spectantibus

μυρμολύκεια πρὸς τὸν ἱππον

ἴτας, καὶ θαυματοποιΐα, ἄλλως ἐκεῖνα γοῦν ἐπαινῶσι πάντες. οἷς δ' ἐγὼ ἐπιπλήττειν, ἃ πάνυ ταῦτα ἐν λόγῳ παρ' αὐτοῖς ὄντι. Ἀλλ' ὅτι μὲ θήλεια ἱπποκένταυρος γεγραμμένην, τοῦτο μόνον ἐκπλήττονται. καὶ ὥσπερ ὄντι καινὸν, καὶ τερατῶδες δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα, μάτην ἄρα τῷ Ζεύξιδι πεποίηνται. Ἀλλ' οὐ μάτην. γραφικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μετὰ τέχνης ἕκαστα ὁρᾶτε. εἰ μόνον ἄξια τοῦ θεάτρου δεικνύειν.

metum & admirationem parientia, tamen ab omnibus laudantur. At quibus confidebam, horum rationem non habent: sed hoc solum mirantur, depictam videlicet Hippocentaurum A fœminam: idque, sicut est, nouum & monstrosum ipsis videtur. At cætera nequicquam à Zeuxide facta sunt. At non nequicquam. Etenim vos qui estis pingendi periti, etiam cum arte singula expenditis, dummodo digna sint quæ in theatro spectanda proponantur.

ΑΡΜΟΝΙΔΗΣ. HARMONIDES.

ΑΡGVMENTVM.

Commendat se amico, ex principibus cuidam suo, adducitur, et ipse fingit, exemplo Harmonidæ, qui cùm magistrum suum de paranda gloria & immortalitate consuluisset, monitus ab eodem fuerit, vt artem quam à se didicisset, non omnibus Græcis, nam id impossibile fore, sed optimatibus ac præstantissimis quibusque ostentaret, sic enim fore, vt cùm illi ipsi laudati fuerint, vbicunque ipsum laudarent, veram ex eo gloriam ac laudem consequeretur. Statuisse igitur se eodem pacto, & huic commendari se, suaque dare, vt qui primum ea præstantia, eóque iudicio sit, vt quod ipse suo calculo approbasset, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc personæ illius excellentiam, per collationem. Deinde & ex eadem patria secum natus sit, vt vel eo nomine fauere ac

patrocinari ſibi debeat. Poſtremò & à ſcriptorum ratione facilitatem ac meritum cauſa oſtendit. Orditur ſtatim ab expoſitione exempli, cuius occaſione adductum ac motum ſeſe fingit. Concludit autem Orationem per comprecationem & votum, à Dijs precando, vt cœptam laudem ſuam creſcere ac perpetuam eſſe velint. Titulus eadem ratione, qua in ſuperioribus inditus eſt.

Ρμονίδης ὁ αὐλητὴς, χρέτο ποτὲ Τιμόθεον διδάσκαλον ἀυτῶ ὄντα, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἔνδοξος γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶντα, ἔσονταί μοι Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα εὖ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἤδη ἁρμόττεσθαι τὸν αὐλὸν ἐς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμπνεῖν ἐς τὴν γλωττίδα λεπτόν τι, καὶ ἐμμελὲς, καὶ ὑποβάλλειν τοὺς δακτύλους εὐαφῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ αἴρσει, καὶ θέσει, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ τὸν ἁρμονίας ἑκάστης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον. τῆς φρυγίου, τὸ ἔνθεον. τῆς λυδίου, τὸ βακχικὸν. τὸ δωρείου, τὸ σεμνὸν. τὸ ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν. ταῦτα μὲν οὖν πάντα ἐκμεμαθήκαμεν παρὰ σοῦ. τὰ μέγιστα δὲ, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπεθυμήσαμεν τῆς αὐλητικῆς, οὐκ

Armonides tibicen Timotheum magiſtrum olim his verbis interrogauit. Dic mihi Timothee, quomodo arte mea clarus euadam, & quid faciam vnde me Græci omnes norint? Nam alia quidem tuo beneficio iam didici, ſcilicet tibiam accuratè componere, tenuem & canorum ſonum in lingulam inſpirare, & appoſitè digitos crebrò tollendo & ponendo applicare, & ad numeros progredi modóſque ad chorum conſonos facere, & Harmoniæ cuiuſque proprietates obſeruare. Phrygiæ impetum diuinum, Lydiæ furorem, Doricæ grauitatem, Ionicæ iucunditatem. Hæc inquam omnia ex te didici. Sed maxima illa quorum gratia artem ſtudendi tibia expetiui,

ὀρῶ πῶς αὖ ἀπ' αὐτῆς μοι προσχήσοιτο ἡ δόξα, ἡ περὶ τ' πολλῶν, καὶ τὸ σύσημον εἶναι ἐν πλήθεσι, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ. καὶ ἐμοῦ που φανῶ, ἐυθὺς ἐπιστρέφεσθαι πάντας εἰς ἐμὲ, καὶ λέγειν τοὔνομα, οὗτος ἐκεῖνος Ἁρμονίδης ἐστὶν, ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ ὅτε καὶ σὺ ὦ Τιμόθεε, τοσοῦτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπηύλησας τῇ Παυδιονίδι. καὶ νικήσας ἐν τῷ Αἰάντι τῷ ἐμμανεῖ, τὸ ὁμώνυμόν σοι πεποίησεν τὸ μέλος, ὃ δὲ οὐκ ἐγνωσε τοὔνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἔνθα αὖ καὶ νυνὶ, φανῆς, συνθέουσιν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ ἐπὶ τ' γλαῦκα τὰ ὄρνεα. ταῦτ' ὄζει, δι' ἅπερ ἠυξάμην αὐλητὴς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν πεπόνηκα τ' πόνον τ' πολύν. ἐπεὶ τόγε αὐλεῖν αὐτὸ, ἄνευ τοῦ ἐνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, οὐκ ἂν δεξαίμην, ἀγνώστῳ μοι προσχησόμενον, οὐδ' εἰ Μαρσύας, ἢ Ὀλυμπος γενήσεται μέλλοιμι λανθάνων. οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἀπορρήτου φασὶ, καὶ ἀφανοῦς τ' μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ ἔφη καὶ ταῦτα παίδευσόν με, ὅπως μοι χρήσεον κἀμαυτῷ, καὶ τῇ τέχνῃ. καί σοι

A

B

C

D

E

nescio quomodo inde mihi obuenire queant, celebris apud multos opinio, & in cœtibus claritudo, vt digito monstrer, & vbicunque visus fuero, protinus omnes in me conuertantur, & nomen dicant. Hic ille est Harmonides tibicen præstantissimus. Quemadmodũ quando, cum primùm domo è Bœotia venisses, Pandionidi tibicinem egisti: cúmque in Aiace furente, eum vicisses qui tuo cognominem cantum modulabatur, nemo erat, qui nomen tuum, Timotheum Thebanum ignoraret. Imò etiam nunc vbicunque visus fueris, ad te concurrunt omnes, vt ad noctuam auiculæ. Hæc sunt quorum gratia tibicen euadere optaui, & pro quibus magnum illum laborem exhausi. Quandoquidem tibia canere, per se citra famæ accessionem non expetiuerim, si ignoto mihi obtingat, non si Marsyas, aut Olympus non sentiens euasurus sim. Siquidem incelebris, & ignotæ Musicæ nullum est emolumentum. At tu, inquit, doce me etiam hæc quomodo mihi me ipso, & arte sit vtendum. Ac tibi duplici nomine gratiam habebo,

καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται οὖν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος, ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ἐφὰς μὲν ἔχειν εὖ ἴσθι οὐ μικρᾶς πράγματος, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος εἶναι, καὶ γνωσθῆναι παρὰ τῶν πολλῶν· τοῦτο δέ, εἰ μὲν οὕτωσί πως ἐς τὸ πλῆθος παιὼν ἐπιδεικνύμενος, ἐθέλοις προΐζεσθαι, μακρὸν ἂν γένοιτο, καὶ οὐδὲ οὕτως ἅπαντες εἴσονταί σε. πῇ γὰρ ἂν εὑρεθείη τηλικοῦτον, τοσοῦτον οὕτω μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις τοῖς Ἕλλησιν; ὡς δὲ ποιήσας γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀφίξῃ τῆς εὐκλείας, ἐγὼ καὶ τοῦτό σοι ὑποθήσομαί σοι. σὺ γὰρ αὐλεῖ μὲν καὶ πρὸς τὰ θέατρα ἐνίοτε. ἀτὰρ, ὀλίγον μελέτα σοι τῶν πολλῶν. ἡ δὲ ἐπίτομος, καὶ βᾶσα ἐπὶ τὴν δόξαν ἄγουσα, ἥδε ἐστίν, εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι τοὺς ἀρίστους καὶ ὀλίγους αὐτῶν, ὅσοι κορυφαῖοι, καὶ ἀναμφιλόγως θαυμαστοὶ, ἐπ' ἀμφοτέρα πρὸ, εἰ τούτοις φαίης ἐπιδείξασθαι τὰ αὐλήματα, καὶ οὗτοι ἐπαινέσονταί σε, ἅπασιν Ἕλλησι νόμιζε ἐν ὀλίγῳ βεβηκέναι. καὶ τὸ

cùm propter tibiæ cantum quem callebo, tum quod maximum est, propter gloriam quam ex eo obtinebo. Cui sic respondet Timotheus. Rem non exiguam, A vt probè scis Harmonides, laudem, & gloriam amas, qua sis insignis, & à vulgo cognoscaris. Sed hoc, si in cœtus prodeundo vt specimen artis edas, tibi parare B velles, longum foret, neque sic te nossent omnes Etenim vbi gentium, aut theatrum, aut stadium ita magnum inueniretur, in quo Græcis omnibus tibia modulareris? C Vt autem illis innotescas & voti tui cõpos fias, hoc consilium tibi dabo. Tu quidem in theatris tibia nonnunquã lude, sed vulgus parum tibi sit curæ. Hæc via quæ ad D gloriam ducit est compendiaria & facillima: si collectis Græciæ optimatibus, eorúmque paucis, quicũque primores sunt, & citra controuersiam admirandi, E spectatæ vtrinque fidei, si inquam his tuæ modulationis specimen exhibeas, & hi te laudent, puta te tam breui tẽpore Græcis omnib⁹ iã innotuisse. at vide qua ratione rẽ hanc tibi cõ-

μι. εἰ γὰρ ὡς ἅπαντες ἴσασι, καὶ ὡς θαυμάζουσιν, ὅτι οὐ, εἰσόντά σε αὐλητὴν εὐδόκιμον ὄντα, πῶς σοι δεῖ ἢ πολλῶν, οἵτε πάντως ἀσχολαθήσονται τοῖς ἀμείνοσι χρῆναι διωρθώσεις; ὁ γὰρ τοι πολὺς ὄχλος λεώς, αὐτοὶ μὲν ἀγνοοῦσι τὰ βέλτιω, βάσκανοι ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὅπῃνα δ' ἂν οἱ φρονοῦντες ἐπαινέσωσι, πιστεύσει μὴν ἂν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι σῶστον. ὥστε ἐπαινέσουσι καὶ αὐτοί. καὶ γὰρ οὖν καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲν πολλοὶ θεαταί εἰσι κρότημά ποτε, καὶ συρίττουσι. κείνοισι δ' ἕπλα, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δή. ταῦτα δ' ἐμὲ Ἁρμονίδης ἐκ ἔφθη ποιῆται. μεταξὺ γὰρ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοσοῦτον ἠγωνίζετο, φιλοπρωτεύων ἐμφυσῶν, ἐναπέπνευσε τῷ αὐλῷ, καὶ ἀστεφάνωτος ἐν τῇ σκηνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶτον καὶ ὕστατον αὐλήσας ἐν Διονυσίοις. ὁ μὲν τοι τὸ Τιμοθέου λόγος, ἐν αὐλητοῖς, οὐδὲ Ἁρμονίδῃ μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημόσιόν τι ἐπιδεικνύμενοι, τὸ πρὸς τῶν πολλῶν ἐπαίνου δεόμενοι. ἐγὼ οὖν ὁπότε καὶ αὐτὸς ἐνενόουν τὰ ὅμοια περὶ τῶν ἐμαυτῷ,

A

B

C

D

E

strvo. Nam si ij quos norunt, & mirãtur omnes, te præcla tibicinem esse cognoscent, quid vulgo tibi op⁹, qui meliores rerũ judices omnino sequetur? Siquidẽ popularis ista multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificib⁹ constat, fere sẽper ea quæ sunt optima ignorat. Quemcumq; autẽ proceres laudauerint, eum non temerè laudatũ credunt. Itaque & ipsi laudabunt. Quippe in ipsis quoque certaminibus multi sint spectatores, qui aliquãdo applaudunt, & explodunt: at septem aut quinque, aut quot libet iudicium ferunt. Hæc quidẽ Harmonides nõ præstitit. Etenim inter tibias vt fertur, cùm primũ in certamẽ descẽdisset, ambitiosiùs spiritum intendens, in ipsa tibia expirauit, & in scena non coronatus obijt, cùm idem & primum & postremũ in Bacchanalibus tibia cecinisset. Hoc Timothei consilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantũ dari mihi videtur, verùm omnibus quẽ gloriam appetunt, & publicum ingenij specimen edentes, vulgi laudem reposcũt. Proinde ego quum similia de rebus meis animo versabam, & quærebam qua ratione quamprimum καὶ ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα

γνωσθείη πᾶσι, τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἑπόμενος, ἐσκοπούμην ὅστις ἄριστος εἴη τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅτῳ πιστεύσουσι οἱ ἄλλοι, καὶ ὃς αὐτὸ πάντων ἀρκέσειεν ἄν. οὕτω δὴ ἄρα σὺ ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅπερ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, καὶ ὁ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι τἀμά, καὶ σὺ ἐπαινέσειας αὐτὰ, εἴη γὰρ οὕτω φανήσεσθαι. καὶ δὴ ἐπὶ πέρας ἦκειν μοι τῆς ἐλπίδος, ἐν μιᾷ φέρων ταῖς ἁπάσας λαβόντα. ἢ τίνα γὰρ ἂν σοῦ ἑλόμενος, οὐχὶ παροιμιάσειν ἂν εἰκότως νομισθείην; ἵνα λόγῳ μὲν ἑνὸς ἀνδρὸς ἀναρριπτώμεθα ἅπαντες, ὅσαπερ ἂν εἰ τοῖς ἁπανταχόθεν ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενοι τοὺς λόγους. ἄλλος γὰρ, ὡς καθ' ἕνα τις, καὶ σοὶ ἅμα πάντων συνελεγμένων, μόνος αὐτὸς ἀμείνων ἂν ἦσθα. οἱ μὲν γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἑκάστου μίαν ψῆφον φερόντων, σὺν ἐκείνοις μόνοις ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δ', καὶ τὰς τῶν ἐφόρων, καὶ τὰς τῶν γερόντων συνεστὼς, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος εἶ παιδεία. οὐκ

innoteſcerem omnibus, Timothei conſilium ſecutus, conſiderabam quis ciuium eſſet præſtantiſſimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quíque pro omnibus ſufficeret. Tu igitur nobis reuera talis videri debebas, quoniã virtutis omnis caput es, vt aiunt, gnomon & recta regula rerum huiuſmodi. Quòd ſi mea ſcripta tibi commonſtrarem, eáque laudares, fieret vt ſic agnoſcerentur, & continuò ſpei compos eſſem, in vno calculo cunctos aſſecutus. Annon ſi aliquem tibi præferrem, errare meritò exiſtimarer? Itaque iuxta prouerbium, in vno viro aleam iaciemus. Ac reuera, perinde fuerit ac ſi omnium gentium hominibus meos libros oſtendam. Etenim liquet quòd & ſeorſim ſingulos, & collectim vniuerſos ingenij præſtantia antecellis. Sanè Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui vnum quiſque calculum ferrent, ipſi ſoli, vterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea ſenum, denique omnium calculos in eruditione æquas,

καὶ μάλιστα ὅσῳ πλὴν λευκὴν ἀεὶ καὶ σώζουσαν φέρεις, ὃ καὶ θαρρεῖν με τῷ παρόντι ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος τοῦ τολμήματος, καὶ παῦ δικαίως ἂν φοβηθέντα. καὶ κεῖνο ὦ νὴ Δία, προσῆκε καὶ αὐτῷ θαρρεῖν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλότριον τἀμὰ εἶναί σοι. ὃς πόλεώς τε ἐκείνης εἰμὶ, ἣν πολλάκις εὖ ἐποίησας, τὸ μὲ προῆκον, ἰδίᾳ, τὸ δ' δεύτερον, κοινῇ μετ' παντὸς τοῦ ἔθνους. ὥστε ἣν που καὶ νυν ἐμοὶ ἐς τὸ χεῖρον ῥέπωσιν αἱ ψῆφοι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττως ὦσιν αἱ ἀμείνους, σὺ τῆς Ἀθηνᾶς προσθεὶς, ἀναπλήρου τὸ ἐνδέον παρὰ σαυτοῦ. καὶ τὸ ἐπιόρθωμα οἰκεῖον σοι δοκείτω. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνό μοι ἱκανὸν, εἰ πολλοὶ ἐθαύμασαν πρότερον εἰ ἔνδοξος ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαινοῦνται πρὸς τῶν ἀκουσάντων οἱ λόγοι. πάντα ἐκεῖνα, τὰ λυόμενα ὀνείρατά φασι, καὶ ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, ἐν τῷ παρόντι δεικνύσθαι. οὗτος ἀκεκριβὴς ὅρος τῶν ἐμῶν. οὐδὲν ἀμφιδέξιον ἔπι, ἀλλ' ὡς ἂν τις ἐνδιάσειεν, μὴ οὐ δεινὸν καὶ παιδείας δεήσειν νομίζεσθαι, σοί γε δόξαν, ἢ πάντων. εὐφημεῖν ὦ χρὴ, πρὸς

eóq; magis quòd albũ semper & salutiferum fers. Quo fit vt in præsentia confidam, cùm alioqui ob magnitudinem ausi meritò metuerem. A Quinetiam illud animum addit per Iouem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea vrbe sim oriundus, quam primũ quidem priuatis, deinde etiam B publicis beneficijs tota cũ gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in peius vergant calculi in sententijs ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adiecto Mineruæ suffra- C gio, ex te ipse quod deerit suppleto, tibíq; propriũ supplementum censeatur. Neq; enim id mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego iam sum, si meæ orationes ab auditoribus lau- D dantur. Illa omnia vt est in prouerbio, somnia sunt euanida, & verborum vmbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum mearum exactus est terminus. Non ampliũs E est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum iuxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam

δόξαιμεν γὰρ ὦ θεοὶ, λόγου ἄξιοι. καὶ βεβαιώσατε ἡμῖν τὰ παρὰ τῶν ἄλλων ἕκαστον. ὡς τὸ λοιπὸν θαῤῥοῦντας, ἐς τοὺς πολλοὺς παρείναι. πᾶν γὰρ ἥδη φάδιον, ἥττον φοβεῖσθαι τὸ ὀλύμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

nam certè pretio digni cenſeamur ô Dij, ac eam quæ nobis ab alijs euentura eſt, laudem confirmetis, vt in poſterum fidenti animo in publicũ prodeamus. Quippe omne ſtadium minùs reformidandum eſt ei, qui magna Olympia deuicerit.

ΣΚΥΘΗΣ, Η Περίξενος.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

Laudat Macedonicos quoſdam ciues, patronos, vt videtur, ſuos: vt à quibus maximè adiutus atque apud ceteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharſidis Scythæ & Solonis Athenienſis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxare, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & breui totæ ciuitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, vt ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diuerteret, ipſúmque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclẽ, Ariſtotelem & Solonem, quaſi ceterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Cætera plana ſunt.

Ὁ μὲν πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας Ἀθήναζε πεπαιδευμένος ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἑλληνικῶς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις ἄνηρ, σοφὸς μὲν, καὶ φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδευμάτων φιλομαθὴς τῶν ἀρίστων.

On primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans.

οἶχοι ᾖ, ἀ τῶ βασιλείω γένους ὄν, οὐδ' ἂν πλουσίων, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἷοί εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκτάποδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δύο βοῶν δεσπότην εἶναι, καὶ ἁμάξης μιᾶς. ἦτος ὁ Τοξαρις, ἀδὶ ἀπῆλθεν ἔτι ὀπίσω ἐς Σκύθας, ἀνὴρ Ἀθηναίοισιν ἀπήμαρε. καὶ μετ' ἀ πολὺ, καὶ ἥρως ἐδόξε. καὶ ἐντέμνουσιν αὐτῶ ξείνω ἰατρῶ οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο γὰ τοὔνομα, ἥρως γενόμενος, ἐπικτήσατο. ἡ δὶ αἰτίη ἡ ἐπωνυμίης, καὶ αὐθ' ὅτου ἐς τὸν ἥρωα κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἐδόξεν, ἀ χρεὸν ἴσως διηγήσασθαι, ὡς μάθητε, οὐ Σκύθας μοῦνον ἐπιχώριον ὂν ἀπαθανατίζειν, καὶ πέμπειν παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίους ἔξεῖναι θεοποιεῖν ἐς Σκύθας. ἐπὶ τὴ Ἑλλάδος κατὰ τὸν λοιμὸν τὸν μέγαν, ἔδοξεν ἡ Ἀρχετέλους γυνὴ, ἀρεοπαγίτου ἀνδρὸς, ἐπισαμένη οἱ τὸν σκύθην, κελεῦσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι παύσονται τῶ λοιμῶ ἐπιχεόμενοι, ἢν τὸν στεφανώσωσιν οἴνῳ πολλῷ βάκχου. τοῦτο συχνὰς γνώμας γενόμενον, ἀ γὰ ἠμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκούσαντες, ἔπαυσε μηκέτι λοιμώσσειν αὐτούς, εἴτε

Non erat autē regiæ stirpis, nec eorum qui pileos gestāt, sed vnus è vulgo & plebe Scytharum: cuiusmodi sunt qui apud illos vocantur Octipedes: quo significant aliquem duorum boum, vniúsque plaustri esse dominum. Hic Toxaris nusquam ad Scythas redijt, sed Athenis diem obijt. Nec multò post, & Heros est habitus, & ipsi quanquā peregrino Medico Athenienses hostias immolant. Nā hoc nomen, heros factus, insuper adeptus est. Sedenim causam nominis, & quamobrē in heroum numerum est relatus, vnúsque ex Asclepiadibus habitus, non erit fortè alienū narrare, vt cognoscatis, nō Scythis tātū moris esse immortalitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia deos facere. Quo tempore sæua pestilentia grassabatur Athenis, existimauit Architelis areopagitæ viri vxor, astantē sibi Scytham iussisse vt Athenienſibus diceret cessaturam pestem, si vino mulro conspergerēt angiportus. Quod cùm sæpe feciſſent (nō enim consilium neglexerunt Athenienſes) non amplius grassata est pestis, siue vapores infestos odore suo vinum

σβέσας τῇ ὀδμῇ, εἴτε ἄλλό τι πλέον εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τόξαρις, ἄτε ἰατρικὸς ὤν, συνεβούλευσεν. ὁ δ' ὧν μισθὸς τῆς ἰάσεως, ἔτι καὶ νῦν ἀποδίδοται A ἀυτῷ, λευκὸς ἵππος κατακυόμενος ἐπὶ τῷ μνήματι. ὅθεν ἔδοξέν τι Δημαινέτῃ, προσελθόντα αὐτῷ, ἐντείλασθαι ἐκεῖνα τὰ περὶ τοῦ οἴνου. καὶ ὑφεῖδε κεῖσθαι B ὁ Τόξαρις τεθαμμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθείς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα ὅτι ἐπὶ τῇ στήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἀγκεκόλαπτο, τῇ λαιᾷ μέν, τόξον C ἔχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δέ, βιβλίον ὡς ἀναγινώσκει. ἔτι καὶ νῦν ἔστιν αὐτῷ ἐπ' ἤμισυ, τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δ' ἄλλα τῆς στήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατό που. ἔστι δὲ πολὺ ἀπὸ τοῦ Διπύλου, ἐν ἀριστερᾷ εἰς Ἀκαδήμειαν ἀπίοντων, ὁ μέγας τε D χῶμα, καὶ ἡ στήλη χαμαί. πολλοὶ δὴ ἐσπάσαί γε αὐτοῦ. καὶ φασὶ πυρετιῶντάς τινας, ἤδη πεπαῦσθαι ἐπ' αὐτῷ. καὶ μὰ Δί', οὐδὲν ἄπιστον. ὃς ὅλην ποτὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ οὔφ' ὑγιᾶ ἐμπέδως αὐτῷ, ἔζη μὲν ἔτι ὁ Τόξαρις. ὁ Ἀτάρβαρος δέ, ἄτε E

extinxit, siue quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, vt pote medendi peritus, consuluit. Itaq; curationis merces, etiam nunc illi persoluitur, videlicet albus equus qui ad eius monumentum immolatur: vnde accedentē illū, Dimænete ostēdit illa de vino mādata dediſſe. Atq; ibi inuentus eſt Toxaris ſepultus, ipſaq; inſcriptione cognitus, quanquam integra nō apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læua intenſum arcum tenens, dextra librum vt videbatur. Et etiamnum præter eius dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas iam labefactauit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læua in Academiam euntium, non magnus tumulus, humíque cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & aiunt quoſdam febricitantes ab eo ſubleuatos (neque id per Iouem à vero abhorret) qui totam vrbem olim ſanauit. Atenim ad id veniemus cuius gratia mentionem eius feci. Viuebat adhuc Toxaris, quum naui deuectus Anacharſis, ex

κατακυλινδὸς, αἴφνι ἐκ

Πέραιθεν, οἷα δὴ ξένος, καὶ βαρβαρος, οὐ μετρίως ταραχθεὶς ἐπὶ τῷ γνώμῳ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδεὴς πρὸς τὰ πολλά. ὃν ἔλεγεν ὅ, τι χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σωφρονεῖν καταγελώμενος παρὰ τῶν ὁρώντων ἐπὶ τῇ σκευῇ, καὶ ὁμόγλωσσον οὐδένα ἐνεῖσκε. καὶ ὅλως, μετέμελεν αὐτῷ ἤδη τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐδέδοκτο, ἰδόντα μόνον τὰς Ἀθήνας, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ὀπίσω χωρεῖν. καὶ πλοίου ἐπιβάντα, πλεῖν αὖθις ἐπὶ Βοσπόρου. ὅθεν οὐ πολλὴ ὁδὸς ἔμελλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἴκαδε ἐς Σκύθας. οὕτως ἔχοντι τῷ Ἀναχάρσιδι, ἐντυγχάνει δαίμων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς ὁ Τόξαρις ἤδη ἐν τῷ κεφαλικῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἡ στολὴ αὐτὸν ἐπεσκέψατο, πατρίως οὖσα. εἶτα μόνοι, οὐ χαλεπῶς ἔμελλε καὶ αὐτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε ἡκούσης τοῦ δοκιμωτάτου ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις ὢν, πόθεν αὖ ἐκεῖνον ἔγνω ὁμοεθνῆ ὄντα; ἐλλιπῶς ἐξαλλαγμένον, ὑπεξυρημένου τὸ ἡμίσειον, ἄζωστον, ἀσίδηρον, ἤδη σωμύλον, αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἕνα τῶν αὐτοχθόνων; οὕτω μετεπεποίητο

Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus, nescius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi se ob vestem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inueniebat. Atque omnino iam illum susceptæ profectionis pœnitebat, & visis duntaxat Athenis, vestigia retrorsum relegere decreuerat: atque conscensa naui, rursus in Bosporum navigare, vnde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum restabat. Sic affecto Anacharsidi, bonus quispiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria vestis ipsum pertraxit: deinde Anacharsidem nosse non futurum erat ipsi difficile, vt qui ex lectissimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharsis gentilem illum esse agnouit, cùm Græcam vestem gereret, abraso mẽto esset, discinctus, sine ense, iam facundus, & ex Atticis indigenis vnus. Adeò iam temporis spatio erat immutatus. Verùm Toxaris

σβέσας τῇ ὁδμῇ, εἴτε ἄλλό τι πλέον εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τόξαρις, ἅτε ἰατρικὸς ὤν, συνεβούλευσεν. ὁ δ' ὧν μισθὸς τῆς ἰάσεως, ἔτι καὶ νῦν ἀποδίδοται A ἀυτῷ, λευκὸς ἵππος καταδυόμενος ἐπὶ τῷ μνήματι. ὅθεν ἔδοξέν ἡ Δειμανίτη, προσιλθοῦσα αὐτῷ, ἐντέλλεσθαι ἐκεῖνα τὰ περὶ τοῦ οἴνου. καὶ ἐγένετο καὶ οὕτω. B ὁ Τόξαρις τεθαμμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωρίζεται, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα ὅτι ἐπὶ τῇ στήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκόλαπται, τῇ λαιᾷ τόξον C ἔχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δέ, βιβλίον ὡς ἐδόκει. ἔτι καὶ νῦν ἔστιν αὐ ἀυτῷ ἐν μέσῳ, ἥ τε τόξου ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δ' ἄλλα τῆς στήλης, καὶ τὸ περίσσωτον, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατο πᾶν. ἔστι δὲ πολὺ ἀπὸ τῆς Διπύλου, εἰς ἀκαδημίαν ἀπίοντων, D μέγα τὸ χῶμα, καὶ ἡ στήλη χαμαί. πολλοὶ δὴ ἔστεφαί γε αὐτό. καὶ φασὶ πυρετιόντας τινας, ἤδη πε- E πωθέναι ἐπ' αὐτῷ. καὶ μά Δί', οὐδὲν ἄπεστον. ὃς ὅλην ποτὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὸ οὐδὲν ἔτι σε ἐμπο- δὼν αὐτῷ, ἴζι μὴ ἔτι ὁ Τόξαρις. ὁ Ἀναχαρσὶς δέ, ἅτε

extinxit, siue quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, vt pote medendi peritus, consuluit. Itaq; curationis merces, etiam nunc illi persoluitur, videlicet albus equus qui ad eius monumentum immolatur: vnde accedentē illū, Dimænete ostēdit illa de vino mādata dediſſe. Atq; ibi inuentus eſt Toxaris ſepultus, ipſáq; inſcriptione cognitus, quanquam integra nō apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læua intenſum arcum tenens, dextra librum vt videbatur. Et etiamnum præter eius dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas iam labefactauit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læua in Academiam euntium, non magnus tumulus, humíque cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & aiunt quoſdam febricitantes ab eo ſubleuatos (neque id per Iouem à vero abhorret) qui totam vrbem olim ſanauit. Atenim ad id veniemus cuius gratia mentionem eius feci. Viuebat adhuc Toxaris, quum naui deuectus Anacharſis, ex

κατὰ τὸν λευκὸν, αἰνίττεται τὸν

Πύραιῶς, οἷα δὴ ξένος, καὶ βάρβαρος, οὐ μετρίως τεταραγμένος ἔτι τῷ γνώμῳ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδεὴς περὶ τὰ πολλά. ἃ ἔχων ὅ, τι χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ συνίει καταγελώμενος παρὰ τῶν ὁρώντων ἐπὶ τῇ σκευῇ, καὶ ὁμόγλωσσον οὐδένα ἐνίει. καὶ ὅλως, μετέμελεν αὐτῷ ἤδη τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐδέδοκτο, ἰδόντα μόνον τὰς Ἀθήνας, ἐπὶ πόδα ὑποδὺς ὀπίσω χωρεῖν. καὶ πλοίου ἐμβαίνοντα, πλεῖν αὖθις ἐπὶ Βοσπόρου. ὅθεν οὐ πολλὴ ὁδὸς ἔμελλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἴκαδε ἐς Σκύθας. οὕτως ἔχοντι τῷ Ἀναχάρσιδι, ἐντυγχάνει δαίμων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς ὁ Τόξαρις ἤδη ἐν τῷ κεραμικῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἡ γονὴ αὐτὸν ἐπισπάσατο, πατρίως οὕσαν. εἶτα μὴν τοι, οὐ χαλεπῶς ἔμελλε καὶ αὐτὸ γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε γνήσιον τὸ δοκιμώτατον ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις ᾔδειν, πόθεν αὖ ἐκεῖνον ἔγνω ὁ μισέλλην ὄντα, ἀλλ' ἴσως ἐξαλλάττον, ἐξευρημένον τὸ ἦθος, ἄζωστον, ἀσάνδυτον, ἤδη σωμύλον, αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἕνα τῶν ἀστειοτάτων; οὕτω μετεπεποίητο

Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus, nescius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi se ob vestem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inueniebat. Atque omnino iam illum susceptæ profectionis pœnitebat, & visis duntaxat Athenis, vestigia retrorsum relegere decreuerat: atque conscensa naui, rursus in Bosporum navigare, vnde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum restabat. Sic affecto Anacharsidi, bonus quispiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primum quidem patria vestis ipsum pertraxit: deinde Anacharsidem nosse non futurum erat ipsi difficile, vt qui ex lectissimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharsis gentilem illum esse agnouit, cùm Græcam vestem gereret, abraso mẽto esset, discinctus, sine ense, iam facundus, & ex Atticis indigenis vnus. Adeò iam temporis spatio erat immutatus. Verùm Toxaris

ὑπὸ τῶ χρόνου. ἀλλὰ Τόξαρις

σκυθιστὶ προσειπὼν αὐτὸν, οὐ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέτου; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμόφωνον εὑρηκώς τινα, καὶ τῶν εἰδότα ὅστις ἦν ἐν Σκύθαις, καὶ ἤρετο. σὺ δ' πόθεν οἶδα ἡμᾶς ὦ ξένε; καὶ αὐτὸς ἔφη ἐμεδέν εἰμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τοὔνομα, οὐ τῶν ἐπιφανῶν, ὥστε καὶ ἐγνῶσθαι ἂν σοι κατ' αὐτό. μῶν ἔφη ὁ Τόξαρις εἶ, περὶ οὗ ἐγὼ ἤκουσα, ὡς τὴν Τόξαριν ἔρωτι ἡ Ἑλλάδος, ἀπολιπὼν καὶ γυναῖκα ἐν Σκυθίᾳ, καὶ παιδία νεογνά, οἴχοιτο ἐς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβει κεῖθι, πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ ἔφη ἐκεῖνός εἰμι, εἰ τις καὶ ἐμοῦ λόγος ἔτι παρ' ὑμῖν. καὶ νῦν ἦδη ὅς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητήν σου ἴσθι με γεγενημένον, καὶ ζηλωτὴν τῆς ἔρωτος, ὃν ἐπάθες, ἰδεῖν πλεῖν Ἑλλάδα. καὶ κατά γε τοῦτο ἐμπειρίαν πολλὴν ἀποδημήσας, ἥκω σοι, μυρία παθὼν ἐν τῇ διὰ μέσου ὁδῷ. καὶ εἰ μὲ σοὶ ἐκπύγοι, ἤγνωσο ἤδη πρὸς ἥλιον δῦναι, ἐπισω αὖθις ἐπὶ ναῦν καθέναι. οὕτως ἐπιτάττομαι, ξένα καὶ ἄγνωστα πάντα ὁρῶν. ἀλλὰ σὺς

Scythica lingua ipsũ affatus: nonne tu, inquit, es Anacharsis Daucetæ filius? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, quòd lingua sibi consonum aliquem inuenisset, quique nosset qualis inter Scythas esset: cum interrogauit. Tu verò vnde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, vt ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audiui amore Græciæ, relictis in Scythia vxore, liberisque infantibus, Athenas veniſſe, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, siqua de me apud vos fama supereſt. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es vt Græciam videres. Itaque negociationis huius exemplo peregrè profectus, venio mala innumera passus apud gentes in medio sitas. Ac nisi in te incidiſſem, decreueram, antequam sol occidiſſet, gressum ad naues referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacẽ, & Zamolxin

Ἀκινάκου, καὶ Ζαμόλξιδος,

τῶν πατρώων ἡμῖν θεῶν, σύ μοι ὦ Τόξαρι περιάγων, ξεναγήσον, καὶ δεῖξον τὰ κάλλιστα τῶν Ἀθήνησιν. εἶτα καὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τοὺς ἀρίστους, καὶ ἀνδρῶν τοὺς βελτίστους, καὶ ἤθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίον αὐτῶν, καὶ πολιτείαν, εἰ ἄρα σύ τε, κἀγὼ μετὰ σὲ, τοσαύτην ὁδὸν ἥκομεν. ἢ μὴ πείσῃς ἀθέατον αὐτῶν ἀναστρέφοντα. τοῦτο μὲν ἔφη ὁ Τόξαρις, ἥκιστα ἐρωτικὸν εἴρηκας, ὅτι τὰς θύρας αὐτοὺς ἐλθόντα, οἴχεσθαι ἀπόντα. πολλοῦ ἀλλὰ δεῖ. οὐ γὰρ ἂν ὡς φῂς, ἀπέλθοις, οὐδ' ἂν ἄλλη σε βιάσαιτο πόλις. οὐχ οὕτως ὀλίγα τὰ θέλγητρα ἔχει τοῦτο τοὺς ξένους, ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεταί σου, ὡς μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων, εἰ σοι ἤδη εἰσὶ μεμνῆσθαι, ὡς σὺ ταχέως πᾶσαν ἴδοις τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, μᾶλλον δὲ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγώ σοι ξυνθηράσομαί σοι. ἔστι σοι τὸς αὖ τὴς ἐνταῦθα, ἐπιχώριος μέν, ἀποδημήσας δὲ μάλα πολλὰ ἐς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀεὶ ξένοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενος, τὰ ἄλλα, οὐ τὴν πλουσίαν, ἀλλὰ καὶ κομιδῇ πένης, ὅμως γέγοντα οὕτω

Deos noſtrates, tu me aſſumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis ſunt pulcherrima mihi commonſtrato. Deinde cætera quæ ſunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præſtantiſſimos, & mores, & celebritates, & vitam ipſorum, & reip. adminiſtrationem: ob quæ tu, ego verò poſt te, tantum itineris emenſi ſumus: nec redire non ſpectatis ijs me ſinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixiſti, te vix fores ingreſſum, fuiſſe retrogreſſurum. Atqui confidenti ſis animo: neque enim abibis, vt ais, neque te vrbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, vt non te capiat, & vxoris, ac liberorum, ſiquos habes obliuionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniuerſam Athenarum vrbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi cõſiliũ dabo. Hic eſt vir ſapiens, indigena quidẽ, ſed qui diu in Aſia & Ægypto peregrinatꝰ eſt, & cũ optimis quibuſq; viris verſatus. Cæterũ nõ diues, ſed pauper admodũ. Videbis ſenẽ hoc modo

δημοτικῶς ἐσταλμένον. πλὴν διά γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πάνυ τιμῶσιν αὐτόν. ὥστε καὶ νομοθέτῃ χρῶνται πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ ἀξιοῦσι τὰ ἐκείνου προστάγματα βιοῦν. εἰ τοῦτον φίλον κτήσεαι, καὶ μάθοις οἷος ἀνήρ ἐστι, πᾶσαν νομιεῖς τὴν Ἑλλάδα ἐν αὐτῷ ἔχειν. καὶ τὸ κεφάλαιον ἥδη σοι εἰδέναι τῶν τῇδε ἀγαθῶν, ὡς ἔστιν ὅ, τι σοὶ μεῖζόν σοι καλὸν γένοιτ' ἂν δωρήσασθαι, ἢ συστήσας ἐκείνῳ. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὦ Τόξαρι ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν. ἀπεῖδε ἐκεῖνον δῆλα, μὴ δυσπρόσοδος, καὶ ἐν παρέργῳ ποιεῖ σου τὴν ἔντευξιν ὑφ' ἡμῶν. εὐφήμει πρὸς ὅσ, ἐκείνῳ τὰ μέγιστα χαρεῖσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν παρεχὼν τοῦ ξένου αὐδρὸς εὐποιΐας. ἕπου μόνον. εἶσι γὰρ ὃν σὺ περὶ τοὺς ξένους ἡ αἰδὼς, καὶ ἡ ἄλλη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον ὃ χρὴ δαίμονα οὗτος αὐτὸς ἡμῖν προσεοικεν, ὁ ἐπὶ σωτηρίᾳ, ὁ λαῶν ἑαυτῷ. καὶ ἅμα προσειπὼν τὸν Σόλωνα, τοῦτό σοι ἔφη δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον αὐδρὸς, φιλίας δεόμενον. σκύθης δὲ ὢν τῶν παρ' ἡμῖν εὐπατριδῶν.

populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tũ propter alias virtutes ipsum colunt: adeò vt eo legislatore vtantur ad reipub. administrationem, eiúsque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum parauerís, & cuiusmodi vir sit, dideceris, in eo te Græciam vniuersam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita vt nullo maiori officio tibi possim gratificari quã si te huic commendauero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit aditu difficilis, tuámque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram benefaciendi viro peregrino. Sequere me solummodo. Nã cognoscet quanta sit illius in hospites reuerentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hìc ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonẽ cõpellans, hoc tibi magnũ, inquit, donũ adduco, virũ peregrinũ, amicitiæ indigũ. Est autẽ Scytha ex nostræ gentis nobilibus.

καὶ ὑμῶν τἀκεῖ πάντα ἀφεὶς, ἥκει συνεσόμενος ὑμῖν, καὶ τὰ κάλλιστα ἐφόρμους τῆς Ἑλλάδος. κἀγὼ ἐπέτρεψέν τινα τούτῳ ἐξευρεῖν αὐτῷ, ὅπως εἰδὼς καὶ αὐτὸς μάθοι πάντα, καὶ γνωσιμος γένοιτο τοῖς ἀφίξεσι. τοῦτο δὲ ἐμοὶ σοὶ προσαγαγεῖν αὐτόν. εἰ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, οὕτω ποιήσεις, καὶ προξενήσεις αὐτῷ, καὶ πολίτην γνήσιον ἀποφανεῖς τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅσον ἐμοὶ ἔφθη μικρὸν ἔμπροσθεν ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ἐώρακας ἤδη, Σόλωνα ἰδών. τοῦτο αἱ Ἀθῆναι. τοῦτο ἡ Ἑλλάς. ὦ ἑταῖρε ξένος. σύμπαντες σε ἴσασι. πάντες σε φιλοῦσι. πλὴν οὐκ οἶδ' ὅτι τὸ κῆρ' ἐν ἀφροσύνῃ τῶνδε. ἀπάντων ἐπλήσθη τὸ ἐν Σκυθίᾳ, σωὸν αὐτῷ. ἔχεις τὰ ἀποδημίας τὰ ἆθλα, τοῦ ἔργου τὸ τέλος. οὗτός σοι ὁ ἑλληνικὸς κανών. τοῦτο δεῖγμα τῆς φιλοσοφίας τῆς ἀπλήκτου. οὕτω τοίνυν γίγνεσθε, ὡς εὐδαιμονέστατος ὤν. ὃς σωθεὶς Σόλωνι, καὶ φίλῳ χρήσῃ αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲν ἤνεγκε Σόλων τῷ λόγῳ, οἷα ἢ εἶπεν. ὡς δὲ τὸ λοιπὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ κάλλιστα, ὁ

A Attamen bonis omnibus relictis, vobiscum commoraturus, & res Græciæ pulcherrimas visurus venit. Vestrum ei hoc compendium excogitate, vt facillimè omnia discat, & optimis quibusque innotescat, nummum vt ipsum tibi adducere. Ergo si Solonem bene nosti, sic facies, ipsum suscipies, & verum Græciæ ciuē efficies. Iamque Anacharsi, quod paulò ante dicebam, vidisti Solonem, omnia vidisti. Hæc sunt Athenæ, hoc est ipsa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc fene vbi consistere puta. Res Scythicas, cum ipso commorans, obliuioni trade. Labores tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hæc tibi Græca est regula, Artice philosophiæ exemplū. Cognosce igitur te esse fœlicissimum, qui cum Solone versaberis, eóque amico vteris. Longum est referre quantum hoc mihi nere delectatus sit Solon, & quibus verbis respondit, vtque deinceps mutua consuetudine sint vsi. Hæc quidem Solon, militiæ & docens pulcherrima quæ

Σόλων, καὶ ὅσα ἀπὸ

πειῶν τ' Ἀνάχαρσιν, καὶ προσαγαγὼν τοῖς Ἕλλησιν καλοῖς, καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελούμενος, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁδὲ, τεθηπὼς τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ μηδὲ τὸ ἕτερον ποδὰ ἐκὼν εἶναι ἀπολειπόμενος. ὡς γοῦν ὑπήχετο αὐτῷ ὁ Τόξαρις ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς τὸ Σόλωνος, ἅπαντα ἔγνω καὶ ἀκριβῶς, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐπιμᾶτο δι' ἐκεῖνον. οὐ γὰρ μικρὸν ἐν Σόλωνι ἐπῄνουν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τοῦτο, ὡς νομοθέτην ἐπῃδοντο, ἐφίλουν, οὓς ἐκεῖνος δοκιμάζοι. καὶ ἐσχατον ἀείστις ἄνδρας εἶναι τὰ τελευταῖα. καὶ ἐμοὶ δὴ μόνος βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοπίητος ἡμόμοσε, εἰ χρὴ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τοῦτο ἱστορεῖν περὶ αὐτοῦ. καὶ νῦν ἀνέφερεν οἴμοι ἐς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. βούλεσθε οὖν ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος, ὡς μὴ ἀκέφαλος περιοσίν; ἄρα γοῦν εἰδέναι οὔ πάνυ μοι δοκεῖς, ὁ Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης, καὶ Τόξαρις παρῶν ἐς Μακεδονίαν ἥκετον, ἔπι καὶ Σόλωνα γέροντα ἄνδρα ἐπαγόμενον Ἀθηναῖον.

& omnibus amicum faciens Anacharsin, Græcorúmque optimis adducens, tum omne studium adhibens, vt quàm iucundissimè in Græcia viuens renideret. Ille verò eius sapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à senis latere secedens. Prout igitur pollicitus fuerat Toxaris, ex vnico Solone omnia momento cognouit: omnibúsque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homines, vt legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eósque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis ciuitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque vt puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem iam subdam, ne sine capite obambulet? Proinde iam tempus est cognoscendi cuius rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentia venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis.

φημὶ δὴ ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρσιδι. καὶ μοὶ χαρίτων, μὴ νεμεσήσητέ μοι ἢ εἰκὸς, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἰκάσω. βάρβαρος μὲν γὰρ κἀκεῖνος. καὶ οὐδὲν τι φαίης ἂν τοὺς Σύρους ἡμᾶς φαυλοτέρους εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ, οὐδὲ κατὰ τὸ βασιλικὸν εἰκάσαιμι τἀμὰ ἐς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην μὲν εὐθὺς ἰδὼν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, καὶ τῶν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ ἣ ἄλλην δυνάμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπιπολὺ ἐτεθήπειν πρὸς ταῦτα, κἀκ ἐκήχουν τῷ θαύματι, οἷόν τι καὶ ὁ νηπιώτης ἐκεῖνος νεανίσκος ἐπιπονδεῖ πρὸς τὸ Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἔμελλον οὕτω διατεθήσεσθαι τῇ γνώμῃ, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμῇ τοσαύτῃ, καὶ κατὰ τὴν ποικιλίαν ἐκείνου, αὐθεύσαν ἀγαθοῖς πᾶσιν, οἷς θάλλει πόλις. ὥτω δὴ ἔχων, ἐσκοπούμην ἤδη περὶ τῶν παρόντων. καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν, πάλαι ἐδέδοκτο. τίσι γὰρ αὖ ἄλλοις ἔδειξα, σιωπῇ παρελθούσας τηλικαύτην πόλιν;

Dico ſimile quid mihi accidiſſe atque Anacharſidi: ac per Gratias ne mihi ſimilitudinem vitio vertite, ſi cum viro regio memet comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec vlla in re nos Syros Scythis illis deteriores eſſe dixeris: neque res meas cum regia dignitate in ſimilitudinem adduco, ſed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in veſtram vrbem veni, ſtatim obſtupui, viſa magnitudine, & pulchritudine ipſius, & incolarum multitudine, aliáque potentia, omníque ſplendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec ſatis mirari illa poteram. Cuiuſmodi quiddam inſulari illi iuueni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat vt animo ſic afficerer intuitus vrbem tam præclarè vigentem, ac iuxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus ciuitas florere poteſt. Sic affectus, diſcipiebam quid faciendum eſſet. Iámque olim vobis aliquam orationem edere decreueram. Nam quibus alijs edidiſſem, tanta vrbe ſilentio præterita?

ἐζήτουν γὰρ, οὐδὲ ἀποκρύπτομαι τἀληθὲς, οἵτινες οἱ
προὔχοντες εἶεν, καὶ οἷς αὖ τις
προσελθὼν, καὶ συγγενόμενος
μάλιστα προσάπας, συναγωνιζοῖτο
χρῶτο πρὸς τὰ ὅλα. ἐνταῦθά μοι οὐχ εἷς, ὥσπερ τῷ Ἀναχαρσιδι καὶ οὗτος βάρβαρος,
ὁ Τόξαρις, ἀλλὰ πολλοὶ,
μᾶλλον δὲ πάντες τὰ αὐτὰ, μόνον οὐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον. ὦ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ δεξιοὶ αὐτὴν πόλιν, καὶ ἂν ἀφίκῃ ἐς τοιούτους εὕροις ἂν δέξας ἀνδρὸς. δύο δὲ μάλιστα ἔστιν ἡμῖν ἄνδρε ἀείσω, φίλοι μοι, καὶ ἀξιώματι, πολὺ προὔχοντες ἁπάντων. παιδεία δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ ἀττικῇ δεκάδι παραβάλλοις ἄν. ὁ δὲ περὶ τὸ δῆμου εὔνοια, πάνυ ἐραστικὴ πρὸς αὐτούς. καὶ τοῦτ' ἴσως εἴποις, σ', ἃ ἂν ἄριστον ἢ τῇ πόλει. ἀλλ' ἐμοὶ γὲ χρηστότης, καὶ τὸ πρὸς τοὺς ξένους φιλανθρωπον, καὶ τὸ ἐν μεγέθει τοσούτῳ ἀνεπίφθονον, καὶ τὸ μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, καὶ τὸ σωφρον, καὶ τὸ εὐπροσήγορον, οὗτος ἂν ἄλλοις διηγήσαιο, πιθανὸς μικρὸν ὕστερον. καὶ ὁ σύμπας οἶκος ἔστιν, υἱὸς, καὶ

Quærebã enim, neque celebo veritatem, quinam proceres essent, & quos aggressus, præsules constipta de illis historia, ad omnia vterer adiutoribus. Hîc mihi non vnus, vt Anacharsidi, atque hic barbarus Toxaris, sed multi, imò omnes eadem, tãtùm non iisdem syllabis respondebant. Multi quidem, iique boni & industrij viri, ô hospes, in vrbe sunt, nec alibi bonos eiusmodi viros inuenires. Verũ duos potissimũ viros optimos habemus, genere, & authoritate omnibus præstantes: quos eruditione, & dicendi facultate, cum Attica decade rectè comparaueris. Populi autem erga eos beneuolentia planè est amatoria. Et hoc fit, quod est ciuitati optimum. Nam benignitatem, & humanitatem erga hospites nullámque in tanta magnitudine inuidentiam, ac reuerentiam cum beneuolentia coniunctam, & mansuetudinem, & morum facilitatem, ipse paulò post expertus alijs narrabis. Atque vt mireris impensiùs, vnius eiusdémque sunt familiæ, filius & pater: hic quidem si Solonem, aut

ὃς μᾶλλον θαυμάσῃς, μιᾶς δὲ
πατρός. ὁ μὲν, εἰ τὸν Σόλωνα,

ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ὁπο-
ησεῖς. ὁ δ', υἱός. καὶ ὀφθεὶς μὲ
αὐτίκα, ἁπάξεταί σε. οὕτω
μέγας ἐστὶ, καὶ καλὸς ἀρρενωπίην
τινὰ τὴν εὐμορφίαν. εἰ δὲ καὶ A
φθέγξαιτο μοῦνον, οἰχήσεταί σε
ἀπὸ τῶν ὤτων ἀναδησάμενος.
τοσαύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ
γλώσσῃ ὁ νεηνίσκος ἔχει. ἥδε
τοι πόλις ἅπασα κεχηνότις, B
ἀκούσεσθαι ὁκόταν δημηγορέ-
σων παρέλθοι. ὁποῖόν φασι τὸν
τότε Ἀθηναίους, περὶ τὸν
Κλεινίου παῖδα γενέσθαι, παρ' C
ὅσον τοῖς μὲν, ἐς εἰς μακρὰς
μετεμέλησε τὸ ἔρωτος, ὃν ἐ-
ρᾷσθησαν τὸ Ἀλκιβιάδου. τοῦ-
τον δὲ, ἡ πόλις οὐ φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰδεῖται ἤδη
ἀξιοῖ. καὶ ὅλως ἐν τοῦτο ἡμῖν D
δημόσιον ἀγαθόν ἐστι, καὶ μέγα
ὄφελος ἅπασιν, ἀνὴρ οὗτος,
εἰ δὴ αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ αὐ-
τῷ, δέξαιντό σε, καὶ φίλον ποι-
ήσαιντο, πᾶσαν ἕξεις τὴν πό-
λιν. καὶ ὀπισθίσαι χρὴ τὴν E
χεῖρα τοῦτο μοῦνον, καὶ ἐστ'
ἐνδιάσιμα τὰ σά. ταῦτα νὴ
τὸν Δί' ἅπαντες ἔλεγον, εἰ χρὴ
καὶ ὅρκον ἐπάγειν τῷ λόγῳ. καί
μοι ἤδη πιεζομένῳ, τὸ πολ-
λοστὸν τῶν παρεσόντων εἰρη-
κέναι ἔδοξα. οὐχ ἕδεσε

Periclem, aut Ariſtidem animo verſas. Ille verò filius, ſimul atque viſus fuerit tibi, te rapiet: adeò magnus eſt, & maſcula quadam forma decorus: qui ſi tantummodo loquatur, ducet te ab auribus reuinctum, tantam verborum ſuauitatem in lingua ſitam hic iuuenis habet. Quinetiam vniuerſa ciuitas ad audiendum inhiat, quoties ad populum verba facturus prodit. Cuiuſmodi quiddam Athenienſibus in Cliniæ filio accidiſſe dicunt, niſi quod non multò poſt eos amoris pœnituit, quo Alcibiadem ſunt proſecuti. Hunc autem ciuitas non diligit ſolùm, ſed reuerentia etiam dignatur. Denique hoc nobis populare bonum eſt hic vir, & ingens commoditas omnibus. Hic ſi te, eiúſque pater ſuſceperint, & amicum fecerint, totam ciuitatem habebis, & ſolummodo intẽdenda eſt manus, nec tuæ res amplius ambiguę erunt. Hæc per Iouem dicébant, omnes, ſi adhibendum etiam eſt iuramentum orationi. Ac mihi iam harum rerum periculũ faciẽti, minimá partẽ eorũ quę ſupersũt dixiſſe videor. Quare nec deſidiam, nec dilationem patitur hoc opus, τοίνυν, οὐδὲ ἀμβολὰς ἔρχον

ὡς ὁ κῷος φησὶν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲν κάλων κινεῖν, πάντα δὲ πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς φίλοι ἡμῖν τοιῦτοι γένοιντο. ἢν γὰρ τοῦθ' ὑπάρξῃ, ἔυδια πάντα, καὶ πλοῦς ἄκοιτος, καὶ λειοκύμων ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

vt ait poëta Coius. Verùm mouendus omnis rudens, nihil non faciendum ac dicendum, quo illorum amicitiã nobis conciliemus: qua si potiamur placida sunt omnia, nauigatio secunda, tranquillum mare, & in propinquo portus.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ARGVMENTVM.

Didascalicus liber est, continens praecepta ac regulas de historia scribenda. Diuiditur autem in duas partes. In priore expositis fine seu officio Historici, & consultatis iis, qui duplicem Historiae finem faciunt, Vtile videlicet & Delectabile, mox vitia recensit, quae tum in verbis, & compositione, tum in ipsis rebus vitanda sunt, & hoc sub exemplis aliorum, quo quisque modo aut genere peccarint, ostendendo. In posteriore autem parte primum, quae adferre ad hanc rem, quaque antea quasi domi sua comparata habere debeat, & qui ad scribendam historiam accedit, exponit. Deinde regulas primùm de rebus, deinde de expositione & phrasi verborum, postremò & de partibus operis tradit: etiam hîc exemplis aliorum praecepta sua confirmando. Orditurque autem ab occasione, quam collationis Abderitici morbi amplificat.

Βδηρίταις φασὶ Λεσμάχου καὶ Βασιλείου τοῦ, ἐμπεσεῖν νόσημα τοιῦτο, πυρετάττειν μὲν γὰρ τὰ πρῶτα πάν-

Abderitis aiunt Lesmachum & Basilium, incidisse, videlicet primùm omnes in tota ciuitate

febri

δημοσίᾳ ἅπαντας· ἀπὸ τῆς πρώτης
εὐθὺς ἐῤῥωμένως, καὶ λιπαρεῖ
τῷ πυρετῷ. περὶ δὲ τὴν ἑβδό-
μην, τοῖς μὲν, αἷμα πολὺ ἐκ
ρινῶν ῥυὲν, τοῖς δ', ἱδρὼς ἐπι- A
γενόμενος πολὺς καὶ οὗτος, ἔλυσε
τὸν πυρετόν. ἐς γέλοιόν δέ τι
πάθος περιῆλθε τὰς γνώμας
αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ ἐς τραγῳ-
δίαν παρεσκευάζοντο, καὶ ἰαμ- B
βεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα
ἐβόων. μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου
Ανδρομέδαν ἐμογῴδουν, καὶ
τὴν τῆς Περσέως ῥῆσιν ἐν μέλει
διεξήεσαν. καὶ μετὰ ταῦτα ἡ πόλις
ὠχρῶν ἁπάντων, καὶ λεπτῶν, C
τῶν ἑβδομαίων ἐκείνων τραγῳ-
δῶν, σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε,
καὶ ἀνθρώπων Ερως. καὶ τἄλλα
μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀναβοώντων,
καὶ τοῦτο ἐπίπολυ, ἄχρι δὴ
χειμὼν, καὶ κρύος δὲ μέγα γε-
νόμενον, ἔπαυσε λῆρωῖτας αὐ-
τούς. αἰτίαν δέ μοι δοκεῖ τῶν
τοιούτου παραγωγῆν, Αρχέλαος D
ὁ τραγῳδὸς, εὐδοκιμῶν τότε,
μεσοῦντος θέρους ἐν πολλῷ τῷ
φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτοῖς
τὴν Ανδρομέδαν, ὡς πυρέξαι
τι ἀπὸ τοῦ θεάτρου τῶν πολλῶν,
καὶ ἀναστάντας ὕστερον ἐς τὴν
τραγῳδίαν παρελιδάνειν,
ἐπίπολὺ ἐμφιλοχωρούσης τῆ

febri correptos fuiſſe, eáque
à primo ſtatim die valida,
& continua. Circa ſeptí-
mum autem diem, alijs mul-
tam ſanguinis è naribus
fluxionem, alijs copioſum
ſudorem obortum, febrim
ſoluiſſe. Cæterùm ridicula
quædam perturbatio men-
tes illorum obſeſſit. Omnes
enim ad tragœdiæ actio-
nem permouebantur, &
iambos recitabant, & voci-
ferabantur. In primis verò
Euripidis Andromedam fle-
bíliter canebant, & Perſei
ſermonem concinnè refe-
rebant. Plenáque erat ciui-
tas pallidis omnibus, ma-
cilentíſque ſeptimanis il-
lis tragœdis; illúdque
ô tu Deorum, tu tyranne
hominum Amor, aliáque
magna voce clamantibus,
ídque perquam diu, donec
hyems magno cum frigóre
oborta delirium ipſorum
compeſcuit. Cauſam verò
eius rei mihi videtur præ-
buiſſe Tragœdus Arche-
laus, illo tempore celebris,
qui media æſtate multo
æſtu Andromedæ fabulam
ipſis egit. Ita vt multi ex
theatro redirent febricitan-
tes, & ſequenti die menti-
bus euerſi in eandem tra-
gœdiam delaberentur, il-
lorum memoriæ ſuauiter

Ανδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ τῶ Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τῷ ἐχθρῷ γνώμιμον πεπεποιθυῖα ὡς οὖν ἔν φασιν ἐνὶ παραβαλεῖν, τὸ ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν πεπαιδευμένων πεπλάνηκεν. οὐχ ὥστε βαγῳδεῖν, ἴλαττον γὰρ ἂν τοῦτο παρέπαιον, ἀλλοπρόσοις ἰαμβείοις, οὐ φαύλοις κατεχόμενοι, ἀλλ' ἀρ' οὐ δὴ τὰ ἐν νοσῖ ταῦτα κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ βαῦμα, καὶ αἱ συνεχεῖς νίκαι, οὐδεὶς ὅς τις οὐχ ἱστορίαν συγγράφει. μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες. καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο, τὸ, Πόλεμος ἁπάντων πατήρ, εἴ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, ὅσον μιᾷ τῇ πληγῇ. ταῦτα τοίνυν ὦ φιλότης, ὁρῶντα, καὶ ἀκούοντά μου, τὸ τοῦ Σινωπέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν. ὁπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπιλαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν. ὁ μὲν, ὅπλα ὁπλοποιεύζων. ὁ δὲ, λίθους παρεφόρει. ὁ δὲ, τὸν κοσμίων τὸ τεῖχος. ὁ δὲ, ἔπαλξιν ἐπιστρεύζων. ὁ δὲ ἕτε-

inhabitante Andromeda, ac Perſeo vnà cum Meduſa ſingulorum animis adhuc obuolante. Vt igitur, alterum, quod aiunt cum altero comparetur, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore pleroſque doctorum inuaſit: non vt ipſi quoque tragœdias agant, nam in hoc minùs delirarent, alienis iambicis, iiſque haud malis occupati. Sed ex quo res præſentes moueri cœperunt, puta bellum iſtud contra barbaros, & acceptum in Armenia vulnus, & cõtinuæ illæ victoriæ, nemo non hiſtoriam conſcribit. Imò verò Thucydides, Herodoti, & Xenophontes nobis facti ſunt omnes. Et vt apparet, verum fuit illud, Bellum omnium pater eſt, quandoquidem hiſtoriarum ſcriptores tam multos vna hac plaga procreauit. Hæc igitur, amice, videnti & audienti mihi Sinopenſis illius factum in mentem venit. Quando enim Philippus cũ exercitu iam aduentare ferebatur, perturbati & operi intenti omnes Corinthij, alius arma adornabat, alius lapides comportabat, alius muros ſubſtruebat, ali⁹ propugnaculũ ſuffulciebat, ali⁹

λος, ἀλλό τι τῶν χρησίμων ὑπηρετῶν. ὁ δὲ Διογένης ὁρῶν ταῦτα, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὅ, τι καὶ πράττοι, μηδεὶς τὸ αὐτῷ ἐς οὐδὲν ἐνεχῆτο, διαζωσάμενος τὸ περιβώνιον, ἅπερ ἦν μάλα καὶ αὐτὸς σκύλις τὸν πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν οἰκῶν, ἄνω καὶ κάτω τὸ κεφάλαιον. καί τινος τῶν συνήθων ἐρωτῶντος, τί ταῦτα ποιεῖς ὦ Διόγενες, χυλίων ἔφη κἀγὼ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος ἀργεῖν δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζομένοις. κἀντὸς οὖν ὦ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος εἶμι ἐν οὕτω πολυφώνῳ τῷ καιρῷ, μηδ' ὥσπερ κωμικὸν δορυφόρημα, κεχηνὼς σιωπῇ παρεφρεσίμην, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατόν μοι χυλίσαι τὸν πίθον. οὐχ ἱστορίαν συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι, οὐχ οὕτω μεγαλότολμος ἐγώ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς περὶ ἐμοῦ. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τὸν πεζῶν χυλίει τις. καὶ μάλιστα, οἷον τουμὸν τοῦτο πιθάκνιον, οὐδὲ πάνυ καρτερῶς κεκεραμευμένον. δέησει γὰρ αὐτίκα μάλα φῆς μικροῦ τι λιθίδιον προσπαίσαντα, συλλέγειν τὰ ὄστρακα. τί δ' ἂν ἔγνωσταί μοι; ἢ ὅπως ἀσφαλῶς μεθέξω τοῦ πολέμου, αὐτὸς ἔξω βέλους ἐὼν, ἐγὼ

aliud quod ad rem pertineret ſubminiſtrabat. Quæ cùm videret Diogenes, & nihil haberet quod ageret, nulla enim in re quiſpiam ipſius miniſterio vtebatur, pallio ſuccinctus, ipſe etiam dolio in quo habitabat, magna per Cranium ſedulitate ſurſum ac deorſum voluebat. Ac rogante quopiam ex familiaribus, cur hoc facis Diogenes? Meum etiam dolium voluto, inquit, ne ſolus inter tot laborantes ociari videar. Quare Philo, ego etiam ne ſolus tam loquaci tempore ſim mutus, neque velut Comicum ſatellitium, hians ſilentio præteruehar, rectè facturum me putaui, ſi quoad poſſem dolium volutarem, non autem hiſtoriam conſcriberem, nec res geſtas narrarem: nō equidem adeò ſum temerarius, neque etiam hoc de me timeas licet. Noui enim quantum hoc ſit periculum, ſi quis per ſaxa voluat, tale in primis quale meum eſt doliolum, ne validè quidem ſatis fictum, adeò vt ſi vel ad exiguum lapidem offendat, ilicò teſtulæ fiant colligendæ. Quid igitur decretum mihi eſt? & quomodo in belli partem veniã extra teli iactum conſtitutus?

σοι φράσω. τὸ μὲ καπνὸς, καὶ κύματος, καὶ φροντίδων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἔνεισιν, αὐτὸς ἐμαυτὸν, εὖ ποιῶν. παραινέσαι δέ τινα μικρὰ, καὶ ὑποθήκας τινὰς ὀλίγας ὑποθήσομαι τοῖς συγγράφουσι, ὡς κοινωνήσαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, εἰ καὶ μὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἄχρι γε τοῦ δικτύλου τοῦ πολλοῦ προσαφάψως. καίτοι οἶδε παραινέσεως οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσι ἐπὶ τὸ παράγμα, οὐ μᾶλλον ἢ τέχνης τινὸς ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, καὶ παρέργου, καὶ ἅπαντος εἶναι ἱστορίαν συγγράψαι, ὡς τις ἐρμηνεῦσαι τὸ ἑπτὰ δὸν δώκατε. τὸ γὰρ, οἶδά σε καὶ αὐτὸς ὦ ἑταῖρε, ὡς οὐ τὸ συμπαρεῖσον, οὐδὲ ῥᾳδίως συντεθῆναι δυναμένων τοῦτ' ὄγκον, ἀλλὰ εἴ τι ἐν λόγοις, καὶ ἄλλο πολλῆς τῆς φροντίδος δεόμενον, ὡς τις ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα συντιθείη. οἶδα μὲν οὖν οὐ πάνυ πολλοὺς αὐτῶν ἐπιστρέψων, ἐνίοις δὲ καὶ πάνυ ἐπαχθὴς δόξων. καὶ μάλιστα ὑπὸσοις ἀποστατέλεσαι ἤδη, καὶ ἐν τῷ κοινῷ δέδεικται ἡ ἱστορία. εἰ δὲ καὶ ἐπῄνηται ὑπὸ τῶν τότε ἀκροασαμένων, μανία, εἰ γε

Dicam equidē tibi. A fumo, & fluctu, & curis quæ ſcriptorem hiſtoriæ circūſtant, abſtinebo me ipſum. Sed paruam admonitionem, háſque præceptiones paucas ſcribentibus ſubminiſtrabo: vt exædificationi ſaltem illis adſim, etiamſi ab inſcriptione abfuero, ſummo digito lutum attingendo. Quanquam neque admonitione plerique opus eſſe ſibi ad hanc rem putant, non magis quàm aliquā arte ad vadendum, aut videndū, aut edēdum: ſed planè facillimū ac promptum, & cuiuſuis hominis eſſe exiſtimant, hiſtoriā ſcribere, ſiquis modò verbis exprimere poſſit quod in mentem venit. Cæterùm ipſe noſti, amice, iſtud neque eſſe ex facillimis, neque ex ijs quæ componi negligenter poſſunt: ſed ſiquid aliud ex ijs quæ oratione traduntur cura opus habet, hoc certè habere, ſiquis vt Thucydides ait, hiſtoriam quaſi perpetuam poſſeſſionem adornet. Scio equidem fore vt paucos admodum ab errore reuocem, nonnullis etiam moleſtus videar, quibuſcunque in primis opus iā eſt abſolutū, & hiſtoria in publicū edita. Quòd ſi ab ijs qui tum audiuerunt, etiā eſt laudata, inſania profectò

ἐλπὶς, ὡς οἱ τοιοῦτοι μεταποιήσουσιν, ἢ μεταχάραξαί τι τῶν ἅπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀποκειμένων. ὅμως ὅ, τι χρὴ ποιεῖν καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους εἰρῆσθαι, ἴσως ἂν εἴ ποτε πόλεμος ἄλλος συστῇ, ἢ Κελτοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίους, οὐ γὰρ πρὸς ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἄν τις ἀπάντων ἤδη κεχειρωμένων, ἔχοιεν ἄμεινον συντιθέναι, ἢ καινὰ τὸν πρόσθεν ὄντα, ἰῶντες γε δόξειαν αὐτοῖς ὀρθὸς εἶναι. εἰ δὲ μή, αὐτοὶ μὲν καὶ τότε τῷ αὐτῷ πήξει, ὥσπερ καὶ νῦν, μεζόνων τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δέ, οὐ πάνυ αἰνίσσεται, ἰῶ πάντες Ἀβδηρῖται ἐκόντες Ἀνδρομέδαν βαγῳδῶσι. Διττὸς δ' ὄντος τοῦ τῆς συμβουλῆς ἔργου, τὰ μὲν γὰρ αἱρεῖσθαι, τὰ δὲ φεύγειν διδάσκει, φέρε πρῶτα ἐπωμόσω, ἅπερ φευκτέον τῷ ἰσχνείαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρευτέον· ἔπειτα, οἷς χρώμενος, καὶ αὖ ἁμαρτὸν τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπ' εὐθὺ ἀγούσας, ἀρχήν τε οἵαν αὐτῷ ἁρκτέον, καὶ τάξιν ἰῶ πῇ τοῖς ἔργοις ἁρμοστέον, καὶ μέχρι ἑκάστου, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς ἐνδιατριπτέον, καὶ ὅπως παρεξελεγκτέον.

fuerit, ſperare illos aliquid immutaturos, aut tranſcripturos eſſe eorum, quæ ſemel rata facta ſunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non abs re fuerit, etiam ipſos admonere: vt ſi bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim iam ſubiugatis omnibus contra nos mouere auſit) meliùs componere poſſint, adhibita hac regula, ſi recta videatur ipſis: ſin minùs ipſi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè feret, ſi omnes Abderitæ Andromedam vltro agãt. Cùm autem duplex ſit conſilij opus, & alia eligere, alia vitare doceat: age primùm dicamus quænam fugienda ſint ei qui hiſtoriam ſcribit, & à quibus maximè purum ſe tueri debeat. Deinde quibus rebus vtendo non aberrauerit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter ſe ſint componendæ, quis modus ſingulis adhibendus, quæ ſilentio prætereunda, qui-

ἄμεινον, καὶ ὅπως ἐρμηνεύσεται αὐτά, καὶ συναρμόσει. ταῦτα μέν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν δέ, τὰς κακίας ἤδη εἰσπεμψάμενοι, ὅπόσαι τοῖς φαύλοις συγγράφοισι παρακολουθοῦσιν. ἃ μὲν οὖν κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀτεχνίᾳ, μακρὸν ἂν εἴη ἐπιδιελθεῖν, καὶ ἡ παροῦσα ὑποθέσεως οὐκ ἴδιον. κοινὰ γὰρ ὡς ἔφην ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ δ' ἂν ἰσοστασίᾳ διαμαρτάνοισι, τὰ τοιαῦτα αὖ ἴσως ὀπτέον, οἷα καμοὶ πολλάκις ἀκροωμένῳ ἔδοξε. καὶ μάλιστα ἵν' ἅπασιν αὐτοῖς ἀναπετάσῃς τὰ ὦτα. οὐκ ἄκαιρον δ' μεταξὺ καὶ ἀπομνημονεῦσαι ἔνια, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη οὕτω συγγεγραμμένων. καὶ πρῶτόν γε ἐκεῖνο, ἥλιον ἁμαρτάνοισιν, ὀπτέον. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τὸ ἰσορρεῖν τὰ μεγέθη, τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων, καὶ στρατηγῶν διατρίβοισι, τοὺς μὲν οἰκείους, εἰς ὕψος ἐπαίροντες. τοὺς πολεμίους δ', πρὸς τὸ μετρίως καταρρίπτοντες, ἀγνοοῦντες ὡς

bus immorandum, & quomodo exponenda & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæterisque inscitè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiã alienum. Nam cõmunia, vt dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concinnitate verborum. Quæ verò in historia quidam peccant, talia comperies obseruando, qualia mihi sæpe audienti sunt visa: maximè verò si omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempestiuum fuerit, quædã interim exempli causa cõmemorare, ex ijs quę iam ita conscripta sunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, consideremus. Quum plerique ipsorum, neglecta rerum gestarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducũ immorantur, suos quidem in cœlum extollentes, hostes verò præter modum deprimentes, nescij historiam non angusto isthmo, sed

οὐ στενῷ τῷ ἰσθμῷ διαιρεσαι,

καὶ διατυπήσας ἡ ἱστορία πρὸς τὸ ἐγκώμιον, ἀλλά τι μέσα τεῖχος ἐν μέσῳ ὄζειν αὐτῶν. καὶ τὸ τῆ μουσικῆ δὴ τοῦτο, δὶς διὰ πασῶν ὄζειν πρὸς ἄλληλα. εἴγε τῷ μὲ ἐγκωμιάζοντι, μόνου ἑνὸς μέλει, ὅπως οἱῷ ἐπαινέσαι, καὶ εὐφρᾶναι τ' ἐπαινούμενον. καὶ εἰ ψευσαμένῳ ὑπάρχει τυχεῖν τοῦ τέλους, ὀλίγον αὐ φροντίσειεν. ἡ δ', ὃν αὖ τι ψεῦδος ἐμπέσῃ ἡ ἱστορία, οὐδὲ ἀκριβείαν αὐάρχετο. οὐ μᾶλλον, ἢ τιὼ ἀφτηείαν, ἰατρῶν παῖδες φασιν, ἢ βραχεῖαν παραδέξασθαι, ἄν τι ἐς αὐτὴν καταπορθέν. ἔτι ἀγνοεῖν ἐοίκασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλας ὑποθέσεις, καὶ χαρακτῆρες ἴδιοι. ἱστορίας δ', ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δόξαν τῷ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ, καὶ κάτοχος ἐν μουσῶν, κἂν ἵππων ὑποπτέρων ἅμα ζεύξασθαι θέλῃ, κἂν ἐφ' ὕδατος ἄλλους, ἢ ἐπ' αὐθείκων ἄκρων θεσπεσιωδοὺς ἀναβιβάσασθαι, φόβους οὐδείς. οὐδ' ὁπόταν ὁ Ζεὺς αὐτῶν ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀθρόας ἀπορῇ ὑμᾶ γῆν, καὶ θάλατταν, δεδιὼς, μὴ ἀποῤῥαγείσης ἐκείνης, σωτειρᾷ τὰ πάντα κατενεχθέντα. ἀλλὰ κἂν

magno intergerino muro distinctam & diuisam esse ab Encomio: quódque aiunt Musici bis per omnes chordas inter se distare. Siquidem is qui encomium scribit, hoc vnum curat, vt quouis modo quem laudandum suscepit, extollat & oblectet: ac parui pendit, si mentiendo finem assequatur. At historia nihil falsum, ne pauxillum quidem inseri sibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam seu asperam arteriam, absorptum in se quicquã recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias esse promissiones, regulásque proprias, historiæ autem alias. Illic enim est mera libertas, vnáque lex, quod poëtæ visum fuerit. Etenim fanaticus est, & à Musis afflatus: & siue equos alatos currui iungere voluerit, siue super aquam alios, aut super summas aristas cursuros conscendere faciat, nemo vetat. Neque quum Iupiter ipsorum, vna catena suspensam simũl terram, ac mare attraxerit, metuunt ne dirupta illa conterantur præcipitata omnia. Quinetiã si,

Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλωσιν, οὐδεὶς ὁ κωλύσων, δεῖ μὲ αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ ὄμματα, τὸ στέρνον δὲ, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ποσειδῶνι. τὴν δὲ ζώνην, τῷ Ἄρει. καὶ ὅλως, σωζέσθω ἐν παντὶ τῶν θεῶν ἡνίκα δεῖ τὸ Ἀρέως, καὶ Ἀερόπης. οὐ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς, οὐδὲ ὁ Ποσειδῶν, οὐδὲ Ἄρης, μόνος ἕκαστος αὐτάρκως πεπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐτῆς. ἡ ἱστορία δὲ, ἵνα τι κολακείας τοιαύτης προσλάβῃ, ἢ ἄλλο, ἢ πλέον τι ποιητικὴ γένηται, τῆς μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὴν λοιπὴν δὲ πρᾳότητα γυμνὴν τοῦ μέτρου, καὶ δι' αὐτὸ σαφεστέραν ἐπιφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ οὐδὲ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μή τις εἰδείη χωρίζειν τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπεισάγει τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῶν ἑτέρων κοσμήματα, τὸν μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὰς ἐν τούτοις ὑπερβολάς. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν κρατερῶν τούτων, καὶ κομιδῇ φρενήρη ἀλουργίδι περιβάλοι, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἐταιρικῷ, καὶ φύκιον ἐντρίβοι, καὶ ψιμύθιον τῷ προσώπῳ, Ἡρακλῆς ἂν γελάσειεν αὐτὸν ἀπεργάσαντα, ἀφεὶς τὴν

Agamemnonem laudare velint, nemo prohibet quòminus capite & oculis Iouẽ, pectore verò fratrem eius Neptunum, balteo Martem referat. Atque omnino illum Atrei, & Aëropes filium ex Dijs omnibus quiddam compositum esse oportet. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neq; Mars, vt pulchritudinem ipsius singuli compleant. At verò historia siquam huiusce modi adulationẽ recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poëtice redditur, ista grandiloquentia carens: reliquam verò loquacitatem prodigiosam versibus nudã, ideóque manifestiorẽ, prodens? Magnũ igitur, imò plꝰ quàm magnum hoc malum, siquis nesciat ea quæ historiæ, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum, & laudem, eósque qui his insunt excessus. Non secus ac siquis validum ac vehementer robustum athleram purpura alióque meretricio ornamento induceret, & faciei fucum ac cerussam illineret, hercle quàm ridiculum illum faceret, illo

κόσμῳ ἐκείνῳ. καὶ οὐ τοῦτο φημὶ ὡς οὐχὶ καὶ ἐπαινέτέον ἐν ἱστορίᾳ ἐνίοτε, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέσον ἐπακτέον τῷ πράγματι, τὸ μὴ ἐπαχθὲς τοῖς ὕστερον ἀναγνωσομένοις αὐτά. καὶ ὅλως, περὶ τὰ ἔπαινα κανονιστέον τὰ τοιαῦτα, ἅπερ μικρὸν ὕστερον ὑποδείξομεν. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς διαιρεῖν εἰς δύο τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ διὰ τοῦτο εἰσποιοῦσι καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτήν, ὡς τερπνὸν, καὶ εὐφραῖνον τὸν ἐντυγχάνοντας, ὁρᾶς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι; πρῶτον μὲν, κιβδήλῳ τῇ διαιρέσει χρώμενοι. ἓν γὰρ ἔργον ἱστορίας καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ὅπερ ἐκ τῆς ἀληθοῦς μόνου συνάγεται. τὸ τερπνὸν δ', αἰσθητὸν μέν, εἰ καὶ αὐτὸ παρακολουθήσειεν, ὥσπερ καὶ κάλλος ἀθλητῆ. εἰ δὲ μή, οὐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους ᾠδεῖσθαι Νικόστρατον ἢ Ἰσιδότου, γεννάδαν ὄντα, καὶ τῶν ἀθλητῶν ἐκτέρων ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὲν ἄρρητος ὀφθῆναι εἴη τὴν ὄψιν, Ἀλκαῖος δ' ὁ καλὸς ὁ μιλήσιος, ἀντερασθείη αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος ὡς φασὶ τοῦ Νικοστράτου ὤν. ἡ τοίνυν ἱστορία,

ornatu defœdatum? At non hoc dico quasi non sit aliquando in historia laudandum: sed conuenienti tempore laudandum, eique rei modum adhibendum esse censeo, ne qui eadem in posterum legent, molestiæ afficiantur. Et in summa, hæc ita sunt moderanda quasi posteris scribantur, vt & paulò post ostendemus. Porrò qui historiam in duo rectè diuidi putant. In Iucundum, & Vtile, & ob id encomium etiam in eam asciscunt, tanquam sua iucunditate legentes delectans, vides quantum à vero aberrent? Primùm quidem, quum falsa diuisione vtuntur. Vnum enim historiæ opus, vnúsque finis est Vtilitas, quæ ex veritate colligitur. Iucundum verò melius erit, si illam, vt forma athletam sequatur. Sin minùs, nihil vetat ab Hercule prognatum esse Nicostratum Isidori filium, cùm sit generosus, & vtroque colluctatore fortior, si ipse facie turpissimus videatur, Alcæus autem formosus ille Milesius ipsius Nicostrati amasius, cum eo colluctetur. Proinde historia

οἱ μὲ ἄλλως τὸ τερπνὸν παρεμπορεύσαιτο, πολλοὺς ἂν τῶν ἐργάτας ὀπαδάσαιτο. ἄχρι δ' ἂν καὶ μόνον ἔχῃ τὸ ἴδιον ἐντελὲς, λέγω δὴ τὴν τῆς ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγον τῶ κάλλει φορτικῆ. ἔτι καὶκεῖνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι οὐδὲ τερπνὸν ἐν αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθώδες, καὶ τὸ τῶ ἐπαίνων μάλιστα ἀφεστηκὸς, παρ' ἑκάτερον τοῖς ἀκούουσιν ἴσως, μὴ τὸ συμφέρον; καὶ τὸ πολὺ δῆμον ὑπονοῆσαι, ἀλλὰ γὰν δικαστικὸν, καὶ νὴ Δία συκοφαντικὸν ἀφεστῶτα μᾶλλον ἀκροασομένους. οὓς ἂν ἄρ τι λάθοι παραδραμὸν, ὀξύτερον μὲν τὸν Ἀργεῖον ὁρῶντας, καὶ πανταχόθεν τὸ σώματος. ἀργυραμοιβικῶς δὲ τὰ λεγόμενα ἕκαστα ἀπαιτάζοντας, ὡς τὰ μὲν παρακεκομμένα, εὐθὺς ἀποῤῥίπτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δόκιμα, καὶ ἔτυμα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον πρὸς οὓς ἀποβλέποντα χρὴ καὶ συγγράφειν. τὸν δ' ἄλλων ὀλίγον φροντίζει, κἂν διαβρήγνυσιν ἐπευωνοῦντες. ἐμοὶ δ' ἀμείνων ἐκεῖνος, ὃς δύνηται πρὸς τὸ μετέωρον τὴν ἰσοπέδην μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ θεωρίᾳ, τάχ' ἂν ὁμοίαν αὐτὴν ἐργάσαιτο τῷ ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ.

si jucundum auctarij vice haberet, multos à quibus scriberetur, alliceret. Sed quatenus propriam habet duntaxat perfectionem, veritatis dico patefactionem, pulchritudinem parui pendit. Hoc quoque dici meretur, rem valdè fabulosam, quódque in laudem maximopere inclinat, vtrinque audientibus non esse iucundum: dum non de fæce hominum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de ijs qui iudicantium, ac per Iouem, sycophantarum more auscultant: quos nihil subterfugere potest, vt pote acutius Argo, & toto corpore intuentes: mensariorum autem more singula quæ dicuntur explorantes, ita vt adulterina protinus abijciant, proba & legitima, atque ad verum typum expressa recipiant. Ad quos respiciat oportet qui historiam conscribit: alios verò parum curet, quanuis laudando distrumpantur. Sed si hisce neglectis historiam præter modum fabulis, laudibus, alijsque blãditijs iucundam reddas, celerrimè similem eam efficies Herculi Lydio.

ἑωρακέναι γάρ που σε εἰκὸς γεγραμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δουλεύοντα, παίζοντα ἀλλόκοτον σκευὴν ἐσκευασμένον, ἐπὶ νῶτα μὲν, τὴν λέοντα αὐτῇ περιβεβλημένῃν, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλέα δῆθεν οὖσαν. αὐτὸν δέ, ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔτι δὲ ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῷ σανδάλῳ. καὶ τὸ θέαμα αἴσχιστον, ἀφεζῶσα ἡ ἐσθὴς τὸ σώματος, καὶ μὴ περισταλοῦσα, ἢ τῷ διεῖν· τὸ δὲ γελώσῃς ἀηδόνως καταθηλυνόμενον. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ, ἴσως καὶ ταῦτά σου ἐπαινέσονται. οἱ ὀλίγοι δὲ ἐκεῖνοι, ὧν σὺ καταφρονεῖς, μᾶλλα ἡδὺ, καὶ εἰς κόρον γελάσονται, ὁρῶντες τὸ ἀσύμφυλον, καὶ ἁρμοσθὲν, καὶ δυσκόλλητον τῷ πράγματος. ἑκάστου γὰρ ἴδιόν τι, καλόν ἐστιν. εἰ δὲ τοῦτο ἀναλλάξειας, ἀκαλλὲς τὸ αὐτὸ παρὰ τὴν χρῆσιν γίγνεται. ἐγὼ λέγειν ὅτι οἱ ἔπαινοι, ἐνίοτε μὲν ἴσως τερπνοὶ, τῷ ἐπαινουμένῳ. τοῖς δὲ ἄλλοις, ἐπαχθεῖς. καὶ μάλιστα ἂν ὑπερφυεῖς ταῖς ὑπερβολαῖς ἔχωσιν, οἷοις αὐτὸν οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν εὔνοιαν τὴν παρὰ τῶν ἐπαινουμένων θηρώμενοι, καὶ ἐνδιατρίβοντες, ἄχρι τοῦ

Quem te alicubi depictum vidiſſe veriſimile eſt, pictum illum Omphalæ ſeruientem, atq; alieno admodum ornatu indutum: Illam videlicet leonina eius pelle veſtitam, clauam manu tenentem, eóq; Herculem præ ſe ferentem: Ipſum verò crocoto purpuráq; amictum, lanificio incũbentẽ, ac ſandalio Omphalæ vapulantem. Quódque turpiſſimum eſt ſpectaculũ, veſtis à corpore abhorrens, nec ei habilis, partémq; Dei virilem indecorè effœminãs. Ac multi quidẽ fortaſſis etiã hęc tua laudabunt, pauci verò illi quos tu contemnis, ſuauiter admodum, & ad ſatietatem vſque ridebunt, aſpicientes indoctam, diſſonam, maiẽq; cohærentem rei cõpoſitionem. Nam quod vniuſcuiuſque rei proprium eſt, id pulchrum eſt. Quod ſi mutaueris, id ipſum deforme ad vſum redditur. Omitto dicere, laudes vni fortaſſe, ei puta qui laudatur, eſſe iucundas: alijs autem moleſtas: in primis ſi ingentes hyperbolas habeant: quales plerique faciunt, dum eorum quos laudant, benęuolentiam captant, iſſque immorantur, donec

πᾶσι φανερὰν τὴν κολακείαν
ἐργάσασθαι. οὐδὲ γὰρ κατὰ τέ-
χνην αὐτὸ δρᾶν ἴσασιν, οὐδὲ
ὑποσκάζουσι τὴν διανοίαν.
ἀλλ' ἐμπίπτοντες, ἀθρόα πάν- A
τα, καὶ ἀπίστατα, καὶ γυμνὰ
δηλοῦσιν. ὥστε μᾶλλον τυγχάνουσιν
οὗ μάλιστα ἐφίενται. οἱ γὰρ
ἐπαινούμενοι μᾶλλον ὑπ' αὐτῶν, μι-
σοῦσι μᾶλλον, καὶ ἀποστρέφον- B
ται ὡς κόλακας, εὖ ποιοῦντες.
καὶ μάλιστα μὲν ἀνδρώδεις τὰς
γνώμας ὄφη. ὅπως Λευκοβύ-
λου μονομαχίαν γράψαντος
Ἀλεξάνδρου, καὶ Πώρου, καὶ C
ἀγωνόντος αὐτῷ τοῦτο μάλιστα
τὸ χωρίον ἡ γραφή, ὥετο γὰρ
χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βα-
σιλεῖ, ὑπερηδόμενος ἀνδρείας
πηγὰς αὐτῷ, καὶ ἀπατηλὰ πάνυ D
ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας, λα-
βὼν ἐκεῖνος τὸ βιβλίον, πλέ-
οντες δ' ἐτύγχανον ἐν τῷ πο-
ταμῷ τῷ Ὑδάσπει, ἔῤῥιψεν
ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐπει-
πὼν, καὶ σὲ ὃ οὕτως ἐχρῆν ὦ E
Ἀνδρόβουλε, τοιαῦτα ὑπὲρ
ἐμοῦ μονομαχοῦντα, καὶ ἐλέ-
φαντας ἐν ἀκοντίῳ φονεύοντα.
καὶ ἔμελλέ γε οὕτως ἀγανακτή-
σειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅς γε καὶ τὸν
τῷ ἀρχιτέκτονος τόλμαν
ἐνέγκατο, ὑποσχομένου τὸ

omnibus manifeſtam adulationem reddant. Neque enim ſecundum artem id facere norunt, neque aſſentationem tegunt, ſed irruentes conferta omnia, & incredibilia, nudáque exponunt. Quare non conſequuntur, quod maximè intendunt. Nam qui ab illis laudantur, oderunt potiùs, & auerſantur vt adulatores: ídque rectè: & maximè ſi generoſo animo ſint præditi. Quemadmodum Ariſtobulo accidit, qui ſingulare certamen Alexandri & Pori conſcripſit. Eo enim legente hunc potiſſimum locum quo pugnam hanc deſcripſerat (putabat enim ſe maximam gratiam apud regem initurum, falsò aſſignatis illi rebus quibuſdam præclarè geſtis, effictiſq; factis veritate maioribus) Alexander librum accepit (tum autem in flumine Hydaſpi nauigabant) eúque præcipitem in aquam proiecit: & te, inquiés, eodém modo decebat Ariſtobule præcipitari, qui talia pro me ſingulari certamine pugnaueris, & elephantos ſagitta interfeceris. Et certè ita fuerat indignaturus Alexander, vt qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis ſe montem

Ἄθω εἰκόνα ποιήσειν αὐτῶ, καὶ μετακοσμήσειν τὸ ὄρος ἐς ὁμοιότητα τῦ βασιλέως. ἀλλὰ κόλακα ζυδὺς ὀπτγοὶς ἦ ἄνθρωπον, ὃκ ἔτ' ἀσὶ ἐς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο. πῶ τοίνυν τὸ τερπνὸν ἐν τούτοις, ὅταν εἰ μήτις κομιδῆ ἀβρότατος εἴη, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα ἐπαινέμμος; ὧν παραπόδας οἱ ἔλεγχοι, ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων. καὶ μάλιστά γε τὰ γύπαια τοῖς γραφεῦσι παραγκελευόμενα, ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν. οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν ἦ ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτῆς ἐρύθημά τε πλεῖον ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ἐγκαταμίξῃ πολὺ τῷ φαρμάκῳ. τοιῦτοι τῶν συγγραφόντων οἱ πολλοί εἰσι τὸ τήμερον, καὶ τὸ ἔδιον, καὶ τὸ χρεὼν δρᾶν, ὃ, τι μὴ ἐκ τῆς ἰσοτείας ἐλπίσωσι, διαπτύοντες. οἷς μισεῖσθαι καλῶς εἶχεν, ἐς μὲ τὸ παρὸν, κόλαξι παραδήλοις, καὶ ἀτέχνοις ὄντας. ἐς τοὐπίσω δ', ἄποπον ταῖς ὑποβολαῖς τῶ ὅλω πράγματος ἀποφαίνοντας. εἰ δέ τις πάντως τὸ τερπνὸν ἡγεῖται καταμεμίχθαι δεῖν τῇ ἰσοτείᾳ πάσῃ, τὰ ἄλλα, ἃ σοὶ ἀλλοῖς καλλεσι τὸ λόγε, ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μισθὸν

Atho ad illius imaginem efficiturum, mōtémq; ipſum ad regis ſimilitudinem trāsformaturū: nec eo homine quē adulatorem agnouit, ad res A cæteras ampliùs vt antea ſit vſus. Vbi igitur in hiſce eſt Iucundum? niſi ſiquis ita ſit amens, vt huiuſmodi laudibus oblectetur, quarum in B prōptu eſt confutatio: quē amodum deformes homines, potiſſimū verò mulierculæ, quæ pictoribus mandant, vt ſe quàm pulcherrimas pingant. Arbitrantur enim meliùs habituram ſibi C eſſe faciem, ſi pictor ipſis & plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris immiſceat. Tales hodie ſunt pleriq; ſcriptores, quī D propriæ vtilitati, quam ex hiſtoria ſperauerint, inſeruiunt. Quos odiſſe conuenit, vt qui in præſens manifeſti adulatores, & inertes ſint: in poſterum verò, ſuſpectam ob veritatis exceſſum rem totam reddant. Quòd ſi E quiſpiam omnino putat tori hiſtorię iucūditatē eſſe permiſcēdā, præſtet cætera illa, quę veritate comite delectabilia ſunt inter reliqua orationis ornamēta: quibus plerique neglectis, ea quæ nihil

ἀληθείᾳ τερπνά ὄζιν ἐν τοῖς

προσέκοπτα ἐπεισκυκλῆσαι. ἐγὼ δ' οὖν καὶ διηγήσομαι ὁπόσα μέμνημαι ἔναγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν, καὶ νὴ Δία ἐν Ἀχαΐᾳ πρόθυμα ἀκούσας τὸν αὐτὸν τοῦτον πόλεμον διηγουμένων. καὶ πρὸς χαείτων, μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς λεχθησομένοις, ὅτι ἀληθῆ ὄντα καὶ ἐπωμοσάμην, εἰ ἀστεῖον ἦν ὅρκον ἐπιθέσθαι συγγράμματι. οἶς μέν τις αὐτῶν ἀπὸ μουσῶν εὐθὺς ἤρξατο, παρακαλῶν τὰς θεὰς συμπαραστῆναι τῷ συγγράμματος. ὁρᾷς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, καὶ παρὰ πόδα ἡ ἱστορία, καὶ τῷ τοιούτῳ εἴδει τὸν λόγον πρέπουσα; ἔπειτα μικρὸν ὑποῤῥᾳΐσας, Ἀχιλλεῖ μὲν, ἔφη, τὰ ἡμέτερα ἄρχοντα εἰκάζει, Θερσίτην δὲ, τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα, καὶ εἰδὼς ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν αὐτῶν, εἰ Ἕκτορα μᾶλλον, ἢ Θερσίτην καθήρει. καὶ εἰ πρόδηλον μὲ ἔφευγεν ἥλως τις, ἐδίωκε δὲ μὴν μέγ' ἀμείνων. εἶτ' ἐπῄνει ὑπὲρ αὐτῶν τι ἐγκώμιον, καὶ ὡς ἄξιος εἴη συγγράψαι τὰς πράξεις, οὕτω λαμπρὰς οὔσας. ἤδη δὲ καπνῶν, ἐπῄνει καὶ τὸν παιδεύσαντα τὸν Μίλητον, προσιδεῖν, ὡς ἄμεινον πεισθῆναι τοῦτο τὸ Ὁμήρου,

ad rem, ingerunt atque inuoluunt. Ego verò etiam narrabo quæcunque memini nuper audire me, cùm in Ionia, ac per Iouem in Achaia, quosdam historiarum scriptores idem hoc bellum exponentes auscultarem. Ac per ratias nequis fidem à me dicendis deneget: siquidem vera illa esse iureiurando affirmarem, si commentario iusiurandum inserere vrbanum foret. Vnus quidem ex illis statim à Musis exorsus est, inuocando Deas, vt opus scribenti adessent. Vides quàm concinnum principium, quã in promptu historia, quàm tali orationis speciei conueniens? Deinde paulùm progressus, Achilli nostrum Imperatorẽ, Thersitæ Persarum regem comparabat: ignorans meliorem ipsi futurũ fuisse Achillem, si Hectorem potiùs quàm Thersiten interfeciſſet, & si prior fortis quispiam fugeret, eum autem fortior persequeretur. Deinde in sui encomium addebat, dignum esse se qui res adeò splendidas scriptis mandaret. Indéque iam profectus patriã suam Miletum laudabat: addens se Homero meliùs agere, qui patriæ non meminit.

μηδὲν μνησθέντος τὸ παιδεύσαντος.

ἦτ᾽ ἐπὶ τέλει τῆ προοιμίου ὑπεσχνεῖτο διαρρήδην καὶ σαφῶς, ἐπὶ μεῖζον μὲ αὔξειν τὰ ἡμέτερα, τὸν βαρβάρους ἢ κατεπολεμήσειν καὶ αὐτὸς, ὡσᾶν δυώνατο. ἢ ἤρξατό γε τ᾽ ἱστορίας οὕτως, ἄκρα ἅμα τῆ τοῦ πολέμου ἀρχῆς διεξιών. ὁ γὰρ μακαρώτατος, καὶ κάκιστ᾽ ἀπολούμενος Οὐολόγεσος, ἤρξατο πολεμεῖν, δι᾽ αἰτίαν τοιάνδε. ἕτερος μὲ, τοιαῦτα. ἕτερος ἢ Θουκυδίδης ζηλωτὴς ἄκρος οἷος, εὖ μάλα τῷ ἀρχετύπῳ εἰκασμένος, καὶ τὴν ἀρχὴν ὡς ἐκεῖνος, συὶ τῷ ἑαυτῦ ὀνόματι ἤρξατο, χαριεστάτην ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ θυμῆ τῆ ἀττικῆ ἀποπνέουσαν. ὅρα γὰρ, Κρεπέρειος Καλπουρνιανὸς πομπηίου πολίτης, φωνήεντα τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων, καὶ Ρωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος ἐνθὺς ξυνιστάμενα. ὥστε μετά γε τοιαύτην ἀρχὴν, τί ἄν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὁποῖα ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημηγόρησε, τὸν κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα παρεστησάμενος; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὲν τὰ Ρωμαίων ἀνεγνωκόσιν ἐπήγαγε, παρὰ Θουκυδίδου χρησάμενος ὅλον ἀρδην; πλὴν μόνῃ τῆ σικελικῆ,

Deinde in fine proœmij planè ac dilucidè pollicebatur, sese res nostras in maius euecturum: barbaros contrà quoad posset debellaturum. Atque hunc quidem in modum est orsus historiam, simul & causas vnde id bellū cœpisset, commemorando. Nam sceleſtiſſimus ille & pessimè perditus Vologesus hac de causa bellum mouere cœpit. Atque hic quidem in hunc modum. Alter verò summus Thucydidis imitator, valdè similis archetypo, cum suo nomine principium duxit vt ille, festiuissimum illud principiorum omnium, animúmque Atticum spirās. Vide enim, Creperius Calpurnianus Pompeij ciuis conscripsit bellum Parthorum, & Romanorum, quo pacto illud inter se gesserunt ab eo moto statim exorsus. Itaque post istiusmodi principium, quid dicam tibi cætera quæ in Armenia perorauit, Corcyrensem illum oratorem reptæsentans? aut qualem pestem Nisibenis immiserit, qui Romanorum partes sequi noluerant, omnia prorsus à Thucydide mutuatus, excepto Pelasgico solo,

καὶ τ' τειχῶν τῶν μακρῶν. ἐν οἷς οἱ τότε λοιμωξάντες, ᾤκησαν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο. ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπτον κατέβη, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. κἀ ἐν ἐκείνῃ γε ἔμεινεν εὖ ποιῶν. ἔγωγ' οὖν θαπόντα αὐτὸν ἔτι καταλιπὼν τοὺς ἀθλίους Ἀθηναίους ἐν Νισίβει, ἀπῆλθον, ἀκριβῶς εἰδὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντος, ἐρεῖν ἔμελλε. κἀ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σπειρῶς πλὴν νῦν ὄντι, τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγον ἐγχέλλας, τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς κἀ αὐτὸς αὖ φαίης. ὑ δ' αὐτῷ γὴ Δία, κἀκεῖνα ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. ὁ γὰρ αὐτὸς ὅτος συγγραφεὺς, πόλλα καὶ τ' ὅπλων, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ὅτως ἀνέγραψε, καὶ τάφρον, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ χάρακα, κἀ τὰ τοιαῦτα. καί μοι ἐνέσεσον ἤλικον τὸ ἀξίωμα τ' ἱστορίας, καὶ ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκεῖσθαι, ὥσπερ πὰ πορφύραν ἐπικοσμοῦντα, κἀ ἐμπρέποντα, καὶ πάντως

longísque muris, in quibus habitarunt, qui tunc peste laborabant. Cæterùm ab Æthiopibus etiam cœpit: quare in Ægyptum A etiam descendit, & in magnam illam regis terram, in qua, idque rectè, mansit. Ego itaque relicto illo misèros Athenienses Nisibe sepeliente, abij, satis sciens B etiam ea quæ me digressa dicturus erat. Nam rursus abundè illud suppetit, putare hoc esse Thucydidi similia dicere, si parum reueritus, ea quæ sunt ipsius di- C ceret quispiam, parùm & illa, vt ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iouem, & parum abfuit quin illa prætermiserim. Nam idem hic scriptor multa quo- D que armorum & tormentorum genera ipsdem nominibus quibus illa Romani vocant, perscripsit, & fossam, itidem vt illi, & pontem, & similia dixit. Ac mihi cogita quanta hæc historiæ dignitas, & quàm Thucydidi conueniens, inter Attica vocabula, Italica ista interponi tanquam ornantia purpuram eíque decora & consonantia. Alius verò quispiam ipsorum E

σωφάσθω. ἄλλος δ' τις αὐτῶν,

nudum

ὑπόμνημα τῶν χρονότων γυμνὸν συναγαγὼν ἐν γραφῇ, κομιδῇ πεζὸν, καὶ χαμαιπετῆ, οἷον καὶ γραπτὸς ἂν τις τὰ καθ' ἡμέραν ἐποχαφόμενος, συνέθηκεν, ἢ τέκτων, ἢ χαλκεὺς τὸν ὁμοτεχνικῶν τῇ γραφῇ. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερος γε ὁ ἰδιώτης οὗτος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτὰ ἅλλος ὤν, οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίσηται, καὶ συνεσομένῳ ἱστορίαν μεταχειρίσασθαι πεπονηκώς. τοῦτο μόνον ἠπασάμην αὐτῷ, ὅτι τοῖς ἐπὶ χαὶ τὰ βιβλία βαμικώτερον, ἢ κατὰ τῶν συγγραμμάτων τύχῃ, Καλλιμόρφου ἰατροῦ τῆς τῶν κοντοφόρων ἔκτης ἰσοπέδων Παρθικῶν. καὶ ἐπεγέχαπτο ἐκάστῃ ὁ ἀριθμός. καὶ νὴ Δία, καὶ τὸ περοίμιον κατεψυχρὸν ἐποίησεν. ὅτου συναγαγὼν οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἶγε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν Ἀπόλλωνος ἦν, Ἀπόλλων δὲ, μουσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας ἄρχων. καὶ ὅτι ἀρξάμενος ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν, καὶ οἶδ' ὅτι δόξαν, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τὴν κοινὴν μετῆλθεν, ἰατρείλιν μὲ λέγων, καὶ πίρλιν, καὶ ὀκόσα, καὶ γέσυι. τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμοδίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ ἐλλείποντα τοῖς πολλοῖς, οἱ δὲ

nudũ rerũ gestarũ cõmentarium in scripta relatum: admodũ pedestre, humiq; serpens cõposuit: perinde ac si quis miles, aut faber, aut caupo, qui cum exercitu circumuagaretur, ea quę quotidie geruntur, annotasset. Verùm modestior est hic priuatus, qui qualis sit, statim apparuit atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiã possit aggredi, materiã subministrauit. Hoc vnũ in eo reprehẽdere velim, quòd ita tragicẽ suos libros inscripsit, magis quã pro scriptorũ ipsorũ fortuna, Gallimorphi medici hastatorũ legionis sextæ, historiarũ Parthicarũ: & subscriptus erat vnicuiq; libro numerus. Ac per Iouẽ, prolœmiũ etiã plus quã frigidũ fecit, ita colligens, Medici propriũ esse historiã cõscribere, siquidẽ Æsculapius est Apollinis filius, Apollo Musarũ dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorsus scribere, mox nescio qua sẽtẽtia, derepente ad cõmunẽ trãsiit, *ἰατρείλιν* dicens, & *πίρλιν*, & *ὀκόσα*, & *γέσυι*. Cætera verò cum vulgo communia, plurima etiam ceu ex trivio desumpta. Quòd si oportet me sapiẽtis visi me-

ται, τὸ μὲ ὄνομα, ἐν ἀφανεῖ κεί-
σθω, τὴν γνώμην δ' ἐρῶ. καὶ
τὰ μεσόλυ ἐν Κορίνθῳ συγ-
γράμματα, κρείττω πάσης ἐλπί-
δος. ἐν ἀρχῇ μὲ γὰρ ἐν τῇ
παρόντι τῶ μεσοιμίῳ πειόδῳ,
σωπηρώτησε τὸν ἀδαγνώστους-
τας, λόγον πάνσοφον διῖξαι
παύδων, ὡς μόνῳ αὖ τῷ σοφῷ
πρέπει ἱστορίαν συγγράφειν.
εἶτα μὲ μικρὸν, ἄλλος συλλο-
γισμός. εἶτα, ἄλλος. καὶ ὅλως,
ἐν ἅπασι χήματι σωπηρώτητο
αὐτῷ τὸ μεσοίμιον τὸ τῆς
κολακείας ἐς κόρον. καὶ τὰ ἐγ-
κώμια, φορτικὰ, καὶ κομιδῇ
ξωμολοχικά. ὡς ἀσυλλόγιστα
μὴν τοι, ἀλλὰ σωρωτικῶς, καὶ
σωρωτικῶς κἀκεῖνα. καὶ
μὴν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ
μοι, καὶ ἥκιστα φιλοσόφῳ αὖ-
δρὶ, καὶ πώγωνι πολιῷ, καὶ
βακτηρίᾳ, πρὸ τοῦ, τὸ ἐν τῷ μεσοι-
μίῳ εἰπεῖν, ὡς ἀμείνετον τοῦτο
ἔχει ὁ ἡμέτερος ἄρχων, οὔτε τὰς
πράξεις ἢ φιλόσοφοι πάντα συγ-
γράφειν ἀξίωσι. τὸ γὰ τοιοῦτον,
εἰκὸς ἄρα, ἡμῖν ἄδην καταλι-
πεῖν λοιπίζεσθαι, ἢ αὐτὸ εἰπεῖν.
καὶ μὴν, οὐδὲ ἐκεῖνο ὅσον
ἀμνημονεύσω, ὃς τοιαῦτ' ἀρ-

A miniſſe, nomẽ quidẽ in obſcuro ſit poſitũ, ſẽtentiã autẽ dicã, ſcriptáq; Corinthi nuper edita, omni ſpe meliora. Statim enim à principio, in prima exordij periodo, quæſtionẽ lectoribꝰ proponebat, ſermonẽ omnino eruditũ exhibere properans, quòd ſoli
B ſapiẽti hiſtoriã ſcribere cõueniret. Deinde paulò poſt ſyllogiſmꝰ alius ſequebatur, deinde aliꝰ. Deniq; in omni figura quæſtionibꝰ ſcatebat ipſi procœmiũ ad ſatietatẽ uſq; adulatoriũ. Moleſtá quoque
C valdéque ſcurrilia encomia, ſyllogiſtica tamẽ, & diſputatoria, & cõtracta illa. Quinetiã illud perquã ineptũ mihi videbatur, & viro philoſopho, & barba cana, promiſſáque minimè dignũ, quòd in
D procœmio diceret, Principem noſtrũ hoc præter cæteros eximiũ habiturũ, quòd eiꝰ res geſtas etiam philoſophi memoriæ iã prodere dignarẽtur
E Nã iſtud, ſiquidem tale erat, nobis cogitãdũ poteꝰ relinqui, quã ipſũ dicere par erat. At verò neq; fas eſt illiꝰ obliuiſci, qui hoc exordio eſt vſꝰ. Venio dicturus de Romanis & Perſis. Et paulò poſt. Neceſſe enim erat Perſis malè euenire. Et rurſũ fuit Oſroës,

ἤρξατο. Ἐρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων, καὶ Περσέων. καὶ μὲν
ὕστερον. ἔδοξε γὰ Πέρσῃσι γενέσθαι κακῶς. καὶ πάλιν γὰ Ὀσρόης,

ἢ, οἱ Ελληνες Οξυρύγχων ὀνομάζουσι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, ὅμοιος οὗτος ἐκείνῳ, παρ' ὃν ὁ μὲν, Θουκυδίδης, οὗτος δ', Ηρόδοτῳ εὖ μάλα ἐῴκει. ἄλλος τις ἀοίδιμος ἐπὶ λόγων δυνάμει, Θουκυδίδης καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐτῶν, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἐρμηνεύοντος τοῦ σαφέστατον, καὶ ἰκμερέστατον, ὡς ἔφατο. τὸ δ', ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος βλέψεις. τοσοῦτο ψυχρότης ἐνῆν τῷ τῆς περιπλοκῆς χόνα, καὶ τῷ κρυσταλλον τὸν κλυπεῖον. ἢ χρῶμα ἁπλοῦς ἢ τῶν αὐτοκρατόρων, ὅλῳ βιβλίῳ μόνῳ ἐξημμένον τῷ αὐτῷ. καὶ Γοργόνων ὅπλα τὸ ὁμφαλῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ κυανοῦ, καὶ λευκοῦ, καὶ μέλανος. καὶ ζώνη ἰριοειδὴς, καὶ δράκοντες ἑλικηδὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ἢ μὴ γὰρ Οὐολογέσου ἀναξυρὶς, ἢ ὁ χαλινὸς τοῦ ἵππου, Ηρακλεῖς ὅπλα μυρίαδες ἑπτὰ ἕκαστον τούτων, καὶ οἷα ἐν Οσροόου κόμῃ, διαντόντος τὴ Τίγρητα. καὶ ἐς οἶον ἄβυσσον κατέφυγε κισσὸς, καὶ μυρσίνης, καὶ δάφνης, ἐς ταυτὸ συμπεφυκότων, καὶ σύκινον ἀκριβῶς τὴν ἰσυείαν ταῦτα, καὶ

quē Græci Oxyroën nominãt: aliáq; id genus multa. Similis hic illi, nisi quòd ille quidē Thucydidem, hic verò Herodotū bene admodū referebat. Alius quispiã dicēdi facultate celebris, ipse etiam Thucydidi similis, vel paulò melior ipso, omnes ciuitates, omnes montes, & campos, & fluuios, quã planissimè & validissimè, vtibi videbatur, est interpretatus. Sed quod in hostiũ capita vertat malorũ auertrũcator Hercules: tanta frigiditas inerat, vt Caspias niues, & glaciē Gallicã superaret. Clypeus quidē Imperatoris vix toto libro illi descriptus est, & Gorgō in vmbone, eiúsq; oculi ex nigro, albo, & cæruleo cōpositi: & iridi similis balteus, orbísque & cæsariei in modum implicati dracones. Nam Vologesi bracca, aut frænũ equi Hercle, quot millia versuũ vnũquodq; horũ continebat! Et qualis erat Osroæ coma, per Tigrim natantis: & in quale antrũ effugit, tectũ hedera, myrto, lauróque, quę eodem loco creuerãt, illúdq; accuratè vmbrosũ fecerãt. Cõsidera igitur quã hęc ad historiã sint necessaria, & quã non absq; his, ea quę illic gesta sũt

ποιούμενον αὐτό. σκόπει ὡς ἀνωφελὲς ἂν εἴη ἄνευ αὐτῶν, ἢ ἀσαφὲς ἢ

τῶν ἐκεῖ πραχθέντων. ὑπὸ γὰρ ἀδηλότητος τῆς ἐν τοῖς χρησίμοις, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἐπὶ τοιαύτας τῶν χωρίων καὶ ἄστεων ἐκφάσεις τρέπονται. καὶ ὁπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, ἐοίκασιν οἰκέτῃ νεοπλούτῳ, ἄρτι τοῦ δεσπότου κληρονομήσαντι. ὃς οὔτε τὴν ἐσθῆτα οἶδεν ὡς χρὴ περιβαλέσθαι, ὅτε δειπνῆσαι κατὰ νόμον, ἀλλ' ἐμπεδήσας πολλάκις, ἀγρίδων, καὶ συείων, καὶ λαγῴων περικειμένων, ὑφεμπλησθῆναί τινος ἔτυχε πινύς, ἢ παίσῃ, ἐς ἃ διαῤῥαγῇ ἐδήων. οὕτως δὴ οὖν, ὃν πρόσθεν, καὶ θαύματα συνέχαψε παῖν ἀπίθανα, καὶ δακτύλοις ἀλλοκότοις, ὡς εἰς δάκτυλον τὸ ποδὸς τὸν μέγα βωθείς τις, αὐτίκα ἐτελεύτησε. καὶ ὡς ἐμβοήσαντος μόνου Πείσωνος τὸ στρατηγοῦ, ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ τῶν πολεμίων ἀπέθανον. ἔπ᾽ ᾗ, καὶ ἐν τῷ τῶν νεκρῶν ἀριθμῷ, τοῦτο μέν, καὶ παρὰ τὰ μεγαλαυχήματα ἐν ταῖς τῶν ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσατο. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῃ, τῶν μὲν πολεμίων, ἀπέθανον μυριάδας ἑπτὰ, καὶ τριακοντα, καὶ ἓξ πρὸς διακοσίοις. Ῥωμαίων δ᾽, μόνοις δύο,

scire poteramus. Nam præ imbecillitate cognitionis vtilium, & præ ignorantia dicendorum, ad huiusmodi locorum & antrorum descriptiones diuertuntur. Ac quoties in multa præclarè gesta inciderint, similes sunt famulo recens ditato ex domini hæreditate, qui non nouit quo pacto sit induenda vestis, neque vt ex lege cœnandum est: sed in mensam sæpe irruens, quauis appositę sint gallinaceę, suillæ, leporinæ carnes, pulmento aliquo sic impletur, vt inter edendum disrumpatur. Hic igitur quem antè dixi, descripsit vulnera planè incredibilia, & atrocia mortis genera, veluti, vt quidam in maiore pedis digito vulneratus, ilico decessit, & vt inclamante solùm exercitus duce Prisco, septem & octo hostes occiderunt. Prætera & in occisorum numero, etiam contra quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, hoc mentitus est. Nam circa Europum hostium septuaginta millia cum ducentis triginta sex cecidisse dicit. Romanorũ verò duos tantũ,

καὶ θαυμασίας ἡδέως ἐπία-
τοῦτο δὲ οἶδα εἴ τις ἂν εὐφρο-
νῶν, ἀνάσχοιτο. καὶ μοὶ κακεῖνο
λεκτέον, οὐ μικρὸν ὄν. ἐμοὶ γὰρ
τὸ κομιδῇ ἀττικὸς εἶναι, καὶ
ἀποκεκρᾶσθαι τῷ φορτικῷ
ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἡδίονα
οὕτω καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆ-
σαι τῶν Ρωμαίων, καὶ μετα-
γράψαι ἐς τὸ ἑλληνικόν, ὡς
Κρόνον μὲν, Σατουρνῖνον λέγειν.
Φρόντιν δὲ, τὸν Φρόντωνα. Τι-
τάνιον δ', τὸν Τιτανὸν, καὶ πάλλα
πολλῷ γελοιότερα. ἔτι ὁ αὐ-
τὸς οὗτος, περὶ τὸν Σεβηριανοῦ
τελευτῆς ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν
ἄλλοι πάντες ἐκπεπτώκασι,
οἰόμενοι ξίφει τυθῆναι αὐτόν.
ἀποθανόντα δ' αὐτὸν, στίγων ἀπορ-
ρώγως. τοῦτον γὰρ αὐτῷ ἀλυ-
πότατον δόξαι τὸν θάνατον, ὡς
εἰδώς, ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκεῖνο
παῦ, πεινῶν οἶμαι ἡμερῶν
ἑπτὰ. ἀπόστοτοι δ', καὶ ἕτερα
διαρκοῦσιν οἱ πολλοὶ, ἐντὸς
εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς
Οσρόης εἰσήκει πεμφθεὶς
ἐς αὖ Σεβηριανὸς λιμῷ ἀπό-
λῃ). καὶ διατοῦτο οὐ ἐπήγαγε θᾶ
τὸν ἑβδομης. τοῦτ' δ', καὶ ποιητικοῖς
ἐνέμασιν ἐοικὸς καλὲ Φίλων ἐν ἰσο-
εἰᾳ χωμῳδῶν, ποῦ αὖ τις θεὶν,
τὸν λέγοντας, ἐλέλιξε μὲ ἡ

nouémq; fuisse vulneratos; quæ haud scio an sanæ mẽtis quisquã ferre queat. Quinetiam illud, non exiguum quidem, est dicẽdum. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, vtq; quàm accuratissimè voces puras redderet, voluit eodem pacto, & Romanorũ nomina efferre, & in Græca transcribere: veluti Cronon: Saturninum dicere, Phrontin autem, Frontonem, Titaniũ, Titianum, & id genus alia multò magis ridicula. Hic ipse præterea de Seuerini morte scripsit: quòd cæteri quidem omnes decepti sunt, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, cùm tamen inedia perierit. Hæc enim mors omnium minimè molesta ipsi visa est, cum ignoraret triumfuisse dierum, opinor, totum id malum: multos verò ad diem vsque septimum inediam perferre. Nisi siquis hoc putet Osroën astantem expectasse, dum Seuerianus fame esset enectus; & ob hoc eum per septem dies in aciem non eduxisse. Porrò eos qui & poëticis vocabulis, optime Philo, in historia vtuntur, quonam loco ponamus? eos qui dicunt, ἐλέλιξε, STRIDOREM DEDIT machina,

μηχανὴ, τὸ τεῖχος ἦ πεσὸν, μεγάλως ἐδυσώπησε; καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς καλῆς ἱστορίας, ἔδεισα μὲν δὴ, ὅτῳ τοῖς ὅπλοις περισοφιεῖτο, καὶ ὅττοβος ἰὼ, καὶ κόναβος ἅπαντα ἐσείνα. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμφρονέστερον, ἢ βόσῳ μάλιστα προσεκαρτέρει πρὸς τὸ τεῖχος. εἶτα μεταξὺ οὕτως ἐυτελῆ ὀνόματα, καὶ δημοτικὰ, καὶ πωχικὰ πολλὰ παρεμβέβυσο, τὸ, ἐπίσυλλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ χυείῳ, καὶ οἱ στρατιῶται ἠλόραζον τὰ ἐγχέζοντα. καὶ ἤδη λελουμένοι περὶ αὐτὸν ἐγίνοντο. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὥστε τὸ πρᾶγμα ἐοικὸς εἶναι βαδίζοντι, ἢ ἑτέρου μὲ πόδα, ἑτέρου ἐμβάτου ὑφελεῖ ἐμβεβηκότι, θατέρῳ ἦ, σανδάλιον ὑποδεδεμένῳ, καὶ μὴν ἔγ ἄλλους ἴδοις ἂν, τὰ μὲ σεμνὰ, λαμπρὰ, ἔγ βαρέα ἔγ ἐς ἐμβολὴν μακρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ πλέξαι τὰ μετὰ ταῦτα πάντως ἀκούσεσθαι. τὸ σῶμα ἦ αὐτὸ, τῆς ἱστορίας μικρόν τι καὶ ἀγλυὲς ἐπάροντας, ὡς καὶ τοῦτο ἐμπλέκειν παιδίῳ, ἔρωτα εἰδότι παίζοντα, περισκοπῶν

& murus cadens, vehemēter ἐδυσώπησε, FRAGOREM DEDIT. Et in altera parte præclaræ huius historiæ. Edessa igitur ita περισοφιεῖτο CIRCVMSTREPEBAT armis, & ὅπλοβος & κόναβος SONVS, ac STREPITVS erant illa omnia. Et Imperator ἐμφρονέστερον ANIMO VERSABAT, quo pacto potissimum muros inuaderet. Deinde inter hęc tā vilia nomina, plebeia, & inopia multa infarta erant, veluti ἐπίσυλλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ χυείῳ SCRIPSIT CASTRORVM PRAEFECTVS DOMINO. Item οἱ στρατιῶται ἠλόραζον τὰ ἐγχέζοντα. MILITES EMEBANT NECESSARIA. Item ἤδη λελουμένοι περὶ αὐτὸν ἐγίνοντο IAM LOTI AD IPSOS VENIRVNT: & similia. Quare mihi res hæc videtur esse similis tragœdo, qui altero pede, in alto cothurno incedat, altero subligatum sandalium ferat. At verò alios etiam reperias, qui procœmia splendida, tragica, & summopere prolixa componant, quo speres te, quæ sequuntur omnino mirāda, esse auditurum. At corpus ipsum historiæ paruum & ingenerosum subtexunt. Ita vt hoc simile sit puero, ficubi Cupidinem vidisti ludentem, personam Her-

Ηρακλέους πάμμεγα, ἢ Τιτᾶνος πέλεκυν. ἐνθὺς γοῦν οἱ ἀκούσαντες, ὑποφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, ὥδινεν ὄρος. χρὴ δὴ μὴ αὐτοὺς, ἀλλ' ὅμοια τὰ πάντα, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ συνάδειν τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσοῦν μὲν τὸ κρανίον φῇ, δωρὰξ δὲ πάνυ γελοῖος ἐκ ῥακῶν πᾶσιν, ἢ ἐκ λεμάτων σανιδῶν συγκεκομμένος. καὶ ἡ ἀσπὶς οἰσυίνη, καὶ χοιρίνη περὶ ταῖς κνήμαις. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφθόνους τοιούτους συγγραφέας, τῷ Ροδίων Κολοσσῷ πηλοῦ κεφαλὴν ναυφθὲν σῶμα ἐπιθέντας. ἄλλους αὖ ἔμπαλιν ἀκεφάλους τὰ σώματα φυσάντας, ἀπεσωμάσας, καὶ ἐνθὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων, οἳ καὶ πρωτοτυπίζοντα τὸν Ξενοφῶντα οὕτως ἀξιάμωμον, Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος παῖδας γίγνονται δύο. καὶ ἄλλους τῶν παλαιῶν, οὐκ εἰδότες ὡς δυνάμει πνὰ παροιμιά ὄζει λελησθότας τοὺς πολλούς, ὡς ἐν ἄλλοις δείξομεν. καίτοι ταῦτα πάντα φορητά ὄζει, ὅσα ἢ ἐρημίωσις, ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἀμαρτήματά ὄζει. τὸ δὲ καὶ περὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, οὐ παραγγέλμασι λίθων ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων, ἀλλὰ καὶ ὁδοὺς ὅλας,

culis permagnam, vel Titanis induentem. Statim igitur auditores inclamant ipsis illud, PARTVRIVIT MONS. Decet autem non ita, sed similia, eiusdémque coloris omnia esse, & capiti reliquum corpus respõdere, vt non aurea sit galea, thorax planè ridiculus, ex pannis alicunde vetustis, aut putridis pellibus consutus. Item vimineus clypeus, & tibialia ex corio porcino facta. Videas enim perquam multos huiusmodi historiarum scriptores, qui Rhodij Cõlossi caput, pumilionis corpori imponant. Vt rursum alios qui corpora sine capite inducant, absque proœmijs, & statim à rebus ipsis incipientes: qui etiam in societatẽ ascisc unt Xenophontem, qui sic orsus est. Darij & Parysatidis duo filij nascuntur: atq; veteres alios: cùm nesciant, potestate quædam esse proœmia, quæ multos latent: vt in alijs ostendemus. Quanquam hæc omnia tolerabilia sunt, quæcunque elocutionis, aliúsue dispositionis sunt vitia. At verò in locorum descriptione mentiri, non parasangas modò, sed totas etiam mansiones,

φίνι τῶν ἐμῶν ἔοικεν; εἰς γοῦν
ἔτι ῥᾳδίως συνήγαγε τὰ
παράγματα, οὔτε σύριγι τινι ἐν-
τυχών, οὔτε τὸ λεγόμενον δὴ
τοῦτο, ἢ ὅπ' ἀκουσείων τὰ τοι-
αῦτα μυθολογούντων ἀκού-
σας. ὥστε περὶ Εὐρώπου λέγων,
οὕτως ἔφη. Ἦν δὴ Εὔρωπος, κεῖ-
ται δέ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,
ἓξ σταθμοὺς δύο ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου
ἀπέχουσα. ἀπῴκισαν δ' αὐτὴν
Ἐδεσσαῖοι, καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπ-
ήρκεσεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ πλὴν
ἐμοῦ πατρίδα τὰ Σαμόσατα,
αὐτὸς ἐν τῇ αὐτῇ βιβλίῳ ἀράμ-
βδμος ὁ Ἡγησαῖος, αὐτὴν ἀκρο-
πόλει, ἢ τείχεσι μετέθηκεν ἐς
τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς περιε-
ιλῆσθαι αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων
τῶν ποταμῶν, ἐκατέρωθεν
ἐν χερῶν παραμειβομένων, ἢ
μονονουχὶ τοῦ τείχους ψαυόν-
των. τὸ δ', ἢ γελοῖον, εἴ σοι γοῦν
ὦ Φίλων ἀπολογήσομαι, ὡς οὐ
Παρθυαίων, οὐδὲ Μεσοποταμί-
της σοι ἐγώ, οἷς με φέρων ὁ θαυ-
μαστὸς συγγραφεὺς, ἀπῴκισεν. ἢ
Δία καλὸν κομιδῇ πιθανὸν
περὶ τοῦ Σεβηριανοῦ ὁ αὐτὸς
οὗτος εἶπεν ἐτομοσάμενος, ἢ
μὴν ἀκοῦσαί τινος τῶν ἐξ αὐ-
τοῦ τοῦ ἔργου διαφυγόντων. οὔτε
γὰρ ξίφει ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀποθανεῖν, οὔτε φαρμάκου πιεῖν,

cuinam honesto compara-
bimus? Vnus igitur tam
ignauiter res ipsas colle-
git, quàm qui neque in
Syrum incidit, neque quod
dici solet, eos audiuit qui ta-
lia in tonstrinis fabulantur.
Quare sic de Europo locu-
tus est. Europus sita est in
Mesopotamia, duabus man-
sionibus ab Euphrate distãs:
eam autem coloniam dedu-
xerunt Edessæi. Neque hoc
satis illi fuit: sed & patriam
meam Samosata, generosus
ille, in eodem libro sublatam
vnà cum ipsa arce, & muris
In mesopotamiam transtulit,
ita vt terminaretur vtroque
flumine, quæ vtrinque pro-
ximè præteruehuntur, &
muros propemodum allu-
unt. Hoc etiam ridiculum
esset, Philo, si nunc apolo-
giam tibi contexerem, quòd
neque Parthus, neque
Mesopotamita sim, inter
quos relatum me, egregius
iste scriptor collocauit. Quia
& illud per Iouem admo-
dum credibile idem dixit
de Seueriano, appositoetiã
iuramento, quòd audiuisset
ex aliquo eorum, qui ex eo
ipso opere aufugerunt: ne-
que gladio illum mori volu-isse, neque venenum bibere,

αὖτε βρόχον ἅψασθαι, ἀλλά τινα θάνατον ὀπυοῦν βαρυτικὸν, καὶ τῇ τόλμῃ ξενίζοντα. τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸ ἔχοντα ποικίλα ποτήρια ὑάλου. ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωσο, κατάξαντα τὸ μέγιστον τῶν σκύφων, ἐνὶ τῶν θραυσμάτων χρήσασθαι εἰς σφαγὴν, ἐντεμόντα τῇ ὑάλῳ τὸ λαιμὸν, οὕτως οὐ ξιφίδιον, οὐ λογχάριον εὗρεν, ὡς αὐθρεῖός γε αὐτῷ, καὶ ἡρωϊκὸς ὁ θάνατος ἠώιστο. εἶτα ἐπεὶ δὲ Θουκυδίδης ἐπιτάφιον τινα εἶπε τοῖς περὶ τὸν πόλεμον ἐκείνοις νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἠξίωσε χρῆσαι ἐπαίνῳ τῷ Σεβηριανῷ. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, περὶ τὸ οὐδὲν αἴτιον τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸ Θουκυδίδειον, ἢ ἄμιλλα. θάψας οὖν τὸ Σεβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸ τάφον Ἀφράνιόν τινα σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀνταγωνιστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπερρήτορευσεν αὐτῷ, ὥστε μὴ νὴ τὰς χαρίτας πολλὰ παῦ δακρύσαι ἐπὶ τῷ γήλωτος. καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου δακρύων ἅμα καὶ οἰμωγῇ περιπαθεῖ, ἐμέμνητο τῶν

neque laqueo collum innectere, ſed mortem quandam tragicam, & audacia mirandam excogitaſſe. Etenim cûm haberet ingentia vitrea, pulcherrimo ex vitro pocula: & mori decreuiſſet, maximum omnium fregiſſe, vnóque eius fragmento ad ſui cædem vſum eſſe, quo guttur incîdit. Ita neque gladiolum, neque lanceam nactus eſt, quò virilem & heroicam mortem ſibi inferret. Poſtea autem quoniam Thucydides funebrem orationem habuit pro ijs qui primi eo in bello occubuerunt, ipſe quoque talem pro Seueriano habendam eſſe cenſuit. Omnibus enim ipſis cum Thucydide, qui nequaquam in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderunt, eſt contentio. Seueriano igitur magnificè ſepulto, ad tumulum adducit Afranium quendam Silonem Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta pro ipſo perorauit, vt per Gratias, ptæ effuſo riſu abundè lachrymarer, in primis quum rhetor iſte Afranius, ſub perorationem cum miſerabili affectu lachrymans, ſumptuoſarum cœnarum,

πολυτελῶν ἐλεῖνον δέπτων, καὶ περιπόσιον. εἶτα ἐπιδείκνυ αὐτοῦ τινα τῶν κορωνίδα. ἀσπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος εὐηλῶς πάνυ, ὡς ἐς Αφράνιον εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἐπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ, ὡς ἀνάξιος ὢν μὲν τοῦ ἐνυαλίου φωῆς πολλῷ ἀποθανεῖν, εἰ τοιαῦτα ἐρρήτορευε. καὶ τοῦτο ἔφη ἰδόντας τοὺς παρόντας ἅπαντας, θαυμάσαι, καὶ ὑπερεπαινέσαι τὸν Αφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲν ἅπαντα κατηγόρησον, μονονοὺ ζωμῶν, καὶ λοπάδων μεμνημένον, καὶ ἐπιδακρύοντος τῇ τῶν πλακουντῶν μνήμῃ· τοῦτο δὲ μάλιστα ἐπαισάμην, ὅτι μὴ τοῦ συγγραφέως, καὶ διδάσκαλον τοῦ δράματος προαποσφάξας, ἀπέθανε. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ὁμοίους τούτοις ἔχων σοι ὦ ἑταῖρε καταριθμήσασθαι, ὀλίγους ὅμως ἐπιμνησθείς, ὅτι τὸν ἑτέραν ὑπόσχεσιν ἤδη μετελεύσομαι, καὶ συμβουλὴν, ὅπως ἂν ἄμεινον συγγράφοι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπουσι, τὰ παραθέουσι. τοῦτο δὲ ἰδιωτίας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ

& propinationum illarum mentionem faciebat. Deinde Aiacis coronidem imposuit. Nam gladio admodum generosè è vagina educto, idque vt Afranium decebat, omnium in conspectu, super tumulo se ipsum iugulauit, non indignus per Martem qui multò ante mortuus fuisset, si talia declamasset. Atque hoc dixit, præsentes omnes qui id viderunt, miratos esse, summisque laudibus Afranium extulisse. Ego verò etiam cætera damnabam, vt qui tantùm non offarum, & ollarum meminisset, & memoriæ placentarum illachrymaretur. Hoc verò maximè reprehendi, quòd non scriptore ipso, & actore fabulæ huius ante se iugulato, mortuus sit. Multos autem etiam alios his similes, amice, enumerare possem tibi, cùm tamen paucos commemorauerim. Verùm ad alteram promissionis partem iam transibo, puta ad consilium, quo pacto quis historiam meliùs conscribat. Sunt enim quidam, qui rerum gestarum maximas, & memoria dignissimas, prætermittunt, aut percurrunt. Præ imperitia autem, & ineptia, & igno-

ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπῶντων, τὰ μικρότατα παῦ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἐρμηνεύουσιν ἐμβεβαλλόντες. ὥσπερ αὖ εἴ τις τὸ Διὸς, ἢ ὃν ὀλυμπίᾳ τὸ μὲ ὅλον κάλλος τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ τοῖς ἂν εἰδόσιν ἐζηγεῖτο. τὸ γὰρ πάσσαλλου ἦ, τὸ, τε ἐυθυερ γὲς, καὶ τὸ εὐξεστον θαυμάζοι, καὶ ἡ κερκίδες τὸ εὔρυθμον. καὶ ταῦτα παῦ μὴ πολλῆς φροντίδος διεξιών. ἔγωγ' οὖν ἤκουσά τινος, ἢ μὲ ἐπ' Εὐφράτου μάχιμον ὄν οὐδὲ ὅλοις ἐπὶ ἔτεσι παρεβεβλημότος. εἴκοσι ἦ μέζα, ἢ ἔτι πλείω ὕδατος ἀπλωκότος εἰς ψυχρὰν, καὶ οὐδὲν ἡμῖν προσήκουσαν διήγησιν, ὡς μαῦρός τις ἱππεὺς Μαυσάκας τοὔνομα. ἐπὶ ὄψιος πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύρους τινὰς ἢ ἀγροίκων, ἄριστον παρατιθεμένους. καὶ ὅπ τὰ μὲ πρῶτα, ἐκείνοι φοβηθέντες αὐτ. εἶτα μὴν τοι μαθόντες ὡς τῶν φίλων εἴη, κατεδέξαντο, καὶ ἡσύασαντο. καὶ γὰ πνα τυχεῖν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν ἐς ἢ Μαύρων. ἀδελφῷ αὐτῷ, ἐν τῇ γῇ στρατευομένῳ,

rantia cùm eorum quæ dicenda, tum quæ tacenda sunt, res minimas admodum prolixè & laboriosè immorando persequuntur. Non aliter ac siquis Iouis Olympici pulchritudinem vniuersam, quæ tanta est ac talis, nec videat, nec laudet, neque etiam ijs, qui de ea nesciunt, quicquam narret: sed subsellij rectitudinẽ, & expolitionem, & crepidæ concinnitatem admiretur, & hæc planè magno studio exponat. Equidem audiui quendam, qui pugnam eam quæ ad Europum commissa fuit, ne totis quidem septem verbis percurrit: viginti autem mensuras aut etiam amplius, aquæ consumpsit in frigidam, & nihil ad nos pertinentem narrationem: vt Maurus quidem eques nomine Mausacas præ siti per montes errans, Syros quosdam agrestes prandium apponentes deprehenderit, vtque primùm illi formidarint ipsum: deinde hominem, vbi ex amicis esse intellexissent, receperint, & cibum præbuerint. Nam illorum fortè quidam in Mauritaniam aliquando profectus fuerat, cùm frater ipsius ea in terra militaret.

μῦδοι τὸ μετ' τοῦτο μακροὶ, καὶ διηγήσεις, ὡς θηράσειεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τοὺς ἐλέφαντας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ σωνεμομένους, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὀλίγου δεῖν κατα- A βρωθείη, καὶ ἁλίκους ἰχθῦς ἐ- θηράσατο ἐν Καισαρείᾳ. καὶ ὁ θαυμασὸς συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γενομένας B σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλεύ- σεις, καὶ κυνηγεσίας ἀναγκαίας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφύλα- κας, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας ἀφεισήκει ὁρῶν Μαλχίωνα τὸν C Σύρον ἐν Καισαρείᾳ, σκά- φους παμμεγέθεις ἀξίους ὠνή- σασθαι. εἰ δὲ μὴ νὺξ κατέλα- βε, τάχα καὶ συνεδείπνει μετ' αὐτῶν, ἤδη τῶν σκαφῶν ἐσκευ- D ασμένων. ἅπερ εἰ μὴ ἐπεγένετο σπουδαίως τῇ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμεῖς ἠγνοήκεσαν ἡμῶν, καὶ ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ μαῦρος ἐλθὼν, μὴ εὖρε πεῖν, ἀλλ' ἀδειανὸς ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ φρατόπεδον. κρείττονα ἄλλα μαχρῷ ἀναγκαιότερα ἔχων ἐγὼ νῦν παρεῖμι. ὡς δ' ἀνῆκται ἐν τῷ πλησίον καίμενος αὐτοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ μαῦρος

& narrationes, vt ipſe in Maurufia venatus ſit, vtque multos elephantos eodem in loco ſimul paſcentes viderit, vtque propemodum à leone deuoratus fuerit, & Cæſareæ magnos piſces emerit. Et egregius hic hiſtoricus, omiſſis tot cædibus circa Europum factis, tot hoſtium impetibus, & fœderibus neceſſarijs, & cuſtodibus inter ſe oppoſitis, vſque in profundam veſperam ſubſtitit aſpiciens Malchionem Syrum Cæſareæ ſcaros ingentes ementem. Et niſi nox ipſum occupaſſet, fortè etiam ſcaris iam apparatis cum ipſo cœnaſſet. Quæ niſi ille tam diligenter hiſtoriæ tradidiſſet, res magnas ignoraturi eramus: & dānum hoc Romanis intolerabile fuiſſet, ſi Mauſacas iſte fitiens, potum non inueniſſet, ſed incœnatus ad caſtra rediiſſet. Atqui quàm multa alia longè magis neceſſaria, volens ego nunc prætereo? vt & tibicina quædam ex propinquo vico ad eos venit, vtque alter alteri dona dederunt, nempe Maurus hic Malchioni lanceam, ille Mauſacæ

μῦ, τῷ Μαλχίωνι λόγχην,

ὁ δ', τῷ Μαυσάκᾳ πόρπῃ. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῆς ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης, ἃ οὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τοιγάρτοι εἰκότως ἄν τις εἴποι τὸν τοιούτους, τὸ μὲ ῥόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκανθας δ' αὐτῦ τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἄλλος ὢ φίλων, μάλα καὶ οὗτος γελοῖος, οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα ἐκ Κορίνθου πώποτε ἐξήλασεν, οὐδ' ἄχρι κεγχρεῶν ἀπεδημήσας, οὐτι γε Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἑόρᾱν, ὥστε πρᾶττο. μέμνημαι γάρ. ὅσα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, οὐχ ἃ ἤκουσα. καὶ οὕτως ἀκριβῶς ἅπαντα ἐωρᾶκει, ὥστε τοὺς δράκοντας ἔφη τῶν Παρθυαίων, σημεῖον δ' πλῆθος τοῦτο αὐτοῖς, χιλίους γὰρ οἴεσθαι ὁ δράκων ἄγει ζῶντας δράκοντας, παμμεγέθεις εἶναι ἡμιωμένους ἐν τῇ Περσίδι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν. τούτους δ', τέως μὲ ἐπὶ κοντῶν μεγάλων ἐνδεδεμένους, ὑψηλοὺς αἰωρεῖσθαι. καὶ πόρρωθεν, ἐπαλαιόντων, δίκος ἐμπεσεῖν. ἐν αὐτῷ δ' τῷ ἔργῳ, ἐπειδὰν ὁμῦ ἴωσι, λύσαντες αὐτοὺς, ἐπαφιέσθαι τοῖς πολεμίοις. ἀμέλει πολλοὺς τῶν ἡμετέρων

fibulam: atque alia id genus multa, ipsa certè præcipua capita pugnæ in Europo commissæ. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores, rosam quidem ipsam non videre, spinas autem quæ iuxta radicem enascuntur, accuratè contemplari. Alius, ô Philo, hic etiam admodum ridiculus, qui ne alterum quidem pedem extra Corinthum extulerat vnquam, neque ad Cenchreas vsque profectus fuerat, nedum Syriam, Armeniámue viderat, in hunc modum exorsus est. Memini enim. Aures quàm oculi minùs fide dignæ sunt. Quare scribo quæ vidi, non quæ audiui. Atque ita diligenter omnia viderat, vt diceret Parthorum dracones (signum autem hoc multitudinis est ipsis, mille enim dracones viuos draco producit) ingentes esse, & in Perside generari paulùm supra Iberiam: hos autem longurijs antea illigatos, in altum attolli, & procul aduentantibus, metum incutere. In ipso verò prælio, quando congrediuntur, solutos ipsos in hostes immittunt. Nimirum multos nostrorum

οὕτω καταπροΐδωσι. καὶ ἄλλοις, πεπιεσθέντων αὐτοῖς, ἀποπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι. ταῦτα δ' ἐφεζῆς ὁρᾶν αὐτὸς, ἐν ἀσφαλεῖ μόνος ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενος πρὸς σκοπήν. καὶ εὖγε ἐποίησε, μὴ ὁμοίως χωρήσας τοῖς ἄλλοις, ἐπεὶ ὅτι αὖ ἡμεῖς θαυμαστὸν ἕνα τὸν συγγραφέα νῦν εἴχομεν, καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγάλα καὶ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐργασάμενον. καὶ γὰρ πολυπλοκώτερα πολλὰ, καὶ ἐρρωμένα περὶ Σοῦσαν, ἀπὸ τοῦ Κορινθίου διηγουμένου βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ ταῦτα Κορινθίων ἀκουόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδότων, ὅτι μηδὲ κατὰ τοῖχον γεγραμμένην πόλεμον ἑωράκει, ἀλλ' ὅτι ὅπλα ἐκείνός γε ἤδει, οὐδὲ μηχανήματα, οἷά ἐστιν, οὐδὲ τάξεων, ἢ καταλοχισμῶν ὀνόματα. πάνυ γοῦν ἔμελεν αὐτῷ πλαγίαν μὲν τὴν φάλαγγα, ἐπὶ κέρως δὲ λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν. εἰς δέ τις βίλτιστος, ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀραβίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πεντακοσίοις σὺν ὅλοις ἔπεσι πεπλαβὼν, συνέχαψε. καὶ τοῦτο

hoc pacto deuoratos esse: alios verò ipsis transfixos, fuisse necatos & confractos. Se autem astitisse, & vidisse, cùm in tuto ab arbore excelsa spectaret. Et rectè sanè fecit, quòd cum hisce bestijs congressus non sit. Neque enim nos tam egregiũ scriptorem nunc haberemus, qui manu ipse hoc in bello magna & præclara gessisset. Etenim multa pericula subijt, & vulneratus est iuxta Suram, cùm à Cranio videlicet Lernam iret. Atque hæc Corinthijs audientibus recitabat, qui probè sciebant ipsum ne in pariete quidem vidisse depictum bellum: ac neque arma nouisse, neque quales sint machinæ, neque qualia aut acierum, aut ordinum nomina. Prorsus enim ipsi curæ fuit, obliquam quidem, phalangem vocare: dicere autem cornua instruere, quod est exporrecta fronte educere. Quidam etiam optimus, quæcunque à principio ad finem vsque gesta fuerunt in Armenia, in Syria, in Mesopotamia, ad Tigrim, in Media, quingentis non integris versibus complexus, conscripsit: quo facto hi-

ποιήσας, ἰσοδίαν συγγεγραφέναι φησί. τὴ μὴν τοι ἐπιγεγραφὼ ὀλίγου δεῖν μακροτέραν τῆ βιβλίου ἐπιγράψαι, Ἀντιοχιανῆ τῆ Ἀπόλλωνος ἱερονίκου. ὠλιγον γάρ που οἶμαι ἐν παισὶ νενικήκει τὴ ἐν Ἀρμενίᾳ, καὶ Μεσοποταμίᾳ. καὶ ἐν Μηδίᾳ Ῥωμαίοις τῶν πραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινες καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφηκότος ἤκουσα, καὶ τὸν λῆμμα Οὐολογέσου, καὶ τὸν Ὀσρόου σφαγὸν, ὃς παραβληθήσεται τῷ λέοντι. καὶ ὅτι πᾶσι, τὸ πεποθητὸν ἡμῖν θρίαμβον. οὕτω παύ μαπικῶς ἅμα ἔχων, ἔσπευδεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τὴ γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ᾤκισε, μεγέθει τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην. ἔτι μὴν τοι ἐπισκοπεῖ, καὶ διαβουλεύεται, ἐάτε Νίκαιαν αὐτὸν ἀπὸ τὴ νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, ἐάτε Ὁμόνοιαν, ἐάτε Εἰρηνίαν. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἄκριτον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήρου πολλῆ, καὶ κορύζης συγγεγραμμένης γέμουσα. τὰ δ' ἐν Ἰνδοῖς πραχθησόμενα, ὑπέσχετο ἤδη γράψειν, καὶ τὸ πρεσβεῦσαι τὸ ἔθνος Σαλάσσης. καὶ οὐχ ὑπόσχεσις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ

A

B

C

D

E

storiam à se scriptam aiebat. Inscriptionem verò propemodum libro longiorem inscripsit, his verbis. Antiochiani Apollinis sacri certaminis victoris (Dolichum enim puer vicerat) eorum quæ in Armenia, Mesopotamia, & Media à Romanis nũc gesta sũt, historica narratio. Iam & quendam ego audiui, qui futura scripserat, cùm Vologesi expugnationem, tum Osroæ cædem, vt leoni obiciendus erat: postremò triumphum illum nobis exoptatissimum. Ita vatis in morem se habens, iam ad finem scribendi properabat. Quin & ciuitatem in Mesopotamia idem iam condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimã. Adhuc tamen deliberat, an eam Nicæam à victoria nominari conueniat, an verò Homonœam, an etiam Iræneam. Et hoc adhuc est anceps, manétque nobis sine nomine præclara illa ciuitas, multis nugis, & fastu historico referta. Quæ autem apud Indos agentur, ea se iam scripturum promisit, & maris exterioris circumnauigationem. Neq; tantũ hæ sũt promissiones: sed Indicæ

προοίμιον ἤδη συν-
τέτακται, καὶ τὸ τέτον τάγμα.
καὶ οἱ Κελτοὶ, καὶ Μαύρων
μέρος ὀλίγον σὺν Κασσίῳ
πάντες οὕτω ὑπερεβάθησαν τὸν A
Ἰνδὸν ποταμόν. ὅ, τι δ' ἄρα ἔ-
ξουσι, καὶ πῶς δέξονται τῶν
ἐλεφάντων ἐπίλασιν, ἃ εἰς
μαχρὰν ἡμῖν ὁ θαυμαστὸς συγ-
γραφεὺς, ἀπὸ Μυζουρείδος, B
ἢ ἀπὸ Ὀξυδρακῶν ἐπιστελεῖ.
τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευ-
σίας λαθόσι, τὰ μὲ ἀξιόφρητα
οὔθ' ὁρῶντες, οὔτ' εἰ βλέποιεν, C
κατ' ἀξίαν ἐπιῖν δυνάμενοι.
ὑπεροπτῶντες δ', καὶ ἀναπλάτ-
τοντες ὅ, τι κεν ἐπ' ἀκμείαν
γλῶτταν φασὶν ἔλθῃ. καὶ ὅτι
τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων ὑπ
σεμνύνονται, καὶ μάλιστα ὑπὶ D
ταῖς ὑπιγραφαῖς. καὶ γὰ αὖ
καὶ αὗται, παγγέλοιοι. τὸ
δεῖνος Παρθικῶν νικῶν, τὸ-
δε. ὁ δ' αὖ Παρθίδος, πρῶ-
τον, δεύτερον, ὡς ἀτθίδος
δηλονότι. ἄλλος ἀρχαιότερον
παρφπλύ. ἀτέχνως γὰ Δημη-
τρίε συρακασίως παρθονικά. E
οὐδ' ὡς ἐν γέλωτι ποιήσασθαι,
καὶ ὑπισκῶψαι ταῖς ἱστορίαις τὸ
χαλαὸ οὐδαμ, ἀλλὰ τὸ χρήσι-
μον ἕνεκα. ὡς ὅστις ἂν ταῦτα
μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν οὕτως ὑπομνήμα.

historiæ proœmium iam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, párſq; exigua Maurorum, hi omnes cum Cassio fluuium Indum traiecerunt. Cæterùm quid facturi sint, aut quomodo elephantorum incursus excipient, non multò post egregius ille scriptor, à Muziride vel Oxydracis ad nos scribet. Multa huiusceemodi prę insciticia nugantur, quæ sunt digna visu non videntes, neque si videant, ea pro dignitate exponere sciētes, sed excogitantes, & effingentes, quicquid (vt aiunt) temerè in linguam venerit: etiam librorum numero, maximè verò inscriptionibus superbientes. Etenim hæ prorsus sunt ridiculæ: vt istius nescio cuius, Parthicarum victoriarum tot libri. Rursum, Parthidos primus, secundus, vt Atthidos scilicet. Alius etiā multò vrbanius. Nam legi. Demetrij cuiusdam Sagalaecensis Parthonicica. Non quòd irrideam & cauiller historias adeò præclaras, sed vtilitatis causa hæc commoro: ita vt quisquis hæc & similia fugerit, is ea partem historiæ rectè conscribendæ iam consequutus sit.

καὶ τὰ τοιαῦτα φύγῃ, πολὺ
Imò

μᾶλλον ὃ ὀλίγων ἔτι προσδεῖται, εἴγε ἀληθὲς ἐκεῖνό φησιν ἡ διαλεκτική, ὡς τῶν ἀμέσων ἡ θατέρου ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως αὐτεισάγει. τὸ δὲ τὸ χωρίον σοι φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀπαρκεῖν καθαίρεται. καὶ αἱ τε ἀκρόδρυαι, ὁπόσαι ἦσαν, καὶ βάτοι, ἐκκεκομμέναι εἰσί. τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἐρείπια, ἤδη ἐκπεφόρηται. καὶ εἴ τι βαχὺ ἦν, καὶ τοῦτο λεῖον ὅπη. ὥστε οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, ἢ αὐτὸς ὡς δείξῃς, ἢ ἀπαλλάξαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων ἡμαρτημένα ὤν, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπιγοήσαι δεξιόν. καὶ ὁ οὐδεὶς ἄν, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο. φημὶ τοίνυν τὰ ἄριστα ἰσχειαν συγγεγράφοντα, δύο μὲν τούτοις κορυφαιότατα οἰκοδομεῖν ἔχοντα, ἥκειν, συνέσεώς τε πολιτικῆς, καὶ δυνάμεως ἑρμηνευτικῆς. τὸ μὲν, ἀδίδακτόν τι τῆς φύσεως δῶρον. ἡ δὲ δύναμις ὑπὸ πολλῆς τῆς ἀσκήσεως, καὶ συνεχοῦς τοῦ πόνου, καὶ ζήλου τῶν ἀρχαίων προσγεγενημένη ἔσται. τούτων μὲν οὖν ἄπειρα, καὶ οὐδὲν ἐμοῦ συμβούλου δεόμενα. οὐ γὰρ συνετὸν καὶ ὀξεῖς ἀποφαίνειν τοὺς μὴ παρὰ τῆς φύσεως τοιούτους φησὶ τὸ ῥῆμα τὸ βιβλίον. ἐπεὶ πολλῷ ἄν, μᾶλλον

Imò pauca adeò etiam illi deſunt, ſimodò verum illud eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum inter quæ nullum eſt medium, altero eleuato, alterum contra deprimi. At verò dicat aliquis, area ipſa iam probè purgata eſt, ſpinæ quotquot erant & rubi ſũt exciſi, aliorum verò iam exportatæ ruinæ; & ſiquid olim fuit aſperum, planum iam eſt. Quare iam tẽpus eſt vt ædificium aliquod conſtruas ipſe, quo oſtendas te non ſolùm alienis eruẽdis eſſe generoſum: ſed etiã proprijs comminiſcẽdis aptum: quæ nemo, ne ipſe quidem Momus queat reprehẽdere. Aio igitur eum qui optimè hiſtoriam conſcribere voleꝛ, domo debere hæc duo præcipua afferre, Prudentiam politicam, & exponendi facultatem. Quorum alterum nulla doctrina traditum, naturæ quoddam eſt donum. Exponendi autem facultas, exercitatione multa, labore aſſiduo, & priſcorum imitatione comparanda eſt. Atqui hæc quidem extra artẽ ſunt, neque me conſultore indigent. Neque enim prudentẽ & acutum reddere eum, qui non fuerit natura, talis meus hic libellus pollicetur: ſiquidem magni faciendus, jmò

ϑ τῦ παντὸς ἰῶ ἄξιον, εἰ μεταπλάσαι καὶ μετακοσμῆσαι τὰ πλημμέλητα ἐδυνάτο. ἢ οὐ μολίβδου χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἀργυρον ἀπὸ κασσιτέρου, ἢ ἀπὸ Κόνωνος, Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωζοφίδου, Μίλωνα ἐξεργάσασθαι. ἀλλὰ που τὸ τ' τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβουλῆς χρήσιμον, ἀλλ' ἐς ποίησιν τῶν παρόντων, ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τῶν παρόντων. οἷον τὶ αἰμέλει καὶ Ἴκκος, καὶ Ἡρόδικος, καὶ Θέων, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμναστὴς ἐπῆρχετο αὐτοῖς τοῦτον Περδίκκᾳ παραλαβόντες, εἰ δὴ οὗτός ἐστιν ὁ τῆ μητρὸς ἐρασθείς, καὶ διὰ ταῦτα κατεπλήκως, ἀλλὰ μὴν Ἀντίοχος ὁ τῦ Σελεύκου Στρατονίκης ἐκείνης, ἀποφαίνειν ὀλυμπιονίκην, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσσαίῳ ἀντάξιον, ἀλλὰ μὴ δοθῆναι ἀπόδοσιν ἐυφυᾶ θεὸς ὑποδοχὴν τῆς γυμναστικῆς παραπλησίαν ἀποφαίνειν μὴ τ' τέχνης. ὥστε ἀπίστω καὶ ἡμῖν τὸ ἐπάθημα τῦτο τῆς ὑποσχέσεως, εἰ τέχνῃ φαιδρῷ ἐπ' οὐτω μεγάλῳ καὶ χαλεπῷ τῷ πράγματι ἐφειμένην. οὐ γὰρ ὀπτεύω παραλαβόντες, ἀποφαίνειν συγγραφέα

potiùs cuiuis anteferendus foret, si res huiusmodi transformare & immutare posset. Puta vel ex plumbo aurum facere, vel ex stanno argentum, vel ex Conone Titormum, vel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis, & consilij hæc est vtilitas, non vt suppeditent ea quæ adsunt, sed vt illis conuenienter vti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & siquis alius palæstræ magister, pollicerentur tibi se acceptum Perdiccam (si hic ille est qui nouercam amauit, ex eóque contabuit, at non Antiochus Seleuci filius Stratonices illius amore captus.) Olympionicen reddituros, & vel Theageni Thasio, vel Polydamanti Scotussæo æquiparandum: quum materiam eximiam à natura datam, ad palæstræ exercitationem susciperendam, multò præstantiorem arte redderent. Quare à nobis absit hæc promissionis inuidia, vt artem aliquam rei adeò magnæ & difficili nos inuenisse dicamus. Neque enim quemuis acceptum, historiæ scriptorem nos reddituros asserimus: sed

φαιδρὸν, ἀλλὰ τῷ φύσει συντόνῳ, καὶ ἄλλα πρὸς λόγους ἐπιτηδείῳ ἐπιδείξειν ὁδοὺς τινας ὀρθὰς, εἰ δὴ τοιαῦτα φαίνοιτο. ἆρ' οὖν ἀθάμβως, ἅπαξ αὖ ἐν ὑμαρίσειεν τελέσειεν ἄγειν καὶ πρὸς τὸ σκοπόν. καίτοι, οὐ γὰρ ἂν φαίης ἀπεσχολῆσθαι τὸ συνεῖναι εἶναι τῆς τέχνης, ἐν διδασκαλίας, ἂν ἀγνοεῖ. ἐπὶ κιθάρᾳ ἐπιδαείς μὴ μαθὼν, καὶ αὐλεῖ, καὶ πάντα αὖ ἠπίστατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, ἐὰν αὖ τι αὐτῶν χειρουργήσειεν. ἐπιδείξαντος δέ τινος, ῥᾴδιόν τι ἂν μάθοι, ἐν εὐμετάχειρίστατο ἐφ' αὑτῷ. καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτος τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδέδοται, σωθῆναί τε, καὶ εἰπεῖν ἐκ ἀληθείας, ἀλλ' ὀξὺ δεδορκὼς, οἷος ἐν ἐφάψασθαι χρήσαιτ' ἄν, εἰ ἐπιβαπεύειν, καὶ γεωμέτρου φαντασθείη, ἀλλὰ μὴ τὸ πολιτικὸν, ἐν ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. καὶ γὰρ Διὰ, καὶ ἐν στρατοπέδῳ γέγονας ποτὲ, καὶ γυμναζομένους, ἢ παρελομένους στρατιώτας ἑωρακὼς, ἐν ὅπλα εἰδὼς, καὶ μηχανήματα ἴνια, καὶ τί ἐστὶ κέρως, καὶ τί ἐστὶ μετώπου. πῶς οἱ λόχοι, πῶς οἱ ἱππεῖς, καὶ πόθεν, καὶ τί ἱππάζεσθαι, ἢ πεπλάνησθαι.

ei qui sit natura prudens, & in dicendo optimè exercitatus, viam aliquam rectã, si qua talis apparet, ostensuros, qua vtendo citiùs ac faciliùs, ad propositum scopum perueniat. Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia præditus, arte & doctrina earum rerum quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare, & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillimè disceret, & rectè per se ipsum administraret. Proinde nobis quoq; nunc talis discipulus tradatur, qui neq; ad intelligendũ, neq; ad dicendum sit ignauus, sed acutũ tueatur, possitq; rebus vti, si cõmittantur illi, ac militarem animum habeat, & cũ prudentia politica, Imperatoriam experientiam. Denique per Iouem, in castris etiam sit versatus, & milites ipsos, seu quũ ad prælia exercẽtur, seu quum in aciẽ educuntur, viderit, & arma, & machinas aliquas norit, & quid sit deductis cornibus, quid exporrecta frõte aciẽ instruere: quomodo cohortes, & turmæ ordinẽtur, vnde & quid equũ emittere, quid obequitare,

ἀ ὅλως, ὁ τ κατοικιδίων τις,
οὐδ' ὅσος πιστεύσει μόνον τοῖς
ἀπαγγέλλουσι. μάλιστα ἢ καὶ
ἐχέτω τ παίντων, ἐλεύθερος ἔστω
τὸν γνώμην, καὶ μήτε φοβείσθω A
μηδένα, μὴ ἢ ἐλπιζέτω
μηδέν. ἐπεὶ ὅμοιος ἔσται τοῖς
φαύλοις δικασταῖς, οἳ εἰς χάριν,
ἢ ἐπὶ ἔχθραν ἐπὶ μισθῷ
δικάζουσι. ἀλλὰ μὴ μελέτω
αὐτῷ μήτε Φίλιππος ὁ κεκορυ- B
μβιος τ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέ-
ος τοῦ ἀμφιπολίτου τοῦ τοξό-
του ἐν Ὀλυνθῳ. ἀλλὰ τοιοῦτος,
οἷος ἦν, δειχθήσεται. μήτε C
Ἀλέξανδρος αὐτάσθω ὁπὶ
τῇ Κλείτου σφαγῇ, ἀμῶς ἐν
τῷ συμποσίῳ ᾠμομένῃ, εἰ σα-
φῶς αὐαγεράφοιτο. εἰδὲ Κλείων
αὐτῷ φοβήσει, μίζα ἐν τῇ D
ἐκκλησίᾳ δυνάμενος, καὶ κα-
τέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν
ὅπ ὀλέθριος καὶ μανικὸς ἀν-
θρωπος ἔτος ἦν. οὐδὲ ἡ σύμπα-
σα πόλις τ Ἀθηναίων, ἦν τὰ
ἐν Σικελίᾳ κακὰ ἰσορᾷ, καὶ τὸν E
Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὸν
Νικίου τελευτὸν, καὶ ὡς ἐδί-
ψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπινον,
καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ
πολλοί. μήσεται γὰρ, ὅσῳ δι-
καιότατον, ὡσ' οὐδενὸς τ νοῦν
ἐχόντων αὐτὸς ἕξειν τ αἰτίαν,

Denique non sit ex ijs qui domi desident: neque solùm ijs credat qui renuntiant. In primis verò, & ante omnia, libero sit animo, ac neque quēquam metuat, neque quicquam speret: quoniam similis esset malis iudicibus, qui vel ad gratiam, vel ad odium accepta mercede sententiam ferunt. At non curet, neque Philippū oculo ab Astere Amphipolitano sagittario ad Olynthum orbatum: sed talem ostendat qualis tunc erat. Neque ipsi se excruciet Alexander ob Cliti cædem crudeliter in conuiuio perpetratam, si planè sit depingendus. Neq; ipsum deterreat Cleon, quòd in concione sit præpotens, & tribunal contineat, quominùs ab eo pernicios⁹us, & insanus homo pronūcietur. Neque tota ciuitas Atheniensium, si clades in Sicilia acceptas memoret, captum Demosthenem, mortuum Niciam dicat, quomodo siti laborarunt, qualem aquam biberunt, & vt plerique potu perierunt. Nam quod est iustissimum, nemo sanæ mentis existimabit, eum in culpa esse, si quæ infœliciter, aut stultè

ἦν τὰ δυσχῶς, ἢ ἀσόφως

γεγραμμένα ὡς ἐπράχθη διηγῆται. ὁ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μιμητὴς ὢν. ὥστε κἂν καταναυμαχῶνται, τότε ἐμ ἐκεῖνος ὁ καταδύων δεῖ. κἂν φεύγωσιν, ἐκ ἐκεῖνος ὁ διώκων, ἐκτὸς εἰ μὴ ἔυξαιτο δέον μή τι παρείλιπεν. ἐπίστοιτο, εἰ σιωπήσας αὐτὰ, ἢ πρὸς τοὐναντίον εἰπὼν ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾴδιον ὢν ἐνὶ καλάμῳ λεπτῷ τὸν Θουκυδίδειον ἀναβέβλησθαι τὸν ἐν ταῖς ἐπιπολαίοις παρατειχισμα, καταδῦσαι δ' τῷ Ερμοκράτους τριήρη, καὶ τὸν κατάρατον Γύλιππον διαπῖραι μεταξὺ ἀποτιχίζοντα, καὶ ἀποταφρεύοντα τὰς ὁδούς. καὶ τέλος, Συρακουσίους μὲν εἰς ταὶς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τὸν δ' Αθηναίους περιπλεῖν Σικελίαν, καὶ Ιταλίαν, μὴ τῶν παρόντων τὴν Αλκιβιάδου ἐλπίδων. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν παρελθόντα, οὐδὲ Κλωθὼ ἂν ἔτι ἀναλύσειεν, οὐδ' Ἄτροπος μεταβάλοι. τὸ δὲ συγγραφέως ἔργον ἐν, ὡς ἐπράχθη εἰπεῖν. τοῦτο δ' ἂν ἂν δύναιτο, ἄχρις ἂν ἢ φοβῆται Αρταξέρξου ἰατρὸς αὐτὸν ὤν, ἢ ἐλπίζει καλὸν πορφυροῦν, καὶ φιάλην χρυσοῦν, καὶ ἵππον

gesta sunt, vt gesta sunt, narrabit: siquidem talium non est author, sed nunciator. Quare siue prælio nauali ceciderint, non is est qui eos submersit: siue fugiant, non is est qui persequitur, nisi optandum erat, ne quid prætermitteret. Quandoquidem si ea tacendo, aut in diuersum narrando, corrigi possent, facillimum fuerat Thucydidi vno ac tenui calamo, munitiones Epipolarum inuertere, Hermocratis triremem submergere, & execrabilem istum Gylipum confodere interea dum vias obstruit, & fossis intercludit: denique & Syracusanos in lapicidinas conijcere: Athenienſibus verò copiam facere, tũ Siciliam, tum Italiam, cum prima illa Alcibiadis spe, circumnauigandi. At puto, quæ facta sunt, neque Clotho reuoluat denuo, neque Atropos immuter. Proinde historici vnum est opus vt res prout gestæ sunt, exponat. Hoc autem facere nõ poterit, donec vel Artaxerxem metuerit, qui eius est medicus, vel sperauerit Candyn purpureum, vel torquem aureum, & ex Nisæis equis aliquem se esse acceptum, videlicet laudum

τὸ νικᾶν λήψεσθαι μισθὸν.

τ ἐν τῇ γραφῇ ὑπάνων. ἀλλ' οὐ
Ξενοφῶν αὐτὸ ποιήσει δίκαιος
συγγραφεύς, οὐδὲ Θουκυδίδης,
ἀλλὰ κἂν ἰδίᾳ μισῇ τινας, πολὺ
ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ
κοινὸν, καὶ τὴν ἀλήθειαν πρὸ
πλείονος ποιήσεται τῆς ἐχθρᾶς.
κἂν φιλῇ, ὅμως οὐκ ἀφήσεται ἁ-
μαρτάνοντος. ἓν γὰρ οἶδα ὅτι,
τοῦτο ἴδιον ἱστορίας, καὶ μόνη
δυτέον τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τι ἱστο-
ρίαν γράφων ἴσει. τῶν δ' ἄλλων
ἁπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ
ὅλως, πῆχυς εἷς, καὶ μέτρον ἀ-
κριβὲς, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τοὺ-
τωῦ ἀκούσονται, ἀλλ' εἰς τοὺς
μεταπαῦτα συνεσομένους τοῖς
συγγράμμασιν. εἰ δὲ τὸ παρα-
τίθεσθαι τοῖς ὑποφυσῶσι, τῆς τ' κο-
λακευόντων μείζους εἰκότως
ἂν νομισθείη. ὡς πάλαι ἡ ἱστορία
ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς ἀπέφαπο οὐ
μῶον, ἢ κομμωτικὴ ἢ γυμνα-
στική. Ἀλεξάνδρου γοῦν καὶ
τοῦτο ἀπομνημονεύουσιν. ὃς
ἥδεως ἂν ἴφη παρὰ ὀλίγον ἀνα-
βίουν ἵν' Ονησίκρατες ἀποθα-
νὼν, ὡς μάθοιμι ὅπως ταῦτα
οἱ ἄνθρωποι τότε ἀναγνώσκε-
σιν. εἰ δ' τωῦ ἄρα ἐπαινοῦσι, καὶ
ἀσπάζονται, μὴ θαυμάσῃς.
οἶσται γὰρ οὐ μικρῷ τινι τῷ
λιλάτι τούτῳ εὐδαιμόνειν

scripto insertarum mercedē.
At neq; Xenophon illud fa-
ciet, iustus scriptor, neque
Thucydides: sed siue priua-
tim aliquos oderit, id quod
A publicum est, magis necessa-
rium putabit esse, veritatēq;
plurīs faciet quā inimicitiā:
siue amauerit, tamē non par-
cet illi, quisquis peccauerit.
Vnum enim hoc, vt dixi, hi-
B storiæ est proprium: ac soli
veritati immolandum, ei qui
ad scribendam historiam se
contulerit: cætera verò ne-
gligenda omnia. Vna deniq;
C vlna, certáq; mensura est, vt
non ad præsentes auditores
aspicias, sed ad eos qui in po-
sterum, in legendis scriptis
hisce versabuntur. At siquis
continuò benevolentiam
captat, meritò in adulato-
D rum parte recensebitur: quos
olim historia statim ab initio
est auersata, non minùs
quàm comendi artem, gym-
nasticē. Alexandri igitur
hoc quoq; dictum refertur.
Libenter, inquit, in vitam
E redirem, Onesicrates, post
mortem, vt cognoscerem
quo pacto hæc legerent ho-
mines qui tum erunt. Quòd
si nunc ea laudant, & ample-
ctuntur, mirū non est: putant
enim isto non paruo illecta-
mento quisque sibi se bene-
volētiā meam conciliaturos.

Ὁμήρῳ γοῦν, καίτοι περὶ τὸ μυθῶδες τὰ πλεῖστα συγγεγραφότι ὑπὲρ τοῦ Ἀχιλλέως, οὐκ ἂν πιστεύειν τινὲς ἐθέλοντας, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον τιθέμενοι, ὅτι μὴ περὶ ζῶντος ἔγραφεν. οὐ γὰρ εὐεξόριστον, οὕτινος ἕνεκα ἐψεύδετ' ἄν. τοιοῦτος οὖν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παρρησίας, καὶ ἀληθείας φίλος. ὡς ὁ Κωμικός φησι, τὴν σῦκα σῦκα, τὸν σκάφιον σκάφιον ὀνομάσων, οὐ μίσει, οὐδὲ φιλίᾳ τινῶν, οὐδὲ φειδόμενος, ἢ ἀλλῶν, ἢ αἰσχυνόμενος, ἢ δυσωπούμενος. ἴσος δικαστὴς ἔσται τοῖς ἀγῶσι, ἄρχει τοῦ μὲν ἰδιώτου τι ἀπονεῖμαι πλεῖον τοῦ δίκαιος, ξένος δὲ τοῖς βιβλίοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀβασίλευτος, ἢ τί τῷδε, ἢ τῷδε δόξει λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πέφυκε λέγων. ὁ δ' οὖν Θουκυδίδης, εὖ μάλα τοῦτο ἐνομοθέτησε, καὶ διέχρινεν ἀρετὰς, καὶ κακίαν συγγραφικὸν, ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἄρχει τοῦ καὶ μούσας κληθῆναι αὐτῶν τὰ βιβλία. κτήματα γάρ φησι μᾶλλον εἰς ἀεὶ συγγράφειν,

Itaq; Homero, quãuis multa fabulosa de Achille scripserit, aliqui adducuntur vt credãt, solum hoc ad demonstrationem veritatis magnum existimantes argumentũ, quòd nõ de viuo illo scripsit. Nullam enim causam reperiunt, cuius gratia mentiretur. Talis igitur mihi Historicus esto: vt metu careat, muneribus non corrumpatur, liber sit, dicendi libertatẽ ac veritatem amet: & quemadmodum ait ille Comicus, ficus ficus, ligonem ligonem nominet, nihil odio, nihil amicitiæ tribuens, nõ parcẽs, aut misereſcens, aut erubeſcens, non verecundans: æqualis iudex ac beneuolus omnibus, ita vt alterutri plus æquo nihil tribuat, peregrinus in libris, ciuitate carens, ſuis legibus viuens, nulli regi ſubiectus: non quid huic, illiue ſit placiturum, cogitans, ſed id quod actum eſt, exponens. Thucydides igitur hoc bene admodũ lege ſanciuit, & virtutes ac vitia hiſtoricorum inter ſe diſcreuit, cùm videret Herodotum in maxima admiratione eſſe, adeò vt Muſæ vocarentur ipſius libri. Nam ſatius eſt, inquit, poſſeſſiones in perpetuum,

ὑπὲρ τὸ παρὸν ἀγώνισμα. καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀπαράλειπτον, μηδὲ τὴν ἀλήθειαν τῷ μεγέθει τῶν ἀπολειπειν τοῖς ὑστερον. καὶ ἐπάγει τὸ χρήσιμον. καὶ ὁ τέλος ἂν τις εὖ φερῶν ὑποθοιτο ἱστορίας, ὡς εἴ ποτε καὶ αὖθις τὰ ὅμοια καταλάβοι, ἔχοιεν φησὶ πρὸς τὰ παραγεγραμμένα ἀποβλέποντες, εὖ χρῆσθαι τοῖς ἐν πόλεσι. καὶ τὴν μὲν γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγραφεὺς, ἥκέτω μοι. τὴν δὲ φωνὴν, καὶ τὴν τῆς ἑρμηνείας ἰσχύν, τὴν μὲ σφοδρὰν ἐκείνην, καὶ κάρχαρον, καὶ συνεχῆ ταῖς περιόδοις, καὶ ἀχαλίνωτον ταῖς ἐπιχειρήσεσι, καὶ τὴν ἄλλην τῆς ῥητορείας δεινότητα, μὴ κομιδῇ τεθηγμένος ἀρχέδω τῆς γραφῆς, ἁπαλωτέραν διακείμενος. καὶ ὁ μὲ νοῦς, σύνοιχος ἔστω, καὶ πυκνὸς ἡ λέξις ᾖ, σαφὴς, καὶ πολιτικὴ, εἴα ἐπισημότατα δηλοῦν τὸ προκείμενον. ὡς γὰρ τῇ γνώμῃ τῶν συγγραφέως σκοπὸν ὑποθέμενα, παῤῥησίαν, καὶ ἀλήθειαν, οὕτω δὴ καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν, εἷς σκοπὸς ὁ προκείμενος, σαφῶς δηλῶσαι, καὶ φανερώτατα ἐμφανίσαι τὸ πρᾶγμα μήτε ἀπῤῥήτους, καὶ ἔξω

quàm certamen in præsentì conscribere: nec amplecti fabulosa, sed posteritati relinquere veritatem. Deinde & vtilitatem addit: & quem quisque prudens orationis finem statuere debeat, vt si quando similia rursus acciderent, ad hæc, inquit, descripta respicientes, rebus ciuitatis rectè vti possent. Ac huiusmodi sententiæ scriptor ad me veniat vocem autem & expositionis vim, illam quidem vehementem & asperam, ac periodis continuam, & argumentationibus rotundam, præterea reliquam oratoriam facultatem non afferens, ne admodum acuminatus scribendi initium faciat, sed sedatiorem se præbeat. Sententiæ autem inter se cohæreant, ac solidæ sint: dictio verò perspicua & ciuilis, quàm significantissimè materiam explanans. Nam vt menti scriptoris hosce scopos proposuimus, dicendi libertatem, & veritatem: ita & voci eius vnus hic esto scopus, vt rē planè aperiat, & quā lucidissimè declaret, verbis neque obscuris,

πάτου ὀνόμασι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις, καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὴ τὸν πολλοὺς συνιέναι, τὸν δὲ πεπαιδευμένους ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ χρώμασι κεκοσμήσθω αἰσχυνθέσι, καὶ τὸ αἰσχυντήλευτον μάλιστα ἔχοισιν. ἐπεὶ τοῖς κωμῳδικοῖς τὸ ζωμῶν ἐοικότας ἀποφαίνει τοὺς λόγους. καὶ ἡ μὲ γνώμη κοινωνείτω, καὶ τερπνοπαίδου τι καὶ ποιητικῆς, πᾶς ὅσον μεγαλήγορος, καὶ δηριδμὴ καὶ ἀνειμὴ. καὶ μάλιστ' ὁπόταν παρατάξεσι, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλέκηται. δήπου γὰρ τότε ποιητικῶ πνος αἰέμου ἐπουρισάσοντος τὰ ἀκάτια, καὶ σωδιοίσοντος ὑψηλῶ, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν ναῦν. ἡ λέξις δ' ὅμως ὅπη γῆς βεβηκέτω, τῷ μὲν καλλει, καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων συνεπαιρομένη, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ὁμοιουμένη, μὴ ξενίζουσα δ', μήδ' ὑπὲρ τὸ καιρὸν ἐνθουσιῶσα. κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τὸ, τε μέγιστον παραχινῆσαι, καὶ καταγελᾶσθαι ἐς τὸ τῆς ποιητικῆς κορύβαντας. ὥστε μάλιστα πιστέον τὴν ἡνιοχοῦντα τῷ χαλινῷ. καὶ σωφρονητέον,

neque ab vsu remotis, neque etiam vulgaribus hisce & tabernarijs, sed quæ vulgus intelligat, & eruditi laudent. Quinetiam figuris ornetur non molestis, & non affectatis: siquidem illud orationem condimentis similem reddit. Ac sententia sit parriceps, & affinis etiam poëtices, quatenus grandiloqua est illa, & in sublime elata: idque in primis quoties aciebus, & pugnis, naualibúsq; prælijs concurrit. Opus enim tunc erit poëtico quopiam vento, qui secundo flatu vela impleat, ac sublimẽ, pérque summos fluctus sublatã nauem prouehat. Ac dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem, ac magnitudine eorum quæ dicuntur sublata: & ijs quàm maximè assimilata: sed nihil peregrini præ se ferat, nec intempestiuè exultans, quasi quodam furore concitetur. Periculum enim est, ne quod maximum est, de statu mentis emoueatur, & in istum Corybantem poëtices impingat. Quare maximè tunc fræno credendum, & ratione vtendum:

εἰδότας ὡς ἱππυφία τις, καὶ
ἐν λόγοις πάνυ οὐ μικρὸν
γίγνεται. ἄμεινον οὖν ἐφ' ἵππου
ὀχουμένῳ τότε τῇ γνώμῃ,
τὴν ἐρμηνείαν πρὸς συμπερα-
θεῖν, ἐχομένῳ τοῦ ἱππίου, ὡς
μὴ ἀπολείποιτο τῆς φορᾶς.
καὶ μίαν, καὶ συνηγμένην τῶν
ὀνομάτων συνκρᾶσιν, καὶ μέση
χρηστέον, οὔτε ἄγαν ἀφιεμένῃ,
καὶ ἀπερτῶντα, βραχὺ δέ,
οὔτε ῥυθμῷ παρ' ὀλίγον, ὡς οἱ
πολλοὶ, συνάπτοντα. τὸ μὲν,
δὲ ἐπαίσιον. τοῖς ἀνδρὶς τοῖς
ἀκούουσι. τὰ δὲ πράγματα
αὐτὰ, οὐχ ὡς ἔτυχε συντα-
κτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ τα-
λαιπώρως πολλάκις περὶ τῶν
αὐτῶν ἀνακείνοντα. καὶ μά-
λιστα μὲν παρόντα, καὶ ἐρω-
τῶντα. εἰ δὲ μὴ τοῖς ἀδιαφθο-
τέρου ἔχουσιν ἐντυγχάνοι-
τα, καὶ ὡς εἰκάσειν ἄν τις, ἧκι-
στα πρὸς χάριν, ἢ ἀπέχθειαν
ἀφαιρήσειν, ἢ προσθήσειν τοῖς
λεγομένοις. καὶ ταῦτα ἤδη καὶ
ῥοχαστικός τις, καὶ συνθετικὸς
τοῦ πιθανωτέρου ἔσω. καὶ ἐπει-
δὰν ἀθροίσῃ ἅπαντα, ἢ τὰ
πλεῖστα, προῆτον μὲν ὑφαίμενα
μά τι συνυφαίνειν αὐτῷ, καὶ
σῶμα ποιεῖσθαι ἀκολλὶς ἔπι, καὶ
ἀδιάφθορον. εἶτα ὀπίσω τὴν

illud scientes, quòd & in
verbis non mediocre malum
est inanis gloria seu hippo-
typhia. Proinde satius fue-
rit sententia super equo in-
cedente, dictionem humi
currere, ephippio adhærentem, ne à vehementia cursus
superetur. At verò tẽperata,
mediáque compositione vo-
cabulorum est vtendum, vt
neque nimium distrahas illa
& dissocies: id enim foret as-
perum, neque quod plerique
studeant, numerosè conne-
ctas: alterum enim vitiosum
est, alterum auditoribus in-
iucundum. Res autem ipsæ
nõ sunt temerè construẽdæ,
sed sæpe de ijsdem magno
studio & labore interrogan-
dus, ille in primis qui præsẽs
fuerit, & testis oculatus: fin
minùs ijs aduertendus ani-
mus qui narrabũt incorrup-
tiùs, & quos putaueris mi-
nimum ad gratiam, vel odiũ
rebus gestis detracturos vel
additurọs. Iam etiã hîc esto
aliquis ad id quod probabi-
lius erit, tum conijciendum,
tum componendum habilis.
Ac postquam omnia, vel ma-
ximam partem collegerit,
primùm ea in commenta-
rios regerat, & corpus
adhuc rude & informe com-
ponat. Postea superaddito
ordine formam inducat,
τάξιν, ἐπαγέτω τὰ κάλλη,

καὶ χρωννύτω τῇ λέξει, καὶ χρημαπιζέτω. καὶ ῥυθμιζέτω. καὶ ὅλως ἐοικέτω τότε, τῷ τῦ Ὁμήρου Διὶ, ἀφ' ἧ μὲν ἱππόπολων Θρηκῶν ἐλῶ ὁρῶντι, ἀφ' ἧ δὲ πρὸς Μυσῶν, καὶ ταῦτα δὲ αὐτὸς, ἀφ' ἧ μὲ τὰ Ρωμαίων ἰδίᾳ ὁρᾶτο, καὶ ὅλου τῶν ἡμῶν οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλῆς ὁρῶντι, ἀφ' ἧ τὰ Περσῶν. εἶτ' ἀμφότερα, εἰ μάχοιντο. καὶ ἐν αὐτῇ τῇ παρατάξει, μὴ πρὸς ἓν μέρος ὁρᾶτω, μηδ' ἐς ἕνα ἱππέα, ἢ πεζὸν, εἰ μὴ Βρασίδας τις εἴη προπηδῶν, ἢ Δημοσθένης ἀνακόπτων τὸν ἐπίβασιν, ἐς τὸν στρατηγὸν μὲ τὰ πρῶτα, καὶ εἴ τι παρακελεύσαιτο, κἀκεῖνο ἀκουέτω, καὶ ὅπως, καὶ ᾗ τινι χώμενι, καὶ ὁπηνίκα ἔταξαν. ἐπειδὰν δ' ἀναμιχθῶσι, κοινὴ ἔστω ἡ θέα, καὶ ζυγοστατείτω τότε, ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ τῇ ψηφόρμῃ. καὶ συνδιωκέτω, καὶ συμφευγέτω. καὶ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέστω, μὴ ἐς κόρον, μηδ' ἀπειροκάλως, μηδὲ ναφῶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπολυέσθω. καὶ σῖτος ἐνταῦθά τε ταῦτα, ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαινέτω, ἰὼν καταπεύγῃ. εἶτα ἐπανίτω λυθεὶς ὁπόταν ἐκεῖνα καλῇ.

dictionis colorem adhibeat, rebus explicandis, numeris aptandis vacet. Deniq; Homerico illi Ioui similem se præstet, qui nunc equestrium Thracũ, nunc Mysorũ terrã aspicit. Eodem enim pacto & ipse, nunc ad Romanorum, nunc ad Persarũ res seorsim respiciat, & quales sibi ex alto despicienti apparuerint, nobis exponat: deinde vtroſq; si pugnauerint, contẽpletur. At verò in ipsa acie, ne ad partem vnam, neq; ad equitẽ vnum, aut peditẽ oculos cõuertat, nisi Brasidas fuerit, qui de naui prosiliat, vel Demosthenes qui descẽsum in terrã prohibeat. Ac primùm quidem duces intueatur, ac siquid iusserint, illud audiat, & quomodo, quáq; sẽtentia & consilio acie instruxerint. Postquam autem manus cõsertæ fuerint, communis esto contemplatio, ac tum, velut in trutina examinet ea quæ geruntur, simul etiam persequatur, simúlque fugiat. Et omnibus hisce modus adhibeatur, ne ad satietatem vsq; ne ineptè, ne iuueniliter, sed facilè absoluatur. Atque his hîc subsistere iussis, si festinet, ad illa transeat: deinde solutus redeat, quum illa reuocauerint.

καὶ θεὸς πάντα σπουδάτω, καὶ ὡς δυνατὸν, ὁμοχρονείτω, καὶ μεταπετέσθω ἀπ' Ἀριθμίας μέ, εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν δ' ῥοιζήματι ἑνὶ, ἐς Ἰβηρείαν, εἶτα ἐς Ἰταλίαν ὡς μηδενὸς χαμᾷ ἀπολείποιτο. μάλιστα δ' κατόπτρῳ ἐοικυῖαν παρασκόπει τὴν γνώμην, ἀθόλωτον, καὶ στιλπνὴν, καὶ ἀκριβεῖ τῷ κέντρῳ, καὶ οἵας ἂν δέξηται τὰς μορφὰς τῶν ἔργων, τοιαύτας καὶ δεικνύτω αὐτά. διάφορον δ', ἃ παρέχουσι, ἢ ἐπερέχουσιν, μηδὲν. οὐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι χάρουσιν, ἀλλὰ τὰ μέν, λεχθησόμενά ἐστι, καὶ εἰρήσεται. πάρεσκε γὰρ ἤδη. δεῖ δὲ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. ὥστε, ἃ τί εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπωσιν. ὅλως δ', νομιστέον τὰ ἱστορίαν συγγράφοντα, Φειδίᾳ, ἢ Πραξιτέλει χρῶσαι ἐοικέναι, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ ὁτῳοῦν. ἃ δ' οὐδ' ἐκεῖνοι χρυσὸν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ τἄλλα ὕλας ἐτοίμας. ἀλλ' ἢ μέν, ὑπῆρχε, καὶ παρεσκεύαστο, Ἠλείων, ἢ Ἀθηναίων, ἢ Ἀργείων πιπτεισμένων. οἱ δ', ἔπλαττον μόνον, καὶ ἔφερον τὰ ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον,

Ac ad omnia properet, & quatenus fieri poteſt, idem tempus habeat: tranſuolétque ex Armenia in Mediam: hinc autem vno impetu in Iberiam, inde in Italiam, ita vt nullam occaſionem prætermittat. Præcipuè autem ſpeculo ſimilem mentem præbeat, liquido nimirum & ſplendido, quódque accuratum centrum habeat, & quales operum formas receperit, eaſdem etiam tales ſpectandas exhibeat: at nihil peruerſum, nihil colore, nihil ſpecie diuerſum reddat. Non enim perinde atq; oratoribus ſcribunt, ſed hęc quidem ſunt, quæ dici debent, & dicentur, ſiquidem iam facta ſunt: verùm ea collocare ordine, & exponere oportet. Quare, non quid dicant, ipſis eſt quærendum, ſed quomodo dicant. Prorſus autem putandum eſt, eum qui hiſtoriam ſcribit, Phidiæ, aut Praxiteli, aut Alcameni, aut alij cuipiam illorum ſimilē eſſe oportere. Neq; enim illi aurum, vel argentum, vel ebur, aliam ue materiā faciebant: ſed ea præexiſtebat, & ſuppeditantibus Eleis, vel Athenienſibus, vel Argiuis, præparata erat. Illi verò fingebant tantùm, & ſecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabā-

καὶ ἐπιχρίζειν τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο ὅλῳ ἡ τέχνη αὐτῶν, εἰς δέον οἰκοδομήσασθαι ἡ ὕλῃ. τοιοῦτο δή τοι καὶ τὸ τῆς συγγραφέως ἔργον, εἰς καλὸν διαθέσθαι τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν ἐπαρκέσαντα ἐπιδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενος οἴηται, μεταταῦτα οἰσθήσεσθαι τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ, τότε δὴ τότε ἀπεκείβωται, καὶ ἡ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπέλαβε τὸ ἔργον, τῷ ἡ ἰσοτίας φειδίᾳ. πάντων ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀπροσδιόνυσον μή ποτε ποιήσεται ἡ ἀρχή, ὅταν μὴ πάνυ κατεπείγῃ τὸ πρᾶγμα, προδοκήσασθαί τι ἐν τῷ προοιμίῳ. δύναμει δ' καὶ τότε προοιμίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσαφῆσαι περὶ τῶν λεκτέων. ὁπόταν δὲ καὶ προοιμάζηται, ἀπὸ δυοῖν μόνοιν ἄρξεται. οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ ἡ εὐνοίας παρεὶς, προσοχὴν, ἢ εὐμάθειαν ὑποθέσει τοῖς ἀκούουσι. προσθέσει μὲν γὰρ αὐτῷ. ἵνα δείξῃ. ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων ἐρεῖ. εὐμαθῆ δὲ, καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιήσει. πᾶς αὖτις προεπιδείκνυμος.

atque auro inerustabant. Et hoc illorum artis erat, commodè materiam exædificare. Huiusmodi etiam est scriptoris opus, vt quæ facta sunt, rectè disponat, eáque quàm fieri potest, clarissimè proponat. Ac quando auditor, se ea quæ narrantur, audire putauerit, ac postea laudauerit, tum demum opus hoc erit absolutum, propriámque laudem historico illi Phidiæ, seu artifici suo reportarit. Porrò iam adornatis omnibus, aliquando etiam sine proœmio exordietur, scilicet quum res non admodum vrgebit, vt opus præfatione aliqua præparetur. Potentia verò etiam tunc proœmio vtetur, quo dicenda declaret. Quum autem proœmium adhibebit, à duabus tantùm rebus exordietur, non more rhetorum à tribus: sed omisso beneuolentiæ loco, attentionem & docilitatem parabit auditoribus. Ipsi enim animum aduertent, si de magnis rebus, aut necessarijs, aut ad ipsos pertinentibus, aut vtilibus, se dicturum ostenderit. Intellectu autem facilia, & plana posteriora faciet, si causas præmittet, &

καὶ περιειλόν τὰ κεφάλαια τῶν γενησομένων. τοιούτοις προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο. Ἡρόδοτος μέν, ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα, καὶ θαυμαστὰ ὄντα, καὶ ταῦτα, νίκας Ἑλληνικὰς διηλούμενα, καὶ πᾶσας βαρβαρικάς. Θουκυδίδης δέ, μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων ἐκείνου τὸν πόλεμον. καὶ γὰρ παθήματα ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνίδειν ἐνόμισε. μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μικρολόγιον, ἢ βεβαχχιόλογον. εὐκρινὴς δέ, καὶ εὐαγωγὸς ἔσται ἐπὶ τὸν διήγησιν μετάβασις. ὅπως γὰρ ἀτυχῶς τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρά ἐστιν. ὅση τοίνυν διηγήσεως ἀρετή, τὰς κατακεκοσμημένας, λείως τε, καὶ ὁμαλῶς προϊοῦσα. καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ προσέχειν, μήτε κοιλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ σαφὲς ἐπιδεῖται τῇ λέξει, ὡς ἔφην, μεμιγμένον, καὶ τῇ συμπεπλεγμένῃ τῶν πραγμάτων. ἀπόλυτα γὰρ καὶ στελῆ πάντα ποιήσει. καὶ τὸ τέλος τοῦ ἔργου ἀποδώσει τὸ

rerum gestarum summa capita præfiniet. Procœmijs huiusmodi optimi historiarum scriptores vsi sunt. Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeo, atque admiratione dignæ, idque cùm victorias Græcorum, & clades barbarorum declarẽt. Thucydides autẽ, quòd magnũ etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & ante gestis maius, cùm in eo magna damna contigissent. Magnum autem erit procœmium, quod rebus proportione respondebit, seu longum, seu breue fuerit. Tranfitio autem ad narrationem mollis & placida sit. Omnino enim omne reliquum historiæ corpus, longa est narratio. Quare & virtutibus orationis exornetur, leuiter & æqualiter procedens, sibi similis, ita vt neque extet, neque hiatus habeat. Deinde & perspicuitas efflorescat, dictione, ceu dixi, & complexione rerum adornata. Absoluta enim & perfecta omnia reddet: & primo ad finem perducto, mox secundũ inferet, illi continuatum,

λύτιον ἐχόμενον αὐτῶν, καὶ

ἐλύσεως τρόπῳ συμπρμοσμένον, ὡς μὴ διακεκόφθαι, μηδὲ διηρήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρεκπεσούσας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιᾷν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀναπεφάσθαι τὰ ἄκρα. τάχος ὅτι πᾶσα χρῆσιμον. καὶ μάλιστα εἰ μὴ ἀπορία τῶν λεκτέων εἴη. καὶ τοῦτο ποιεῖσθαι χρὴ μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δ' εἰ παραθοῖς μὲν τὰ μικρὰ, καὶ ἥδιον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἱκανῶς τὰ μεγάλα. μᾶλλον δ', καὶ παραλειπτέον πολλά. ἂν δὲ γὰρ ἐν τοῖς φίλοις, καὶ πάντα ἡ παρασκευασμένα, διὰ τοῦτο ἐν μέσοις τοῖς πέμμασι, καὶ τοῖς ὀρτυγίοις, καὶ λοπάσι τοσούτοις, καὶ σοῦν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ χοιρογαστρίοις, καὶ σαπέρδοις ἐνθήσεις, καὶ ἔτνος, εἴ τι κράκειτο παρασκεύασο. ἀμελήσεις δὲ τῆς συντελεστέρων. μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὀρῶν, ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρημίαις, ὡς μὴ δυσαμμόλογον ἀπαιρεκάλως παρεπιδείκνυσθαι δοκοῖης, καὶ τὸ σαυτοῦ ἔργον, παρὸν τὴν ἰσοτέλειαν, μὴ ὀλίγον προσαλάμενος, τῆς χρείας,

& in modum catenæ coaptatum, vt nihil interruptum insit, neque multæ sint narrationes mutuò sibi adiacentes : sed semper quod primum est, secundo non vicinum sit modò, sed etiam cum eo communicet, & per extrema commisceatur. Breuitas in omnibus est vtilis : & maximè si rerum dicendarum inopia non fuerit : & hanc non tam à nominibus & verbis, quàm à rebus ipsis suppeditari oportet. Dico autem si parua, minúsque necessaria percurras, magna autem copiosè exponas. Quin potiùs multa prætermittenda. Neque enim si conuiuio accipias amicos, omniáque fuerint apparata, ob hoc inter media bellaria, & auiculas, & patinas tam multas, & capros, & lepores, & sumina, saperdam quoque appones, & pulmentum, si illud etiam fuerit apparatum. Sed quæ viliora sunt, negliges. In primis verò sibi temperandum in descriptionibus montium, vel murorum, vel fluminum, ne vim orationis ineptè ostentare videaris, & omissa historia tuum ipsius negocium agere. Sed quum illa paulùm attigeris, vtilitatis

καὶ σαφῆς ἕνεκα, μεταβήσῃ, ἀφυγὼν τὴ ἰξὸν τὴ ἐν τῷ πρά-
γματι, καὶ τὴ τοιαύτην ἅπασαν λιχνείαν, οἷον· ὁρᾷς τι καὶ
Omnes ὡς μεγαλόφρων ποιεῖ. A καίτοι ποιητὴς ὤν, παρελθεῖν τὸν
Ταντάλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ
Τιτυὸν, καὶ τοὺς ἄλλους. εἰ δὲ
Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ
Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν
οἴει ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄχει πρὸς
τὸ χεῖλος τῆ Ταντάλου ηγαγε;
εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε;
μᾶλλον δ' ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, B
ὀλίγα τῷ τοιούτῳ εἰδει τῆ λό-
γου χρησάμενος, σπεῦσαι ὅπως
ἐυθὺς ἀφίξεται, ἢ μηχάνημα
ἐρμηνεύσας, ἢ πολιορκίας χῆ-
μα δηλώσας ἀναγκαῖον, καὶ
χρειώδες ὄν, ἢ ἔτι πόλεων σχῆ-
μα, ἢ Συρακουσίων λιμένα,
ὅταν μὲ γὰρ τὰ λοιπὰ δηλῶται, C
καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, ἐᾷ τὰ
πράγματα ἐπόψεσθαι. ἐνίοτε γὰρ
ὅπως τὸ τάχος. καὶ ὡς φεύγοντος
ὅμως ἐπιλαμβάνεται αὐτὸ τὰ
γεγυμνωμένα, πολλὰ ὄντα. ἵνα
δέ ποτε καὶ λόγοις ἐρωτᾶτά
τινα δεήσῃ εἰσάγειν, μάλιστα
μὲ ἐοικότα τῷ προσώπῳ, καὶ D
τῷ πράγματι, οἰκεῖα λεγέ-
σθω. ἔπειτα, ὡς σαφέστατα
καὶ ταῦτα. πάλιν ἐφεῖταί σοι

& perſpicuitatis tantùm gratia, mox inde digrediaris: euitato quod in illa re eſt glutino, omnique huiuſmodi ganea, veluti magnanimum Homerum facere vides: qui quāquā eſt poëta, Tantalum, Ixionem, Tityum, alióſque percurrit. At ſi Parthenius, vel Euphorion, vel Callimachus eadem tractaret, quàm multis putas verſibus aquam ad labia vſque Tantali adduxiſſet? Deinde quàm multis idem Ixionem volutaſſet? Quin & Thucydides ipſe modicè hac orationis ſpecie vſus, vide quàm citò ab ea recedat, ſiue machinamentum exponat, ſiue neceſſariam atque vtilem obſidionis ſpeciem declaret, aut etiam ciuitatum formas, aut Syracuſanum portum deſcribat. Quum enim in peſtis narratione longior eſſe videtur, tum res ipſas conſidera: ſic enim breuitatem cognoſces, ac celeritatem: & vt rerum multitudo fugientem ipſum apprehendit. Quòd ſi quādo quiſpiam orationem habens erit introducendus, conueniētia perſonę, reiq; propria, eáque quàm planiſſimè dicantur: niſi quòd licet tibi

tuñè

τότε καὶ ῥητορεῦσαι, καὶ ἐπιδεῖξαι τὸ τῶν λόγων δεινότητα. ἔπαινοι μὲν γὰρ, ἂν ψόγοι, πάνυ περιεσκεμμένοι, καὶ πεπεισμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι. καὶ μετὰ ἀποδείξεως, καὶ ταχέως, καὶ μὴ ἀκαίρως, ἐπὶ ἔξω τοῦ δικαστηρίου ἐκείνοι εἰσὶ, καὶ τοῦ αὐτοῦ Θεοπόμπῳ αἰτίαν ἔχεις, φιλαπεχθημόνως κατηγορῆσαι τῶν πλείστων, καὶ διατρῖψαι ποιουμένῳ τὸ φράγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. ἢ μὴν καὶ μῦθος εἴ τις παρεμπέσοι, λεκτέος μὲν, οὐ μὴν πιστευτέος πάντως, ἀλλ' ἐν μέσῳ θετέος τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσουσι περὶ αὐτῶν. σοὶ δ' ἀκίνδυνος, καὶ πρὸς οὐδέτερον ὑπερπεπτερος. τὸ δ' ὅλον, ἐκείνης μοι μέμνησο. πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐρῶ. καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσονταί σε, καὶ τιμήσουσιν, ἀλλὰ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἐσομένης, πρὸς τὸν ἔπειτα μᾶλλον συγγράφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸ μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λέγηται καὶ περὶ σοῦ. ἐκεῖνος μάρτυς ἐλεύθερος αἰεὶ ἦν, καὶ παῤῥησίας μεστός. οὐδὲ κολακευτικὸν, οὐδὲ δουλοπρεπὲς, ἀλλ' ἀληθὲς ἐπὶ πᾶσι. τὸ δὲ

tunc rhetorem agere, & grauitatem orationis ostentare. Etenim laudes, aut vituperia parcè, circunspectè (ita vt calumnia vacent) præterea cum demonstratione, & celeriter ac tempestiuè adhibenda sunt: siquidem hæc à foro sunt aliena. Alioqui in eadem eris culpa qua Theopompus, qui plurimos odioſè nimis accusat, & eam rem in studium quoddam verit, vt accuset magis, quã res gestas historiæ tradat. Iam verò & fabula: si qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen confirmanda, sed in medio ponẽda ijs qui vt volent, de ea coniecturam facient. Tibi verò sit extra periculum, & in neutram partem inclinet. In vniuersum autem illud memineris: sæpius idem dicam. Ne ad præsens tempus duntaxat respiciens, scribas, vt qui nunc viuunt te laudent & colant: sed ad vniuersum ævum cogitationem intendens, ob posteritatẽ potiùs historiã cõponas, & ab illis mercedẽ scriptionis depoſcas, vt & de te aliquando dicatur: Ille sanè vir fuit liber, & ad dicẽdũ fiducia plenus: nihil adulatoriũ, neq; seruile, sed veritatẽ in omnib⁹ secut⁹. Qui sapiet, hoc supra spes

τὰς νῦν ἐλπίδας θεῖτο αὖ, ὥ-
στως ὀλιγοχρονίους οὔσας. ὁρᾷς
τὸ κνίδιον ἐκεῖνον ἀρχιτέκτονα,
οἷον ἐπίστευσε; οἰκοδομήσας γὰρ τὸ
ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον,
καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων,
ὡς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς
ναυτιλλομένοις ἐπὶ πολὺ τῆς
θαλάττης, καὶ μὴ καταφέροιντο
εἰς τὴν παρατονίαν, παγχάλε-
πον ὡς φασιν οὖσαν, καὶ ἄφευ-
κτον, εἴ τις ἐμπέσοι εἰς τὰ ἕρ-
ματα. οἰκοδομήσας οὖν τὸ ἔργον,
ἔνδοθεν μὲν κατὰ τῶν λίθων
τὸ αὑτοῦ ὄνομα ἐπέχραεν. ἐπ-
κρίσας δὲ πιτάφῳ, καὶ ἐπικα-
λύψας, ἐπέχραψε τοὔνομα τοῦ
τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς ὅσῳ
καὶ ἐγήρατο, παῦ ὀλίγου χρόνῳ
συνεκπεσούμενα μὲν τῷ χρί-
σματι τὰ γράμματα, ἐκφανη-
σόμενον δὲ, Σώστρατος Δεξιφά-
νους κνίδιος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ
τῶν πλωϊζομένων. οὗτος οὐδὲ
ἐκεῖνος ἐς τὸ τότε χαιρόν, οὐδὲ
τὸν αὐτοῦ βίον τὸν ὀλίγον ἐώρα,
ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν ἀεί,
ἀχρεῖος αὖ ἐσήκει ὁ πύργος, καὶ
μνήμη αὐτοῦ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν
καὶ τὴν ἱστορίαν οὕτω γράφειν,
σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον πρὸς
τὴν μέλλουσαν ἐλπίδα, ἢ πρὸς
τὴν παρὰ κολακείᾳ πρὸς τὸ

A

B

C

D

E

præsentes, quæ adeò sunt momentaneæ, ponat. Annon vides Cnidium illum architectum vt fecerit? Cùm enim extruxisset illã in Pharo turrim, maximum, atque pulcherrimum omnium operum, vt ex ea accensę faces magno maris spatio nauigantibus illucerent, ac ne in Paratoniam, locum, vt aiunt, omninò periculosum, & inextricabilem, siquis in scopulos inciderit, deferrentur. Postquam igitur hoc opus exædificasset, intus in saxis suũ nomẽ inscripsit: quo calce illita occultato, nomẽ eius qui tum regnauit, superinscripsit, ratus, id quod etiam euenit, fore vt breui admodum, literæ illæ cum illita calce caderent: hoc verò appareret: Sostratus Cnidius, Dexiphanis filius, Dijs seruatoribus pro salute nauigãtium. Hoc pacto neque temporis illius, neque breuis suæ vitæ rationem habebat: sed ad præsens, perpetuúmque tempus respiciebat, quòd dum turris illa staret, sua ars etiam maneret. Quare sic etiam cum veritate potiùs ad spem futuram, quàm cum adulatione, ad eorum qui nunc laudantur voluptatem, historia est conscribenda. ἀλλὰ τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις.

οὗτός σοι κανὼν καὶ στάθμη ἰσοπλεύρου δικαίας. καὶ εἰ μὴ σταθμησόμενοί τινες αὐτὴν, εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς δέον ἡμῖν μεχαπᾶται. εἰ δὲ μὴ, κεκώλυται ὁ πόθος ἐν κρανίῳ.

Hæctibi historiæ iustæ regula & amussis: ad quam si qui perpendant, bene se res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: sin minùs, volutatum est in Cranio dolium.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Λόγος πρῶτος.

HISTORIÆ VERÆ LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historia præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris, exemplum eiusdem proponit, non quidem rerum verè gestarum, sed fictarum, simul vt formam aliquam operis, ceu videtur, proponeret, simul vt animos à rebus seriis auocatos, paulisper reficeret & delectaret. Quid autem in hu narrationibus potissimum spectandum sit, nempe qua occasione, quóue consilio argumentum hoc tractarit, ipse in proœmio exponit.

Ὡς περ τοῖς ἀθληπαῖς καὶ περὶ τὰ σώματα ὀπιμέλειαν ἀσκοῦσιν, οὐ πρὸς εὐεξίας μόνον, ἀλλὰ τῶν γυμνασίων φερουτὶς ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τὴν χρείαν γνωμένης αὐτοῖς, μέρος γοῦν τὴν ἀσκήσεως τὸ μέγιστον αὐτῶν ὑπολαμβάνουσιν, οὕτω δὴ καὶ τοῖς περὶ λόγους ἐσπουδακόσιν ἁρμόττειν μοι τὸν πολλοῦ τὸν σπουδαιοτέρων ἀναγνώσιν ἀνεῖναί τε τὴν διάνοιαν, καὶ πρὸς τὸ ἑπόμενα χρήματον ἀκμαιοτέραν παρασκευάζειν.

Os est athletarum, ac eorum qui sũma diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis, atque exercitationis rationem habere, verùm etiam tempestiuæ remissionis, quam maximam vtique exercitationis partem arbitrantur. Idem literarum studiosis cõuenire duco, vt post multam rerum seriarum lectionem, animum relaxent, esúmque ad laborem postea suscipiendum, vegetiorẽ cõparent.

γήσοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ διάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τῶν διαγωνισμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον ἐκ τῆς ἀστείας καὶ χαρίεντος φιλίας παρέξει τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλά τινα καὶ θεωρίαν ἐπ' ἄμεινον ὑποδείξει, οἷόν τι καὶ περὶ τῶνδε τῶν συγγραμμάτων φέρονήσειν ὑπολαμβάνω. οὐ γὰρ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως, ἀφ' ἧς τὸ χαρίεν τε καὶ περιττὸν ἐπαίρων ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς, ἀφ' ὅτι ψεύσματα ποικίλα, πιθανῶς τε καὶ ἐναλλὰξ, ἀναπλάττων, ἀνειλιττόμενος, ἅμα ὅτι καὶ τῶν ἱστορουμένων ἕκαστον ἐς ἀκριβεστέρας πρός τινα ἔλεγχον τῶν παλαιῶν ποιητῶν τε, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ τεράστια καὶ μυθώδη συγγεγραφότας. ἐς καὶ ὀνομαστὶ ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτῷ σοι ἐκ τῆς διαγνώσεως φανεῖσθαι ἔμελλε. Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ Κνίδιος, συνέγραψε περὶ τῶν Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε ἄλλου εἰπόντος ἤκουσεν. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰαμβοῦλος περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πολλὰ παραδοξα, γνώμιμον μὲν ἅπασι τὸ ψεῦδος πλασάμενος, ἀπιστίαν δ' ὅμως συμβολὴν τῷ ὑποθέσει. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ

Conueniens autem hoc otiũ fuerit ipſis: ſi talium rerum in lectione verſentur, quę nõ ſolùm ex facetijs, & lepore tenuem animi recreationem præbeant: verùm etiam non rudem ſpeculationem præ ſe ferant: quale quiddã de hiſce ſcripris ſenſuros exiſtimo. Non enim ſolummodò materiæ nouitas, atq; inſtituti feſtiuitas, neque quod varia mendacia, probabiliter, & veriſimiliter cõfinximus, eos ad legẽdum illiciet: ſed quòd eorum quæ narrãtur, ſingula non ſine morſu taxãt aliquẽ veterum poëtarum, & ſcriptorum & philoſophorũ, qui portẽtoſa, & fabuloſa multa literis mandarunt: quorum nomina ſubiecissem, niſi futurum eſſet vt ea tibi ex lectione innoteſcerent. Cteſias Cnidius, Cteſiochi filius, de Indorum regione, ijſq; rebus quę apud ipſos ſũt, ea ſcripſit quæ neque ipſe vidit, neque ex aliis relatione accepit. Iambulus quoque de his quę in mari magno ſunt, multa præter hominũ opinionem literis mandauit, & norum quidem mendacium finxit, attamen non inſuaue argumentum contexuit. Alij præterea multi facto ſimilis argumenti delectu,

τούτοις περιελόμενοι, συνέγρα-

λαι, πῶς δή τινας ἑαυτῶν, πλάνας τε, καὶ ἀποδημίας, θηρίων τε μεγέθη ἱστορῶντες, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων ἀκοινωνησίας. ἀρχηγὸς δ' αὐτοῖς καὶ διδάσκαλος τοιαύτης βωμολοχίας, ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, τοῖς περὶ τὸν Ἀλκίνοον διηγούμενος αὐτῶν τε δουλείαν, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ὠμοφάγους, καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους. ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ ταῖς ὑπὸ φαρμάκων τῶν ἑταίρων μεταβολάς, οἷα πολλὰ ἐπεῖνος παρὰ ἰδιώτας τοὺς Φαίακας ἐτερατεύσατο. τούτοις οὖν ἐντυχὼν ἅπασι, τῶν ψευσμάτων μέν, ἃ σφόδρα τῶν αὐθρας ἐμεμψάμην, ὁρῶν ἤδη σύνηθες ὂν τοῖς καὶ τοῖς φιλοσοφεῖν ἐπιχειροῦσιν. ἐπεῖνο δ' αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ ὑπόμοχθον λύσειν τὴν ἄγνοιαν συγγράφοντες. διόπερ καὶ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι κατορθώσας τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἄμοιρος ὢ τῶν ἐν τῷ μυθολογεῖν ἐλευθερίας, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν ἔμοιγε, οὐδὲν ὃ ἐπεπόνθειν ἀξιόλογον, ὅπερ τὸ ψεῦδος ἐξαπόμνυμι, πολλῷ τῶν ἄλλων ὑπομονέστερον. καὶ ἐν ᾧ δή τινα τοῦ ἀληθεύειν λέγω, ὅτι ψευδόμενος, ὅτῳ δ' ἂν μοι δοκῶ καὶ τῶν περὶ

suos errores ac peregrinationes, ingentia belluarum corpora, hominum feritates, & inusitatos mores narrarūt. Cuiusmodi scurrilitatis author & magister ipsis fuit Homericus ille Vlysses, qui apud Alcinoum & ventorum seruitutem, & vnoculos, & crudiuoros, & feros quosdā homines: præterea multorum capitum animalia, sociósque meretricum veneficijs mutatos, multāq; monstris similia rudi Phæacum populo edisserens est ementitus. In quæ omnia cùm incidissem, non magno vitio viris illis vertebam quòd mentirentur, cùm iam viderē id illis esse consuetum qui se philosophos esse profitētur. Illud verò in ijs mirat⁹ sum, si cùm nō vera dicerent, id alios latere existimarēt. Quapropter cùm ipse etiam præ gloriæ studio, posteris aliquid relinquere velim, ne solus expers sim libertatis in cōminiscendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quod narrē (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendacium me conuerti, multò æquiùs quàm alij. Nam etsi vnum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorū criminationem euitaturus mihi videor, τῶν ἄλλων κατηγορείαν ἐκφυγεῖν.

αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς
λέγειν. γράφω τοίνυν περὶ ὧν
μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε
παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἔτι δὲ
μὴ δλως ὄντων, μὴ δὲ τὴν ἀρ-
χὴν γενέσεως δεομένων. διὸ δεῖ
τὸν ἐντυγχάνοντας μηδαμῶς
πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ
ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ
ἐφεὶς ἐς τὸ ἑσπέριον Ὠκεανόν,
πλείῳ ἀνέμῳ τε καὶ πλοῦν ἐποιούμην.
αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας,
καὶ ὑποθέσεως, ἡ τῶν δεινοίας πε-
ρικρία, καὶ πραγμάτων κεί-
νων ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι
μαθεῖν ὅ, τι τὸ τέλος ἔχει τῶν
Ὠκεανῶν, καὶ τίνες οἱ πέραν κα-
τοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτων γά
τοι ἕνεκα, πάμπολλα σιτία ἐνε-
βαλόμην. ἱκανὸν δὲ καὶ ὕδωρ ἐπε-
θέμην. πεντήκοντα δὲ ἡλικιω-
τῶν προσεποιησάμην, πλὴν αὐτῶν
ἐμοὶ γνώμην ἐχόντας. ἔτι δέ, καὶ
ἄπλων πολύ τι πλῆθος παρε-
σκευασάμην. καὶ κυβερνήτην
τὸ ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πεί-
σας, παρέλαβον. καὶ δὴ ναυῶν ἄκατος
ἦν ἰσχυρὰ, ὡς πρὸς μέγαν καὶ
βίαιον πλοῦν ἐκρατυνάμην. ἡμέρας μὲν οὖν καὶ νύκτα πλείῳ ἀνέ-
μῳ πλέοντες, ἔτι τῆς γῆς φαινομένης, ὑπὸ σφοδρᾶς βιαίως
ἀνεχόμεθα. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, ἅμα

quòd ipſemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur ſcribo quæ neque ipſe vidi, neque paſſus ſum, neque ex alijs audiui, quæ præterea neque omnino ſunt, neque ab initio eſſe potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egreſſus olim ab Herculeis columnis, & in Occidẽtalem Oceanum delatus, ſecundo vento nauigaui. Cauſa autem huius peregrinationis & argumẽtum fuit animi curioſitas, & nouarum rerum cupiditas, cùm ſcire vellem tum quis Oceani finis eſſet, tum qui homines vltra Oceanũ habitarẽt. Idcirco igitur multum commeatum impoſui, & aquæ quantum ſatis erat, ac coætaneos quinquaginta eiuſdẽ animi mecum adiunxi, & armorum copiam paraui, gubernatorémque optimum magno pretio conductum accepi. Nauim autem quæ actuaria erat, vt pote ad magnam ac violẽtam nauigationem muniui. Cùm itaque die & nocte ſecundo vento nauigaremus, adhuc apparente terra, non admodum magna vi prouecti ſumus. Sequenti verò die, ſimul oriente ſole, & ventus increuit, ἡλίῳ ἀνίσχοντι, ὅ, τε ἄνεμος ἐπι-

δίδου, καὶ τὸ κῦμα νύξαι ἔτο, καὶ
ζέφος ἐπεγίνετο, καὶ οὐκ ἔτ' ἦν ἡμῖ
τεῖλαι τὸ ὀθόνιον ἄμωατον ὧδε.
καὶ ἐπιβέβαντες τῷ πνεύματι,
παραθέοντες αὐτὸν, ἐχόμεθα ὁ
μεθα ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ἑβδομή-
κοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ, ἄφνω
ἐπλάμψαντος ἡλίου, κατοφθῶμεν
ὄρος πέτρου ὑψηλὸν, καὶ δεν-
δρεῶδες, ἐπὶ βαχεῖ περιχυμένου B
τῷ κύματι. καὶ γὰρ ἤδη τὸ πολὺ
τῆς ζάλης κατεπαύετο. προσόντες
οὖν, καὶ ἀποβάντες, ὡσὰν ἐκ
μακρᾶς παλαιπωρίας πολλῶ
μᾶλλον ἐπὶ τὴν γῆς χρόνον ἐπείμεθα.
διανοηθέντες δ' ὅμως, ἀπισχεί-
ναμεν ἡμῶν αὐτῶν, πεμάκοντα μὲν
φύλακας τῶν νεὼς παραμένειν,
εἴκοσι δὲ σὺν ἐμοὶ ἐπανελθεῖν
ἐπὶ κατασκοπῆς ἐν τῇ νήσῳ. D
προελθόντες δ' ὅσον σταδίους
βεῖς ἀπὸ τῆς θαλάσσης δι' ὕλης,
ὁρῶμεν πέτρα κίονι χαλκῷ πε-
ποιημένῳ, ἑλληνικοῖς γράμ-
μασι κατακεχαραγμένῳ, ἀμυ-
δροῖς δὲ, καὶ ἐκτετριμμένοις, λέ- E
γουσαν, ἄχρι τούτων Ἡρακλῆς
καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἐνταῦθα δὲ καὶ
ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ
μὲν, πλεθριαῖον, τὸ δ' ἔλαττον.
ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ μὲν, τοῦ Διονύσου
τὸ μικρότερον. τὸ δὲ μεῖζον δὲ, Ἡρα-
κλέους. προσκυνήσαντες οὖν, προήειμεν. οὔπω δὲ πολὺ παρήειμεν,

& fluctus intumuit, & caligo ſuborta eſt, neque iam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commiſimus, & tradidimus, diéſque nouem & ſeptuaginta fluctuauimus. Verùm octogeſima die, oriente iam ſole repentè non procul conſpicimus Inſulam altam, arboribus conſitam, non aſpero fluctu circumſonantem: iam enim magnus procellæ impetus quieuerat. Quam cùm adiuiſſemus, & deſcendiſſemus, vt ex multa maris moleſtia diu humi iacuimus: deinde verò ſurreximus: & è nobis triginta delegimus qui ad nauis cuſtodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad inſulæ explorationem aſcenderent. Per ſyluam igitur tria circiter à mari ſtadia progreſſi, æneam columnam videmus, Græcis literis, ſed exoletis & attritis inſcriptam. Verba erant, Huc vſque deuenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem veſtigia duo in propinquo ſaxo, vnum iugeris magnitudine, alterum minus: ita vt minus iſtud Bacchi, alterum Herculis eſſe mihi videretur. Tum adorato loco proceſſimus, Nec dum longè abieramus,

αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς
λέγειν. γράφω τοίνυν περὶ ὧν
μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε
παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἔτι δὲ
μὴ δ' ὅλως ὄντων, μὴ δὲ τὴν ἀρ-
χὴν γῆθεν δυναμένων. διὸ δεῖ
τὸν ἐντυγχάνοντας μηδαμῶς
πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ
ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ
ἀρθεὶς ἐς τὸ ἐκτὸς πέλαγος Ὠκεανοῦ,
ὑείῳ ἀνέμῳ τῇ πλοῦν ἐπιτήμην.
αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας,
καὶ ὑποθήκη, ἡ τῆς διανοίας πε-
ρικρημα, καὶ περιεργμάτων κεί-
νων ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι
μαθεῖν ὅ, τι τὸ τέλος ἔστι τῆς
Ὠκεανοῦ, καὶ τίνες οἱ πέραν κα-
τοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτων γέ
τοι ἕνεκα, πάμπολλα σιτία ἐνε-
βαλόμην. ἱκανὸν δὲ καὶ ὕδωρ ἐπε-
θέμην. πεντήκοντα δὲ ἡλικιω-
τῶν περιεποιησάμην, πλοῦν αὐτῇ
ἐμοὶ γεωμέτρην ἔχοντας. ἔτι δὲ, καὶ
ἔπλουν πολὺ τι πλῆθος παρε-
σκευασάμην. καὶ κυβερνήτην
τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πεί-
σας, παρέλαβον. καὶ τὴν ναῦν ἅπα-
σαν δὲ ὑπ' ὠκεῖς μέγαν καὶ
βίαιον πλοῦν ἐκρατυνάμην. ἡμέρας μὲν οὖν καὶ νύκτα ὑείῳ ἀνέ-
μῳ πλέοντες, ἔτι δὲ γῆς ὑποφαινομένης, ἀσφαλῶς βιαίως
ἀνηνέγκαμεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ, ἅμα

quòd ipſemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur ſcribo quæ neque ipſe vidi, neque paſſus ſum, neque ex alijs audiui, quæ præterea neque omnino ſunt, neque ab initio eſſe potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egreſſus olim ab Herculeis columnis, & in Occidẽtalem Oceanum delatus, ſecundo vento nauigaui. Cauſa autem huius peregrinationis & argumẽtum fuit animi curioſitas, & uouarum rerum cupiditas, cùm ſcire vellem tum quis Oceani finis eſſet, tum qui homines vltra Oceanũ habitarẽt. Idcirco igitur multum commeatum impoſui, & aquæ quantum ſatis erat, ac coætaneos quinquaginta eiuſdẽ animi mecum adiunxi, & armorum copiam paraui, gubernatorémque optimum magno pretio conductum accepi. Nauim autem quæ actuaria erat, vt pote ad magnam ac violẽtam nauigationem muniui. Cùm itaque die & noctem ſecundo vento nauigaremus, adhuc apparente terra, non admodum magna vi prouecti ſumus. Sequenti verò die, ſimul oriente ſole, & ventus increuit, ὑλίῳ ἀέϊ χρηθ, ὁ, ἡ ἄνεμος ἐπι-

δ' ἦδυ, καὶ τὸ κῦμα πύξαύετο, καὶ
ζέφος ἐνεγίγνετο, καὶ ἀκ ἔτ' ἀδὲ
σεῖλαι τ' ὀδυσῆι δυνατὸν λῦ.
καὶ ὑπερβάλλοντες τῷ πνεύματι,
παραδόντες αὐτὸν, ἐνχμαζό- A
μεθα ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ἑβδομή-
κοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω
ἐπιλάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν
ὄρος πόρρω νῆσον ὑψηλὸν, καὶ δα-
σεῖαν, ὑπὸ βαχεῖ πεπληγυμένῳ B
τῷ κύματι. καὶ γὰρ ἦδη τὸ πολὺ
τῆς ζάλης κατεπαύετο. προσόρ-
μησεν δ' ἡμῖν, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἀφ' ἐπι-
μακρᾶς παλαιπωρίας πολλῶν
ἐπὶ τῆς γῆς χρόνον ἐποιήσαμεθα. C
διαναστάντες δ' ὅμως, ἀπὸ τῶν
ἑαυτῶν ἡμῶν αὐτῶν, πρὸ ἑκατὸν μὲν
φύλακας τῆς νεὼς παραμένειν,
ἔδοξεν δ' ἐμοὶ ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν
ἐπὶ κατασκοπὴν ἐν τῇ νήσῳ. D
προελθόντες δ' ὅσον σταδίους
βεῖς ἀπὸ τῆς θαλάττης δι' ὕλης,
ὁρῶμεν πρὸ σήλην χαλκῆν πε-
ποιημένην, ἑλληνικοῖς γράμ-
μασι κατακεχαραγμένην, ἀμυ-
δροῖς δ', καὶ ἐντετριμμένοις, λέ- E
γουσαν, ἄχρι τούτων Ἡρακλῆς
καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἐν δ' καὶ
ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ
μὲν, πλατύτερον, τὸ δὲ ἔλαττον.
ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, τοῦ Διονύσου
τὸ μικρότερον. δεύτερον δ', Ἡρα-
κλέους. προσκυνήσαντες δὲ, προήειμεν. οὔπω δὲ πολὺ παρῳχήκειμεν,

& fluctus intumuit, & caligo ſuborta eſt, neque iam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commiſimus, & tradidimus, diéſque nouem & ſeptuaginta fluctuauimus. Verùm octogeſima die, oriente iam ſole repentè non procul conſpicimus Inſulam altam, arboribus conſitam, non aſpero fluctu circumſonantem: iam enim magnus procellæ impetus quieuerat. Quam cùm adiuiſſemus, & deſcendiſſemus, vt ex multa maris moleſtia diu humi iacuimus: deinde verò ſurreximus: & è nobis triginta delegimus qui ad nauis cuſtodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad inſulæ explorationem aſcenderent. Per ſyluam igitur tria circiter à mari ſtadia progreſſi, æneam columnam videmus, Græcis literis, ſed exoletis & attritis inſcriptam. Verba erant, Huc vſque deuenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem veſtigia duo in propinquo ſaxo, vnum iugeris magnitudine, alterum minus: ita vt minus iſtud Bacchi, alterum Herculis eſſe mihi videretur. Tum adorato loco proceſſimus, Nec dum longè abieramus,

καὶ ἐφισάμεθα ποταμῷ, οἶνον
ῥέοντι ὁμοιότατῳ μάλιστα, οἷος
ὁ Χίος ἐστίν. ἄφθονον δὲ καὶ τοῦ
ῥεύματος, καὶ πολύ, ὥστε σπανίως ἂν
θαυσίποτον εἶναι δυνάμενον. ἐ- A
πῆλθεν ἐν ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πι-
στεύειν τῷ ὅτι τῆς γῆλης ἐπιχάμ
ματι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τῆς Διονύ-
σου ἐπιδημίας. δόξαν δέ μοι καὶ
ὅθεν ἄρχεται ὁ ποταμὸς κατα- B
μανθάνειν, καὶ ἰέναι πρὸς τὸ ῥεῦμα.
καὶ πηγὴν μὲν οὐδεμίαν εὗρον
αὐτοῦ, πολλὰς δέ, καὶ μεγάλας
ἀμπέλους, γαλήνεις βοτρύων. C
παρὰ δὲ τὰς ῥίζας ἑκάστης, αὐτορ-
ῥεῖ σταγὼν οἴνου διαυγοῦς, ἀφ'
ὧν ἐγίνετο ὁ ποταμός. καὶ δὴ καὶ
ἰχθῦς ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἰδεῖν,
οἷον μάλιστα καὶ τὰς χρείας ἔχ
τοῦ γλεύκους παρεσκευάσθαι. ἡμεῖς D
δὲ καὶ ἀγρεύσαντες αὐτῶν τινας,
καὶ ἐμφαγόντες, ἐμεθύσθημεν.
ἀμέλει, καὶ ἀναμίξαντες αὐτοὺς,
ἐνείσκομεν ζυγοῖς μεσούσι. ὕστε-
ρον μέντοι ἐπινοήσαντες τοὺς
ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς ἀπὸ τοῦ ὕδα- E
τος παραμιγνῦντες, ἐκεράσαμεν
τὸ σφοδρὸν τῆς οἰνοφαγίας.
τότε δὲ τὸν ποταμὸν παρέπλε-
ομεν, ἢ διαβατὸς ἦν, ἐυρεῖν
ἀμπέλων χῆμα παράδοξον. τὸ
μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ στέλεχος
αὐτὸς, εὐρύτης, καὶ παχύς. τὸ

quum venimus ad fluuium, qui vino Chio ſimillimus fluebat. Fluxus autem copioſus multúſq; erat, adeò vt alicubi nauib' eſſet peruius. Nobis verò in mẽtem venit, vt inſcriptioni columnæ maiorem multò fidem adhiberemus, cùm ſigna peregrinationis Bacchi animaduerteremus. Cúmque fluminis principium inueſtigare ſtatuiſſẽ, aduerſo fluxu aſcendi, atq; ibi quidem nullum fontem inueni, ſed magnas multáſq; vites refertas: quarum cuiuſque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos piſces colore & ſapore vino maximè ſimiles cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piſcati eſſemus ac comediſſemus, temulenti euaſimus: quos etiam præcidentes, fœce plenos inueniebamus. Sed poſtea re animaduerſa, commixtis piſcibus alijs qui in aqua verſantur, vini illius, vnde veſcuntur iſti, vehemẽtiam temperauimus. Traiecto autem flumine, quà traijci poterat, portentoſas vites inuenimus. Nam truncus inferior qui à terra ſurgit ramoſus erat & craſſus: ſuperior autem mulieres erant, ab vtero ferè ſurſum, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον ἀπὸ

τῶν λαχόντων, ἅπαντ' ἔχοντα τέλεια. τοιαύτῃ παρ' ἡμῖν τῇ δάφνῃ χάφοισιν ἀντὶ τῆ Ἀπόλλωνος καταλαμβανόντος, ἀποδενδρουμένη. ἀπὸ δὲ τῶν δακτύλων ἄκρων ἐξεφύοντο αὐταῖς οἱ κλάδοι, καὶ μεσταὶ ἦσαν βοτρύων. καὶ μῆλα καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἔλικί τε, καὶ φύλλοις, καὶ βόστρυσι. προσελθόντας δ' ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, αἱ μέν, Λυδιστί, αἱ δὲ, ἰνδιστί, αἱ πλείσται δ', τῇ ἑλλάδα φωνῇ προσήειμεν. καὶ ἐφίλουν δ' ἡμᾶς τοῖς στόμασιν. ὁ δὲ φιλήσεις, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ παρέφορος ἦν. δρέπεσθαι μὲν οὐ παρεῖχον τῶ καρπῶ, ἀλλὰ ἠλγουν, καὶ ἐβόων, ἀπεσπωμένου. αἱ δ', καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων συλλαβόντες αὐταῖς, ἐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἐκ δὲ τῶν αἰδοίων ἐδέδεντο. συνεφύοντο γὰρ, καὶ συνερρίζωντο. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ ταῖς ἕλιξι περιπλεκόμενοι, ὅσον οὐδέπω καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον. καταλιπόντες δ' αὐτοὺς, ἐπὶ ναῶ ἐτράποντο. καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι δι' ὀλίγου ἐλθόντες τὰ φλοιῶν, καὶ τὴν ἀμπελομιξίαν.

surſum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen deſcribunt, quam cùm Apollo iam comprehenderet, in arborem verſa eſt. A ſummis autem earum digitis exoriebantur palmites vuis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & vuæ. Nos autem accedentes ſalutabant, & dextras iungebant: quarum aliæ B Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deoſculabantur, & qui oſculum acceperat, ilico ebrius & mentis C inops reddebatur. At fructū decerpi non ſinebant, ſed quum auellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commiſceri gliſcebant: duóque ex ſocijs cum illis congreſſi, ſolui non potuerunt, D ſed ex pudendis cōnexi ſunt. Statim enim coaluerunt, ac inter ſe radices egerūt. Iámq; digiti ipſis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, iamiámque fructum E laturi erant. Quibus relictis ad nauim fugimus: quò reuerſi, ijs qui remanſerant, cum alia narrauimus, tum ſociorum connectionem & commixtionē cum vitibus. Sumptis exinde amphoris,

καὶ ἄλλα, καὶ τῶν ἑταίρων τῶν συμ- καὶ λαβόντες ἀμφορέας τινὰς,

καὶ ὑδρευσάμενοί τε ἅμα, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ οἰνησάμενοι, καὶ αὐτῷ πλησίον αὐλισάμενοι, ἕως ἀνήχθημεν ὑπὸ πρόσφορα πνεύματι. περὶ μεσημβρίαν δὲ, ἐπὶ τὴν νῆσον φαινομένης, ἄφνω πυρὼν ὀπτημένους, καὶ περιδινήσας τὸν ναῦν, καὶ μετεωρίσας, οἷον ὑπὸ σφοδροῦ πνεύματος, ἐπὶ πολὺ καθῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀναμετεωρίσας ἀκριβῶς, ἀήρ τις ἐπιπνεύσας ἰσχυρὸς, ἔφερε κολπώσας τὸ ὀθόνιον. ἑπτὰ δὲ ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ κατεφαίνετο ἡμῖν τις μεγάλη ἐν τῷ ἀέρι, καθάπερ νῆσος λαμπρὰ, καὶ σφαιροειδὴς, καὶ φωτὶ μεγάλῳ καταλαμπομένη. προσπεσόντες δ' αὐτῇ, καὶ ὁρμισάμενοι, ἀνέβημεν. ὅπως κοπωθῶμεν δὲ τὴν χώραν, ἐνεπλήσθη οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν οὖν, οὐδὲν αὐτόθεν καταφαινόμενον. νυκτὸς δ' ὑπηνεμούσης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν μείζους, αἱ δὲ μικρότεραι, πυκνὰ δὲ χεῖραι προσπεπτωκυῖαι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ ποταμοὺς ἔχουσα, καὶ πλάγη, καὶ ὕλας, καὶ ὄρη. ταύτην δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δὲ ἡμῖν καὶ ἔτι

aquam ſimul, & è fluuio vinum hauſimus, ac prope eum pernoctauimus. Diluculo autem, ſpirante non vehementi vento, ſoluimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs inſula, turbo repentè exorſus eſt, qui circumuolutam, & in ſublime eleuatam nauim, ad ter mille ferè ſtadia, non iam in pelagus depoſuit, ſed ſublatam ſuſpendit, ingruénſque ventus, ſinuatum carbaſum impulit. Septem ergo dierum, totidémque noctium iter per aërem emenſi, octaua die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut inſulam lucidam, rotúdam, magna luce micantem: in quam delati, portúmque ingreſſi deſcendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coh. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ inſulæ nobis apparebant, hæ quidem maiores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia ſubtus terra, quæ vrbes & fluuios, & maria, & ſyluas, & montes in ſe continebat, quam conijciebamus eam eſſe, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus

πρόσωτέρω προελθεῖν. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, οὗτοί εἰσιν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι. καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνέοις χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τελεσίφαλοι. μάθοι δ' ἂν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἰσοῦ, ἕκαστον τῶν πτερῶν, μακρότερον καὶ παχύτερον φέρουσι. τούτοις οὖν τοῖς Ἱππογύποις προστεταγμένοις περιπτομένοις τὴν γῆν, εἴ τις ἐυρεθείη ξένος, ἄγειν ὡς τὴν βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δ', διασαφοῦντος, καὶ ἀπὸ τῆς στολῆς εἰκάσας, Ἕλληνες ἄρα ἦτε ὑμεῖς ὦ ξένοι. συμφησάντων δ', πῶς ἂν ἀφίκεσθε ἔφη τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὸ παθὸν αὐτῷ διηγούμεθα. καὶ ὃς ἀξιάμενος τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῆει, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ἂν, τοὔνομα Ἐνδυμίων, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς καθυδόν, ἁρπασθείη πνεύματι. καὶ ἀφικόμενος, βασιλεύοιτο τῆς χώρας. εἶναι δὲ τὴν γῆν σελήνην ἔλεγε, σελήνην. ἀλλὰ θαρρεῖν τε

vlterius progredi, ab Hippogypis quos sic vocant, in quos incidimus, cõprehensi fuimus. Hi autem Hyppogypi, homines sunt, qui magnis vulturibus vehuntur, illisque auibus tanquam equis vtuntur. Nam magni, & vt plurimum tricipites sunt vultures. Hinc autem illorum magnitudinem discas, si dixerimus eos singulas alas, nauis onerariæ malo lõgiores, & crassiores ferre. His igitur Hippogypis ea cura demandata est, vt terrã circumuolitent, & siquem peregrinum inueniant, eum ad regem adducãt. Illi nos cõprehensos ad ipsum ducunt: qui vt nos conspexit, & ex veste coniecit, Vos ô hospites, inquit, Græci estis. Illę assentientibus nobis, quomodo, inquit, tantum aërem peruagati huc deuenistis? Et nos illi rem omnẽ retulimus. Tum ille incipiens, ea quæ sibi acciderant nobis narrabat: vt ipse homo cùm esset nomine Endymion, ex nostra terra in somnis raptus est, & huc delatus, regioni imperauit. Dicebat autem illam esse terram, quæ luna nobis videtur: sed bono esse animo, nullúmq; periculum τὴν ἡμῖν κάτω φαινομένην παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίν-

δωον ὑφορᾶσθαι. πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὧν δεόμεθα. ἐπὶ τούτοις καὶ καταρδώσων ἔφη τὸν πόλεμον, ὃν ἐνεφέρωμεν τοῖς τοῦ ἥλιον κατοικοῦντας, ἁπάντων εὐδαιμονέστατα παρ' ἐμοὶ καταβιώσεσθε. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς διαφορᾶς. ὁ δέ, Φαέθων φησὶν, ὁ τοῦ ἐν τῷ ἡλίῳ κατοικουμένων βασιλεὺς, οἰκεῖται γὰρ καὶ ἐκεῖνος ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη, πολλὰ ἤδη καθ' ἡμᾶς πολεμεῖ χρόνον. ἤρξατο δὲ αἰτίας τοιαύτης. Τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ ποτε τοὺς ἀποροτάτους συναγαγὼν, ἐβουλόμην ἀποικίαν εἰς τὸν ἑωσφόρον στεῖλαι, ὄντα ἔρημον, καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, ἐκώλυσε τὴν ἀποικίαν, καὶ μέσον τὸν πόρον ὑπαντήσας ὅπερ τοῖς Ἱππομυρμήκων. τότε μὲν οὖν νικηθέντες, οὐ γὰρ ἦμεν αὐτῷ παλαι τῇ παρασκευῇ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δέ, βούλομαι αὖθις ἐπενεγκεῖν τὸν πόλεμον, καὶ παρελθεῖν τὴν ἀποικίαν. ἐπὶ οὖν ἐθέλοντι, κοινωνήσατέ μοι τῆς στρατιᾶς. ὅσους δ' ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τῶν βασιλικῶν ἵνα ἐμάχωμαι, καὶ τὴν ἄλλην ὁπλισιν. αὔριον ἥξω ἐγὼ γνώσεσθε, ἐπειδὴ σοι

suspicari iubebat, quoniam necessaria cuncta nobis erãt adfutura. Quòd si ex animi sententia, inquit, bellum quod Solis incolis nunc infero, prosperè confecero, omniũ fœlicissimè apud me viuetis. Hinc nos interrogauimus qui essent hostes, quæque dissidij causa. Tum ille, Phaëton, inquit, Solis incolarum rex, ille enim incolitur sicuti & Luna, iamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de causa. Ego olim pauperrimis quibusque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc desertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem inuidia commotus, transitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, secessimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accersere volo. Si velitis igitur, estote socij expeditionis, vnúmque ex regijs vulturibus vnicuique, aliámque armaturam præbebo: & cras proficiscemur. Ita fiat, inquam, siquidem

δοκεῖ. τότε μὲ οὖν παρ' αὐτῷ ἱσταθέντες, ἐμάναμεν. ἴωθεν δ' διανασάντες, ἐπακολουθεῖν. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήμαινον τὸν πολεμίους. τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῆς στρατιᾶς, δέκα μυριάδες ἐγένοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν μηχανοποιῶν, καὶ τῶν πιζῶν, καὶ τῶν ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκτακισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, διςμύριοι δὲ, οἱ ἐπὶ τῶν λαχανοπτέρων. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι μέγιστον, αὐτὶ τῶν πτερῶν λαχάνοις παπτὴ λάσιον. τὰ δ' ὠκύπτερα ἔχει, ὁμοιότατα φύλλοις μάλιστα σεσοικότα. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ κεγχρεβόλοι τετάχατο, καὶ οἱ σκορδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἄρκτου σύμμαχοι, τετρακισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν Ψυλλοτοξόται ἐπὶ ψύλλων μεγάλων ἱππάζονται. ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔχουσι. μέγεθος τῶν ψύλλων, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱ δ' Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μέν εἰσι, φέρονται δ' ἐν τῷ ἀέρι ἄνευ τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς, τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις ὑφαίνουσι, κολπώσαντες αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, καθάπερ

hæc tua est sententia. Tunc epulis ab ipso excepti, mansimus. Diluculo autē, quoniā ab exploratoribus hostes appropinquare nunciabatur, A acies instructa est nobis excitatis. Quare exercitus cōstabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitijs militibus. Horum autem octinginta millia erant B Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Auis etiā hæc est maxima, oleribus vndiquaq; loco pennarum hirta. C Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiā à Septētrione D auxiliares copiæ, Psyllotoxotę numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Psyllotoxotæ in magnis pulicibus equitant, vnde & appellationem habēt. Pulicū verò E magnitudo est circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem sūt pedites, & sine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo ferūtur talis est. Succingunt talares tunicas, quibus velorum instar sinuatis, tanquam naues aguntur. ἱστία, φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη.

τὰ πολλὰ δ' οἱ τοιῦτοι ἐν ταῖς μάχαις πελτασταί εἰσιν. ἐλέγοντο δ' ἐκ ἀπὸ τ κὰρ τ Καππαδοκίαν ἀστέρων ἥξειν, Στρουθοβάλανοι μ, ἑπταικισμύριοι, Ἱππογέρανοι δ, πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ ἐθεασάμην. οὐ γὰρ ἀφίκοντο. διόπερ οὐδὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. τεράστια γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲ τῶ Ἐνδυμίωνος ἦ δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἦ αὐτή. κράνη μὲ ἀπὸ τ κυάμων. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι καὶ καρτερροί. θώρακες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, θέρμινοι. τὰ γὰρ λέπη τ θέρμων συρράπτοντες, ποιοῦν θώρακας. ἄρρηκτον δ' ὀφεῖ γίγνεται τῶ θέρμου τὸ λέπος, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ ἑλληνικά. ἐπὶ δὲ καιρὸς ἦν, ἐτάξαντο ὧδε. τὸ μὲ δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱππογυποι. καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀείσους περὶ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς ἐν τούτοις ἦμεν. τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτεροι. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς ἕκαστοι. τὸ δὲ πλῆθος, ἦσαν μὲ ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὅπως. ἀράχναι παρ' αὐτοῖς πολλοὶ, καὶ

hi autem in prælijs plerumque ſunt peltati. Dicebantur autem ab his ſtellis quæ Cappadociæ imminent, aduentaturi Struthobalani numero ſeptuaginta millia, Hippogerani quinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipſorum naturas deſcribere auſim: etenim portentoſa & incredibilia de his dicebantur. Eris quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ ſunt fabæ. Loricæ ſquameæ, ex lupinis omnes. Loricas enim ex conſutis lupinorum ſiliquis conficiunt. Lupini autem ſiliqua, tanquam cornu ibi naſcitur infragilis. Scuta, & enſes ſunt quales Græcorum. Vbi verò ſeſe obtulit occaſio, ſic in aciem inſtructi ſunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa ſe optimos quoſque habens, inter quos nos etiã eramus. Læuum Lachanopteri. Medium auxiliarij vtique ſinguli. Peditatus autem circiter ſex millibus myriadum conſtabat: qui ſic in aciem inſtructi ſunt. Araneæ apud illos multæ ac magnæ ſunt, μεγάλοι γίγνονται, πολὺ τῶν

Κυκλάδων νήσων ἕκαστος μείζων. τούτοις περιτάξε διυφλῶναι τὸ μεταξὺ τὸ σελήνης, καὶ τὸ ἐωσφόρου ἄστρα. ὡς δὲ τάχιστα ἐχειρώσαντο, καὶ πεδίον δι' ἐποίησαν, ἐπὶ τούτου παρέταξε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτήιων ὁ Εὐδιάνακτος. τέτος αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲ ἐυώνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. θηεία δὲ ὄντι μέγιστα, καπόπερα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι παραπλήσια, πλὴν τὸ μεγέθους. ὁ γὸ μέγιστος αὐτῶν, καὶ δύπλεθρος ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνον οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ἔτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ τῷ δεξιῷ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀερηκόνωπες, ὄντες καὶ οὗτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κώνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ Ἀερηκάρδακες. ψιλοί τε ὄντες. καὶ πεζοί. πλὴν μάχιμοί γε καὶ ἕτοι. πάρρωθεν γὸ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ἐπιμεγέθεις. ὁ βληθεὶς καὶ ἐπολίγον αὐτέχθη ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, δυσοσμίας πινὸς αὐτίκα τῷ βαύματι ἐπιχυμένης. ἐλέγοντο

Cycladibus insulis vnaquæque multò maior. Has iussit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod vbi primùm fecerunt, campúmque strauerunt, in eo peditatum instruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipse. Hostium autem læuum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaëthon. Bestiæ autẽ sunt maximæ, alatæ, formicis nostris assimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat iugerum. Non solùm autem qui ipsis insidebant, sed etiam ipsæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia esse dicebant. In dextro autem collocati sunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes sagittarij, magnis culicibus insidentes. Post hos autem Aërocordaces, expediti quidem illi ac pedestres, verùm bellicosi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percussus ne paulum quidem resistere poterat, & fœtore vlceri protinus superueniente moriebatur. Nã sagittæ ma-

δὲ χείειν τὰ βέλη μαλόχης ἰῷ. ἔχοντο δ' αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. ἐτάχθησαν δὲ Καυλομύκητες, ὅπ ἀσπίσι μὲ μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τ ἀσπαραγῶν. πλησίον δὲ αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἔστησαν, οὓς ἔπεμψαν αὐτῷ οἱ τ σειρίου κατοικοῦντες, πεντακισχίλιοι. καὶ οὗτοι ἀνδρες κυνοπρόσωποι, ὀπὶ βαλανίων πίνοντων μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ κἀκείνων ὑστερίζειν τῶν συμμάχων, οὓς ἀπὸ τῦ Γαλαξίου μετεπέμποντο σφενδονήτας, καὶ οἱ Νεφελοκέντταυροι. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲ, τ μάχης ἤδη κεκριμένης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὤφελον. οἱ σφενδονῆται δὲ, οὐδ' ὅλως παρεγένοντο. διοπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθέντα τ Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τ χώραν. τοιαύτη μὲ καὶ Φαέθων ἐπῆλθε παρασκευῆ. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἦρθη, καὶ ὠγκήσαντο ἑκατέρωθεν οἱ ὄγοι, τοῦτοις δ' αὖτε σαλπιγῶν χρῶνται, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲ εὐώνυμον τῶν ἡλιωτῶν, αὐτίκα ἔφυγε οὐδὲ ἐς χεῖρας

luæ, veneno delibutæ dicebantur. Hos iuxta constituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis vtebantur, hastilibus verò asparagorum virgultis. Collocati sunt prope ipsos Cynobalani quinquies mille, quos Sirij canis incolæ ipsi miserunt. Et hi canina facie homines, alatis glandibus inuecti pugnabant. Dicebãt autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus, funditores scilicet, quos ex Galaxia aduocauerat, & Nephelocentauros: qui cõmisso prælio aduenerunt. At vtinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionẽ vastasse aiunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & vtrorumque asini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco vtuntur, congressi pugnarunt. Tum læuum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit;

ἐξέμιμνον τὸν Ἱππογύπους.

quos

καὶ ἡμεῖς ἐπόμενα κτείνοντες. τὸ δεξιὸν δ' αὐτῶν, κερά-
τει τῷ ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ συνωνύμου. καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀερο-
κώνωπες διώκοντες, ἄχρι περὶς A
τοὺς πεζούς. ἐνταῦθα ὑπὸ κα-
κείνων ἐμβοηθούντων, ἔφυ-
γον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα
ἐπὶ ἥδοντο τοῖς ἐπὶ τῷ συνω-
νύμῳ σφῶν γενικημένους. τῆς
δὲ τροπῆς λαμπρᾶς γενο-
μένης, πολλοὶ μὲ ζῶντες ἁ-
λίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀπηρω-
το. καὶ τὸ αἷμα ἔῤῥει. πολὺ μὲ B
ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε φωτὰ βά-
πτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνε-
σθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομένου
τοῦ ἡλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ
καὶ εἰς ἡμῶν γῆν κατέσταζεν, ὡς
τε με εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιού- D
του τινὸς καὶ πάλαι ἀπὸ γενο-
μένου, Ὁμηρος κατέλαβεν αἵ-
ματι ὕσαι τὸν Δία ἐπὶ τῷ τοῦ
Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀναστρέ-
ψαντες δὲ ἀπὸ τῆς διώξεως,
δύο τρόπαια ἐστήσαμεν, τὸ μὲ,
ἐπὶ τῶν ἀραχνίων τὴν πεζομαχίας.
τὸ δὲ τῆς ἀερομαχίας, ἐπὶ τῶν
νεφῶν. ἀφ' ὧν δὲ τούτων γενο-
μένων, ἠγγέλλοντο ὑπὸ τῶν
σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι,
προσελαύνοντες. οὓς ἔδει πρὸ
τῆς μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι.

quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, sinistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad pedites vsque insequebantur, qui opem hîc ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum deiectum latus læuum sensserunt. Illis in fugam insignem conuersis: multi viui capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita vt colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita vt conijcerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iouem sanguine pluisse Homerus existimauit. Postea quam fugatis illis reuersi sumus, duo trophæa statuimus, vnum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aëriæ in nubibus consertæ. His modò peractis, nunciatum est ab exploratoribus Nephelocentauros aduentare, quos Phaëthonti ante prælium aduenisse oportuisset. Hi quum adfuerunt,

καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσιόντες,

θέαμα παρεδόξότατον, ἐξ ἵππων πτερωτῶν, καὶ ἀνδρώπων συγκείμενοι. μέγεθος δ', τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον τὸ Ροδίων Κολοσσοῦ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω. τῶν δ' ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μὲντοι πλῆθος αὐτῶν, ὡς ἀνύγραπτα, μή τῳ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον ἦν. ἦγειτο δ' αὐτῶν ὁ ἐν τῷ ζωδιακῷ τοξότης. ἐπεὶ δ' ἤδοντο τοὺς φίλους νενικημένους, ὅτι ἡ Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὖθις ὁπλίζονται. αὐτοὶ δ' διατάξάμενοι, τετραγωνισμένοις ἐμπίπτουσι τοῖς σεληνίταις, ἀτάκτοις περὶ τὴν δίωξιν καὶ τὰ λάφυρα διεσπασμένοις. καὶ πάντας μὲν βίπτουσιν. αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα καταδιώκουσι μέχρι τῆς πόλεως, καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀχημάτων αὐτῷ κτείνουσιν. ἐπέστησαν δὲ καὶ τὸ τέρμα, καὶ κατέβημεν ἅπαντα τὸ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων πεδίον ὑφασμένον. ἐμὲ δ', καὶ δύο τινὰς τῶν ἑταίρων, ἐζώγρησαν. ἤδη δὲ παλαιὸν καὶ ὁ Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τέρματα ὑπ' ἐκείνων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν οὖν ἀπεχόμεθα ἐς ἡλίου ἀνατολήν, τὸ χεῖρον ὀπίσω λαβόντες ἀρχαίου ἀπυκόμματος, οἱ

spectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compositi. Magnitudo hominum erat ex dimidio corpore sursum quanta Rhodij colossi: equorum verò, quanta magnæ nauis onerariæ. Multitudinem ipsorum equidem non scripsi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem deuictos amicos cognouerunt, nuncium Phaëthonti miserunt, vt rediret. Tum ipsi instructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hostium fuga inconditos, & ad auferenda spolia dispersos, quos omnes in fugam vertunt, adeóque regem ipsum ad vrbem vsque persequuntur, eiúsque quàm plurimas aues conficiunt. Auulserunt etiam trophæa, totúmque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duósque ex socijs viuos ceperunt. Iámque & Phaëthon aderat: & subillis alia trophæa statuerũt. Nos autem ipso die ad Solẽ deducti sumus, manibus à tergo araneæ segmento illi-

ὃ, πολιορκῆν μὴ ἐν ἤθεσιν τὴν πόλιν. ἀφαιρέσαντες δ, τὸ μεταξὺ τοῦ ἀέρος ἀπεπλήρουν, ὥστε μηκέτι ταῖς ἀκτῖσι ἀπὸ τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν σελήνην A διήκειν. τὸ δ τεῖχος, ὧι ἐπάλλη περιεῖχεν. ὥστε σαφὴς ἔκλειψις τῆς σελήνης ἐγένετο. καὶ νυκτὶ διηνεκεῖ, πᾶσα κατέχετο. πιεζόμενος δὲ τούτοις ὁ B Ἐνδυμίων, πέμψας, ἐκέλευε καθαιρεῖν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ ὁρᾶς περιορᾶν ἐν σκότῳ βιοτεύοντας. ἐπαιρόμενοι δὲ καὶ φόβοις τελέσειν, καὶ σύμμαχος C ἔσεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμήσειν. καὶ ὁμόσαντες ὅτι τούτοις, δοῦναι ἤθελεν. οἱ δὲ περὶ τὸν Φαέθοντα, ἡμιόλιόν δὶς ἐκκλησίας, τῇ πρωτεραίᾳ μὲν, οὐδὲν παρέλυσαν τῆς ὀργῆς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, μετέγνωσαν. καὶ ἐζήτουν εἰρήνην ὅτι τούτοις. ἐπὶ τούτοις συνθήκας ἐποιήσαντο οἱ ἡλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι πρὸς Σεληνίτας καὶ τοὺς συμμάχους, ὅτι τῷ καταλῦσαι μὲν τοὺς ἡλιώτας τὸ διατείχισμα, καὶ μηκέτι ἐς τὴν σελήνην ἐσβάλλειν. ἀποδοῦναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ἐντῶν ἔκατον χρημάτων. τοὺς δὲ Σεληνίτας, ἀφεῖναι μὲν αὐτονόμους τούσδε ἄλλους δὲ ἀγορᾶι. ὅπλα δὲ μὴ ἐπιφέρειν τ[illegible] ἡλιώ

gatis. Hi ciuitatem non obſidere decreuerunt : ſed reuerſi medium aëris vallauerunt: ita vt nõ amplius radij Solis ad Lunam peruenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita vt Lunæ manifeſta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppreſſa. Quare preſſus Endymion, miſit legatos qui orarent vt hoc ædificium demolirentur, nec ſinerent ſe in tenebris verſari. Quod vt conſequeretur, promittebat ſe tributa perſoluturum, belli ſocium futurum, nec ampliùs bellum illaturum. Inſuper & obſides offerebat. Phaëthon autem & ſocij bis conuocato concilio, primò quidem in ira perſtiterunt, poſtremò ſententiam mutarunt. Ac pacis conditiones huiuſmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum ſocij cum Selenitis eorúmque ſocijs, hac lege vt Heliotę vallum deijciant, neque poſthac Lunam inuadant, ſtatutóque precio captinos reddant. Selenitæ verò vt ſtellas alias liberas dimittant, arma non amplius Heliotis inferant:

συμμαχεῖν ἢ τῇ ἀλλήλων, ὧν
τὴν ἐπὶ φόρου ἢ ἀποτελεῖν
ἑκάστου ἔτους τὸ βασιλέα τῶν
Σεληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῷ ἡλιωτῶν,
δεσμοῦ ἀμφορέως μυρίους. A
καὶ ὁμήρους ἢ σφῶν αὐτῶν
δοῦναι μυρίους. τὴν δ' ἀποι-
κίαν τὴν ἐς τὸ ἀμφοτέρων, κοι-
νὴν ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τὸν ἄλ-
λων ὃν βουλόμενον. ἐγγράφεται ἢ B
τὰς συνθήκας στήλη ἠλεκτρίνη,
καὶ ἀνατεθῆναι ἐν μέσῳ τῷ ἀεὶ
ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. ὑμοσαν ἢ
ἡλιωτῶν μὲν Πυρωνίδης καὶ Θη-
ρίτης, καὶ Φλόγιος. Σεληνιτῶν C
ἢ Νύκτωρ, καὶ Μηνίος, καὶ
Πολυλαμπής. τοιαύτη μὲν ἡ εἰ-
ρήνη ἐγένετο. ἐνδυμίων ἢ τὸ τεῖχος
καθῃρέθη, καὶ ἡμᾶς τοὺς αἰχμα-
λώτους ἀπέδοσθ ἐπὶ ἢ ἀφικό-
μεθα ἐς τὴν σελήνην, καὶ ἡμῖν D
ἀπήντησαν ἡμῖν, καὶ ἠσπάζοντο μὲ
δακρύοντες, οἵ τε ἐπαῖροι, καὶ ὁ
Ἐνδυμίων αὐτός. καὶ ὁμοῦ, ἄξιον
μεῖναί τε παρ' αὐτῷ, καὶ
κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας, ἐπηγγέ- E
λλετο δώσειν θεοῖς γάμον τῆς
ἑαυτοῦ παιδός, γυναῖκες γὰρ
οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς. ἐγὼ ἢ
οὐδαμῶς ἐπειθόμην, ἀλλ' ἠξίουν
ἀποπεμφθῆναι κάτω εἰς
τὴν θάλατταν. ὡς ἢ ἔγνω

vicissim autem opem ferat,
siquis inuaserit: tributum
verò quotannis pendat rex
Selenitarum regi Heliotarũ,
decies mille roris amphoras,
& de suis decies mille det
obsides: missa verò ad Lu-
ciferum colonia fiat com-
munis, & qui volet, alio-
rum sit particeps. Tum fœ-
dera columnæ electrinæ in-
sculpantur, medióque in
ære in confinijs erigatur.
Ex Heliotis fidem dederũt
Pyronides, Therites, &
Phlogius: ex Selenitis, Ny-
ctor, Menius, & Polylampes.
Facta est pax istiusmodi.
Confestim murus euersus
est, nósque captiuos reddi-
dêre. Vbi ad Lunam reuersi
sumus, cùm socij tum En-
dymion ipse nobis obuiam
venerunt, & cum lachry-
mis salutarunt. Atque hic
quidem rogabat, & vt apud
se maneremus, communique colonia vteremur,
& mihi filium (nam apud
ipsos mulieres nullæ sunt)
nuptui collocaturum polli-
cebatur. At ego nequaquam
parui, sed dimissionem in
mare poposci. Is verò vt
cognouit se non persuasurũ,
nos septenis diebus conui-
uio exceptos dimisit.

ἐθελήσαντα ὃ πείθειν, ἀπεπεμπε ἡμᾶς, ἑστιάσας ἑπτὰ ἡμέρας.

ἃ δ' ἐν τῷ μεταξὺ διατείβων ἐν τῇ σελήνῃ, κατενόησα, καινὰ, καὶ παράδοξα, ταῦτα βούλομαι ὑμῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γίνεσθαι αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρρένων. γάμοις γὰρ τοῖς ἄρρεσι χρῶνται. καὶ οὐδὲ ὄνομα γυναικὸς ἴσασιν. μέχρι μὲν ἂν πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν, γαμεῖ ἕκαστος. ἀπὸ δὲ τούτων, γαμεῖ αὐτός. κύουσι δὲ οὐκ ἐν τῇ μήτρᾳ, ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ἡ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὕστερον ἀνατέμνοντες, ἐξάγουσι νεκρά. ἐνθέντες δὲ αὐτὰ πάλιν τὰ ἀνέμοις κεχηνότα, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τὸν Ἑλλήνας ἐκεῖθεν ἥκειν τὰ γαστροκνημίας τοιοῦτον, ὅτι παρ' ἐκείνοις αὐτὴ γαστρὸς χωφορεῖ. μεῖζον δὲ τούτου ἄλλο διηγήσομαι. ἔθνος ἔστι παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων, οἱ καλούμενοι Δενδρῖται. γίνεται δὲ τὸ τρόπον τοῦτον. ὄρχιν ἀνθρώπου τὸ δεξιὸν ἀποτέμνουσι, καὶ γῇ φυτεύουσι. ἐκ δὲ αὐτοῦ, δένδρον αὐξάνεται μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός. ἔχει δὲ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς, ἔστι βάλανοι παχυαῖοι τὸ μέγεθος. ἐπειδὰν οὖν πεπανθῶσι, δυνήσαντες αὐτὰς, ἐκκολάπτουσι τὸν ἄνθρωπον.

Quæ, autem interim dum apud Lunam commorabar, animaduerti noua, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, sed ex maribus: masculis enim nuptijs vtuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigesimum vsque annum quisque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, sed in suris. Concepto fœtu, crus crassescit, tandem suo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expositos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos venisse videtur illud gastrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco sura concipit. Sed aliud hoc maius dicam. Genus hominum apud illos est, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo nascuntur. Dextrum hominis testiculum in terra plantant: ex eóque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habétque ramos, & folia, fructus verò sunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex ijs homines excludunt.

αἰδοῖα μόνοι σεσηπτὰ ἔχουσιν. οἱ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ διὰ τούτων ὀχεύουσι, καὶ συλλαμβάνουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀποθνήσκειν, μὴ ὥσπερ καπνὸς διαλυόμενος, ἀὴρ γίνεται. τέφρα δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὴ γὰρ πῦρ αἰωρήσουσι, κατρέχουσι ὀπίσω ἐπὶ τῶν ἀνθράκων. πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσιν ἐν τῷ ἀέρι πετόμενοι. ὀπτωμένων δὲ, περιχαθιδρύντες, ὥσπερ δὴ περὶ βάπτιζαν, λάπτουσι τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν, καὶ ἐυωχοῦνται. οὕτω μὲν δὴ βίφονται τοιούτῳ. πρὸς δὲ αὐτοῖς ὄζει, ἀὴρ ἀποθλιβόμενος εἰς χύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιεὶς, ὥσπερ δρόσον. οὐρεῖν δὲ ἀπουρῆσί γε, καὶ ἀφοδεύουσι. μὴ οὐδὲ τέτρωται, φησὶν ἡμῖν. μὴ οὐδὲ τὴν συνουσίαν οἱ παῖδες ἐν τῇ πυγαῖς περίχουσιν, μὴ ἐν ταῖς ἰγύαις, ὥσπερ τὴν γαστροκνημίαν. εἰσὶ γὰρ εἰσι τερπνότατοι. καλὸς ὁ νομίζει παρ' αὐτοῖς, ὃν που τις φαλακρὸς καὶ ἄκομος ἦ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσπόνητας. ἐπὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων, τοιαυτίον, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσι. ἐπεδήμουν γὰρ τινες, οἳ

Pudenda autem habent appoſititia, quidã eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & coniugibus miſcentur. Poſtquam autem ſenuerit aliquis, non moritur, ſed in fumum reſolutus aër fit. Cibus eſt omnibus vnus. Nam ſuper accenſi ignis prunis ranas aſſant, quæ apud ipſos magno numero in aëre volitant: quibus aſſatis, velut ad menſam circunfuſi, euaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus eſt aër in calicem expreſſus, qui liquorem roris inſtar ex ſe reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati ſunt. Neque pueri natibus rem obſcœnam præſtant,. verùm politibus ſupra ſuram, vbi perfoſſi ſunt. Pulcher apud illos habetur, qui caluus eſt, & depilis: ſed comatos abominantur. Contrà quàm apud eos qui cometas ſtellas inhabitant: nam comatos pulchros exiſtimant. Quidam enim aduenerunt,

καὶ περὶ ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μιλῶ καὶ ψῆφα φύουσι, μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ A
τὰς πυγὰς ἐκάστῳ αὐτῶν, κρέμβη ἐκπέφυκε μακρὰ, ὥσπερ οὐρά, θάλλουσα ἐς ἀεί, καὶ ὑπτίου αἰωρήσαντος, οὐ κατακλωμένη. ἀποµύσσονται δὲ B
μέλι δεριμύτατον. κάπειδάν ἢ πονῶσιν, ἢ γυμάζωνται, γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα ἀλείφουσιν, ὥστε καὶ τυρὸν ἀπ' αὐτῶ πήγνυσθαι, ὀλίγον τῶ μέλιτος ἐπιC
σάξαντες. ἔλαιον δὲ ποιοῦνται ἀπὸ τῶν κρομμύων πάνυ λιπαρόν τε, καὶ εὐώδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους. αἱ γὰρ ῥᾶγες τῶν βοτρύων, D
ὡσὴν ὥσπερ χάλαζα. καὶ μοι δοκεῖ ἐπειδὰν ἐμπεσὼν ἄνεμος διασείσῃ τὰς ἀμπέλους ἐκείνας, τότε κατὰ ἡμᾶς καταπίπτει ἡ χάλαζα, διαῤῥαγέντων τῶν βοτρύων. τῇ μὺτοι E
γαστρὶ, ὅσα πέρα χρῶνται, πάντες ἐν αὐτῇ, ὅσων δέονται. ἀνοικτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλειστὴ ὀπίσω. ἔντερον δὲ
ἐν αὐτῇ οὐδὲ ὅπως φαίνεται, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι διασεῖα ἔντονα, καὶ λάσιός ἐστιν. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπειδὰν ῥιγῶσιν,

qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum ſupra genua producunt: nec in pedibus vngues habent: ar vnicus illis eſt digitus. In ſpeciem caudæ braſſica cuiuſque natibus innaſcitur, prolixa, ſemper virens, quæ & reſupino cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui ſiquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita vt modico melle inſtillato, caſeus ex eo coaguletur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & vnguēti inſtar, odoratum. Multas vites habent aquæ feraces: vuarum autem acini ſunt veluti grando. Ac mihi videtur, diruptis vuis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concuſſerit. Ventre tanquam ſacculo vtuntur, eíque quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rurſus claudi poteſt. Neque in illo inteſtinum vllum, aut hepar apparet: ſed ſolummodò intus eſt villoſus, & hiſpidus: ita vt pueruli quum rigent,

ἐς ταὐτὸν ἐσθῆτα. ἐσθὴς δὲ τοῖς μὲν πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι δ', χαλκῆ, ἀφαντή. πολύχαλκα γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. καὶ ἐργάζονται τὸ χαλκὸν ὕδατι ἐμβρέξαντες, ὥσπερ τὰ ξύλα. πρὸς μύθου τὸ ὀφθαλμῶν, οἷους ἔχουσιν, οὐκ ἂν μὴ εἰπεῖν, μή τις μὲ νομίσῃ ψεύδεσθαι διὰ τὸ ἄπιστον τοῦ λόγου. ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς περιαιρετοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βουλόμενος λαβὼν τὸν αὑτοῦ, φυλάττει ἐς αὖθις ἰδεῖν. οὕτω δὲ ἐνθέμενος, ὁρᾷ καὶ πολλοὶ τῶν σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὰ ὦτα δὲ, πλατάνων φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπὸ τῶν βαλανίων. ἐκεῖνοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κατὰ μέσον κεῖται φρέαρ τοῦτο, οὐ πάνυ βαθύ. ἂν μὲν οὖν εἰς τὸ φρέαρ καταβῇ τις, ἀκούει πάντων τῶν παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸ καταπέσον ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεστὼς ἐκείνοις. τότε καὶ τὸν οἰκείους ἐγὼ ἐθεασά-

in eum subeant. Amictus diuitibus quidem vitreus, mollis : pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris sunt feracia: quod illi aqua maceratum, vt lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei absurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult suos exemptos seruat, dum ijs ad cernendum opus habeat : quos quum reposuit, cernit. Multique proprijs amissis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos possident, illi diuites sunt. Aures ijs sunt platani folia, præter quam ijs qui formantur ex glandibus. Illi enim soli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto positum est speculum maximum. Et qui in puteum descenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in speculum conspicatus fuerit, ciuitates omnes, gentes omnes videt, ac si omnibus interesset. Tunc familiares omnes,

μιν, ἢ πᾶσαν τὴν πατρίδα. εἰ δὲ κἀκεῖνοί με ἑώρων, ἀκριβῶς οὐκ ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν. ὅστις δὲ μὴ πιστεύῃ ταῦτα οὕτως ἔχειν, ἂν ποτε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἀφίκηται, εἰσεται ὡς ἀληθῆ λέγω. τότε δ' οὖν ἀσπασάμενοι τὴν βασιλέα, καὶ τὸν ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβαίνομεν, αὖθις ἐνθυμίῳ. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ενδυμίων, δύο μὲν τὰ ὑαλίνων χιτώνων, πέντε δὲ χαλκοῦς, καὶ παντοδαπὴν σκηνήν. ἃ πάντα ἐν τῷ κήτει κατέλιπον. συνέπεμπε δὲ ἡμῖν καὶ Ιππογύπους χιλίους, παραπέμψοντας ἄχρι σταδίων πεντακοσίων. ἐν δὲ τῷ παράπλῳ, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας χώρας παρημείψαμεν, παρεσκεμμένοι δὲ καὶ τῷ ἐωσφόρῳ ἄρτι συνεπιζομένῳ. καὶ ἀποβαίνομεν, ὑδρευσόμενοι. ἐμβαίνοντες δὲ εἰς τὸν ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ παρείμεθα τὸν ἥλιον, ἐν χερσὶ τῇ γῇ παραπλέοντες. οὐ γὰρ ἀπέβημεν, καίτοι πολλὰ τῶν ἐπαίρων ὑπηνυμοιώτων. ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἀφῆκεν. ἐθεώμεθα μέντοι τὴν χώραν εὐδαίμονά τε, καὶ πόαν, καὶ ἔνυδρον, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. ἰδόντες δὲ ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφορούντες παρὰ τῷ Φαέθοντι,

omnémque patriam vidi: an verò & illi me viderint, satis exploratum non habeo. Qui autem hæc ita se habere non credet, siquando illuc ipse se cõtulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, eiúsque aulicis, naui conscensa soluimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidẽ vitreas duas, æreas autem quinque, lupineámque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadijs deducerẽt. Inter nauigandum, multas quidem etiam alias regiones prætерlapsi sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum ciuitatem, vbi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnauigantes. Non enim descendimus, quanquam id socij magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorúmque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaëthonti meruerant,

ἐπέπλησαν ἐπὶ τὴν ναῦν. καὶ μαθόντες ἐκατόνδους, ἀπεχώρησαν. ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελελύθεισαν. πλεύσαντες δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέραν, περὶ ἑσπέραν ἀφικόμεθα ἐς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἤδη τὰ κάτω πλοῦν διέχοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ τῶν πλειάδων, καὶ τοῦ ὑάδων ἀέρος. παπεινοτέρα μέντοι τοῦ ζωδιακοῦ. ἀποβάντες δὲ, ἄνθρωπον οὐδένα μὲν εὕρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιθέοντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τὸ λιμένα διατρίβοντας. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὥσπερ εἰσίν, πίτυας. ὀλίγους δὲ μεγάλους, καὶ δυνατοὺς, πάνυ λαμπρούς, καὶ περιφανεῖς. οἰκήσεις δ' αὐτοῖς, καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ παρεσκεύαστο. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα εἶχον, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν προϊεμένων ἠκούομεν, καὶ ὑδὴ ἡμᾶς ἐδέχοντο ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν. ἡμεῖς δ', ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ οὐ δυνηθέντες, ὅτι ἀνθρώπου τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. ἀρχεῖα δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει πεπήγει. ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς κάθηται, ἐνομασὶ καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ,

nos conſpicati in nauem deuolarunt: ſed cùm fœdus initum didiciſſent, abierunt. Et iam Hippogypi diſceſſerant. Cæterùm cùm nauigaſſemus ſequenti nocte, ac die, circa veſperam peruenimus ad Lychnopolin, quam vocant: iam iter noſtrum ad inferiora ſecantes. Hæc autem vrbs ſita eſt in medio Pleiadum, & Hyadum aëre, Zodiaco vtique inferior. Vbi cùm deſcendiſſemus, hominem quidem nullum inuenimus, ſed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem paruas, & vt ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes, ſplendidas admodum, & illuſtres. Domus illis, & lychneones ſeorſim cuique ſuppetebant, & nomina ceu homines habebant: eáſque vocem emittentes audiebamus, nullámque iniuriã nobis inferebãt, imò ad hoſpitium inuitabãt. Attamen metuebamus, nec quiſquam noſtrum, apud illas cœnare, aut dormire auſus eſt. Palatium autem illis in media vrbe eſt extructum, vbi per totam noctem ſedet earum princeps, vnamquamque nomine compellans. Quæcunq; non paret,

καταδικάζεται ἀποθανεῖν, ὡς λιποῦσι τὴν τάξιν. ὁ δὲ θάνατος ὅτι σβεσθῆναι. παρεζωσμένοι δὲ καὶ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν τὰ γιγνόμενα, καὶ ἐνοούμεθα ἅμα τῶν λύχνων ἀπολουμένων, καὶ τὰς αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐβραδύνομεν. ἔνθα καὶ τὸν ἡμέτερον λύχνον ἐγνώρισα. καὶ προσελθὼν αὐτὸν, περὶ τῶν κατ' οἶκον ἐπυθανόμην, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δέ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ, ἅμα τε, ἐπλέομεν πλησίον τῶν νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. οὐ μὴν τοι ἐπέβημεν αὐτῆς. οὐ γὰρ ἐᾶ τὸ πνεῦμα. βασιλεύει μὴν τοι αὐτῶν Κοραγὸς ὁ Κοττυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Αἰσχυφάνους τοῦ ποιητοῦ, αὐδᾷ γὰρ σοφῶς, καὶ ἀληθῶς, καὶ μάτην ἐφ' οἷς ἔλεγεν ἀπορυμούν. τετάρτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὴν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. μὴ δὲ οὐδαμοῦ, πλοῖα τῶν ἐν τῷ ἀέρι. καὶ αὐτοὶ δὲ, πυρώδεις ἤδη, καὶ ὑφαυγεῖς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δὲ περὶ μεσημβρίαν, μαλακῶς ἐνδιδόντος τοῦ πνεύματος, καὶ σιωπάζοντος, ὅτι τὴν θάλατταν καταπίπτομεν. ἐς δὲ τὸ ὕδατος ἐφαύσαμεν,

ad mortem condemnatur, vt aciei desertrix : extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simúlque lucernas respondentes audiebamus, causásque dicentes cur serò venirent. Hîc lucernam nostram agnoui, eámque alloquens sciscitabar, quomodo se haberet res domesticę, eáque mihi omnia narrauit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie soluimus, ac prope nubes nauigauimus. Hîc visa vrbe Nephelococcygia, mirati sumus : in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum iam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ iam igneæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare deponimur. Vt verò aquam attigimus,

θαυμάσιον ὡς ἐχαρήδομεν, καὶ ἐχαιρομεν, καὶ δεῖπνον πᾶσιν ἐκ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. καὶ ἀποῤῥίψαντες, ἐπλέομεν. καὶ ὀλίγον χαλιὸν ἦν οὖσα, καὶ ἐυσταδιῶν τὸ πέλαγος. Εοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μειζόνων γίγνεσθαι πολλάκις ἡ ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας ἐν ὕδατι πλεύσαντες, τῇ τρίτῃ ἐπιφαινούσης, ἐπὶ ἀϊόντα τὸν ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία, καὶ κήτη. πολλὰ μὲ καὶ ἄλλα. ἦν δὲ μέγιστον ἁπάντων, ἐσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπῆκτο δὲ κεχηνὸς, καὶ ἐπὶ πολλὴν παρέπλου πλὴν θάλατταν, ἀφρῷ τε πεκλυζόμενον, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκφαίνον, πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρους. ὀξεῖς δὲ πάντας, ὥσπερ σκόλοπας. καὶ λευκοὺς, ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμεῖς μὲ οὖν τὸ ὕφαλον ἀλλήλοις ἐπεστέποντες, καὶ πελαβόντες, ἐμύομεν. τὸ δὲ, οὐδὲν παρλῦ. καὶ ἀναῤῥοφήσαν ἡμᾶς, αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. οὐ μὴν τοι ἔφθη συναῤῥάξαι τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀφυσμάτων ἡ ναῦς εἰς τὸ ἔσω διέπεσεν. ὑπὸ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲ

mirum quantopere lætaremur & gauderemus, vnde ex ijs quæ ſuppetebãt omnibus cœnam exhibuimus, cúmque tranquillum & placidum eſſet mare in id ad natãdum nos proiecimus. Videtur autem plerumque mutatio in melius maiorum malorũ eſſe principium. Nam bidui tantùm nauigatione peracta cùm tertius illuceret dies, verſus orientem ſolem repente videmus beluas, & cete: multa etiam alia. Ex quibus vnum maximum erat omnium mille circiter & quingentorum ſtadiorum magnitudine. Aduenie bat hians, ac iamdiu mare perturbans, ſpumáque circunfuſum, ac dentes exerens, phallis noſtris multò longiores, omnes inſtar pali acutos, & inſtar eboris candidos. Itaque nos vltimum vale viciſſim dicentes, & amplexantes præſtolabamur. Illud verò iam aderat, & nos abſorbens cũ ipſa naui deglutiuit. At dentibus non confregit priùs quàm per eorum raritatem intro nauis decidiſſet. Poſtquam intus fuimus, primùm erant tenebræ, nihilque videbamus.

σκότος ἦν, καὶ ἐδὲν

ἐωρῶμεν. ὕστερον δὲ αὐτῶν ἀναχασκόντων, εἰδόμεν κῆτος μέγα, καὶ παντὴ πλατύ, καὶ ὑψηλόν, ἱκανὸν μυρίανδρον πόλει οἰκεῖν. ἔκειντο δ' ἐν μέσῳ καὶ μικροὶ ἰχθύες, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεχυμένα, καὶ σκολίων ἱστία, καὶ ἀγκυρέων, καὶ ἀνθρώπων ὀστέα, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δὲ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τοῦ ἰλύος, ἣν κατέπιε συναγείρουσα. ὕλη οὖν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ δένδρεα παντοῖα ἐπέφυκει, καὶ λάχανα ἐβεβλάστηκει, καὶ ἐώκει πάντα ἐξειργασμένοις. περίμετρος δὲ ἡ γῆς, στάδιοι διακόσιοι καὶ τεσσαράκοντα. ἐν ᾗ ἰδεῖν καὶ ὄρνεα τὰ θαλάττια, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρεων νεοττεύοντα. τότε μὲν οὖν ἐπὶ πολὺ ἐδακρύσαμεν. ὕστερον δὲ ἀναστήσας τοὺς ἑταίρους, τῇ μὲν γαλῇ ὑπεστρωσάμεθα· αὐτοὶ δὲ τὰ πυρεῖα συνθέμενοι, καὶ ἀνακαύσαντες, δεῖπνον ἐν τῷ παρόντων ἐποιούμεθα. παρέκειτο δὲ ἄφθονα καὶ παντοδαπὰ κρέα τῶν ἰχθύων. καὶ ὕδωρ ἔπι τοῦ ἐωσφόρου ἐκομίζομεν. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ διαναστάντες, εἴποτε ἀναχάσκοι τὸ κῆτος, ἐῳρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄχθην, ἄλλοτε δὲ μόνον ὕδατον, πολλάκις δὲ καὶ νήσους.

Tandem eo hiante videmus cetum ingentem, vndiquaque latum, altúmque, ciuitatis capacem, quæ incolarum decem millia capere posset. In medio quoque parui erant pisces, aliæque multæ beluæ concisæ, nauiúmque mali, & anchoræ, hominúmque ossa, & onera. Circa medium verò, & terra, & colles erant, vt conijcio, ex eo quem absorpserat limo, accumulati. In his innata erat sylua, arboréique omnigenæ, oleráque accreuerant, omniáque cultis agris erant similia. Circuitus terræ ducentorum & quadraginta stadiorum erat. Erat etiam videre, marinas aues, laros, & halcyones in arboribus nidificantes. Ac tum plurimum fleuimus. Tandem cùm sociorum animos erexissem, nauim sulciuimus: ipsique accenso ex attritis silicibus igne, ex ijs quæ aderant cœnam parauimus. Appositæ sunt multæ omnigenùm piscium carnes, & aquam ex Lucifero allatam adhuc habebamus. Sequenti die excitati, siquando hiasset cetus, nunc montes, nunc cœlum duntaxat, sæpe verò insulas conspicabamur.

καὶ γὰρ ἠδανόμεθα, φερομένου αὐτῆ ὀξέως πρὸς πᾶν μέρος τῆ θαλάττης. ἐπειδὴ γὰρ ἐθάδες τῆ διαπλοίᾳ ἐγιγνόμεθα, λαβὼν ἑπτὰ τῶν ἑταίρων, ἐβάδιζον ἐς τὴν ὕλλν, περισκέψασθαι τὰ πάντα βουλόμενος. οὔπω γὰρ ὅλους πέντε σταδίους, εὗρον ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλου ἡ ἐπιγραφή. καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ τάφους πολλοὺς, καὶ στήλας ἐπ' αὐτῶν, σκληρά τε, πηγὴν ὕδατος διαυγοῦς. ἔτι δὲ καὶ κυνὸς ὑλακὴν ἠκούομεν, καὶ καπνὸς ἐφαίνετο πόρρωθεν. καὶ πῦρ καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν. οὕτω δὴ οὖν βαδίζοντες, ἐφθάμεθα πρεσβύτην καὶ ναυσικῶν, μάλα πρόθυμος περαιοῦ τινα ἐργαζόμενος, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύοντα. ἡδέντες οὖν, ἅμα, καὶ φοβηθέντες, ἐστημεν. κἀκεῖνοι δὲ ταυτὸν ἡμῖν εἰς τὸ οἰκεῖον πάθοντες, ἀφανεῖς παρεσκήκεσαν. γέρων δὲ ὁ πρεσβύτης ἔφη, τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πότερον θεῶν ἔφη, τῶν ἁλίων δαιμόνων, ἢ ἄνθρωποι δυστυχεῖς, ἡμῖν παραπλήσιοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ βατεύοντες, νῦν θαλάττιοι γεγοναμεν, καὶ συννεχόμεθα

Etenim eam ad omnem maris partem velociter ferri percipiebamus. Poſtquam autem huic manſioni fuimus aſſuefacti, aſſumptis ſeptem ſocijs, omnia luſtrandi ſtudio, per ſyluam ambulabam. Nec dum tota quinque ſtadia emenſus, Neptuni quoddam ſacellum inueni, quemadmodum declarabat inſcriptio: nec multò poſt, ſepulchra multa, deſupérque cippos, iuxtáque fontem aquæ limpidæ. Quinetiam latratum canis audiuimus, eminúſque apparuit fumus, vnde domum ibi eſſe conijciebamus. Itaque greſſum accelerantes offendimus ſenem & adoleſcentem, qui valdè alacriter ſulcum faciebant, in eúmque aquam è fonte deriuabant. Ergo læti ſimul, ac territi conſtitimus. Pariter & illi, vt conſentaneum erat, muti aſtiterunt. Attandem aliquãdo Quinam eſtis ô hoſpites? inquit ſenex. Vtrum ex marinis Dijs eſtis, an infœlices homines nobis ſimiles? Etenim nos qui ſumus homines in terris olim enutriti, marini nunc ſumus, & cum hac qua continemur belua fluctuamus,

τῷ πελάγει πάντῳ σκεῖρ,

οὐδὲ ὁ πάχρυμν, ἀκριβῶς εἰδότες. τεθνάναι μὲ γὰρ εἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. πρὸς ταῦτ' ἔφη ἐγὼ εἶπον. καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νεήλυδες ὦ πάτερ ἐσμὲν, ἅπερ σκάφει πρώην καταποθέντες. περὶ ἁπάντων δὲ ἡμῶν, βουλόμεθα μανθάνειν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. δαίμων δέ τις ὡς ἔοικεν ἡμᾶς ἤγαγε, σύ τε ἐφορμήσεις, καὶ εἰσορμήσεις ὅπῃ μὴ μόνοι ἐν τῷδε κεκειρύγμεθα τῷ θηρίῳ. ἀλλὰ φράσον ἡμῖν σεαυτὸν τύχῃ, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως δεῦρο εἰσῆλθες. ὁ δὲ, οὐ πρότερον ὄφελον ἐρεῖν, οὐδὲ πιστεύειν παρ' ἡμῶν, πρὶν ξενίων τῶν παρόντων μεταδῶναι. καὶ λαβὼν ἡμᾶς, ἦγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπεπήνατο δὲ ἀντάρκη. καὶ στιβάδας ἐνηκεδέμνατο. καὶ τἆλλα ἐκόσμησε. παρατεθεὶς δὲ ἡμῖν λάχανά τε, καὶ ἀκρόδρυα, καὶ ἰχθῦς, ἔπι δὲ καὶ οἶνον ἔγχεας, ἐπειδὴ ἱκανῶς ἐνεφορήθημεν, ἐπυνθάνετο ἃ ἐπεπόνθειμεν. κἀγὼ πάντα ἐξῆς διηγησάμην, τόν τε χειμῶνα, καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὰ ἐν τῷ ἀέρει πλοῦν, καὶ τὸν πόλεμον, καὶ τἆλλα, μέχρι τῆς εἰς τὸ κῆτος καταδύσεως.

nec quid simus, satis nouimus: perijsse quidem videmur, sed viuere credimus. Ad hæc ego, Et nos inquã, ô pater homines aduenæ nouisumus, pridie cum naui ipsa deglutiti. Accessimus autem studio discendi quo modo ea se habeant, quæ in sylua sunt, etenim magna densáque videbatur. Deus autem aliquis vt verisimile est nos adduxit, vt te viso sciremus nos hac in bellua non solos esse inclusos. Sed tuam ipsius fortunam nobis edisserè, quisnam sis, & quo pacto huc introieris. Ille verò, Non priùs dicam, inquit, nec intelligetis ex me, quàm hospitio excepti præsentibus bonis fruamini: simúlque nos acceptos in ædes duxit, quas sibi idoneas construxerat, in ilsque toros ædificarat, aliáque instruxerat. Cùm autem olera, & glandes, pisceésque apposuisset, præterea etiam vinum infudisset, postquam saturi fuimus, rogabat quid nobis accidisset. Cui omnia ordine exposui, scilicet tempestatem illam, & quid in Insula contigisset, tũ nauigationẽ in aëre, bellũq; & cętera quò vsque in cetũ ingressi sumus.

ὁδ' ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὑτὸν διεξῆκε, λέγων, τὸ μὲν ἔθνος εἰμὶ ὦ ξένοι, κύπριος. ὁρμηθεὶς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἀπὸ τ πατρίδος μ̃ παιδός, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλεον εἰς Ἰταλίαν, ποικίλον φορτίον κομίζων ἐπ νεὼς μεγάλης, ἣν ἐπ σώματι τῶ κύτους διαλελυμμένην ἴσως ἑωράκατε. μέχρι μὲ οὖν Σικελίας, εὐτυχῶς διεπλεύσαμεν. ἐκεῖθεν δὲ ἀφαπαδέντες ἀέριμ σφοδρῶ, τετάρτ ἐς τ Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν. ἔνθα τῶ κύτει περιτυχόντες, καὶ αὐτανδρεὶ καταποθέντες, δύο ἡμεῖς τ ἄλλων ἀποθανόντων, ἐσωθήμεν. θάψαντες δὲ τὸν ἑταῖρον, καὶ ναὸν τῶ Ποσειδῶνι δειμάμενον, τουτονὶ τ βίον ζῶμεν, λάχανα μὲ κηπεύοντες, ἰχθῦς δὲ στρυμῶνι, καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ δὲ ὡς ὁρᾶτε ἡ ὕλη, καὶ μῶν καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλάς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γίνεται. καὶ τὸν πηγὸν δὲ ἴσως εἴδετε καλλίστου καὶ ψυχροτάτου ὕδατος. ξυλῶ δὲ ἀπὸ τῶν φύλλων ποιούμεθα, καὶ πῦρ ἀφθονον καίομεν, καὶ ὀπτὰ δὲ θηρεύομεν τὰ εὐπετούμενα, καὶ ζωπυρεῖς ἰχθῦς ἀγρεύομεν, ἐξιόντες

Is verò ſummopere (miratus, res ſuas viciſſim explicabat, genere quidem, hoſpites, aiebat ille, ſum Cyprius. Verùm è patria cum hoc filio quem videtis, cúmque multis alijs famulis, ad mercaturam profectus, in Italiam, naui magna, quam in ore ceti diſſolutam fortè vidiſtis, mercibus varijs onuſta nauigabam. Atque ad Siciliam vſque fœliciter nauigauimus: Indéque vehementi vento abrepti, tertia die in Oceanum delati ſumus, vbi cetum nacti, vnà cum naui comitibúſque abſorpti, mortuis alijs, nos duo euaſimus. Sepultis autem ſocijs, erectáque Neptuno æde, vitam hanc viuimus, olera colentes: veſcimur autem piſcibus & glandibus. Magna verò, vt videtis, eſt ſylua, vitéſque multas habet, ex quibus iucundiſſimum vinum oritur: & fortè fontem optimæ & frigidiſſimæ aquæ vidiſtis. Lectum frondeum facimus, copioſum ignem ſuccendimus, inuolantes aues aucupamur, & viuos piſces piſcamur in beluæ branchia

egreſſi

ἐπὶ τὰ βραγχία τῦ θηείου, ἔνθα καὶ λουόμεθα, ὁπόταν ἐπιθυμήσωμεν. καὶ μὴν καὶ λίμνη οὐ πόρρω ἔστιν ἁλμυρά, σταδίων εἴκοσι τὸ περίμετρον, ἰχθῦς ἔχουσα παντοδαπούς. ἐν ᾗ καὶ γηχόμεθα, καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφους μικρῦ, ὃ ἐγὼ ναυπηγησάμην. ἕβδομον δὲ ἡμῖν ἔτος ἐστὶ καταποστεως ταῦτα, ἑπτὰ, καὶ εἴκοσι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἴσως φέρειν δυνάμεθα. οἱ δὲ γείτονες ἡμῖν, ἢ παροικοι, σφοδρὰ χαλεποὶ, καὶ βαρεῖς εἰσι, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄχθοι. ἢ γὰρ ἔφην ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσὶν ἐν τῇ κατοικήσει πολλοὶ μὲν οὖν ἔφη, καὶ ἄξενοι, καὶ ταῖς μορφαῖς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἑσπέρια, καὶ οὐραῖα τῆς ὕλης, Ταρίχαῖες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυωπὸν, καὶ κορβασοειδέστατον, μάχιμον, καὶ θρασὺ, καὶ ὠμοφάγον. τὰ δὲ ἑσπέρας πλευρᾶς, καὶ ἀριστερὸν τεῖχος, Τετρωνομῶδυτες. τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ὁμοιότατα. τὰ δὲ κάτω, τοῖς γαλεώταις. ἥπιον μέντοι ἀδικοῦσι τῶν ἄλλων. τὰ λαιὰ δὲ, Καρκινόχειρες, καὶ Κυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τε, καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτὸς πεποιημένοι. πλὴν μεσογαίαν, κέκτηται Παγουρὰς, καὶ Ψιττόποδες,

egressi: vbi lauamus, siquādo velimus. Quinetiam non procul est stagnum salsum, ambitu viginti stadiorum, quoduis piscium genus continens, in quo natamus, & nauigamus in parua scapha quam ipse compegi. Annus autem ex quo absorpti fuimus, hic est vigesimus septimus. Cætera autem forsitan tolerare possemus; sed vicini nostri, & accolæ vehementer difficiles sunt, & molesti, inhumani & agrestes. Numquid, inquam ego, alij quoque ceto insunt? Multi, inquit ille, hospitibus sæui, ac visu deformes. Nam occidentalem & extremam syluæ partem Tarichanes incolunt: gens anguillarum aspectu, scarabea facie, bellatrix, audax, crudiuora. Latus ad dextram aliud Tritonomendetes tenent, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus verò felibus: alijs vtique minùs iniurij. Læuum verò Carcinochires, & Cynocephali fœdere & amicitia inter se iuncti. Mediterraneam denique regionem Paguradæ, & Psittopodes,

ἦθος μάχιμον, καὶ δεξιώτατον. τὰ ἑῶα ἢ πρὸς αὐτῷ τῷ σώματι, τὰ πολλὰ μὲν, ἔρημά ἐστι, προσπλυζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως ἢ ταῦτα ἐγὼ ἔχω, φόρον ψιττόποσιν ἑκατοντελῶν ἑκάστου ἔτους, ὄστρια πεντακόσια. τοιαύτη μὲν ἡ χώρα ἐστίν. ἡμᾶς δὲ χρὴ ὁρᾶν ὅπως δυνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχεσθαι, καὶ ὅπως βιοτεύσομεν. πόσοι δ' ἔφλω ἐγὼ οὗτοι πάντες εἰσί; φλοιοὺς ἔφη τ' χηλίων. ὅπλα ἢ τίνα εἰσὶν αὐτοῖς; οὐδὲν ἔφη, πλὴν ὀστᾶ τ' ἰχθύων. ἰὼὴν ἔφλω ἐγὼ, ἀρὶς' ἂν ἔχει διὰ μάχης ἐλθεῖν αὐτοῖς, ἅτε οὖσιν ἀνόπλοις, αὐτοὺς γε ὡπλισμένους. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀδεῶς τοῦπιτὸν οἰκήσομεν. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ἐπλέομεν ἐπὶ ναυῒ, παρεσκευαζόμεθα. αἰτία ἢ τῷ πολέμου ἔμελλεν ἔσεσθαι, τῷ φόρῳ ἡ οὐκ ἀπόδοσις, ἤδη τ' προθεσμίας ἐπεχούσης. καὶ δὴ οἱ μὲν, ἔπεμπον, τ' δασμὸν ἀπαιτοῦντες. ὁ δὲ, ὑπερηφανῶς ἀποκρινόμενος, ἀπεδίωξε τοὺς ἀγγέλους. πρῶτον οὖν οἱ Ψιττόποδες, ἢ οἱ Παγουρίδαι, καλεσάμενοι τῷ Σκιντάρῳ, ἔφερε γὰρ ἐκεῖνόν, μὴ πολλῷ

genus bellicosum, eursúque velociſſimum. Sed quæ ad Orientem verſus ipſius beluæ os ſita ſunt, multa quidem deſerta ſunt, vt quę mari proluuntur. Ego tamen hæc teneo, vectigal pendẽs Pſittopodibus, oſtrea quingẽta quotannis. Et regio hæc hoc modo ſe habet. Eſt autem operæpretium vt proſpiciamus quomodo cum tot gentibus congredi poterimus, & qua ratione viuemus. Quot inquam ego, omnes hi ſunt? Plures, inquit, quàm mille. Quænam verò ipſorum ſunt arma? Nullis, inquit, niſi piſcium oſſibus vtuntur. Igitur, inquam ego, nobis optimè cedet ſi cum illis pugnemus, vt pote armatis cum inermibus. Si enim ipſos ſuperabimus, poſthac intrepidè locum hunc incolemus. Quæ vt probauimus, ad nauim reuerſi, accingebamur. Belli autem futura erat hæc cauſa, quòd tributum non penderetur. Inſtante iam pacti tempore, miſerunt illi tributi petitores. Hic verò ſuperbè reſpondens, nuncios perſequutus eſt. Primùm igitur Pſittopodes, & Paguradæ Scintharo, ſic enim vocabatur, irati, magno tumultu irruerunt. Nos verò δεύτερον ἐπέπεσον. ἡμεῖς ἢ,

ἔξω ἔφοδον ὑποπτεύοντες, ἀξιωλισκώμενοι, ἀνεμένομεν, λόχον τινὰ ὑποστάξαντες ἀνδρῶν πέντε, καὶ εἴκοσιν. εἶχοντο δ' αὐτοῖς ἐν τῇ ἐπόδρᾳ, ἐπειδὴν ἴδωσι παρελθόντας τοὺς πολεμίους, ἐπαΐσσωσιν. καὶ οὕτως ἐποίησαν. ἐπαϊξαντες γὰρ, κατόπιν εἵποντο αὐτοῖς. καὶ ἡμεῖς δ', καὶ αὐτοὶ, πάντες καὶ εἴκοσι τὸ ἀριθμὸν ὄντες, καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκίνθαρος, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο, ἀντεπάλξομεν. καὶ συμμίξαντες θυμῷ, καὶ ῥώμῃ, διεκτρωσύνῃσιν. τέλος δ', τρέπουσιν αὐτῶν ποιησάμενοι, κατεδιώξαμεν, ἄχρι ἐς τοὺς φαλλούς. ἐπέθανον δὲ τῶν μὲν πολεμίων, ἑβδομήκοντα, καὶ ἑκατόν. ἡμῶν δ', εἷς, καὶ ὁ κυβερνήτης, τετρωμένος πλευρὰ διαπερὴς τὸ μετάφρενον. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν νύκτα, ἐπυλισσόμεθα τῇ μάχῃ, καὶ τρόπαιον ἐστήσαμεν, φάλαγγα ξύλων διαπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ δ', καὶ οἱ ἄλλοι αἰδόμενοι, παῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταϊχαῖοι, ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Πήλαμος, τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Κυνοκέφαλοι. τὸ μέσον δὲ, οἱ Καρκινόχειρες. οἱ δὲ Τριτωνομένδητες, ἦσυχίαν ἦγον, οὐδετέροις συμμαχεῖν σφᾶς αἱρούμενοι.

aduentum ſuſpicantes, poſitis quinque & viginti virorum inſidijs, foris illos expectabamus. Iis verò qui in inſidijs erant præſcriptum erat, vt inſurgerent, vbi prætergreſſos hoſtes vidiſſent: quod etiam fecerunt. Nam erecti à tergo ipſos cædebant. Nos etiam ipſi, viginti quinque numero (etenim Scintharus, eiúſque filius vnà militabant) obuiam venimus, congreſſique animo, viribúſque decernebamus. Denique conuerſos in fugam, ad ſuas vſque latebras inſequuti ſumus. Cæſi ſunt ex hoſtibus centum & ſeptuaginta, è noſtris vnus, & gubernator, tergum triplæ coſtæ perfoſſus. Die igitur & nocte illa in prælio manſimus, & trophæum ſtatuimus, arida ſpina Delphini ſuſpenſa. Poſtridie alij etiam re cognita adfuerunt. Dextrum quidem cornu Tarichanes, quos Pelamus ducebat: læuum Cynocephali, mediũ Carcinochires tenebant. Nam Tritonomendetes quieſcebant: neutri parti fauentes.

ἡμεῖς δὲ, προσαπαντήσαντες αὐτοῖς τὸ Ποσειδώνιον, προσεμείξαμεν, πολλῇ βοῇ χρώμενοι. ἀνήχει δὲ τὸ κῆτος, ὥσπερ τὰ σκύλακια. φεύγοντες δὲ αὐτοὺς ἅτε γυμνῆτας, καὶ καταδιώξαντες εἰς τὴν ὕλην, τολοιπὸν ἐπεκρατοῦμεν τῆς γῆς. καὶ μετ' οὐ πολὺ κήρυκας ἀποστείλαντες, νεκρούς τε ἀνηροῦντο, καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο. ἡμῖν δὲ οὐκ ἐδόκει σπένδεσθαι. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτοὺς, πάντας ἀφείλομεν ἐξενόφαμεν, πλὴν τῶν Τριτονομενδήτων. οὗτοι δὲ ὡς εἶδον τὰ γιγνόμενα, διαδραμόντες ἐπὶ τῶν βραγχίων, ἀφῆκαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς δὲ τὴν χώραν ἐπελθόντες, ἔρημον ἤδη οὖσαν, τῶν πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατῳκοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε καὶ κυνηγεσίοις χρώμενοι, καὶ ἀμπελουργοῦντες, καὶ τὸν καρπὸν συγκομιζόμενοι τῶν δένδρων. καὶ ὅλως, ἐῴκειμεν τοῖς ἐν δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ. καὶ ἀφύκτῳ φυφῶσι, καὶ λελυμένοις. ἐνιαυτὸν δ' οὕτω πως μῆνας ὀκτὼ τοῦτον διήγομεν τὸν τρόπον. τῷ δ' ἐνάτῳ μηνὶ, πέμπτῃ ἱσταμένου, περὶ τὴν

At nos circum Neptuni templum illis obuij facti, magno cum clamore manus conseruimus, & vt antra solent, cetus resonabat. His in fugam versis, vt pote qui essent expediti, & in syluam abactis, postmodum terra potiti sumus. Nec multò post missis præconibus cadauera sustulerunt, & de ineunda amicitia compellarunt. Sed visum non est fœdus cum illis percutere: quin postera die eos aggressi, omnes funditus cecidimus præter Tritonomendetes: qui vt vidêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, in mare desilierunt. Igitur regionem ingressi, iam hostibus vacuam, postea sine metu habitauimus, palæstris & venationibus nos exercentes, vineas colentes, decerptúmque ex arboribus fructum comportantes. Denique similes ijs fuimus, qui in magno carcere, vnde nulla spes effugij, conclusi, delicijs & voluptatibus indulgent. Quam vitæ rationem annum & menses octo exegimus. Sed noni mensis die quinta, circa secundam oris apertionem

λιτρίχειαν τῆς στόματος ἀνοίξιν,

ἅπαξ γὰρ δὴ τοῦτο κατ' ἔτος ἑκάστου ἐποίει τὸ κῆτος, ὥστε ἡμᾶς πρὸς ταῖς ἀνοίξεσι τεκμαίρεσθαι τὰς ὥρας, περὶ οὗ τότε δηλαδὴ τὴν δευτέραν ὡς ἔφην ἀνοίξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, καὶ θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελεύσματος, καὶ εἰρεσίας. παραληφθέντες οὖν, ἀνείρπυσμεν ἐπ' αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ θηρίου. καὶ ἑστῶτες ἐντὸς τῶν ὀδόντων, καθεωρῶμεν ἅπαντα. ἦν ἐγὼ εἶδον θαυμάτων παραδοξότατον, ἀνδρας μεγάλους ὅσον ἡμιπεντεκαιδεκαίους τὴν ἡλικίαν, ἐπὶ νήσων μεγάλων περιπλέοντας, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. οἶδα μὲν ἀπίστοις ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μάλ', ὡς παῦρ' ὑπολαβεῖν, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἑκάστη τὸ περίμηκες. ἐπὶ δ' αὐτῶν ἕκαστον τῶν ἀνδρῶν ἐμείνωμεν ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι, ἢ ὀκτώ. τούτων δὲ οἱ μὲν παρ' ἑκάτερα τῆς νήσου καθήμενοι, ἐφεξῆς ἐκωπηλάτουν, κυπαρίσσοις αὐτοκλάδοις μεγάλαις, καὶ αὐτοκόμοις, ὥσπερεὶ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τῆς πρύμνης, ὡς ἔδοκει, κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ ἱσήκει, χαλκοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδιαῖον τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ ἡ πρῷρα,

(hoc enim vnoquoque anni tempore semel faciebat Cetus, ita vt ex apertione, anni tempora conijcerem[a]) circa secundam, inquam, apertionem, & clamor multus, & tumultus audiebatur, veluti exhortantium nautarum, & remigantium. Quibus turbati, ad beluæ os prorepsimus, stantésque intra eius dentes aspiciebamus omnia. Spectaculorum quæ vidi inusitatissimum, hoc fuit, homines nimirum magni, dimidij stadij statura, qui magnis insulis tanquam triremibus nauigabant. Et quanuis sciam me non verisimilia narraturum, dicam tamen. Insulæ erant non admodum altæ, sed longæ, singulæ centum stadiorum ambitu: in quibus ex viris illis circiter viginti & octo nauigabant. Horum aliqui vtrinque insulæ lateribus insidentes ordine remigabant, cupressis magnis vnà cum suis frondibus, tanquam remis. Pone autem ad ipsam puppim, vt videbatur, gubernator in colle alto stabat, gubernaculum æneum, vnius stadij longitudine regens. Ad proram verò,

ὅσον τεσσαράκοντα ἀπλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάντα ὁμοιότατοι ἀνθρώποις, πλὴν τῆς κόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, καὶ ἐκαίετο. ὅσοι δὲ κορυθῶν ἐδέοντο. αὐτὶ δὲ ἱστίων, ἄκμος ἐμπίπλων τὴν ὕλην, πολλὴν ἐσούσην ἐνεχάζη, ἐκόλπου τε ἀυτῷ, καὶ ἔφερε τὸν νῆσον, οἷ ἐβούλετο ὁ κυβερνήτης. κελευστὴς δ' ἐφειστήκει αὐτοῖς. καὶ ἅμα τῷ εἰρεσίαν ὀξέως ἐνιεῦντο, ὥσπερ τὰ μακρὰ τῶν πλοίων. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἐωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφαίνοντο ὅσον ἑξακόσιοι. καὶ διαχάττες, ἐπολέμουν, καὶ ἐναυμάχουν. πολλαὶ μὲ οὖν αὐτῶν ἀντίπρῳροι σὺν κρότῳ ἐφέροντο ἀλλήλαις. πολλαὶ δὲ καὶ ἐκβληθεῖσαι κατεδύοντο. αἱ δὲ συμπλεκόμεναι, χαρτερῶς διηγωνίζοντο, καὶ οὐ ῥᾳδίως ἀπελύοντο. οἱ γὰρ ἐπὶ τῆς πρῴρας τεταγμένοι, πᾶσαν ἐπιδείκνυντο σπουδήν. ἐπιβαίνοντες, καὶ ἀναιροῦντες ἐζώγρει ὁ κρότος. αὐτὶ δ' χειρῶν σιδηρῶν, πολυπόδας μεγάλους ἐπιβεβλημένους ἀλλήλοις ἐπῆρπον. οἱ δὲ, περιπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὸν νῆσον. ἔβαλλον μὴν τοι, καὶ ἐτίτρωσκον ὀφρύοις τε ἀμμέσοις πλείοσι, καὶ ὀστρέοις πλείοσι.

ex his quadraginta circiter armati pugnabant, hominibus, præter comam, omnino similes: hæc enim ignis erat, & ardebat, adeò vt galeis non esset opus. Pro velis verò ventus ingruens in syluam, quæ plurima cuique inerat, sinuabat illam: & quò vellet gubernator insulã deferebat. Præfectus autem ipsis instabat, ipsi verò confestim ad remigium mouebantur, quemadmodum longæ naues consueuerunt. Primùm igitur duos aut tres videbamus: postremò sexcenti apparuerunt: qui inter se dissidentes bellum, præliúmq; nauale committebãt. Multæ quidem oppositis proris contritæ sunt, multæque dissolutæ submersæ sũt. Aliæ confligentes fortiter certabant, neque facilè ab inuicem soluebantur. Nam qui in prora instructi pugnabant, omnem incessendo & cædendo industriã ostendebant: & nemo viuos capiebat. Ac pro ferreis rostris magnos polypos inuicem connexos iaciebant, qui syluæ complicati Insulas tenebant. Percutiebant etiam & vulnerabãt ostreis, quorũ vnum currũ impleat, & spõgijs magnitudine iugeris,

ἦρχεν δὲ τῶν μὲν, Αἰολοκένταυρος. τῶν δὲ, Θαλασσοπότης. καὶ μάχη αὐτοῖς ἐγένετο, ὡς ἐδόκει, λείας ἕνεκα. ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τῶν Αἰολοκενταύρων ἐλαυνέναι, ὡς ἐξ ἀκούειν ἑκατέρους ἀλλήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπιβοωμένους. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ τῆς Αἰολοκενταύρου. καὶ νήσοις τε τῶν πολεμίων κατέδυσαν ἀμφὶ τὰς πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν, καὶ ἄλλας τριάκοντα κατεβάπτισαν αὐτοῖς αἰδρέσιν. αἱ δὲ λοιπαὶ, πρύμναι χρυσάμυναι, ἔφευγον. οἱ δὲ, μέχρι τινὸς διώξαντες, ἐπισὺν ἑαυτοῖς ἐξ ἐξ ἐλκόμενοι, πρὸς τὰ ναύαγια, τῶν πολεμίων ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀνείλοντο. καὶ τὸ ὀπίσω κατέδυσαν νήσοις ὀλίγω τοὺς τῶν ὀγδοήκοντα. ἔκειντο δὲ καὶ τρόπαιον ἐκ νικομαχίας, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ κήτους μίαν τῶν πολεμίων νῆσον ἀναπυρώσαντες. ὀπίσω μὲν οὖν πολὺ νύκτα περὶ τὸ θηρίον πυλίσαντο, ἀγάλλοντες ἀπ' αὐτῶν τὰ ἀπόγαια, καὶ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἀγκύρεσι ἐχρῶντο

His autem præerat Æolocentaurus. Illis verò Thalassopotes. Quibus ob prædam orta est pugna: nam Thalassopotes dicebatur multos Æolocentauri delphinum greges abegisse, vt audire erat ex mutuis exprobrationibus, & ex eo quòd nomina regum inclamabant. Tandem vicerunt qui ab Æolocentauro stabant, & insulas circiter centum & quinquaginta submerserunt, & tres alias cum vitis ipsis ceperunt: at reliquæ colliſa puppi fugerunt. Quas vbi paulùm persecuti fuissent, sub vesperam ad naufragia reuerſi, plurima obtinuerunt, suásque res receperunt: nec pauciores quàm octoginta insulas submerserunt. Tum insularis pugnæ trophæum in capite Ceti statuerunt, suspensa vna ex hostium insulis. Illa igitur nocte circa beluam demorati sunt, alligatis ipsi nauium retinaculis, factáque statione ad anchoras. Nam magnis, vitreis, & validis anchoris vtebantur.

ἀγκυρέων σκληρὸν ὁρμισάμενοι. μεγάλαις, ὑαλίναις, καρτεραῖς.

τῇ ὑστεραίᾳ δὲ θύσαντες ὅπι τῷ κήτει, καὶ τοὺς οἰκείους θάψαντες ἐπ' αὐτῇ, ἀπῆμεν ἥδόμενοι, καὶ ὥσπερ παιᾶνας ᾄδοντες. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νησομαχίαν γενόμενα.

Postridie cùm supra ceterùm sacra fecissent, suósque ibi sepeliuissent, læti, & vt pæana canentes, abierunt. Hæc sunt quæ insulari in pugna acciderunt.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
λόγος δεύτερος.

HISTORIÆ VERÆ
LIBER SECVNDVS.

Ὁ δ' ἀπὸ τούτου μικρὸν φέρων ἐγὼ τὴν ἐν τῷ κύτει διαιταν, ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς αὖ ἐξελθεῖν ἠδυνάτο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξαι κατὰ λεῖον τοῖχον, ἀποδραῦναι. καὶ ἀρξάμενοι, διεκόπτομεν. ἐπειδὴ δὲ σταδίους, ὡς ἐνομίσαμεν, τὸ ὄρυγμα ἐποιησάμεθα, τὴν δὲ ὕλην κατῶμεν διεγινώσκομεν. οὕτω γὰρ ἂν τὸ κῆτος ἀποθανεῖν. εἰ δὲ τοῦτο ἠδύνατο, ῥᾴδιον ἦν ἡμῖν ἔσεσθαι τὴν ἔξοδον. ἀρξάμενοι οὖν ἀπὸ τῶν οὐρείων ἐκείνων. καὶ ἡμέρας μὲν ἑπτὰ καὶ νύκτας ἴσας ἀνασκάπτοντες εἴχε τὸ κύμα τος. ὀγδόῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ σωτηρίᾳ

Xinde cùm illam vitæ rationem ferre non possem ampliùs, illiúsque mansionis me tæderet, quærebam quanam arte nobis exitus pateret. Ac primùm nobis visum est effosso parieti dextro fugam tentare. Sed cùm pertundere cœpissemus, & ad quinque progressi stadia nihil effecissemus, à fossione destitimus: syluam verò incendere decreuimus, vt sic Cetus moreretur: quod si fieret, facilis egressus nobis futurus esset. Itaque initium incendij ab extremitate duximus: at ille dies septem totidémque noctes se vri non sensit. Octaua tandem ac nonâ

αὐτῆ νοσοῦντος. ἀρχόμενον γοῦν αὐέχασκε. καὶ ἔνοτε ἀναχαίνοι, ταχὺ συνέμυε. δεκάτη δὲ, καὶ ἑνδεκάτη, τέλεον ἀπενεχθέντο, καὶ δυσὶν δεῖν ἐννέα τῇ δωδεκάτῃ δὲ, μόγις ἐπιπλώσαντες ὡς εἰ μή τις χανόντος αὐτοῦ ὑποσκελίσειε τὸν γομφίους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν καπακλειδέντες ἐν νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. οὕτω δὴ τὸ σῶμα μεγάλοις δοκοῖς διερείσαντες, τὴν ναῦν ἐπισκευάζομεν, ὕδωρ τε ὡς ὅπι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἆλλα ἐπιτήδεια. κυβερνήσειν δ' ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος. τῇ δ' ὑπούσῃ, τὸ μὲ, ἤδη πεπηκὸς ἡμεῖς δ' ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ διὰ τῶν ἐρειπωμάτων διαγόντες, ἐπὶ τὸ ὀδόντων ἔκβαντες, πρῆμα καθήκαμεν ἐς πλὼ θάλασσαν. ὑπεβαίνομεν δ' ὑπὸ τὰ νῶτα. καὶ σύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὐτῆ πρὸ τὸ τρέπαιον, ἡμέρας βρῖς ἐπαυλισάμενοι, γλυκέμια γὸ ἦν, τῇ τετάρτῃ ἀπεπλέυσομεν. ἔνθα δὴ πολλοῖς τῶν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ νεκροῖς ἀπλωτῶμεν, καὶ προσωκέλλομεν. καὶ τὰ σώματα καταμερῶντες, ἐθαυμάζομεν. καὶ ἡμέρας μὲν πίνας ἐπλέομεν,

illum ægrotare intelleximus: quum ignauius hiabat, quum siquando hiaret, statim os comprimebat. Decima denique & vndecima mortuus est, & fœtuit. At duodecima vix sensimus nos periclitarine in cadauere concluſi moreremur, nisi quis dentes molares suffulciret, ita vt fauces non ampliùs præcluderet. Ita verò ore magnis trabibus diducto, nauim parabamus, tum plurimam aquam, tum alia necessaria imponendo. Gubernator futurus erat Scintharus. Postera die iam mortuus erat Cetus, quum retractam nauim, & per raritatem dentium deductam, & explicatam, in mare demisimus. Tum conscenso dorso, factisque ibi iuxtà trophæum Neptuno sacris, post tridui moram, quarto die, quia placidum erat mare, discessimus. Hîc nos in multa nauali prælio deuictorum cadauera incidimus & impegimus, quorum corpora metiti mirabamur. Posteaquam autem temperato cœlo vtentes, aliquot dies nauigauimus:

ἐυκράτῳ ἀεὶ χρώμενοι. ἔ-

πίττα βορέου σφοδρῶ πνέυσαντος, μέγα κρύος ἐγένετο. καὶ ὥσ' αὐτῶ παῖ ἐπάγη τὸ πέλαγος. ὥσ ἀξεπιστολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς τετρακοσίας ὀργυιάς. ὥστε καὶ ἀποβαίνειν, καὶ διαδύεσθαι ὑπὸ τὴ κρυστάλλω. ἐπειρώντο οὖν τῶ πνεύματος φέρειν οὐ δυναμένου, τοιόνδε τι ἐπενοήσαμεν. ὀ δὲ πλοῦ χειμῶνα ἀποφυγόμενος, λιμῶ ὁ Σκίνθαρος. σκάψαντες γὰρ ὀ τῶ ὕδατι ἀπάλαιον μέγιστον, ὃν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τεσσαράκοντα, πῦρ ἀνακαίοντες, καὶ σιτευόμενοι τῶν ἰχθύων. ἐνεπεπτώκει δὲ αὐτοῖς ἰχθύδια. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, προσελθόντες, καὶ τῶ ναῦν πεπηγυῖαν ἀναπάσαντες, καὶ περάσαντες τῶ ὀθονίω, ἐφερόμεθα ὥσπερ πλέοντες λείως καὶ προσφόρως, ὑπὸ τῶ πάγου ὀλισθαίνοντες. ἡμέρᾳ δὲ πέμπτη ἄλλο τι ἰδῶν, ἢ ὁ πάγος ἐλύετο. καὶ ὕδωρ πάντα αὖθις ἐγίγνετο. πλέυσαντες δὲ ὅσον τεσσαράκοντα σταδίους, νήσῳ μικρᾷ ἐν ἐρήμῃ προσπεσόντες. ξύλα γὰρ ὕδωρ λαβόντες, ἐπλεύσαμεν τὸ ἄλλο, καὶ δύο ταύρους ἀγελαίους ἐμπαρέντες, ἀπεπλεύσαμεν.

ortus est vehemens boreæ flatus, vnde adeò magnum frigus, vt totum mare concreuerit, non in superficie modò, sed in quadringentarum vlnarum profunditatem, vt egressi super glaciem curreremus. Sed cùm perseuerantem ventum ferre non possemus: tale quiddam excogitauimus: author autem consilij fuit Scintharus. Maximum antrum in aqua fodimus, in quo dies triginta mansimus ignem accendendo, & piscibus victitando, quos inter fodiendum inueniebamus. Sed vbi iam defecit commeatus, egressi nauem impactam auulsimus, ac velum expandimus, pérque glaciem delabentes, læuiter & leniter tanquam nauigantes trahebamur. Quinta autem die glacies tepore liquescebat, omniaque rursus aqua fiebant. Indè trecenta circiter stadia emensi, in paruam desertámque insulam delati sumus. vnde hausta aqua, quoniam nobis iam defecerat, confectisque arcu duobus syluestribus tauris, soluimus.

οἱ δὲ ταῦροι οὗτοι, τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εἶχον, ἀλλὰ ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὥσπερ ὁ Μῶμος ἠξίου. μετὰ δὲ πολὺ δὴ εἰς πέλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὕδατος, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ τῦρος ἐν αὐτῷ ἐφαίνετο λευκὸς, πλήρης ἀμπέλων. ὃν δὲ ὁ τῦρος, πυρὸς μέγιστος πάνυ συμπεπηγὼς, ὡς ὕστερον ἐμφανὲς ἡμῖν ἐγένετο, σταδίων εἰκοσιπέντε τὸ μέγεθος. αἱ δ' ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις. οὐ μὴν τοῖνον, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀπωθλίβομεν. ἱερὸν δ' ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀφωκοδόμητο, Γαλατείας τῆς νηρηίδος, ὡς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅσον οὖν χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ὄψον τε ἡμῖν καὶ σῖτον ὁ γῶν παρεῖχε. ποτὸν δὲ τὸ ἐκ τῶν βοτρύων γάλα. βασιλεύειν δὲ τούτων τῶν χωρίων ἐλέγετο Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως μὲν τοῦ ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὼ, ταύτην περὶ τὸ Ποσειδῶνος λαβοῦσα ἡ πελώ. μείναντες δ' ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἀναμένομεν, αὔρας μὲν πνοὴ παρεπεμπούσης, λειοχύμονος δὲ εὐθὺς ἡ θαλάττης. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, ἀπὸ τῆς γάλακτος, ἀλμυρῷ καὶ χλαρῷ ὕδατι

Hi autem tauri non in fronte, ſed ſub oculis, vt volebat Momus, habebant cornua. Nec multò poſt in mare non aqueum, ſed lacteum aſcendimus: vbi alba inſula vitibus referta apparebat: quæ maximus erat caſeus vehementer coagulatus, vt eo poſtea comeſto didicimus: quæque viginti quinque ſtadiorum longitudine conſtabat. Vites autem vuis ſcatebant, ex quibus non ſanè vinum, ſed lac expreſſimus. In media inſula, templum Galateæ Nereidi ſacrum extructum erat, vt inſcriptio declarabat. Itaque quandiu ibi manſimus, opſonium & cibum terra nobis præbuit: potum, lac ex vuis expreſſum. Tyro Salmonei filia poſt obitum, hoc honore à Neptuno decorata, regionum harum imperio potiri dicebatur. Exactis in inſula quinque diebus, ſexta portum egreſſi ſumus impellente nos aura, & tranquillo ab vndis mari ſtante. Porrò octaua die cùm non amplius in lacte, ſed in aqua ſalſa cæruleáque nauigaremus.

ἁλμυρῷ καὶ χλαρῷ ὕδατι

καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς ἐπὶ τῶν πελάγους διαθέοντας, ἅπαντα ἡμῖν προσεοικότας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνων τῶν ποδῶν. ταῦτα γὰρ φέλλινα εἶχον. ἀφ' οὗ δὴ οἶμαι καὶ ἐκαλοῦντο Φελλόποδες. ἐθαυμάζομεν οὖν ἰδόντες ἀβαπτίζομένους, ἀλλ' ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων, καὶ ἁδέως ὁδοιπορεῖντας. οἱ δ', καὶ προσῆσαν, καὶ παρέζοντο ἡμᾶς Ἑλληνικῇ φωνῇ. ἔλεγόν τε εἰς Φελλὼ τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δή τινος συνωδοιπόρουν ἡμῖν παρατρέχοντες. εἶτα ἀποβαπόμενοι τῆς ὁδοῦ, ἐβάδιζον, εὐπλοίαν ἡμῖν ἐπευξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πόλλαι νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον μὲν ἐξ ἀριστερῶν ἡ Φελλώ, ἐς ἣν ἐπεῖγον ἔσπευδον, πόλις ἐπὶ μεγάλου καὶ στρογγύλου φελλοῦ κατοικουμένη. πόρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πίττα μέγιστα καὶ ὑψηλότατα. καὶ πῦρ πολὺ ἀνεκαίετο. κατ' ὀφθαλμοῦ δ' ἦν θέρος, μία θαλάττια, καὶ παπύρινη, σανδάλοις ἀπέχουσα ὡς ἐλάττους πεντακοσίων. ἤδη δ' ἑσπέρου τε ἦμεν. καὶ θαυμασή τις αὖρα περιέπνευσεν ἡμᾶς, ἁδεῖα καὶ εὐώδης, οἵαν

multos homines supra mare decurrentes cernimus, corporibus & magnitudine nobis omnino similes, sed non pedibus, quos habebant suberinos: vnde Phellopodes, vt puto, vocabantur: quos quum non demergi, sed supra fluctus extare, intrepidéque incedere videremus, admiratione capiebamur. Illi ad nos accesserunt, & Græca lingua salutarunt: dixerúntque se in patriam Phello properare. Hi nos aliquandiu sunt comitati à latere currentes: postea auersi à via, fœlicem nauigationem comprecati iuerunt. Paulò post insulæ multæ apparuerunt. Propè quidem à læua Phello, ad quam illi festinabant, quæ ciuitas super magno, rotundóque subere habitabatur. At è longinquo, & ad dextram magis, quinque maximæ, & excelsissimæ, vbi multus ignis accensus erat. Ad proram autem lata, humilísque vna, distans stadijs non minùs quingentis. Iámque propè eramus quum mirabilis quædam aura nos afflauit, suauis & odorata, qualem à fœlici Arabia spirare dicit historicus Herodotus:

φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος,

ἀπόζειν τὸ εὐδαίμονος Ἀραβίας. οἷον γὰρ ἀπὸ ῥόδου, καὶ νάρκισσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ κρίνων, καὶ ἴων, ἔτι δὲ μυρσίνης, καὶ δάφνης, καὶ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ προσέβαλλεν. ἡδόμενοι δὲ τῇ ὀδμῇ, καὶ χρηστὰ ἐκ μακρῶν πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγινόμεθα. ἔνθα δὴ καὶ καθειωθῶμεν λιμένας τε πολλοὺς περὶ πᾶσαν ἀκλύστους ὑπὸ μεγάλους, ποταμούς τε διαυγεῖς ἐξιόντας ἡρέμα ἐς τὴν θάλασσαν. ἔτι δὲ λειμῶνας, καὶ ὕλας, καὶ ὀρνέα μουσικὰ, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν κλάδων ᾄδοντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κλάδου. ἀπὸ δὲ κῦμα καὶ ἔμπνους πρεμικίχητο τὴν χώραν. καὶ αὖραι δέ τινες ἦσαν διαπνέουσαι, ῥέμα πρὸς ὕλην διασάλευον. ὥστε καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων κινουμένων, τερπνὰ καὶ συνεχῆ μέλη ἀπεσυρίζετο, ἐοικότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν παλαιῶν αὐλῶν. καὶ μὴν καὶ ζωὴ σύμμικτος ἠκούετο, οὐ θορυβώδης, ἀλλ' οἵα γλυκεῖα ἂν ἐν συμποσίῳ, τῶν μὲν, αὐλούντων, ἄλλων δὲ, ἐπαινούντων, ἐνίων δὲ, ἢ κιθαρᾶν. τούτοις ἅπασι

nam qualis à rosa, narcisso, hyacintho, lilijs, violis, præterea myrto, lauro, ampelanthe, talis odor suauiter nobis aspirauit: quo dum recreabamur, & boni aliquid longis ex laboribus sperabamus, paulatim ad insulam accessimus. Hic & portus videmus plurimos tranquillos, & magnos, fluuiósque limpidos in mare leniter ingredientes. Præterea prata, & syluas, & canoras aues, quarum aliæ in littoribus, multæ verò super frondibus canebant. Aër lenis, & placidè spirans regioni circunfusus: ac suaues auræ perspirantes leniter syluam mouebant: ita vt ex motis ramis dulces & continui cantus ederentur, similes ijs modulationibus, quæ in desertis obliquis à fistulis reddi solent. Quinetiam promiscua vox audiebatur, non tumultuosa, sed qualis in conuiuio ederetur, quum alij tibia canunt, alij laudant, nonnulli etiam ad tibiam, vel citharam saltant. Dum his demulcebamur, in portum deuenimus:

κρότου τούτων πρὸς αὐλὸν, κηλούμενοι, κατήχθημεν.

ὁρμίσαντες ἧ τῷ νεῴ, ἀπεβαίνομεν, καὶ Σκίνθαρον τὸν αὐτῆς, καὶ δύο τῶν ἑταίρων ἀπολιπόντες. προϊόντες δὲ διὰ λειμῶνος εὐανθοῦντος, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ περιπόλοις. οἱ δὲ, δήσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις, οὕτως ἤγαγον μέχρις παρ' αὐτοῖς δεσμοῦ ὄντι, ἀνήγαγον ὡς τὸν ἄρχοντα. παρ' ὃν δὴ καὶ ὁδὸν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος εἴη τῶν μακάρων πεφασμένη, ἄρχοι δὲ ὁ κρὴς Ῥαδάμανθυς. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν τάξει τῶν δικαζομένων ἕκτον τέταρτοι. ὡς δὲ ἡ μὲ πρώτη δίκη, περὶ Αἴαντος τοῦ Τελαμῶνος, εἴτε χρὴ αὐτὸν συνεῖναι τοῖς ἥρωσιν, εἴτε καὶ μή. κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ, ὅτι μαινόμενος, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. τέλος ἧ. πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο. νῷ μὲ αὐτὸν πόσιον τοῦ ἑλλεβόρου, παραδιδόναι Ἱπποκράτει τῷ κῴῳ ἰατρῷ. ὕστερον δὲ συφρονήσαντα, μετέχειν τοῦ συμποσίου. δευτέρα δὲ ὧν κρίσις ἐρωτικὴ, Θησέως καὶ Μενελάου περὶ τῆς Ἑλένης διαγωνιζομένων, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ συνοικεῖν. Μενελάῳ συνεῖναι αὐτῶν, καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἰδίᾳ σε ἄττα καὶ τοσαῦτα πυθόμενος,

in quem appulſa naui, & relictis in ea Scintharo, duobúſque ſocijs deſcendimus. Et cum procederemus per floridum pratum in cuſtodes, & excubiarum circuitores incidimus, qui nos roſeis coronis, quod eſt maximum apud ipſos vinculum, vinctos ad regem deduxerunt. A quibus in via intelleximus eam eſſe beatorum Inſulam, in eáque regnare Cretenſem Rhadamanthum: ad quem adducti, ſtetimus in quarto iudicandorum ordine. Prima cauſa erat de Aiace Telamonio, an illi in Heroum numero eſſe liceat, necne. Accuſabatur autem quòd furijs actus ſeipſum necaſſet. Denique multo priùs habito ſermone viſum eſt Rhadamantho, vt nunc bibiturus helleborum, Hippocrati medico Coo traderetur, exinde ad mentem reuerſus, heroum conuiuio intereſſet. Secunda cauſa amoris erat, Theſei ſcilicet & Menelai pro Helena contendentium, vtri illa cohabitare debeat. Et eam quidem Rhadamanthus adiudicauit Menelao, vt qui tot labores exantlaſſet,

καὶ κινδυνεύσαντι τὸν γάμου γενέσθαι. καὶ ὁ αὐτῷ Θησεὺς ἢ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, πλὴν τὴν Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνωος θυγατέρας. τέτταρα δ' ἐδικάσθη πρὸς δεσποτείας, Ἀλεξάνδρῳ τε τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβᾳ τῷ Καρχηδονίῳ. καὶ ἔδοξε πρεσβεύειν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ θρόνος αὐτῷ ἐτέθη παρὰ Κύρον τὸν πρεσβύτερον, τὸν δεύτερον. τέταρτοι δ' ἡμεῖς παρεσκευάσθημεν. καὶ ὁ μὲ ἤρετο, τί παιδόντες, ἔτι ζῶντες ἱερὸν χωρίον ἐπιβαίνομεν. ἡμεῖς δὲ, πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. οὗτος δὲ μετασησάμενος ἡμᾶς, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐσκέπτετο, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνήδρευον δὲ ἄλλοί τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. οὗς δ' ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπεφήναντο, τὸν μὲ πολυπραγμοσύνης καὶ τὴν ἀποδημίας, ἐπειδὰν ἀποδιδῶμεν, δοῦναι τὰς ζυδύνας. τὸν δὲ νῦν, ἐπὶν χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιατρίψαντας τοῖς ἥρωσιν, ἀπελθεῖν. ἔταξε δὲ καὶ πλὴν τελευταίαν τὸν ἀποδημίαν, μὴ πλείον μηνῶν ἑπτά. τοιούτῳ δὴν, αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων ἀπορρυέντων, ἐλελύμεθα,

tot pericula pro nuptijs adijsset: siquidem vxores alias, Amazonem illam, & filias Minois Theseus habebat. Tertia causa iudicata est, vtrum Alexandro Philippi filio, an verò Annibali Carthaginensi priores partes deberentur: visúmque est vt præcelleret Alexander, cuique posita est sedes iuxta priorem Cyrum Persarum regem. Nos quarto loco adducti sumus. Tum ille nos interrogauit, cur viui adhuc ad sacrum hunc locum venissemus. Nos autem illi ex ordine cuncta narrauimus. Tum nobis è loco paululum summotis, secum diu pensitabat, & de nobis cum assessoribus communicabat. Confederant autem ei, cùm alij multi, tum etiam Athenienſis ille Aristides cognomento justus, ex cuius sententia decretum est vt vita functi curiositatis, & peregrinationis pœnas daremus. Nunc verò, postquam præscriptum tempus in Insula mansissemus cum heroibus conuersantes, inde abiremus. Terminum autem mansionis: non ampliùs quàm mensium septem præscripsit. Hinc sponte sua defluentibus coronis soluti sumus,

καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠρέμεθα, εἰς τὸ τῶν μακάρων συμπόσιον. αὕτη μὲ οὖν ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ. τὸ δὲ τεῖχος περίκειται σμαραγδίνον. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑπτὰ πᾶσαι μονόξυλοι κινναμώμινοι. τὸ μὲν τοι ἔδαφος τῆς πόλεως, καὶ ἡ ἐντὸς τοῦ τείχους γῆ ἐλεφαντίνη. ναοὶ δὲ πάντων θεῶν, βηρύλλου λίθου ὠκοδομημένοι. καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μεγιστοι, μονόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν πυθοῦσι ταὶ ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν, ῥεῖ ποταμὸς μύρου τοῦ καλλίστου, τὸ πλάτος πηχέων ἑκατὸν βασιλικῶν. βάθος δὲ, ὥστε νεῖν ἐυμαρῶς. λευκὰ δέ ἐστιν αὐτοῖς, οἶκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ κιννα μώμῳ ἐγκεκυμμένοι. αὐτὴ μὲν τοῦ ὕδατος, ἐν ταῖς πύλαις μέσος δαίμων ἵδρυται. ἔδωκε δὲ χρῶνται, ἀφαχίοις λεπτοῖς, πορφυρέοις. αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν. ἀλλ' αὐάφεις, καὶ ἀσαρκοί εἰσι. μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως ἔνεισι, καὶ κινοῦνται, καὶ φρονοῦσι, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε γυμνὴ τις σώματος ὁμοιότητα ἀφικνεῖσθαι. εἰ γοῦν μή τις ἅψαιτο, οὐ μὴ

& in vrbem ad beatorum conuiuium adducti. Hæc vrbs tota est aurea, muróque smaragdino cincta. Porrò septem sunt portæ ex solo cinamomi ligno: pauimentum ciuitatis, & quæ intra mœnia est terra, eburnea. Deorum omnium templa ex berylo lapide constructa sunt, in ijs aræ maximæ, ex vno lapide. nimirum amethysto constant, in quibus hecatombas immolant. Circa ciuitatem fluit amnis vnguenti optimi, cuius latitudo centum cubitorum regiorum est, altitudo ad natandum commoda. Porrò balnea magnas vitreas domos habent, in quibus cinamomum vritur. Aquæ vice ros est tepidus in pelubus: vestibus vtuntur purpureis, ex tenuissimis aranearum telis. Illi corpora non habent, sed sunt impalpabiles, & sine carne. Formam autem & speciem tantùm præ se ferunt. Incorporei tamē cùm sint, stant, mouentur, intelligunt, & vocem emittunt. In summa, videtur eorum anima nuda circumuagari, similitudine corporis circūdata. At nisi quis tetigerit,

ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἀφιπτάμενον. τὸ δὲ

non

ἐλέγξῃς μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώ-
μενον. εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρ-
θαὶ, οὐ μέλαιναι. γηράσκει δ'
οὐδείς. ἀφ' ἧς ἂν ἡλικίας
ἔλθῃ, παραμένει. οὐμὲν οὐ δ' A
νυξ παρ' αὐτοῖς γίγνεται,
οὐδ' ἡμέρα πάνυ λαμπρά.
ἀλλὰ καθάπερ τὸ λυκαυγὲς
ἤδη ἔχοις λέγειν, μήπω ἀνατεί-
λαντος ἡλίου, τοιοῦτον φῶς ἐπ- B
ἔχει τὴν γῆν. καὶ μόνοι καὶ
ὥρων, μίαν ἴσασι τῶν ἐτῶν. αἰεὶ
γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἔστι, καὶ ἐπ'
αὐτοὺς πνεῖ ὁ ζέφυρος. ἡ δὲ
χώρα, πᾶσι μὲν ἀνθεσι, πᾶσι C
δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ πιέ-
σεσι τέθηλεν. αἱ μὲν γὰρ ἄμπε-
λοι, δωδεκάφορεί εἰσι, καὶ κατ'
μῆνα ἕκαστον καρποφορῶσι. τὰς
δὲ ῥοιὰς, καὶ τὰς μηλέας, καὶ
τὴν ἄλλην ὀπώραν, ἔλεγον μὲν D
εἶναι τετρακαιδεκάφορον. ἑνὸς
γὰρ μῆνὸς τῷ παρ' αὐτοῖς
μετρῶσι, δὶς καρποφορεῖν. ἀντὶ δὲ
πυρῶν, οἱ στάχυες ἄρτους ἑτοίμους
ἐκ ἄκρου φύουσιν, ὥσπερ μύ-
κητας. πηγαὶ δὲ περὶ τὴν πόλιν
ὕδατος μὲν, πέντε, καὶ ἑξήκοντα, E
καὶ τετρακόσιαι. μέλιτος δὲ, ἄλλαι
τοσαῦται. μύρου δὲ, πεντακό-
σιαι. μικρότεραι μέντοι αὗται.
καὶ ποταμοὶ γάλακτος ἑπτὰ, καὶ
ὀκτὼ οἴνου. τὸ δὲ συμπόσιον, ἔξω τῆς πόλεως ποιεῖται,

non possit deprehendere non esse corpus quod videt. Nam sunt vt vmbræ rectæ, non nigræ. Nemo etiam senescit, sed ea qua venit ætate, permanet. Neq; etiam nox apud ipsos, neque prorsus clara dies est: sed quale est sub auroram crepusculũ nondum orto sole, talis lux terram habet. Vnum quoque duntaxat nouerunt anni tempus. Nam apud ipsos semper est Ver, vnúsq; ventus spirat Zephyrus. Ac locus omnibus floribus, omnibus plantis cùm mansuetis, tum vmbrosis viret. Etenim vineæ duodecies ferunt, & singulis mensibus fructum edunt, malos etiam, & punicas, cæteráſque pomos ter decies ferre dicunt. Nam mense, quem Minoum appellant, bis fructum producere tradunt. Frumenti vice, spicæ paratos panes in summitate, vt fungos emittunt. Fontes circum vrbem sunt, aquæ quidem trecenti sexaginta quinque, mellis verò, alij totidem, vnguenti quingenti, sed hi minores sunt. Flumina lactis, septem: vini, octo. Conuiuium extra vrbem in Elysio

ἐν τῷ Ηλυσίῳ καλουμένῳ πε-
δίῳ. λειμὼν δέ ἐστι καλλιστος.
καὶ πρὸ αὐτοῦ, ὕλη παντοία, πυ-
κνὴ, ὑπερκάζουσα τοὺς κατακε-
μένους. καὶ φορμηδὸν μὲν ἐκ τῆς αὐ-
τόθεν ὑποβέβληται, διακο-
νοῦσι δ', καὶ διαφέρουσιν ἔκαστα
οἱ ἄνεμοι, πλὴν τοῦ οἰνοχο-
εῖν. τούτου γὰρ οὐδὲν δέονται,
ἀλλ' ἔστι δένδρα πρὸ τοῦ συμπο-
σίου ὑάλινα, μεγάλα, τὸ διαυ-
γέστατα ὑάλου. ὁ καρπὸς δ' ἐστὶ
τούτων τῶν δένδρων, ποτήρια
παντοῖα καὶ τὰς κατασκευάς, καὶ
τὰ μεγέθη. ἐπειδὰν οὖν παρῇ
τις εἰς τὸ συμπόσιον, βυγ-
σας ἕν, ἢ καὶ δύο τῶν ἐμπω-
μάτων, παρατίθεται. τὰ δέ,
αὐτόματα οἷνα πάλαι λέγεις. κε-
ρᾷ πήγνυσι. αὐτὶ δὲ τῶν στε-
φάνων, αἱ ἀηδόνες, καὶ τἆλ-
λα τὰ μουσικὰ ὄρνεα, ἐκ τῶν
πλησίον λειμώνων τοῖς σώ-
μασιν ἐπιπλοχωῦται, κατανίφει αὐτοὺς μετ' ᾠδῆς ὑπο-
πτερύσμα. καὶ μύρα καὶ μυρί-
ζονται ὡδί. νεφέλαι πυκναὶ
ἀναπέπαται μύρου ἐκ τῶν
πηγῶν, καὶ τῶ ποταμῶ, καὶ
ὑπερκάθηται τοῦ συμποσίου,
ῥήματα τῶν ἀνέμων ἀποθλι-
βόντων, οἷονεὶ λεπτὸν, ὥστε
δρόσον. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ, μουσική τις, καὶ ᾠδαὶ χαλάζαιον.

campo celebratur: quod pratum eſt pulcherrimum, & circa illud, nemus omni arborum ſpecie conſitum, vmbram faciens diſcumbentibus: ſtratum autem è floribus ſubſternunt. Omnia miniſtrant, & afferunt venti: præter quàm quòd vinum non fundunt: ſiquidem eo non indigent. Nam circa conuiuium ſunt arbores vitreæ magnæ, ſummè pellucidi vitri: omniúmque arborum fructus ſunt pocula ex omni ſpecie operis, & magnitudinis. Vbi autem quis ad conuiuium acceſſerit, vnum vel duo pocula decerpta menſis apponit: eáque vino protinus implentur. Sic quidem bibunt. Pro ſertis verò luſciniæ, cæteraque volucres canoræ, flores è proximis pratis ore legentes, ipſos tanquam niue, cum cantu ſuperuolando, aſpergunt. Porrò & ad hunc modum inunguntur. Nubes denſæ vnguentum ex fontibus, & flumine attractum, conuiuio imminentes, ventis ſenſim exprimétibus, tenuiſſimum quiddam velut rorem pluunt. Atque in cœna Muſicæ vacant, & cantilenis,

ᾄδεται ἢ αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἔπη μάλιστα. καὶ αὐτὸς δὲ παρεστι, καὶ συνευωχεῖται αὐτοῖς, ὥσπερ ἡ Ὀδυσσεια κατακείμενος. οἱ μὲν οὖν χοροὶ, ἐκ παίδων εἰσὶ, καὶ παρθένων. ᾄδουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὔνομος τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Αἴσων ὁ Λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων, καὶ Στησίχορος. καὶ δὴ καὶ τοῦτον παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην, ἤδη τῆς Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπειδὰν δὲ οὗτοι παύσωνται. ᾄδοντες, δεύτερος χορὸς παρέρχεται ἐκ κύκνων, καὶ χελιδόνων, καὶ ἀηδόνων. ἐπειδὰν δὲ καὶ οὗτοι ᾄσωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐκπαύεται, τῶν αὐλημάτων καταχόντων. μέγιστον δὲ δὴ ὡς ἐυφροσύνης ἐκεῖνο ἔχουσι, πηγαί εἰσι δύο πλησίον τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν γέλωτος, ἡ δὲ ἡδονῆς. ἐκ τούτων ἑκάτεραι, πάντες ἐν ἀρχῇ τῆς ἐυωχίας πίνουσι. καὶ τὸλοιπὸν ἤδη μοι, καὶ γελῶντες, διάγουσι. βούλομαι δὲ ἔτι καὶ τῶν ἐπιφανῶν οὕς τινας παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην. πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους, καὶ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, πλὴν δὴ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος. ἐκεῖνον δὲ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τῶν

in primísque canuntur Homeri verſus, ipſéque adeſt, & ſupra Vlyſſem diſcumbens cum illis epulatur. Choreæ ſunt è pueris & virginibus? inter quos cantum auſpicantur, concinúntque Eunomus Locrus, Arion Leſbius, & Anacreon, & Steſichorus: quem Helena iam ipſi reconciliata apud eos vidi. Et poſtquam hi finem canendi fecerunt, ſuccedit chorus ſecundus ex cycnis, hirundinibus, & philomelis, quæ poſtquam cecinerint, iam tota ſylua ventis auſpicantibus reſonat. Maximum autem ad lætitiam illud habent, quòd circa conuiuium duo ſunt fontes, vnus quidem riſus, alter verò voluptatis: ex quibus ambobus initio conuiuij omnes bibunt, deinde reliquum læti ac ridentes exigunt. Cæterùm aliquos ex inſignibus viris quos apud eos vidi, recenſere volo, omnes quidem ſemideos, & qui contra Ilium militarunt, præter Aiacem Locrenſem, quem ſolũ in ſedibus impiorũ ſupplicio affici affirmabãt.

ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι.

βαρβάρων ἦ, Κύρους τε ἀμφοτέρους, καὶ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, καὶ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, καὶ Νομᾶ τὸν Ἰταλιώτην. καὶ μὴν καὶ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Φωκίωνα, καὶ Τέλλον, τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τοὺς σοφοὺς, πλὴν Πεισιάνδρου. εἶδον ἦ καὶ Σωκράτους τὸν Σωφρονίσκου, ἀδολεσχοῦντα μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους. περὶ ἦ αὐτὸν, ἦσαν Τάκινθός τε ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ ὁ Θεσπιεὺς Νάρκισσος, καὶ Ὕλας, καὶ ἄλλοι καλοί. καί μοι ἐδόκει ἐρᾶν τοῦ Ταχίνθου. τὰ πολλὰ δ' οὖν ἐκεῖνον διήλεγχεν. ἐλέγετο ἦ ζηλοτυπεῖσθαι αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἐπιβουλεύειν πολλάκις ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς τὸ νῆσον, ἵνα φλυαρῇ καὶ μὴ θέλῃ ἀφεὶς τὴν εὐτυχίαν, οἰκιζῇς. Πλάτων δὲ μόνος οὐ παρῆν, ὡς ἐλέγετο καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ αὐτοπλασθεῖσαν πόλει οἰκεῖν, χωμένος τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε πολιτεύεσθαι. οἱ μὴν τοι ἀμφ' Ἀείσιππόν τε, καὶ Ἐπίκουρον, τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἥδιστοί τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρῆν ἦ καὶ Λύσιππος ὁ φιλόξ. τοῦτο

Ex barbaris autem vtrumque Cyrum, Scythámque Anacharsim, & Thracem Zamolxin, & Numam Italum, quinetiam Lycurgum Lacedæmonium, Phocionémque & Tellum Athenienses, & excepto Periandro, sapientes omnes. Vidi etiam Socratem Sophroniſci filium, cum Neſtore, & Palamede nugantem: circa quem erant Hyacinthus Lacedæmonius, & Theſpienſis Narciſſus, Hylas, aliſque formoſi. Videbatur autem mihi, idque multis argumentis, Hyacynthum amare. Et ferebatur Rhadamanthus illi ſuccenſere, ac ſæpenumerò comminatus eſſe, ſi pergeret ineptire, & niſi omiſſa ſimulatione conuiuaretur, ſe illum ex Inſula eiecturum. Solus Plato non aderat, ſed conditam à ſe ciuitatem habitare dicebatur, vbi repub. & legibus quas tulerat, vteretur. Porrò Ariſtippus, & Epicurus primas apud illos ferebant, cùm iucundi, hilaréſque eſſent, & comporores ſuauiſſimi. Aderat & Phryx Æſo-

λὴ, ὅσα καὶ γελωτοποιῶ χρῶν). Διογένης μὲν γὰρ ὁ σινωπεὺς, τρόπου τινὰ μετέβαλε τὸ τέρας, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀρχεῖσθαί τε ὑπὸ μέθης πολλάκις ἀνιστάμενον, καὶ παροινεῖν. τῶν δὲ Στωϊκῶν, οὐδεὶς παρῆν. ἔτι γὰρ ἐλέγοντο ἀναβαίνειν τὴν ἀρετῆς ὄρθιον λόφον. ἠκούομεν δὲ καὶ περὶ Χρυσίππου, ὅτι οὐ πρότερον αὐτῷ ἐπιβῆναι τὴν νήσου ἔφασαν, πρὶν τὸ τέταρτον ἑαυτὴν ἐλλεβορίσῃ. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἔλεγον θέλειν μὲν ἐλθεῖν, ἐπέχειν δ' ἔτι, καὶ διασκέπτεσθαι. μὴ δὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἔστιν. ἄλλους τε, καὶ τὴν ὑπὸ τῶ Ῥαδαμάνθυος οἶμαι κεῖσθαι ἐδεδοίκεσαν, ἅτε καὶ τὸ κριτήριον αὐτοῖς ἀναιρήσοντες. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασκον ὁρμηθέντας, ἀκολουθεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ νωθείας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀφαιρεῖσθαι τὴν μέσης τὸ ὁδοῦ. ἔστι μὲν οὖν οὐκ ἀξιολογώτατοι τῶν παόντων. τιμῶσι δὲ μάλιστα τὴν Ἀχιλλέα. καὶ μὴν τοῦτον, Θησέα. περὶ δὲ συμποσίας, καὶ ἀφροδισίων, ὅτω χρῶνται. μίσγονται μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶν

pus, quo morione vtuntur. Ac Diogenes Sinopensis, tantùm à pristinis moribus degenerauit, vt Laidem meretricem vxorem duxerit, & subinde surgendo temulentus saltet, debacchetúrque. At Stoicorum nullus aderat: etenim arduum virtutis collem conscendere dicebantur. Quin & de Chrysippo audiuimus, illi fas non esse priùs in insulam ingredi, quàm quartò se helleboro purgarit. Academicos venire velle dicebant, sed hærere adhuc, & considerare, quòd non satis capiant talisne sit insula, necne. Verùm vt conijcio, Rhadamanthi iudicium metuerunt, vt qui vim iudicandi sustulerint. Quanquam multos ex ipsis impulsos esse dicebant ad eos sequendum qui præcesserant: sed præpigritia defeciisse, nec assequi potuisse, sed è medio itinere redijsse. Ergo eorum qui aderant, hi maximè memorabiles erant. In primis verò Achillem, & post hunc, Theseum colunt. Quod ad eorum, & Venerem attinet, ita sentiũt. Cõmiscentur palam, omnium in conspectu, idque cùm fœminis,

καὶ ἄρσεσι, καὶ οὐδαμῶς τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ. μόνος δὲ Σωκράτης διώμνυτο, ἢ μὴν ἀθῳος πλησιάζειν τοῖς νέοις. καὶ μάρτυρες πάντες αὐτῷ ἐπορκεῖν κατεγίγνωσκον. πολλάκις γοῦν ὁ μὲν Ταχίνθου, ἢ ὁ Νάρκισσος, ὠμολόγουν. ἐκόντες δὲ, ἠρνεῖτο. αἱ δὲ γυναῖκες, εἰσὶ πᾶσαι καὶ ναὶ, καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ τοῦτο μάλιστα πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δὲ, παρέχειν τοῖς βουλομένοις, οὐδὲν ἀντιλέγοντες. οὕτω δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διηλλύθεισαν, καὶ προσελθὼν ἐγὼ Ομήρῳ τῷ ποιητῇ, ἠρόμην οὗτος ἀμφοῖν, τά τε ἄλλα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅθεν εἴη, λέγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῖν εἰσέτι νῦν ζητεῖσθαι. ὁ δὲ, αὐτὸς μὲ ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μέν, Σμυρναῖον. πολλοὶ δὲ, κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσι. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιος. καὶ παρά γε τοῖς πολίταις, οὐχ Ομηρος, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖσθαι. ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας παρὰ τοῖς Ελλησιν. ἀλλαξαι τὸν προσηγορίαν. ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν ἀστρων ἔτερον ἐπηρώτων, εἰ ὑπ' ἐκείνου εἰσὶ μεμαθηκότες. καὶ ὃς ἔφασκε πάντες αὐτὸν εἶναι,

tum maribus: quod haudquaquam turpe arbitrantur. Solus Socrates deierabat, se cum adolescentibus innocenter versari, & quidem cùm omnes illum peierare scirent: siquidem Narcissus & Hyacinthus fatebantur, ille verò negabat. Communes sunt fœminæ omnes, neque quisquam vicino inuidet: sed sunt in hac re maximè Platonici. Pueri quoque sui copiam volentibus faciunt, nihil reluctantes. Vix autem, duos tres-ue dies ab aduentu meo præterierant, quando Homerum adiui, cùm vtrique vacaret: & cùm alia sciscitatus sum, tum cuias esset, dicens illud apud nos adhuc maximè controuerti. Ille verò se nescire, respondit. Nam quidam Chium, Dalij Smyrnæum, nonnulli Colophonium arbitrantur. Ipse verò se Babylonium esse aiebat: & à suis ciuibus, non Homerum, sed Tigranem vocari: postea verò cũ apud Græcos obses esset, appellationem mutasse. Præterea rogabam, num ab ipso scripti essent versus illi qui reijciuntur. Ille autem suos omnes esse asseuerabat.

γεγενῆσθαι οὖν τῶν ἀμφὶ τὸν Ζωίλον, καὶ Λείσαρχον γραμματικῶν πολλοῦ τοῦ ψυχρολογίαν. ἐπὶ δὲ τούτοις ἱκανῶς ἀπεκέκριτο, πάλιν αὖτ' ἠρώτων, τί δή ποτε ἀπὸ τῆς μιμήσεως τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ εἶπεν ὅς, οὕτως ἐπελθεῖν αὐτῷ, μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. ἢ μὴν κἀκεῖνό ἐπιδόμουν εἰδέναι, εἰ πρεσβυτέραν ἔγραψε τὴν ὀδύσσειαν τῆς ἰλιάδος, ὡς πολλοί φασιν. ὁ δὲ ἀπεῖπετο. ὅτι μὲν γὰρ οὐδὲ τυφλὸς ἦν, ὃ καὶ αὐτὸ πρὸ αὐτοῦ λέγουσιν, αὐτίκα ἐπεσάμην. εἶδον γάρ, ὥστε οὐδὲ παραδέδεσθαι ἐδόκουν. πολλάκις δὲ ἐν ἄλλοτε τοῦτο ἐποίουν, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα ἐώρων. πρόσθεν γὰρ ἂν τι ἐπαυδᾶν ἐνόμιζον αὐτῷ. ἐν δὲ, πρόθυμος πάντα ἀπεκρίνετο. καὶ μάλιστα ἐπὶ τὴν Ἰλιάδα, ἐπειδὴ ἐπεῖπεν. ἦν γάρ τις γραφὴ κατ' αὐτοῦ ἀπενηνεγμένη ὕβρεως ἀπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὀμηρος, Ὀδυσσέως συνηγορήσαντος. ἐπὶ δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τούτοις, ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ σάμιος, ἐπτάκις μεταβεβιωκὼς, καὶ ἐκτελέσας

Quare Zenodoti & Aristarchi Grammaticorum frigidas obseruationes damnabam. Vbi autem hæc abundè respondisset, iterum rogabam quamobrem ab ira poëmatis initium duceret. Sic enim, inquit, mihi nihil studio agenti in mentem venit. Tum & illud scire cupiebam, an, quod multi dicunt, Odysseam Iliade priorem scripserit. Ille verò negabat. Ipsum verò cæcum nõ esse, quod etiam dicunt, mox cognoui: vidi enim. Itaque veritus sum percontari. Quin idem aliàs sæpe agebam, vbi illi vacare viderem. Cúmque illum adirem, & interrogarem, is ad omnia promptè respondebat, præsertim postquam causam vicit. Nam illum contumeliæ Thersites accusauerat, quòd se in poëti esset cauillatus. At patrocinante Vlysse vicit Homerus. Eodem tempore aduenit Pythagoras Samius septies mutatus, qui in tot animalibus vixit, & animæ errores consummauit.

ἀλλαγεὶς, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις τῆς ψυχῆς τὰς περιόδους.

ἦν δὲ χρυσοῦς ὅλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐκεῖθεν μὲν συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐπεδοιάζετο δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν γοῦν Ἐμπεδοκλῆς, κλῦσαι μὲ καὶ οὕτως πιέζοντος, καὶ τὸ σῶμα ὅλον ὑπαπημύοντος. συμμῶν παρεδέχθη τε, καίτοι πολλὰ ἱκετεύων. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐπίσης ὁ ἀγὼν, τὰ παρ' αὐτοῖς θανατούσια. ἦγον δὲ τὸν μὲν Ἀχιλλέως τὸ πέμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν οὖν ἄλλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ κεφάλαια τῶν προχθέντων, διηγήσομαι. πάλαι μὲν ἐνίκησε Κάρος ὁ τοῦ Ἡρακλείδου, Ὀδυσσεῖ πεσὼν τῷ στέφανον καταγωνισάμενος. πυγμὴ δὲ ἔσται ἔχθιστος Ἀρείου τε τοῦ αἰγυπτίου, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀλλήλοις συμπεσόντων. παγκράτιον δὲ οὐ τίθενται ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τὸ μὲν γοῦν δρόμου, καὶ ἔτι μέμνημαί τινος ἐνίκησε. πεντάθλῳ δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, παρὰ πολὺ ἐκράτησε Ὅμηρος. ἐνίκησε δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δ' ἆθλα, λοῦ ἅπασι στέφανος, πλακοῦς ἐκ πέπερεως τανυσίπυρ. ἄρτι δὲ τοῦ ἀγῶνος

Aurea antem tota erat pars eius dextra: & visum est, vt communi cum illis republica vteretur: & dubitabat adhuc vtrùm Pythagoræ, an Euphorbi nomine appellandus esset. Venit etiam Empedocles ille circumcoctus, totóque corpore assatus: ac receptus non est, quanuis id multis precibus postularet. Progressu verò temporis initum est certámen quod apud illos Thanatusia vocatur. Quintum Achilles: septimum Theseus instituit. Porrò quid in totum actum sit, commemorare longum esset: verùm summam, & capita rerum perstringam. Lucta vicit Carus Heraclides, qui pro corona cum Vlysse decertauit. Pugilatu fuerunt pares Arius Ægyptius, qui Corinthi sepultus est, & Epeus vnà congressi. Pancratij autem nulla præmia apud eos proponuntur. Nec ampliùs memini quis cursu superauerit. Ex poëtis, vt verè dicam, quanquam longè excellebat Homerus, vicit tamen Hesiodus. Cæterùm præmia omnibus erant corona ex pauonum plumis contexta. Tum absoluto certamine nunciatum est eos

ἀπαγγελεῖσθαι, ἐγγράψοντα

οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τ' ἀσεβῶν κολαζόμενοι, ἀπορρήξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον. ἡγεῖσθαι δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τε τ' Ἀγραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τ' Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τ' Θρᾷκα, καὶ τὸν περὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. οὓς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ραδάμανθυς, ἐκτάσσει τὸν ἥρωας ἐπὶ τ' πίτνος. ἦλθον δὲ Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο. καὶ ἐνίκησαν οἱ ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πλεῖστα κατορθώσαντος. ἠρίστευσε δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τῷ δεξιῷ ταχθεὶς πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτ' ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. τρεσάντων γὰρ τ' πολεμίων, οὐκ ἔφυγε. καὶ τὸ στόμα τὸν ἀσφαλὲς ἶν. ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐκηρύχθη αὐτῷ ἀσυλεῖον, καλός τε, καὶ μέγας παράδεισος ἐν τῷ προαστίῳ. ἔνθα συγκαλῶν τὸν ἑτέρους, διελέγετο, νεκρακαδημίαν τ' τόπον προσαγορεύσας. συλλαβόντες οὖν τὸν νενικημένους, καὶ δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ἔτι μᾶλλον κολασθησομένους. ἔχαιρε δὲ καὶ τούτῳ τ' μάλιστα Ὅμηρος. καὶ ἀπόντι μοι,

qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse Phalarim Agrigentinum, Busirim Ægyptium, Diomedem Thracium & Scironem, & Pityocampten. Quibus auditis Rhadamanthus, ad littus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Aiax Telamonius, iam mentis compos. Illi consertis manibus pugnarunt: vicerúntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multóque fortiùs, quàm quum viuus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideóque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, magno & pulchro, in quem conuocatis alijs differebat: quem locum Necracademiam nuncupauit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui victi fuerant, multò grauiùs puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suósque libros

ἔδωκε τὰ βιβλία κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀφ' ὕστερον δὲ ταῦτα μὲν τὰ ἄλλων ἀπωλέσαμεν. ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος αὕτη, Νῦν δέ μοι ἔννεπε μῦσα μάχην νεικέων ἠρώων. τότε δὴ οὖν κυάμους ἐφήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὴ πόλεμον κατορθώσουσιν, εἰστιῶντό τε ἐπίσημα, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἦγον. μόνος δὲ ταύτης οὐ μετεῖχε Πυθαγόρας, ἀφ' ἁπάντων πόρρω ἐκαθέζετο, μυσπολούμενος τὴν κυαμοφαγίαν. ἤδη δὲ μειρακίων ἐξηλικιωμένων, περὶ μεσοῦντα τὸν ἕβδομον, νεώτερα συνίστατο πράγματα. Κίνυρος γὰρ ὁ τοῦ Σκινθάρου παῖς, μέγας τε ὤν, καὶ καλὸς, ἤρα πολλοῦ ἤδη χρόνου τῆς Ἑλένης. καὶ αὐτὴ δὲ ἐκ ἀφανῶς εἶχε, σπουδαίως ἀγαπῶσα τὸν νεανίσκον. πολλάκις γοῦν καὶ διένευον ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ προύπινον. καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι, ἐπλανῶντο περὶ τὴν ὕλλιν. καὶ δὴ ὡς ἤρωτος, καὶ ἀμηχανίας, ἐβουλεύσατο ὁ Κίνυρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δὲ καὶ αὐτῇ ταῦτα, οἴχεσθαι ἀποίτας ἔς τινα τῶν ὑπερμάχων τόπων, ἤτοι ἐς τὴν Φελλὼ, ἢ ἐς τὴν Τυρόεσσαν.

abeunti mihi dedit, ad noſtros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis poſteà amiſi. Huiuſmodi autem erat poëmatis initium. *Nunc mihi Muſa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxiſſent, re in bello præclarè geſta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & ſolenne feſtum egerunt. Solus Pythagoras abſtinuit, ſedítque procul impaſtus, ab illo fabarum eſu abhorrens. Iam verò ſex menſibus exactis, circa ſeptimi medium, novæ res ortæ ſunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formoſus, Helenam jamdudum amabat, Ipſamque iuuenis inſano amore captam eſſe, manifeſtum erat: ſiquidem in conuiuio alter alteri annuebat, & præbibebat, ſolíque ſurgentes in ſylua deerrabant. Tandem præ amoris impotentia conſilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam. Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adiacentium inſularum ſiue in Phello, ſiue in Tyroeſſam ſecederent. Iám-

συμμάτας δὲ πάλαι προσειλήφεσαν βεῖς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, τὸν θρασυτάτους. τῷ μὲν τοι πατεῖ, ὃς ἐμάνυσε ταῦτα, ἀπέστατο γὰρ ὑπ' αὐτῆς κολασθησόμενος. ὡς δ' ἔδοκει αὐτοῖς, ἐτέλουν τὴν ἐπιβουλήν. καὶ ἐπεὶ νὺξ ἐγένετο, ἐγὼ μὲν οὐ παρῆν. ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κεκοιμημένος. οἶδε, λαθόντες τὸν ἄλλους, μεταλαβόντες τὴν Ἑλένην, ὑπὸ σπουδῆς ἀπήχθησαν. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγρόμενος ὁ Μενέλαος, ἐπεὶ ἔμαθε τὴν ἀνεψιὴν καὶ γυναῖκα, βοὴν ἔστησε. καὶ τὸν ἀδελφὸν παρεκάλεσεν, ἅμα πρὸς τὰ βασίλεια τὸ Ῥαδαμάνθυος. ἡμέρας δ' ὑποφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ καθορᾶν τὴν ναῦν, πολὺ ἀπέχουσαν. οὕτω δὴ ἐμβιβάσας ὁ Ῥαδάμανθυς πεντήκοντα τῶν ἡρώων εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀπροσδόκητον, παρήγγελε διώκειν. οἱδὲ, ὑπὸ προθυμίας ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτὸν, ἤδη ἐς τὴν γλαυκὴν Ὠκεανὸν ἐμβαίνοντας, πλησίον τὴν Τυρρήνης. παρὰ τοσοῦτον ἦλθον διαδρᾶναι. καὶ ἀνασκευάσαντες τὴν ναῦν ἀλύσει ῥοδίνῃ, κατέπλεον. ἡ μὲν οὖν Ελένη,

que olim coniuratos tres ex meis ſociis, audaciſſimos aſſumpſerunt. Nec patri hoc ſignificauit, quia ſciebat ſe illi pœnas daturum. Atque vt decreue- A rant, conſilium exequuti ſunt. Vbi verò nox aduenit non adfui, quia in conuiuio dormiebam. Tum illi clam alijs correpta Helena, maturè ſe ſubduxerunt. Menelaus autem cùm circa medium B noctis excitatus, thorum vacuum ſenſiſſet, protinus clamore ſublato, & fratre ſecum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illucescente C die aiebant exploratores nauim procul diſtantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in nauim aſphodelinam, ſolidóque ex ligno conflatam impoſuiſſet, juſſit eos perſequerentur. At D illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem E deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum vix è menſi erant, vt clabe rentur. Cum igitur nauem roſea catena reuinxiſſent, reverſi ſunt. At Helena quidem flebat, &

ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠρώτα, καὶ ἐνε-
καλύπτετο. τῶν δὲ ἀμφὶ τὸν
Κίνυρον ἀναχείνας ἐρώτα ὁ
Ραδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλ-
λοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὡς οὐδέ- A
να εἶπον, ὃν τῶν ἀιδίων δή-
σας, ἀπέπεμψεν ἐς τὰ τῶν ἀσε-
βῶν χώρον, μαλάχην ἐρέσσειν
μαστιγωθέντας. ἐψηφίσατο δὲ
καὶ ἡμᾶς ἐμπροθέσμους ἐκ- B
πέμπειν ἐκ τῆς νήσου, πλὴν
ὀπίσω ἡμέραν μόνην ἐπι-
μείναντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἠνιώ-
μην τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἔμελ- C
λον ἀγαθὰ καταλιπών, αὖθις
πλανηθήσεσθαι. αὐτοὶ μὲν οὖν
παρεμυθοῦντο λέγοντες, οὐ
πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν
πρὸς αὐτούς. καί μοι ἤδη
θέοντί τε, καὶ κλίσιαν ἐς τοῦ- D
πισθεν παρεδείκνυσαν, πλησίον
τῶν ἀρίστων. ἐγὼ δὲ προσελθὼν
τῷ Ραδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέ-
τευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ
ὑποδεῖξαί μοι τὸν πλοῦν. ὁ E
δέ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲν ἐς
τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ πρότε-
ρον πλανηθέντα, καὶ κινδυ-
νεύσαντα, τὸν δὲ χρόνον, ὃν ἔπι τὸ
ἡμισόδου προσθεῖναι ἐθέλησεν,
ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς ταῖς πλη-
σίον νήσους, ἐφαίνοντο δὲ πέντε

erubescebat, & se operiebat. Et cùm ex Cinyro, sociisque priùs perquisiuisset Rhadamanthus, numqui alij conscij essent, neminémque dixisset: vinctos ex pudendis homines, maluáque priùs cæsos in sedem impiorum amandauit. Decreuerunt etiam nos ante præstitutum tempus ex insula dimittere, concessa vnius posteræ diei commoratione. Hîc ego mœrore correptus lachrymabar, vt pote qui eiusmodi fœlicitate relicta rursus erraturus essem. At illi consolabantur, quòd futurum dicerent, vt propediem ad se redirem. Iámque mihi futuram sedem, vicinúmque optimis quibusque tentorium ostendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, vt futura mihi prædiceret, & nauigationem præmonstraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam redituru respondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis insulis, quæ numero quinque apparebant, aliáque sexta longiùs, hæ sunt, aiebat, impiorum

ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠρώτα, καὶ ἐνε-
καλύπτετο. τῶν δὲ ἀμφὶ τὸν
Κίνυρον ἀναχείνας ἐρώτα ὁ
Ραδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλ-
λοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὡς οὐδέ- A
να εἶπον, ὃν τῶν ἀιδίων δή-
σας, ἀπέπεμψεν ἐς τὰ τῶν ἀσε-
βῶν χώρον, μαλάχην ἐρέσσειν
μαστιγωθέντας. ἐψηφίσατο δὲ
καὶ ἡμᾶς ἐμπροθέσμους ἐκ- B
πέμπειν ἐκ τῆς νήσου, πλὴν
ὀπίσω ἡμέραν μόνην ἐπι-
μείναντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἠνιώ-
μην τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἔμελ- C
λον ἀγαθὰ καταλιπών, αὖθις
πλανηθήσεσθαι. αὐτοὶ μὲν οὖν
παρεμυθοῦντο λέγοντες, οὐ
πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν
πρὸς αὐτούς. καί μοι ἤδη
θέοντί τε, καὶ κλίσιαν ἐς τοῦ- D
πισθεν παρεδείκνυσαν, πλησίον
τῶν ἀρίστων. ἐγὼ δὲ προσελθὼν
τῷ Ραδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέ-
τευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ
ὑποδεῖξαί μοι τὸν πλοῦν. ὁ E
δέ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲν ἐς
τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ πρότε-
ρον πλανηθέντα, καὶ κινδυ-
νεύσαντα, τὸν δὲ χρόνον, ὃν ἔπι τὸ
ἡμισόδου προσθεῖναι ἐθέλησεν,
ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς ταῖς πλη-
σίον νήσους, ἐφαίνοντο δὲ πέντε

erubescebat, & se operiebat. Et cùm ex Cinyro, sociisque priùs perquisiuisset Rhadamanthus, numqui alij conscij essent, neminémque dixisset: vinctos ex pudendis homines, maluáque priùs cæsos in sedem impiorum amandauit. Decreuerunt etiam nos ante præstitutum tempus ex insula dimittere, concessa vnius posteræ diei commoratione. Hîc ego mœrore correptus lachrymabar, vt pote qui eiusmodi fœlicitate relicta rursus erraturus essem. At illi consolabantur, quòd futurum dicerent, vt propediem ad se redirem. Iámque mihi futuram sedem, vicinúmque optimis quibusque tentorium ostendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, vt futura mihi prædiceret, & nauigationem præmonstraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam redituru respondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis insulis, quæ numero quinque apparebant, aliáque sexta longiùs, hæ sunt, aiebat, impiorum

ἄστρων, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἄφνω ὀφᾷς τὸ πολὺ πῦρ καιόμενον. ἕκτη δ' ἐκείνη τῶν ὀνείρων ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δὲ, ἡ τῆς Καλυψοῦς νῆσος. A ἣν οὐδέπω σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας παραπλεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ ἐς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν ἐναντίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. ἐν- B ταῦθα δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ὁμιλήσας, χέρνιψ ποτὲ ἕξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον. τοσοῦτ' εἶπε. C καὶ ἀναπαύσας ἀπὸ τῆς μακρᾶς ῥίζης, ὤρεξέ μοι ταύτην, κελεύσας ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσεύχεσθαι. παρήνεσε δὲ καὶ εἴ ποτε ἀφικοίμην ἐς τήνδε τὴν χώραν, μήτε πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμοις ἐσθίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαίδεκα D ἔτη πλησιάζειν. τούτων γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἕξειν τοῦ ἐς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν οὖν τὰ περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευαζόμην. καὶ ἐπὶ χρὸς ἦν, συνεστώμην αὐτοῖς. τῇ ὀπώσῃ δ' ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, ἐδεήθην E αὐτῷ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπιὼν ἐποίησε,

insulæ vicinæ, in quibus ignis accensi multum vides. Illa verò sexta Somniorum est vrbs, & post illam Calypsûs insula, quæ tibi nondum apparet. Quas postquam præternauigaueris, tunc in magnam continentem deuenies, ei quam incolimus oppositam. Hîc multa passus, variásque gentes peruagatus, & apud inhumanos hominum peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram deuenies. Hæc vbi dixisset, euulsam è terra maluæ radicem mihi porrexit, iubens vt eam maximis in periculis inuocarem. Admonuit etiam vt siquando in hanc terram deuenirem, ignem gladio ne foderem, neue lupinis vescerer, neue puero supra octodecim annos nato congrederer: quorum si meminissem, reditum hanc in insulam sperarem. Ibi demum nauigationis commeatum comparaui, cúmque opportunum esset, cibum cum illis sumpsi. Die verò sequenti, Homerum adiui rogaturus, vt duorum versuũ epigramma mihi cõderet. Quod vbi fecit,

στήλω βηρύλλου λίθου ἀνασή-
σας, ἐπιγράψα τοῖς τῷ λιμέ-
νι. τὸ δὲ ἐπίγραμμα, ὧδε τοι-
όνδε.

Λουκιανὸς τάδε πάντα φίλος
μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἶδέ τε, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην
ἐς πατρίδα γαῖαν.

Μείναντι δ' ἐκείνῳ τ' ἡμέραι, τ' ἐπουσοι ἀνηρόμην, τῶν ἡρώων παραπεμπόντων. ἔνθα μοι καὶ Ὀδυσσεὺς προσελθὼν, λαθρα τῆς Πηνελόπης δίδωσιν ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τ' νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν. συνέπεμ-ψε δέ μοι ὁ Ραδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ κατα-χθείημεν ἐς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε κατ' ἄλλην ἐμπορείαν πλέοντας. ἐπεὶ δ' τ' εὐώδη ἀέρα προσίοντες παρελπλύσειμεν, αὐτίκα ἡμᾶς ὀδμή τε δεινὴ διεδέχε-το, οἷον, ἀσφάλτου, καὶ θείου, καὶ πίσσης, ἅμα κνισμῶν. τ' κλαυθμὸς δ' πονηρὸς, καὶ ἀφόρη-τος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπλωμένων. τ' ὁ ἀὴρ ζοφερὸς καὶ ὁμιχλώδης, τ' κατῆσαν ἑαυτῶν δ' ἔξοσοι πτῆλιν. καὶ μὴν καὶ μαστίγων φόβος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀν-θρώπων πολλῶν. τῆς μὲν ἐμοῦ ἄλλοις, οὐ προσέχομεν.

erecta berylli lapidis columna, iuxta portum inscripsi. Erat autem epigramma huiusmodi.

Lucianus charus diuinis cunctis beatis
Vidit, & hinc patriam it. rum remeauit ad oram.

Illa die commoratus: postera deducentibus Heroibus discessi. Huc me conueniens Vlysses, inscia Penelope epistolam ad Calypsonem in Ogygiam insulam deferendam tradit. Nobiscum etiam Rhadamanthus portitorem Nauplium misit, vt si in Insulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus iniiceret. Postquam verò progressi odoratum aëtem præteriuimus, contiuuò nescio quis odor teterrimus, velut bituminis, sulphuris & picis, simul ardentiũ, nos excepit. Nidor etiam grauis & intolerabilis, qualis assorum hominum: obscurus quoque & caliginosus aër, à quo ros quidam piceus distillabat. Quin & verberum strepitus exaudiebatur, & multorum hominum eiulatus. Ad alias autem non applicuimus.

ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. πάλαι μὲν πᾶσα τραχυώδης, καὶ ἀπόξηρος, πέτραις, καὶ βάραθροις κατεσκληκυῖα. δένδρεον δ', οὐδὲ ὕδωρ ἐνῆν. ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως κατὰ τοὺς τραχηλοὺς, περιήμεν διά τινος ἀκανθώδους, καὶ σκολόπων μεστῆς ἀζαπτοῦ, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὴν εἱρκτὴν, καὶ τὸ κολαστήριον, πρῶτα μὲν τὴν φύσιν τοῦ τόπου ἐθαυμάζομεν. τὸ μὲν γὰρ ἕδαφος αὐτὸ, μαχαίραις, καὶ σκόλοψι πᾶσι ἠλωμένον ἦν. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ περιέρρεον, ὁ μὲν, βορβόρου, ὁ δεύτερος δὲ, αἵματος. ὁ δὲ ἔνδον, πυρὸς, πάνυ μεγάλου τύπος, καὶ ἀπέρατος. ἦν δ' ἔρρει, ὥσπερ ὕδωρ. καὶ κυμάτιόν τι, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθῦς δὲ εἶχε πολλοὺς. τοὺς μὲν ἁλοῦς περιοικότας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἀνθρακι πεπυρωμένους. σπάνιον δὲ αὐτῶν λυχνίσκους. εἴσοδος δὲ μία, στενὴ διὰ παντῶν. καὶ πυλωρὸς ἐφειστήκει Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθόντες δὲ ὅμως, τῷ Ναυπλίου καθηγουμένου, ἑωρῶμεν κολαζομένους, πολλοὺς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ὧν ἐνίους

Illa verò quam conſcendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & ſaxis aſpera. At neque arbor, neque aqua inerat. Irrepſimus tamen per præcipitia, pérque ſpinoſam, aculéiſque plenam ſemitam proceſſimus, pérque multam regionis deformitatem tranſiuimus. Et cùm ad carcerem, ſupplicíique locum deueniſſemus, primùm quidem naturam eius mirati ſumus. Nam ſolum ipſum gladijs, paliſque efflorescebat vbique, circum quod duo fluuij, cœnoſus vnus, ſanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immenſus, qui velut aqua fluebat, & maris inſtar agitabatur, piſcibus etiam ſcatebat, quorum aliquot torribus ſimiles erant, parui verò, carbonibus ignitis, quos Lychniſcos vocabant. Aditus vnus, & perquam anguſtus erat. Ianitor adſtabat Timon Athenienſis. Ingreſſi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui ſupplicio afficiuntur, reges multos, priuatos multos: quorum nonnullos agnouimus. Vi-

καὶ ἐγνωρίζομεν. εἴδομεν δὲ

καὶ τὸν Κίνυρον καπνῷ ὑποτυφόμενον, ὑπὸ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον. προσιόντες δὲ οἱ περιηγηταὶ καθ' ἕκαστον βίους, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μείζους ἁπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοί τι περὶ τὸ θεῖον, καὶ οἱ μὴ τἀληθῆ συγγεγραφότες. ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους οὖν ὁρῶν ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὸν πόντον τὰς ἐλπίδας. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ ψεῦδος εἰπόντι συνηπίστατο. ταχέως οὖν ἀνακρίψας ἐπὶ ναῶν, οὐ γὰρ ἐδυνάμην φέρειν πλέον ὄψιν, ἀσπασάμενος τὸν Ναύσιλον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν. ἔπασχε δὲ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείρασί τι παραπλήσιον· ὑπεχώρει γὰρ προσιόντι ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ πρόρριζον ὑπέβαινε. καταλαβόντες δέ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐπορευσάμεθα εἰς τὸν Ὑπνον λιμένα προσαγορευόμενον, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἔστι δὲ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ὄντι, περὶ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν. παρελθόντες δὲ εἰς πόλιν πύλιν, πολλοὺς ὀνείρους καὶ ποικίλους ἐωρῶμεν.

dimus & Cinyrum, fumo denigratum, & ex pudendis ſuſpenſum. Addebant & perductores ſingulorum vitas, pœnarúmque cauſas: quarum omnium maximas illi ſuſtinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera ſcriptis mandarant. Inter quos erat & Cteſias Cnidius, & Herodotus, aliíq; multi. Quos cùm vidē, bonam in poſterum ſpem concepi, nam nullius mendacij conſcius mihi eram. Itaque ad nauem ſtatim reuerſus, neque enim tale ſpectaculum ferre amplius poteram, ſalutato Nauplio diſceſſi. Ac paulò poſt non procul apparebat Somniorum inſula, obſcura, viſúque non perſpicua, quæ Somniis quiddam ſimile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & ſubterfugiebat, ac longiùs ſe ſubducebat. Sed ea tandem comprehenſa, appulſáque naui in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, vbi ædes eſt Gallinaceo ſacra, ſub obſcuram veſperam deſcendimus. Hic portam ingreſſi, multa, diuerſáque Somnia vidimus.

Sed

πρῶτον δ' βούλομαι περὶ τῆς πόλεως εἰπεῖν, ἐφεξῆς μικρὰ ἄλλα τινὰ γράψαι περὶ αὐτῆς. ὃς δὴ καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, οὐ πάνυ ἀκριβῶς συγγράψας. κύκλῳ μὲν περὶ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀείσηκε. τὰ δένδρεα δ' ἔστι μὲν ἐλαῖαι, καὶ μανδραγόραι. ἐν αὐτῶν πολύ τι πλῆθος νυκτερίδων. τοῦτο γὰρ μόνον ἐν τῇ νήσῳ γίνεται ὄρνεον. ποταμὸς δὲ παρρεῖ πλησίον, ὃν αὐτῶν καλοῦμεν Νυκτίπορος. καὶ πηγαὶ δύο περὶ ταῖς πύλαις, ὀνόματα ἡ ταύταις, τῇ μὲν, Νήγρετος, τῇ δὲ, Πανυχία. ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, ἰδεῖν τὴν χρόαν ὁμοιότατος. πύλαι μὲν τοί εἰσιν, οὐ δύο καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν πρὸς τὸ τῆς ἕλκειας πεδίον ἀποβλέπουσαι, ἡμῖν, σιδηρᾶ, καὶ δὲ, κεράμου πεποιημένη, καθ' ἃς ἐλέγοντο ἀποδημεῖν αὐτοῖς οἱ τῶν φοβερῶν, καὶ φονικῶν, καὶ ἀπηνεῖς. δύο δὲ, πρὸς τὰ λιμένα, καὶ τὴν Σκάλαπιαν. αἱ μὲν, περόπινα, καὶ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντινα. εἰσιόντων δ' ἐς τὴν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μὲν ἔστι τὸ Νυκτῷον, σέβας

Sed de vrbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea scripsit: & qui solus eius meminit Homerus, non admodum accuratè scripsit. Circum hanc vndique sylua surgit: cuius arbores alta sunt papauera, & mandragoræ, quibus magna multitudo vespertiliomum insidet. Nam sola hæc auis nascitur hac in Insula: iuxtáque fluuius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia ciuitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore similima. Enimuero portæ sunt non duæ, vt dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem Mollitiei respiciunt campum: altera ferrea, fictilis altera, per quas horrenda, sæua, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conuersæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Ciuitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt;

καὶ τὴν Ἀλεκτρυόνα. ἐκείνῃ δὲ πλησίον τὸ λιμήνιον τὸ ἱερὸν πεποίηται. ἐν ἀριστερᾷ δὲ, τὰ τῆς ὕπνου βασίλεια. οὗτος γὰρ δὴ ἄρχει παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπάρχους πεποιημένος, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογήνους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστιν, ἣν καλοῦσι Καρεώτιν. καὶ πλησίον ναοὶ δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, οὗ προεστήκει προφητεύων Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ἀποκριτής, ταύτης ὑπὸ τῶν ὕπνου λαχὼν τῆς τιμῆς. αὐτῶν μήν τοι τῶν ὀνείρων, ἔστι φύσις, ἔστι ἰδία ἑκάστου. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἡδεῖς. οἱ δὲ, μικροὶ, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱμὲν, χρύσεοι, ὡς ἐδόκουν. οἱδὲ, ταπεινοί τε, καὶ ἰσχνοτελεῖς. ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πέρωτοί τινες, καὶ τραγῳδοῖς, καὶ ἄλλοι, καθάπερ ἐς πομπὴν διεσκευασμένοι. οἱ μὲν, ἐς βασιλέας, οἱδ' ἐς θεοὺς, οἱδ' ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσκευασμένοι. πολλοὺς δὴ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἑωρακότες. οἱ δὲ, καὶ προσῄεσαν, καὶ ἠσπάζοντο, ὥσαὐ

& Gallinaceum, cui propeportum ædes sacra constructa est. Ad sinistram verò Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Matæogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Careotin vocant: duóque adiacent delubra, Imposituræ, & Veritatis. Vbi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille coniector, hunc apud Somnumhonorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & iucunda: alia breuia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, vt videbantur: nonnulla quoque abiecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges, in Deos, & alia huiusmodi. Quin ex illis multa agnouimus, quæ apud nos videramus olim: quæ & nos adibant, ac veluti iam familiaria salutabant: & quæ nos

καὶ συνήδεις ὑπάρχοντες,

παρελαβόντες ἡμᾶς, καὶ κατακοιμίσαντες, πάνυ λαμπρῶς, καὶ δεξιῶς ἐξένιζον, πλεῖ τε ἄλλῳ κατοδοχῇ μεγαλοπρεπῶς παρασκευάσαντες, καὶ σατραπεύοντες. ἐπεὶ δὲ ἠριστήκειμεν βασιλέας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας. ἔνιοι δ', καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τὸν οἰκεῖον ἑκάστοις ἀπέδειξαν, καὶ ἀνθημερὸν ἐπανῆγον. ἡμέρας μὲν οὖν τριάκοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, καθεύδοντες, ἐνωχούμενοι. ἔπειτα δ', ἄφνω βρονῆς μεγάλης καταῤῥαγείσης, ἐγερθέντες, καὶ αὐτοδρόμοι γενόμενοι, ἀνήχθημεν ὑπόπλοι. πεπαῖσθαι δ' ἐκείνην τὴν Ὠγυγίαν νῆσον ἐφέροντες, ἀποδαίνομεν. φρέαρ δ' ἐγὼ λύσας πλῶ ἐπὶ σκολιὸν, ἀνεμίνησκον τὰ γεγραμμένα. ἦν δ' τοιάδε. Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἰδὼν μὲν ὃς τὰ πρῶτα ἐξέπλευσα παρὰ σέ, καὶ θαλίαν κατασκευασάμενος, ναυαγίᾳ χρησάμενον, μόλις ὑπὸ Λευκοθέας διασωθῆναι εἰς τὴν Φαιακίαν χώραν. ὑφ' ὧν ἐς τὴν οἰκίαν ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολλοὺς τῆς γυναικὸς μνηστῆρας, ἐν τοῖς ἡμετέροις βυφῶντας. ἀποκτείνας δ' ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου τοῦ ἐκ Κίρκης μοι

acceptos, ſopitóſque ſplendidè admodum, & elegantèr exceperunt, apparato alio magnifico diuerſorio, vt quæ ſe nos factura reges & ſatrapas pollicerentur. Nonnulla & in ſuam quemque patriam abduxêre, & domeſticos oſtendêre, rurſus eadem die reduxêre. Diebus ergo triginta, totidémque noctibus, dormientes, epulantes apud ea manſimus. Poſtea tonitru cum ingenti fragore edito, excitati exilijmus, ſaturíque diſceſſimus. Inde in Ogygiam tertio die delati deſcendimus. Priúſque reſignatis literis, quæ ſcripta erant, legebam. Eránt-que illa huiuſmodi. Vlyſſes Calypſoni Salutem. Velim ſcias me, vbi primùm rate inſtaurata, abs te diſceſſi, facto naufragio, vix incólumem à Leucothea delatum in regionem Phæacum. A quibus domum dimiſſus, deprehendi multos vxoris procos, qui rebus noſtris ad voluptatem vterentur: quos cùm omnes interfeciſſem, tandem à Telegono, quem ex Circe

ἡμομήου, ἀπηρίθμουν. καὶ γὰρ
ἤμὶ ἐν τῇ μακρήῃ νήσῳ, πάνυ
μεταμοῦν ὅτι τῷ καταλιπεῖν
ἐμὲ παρὰ σοὶ δίκαιος, καὶ τὸν
ἔρωτα σὺ προτιμομένου ἀθανα-
σίας. διὸ οὖν χαρίεν λάβωμαι,
ἀποδρὰς, ἀφίξομαι πρὸς σε.
ταῦτα μὲν ἐδήλου ἡ ἐπιστολή,
καὶ περὶ ἡμῶν, ὅπως ξενι-
σθείημεν. ἐγὼ δ', προελθὼν
ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, εὗρον
τὸ αὐτόθι τοιοῦτον, οἷον Ὅ-
μηρος εἶπε, καὶ αὐτὸ τἀλαστερ-
γῆσαν. ὡς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἔλα-
βε, καὶ ἀνεδέξατο, πρῶτα
μὲν, ἐπιπολὺ ἐδάκρυεν. ἔ-
πειτα δ', παρεκάλει ἡμᾶς ἐπὶ
ξενίαν, καὶ εἰσία λαμπρὰ
καὶ περὶ τὸν Ὀδυσσέως ἐπυν-
θάνετο, καὶ περὶ τῆς Πηνελό-
πης, ὁποῖα τὴν τοῦ ὄψιν, καὶ
εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσ-
σεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπα-
ζεν. ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκρινό-
μεθα, ἃ ἂν εἰκάζοιμεν ὑφρα-
νεῖσθαι αὐτόν. τότε μὲν οὖν ἐπυ-
θόμενοι ὅτι ναῦν, πλησίον τῆς
νήσου ἐναυμάχημεν. ἐωθινὸν
δὲ ἀνηγόμεθα, σφοδρότερον
πνεύσαντος τοῦ πνεύματος. καὶ
δὴ χειμαζόμενοι ἡμέρας δύο,
τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς
Κολοκυνθοπειραταῖς. εἰσὶ δὲ οὗτοι ἄγριοι, καὶ

susceperam, è medio ipse sublatus sum. Nunc autem in beatorum insula sum, vbi tui cõmunionis relicti pœnitet me, & illius immortalitatis quam obtuleras. Quòd si per occasionem licebit, arrepta fuga, ad te veniam. Et hæc quidem epistola significabat: præterea rogabat vt hospitio nos exciperet. Ego autem paulum à mari progressus, talẽ inueni speluncam, qualem Homerus descripsit, ipsámque lanificiõ operam dantem. Postquam literas accepit, admisitque, primùm quidẽ abundè fleuit: deinde nos ad hospitium inuitauit, epulisque splendidis excepit, interim de Vlysse multa scisicitans, & de Penelope, cuiusmodi forma esset: num casta esset quemadmodum olim de ea iactauerat Vlysses. Nos verò ea quibus potissimum eam delectari conijciebamus, respondemus. Tum ad nauem digressi, prope litus obdormiuimus. Mane verò vehementiùs insurgẽte vento soluimus. Tandem post bidui tempestatem, die tertia in Colocynthopiratas incidimus: qui homines sunt feri, eósq; prædantur qui ex

πλησίον νῆσον λησεύοντες τὸν περίπλουν. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα κολοκυνθίνα, τὸ μῆκος πηχέων ἓξ. ἐπειδὰν γὰρ ξηράνθωσι, κοιλαίνοντες αὐτὰ, καὶ ὠκέλονται φύλλοις συκαμίνου, ἐμπλέουσιν, ἰσοῖς μάλιστα χρώμενοι καλαμίνοις, αὐτὶ δὲ τῆς ὀθόνης, τῷ φύλλῳ τῆ κολοκυνθης. προσβαλόντες οὖν ἡμῖν, ἀπὸ δύο πληγωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολλοὺς καταθαυμάτιζον, βάλλοντες αὐτὰ λίθων. τῷ αὐτῷ ματι τῆ κολοκυνθῶν, ἀγχωμάλως δ' ὁπλοὶ ναυμαχοῦντες, περὶ μεσημβρίαν, εἴδομεν κατόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν, προσπλέοντας τοὺς Καρυοναύτας. πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἔδειξαν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἤδοντο αὐτοὺς ὁπόντας, ἡμῶν μὲ ὠλιγώρησαν. βαπόμοι δ' ἐπ' ἐκείνους, ναυμαχοῦμεν. ἡμεῖς δ' ἐν τοσούτῳ ἐφάραντες πὶ ὀθόνιον, ἐφεύγομεν, ἀπολιπόντες αὐτοὺς μαχομένους. ἡ δ' ἄλλοι ἦ χρατήσοντες οἱ Καρυοναῦται, ἅτε ἡ πλείους. πάντε γὰρ εἶχον πληγώματα, ἡ ἀπὸ ἰσχυροτέρων νεῶν μαχόμενοι. τὰ γὰρ πλοῖα ἰῶ αὐτοῖς κελύφινα, ἐξύων ἡμίτομα, κρεμαμένα.

vicinis insulis circumnauigant. At verò maximas habent naues ex cucurbitis, sex cubitos longas. Nam exsiccatam aliquam cauant, egestáq; medulla nauigant, vtentes arundineis malis, & lini vice, cucurbitæ folio. Itaque in nos impetu facto, duabus ex nauibus instructi pugnarunt, multósque sauciarunt è nostris, vicelapidum iaculati grana cucurbitarum. Cúmque iamdiu cominus è naui pugnaremus, circa meridiem ponè Colocynthopiratas, vidimus adnauigantes Caryonautas: qui vt postea declararunt, hostili in se inuicem erant animo. Nam vt eos aduentare senserunt, nobis neglectis in eos conuersi è naui conflictati sunt. Nos interea sublato velo, relictísque conflictantibus illis, fugam arripuimus. Manifestò autem superiores futuri videbantur Caryonautæ, vt qui plures erant. Nam instructæ illis erant naues quinque, è quibus fortioribus pugnabant: siquidem erant corticeæ, ex dimidio nucis euacuato, erátque vnúquodque

μέγεθος ἐκάστου ἡμίτομον

ἐς μῆκος, ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα. ἐπεὶ δ' ἀπεκρύψαμεν αὐτὸν, ἰώμεθά τι τοῦ θαυματίου, καὶ τολοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ἦμεν ὁπόταν ἥδιον, ἀεί τινας ὑπιβουλὰς προσδεχόμενοι. ἐ μάτην. ὅπου γοῦν δὴ δύνῃ ὁ ἥλιος. καὶ ἀπό τινος ἐρήμης νήσου προσπλαυσαν ἡμῖν ὅσον οἴκοσιν αὖθις, ὅτι δελφίνων μεγάλων ἐχούμενοι. λησταὶ καὶ οὗτοι. καὶ οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς. καὶ ἀναπηδῶντες, ἐχεμύθιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, διαστάντες οἰμὲν, ἔνθεν, οἱδὲ, ἔνθεν, ἔβαλλον ἡμᾶς σπάνιας ξυρεάς, καὶ ὀφθαλμοῖς κρατίνων. τοξευόντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀνομβρούντων, ἀπὸ ἐφέμεναι. ἀλλὰ βαθέντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, πρὸς τὴν νῆσον κατέφυγον. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης οὔσης, ἐλάθομεν προσπεσόντες ἀλκυόνος κλιὰς παμμεγέθει. σχεδὸν πού ἔλκοντα ὧν αὐτῇ τὸ περίμετρον. ἐπέπλει δὲ ἡ ἀλκυὼν, τὰ μὲν δάλαττα, οὐ πολὺ μέσον τῆς κλιᾶς. καὶ δὴ ἀναπαμένη, μικρὸν μὲν κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τῶν πίρρων. φύζης γοῦν φύγουσα, γοερόν τινα φωνὴν ἀφῆκεν. ὑπιβάντες

quindecim vlnas longum. Vbi verò è conspectu eorum euasimus, saucios curare cœpimus, & postea in armis stetimus, aliquas insidias semper expectantes: nec frustra. Nondum enim sol occiderat, quum à deserta quadam insula, viri circiter vigenti magnis delphinibus insidentes, nobis adequitabant: quos latrones tutò vehebant delphines, perinde ac equi subsultantes & hinnientes. Cùm autem iam adessent hinc atque hinc diuisi, nos aridis sepijs, & cancrorum oculis petebant. Verùm cùm illos sagittis & iaculis incesseremus, nec sustinere possent, saucij multi ad Insulam confugerunt. Circa mediam verò noctem, cùm mare tranquillum esset, in Alcyonis nidum miræ magnitudinis non aduertentes appulimus. Nam circuitus eius sexaginta stadiorum erat. Illi insidebat Alcyon oua fouens, nido non multò minor: quæ cùm auolaret, nauim alarum vento propemodum submersit. Itaque lugubri quadam voce emissa aufugit. nos

φωνὴν ἀφῆκεν. ὑπιβάντες

δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη ὑποφαινούσης, ἐθεώμεθα τὴν κελαινὴν, ἐκ μεγάλης δρυμοτομηθεῖσαν, ὑπὸ δένδρων συμπεφορημένην. ἦσαν δὲ καὶ αὐτὰ πανταχόσια, ἕκαστον αὐτῶν χίου πίθου περιεκτικώτερον. ἤδη μέντοι καὶ οἱ νεοσσοὶ ἐνδοθεν ἐφαίνοντο, καὶ ἐκαρώζον. πλήσιον γοῦν διακόψαντες ἓν τῶν ὠῶν, νεοσσὸν ἀπτερον ἐξεκολάψαμεν, εἴκοσι γυπῶν ἀδρότερον. ἐπὶ δὲ πλέοντες ἀπεχρῶμεν ὁ κελεὺς ὅσον σταδίους διακοσίους, τέρατα ἡμῖν μεγάλα, καὶ θαυμάσια ἐπεσήμαινεν. ὅ, τε γὰρ ἐν τῇ πρύμνῃ χιμίσκος ἄφνω ἐπτερύξατο, καὶ ἀνεβόησε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνδαψος φαλακρὸς ἤδη ὢν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ παίτων ἤδη παραδοξότατον, ὁ γὰρ ἰσὸς ὁ νεὼς ἐξεβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. ὁ δὲ καρπὸς, ὦ ὦνερ, καὶ σαφυλαὶ μεγάλαι, οὔπω πεπιεσμέναι. ταῦτ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπεφοβήθημεν, καὶ ἠρώμεθα τοῖς θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον τῆς φαντάσματος. ὅπως δὲ πεντακοσίους σταδίους διελθόντες, εἰσδύομεν ὕλαν μεγίστην, καὶ λάσιον, πυκνὴν, καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς

verò illucescente die in nidum ingressi, similem illum ingenti naui, & ex congestis arboribus conflatum contemplabamur. Ineiant autem oua quingenta, quorum vnumquodque Chio dolio erat capacius: iámque pulli intus crocitantes conspiciebantur. Cùm igitur vnum ex ouis securibus præcidissemus, pullum implumem viginti vulturibus amplioremexclusimus. Postquam autem digressi fuimus propè ducentis à nido stadijs, magna, mirandáque prodigia nobis obuenerunt. Nam proræ chenisCus subitò alas emisit, & exclamauit: & gubernator Scintharus qui iam caluus erat, comam denuo produxit: quódque est omnium incredibilissimum, ipse nauis malus germinauit, & ramos propagauit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, vuæque permagnæ nondum maturæ. His visis non immeritò turbati sumus, & à Dijs precati vt portentosam visionem auerterent. Necdum quingentis stadijs processeramus, quum vidimus maximam syluam, eámque pinis & cupressis horridam. Nos autem esse continentem arbitrabamur. μὴ εἰκάσαντες ἄπειρον εἶναι.

τὸ δ' ὑπ' αὐτῷ πέλαγος ἄβυσσον, βαθείοις δένδρεσι καταφυτευόμενον. εἰστήκει δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ, καθάπερ ἐπὶ πλοίοντα. πλησιάσαντες δὲ A ὑμῖν, καὶ τὸ πᾶν κατανοήσαντες, ἐν ἀπόρῳ εἰχόμεθα τί χρὴ δρᾶν. ἦτε γὰρ διὰ τῶν δένδρων πλεῖν ἀδύνατον ἦν, πυκνὰ γὰρ, καὶ ἀλλήλοις ἐπήρτηται, οὔτ' ἀναστρέφειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δ' ἀναβὰς ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν τὰ ἐπίκεινα ὅπως ἔχοι. καὶ ὡρῶν ἐπὶ σταδίους μὲ πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, πλῶν ὕλην οὖσαν. ἑστῶτα δ' αὖθις ἕτερον ὠκεανὸν ἐνδιαχύθμον. καὶ δὴ ἔδοξεν ὑμῖν ἀναδήσασθαι πλοῖα ἐπὶ τῶν δένδρων, πυκνὰ γὰρ ἦν, ἐπιβῆναι, εἰ δυνατόν ἐστι, ἐς τὸν ἑτέραν θάλατταν. καὶ ἔπραττεν ἐποιοῦμεν. ἀναδησάντες γὰρ ἀυτῶν κάλων μεγάλῳ, καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μόλις ἀνήμησάμεθα. καὶ ἑστῶτες ἐπὶ τῶ κλάδων, πετάσαντες τε τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, τῷ πνεύματι ἐφωδηγοῦντος ἐπουρούμενοι. ἔνθα μὲ καὶ τὸ Ἀντιμάχειον τὸ τοιοῦτο ἔπος εἰσῆλθε. φησὶ γάρ που κἀκεῖνος, Τοῖσιν δ' ὑλήεντα διὰ πλόον ἐρχομένοισιν

at erat immensæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus consitum: Ipsæ tamen arbores stabant immobiles, erectæ, ac si supernatarent. Quò cùm accessissemus, rémque totam animaduertissemus, quid facto esset opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia densæ, contiguæque erant, nauigare poteramus; neque redire facile videbatur. Itaque in altissimam arborem conscendi, ex qua contemplarer quomodo res illic se haberent: ac vidi C syluam hanc quinquaginta vel paulò plura stadia protensam; alterúmque deinde Oceanum succedentē. Tunè nobis visum est nauim arborū comæ imponere, quoniam densa erat, & si possemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Nauim enim magno fune colligatam, conscensis arboribus, vix subuexim⁹. Quam cū super ramis posuissemus, explicatis velis, tanquam in mari nauigabamus, cùm protrudente vento tractim duceremur. Hīc & mihi Antimachi poëtæ versus in mentem venit: nam alicubi ille dicit. *Iu qui syluosum tenant per carula curſum.*

ὑλήεντα διὰ πλόον ἐρχομένοισιν

πελάγος δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως καταβάντες τὴν ναῦν, ἐπλέομεν διὰ καθαροῦ, καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἄχει δὲ ἐπίσημεν χάσματι μεγάλῳ ἐν τῷ ὕδατος διεστῶτος γεγονότι, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ἑωρῶμεν κατὰ σεισμῶν γιγνόμενα διαχωρήματα. ἡνίκα δὲ ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔστι παρ' ὀλίγον ἐλθοῦσα κατενεχθῆναι. σκοπούμενοι δ' ἡμεῖς, ἑωρῶμεν βάθος ὅσον στάδιον χιλίων, μᾶλλα φοβερὸν, καὶ παράδοξον. εἰσήκει γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμετεισμένον. περιβλέποντες δὲ κατὰ δεξιὰ, ὁρῶμεν πέρραθεν γεφυραν ἐπεζευγμένην ὕδατος, συνάπτοντος τὰ πελάγη κατὰ τὴν ὑπεράνειαν, κἀκ τῆς ἑτέρας θαλάττης ἐς τὴν ἑτέραν διαῤῥέοντος. προσπλάσαντες οὖν ταῖς κώπαις, κατ' ἐκεῖνο παρεθέμεθα, καὶ μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἐπερράσαμεν. ἄνεμοι προσδοκήσαντες. τυντεῦθεν ἡμᾶς ὑποδέχεται πέλαγός τε προσηνὲς, καὶ νῆσος ἡ μεγάλη, εὐπροσόπτως σωμοικεμένη. οἰκοῦσι δὲ αὐτὴν ἄνθρωποι ἄγριοι, βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν

Sylua tamen ſuperata, ad aquam deuenimus: atque iterum naui pariter demiſſa per puram & limpidam aquam nauigauimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Nauis autem mox detractis velis, facilè conſtitit, quanquam parum abfuit quin deliberetur in præceps. Nos autem deorſum intuentes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter ſtadiorum vidimus. Nam aqua velut diuiſa ſtabat. Ad dextram verò circunſpicientes cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad ſuperficiem iungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi præteructi ſumus, magnóque labore præter ſpem traiecimus. Hinc nos ſuſcepit mare placidum, Inſuláque non magna ad quam facilis eſt aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos

Μινώταυρον ἀφανπλάττουσιν. ἀποβαίντες δ', ἐσεσήμεθα ὑδρευσόμενοι, καίτοι καὶ σπίσω λελοίπειμεν, εἰ ποθεν δυνησόμεθα. ἐπὶ ἔπι γὰρ ἔρχομεν. καὶ A ὕδωρ μὲν αὐτῆ πλησίον ἔυρομεν. ἄλλο δ' οὐδὲν ἐφαίνετο, πλὴν μυκηθμὸς πολὺς οὐ πόρρωθεν ἠκούετο. δόξαντες οὖν ἀγέλην εἶναι βοῶν, κατολίγον ἐσχαρίζοντες, ἐπίπεμεν τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόντες ἡμᾶς, ἐδίωκον. καὶ ἧς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν. οἱ δ' λοιποὶ, ἐπὶ τὴν θάλατταν κατεφύγομεν. ἔνθα μέντοι πάντες ὁπλισάμενοι, οὐ γὰρ ἔδοκει ἡμῖν ἀτιμωρήτους περιδεῖν τοὺς φίλους, ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀνῃρημένων διαιρουμένοις. φοβήσαντες δὲ πάντας, ἐδιώκομεν, καὶ κτείνομέν γε ὅσον, πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεστρέφομεν, τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. ἔπειτα μέντοι οὐδὲν ἔυρομεν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, περήσειν ἀποσφάξειν τοὺς παρειλημμένους. ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀλλὰ δῆσας, ἐφύλαττον αὐτοὺς, ἄχρι δὴ ἀφίκοντο πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ὀπὸ

Minotaurum fingunt. Hîc descendimus vt aquatum iremus, & commeatum, sicubi possemus, quia iam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic inuenimus: at præterea nihil apparebat, sed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo rati boum esse gregem, paulatim progressi, in homines incidimus: qui nos vbi viderunt, insequuti, tres ex socijs ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim socios inultos negligere consilium erat) irruimus in Pucephalos, qui carnes occisorum inter se diuidebant. Terrefactos omnes insequuti sumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duósque ex illis viuos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reuersi sumus. At commeatum nullum inuenimus. Quare nonnulli suadebant vt captiui iugularentur: at mihi non probabatur: quin vinctos seruaui, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captiuos.

παρὰ τῶν Βουκεφάλων λύσοις τὰς συναλημμένους.

ἐνοήσαμεν γὰρ αὐτῶν διαπυνθανομένων, καὶ γοερόν τι μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετευόντων. τὰ λύτρα δ' ἦν τυρὸς πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξηροὶ, καὶ κέρκωπα, καὶ ἔλαφοι τέτταρες, ζεῦξις ἑκάστῳ πόδας ἔχουσα, δύο μὲν τοὺς ὄπισθεν. οἱ δὲ πρόσω, ἐς ἕνα συμπεφύκασιν. ὅπ τούτοις ἀποδόντες τὸν συνειλημμένον, καὶ μίαν ἡμέραν ὑπομείναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη γὰρ ἰχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα παρεπέτετο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄντος, σημεῖα προυφαίνετο. μετ' ὀλίγον δ', καὶ ἀνδρας εἴδομεν καινῷ τρόπῳ ναυπηλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰρ καὶ ναῦται, καὶ ναῦς ἦσαν. λέξω δὲ καὶ τὸν πλοῦν καὶ τρόπον. ὕπτιοι κείμενοι ἐπὶ τῆς ὕδατος, ὀρθώσαντες τὰ αἰδοῖα, μεγάλα γὰρ φέρουσιν, ἐξ αὐτῶν ὀθόνιον πετάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὸν ποδεῶνας κατέχοντες, ἐμπεσόντος τοῦ ἀνέμου, ἔπλεον. ἄλλοι δ' ἐπὶ τούτοις, ὅπ φελλῶν καλωμένων, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἤλαυνόν τε, καὶ ἀνιόχευον. οἱ δὲ φεύγοντες, ἐπεσύροντο τοὺς φελλούς. οὗτοι ἡμᾶς ὅτε μὲν ἐδίωκον, ὅτε ἔφευγον, οὐκ ἤλαυνον ἀδίκως τε, καὶ εἰρωνικῶς, τὸ εἶδος τῆ ἡμετέρα

Etenim ex nutibus, & mœesto quodam mugitu, velut supplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis precium, multi casei, pisces A sicci, cepæ, & quatuor cerui, quorum vnicuique tres erãt pedes, duos quidem posteriores, in vnum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captiuis, vnum tantùm diem cõmorati discessimus. Iámque B pisces nobis apparebant, & aues aduolabant, & eiusmodi alia, quæ terræ vicinæ signa esse solent, occurrebant. Paulò post homines vidimus qui noua ratione nauigabant. Ipsi enim C & nautæ & naues erant. Quem nauigationis modum explicabo. Supini super aquam iacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex ijs linteum extendebant, & manibus pedem D tenentes, incidente vento nauigabant. Post hos, & alij suberibus insidentes, iunctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alij præcedentes subera trahebant. E Hi neque iniuria nos affecerunt, neque fugerunt, sed intrepidè, & pacatè vehebantur, nostræ nauis figura

πλοίου θαυμάζοντες, καὶ πάν-
τοθεν περισκοποῦντες. ἑσπέ-
ρας ἤδη περὶ σχῆμα νήσῳ
οὐ μεγάλῃ. κατῳκεῖτο δὲ αὕτη
ὑπὸ γυναικῶν ὡς ἐνομίζομεν, A
ἑλλάδα φωνὴν φθεγγομένων.
προσῄσαν γὰρ, καὶ ἐδέξαντο,
καὶ ἠσπάζοντο, παίνῳ ἑταιρικῶς
κεκοσμημέναι, καλαὶ πᾶσαι, καὶ
παῖδες, ποδήρεις τοὺς χιτῶ-
νας ἑλκυσάμεναι. ἡ μὲν οὖν
νῆσος, Σκαλῆτο Καβαλῆσα.
ἡ δὲ πόλις αὕτη, Ὑδραμαρ-
δία. λαβοῦσαι δ' οὖν ἡμᾶς C
αἱ γυναῖκες, εἱλκυσαν πρὸς ἑαυ-
τὰς ἅπαξ, καὶ ξένον ἐποιοῦντο.
ἐγὼ δ' μικρὸν ὑποσχὰς, οὐ γὰρ
ἤρεσκέ μοι τὸ πρᾶγμα. ἀκριβῶς
γάρ τι περιβλέπων, ὁρῶ
πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ D
κρανία κείμενα. καὶ τὸ μὲν,
βοᾶν ἰσάναι, καὶ τοὺς ἑταίρους
συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χω-
ρεῖν, οὐκ ἐδοκίμαζον. πρόχει-
ρος δ' ἦν μαλάχῃ, πολ-
λὰ μυχλίμῳ αὐτῇ διαφυγεῖν
ἐκ τῶν παρόντων κακῶν. μετ' E
ὀλίγον δ', ἡ ξένη διακονου-
μένη, εἶδον τὰ σκέλη οὐ γυ-
ναικὸς, ἀλλ' ὄνου ὀπλάς. καὶ
δὴ ἀποκάμνουσα τὸ ξίφος, σπα-
λαμήσασά τε αὐτήν. καὶ δήσασ',
δὴ, ἀκουσα μέν, εἶπε δὲ ὅμως,

mirãtes, & vndique circumspectantes. Sub vesperam appulimus ad insulam non magnam, quæ vt arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos accesserunt, & exceperunt, salutarúntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & iuuenculæ, talares tunicas trahentes. Insulæ nomen erat Cabalusa, ciuitatis Hydamardia. Itaque nos susceperunt hæ mulieres, & secum quemque singulæ abduxerunt, hospitémque fecerunt. At ego subsiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunspiciens accuratiùs multorum hominum ossa, & caluarias iacentes vidi. Cúmque nec vocem attollendam, nec conuocandos socios, nec ad arma eundum esse iudicarem: acceptam in manus maluam obnixè orabam vt ex præsentibus malis euaderem. Ac paulò post cùm ministraret hospita, non crura mulieris, sed asini vngulas vidi. Mox eam educto gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamuis inuita, dixit tamen, se mulieres esse

περὶ τῶν ὅλων αἰτίαν. ἡ
αὐτὴ μὲ ἔφη Θαλασσίς

γυναῖκας, Ονοσκελέας προσαγορευομένας. ξοφῶ δ ποιεῖσθε τὸν ἐπιδημοῦντας ξένους. ἐπειδὰν γὰρ ἔφη μεθύσωμεν αὐτοὺς, συνεντεθέσαι, κοιμωμένοις ἐπιχειρῆσθαι. ἀκούσας δὲ ταῦτα, ἐκείνῳ μὲν κατέλιπον αὐτῆς δεδεμένον. αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ στέγος, ἐβόων τε, καὶ τὸν ἑταῖρον συνεκάλουν. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, τὰ πάντα ἐμήνυον αὐτοῖς, καὶ τὰ τε ὄφα ἐδείκνυον, καὶ ἦρον εἴσω πρὸς ἢ δεδεμένον. ἐγὼ δὲ, αὐτίκα ὕδωρ ἐζήτουν. καὶ ἀφανὴς ἦν. ὅμως δὲ, τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ κατῆκα, πειρώμενος. τὸ δὲ, αἷμα ἐζήτει. ταχέως οὖν ἐπὶ ναῦν κατελθόντες, ἀπεπλεύσαμεν. καὶ ἐπεὶ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν τε ἤπειρον ἀποβλέπομεν, εἰκάζομεν εἶναι ἢ αὐτόθεν τῆ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένη κειμένη. προσχυνήσαντες δὲ, καὶ προσευξάμενοι, περὶ τῶν μελλόντων ἐσκοποῦμεν. καὶ τοῖς μὲν, ἐδόκει ἐπιβᾶσι μόνον αὖθις ὁπίσω ἀναχωρεῖν. τοῖς δὲ, τὸ μὲν πλοῖον αὐτῆς καταλιπεῖν. ἀνελθόντες δὲ εἰς τὴν Μεσόγαιαν, πειρᾶσθαι τῶν ἐνοικούντων. ὧν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπέπεσεν, καὶ προσπαρράξας τὸ σκάφος τῷ αἰγιαλῷ διέλυσεν.

marinas, quæ Onoscelæ appellantur: & peregrinis hospitibus vesci. Nam inebriatis, inquit, concumbimus, & manus violentas sopitis afferimus. His auditis vinctam illam ibi reliqui: tum ipse conscenso tecto clamaui, & socios conuocaui. Quibus vbi conuenissent, rem omnem significaui, & ossa ostendi, intúsque ad vinctam illam duxi: verùm protinus in aquam versa est, & euanuit. Ego verò experiri volens, gladium in aquam condidi, illáque mox facta est sanguis. Ocyus igitur repetita naui soluimus. Hinc postquam illuxit dies, terram conspeximus quam cõijciebamus esse eam quæ orbi nostro est opposita. Prouoluti igitur, & precati, quid futurum esset, dispiciebamus. Quibusdam autem placebat ascendere duntaxat, ac denuo redire: alijs verò illic relicta naui, ad regionem mediterraneam, exploratum incolas proficiscì. Quæ dum cogitaremus, oborta vehemens tempestas, nauim littori impactam commínuit.

ἡμεῖς ϑ', μόλις ἐκπεφεύγαμεν, τὰ ὅπλα ἕκαστος, καὶ εἴ τι ἄλλο εἶός τε ἦν ἁρπάσαντες. ταῦτα μὲν τὰ μέχρι τῆς ἑτέρας γῆς συνεπλέομεν μοι ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ παρὰ τὴν πλοῦν ἐν ταῖς νήσοις, καὶ ἐν τῷ ἀέρι, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ κήτει, καὶ ἐπὶ ἐλλυσίῳ, παρά τε τοῖς ἥρωσι, καὶ τοῖς ὀνείροις, καὶ τὰ τελευταῖα, παρὰ τοῖς Βουκεφάλοις, καὶ τοῖς Ονοσκελέσι. τὰ δ' ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ταῖς ἑξῆς βίβλοις διηγήσομαι.

Nos verò armis, & quod quisque poterat, correptis ægrè enatauimus. Hæc sunt quæ mihi donec ad terram alteram venirem, in mari, & nauigando in Insulis, & in aëre, ac postea in Ceto, & cum ab eo exissemus, apud Heroas, & Somnia: postremò apud Bucephalos & Onosceleas contigêre. Quæ verò in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ. TYRANNICIDA.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Quod ad Argumentum Declamationis attinet, infrà ab ipso authore ponitur. Cæterùm genus orationis Iudiciale est. Status Qualitatis. De eo enim potissimum quæritur: Dignus-ne sit præmio Tyrannicida, qui filium tyranni occidit, an non. Incidit tamen legalis quoque. Nam & de eo, qui tyrannicida vocandus sit, & de legis sententia disputatur. Exordium attentione & docilitate comparanda fermè consumitur, dum & summam petitionis, & rei magnitudinem pariter ac nouitatem exponit. Nisi quòd interim & benevolentiam sibi ex merito facti, & aduersario ex suspicione inuidiam parat. Narratione, grauitatem atque fauciam tyrannidis primùm persequitur, eiúsque omnem causam in filium tyranni transfert, vt videatur videlicet certo consilio filium ante patrem aggressus esse, deinde & modum peracta cædis & consilium suum exponit. Hinc Propositio sive petitio sequitur. Post quam confirmatio, in qua principio petitionem suam commendat amplificatione eventus & bonorum, qua ex hoc facto secuta sint, eum

adnexarũ obiectione comparata. Deinde verbis legis opponit definitionem tyrannicidæ, à genere comprobatam, puta quòd non solùm is, qui sua manu & gladio tyrannum occidit, hoc nomine dicendus sit, sed etiam qui per alium, & quocunque modo illum tollit. Postea etiam à fine legis argumentatur contra scriptum. Vltimo locum, quem Rhetores à summo ad imum vocant, fine etiam communem, tractat: in quo consilium siue voluntas, conatus, actio, eáque per comparationem, aut affectionem amplificata, postremò & eventus considerantur. Peroratio autem loci pathetici constat, nam ipse quidem pro se affectus mouet à modo & instrumento actionis, à tyranni autem persona, hypotyposi quadam, seu descriptione dictorum ac factorum illius. Ad finem Propositionem repetit, & sui benefici velati memoriam quandam in auribus auditorum relinquit.

Ἀνῆλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὡς ἀποκτενῶν τὸν τύραννον. καὶ αὐτὸν μὲν οὐχ εὗρε. τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ ἀποκτείνας, καταλιπὼν τὸ ξίφος ἐν τῷ σώματι. ἐλθὼν ὁ τύραννος, καὶ τὸν υἱὸν ἰδὼν νεκρὸν, τῷ αὐτῷ ξίφει ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. αἰτεῖ ὁ ἀνελθὼν, καὶ τὸν τοῦ τυράννου υἱὸν ἀνελὼν, μέρος, ὡς τυραννοκτόνος.

QVidam in arcem conscendit, vt tyrannum occideret: quem cùm non inuenisset, filium occidit, & gladium in corpore reliquit. Vbi venit tyrannus, filiúmque vidit mortuum, eodem gladio se confecit. Qui in arcem conscenderat, & tyranni filium interfecerat, præmium vt tyrannicida poscit.

Τὸ τυράννους ἀποκτείνας, ἢ ἄνδρες δικασταὶ, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, νέον πεπεμπκότα, τὸν δὲ, ἀκμάζοντα, καὶ πρὸς διαδοχὴν τῶν ἀδικημά-

VIn duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidē ætate iam affecta, alterū annis florentē, & ad scelerum successionem

τον ἑτοιμότερον, ἥκω μίαν
ὅμως ἐπ' ἀμφοτέροις αἰτήσων
δωρεάν, μόνος τῶν πώποτε
τυραννοκτόνων πληγῇ μιᾷ δύο
πονηροὺς ἀποσκευασάμενος, A
καὶ φονεύσας, ἃ μὲ παῖδα,
τῷ ξίφει. τὸν πατέρα δὲ, τῇ
πρὸς τὸν υἱὸν φιλοστοργίᾳ. ὁ
μὲν οὖν τύραννος, ἀφ' ὧν ἐπέ-
πεμψεν, ἱκανὰ ἡμῖν δέδωκε τι-
μωρίαν, ζῶντα μὲν, τὸν υἱὸν ὀπ-
δὼν προαπηρωμένον πρὸ τοῦ
τελευτῆσαι. τελευτῆσαν δὲ, B
ἀναγκασθεὶς τὸ παρ' ἀδόξοτε-
ρον αὐτὸς αὑτῷ χρήσασθαι τυ-
ραννοκτόνος. ὁ παῖς δὲ ὁ
ἐκείνου τέθνηκε μὲν ὑπ' ἐμοῦ,
ὑπηρέτησε δέ μοι καὶ ἀποθα-
νὼν πρὸς ἄλλον φόνον, ζῶντι
μὲν συναδικῶν τῷ πατρὶ, μὴ C
δυνάμενον δὲ παροκτεῖναι, ὡς
ἐβούλετο. τοῦτο μὲν οὖν τυραν-
νίδα ὁ παύσας εἰμὶ ἐγώ. καὶ
τὸ ξίφος, ὃ πάντα εἰργασται,
ἐμόν. τοῦτο δὲ τέχνην ἐπήλλαξα
τῷ φόνῳ, καὶ τὸν τρόπον ἐκλε- D
λοτόμηκα τῶν πονηρῶν τε-
λευτῆς. τὸν μὲν ἰσχυρότερον,
καὶ ἀμυνάσθαι δυνάμενον, αὐ-
τὸς αὐτῶν. τὸν γέροντα δὲ,
μόνῳ παρασχόντας τῷ ξίφει.
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ περὶ τούτων τὰ
ὑπὲρ τούτοις ἐμοὶ χρήσασθαι

capessendam paratum: vnicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem vnus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, vnico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, necíque dederim, filium videlicet enſe, patrem verò ſummo filij deſiderio. Itaq; tyrannus pro his quæ commiſit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & viuus aſperexerit filium priùs immatura morte ſublatum, & quod omnium eſt inuſitatiſſimum, compulſus ſit denique ſui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me eſt peremptus: cæterùm occiſus, ad cædem alteram, ſuam operam mihi cõmodauit: dum qui viuo patri ſcelerum ſocius fuerat, eiuſdem poſt mortem, quatenus licuit, parricida extitit. Ego itaque ſum iſqui tyrannidem ſuſtuli, meúſque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutaui, & modum conficiendi ſceleratos innouaui: quum robuſtiorẽ, & qui ſe tueri poterat, ipſe peremi: ſenem verò ſoli gladio conceſſi. Quibus de cauſis quiddã etiam amplius à vobis me conſequuturum putabam, & præmia la-

μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεὰς

turum

λήφεσθαι ἰσοειθμοις τοῖς αὐη-
ρημένοις, ὡσαὐτὸς τῶν παρόντων
ἀπαλλάξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ
καὶ τῶν μελλόντων κακῶν ἐλπί-
δος, καὶ τῆ ἐλευθερίαν βέβαιον
παρέχων, οὐδενὸς παραλελειμ-
μένου κληρονόμου τῶν ἀδικημά-
των. μεταξὺ δὲ κινδυνεύω, το-
αὐτα κατορθώσας, ἀζήμιος
ἀπελθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μόνος
στέρεσθαι τῶν παρὰ τῶν νόμων
ἀμοιβῆς, οὓς διεφύλαξα. ὁ
μὲν οὖν ἀπολέγων, οὗτοσὶ δο-
κεῖ μοι οὐ κινδύμως ὡς φησι
τῶν κοινῶν τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ
τοῖς τετελευτηκόσι λελυπη-
μένος, καὶ ἀμυνόμενος τὸ σφε-
τέρους τοῦ θανάτου ἄτιμον γεγε-
νημένον. ὑμεῖς δ', εἰ ἀκριβῶς μου
ὦ ἄνδρες δικασταὶ περὶ ὀλίγον
τὰ ἐν τῆ τυραννίδι, καὶ
πάντ' εἰδότων ὑμῶν τὴν ἀκριβῶς δι-
ηρημένου. καὶ γὰρ τὸ μέγεθος
οὕτω μάθοιτ' ἂν τῆς εὐερ-
γεσίας τῆς ἐμῆς, καὶ αὐτοὶ
μᾶλλον εὐφρανεῖσθε, λογι-
ζόμενοι ὧν ἀπηλλάγητε. οὐ
γὰρ ὥσπερ ἄλλοις πολλάκις ἀπλῶς καὶ
ἡμεῖς τυραννίδα, καὶ μίαν
δουλείαν ὑπομείναμεν, ἀλλ' ἑνὸς
ὑπηνέγκαμεν ὀπὸυμίαν δε-
σπότου, ἀλλὰ μόνοι τῶν πώποτε

turum quę numero interemptos æquarent: vt pote qui non modò præsentibus malis, sed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo scelerum hærede relicto stabilem in libertatē vos asseruerim. Interim tamen, re tam strenuè gesta, in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis discedam, solúsq; mercedem non feram, quam leges à me seruatæ præstituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. studio, quemadmodum dicit', hoc facere, sed quòd illos perijsse doleat, & illorum mortis authorem vlcisci cupiat. Vos autem judices, mihi pauliſper attendite, dùm tyrannidis mala, tametsi optimè nostis ipsi, commemoro: siquidem hoc pacto futurum est, vt & mei beneficij magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati sitis. Nequeenim, sicut alijs quibusdā sæpe accidit, simplicem etiam nos tyrannidem, & vnicam seruitutem sustinuimꝰ, nec vnius domini libidinem pertulimus: verùm soli omnium, quos similis habuit calamitas,

τὰ ὅμοια διηνέγκατο τῶν

δυο αὐθ' ἑνὸς τυράννους ἡγεμεν, καὶ πρὸς δίκας οἱ δυσχερεῖς ἀδικήματα διηρεύμεθα, μετριώτερος ἦ ὁ πρεσβύτης ἐκεῖνος παρὰ πολὺ, καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς ἀπλούστερος, καὶ πρὸς τὰς κολάσεις ἀμβλύτερος, καὶ πρὸς τὰς ἐπιθυμίας βραδύτερος, ὡς μὴ ἂν ἡδὺ τὸ ἡλικίας τὸ μὲν ὑποδεέστερον τῆς ὁρμῆς ἐπιχύσεως, τὰς δὲ τῶν ἡδονῶν ὀρέξεις χαλιναγωγούσης. καὶ πρός γε τοῦτο ἀρχὴ τῶν ἀδικημάτων ἦν ὁ παῖδα ἐκεῖνον προσπεφυκέναι ἐμοὶ ἤρετο, οὐ πάνυ πρᾴνιπόν ἀνδρα ὄντα, ἀλλ' ἐκεῖνον ὁμοίνυφον. φιλότεκνος γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἐγίγνετο, ὡς ἔδειξε. καὶ πάντα ὁ παῖς ἐκεῖνος αὐτῷ, καὶ ὁμοίνυφον ἐπῄδετο. καὶ ἡδίκει ὅσα κελεύοι, καὶ ἐκόλαζεν ὡς προσῆκον, καὶ πάντα ὑπῆρέτει. καὶ ὅλως, ἐτυραννεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δουλοφόρος ἦν τῷ παιδὶ ἐπιθυμοῦντι ἐμοῦ. ὁ νεανίας δ', τῆς μὲν πρώτης παρεχώρει καθ' ἡλικίαν ὁμοίνυφῳ, καὶ μόνου ἤρξατο τοῦ τῆς ἀρχῆς ὀνόματος. τὸ δ' ἔργον ἦν τυραννίδος, καὶ τὸ κεφάλαιον, αὐτὸς ἐμοῦ. καὶ μὴν καὶ ἀσφαλὲς, ἀπ' αὐτῆς παγεῖσα τῆς δυναστείας ἡ ἀπόλαυσις, μόνος ἐκφεύγοι τῶν ἀδικημάτων. ὁμοίνυφος ἐμοῦ ὁ τοῦ δουλοφό-

duos pro vno tyrannos habebamus, & in geminas iniurias distrahebamur infoelices. Porrò senex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in supplicijs lenior, ad voluptates tardior: vt pote cui iam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatúmque cupiditates refrænaret. Quin ad suscipienda scelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipse non admodum tyrannicus esset, sed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, vt re declarauit. Omniáque illi erat filius, illi parebat, quas volebat iniurias, inferebat, afficiebat supplicio quoscunque præcipiebat, ac in omnibus obsecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filij cupiditatum erat satelles. Tametsi huic ætatis causa honorem cedebat adolescens, solóque imperij à nomine temperabat: ipse tamen tyrannidem exercebat, eiúsque caput erat. Et quanquàm tutamétum præsidiúmque principat⁹ ab illo mutuabatur, scelerum tamen emolumentis solus fruebatur. Ille erat qui satellites

φυς συνέχων, ὁ τὴν φρουρὰν κρατύνων, ὁ τοὺς τυραννουμένους ἐκκόπτων, ὁ τὸν ἐπιβουλεύοντας φοβῶν, ἐκείνος, ὁ τοὺς ἐφήβους ἀπαγαγών, ὁ συβεύζων τοῖς γάμοις, ἐκείνῳ αἱ παρθένοι ἀγήγοντο, καὶ εἴ τινες σφαγαὶ, καὶ εἴ τινες φυγαὶ, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις, καὶ βάσανοι, καὶ ὕβρεις, πάντα ταῦτα τολμήματα ἦν παιδικά. ὁ γέρων δὲ ἐκεῖνος, ἠκολούθει, καὶ συνδίκει, καὶ ἐπῄνει μόνον τὰ τοῦ παιδὸς ἀδικήματα. καὶ τὸ φρᾶγμα ἡμῖν ἀφόρητον κατεσκεύαζε. Ὅταν γὰρ αἱ τῶν γονέων ἐπιθυμίαι πλὴν ὅσον τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν περιλάβωσιν, ἀδεᾶ ἔχουσι ποιεῖν τὰ ἀδικήματα. μάλιστα δ' ἐκεῖνο ἐλύπει, τὸ εἰδέναι μαχρὰν, μᾶλλον δ' ἀίδιον τὴν δουλείαν ἐνορῶντα, καὶ ἐν διαδοχῇ παραδιδομένην πόλιν, ἄλλοτε ἄλλῳ δεσπότῃ, καὶ πατρῴῳ, κληρονόμημα γενησόμενον τοῦ δήμου, ὡς τοῖς γε ἄλλοις ἡ μικρά τις ἐλπὶς αὕτη, τὸ λογίζεσθαι, καὶ πρὸς αὐτὸν λέγειν, ἀλλ' ἤδη παύσεται, ἀλλ' ἤδη τεθνήξεται. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι γενησόμεθα. ἐπ' ἐκείνων δ', οὐδὲν τοιοῦτον ἠλπίζετο, ἀλλ' ἐωρῶμεν ἤδη ἕτοιμον τὴν τῆς ἀρχῆς διαδοχήν.

continebat, qui custodiam muniebat, qui tyrannidem affectantes è medio tollebat, qui insidiatores deterrebat, qui ephebos subducebat, qui coniugia violabat. Illi virgines adducebantur: tũ siquę cædes, siqua exilia, & pecuniarum expilationes, & cruciatus, & contumeliæ, ea omnia iuuenis temeritate gerebantur. Porrò senex ille obsequebatur, socium scelerum sese præbebat, & filij flagitia duntaxat comprobabat. Imò res intolerabilis nobis creabatur. Nam quum animi cupiditates ex imperio licentiam assumunt, nullum flagitijs modum imponunt. In primis verò illud me discruciabat, quòd prospicerem diuturnã, imò potiùs æternam fore eam seruitutem, & per successionem aliàs alij domino, tradẽdam rempub. populúmque homini scelesto hæreditatis instar obuenturum. Id enim alijs spem non exiguam facit, quod reputant, quod inter se dicunt: at mox coërcebitur, at mox demorietur, post modum liberi erimus. Sed de illis, tale nihil sperabatur: quin iã paratũ tyrannidis hæredem intuebamur. Itaque nullus ex generosis,

τοιγαροῦν οὐδεὶς ἐπιχειρεῖ τῆς

ἐτόλμα τῶν γονικῶν, καὶ τὰ
αὐτὰ ἐμοὶ φρονοῦμεν,
ἀπήγγειλε παντάπασιν
ἡ ἐλευθερία, καὶ ἄμαχος ἡ
τυραννὶς ἐδόκει, φρὸς τοσού-
τοις ἐσομένης τῆς ἐπιχειρή-
σεως. ἀλλ' ἐμὲ ταῦτ' ἐφό-
βησεν, οὐδὲ τὸ δυσχερὲς τῆς
πράξεως λογισάμενος ἀπώ-
κνησα, οὐδὲ φρὸς ἓν κίνδυνον
ἀπεδειλίασα. μόνος γὰρ μόνος
πρὸς οὕτως ἰσχυρὰν καὶ πολ-
λὴν τὴν τυραννίδα. μᾶλλον
δὲ οὐδὲ μόνος, ἀλλὰ μετὰ τοῦ
ξίφους αὐτὴν τοῦ συμπαρα-
κεκινδύνου, καὶ τὸ μέρος συντε-
τυραννοκτονηκότος, φρὸ ὀφ-
θαλμῶν μὲν, τὴν τελευτὴν
ἔχων, ἀλλαξόμενος ὅμως τὴν
κοινὴν ἐλευθερίαν τὴν σφαγὴν
τὴν ἐμὴν. ἐπιτυχὼν δὲ τῇ φρώ-
τῃ φρορᾷ, καὶ βεβαίωσιν
εὑρόμενος τοῦ δορυφόρους, καὶ
τὸν ἐπιτυγχάνοντα κτείνων,
καὶ τὸ εὐδιεξίτητον παῦ δια-
φθείρων, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον
αὐτὸ τῶν ἔργων ἤειμι, ἐπὶ
τὴν μόνην τῆς τυραννίδος
ἐρμὴν, ἐπὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν
ἅπαντα συμφορῶν. ἢ ἐπεσε
τῷ τῆς ἀκροπόλεως φρουρῷ,
καὶ ἰδὼν γενναίως ἀμυνόμε-
νον, καὶ εὐδιεξίτητον πολλοῖς

isque qui in meam eunt
sententiam, rem aggredi
audebat: sed desperabatur
omnino libertas, atque in-
expugnabilis videbatur ty-
rannis: quippe cùm esset
cum tam multis confligen-
dum. At me nihil ista de-
terruerunt, neque perpensâ
negòcij difficultate refugi,
neque periculum reformi-
daui. Verùm solus, solus in-
quam, aduersus adeò vali-
dam, magnámque tyran-
nidem, vel potiùs non solus,
sed gladio comite cõscendi,
qui mecum pugnauit, & ex
parte tyrannum interemit,
quum mors mihi ob ocu-
los interim versabatur, per-
pendebam tamen me mea
cæde publicam libertatem
redempturum. Ergo cùm
in primam custodiam irru-
issem, nec facilè satellites
summouissem, quemuis
obuium interimens, quod-
uis obstaculum amoliens,
ad ipsum negocij caput ten-
debam, ad vnicum tyran-
nidis robur, ad calamitatum
nostrarum argumentum. Et
facto in arcis propugnacu-
lum impetu, cùm viderem
illum fortiter sese tuentem,
& resistentem, multis
tamen vulneribus occidi.

βαύμασα, ὅμως ἐπίκτυτα.

καὶ ἡ μὲ τυραννὶς, ἤδη καθῄρητο, καὶ πᾶσα μοι ἦν τὸ τόλμημα. καὶ τὸ λοιπὸν σκεῖνε, πάντες μὲ ἐλεύθεροι, ἐλείπετο δ' ὁ γέρων ἔτι μόνος ἄοπλος, ἀποβεβλημένος τοὺς φύλακας, ἀπολωλεκὼς τ' μέγα σκεῖνον αὐτῷ δορυφόρον, ἔρημος, οὐδὲ ἡμύναιτο ἔτι χεῖρὸς ἄξιος. ταῦτα τοίνυν πρὸς ἐμαυτὸ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὰ τοιαῦτα ἐλογιζόμην. πάντ' ἦν μοι καλῶς, πάντα πέφρακται, πάντα κατῳδῆται, πῦ ἂν ὁ πειλοπὸς κολασθείη τρόπον; ἐμὲ μὲ γὰ ἀνάξιος ἔστιν, καὶ τ' ἐμὴν δεξιᾶς, καὶ μάλιστα ἐπ' ἔργῳ λαμπρῷ, καὶ νεανικῷ, καὶ ἡμυναίῳ ἀπηρμένος, καταισχύνων κακεῖνον τ' σφαγὴν. ἄξιον δέ τινα δεῖ ζητῆσαι δήμιον. ἀλλὰ μὴ τὴν συμφορὰν, μηδ' τ' αὐτὴν κεφδαίνειν. ἰδέτω, καλάσθω παρακείμενον ἔχέτω τὸ ξίφος. τούτῳ τὰ λοιπὰ ἐντέλλομαι. ταῦτα βουλευσάμενος, αὐτὸς μὲ ἐκποδὼν ἀπήλαπόμην. ὁ δ', ὅπερ ἐγὼ προὐμαντευσάμην, διεφράξατο, καὶ ἐπυραννοκτόνησε, καὶ τέλος ἐπέθηκε τῷ ἐμῷ δράματι. πάρειμι δ' ἂν κομίζων ὑμῖν τὴν δημοκρατίαν, καὶ θαρρεῖν ἤδη προκηρύττων ἅπασι.

Et iam tum erat ſublata tyrannis, iam tum mihi confectum facinus: ex eo tempore liberi omnes: niſi quòd ſupererat ſenex ſolus, inermis, eiectis cuſtodibus, amiſſo magno illo ſuo ſatellite, deſertus, neque forti ampliùs dextra dignus. Ibi nimirum mecum ipſe iudices, hæc animo reputabam. Cuncta mihi præclarè habent, cuncta confecta, cuncta geſta ſunt ex animi ſententia. Quomodo verò puniatur qui ſuperſtes eſt? Me quidem, meáque dextra nequaquam eſt dignus, præſertim ſi poſt ſplendidum, & iuuenile, & generoſum facinus interimatur, priorem illam cædem dedecoraturus. Dignus illo carnifex eſt quærendus: ſed poſt calamitatē, ne vel hanc ipſam lucrifaciat: videat, crucietur, appoſitum habeat enſem, huic cætera mando. Hæc vbi mecum ſtatuiſſem, ipſe illinc diſcedo. At ille feciit quod prædiuinaueram, tyrannum occidit, meæque fabulæ finem impoſuit. Adſum igitur populatem adminiſtrationē vobis adportans, cunctiſque vt bono ſint animo pronuncians,

καὶ τὴν ἐλευθερίαν εὐαγγελιζόμενος. ἤδη ὑμῖν ἀπολαύετε τῶν ἔργων τῶν ἐμῶν. κενὴ μὲν οὖν ὁρᾶτε πονηροῖς ἀνθρώποις ἡ ἀκρόπολις. ἐπιτάττειν μὲν οὐδεὶς, ἀλλὰ καὶ τιμᾶν ἔξεστι, καὶ δικάζειν, καὶ ἀντιλέγειν καθ' ὧν νόμος. καὶ ταῦτα πάντα γεγόνασι δι' ἐμὲ ὑμῖν, καὶ διὰ τὴν τόλμαν τὴν ἐμήν. καὶ τοῦ ἑνὸς ἐκείνου φόνου, μεθ' οὗ οὐκ ἔτι ζῆν πατὴρ ἐδύνατο. ἀξιῶ δὴ οὖν ἐπὶ τούτοις, ἃ ὀφειλομένως δεδόσθαί μοι παρ' ὑμῶν δωρεάν, οὐ φιλοκερδὴς, οὐδὲ μικρολόγος τις ὤν, οὐδ' ἐπὶ μισθῷ τὴν παιδείαν εὐεργετεῖν ἀνειμένος, ἀλλὰ βεβαιωθῆναί μοι βουλόμενος τὰ κατορθώματα τῇ δωρεᾷ, καὶ μὴ διαβληθῆναι, μηδ' ἄδοξον γενέσθαι τὴν ἐπιχείρησιν τὴν ἐμήν, ὡς ἀτελῆ, καὶ χάριτος ἀναξίαν κεκριμένην. οὕτοσὶ δ' ἀντιλέγει. καὶ φησὶν, οὐκ ἄξιον εἶναί με τιμᾶσθαι θέλοντα, καὶ δωρεὰν λαμβάνειν ἃ δὴ εἶναι τυραννοκτόνου, οὐδὲ πεπρᾶχθαί μοι τι κατὰ τὸν νόμον. ἀλλ' εἰ δεῖ τι τῷ ἔργῳ τῷ ἐμῷ, πρὸς ἀπαίτησιν τῆς δωρεᾶς. πυνθάνομαι τοίνυν αὐτοῦ, τί λοιπὸν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ; οὐκ ἐβουλήθην; οὐκ ἀνῃλθον; οὐκ ἐφόνευσα; οὐκ ἐλευθέρωσα; μή τις ἐπιτάττει; μή τις κωλύει;

lætúmq; libertatis nuncium euulgans. Iam meis fruimini factis : vacua, ſicut videtis, ſceleratis hominibus eſt arx. Imperat nemo, honores deferre licet,& cauſas agere, & ex legibus contradicere. Atque hæc omnia vobis mea contigerunt opera, meáque fortitudine,& ex vnius illius cæde, poſt quem pater non potuit ampliꝰ viuere. Igitur dignum cenſeo , vt his pro meritis debitũ mihi à vobis præmiũ tribuatur, non quòd lucri ſim amans,& ſordidus, & de patria bene mereri mercedis gratia ſtatuerim : verũ quòd cupiã officia mea præmio confirmari, nec ijs detrahi, neque inglorios fieri meos conatus, ſi iudicentur irriti & honorario indigni. At hic contradicit,negátque æquum facere me , qui munere decorari , & præmium ferre velim. Neque enim tyrannicidã eſſe me,neq; quicquam à me pro legis ſententia confectum eſſe : verùm facinori meo deeſſe quiddã, ad hoc vt præmium poſtulẽ. Ex illo igitur quæro , quid præterea requiris à me? nõne volui ? nonne aſcendi? nõne occidi ? nonne libertatem peperi ? numquis imperat ? numquis iubet ?

μή τις ἀπειλεῖ δεσπότης; μή τις με τῶν κακούργων διέφυγε; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ πάντα εἰρήνης μεστά, καὶ πάντες οἱ νόμοι, καὶ ἐλευθερία σαφὴς, καὶ δημοκρατία βέβαιος, καὶ γάμοι ἀνύβριστοι, καὶ παῖδες ἀδηλεῖς, καὶ παρθένοι ἀσφαλεῖς, καὶ ἑορτάζουσα πᾶσι κοινῶς εὐτυχίαν ἡ πόλις. τίς οὖν ὁ τούτων ἁπάντων αἴτιος; τίς ὁ σκεῦος μὲν παύσας, τὰ δὲ παρεγκλήσας; οὐ γάρ τις ὅστις τῶν ἐμῶν πημάτων δίκαιος, παρεχωρῶ τῆς χάριτος. ἀξίωμαι τῆς δωρεᾶς. οὐ γὰρ μόνος ἐγὼ πάντα διεπεξήλθον, τολμῶν, κινδυνεύων, αἰτιῶν, αἰσχρῶν, χολάζων, δι' ἀλλήλων τιμωρούμενος, τί με διαβάλλεις τὰ κατορθώματα; τί δ' ἀχάριστον ποιεῖς μᾶλλον ἢ δῆμον ποιεῖς φίλον; ὃ γὰρ αὐτὸ ἐφόνευσας τὸν τύραννον. ὁ δὲ νόμος, τυράννου τόκῳ δίδωσι τὴν δικαιοσύνην. διαφέρει δὲ εἰπεῖν μοι τί ἢ αὐτὸ αὐτὸν ἀνελεῖν, ἢ τὸν θανάτου παρασχεῖν τὴν αἰτίαν. ἐγὼ μὲν γὰρ, οὐδὲν οἶμαι, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δημοκρατίαν, τὴν τῶν δεινῶν ἀπαλλαγήν. τοῦτ' ἐτίμησε, τοῦτ' ἄξιον ἀμοιβῆς ὑπέλαβεν, ὅπερ οὐκ ἂν εἴποις μὲ δεῖν ἐμὲ

numquis minatur dominus? numquis sceleratorum meas effugit manus? haudquaquã dixeris. Sed omnia plena pacis, omnes restitutæ leges, manifesta libertas, stabilis democratia, inuiolata coniugia, ruti pueri, sine periculo virgines, publicámque fœlicitatem solennibus ferijs celebrat ciuitas. Quis igitur horum omnium est author? quis illa repressit? hæc peperit? Nam si priorũ quilquam honore hoc sit dignus, præmium cedo, à petendo munere desisto. Quòd si solus omnia peregi, audens, periclitans, crucians, perimens, alterum in altero puniens, quid mea calumniaris officia? cur minimè gratum erga me reddis populum? atenim tu non occidisti tyrannum. Porrò lex tyrannicidæ præmium decernit. Verùm dic mihi, quid interest vtrum ipse interimas, an mortis causam præbeas? Mea sententia, nihil. Verùm hoc solum spectauit legis conditor, libertatem, democratiam, malorum sublationem. Huic honorem decreuit, hoc præmio dignum iudicauit: quod opera me a contigisse non negaueris. Nam si eum occidi sine quo-

γενέσθαι. εἰ γὰρ ἐφόνευσα δι'

ὃν ἐκεῖνος ζῆν οὐκ ἐδύνατο, αὐτὸς εἰργάσμαι τὴν σφαγήν. ἐμὸς ὁ φόνος, ἡ χεὶρ ἐκείνη. μὴ τοίνυν ἀκριβολογοῦ ἔτι περὶ τοῦ τρόπου τὴν τελευτὴν, μᾶλλον ζήτει ὅσῳ ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μικτέ· ἔστιν, εἰ δ' ἐμὲ τὸ μικτέ εἶναι ἔχει ἐπὶ κακείνῳ παραστήσειν μοι δοκεῖς, καὶ συκοφαντήσειν τοὺς συνεργέτας, εἰ τις μὴ ξίφει ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ ἀπέκτεινε. τί δ' εἰ λιμῷ δεσποτικὸν καὶ τύραννον, καὶ ἀνάγκην τῆς τελευτῆς παρέχων, ἀπαίτεις αὖ καὶ τότε παρ' ἐμοῦ αὐτουργὸν τὴν σφαγήν; ἢ ἐνδεῖν ἔλεγές μοι πρὸς τὸν νόμον; καὶ ταῦτα, χαλεπώτερον τὸ κακούργου πφονευθῆναι; ἓν μόνον ζήτει, τοῦτο ἀπάντει, τοῦτο πολυπράγμονει. τίς τῶν πονηρῶν λέληθεν, ἢ τίς ἐλπὶς τοῦ φόβου, ἢ τί μνησικακία τῶν συμφορῶν. εἰ δὲ καθαρὰ πάντα, καὶ εἰρηνικὰ, συκοφαντῶντος ὅτι τῷ τρόπῳ τοῦ πεφονευμένου χωλύω, ἀπιστεῖν ἐθέλειν τὴν ὀπὴ τοῖς πεπονημένοις δωρεάν. ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο μέμνημαι δημοσιευθὲν ἐν τοῖς νόμοις, ἐκτὸς εἰ μὴ διὰ τὸ πολλῶν δουλείαν, ἐπιλέλησμαι τὰ ἐν αὐτοῖς εἰρημένα, αἰτίας θανάτου εἶναι δύας;

viuere nõ poterat, ipſe cædẽ peregi: occidi ego, ſed illius manu Itaque ne diſ-ceptа de cædis modo, neq; illud perpende quemadmodum interierit, verùm an iã perierit, & an quod perijt, id à me ſit profectum. Siquidem & illud excuſſurus mihi videris, & his aduerſus de repub. bene meritos calumnijs vſurus: ſiquis non gladio, verũ lapide ligno-ue, vel alio quouis modo peremit. Quid ſi fame tyrannum obſedisſẽ, ad mortis neceſſitatem compellens, numquid etiam tũc cædem mea manu peractam à me exigeres? aut aliquid deſiderari diceres quo legi ſatis fieret? idque cum ſceleſtus ille genere mortis atrociori ceciderit? Vnũ hoc perquire, hoc repoſce, hoc excute, quis nocentium ſuperſit, aut quæ metus expectatiõ, aut quæ calamitatum recordatio. Quòd ſi purgata omnia, ſi pacata, calumniatoris eſt, modum rei geſtæ reprehendendo, præmio fruſtrare velle, quod ijs debetur, quæ virtute confecta ſunt. Iquidem & illud memini in legibus diſſeri, niſi fortè ob diutinam ſeruitutem, eorum quæ in illis dicuntur, oblitus ſum: cauſam mortis eſſe duplicem,

ὅ τις αὐτὸς ἀπέκτεινεν, ἢ εἴ τις μὴ αὐτὸς μὲν ἀπέκτεινε, μὴ ὃ τῇ χειρὶ ἔδρασε τὸ ἔργον, ἀναγκάσας ὅ, καὶ παρέσχεν ἀφορμὴν τῷ φόνου τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτοῦ αὐτοκολάζεσθαι. μᾶλλον δικαίως. ὁ γὰρ ἐβούλετο τῷ προαγωνίσαντι ἴσον γίγνεσθαι τὸ τῆς ἀδείας. καὶ περὶ τοῦ λοιποῦ ἡ ἐξέτασις τοῦ τρόπου τοῦ σφαγῆς. ὥστε τὸν μὴ οὕτως ἀποκτείναντα, κολάζειν ὡς αὐθεφόνον δικαιοῖς, καὶ οὐδαμῶς ἀφεῖσθαι θέλεις. τὸν δὲ κατὰ τοῦτο τρόπον εὖ ποιήσαντα τὴν πόλιν, οὐ τῶν ὁμοίων ἀξιώσεις τοῖς εὐεργέταις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἂν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν ἀπλῶς αὐτὸν προεξῆκα, ἠκολούθησε δέ τι τύχος ἄλλως χρήσιμον, ἐμοῦ μὴ θελήσαντος. τί γὰρ ἔτι ἔδει δρᾶν, τοῦ ἰσχυροτέρου προενεμένου; τί δ' κατέλιπον τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τὸν ἐσόμενον αὐτὸ προεμαντευόμενος ἐντὸς εἶναι μὴ τοῦτο φῄς, ὡς ὁ τύραννος ὁ τεθνεὼς ἰῶ, οὐδὲ ταύτην εἶχε τὴν προνοητικίαν, οὐδὲ δωρεὰς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀπεθανεν, ἠδέως ἂν ὑμεῖς ἐδώκατε· δῆλον ὅτι ἂν οὐκ εἴπεις. εἶτα τὸν τυράννου προενεμένου,

puta si quis ipse occidit, aut si non ipse quidem occidit, neque manu facinus peregit verùm compulit, præbuitq; mortis occasionem. Ex æquo & hunc quoque supplicio affici oportere lex censet, idque iure optimo. Audaciam enim facto minùs valere noluit. Et postea superuacaneũ est cædis rationem quærere. Deinde hunc qui sic occiderit, nequaquam absoluẽdum, sed tanquam homicidam puniendum esse censebis. Eum verò qui consimili modo remp. beneficio affecit, debito benemeritis præmio nõ dignaberis. Neq; enim illud dicere possis, me quidem imprudentem fecisse, sed exitũ quendam commodũ, præter animi sententiam, fortuitò sequutum fuisse. Nam quid amplius formidassem, eo qui validior erat, interempto? Cur verò gladium in vulnere reliquissem, nisi planè quod erat euenturum, id ipsũ prædiuinassem? Nisi fortè illud dices, eum qui extinctus est, tyrannum non fuisse, neque appellationem hanc habuisse, neque vos multum præmij hoc nomine, si ille fuisset occisus, decreturos fuisse. Atqui dicere non queas. An interfecto tyranno,

τοῦ τυράννου προενεμένου,

τῷ δ' αἰτίαν παρέχοντι τῆς
σφαγῆς, ἀπόδοσιν δ' ἀμείβε-
αι; ὦ δ' πολυπραγμοσύνης.
μέλλ' δέ σοι πῶς ἀπόδωσιν,
ἀντολαύοντι δ' ἐλευθερίας, ἢ δ'
δημοκρατίαν ἀποδεδωκότι,
περιττότερόν τι περισκοπεῖς;
καίτοι ὅ γε νόμος ὡς φῂς, τὸ
κεφάλαιον ἐξετάζει τῶν πε-
πραγμένων. τὰ δὲ μέσου δὴ
πάντα ἐᾷ, καὶ οὐκ ἔτι πολυ-
πραγμονεῖ. τί γὰρ καὶ οὐχὶ
ἐξελάσας τὸν τύραννον, ἤδη
τιμὴν ἔλαβε τυραννοκτόνου;
καὶ μάλα δικαίως. ἐλευθερίαν
γὰρ κἀκείνῳ αὐτὴ δουλείας
παρέσχετο. τὸ δ' ὑπὲρ ἐμοῦ γε-
γονὼς ἀδύνατον, οὐ φυγὴ, οὐδὲ δι-
ωτέρας ἀπαγαγούσης ἐλπὶς, ἀλ-
λὰ πάντων καθαίρεσις, καὶ
παντελὴς ἀναίρεσις τοῦ γένους,
καὶ ῥιζόθεν τὸ λοιπὸν ἅπαν
ἀνακεκομμένον. καί μοι πρὸς
θεῶν ἤδη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος,
εἰ δοκεῖ, πάντα ἐξέτασον, εἴ
τι τῶν πρὸς τὸ νόμον παρα-
λέλειπται, καὶ εἰ ἐνδεῖ τῶν
προσόντων ὀφλόντων τυραννο-
κτόνῳ. προῆκται μὲν δημοκρατία, καὶ
φιλόπολις, καὶ περὶ τῶν κοινῶν
κινδυνεύειν ἐθέλουσα, καὶ
τῷ εἰκότι δικάσῃ τὴν τῶν

ei qui cædis causam præbuit, præmium denegabis? curiositatem! laboras quo facto perierit, cùm interim libertate fruaris: aut ab eo qui democratiam restituit, superuacaneum aliquid requiris. Atqui lex, vti fateris, caput rei gestæ quærit: media verò missa facit omnia, neque vltra curiosiùs excutit. Quid enim? annon siquis tyrannum expulisset, tyrannicidæ præmium iã cepisset? cepisset iure optimo: siquidem ille pro seruitute libertatem contulisset. Id verò quod à me patratum est, nõ exilium habet, nòn instaurandæ tyrannidis metum: verùm absolutam sublationem, totiúsque generis internecionem, omnéque malum radicitus excisum. Ac mihi per Deos, iam ab initio ad finem vsque si videtur, rem totam perpendite, numquid eorum quæ pertinent ad leges sit prætermissum, numquid in me desideretur ex his, quæ tyrannicidæ adesse debent. Primùm animus illi generosus suppetat oportet, qui sit ciuitatis amãs, qui se quàm remp. periclitari malit, qui propria morte populi redimat salutem.

πολλῶν σωτηρίαν ἀντωμόσιμον.

ἐξ οὗ παρὸς τοῦτο ἐπεδέησα, ἐμαλακίθην, ἢ προειδομένος πνα τ διὰ μέσου κινδύνων ἀπώκνησα; ἢ κ αὖ εἴποις. μὴν τοίνυν ἐπὶ τούτου ἔτι μόνου, καὶ νόμιζε τὸ δεῆσαι μόνον, καὶ τὸ βουλεύσασθαι ταῦτα, εἰ κ μὴ χρηζὸν ἀποβεβήκει. ἐκ τε τ γνώμης αὐτῆς καταστάντα με, χάρις ἀξίαν, ὡς ὑπεργάτην λαμβάνειν. ἐμοῦ μὲ ἐ δυνηθέντος, ἄλλε δὲ μετ' ἐμὲ τετυραννοκτονηκότος, ἄλογον εἰπέ μοι, ἢ ἄγνωμον ἐν παρρησιάζειν; καὶ μάλιστα εἰ ἔλεγον, αἰδέρες, ἐβουλόμην, ἠθέλησα, ἐπεχείρησα, ἐπειράθην τ γνώμης, μόνος ἄξιός εἰμι τιμᾶσθαι, τί ἂν ἀπεκείνω τότε; νυνὶ δὲ, οὐ τοῦτο φημι, ἀλλὰ καὶ ἀφῆλθον, καὶ ἐκινδύνευσα, καὶ μυρία παρὸ τ τῆς τυραννίδος σφαγῆς ἐπόησα. μὴ γὰρ οὕτω ῥᾴδιον, μηδ' εὐχερὲς καταλάβητε εἶναι τὸ πρᾶγμα, φεύγειν ἀβλαβῆ, καὶ δορυφόρων κρατῆσαι, καὶ δέξασθαι τοσούτοις μόνον, ἀλλὰ σχεδὸν τὸ μέγιστον ἐν τῇ τυραννοκτονίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τ ἔργων, τοῦτό ὄστιν. οὐ γὰρ δὴ αὐτός γε ὁ τύραννος, μέγα, καὶ δυσάλωτον, καὶ δυσκατέργαστόν ὄστι, ἀλλὰ

Nū mihi quicquā hac parte defuit? num mollem me præstiti? num præcognitis periculis, per quæ mihi perrumpendū esset, per ignauiā reformidaui? Profectò non potes dicere. Hac igitur tātum in parte cōmorare, existima me tantùm voluisse, ac statuisse ista, etsi nihil commodi euenerit, & me pro sola voluntatis deliberatione præmiū reposcere, vt qui tāquā benemeritus illud accipiam. Nū si volūtati meæ facultas defuisset, alius verò post me tyrannū occidisset, die quæso absurdum-ne, & præter æquū foret, præmium dare? Ac in primis si dicerem, Ciues volui, statui, aggressus sum, voluntatis experimētum dedi, solus honorario sū dignus. Quid tum respondeas? At nunc non hoc dico: sed ascendi, periculum adij, ante cædem adolescētis innumera præstiti. Neque enim vsque adeò facile & expeditum putetis, præsidia superare, satellites opprimere, vnúmque hominē tā multos amoliri. Quin istud penè maximum est omnium, quæ sunt in tyrannicidio, totiúsq; negocij caput. Nam ipse iā tyrannus non magna res est, neq; expugnatu, neq; cōfectu difficilis: verùm ea quæ tuentur, τὰ φεύγοντα, καὶ σωίζοντα

τὴν τυραννίδα. ἃ τις αὖ νικήσῃ. πάντα οὗτος κατώρθωσε. καὶ τὸ λοιπὸν, ὀλίγον. τὸ δὲ δὴ ἄχει τῶν τυράννων περιελθεῖν, ὃ οὐ ὑπῆρξέ μοι, μὴ οὐχὶ τὸ περὶ αὐτοὺς φυλάκων, καὶ δορυφόρων ἁπάντων κρατῆσαι, κἀκείνους ἅπαντας περιγενέσθαι. οὐδὲν ἔτι περιέσπαμαι, ἀφεὶς ὅπη τούτων αὖθις μόνω. φυλακῆς ἐκράτησα. δορυφόρους ἐνίκησα. ὁ τύραννος, ἀφύλακτος, ἄοπλος, γυμνὸς, ἀπέδοσαν. τιμῆς ἄξιος ὅπη τούτοις εἶναί σοι δοκῶ, ἢ ἔτι ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ τὸν φόνον; ἀφεὶ καὶ φόνου ζητεῖς, οὐδὲ τοῦτο ἐνδεῖ. οὐδ' αἱματηκτός εἰμι, ἀφ' εἵρξασμαι μεγάλῳ καὶ ἡνιαίαν σφαγὴν, ναυσὶν ἀκμάζοντος, καὶ πᾶσι φοβερῷ. δὶ ὃν αὐτὸβούλευτος κἀκεῖνος ἦν, ᾧ μόνῳ ἐδάρρει. ὃς αὐτὸ πολλῶν ἦρκει δορυφόρων. ἆρ' οὐκ ἄξιος ὢν οὗτος δωρεᾶς, ἀφ' ἅπαξ ὅπη τηλικούτοις ἡνιάσαι; τί γὰρ εἰ δορυφόρουν ἕνα, τί δ' εἰ ὑπηρέτην τινὰ τὸ τυράννου ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκέτην τιμὴν, οὐ μέγα αὖ ἔδοξε καὶ τοῦτο, αὐτὸν ἐλθόντα ἐν μέσῃ τῇ ἀκροπόλει, ἐν μέσοις τοῖς ὅπλοις,

continéntque tyrannidem: quæ quidem siquis superauerit, voti compos euasit, & pusillũ est id quod superest. Sed ad tyrannos peruenire nunquam mihi contigisset, A ni priùs qui illos cingebant custodes oppressissem, omnésque satellites ante debellassem. Nihil amplius addo, sed his rursum insisto. Custodiam oppressi, satellites B deuici: tyrannum incustoditum, inermem, nudum reddidi. Vtrum rebus hisce cõfectis, honore dignus tibi videor, an adhuc à me interemptionem exigis? Quin si C illam quæris, neutiquam desideratur. Non sũ incruentus verùm cædem peregi magnã & strenuam: nẽpe florentis iuuenis, omnibúsque formidabilis: propter quem & ille D ab insidijs tut' erat, quo solo fretus stabat, qui complurium satellitum vices implebat. Annon igitur, quæso te, præmio dignus videor: an verò tantis rebus gestis honore defraudor? Quid enim si satellitem vnum, quid si ex E tyranni ministris quempiam interemissem? quid si charum famulum? annon hoc quoque magnum visum fuisset, conscendisse, media in arce, medijs in armis

φόνον τινὸς ἠργάσαιτο τῶν τῆ τυράννου φίλων; νυνὶ ὃ καὶ τὸ πεφευμένον αὐτὸν ἴδε. υἱὸς ἦν τυράννου. μᾶλλον δὲ τύραννος χαλεπώτερος, καὶ δεσπότης, ἀπαραίτητος, καὶ κολαστὴς ὠμότερος, καὶ ὑβριστὴς βιαιότερος. τὸ δὲ μέγιστον, κληρονόμος τῶν ὅλων, καὶ διάδοχος, καὶ ὅπως τὰς ἡμετέρας συμφορὰς διωκήσει. βούλει τοῦτο μόνον παράσχωμαι; ζῆν δὲ ἔτι τύραννον διαπεφευγότα; γέρας δὲ ὅπι τούτοις αὐτῶ. τί φατέ; ἐ δώσετε; οὐχὶ κἀκεῖνον ὑφωρᾶσθε; οὐ δεσπότης; ἐ βαρύς; ἐκ ἀφόρητος ἦν; νυνὶ δὲ καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐνενόησατε. ὁ γὰρ οὗτος ἀπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ, τοῦτο ὡς ἐμοῦ, ἀφεὶς διεφαξάμην, καὶ τὸν τύραννον ἀπέκτεινα ἑτέρῳ φόνῳ, οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ πληγῇ μιᾷ, ὅσῳ ξυνεπαίσατον ἦν αὐτῷ, ὅπι πλείοσι τοῖς ἀδικήμασιν, ἀλλὰ λύπῃ παρεβασανίσας πολλῇ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς δείξας τὰ φίλτατα εἰκῇ τῶν κειμένων, ἡλικίᾳ, εἰ καὶ πονηρόν, ἀλλ' οὖν καὶ ἀκμάζοντα, καὶ ὅμοιον τῷ πατρὶ, αἵματος, καὶ λύθρου ἐμπεπλησμένον.

aliquem è tyranni familiaribus iugulasse? Nunc eum qui occisus fuit, considera. Filius tyranni erat. Imò potius crudelior tyrannus, inexorabilis dominus, ad supplicia dirior, ad contumelias violentior. quódque est maximum, hæres & successor omnium, quique nostras calamitates in longum posset prorogare. Vin' hoc solum mihi confectum esse? profugum verò tyrannum adhuc viuere? Iam horum nomine præmium reposco. Quid dicitis? non dabitis? annon & illum verebamini? annon dominus? annon grauis? annon intolerandus erat? Porro nũc ipsum negocij caput animaduertite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quoad potui, optimè confeci, & tyrannum aliena cæde occidi, non simpliciter, nec vno vulnere, quod ipsi maximè optandum fuisset, tantorum videlicet scelerum conscio: sed cùm multo mœrore priùs torsissem, id quo nihil habebat, charius, miserabiliter prostratum ob oculos ponens, filium in ætate militari, tametsi scelestum, crescẽtẽ tamẽ, & patri similẽ, sanguine, tabóq; oppletũ.

τοῦτ' ἐστὶ πατέρων τὰ τραύματα. ταῦτα ἄξιον δικαίων τυραννοκτόνων. οὗτος θανάτου ἄξιος ὠμῶν τυράννων. αὕτη τιμωρία πρέπουσα τοσούτοις ἀδικήμασι. τὸ δ' εὐθὺς ἀποθανεῖν, τὸ δ' εὐθὺς ἀγχόνασθαι, τὸ μηδὲν τοιοῦτο θάνατα ἰδεῖν, οὐδὲν ἔχει τυραννικῆς κολάσεως ἄξιον. οὐ γὰρ ἠγνόουν ὦ οὗτος, ὃ καὶ ἠγνόουν, οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀδεὴς, ὅσην ἐκεῖνος εὔνοιαν περὶ τὸν υἱὸν εἶχε, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἠξίωσεν ἐπιβιῶναι οὐδὲ ὀλίγον αὐτῷ χρόνον. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως περὶ τοὺς παῖδας τοιοῦτοι. ὁ δὲ, καὶ πλεῖστον ἐπὶ τοῖς ἄλλοις εἶχεν, εἰκότως, ὁρῶν μόνον ἐκεῖνον κινδυνεύοντα, καὶ φύλακα τὸν τυραννίδος, καὶ μόνον προκινδυνεύοντα τῷ πατρὶ, καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῇ ἀρχῇ παρεχόμενον. ὥστε εἰ καὶ μὴ διὰ τὴν εὔνοιαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπόγνωσιν, εὐθὺς ὑπεσάμην τεθνηξόμενον αὐτὸν, καὶ λογιούμενον, ὡς οὐδὲν ἔτι τῷ ζῆν ὄφελος ἐκ τοῦ παιδὸς ἀσφαλείας καθηρημένης. ἅπαντα τοίνυν αὐτῷ ἀθρόα προείσηται, τὴν φύσιν, τὴν λύπην, τὴν ἀπόγνωσιν, τὸν φόβον, τὰς ἐπὶ τῶν μελλόντων ἐλπίδας χρόνων, ἐπ'

Hæc ſunt parentum vulnera, hi iuſtorum tyrannicidarum gladij: hæc mors digna crudelibus tyrannis, hæc vltio tantis ſceleribus congrua. Cæterùm protinus interire, protinus ſibi excidere, nihil habet tyrannico ſupplicio dignum. Non enim ignorabam vir egregie, non ignorabam, nec alius quiſquam quanta beneuolentia filium proſequeretur, quámque vel tantillum illi ſuperſtes eſſe nollet. Omnes enim patres fortaſſe hoc erga liberos ſunt animo: ſed hic alijs quiddam amplius habebat, idque meritò: quippe qui videret illum vnicum eſſe qui curaret, ſeruarétque tyrannidem: quique pro patre pericula ſolus adiret, & tutamen imperio adderet. Itaque ſi non ob beneuolentiam, ſaltem ob deſperationem rerum ſciebam breui moriturum ipſum, quum reputaret nihil commodi in vita futurum amplius, tutamine filij ſublato. Nimirum effeci vt hæc omnia cateruatim ipſum circunſtarent, natura, dolor, deſperatio, formido, quiq; metus

αὐτὸν ἐχρησάμην τοῖς συμμάχοις, ἢ παρὰ τὴν τελευταίαν ἐπείνην σπέψιν κατασκήψας, ἀπόλωλεν ὑμῖν ἄτεκνος, λελυπημένος, ὀδυρόμενος, δακρύων, πεπενθηκὼς πένθος, ὀλιγοχρόνιον μέν, ἀλλ' ἱκανὸν πατρί. καὶ τὸ δεινότατον, αὐτὸς ὑφ' αὑτῷ, ὅσπερ θανάτων οἴκτιστος, καὶ πολλῷ χαλεπώτερος, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐγίνετο. τῶν μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος τοῦτο γνωρίζει; μή τινος ἄλλου ὅπλον τοῦτο λῷ; τίς αὐτὸ ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνεκόμισε; πρὸ τοῦ τυράννου τίς ἐχρήσατο; τίς αὐτὸ ἐπ' ἐκείνου ἀπέστειλεν; ὦ ξίφος κοινωνὸν, καὶ διαδοχὴ τῶν ἐμῶν κατορθωμάτων. μετὰ τοσούτους κινδύνους, μὴ τοσούτοις φόνοις ἀμελούμεθα, καὶ ἀνάξιοι δοκοῦμεν δωρεᾶς. εἰ γὰρ μόνου τούτου τὴν τιμὴν ἤτουν παρ' ὑμῶν, εἰ γὰρ ἔλεγον, ἄνδρες, ἀποδανεῖν ἐθελήσαντι τῷ τυράννῳ, καὶ αὐόπλῳ ὄντι τοῦ καιροῦ κατειλημμένῳ, ξίφος τοῦτο ἐμὸν ὑπηρέτησε, καὶ πρὸς τὸ τέλος ἡ ἐλευθερία συνήρησε πάντι, τοῦτο τιμῆς τε καὶ δωρεᾶς ἄξιον νομίσατε. δεσποτίλιον οὕτω

in posterum immineban̄t. His aduersus illum auxilijs sum vsus, ipsumque ad id extremum consilium adegi. Interijt vobis orbus, excruciatus, plorans, lachrymans. Luxit factum, non eum quidem diuturnum, verùm qui patri satis magnus esset. Postremò quod est omnium acerbissimũ, ipse sibi necẽ cõsciuit, quod quidem mortis genus miserrimũ est, & lõgè atrocius, quàm si ab alio inferatur. Vbi mihi gladius? nũquis alius hunc agnoscit? num cuiuspiã alius hæc fuit armatura? quis eum in arcem intulit? ante tyrãnum quis eo est vsus? quis eum illi misit? O particeps, ô meorum egregiè factorum successor ensis, post tãta pericula, post tantas cædes contemnimur, & indigni præmio indicamur. Nam si huius tantùm nomine præmium à vobis deposcerem, si dicerem, judices, Tyranno cùm mori vellet, ídque temporis inermem esse se deprehendisset, gladius hic meus inseruiuit, & ad consequendam libertatem omnibus auxilio fuit, hunc honore & præmio dignum iudicassetis: porrõ domino tam popularis boni

δημοτικοῦ κτήματος, ὃν αὖ

ἠμέλησατε; οὐκ αὖ ἐν τοῖς εὐεργέταις ἀνεγράψατε; οὐκ αὖ τὸ ξίφος ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ αὖ μετὰ τῶν θείων ἐκεῖνο τεθησαυρίσατε; νῦν μου ἐννοήσατε, ὅτι πεπαιδεύμεθα βίκως τὸ τύραννον, ὅτι ἡ εἰρηκέναι πρὸ τοῦ τελευτῆς. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ φονευόμενος, καὶ πληγοκοπούμενος πολλοῖς βαύμασιν ἐς τὰ φανερὰ τοῦ σώματος, ὡς ἂν μάλιστα ὑπεκκλέπτοιμι τὸν γεννικώτατα, ὡς ἂν ἐν τῇ τραγῳδίας διατάξεως, ὁ μὲν, ἀνεβόησεν οἰκτρὸν, ἐπιβοώμενος τὸν γεννικώτατα, εὐβοηθὸν, καὶ συμμαχον, ἡδὲ γὰρ ἐφεώρα ὄντα, καὶ ἀθυμοῦντα, ἀλλὰ θεατὴν τῶν οἰκείων κακῶν. ἐγὼ γὰρ ἀπαλλαττόμενος, ποιητὴς μὲν τῆς ὅλης τραγῳδίας γεγονὼς, καταλιπὼν ὑποκριτὴν τὸν νεκρὸν, καὶ τὴν σκηνὴν, καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος, καὶ ἰδὼν υἱὸν, ὃν εἶχε μόνον ὀλίγον ἐμπνέοντα, ἡμιθνῆτα, ἐμπεπλησμένον τοῦ φόνου. καὶ τὰ βαύματα πυκνὰ. καὶ πολλὰ. καὶ καινὰ. ἀνεβόησε τοῦτο. τέκνον. ἀπολώλαμεν. προδεδόμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. πῦ ὁ σφαγεύς;

gratiam non retuliſſetis? Nonne inter eos qui de repub. ſunt bene meriti, ſcripſiſſetis? nonne gladium inter ſacra monumenta repoſuiſſetis? nonne cum Dijs illum veneraremini Nunc cogitate, quid tyrannum feciſſe, quid ante mortem diciſſe veriſimile ſit. Quum enim iuuenis qui à me trucidabatur, & multis vulneribus cõfodiebatur in corporis partibus mage conſpicuis, vt quàm maximè parentem diſcruciarem, & primo conſpectu perturbarem, miſerabiliter inclamauit, parentem implorans, non opitulatorem, non adiutorem, (ſciebat enim illum eſſe ſenem & imbecillum) ſed domeſticorum malorum ſpectatorem. Nam ego interim diſceſſeram, author qui fueram totius tragœdiæ, relinquens actori cadauer, ſcenam, gladium, & reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebãt. Tum vbi ſuperuenit ille, viditque filium quem habebat vnicum, paulum ſpirantem, ſanguinolentum, cæde plenum, & vulnera cõtinua, multáque, & lethalia. Sic exclamauit. O nate, extincti, interẽpti ſumus tãquam tyranni. Vbi iugulator?

cui me

τίνι μὲ τηρεῖ; τίνι μὲ φυλάττει, διὰ σὲ τέκνον προαπηρημένον, ἢ μή πως γέροντος καταφρονεῖ; καὶ τῇ βραδυτῆτι κολάζειν δόκει, καὶ παρατείνει μοι τὸ φόνον, καὶ μακροτέραν μοι τὴν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ ταῦτα λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἄοπλος ἦν, διὰ τὸ πάντα τῷ παιδὶ διαρρήδην. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἐνέδεκτο. πάλαι δ' ἵν' ἵν' ἐμοῦ καὶ τοῦτο προπαρεσκευασμένον, καὶ πρὸς τὸ μέλλον τολμηρὸν καταλελειμμένον. ἀποσπάσας δὴ τῆς σφαγῆς, ἐκ τραύματος ἔλκειν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸς μικρὸν μοὶ μὲ ἀπέκτεινας. νῦν δ' ἀνάπαυσον ξίφος. παρὰ πενθοῦντι παρημύθιον ἔλθε, καὶ πρεσβυτικῇ χειρὶ δυσχεύσῃ σωμαγώνησαι. ἀπόσφαξον. τυραννοκτόνησον. καὶ τοῦ πενθεῖν ἀπάλλαξον. εἶθε πρόπους σοι ἀνέτυχον. εἶθε τὴν τάξιν προὐλαβον τοῦ φόνου. ἀπέθανον ἄν, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔτι νομίζων ἔξειν ἔκδικον, νῦν δ' ὡς ἄτεκνος. νῦν δ' ὡς οὐδὲ φονέως ἐπόφθον. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆγε τὴν σφαγὴν, βέμων. οὐ διανάμενος. ἐπιθυμῶν μὲν, ἀδυνῶν δ' ὑπὸ γήρους τὴν

cui me ſeruat? cui me relinquit? qui quidem per te filiam ante ſum è medio ſublatus: numquid me tanquam ſenem contemnit? & quaſi lento ſupplicio ſim plectendus, mortem mihi prorogat, & longiorem cædem mihi reddit. Atque hæc locutus, enſem quærebat. Ipſe enim inermis erat, eo quòd per omnia filio confideret. Verùm ne is quidem defuit, qui iamdudum fuiſſet me paratus, atque ad facinus futurũ relictus. Auulſo igitur enſe è iugulo, & è vulnere exempto, paulò ante, inquit, me occidiſti. Nũc finem malis impone ô enſis: ades lugenti patri ſolatium, ſenilémque manum & infœlicem adiuua, iugula, occide tyrãnum, luctu libera: vtinam prior in te incidiſſem, vtinã priorem cædis locum occupaſſem. Occidiſſẽ quidem, ſed tanquam tyrannus dunta xat, ſed qui crederem mihi ſupereſſe vltorem. Nũc autem tanquam liberis orbus, nunc tanquam occiſore carens occumbo. Atque interea dum hæc diceret, gladium adegit tremẽs, neque ſat potens. Cupiebat quidẽ, ſed non ſuppetebant vires ad

πολυήματος. πόσαι κολάσεις ταῦτα; πόσα βασανιστήρια; πόσοι θάνατοι; πόσαι τυραννοκτονίαι; πόσαι δίκαι; καὶ τέλος, ἐωράκατε πάντες ἅ μὲν νεανίαν διηκούμενον, οὐδὲ μικρὸν, οὐδὲ εὐκατεργαστον ἔργον. τὸ δὲ περισβύτην ὄντα, αὐτῷ πεπλεγμένον, καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τῷ ἐλευθερίου σκηνῇ, καὶ σφαγίου ἀπονδῇ, καὶ τὰ ἔργα τὰ ἑαυτοῦ τὰ ἐμά. αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτέρων ἐπιδεικνύμενον, ὡς οὐκ ἀνάξιον γεγόνοιτο τοῦ διώκτου, καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πιστὸν διηκονήσατο, τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ γιγόμενον, μικρότερον ἦν. νυνὶ δὲ λαμπρότερον διὰ τὴν καινότητα. καὶ ὁ μὲν καθικόμην τὴν τυραννίδα πᾶσαν, εἰμὶ ἐγώ. μεμερισμαι δὲ εἰς πολλοὺς τὸ ἔργον, ὥσπερ ἐν δράματι, καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπεκρινάμην. τὰ δεύτερα ὁ παῖς. τὰ τρίτα ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δὲ, πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

facinus exigendum. Quot hîc ſupplicia? quot vulnera? quot mortes? quot tyrannicidia? quot præmia? Et vt finem faciam, vidiſtis omnes, iuuenem quidem illum priùs proſtratum, non exiguum, nec facile opus. Senem poſtea ipſi circumfuſum, amborúmque ſanguinem commixtum, libertatis illam & victorialem victimam, meique gladij facinora. At gladius ipſe in medio amborum, declarans quàm non domino indignum ſe præſtitit, teſtánsque quàm fidelem operam mihi nauarit. Hæc res à me geſta minoris eſſet momenti, niſi nouitate illuſtrior fieret. Atque is ſum ego, qui tyrannidem ſuſtuli. Cæterùm actio in multos eſt diſtributa, vt in fabulis fieri ſolet. Ac primas quidem partes egi ipſe: ſecundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipſe: gladius autem omnibus inſeruiuit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. ABDICATVS.

Argvmentvm.

Argumentum Orationis infra patet. Porrò genus iudiciale est, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis caussa Quintilianus ponit, quarum duas species facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & praesens caussa hac pertinet. Exordium maxima ex parte querela constat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui se non secundum artem, sed ad praescriptum curare iubeat, & de ingratitudine, vt qui pro beneficio restitutae sanitatis, eam sibi nunc gratiam referat, vt iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, personarum, sua & nouercae videlicet, conditionibus amplificat: Inuidiae paternae accusationis etiam occurrens à consueto & more patris, id quod statim ab initio facit. Exordium Propositio sequitur, cui Narrationem submittit, non tam exponenda actionis gratia, quàm vt anteactam vitam suam & beneficium in patrem collatum iudicibus commendet. Confirmatio tribus locis consumitur: primo, quo ostendit non licere patri, vt in familiam receptum, denuo abdicet, à caussa legis & voluntate legislatoris, quod argumentum similitudine & fictionibus, seu κατ' ἐπόδοσιν amplificat. Secundo, quo iniquum esse docet, se, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro praemio, paenas ferre. Hic locus varie amplificatur, ex qualitate beneficij, à conditione personae, à difficultate & accidentibus artis, à natura & legè & cet. Postremo, neque caussas abdicationis satis idoneas aut efficaces esse probat. Neque enim se quicquam peccasse, neque nunc egi debere, vt arte sua vbivis vtatur, idque exemplo reliquarum artium, & ob artis huius conditionem & praestantiam, deinde ex sua persona, qui illam non impensis patris, sed tum, cùm à familia alienus esset, didicerit, alioqui etiam necessitatem quandam rei absurdam consecuturam esse. Denique non posse curari hunc morbum: quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicina in genere disputat, ostenditque etiam si aliàs sanabilis hic morbus esset, in nouerca tamen suspicionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat, atque ita Orationem concludit, admonens patrem periculi superioris, in quod ne iterum per iram & indignationem recidat, cauere ipsum iubet.

Ἀποκηρυχθείς τις, ἰατρεύειν ἐκέλευε μαίνεσθαι τὸν πατέρα, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον ἰασάμενος φαρμάκου δόσει, αὖθις ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἦθος. μετὰ ταῦτα, μεμηνῦαν πάλιν μαίνεσθαι, ἰάσασθαι κελευόμενος, ἀποκηρύττεται.

QVidam abdicatus artem medicam didicit. Patrem insania laborantem reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cùm sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc nouercam insania correptam sanare iussus, abdicatur.

Ὁ κατὰ μὲν τοῦτο οὐ δικαίως ἀπεκηρύχθη· ὁ δὲ πατὴρ ἐν τῷ παρόντι γενόμενος, οὐδὲν νῦν προσῆκεν τὰ τοιαῦτα ὀργίζεται, ἀλλὰ προσέχειν ἐθέλει ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ συνάδων ἐπὶ τοῦτ' ἀφικνεῖται τὸ δικαστήριον. ἐμοὶ μὲν δὴ χαλεπώτερον νῦν δυσχεραίνειν, ὅτι ἔγκλημα μὲ ἴδιον οὐκ ἔχω, κινδυνεύειν δὲ τιμωρίαν ὑποφεύγειν ἀπὸ τῆς τέχνης, εἰ μὴ πάντα δύναται πείθεσθαι τούτῳ κελεύοντι. οὐ γὰρ οἶμαι ἂν ἀποπτύειν, διεφθαρμένον ἐν προσάγματος, ὅτι ὃν ὡς ἡ τέχνη δύναται, δι' ὃν ὁ πατὴρ βούλεται; ἐβουλόμην μὲν οὖν νῦν ἰατρικὴν,

Audaquàm noua sunt hæc Iudices, neque mirãda quæ in præsentia facit pater: neque nunc primùm ad hunc irascitur modum verùm lex hæc illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Nunc verò nouum illud mihi accidit genus calamitatis, quòd etsi nullum crimen priuatum sustineo, tamen artis nomine pœnas dare periclitor, nisi huic iubenti per omnia parêre possit. Quæ te quid sit absurdius? vti curem ex præscripto, non ex artis facultate, sed ex patris voluntate? Optarim equidem vt Medicina,

καὶ τοιοῦτόν τι ἔχειν φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τοὺς μεμηνότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδίκως ὀργιζομένους, παύειν ἐδύνατο, ἵνα καὶ τὸ τοῦ πατρὸς νόσημα ἰασαίμην. νυνὶ δὲ τὰ μὲν τῆς μανίας αὐτῷ, ἔλεον πέπαυται. τὸ δὲ τῆς ὀργῆς, μᾶλλον ἐπτέτευται. καὶ τὸ δεινότατον, τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασι, σωφρονεῖ. κατ' ἐμὲ δὲ τὸ θεραπευτοῦ, μόνου μαίνεται. ἐγὼ μὲν οὖν μισῶ τὴν θεραπείαν, ὁρᾶτε οἷον ἀπολαμβάνω, ἀποκηρυττόμενος ὑπ' αὐτοῦ πάλιν, καὶ τοῦ ἤθους ἀλλοτριούμενος δεύτερον, ὥσπερ διὰ τοῦτ' εἰσαληφθεὶς πρὸς ὀλίγον, ἵν' ἀπιμότερος ἡμῶν γένωμαι πολλάκις ἐπιτασιν τῆς οἰκίας. ἐγὼ δὲ, ἐμὲ μὲν τοῖς δυνατοῖς, οὐδὲν κελευσθεὶς πεπαύκα. πρόθυμον γοῦν ἄκλητος ἦκον ἐπὶ τὴν βοήθειαν. ὅταν δέ τι ἢ τελέως ἀπηγωσμένον, οὐδὲ ἐπιχειρεῖν βούλομαι. ἐπὶ δὲ τῇ γυναικὸς ταύτῃ, εἰκότως, καὶ ἀπολιμότερός εἰμι. λογίζομαι γὰρ οἷα πάσχοιμ' ἂν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀποτυχών. ὃς οὐδὲ ἀφεξάμενος τῆς θεραπείας, ἀποκηρύττομαι. ἔχθομαι μὲν οὖν ὦ ἄνδρες δικασταὶ ἐπὶ τῇ μητρυιᾷ, καλεσάντος

etiam huiusmodi remedium haberet, quod non solum insanientes, sed etiam iniustè iracscentes liberare posset, quo etiam patris morbo mederer. Nunc autem ipsa quidem infania leuatus est: cæterùm iracundia magis exacerbatur. Quódque est omnium grauissimum, erga cæteros omnes est sanus, insanus in me vnum à quo est curatus. Videtis igitur cuiusmodi mercedem curationis ferat, quum rursus ab illo abdicor, rursus alienor, à familia, ceu ob id ipsum ad breue tempus receptus, vt maiore infamia sæpius eijcerer domo. At ego quidem in his quæ præstare queam, iussa patris non expecto: vt qui nuper non accersitus ad opitulandum venerim. Verùm vbi res est planè deplorata: tum nec aggredi velim. Porrò in hac muliere multo minùs ausim: nec temerè: siquidem reputo quid in me sit facturus pater, si res non successerit, cùm iam abdicet non aggressum curationem. Quare Iudices, nouercæ grauiter laborantis

ἡγούσῃ. χρηστὸν μὲν οὖν, καὶ ἐπὶ τῷ πατρὶ δι' ἐκείνου αἰτιώμενον. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπ' ἐμαυτῷ ἀπιδεῖν δοκοῦντι, καὶ ἃ προσέταττόμαι ὑπουργεῖν οὐ δυνάμενον, καὶ δι' ἀσθένειαν τοῦ σώματος, καὶ ἀδύνατα τὰ τέχνῃ πολλοῦ δέοντα ἐπικρίνεσθαι, τούτων ἃ μὲν δύναται ποιεῖν, μὴ δὲ τιμᾶ ἀρχὴ ὑπισχνούμενον. δι' ἃς μοι οὖν αἰτίας καὶ πρότερον ἐπεκρύβη με, ῥᾴδιον συνιδεῖν ἐκ τῶν παρόντων. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ ἐκείνας μοι ὡς οἶμαι, ἱκανῶς τῷ μεταταῖτα βίῳ ἀπελογησάμην. καὶ ταυτὶ δή, ἃ νῦν ἐγκαλεῖ, ὅσα δ' οἷός τε ὢν ἀπολογοῦμαι, μικρὰ ὑμῖν διηγησάμενος τῶν ἐμῶν. ὁ μὲν δυσάγωγος, καὶ δυσπειθὴς ἐγὼ, ὁ καταισχύνων τὸν πατέρα, ἢ ἀνάξια πράττων τῶν χρόνων, τότε μοι αὐτῶν τὰ πολλὰ ἐκεῖνα βοῶντι, καὶ διατεινομένῳ, ὀλίγα χείλεσι αὐτολέγειν φόμην. ἀπελθὼν δὲ τὸν οἶκον, ἐνόμιζόν μοι διηγητέον εἶναι μῆνα, καὶ ἦφον ἀλλὰ τὸν μὲν παῦτα βίον, καὶ τὸ φαίνεσθαι πάμπολυ τῶν τῆ πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφεξηκότα, καὶ περὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων

vicē doleo: erat enim bona. Deinde patris nomine quem huius morbus cruciat. Maximè tamen mei ipsius causa, qui videar immorigerus patri, cùm non possim quæ iubeor præstare, partim ob morbi magnitudinē, partim ob artis imbecillitatem. At sanè non arbitror æquum esse vt abdicer, si quod efficere non queam, id ne recipiam quidem. Itaque quibus de causis priùs abdicarit me, facile fuerit ex hoc negocio conijcere: ad quas equidem vita post acta, satis vt opinor, respondi. Ad hæc autem quæ *nunc* obijcit, pro virili sum responsurus, si priùs de meo statu pauca vobis exposuero. Ego intractabilis, & immorigerus ille, patrem dedecorans, & indigna meo genere patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, & asseueranti, paucis contradicendum esse duxi. Verùm domo cedens, existimaui fore mihi magni iudicij instar, versique calculi vice, si vitam postea viuerem, qua me à paternis illis criminibus quàm longissimè abesse appareret, & honestissimis studijs

ἐπευδαίμονα, καὶ τοῖς ἀρίστοις συνόντα. περιωρώμην δ καὶ τοιοῦτόν τι, καὶ ἐπαγόμενον μὲν δὴ ὡς οὐ σφόδρα χρηστικότος πατρὸς ἀδίκως ὀργίζεσθαι, καὶ ἐγκλήματα ψευδῆ καθ' υἱοῦ συντιθέναι. καὶ ἦσαν τινες, οἱ μανίας αἴτιον τοῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἀπιθανῶν, καὶ ἀκροβολισμὸν, ὡς ἐς μακρὰν ὑποπτευομένου τὸ κακοῦ, μῖσος ἄλογον, καὶ νόμων ἀτιμίαν, καὶ βλασφημίας περιχεόμενον, καὶ ἀκατάσχετον συνωθοῦντα, καὶ βολὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ ὅλως, χολῆς μεστὰ πάντα, διὸ δὴ τάχα μοι ἡ ἰατρικῆς δέησιν ποτὲ περιστήσειν. ἀποδημήσας οὖν, καὶ τοῖς εὐδοκιμωτάτοις τῶν ἀλλοδαπῶν ἰατρῶν συγγενόμενος, καὶ πόνῳ πολλῷ, καὶ περιουσίᾳ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξέμαθον τὴν τέχνην ἐπιμελῶς ἢ, καταλαμβάνω τὸν πατέρα, σαφῶς ἤδη μεμηνότα, καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον, ὡς ἐς βαθὺς ὀρέων τὸν, οὐδὲ ἀκεσιφόρων φιλοχρηματούντων τὰς νόσους. καίτοι ὅθεν γε εἰκὸς ἦν ποιεῖν χρηστὸν υἱὸν, οὔτε ἐμπεσὼν τῆς ἀποκηρύξεως, οὔτε μετάπεμπτος γενέσθαι πεπύσμενος.

dediſſe operam, cúmque optimis viris habuiſſe conſuetudinem. Iam verò & hujuſmodi quiddam proſpiciebam, ac ſuſpicabar fore, vt pater, qui non admodum animo conſtaret, mihi fine cauſa ſuccenſeret, falſáque in filium crimina ſtrueret. Neque deerant qui iſta morbi initium interpretarentur, minásque & tela mox irruituri mali, nempe odium abſque cauſa, mores aſperos, parata conuicia, cenſuram ſeueram, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatiſſimorum, quos in peregrinis regionibus nanciſci potui, medicorum doctrina vſus, plurimo labore, vehementique animi ſtudio artem perdidici. Poſtea reuerſus, inuenio patrem manifeſta inſania iam laborantem, & ab huius loci medicis deſperantibus deſtitutum: qui non altiùs introſpiciunt, nec admodum exactè morbos diiudicant. At ego ſanè, ſicuti par erat facere frugi filium, neque abdicationis iniuriam memini, neque dum accerſerer expectaui

οὐδὲ γὰρ ἔνοχόν τι αὐτῷ ἴδιον ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκεῖνα ὧν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. καὶ ὥσπερ ἔφην ἤδη, τὸ νόσου παραλαβὼν οὐ παραυτίκα ἰάσομαι, οὐ γὰρ ἦν ποιεῖν ἔθος ἡμῖν, οὐδὲ ταῦτα ἡ τέχνη παρήνεσεν, ἀλλὰ πάντων πρῶτον διδασκόμεθα σωφρονεῖν εἴτε ἰάσιμόν ἐστι τὸ νόσημα, εἴτ' ἀνήκεστον, καὶ ἐμβλέπειν τοὺς ὅρους τῆς τέχνης. καὶ τοιγαροῦν, ὧν μὴ ἐγνωκότα χείρονα ἡγοῦμαι, ἐπιχειρῶμεν, καὶ πάσαν ἀσυλλήπτως ἐσφερόμεθα σῶσαι τὸ νοσοῦντα. ὧν δὲ κεκρατηκὸς ἤδη, καὶ νενικηκὸς τὸ πάθος ἰδοῦσιν, οὐδὲ τοῖς ἀρχῆθεν ἐπιπαρόμεθα, νόμους τινὰς παλαιοὺς τῶν πρεσβυτέρων τῆς τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες. οἱ φασι μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἰδὼν οὖν τὸν πατέρα ἔτι ἐντὸς τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος οὐχ ὑπὸ τοῖς τέχνῃ ἐπιπολὺ τεθηρικὸς, καὶ ἀκριβῶς ἅπαντα ἐκμετρήσας ἔτι, ἐπεχείρουν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον ἐπεδερμάκουν ἐνέχων. καίτοι πολλοὶ τῶν παρόντων ὑπώπτευον τὴν δόσιν, καὶ τὴν ἰατρικὴν διέβαλλον, καὶ πρὸς κατηγορίας παρεκινάζοντο. παρῆν

Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare possem: verùm peccata illa omnia fuerant aliena: morbi nimirum, vt modò dixi. Cùm igitur nõ vocatus accessissẽ, non ilico sum medicatus, neque enim id nostri est moris, neque id præcipit ars. Verũ omnium primum obseruare docemur, sanabilis-ne sit morbus, an insanabilis, transiliátque artis terminos. Atum si eiusmodi sit malum, vt commodè possimus aggredi, aggredimur, totóque admittimus studio, vt ęgrótum seruemus. Sed si affectũm iam inualuisse, superasséque videremus, nec manum omnino admolimur, idque vetustam quandam primorũ medicinę parentum legem obseruãtes: qui negant tentandos esse morbos qui iã inualuerunt. Itaque cũ patrẽ adhuc intra spem esse cognoscerem, neque affectum arte potiorem, diu obseruatis ac pensitatis singulis, ita demum aggressus sum, atque cum fiducia pharmacum porrexi. Quanquam multi qui aderãt, hanc pharmaci administrationem suspectam habebant, & meam medicationem calumniabantur, iámque ad accusandum se comparabant. Aderat etiam nouerca pallida, ἣ καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη,

καὶ ἀπιστοῦσα οὐ τῷ μισεῖν ἐμὲ, ἀλλὰ τῷ δεδιέναι, καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι πονήρως ἐμεῖνον διακείμενον. ἠπίστατο γὰρ μόνη τὰ πάντα πιστά, καὶ ὁμοδίαιτος τῇ νόσῳ. πλὴν, ἅμα ἔγωγε κἂν ἀποδειλιάσας, ἠπιστάμην γὰρ οὐ ψευσόμενά με τὰ σημεῖα, οὐδὲ προδώσοντα τὴν τέχνην, ἐπῆγον τὴν ἴασιν ἐν καιρῷ τῆς ἐπιχειρήσεως. καίτοι καίπερ τινες τῶν φίλων, συνεβούλευον μὴ θρασυνέσθαι, μὴ καὶ διαβολήν τινα μείζω ἐνέγκῃ μοι τὸ ἀποτυχεῖν, ὡς ἀμυνομένῳ τὸν πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσαντι, ὧν ἐπετέτευκτο αὐτῷ. καὶ τὸ κεφάλαιον, σῶος μὲν οὗτος εὐθὺς ἦν, καὶ ἐσωφρόνει πάλιν, καὶ πάντα διεγίγνωσκεν. οἱ παρόντες ἤ, ἐθαύμαζον. ἐπῄνει δὴ καὶ ἡ μιξβηκὰ, καὶ φανερὰ πᾶσιν ἦν χαίρουσα, καίπερ εὐδοκιμοῦντι, κἀκείνῳ σωφρονοῦντι. ἕτος δ' οὖν, μαρτυρεῖν γὰρ αὐτῷ ἔχω, μήτε μελλήσας, μήτ' σύμβουλόν τινα περὶ τούτων προσλαβών, ἐπειδὴ τὸ παῖ ἤκουσε τ' παρόντων, ἔλυε μὲν τ' ἀποκήρυξιν, ἣν ὁ ξ ἀναφανδὸς ἐποιεῖτο με, σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀποκαλῶν, ἀκριβῆ πεῖραν εἰληφέναι ὁμολογῶν,

& diffidens, non quòd me odisset, sed quòd metueret, cùm probè sciret illum grauiter laborare. Nam sola nouerat omnia, quippe familiaris, assiduóque ægrotanti conuiuens. Attamen ego nulla re deterritus, siquidem sciebam fore vt neque signa me fallerent, neque ars me proderet, obseruato tempore opportuno adhibui medelam. Quanquam nonnulli ex amicis mihi suadebant ne fiderem, ne fortè si res malè succederet, maiorem calumniam mihi accerserem, quasi acceptarum iniuriarum memor, patrem veneno vltus essem. In summa, protinus ille conualuit, ptistinæque redditus sanitati, omnia cognouit. Familiares admirabantur, laudabat nouerca, palámque gaudebat, & quòd inclaruissem, & quòd ille resipuisset. At hic quidem nam id de ipso testari possum, neque cunctatus, neque quoquam his de rebus adhibito in consilium, re ex familiaribus cognita, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit: seruatorem ac beneficum appellans, sese certum mei experimentum cepisse confitens,

καὶ περὶ τῶν ἐμπροσθεν ἐκείνων
ἀπολογούμενος. τοῦτο ἡμῖν
γενόμενον, ἔνιοις μὲ πολλοὺς, ὅσοι
παρῆσαν χρηστοὶ ἐλύπησε δ' ἐκείνους, ὅσοις ἀπεκήρυξεν ἦν, ἥδιον
ἀνακλήσεως. εἶδον γοῦν τότε
οὐ πάντας ὁμοίως ἡδομένους
τῷ πράγματι, ἀλλ' ἐνίους πρὸς
καὶ χρόαν μεταβάλλοντας, καὶ
βλέμμα τεταραγμένον, καὶ
προσωπον ἀχθομένου, οἷον ἐπὶ
φθόνου, καὶ μίσους γιγνόμενον.
ἡμεῖς μὲ οὖν ὡς τὸ εἰκὸς ἐν
εὐφροσύναις, καὶ συμπάθειαις
ἤμεν, ἀλλήλοις ἀπολαύοντες. ἡ
μικρὰ δὲ μὴ μικρὸν, ἐνδὺς νοσεῖν ἤρξατο, νόσον δ'
ἄνδρες δίκαιαι χαλεπὴν, καὶ
παράφορον. ἀρχόμενον γὰρ ἐνδὺς τὸν δεινὸν, παρεφύλαξα.
οὐ γὰρ ἀπλοῦν, οὐδ' ὁπτάλακτον ἐν μανίας τὸ εἶδος,
ἀλλά τι παλαιὸν ἐνοικοῦν
ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν
ἀπέῤῥηξε, καὶ ἐς τοὐμφανὲς
ἐξήκεσεν. πολλὰ μὲ οὖν ἦν ἄλλα ἡμῖν δεινὰ σημεῖα τῆς ἀνίατου
μανίης. ἐν δὲ ἐκείνῳ κοινὸν
ἐπὶ τῇ γυναικὸς πάσης παρεφύλαξα. πρὸς μὲ γὰρ τοὺς ἄλλους, ἠμελημένα, καὶ προσεῖτο
δεῖ. καὶ παρόντων, εἰρωνίαν
ἄγει ὁ νόσος. ἐπὶ δὲ τῷ ἰατρῷ

déque illis ante factis ſemet excuſans. Hoc factum multos quidem, quotquot boni aderant, exhilarauit: ſed eos afflixit, quibus abdicatio filij erat reuocatione iucundior. Proinde tunc vidi nõ eodem modo ea re gaudentes omnes, ſed colorem alicuius mutatum, vultum perturbatum, faciem iracundam, quemadmodum ex inuidia, odióque ſolet accidere. Nos igitur vt conſentaneum eſt, altero alteri reddito, in lætitia, animíque gaudijs verſabamur. Cæterùm nouerca paulò poſt, ſtatim ægrotare cœpit, morbo Iudices graui, & inopinato: quem ſtatim ab ortu terrum obſeruaui. Neque enim ſimplex, & leuis inſaniæ ſpecies, ſed vetuſtum quoddam iamdudum in anima deliteſcens malum erupit, victoriáque parta in apertum prodijt. Sunt autem nobis multa quoque alia inſanabilis inſaniæ ſigna. Verùm illud vnum commune in hac muliere animaduerti, quòd erga cæteros pacatior eſt ac mitis, illíſque præſentibus conquieſcit morbus: ſed ſiquem medicum viderit, vel ſi de medico tantùm audierit,

ἴδῃ, καὶ τοῦτ' ἀκούσῃ μόνον,

κατ' ἐκείνου μᾶλλον παροξύνεται. ὅπερ καὶ αὐτὸ τοῦτο, τὸ πονηροῦ καὶ ἀνηκέστου ἔχειν δοκεῖν τὸ νόσημα, τοῦθ' ὁρῶν, ἐγὼ μὲν ἠνιώμην, καὶ ἡ γυνὴ ὠκτιρεν ἀξίαν οὖσαν, καὶ παρὰ τὸ προσῆκον δυσχεροῦσαν. ὁ πατὴρ δ' ἀπὸ ἰδιωτείας, οὐ γὰρ οἶδεν οὔτε ἀρχὴν τοῦ κατέχοντος κακοῦ, οὔτε τὴν αἰτίαν, οὔτε τὸ μέγεθος τοῦ πάθους, ἐκέλευεν ἰᾶσθαι, καὶ τὸ ὅμοιον ἐσχεῖν φάρμακον. φέτο γὰρ ἓν εἶναι μανίας εἶδος, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ παράφρασμα ταυτὸν, καὶ παραφλοιαν ἡ διαφοράν διχόμηνον. ἐπεὶ δ', ὅπερ ἀληθέστατον, ἀδιάφθορον εἶναι φημὶ σώζειν δ' γυναῖκα, καὶ ἀπαδὴς ἀπὸ τοῦ νόσου ὁμολογῶ, ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, καὶ φησὶν ἐκόντα καδυφίειν, καὶ παραδίδοναι τὸν ἄνθρωπον, ἐγκαλῶν ἐμοὶ τὴν ἀδεήειαν τῆς τέχνης. καὶ πάσχει μὲν συνήθες τοῖς λυπουμένοις. ὀργίζονται γοῦν ἅπαντες τοῖς μὴ παῤῥησίᾳ τἀληθῆ λέγουσι. πλὴν ἐγὼ γε ὡς ἂν οἷός τε ὦ, διαλογίσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ τῆς τέχνης. καὶ πρῶτόν γε ἀπὸ τοῦ νόμου ἄρξομαι, καθ' ὃν οὗτός με ἀποκηρύξαι βούλεται,

in hunc supra modum exasperatur. Quod & ipsum argumento est, illam maligno & insanabili malo teneri. Hæc cùm perspicerem, A equidem acerbè ferebam, miserebárque mulieris vt debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. At pater ob inscitiam, neque enim nouit, vel originem B mali quo tenetur, vel causã, vel affectus magnitudinem, iussit vt medicarer, ac simile pharmacum exhiberem: arbitratus idem esse insaniæ C genus, eundem morbum, eandem inualetudinem, quæ similem curandi rationem admitteret. Verùm vbi, quod verissimum est, dico fieri non posse vt seruetur mulier, méque morbo D imparem esse fateor, indignatur, & succenset, aitque me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit quod dolenti- E bus solet: liberè verum dicentibus succensent. Verùm ego pro viribus illi respondebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. Ac primùm quidem à lege incipiam, ex qua hic me vult abdicare,

ἔχ' εἰδὼς ἃ ἔθ' ὁμοίαν οὖσαν αὐτῷ νῦν τε καὶ πρότερον τὴν ἐξουσίαν. οὐ γὰρ ἅπασιν ὦ πάτερ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πάντας υἱέας, οὐδὲ ὁσάκις ἂν ἐθέλωσιν ἀποκηρύττειν συγκεχώρηκεν, οὐδ' ὑπὲρ πάντας αἰτίας, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς πατράσι τὰ τηλικαῦτα ὀργίζεσθαι ἐφῆκεν, ἵνα καὶ τῶν παίδων προνοῶσιν, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ πάσχοιεν. καὶ διατέτακται μὲν ἐλευθέραν εἶναι γίγνεσθαι, οὐδ' ἄκριτον τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰς δικαστήριον ἐκάλεσε, καὶ δοκιμασὰς ἐκάθισε τοὺς μήτε πρὸς ὀργὴν, μήτε διαβολὴν τὸ δίκαιον κρίνοντας. ἤδει γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγους αἰτίας ὀργῆς παρεισαμένας. καὶ τὸν μὲν, ψευδεῖ τινι διαβολῇ πεισθέντα μισθίῳ, τὸν δ', οἰκέτῃ πιστεύσαντα, ἢ γυναίῳ ἐχθρῷ, οὐκοῦν ἐγίνετο ἀδίκως γίγνεσθαι τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ ἐξ ἐρήμης τοὺς παῖδας ἐᾶσθαι ἀπολιπέσθαι, ἀλλὰ κἂν ὕδωρ ἐγχεῖται, καὶ λόγος ἀποδίδοται, καὶ ἀνέξεταστον οὐδὲν καταλείπεται. ἐπὶ τούτῳ ἔξεστι καὶ τὸ μὴ ἐγκαλεῖν μόνον ὁ πατὴρ κύριος, τὸ κρῖναι δ' εἰ εὔλογα αἰτᾶται, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μέ, ὃ μοι ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ᾧ νῦν ἀγανακτεῖ,

quòd intelligat sibi non esse posthac eandem abdicandi facultatem, quæ priùs fuit. Neque enim legislator omnibus, ô pater, istam potestatem permittit, neque vti quoslibet filios, neque quoties libuerit, neque quibuslibet de causis, abdicent. Verùm vt patribus cõcessit certis de causis irasci, ita prospexit & liberis, ne id immerentibus accidat. Ideóque iussit ne libera esset, ac citra iudicium vindicta, sed ad judices vocat, æstimatores constituit, qui neque per iracundiã, neq; per calumniã iudicent quod iustũ est. Nouerat enim frequenter accidere multis, vt iniquas ob causas ad iram commouerẽtur: hic quidem cùm falsæ calumniæ crederet: ille famulo, vel vxori infensæ fidem haberet. Quare noluit rem iniudicatã agi, neque indefensa causa liberos statim condemnari: verùm aqua infunditur, dicendi fit copia, nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem igitur hoc solum authoritatis datur patri, vt in ius vocet: & vobis iudicibus, vt an iusta sit accusatio, iudicetis: id quidem quod mihi imponit, & cuius gratia nunc indignatur,

μηδέπω σκοπεῖτε. πρότερον δ' ἐκεῖνο ἀξιώσατε, εἰ ἔτι δοτέον ἀποκηρύξαντι αὐτῷ, ἅπαξ ἀποκηρύξαντι, χρησαμένῳ τῇ παρὰ τὸ νόμου ἐξουσίᾳ, καὶ ἀποπληρώσαντι τὸν πατρικὴν ταύτην δυναστείαν. εἶτ' αὖθις ἀναλαβόντι, καὶ λύσαντι τὴν ἀποκήρυξιν, ἐγὼ μὲν γὰρ ἀδικώτατον εἶναι φημι τοιοῦτον, ἀπεράντους ἡγεῖσθαι, καὶ τῶν παίδων τὰς τιμωρίας, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας, καὶ τὸ φόβον ἄδηλον, καὶ τὸν νόμον, ἄρτι μὲν συνοργίζεσθαι, μετὰ μικρὸν δὲ λύεσθαι. καὶ πάλιν ὁμοίως ἐχούσην εἶναι. καὶ ὅλως, ἄνω καὶ κάτω στρέφεσθαι τὰ δίκαια, ὥσπερ τὸ ὅπι καιρῷ δοκοῦν τοῖς πράσσουσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον ἄξιον ἐπαινεῖσθαι, καὶ ἀγανακτῆσαι συναγανακτεῖν, καὶ κύριον τὸ τιμωρίας ποιεῖν τὸ γεγονότος. ὅταν δ' ἅπαξ ἀναλωθῇ τὴν ἐξουσίαν, καὶ καταχρήσωνται τῷ νόμῳ, καὶ ἐμπλησθῇ τὸ ὀργῆς, εἶτα, μὴ ταῦτα ἀναλάβῃ, χρῆσον εἶναι μεταπείθεις, ὅτι τούτων ἀνάγκη μὴ μένειν, καὶ μηκέτι μεταπίθεσθαι, μηδὲ μεταβουλεύεσθαι, μηδὲ μετανοεῖν τὴν κρίσιν. τὸ μὲν γὰρ τὸ γεγονὸς, πιστὸν

nondum ſpectate, ſed illud priùs expendite, num amplius abdicandi ius ipſi ſit concedendum, cùm ſemel abdicauerit, iámque ſit vſus facultate quam lex concedit, atque hanc paternam poteſtatẽ expleuerit: deinde rurſùm in familiã receperit, & priorem abdicationem abrogarit. Nam ego iniquiſſimum iſtud eſſe dico, vt infinitæ ſint liberorum pœnæ, multæque condemnationes, & perpetuus metus: vtq; lex nunc irato inſeruiat, nunc abrogetur: rurſum vt eodem modo valeat: denique vt ius ſurſum ac deorſum voluatur, prout ex occaſione patribus viſum fuerit. Verùm initio æquum quidem erat vt concederet, cúmque indignante indignaretur, ac puniẽdi ius faceret ei qui genuiſſet. Porrò vbi ſemel poteſtatem abſumpſerit, ac lege abuſus ſit, iram expleuerit, poſthęc rurſum in familiam receperit, & in hanc opinionem tranſierit, vt frugi putet, in his perſeueret neceſſum eſt, neque poſtea reſiliendum, neque retractanda ſententia, neque reſcindendum iudicium. Etenim nullum erat iudicium vt puto, quo ex ſe natum cognoſceret, frugi ne-

ἢ χρηστὸν ἀποβήσεσθαι, οὐδὲν οἶμαι γνώσεσθαι λῷον. καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἀναξίους τῶν υἱέων παραιτεῖσθαι συγχωροῦσιν, τοῖς ὅτε ἠγνόουν ἀναδρεψαμένοις. ὅταν δὲ μὴ κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐξουσίας αὐτός τις ὑφ' ἑαυτῷ καὶ δοκιμάσας ἀπαλλάξῃ, τίς ἔτι μηχανὴ μεταβάλλεσθαι, ἢ τίς ἔτι χρῆσις ἀνόλοιτος τοῦ νόμου; φαίη γὰρ ἂν πρὸς σε ὁ νομοθέτης, εἰ πονηρὸς οὗτος λῷ, καὶ τοῦ ἀποκηρυχθῆναι ἄξιος, τί παῖδων ἀνεκάλεις; τί δ' αὖθις ἐπανῆγες ἐς τὴν οἰκίαν; τί δ' ἦλυες τὸν νόμον; ἐλεύθερος γὰρ ἦσθα, καὶ τοῦ μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριος. οὐ γὰρ δὴ ἐνέβυφᾶν σοι δοτέον τοῖς νόμοις, οὐδὲ πρὸς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀνάγεσθαι τὰ δικαστήρια. κἂν ἅπαξ μὲν λύσῃς, ἅπαξ δὲ κύριος εἶναι τοὺς νόμους, καὶ τοὺς δικάσας καθῆσθαι μάρτυρας. μᾶλλον δὲ ὑπομίμνησκε τῶν σοὶ δοκούντων, ὅτε μὲ κολάζοντας, ὅτε δὲ διαλλάττοντας, ὁπόταν σοι δοκῇ. ἅπαξ μεμνῆσθαι, ἅπαξ ἀκατέχεσθαι, ἅπαξ καὶ τὸ ἀποκηρύττειν αὐτὸ τοῦτον ἔχειν. καὶ τοῦτο, λῷον δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δοκῆς. τὸ δ' ἅπαυστον τοῦτο, καὶ ἀίδιον, καὶ πολὺ, καὶ ῥᾴδιον, μᾶζον

an contrà esset euasurus. Atque hanc ob causam genere indignos abdicare concessum est, quos quum educabant, cuiusmodi futuri essent nesciebant. Cæterùm vbi non coactus, sed suapte sponte atque authoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit mutare factum, aut quis supereſt legis vsus? Etenim dixerit legislator, hic si improbus erat, dignúsq; quem abdicares, cur reuocasti? cur in familiam denuo reduxisti? cur legem irritam fecisti? Nam liber eras, tuisque iuris vt hoc non faceres. Neque enim tibi concedendum est vt leges eludas, neque vt ad animi tui mutationes iudicia trahantur: neque vt leges nunc irritæ fiant, nunc authoritate polleant, judices interim testes sedeant, imò potiùs tuæ voluntatis ministri, modò punientes, modò absoluentes, quandocunque tibi visum fuerit. Semel genuisti, semel educasti, pro his etiam semel abdicare potes: tum quidem quum id iustè agere videberis. Verùm vt hoc fiat sine fine, vt perpetuò, vt frequenter, vt facilè, id supra pa-

ἤδη ἐστὶ παρειλημμένη τῆς οὐσίας. μὴ δὴ πρὸς Διὸς ὦ ἄνδρες δικασταί, συγχωρήσητε αὐτῷ ἐκούσιον τὴν ἀπάλειψιν ποιησαμένῳ, καὶ λύσαντι τὴν γραφὴν τοῦ παλαι δικαστηρίου, καὶ ἀκυρώσαντι ἐμὲ ὁρκωμοσίαν, αὖθις ἐπὶ ἐμὲ τὴν αὐτὴν τιμωρίαν ἀναλῆσαι, καὶ ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἐμὲ παρειλημμένην ἀφαιρεῖσθαι, ἧς ἔξωρος ἤδη, καὶ ἔωλος καὶ παρωσμένα, καὶ μόνῳ τούτῳ ἄκυρος, καὶ παρασβεσθεὶς παρανόμῳ. ὁρᾶτε γὰρ που καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις, ὃς ἂν μὴ τῶν κληρωθέντων δικαστῶν, ἢν τις ἄδικον οἴηται γνώμην καὶ κρίσιν, δίδωσιν ὁ νόμος ἕτερον ἐφεῖναι δικαστήριον. ἢν δὲ πάντες ἐκόντες αὐτοὶ συνδῶνται δικασταὶ, καὶ παρελόμενοι ἐπιψήφισαι δι' αὑτῶν, ὦ ἄνδρες. οἷς ἐγὼ μὲν ἐμοὶ τὴν ἀρχὴν ἐμβάντι, εἰ τούτοις τις αὐθαίρετος εἵλετο, στέργειν ἂν δίκαιος τοῖς ἑκουσίοις. οὕτω δὴ καὶ σύ. οὐ γὰρ ἐγὼ μηκέτ' ἀναλαμβάνειν, εἰ μὴ ἐξ ἄξιος ἐδόκει τῷ γήρᾳ, τοῦτον εἰ χρὴ σὸν ἡμοσμένον εἶναι πάλιν ἀφειλήφας, καὶ ἔτ' ἀποκηρύττῃ ἔχεις. ὅτι γὰρ οὐκ ἄξιος αὖθις παιδῶν ταῦτα, ὑπ' αὐτῆς σοῦ μεμαρτύρηται, καὶ χρηστὸς ἤδη ἀνωμολόγηται.

tris ius est. Quare per Iouem Iudices ne permittatis huic, qui sua sponte receperit, superioris iudicij sententiam irritam fecerit, iram exauthoraverit, vt rursum me ad eandem pœnam prouocet, & ad paternam potestatem recurrat, cuius exoletum iam & inutile est priuilegium, huicque soli inualidum, & antehac consumptum. Etenim illud considerare, quemadmodum in alijs judicijs, vbi judices sorte ferunt sententiam, siquis perperam pronunciatum existimat, permittitur ad alios judices prouocare. Sed siqui sua sponte de judicibus conuenerint, delectisque arbitris causam cognouerint, non idem licet. Etenim siquis, quorum sententijs initio stare non cogebatur, hos sponte delegerit, iam æquum est boni consulere quæ statuerint. Itidem sanè & tu, quem non amplius recipere licebat, nisi videretur genere dignus, hunc si frugi esse arbitratus iterum admiseris, non amplius abdicandi ius habebis: siquidem indignum esse, in quem hæc denuo fiant ipse restatus es, iam de integro frugi esse filium confessus.

ἀμεταπόητον οὖν τὴν ἀναλη-
ψιν, καὶ τὴν διαλλαγὴν βέβαιον
εἶναι προσήκει, μὴ χρῆναι οὕ-
τω πολλάκις, καὶ δύο δικασ-
τήρια. ἐν μὲν τὸ πρῶτον, ἐφ' οὗ
παρῆσθα. δεύτερον ὃ τὸ σόν,
ὅτε μετεβουλεύσω, καὶ ἀπέ-
δοσαν ἐποίησας τὰ πρότερον
ἐγνωσμένα λύσας, βεβαιοῖς τὰ
μετ' ἐκεῖνα βεβουλευμένα. B
μένε τοίνυν ἐπὶ τῶν τελευ-
ταίων, καὶ φύλαττε τὴν σαυτοῦ
κρίσιν, πατέρα σε εἶναι δεῖ.
τοῦτο γὰρ ἔδοξέ σοι, τοῦτ' ἐδο-
κίμασας, τοῦτ' ἐκύρωσας. ἐγὼ C
μὲν οὐδ' εἰ μὴ φύσει παῖς ἦν,
θέμενος δὲ ἀποκηρύττειν ἤθε-
λες, ἔξεῖναι ἂν σοι φήμην.
ὃ γὰρ ἀρχὴν ποιεῖν δίκαιον
ἦν, τοῦτ' ἀδικον λύειν ἅπαξ D
γεγενημένον. τὸν δὲ καὶ φύσει,
καὶ αὖθις προσαιρῇσαι, καὶ
γνώμῃ ἐπανειλημμένον, πῶς
εὔλογον αὖ ἀπωθεῖσθαι, καὶ
πολλάκις τὴν μιᾶς οἰκειότητος
ἀπεστερῆν; εἰ δ' οἰκέτης ὢν E
ἐτύγχανον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον
πονηρὸν οἰόμενος, ἐπέδησας,
μεταπεισθεὶς δὲ ὡς οὐδὲν
ἠδίκουν, ἐλεύθερον ἀφῆκας
εἶναι, ἆρ' ἂν σοι πρὸς ταχὺ
ὀργιζόντι, αὖθις ἔξῆν εἰς τὴν
ὁμοίαν δουλείαν ἐπανάγειν;

Itaque non pœnitere recep-
tionis, sed firmam reconci-
liationem esse conuenit, post
sententiam toties pronun-
ciatam, ac rem bis iudi-
catam, primùm quando
abdicasti, deinde quando
sententiam mutasti, & in
patrimonij portionem asse-
ruisti, rescissis decretis supe-
rioribus, confirmas illa quæ
postea sunt placita. Proinde
perseuera in his quæ pro-
ximè statuisti, tumque
ipsius iudicium serua. Pa-
ter sis oportet, quando-
quidem id decreuisti, id
probasti, id ratum fecisti.
Ego quidem si natura non
essem filius, sed adoptatum
abdicare velles, ne id quidem
tibi licere existimarim.
Quod enim liberum erat
initio non facere, id semel
factum iniquum est rescin-
dere. Porrò eum qui pri-
mum natura sit filius, po-
stea iudicio, sententiáque
accersitus, quæso num par
est rursum expellere, & ea-
dem necessitudine sæpius
priuare? Si verò seruus esse,
túque primùm ratus im-
probum, in vincula conie-
cisses, deinde cognita in-
nocentia, me manumi-
fisses, num tibi alias iras-
centi, in eandem seruitu-
tem reuocare liceret?

Nequa-

οὐδαμῶς. τὰ γὰρ τοιαῦτα, βέβαια, καὶ διαπαντὸς κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσιν. ὥστε μὴ οὖν τὸ μηκέτ' ἐξεῖναι τούτῳ ἀποκηρύττειν, ὃν ἅπαξ ἀποκηρύξας, ἐκὼν ἀνέλαβεν, ἔτι πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, ὅμως παύσομαι. σκέψασθε γὰρ ἤδη οἷον ὄντα, καὶ ἀποκηρύξει με. καὶ οὐδέπω τοῦτο φημι, ὡς τότε μὲν ἰδιώτην, νῦν δ' ἰατρὸν. οὐδὲν γὰρ ἂν πρὸς τοῦτο ἡ τέχνη συναγωνίσαιτο. οὐδ' ὅτι τότε μὲν νέον, νῦν δὲ ἤδη καὶ πρεσβεβηκότα, καὶ τὸ πρὸς τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι ἂν παρὰ τῆς ἡλικίας ἔχοντα μικρὸν γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο. ἀλλὰ τότε μέν, εἰ καὶ μηδὲν ἠδικημένος ὡτὰν ἔγωγε φαίην, ἀλλ' οὐδ' εὖ πεπονθώς, παρητεῖτο τὴν οἰκίαν. νυνὶ δὲ σωτῆρα ἀναγκαῖος, καὶ εὐεργέτην μεγαλοψυχότατον, οὐ πρόσοιτ' ἂν ἀχαριστότερον, σωθεὶς δι' ἐμὲ, καὶ τηλικοῦτον κίνδυνον διαπεφευγὼς, τοῖς τοιούτοις ἐνδοὺς ἀμελεῖσθαι τὴν θεραπείαν ἐμείνης, ἵνα λόγον ἔχοντα, μὴ οὕτω ῥᾳδίως ἐπιλελῆσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν ἑρμαίων ἐλαύνειν, τὸν ἐφηδέντ' ἂν δικαίως, ἐφ' οἷς ἀδίκως ἠχθέσθη, μὴ μόνον δ' οὐ μεμισηκέναι, ἀλλὰ καὶ σώσαντα, καὶ

Nequaquam. Igitur istiusmodi acta leges firma volũt esse, ac perpetuò valere. Ego cùm pluribus etiam argumentis docere possem, non esse ius huic abdicare denuo quem semel abdicatũ sponte sua receperit, tamen ea missa faciam. Nunc spectate cuiusmodi filium parat abdicare. Neque hoc dicam me tunc imperitum fuisse, nunc esse medicum (nihil enim ars in hac causa suffragetur) tum iuuenem, nunc ætate proiectum, vt ætas etiam ipsa fidem faciat me nihil peccasse. Nam leue forsitan hoc quoque. Sed tunc quidem, quanquam nulla iniuria, vt ego quidem dixerim, at neque beneficio affectus, à familia me alienauit. Nunc verò cùm recens illi author fuerim salutis, ac beneficus extiterim, exigor. Qua re quid esse possit ingratius? vt mea seruatus opera, tantóque à discrimine elapsus, sanationem illam statim factis huiusmodi pensĕt, nulla meritorum habita ratione: sed vsque adeò facilè obliuioni mandarit, atq; in solitudinem abigat eũ qui iure sit obsecutus, quum præter ius ejiceretur: neque solùm non meminerit iniuriæ, verũ etiam & salutem attulerit, &

σωφρονεῖν παρασκευάσαντα. οὐ
γὰρ μικρὸν ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
οὐδὲ τὸ τυχὸν εὖ πεποιηκὼς
ἂν εἴην, ὅμως τῶν τοιούτων γοῦν
ἀξιοῦμαι. ἀλλ' εἰ καὶ οὗτος A
ἀγνοεῖ τὰ τότε, πάντες ὑμεῖς
ἴστε οἷα ποιοῦντα αὐτὸν, καὶ
πάσχοντα, καὶ ὅπως διακείμενον,
ἐγὼ παρελαβὸν, τῶν μὲν
ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωκότων, B
τῶν δ' οἰκείων φευγόντων, καὶ
μηδὲ πλησίον προσιέναι τολ-
μώντων, τοιοῦτον ἀπέφηνα, ὡς
καὶ κατηγορεῖν δύνασθαι, καὶ
περὶ τῶν νόμων διαλέγεσθαι.
μᾶλλον δ' ὁρᾷς εἰ πάτερ τὸ
παρόν δεγμα, τοιοῦτον ὄντα σε
παρ' ὀλίγον οἷα νῦν ἡ γυνὴ ἔχει,
πρὸς τὸ ἀρχαῖον φρόνημα
ἐπανήγαγον. οὐ δίκαιον οὖν C
τοιαύτην μοι χάριτα αὐτ'
ἐμαυτὸν ἢ ἀμοιβὴν, οὐδὲ κατ'
ἐμοῦ σε μόνον σωφρονεῖν. ὅτι
γὰρ μὴ μικρὰ ὦν ἐμοῦ συνηγό-
τησαι, καὶ σὺ αὐτὸς, ὧν ἐγκαλεῖς
δῆλόν ἐστιν. οὐ γὰρ ὡς σὺ ἐχθροῖς
οὕτω τὴν γυναῖκα, καὶ
πατέρος ἔχουσαν, ἐν ἰσ-
χυρισμοῖς, πῶς οὐ πολὺ
μᾶλλον, ὅτι σε τῶν ὁμοίων ἀ-
ποστερήσασα, καὶ χάρι-
τος ὀφλισκάνεις, τῶν οὕτω δι-
πλασιαζομένων; σὺ δ' ὅσῳ

sanæ menti restituerit? Neq; enim exiguo Iudices, neque vulgari in hunc collato beneficio, tamen huiusmodi malis nunc videor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in statu tunc fuerit, vos tamẽ omnes nostis, quid facientem, quid patientem ipsum, quomodo affectum, ego curandum susceperim: ac medicis reliquis desperantibus, fugientibus familiaribus, nec propiùs accedere audentibus, talem reddiderim, vt etiam accusare, vt & de legibus disserere possit. Quin potiùs exemplum vides pater: cùm propemodum talis esses, qualis nunc est vxor, ad pristinam sanitatem te reuocaui. Quare non est æquum vt pro his officijs, huiusmodi gratiam mihi reponas, neque in me solummodo sanus sis. Etenim te non mediocribus à me beneficijs affectum esse, vel ex his ipsis liquet, quibus me criminaris. Quem enim odisti, quia vxorẽ in extremo periculo versantem, grauissimẽq; affectam non sano, qui fit vt non potiùs summopere diligas, quia te simili morbo liberaui? & gratiã habeas tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem est ingratissimũ, simulatque ad te redisti ἀγνωμονέστατον σωφρονήσας

εὐθὺς ἐς δικαστήριον ἄγεις, καὶ σεσωσμένος κολάζεις, καὶ ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο μῖσος ἀναβέβηκας, καὶ τ' αὐτ' ἀναγιγνώσκεις νόμον, κελεύων τὸν μισθὸν ἀποδιδόναι τῇ τέχνῃ, καὶ ἀξίας ἀμοιβὰς τ' φαρμάκων ἐπὶ τ' ἰατρὸν, ὑγιαίνων μόνον. ὑμεῖς δ' ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τ' εὐεργέτην τοῦτον κολάζειν ἐπιβάλλετε, καὶ τ' σώσαντα ἀφελαύνειν, καὶ τ' σωφρονίσαντα μισεῖν, καὶ τ' ἀνασώσαντα τιμωρεῖσθαι. οὐκ, ἰὼ τὰ δίκαια ποιῆτε. καὶ γὰρ εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἁμαρτάνων ἐτύγχανον, ἰώ μοι τῆς οὐ μικρᾶς εὐεργεσίας ὀφειλομένης χάριν, ἐς ἰὼ ἀποβλέπουσα τοῦτον. καὶ ἐς μεμνημένον, κἀλῶς ἔχῃ, τ' μὲ παρόντων καταφρονεῖν, ἀλλ' ἐκεῖνα ἡ σκέψεσθαι τῷ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μάλιστα εἰ τηλικοῦτόν τις ἡ εὐεργεσία τυγχάνει, ὡς πάντα ἐπιλαθέσθαι τὰ μεταξύ. ὅσῳ οἶμαι κἀμοὶ σκέψις τοῦτον ἐπανάρχειν, ἢ ὅσωσα, καὶ ὃς τοῦ βίου παντὸς χρεώστης ὄφλ μοι, καὶ ᾧ τὸ εἶναι, καὶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ σωφρονεῖσθαι παρέχομαι. καὶ μάλιστα ὅτε οἱ ἄλλοι πάντες ἤδη ἀπηγορεύκασιν, καὶ ἄπορον εἶναι ὁμολογοῦσι τῆς

protinus in ius trahis: reddita salute punis, & ad pristinum odium recurris, eandem legem recitas. Egregiam igitur mercedem persoluis arti, dignámque pro remedijs refers gratiam, qui quidem aduersus medicum tantùm sanus es. Vos autem judices, huic concedetis, vt de benemerito pœnas sumat, vt salutis authorem expellat, vt eum qui sanitati restituerit, oderit, vt per quem reuixit, vlciscatur. Nõ, si quod iustum est, facietis. Etenim si maximum aliquod flagitium in præsentia commisisset, tamen non mediocrem gratiam ante debebat, quòd cùm ille respiceret, cuius cum meminisset, conueniebat hũc præsentem iniuriam negligere, & ob illa priora facilè ignoscere, máximè si tam ingens sit beneficium, vt omnia superet, quæ postea possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem seruaui, qui mihi vitæ totius est debitor: cuique hæc præstiti, vt sit, vt sapiat, vt intelligat: præsertim cùm cæteri omnes iam desperarent, sèc morbo vincendo impares esse faterentur. Nam ille, opinor, ad me

νόσου. τοῦτο γὰρ μέγιστον οἶμαι

ποιεῖν τὴν ἐμὴν ἐυεργεσίαν, ὡς οὔτε υἱὸς ὢν τότε ἀναγκαίας τὴν θεραπείας ἔχων αἰτίαν, ἀλλ' ἐλεύθερος καθεζῶς, καὶ ἀλλότριος, τὴν φυσικὴν αἰτίας ἀφειμένος. ὅμως οὐ περιεῖδον, ἀλλ' ἐθέλοντος, ἄκλητος, αὐτεπάγγελτος, ἦκον. ἐβοήθησα, θεραπεύσας. ἐσάωσα. ἀνέσησα, καὶ τὸν πατέρα ἐμαυτῷ διεφύλαξα, καὶ ὑπὲρ τὴν ἀποκρύξεως ἀπελογησάμην, καὶ τῇ εὐνοίᾳ τὴν ἐρημὴν ἔπαυσα, καὶ τὸν νόμον ἔλυσα τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ μεγάλης εὐεργεσίας τὴν ἐς τὸ ἦθος ἐπιδοσιν ἐφιάμην, καὶ ἐν οὕτως ἐπισφαλεῖ καιρῷ τὴν θεὸς τὸν πατέρα πᾶσιν ἐπιδειξάμην, καὶ μὴ τὴν τύχης ἐμαυτὸν εἰσκρίνας, καὶ γνήσιος υἱὸς ἐν τοῖς δεινοῖς ἀνεφάνην. πόσα γὰρ οἶδε παθεῖν με; πόσα καμεῖν παρόντα; ὑπηρετοῦντα; καμερφυλακτοῦντα; νῦν μὲν, ἑκόντα τὴν τὸ πατρὸς ἀκμὴν. νῦν δὲ, τὴν τέχνην ἐπάγοντα, θεὸς ὀλίγον ἐνδιδόντος τὸ καιροῦ. ἔστι δὲ τῶν ὄντων ἀπάντων τούτων ἐν τῇ ἰατρικῇ τὸ ἐπισφαλέστατον, τοῦ τοιούτοις ἰᾶσθαι, καὶ πλησίαζειν αὐτῶν διακειμένοις. ἐς γὰρ τὸν

mei magnitudinem accedit, quòd cum id temporis filius non eſſem, cùm nulla de cauſa curationem ſuſcipere cogerer: verùm liber eſſem, alienus, naturali cauſa ſolutus, tamen non neglexi, ſed vltroneus, non vocatus, non iuſſus adij, ſuccurri, aſſiduus fui, ſanaui, reſtitui, meum patrem ſeruaui, de abdicatione me purgaui, iram beneuolentia ſedaui, legem pietate ſuſtuli, magnóque beneficio reditum in familiam emi, & in tempore adeò periculoſo fidem erga patrem demonſtraui, méque ipſum artis ope inſinuaui, ac triſtibus in rebus legitimus filius apparui. Quàm multa enim me fuiſſe paſſum arbitramini, quantum & exhauſiſſe laborum? dum aſſideo, dum obſequor, dum opportunitatem obſeruo, nunc cedens patris vehementiæ, nunc artem admouens, morbo paulatim inclinante. Eſt enim hoc omnium quæ ſunt in medicina periculoſiſſimũ, hominibus huiuſmodi mederi, & ad ſic affectos accedere. Fit enim non rarò, vt exæſtuante malo,

πλησίον πολλάκις ἀφιᾶσι τὴν

λύπην, ἐπιζέσαντος τῦ πάθους. καὶ ὅμως πρὸς οὐδὲν τούτων ἀπώκνησα, ἀλλ' ἀπέδειλίασα. σιωὼν ὃ, καὶ πάντα τρόπον αὐτεξεταζόμενος τῇ νόσῳ, τὸ τελευταῖον ἐπεράτωσα τῷ φαρμάκῳ. μὴ γὰρ τοῦτ' ἀκούσας εὐθέως τις ὑπολάβῃ, ποῖος ὃ, ἢ πόσος ὁ κάματος ἐγχειφαρμάκου. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου χρὴ ποιεῖν, καὶ προσδοποιῆσαι τῷ πόσει, καὶ προπαρασκευάσαι ῥᾴδιον εἰς ἴασιν τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἀπάσης ἕξεως φροντίσαι, κενοῦντα, καὶ ἐπαίροντα, καὶ οἷς χρὴ βίβρωτα, καὶ κινοῦντα εἰς ὅσον χρήσιμον, καὶ ὕπνους ὑπογράφοντα, καὶ ἠρεμίας μηχανώμενον, ἅπερ οἱ μὴ ἄλλό τι νοσοῦντες, ῥᾳδίως πειθήσειν ἂν. οἱ μαινόμενοι δ', διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς νόσου, δυσάγωγοι, καὶ δυσλιπόμενοι, καὶ τῷ ἰατρῷ ὑποφαλεῖς, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσκατάγνιστοι. ὅταν γοῦν πολλάκις ποιησώμεθα, ἤδη πλησίον γιγνόμενα τὸ τέλος, καὶ ἐλπίσωμεν ἐμπεσόν τι μικρὸν ἁμάρτημα, ἐπακμάσαντος τῆς πάθους, ἅπαντα ῥᾳδίως ἐκεῖνα ἀνέτρεψε, καὶ ἀντιτάξασα τὴν θεραπείαν, καὶ τὴν τέχνην διέσφηλε. ὃ ἐμοὶ

rabiem in proximos emittant. At nihil horum subterfugi, nihil reformidaui: sed cum ipso conuersans, morbóque aduersans modis omnibus, tandem pharmaco superaui. Ne verò quisquam hoc audito protinus cogitet, quis, quantus-ue labor miscere pharmacum. Etenim multa sunt priùs facienda, præstruenda via potioni, præparandum corpus, quò faciliùs recipiat medicationem, totiúsque corporis habitus curandus, inaniendo, extenuando, cibis idoneis alendo, ad quiduis vtile mouendo, somnos considerando, quietes ciendo: quibus in rebus alio morbo laborantes facilè pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatẽ intractabiles sunt, gubernatu difficiles, ipsi medico periculosi, & curatione vix expugnabiles. Proinde sæpenumero cùm effecerimus, vt iam adesse morbi finem speremus, leue aliquod erratum incidens, renouato malo, cuncta illa superiora facilè subuertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur

ταῦτα πάντ' ὑπομείνας κόπτα, καὶ οὕτω χαλεπῷ νοσήματι περιπαλαίσαντα. καὶ πάθος ἀπάντων παθῶν τὸ δυσιαμότατον νενικήκοτα, ἔτι τούτῳ ἀποκηρύττειν ἐπιβάλλετε, καὶ τοὺς νόμους ὡς βούλεται ἑρμηνεύειν, κατ' ἐυεργέτου συγχωρήσετε, καὶ τῇ φύσει πολεμεῖν αὐτὸ ἐάσετε; ἐγὼ τῇ φύσει πειθόμενος, σώζω, καὶ διαφυλάττω ἄν τἄδικα δίκαιος πατὴρ ἐμαυτῷ, κἂν ἀδικῇ υἱός. οἱ δὲ τὸ ἐυεργετικώτατα παῖδα τοῖς νόμοις, ὡς φασιν, ἀκολουθῶν διαφθείρει, καὶ τὸ ἦθος ἀποστρέφει, μισόπατις ὢν, ἐγὼ φιλοπάτωρ λέγομαι, ἐγὼ τιμῶ φύσιν ἀσπάζομαι, οὗτος τὰ τῆς φύσεως παρορᾷ, καὶ παραβαίνει δίκαια, ὦ πατέρες, μισοῦντος ἀδίκως. ὦ παιδὸς, φιλοῦντος ἀδικώτερον. ἐγκαλῶ δ' ἐμαυτῷ, τὸ πατέρες αἰσχύνοντος, ὅτι μισούμενος, οὐ δίκαιον φιλῶ. καὶ φιλῶ πλέον, ἢ προσῆκε. καίτοι γε ἡ φύσις τοῖς πατράσι τοὺς παῖδας μᾶλλον, ἢ τοῖς παισὶ τοὺς πατέρας ἐπιτέτραφε φιλεῖν. ἀλλ' οὗτος ἰσχὺν τῷ τοὺς νόμους παρορᾷ, οἱ τοὺς ἀδίκως ἀδικουμένους παῖδας τῷ ἦθει φυλάττουσι, καὶ τιμῶ φύσιν, ἢ τοὺς χρηστοὺς υἱεῖς πρὸς

qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam graui luctatus sit, qui malum malorum omnium expugnatu difficillimum vicerit, huic vt iterum abdicet, permittetis, vtque leges in benemeritum interpretetur suo arbitratu, concedetis, atque eum cum ipsa natura bellum gerere sinetis? Ego naturæ obsequens, Iudices, mihi ipsi patrem, licèt in me fuerit iniurius, seruo & custodio. Quòd si filium benemeritum, leges, vt ait, secutus, perdit, & à familia alienat: hic nimirum erit liberorum osor, ego pius in patrem. Ego naturam amplector: ille naturæ documenta temnit, & iura violat. O patrem iniustè odio prosequentem! O filium iniustiùs amantem! Nam mihi ipsi vitio verto, patre compellente, quòd exosus ego, cùm non debeam, amo, & plus quàm par est amo. Atqui natura comparatum est, vt patres liberos ament magis, quàm liberi parentes. Verùm hic studio tum leges contemnit, quæ filios nihil cõmeritos familiæ seruant: tum naturã, quæ parentes ad

πόθον ἢ μεγίονι μᾶλλον πολὺν, οὐχ ὅπως μείζους ἀρχὰς εὐνοίας ἔχων πρὸς ἐμὲ, μείζονα τὰ δίκαιά μοι τῆς εὐνοίας ἐπιφέρει, καὶ ὅπερ δίδωσιν. ἢ τόγε ἔλαττον, ἐμὲ μιμεῖται, καὶ ζηλοῖ τὸ φίλτρον; ἀλλ' οἶμαι σὺ συμφορᾶς. πρὸς δὲ καὶ μισεῖ φιλοῦντα, καὶ ἀγαπῶντα ἐλαύνει, καὶ εὐεργετοῦντα ἀδικεῖ, καὶ ἀσπαζόμενον ἀποκηρύπτει, καὶ τὸν φιλόπαιδας νόμους, ὡς μισόπαιδας κατ' ἐμοῦ μετατρέπεται. ὦ μάχης, ἵνα ἐσόμεις πάτηρ τοῖς νόμοις καὶ ἡ φύσεως. ἀλλ' ἔστι ταῦτα ἀλλ' ἔστιν ὡς δίκαιος. καλῶς ἐρμήνευσας ὦ πάτερ, καλῶς κεκρίκατε τοὺς νόμους. ἀ πολεμεῖ φύσις καὶ νόμος ἐν τῇ εὐνοίαις. ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλοις ἐνταῦθα, καὶ συναγωνίζονται τῇ λύσει τῶν ἀδικημάτων. ὑβρίζεις δ' εὐεργέτην. ἀδικεῖς γὰρ φύσιν. τί καὶ τοὺς νόμους συναδικεῖς τῇ φύσει; οὓς καλοὺς, καὶ δικαίους, καὶ φιλόπαιδας εἶναι δίλοντας, οὐ συγχωρεῖς, καθ' ἑνὸς παιδὸς ὡς πρὸς πολλῶν κινῶν πολλάκις, καὶ ἡσυχάζειν ἐᾷ ἐὸν ἐν ταῖς τιμωρίαις τὸν ἐν ταῖς τῶν παίδων πρὸς τοὺς πατέρας εὐνοίαις

vehemens naturæ desiderium trahit. Non solũ enim cùm maiora beneuolentiæ erga me habeat principia, maiorem, vti debebat, beneuolentiam nõ affert & addit; aut quod minus est, me saltem imitatur, meúmque amorem æmulatur. Sed ô calamitatem! quin insuper odit amantem, amantem expellit, benemeritum lædit, complectentem abdicat, legésque liberis fauentes, ceu liberis infensas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moues pater. Non sunt ista, non sunt, inquam, vt tu vis. Leges bene cõditas malè interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad beneuolentiam pertinent. Hîc inter se consentiunt, sibíque inuicem auxiliantur ad delendas iniurias. Contumelia benemeritum afficis, naturã offendis. Cur legibus quoque simul cum natura facis iniuriam? Quæ cùm honestæ, iustæ, & liberorum amantes esse cupiant, esse non pateris, quum eas aduersus vnum filium, tãquã aduersus multos moues: nec quiescere finis in supplicijs, quæ velint in beneuolentia liberorum erga parentes conquiescere: quanuis ἡσυχάζειν ἐθέλοντας. καίτοιγε

ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἁμαρτηκόσι, μὴ
δὲ κειμήλιους. καὶ μὴν οἵγε νόμοι
καὶ ἀχαριστίας δικάζεσθαι
δίδοασι καὶ τὴν τοῦ εὐ-
εργέτας μὴ ἀντευποιοῦντων. A
ὁ δὲ τοσοῦτο τοῦ μὴ ἀμείβεσθαι, ὡς
ἐπ' αὐτοῖς οἷς εὖ πέπονθε κο-
λάζειν ἀξιοῖν, σκέψασθε εἴ πινα
ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολείπει-
πον. ὡς μὲ οὖν οὔτε ἀποκη-
ρύττειν ἔτι τούτῳ ἔξεστιν, ἅπαξ B
ἤδη τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν
ἀποκληρώσαντι, καὶ χρησαμένῳ
τοῖς νόμοις, οὔτε ἄλλως δί-
καιον εὐεργέτην ἐκ τῶν πολι-
τῶν γεγονότα ἀποδιδόναι, C
καὶ τὴν οἰκίαν, παρεστῶσαν,
ἱκανῶς οἶμαι διδάσκειν. νῦν
δὴ καὶ ἐπ' αὐτὴν τὴν αἰτίαν
ἐλθωμεν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ
τὸ ἔγκλημα ἐξετάσωμεν ὁποῖόν
ἐστιν. ἀνάγκη δὲ αὖθις ἐπὶ D
τὸν νομοθέτην ἀναδραμεῖν τῶν
νομοθέτου. ἵνα γάρ σοι τοῦτο
παρὰ ὀλίγον δῶμεν, τὸ ἐξεῖναι
ὁσάκις ἂν ἐθέλῃς ἀποκηρύτ-
τειν, καὶ κατὰ τὸ εὐεργέτην E
μηδενὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην
συγχωρήσωμεν, οὐχ ἁπλῶς
οὕτως, οὐδὲ ἐπὶ πάσαις αἰτίαις
ἀποκηρύξεις, οὐδὲ τοῦθ' ὁ νο-
μοθέτης φησίν, ἐάν τύχῃ ὁ
κατὰ τῆς αἰτησαμένου, ἀποκηρυττέτω. καὶ ἀπόχρη δηλαδὴ μόνον,

non latæ sint in eos qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. At eum qui uon modò gratiam non refert, sed pro beneficijs acceptis pœnam inferre vult, considerate num quicquam facere possit iniquius. Itaque non licere huic denuò abdicare, qui paternam potestatem semel expleuerit, ac lege sit vsus: præterea non esse æquum, eum qui tanta contulerit beneficia expellere, & familia exigere, satis opinor demonstratum. Nunc autem ad ipsam abdicationis causam veniamus, & crimen cuiusmodi sit, expendamus. At rursus ad legislatoris mẽtem recurramus, necesse est. Etenim vt istud tibi demus ad breue tempus, licere quotiescunque velis abdicare, vtque præterea potestatem istam tibi largiamur aduersus benemeritũ: haud tamen simpliciter, opinor, neque quibuslibet de causis abdicabis. Neque hoc dicit legis conditor. Quicquid vtcunque criminatus fuerit pater, abdicato: & satis esse voluisse tantùm, &

καὶ μεμάθαται. τί γὰρ ἂν ἔδει δικαστηρίου; ἀλλ' ὑμᾶς ποιεῖ τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταὶ σκοπεῖν, εἴτ' ὀπὶ μεγάλοις καὶ δικαίοις ὁ πατὴρ ὀργίζεται, εἴτε καὶ μή. οὐκοῦν τοῦτο πρῶτον ἐξετάσατε. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῆς μανίας ἐνδύς. τὰ μὲν δὴ παρόντα τῆς σωφρονίσεως τοῦ πατρὸς, λύσις ἐστὶν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτηρ καὶ εὐεργέτης, καὶ πάντα ἐστὶν ἐγώ. καὶ οὐδὲν οἶμαι τούτοις ἔγκλημα παρεσεῖναι ἐδυνάτο. τὰ μὲν ταῦτα ἦν, τί τῶν πάντων αἴτια; τίνα ὄψιμαίαν; τίνα ἐπιμέλειαν ὑὸς παρῆκα; ποτὲ ἀποκοίτους ἐνόμισεν; τίνας πότους ἀναίρησ, τίνας κώμους ἐγκλείς; τίς ἀσωτεία; τίς πορνοβοσκὸς ὕβρεισεν; τίς ἥρπασεν; οὐδὲ εἷς. καὶ μὴν ταῦτ' ἔστιν, ἐφ' οἷς μάλισα ὁ νόμος ἀποκηρύττειν ἐρίπσιν. ἀλλὰ νοσεῖν ἤρξατο ἡ μήτηρ; τί ἦν ἐμοὶ τοῦτ' ἐγκλείς. καὶ νόσος δίκην ἀπαιτεῖς; ἃ φησιν. ἀλλὰ τί; ὅτι ὄψιμαίαν παρεσκεύασεν ὁ νόμος, ἃ θέλεις καὶ διὰ τοῦτ' ἂν ἄξιος εἴης ἀποκηρύξεως, ἀπιθῶν τῷ πατρί. ἐγὼ δ' τὸ μὲν οἷα παρεσκεύασεν ἀμφω, ἀκούειν οὐ δυνάμενος, ἀπιθεῖν δοκῶ, παρὸς ὀλίγον ἐσόμενος.

quæstum esse. Nam si id esset, quid opus erat foro? Verùm vos istud expendere iubet, judices, num gravibus, ac iustis de causis iracatur pater, nec ne. Hoc igitur iam considerate. Exordiar autem ab ijs quæ protinus insaniam huius sunt secuta. Primùm omnium quod fecit sanæ menti redditus, abdicationem rescidit: ego seruator, beneficus, breuiter omnia eram. In his, ni fallor, nihil criminis esse poterat. Deinde quid est omnium quod accusat? Quod obsequium? quam curam filio dignam prætermisi? quando foris cubui? quas intempestiuas potationes, quas comessationes obijcis? quæ propinatio? quis leno pulsatus est? quis accusauit? Nemo profectò. Atqui hæc sunt ob quæ præcipuè lex permittit abdicare. At cœpit ægrotare nouerca. Quid istud mihi vertis crimini? & morbi pœnam à me reposcis? Non reposco, inquit. Sed quid? Quod eam curare iussus, recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego cuiusmodi sint ista quę iubet, in quibus cùm obsequi nequeam, videar immorigerus, paulisper differā.

πρότερον δ' ἁπλῶς ἐκεῖνό φημι, ὃς οὐ πάντα προστάξειν οὔτε τοῦτῳ δώσων ὁ νόμος, οὔτ' ἐμοὶ τὸ πείθεσθαι πᾶσι πάντως αἰσχρὸν. εἰ δ' ἦν τῶν τοιούτων προσταγμάτων, τὰ μὲν, αὐτίθωμαί φησι, κ' δ' ὀργῆς, κὴ πημονίας ἄξια, ἐὰν νοσῇς αὐτὸς, ἐγὼ μελῶ. ἐὰν τῶν κατ' οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ μὴ ὀλιγωρῶ. ἐὰν τὰ κατ' ἀγρὸν ἐπισκοπεῖν προστάξῃς, ἐγὼ μὴ ὀκνῶ. πάντα ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐυλόγοις ἔχει τὰς προφάσεις, κὴ ταῖς μέμψεις παρεκτός. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἔστι τοῖς παισὶν, ὅπως τ' τύχωσιν, κὴ τῆς τούτων χρήσεως. κὴ μάλιστα, οἱ μηδὲν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἐδίκοιτο, ἐπίτροπ αὖ τῳ γράφειν πατὴρ προστάξῃ, ταῦτα μὲ τύχην γράφε, ταυτὶ μὴ, καὶ τῷ μουσικῷ, πλῶσαι μὲ ἢ ἁρμονίαν κροῦσαι, πλῶσαι μὴ. κὴ τῷ χαλκεύοντι, τοιαῦτα μοὶ χάλκευε, τοιαῦτα μὴ, ἆρα ἀπόχρη τὸ ἀποκηρύττοντα, ὅτι μὴ κ' τὰ ἐκείνῳ δικοῦντα ὁ παῖς χρῆται τῇ τέχνῃ; οὐδὲ εἷς οἶμαι. τὸ δὲ τῆς ἰατρικῆς, ὅσῳ σεμνότερόν ἐστι, κὴ τῷ βίῳ χρησιμώτερον, τοσούτῳ κὴ ἐλευθεριώτερον εἶναι προσήκει τοῖς χειμένοις, καὶ πρὸς

Sed illud priùs simpliciter dico: neque legem huic concedere vt quiduis imperet, neque me cogere vt in omnibus omnino paream. Huiusmodi sunt mandata quædam, vt si non paruerîs, pœnæ non sis obnoxius: quædam id genus, vt nisi obtemperaris, iram & supplicium mereare: veluti si ægrotes, ego verò non curem: si quid rerum domesticarum sit curandum, & ego negligam: si rei rusticæ inspectionem demandes: & ego recusé. Hæc omnia, idque genusalia, probabiles paternæ querelæ prætextus afferunt. Porrò cætera liberorum sunt arbitrij, quæ ad artes, earúmque vsum pertinent: maximè si nulla in re patri fiat iniuria. Iam sicui pictori præcipiat pater: hæc pinge fili, non illa. Rursum musico, Harmoniam hanc pulsa, non illam: tum fabro ærario: ista cude, non illa: num quisquam illum patietur abdicare filium, eo quòd non ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto conuenit esse liberiores qui eam exercent: ac iustum

προνομίαν ἔχειν ἢ τέχνῃ δίκαιον τῇ ἐξουσίᾳ ἢ χρήσεως. ἀναγκάζεσθαι δ' μηδὲν, μηδὲ προσάπτεσθαι, πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ θεῶν παίδευμα, καὶ ἀνθρώπων σοφῶν ἐπιτήδευμα. μήδ' ὑπὸ δουλείαν ἥκειν νόμου, μήδ' ὑπὸ φόβον, καὶ πυρείαν δικαστηρίου, μήδ' ὑπὸ ψῆφον, καὶ πατρὸς ἀπειλὴν, καὶ ὀργὴν ἰδιωτικήν. ὥστε καὶ εἰ τοῦτο σοι σαφῶς οὕτως, καὶ διαῤῥήδην ἔλεγον, οὐ βούλομαι, οὐδὲ προσήκειν δυνάμενος, ἀλλ' ἐμαυτῷ μόνῳ ἢ τέχνῃ οἶδα, καὶ τῷ πατρὶ, τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασιν ἰδιώτης εἶναι βούλομαι, τίς τυραννος οὕτω ζάλεπος, ὡς ἀναγκάσαι ἂν ἄκοντα χρῆσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἱκετείαις, καὶ δίκῃ, καὶ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστηρίοις ἀνάγειν εἴωμεν προσήκει. πείθειν τὸν ἰατρὸν χρὴ, ἀ κελεύειν. βούλεσθαι, ἀ φοβεῖσθαι. ἐπὶ τοῖς δὲ προσπίπτειν ἀναγκῆς. ἐκόντα δὲ ἐρχόμενον, ἥδιστα, πατρικῆς δ' ἀνάγκης ἄμοιρος. ἀτελὴς ἡ τέχνη, ὅπουγε τοῖς ἰατροῖς καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις τιμὰς, καὶ προεδρίας, καὶ ἀτελείας, καὶ προνομίας δίδωσι. ταῦτα

est vt ars in exercendi facultate aliquod priuilegium habeat; nec cogatur, nec imperio subijciatur, res sacra, Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec seruituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragijs, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem, Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterísque omnibus imperitus esse volo: quis est tyrannus vsque adeò ferox, vt arte vti nolentem cogat? Nam huiusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, iudicijs elicere conuenit. Oportet medico persuadere non iubere, vt velit, non vt metuat, non est ad curationem trahendus sed vltro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam ciuitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, priuilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis no-

μὲν οὖν ἁπλῶς αὐ εἶχον εἰπεῖν

ὑπὲρ τ' τέχνης, εἰ καὶ σοῦ διδαξαμένου με, καὶ πολλὰ ἀναλώσαντος, καὶ ἀπολλαττομένου, ὡς μάθοιμι παρὰ σοῦ μίαν ὅμως θεραπείαν, ταύτην δυνατὸν οὖσαν, αὐτέλεγχον. νυνὶ δὲ καὶ κεῖνο ἐννόησον, ὡς παντάπασιν ἔγγαμον ποιεῖς, ἂν ἐὰν με χρῆσθαι μετ' ἐλευθερίας ἐμῇ κτήματι. ταύτην ἐγὼ τὴν τέχνην οὐκ υἱὸς ὢν σὸς ἐξεμαθον, οὐδὲ τῷ σῷ νόμῳ ὑπεκείμην. καὶ ὅμως αὐτὴν μεμάθηκά σοι. καὶ παρόντος αὐτῆς ἀπολέλαυκας, οὐδὲν παρὰ σοῦ παρὸς τὸ μαθεῖν ἔχων. τίνα διδάσκαλον ἐμισθώσω; τίνα φαρμάκων παρασκευήν; οὐδὲ λιθοτομῶν. ἀλλὰ πενόμενος ἐγώ, καὶ τῶν ἀναγκαίων ἀπορούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐλεούμενος, ἐπαιδευόμην. καί μοι τοιαῦτα παρὰ τῶν πατρὸς λῦσαι παρὸς τὸ μαθεῖν ἐφόδια, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος οἰκείων, καὶ ἀποστροφὴ συγγενῶν. αὐτὶ τούτων πάντων χρῆσθαί μου τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, καὶ διακοπὴν εἶναι θέλεις τοῦ ὅτι οὐ δεδιακόπην πατρικισμῶν. ἀγάπα εἴ τι σε καὶ θέρτερον ἐκεῖνο ὠφέλησε, μὴ δὲ μίαν

mine reſpondere, etiam ſi tu me illam docuiſſes, multum ſtudij, multum pecuniarum impendiſſes, vt diſcerem, & vnam hanc curationem, quam præſtare poſſem, tamen recuſaſſem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipſo partis vti, non finas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus eſſem filius, neq; tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: huius fructum primus percepiſti, etſi nihil ad eam diſcendam ſuppeditaueris. Quem præceptorem mercede conduxiſti? quem pharmacorum apparatum comparaſti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerúmq; neceſſariarũ indigens, à præceptoribus mei miſertis ſum edoctus. Nam abs te patre mihi ad diſcendum dabatur huiuſmodi viaticũ, moleſtia, ſolitudo, egeſtas, familiarium odium, cognatorum auerſatio: pro quibus vti arte mea poſtulas, víſque earum rerum eſſe dominus, quas mihi paraui cum dominus non eſſes. Contentus eſto ſiquid antehac vltro, nullo prouocatus officio, bene de te ſum meritus: cùm nullo nomine vllam gratiam abs te reposcere poſſem. μὴ δὲ τοῦ μὴ χάριν ἀπαιτεῖν

δωσάμενος, οὐ δὴ δεῖ τῶν ἐμῶν ἐπιτίμων τῷ ἐμοὶ ἀναγκαῖον ἐς τὸ λοιπὸν μοι χρήσθαι, οὐδὲ τὸ ἑκόντα ἐνεργετῆσαι, ἀφορμὴν τοῦ ἄκοντα κελεύεσθαι κατασχεῖν. οὐδ' ἔθος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἅπαξ τινὰ ἰασάμενον, πάντας ἐς ἀεὶ θεραπεύειν, ὁπόσους ἂν ὁ θεραπευθεὶς θέλῃ, ἐπεὶ δεσπότας ἂν οὕτω καθ' ἡμῶν εἰκῇ τοὺς θεραπευομένους κεχειροτονηκότες, καὶ μισθὸν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τὸ πάντα κελεύοντι ὑπηρετεῖν προσδιδόντες. οὔ τί φῄσετ' ἂν ἀδικώτερον; διότι σε νοσήσαντα χαλεπῶς οὕτως ἀνέστησα, διὰ τοῦτο νομίζεις ἐξεῖναί σοι καταχρῆσθαί μου τῇ τέχνῃ; ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἔχων ἂν λέγειν, εἰ καὶ δύναταί μοι οὕτως προσιτάττειν. ἐγὼ δὲ μὴ πᾶσιν ἅπασι, μηδὲ πρὸς ἀναγκαῖον ὑπήκουον. νῦν δὲ ἤδη πέφανται καὶ οἷά ἐστιν αὐτοῦ τὰ ὑπτάγματα. ἐπεὶ δὲ ἐμὲ ἄκοντα φησὶ μεμηνότα, μεμηνέ δὲ καὶ ἡ γυνή, ἡ τὰ ὅμοια πάσχει, τοῦτο δὲ οἴεται, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπέγνωσται, δύναται δὲ σὺ πάντα ὡς ἔδειξας, ἰῶ καὶ ταύτην, καὶ ἀπαλλαγὴ ἤδη τ' νόσου. τοῦτο δὲ οὕτως μὴ ἁπλῶς ἀκούσῃς, πολὺ ἔλλογον αὖ δόξει

Cæterùm non conuenit sanè vt meum beneficium mihi in posterum necessitatem pariat, vt quod volens benefeci, occasionem præbeat, vt postea nolenti præcipias: vtque in consuetudinem veratur, vt qui semel aliquem sanauerit, semper deinde curet omnes quos voluerit is qui sanatus est. Etenim quos curassemus, eos nobis dominos creassemus: & nosmet ipsos ipsis tradidissemus, pro mercede seruitutem accepturi, & ad omnia quæ iusserint, obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te grauiter laborantem restituri, ob id existimas tibi ius esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel inuitus obtemperassem. At nunc etiam perpendite, cuiusmodi sint huius mandata. Quandoquidem, inquit, me insaniente sanasti, atq; vxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemq; modo à ceteris medicis est destituta, tuq; vt re cõprobasti, potes omnia, sanato hãc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur,

καὶ μάλιστα ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῆς. εἰ δέ μου ἀκούσεται ὑμῖν τὰ τέχνης διαλεγομένου, μάθοιτ' ἂν ὡς οὔτε πάντα ἡμῖν δυνατά ἐστιν, οὔθ' αἱ τῶν σωμάτων φύσεις παραπλήσιοι, οὔτ' ἴασις ἡ αὐτὴ, οὔτε φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰσχυρά. καὶ τόθ' ἕτερα δῆλον, ὡς πάμπολυ τῶν νῦν βούλεσθαί τι, τὸ μὴ δικαίως διαφέρει. ἀλλὰ χρὴ δέ μου τὰ περὶ τούτων φιλοσοφοῦντος, καὶ μὴ ἀπειρόκαλον, μηδ' ἀλαζονικὸν, μηδ' ἀλλότειον, ἢ ἀχρεῖον ἡγήσασθαι τὸν περὶ τῶν τοιούτων λόγον. ἔφητε μὲν δὴ σωμάτων φύσεις, καὶ κράσεις οὐχ αἱ αὐταὶ, κἂν ὅτι μάλιστα ὦσι τῶν ὁμοίων πεπεῖσθαι ὁμολογῶ, ἀλλὰ τὰ μέν, τῶν δὲ τὰ δ', τῶν δὲ μᾶλλον ἢ ἧττον μετέχει. καὶ λέγω τοῦτο ἔτι περὶ τῶν ἀνδρείων, ὡς οὐδὲ ταῦτα πᾶσιν ἴσα, ἢ ὅμοια, οὔτε τῇ κράσει, οὔτε τῇ συστάσει, διάφορα δὲ καὶ μεγέθει, καὶ εἴδει, αἰσχύνῃ καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μέν, ἰώματα εἶναι, καὶ φορὰς τὴν θεραπείαν ἀναπεπαμένα. τὰ δὲ, τέλειον ἀπεγνωσμένα, καὶ ῥᾳδίως ἁλισκόμενα, καὶ παντάπασιν ὑπὸ

præsertim illiterato, artísque medicæ imperito. Sin autem me auſcultetis pro arte reſpondentem, intelligetis nos neque omnia poſſe, neq; cõſimiles morborũ naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tũ palam fiet, quantum interſit, nollis quippiam, an non poſſis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hiſce philoſophanti, & exiſtimate nec inelegãtem, nec extra cauſam, nec alienam à re, nec intempeſtiuam fore de his diſputationem. Primùm ſanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam ſunt eadem, tametſi maximè in cõfeſſo eſt ijſdem ex elementis conſtare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiã dico, quæ neque omnibus æqualia, ſimiliáue cum temperamento, tum conſtitutione: vnde neceſſariò conſequitur, vt morbi quoque tum magnitudine, tum ſpecie differentes his accidant: vtque alia ſanatu ſint facilia, atque ad curationẽ ſponte propenſa, alia rurſum prorſus deſperata, vt quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. τὰ νοσήματα λαμβανόμενα.

τὸ τοίνυν οἴεσθαι πάντα πυρετὸν, ἢ πᾶσαν φθίσιν, ἢ φρενιτικὴν μανίαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οὖσαν τῷ ἥκιστα ὁμοίαν ὅτι πάντως εἶναι σώματος, οὐ σωφρονοῦντος, οὐδὲ λελογισμένου, οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἐξηκριβωκότος ἐστὶν ἀνδρὸς, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἐν μὲ τῷδε, ῥᾴδιον ἰᾶσθαι. ἐν δὲ τῷδε, ὡς ἔπος εἰπεῖν, σπανίως οἶμαι καὶ πυρὸν, εἰ τὸν αὐτὸν ἐς διαφόρους χώρας ἐμβάλῃς, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ βαθείᾳ, καὶ πετριζομένῃ, καὶ ἐυπλύτῳ, καὶ ἐυηλίῳ, καὶ ἐυνέμῳ καὶ ἀκειρασμένῃ ἀναφύεται, ἐυθαλὴς οἶμαι, καὶ εὔχυλος, καὶ πολύχους καρπός. ἄλλως δ' ἐν ὄρει, καὶ ἀπολίθῳ γεώδει. ἄλλως δ' ἐν ὑγρῷ. ἄλλως δ' ἐν ἀπωρείᾳ. καὶ ὅλως, διαφόρως κατ' ἐκάστους τόπους, οὕτω δὴ καὶ τὰ νοσήματα παρὰ τοὺς ἀπολελειμμένους τόπους. ἢ εὔφορα, ἢ εὔχυλα, ἢ ἐλάττω γίγνεται. τοῦτο τοίνυν ἀφεὶς ὁ πατὴρ, καὶ ὅλον ἀνεξέτασον καταλιπὼν, ἀξιοῖ πᾶσαν μανίαν τὴν ἐν ἅπαντι σώματι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὴν θεραπείαν ἴσην. πρὸς δὲ τούτοις τοσούτοις οὖσι. ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῶν ἀνδρείων διαφέρει

Proinde siquis existimet quālibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut insaniam quolibet in corpore vnam, atque eandem esse generè, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt est reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè sanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, si generis eiusdem triticum in diuersos agros immittas: aliter in plano solo, profundo, irriguo, aprico, ventis salubribus exposito, exculto proueniet, eritque fructus vber, lætus, copiosus. Rursum aliter in monte, & petricosa terra, aliter in opaca, aliter in monti subiecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporū in quæ inciderint, aut maiores, & vberiores, aut minores eueniunt. Verùm his omissis pater, nec omnino discussa re, vult quamuis insaniam quouis in corpore consimilem esse, similémque desiderare curationem. Præter hęc quæ tam multa sunt, facilè cognoueris, muliebria corpora lōgè à virilib⁹ differe, vel ad morbi corruptionem,

πρὸς τὴ νόσου διαφθορὴν. καὶ

πρὸς διαφθορὰς ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιν, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀνδρῶν εὐπαγῆ, καὶ ἔντονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαίθριῳ διαίτῃ γεγυμνασμένα. τὰ δ', ἔκλυτα, καὶ ἀσυμπαγῆ ἐν σκιᾷ τρυφήματα, καὶ λευκὰ αἵματος ἔνδεια, καὶ διαρρὼς ἀποεία, καὶ ὑγρὸν περιττὸν ὑπόρροια. εὐαλωτότερα τοίνυν τῶν ἀνδρείων, καὶ τοῖς νόσοις ἐκκείμενα, καὶ τῶν ἰασιν ἀπειθούντων, καὶ μάλιστα πρὸς μανίας εὐχερέστερα. ἅτε γὰρ πολὺ τὸ ὀργίλον, καὶ κῦφον, καὶ ὀξυκίνητον ἔχουσα, ὀλίγῳ δ' ἂν τοῦ σώματος αὐτῆς δυνάμει, ῥᾳδίως ἐς τὸ πάθος τοῦτο καταολισθαίνουσιν· οὐ δίκαιον τοίνυν παρὰ τῶν ἰατρῶν τὴν ὁμοίαν ἐπ' ἀμφοῖν διαφορὰν ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολὺ τοῦ μέσου, βίῳ παντὶ, καὶ φρονήσεσιν ὅλαις, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ἐξ ἀρχῆς εὐδοκιμούντων. ὅταν τοίνυν λέγῃς, ὅτι μέμηνε. προσίθει ὅτι καὶ γυνὴ οὖσα. μέμηνε. καὶ μὴ σύγχει ταῦτα πάντα τῇ τῆς μανίας ὑπαγωγῇ ὀνόμασι. ἐπὶ καὶ τῷ αὐτῷ δοκοῦσι. ἀλλὰ φρονείτω ὥσπερ ἔθος, καὶ ὁ τῇ φύσει. τὸ

vel ad ſanandi ſpem, aut deſperationem. Siquidem virilia bene compacta ſunt, neruoſa: laboribus, agitationibus, vita ſubdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in vmbra alitæ, candida ob ſanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris ſuperuacanei copiã. Quare faciliùs corripiuntur quàm virilia, vt pote morbis expoſita, nec curationem ferentia, præcipuè verò ad inſaniam procliuiora. Nam cùm multum habeant iracundiæ, & leuitatis, faciléque commoueantur: porrò corporis exiguæ ſint vires, facilè in hoc malum prolabuntur. Proinde non conuenit in vtrisque eãdem à medicis medẽdi rationem requirere: cùm intelligatis hæc ab illis longiſſimo diſtare interuallo, iam ab ipſo ortu ptotinus diſcreta, tum tora vitæ ratione, tum actionibus omnibus, tum quibuſlibet ſtudijs. Quare quũ dicis, Inſania laborat, adde hoc quoque, laborat mulier. Neque confundas hæc omnia, ad vnam eandémque referens inſaniæ appellationem. Verùm ijs diſcretis, quemadmodum & natura diſcreuit, quid in quoque præſtari poſſit, conſidera. δυνατὸν ἐφ' ἑκάστου σκοπεῖ.

Nam

καὶ γὰρ ἡμεῖς, ὅσα γε ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων εἶπον μέμνημαι, τοῦτο σκοπεῖν ἐπιχειροῦμεν, φύσιν σώματος τοῦ νοσοῦντος, καὶ κρᾶσιν. καὶ τίνος πλείονος μετέχει, καὶ εἰ θερμοτέρου, ἢ ψυχροτέρου, ἢ ἀκμάζοντος, ἢ παρηβηκότος. καὶ μέγα, ἢ μικρόν. καὶ πυκνὸν, ἢ ὀλιγοπαγές. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅλως ἂν τις αὐτὰ θεωρήσειε, πάνυ ἀξιόπιστος ἂν εἴη, ἀπομνώσκων τί, ἢ ἐπιτηρούμενος. ἐπεὶ καὶ τὰ μανίας αὖτης μυρία εἴδη ἐστὶ, καὶ παμπόλλους ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ οὐδὲν τὰς ἀφροσυνοείας αὐτὰς ὁμοίας. οὐ γὰρ ταὐτὰ παροινεῖν, καὶ παραπαίειν, καὶ λυπᾶν, καὶ μεμηνέναι, ἀλλὰ ταῦτα πάντα τῷ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔχειν τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστιν. αἰτίαι τε, τοῖς μὲν ἀνδράσιν, ἄλλαι. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἕτεραι. καὶ τῶν ἀνδρῶν αὖτων, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλαι. τοῖς δὲ γεγηρακόσι, διάφοροι. οἷον, νέοις μὲν, πλῆθος ὠς τὸ πολὺ μᾶλλον ἔνεστι, διαβολὴ ἀκμαίος, καὶ ἐρωμένου πολλάκις κατ' οἰκείων ἐμπεσοῦσα, τὸ μὲν ἀφρόνως, διετάραξεν, εἶτα, κατ' ὀλίγον ἐς μανίαν περιέβαλε. γυναικῶν δὲ πολλὰ καθημένας, καὶ ῥᾳδίως ἐς

Nam nos, quod initio dixisse memini, primum illud spectamus, ægroti corporis naturam, & temperamentum, & cuius qualitatis mage sit particeps, calidius an frigidius, vigens an ætate deficiens, magnum an pusillum, pingue an macilentum: & id genus omnia. Quæ siquis penitus expenderit, is demum erit idoneus cui, vel desperanti vel promittenti, fides habeatur. Quandoquidem & insaniæ species innumeræ sunt, & causæ complures, dissimilésque appellationes. Neque enim idem desipere ac delirare, rabiosum & insanum esse: verùm hæc omnia nomina significant, magis minusue morbo teneri. Porrò causæ aliæ sunt viris, aliæ fœminis. Rursum viris ipsis aliæ iuuenibus, aliæ senibus: puta iuuenibus plerumque repletio: senibus autem importuna calumnia, impotens ira quæ in domesticos sæpenumero incidit: ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam conuertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in

τὴν νόσον ἐπάγεται. μάλιστα
γ μῖσος κατά τινος πλὴ, ἢ
φθόνος ἐπ' ἐλθρῷ συντυχοῦσι, ἢ
λύπη τις, ἢ ὀργὴ κατ' ὀλίγον.
ταῦτα ὑποτυφόμενα, ἢ μα- A
κρῷ χρόνῳ σβεννύμενα, μανίαν
ἀποτίκτει. τοιαῦτά σοι ὦ πάτερ,
καὶ ἡ γυνὴ πέπονθε, ἢ ἴσως τι
τελεύτηκεν αὐτὴν ἔναγχος.
οὐδὲν γὰρ ἐκείνη ἐμίσει, πλὴν B
ἔχεται γε, καὶ οὐκ ἂν ἐκ τῶν παρόντων ὑπ' ἰατρῶν θεραπευθῆναι δύναιτο, ὡς εἴγε ἄλλος
τις ὑποχοῖτο, εἰ τις ἀπαλλάξειε, μισεῖ τότε ὡς ἀδικοῦντα
ἐμέ. καὶ μὴν κἀκεῖνο ὦ πάτερ,
οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ
καὶ μὴ τελέως ἔτως ἀπήγωσο,
ἀλλά τις ἔτι σωτηρίας ἐλ-
πὶς ὑπεφαίνετο, οὐκ ἂν οὐδὲ D
οὕτω ῥᾳδίως προσηγάμην,
οὐδ' ἂν παρεσχόμην φάρμακον
ἐγχέαι ἐτόλμησα, δεδιὼς τὴν
τύχην, ἢ τὴν παρὰ τῶν πολ-
λῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴον-
ται πάντες εἶναί τι μῖσος πρὸς E
τοὺς φθονουμένους πάσης μη-
χανῆς, κἂν ὦσι χρηστοί, καί τι
κοινὸν μανίαν ταύτην γυ-
ναικείαν αὐταῖς μεμηνέναι; τά-
χα ἔν τις ὑπωπεύσειεν, ἄλλως
χωρήσαντος τοῦ κακοῦ, καὶ τῶν
φαρμάκων οὐ δυναζόντων,

morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem inuideant: siquid molestum sit, aut ficui succenseant: hæc succensa, longóque tempore alita, insaniam efficiunt. Huiusmodi quippiam pater, vxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis vllius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut iniurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, vt est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admouerem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet veritus fortunam, ac multorum hominum obtrectationem. Vides, vt omnes arbitrantur, priuignos inuisos esse nouercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, eáque hanc ceu communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus euenisset, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse κακοῦσθαι, ἢ διαφθεῖραι τὸν ἀν-

ρεπίαν γεγονέναι. καὶ τὰ μὲν τῆς γυναικὸς οὐ πάντες, οὕτως ἔχει. καὶ παύσει σε τετηρηκὼς λέγων. οὐ ποτε ῥᾷον ἕξει, κἂν μυριάκις πίηται φαρμάκου. διὰ τοῦτ' ἐπιχειρεῖν οὐκ ἄξιον, εἰ μὴ σοὶ μόνῳ τὸ ἀποτυχεῖν μεγαλοψυχίας καὶ καταπτύσεως καὶ κακοδοξίας περιβαλεῖν θελεις. ἔασον ὑπὸ τῶν ὁμοτέχνων φθονεῖσθαι. ἐὰν δέ με ἀποκηρύξῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἔρημος γιγνόμενος, οὐδὲν κακὸν σοῦ δεινὸν εὔξομαι. τί δ' ἄν, ὅταν μὴ γένηται, αὖθις ἡ νόσος ἐπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἐρεθιζόμενα, πάλιν δ' ἐρωμένη, τί με πράξαι δέησει; θεραπεύσω μὲν εὖ ἴσθι καὶ τότε, καὶ οὐ ποτε λείψω τὴν τάξιν, ἣν τοῦ παίδας ἔταξεν ἡ φύσις, οὐδὲ τῶ γήρους τὸ ἐπ' ἐμαυτῷ ἀπλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖθις ἀναλαμβάνειν ποτὲ πιστεύσαι με δεῖ; ὁρᾶς ἤδη, καὶ ταῦτα πιών, ὅταν σὲ ἡ νόσον, καὶ ὑπομιμνήσκεις τὸ πάθος. χθὲς, καὶ πρῴην, ἐν τηλικούτων κακῶν ἀσφαλείᾳ, διατείνῃ, καὶ βοᾷς. καὶ τὸ μέγιστον, ὀργίζῃ, καὶ πρὸς μῖσος βέπῃ, καὶ τοὺς νόμους ἀνακαλεῖς. οἵμοι πάτερ, τοιαῦτ' ἦν σου καὶ τὰ πάλαι μανίας τὰ προοίμια.

curationem. Atque vxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quódque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam meliùs est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideóque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solùm me vrges, vt frustrer, méque infamia vis operire. Patere vt mihi eiusdem artis professores inuideant. Quod si me rursum abdicatis, ego quidē quanuis rebus omnibus destituar, tamen tibi graue nihil imprecabor. Sed quid si, quod auertat deus, redeat morbus, solent enim huiusmodi mala irritata recurrere, quid erit mihi faciendum: Curaturum me, probè scias, tum quoque, nec vnquam officio defuturum, quod liberis natura præscribit: nec generis, quoad in me fuerit, obliuiscar. Deinde si resipueris, num mihi credendum fore vt me denuo recipias vnquam? Vides iam, vt ista quum facis, morbū accersis, & affectum reditus commonefacis. Heri ac nudiustertius tātis elapsus malis, contendis, vociferaris: quódque grauissimum est, iraſceris: ad odium te cōuertis, legésque reuocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant superioris insaniæ tuæ proœmia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. PHALARIS PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus sive Perilaus, taurum aereum obtulit, ita factum, vt in eum homines damnati conijcerentur, succenso igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, vt ibi in templo inter cætera donaria, deo consecraretur. Et quia apud omnes pro crudelissimo atque immanissimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, vt ab impio & nefario profectum, reijcerent, Oratione hac contra famam hanc de se sparsam, per Legatos sese defendit. Oratio generis iudicialis est, status qualitatis. Nam & tyrannidem occupasse, & nocentes quosdam punijsse, se fatetur, sed id iure ac necessitate quadam factum ostendit. Exordium à voto incipit. Narratione consilia & causas susceptæ tyrannidis, & quo modo eandem gesserit: postremò etiam qua necessitate, ad supplicia sumenda, & custodiam corporum comparandam, coactus fuerit, exponit, quæ & ipsa confirmandi vicem habent. Post hæc autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & causis, à signis & comparatione sumptis. Eleuando interim etiam tyranni nomen & inuidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta causa, ad commendationem muneris transit, quam à causis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum fit, qua asseuratione dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Πεμψεν ἡμᾶς ὦ Δελφοὶ ἡ μήτηρ ὁ Φάλαρις, ἄξοντας τῷ θεῷ τὸν ταῦρον τοῦτον, καὶ ὑμῖν διαλεξομένους τὰ εἰκότα περὶ τῆς

Misit nos, ô Delphi, princeps noster Phalaris, Deo taurum hanc adducturos, & vobis vera cùm de se

ἐμοῦ ἐκείνῳ, καὶ ὑμῖν τῷ αὐτῷ δόγματος. ὧν μὴν οὗ ἕνεκα ἥκομεν, ταῦτά ἐστιν. ἃ δέομαι περὶς ὑμᾶς ἐπίσταλαι, Ἐγώ φησιν ὦ Δελφοὶ, καὶ παρὰ πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, τοιοῦτος ὑπολαμβάνεσθαι, ὁποῖός εἰμι, ἀλλὰ μὴ ὁποῖον ἡ παρὰ τῶν μισούντων, καὶ φθονούντων φήμη ταῖς τῶν ἀγνοούντων ἀκοαῖς παρεδίδωκεν, αὐτὶ τῶν πάντων ἀλλαξάμενος ἄν. μάλιστα δ' παρ' ὑμῖν ὅσῳ ἱερεῖ τε ἐστε, καὶ παρέδρει τῷ Πυθίου, καὶ μονονοὺ συνοικοι, καὶ ὁμωροφίοι τῷ Θεῷ. ἡγοῦμαι γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησάμενος, καὶ πίστασιν μάτην ὠμὸς ὑπειληφθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολελογημένος ἔσεσθαι. καλῶ δ', ὃν ἐφῶ τὸν Θεὸν αὐτὸ μάρτυρα, ὃν οὐκ ἔνι ὅπου παρελογίσασθαι, καὶ ψευδεῖ λόγῳ παρεγαγεῖν. ἀνθρώποις μὲν γὰρ, ἴσως λάθα πατῆσαι ῥάδιον. Θεὸν δ', καὶ μάλιστα τοῦτον, φαλαθεῖν ἀδύνατον. ἐγὼ γὰρ οὐ τῶν ἀφανῶν ὢν Ακραγαντῖνος ὢν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος εὖ γεγονὼς, καὶ σαφεῖς ἐλευθερίως, καὶ παιδείᾳ πεπιστευκὼς, ἀεὶ διατέλουν, τῇ μὲν πόλει δημοτικὴν ἐμαυτὸν παρέχων,

A ipso, tum de donario dicturos. Itaque hæc sunt quorum gratia huc venimus. Cæterùm hæc vobis exponenda mandauit. Ego, inquit, ô Delphi, talem mei existimationem esse apud Græcos omnes, qualis sum, at non qualem me odio prosequentium, aut inuidorum fama mendax apud ignotos

B traduxit, omni lucro permutarim. In primis verò apud vos, quatenus sacri estis & Pythij assessores, ac tantùm non Dei familiares, & contubernales. Etenim exi-

C stimo si me vobis purgauero falsóque in crudelitatis suspicionem veniisse persuasero, fore vt & apud alios omnes hæc mea defensio per vos valeat. Porrò eorum quæ dicam, Deum ipsum testem

D appello, quem nemo fallere, nemo falso sermone decipere possit. Etenim forsitan hominibus facilè imponas sed Deum, maximè verò istum, latere nequeas. Ego equidem non

E ex obscuris Agrigentinis, verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, liberéque educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper vrbi me popularem præbui, & in administranda repub. collegis τοῖς δ' συμπολιτευομένοις,

ἐπεικῆ, καὶ μέτριον. βίαιον δ', ἢ ὠμὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ αὐθέκαστον, οὐδὲν οὐδὲν ἐπικάλει μου τῷ πρεσβύτερῳ ἐκείνῳ βίῳ. ἐπειδὴ δ' ἐώρων τοὺς τοιούτους μοι πολιτευομένους ἐπιβουλεύοντας, καὶ δὴ ἅπαντος τρόπου ἀνελεῖν με ζητοῦντας, διέγνω δ' ἡμῶν τοῦ μὲν πόλις, μίαν ταύτην ἀποφυγὴν καὶ ἀσφάλειαν ἔνεσκον τὴν αὐτὴν ἅμα, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, εἰ ἐπιθέμενος τῇ ἀρχῇ, ἐκείνους μὲν ἀπεστέλλαιμι, καὶ παύσαιμι ἐπιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δ' σωφρονεῖν καταναγκάσαιμι. καὶ ἦσαν γὰρ ὀλίγοι ταῦτ' ἐπαινοῦντες ἀνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἳ καὶ τὴν γνώμην ἤδεσαν τὴν ἐμὴν, καὶ τὸ ἐπιχειρήσειν τὴν ἀναγκαίαν. τούτοις συναγωνισταῖς χρησάμενος, ῥᾳδίως ἐκράτησα τῆς ἐπιχειρήσεως. τοιοῦτος δ' ἦν, οἷ μὲν, οἱ ἐπὶ ἐπικράτειαν, ἐμὴ ἐπήκουον. ἐγὼ δ' ἦρχον. ἡ πόλις δ' ἀπαρρησίαστος ἦν. φραγὰς δ', ἢ ἐλάσεις, ἢ δημεύσεις, οὐδὲ κατ' ἐπιβουλευόντων ἐφαλόμην. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ τοιαῦτα τολμᾶν ἐν ἀρχῇ τῆς δυναστείας μάλιστα. φιλανθρωπία γὰρ καὶ πρᾳότης, καὶ τὸ ἰσόμοιρον, καὶ τὸ ἰσότιμον,

æquum & moderatum præſtiti. Violentiæ autem, aut ſæuitiæ, aut contumeliæ, aut ſeueritatis, nemo me prioribus illis vitæ annis incuſauit. Verùm cùm perſpicerem eos qui à me diffidebant in adminiſtrãda repub. inſidias mihi moliri, omnibúſque modis mei interficiendi occaſionem captare: cúmque tunc inter ſe ciues diffiderẽt, vnicum illud effugium, ſecuritatémque reperi, mihi, ciuitatíque ſalutem, ſi occupato principatu, illos coërcerem & inſidiatores cõpeſcerem, ciuitatémque ad moderationem adigerem. Erãtque non pauci viri & modeſti, & reip. amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque inſtituti neceſſitatem noſſent. Horum opera vſus, facilè cœpti compos factum ſum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, ſed obtemperabant, ego autẽ imperium obtinebã: ipſáque vrbs loquendi libertate priuata erat. Cæterùm cædes, expulſiones, proſcriptiones, ne in inſidiatoresquidem exercui: quanquam hæc ad principatus in primis tuitionem audere eſt neceſſe. Etenim humanitate, clementia, manſuetudine, & honoris æqualitate καὶ τῷ ἡμίῳ, καὶ ἰσοτιμίας,

διευμαθόντων ἐγὼ ἤλπιζον εἰς τὸ πείθεσθαι προσήξεσθαι τούτοις. εὐθὺς γοῦν τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἐκπεπαυμένοις, καὶ διαλλαγεῖσι, καὶ συμβούλοις, καὶ συνεστίοις ἐχρώμην τοῖς πλείστοις αὐτῶν. τὴν δὲ πόλιν αὐτὴν ὁρῶν ὀλιγωρίᾳ τῶν προεστώτων διαφθαρησομένην, καὶ πολλῶν κλεπτόντων, μᾶλλον δὲ ἁρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὕδατων τε ἐπιῤῥοίαις αὐξηκυίαν, καὶ οἰκοδομημάτων αὐξήσεσιν ἐκόσμησα, καὶ τειχῶν περιβολὴν ἐνέτεινα, καὶ τὰς προσόδους, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τῶν ἐφεστώτων ἐπιμελείᾳ, ἐφ' ἡδίονι ἐποίησα, καὶ τὴν νομοθεσίαν ἐπεμελούμην, καὶ τὰ μεγίστων προσιόντων, καὶ τὰ δῆμον ἐν θέαις καὶ διανομαῖς, καὶ παννυχίσι, καὶ δημοθοινίαις, δῆλον. ὕβρεις δὲ παρθένων, ἢ ἐφήβων διαφθοραὶ, ἢ γυναικῶν ἀπαγωγαὶ, ἢ δορυφόρων ἐπιπόμψεις, ἢ διατοπική τις ἀπειλὴ, ἀποτρέπαιά μοι καὶ ἀκῦσαι λῷ. ἤδη δὲ καὶ περὶ τὸ ἀφεῖναι τὴν ἀρχὴν, καὶ καταθέσθαι τὴν διωμοσίαν ἐσκοπούμην, ὅπως μόνον ἀσφαλῶς παύσαιτο ἄν τις ἐνοῶν. ἐπὶ τοῦτο ἄρχειν αὐτὸ, καὶ πάντα περᾶσθαι, ἐπαχθὲς ἤδη,

mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redij, & eorum plerisque consultoribus, & conuictoribus vsus sum. Et cùm vrbem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreaui, & ædificiorum extructionibus exornaui, mœnibúsque muniui, & prouentus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: iuuentutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem stupra, adolescentum corruptelæ, coniugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniáque administrare, prouinciam graue, inuidiosam, ac laboriosã

καὶ σὺ φθόνῳ καμπτεὸν ἐδ-

κει μοι εἶναι. τὸ δ' ὅπως μηκέτι τοιαύτης τινὸς θεραπείας δεήσεται ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ἔτι κἀγὼ μόνος ὁ ἀρχαῖος, περὶ ταῦτα εἰχον. οἶδε, ἤδη τε συνίστατο ἐπ' ἐμὲ, καὶ περὶ τοῦ τρόπου ἡ ἐπιβουλὴ, καὶ ἀποστάσεως ἐποποιοῦντο, καὶ συνωμοσίας συνεκρότουν, καὶ ὅπλα ἤθροιζον, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τῶν ἀσυλητῶν ἐπεκαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ ἐμοὶ μὲν δὴ περὶ ἐμοῦ αὐτοῦ, εἰ ληφθείην, ἐδέδοκτο, ἤδη αὐτοῖς, καὶ ὅπως με αὐτοχειρία διαφθαροῦσι πείσουσι. καὶ εἰ κολάσεις ἐπιόσας, δημοσίᾳ σφαλούμενοι, ἤκουον. τὰ μὲν δὴ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον, οἱ θεοὶ αὐτοὶ, φραξάμενοι τὴν ἐπιβουλήν. καὶ μάλιστά γε ὁ Πύθιος, ἀνείρατό τε πρόδηλος, καὶ τοὺς μέλλοντας ἔκαστα ἐπέπεμπεν. ἐγὼ δ' ἐνταῦθα ἤδη ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, ὅτι τὰ αὐτὰ δέοις νῦν τῷ λογισμῷ ἡμιωμένους, ἀξιῶ περὶ τούτου πρᾶκτέον μοι συμβουλεῦσαι, ὅτε ἀφυλάκτως ὀλίγου δεῖν ληφθείς, ἐζήτουν πῶς σωθεί-

esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto huiusmodi administratione ciuitas non amplius opus haberet: & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi iamiu me consp[i]rabant, déque insidiarum & defectionis modo deliberabant, & coniurationes adornabãt, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer decreuerant, & vt ad mortem mea manu mihi cõsciscendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, efferebant. Sed Dijs acceptum refero, quòd detectis insidijs, nihil huiusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, quî insomnia mihi præmonstrauit, & rerum singularum monitores misit. Proinde tunc ô Delphi, cùm in eodem metu, cogitatione versati sitis, puto vos mihi de rebus tum agendis consilium dedisse, quum incautè propemodum captus, vrgentibus in malis salutem quærebam. Itaque mente Agrigentum

παρ' ἐμὲ ἀποδημήσαντες, καὶ ἰδόντες τὰς παρασκευὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀκούσαντες, εἴπατε τί δεῖ πιεῖν, φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι πρὸς αὐτοὺς ἔτι, καὶ φείσασθαι, καὶ αὖ χεῖν, ὅσον αὐτίκα μελλήσοντα πείσεσθαι τὰ ὕστατα. μᾶλλον δ' γνωμικὸν ἦν ὑπέχειν τε σφαγὴν, καὶ τὰ φίλτατα ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀπολλύμενα. ἢ τὰ μὲ τοιαῦτα πάνυ ἡλιθίου τινὸς εἶναι, γυναικὸς δὲ, καὶ ἀνδρώδη διανοηθέντα, καὶ χολὴν ἔμφυτον, καὶ ἀδικημάτων ἀνδρὸς ἀναλαβόντα, μεταθεῖν ἐκείνους. ἐμαυτῷ δ' ἐν τῶν ἐνόντων, τὸ ἐς τὸ ἔπειτα ἀσφάλειαν παρασχεῖν. ταῦτ' οἶδ' ὅτι συμβουλεύσατε ἄν. τί οὖν ἐγὼ μὴ τοῦτ' ἐποίησα; μεταξειλάμβανος τοὺς αἰτίους, καὶ λόγου μεταδοὺς αὐτοῖς, καὶ τὸν ἐλέγχους παραγαγὼν, καὶ σαφῶς ἐξελέγξας ἅπασι, ἐπεὶ μηδ' αὐτοὶ ἔτι ἤρνησαν, ἠμυόμην ἀναγκῇ τὸ πλέον. οὐχ ὅτι ἐπεβεβουλεύμην, ἀλλ' ὅτι μὴ ἐάσειν ὧν αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ παρασκευῇ εἶναι, ἵν' ἐξ ἀρχῆς ἐνεστησάμην. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, φυλάττων μὲ ἐμαυτὸν, διατελῶ. ἐκείνων δ' τὸν ἀεὶ

admè ſuſcepta breui peregrinatione, viſiſque apparatibus, & auditis illorum minis, quid facto opus eſſet dixiſtis. Scilicet an humanitate amplius erga illos vti, ignoſcere, & mox extrema paſſurus, perferre: ac potiùs nudam cædem ſuſtinere, réſque chariſſimas ob oculos pereúntes cernere, quàm ſtolidi cuiuſpiam hæc eſſe reputando, & quæ generoſum ac virilem animum decent cogitando, & prudentis ac offenſi viri iram ſuſpiciendo, illos vlciſci, mihíque ex ijs quæ ſuppetunt, ſecuritatem in poſterum parare deberem. Hoc ſat ſcio, conſilium mihi dediſtis. Quid igitur poſtea feci? Accerſitis reis, datáque illis dicendi copia, productis argumentis, & ſingulis accuratè exploratis, poſteaquam non ampliùs inficiari poterant, de ipſis ſupplicium ſumpſi, indignatus non tam quòd mihi poſuiſſét inſidias, quàm quòd non ſiuiſſent eo in propoſito permanere, quod ab initio proſequendum mihi conſtituerã. Ab eóq; tẽpore ſemper cuſtodia ſatellitum me munio, & eos qui mihi moliuntur inſidias, punio.

ἐπιβουλευόντας μοι κολάζω.

οὐθ' οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ τὸ ὠμότητος αἰτιῶνται, ἀλλ' ὅτι λογιζόμενος παρὰ ποτέρου ἡμῶν ἦν ἡ ἀρχὴ συμβαίνοντες δὲ τὰ μέσα, καὶ ἐφ' οἷς ἐκολάζοντο, τὰς τιμωρίας αὐτὰς ἠτιῶντο, καὶ τὰς δοκούσας ἐν αὐταῖς ὠμότητας. ὅμοιον δὲ εἴ τις παρ' ὑμῖν ἱερόσυλόν τινα ἰδὼν ἀπὸ τῆς πέτρας ῥιπτούμενον, ἃ μὲν ἐτόλμησε, μὴ λογίζοιτο, ὡς νύκτωρ εἰς τὸ ἱερὸν παρῆλθε, καὶ κατέσπασε τὰ ἀναθήματα, καὶ τῆ ξοάνου ἥψατο, καταγελᾶν δὲ ὑμῶν πολλὴν τὴν ἀλογίστητα, ὅτι Ἕλληνές τε, καὶ ἱεροὶ εἶναι λέγοντες, ὑπομείναντες ἄνθρωπον Ἕλληνα τὴν ἱερὰν. καὶ γὰρ οὐ πάνυ πόρρω τῆς πόλεως εἶναι λέγεται ἡ πέτρα κολάσει τοιαύτη περιβαλεῖν. δοκῶ δ' οἶμαι αὐτοί τε γελάσεσθε, καὶ τοῦτο λέγη τις καθ' ὑμῶν, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐπανίσονται ὑμῖν τῷ κρίνειν τὸ ἀσεβούντων ὠμότητα. τὸ δὲ ὅλον, οἱ δῆμοι τὸ ἀληθὲς ζητοῦντες ὁπόθεν τίς ὁ τοῦ πράγματος ἐφεστὼς ὄζει, εἴτε δίκαιος, εἴτε ἄδικος, αὐτὸ ἁπλῶς τὸ τῆς τυραννίδος ὄνομα μεμίσηκε, καὶ τὸν τύραννον. καὶ γὰρ Αἰακὸς,

Tum homines crudelitatis me accusant, non reputantes amplius ab vtro nostrûm huius mali ortum sit principium. Sublatis autem ijs quæ sunt in propatulo, & causis ob quas puniuntur, ipsa supplicia criminantur, & eas quæ videntur inesse crudelitates. Perinde ac siquis viso apud vos sacrilego, qui ex saxo præcipitaretur, facinus eius non expenderet, vt in templum noctu est ingressus, & donaria abstulit, & in statuam manus iniecit: sed vos magnæ crudelitatis accusaret, quod cùm Græci & sancti esse perhibeamini, Græcum hominem prope templum (nam non procul ab vrbe saxum esse ferunt) huiusmodi supplicio subijcere sustinueritis. At vos, opinor, ridebitis, siquis hæc in vos dicat: ac cæteri omnes, vestram in impios crudelitatem probabunt. In summa, populi qui non perpendunt, qualis ille sit qui rerum administrationi est præfectus, iustus-ne an iniustus, simpliciter ipsum tyrannidis nomen oderunt: ipsum tyrannum, quanuis sit Æacus, vel Minos, vel Rhadamanthus,

ἢ Μίνως, ἢ Ῥαδάμανθυς ἢ,

ὁμοίως ἅπαντας ἀνελεῖν
σπεύδουσι, τοὺς μὲ πονηροὺς
αὐτῶν, πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέ-
μενοι, τοὺς δὲ χρηστοὺς, τῇ κοι-
νωνίᾳ τῆ πρὸς ἐκείνους, τῷ ὁ-
μοίῳ μίσει συμπεριλαμβάνον-
τες. ἔγωγ' οὖν ἀκούω καὶ παρ'
ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι πολλοὺς γε-
νέσθαι τυράννους σοφοὺς ὑπὸ
φαύλῳ ὀνόματι δυσκώπτῳ, χρη-
στὸν καὶ ἤμερον ἦθος ὑποδεδει-
γμένους. ὧν ἐνίων, καὶ λόγοις
εἶναι βραχέσι ἐν τῷ ἱερῷ ὑμῶν
ἀποκειμένους, ἀγάλματα, καὶ
ἀναθήματα τῷ Πυθίῳ. ὁρᾶτε
δὲ καὶ τοὺς νομοθέτας τῷ κο-
λαστικῷ εἴδει τὸ πλέον νέμον-
τας, ὡς τῶν γε ἄλλων οὐδὲν
ὄφελος, εἰ μὴ φόβος προσείη,
καὶ ἐλπὶς τοῦ κολάσεως. ἡμῖν δὲ
τοῦτο πολλῷ ἀναγκαιότερον
τοῖς τυράννοις, ὅσῳ πρὸς
ἀνάγκην ζῶμεν. καὶ μι-
σοῦσί τε ἅμα, καὶ ἐπιβουλεύ-
σειν ἀνθρώποις σώφροσιν, ὅπου
μηδὲ τῶν μοιχολυκείων ὄφε-
λός τι ἡμῖν γίγνεται, ἀλλὰ τῷ
πρεῖ τὸ ὕδρας μῦθ' τὸ πρᾶ-
γμ' ἔοικεν. ὅσῳ γὰρ ἂν ἀκκόπω-
μεν, τοσῷδε πλείους ἡμῖν ἀνα-
φύονται τοῦ κολάζειν ἀφορμαί.
φέρειν δ' ἀνάγκη, καὶ τὸ ἀνα-
φυόμενον ἀκκόπτειν αἰεὶ, καὶ

modis pariter omnibus è
medio tollere approperant,
quum malos illorum sibi ob
oculos ponunt, bonos verò
communem ob appellatio-
nem eodem odio comple-
ctuntur. Cæterùm audio
apud vos quoque in Græcia
multos fuisse tyrannos sa-
pientes, qui sub hoc vitioso,
vt videtur, nomine, benignos
& mansuetos se præbuerunt,
quorum nonnullorum ora-
tiones breues vestro in tem-
plo repositæ sunt, vt or-
namenta ac donaria sint
Pythio. Respicite autem
etiam legumlatores qui
multum speciei pœnarum
tribuunt, quasi cæterarum
rerum nulla sit vtilitas, nisi
metus adsit & pœnæ expe-
ctatio. Quod nobis tyrannis
longè magis est necessarium,
quo magis per vim præsu-
mus, & cum osoribus ac in-
sidiatoribus versamur, quan-
doquidem terricula nullius
sunt emolumenti, sed res
nostra fabulæ de hydra si-
milis est. Quanto enim plu-
res præciderimus, tanto plu-
res puniendi occasiones no-
bis suppullulant. At ferre ne-
cesse est, sempérque renatum
caput præcidere, & Iolai
exemplo per Iouem inurere,

ὑπικμένειν νὴ Δία κῆ τὴ Ἰόλεων,

οἱ μέλλοιμεν ὑπικρατήσειν. ἅπαξ γὰρ εἰς τὰ τοιαῦτα ἐμπεσεῖν ἀναγκασθέντα, ὁμοίαν χρὴ τὴν ὑποδύσιν καὶ αὐτὸν εἶναι. ἢ φειδόμενον τοῦ πλησίον, ἀπολωλέναι. ὅλως δὲ, τίνα οἴεσθε οὕτως ἄγριον, ἢ ἀνήμερον ἄνθρωπον εἶναι, ὡς ἡδέως μαστιγούντα. καὶ οἰμωγὰς ἀκούοντα, καὶ σφαγὰς ὁρῶντα, εἰ μὴ ἔχοι τινὰ μεγάλην τοῦ κολάζειν αἰτίαν; ποσάκις γοῦν ἐδάκρυσα μαστιγουμένων ἄλλων, ποσάκις δὲ ὠρυγὴν, καὶ ὀδύρεσθαι τὴν ἐμαυτοῦ τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κολασιν αὐτὸς, καὶ χαλεπωτέραν ὑπομένων; Λυδὸς γὰρ φύσει μὲ ἀγαθῶ, διὰ δ' αἰχμάλωτος πικρῶ, πολὺ τοῦ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παῤῥησίας εἰπεῖν, ἐγὼ μὲν εἱρεσίς μοι προτεθείη, αὐτὸς βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀποθνῄσκειν, ὥ ἵστε, ὡς οὐδὲν μελλήσας, ἑλοίμην ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδικοῦντας κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλει ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ὑπηκόους, τοῦτο βουλοίμην ἄν. οὕτως γὰρ ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, συμβούλοις καλῶ, πότερον, ἄμεινον εἶναι ἀδίκως ἀπο-

si victoriã cõsequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit, similem esse materiæ oportet, aut propinquis parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sæuum & inclemẽtem esse putatis, vt flagris cedere, eiulatus audire, & cædes videre delectetur, nisi magnã infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flecti dum flagris alij cædebantur? Quoties verò meam ipsius fortunã lugere ac deplorare cogor, ego qui grauius supplicium ac diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verũ ex necessitate sæuo, multò durius est de alijs sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, vtrum aliquos iniustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm vt insontes supplicio afficiam. Dixerit etiã aliquis, mauis Phalari, ipse iniustè mori, quàm insidiatores iustè punire: mallem certè. Rursus enim vos, ô Delphi, in consilium voco: vtrum satius sit, iniustè mori,

δικεῖν, ἢ ἀδίκως σώζειν τὸν ἐπιβεβουλευκότα. οὐδεὶς οὕτως οἶμαι ἀνόητός ἐστιν, ὃς οὐκ ἂν προτιμήσειε ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζων τὸν ἐχθρὸς, ἀπολωλέναι. καίτοι πόσους ἐγὼ καὶ τῶν ἐπιχειρησάντων μοι, καὶ φανερῶς ἐλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἀχαρδον τουτονὶ, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τε πρὸς αὐτοὺς μεμνημένος. ὅταν οὖν βουληθῆτε τοὺμὸν εἰδέναι, τὸν εἰσφοιτῶντας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁποῖός ἐγὼ περὶ αὐτοὺς εἰμι, καὶ εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὅς γε καὶ σκοποὺς ὑπὲρ τῶν λιμένων ἔχω, καὶ πυλωρούς, ἵνες, καὶ ὅταν καταπλεύσωσιν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀποπέμπωμι αὐτούς. ἔνιοι οὖν καὶ ἀξιοπιστότατοι φοιτῶσι παρ' ἐμὲ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ οὐ φεύγουσι τὴν συνουσίαν τὴν ἐμήν. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πρόσφατός ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦλθεν εἰς ἡμᾶς, ἄλλα μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπεὶ δ' ἐπειράθη, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τὴν δικαιοσύνης, καὶ ἐλεῶν τὴν ἀναλγησίας ὠμότητος. εἶτα οἴεσθε τοὺς τῶν ἀθηναίων

an verò iniustè seruare eum qui sit insidiatus. Nemo, me iudice, adeò vecors est, qui non malit viuere, quàm inimicos seruando, perire. Quanquam quot ego ex ijs qui me aggressi sunt, & convicti palam, seruaui? Quorum de numero est Achanthus iste, & Timocrates, & Leogoras eius frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellentibus. humanum me præbeam. Qui exploratores in littoribus habeo qui scisciteutur, quinam sint & vnde nauigarint, vt illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conuersationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudiuisset: qui posteaquã mei periculum fecisset, discessit me iustitiæ nomine collaudans, & misereſcens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis ne eũ qui erga peregrinos

φιλανθρωπότατος ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεσθαι, εἰ μή τι διαφερόντως ἠδικήθη; ταῦτα μὲν οὖν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολελόγημαι ὑμῖν, ἀληθῆ, καὶ δίκαια, καὶ ἐπαίνου μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πείθω, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ δὲ τοῦ ἀναθήματος, καιρὸς ὑμᾶς ἀκεῖνα ὅθεν, καὶ ὅπως τὸν ταῦρον τοῦτον ἐκτησάμην, ὡς ἐκδοὺς αὐτὸς τῷ ἀνδριαντοποιῷ. μὴ γὰρ ἄτοπα μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιθυμῶν κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος ὁ τῆς ἡμιδαπὸς, χαλκεὺς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς δὲ ἄνθρωπος. οὗτος πάμπολυ τὴν ἐμὴν γνώμην διημαρτηκὼς, ἤθετο χαριεῖσθαί μοι, εἰ χαυλιόν τινα κόλασιν ἐπιγνόσειεν, ὡς δὴ ἅπαντος κολάζειν ἐπιθυμοῦντι. καὶ δὴ κατασκευάσας τὸν βοῦν, ἦκε μοι κομίζων, κάλλιστον ἰδεῖν, καὶ πρὸς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον. κἀπίστευσα γὰρ αὐτῷ, ἢ μυκηθμοῦ ἴδιον μόνον πρὸς τὸ καὶ ἔμψυχον εἶναι δοκεῖν. ἰδὼν δὲ, ἀνέκραγον εὐθὺς, ἄξιον τὸ κτῆμα τοῦ Πυθίου. πομπεύσω ὁ ταῦρος τῷ Διῒ. ὁ δὲ Περίλαος παρὼν, τί δ' εἰ μάθοις ἔφη τὴν σοφίαν τὴν ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν

animo est tam humano, tantam in proprios ciues iniustitiam exercere, nisi præter modum iniuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & iusta, laude potiùs, vt mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, iam tempus est vt audiatis, vnde & qua ratione taurum hunc compàraui, non elocata statuarij opera. Neque enim tam sum demens, vt huiusmodi possessiones oprem. Sed Perilaus nostras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimauit se rem mihi gratam facturum, si nouum aliquod supplicij genus excogitasset, quasi modis omnibus supplicium de reis sumere cuperem. Is bouem fabricatum mihi attulit, visu pulcherrimum, & ad veri bouis imaginem accuratissimè expressum. Tantùm illi motus, & mugitus deerant, quo minùs viuus esse putaretur. Illo viso statim exclamaui, dignum Pythio munus: mittendus ad Deum hic taurus. Tum Perilaus astans, quid si, inquit, nosses qua sit arte compositus, & quem in

A B C D E

σοφίαν τὴν ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν

χρείαν, ἵν' παρέχεται; καὶ ἀνοίξας ἅμα τὸν ταῦρον κατὰ τὰ νῶτα, ἵν' πυκάζειν κολάζειν ἐθέλῃς, ἐμβιβάσας εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καταχλείσας, προστιθέναι μὲν τοὺς αὐλοὺς τοῖσδε πρὸς τοὺς μυκτῆρας τοῦ βοός, πῦρ δ' ὑποκαίειν κελεύειν. καὶ ὁ μὲν, οἰμώξεται, καὶ βοήσεται, ἀλλοκότοις ταῖς ὠδῖσιν ἐχόμενος, ἡ βοὴ δ', διὰ τῶν αὐλῶν μέλη σοι ἀποτελέσει, οἷα λιγυρώτατα, καὶ ἐπαυλήσει θρηνώδη, καὶ μυκήσεται γοερώτατον, ὡς τὸ μέν, κολάζεσθαι, σὲ δὲ, τέρπεσθαι μεταξὺ καταυλούμενον. ἐγὼ δ' ὡς τοῦτ' ἤκουσα, ἐμυσαχθέμην τὴν κακομηχανίαν τοῦ ἀνδρός, καὶ τὸ σπήλαιον ἐμίσησα τοῦ κατασκευάσματος, καὶ οἰκείαν αὐτῷ τιμωρίαν ἐπέθηκα. καὶ ἄγε δὴ ἔφλα ὦ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόσχεσις ταῦτά ἐστι, δεῖξον ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθὼν, τὴν ἀλήθειαν τῆς τέχνης, καὶ μίμησαι τοὺς βοῶντας, ἵν' εἰδῶμέν σε καὶ ἃ φῂς μέλη, διὰ τῶν αὐλῶν φθέγγεται. πείθεται μὲν τούτοις ὁ Περίλαος. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἔνδον ἦν, καταχλείσας αὐτὸν, πῦρ βαλὼν εἶπον τὸν ἄξιον μισθὸν ἦν ὁ δολόπαλος τῆς μουσικῆς

vsum formatus? Ac simul aperto tauro ad dorsum, Siquem, inquit, punire velis, coniecto illo, & in hac machina concluso tibias hasce naribus bouis admoueri, & ignem succendi iube. Tum eiulabit, & vociferabitur, perpetuis detẽtus doloribus. Eius verò clamor, maximè stridulum per tibias cantum efficiet, & lugubre quiddam modulabitur, mugitum quoque mœstissimum edet: ita vt dum punitur ille, tu modulatione interim oblecteris. Quibus auditis artificis sæuitiam abominatus sum, & machinæ inuentionem odi, propriámque ipsi pœnam imposui. Et age, inquam, ô Perilae, ne vana videatur esse tua promissio, ipse ingressus, nobis veritatem attis comproba, ac vociferantes imitare, vt cognoscamus, num ea sit tibiarum modulatio quam dicis. Dicto audiens fuit Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi iussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, vt musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque

ὑφάπτειν ἐκέλευον, ἀπολάμπης θαυμασῆς σου τέχνης, πρῶτος αὐτὸς αὐλῆς. καὶ

μοὶ, δίκαια ἔπαθον, ἀπολαύων τῆς αὐτῆς συμμαχίας. ἐγὼ δ', ζῶντα, καὶ ἔτι ἐρρωμένον ὄντα τὸν ἄνδρα, ἀναπεδῶσαι κελεύσας, ὡς μὴ μείνειε τὸ ἔργον ἀνάπηρον, ἐκεῖνον μὲν ἄταφον καὶ ἀκήδευτον ῥίπτειν ἐκέλευσα. καθάρσιον δὲ τὸν βοῦν, ἀπόπεμμα ὑμῖν ἀναθησόμενον τῷ θεῷ, καὶ ἐπιγράψαι με ἐπ' αὐτῷ ἐκέλευσα τὴν πᾶσαν δίκησιν. τὸ ἀναθέντος ἐμοῦ τοὔνομα. τὴν τέχνην τοῦ Περίλαον. τὴν ἐπιτηδειότητα τὴν ἐκείνου. τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐμήν. τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν. τὰ τοῦ σοῦ χαλκίου μέλη. τὴν ἀκοντίου πεῖραν τοῦ μισοπόνηρε. ὑμεῖς δ' ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσετε, θύσαντες μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ μὴ τοῦ πρέσβεως, ἀναθέντες δὲ τὸν ταῦρον ἐν καλῷ τῷ ἱερῷ, ὡς πάντες εἰδῶσιν οἷος ἐγὼ πρὸς τὸν πονηρεύσαντα, καὶ ὅπως ἀμυνόμενος τὰς πείρας ἐς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γοῦν καὶ τοῦτο μόνον δηλώσει μου τὸν τρόπον, Περίλαος κολασθεὶς, καὶ ὁ ταῦρος ἀναπεδεὶς, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς πρὸς ἄλλων κολαζομένων ἀνδρῶν μηδὲ μελῳδήσας ἄλλο ἔτι, πλὴν μόνα τὰ τοῦ πυγέως μυκήματα,

hic quidem pro meritis eſt exceptus, ſuæ ipſius excellentis induſtriæ fructum percipiens. Sed viuentem & adhuc ſpirantem reduci iuſſi, ne opus, ei immoriens, contaminaret: vtque A inſepultus per ſcopulos præceps daretur, imperaui. Bouem autem expiatum vobis miſi dedicandum Deo: omnémque de illo hiſtoriã B inſcribere iuſſi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, conſilium ipſius, iuſtitiam meam, conueniens ſupplicium, periti illius fabri modulationes, pri- C mam Muſices experientiam. Vos autem Delphi, iuſtè facietis, ſi pro me vnà cum legatis ſacra feceritis, taurúmque in eleganti delubro dedicaueritis, vt no- D rint omnes qualis ſim in homines nefarios, & quo pacto inſignes illorum perpetrandi ſceleris cupiditates vlciſcar. Itaque ſolo hoc facto meos mores abundè indicaui, quum ſupplicio affectus eſt Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reſeruatus, poſtquam ſolos artificis ſui mugitus cecinit:

τὰ τοῦ πυγέως μυκήματα,

in quo

καὶ ὅτι ἐν μόνῳ αὐτῷ, καὶ πεῖραν ἔλαβον τῆς τέχνης, καὶ κατέπαυσα τὸ ἄμικτον σκεῦος, καὶ ἀπαύθρωπον φάλιν. καὶ τὰ μὲν παρόντα, ταῦτα παρ' ἐμοῦ τῷ θεῷ ἀναθήσω· καὶ ἄλλα πολλάκις, ἐπεὶ δαμοί πορίσῃ μηκέτι δεῖσθαι κολάσεων. ταῦτα μέν, ὦ Δελφοί, τὰ παρὰ τοῦ Φαλαρείδου, ἀληθῆ πάντα, καὶ οἷα ἐπράχθη ἔχοντα. καὶ δίκαιοι αὖ εἶμεν πιστεύεσθαι ὑφ' ὑμῶν, μάρτυρες ὢν ἐγὼ καὶ εἰδότες, καὶ μηδεμίαν τοῦ ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ δὲ δεῖ, καὶ δεδιῶναι ὑπὲρ ἀνδρὸς μάτην πονηροῦ δοκοῦντος, καὶ ἄκοντος κολάζειν ὑπαναγκασθέντος, ἱκετεύομεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ ἀρχαῖον Δωριεῖς, σπεύσασθαι τὸν ἄνδρα, φίλον εἶναι ἐθέλοντα, καὶ πολλὰ καὶ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον ὑμῶν εὖ ποιῆσαι παρεσκευάσθαι. λάβετε οὖν αὐτοὶ τὸν τρίποδα, καὶ ἀνάθετε, καὶ εὐξάσθε ὑπὲρ τε τῆς Ἀκραγαντος, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν Φαλαρείδου. καὶ μὴ πεμφθῆναι ἀφράκτους ἀποπέμψητε, μήτ' ἄλλου ἕνεκα, μήτε τὴν θεὸν ἀποστερήσητε καλλίστου τε ἄθλα, καὶ δικαιοτάτου ἀναθήματος.

in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cautioni finē imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quintetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficij in me contulerit; vt nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus. Ac digni sumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi recognita testimonium perhibeamus, nullámque mentiendi causā habeamus. Quòd si etiā est supplicandū pro viro quem falsò suspicātur improbum, quippe qui inuit⁹. & coactus in malos animaduerterit, vobis supplicamus nos Agrigētini, qui & Græci sumus, & ex antiquo Dores, vt virum complectamini qui vestram beneuolentiam captat, quique publicè ac priuatim vestrum vnumquemque beneficijs multis demereri studuit. Vos igitur ipsimet tauum accipite, & dedicatum appēdite: ac pro Agrigento pro que ipso Phalaride vota cōcipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo simul & iustissimo munere priuetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, sed arguta est, qua ex Delphicis sacerdotibus quidam suadere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in superiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo consecretur. Genus causæ Deliberativum est, Status negocialis. Exordium habet diuisum, vt in quo vna ferè periodo, & sufficiens eius, quibus fauore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad suadendum accessisse videri poterat, à se remouet, & sola benevolentia, studióque communis vtilitatis ad dicendum se progressum esse, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Post Exordium Propositio sequitur. Hanc confirmat primùm ex loci honestate, ostendens, impium ac propè sacrilegum fore, si donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam posthac quicquam oblatum esse & deum sui sacris, ac debito cultu priuatum iri. Deinde contra voluntatem ipsius dei esse, vt qui certis indicijs ac signis declararit, gratam ipsam legationem sibi esse. Hinc quod de crudelitate tyranni obijciebatur, diluit, confutatis testimonijs à conditione personæ & incertitudine: & contrà ab officio admonet, vt sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quàm indicijs vacent. Post hæc ad locum vtilitatis transit, docétque contra communem vtilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem prouentum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Etsi maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos vti debere, insita ac liberè indicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temerè innouandum sit, perficitur.

Τῆι Ἀκραγαντίνων ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, σεξένος ὢν, οὔτε ἰδιόξενος ἀυτῶ Φαλάριδος, οὔτ' ἄλλωι ἴσχων

EGo ô Delphi, cùm neque publicum Agrigentinis, neque priuatũ Phalaridi ipsi hospitiũ ante hac præbuerim, nec

ἄνδρὸς αὐτ, ἢ εὐνοίας ἰδίαν αἰτίαν, ἢ μελλούσης φιλίας ἐλπίδα, τῶν δ' πρέσβεων ἀκούσας τῶν ἥκόντων παρ' αὐτῆ, ἐπειχῶ καὶ μετρία διεξιόντων, καὶ τὸ εὐσεβὲς ἅμα, καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον, καὶ μάλιστα τὸ Δελφοῖς πρέπον σκοπούμενος, αὐτίκα παρῆνεσον ὑμῖν μήτε ὑβρίζειν ἄνδρα δικαίως εὐσεβοῦντα, μήτ' ἀξίωμα ἤδη τῷ θεῷ καταμολογημένον, ἀπαλλοτριοῦν. καὶ ταῦτα τηλικῶν πραγμάτων μηνύσεις ἀεὶ ἀποίμενα γιγνόμενον, τέχνης κακίστης, καὶ ἐπιτομίας κακίστης, καὶ δίκαιας κολάσεως. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τὸ ἐνδοιάσαι ὑμᾶς ὅλως περὶ τούτου, καὶ δημουργοὺς ἡμῖν προθεῖναι τῆς διάσκεψιν, εἰ χρὴ λέγειν τὸ ἀνάθημα, ἢ ὁπόσον αὖθις ἀποπέμπειν, ἀφόσιον ἤδη εἶναι νομίζω. μᾶλλον δ', οὐδὲ ἐμβολὴν ἀσεβείας ἀπολελοιπέναι. οὐδὲν γὰρ, ἀμὴ ἡ ἱεροσυλία τὸ πρᾶγμά ἐστι, μακρῷ τῶν ἄλλων χαλεπωτέρα, καὶ ὅσον τὸ τὰ ἤδη ἀνατεθέντα συλᾶν, τὸ μὴ δ' τῆς ἀρχῆς τοῖς ἀνατιθέναι βουλομένοις ἐπιβάπτειν ἀσεβέστερον. λέγομαι δ' ὑμῶν ἑλλὼς καὶ αὐτὸς ὤν, καὶ τὸ ἴσον μετέχων τῆς

aliam priuatam tribuendæ illi beneuolentiæ causam, aut olim ineundæ amicitiæ spem habeam: & legatos qui eius nomine venerunt audiuerim æqua modestáq; perorantes, siquidem & pietati simul, & publicæ vtilitati, præcipuè verò ei quod Delphis decorum est, censeo consulendum, surrexi vos cohortaturus, ne viri principis pietatem offendatis, ne etiam Deo iam destinatum munus alieneris. Præsertim cùm trium maximarum rerum perpetuum futurum sit monumentum, artis elegantissimæ, inuentionis pessimæ, & iusti supplicij. Itaque quòd & quid faciendum sit ambigitis, qnódque magistratus vobis proposuerunt deliberandum, num munus sit suscipiendum, num verò ablegandum, impiũ esse puto: imò potiùs ab impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sacrilegium, alijs longè atrocius. Nec minùs impium erit factu, Deo donaria dedicare volentibus, id faciendi facultatem non concedere, quàm iam dedicata depeculari. Vos autẽ oro, ego qui sum ex Delphorum numero, & publicę glorię, si cõ-

τε δημοσίᾳ εὐκλείας, εἰ φυλάξ-

τοιτο, ἢ τῆς ἐμαυτίας δόξης, εἰ ἐκ τῶν παρόντων φεσβήσοιτο, μήτ' ἀποκλείειν τὸ ἱερὸν τοῖς ἐυσεβέσι, μήτε τὴν πόλιν φεὸς ἅπαντας ἀνθρώπους διαβάλλειν, ὡς τὰ πεμπόμενα τῷ θεῷ συκοφαντοῦσαν, ἢ φάφῳ, ἢ δικασηρίῳ δοκιμάζουσαν τὸν ἀναθέντας. οὐδεὶς γὸ ἔτι ἀναθεῖναι τολμήσειεν ἄν, εἰδὼς οὐ φεσσησόμενον τὸν θεὸν, ὅ, τι ἂν μὴ φεσῇ ἐγγὺς Δελφοῖς δρκῆ. ὁ μὲ οὖν Πύθιος, ἢ δικαίαν ἤδη περὶ τὸ ἀναθημα τος φάφον ἤνεγκεν. εἰ γοῦν ἐμίσει ἢ Φάλαριν, ἢ τὸ δῶρον αὐτὸ ἐμυσάττετο, ῥᾴδιον ἦν ἐν τῷ Ιονίῳ μέσῳ καταδῦσαι αὐτὸ, μὴ ἢ ἀγαθοῦ ὀλκάδος. οὐδὲ, πολὺ τοιοῦτον ἐν ἐυδίᾳ τε διαπραιωθῆναι, ὡς φασι, παρῆλθεν αὐτοῖς, ἢ σῶς ἐς τὴν Κίρραν κατῆρεν. ὥ ἢ δῆλον, ὅτι φεσήκει τὴν τῦ μοναρχου ἐυσέβειαν. χρὴ γὸ ὑμᾶς ἢ τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ ἐφοσιώμενους, φεσθεῖναι καὶ τὸν ταῦρον τοῦτον τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῦ ἱερῦ. ἐπὶ πάντων ἂν εἴη τοῦτ' ἀτοπώτατον, πέμματά τινα μεγαλοφυεῖς οὕτω δῶρον θεῷ, ἢ κατα δικάζουσαν ἐκ τῦ ἱερῦ ἄφορον λαβεῖν, ἢ μισθὸν

seruetur, ex æquo particeps, & contrariæ opinioni obnoxius, si ex præsenti negotio contingeret, ne pijs hominibus templum præcludatis, neque ciuitatem nostram omnium hominum calumnijs traducendam obijciatis, ac si quæ Deo mittuntur munera calumnietur, & calculo, iudicióque donaria dedicantes probet. Nemo enim dicare quicquam audeat, certior factus, Deum benevolentia nulla susceptúrum, quod prius Delphis visum non fuerit. Quare Pythius iustum de donario suffragium iam tulit. Nam si vel Phalarin odisset, vel munus ipsum auersaretur, facilè fuerat cũ oneraria nauiqua aduehebatur illud in medio Ionio submergere. At ille cõtrà dedit ipsis, quèadmodum testantur, vt & sereno cœlo trãijcerent, & incolumes in Cirrham appellerent. Vndè liquet, ipsũ monarchæ pietatẽ accipere, cui vos astipulantes oportet, hunc taurum reliquis templi ornamentis adiungere. Siquidem hoc esset omnium absurdissimum, vt qui munus adeò magnificum, deo misisset, vestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis reportaret, κομισαῦαι τῆς ἐυσεβείας, τὸ

πικείδῃ μὲν ὃ τὸ ἀναπθῆναι ἄξιος. ὁ μὲ οὖν ταῦτα μοι ἐγνωκὼς, καθάπερ ὁ τ Ακράγαντος ἀρτι καταπεπλευκὼς, ἁρπαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ ἀπαγωγὰς ἐραγῴδει τὸ τυραννου, μόνον ὡς αὐτόπτης γεγονὼς λέγων, ὃν ἴσμεν οὐδὲ ἄχει τῷ πλοίῳ ἀποδεδημικότα. χρὴ δ' τὰ μὲν τοιαῦτα, μὴ δ' τοῖς πιστεῦσαι φάσκουσι παῦ πιστεύειν διηρθρωμένως. ἄδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ἀλλ' ὅπως αὐτὰ, μὴ ἃ σκοπούμεθα κατηγορεῖν. εἰ δ' οὖν τι καὶ πάσχοι τοιοῦτον ἐν Σικελίᾳ, τοῦτ' οὐ Δελφοῖς ἀναγκαῖον πολυπραγμονεῖν, εἰ μὴ αὐτὶ ἱερέων ἦδη, δικασταὶ εἶναι ἀξιοῦμεν. καὶ δεῖ θύειν, καὶ ἄλλα θεραπεύειν τὸν θεὸν, καὶ σωσαναπθῆναι, εἰ μεμέλητέ τις, σκοποῦντες, καθήμεθα, εἴ τινες τ κατὰ τ Ἰόνιον δικαίως, ἢ ἀδίκως τυραννοῦνται. καὶ τὰ μὲν τῶν ἄλλων, ἐχέτω ὅπη καὶ βούλεται. ἡμῖν δ', ἀναγκαῖον οἶμαι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν εἰδέναι, ὅπως τε πάλαι διήκειτο, καὶ ὅπως νῦν ἔχει, καὶ τί ποιοῦσι, λῴον ἔσαι. ὅτι μὲν δὴ ἐν χρημοῖς τε οἰκοῦμὲν αὐτοὶ, καὶ πίδας γεωργοῦμὲν οὐκ Ομηρου χρὴ περιμένειν,

videlicet iudicatus indignus, qui donum Apollini offerret. Cæterũ is qui à me dissentit, tanquam ex Agrigẽto recens delatus, cædes quasdam, & iniurias, & rapinas, & depræ- A dationes tragicè exaggerabat à tyranno factas, ferme se testem oculatum fuisse dicẽs, quem scimus ne ad navigium quidẽ vsq; profectum fuisse peregrè. Ac neq; ijs credendum omnino qui ista se per- B pessos esse asserunt. Etenim incertum est vera-ne dicant, siquidẽ non possunt non criminari ea quæ explorata habemus. Quòd si tale quid in Sicilia factum est, Delphis nõ necesse est vt eius satagant, nisi nõ sacerdotes, sed iudices esse iam velimus: & cũ nostri sit officij victimas immolare, aliúmq; cultũ Deo præstare, D & siquis donaria mittat, ea simul consecrare, contemplantes sedeamus, num qui trans Ionium mare habitant iusto vel iniusto imperio regantur. Atq; res quidẽ aliorũ se habeant prout voluerint. E At nobis opinor esse pernecessariũ, vt proprias norimꝰ, tum quis olim earum fuerit, tũ quis nũc sit status, & quid magis ex vsu sit nostro facere. Nam quod in præcipitijs habitemus, & rupes colamus, Homerus monitor nobis, non est expectandus,

δηλώσοντα ἡμῖν, ἀλλ' ὁρᾶν παρέσει ταῦτα. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ γῇ, βαθεῖ λιμῷ ἀεὶ συνέσθω αὖ, τὸ δ' ἱερὸν, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρηστήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ εὐσεβοῦντες, ταῦτα Δελφῶν τὰ πεδία. ταῦθ' ἡ φερόσδος. ἐντεῦθεν ἡ εὐπορία, ἐντεῦθεν αἱ τροφαί. χρὴ γὰρ πάλαι θεός γε ὑμᾶς αὐτὸς λέγειν, καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἄσπαρτα ἡμῖν, καὶ ἀνήροτα φύεται τὰ πάντα ὑπὸ γαμψῶ τῷ θεῷ, ὃς οὐ μόνον τὰ περὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθὰ γιγνόμενα παρέχει, ἀλλ' εἴ τι ἐν Φρυξὶν, ἢ Λυδοῖς, ἢ Πέρσαις, ἢ Ἀσσυρίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἢ Ἰταλιώτοις, ἢ Ὑπερβορέοις αὐτοῖς, πάντα εἰς Δελφοὺς ἀφικνεῖται, καὶ τὰ δόγματα μετ' εὐσεβείας, καὶ εὐκοσμίας, ἡμεῖς πρώμεθα ὑφ' ἁπάντων, καὶ εὐδαιμονοῦμεν. ταῦτα τὸ ἀρχαῖον. ταῦτα τὸ μέχρι νῦν. καὶ μὴ παυσώμεθά γε ἕως τοῦ βιοῦντες. μέμνηται δ' οὐδεὶς πώποτε ψῆφον ἐπ' ἀναθήματος παρ' ἡμῖν ἀναδοθεῖσαν, ἢ δὲ κωλυθέντα τινὰ θύειν, ἢ ἀναπεῖναι. καὶ διὰ τοῦτ' οἶμαι καὶ αὐτὸ εἰς ὑπερβολὴν αὔξηται τὸ ἱερὸν, καὶ ὑπερπλουτεῖ ἐν τοῖς ἀναθήμασι. δεῖ τοίνυν μεθ' ἐν τῷ παρόντι

qui nobis hæc patefaciat: sed coram oculis hæc intuemur. Et quantum in terra est, in extrema fame semper versaremur: verùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, & qui sacrificant, & qui pietatem exercent, hi Delphorum sunt campi, hi prouentus, hinc abundantia, hinc alimenta. Par enim est vt vera dicam vobis, etiam quod à poëtis dicitur, citra sementem, citráque culturam omnia nobis proueniunt, agricolæ Dei opera: qui non solùm ea bona nobis exhibet quæ apud alios nascuntur: sed siquid est apud Phyrges, aut Lydos, aut Persas, aut Assyrios, aut Phœnices, aut Italos, ipsos-ue Hyperboreos, omnia ad Delphos veniunt: & nos secundum à Deo honorem ab omnibus consequimur, opulenti, fœlices sumus. Hæc olim, hæc hactenus obtinuimus: atque vtinam ita viuere non desinamus. Nemo meminit latum à nobis vsquam fuisse suffragium, quo quĕquam à sacrificando, vel offerēdo donario prohibuerimus. Quam ob causam, opinor, ipsũ templũ mirum in modum auctum est, & donarijs summopere locupletatũ. Quare neque quicquam in

χειροτομεῖν μηδὲν, μὴ ὃ παρὰ τὰ πάτρια νόμων καθίσαι, φιλοκερδεῖν τὰ ἀναθήματα, καὶ ἡμελοσκοπεῖν τὰ πεμπόμενα, ὁπόθεν, καὶ ἀφ' ὅτου, καὶ ὁποῖα. δεξαμένους δ', ἀπερισκέπτως ἀναπιθέναι, ὑπηρετοῦντας ἀμφοῖν, καὶ τῷ θεῷ, καὶ τοῖς ἐυσεβέσι. δοκεῖτε δέ μοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄριστα βουλεύσεσθαι περὶ τῶν παρόντων, εἰ λογίσεσθε πρῶτον μὲν ὅσων, καὶ ἡλίκων ἐστὶν ὁ σκέψις. πρῶτον μὲν, ὑπὲρ τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ ἐθῶν ἀρχαίων, καὶ θεσμῶν παλαιῶν, καὶ δόξης τοῦ μαντείου. ἔπειτα, ὑπὲρ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ τῶν συμφερόντων τῷ τε κοινῷ ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ Δελφῶν. ἐπὶ πᾶσι δ', τὸ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐκλείας, ἢ κακοδοξίας. τούτων γὰρ ὦν οἶδα εἴ τι μεῖζον, εἰ σωφρονεῖτε, ἢ αἰσχιόν τι ἡγήσασθε ἄν. περὶ μὲν οὖν ὧν βουλευόμεθα, ταῦτά ἐστι. οὐ Φάλαριες τύραννος ἦν, οὐδὲ ταῦρος οὗτος, οὐδὲ χαλκὸς μόνον, ἀλλὰ πάντες βασιλεῖς, καὶ πάντες δυνάσται, ὅσοι νῦν χρῶνται τῷ ἱερῷ, καὶ χρυσὸς, καὶ ἄργυρος, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια, πολλὰ πολλάκις ἀναθήσοιμα τῷ θεῷ.

præsentia est innouandum, neque præter patriam consuetudinem lex constituenda: non accuratè expendenda donaria, nec genus quærendum, vnde, à quo, & qualia sint. Sed citra curiositatem suscipiendo consecranda sunt, vt vtrisque cùm Deo tum pijs hominibus inseruiamus. Videmini autem mihi, viri Delphi, rebus præsentibus optimè consulturi, si primùm reputetis quæ res, quantæque in considerationem veniant: ac primùm quidem Deus, & delubrum, & sacrificia, & donaria, prisci mores, antiqui ritus, & gloria oraculi: deinde ciuitas vniuersa, & communis nostrûm, & priuata singulorum Delphorum vtilitas: denique apud homines omnes gloria, vel infamia. Quibus nescio nũquid maius, si sapitis, magisue necessariumexistimabitis. Atqui hæc sunt de quibus consultamus: non vnicus Phalaris tyrannus, non hic taurus, non æs tantùm, sed omnes reges, omnes principes, quotquot templo nunc vtuntur: præterea aurum, & argentum, & quæcunq; alia pretiosa, multa sæpe Deo dedicabuntur.

πρεσβύτερον μὲ γὰρ, τὸ κατ' ἐκεῖνον καὶ τὸν θεὸν ἀρέσκεσθαι, ἄξιον. τίνος οὖν ἕνεκα, μήτε ὡς αἰεὶ, μήτε ὡς πάλαι τὰ πρὸ τοῦ ἀναθημάτων ποιήσωμεθα. ἢ τί μεμφόμενοι τοῖς παλαιοῖς ἔθεσι, καινοτομήσομεν. καὶ ὁ μὴ γένοιτο, ἐφ' ᾧ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος χρᾷ, καὶ ὁ τρίπους φθέγγεται, καὶ ἡ ἱέρεια ἐμπνεῖται, μεγάλων ἡμῶν, νῦν καταστησόμεθα, κείσεται, καὶ ἀξετάζεσθε τοὺς ἀναθέντας. καὶ μὴν ἐκ ἐκείνῳ μὲν τὸ παλαιὸν ἔθος, τῷ αὐτῷ καὶ πᾶσιν ἐξεῖναι, ὁρᾶτε ὅσων ἀγαθῶν ἐμπέπλησται τὸ ἱερὸν, ἀπάντων ἀναθέντων, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπαρχόντων δώρημα ἑνὶ ἑκάστῳ τοῦ θεοῦ. εἰ δ' ὑμᾶς αὐτοὺς δοκιμαστὰς, καὶ ἐξετασταὶς ἐπιστήσετε τοῖς ἀναθήμασιν, ὁκῶ μὴ ἀπορήσωμεν τῶν δοκιμασθησομένων ἔτι, ἑνὸς γε ἐσομένου, τοῦ δίκαιον αὐτὸν καθίσαι, καὶ ἀναλίσκοντα, καὶ καταπαλαιοῦντα, παρ' αὐτῷ κείσεται, καὶ ὑπὲρ τῶν ὅλων κινδυνεύειν. ἢ τίνι βιωτὸν, εἰ κείσεται τῷ ἀναθέντι ἀνάξιος;

Primùm enim expendẽdum quid cum Dei voluntate cõueniat: cuius rei gratia, neque vt semper, nèque vt olim moris fuit, in dedicandis donarijs nos geramus: aut quid in constitutionibus antiquis reprehendentes, nouis rebus studeamus. Et quod nunquam ex quo hanc vrbem incolimus, & Pythius oracula reddit, & tripos loquitur, & sacerdos numine afflatur, fecimus, nunc instituamus, vt qui huc mittunt munera, iudicio & examini fiant obnoxij. Atqui cùm ex prisco illo instituto liceret omnibus nullo discrimine muneta offerre, videte quot bonis cumulatum sit templum, omnibus offerentibus, & supra facultates nonnullis Deum donarijs cohonestantibus. Quòd si vosmet ipsos censores & indagatores donarijs præficiatis, vereor ne desit nobis quod in posterum probemus, neminẽ se constituente reum, & sumptus ac impensas æquo animo faciente, vt iudicetur, déque omnibus in periculum veniat. Num cui acerba non fuerit vita, si iudicetur, indignus qui Deo donaria consecret?

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Η Ψευδόμαντις.

ALEXANDER, SEV PSEVDOMANTIS.

ARGVMENTVM.

Historica narratio est, vitam & res Alexandri cuiusdam impostoris, qui S. Podalirij filium faciebat, & pro vate venditabat, exponens, lectu sucundissima, non per se modò, verumetiam quòd sub huius praestigiatoris exemplo, aliorum atque similium, quorum nonnullos superiorata quoque tulit, scelera atque impostura deprehendi, coarguique possunt. Proœmio, difficultatem suscepti operis collatione quadam amplificat, institutúmque suum, exemplo defendit. Hinc ad Narrationem descendens, à descriptione personæ orditur. Cætera plana sunt.

Τ μὴ ἴσως σοι φίλτατε Κέλσε, μικρόν τι τοῦτο, καὶ φαῦλον οἷον τὸ πρόσταγμα, παραπλῆσαι τὸν Ἀλεξάνδρου τοῦ ἀβωνοτειχίτου, τὸν γόητος βίον, καὶ σπουδὰς αὐτοῦ, καὶ τολμήματα, καὶ μαγγανείας εἰς βιβλίον ἀγαγόντα πέμψαι. τὸ δ', εἴ τις ἐθέλοι πρὸς τὸ ἀκριβὲς ἅπαν ἐπεξιέναι, καὶ μεῖζον ἔργον, καὶ παρὰ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου πράξεις ἀναγράψαι. τοσοῦτος εἰς κακίαν ἦν, ὅσος εἰς ἀρετὴν ἐκεῖνος.

VT quidem charissime Celse, leuem fortè quandam ac facilem prouinciam mandare putas, quum iniungis vt Alexandri Abonotichitæ impostoris vitam, & commenta, facinora, præstigiásque libro complexus tibi mittam. Verùm si quis accuratè singula persequi velit, hoc non minoris est negocij, quàm Alexandri Philippi filij res gestas conscribere: tantus fuit ille scelere, quantus hic virtute.

ὅμως δ', εἰ μὴ συγγνώμης ἀπαγορεύσειαν μέλλοις, καὶ τὰ ἐλλείποντα τοῖς ἰσοφυμένοις περιλογιεῖσθαι, ὑποσήσομαί σοι τὸν ἅπαντα. καὶ τὸν Αὐγείου βουσταίαν, εἰ καὶ μὴ πᾶσαν, ἀλλ' εἰς βραχύ γε τὸν ἐμαυτοῦ, ἀπαγαγεῖν πειράσομαι, ὀλίγοις ὅσοις τὸν κοφίνων ἐκφορήσας, ὃς ἐπ' ἐνιαυτῶν τετρακισχιλίων πόσων πᾶσα, καὶ ὡς ἀμύητος λέγεται, κόπρος, διὰ τετρακισχίλιοι βόες ἐν πολλοῖς ἔτεσι ποιοῦσι ἐβίωσαν. αὐδᾶσθαι μὲν οὖν ἐκεῖ ἀμφοῖν, ἐκεῖ τε σοὶ, καὶ ἐκεῖ ἐμαυτῷ. σοὶ μὲν, ἀξιοῦντος μάλιστα, καὶ γραφῆ παραδοθῆναι ἄνδρα τετρακατάκριτον. ἐμοὶ δ', ἀπροσδιόνυσον ποιεῖσθαι ἐπὶ τοιαύτῃ ἰσοτείᾳ, καὶ παρέξειν αὐθαίρετον, ὃν ἐν ἀπαγορεύσειαν πρὸς τῶν πεπαιδευμένων λόγον ἄξιον, ἀλλ' ἐν παιδιᾷ γε τῇ μεγίστῃ διαφθορᾷ ὀφλόντα, ὑπὸ πάντων, ἃ ἀλωπέκων σπαραττόμενον. ἀλλ' ἴσως τις ἡμῖν ταύτην ἐπιφέρῃ τὴν αἰτίαν, ἐξόμην καὶ αὐτοὶ εἰς παράδειγμα τοιοῦτον ἀνενεγκεῖν. καὶ Ἀρριανὸς δὲ ὁ τῆς Ἐπικτήτου μαθητὴς, ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παιδείᾳ παρ' ὅλον τὸν βίον συγγυμνασθεὶς, ὁμοίαν τι παθὼν, ἀπολογήσατ' ἂν καὶ ἐκεῖνος.

Attamen si cum venia lecturus sis, & quod deerit narrationi, suppleturus, hunc laborem subibo. Et Augiæ bubile, si non omne, saltem pro mea virili repurgare nitar, paucis aliquot elatis cophinis, ex quibus conijcias, quantus quámque immensus fuerit simus vniuersus, quem ter mille boues multis annis reddere potuerunt. Sed interim tibi, mihíque ipsi à vituperio metuo. Tibi quidem qui velis memoriæ literísque mandari virum longè sceleratissimum. Mihi verò qui operam *collocem*, in scribenda huiusmodi historia, rebúsque gestis hominis, quem à viris eruditis legi non deceret, sed in frequentissimo, amplissimóque theatro spectari à simijs, aut vulpibus discerptum. Quanquam si quis hoc crimen nobis impegerit poterimus ipsi exemplum simile producere. Etenim Arrianus ille Epicteti discipulus, vir inter Romanorum primarios habitus, & per omnem vitam in literarum studio versatus, cùm simile quid fecerit, pro nobis responderit.

Τιλλιβόρου γοῦν τὸν λῃστὴν κἀκεῖνος βίον ἀπαγορεῦσαι οὐκ ἠξίωσεν. ἡμεῖς δ', πολὺ ὠμοτέρου λῃστοῦ μνήμην ποιησόμεθα, ὅσῳ μὴ ἐν ὕλῃ, καὶ ὄρεσιν, ἀλλ' ἐν πόλεσιν οὗτος ἐλῄστευεν, οὐ Μινύαν μόνον, οὐδὲ τὴν Ἰδην καταζέχων, οὐδὲ ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν, ἀλλὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἐμπλήσας τῆς λῃστείας τοῦ αὐτοῦ. πρότερον δέ σοι αὐτὸν ὑπογράψω τῷ λόγῳ, πρὸς τὸ ὁμοιότατον εἰκάσας τῇ μορφῇ, ὥσαν δύνωμαι, καίτοι μὴ πάνυ γραφικός τις ὤν. τὸ γὰρ δὴ σῶμα, ἵνα σοι καὶ τοῦτο δείξω, μέγας τε ἦν, καὶ καλὸς ἰδεῖν, καὶ θεοπρεπὴς ὡς ἀληθῶς. λευκὸς τὴν χρόαν, τὸ γήρειον οὐ πάνυ λάσιος. κόμην τὴν μὲν, ἰδίαν, τὴν δ', καὶ περίθετον ἐπικείμενος, εὖ μάλα εἰκαιμφύλην, καὶ τοῦτο πολλοὺς ὄντι λῶν ἀλλοζίαν, λελησθῆναι. ὀφθαλμοὶ, πολὺ τὸ γοργὸν, καὶ ἔνθεον διεμφαίνοντες. φώνημα, ἡδίκον τε ἅμα, καὶ λαμπρότατον. καὶ ὅλως, δαιμόνιόν μεμιγμένος λῶν ταῦτά γε. τοιόσδε μὲν τὴν μορφήν. ἡ ψυχὴ δ', καὶ ἡ γνώμη, ἀλεξίκακος Ἡράκλεις, καὶ Ζεῦ ἀποτρόπαιε, καὶ Διόσκουροι σωτῆρες,

Nam is quidem Tillibori latronis vitam describere non censuit indignum. Nos verò latronis longè crudelioris mentionem faciemus, quippe qui non in syluis & montibus, sed in vrbibus ipsis est latrocinatus: nec Minyam tãtum & Idam pergrassatus, neque paucas quasdam Asiæ, eásque desertiores partes depopulatus, sed vniuersam, vt ita dicam, Romanorum ditionem suo latrocinio compleuit. Primùm autem hominem tibi verbis depingam, formã eius quàm proximè repræsentans: etsi non sim pingendi admodum peritus. Corpore igitur, vt tibi etiam hoc indicem, procerus erat, & aspectu decorus, planè diuina specie, colore cãdido, barba non admodum hirsuta, coma tectus partim natiua, partim apposititia, scitè admodum efficta, quam ascititiam esse vulgus ignorabat. Oculi versatiles illi diuina quadam acie refulgebant: vox suauissima erat, paritérque clarissima. In summa quoad ista, nulla ex parte poterat improbari. Hæc quidem illius forma erat. Cæterùm mens atque animus, ô malorum depulsor Hercules, & auersor hostiũ Iupiter, seruatorésque

πολεμίοις, καὶ ἐχθρεῖς ἀπαλλαγῆναι ἠξίουτο, ἢ συγγενέσθαι τοιούτῳ τινί. σωίσει μὲ γὰρ, καὶ ἀγχινοίᾳ. καὶ δεξιότητι, παντὸς τοῦ ἄλλου διήνεγκε. καὶ τόλμῃ πλείονι, καὶ εὐμαθείᾳ, καὶ μνημονικῷ, καὶ πρὸς τὰ μαθήματα εὐφυΐᾳ, πάντα ταῦτα εἰς ἀσέβειαν ἐκέκτητο ἀκόλαστον. ἐχρῆτο δ' αὐτοῖς εἰς τὸ χείριστον. καὶ ὄργανα τοιαῦτα ἀσυνειδήμονα ἔχων, ἀντίκα μάλα τῶν ἐπὶ κακίᾳ διαβοήτων, ἀκρότατος ἀπετελέσθη ἀφ' τὸν Κίρκωνας, ἀφ' τὸν Εὐρύβατον, ἢ Φρυνώνδας, ἢ Λεπτίνης, ἢ Σώφρατον. αὐτὸς γὰρ τῷ γαμβρῷ Ρουτιλιανῷ ποτὲ χάριν, καὶ τὰ μετεώτατα ἀφ' αὐτὸν λέγων, Πυθαγόρᾳ ὅμοιος εἶναι ἠξίου. ἀλλὰ ἴλεως μὲ ὁ Πυθαγόρας εἴη, σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τῷ γνησίῳ θαυμάσιος. εἰ δ' τις τοῦτον ἐλέγχοιτο, πῶς ἂν εὖ οἶδα ὅτι σοὶ αὐτὸν εἶναι ἔδοξε. καὶ σοὶ χαίτην, μή μοι τομίσῃς ἐν ὕβρει ταῦτα τὸ Πυθαγόρου λέγειν, ἢ σωφρονεῖν πειρώμενον αὐτὸν εἰς ὁμοιότητας τῆς πράξεων. ἀμὴ δὲ τις τὰ χείρονα, καὶ διαβολῇ περὶ τὸ Πυθαγόρου

Dioscuri: in hostes potiùs extinguat incidere, quàm cum eiusmodi quopiã habere cõmerciũ. Siquidẽ ingenio, solertia, acumine longè præstabat cæteris. Tum curiositas, docilitas, memoria, & ad disciplinas ingenij fœlicitas, horum vnum quodque supra quàm dici possit, illi suppetebat: quibus tamen pessimam in partem est vsus. Et egregij[illegible] instruct[illegible] sceleribus [illegible] facilè [illegible] rior Ce[illegible] Eurybat[illegible] vel Arist[illegible] to. Qui[illegible] nero alt[illegible] de se m[illegible] tur, Pyth[illegible] milabat propiti[illegible] sapiens si ætate hu[illegible] sat scio [illegible] isset. Se[illegible] tias, ca[illegible] thagor[illegible] dicere, [illegible] militud[illegible] commi[illegible] deterrin[illegible] sissima [illegible] per cali[illegible] bus eq[illegible]

Θέλω ὡς ἀληθέσιν εἶναι, ὅμως συναγάγοι ἐς τὸ αὐτὸ πολλοστὴν ἂν μέρος ἅπαντα ἐκεῖνα γένοιτο τοῦ Ἀλεξάνδρου δεινότητος. ὅλως γὰρ ὑπονόσον μοι, καὶ τῷ λογισμῷ διαπλάττοντι ποικιλωτάτῳ τινὰ ψυχῆς κρᾶσιν, ἐκ ψεύδους, καὶ δόλων, καὶ ὑποκρίσεων, καὶ κακοτεχνιῶν συγκειμένῳ, ῥᾳδίαν, πολυμηχάνῳ, παρασκόλον, φιλόπονον ἐξεργάσασθαι τὰ νοηθέντα. καὶ πιθανὴν, καὶ ἀξιόπιστον, καὶ συνοικειοῦσαν τῷ βελτίονος, καὶ τῷ ἐναντιωτάτῳ τῆς βουλήσεως ἐπικρᾶναι. οὐδεὶς γοῦν τοσοῦτον ἐντυχὼν, καὶ ἁπλῶς δόξαν λαβὼν περὶ αὐτοῦ, ὡς εἷς πάντων ἀνθρώπων μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ὑπερφυέστατος, καὶ ἀτλοϊκώτατός τε, καὶ ἀφελέστατος. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, τὸ μεγαλουργὲς φρονῶν, καὶ τὸ μηδὲν ἀεὶ μικρὸν ὑποπτεύειν, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς μείζοσιν ἐπέχειν τὸν νοῦν. μειρακίσκον μὲν ἔτι ὄντα, παῖδα ὡραῖον, ὡς εἶδεν ἀπὸ τῆς καλάμης τερπόμενόν τε, καὶ ἀκούοντα τῶν διηγουμένων, ἀπέδυν ἐπόρευε, καὶ συνῆν ὑπὲρ μισθὸν τοῖς δεομένοις. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, λαμβάνει τις αὐτὸν ἐρᾶστὴς χρόνος, τῶν μαγείας, καὶ ἐπῳδὰς θαυμασίους ἐπαγγελλομένων,

fidē perinde vt veris habuerim) siquis tamen conferat in vnum, ea omnia non fuerint Alexandrinæ versutiæ pars minima. Prorsum enim imaginare mihi, & cogitatione finge, quàm maximè variam ingenij temperaturā, ex mendacio, dolis, periurijs maleficijs compositam, præptam, audacem, præcipitem, efficiendis ea quæ excogitasset, gnauam, appositam ad persuadendum, fide dignam, ad simulandum optima quaque aptam, & consilio contraria præ se ferētem. Nemo igitur cum illo primum cōgressus, non discessit quin hanc opinionem de illo susceperit, vt eum mortalium omnium optimum, æquissimúmque, præterea simplicissimum, miniméque fallacem iudicaret. Accedebat ad hæc omnia grandium rerum conatus, cùm nihil pusillum cogitaret, sed ad maxima semper animum appelleret. Itaque cùm esset adhuc adolescens, venustus admodum, ut licebat ex stipula conijcere, & ex ijs audire qui narrabāt, promiscuè scortabatur, & rogantibus sui copiam mercede faciebat. Inter alios autem, accipit ipsum amans quidam præstigiator, ex ijs qui magias & miras incantationes profitentur,

καὶ χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς, καὶ θησαυρῶν ἀπορρήτας, καὶ κλήρων διαδοχάς. οὗτος ἰδὼν εὐφυᾶ παῖδα, καὶ πρὸς ἅπαν μισθὸν τὴν αὐτῆς πραξέων ἑτοιμότατον, οὐ μέσον ἐρῶντα τῆς κακίας τὴν αὐτῆς, ἀλλ' αὐτὸς τὸν ὥρας τὸν ἐμεῖνε, ἐξεπαίδευσέ τε αὐτὸν, καὶ διετέλει συνεργῶν, καὶ ὑπηρέτην, καὶ διάκονον χρώμενος. ὁ δ' αὐτὸς ἐμεῖνος, δημοσίᾳ μὲν δήθεν ἰατρὸς ἦν, ἐπῆσατο δὲ κρύβδην τὸν Θῶνος τοῦ αἰγυπτίου γυναῖκα, φάρμακα πολλὰ μὲν ἰοβλα μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυσιτελῆ. ὧν ἁπάντων κληρονόμος, καὶ διάδοχος αὐτὸς ἐγένετο. ἐνῦν δὲ ὁ διδάσκαλος ἐμεῖνος, καὶ ἐξεστὼς τὸ γῆρας τυανεὺς, τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ τυανέως πάνυ συγγνωρίμων, καὶ τὸν πᾶσαν αὐτοῦ βαρυφθορίαν εἰδότων. ἐρᾷς δὲ οἵας σοι διατείβης ἀνδρῶπον λέγω; ἤδη δὲ πώγωνος ὁ Ἀλέξανδρος πιμπλάμενος, καὶ τοῦ τυανέως ἐμεῖνου ἀποθανόντος, ἐν ἀποφίᾳ καθεζόμενος, ἀπορρικίας ἅμα τὸν ὥρας, ἀφ' ἧς βέβρωται ἐδύνατο, ὡς ἔτι μικρὸν οὐδὲν ἐπινοεῖν. ἀλλὰ κοινωνίας

tum artes ad conciliandam in amoribus gratiam, ad immittenda in inimicos mala, ad eruendos thesauros, ad hæreditates susciendas. His cùm eximiæ indolis puerum conspexisset, & ad ministrandum suis actionibus propensissimum: vt pote qui non minùs illius amaret maleficium, quàm ipse huius formam: eruditit eum, semper deinceps adiutore & ministro est vsus. Atque is apud populum medicinam profitebatur: & norat quemadmodum Thonis Ægyptij coniux Pharmaca mixta, salubria multa, & noxia multa. Quorum omnium hæres hic & successor fuit. Porrò doctor ille & amator, natione Tyaneus erat, ex ijs qui cum illo Apollonio Tyaneo versati erant, totámque illius tragœdiam pernouerant. Vides quanam è schola tibi hominem refero? Verùm vbi iam barba plenus esset Alexander, Tyaneo illo vita defuncto, ad egestatem redactus, cùm oris gratia defloruisset, vnde victum parare poterat, nihil postea paruum agitabat animo. Sed inito commercio cum Byzantino quodam annalium scriptore,

βυζαντίῳ τινὶ χρονογράφῳ,

τ καθιόντων ἐς τὸν ἀγῶνας πολὺ καταφρονητικῶς τῆς φύσεως, Κοκκωνᾶς ὑ ἐπικαλεῖτο οἶμαι, μειμούμενοι γοητεύοντας καὶ τοὺς παχεῖς τ ἀνθρώπους. οὕτω γὰ αὐτοὶ τῇ πατρίῳ τῶν μάγων φωνῇ τοὺς πολλοὺς ὀνομάζουσιν, ἀποκειρόντες. ἐν ὑ τούτοις, καὶ μακέτην γυναῖκα πλουσίαν, ἔξωρον μ, ἐρᾴσμιον ὑ ἔτ εἶναι βουλομένην, ἀνευρόντες, ἐπιστήσαντό τε τὰ ἀρκοῦντα παρ' αὐτῆς, καὶ ἠκολούθησαν ὀπ τ Βιθυνίας εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πελλαία δ' ἐστὶν εἰκῆ, πάλαι μ εὐδαίμονος χωρίου ὑπ τῶν Μακεδόνων βασιλέας, νῦν δ' ταπεινοὺς, καὶ ὀλίγοις τοῖς οἰκήτορας ἔχοντος. ἐνταῦθα ἰδόντες δ' ἐκόντας παμμεγέθεις, ἡμέρους παῦ, καὶ πιθανοὺς, ὡς καὶ ὑπὸ γυναικῶν βόφεσθαι, καὶ παιδίοις συγκαθεύδειν, ὑ πατουμένους αἰσχέσθαι, καὶ θλιβομένους μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς ὑπ ταυτὰ τοῖς βρέφεσι, πολλοὶ δ' γίνονται τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς, ὅθεν καὶ τ περὶ τ Ὀλυμπάδος μῦθον διαφορτῆσαι πάλαι εἰκὸς, ὁπότε ἐκύη τ Ἀλέξανδρον, δ' ἐκόντα-

omnium qui in certamina descendunt, ingenij longè sceleratissimi: Cocconas autem cognominabatur vt puto: circumibant imposturis ludificantes, ac pingues homines (sic enim illi peculiari magorum lingua vulgus appellant) detondentes. Inter hæc, Macetin mulierem opulentam nacti sunt, exoleta iam forma: sed quæ etiamdum amabilis haberi studeret. Ab hac victus copia suppeditabatur, quam ex Bithynia in Macedoniam vsque sunt sequuti. Pellæa autem erat illa, qui locus olim floruit sub Macedonicis regibus: nunc à paucis, iisque humilibus incolitur. Ibi cùm immani magnitudine dracones conspicerent, cicures ac mansuetos, adeò vt à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se conculcari sustinerent, neque se premi indignè ferrent, denique infantum more lac è papilla sugerent (quales apud illos sunt permulti, vnde verisimile est olim illam de Olympiade fabulam increbruisse, quando concumbente cum illa huiusmodi puto quopiam dracone, Alexandrum conceperat,

τος πρὸς δίκαια τοιούτου συγκαθεύδοι τος αὐτῇ, ὠνοῦνται τ' ἐρετῶν ἐν τῷ χαλκίῳ, ὀλίγων ὀβολῶν. καὶ κατ' Θουκυδίδην, ἀρχεται πόλεμος ἐνθένδε ἤδη. ὡς γὰρ αἱ δύο κακίαι, καὶ μεγαλοτολμία, καὶ πρὸς τὸ κακουργεῖν προχειρότατον ἐς τὸ αὐτὸ συνιόντες, ῥᾳδίως κατενόησαν τ' τ' ἀνθρώπων βίον τόδε δυεῖν τούτοιν μεγίστοιν τυραννίδων, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τούτων ἑκατέρῳ ἐς δέον χρήσασθαι δυνάμενος, τάχα πλουτήσειεν ἄν. ἐπ' ἀμφοτέροις γὰρ, τῷ τε φοβουμένῳ, καὶ τῷ ἐλπίζοντι, ἐώρων τ' προγνωσιν ἀναγκαιοτάτην τε, καὶ πολυτιμοτάτην οὖσαν, καὶ Δελφοὺς ὅτου πάλαι πλουτήσαι, καὶ ἀσιδίμους ἡνίκα, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, τῶν ἀνθρώπων ἀεὶ, δι' ὃς προσέπτην τυραννους, πλὴν ἐλπίδα, καὶ τὸν φόβον, φοιτώντων ἐς ἱερὰ, καὶ προμαθεῖν τὰ μέλλοντα λιμένων. καὶ δι' αὐτὸ ἑκατόμβας θυόντων, καὶ χρυσοῦς πλίνθους ἀναθέντων. ταῦτα πρὸς ἀλλήλους φράσαντες, καὶ κυκῶντες. μαντεῖον συστήσασθαι. καὶ χρηστήριον ἐβουλεύσαντο. εἰ γὰρ τοῦτο προσλάβοιεν αὐτοῖς,

vnum ex his serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt. Atque vt Thucydidis vtar verbis, hinc iam bellum oritur. Nimirum cùm duo facinorosissimi, magnáque audentes, neque non ad maleficia promptissimi, societatem inuisserint, facilè perpenderunt hæc duo potissimùm in hominum vita tyrannidem obtinere Spem, atque Metum, quorum vtroque siquis commodè vteretur, fore vt ilico diteſceret. Nam vtrique, Metuenti scilicet, & Speranti, maximè necessariam atque optatissimam esse præscientiam videbant: atque hac via Delphos olim ditatos, factósque celebres: præterea Delum, Clarum, & Branchidas: nimirum hominibus per hos quos dixi tyrannos Spem, ac Metum, ad templa confluentibus, ac futura prædiscere cupientibus, ideóque hecatombas immolantibus, aureósque lateres dedicantibus. His inter se versatis, atque vltro citróque agitatis, oraculum, & cortinam constituere statuerunt. Etenim si res ea processisset, spe-

rabant

αὐτίκα πλούσιοί τε καὶ εὐδαίμονες ἔσεσθαι ἤλπιζον; ὅσῳ μειζόνως ἢ κατ' αὐτῶν τὸ πρόσταγμα ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ χρεῖττον διέφανη τῆς ἐλπίδος. τοιαύτην οὖν τὴν σκέψιν ἐποιοῦντο, πρῶτά μὲν περὶ τοῦ χωρίου, δεύτερον δ', ὅπως ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ τρόπος ἂν γένοιτο τῆς ἐπιχειρήσεως. ὁ μὲν οὖν Κόκκωνας, τὴν Χαλκηδόνα ἐπιτήδειον εἶναι, καὶ ἐμπόρων χρεῖον, τῇ τε Θρᾴκῃ, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ πρόσοικον, οὐκ ἄκρως οὐδὲ τῇ Ἀσίᾳ, καὶ Γαλατείᾳ, καὶ τῶν ἐπικειμένων ἐθνῶν ἁπάντων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἐκκαλεῖται τὰ οἰκεῖα πρόσφορα, λέγων ὅτι ἀληθῆ λέγω, πρὸς τὴν τῶν τοιούτων ἀρχήν, καὶ ἐπιχείρησιν, ἀνθρώπων δεῖν παχέων, καὶ ἠλιθίων τῶν ἀποδεξομένων, οἵους τοὺς Παφλαγόνας εἶναι ἔφασκεν, κατοικοῦντας τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος, δεισιδαίμονας καὶ πολλοὺς, καὶ ἠλιθίους, καὶ μόνον ἂν φανῇ τις αὐλητὴς, ἢ τυμπανιστὴς, ἢ κυμβαλοις κροτοῦντα ἐπάδοντος, ποσὶν τὸ τοῦ λόγου μαντευόμενος, αὐτίκα μάλα πάντας κεχηνότας

rabant se protinus diuites ac fœlices fore. Quod quidem negotium primam ipsorum expectationem longè superauit, & spe melius euenit. Hinc despicere cœperunt, primùm quem locum deligerent, deinde qua ratione cœptum auspicarentur. Cocconas igitur Chalcedonem idoneam esse censebat; vt pote regionem mercatoribus frequentem, Thraciæ, Bithyniæque confinem, neque ab Asia, Galatiáque longè dissitam, cunctis item imminentibus populis. At è diuerso patriam suam præferebat Alexander: dicens quod res erat: ad res huiusmodi incipiendas, & auspicandas opus esse pinguibus & stolidis hominibus qui admittant, cuiusmodi Paphlagones affirmabat esse hos qui supra murum Aboni habitant, nempe superstitiosos plerosque & stolidos: qui si quis tantùm apparuerit, tibicinem, aut tympanistam, aut cymbala pulsantem adducens, cribro, quod aiunt, vaticinans, ilico vehementer in illum omnes inhient, & perinde vt

πρὸς αὐτὸν, καὶ ὥσπερ τινὰ

τῶν ἐπουρανίων · θεοσβλέπτους. ὀλίγης δὲ περὶ τοῦτο σπουδῆς αὐτοῖς γενομένης, τέλος, ἐπίκυσιν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὴν Χαλκηδόνα, χρήσιμον γάρ τι ὅμως ἡ πόλις αὐτοῖς ἔχειν ἔδοξεν, ἐν τῷ Ἀπόλλωνος ἱερῷ, ὃν ἀρχαιότατον ὄντα Χαλκηδονίων, καταφύσαντες δέλτους χαλκᾶς, λέγουσας, ὡς αὐτίκα μάλα ὁ Ἀσκληπιὸς σὺν τῷ πατρὶ Ἀπόλλωνι, μετοικήσων εἰς τὸν Πόντον, καὶ κατοικήσει τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. αὗται αἱ δέλτοι ἐκπύστους εὐθὺς γενόμεναι, διαφοιτήσασι ῥᾳδίως τοῦτον τὸν λόγον εἰς πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν Πόντον ἐπέλασαν. καὶ πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. ἐκεῖνοι γὰρ καὶ νεὼν αὐτίκα ἐψηφίσαντο ἐγεῖραι, καὶ τὸν θεμελίους ἤδη ἔσκαπτον. ἐνταῦθα ὁ μὲν Κοκκωνᾶς, ἐν Χαλκηδόνι καταλήπτου, δέλτους τινὰς, καὶ ἀμφιβόλους, καὶ λοξὰς χρησμοὺς συγγράφων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐτελεύτησε τὸν βίον, ὑπὸ ἐχίδνης οἶμαι δηχθείς. θεραπεύεται δὲ ὁ Ἀλέξανδρος κομῶν ἤδη, καὶ πλοκάμους καθειμένος, μεσόλευκον χιτῶνα περιβεβλημένος

cœlitum quempiam intueantur. Qua de re cùm nonnihil inter eos controuersiæ fuisset, tandem vicit Alexander. Igitur cùm Chalcedonem veniſſet (nam id oppidum visum est hac parte nonnihil illis conducibile habere) in Apollinis templo, quod est apud Chalcedonios antiquiſſimũ, tabellas æreas defodiũt, quæ dicerent, breui admodum Æsculapium vnà cum patre Apolline in Pontum aduenturum, atque Aboni murum inhabitaturum. Ex tabellæ cum essent de industria repertæ, facilè effecerunt vt hic rumor in omnem Bithyniam, & Pontum dimanaret: multò autem ante alios in Aboni murum. Nam illi statuerunt protinus templum erigere: iámque locum fundamentis effodiebant. Relictus hic in Chalcedone Cocconas, ancipitia quædam, atque ambigua, obliquáque conscribit respõsa. Deinde pòst, viperæ, vt opinor, morsu necatur. Accersitur in huius locum Alexander iam comatus, cæsarie promissa, purpuream tunicam albo distinctam indutus, supra

ἀυτῆ λευκὸν ἀναβεβλημένος, ἀφαλῆ ἔχων καὶ τὴ Περσέα, ἀφ' ἑ ἑαυτὴ ἐγγενεαλογεῖ μητρόθεν. καὶ οἱ ὀλέθροι ἐκεῖνοι Παφλαγόνες, εἰδότες ἀυτῆ ἄμφω τὼ γονέας ἀφανεῖς, καὶ ταπεινές, ἐπίστευον τῷ χρησμῷ, λέγοντι,

Περσίδος γενεῆς, Φοίβῳ φίλος ὅστος ὀφάνθη,
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ποδαλειρίου αἷμα λελογχώς.

Οὗτος ἄρα ὁ Ποδαλείριος, μάχλος, καὶ γυναικομανὴς τὴ φύσιν, ὡς ἀπὸ Τεύκρης ἄχρι Παφλαγονίας σύεδαι ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου μητρός. ἔυρηται δ' χρησμὸς ἤδη, ὡς Σιβύλλης περιφερόμενος,

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠϊόσ' ἀγχὶ Σινώπης,
Ἐσσῆ τις καὶ Τύραν ὑπ' Αὐσονίοισι θεοφάτης,
Ἐκ πρώτης δεκάδος μονάδος, τετρακὶς δεκάδων τε,
Πέμπτ' ἑτέρας μονάδας, καὶ εἰκοσάδα τετραετίμου,
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμωνυμίῃ τραφέντος.

Εἰσβαλὼν γοῦν ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τοιαύτης τραγῳδίας, διὰ πολλῆς ἐς τὴν πατρίδα περιβλεπτός τε, καὶ λαμ-

ęam candida veste amictus: falcem tenens more Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagones, quanquam ambos illius parentes norant obscuros atque humiles, credebant oraculò ita canenti:

Persidis e genere, gratus Phœbo iste videtur:
Diuus Alexander Podalirii sanguine cretus.

Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò vt à Tricca ad Paphlagoniam vsque in Alexandri matrem sit incitatus. Repertum est aliud oraculum quasi Sibyllæ prædiuinantis.

Ad maris Euxini littus, iuxtáque Sinopam,
Tyrside erit quidam Ausoniæ de gente sacerdos:
Qui prima ex monade, ac decade extriplici referabit,
Quinque alias monades, vicenáque ter repetite,
Quadrorbem numerum, referentem nomina diui,
Qui veniet laturus opem mortalibus ægris.

Alexander itaque multo pòst in patriam cum huiusmodi tragœdia ingressus, conspicuus erat ac splen-

πρὸς ἰῶ, μεμνῆτ' ἀφροσύνης μῦθος ἐκείνοτε, καὶ ἀφροῦ ἀκανθομελάμφυλος τὸ σῶμα. ῥᾳδίως δ' τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῷ, σφοδροῦ τῆς βιαίου βοτάνης ἡλίῳ ῥίζαν διαμασησαμένῳ. τοῖς δ', θεῖόν τι, καὶ φοβερὸν ἐδόκει ὁ ἀφρός. ἐπεποίητο δ' αὐτοῖς πάλαι, καὶ κατεσκεύαστο, κεφαλὴν δρακόντος ὀδυνίνη, αἰθροπρομορφόν τι ὑπαφαίνουσα, καταγλαφος, πάνυ ὑγρομένη, ὑπὸ θριξὶν ὑπαίαις ἐνοικοῦσά τι, καὶ αὖθις ὑπακλείουσα τὸ σῶμα. καὶ γλῶτα, οἵα δρακόντων ἄπιν, μέλαινα προήκουσα, ὑπὸ τειχῶν καὶ αὐτὴ ἑλκομένη. καὶ ὁ πλαταῖος δ' δρακών, θεοῦ πηγάς, καὶ οἴκοι ἐδίψητο, καὶ χαμαὶ ὑπφαινόμενος αὐτοῖς, καὶ συμπαγωδήσων, μᾶλλον δ', ἀγωνιστὴς ἐσόμενος. πλὴν ἀρχαῖός γε ὄφις, μηχανᾶταί τι τοιόνδε. Νύκτωρ γὰρ ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς θεμελίους τοῦ νεω τοῦ ἀφ' ὑγροῦ μύους, συνεστηκὸς δ' ἐν αὐτοῖς ὕδωρ, ἢ αὐτόθεν πηδὼν συλλειβόμενον, ἢ ἐξ ὑπερῴου πεσὸν, ἐνταῦθα κατατέθηται χιὼν ὢν ἀφηκεν ωμόν, ὕπνον φυλάττων ἐρπετῶν ταράττηνητον. καὶ βυθίσας τοῦτο ἐν μυχῷ τῆς πηλῆς,

didus, cū ſeſe nonnunquam afflatū numine ſimularet, ore ſpuma pleno. Id quod ille lanariæ herbę ad tingendum aptæ radice cōmāducata facilè efficiebat. Cæterùm illis diuinum quiddā ac formidādū ſpuma illa videbatur. At multo antea ſibi finxerant, parauerántque è linteis confectū draconis caput, ſpeciē humanā præ ſe ferens, lineis notatū, planéq; expreſſum, quod pilis equinis os aperiret, & clauderet. Tū lingua, ſicut eſt draconū, biſulca atra prominebat, quæ & ipſa trahebatur à pilis. Porrò Pellę ille draco iāpridē erat inpróptu, domiq; alebatur, ab illis cū res poſtularet, oſtēdēdus, vnáq; partē tragœdiæ actus, vel princeps potiùs huius fabulæ futurus. Iam verò cū eſſet incipiendum, tale quiddam machinatur. Cùm noctu veniſſet ad recens effoſſa templi fundamenta, in quibus conſtiterat aqua, ſiue quòd indidem alicunde confluxerat, ſiue quod ex æthere decideret? Illic anſerinum ouum priùs excauatum deponit, quod ſerpētem recens editum occultabat. Id cùm altè demerſiſſet in abditas luti cauernas,

ὑπόσω αὖθις ἀπῆλθε ἀφῆκε. ἔωθεν δ' ὁμοίως ἐς τὴν ἀγορὰν παρεπέμπετο, διάζωμα δ' περὶ τὸ αἰδοῖον ἔχων, καπέζιον καὶ τοῦτο, ἐν τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ σκῆπτον φέρων, σείων ἅμα τὴν κόμην αὐτὸν, ὥσθ' οἱ τῇ μητρὶ ἀγείροντες τε, καὶ ἐνθουσιάζοντες, ἐδημηγόρει, ὅτι θεὸν τινα μέγαν ἀναβὰς, καὶ τὴν πόλιν μακαρίζειν αὐτίκα μάλα δεήσοιτο ἀφ' ἑαυτοῦ. οἱ παρόντες δ', συνεδεδράμηκει γὰρ σχεδὸν ἅπασα ἡ πόλις ἅμα γυναιξὶ, καὶ γέρουσι, καὶ παισὶν, ἐθαύμαζον, καὶ ἐπύνθανοντο, καὶ προσεκύνουν. ὁ δ', φωνάς τινας ἀσήμους φθεγγόμενος, οἵας ἠκούσαντ' ἂν Ἑβραίων, ἢ Φοινίκων, ἐπλήττετο τοῖς ἀνθρώποις, οὐκ εἰδόσι ὅ, τι λέγοι. πλὴν τοῦτο μόνον, ὅτι πᾶσιν ἐγκελεύσαιτο τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἀσκληπιόν. ἦν δ' ἤδη ἑσπέρα ὑπὸ τὸν ἑσπερινόν. καὶ ὅπου τὸ ὄρυγμα ἐλθὼν, καὶ τὸν προσκοδομημένον τῷ χρηνείῳ πηλὸν, ἐμβὰς ἐς τὸ ὕδωρ, ὕμνους τε ἦδεν Ἀσκληπιῷ, καὶ Ἀπόλλωνος μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ ἐκάλει τὸν θεὸν ἥκειν τύχῃ ἀγαθῇ ἐς τὴν πόλιν, εἴτε φιάλην ἀργυρᾶν, εἴτε

rursum illinc discessit. Manè verò cùm nudus in forum prosiliisset nisi quod subligari, eóque inaurato circum pudēda tectus erat, cùmque falcem illam ferret, solutámque comam simul quateret, eorum more qui à Cybele Deorum matre afflati conueniunt, conscensa sublimi ara concionabatur, eámque ciuitatem beatā prædicabat, quæ mox Deum propalam esset ostensura. Porrò qui aderant (nam concurrerat vniuersa propè ciuitas vnà cum mulieribus, senibus, pueris, admirabantur, vota faciebant, & adorabant. At ille voces ignotas sonans, quales sunt Hebræorum aut Phœnicum, attonitos eos reddebat, vt qui non intelligerent quid diceret: nisi solum hoc, quòd Apollinem & Æsculapium passim admiscebat. Deindè ad designatum templū cursu contendebat, accedénsque ad fossam, illúmque fontem oraculo præstructū, ingressus aquam, magna voce canebat laudes Apollinis & Æsculapij, inuitabátque Deum vt bonis auibus in vrbem veniret. Postea cùm postulatam phialam quispiā dedisset, eámque facilè im-

βαλὼν, ἀλείμματι μὲν τῷ ὕδατος, καὶ τῷ πηλῷ τὸ ᾠὸν ἐκεῖνο, ἐν ᾧ ὁ Διὸς αὐτῷ κατεκέκλειστο, κηρῷ λευκῷ τὴν ἁψῖδα μιγνὺς τοῦ πώματος ξυγκεχολλημένον, καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ἔχειν ἔφασκεν ἤδη τὸ Ἀσκληπιόν. οἱ δὲ, ἅτε δὴ ἀπίβλεπον ὅ, τι ἂν γένοιτο, πολὺ θᾶττον θαυμάσαντες τὸ ᾠὸν ἐν τῷ ὕδατι εὑρημένον. ἐπεὶ δὲ καὶ κατάξας αὐτὸ ἐς κοίλην τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο τοῦ τῆς ἰρπετῆς ἐκείνου ἔμβρυον, καὶ οἱ παρόντες εἶδον κινούμενον, καὶ περὶ τοῖς δακτύλοις εἱλούμενον, ἀήθροησαν εὐθὺς, καὶ ἀπαύζοντο τὸν Διὸν, καὶ τὴν πόλιν ἐμακάριζον, καὶ χαρᾶς ἕκαστος ἐπεπλήσθη τῶν εὐχῶν, θησαυρούς, καὶ πλούτους, καὶ ὑγείας, καὶ τἄλλα ἀγαθὰ αὐτῶν παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, δεύτερος αὖθις ἐπὶ τὴν εἰσιὼν ἐγίγνετο, φέρων ἅμα καὶ τὸν ἀρτιγένητον Ἀσκληπιόν. δῆτα τεκμήριον, ὅτι ἄλλοι ἄνθρωποι πίπτουσιν ἀφ' ἑαυτῶν, οὐκ ἐκ πεφωνίδος μὰ Δί', οὐδ' ἐκ κορώνης, μὴ ἐκ χίωνος μεγίστης μόνον. ὁ δὲ λεὼς ἅπας, ἠκολούθει, πάντες ἔνθεοι, καὶ μεμηνότες ἐκεῖνον τὸν ἐλπίδων. ἡμέρας

merſiſſet, vnà cum aqua lutóque haurit & ouum illud, in quo nimirum ille Deum concluſerat, cuius operculi commiſſura cera alba & ceruſſa erat ferruminata. Id cùm manu cepiſſet, affirmabat ſeſe iam tenere Æſculapium. Interim illi intentis oculis aſpiciebant quid accideret, multò priùs admirati ouum in aqua repertũ. Poſtquam autem eo fracto, ſerpentis illius fœtum in cauam manum recepit, quíque aderant mouentem ſeſe eum conſpexerunt, ac digitis circumuoluentem, exclamare cœperunt, & ſalutare Deum, & ciuitatem beatam prædicare. Tum votis affatim quíſque implebatur, theſauros, opes, ſanitatem, aliáque id genus bona flagitando. Hic ille rurſus curſim ſeſe domum abripuit, vnà ſecum aſportans modò editum in lucem Æſculapium, bis natum, cùm ſemel alij naſcantur homines, ídque non ex Coronide per Iouem, hoc eſt, non ex cornice, ſed ex anſere progenitum. Populus autem vniuerſus ſequebatur, omnes à Deo afflatu, & ob ſpes animo conceptas furore correpti. Ergo interdiu

μὴν οὗ, οἶκοι ἔμεινεν, ἐλπίζων, ὅτε καὶ τῆς φήμης, αὐτίκα μάλα παμπόλλοις τῶν Παφλαγόνων συνδρα- A μεῖσθαι. ἐπεὶ δὲ κατεπίπλησε ἀνθρώπων ἡ πόλις, ἀπάντων τὸν ἐγκέφαλον, καὶ τὰς καρδίας ἀφεξυρημένων, οὐδὲν ἐοικότων σιτοφάγοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ μόνῃ τῇ μορφῇ μὴ οὐχὶ πέφατα εἶναι διαφερόντων, ἐν οἰκίσκῳ τινὶ ἐπὶ κλίνης καθεζό- B μενος, μάλα ἀτρεμῶς ἐσαλμένος, λαμβάνει εἰς τὸν κόλπον τὸ πολλαῖον ἐμεῖνον Ἀσκληπιὸν, μέγιστόν τε, καὶ κάλλιστον ὡς ἔφην, ὄντα. καὶ ὅλον τῷ αὐτῷ βαλλόμενον περιελί- C σας, καὶ τὴν οὐρὰν ἔξω ἀφεὶς, πολὺς δὲ ἦν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἀφελκυσθῆναι αὐτὸν, καὶ χαμαὶ τὸ μέρος ἐπισύρεσθαι, μόνῳ τῷ κεφαλῷ κατὸ μάλης ἔχων, καὶ ἀποκρύπτων, ἀνεχόμην πάντα ἐμεῖνε, ἀφεῦσαι τὴν ὀδονίλιν κε- D φαλὴν τῆ δάτερα τὸ χιτῶνος, ὡς δῆθεν ἐμεῖνου τὸ φαινομένου πάντως ἅπαν. εἶτά μοι ἐπιόντων οἰκίσκον ἡ παῦ φαιδρὸν, καὶ εἰς κόρον τὸ φωτὸς E ἀνεχόμενον, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἀγκλύδων, τετραφυμένων, καὶ ἀφικνουμένων, καὶ τὸ ἐλπίζον ἐπαιωρουμένων. ὡς

domi se continebat, sperans fore, id quod & euenit, vt fama permoti, Paphlagonum pars maxima statim concurreret. Posteaquam autem redundauit hominibus, quibus omnibus iam ante cerebrum, & cor esset exemptũ, quíque nulla ex parte similes essent viris pane victitantibus, verùm qui præter solam figuram nihil à pecudibus distarent: in quibusdam ædiculis, in lecto sedens eo cum ornatu qui vatẽ mirè deceret: accipit in sinũ Pelleũ illũ Æsculapiũ, qui vt dixi, maximus erat & pulcherrimus. Quẽ cũ suo collo totũ circũuoluisset, caudam foras prominere sinẽs (erat autem ingẽs adeò, vt nõ solũ in sinu ipsius effũderetur: sed etiam pars humi traheretur) solum caput sub ala abditũ tenens, illo ferẽte omnia, caput illud draconis ex linteo confectũ, altera ex parte tunicæ ostendebat, ac si illius, qui apparebat, omnino esset. Iam mihi cogita non admodũ illustres ædiculas, neq; luminis ad satietatẽ vsq; capaces, tum hominũ conuenarũ turbam, qui tumultuentur iam antè spebus referti & erecti: quibus

εἰσελθόσι, τερατῶδες ὡς εἰκὸς τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο, ἐκ τοῦ τὸν μικρὸν ἑρπετὸν, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τοσοῦτον δράκοντα τερατίαν αὐθρωποφάγον. καὶ ταῦτα, καὶ τιθαρσυν. ἀπῄεσαν δ' αὐτίκα θεοὺς τὴν ἔξοδον. ἐν ᾧ δὲ ἀκριβῶς ἰδεῖν, ἐξελαύνοντο ὑπὸ τῶν ἀεὶ ἐπεισιόντων. ἐτρέποντο δ' ἐπὶ τὸ αὐτίδυσιν ἄλλη ἔξοδος, οἵαν τινὰ τοῦ Μακεδόνος ἐν Βαβυλῶνι ποιῆται ἐπ' Ἀλεξάνδρου νοσοῦντι λόγος. ὅτι ὁ μὲν, ἤδη θανάτου εἶχεν. οἱ δ', πείσαντες τὰ βασίλεια, ἐποθοῦν ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ θεραπεῦσαι τὸ ὕστατον. τὴν δ' ἐπίδειξιν ταύτην, οὐκ ἅπαξ ὁ μακὸς, ἀλλὰ πολλάκις ποιῆται λέγεται. καὶ μάλιστα εἴ τινες τῶν πλουσίων ἀφίκοιτο νεωστί. ἐπιτῦδε ὦ φίλε Κέλσε, εἰ δεῖ τἀληθῆ λέγειν, συγγνώμην ἔχειν ἀποδίδομεν τοῖς Παφλαγόσι, καὶ Ποντικοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἅπασι δεύτοις αὐθρώποις, εἰ ἐξηπατήθησαν ἀπειρίᾳ τῶν δράκοντος. καὶ γὰρ τοῦτο παρεῖχε τοῖς Συλλαβοῦσιν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρῶντές γε ἐν ἀμυδρῷ τῷ φωτὶ τὴν κεφαλὴν ἔξω αὐτῶ αἰωρουσαν τε, καὶ

ingressis visa res est, vt par erat, portentosa, videlicet ex modò pusillo serpente, intra paucos dies tam immanem extitisse draconem, humana specie, & insuper A mansuetum. Protinus autem ad egressum accelerabantur, & priusquam accuratè essent contemplati, expellebantur ab ijs qui noui semper ingrediebantur. E- B ráteque è regione ianuæ patefactum aliud ostium ad exeundum: cuiusmodi ægrotante Alexandro Macedonas in Babylone feciſſe ferunt: C cùm illi grauissimè affectum ipsum, obsessa regia intueri, & supremùm alloqui cuperent. Atque hoc spectaculi scelestus hic non semel, verùm crebriùs exhibuisse dicitur: maximè D siqui diuites nouitij aduenissent. Hoc loco, mi Celse, si verum fateri oportet, æquum est veniam dare Paphlagonibus ac Ponticis illis, crassis & ineruditis E hominibus, si draconem tangentes delusi sunt. Nam hoc quoque largiebatur Alexander ijs qui voluissent: cùm viderent in obscura luce caput nimirum illius nunc aperire, nùc claudere os tãta

συγκλείοντα τὸ στόμα, ὅτε

σταῦ τὸ μηχάνημα ἐζῆτο Δημοκείτου τινός, ἢ καὶ αὐτῆς Ἐπικούρου, ἢ Μητροδώρου, ἢ τινὸς ἄλλου, ἀδαμαντίνην ἔχοντος τὴν γνώμην ἔχοντος, ὡς ἀπιστῆσαι, καὶ ὅσον οἶμαι, εἰκάσαι, καὶ εἰ μὴ εὑρεῖν ἢ τέχνον ἐδύνατο, σκεῖνο γοῦν προπεπισμένος, ὅτι λέλυται αὐτῷ ὁ τέχνος ἢ μαγγανείας. τοῦτο οὖν πᾶν, ψεῦδος ὄζον, καὶ γλυφάδα ἀδύνατον. κατ' ὀλίγον οὖν καὶ ἡ Βιθυνία, καὶ ἡ Γαλατία, καὶ ἡ Θρᾴκη, συνέῤῥει, ἕκαστος ἢ ἀπαγγελλόντων ὡς τὸ εἰκὸς λέγοντος, ὡς καὶ γλυκάμορον ἴδοι ἢ θεὸν, καὶ ὕστερον ἤλαυνε μετ' ὀλίγον παμμεγέθους ἤδη γεγονότος, καὶ τὸ πρόσωπον ἀνθρώπῳ ἐοικότος. γράφαι τε ἐπὶ τούτῳ, καὶ εἰκόνες, καὶ ξόανα, τὰ μὲν, ἐκ χαλκοῦ, τὰ δ', ἐξ ἀργύρου εἰκασμένα. καὶ ὄνομά γε τῷ θεῷ ἐπέθεν, Γλύκων δ' ἐκαλεῖτο, ἔκ τινος ἐμμέτρου καὶ θείου προστάγματος. ἀνειφώνησε γὰρ Ἀλέξανδρος,

Εἰμὶ Γλύκων, τοῖτον αἷμα
Διὸς φάος ἀνθρώποισι.

Καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, ἐφ' ὅσον ἔτεκα τὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, καὶ χρᾶν τοῖς δεομένοις καὶ θεσπίζειν

artificio, vt res planè Democritum aliquem requireret, aut certè Epicurum, Metrodorúmue, aut quempiam alium, qui aduersus hæc & similia mentem haberet adamantinam, vt non crederet, sed quid res esset, conijceret: quanquam modum inuenire non posset: idque saltem antè persuasum haberet, se modum ignorare præstigiaturæ: cæterùm quicquid id esset falsum esse, ac fieri non posse. Breui ergo confluxit tum Bithynia, tum Galatia, & Thracia, eorum qui renunciabant vnoquoque, vt fit, affirmante sese nascentem vidisse Deum, deinde paulo pòst eundem contrectasse factum iam grandem admodum, vultu etiam homini assimilem. Accedebant ad hæc picturæ, imagines, signa Deum referentia, partim ærea, partim argentea. Postremò nomen etiam inditum: nam Glycon appellatus est: idque iussu diuino carmine prodito. Nam sic eloquutus est Alexander.

Ex Ioue tertia stirps, Glycon sum, illa salutifera proles.

Et cùm iã ferret opportunitas, vt cuiq; rei gratia erat omnia machinatus, scilicet responsa daret petentibus, diuinatéq;

παρ' Ἀντιλόχου τοῦ ἐν Κιλικίᾳ τὸ ἐνδόσιμον λαβὼν, ἣ δὲ καὶ ἐκεῖνος μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς τελευτὴν τὸν Ἀμφιάρεω, καὶ ὑπ' ἐν Θήβαις ἀφανισμὸν αὐτὸς, ἐκπεσὼν τῆς οἰκίας, εἰς τὴν Κιλικίαν ἀφικόμενος, οὐ πονήρως ἀπήλλαξε, προθεσπίζων καὶ αὐτὸς τοῖς Κιλιξὶ τὰ μέλλοντα, καὶ δὲ ὀβολοὺς ἐφ' ἑκάστῳ χρησμῷ λαμβάνων. ἐκεῖθεν οὖν τὸ ἐνδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος, προεθέσπιζε πᾶσι τοῖς ἀφικομένοις, ὡς μαντεύσονται ὁ θεὸς, ῥητὴν τινα προσφωνῶν. ἐκέλευσε δ' ἕκαστον, οὗ δέοιτο ἂν, καὶ μάλιστα μαθεῖν ἐθέλοι, ἐς βιβλίον ἐγγράψαντα, καταῤῥάψαι τε, καὶ κατασημήνασθαι κηρῷ, ἢ πηλῷ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. αὐτὸς δ' λαβὼν τὰ βιβλία, καὶ ἐς τὸ ἄδυτον κατελθὼν, ἤδη γὰρ ὁ νεὼς ἐτετέλεστο, καὶ ἡ σκιὰ παρεσκεύαστο, καλέσειν ἔμελλε κατὰ τάξιν τοὺς δεδωκότας ἑκάστους κηρύκι, καὶ θεολόγῳ, καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἀκούων ἕκαστα, τὸ μὲν βιβλίον ἀποδώσειν σεσημασμένων ὡς εἶχε, τὴν δὲ ἀπόκρισιν, ὅτου κεχαριμένως πρὸς ἕκαστον, ἀμειβομένου τοῦ θεοῦ περὶ ὅτου τις ἔροιτο. ὧν δὲ τὸ μηχάνημα τοῦτο, οὐδὲ ἐμὲ οἶμαι

accepta ansa ab Antilocho qui in Cilicia vatem egerat; nam is quoque post patris Amphiarai obitum, & ipsius apud Thebanos interitum, domo pulsus, atque in Ciliciam profectus, haud incommodè rem gessit, cùm futura prædicens Cilicibus, binos obolos pro singulis responsis acciperet. Inde igitur arrepta ansa prædicit Alexander omnibus qui aduenerant, fore vt Deus ipse responsa daret, cuius rei diem certum indicit. Iussit autem vt quisque quod requireret, & maximè discere vellet, id in libello conscriberet, quem consutum, cera vel luto, vel simili re quapiam obsignaret. Ipse verò receptis libellis in adytum ingressus (iam enim extructum erat templum, & apparata cortina) ordine per præconem ac theologum, vocaturus erat eos qui tradidissent; cúmque à Deo singula esset edoctus, libellos redditurus, ita vt traditi fuerant, obsignatos, subscripto illis responso, pro cuiusque argumento, Deo nimirum respondente, quacunque de re quis esset sciscitatus. Erat autem hic dolus homini, cuiusmodi

σοὶ, εἰ δὲ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, καὶ οἷῳ ἐμοὶ, προδήλον, καὶ γνῶναι ῥᾴδιον. τοῖς δ' ἰδιώταις, καὶ κορυζῶσι μεσοῖς τὴν ῥῖνα, τερᾶστον, καὶ παντὶ ἀπίστῳ ὅμοιον. ὑπονοήσας γὰρ ποικίλας τῶν σφραγίδων τὰς λύσεις, ἀνεγίνωσκέ τε τὰς ἐρωτήσεις ἑκάστας, καὶ τὰ δοκοῦντα πρὸς αὐτὰς ἀπεκρίνατο. εἶτα καταγελάσας αὖθις, καὶ σημηνάμενος, ἀπεδίδου μὴ πολλῷ θαύματος τοῖς λαμβάνουσι. καὶ πολὺ ἦν πρὸ αὐτοῖς τὸ, τύχην γὰρ τινος ἁπίσατο, ἃ ἐγὼ παλαι ἀσφαλῶς σημηνάμενος, αὐτῷ ἔδωκα. ὑπὸ σφραγῖσι δυσμιμήτοις, εἰ μὴ θεός τις ἀληθῶς ὁ πάντα γινώσκων ἦν. τίνες οὖν αἱ ὑπόνοιαι, ἴσως ἐρήσῃ με. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἔχοις ἐλέγχειν τὰ τοιαῦτα. ἡ πρόσθεν μὲ ὀνείνη ὦ φίλτατε Κέλσε, βελόνην πυρώσας, τὸ ὑγρὸν τὴν σφραγῖδα μέρος τοῦ κηροῦ διατήκων, ἐξήρει. καὶ μὲν τὴν ἀνάγνωσιν, τῇ βελόνῃ αὖθις ὑπολιπαίνας τὸν κηρὸν, τόν τε κάτω ὑγρὸν τῷ λίνῳ, καὶ τὸ ἄνω τὸ σφραγῖδα ἔχοντα, ἐφαίνως συμπεπολλᾶτε. ἕτερος δ' τρόπος ὁ διὰ τοῦ λεγομένου κολλυρίου. σκευασὸν δ' τοῦτο ὅδιν ἐκ πίττης βηρυτίας καὶ ἀσφάλτου,

tu es, aut etiã (si modò dictu non est inuidiosum) cuiusmodi sum ego, manifestarius & cognitu facilis. Verũ idiotis, & quibus obsitæ muco essent nares, prodigiosum, planéque incredibile quiddã esse videbatur. Nam ille varias artes resignandi sigilla commentus, quæ quisque sciscitabatur, ea legebat: tum quæ viderentur, ad interrogata respondebat. Deinde rursum cõplicatos, obsignatósque libros reddebat, non sine sũma admiratione eorũ qui recipiebant. Hinc illud apud eos frequẽs erat: Vnde nam iste scire potuisset, quæ ego illi tradidi, signis imitatu difficilibus obsignata tutò admodum, nisi quispiã esset Deus qui omnia reuera nosset? Forsitan igitur quæres ex me quænam sint artes istæ. Accipe, quò videlicet imposturas eiusmodi deprehendere queas. Prima hæc erat Celse charissime. Famcerã partẽ quæ sigillo subest acu candefacta liquefactam diducebat: tum vbi legisset, ceram acu rursum calefactã, eam quæ infra filo suberat, quæque sigillũ ipsum tenebat, facilè coagmentabat. Porrò secundus modus constat per id, quod collyrium vocant. Conficitur ex pice Berytria, bitumine,

καὶ λίθου τοῦ διαφανοῦς τετριμμένου, καὶ κηροῦ, καὶ μαστίχης. ἐκ δὲ τούτων ἁπάντων, ἀναπλάσας τὸ κολλύριον, καὶ θερμήνας πυρὶ, σάλον ἐπ' ὀφθαλμὸν τοῦ ἀγάλματος, ἐπιτίθει, καὶ ἀπομάττει τὸν τύπον. εἶτα αὐτίκα ξηρὸν ἐκείνου γενομένου, λύσας ῥᾳδίως, καὶ ἀπαγαγὼν, ὁμοίως τὸν κηρὸν, οὕτω τὸν τύπον, ὥσπερ ἐκ λίθου τινὸς αὐτοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ εὖ μάλα τῷ ἀρχετύπῳ ὁμοίου. τρίτον ἄλλο πρὸς τούτοις ἀκήκοον. πτίσσουσι δὲ εἰς κόλλαν ἰμβάλων, ἢ κολλῶσι τὰ βιβλία, καὶ κηρὸν ἐκ τούτου πιέσας ἔτι ὑγρὸν ὄντα, ἐπιτίθει τῇ σφραγῖδι. καὶ ἀτελὲς, αὐτίκα ξηρὸν γίγνεται, καὶ κέρατος, μᾶλλον δὲ σιδήρου παγιώτερον, τούτῳ φασὶν ἔχεσθαι πρὸς τὸν τύπον. ἴσως δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐπινενοήμεθα, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον μεμνῆσθαι ἁπάντων, ὡς μὴ ἀπιερέσκαλοι εἶναι δοκοίημεν, καὶ μάλιστα σοῦ, ἐν οἷς κατ' ἀγορὰν συνέχρησας, καλλίστοις τε ἅμα, καὶ ὠφελιμωτάτοις συγγράμμασι, καὶ δικαιοτάτοις συμφερνίζειν τοὺς εὐτυχοῦντας, ἐκτὸς παρθενικῆς, καὶ πολλῷ ἰδιώτῃ, πλὴν τῇ συνουσίᾳ

& perſpicuo lapide trito, cera, & maſtiche. Cõfectum igitur ex his omnibus collyrium, igni calfactũ, inuncto priùs axungia ſuilla ſigno, applicabat, ac ſymboli figurã excipiebat. Tum eo protinus exſiccato, commodè reſignabat libellos, quos cùm perlegiſſet, impoſita cera, idem ſigillum ad archetypi ſimilitudinem ſcitè effictum, tanquam ex lapide reformabat. Tertiam aliam ratione præter has accipe. Calce in gluten quo libros agglutinant iniecta, atque ex his veluti cera confecta, mollem adhuc eam ſigillo admouebat, ſtatímque detrahebat. Nã ilico ſicceſcit, adeò vt cornu, vel potiùs ferro reddatur ſolidius. Hac ad imprimendum ſignum vti conſueuerat. Alia præterea multa ad id illi ſunt excogitata, quorum omniũ meminiſſe non neceſſe eſt, ne ineptus videar, maximè cùm in his quos de magorum artibus conſcripſiſti cõmentarijs tum pulcherrimis, tum vtiliſſimis, quique modeſto reddere queant lectores, abundè multa reperies, & his multo copioſiora reddebat igitur oracula & diuinabat nõ mediocri ad eã rem

τούτων πλείονα. ἔχει οὕτω, καὶ ἐνταῦθα χαίρωμεν, καὶ τὸ εἶναι

τῇ ὑποκρίσει παρεσκεύαζον, τοῖς μὲν, λοξὰ, καὶ ἀμφιβόλα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. τοῖς δὲ, καὶ παῤῥησίᾳ. χρήσιμον δὲ καὶ τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει. τοὺς δὲ, ἀπέβαινεν, ἢ παρεσκεύαζεν; ὡς ἄμεινον ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιχειρεῖν. τοῖς δὲ, παρακαλεῖ, καὶ διαίτας, εἰδὼς ὅτι μὲν ἐν ἀρχῇ ἔφυν, πολλὰ καὶ χρήσιμα φαρμακα. μάλιστα δὲ συνεσκίαζεν περὶ αὐτῷ αἱ κυτμίδες, ἀκόπου τι ὄνομα πεπλασμένον, ἐκ λίπους ἀρκείου συντεθειμένον. τὰς μὲν οὖν ἐλπίδας, καὶ παρακλήσεις, καὶ κλήρων διαδοχὰς, εἰσωθεῖς ἀεὶ ἀνεβάλλετο, παρασκευὴν ὅτι ἴσχε πάντα ὁποτανοῦν ἐπιτελέσαι ἐγώ, καὶ λαβεῖν ἀπόρρητος ὁ παρόντος μου λόγος, καὶ εὐξάμενοι ὑπὲρ ὑμῶν. ἐστάκτο δὲ ᾧ μισθὸς ἐφ' ἑκάστῳ χρήσιμῳ, δραχμὴ, καὶ δύ' ὀβολώ. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ὦ ἑταῖρε, μηδ' ὀλίγον χαμηλᾶσθαι τὸν πόρον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ἐπιλὰ. ᾧ ὀκτὼ μυριάδας ἑκάστου ἔτους πορίζει, ἀπὸ δέκα, καὶ πεντήκοντα χρήσιμους τ' ἀνθρώπων ὄντα ἀπλήστως ἀναδιδόντων. λαμβάνων δὲ, ὡς αὐτὸς ἐχρῆτο μόνος οὐδ' εἰς πλοῦτον ἀπέβλεπεν, vtēs ingenio, artéque negocium reddens probabilius: dum alijs obliqua quædā & ābigua, alijs penitus obſcura reſpondebat ad ea quæ proponebantur. Quādoquidem & hoc oraculis ille cōuenire iudicabat. Alios dehortabatur, alios adhortabatur, prout ſibi magis conducere coniectaſſet. Nōnullis remedia mōrborū, vitæque rationes præſcribebat, cùm ſciret, vt initio diximus, cōplura atque efficacia pharmaca. Maximè autē ab ipſo probabantur Cytmides, remedij contra laſſitudinem, adipe ſuillo confecti, confictum nomen. Porrò ſpes, rerúmque profectus, & hæreditatum obuentus ſemper in aliud tempus reijciebat, hoc addens, Cūcta hæc tum obtingēt quum volam, quūq; me vates Alexāder mero gabit, próq; vobis vota faciet. Merces erat vnicuiq; reſpōſo præſtituta, nēpe drachma cum obolis duobus. Ne verò puſillū & exiguū fuiſſe putes amice, hūc quæſtū, cū in annos ſingulos ſeptē aut octogīta millia cōgereret, hominibus vſq; adeò auidis vt ſinguli decē, vel quindecim rogationes traderēt. Cæterū ijs quæ accipiebat, nō vtebatur, ſolus, nec ad congerendas in theſaurū opes reponebat: ſed

ἀλλὰ πολλοὺς ἤδη περὶ αὐτὸν ἔχων συνεργοὺς, καὶ ὑπηρέτας, καὶ πυθωνας, καὶ χρησμοποιοὺς, καὶ χρησμοφύλακας, καὶ ὑποχαραξίας, καὶ ὑποσφραγιστὰς, καὶ ἐξηγητὰς, ἅπασιν ἐνεμεν ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. ἤδη δέ τινας καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐξέπεμπε, φήμας ἐμποιήσοντας τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ μαντείου, καὶ διαγνωσομένους, ὡς φασίν, καὶ αἰνίγμασι δεξιοὺς, καὶ κλέπτας, καὶ λῃστὰς ἐξελέγξοι, καὶ θησαυροὺς ἀνορύξαι παρέχοι, καὶ νοσοῦντας ἰάσαιτο. ἐνίους δὲ καὶ ἤδη ἀποθανόντας, ἀνάσησεν. δῆμος οὖν καὶ οἶκοι πάντα ἀπαρτὶ χρῆν ἐγίγνετο, καὶ θυσίαι, καὶ ἀναθήματα, καὶ πλάσματα τῷ προφήτῃ, καὶ μαθητὴς τοῦ θεοῦ. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτος ἐξέπεμπεν ὁ χρησμός.

Τιμᾶσθαι κέλομαι ἐμὸν θεράποντα προφήτην.

Οὐ γάρ μοι κτεάνων μέλεται ἄγαν, οὐδ' ὑποφήτου.

Ἐπεὶ δὲ ἤδη πολλοὶ τῶν νοῦν ἔχόντων, ὥσπερ καὶ ἐκ μέθης βαθείας ἀναφέροντες, συνίεσαν ἐπ' αὐτὸν, καὶ μάλιστα ὅσοι Ἐπικούρου ἤκουσαν ἅπαντα, καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπεδείκνυτο κρίμα ἐν πᾶσι μαγγανείᾳ, καὶ συκοφαντίᾳ τῶν δήμασιν, ἐκ-

multos secum habebat adiutores, ministros, explorators, tum qui uersibus oracula conderent, tum qui responsa seruarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum vnicuique pro merito lucrum impartiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarétque ipsum prædicere, inuenire fugitiuos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitā reuocare. Vndiquaque igitur cum cōfflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipulóque Dei offerebantur. Iam denim & tale quoddam oraculum ejerat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Praecipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum vbi iam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum conspirassent, maximè Epicuri sectatores: & in vrbibus omnis præstigiatura, fictúsque fabulæ apparatus

φέρει φόβητρόν τι ἐπ' αὐτοὺς, λέγων, ἀθέων ἐμπεπλησθῆς, καὶ χριστιανῶν ἥττων. οἱ περὶ αὐτῶν τολμῶντα τὰ κάκιστα βλασφημεῖν. ὡς ἐκέλευε λίθοις ἐλαύνειν, εἰγε ἐθέλοιεν ἵλεω ἔχειν τὸν θεόν. περὶ ὧ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτον πυθέσθαι χρησμὸν ἀπεφθέγξατο. ἐρωτῶντος γάρ τινος τί πράττει ἐν ᾅδου ὁ Ἐπικούρος, μολυβδαίαις ἔφη ἔχων πέδαις, ἐν βορβόρῳ κείμενος. εἶτα θαυμάζεις εἰ ὧδε μέγα ἤρθη τὸ χρηστήριον, ὁρῶν τὰς ἐρωτήσεις τῶν προσιόντων σωφρονάς, καὶ πεπαιδευμένας, ὅλως ὄν, ἀσόφους, καὶ ἀκήρυκτος αὐτῷ ὁ πόλεμος πρὸς Ἐπίκουρον ἦν. μάλα εἰκότως. τίνι γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον προσπολέμει γένος ἀνθρώπων, καὶ περατίᾳ φίλος, ἀληθείᾳ δ' ἔχθιστος, ἢ Ἐπικούρῳ, ὃς εἰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων κατιδεῖν ἐσπούδασε, καὶ μόνῳ τῷ ἐν αὐτοῖς ἀληθεῖ εἴδοτι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνην ἔσθεσαν πρὸς ἐκείνους ἦν. ὁ δ' ἄτεγκτος Ἐπίκουρος. ὥστε γὰρ αὐτὸν ὠνόμαζεν. ἔχθιστος. δικαίως πάντα ταῦτα ἐν γέλωτι καὶ παιδιᾷ

deprehenderetur, quendam ipſis terrorem incutit, dicens, impijs, & Chriſtianis impleri Pontum: à quibus audacter maledictis peſſimis impeteretur. Quos iuſſit lapidibus expellerent: ſi Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, huiuſmodi prodidit oraculum. Sciſcitanti cuipiam quid ageret apud inferos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno ſedet. Et adhuc miraris ſi magnopere creuit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm ſint prudentes, quámque eruditæ? Omnino autem ſæuum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque iure optimo. Nam cum quo tandem iuſtius bellum gerat, homo præſtigiator, portentorum amans, veríque inimiciſſimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturam perſperit, quíque ſolus quid ijs veri inſit, apprimè nouit? Verùm Platonis, Chryſippi, & Pythagoræ amicus erat, altámque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (ſic enim eum nominabat) erat illi plurimum inuiſus, nec immeritò, quippe qui hæc omnia ridicula & ludrica

πηδιώνος. διὸ καὶ τὴν Ἀμαστριν ἐμισει μαλιστα τῶν ποντικῶν πόλεων, ὅτι ηπιστατο τοὺς περὶ Λέπιδον, καὶ ἄλλους ὁμοίους αὐτοῖς, πολλοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει. οὐδὲ ἐχρησμῴδησε ποτε ἁμαστριανῷ οὐδενί. ὁπότε δέ τις καὶ ἐτολμησεν ἀδελφῷ συγκλητικῷ χρησμῳδῆσαι, καταγελασας ἀπηλλαξεν, οὐχ εὑρὼν οὔτ' αὐτὸς πλασασθαι χρησμὸν δεξιὸν, οὔτε τὸν πεμψαντα πρὸς καιρὸν αὐτῷ δυνησομενον. μαιμακτηριῶνος γὰρ αὐτῷ στομαχος ὠδυνα, θεσπεσαι βουλομενος ὕειον ποδα μὴ μελαγχρες ἐπευασμενον ἐδεῖτο, ὥτως ἔλεγεν.

Μαλβακα χοιρείων ἰσχὺν κυμίνευε σποδίνῳ.

Πολλάκις μὲν ὡς προεῖπον, ἔδειξε τὸν δράκοντα τοῖς δεομένοις, οὐχ ὅλον, ἀλλὰ τὴν μὲν μέλλουσαν καὶ τὰλλο σῶμα προβεβλημενην, τὴν κεφαλὴν δέ, ὑπὸ κόλπου ἀθέατον φυλαττων. θελήσας δὲ καὶ μειζόνως ἐπιδεῖξαι τὸ πλῆθος, ὑπέσχετο καὶ λαλοῦντα παρέξειν τὸν θεὸν αὐτὸν, ἄνευ ὑποκριτου χρησμῳδοῦντα. εἶτα τὴν χαλκῆν κεφάλην ἀφεσεως συνάψας, καὶ διὰ τῆς κεφαλῆς ὀπαίνας τὸν μεμιμημενον πρὸς ὁμοιότητα

duceret. Quam ob causam inter vrbes Pontícas Amastrim in primis oderat: quoniam sciebat eos qui cum Lepido erant, aliósque his consimiles, complures in vrbe versari. Nec vnquam Amastriano cuiquam oraculum reddidit: quin vbi conaretur fratri Proconsulis respondere, deridiculè discessit, cũ nec ipse inueniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret, nec haberet qui sibi in tempore posset cõponere. Nam cùm illi de stomachi dolore conquerenti, vellet præscribere, vti suillum pedem cum malua præparatum ederet, hunc in modum ait.

Maluaca porcorum sacra cuminato Sipydno.

Sæpe, quidem vt dixi, ostendit draconem ijs qui vellent, non totum, sed caudam potissimùm, & reliquum corpus prætendens, caput ne videretur abditum in sinu seruabat. Cúmque magis attonitã vellet reddere multitudinem pollicitus est sese exhibiturum ipsum Deũ loquentem, ac sine interprete respõsa dantem. Deinde non magno negotiõ gruum arteríjs contextis, & per illud arte assimilatum caput

inser-

διέρας, ἄλλου πινὸς ἔξω-
θεν ἐμβοῶντος, ἀπεκρίνετο
πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἡ φωνὴ
διὰ τῦ ὀδοντίνυ ἐκείνου Ἀσκλη-
πιῦ περιπεπούσης. ἐκαλῦντο
δ' οἱ χρησμοὶ οὗτοι, αὐτοφωνοι. A
καὶ οὐ πᾶσιν ἐδίδοντο, οὐδὲ
ἀπέδιδυ, ἀλλὰ τοῖς εὐπαιδύ-
τοις, καὶ πλουσίοις, καὶ μεγαλο-
δώροις. ὁ γοῦν Σευηριανῷ δο-
θεὶς ὑπὲρ τῆς Ἀρμενίαν εἰσόδυ, B
ἦν αὐτοφώνων καὶ αὐτὸς ἐπ' αὐ-
τῷ βέπων γὰρ αὐτὸ ὅτι πρὸς εἰσβο-
λὴν, οὕτως ἔφη,

Πάρθοις, Ἀρμενίοις τε, σοῦ
γὰρ δουρὶ δαμάσας,
Νοσήσεις Ῥώμην, καὶ Θύμβεί-
δος ἀγλαὸν ὕδωρ,
Στέμμα φέρων κερτάφοισι, μέ-
μιγμένον ἀκτίνεσσιν.

Εἶτ' ἐπεὶ δὴ πειθεὶς ὁ Γάλ-
λος ἐκεῖνος κελτὸς, εἰσέβαλε,
καὶ ἀπηλάλξεν, αὐτῇ στρατιᾷ
γὰρ τῦ Ὀθρυάδου κατακο-
πείς. τῦτον μὲν τὸ χρησμὸν
ἔλαιρεῖ ἐκ τῶν ἀναθημάτων, C
ἐπέθηκε δ' ἄλλον αὖτ' αὐτῷ,

Μὴ σύγ' ἐπ' Ἀρμενίους ἐλάαν
στρατόν· οὐ γὰρ ἄμεινον,
Μή σοι γυναικήϊον αἰὴρ τόξου
ἄπο λυγρὸν

Πότμον ὀπαζήσειε, παύσῃ
βιότοιο, φάος τε.

insertis, alio quoplam per has foris insonante, ad interrogata respondebat, voce per Æsculapium illum linteo confectum ad aures promanante: quæ responsa ipsius voce reddita vocabantur: neque quibuslibet, neque passim dabantur: verum splendidis, opulentis, ac munificis. Itaque quod Seueriano redditum est, super expeditione in Armeniam suscipienda, erat ex Autophonis. Adhortans enim illum ad regionis illius inuasionem, sic ait,

Parthis, Armeniisque citato
Marte subactis,
Romam urbem repetes, & claram
Tybridis vndam.
Vertice serta gerens radijs distincta serenis.

Deinde posteaquam vecors ille Gallus, incursione facta, cum exercitu ab Othryade fuisset cæsus, hoc oraculum sustulit à monumentis, aliúdque eius in locum substituit huiusmodi.

Agmen in Armenios ne duc:
neque enim expedit istud.
Ne tibi fœmineus vir amictus
vestibus, arcu
Exitium immittat, vitáque ad
lumine privet.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σοφώτατον ἐπενόησε, τοὺς μετὰ χρόνους χρησμοὺς ἐπὶ διαφθορᾷ τῶν χρηστῶν προτεθεσπισμένων, καὶ ἀποτετυγμένων. πολλάκις γὰρ τοῖς μὲ νοσοῦσι, πρὶν ἢ τελευτῆς, ὑγίειαν ἐπηγγέλλετο. ἀποθνῃσκόντων δ', χρησμὸς ἄλλος ἕτοιμος ἦν παλινῳδῶν,

Μηκέτι δὴ νόσου υἱὸς ἐπαρωγὴν μύ.

Πότμος γὰρ προφανὴς, οὐδ' ἐκφυγεῖν δυνατόν σοι.

Εἰδὼς δ' τοὺς ἐν Κλάρῳ, καὶ Διδύμοις, καὶ Μαλλῷ, καὶ αὐτοὺς εὐδοκιμοῦντας ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαντικῇ ταύτῃ, φίλους αὐτοὺς ἐποιεῖτο, πολλὰ τ' προσιόντων πέμπων ἐπ' αὐτοὺς, λέγων,

Ες Κλάρον ἴτον νῶϊ, τὸν ὑμῶν πατρὸς ὡς ὄπ' ἀκούσῃ.

καὶ πάλιν,

Βραγχίδεων ἀδύτοισι πυλάζεο, καὶ κλῦε χρησμῶν.

καὶ αὖθις,

Ες Μαλλὸν χώρει, θεσπίσματα τ' Ἀμφιλόχοιο.

Ταῦτα μὲν ἐντὸς τῶν ὅρων μέχρι τῆς Ἰωνίας, καὶ Κιλικίας, καὶ Παφλαγονίας, καὶ Γαλατίας. ὡς δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διεφοίτησε τὸ μαντεῖον τὸ κλέος, καὶ εἰς τὴν

Siquidem & hoc callidiſſimè commentus fuerat, vt priora oracula quæ perperam, maléque euenisſent, poſterioribus emendaret. Sæpius enim ægrotis priuſquam morerentur prædixerat fore vt conualeſcerent: quibus morientibus alterum oraculũ ilico paratum erat, quod ſuperiori diuerſa caneret.

Poſthac deſine opem lethali quærere morbo.

Mors etenim manifeſta, nec tu vitare licebit.

Porrò cùm non ignoraret, qui in Claro, ac Didymis, Mallóque reſponſa dabant, ipſos quoque huiuſmodi quadam arte diuinandi celebres haberi, eos ſibi reddebat amicos miſſis ad eos pleriſque conſultoribus, his verbis:

Nunc Claron ito mei vocem patris auditurus.

Et rurſus,

Branchidica accedas adyta, atque oracula quæras.

Et iterum,

Mallon abi, Amphilochi queuens oracula vatis.

Et hactenus quidem de iis quæ intra patriæ fines vſque ad Ioniam, Ciliciam, Paphlagoniam, Galatiãque deſignauit. Vt verò & Italiam oraculi fama peruaſit, & ad ipſam Roma-

Ρωμαίων πόλιν ἐπέπεσον, οὐδεὶς ὅστις οὐ ἄλλος περὶ ἄλλα σπίζετο. οἱ μὲν, αὐτοὶ ἰόντες, οἱ δὲ πέμποντες. καὶ μάλιστα οἱ δυνατώτατοι, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἐν τῇ πόλει ἔχοντες. ὧν πρῶτος καὶ κορυφαῖος ἐγίνετο Ρουτιλλιανὸς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα, καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς τάξεσι ρωμαϊκαῖς ἔντιμος. τὰ δὲ περὶ τοὺς θεοὺς, πάνυ ῥᾳθύμως, καὶ ἀλλόκοτα περὶ αὐτῶν πεπιστευκὼς, εἰ μόνον ἀλλιλιμμένον που λίθον, ἢ ἐστεφανωμένον θεάσαιτο, προσέπιπτεν ἀεὶ, καὶ προσκυνῶν, καὶ ἐπιτολὰ παρεσῶς, καὶ εὐχόμενος, καὶ τἀγάθὰ παρ' αὐτῶν αἰτῶν. οὗτος τοίνυν ἀκούσας τὰ περὶ τῷ χρησείου, μικρῷ μὲν ἐδέησεν ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, εἰς τὸ τῷ Αἰσώπου τεῖχος ἀφαπῆναι. ἔπεμπε δ' οὖν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις. οἱ δὲ πεμπόμενοι, ἰδιῶταί τινες οἰκέται ῥᾳδίως ἐξαπατηθέντες, ἐπαίνεσαν. τὰ μὲν, ἰδόντες. τὰ δὲ, ὡς ἰδόντες, καὶ ὡς ἀκούσαντες διηγούμενοι, καὶ προσεπιμαρτυροῦντες ἔτι πλείω τούτων, ὡς ἐντιμότεροι εἶεν παρὰ τῷ θεοπότῃ. ἐξέκαιον γοῦν τ' ἄθλιον γέροντα, καὶ εἰς

norum vrbẽ peruenit, nemo non eò certatim properabat: alij ibant ipsi, alij mittebant, potissimùm hi qui potentia, & authoritate plurimùm in Repub. pollebant: quorum princeps capútque fuit Rutillianus, vir aliàs quidem honestus ac probus, tum compluribus in prælijs Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his quæ ad Deos pertinent, parum sanè saperet, & de ijs absurda crederet: adeò vt sicubi lapidem vel inunctum, vel coronatum conspexisset, continuo procideret, atq; adoraret, ac diutiùs aduolutus vota faceret, bonáque ab illo peteret. Hic igitur audita oraculi fama, parum abfuit, quin relicto exercitu, quem tenebat, in Aboni murũ auolarit. Alios autem post alios eò legabat. Porrò qui mittebantur, imperiti quidam famuli facilè decepti, domum redibant, alia quidem visa, alia verò tanquam visa & audita narrantes, atque his plura accumulantes, quò fierent domino commendatiores. Itaque senem infœlicè inflammabant, & in vehementem insaniam impellebant.

μανίαν ἐῤῥωμένως. ἐκβαλλον.

ὁδὸ, ὅσῳ τοῖς πλείστοις καὶ δυνατωτάτοις φίλος ὢν, πειρᾶται, τὰ μὲ, διηγούμενος ὡς ἀκούσειε παρὰ τ πεμφθέντων. τὰ ὃ, ἃ παρ' αὐτῶ θεσπισθείς. ἐνέπλησε δ' ἂν τὴν πόλιν, καὶ διεσάλευσεν ἔτος, καὶ τ ἐν τῇ αὐλῇ τὸν πλείστους διεθορύβησεν. οἱ αὐτίκα καὶ αὐτοὶ ἠπίλγοντο ἀκουσά τι τ καθ' αὐτούς. ὁ ὃ, τὸν ἀφικνουμένων φιλοφρόνως ὑποδεχόμενος, ξενίαις τε καὶ ἄλλαις δωρεαῖς πλουτιλέσιν ἐρᾳζόμενος αὐτῶν, ἀπέπεμπεν, ὡς ἀπαγγελοῦντας μόνον τὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ καὶ ὑμνήσοντας τὸν θεὸν, καὶ τεράστια ὄντ τὸ μαντείου, καὶ αὐτὸ ψευσομένους. καὶ μηχανᾶταί τι ὁ τεισικατέρατος ὡς ἄσοφον, οὐδὲ τῶ θεοσυλήτου λησοῦ ἄξιον. λύων γὰ τὰ πεμπόμενα βιβλία, καὶ ἀναγιώσκων ἔτι ἔνδοι ὑποσφαλὲς, καὶ παρακεκινδυνευμένον ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι, κατεῖχεν αὐτὸς, καὶ ὡς ἀπέπεμπεν, ὡς ὑποχειρίους, ἢ μονονουχὶ δούλους διὰ τὸ δέος ἔχοι τῶν πεπομφότας, μεμνημένους οἷα ἢ ἔρεγτο. σωίησι ὃ οἷα εἰκὸς τὸν πλείστους, καὶ μέγα δυναμένους, τὰς πύλας πωδάκεσθαι. ἐλαμβανεν ὧν πολλὰ

Hic verò, vt qui plurimis, ac potẽtissimis erat amicus, eos adibat narrans cùm ea quæ à se missis acceperat, tũ ea quæ ex sese effinxerat. Quare vrbem hic impleuit & cõcitauit: & plerosque ex aulicis expauefecit: qui de suis etiã rebus aliquid audire compulsi sunt. Porrò Alexander aduenientes comiter excipiebat, ac xenijs, aliisque magnificis donatos muneribus, ad eum remittebat: hoc agẽs vti non solùm renuntiarent oracula, verùm etiam Dei laudes canerent, ac portentosa quædam de oraculo, déque ipso mentirentur. Excogitat etiam ter scelestus ille quiddam neutiquam inscitũ, & ingeniosius quàm vt vulgari latroni conueniat. Etenim refignatis ac perlectis libellis, si quid inuenisset quod cum interrogantis discrimine ac periculo coniunctum videretur, apud se detinebat, neque remittebat, quò videlicet sibi manciparet, ac solùm non seruos redderet ob metum eos qui miserant, quum illis in mentẽ veniret, quibusde rebꝰ cõsuluissent. Intelligebat autẽ vt verisimile est, eos qui opibus ac potẽtia præcellerent, eiusmodi rogationes proponere Ab his munera quam

παρ' ἐκείνων, εἰδότων ὅτι αὐτοῦ ἐντὸς ἔχει τὰ ἀρχεῖα. βούλομαι δέ σοι καὶ τὰ Ρυτιλλιανῷ δοθέντων χρησμῶν ἐπιμνησθῆναι. πυνθανομένῳ γὰρ αὐτῷ περὶ τοῦ παιδὸς ἐκ πρώτης γυναικὸς παιδείας ἄρα ἔχοντος, ὁπότε παραλάβοι διδασκάλου τῶν μαθημάτων αὐτὸν, ἔφη,

Πυθαγόρην, πολέμων τε διάκτορον ἐσθλὸν ἀοιδόν.

A plurima ferebat, quippe qui non ignorarent seſe intra caſſes eius teneri. Libet autem aliquot ex his reſponſis commemorare, quæ Rutilliano reddidit. Huic ſciſcitanti de filio, ex vxore priore ſuſcepto, iam ad diſciplinas maturo, quem præceptorem in literis illi inſtituendo adhiberet, reſpondit,

B *Pythagoram, egregiéque canentem prælia vatem.*

Εἶτα μετ' ὀλίγας ἡμέρας τοῦ παιδὸς ἀποθανόντος, ὁ μέν, ἠπόρει, καὶ οὐδὲν εἶχε λέγειν πρὸς τοὺς ἀπιμῶντας, παρὰ πόδας οὕτως ἐληλεγμένου τοῦ χρησμοῦ. ὁ δὲ Ρυτιλλιανὸς αὐτὸς φθάσας ὁ βέλτιστος, ἀπελογεῖτο ὑπὲρ τοῦ μαντείου, λέγων, τοῦτο αὐτὸ προδεδηλωκέναι τὸν θεὸν, καὶ δι' αὐτὸ ζῶντα μὲ, κελεῦσαι μηδένα διδάσκαλον ἐλέσθαι αὐτῷ. Πυθαγόραν δὲ, καὶ Ὁμηρον πάλαι τεθνεῶτας, οἷς εἰκὸς τὸ μειράκιον ἐν ᾅδου ἤδη συνεῖναι. τί τοίνυν μέμφεσθαι ἄξιον Ἀλεξάνδρῳ, εἰ τοιούτοις ἀνθρωπίσκοις ἐνδιατρίβειν ἠξίει; αὖθις δὲ πυνθανομένῳ αὐτῷ τίνι τύχῃ ἀποβήσεται, ἔφη,

Πρῶτον Πηλείδης ἐφύου. μετὰ ταῦτα, Μένανδρος.

Deinde paucis pòſt diebus extincto puero, ipſe quidem hærebat, nec habebat, quod C incuſantibus reſponderet, oraculo videlicet ita re præſenti confutato. At Rutillianus optimus vltrò occupans, defendebat oraculum affirmans Deum portendiſſe hoc ipſum, D cùm iuſſiſſet neminem è viuis adoleſcentulo deligi præceptorem, ſed Pythagoram potiùs, atque Homerum iam olim defunctos, quibuſcum credibile eſſet eum iam verſari. Quid igitur Alexandro vitio vertere E conuenit, ſi cum homunculis huiuſmodi verſari optauit? Rurſus eidem percontanti cuius tandem animam eſſet ſortitus, ait,

Principio fueras Pelides, deinde Menander.

Εἶθ' ὃς νῦν φαίνῃ μετὰ δ' ἔτεσιν ἡλίου ἀκτῖς.
Ζήσεις δ' ὀγδοήκοντ' ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λυκάβαντας.

Ὁδ' ἑβδομηκοντούτης ἀπὶ- A
δων μελαγχολήσας, ἐδὲ περιμένας τὸν τῆ Διῒ ὑποσχεσιν. καὶ οὗτος ὁ χρησμὸς τῶν αὐτοσῴων ἐμοῖ. ἐρομένῳ δ' αὐτῷ ποτε ἢ περὶ γάμου, ῥητῶς ἔφη,

Γῆμον Ἀλεξάνδρου τε, σελη- B
ναίης τε θύγατρα.

Διεδιδώκει δ' πάλαι λόγον ὡς ἡ θυγατερὸς, ἣν εἶχεν ἐκ σελήνης αὐτῷ γνωμένην. τὸν γὰρ σελήνιον ἔρωτι ἁλῶναι αὐτῆς, καθεύδοντά ποτε ἰδοῦσαν, ὅπερ αὐτὴ ἔθος, κοιμωμένων ἐφ' ὧν τῶν καλῶν. ὁδ' ἀδὲν μελλήσας ὁ συνετώτατος Ρουτιλιανὸς, ἐυθὺς ἔπεμπεν ἐπὶ τὸν κόρον, καὶ τὸν γάμοις συνετέλει. ἑξηκοντούτης νυμφίος, καὶ σωτῶν, τὸν πυθόχρηστον σελήνην ἑκατόμβοις ὅλοις λασκόμενος, καὶ τ' ἐπουρανίων εἷς καὶ αὐτὸς οἰόμενος γεγενῆσθαι. ὁδ' ὡς ἀπαξ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ θαυμάτων ἐλάβετο, μείζω ἀεὶ περιεπονεῖτο, καὶ πάντοσε τὰ Ρωμαίων ἀρχὰς ἔπεμπε χρησμοφόρους, ταῖς πόλεσι προλέγων, λοιμοὺς, καὶ πυρκαϊὰς φυ-

Deinde is qui nunc est, post fata phœbea futurus.
Octoginta annos, & centum produxerit annos.

At hic septuagenarius ex insania interijt, haud expectato Dei promisso: quanquam hoc quoque oraculum ex Autophonis erat. Eidem etiam aliquando de vxore ducenda percontanti, diserrè respondit,

Ducito Alexandro natam, Lunáque puellam.

Siquidem iam olim rumorem disseminarat, filiam quam habebat, è Luna sibi susceptam fuisse, quæ sui amore capta fuisset, quum dormientem aliquando conspexisset: cùm ipsi sit familiare formosos dormientes adamare. Tum Rutilianus vir prudentissimus, D nihil cunctatus, protinus accersit puellam, nuptias conficit sexagenarius sponsus, & concumbit, socrum suam stolidis hecatombis Lunam placans: séque ex cœlitibus vnum euasisse putans. At hic rem in Italia semel aggressus maiora in dies excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferrent oracula, dimittebat: prædicens ciuitatibus cauendâ esse pestilentiam, incendia,

λάσεσθ, καὶ σεισμούς. καὶ ἀσφαλῶς βοηθήσειν ὡς μὴ γένοιτό τι τούτων, αὐτὸς ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς. ἵνα δὴ πᾶσα χρησμὸν αὐτόφωνον καὶ αὐτὸς, εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ἐν τῷ λοιμῷ διεπέμψατο. λῷ δ' τὸ ἔπος ἦν.

Φοῖβος ἀκερσεκόμης λοιμῷ νεφέλην ἀπέρυκεν.

Καὶ τοῦτο λῷ ἰδεῖν τὸ ἔπος παντα χοῦ ἐπὶ τῶ πυλώνων γεγραμμένον, ὡς τῷ λοιμῷ ἀλεξιφάρμακον. τόδ' ἐς τοὐναντίον τοῖς πολλοῖς ἐκβαίνει. καὶ γάρ πᾶσα τύχη αὐτοῦ μάλιστα αἱ οἰκίαι ἐπεκάθησαν, ἐν αἷς τὸ ἔπος ἐπεγέγραπτο. καὶ μή με νομίσῃς τοῦτο λέγειν ὅτι διὰ τὸ ἔπος ἀπώλλυτο, ἀλλὰ τύχῃ τινὶ οὕτως ἐγένετο. τάχα δ' οἱ πολλοὶ καὶ καταθαρρύνοντες τῷ τίχῳ, ἠμέλουν, καὶ ῥᾳδιουργότερον διῆγον, οὐδὲν τῷ χρησμῷ θεὸς πλὴν νόσον σωτηλεῦντες, ὡσανεὶ ἔχοντες θεομαχομένας αὐτῶν πολλαβὰς, καὶ τὸν ἀκερσεκόμην Φοῖβον ἀποτοξεύοντα τὴν λοιμόν. ψευδῶς μέντοι ἐν αὐτῇ Ῥώμῃ κατεσκήπτου πάνυ πολλοὺς τῶν συνωμοτῶν, οἳ τὰς ἑκάστου γνώμας διήγγελλον αὐτῷ, καὶ τὰς ἐρωτήσεις

terræ motus: se certa remedia traditurum, ne quid horum accideret, pollicebatur. Vnum etiam oraculum Autophonum ipsum per gentes omnes grassante peste diuulgauit, vnico carmine comprehensum.

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Quod carmen videre erat pro foribus vbiq; scriptum: tanquam aduersus pestilentiam remedio futurum. Sed ea res contrarium apud plurimos euentum est fortuita. Nam nescio quo casu eæ potissimùm domus inanitæ sunt, quibus carmen erat inscriptum. Neque verò putes me dicere carmen fuisse in causa vt interierint. Quin hoc casu quodam sic. accidit, cùm fortè pleriq; freti carmine, negligentiùs & segniùs vixerint, nihil aduersus pestem præter oraculum adhibentes, quasi syllabas pro se pugnantes, & intonsum Apollinem telis pestem propellentem haberent. Exploratores etiam ex sua coniuratione quamplurimos Romæ constituerat, qui sibi qua quisque mente esset indicarẽt, ac priusquam oraculũ adijsset, illi significarent quidnam essent

προμιμνύουσι, καὶ ὧν μάλιστα ἐπιθυμοῦσι, ὡς ἕτοιμον αὐτὸν πρὸς τὰς ἀποκρίσεις, καὶ πρὶν ἥκειν τὸν πομπεμφθέντα καταλαμβάνειν. καὶ πρὸς μὲν τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα προμηχανᾶτο. τελετὴν γάρ τινα συνίστατο, καὶ διαδοχάς, καὶ ἱεροφαντίας, τριῶν ἡμερῶν ἀεὶ τελουμένων ἡμερῶν. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ, προῤῥησις ἦν ὥσπερ Ἀθήνησι, τοιαύτη. εἴ τις ἄθεος, ἢ χριστιανὸς, ἢ ἐπικούρειος, ἥκει κατάσκοπος τῶν ὀργίων, φευγέτω. οἱ δὲ πιστεύοντες τῷ θεῷ, τελείωσιν τύχοιεν τῇ ἀγαθῇ. εἶτ' εὐθὺς ἐν ἀρχῇ ἐξέλασις ἐγίνετο. καὶ ὁ μὲν, ἐκήρυττε λέγων, ἔξω χριστιανούς. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν ἐπεφθέγγετο, ἔξω Ἐπικουρείους. εἶτα λοιπὸν ἐκήρυττε λοχεία, καὶ Ἀπόλλωνος γοναί, καὶ κορωνίδος γάμος, καὶ Ἀσκληπιὸς ἐπίκτητος. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, Γλύκωνος ἐπιφάνεια, καὶ γένεσις τοῦ θεοῦ. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, Ποδαλειρίου τοῦ υἱοῦ, καὶ τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου γάμος. διαδοχὴ ἐκαλεῖτο, καὶ διάδεσις ἐκαίνιστο. καὶ τελευταῖον, στέλλωνος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔρως. καὶ πικτομφὼν τοῦ

percontaturi, quídque potissimum cuperent, vt priusquã veniſſent qui mittebãtur, ille iam ad reſpondendum eſſet paratus. Atque hæc quidem & id genꝰ alia machinamẽta, aduerſus Italicas vrbes præſtruxerat. Nam & initiationes quaſdam inſtituerat, tædarum per manus tradendarum geſtationes, & ſacrorũ cæremonias, quę quidẽ tribꝰ ex ordine diebus cõtinenter peragerẽtur. Ac primo quidẽ die, Atheniẽſiũ ritu, denũciatio fiebat huiuſmodi. Siquis impius, aut Chriſtianus, aut Epicureꝰ myſteriorũ explorator acceſſit, diſcedat. Sed qui deo credũt, fœliciter initiẽtur. Sub hæc protinus exigebãtur, illo præeunte ac dicẽte, Foras pellãtur Chriſtiani. Tũ multitudo acclamabat vniuerſa, Foras pellantur Epicurei. Dehinc Latonæ puerperium agebatur, & Apollinis natiuitas, tum Coronidis nuptiæ, demum naſcebatur Æſculapius. Secundo die Glyconis ortus, Deíque natiuitas. Tertius dies Podalirij, & matris Alexandri erant nuptiæ, Qui Dadis appellebatur, à facibus quæ accendebãtur. Poſtremò Lunę & Alexandri amor, ac naſcens Rutilliani coniunx. At verò facem geſtabat Ρουτιλλιανῆς γυνὴ, ἰδοῦσα

ὄ, καὶ ἱερεφαντεῖ ὁ Ενδυμίων Αλέξανδρος. καὶ ὁ μὲν, καθεύδων ἔδοξεν, κατέκειτο ἐν τῷ μέσῳ. κατῆει ὄ ἑωυτὸν ἀπὸ ὀρόφης ὡς ἐξ οὐρανοῦ ἀντὶ τῆς σελήνης, Ρουτιλλία τις ὡραιοτάτη, τῶν Καίσαρος οἰκονόμων τινὸς γυνή, ὡς ἀληθῶς ἐρῶσα τοῦ Αλεξάνδρου, ἠγαπᾶτο ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ ὁλεθρίου ἐκείνου ἀνδρὸς, φιλήματά τε ἐγίνετο ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περιπλοκαί. εἰ δὲ μὴ πολλαὶ ἦσαν αἱ δᾷδες, τάχ' ἂν καὶ τῶν ὑπὸ κόλπου ἐπειρᾶτο. μικρὸν ὄ, εἰσῆει πάλιν ἱερεφαντικῶς ἐσκευασμένος ἐν πολλῇ τῇ σεμνῇ. καὶ αὐτὸς μὲν ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἰὼ Γλύκων. ἐπεβόων δὲ ὄ αὐτῷ ἐπακολουθοῦντες ἐυμολπίδαι δοῦλοι, καὶ κήρυκές τινες Παφλαγόνες, καρβατίναις ὑποδεδεμένοι, πολλῷ πηλῷ σκορδαλμίῳ ἐρυγγάνοντες, ἰὼ Αλέξανδρε. πολλάκις ὄ ἐν τῇ δαδουχίᾳ καὶ τοῖς μυστικοῖς σκιρτήμασι γυμνωθεὶς ὁ μηρὸς αὐτοῦ ἔλεπτύνθη, χρυσοῦς διεφαίνη, δέρματος ὡς εἰκὸς ὑπηχρύσου περιτεθέντος καὶ πρὸς τὸ ἀυγὸν τῶν λαμπάδων ἀποσίλβοντος. ὥστε καὶ γυμνώσεως ποτὲ ζητήσεως

mysteriáque agebat Endymion Alexander, qui dormiens in medio iacebat: atque in eum è tecti fastigio, tanquam è cœlo, Lunæ vicem agens descendebat. Rutillia quædam formosissima, cuiusdam è Cæsareæ domus præfectis vxor, quæ nimirum Alexandrum amabat, & ab illo vicissim amabatur. Tum ob oculos perditissimi illius mariti, oscula in propatulo, & complexus fiebant. Quòd nisi complures tædæ fuissent, forsan nonnihil eorum quæ sub sinu fieri solent, patratum fuisset. Paulo pòst rursum introibat ornatu sacerdotali, multo cum silentio. Deinde ipse primus clara voce sonabat, Io Glycon. Assonabant autem egregij cantores, & præcones quidam Paphlagones, carbatinis calceati, plurimum allij nidorem ructantes. Io Alexander. Porrò subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat, pelle vt conijcio, inaurata circundata, & ad tædarum fulgorem relucente. Itaque cũ inter duos desipiẽter sapiẽtes de eo orta esset quæstio

δύο περὶ τῶν μαθημάτων ἐπ' αὐτῷ, ἔστι Πυθαγόρου ψυχὴν ἔχοι διὰ τὸν χρυσοῦν μηρόν, εἴ τι ἄλλῳ ὁμοίαν αὐτῇ, καὶ τὴν ζήτησιν ταύτην αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπανενεγκόντων, ὁ βασιλεὺς Γλύκων χρησμῷ ἔλυσε τὴν ἀπορίαν,

Πυθαγόρου ψυχὴ, ποτὲ μὲν φέρηι, ἄλλοτε δ' αὖξῃ.

Ἡ δὲ θεσπῳδία, δίης φρενὸς ὄρνις ἀπορρώξ.

Καὶ μὴν ἔπεμψε πατὴρ ἀγαθῶν ἐπαρωγόν.

καὶ πάλιν,

Ἐς Διὸς εἶσι, Διὸς βλωθρῆσι κεραυνῷ.

Περιλέγων δὲ πᾶσιν ἀπέχεσθαι παιδὸς συμπάσας ὡς ἀσεβὲς ὄν, αὐτὸς τοιόνδέ τι ὁ γραφεὺς ἐτεχνήσατο. ταῖς μὲν πόλεσι ταῖς Ποντικαῖς, καὶ ταῖς Παφλαγονικαῖς, ἐπέστελλε θεοσεβεστάτους πέμπειν ἐς πεντέτιαν, ὑμνήσοντας παρ' αὐτῷ τὸν θεόν. καὶ ἔδει δοκιμαθέντας, καὶ ἀποκριθέντας τοὺς εὐγλωττοτάτους, καὶ ὡραιοτάτους, καὶ κάλλει διαφέροντας, πεμφθῆναι ὡς ἁγλαϊσμάτων, ὥσπερ ἀργυρωνήτοις ἐχρῆτο συγκαθεύδουσιν, καὶ πάντα τρόπον ἐμπαροινῶν. καὶ νόμον ἦν ἐπὶ τούτοις

vtrum ob femur aureum, animam Pythagoræ haberet, an aliam Pythoricæ illi similem, & hanc controuersiam ad ipsum Alexandrum retulissent: rex Glycon oraculo dubium soluit.

Pythagoræ mens emoritúrque, oritúrque vicissim.

Vatis at est animus diuina è mente profectus,

Hunc pater auxilio misit instíque, piísque.

Et rursum.

Tecta Iouis repetet, Ioniali fulmine tactus.

Porrò cum denunciaret omnibus, vt à puerorum concubitu abstinerent, ceu re nefaria, vir ille egregius huiusmodi dolum excogitauit. Ponticis ac Paphlagonicis vrbibus imperabat, vt tertio quoque anno mitterent oraculorum consultores qui Dei laudes apud se canerent. Et spectatos, selectósque illos, nobilissimos, ætate florentissimos, formáque eximios mitti oportebat. Quibus inclusis perinde vt emptitijs ad libidinẽ abutebatur, modis omnibus in eos debacchari solit⁹. Præterea legẽ cõdiderat

ὑπὲρ τὰ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, μηδένα τῷ ἄυτῷ σίματι δεξιώσῃ, μηδὲ φιλήματι ἀσπάζεσθαι, ἀλλ' ἀ τοῖς ἄλλοις προτείνων ἡ χεῖρα κῦσαι, μόνοις τοῖς ὠσὶν ἐπιφίλει. καὶ ἐκαλοῦντο ἔτοι οἱ ἐντὸς τοῦ φιλήματος. τοιαῦτα συνυφῶν, τοῖς αὐτοῖς διετέλει, γυναῖκάς τε ἀνέδην διαφθείρων, καὶ παισὶ συνών. καὶ δὴ μέγα, καὶ ἐυκτὸν ἐκάστῳ, εἴ τινος γυναικὶ προσβλέψειεν, εἰ δὴ καὶ φιλήματος ἀξιώσειεν, ἀθρόαν τὴν ἀγαθὴν τύχην φέρεσθαι ἔκαστος εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῷ εἰσρυήσεσθαι. πολλαὶ δὲ καὶ νύχιοι τετοκέναι παρ' αὐτῷ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπεμαρτύροιν ὅτι ἀληθῶς λέγοιεν. ἐθέλω δέ σοι καὶ διάλογον διηγήσασθαι τῆς Γλύκωνος, καὶ τοῦ Σακέρδωτος, παιδός τινος ἀνδρώπου, ὁποίη τις ἡ σωφροσύνη εἴη ἀπὸ τῶν ἐρωτήσεων. ἀνέγνων δ' αὐτὸν, χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένον ἐν Τίῳ, ἐν τῇ τοῦ Σακέρδωτος οἰκίᾳ. εἶπε γάρ μοι ἔφη ὦ δέσποτα Γλύκων, τίς εἶ. ἐγὼ ἦν δ' ὃς, Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκεῖνον ὁ πρότερον. πῶς λέγεις; ἢ δῆμις ἀπέθανέ σε τέτε γε. πόσα δ' ἡμῖν ἔτη παραμυθεῖς χρησμῳδῶν;

nequis maior annis octodecim sese admoto ore complecteretur, ne-ue cũ basio salutaret: sed reliquis manum duntaxat osculandum porrigens, solis formosis osculũ dabat: quibus inde cognomẽ inditum, vt intra osculum constituti dicerentur. Hunc in modum perpetuo stolidis illudebat, vxores impunè stuprabat, & cum pueris cõsuescebat. Quin magnum quiddam, omnibúsque optandum videbatur, si cuius vxorem vel aspexisset modò. Si quam etiam osculo dignatus fuisset, nemonon prosperam fortunam affatim in suã domum existimabat influxuram. Multæ præterea se ex ipso etiam peperisse gloriabantur, eásque verum dicere mariti testabantur. Lubet etiam dialogum tibi referre Glyconis & Sacerdotis, viri cuiusdam Tianei, cuius sapientiam cognosces ex ijs quæ scisciatus est. Hunc equidem legi aureis literis Tij descriptum, ipsis Sacerdotis in ædib⁹. Dic mihi, inquit, domine Glycõ quisnam es? Sũ, ille inquit, nouus Æsculapius. Num alius ab illo priore? quid ais? haud fas est vt istud audias. Quot verò annos oracula dãdo permãsurus es? Ad millesimũ tertiũ. τρίτον πρὸς τοῖς χιλίοις.

εἶτα, τοῦ μεταξὺ; εἰς Βάκτρα, καὶ τῶν ἐκεῖ γλιῶ. δεῖ γὰρ ἀπολαῦσαι καὶ τῶν βαρβάρων ἐπιδημίας τῆς ἐμῆς. τὰ δ' ἄλλα χρησθεσα, ἢ τὸ ἐν Διδύμοις, A καὶ τὸ ἐν Κλάρῳ, καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς, ἔχεισι τῆς παρὰ τοῦ ἀπόλλω χρησμῳδοῦντα, ἃ ψευδῆ εἰσιν οἱ νῦν ἐκπέμποντες ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ B τοῦτ' ἐθελήσῃς εἰδέναι. ἐγὼ δὲ θέμις. ἐγὼ δ' τίς ἔσομαι μετὰ τὸν ἐμὲ βίον; κάμηλος. εἶτα, ἵππος. εἶτ' αὖθις σοφὸς, καὶ περὶ C φύσεως εὐ μάλα Ἀλέξανδρου. τοιαῦτα μὲν ὁ Γλύκων τῷ Σακέρδοτι διελέχθη. ὑπὸ τέλει δ', χρησμὸν ἔμμετρον ἐφθέγξατο, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδῳ ἑταῖρον ὄντα.

Μὴ πείθου Λεπίδῳ, ἐπεὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ὀπηδεῖ.

Παρὰ γὰρ ἐδεδίει τὸν Ἐπίκουρον, ὡς περὶπον, ὥς τινα αὐτοτυχοῦν, καὶ αὐτοσοφὸν καὶ μεγαλαυχίας ἀπὸ. ἵνα γοῦν τινα τῶν Ἐπικουρείων τολμήσαντα καὶ διελέγχειν αὐτὸν ὑπὸ πολλῶν παρόντων, εἰς κίνδυνον οὐ μικρὸν καθίστησιν. ἐπεὶ μὲν γὰρ προσῆλθον, ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, σὺ μόνος εἶ Ἀλέξανδρε, τὸν δεῖνα παφλαγόνα προσκαλεῖ ἐλθόντα

Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones: siquidem oportet etiam barbaros mea præsentia frui. At reliquæ sortes, quæ in Didymis, Claro, Delphísque redduntur, vtrum ab authore proficiscuntur Apolline, an vana sunt quæ illic redduntur oracula? Ne istud quidem scire cupieris, nefas enim. Cæterum ego quis tandem post hanc vitam futurus sum? Camelus. deinde, equus, postea vir sapiens, nec inferior Alexandro vates. Huiusmodi fuit Glyconis cũ Sacerdote colloquium. Postremò & oraculum carmine reddidit: cũ non ignoraret ipsum esse Lepidi amicum.

D *Ne pare Lepido, nam quæ huic fatum instat acerbum.*

Etenim vt ante dixi, metuebat Epicurum, vt pote sapientem suis artibus atque impostoris infensum. Itaque E ex Epicureis quempiam, ausum multis præsentibus ipsum coarguere, in discrimen non paruum adduxit. Nam is illi magna voce dictum venit. Tu nimirum Alexander Paphlagoni cuidam persuasisti, vt seruos suos apud Galatiæ præfectum capitis accerseret,

αὐτῷ τῷ ἡγουμένῳ τ Γαλατίας, τίνι ὅτι δυνάτῳ ἀδίκησας, ὡς ἀπεκτονότας τὸν υἱὸν αὐτῷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παιδευόμενον. ὁ δ νεανίσκος, ζῇ, καὶ ἐπανελήλυθε ζῶν μετ τὴν τῶν οἰκετῶν ἀπόλειαν, θηρίοις ἂν σε παραβεβλημένων. τοιούτου δέ τι ἐγεγόνει. ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τῶν κλυσμάτων, πλοίου ἀναχομιζομένου, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς εἰς Ινδίαν πλεῦσαι. καθάπερ ἐβεβαίωσεν, οἱ δυσχεῖς ἐκεῖνοι οἰκέται αὐτῷ, οἰηθέντες ἤδη ἐν τῷ Νείλῳ πλέοντα διεφθάρθαι τὸν νεανίσκον, ἢ ἐν ὕδατι λῃστῶν, πολλοὶ δ ἦσαν τότε, ἀνῃρῆσθαι, ἐπανῆλθον, ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ τὸν ἀφανισμόν. εἶτα ὁ χρησμὸς, καὶ ἡ κατάδικη, μεθ ἣν ἐπέστη ὁ νεανίσκος, δικαιούμενος τὴν ἀποδημίαν. ὁ μέν, ταῦτα ἔλεγεν. ὁ δ Ἀλέξανδρος, ἀγανακτήσας ὅτι τῷ ἐλέγχῳ, καὶ μὴ φέρων τὸ ὀνείδισις τὴν ἀλήθειαν, ἐκέλευε τοὺς παρόντας λίθοις βάλλειν αὐτὸν, ἢ καὶ αὐτὸν ἀναγεῖς ἔσεσθαι, καὶ ἐπικούρους κληθήσεσθαι. τῶν δ, βάλλειν ἀξιούντων, Δημόστρατός τις ὀπαδημῶν τῷ πάντῳ, θεσπέσιος ἀνὴρ δοκῶν,

vt qui filium ipsius qui Alexandriæ erudiebatur, occidissent. Atqui viuit adolescens, incolumísque reuersus est, famulis supplicio iam affectis, qui tuo impulsu bestijs traditi perierunt. Porrò istiusmodi quiddam acciderat. Cùm adolescentulus in Ægyptum amne aduerso nauigasset, prouecto ad inūdationem vsque nauigio, persuasus etiam est vt in Indiam vsque nauigaret. Cúmque diutius abesset, infœlices illi ipsius ministri, rati vel in Nilo nauigantem interijsse adolescentem, vel etiam à latronibus (nam id temporis permulti grassabantur) esse peremptum, reuersi sunt domum, renunciantes eum è medio sublatum esse. Deinde proditum oraculum, damnati famuli, post hæc adest adolescens, qui suam peregrinationem enarrat. At Alexander indignatione percitus quòd coargueretur, nec veritatem exprobrationis ferens, eos qui aderant iussit vt lapidibus illum impeterent, alioqui & ipsos impios futuros, atque Epicureos appellandos. Verùm vbi petere cœpissent, Demostratus quidam qui versabatur in Ponto, primus

ἐῤῥυσατο τῦ θανάτου τ ἀνθρωπον, μικρῦ δεῖν καταλευσθεντα παὺ δικαίως. τί γὸ ἔδει μόνον φεύγειν ἐν τοσούτοις μαινομένοις, ἢ παρεπολαύσαι τ Παφλαγόνων μωρίας; ἢ τὰ μὸ κατ' ἐκεῖνον, τοιαῦτα. οἱ δ' τινι προπαλουμένῳ χ' τάξιν τ χρησμῶν, προ μιᾶς ἧ τῦτο τῦ θανατίζειν ἐγίγνετο, ἢ ἐρομένου τῦ κήρυκος εἰ θανατίζοι, τῷ ἧ, αὐτίκα ἐνδῦναι ἐς κόραξ, ἢ ἐπὶ τὸν τοιῦτον οὔτε ζημία ἐλήλυθο, ὅτε πυρὸς, ἢ ὕδατος ἐκωλύοντο, ἀνὴ ἔδει γλιῶ προ γῆς ἑλαύνεσθαι, ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἄθεον, ἢ ὀπικούρειον, ἦν γὰρ λῆ ἡ μείζων λοιδορία. ἓν γοῦν ἢ γελοιότατον ἐποίησεν ὁ Ἀλέξανδρος. εὑρὼν γὸ τὰς Ἐπικούρου κυρίας δόξας, τὸ κάλλιστον ὡς οἶδα τ βιβλίων, καὶ κεφαλαιῶδες, περιέχον τ ταῦδρὸς σοφίας τὰ δόγματα, κομίσας ἐς πλῆ ἀγορᾶς μέσην, ἔκαυσεν ὑπ' ξύλων συκίνων. ὡς δ' ἴδοι αὐτὸν καταφλέγων, ἢ πλῆ σποδὸν ἐς θάλασσαν ἐξέβαλεν, ἔπ ἢ χρησμὸν ὑπογεγράμενος,

Πυρτολέειν κέλομαι δόξας ἀλαοῖο γέροντος.

hominem amplexus morti ſubduxit, propemodum lapidibus obrutum, idque iure optimo. Quid enim attinebat vnum inter tot inſanientes, ſanum eſſe, atque à Paphlagonum ſtultitia malum ſibi accerſere? Et hæc quidem illi euenerunt. Cæterùm aduocatis ex oraculorum ordine conſultoribus (quod fiebat pridie quàm reſponſa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, ſi cuipiam ex adyto reſpondiſſet, in malam rem, neque rectum amplius hominem huiuſmodi excipiebat, neq; ignis aquæ-ue particeps fiebat? verùm erat illi ſolum aliud alio vertendum, tanquam impio, & Epicureo: quod quidem probrum erat omnium grauiſſimum. Quare vnum quid ridiculum deſignauit Alexander. Nactus proprias Epicuri opiniones, librum, vt ſcis, longè pulcherrimum, ſummatim Epicureæ diſciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportauit, ac ignis ſiculnis exuſſit, tanquam videlicet authorem ipſum exurens: cinerémque in mare proiecit, edito inſuper eam in rem oraculo.

Edico decreta ſenis combuſta caci.

Οὐκ εἰδὼς ὁ καταράτος ὅσων ἀγαθῶν τὸ βιβλίον ἐλεύσε-
τοῖς ἐντυχοῦσιν ἄπιον γίγνε-
ται, ὅσην αὐτοῖς εἰρήνην, καὶ
ἀταραξίαν, καὶ ἐλευθε- A
είαν ἐπεργάζεται, δεισιδαι-
μόνων, καὶ φασμάτων, καὶ τε-
ράτων, ἀπαλλάττον, καὶ ἐλ-
πίδων ματαίων, καὶ πλείτων
ἐπιθυμιῶν, νοῦν δὲ, καὶ ἀλή-
θειαν ἐντιθὲν, καὶ καθαίρει τὰς
ἀληθῶς ταῖς γνώμαις, οὐχ ὑπὸ
δᾳδὶ, καὶ σκίλλη, καὶ ταῖς
τοιαύταις φλυαρίαις, ἀλλὰ
λόγῳ ὀρθῷ, καὶ ἀληθείᾳ, C
καὶ παῤῥησίᾳ. ἐν δὲ τοῖς ἄλ-
λοις ἓν τι καὶ μέγιστον τόλμημα
τῆς μαρεῦ δεδεγὸς ἔχουσιν.
Ἔχων γὰρ ὁ μιφραὶ ἐπὶ Καισα
ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ τὴν D
αὐλὴν, καὶ τὸν Ρουτιλιανὸν
εὐδοκιμοῦντα πάρεδρον, δια-
πέμπεται χρησμὸν τῷ ἐν
Γερμανίᾳ πολέμου ἀκμάζον-
τος, ὅτε θεὸς Μάρκος ἤδη
τοῖς Μαρκομανοῖς, καὶ Κουά-
δοις συνεπλέκετο. κέλευε δὲ
ὁ χρησμὸς δύο λέοντας ἐμ-
βληθῆναι ζῶντας εἰς τὸν Ἴστρον
μετὰ πολλῶν ἀρωμάτων, καὶ
θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν. ἄμει-
νον δὲ αὐτὸν εἰπεῖν τὸν
χρησμόν.

Haud perpenderat ſceleſtus ille, quantum is liber commoditatum lectoribus afferret, quantámque ipſis pacem, tranquillitatem, libertatémque pareret, propterea quòd à pauoribus, ſpectris ac prodigijs liberaret, tum ſpes inanes, atque immodicas adimeret cupiditates, mentem ſanam, ac veritatem inderet, planè luſtraret animum, non tæda, & ſcilla, alijſque id genus nugamentis, imò recta ratione, veritate, ac loquendi libertate. Accipe iam facinus quoddam hominis ſceleratiſſimi, vnum inter omnia multò impudentiſſimum. Cùm iam non mediocrem in Regiam, aulámque Cæſaream aditum ſibi parefeciſſet, ingreſſúmque ad Rutilianum inter ciues celebrem: vigente Germanico bello mittit oraculum, quando diuus Marcus cum Marcomanis, & Quadis confligebat. Illo iubebat vt duos leones in Danubium immitterent, cum multis aromatibus, magnificíſque victimis. Sed præſtat ipſum oraculum referre.

Εις δίνας Ιστρου δινητίος ποταμοῖο,
Εμβαλέειν κέλομαι δισσὰς Κυβέλης θεραπίνας,
Θήρας ορειδρεπτίας, καὶ ὅσα βρέφει ἰνδικὸς ἀὴρ
Αὐθι, καὶ βοτάνας ἐυώδεας. αὐτίκα δ' ἔσαι
Νίκη, καὶ μεγα κῦδος, ἅμ' εἰρήνη ἐρατεινή.

Gurgitibus flauũ turgentib ab imbribus Iſtri,
Immiſiſſe duas Cybeles edice miniſtras,
Monte ferax alitas: tum quantum alit Indicus aer
Florum atque herbarum bo-ue elentum: mox que futura ſa-ſa
Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

Γενομένων δὲ τούτων ὡς προσετάχθη, τοὺς μὲν λέοντας ἐκνενεκρωμένους ὑπὸ τοῦ πολέμου, οἱ βάρβαροι ξύλοις κατειργάσαντο, ὡς τινας κύνας, ἢ λύκους ξενικούς. αὐτίκα δὲ τὸ μέγιστον βλάβος τοῖς ἡμετέροις ἐγένετο, δυσμενείων που χιλιάδων ἀθρόων ἀπολομένων. εἶτα ἠκολούθησε τὰ περὶ Ακυληίαν γενόμενα, καὶ ἡ παραμικρὸν τῆς πόλεως ἐκείνης ἅλωσις. ὁδὲ, ὡς τὸ ἀπιβεβηκὸς τῆ διανοίᾳ ἐκείνῳ ἀπολογίαν, καὶ τὸν τῶ Κρίσου χρησμὸν ψυχρῶς παρῆκε, νικῆσαι μὲν δὲ θεοπρεπῆ τὸν θεὸν, μὴ μέντοι διὰ τῶν Ρωμαίων, ἢ τῶν πολεμίων. κἂν δὲ πολλῶν ὑπαρξάντων, καὶ τῆς πόλεως αὐτῶν ἁλισκομένης ὑπὸ τῶ πλήθους τῶν ὑπὸ τὸ χρηστήριον ἀφικνουμένων, καὶ τὰ ὑπηρέτια

B His factis vt præſcripſerat, leones cùm in regiones hoſtium enataſſent, barbari tanquam canes, peregrinoſue lupos, fuſtibus confecerunt. Tum protinus noſtrorum magna ſtrages eſt edita, viginti fermè millibus ſimul extinctis. Deinde ſecuta ſunt ea quæ in Aquileia contigerunt, quum parum abfuit quin illa D vrbs caperetur. At is ad id quod euenerat Delphicam illam defenſionẽ, Cræſóque redditum oraculum, frigidè detorſit: dicens deum quidem prædixiſſe victoriam, haud tamen explicuiſſe, vtrum Romanorum eſſet futura, an hoſtium. Tandem cùm iam plurimi confluerent, premeretúrque ciuitas eorũ multitudine qui ad oraculũ ventitabant, neq; ſuppeditãdis rebus ad victũ

neceſſarijs

ἀναγκῆ μὲν ἐχούσης, ὅπως ἐκεῖ τὸν νυκτερινὸν καλουμένους χρησμούς. λαμβάνων γὰρ τὰ βιβλία, ἐπεκοιμᾶτο ὡς ἔφασκεν αὐτοῖς, καὶ ὡς ὄναρ παρὰ τοῦ Διὸς ἀκούων ἐπικεῖνετο. οὐ μέντοι σαφεῖς τοὺς πολλοὺς, ἀλλὰ καὶ ἀμφιβόλους, καὶ πεπλεγμένους. καὶ μάλιστα εἴ ποτε διάπαντο περιεργότερον τὸ βιβλίον, κατεφρεσμένον. ὁ γὰρ παραχρῆμα ἐνύπνιον τὸ ἐπελθὸν ἄλλως ἐπέγραφε, χρησμοῖς ποιητὸν καὶ τὸ τοιοῦτον οἰόμενος. καὶ ὅσοι τινες ἐζήτησαν ὅτι τούτῳ κατὰ μῆνα, καὶ μισθοὺς ἐκ ὀλίγους φιλέγοντες παρὰ τῶν τοὺς τοιούτους χρησμοὺς ἐπολαμβανόντων ὅτι τῇ ἐζηγήσει, καὶ διαλύσει αὐτῶν. καὶ τοῦτο ἀπάντων τὸ ἔργον ἐπόμενον ἦν. ἐτέλουν γὰρ οἱ ἐζηγηταὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ, τάλαντον ἀττικὸν ἑκάστης. οἱότε ἦ, μήτε ἐρομένου τινὸς, μήτε πεμπομένου, ἀλλ' οὐδὲ ἅλως ἄντος, ἐχρησμῳδεῖ παρὸς ἔκπληξιν τῶν ἀνόντων, οἷον καὶ τοῦτο.

Δίζεαι ὅστις σεῦ ἄλοχον μάλα πάγχυ λελητὼς,
Καλλιγύναικα ἐπὶ λεχέων σκαλάγει κὴ δώμα,

necessarijs sufficeret, oraculi genus comminiscitur, quod nocturnum appellabatur. Siquidem acceptis libellis indormire se aiebat, & tanquam diuinitus in somnio edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambiguè plerumque ac confusim, maximè si quem libellum accuratiùs obsignatum conspexisset. Nam citra resignandi periculum, quicquid temerè in mentem venisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum conuenire oraculis. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebant ab ijs qui huiusmodi capiebant oracula, vt ea enarrarent, explicarentque. Atque hoc illorum munus erat conducticium. Nam interpretum quisque talentum Atticum pendebat Alexandro. Nonnunquam etiam cùm neque consuleret, neque missus esset quispiam, imò cùm neque esset huiusmodi quippiam, oraculum edebat vt stultos homines obstupefaceret, quale illud.

Illum quære, tua quicum te sistat in aula

Coniugis in thalamum, multùm quæ culta decora.

Δῶλος πρωτογονὴς, τῷ, δὴ σὺ
γε πάντα πέποιθας.
Ὥπνεε γὰρ ἐμοῖγον. ὃδ' αὖδις
σλὼ παρέκοπεν,
Ἀντίδοσιν ταύτλῳ ὕβρεως ἰδίας
ἀποτίνων.
Ἀλλ' ἐπὶ σοὶ δὴ φάρμαχ' ἅπερ
αὐτῶν λυγρὰ τέτυκται,
Ὡς μήτ' εἰσαίοις, μήτ' εἰσορόῃς
ἃ ποιῶσιν.
Εὑρήσεις δ' κάτω ὑπὸ σῷ λέχει
ἀγχόθι τοίχου,
Πρὸς κεφαλῆς, ἣ σὴ θεράπαινα
σώιοδε Καλυψώ.

Τίς ἂν αὖ Δημόκειτος δι-
ταράχθη, ἀκούσας ὀνόματα,
καὶ τόπους ἀκειβῶς; εἶτα μὴτ'
ὀλίγον κατέπυσεν αὖ, σωεὶς
σλὼ ὑπνοιαν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ
βαρβάροις πολλάκις ἔχεσον,
εἴ τις τῇ πατρίῳ ἔροιτο φωνῇ
συνειεὶ, ἢ κελεύσι, ἢ ῥᾳ-
δίως ἀνευρίσκων τινὰς ὑπομνη-
μοσύνας ὁμοιοτρόπους τοῖς λεγο-
κόσι. διὰ τοῦτο καὶ πολὺς ἐν
μέσῳ χρόνος λῶ τῆς τε δόσεως
τῶν βιβλίων, καὶ τῆς χρη-
σμῳδίας, ὡς ἐν τοσούτῳ κ'
χολλὼ λύσιντό τε οἱ χρησμοὶ ἀ-
σφαλῶς, ἢ εὑρίσκοιντο οἱ ἑρμη-
νεῦται ἀμωάμφοι ἔκασα, ὅτος ἢ
ὁ τῷ πύθη δοθεὶς χρησμὸς

Primigenum, cui tu credebas
omnia, verum.
Eius enim florum libasti, hic
dedecus ille
Nunc tibi compensans, cum
coniuge dormit heroli.
A *Verùm, quid faciant, ne au-*
dire, & cernere possu,
Illi lethiferum tibi adornauere
venenum.
Inuenies que tuo sub lecto, tum
B *prope murum,*
Ad caput: est illa tua conscia ser-
ua Calypso.

Quis Democritus auditis accuratè nominibus & locis, C non commotus fuisset: Verùm cognita eorum arte, ilico despuisset. Quinetiam barbaris non rarò respondit, siquis patria lingua, puta Syriacè vel Gallicè sciscitaretur, quoties difficile erat D inuenire conterraneos eorum qui rogationem proposuissent. Proinde multum temporis intercedebat inter libelli donationem, & oraculi redditionem, quo videlicet interim per ocium E posset & tutò soluere libellos, & nanciscì qui cuncta possent interpretari. Quale fuit hoc oraculum Scythæ cuidam redditum. Morphi F ebargulis in vmbram chnenchirant, relinquet lucem.

Μόρφι ἐβαργύλις εἰς σκιλὼ χνίγχιρσιν λείψι φάος.

ἄλλως πάλιν οὔτε παρόντι, οὔτε ὅλως πηὶ ὄντι, ἔφη ἄνευ μέζου. ἀναστρέφειν ὀπίσω. ὁ γὰρ πέμψας σε, τέθνηκεν ὑπὸ τῶ γείτονος Διοκλέους τήμερον, ληϊστῶν παρελθόντων Μάγνου, καὶ Κέλερος, καὶ Βουβάλου. οἳ καὶ ἤδη δέδενται ληφθέντες. ὀλίγοις δ' καὶ τῶν ἐμοὶ δεδέντων ἄκουσον. ἐρομένου γάρ μου εἰ φαλακρός ἐστιν Ἀλέξανδρος, καὶ κατασημηναμένου περίεργως, ἡ παρφανῶς, ὑπογράφεται χρησμὸς νυκτερήσιος, σαβαρδαλάχου μάλαχ ἄττις ἄλλος ἰὼ. ἡ πάλιν ἐμῶ ἐρομένω ἐν δύο βιβλίοις διαφόρως τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν, πόθεν ἰὼ Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ἐπ' ἄλλω καὶ ἄλλου ὀνόματος, τῷ ἑτέρῳ μὲ, ὑπέλαβεν ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῶ ἐμῶ νεανίσκου. ἐρωτηθεὶς γὰρ ἐφ' ὅ, τι ἥκει, θεραπείαν ἔφη αἰτήσων παρὰ ὀδυρῶν πλευρῶν.

Κυτμίδι σε χειρῶσαι κέλομαι, δρεσσίλω τέκος Λητῶς.

Τῷ δ' ἑτέρῳ, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἤκηκόει, ὡς ἐρομένου τὸ πέμψαντος, εἴτε μοι πλεῦσαι ἐπ' Ἰταλίαν, εἴτε πεζοπορῆσαι λῷον, ἀπεκρίνατο ὅδεν πρὸς τ' Ὅμηρον,

Aliàs rursum cùm nec adesset quispiam, nec omnino tale quid esset, citra carmen elocutus est. Redito vnde veniſti. Nam qui te misit, à vicino Diocle hodie est interemptus, cùm Magnus, Celer, & Bubalus latrones adueniſſent, qui comprehẽsi iam detinentur in vinculis. Nunc etiam accipe pauca quædam quæ mihi ipſe respõdit. Cùm scisciterer essetne caluus Alexander: & libellos accuratè & palam obsignassem: responsum nocturnũ subscribitur, Sarbardalachi Malach Attis alterat. Rursum cùm diuersis libellis eandem rogationem proposuissem, Cuias poëta Homerus, id que modo atque alio nomine, alterum eundem subscripsit, à puero meo deceptus, qui interrogatus quorsum veniſset, remedium, inquit, petam aduersus lateris dolorem.

Cytmide te iubeo, & Latona rore perungi.

Alteri verò, quoniam à me missum consultorem audiuerat scisciſcantem, vtrum mihi in Italiam naui, an pedibus contendere satius esset, respondit, nihil quidem quod ad Homerũ attineret.

Μη σύ γε πλωίμοις πεζὸν ἢ καθ' οἶμον ὄδευε.

Carpe viam pedibus, rate ne sulcaveris undas.

Πολλὰ γὰρ τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ἐπεμηχανησάμην αὐτῷ, οἷον καὶ ἐκεῖνο μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπιχαλκᾶ τῷ βιβλίῳ κατὰ τὸ ἔθος, τῶν δίκην χρησμοὶ ὀκτὼ, ψευσαμένου τι ὄνομα, καὶ τὰς ὀκτὼ δραχμὰς, καὶ τὸ γιγνόμενον ἔπι τούτοις πέμψας. ὁδὶ, πιστεύσας τῇ ἀποπομπῇ τοῦ μισθοῦ, καὶ τῇ ἐπιχαφῇ τοῦ βιβλίου, περὶ μίαν ἐρώτησιν, ὧν αὐτὸς, πότε ἁλώσεται ὁ γραμματεὺς Αλέξανδρος, ὀκτώ μοι χρησμοὺς ἔπεμψεν, οὔτε γῆς φασιν, οὔτε οὐρανοῦ ἀπορρήτους, ἀνοήτους δὲ, καὶ δυσνοήτους ἅπαντας. ἄλλως τε ὑστερεῖν αἰδούμενος, καὶ ὅτι Ρουτιλιανὸν ἐγὼ ἀπέτρεπον τοῦ γάμου, καὶ τοῦ παιᾶ περισπεύδειν ἐς τὸ χρησμεῖα ἐλπίσιν, ἐμίσει μὲ τὸ εἰκὸς, καὶ ἐχθιστον ἡγεῖτο. καί ποτε ὅτι ἐμοὶ ἐγκλήμα τῷ Ρουτιλιανῷ, ἔφη,

Νυκτιπλανοῖς ὀάρεσι χαίρει, κοίτοις τε δυσζύγοις.

Καὶ ὅλως, ἐχθιστος εἰκότως ἦν ἐγώ. καὶ πρὶν εἰσελθόντα με ἐς τὴν πόλιν πυθέσθαι, καὶ ἔμαθεν ὡς ἐκεῖνος εἴην ὁ Λουκιανὸς,

Multa id genus aduersus ipsum sum machinatus, quale & illud, quum proposita vnica interrogatione, pro more inscripsi libro, cuiusdam rogationes octo, nomen aliquod ementitus, missis octo drachmis, quódque ad eas præterea accedit. Sed hic persuasus missa mercede, & libri inscriptione, ad rogationem vnam, quæ hæc erat quando deprehendendus esset impostor Alexander, octo misit oracula, quæ neque cœlum, quod aiunt, neque terram attingerent, verùm insulsa, & difficilia intellectu omnia essent. Quod cùm postea persensisset, præterea me Rutillianum à matrimonio dehortari conatum esse, & suasisse ne suas spes in diuinatione prorsus reponeret: odio me prosequebatur, vt par erat, sibique acerrimum hostem iudicabat. Et Rutilliano de me aliquando percontanti, respondit.

Nocti magis gaudet scortis, parcéque cubili.

In summa, iure me inuisissimũ habebat. Proinde cũ me in oppidũ aduenisse sensisset, illúmq; Lucianũ esse cogno-

ἐπηγόμην ὄν καὶ στρατιώτας δύο, λογχοφόρον, καὶ κοντοφόρον παρὰ τοῦ ἡγουμένου τῆς Καππαδοκίας, φίλου τότε ὄντος λαβὼν, ὡς με παραπέμψειαν μέχρι τῆς θαλάττης, αὐτίκα μεταστέλλεται δεξιῶς πάνυ, καὶ μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης. ἐλθὼν οὖν ἐγὼ, καταλαμβάνω πολλοὺς περὶ αὐτόν. συνεπηγόμην δὲ καὶ τοὺς στρατιώτας τύχη τινὶ ἀγαθῇ. καὶ ὁ μὲν, περιστειλέ μοι κύσαι τὴν δεξιάν, ὥσπερ εἰώθει τοῖς πολλοῖς. ἐγὼ δὲ περιφυὲς ὡς φιλήσων, δήγματι χρησῷ πάνυ μικρῷ δεῖν χωλὸν αὐτῷ ἐποίησα τὴν χεῖρα. οἱ μὲν οὖν παρόντες, ἔσχειν με, καὶ παίειν ἐπειρῶντο, ὡς ἱεροσύλον. καὶ πρότερον ἔτι ἀγανακτήσαντες ὅτι Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ περφήτην περσεῖπον. ὁ δὲ, πάνυ γλυκέως χαρτερήσας, κατέπαυέ τε αὐτοὺς, καὶ ὑπεχώρει πᾶσαν, μᾶλλον ἀποφανεῖν, καὶ δείξειν τὴν Γλύκωνος ἀρετὴν, ὅτι καὶ τοὺς πάνυ βαχχωμένους, φίλους ἀπεργάζεται. καὶ μετασημάμενος ἅπαντας, ἐδίκαιολογεῖτο πρός με, λέγων πάνυ μὲ ἡδέως καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ρουτιλλανῷ συμβουλευόμενα

uisset (adduxeram autem milites duos, alterum lancea, alterum conto armatũ, quos à Cappadociæ præside mihi tum amico acceperam, quò me ad mare vsque deducerent) accersit ilico, comiter admodum, magnáque cum humanitate. Ego cùm adueniſſem, complures apud illum reperio. Porrò mecum etiam milites, quod bene vertit, adduxeram. Tum ille manum mihi porrigit osculandam, vt vulgo conſueuerat. Ego admotus, tanquam oſculum daturus, acri morſu corripio, ita vt parum abfuerit, quin mancam illi manum reddiderim. Itaque qui aderant, ſtrangulare me, & cædere conati ſunt, vt ſacrilegum: priùs etiam indignati, quòd Alexandrum illum, non autem prophetam, compellaſſem. Sed id oppidò quàm generoſè ferens, compeſcebat ipſos, méque placidum facilè redditurum pollicebatur, virtutémque Glyconis oſtenſurum, qui ſæuiſſimorum etiam hominum amicitiam ſibi conciliat. Moxque ablegatis omnibus, mecũ expoſtulauit, aſſerẽs ſe ſcire quæ Rutilliano ſuaſiſſem:

καὶ τί παθὼν, ταῦτά με εἰργάσω, δυναίμην ἂν ἐμοῦ ἐπὶ μέγα προαχθῆναι παρ' αὐτῷ. κἀγὼ ἄσμενος ἤδη ἐδεχόμην τὴν φιλοφροσύνην ταύτην, ὁρῶν οἱ κινδύνου καθειστήκειν. καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθον φίλος ἡγούμενος. καὶ τοῦτο οὐ μικρὸν θαῦμα τοῖς ὁρῶσιν ἔδοξεν, οὕτω μοι ῥᾳδίας ἡμοιβὰς μεταβολῆς. εἶτα δή μου ἐπιπλεῖν προαιρουμένου, ξένια, καὶ δῶρα πολλὰ πέμψας, μόνος ὢν σὺν τῷ Ξενοφῶντι ἔτυχον ὑπολυμαίνων, τὸν πατέρα, καὶ τοὺς ἐμοὺς ἐς Ἀμαστριν προύπεμπομένους, ὑπισχνεῖτο καὶ πλοῖον αὐτοῖς παρέξειν, καὶ ἐρέτας τοὺς ἀπάξοντας. κἀγὼ μὲν ᾤμην ἀπλοῦν τι εἶναι, καὶ δεξιόν. ἐπεὶ δὲ κατὰ μέσον τὸν πόντον ἐγενόμεθα, δακρύοντα ὁρῶν τὸν κυβερνήτην, καὶ τοῖς ναύταις τι ἀπολέγοντα, καὶ ἀγανὰς εἶχεν περὶ τῶν μελλόντων τὰς ἐλπίδας. ἐγὼ δὲ αὐτοῖς ἐπεκελευόμην τὸν Ἀλέξανδρον, ἀφαμώμενος, ῥίψαι ἡμᾶς εἰς τὴν θάλασσαν. ὅπερ εἰ ἐγένετο ῥᾳδίως αὐτῷ ἐπετελέσατο τὰ πρὸς ἐμέ. ἀλλὰ δακρύων ἐκεῖνος, ἔπεισε καὶ τοὺς συναύτας

ecquid me læsisset vt ista in se facerem, cùm sua opera possem apud illum magnas ad res promoueri. Quam equidem humanitatem accipiebam libenter, perspiciens quo in periculo constitutus essem: & paulo pòst factus illi amicus prodiui. Neque ijs qui videbant, res ea parum stupenda videbatur, quòd tam facilè fuissem cõmutatus. Postea cùm naui discedere statuissem, missis xenijs, donisque multis, solus autem cum Xenophonte eram, patre cũ reliquis meis in Amastrim præmisso, pollicetur & nauim præbiturum esse, & remiges qui nos aueherent. Quod quidem animo simplici, atque officioſè fieri censebam. Sed vbi iam in medio mari essemus, viderémque lachrymantem gubernatorem, & nautis nescio quid contradicentem, non bene de rerum mearum euentu sperare cœpi. Erat autem ipsis ab Alexandro mandatum, vt in altum prouecti, nos in mare præcipites darent. Quod si factum fuisset, facilè quod mecum gerebat bellum confeciſſet. Sed is qui lachrymabatur, connautas flexit, nequid in nos grauius patrarent.

καὶ πρὸς ἐμὲ ἔφη, ἔτη ἑξήκοντα ὡς ὁρᾷς ἀνεπιλήπτον βίον, καὶ ὅσιον πεπεβιωκὼς, ὃν ἂν βουλοίμην ἐν τούτῳ τῇ ἡλικίᾳ καὶ γυναῖκα, καὶ τέκνα ἔχων, μάταια φόνῳ τὰς χεῖρας, δηλῶν ἐφ' ὅτῳ ἡμᾶς ἀνείληφε, καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς Ἀλεξάνδρου πρεσβείας. καταθέμενος δ' ἡμᾶς ἐν Αἰγιαλοῖς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται, ὀπίσω ἀπήλαυνεν. ἔνθα ἐγὼ παραπλέοντας εὑρὼν Βοσπορανούς τινας πρέσβεις, παρ' Εὐπάτορος τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Βιθυνίαν ἀπόντας ἐπὶ κομιδῇ τῆς ἐπιτεθουσιωτάξεως, καὶ διηγησάμενος αὐτοῖς τὰ πεισάντα ἡμᾶς κίνδυνον, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τυχών, ἀναληφθεὶς ἐς τὸ πλοῖον, διασώζομαι ἐς τὴν Ἀμαστριν, παρὰ τοσοῦτον ἐλθὼν ἀποθανεῖν. τοὺντεῦθεν καὶ αὐτὸς ἐπικορυσσόμην αὐτῷ, καὶ πάντα κάλων κίνουν, ἀμυνάσθαι βουλόμενος, καὶ πρὸ τῆς ὀπιβουλῆς ἤδη μισῶν αὐτὸν, καὶ ἔχθιστον ἡγούμενος διὰ τὴν τοῦ τρόπου μιαρίαν, καὶ πρὸς τὴν καταγωγείαν ὡρμημένον, πολλοὺς συναγωνιστὰς ἔχων, καὶ μάλιστα τοὺς ἀπὸ Τιμοκράτους

Et sic me est alloquutus. Annos natus, vt vides, sexaginta, cùm anteactam vitam inculpatè, & piè exegerim, nolim in ætate tam grandi, præsertim cùm vxorem & liberos habeam, homicidio manus inquinare: indicans videlicet, cuius rei gratia nos suscepisset, quæque sibi mandasset Alexander. Expositis autem nobis in Ægialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit. Ibi fortè nactus præternauigantes legatos quosdã Bosporanos, Eupatoris regis nomine in Bithyniam proficiscentes, vt tributum annuum deportarent, periculum quod me circunsteterat narraui: tum sese commodos & faciles præbuerunt: quorum in nauim receptus, incolumis in Amastrim perueni, postquam parum abfuisset quin perijssem. Exinde aduersus eum arma sumebam, omnémque mouebam finem, quò hominem vlciscerer, quem iam ante structas insidias oderam, próque summo hoste ducebam, propter morũ impietatẽ. Iãque ad accusationẽ intẽderã animum, non paucis mecum facientibus, & maximè qui erant ex Timocratis Heracleotæ scola philosophi.

τῆς Ἡρακλεώτου φιλοσόφους.

ἀνὴρ ὁ τότε ἡγούμενος Βιθυνίας, καὶ τὸ πόντου, αὐτὸς ἐπέσχε, μονονουχὶ ἱκετεύων, καὶ ἀντιβολῶν παύσασθαι. διὰ γὰρ τὴν πρὸς Ρουτιλλιανὸν A
ξυνοικίαν, μὴ ἂν δύνασθαι ἐγὼ εἰ φανερῶς λάβοι ἀδικοῦντα, κολάσαι αὐτόν. οὕτω μὲ ἀνεκόπτετο τῆς ὀργῆς, καὶ ἀνεπαύετο, ἐπὶ ἐνδεεστέροις ὀφθαλμοῖς, ἢ οὕτω δικαίου διακειμένου. ἐκεῖνο δὲ πῶς οὐ μεγα ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ τόλμημα τοῦ Αλεξάνδρου, τὸ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετωνομασθῆναι τὸ Αβωνου τεῖχος, καὶ Ιωνόπολιν κληθῆναι, καὶ νόμισμα χαλκοῦν ἐγκεχαραγμένον, τῇ μὲν, τὸ Γλυκωνος. τῇ δὲτερα δὲ, Αλεξάνδρου, σχήματά τε τοῦ παππου Ασκληπιοῦ, καὶ τὸν ἄρσενα ἐκεῖνον τοῦ παζομπτορος τοῦ Περσέως ἔχοντος; σφετερισάμενον δὲ διὰ χρησμοῦ περὶ ἑαυτοῦ, ὅτι ζήσεται ἐνιαυτοὺς αὐτῷ ὅτι πεντήκοντα. καὶ ἑκατὸν, εἶτα κεφαυτῷ βλήθεται, ἀποθανεῖν, οἰκτίρω τέλει, οὐδὲ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονὼς, ἀποθανεῖν, ὡς Ποδαλειρίου υἱὸς διαπεσὼν ἐπὶ πολὺ μέχρι τοῦ βουβῶνος, καὶ σκωλήκων ζέσας, ὅτε δὴ

Verùm qui tum Bithyniæ Pontóq; præſidebat nos cohibuit, pene ſupplicans & obſecrans vt deſiſteremus. etenim ob neceſſitudinẽ quę ſibi cum Rutilliano intercederet, nequaquam poſſe ſupplicio afficere, nec ſi manifeſto in crimine deprehẽdiſſet. Atque ita quidem ab iracundia deſtiti, méque repreſſi, rẽ æquam, apud judicem hoc modo affectum, aggredi non auſus. Sed quid? annõ & hoc inter alia facinus audax Alexandri: à principe Romanõ poſtulare, vt Aboni murus, commutato vocabulo Ionopolis appellaretur, vtque numiſma nouum figuaretur, altera quidem ex parte, Glyconis imagine, altera verò Alexandri, qui inſignia aui Æſculapij, & Perſei, vnde maternum genus ducebat, falcem teneret? Cæterùm cũ edito oraculo de ſe prædixiſſet, fatis decretum eſſe vi annos centum & quinquaginta viueret, dehinc fulmine ictus moreretur: interitu maximè miſerando, nondum ſeptuaginta natus annos, interijt, videlicet (vti conueniebat Podalirij filio) pede ad inguen vſque putrefacto, & vermibus ſcatens. Quo tempore etiam deprehenſum eſt, quòd eſſet caluus, καὶ ἐφερεν φαλακρὸς ὤν,

παρέχων τοῖς ἰατροῖς ἐπιφέρειν
αὐτῷ τὴν κεφαλὴν διὰ τὴν
ἀδηλίαν, ὃ οὐκ ἂν ποιῆσαι ἐδύ-
ναντο, μὴ οὐχὶ τὸ φενακικὸν ἀφη-
ρημένοις. τοιοῦτο τέλος τῆς Ἀλε- A
ξανδρείας τραγῳδίας. καὶ αὕτη
τοῦ παντὸς δράματος ἡ κατα-
στροφὴ ἐγένετο, ὡς εἰκάζειν προ-
νοίας τινὸς τὸ τοιοῦτο; εἰ δὲ μὴ, τῇ
τύχῃ συνίεσαν. ἔδει δὴ καὶ τὸν B
ἐπιτάφιον αὐτῷ ἄξιον γενέσθαι
τοῦ βίου, καὶ ἀγῶνα πρὸ συνήχ-
θαι ἐπὶ τῷ κτήσειον τῶν συ-
νωμοτῶν, καὶ γοήτων, ὅσοι
χορυφαῖοι ἦσαν, ἀνελθόντων C
ἐπὶ διαιτητὴν τὸν Ρουπιλλια-
νόν; τίνα χρὴ προκρίνῃ αὐ-
τῶν, καὶ διαδέξασθαι τὸ
μαντεῖον, καὶ στεφανωθῆναι τῷ
ἱεροφαντικῷ, προφητικῷ στέ- D
μματι. ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ Παῖ-
τος ἰατρὸς τὴν τέχνην πολιό-
της ὤν, οὔτε ἰατρῷ πρέποντα,
ἔτε πολιῷ ἀνδρὶ ταῦτα ποιῶν.
ὁπηνίκα ὁ ἀγωνοθέτης Ρουπιλλια-
νὸς, ἀστεφανώτους αὐτοὺς ἀπέ- E
πεμψεν αὐτῷ, τὴν προφη-
τείαν φυλάττων μὴ τὴν ἐντεῦ-
θεν ἀπαλλαγήν. ταῦτα σοὶ φι-
λότης, ὀλίγα ἐκ πολλῶν δείγ-
ματος ἕνεκα γράψαι ἠξίωσα, καὶ
σοὶ μὲν χαριζόμενος, αὐδρὶ δὲ
ἑταίρῳ, καὶ φίλῳ, καὶ ὃν ἐγὼ

cùm medicis caput humectandum præberet, ad mitigandum cruciatum: quod haudquaquam, nisi detracto galericulo, facere potuissent. Hunc habuit exitum Alexandri tragœdia, atque hæc fuit totius fabulæ catastrophe: vt videri possit prouidentia quadam res esse gesta, quanquam casu sic euenit. Restabat illud, vt & epitaphium vita acta dignum illi fieret: nec non certamen aliquod statueretur, vt qui oraculo coniurarant, & quotquot insignes impostores erant, sese ad Rutillianum arbitrum conferrent, à quo pronunciaretur quis esset præferendus ad successionem oraculi suscipiendam, quis sacerdotali, propheticáque corona redimiendus. Inter hos erat Pætus, professione medicus, iam canus, qui ista nec medico, nec homini cano decora faciebat. At certaminis arbiter Rutillianus, eos demisit incoronatos, ipsi sibi diuinationem seruans, postquam hinc demigrasset. Hæc amice, ex multis pauca, exempli gratia scribenda putaui, vt tibi gratificarer, viro familiari & amico, & quem ego

πάντων μάλιστα θαυμάσας ἔχω, ὅτι τε σοφίᾳ, καὶ τῷ περὶ ἀλήθειαν ἔρωτι, καὶ τρόπου ἐπιεικείᾳ, καὶ γαλήνῃ βίου, καὶ δεξιότητι πρὸς τοὺς συνόντας. τὸ πλέον δ', ὅπερ καὶ σοὶ ἥδιον, Ἐπικούρῳ τιμωρῶν, αὐδεὶς ὡς ἀληθῶς ἱερῷ, καὶ θεσπεσίῳ τὴν φύσιν, καὶ μόνῳ μετ' ἀληθείας τὰ καλὰ ἠγωνικότι, καὶ παραδεδωκότι, καὶ ἐλευθερώτῃ τῶν ὁμιλησάντων αὐτῷ ἡγοῦμαι. οἶμαι δ' ὅτι καὶ τοῖς ἐντυχοῦσι, χρήσιμόν τι ἕξειν δόξει γράφων. τὰ μὲν διεξελέγχουσα, τὰ δ', ἐν ταῖς τῶν εὖ φρονούντων γνώμαις βεβαιώσα.

omnium maximè ſuſpicio, & propter ſapientiam, veritatiſque ſtudium, morúmque manſuetudinem & moderationem, atque ob vitæ tranquillitatem, & erga familiares humanitatem tuam. Tum etiam, quòd tibi fuerit iucundius, vt Epicurum vlciſcerer, virum verè ſacrum, ingenióque diuino, quique ſolus quæ verè ſunt honeſta nouerit, & tradiderit, liberóſque reddiderit eos, qui ſecum haberent conſuetudinem. Denique arbitror fore vt ijs qui legerint, nonnihil vtilitatis afferre hic libellus videatur: dum quædam redarguit: quædam in mentibus eorum qui bene ſentiunt, ſtabilit.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ. DE SALTATIONE.

ARGVMENTVM.

Defendit hac Oratione ſaltandi artem Lucianus, contra Cratonem quendam, à quo ſtudium eius rei reprehendebatur, vt effeminatum ac molle, ac viro, præſertim philoſopho indignum. Colligit eiſdem honeſtatem ac dignitatem artis, Primùm ab antiquitate, multis ac variis exemplis oſtendens, quantum in vſu ſaltandi ſtudium veteribus fuerit, & quantopere eo omnes prope gentes iam inde ab initio delectata ſint, quibus item laudibus eam artem cum poeta tum alij quidam celebrarint. Confutata interim tragœdia, Comœdiaque præſtantia, quarum certamina atque actiones Crato ſaltationibus antepoſuerat. Deinde & præſtantiam artis à difficultate commendat, docens multarum ac variarum rerum peritum,

multisque tum ingenij tum corporis dotibus saltatorem praditum esse oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis prosequitur, docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatem quandã excitare atque vtilem inde comparari, robúrque & vires augeri. Deinde & animi quandam sapientiam ac mores hominum formari. Idque exemplis tum philosophorum, tum barbarorum quorundam amplificat. Postremò & vitia saltatorum aliquot recenset, & præcipuè quantum noceat, vt aliàs, ita vel in primis in hac arte Cacozelia seu nimia affectatio, exemplis docet, qua res & ipsa ad difficultatem artis confirmandam pertinet. Exordium ab occasione sumitur. A quo mox Cratonis reprehensio sequitur, qui studium huius rei in Luciano reprehendit, à persona qualitate & modo rei, addita etiam amplificatione quadam à collatione, quam antequam ad rem accedit, Lucianus, ab ina qualitate vsitata, ipsúmque Cratonem indignè & absurdè facere ostendit, quia rem nec visam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atque ita ad argumentum, illo auscultandi operam pollicente, descendit.

ΑΥΚΙΝΟΣ.

Πὴ τοίνυν ὦ Κράτων, δεινήν τινα ταύτην κατηγορίαν ἐν πολλῇ οἴμοι παρεσκευασμένος κατηγόρηκας, A ὀρχήσεών τε, καὶ αὐτῆς ὀρχηστικῆς, καὶ θεσσάτι ἡμῶνγε τ' χαιρόντων τῇ τοιαύτῃ θέᾳ, ὡς σὺ φαύλῳ, καὶ γυναικείῳ πράγματι μεγάλῳ σπουδὴν ποιουμένων, ἄκουσον ὅσον τοῦ B ὀρθοῦ διημάρτηκας, καὶ ὡς λέληθας σαυτὸν τοῦ μέγιστον τ' ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν.

LVCIANVS.

Vandoquidem tu Crato, iam olim opinor acerba accusatione adornata, criminatus es saltationes, ipsámque saltãdi artem, insuper & nos qui huiusmodi spectaculo gaudemus, ac si in re friuola & muliebri multum operæ ponamus, audi obsecro, quantum à recto aberraris, & vt per imprudentiam rem omnium in vita humana optimam accusaris.

καὶ συγγνώμη σοι, οἱ ἐξαρχῆς
βίῳ ἀνχμηρῷ συζῶν, καὶ μόναν
τὸ σκληρὸν, ἀγαθὴν ἡγούμενος,
ὡς ἀπειρίας αὐτῶν, καταγνω-
είας ἄξια εἶναι νενόμικας.
Κεφ. ΑΡΗΣ δ' ἦτις ὢν ὦ λῶστε,
καὶ ταῦτα, παιδείᾳ σώφρο-
φος, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέτρια
ὁμιλήκως, ἀφθόνως ὦ Λυκῖνε
σὺ ὁρῶν τὰ ζηλότυπα σπουδάζειν,
καὶ τοῖς παλαιοῖς συνεῖναι,
καθῆσται καταυλούμενος, θη-
λυδρίαν ἀβρότητα ὀρῶν, ἐδῆσι
μαλακῶς, καὶ ἁσμασιν ἀκο-
λάστοις ἐναβρυνόμενον, καὶ μι-
μούμενος ἐρωτικὰ γυναῖα τὴ
πάλαι, τὰς μαχλοτάτας Φαί-
δρας, καὶ Παρθενόπας, καὶ
Ῥοδόπας τινάς, καὶ ταῦτα
πάντα ἅμα κρόμασι, καὶ τερ-
πόμασι, καὶ ποδῶν κρότῳ
καταγέλασα ὡς ἀληθῶς φρά-
σματα, καὶ ἥκιστα ἐλευθέρῳ ἁρ-
μόττοντα, καὶ οἷα σοὶ πρέποντα, ὥστε
ἔγωγε ἐνθυμοῦμαι ὡς ἐπὶ τοι-
αύτῃ θέᾳ σχολάζοις, οὐκ ἠδέσθη
σοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπῄσθη,
τὸν Πλάτωνος, καὶ Χρυσίππου,
καὶ Ἀριστοτέλους ἐκλελοιπότα,
καθῆσθαι τὰ ὅμοια πεπονθὼς
τοῖς τὰ ὦτα πέρᾳ κνωμένοις.
καὶ ταῦτα, μυρίων ἄλλων
ἔτι ἀκουσμάτων, καὶ

Sed danda tibi venia, ſi aſperæ vitæ ab initio addictus, & ſolam auſteritatem optimam ratus, eas præ imperitia dignas accuſatione cenſuiſti.
Cæ. Cùm vir fies, ô optime, A
idque liberalibus diſciplinis innutritus, & in philoſophiæ ſtudijs mediocriter verſatus, remiſſo rerum ô Luciane, optimarum exercitio, & priſcorum commercio, ſedes tibiæ modulis aurem præbens, & hominem B
effœminatum ſpectans, mollibus veſtibus, & laſciuis cantilenis ſibi placentem, tum priſci ſæculi mulierculas amatorias imitantem nempe libidinoſiſſimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas. Et hæc omnia cũ C
citharæ pulſationibus, eiúſque procacibus frequentamentis, & pedum ſtrepitu, reuera ridicula, nec ingenuum hominem, & qualis tu es, decentia. Quare quum ego certior ſum factus te huiuſmodi ſpectaculo vacare, non ſolùm me D
tui puduit, ſed etiam acerbè tuli quòd tu Platonis, & Chryſippi, & Ariſtotelis oblitus, ſedes eodem modo affectus quo quibus aures pẽna leniter fricãtur. Maximè vero cũ alia ſint innumera grauia & ſeria quæ audiri,

θεαμάτων τοιούτων, εἰ τούτων τὸ δίοιτο τῶν κυκλικῶν αὐλητῶν, καὶ τῶν κιθαρᾳ τὰ ἥννομα πεφθεγμένων. καὶ μάλιστα τὴν σεμνὴν βαρυῳδίας, καὶ τὴν φαιδροτάτης κωμῳδίας, ἅπερ καὶ ἐναγώνια εἶναι ἠξίωται. πολλῆς οὖν ὦ γυναῖκα τῆς ἀπολογίας τοι δεήσει πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους, εἰ βέλει μὴ πάντα τὸν ἐκκεκρίσθαι, καὶ τὴν τῶν τοιούτων ἀγέλης ἐξελήλασθαι. καίτοι τό γε ἀμείνον ἐκεῖνό ὄζειν εἶναι, ἀρνήσει τὸ παῖ ἐπαιδάσθαι, καὶ μηδὲ πρὸ ἀρχῆς ὁμολογεῖν τι τοιοῦτον πεφθεγγομένη σοι. πρὸς δὴ τοῦτον, ἆρα ὅπως μὴ λάθῃς ἡμῖν ἐξ ἀνδρὸς τὸ πάλαι, λυδή τις, ἢ βάκχη γυμνάμενος. ὅπερ οὐ τὸν ἂν ἐκκλημα εἰκ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, εἰ μή σε κῆρ τὸν Ὀδυσέα τῶν λωτῶν ἀποσπάσαντες, ὅπ τὰς συμφθεὶς διατειβὰς ἐπικάξομεν, πρὶν λάθῃς τελέως ὑπὸ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ σειρήνων καταγομένος. καίτοι ἐκεῖναι μέ, τοῖς σοῖ μύοις ἐπεβούλευον, καὶ διὰ τοῦτο κηρῷ ἐδέησε πρὸς τὸν παράπλουν αὐτῶν. σὺ δ', καὶ δι' ὀθαλμῶν ἔοικας ὅλως δεδουλῶσθ. Λυκι. παπαὶ δὴ Κράτων,

& spectari possint, siquis hæc requirat, nempe circumforanei tibicines, & qui ad citharam legibus consentanea canunt. Ac in primis grauis tragœdia, plenáque hilaritatis cõmœdia, quę spectaculis conuenire putarunt. Itaque, ô generose, multa tibi defensione opus erit apud eruditos, si nolis omnino secerni, & è virorum grauium grege expelli. Atqui istud mihi optimum factu videtur, vt his omnibus negatione medearis, nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis. In posterum verò vide, ne imprudens ex viro quem olim egisti, nobis Lyde, vel Baccha fias. Quæ non modò tua, sed etiam nostra foret culpa, si non Vlyssis in morem à loto abstractum, ad consueta literarum studia te reduceremus, priusquam imprudens à Sirenibus in theatro excubantibus plenè occuperis. Verùm illæ quidem solis auribus insidiabantur, ideóque ad earum prætervauigationem opus fuit cera: tu verò per oculos in seruitutem redactus omnino videris. Luc. Papæ ô Craton

ὡς χαρίεν τινα ἔλυσας ἐφ' ἡμᾶς τὸν σαυτῆ κύνα. πλὴν τό γε παράδειγμα τὸ τῶν Λωτοφάγων, καὶ σειρήνων εἰκόνα, πάνυ ἀνομοιοτάτην μοι δοκεῖς εἰρηκέναι, ὧν πέπυσθα παρ' ὄσον, τοῖς μὲ τὸ λωτὸ γευσαμένοις, καὶ τῶ σειρήνων ἀκούσασιν, ὀλέθρος ἦν ἡ τε ἡδονὴ, καὶ ἡ ἀκροάσεως τύπτημον. ἐμοὶ δ', πρὸς τῷ τὴν ἡδονὴν παραπολὺ ἡδίω πεφηνέναι, καὶ τέλος ἀγαθὸν ἀποβῆναι. οὐ γὰρ εἰς ἀπαιδίαν τῶν οἰκοι, οὐδ' εἰς ἀγνωσίαν τῶν κατ' ἐμαυτὸν πεπτωκέναι, φῆ· εἰ χρὴ μηδὲν ὑπόπτως εἰπεῖν, μακρῶ πυνθανόμενος, καὶ τῶ ἐν τῶ βίω διοφθαλμώτερος, ἐν τῶ θεάτρου ἐπανελήλυθα. μᾶλλον δὲ τὸ τῆς Ὁμήρου αὐτὸ εἰπεῖν καλὸν, ὅτι ὁ τοῦτο ἰδὼν τὸ θέαμα, τερψάτω νοῦς, καὶ πλείστα εἰδώς. Κρά. Ἡράκλεις ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας. ὃς οὐδ' αἰσχύνῃ ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενος ἔλεγες. τὸ γοῦν δεινότατον τοῦτό ἐστιν, ὅτι μηδὲ ἰάσιμόν τινα ἡμῖν ὑποφαίνεις ἐλπίδα, ἐπανιέναι πολλῶν τὰ ἄτοπα αἰσχρὰ, καὶ καταπύστα. Λυκ. εἰπέ μοι ὦ Κράτων, ταυτὶ δὲ

quàm aſperum canem tuum in nos ſoluiſti. Cæterùm hoc exemplum, puta ſumptam à Lotophagis, & Sirenibus ſimilitudinem, ab ijs quæ mihi acciderunt prorſus diſcrepantem mihi videris adduxiſſe. Etenim ij qui lotum guſtaſſent, & Sirenas audiuiſſent, in manducationis & auditionis pœnam, exitio mulctabantur. Mihi verò, præterquam quòd longè iucundiſſimam voluptatem percepi, bonus etiam exitus euenit. Non enim in rerum domeſticarum, propriarúmque facultarum ignorationem delapſus ſum, ſed ſi audacter eſt dicendum, longè prudentior, & in rebus humanis perſpicacior ex theatro rediui. Quin potiùs illud Homeri ſcitè dixeris, quòd cui viſum eſt illud ſpectaculum,

Multorum quarum, ſimul obiecta animabus.

Cra. Hercle Luciane, quo affectus es modò, cùm te iſtorum non pudeat, ſed his gloriari videaris. Quare illud hac in re eſt grauiſſimum quòd nullam curationis ſpē nobis facis, qui laudibus efferre audeas tā turpia, & execranda. *Luc.* Dic mihi Crato, nū ſæpe viſis quæ in ſalta-

πιεὶ ἀρχήσεως, καὶ τῶ ἐν τῷ

διάζω γυμνῶν ἰδὼν, πολλάκις αὐτὸς ὀπτιμᾷς, ἢ ἀπείρατος ὢν τοῦ θεάματος, ὅμως αἰσχρὸν αὐτὸ καὶ καταπύγον ὡς φὴς νομίζεις; εἰ μὲ γὰ εἶδες, ἴσον ἡμῖν ἂν σὺ γένοιτο. εἰ δ' μὴ, ὅρα μὴ ἄλογος ἡ ὀπτίμησις εἶναι σου δοκῇ, καὶ θρασεῖα, κατηγορῶντος, ὧν ἀγνοεῖς. Κρα. ἔτι γὰ τοῦτο μοι τὸ λοιπὸν ἦν ἐν βαθεῖ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθῆσθαι μέσον ἐν τοῖς γυναίοις, καὶ τοῖς μεμηνόσιν ἐπαίνοις θεατῶν, κροτοῦντά τε, θορυβοῦντα, καὶ ἐπαίνοις ἀπρεπεστάτοις ὑπερῳδοῦντα, ὀλέθρῳ τινὶ ἀθρόῳ εἰς οὐδὲν δέον καταπλωθύω; Λυκι. συγγνωστά σου ταῦτα ὦ Κράτων. εἰ δέ μοι πειθοῖο ποτὲ, καὶ ὅσον πέρας ἕνεκα παρέχοις ἑαυτὸν, ἀναπετάσας τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὖ οἶδα ὡς ἂν ἀνάσχοιο ἄν, μὴ οὐχὶ θᾶττον τῶν ἄλλων θέαν ἐν ὑπτιδείῳ καταλαμβάνων. ὅθεν καὶ ὄψει ἀκριβῶς, καὶ ἀκουσῃ ἅπαντα. Κρα. μὴ ὦν σιν ἀρα ἱκοίμην, εἰ τοιοῦτον ἀναρίθμιον ποτὲ, ἐς ἀδὺς τε εἶμι τὰ πέλη, καὶ τὸ ἡδιον ἀπερίπλοτος, ὡς γωῖγε καὶ σὲ ἤδη ἐλεῶ, τελέως ἤδη ἐκβεβακχευμένον.

tione, & theatro geruntur, ea vituperas, an verò ſpectaculi ignarus, illud tamen, vt ais, turpe & execrandum eſſe ducis? Si enim vidiſti, par nobis hac in re euaſiſti. Sin minùs, vide ne iniqua & temeraria videatur increpatio tua, qui ignota tibi crimineris. *Cra.* Ergo hoc mihi adhuc ſupererat, vt cum tam promiſſa barba, caniſque crinibus, ſederem inter mulierculas, & inſanientes illos ſpectatores, applaudens, & laudibus indecentiſſimis acclamans homini perdito nullum in vſum fracto? *Luc.* Hæc tibi ignoſcenda Crato. Probè tamen ſcio, ſiquando mihi crederes, téque expanſis oculi, tantillum experiendi gratia ſpectatorem præberes, nihil tibi futurum eſſe antiquius, quàm vt locum occupares commodum, vnde ſpectaculum accuratè cernere, omniáque audire poſſes. *Cra.* Nunquam ego venuſtatem conſequar, ſiquid huiuſmodi ſuſtinuero vnquam, donec cruribus ſim hirſutis, incomptáque barba, vt me tui nunc miſeret, modis omnibus inſanientis.

Λυκι. βούλει οὖν ἀφέλιμος
ὦ ἑταῖρε τ βλασφημιῶν τού-
των, ἀκοῦσαί μου τι περὶ ὀρ-
χήσεως λέγοντος, ἢ τῶν ἐν
αὐτῇ καλῶν, ἢ ὡς οὐ τερπνὸν
μόνον, ἀλλὰ ἢ ὠφέλιμός ὅτι
τοῖς θεωμένοις, ἢ ὅσα παιδεύει,
ἢ ὅσα διδάσκει, ἢ ὡς ῥυθμίζει
τ ὁρώντων τὰς ψυχὰς, καλ-
λίστοις θεάμασιν ἐγγυμνάζουσα,
ἢ ἁρμονίαν ἀκουσμάτων ἐνδια-
τείνουσα, καὶ κοινόν τι ψυχῆς
ἢ σώματος κάλλος ἐπιδεικνυ-
μένη; τὸ γὰρ καὶ μὴ μουσικὴν,
ἢ ῥυθμοῦ ταῦτα πάντα πεῖν
οὐ φόρος ἂν οὐδεὶς, ἀλλ' ἔπαι-
νος ἂν εἴη. Κρα. ἐμοὶ μὲν
παύου ὁρῶν μεμηνότος ἀνθρώ-
που ἀκροᾶσθαι, τὸν νόσον δ'
αὐτῶ ἐπαινοῦντος. σὺ δ', εἰ
βούλει λῆρον τινα κατασκε-
δάσαι μου, ἕτοιμος φιλικῶ
τούτῳ λειτουργεῖν ὑπάρχειν, καὶ
παρέχειν τὰ ὦτα, ἢ ἄνευ
κακῶ παρέχουσιν τῶν φαύλων
ἥδιστ' ἀκούειν. ὥστε ἤδη σιγήσο-
μαί σοι. καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέ-
λοις, ὡς μὴ δ' ἀκούοντός τινος. Λυκ. εὖγε ὦ Κρά-
των. καὶ τούτου ἐλπίζω μᾶλ-
λον, εἰσὶ γὰρ κατ' ὀλίγον εἰ λῆ-
ρος εἶναί σοι δόξει τὰ λεχθησό-
μενα, ἢ παρ' ὃν γε οἶκεν ποιῆ

Luc. Vis ergo, amice, omissis conuitijs istis, attendere mihi nonnihil de Saltatione dicenti, deque ijs quæ ipsi insunt decora, A vtque spectantibus non modò est iucunda, sed etiam vtilis, tum quarum rerum peritiam, tum quarum doctrinam præbet, & vt aptè spectantium mentes componat, pulcherrimis spectaculis se exercens, & B dandis præceptis optimis operam ponens, & communem quandam animæ & corporis pulchritudinem ostendens? Etenim quo ? hæc omnia facit cum Musica, & modulis, non vitio sed laudi tribuendum. *Cra.* Mihi quidem haudquaquam vacat hominem insanientem, C suúmque morbum laudantem audire. Verùm si velis me nugis inanibus conspergere, paratus sum in hoc officioſè tibi inſeruire, & aures præbere, cùm sine cera res malas audire possim. D Quare tibi silentium impertiam: dic verò quicquid libuerit, ac si nemo audiat. *Luc.* Rectè profectò, Craton: & hoc expectabam maximè. Nam breui cognoſces an quæ dicentur, nugæ tibi sint censendæ. Ac E primùm quidem omnino

ignorare

ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς ὡς ὁ νεώτερον τὸ τῆς ὀρχήσεως ἐπιτήδευμα τοῦτο ὄν, οὐδ' ἧς χθὲς, καὶ πρώην ἀρξάμενον, οἷον τῶν προπατόρων ἡμῶν, οὐ τὸν ἐκείνων, οὐδ' οἶμαι παλαιότατα ὀρχήσεως πέρι γνωσιλογοῦντες, ἅμα τῇ πρώτῃ γενέσει τῶν ὅλων φασὶν αὖ σοι καὶ ὀρχησιν ἀναφῦναι, τῷ ἀρχαίῳ ἐκείνῳ ἔρωτι συναναφανεῖσαν. ἡ γοῦν χορεία τῶν ἀστέρων, καὶ ἡ πρὸς τὸν ἀπλανεῖς τῶν πλανήτων συμπλοκὴ, καὶ εὔρυθμος αὐτῶν κοινωνία, καὶ ἐναρμόνιος ἁρμονία, τῆς πρωτογόνου ὀρχήσεως δείγματά ἐστι. κατ' ὀλίγον δ' οὐξανομένη, καὶ τῆς πρὸς τὸ βέλτιον ἀεὶ προδύκης τυγχάνουσα, νῦν ἔοικεν ἐς τὸ ἀκρότατον ἀποτετελέσθαι, καὶ γεγηθυῖαν ποικίλον τι, καὶ παντάμοιρον, καὶ πολύμουσον ἀγαθὸν. πρῶτον δέ φασι Ῥέαν ἡδεῖσαν τῇ τέχνῃ, ἐν Φρυγίᾳ μὲν, τοὺς Κορύβαντας, ἐν Κρήτῃ δ', τοὺς Κουρῆτας ὀρχεῖσθαι κελεῦσαι. καὶ οὐ τὰ μέτρια ὤνατο τῆς τέχνης αὐτῶν. οἱ γὰρ περιορχούμενοι, ἐλεοῦσαν αὐτῇ τὸν Δία, ὥστε καὶ σῶσαι ἐκ τοῦ πρὸς ὁμολογοῦν αὐτοῖς, ἀφιγνῶ διὰ τὴν αὐτῶν

ignorare mihi videris, non nouam esse hanc artem Saltationis, nec heri, vel pridiè natam, puta maiorum nostrorum, aut proauorum memoria. Sed qui quàm verissimè Saltationis ortum docuerunt, affirmant simul cum prima rerum vniuersitatis generatione Saltationem ortam esse, & cũ Amore vetustissimo illo Deo in lucem prodijsse. Etenim ipsa syderum chorea, & stellarum errantium cum non errantibus coniunctio, earúmque concinna communio, & constans harmonia, Saltationis illius primigeniæ sunt indicia. Quæ paulatim incrementa capiens, & in dies additionem in melius obtinens, nũc summam perfectionem videtur attigisse, & in varium quoddam, omnino cõcinnum, multiplicisque scientiæ Bonum euasisse. Primum autem dicunt Rheam hac arte delectatam, in Phrygia quidem, Corybãtas, in Creta verò, Curetas saltare iussisse. Neque parum ars eorum illi profuit: quippe circumsaltantes seruarũt illi Iouem, ita vt ipsis mercedem salutis debere se Iuppiter confiteatur, siquidem per saltationem illorum paternos dẽtes effugit.

ἐν ὅπλοις ἦ αὐτῶν ἡ ὄρχησις
λεῖ, τὰ ξίφη μεταξὺ κροτούν-
των πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἢ πη-
δώντων ἔνθεόν τι, καὶ πολεμι-
κόν. μετ' ἦ, Κρητῶν οἱ κράτι-
στοι ἐνεργῶς ὀρχησάμενοι
αὐτὸ, ἀρίστοι ὀρχησταὶ ἐνομίσθη-
σαν, οὐχὶ οἱ ἰδιῶται μόνον, ἀλλὰ
καὶ οἱ βασιλικώτεροι, καὶ σπου-
δεῖν ἀξιώσαντες. ὁ γοῦν Ομη-
ρος τὸν Μηριόνην οὐκ αἰσχύνε-
ται βωλόμολον, ἀλλὰ κοσμήσας,
ὀρχηστὴν ἐποίησε. καὶ οὕτως
ἀρα ἐπίσημος λεῖ, καὶ γνώριμος
ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὥστε
οὐκ οἱ Ελληνες μόνον ταῦτα
ἐπῄσαντο περὶ αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ
οἱ Τρῶες αὐτοὶ, καίτοι πο-
λέμιοι ὄντες. ἑώρων γὰρ οἶμαι
καὶ τότε ἐν τῷ πολεμεῖν αὐ-
τῶν κουφότητα, καὶ εὐρυθμίαν,
λεῖ δὲ ὀρχήσεως ἐπέκτητο. φησὶ
γοῦν τὰ ἔπη οὕτως πως, Μηριόνη,
τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστὴν ἐν
ἑαυτῷ, Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε.
καὶ ὅμως οὐ κατέπαυσεν αὐ-
τόν. ἔτι γὰρ ἠσκημένος ἐν τῇ
ὀρχηστικῇ, ῥᾳδίως οἶμαι διεδί-
δρασκε τὰς ἐπ' αὐτὸν ἀφέ-
σεις τῶν ἀκοντίων. πολλοὺς γοῦν
καὶ ἄλλους τῶν ἡρώων εὑρεῖν
ἔχων τοῖς αὐτοῖς ἐγγυμνασ-
σομένους, ἢ τύχῃ τὸ πρᾶγμα

Saltabant autem armati, & gladios ad ſcuta collidebant interim, & furibundum bellicúmque quiddam ſaliebant. Mox Cretenſium præſtantiſſimi, ſummo ſtudio idem exercentes, optimi ſaltatores euaſêre, non tantùm homines priuati obſcuro loco orti, ſed & nobiliores ac primates. Quare Homerus non quòd Merionem fugillare, ſed laudis ornamento decorare vellet, Saltatorem compellauit: qui eò claritudinis & notitiæ apud omnes venit ob ſaltandi peritiam, vt hæc non Græci ſolùm, ſed & ipſi Troiani, quanquam hoſtes, de illo comperta haberent. Videbant enim, vt puto, eius in bellando agilitatem, concinnúmque motum quē ex ſaltatione acquiſierat. Verſus Homeri ſic loquuntur. *Tu mea, Merione, quanquam ſaltare peritum, Haſta citò ſtraniſſet.* Nec tamen ipſum proſtrauit. Etenim vt pote in ſaltandi arte exercitatus, facilè, opinor, contorta in ſe iacula deuitabat. Et quanquam complures heroës recenſere poſſem in hoc ſtudio exercitatos, qui ex eo artem fecerunt, vnũ puto ſufficere

πεπυημένοις, ἱκανὸν ἡγοῦμαι

τὸν Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν παῖδα ὄντα, πάνυ δὲ διαφέροντα ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, καὶ εἶδος τὸ καλλίστου αὐτῇ προσγενόμενον, Πυρρίχιον ἀπ' αὐτοῦ κεκλημένον. καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ταῦτα ἀκούσας τὸ παιδὸς πυθόμενος ἦθος, μᾶλλον ἔχαιρεν οἶμαι, ἢ ὅτι τῷ κάλλει. καὶ τὴν ἄλλην ἀλκὴν αὐτοῦ. τοιγαροῦν πλὴν Ἰλίου τῶν ἀνάλωτον οὖσαν, ἣ ἐκείνου ὀρχηστικὴ κατέλαβε, καὶ εἰς ἔδαφος κατέῤῥιψε. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἄριστοι Ἑλλήνων εἶναι δοκοῦντες, παρὰ Πολυδεύκους, καὶ Κάστορος καρυατίζειν μανθάνοντες, ὀρχήσεως ἧς τὸ εἶδος, ἐν Καρύαις τῇ Λακωνικῇ διδασκόμενον, ἅπαντα μὴ μουσῶν ποιεῖσθαι, ἄχρι τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐλὸν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ ἔντακτον βῆμα τοῦ ποδός. καὶ τὸ πρῶτον σύνθημα Λακεδαιμονίοις πρὸς τὴν μάχην ὁ αὐλὸς ἐνδίδωσι. τοιγαροῦν καὶ ἐν ἅπασι τοῖς ἀπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἠκριβωμένης. ἴδοις δ' ἂν καὶ τοὺς ἐφήβους αὐτῶν οὐ μεῖον ὀρχεῖσθαι, ἢ ὁπλομαχεῖν μανθάνοντας. ὅταν γὰρ ἀκροχειρισάμενοι, καὶ πώσαντες ἀλλήλους, καὶ παίσαντες, ἐν τῷ μέρει παύσωνται,

Neoptolemum Achillis filium, qui Saltandi arte præcelluit, eſque ſpeciem pulcherrimam addidit, Pyrrichiam ab ipſo denominatam. Quibus de filio auditis Achilles, magis vt opinor, eſt gauiſus, quàm ob illius pulchritudinem & robur. Quare Ilium quod hactenus fuerat inexpugnabile, hæc illius ſaltandi induſtria diruit, & ſolo æquauit. Lacedæmonij quoque, qui Græcorum cenſebantur præſtantiſſimi, cùm ex Polluce & Caſtore didiciſſent caryatiſſare (quod ſaltationis genus Caryis vrbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò vt ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatúmque pedis ingreſſum prælia committere ſolerent. Ac primùm quidem conſerendarum manuum ſignum Lacedæmonijs tibia dabatur. Proinde duce Muſica, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidiſſes autem eorum adoleſcentes, non minùs ſaltandi artem, quàm armis pugnandi rationem diſcere. Cùm enim ſummis digitis colluctari, ac ſe mutuò cædere deſiiſſent,

εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία τελευτᾷ. καὶ αὐλητὴς μέ, ἐν τῷ μέσῳ κάθηται ὑπαυλῶν, καὶ κτυπῶν τῷ ποδί. οἱδὲ, κύκλῳ σχηματισθέντες ἀλλήλοις ἐπόμενοι, σχήματα παντοῖα ἐπιδείκνυνται πρὸς ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτι μὲν πολεμικὰ, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπ' ἐρωτικὰ, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ φίλα. τοιγάρτοι καὶ τὸ ἆσμα, ὃ μεταξὺ ὀρχούμενοι ᾄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπικλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὃς συγκωμάζουσιν αὐτοῖς, καὶ συνορχεῖται. καὶ διδάσκαλος μέν τις τῶν σχημάτων, εἷς μὲν ᾄδεται, διδασκαλίαν ἔχει ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πρῶρα γάρ φασιν ὦ παῖδες πόδε μετάβατε, καὶ κωμάσατε βλίτον. τοῦτ' ἔστιν, ἄμεινον ὀρχήσασθε. ὅμοια δὲ καὶ οἱ τὸν ὅρμον καλούμενον ὀρχούμενοι ποιοῦσιν. ὁ δὲ ὅρμος, ὄρχησίς ἐστι καινὴ ἐπιβάντων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἕνα χορευόντων, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμῳ ἐοικότων. καὶ ἡγεῖται μὲν ὁ ἔφηβος, τὰ γυναικεῖα ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον ἐν πολέμῳ χρήσεται. ἡ παρθένος δὲ, ἕπεται κοσμίως, τὸ θῆλυ χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἶναι τὸν ὅρμον ἐν σωφροσύνης, καὶ εὐδείας πλεκόμενον. καὶ

in ſaltationem lucta definebat. Tum tibicen tibia canens in medio ſedebat, pedibúſque ſtrepebat. Illi verò alij alios ex ordine ſequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox ſaltatorias Baccho Veneriquè gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod intent ſaltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac ſi vnà cum illis choreæ & ſaltationi indulſiſſent. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, ſaltandi præcepta continebat. Procul, aiunt, ô pueri, promouete pedem, & tripudiate meliùs, hoc eſt elegantiùs ſaltate. Similia faciebant qui Hormum ſaltabant. Eſt autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adoleſcentibus, tum virginibus, alternatim ad choream diſpoſitis, & monile reuera repræſentãtibus. Solet autem adoleſcens chorum ducere, more iuuenili ſaltãs, quo poſtea in bello vtatur. Hunc modeſtè ſequitur puella, fœmineum ſaltare docens: vt Hormum ex Temperantia & Fortitudine cõpoſitũ rectè dicam⁹.

καὶ γυμνοπαιδίαι ἦσαν, αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησίς ἐστιν. ἃ δὲ Ὅμηρος ἐν τῇ Ἀριάδνης ἐν τῇ ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ τὸν χορὸν, ὃν αὐτῇ Δαίδαλος ἐποίησεν, ὡς ἀναγνώσεσθαί σοι παρείναι, καὶ τοὺς ὀρχηστὰς δύο τοὺς ἐν, οὓς φησὶ ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖν, ὑπερμιμοῦνται τὸν χορόν. καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κῶμοι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνευον, ὡς τι κάλλιστον τοῦτο τῷ Ἡφαίστου ἐμπεποιήσαντος τῇ ἀσπίδι. τὸν μὲν γὰρ Φαίακας καὶ πάνυ εἰκὸς ἦν ὀρχήσεσι χαίρειν, ἁβρούς τε ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ διατρίβοντας. ὁ γοῦν Ὅμηρος, τοῦτο αὐτῶν μάλιστα θαυμάζοντα πεποίηκε καὶ Ὀδυσσέα, καὶ τὰς μαρμαρυγὰς τῶν ποδῶν θεώμενον. ἐν μόνῃ Θεσσαλίᾳ, τοσοῦτον ἐπίδοσις τῆς ὀρχηστικῆς ἤνεγκεν, ὥστε τοὺς παιδοτρίβας, καὶ παραγωνιστὰς αὐτῶν, παρορχηστῆρας ἐκάλουν. καὶ δηλοῦσι τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαὶ, οὓς τοῖς ἀρίστευσιν ἀνίστασαν. παρῆκεν γὰρ φησὶ παρορχηστῆρας ἡ πόλις. καὶ αὖθις, Ἐλατίωνι τὰς εἰκόνας ὁ δῆμος, εὖ ὀρχησαμένῳ φησὶ μάχην. ἐῶ λέγειν ὅτι

Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterùm quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, vt tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poëta Cybesteteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo inesse memorat, *Cernere erat iuuenes duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidisset. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, vt qui delicijs affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyssem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Thessalia tantum creuit Saltationis exercitatio, vt populi præsides, eorúmq; antesignanos, præsaltatores nuncuparint. Quod indicant statuarum inscriptiones, quas strenuis viris erigebant. Prætulit enim, præsaltatorem ciuitas. Et iterum Elationi posuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè desaltarit. Mitto illud, nullas vnquam apud veteres celebratas fuisse τελετὰς ἀρχαίας οὐδενὸς

δὴν ἐυρεῖν, ἄνευ ὀρχήσεως, Ὀρφέως δηλαδὴ, καὶ Μουσαίου, καὶ τῶν τότε ἀρίστων ὀρχηστῶν καταστησαμένων αὐταῖς, ὥς τι καλλιστον καὶ σεμνότατον νομοθετησάντων σφῶν ῥυθμῷ, καὶ ὀρχήσει μυεῖσθαι. ὅτι δ' αὖτοις ἔχει, τὰ μὲν ὄργια σιωπᾷν ἄξιον, τῶν ἀμυήτων ἕνεκα. ἐκεῖνο δὲ πάντες ἀκούουσιν, ὅτι τοὺς ἀλαζονίζοντας τὰ μυστήρια, ἀλλορχεῖν λέγουσιν οἱ πολλοί. ἐν Δήλῳ δέ γε καὶ αἱ θυσίαι ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σιωπῇ ταύτῃ, καὶ μὴ μουσικῆς ἐμίγνυτο, παίδων χορεὶ σιωπῇ δύντες ἐν αὐλῷ, καὶ κιθάρᾳ, οἱ μὲν, ἐχόρευον, ὡς ἐπορχοῦντο δὲ οἱ ἄριστοι, προκειμένου δὲ αὐτῶν. τὰ γοῦν τοῖς χορεῖς γεγραφόμενα τούτοις ἄσματα, ὑπορχήματα ἐκαλεῖτο, καὶ ἐμπίπλησθ' ἂν τοιούτων ἡ λύρα. καὶ τί σοι τῶν Ἑλλήνων λέγω, ὅτε καὶ Ἰνδοὶ, ἐπειδὰν ἕωθεν ἀνασκάντες, προσεύχονται τῷ ἡλίῳ, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς τὴν χεῖρα κύψαντες, ἀναύμεθα ἐντελῆ ἡμῶν εἶναι τὴν εὐχὴν, ἀλλ' ἐκεῖνοι πρὸς τὸν ἀνατολὴν στάντες, ὀρχοῦσι τὸν ἥλιον ἀσπαζόμενοι, φιλοφρονούμενοι ἐπὶ τῷ σωτῆρι καὶ ἀμοιβαίως τὴν χορείαν τῷ θεῷ. καὶ τοῦτ'

festivitates, sine saltatione, quippe quas Orpheus, Musæus, atque optimi id temporis saltatores instituerunt, atque hoc, vt honestissimum quiddam, rhythmo & saltatione initiari sæ- A xerunt. Quòd autem hoc ita se habeat, æquum est vt orgia reticeant, propter non initiatos. Sed illud omnes audiunt, eos à vulgo B desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt. Porrò nulla in Delo sacra sine saltatione peragebantur, sed cum ea, etiam musica adhibebatur. Puerorum chori cum tibia, C citharáque ingressi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique saltationem accommodabant, ex eorum numero delecti. Quare cantilenas hisce choris con- D scriptas, Hyporchemata vocabant, talibúsque lyra impleta fuerat. Quid verò Græcos tibi commemorem, cùm Indi quoque posteaquã mane surrexerunt, Solem precentur, non quemadmodum nos manum deosculati, perfectam precationem esse putamus. Sed illi ad ortum excitati, saltatione Solem salutant, silétio semetipsos cõponẽtes, Deíq; chorcam imitãtes. Et hæc Indorũ est pre- E

δὴν Ἰνδῶν καὶ οὐχὶ, καὶ χο-

ρεῖ, καὶ θυσία. διὸ καὶ τούτοις ἱλεοῦνται τὸν θεὸν δύνοντα, καὶ ἀρχομένης, καὶ δυομένης τῆς ἡμέρας. Αἰθίοπες δὲ γε, καὶ πολεμοῦντες, σὺν ὀρχήσει αὐτὸ δρῶσι. καὶ ἂν ἀφῇ τὸ βέλος αὐδίσας αὖθις, ἀφελὼν τῆς κεφαλῆς, ταύτῃ γὰρ αὐτὴ φαρέτρας χρῶνται, περιδήσαντες αὐτῇ ἀκίνδυνα τὰ βέλη, εἰ μὴ φόβερον ὀρχήσαιτο, καὶ τῷ σχήματι ἀπειλήσειε, καὶ παρεκφοβήσειε τῇ ὀρχήσει τὸν πολέμιον. ἄξιον δ', ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν διεξελθόντας μῦν, καὶ ἐς τὴν γείτονα αὐτῶν Αἴγυπτον καταβῆναι τῷ λόγῳ. δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ πρωτέα τὸν αἰγύπτιον, ἢ ἄλλο τι, ἢ ὀρχησίν τινα γράφας λέγειν, μιμητικὸν ἄνδρωπον, καὶ πρὸς πάντα σχηματίζεσθαι, καὶ μεταλλάττεσθαι δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ὀξύτητα ἐν τῇ τῆς κινήσεως σφοδρότητι, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως θυμὸν, καὶ δένδρου βύσμα. καὶ ὅλως, ὅ, τι καὶ θελήσειεν. ὁδὶ μῦθος, παραλαβὼν πρὸς τὸ παραδοξότερον, τὴν φύσιν αὐτῆς διηγήσατο, ὡς γιγνομένου τούτου, ἅπερ

catio, & chori, & sacrificium. Quibus bis, puta oriente & desinente die, deum placant. Æthiopes verò bellum cum saltatione ineunt. Nec quisquam Æthiopum, sagittam à capite demptam, (nam hoc loco pharetræ vtuntur, ipsi radiorum instar tela circumligantes) emittit, quin priùs saltauerit, ac specie minatus sit, & saltatione hostem antè deterruerit. Æquum verò est, vt India & Æthiopia peragratis, in vicinam Ægyptum oratione descendamus. Vetus enim illa fabula Proteum illum Ægyptium, nihil aliud quàm saltatorem fuisse mihi innuere videtur, hominem imitandi peritum, quíque in varias species & formas mutare se posset, vt & aquæ humiditatem, & ignis celeritatem in motus vehementia, & leonis immanitatem, & Pardalis impetum, & arboris quassum, denique quicquid vellet, imitaretur. Cæterùm hæc fabula, rem contra omnium opinionem assumens, quasi in ea mutaretur, quæ imitabatur, ingenium ipsius explicauit. Qua facultate

ἐμιμεῖτο, ὅσα δὲ καὶ τοῖς

νῦν ὀρχηθμοῖς τοῖσδε. ἴδοις τ' ἂν ἤν αὐτῶν τοὺς τὰ αὐτὰ τοῖς τοῦ καιροῦ σχήμασι διαλλαττομένους, καὶ αὐτὸν μιμουμένους τὸν Πρωτέα. εἰκάζειν δ' χρὴ καὶ τὴν Ἐμπουσαν τὴν ἐς μυείας μορφὰς μεταβαλλομένην, τοιαύτην τινὰ ἀθρόαν ὑπὸ τῶν μύθων παρεδεδόσθαι. ἐπὶ τούτοις δίκαιον μὲν ἦν καὶ Ῥωμαίων ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἣν οἱ συγγενέσθαι αὐτῶν, τῷ πολεμικωτάτῳ τῶν θεῶν Ἄρει, οἱ Σάλιοι καλούμενοι, ἱερωσύνης δ' τοῦτο ὄνομα, ὀρχοῦνται σεμνοπρεπῶς τι ἅμα, καὶ ἱεροπρεπῶς. βιθυνὸς δ' μῦθος καὶ οὗτος, οὐ πάνυ τῶν Ἰταλιωτικῶν ἀλλότριος, οἱ δὲ Πειράτην δαίμονα πολεμικὸν, τῶν Τιτάνων οἴονται ἕνα, ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τοῦτο ὄρχησιν πολεμικὴν ὠνομακέναι, τὸ ἐνόπλια παίζειν, παραλαβόντα παρὰ τῆς Ἥρας τὸν Ἄρη, παῖδα μὲν ἔτι, σκληρὸν δ', καὶ πρὶν τὸ μειρακιῶδες ἀποδύεσθαι, μὴ σχήσειν ὁπλομαχῶν δίδασκαλον πρὶν τέλειον ὄρχησιν ἀπεργάσατο. καὶ ἐπὶ τούτῳ, καὶ μισθὸς αὐτῷ παρὰ τῆς Ἥρας ἐγένετο, δεκάτην ἀεὶ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου περιγιγνομένων τῷ Ἄρει, παρ' αὐτῆς λαμβάνειν. τὰ μὲν δὴ

& huius temporis saltatores sunt præditi: ac proinde videtis ipsos eodem tempore confestim immutari, ipsúmque Proteum imitari. Quinetiam conijciendum est, Empusam quæ in formas innumeras mutabatur, huiusmodi saltatricem à fabulis fuisse traditam. Præter hæc æquum est, vt neque Romanæ saltationis obliuiscamur, quam Romanorum nobilissimi quique, Marti Deorum bellicosissimo, qui Salij vocantur, quòd est sacerdotij nomen, grauissimam & religiosissimam exercent. Neque hæc Bithyna fabula, multum ab instituto Italorum abhorret, quæ perhibet Priapum bellatorem Deum, vnum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idæis, opus illud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Iunone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem, non priùs armis depugnare docuisse, quàm perfectum saltatorem reddidisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, vt decimam partem spoliorum bello partorum à Marte semper acciperet. Neque enim

Διονυσιακὰ, καὶ Βακχικὰ, οἶμαί σε μὴ πεπεῖσθαι ἐμοῦ ἀκοῦσαι, ὅτι ὄρχησις ἁπάντων ἐστὶ καλλίστη. τριῶν γοῦν αὐτῶν τῶν γνωριμωτάτων ὀρχήσεων, κορδακος, καὶ σικιννίδος, καὶ ἐμμελείας, οἱ Διονύσου θεράποντες, οἱ Σάτυροι, πάντας ἐφεῦρόντες, ἀφ' αὑτῶν ἑκάστην ὠνόμασαν. καὶ ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρώμενος, ὁ Διόνυσος, Τυῤῥηνοὺς, καὶ Ἰνδοὺς, καὶ Λυδοὺς ἐχειρώσατο, καὶ φῦλον οὕτω μαχιμον τοῖς αὐτοῖς θιάσοις κατωρχήσατο. ὥστε ὦ θαυμάσιε, ὅρα μὴ ἀόσιον ᾖ καταγελᾶν ἁπλῶς ἐπιτηδεύματος θείου τε ἅμα, καὶ μυστικοῦ, καὶ τοσούτοις θεοῖς ἐπουδασμένου, καὶ ὅπῃ τιμῆ αὐτῶν ὁρωμένου, καὶ τοσαύτην τέρψιν ἅμα, καὶ παιδιὰν ὠφέλιμον παρεχομένου. θαυμάζω δέ σου κἀκεῖνο, εἰδὼς Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου μάλιστα ἐραστὴς ὄντα σε, αὖθις γὲ ὅπῃ τὼν τοιούτων ἐπαίειμι, πῶς ἀντιῤῥέγγεσθαι ἐκείνοις τολμᾷς, περὶ τῶν πάντων ὄρχησιν ἐπαινοῦσιν. ὁ μὲν γὲ Ὅμηρος, τὰ ἥδιστα, καὶ κάλλιστα καταλέγων, ὕπνον, καὶ φιλότητα, καὶ μολπὴν, καὶ ὄρχησιν, μόνην ταύτην ἀμύμονα ὠνόμασε, περσμαρτυρήσας

arbitror te expectare vt ex me audias Dionysiaca & Bacchica, illa omnia genus fuisse saltationis. Cùm itaque tria sint celeberrima saltationum genera, puta Cordax, Sicinnis, & Emmeleia, quibus Satyri Bacchi ministri inuentis, singulis à se nomen indiderunt: hac saltandi arte vtens Bacchus, Tyrrhenos, Indos, & Lydos subiugauit, & gentes adeò bellicosas ipsis cum thiasis saltatione debellauit. Quocirca, ô admirande, vide ne sit impium in crimen vocare tam diuinum institutum, & mysticum, & tantis à Dijs studiosè cultum, & in ipsorum honorem exerceri solitum, & quod tantam oblectationem simul, & vtilem lusum exhibet. Sed illud de te miror, cùm sciam te Homeri & Hesiodi amantissimum esse (Iterum enim ad poëtas redeo) qua fronte illis contradicere audeas, qui præ omnibus Saltationem laudant. Nam Homerus res omnium suauissimas & pulcherrimas recensens, nempe somnum, amorem, cantum, & saltationem, solam hanc inculpatam appellauit, ascribens

γὴν Δία καὶ τὸ ᾄδὺ τῆ μολπῆ, ἄμφω ἀμφότερα τὴ ὀρχηστικῆ προσεστι. καὶ ᾠδὴ γλυκερὸ, καὶ ὀρχησμὸς ἀμύμων, ὃν σὺ νῦν μωμᾶσθαι ἐπινοεῖς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς πομπῆς. Ἀλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήια ἔργα, Ἀλλῳ δ' ὀρχηστύν τ', καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς, ἡ μετ' ὀρχήσεως φδὴ, καὶ δῶρον θεῶν τοῦτο κάλλιστον. καὶ ἔοικεν εἰς δύο διηρικὼς ὁ Ὁμηρος τὰ παίγματα πράγματα, πόλεμον, καὶ εἰρήνην, τοῖς μὲν πολέμου μόρα ταῦτα εἰς κάλλος ἀντιτιθεικέναι. ὁ δὲ Ἡσίοδος, οὐ παρ' ἄλλου ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν αὐτὸς ἔωθεν ἐνδὺς ὀρχουμένας τὰς μούσας, ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν τοῦτο περὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηγεῖται, ὅτι περὶ κρήνην ἰοειδέα πόδας ἁπαλοῖσιν ὀρχεῦνται, τῷ πατρὶ δ' ἅμα βωμὸν περιχορεύουσι. ἀλλὰ σὺ μὴν ὦ γναθεῖε, μισοπαλὴς στομαχῶν, ὑβρίζεις εἰς τὴν ὀρχηστικήν. ὁ Σωκράτης δέ, σοφώτατος ἀνήρ, εἶγε πεισθείη τοῦτο περὶ αὐτῆς λέγοντι τῷ Πυθίῳ, οὐ μόνον ἐφήσει τὴν ὀρχηστικὴν, ἀλλὰ καὶ ἐκμαθεῖν αὐτὴν ἄξιον, μέγιστον

per Iouem, cantui dulcedinem, quæ ambo arti saltandi adsunt, & cătio dulcis, & inculpata Saltatio, quam tu nunc vituperare cogitas. A Rursus alia in parte suę poëseos, ait. *Nam Deus, hanc bellis reddit virtute, horum illum, alium grato cantus modulamine clarum.* Suauis enim profectò cantilena quę B cum Saltatione est coniuncta, & hoc Deorum munus pulcherrimum. Ac mihi videtur Homerus mortalium res omnes in duo diuisisse, Bellum, & Pacem, & C rebus bellicis has solas vt pulcherrimas opposuisse. Atque Hesiodus, qui ex alio non audiuit, sed ipsemet vidit statim ab auroræ exortu D saltantes Musas, sui carminis initio de illis hoc maximum profert encomium, Nimirum eas circum fontem ferrugineum mollibus pedibus tripudiare, choreas agentes circum patris aram. Tu verò generose, tantum non cum Dijs pugnans, in saltandi artem es contumeliosus. Verùm Socrates, vir sapientissimus, si hoc de ipso dicenti Pythio est credendum, non modò laudauit artem saltandi, sed eam etiam discere voluit, cùm concinnitati, elegantiæ, E

καὶ κινήσει ἐμμελεῖ, καὶ εὐσχημοσύνῃ τῶ κινουμένου. καὶ ἅμα ἡδίστο γέρων ἂν ἦρ, ἐν τῶν σπουδαιοτάτων μαθημάτων καὶ τοῦτο ἡγούμενος εἶναι. καὶ ἔμελλέ γε ἐκεῖνος περὶ ὀρχησικὴν ἀ μειρακίοις σπουδάσεσθαι, ὅσγε καὶ τὰ μικρὰ ἅπαντα ἔμαθεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν αὐλητρίδων ἐφοίτα, καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς ἀπαξίου ἀκούειν τι ἀσαφοῦς. καίτοι ἐκεῖνος ἄρτι ἀρχομένην ἑώρα τὴν τέχνην, καὶ οὐδέπω εἰς τοσοῦτον κάλλος διηνθρωμένην. εἰ δ' τὸν νοῦν ἔσχε μέγιστον θεασαμένους αὐτὴν ἐθεάτο, ἣν οἶδα, πάντων ἂν ἐκεῖνός γε ἀφέμενος, μόνῳ τῷ θεάματι τούτῳ τὸν νοῦν ἂν προσεῖχε, καὶ τοὺς παῖδας οὐκ ἂν ἄλλο τι πρὸ αὐτῆς ἐδίδαξατο. δοκεῖς δέ μοι ὅταν κωμῳδίαν, καὶ βαρυῳδίαν ἐπαινῇς, ἐπιλελῆσθαι ὅτι καὶ ἐν ἑκατέρᾳ ἐκείνων ὀρχήσεως ἴδιόν τι εἶδός ἐστιν. οἷον, βαρυκῆ μέν, ἡ ἐμμέλεια. κωμῳδικὴ δ', ὁ κόρδαξ. ἐνίοτε δ' καὶ τετάρτη, σικιννίδος προσλαμβανομένης. ἐπεὶ δ' ἐν ἀρχῇ καὶ προετίμησας τὴν ὀρχήσεως, τὴν βαρυῳδίαν, καὶ τὴν

motui decenti, eiúſq; quod mouetur venuſtati plurimum tribueret. Nec veritus eſt ætate iam grandior Saltationem inter maximè ſerias diſciplinas habere: nec ei perdiſcendæ parum erat operæ impenſurus, quẽ etiam leuiora diſcere non piguit: ſed tibicinarum quoque ſcholas frequentauit, neque à meretrice muliere Aſpaſia ſerium quippiam audire dedignatus eſt. Atqui ille artem non ita pridem natam vidit, nec tanta pulchritudinis acceſſione conformatam. Qui ſi nunc eos quorum opera in ſummum vſque faſtigium euecta eſt, ſpectaret, ſat ſcio illum reliquis omnibus poſthabitis, hiſce duntaxat ſpectaculis animum adhibiturum, neque pueros quicquam priùs Saltatione edocturum. Videris autem mihi cùm laudes Comœdiam & Tragœdiam, oblitus eſſe, in vtraque illarum proprium Saltationis genus eſſe, puta in Tragœdia, Emmeliam, in Comœdia, Cordacem, nonnunquam & tertiam, quum Sicinnis aſſumitur. Quandoquidem autem initio Saltationi prætuliſti Tragœdiam, & Comœdiam, & circumforaneos tibicines, κωμῳδίαν, καὶ αὐλητὰς κυκλίους,

καὶ κιθαρῳδίαν, ἐναγώνια ταῦτα, καὶ διαπτο σώματα πρόσειπών, φέρε νῦν αὐτέξετάσωμεν τῇ ὀρχήσει ἕκαστον αὐτῶν. κρίτοι τὸν μὲν αὐλὸν, εἰ δοκεῖ, καὶ τὴν κιθάραν, παρῶμεν. μέση γὰρ ἡ τοῦ ὀρχεῖσθαι ὑπηρεσία καὶ ταῦτα. τὴν μέντοι τραγῳδίαν δέ γε ἀπὸ τοῦ σχήματος πρώτου καταμανθάνωμεν, οἷα ἔστιν, ὡς εἰδέχθης ἅμα, καὶ φοβερὸν θέαμα εἰς μῆκος ἀριθμὸν ὑπερμήκους ἀνδρώπου, ἐμβάταις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος, πρόσωπον ἐπὶ κεφαλῆς αἰωρούμενον ἐπικείμενος, καὶ σῶμα κέχηνος πάμμεγα, ὡς καταπόμενος τὸν θεατάς. ἐῶ λέγειν πρόσθετίδια, καὶ πρόγναθίδια, πρόσθετίῳ, καὶ ἐπιπρόσθιον παχύτητα πρόσωπείου μενος, ὡς μὴ τὸ μέγεθος ἡ ἀριθμία σὺν λεπτῷ μᾶλλον ἐλέγχοιτο. αὖτ' ἔνδοθεν αὐτὸς κεκραγὼς, ἑαυτὸν ἀνακλῶν, καὶ κατακλῶν, ἐνίοτε καὶ περιάδων τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αἴσχιστον, μελῳδῶν τὰς συμφορὰς, καὶ μόνης τῆς φωνῆς ὑπεύθυνον παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰρ ἄλλα, τοῖς πλησίον ἐμέλησε, πρόσθετα ἄττα πρὸς ἡδονάς. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχη τις, ἢ

& citharæ cantum, ſpectaculis conuenientia hæc, ac proinde grauia nuncupans, age nũc eorum vnumquodque cum Saltatione comparemus. Verùm, ſi videtur, tibiam & citharam omittamus: quæ ſunt partes Saltatoris adminiſtræ. Porrò Tragœdiam primùm ab habitu cognoſcamus, cuiuſmodi ſit, quàm ſit deforme, ſimúlque horrendum ſpectaculum, ſcilicet homo in longitudinem inconcinnam factus, altis cothurnis ingrediens, larua caput obductum habens, & amplo hians ore, tanquam deuoraturus ſpectatores, non dico pectoralia, ventralia, aſcititiam, & artificialem craſſitudinem fingens, ne longitudine diſcors compoſitio in tenui corpuſculo magis reprehendatur: deinde intus vociferans, ſe ipſum retorquens, & diſtorquens, nonnunquam iambos cantillans, quódque turpiſſimum eſt, calamitates modulans, ac ſoli voci ſemet obnoxium præſtans. Nam cætera priſcis poëtis curæ fuerũt. Et quandiu quis Andromachen, aut Hecubam agit, tolerabilis eſt cantio.

Ἐκάβη ἔστι, φοβερὸν ἡ φύσ-

ὅταν δ' Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μονῳδῇ, ὁπλαδρόμος αὐτῷ, καὶ μήτε πλὴν λεοντῆν ἀμφιβεβλημένος, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ περικείμενος, σολοικίαν εὖ φέρειν εἰκότως φαίη ἂν τις τὸ ῥῆμα. καὶ γὰρ αὖ, ὅπερ ἐνεκάλεις τῇ ὀρχηστικῇ, τὸ, ἀνδρας ὄντας μιμεῖσθαι γυναῖκας, κοινὸν τοῦτο καὶ τῆς τραγῳδίας, καὶ τῆς κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πλείους γοῦν ἐν αὐταῖς τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ κωμῳδία δ', καὶ τῶν προσώπων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον, μέρος τι τέρπνης αὐτῇ γενέσθαι δοκεῖ, οἷα δ' ἐστὶν, καὶ πρέπον, καὶ μαγείρων πρόσωπα. τὸ δὲ τῆς ὀρχήσεως σχῆμα, ὡς μὲ κόσμιον, καὶ εὐπρεπὲς, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν. δῆλα γὰρ τοῖς μὴ τυφλοῖς ταῦτα. τὸ δὲ προσωπεῖον αὐτὸ, ὡς χάλλιστον, καὶ τῷ ὑποκειμένῳ δράματι εἰκὸς, οὐ κεχηνὸς ἦν, ὡς ἐκεῖνα, ἀλλὰ συμμεμυκός. ἔχει γὰρ πολλοὺς τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς βοῶντας. πάλαι μὲν γὰρ αὐτοὶ καὶ ᾖδον, καὶ ὠρχοῦντο. ἐπεὶ δὲ ἐπαύσαντο κινούμενοι, τὸ ἆσμα τῷ σιγᾶν ἐπετάραττον, ἄμεινον ἔδοξεν ἄλλοις αὐτοὺς ὑποᾴδειν. αἱ δὲ ὑποδύσεις, καὶ αἱ ἀμφότεραι,

Sed quum Hercules in scenam ingressus carmen lugubre canit, sui oblitus, nec reueritus leoninam pellem, & clauam qua circumdatur, istud sanæ mentis homo, solœcisimum meritò vocarit. Quinetiam quod in arte saltandi vituperabas, viros nimirum esse mulierum imitatores, hoc quidem commune & Tragœdiæ, & Comœdiæ est vitium: ac plures in ijs sunt mulieres quàm viri. Quinetiam Comœdia, ridiculas personas, partem oblectationis ipsi tribuit, quales sunt Dauorum, Tibiorum, & coquorum personæ. Sed enim Saltationis habitus, quàm sit ornatus & decorus nihil attinet me dicere, cùm hæc non cæcutientibus sint perspicua. Ipsa verò persona est elegantissima, subiectæque fabulæ conuenit, nec illorum instar, hiat, sed comprimitur. Nam complures habet qui pro se vociferantur. Nam olim Saltatores ipsi canebant, & saltabant: deinde quia continuo motu grauatus anhelitus cantum turbabat, consultius visum est vt ipsis alij succinerẽt. Porrò cõmunia vtrisque sunt argumenta,

καὶ οὐδέν τι διακεκριμένα τῶν
βαμικῶν αἱ ὀρχήσεις, πλὴν
ὅτι ποικιλώτερα αὗται, καὶ
πολυμαθέστεραι, καὶ μυείας
μεταβολὰς ἔχουσαι. εἰ δὲ μὴ
ἀγωνίου ἡ ὄρχησις, ἐκεῖνο
φημὶ εἶναι αἴτιον, τὸ δόξαι
τοῖς ἀγωνοθέταις μεῖζον, καὶ
σεμνότερον τὸ πρᾶγμα, ἅτε
εἰς ἐξέτασιν καλεῖσθαι. ἐῶ λέ-
γειν ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, τῇ
Χαλκιδικῇ γένους ἀρίστη, καὶ
τοῦτο ὥσπερ τι κόσμημα, τῷ
παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι προσθεῖεν.
ἐθέλω δέ σοι ἐνταῦθα πᾶσι
ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τῶν παρελ-
λειμμένων τοῦ λόγου, πάμπολ-
λων ὄντων, ὡς μὴ δόξαι ἀ-
γνοίας, ἢ ἀμαθίας παρέχεσθαι.
οὐ γάρ με λέληθεν ὅτι πολλοὶ
τῶν ἡμῶν περὶ ὀρχήσεως συγ-
γεγραφότες, καὶ πλείστην δια-
τεθρύλ[illegible] καὶ χάριτος ἐποιήσαντο,
πάντα τὰ ὀρχήσεως τε εἴδη
ἐπεξιόντες, καὶ ὀνόματα αὐτῶν
καταλέγοντες, καὶ ὅπλα ἐχούσης, καὶ
ὑφ' ὅτου εὑρέθη, πολυμαθείας
ταύτην ἐπίδειξιν ἡγούμενοι
παρέξειν. ἐγὼ δ', μάλιστα μὲ-
τῶν περὶ ταῦτα φιλοπόνων,
ἀπειρόκαλόν τε, καὶ ἀμαθῆ,
καὶ ἄμουσον ἑαυτῷ ἄχαριν οἶμαι
εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο παύσομαι.

nulláque in re à tragicis differunt ſaltatoria, niſi quòd iſta ſunt varietate ornatiora, eruditiora, innumeráſque mutationes habent. Quòd ſi Saltatio non ſit ad certamen compoſita, cauſam hãc eſſe dico, quòd certaminum præfecti, maiorem hanc & grauiorem cenſuerint, quàm vt in inquiſitionem vocaretur. Mulſum facio ciuitatem in Italia, Chalcidici generis præſtantiſſimam, eam velut ornamentum, certamini quod apud ipſos decertatur, adieciſſe. Cæterùm hîc iam volo rerum non paucarum, quas in oratione prætermiſi defenſionem ſuſcipere, ne quã ignorantiæ vel imperitiæ opinionem præbeam. Non enim neſcio complures ante nos de Saltatione libros conſcripſiſſe, plurimámque in ſcriptis operam poſuiſſe, vt omnes Saltationis ſpecies recenſerent, omniáque earum nomina enumerarẽt: tum cuiuſmodi vnaquæque, quiſque illius inuentor, exiſtimantes hoc multiplicis eruditionis ſpecimen ſeſe præbituros. Ego verò contentionem circa iſta, ineptam & ſeræ eruditionis, mihique intempeſtiuam eſſe puto: proinde illam prætermitto.

ἔπειτα ἦ, καὶ ἐκεῖνό σε ἀξιῶ ἐνθυμεῖσθαι, καὶ μεμνῆσθαι, ὅτι μοι νῦν ἡ πᾶσαν ὄρχησιν παρεκτείνειν δοκοῦσα ἡδυλογεῖν, οὐδὲ τοῦτον τὸν σκοπὸν ὑπεστησάμην τῷ λόγῳ, ὀρχήσεων ὀνόματα καταριθμήσασθαι, πλὴν ὅσων ἐν ἀρχῇ ὀλίγων ἐπεμνήσθην, τὰς ἡδυκωμωδίας αὐτῶν παρελθεῖν σώφρονος. ἀλλὰ τό γε ἐν τῷ παρόντι μοι κεφάλαιον τοῦ λόγου, τοῦτό ἐστι, τὴν νῦν ὄρχησιν καθεζομένην ἐπαινέσαι, καὶ δεῖξαι ὅσα ἐν αὐτῇ τέρπει, καὶ χρήσιμα πεπλάβηται ἔχει, καὶ παλαι ἀρξαμένην ἐς τοσοῦτον κάλλους ἐπιδοῦναι, ἀλλὰ καὶ τῶν Σεβαστῶν μάλιστα. αἱ μὲν γὰρ πρῶται ἐκείναι, ὥσπερ τινες ῥίζαι, καὶ θεμέλιοι τῆς ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ δὲ ἄνθος αὐτῆς, καὶ τὸν τελειότατον καρπὸν, ὅσπερ νῦν μάλιστα ἐς τὸ ἀκρότατον ἀποτετέλεσται, τοῦτο νῦν ὁ ἡμέτερος λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ θερμαυγρίζειν, καὶ χέρσιον ὀρχεῖσθαι, καὶ τἄλλα, ὡς μάθοις τὴν νῦν ταύτην ἐπιοῦσαν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο τὸ φρύγιον τῆς ὀρχήσεως εἶδος, τὸ παρθένιον, καὶ συμποτικὸν μὴ πολλάκις παρὰ αὐλήμα

Deinde, te illud etiam cogitare, & meminisse velim, mihi non esse propositum vt nunc omnis Saltationis genus recenseam, neq; hunc orationi meæ scopum instituisse, vt Saltationum nomina enumerem, præterquã earum quas vt generaliores delectas initio commemoraui. Verùm in præsentia mihi caput orationis istud est, vt nunc vsitatam Saltationem laudem, planúmque faciam quantum cum voluptatis, tum vtilitatis in se complectatur, & vt nõ olim cœpit tantum elegantiæ incrementum capere, sed potissimum Augusti temporibus. Quippe priores illæ tanquam radices & fundamenta Saltationis fuêre. Sed florem illius, & absolutissimum fructum, qui nunc maximè summam perfectionem attigit, nostra hæc oratio exponit, omissa thermaystride, & gruis Saltatione, & alijs, vt quæ nunc vsitatæ non conueniant. Neque enim Phrygiã illam Saltationis speciem, petulantem & conuiualem, quę cum ebrietate exercetur, rusticis plerumque ad muliebrem tibiæ cantũ saltantibus

μέθης γεγόμενον, ἀχολκῶν γυναικῶν ὀρχουμένων, σφο

δρά, καὶ κρημνοὺς πηδήματα, καὶ νῦν ἔτι τοῖς ἀρχαίοις ὀπτιλάζοντα, ὡς ἀγνοίας παρέλιπον, ἀλλ' ὅτι μηδὲν ταῦτα τῇ νῦν ὀρχήσει κοινωνεῖ. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μέν τινα εἴδη ἐπαινεῖ ταύτης, τὰ δέ, πάνυ ἀπαξιοῖ, διαιρῶν αὐτὰ ἐς τε τὸ πρέπον, καὶ τὸ χρήσιμον. καὶ ἀπελαύνων αὐτῶν τὰ ἀχρηστότερα, μεστὴν δέ, καὶ δαιμαζόντων θαυμάτων. ἀλλὰ περὶ μὲν αὐτῆς ὀρχήσεως, τοσαῦτα. τὸ γὰρ πᾶσα ἐπεξιόντα μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπειρεκαλον. ἃ δὲ τὸν ὀρχηστὴν αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅπως δεῖ ἀσκεῖσθαι, καὶ ἃ μιμεῖσθαι εἰκός, καὶ ὡς κρατύνειν τὸ ἔργον, ἤδη σοι δίειμι, ὡς μάθῃς, οὐ τῶν ῥᾳδίων, ἀλλὰ τῶν συμπεφερεισμένων ὅσαι τῶν τεχνῶν, ἀλλὰ πάσης παιδεύσεως ἐς τὸ ἀκρότατον ἀφικνεῖσθαι, ἃ μὴ ἐστὶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς, καὶ τῆς φιλοσοφίας μάλιστα, καὶ τῆς φυσικῆς, καὶ τῆς ἠθικῆς. τῶν γὰρ διαλεκτικῶν αὐτὴν περιεργίαν, ἄχρι ἐς αὐτὴν γενόμενον. ἱκανὸν δὲ ῥητορικῆς ἀπέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ τούτης καὶ τάδε ὀρχηστικὸν ἐστιν, ὧν μετέχει, καθ' ὅσον ἄξιος τις, καὶ οἱ ῥήτορες μιμήσασθαι.

saltus vehementes & laborioſos, & qui etiamnum ruri redundāt ignarus omiſi: ſed quia cū huius tēporis Saltatione nihil commune habet. Quandoquidē Plato in legib⁹, alias quidē huius ſpecies probat, alias omnino reprobat, eas diuidēdo in Iucūdā, & Vtilē, & ex illis indecēnores exigendo, alias verò anteponendo, & admirando Et hęc quidē de Saltatione dicta ſufficiant. Etenim ſingulis perſequendis orationē producere, ineptum eſt. Verùm ea quæ Saltatorē habere oportet, & rationem qua eum exerceri par eſt & quæ diſcipliſſe, quibuſque opus munire debet, iā tibi expediā, vt noris hanc artē non eſſe ex facilibus, & parabilibus, ſed ex ijs quæ diſciplinæ cuiuſuis faſtigium pertingunt, nō ſolùm muſices, ſed etiā rhythmices, & geometrices, cùm primis verò tuę philoſophię & phyſices, & ethices: ſed ſuperfluam illam dialectices anxietatē, parum ſibi commodam exiſtimauit. Neque verò abhorret à Rhetorica, ſed & illi⁹ eſt particeps, quatenus mores & affectus demonſtrat, quos ipſi etiam rhetores exprimere ſtudent.

Neque

ἀπέλλακται ἢ ἡ γραφικῆς, ἡ πλαστικῆς, ἀλλὰ ἡ τὴν ἐν τούτοις εὐρυθμίαν μάλιστα μιμουμένη φαίνεται, ὡς μηδὲν ἀμείνω μήτε Φειδίαν αὐτῆς, μήτε Ἀπελλῆν εἶναι δοκεῖν. πρὸ πάντων δ', Μνημοσύνην, ἡ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πολυμνειαν, ἴλεων ἔχειν αὐτῇ προκείται, ἡ μεμνῆσθαι πειρᾶται ἁπάντων. χρὴ γάρ τοι τὸν ὁμηρικὸν Κάλχαντα, τ' ὀρχησιν εἰδέναι χρὴ, τά τε ὄντα, τάτ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸ διαλανθάνειν, ἀλλ' εἶναι πρόχειρον τ' μνήμην αὐτ. ἡ τὸ μὲν κεφάλαιον τ' ὑποθέσεως, μιμητικήν τις ὄντ' ὀπτικὴν, καὶ δεικτικὴν, καὶ τῶν ἀγνοουμένων ἐξαγορευτικὴν, καὶ τ' ἀφανῶν σαφηνιστικήν. ἡ ὅπερ ὁ Θουκυδίδης φησὶ περὶ Περικλέους ἔφη, ἐπαινῶν τ' αὐδεα, τοῦτο ἡ τὸ τ' ὀρχησεῶς ἀκρότατον ἂν ἐγκωμιογραφίαν, γνῶναί τ' τὰ δέοντα, ἡ ἑρμηνεῦσαι αὐτά. ἑρμηνείαν δ' γνῶ, τ' σαφήνειαν τῶν ὑποκειμένων λέγω. ἡ δ' πᾶσα τῷ ἔργῳ χορηγία, ἡ παλαιὰ ἱστορία ἐστὶ, ὡς προεῖπον, ἡ ἡ προχειρος αὐτῆς μνήμη τε, καὶ μετ' εὐπρεπείας ἐπίδειξις. ἀπὸ γὰρ χάους εὐθὺς, καὶ τ' πρώτης τῆς

Neque aliena est à pingendi, & fingendi arte, verùm illarum in exprimendis membris concinnitatem maximè imitari videtur: vt nequaquam illa præstantior vel Phidias, vel Apelles videatur. Ante omnia verò Mnemosynen, eiúsque filiam Polymniam, sibi propitiam obtinere proponit, & omnium meminisse conatur. Etenim iuxta Calchantem Homericum, necesse est Saltatorem scire, *Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur*: vt eorum nihil ignoret, imò expeditam memoriã habeat. Quod autem est argumenti caput, hæc scientia est imitatrix, demonstratiua, mentis conceptuum explicatrix, & obscurorum declaratrix. Et quod de Pericle, ipsius in laudem dixit, hæc etiam summa fuerit Saltatoris laus, nosse quid deceat, idque explicare. Nunc verò interpretationem, habituum explicationem dico. Materiam autem omnem operi suppeditat vetus historia, vt ante dixi, eiúsque prompta recordatio, & cum decore demonstratio. Nam statim à chao, primáq; mundi origine, ducto initio,

κόσμου γενέσεως ἀρξάμενον,

χρὴ αὐτὸν ἅπαντα εἰδέναι, ἄχρι τῶν κατ' αὐτὴν Κλεοπάτραν τὴν αἰγυπτίαν. τούτῳ γὰρ τῷ διαστήματι πεπλεόνασθαι ἡμῖν ἡ τῆς ὀρχήσεως πολυμάθεια, καὶ τὰ διὰ μέσου μάλιστα ἴσως, οὐρανοῦ τομὴν, Ἀφροδίτης γονὰς, Τιτάνων μάχην, Διὸς ἁρπαγὴν, Ῥέας ἀπάτην, λίθου ὑποβολὴν, Κρόνου δεσμὰ, καὶ τῶν παίδων Ἀδελφῶν κλῆρον. εἶτα ἑξῆς, Γιγάντων ἐπανάστασιν, πυρὸς κλοπὴν, ἀνθρώπων πλάσιν, Προμηθέως κόλασιν, ἔρωτος ἰσχὺν ἑκατέρου. καὶ μὴν ταῦτα, Δήλου πλάνην, Λητοῦς ὠδῖνας, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβουλὴν, καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς ἐυρεσκόμενον, πᾶσιν τοῖς ἄλλοις. Δευκαλίωνα ἐπὶ τούτοις, καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τούτου τοῦ βίου ναυαγίαν. καὶ λάρνακα μίαν, λείψανον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους φυλάττουσαν, ἐξ ἧς λίθων ἀνθρώπους πάλιν. εἶτα, Ἰάχου σπαραγμὸν, καὶ Ἥρας δόλον, καὶ Σεμέλης κατάφλεξιν, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γονὰς, ἔτι ὅσα περὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅσα

vsque ad Cleopatræ Ægyptiæ tempora, ipsum cuncta scire necesse est. Hoc enim sæculorum interuallo nobis circunscribatur multiplex illa scientia Saltatori comparanda. Mediáque potissimùm sciat, Cœli sectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iouis natiuitatem, Rheæ fraudem, lapidis suppositionem, Saturni vincula, trium fratrum sorte diuisam hæreditatem. Deinde Gigantum seditionem, ignis furtum, hominum formationem, Promethei supplicium, Amoris vtriusque robur. Post hæc Deli errationem, Latonæ parturientis dolores, Pythonis cædem, Tityi insidias, & medium terræ aquilarum volatu inuentum. Præterea Deucalionem, magnúmque illius ætate naufragium, & vnicam arcam quæ generis humani reliquias conseruauit, rursúsque natos ex lapidibus homines. Postea Iachi lacerationem, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi vtramque stirpem. Quæ de Minerua, quæ de

Ηφαίστου, καὶ Ἐρεχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς, καὶ ἀλιρρόθιον, καὶ τὴν πρώτην ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίσιν. καὶ ὅλως, τὴν ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἔξαιρέτως δὲ τὴν Δήμητρος πλάνην, καὶ Κόρης εὕρεσιν, καὶ Κελεοῦ ξενίαν, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρίου ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφοράν, καὶ ὅσα περὶ Βορέου, καὶ ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ἀποδημίαν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Πανδίονος, ἃ τε ἐν Θρᾴκῃ ἔπαθον, καὶ ἔδρασαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρώτη τῆς Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ στρατεία τῶν Διοσκούρων ὅτε τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. ἀτεχνῶς δὲ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιτο. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ δείγματος ἕνεκα, ἐκ πολλῶν τῶν παραλελειμμένων δῆλον. ἐξῆς δὲ, Μέγαρα, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς πλόκαμος, καὶ Μίνωος πόρος, καὶ

Vulcano, & Erichthonio referuntur, & illam de Attica disceptationem, primúmque in Areo pago iudicium. Denique omnem illam Atticam fabularum enarrationem. Præcipuè autem Cereris vagationem, repertam Proserpinam, Celei hospitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Theseo & Ægeo memoriæ prodita sunt. Adde Medeæ susceptionem, rursus eiusdem ad Persas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia passæ sunt, & fecerunt. Nec ignorandus est illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Castoris, & Pollucis aduersus vrbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò censeantur. Et hęc quidem ex rebus Athenienſium, pauca sanè exempli gratia, ex multis à me prętermissis percurri. Hæc sequuntur, Megara, Nisus, Scylla, purpurei crines, Minois transitus, &

περὶ τὴν ἐυεργέτην ἀχαριστία. οἷς ἑξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαϊκὸν, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, καὶ Κάδμου ἐπιδημία, καὶ βοὸς ὄκλασις, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀνάδοσις. καὶ αὖθις, τὰ Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ περὶ λύρας τύχοις, καὶ μανία τῶν τεκνοκτόνων, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτῆς Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ὑπὸ τῷ πένθει σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδιπόδους, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. εἶθ' ἡ Κόρινθος πλέα καὶ αὐτὴ μύθων, τὴν Γλαύκην, καὶ τὴν Κρέοντα ἔχουσα. καὶ περὶ αὐτῶν, τὴν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ ἥλιον μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα, τὴν Ἀθάμαντος μανίαν, καὶ τῶν νηπίων παίδων ὑπὸ τοῦ κεῖνον τὸν διαίσιον φυγὴν, Ἰνῶ, καὶ Μελικέρτου ἀναδοχήν. ὑπὸ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκῆναι, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ περὶ αὐτῶν, Ἰνάχου, καὶ Ἰοῦς, καὶ ὁ φυγεὺς αὐτῆς καὶ Ἄργος πανόπτης, καὶ τὸ χρυσοῦν

erga de ſe benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bouis procubitus, ſerpentis dentes, ſatorum ortus. Rurſus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum ſubſtructio, murorum ſtructoris inſania, & Niobes vxoris ipſius iactantia, atque in luctu ſilentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Herculem cum omnibus ipſius laboribus, & liberorum eius internecio. Deinde & ipſa Corinthus ſcatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Poſt hæc Athamantis inſaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aëriam, Inûs & Melicertæ ſuſceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi geſta ſunt: & ante illos Inachus, Io, cuſtóſque ipſius Argus, Atreus, Thyeſtes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes

Ἄργους, καὶ Ἀξιὼς, καὶ Θυέστας, δεῖπνα, καὶ Πελοπίας γάμους, καὶ

Αγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἔτι πρὸ τούτων, ἡ τῶν ἑπτὰ λοχαγῶν στρατεία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων γαμβρῶν τοῦ Ἀδράστου κάθοδος, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης διὰ ταῦτα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ὄ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, καὶ ἀγωνισμάτια ὡς ὀργῆς μνημονεύματα. καὶ πρὸ αὐτῶν, εἰσεται τὴν Δανάης παρθενείαν, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ ἃ ἐπὶ ταῖς Γοργόναις ἆθλον αὐτῷ προεκηρύχθη. ᾧ οἰκεία καὶ ἡ αἰθιοπικὴ διήγησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεὺς, οὓς καὶ ἄστροις ἐγκατέλεξεν ἡ τῶν μὴ ταῦτα πίστις κακεῖνα ὄ τὰ ἀρχαῖα τὰ Αἰγύπτια, καὶ Δαναοῦ, εἰσεται, καὶ τὴν ἐπὶ θαλάμων ἐπιβουλήν. ὧν ὀλίγα ὄ καὶ ἡ Λακεδαιμόνιον τοιαῦτα παρέχεται, ἥ τε Ὑακινθον, καὶ ἃ τῆς Ἀπόλλωνος ἀντιφασίᾳ ζέφυρον, καὶ τὴν ὑπὸ τῷ δίσκῳ τῷ μιαιφόνῳ σφαγὴν, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος αὔξησ, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ αἰάζουσαν ἐπιγραφὴν, καὶ ἃ Τυνδάρεω ἀνάσασιν, καὶ τὴν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔτι ὄ, καὶ τὸν

Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum aduersus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditúmque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eámque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei natiuitatem, certamen quod aduersus Gorgonas suscepit: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris inseruit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & riualem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortúmque ex eius sanguine florem, & gementem φὲ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Iouis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea

Πάριδος ξενισμὸν, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν, μετὰ τὴν ἐπὶ τῷ μήλῳ κρίσιν. νομιστέον γὰρ τὴν ἀσπαρτιατικὴν ἱστορίαν, καὶ τὴν Ἰλιακὴν συμπλέκεσθαι, πολλὴν οὖσαν, καὶ πολυπρόσωπον. καθ' ἕκαστον γοῦν τῶν ἐκεῖ πιπτόντων, δρᾶμα τὴν πλοκὴν ποιοῦνται. καὶ μεμνῆσθαι δὲ τούτων ἀεὶ, μάλιστα ἀπὸ τῆς ἁρπαγῆς εὐθὺς, ἄχρι τοῦ ἐν τοῖς νόσοις γεγυμνάσθαι, καὶ τῆς Αἰνείου πλάνης, καὶ Διδοῦς ἔρωτος, ὧν οὐκ ἀλλοτρία καὶ τὰ περὶ τὴν Ὀρέστου δράματα, καὶ τὰ ἐν Σκυθίᾳ τῷ ἥρωϊ πολυπαθήματα. οὐκ ἀπῳδὰ δὲ καὶ τὰ πρὸ τούτων, ἀλλὰ τοῖς Ἰλιακοῖς συγγενῆ, Ἀχιλλέως ἐν Σκύρῳ παρθενεύσεις, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ ὅλως, ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη, καὶ Τηλέγονος, καὶ ἡ Αἰόλου τῶν ἀνέμων δωρεὰ, καὶ τὰ ἄλλα, μέχρι τῆς τῶν μνηστήρων τιμωρίας. καὶ πρὸ τούτων, ἡ κατὰ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ, καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργὴ, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ διὰ πέτρου σωτηρία πέδαις ἀπόκρισις. ἔχει πολλὰς ἀτοπίας καὶ Ἦλις τοῖς ὀρχεῖσθαι περιφιλοῦσι. τὸν Οἰνόμαον. τὸν

Paridem hoſpitio ſuſceptũ, Helenæ raptum, poſt latum de pomo iudicium. Planè enim exiſtimandum Iliacam hiſtoriam copioſam & multiplicem cum Spartana eſſe coniunctam. Itaque iuxta vnumquemque in Troia occiſorum, fabula ſcenæ proponitur. Atque horum memorem illum eſſe oportet ſemper, in primis quæ ſtatim à raptu, ad procerum Græcorum vſque reditus in patriam acciderunt, & Æneæ errorum, & Didûs amoris. A quibus alienæ non erunt quæ aguntur fabulæ de Oreſte, illiúſque herois apud Scythas caſa. Nec verò abſona quæ ante hæc acciderunt, ſed rebus Iliacis cognata, Achillis in Scyro cum virginibus conuerſatio, Vlyſſis inſania, & Philoctetæ deſertio. Denique vniuerſa Vlyſſis vagatio, Circe, Telegonus, Æoli in ventos imperium, & reliqua vſque ad procorum pœnas. Atque ante hæc, ſtructæ Palamedi inſidiæ, Nauplij ira, Aiacis inſania, & alterius naufragium ad ſcopulos factum. Quinetiam Elis multa Saltatoribus argumenta ſuppeditat, nempe Oenomaum Myrtilum, Saturnum, Iouẽ, Μυρτίλον. τὸν Κρόνον. τὸν Διὸς.

τὸν πρῶτος τ' ὀλυμπίων ἀγωνισαμ. πολλὴ δ' ἡ κατ' Αρκαδίαν μυθολογία. Δάφνης φυγή. Καλλιστοῦς θηρίωσις. Κενταύρων παρθενία, καὶ Πανὸς γενεαί. Αλφειοῦ ἔρως, καὶ ὕφαλος ἀποδημία. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κρήτην ἀφίκηται τῷ λόγῳ, πάμπολλα κἀκεῖθεν ἡ ὄρχησις ἐφαρίζεται. τὴν Εὐρώπην. τὴν Πασιφάην. τὸν ταύρους ἀμφοτέρους. τὸν Λαβύρινθον. τὴν Αριάδνην. τὴν Φαίδραν. τ' Ανδρόγεων. τὸν Δαίδαλον. τ' Ικαρον. τ' Γλαῦκον. τὴν Πολυΐδου μαντικὸν. τ' Τάλω. τ' χαλκοῦν τ' Κρήτης πρόπολον. καὶ εἰς Αἰτωλίαν μετέβης, κἀκεῖ πολλὰ ἡ ὄρχησις καταλαμβάνει. τὴν Αλθαίαν. τ' Μελέαγρον. τὴν Ατελάντην. τ' Δάλον, καὶ ποταμοῦ, καὶ Ηρακλέους πάλην, καὶ σειρήνων ὕφεσιν, καὶ ἐχενάδων φόνους, καὶ μυῖαν, τὴν μανίαν, Αλκμαίωνος οἴκησιν. εἶτα, Νέσσον, καὶ Δηϊανείρας ζήλου πάσαν, ἐφ' ᾗ τὴν ἐν Οἴτῃ πυρά. ἔχει καὶ Θρᾴκην πολλὰ τῷ ὀρχησομβρῷ ἀναγκαῖα. τ' Ορφέα. τ' ἐκείνου σπαραγμὸν, καὶ τὴν κάλον αὐτῆς κεφαλήν. τ' Αἷμον, καὶ τὴν Ροδόπην,

primos Olympiorum athletas. Fabularum etiam seges est in Arcadia, Daphnes fuga, Calliſtûs ferina vita, Centaurorum temulentia, & Panos generationes, Alphei amor, & ſubter mare peregrinatio. Quòd ſi etiam oratione in Cretam peruenias, complura inde corrogabit Saltatio, nimirum Europam, Paſiphaën, vtrumque taurum, Labyrinthum, Ariadnen, Phædram, Androgeum, Dædalum, Icarum, Glaucum, Polyidi vaticinium, Talo, æneum Cretæ cuſtodem. Si in Ætoliam quoque tranſfueris, vbi multa ſumit Saltatio, Althæam, Meleagrum, Atalantam, Dalum, fluuij & Herculis luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, & Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideóque ſtructam in monte Oeta pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, eiúſque lacerationem, eius caput loquens, cúmque lyra innatans; Hæmum, Rhodopẽ, Lycurgi ſuppliciũ.

τὸν ἐπαλείουσαν τῇ λύρᾳ, καὶ καὶ τ' Λυκούργου κόλασιν. καὶ

Θεσσαλία ὑπ πλείω παρέξεται. τὸν Πελίαν. τὸν Ἰάσονα. τὴν Ἀλκηστιν. τὰ τῶν πεντήκοντα νεῶν στόλον. τὴν ἀργὼ. τὴν λάλον αὐτῆς τρόπιν. τὰ ἐν Λήμνῳ. τὸν Αἰητην. τὸν Μηδείας ὄνειρον. τὸν Ἀ-ψύρτου σπαραγμὸν, καὶ τὰ ἐν τῷ παρέπλῳ γενόμενα. καὶ μετ' ταῦτα, τὸν Πρωτεσίλαον, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἂν εἰς τὴν Ασίαν πάλιν διαβῇς, πολλὰ κἀκεῖ δράματα. ἡ γὰ Σάμος εὐθὺς, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῦ μέχρι Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ὑπ ἀρχαιοτέρα, ἡ τῦ Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς ἱστορία, καὶ ἡ Πέλοπος χρυσοῦν πλαστὸν ὦμος αὐτῦ. καὶ ἐν Ἰταλία δ', ὁ Ηριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἱ περὶ αὐτὸν ἀδελφαὶ θρηνῦσαι, καὶ ἠλεκτρον δακρύουσαι. εἰσεται καὶ ὁ τοῦτος καὶ τὰς ἑσπερίδας, καὶ τὸ φρουρὸν τῆς χρυσῆς ὀπώρας δράκοντα, καὶ τὸν Ατλαντος μόχθον, καὶ τὸν Γηρυόνην, καὶ τὴν ἐξ Ερυθείας ἔλασιν τῶν βοῶν. ἐν ἀγνοήσει δ' καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ ὄρνεα ἀλλάττουσι,

Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta nauium claſſem, Argo, eiúſque loquacem carinam, res Lemnias, Æëten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter nauigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediaris, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, eiúſque filiæ ad Perſas uſque erratio: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem conuiuium, Pelopis carnium conciſio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaëthon, lugentéſque eius ſorores in populos conuerſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem. Atlantis laborem, & Geryonem, boúmque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabuloſas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aues factæ ſunt,

καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἀνδρες ἐγένοντο. τ' Καινέα λέγω, καὶ τὸν Τειρεσίαν, καὶ τοὺς τοιούτους. καὶ ἐν Φοινίκῃ δ', Μύρραν, καὶ τὸ ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος μεμιζομένον. καὶ ταῦτα εἰσεται. καὶ τὰ νεώτερα δ', ὅσα μὲν τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐτολμήθη ὑπό τε Αντιπάτρου, καὶ παρὰ Σελεύκου ἐπὶ τῷ Στρατονίκης ἔρωτι. τὰ δὲ Αἰγυπτίων μυστικώτερα οὐτα, εἰσεται μᾶλλον, συμβολικώτερον δ' ἐπιδείξεται. τὸν Επαφον λέγω, καὶ τὸν Οσιριν, καὶ τὰς τῶν θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολας. πρὸ πάντων δ', τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας αὐτῶν, καὶ αὐτὸς τὸς Διός, καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετέσκευασεν. εἰσεται δ' καὶ τὴν ἐν ᾅδου ἅπασαν βασιλείαν, καὶ τὰς κολάσεις, καὶ τὰς ἐρ' ἑκάστῃ αἰτίας, καὶ τὴν Πειρίθου, καὶ Θησέως ἀχλὺν τὸ ᾅδου ἐταιρείαν. συνελόντι δ' εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν ὑπὸ τὸ Ομήρου, καὶ Ησιόδου, καὶ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ μάλιστα τῆς βασιλείας λεγομένων, ἀγνοήσει. ταῦτα παύ ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον δ' ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξελὼν, τὰ κεφαλαιωδέστερα κατέλεξα, τὰ ἄλλα τοῖς

& quæcunque in viros ex mulieribus transiuerunt, Cæneum dico & Tiresiam, aliósque huiusmodi. In Phœnicia, Myrrham, Iu- A ctúmque illum Assyrium diuisum. Hæc etiam cognoscet atque recentiora, quæ post Macedonum imperium ausus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stra- B tonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex coniectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mu- C tationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiúsque Iouis, & quas in formas seipsum mutauerit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eo- D rum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos vsque societatem seruatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, nihil eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimísque poëtis, E in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis syluam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua

τὰ ποιηταῖς ἄδειν ἀφεὶς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς δεικνύναι, καὶ σὺ παρασκευάζειν κατ' ὁμοιότητα τῶν ᾀσμάτων, ἅπερ ἅπαντα πρόχειρα καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἕκαστον τῷ ὀρχησομένῳ παρεσκευασμένα καὶ παρατεταμευμένα κεῖσθαι ἀναγκαῖον. ἐπεὶ ὃ μιμητικός ἐστι, καὶ πάνυ σοι τὰ ἀδόμενα δείξειν ὑπισχνεῖται, ἀναγκαῖον αὐτῷ, ὥσπερ καὶ τοῖς ῥήτορσι, σαφήνειαν ἀσκεῖν, ὡς ἕκαστον τῶν δεικνυμένων ὑπ' αὐτοῦ δηλοῦσθαι, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεόμενον. ἀλλ' ὅπερ ἔφη ὁ Πυθικὸς χρησμός, δεῖ τὸν θεώμενον ὀρχεῖσθαι, καὶ καθ' αὑτὸν συνιέναι, καὶ μὴ λαλέοντος τοῦ ὀρχηστοῦ, ἀκούειν. ὃ δὴ καὶ Δημητρίου τοῦ κυνικοῦ παθεῖν λέγουσιν. ἐπεὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁμοίᾳ συνῆν κατηγόρει τῆς ὀρχηστικῆς, λέγων τὸν αὐλὸν, καὶ τῶν συρίγγων, καὶ τῶν κτύπων, πάρεργόν τι τὸν ὀρχηστὴν εἶναι, μηδὲν αὐτὸν πρὸς τὸ δρᾶμα συντελοῦντα. κινούμενον δ' ἄλογον ἄλλως κίνησιν, καὶ μάταιον, οὐδενὸς αὐτῇ τῇ θεσμοῦντος, τῶν δ' ἀνθρώπων τοῖς περὶ τὸ πρᾶγμα

verò poëtis canenda, & ſaltatoribus ipſis demonſtranda, tibíque iuxta dictorum ſimilitudinem inuenienda reliqui Quæ omnia Saltatori præparare, priúſque ſeponere neceſſe eſt, vt in promptu habeat, & quauis occaſione promat. Qui ſiquidem eſt imitator, & geſtibus ſe repræſentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei neceſſarium eſt, vt & oratoribus, vt perſpicuitatem exerceat, qua quicquid demonſtrabit, ita declaret, vt enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum eſt, oportet vt qui Saltationis eſt ſpectator, mutum intelligat, & non loquentem audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidiſſe ferunt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accuſaret, dicens tibiæ, fiſtularum, & ſtrepituum, Saltatorem velut auctarium eſſe, quippe qui nihil ad fabulam conferret, ſed inſulſum alioqui motum adhiberet, eúmque inanem, & ab omni ratione ſeiunctum. Cæterùm homines qui hac in re præſtigijs illuderentur, veſtitu ſerico,

γαντευομένους, ἰδὼν σκευὴ

καὶ προσωπείῳ ἐυαρεπεῖ, αὐλῷ τε, καὶ τερετίσμασι, καὶ τῇ τῶν ἀδόντων ἐυφωνίᾳ, οἷς κοσμεῖσθαι μηδὲν ὂν τὸ τῆς ὀρχήσεως πρᾶγμα. ὁ τότε κτ' τὸν Νέρωνα ἐυδοκιμῶν ὀρχηστὴς, ὡς ἀσυμέτρος ὡς φασιν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος, ἦν τε ἱστορίας μνήμη, καὶ κινήσεως χάλλει διενεγκών, ἐδεήθη τῆς Δημητρίου ἐυγνωμονεστάτῳ οἶμαι τῷ δέησιν, ἰδεῖν ὀρχούμενον. ἔπειτα κατηγορεῖν αὐτῆς. καὶ ὑπέσχετό γε ἀνευ αὐλῆς, καὶ ἀσμάτων ὑποδείξεσθαι αὐτῷ. καὶ οὕτως ἐπέτρεψεν. ἡσυχίαν γὰρ τοῖς τε κτυπήσι, καὶ τοῖς αὐλήσι, καὶ αὐτῷ παρεσχεῖλας τῷ χορῷ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῆς ᾠχήσατο τὸν Αφροδίτης καὶ Αρεος μοιχείαν, ἥλιον μηνύοντα, καὶ Ηφαιστον ὑποβουλεύοντα, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέρους, τόν τε Αφροδίτην, καὶ τ' Αρη σαλπίζοντα, καὶ τοὺς ἐπεξιόντας θεοὺς ἕκαστον αὐτῶν. καὶ αἰδουμένην μὲν τὸν Αφροδίτην, ὑποδεδικότα δ'. καὶ ἱκετεύοντα τὸν Αρη, καὶ ὅτα τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ παρέστησιν, ὥστε τὸν γνωμένους, τὸν τὸν ἔπαινον

decenti larua, tibiáque, & laſciuis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil eſt opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, vt aiunt, ſed ſiquis etiam alius, cùm hiſtoriæ memoria, tum geſtus elegantia præcellens, rem vt puto, æquiſſimam à Demettio poſtulauit, nimirum vt ſe ſaltantem ſpectaret, deinde accuſationem intenderet. Promiſit verò ſe nullis tibijs, nullis cantilenis adhibitis ſaltaturum: quod etiam præſtitit. Nam indicto ſilentio & ſtrepentibus, & tibia canentibus, ipſíque choro ipſe per ſe ſaltauit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum inſidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos ſpectaculo aſſiſtentes, Venerem pudore ſuffuſam, ſubuerentem, ſupplicantémque Martem, & quęcunque alia complectitur hæc fabula: ita vt Demetrius ſummopere Saltatione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit,

Δημήτριον ὑπερηδέντα τοῖς ἀποδεῖναι τὸ μέγιστον τῷ ὀρχηστῇ,

ἀνέκραγε γε, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεῤῥήξατο, ἀκούω ἀνθρωπε ἃ ποιεῖς, οὐ γὰρ ὁρῶ μόνον, ἀλλά μοι δοκεῖς ταῖς χερσὶν αὐταῖς λαλεῖν. ἐπὶ τοῦ τε Νέρωνα ἐσμὸν τῶν λόγων, ὃν ὁλόμην καὶ βαρβάρῳ ἀνδρὶ τὸ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὀρχεῖσθαι ῥηθήμενον εἰπεῖν, ὅσῳ μείζων ἔπαινος ὀρχηστικῆς ῥώσει ἂν. τῶν δὲ ἐκ τοῦ πόντου βαρβάρων βασιλικός τις ἀνὴρ πρεσβεύσων ἀφῖκτο ὡς τὸν Νέρωνα, ἐθέατο μὲν τὸν ἄλλων τὸν ὀρχηστὴν ἐκεῖνον, οὕτω σαφῶς ὀρχούμενον, ὡς καίτοι μὴ ἐπακούοντα τῶν ᾀδομένων. ἠμέλλησε γάρ τις ὢν, ἐπύγχανε συνιέναι ἁπάντων. καὶ δὴ ἀπὼν ἤδη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νέρωνος δεξιουμένου, καὶ ὅ, τι βούλοιτο αὐτῷ χαλεύοντος, καὶ δώσειν ὑπισχνουμένου, τὸν ὀρχηστὴν ἔφη δοῦναι, τὰ μέγιστα εὐφρανεῖς. τοῦ δὲ Νέρωνος ἠρωτηκότος τί ἂν σοι χρήσιμος γένοιτο ἐκεῖ, πρὸς σοὶ κοις ἔφη βαρβάροις ἔχω, οὐ γλώττοις, καὶ ἑρμηνέων οὐ ῥᾴδιον ὑπερεῖν πρὸς αὐτούς. διὰ σοῦ τινος δόμενοι, διανύσω οὗτος, ἕκαστά μοι ἑρμηνεύσει. τοσοῦτον ἄρα προσδέοιτο αὐτῷ ἡ μίμησις τῆς ὀρχήσεως,

quum exclamauit, magnáq; voce pronunciauit, Audio quæ facis, ô homo, nec video tantùm, sed manibus ipsis loqui mihi videris. Quoniam verò circa Neronis tempora noſtra verſatur oratio, volo viri barbari ſuper eodem ſaltatore ubi referre teſtimonium, quod maximæ Saltationis laudi vertitur. Quidam enim ponticus barbarus, homo regius cum ob negocium ad Neronem veniſſet, hunc vnà cum alijs Saltatorem contemplabatur, adeò perſpicuè ſaltantem, vt quanquam eorũ quę canebantur nihil exaudiret, (nam erat ſemigræcus) omnia tamen intelligeret. Iam verò cùm ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eúmque Nero liberaliter tractaret, & ſiquid vellet, petere iuberet, ac ſe daturum polliceretur. Si mihi, inquit, Saltatorem dederis, me hoc munere plurimum exhilarabis. Percontante verò quem ipſi vſum domi præſtiturus eſſet, Finitimos, inquit, barbaros habeo, lingua diſſimiles, nec ad intelligendos illos, interpretes comparare facile eſt. Si quo igitur egeam, hic nutu mihi ſingula interpretabitur: tantum ipſum perculerat, imitatio Saltationis,

ἐπίτηδές τι, καὶ σαφὴς φανεῖται, ἢ ὃ πλεῖστα διατείνει, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ὀρχηστικῆς, ἢ ὑποκείσεται ὄντι, ὡς ἔφην κἀγὼ τὰ αὐτά, καὶ τοῖς ῥήτορσιν ἐπιτηδευόμενον. καὶ μάλιστα τοῖς ταῖς κλαυσμυρίαις ταύταις μελέταις διεξιοῦσιν. οἶδε γοῦν καὶ ἐν ἐκείνοις μάλλον ἐπαινούμενα, τῷ ἐοικέναι τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις, καὶ μὴ ἀπφδὰ εἶναι τὰ λεγόμενα τῶν εἰσαγομένων ἀριστέων, ἢ τυραννοκτόνων, ἢ πενήτων, ἢ γεωργῶν, ἀλλ' ἐν ἑκάστῳ τούτων τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐξαίρετον δείκνυσθαι. ἐθέλω γοῦν σοι καὶ ἄλλου βαρβάρου ῥῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν. ἰδὼν γὸ πάντα προσωπα τῶ ὀρχηστῆ παρεσκευασμένα, τοσούτων γὸ μερῶν τὸ δρᾶμα ὢν, ἐζήτει ἵνα ὁρῶν τὸν ὀρχηστὴν, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ ὑποκρινόμενοι τὰ λοιπὰ προσωπεῖα ἦεν. ἐπεὶ γὸ ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκρινεῖται, καὶ ὑπορχήσεται τὰ πάντα, ἐλελυθεὶς ἔφη ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν ἕν τὸ ἓν, πολλὰς γὸ ταὶς ψυχὰς ἔχων. ταῦτα μὲ ὁ βάρβαρος. ὠμὰ ἀπεικότως γὸ καὶ οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν παντομίμον καλοῦσιν, ἀπὸ τῶ δρωμένου ἁπλῶς. καλὴ γὸ καὶ ἡ ποιητικὴ

cùm insignis, & perspicua apparuisset. Cæterum exercitatio cui maximè incumbit, & scopus Saltationis, est repræsentatio, cui eodem modo quo rhetores dat operam, præcipuè quo qui vacãt declamationibus quas vocant. At hæc quoque Saltatoribus præcipuè laudi datur, vt propositis personis gestu respondeat, nec ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicidis, aut pauperibus, aut agricolis discrepent, sed in horum vnoquoque quod proprium exístit, & eximium, demonstretur. Volo itaque tibi sententiam referre quam super his tulit alter barbarus: qui cùm quinque personas Saltatori paratas vidisset, nam tot partibus constabat fabula, vnum conspiciens Saltatorem quærebat, quinam essent saltaturi, & reliquas personas acturi. Postea verò quàm intellexit, eundem acturum, & saltationem omnẽ executurum esse, nesciebam, inquit, ô optime, te vnum quidem hoc corpus, sed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali saltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans est poëtica

παρφίνεσις ἐκείνη, τὸ ὦ παῖ ποντίου θηρὸς πρᾶιόν νοον ἔχων, πάσαις πολίεσσιν ὁμίλει. καὶ τῷ ὀρχηστῇ ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ παρφαίνεσθαι τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν δραμάτων. τὸ γὰρ ὅλον, ἤθη, καὶ πάθη δείξειν, καὶ ὑποκρινεῖσθαι. ἡ ὄρχησις ἐπαγγέλλεται, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δ' ὀργιζόμενόν τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μαινόμενα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἅπαντα ταῦτα μεμέτρηται. τὸ γοῦν παράδοξότατον, τὴν αὐτῆς ἡμέρας ἄρτι μὲν Ἀθάμαντα μαινόμενον, ἄρτι δὲ Ἰνὼ φοβουμένην δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρεὺς ὁ αὐτός. καὶ μετὰ μικρὸν, Θυέστης. εἶτα, Αἴγισθος, ἡ Ἀερόπη. καὶ πάντα ταῦτα εἷς ἀνθρωπος ὤν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα θεάματα, καὶ ἀκούσματα, ἑνός ἑκάστου ἔργου τὴν ἐπίδειξιν ἔχει, ἢ γὰρ αὐλός ἐστιν, ἢ κιθάρα, ἢ διὰ φωνῆς μελῳδία, ἢ βακχικὴ δραματουργία, ἢ κωμικὴ γελωτοποιία. ὁ δ' ὀρχηστὴς, τὰ πάντα ἔχει συλλαβών, καὶ ἔνεστι ποικίλλων, καὶ παίζων τὴν παρασκευὴν αὐτὴν ἰδεῖν, αὐλὸν, σύριγγα, πηδῶν κτύπον, κυμβάλου φόρον, ὑποκριτῶν εὐφωνίαν, ᾠδῶν ὁμοφωνίαν.

illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in vrbibus versare, quæ Saltatori est necessaria, quem rebus adhærentem, oportet semetipsum quibusque factis applicare. In vniuersum autem Saltatio pollicetur se mores & affectus demonstraturam, & simulaturam, nunc quidem amantem, nūc irascentem aliquem introducens: mox alium insanientem, alium mœrentem: atque omnia ista seruata mensura. Quare quod maximè est admirandum, eodē die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræsentat. Aliàs Atreus ipse est, paulo pòst Thyestes, deinde Ægisthus, aut Aërope, quæ omnia vnus homo refert. Alia quidem quæ spectanda, vel audienda exhibentur, vnam quampiam rem ostendunt: aut enim tibia est, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica scurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cuius varium, & miscellaneum apparatum videre est, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum.

ἔτι ἢ τὰ μὲν ἄλλα, δευτέρου τ' ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δ', σώματος. ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφότερα συμμέμικται. καὶ γὰρ διανοίας ἐπίδειξιν τὰ γιγνόμενα ἔχει, καὶ σωματικῆς ἀσκήσεως ἐπιτήδευσιν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τῶν δρωμένων, καὶ μηδὲν ἔξω λόγου. Λεσβώνακτ γοῦν ὁ μυτιληναῖος, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χειροσόφους τοὺς ὀρχηστὰς ἀπεκάλει, καὶ ἡδέως ἐπὶ τὴν θέαν αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναστρέφων ἀπὸ τοῦ θεάτρου. Τιμοκράτης δ' ὁ διδάσκαλος αὐτῶν, ἰδών ποτε ἄπαξ ἐξεπιτηδεύσαντας ὀρχηστὴν τὰ αὑτοῦ ποιοῦντα, οἷον μὲ ἔφη θεάματος ἡ θεὸς φιλοσοφίαν αἰδοῦς ἀπεστέρηκεν. εἰ δ' ὄντως ἀληθῆ ἃ περὶ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει, τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχηστὴς δείκνυσι, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται. τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας ὑποκρίνηται. τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἕκαστα τῶν παθῶν χαλιναγωγῇ. τοῦτο μὲν γε ἐν ἅπασι μέρει τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἡ ἁφὴ ἐν ταῖς αἰσθήσεσι παρέσπαρται, κἀλλοις δ' ἄφρονῶν, καὶ τῆς ἐν τοῖς

Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitij vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem cõmittitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibátque spectatum ipsos, tanquam melior à theatro reuersurus. Timocrates autem eius præceptor viso quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo priuauit. Quòd si vera sunt quæ de anima disserit Plato, tres eius partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: desiderandi, quando amantes repræsẽtat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, vt Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter

ὀρχήσεως συμφορίας, τί ἄλλο,
ἢ τὸ τῆς Ἀριστοτέλους ἐπαλη-
θεύειν, τὸ κάλλος ἐπαινοῦντος, καὶ
μέρος εἶναι τρίτον ἠγουμένου παρα-
βῆναι καὶ τοῦτο εἶναι. ἥκουσα δέ πο-
που καὶ περιπότερόν τι παιτευο-
μένου τοῦ τῶν ὀρχηστικῶν θεα-
σωπίων σιωπῆς, ὅτι καὶ αὐτὴ
πυθαγορικόν τι δόγμα αἰτιᾶται. ἐπὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ὀπτη-
λευμάτων, τῶν μέν, τὸ τερπνόν, τῶν
δέ, τὸ χρήσιμον ὑπερεμφαίνων,
μόνη ἡ ὀρχήσις ἀμφω ἔχει. καὶ
πολὺ γε τὸ χρήσιμον ὠφελιμώ-
τερον, ὅσῳ μὴ τῶν τερπνῶν γίγνε-
ται. πόσῳ γὰρ τοῦτο ὁρᾶν ἥδιον,
ἢ πυκτεύοντας παίοντας, καὶ
αἵματι ῥεομένους, καὶ παλαίοντας
ἄλλους ἐν κόνει, ὡς ἡ ὄρχησις
πολλαχοῦ ἀσφαλέστερον ἅμα, καὶ
εὐμορφότερον, καὶ περιπτύξεων
ἐπιδεικνῦσα. τὰ μὲν οὖν γε σώμα-
τον κίνησιν ἡ ὀρχηστικὴ, καὶ σχή-
σεις αὐτῆς, καὶ μεταβολὰς, καὶ
σχήματα, καὶ ὑπτιασμοὺς, τοῖς
μὲν ἄλλοις, τερπνὰ εἶναι συμβέ-
βηκεν ὁρᾶσθαι. τοῖς δὲ ἐπιτηδείοις
αὐτοῖς, ὑγιεινότατα. γυμνασίων
γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα, καὶ εὐ-
ρυθμότατον ἔγωγε ἂν ἔγωγε
εἶναι. μαλακόν μὲν τὸ σῶμα. καὶ
εὔκαμπτον. καὶ κατάζον. καὶ εὐχερὲς
εἶναι πρὸς μεταβολὴν διάθεσιν

saltandum formæ curam ſuſcipiat, quid aliud quàm Ariſtotelis ſententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audiui de ſaltatricium perſonarum ſilentio iuuenilius dicentem, hoc Pythagoricũ præceptum innuere. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ vtilitatem polliceantur, ſola Saltatio vtramque obtinet: eóq; vtilitas eſt commodior, quòd cum voluptate accedit. Quãto enim hoc viſu iucundius, quàm videre pugnis decertantes iuuenes, ac ſanguine manantes, aliósque in puluere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs ſimul, & decentiùs, & iucundiùs demonſtrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, eiúſque conuerſiones, & circumductiones, & ſaltus, & reſupinationes, aliis quidem ſpectantibus oblectamento fuêre: ipſis verò actoribus ſaluberrima. Etenim illud ego gymnaſiorum pulcherrimum, & aptiſſimum eſſe affirmauerim, quod emollit corpus, flexibile, & leue reddit, & ad mutationem promptum eſſe inſtituit,

robúrque

ἰσχύ τε οὐ μικρὰν περιποιῶν τοῖς σώμασι. πῶς οὖν οὐ παναρμόνιόν τι χρῆμα ἡ ὀρχησις, ἅμα τε τὴν ψυχὴν ἀσκοῦσα ἅμα τὸ σῶμα, τέρπουσα τοὺς ὁρῶντας, διδάσκουσα πολλὰ τῶν πάλαι ἐν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, καὶ μελῶν εὐρυθμίαν, καὶ κηλοῦσα, διά τε ὀφθαλμῶν, καὶ ἀκοῆς. εἰ γοῦν τινος εὐμοιρίαν ζητοῖς, ἐν ᾧ ἂν ἀλλαχόθι εὕροις, ἢ πῖον πολυφωνότερον ἀκούσμα, ἢ ἐμμελέστερον, εἴ τε αὐλῷ, καὶ συρίγγος τὸ λιγυρώτερον, ἄλις καὶ τοῦτων ἐν ὀρχήσει ἀπολαῦσαι σοι πάρεστιν. ἐῶ λέγειν ὡς ἀμείνονα τὸ ἦθος ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ θέᾳ χρώμενος, ὅταν ὁρᾷς τὸ θέαμα, μισοῦντα μὲν τὰ κακῶς μιγνύμενα, σπουδάζοντα δὲ τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ ὅλως, τὰ ἤθη τῶν ὁρώντων παιδαγωγοῦντα. ὃ δ' ἔστι μάλιστα ὑπὲρ τῶν ὀρχησαμένων ἐπαινέσαι, τοῦτο ἤδη ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχὺν ἅμα, καὶ ὑγρότητα τῶν μελῶν σπουδάζειν, ὁμοίως παραδόξον εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις ἐν τῷ αὐτῷ καὶ Ἡρακλέους τὸ καρτερὸν, καὶ Ἀφροδίτης τὸ ἁβρὸν δείκνυσι. ἐθέλω δὴ καὶ τοῦτο δείξαί σοι τῷ λόγῳ, ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν ἄριστον ὀρχηστὴν ἔν τε ψυχῇ, καὶ σώματι.

A

B

C

D

E

robúrque non exiguum corporibus acquirit. Quî ergo rerum omnium maximè cõcinna non sit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, spectantes oblectat, priscáque multa docet tibijs, cymbalis, carminũ concinna cõpositione, & mulceding oculos & aures afficiente. Itaque si perfectam vocis actionem requiris, vbi alibi, aut quodnam auditionis argumentum inuenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus constet, seu tibia, & fistula magis sonorum? His ibundè satis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod huiusmodi spectacula frequentando, moribus melior euades, quando theatrum malefacta odisse vides, & iniuria affectos deflere, deniq; spectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus est laudandum, iam illud dicam, nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æquè mihi videtur insolens, ac siquis in eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subijcere volo hac oratione, qualem anima & corpore optimum Saltatorem esse oporteat.

καὶτοι τῆς μὲ ψυχῆς, σεμνότατον τὸ πλεῖστα. μνημονικόν τε γὸ, καὶ εὐσυνετὰ, καὶ ξυνετὰ, καὶ ὀξυ τὸ ἐπινοῆσαι, καὶ καιρῷ μάλιστα ἐσοχάσθαι φημὶ δεῖν αὐτόν. ἔτι δ', κριτικόν τε ποιημάτων, καὶ ἀσμάτων. καὶ μελῶν τ' ἀρίστων διαγνωστικόν, καὶ τ' κακῶς πεποιημένων ἐλεγκτικόν. τὸ δ' σῶμα, κατ' τὸν Πολυκλείτου κανόνα κἂν ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. μήτε γὸ ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω, καὶ πρὸς τ' μετρίως ἐπιμήκης, μήτε ταπεινὸς, καὶ νανώδης τ' φύσιν, ἀλλ' ἔμμετρος ἀκριβῶς. ἔστι πολυσαρκὸς, ἀπίθανον γὸ, ὅτι λεπτὸς εἰς ὑπερβολὴν. σκελετῶδες τοῦτο, καὶ νεκρικόν. ἐθέλω γοῦν σοι καὶ δήμου τινὸς ἡ φαύλε τὰ τοιαῦτα ἐπισημαίνεσθαι, βοᾶς εἰπεῖν. οἱ γὸ Αντιοχεῖς, εὐφυέστατη πόλις, καὶ ὄρχησιν μάλιστα προσβέβυκεν, ἅτε ἐπιτηρεῖ τῶν λεγομένων, καὶ τῶν γιγνομένων ἔχεσα, ὡς μηδένα μηδὲν αὐτῶν διαλαθεῖν. μικρᾷ μὲν γὸ ὀρχησοῦ εἰσελθόντος, καὶ τ' Εκτορα ὀρχουμένου, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ασυάναξ, Εκτωρ δ' οὗτος; ἀλλ' οὔτε δήπου μικίσου τινὸς ἐπὶ τὸ μέτριον ὀρχεῖσθαι τ' Καπυρίαν ἐπιχειροῦντος, καὶ

Quanquã plurima antè dixi de animæ dotibus. Quippe memorem, ſolertem, prudentem, acutum ad comminiſcendum, & ad occaſionem ſpectandam in primis, A eum oportere eſſe affirmo: præterea poëmatum cenſorem, carminum & modulorũ præſtantiſſimorum iudicem, & vitioſorum reprehenſorẽ. Cæterùm corporis modum B iuxta Polycleti canonem definiam. Neque ſit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, ſed exquiſitè mediocris: neq; carnoſus, hoc C enim inſcitum: neque gracilis impenſè, hoc enim arridi cadaueris præ ſe fert imaginem. Memorabo etiam ubi populi cuiuſdam ad huiuſmodi notanda non inertis D exclamationes. Antiochiæ ciues ingenioſiſſimi, & Saltationis obſeruantiſſimi, ita dicta, factáque ſingula notãt, vt neminem quicquam corũ lateat. Cùm enim puſillus Saltator ingreſſus eſſet, & Hectorem ſaltaret, vna voce exclamarunt omnes, hic videtur Aſtyanax, vbinam eſt Hector? Aliàs etiam, quum E quidam immodicè procerus Capaneũ ſaltare aggredetetur, & Thebanorum muros

προσβάλλει τοῖς Θηβαίων τεί-

χαστι, ἐβόησαν τὸ τεῖχος, οὐδέν σοι δεῖ κλίμακος, ἢ ὅτι τῆς παλάμης ἦ. καὶ μικρὸς ὀρχηστής, πηδᾷν μεγάλα πειρωμένου, δεόμεθα ἔφασαν φείσασθαι τῆς θυμέλης. τὸ δὲ ἐναντίον τῷ παίζοντι λεπτῷ ἐπεβόησαν, καλῶς ἔχε ὡς νοσοῦντι. τούτων ἕνεκα τῆς γελοίου ἐπεμνήσθην, ἵνα μὴ ὡς ἴδῃς ὅτι καὶ δῆμοι ὅλοι μεγάλῃ σπουδῇ ἐποιήσαντο ἐπὶ τὴν ὀρχηστικήν, ὡς καὶ ῥυθμίζειν τὰ καλὰ, καὶ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς διώσασθαι. ζυκίνητος δὲ μετὰ τοῦτο πάντως ἔσῃ, καὶ τὸ σῶμα λελυμένος τε ἅμα, καὶ συμπεπηγὼς, ὡς λυγίζεσθαί τι ὅπῃ χρεὼς, καὶ συνεσάλαι καρτερῶς, εἰ τοῦτο δέοι. ὅτι δὲ οὐκ ἀπήλλακται ὄρχησις καὶ ἡ ἐναγωνίως χειρονομίας, ἀλλὰ μετέχει καὶ τῆς Ἑρμοῦ, καὶ Πολυδεύκους, καὶ Ἡρακλέους, ἐν ἀθλήσει καλῶν εἴδοις αὖ, ἐκάστη τῶν μιμήσεων ὑπηρῶν. Ἡσιόδου μὲν οὖν τὰ δὴ ὁμήματα φανούμενα, πιστότερα εἶναι τῶν ὠτων δοκεῖ. ὀρχήσει δὲ, καὶ τὰ ὦτων, καὶ ὀφθαλμῶν ἀφέσεσιν. ἅπαν δὲ διάγει ὄρχησις, ὥστε αὖ ἐρῶν τις, εἰς τὸ θέατρον παρέλθοι, ἐσωφρονίσθη ἰδὼν ὅσα ἔρωτος κακὰ τέλη. καὶ λύπης ἐχόμενος, ἀφέρχεται τῆς

adoriri, Transcende, dixerunt, murum, tibi scalis nihil est opus. Quum etiam obesus, & crassus quidam Saltator, saltum ingentem moliretur, quæsumus te, inquiunt, parce thymelæ. Cõtrà summopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarũt, Bene habe. Hæc ego nõ iocandi gratia commemoraui, sed vt scias totos populos artem Saltandi magno studio coluisse, adeò vt virtutes, & vitia eius deprehendere potuerint. Postea sit planè mobilis Saltator, corpore soluto simul & compacto, ita vt postulãte tempore flecti queat, & firmiter, si sit opus, consistere. Quòd autem aliena nõ sit Saltatio à manuum gesticulatione quæ fit in certaminibus, sed particeps Mercurij, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutũ, facilè videris, si singulis imitationibus animum applices. Herodoto sanè quæ oculis excipiuntur, certiora esse videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium iudiciũ præstò est. Vsque adeò autem mouet Saltatio, vt siquis amans, ad theatrum accedat, ad sanam mentẽ redeat, quum viderit quàm mali sint amoris exitus: & tristitia affectus, egrediatur ex

θεάτρου φαιδρότερος, ὥσπερ
τι φάρμακον λησμονήν. καὶ
γὰρ τὸ πανηγύρει, πανηγύρεώς τε,
καὶ ἄγελον πάνυ σημαίνει τὸ
ὁρᾶν τὰ γιγνόμενα οἰκειότη-
τος, καὶ τὸ γνωρίζειν ἔκαστον
τῶν ὁρωμένων τὰ δακρύματα, τὸ
δακρύειν πολλάκις τὸν θεατὴν, ὁπόταν τι οἰκτρὸν καὶ ἐλεεινὸν φαίνηται. ἡ μὲν γὰρ βακχικὴ
ὄρχησις, ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ
ἐν τούτῳ σπουδάζομένη, καίτοι σατυρικὴ οὖσα καὶ τῶν κιχήρων
τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐκεῖ, οὕτως
ἔχει τὸ τερπνόμενον ἕκαστον καιρὸν ἀπάντων ἐπιλανθάνεσθαι
τῶν ἄλλων, καθάπερ δὴ ἡμᾶς
ταυτασὶ, καὶ θορυβάντας, καὶ
σατύρους, καὶ βουκόλους ὁρῶντες. καὶ ἄρχεσθαί γε ταῦτα οἱ
εὐγενέστατοι, καὶ πεπαιδευμένοι
ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων. οὐκ ὄπισθεν
αἰδούμενοι, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον φρονοῦντες ἐπὶ τῷ πράγματι
μᾶλλον δὲ, ἢ ἐπ' εὐγενείαις, καὶ
λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι πρωτοκλισίοις. ἐπεὶ δὲ τὰς ἀρετὰς
ἔφην τὰς ὀρχηστικὰς, ἄκουε καὶ
τὰς κακίας αὐτῶν. τὰς μὲν οὖν
ἐν σώματι, ἤδη ἔδειξα. τὰς δὲ
ἐν διανοίᾳ, ἅπερ ἐμπαρεῖν
οἶμαι δίκαιόν σοι. πολλοὶ γὰρ
αὐτῶν ἐν ἀμαθίᾳ, ἀμηχάνῳ

theatro hilarior, tanquam potus pharmacum quod obliuionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem ista populo fuerint familiaria, & ea quæ demonstrabantur, spectantium quisque norit, argumento sunt lachrymæ à spectatoribus non rarò profusæ, cùm lugubre quippiam & miserabile viderent. Bacchica Saltatio, in Ionia præcipuè, & Ponto celebrari solita, quanquam satyrica, gentis illius animos ita mancipauit, vt singuli statutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, solidum diem desideant spectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulcos. Quod saltationis genus nobilissimi quique, & cuiusque ciuitatis primores saltabant, neque ob id erubescebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates maiorũ. Postea verò quã Saltatorum virtutes dixi, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia iam ostendi: mentis autem vitia ad hũc fere modum opinor, obseruabis. Multi enim illorum prę inscitia, siquidẽ fieri nequit vt periti sint omnes,

γὰρ ἅπαντας εἶναι σοφοὺς, ἢ

σολοικίας δεινὰς ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυνται. οἱ μὲν, ἄλογα κινούμενοι, καὶ μηδὲν ὡς φασι πρὸς τὴν χορδήν. ἕτερα μὲν γὰρ ὁ πούς, ἕτερα δ' ὁ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δ', ἔνρυθμα μὲν, τὰ σχήματα δ' μετάχορα, ἢ σχέτλεα, οἷον ἐγώ ποτε εἶδον μέμνημαι. τὰς γὰρ Διὸς γενέσεις ὀρχούμενός τις, καὶ τὴν τοῦ Κρόνου τεκνοφαγίαν, παρωχεῖτο τὰς Θυέστου συμφορὰς, τῷ ὁμοίῳ παρεγκλίνων. καὶ ἄλλος δὲ Σεμέλην ὑποκεινόμενος βάλλομένην κεραυνῷ, καὶ Γλαύκην αὐτὴν εἰκάζε, μεταγενεστέραν οὖσαν. ἀλλ' οὐκ ἀπόχρη τοιούτων ὀρχηστῶν, ὀρχήσεως αὐτῆς οἶμαι καταγνωστέον, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μὲν, ὥσπερ εἰσὶν, ἀμαθεῖς νομιστέον. ἐπαινετέον δὲ τοὺς ἐννόμως, καὶ κατὰ ῥυθμὸν καὶ τέχνης ἱκανῶς ἔχοντας ὀρῶντας. ὅλως δὲ, τὸν ὀρχηστὴν δεῖ παντὸς ἄνθρωπον ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ παῦ ἔνρυθμον. ἔνμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ἑπόμενον. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. μηδαμοῦ ἐλλιπές. ἐκ τῶν ἀρίστων κεχραμένον τὰς ἐνθυμήσεις. ὀξυῶν τὴν παιδείαν. βαθυῶν τὰς ἐννοίας. ἀνθρώπινον μάλιστα.

turpibus inter ſaltandum ſolœciſmis delinquunt. Quum hi quidem ineptè mouẽtur, & vt aiunt, nihil ad chordã: alia quippe pes, alia rhythmꝰ loquitur. Illi verò concinnè quidem, ſed res prioris vel poſterioris temporis ſaltationi accõmodãt, quod videre me memini. Quidam enim Iouis generationes, & Saturnũ liberos deuorantem ſaltatione repræſẽtãs, præter argumẽtũ Thyeſtæ calamitates repræſentabat, rei ſimilitudine decipiens. Rurſum alius Semelen fulmine percuſſam agens, ipſi Glaucen aſſimilabat, tẽpore poſteriorem. Verùm ob iſtiuſmodi ſaltatores, Saltationẽ nõputo condemnandam, neque exercitium ipſum odio proſequendum, ſed illos potiùs, vt ſunt, imperitos cenſendos: contrà laudandos, qui ſeruatis legibus, & rhythmo artis, commodè cũcta obeunt. In ſumma, oportet Saltatorem omnibus numeris eſſe abſolutiſſimũ, vt omnis actio ſit cõcinna, decora, cõgrua, ſibi ſimilis, calũniæ, & reprehenſioni nõ obnoxia, nequaquã imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præſtantiſſimis habere cogitationes, eruditione eſſe acutũ, animi conceptionibus profundũ, maximè humanũ.

ὁ χορῶ ἔπαινος αὐτῷ τότ' ἂν γίγνοιτο σπουδῆς παρὰ τῶν θεατῶν, ὅταν ἕκαστος τῶν ὁρώντων γνωρίζῃ τὰ αὑτοῦ. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ, τῷ ὀρχηστῇ ἑαυτὸν σκόπει, καὶ ἃ πάσχει αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖ ἐνθυμοῦ. τότε γὰρ οὐδὲ κατέχειν ἑαυτῶν οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἐξόδιοι πρὸς τὸν ἔπαινον ἐκχέονται, τὰς δ' ἑαυτῶν ψυχὰς ἕκαστος εἰκόνας ὁρῶντες, καὶ αὐτὸν γνωρίζοντες. ἀτεχνῶς γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, ἐκ τῆς θέας ἐκείνης αὐτοῖς παρεγίγνετο. καὶ ἀπέρχονται ἀπὸ τοῦ θεάτρου ἃ τε χρὴ αἰσθάνεσθαι, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες, καὶ ἃ σπουδάζειν μόνον διδαχθέντες. γίγνεται δ' ὥσπερ ἐν λόγοις, οὕτω καὶ ἐν ὀρχήσει ἡ πρὸς τῶν πολλῶν λεγομένη κακοζηλία, ὑπερβαίνοντος τὸ μέτριον τῆς μιμήσεως, καὶ πόρρω τοῦ δέοντος ἐκτεινόντων. καὶ εἰ μέγα τι δεῖξαι δέοι, ὑπερμείζους ἐπιδεικνυμένων. καὶ εἰ ἁπαλὸν, καὶ ὑπερβαλλὸν θηλυνομένων, καὶ τὰ αὐτὰ ῥᾴδιον, ἄχρι ἂν ἀχθῇ, καὶ θηλείαις προσαγόντων, οἷον ἐγὼ ποτὲ μειρακίου ἰδὼν τοιοῦτα

Itaque perfectam à ſpectatoribus laudē conſequitur, quū quiſque ſpectantium ſua ipſius acta demonſtrari nouerit, imò potiùs velut in ſpeculo, ſe ipſum in Saltatore conſpexerit, tum quæ ſibi accidunt: tum quæ facere ſolet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt ſe continere, quin ad effundēdas laudes confertim proruant, quum ſinguli animarum ſuarum imagines cernunt, ac ſe ipſos agnóſcunt. Planè enim Delphicum illud, Noſce te ipſum, ex huiuſmodi ſpectaculo reportant: atque è theatro diſcedunt, quæ expetenda, quæ fugienda ſint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm vt in orationibus, ſic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur mala affectatio, quoties imitationis modum trāſgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & ſiquid magnum eſt demonſtrandum, illud iuſto maius demonſtrant: ſiquid verò molle, illud ſummopere efœminant: & viriles actiones ad immanitatem uſque ferinam euehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem memini me videre: qui priùs celebris erat, ὀρχησάμενον εὐδοκιμοῦντα πρὸς-

ϛσι. σωφρονῶν μὲν τἄλλα, καὶ θαυμαζέσθαι ὡς ἀληθῶς ἄξιον. οὐ οἶδα δ' ὅπῃ τύχῃ εἰς ἀσχήμονα ὑποκείσῃ δι' ὑπερβολὴν μιμήσεως ἠλοκείλαντα. ὀρχούμενος γὰρ ὁ Αἴας τὰ, μὴ τῷ πλάτῃ ξυθὺς μαινόμενον, εἰς τοσοῦτον ὑπερξέπεσεν, ὥστε οὐχ ὑποκείναδε μανίαν, ἀλλὰ μαίνεσθε αὐτὸς εἰκότως ἄν τινι ἔδοξεν. ἑνὸς γὰρ τῶ σιδηρῶ, ὑποδήματι κτυπουμένου, τῷ δεξιᾷ κατέρρηξεν. ἑνὸς δὲ τῶν ὑπαυλούντων, τὴν αὐλὸν ἀράσας, τὸ Ὀδυσσέως σκληρὸν ἐξέστος, καὶ ὅπῃ τῇ νίκῃ μέγα φρονοῦντος, διεῖλε τῷ κεφαλῷ, κατατυχών. καὶ εἰ γε μὴ ὁ πλὴξ αὐτίκα, καὶ τὸ πολὺ δὲ πλῆθος ἀπεδέξατο, ἀπολώλει ἂν ὁ κακοδαίμων Ὀδυσσεύς, ὀργῆς δὴ παρὰ πάντα πεπτεσών. ἀλλὰ τόγε θέατρον ἅπαν, συνεμμένει τῷ Αἴαντι, καὶ ἐπῄδων, καὶ ἐβόων, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτουν. οἱ μὲν συροφοιτοῦδες, καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, τῷ μὲν ξυσχήμονος οὐκ ἐσυχαζμένοι, οὐδὲ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρῶντες, ἄκραν δὲ μίμησιν τῷ πάθους τὰ τοιαῦτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότεροι δὲ, συνιέντες μὲν, καὶ ἀφθόνως ἐπὶ τοῖς γνωσθεῖσι, καὶ ἐλλόγιμοι δὲ σωφρόνως τὸ πρέπον

cætera sanè prudens, & admiratione dignus: sed qui nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram eruperat. Cùm enim Aiacem, simul atque causa excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, vt non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui ferreis soles strepebant, vestem discidit: vnius etiam ex illis qui tibia succinebant, correpta tibia, astantis Vlyssis, & ob victoriam sese efferentis caput, ea percutiens, diuisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infœlix ille Vlysses, dementem Saltatorem nactus, perijsset. Quinetiam totum theatrum cum Aiace furebat, saltabrnt, vociferabantur, vestes proijciebant. Ac plebeij, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quid ue melius sis, cernentes, has actiones summam affectus imitationem esse existimabant: vrbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamē reprehendebant silentio:

τοῖς δ' ἐπαίνοις, καὶ αὐτοὶ τὴν
αὐλαίαν τ' ὀρχήσεως ὑπεκλύ-
πτοντες, καὶ ἀκεραίως ὁρῶντες ὅτι
ὦ Αἴαντος, ἀπ' ὀρχήσεως μανίας
τὰ γνωρίσματα λαμ. ὁ γὰρ ἀρκε-
θεὶς τούτοις ὁ ἡμιναίος, ἀλλὰ
καὶ μαχρῷ τούτου γελοιότε-
ρον ἐπαραξε. καταβὰς γὰρ εἰς
τὸ μέσον ἐν τῇ βουλῇ, δύο ὑπα-
τικῶν μέσος ἐκαθέζετο, πάνυ
δεδιότων μὴ καὶ αὐτῶν τινα
ὥσπερ κριὸν μαστιγώσῃ, λα-
βών. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲν,
ἐθαύμαζον. οἱδὲ, ἐγέλων. οἱδὲ,
ὑπωπτευον, μὴ ἄρα ὄντως ἡ ἄγαν
μιμήσεως, εἰς τὴν τοῦ πάθους
ἀλήθειαν ἐκλιπέσθαι. καὶ αὐτὸν
μύθοι φασὶν ἀπαγήγαντα, ὅτου
μετανοῆσαι ἐφ' οἷς ἐπάνσεν, ὥστε
μὴ νοσῆσαι ὑπὸ λύπης, ὡς
ἀληθῶς ὑπὸ μανίας κατεχομέ-
νου. καὶ ἐβούλοντό γε τοῦτο
συφῶς αὐτός. αἰτούντων γὰρ
αὐθις τῶν συστασιωτῶν αὐτὸν
ὁ Αἴαντα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς,
παρασκευάζεσθαι μὲν ἐκέλευεν,
ἔφη δεῖν τὸ διάζωμα, ἱκα-
νὸν εἶναι ἅπαξ μανῆναι. μέλλο-
ντα δ' αὐτὸν νικᾶσθαι ὁ ἀνταγωνι-
στὴς, καὶ ἀπιστοῦντος. τὸ γὰρ ὁμοίως
Αἴαντος αὐτῷ κεκοσμῆσθαι,
τὸν κοσμίως, καὶ σωφρόνως
αὐτὸν μανίαν ὑποκρίνασθαι, οὐκ

sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Aiacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quiddam multò magis ridiculũ admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo consessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alij mirabantur, alij laudabant. Alij verò suspicabantur fore vt à nimia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se redijsset, ita facti pœnituisse, vt præ tristitia ægrotauerit, quòd verè obiecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declarauit. Rogantibus enim factionis socijs vt eundem Aiacem saltaret in sui gratiam, Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanijt. Maximè verò discruciauit eius animum aduersarius, eiusdem artis æmulus, qui similis Aiacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentauit, vt laudem reportarit, quòd intra Saltationis

ἐπαινεθῆναι μανίας ἐντὸς τῶν

ἡ ὀρχήσεως ὄρεξις, καὶ μὴ παρεισήνησε εἰς τὴν ὑποκρισιν. ταῦτά σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ παμπόλλων προέδειξα ὀρχήσεως ἔργα, καὶ σπουδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιό μοι ἐρωτικῶς διαμιμουμένῳ αὐτά. εἰ δ' βούλοιο τῆς θέας κοινωνὸς ἔσεσθαί μοι, εὖ οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλωσομένου σε, καὶ ὀρχήσεσθαι ταχὺ πρὸ στέπ. ὥστε οὐδὲν δεήσομαι τοῦ τῆ Κίρκης ἐκείνου πρὸς σὲ εἰπεῖν, τὸ, Θύμα μ' ἔχει, ὡς ἔπιον τάδε φάρμακ' ἐθελχθείς. θελχθήσῃ γὰρ, καὶ μὰ Δί' ἐκ ὄνου κεφαλὴν, ἢ σοὺς καρδίαν ἕξεις. ἀλλ' ὁ μὲν νοῦς σοι, ἐμπεδώτερος ἔσται. σὺ δ', ὑφ' ἡδονῆς ἁδὲ ὀλίγον τοῦ κυκεῶνος ἄλλῳ μεταδώσεις πιεῖν. ὅπερ γὰρ ὁ Ὅμηρος περὶ τῆς Ἑρμοῦ ῥάβδου τῆς χρυσῆς λέγει, ὅτι καὶ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει, δι' αὐτὴν ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε, καὶ ἐγρηγόρτας ἐγείρει, τοῦτο ἀτεχνῶς ὄρχησις ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θέλγουσα καὶ ἐγκηγορέναι ποιοῦσα, καὶ ἐπεγείρουσα πρὸς διάνοιαν πρὸς ἕκαστα τῶν δρωμένων. Κρα. καὶ μὲν ἤδη ἐγὼ ὦ Λυκῖνε, πείθομαί τε σοι, καὶ ἀναπέπαμμαι ἔχω καὶ τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα. καὶ μέμνησο γε

fines ſe continuerit, nec in actione furioſum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & ſtudia oſtendi, ne mihi admodum ſuccenſeas, quòd ea libenter contemplor. Quòd ſi velles mecum ſpectaculi eſſe particeps, probè ſcio te illecebris illius captum iri, & Saltationis inſano amore inſuper furiturum. Itaque nihil opus erit, vt illud Circes occinam tibi, *Demulſum, obſtupui poto te haud eſſe veneno.* Nam demulceberis, nec per Iouem, aſini caput, aut ſuis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alij de cyceone bidendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurij virga, quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, aliósque dormientes excitat: hoc planè facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda, mentem excitat. *Cra.* Atqui ego iam credo tibi Luciane, iámq; mihi patẽt aures, & oculi. Ac memineris ſaltẽ quum ad

ὦ φιλότης, ἐπιδὰν εἰς τὸ

διαξον ἴης, καὶ ἐμοὶ παρὰ σαυτῷ θέαν παραλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνος ἐλεύθερον σοφώτερος ἡμῶν ἐπανίοις.

theatrum ibis, me tecum vnà ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior inde reuertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis, qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab vltima ætate repetitis, interdum etiam nouis & à ſe confictis, omnia obſcurant, & quaſi quibuſdam tenebris inuoluunt, egregiè eloquentes, ac doctè perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cuiuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (vt ipſe quidem videri vult) Symposij Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, vt propter verborum obſcuritatem, quæ tamen eiuſmodi ſunt, vt vix ab ipſis illis, antiquæ comœdiæ ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum eiuſmodi ſint, vt non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum nouæ, quas dicant, ſed verba, ad quæ res accommodent, quærunt, in vtroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjecit tamen ad finem paranefes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, veram eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infrà quoque in Rhetorum didaſcalo facit, vbi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad nouum atque affectatum iſtud genus, cuius exemplum hic proponit, docentem.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐξιφάνης ὁ καλὸς μετὰ βιβλίου. Λε. νὴ Δί᾽ ὦ Λυκῖνε, γράμμα ὅτι πιπόν τι τῶν ἐμῶν νεοχμῶν. Λυ. ἤδη γάρ τι περὶ αὐχμῶν ἡμῶν γράφεις; Λε. οὐ δῆτα, οὐδὲ αὐχμὸν εἶπον. ἀλλ᾽ ὥρα σοι τὸ ἀρτιγραφὲς ἔτι καλεῖν. σὺ δέ, κυψελόβυσα ἔοικας ἔχειν ὦτα. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε. πολὺ γὰρ τὰ αὐχμὰ τοῖς νεοχμοῖς μετέχει. ἀλλ᾽ εἰπέ μοι, τίς ὁ νοῦς τῷ συγγράμματι; Λε. ἀντισυμποσιάζω τῷ Λείσωνος ἐν αὐτῷ. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Λείσωνες. σὺ δέ, ὅσον ἀπὸ τοῦ συμποσίου, τὸν Πλάτωνά μοι δοκεῖς λέγειν. Λε. ὀρθῶς ἀνέγνως. τὸ δὲ λεγόμενον, ὡς ἄλλῳ παντὶ ἀνόητον ἂν ἦν. Λυ. ἐὰν οὖν ὀλίγα μοι αὐτοῦ ἀνάγνωθι τοῦ βιβλίου, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπολειπόμενος τὸ ἐστιάσεως. νέκταρος γάρ τινος ἔοικας οἰνοχοήσειν ἡμῖν ἀπ᾽ αὐτοῦ. Λε. τὸν μὲ εἰρωνα, πιθοῖ καταβαλε. σὺ δέ, ὑπτιάσας τὰ ὦτα, ἤδη ἄκουε.

LYCINVS.

Lexiphanes, formosus ille, cum libro adest. *Lex.* Per Iouē, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. *Lyc.* Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lex.* Ignosce, amice, nam hæ voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumētum? *Lex.* Conuiuiū, ab illo Aristonis, hîc diuersum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex sympolio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnouisti. Cæterùm quod dicitur, vt cuiuis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri recita, vt ne omnino huius epuli sim expers: videris enim nectar ex ipso quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cauillatorem humi proijce, auribúsque factis permeabilibus ausculta

ἀπίσω ἢ ὀπιβύστα, ἢ κυψελίς. Λυ. λέγε θαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὥστε κύψελός τις, ὥστε πειάνδρεσσι ἐν πίσι ὠσὶ κάθηται. Λε. σκόπει δὴ μεταξὺ ὅπως διαπεραίνομαι ὦ Λυκῖνε τὸν λόγον, εἰ ἔναρχός γε ὤν, καὶ πολλὴν τὴν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενος, καὶ ἔνλεξις, ἔπη ἦ, ἐυάνυμος. Λυ. ἔοικε τοιοῦτος εἶναι, σὺς γε ὧν. ἀλλ' ἄρξαι πρότ. Λε. εἶτα δειπνήσομεν ἢ σὺ ὃς ὁ Καλλικλῆς. εἶτα τὸ δειλινὸν περιδιαπνησόμεθα ἐν Λυκείῳ. γυῶ ἦ ἤδη καιρὸς ὅτι χρίεσθαι τὸ ἠλοιφεῖον, καὶ θρὶξ τὴν ἐλλυχνίαν διρεῖσθαι, καὶ λεκανιψῆναι, ἀρτοστατῆσαι. καὶ ἤδη γε ἀπήντικα. σὺ ἦ ὦ παῖ, στλεγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φωσφόρια, καὶ ῥύμματα, ναυστολεῖν ἐς τὸ βαλανεῖον, καὶ τὸν πλύβον κομίζειν. ἔχεις ἦ χαμαίζε παρὰ τὴν ἐγχυτρόκην δύ' ὀβολώ. σὺ ἦ τί καθεύδεις ὦ Λεξίφανες, ἥξεις, ἢ ἐλινύσεις ἔτι αὐτόθι; κἀγὼ μὲν δὴ ἔχω, πεπαλαιωμένος ἐυπόρως τε καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν βάμιν μαλακίζομαι, ἐπὶ ἀσφαβοῦς ὀχούμενος, ὁ καὶ ἀσφαλέστερος ἐπίστευμαι, καίτοι ἀσκωλιάζων αὐτός. ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀγρῷ ἐν ἀκμῇ ἐσὶ τῷ ἀγρῷ. καταλαβὼν

iam: abſit autem obturatrix iſta Cypſelis. *Ly.* Dic audacter. Nã mihi neq; Cypſelus aliquis, neq; Periander in aurib⁹ reſidet. *Lex.* Aduerte itaque interea Lycine quo pacto peragam orationem: an commodũ principiũ habeat, ac multum eloquentiæ præ ſe ferat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Ly.* Videtur eſſe talis, tua cùm ſit. Sed incipe tandem. *Lex.* Poſtea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde in Lyceo veſperi obambulabimus. Iã nunc autem tẽpus eſt inſolatum vngendi, & ad ſolis ſplẽdorẽ apricandi, & poſtquam lauerimus, panẽ eſitãdi. Atq; adeò abeundũ iã eſt. Tu verò puer, ſtrigilem mihi, veſtem pelliceã, lintea, & ſaponem in balneum mitte, & abluторiam affer. Habes autẽ humi iuxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, veniẽſne, an ampliùs hic moraberis? At inquam ego, iam dudum lauaturio Neque enim facilè incedo, & ex ijs quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem

ἀκεντλῶ ᾠδλιώ. τὸν δ', τάχον τῷ ἐμῷ πατρὶ κατασκευάζοντας. συνωμοσφιγμένας οὖν αὐτοῖς, καὶ τοῖς αὐαχθεῖσι τὰ ἄνθηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχερσώσας, ἐκείνους μὲν, διαφθείρω, τῷ τε κρύους ἕνεκα, καὶ ὅτι χειμάτων ἐῶν. οἶδα δ' ὡς ἐν κρύει σφοδρῷ γίνεται τὰ χειμάτια. ἐγὼ δ' περελθὼν τὰ ἀρόματα, σκόροδά τε εὗρον ἐν αὐτοῖς πεφυκότα. καὶ γαπαπάλους πυὰς ἀπορύξας, καὶ τῶν σκανδίκων, καὶ βεραχείων λαχανευσίμους, ἔτι δ' κάχρυς φορτίμους, ὅπου δ' οἱ λειμῶνες ἀνθεμίαι ἦσαν, ὡς αὐτοπρὸ τὸ καθίζειν, ἀπατηθεὶς ὅτι ἐ ἀφράβλιν, ἐλάβρίλιν τὸν ὄρρον. καὶ νῦν καθίζω τε ὁλωνῶς, καὶ ἰδίῳ θαμὰ, καὶ μαλακῶ τὸ σῶμα, καὶ δύομαι διαπῦσαι ἐν τῷ ὕδατι ἐπιπολῆσον. χαίρω δ' μὴ κάματον ἀπολούμενος. ἀποδρέξομαι οὖν καὶ αὐτὸς ἐ παῖδα, ὃν εἰκὸς ἦ παρὰ τὴν λεκιθοπώλιδι, ἢ παρὰ τῷ χυμαιοπώλῃ με περιμένειν. κἀτοι προεπόρευτο αὐτῷ ἐπὶ τὰ σέλγη ἀπαντᾶν. ἀλλ' εἰς χαμαὶ γέροντι αὐτὸς ἐμπολήσας γε ὡς ὀψῶν πυρατίων τε πα, καὶ ἐχρυφίας, καὶ γαστία, καὶ φύκιας, καὶ οἶνον

æstiuam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo sepulchrum extruebãt. Postquam igitur vnà cũ illis fodisse, & ijs qui egesta terra marginẽ aggerebãt, ipse parũper operi manũ admouisse, illos tum vigentis frigoris, tũ vredinis causa dimisi. Scis autẽ in vehemẽti frigore vredines fieri. Ego vero cultos agros obambulans, in ijs nata allia reperi. Ac terræ clauis aliquot effossis, scanariisque herbis, & Bracanis esui collectis, præterea & hordeo coëmpto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, vt pedibus incederem) sublatus in mulam attriui summum podicẽ, vnde nũc cũ dolore gradior, & frequenter sudo, & corpore langueſco, opúsque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuuat autem post laborẽ ablui. Proin & ipse curriculo puerum ablegabo, quem verisimile est, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui sacculos vendit me expectare: quanquam edictum illi fuerat vt ad selga obuiam veniret. Sed hic in tempore, vt video, adest, mercatus panem colostratum, & alios subcinericios, & viteſcentes cepas, & fucas, & cœbum istum, & leporinam carnem, & tauτὴ, καὶ λωγάνιον, καὶ τῶ

Σὸς τὸ πολύπλοκον ἔγκατον,
καὶ φύκτας. εὖγε σὺ Ἀτθικίων,
ὅτι μοι ἄδακτον ἐποίησας τὸ πο-
λύ τ' ὀδῶδ. ἐγὼ γὰρ ἦλθ' ὡς, σύλ-
λος ὢν δίκαιος γεγήσομαι, σὲ A
περιορῶν. σὺ δ' οὖν ἔβης ἐδείπνεις; ἐμὲ παρὰ Ὀνομακρίτῳ;
οὐ μὰ Δί' ἔφη ἐγώ, ἀλλ' ἀγρόνδε
ὡχόμην, ψυπτὰν καταπόνος.
οἶδα δ' ὡς φιλαχρὸς εἰμι. ὑμεῖς
δ', ἴσως οἴεσθέ με λανθάνειν κοτ-
ταβίζοντες, ἀλλ' εἰσιὼν, ταῦτά τε B
καὶ τἄλλα ἡδύνειν καὶ τὸ
κάρδοπον σμῆν, ὡς θεάσα-
σθαι μάθητε πλείν. ἐγὼ δ' C
ξηραλοιφήσων ἀπῆλθον. καὶ ἡμεῖς
δ' ἔφη ὁ Φιλῖνος, ἐγώ τε, καὶ
Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος
ἕπεσθαι, ἐφάμεθα. καὶ γὰρ ὁ γνώμων
σκιάζει μέσην τελεῖ. καὶ λίαν D
μὴ οὐ λουτέον ἀπολουσόμε-
θα, κατόπιν τῶν καπνιστῶν,
μὴ τὸ συῤῥακος ζύζιμον ὀσφραί-
ζωμαι. καὶ ὁ Ἑλλάνικος ἔφη, ἐγὼ
δ' καὶ δυσωπῶ. καὶ γὰρ τὰ κόρε
μοι ἐπιτεθόλωται, καὶ σκαρ- E
δαμυκτῶ θαμὰ, καὶ ἀρτίδακρυς εἰμι, καὶ τὰ ὄμματά μοι
φαρμακᾷ, καὶ λίαν Ἀσκλη-
πιάδου τινὸς ὀφθαλμοσόφου. ὃς παρὼν, καὶ ἐγχέαι
μοι φάρμακον, ἀπεῤῥιάσας τινὶ σπόγγῳ τὸν ὀφθαλμὸν,

multiplex ac rugosum bonis
intestinũ, & phoctas Rectè
factum abs te Atticion, quòd
magna itineris agendi par-
te me subleuasti. Ego verò
inquit ille, sillus propemo-
dum, here factus sum, dum
te circunspicio. Cæterùm
vbi tu heri cœnasti? Num
apud Onomacritum? Haud
quaquam per Iouem, inquã
ego, sed contento cursu rus
iui. Scis autem me ruris esse
amantem. Vos autem fortas-
se putabatis me cottaborũ
strepitu ludere. Verùm in-
gressus, hæc & alia condito,
& mactram abstergito, ve
thridacinas nobis pinsatis.
Ego autem abiens in ficco
vngar. Et nos, inquit Phi-
linus, ego, & Onomarchus,
& Hellanicus iste sequemur.
Nam gnomon medium ho-
rologium inumbrat, & ve-
rendum est ne in sordido
balneo lauemus, à tergo Ca-
rimantum, cum fæce vulgi
confertim nos trudente.
Tum Hellanicus, ego in-
quit, ægrè intueor, & mihi
turbidæ sunt pupillæ, & ni-
cto frequenter, recens etiam
fleui, mihique medicina
vti gestiunt oculi, habeóque
opus aliquo Æsculapij fi-
lio, oculis medendi perito,
qui turbato, infusóque mi
hi medicamento efficiat vt
ruborem oculi deponant,

καὶ μικρὸν λυμαλέους εἶναι, μὰ
Δι' οὐδὲν βλέπειν. τοιαῦτα ἄττα
διεξιόντες ἅπαντες οἱ παρόντες, ἀπηειμεν. κἀπειδὴπερ
ἤκομεν εἰς τὸ γυμνασιον ἀσφαιρώτοι ἦσαν, ὁ μὲν τις ἀκροχειρισμῷ, ὁ δὲ, βαλλισμῷ,
καὶ ὀρθοπαλῃ ἐχρῆτο. ὁ δὲ, λίπα χρισάμενος, ἐλυγίζετο. ὁ
δὲ, αὐτεβαλε τῷ κωρυκῳ. ὁ
δὲ, μολυβδαίνας χερμαδίους
ἀρᾴδιως ἴσχων, ἐχειροβόλει.
εἶτα συντεινάντες, καὶ ἀλλήλοις καταιωπισάμενοι, καὶ ἐμπαίξαντες τῷ γυμνασίῳ, ἐγὼ
μὲν, καὶ Φιλῖνος ἐν τῷ ψυχρῷ πύλῳ καταιωνιζόντες, ἐξήειμεν.
οἱ λοιποὶ δὲ, τὸ ψυχροβαφὲς
χάρᾳ δελφινίσαντες, παρέπλεον
ὑποβρύχιοι θαυμασίως. ἀναφρήξαντες δὲ αὖθις, ἄλλοσε
ἄλλα ἐδρῶμεν. ἐγὼ μὲν, ὑποδησάμενος, ἐξυρόμην τὴν κεφαλὴν
τῇ ὀδυτῇ ξύρᾳ. καὶ γὰρ ἐ κιτρίον,
ἀλλὰ σκαφίον ἀκεκάρμενον, ὡς
αὖ ἐ πρόπολλῶν τὸν κόννον, καὶ τὴν
κορυφαίαν ἀποκεκομηκώς. ἄλλος, ἐθριμμοδάγει. ὁ δὲ, ἤμα τὸν
τῆγιν. ὁ δὲ, ἁρπάσας ποιῶν τὰς ῥαφανίδας, ἐμυσάλατο τὸν ἰχθυηρὸν
ζωμὸν. ἄλλος, ἤσθιε φακλίας. ὁ
δὲ, ἐρρόφει τὸν κριθῶν. κἀπειδὴ
ἡμεροῦν, ἐπ' ἀγκώνος ἐδειπνέ-

nec ampliùs lippitudine laborent, & humidum videãt. Collatis inter nos huiuſmodi ſermonibus, omnes qui aderam⁹, abiuim⁹. Et poſtquã venimus ad gymnaſiũ, exuti veſtibus, alius ſũmis digitis, flexu ceruicis, & recta lucta certabat, alius pinguedine perũctus, mẽbra diſtorquebat, ali⁹ pila cõtẽdebat, alius plũbeos lapides obnixè tenẽs, manu iaciebat. Deiũde vbi mutuò exercuiſſemus nos, & tergo viciſſim tuliſſemus, gymnaſióq; illuſiſſem⁹, ego & Philinus in calido labro abluti, diſceſſimus. Reliqui verò vbi caput frigida tinctũ, Delphinũ more immerſiſſẽt, mirabili quodam modo inter aquas adnatabãt. Reuerſi autẽ iterũ diuerſa diuerſis locis agebamus. Ego quidẽ ſubligatis crepidis, caput fricabam dẽtato ſtrigile: nõ enim in cepij ſed in ſcaphij modũ tõſus erã, vt qui nõ multo antè mẽtũ ac verticẽ detõdiſſẽ. Alius autem calida glutiebat, alius ventrẽ reiectabat, alius raphanis in tenues partes cõciſis, abſorbebat ſallũ ac piſculentũ ius ex cauato pane, alius agreſtes oliuas comedebat, alius hordeum ingurgitabat. Atque vbi iã tẽpus erat, in cubitum inclinati cœnabamus:

ρθν. ἔκειντο ὑ ἐν σκιλαδίαι, καὶ
ἀσκιάται. τὸ μὲ δὴ δεῖπνον ἰὼ
ἀπὸ συμφορᾶν. παρεσκέυασο ὑ
πολλὰ, ἐν ποικίλα, ὀπτὰ
ὑεια, καὶ χελίδες, καὶ ὑπερεῖαι, A
ἐν τοιαδος ὑος τὸ ἐμβρυοδόχον
ἔντερον, ἐν λοβὸς ἐκ ταγλίου,
καὶ μυττωτὸς, καὶ ἀβυρτάκη,
ἐν τοιαῦται τινες ἁρμοσίαι, ἐν
θρυμματίδες, καὶ θρία, καὶ
μελιπῆκται. τ ὑ ὑποδρυχῶν,
τὰ σκελάγια πολλὰ, καὶ ὅσα
ὑφάκινα τὸ δέρμα, καὶ τεμά-
χη τετηκὰ τ ἐκ Σαργάνης, ἐν C
κωπαΐδες, ἐν ὀρνις σωφορος,
ἐν ἀλεκτρυὼν ηδὴ ἀπῳδός. καὶ
ἰχθὺς ἰὼ παρόντος. ἐν ὄϊν ὑ
ὅλον ἐπόκειν ἐνεκρύβη, ἐν βοὸς
λευκογάμους κωλίω. ἀρτοι
μὴν τοι ἦσαν σφαῖροι, ὑφαυλοι, D
καὶ ἄλλοι τυρλλίοι, ὑπερμεγεθεις τ ἐσχάρης. καὶ λάχανα, τά
τε ὑπόγεια, καὶ τὰ ὑπέργεια.
οἶνος ὑ ἰὼ ὑγλυκὺς, ἀλλὰ τῶν
ἀπὸ βύρσης, ηδὴ μὲ ἀγλευκὴς,
ἄπηπτος ὑ ἔτι. πυτηρία ὑ ἐκεί-
το πυτοῖα ὅτι τ δελφινίδι. E
βαπίζης, ὁ κρυφιμάτωρος, ἐν
βυκλης μυττοτρυγὸς, ἐυλαβῆ
ἔχων τ κίρκον, καὶ βομβύλιος,
καὶ δειροκύπελλον, καὶ γαγγῆν
πολλὰ, ὑϊαθηκλῆς ὠπᾶ, ἐυ-
ρυχαδῆ τι, καὶ ἄλλα ἔυστομα.

positæque erant sellæ, & grabatula quædam. Erat etiam collatitia cœna, multaque & varia apparata, bifidi tuum pedes, laterum pulpæ, & lumen, & suis nuper enixæ intestinum quo fœtus recipit, & fibra auris è sartagine, & alliatum, & abyrtace, & similia quædam condimenta, thrymmatides, frictillę foliis ficulnis inuolutæ, & dulciaria ex melle Et ex natantibus cartilaginea multa, & quæcunque testis teguntur, & pisces pontici sportis excepti, & anguillæ, & gallina altilis, & gallus qui canere desiit. Etiam pisces erat parasitus, & ouem totam in furno assatam habebamus, & bouis annosi pernam anteriorem. At verò pares aderant silignei, non mali, & alij nouilunares post festum dilati: & olera cum parua, tum ingentia. Vinum erat non vetus, sed ex ijs quæ ex vtribus offeruntur, quod nõ amplius mustum, nondum tamen planè coctum erat. Pocula verò generis omnis Delphinidi mensæ impositæ erant, puta frontis occultator crater, clauatus, Mentoreum opus, ansam prehendi facilem habens, & bãbylius, & dirocypelũ, & ficilia multa, qualia Thericles coquebat, multi capacia, lanig. cris,

quædam

τὰ μὲν ; Φωκαΐθεν. τὰ δ', Κνίδοθεν. πάντα μέντοι αὐτομοφόρητα, καὶ ὑμανόσφακα, κυμβία δ' ἦν, καὶ φιαλίδες, καὶ ποτήρια γραμματικά. ὥστε μεσὸν ἦν τὸ κύλικιον. ὁ μέντοι ἰπνολέβης, καταπαφλάζων, ἐς κεφαλὴν ἡμῖν ἐπέβαπτε τὸν ἄνθρακας. ὀπινομὲν δ' ἀμυδὶ, καὶ ἤδη ἀκροθώρακες ἤμεν. εἶτ' ἐχειρομεθα κακχαείδι. καὶ εἰσκυλισέ τις ἡμῖν τὴν ποδοκύπτριαν, καὶ τετραγωνίσριαν. μετ' δ', ὁμοῦ τις, ὅτι τὴν κατήλιφα αὐαρέσχε πάνυ μος, ὁ πφόρημα ἐζήτει. ὁ δ', λυκίνδα ἔπαιζεν. ἄλλος, ἐρρικρῶτο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν. καὶ ὁ ταυτῷ λελουμένοι, εἰσεκώμασαν ἡμῖν αὐτεπάγγελτοι, Μεγαλώνυμός τε ὁ δικοδίφης, καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτέκτων, ὁ κατ' ἀστροῦ ποικίλος, καὶ ὁ ὠοκάταξις Εὔδημος. καγὼ ἠρόμην αὐτοὺς, τί παθόντες, ὁ φέ ἥκοιεν. ὁ μὲν οὖν Χαιρέας, ἐγὼ ἤδη ὅς, λείρόν τινα ἀνηρόστουν, καὶ ἐλλόβια, καὶ πέδας τῇ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ. καὶ διὰ τοῦτο ὑμῖν ὀπιδείπνιος ἀφῖγμαι. ἐγὼ δ' ἤδη ὅς ὁ Μεγαλώνυμος, πρεὶ ἄλλα εἰρηκ. ἦν μὲ γὰρ ἄδικος ἡ ἡμέρα, ὡς ἴστε, καὶ ἄλογος, ὥστ' αὖ οὖν,

quædam ex Phocæa, quædam Cnido allata, leuia omnia, tenerisq; ex testis facta. Erant etiam cymbia, paruæque phialæ, literisque inscripta pocula, ita vt plenus esset acus. At verò lebes furnarius ebulliens, nobis in caput euertit carbones. Bibimus autem continuis hausti bus, & iam inebriati eramus, exinde canchaiide vngebamur. Tum quidam introduxit nobis Podoctypam, & Trigonistriam. Alius deinde in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius digitorum crepitu ludebat, alius cum risu lumbos lasciuiter agitabat. Atque interea cùm iam lauissemus, ad nos, non accersiti, petulanter irruperant, Megalonymus causidicus, Chæreas aurifex, tergo variegatus, & Oocataxis Eudemus. Quos interrogaui quid causæ esset, cur serò venirent. Tum Chæreas, ego, inquit, segmentum & inaures, & pedicas filiæ meæ apparabam: ideóque ad repotia vobis adueni. At ego, inquit Megalonymus, alijs rebus occupatus fui. Nõ enim iudicialis, sed nefastus fuit dies, vt scitis. Proïde cũ esset

ἐκκλησίας ὕσης, ὅτε ῥῆσιμε-
βεῖν εἶχον, οὔτ' ἠμιεόλεγδον, ὡς
ὑδεστομαῖος. πυθόμενος ὃ ὅτι
ὁ τραπεζὸς ὀπίσω ὅτι, λαβὼν
ἄζηκα ἱματια, ὑποδεσια, καὶ
ἀδορητα ἀποδήματα, ἐξέφρησα A
ἑμαυτόν. εἶτ' ἐυθὺς ἐντυγχάνω
δαδούχῳ τε, καὶ ἱεροφάντῃ. καὶ
τοῖς ἄλλοις ἀρρητοποιοῖς, Δει-
νίαν συρεσιον ἀγδλιῳ ἐπὶ τῷ
ἀρχῷ, ἔγκλημα ἐπάγοντας, B
ὅτι ἀνόμαζεν αὐτούς. καὶ ταῦ-
τα, εὖ εἰδὼς ὅτι ἀξ οὐκ ἂν
ἀπαθῶσιν, ἀθώνυμοί τε εἰσι, καὶ
οὐκέτ' ὀνομαστοὶ, ὡσαὺ ἱερώ-
νυμοι ἤδη γεγλυμμένοι. ἀλ' οἶδα
ἐγὼ ὃν λέγεις, τὸν
Δεινίαν. ἐκάλει δ' οὖν με
τοὔνομα. ἔστι δ' ὃς ἐν τοῖς
σκιερραφείοις ἐγκεφαλίδαλος C
ἄνθρωπος, τ' ἀυτολικιδῶν, καὶ
τῶν ἀυτοκαβδάλων, ἀεὶ κου-
ειῶν, ἐνδεσμίδας ὑποδού-
μενος, ἢ βαυκίδας, ἀμφιμά-
χαλον ἔχων. τί οὖν δὴ ἐγὼ,
ἔδωκεν ἀμηχέτι δίκλω, πλάξ
πατήσας, ᾠχετο, καὶ μὴν ἐκεῖ- D
νός γε ἤδη ὃς, ὁ τῶν
ἀυλούμενος ἤδη, ἔμπεδός ὅστι.
ὁ γὰ. τραπεζὸς, καίτοι ἀπημα-
κρυσμένῳ κεφαλόδεσμά τε
αὐτῷ εἶδεις, καὶ περι-
ν ἐν ποδοκάκαις, καὶ

silentium in foro, neque perorare licuit, neque per diem dicendo aquam dispensare. Cùm autem audiuissem imperatorem fore conspiciendum vestibus inusitatis, bono stamine textis, subligatisque calceis antea non gestatis, me ipsum foras propripui. Exinde statim incidi in Daduchum, & Hierophãtem, aliósque arcana facientes, qui Diniam obtorto collo trahebãt ad magistratum, accusantes quòd ipsos nominasset, idque cùm sciret eos ex quo initiati fuissent, esse sine nomine, neque ampliùs nominãdos, vt pote sacrinomines iam factos. Nescio, inquam ego, quemnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Est, inquit in tabernis aleatoriis homo perditus, ex egenis ac vilibus istis, sæper comatus ac squalidus, endromidum, aut baucidarum calceamento subligatus, & manicata veste indut⁹. Quid igitur, inquã, dedit-ne pœnas aliquo modo, an calcibus calcans, aufugit? Atqui, dixit ille, qui antea tibiæ cantu recreabatur, iam vinctus est. Nã imperator à reliquo grege segregatũ, circũdatis illi manicis, intẽtóq. collari, in pedicis ac tibialib⁹ tormẽtis degere hominẽ fe-

ὥστε ἐν δεσμοῖς ὢν, ὑποτρέμων τε καὶ δειλός τις ὁ κακοδαίμων ὑπὸ τῆς δίκης, καὶ περιδαλέος ἰὼν, καὶ χρήματα αὐτῷ ψυχὰ διδοναι ἤθελεν ἐμοὶ δὲ ἤδη ὅς ὁ Εὐδημος, ὑπὸ τοῦ ἀκροκηρίου μετεσκεύασατο Δαμασίας, ὁ πάλαι μὲν ἀθλητὴς, καὶ πολυνίκης, νυνὶ δὲ ἤδη ὑπὸ γήρως ἐξαθλος ὤν. οἶδα τὸν χαλκοῦν, τὸν ἑστῶτα ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ τὰ μὲν, πεπόηκα. τὰ δ', ἔων, διετέλεσα. ἐκοίμειν γὰρ ἔμελλε τὴν ἄκρην εἰς αὐδρὸς τὴν θυγατέρα, καὶ ἤδη ἐκάλλωνεν αὐτὴν. εἶτα μεμέρισταί τι κακὸν ἐμπεσὸν, διέκοψε τὴν ἑορτήν. ὁ γὰρ υἱὸς αὐτῷ ὁ Δίων, ὡς οἶδα ἐφ' ὅτῳ λυπηθεὶς, μᾶλλον δὲ παροινήσας, ἀπήγξατο ἑαυτόν. καὶ εὖ ἴστε, ἀπωλώλει ἄν, εἰ μὴ ἐγὼ ὑπισχόμενος, ἀπηγχόνισά τε αὐτὸν, καὶ παρέλυσα τῆς ἐμβρόχου, ὑπολύ τε ὀκλάζοντα παρακαθήμενος, ὑπινύοντα τὸν αὐχένα, βαυκαλῶν, καὶ διακωδωνίζων, μή πη ἔτι συνεχὴς εἴη τῇ φαρύγγα. τὸ δὲ μάλιστα ὀνήσαν, ἐκεῖνο ἴσθι, ὅτι ἀμφοτέραις καταχὼν αὐτὰ τὰ ἄκρα, διετέτα. μὴν ἐκεῖνον ἴσθι ὃ ἐγὼ φὴς Δίωνα, τὸν καταπύγωνα, καὶ λακκοχάραν, τὸν μύστωνα, καὶ γενοβόσκην

cit. Quare vinctus ille miſer præ metu pedebat, & crepabundus erat, pecuniáq; vitã redimere volebat. Me verò, inquit Eudemus, ſub diluculum accerſiuit Damaſias, is qui olim athleta fuit, multáſque victorias retulit: nunc autẽ præ ſenectute à certaminib⁹ abſtinet. Noſti æreã ſtatuam in foro poſitam. Ac alia quidem picando, alia inflammando peregi. Domo enim ad maritum hodie filiã erat deducturus, iámque exornabat illam: cùm interea anxium qnoddam malũ interueniens diremit feſtum. Nam filius ipſius Dion, neſcio qua cauſa, mœrore affectus, imò Deorũ aliquo odio agitatus, ſeipſum ſtrangulabat. Atque vt probè ſcitis, perijſſet ille, niſi ſuperueniẽs ego laqueum ipſi ſoluiſſem, diu in genua procumbendo aſſidens, hominémque conpungens, cantillans, & vndiquaque explorans, num alicubi adhuc compreſſum haberet guttur. Quod autem potiſſimùm profuit, illud erat, quòd ambabus manibus comprehẽſa illius latera, vi compreſſi. Num illum, inquã ego, Dionem dicis, cinædũ, ſcrotũ pendens habẽtẽ mulieroſum, & lẽtiſcũ rodẽtem

νεανίσκον, ἀδαφλώντα, καὶ βλιμάζοντα, καὶ τινα πάσῃ, καὶ πόδωνα αἰδοῖται μιν. ἐῶν. ἐκεῖνός γε καὶ λεκαλέος. ἀλλ' ἀτοιζε τὴν Διὸν ἦλθ' ὅς ὁ Εὐδήμος θαυμάσας, Αρτεμις γὰρ ὄφιν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, σκοπάδειον ἔργον, ταύτῃ προσιοντες, ὁ, τε Δαμάσος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτῆ, προσεύχοντο ἤδη, καὶ τὴν κεφαλὴν πολιαὶ ἀκριβῶς, ἱκέτευον ἐλεῆσαι σφᾶς. ἡ δ', αὐτίκα ἐπένευσε, καὶ σῶς ἴθι. καὶ νῦν Θεοδώρου, μᾶλλον δὲ πεπτανὰς Αρτεμίδωρον ἔχουσι τὸν νεανίσκον. αἰθέσιον οὖν αὐτῇ τά † ἄλλα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὅπη χαίρει τούτοις. τοξότις γὰρ, καὶ ἐκβόλος, καὶ πλέμαχος ἡ Αρτεμις. πίνομεν οὖν ἦλθ' ὅς μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τουτονὶ, παρηβηκότος, ἥκω ὑμῖν κομίζων, καὶ τυρῦ βυφαλίδας, καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς. φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ σφραγῖσι διπλοῖς καὶ ἄλλαις ἐλαίαις νεωστὶ, καὶ πίνια ταυτὶ ποτήρια, ὀξύοφθαλμα, ἐμπυδάκατα, ὡς ἔξ αὐτῶν πίνωμεν. καὶ πλακοῦντα ἔξ ἑστίας, προβουλόδη τὴν κλοκήν. σὺ δ' ὦπαι, πλέον μὴ τοῦ ὕδατος ἔγχει, ὡς μὴ καραβαρῶ

adoleſcentem, maſtrupantē, & obſcœna tractantē, ſiquē bene mutoniatum, & præputio catentem ſentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & guloſus. At Dea, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula poſita eſt ipſis Diana, Scopadeū opus: ad hanc procidentes & Damaſias, & vxor eius, iã anus, & capite prorſus cano, ſupplicabant ei, vt ſui miſereretur. Illa autem ſtatim annuit: & nunc Theodorum: ſeu potiùs Artemidorum adoleſcentem hunc habent. Quare præter alia, tum ſagittas, tũ arcus ei conſecrarunt, quia his delectatur. Sagittaria enim, & iaculatrix, & bellatrix Diana eſt. Bibimus igitur, iuquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetuſtioris vobis affero, & caſei recentis maſſas, & oliuas humi collectas, cuſtodio autem illas ſub ſigillis cariofiſſimis, aliáſque natantes oliuas, & lutea hæc pocula, acuti teſtacea, & deſtillantia, vt ex ipſis bibamus: præterea placentam ex inteſtinis concinnatam, & quibuſdam quaſi crobylis intertam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite grauari in-

ἀξιώσω. κατά σοι τὸν παιδοβοσκὸν καλῶ ὑπὸ σέ. ἴσθ' ὡς ὀφωνῶμαι, καὶ διέμπλον ἔχω τὴν κεφαλήν. μὴ δ' ἂ ποτὸν, πωνθλάσωμεν, οἷα, καὶ ἄπ' εἰώθαμεν. οὐ γὰρ ἄκαιρον ἀνοσιουργεῖν. ἐπαινῶ τοῦτο ἔφη ἐγώ. καὶ γὰρ ὅπερ ὀφελος ἐστὶν τῆς ἀπεικάσεως ἄκρον. εὖ λέγεις ἦδ' ὅς ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐρεθίζειν ἀλλήλους συγκάκως, λαλιὰν ἐργάζεται. ἐγὼ δ' ἦ δ' ὅς ὁ Εὔδημος, ψυχος γάρ ἐστιν, ἥδιον ἂν ἐυζωστέρῳ ὑποπυκάζοιμι. καὶ γὰρ χειμῶνος εἰμι. καὶ χλιανθεὶς, ἥδιον ἀκούοιμι τῶν χειροσόφων τούτων, τῆ τε αὐλητρίδι, καὶ τῇ ψαρβιτῳδοῦ. τί ταῦτα ἔφη Εὔδημε λέγεις; ἀλοχίαν ἡμῖν ὑπατάπεις ὡς ἀξιόμοις οὖσι, καὶ ἀπηλωπισμένοις. ἐμοὶ δ', ἡ γλῶττά τε ἥδη λογᾷ, καὶ δὴ ἀπολούμενε ὡς ἀρχαιολογήσων ὑμῖν, καὶ καταπίων ἀπὸ γλώττης ἅπαντας. ἀλλὰ σὺ τὸ ὅμοιον ἐργάσω μοι, ὥσπερ εἴ τις ὁλκάδα πεπληρωμένον ἐν οὐρίῳ πλέουσαν, ἐμπνεύματωμένου τοῦ ἀκατίου, ξυμφορῆσαί τε, καὶ ἀκροχώματα θέσαν, ἐκτρεφὸς πανας

cipiam, ac deinde in te castigatorē accersam. Scitis enim quā grauiter doleam, quāq; dēsum caput habeā, neq; vaporibus pernium. Post potū autem vnà nugabimur, qualia, & quæ consueuimus. Nō enim intempestiuum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego, laudo, inquam, isthuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Rectè dicis, inquit Callicles. Nā nugis mutuò prouocare nos, voluptatē quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nā frigore pereo, & calfactus libētiùs audiuero digitis gesticulantes istos, & tibicinē hūc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquā. An tu silētiū nobis imperas, tāquā ore carētibus, & lingua priuatis? Mihi verò & lingua iāpridē dicturit, adeóque iā animo prouehebar, quasi antiqua quædā vobis narratur⁹, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde feciſti, ac siquis nauem onerariam, tribus instructam velis, secūdo vento nauigantem, implentibus lintea Notis prosperè labentem, pérque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, ἀμφιζόμενις, καὶ ἰχάδας

σθλῆς ἀφεὶς, ἢ ναυσπόδας, ἀναχαιτίζοι τῷ δ' ἐρόμου τὸ ῥόθιον, φθόνῳ τῆς εὐλυμίας. ἀλλ' ἦδί ὅς, σὺ μὲν εἰ βούλῃ, πλεῖ, ἢ νεῖ, καὶ θεῖ κ' τῷ κλύδωνος. ἐγὼ δ', ἀπόχρεως πίνων ἅμα, ὥσπερ ὁ τῆς Ομήρου Ζεύς, ἢ ἀπὸ φαλάκρας, ἢ ἀπὸ τῆς ἀκροφυσίας, ὄψομαι διαφερόμενον σέ τε, καὶ τὴν ναῦν φυμπνεῦσαν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κατευθυνόμενον. Λυ. ἄλις ὦ Λεξίφανες ἢ ποτοῦ, ἢ ἀκαταγνώστως. ἐγὼ γοῦν ἤδη μεθύειν σοι, καὶ ναυτιᾶν. ἢ εἰ μὴ τάχα ἐξεμέσω ταῦτα πάντα, ὅπερ διῆλθες, εὖ ἴσθι, κορυβαντιάσειν μοι δοκῶ, περιβομβούμενος, ὑφ' ὧν κατεσθίεις μου ὀνομάτων. καίτοι τὸ μὲν θεᾶσθαι, γελᾶν ἐποίει μοι ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ δὲ πολλὰ, ἢ πάντα ὅμοια λῦ, ἀλόου σε ἐπ' κακοδαιμονίας, ὁρῶν εἰς Λαβύρινθον ἄφυκτον ἐμπεπωκότα, ἢ νοσοῦντα νόσον τὴν μεγίστην. μᾶλλον δ', μελαγχολῶντα. ζητῶ οὖν πρὸς ἐμαυτὸν, ὁπόθεν τὰ τοσαῦτα κακὰ συνείλεξε, ἢ ἐν ὁπόσῳ χρόνῳ, ἢ ὅτου κατεκλείσθης εἰχες τοσοῦτον ἐμοὶ ἀτόπων ἢ διαφόρων ὀνομάτων.

nauali búſque pedicis demiſſis retineat, & curſus impetũ inhibeat, inuidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, ſi placet nauiga, nata, & curre per tempeſtatem. Ego autem interea bibens, de terra, vt Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel è cœli vertice, te fluctibus agitatũ ſpectabo, & nauim ipſã de puppi vento verſatam. *Lyc.* Satis ô Lexiphanes, & potus, & lectionis iſtius. Quare iam ſum ebrius, & nauſeo: ac niſi quamprimum, quæcunque recitaſti, euomuero, probè ſcias, videor mihi mox fore inſanus, obſtrepẽtibus mihi vndique verbis iſtis, quæ mihi modò offudiſti, quanquam illa riſu excipere principio in mentem mihi veniebat. Verùm poſteaquam multa, omniáque ſimilia erant, miſerebat me infœlicitatis tuæ, cùm te in labyrinthum irremeabilem incidiſſe, morbóque maximo laborare, imò potiùs atra bile percitum viderem. Itaque apud me ipſum cogito, vnde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & vbi denique cõcluſum habueris tantum examen abſurdarum & diſtortarum vocum, quarũ alias quidem ipſe finxiſti,

ὧν τὰ μὲν, αὐτὸς ἐπέπαιες.

τὰ ὑ, καταρωρυγμένα ποθὲν
ἀναπαῶν χ' τὸ ἰαμβεῖον, ὅλοιο,
δηλῶν ἐκλέγων τὰς συμφορὰς.
τοσῶνδε κόρβορ' ἐσωσεφανίσας,
κατὰ πλώτλησάς μου, μηδέν σε A
δεινὸν εἰργασμένον. δοκεῖς δέ
μοι μήτε φίλον τινὰ, ἢ οἰκεῖον,
ἢ ἔνουν ἔχειν, μή τε αὐδεῖ
ἐλευθέρῳ πώποτε, καὶ παῤῥησίαν
ἄνδρι ἐνγενεῖ κτήσασθαι. ὃς τάλη-
δὲς ἐπεὶ, ἔπαυσεν ἄν σε ὑδέρῳ B
μὲ ἐχόμενον, καὶ νῦν τῷ πάθει
διαῤῥαγῆναι κινδυνεύοντα,
σεαυτῷ ὑ, ἔυσαρκον εἶναι δο-
κοῦντα, καὶ ἐυρωστίαν οἰόμενον
τὴν συμφορὰν. καὶ νῦν μὲ τῶν
ἀνοήτων, ἐπαινούμενον, ἀγνο-
ούντων ἃ πάσχεις. νῦν ὑ τῶν
πεπαιδευμένων, εἰκότως ἐλεε-
ῖσθαι. ἀλλ' εἰς καλὸν γὰ τουτο- D
νὶ Σώπολιν ὁρῶ τ' ἰατρὸν
παρεσόμενα. φέρε τοῦτῳ ἐγχει-
είσαντές σε, καὶ διαλεχθέντες
ὅσ' ἢ νόσου, ἴασίν τινά σοι
ἐυρεώμεθα. σωτὸς γὰ ἀνὴρ,
καὶ πολλοὺς ἤδη παρελαβὰν, E
ὥσπερ σὲ ἠμμανεῖς, καὶ κορυ-
ζῶντας, ἀπήλλαξεν, ἐγχέας
φάρμακον. χαῖρε Σώπολι. καὶ
τουτονὶ Λεξιφάνη παρελα-
βὼν, ἐπαίδευσον ὡς οἶδα ἡμῖν ὄν-
τα, λήρῳ ὑ νῦν, καὶ ξένῃ περὶ
τὴν φρενῖτι νόσῳ ξυνόντα, καὶ

alias autem defossas alicunde
eruens, iuxta iambicum illud, *Pereas miseria quæ lisis mortalium*, tantum cœnum
undequaque coàctum in me
exhausisti, qui nullam tibi
iniuriam intuli. Porrò videris, mihi neminem amicum,
aut familiarem, aut beneuolum habere, neque in virum
ingenuum, & liberè loquentem incidisse, qui vera monẽdo, te liberaret ab hac intercute aqua qua teneris: ob
quem affectum periculũ est,
ne disrumparis: quanquam
tibi ipsi bene habito corpore videris esse, & calamitatẽ
hanc pro bona valetudine
ducis, & à stolidis, qui tuum
ignorant morbum, laudaris:
at meritò à doctis miseratione dignus putaris. Verùm
siquidem hunc Sopolim medicum video commodum
accedentem, age huic te
tradamus, & exposito morbo, tibi remedium aliquod
inueniamus. Vir enim prudens est, & multorum, qui
vt tu semi insani & fatui
erant, susceptа curatione, eos
à morbo infuso pharmaco
liberauit. Salue Sopoli, atq;
hunc Lexiphanem nostrum,
vt scis, socium, susципе
curandum, qui nunc nugis,
& peregrino circa sermonem
morbo est correptus, &

κινδυνεύοντα, ἤδη τελέως ἀπολωλέναι, σώσον ἐνί γε τῷ τρόπῳ. Λυ. μὴ ἐμὲ Σόπολι, ἀλλὰ τουτονὶ Λυκῖνον, ὃς πεισφανῶς μαινεται, καὶ αὐδεγας πεφρενωμένως ὀλισθαίνειν ὁπόταν. καὶ γὰρ ὁ Μνησάρχου τοῦ Σάμιον, σιωπᾶν, καὶ γλωττάρχιαν ἡμῖν ἐπιτείνει. ἀλλὰ μὰ τὴν ἀθηναίαν τὴν ἀπάτορα Ἀθηναῖ, καὶ τὸν μέγαν Διεξιμάχον Ἡρακλέα, ὅσ' ὅσον τὸ χεῖρον, καὶ τὸ φρενοφθορικὸν ἡμῶν αὐτῶν. ὀπτέον μὰ οὐ μὴ ἔγωγε ὅλως ἐντυγχάνειν αὐτῷ. ἔτι καὶ καὶ μαίνεσθαι, τοιαῦτα ὑπομιμνήσκοντος ἀκούων. καὶ ἤδηγε ἄπειμι παρὰ τὸν ἑταῖρον Κλεινίαν, ὅτι πωλαίνομαι χρόνου ἤδη ἀπείρατον εἶναι αὐτῷ τὴν γυναῖκα, καὶ ταύτην νοσεῖν, ὅτι μὴ ῥᾳδίως ἐᾷ τὸν ἀνάβαινειν αὐτήν, ἀλλ' ἄβατος, καὶ ἀνήροτος ὄζει. Σω. τί δ', νοσεῖ ὦ Λυκῖνε Λεξιφάνης; Λυ. αὐτὰ ταῦτα ὦ Σόπολε ἃ ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ἡμᾶς τοὺς νῦν παρομιλοῦντας καταλιπὼν, περὶ χιλίων ἐτῶν ἡμῖν διαλέγεται, διαστρέφων τὴν γλῶτταν, καὶ ταῦτα τὰ ἀλλόκοτα συμπλέκων, καὶ ἀπομιμούμενος πεπύσμενος ἐν αὐτοῖς, ὡς δή τι μέγα ὂν, εἰ

periclitatur ne prorsus pereat, eúmque quocunque tantum modo serua. Lu. Nequaquam me, Sopoli, sed Lycinum istum, qui manifestè desipit, & homines mentis compotes, mente labiare putat: & iuxta Samium illum Mnesarchi filium, silentium, & linguae ignauiam nobis intendit. Sed per Mineruam non erubescentem, pérque magnum Herculem ferarum debellatorem, ne tanti ipsũ, quantum Gry, vel Phni faciamus. Moneo autem omnino ne obuiam quidem ipsi esse veniendum. Videor verò mihi etiam ringi, quum talia increpantem audio. Ac iam vtique abeo ad sodalem Chiniam: quoniam audio vxorem eius iampridem non laborasse mensibus, & ideo ægrotare, quod non fluant. Quare non amplius inscenditur, sed inaccessa, & inculta manet. So. Quid verò Lycine, an ęgrotat Lexiphanes? Lu. Annon audis Sopoli, hæc ipsa quæ loquitur? Et nobis qui nunc cum ipso versabamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, linguam distorquens, & absurda ista cõponẽs, magnóq; studio id faciẽs, ac si magnũ quid foret, si peregrinis verbis vtatur,

πι ξενίζοι, καὶ τὸ καθεστηκὸς νόμισμα τῆς φωνῆς παραχοπῇοι.
Σω. μὰ Δί' οὐ μικρὰν πνα λέγεις πλὴ νόσον ὦ Λυκῖνε.
βουθητέα γοῦν τῷ ἀνδρὶ πάσῃ μηχανῇ. καὶ κἀγὼ θεὸν γὲ τ
χολωτῶν τινι φαρμακον τουτὶ κεραστάμενος, ἀπειμι, ὡς πιὼν,
ἐμέσειε. φέρε σεαυτὸς αὐτὸς πίθι ὦ Λεξιφανες, ὡς ὑγιὴς I
ἡμῖν, καὶ καθαρὸς γένοιο, τῆς τοιαύτης τῶν λόγων ἀτοπίας κενωθείς. ἀλλὰ πίθητί μοι, καὶ πίθι, καὶ ῥᾴων ἔσῃ.
Λε. ὦ οἷσθ' ὃ καὶ δεόμενόν με C
ὦ Σώπολι, σύ τε, καὶ Λυκῖνος, πιπίσκοντες τουτὶ τὸ φαρμάκου. δέδοικα γοῦν μὴ πῶμα γένοιτό μοι τοῦτο τῶν λόγων τὸ πόμα. Λυ. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἤδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἰδοὺ πέπομαι. καὶ πέπομαι. φεῦ, τί τοῦτο, πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγκαρσίβυθον πνα ἔοικα πεπωκέναι. Σω. ἄρξαι δὴ ἐμεῖν.
βαβαί. θεῶτον τουτὶ τὸ, E
μῶν. εἶτα μετ' αὐτὸ, ἀγελάλυδε τὸ κᾶπα. εἶτα ἐπ' αὐτοῖς, τὸ, ἤδ' ὅς, καὶ ὁμηλίκη, καὶ λῶστε, καὶ δὴ πυθέν, καὶ συνεχὲς τὸ, ἄπα. βίασαι δ' ὅμως, καὶ κάθες εἰς τὸ φάρυγγα τοῦ δακτύλου. εὐθέως τὸ ἴκταρ ἐμέμεκας,

receptámque ſermonis monetã adulteret. *Sop.* Per Iouẽ non paruũ refers morbum ô Lycine. Itaque homini quauis arte eſt ſubueniendum. Atque adeò diuino quodam A inſtinctu cuipiã inſano pharmacum hoc mixturus domo abiui, vt epoto hoc vomat. Age tu Lexiphanes primus ipſe bibe, vt ſanus & purus nobis fias, tali verborum abſurditate euacuatus. Verùm pare mihi, bibe & conualeſcees. *Lex.* Neſcio quid mihi facietis Sopoli, tu & Lycinus, pharmacum hoc ebibẽdum præbentes. Metuo itaq; ne hęc ſermonum potio mihi ruinam creet. *Lyc.* Bibe neque cuncteris, vt humana deinceps ſapias, & loquaris. *Lex.* Ecce pareo, & bibo. Eheu quid hoc rei eſt? Quãtus tumultus ventris? Equidẽ D diuinatorem aliquẽ dæmonem mihi videor bibiſſe. *Sop.* Incipe igitur vomere. Papæ. Primum hoc μῶν. Deinde poſt illud exiuit κᾶπα iſtud: poſtea ἤδ' ὅς, & ὁμηλίκη, & λῶστε, & δὴ πυθέν, & continuum illud ἄπα. At coge tamen, & digitos in fauces immitte: nondum enim ἴκταρ illud euomuiſti, neque illud σπορδηδάω.

οὐδὲ τὸ σποδησάσθαι, οὐδὲ τὸ τυπτέσθαι, οὐδὲ τὸ σπόλλεσθαι. πολλὰ ἔτι ἔνδον δέδυκε, καὶ μιζῆ σοι αὐτῶν ἡ γαστήρ. ἄμεινον οὖν εἰ καὶ κάτω διαχωρήσειεν αὖ ἔνια. ἢ γοῦν σπλιπποσθία, μέγας ὁ ψόφος ἐργάσεται σωκικπισθεῖσα μὴ τῷ πνεύματος. ἀλλ' ἤδη μὲν καθαρὸς οὗτος, σπλὴν εἴ τι μεμένηκεν ὑπόλοιπον ἐν τοῖς κάτω ἐντέροις. σὺ δὲ τοῦτο, παραλαβὼν αὐτὸν ὦ Λυκῖνε, μετὰ παίδευε, καὶ δίδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυ. ἴστω ποιήσομεν ὦ Σώπολι, ἐπειδήπερ ἡμῖν ἐξωδοποίηται τὰ παρὰ σοῦ. καὶ σοὶ σὲ τὸ λοιπὸν ὦ Λεξίφανες, ἢ συμβουλὴ, ἵνα περ ἄρ' ἐθέλεις ὡς ἀληθῶς ἐπαινεῖσθαι ἐπὶ λόγοις, καὶ παρὰ τοῖς σπλέοσιν εὐδοκιμεῖν, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα, φεῦγε, καὶ ἀπόβλητον. ἀφ' ἁμάμενος δὲ ἀπὸ τῶν ἀρίστων πεπαιδευμένων, καὶ ἐπὶ τοὺς διδασκάλους αὐτοὺς ἀναγνούς, μέτιθι ἐπὶ τοὺς ῥήτορας. καὶ τῇ ἐκείνου φωνῇ συμβαλεῖς, ἐπὶ τὰ Θουκυδίδου, καὶ Πλάτωνος ἐν χερσὶ μέτιθι, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σεμνῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενος. μετὰ δὲ τούτων, ἅπαντα τὰ κάλλιστα

neque τυπτέσθαι, neque σπόλλεσθαι. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi vēter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare σπλιπποσθία magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At iam mundus quidem hic est, nisi siquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. Lyc. Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia huiusce modi fuge, & auerſare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poëtis, eósque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in graui tragœdia te exercendo. Ex his enim vbi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis.

ἀπειθισάμενος, ἵνα τις ἐν

λόχρις, ὡς νῦν γε ἐλελήθεις σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν χορεπλάδων εἰς τὴν ἀγορὰν πλαττομένοις ὁμοίως, κεχρωσμένος μὲν τῇ μίλτῳ, καὶ τῷ κυανῷ. τὸ δ' ἔνδοθεν, πλινθός τις, καὶ ὄστρυπος ὤν. ἐὰν ταῦτα ποιῇς, προσολίσθων τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπαιδευσίας ἔλεγχον ὑφομένας, καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μεταμανθάνων, διαῤῥῆν ὁμιλήσεις τοῖς πλήθεσι, καὶ οὐ καταγελασθήσῃ, ὥσπερ νῦν, οὐδὲ διὰ σήματος ὑπὸ τῷ χείρονι τοῖς ἀρίστοις ἔσῃ, Ἑλλάνα, καὶ Ἀττικὸν ἀποκαλούντων σε, τὸν μὴ ὄντα βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἄξιον. πρὸ πάντων δὲ ἐκεῖνο μέμνησό μοι, μὴ μιμεῖσθαι τὸ ὀλίγον πρὸ ἡμῶν γενομένων σοφιστῶν τὰ φαυλότατα, μὴ δὲ ἀφιέσθαι ἐκεῖνα, ὥσπερ νῦν, ἀλλὰ τὰ μὲ τοιαῦτα, καταπατεῖν, ζηλοῦν δὲ τὰ ἀρχαῖα τῶν παραδειγμάτων. μὴ δέ σε θελγέτωσαν αἱ ἀνέμωναι τῶν λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὸν τῶν ἀθλητῶν νόμον, ἡ στερρά σοι βοσκὴ, σωνήθης ἔστω. μάλιστα δὲ, χάρισι, καὶ παῤῥησίᾳ θῦε, ὧν πάμπολυ λίαν νῦν ἀπολέλειψο. καὶ ὁ τύφος δὲ, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ κακοηθεία, καὶ τὸ βρενθύεσθαι, καὶ λαμπρύνειν,

Vt nunc quidem non animaduertebas, te ijs similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, téque aliquantisper argui insicitiæ sustinueris, nec dedisicere erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque sicuti nunc, derideberis, neque etiam in ore peiori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui neque barbarus, inter maximè perspicuos recenseri dignus sis. Ante omnia verò memineris non imitari sophistarum qui ante nostram ætatem fuêre, vilissima quæque, neque ea depascere, vt nunc, sed talia conculcare, prisca verò exempla imitari. Neque verò te demulceant anemonæ verborum, sed iuxta legem athletarum, solidus cibus tibi sit familiaris. In primis verò Gratijs, & Perspicuitati sacrifica, à quibus nimiopere nunc eras alienus. Fastus autem, & iactantia, & morositas, elata & curiosa loquutio absit.

ἀπίστω. καὶ τὸ διασπλαίειν τὰ τῶν ἄλλων, καὶ οἴεσθαι ὅτι φερόντος ἔσῃ αὐτὸς, ἢν τὰ παίτων συκοφαντῇς. ἢ μὴν κἀκεῖνο οὐ μικρὸν, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἁμαρτάνεις, ὅτι οὐ φροντίζεις τὰς διανοίας τῶν λέξεων προπαρασκευασμένος, ἔπειτα καταχυσομένης τοῖς ῥήμασι, ἢ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' ἢν τι ῥῆμα ἔκφυλον εὕρῃς, ἢ αὐτὸς πλασάμενος οἰηθῇς εἶναι καλὸν, τούτῳ ζητεῖς διάνοιαν ἐφαρμόσαι, καὶ ζημίαν ἡγῇ, ἂν μὴ παραβύσῃς αὐτό που, κἂν τῷ λεχθέντι μηδὲν ἀναγκαῖον ᾖ. οἷον περὶ τοῦ οὐ μάλα τα, οὐδὲ εἰδὼς ὅ, τι σημαίνει, ἀπέρριψας, ὡς ἔοικότα τῷ ἀττικιζομένῳ. ἢ οἰμαι ἰδιῶται πάντες, ἐπιθήσαντες, ὑπὸ τῶ ξένου πληγέντες τὰ ὦτα. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέρους, ἢ σοί, ἢ τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἐγέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστι, ὅτι κατάπικρος εἶναι ἀξιοῖς, ἢ τὴν φωνὴν εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπακριβωμένος, τοιαῦτα ἄνια, μᾶλλον δὲ τὰ θαλῆσα ἐγκαταμιγνύεις τοῖς λόγοις, ἃ μηδὲ πᾶς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειν.

praeterea acerbitas illa ridendi aliorum scripta, & haec opinio, fore vt primus sis, si omnium orationes reprehendas. Iam verò illud non paruum, sed potiùs maximum vitium committis, quòd non antea paratis sententijs quàm verbis, postea verbis eas exornas: sed si cubi peregrinum verbũ reperias, aut quod finxeris egregium esse ducas, huic sententiam accommodare quæris, ac damnum quoddã existimas, si illud alicubi non intruseris, etiamsi ad id quod dicitur, eo minimè sit opus, quẽadmodum paulo antè ἀ μάλα illum, cùm nihil argumento conueniret, nescius quid significaret, proiecisti. Cuius vocabuli peregrinitate, omnes idiotę atque indocti perculsi aurибus obstupuerũt: docti verò amborũ causa, tui nimirum, & eorum qui te laudabant, riserũt. Illud verò omnium maximè ridiculũ est, quod cũ plus quàm Atticus videri cupias, & sermonẽ ad vetustissimũ vsum diligẽter componere, talia quędã, imò plurima intermisces verba, quæ ne puer quidem, qui nuper discere cœpit, ignorare queat. Qualia sunt illa

δῦναι κυχόμην, ἀκούων σου ὑποδεικνυμένου, ὅτε χιτώνιον μὲν, καὶ τὸν ἀνδρεῖον φὴς λέγεσθαι. δουλαρίαν δ', καὶ τὸν ἀρρενας τῶν ἀκολούθων ἀπεκάλεις. ἆ τίς ἂν οἶδεν ὅτι χιτώνιον μὲν; γυναικὸς ἐσθὴς, δουλάρια δ', τἄθηλέα καλεῖσι; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων ἀφανέστερα, οἷον τὸ ἴπαπαῖ, καὶ τὸ ἀπαπαπαῖμος, καὶ τὸ καθαδεῖς, οὐδὲ μετοικικὰ τῆς Ἀθηναίων φωνῆς. ἡμεῖς δ', οὐδὲ ποιηταῖς ἐπαινοῦμεν τοὺς κακῶς γλώττων γράφοντας ποιήματα. τὰ δ' σὰ, ὡς πέζα μέρεσι παραβάλλειν, καθάπερ ὁ Δωσιάδα βωμὸς εὖ εἶη, καὶ ἡ τῆς Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρας, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τῶν φωνὴν κακοδαιμονέστερος. ἀν ταῦτα ζηλώσῃς, καὶ μεταμάθῃς, καὶ ἄρισα βεβουλευμένος ἐφ' σεαυτῷ ἔσῃ. εἰ δ' ἀλλοῖς αὖθις εἰς τὴν λιχνείαν καταλιδῶν, ἐμοὶ μὲν ἀποπεπλήρωται ἡ παραίνεσις, σὺ δ' σεαυτὸν αἰτιάσῃ, ἂν γε καὶ ξυνῇς χείρων γιγόμενος.

πῶς οἴει, καὶ γῆς δῦναι κυχόμην, ἀκούων σου ὑποδεικνυμένου, quum χιτώνιον, etiam virilem veſtem dici putabas: δουλάρεια autem maſculos pediſequos appellabas. Quę quis nō nouit, χιτώνιον quidem muliebrem veſtitum dici, δουλάρεια verò fœminas? Atque alia multa longè his manifeſtiora quale eſt ἴπαπαῖ, & ἀπαπαπαῖμος, & καθαδεῖς, quæ ne inquilina quidem ſunt Attici ſermonis. Nos autem neque eos laudamus poëtas, qui verbis minùs vſitatis poëmata ſcribūt. Tua verò, vt pedeſtrem orationem cū carmine conferamus, perinde vt Doſiadæ Ara, & Lycophronis Alexandra ſeſe habent, & ſiquid iſtis ſermone etiam miſeriore ſcriptum eſt. Hæc ſi imitatus fueris, & priore relicto didiceris, optimè tibi conſulueris. Sin autem imprudens iterum in iſtam ganeam prolapſus fueris, à me quidem plenam admonitionem acceperis: ſed ſi vtique te deteriorem factum intellexeris, te ipſum accuſabis.

ΕΥΝΟΤΧΟΣ. EVNVCHVS SEV PAMPHILVS.

ARGVMENTVM.

Hiſtorica quædam narratio eſt, qua Dioclis & Bagoa, peripatetico-rum philoſophorum, inter ſe contentionem exponit. Eunuchus autem inſcribitur, quòd potiſſima contentionis pars in eo verſetur: verum Eunuchum debeat, aut poſſit philoſophum agere, Cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philoſophicæ profeſſioni hoc negaret, alter autem exemplis, & ſine ſon officio philoſophi, item à conſequentibus ſeſe tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philoſophi ex vitijs & ſceleribus magis, quàm ex doctrina, & vita integritate cenſebantur. Exordium ab admiratione trahitur, qua attentos facit, amplificando conditionem & profeſſionem perſonarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ. PAMPH.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, τί γελῶν ἡμῖν ἀφῖξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς εἶ· νῦν Α δὲ πολὺ μᾶλλον. τοῦτο δὲ πλέον τῶν συμπόσιον εἶναι μοι δοκεῖ, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κατέχειν δύνασθε εἰ μὴ γελᾶτε. ΛΥ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. τὸ γέλωτος δέ, αὐτίκα τοιγαροῦν ποιήσομαί σε, ἐὰν ἀκούσῃς οἷα δίκη δικαζομένῳ παρεγγυώμενον, φιλοσόφων πρὸς ἀλλήλους ἐριζόντων. ΠΑΜ. καὶ τοῦτο μὲν ὡς ἀληθῶς γελοῖον

Nde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens aduenis? Tu quidem ſemper es hilaris, verùm hoc ſolito maius videtur eſſe, de quo riſum compeſcere nequeas. *Lyc.* E foro aduenio tibi Pãphile. Portò mox efficiam vt tu quoque mecum rideas, Β ſimul atque audieris, cuiuſmodi, Philoſophorum inter ſe contendentium, *litis* actioni interfuerim. *Pam.* Iam iſthuc ipſum profectò ridiculum eſt quod ais,

λέγεις, τὸ, φιλοσοφοῦντας διαφέρεσθαι πρὸς ἀλλήλους. Δίον, εἰ καὶ τι μέγα εἴη, κατ' εἰρηνίαν ἐν σοφίᾳ διαλύεσθαι τὰ ἐγκλήματα. Λυ. πόθεν ὦ μακάριε κατ' εἰρηνίαν ἐμεῖναι, οἰγὲ ξυμπεσόντες, ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων, κεκραγότες, καὶ ἀφροδιατεινόμενοι; Παμ. ποῦ ὦ Λυκῖνε, περὶ τῶν λόγων διεφέροντο τὰ συνήθη ταῦτα, ἑτερόδοξοι τυγχάνοντες; Λυ. εὐδαιμῶς. ἀλλ' ἑτερόδοξόν τι τοῦτο ἦν. ὁμόδοξοι γὰρ ἄμφω, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν λόγων. δίκη δ' ὅμως συνεῖχεν, καὶ δικασταὶ ὑποφορούμενοι ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ σωφρονέστατοι, καὶ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ ἐφ' ὧν αὖ τις ἡδέως, παρὰ μέλος τι φθεγξάμενος, οὐχ ὅπως ἐς τοσαύτην ἀναισχυντίαν βαπόμενος. Παμ. οὐκοῦν λέγοις ἂν ἥδη τὸ κεφάλαιον τῆς δίκης, ὡς καὶ αὐτὸς εἰδείην ὅ, τι σοι τὸ κεκινηκὸς εἴη τὸν τοσοῦτον γέλωτα. Λυ. συντέτακται μέν ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶδας· ἐπὶ βασιλέως μεταφορά τις οὐ φαύλη κατὰ γένη τοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, καὶ

philoſophos inuicem lites agitare. Cùm oportuiſſet, etſi res erat magni momenti, animo tranquillo controuerſiam componere. *Lyc.* A Vnde illi, ô beate, animo tranquillo litem diremiſſent, qui ſolida plauſtra conuitijs onuſta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, mitáque peruicacia contendentes? *Pam.* Nunquid Lycine, de diſciplinis pro more diſceptabant, quòd eſſent diuerſæ factionis? *Lyc.* B Nequaquam: ſed aliud quippiam hoc erat. Nam eiuſdem ſectæ erant ambo, eiuſdémque ſcholæ: & tamen orta inter eos lis erat: quam qui cognoſcebant iudices, erant ciuitatis optimates, natu C maximi, & ſapientiſſimi, apud quos quiſpiam inconcinnè loquutus pudefiat, tantum abeſt vt ad tantam impudentiam conuertatur. *Pam.* Quin tu igitur litis argumentum exponis, quò D videlicet ipſe etiam cognoſcam quæ res tibi tantum riſum concitarit? *Lyc.* Scis Pãphile ſalarium, ídque neutiquam exiguum, ab imperatore fuiſſe cõſtitutum ſingulis Philoſophorum generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicuréis, præterea E

Ἐπικουρείοις, ἔτι καὶ τοῖς

ἐκ τῆ Περιπάτου, τὰ ἴσα τού-
τοις ἅπασιν. ἔδει δ' ἀποθανόν-
τος αὐτῶν τινος, ἄλλον ἀντι-
καθίστασθαι, δοκιμαζόντα φέ-
ρω τῶν ἀρίστων. καὶ τὰ ἆθλα, A
ἃ ἔσεσθαι τις ἂν κεῖτ' τὸν τοιοῦτον,
οὐδ' ἱερεῖον, ἀλλὰ μύεσι καὶ
τὸν ἐνιαυτόν, ἐφ' ὅτῳ συνεῖναι
τοῖς νέοις. Παμ. οἶδα ταῦ-
τα. καί τινα φασὶν αὐτῶν ἔναλ-
κες ἀποθανεῖν, σῶν Περιπα- B
τητικῶν οἶμαι τὸν ἕτερον. Λυ.
αὖτη ὦ Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ἕνεκ'
ἧς ἐμονομάχουν πρὸς ἀλλή-
λους. καὶ ἄχθομαι τούτου, γελοῖον C
οὐδὲν ἂν σκεπτοις, ὡς τὸ φιλο-
σόφοις εἶναι φάσκοντας, καὶ χρη-
μάτων καταφρονεῖν. ἔπειτα,
ἐπὶ τούτων, ὡς ἐπὶ παιδὸς
κινδυνευούσης, καὶ ἱερῶν πα- D
τρώων, καὶ τάφων προγονικῶν,
ἀγωνίζεσθε. Παμ. καὶ μὴν καὶ
τὸ δόγμα τοῦτό γε ὅτι τοῖς Πε-
ριπατητικοῖς, τὸ μὲν σφόδρα
καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ
τέλειόν τι ἀγαθὸν καὶ τοῦτο εἶναι. E
Λυ. ὀρθῶς λέγεις. φασὶ γὰρ οὕτω
ταῦτα. καὶ ἐπὶ τὰ πάτρια
ἐλήλυθε αὐτοῖς ὁ πόλεμος.
τὰ μεταταῦτα δ', ἤδη ἄκουε.
πολλοὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι, τὸν
ἐπιτάφιον τῷ ἀποθανόντος
ἐκείνου ἠγωνίζοντο. δύο δ'

Peripateticis, ita vt vnicuiq; sectæ præmium esset æquale. Cæterùm demortuo ex his quopiam, alius in eius locum subrogandus erat qui esset optimatum calculis probatus. Porrò præmium, non erat pellis bubula iuxta pœtã, nec porcellus: verùm singulos in annos decem millia numinorum, quos accipiũt, vti doceant iuuentutẽ. *Pam.* Hęc scio. Quin aiunt quempiam ex illis diem nuper obiisse: alterum, ni fallor, è Peripateticis. *Lu.* Hæc ipsa Helena, Pamphile, propter quam illi certamine singulari conflictabant. Et hactenus nihil in illis erat ridendum, nisi quòd cum philosophos esse se profiterentur, ac pecunias contemnere, tamen earum gratia petinde atque pro patria in discrimen adducta, pro religione maiorũ, pro monumentis progenitorum decertarent. *Pa.* Atqui Peripateticorũ istud est decretum. Nõ admodũ esse negligẽdas pecunias, sed eas in tertio bonorũ genere censendas. *Lu.* Rectè dicis. Nã ista quidem aiunt: & more maiorum bellum ipsis ortum est. Verùm quæ secuta sint postea, iam accipe. Primùm complures alij, in defuncti illius funebribus ludis decertabant: sed inter

hos

μάλιστα ἦσαν οἱ ἀμφὶ εἰσοι
αὐτῶν, Διοκλῆς τε ὁ πρεσβύ-
της, οἶδα ὃν λέγω, τ' ἐριστικὸν,
καὶ Βαγώας ὁ εὐνοῦχος εἶναι
δοκῶν. τὰ μὲν οὖν τῶν λόγων,
προκρίνουσιν αὐτοῖς, καὶ τίνι
ἑμπειρίαν ἑκάτερος τ δογμά-
των ἐπεδείκνυτο, καὶ ὅτι τῶν
Ἀριστοτέλους, καὶ τῶν ἀκαδη-
δοκιμώτων, εἴχετο. καὶ μὰ τὸν B
Δί', οὐδ' ἕτερος αὐτῶν ἀμεί-
νων ἦν. τὸ οὖν τέλος τ δίκης,
ἐς τοῦτο περιῆν. ἀφεμένου γὰρ
ὁ Διοκλῆς τῆς διατριβῆς τὰ
αὐτῆς, μετέβαινεν ἐπὶ τ Βα-
γώαν, καὶ διελέγχειν ἐπειρᾶτο
μάλιστα τ βίον αὐτοῦ. καὶ τα- C
ταῦτα ἦ καὶ ὁ Βαγώας, ἀντεξε-
τάζε τὸν ἀκούσιον βίον. Παμ.
ἀκόντων σῶν Λυκῖνε. καὶ τὰ
πλείω γε τοῦ λόγου περὶ τού-
του μᾶλλον ἐχέτω εἶναι αὐ- D
τοῖς, ὡς ἔγωγε, εἰ διάζων ἐτύ-
γχανον, ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τὸ
πλεῖον διατεῖναι ἂν μοι δοκῶ,
τ ἄμεινον βιοῦντα μᾶλλον, ἢ E
τ ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῖς πρω-
τεῖον ζητῶν, καὶ οἰκειότε-
ρον τῇ γίκῃ νομίζων. Λυ. εὖ λέ-
γεις. καὶ μὲν ὁμόσε ἦσον ἐν τούτῳ
ἔχεις. ἐπὶ ἦ ἄλις μὴ εἶχον
βλασφημῶν, ἄλις ἦ ἐλέγ-

hos præcipuè duo viribus
pares: puta Diocles ille se-
nex: nosti quem dicam: con-
tentiosum illum: præterea
Bagoas qui Eunuchus esse
videtur. Inter hos priùs
de philosophicis decretis
est decertatum: & vterque
specimen suæ doctrinæ de-
dit, quo se Aristoteli s dog-
matum sectatorem esse osten-
dit. Ac per Iouem in hoc
certamine neuter altero su-
perior erat. Quare litis exi-
tus hic fuit. Diocles desinens
suæ eruditionis specimen
edere, ad Bagoam transiuit,
ac vitam illius præcipuè ar-
guere conatus est, Bagoas
itidem istius vitam taxa-
bat. *Pam.* Idque merito
Lycine: siquidem eius rei
magis erat habenda ratio,
proinde si ego causæ iudex
fuissem, maiori studio vt mi-
hi videtur, eum quæsiuissem
qui moribus præstantior,
quàm qui in disputando
promptior esset: atque illi
potiùs quàm huic victoriam
adiudicassem. *Lyc.* Rectè
dicis: méque eiusdem sen-
tentiæ habes. Verùm vbi
iam conuitijs & maledictis
essent satiati; tandem Dio-
cles dixit, neque principio

χον, τὸ τελευταῖον, ἤδη ὁ Διοκλῆς ἔφη, μὴν ἦ πρὸ ἀρχῆς ἔγω-

ἐ εἶναι τῇ Βαγόᾳ, μεταποιεῖσθαι φιλοσοφίας, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῇ ἀσκήσεων, συνοὐχ ὅτι γε ὄντι, ἀλλὰ τοῦ τοιούτους οὐχ ὅπως τούτων ἀποκλεῖσθαι χρῆναι, ἀλλὰ καὶ ἱερῶν αὐτῶν, καὶ περιῤῥαντηρίων, καὶ τῶν κοινῶν ἁπάντων συλλόγων, δυσοιωνιστόν τι ἀποφαίνων, καὶ δυσπαίστατον θέαμα, εἴ τις ἔωθεν ἐξίοι, ἐκ τῆς οἰκίας, ἰδοὶ τοιοῦτόν τινα. καὶ πολὺς ἦν ὁ περὶ τούτου λόγος, οὔτε ἄνδρα, οὔτε γυναῖκα εἶναι τὸν εὐνοῦχον λέγοντος, ἀλλά τι συμπεπλασμένον, καὶ μικτὸν, καὶ τερατῶδες, ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Παμ. καινόν γε τὸ ἔγκλημα φῆς Λυκίνε. καὶ ἥδη γελᾷς καὶ αὐτὸς ὦ ἑταῖρε προσάγομαι, τῆς παραδόξου ταύτης κατηγορίας ἀκούων. πόθεν οὖν ἄτοπος; ἆρα τὸν ἥσυχάν μ' ἀγαγὼν ἐπὶ σοὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς αὐτιπίπτειν ἐτόλμησε; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα, ὥσπερ αἰδοῦς, καὶ δειλίας, οἰκεῖον γὰρ αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον, ἔπειτα καὶ ἐπώπα, καὶ ἐρυθρία, καὶ ἰδίων φανερὸς ἦν. τέλος δέ, λεπτόν τι, καὶ γυναικεῖον ἐμπεπνεχὼς φθόγγου, καὶ δίκαια πείσειν ἔφη τὸν Διόκλεα, φιλοσοφίας ἀποκλείοντα, συνοὐχ ὅτι,

Bagoæ fas eſſe, vt pote eunucho, philoſophiæ operam dare, eiúſque præmia ſibi vendicare. Imò hoc hominũ genus, non ſolùm ab hoc contubernio ſecludendum: verùm ab ipſis etiam ſacris, puriſque vaſis, & à publicis omnibus cœtibus eijciendũ cenſuit: oſtendens inauſpicatum quoddam, occurſúq; infauſtum fore ſpectaculum, ſiquis mane domo egreſſus, quempiam huiuſmodi videret. Atque hac de re multis verbis diſſerebat, affirmans Eunuchum neque mulierem eſſe, neque virum, ſed quiddam ex vtroq; compoſitum, & conflatum, planéque mõſtrum, ab hominum natura alienum. Tam. Nouum crimen narras Lycine. Iámque & ipſe ad ridendum impellor, ô amice, tam inauditam accuſationem audiens. Sed alter ille quid? num obtrectabat? an verò ipſe auſus eſt ad iſta reſpondere? Lyc. Imitio quidem pudore ac metu (nam id iſtis eſt familiare) diutius obticebat, & erubeſcebat, eúmque ſudare manifeſtum erat. Tandem tenuè quandam ac mulicbrẽ edens vocẽ, negabat æquum facere Dioclẽ, qui ſe quòd Eunuch⁹ eſſet, à philoſophia ſecluden-

ῆς καὶ γυναιξὶ μετεῖναι. καὶ παρήγοντο Ἀσπασία, καὶ Διοτίμα, καὶ Θαργηλία, συμπορήσουσαι αὐτῷ. καί τις ἀκαδημαϊκὸς εὐνοῦχος ἦν Κελτῶν, ὀλίγου δεῖν ἡμῶν εὐδοκιμήσας ἐν τοῖς Ἕλλησιν. ὁ Διόκλῆς ἦν, κἀκεῖνον αὖτ', ἐπεὶ φιλῶ καὶ τῶν ὁμοίων μετεποιεῖτο, εἶρξεν αὖ, ἃ καταπλαγεὶς αὐτὸ τοῦτο παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξαν. καί τινας καὶ αὐτὸς ἀπεμνημόνευε λόγους, καὶ περὶ ἐκείνου τοῦ τῶν Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα εἰρημένους περὶ τὸ γελοιότερον, ἐπὶ τῷ ἀτελεῖ τοῦ σώματος. ἐν τούτοις δὲ τοῖς δικαστὴς ὁ διατείνη, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη τοῦ σκέμματος, τοῦτο ἐπύγχανεν ὄν, εἰ δοκιμαστέος εὐνοῦχος, ἐπὶ φιλοσοφίαν παρελθεῖν, καὶ νέων περιστασίαν ἐγχειρισθῆναι ἀξιῶν. τὸ μὲν, καὶ χῆμα, καὶ σώματος εὐμοιρίαν περσεῖναι φιλοσόφῳ δεῖν λέγοντος. καὶ τὸ μέγιστον, πώγωνα βαθὺ ἔχειν αὐτόν. καὶ τοῖς περσιοῦσιν, καὶ μανθάνειν βουλομένοις, ἀξιόπιστον, καὶ πρέπουσα ταῖς μυείαις, ἃς χὴ παρὰ βασιλέως ἀποφέρεσθαι. τὸ δὲ τοῦ εὐνούχου, καὶ τῶν βακκίλων, χεῖρον εἶναι.

ret, cũ qua mulieres etiã cõmerciũ haberent. Adducebantur Aſpaſia, Diotima, Thargelia, quæ cauſam illius adiuuabant. Præterea Academicus quidã Eunuchus natione Gallus, qui paulò ante noſtrã ætatem inter Græcos claruit. Verùm Diocles, etiã illum ipſum, ſi extaret, & ſimilia cũraret, etiam prohibuiſſet, nihil expauefactus opinione quam apud vulgus obtinebat. Idẽ etiã quædam cõmemorabat in eum à Stoicis, potiſſimùm verò à Cynicis dicta ad concitandum riſum, de mutilo corpore. Hac in re iudicũ *cognitio* verſabatur & caput quęſtionis erat, Nũ Eunuchus cenſendus eſſet idoneus qui ad philoſophiam admitteretur, quíque iuuenibus pręfici poſtularet. Cùm alter diceret oportere habitum, & corporis integritatẽ philoſopho adeſſe, maximè verò gerendam illi eſſe promiſſam barbam, quò videlicet ijs qui diſcẽdi ſtudio accedunt, vir fide dignus appareat, non indignus decem illis millibus drachmarum, quæ ab imperatore capiuntur. Cæterũ Eunuchorum conditionem etiã quàm Spadonum eſſe deteriorem: ſiquidem hi virile quiddam

τὸν μὲν γὰρ καὶν πεπιεσθαὶ

ποτε ἀνδρείας, τοῦτον δ' ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς ἀποκεκόφθαι, καὶ ἀμφίβολόν τι ζῷον εἶναι καὶ ταυτὰ ταῖς κορώναις, αἳ μήτε πτερυγᾶς, μήτε κόρακ- A ᾶς ἐναριθμοῖντο ἄν. τὸ δ', οὐ σωματικῷ λέγοντος εἶναι τιὼ κείσῃ, ἀλλὰ ψυχῆς, καὶ τὰ γνώμης ἀξιοῦσιν δεῖν γιγνέσθαι, καὶ τῆς τῶν B δογμάτων ὀπτῆρμης. εἶθ' ὁ Λειχοτύλης ἐκαλοῦτο μάρτυς τῷ λόγου, εἰς ἀκρόλιθον θαυμάσας Ἐρμείαν τὸν εὐνοῦχον, τὸν C ἐπὶ τῶ Ἀταρνέως τύραννον, ἀρχῆ τῶ καὶ θύειν αὐτῷ καὶ ταυτὰ τοῖς θεοῖς. καίτοι καὶ ἐτόλμα φορεῖσθαι ὁ Βαγώας τοιοῦτον, ὡς πολὺ ἐπιτηδειότερος εὐνοῦχος τοῖς νέοις δι- D δάσκαλος, οὐδὲ διαβολιῶ τινα περὶ αὐτοῦ ἐνδέξασθαι δυνάμενος, οὐδὲ τῶ Σωκράτους ἐκεῖνο ἔγκλημα παθεῖν ἄν, ὡς διαφθείρων τὰ μειράκια. ἐπεὶ δ' καὶ εἰς τὸ ἀγοραῖον μάλι- E στα ἐσκώφθη, χλευάσαντος τοῦτο ὡς γρῶν φύσιν, προσέρριψεν. εἰ γὰρ ἀπὸ πώγωνος ὄφιν Καθέος κείνας δεῖ τοὺς φιλοσοφοῦντας, τὸ βάρος ἂν διχοῦ τρέχον προχριθῆναι πάντων. ἐν τούτῳ, τέτος ἄλλος παρῆν, τὸ δ'

aliquando sunt experti: illi statim ab initio excisa est virilitas: estque anceps animal, non aliter quàm cornices, quas neque in columbis, neque in coruis annumerare possis. Alter contrà responderet, eo iudicio non de corporis agi figura, sed de animi virtute, proinde mentis qualitatem, & dogmatum cognitionem esse expendendam. Eius rei testis citatus Aristoteles, qui Hermeam Eunuchum, Atarnensem tyrannum supra modum fœ admiratus: adeò vt illi perinde atque Dijs sacra fecerit. Ausus est & illud addere Bagoas, multò magis idoneum esse erudiendis adolescentibus eunuchum, cùm nullam ob ipsos calumniam recipere possit, neque Socraticum illud crimen in hunc competat, quòd adolescentulos corrumpat. Deinde quæ ille in mentum imberbe fuerat cauillatus, ea hic facetè, saltem vt videbatur retorsit. Etenim si è barbæ prolixitate, inquit, philosophos æstimare conuenit, nimirum hircus ante omnes iure primas tenebit. Hîc tertius quidam astans (nomen hominis silebitur) Atqui iudices, inquit, iste

ὄνομα ἐν ἀφανεῖ κείσθω, καὶ μὴν

ἔφη ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐτοσὶ ὁ τῆς γναθοὺς λεῖος, καὶ τὸ φώνημα γυναικεῖος, καὶ τἆλλα εὐνύχῳ ἐοικώς, εἰ ἀποδύσαιτο, πᾶν ἀνδρεῖος ὑμῖν φανεῖται. εἰδὲ μή, ψεύδονται οἱ περὶ αὐτῶν λέγοντες, καὶ μοιχὸς ἑάλω ποτὲ, ὡς ὁ Αξων φησὶν ἀνὴρ ἀνδροις ἔχων. ἀλλὰ τότε μὲν ἐς τ' εὐνοῦχον ἀναφυγὼν, καὶ οὕτω κρησφύγετον εὑρόμενος, ἀφείθη, ἀπισωσάντων τῇ κατηγορείᾳ τῶν τότε δικαζῶν, ἀπόλογόν τ' φανερᾶς ὄψεως. νυνὶ δ', κἂν παλινῳδῆσαί μοι δοκῇ, τὸ παρακεκινδυνευμένου μισθοῦ ἕνεκα. τούτων δὴ λεγομένων, παρὰ πάντων μὲν γέλως ἐκίνητο, ὡς τὸ εἰκός. Βαγώας δὲ μᾶλλον ἐταράττετο, καὶ πιστοῖς ἐῴει ἐς μυελὸς βαπτόμενος χρώματα, καὶ ψυχρῷ τῷ ἱδρῶτι ῥεόμενος. καὶ οὔτε συγκατιδεῖν τῷ τῆς μοιχείας ἐγκλήματι καλὸς ἔχειν ᾤετο, οὔτε ἀχρεῖον αὐτῷ τὴν κατηγορείαν ταύτην ἐς τὰ παρόντα ἀγῶνα ἡγεῖτο εἶναι. Παμ. γελοῖα ὦ Λυκῖνε ὡς ἀληθῶς ταῦτα, καὶ ἔοικεν οὐ τὴν τυχοῦσαν ὑμῖν διατεθεῖν παρεσκεῦσθαι. τὸ δ' οὖν τέλος, τί ἐγένετο, καὶ πῶς ἔγνωσαν οἱ δικασταί; Λυ. οὐχ ὁμοίως

malis læuibus, ac fœminea voce, reliquóque corporis habitu Eunucho assimilis, si vestes detrahantur, planè vir vobis apparebit. Alioqui mentiuntur qui ferunt eum aliquando in adulterio deprehẽsum, membra in membris, vt legum tabulæ loquuntur, habentem: atque id quidem temporis ad Eunuchum confugisse, eáque reperta latebra absolutum fuisse, cum iudicibus crimen persuaderi non posset, vt qui è specie hominem iudicarẽt Eunuchum. At nunc mihi palinodiam canturus videtur, ídque propter propositum præmium. Hæc cùm dicerentur, omnibus, vt par erat, risus est obortus. Porrò Bagoas magis perturbabatur, atque in colores versus innumerabiles, frigido sudore manans, omnem in speciem sese variabat: ac neque decorũ sibi existimabat adulterij crimen agnoscere, neq; rursũ eam accusationẽ inutilẽ ad præsens certamen arbitrabatur. *Pam.* Hæc Lycine, profectò sunt ridicula, neq; vulgatẽ vobis, vti coniectãdum est, voluptatẽ præbuerunt. Verùm quò tandem res euasit? Et quid super his pronuntiarunt iudices? *Lyc.* Non erat eadem

πάντες ἦσαν, ἀφ' οἱ μὲν, ἠξίουν ἀποδύσαντας αὐτὸν, ὥσπερ τοὺς ἀγοραίους, ἐπισκοπεῖν εἰ δύναιτο φιλοσοφεῖν, πλὴ πρὸς τῶν ὄρχεων. οἱδὲ, ὅτι γελοιότερον μεταχειλαίνουσι πολλαὶ τῶν ἐξ οἰκήματος γυναικῶν, κελεύειν αὐτὸν συνεῖναι, καὶ ὀπύειν, καί τινα τῶν δικαστῶν τὸν πρεσβύτατόν τε, καὶ πώγωνα ἔχοντα, ὁρᾶν εἰ φιλοσοφεῖ. μὴ γὰρ, ἐπὶ πάντας ὁ γέλως κατῆξε, καὶ ἀδηλὸς ὅστις οὐ τὸν γαστέρα ἔλεγε βεβρωθῆναι ὑπ' αὐτῆς, ἔγνωσαν ἀπαράτιτον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκπέμψαι. δίκλω. καὶ γὰρ ἄτερος μὲν, πρὸς τὴν τῶν λόγων ἐπίδειξιν ὡς φασι, γυμνάζεται, καὶ παρασκευάζεται, καὶ κατηγορίαν συγκροτεῖ, καὶ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα ὑποκρίνεται, ἐναντιώτατον αὐτῷ καὶ οὗτος κατὰ τοὺς φαύλους τῶν ῥητόρων τοῦτο ποιῶν, καὶ εἰς τὸν ἀνδρεῖαν τὸν ἀντίδικον ἐν τῷ ἐγκλήματος καταλέγων τῷ Βαγῳ φ', ἕτερος ὡς φασι μέλει, καὶ ἀνδρίζεται τὰ πολλὰ, καὶ διὰ χειρὸς ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ τέλος, κατιδεῖν ἐν πίζει, ἵνα ἐπιδείξῃ ὡς οὐδὲν χεῖρων οὗτ' ἵππος ἀναβαινόντων ὄναν. αὖτε καὶ ἡ-

omnium ſententia. Sed alij volebant vt nudatum illum, quemadmodum in emptitijs ſeruis fieri conſueuit, inſpicerent, num quod ad teſtes attinet, philoſophari poſſet. Alij rem magis iſta ridiculâ ſtatuebant: nempe vt mulieribus aliquibus è luſtro accerſitis, iuberent illũ cõgredi & coire, aſtante interim è iudicibus quopiam, qui ætate pronectiſſimus, & fide ſpectatiſſima eſſet, qui inſpiceret num philoſophum ſe præſtaret. Poſtea verò, cùm riſus omnes occuparet, & nemo non cachinnãs ventre doleret, viſum eſt vt integra cauſa in Italiam reijceretur. Et nũc alter, vt aiunt, ad eloquẽtiæ oſtentationẽ ſemet exercet, atque inſtruit, & accuſationẽ adornat, quódque ſuæ cauſæ maximè aduerſatur, adulterij crimen commouet. Quod quidẽ facit iſte, more malorum rhetorũ, quum ex ipſo crimine aduerſarium inter viros recẽſet. At Bagoas, vt aiũt, diuerſa curat, ac ſæpe virum agit, negotiúmq; præmanibus habet: & ſe tandem victoria potiturum ſperat, ſi modò docere poſſit ſe nihilo deteriorem eſſe aſinis equas ineuntibus. Id enim, amice, viſum eſt optimum

παῖς, φιλοσοφίας ἀρίστη κείσεται εἶναι, ᾗ ἀποδείξις ἀναντίλεκτος. ὥστε ἐγὼ τὸν μὲν υἱόν, ἔτι δὲ μοι κομιδῇ νέος ὄντα, εὐξαίμην ἂν, οὐ πλὴν γνώμην, οὐδὲ πλὴν γλῶτταν, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον ἕτοιμον ἐς φιλοσοφίαν ἔχειν.

philosophiæ documentum, atque vna demõstratio, quæ refelli non queat. Proinde optarim vt filius meus, qui est iuuenis admodum, non animum & linguam, sed penem ad philosophiam paratum haberet.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. DE ASTROLOGIA.

ARGVMENTVM.

Astrologiæ defensio quædam est, à dignitate videlicet, quam ab antiquitate, & præstantia eorum, qui illam ab initio coluere trahit, & à certitudine, quam ex similibus, & signis, ratiocinatione quadam colligit. Recensetautem principio varias gentes & populos, à quibus illa inuenta, tractata, ac locupletata fuerit. Deinde & homines, & quid quisque in illa singulatim vel obseruarit, vel tractarit. Quo loco & fabulas pleraſque Græcorum Poëtarum, de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædale, Endymione, Phaetonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremo & vtilitatem artis tradit, quo futuras rebus per hanc obseruatis, & malas facilius tolerare, vt pote prauidentes illas, possumus, & bonarum spe nos ipsos confirmare. Exordio docilem facit, statim propositio de qua, & qualiter dicturus sit, & obiurgat eos qui artem, ob imperitiam vtentium ac profitentium reprehendunt.

Μφί τι οὐρανῦ, ἀμφί τι ἀστέρων ἡ γραφή. ὧν αὖτ' ἀστέρων, οὐδ' αὐτῦ περὶ οὐρανῦ,

E cœlo, deque [illegible] agit hic [illegible] D[illegible] nibus quidem [illegible] altius, non de ipsa cœlo,

ἀλλὰ μαντικὴς, καὶ ἀληθείας, ἢ δὲ ὃν τούτων ἐς ἀνθρώπων βίον ἥκει. ὁ δέ μοι λόγος, οὐχ ὑποθημοσπούδου ἔχει, οὐδὲ διδασκαλίαν ἐπαγγέλλεται, ὅκως ταύτην τὴν μαντοσύνην δυνήσεται, ἀλλὰ μέμφομαι ὁκόσοι σοφοὶ ἐόντες, τὰ μὲν ἄλλα, ἐπασκέουσι, καὶ πᾶσι τοῖς ἑαυτῶν ἀπηλέουσι. μούνην δὲ ἀστρολογίην, οὔτε πιέουσιν, οὔτ' ἐπασκέουσι. καὶ ἡμῖν σοφὴ, παλαιὴ, οὐδὲ νέον ἐς ἡμέας ἀφίκετο, ἀλλ' ἔστιν ἥν ποτε ἄλλον ἀρχαίων βασιλήων, θεοφιλέων. οἱ δὲ νῦν, ἀμαθίῃ, καὶ ῥᾳθυμίῃ, καὶ πλεονεξίῃ, μισοπονίῃ, κείνοισί τε ἀπίξια φερόντες, καὶ εὖτ' ἂν αὐθρέσωσιν ἐπικυρίωσι, ψευδέα μαντευομένοις, ἄστρων τε κατηγορέουσι, καὶ αὐτὴν ἀστρολογίην μισέουσιν. οὐδὲ μιν οὔτε ὑγιὰ, οὔτε ἀληθέα νομίζουσι, ἀλλὰ λόγον ψευδέα, καὶ ἀθεμίστιον, οὐ δικαίως ἐμοὶ δοκέει φερόντες. οὔτε γὰρ τέκτονος αἰτίη ἐστὶν, τεκτοσύνης αὐτῆς ἀϋτῆς, οὐδὲ ἰωλκίων ἀμουσίη, μουσικῆς ἀσοφίη. ἀλλ' οἱ μὲν, ἀμαθέες τ' τεχίου, ἐκείνη δὲ ἐν ἑαυτῇ σοφὴ. ἀνθρώπων μὲν ὧν Αἰθίοπες τοῦδε τὸν λόγον ἀνθρώποισι κατέστησαντο. αὐτὴν δὲ

verùm de diuinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Hic autem tractatus, neque præcepta continet, neq; doctrinam profitetur, quo pacto diuinationem hanc assequi liceat. Sed illud queror, doctos omnes cùm in cæteris omnibus exerceant seſe, suisque omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in pretio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustũ est, neque nuper ad nos peruenit: sed inuentum est priscorum regum, quos Dij amabant. At huius ætatis homines non solùm insciti, socordiáque, verùm etiã odio laboris, diuersa ab illis sentiunt. Cúmq; fortè inciderint in eos qui falsa prædicunt, Astra culpant; & Astrologiam ipsam oderunt, quam neque sanam, neque veracẽ putant, sed falsam, & inanem: nõ rectè vt mihi quidem videtur, sentientes. Neque enim ob imperitiã fabri, ars ipsa culpatur: neque ob cantoris insciti am, Musica ipsa est inerudita, quin illi potiùs artũ sunt ignari, quarum vnaquæque suapte natura scita est. Primùm igitur Æthiopes hanc rationem mortalibus tradiderunt. In causa fuit, partim eius gentis sapientia.

καὶ τὰ ἄλλα, τῶν ἄλλων σοφώτερει Αἰθίοπες. τὰ δ', καὶ ἡ οἰκήσεως ἡ εὐμοιρίη. αἰεὶ γὰρ σφέας εὐδίη, καὶ γαλήνη παρείκει. εἰ δὲ τῷ ἔτεος τρέπεται αὐχήν, ἀμὴ ἐν μιῇ ὥρῃ οἰκέουσιν. ἰδόντες οὖν τὴν σελήνην ἀεὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως φαινομένην, ἀλλὰ πολυειδέα τε γινομένην, καὶ ἐν ἄλλοτε ἄλλῃ μορφῇ βεπομένην, ἐδόκεον αὐτέοισι τὸ χρῆμα θωύματος καὶ ἀποείης ἄξιον εἶναι. ἐπὶ δὲ ζητέοντες εὗρον τουτέων τὴν αἰτίην, ὅτι οὐκ ἴδιον τὸ σελήνης τὸ φέγγος, ἀλλὰ οἱ παρ' ἡλίου ἔρχεται. εὗρον δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων τὴν φορήν, τοὺς, οὓς πλανήτας ἡμεῖς καλέομεν, μούνους γὰρ τῶν ἄλλων ἀστέρων κινέεσθαι, φύσιν τε αὐτῶν, καὶ δυνασθείην, καὶ ἔργα, τὰ ἕκαστος ἐπιτελέει σιν. ἐπὶ δὲ, καὶ οὐνόματα αὐτοῖσιν ἐπέθεσαν. οὐκ ὀνόματα, ὅκως ἐδόκεον, ἀλλὰ σημήια. ταῦτα μὲν οὖν Αἰθίοπες ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπέβλεψαν. μετὰ δὲ, Αἰγύπτιοι ἐν τῷ γαίῃ οὖσαν Αἰγυπτίην, ἀτελέα τὸν λόγον παρέδοσαν. Αἰγύπτιοι δὲ περὶ σφέων δεξάμενοι ἡμερολόγια τῷ μαντικῷ, ὅτι μέζονα ἤνεικαν, μέρεα τε τῆς ἑκάστου κινήσεως

Nam inter cætera, reliquos homines sapientia superant Æthiopes: partim regionis quam incolũt opportunitas: nam perpetua cœli serenitate, & tranquillitate obducuntur, nec anni mutationes patiuntur, sed eadem temperie fruuntur. Itaque cum viderent Lunam non eodem semper vultu apparere, sed variam fieri, & in aliã subinde formam verti, visa est ea res admiratione & disquisitione digna. Deinde cùm inquisissent, repererunt hanc esse earum rerum causam, quòd Lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Inuenerunt etiam aliarum stellarum motus, quas errones appellamus, nam stellarum hæ solæ mouentur: præterea naturam earum, ac potestatem, & effectus quos vnaquæque præstat. Quinetiam nomina ipsis indiderũt, non quę essent vtcunque nomina, sed rerum signa, quẽ admodum putabant. Hæc igitur in cœlo perceperunt Æthiopes: postea finitimis Ægyptijs imperfectam artẽ tradiderunt. Porrò Ægyptij diuinandi rationem quam ab illis dimidiatam acceperant, in maius prouexerũt: quippe qui mensuram etiam, ad quã vnaquæque stella mouetur

ἐσημήναντο, καὶ ἐτῶν ἀριθμὸν, καὶ μηνῶν, καὶ ὡρῶν διετάξαντο. καὶ μηνῶν μὲν ὅροις μέχρι, ἣ σελήνη αὐτὴ, καὶ ἡ ταύτης ἀποφορὰ ἐγχωρεῖ. ἔτους δὲ, ἥλιος, καὶ ἡ τοῦ ἡλίου περιφορὰς. οἶδε, καὶ ἄλλα ἐμήσαντο πολλῷ μείζω τούτων. ἐν γὰρ δὴ τῷ παντὸς μέρος, καὶ ἀστέρων τῶν ἄλλων, ἀπλανῶν τε, καὶ συναθρόων, καὶ ἅμα πανταχόθεν, δυώδεκα μοίρας ἐτάμοντο. ἐν τοῖσι πανταχόθεν, καὶ οἰκεῖα ζῶα ἐόντα, ἔχασιν αὐτῶν ἐς ἄλλων μορφὴν μεμιμημένα. τὰ μὲν, ἐναλία. τὰ δὲ, ἀνθρώπων. τὰ δὲ, θηρῶν. τὰ δὲ, πτηνῶν. τὰ δὲ, κτηνέων. ἀπὸ τούτων δὴ καὶ ἱερὰ τὰ αἰγύπτια πολυειδέα ποιέεται. ἡ γὰρ πᾶσιν Αἰγυπτίοις ἐν τῶν δυώδεκα μοιρέων πασέων ἐμαντεύοντο, ἄλλοι δὲ, ἄλλοισι μοίρησιν ἐχρέοντο. καὶ κριὸν μὲν σέβονται, ὁκόσοι ἐς κριὸν ἀπέβλεπον. ἐχθύας δὲ οὐ σιτέονται, ὁκόσοι ἐχθύας ἐπεσημήναντο. οὐδὲ τρώγλην κτείνουσι, ὅσοι αἰρόχειρον ἤδεσαν. καὶ οἱ ἄλλοι πάλλα, ὡς ἕκαστοι ἐλάσσοντες. καὶ μὴν καὶ ταῦρον ἐς τιμὴν τοῦ περίου ταύρου σεβίζονται. καὶ ὁ Απις αὐτοῖς χρῆμα ἱερώτατον, τιμὴ χαρίεν ἐπιτίμητον. καὶ

indicarint. Ad hæc annorum, mensium, ac temporum numerum instituerint. Atque hi quidem luna, eiúsque conuersione menses metiuntur: annum verò sole, eiúsque circuitu definiunt. Illi etiam his maiora commenti sunt. Nam ex vniuerso cœlo, reliquísque stellis, inerrantibus, & fixis, neque se simul mouentibus, duodecim partes effecerunt in his etiam quæ mouentur. & vnamquamque suis animantibus repræsentarunt, partim marinis, partim hominibus, partim feris, partim volatilibus, partim pecudibus. Vnde & sacra Ægyptiorum variè fiunt. Neque enim omnes Ægyptij ex omnibus partibus diuinabant: sed alijs alij vtebantur partibus. Itaque arietem colunt, qui ad arietem spectant, piscibus non vescuntur, qui pisces annotarunt. Nec hircum occidunt, qui Capricornum nouerunt: & alij alia, prout singuli venerantur. Quinetiam Taurum in cœlestis tauri honorem colunt. Nam Apis apud illos, res in primis sacra, regionem depascitur: & qui eam incolunt partem, oraculum quoque dicarunt,

οἱ ἐκεῖ μαντήιον τι ἀπεδέξαν,

σημεῖον τὸ ἐκείνου τῆς ταύρου μαντικῆς. οὐ μετὰ πολλὸν δ', καὶ Λίβυες ἐπέβησαν τῆς λόγου. καὶ γὰρ τὸ Λιβύων μαντεῖον τῆς Ἀμμωνος, καὶ τοῦτο ἐς τὸν ἥλιον, καὶ ἐς τιὼ τούτου σοφίλω εἴρηται περὶ τὸν Ἄμμωνα. καὶ ἔστι χριοπρόσωπον πιέουται. ἔγνωσαν δὲ τούτων ἔχασι καὶ Βαβυλώνιοι. ἔστι μὲν λέγουσι καὶ πρὸ τῶν ἄλλων. ἐμοὶ δὲ δοκέει, πολλὸν ὕστερον ἐς τούτοις ὁ λόγος ἀφίκετο. Ἕλληνες δὲ, ὅτε παρ' Αἰθιόπων, οὔτε παρ' Αἰγυπτίων ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσιν Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου, καὶ Καλλιόπης, πρῶτος τάδε ἀπημήνατο. οὐ μάλα ἐμφανέως, οὐδὲ ἐς φάος τὸν λόγον προήνεγκεν, ἀλλ' ἐς τελετὴν καὶ ἱερολογίην, οἵη διαπρέπει ἐκείνου. πυξάμυος γὰρ λύρην, ἕρμά τε ἐποιέετο, καὶ τὰ ἱερὰ ἤειδεν. ἦδε λύρη, ἐπτάμιτος ἐοῦσα, τιὼ τῶν κινεομένων ἀστέρων ἁρμονίην συνεβάλλετο. τοῦτα Ὀρφεὺς διζήμενος, καὶ ταῦτα ἀνακινέων, πάντα ἔθελγε, καὶ πάντων ἐκράτεεν. οὐ γὰρ ἐκείνην τὴν λύρην ἔσκεπεν, οὐδὲ οἱ ἄλλης ἐμέλε μουσουργίης, ἀλλ' αὐτὴ Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Ἑλλήνες τε τάδε τιμέοντες,

signũ videlicet diuinationis, quã à cœlesti tauro petunt. Nec multo pòst Libyes quoque artem hanc sũt aggressi: siquidem & oraculũ Ammonis quod est apud illos, ad cœlum, & huius sententiam refertur, iuxta Ammonem, quem illi arietis specie fingunt. Calluerunt hæc omnia & Babylonij, atque hi quidem affirmant se primos omnium fuisse. Verùm vt existimo, multò posteriùs ad istos scientia peruenit. At verò Græci, nec ab Æthiopibus, nec ab Ægyptijs de Astrologia quicquã audiuerũt: verùm illis Orpheꝰ Oeagro Calliopéque prognatus, primus ista memorauit, nõ ille quidẽ admodũ dilucidè, neque rem in lucem produxit, sed sententiam præstigijs ac mysticis inuolueris obtexit. Nam concinnata lyra Orgia celebrabat, sacráq; cãtiones decantabat. Porrò lyra cùm septem haberet chordas, cõcentum mobilium stellarum repræsentabat. Hęc conquirens, atque hæc agitãs Orpheus, omnia demulcebat, omniáq; vincebat. Neque enim lyrã illã spectabat, neq; illi musices alterius studium erat: verùm hæc magna illa Orphei lyra. Quibus rebus Græci honorem tribuentes,

μοίρλιν ἐν αὐτῷ ἐρανῷ ἀπίκριναν. καὶ ἀστέρες πολλοὶ καλέονται λύρη Ορφέως. ἢν δέ κοτε Ορφέα ἴδῃς, ἢ λίθοισιν, ἢ χερσὶν μεμιμημένον, μέσῳ ἕζεσθαι ἐκέλευσον ἀείδοντι, μὴ χερσὶν ἔχοντ' ἢ λύρλιν. ἀμφὶ δέ μιν, ζῶα μυρία ἴσχειν. ἐν οἷς καὶ ἄνθρωπος, καὶ ταῦρος, καὶ λέων καὶ τῶν, ἕκαστον, εἴτ' ἂν ἐκεῖνα ἴδῃς, μέμνησό μοι τουτέων, οἷόν ἐκείνου ἀοιδὴ, οἷόν ἢ καὶ λύρη, οἷός ἢ καὶ ταῦρος, ἢ ὁκοῖός λέων, Ορφέως ἐπαΐοσιν. ἢν δ', τὰ, λέγω ἄπτα γοῦνε, σὺ δ' καὶ ἐν τῷ ἐρανῷ δέρκεο ἕκαστον τουτέων. λέγουσι δ' Τειρεσίλν, ἄνδρα Βοιώτιον, τὸν, δὴ κλέος μαντοσύνης πέρι πολλὸν ἀείρεται, τοῦτον τὸν Τειρεσίλν ἐν Ελλησπόντῳ, ὅτι τῶν πλανητῶν ἀστέρων, οἱ μὲν, θήλεες. οἱ δὲ, ἄρρενες ἐόντες, καὶ ὅσα ἐκτελέουσι. τῷ, καί μιν δίφυῆ γεγάασι, καὶ ἀμφίβιον Τειρεσίλν μυθολογέουσιν, ἄλλοτε μὲν θήλυν, ἄλλοτε δ' ἄρρενα. Αργέων δ', καὶ Θυέστεω περὶ τῆς πατρῴης βασιληΐης φιλονεικεόντων, ἔδοξε τοῖσιν Ελλησιν ἀναφανδὸν ἀστρολογίης τε, καὶ σοφίης ἐρασθῆναι, μάλιστ' ἐμέλε. καὶ τὸ ξυνὸν τῶν Αργείων, ἀρχεῖν ἔγνωσαν ἑωυτῶν, ὅσοι τὸν ὀπίσω

locum illi in ipso cœlo designarunt, & complures stellæ Orphei lyra vocantur. Quòd siquando videris Orpheum, vel saxo expressum, vel coloribus effictum, sedet in medio canenti similis, lyram manibus tenens. Circum hunc animantium innumera multitudo, inter quæ & homo, & taurus, & leo. Cùm horum singula videris, horum quæso memineris, qualis illius sit cãtus, qualis lyra, qualis taurus, qualis leo Orpheum audiãt. Quòd si eorum quæ dico, causas intelligas, tum & in cœlo horum vnumquodque contemplator. Ferrur autem & Tiresias, genere Bœotius, diuinandi gloria fuisse multum celebris. Hunc Tiresiam apud Græcos aiunt dixisse, stellarum errantium alias esse fœminas, alias mares, nec eadem efficere. Vnde eundem Tiresiam ancipiti quoque sexu fuisse fabulantur, nunc fœminam, nunc marem. Porrò Atreo & Thyeste de paterno regno decertantibus, iam tum maximam Astrologiæ, cœlestisque doctrinæ curam fuisse Græcis palã est. Ac publico cõsensu statuerunt Argiui, vt vter

σοφίᾳ περιῆσαν. ἔνθα δὴ Θυέστης μὲν, κριὸν σφίσι τὸν ἐν τῷ ἀγορᾷ σημαίνοντα, ἀπέδειξεν. ἀπὸ τούτου δὴ ἄρνα χρύσεον Θυέστην φασὶ μυθολογήσειν. Ἀτρεὺς δὲ, τὸν ἡλίου πόδα, καὶ τῶν ἀνατολῶν αὐτῷ λόγον ἐποιήσατο, ὅτι οὐκ ἐς ὁμοίαν φορὰν ἥλιός τε, καὶ ὁ κόσμος κινοῦνται, ἀλλ' ἐς αὐτίξουν ἀλλήλοις διαδρομάσιν. καὶ αἱ νῦν δύσεις, δοκοῦσαι τὸν κόσμου δύσεις εἶναι, τὸν ἡλίου ἀνατολαί εἰσι. τάδε εἰπόντα, βασιλεῦσαι μὲν Ἀργείοις ἐποιήσατο, καὶ μέγα κλέος ὅτι σοφίᾳ αὐτῷ ἐγένετο. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ Βελλεροφόντου τοιάδε φρονέω. πτηνὸν μὲν οἱ μυθεῦσι ἵππον ἀμάλαι πίδυμαι, δοκέω δέ μιν παύτῃσι τῇσι σοφίῃσι μιθέοντα, ὑψηλά τε φρονέοντα, καὶ ἄφροσιν ὁμιλέοντα, ἐς ἀέρα οὐχὶ τῷ ἵππῳ ἀναβλῶσαι, ἀλλὰ τῇ διανοίῃ. ἔτι δέ μοι καὶ ἐς Φείδωνα τὸν Ἀθαμάντος εἰρήσθω. τὸν, δὴ χρῷ χρυσέῳ δι' ἀϊδρείης ἐλάσαι μυθέονται. ναὶ μὴν καὶ Δαίδαλον τὸν Ἀθηναῖον, ξείνῃ μὲ νῷ ἰσοδρεῖν, δοκέω μὲν οὐκ ἔχω ἀστρολογίης, ἀλλά οἱ αὐτὸς μάλιστα ἐχρήσατο, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ ἐπωνήσατο, Ἰκάρῳ δὲ, νεότητι,

scientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyestes arietem illis in cœlo demonstrauit, atque hinc aureum arietem Thyestæ fuisse proditum est fabulis. Atreus verò de sole, déque vario illius exortu loquutus est, ostendens non eodem modo ferri solem & mundum, sed contrario inter se cursu rapi: & qui nunc videtur occasus, cùm sit occasus mundi, solis exortum esse. Hæc loquutum, Argiui regem creárunt, magnámq; doctrinæ laudem est assequutus. Equidem & de Bellerophonte similia sentio. Nec alatum illi fuisse equum admodum credo: verùm arbitror illum disciplinam hãc sectantem, sublimiáque cogitantem, & inter astra versantem, in cœlum non equo ascendisse, sed animo. Eadem de Phryxo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipsum sanè Dædalum Atheniẽsem, etiamsi res est noua auditu, tamen haud existimo eum ab Astrologia fuisse alienũ: sed & ea maximè vsum esse, eandémque perdocuisse filiũ. At Icarus cũ iuuentutis calore

A

B

C

D

E

καὶ ἀπαδαλὶη χρεόμενος, καὶ
ὡς ὑπεικτὰ διζήμενος, ἀλλ'
ἐς πόλον ἀερθεὶς τῷ νῷ, ἐξέ-
πεσε τῆς ἀληθείης, καὶ παντὸς
ἀπεσφάλη τοῦ λόγου, καὶ ἐς
πέλαγος κατωλίχθη, ἀξύνετον
πρήγματος. τὸν, Ἕλληνες
ἄλλως μυθολογέουσι, καὶ κόλ-
πον ἐπ' αὐτῷ ἐν τῇδε τῇ θα-
λάσσῃ ἰχθύϊον εἰκῆ καλέουσι.
τάχα δ' καὶ Πασιφάη παρὰ
Δαιδάλου ἀκούσασα τεύχεος
τε πέρι, τοῦ ἐν τοῖς ἄστροις
φανομένου, καὶ αὐτῆς ἀστρο-
λογίης, εἰς ἔρωτα τοῦ λόγου
ἀπίκετο. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι
Δαίδαλός μιν τῷ ταύρῳ ἐν-
ύμφευσεν. εἰσὶ δ', οἳ καὶ τὴν
μέρεα πρὸ ὑπηνέμου διε-
λόντες, ἕκαστοι αὐτῶν ἄλλα
ἐπινοήσαντο, οἱμὲν, τὰ ἐς τὸν
σελλναίην, οἱδὲ, τὰ ἐς Δία,
οἱδὲ, τὰ ἐς ἥλιον πωκειρά-
ντες, δρέμμος τε αὐτῶν πέρι
κινήσεως, καὶ δυνάμεως. καὶ
Ἐνδυμίων μὲ, τὰ ἐς τὴν σελ-
ναίην διετάξατο. Φαέθων δ'
τὸν ἡλίου δρόμον ἐτεκμήρατο,
ἐ μὴν γε ἀζηκίης, ἀλλ' ἀτελέα
τὸν λόγον ἀπολιπὼν, ἀπέθανεν.
οἱ δὲ τάχα ἀγνοέοντες, ἡλίου
παῖδα Φαέθοντα δοκέουσι, καὶ
διηγέονται. ἐλθόντα γάρ μιν

& ſuperbia, non facilia diſquireret, ſed ad ipſum uſque polum animo tolleretur, à veritate excidit, totáque arte aberrauit, & in mare rerum immenſæ profunditatis præceps decidit. De quo Græci ſecus fabulantur, qui ab ipſo ſinum eius maris Icarium temerè vocant. Forſitan etiam Paſiphaë, cùm de tauro qui apparet inter aſtra, déque Aſtrologia loquente Dædalum audiuiſſet, in artis amorem incidit: vnde factum exiſtimant, vt illam Dædalus tauro copularit. Sunt autem qui ſcientiam in portiones partiti, in ſingulis partibus ſinguli elaborarint, alij quæ ad Lunam, alij quæ ad Iouem, alij quæ ad Solem pertinent congerentes, neque non curſum ac motum, vímque illorum. Atque Endymion Lunæ rationem tradidit, Phaëthon ſolis curſum deprehendit, non certò quidem, ſed imperfectam artem moriens reliquit. Hæc qui ignorant, Solis filium Phaëthontem putant, fabulámque de ipſo haudquaquam veram narrant: adijſſe Solem patrem,

μῦθον ἐπ' αὐτῷ ἐδαμᾶ τοῦτον
παρὰ τὸν ἥλιον τὸν πατέρα

αἰτέειν τὸ τῦ φαέθοντος ἅρμα ἡνιοχεύειν. τὸν δ', δοῦναι τέ οἱ, καὶ ὑποθέσθαι τ' ἱππασίης τὸν νόμον. ὁ δὲ Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἡλικίη, καὶ ἀπειρείη, ἄλλοτε μὲν, πρόσγειος ἡνιόχευεν, ἄλλοτε πολλὸν τ' γῆς ὑπαπερύθμιος. τὸν δ' ἀνθρώπους, κρύος τε καὶ θάλπος ἀμαχητὶ διέφθειρεν. ἐπὶ τοῖσι δὴ τ' Δία ἀγανακτέοντα, βαλεῖν φρησὶν Φαέθοντα μεγάλῳ. πεσόντα δέ μιν, αἱ ἀδελφαὶ πειρᾶσθαι, πένθος μέγα ἐποιέοντο, ἔς τε μετεβάλλοντο εἶδεα. καὶ νῦν εἰσιν ἀγχιεφι, καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐπ' αὐτῷ δάκρυον καλάουσιν. ἐγὼ δ' οὔτω ταῦτα ἐγένετο, οὐδὲ ὅσιον αὐτοῖσι πείθεσθαι, οὐδὲ πέλοιο παῖδα ἐποιήσατο, οὐδὲ ὁ πατὴρ αὐτῷ ἀπέδωκε. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσιν ἐγὼ ὀλίγα τι πείθομαι. κῶς γὰρ δὴ ὅσιον πιστεῦσαι παῖδα Αἰνείλυν τ' Ἀφροδίτης γενέσθαι, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἀρεος Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀλλ' ὅτοι ἕκαστος αὐτέων, θεοφιλέες ἐγένοντο. καὶ σφίσι γλυκμόσιοι, τῷ μὲν, ἡ Ἀφροδίτη, τῷ δ', ὁ Ζεὺς, τῷ δ', ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν. ὁκόσοι γὰρ δὴ

ac postulasse ab eo vt sibi liceret lucis currum moderari: illum concessisse, & qua ratione aurigãdum esset monuisse. Phaëthõtem verò conscenso curru, ob ætatem, & imperitiam, modò terræ propinquum, modò procul ab ea in sublime euectum, aurigam egisse, interim homines frigore atque æstu intolerabili confectos fuisse. Ob hæc indignatum Iouem ingenti fulminis telo percussisse Phaëthõtem. Quem deiectum sorores magno luctu prosequebantur, donec immutarent formas. Atque nunc hæ sunt populi, & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum destillant. Nequaquam hæc ita gesta sunt, neque pium his habere fidem, neque Soli filius fuit, neque illi filius interijt. Sed & alia multa fabulosa Græci narrant, quibus non admodum credo. Nam quî pium sit credere Æneam fuisse Veneris filiũ, Minoëm Iouis, Ascalaphum Martis, Autolycum Mercurij? Verũ quisque horum Dijs chari fuerunt, quos nascentes, hũc Venus, illum Iupiter, alium Mars respiciebat. Etenim quicunque in generatione

ἀνθρώποισι ἐν τῇ γενεῇ ταύτῃ

οἰκοδεσποτέουσιν, ὅτοι ὅκως τοκῆες, ἑωυτοῖσι πάντα εἰκέλα ἐκτελέουσι, καὶ χρόᾳ, καὶ μορφῇ, καὶ ἔργα, καὶ διανόην. καὶ βασιλεὺς μὲν ὁ Μίνως, Διὸς ἠκεσμένου, καλὸς δὲ Αἰνείης, Ἀφροδίτης βουλήσει ἐγένετο. κλέπτης δὲ Αὐτόλυκος. ἃ δὲ οἱ κλεπτίκη, ἐξ Ἑρμέω ἀπῆκτο. ἔμβυσσον μὲν τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἔδησεν, ἐς τάρταρον δὲ ἔρριψεν, ἀλλὰ τὰ ἄλλα ἐμήσατο, ὁκόσα ἀνθρωποι νομίζουσι, ἀλλὰ φέρεται χρὸ ὁ Κρόνος τῷ ἔξω φορῷ, πολλὸν ἀπ' ἡμέων, καὶ οἱ νωθρὸν τὸ κίνησις, καὶ οὐ ῥηϊδίη τοῖσι ἀνθρώποισι ὁρᾶσθαι. διὸ δὴ μιν ἔσασι λέγουσιν, ὅκως πεπεδημένον. τὸ δὲ βάθος τὸ πολλὸν τοῦ μέρεος, τάρταρος καλέεται, μάλιστα ἔκ τε Ὁμήρου τοῦ πιστεῦσαι, καὶ τῶν Ἡσιόδου ἐπέων μάθοι ἂν τις τὰ πάλαι τοῖς ἀστρολογίοισι ὁμοφωνέοντα. τοῦτ' ἂν δὲ τὸ σειρὴ τοῦ Διὸς ἀπηώρητο, καὶ τοῦ ἡλίου τὰς βολὰς, τὰ, δὴ ἐμοὶ δόκεε εἶναι συμβάλλομαι, καὶ ταῖς πόλιας, ταῖς, ἐν τῇ ἀσπίδι Ἥφαιστος ἐποίησατο, καὶ τὸν χορὸν, καὶ τὴν ἀλωήν. τὰ μὲν γὰρ ὁκόσα ἐς τὴν Ἀφροδίτην αὐτῷ, καὶ τοῦ Ἄρεος δὲ μοιχείην

præsident hominibus, ἢ veluti parentes, omnia sibi similia producunt, colore forma, factis, animo. At rex quidem Minos Iouis auspicijs; Æneas formosus Veneris fauore est natus, fur verò Autolycus: quæ furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter in vincula coniecit, nec præcipitem in Tartara dedit, neque cætera machinatus est, quæ putant homines. Verùm Saturnus externo motu fertur procul à nobis: segnis illi motus, nec hominibus animaduersu facilis: quam ob causam illum veluti vinctum stare dicunt. Cæterùm ingens ærris altitudo Tartarus appellatur. Sed potissimùm ex Homeri poëtæ Hesiodique carminibus liceat intelligere priscorum fabulas cum Astrologia consentire. Quum autem Iouis catenam narrat, ac Solis iacula, hæc vtique dies esse conijcio, & vrbes, quas in clypeo finxit Vulcanus, & chorum, & aream. Nam quæcunque de Veneris & Martis adulterio dixit, déque detectione,

λέλεκται, καὶ τὸ ἐμφανὲς, haud

ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῆσδε τῆς σοφίης πεποιημένα. ἐν γὰρ δὴ τῶν Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἄρεος ὁμοδρομίη, τὴν Ὁμήρου ἀοιδὴν ἀπεργάζεται. ἐν ἄλλοισι δ' ἔπεσι τὰ ἔργα ἑκάστου αὐτέων διωρίσατο, τῇ Ἀφροδίτῃ μὲν εἰπών,

Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.

τὰ δὲ τοῦ πολέμου,

Ταῦτα δ' Ἀρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθηναίῃ πάντα μελήσει.

Ἀτὰρ οἱ παλαιοὶ ἰδόντες, μάλιστα μαντικῇσι ἐχρέοντο, καὶ οὐ παρεργον αὐτὴν ἐποιεῦντο. οὐ γὰρ οὔτε πόλιας ᾠκιζον, οὔτε τείχεα περιεβάλλοντο, οὔτε φόνους ἐργάζοντο, οὔτε γυναῖκας ἐγάμεον, πρὶν ἂν δὴ παρὰ μάντεων ἀκούσωσι ἕκαστα. καὶ γὰρ τὰ μαντήια αὐτέοισι, ὡς ἔγω ἀστρολογίης ἰῶν, ἀλλὰ παρὰ μὲν Δελφοῖς, παρθένος ἔχει τὴν προφητείην, σύμβολον δὲ παρθένου τῆς οὐρανίης. ἡ δ' ἐρίφων ὑπὸ τῷ πόδι φθέγγεται, ὅτι ἡ ἐν τοῖσι ἄστροισι δ' ἐρίφων φαίνεται. ἡ δὲ δίδυμοισι ἦν, μαντήιον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκέει, ἡ τοῦτο ἐκ τῶν ἀστρίων δίδυμον δνομάζεται. οὕτω δ' αὐτοῖσι

haud aliunde quàm ex hac scientia sunt conficta, quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cãtilenæ præbet argumentum; in alijs autem versibus vtriusque effectum descripsit; Veneris, quum ait,

Tute Venus iucunda magis connubia curas

belli verò,

Cuncta cito hæc cura fuerint Martique Mineruæ.

Quæ cùm intelligerent veteres illi, maximè diuinationibus vtebantur, nec eam otiosam esse putabant, adeò vt nec vrbes conderent, nec mœnia circunducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent vxores, priusquàm de singulis à vate responsum accepissent. Etenim nec ipsa oracula ab arte Astrologica erant aliena. Verùm apud Delphos virgo prædicẽdi munere fungitur, & cœlestem virginem denotat. Ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas draco conspicitur. In Didymis verò est tẽplum Apollinis, & hoc sicuti mihi videtur, à cœlestibus illis Geminis denominatur. Vsque adeò verò Diuinatio visa est illis

χρῆμα ἰσχύτατον ἡ μαντικὴ

ἐδόκει. ὅτε δὴ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἔμαθε πλανώμενος, ἐθέλησας ἀξιοῖς ἀκοῦσαι περὶ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων, ἐς τὸ ἀΐδιον ἀπίκετο, ἵνα ὄφρα ἴδῃ νέκυας, καὶ ἀτερπέα χῶρον, ἀνὴ εἰς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίῃ ἐπιθυμέων. καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸ χῶρον ἦλθεν, ἔνθα ἡ Κίρκη ἐσημήνατο, καὶ ἔσκαψε τὸ βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πολλῶν νεκύων παρεόντων, οἱ τοῖσι καὶ τῆς μητρὸς τῆς ἑαυτοῦ τὸ αἷματος πεῖν ἐθελόντων, οὐ πρότερον ἀφῆκεν οὐδενὶ, οὐδὲ αὐτῇ τῇ μητρὶ, πρὶν Τειρεσίεω μεῦσαθαι, ἢ ἀναγκάσαι εἰπεῖν οἱ τὸ μαντήιον. καὶ οὕτω δὴ, ὡς ἔφασαν ὁρέων τὸ μητρὸς τὸν σκιόν. Λακεδαιμονίοισι δὲ Λυκοῦργος τὴν πολιτείην πᾶσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διεπέξατο, καὶ νόμον ὥρισε ἐκτοιήσατο μηδαμᾶ μὲν ἐς πόλεμον προχωρέειν, πρὶν τὴν σελήνην πλήρεα φωΐδαι. ἐν γὰρ ἴσῃ ἐνόμιζον εἶναι τὴν δυνασείην, αὐξανομένης μὲν σελήνης, καὶ ἀφανιζομένης. πάντα δὲ ἐπ' αὐτῇ διοικέεσθαι, ἀλλὰ μισθῶν Ἀρχέλεως ταῦτα ἐκ ἐδέξατο, οὐδὲ ἐτίμησεν ἀστρολογίην, αὐτοῖσι δὲ, ἐν ἀσοφίῃ, λέγουσι καὶ τῆς

res ſacra, vt Vlyſſes etiam cùm errando feſſus vellet certò de rebus ſuis cognoſcere, ad inferos penetrarit, non quò videret A vmbras, & locum inamœnum, ſed quòd cuperet cum Tireſia colloqui. Qui ſimul atque ad locum peruenit, quem Circe monſtrarat, foueam fodit, oues B mactauit, cúmque complures adeſſent vmbræ, atque inter has matris quoque, ſanguinem bibere cupientes, non priùs permiſit vlli, ne matri quidem, quàm C Tireſias guſtaſſet, & ſibi vaticinium edere coëgiſſet: potuítque interim matris vmbram videre ſitientem. Lacædemonijs autem Lycurgus omnem Reip. adminiſtrationem ex cœlo inD ſtituit, legémque tulit ne in bellum proditent vnquam ante plenilunium. Non enim exiſtimabant eandem eſſe ciuitatis adminiſtrationem creſcente luna, & euaneſcente, cùm ab ea regantur omnia. Porrò Arca- E des ſoli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt Aſtrologiam, ſed quæ illorum eſt imperitia & ſtultitia, aiũt ſe Luna eſſe antiquiores.

σελήνης ἔμαθον πρηγμα-

ρει. οἱμὼ οὖν περὶ ἡμέων οὕτω καρτα ἦσαν φιλομαθέες. οἰδὲ, νυῶ. οἱμὼ αὐτέων, ἀδύνατα εἶναι λέγουσιν, αὐθρώπεια τέλος ἔνεργας μαντικῆς. ἢ γὰρ εἶναί μιν ὅτε πιστὸν, ὅτε ἀληθέα. εἰδὲ ἡ Ἀρεα ἢ ἡ Διὰ ἐν τῷ ἐφεξῆς ἡμέων ἕνεκα κινέεσθ, ἀλλὰ τῆ μὲ αὐθρωπίων πρηγμάτων ἐδεμίαν φρόνιν ἐκείνοι ποιέονθ), εἰδ' ἔστιν αὐτοῖσι πρὸς τάδε κοινωνίη. κ' σφέας ἢ χρεὼν ἡ περιφορὴς ἀναγκάζονται. ἄλλοι δ' ἀστρολογίην ἀψευδέα μὲ, ἀνωφελέα δ' εἶναι λέγουσιν. οὐ γὰρ ὑστὸ μαντοσύνη, ἀλλὰ στέλλεσθαι, ὁκόσα τῆσι μοίρησι δοκέοντα ἐπέρχεται. ἐγὼ δ', πρὸς τάδε ἀμφω ἐκεῖνα ἔχω εἰπεῖν, ὅτι οἱμὼ ἀστέρες, ἐν τῷ οὐρανῷ τὴν σφετέρην εἰλέονθ), παρέρχον δ' σφίσι ἡ κινήσεως τῶν κατ' ἡμέας ἕκαστον ἐπιγίνεται. ἢ ἐθέλεις ἵππου μὲ θέοντος, καὶ ὀρνίθων, ἢ ἀνθρῶν πλοιομενέων λίθους ἀναπαλίνεσθαι, ἢ καρφέα δονέεσθαι ὑστὸ τῶν ἀνέμων τῷ δ' ἐρέμου, ὑστὸ δ' τῆ δίνη τῶν ἀστέρων μηδὲν ἄλλο γίνεσθαι; ἢ ἐκ μὲν ὀλίγου πυρὸς ἀπορρῳὴ ἐς ἡμέας ἔρχεται, ἢ τὸ πῦρ ἡ δ' ἡμέας κάει τι, εἰδὲ οἱ

Nostri maiores igitur, vsque adeò fuerunt Astrologiæ studiosi. Huius verò ætatis homines, alij dicunt fieri non posse vt homines finem Artis diuinandi inueniant, cùm ea neque certa sit, neque vera, neque Mars aut Iupiter nostra causa in cœlo moueatur, sed neque rerum humanarum curam vllam gerant, neque quicquam cum his commercij habeant: verùm per se motus necessitate circumagantur. Alij dicunt Astrologiam non mendacem quidem, at inutilem esse. Non enim mutari vaticinio, quæcunque decreta fatis instant. At ego sanè vtriusque respondere possum, stellas in cœlo suo quidem motu voluui: cæterùm obiter eius motus effectum ad nos peruenire. An vis currentis equi, & auium, & hominum motu lapides subsilire, stipulásque moueri ventis cursu concitatis, cæterum vertigine syderum nihil aliud effici? Tum ab igni exiguo calor ad nos permanat neque nostra tamen causa quicquam ignis vrit, neque illi curæ est noster æstus:

μέλει τῶ ἡμετέρου θάλπος.

ἀστέρων ὃ οὐδεμίαν ἀπορρύσιν
λαμβάνομεν; καίτοι τῇ ἀστρο-
λογίᾳ τὰ μὲ φαῦλα ἐλάττω ποιῆ-
σαι, ἀδύνατά ἐστιν. οὐδὲ ἀλλά-
ξαι τι τῶν ἀπορρεόντων συμ-
βαινόντων, ἀλλὰ τὸν χρεωμένοις A
τάδε ὠφελεῖ. τὰ μὲ ἐλπὶς εὐ-
δίους ἀφιξόμενα, πολλὸν ἀπο-
τερπέστερ ἐυφραίνει. τὰ δὲ φαῦ-
λα, ἐυμαρέως ἔρχεται. οὐ γὰρ
ὥρισται ἀγνοίαις ἐπέρχεται, B
ἀλλ' ἐκ μελέτης, καὶ προσδοκίης,
ῥᾳδίᾳ, καὶ ἡμέρα γίνεται. τάδε
ἀστρολογίης πέρι· ἐγὼν ἐπολαμβάνω.

ab astris autem nihil ad nos
defluit? At sanè fieri non
potest vt per Astrologiam
ex malis bona faciamus, ne-
que earum rerum quæ ab
illis ad nos demanant quic-
quam mutemus. Sed hanc
vtilitatem ars affert vtentibus. Bona multò antè de-
lectant eos, qui ventura præ-
scierint. Quæ verò non im-
prudentibus accidunt, facilè
accipiuntur. Neque enim
in illos irruunt: sed quia co-
gitata sunt & expectata, le-
uia, mitiáque videntur. Hæc
mea est de Astrologia sen-
tentia.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ. DEMONACTIS VITA.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstratiua generis est, quæ historica ac didascalica tamen dictioni propior, quàm encomiastica. Describit autem genus vitam, studia, eruditionem & professionem Demonactis philosophi, quæque idem & priuatim & publicè fecerit, & ab aliis passus fuerit. Præterea & apomnemoneumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac salsè responsa, in quibus recensendis, potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam quæ circa mortem & sepulturam illius acta, quibúsque officijs & honoribus illum Athenienses & reliqui Græci prosecuti sint. Exordio attentos potissimum facit, laudando suam ætatem, quòd ea quoque virtutis memoria ac laude dignos, & veteribus illis, Herculi & Socrati similimos, procreârit. Cuiusmodi fuit Demonax hic & Bautus ille Eleatus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Μελλει ἆρα μὴ
Ε βίος τοιαυτὶ-
ποσιν ἄμοιρος
ἔσεσθαι ἀνδρῶν A
λόγου καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλ-
λὰ καὶ τῷ σώματος ἀρετῇ ἐμφε-
φυὰς, καὶ γνώμῃ ἄκρως φιλό-
σοφον, ἐκφαίνειν. λέγω δὲ εἰς τὸ
τὸν βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέ-
ρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες B
ἐκάλουν, καὶ ὤοντο εἶναι. καὶ μά-
λιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλο-
σοφον. οὓς καὶ εἶδον αὐτὸς, καὶ
ἐθαύμασα. θατέρῳ δὲ τῷ
Δημώνακτι, καὶ ὑπομνήσω
συνεχῶς μέμνημαι. περὶ μὲν οὖν Σω-
κράτου, ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ γέ-
γραπταί μοι, καὶ διήλωται,
μήκεσί τε αὐτῆς, καὶ ἰσχνό- D
τητι βολῆς, καὶ ἡ ὑπαιθρος ἐν
τῷ Παγγαίῳ διαιτα, καὶ ἡ
ὑπόπτερος συνὴ, καὶ τερφθαὶ
ὄρνισι, καὶ ἄγρᾳ ἐν ἀπαθεῖ
τῷ ὀνόματος, καὶ ὅσα ἡ λησὰς
ἀφῶν ἐπεραίωσεν, ἢ ὁδοποιῶν
τὰ ἄβατα, ἢ γεφυρῶν τὰ δύ-
σπορα. περὶ δὲ Δημώνακτος,
ἤδη δίκαιον λέγειν ἀμφοῖν
ἕνεκα, ὡς ἐκείνου τε διὰ μνή-
μης εἴη τοῖς ἀεὶ ζῶσι τόλμα κατ'
ἐμὲ, καὶ οἱ ἡλικιώτατοι τῶν νέων, Rofectò, ne-
P que noſtra ætas viris laude
& memoria di-
gnis in totum
expers futura
erat: ſed aliquem etiã virtutę
corporis eximium, ingenióque ſummè philoſophum editura. Quod autem dico, ad Bœotium illum Soſtratũ refero, quem Græci Herculem vocabant, & eſſe putabant. In primis verò ad Demonactẽ philoſophum: quos & ipſe vidi, & viſos ſuſpexi: cúmque altero nimirũ Demonacte diutiſſimè conſuetudinem habui. De Soſtrato verò alio in libro ſcripſi, eiúſque magnitudinẽ declaraui, ac roboris excellentiam: præterea eius apud Parnaſſum ſub dio viuendi rationem, lectúmque laborioſum, & alimenta mõtana, & opera à nomine non abſona. Inſuper quæ præclarè geſſit, quum aut latrones è medio ſuſtulit, aut viam in inuiis fecit, aut traiectu difficilia ponte iunxit. Iã verò æquum eſt vt duarum rerum gratia de Demonacte verba faciam, vt & quantum in me erit, viri præſtantiſſimi memores ſint illius, & generoſiſſimi quique iuuenes,

καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρῶντες, ἔχοιεν μὴ πρὸς τὰ ἀρχαῖα μόνα καὶ παραδείγματα σφᾶς αὐτοὺς ῥυθμίζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἡμέτερον βίου κανόνα προτίθεσθαι, καὶ ζηλοῦν ἐκεῖνον, ἄριστον ἂν οἶδα ἐγὼ φιλοσόφων γεγόμενον. ὧν ὁ μὲν γένος, κὠφριος, οὐ τῶν ἀφανῶν, ὅσα εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν, καὶ κτῆσιν. οὐμιλῶ, ἀλλὰ καὶ πάντων τούτων ὑπεράνω γεγόμενος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων, πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν, οὐκ Ἀγαθοβούλου μὰ Δί', οὐδὲ Δημητρίου περὶ αὐτὸν, οὐδὲ Ἐπικτήτου ἐπιχειράντων, ἀλλὰ πᾶσι μὲν συνεγένετο τούτοις, καὶ ἔτι Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, φαυλίου τι καὶ γαύρου μάλιστα κεκοσμημένῳ. ὁ δὲ γε Δημώναξ, οὐχ ὑπὸ τούτων πρὸς ὧν ἤρθη παρακληθεὶς, ἀλλ' οἰκείας πρὸς τὰ καλὰ ὁρμῆς, καὶ ἐμφύτου πρὸς φιλοσοφίαν ἔρωτος ὑπάρξαντος ἐξ παίδων εὐδὺς κεκτημένος, ἐπειδὴ μὲν τὴν αὐθαδεστέραν ἀγαθὴν ἀπάντων, ὅλον ἑαυτὸν παρέδωκε ἐλευθερίᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ, διετέλεσεν, αὐτός τε ὀρθὸς, καὶ ὑγιὴς, καὶ ἀνεπηρέαστος βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ὁρῶσι,

& ad philoſophiam reſpicientes, poſſint non modò ad vetera exempla ſe componere, ſed ab ætate noſtra ſumptam regulam ſibi proponere, illúmque imitari, qui omnium philoſophorũ quos noui præſtantiſſimus fuit. Erat itaque Demonax genere Cyprius, nõ obſcuro loco natus, quantum ad dignitatem ciuilem, & poſſeſſionem attinebat. Verũ hic omnibus illis excelſior factus, & ſe ipſum rebus pulcherrimis dignum ratus, ad philoſophiæ ſtudium ſe cõtulit, non per Iouem ab Agathobulo, neque à Demetrio ante ipſum, neque ab Epicteto excitatus: ſed cum his omnibus eſt conuerſatus, præterea cum Timocrate Heracleota, ſapiente viro, eloquentia & ingenio ornatiſſimo. At Demonax, à nullo eorum, vt dixi, inuitatus, ſed propria ad res præclaras alacritate, & inſito erga philoſophiam amore, ſtatim à puero permotus, omnia humana bona deſperxit: cúmque ſe libertati, & loquendi fiduciæ totum tradidiſſet, in ea conſtanter perſtitit, cùm & ipſe rectam, ſanam, inculpatámque vitam viueret, & videntibus atque audientibus exemplum exhi-

ρίζων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, καὶ
ἐν τῷ φιλοσοφεῖν ἀληθειαν.
οὐμὴν ἀπλοῦς ποτὲ τὸ τ᾽ λό-
γου πρὸς ταῦτα ἦν, ἀλλὰ καὶ
ποικίλος σοφὸς ἐγένετο,
καὶ τῶν πλείστων ἐμέμνητο,
καὶ λέγειν ἤσκητο. καὶ τοὺς ἐν
φιλοσοφίᾳ προαιρέσεις, ὧν
ἐπ᾽ ὀλίγον, οὐδ᾽ ἐπὶ πολὺ πε-
ριμίαν, ἄχρι τῷ δακτύλῳ
ἀφαιμαξαι, ἠσκητο. καὶ τὸ σῶμα
ὃ ἐγεγύμνασο, καὶ πρὸς καρ-
τερίαν διεπόνητο. καὶ τὸ ὅλον,
ἀμοιρολόγητος αὐτῷ μηδενὸς ἄλ-
λα προσδεᾶ εἶναι. ὥστε ἐπεὶ καὶ
ἔμαθεν ἀπ᾽ ἐπ᾽ ἑαυτῷ διαρκῶν,
ἐκὼν ἀπῆλθε τ᾽ βίου, πολλοῦ δεῖ
αὐτῷ λόγου τοῖς ἀείσοις τ᾽ Ελ-
λήνων καταλιπών. φιλοσοφίας
ὃ εἶδος οὐχ ἧν ἀποτιμώμενος,
ἀλλὰ πολλὰ ἐς τ᾽ το καταμίξας,
ἃ παίνω τ᾽ ἐξέφαινε τίνι αὐτῶν
ἥκιστα. ἐῴκει ὃ τῷ Σωκράτει
μᾶλλον ᾠκειῶσθαι, καὶ τῷ χρώ-
ματι, καὶ τῇ τοῦ βίου ῥᾳστώνῃ τ᾽
Σινωπέα ζηλοῦν ἔδοξεν, οὐ
παραχαράττων τὰ ἐς τ᾽ δίαι-
ταν, ὡς θαυμάζοιτο, καὶ ἀπο-
βλέποιτο ὑπὸ τ᾽ ἐντυγχανόν-
των, ἀλλ᾽ ὁμοδίαιτος ἅπασι, καὶ
πρὸς ὢν, καὶ ὑπ᾽ ἐπ᾽ ὀλίγον τύ-
φῳ κάτοχος, συνῆν, καὶ ξυνεπο-
λιτεύετο. καὶ τ᾽ βί᾽ τ᾽ Σωκράτους

hiberet, animũ ſuũ, veritatẽ-
q; quã in philoſophãdo ob-
ſeruabat. At nõ illotus, quod
aiũt, pedib⁹, ad hęc ſtudia ac-
ceſſit: ſed & cũ poëtis fuerat
A enutritus, & plurima memo-
riæ mãdarat, & in dicendo ſe
exercuerat. Ea verò quæ in
philoſophia tractantur, non
paulũ, neq; vt eſt in prouer-
bio, ſũmo tãtũ digito attige-
B rat. ſed exactè tenebat. Præ-
terea corp⁹ exercuerat, & ad
tolerantiã laboribus aſſuefe-
cerat. Breuiter, Hoc curauit,
ne alterius cuiuſquam egens
C eſſet. Quare poſtquã ſẽũt ſe
ſibi nõ amplius ſufficere, vl-
tro è vita migrauit, multo de
ea re Græcorũ præſtãtiſſimis
ſermone relicto: Philoſophię
verò nõ vnã ſpeciẽ ſelectam
D colebat: ſed multis ad id cõ-
mixtis, qua gauderet nõ pa-
tefecit. Apparebat quidẽ eũ
Socrati ſe magis addixiſſe,
tametſi habitu, & vitæ fru-
galitate Diogenẽ æmulari vi-
deretur. Nõ tamẽ adulterabat
E ea quæ ad victũ pertine-
bãt, admirationis emerendæ
gratia, vtq; ab ijs reſpiceretur quibuſcũ verſaretur. Ve-
rũ ne tãtillũ quidẽ factu cor-
ceptus, cõmuni cũ alijs viuẽ-
di ratione vtebatur, & cõmu-
nibus reip. legibus parebat.
Porrò Socraticã ironiam nõ
admittebat, ſed Attica gratia

τὸς ἢ ἀπίπως μεσὰ ἀποφαί-
γων τὰ πωπόσια, ὡς τὸν θεσ-
αμιλήπτας ἀπέναι, μήτε
καταφρονήσαντας ὡς ἀγμῦς,
μηδ' τὸ πυθρικὸν τ ἐπιμι-
σίων ἀποφεύγοντας. παντοίως ἢ
ἐν εὐθρουσύνης γλυκάμενος, ἢ
κομιωτέρους παρεπολύ, καὶ
φαιδροτέρους, ἢ θεὸς τὸ μέλ-
λον εὐελπίδας. ἐδιπόπονε
χρώ θεζη μεκραγὼς, ἢ ὑβρι-
διατυπόμενος, ἢ ἀχαριστῆ, κὶ
εἰ ἐπιπλῶν τῷ δίκαι ἀλλὰ τ μὴ
ἁμαρτημάτων, καθίστετο. τοῖς
ἢ ἁμαρτάνεσι, συνηγωνίζε,
καὶ τὸ παρὰ δίκημα παρὰ
τῶν ἰατρῶν αἴξις λαμβάνειν,
τὰ μὲν νοσήματα ἰωμένων,
ὀργῆ ἢ θεὸς τὸν νοσοῦντας
ἀλεξομένων, ἠξίετο. τὸ αὐθρώπε
μὲν εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν, θεῖ
ἢ, ἢ αὐθεὸς ἐπανόρθωσιν, τὰ πλη-
θόντα ἐπανορθοῦν. πιστῷ δὴ
βίῳ χρῶμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν
ἀδίνος ἦν. φίλοις ἢ συ-
νήθεσι πὶ τὰ εἰκότα. καὶ τὸν
μὲν εὐτυχεῖν δοκοῦντας αὐ-
τῶν, ἐπεμίμνησκεν ὡς ἐπ' ὀλί-
γον χρόνοις τοῖς δοκοῦσιν ἀγαθοῖς
ἐπανορθοῦσθαι. τὸν ἢ, ἢ πενίαν
ἀδυσωπῶντας, ἢ ὀνείδη δυσκο-
λαίνοντας, ἢ νόσον αἰ-
σχυνόμενος, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, οὐχ ὁρῶντας ἐπ' ἀξ

suas disputationes implebat, ita vt eius discipuli abirent, nec contemnentes eum vt non generosum, nec reprehensionum eius severitatem refugientes: sed peruam præ lætitia fierent, & longè modestiores, atque hilariores, déque futuro bene sperarent. Nunquam itaque visus est vociferans, aut supra modum contendens, aut indignans, etsi aliquis illi esset increpandus. Ipsa quidem peccata incessebat, sed peccantibus ignoscebat, petito à medicis exemplo, qui morbos quidem curant, iram verò in ægrotos non exercent. Existimabat enim hominis esse peccare: Dei verò, & viri Deo paris errata emendare. Quare cùm ita vitam instituisset, nulla re indigebat: amicis verò, vbi par erat, operam præstabat. Quorum siqui secunda fortuna frui viderentur, eos commonefaciebat, ne bonis ad breue tempus duraturis efferrentur. Eos verò qui vel paupertatem lugerent, vel exilium molestè ferrent, aut senectutem, morbúmue incusarent, cum risu consolabatur, quòd non viderent breui fu-

μικρὸν αὐτοῖς παύσεται μὴ τὰ ἀνίατα. λήθη δέ τις ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρά, πάντας ἐν ὀλίγῳ καταλήψεται. ἔμελε δ' αὐτῷ καὶ ἀδελφοὺς στασιάζοντας διαλλάττειν, καὶ γυναιξὶ πρὸς τοὺς γαμικοὺς εἰρήνην πρυτανεύειν. καί που καὶ δήμοις παραπομφοῖς ἐμμελῶς διελέχθη. καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν, ἔπεισεν ὑπουργεῖν τῇ παιδείᾳ τὰ μέτρια. τοιοῦτός τις ἦν ὁ τρόπος ὁ φιλοσοφίας αὐτῷ, πρᾶος, καὶ ἥμερος, καὶ φαιδρός. μόνον αὐτὸν νηφία φίλων γόσος, ἢ θάνατος, ὥσαι καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν, τὴν φιλίαν ἀφυρίζον. διὰ τοῦτο φίλος μὲν ἦν ἅπασι, καὶ ὃν ἔστιν ὅντινα ἀνθρώπων οἰκεῖον ἐνόμιζεν, ἀνθρωπότατος ὢν πάντων, ἧττον ἔχαιρε, συνὼν οἷσιν αὐτῶν μόνοις ἀκριβώμων, ὁπόσοι αὖ ἐδόκουν αὐτῷ καθ' ἡλικίαν τῆς θεραπείας ἐλπίδα διαμαρτανειν. καὶ ταῦτα πάντα μὴ χαρίτων, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐπιφερτέ τε, καὶ ἔλεγε, ὡς ἀεὶ τὸ γοητικὸν ἐκεῖνο, ἡδὺ πείθειν τοῖς χείλεσιν αὐτῆς ὑπηκοάζειν. τοιγαροῦν καὶ Ἀθηναίων ὁ δῆμος, καὶ οἱ ἐν τέλει

turum vt ea quibus affliguntur, cessarent : bonorum autem & malorum obliuio. longáque libertas, omnes intra breue temporis spaciũ exciperet. Ipsi etiam curæ erat dissidentes inter se fratres conciliare, & vxoribus pacem cum viris firmare. Aliquando etiam apud populum seditionibus perturbatum concinnam orationem habuit, multósque illorum adduxit vt patriæ modestè subseruirent. Hoc modo se in Philósophiæ vsu mitem, mansuetum & hilarem præbuit Solummodó amici vel morbus, vel mors ipsum affligebat : quasi maximum in rebus humanis bonum, amicitiam duceret. Ideóque amicus erat omnibus, nec fuit quisquam qui homo esset, quem familiarem non existimaret. Plus autem, minúsue lætabatur, eorum solummodo consuetudinem deuitans, quotquot illi videbantur propter spem obsequij delinquere. Et hæc omnia ea cum gratia, & venere faciebat, dicebátque, vt semper, iuxta Comicũ illud Suadela labijs illi⁹ insideret. Itaque Athenienſiũ cùmomnis populus, tũ magistratus,

φύμπας δῆμος, καὶ οἱ ἐν τέλει

θαυμάζον αὐτὸν, καὶ διετέλουν, ὡς πᾶσι τῶν πρωτείων προσβλέπουσι. καίτοι ἐν ἀρχῇ προσέκρουσε τοῖς πολλοῖς ἀστῶν, καὶ μῖσος οὐ μεῖον τῆς παρὰ τοῖς πλείοσιν ἐκτήσατο, ὅτι τε τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ἀληθείᾳ. καί τινες ἐπ' αὐτὸν συνίστασαν Ἄνυτοι, καὶ Μέλιτοι. τὰ αὐτὰ καταγερωῶντες, ἅπερ κἀκείνοι τόθ', ὅτι οὔτ' ἔνων ἄφθη πώποτ', οὔτε ἐμυήθη μόνος ἀπάντων τῶν Ἐλευσινίων. πρὸς ἅπερ αὐδρείως μάλα στεφανωσάμενος, καὶ καθαρὸν ἱμάτιον ἀναλαβών, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν, ἐμμελῶς, τὰ δ', καὶ βραχύτερον ἢ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν ἀπελογήσατο. πρὸς μὲν γὰρ τὸ μὴ τεθυκέναι πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θαυμάσητε ἔφη ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι εἰ μὴ προέτρεψεν αὐτὴν ἔθυσα. οὐδὲ γὰρ δεῖσθαι αὐτὴν τῶν παρ' ἐμοῦ θυσιῶν κατελάμβανον. πρὸς δὲ δεύτερον τὸ τῶν μυστηρίων, τοιοῦτόν τι ἔφη ἔχειν τὴν αἰτίαν, τὸ μὴ κοινωνῆσαι σφίσι τὰ τελετῆς, ὅτι οὐ φαῦλα ἦν τὰ μυστήρια, εἰ σιωπήσεται πρὸς τοὺς μαθόντας μεμνημένους, ἀλλ' ἀποβλέψει

summopere illum mirabantur, eúmque vt ex optimatibus quempiam semper conspexerunt. Quanquam principio multos offendit, & odium non minus quàm à multitudine contraxit, propter libertatem, & loquendi fiduciam: & multi in illum Anyti & Meliti insurrexerũt, qui eadem Demonacti obijciebant, quæ illi olim Socrati, quòd nemo sacra facientem illum animaduertisset, quódque solus omnium nunquam Eleusinijs initiatus fuisset. Ad quæ viriliter admodum coronatus, nitidáq; veste amictus, & in concionem progressus, partim moderatè, partim asperiùs quàm pro sua professione, respondit. Etenim ad hoc, quòd nusquam sacra fecisset Mineruæ, Nolite mirari, inquit, Athenienses, si priùs illi nunquam sacrificauerim, neque enim illam oblatis à me sacrificijs indigere putabam. Ad alterum verò accusationis partem nempe mysteriorum, eam dixit sibi esse causam, cur cum illis hactenus non fuisset festiuitatis particeps, quia siue mala forent mysteria, nondum initiatis non reticuisset, sed ab orgijs eos auertisset, siue bona, αὐτὸν τῶν ἐγκλη-

πᾶσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ φιλανθρωπίας, ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖν χερσῖν ἔχοντας, πραέως αὐτῷ, καὶ ἵλεως γίγεσθαι αὐτίκα. καὶ παρακείνου ἀρξαμένους, πιμᾶν, καὶ αἰδεῖσθαι. καὶ τὰ τελευταῖα, θαυμάζειν. κατοι ἐνίους ἐν ἀρχῇ τῶν πρὸς αὐτοὺς λόγων, βαχυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ. ἄνδρες γὰρ ἔφη Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὴν ὁρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμεῖς ἤδη κατέβυσατε. τὸ γὰρ παρίτερον, ὡς ἐχαλλιερήσατε. βούλομαι γὰρ ἔνια παρεγγέσθαι τῶν εὐτόχως τε ἅμα, καὶ αἰσίως ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένων. ἀρξαμένῳ γὰρ ἀπὸ Φαβωρίνου καλόν, καὶ ὧν πρὸς ἐκεῖνον εἶπεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαβωρῖνος ἀκούσας τινος, ὡς ἐν γάλωτι ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτῷ, καὶ μάλιστα τῶν ἐν αὐταῖς μελῶν, τὸ ἐπικεκλασμένον φρόνεμα, ὡς ἀγλυκὲς, καὶ γυναικεῖον, καὶ φιλοσοφίᾳ ἥκιστα πρέπον, προσελθὼν, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, τίς ὢν χλευάζοι τὰ αὐτῷ. ὁ δὲ ἐρωτηθεὶς, καὶ ἐυπάτητα ἔχων τὰ ὦτα. ἐγκειμένῳ δὲ τῷ σοφιστῇ, καὶ ἐρωτῶντος, τίνα δὴ καὶ ἐφόδια ἔχων ὁ Δημώναξ, ἐκ παιδὸς ἐς

ea præ humanitate omnibus expoſuiſſet, adeò vt Athenienſes qui iam lapides in illum contorquendos præ manibus habebant, erga illum mites, & placidi euaſerint ilico: atque ex illo cœperint eum colere & reueriri, denique admirari. Quãquam ſtatim ab initio orationis ad illos habitæ, aſperiore vſus eſt procœmio. Viri enim inquit, Athenienſes, cùm me iam videatis coronatum, iam me immolate. Etenim nũquam antehac litaſtis. Nõnulla etiam addere volo, ſcitè & vrbanè ab illo dicta. Bonum autem fuerit à Phauorino, & jis quæ illi dixit incipere. Cùm enim ex aliquo Phauorinus audiſſet, illum ſuas diſſertationes ludibrio habere: maximè verò membrorum in illis nimium fractas delicias, vt non generoſam, at muliebrem mollitiem, ac Philoſophiæ minimè conuenientem, Demonactem adijt, ab eóque quæſiuit, quiſnam eſſet à quo ſubſannaretur: homo, inquit, cui ſunt aures deceptu non faciles. Inſtante verò quodam Sophiſta, atque interrogante, Quibuſnam viaticis inſtructus ô Demonax, à puero ad

ὦ Δημώναξ, ἐκ παιδὸς ἐς

φιλοσοφίαν ἥκεις, ὄζχεις ἔφη. ἄλλοτε δέ ποτε ὁ αὐτὸς προσελθὼν, ἐρώτα τὸν Δημώνακτα, τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεται μᾶλλον ἐν φιλοσοφίᾳ. ὁ δὲ, τίς γάρ σοι εἶπεν ὅτι φιλοσοφῶ; ἤδη ἀπὸν ἤδη, παρ' αὐτῷ ἡδὺ μαλα ἐγέλασε. τὸ δ' ἐρωτήσαντος ἐφ' ὅτῳ γελᾷ, ἐκεῖνος ἔφη, γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ ἀπὸ τοῦ πώγωνος ἀξιοῖς κρίνεσθαι τοὺς φιλοσοφοῦντας, αὐτὸς πώγωνα οὐκ ἔχων. τὸ δὲ Σιδώνιος ποτὲ σοφιστὴς Ἀθήνησιν εὐδοκιμοῦντος, καὶ λέγοντος ὑπὲρ αὐτοῦ ἔπαινόν τινα τοιοῦτον, ὅτι πάσης φιλοσοφίας πεπείραται, οὐ χρήσει δ' αὐτὰ εἰπεῖν, ἃ ἤκουσα, ἐὰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι. ἐὰν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι. ἐὰν Ζήνων ἐπὶ τὴν Ποικίλην, διατρίψω. ἐὰν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. ἀνάγκη οὖν ἐν μέσῳ τῶν ἀκροωμένων, εἴτος ἔφη, προσειπὼν τὸ ὄνομα, καλεῖ σε Πυθαγόρας. Πίθωνος δέ τινος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ συμπιόντων, νεανίσκου ὡραίου, ἐρασθέντος αὐτοῦ, καὶ προτείνοντος ἐρώτημά τι σοφιστικὸν, καὶ κελεύοντος εἰπεῖν τὸ συλλογισμὸν

Philosophiam accessisti: Testiculis, inquit. Idem alias Demonactem adijt, & interrogauit, quam philosophiæ sectam magis amplecteretur. Quis verò, inquit, tibi dixit me philosophari? jámque abiens suauiter admodum risit. Illo verò interrogante quid esset quod rideret, Demonax ridiculum, inquit, mihi visum est, si tu barba tenus iudicandos putas philosophos, qui barbam ipse non habes. Sidonio etiam qui Rhetor Athenis olim clarus fuit, dicente in ipsius laudem, eum philosophiam omnem esse expertum (malum autem non erit ea referre quæ dixit) Si me ad Lyceum vocarit Aristoteles, sequar: si ad Academiam Plato, veniam: si ad Pœcilen Zeno, commorabor: si vocarit Pythagoras, tacebo. Surgens igitur è medio auditorum, Heus tu, inquit, nomine compellans, vocat te Pythagoras. Præterea Pythone quodam ex prætextatis Macedonibus, iuuene formoso illum prouocante, ac quæstionem sophisticam proponente, iubentéque vt syllogismi solutionē diceret, vnum inquit, noui fili, ἤ λύσω, ἢ οὐκ ἔχω,

ὅτι περαίνῃ. ἀγανακτήσαντος ὃ ἐκείνου ἐπὶ τῷ τ' ἀμφιβολίας σκώμματι, καὶ πυκνοτέρως σαντος, αὐτίκα σοι μάλα τὸν ἄνδρα ὑποδείξω. ὁδὶ, φησὶ γέλωτι ἠρώτησε, καὶ ὃ ἄνδρα ἔχεις; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς κατανενλαδεὶς ὑφ' αὑτῷ ὅπερ ἐσθῆτα ἀφθη αὐθαιρέτως ἀμπεχόμενος, ὀλυμπονίκης ὤν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἐῤῥύη, οἱ μὲ παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ἔκαστος τετυπτημένος, καὶ ἐβόων ὑπὸ τὸν ἀνθύπατον ἰέναι. ὁδὶ Δημώναξ, μηδαμῶς ἔφη ἄνδρας ἕνεκα τὸν ἀνθύπατον, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἰατρόν. ἐπεὶ δέ ποτε καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδῷ καδίζων εὗρε, γράμματον ἐν ἀγορᾷ προτιθεὶς, ἤξιε τὸν ἀπολέσαντα, ὅστις εἴη τῷ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ εἰπόντα ὀλκὴν αὐτῷ, καὶ λίθον, καὶ τύπον, ἀπολαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μειρακίσκος ὡραῖος, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. ἐπεὶ ὃ ὁδὶν ὑγιὲς ἔλεγεν, ἄπιθι ἔφη ὦ παῖ, καὶ σεαυτῷ δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολώλεκας. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Ρωμαίων βουλῆς τις Ἀθλίππιον υἱὸν αὐτῷ δείξας

quòd concluderis. Cúmque ille indignaretur, ob ſcommatis ambiguitatem, & comminaretur, ſtatim tibi virum oſtendam. Hic verò ridens interrogauit. Etenim virum-ne habes? Cùm etiam athleta quidam ab eo deriſus quòd florida veſte indutus cerneretur, cùm eſſet Olympiorum victor, illi vulnus lapide in caput inflixit, vude manauit ſanguis. Quod qui aderant indignabantur, ac ſi percuſſus quiſque fuiſſet, & clamabant vt ad Proconſulem iret. Sed Demonax, Nequaquam inquit, viri ad Proconſulem, ſed ad medicum. Olim etiam cùm deambulando annulum inueniſſet aureum in via, appoſita in foro ſchedula, poſcebat vt qui annulum amiſiſſet, quicunque tandem illius dominus eſſet, veniret, & indicato pōdere, gemma, & typo, eum reciperet. Venit ergo formoſus adoleſcēs, qui ſe amiſiſſe aiebat. Qui cùm ſani nihil diceret, Abi, inquit, ô puer, tuúmque annulum ſerua, etenim hunc non amiſiſti. Quiſpiam verò ē Romanis ſenatoribus, cùm Athenis ipſi filium oſtendiſſet, valdè formoſum, ſed effœminatum

παῖδα ὡραῖον, σπλυδείαν ὄ,

καὶ διακεκλαυμένην, προσ-
χωρεῖσε σε ἔφη ὁ ἐμὸς υἱὸς αὐ-
τοσί. καὶ ὁ Δημώναξ, καλὸς
ἔφη, καὶ σὲ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ
ὅμοιος. τὸν δὲ κυνικὸν ἐκ δέρ-
ματι φιλοσοφοῦντα, οὐκ
Ὀνήσητον, ὥσπερ ὠνομάζετο,
ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἐκέ-
λευσε. ἐρωτήσαντος δέ τινος τίς
ὅρος εὐδαιμονίας εἶναι δόξει,
μόνον εὐδαιμονᾶν ἔφη τὸν ἐλεύ-
θερον. ἐπεὶ πάντες πολλοὺς ἐλευθέρους εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, τὸν μήτε ἐλ-
πίζοντά τι, μήτε δεδιότα. ὁδὶ, καὶ πῶς ἂν ἔφη τοῦτό τις
δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὰ
πολλὰ τούτοις δεδουλώμεθα. καὶ
μὴν ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν
ἀνθρώπων πράγματα, εὑρήσεις
αὐ αὐτὰ οὔτε ἐλπίδος, οὔτε
φόβου ἄξια, παυσαμένων πάν-
των καὶ τῶν ἀναφῶν, καὶ τῶν
ἀδήλων. Περιχίου δὲ τοῦ Πρω-
τέως ἐπιπαίοντος αὐτῷ, ὅτι
ἐγέλα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς ἀν-
θρώποις προσέπαιζε, καὶ λέ-
γοντος, Δημώναξ, οὐ κυνᾷς;
ἀπαιρίνατο, Περιχίου, οὐκ ἀν-
θρωπίζεις; καὶ μὴν καὶ φυσικόν
τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων διαλε-
χθῆναι, ἀναστήσας, καὶ ἐπὶ
φρέαρ ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ

& delicijs fractum: Salutat te, inquit, meus hic filius. Tum Demonax, pulcher ille est, inquit, téque dignus, & matri similis. Porrò Cynicum in pelle tri philosophantem, non Honoratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaum vocandum censuit. Cùm quidam interrogasset, quis illi terminus fœlicitatis esse videretur, respondit, solum esse fœlicem eum qui liber sit. Illo autem subijciente multos esse liberos, At illum puto, inquit, qui neque sperat, neque timet quicquam. Ille verò, quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim vt plurimum his seruimus. Atqui, inquit, si res humanas perpenderis, eas neque spe, neque metu dignas esse comperies, quum tristia, & iucunda omnia cessauerint. Peregrino autem Protei filio ipsum obiurgante quòd sæpe rideret, & hominibus illuderet, dicentéque Demonax, nonne Cynicum agis? Respondit, Peregrine, nonne tu hominem? Physicum quoq; de Antipodibus disserentem, surgens ad puteũ deduxit, illiq; vmbra in aqua demon-

πῶς ἐν τῷ ὕδατι εἶναι,

ἦρετο, τοιούτους ἄρα τοὺς ἀντίποδας εἶναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγου τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπῳδὰς ἔχειν ἰυγγός, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὁπόσα βούλεται, μὴ θαυμάζε ἔφη. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμότεχνός εἰμί σοι, καὶ εἰ βούλει, ἕπου πρὸς τὴν ἀντοπωλίν, καὶ ὄψει με διὰ μιᾶς ἐπῳδῆς, καὶ μικρῷ τῷ φαρμάκου πείθοντα αὐτὴν δοῦναί μοι τὸν ἄρτον, ἀντιδόμενος τὸ νόμισμα, ὡς τὰ ἴσα τῇ ἐπῳδῇ δυνάμενον. ἐπεὶ δὲ Ἡρώδης ὁ παῖς, ἐπίδει τὸν Πολυδεύκη πρὸ ὥρας ἀποθανόντα, καὶ ἀξίου ὄχημα ζεύγνυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παίεσθαι, ὡς ἀπαξησομένῳ, καὶ δίφρον παρασκευάζεσθαι, προσελθὼν, παρὰ Πολυδεύκους ἔφη κομίζω σοι πρὸς ὑπολαμβάνοντος δ' ἐκείνου, καὶ εἰπόντος ὅτι τί τὸ κοινὸν καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλλοις συμβέβηκε τῷ παιδὶ αὐτῷ, καὶ εἰπόντος τί οὖν ὦ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἀξιοῖ, αἰτιᾶταί σε ἔφη, ὅτι μὴ πάλαι πρὸς αὐτὸν ἔπεμψας αὐτὸς, ἡδὺ πυθομένου, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυτὸν καθείρξαντος, προσελθὼν, ἔλεγε μάγος τε εἶναι, καὶ δύνασθαι αὐτῷ ἀναγαγεῖν τὸ παιδὸς τὸ εἴδωλον,

strata, quæsiuit, Numquid tales esse Antipodas asseris? Præterea quopiam magum se esse profitente, carmináque efficacia habere, quibus omnes illiceret, & exhiberet quæcunque vellet, Ne mireris, inquit, Nam eandem quam tu artem calleo, Et si placet ad pistricem me sequere, & videbis me vnica incantatione, & exiguo pharmaco ipsam adducturum, vt mihi det panem nummum innuens, æqualem cum incantationibus vim obtinentem. Cùm verò Herodes illustris, Pollucem immatura morte sublatum lugeret, currúmque vellet ipsi iungi, & tanquam ascensuro præstò esse, aggressus hunc, Demonax, à Polluce, inquit, epistolam tibi affero. Cùm autem ille gauisus esset, & putaret illum cum suo dolore in communi concurrere, dixit, Quid igitur ô Demonax, sibi vult Pollux? incusat te, quòd ad ipsum non proficiscereris. Hic ipse, alteri filium lugenti, & in tenebris se coërcenti, dicebat se esse magum, & filij vmbram ex inferis ipsi reducere posse,

οἱ μόνον αὐτῷ δεῖς τινας ἀν-
δρώτους ὀνομάσειε, μηδένα
πώποτε πενθήσαντας. ὑπολ-
λὺ δ' ἐκείνου ἐνδιάσαντος,
καὶ ἀπορουμένου, ἤ γὰρ εἰχέ τι-
να οἶμαι εἰπεῖν τοιοῦτον, εἴτ' A
ἔτι ἐν γελοῖε, μόνος ἀφόρητα
πάσχειν νομίζεις, μηδένα ὁρῶν
πενθοῦντα ἀμοιρον; καὶ μὴν
κἀκείνων γε καταγελᾶν ἔξιον, τῶν
ἐν ταῖς ὁμιλίαις ταῖν ἀρχαίοις,
καὶ ξένοις ὀνόμασι χρωμένων. B
ἐγὼ γοῦν ἐρωτήσαντός του ἀυτῶν
λόγου τινὰ, καὶ ἀπράγμονος
ἀποκρινάμενος, ἐγὼ μέν σε ἔφην C
ὦ ἑταῖρε, νῦν ἐρώτησα. σὺ δέ
μοι ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀπο-
κρίνειν. εἰπόντος δέ τινος τῶν
ἑταίρων, ἀπίωμεν Δημώνακτος εἰς
τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ προσευξό-
μεθα τοῦ θεοῦ, παύσει ἔφη D
κωφὸν ὄντα τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰκῆ
δυσώπητα κἀντεῦθεν ἡμῶν συ-
χνῶν ἀκούειν. ἰδὼν δέ ποτε
δύο τινὰς φιλοσόφους κομιδῇ
ἀπαιδεύτους ἐν ζητήσει ἐείζον-
τας, καὶ τὸν μέν, ἄτοπα ἐρω-
τῶντα, τὸν δέ, οὐδὲν πρὸς
λόγον ἀποκρινόμενον, ἤ δοκεῖ
ὑμῖν ὦ φίλοι ἔφη, ὁ μὲν ἕτε-
ρος τούτων, βάρον ἀμέλγειν,
ὁδὶ, αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέ-
ναι; Ἀλαδυκλείοις δ' ἐν περιπατητικῇ μᾶλλον ἐρωτῶσι,

si tres tantũ homines illi nominaret, qui neminẽ vnquã luctu essent prosequuti. Cũ ergo hic diu secũ hæsitaret, siquidem, opinor, neminem huiusmodi proferre posset, tandem ait, ô ridicule, an tu solum intolerabilia ferre existimas, neminẽ videns luctus expertem? Quinetiã eos risu dignos censebat, qui insermonibus vtebantur planè vetustis vocabulis, & peregrinis. Itaq; cùm aliquando quempiam aliquid interrogasset, illéque plus quàm Atticè respondisset, Ego quidẽ, inquit, amice nunc te interrogaui, tu verò mihi, vt Agamemnonis tẽpore respõdes. Dicente quopiam ex amicis, abeamus Demonax in fanũ, Æsculapij, pro filij salute oraturi, Valdè surdũ, inquit, Æsculapium existimas, si nõ potest nos hinc precantes exaudire. Cùm aliquando duos vidisset philosophos magnopere ineruditos in quæstione altercantes, alterum absurda rogantem, alterum nihil ad rem respondentem, Nonne videtur vobis, inquit, ô amici, horum alter hircum mulgere, alter illi cribrum supponere? Cùm Agathocles Peripateticus sese efferret,

quod

ὅτι μόνος αὐτός ἐστι, καὶ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν, ἔφη, καὶ μιὰ ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μὴ πρῶτος, οὐ μόνος. εἰ δὲ μόνος, καὶ πρῶτος. Κεθηγοῦ δὲ τῶν ὑπατικῶν, ὁπότε διὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπήει πρεσβεύσων τῷ πατρί, πολλὰ καταγέλασας καὶ λέγοντος, καὶ ποιοῦντος, ἐπειδή τῶν ἑταίρων τις ὁρῶν ταῦτα, ἔλεγεν αὐτὸν μέγα κάδαρμα εἶναι, μὰ τὸν Δί' ἔφη ὦ Δημώναξ, οὐδὲ μέγα. καὶ Ἀπολλώνιον δέ ποτε τὸν φιλόσοφον ἰδὼν μὴ πολλῶν τῶν μαθητῶν ἀκολουθοῦντα, ἤδη γὰρ ἀπήει μεταπεμπόμενος, ὡς ὅτι παιδεία τῷ βασιλεῖ συνεισιόντας, πορεύεται ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ ἀρέσκονται αὐτῷ. ἄλλου δέ ποτε ἐρωτῶντος εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι, ἀθάνατος ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα. περὶ μὲν τοῦ Ἡρώδου ἔλεγεν ἀληθεύειν τὸν Πλάτωνα, φάμενον οὐ μίαν ἡμᾶς ψυχὴν ἔχειν. καὶ γὰρ εἶναι τὰ αὐτῆς ψυχῆς, Ῥηγίλαον, καὶ Πολυδεύκην, ὡς ζῶντας ἐσᾶν, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν. ἐτόλμησε δέ ποτε καὶ Ἀθηναίοις ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τῆς παῤῥησίας ἀκούσας, διὰ τίνα αἰτίαν ἀποκλείουσι τοὺς βαρβάρους, καὶ ταῦτα,

quòd solus dialecticorum esset primus. Atqui, inquit, Agathocles, si primus, non solus, si solus non primus. Porrò cùm Cethegus vir Consularis, quando per Græciam in Asiam proficiscebatur, futur' patris in exercitu vicarius, ridicula multa & diceret, & faceret, Posteaquã ex amicis quispiam eadem videns diceret, nũ magnum scelus esse: per Iouẽ, inquit, Demonax non magnum. Cùm verò Apollonium philosophum aliquando conspexisset, cum multis discipulis in equo discedentem, quando accersitus abibat, vt regis esset præceptor, Accedit, inquit, Apollonius, eiúsque Argonautæ. Alio verò interrogante num ipsi anima videretur immortalis, Immortalis, inquit, sed vt cætera omnia. De Herode dicebat verum dixisse Platonem, affirmantem haud vnam nobis esse animam. Neque enim esse eiusdem animę Regilaum & Pollucem, vt viuos epulis excipiat, & talia meditetur. Ausus est quoque aliquando Athenienses publicè interrogare, audita sacrorum præfatione, quam ob causam barbaros excluderent, idque

τῶ τὰ τελετὰ αὐτοῖς κατασκευσάσου Εὐμόλπου, βαρβάρου καὶ θρᾴκος ὄντος. ἐπεὶ δὲ τις πλοῦν μέλλοντι αὐτῶ εἰς χειμῶνος, ἆρα τις τῶν φίλων, οὐ δεδιέναι μὴ ἀναβαπτιστος τὸ πάσχω, ἐὰν ἰχθύων κατεφάγθης; κἄπα ἀγνώμων ἂν εἰμι ἐγὼ, ἐὰν ἰχθύων κατασιτίσωμαι, τοσούτους αὐτὸς ἰχθῦς καταφαγών. ῥήτορι δέ τινι κάκιστα μελετῶντι, συμβουλεύσειν ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι. τῶ δ', εἰπόντος ἀεὶ ἐπ' ἐμαυτῶ λέγω, εἰκότως τοίνυν ἔφη τοιαῦτα λέγεις, μωρῶ ἀκροατῆ χρώμενος. καὶ μαντικὴν δέ ποτε οἰόμενόν μοι σοφίαν ἐπὶ μισθῶ μαντευόμενον, οὐχ ὁρῶ ἔχειν ἐφ' ὅτῳ ἐπὶ μισθὸν ἀπαιτεῖς. εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀλλάξαι τι δυνάμενος τῶν ἐπικειμένων, ὀλίγου αὐτοῦς, ὁπόσου ἂν αἰτῆς. εἰ δ' ὡς δεδεκται τῶ θεῶ πάντα ἔσεσθαι, τί σου δεῖται ἡ μαντική; ἐρομένου δέ τινος Ρωμαίου εὐσωματωτέρου. ἦ τὴν εἰκόνα λίθου ἢ τῶ μάρμαρον ἐπιδεξάμενον, καὶ ἐρωμένου πῶς σοι δημόνας μεμαχῆσθαι ἔδοξεν, καλὸς ἔφη, ἂν ξύλινον ἐπιταγὴν ἔχῃς. καὶ μὴν καὶ πρὸς τὰς ἀσκόπους τῶν

cùm ea sacra Eumolpus barbarus & Thrax instituisset. Cùm etiam hyeme esset nauigaturus, dixit quispiam ex amicis, Annon times ne submersa naui à piscibus deuoreris? Atqui demens essem, inquit, si à piscibus depasci metuerem, cùm tot pisces ego ante comederim. Cuidam verò Rhetori pessimè declamanti, suasit vt exercitationi incumberet. Cúmque hic dixisset, semper apud me declamo, Meritò vtique ista dicis, cùm auditore stulto vtaris. Viso etiam vate qui mercedis gratia publicè vaticinabatur, Non video, inquit, quamobrem mercedem exigas. Etenim si hoc nomine exigis, quasi aliquid ex fati decretis mutare possis, parum illud est, quantumcunque postularis. Sin autem omnia vt Deo visum est euentura sunt, quid potest tua vaticinatio? Quodam verò sene Romano corpore bene habito, armatam aduersus palum pugnam commonstrante, & interrogante, Quomodo Demonax tibi pugnasse videor. Rectè, inquit, siquidem ligneum aduersarium habebas. Quinetiam ad dubias

καὶ πρὸς τὰς ἀσκόπους τῶν

ἐρωτήσων, πάνυ εὐσχόλως περιεκύκλησε. ἐρομένου γάρ τινος ἐπὶ χλευασμῷ, εἰ χιλίας μνᾶς ξύλων κάμοιμι ὁ Δημώναξ, πόσοι μοι ἂν καπνοὶ γένοιντο, ἔφη, πόσον ἔφη ἦν ἀποδόν. καὶ τὸ λοιπὸν παῖ, καπνός ἐστι. Πολυβίου δέ τινος, κομιδῇ ἀπαιδεύτου ἀνθρώπου, καὶ σολοίκου, ἐπόντος, ὁ βασιλεὺς με τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν, εἶτα σε ἔφη Ἑλλησι μᾶλλον, ἢ Ῥωμαίοις πεποίηκεν. ἰδὼν δέ ποτε τῶν εὐπαρύφων, ἐπὶ τῷ κλάσαι τὸ περφύρεος μέγα φρονοῦντα, κύλιξ αὐτὸν ἐφ' ὃς, καὶ τῆς ἐδόντος λαβόμενος, καὶ δείξας, ἔφη, τοῦτο μύτοι ἐφ' σῦ, ἐφ' ὅτου ἐφόρει, καὶ μοὶ ἐφ' ὅτου. ἐπεὶ μύτοι λούμενος, ἄκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβαίνειν, καὶ ἡπάσατό τινος ὡς ἀποδειλιάσαντα, εἰπέ μοι ἔφη, ἆρ' πατείδος αὐτὸ πείσεσθαι ἔμελλον; ἐρομένου δέ τινος ὁποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ἐν ᾅδου, πείμενον ἔφη, κἀκεῖθέν σοι σπένδω. Ἀσθμάτῳ δέ τινι ποιητῇ φαύλῳ, λέγοντι γεγράφθαι μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὅσον ἐν ταῖς διαθήκαις κεκέλευκεν ἐπιγραφῆναι αὐτὸν τῇ στήλῃ, οὐ χεῖρον ἦ ἂν αὐτὸ

quæstiones aptè erat comparatus. Interrogante enim quopiam ludibrij gratia, Si mille minas ligni combussero, Demonax, quot erunt fumi minæ? Pōdera inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio quodam, homine valdè indocto, & inepto, dicente, Imperator Romanorum ciuitate me donauit, Vtinam, inquit, te Græcum potiùs quàm Romanum fecisset. Cùm & prætextatum quendam vidisset, purpuræ latitudine superbientem, admoto illius auri capite, prehensáque veste, & commonstrata, inquit, hoc ante te ouis ferebat, & ouis erat. Cùm lauans in balneis, in aquam feruentem inscendere reformidaret, & quispiam eum vt meticulosum argueret, Dic mihi, inquit, Num pro patria idipsum passurus eram? Interrogante quodam, Qualia in Orco esse existimas? Præstolare, inquit, indéque tibi per literas significabo. Cuidam etiam Admeto malo poëtæ, dicēti se monostichon epigramma scripsisse, quod testamento mādasset inscribi suo cippo, quod referre non fuerit deterius,

εἰπεῖν,

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτου ἴλυσον, βᾶδ' εἰς θεὸν αὐτός,

Corpus humo tegitur, Admetus ad astra volauit.

Effuso risu, dixit, Adeò elegans, Admete, est epigramma, vt illud iam inscriptum esse optarim. Cùm videret quispiam eum cruribus initum, prout accidere solet senibus, interrogauit Quid hoc rei est? Demonax. Ille verò ridens, inquit, Charon me momordit. Intuitus Lacedæmonium seruum suum flagris cædentem, Desine, inquit, seruo tuo similem te ostendere. Cùm Danaë quædam fratri litem intenderet, judicio contende, inquit, Non enim es Danaë Acrisii filia. In primis verò aduersus eos pugnabat, qui non ad veritatis inuestigationem, sed ad ostentationem philosopharétur. Quare viso Cynico qui tritum pallium & peram habebat, pro baculo verò vehementer vociferabatur, dicebátque se Antisthenis, Cratetis, & Diogenis esse æmulum, Ne mentiaris, inquit. Tu enim es Hyperidæ discipulus. Cùm athletas multos videret malè, præterque certaminis legem pugnantes, atque non pancratio sed morsu decertantes, Non absre, inquit, nostri temporis athletas, comitantes soci, τοὺς νῦν ἀθλητὰς, εἰ παρεπο-

Γελάσας, εἶπεν, ὅτι καλόν ὄντι σοι Ἀδμητε τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐβουλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδών δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτῷ οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπέκειτο γόγγραι, ἤρετο, τί τοῦτο ὦ Δημώναξ; ὁ δέ, μεδιάσας, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μήτοι καὶ Λακεδαιμόνιόν τινα ἰδὼν τὸν αὐτῷ οἰκέτην μαστιγοῦντα, παῦσαι ἔφη, ὠμότιμον σαυτὸν τὸν δοῦλον ἀποφαίνων. Δαναὴς δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, κρῖνε ἔφη. οὐ γὰρ εἶ Δαναὴ ἡ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μάλιστα δὲ ἐπολέμει τοῖς οὐ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἵνα γὰρ ἰδὼν κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, αὐτὴ δὲ τῆς βακτηρίας, ἀφόρητον κεκραγότα, καὶ λέγοντα ὅτι Ἀντισθένους, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένους ὄντι ζηλωτὴς, μὴ ψεύδου ἔφη. σὺ γὰρ Ὑπερίδου μαθητὴς ὢν τυγχάνεις. ἐπὶ μήτοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ἑώρα κακομαχοῦντας, καὶ παρὰ τὸν νόμον τὸ ἐναγώνιον, αὐτὴ τῷ παγκρατιάζειν δέοντας, καὶ ἀπτικοτέρους ἔφη,

τῶντες, λέοντας καλοῦσιν. ἀστεῖον δὲ καὶ ἐκεῖνο αὐτοῦ, καὶ δικτικὸν ἄμα, τὸ πρὸς τὸν ἀσθενῆ τον εἰρημένον. ἐῶ μὲ γὰρ πίττη μέναν τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. κυνικῷ δέ τινος ὑπὸ λίθου καταβάντος, καὶ αὐτὸ τοῦτο κατηγορουμένου αὐτοῦ, καὶ εἰς κυναιδίαν διαβάλλοντος, ἀγανακτήσας, καὶ κατασκάψαι τὸ κυνικὸν κελεύσας, ἔμελλεν ἢ ξύλοις συστέλλειν, ἢ καὶ φυγῇ ζημιώσειν. δὴ οὖν Δημώναξ παρελθὼν, παρητεῖτο συγγνώμην ἔχειν αὐτῷ, κατά τινα πάτριον τοῖς κυνικοῖς παρρησίαν θρασυνομένῳ. εἰπόντος δὲ τοῦ ἀσθενοῦς, νῦν μὲν σοι ἀφίημι αὐτὸ, ἂν δ' ὕστερον τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ ὁ Δημώναξ, θρασυκαρδιῶσαι τότε αὐτὸν κέλευσον. ἄλλῳ δὲ ποτε τραπεζίτῃ ἅμα, καὶ ἔθνος τῷ μεγίστου τιμῆς ἀρχῷ ἐμπεσουσῃ, ὡς βασιλέως ἐρομένῳ πῶς ἄν τις ἀρίστα ἄρξῃ, ἀόργητος ἔφη. καὶ ὀλίγα μὲν λαλῶν, πολλὰ δ' ἀκούων. ἐρομένῳ δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς πλακοῦντας ἐδίει, οἷει οὖν ἔφη τοῖς μωρεῖς τὰς μέλισσας πτερὰ τὰ κηρία; πρὸς δὲ τὴν Ποικίλῃ ἀθεμίτως ἰδὼν τιμῆ

leones appellant. Vrbanum quoque, simúlque mordax est illud quod Proconsuli dixit. Erat enim ex ijs cui illita pice sunt crura, totúmque corpus. Cùm autem Cynicus quidam lapide conscensо, hoc ipsum illi obijceret, ac impudicitiæ accusaret, indignatus Proconsul, Cynicum pertrahi iussit, quę aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm Demonax fortè interueniens, veniam pro eo deprecatus est, quòd pro consueta Cynicis loquendi libertate id ausus esset. Respondente autem Procōsule, Nunc quidem impune istum tibi dimitto: sed si posthac tale quippiam ausus fuerit, quas pœnas meretur? Tum Demonax, illum iubeto dropace inungi. Alteri cui Rex & castrorum & maximi exercitus imperium crediderat quærenti qua ratione quispiam optimè imperare possit, Si ira vacet, inquit, & pauca quidem loquatur, multa verò audiat. Scisci tanti cuidam num & ipse placentis vescererur, Numquid existimas apes fatuis suos fauos facere? Apud Pœcilen cùm statuam conspexisset manu mutilam. Tandem aliquādo,

ἔφη Ἀθηναίοις εἰκόνι χαλκῇ τετιμηκέναι τὸν Κυνάγειρον. καὶ μὴν καὶ Ῥοῦφον τὸν κύπριον, λέγω δὴ τὸν χαλκοῦν, τὸν ἐν τῷ περιπάτου, ἰδὼν ὀπωλυὶ τοῖς Περιπατητικοῖς ἐνδιατρίβοντα, οὐδὲν ἔφη ἀναιδέστερον χαλκοῦ περιπατητικοῦ. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ὀπτιμῶν ἅμα συμβούλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι, φέρειν γὰρ καὶ τοῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἕτερον αὖθ' αὑτῷ καταλιπεῖν τὴν φύσει, ἐλεγκτικόν τινα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο. ἀκουσῶ σου Ἐπίκτητε, δὸς μοι μίαν τῶν σεαυτοῦ θυγατέρων. καὶ μὴν καὶ τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν ἀειστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεῦσαι, εἰδὼς γὰρ αὐτὸν παγκάκιστον μὲν ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀειστοτέλη δ', καὶ διὰ σώματος αὐτὸν τὰς δίκας καταγραφὰς ἔχοντα, Ἑρμῖνε ἔφη, ἀλλ' ἐννέα δῶν ἄξιος εἶ δίκας καταγραφέων. Ἀθηναίων δὲ σκεπτομένων κατὰ ζῆλον τῶν πρὸς Κορινθίους κατασκευάσαι θέαν μονομαχῶν, προσελθὼν εἶς αὐτοὺς, μὴ πρότερον ἔτι ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι ψηφίσησθε, ἐὰν μὴ τοῦ ἱλεὼ τοῦ ἐμοὶ κατάστητε.

inquit, Athenienſes æneâ imagine Cynægirum cohoneſtarunt. Quinetiam cùm Rufinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidiſſet diu in pergulis verſantẽ, Claudo Peripatetico, inquit, nihil eſt impudentius. Cum aliquando Epictetus ſimul obiurgando ſuaderet ei vt duceret vxorẽ, & liberis procreandis operam daret, cùm hoc etiam viro philoſopho conueniat, vt ſuo loco alterum naturæ relinquat, argutiſſimè ei reſpondit. Da mihi igitur, Epictete, vnam tuarum filiarum. Illud etiam eſt memoratu dignum, quo Herminum Ariſtotelicum notauit. Etenim cùm ſciret illum quouis ſcelere fœdatum eſſe, innumeráque flagitia perpetrare, Ariſtotelẽ verò, eiúſque decem categorias in ore ſemper habere, Hermine, inquit, decem categorijs reuera es dignus. Athenienſibus aliquando conſultantibus ad Corinthiorum imitationem de conſtituendo ſpectaculo gladiatorum, Ne priùs, inquit, Athenienſes hæc decernatis, quàm miſericordiæ aram ſubuertatis.

ἐπεὶ δ' εἰς Ολυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ, Ηλεῖοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο, μνδαμῶς τοῦτο ἔφη ὦ ἄνδρες Ηλεῖοι, μὴ ἀφῆτε ὀνειδίζειν τοῖς προγόνοις ὑμῶν, ὅτι μήτ' Σωκράτους, μήτ' Διογένους εἰκόνα ἀνατιθείκασιν. ἤκουσα δ' αὐτοῦ ποτε καὶ πρὸς τὸν τῶν νόμων ἔμπειρον παῦτα λέγοντος, ὅτι κινδυνεύουσιν ἄχρηστοι εἶναι οἱ νόμοι, ἄν τε πονηροῖς, ἄν τε ἀγαθοῖς γράφωνται. οἱ μὲν γὰρ λεγόμενοι νόμων οὐδὲν δέονται. οὐδὲ, ὑπὸ νόμων οὐδὲν βελτίους γίγνονται. τὸν δ' Ομήρου στίχον ἥκιστα ἥδε μάλιστα,

Κάτθανε δ' ὅμως ὅ, τ' ἀρχὸς ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργώς.

Ἐπῄνει δὲ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς καινόν τινα δημηγορον. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε τίς αὐτῷ ἄριστος τῶν φιλοσόφων, ἔφη, πάντες μὲ θαυμασοί. ἐγὼ δὲ, Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένη, καὶ φιλῶ Αρίστιππον. ἐβίου δὲ ἔτη ὀλίγου δέοντα τῶν ἑκατὸν, ἄρρωστος, ἄλυπος, οὐδένα ἐνοχλήσας πω, ἢ αἰτήσας. φίλοις χρήσιμος. ἐχθρὸν οὐδένα οὐδὲ πώποτε ἐσχηκώς. καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχον πρὸς αὐτὸν Αθηναῖοί τε αὐτοὶ, καὶ σύμπασα ἡ Ελλὰς, ὥστε παντὶ,

Cùm in Olympiam aliquando veniſſet, eique imaginem æneam erigere decreuiſſent Elei, Nequaquam iſtud facietis, inquit, viri Elei, ne maiores veſtros afficere probro videamini, quòd neque Socrati, neque Diogeni ſtatuam poſuerunt. Ipſum etiam hæc legum perito dicentem audiui, periculum eſſe ne ſint irritæ leges, ſiue malis, ſiue bonis ſcribuntur. Etenim hi non egent legibus, illi à legibus nihilo meliores reddũtur. Vnum potiſſimùm Homeri verſiculum canere ſolebat.

Strenuus & ſignis fato moriuntur eodem.

Laudabat autem Therſiten, tanquam Cynicum concionatorem. Interrogatus quis illi potiſſimùm ex philoſophis probaretur, Omnes, inquit, admiratione ſunt digni; verùm ego Socratem colo, Diogenem admiror, Ariſtippum amo. Vixit annos ferme centum, nullo morbo, nullo mœrore affectus: nemini vllam moleſtiam intulit, nihil à quoquam petiuit: amicis officioſum ſe præbuit, nullum vnquam inimicum habuit. Atque ipſum amore tanto proſequuti ſunt Athenienſes atque vniuerſa Græcia, vt prætereunti

ἐξανίσασθαι μὴ τὸν ἄρχοντα, σιωπᾶν τε καὶ ἡσυχάζειν παρὰ πάντων· τὸ τελευταῖον δὲ, ἤδη ὑπέργηρως ὢν, ἄκλητος εἰς ἑωθινὸν τινὰ παρίησιν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ ἐκάθευδε, τῶν ἐνοικούντων θεόν τινα ὑποπτεύσαντα ἡγεμόνα τὸν εἰσόδιον, καί τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσεληλυθέναι αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρίοντα δὲ, αἱ ἀρτοπῶλιδες αὐθαίλικον ἔρριψαν αὐτῷ, ἑκάστη ἀξιοῦσα παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον. καὶ τοῦτο συντυχίαν ἑαυτῆς ἡδίστην ἐνόμιζεν. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖδες ὀπώρας ἐφοίτων αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες. ἐπεὶ δὲ ποτε ἀθύμησεν ὁ δῆμος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ σιγὴν μὲν, σιωπᾶν ἐποίησε αὐτούς. ὡς δὲ, ἰδὼν ἅπαντα μετεγνωκότας, οὐδὲν εἶπεν, καὶ αὐτὸς ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ συμβαίνει τὰ ἐπὶ τοῖς τε ὠὰ αὐτῷ ἐπικουρεῖν, εἶπεν πρὸς τὸν παρόντα τὸ ἐναγώνιον τῶν κωμικῶν τοῦτο,

Λήγει μὲ νῦν τῶν καλλίστων ἀθλων ταινίας.

Καιρὸς δὲ καλεῖν καὶ ἡμᾶς μέλλειν.

Καὶ τὰ μὲν τοῦ ἀποχρώντως, ἀπῆλθε τὸ βίου φαιδρῶς, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν

magistratus assurgerent, magnúmque silentium omnes agerent. Postremò, cùm iam esset senio confectus, non vocatus in quamcunque domum incidisset prætereuntem, in ea cœnabat, & dormiebat: quam qui incolebant hoc aliquem esse Dei exortum ducebant, & bonum aliquem genium in ædes ingressum. Prætereuntem verò pistrices certatim ad se trahebant, vnaquæque cupiens vt à se panem acciperet: & quę dedisset, hoc sibi cedere fœlicitati putabat. Quinetiam illi poma solebant offerre pueri, patrem illum vocantes. Seditione verò Athenis aliquando orta, in concionem ingressus est: cúmque summodò apparuisset, silentium ipsis imposuit. Quos cùm respuisse vidisset, nihil loquutus abijt. Porrò cùm intellexisset se sibi non amplius opem ferre posse, dicta ad præsentes, qua in certamine præcones vti solent clausula. Iam finis est pulcherrimorum munerũ certaminis: non esse differẽdum amplius tempus monet. Et cùm ab omnibus abstinuisset hilaris è vita migrauit, & qualis obuijs semper apparuit. Paulò verò antequam

ἐφάνετο. ὀλίγον δὲ ὕστερον τὸν

τελευτῆς ἐρομένου πρὸς τοὺς περὶ ταφῆς τί κελεύεις, μὴ πολυπραγμονεῖτε ἔφη. ἡ γὰρ ὀδμή με διαφθερεῖ. φαμένου δὲ ἐκείνου, τί οὖν ἂν αἰσχρὸν ὀρνέοις, καὶ κυσὶ βορὰν παρατιθεῖσι πολλοῖς τοῦτον αὐδρὸς σῶμα; ἢ μὴν οὐδὲν ἀτοπον ἔφη τοῦτο, εἰ μέλλει καὶ ἀπολεῖσθαι, ζῴοις ποσὶ χρήσιμος ἔσεσθαι, οἱ μὴν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐθαύμασαν αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπετέλεσαν ἐπιθήσαν, καὶ τὸ θῶκον τὸν λίθινον, ἐφ' ᾧ εἰώθει ὁπότε κάμοι, ἀναπαύεσθαι, προσκυνοῦσι, καὶ ἱστεφανώσαν ἐς τιμὴν τοῦ αὐδρὸς, ἡγούμενοι ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν λίθον, ἐφ' οὗ ἐκαθέζετο. ὅπου μὲν γὰρ τὴν ἐκφορὰν, ὃ ἔστιν ὅς τις οὐκ ἀπολύπησε. καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων. οἵτοι μὴν τοὐναντίον τοῖς, ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸ τάφου. ταῦτα ὀλίγα παύ ἐκ πολλῶν ἀπομνημονεύσα. καὶ ἔστιν ἀπὸ τούτων τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίζεσθαι, ὁποῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἦν.

A

B

C

D

moreretur, interrogante quopiam, De sepultura quid imperas? Ne huius rei satagatis, inquit, etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, Quid igitur, annon turpe fuerit, si tanti viri corpus voluctibus & canibus dilaniandum obijciatur? Atqui nihil est absurdum, si mortuus quoque nonnullis animalibus vtilis sũ futurus. Cæterùm Athenienses magnifico funere illum elatum publicè sepelierunt, diúque luxerunt: ac sedem lapideam, super qua fatigatus quiescere solebat, adorarunt, & in viri honorem coronarunt, rati sacrum etiam esse lapidem, in quo sedisset. Nemo verò est qui funus non sit comitatus: ac potissimùm ex philosophis, qui suppositis humeris illum, tulerunt ad sepulchrum vsque. Hæc perpauca ex multis commemoraui, ex quibus lectori colligere liceat, cuiusmodi vir ille fuerit.

ΕΡΩΤΕΣ. AMORES.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ. ANGVMENTVM.

Hoc dialogo de amoribus, & eorum voluptate disputatur, introductis Charicle & Callicrate duabus personis, quorum alter amorem mulierum vt antiquiorem, & natura magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisque mortuum, & vtrinque oblectantem, defendit, alter autem turpem istum in pueros affectum, sed honesto tamen, & philosophico nomine palliatum, commendat. Confutato eo quod alter de natura dulcis opposuerat, & proposita malorum vitiorum insolentia ac fuditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, inuitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autem & praeparatio disputationis ab attentione & rei magnitudine, quam longa deinde narratio sequitur, continens causam & quasi fundamentum totius negotij, in qua illa quoque non indigna lectu sunt, de stripte templi Gnidiacae Veneris, & exemplum impetuosi amoris, quo quidam ipsam dea statuam nocturno aggressus est. Cuius comm moratio, cum actionis ac disputationis principium & ingressum facit. Caeterum haud scio, an & hic philosophos tacitè perstringat Lucianus, dum paderastas esse, solis illis permittit.

ΛΥΚΙΝΟΣ. LVCIANVS.

ΕΡωτικῶν παιδιᾶς ἑταῖρέ μοι Θεόφιλε, ἐξ ἑωθινοῦ πυκλάζουσας ἡμῶν τὰς κεκμηκυίας πρὸς ταῖς συνουσίαις ἀκοὰς ἄντα. καί μοι σφόδρα δηλῶσαι τοιαύτης αἰτίαν, ἴσχνερος ἢ τῶν ἱλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις. ἀδυνὴς γὰρ ἡ ψυχὴ δηλυκοῦς συνουσίας ἀπέχεσθαι. πολλοῦσι δ' οἱ φιλέπιμοι πόνοι,

AMatorio lusu, a nice Theophile, summo mane nostras aures continuo studio defessas impleuisti: mihique relaxationem huiusmodi vehementer sitienti, iucundorum sermonum tuorum affluxit tempestiua gratia. Infirmior enim animus est, quàm vt studia continua sustinere queat. Desiderant autem soliciti labores,

μικρὰ τῶν ἐπαχθῶν φροντίδων
χαλαδέντες, εἰς ἡδονὰς ἀνίε-
σθαι. παύσῃ δή με ὑπὸ τὸν ὄρ-
θρον, ἢ τῶν ἀκολάστων σου λό-
γων αἰμύλη, καὶ γλυκεῖα πει- A
θὼ κατέψυξεν. ὡς ὀλίγου
δεῖν, Λεισβίδως ἡγούμενον εἶναι,
τοῖς μιλησιακοῖς λόγοις ὑφ-
ηλούμενος. ἄχθομαί τι νὴ
τοὺς σοὺς ἔρωτας, οἷς πλατὺς B
ἐυρέθη σκοπὸς, ὃν πέπαυσαι
διηγούμενος. καί σε πρὸς αὐ-
τῆς αἰτιβολῶμεν Ἀφροδίτης, εἰ
πειστά με λέγειν ἔοικας, εἴ τι
ἄῤῥεν, ἢ καὶ νὴ Δία θῆλυς ἐφεῖ- C
ταί σοι πόθος, ἡρέμα τῇ μνήμῃ
ἐκκαλέσασθαι. καὶ γὰρ ἄλλως ἑορ-
τασιλεῖ ἄγομεν ἡμέραν, Ἡρα-
κλεῖα δύοντες. ἂν ἀγνοεῖς δ'
ὅπου τὸ θεῖον ὡς ὀξὺς ἰὼ πρὸς D
Ἀφροδίτην. ἤδιστα οὖν δοκεῖ
μοι τῶν λόγων τὰς θυσίας προσ-
ιόντας. θεώμενος. δᾶπον
ἂν μοι ὦ Λυκῖνε, θαλάττης κύ-
ματα, καὶ πυκνὰς ἀπ' οὐρανῦ
νιφάδας ἀριθμήσεις, ἢ τοὺς E
ἐμοὺς ἔρωτας. ἔγωγ' οὖν ἅπα-
σαν αὐτῶν κενὴν ἀπολελεῖ-
φθαι φαρέτραν νομίζω. κἂν ἐπ'
ἄλλον τινὰ πτῆναι θελήσω-
σιν, αὐτόπλους αὐτῶν ἡ δεξιὰ
γελασθήσεται. ἥδομαι γὰρ ἐν
τῇ ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ εἰς

vt paulum relaxatis grauibus curis, in voluptates remittantur. Quare me sub diluculum, hæc blanda, dulcísque lasciuorum verborum tuorum suadela valdè exhilarauit. Itaque parum abfuit, quin Aristides mihi viderer esse, Milesijs sermonibus supra modum delinitus. Doleóque per amores tuos, quibus latus inuentus est scopus, quòd narrare desiisti. Ac te per ipsam obsecramus Venerem, si abundè mihi dicere videris, si quod masculum, aut muliebre te incessit per Iouem desiderium, sensim memoria elicias. Nã alioqui festum diem celebramus: Herculi sacra peragentes. Cæterùm haud ignoras quã acer ad Venerem fuerit hic Deus. Proinde lubentissimè videtur mihi hæc sacrificia sermonum esse admissurus. *Theom.* Citiùs verò Luciane, maris fluctus, densásque niues è cœlo delabentes numeraueris, quàm meos amores. Itaque vacuam omnem eorum pharetram relictam esse puto: ac si ad alium auolare volent, inermis ipsorum dextra ridebitur. Propemodum enim quum ex adolescentia inter ephebos sum receptus, alijs τοὺς ἐφήβους χρηναι, ἄλλως

ἐπ' ἄλλων ὀπδυμάας βουκολῶμαι. διάδοχοι ἔρωτες ἀλλήλων, ἢ πρὶν ἢ λῦξαι τὸν πρεσβύτερον, ἄρχονται δεύτεροι, κάρηνα λερναία τὰ παλιμφυῆς πλέθρας πολυτλοκώτερα, μηδ' Ἰόλεων βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα. πυρὶ γὰρ οὐ σβέννυται πῦρ. οὕτω τὶς ὑγρὸς τοῖς ὁμμασιν ἐνοικεῖ μύωψ, ὃς ἅπαν κάλλος εἰς αὐτὸν ἁρπάζων, ἐπ' οὐδενὶ κόρῳ παύεται. καὶ σωτηρὸς ἀποφεύγειν ἐπέρχεταί μοι, τίς ἡ τῆς Ἀφροδίτης ὁ χόλος. οὐ γὰρ Ἡλιάδης ἐγώ τις, οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱππολύτειον ἀφρυάδμος, ὡς ἐρεθίται τὸ θεῖον πρὸς ἅπαντα ταῦτα ὀργίλον. Λυκίνος. πέπαυσο τὸ ἐπιπλάττου καὶ δυσχερείᾳ τοιαύτῃ ἐπανελέσθαι Θεόμνηστε. ἆρ' οἶδα γὰρ ὅτι τούτῳ τῷ βίῳ ἡ τύχη σε συνεκλήρωσε, καὶ χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναιξὶν ὁμιλήσαις, καὶ μὴ παίδων τὸ κάλλος ἀπόσωπον ὁμιλεῖς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων τάχα δεήσει πρὸς τὸ δυσχερὲς οὕτω νόσημα. δεινὸν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' οὐχὶ τοῦτον τὸν πολὺν ὀκλάζειν, εὐδαίμονα σαυτὸν εἶναι νομεῖς, ὅτι σοι ὁ Ζεὺς ἐκ ἀνθρωπείας γεωργίας ἐπιλέσθαι,

atque alijs cupiditatibus demulceor. Alij amores alijs succedunt, ac priùs quàm definant primi, incipiunt secundi, Lernæa capita, magis quàm renascentis hydræ multiplicia, quæ neque auxiliatorem Iolaum habere possint. Non enim ignis igni extinguitur, ita humidus quidam asilus meis oculis inhabitat, qui omnem formam ad sese rapiens, nulla satietate expletur. Ac assiduè dubitare mihi in mentem venit, quænam sit hæc ira Veneris. Non enim ego sum Heliades quispiam, neque Lemniadum contentio, neque agreste illud Hippolyti supercilium, vt implacabilem hanc iram Deæ in me irritem. *Lu.* Omitte fictitiam hanc, Theomneste, & difficilem actionē. Etenim ægrè fers quòd te huic vitæ conditioni fortuna destinauit & acerbum esse putas, si cum formosis mulieribus, cúmque pueris pulchrè florentibus versaris? Sed tibi purgatione ad morbum adeò molestum forsitan opus erit: grauis enim est hic affectus. Quin tu potiùs effusa multa hac dementia, beatum esse te putabis, quòd non squalidæ agriculturæ, non

οὐδ' ἐμπορικὰς ἄλας, ἢ στρατιώτιν σε ὅπλοις εἶον, ἀλλὰ λιπαρὰ παλαίστρα μέλουσί σοι, καὶ φαιδρὰ μὲν ἐσθὴς μέχρι ποδῶν πίπτουσα, καὶ ὑφὴ τρυφερὰ καθειμένη. διακρίδην δ' ὑπομύρισται κόμης ἐπιμέλεια. τῶν χαμαὶ ἐρωτικῶν ἐμοὶ, καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον, ξυφαίνει, καὶ γλυκὺς ὀδοὺς ὁ τοῦ πόθου δάκνει. πειρᾷ γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὼν δ', ἀπολέλαυκας. ἔστι γὰρ ἡδονὴ τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μέλλον. ἀναγκάζομαι γάρ σοι διηγουμένῳ σοι τὸν πόλεμον, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, καταλόγου, ὧν ἀρχὴν ἐποιήσω, ἐλαφρὰ μὲν τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ τερεῖναι ἀνύσαιντο. τὴν φωνὴν δ' ἴσην τῇ Λυκάμβου θυγατρὶ λεπτὴν ἀφηδυνῶν, ἀπ' αὐτῆς τοῦ χρώματος ἐθύου ἄλλος ἦς, οὐκ ἐκείνων μόνων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς μνήμης ἐρῶν. ἀλλ' εἰ τί σοι τὸ κατὰ τὴν Ἀφροδίτην πεῖσμα λελύσαιτο ἀφεῖται, μηδὲν ἀποκρύψῃ. τῷ γὰρ Ἡρακλεῖ, ἢ θυσίαν ἐντελῆ παρέσχου. Θεσ. βεβράχοις μὲν ὁ δεύμων ὦ Λυκῖνε, καὶ τῆς ἁλμύρας ὡς φασι τῶν θυσιῶν ἥκιστα τερπόμενος. ἐπεὶ δ' αὖτε ἢ ἑορτὴν λόγῳ γεραίρομεν,

mercatorijs erroribus, non militari in armis vitæ conditioni te destinauit Deus, sed pingues palæstræ tibi sunt curæ, ac splendida vestis ad pedes vsque delicatè demissa. Eleganter verò compositæ comæ studium, ipsaque oblectationum amatoriarum tentatio delectat, dulcísque desiderij dens mordet. Dum enim periculum facis, speras: vbi verò consequutus es, frueris. Pari autem voluptate præsens, & futurum afficiunt. Paulò ante igitur cũ narrares longum istum, perinde ac apud Hesiodum catalogum eorum quos inde ab initio amasti, suaues quidem oculorum tuorum faces molliter liquescebant. Parem autem Lycambæ illius filiæ tenuem vocem iucundè referẽs, ab ipso statim habitu præ te ferebas, quòd non illos solùm, verùm etiã ipsam illorum memoriam amares. Sed siquid tibi ex ea nauigatione quam secundum Venerem suscepisti, reliquum supereſt, ne id nos cela, sed absolutum Herculi sacrificium præsta *Tuum*. Tauriuorus est iste Deus, Luciane, & sacrificijs citra fumũ peractis, vt aiunt, minimè delectatur. Sed postquam annuam ipsius festiuitatẽ sermone celebramus,

μεῖς ἐμαὶ διηγήσεις, ἐξ ἑωθινῆς παρεταθεῖσα, κόρον ἔχουσιν. ἡ δὲ σὺ μῦσα, ἡ πωλήσεις μαθηματικὴν ἀπουδῆς, ἱλαρῶς τῷ θεῷ συνδιημερεύσετω. καί μοι γνῶ δικαστὴς ἴσος, ἢ πρὸς μᾶλλον εἰς ἕτερόν σε τῶν παίδων ῥέποντα ὁρῶ. πότερον ἀμείνονας ἡγῇ τοὺς φιλοπαίδας, ἢ τοὺς γυναίοις ἁρμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ πλαγγὼν ἑκατέρῳ, καθάπερ ἀκριβὴς ῥυτὴρ, τοῖς ἐπ' ἀμφότερα πλάστιγξιν, ἰσορρόπως παλαντεύομαι. σὺ δ' ἐντὸς ὢν, ἀδεκάστῳ κριτῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. πάντα δὴ περιελὼν ἀκκισμὸν ὦ φιλότης, ἵνα πιστευκέ σοι ᾖ φέρε περὶ τῶν ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γέλωτος ἄγαν ἡ διήγησις. ἦ δ' ἐπαγγέλλεταί τι καὶ ἀπουδαῖον. ἔγωγ' οὖν ἐξ ὑπογύου τῆς ἐπιχειρήσεως ἠλάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' οὐ παλαιᾶς, ἐξ ὅτου δυοῖν ἀνδρῶν ἠκροώμην, περὶ τούτων αὐτοῖν ὧν ἀμελλωιδοῦσιν, ἔτι νεωστὶ μνήμην ἔχουσιν ἔχω. διῆρτο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις τὰ πάθη. καὶ οὐκ ἄσμενος οὐκετ' εὐκολίαν ψυχῆς ἀνύπνου ὤν, διπλοῦς ἀφύσσει μισθὸς,

meæ quidem narrationes ab aurora productæ, satietatem pariunt. Tua verò Musa à consueto transiata studio, hilariter cum Deo diem hùc exigat. Ac mihi æquus esto iudex, siquidem neutram in partem huius affectus propendentem te video. Vtros meliùs habere putas, puerorum amatores, an qui fœminas amplectuntur? Nam ego vtroque perculsus, perinde atque accurata trutina, lancibus vtrinque stantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc sortem es, incorrupto iudice nimirū tatione, quod melius fuerit, eliges. Proinde omni recusādi simulatione sublata, ô amice, quem calculum tibi de meis amoribus iudiciū credidit, iam feras. Luc. Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneste, attamen etiam serij quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, scieras non admodū diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Diuisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, ὢν, διπλοῦς ἀφύσσει μισθὸς,

τὸν μὲ, βουκολέσαν, τὸν δ' ἀγ-
γυφα μῆλα τορέυων. ἀλλ' ὁ μὲ,
ἁβρυῶν παιδιχοῖς ἤδετο, τὴ
θηλείαν Αφροδίτην θέρεθρον
ἠγούμενος. ὁδ' ἀγέλευν ἔρωτος
ἄρρενος, εἰς γυναῖκας ἐπόνετο.
δυοῖν οὖν μαχομένοιν παθοῖν
ἀγωνοθετήσας ἄμιλλαν, οὐδὲ
μὴν εἰπεῖν δυνάμενος, ὁπότε-
ρον θέλω. καί μοι τὸ τῆ λόγου
ἔχει, τοῖς ἀκοαῖς ἐπιφερόμενον
χθὲς, ὡς ἀρτίως εἰρημένα.
πᾶσαν οὖν ἐπιτιμήσεως ἀφορ-
μὴν ἐκ ποδῶν ἀποθέμενος, ἃ
παρ' ἀμφοῖν ἤκουσα λεχθέντοιν,
κἀγὼ τὸ ἀκριβὲς ἐπέξειμί σοι.
Θεό. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαντικρὺ
ἔνδον, ἀπαντικρὺ καθεδοῦμαί
σου, δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε
λήξειεν ἀείδων. σὺ δ', ἡμῖν τὰ
πάλαι κλέα τῆς ἐρωτικῆς δια-
φορᾶς, μαλωδίᾳ περαίνειν.
Λυ. ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν
διανοεμένῳ, ταχυναυτοῦντι
σκάφος ἐυξέστοιο, τούτων τῶν
δικρότων, οἷς μάλιστα χρῶνται
Λιβυρνοὶ δολιῶν, ἔθνος Ἰονίῳ
κόλπῳ παροικοῦν. οἷς δ' ἐνῆν, πάντας ἐπιχωρίους θεοὺς
προσκυνήσας, καὶ Διὰ ξένιον
ἵλεων συνεφάψασθαι τῆς
ἀποδήμου πρατιᾶς ἐπικαλε-
σάμενος, ἀπ' ἄκρου ὄρεως

hanc armenta regens, pecora illã candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrũ esse ducens: ille autem ab amore masculo pur⁹, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorũ affectuũ inter se pugnantium certamen instituerit, dicere non possim quãtum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonũ vestigia, vt quæ nuper dicta sunt, auribus fermè obsignata hærent. Omni igitur obiurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audiui, accuratè tibi commemorabo. *Theom.* Quinetiam ego hinc surgẽs, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam nauigare, velox nauigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinũ habitat, potissimùm vti videntur. Quantũ autẽ in me erat, Deos omnes patrios precatus, & inuocato Ioue hospitali, vt expeditionẽ peregrè susceptã propitius adiuuaret, ab vrbe vehiculo mulari ad mare descendebã. ζύγει κατέρειν ὀπὶ θάλασσαν,

εἶτα τοὺς παραπέμποντας με δεξιωσάμενος, ἀκολουθεῖν ἐᾷ παιδείας λιπαρὰς ὄχλος, οἱ συνεχὲς ἡμῖν ἐντυγχάνοντες, ἀσιαρῶς διεζευγνυντο. ἡ φορμὶς γοῦν ἐπῆρε, ἐγγὺς ἑαυτὸν ἱδρυσα τῆς κυβερνήτου. καὶ ῥοθίῳ τῷ τῶν ἐλατήρων μὴ μακρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀπαχθέντες, ἐπιδὴ μάλα κατωπὴν ἡμᾶς ἐκύμαινον αὖραι, στὰν ἰσχὺν ἐκ τῶν μεσοκοίλων ἀκρωτηρίων χαρασσόμενοι τὸ κέρας ἐφειλάμεθα. εἶτ' ἀθρόας κατὰ τῶν κάλων τὰς ὀδύνας ἐκχέαντες, πρῖμα πιμπλαμένου τοῦ λίνου, καὶ οὐδὲν ἄκαιρα βίλοις ἐλάπτοντι ῥοίζῳ διεπλέομεν, βαρὺ τὸ κύματος ἀποβρυχομένου περὶ τὴν ὀχοῦσαν αὐτῷ φορέαν. ἀλλ' ἄγε μὴν ἐν τῷ μεταξὺ παράπλῳ, ἀσυδῆς, ἃ παιδιᾶς ἐχρῆν ἅπτα συμπλέχθη, καιρὸς ἀπαθῆ μυκήσειν. ὡς γὰρ τὰ Κιλικίας ἤδη ἔφαλον ἀμειψάντες, εἰχόμεθα τοῦ Παμφυλίου κόλπου, Χελιδονέας ὑποδύοντες, ἀπὸ ἀμυχθοῦς τοῦ εὐτυχοῦς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ὄρους, ἐκάστη τῶν Λυκιακῶν πόλεων ἐπιξενούμεθα, μύθοις τὰ πολλὰ χαίροντες. ἔστιν γὰρ ἐν αὐτοῖς σαφῶς εὐδαιμονίας ὀρέγεται λόγων.

Iis deinde qui me deducebãt valere iussis (me autem frequens eruditorum turba sequebatur, qui nobiscum assiduò versari soliti, ægrè dissociabantur) consceni puppi, iuxta gubernatorem me collocaui. Tum impetu remigum breui à terra in altum prouecti, siquidem à tergo etiam auræ nos agitabant, malo è media naui erecto statim carchesio antennam astrinximus. Deinde velis per funes consertim effusis, sensim impletis rẽto linteis, nihilo minori impetu, opinor, quàm sagitta peruolat animus, fluctibus grauiter infrementibus circa proscindentem ipsos prorã. At verò quę inter navigandum seria vel iocosa contulerimus, longiùs hic persequi tempus non finit. Postquam autem mariumam Ciliciæ oram præteruecti, Pamphilium sinum contigimus, vltra Chelidoneas, fœlices illos veteris Græciæ terminos, haud citra laborem cursu elati, ad singulas Lyciæ ciuitates diuertimus, fabulis sæpe nos oblectantes. Nullæ enim in ipsis manifestæ cernuntur fœlicitatis reliquiæ:

donec

ἔχει τὴν ἡλιάδος ἀφάμωμοι Ρόδου, τὸ συνεχὲς δ' μεταξὺ πλῷ διαναπαῦται θεὸς ὀλίγον ἐκείναμεν. Οἱ μὲν οὖν ἐρέται, τὸ σκάφος ἔξαλον ἐς γῆν ἀναπάσαντες, ἐγγὺς ἐπλώσαμεν. ἐγὼ δ' ἐυτρεπαμένου μοι ξενῶνος ἀπαντιχρὺ τοῦ Διονυσίου κατ' ἠρεμαῖον βάδιζον, ὑφορῶμαι ἀπολαύοντως ἐμπεπλάσμενος. ἔστι γὰρ ὄντως ἡ πόλις ἡλίου, πρέπον ἔχουσα τῷ θεῷ τὸ κάλλος. ἐκπεπιῶν δ' τις ἐν τῷ Διονυσίῳ στοᾷ, ἐκάστοτε γραφῶν κατόπτευον, ἅμα τῷ τέρποντι τῆς ὄψεως, ἡρωϊκοὺς μύθους ἀναπτυσσόμενος. εὐθὺ γάρ μοι δύο, ἢ καὶ πλείους φοιτήτρουσαν ὀλίγου διάφοροι, πᾶσ' ἰσοείαν ἀφηρημένοι. τὰ δ' πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκαστὰ θεωλάμβανον. ἤδη δ' τῆς θέας ἄλις ἔχοντι, καὶ διανοουμένῳ μοι βαδίζειν ἄκαιρα, τὸ ἥδιστον ἐπ' ξένης ἀπήντησέ μοι κύριος, αὖθις ἐκ πολλοῦ χρόνου σωνήθεις, οὓς οὐδ' αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολλάκις ἡμῖν ἰδὼν ἐπὶ τοῖς τῶνται ἐν ταῦθα. ἐκ Κλείνδου Χαιρικλέα τινὰ ἐκ ἀμοιρον ἔχοντά τι, καὶ κομψευτικῆς ἀσκήσεως, ὅτι εἶμι γνωρίσας

donec ad Soli sacrã Rhodum delati, cõtinuũ nauigationis hactenus actę laborẽ aliquãtisper interpellare decreuimus. Remiges itaq; nauigio è mari in terram subducto, prope littus tẽtoria fixerunt. Ego verò parato mihi hospitio, è regione tẽpli Dionysij lento gradu progrediebar, sũma interim voluptate frueens. Est enim re ipsa Solis hæc vrbs, cõuenientem Deo pulchritudinẽ præ se ferens. Porticus autẽ tẽpli Dionysij obambulãs, singulas picturas cõtẽplabar, vnà cũ ea voluptate, quã ex contẽplatione capiebã, heroicas illas fabulas memoria repetẽs. Statim enim mihi duo, vel etiã tres propemodũ præcipui superuenêre, qui omnẽ historiam mihi narrabãt, pleraq; etiam ipse cõiectura percipiebam. Et cũ iã satis essẽ cõtẽplatus, domũque ire cogitarẽ, quod iucũdissimũ est in peregrina regione lucrũ mihi obtigit, virii iã olim familiares, quos neq; ipse nõ nosse mihi videris, cũ sæpè huc ad nos itãtes videtis. Nẽpe Chariclẽ illũ Corinthiũ, adolescẽtẽ haudquaquã deformẽ, aliquid ex arte fucandi habentẽ, vt qui mulieribus, opinor, pulchritudinem ostentare affectaret. Vnà quoque cum ipso

καὶ Καλλικρατίδαν τὸν Ἀθηναῖον, τὸν τέκτονα ἀπολοῦσον. σφοδρὰ γὰρ ἐμβριθῶς τὰ πολιτικὰ λόγων ἐφίετο, καὶ ταύτην τὴν ἀγεραίου ῥητορικὴν. ἦν δὲ καὶ τῷ σώματι γυμναστικὸς, ἀεὶ δι' ἄλλό τι μοι δοκεῖν τὰς παλαίστρας ἀγαπῶν, ἢ διὰ τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας. ὅλως γὰρ εἰς τοῦτο ἐπόνει. τῷ δὲ Προμηθεῖ τὸ ἧπαρ μύσει, πικρὰ καὶ Περσικῶς κατηρᾶτο. πορρωθὲν οὖν ἰδὼν ἑκάτερός με, γνήσιος, καὶ χαρᾶς πλέοι προσέδραμον. εἶθ' ὁπόταν φιλεῖ, ἀμφοτέροις ἀμφοῖν αὐτὸν ἐλθεῖν ἐκάτερος ἠξίουν μικρὰ γὰρ φιλονεικοῦντας ὁρῶν πρεσβύτερον, τὸ μὴ τήμερον εἶπον ὦ Καλλικρατίδα, καὶ Χαρίκλεις, ἀμείνους καλῶς ἔχον ὄντ' ὑμᾶς φιλονεικῆσαι τὰν, ἵνα μὴ πλείω τοῦ δέοντος ἐπείρητε. πλὴν ἐφεξῆς ἡμέρας, δεῖς γὰρ ἑστιᾶσθαι, ἃ πέπαυσθε διαγωνιζόμενοι, ἀμοιβαίως αὐθις ἑστιάσητέ με, κλῆρῳ διακριθεὶς ὁ πρεσβύτερος. δοκεῖ ταῦτα. κἀκεῖνο μὲν τοῦ ἡμέραν εἱστιάρχουν ἐγώ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, Καλλικρατίδας. εἶτα μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρίκλεις. ἐνταῦθα δὴ καὶ παρὰ τοῦ ἑστιάσοντος ἑκατέρου διαθήσεως

Callicratidem Athenienſem, moribus ingenuum. Nam ſe veluti ducem in ciuilibus orationibus, & in hoc forẽ genere dicendi gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, vt mihi videtur, palæſtras amans, quã ob puerorũ amores: nã ad hoc prorſus animo cõſternabatur. Atq; ob odiũ quo fœminas proſequebatur, multa etiã Prometheo imprecari ſolebat. Cũ igitur vterque è longinquo me cõſpicatus eſſet, gaudio, lætitiáq; pleni accurrũt. Deinde quemadmodũ fieri ſolet, me ſalutatum vterque vt ad ſe venirem, rogabant. Quos cũ amplius hac de re viderem contendentes, hodie quidem inquam Callicratida & Charicles, vos ambos hodie ad me venire par eſt, ne maiorẽ contentionem excitetis. Sequentibus autem diebus (nã tres vel quatuor hic commorari conſtitui) viciſſim conuiuio me excipietis, quis prior id faciat ſorte diiudicãdo. Hoc illis placuit. Atq; illa quidem die fui conuiuij magiſter, ſequẽti verò Callicratides, deinde poſt ipſum Charicles. Porrò animaduertebam in conuiuio, manifeſta vtriuſq; affectionis indicia. Nam Athenienſis ille τὴν μὲν γὰρ ἀθηναῖος,

Συμφοραῖς παισὶν ἐξύσκητο. ἦν
πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χρηδὸν ἀγέ-
νειος ἕως, μέχρι τοῦ τὸν ὑπο-
χαράξαντος αὐτοῖς χνῆ παρα-
μένοντος. ἐπειδὰν δ' ἰούλοις αἱ
παρειαὶ πυκάζωνται, οἰκονόμοι,
ἢ τῶν Ἀθηναίων χρεῶν κηδε-
μόνες ἀπεστέλλοντο. Χαρικλεῖ
μεμὲ πολὺς ὀρχηστρίδων,
ἢ μουσικῶν χορὸς ἕπετο. καὶ
πᾶν τὸ δωμάτιον, ὡς ἐν Θε-
σμοφορίοις, γυναικῶν μεστὸν
ἦν, αὐδρὸς οὐδὲ ἀκαρῆ πα-
ρόντος, εἰ μή τι που νήπιον, ἢ
γέρων ὑπερηλιξ ὀψοποιὸς ὁρ-
θεῖν, ἢ χρόνῳ ζηλοτυπίας ὑπο-
ψίαν οὐκ ἔχοντος. ἦν μὲ οὖν
ὡς ἔφην, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ τῆς
ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα.
πολλάκις μεμὲ ἐπ' ὀλίγον
ἀφαμαχίαι πρὸς ἐπ' αὐτοῖς
ἐκινδύνευσαν, οὐχ ὡς πρὸς
ἄλλο τι τὸ ζητοῦν, μὴ ἐπὶ
κακοῖς ἦν ἀπαγάγοι, σιμίαλος
ἐξελήλυθεν αὐτὸν ἐπιζήμιον.
διενοοῦντο γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀ-
παίρειν ὁμοίως ἐμοί. ἢ δόξαν
ἡμῖν Κνίδῳ περιορμίσαι κ'
θέαν, καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν
κεδήσαντες ἱερόν, ὑμνεῖ) δ' τύ-
τε τὸ δ' Πραξιτέλους εὐχερείας
ἄντως ἐπαφρόδιτον, ἀγάλμα τῇ
ἀληθῶς φρονίμῃ χρωμένῳ, αὐτῆς

formosis pueris prorsus in-
structus erat, omnésq; serui
ipsi propemodum imberbes
erãt, nõ amplius apud illũ ha-
bitare soliti, cũ prima lanu-
ginis lineamenta ducerẽtur.
Postquã verò genę barba dẽ-
siore tegerẽtur, disp ẽsatores,
& fũdorũ quos Athenis ha-
bebat procuratores amanda-
bãtur. At verò Chariclẽ ma-
gnus saltatricũ & psaltriarũ
chorus sequebatur: ac tota
illius domuncula, perinde vt
in Cereris sacris, erat mulie-
ribus referta: nec vir vel
mẽtũ aderat, nisi infans ali-
quis, aut senex decre pit,
videlicet coquus cõspiceretur,
in quẽ ob ętatem zelotypię
suspicio nõ caderet. Erant i-
gitur & hæc, vt dixi, vtriusq;
satis certa animi documenta.
Verũtamẽ sępe breues aliquę
velitationes inter ipsos mo-
uebãtur, ac si finẽ aliquẽ quę-
stio nõ haberet. At cũ is so-
luẽdi tẽp' esset, ne quis
socios etiã volẽtes ipsos ac-
celerabã. Nã perinde atque
ego in Italiã nauigare cõsti-
tuebãt. Et cũ nobis visũ es-
set in Cnidũ spectũdi causa
appellere, & Veneris tẽplum
vidẽdi desiderio flagraremus
(celebratur autẽ ibi Praxite-
lis promptitudinis illud verè
amabile) paulatim ad terram
subuecti sumus, ipsa, opinor,

εἶμαι τῆς θεοῦ λιπαρᾶ γαλήνῃ πομπεύσαντος τὸ σκάφος. τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις, ἔμελον αἱ σκευάδες παρεσκευαί. ἐγὼ δ', τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκατέρωθεν ἀμφαφώμενος, κύκλῳ περιῄειν τὴν Κνίδον, καὶ ἀγλαΐσι τὸ χαριεντιστὶ ἀκολασίας μετέχων, ἃς ἡ Ἀφροδίτης πλείστας ἦν Σωφράτου, καὶ τἄλλα, ὅσα τέρπειν ἡμᾶς ἐδύνατο, σχεδὸν ἐμπεπλεσθότες, ὅτε δὴ νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, νὼ μέν, ἐγώ τε, καὶ Χαρικλῆς πάνυ σφόδρα. Καλλικρατίδας δ' ὡς ὅτι θέαν ἄσπερ ἄλλην ἥξων, ἥδιον ἂν οἶμαι τῆς νηοῦ Ἀφροδίτης τὸν Θεσπιᾶδα ἀπηκριβωμένον ἔρωτα. καὶ πως ἐνθὺς ἡμῖν ἀπ' αὐτῆς τῆς τριόδου, ἀφροδίσιον σχεδιάσασα αὔρα. τὸ μὲν ἔαρτον, ἁπαλὸς ἦν ἅπασι φόβος ἄγονον μέλλειν, λέπτον πλαξὶ λείαις ἐρεμνὸν, δὴ ὡς ἐν Ἀφροδίτης, ἅπαν ἐν ὀργίμοις ἤδη καρποῖς, ἃ τῆς κόμης ἐνθαλὲς ἄχος τόρρω βρύοντα ἐπὶ πλεῖστ' ἄερα σκιοῤῥόφουν. πλεῖον γε μὴν ἡ πυκνόκαρπος ἐτηθάλει μυρρίνη σκιᾷ τῶν ἑαυτῆς, ἁβρὰς πτερυγίας, τῶν τε λευκῶν λύδρων ἔρωσι, ὅσα

Dea, plena tranquillitate nauigium deducente. Cæteris igitur conſueta arma euræ erant. Ego verò amatorium iſtud par vtrinq; admotum habens, Cnidũ circũ circa obambulabam, nõ ſine riſu figulinæ iſtius proteruitatis participẽ me prębendo, vt in Veneris ciuitate. Porticus autem Softrati, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obiuiſſemus, ad Veneris templũ imus, nos ſcilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, vt ad muliebre ſpectaculum, inuitus, libentiùs vt opinor, Veneri Cnidiæ Theſpienſem illum Cupidinem permutaturus. Tũ ſtatim ab ipſo delubro venereæ nobis aſpirarant auræ. Nam ſubdialis pars atrij, non in pauimentum maximè infœcundum, lapidum læuibus tabulis inſtrata erat: ſed vt in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum vſque promanantibus ambientem aërem contegebant. Abundè verò fructu denſa myrtus, apud dominam ſuam pullulauerat, iam ab ortu ampla: ſingulæque arbores reliquæ

κάλλους μετείληχεν. οὐδὲ αὐτὰ γέροντος ἤδη χρόνῳ πολιὰ καταυαίνει, ἀλλ' ὥσπερ ἀκμῆς ἐρρυγώτα νέοις κλωσὶν ἴσα θέλει. τούτοις δὲ ἀνεμέμικτο καὶ τὰ καρπῶν μὴ ἄλλως ἀγονά, τὸ δὲ εὐμορφίαν ἔχοντα ἐμφανῆ, κυπαρισσώνων, καὶ πλατανίστων αἰθέρια μίκη. καὶ σοὶ ἀνταῖς, ἀνθόμολος Ἀφροδίτης ἡ τῶν θεῶν πάλαι φυγὰς Δάφνη. παντὶ γὰρ μᾶλλον δένδρῳ, περιπλέγδην ὁ φίλυρος περισπείρων κισσός. ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι, πυκνοῖς καταστέγουσι βόστρυσι. τερπνοτέρα γὰρ Ἀφροδίτη μετὰ Διονύσου. καὶ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδὺ, σύγκρατον. εἰ δὲ ἀποζευχθείην ἀλλήλων, ἧττον εὐφραίνουσιν. ἰῶν δὲ ὑπὸ τὴν ἄγαν παλιτσκίοις ὕλαις, ἱλαραὶ κλισίαι τοῖς ἐνιστιᾶσθαι θέλουσιν. εἰς ἃ τῶν μὲν ἀστικῶν, σπανίως ἐπιφώτων πυκνὸς ἀθρόος δὲ ὁ πολιτικὸς ὄχλος ἐπαινήσειεν, ὅτως ἀφροδισιάζοντας. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς τοῖς φυτοῖς ἐτέρφθημεν, εἴσω τοῦ νεὼ παρήειμεν. ἦ μὴ οὐκ ἔνδοθεν, ἐν μέσῳ καθίδρυται. παρίας ἦ λίθου, θαλάμια κάλλιστον ἄφθαρτον, καὶ στιγεόν

quotquot pulchritudinē ſuę ſortitæ nequaquā exacta iam ætate longa, cānæ areſcebāt, ſed præ vigore turgentes & creſcentes, nouis ramis erant formoſæ. His etiā admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non ſunt feraces, ſed fructus loco pulchritudinē habent: cyparisſorum videlicet, & platanorū aërię proceritates: intérquę ipſas trāſfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiua. Cuiuis autē arbori circūuoluta amatrix illa hedera obſerpebat, & vitęs fœcundæ crebris racemis dependebāt. Eſt enim Venus cum Baccho iucundior, quódq; ab vtroq; dulce proficiſcitur, eſt cōtēperatum. Quòd ſi à ſe inuicem diſiungantur, minùs exhilarant. Erant autem ſub opacis hiſce ſyluis, amœna tabernacula, eorum vſui qui intus vellent conuiuari cōparata. Quò nonnulli quidē vrbani raro ſe conferebant: ſed populi frequēs turba ſolenniter conueniebat, re ipſa Veneri indulgentes. Poſtquā autē abundè plātis oblectati fuimus, in templum introiuimus. Cuius in mędio poſita eſt, ex Pario marmore, opus ſanè pulcherrimum, & diducto ore paulū ſubridēs. Tota autē eius pulchritudo

ἅπασι μικρὸν ὑπερμειδιῶσα. πᾶν ἦ τὸ κάλλος αὐτῆς

ἀκάλυπτον, οὐδεμιᾶς ἐσθῆτος ἀμπεχούσης γεγυμνωται, καλὼ ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὼ αἰδῶ λελυδότως ὑποκρύπτει. τοῦτο γελιὼ ὁ Δημυσυχος ἴ A ψωσι τέχνη, ὥστε τὼ ἀντίτυπον οὕτω, καὶ χαρτιχεὼ τὸ λίθου φύσιν, ἐκφοβοις μέλεσιν ὑποκρύπτειν. ὁ γοῦν Χαριτελῆς, ἐμμανὴς τι, καὶ παράφορος ἐμ B βοήσας, ἐυτυχέστατος εἶπε θεῶν ὁ διὰ παντὸς δεθεὶς Αρης. καὶ ἅμα πρὸς ἑαυτὸν, λιπαρεῖς τοῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἰῶ δυνατὸν ἐκτείνων ἡ Αφροδίτα C κατεφίλει. σιγῇ δ' ἐπιὼν ὁ Καλλικρατίδας, κἀγὼ ἐπεθαυμαζον. ἦν δ' ἀμφίδυμος ἀυτῆς ὁ νεὼς, καὶ τοῖς θέλουσι τὼ θεὸν ἰδεῖν ἀφιD βῶς, καὶ κἀγὼ γοῦν, καὶ ἵνα μηδὲν ἀυτῆς ἀθεώρητον ᾖ. δι' ἐυμαρείας οὖν ὅτι τῇ ἑτέρᾳ πύλῃ παρελθοῦσι, τὼ ὀπισθιν ἐυμορφίαν διαθρῆσαι. δόξαν ἦν ὅλως τὼ θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν τῆς σκηνῆς πεπλησθαι. E εἶτ' ἀνοιγέντος τῆς θύρας ἐφάνη τῆς κλειδοφύλακος εἶναι πεπιεσμένου γυναίου, θάμβος αἰτιδίως ἡμᾶς εἶχε τῆς κάλλους. ὁρᾶν ἀδυνατος, ἀνοιγῇ ἐφ' μαρῦ βλέπων, detecta, nulla veſte ipſam tegente, nuda conſpicitur, niſi quòd oblita ſui, altera manu pudenda abſcondit. Tantum autem ars opifex valuit, vt ſolida adeò, duráque lapidis natura, ſingulis membris conueniret. Charicles igitur inſanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatiſſime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc vinctus fuiſti. Et ſimul accurrens, plenis labijs, quoad fieri potuit extento collo deoſculabatur illam. Tacitè verò aſtans Callicratides, apud ſe mirabatur. Eſt autem biforis ipſius ædes, vt poſſint qui volùt Deam accuratè inſpicere, etiam à tergo, vtque nihil ipſius cum admiratione non ſpectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, poſteriorem decorem intueri. Proinde cùm nobis viſum eſſet totam Deã videre, in poſteriorem templi partem circumiuimus. Ac recluſa ianua ab ædituo, qui & ipſe creditur mulier eſſe, repente ad pulchritudinem illam obſtupuimus. Itaque Athenienſis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur, viſis Deæ partibus, quæ in pueris

ἐπὶ τὰ γεωδῆ μέρη τῆς θεᾶς

κατώπευσεν, ἀθρόως πολὺ τῆς Χαιρυλλείου ἐμμανέστερον ἀνεβόησεν. Ἡράκλεις, ὅση μὴ τῆς μεταφρένου εὐρυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὸς πλήρεις. ὡς δ' εὐπερίγραφοι τῶν γλουτῶν αἱ σάρκες ὑπτιωτοῦνται, μήτ' ἄγαν ἐλλιπεῖς, αὐτοῖς ὀστέοις περισταλμέναι, μήτε εἰς ὄγκον ἐκτεταμέναι πάντα. τῶν δὲ τοῖς ἰσχίοις ἐνηρμοσμένων δι' ἑκατέρων τόπων, ἃ αὖ εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γέλως μηρῶν τε, καὶ κνήμης, ἐπ' εὐθὺ τεταμένης ἄχρι ποδός, ἀκριβωμένοι ῥυθμοί. τοιοῦτος ἄρα Γανυμήδης ἐν οὐρανῷ, Διὶ τὸ νέκταρ ἥδιον ἐγχεῖ. παρὰ μὲν γὰρ Ἥβης, ἂν αὖ ἐγὼ διακονοίμην, πάντως ἂν ἐξέμουσον. ἐνθουσιῶντα δὲ τὰ Καλλικρατίδου βοῶντος, ὁ Χαιρυλλῆς ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς θάμβους, ὀλίγου δεῖν ἐπεπήγει τακερόν τι, καὶ ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πόνδος ἀνυγραίνων. ἐπὶ δὲ τῷ θαυμάζειν ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλλαξεν, ἐπὶ θατέρῳ μηρῷ σπίλον εἰδόμενος, ὥσπερ ἐν ἐδωδῇ κηλίδα. ἤλεγχε δ' αὐτὸ τὴν ἀμορφίαν ἡ περὶ τἆλλα τοῦ λίθου λαμπρότης. ἐγὼ μὲν οὖν τοιαύτην τὴν ἐνδεᾶ

appetuntur: continuò longè quàm Charicles, insaniore modo exclamauit: Hercle quanta dorsi concinnitas: vt prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circunscriptæ clunium pulpæ incuruantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis vtrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suauis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem vsque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Ioui nectar iucundiùs infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos auertit, in altero femore maculam conspicimus, vt in veste labem. Cuius deformitatem arguebat reliquus totius marmoris nitor. Itaque ego verisimili coniectura veritatem colligendo, ἑκάστοτε τοπάζων, φύσιν ὥμιλλα

τῆς λίθου τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάθος γὰρ οὐδὲ τούτων ἐστὶν ἔξω. πολλὰ δ' τοῖς κατ' ἄκρον εἶναι δυναμένοις καλοῖς, ἃ τύχῃ παρεμποδίζει. μέλανα οὖν ἐπιπλῶσαι φυσικήν τινα κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τοῦτο τὸν Πραξιτέλους ἐθαύμαζον, ὅτι τῆς λίθου τὸ δύσμορφον, ἐν τοῖς ἵππου ἐλέγχεσθαι δυναμένοις μέρεσιν ὑπεξέφυγεν. ἡ δὲ παρεσῶσα σωτῆρον, ἡμῶν ζάκορος, ἀπίσου λόγου καινὴν παρέδωκεν ἱστορίαν. ἔφη γὰρ ἐκ δαίμονος ἥβους νεανίαν. ἡ δὲ πρᾶξις, ἀνώνυμον αὐτὸν ἐσήνεσε, πολλάκις ἐπιφοιτῶντα τῷ τεμένει, σὺν δειλαίᾳ δαίμονι ἐφαδιάσαι τῆς θεᾶς, καὶ πανήμερον αὐτὸν ἐνδιατείβοντα τῷ νεῷ, καταρχὰς ἔχειν δεισιδαίμονος ἀγιστείας δόκησιν. ἔτι τε γὰρ τῆς ἑωθινῆς κοίτης, πολὺ προλαμβάνων τὸν ἕῳθρον, ἐπεφοίτα, καὶ μὴ δύσιν ἄκων ἐφάδιζεν οἰκαδε. τῷ θ' ὅλῳ ἡμέρᾳ ἀπαστικῷ τῆς θεᾶς καθιζόμενος, ὀρθὰς ἐπ' αὐτὴν διωικῶς τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπήρειδεν. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψυχεπιπλοὶ, καὶ κλιθησόμενοι λαλιαὶ, ἐρωτικαὶ

id quod appatebat, ex natura lapidis esse existimabã. Nam neque huiusce modi rerum casus alieni sunt. Et ijs quibus summè pulchris licebat esse, multa fors impedimenta objecit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quòd eam lapidis deformitatem in ijs partibus abscondisset quæ minus reprehendi possent. At ea quæ nobis adstabat æditua, novã incredibilis orationis historiam tradidit. Dixit enim adolescentem quendam non obscuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulsum, Deam hãc amasse, & quia totos plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religiosæ sanctimoniæ existimationẽ obtinuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventitabat, ac post solis occasũ invitus domum repetebat: totúmque diem è regione Deæ sedendo, rectas oculorum faces in ipsam assiduò defigebat: atque interim nescio quæ secũ susurrabat, cũ quidam loquela subriperetur, a-

διεφαίνοντο μέμψεις. ἐπιδὰν ὃ καὶ μικρὰ τῶ παίδος ἑαυτὸν ἀποβουκολῆται θελήσειε, θεσσιπῶν, τῇ ὃ βαπίζῃ τέτταρας ἀργαλέους κύβους δρηκὸς ἀπαειθμήσας, διεπέπευε τὴν ἐλπίδα. καὶ βαλὼν μὲν ὅτι πορφῦν, μάλιστα δ' εἴ ποτε τὴν θεὸν αὐτὴν ἐυβολήσειε, μηδενὸς ἀργαλέου πεσόντος ἴσω ὀμμάτῳ, θεοστυγέει, τῆς ὀπωρμίης τυχέεσθαι γομίζων. εἰδ' ὀπῖα φιλεῖ, φαύλως κατὰ τῆς βαπίζης ῥίψειεν, οἷδ' ὅτι τὸ δυσφημώτερον ἀνασπᾶσθαι, ὅλῃ Κνίδῳ καταρώμενος, ὡς ἐπ' ἀνηκέστῳ συμφορῇ, ἢ κατηφεῖ. καὶ δ' ὀλίγου σαυαρπάσας, ἑτέρῳ ὅλῳ τὴν φρὴν ἀσυλίαν ἐξερέπυεν. ἤδη ὃ πλέον αὐτῷ τῶ παίδος ἐρεθιζομένου, τοῖχος ἅπας ἐλαφρύνετο, καὶ πᾶς μαλακῦ δένδρου φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἐκύησεν. ἐπιμᾶτο δ' ὀξίσου Διὶ Πραξιτέλης. ἢ παῖ ὅ, τι κειμήλιον ἐυφεπὲς οἶκοι φυλάττοιτο, τοῦτ' ἰὼν ἀνάθημα τῇ θεῷ πέμπε, αἰνοφορεῖ τ' ἐν αὐτῷ πόθων ἐπιτάσεις ἀπινόησεν. ἐυρέθη ὃ τόλμα τῆς ὀπωρμίης μαιφονός. ἤδη γὸ

matorias peragebat querelas. Et cũ vellet affectus illius moleſtiam paulũ lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in menſam denumerando, luſu ſpem experiebatur. Ac quoties iecerat id quod indebat, maximè ſiquando Deã ipſam fœliciore iactu ſortitus erat, nullo talo pari figura cadẽte, adorabat eã, ſperans ſe id eſſe conſequuturum quod expetebat. Sin autẽ, vti ſolet, malè per menſam iecisſet, & tãli in peioris ominis partem ſurrexiſſent, toti Gnido malè precabatur, quaſi ob immedicabilem, funeſtámq; cladem: & paulò pòſt correptis illis, alio iactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus eius magis irritaretur, totus paries inſculpebatur, omniſque mollis arboris cortex formoſã Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Ioue Praxiteles erat. Et quicquid pretioſæ ſupellectilis domi ſeruabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Poſtremò, nimia deſideriorum vehementia in eo in inſaniam verſa eſt: & inuenta eſt eius cupiditatis maſtupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occaſum iam inclinaret,

ἐπὶ δύσιν ἡλίου κλινομένου,

ἐρήμια λαθὼν τὸν παρόντας, ὅπως
τὴν θύρας παρεισρύη. καὶ
ταύς ἀφανὴς ἐνδυτάτῳ, χαλκοῦν
οὐδὲ ἀκατέον ἠχέμει. σωπῶν-
των δὲ τῶν ζακόρων ἔξαθεν τὴν A
θύραν ἐφελκυσαμένων, ἔνδον ὁ
χρηὸς Ἀγχίσης καθίζησεν. ἐγὼ
δὲ ἀρρήτου νυκτὸς ἐγὼ τόλ-
μαν, ἢ ἄλλος, ἐτὼ ἀκριβὲς ὑμῖν
διηγοῦμαι; ἢ ἐρωτικῶν πει-B
σθέντων ἴχνη ταῦτα μετ' ἡμέ-
ραν ἔφθη, καὶ τὸ αἴλουρον εἶχεν
ἢ θεός, ὧν ἔπαθεν ἔλεγχον. αὐ-
τὸν χρηὸν τὸν νεανίαν, ὡς ὁ
δημώδης ἱστορεῖ λόγος, ἢ κατὰ C
πέτρῶν φασιν, ἢ κατὰ πελαγίου
κύματος ἐκπεσόντα, παντελῶς
ἀφανῆ γενέσθαι. ταῦτα τῆς ζα-
κόρου διηγουμένης, μεταξὺ
τοῦ λόγου διαβάσας, εἶπεν D
ὁ Χαρικλῆς, ἀκούω τὸ θῆλυ κἀ-
λίθινον ἦ, φιλέεται. πόθι οὖ τις
ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο κάλλος;
ἐφ' ὅτε ἀν ἢ μία νὺξ τῶν τοῦ
Διὸς σκήπτρων ἐπράτο; Σ
μειδιάσας δὲ ὁ Καλλικρατίδας,
οὐδέπω φησὶν ἴσμεν ὦ Χαρί-
κλεις, εἰ πολλῶν ἀκουσόμεθα
τοιούτων διηγημάτων, ὅταν εἰς
Θεσπιὰς ἡμεῖς. ἐγὼ δὲ τὸ
νῦν σοὶ ζηλουμένης Ἀφρο-
δίτης ἐναργὲς ὂν τοῦτο δεῖγμα,
πῶς ἐρωμένου τοῦ Χαρικλέους,

sensim ita vt qui aderant non animaduerterent, post ianuā clam irrepsit: & in intima parte stans, vt cerni non posset, ita se tacitus continebat, vt propemodum nō spiraret. Ædituis autem ianuam foris pro more trahentibus, nouus iste Anchises intus est conclusus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quispiam alius? Amatoriorum amplexuum vestigia hæc postridie cōspecta sunt: & maculā hāc habebat dea, eorum quæ passa erat, indicē. Ipsum verò adolescētem, vt vulgo fertur, vel de saxis, aiunt, vel in marinos fluctus præcipitē datū, omnino euanuisse. Atq; hæc cū ministra tēpli narraret, interea exclamans Charicles, Igitur fœmineū genus, inquit, etiā sit saxeū, amatur. Quid autem siquis animatā videret istiusmodi formā? annō vna nox Iouis sceptris æquiparetur? Subridēs autē Callicratidas, Nōdū, inquit, scimus Charicles, an multas huiusmodi narrationes audituri simus, siquando Thespias venerimus. Et nunc sanè Veneris illius quam æmularis, manifestum est hoc indicium. Quo pacto, interrogante Charicle,

ἔχειν πιθανῶς· μοὶ ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλικρατίδας. ἔφη γὰρ, ὡς ὁ ἐρῶντις νεανίας, παγίχυ χολῆς λαβόμενος, ὥσθ' ὅλιω τῆ παίδος ἔχειν ἐξουσίαν κορεσθῆναι, παιδικῶς τῷ λίθῳ προσομίλησε, βουληθεὶς οἶμαι ὅτι μηδὲ πρόσθεν εἶναι τὸ ξύλου. πολλῶν οὖν ἀκρίτων ἀφυλακτουμένων λόγων, τὸ συμμιγὲς καταπαύσας ἐγὼ θόρυβον, αὖθις εἶπον ἑτέρως, τὸ κατὰ κόσμον ἔχειν ζητήσας, ὡς εὐσχημοσύνης ὄντι νόμου παιδείας. ἀπαλλαγέντες οὖν τὸ ἀτάκτου, καὶ πρὸς εὐδὲν ἐχούσης φιλονεικίας, ἐν μέρει λέγωμεν τὸ αὐτὸς ἑαυτοῦ δόξης, ἐκάστοτε ἀποτεινάσθω. καὶ γὰρ εὐδέπω καιρὸς ἐπὶ γαῦν ἀπιέναι. τῷ δὲ σχολῇ καταχρηστέον εἰς ἱλαρίαν, καὶ μὴ τέρψεως ἀτελέσιν διαμάχῃ σπουδάζειν. ἀναστάντες οὖν τῆς γε, πολὺς γὰρ ὁ κατ' εὐσέβειαν ἐπιφοιτῶν ὄχλος, εἰς ἕν τι τῶν συμποσίων ἀποκλινωμεν, ὅπως δὴ ἡσεμίας ἀκούειν τε, καὶ λέγειν αὖ τῷ βουλομένοις, ἔξῃ. μεμνῆσθαι δ' ὡς ὁ τήμερον πλησθεὶς, ἂν ἔτ' αὖθις ἡμῖν περὶ τῶν ἴσων ὀλοχλήσει. καλῶς ἔδοξε ταῦτα λέγειν. καὶ συγκατατιθεμένων, ἐξήειμεν.

admodum verisimiliter dicere Callicratidas visus est mihi. Dixit enim, amatorem illum adolescentem, otio noctis solidæ potitum, ita vt totam istius affectus exatiandi facultatem haberet, quasi cũ puero, cohæsisse marmori, cùm vellet nimirum, neque anteriori parte esse fœminã. Multis itaque absq; delectu effutitis verbis, composito illorum tumultu promiscuo, Viri, inquam, amici, modestã insistite disputationem. Etenim decora est eruditionis lex. Sublata igitur hac incõposita, & nullum finem habente contentione, vicissim pro sua vterque sententia, orationem instituite. Nondũ enim tempus est ad nauem redeundi, hócque otio vtendum ad hilaritatem, & ad ea studia quæ cum delectatione prodesse possint. Proinde hinc è templo abscedentes (multa enim turba religionis gratia huc ventitat) ad vnum ex conuiuijs accumbamus, vt per otium & cum silentio, & audire, & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is non ampliùs de ijsdem nobis molestus futurus sit. Visus sum rectè hæc dicere: iísque comprobantibus exiuimus:

ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, οὐδενὸς με πιεζούσης φροντίδος. οἱ δὲ ἐπὶ συνουσίας, μεγάλῳ ἐν ἑαυτοῖς σκέμματι ἄνω καὶ κάτω κυκλοῦντες, ὡς περὶ τῶν πρεσβυτικῶν ἀγωνιούμενοι πλατειάσαι; ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἴς τι συμποτικὸν, καὶ παλίνσκιον, ὅπερ διεῖς ἀναπαυσητήριον, ἡδὺς ἐπιὼν ὁ τόπος ἐμὲ, καὶ γὰρ οἱ κορυφαῖοι λιγυρὸν ἀπηχοῦσι τέττιγες, ἐν μέσῳ παύσασθαι κελεύομαι, αὐτίκα ἐπ' αὐτοῖς ὀρθοῦσι ἡ Ηλιάσαι ἔχων. προθεὶς δ' ἀμφοτέροις κλῆρον ὑπὲρ τοῦ, τίνα χρὴ πρῶτον εἰπεῖν, ἐπιδὺς Χαρικλῆς ἐλαλόγησε πρότερον, ἐνθὺς ἐπάρξασθαι τοῦ λόγου διακελευσάμενος. ὁδὶ, τῇ δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀναξύσας, ἡσυχῇ, καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἄρχεται τῇδε πῇ Σὺ δέσποινα τῶν ὑπὲρ σοῦ λόγων Ἀφροδίτη, σὺ σύμβουλον αἰεὶ ἐμοὶ δήσεως κελεύσον. ἅπαντι μὲν γὰρ ἔργῳ, καὶ σφόδρα τῷ ἰδίας παιδοῖς ἐπιμελείας, τελειότατόν ἐστιν. οἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι, πειθοῦς σου δέονται. σὺ γὰρ αὐτῶν γενναιοτάτη μήτηρ. ἴδι δὴ γυναιξὶ πυνθανόμενος, ἢ θήλεια. χάρισαι δ' καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μύθοις ἀρέσασθαι, ὡς ἐχθυόεντος.

ego quidem lætus, nulla me premēte cura: illi verò cogitabūdi, magnā in animis speculationē sursum ac deorsū versantes, perinde ac si de prioribus partibus apud Platæas esset decertatum. Postquā autē venimus in dēsum & opacū, pro ætatis tēpore, quietis locū, Suauis hic locus, inquiēs ego, Nā supra verticē canorū resonāt cicadæ, in medio more judicis, consedi, ipsam illam superciliū Eliæā præ me ferēs. Propositā autē utriſq; sorte, utrum priore loco dicere oporteret: posteaquā Charicles priorē locū sortitus est, continuò ut orationē auſpicaretur, hortatus sum. Ille verò postquā faciem dextra paululum attriuiſſet, ac paulliſper hæſiſſet, ad hūc modum orditur. Te domina Venus, te auxiliatricē mihi pro te dicenti meæ preces vocant. Nā cuicunq; operi, vel tantillū propriæ ſuadelæ inſtillaueris, abſolutiſſimū eſſe ſolet. Tum verò amatorij ſermones tua opera magnopere indigent: quorū es maximè germana mater. Ades itaq; muliebribus patrona, tu cùm ſis fœmina. Largire autem & viris vt maneant mares quales nati ſunt. Ego igitur ſtatim ab initio orationis, pri-

ἔφην μὲν ἐνθὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου,

πρώτην μητέρα, καὶ πάσης
ἡλικίας πρεσβυτέραν, ὧν
ἐξείων, μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι.
λέγω δὲ τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύ-
σιν. ἣ τὰ μὲν πρῶτα πηξαμένη Α
στοιχεῖα τῷ κόσμου, γῆν, ἀέρα,
πῦρ, ὕδωρ, τὴν πρὸς ἄλληλα
τούτων ὁπηρμόσατο παῖ ἐζωογό-
νησεν ἔμψυχον. ὁπηρμόσατο δ'
ὅτε θνητῆς ἐσαῦθις ὕλης δημιέρ-
γημα, καὶ βραχὺς χρόνος ὁ Β
τὸ ζῆν ἑκάστῳ καθειμαρται, ἢ
ἑτέρου φθορὰν, ἄλλου γένεσιν
ἐμηχανήσατο, ἢ τῷ θνήσκον-
τι, τὸ πικτόμενον αὖ τιμέρησεν, C
ἵνα τὰς παρ' ἀλλήλων δια-
δοχὰς εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ζῶ-
μεν. ἐπεὶ δ' ἰσῶς ἔκρυφον ἐξ ἑνὸς
τι γενέσθαι, διπλῶν ἐν ἑκάστῳ
φύσιν ἐμηχανήσατο. τοῖς μὲν γὰρ D
ἄρρεσιν, ἰδίας καταβολὰς σπερ-
μάτων χαρισαμένη, τὸ θῆλυ δ'
ὥσπερ χώρας τι δεχεῖον ἀποφή-
νασα. κοινὸν οὖν ἀμφοτέροις
ἡδονὴν ἐγκεράσαμένη, συ-
νέζευξεν ἀλλήλοις θεσμὸν ἀ-
νάγκης ὅσιον, κατακεράσασα μέ- E
νειν ἐπὶ τῆς οἰκείας φύσεως
ἑκάτερον. καὶ μήτε τὸ θῆλυ
παρὰ φύσιν ἄρρεν᾽ εἶναι, μήτε
τἄρρεν ἀπρεπῶς μαλακίζε-
σθαι. διὰ τοῦθ' αἱ σὺν γυ-
ναιξὶν αἰδοῖοι ὁμιλίαι, μέχρι

mam omnium matrem, primámq; generationis radicẽ, eorum quæ propono, testem aduoco. Dico autem sacram illam Vniuersorum naturam, quæ primis illis inter se cõglutinatis mundi elementis, terra videlicet, aëre, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione, omne procreauit animatum. Deinde sciens nos esse materiæ mortalis opificium, & breue vitæ tempus vnicuique præstitutum, effecit vt vnius interitus, alterius esset ortus, & morienti quod nascitur rependit, vt mutuis successionibus in perpetuum viuamus. Quoniam verò fieri nõ poterat vt ex vno aliquid procrearetur, duplicem in vnoquoque genere naturam effinxit, largitus maribus seminis propriam emissionem, fœminam verò ceu genituræ receptaculum faciens. Communi igitur vtrique generi indito desiderio, illos inter se coniunxit, sancta necessitatis lege præscripta, vt in propria natura vterque maneat, nec præter naturam marem fœmina, nec mas fœminam turpiter agat. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus cõsuetudines, in hoc vsque tempus, hominũ vitã

δλῦσε τὸν ἀνθρώπινον βίον

ἀθανάτοις διαδοχαῖς φυλάπτειν. οὐδεὶς ἀνὴρ ἀπ' αἰδοῦς ἀγαθῆς ἡδέως. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίοιν πᾶσι τιμὴ μόνοισιν, ἐξίσου παρὰ ἀμφοῖν σεσημασμένων. καὶ ἀρχὰς μὲν οὖν ἦθ' ἡρωϊκὰ φέρων ὁ βίος, καὶ τῷ γένεσθαι θεῶν σέβων ἀρετῷ, οἷς ἐνόμιζε θέμενον ἡ φύσις ἐπιδάρχειν. καὶ καθ' ἡλικίας μέτα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γνησίων παῖδες ἐγίγνοντο τέκνων. κατὰ μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνου τὸ μεγέθους ἐς τὰ τῆς ἡδονῆς καταβαίνων βάραθρα, ξένας ὁδοὺς, καὶ παρηλλαγμένας ἀπολαύσεων ἔτεμεν. οὐδ' ἡ πάντα τολμῶσα ψυχὴ, τῷ φύσει ἀντῷ παρανόμησε. καί τις ἄρα πρῶτος ὀφθαλμοῖς τὸ ἄῤῥεν εἶδεν ἀρρενί, δυοῖν θάτερον, ἢ τυραννικῆς διασείσμος, ἢ πάσης παρούσης. σωπᾶν δ' εἰς μίαν κοίτην μίαν φύσιν. φαιδρὸν δ' ἐν ἀλλήλοις ὁρῶντες, οὔθ' ἃ δρῶσιν, οὔθ' ἃ πάσχειν ἠδέατο. καὶ πρῶτον δή φασιν ἀγόνων πρεσβύτας, ὀλίγης ἡδονῆς ἀντικαταλάξαντο μεγάλην ἀδοξίαν. εἶτεις χαμαὶ εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς βίας ἦλθε τόλμα προελθεῖν, ὡς μέχρι σιδήρου τῷ φύσει ἐπιβουλεῦσαι.

succeſſionibus immortalem conſeruant. Nullus vir ex viro ſe natum eſſe gloriatur: ſed intra duo venerabilia nomina, omnis honor manet, eorum qui ex æquo patrem ac matrem adorant. Initio igitur cùm adhuc heroica ſaperet vita, & vicinam Deorum coleret virtutẽ, legibus à natura conſtitutis obtemperabat. Ac ſeruato ætatis modo, cum mulieribus coniuncti, generoſorum patres fiebant liberorum. Verùm paulatim tempus abilla magnitudine ad voluptatis voragines deſcendens, nouas & commutatas fruendi vias aperuit. Deinde, quæ nihil nõ audet voluptas, naturæ legem violauit. Quare aliquis primus oculis marem conſpexit, tanquam fœminam, duorum alterum, aut tyrannica vi cogens, aut doloſis verbis inducens. Venitque vna in vnum lectum natura: nec cùm ſe coëuntes conſpicerent, eorum quæ faciebãt, aut patiebãtur, ipſos puduit. Et quod, aiunt, ſemine perſteriles rupes proiecto, breuem voluptatem magna infamia permutarunt. Dixerit verò tyrannicæ violentiæ audaciam eò vſque eſſe progreſſam, vt iam ſacrilego ferro naturam deprædetur.

τῶν δ' ἀρρένων τὸ ἄρρεν ἐκλεκτάντες, εὗρον ἡδονῆς παράλογα μέρα. οἱ δ' ἄθλιοι, καὶ δυσυχεῖς, ἵν' ὀπωλέον ὦσι παῖδες, οὐδὲ ἐπ' μῆνοισιν ἄνδρες, ἀμφίβολον αἴνιγμα διπλῆς φύσεως, οὔτ' εἰς ὃ γεγήθασιν φυλαχθέντες, οὔτ' ἔχοντες ἐφ' ὃ μετέβησαν. τὸ δ' ἐν νεότητι παρεμεῖναι ἄνθος, εἰς γῆρας αὐτοὺς μαραίνει φθόνως. ἅμα γὰρ ἐν παισὶν ἀριθμοῦνται, καὶ γεγηράκασιν, οὐδὲν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντες. ὥτως ἡ μοιρα, καὶ παντὸς κακοῦ διδάσκαλος ῥυφὴ, ἄλλων ἀπ' ἄλλης ἡδονὰς αἰσχύντοις ὀπνοῦσα, μέχρι τὸ νόσε ῥιζῶσαν δυσμαθὴς συμφορᾶς νόσε κατώλισθεν, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀτελγείας. εἰ γὰ ἐφ' ὧν ἡ φύσεια θεσμὸν ἔταξεν, ἡμᾶς ἔκαστος ἱδρυτο. ταῖς μὲ γυναιξὶν ἀφ' ὁμιλίας ἡσχύμεθα, καὶ παντὸς ὀνείδους ὁ βίος ἐκαθάρευεν. ἀμέλει παρὰ τοῖς ἐν τὴν πονηρᾶς διαθέσεως παρακεκάξαι δυναμένοις ζώοις, ἄκρατος ἡ τῆ φύσεως νομοθεσία φυλάττει). λέοντες, οὐκ ὀπταίνονται λέοσιν, ἀλλ' ἡ κατ' ἔρωτα Ἀφροδίτη πρὸς τὸ θῆλυ τῇ ὄρεξιν αὐτῶν ἐκκαλεῖται.

Et masculo maribus exhausto, superuacaneos voluptatis modos inuenerunt. Miseri autem illi & infœlices, vt eò magis pueri sint, non ampliùs viri manent, ambiguum naturæ duplicis ænigma, cùm neque ad quod nati sunt, conseruentur, neque id, ad quod transiêre, habeant: & flos ille qui in iuuentute permanet, eos in præmaturum senium tabefacit. Simul enim pueris annumerantur, & consenuerunt: nullum virilis ætatis interuallum habentes. Ita scelesta illa, & omnis mali magistra mollities, voluptates impudicas, aliam ex alia, excogitando, in eum morbum, qui neque decorè dici possit, prolapsa est, vt nullam obscœnitatis partem ignoraret. Quòd si in ijs, de quibus Prouidentia legem sanciuit, vnusquisque nostrûm sese firmaret, mulierum congressu contenti essemus: & ab omni probro pura foret vita. Certè inter ea animantia, quæ nihil ex mala affectione deprauare possunt, illibata naturæ lex custoditur. Leones non insaniunt in leones, sed venus tempestiua, libidinem eorum in fœminam excitat.

ταῦρος ἀγελαίοις βουσὶν ἐπιδέρνυται, καὶ κριὸς ὅλῳ τῷ πιμελεῖ ἄρρενος πλησιάζει σπέρματος. τί δ', οὐ συῶν μὲν ἐναὶ μεταδιώκουσι κάπροι, λυκαίναις δ' ἐπιμίγνυνται λύκοι; καὶ ὄλου δ' ἐπιπέτη, κἀθ' οἱ αἰεὶ ῥοιζοῦντες ὄρνεις, κἄβ' ὅσα ἐν ὑγρᾷ καθ' ὕδατος εἰλκυσθὲ λῆξιν. ἀλλ' ἐπὶ γῆς τ' ζῷον, ἄρρενος ὁμιλίας ἐπωρέχθη, μένει δ' ἀκίνητα τὰ θεσπισθέντα τὰ δόγματα. ὑμεῖς δ' ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν εὐλογούμενοι, πλείων ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἀνθρωποι, τίνι καινῷ νόσῳ παρανομήσαντες, ὑπὸ τῆς κατ' ἀλλήλων ὕβρεως ἐξέβητε; τίνα τῆς ψυχῆς τυφλὸν αἰσθησιν καταχέαντες, ἀμφοῖν ἀτυχήσατε, φεύγοντες ἃ διώκειν ἔδει, καὶ διώκοντες ἀφ' ὧν ἔδει φεύγειν; καὶ καθ' ἕνα τοιαῦτα ζηλοῦν πάντων ἐλομένων, οὐδὲ εἷς ἔσται. ἀλλ' ἃ μὲν ἐνταῦθα τοῖς σωκρατικοῖς καὶ ὁ θαυμαστὸς αὐλητὴς λόγος, ὑφ' οὗ παιδικὰ μὲν ἀκοαί, τελέων δ' ἐνδεεῖς λογισμῶν φαυλίζονται. τὸ δ' ἤδη κἀφέρουσιν ἐς ἄκρον ἔρως, ὡς αὐ θαλλοῦσαι δίκαιοι. ψυχῆς μὲν ἔρωτα πλάττονται; καὶ τὸ τῶν σωμάτων

Taurus armenti dux cum bobus miscetur: & Arietotum gregem masculo implet semine. Quid autem? annon suum cubilia sectantur apri, lupas autem ineunt lupi? Et vt in summa dicam, neque quæ aërem perstrepunt aues, neque quæ humidam aquæ sortita sunt mansionem, neque etiam aliquod in terris animal congressum maris appetit, sed manent inter ea immota Prouidētiæ decreta. Vos verò homines qui frustra nomine sapientiæ bene auditis, animal reuera malũ, quonam nouo morbo delinquentes in mutuum flagitium prouocati estis? Quonam animi cæco stupore effuso, adeò vtraque aberratis à via, ea fugientes quæ sectari, & sectantes ea quæ fugere oportebat? Quæ si quisque singulatim imitari velit, ne vnus quidem superierit. Atenim hîc Socraticis præclara illa renascitur oratio, qua pueriles aures, perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur. Illud autem quod iam per prudentiam ad summum euasit, subduci facilè nequit. Animi enim amorem quendam comminiscuntur, & cùm corporis pulchritudinem amare vereantur, ἔμοιγε καὶδύμου φιλεῖν, virtutis

ἀρετῆς καλῶσιν αὐτὸν ἐραστάς.
ἐφ' οἷς μοι πολλάκις καγχάζειν
ἐπέρχεται. τί δὲ παθόντες ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὴ πάλαι μακρῷ χρόνῳ διδάσκοις ἑαυτὸν πεῖραν ὁπόσον ἐστίν, ᾧ πολλὰ προσοικοῦσα, καὶ γῆρας ἀρετῶν μαρτυρεῖ, δι' ὀλιγωρίας παρημελήθη. πᾶς δ' ὁ σοφὸς ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐπίσταται, μηδέπω τῶν λογισμῶν ἐν αὐτῷ πρὸς ἃ βασανιστέα κείσιν ἐχόντων. ἢ νόμος ὅδε, πᾶσαν μὲν ἀμορφίαν πονηρίας εἶναι κατάκριτον. οὐδὲ δι' ὡς ἀγαθὸν ἐπαινεῖσθαι τὸ καλόν. ἀλλά τοι κατὰ τὸ μέγαν ἀληθείας προφήτην Ὅμηρον,

Εἶδος, τίς ἀκιδνότερος πόλεμόνδε κιὼν ἀνήρ;
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει.
οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
Τερπόμενοι λεύσσουσιν, ὅδ' ἀσφαλέως ἀγορεύει,
Αἰδοῖ μειλιχίῃ. μετὰ δ' ἔρχεται ἀγλαΐσιν.
Ἐρχόμενον δ' αὖτε, θεὸν ὡς εἰσορόωσι.
καὶ πάλιν ἄλλοθί που λέγων,
Οὐκ ἄρα σοί γ' ὄπιθεν εἶδος, καὶ φρένες ἦσαν.
Ἀμέλει τὸ καλὸν Νιρέως ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς πλέον ἐπαινεῖ-

virtutis ſeſe voeant amatores: ob quæ mihi ſæpe accidit vt in cachinnos efumpam. Quare ô venerandi philoſophi, quod iam longo tempore ſui experimentum præbuit. quale ſit, cui canities conueniens, & ſenectus virtutis dat teſtimonium, per negligentiam dimittitis? omnis autē præclarus ille amor in iuuenem concitatur, cùm vis ratiocinandi nondum habeat ad quæ iudiciū conuertat? An lex hæc eſt, vt omnis quidem deformitas prauitatis damnetur, quod verò pulchrum eſt, id ſtatim tanquam bonum laudetur? At iuxta magnum illum veritatis interpretem Homerum,

Alius pulchro minùs enitet ore,
At formam eloquio Deus ornat,
eúmque tuentur
Læti omnes: ſuaui intrepidus
commixta pudore,
Hic fatur, medióque in cœtu
præſtat honore.
Pérque vrbem aſpiciunt gradientem numinis inſtar.

Rurſum alibi dixit.

At tibi formoſo ſub corpore nulla fuit mens.

Certè formoſo illo Nireo cordatus Vlyſſes magis lau-

τιμ. πῶς οὖν φρονήσεως μὴν, ἢ δικαιοσύνης, τῶν τε λοιπῶν ἀρετῶν, αἳ τελείοις ἀνδράσι συγκλῆρον λελόχασι τάξιν, ἐδεὶς ἔρως ἐνῆν; τὸ δ' ὑπὸ παιδὶ καλλοις ὀξυτάτας ὁρμὰς παθῶν ἐγείρει; παν γοῦν ἐρᾷν ἔδει Φαίδρου διὰ Λυσίαν ἢ Πλάτωνος, ὃν ἐφοίτων, ἢ τὴν ἀρετὴν φιλεῖν Αλκιβιάδου εἰκὸς ἦν, διότι κατεπείαζε τὰ τῶν ἀγαλματα, καὶ τὴν ἐν Ελευσῖνι τελετὴν αἱ παρὰ ποτὸν ἐξηγοῦνται φωναί. τίς ἐρασὴς ὁμολογεῖ ἡδέως, ἐφ' ἁδὶ μέσην Αθηνῶν, καὶ Δεκελείας ἐπιτειχίζοιμεν, καὶ βίου τυραννίδα βλέποντος; ἀλλ' ἄχει μὴν οὐδέπω κατὰ τὸν ἱερὸν Πλάτωνα πώγωνος ἐμπέπλατο, πᾶσι ἐπέρασε λύ. μεταβὰς δ' ἀπὸ τῦ παιδὸς εἰς τὸν ἄνδρα, καθ' ἣν ἡλικίαν ἢ τίνος ἀτελὴς φρόνησις ὁλοκλῆρον εἶχε τὸ λογιζεσθαι, ὑπὸ πάντων ἐμισεῖτο. τί δὲ πάθεσιν αἰσχροῖς ὀνόματων ἐπιγραφοντες αἰδῶ, λυχνὸς ἀρετὴν λέγεσι τὴν τῦ σώματος εὐφορίαν, οἱ φιλάνδρες μᾶλλον, ἢ φιλόσοφοι; καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ἐπὶ τῦ μὴ δοκεῖ. ἐπομνῆσαι δ' ἐστὶν φιλαπεχθήμονος μνησικάκειαν,

datur. Quo pacto igitur ſapiẽtiæ quidẽ, aut iuſtitiæ, cẽterarũmq; virtutũ, quæ cum perfectis viris cõſortẽ nactæ ſũt ordinẽ, nullꝰ amor inceſſit, illa verò quę pueris ineſt forma vehemẽtiſſimos affectuũ impetꝰ excitat? Prorſus igitur Phędrũ ô Plato amare oportebat propter Lyſiam, quem prodidit: aut Alcibiadis virtutẽ diligere pat erat, quia Deorum ſtatuas mutilabat, & in ſacris Ieuſinijs inter potandum voces myſteria produnt. Quis confitetur ſe amatorem factum eſſe, cùm Athenæ proderentur, & Decelia muris cingeretur, & vitæ tyrannidem videret? At donec quidẽ barba nondum, iuxta ſacrum illum Platonem, obſitus erat, omnibus fuit amabilis. Sed poſtquam à puero in virum trãſiit, qua ætate intellectus, qui hactenus fuerat imperfectus, integrã ratiocinandi vim obtinebat, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur turpibus affectibus vocabulorũ inſcribẽtes verecundiã, animi virtutẽ appellant corporis elegãtiã, iuuenũ iſti amatores magis quã ſapiẽtiæ? Atq; hæc quidẽ à nobis dicta ſufficiant, ne clarorũ virorũ nimis inuidioſe mentionem facere videamur. Parumper cõtẽtos eſſe

δ' ἀπὸ τῆς ἄγαν σπουδῆς ὀπὶ τὴν ὑμετέραν ὦ Καλλιχρατίδα καταβας ἡδονὴν, ὅτι δικαίως παιδικῆς χρήσεως πολὺ τὴν γυναικείαν ἀμείνω. καὶ τοῦτο πρῶτον, ἐγὼ πᾶσαν ἀπόλαυσιν ἡγοῦμαι τερπνοτέραν εἶναι, τὴν χρονιωτέραν. ὀξεῖα γὰρ ἡδονὴ παραπίπτει, φθάνει πρὶν ἢ γνωσθῆναι πεπαυμένη. τὸ δ' ἐυφραίνον, ἐν τῷ παρέλκοντι χρείττον, ὡς εἰδὲ χρόνιον μακρὰς ἀποδυσμίας ἡ μικρολόγος ἡμῖν ἐπικλώσει μοῖρα, καὶ τὸ παῖ ἐμοῦ διηνεκὲς ὑμεναίων, μὴ δεμνιάς λυπῆς τὴν διάνοιαν ἐνεμεμφόμενος. ἑορτὴν γὰρ ἂν, καὶ παντηγυρικὸν τὸν ὅλον χρόνον ἡγοῦμην. ἀλλ' ἐπὶ τῶν μειζόνων ἀγαθῶν ὁ βάσκανος δαίμων ἐνεμέσησεν, ἵνα τοῖς παροῦσιν ἥδιστα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν οὖν ἀπὸ παρθενίου μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ τελέως τὴν ἐσχάτην ῥυτίδα τῷ γήρως ἐπιδεικνύειν, ἐυάγκαλον αἰδέσιμον ὁμίλημα. κἂν παρέλθῃ τὰ τῆς ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. εἰ δ' εἴκοσιν ἐτῶν ἀποπειρῶν παῖδά τις, αὐτὸς ἔμοιγε δοκεῖ παχυπᾶν, ἀμφίβολον Ἀφροδίτην μεταδιώκων.

autẽ à vehementiori ſtudio, ad veſtram Callicratida, voluptatem deſcendens, oſtendã puerorũ cõſuetudine muliebrẽ multò eſſe potiorẽ. Ac primũ, omnem ego delectationem cẽſeo iucũdiorẽ eſſe, quæ diuturnior eſt: ſiquidem voluptas quæ celerrimè præteruolat, priuſquam ſenſu percipiatur, deſinit. Id verò quod oblectat eo præſtãtius, quò magis abũdat. Vtinã & vitæ longos terminos parca illa Parca nobis præfiniuiſſet, totúmque hoc ſpatiũ perpetua eſſet ſanitas, quæ mentis edaci moleſtia vacaret. Nam quaſi feſtum, & celebritatem aliquam totum hoc tempus duceremus. Verùm poſtquã malignus dæmon maiora bona nobis inuidit, in præſentibus vtique rebus, dulciſſima illa ſunt quæ protrahuntur. Itaque mulier à virginitate ad mediam vſque ætatem, priuſquam extrema illa ſenectutis ruga incurſet, viris amplexu digna eſt conſuetudo, ac quanuis præterierit venuſtas, experientia tamen habet aliquid dictu ſapientius quàm iuuenes. At verò ſiquis puerũ viginti annorũ aggrediatur, is mihi affectione pathica laborare videtur, ambiguã venerẽ ſectãdo. Nã & duri ſũt membrorũ ſplenes. δὲ οἱ τῶν μαλῶν

ἀπαλδρωθέντες ὄγκοι. καὶ βαθὺ μὲ αὐτὸ τὸ πάλαι μαλακῆ πυκνωθὲν ἰούλοις τὸ γλῆφον. οἱ δ' εὐφυεῖς μηδὲ θρίξιν, ὡσπερεὶ ῥυπῶντες. ἀλλ' ὅτι τούτων ἀφανέστερα, τοῖς περιπαρακόπτουσιν ἡμῖν εἰδέναι παείημι. γυναικὶ δ' ἀεὶ πάσῃ, καὶ τὸ χρῶμα τοῦ σώματος ὁπωσιλβὲς χάεις, καὶ δαψιλεῖς. μὲ ἀπὸ τῶν βοστρύχων τῆς κεφαλῆς ἕλικες, ὑακίνθοις τὸ καλὸν ἀνθοῦσιν ὅμοια πορφύεσθαι. οἱμὲν, ὑπιόντοι κέχυνται, μεταφρένων κόσμος. οἱδὲ, παρ' ὦτα, καὶ κροτάφους, πολὺ τῶν ὀπὶ λειμῶνι σιλίνων. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκμὴν πεπλὸς αὐτοῖς ὑφαινόμενος, ἠλέκτρου φαίη, ἢ σιδωνίας ὑέλου διαφαίνεσθαι ἀπαστράπτει. τίδ' ἂν τῶν ἡδονῶν καὶ ταῖς αὐτοπαθέσι μεταδιωκτέον, ἐπειδὴν ἀρίσου τοῖς διατιθεῖσθαι οἱ πάσχοντες συγχαίνωνται; ἡδὺ γὰρ οὐ κατὰ ταὐτὰ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μονήρεις διαπεφεύγειν ἀσυνεζόμενοι, ἀλλὰ πως φιλετικῷ κοινωνίᾳ συζυγόντες, ἥδιον τάττε ἀγαθὰ σὺν ἀλλήλοις ἡδόμεθα, καὶ τὰ δυσχερῆ κουφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν εὑρέθη βάπτα κτίσις, καὶ φιλίας μεσότης

thori iã adulti & viriles, τραχὺ asperum quidẽ, pro eo quod molle fuit olim, obfitũ crebra lanugine mentum, & femora pilis pullulantia quasi squallerent. Quæ verò sunt his occultiora, vobis, qui periculum eius rei feciſtis, cognoscenda relinquo. In omni autem mulitre, semper coloris resplendet gratia, & largæ cirrorum capitis texturæ, perinde ac pulchrè florentes hyacinthi, nigricãtes, aliæ quidem per tergũ effunduntur, scapularũ decus, aliæ verò secundum aures, & tempora, multò quàm in pratis apium est, crispiores. Reliquum verò corpus, ne minimo quidẽ ipsis subnascente pilo, Electro, vt aiunt, aut vitro Sidonio lucidius effulget. Cur autem non & mutuos voluptatũ affectus persequar quãdoquidẽ ex æquo cum ijs qui agendo afficiuntur, patientes quoque oblectantur? Ferè enim non vt bruta animantia, solitarias commorationes amamꝰ, sed amica societate coniuncti, & quę bona sunt, inter nos mutuo iucundiora, & aduersa, inter nos mutuo leuiora ducimus. Vnde & inuenta est mensa communis, & apposita amicitiæ media petrice illa, debitam ventri voluptatem ad-

βάπτα παρεθέμεθα, μετὰ

πλὴν ὀφειλομένῳ ἀπομαξῶμεν ἀπόλαυσιν, ὃ μόνοι τ' θάσιον, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, καθ' αὑτὸν τ' πλουτελῶν πιμπλάμενοι σιτίων, ἀλλὰ δοκεῖ τρ- A πτὸν ἕκαστῳ τὸ μετ' ἄλλ. καὶ ταῖς ἡδοναῖς κοινωσάμενοι μᾶλλον, ἐυφραινόμεθα. αἱ μὲν οὖν γυναικείαις συμῳδοὶ, τ' ἀπολαύσεως ἀντίδοσιν ὁμοίαν ἔχουσιν. B ἀλλήλαις γὰρ ἅμα δαιζόντες, ἡδέως ἀπολλάττ, εἰ μὴ δικαιῇ τρεσία παρεσκεύασεν, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὅλῃ μοίρᾳ πλεονεκτεῖ τ' ἀρρένα. καλὸν δ C οἶμαι μὴ φειδόντως ἀπολαῦσαι θελήσαντας, ὅπως ἴδιά τι χρηστὸν ἀποίσον) σκοπεῖν, ὅλως παρὰ τὰ λαμβανόμενα ἡδονὴν, ἀλλ' ἐμεῖνο μελετῶμεν, ὃ τυ- D χαίνειν ἀπαραιτήτως ὅμοια. τοῦτο δ' ἂν ἄν τις πάλιν εἴποι τις, οὐχ οὕτω μέμνηνεν. ἀλλ' ὅμ', θαζεῖς ἢ νομίζῃ ποτὲ ταῦτα, πλὴν ἡδονὴν ἄλλ' ἔτον λαβεῖν, ἀπέρχεται. τῷ ὑβρι- E σμένῳ, κατ' ἀρχὰς μὲν ὀδύναι, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὕστερον χρόνου τῆς ἀληθοῦς χαλασάσης, πλέον ὡς φασιν ἡδὲν ἂν ὀχλήσειας. ἡδονὴ δ' ἡδονὴ πίσσω. εἰ δ' δεῖ τι καὶ περιῤῥάτερον εἰπεῖν, δεῖ δ' ὧν Ἀφροδίτης τεμένει,

metimur, non ſoli Thaſium, ſi contingat, bibẽtes vinum, neque ſinguli per ſe precioſis cibis nos implentes, ſed illud videtur delectabile, quo quiſque cum alio fruitur. Ac voluptatibus inter nos communicatis, maiori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congreſſus ſimilẽ delectationis permutationẽ habẽt. Nã illi ſeſe mutuo æqualiter afficiẽtes, maiori cũ voluptate digreditur: niſi Tireſiæ iudici eſt attẽdendum, quòd videlicet muliebris delectatio, tota parte maſculã ſuperat. Honeſtũ autem eſſe arbitror, nõ nimio ſui amore frui volẽdo, quo pacto priuatim aliquid commodi auferãt, ſpectare, totã ab aliquo voluptatẽ accipientes, ſed illo, quod percipiunt diuiſo, ſimilia retribuere. Atqui nemo adeò inſanus eſt, qui hoc de pueris poſſit dicere. Sed alter quidẽ affect⁹, quocũq; tãdẽ modo hæc exiſtimat, eximia voluptate percepta abibit: illi verò qui cõtumeliã hãc paſſ⁹ eſt, principio quidẽ dolores & lachrymæ oboriuntur, verùm vbi per tempus paulũ remiſit, nequaquam vt aiũt maiorẽ moleſtiã intuleris: voluptas autẽ ne vlla quidẽ eſt. Quòd ſi aliquid etiã curioſi⁹ oportet dicere, oportet autẽ in Veneris delubro,

γυναικὶ μὴ ὦ Καλλιρατίδα, καὶ παιδικώτερον χαίρωμεν, ἔξεστι συφφαγιδιῶναι, δι' ἀπλακίας ἀπολαύσωμεν ὁδοὺς ἀδοίξαστα. τὸ ϑῆλυ, οὐδενὶ βόστρῳ χαρίζεται ϑήλειαν ἀπόλαυσιν. εἰ δὲ μὴ ἡμῖν ἀρέσκειν δύναται, σφῶϊν ἀλλήλαις ϑ' ἡμῖν ἀποτεκνώσομαι. εἰ δὲ τοῖς ἄρρεσιν εὐαρεστεῖς καὶ μὴ ἀρρένων ὁμιλίας, σφῶϊν τὸ λοιπὸν ἐρᾶτε σφῶν ἀλλήλων καὶ γυναῖκες. ἄγε νῦν ὦ πότνια χθονία, καὶ τῶν ξένων ἡδονῶν νομοθέτα, καινὰς ὁδοὺς ἀρρένος βυφῆς ὀπυιόμενος, χαίρειν τὴν ἰσόλυσσον ἀφροσύνην καὶ γυναιξίν. ἀλλήλαις ὁμιλοῦσαι φῶ, ὡς ἀνδρες. ἀσυγγνώστῳ ϑ' ὑγιαίνων ἀσυζυγωτάτῳ τέρατι συμπεσεῖν, ἀσυμφόρων τερατίον αὖ νύμφη, κοιμᾶσθαι φῶ γυνὴ μὴ γυναικὸς, ὡς ἀνήρ. τὸ ϑ' εἰς ἀχολὴν κακίστως ἦκον ὄνομα, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν, ἡ τριβακὴς ἀσυγγαίας, ἀνήλιον πομπεύετω. πᾶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις, ἔσω φιλανὴς, αὐδρογύνους ἔρωτας ἀγαμοῦσα. καὶ ποτῶ χρεὼν εἰς ἄρρενα βυτλὸν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ ϑηλυκὸν ἀνδρῶν, εἰς γυναῖκα ϑηλύνεσθαι. τοιαῦτα σωτῶνος μεταὺ παϑυνομοῦσος ὁ Χαρικλῆς, ἐπαύ-

muliere licet Callicratida, pueri modo vtēdo delectari, aperta illius fruendæ duplici via. Nullo enim modo masculus muliebrem voluptatē præbet. Quare siquidem & vobis placere possunt mulieres, nos alij in alios munitionem extruamus. Si verò masculos cum masculis cōgredi decet, mulieres quoque ipsæ mutuo in posterum ament. Age nunc ô iunior ætas, & nouarum voluptatum legislatrix, posteaquā nouas masculæ mollitiei vias excogitasti, parem quoq; mulieribꝰ largire potestatem. Congrediantur & illę inter se, quem admodum viri: cōmisso autē lasciuorum instrumentorum machinamento, prodigioso seminis expertium ænigmate mulier cum muliere concumbat, vt vir. Et quod in aurē rarò venit vocabulum, pudet etiam dicere, illiꝰ Tribadum obscœnitatis, impudenter agitetur. Omne verò gynæceum nostrum, sit Phlænis, semimares quosdam amores turpiter vsurpans. Et quanto melius est in masculam libidinem cogi mulierē, quàm generosum illum virorum animum in mulierem effœminari? Talia cū magna contentione, inter dicendum indignatus, postquam dixisset Charicles finem fecit,

σατο, δεινόν τι καὶ θηριῶδες ἐν τοῖς ὄμμασιν ὑποβλέπων. ἐῴκει δέ μοι καθαρσίῳ χρῆσθαι πρὸς τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας. ἐγὼ δ', ἡσυχῇ μεταβάλλων, καὶ πρὸς τὸ Ἀθηναῖον ἠρέμα τὸ ὀφθαλμὸν παραβαλών, παιδιᾶς ἅμα καὶ γέλωτος ὦ Καλλικρατίδα, δικαστὴς καθεδεῖσθαι προσδοκήσας, ἐκ οἵου ὅπως ὑπὸ τὴν Χαρικλέους δεινότητος ὑπ' ἀνουσιάστου ἤγμαι. χαλεπὸν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ περὶ φόνου καὶ πυρκαϊᾶς, ἢ νὴ Δία φαρμάκων ἀγωνιζομένους, ἐξαίφνης ἐπαθόμην. καιρὸς ἦν ὁ νῦν, εἰ ποτὲ καὶ πρότερον, ἀπιστῖν σε τὰς Ἀθήνας. Περικλέους μὲν γὰρ τῶν δέκα ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν αὐθαδιαζομένας γλώσσας, ἑνὶ τῷ σῷ λόγῳ διατεῖναι, μιᾶς τῶν ἐν πυκνὶ δημηγοριῶν ἀναμνησθέντι. μικρὸν οὖν ὑπισχνεῖ ὁ Καλλικρατίδας, ἐῴκει δὲ ἀπὸ τοῦ προσώπου μοι τεκμαιρομένῳ, καὶ λίαν ἀγωνίας μεστὸς εἶναι, λόγων ἀμοιβαίων ἐναρχόμενος. εἰ γυναῖξὶν ἐκκλησία, καὶ δικαστήρια, καὶ πολιτικῶν πραγμάτων μὴ μετουσία, σφαττοῖς ἂν, ἢ πρὸς τάτης ἐκκρεμεῖς τοίνυν, καὶ σε χαλκοῦν ἀνδριάντων ἐν ταῖς

horrendum & ferinum oculis intuens. Videbatur autem mihi & expiatione vti cõtra masculos amores. Ego verò tacitè subridens & sensim oculos in Athenienſem conijciens: luſus, inquam, & riſus, Callicratida, iudicem conſedisse me arbitratus, neſcio quo pacto Chariclis vehementia ad ſeriascogitationes adductus ſum. Propemodum enim quaſi in Areopago de cæde, atque incendio, aut per Iouem etiam de veneficio lis eſſet, animo fuit ſupra modum commoto. Tempus igitur, ſi vnquam antea fuit, nunc maximè eſt, vt Athenas reptas: Periclis autem ſuadelam & decem illorum rhetorum linguas cõtra Macedonas armatas, vnica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi cõſueuerunt, vnam aliquam recordando. Poſtquã igitur paulũ hæſiſſet Callicratidas (videbatur autem mihi ex facie conijcienti, contentionis eſſe plenus) aduerſariam orationẽ orditur. Si mulieribꝰ, inquit, concionum, & fori, cæterarúmq; ciuilium rerum conceſſa eſſet cõmunicatio, dux & præſes illarum creatus fuiſſes: ac te ſtatuis æneis per fora paſſim poſitis, Charicles, cohoneſtarent

σχεδὸν γὰρ ἁπαντὶ περὶ αὐτῆς, ὁπόσον περιέχειν καὶ σοφίαν ἑαυτοῖς δοκοῦσι, εἰ τις αὐτοῖς τὴν τοῦ λέγειν ἐξουσίαν ἐπέχειν. οὕτω μὴ ἀπουσῶν αὖ εἶναι. οὐκ ἂν Σπαρτιάτας αὐτοπαλισμένην Τελέσιλλα, δι' ἣν ὁ Ἄρης ἐν θεοῖς ἀριθμεῖται γυναικῶν Ἄρης. οὐδὲ τὸ μελιχρὸν αἴγλημα Λεσβίων Σαπφοῦς, οὐδὲ τῆς Πυθαγορείου σοφίας συγκτὴς Θεανώ. τάχα δ' οὐδὲ Περικλῆς οὕτως Ἀσπασίᾳ συνηγόρησεν. ἀνὴρ γὰρ ἐπιεικὴς συνηγορητὴς ἁρμόττει γυναικὶ θηλείαις λέγειν, ἐπῳδοὶ καὶ ἀνδρὶ γυναῖκες ἀνδρῶν. σὺ δ' ἵλεως Ἀφροδίτη γενοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς σὸν ἔρωτα τιμῶμεν. Ἐγὼ μὲν οὖν ἐνόμιζον ἄχρι παιδιᾶς, ἁλιᾶσαι τὴν ἔριν ἡμῶν περικόψαι. ἐπεὶ δ' οἱ περὶ τούτου λόγοι καὶ φιλοσοφεῖν ἔδοξε γυναικῶν ἐπινοήσαντι, ἀσμένως τὴν ἀφορμὴν ἥρπασα. μόνος γὰρ ὁ ἄρρεν ἔρως κοινὸν ἀρετῆς, καὶ ἡδονῆς ὅτι ἄριστον. οὐ θαυμάζω γὰρ αὖ, εἴπερ ἐν δυνατῷ τῷ ἐπιχειροῦντι τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλαταγίσειν, Ἀκαδήμειας καὶ Λυκείου δένδρεον εὐτυχέστερον, ἐγγὺς ἡμῶν ἐσται, πρὸς ἣν ὁ Φαῖδρος ἔσπευσε κλισίας ἕνεκα,

Fermè enim pe ipſæ quidem pro ſe ipſis, quæcunque ſapientia præcellere videntur, ſiquis ipſis dicendi poteſtatem permitteret, cum tanta contentione dicerent. A Non illa quæ contra Spartanos armata proceſſit Teleſilla, propter quam Mars inter mulierum Deos numeratur Argis. Non mellita illa, qua ſe Leſbus iactat Sappho, & Pythagoricæ doctrinæ filia Theano, fortaſſis neque Pericles ita Aſpaſiæ patrocinatus eſſet. At ſiquidem mates decet pro fœminis dicere, dicamus & viri prò viris. Tu verò propitia Venus eſto. Etenim nos tuum Amorem veneramur. Ego certè putabam, iucundam hanc diſputationem noſtram ad iocum vſque eſſe proceſſuram. Quia verò animaduerti iſtius orationem pro mulieribus etiam philoſophari, libenter occaſionem hanc arripui. Solus enim maſculus amor, commune virtutis, ac voluptatis eſt opus. Optarim autem, ſi id fieri poſſet & platanum illam, quæ Sociaticos olim ſermones auſcultauit arborẽ Academia & Lyceo fœliciorem, prope nos ſtare, natam vbi Phædri fuit accubitus.

ἢ Φαίδρου περιστᾶσαι κλισίας ἕνεκα,

Ὥσπερ ὁ ἱερὸς εἶπεν αὐτῷ, πλείστων ἀφάυσμος χαείτων. αὐτὰ τάχα αὖ ἅσπερ ἡ ἐν Δωδώνῃ φηγὸς ἐκ τῶν ἀρεδομένων ἱερὰν ἀπορρήξασα φωνὴν, τὸν παιδικοὺς ἐυφημισεν ἔρωτας, ἔπι τοῦ καλοῦ μεμνημένη Φαίδρου. πάλιν ἐπεὶ τοῦτ' ἀμήχανον, ἢ γὰρ πολλὰ μεταξὺ σύρεά τε σκιόεντα, θαλάσσας τε ἠχήεσσα, ξένοι τε ἐσμὲν ἀλλοτρίας γῆς ἀπειλείμμεθα, ἢ πλεονέκτημα Χαρικλέης ὅδ' ἐστὶν ἡ Κνίδος, ὅμως πάλιν δὲς ἀφροδίτη, εὐξάντες ὀκτῶ μόνον ἡμῖν σὺ δαῖμον ἐφάνης, χαρίεσσα παρέστηθι, φιλίας συνάπτουσα, ἱεροφάντα μυστικὸν ἔρως, ἢ κακὸν νήπιον, ὁποῖα ζωγράφων παίζουσι χεῖρες, μήδ' ὃν ἡ πρωτόγονος ἐβλάστησεν ἀρχὴ, τέλειον εὐθὺ τ' ἐκβάντα. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας. ὥσπερ οὖν ὅλην κόσμου τάφον τινὰ κοινὸν ἀφεὶς ὢν τὸ περικείμενον χάος, ἐκεῖνο μὲν ἐς ἑκάτου ταρτάρου μυχοὺς ἐνυάδευσας, ἔνθα οἱ ἀλήθως σιδήρειαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδὸς, ὅπως ὑπὲρ ἀῤῥήκτου δοῦναι φρουρᾶς, τῆς ἔμπαλιν ὁδοῦ εἴργωνται. λαμπρῷ δ' φωτὶ τὴν ἠμαυρὰν νυκτὸς πετάσας,

quemadmodum ſacer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortaſſis ipſa quoque, vt fagus illa Dodonea, ex ramis ſacram rumpens vocem, puerorum amores prædicaret, memor adhuc formoſi illius Phædri. Verùm quia fieri illud non poteſt, Nam quàm multi medij, inter vtroſque, Montes vmbroſi, & reſonantes æquoris vndæ: hoſpitéſque in terra aliena relicti ſumus, magnúmque Charicli momentum affert Gnidus: veritatem tamen metu victi non prodemus. Tu modò nobis ætherie Deus, in tempore aſſiſte, amicitiæ fautor, & arcanorũ ſacerdos Cupido, nequaquam prauus infans, qualem pictorum manus iocando fingunt, ſed quem primario ſemine Principium procreauit, perfectum protinus editum. Tu enim ex obſcura, atque confuſa deformitate, Vniuerſum hoc formaſti. Proinde ſublato, tanquam communi totius mundi ſepulchro, circunfuſo illo chao, illud quidem in vltimi Tartari ſeceſſus fugaſti, vbi verè ſtant Ferrati poſtes, atque ærea limina portis, vt inſuperabili addictum cuſtodiæ, à reditu prohibeatur. Splẽdidæ autẽ luci obſcura nocte prætenta,

παντὸς ἀψύχου τε, καὶ ψυχὴν ἔχοντος ἐγγὺς ἀνημερεύτου. ἐξαιρέτου δὲ ἐγκεράσας ὁμόνοιαν ἀνθρώποις, τὰ σύμπαντα φιλίας πλῆσαι συμβῆναι, ἵν' ἐξ ἀκμαίου καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυχῆς ἡ ἴωσις συνεκτρεφομένη, πρὸς τὸ τέλειον αὐξάνοιτο. γάμοις μὲν γὰρ, διαδοχῆς ἀναγκαίας ἕνεκα εὑρὼν φάρμακα. μόνος δὲ ὁ ἔρως ἔρως, φιλοσόφου καλὸν ὄντος ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ἐκ τῆς πλείστους εἰς εὐφροσύνην ἐπανιοῦσιν, ἔπειτα τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τῆς παρ' αὐτὰ χρείας ἐπιδεῖται. καὶ πάντη τὸ ἀναγκαῖον τοῦ καλοῦ χρεῖττον. ἄχρι μὲν οὖν ὁ βίος ἀμαθὴς ἦν, οὐδέπω τὸ καθ' ἡμέραν πρὸς τὸ βέλτιον εὐσχολῶν, ἅπαντας ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα συνεστέλλετο. ἐπεὶ δὲ ἀγαθὴ διάνοια ἐπέσχεν ὁ χρόνος, οὐ παρέργῳ θυμῷ. ἔπειδὴ δὲ αἱ μὲν ἐπανορθώσεις χρείας πρὸς ἦλθον, οἱ δὲ τῶν ὑπηγορευμένων ἀεὶ λογισμοὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀπεσώζοντες εὐκαίρους, ὑπῆν τινὰ κρίσιν τούτων, ἐν τούτῳ κατ' ὀλίγον ὑπῆρξαι συνήθη. τοῦτο δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἐστιλευόντων τέχνην ἔνεστιν εἰκάζειν. αὐτίκα πρῶτοι πάντες ἀνθρωποι γεγόνασι, omnium & anima carentium, & animam habentium opifex fuisti. Præcipuam verò hominibus concordiam infundendo, graues illos amicitiæ affectus coniunxisti, vt ex anima malitiæ adhuc experte, & tenera, connutrita beneuolentia in virilem perfectionem consummaretur. Nam inuentum quidem est cõiugium, necessariæ successionis remedium. Solus verò amor masculus, animi Philosophici pulchrum est mandatum. Omnia verò ea quæ ex integro ad decorem exercitatione prouehuntur, plus honoris cõsequuntur, quàm ea quæ præsenti necessitate opus habent. Atq; omnino honestum necessario est præstabilius. Itaq; quãdiu rudis fuit hominum vita, nondum quotidiana experiẽtia, quod melius est, per ocium quærendo: æquo animo in rerum necessariarum vsum se contrahebat: cùm melioris viuendi rationis, vrgens tẽpus, inuentionem nõ suppeditaret. Postquam verò vrgentes rerum necessariarum vsus finem capiebant, ac posterorũ cogitationes à necessitate liberatæ, occasiones caperent res meliores comminiscendi, exinde paulatim scientiæ accreuerunt. Cuius rei argumenta ex absolutissimis artibus capere licet. Primi homines vt primùm creati fuêre,

τὸ καθ' ἡμέραν λιμοῦ φάρμακον ἐζήτουν. εἶθ' ἁλισκόμενοι τῇ τοῦ παρόντος ἐνδείᾳ, τῆς ἀπορίας ἐκ ἐώσης ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, τλῶ εἰκαίαν πόαν ἐσθιοῦντο, καὶ μαλθακὰς ῥίζας ὀρύττοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐδόντες. ἀλλ' ἡ μὲν, ἀλόγοις ζώοις μὴ χρόνον ἐπέθηκεν. ἀπόρων δ' πυρὸν, καὶ κριθῆς εἶδον ἀεὶ γεωργῶν ἐπιμέλειαν, ἐυρῆσθαι κατ' ἔτος ἀνιεμένας, καὶ ἔ δ' μαίνεσθαι ἂν εἴποι τις, ὅτι δρῦς, τάχους ἀμείνων. τί δ' ἐκ ἐν ἀρχῇ μὲν ἐυδὸς τὸ βίκ, σκέπης δεηθέντες ἀνθρωποι, νάκκ, θηρία δείραντες, ἠμφέσαντο, καὶ ἀπήλυγγας ὀρῶν, κρύους καταδύσεις ἐπηνόησαν. ἢ πάλαι ῥιζῶν, ἢ φυτῶν αὖε κοιλώματα. τλῶ δ' ἀπὸ τούτων μίμησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀεὶ μεταίροντες, ὕφηναν μὲ ἑαυτοῖς χλανίδας, οἴκοις δ' ὠκίσαντο. καὶ λευκότητος αἰ περὶ ταῦτα τέχναι τὸν χρόνον λαβοῦσαι διδάσκαλον, αὐτὴ μὲ λιτῆς ὑφῆς, τὸ κάλλιον ἐποίκιλαν. αὐτὴ δ' ἐυτελῶν δωματίων, ὑψηλὰ τέρεμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γυμνὰ τοίχων ἀμορφίαν ἐναν-θίσι βαφαῖς χρωμάτων κατέ-

contra famem quotidianam remedium quærebant. Tum præsenti indigentia cõpulsi, cùm per inopiã cõsilij, quod melius erat, eligere nõ liceret, trita herba vescebantur, modò molliores radices effodiendo, modò plerumque quercus fructũ comedendo. At posterior ætas, hæc brutis animantibus edẽda abiecit. Sationem autem frumenti & hordei agricolarũ diligẽtia inuenit, reperta ratione, qua quotãnis illa renascerentur. Ac neque insanus quispiam dixerit quercum esse aristã præstãtiorem. Quid autem? nonne ab ipso vitę initio homines tegumento indigentes vellera, feris excoriatis, induerũt, & spelúncas montiũ, quas contra frigus subirent, excogitarunt? aut olim radicum, plantarúmue siccas cauitates? Sed sumptam ab his imitationem, in melius semper prouehentes, vestes sibi texere, & domos ædificare cœperunt. Sensim verò artes illæ quæ circa hæc versantur, tempus magistrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem vestem variegarunt: próq; vilibus domunculis altas ædes, lapidúmq; magnificentiam fabricarunt, nudámque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt.

χαλᾶσαι. πολὺ ἐκεῖθεν γε τούτων τῶν τεχνῶν, καὶ ἐπιστημῶν, ἀφωτος ἦσα, καὶ βαθείαν ἐπιτιθειμένην λήθην, ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως καταμικρὸν εἰς τὰς ἰδίας αὐτεπιλεν ἀκτῖνας. ἕκαστος δὲ εὑρών τι, παραδίδου τῷ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ διαδοχὴ τῶν λαμβανόντων, οἷς ἔμαθεν ἤδη προστιθεῖσα, τὸ ἐνδεὲς ἐπλήρωσε. μὴ δή τις ἔρωτας ἀρρένων ἀπαιτεῖτω παρὰ τῶν παλαιῶν χρόνου. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ τελέως ἀσπερμεὶ ἡμῶν φθαρῇ τὸ ἦθος. αἱ δὲ ποικίλαι σοφίαι, καὶ φιλοκάλου ταύτης ἀρετῆς ἐπιθυμίαι, μόλις νῦν τὸ μηδὲν ἔωντος ἀνίχνευτον αἰῶνος εἰς τοὐμφανὲς ἤμελλον ἥξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδερασταῖν συναπαιτῶσιν. μὴ δῆτα Χαείκλεις, ὃ μὴ πρότερον εὑρέθη, τοῦτο ἐπονοήσῃν αὖθις ὡς φαῦλον ἔσται, μηδ' ὅτι τὰ παιδικὰ ἐρώντων αἱ γυναικεῖαι συνόδοι πρεσβύτεροις ἐπιχάφουσαι χρόνοις, ἐλαττῶ θατέρου. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀναγκαῖα νομίζομεν. ἃ δὲ αὖθις εὑρομένας τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπῆξεν, εἰς ἐκείνων ἀμείνω τιμητέον.

Verùm vnaquæq; harum artium & scientiarum, muta cùm sit, & obliuioni profùdę subiecta, tāquā à paruo occasu, paulatim in proprios exorta est radios. Vnusquisque enim à se aliquid repertum, posteriori tradidit: tum ista accipientium successio, semper aliquid ijs quę antea didicerat, apponendo, quod deerat expleuit. Nequis igitur amores masculos ab antiquis temporibus deposcat. Tum enim necesse erat cum mulieribus congredi, ne genus nostrum seminis penitus expers interiret. Variæ autē doctrinæ, & elegantioris huius virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperuestigatū relinquit, in lucē ventūræ erant, vt cum diuina philosophia, puerorum amores adolescerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inuentum, sed postea excogitatū, vt pote malum arguas. Neue ob id, quod puerorum amoribus mulierum cōgressus antiquioribus inscribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem studia, putamus necessaria: sed quæ postea ratiocinationib⁹ vacans hominū vita adinuenit, vt illis meliora, in pretio sunt habenda.

ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγου καὶ γελᾶν ἔνα-
γχος ἔσῃει, Χαρικλέους ἀλο-
γα ζῶα, καὶ τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν
ἐπαινοῦντος. ὀλίγου γὰρ ὑπὸ τῆ
ἄγαν φιλονεικίας καὶ μετενόει,
ἑλληνίζων ἔλλιν. οὐδὲ γὰρ οἷς
ἐναντία φθεγγόμενος, οἷς ἐπε-
χείρει λέγειν, ὑπεκαλλύφῳ τῷ
τῆ φωνῆς τόνῳ, τὸ ῥῆμα ἔκλε-
πτεν, ἀλλ' ἐπηρμένῃ φωνῇ λα-
γυγγίζων, ὡς ἐγὼν φησὶν ἀλλή-
λων λέοντες, οὐδὲ ἄρκτοι, καὶ
σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἡ θῆλυ
μόνον ὄχλον κρατεῖ. καὶ τί
θαυμαστόν; ἃ γὰρ ἂν λογισμῷ
δικαίως αὖ τις ἕλοιτο, ταῦτα
τοῖς μὴ φιλαφρόνοις λογίζε-
σθαι οὐ ἔνεστιν ἔχειν.
ἐπεὶτοι Προμηθεὺς, ἢ θεῶν τις
ἄλλος, εἰ τὴν ἑκάστῳ συνέζευξεν
ἂν ἀνθρώπων, ὡς αὖ ἐρημία, καὶ
βίος ὄρειος αὐτὸν ἐποίμαινεν,
οὐδὲ ἀλλήλοις βοσκὴν εἶχον.
ἐξίσου γὰρ πᾶσιν ἴσοι δειμάνδροι,
καὶ μέσην ἐσχήκει τὴ ἰδίων ἕκαστος
οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολι-
τεύοντο νόμοις. τί δὲ παράδοξον, εἰ ζῶα τὴ φύσεως κατάκρι-
τα μηδὲν, ὧν λογισμοὶ περέ-
χοντα παρὰ τὴν ἀφροσύνας λα-
χεῖν ἠτυχήκοτα, ἀφροσύνῃ-
ρηται μὲν τῶν ἄλλων καὶ
τὰς ἄῤῥενας ἐπιθυμίας;

Mihi verò propemodum in mentem venit, vt riderem modò, quũ Charicles bruta animantia, & Scytharum sõlitudinem laudabat: imò ferè etiam præ nimia cõtentione eum quòd Græcus esset, pœnitebat. Neque enim veluti qui cõtraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta summisso vocis tono furabatur, sed elata voce proclamans, Haud amant, inquit, se mutuò leones, neque vrsi, aut sues, sed illos sola fœminei congressus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, consequi non licet. Nam si Prometheus, vel Deorum quispiam alius, cuilibet animãti mentem humanam indidisset, non solitudo, non vita montana pasceret illos, neque promiscua pabula haberent: sed ex æquo nobiscũ templis ædificatis, & inhabitatis quisq; medijs priuatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, si animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio suppeditat, à Prouidentia accipere contigit, cum cæteris masculæ libidine priuantur?

ὰι ἐρῶσι λέοντες. ἐδὲ γὸ φιλοσοφῶσιν. ὰι ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὸ ἐν φιλίᾳ καλὸν, ὰι ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρονήσεως ἐν τῷ πολλάκις πειρᾶσθαι τὸ κάλλιστον ἑλομένη, βεβαιοτάτους ἐρώντων ἐποίησε τοὺς ἄρρενας. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀχολάστου βίου συμφορήσας ἑταιρικὰ διηγήματα, γυμνῷ τῷ λόγῳ τὴ σεμνότητος ἡμῶν κατατόλμησε, μηδὲ τὸν ἀέριον ἔρωτα τῷ νηπίῳ συνελαύνωμεν. λογίζου γὸ ὡς ἐμὲ μὲν ἡλικίας, τὰ τοιαῦτα μεταπαιδάσειν. ὅμως δ' ἂν λογίζου τῶν γε, ἐπιδώσει ἡ σωφροσύνη, ὅτι δὴ πάλαι θεὸς ὁ ἔρως, καὶ μίαν ὁδὸν φοιτῶν, καὶ ἑνὶ πνεύματι ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς ἐφιζάνων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς ἂν εἰκὸς κουφότερα γνήσια φρονῶν, κλύτος αὐτῷ τὴ διανοίας ἡνιοχεῖν δυναμένου λογισμοῦ, πολλὰ ὸν ταῖς τῶ ἀφρόνων ψυχαῖς ἀφορίζεται. μάλιστα γὸ αὐτῷ γυναικεῖοι πόθοι μέλουσιν. ἔτος ὄστι ὁ τῆ ἐρωμένου ταύτης ὕβρεως ἑταῖρος, ἀκρίτῳ φορᾷ φερὸς τὸ βουλόμενον ἄγων. ἕτερος γὸ ἔρως ὠμογύιον πατὴρ χρόνων, σεμνὸν ὀφθῆναι, καὶ παίδευσιν ἱερογραφικὴς διάνοια,

Non amãt ſe mutuò leones: neque enim philoſophantur. Non amant vrſi, quia quod eſt in amicitia pulchrũ nõ intelligunt. At hominum illa cum ſcientia coniuncta prudentia, ex eo quod ſæpias fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, maſculos amores omnium firmiſſimos eſſe iudicauit. Quare noli Charicles, meretricijs proteruæ vitæ narrationibus cõportatis, grauitatem noſtram nudo ſermone inſectari: nec cœleſtem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis alijs, ad huiuſmodi ſtudia tranſeundo, at certè nũc apud te conſidera, ſiquidem id non feciſti prius, quòd Amor duplex eſt Deus, nõ vna via ad nos ventitans, neque vno ſpiritu noſtros animos inceſſens. Sed alter, vt arbitror, puerilia ſapiens, cuius mentẽ nulla ratio gubernare poteſt, frequens in animis inſipientium congregatur: atque ipſi muliebria pouſſimùm deſideria curæ ſunt. Et hic eſt quotidianæ iſtius contumeliæ ſocius, abſque diſcrimine cuicunque volenti ſeſe celeriter applicans. Alter verò Amor, priſcorum pater temporum, viſu graue, ſectúmque omninò ſpectaculum,

σωφρονούντων πάρας παθών, ἵνα τὰς ἑκάστου διανοίας ἐμπνέει. καὶ λαχόντες ἵλεω τὸν δαίμονος, ἡδονὴν ἀρετῇ μεμιγμένην ἀσπαζόμεθα. διανοὰ γὰρ ὄντως κεῖ ὁ βακχικὸν πνεύματα πνεῖ ὁ ἔρως. ἑνὸς δ' ὀνόματος οὐκ ὄμοια τὰ πάθη κεκοινώνηκε. καὶ γὰρ αἰδὼς, ὠφελείας ὁμοῦ καὶ βλάβης ἀμφίβολος ὅδε δαίμων. Αἰδὼς, ἢ τ' αἰδέρας μέγα σέβεται, ἢ δ' ὀνίνησιν. ἁμοῦ δὲ τοιῶν γένος ὅδ' ἐστὶν, ἀλλ' ὅτι γαῖαν οἱ δύο. ἢ μὴ κεν ἐπαινέσειε νοήσας, ἢ δ' ὑπομενετῇ. διὰ δ' αἰδῶ μὲν ἔχουσιν. ἐὰν οὖν παρέδοξον, εἰ πάθος, ἀρετῇ κοινὴν παρέσκηκε λαβεῖν ἔτυχεν, ὥστε ἔρωτα καλεῖσθαι, καὶ τ' ἀκόλασον ἡδονὴν, καὶ τ' σωφρονοῦσαν εὔνοιαν. γάμους οὖν φησι τὸ μηδὲν οἴει, καὶ τὸ θῆλυ τοῦ βίου φυγαδεύεις, ἵνα πῶς μείνωμεν ἄνθρωποι; ζηλωτὸν μὲν ὦν κεῖ τὸν σοφώτατον Εὐριπίδην, εἰ δίκαι τ' παρὰ γυναῖκας σωφρόνου, φοιτῶντες ὑπ' ἱερὰ, καὶ ναοὺς, ἀργύρου, καὶ χρυσοῦ τέκνα παρὰ τ' διαδοχῆς ἐωνούμεθα. ἀνάγκη γὰρ βαρὺν κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ὑπόδεται,

promus temperatorum affectuum, blandum quiddam vniuſcuiuſq; mentibus inſpirat. Tunc propitium nacti hunc Deum, voluptatem virtuti immixtam amplectimur. Geminos enim reuera, iuxta Tragicum, ſpiritus efflat Amor. Vnum autem & commune nomen diſſimiles affectus habet. Nam & Verecundia, vtilitatis pariter & damni anceps eſt Dea,

Qua ſimul & fructus homini, & mala plurima confert.

Neque vero vnicum eſt genus contentionum, ſed

Sunt gemina in terris, quibus altercantur in vnum
Mortales cauſa, varia quoque mente trahuntur,
Hanc laudet prudens, damnandam reprobet illam.

Nihil igitur mirum, ſi affectui virtuti cõmunem appellationem eſt ſortitus, ita vt Amor vocetur, & flagitioſa illa voluptas, & modeſta hæc beneuolentia. Nuptias igitur pro nihilo ducis, inquit, & fœmineum genus è vita expellis? deinde quo pacto maneamꝰ homines? Beatum equidem eſſet ex Euripidis ſapientiſſimi ſententia, ſi abſque illo cum mulieribus cõgreſſu, ad ſacra, & templa Deorum ventitantes, argento atq; auro liberos à ſucceſſione mercaremur. Neceſſitas enim graui iugo noſtris ceruicibꝰ impoſito,

τοῖς κελευομένοις πειθαρχεῖν
διάζεται. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἱ-
ρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰκέτω
δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρειῶδες. ἄρ-
χει τέκνων, γυναῖκες ἀριθμοῦ A
ἔχουσιν. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, ἀπα-
γε μή μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν τὸ
φερνῶν ἀνέχεσθαι δύναιτο, ἐξ
ἑωθινῆς γυναικὸς ἀναστρεφόμενος
ἐπικτήτοις σοφίσμασιν; πῶς ὁ μὲ B
ἀληθῶς χαρακτὴρ, ἄμορφος.
ἀλλ' ὁπόταν δὲ κόσμοι, τὸ τῆς φύ-
σεως ἀπρεπὲς βυκολοῦσι. ἐὰν
γοῦν ἀπὸ τῆς νυκτερεύου κοίτης
πρὸς ὄρθρον αὖ ἴδοι τις ἀνισα-
μένας γυναῖκας, αἰσχύνοιτο προ- C
σειπεῖν τῶν πρὸ μιᾶς ὥρας ὀνο-
μασθῆναι δυσκλυδωνίων. ὅθεν
ἀκριβῶς οἶκοι καθειργνῦσιν αὐ-
τὰς, ἀδηνὲς τὸ ἄρρενον βλεπομέ-
νας. χρῶσι δὲ, καὶ θεραπαινίδων
ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν κύκλῳ D
παρεσκῶσι, ποικίλοις φαρμακοις
καταφαρμακεύουσαι τὰ δυσειδῆ
πρόσωπα. οὐ γὰρ ὕδατος ἀκρα-
τῳ ναύμαχοι τὸ ὑφηλὸν ἀπονι-
φάμεναι κάρηνα, ἐυδὺς ἅπαν-
τα ἀσυδῶς ἐκφαίνουσι πρὸς E
πράγματος, ἀλλ' αἱ πολλαὶ
τῶν διαπασμάτων συνθέσεις,
τὸν ἀνδρῶν τὰ πρόσθεν χρῶ-
τα φαιδρύνουσιν. ὡς δὲ ἐπὶ
δημοτελὴς πομπὴς, ἄλλο τις

imperatis parere nos cogit.
Quod pulchrum igitur est,
id ratione eligamus. & cedat
vtilitas necessitati. Quod ad
liberorum procreationē at-
tinet, mulieres aliquo sint in
numero. In cæteris verò re-
bus, apage ne mihi vlla fue-
rit. Quis enim sanę mens
sustinere queat, mulierem à
summo statim mane ascitijs
impostoris sese comentem?
Cuius natiua facies, verè
turpis est, aliena verò orna-
menta, naturæ deformitatem
tegunt. Siquis ergo mulieres
ad auroram à nocturno lecto
videat surgentes, turpiores
putabit esse bestijs, quæ ante
vnam horam maiè ominatæ
nominarentur. Vnde dili-
genter domi sese cōcludunt,
vt ne ab vllo viro conspici-
antur. Anus autem & ancil-
larum formæ consimilis tur-
ba circunstant varijs medi-
caminibus infœlices illas
facies inficiendo. Neque e-
nim vbi aquæ mero laticē
profundā crapulam ablue̅re,
protinus ad serium aliquod
negocium se conferunt: sed
crebræ medicamentorum
compositiones, fœdam faciei
cutem exornant. Periode
autem vt publica pompa,
ancillarum alia aliud admi-

ἄλλα τῆ ὑπηρετεῖν ἐγκε-
κλίκασι,

ἐίσω, λεκανίδας ἀργυρᾶς, καὶ
παροχόους, ἔσοπτρά τε. καὶ
καθάπερ ἐν φαρμακοπώλου,
πυξίδων ὄχλον, ἀγγεῖα με-
τὰ πολλῆς κακοδαιμονίας. ἐν
οἷς ὀδόντων σμηκτικῶν δυνά-
μεις, ἢ βλέφαρα μελαίνουσα
τέχνη ἐπισπείζεται. τὸ δὲ
πλεῖσον ἀναλίσκει μέρος ἡ
πλοκὴ τῶν τριχῶν. αἱ μὲν,
γὰρ φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυ-
ναμένοις πρὸς ἡλίου μεσημ-
βρίαν, τὸν πλοκάμους, ἴσα
ταῖς τῶν ἐρίων χροιαῖς, ξαν-
θῷ μεταβάπτουσιν ἀνθει, τὴν
ἰδίαν καταχρίνεται φύσιν. ὁπό-
σαις δ' ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χαί-
τη νομίζεται, τ' γαμμικόν-
των πλῆθος εἰς ταύτην ἀνα-
λίσκουσιν, ὅλην Ἀραβίαν χρ-
σὸν ἐκ τῶν τριχῶν ἀποπέμπεται.
σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμ-
βλείᾳ φλογὶ χλιανθέντα, εἶτα
τὴν ἐλίκων οὐλότητα διαπλέ-
κει. καὶ πείσμασι μὲν αἱ μέχρι
τῶν ὀρχέων ἐφειλκυσμέναι κό-
μαι, βραχὺ τῷ μετώπῳ με-
ταίχμιον ἀφιᾶσι. σαθρῶς δ'
ἔχει τῶν μεταφρένων οἱ ὄπι-
σθεν σπαλίνοιται πλόκα-
μοι. καὶ μὴ τοῦτο, ἀνδρὸς φῦ-
λλα τῆς σαρκὸς ἐνδοτέρω
πόδας ὑπορρίγγοντα,

nistrat, pelues argenteas, gutturnia & specula, vtque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbã, plena multæ infœlicitatis vascula. In quibus dentium vis absterſiua, aut palpebris denigrãdis a s comparata reconditur. Maximã autem partem textura capillorum absumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad solis meridiem vim habentibus, capillos perinde vt lanarum coloribus, flauo inficiũt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam sufficere, omnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiã ex capillis spirantes: ferreáque instrumenta, ignis obtusa flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter se implicant: ac illæ comæ curiosiùs ad supercilia vsque attractæ, breue interstitium fronti relinquunt. Post tergũ autem in scapulas vsque demissi capilli superbè succutiuntur. Huc accedunt & varijs coloribus tincta sandalia intra carnem pedes ipsos astringentia: & tenuia, prætextu tantùm assumpta,

καὶ λεπτοῦφὴς ἐς σκέψιν

ἐᾶν, ἐᾷ τῶ δοκεῖν γεγυμνῶσθαι. πάντα δὲ τὰ ἐντὸς αὐτῆς γνωσιμώτερα τῶ σεσαθρῶτι, χρεὶς τῶν ἀμόρφως σεσπιδωκότων μαζῶν, οὓς ἀεὶ περιφέρουσι δεσμάτας. τί δεῖ τὰ τούτων πλουσιώτερα καὶ διεξιέναι; λίθους ἐρυθραίους καὶ τῶν λοβῶν, πολυτάλαντον ἁρτηθῆναι βέβυσε, ἢ τὸν περὶ καρποῖς, ἢ βραχίοσι δράκοντας, ὡς ὄφελον ὄν· ἀπὸ χρυσίου, δράκοντι ἐοικότι. καὶ στέφανα μὲν ἐν κύκλῳ τῆ κεφαλῆ περιδεῖ, λίθοις ἰνδικῆς διάστεγος. πολυτελεῖς δὲ τῶν ἀυχένων ὅρμοι κρέμανται. καὶ ἄχρι τῶν σφυρῶν ἐκάτερον καταβέβηκεν ὁ ἄθλιος χρυσὸς, ἅπερ εἴ τι τῆ σφυρᾶ γυμνῆται, περισφίγγων. ἄξιον δ' ἦν σιδήρῳ τὰ περίσφυρα σκέλη περιδῆσθαι. καὶ πρόσωπον αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόθης εὐμορφίας ἀλαπαστῶντι κάλλει διαμαχυθῆ, τινὶ αἰσχυντοις παρειαὶ ἐρυθαίνουσι ἐπιχρίσεις φυκάσιν, ἵνα τὸ ἁβρύκομον αὐτῶν, καὶ ποῖα χροιὰ, τὸ πορφυροῦν αὐγὸς ἐπιφανίξη. τίς οὖν ὁ μὴ τὸν τοιοῦτον περιφρονῶν βίον; ἐνδὺς ἀπὸ τῆς οὐσίας ἔξοδον. καὶ ὅπως

vestis; ne nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipsam sunt cognitu faciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas semper circunferunt obligatas. Quid opus est mala istis opulentiora recensere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretij pondus, suspensos, aut circumpositos manibus, brachiisue dracones illos, qui vtinam pro auro, verè dracones essent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis stellata Pretiosa autem de cerucibus monilia dependent, & vsque ad extremos pedes miserum illud descendit aurum, si quid malleoli nudum est, totum reuinciens: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formositatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, vt summè candidum, & pinguem ipsarum colorem, purpureus nitor superadditus, rubere faciat. Cæterùm quæ vita tantum sequitur apparatum? E domo statim egrediuntur, & spectator omnis

θεατὴς ὀπτεύων τὸν γεγαμηκότας, ὧν ἐνίων οἱ κακοδαίμονες ἀνδρες, οὐδὲ αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, κωλιάδας εἰ τύχοι, καὶ γενετυλλίδας, ἢ τὴν φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸν δυσέρωτα κῶμον ὀπὶ τῷ ποιμένι. τελεται δ' ἀπόῤῥητοι. καὶ χωρὶς ἀνδρῶν, ὕποπτα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ περιπλέκειν διαφθορὰν ψυχῆς; ἐπειδὰν δ' τούτων ἀπαλλαγῶσιν εἰκοι, εὐθὺ τὰ μακρὰ λεβέτα. καὶ πολυτελὴς μὲ καὶ ἡδεῖα βάπεζα, πολὺς δ' ὁ μετ' τῶν ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὰν γὰρ ἐμπλεῶ γένωνται ταῖς παρ' αὐταῖς ἀφιμαρίαις, καὶ ἔτ' ἡ τῆ φάρυγγος αὐταῖς παρεσκεύασται δυναμένου τί σιτίον, ἄκροις δακτύλοις ὀπογράφουσι, τῶν παρακλιθέντων ἕκαστον ἀποβεύοντα, νύκτας ὀπὶ τούτοις διατρύβεσθαι, καὶ τὸν ἐτερέχοντας ὕπνους, καὶ θηλύτητος ἐωλὸν γέμουσαν. ἀφ' ἧς αὐγασὰς ἕκαστος, εὐθὺ λουτροῦ χρεῖός ὅτι. ταυτὶ μὲν οὖν εὐσεβοῦς βίου τεκμήρια. τῶν δ' πικροτέρων εἴ τις ἐθελήσειε τὸ ἀληθὲς κατὰ μέρος ἀκριβάζειν, ὄντως κατεργάσεται Προμηθεῖ, τὴν μεγαλόφρονα ἐκείνην ἀποῤῥήξας

maritos enecat. Quorum nonnullorum infœlices viri, ne ipsa quidem norunt nomina, Coliadas, si fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, pastorem perditè amantem. Sed arcana sunt sacra, & absque viris suspecta mysteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas complecti? Postquam autem his peractis iterum discesserunt: domi statim longa balnea, & sumptuosa ac suauis mensa, multáque erga viros simulata recusatio suam cùm satis superque eis ingluuiem impleuerint, neque gutrur ipsarum cibi quicquam ampliùs recipere possit, quasi summis digitis inscribant, singula fercula degustant, noctes ad hæc narrantes, & diuersorum corporum somnos, & lectum muliebritate refertum, ex quo quisque surgens, lauacro opus habet. Atque hæc sunt vitæ constantis argumenta. Verùm si quis eorum quæ acerbiora sunt, veritatem vellet particulatim examinare, reuera Prometheum execraretur in hanc erumpens Menandri

φωλεὸν ἔτι ἡ δειλία σφαγιαστὴν χρέμψαι τῷ
Περσεῖ, ἀφ' οὗ πῖδας,
καὶ ἄρκτ ἐκτὸς λαμπρᾶς. ἀλλὰ
δ' ὡ ἦ ὃ ἐγκαλεῖ, ἡ μισεῖ ἐμὲ
ἕκαστος τῶν θεῶν. γοητεί-
ας ἐτλησεν; ἢ τελετηρίοις
θεοὺς, ὅστις μισεῖ. γαμεῖ τὸ
ἀφρόνιμον; γαμεῖ λέγεις.
λοιπὸν χ ἐπαοιδοῦ. καὶ γα-
μεῖν λέγει, μοιχὸς εἰρύ-
σαι. ἐπ' ὀφθαλμοῖς, καὶ ἐφ-
μιλεῖται, καὶ νόσοι, χαλεπώ-
τατος ἅπασι, μᾶλ ἢ ζῆν πάντα
ἢ βίοι γαμῆ. τὸν πατέρα τὸ
ἀγαθὸν διδάσκει; πάντες ὁ δι-
δάσκαλος ἕτερος ἐκείνου; ἄξιον τοί-
νυν αὐτοῖσιν τοῖς θεοῖς ἐρωτᾶς,
τίνα ἄξιον τῶν παίδων
ἐγγυᾶν. ὁρᾷς ἀνάγκας ἐκ τὸ
ἰσχύειν κακῶς, τὸν ὄντα τῶν
ὁμοίων ἐν λοιπὸν ὕπνου
ἀπονιψάμενος, ὕδατι λιτῷ τ
ἐφ' ἑαυτὸ χλαμύδα τοῖς ἑπομέ-
νοις πρέπουσαν ἐμφάλας, ἀπὸ τ
πατρῴας ἐσθῆτος ἀφίεται κόμ-
μωτὸς, καὶ μαθητὰ τ ἀ-
πάντων ἀγαπητοῦ σφραγίδι-
ον. ἀκόλουθοι ἦ καὶ παι-
δαγωγοὶ, χρεὼν αὐτῷ κό-
σμιοι ἕπεσθαι, τὰ σημεῖα τῶν
ὀφθαλμῶν ἐν χερσὶν ὄργανα κρατῦν-
τες. οὐ φρίξῃ κτενὸς ἐκτομὰς κόμης ἀφαι-

vocem.

Ergo imperterritum dabitis Persem

Praedae, & ea Caucasi de rupibus

Repertum, quae brevi, aliud nihil

boni.

A *Sed quod Deos odisse creditur*

credidi,

Invenis ne se meum, & Dei boni,

Genus sceleſtum. Ducit aliquis

conjugem?

Clam ducit: & mox expeditam

B *plurimis*

Et usq; adeo morbo fidelis libera,

Venena dabunt, insidias, morbi,

invidia,

Gravissima, quae formosas omni

quam ferae.

C Quisnam haec bona sectatur cuius animum adeò infelix vita demulceat? An ergo igitur fuerit mulieribus hinc malis opponere masculam puerorum vivendi rationem. Postquam mane surrexit ex lecto non corrugali, reliquúmque somnum ab oculis abstersit aqua vili, & sacram chlamydem humeralibus fibulis astrinxit, paterna domo egreditur capite demisso, ac neminem omniũ ex aduerso intuens. Assectae autem, & pædagogi, turba conueniens ipsi, sequuntur, venerabilia virtutis instrumenta manibus tenentes: non lecti pectinis incisuras, quibus coma demulceri queat,

μῆας, οὐδὲ ἔσοπτρα τῶν ἀνδρείων χαρακτήρων ἀγεάφους εἰκόνας, μὴ ἢ πολυπλοκοι δίσκοι κατόπιν ἀκολουθῶσιν, ἢ παλαιῶν ἔργων ἀρετὰς φυλάττουσαι βίβλοι. καὶ εἰς μουσικοῦ δὲ οἱ φοιτᾶν, ἐυμελὴς λύρα. πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπειδὰν ἡ διάνοια τῶν ἐγκυκλίων ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα ταῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. θεσσαλοὶ γὰρ ἵπποι μάλοισιν αὐτῷ. καὶ βραχὺ τὸν νεότητα πολεμήσας, ἐν εἰρήνῃ μελέτᾳ τὰ πολεμικὰ, ἀκοντας ἀφιεὶς, καὶ βέλη δι' εὐσκόπου δέξιας ἀποπάλλων. εἶθ' ἁλίπαρὲ παλαῖσαι, καὶ πρὸς ἡλίου μεσημβρινὸν θάλπος ἐγκονίζεται τὸ σῶμα πυκνούμενον. οἵ τε τῶν ἀγωνίων πόνων ἀποσκάλλοντες ἱδρῶτες, μεθ' οὗς λιβὰς σώματα, καὶ βάπτζα τῇ μὲν μικρὸν ἐπανήφουσα πρόξει. πάλιν γὰρ αὐτῷ διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων ἀναπόμνησαι, καὶ ἐπιμελούμεναι μῆμαι, τίς αἰδέσιος ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρούμενος, ἢ δίκαιοσύνῃ, καὶ σωφροσύνῃ ὑφάσαντο. τοιαύτης

neque ſpecula formarum oppoſitarum, non pictas imagines: ſed vel multiplices pugilares à tergo ſequuntur, vel veterum virtutes operum cuſtodientes libelli: quòd ſi adeunda ſit Muſici ſchola, ſequitur ſonora lyra. Omnibus autem philoſophicis animi diſciplinis abundè exercitatus, vbi iam mens cyclicis illis bonis ſatiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ ſunt equi Theſſali, breuitérque iuuentutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certáque dextra ſagittas vibrando. Deinde & vnctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem oppletur puluere corpus denſatum, deſtillantéſq; contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lauacra breuia, & menſa ſobria, rebus paulo pòſt gerendis non aduerſa. Rurſum enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes, Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio cohoneſtatus, aut qui iuſtitiam ac temperantiã amplexati fuerint. Huiuſmodi

ἀρεταῖς ἀπαλλὼ ἓπ ἡ ψυχὴ
ἐπάρδων, ὅταν ἑσπέρα ἡ παρέ-
ξιν ὀείσῃ, τῆς γαστρὸς ἀνάγκη
τὸν ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπ-
μεξύσας, ἡδίοις ὕπνοις κα-
θεύδει, τοῖς μὲν ἡμέραν καμά-
τοις ἐπιρεμῶν ἐπὶ χρόνον.
τίς οὖν αὖ ἔρασὴς ἐρῆξει γέ-
νοιτο τοιοῦτος; τίνι δ' οὕτω
τυφλαὶ μὲν αἱ τῶν ὀμμάτων
βολαί, παρεὶ ἡ αἱ τῆς διανοίας
λογισμοί; πῶς δ' οὐκ αὖ ἀγα-
πήσαι ἂν ἐν παλαίστρᾳ μὲν Ερ-
μοῦ, Απόλλωνα ἡ ἐν λύραις,
ἱππασίῳ ἡ ὡς Κάστορα, θείας
ἡ ἀρετὰς διὰ θνητοῦ διώκοντα
σώματος. ἁμὴ ἐμοὶ μὲν θεοφιλεῖς
ἔρασται, ζῶσι εἰν διπνεικὶς ὄντες,
ἀπαυτίκρυ τὸ φίλε καθέζεσθαι,
καὶ πλησίον ἠδὺ λαλεῖν τος ἀ-
κούειν. ἐξιόντι ἡ αὐτῷ, συνε-
ξιέναι, καὶ παντὸς ἔργου κοινω-
νίαν ἔχειν. εὔξαιτο μὲν οὖν ἐρῶν
τις δ' ἀπλαίσιου, καὶ ἀκλινῆς
βίου, τὸν στρόμβυρον ἀλύπως
εἰς γῆρας ἐλθεῖν, μηδημι-
ᾶς τύχης πειράσαντα βά-
σκανον ἐπήρειαν. εἰ ἡ καὶ οἷος
ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, νό-
σος ἐπιφύσειεν αὐτῷ, κἀ-
μοιγε συνοσήσω, καὶ διὰ χει-
μερίου θαλάττης ἀναχθεὶς
γῷ συμπλεύσομαι. κἂν τυ-

virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando iã veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuauiores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurĩ, inter lyras autem Apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac diuinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem & Dij cœleſtes, vtinam perpetua ſit hæc vita, ex aduerſo amici ſedere, & ſuaue loquentem propè audire, & cum exeunte ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere. Optarit igitur amator, vt ſuus amaſius, per illæſam, & inconcuſſam vitã, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutẽ peruenire nullius fortunæ inuidam impreſſionem expertus. Quòd ſi verò etiam qualis eſt humanæ naturæ conditio, morbus quiſpiam ipſum inuaſerit, cũ ægrotãte pariter ægrotabo: ſi etiam per mare procelloſũ feratur, cũ eo nauigabo. Quòd ſi etiã

τυραννικὴ βία δεσμὰ περάσῃ, τὸ ἴσον ἐμαυτῷ πειθήσω σίδηρον. ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκεῖνον ἐμὸς ἔσῃ, καὶ φιλήσω τοὺς σοὶ αὐτὸ εὐνοϊκῶς ἔχοντας. εἰδὲ λῃστὰς, ἢ πολεμίους ἐπαμύνω ἐπ' αὐτὸ ὁρμῶντας, ὁπλισάμενος καὶ περὶ δυνάμεως. κἂν ἀποθανῶ, ζῆν οὐκ ἀνέξομαι. τελευταίας δ' ἐντολὰς τοῖς μετ' ἐκεῖνον ὑπ' ἐμοῦ στεργομένοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐπιχῶσαι τάφον. ὀστέοις δ' ἀναμίξαντας ὀστέα, μὴ δὲ πρὶν ὑγρῷ κόνιν ἀπ' ἀλλήλων διακρίναι. ταῦτα δ' οὐ πρῶτοι χαριζόμενοι οἱ ἐμοὶ περὶ τοὺς ἀξίους ἔρωτες, ἀλλ' ἢ θεῶν γένη ἐρωϊκὴ φρόνησις νομοθέτησεν. ἐν οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ἄχρι θανάτου συνέξέτεινεν. Φωκὶς ἐν παισὶν ἔτι χρόνων, Ὀρέστῃ Πυλάδῃ συνῆψε. θεὸν δὲ τῶν περὶ ἀλλήλους παθῶν μεσίτην λαβόντες, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους τὸ βίου συνέπλευσαν. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστραν ἀπέκτειναν, οἱ Ἀγαμέμνονος παῖδες. τὸν ἀμφοῖν Αἴγισθον ἐφονεύσατε. τὰς Ὀρέστῃ ἐλαυνούσας ποινὰς, Πυλάδης ἐνόσει μᾶλλον. κρινομένῳ συνηγωνίζετο. πρὸς δ' ἐρωτικὴν φιλίαν, εἰδὲ

tyrannica vis illi vincula innectat, par ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, eúmque beneuolentia proſequentes amabo. Si verò prædones, vel hoſtes videam in ipſum irruentes, præter vires etiam armabor: ſi moriatur, viuere non ſuſtinebo. Poſtrema autem mandata ijs, quos proximè poſt illum amaui, iſta dabo, vt commune ambobus ſepulchrum accumulẽt: & oſſa inter ſe permiſcendo, ne mutum quidem puluerem à ſe mutuo ſeparẽt. Atq; hæc nõ primi expriment mei amores quib⁹ dignos proſequor; ſed illa Dijs proxima, heroum prudentia, velut quadam lege ſanciuit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem vſque ſimul expirauit. Phocis à teneris annis Oreſtem Pyladi coniunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepiſſent, perinde atque in vno eodémque vitæ nauigio ſimul nauigarunt. Ambo Clytemneſtram interemerunt tanquam Agamemnonis filij, ambo Ægiſthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Oreſtes, ægriùs ferebat Pylades, eum defendebat cùm damnaretur. Nec a-

τοῖς τ' Ελλάδος ὅροις ἐμίξαν, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους Σκυθῶν τέρμονας ἔπλευσαν, ὁ μὲν, νοσῶν· ὁ δὲ, θεραπεύων. τὴν γοῦν Ταυρικὴν γῆς ἐπέβαινον αἱ, ἐνθὺς ἡ μητροκτόνος αὐτοὺς ἐεννὺς ἐξεδέξατο. καὶ τῶν βαρβάρων ἐν κύκλῳ περιεστώτων, ὁ μὲν, ἅτε τὴν συνήθους μανίας πάσης, ἔκειτο. Πυλάδης δ',

Ἀφρὸν ἀπέλα, σώματός τ' ἐπεμέλει,

Πέπλοι τ' ἐσθῆτ' ἐκάλυπτεν εὐπήχεσι φάρεσι,

Οὐκ ἐρασθεὶς μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐνδεικνύμενος ἦθος. ἐπεὶ γοῦν ἐκείνη θατέρου μένοντος ἐπὶ τῷ φονευθῆναι, θάτερον ἐς Μυκήνας ἀπέπεμπε, κωμῳδοῦντα γράμματα, μένειν γὰρ ἀλλήλων ἀμφότεροι θέλοιεν, ἑκάτερος ἐν θατέρῳ ζῶντι ζῆν ἑαυτὸν νομίζοντος. ἀπωθεῖται δ' ταῖς ἐπιστολαῖς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδου λαβεῖν ἀξιωτέρου, μόνον οὐκ ἐρασὴς αὐτ' ἐαυτὸν ἡγούμενος.

Τὸ δ' σφαγιάσαι τόνδ', ἐμοὶ βάρος μέγα.

Ὁ ναυστολῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ ταῖς συμφοραῖς.

Ἢ μετ' ὀλίγα φησὶ,

matoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti sunt: sed ad vltimos Scytharum fines nauigarunt: alter morbo laborans, alter morbum emolliens. Et A cùm in Tauricam terram ascenderent, statim occisæ matris Erinnys ipsos velut hospitio excepit: ac barbaris vndique circunstantibus, B alter quidem ex consueta insania collapsus, iacebat, Pylades autem spumam oris abstergebat, atque corporis Curam gerens, tegebat illud vestibus, non amatoris modò, C sed & patris affectum præ se ferens. Quando igitur decretum fuit, vt altero ad cædem manente, alter literas laturus Mycenas proficisceretur, am- D bo manere alter pro altero volunt, vterque in altero viuente, se ipsum viuere existimans. Epistolas à se remouet, tanquam Pylade digniore, qui illas E acciperet, tantum non amator pro amato factus.

Parùm namque hunc ego eum mihi grauem:
Namque ego ille sum qui calamitatem hanc veho.

Et paulò pòst dicit.

Huic quod mihi datum fuerat.

Τοῦτ' ἐμοὶ δοθὲν ἦν,

Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν.
Ἡμᾶς δὲ μὴ κτείνῃ, κτεινέτω.

Καὶ γὰρ οὕτως ἔχει τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ ὁ παῖς ὁ ἀπουδαῖος ἔρως ἐπιλάβῃ, ὅτι τῷ ἥδη λογίζεσθαι δυναμένῳ ἡλικίαν αὐξηθῇ, τὸ πάλαι φιλῆσαι, ἀμοιβαίους ἔρωτας ἀνταποδῶσι. καὶ δυσχερὲς αἰδέσθαι πότερον πότερος ἐρᾶσης ὄζει, ὥσπερ ἀπ' ἐσόπτρου τῆς τὸ φιλήσαντος εἰκόνος, ὅτι τὸν ἐρώμενον ὁμοίου πεσόντος εἰδώλου. τί δὴ οὖν τὸ καθ' ἡμᾶς βίου ξένιον αὐτὸ ψυχῇ ἀνειδίζῃς θεῖος νόμος ὁ εἰδέναι, ὃν διαδοχῆς ἐφ' ἡμᾶς καταβεβηκός. ἀσμένως δ' αὐτὸ δεξάμενοι, μεθ' ἁγνῆς διανοίας πεπραγμάτευμαι. ὄλβιος γὰρ ὡς ἀληθῶς κατὰ τὴν τῶν σοφῶν ἀπόφασιν, ᾧ παῖδές τε νέοι, καὶ μάντεις ἔασιν. μεμάθηκε δὲ ὁ γέρων κεῖνος ἐλαφρότατα, κἄροι τὸν, φιλέοισιν. αἴγε μὴν Σωκρατικῆς διδασκαλίας, καὶ τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς Δελφικοῖς πείθεσθαι ἐπιμεθ. χρησμὸν γὰρ ἀληθείας ὁ πύθιος ἐδέσποσεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος.

Argos enim mittam, tibi vt res bene habeat,
Occidat autem non, qui opus.

Nam sic se habet totum negocium. Quando enim puero simul enutritus amor ille serius, in eã ætatem, quæ ratiocinatione vti potest, confirmatus fuerit, id quod olim est amatum, mutuos amores rependit, adeóq; difficile est percipere vter alterius sit amator, cùm perinde ac è speculo, amantis beneuolentiæ in amatum similis cadat imago. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ nostræ proprium est, & diuinis legibus definitum, pérque successionem ad nos transmissum. Libenter verò ipsum recipientes, cum pura mente, veluti rem sacram tractamus. Nam verè beatus ille est, iuxta sapientum sententiam,

Cui pueri molles, & equi solidam vngulam habentes,
Huic minimum grauis est cana senecta vitro,
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & splendidum illud virtutis examinandæ iudicium, etiam Delphicis cortinis est approbatum. Nam veritatis oraculum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates sapientissimus;

τοῖς κελευομένοις παιδαρχεῖν
διάζεται. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἱρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰκέτω
δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρειῶδες. ἄ-
χρι τέκνων, γυναῖκες ἀριθμοῦ A
ἔστωσαν. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, ἀπα-
γε μή μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν τὸ
φρενῶν αὑτὸν χεῖσθαι δύναιτο, ἐξ
ἑωθινῆς γυναικὸς ἀναζῳζομένης
ἐπικτήτοις σοφίσμασιν; ἧς ὁ μὲν B
ἀληθὴς χαρακτὴρ, ἄμορφος.
ἀλλότρια δὲ κόσμοι, τὸ δὲ φύ-
σεως ἀπρεπὲς βυκολοῦσι. εἰ
γοῦν ἀπὸ τῆς νυκτέρου κοίτης
πρὸς ὄρθρον αὖ ἴδοι τις αὐτα-
μβώνας γυναῖκας, αἰσχύνοιτο C
ἂν εἰκότως, ἀπὸ μιᾶς ὥρας ὀνο-
μαζούσας δυσκυδωνίσας. ὅθεν
ἀκριβῶς οἶκοι καθείργουσιν αὐ-
τάς, κλῆθρον βλεπούσας. χρᾶς δὲ, καὶ θεραπαινίδων
ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν κύκλῳ D
παρεζῶσι, πεπύλοις φαρμακοις
καταφαρμακεύουσαι τὰ δύσχρω
πρόσωπα. οὐ γὰρ ὕδατος ἀκρά-
τῳ κάματι τὸ ὑγιὲς ἀπονι-
ψάμεναι κάρη, ἐνδὺς ἅπαν-
τας ἀνυδρῶς ἐχούσης πῶς E
φάγματος, ἀλλ' αἱ πολλαὶ
τῶν διαπασμάτων συνθέσεις,
τὸν ἀνδρῶν τὸ πρόσωπον χρῶ-
τα φαιδρύνουσιν. ὡς δὲ ὅπ
δημοτελὴς πομπὴ, ἄλλο τις

imperatis parere nos cogit. Quod pulchrum igitur eſt, id ratione eligamus, & cedat vtilitas neceſſitati. Quod ad liberorum procreationē attinet, mulieres aliquo ſint in numero. In cæteris verò rebus, apage ne mihi vlla fuerit. Quis enim ſanę mentis ſuſtinere queat, mulierem à ſummo ſtatim mane aſcititijs impoſturis ſeſe comentem? Cuius natiua facies, verè turpis eſt, aliena verò ornamenta, naturæ deformitatem tegunt. Siquis ergo mulieres ad auroram à noctuno lecto videat ſurgentes, turpiores putabit eſſe beſtijs, quæ ante vnam horam malè ominatæ nominarentur. Vnde diligenter domi ſeſe cōcludunt, vt ne ab vllo viro conſpiciantur. Anus autem, & ancillarum formæ conſimilis turba circunſtant varijs medicaminibus infœlices illas facies inficiendo. Neque enim vbi aquæ mero laticē profundā crapulam abluēre, protinus ad ſerium aliquod negocium ſe conferunt: ſed crebræ medicamentorum compoſitiones, fœdam faciei cutem exornant. Perinde autem vt publica pompa, ancillarum alia aliud admi-

ἄλλα τῆ ὑπηρετῶν ἐγκεῖ-

niſtrat,

εἰσιν, λεκανίδιος ἀργυρᾶς, καὶ περιχύσεις, ἔσοπτρά τε. καὶ καθαίρει ἐν φαρμακοπώλου, πυξίδων ὄχλον, ἀγγεῖα μετὰ πολλῆς κακοδαιμονίας. ἐν οἷς ὀδόντων σμηκτικὴ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελαίνουσα τέχνη ἐπινενόηται. τὸ δὲ πλεῖστον ἀναλίσκει μέρος ἡ πλοκὴ τῶν τριχῶν. αἱ μὲν, ὧ φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυναμένοις περὸς ἥλιον μεσημβρίαν, τὸν πλοκάμους, ἵστα ταῖς τῶν ἐρίων χροιαῖς, ξανθῷ μεταβάπτουσιν αὐδεν, τὴν ἰδίαν κατακρίνουσα φύσιν. ὁπόσαις δ' ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χαίτη νομίζεται, τ' γεγαμηκότων πλεῖστον εἰς ταυτὶν ἀναλίσκουσι, σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλείᾳ φλογὶ χλιανθέντα, διὰ τὴν ἐλίκων οὐλότητα διαπλέκει. καὶ πείσρυσι μὲν αἱ μέχρι τῶν ὀρρύων ἐφειλκυσμέναι κόμαι, βραχὺ τῷ μετώπῳ μεταύχμιον ἀφιᾶσι. σοβαρῶς δ' ἔχει τῶν μεταφρένων οἱ ὄπισθεν ὀπισθαλίνονται πλόκαμοι. καὶ μὴ τοῦτο, ἀὐδοβαφῆ πέδιλα τῆς σαρκὸς ἐνδοτέρω βάσεως πόδας ἐπισφίγγοντα, καὶ λεπτοῦφὲς ἐς περόνην

nistrat, pelues argenteas, gutturnia & specula, vtque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbã, plena multæ infœlicitatis vasc̃ula. In quibus dentium vis absterſiua, aut palpebris denigrãdis a s comparata reconditur. Maximã autem partem textura capillorum absumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad solis meridiem vim habentibus, capillos perindè vt lanarum coloribus, flauo inficiũt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam sufficere, omnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiã ex capillis spirantes: ferreáque instrumenta, ignis obtusa flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter se implicant: ac illæ comæ curiosiùs ad supercilia vsque attractæ, breue interstitium fronti relinquunt. Post tergũ autem in scapulas vsque demissi capilli superbè succutiuntur. Huc accedunt & varijs coloribus tincta sandalia intra carnem pedes ipsos astringentia: & tenuia, prætextu tantùm assumpta,

ἐνδυς, ἀφ' τὸ δοκεῖν γεγυμνῶ-
σθαι. πάντα δ' τὰ ἐντὸς αὐ-
τῆς γνωριμώτερα τῶ θεατῆ,
χωρὶς τῶν ἀμόρφως
περιπλοκότων μαζῶν, οὓς
ἀεὶ περιφέρουσι δεδεμένας. τί
δεῖ τὰ τούτων πλουσιώτερα
καλὰ διηγεῖσθαι; λίθους ἐρυ-
θραίους κ' τῶν λοβῶν, πο-
λυτελεστάτου ἁρτημένους βρί-
θους, ἢ τοὺς περὶ καρποῖς, ἢ
βραχίοσι δρακόντας, ὡς ὀφε-
λον ὄν, αὐτὶ χρυσίου, δεδε-
κοντ[illegible]αι. καὶ στεφάνη μὲν
ἐν κύκλῳ πᾶν κεφαλὴν περι-
δεῖ, λίθοις ἰνδικοῖς διάστεγος.
πολυτελεῖς δ' τῶν ἀυχένων
ὅρμοι καθεῖνται. καὶ ἄχρι τῶν
σφυρῶν ἐράπτων καταβέβηκεν
ὁ ἄθλιος χρυσὸς, ἅπαν εἴ τι
τῶ σφυρῶ γυμνῶται, περι-
ορίγγων. ἄξιον δ' ἦν σιδήρῳ
τὰ περίσφυρα σιδᾶν περιδεδέσθαι. καὶ πιδὰ αὐτῶν ὅλον
τὸ σῶμα τοῖς εὐμορφίας ἀλα-
βάστου κάλλει διαμεμυ-
θῆ, τοῖς αἰσχύντοις παρειὰς
ἐρυθαίνουσι ἐπιχρίσεσι φυκά-
σιν, ἵνα πᾶν ἀπλεύκον αὐ-
τῶν, καὶ ποῖα χροιὰ, τὸ
πορφυροῦν αὐγὸς ἐπιφαιδρύνῃ. τίς
οὖν ὁ μὴ πᾶν τοιοῦτον
παρασκευὴν βίος; ἐνδυς ἀπὸ

vestis; ne nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipsam sunt cognitu faciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas semper circunferunt obligatas. Quid opus est mala istis opulentiora recensere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretij pondus, suspensos, aut circumpositos manibus, brachiisue dracones illos, qui vtinam pro auro, verè dracones essent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis stellata Pretiosa autem de ceruicibus monilia dependent, & vsque ad extremos pedes miserum illud descendit aurum, si quid malleoli nudum est, totum reuinciens: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formositatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, vt summè candidum, & pinguem ipsarum colorem, purpureus nitor superadditus, rubere faciat. Cæterùm quæ vita tantum sequitur apparatum? E domo statim egrediuntur, & spectator omnis

τῆς οἰκίας ἔξοδον. καὶ ὥσ-

θεατὴς ἐπιτείβων τὸν γεγαμηκότας, ἂν ἐνίων οἱ κακοδαίμονες ἀνδρες, εἰδὲ αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, κωλιάδας εἰ πύχοι, καὶ γηνετυλλίδας, ἢ τὴν φρυγίαν δαιμονα, καὶ τὸν δυστέρατα κῶμον ἐπὶ τῷ ποιμνίῳ. τελεται δ' ἀπόῤῥητοι. καὶ χωρὶς ἀνδρῶν, ὕποπλα μυστήρια. καὶ γὸ τί δεῖ πεισπλέκειν διαφθοραὶ ψυχῆς; ἐπειδὰν δ' τούτων ἀπαλλαγῶσιν οἶκοι, εὐθὺ τὰ μακρὰ λεβέτα. ἢ πολυτελὴς μὲ καὶ ἡδεῖα βάπτιζα, πολὺς δ' ὁ μετ' τῶν ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὰν γὸ ἐμπλεῳ γένωνται ταῖς παρ' αὐταῖς γαστιμαργίαις, ὰ ἔτ' ἐ δ' τὸ φάρυγγος αὐταῖς παρασκευάζεται δυναμένου τὶ σιτίον, ἀκρις δακτύλοις ἐπιγράφουσι, τῶν παρακλιθέντων ἔκαστον ἀπομεύοντα, νύκτας ἐπὶ τούτοις διημερεύσαι, καὶ τὸν ἑτερόκλινα ὄντας, καὶ θηλύτητος ἐωνὶν γέμουσαν. ἀφ' ἧς αὐγασὰς ἕκαστος, εὐθὺ λουτροῦ χρεὶος ὅτι. ταυτὶ μὲν οὖν ἐυσεβοῦς βίου τεκμήρια. τῶν δ' πικροτέρων εἴ τις ἐθελήσειε τὸ ἀληθὲς κατὰ μέρος ἐξετάζειν, ὄντως καταρᾶσθ' Προμηθεῖ, τὴν μανιάδρειον ἐκείνην ἀποῤῥῆξαν

maritos enecat. Quorum nonnullorum infœlices viri, ne ipsa quidem norunt nomina, Coliadas, si fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, pastorem perditè amantem. Sed arcana sunt sacra, & absque viris suspecta mysteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas complecti? Postquam autem his peractis iterum discesserunt: domi statim longa balnea, & sumptuosa ac suauis mensa, multáque erga viros simulata recusatio: nam cùm satis superque is negluuiem impleuerint, neque gutrur ipsarum cibi quicquam ampliùs recipere possit, quasi summis digitis inscribant, singula fercula degustant, noctes ad hæc narrantes, & diuersorum corporum somnos, & lectum muliebritate refertum, ex quo quisque surgens, lauacro opus habet. Atque hæc sunt vitæ constantis argumenta. Verùm siquis eorum quæ acerbiora sunt, veritatem vellet particulatim examinare, reuera Prometheum execraretur in hanc erumpens Menandri

φωνὴν. εἶτ' ἐ δικαίως ἐφασκε παλαιμόνιον γεάφειν τὸν Προμηθέα πρὸς τοῖς πίθοις; καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀυτῷ λαμπάς. ἄλλο δ' οὐ τί ἦν ἀγαθὸν, ὃ μισεῖν οἶμαι ἅπαντας τὸν θεούς. γυναῖκας ἔπλασεν; ὦ πολυτίμητοι θεοὶ, ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τις ἀνθρώπων; γαμεῖ λάθριος. λοιπὸν δὲ ἐπιθυμίαι. καὶ γαμηλίῳ λέχει, μοιχὸς εὑρυφαῆ. εἶτ' ὀπτῆναι, καὶ φαρμακεῖαι, καὶ νόσοι, χαλεπώτατος φθόνος, μεθ' ἃ ζῇ πάντα ἢ βίον γαμῶ. τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διάκειε; τίνι βίος ὁ δυσχὴς ἦτος δυμόρης; ἄξιον τοίνυν ἀντιδοῦναι τοῖς θηλυσι κακοῖς, τιὸ ἄρρεν τῶν παίδων ἀγωγὴν. ὄρθριος ἀναστὰς ὁ ἐκ ζύγου κοίτης, τὸν ἐπὶ τῶν ὀμμάτων ἔτι λοιπὸν ὕπνον ἀπονιψάμενος, ὕδατι λιτῷ ἢ ἱερᾷ χλαμύδα ταῖς ὑποφύσεις πρέπουσαν συῤῥάψας, ἀπὸ τ πατρῴας ἑστίας ἔρχεται κάτω κεκυφὼς, καὶ μηδένα τ ἀπαντῶν ἀγχιστίου σεσοβλέπων. ἀκόλουθοι δ' καὶ παιδαγωγοὶ, χερὸς ἀυτῷ κόσμιος ἕπονται, τὰ σεμνὰ τῆς ἀρετῆς ἐν χερσὶν ὄργανα κρατοῦντες. οὐ φρίξῃ κτενὸς ἐτομὰς κόμην κατασχεῖν δυνα-

vocem.

Ergo impetrentem dicitote Prometheo,

Pendere fixū Caucasi de rupibus?

Repertum quod huic, aliud nihil boni.

A *Sed quod Deos odisse cunctos credidi,*

Inuenit idē fœminas, ô Dij boni,

Genus scelestum. Ducit aliquis coniugem?

Clam ducit: & mox cupiditates plurimæ,

B *Et nuptialis machæ illudit thorus,*

Venena dehinc, insidiæ, morbi, inuidia;

Grauissima, quo fœmina omni quam fouet.

C Quisnam hæc bona sectatur? cuius animum adeò infœlix vita demulceat? Æquum igitur fuerit mulieb ribus hisce malis opponere masculam puerorum viuendi rationem. Postquam mane surrexit ex lecto non coniugali, reliquúmque somnum ab oculis abstersit aqua vili, & sacram chlamydem humeralibus fibulis astrixit, paterna domo egreditur capite demisso, ac

D neminem omniū ex aduerso intuens. Assectæ autem, & pædagogi, turba conueniens ipsi, sequuntur, venerabilia virtutis instrumenta manibus tenentes: non secti pectinis incisuras, quibus coma demulceri queat,

μῶμας, οὐδὲ ἴσοπλεγα τῶν
αὐτιμόρφων χαρακτήρων ἀ-
γεάτοις εἰκόνας, δηὶ ἢ πολυ-
πλυχοι δίλτοι κατόπιν ἀκολυ-
θῶσιν, ἢ παλαιῶν ἔργων ἀ-
φετὰς φυλάτσουσι βίβλοι. κἂν
εἰς μουσικοῦ δοι φοιτᾷν, συ-
μελὴς λύρα. πᾶσι δ' τοῖς φι-
λοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι λι-
παρῶς ἐναθλήσας, ἐπειδὰν ἢ
δαπόσια τῶν ἐγκυκλίων ἀγα-
θῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα παῖς
ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ.
Θεσσαλοὶ γὰρ ἵπποι μάλοσιν
αὐτῷ. καὶ βραχὺ τῶν νεότητα
πολεμαμήκας, ἐν εἰρήνῃ με-
λετᾷ τὰ πολεμικά, ἀκοντας
ἀφιεὶς, καὶ βέλη δ' ἐυσόχου
δεξιᾶς ἀποπάλλων. εἶθ' αὖ λι-
παρφὶ παλαίσραι, ἢ πρὸς
ἠλίου μεσημβρινὸν θάλπος
ἐγκονίζεται τὸ σῶμα πυκνοῦ-
μενον. οἵ τε τῶν ἀγωνίων πό-
νων ἀποσταλάζοντες ἱδρῶτες,
μηδ' οὖς λυγρὰ σώματα, ἢ
βάπτζα τῇ μὴ μικρὸν ὀπ-
νήφουσα πρᾴξει. πάλιν γὰρ
αὐτῷ διδάσκαλοι, ἢ παλαι-
ῶν ἔργων ἀνιπόμενοι, καὶ
ἐπιμελούμενοι μαθηταὶ, τίς
ἀνδρεῖος ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ
φρονήσει μαρτυρούμενος, ἢ
δίκαιοσύνῃ, ἢ σωφροσύνῃ διαπρέψαντες. τοιαύτης

neque ſpecula formarum oppoſitarum, non pictas imagines: ſed vel multiplices pugilares à tergo ſequuntur, vel veterum virtutes operum cuſtodientes libelli: quòd ſi adeunda ſit Muſici ſchola, ſequitur ſonora lyra. Omnibus autem philoſophicis animi diſciplinis abundè exercitatus, vbi iam mens cyclicis illis bonis ſatiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ ſunt equi Theſſali, breuitérque iuuentutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certáque dextra ſagittas vibrando. Deinde & vnctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem opplerur puluere corpus denſatum, deſtillantéſq; contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lauacra breuia, & menſa ſobria, rebus paulo pòſt gerendis non aduerſa. Rurſum enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes, Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio cohoneſtatus, aut qui iuſtitiam ac temperantiã amplexati fuerint. Huiuſmodi

ἀρεταῖς ἀπαλλὼ ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπάρδων, ὅταν ἑσπέρα τὰ πρήγματα ἔξιν δείσῃ, τῆς γαστρὸς ἀνάγκην τὸν ὀφειλόμενον δασμὸν ἐκπιμπώσας, ἡδίους ὕπνους καθεύδει, τοῖς μεθ' ἡμέραν καμάτοις ἐπιπρεμῶν ἐπὶ χρόνον. τίς οὖν ἂν ἔφηβος ἐρᾷν γένοιτο τοιούτου; τίνι δ' οὕτω τυφλαὶ μὲν αἱ τῶν ὀμμάτων βολαί, πηρὸν δὲ τὸ τῆς διανοίας λογισμόν; πῶς δ' οὐκ ἂν ἀγαπήσαι τὸν ἐν παλαίστραις μὲν Ἑρμῆν, Ἀπόλλωνα δὲ ἐν λύραις, ἱππασίῳ δὲ ὡς Κάστορα, θείας δὲ ἀρετὰς διὰ θνητοῦ διώκοντα σώματος. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν δαίμονες ἵλεῳ εἶεν, ζῶντι εἰς ἀθανάτους ἥκοντι, ἀπαντικρὺ τοῦ φίλου καθεζόμενον, καὶ πλησίον ἥδιστα λαλοῦντος ἀκούειν. ἔχοιμι δ' αὐτῷ, συνεξιέναι, καὶ πάντος ἔργου κοινωνίαν ἔχειν. εὔξαιτο μὲν οὖν ἑκὼν τις δ' ἀπλαίσιον, καὶ ἀκλινῆ βίον, τὸν γεηρὸν ὁλύπως εἰς γῆρας ἐλθεῖν, μηδεμιᾶς τύχης πιεζούσης ἄκαιρον ἐπήρειαν. εἰ δὲ καὶ ὅλως ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, νόσος ἐπιφύσειεν αὐτῷ, καμοῦμαι συννοσήσω, καὶ διὰ χειμερίου θαλάττης ἀναχθέντι συμπλεύσομαι. κἂν τυ-

virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando iã veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuauiores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurĩ, inter lyras autem apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac diuinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem ô Dij cœleſtes, vtinam perpetua ſit hæc vita, ex aduerſo amici ſedere, & ſuaue loquentem propè audire, & cum exeunte, ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere. Optarit igitur amator, vt ſuus amaſius, per illæſam, & inconcuſſam vitã, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutẽ peruenire nullius fortunæ inuidam impreſſionem expertus. Quòd ſi verò etiam qualis eſt humanæ naturæ conditio, morbus quiſpiam ipſum inuaſerit, cũ ægrotãte pariter ægrotabo: ſi etiam per mare procelloſũ feratur, cũ eo nauigabo. Quòd ſi etiã

τυραννικὴ βία δεσμὰ περιάψῃ, σ' ἴσον ἐμαυτῷ περιδήσω σίδηρον. ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκεῖνον ἐμὸς ἔσται, καὶ φιλήσω τοὺς σοὶ αὐτὸ εὐνοϊκῶς ἔχοντας. εἰδὲ λῃστὰς, ἢ πολεμίους θεασαίμην ἐπ' αὐτὸ ὁρμῶντας, ὑπερισαίμην καὶ περὶ δυνάμιν. κἂν ἀποθανῶ, ζῆν οὐκ ἀνήσομαι. τελευταίας δ' ἐντολὰς τοῖς μετ' ἐκεῖνον ὑπ' ἐμοῦ τεθησομένοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐπιχῶσαι τάφον. ὀστέοις δ' ἀναμίξαντας ὀστέα, μὴ δὲ τὴν χωρὶς κόνιν ἀπ' ἀλλήλων διαχρίναι. ταῦτα δ' οὐ πρῶτοι χαράξουσιν οἱ ἐμοὶ περὶ τοὺς ἀξίους ἔρωτες, ἀλλ' ἢ θεοῖς γείτονα ἡρωϊκὴ φρόνησις ἐνομοθέτησεν. ἐν οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ἄχρι θανάτου συνέξησευσε. Φωκὶς ἐκ νηπίων ἔτι χρόνων, Ὀρέστῃ Πυλάδῃ συνῆλθε. θεὸν δὲ τῶν πρὸς ἀλλήλους παθῶν μεσίτην λαβόντες, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους τὸν βίου συνέπλευσαν. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστραν ἀπώλεσαν, τὸν Ἀγαμέμνονος παῖδες. τὸν ἀμφοῖν Αἴγισθος ἐφονεύσατο. τὰς Ὀρέστῃ ἐλαυνούσας ποινὰς, Πυλάδης ἐνόσει μᾶλλον. κρινομένῳ συνηγωνίζετο. τὴν δ' ἐρωτικὴν φιλίαν, οὐδὲ

tyrannica vis illi vincula innectat, par ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, eúmque beneuolentia prosequentes amabo. Si verò prædones, vel hostes videam in ipsum irruentes, præter vires etiam armabor: si moriatur, viuere non sustinebo. Postrema autem mandata ijs, quos proximè post illum amaui, ista dabo, vt commune ambobus sepulchrum accumulẽt: & ossa inter se permiscendo, ne mutum quidem puluerem à se mutuo separẽt. Atq; hæc nõ primi expriment mei amores quib⁹ dignos prosequor; sed illa Dijs proxima, heroum prudentia, velut quadam lege sanciuit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem vsque simul expirauit. Phocis à teneris annis Orestem Pyladi coniunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepissent, perinde atque in vno eodémque vitæ nauigio simul nauigarunt. Ambo Clytemnestram interemerunt tanquam Agamemnonis filij, ambo Ægisthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Orestes, ægriùs ferebat Pylades, eum defendebat cùm damnaretur. Nec a-

τοῖς ἐ Ἑλλάδος ὅροις ἐμίζησαν, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους Σκύθας τέρμονας ἔπλευσαν. ὁ μὲν, νοσῶν. ὁ δὲ, θεραπεύων. ἐπὶ γοῦν Ταυρικὴν γῆν ἐμβάντας, εὐθὺς ἡ μητροκτόνος αὐτοὺς ἐερινὺς ἐξεδέξατο. καὶ τῶν βαρβάρων ἐν κύκλῳ περιεστώτων, ὁ μὲν, ἐπὶ τῷ συμπόδοις μανίας πεσὼν, ἔκειτο. Πυλάδης δὲ,

Ἀφρὸν ἀπέψα, σώματός τ' ἐπεμέλει,

Πέπλοι δ' ἐσείλυπτον ἐυπήκτοις ὑδάτοις,

Οὐκ ἐρασθεὶς μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐφεστηκὼς ὄνος. νῦν μὲν γοῦν ἐκείνῳ θατέρῳ μένοντος ἐπὶ τῷ φονευθῆναι, θάτερον ἐς Μυκήνας ἀπέναι, κομίζοντα γράμματα, μένειν ἐφ' ἀλλήλων ἀμφοτέρους θέλοντας, ἑκάτερος ἐν θατέρῳ ζῆν ζῆν ἑαυτὸν ἡγούμενος. ἀπωθεῖται δὲ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδου λαβεῖν ἀξιωτέρου, μόνου τὰ ἐρασθῆναι αὐτ' ἐρασθέντα ἡγούμενος.

Τὸ δὲ σφαγῆναι τόνδ', ἐμοὶ βάρος μέγα.

Ὁ ναυστολῶν γὰρ εἰμὶ ἐγὼ τὰς συμφοράς.

καὶ μετ' ὀλίγα φησὶ,

matoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti sunt: sed ad vltimos Scytharum fines nauigarunt: alter morbo laborans, alter morbum emolliens. Et cùm in Tauricam terram ascenderent, statim occisæ matris Erinnys ipsos velut hospitio excepit: ac barbaris vndique circunstantibus, alter quidem ex consueta insânia collapsus, iacebat, Pylades autem spumam oris abstergebat, atque corporis Curam gerens, tegebat illud vestibus, non amatoris modò, sed & patris affectum præ se ferens. Quando igitur decretum fuit, vt altero ad cædem manente, alter literas laturus Mycenas proficisceretur, ambo manere alter pro altero volunt, vterque in altero viuente, se ipsum viuere existimans. Epistolas à se remouet, tanquam Pylade digniore, qui illas acciperet, tantum non amator pro amato factus.

Perire namque hunc est omnium mihi grauis:
Namque ego ille sum qui calamitatis hanc veho.

Et paulò pòst dicit.

Huic quid mala literarum.

Τοῦτ' ἐμὲ δεῖ πάσχειν,

Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν.
Ἡμᾶς δ' ὁ χείζων, κτεινέτω.

Καὶ γὰρ οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα. ὅταν γὰρ ἐν παίδων ὁ κατὰ δαίμονα A ἔρως ἐμβατεύσῃ, ὅτι τῷ ὄντι λογίζεσθαι δυναμένῳ ἁλιτίαν αὐδρωθῇ, τὸ πάλαι φιληθὲν, ἀμοιβαίους ἐρωτὰς ἀντιπαραδίδωσι. καὶ δυσχερὲς αἰδέσθαι πότερον πότερος ἐρᾶσθαι ὄζιν, ὥσπερ ἀπ' ἐσόπτρου τὴν τοῦ φιλήσαντος εἰκόνα ἐν τῷ ἐραστῷ ὁμοίου πεσόντος εἰδώλου. τί δὴ οὖν τὸ καθ' ἡμᾶς βίου ξένιον αὐτὸ ζυφλῶ ἀνειλίξας θείοις νόμοις ὀφειλὲν, ἐν διαδοχῇ ἐφ' ἡμᾶς καταβεβηκός. ἀσμένως ὦ αὐτὸ δεξάμενοι, μεθ' ἁγνῆς διανοίας D πανοπλησώμεθα. ὄλβιος γὰρ ὡς ἀληθῶς κατὰ τὴν τῶν σοφῶν ἀπόφασιν, ᾧ παῖδές τε νέοι, καὶ μάντυχος ἔστω. γηράσκει δ' ὁ γέρων κεῖνος ἐλαφρότατα, κἄρα τὸν, φιλέοισιν. ἄγε μὴν Σωκρατικὴ διδασκαλία, καὶ τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς Δελφικοῖς πειθῆσιν ἐπιμῶμαι. χρησμὸν γὰρ ἀληθείας ὁ πύθιος ἐθέσπισεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος.

Argos enim mittam, tibi vt res bene habeat,
Occidat autem nos, cui opus.

Nam sic se habet totum negocium. Quando enim puero simul enutritus amor ille serius, in eâ ætatem, quæ ratiocinatione vti potest, confirmatus fuerit, id quod olim est amatum, mutuos amores rependit, adeóq; difficile est percipere vter alterius sit amator, cùm perinde ac è speculo, amantis beneuolentiæ in amatum similis cadat imago. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ nostræ proprium est, & diuinis legibus definitum, pérque successionem ad nos transmissum. Libenter verò ipsum recipientes, cum pura mente, veluti rem sacram tractamus. Nam verè beatus ille est, iuxta sapientum sententiam,

Cui pueri molles, & equi solidam vngulam habentes,
Huic minimum grauis est cana senecta vitæ,
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & splendidum illud virtutis examinandæ iudicium, etiam Delphicis cortinis est approbatum. Nam veritatis oracultum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates sapientissimus;

ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμασιν, ἅ τῶν τ βίον ἄγνισε, καὶ τὸ παιδερασταῖν ὡς μάλιστα ὠφελουῶ προσήκατο. δεῖ ϑ τῶν νέων ἐρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδου Σωκράτης. ὃς ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι πατρὸς ὕπνους ἐκοιμήθη. καὶ ἔγωγε τὸ καλλιμάχειον ὀπὶ τέλει τῶν λόγων ἥδιστα προσδείλω αὖ ἅπασι κήρυγμα.

Λίην γὰ ὦ κύριοι, ἐπ' ὄμματα λίπα φέροντες,
Ἔρχος ὡς ὑμῖν ἔλοισι παιδοφιλεῖν.
Ὡδὲ νέων ἐρόωσι, πόλιν κύναρδεον ἔχοντι.

Ταῦτ' εἰδότες ὦ νεανίαι, σωφρόνως παισὶν ἀγαθοῖς προσίστ, μὴ ϑ ὀλίγης τῆς ἡλικίας ἥπιστα, τ μαχρὰν ἐπιχέοντες ἕωσιαν, ἄχρι τ ἀκμῆς τλαστὰ τὰ τῆς φιλεῖν πάϑη προβάλλεσϑ. τ δ' οὐράνιον ἔρωτα προσκυνοῦντες, εἰς γῆρας ἀπὸ παίδων βέβαια χρεῖτε τὰ πάϑη. τοῖς γὰ οὕτω φιλοῦσιν, ἥδιστος μὴ ὁ τῆς ζωῆς χρόνος, ἀδήμιος ἀφετῆς συνειδήσεως παροικούσης. ἀοίδιμοι ϑ μ τεθνᾶτον εἰς πάντας ἐκφοιτῶσι κλεδόνες. εἰ ϑ δεῖ φιλοσόφων παισὶ πιστεύειν, αἰδὼς μ γὰ ἐκδέχεται τὸν ταῦτα ζηλοῦντα.

qui pariter cùm cæteris præceptis, quibus vitam humanam promouit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè vtilem, admisit. Conuenit autem iuuenes amare, vt Alcibiadem Socrates, qui sub vna eademque patris chlamyde somnos dormiuit. Atque equidem Callimachi illud præconiũ, ad finem orationis libentissimè omnibus apponerem,

Namque vtinam cupido sectantes lumine amatos,
Erchim vt pueros insit amare senex,
Sic & ametis eos, sertisque habiteretis in vrbe.

His cognitis adolescentes, modestè cum bonis pueris versamini, neque modicæ delectationis gratia, longa effusa beneuolentia, vsque ad vigorem ætatis, fictos amandi affectus protendite: sed cœlestem Amorem adorantes, à pueritia ad senectutem vsque firmos affectus conseruate. Nam hoc pacto amantibus, suauissimum est vitæ tempus, nulla inhonesta conscientia inhabitante. Celebris autem illorum fama, post mortem ad omnes passim emanat. Quòd si verò Philosophis adhibẽda est fides, etiã cther post terrã eos excipit, qui ista sectantur:

οἱ δ' ἄμεινον ἀποθανόντες, ἐγχρισι τῆς ἀφετῆς γέρας, τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα τοῦ Καλλικρατίδου σφόδρα νεανικῶς συμπολογησαμένου, Χαρικλέα μὲν ἐκ λευτέρου λέγειν πειρώμενον, ἐπέσχον. ὥρα γὰρ ἦν ἤδη καταίνειν. δεομένων δ' ὅ, τι φρονοῖεν ἀποφήνασθαι, δι' ὀλίγου τὸν ἑκατέρου λόγον ἀριθμησάμενος, ἐκ ἐξ ὑπογύου φημὶ, καὶ παρημελημένως, ὑμῖν ὦ ἑταῖροι, τὰ τῶν λόγων ἔοικεν ἀπηχεῖσθαι, διωκόσι δ', ἢ γὰ Δί' ἐρρωμένης φρονήσεως ἐναργῆ ταῦτ' ἔστιν ἴχνη. χαλὸν γὰ οὐδὲν ἔστι, ὃ, τι τῶν λεκτέων εἰπεῖν ἑτέρῳ δύνασθαι παρέκατε. καὶ πολλὴ μὲν ἡ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πλείων δ' ἡ τῶν λόγων δεινότης. ὡς ἔγωγε ἂν ἠυξάμην, ἐπὶ τῷ δ' ἐμοὶ ἐν δυνατῷ, γενέσθαι Θηραμένης ἐκεῖνος ὁ κόθορνος, ἵν' ἄμφω νενικηκότες, ἐξίσου βαδίζοιτε. πλὴν ἐπειδήπερ αὐτοσεὶν οὐκ ἔοικατε, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μεταξὺ πλῷ, περὶ τῶν αὐτῶν ἐκέκρικα διοχλεῖσθαι, τὸ μάλιστα πρᾶξαι εἶναί μοι δίκαιον, ἀποφανεῖμαι. γάμοι μὲν, ἀνθρώποις διωφελὲς πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ὁπόταν ἐυτυχῶντα. παυ-

qui meliori fato morientes, præmium hoc virtutis incorruptibile consequuntur. Atque hæc cũ Callicratidas, valdè iuueniliter iactando amplificasset, Chariclem denuo dicere conantẽ, repressi, tempus enim erat vt ad nauẽ descenderemus. Rogantibus autem illis, vt de eo quod sentirent sententiam dicerẽ, breuiter enumeratis vtriusque orationis argumentis. Non temerè, inquam, & negligenter, amici, orationes istæ videntur à vobis effutitæ ex tempore: sed continuæ & solidæ meditationis per Iouem manifesta hæc vestigia sunt. Nam eorum quæ ab vtroque dici poterant, fermè nihil est prætermissum. Multa verò rerum ineſt experientia: sed maior verborum grauitas. Itaque optarim equidem, si fieri posset, Theramenes ille cothurnus fieri, vt ambo uictores æquo pede procederetis. At quoniam nihil remissuri videmini, & ego inter nauigandum, non decreui de rebus ijsdem interpellari, id quod mihi maximè videtur iustum esse, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominũ promouendam res in primis vtilis, & beata, quoties ex sententia cõtingũt. Puerorũ

δικαίς δ' ἔρωτας, ὅσοι φιλίας ἄγαν δικαίας ἐφίενται, μόνης φιλοσοφίας ἔργον ἡγοῦμαι. διὸ δὴ γαμετέον μὲν ἅπασι, παιδεραστεῖν δ', ἀφειδῶ μόνοις φιλοσόφοις. ἥκιστα γὰρ ἐν γυναιξὶν ὁλόκληρος ἀρετὴ φύεται. καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἀχθεσθῇς, εἰ τὰς Ἀθήνας ὁ Κόρινθος εἴξει. κἀγὼ μὲν ὧν αἰδοῖς συντόμῳ λόγῳ τὴν κρίσιν ὑπεστύνασα, ἐξανέστην. ἐφόρουν γὰρ ὑφ' ἡσυχαστὴν τὴν Χαρικλέα, παραμικρὸν ὡς δυνατὸν κατάκριτον. ὁ δ' Ἀθηναῖος, ἱλαρῷ τῷ βήματι φαιδρὸς αἰσθανόμενος, θρόνει σφόδρα σεσαρώς. εἴκασεν ἄν τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας κατανενικηκέναι. καὶ τοῦτό γε τὴν κρίσεως ἀπονάμην, λαμπρότερον ἡμᾶς ἑστάναι τοὺς αὐτῆς τὰ πτίλια. καὶ γὰρ δὴ ἄλλως τῷ βίῳ μεγαλοφρονέστερος. ἐνυχῆ δ' καὶ τὴν Χαρικλέα παρηγορήσαμεν ὑπὸ τῆς δεινότητος τῶν λόγων, συνεχῶς ὑπ' ἐθαυμάζομεν, ὅτι δυνατὸς συνηγόρησεν. ἀλλ' ἡ μὲν ἐν Κνίδῳ θαλασσία, καὶ τὰ περὶ τὴν θεὸν λαλούμενα, ἅπαντα ἱλαρᾷ ἅμα, καὶ παιδιὰν ἔμμισον ἐχόντα, τάδε μὴ διηκέσθω. σὺ δ' ὦ

autem amores, qui casta amicitiæ iura conciliant, solius Philosophiæ opus esse duco. Quare omnibus quidem cōiugio est vacandū: sed pueros amare, solis Philosophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta virtus innascitur. Tu verò Charicles nequaquam ægrè feras, si Athenis Corinthus cedet. Equidem ego præ verecundia breui oratione accelerato iudicio surrexi. Animadnertebam enim Chariclem supra modum tristem, propemodum ac si morte damnatus fuisset. Athenienſis autem alter, læto quodā modo alacer exiliens, incedebat valdè insolenter. Potuisses ipsum ad Salaminem Persas nauali prælio debellasse. Et hoc saltem ex iudicio consequutus sum, quòd splendido victoriæ cōiunio nos excepit. Etenim erat aliàs vita magnificentior. Tacitè etiam Chariclem sum consolatus, ob grauitatem verborum, assiduè admirando, quòd difficiliori parti, tam potenter esset patrocinatus. Cæterùm & illa in Gnido cōmotatio, quæque apud Deā dicta sunt, habentia pariter & serium hilare, & iocū eruditū, ad hūc ferè modū direpta sunt. Tu verò Theomneste, qui obso-

ἀκριβεσάμενος μνήμην, εἰ δικαίως τότ' ἤδη, πῶς ἂν ἀπόφαινοι; Θεο. Μελιτίδην, ἢ Κόρινθον οἴει με πρὸς θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σῆ δικαίως κριθεῖσιν ἐναντίαν φέρω ψῆφον; ὃς ἂν ἄρας ἡδονῆς τὸ λεγόμενον διατείνειν ἐν τῇ Κνίδῳ φήμην, ὀλίγου τοῦτο δυνάμενον αὐτὸν ἡγούμενος εἶναι, τὸν νεὼν ἐκεῖνον. ὅμως δ' οὖν, εἰ δὴν γὰρ ἀπρεπὲς ἐν ἑορτῇ λέγεσθαι, πᾶς ὁ γέλως κἂν περίεργος ᾖ, παιγνιεύεσθαι δοκεῖ, πῶς ἄρα ὑπὸ τῆς παιδερασοῦς καταφρονώμενος λόγος, ἐθαύμαζον μὲν ὅτι τῇ σεμνότητι, σπλὴν ὑπὸ παίδων δυμῶνας φόμην, ἐφήβῳ παιδὶ συνδιημερεύοντα, ταντάλειοις δίκαις ὑποφέρειν, καὶ τοῖς ὄμμασι τὸ κάλλος μονονοχὶ περισκιάζοντος, ἐξὸν ἀρύσασθαι, δίψῃν ὑπομένειν. ἐ γὰρ ἀπόχρη τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, ἢδὲ ἀπαντικρὺ καθημένου, καὶ λαλοῦντος ἀκούειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπεξάμενος ἔρως, περῶτον ἔχει βαθμὸν ὄψεως, ἵνα ἴδῃ. κἂν θεάσηται, ποθεῖ περαίνων ἐφάψασθαι. δ' ἄκρων χρωῒ θιγεῖν μόνον δύνῃ, τὰ δ' ἄλλα καὶ μόνον ὄψῃ, τὰ δ'

letam harum rerum memoriam nobis excitasti, si iudex tum fuisses, quam sententiam tulisses? *Theo.* Melitidem, aut Corœbum me putas esse per A Deos, vt ijs quæ iustè iudicasti, contrariam sententiam feram? Qui quidē præsumma eorum, quæ modò dicebantur, voluptate, in Gnido commorari me putabā, propemodū paruā hāc domunculā, ipsum illud templū esse existimans. Sed tamen (nihil enim indecorè die festa dicetur, & risus omnis, etiamsi nimius fuerit, ad celebritatē C pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum, cum nimio supercilio prolatam, admirabar quidem ob grauitatē, sed ad demulcēdū animum parum facere arbitrabar, cum puero impubere D quotidianam consuetudinē habere, & interim Tantali pœnas sustinere, ac pulchritudine oculos tantum non inundante cū haurire liceat, sitim perferre. Neq; enim satis est aspicere eū quē amas, E neq; ex aduerso sedentem, & loquentem audire, sed perinde atque scalis quibusdam voluptatis compactis, amor primū visus gradū habet, vt aspiciat amatum: deinde vbi aspexerit, cupit adductū cōtingere. Summis itaque digitis, tametsi solū attigeris,

ἀπολαύσεως, εἰς ἅπαν διαδεῖ τὸ σῶμα. τυχὸν δ' ὑμαιῶς τούτου, τέλειον πεῖραν ἐπάγει φιλήματος, οὐ ἐνδὺ πείθεται, ἀλλ' ἠρέμα χείλη προσπυγίτας χείλεσιν, ἃ πρὶν ἥψατο τελείως ἁπάσης, μυδὲν ὑποψίας ἴχνος καταλιπών. εἶτα πρὸς τὸ παρηκον ἁμοζώνιον, ἀεὶ λαπαρεστέροις μᾶλλον ἀπασπάζεται ἐντείνει, ἔνθ' ὅτε καὶ διακέλλων ἡσυχῇ τὸ στόμα. τῇ δ' χειρῶν ἀβλαβίαν παρέπεμψεν ἁβρῶς. αἱ γὰρ φανερὰ τῶν αἰσθητῶν συμπεπλοκαὶ, τῷ ἡδονῷ συμπάθουσιν. ἡ λαθραίως ὑγρῶς ἡ δεξιὰ κατὰ κόλπου δύσα, μαστοὺς ἐφεξῆς τῷ φύσει ὑπερεισδύντας πίζει. καὶ σφριγώσης γαστρὸς, ἀμφιλαφὲς τοῖς δακτύλοις ὑπιδεχατέται ὁμαλῶς. μετὰ τοῦτο, καὶ προσοτόχωσιν αὐτοῦ ἥβης. καὶ τί πάρρητ' ἀναμίξηται μηδεὶς τοσούτης τυχὼν ἐξουσίας ὁ ἔρως, δερμοτέρου πρὸς ἅπτεται φαγμάτος. εἶτ' ἀπὸ μηρῶν προσιμασάμενος, κατὰ τὸν κωμικὸν αὐτὸ ἐπάταξεν. ἐμοὶ μὲν ὅπου παιδεραστεῖν γένοιτο. μετεωρολέσχαι δ' καὶ ὅσοι φιλοσοφίας ὀρρῶν ὑπὲρ αὐ-

fruitionis istius delectatio totũ corpus mox percurrit. Postquam autem hoc pontus est facilè, tertium oscula conatum addit, non statim curiosum illum, sed labia labijs admouendo sensim, quæ priusquam planè contingat, absistit, nullo suspicionis vestigio relicto. Deinde verò ad id quod portigitur applicans sese, semper exquisitioribus amplexibus illiquescit, interdum quoque tacitè os diducens. Nec manuum vllam segnem esse sinit. Nam manifestæ, eorum quæ sensu percipiuntur, amplexationes, voluptatẽ conglutinant. Aut clàm dextra molliter per sinum subingressa, mammillas, pro sua natura, modicè extantes, premit: & solidi ventris exuberans illud digitis contrectat æqualiter. Post hæc, & primam succrescentis pubis lanuginem. At quid attinet me occultiora ista longiùs persequi? Tãtam igitur nactus potestatem amor, feruidius quoddam opus attingit. Tum ducto à femoribus exordio, iuxta Comicum ipsum percutit. Mihi quidem ita pueros amare contingat. Illi verò qui de rebus sublimibus, nugantur, quique philosophiæ supercilium,

θὼν τὸν προτάρους ὑπερηφανίαν, σεμνῶν ὀνομάτων κομπώμασι τὸν ἀμαθεῖς ποιμαινόμενον. ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, ὥσπερ καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλανίδα κλιθεὶς, ἀνέπλησε αὐτοῦ. καὶ μὴ θαυμάσῃς. ἐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο, μέχρι τοῦ κατ' ἀπαρτηρὺ καθεζέσθαι, δέγμενος Ἀχαιδῶν ὁπότε λήξειεν ἀοιδῆς. ἀλλ' ἦν καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας μεσίτης ἡδονή. σέβων γοῦν Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον, ἀταμιεύτῳ πάθει πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπερράγη. μηδὲν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία καλλίων. τοὺς γε μὴν ὀνομαζομένους παρ' Ἕλλησι κωμασταὶ, οὐδὲν ἄλλο, ἢ δήλους ἐρασταὶ νομίζω. τάχα φήσει τις αἰσχρὰ ταῦτ' εἶναι λέγεσθαι, πλὴν ἀληθῆ γε ἐν τῇ Κνιδίᾳ Ἀφροδίτῃ. Λυ. ὥστ' αἰτήσομαί σου φίλε Θεόμνηστε, ἄλλου μὲν ἀρχὴν καταβαλλομένου τῶν λόγων, ἧς ἀκούειν ἐν ἑορτῇ μόνον εἰκὸς ἦν. τἄλλα δὲ, τῶν ἐμῶν ὄντων πόρρω ἀποκινεῖν. ἀφειμένοι δὲ τῆς

supra ipsa tempora attollunt, grauium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub vno eodémque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus vt ex aduerso illi sederet Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur Achilles Patrocli mortē gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum sancta cōuersatio melior. Illos verò qui apud Græcos comastæ vocantur, nihil aliud quàm manifestos amatores existimo. Fortè dixerit aliquis hæc dictu esse turpia: at per Gnidiam Venerem sunt vera. *Luc.* Nec te feram, chare Theomneste. aliud principium tertij sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò procul à meis auribus amandare. Sed omissa diuturniori mora, in

παρέλκειν πλείω χρόνον, εἰς

ἀμφὶ ἑστίωνα. ἤδη γὰρ εἰκὸς θεῖν, ὑφαπτέας τῷ θεῷ τὴν πυρὰν. ἔστι δ' ἃ ἀτερπὴς ἡ θέα, τῶν ἐν Οἴτῃ παθῶν ἀναμιμνήσκουσα τὸν παρόντας.

forum exeamus. Verisimile enim est Deo iam accendi rogum. Nec iniucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

Τέλος τοῦ τῆ Λουκιανῆ μέρους.

DECLAMATIO D. ERASMI ROTERODAMI, LVCIANI Tyrannicidæ respondens.

Argumentum.

EIusdem generis hæc cum Tyrannicida, eiusdémque status est, sed aduersaria. Vt enim illic contenditur præmiũ esse dandum tanquam tyrannicidæ, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hîc negatur eum satisfeciſſe legi, aut tyrannicidam esse, qui non ipsum tyrannum, sed filium tyranni occidisset. Exordio beneuolentiam captat, à persona Iudicum, deinde calumniæ aduersarij, qua in suspicionem adductus fuerat, quasi ipse quoque tyrannidi faueret, quia illi præmiũ dandum negabat, respondet per absolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis coniecturalibus, eleuata interim illius persona, atque ipso vicissim in suspicionem, ex modo actionis vocato. Post exordium propositio sequitur cũ attentione, & admonitione Iudicis, quorsum in hac causſa maximè spectare debeat, atque inde ad confutationem ventur. In qua primùm refelluntur ordine capita illa, quæ alter in argumento ab imo ad summum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntati quidem opponit voluntatem legis, vt quæ non quid quisque voluerit, sed quid effecerit, spectet, neque cogitationes, sed facta præmijs compenset. Conatum verò eleuat varijs ac multis similibus & exemplis, ostendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut alijs denique id genus rebus satis esse, conari aliquid & cœpisse, sed præstari oportere. Effectum conditiones sequi, non conatum. Et quòd alter etiam conatum in legibus spectari dixerat, id distinguit, ostendens diuersam esse rationem præmiorum & pœnarum. In maleficijs interim & voluntatem puniri, in beneficijs autem nunquam præmium dari, nisi ei, qui quod lex proponit, re ipsa effecerit. Postremò & patriæ gratis inseruire ac officium præstare ciues debere & il-

lum ſatis mercedis pro conatu ſuo retuliſſe, laudem & gloriam Effectum autem refellit, quia non ſimpliciter id effecerit, quod lex iubet, ſed fortuna ſeu numine ita ferente, eædem filij, mortem patris conſecutam eſſe. Non enim quia ipſius gladio tyrannus poſtea ſeipſum confecerit, ob id ipſius hoc factum eſſe. Deinde etiam incertum fuiſſe exitum, & quidnam pater, occiſo filio facturus fuerit, & hic conſilium quoque petituris ſubuertit, primò vt incertum & periculoſum, neque certis rationibus firmatum, deinde etiam vt fictum, & poſt euentum rei, demum ſimulatum. Denique non idem eſſe occidere, id quod lex iubet, & mortis cauſſam qualemcunque præbere: idque iterum multis ſimilibus probat. Atque hoc loco diſputationem ſuprà cœptam renouat, de eo quatenus voluntas in legibus ſpectatur, & in quibus per ſe ſufficiat, nempe in maleficijs & non in beneficijs, & ob id neque hîc præmium illi deberi, vt qui cœperit, non abſolueuerit beneficium. Confutatis igitur hoc pacto voluntate, conatu & effectu, quarto loco id aggreditur, quod petitor in narratione potiſſimùm amplificat, puta filium fuiſſe caput & cauſſam tyrannidis, eóque ſublato, etiam tyrannidem ſublatam fuiſſe. Ac primò quidem filium oſtendit non fuiſſe tyrannum, neque tyrannidis caput, confutatis ſignis, & cæteris rationibus: quæ alter ad eam rem probandam adduxerat. Deinde, vt maximè fuerit, legem iubere ipſum tyrannum, non vt quiſque tyranno ſimilis, aut nocentior etiam eſt, occidere. Et hîc multis verbis de authoritate legum diſputat, & quod non temerè verba legum huc aut illuc deflectenda ſint, alioqui multa pericula & incommoda ex eo ſecutura eſſe. Poſtremò etiam ipſe locum ab imo ad ſummum tractat, & vt alter voluiſſe, egiſſe, effeciſſe ſe dixerat, ita hic contrà neque animum ad rem gerendam habuiſſe illum, neque recta via aggreſſum eſſe, neque denique id quod lex iubet, perfeciſſe oſtendit. Et ſub hæc orationem concludit, breui capitum repetitione, & conformatione ſeu proſopopœia, legum, reipubl & deorum quoque expoſtulantium cum petitore, vt iniquè & præter meritum, præmium petente.

SI mihi cauſſa hæc Iudices, apud concionem popularem quæ ſtudijs potiùs, quàm exacto rerum iudicio duci conſueuit, eſſet agenda, ac non magis apud Iudices ex honeſtiſſimis ordinibus delectos, nimirum grauiſſimos ſapientiſſimóſque, nonnihil profectò vererer, ne omnium animis noua hac & inſperata lætitia geſtientibus, atque (vt ita dixerim) exultantibus, nec ſatis attentos, nec dociles eſſem auditores habiturus. Porrò fauentes, beneuolóſque multò minus: quippe qui frontem modo, quaſiqúe perſonam huius negotij intuentibus, non faciem ipſam propiùs contemplantibus videri fortaſſe poſſim, in communi totius ciuitatis gaudio, tum autem in cauſſa tam populari, velut importuniùs obſtrepere atque obturbare. Enimuero quum omnis affectus inutilis eſt ad rectè iudicandum, tum ingens, intemperans, atque exundans lætitia, non ſolùm iudicium omne funditus tollere ſolet, verumetiam noſtri ſenſus non rarò nobis eripere: præſertim (ſi quemadmodum hæc noſtra) poſt graues diuturnáſque calamitates, ac veluti tempeſtatem ſæuiſſimam repentè prærérque ſpem (quaſi portus quidam) fuerit obiecta. Quid autem tam acerbum liberæ multitudini, quàm ſeruitus? Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas? Itaque non rebus modo ipſis, ſed vel inanibus harum rerum vocabulis, plebis animus queat ad quidlibet impelli: maximè primis his aliquot diebus, dum gaudiorum adhuc velut æſtus quidam impotens, omnia ſurſum ac deorſum miſcet, dum lætitiæ temulentia, dum gratulandi dulcis quædam ebrietas pectus occupans, animum ad cogitandum inſtituere non ſinit. Verùm veſtra Iudices ſingularis ſapientia perſpicacitáſque non hoc tantùm ſcrupulo me leuat, verùm & hanc mihi fiduciam ſuppeditat, vti ſperem futurum, vt hoc contradicendi munus, quod equidem nec inuidentia, nec fauore in Tyrannidem (ſicut iſte calumniabatur) ſed ſolita mea, & (vt opinor) nota Reipub. charitate ſuſcepi, vobis nou modò non inuidioſum, ſed fauorabile, plauſibiléque videatur. Etenim poſtquam viderem manifeſta quadam Deorum beneuolentia, poſt diuturnam ac miſerrimam

illam seruitutem, toties Reip. votis expetitam libertatem aliquando contigisse, nihil priùs curandum nobis esse iudicaui, quàm vt gratos nos exhiberemus in eos, à quibus nobis tàm egregia felicitas esset profecta, quò videlicet munus suum huic vtri proprium, perpetuúmque facere vellent, & constabilire, tuerique quod largiri non essent grauati, meminissemúsque ijsdem in manu esse, vt eriperent ingratis, quod optantibus dedissent. Sunt autem vèl primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet, cui beneficium acceptum ferre debeas, & hac vna ratione mortales diuinæ beneficentiæ gratiam referre possumus: si beneficium acceptum agnoscamus, si celebremus, si ad illos authores referamus. Neque mihi committendum putaui, vt dum nimiam candidi in ciuem esse volumus, in deos ingrati impijque reperiamur. Neque enim is thoc nomine nunc perinde laboratur, ne hoc præmij pereat ærario, & huius luctis accrescat (quanquã id quoque longa iam tyrannide exhaustius est, quàm vt inde temerè dari præmia conueniat immerentibus) Illud agitur, ne dij immortales, qui huius malè consulta, nobis verterunt bene, hoc tantum munus à nobis tanquam ingratis reposcant, si quod ipsis solis debetur honoris, laudis, gratiæ, id illis fraudatis, in hominem contulerimus. At quem hominem obsecro? Nempe qui quum priuatus contra leges iuuenem occiderit, atque hac temeritate sua restitutæ libertatis periculosam occasionem modo præbuerit, idque adeò imprudens, (vti mox docebimus) non veretur pulcherrimum tyrannicidæ titulum dijs eripere, sibi arrogare: Reipub diem dicere, ac leges ipsas in ius vocare: ciuitatem ingratitudinis ream agere, nisi sibi totam hanc felicitatem ferat acceptam. Nullum quidem iudices facinus speciosius tyrannicidio, nullum dijs dignius: verùm hoc impudentior, qui sibi laudẽ tam eximiam vsurpat immeritus. Nullum præmium honestius illustriúsue, quàm quod tyrannicidæ debetur. Sed hoc impensius accuratiúsque spectandum, ne temerè decernatur indigno. Permulta siquidem, permulta ad id requiruntur, vt hoc tam egregio titulo, vt hoc tam diuino præmio dignus quis esse videatur: quorũ nihil in hunc cõpetere, paulò pòst euincemus. Proinde cùm non tolerandæ improbitatis mihi videatur, qui legibus tum homicidij, tum temeritatis pœnas debeat, eum à legibus præmium omnium maximum petere:

petere diri, imò flagitare: & ita flagitare, vt etiamsi vnum ex huius arbitrio dependerint, tamen multa insuper isti creditori sint debituræ. Quæ cuncta quum postulare iure potuisset: maluit tamen homo verecundus, vnico persoluto, reliqua sibi deberi vt haberet nimirum, quod obnoxiæ Reip. quoties libido sit, possit improperare. Tum illud vtrum risu potiùs, an odio dignum existimem, quòd in tribunalibus, quod apud ornatissimum seueriſſimorum iudicum consessum, Thrasonem quendam nobis è comœdia retulit? Sensistis iudices, vt è corona plerique risum tenere nequierint, dum personatus iste Hercules tragœdiam illam suam nobis recitabat: de sese terqúe quatérque tyrannicida, de sapiente illo gladio commilitone suo, qui per se prudens senem interemit: digno videlicet, qui inter sydera collocetur, domino in deorum numerũ relato. Dij boni, quibus phaleris, quibus fucis, quibus ampullis facinus illud nobis suũ ornauit, iactauit, exaggerauit? quàm militari iactantia, quàm Stentorea voce, quàm fastuoso vultu, quàm arrogantibus supercilijs, quàm stupidis oculis, suum ipse vobis encomiũ detonabat? Quæso Iudices, vt etiam nunc hominis vultum diligenter attendatis: nonne vobis minitari videtur? nonne dicere? ni mihi præmium decreueritis, haud feretis impune, incolumi diuino illo meo, ac fortissimo gladio, qui vel sine me, meas vices, vbi lubebit, acturus est. Quis tandem istam ferat iactantiam, vel in eo, qui verè tyrannum occidisset? Hæc quoque me causſa Iudices (neque enim inficiandum est) commouit, vt huius obsisterẽ petitioni, vel magis, vt immoderatam arrogantiam, vt odiosam huius imputationem retunderem. Videbam iam inde ab initio, quum certatim vniuersa ciuitas dijs libertatis authoribus gratularetur, vt hic sese ita tumens in medium ingesserit, quàm indignè tulerit victimas dijs seruatoribus immolatas. Sibi hunc honorem eripi, sese vnicum esse restitutæ libertatis authorẽ proclamabat, leges, aras, focos, omnia publica, priuatáque, suæ dextræ, suo magnifico gladio deberi. Agite quid futurũ deri jue Iudices augiramini, si id ad huius intolerabilẽ iactãtiã, vestra authoritas vestra cõprobatio, si premiũ quasi pigno acceſſerit: Quid, nisi vt tyranno submoto, alter quidam huic ciuitati paretur, qui ventosæ linguæ, gloriæque quasi tyrannidem quandam exerceat? Qui quotidie nobis odiosam istam suam tragœ-

diam ingerat, quotidie dextram iſtam Herculanam & gladium prodigioſum minitetur? Vtrum eſt hoc Iudices tyrannide liberari, an mutare Tyrannum? Videris ipſi quàm minaci fronte me iam obtueatur. Quid mihi ſuccenſes? Quid minitaris oculis? Quid terres ſupercilio? An mihi non licebit libertate in contradicendo (tuo ſcilicet munere) vti, quum tu ſic abutare? qui liberum tibi putaris (id quod etiam in proſcenio leges fieri vetant) crimen tam atrox, tam capitale in ciuem impingere, tantùm quia libuit, idque apud Iudices iratos, in tam frequenti ciuium corona, quod nequeas vel leuiſſimo confirmare argumento. Siquidem quàm reliqua glorioſè, tam illud impudenter dicebas, mihi nullam fuiſſe cauſſam, quare tibi contradicendi partes ſuſciperem, niſi quo tyranni necem, quæ me diſcruciaret ſcilicet, vlciſcerer. Quo quidem tuo exemplo ſi viciſſim in te liberet vti, mox intelligeres quàm atrocia, quanto probabiliùs in te poſſint retorqueri. Nam tuum iſtud tam inuidioſum (quemadmodum tu quidem exiſtimabas) conuictum, me longè minùs, etiam territabat, quàm (quod vulgo dicunt) ex pelui redditum fulgur. Etenim præterquam quòd neque affinitas, neque cognatio, neque neceſſitudo, neque emolumentum, neque prorſus alia res vlla mihi cum tyranno interceſſit, cur mea referret illum viuere, ſine quibus rebus nullam in quenquam criminis hærere ſuſpicionem, tu quoque ſcires, niſi nũquam tribunalia vidiſſes, ac niſi hodie deuium te lucelli ſpes feciſſet iureconſultum: equidem arbitror, meam fidem, integritatem, pietatem, totámque meam vitam ſic huic Reipub. ſpectatam eſſe, vt iſto crimine tibi potiùs improbitatis odium, quàm mihi ſuſpicionem vllam conciliaris. Vides quàm multis adductus ſim cauſſis, vt tibi obſiſterem? Denique (ſi ſcire vis) bona ciuium pars id à me enixiſſimè flagitauit, vt ſui patrocinium aduerſum te capeſſerem, negantes ſibi videri tyrannide liberos eſſe, niſi te à tyrannicidæ præmio deiicerem. Non quòd pudeat hominis debere hanc felicitatem: tametſi id quoque durum, ei deberę qui ſic imputet. Sed debere arroganti, ſanè quàm moleſtum eſt: at debere, cui nõ debeas, iſtuc verò nõ grauiſſimũ modò, verũ etiã ſtultiſſimũ. Equidẽ ne leoni quidẽ, vel verbo refrager ſi modò is promereatur: ſed obnoxiũ eſſe tã importuno imputatori, tum qui nihil iuuerit, id verò bis miſerum eſt,

bis ſtultum eſt. Nullus enim inſolentiùs exprobrat beneficium, quàm qui quod non dedit, id vult dediſſe videri. Sed finge mihi nullam eſſe cauſſam cur tibi me opponerem, niſi quia ſic animo lubitum ſit meo, profectò nihil habes quod mihi iure ſuccenſeas. Etenim quum apud Iudices tam ſanctos agatur ſi verè præmium meruiſti, non tibi honorem eripio, verùm etiam vehementer illuſtro, quando non paulò magnificentius eſt tyrannicidæ præmium euiciſſe, quàm tuliſſe. Sin minus, æquus veniam dabis, ſi boni ciuis fungor officio, ſi nullo meo emolumento Remp. debiti præmij ream defendo, ſi ſtultitiæ crimen, ſi imprudentiæ infamiam à ciuitate depello, ſi nō ſino, vt noſtro omnium periculo hæc vrbs in deos exiſtat ingrata. Poſtremò ſi deorum immortalium cauſam ago, quibus honorem debitum tu conaris interuertere, vt vel hinc ſat liqueat, quanta religione reliquam cauſſam egeris, qui ſtatim ingrediens tam impudenter ſis calumniatus: Contradicit igitur, contra Remp. fauet tyranno. Quanquam ego illud quoque liberæ ciuitatis eſſe iudico, hoc loco vel tyrannorum cauſas citrà fraudem agere licere. Neque tamen à vobis poſtulo Iudices, vt vel mihi proſit in cauſſa hoc meum erga Remp. ſtudium, vel huic obſit tam inſolens arrogantia: imò non deprecor inuidentiæ ſuſpicionem, non refugio vel atrociſſimam illam, quam iſte mihi conabatur impingere, inuidiam, vt tyranno fauiſſe videar, niſi certioribus, quàm vt à quoquā refelli poſſint, argumētis euinco, niſi demum & aduerſario perſuadeo, modò ne peruicaciſſetur, vt quàm maximè ciuiliter quis agat, nullum ei deberi præmium. Sin exactiùs, ſeueriúſque, pœnā etiā ab ipſo deberi. Quæ quidē dum quàm poteſt breuiſſimè facio, queſo Iudices, vt me attentis animis atque auribus audiatis. Meminiſtis Iudices, vt iſte inter dicēdum ſubinde nobis conatus ſit ob oculos ponere, id vnum ſpectare iuſſerit, quātis malis tyrannide ſimus leuati. Hoc paſſim inculcabat, hac re bonā orationis partē occupabat, nihil nos aliud perpendere voluit, niſi quòd grauem ſeruitutem toleraſſemus, nunc optata libertate frueremur. Nimirum id tantùm vt ſpectare voluit, quod ad hoc iudicium nihil attinebat. Neque enim hoc in quæſtionem venit, quàm miſera ſit tyrannis, quàm optanda libertas. Sed de illo cognoſcitis Iudices, quum libertas huic vrbi ſit reſtituta, quāta hinc lau-

dis portio huius virtuti debeatur, & an id quod euentu cum huius facto coniunctum est, idem cum eius merito coniunctum videri oporteat. Relegam autem eadem vestigia, quibus ipse in caussam ingressus est, quod equidem reprehendi genus simplicissimũ esse puto sequárque partes illas, quibus iste rem secuit, id nimirum agens, vt quemadmodum ingenioſi conuiuatores ijsdem carnibus alio atque alio modo coquendis, condiendisque efficiunt, vt multa opſoniorum genera videantur, ititem iste nobis ex vnico homicidio multa faciat tyrannicidia. Repetam igitur ordine gradus illos, quibus iste facinus suum sibi visus est mirificè attolliere, & in quibus identidem restitabat. Quòd si me deturbante, vel in vno quolibet consistere poterit: tum ipse sese victorem pronuntiet licebit. Quot tyrannicidia, inquit, quot prœmia? Primùm quòd voluì, deinde quòd conatus sum. Tum autem quòd filium occidi plus quàm tyrannum. Postremò, quòd pater ob mortem huius sibi necem conscivit. Principio quòd voluit Iudices, quis non leuius esse videat, quàm vt sit refellendum? nisi quòd iste tanta voce intonabat, toties inculcabat, quòd tyrannum voluisset occidere, atque id, vt nihil iam accideret) tamen prœmio dignum assequebatur. Quid autem tam ridiculum quàm nudæ voluntatis prœmium à lege flagitare? quæ adeò nihil ad ſe pertinere putat, quid velint aut in animo statuant homines, vt neque pœnam irrogent ſi quid velis modo perperam (neque prœmium ostendant, ſi quid officioſè velis: verùm id vnumquemque voluisse interpretantur, quod nulla vi coactus effecerit. Ergóne, inquies, non magna facti pars est voluisse, quod quidem arduis in rebus vel solùm sufficere solet? Rectè sanè. Sed apud deos modo: quippe quibus solis perſpicuũ est, quid nolis aut velis, ab his prœmium expectandum, ſi quid præclarum animo conceperis. Lex hominum vices agit, & quid in obſcuris illis sinuoſi cordis ſpecubꝰ mortales agitent, adeò ſua referre nihil putat: vt non dicam abdita aut ſuſpicioſa, ſed ne ea quidem admittat quæ populari ſunt opinione famáque iactata. Postremò vt non niſi comperta recipiat, non audiat niſi quæ ſunt certiſſimis argumentis deprehenſa, probata, euicta. Cedo, quod est facinus tam nefarium, cuius ſimplex voluntas in crimen vnquam est vocata? Iſta iudicia Aeaci, Rhadamanthique tribunalibus seruantur. Hic mihi non quid volueris,

ſed quid feceris adferto. Quòd ſi nulla lex vlli flagitio ſupplicium minatur, quod in animo ſtatueris, quæ tandem eſt impudentia, pro merito quod præſtare volueris duntaxat, perinde quaſi præſtiteris, à lege quaſi præmium poſtulare? Quæ quidē quū ad id vnū ſit cōparata, vt maleficia vel deterreat vel coërceat, multōq; magis ad eiꝰ partes pertineat, nocētibus erogare pœnā, quàm bene merētibus largiri præmia (id quod mox copioſius demōſtrabimus) poſteaquam in criminibus non accipit inſimulationem meræ voluntatis quæſo te, in petendis præmijs oſtentationem voluntatis admittet? Quis autem eſt ciuium vel quantumlibet ignauus, qui non velit tyrannum occidere, ſi tutò liceat? Quis non vel leno, ſaltem emolumenti cauſa velit? Denique quis non facilè ſimulare poſſit voluiſſe ſe: videlicet quò præmium gratis auferat? Vis itaque dicam, quantum hoc totum habeat momenti, voluiſſe occidere? Nempe perinde eſt, quaſi te ſomniaris occidiſſe. Par pari penſari conuenit. Qui præſtitit beneficium, ei lex beneficium rependit: at qui bene voluit tantùm, ei quid debetur, niſi vt viciſſim bene velit reſp. I nunc, & hoc in gradu nos iube conſiſtere. Rem tam eximiam, inquis, animo verſaui, ſtatui, decreui: an præmium negabitis? Non fraudaberis præmio, ſi iſthoc nomine poſtules: verùm illud interim præmij feres, velut homo nimium perfrictę frontis, irriſus, exploſus, exhibilatus diſcedes, quem non puduerit id à lege poſtulare, quod ne leno quidem auſit à quoquam petere, vt rem pro voluntate auferat, nemo tam vecors qui cōcedat, ut voluntatem neſcio quam, hoc eſt, minus quàm verba pretio redimat. At non volui tantùm, inquis: verùm & periclitatus ſum, aſcendi, ſubmoui ſatellites. Primùm iſthuc tu quidem conſultè facis, quod de gradu illo defilijſti, in quo nimis profecto incommodè ſtabas, quanquā ne in hoc quidem multò commodiùs conſtiteris. Nam etiam ſi paulò minus abſurdum videatur, haud ita multò minus impudens tamen eſt, quum lex palàm præmium decernat ei, qui factum præſtiterit, te quod conatus modo ſis, præmium poſcere. Ergo-ne hoc quidem iuris erit apud te legibus, quod per illas eſt ciui priuato cum ciue priuato? Age quid ſiquis ciuium tecum iniſſet contractum, ita vt ille pecuniam ſtipulatus, tu conditionem pactus eſſes, mirum ni ſuo vterque periculo, atque is nondum præſtita conditione, nummos his verbis

abs te petat: Cedo mercedem, conatus ſum, tentaui, adniſus ſum: an non protinus impudenti homini reſpondebis: Cedo conditionẽ? Nam de tuo conatu quid mea refert? quãdoquidẽ effectum abs te pactus ſum, nõ conatum. Puta totidẽ verbis tibi nunc reſpondere legem: Agnoſco contractũ, nõ muto pacta: debeo præmium, ſed ſi tu conditionem præſtitiſti, ſi tyrannum occidiſti. Verbis aut obligantur, aut abſoluuntur homines. Si conato pollicita ſum præmium, non grauabor dare: ſin ei qui facinus peregiſſet, quod tandem ius eſt referre quod eſt ſtipulatus, me non ferre quod ſum pacta? In priuatis ac minutis cõtractibus nemo tam improbus inuenitur, vt lucrum cõditione promiſſum poſtulet, non præſtita conditione, nemo tam ſtultus vt det, ſi quis poſtulet: & tu à Rep. maximum omnium præmium poſtulas, quòd conatus modò ſis? Nihil mihi niſi nugas adfers, donec illud vnum audiam, quod te præſtare oportebat. Volui, inquis, aſcendi, perrupi cuſtodias, ſubmoui ſatellites, quantulũ iam eſt illud quod ſupereſt? Quid adhuc deſideras? Nẽpe nihil in te deſidero præter illud, cui ſoli debebatur præmiũ. An non intellexiſti in iſtiuſmodi contractibus duplex eſſe periculum: quorum alterum ad hunc tantùm, alterum ad illum proprie pertineat: videlicet perſpluendæ mercedis, & præſtandæ conditionis? Ego meo periculo præmij dependendi onus recipio, neque tua referre putes, neq; refert quã anguſta mihi res, vnde corradẽdũ quod debeã preciũ. Tu itidẽ conditionẽ tuo ſuſcipis periculo, neq; mea quicquã intereſt, quo ſudore, quo periculo ſit ea tibi præſtãda. Totã iſtã curã, totũ hoc negotiũ tibi relinquo. Quòd ſi ego iã præſtita abs te conditione cõmemoré tibi in agris meis malè proueniſſe ſegetes, merces naufragio perijſſe, nihil auelli à malis debitoribus, nõ ſine graui diſpẽdio conflari poſſe pecuniam, quam tibi debeam, dic obſecro, nonne nugas agere me dices, negans horum quicquam ad te pertinere? Hoc vno modo poſſe ſatis fieri tibi, ſi pecunia numeretur. Neq; quiſquã eſt iudex tã iniquus, qui te tuo v. ti iure fateatur. Et mihi pulchrè ſatisfactũ exiſtimas, ſi tu mihi tragœdiã adferas, quãtũ adieris periculi, quãtũ ſudorum, quãtũ vigiliarũ exhauſeris, dũ ſtudes præſtare cõditionem? Res eſt (mihi crede) calũnioſior, ſcrupuloſiórq; quã vt legibus occupatis cõueniat, alienã expẽdere voluntatem, alienos penſiculari conatus: quorũ ſuos quiſque animo ſolet æſtima-

re, non ſuos difficile eſt adamuſſim perpẽdere. At facti, facilis eſt æſtimatio. Proinde ea in legis cognitionẽ cadit: hinc reliqua omnia conſueuit metiri. Tametſi non piget interdum æqui bonique rationem habere. Verùm in his litibus, quæ de vetere illa formula pendent, inter bonos bene agier oportet: at in contractibus, quæ neque vi, neque dolo coierunt, quid eſt quod à præſcripto recedatur, niſi quis velit omnino à pactis diſcedere? Quid vis? Circunſpice, & ſi potes vſquam inuenire exemplum, non nego præmium. Sæpenumero in pugilum Olympicis, ſæpe in certamine ſpectator (opinor) ſedisti. Cedo, num quãdo vidiſti quenquam tam impudentem, qui palmam ſibi hoc nomine vendicaret, quòd ſtrenuè certaſſet? Non arbitror, atque id in re penè ludicra, certè ad voluptatem comparata. Et tu in tam ſerio omniúmque ſplendidiſſimo negotio id tibi poſtulas, quod in ſcenicis illis pudeat vel impudentiſſimum tentare? Age quoties & illud vidiſti euenire, vt qui ſeſe fortiſſimè, doctiſſiméq; geſſiſſet in curſu, is à præmio longiſſimè abeſſet, & ignauiſſimo faueret euentus? Habeat ille ſanè, quod cauſetur, excidiſſe habenas, conſternatum equum, fractã rotam, iactet ſe vel arte, vel viribus tanto præcellentiorem, quanto Therſitæ præſtitit Achilles, niſi metam prior attigerit, profectò poſtulandi præmij ius nullum habebit, fortunam ſuam incuſare licebit. Cæterùm Agonothetæ nõ indignabitur: propterea quòd hoc animo in certamen deſcenderit, vt eius vteretur cõditione. id eſt, ita demũ præmiũ ferret, ſi virtuti fortuna fauẽte viciſſet. Alioqui ſi conatui, nõ tantũ effectui præmiũ deberetur, tot palmis eſſet opꝰ, quot in Olympicũ certamẽ veniſſẽt. Quã quã in huiuſmodi ludis, qui ſolẽnitatis voluptatiſque gratia proponũtur, fit interdũ, vt victis quoq; præmia ſtatuãtur, nõ honoris, ſed ſolatij gratia: verũ ſerijs in rebꝰ, atq; adeò periculoſis, quẽnã obſecro lex vnquã mercedẽ ſtatuit, niſi ſi quis facinꝰ peregiſſet: & ita peregiſſet, vt omnes numeros implerit? A quo tu quãtũ abſis, mox audies: nã nunc de conatu tãtũ agimus. Lex igitur ciuicã promittit coronã ei, qui ciuẽ in bello ſeruarit. Quis vnquã ad hunc honorem vel aſpirauit, quòd ſe telis obiecerit, quòd non ſine multis vulneribus diſceſſerit? Profectò niſi ciue ſeruato, nemo ciuicam petit. Quis vnquam his verbis muralem petijt: Acriter contendi Iudices, vt mœnia ſuperarem: Omnia feci, ſed depul-

ſus ſum. Quantùmlibet enisus ſit, niſi conſcenſo muro, nemo tam inuerecundus vt muralem coronam ſibi deberi dicat. Obſidionalem nemo flagitat, niſi depulſa obſidione. Poſtremò nullus honos petitur, niſi ab eo qui id effecerit, ad quod honor inuitat. Qui nauim in tempeſtate deſertam ad littus perduxerit, huic ex lege vendicatio eſt earum rerum, quæ naui vehebantur. Quorſum attinet hic tuam iactare peritiam, ſudores, pericula, conatus? Nihil non feceris, quo nauem in tutum reduceres, ſed victus tempeſtate deſeruiſti, audebis quicquam ex his quæ ſunt in naui, tibi vendicare? Aut ſi auſis, futurum ſperas, vt quiſquam te vel pilum ſinat attingere? Non opinor. Si quis vnquam ouationem, ſupplicationem, triumphum obtinuit, quòd adiectoriam omnibus neruis eſſet enisus, quòd gnauiter ſe geſſerit in bello, niſi ſuperior diſceſſerit, niſi præſcriptum à lege numerum hoſtium fuderit, aude & tu tibi præmium promittere, quòd tyrannicidium ſis aggreſſus. Quòd ſi nemini hominum memoria contigit, deſine tibi uoua ſpe blandiri, deſine inaudito exemplo poſtulare, quod ſperare ſit improbiſſimum, dare poſtulanti ſtultiſſimum. Noli nobis commemorare, quanto capitis periculo murum arcis conſcenderis, qua virtute ſatellitium tyrannicum perruperis, alios depuleris alios occideris: quorum maximam partem tibi liberum eſt fingere. Ad obtinendum tyrannicidæ præmium, duobus duntaxat verbis eſt opus, tyrannum occidi. Quantumuis conatum exaggeres, alleues, attollas, non niſi tyrannicidæ debetur præmium. Alioqui quid dices ſi eodem illo die, quo tu arcem conſcendiſti, permulti pariter aggreſſi, ſua quiſque virtute freti: quorum nemo tamen tyrannum interemiſſet: vtrum omnes tyrannicidæ præmio potientur ex æquo, nempe quia conati? Age quid ſi multis ſtrenuè rem aggreſſis, vni cuipiam, qui ſit omnium ignauiſſimus (vt non ſemper virtuti reſpondet fortuna), eum contingat interficere, an non præteritis reliquis hic vnus honorem auferet? Quamobrem tandem? Non quia plus adierit periculi, ſed quoniam id confecit, cui lex honorem decreuit. Hic tu fortaſſe rurſus incipies deplorare, fruſtra ſumptam operam, negare is æquum eſſe virtutis egregios conatus merito fraudari præmio, niſi fortunæ ſuffragio adiuuentur. Sed quæ tandem poteſt eſſe iniqua condicio, quam nemo compellitur accipere, niſi cui cordi ſit? Quan-

tumlibet iniqua condirio proponitur, eam nimirum facit æquissimam, quisquis suapte sponte recipit. In aleæ ludo si fas est hoc exemplo conferre, quid iniquius, quàm vel summum artificem ab imperitissimo superari, si modo iactus commodè cadat? Atque id adeò nemo tanquam iniquum causatur propterea quod cui lusus huius lex non probatur, ei liberum erat non suscipere. Itaque lex quod præstari velit, in palàm atque in medio proponit. Quid abs te præstari possit id tibi relinquit expendendũ. Illa nihil mauult quàm vt res quàm optimè cadat: quod si posteaquàm nihil tã intentatum reliqueris, quo minus efficeris, per fortunã stetit intelligis (opinor) nihil habere te, quod legi succenseas. Fortunã si ita lubet in ius voca, cum lege nihil tibi rei: quæ vt nihil promittit, ita nihil debet, nisi præstanti. Neque verò existimemus Iudices, istud à maioribus qui hanc legem tulerunt, sine summa ratione fuisse factum, vt conato præmium non esse statuendum putarint: videlicet illud cauerunt, non tantum ne ancipites istas & inexplicabiles huiusmodi de conatu lites inuitarent, verumetiam quòd intelligerent tyrannicidij conatum non posse, nisi summo ciuitatis periculo suscipi. Vnde futurum prospiciebant, vt si conatui præmium statuissent, temeritate conantium resp. subuerteretur potiùs quàm restitueretur. Etenim tyrannis quid aliud est quàm graue capitaléque ciuitatis hulcus? huic si quis medeatur, ei merces digna proposita est, quam ita demum ferat, si remedium præsentaneum attulerit. Verùm huic malo neminẽ oportet admoliri manum, nisi certum artificem, qui sua diligentia peritiáque fretus, non sinat hoc licere fortunæ, vt dum ipse salutem dare conatur, illa vitam penitus eripiat. Quid? vtrum tu igitur in eiusmodi discrimine conatum præmio iudicas inuitandum esse: an potiùs pœna deterrendum, nisi quod conatus est quispiam, idem præstiterit? Nec illud te subleuat, quod mihi videbare raciocinando colligere, quum lex in maleficijs pœnam irroget simplici sceleris molitioni, par esse vt multò magis in benefactis conatus habeat rationem: nam oportere legem multo propensiorem videri ad compensandam virtutem quàm ad retaliandam culpam. Atque vide quàm hîc tota erras via. Principio non animaduertis hoc tyrannicidij facinus toto genere à reliquis discedere, propterea quod aliorum molitio cum priuato mo-

lientis periculo modò coniuncta est: huius cum publica reipub. discrimine copulata, vt temerè moliri tyrannicidium nihil aliud sit, quàm temeritate priuata rem omnium prodere. Deinde lex nec in quouis crimine, nec qualemcunque conatum in quæstionem venire sinit, verùm in paucis duntaxat, quæ vel propter insignem atrocitatem hoc odij merentur, vel eiusmodi sunt, vt priùs exitium adferant, quàm conatus dent significationem: quod genus parricidium, veneficium, proditio. Postremò non vides nihil esse simile, totáque natura rationéque discrepare, pœnæ legitimam irrogationem, & honoris largitionem. Nam alterum quidem propriè legum munus, alterum quasi quædam de iure concessio, legisque candor (vt ita dixerim) quidam est. Hoc ita habere sic demum intelliges, si reputes quàm multa sint quæ lex iubeat, addita pœna, ni pareas: quàm multa item vetet, nisi obtemperaris, supplicium minitans: contrà, vix vnum atque alterum esse, ad quæ præmio sollicitet. Quædam enim eiusmodi sunt, vt dutum ac seruile videatur ad ea metu mali adigi: quo de genere sunt, vxorem ducere, operam dare liberis. Hic lex nimirum vrbaniùs ac verecundiùs tecum agit, patris, non magistratus sumit habitum, precio ad id inuitat, quod alioqui gratuito te præstare decebat. Rursus alia tametsi id genus sunt, vt à quouis non improbo ciue præstari velle oporteat, tamen & fortiora videntur, quàm vt à multis præstari queant: & periculosiora, quàm vt multi velint suscipere: nam inhumanum videtur cuiquam vitæ suæ contemptum imperare: ad hæc igitur præmio animat, quasique calcar addit virtuti. Proinde non oportet hanc legum indulgentiam longius trahere, quàm ad quæ semel ipsa astringit. Nec mirandum est si attentior, si vigilantior, si exactior est in proprio naturalique munere suo, quàm in eo in quo pro temporis ratione in alienas partes descendit. Huic adstipulatur illud, quòd nouis etiam criminibus exemplum, aut nouum noua lege solet institui, aut à simili lege mutuo sumi. Neque tamen idem fieri consueuit, si quis quid noui facinoris cum laude patrauit, vt præmium à simili constitutione decernatur: nisi lex extet, quæ nominatim honorem statuat eius facto, quod roget, vir habebit: quod postulet, haudquaquam. Cur enim legi necesse sit passim ciuium suorum officium mercede redime-

re? quandoquidem ne sit impunita improbitas, id publicitus omnium refert: at probus esse nemo gratis potest. Quid autem est quod non vel gratus patriæ debeat ciuis? cui si vel animam impenderis, quid mirandum, si quod acceperas, id restituis? Vt supplicio dignus sis, nisi parenti pietatis officium persoluas, non præmium illico tibi debeatur, si persoluas. Itidem, si quid in leges committas, non potes effugere supplicium: at non statim illæ tibi præmium debituræ sint, si quid cum officio feceris. Nam si ciues omnes sese in officio cõtinerent, ne opus quidem esset vllis legibus: quippe quæ non ad bonos mores comparatæ, sed malis è moribus natæ sunt, id quod verè vulgo dictitant, ac pharmaci vice fungantur. Finge itaque nullas esse leges quemadmodum de aureo Saturni seculo fabulantur poëtæ, suo quemque sponte fungi officio: an tu hîc clamabis perire benefacta, quòd nulla lex præmium decernat? Vti lex non minatur nisi improbis, ita non pollicetur optimis ciuibus. Quorsum enim opus promisso, quum virtus absoluta abundè seipsa contenta sit? Proinde petere quod illa non sit pollicita, profectò plus quàm impudentissimum est: improbè flagitare quod ea candidè ciuilitérque promiserit, ciuis est probitatis non satis spectatæ. Tu quid merueris, paulò pòst excutietur: interim finge sanè præcipuam quandam vtilitatem attulisse, cui tamen ex lege præmium non debeatur. Vtrum protinus clamitabis infrugiferum fuisse officium, ciuitatem in ius vocabis, plebem ingratam vociferabere, minitabere iudicibus, nisi tibi mercedem ex animi tui sententia decernant? An potiùs ipsam virtutem abundè magnum sui præmium iudicabis? Oblectabis te conscientia recti. Hunc esse maximum fructum officij duces, quòd de alijs citra tuum emolumentum benemerendo ad deorum benignitatem videaris accedere? Nimirum hæc tibi futura sunt satis, si modò ciuis sis optimus. Quòd si non contentus istis, aliud adhuc nescio quod præmium desideres, certè maximo proximum est gloria: hoc tu iam propemodum tulisti. Quanto metiris precio, volitare per ora mortalium, celebrari, laudari, digitis notari mille, oculos omnium in te coniectos circunferre? Ista, inquam, vel maxima præmij pars: nam pecunia sanè quàm exiguum momentum adfert. Tu conatus duntaxat es, perma-

gna portio, vel caput potiùs ipſum tuo deeſt facinori. At cum interim his rebus frueris, dum non occiſo, tamen velut tyrannicida celebraris, quæſo te, quantula pars abeſt à tuo præmio quod laturus eras, etiamſi tyrannum occidiſſes? Poſtremo iſthuc ipſum præmium, penè dixerim, inuidendum mihi videtur, quod iam tibi licuit toties Reip. tyrannicidium imputare, quod in celebri iudicio tibi contigit honeſtiſſimum præmium flagitare, & in tam frequenti theatro ſpectante rep. magnificam iſtam tuam tragœdiam peragere. Mihi videtur Iudices, beneficij tuliſſe gratiam, quiſquis exprobrare beneficium potuit. Tu fortunæ, tu deorum munus imputas ciuitati, & ſunt fortaſſis qui tibi libertatem acceptam ferant. An hæc tanta præmia contemnis? quæ vel vero tyrannicidæ ſufficere debuerant, niſi lex maluiſſet præmio conatum ab effectu diſtinguere. Quamque nullum me hercle præmium magis congruit ei, qui tyrannum conatus ſit occidere, nec occiderit, quàm vt illi contingat tyrannicidæ præmium ſperare, nec ferre tamen. Hiccine erat ille gradus, in quo nos tecum commorari iubebas? Quanquam hoc nomine tuus conatus minus promeretur præmium, quod aliorum propoſito fortuna modo defuit, tibi voluntas, vt ais. Effeciſti quod voluiſti id quod erat neceſſe, nec feciſti, nec voluiſti. Sed iamdudum alium gradum (vt video) circumſpectas, in quem te recipias: nam in hoc quàm citra omnem præmij ſpem conſiſtas, intelligis. Age ſequemur te per omnia, & aliunde aliò fugitantem perſequemur, nec vſquam ſinemus conſiſtere. Atqui non tantùm aggreſſus ſum, inquis, verumetiam occidi, nempe filium: atque id facinus in duo ſecas tyrannicidia, & quòd filium ſuſtuleris pluſquam tyrannum tum tyrannidis ſucceſſorem: & quòd parenti, necato filio, mortis cauſam miniſtraris. De illo mox nunc hoc cuiuſmodi ſit inſpiciamus. Parentem ais abs te, iugulato filio, eadē occiſum operā: negas enim referre, qua via peremeris, modo ſuſtuleris: imò ſplendidius iſthuc videri vis, quòd tuo quidem enſe, verùm ipſius dextera ſit interemptus. Hæc tam honeſta, Iudices, oratio poſſit parum attentum fallere, præſertim hoc rem fucis illis ſuis & phaleris venditante, dum nobis ob oculos ponit validum illum florentémque iuuenem, ſic patri adamatum, crebris vulneribus confoſſum: parentem ſenem miſerum, illi circumfuſum, eodem eranimatum

enſe, ſanguinem vtriuſque inter ſe confuſum. Iſta quidem dictu ſplendida, ſed quid ad tuam cauſſam attinent? Nemo tam cæcus qui non videat, nemo tam effrons qui neget, ſpectaculum illud multò omnium iucundiſſimum extitiſſe ciuitati, quum ſenem tyrannum iuueni videret incumbentem, exanimem exanimi, & in altero gauderet ſeſe leuatum malis præteritis, in altero futurorum metu. Hæc quum per ſe maxima, quum Reip. ſint gratiſſima, quid attinet verbis exaggerare? Illud vnum in hoc iudicio verutur, vtrum tibi acceptum ferri oporteat, quòd pater ſine controuerſia tyrannus occiſus eſt, an fortunæ ſuperſtmque dexteritati. Quòd enim tuo gladio peremptus eſt, id verò quàm eſt futile nihilſque. Quid ſi tuo gladio ab eo qui eum vtendum abs te rogaſſet, tyrannus eſſet necatus, num tu protinus tyrannicidæ præmium petitum venires? Lex occiſori pollicetur honorem, tu eum iugulaſti, de quo certè controuerſum eſſe poterat, tyranni nomine cenſendus eſſet, nec ne: eum de quo nihil erat dubitationis reliquiſti. Si prudens, prudens excidiſti à præmio: ſin metu, multò minus etiam cauſſæeſt poſtulandi munetis. Verùm illud tute vehementer vrgebas, vti prudens volénsque reliquiſſe viderere. Sed quod tandem erat iſtud tuum conſilium, quum tibi ſic in manu eſſet, non toto metu liberare Remp. ſed vltorem tui facinoris, & verum certúmque tyrannum relinquere: intelligebas (vt ais) omne negocium confectum extincto iuuene, propterea quòd modis omnibus futurum præſcires, vt ſenex illico ſibimet eodem gladio necem conſciſceret. Videte Iudices, in manifeſtiſſimo mendacio qua rima conatur elabi: niſi diuinandi ſcientiam commentus fuiſſet, non poterat hinc explicare ſeſe. Siquidem hæc vel augur, vel haruſpex, vel vates diceres, fortaſſe nonnullos inuenires, qui iſta prædicanti fidem eſſent habituri. Nunc quid impudentius? quid vanius? quid veri diſſimilius, quàm aſſeuerare, id certum præſciſſe te, quod tale ſit, vt quiuis alius exitus potiùs fuerit expectandus? An coniecturis es aſſequutus id euenturum quod euenit? Aliquid aliud effici coniecturis poterat, niſi vt vel ſperares, vel ſuſpicarere? Porrò in re tam ancipiti, quæ dementia erat ſpem incertam ſequi, diſcrimen certum negligere? Sed audiamus obſecro certas illas coniecturas, quibus hic noſter vates præſenſit inopinatum omnibus exitum. Iam ætate ſe-

ſus erat, inquis, iam viribus defectus, nec obtineri iam aut-mabat poſſe tyrannidem adempto filio. Tum indulgentius amabar, quàm vt filio vellet eſſe ſuperſtes. Nonne ſenus hæc adeò non eſſe naturæ rerum conſentanea, vt iam omnibus videantur eſſe confutata, vel priuſquam refellantur? Vtrum ſeni mentem vllam fuiſſe putas, an non putas? Si non putas, fieri potuit vt illi tutum videretur, quod neutiquam erat tutum, atque ita protinus toto falleris augurio: ſin putas ſapuiſſe, cur erat quod vſqueadeo diffideret? Quaſi vero tyrannis viribus duntaxat vnius hominis, ac non multò magis ingenio, verſutia, calliditate, largitione, crudelitatéque contineatur: quæ omnia ſi magis in ſenem quàm in adoleſcentem competunt, cur tu in diuerſum torques augurium? An non illa ætas vſu rerum callentior eſt? an non altius diſſimulat? an non cauet diligentius? an non proſpicit oculatius? iraſcitur implacabilius? tenacius iniuriæ meminit? meliúsque in longinquum conſulit? His ſolis rebus imperium tyrannicum adminiſtratur. In militiæ duce quantulum eſt illud momentum, quod corporis vires adferunt? at in tyrannide profectò multò minus. Cur magis illum terreret ademptus filius, quàm extinctus ſatelles quiſpiam audacior? quum arx ſupereſſet approbè munita, ſupereſſent opes, arma, ſatellitum ingens agmen, tot in ciuitate factioſi potentésque, qui non ſolùm tyranni partes adiuuabant, verùm etiam tyrannos agebant: quos equidem ſpero nunc nobis non eſſe metuendos (nolim enim infauſta ominari) at ita tamen, ne nimium ſecurè negligantur. Vſqueadeóne ſenem cruda viridique (quod omnes norunt) ſenecta callidum, animoſum, ambitioſum, non ſtultum, vna filij mors conſternauit, vt rebus deſperatis protinus è vita ſibi migrandum duxerit? præſertim quum ille patris dominatum nihilo reddiderit tutiorem, ſed multò inuidioſiorem, idque ob libidinem, atque ætatis inſolentiam temeritatémque, adeò vt expedierit propemodum illi ad ſtabiliendam tyrannidem filium è medio tolli. Etenim quo propius ad iuſti regni ſpeciem acceſſerit tyrannis, hoc minus eſt inuidiæ obnoxia, magisque tuta. Iuuenis ille ſolum hoc augebat, quod maximè tyrannos ſolet euertere. Vetera illa tyrannidis munimenta in callidi ſenis pectore erant collocata. Sed tenerius adamabat filium, quàm vt defuncto poſſet ſupereſſe. De matercula quapiam priuata loqueris, an de viro ſene, callido, crudeli,

denique tyranno? Quid ego Iudices, in eo sermone argumentis coarguendo sumam operam, quem ipsa natura, quem mos, quem communis omnium sensus repudiat? Quis vnquam isthuc audiuit? tyrannum vsqueadeo pio in liberos fuisse animo, vt non dicam commori voluerit, sed conuiuere commodè quiuerit? Credite mihi, priuatorum isti sunt affectus, Tyrannus neque quid natura, neque quid pietas, neque omnino quid sit officium nouit. Exuit hæc omnia, simulatque tyrannum induit. Omnia commodis, omnia metu, omnia necessitate metitur. Solos hos amat (si quos tamen ille amat, qui vel deos ipsos odit) quos aut metuit, & tollere nondum expedit, aut quorum opera ministerióque ad fulciendum imperium indiget. Quòd si vllos ille posset amare, similes certè sui diligeret, impios, violentos, rapaces, sceleſtos, quando nihil ad conciliandam charitatem efficacius morum similitudine. Atqui ne improbi quidem illi chari sunt, nisi quatenus adiuuant, adeò vt præposterum, vel peruersum potiùs quendam Stoicum tyrannus exprimat. Neque enim quisquam tam Stoicus fuit, vt æquè vacarit omnibus affectibus atque tyrannus: hoc modo illos discernit, quod philosophus honesto metitur sua consilia, hic commodo. An ille vllum pietatis igniculum in quenquam mortalium sentire potuit, qui in patriam vitæ parentem altricémque, qui in cœlites omnium bonorum autores tam sit impius, vt illam crudelissima opprimat seruitute, horum phana despoliet, iura contemnat? Verùm vt largiamur tibi nonnihil, finamúsque te priuatos affectus in tyrannicum pectus, hoc est, ignem in flumen transferre, an tandem persuadebis illud, vsque adeo indulgenter illum adamasse filium, vsqueadeo in eum omnes vitæ suæ spes, voluptates, opésque semel contulisse, vt illo sublato, ne minimam quidem vitæ partem sibi reliquam esse putaret? Repete, non dicam ex hac ciuitate, verùm ex vniuerso mortalium genere: non ex hoc seculo, sed ab orbe cõdito, & ab ipso (si vis) Promethei simulacro. Quotus quisq; fuit pater, quota quęq; matercula, quæ ob liberorũ necẽ sibi fatũ acceꝛsiuerit? Naturalis hic dolor, & quẽ nemo ferè non modestè ferat. Priuatis parẽtib⁹ vel indulgẽtissimis, mulierẽularũ intẽperãtissimis affectib⁹ mediocris luct⁹ suffecit, tyrãni in filiũ charitati non nisi solã mortẽ satisfacturam esse tu Lynceus præuidebas? Age, hoc quoque tibi donamus,

vicerit homo tyrannus priuatorum in liberos pietatem, vicerit indulgentia materculas omneis: qui tibi compertum esse potuit, vtrò se dolor paternus inclinaret? In rabiem, an in desperationem? Quo diligebat impotentius, hoc erat probabilius, vt senex natura ferus, ciuibus infensus, vel maximè vellet esse superstes, vel ob id denique, quò veterem illam iram, nunc filij nece acerrimè exasperatam irritatamq; Reip. supplicijs saturaret. Quòd si aliàs vitæ pertæsum fuisset, hæc nimirum vna causa poterat illum in vita retinere. Quid autem senili animo vindictæ cupidius? An neſcis quàm impotentes ætas illa concipiat impetus, quo rapiatur æstu, quo flagrare soleat incendio, si quando atroci insignique contumelia laceſſatur? Quæ verò potuit esse atrocior, quàm filij cædes sic amati, vt tu quidem ais? Hæc nimirum quicquid in illo fuerit vnquam crudelitatis, quicquid sæuitiæ, quicquid immanitatis: si qua sanguinis sitis, si qua suppliciorum fames, denique si quid tyrannicum, id omne semel de integro poterat excitare, quasque renouare. Mitiora etiam animalia, datæ orbitatis iniuria, in rabiem solet agere: & tu in tyranno (quo nullum animal immitius) nihil tale metuendum esse certissimus augur existimasti, quod in Tigribus videmus euenire? Quòd si tibi vni compertum erat, tyranno sic in delicijs esse filium, quid igitur aliud tua fiebat opera, nisi vt sæuissima illa Tigris, rapto catulo, in rabiem versa, in miseram hanc ciuitatem dilaniandam discerpendámque insiliret? Id si nõ euenit, magna dijs gratia, tibi magnum debetur malum: qui quantum ad te pertinet, tam diram beluam in noſtra capita fortunásque immiseris. Elige nunc vtrum malis, an verum fateri, nihil fuisse tyranno cum noſtris affectibus commune, an confingere sic adamasse, vt matercularum quoque vicerit delicias. Certè neutro modo tua constabit diuinatio: quæ nisi constiterit, non est quod ad eius rei laudem aspires, quæ fortunæ commoditate te imprudente euenerit. Postremò donemus & hoc tibi, vt præsciueris, & certum præsciueris, deo videlicet quopiam te certiorem faciente (nam alioqui fieri nequaquam potuit) perinde est ac si non præscieris, quum præscientiæ tuæ fidem legi facere non possis. Profer quibus prædixeris id euenturum quod euenit: doce quis deorum quando isthuc tibi prænunciarit, nihil habes quod dicas. Verùm posteaquam

rem feliciter euenisse videres, tum demum post factum vaties esse cœpisti, quemadmodum vulgò tum fieri, tum dici consueuit, post euentum stultos etiam sapere: & quo fortunæ beneficium verbis in te transmoueres, tragœdiam istam nobis comminisci cœpisti, causas reperisti, quibus præscisse videare. Sed dij boni, quàm non bonum poëtam te præstitisti, qui tam inconsistentia, tam cum natura pugnantia finxeris, sæuissimum tyrannum ob pietatem erga filium vltrò vitam fugisse: ob vnius capitis necem tutum sibi non putasse in vita commorari, quum omnia supersessent quibus tyrannis & paratur & obtinetur, sublato eo in quo omne tyrannidis præsidium collocarat, repentè rebus suis diffisum ad inferos abijsse. Age, mitto nunc argumenta, hæc omnia vera, non ficta credemus esse, tametsi ne fucum quidem vllum habent veri, si mihi ex omni hominum memoria vel vnum tyrannum potes nominare, qui liberos suos sic adamarit, vt non spadones ac pallacas longè prætulerit: qui sic illis indulserit, vt non suspectos haberet obseruarétque: qui sic illis sit fisus, vt non in barbaris quibusdam latronibus, ac seruis stigmaticis plus quàm in illis fiduciæ posuerit. Ego tibi permultos referre possim, qui filios sic oderint, vt viuos esse pati non possent: adeò metuerint, vt ne cibum quidem vnà capere vellent: adeò diffiderent, vt tum demum se tutos esse putarent, si quis illos è medio submouisset. Nullus inutilior tyranni satelles quàm filius. Ex extrema barbarie conductitios mauult ille ficarios, fugitiuos, homicidas, sacrilegos; his vitam suam mauult committere, qui sua patria frui non possint, & alienam euertere gaudeant, qui barbaricis ferinisque viribus antecellant, & gigantes illos impios referant: qui propter animi cupiditatem non difficilè ad quiduis periculi suscipiendum perducuntur, & propter ingenij feritatem à nullo facinore abhorrent. Hi sunt idonei tyrannorum ministri, hi fiducia, munimentum, præsidiúmque tyrannidis multò tutissimum: hos si quis ademerit, caussam videatur dedisse, cur rebus tyrannus diffidat. Nam filius qua tandem ratione dominatum sustinebat: Aetate? at vtilior ætas grandior: Robore? vnus erat: Prudentia? magis sapit senecta: Custodijs quas obtinebat? at si aduersus patrem obtinebat, mors illius seni etiam optanda. Si patrio nomine, quid nisi vnus satelles ademptus erat,

Nam cuſtodiæ quò deficerent, niſi ad eum cui alebantur? Tutior igitur erat futurus tyrannus amoto filio. Res enim tyranno ſuſpecta, filius violentus & inſolēs, propterea quòd reliqui illi Barbari ſolo lucro contenti ſunt. Filius illud præmium ſpectat, tyrannidis ſucceſſionem. Nec vllus pietati locus, vbi mentem poſſidet dira regnandi libido. Ibi cōemptis naturæ legibus, & filium horret pater, & patris interitum optat filius. Sed dicturis iamdudum neſcio quid: mane, preſēſi, nihil inexpugnatum omittam. vrges, Niſi præter modum adamauit filium, niſi diffiſus eſt, cui ſibi mortem conſciuit? Iſthuc verò meritò demirandum, quippe quòd præter omnium, ac tuam etiam ſpem euenit. Verùm ego nihil ad me pertinere puto, vt tibi rationem reddam, quid illi dij in mentem immiſerint, vt ſibi vim adferret: hoc tantum euincere ſat eſt, te nullis coniecturis hunc exitum certò præſcire potuiſſe, quantumlibet amarit filium: tametſi cauſa non admodum obſcura. Iam deorum ſi qui fuerunt huic infenſi Reip. iras diuturna noſtra calamitas ſatiauerat. Iam propitios noſtra vota, noſtra ſacra commouerant: aderat illud fatale tempus, quum impius ille ſener dijs atque hominibus dignas admiſſorum pœnas daturus erat. Iam aderant vltrices Eryniues, aderant Furiæ, facibus & hydriſomnibus armatæ: hæ illi mentem ademerunt, hæ vanam formidinem incuſſerunt, hæ attonitum ad ſpontaneam ſui cædem impulerunt. Nihil minus arbitrabatur quàm fugiſſe, qui filium peremerat, quàm vna cæde contentum fore, qua quidem vna in re iure potes gloriari, quòd tyrannum vehementer fefelleris. Virum eſſe putabat, qui hoc facinus peregiſſet. Credebat eſſe talem, quales audierat eſſe ſolere tyrannos, qui magno ſuæ vitæ contemptu, tyranni caput impeterent: qui non adoritentur facinus, niſi ratione probè perſpecta, qua poſſent perficere. Hanc ſuſpicionem Pan ille, aut ſi quis alius eſt deus, nouis terriculis exagitabat. Arbitrabatur inſtare ſibi carnificem, ſenſit adeſſe neceſſitatem illam fatalem, quam nemini nocentium vitare licuit. Itaque quod huius vrbis pietati, quod deorum bonitati debetur, cur tu id phaleratis dictis in te transferre conaris? Vbi diſcrimen erat ſubeundum, ibi fugitabas: nunc vbi res præter ſpem pulchrè cecidit, tutūque putas, fortunæ laudē in te deriuas. Sed finge diuerſum exitū fuiſſe conſequutū, pone tyrannum ita percuſſi,

passim ciues ad exquisita supplicia rapere, proscribere, iugulare, in exilium agere, possessionib⁹ exuere. Quid hîc dices Nõ sines, opinor eorũ malorũ causã in te tanquã in authorẽ referri, & fortunæ argumento culpã deprecaberis. Negabis tibi imputãdum esse, si quid fortuitò præter propositum euenerit. At nunc nonne iniurium est, quod boni, fortunæ cõmoditate præter spem euenit, id totum in te velut authorem velle traducere? Etenim te nihil expectasse minùs, quàm id quod euenit, vel ipsa res clamitat. Si hoc animo conscendisses arcem, vt filium, non patrem occidisses, credi poterat te talem quandam spem animo concepisse: nunc casu nescio an metu potùs in iuuenem incidisti, & tum demique diuina ista mens & futurorum præsaga, sed quæ non nisi post euentum sua prodat oracula, te corripuit. Quum esset fugiẽdum, ibi demum Iudices, in te tam tumultuosa, secum velut otiosus consultare cœpit, vtrum senem sua dextra dignum existimaret, ibi demum præuidere cœpit, fore vt pater ipse sibi manus adferret. Et quò commentum tam impudens Iudices, efficiat paulòprobabilius, quæ nec vidit, nec videre potuit, ea perinde descripsit, nimirum (vt iactat) poëta, quasi spectator astiterit, quid in mentem venerit tyranno, quid dixerit, quid fecerit, quomodo ferrum strinxerit. Eiusdem profectò impudentiæ fingere præscisse se, quod esset euentu consequuturum, & quod non videris, id ita narrare quasi videris. Quantò melius tuo commento, id est, fabulæ sua fides constitisset, si ita fixisses: te quum perempto iuuene, stricto gladio ad senem ire destinasses, repentè à tergo adfuisse Palladem illam Honericam, & iam euntem capillis reuocasse te: vetuisse ne tam luculentum facinus senili cæde obscurares, sese citra tuam operam curaturam, vt ille suapte manu, sed tuo gladio perenptus, gloriæ tuæ nihil tenebrarum offunderet. sed multum etiam adderet lucis: dehinc abditum te per rimam contemplatum, vel (quod est te dignius) repentè deam sepsisse te nebula, vt tyrannicæ necis tutus & otiosus spectator assisteres, nec priùs illinc discessisse, quàm negotiũ omne confectũ vidisses. Hæc si cõfinxisses, paulò minùs malum poëtam te præstitisses? Sed ocium, opinor, non suppetebat ad omnes fabulæ parteis commodè tractandas, videlicet lucri cupiditate te protinus ad præmium postulandum rapiente. Nunc vel ipsa te prodit inconstantia,

figmentisque coarguit. In arcem ascendisti, quò tyrannum occideres, neque tum præuidebas, quod sole ipso clarius videri vis. In medio negotio subito, nescio quis deus, oculos tibi restituit, vt videres futurum id quod accidit. Porrò si veris fidem facere voluisses, narrare debueras quemadmodum nocturnus explorator furtim arcem conscenderis, in ædes clanculum irrepseris, fortè fortuna obuio remine, non dicam vt tolleres aliquid, sed vt experireris, si quod tutò facinus posses designare: hæc molienti commodùm fauisse fortunam: itaque quum adolescentem solum atque incustoditum offendisses (vt est ea nimirum ætas securior, periculique minus cogitans: præterea diuturna tyrannis iam magnam metus partem exuerat) tum haud scio (vt mores illius erant) multo vino sepultum, atque immodica libidine defessum, fortiter iugulasse scilicet, & somnum illi cum morte, id est, germanum (vt ait Homerus) cum germano coniunxisse: deinde vbi iam cardines procul stridere cœpissent, exaudito videlicet morientis gemitu, ibi te metu exanimatum ita fugisse, vt non vacarit gladium è vulnere tollere, quem nec parricidæ, nec sicarii solent relinquere, ne deprehendantur. Interea domi latitasse te, iandudum de fuga cogitantem, & longinquas aliquas, semotasque mundi latebras animo circunspectantem, in quibus abditus posses irritati patris sæuitiam fallere. Iámque e ad spontaneum exilium accincto, repentè in vulgus etiisse famam, liberam esse ciuitatem, tyrannum vnà cum filio iugulatum, reliquos metu fugisse, fauthorem ignorari sicinoris. Ibi repentè ad nouam tuæ fabulæ catastrophen immutasse te animum, & qui prius de salute fueras sollicitus, protinus ad præmij spem arrectum fuisse, lucique auiditate, priusquàm tibi satis esset excogitata ratio, qua totam huius inopinati euentus laudem in te traduceres, prosiliisse in medium: id quod vidimus, clamitasse tuũ illum esse ensem, tuum facinus, non vnum præmium tuæ virtuti fore satis. Hæc nemo non credidisset, sunt enim rerum naturæ consentanea, vsu comprobata, omnium opinione recepta. At tu dum sedulò quidem, sed tamen parum ex arte, tuam nobis præscientiam niteris persuadere, quàm multa comminisceris, non dicam tota facie à vero distantia, verumetiam cum sensu communi, cum more, cum natura penitus pugnantia

primum tyrannum tam maternè filium adamasse, vt sine eo viuere noluerit: sic ob vnius mortem metu fuisse consternatum, vt in vita manere non sit ausus: sic illi toto pectore fisum, vt ipse nullas circum se custodias haberet: adeò fracti animi fuisse, vt tam chari pignoris truculenta cæde non potuerit ad vltionem inflammari tam inualidum, vt tua dextra fuerit indignus: tam inermem, vt ni tu illi gladium reliquisses tuum, defuturum fuisset quo se iugularet. Non vides quòd non competat tam insignis in tyrannum pietas, tam secura in eam ætatem fiducia, tantus meus in hominem, excepto filio, reliquis omnibus præsidijs munitum, tanta consternatio in hominem tot periculis exercitatissimum, tanta imbecillitas in iratum? Quid igitur erat, cur tu senem illum tantopere contempseris, vt indignum habueris, qui tua ista magnifica dextera iugularetur? Túne indignum iudicabis quem occideres, quum eum Resp. non putarit indignum quem formidaret, quem maximo suo cum dolore ferret. Non talem illum Iudices, non talem sensimus, vt cuiquam contemnendus videri debuerit. Neque tu eum vnquam contempsisti, nisi fortè contemnere est, miserè formidare. Sciebas arcem armis refertam, sciebas superesse satellites, quorum vel vnus (si seni vires deerant) sufficiebat iugulando tibi. Non ignorabas (id quod nemo nostrûm nescit) quantum virium illi partim exercitatio, partim ingenij feritas etiam in illa senecta reliquerat. Tum non te fugiebat, frigidum illud senium sic interdum acri dolore inflammari, vt iuuenibus etiam validissimis sæpenumero fuerit intolerandum, si quando solitum illud robur quod ætatis gelu velut obtorpuerat, magno aliquo animi motu recanduit. Quis autem tam inualidus est, vt non illi pudor, ira, dolor ingens vires suppeditet? Hoc erat videlicet cur tu filium quàm patrem malueris occidere, quòd illum inopinantem, inermem, dormientem fortuna obiecit. Cum hoc pugnandum erat, armato, vallato, irato denique. Hoc erat cur gladium relinqueres, ratus ne tãtisper quidẽ morari tutum, dum reciperes, metuens videlicet ne tantillũ sarcinæ te redderet in fuga tardiorem. Reliquisti inuitus, quo tyrãno prodi posses: sed prodi maluisti quàm deprehẽdi. Neque ego nunc formidinẽ tuã accuso, imò miror magis quòd pedibus consistere, quòd fugere potueris, quum audires moueri tyrãnicam familiam,

ſtridere arma: intelligeres tibi non cum puero, ſed cum vigilantibus viris, accinctis, armatis, ſobrijs, irritatis, denique cum rabioſo patre dimicandum eſſe: non quòd illum vſque adeò filij mors commoueret, ſed quòd arbitraretur, & haud ſcio an verè ſe petitum fuiſſe, dexteram tuam erraſſe tantum in filio. I nunc & ſpera, non dicam hos iudices viros omniù perſpicientiſſimos, ſed vel è media plebe quenquam eſſe tam mucoſis naribus, cui non ſuboleat, imò qui non planè odoretur, præſentiátque totam hanc fabulam abs te confictam. Et quod poëtæ ſolent, quum hærent in explicando tragœdiæ argumento, hanc veluti deam diuinationem arte quadam induxiſti, quò præſenſionem tuam iudicibus probares, ſine qua videbas præmium obtineri non poſſe. Sed occaſionem, inquit, miniſtraui paternæ mortis, qui gladium quo ſe feriret reliquerim: atque id ſolum non modo ſatis eſſe putat ad petendum præmium, verùm etiam meritum eſſe, vt ipſe enſis inter arma deorum conſecretur, dominus pro deo præſenti colatur. O hominem ſuauem, ſi has ſpes verè concepit: impudentem, ſi quum non ſperet, poſtulat. Ita ne tyranno gladius erat defuturus, niſi tuum illum reliquiſſes? Tu in arcem arma, hoc eſt, in ſyluam ligna portanda putaſti? Niſi fortè tuum illud ferrum magicis precaminibus erat imbutum, vt vltro ad mortis adegerit neceſſitatem: an verò nihil referre putas, quàm præbeas occaſionem, quomodo, quo animo? Primùm, gladium reliquiſti, quo nihil minùs deeſt Tyranno: nunquam ferrum abeſt, non in cubili, non in triclinio, non in ſacris: reliquiſti metu trepidus. Tua quidem in re illud interim demiror, qua fronte eum gladium tuum auſis appellare, quem habueris pro derelicto Metu: inquam, exanimatus reliquiſti, quem poſtea receptum optabas: reliquiſti rem ancipitem. Quid ſi tyrannus illum eundem enſem in ciuium iugulos diſtrinxiſſet? quid ſi eodem lectos aliquot ex huius vrbis iuuentute adoleſcentes filio ſuo inferias mactaſſet? Si tyrannum occidiſti, quia tuo occiſus eſt gladio, & horum omnium indigna cædes ad te pertinebit: quippe cuius enſe peracta eſt. Id ſi non euenit, nihil ad te pertinet, nam anceps occaſio quam in partem cadat, id dijs in manu eſt: ſi bene verterit, nihil gratiæ debetur ei qui dedit imprudens: ſin malè, temeritas imputatur. Neque enim culpa vacat, qui periculoſam miniſtrat occaſionem:

quæ ſi feliciter, mirentur omnes: ſin infeliciter, meritò accidiſſe dicant. At quanto probabilius erat, futurum vt tyrannus tuo enſe alios in vſus abuteretur. Scio me iudices hæc pluribus refellere verbis, quàm neceſſe videatur, quippe tam friuola: verùm id propoſitum eſt, nullum illius argumentum non excuſſum, non exagitatum, non reuictum prætermittere. Quare queſo ne pigeat ita vt antehac feciſtis, patienter atque attentè cognoſcere, dum hunc ab gradu firmiſſimo deijcio, Hic ſibi vehementer fidebat, hunc acriter vrgebat locum. Negabat vitari poſſe, quin præmium deberetur, quod patri necis cauſam miniſtraſſet, ſi non relicto gladio (nam hoc opinor argumentum iam habet pro derelicto) certè necato filio. Nam ita in legibus diſſertum aiebat, nihil intereſſe vtrum manu ſua quis occidat, an mortis cauſam præbeat. Addebat, æquũ eſſe, vt cùm in maleficijs cauſã datã imputarent leges ad ſuppliciũ, multò magis idẽ obſeruarent in beneſactis ad præmium. Hæc aiebat meminiſſeſe ſe in legibus eſſe diſputata, illud addens Thraſonicum, niſi ſibi diuturna ſeruitus legum memoriam obliteraſſet. Non tu legum oblitus propter diutinã deſuetudinẽ, ſed nunquam quid ſibi velint leges inquiſiſſe videris. Bis enim hic erras, qui neque cauſę datæ rationẽ, neq; dãtis animũ diſcernas, id quod legibus traditũ eſt, nec animaduertis lõgè diuerſã eſſe rationẽ maleficij & beneficij imputandi. Quid ais noue iuris interpres? Itáne ſatis eſſe iudicas vel ad pœnam, vel ad præmium, qualemcunque quomodocunque cauſam dediſſe? Nihil igitur refert, Hector an Aiacem occiderit manu, an gladium illum dederit, quo ſe poſtea confodit? Atqui hanc laudẽ nunquam ille ſibi vendicaſſet: tametſi probabile videri poterat, in eum vſum hoſti ab hoſte datum fuiſſe ferrum. Quin ergo fabros ærarios omnes vel ad pœnam vocamus, vel ad præmium, quoties armis in eorum officina perfectis, aut iugulantur ciues, aut ſeruantur? Poſtremò cur hoc quod tu petis præmium, non enſis iſtius tui opifex petit potiùs? Tyrannus gladium erat habiturus, te non porrigente: tu porrigere non poteras, niſi huius induſtria tibi miniſtraſſet. Age ſi telo inter venandum temerè miſſo, fortè tyrannum vicinum interfeciſſes, clamares tibi tyrannicidæ deberi præmium, an potiùs nihil tibi deberetur laudis, quòd imprudens & inſcius iaculum torſiſſes?

Imò in ius potiùs vocandus esses, qui missi teli temeritate ciuem (quod in te fuit) occideris: nam quod in tyrannum incidit, id nihil ad te. Quid si caupo vinum lene ac suaue, quale Polyphemo dedit Vlysses, tyranno vendidisses, atque ille eius dulcedine captus, auidiùs sese ingurgitasset, eáque re concepta febri decessisset, auderes-ne caupo, vini titulo tyrannicidæ præmium flagitare? At quis non te cum tua flagitatione, vt temulentum, vinóque madidum explodere? Cæterùm quanto frigidiore titulo nunc idem postulas? Vtcunque coniecturis præcipi poterat: vt ætas vinosa tam illicibili vino auidiùs, intemperantiúsque frueretur, crapulam consequeretur morbus, præsertim in sene: morbum mors, vulgò hæc eueniunt. Tu eam tyranno mortis causam dedisti, cuius nullum extat in hominum memoria exemplum. Quis enim antehac ob filij necem sibi manus intulit? Accedam propius. Finge te tyranni coquum esse: probè callere palatum domini, medicos interdicere cibum, quo tamen ille oppidò quàm lubens vescatur: interminari morbum capitalem, ni temperet: id te non fugere. eum cibum tu arte tua, cupediisque & cõdimentis magis ac magis illecebrosum reddis. consequitur edentem morbus, quem prædixerant medici: emoritur tyrannus, liberatur ciuitas. Hiccine coquus è culina in forum prosiliens, & adhuc iure madẽs, fuligine niger, tyrannicidæ præmium postulabis? Mortarium, ronsillũ, & ollas ostentabis, arma scilicet quibus tyrannidem expugnaris? Non eris (opinor) tam impudens in ea causa, qua tamem ista tua multò est absurdior. Nam illi voluntas occidẽdi non defuit, probabilem præbuit causam. Tu nec in hoc fugulasti filium, quò pater vltrò vitam relinqueret, & causam dedisti, ad quiduis potius quàm ad istud idoneam. Accipe exemplum tuo similius, quàm ouum sit ouo (quod aiunt) simile. Quid si tyranni amicam, quam ille miserè ac perditè deperisset, occidisses: eáque cognita re tyrannus sibi vitam abrumperet, auderes ad præmium aspirare? auderes dicere, te certum præscisse, fore vt tyrannus sponte fugeret è vita? Certè quanquam plures amicas extinctas sequuntur, quàm filios, nemo tamen tibi crederet, nemo tibi præmium decerneret, tuum factum periculosum & anceps diceret: omnes fortunæ gratias haberent, cuius cõmoditate res ea feliciter cessisset. Tibi abũdè magnũ præmiũ existimaret,

ſi commiſſi venia donatus diſcederes. Primum igitur diuerſam imputandi maleficij, & adſcribendi beneficij rationem conueniet diſtinguere, deinde cauſſæ æqualitatem, poſtremò animum: atque ita demum liquebit, quid tibi lex debeat. Nam quòd aiebas legem prolixiorem eſſe oportere ad reddendum præmium, quàm ad infligendam pœnam, id in priuilegijs, quæ in exemplum non vocantur, fortaſſe locum habet. In iure communi lògè ſecus eſt. Siquidem (vti ſuperius demonſtrauimus) nulli nocenti lex non minatur pœnam: paucis benefactis præmium oſtendit. Tum in maleficijs etiam conatum ſimplicem ſupplicio proſequitur: in benefactis ſemper exitum requirit. Nec mirum, nec iniquum, ſi lex eſt diligentior in eo negotio, ad quod vnum eſt nata atque inſtituta, quàm in eo, in quo temporis ratione tanquam alienas ſibiſumit partes. Ergo in vtroque communiter ſpectat, vt cauſa ſit idonea: deinde vt animus adſit, non tantùm caſus. Hoc rurſum intereſt, quòd in benefactis nec cauſa idonea, nec animus idoneus ſatis facit legi, niſi his accèſſerit euentus item idoneus. In malefactis, ſi quid nocendi animo tentes, non expenditur nec euentus, nec cauſa: ſed ex animo factum tuum lex metitur. Sic enim iudicat, tibi nihil ad ſcelus defuiſſe præter fortunam: quate ſubleuari, quod tandem ius ſit? In euentu ſimul & cauſam datam, & animum expendit. Si animum vitioſum comperit, nihil moratur cauſam, quàm ſit idonea, putat animum & euentum ad pœnam commerendam ſufficere. Sin animo ſimplici data eſt cauſa mali idonea, & non conſequitur euentus: lex quaſi conniuet ad id, & non putat ad ſuam cognitionem magnopere pertinere. Sin euentus eſt conſequutus, etiam ſi de animi vitio doceri non poteſt, tamen temeritatis & negligentiæ nomine pœnam irrogat: partim propter ſuſpectam dantis voluntatem, partim vt hæc latebra peccantibus eripiatur, imprudens feci, diſcántque homines vel ſuo periculo cauere, quod alieno faciant periculo. Ergo qui prudens & ſciens, certam atque euidentem noxæ cauſam dederit: eum perinde lex cẽſet, quaſi facinus manu peregerit. Veluti ſi quis hoſtẽ opibus copiiſque iuuerit, perinde eſt ac ſi ipſus arma cõtrà ferat. Siquidẽ id ſuppeditauit, ſine quo bellũ geri non poterat. Aut ſi quis inimicũ ſuum per dolum nauigio ſolutili imponẽdũ curet, vt naufragio intereat: aut in cõclaue pẽſili

teſtudine inducat, vt ruina opprimatur: aut iuxta lectulum ægroti, loco pharmaci venenum ponat, futurum ſperans vt eo hauſto pereat, tametſi non bibit ægrotus, tamen venefici poſtulari poteſt qui poſuit, proprer vicioſam animi voluntatem. Nam vehementer erat probabile id euenturum, quod ille moliebatur. Huic ſi detrahas nocendi voluntatem, nihil illi cum lege rei futurum eſt. Si detracta nocendi voluntate, apponas euentum: non effugiet temeritatis crimen, niſi illum inculpata ignorantia abſoluerit. Porrò ſi in loco non ad id deſtinato, puta in via publica, aut in fundo alieno, arcu temet exerceas: lex tecum non agit, niſi ſi quem occideris, aut vulneraris, aut ſi cui damnum dederis. Cæterùm quod facis, tuo facis periculo. Quòd ſi quid horum conſequutum eſt, cum lege tibi res eſt. Neque tibi tua patrocinabitur imprudentia: quippe quæ culpa temeritatis non vacet. Siquidem in te fuerat præcauere, quod probabiliter poterat prætimeri. Vides quanto diſcrimine diſſita ſint, inter quæ tu nihil intereſſe dicebas. Primùm non ſtatim imputatur ad præmium, quod ad pœnam, idque non à malignitate legum latoris, ſed partim ex ipſa rei natura proficiſcitur, partim à legum officio. Deinde diſcernitur animus, cauſa data dijudicatur: ſpectatur euentus. Age nunc ſi libet, tuam cauſam, qua tuum facinus æſtimari vis, expendamus. Finge te certam, inculpabilem mortis cauſam tyranno dediſſe, ſed imprudentem, nulla tibi ſit præmij petitio. Quis enim inſciens bene mereri dicitur? Fortibus viris præmia dantur, non fortunatis tantùm. Nam euicimus iamdudum, opinor, ne poſthac affirmes te in hoc iugulaſſe filium, vt pater ſibi necem conſciſceret: quod euenturum ne vates quidem quiſquam præſcire poterat, tu neſuſpicari. Imò poſteaquam rem plenam diſcriminis, fortunæ arbitrio commiſiſti, quia bene ſucceſſit, hoc nomine lex te non poſtulat: at idem ſi malè euenſſet, temeritatis pœnas eras debitur⁹. Neque enim tibi ſuccurreret inculpata ignorantia. Quid enim æquè formidandum erat, quàm ne tyrannus, ſimulatque occiſo filio ſe peti inſidijs perſenſiſſet, omnia tyrannidis mala in nos conduplicaret? Iam vt de animo res tibi conſtet, cauſam dediſti nō ſolùm non idoneam, verumetiam periculoſiſſimam Reip. Vin' hoc tibi argumento euidentiſſimo demonſtrari? Finge te quēpiā è ciuibus vitio occidiſſe: tū extincti patrē id facere,

quod modò fecit tyrannus. Vtrũ tu duplici cædis crimine teneberis, an simplici: Simplici opinor. At vxor & mariti mortẽ imputabit, qui necato filio, ſeni cauſam mortis dederis: atque his fermè tuis argumentis vtetur. Indulgentiſſimè filium adamabat, in illũ omnẽ familiæ curã reclinauerat, illo ſe oblectabat. atq; hęc de priuato ſene cũ fide dicet, quę tu de tyrãno nimis durè (ne dicã ridiculè) dicebas. Addet ea te ſciſſe, præuidiſſe futurum, vt ille vitã fugeret orbatus filio, in quo vno omnia vitę oblectamenta collocarat. Non tibi defuiſſe iugulandi ſenis voluntatẽ, ſed hoc tantũ egiſſe, vt miſerabiliùs ſua dextra perimeretur, vt odium tuũ pleniùs miſeri patris malis exaturares. Ideo iuuenẽ necaſſe, in hunc vſum gladiũ in vulnere reliquiſſe. Vides quanto ſunt hæc probabiliora in hoc, quàm in tuo negotio: & tamẽ negabis paternam necem ad te pertinere, atq; animi ſuſpicionem, cauſę qualitate purgabis. Negabis cauſã idoneã fuiſſe, cur ille ſibimet manus adferret. Te nec præſcire, nec timere potuiſſe id, quod ſit conſequutũ; quòd rarũ extet exemplũ patris, ob filij necẽ ſpõte fugiẽtis è vita. Alioqui futurũ fuiſſe, vt & mater ſibi fatum accerſeret: quippe quã impotẽti amare ſit cõſẽtaneũ, ac minus aduerſũ dolorẽ animi viribus valere. Hæc nõ dubitares tibi profutura, ad alterum crimẽ depellendũ, & prodeſſent dubio procul. Atqui quod in maleficijs valet, ne quid imputetur, id multò magis in hac cauſa valet, ne quid acceptum feratur. Ibi te liberaret à voluntatis ſuſpicione, quòd cauſas parum idoneas dederis, hic ex cauſis multò minùs idoneis propter perſonam tyranni, videri vis non modò quod euenit, fuiſſe ſuſpicatus, verumetiam certum præſciſſe. Ibi temeritatis poſtulari non poteras, propterea quòd tametſi vitio abs te data eſt cauſa, tamen idonea non ſit ad id quod euenit. Imò ipſi tota res imputabitur, & legibus pœnas dabit, ſepultura prohibitus, quòd ciuitati citra cauſam idoneam, ciuem vnum ademerit. Tibi non niſi vnius filij mors imputabitur, etiam ſi mater quoque & filiæ & ſorores, & tota tribus huius necem fuerit imitata. Hic poterat, niſi feliciter euenifſet: quippe vbi ſummum Reipublicæ periculum & verteretur, & prætimeri probabiliter poſſet. Venio nunc ad quartum illud præſidium, Iudices, quod iſte tutiſſimum, ac penè inexpugnabile iudicabat: vnde ego illum ita deturbabo, vt non ſolùm ſit non habiturus,

quò tyrannicidij & huius laudis arcem obtineat: verùm vix etiam latebram inuenturus, vbi temeritatis ac maleficij pœnam effugiat, quò nimirum intelligat, quàm non inimicè, non curioſè (vt aiebat) ſecum agam: vt quum poſſim in crimen ac pœnam vocare, ſat habeam ab honore non promerito ſecludere. Ait ſi tibi deberi præmiũ, vel hoc vno nomine, quòd iuuenem occiderit, iam pluſquam tyrannum, tum tyrannidis paratum hæredem, etiam ſi hunc euentum dij non dediſſent, vt ſenex ipſe vitam abrumperet. O deploratam impudentiam! Tu tibi præmium peteres, ſi tyrannum ſuæ furiæ non eſſent vltæ? Dij quidem potiùs dederint, quàm iſthuc quod tu fingis. Sed tamen fingamus interim oratione, quandoquidem id tutò licet: tametſi ad ſolam mentionem inhorreſcit animus. Túne, inquam, occiſo filio, relicto ſene viuo, tyrannicidæ præmium peteres? An potiùs nec ipſe ſupereſſes, qui poſſis petere: nec eſſet Reſp. quæ date poſſet? Nam tu aut exquiſitis ſupplicijs exanimaris, aut in extremis Orcadis exul deliteſceres: nos pro tyranno iam immaniſſimum carnificem pateremur: & tuum caput vbicunque terrarum latitares, diris imprecationibus deuoueremus, qui nos tua incogitantia, vel præcipiti magis lucri cupiditate in tantam malorum tempeſtatem coniecisſes. Sed re filius erat tyrannus (inquis) patri præter inane nomen nihil erat reliquum. Quid ego audio? duos igitur hæc ciuitas tyrannos alebat? Nam de patre nemo vnquam dubitauit, quin tyranni vocabulum mereretur. Quando autem antehac vnquam fando auditum eſt, duos vna in ciuitate ſedisſe tyrannos? id quod magis etiam natura repudiat, quàm eodem in corpore gemina capita. In iſdem aluearibus duo ſe reges pariter non ferunt. In armentis taurus tauro cedere cogitur. In iſdem luſtris non conuenit duobus inter ſe leonibus: & tyrannus (quo nullum animal efferacius) parem in eadem vrbe patitur? Non vides neceſſariò fieri, vt è duobus, aut alter alterum oppugnet, aut alter alteri cedat? Vtrum tu fuiſſe mauis in patre, an in filio? Si iuuenis aduerſus ſenem obtinebat tyrannidem, quid à Repub præmium poſtulas? Tyranni partes adiuuiſti, non Reipub. Sin patri ceſſit: quid tandem illum vocare potes, niſi tyranni vel præfectum, aut ſatellitem? Quandoquidem ſeniori tyrannicam appellationem ne tu quidem audes detrahere. Verùm vt quoquo modo tyrannidẽ

omnem in

omnem in adoleſcentem oratione deriuares, quàm multa tu quidem non ex re, ſed pro cauſæ tuæ commoditate cõminiſcebaris? Cæterum quàm in his confingendis decori, quod in perſonis ſitum eſt, nullam habuiſti rationem? Sic enim (vt memini) inducebas in fabulam ſenem iam ætate mitem, & qui omnem tyrannidis acerbitatem ob ſenectam exuiſſet: non ſecus atque mala, quæ natura acerba, tempore miteſcunt, & in alium abeunt ſuccum. Porrò iuuenem ferocem, illo incolumi gerentem tyrannidem, iámque patri viuo ſuccedentem. Priuatus paterfamilias non fert filium ſe viuo ſucceſſorem: & tu vis iſthuc credi in tyranno? Ille non ſinit vllum è liberis rem domeſticam ex animi ſui libidine moderari: & tyrannus ſeſe veluti abdicans imperio, negocium omne in adoleſcentem reiecerat? Non dubito, quin & ipſe videris, quàm dura ſint iſta, & quàm à communi ſenſu abhorrentia. Verùm quid faceres, niſi tales perſonas induxiſſes, exitum inuenire tragœdia tua non poterat? Quæſo te, an vnquam auditum eſt Tyrannum ætate miteſcere? Quando tu deſines ea quæ ſunt priuatorum, quæ bonorum principum, tyrannis tribuere? Vt eodem igni cera molleſcit, limus dureſcit: ita ætate plerique redduntur mitiores ac temperantiores, tyrannus magis exaſperatur. Vt tempus nonnullis pomis amaritudinem adimit, vt vinis nonnullis acorem conciliat: itidem tyrannis non adimit ſæuitiam ætas, ſed exaggerat. Vis ipſiſſimam tyrannici ingenij tibi demonſtrem imaginem? Spinam cogita, quæ quo magis ſeneſcit, eo pungit acrius. Echinos cogita, qui quo plus habent ætatis, hoc teſta ſunt aſperiore. Vulgaribus ingenijs fortaſſe nonnulla vitia ſenecta vel detrahit, vel certè mitigat, etiam ſi plura irritat, nonnulla parit. At tyrannorum mentibus ad ſcelus, ad crudelitatem natis, ſcelere & immanitate imbutis atque educatis, præter vitiorum omnium incrementum adferre ſenecta quid poteſt? Niſi fortè libidinem adimit? Quanquàm iſta Tyrannidis quantula tandem eſt portio? Sed eſto fuerit ſanè propter ætatem ad voluptates ſegnior, verum erat faſtidioſior: vnde fit, vt imbecillior ſit ad coitum, ad raptum auidior. Fortaſſe pauciores huic execabantur ephebi, ſed inſignio-res. Pauciores producebantur virgines, ſed exquiſitiores. Cur non autem & plures? videlicet quo ſenile faſtidium optione & varietate vinceret. Hoc ita eſſe,

quot ego tibi teſtes citare poſſem, qui quò nobiliores ſunt, quò fortuna pręſtantiores habent liberos, hoc magis eis à flagitioſiſſimi ſenis cupiditate metuebant. An tu putas vnà cum viribus ſeneſcere libidinem? Multò ſecus habet. Imò quantum ætas improborum hominum facultati detrahit, tantum adijcit cupiditati. Quanquam tyrannicum animum his in rebus non tam voluptatis vſus capit, quàm noſtra delectat contumelia. Vt frigeat in ſene tyranno Venus, certè feruet vigétque malitia, ſæuitia, nocendi libido. Poſtremò totum illud vitiorum agmen, quæ propria tyrannorum ſunt, cupiditas, rapacitas, improbitas, impudẽtia, impietas, iracũdia, violẽtia, impotentia, ſuſpicio, fraus, perfidia crudelitas, implacabilitas, immanitas, periurĩ Quid autẽ oportet omnia commemorare nobis omnibus heu nimium nota?) horum inquam nullum non ætate ſit acerbius, propterea quòd iuuenta nonnunquam naturæ bonitate vincitur: præterea quædam mala nondum didicit: at ſenecta, ſi quid pudoris, ſi quid humanitatis, ſi quid melioris ingenij à natura inſitum eſt, id omne multo ac diuturno flagitiorum vſu penitus exuit, & prorſum in immaniſſimam quandam feram abijt. Id ita euenisſe, Iudices, in execratiſſimo illo ſene, quid ego coner argumentis docere, quum ſua cuique memoria abundè ſatis exemplum ſuppeditet? Quòd ſi iuuenis ſeſe gerebat inſolentiùs, videlicet patris abutens imperio: num tu hunc continuo tyranni nomine donabis. Ergo ex eadem tyrannide ſexcentos tyrannos facilè reddideris. Nam quis eſt omnino in tyranni familia, vel extremum mancipium, qui non ipſe penè tyrãno ſit ferocior, violẽtior, ſceleratior? Filius, inquis, emolumẽtis imperij potiebatur: patri præter nomẽ nihil ceſſit. Quaſi verò non ſit iſthuc omni tyrannidi commune. Longe minima fructuum pars, qui ſolent ex tyrannide capi, ad ipſum redire tyrannum. Quemadmodum in latrocinio fieri conſueuit: prædæ communiter in omnes diſtribuuntur, vel in eos potiùs quorum opera capiuntur. Alioqui non cohærebit cohors illa ſcelerata: niſi dux ille, quiſquis fuerit, plus etiam permittat ſuis, quàm ſibiipſi. Solum nomen ſibi propriè vendicat. Et in nullos eſt tyrannus indulgentior, quàm in ſcelerum miniſtros: quippe quorum opera ſentiat ſuum imperium contineri. Proinde ſub vnius vmbra ſatelles omnis, omnis miniſter, familiaris

leno, tyrannidem quandam in ciues exercet. Ridiculè fecero si hoc quoque coner argumentatione probare, Iudices. Vidimus, sensimus, experti sumus, nisi fortè tam diutinæ calamitatis memoriam, tam panculi dies obliterauerunt. Neque enim esset res vsqueadeo misera tyrannis, si vnius modò foret toleranda violentia. Quot ferendi latrones, quot sacrilegi, quot ex extrema barbarie aduenæ, feris quàm hominibus similiores? Neque desunt, qui se simulent apud tyrannum sceleribus suis gratiam promeritos esse, quò nimirum hoc nomine metuantur à ciuibus. Horum igitur vnumquemlibet tyrannum appellabis, & pro quolibet occiso tyrannicidæ præmium petes? Non in tantum omnem exues pudorem opinor. Sed pater ætate fessus, omnem dominatum in filium transtulerat, quicquid tyrannicum in vrbe gerebatur, id iuuenis violentia committebatur. Sed ist huc quantum absit ab imagine veri, quis tam cæcus, vt non videat? quis tam obliuiosus, vt non possit experimento refellere? Ego tibi complures nominare satellites possum filio insolentiores. Ad hæc, verisimillimum est nullius insolentiam minus approbasse senem quàm filij, vel quòd odit omnem tyrannidis affectatorem omnis tyrannus, vel quòd intelligit ex illius facinoribus longè plus inuidiæ odijque sibi conflari (Callidissimi autem tyranni est, eatenus legitimum imitari regnum, quatenus obtineri tyrannis possit) vel quòd, ater etiam pessimus, tamen liberorum nonnihil offenditur vitijs, & ad crudelitatis ministeria alienis quàm suis vti mauult. Quòd si clam patre rapinas, raptus, atque id genus facinora designabat filius, profectò non tyrannum agebat, sed insolentem satellitem. Sin approbante patre, quasique per illum exercente tyrannidem, vtri tandem par erat imputari commissa, huic per quem gerebantur, an eicuius authoritate arbitrióque fiebant? Non arbitror obscurum, quin huic cui in manu erat nutu ne fierent vetare. Quid autem non agunt per alios tyranni? Nam ipsi quidem neque pueros emasculant, neque virgines abripiunt, neque proscribunt, neque bona diripiunt, neque phana dispoliant, neque hæreditatibus manum iniiciunt, neq; cõpilant ærarium, neq; tormentis excruciãt, neq; quenquã iugulãt, neq; armis vicos expugnãt, neq; incendũt villas. Totũ hũc tyrannicũ ludũ per ministros exercẽt. In vnũ tamẽ tyrãnici nominis inuidia cõpetit, in vnũ

occidendumlex præmium inſtituit, in vnum ſtringendi ferri iu· facit,illos ſuæ cognitioni reſeruat Quorum vt quiſque ſua opera tyranno profuit, ita aliud atque aliud vocabulum imponi po:eſt, certè tyranni vocabulum nemini congruit, niſi vni illi,ſub cuius veluti clypeo,tota illa perniciosiſſimorum hominum colluuies latitat,Arbitror vobis, Iudices,ſæpenumero auditum eſſe,id quod eleganter à doctiſſimis viris eſt ſcriptum, tyrannis non longas modò, verumetiam plurimas eſſe manus, plurimos oculos, eóſque acerrimos, plurimas aures,eáſque longiſſimas. Omnino prodigioſum quoddam eſt animal tyrannus, multóque Titanibus illis Briareo & Encelado portentoſius, centenis capitibus, centenis linguis, centenis manibus, pedibúſque. Quot enim habet ſcelerum miniſtros, totidem habere membra videtur. Atque vt ex membris corpus, ita tyrannis ex huiuſmodi conſtat miniſtris. Verùm vt illud quod corpus appellatur nihil eſt aliud, quàm quiddam omnibus ex membris aggregatum,ita in tyrãnide vnum quippiã eſt, quod neque pes ſit, neq; manus,neq; vllũ aliud mẽbrũ, contineat autẽ vniuerſa: at ita contineat, vt ab ijs poſſit ſeparari, ídque tyrannus vocatur. Proinde exaggera quantumlibet inuenis inſolentiam, violentiámque, præfectum arcis voces licebit, oculum nomines licebit,aut ſi mauis dextram : aut ſi ne id quidem ſatis, præcipuum tyranni caput dicas licebit : tyrannum certè vocare nequaquam potes. Vnum enim illud portentum tyranni nomine cenſet, cuius authoritate titulóque cuncta hæc membra velut animantur : ídque vnum forti ciui permittit occidere. Non vult te in oculum aliquem inuolare: non ſinit vt caput aliquod amputes,ne tale quiddam eueniat, quod de Lernæa hydra fabulantur poëtæ, vt pro vno capite reſecto, duo peſtilentiora ſubnaſcantur : pro vno excuſſo oculo, plures acriores ſuccedant : pro vna reſciſſa dextera, multæ robuſtiores ſubpullulent: vnius vitæ te dominum,arbitrúmque conſtituit, qui ſibi ſit auſus tyranni vindicare nomen : quo ſublato futurum ſit vt membra reliqua quaſi deſtituta ſpiritu,emoriantur,aut certè ſanẽtur. At quid ego tecum iam accuratis argumentationibus ago: Poſſum illico tuis te verbis reuincere,ac veluti tuo te laqueo capere. Iuuenem paulo antè magnũ patris ſatellitẽ nominabas. Non inficiabere. Rurſũ alio loco dicebas omnẽ tyrannidem occupaſſe filium:ſolus

appellationis honorē ceſſiſſe. Quî cōuenit eundē & ſatellitem & tyrannū appellari? Tum ſi ceſſit, non igitur vſurpauit tyrāni nomen. Contractus autē verbis aut rati ſunt, aut reſcinduntur. Lex hac tecum formula contraxit, ſi quis tyrannum occiderit, præmium ferat. Quid tu mihi iuuenis flagitia commemoras? Id te lex voluit occidere, quodcunque illud eſſet animal, quod tyrannus diceretur. Magnum (vt ipſe fateris) ſatellitem occidiſti, non tyrannum: quid tibi cum lege rei eſt? At rem, inquis, legis ſequutus ſum, non ſyllabas: eum interfeci, qui caput erat tyrannidis, paratus hęres paterni dominatus: libertatem peperi, ſeruitutem ſuſtuli: hoc lex ſenſit, huius rei authori præmium præſtituit. Satellitem, inquam, occidiſti, nihil minor quantum, quàm grauem, quàm ferocem, quàm ſceleſtum: ſatellitem tamen occidiſti tyrannidis, non caput: aut ſi caput, vnum è pluribus. Sed hæc omnia tibi ex animi ſententia largiamur: fuerit ſanè res tota tyrannidis filius: pater nihil niſi vocabulum quoddam inane tyranni: quemadmodum in fabulis habetur, Echo nympham, nihil aliud quàm meram quandam fuiſſe vocem ſine corpore. Quî tibi licuit in re tanta, à verbis legis diſcedere? præſertim ita dilucidis, vt perſpicuum magis nihil eſſe poſſit, & commentitiam interpretationem domi tuæ natam in iudicium adferre? Ego Iudices, nullum in Remp. exemplum perniciosius induci poſſe iudico, quàm ſi conſueſcant homines calumnioſi à præſcripto legum recedere: & interpretamento, quod ad prætexendum facinus quiſque ſuum maximè idoneum comminiſci queat, id Iudicibus obijcere. Quis autem vnquam meminit de legis ſententia quæri ſolere, niſi quum in ſcripto quiddam apparet ambiguè, obſcuréue dictum: aut quum ex verbis & euentu abſurditas quæpiam extitit, eáque manifeſta? In priore non cuiuſuis commentum, ſed iuris prudentium reſponſa, ſed Iudicum ſententia recipi ſolet. In hoc poſteriore, neceſſitas ipſa compellit aliquantiſper à legis vocibus deflectere: & æquitatem iuris potiùs, quàm verba ſpectare. Duplex iraque periculum videtis Iudices: alterum ne ſuperſtitioſa cauillatione literarum legis ab eo quod lex ſpectauit abducamur: alterum ne paſſim à præſcripto diſcedendo, leges omneis & iudiciorum religionem ſubuertamus. Quorum illud quidem multò leuius eſt: propterea quod vix vnquam acci-

dat, vt legislator obscurè quid voluerit, explicuerit: aut absurdū quiddā exoriatur. Hoc multò periculosissimū pernicioſissimūque Etenim quæ tandē lex futura est, quā versurus calumniator, quò pœnam effugiat, non facilè possit aliquo commento subuertere? Neque quisquam non elabetur è iudicio vestro nocens, nisi qui sit vsque adeo nullius ingenij, vt ne friuolam quidem aliquam commentiunculam queat inuenire. Atque vt cuique commodum erit, aut animi libido feret: ita pro sene iuuenem, pro tyranno satellitem, pro homicidio tyrannicidium: & passim aliud pro alio interpretabitur. Vestra interim Iudices religio, vestrum iusiurandum, qua tandem ratione seruabitur: quibus nihil futurum est certi, quod in cognoscendo sequamini: verum ambiguas diuersasque litigatorum coniecturas spectare necessum erit? Ergo quum in omni causa maximopere cauendum est, ne sine grauissima ratione à legis præscripto discedatur: tum in hac non periculosum modò, verùm etiam absurdissimum: quum legis verbis nihil possit esse dilucidius: sententia nihil æquius: interpretamento quod præter legis mentem inducitur, nihil pestilentius. An credimus legis huius autorem vsque adeo infantem, & verborum inopem fuisse, vt dicere non potuerit: qui quouis modo Tyrannidem sustulerit, huic præmium est, si modò istuc sensisset. Neque verò fugit illum, totam tyrannidem per satellites & præfectos exerceri solere, permultósque in his esse vel Tyrannis ipsis sceleratiores: atque vt ita dixerim, Tyrannicos magis, & omnino supplicio dignores: nisi & omniū omnia ministrorū scelera Tyrāno imputarentur. In vnū tamen illū, qui hoc nomine censetur, tibi ferro grassandi facultas data est. In reliquos non tibi permittitur idē: non quòd illos vita dignos iudicet lex, sed quòd vni cæde totā tyrānidem tolli velit, nō multorū cæde, reddi dutiorē. Tuū erat legi simpliciter parere: neq; eius verba quasi plumbeā quandā regulā ad tuū facinus accōmodare, verū ad illius præscriptū factorum tuorum rationem instituere. Præsertim in hoc exemplo, quo non aliud potest admitti pestilēti⁹, vt ex legis arbitraria interpretatione, quē velis, interficiēdi tibi pro tua libidine licentiam sumas. Nō illud hīc spectādū, iudices, quā inuisus Reip. sit, qui occisus est, quā maiore etiā supplicio dignus: verùm id etiā atque etiā perpēdere o-

portet, exemplum præter leges iugulandi homines, ſemel in ciuitatem receptum, ſemel veſtris ſententijs approbatum, denique præmio compenſatum, quo tandem licentiæ ſit proceſſurum. Quod iſte ſibi in tyranni filium licere voluit, hoc alius ſibi volet in ditiſſimum quenque ciuium licere: Quiſquis pauper à locuplete contumelia afficietur, protinus tyrannum cum appellabit, & veneno aut ferro adorietur. Poſtremò ſi cui magiſtratus non placebit, ſi cui iudex erit inuiſus, non dubitabit è medio tollere. Porrò ad facinoris defenſionem, Sophiſtam quempiam aut ſycophantam conſulet (ſi ipſe ingenio ſtupidiore fuerit) & nouam legis interpretationem vobis adducet: dicet nil aliud ſenſiſſe legislatorem, quàm vt huiuſmodi ciuium genus non nomine, ſed re tyrannidem agẽtium, ferro, igni, veneno tollatur è medio. Atque ita breui futurum eſt, vt quod in vno factum ſemel & probauimus, & gauiſi ſimus: id in multis ſæpius & doleamus, & improbemus. Credite mihi, non mediocre diſcrimen neque conuenienter accipiendum, vt titulo reperto, priuatus hominem indemnatum interficiat. Id ita eſſe facilè liquebit, ſiquidem animaduertimus, nihil omnium eſſe, quod lex parciùs, circumſpectiúſque permiſerit. Etenim (ſi memini) tribus duntaxat temporibus lex indulſit, vt quis citra iudicium hominem occidat. Primùm adulterum, ſed in vxore deprehenſum: id quod intemperanti & inſuperabili mariti dolori donatum eſt. At ita ſi corpus vtrumque pariter interimat, ſi argumentis idoneis deprehenſum fuiſſe doceat. Deinde in vi depellenda. At ita ſi demonſtres te mortem effugere nequiſſe, niſi mortem intuliſſes: id lex ita interpretatur, quaſi ſeſe tueri potiùs ſit iſtuc, quàm alium occidere. Vterque tamen facti ſui rationẽ reddere cõpellitur, ſtatim ſeſe prodere, nec expectare donec in ius trahatur: atque (vt ita dicã) vltrò ſemet reũ facere cogitur. Quòd ſi omnia cõſtabunt argumẽta: ita demũ à lege dimittitur, vt venia, nõ laude dignus eſſe videatur. Poſtremò in tyrannicidio: vbi propter periculi ſuſcepti magnitudinem lex præmium quoque proponit: at ita, ſi eum quem tibi lex iſto velut inſigni tyrannici nominis denotauit, fortiter occideris: non ſi ſceleſtũ alio ſcelere ſuſtuleris: neque patietur te ius occidendi permiſſum, latiùs quàm ad vnicum tyranni caput trahere, niſi ſi quis obſiſtat, vt per illius nẽtem tibi neceſſe ſit ad illum penetrare.

Iámque hoc factum tuum secunda illa ratione defenditur. Huic tertio generi fortasse proxima videatur hostem in bello feriendi facultas : quam tuæ tamen libidini lex non permisit. Nisi palàm hostis sit declaratus, nisi in Imperatoris verba iuraris, nisi ille aciem eduxerit, nisi signa canere iusserit, tibi fraudi futurum est, hostem interfecisse. Tu dicturus es : Hostem occidi, nam plus quàm hostilia faciebat, nomen hostis tantùm aberat, re hostem agebat. Lex respondebit, suarum partium fuisse, hostem declarare, ac tuo fortasse scelere fruetur: verùm ne serpat exemplum, pœnas de te sumet. Quid autem aliud abs te factum est? Vnum tibi lex nominatim designauerat: tu illius vocabulum tuapte authoritate in alium transfers, quod nisi in vnum non potest competere: neque traduci debet ab eo cui lex attribuerit, ne tibi fas sit aliquando quem voles magistratum, quem voles Iudicem, quem voles ciuem, tyrannum appellare. Neque verò sine grauissimis causis lex tot vinculis astrinxit hanc in vitam alterius licentiam. Perpendit nihil maius eripi cuipiam posse, quàm vitam : vidit in extinctum facilè varias causas confingi etiam impunè posse, quandoquidem ille non sit refuturus, qui iacet. Vidit quàm multis titulis suum quisque dolorem posset præterere, si post occisum hominem vila causa recipiatur, præter eas quæ legibus sint expressæ. Quid quòd grauatim sibi quoque lex permisisse videtur, vt homini vitam eripiat: quàm comperta, quàm multa requirit argumenta, quàm multa concedit reo quàm malignè agit cum actore, quem non nisi suo periculo vult accusare : quantum spatij largitur ei qui defertur : quàm liberam Iudicum reiectionem Quantum igitur à mente legis abesse putes, vt cuilibet permittat, vel pro suo priuato dolore, vel domestica iuris interpretatione, hoc est, subuersione in cuiusquam vitam grassari? Neque ad rem pertinet, quantum criminum aceruum exaggeres, quantumuis etiam verorum, addo notorum : dicas parricidam, sacrilegum, incestum, proditorem, peculatorem, venefícum interfeci. Tyrannum lex iubet occidi. Atqui hic vnus multis tyrannis erat sceleratior, pestilentiórq; ciuitati. Ad ista tã multa crimina, lex tibi verbo respõdebit: nihil mopor quã fuerit sceleratus, qui perijt: in vnũ tyrãnũ tibi iº fecerã occidẽdi in reliquos in ius trahẽdi. Si detulisses : auditus, reuictus, dãnatus à me palàm pœnas dedis-

set, omníque Reip. salubri exemplo fuisses. Nunc tu priuata libidine interficiés, pro saluberrimo exemplo, pernicioſiſſimum in ciuitatem induxisti, & legum instaurationem, à legis violatione auspicaris: hoc est, malis malo mederi studes. An me clàm esse putas, quàm multi sint in hac turba vita indigni, morte digniſſimi? At eos meæ cognitioni, non tuis manibus seruo: sunt fora, sunt tribunalia, sunt Iudices, sunt carceres, secures, carnifices. Cur tu mihi præire conaris? Cur nullo mandante magiſtratum occupas? & dum Tyrannicida videri vis, tyrannum imitaris? Nam quo alio nomine tantopere mihi est inuisus ille, nisi quòd mihi parere recusat, & præire conatur? Ei demum ferrum tractare licebit, cuius manibus ego permisero. Si iuuenem occidisses, quòd non alia patuisset ad tyrannum via, darem veniam neceſſitati: nunc occidisti, non obsistentem, non auxilium ferentem patri, sed patris opem implorantem. Huius vnius cæde contentus discessisti, tyrannum nec impetisti, in quem vnum tibi ius feceram. Meum erat expendere, vtrum ex vsu Reipub. fuerit, an iuuenis occideretur: malueram illum exquisitioribus excruciatum supplicijs, exemplum omnibus edere. Neque hęc dico Iudices, quasi parum gaudeam pariter cum patre sublatum filium: vtinam eadem opera simul omnes sint oppressi, quibuscunque tyrannus placet. Sed quis prohibet, simul & gaudere, quòd deorum bonitas nobis hanc rem benè verterit, & tamen non committere, vt huius temeritas, si iudicio comprobetur, in lęgem atque in exemplum trahatur? Nec de iuuenis iniuria vindicanda nunc agitur, sed de legis violatæ maiestate. Non enim par est, vt cuiquam personæ præter ius extincti odium in scelere suffragetur. Neque tam spectandum in quem commissum sit facinus, quàm quo exemplo commissum. Aliqui cur non eadem opera fas sit in tyranni nepotes, pallàcas, pueros, vxores, liberos, lenones grassari? Bonam tyrannidis partem vxor sæpenumero suggerit. Ad summam immanitatem nonnunquam libertus aliquis, aut vernula instigat: cur non & hos iugulas, si tibi ius est æstimatione priuata meritorum ciuem iugulare? Quid quòd est aliquid tyranno nocentius, in quod tamen haudquaquam tibi ius sit occidendi? Finge esse qui totam hanc vrbem, templa, domos, curiam conatus sit incędere, imò qui iam compluribus

locis ignem ſubiecerit, ſed incendium ſubito exorto imbri reſtinctum: authorem nõ obſcurum, verùm abditum latuit. Eũ forte fortuna repertũ, manu tua trucidas. Nũ lex tuũ factum approbabit? Non opinor. Atqui tyranno ille quanto erat nocentior? Tanto nimirum, quanto eſt atrocius ciuitatem ſemel funditus euertere, quàm expilare: ciues vniuerſos vno igni finire, quàm in pauca quædam ſæuire capita. Et tamen in vnum tyrannum ſtringendi ferri poteſtas priuatim permittitur. Illum deferendi modò ius habes. Hic in re tam aperta legis mentem calumniari, & nouo interpretamento tuum facinus palliare: quid tãdem aliud eſt, quàm legum authoritatem euertere, atque id per cuniculos quoſdam agere quod tyrannus palàm ac vi facere cõſueuit? In recipienda lege fas eſt populo cauſam, æquitatémque legis excutere. Cæterùm receptę, & longo iam vſu comprobatæ, ſimpliciter oportet obtemperare. Neque enim exiſtimandum eſt maiores illos noſtros, viros ſine controuerſia ſapientiſſimos, ita ſine grauiſſimis rationibus inſtituiſſe, vt priuatim interficiendi Tyranni facultas vnico capite finiretur. Primùm ad ineuidi licentiam, feneſtram aperiendam ciuibus non putauerũt: deinde perſpiciebant tyrannidẽ fatale quoddã eſſe Reip malũ, quod minore noxa toleraretur, quàm malè exagitaretur: neque poſſe ſemel tolli, niſi ipſius cæde. Quo ſubmoto, videlicet qui legibus imperabat, non parebat, iam nihil opus eſſe priuata audacia, nimirum illis in reip. adminiſtratione vindicatis. Quod ſi tyrannus in ius vocari potuiſſet, ne hunc quidem tũæ dextræ arbitrio permiſiſſet. Videbãt & illud: tyrãnidem nonnullã habere monarchiæ legitimæ ſpeciẽ: hoc tantum intereſſe, quòd in monarchia populus regi paret, rex legibus: in tyrãnide omnia vnius libidini ſubiecta ſunt. Res publicam ſpectat vtilitatem, tyrannus priuatim ſuã: vnde publicitus expedit, vt tyranno veluti principi legitimo ciuitas pareat, donec idoneus aliquis vindex extiterit, qui legum authoritatem in priſtinum ſtatum reſtituat, atque id vnius (ſi fieri poteſt) capitis iactura. Nã hac moderatione in fatalibus illis peſtibus, quæ totum Reip. quaſi corpus corripiũt, legũ prudentia conſueuit vti: vt exemplo magis, quàm admiſſi talione, morbo medeatur: ne dum ciuitatem ſanare ſtudet, magnam ciuitatis partem interimat. Hinc eſt quod in ſeditionibus publicis non niſi in ipſos authores cõſueuit animaduer-

ti, reliquis quos tẽpestas illa cõmouerat, dari venia: aut vix etiã dari venia, qui in publico Reip. tumultu quietẽ egissent. Quę potest autẽ pestis esse fatalior, quã tyrãnis? Quę sese latius in ciuitatis mẽbra diffũdit? Quota quęque vrbis pars ab hoc vitio syncera potest esse? Omitto iã quicquid est ambitiosorum, ære alieno obstrictorũ, scelere contaminatorum, barbarorum (nã hæc tota sentina hominũ tyrannide gaudet. vt in qua nullis maiora, quàm sceleratis sint præmia) bonos etiam ciues hoc malũ inuoluit, dũ vel timẽt fortunis suis, vel rectũ iudicãt seruire tempori. In hoc itaque rerũ statu leges nõ extinctæ, sed oppressæ modò, cautim & circũspicitẽr agunt: intelligunt hoc vlcus citra summam ciuitatis pernicie exasperari non posse, vnius capitis dispendio cõmodè sanari posse. Quare docto cuipiã medico prẽmium ostẽdũt, digito demonstrãt, quod mẽbrũ secari velint, quibus abstineri. Caput indicarũt illæ, tu dextrã secuisti Illæ tyrannũ, tu tyranni satellitem occidisti. Quo præmio dignus? Nẽpe eo quo qui morbo insitè exagitato, totum hominẽ in extremũ vitę discrimẽ adducat, quo qui hominẽ legibus vetantibus occidat. Neq; ego nunc te cædis reũ ago, aget alius fortassis, cuicũq; lubitũ erit: verùm illud modò cõsiliũ fuit, ostendere tibi quã insignitæ sit imprudẽtiæ in ea causa, tã eximiã tibi vendicare laudem, tam egregia poscere præmia, in qua nequeas obtinere, si modo tecum exactius ac seuerius agatur, vt graueis pœnas effugias. I nunc & curiosum me voca: qui tam candidè, támque ciuiliter tecum agam: vt quum te possim in graue discrimen vocare, sat habeam legis & Reipub. causam defendere, ne circumuenta prærnium dare cogatur ei, qui nihil boni sit promeritus. Id quod non iudicibus modò (quibus istuc iam dudum liquere puto) verùm tibi etiam ipsi cupio persuadere: & facturum me confido, si modo tantisper animum possis attendere. Vin' igitur, vt quemadmodum tu faciebas, itidem & nos summatim totam causam ob oculos reuocemus? discipiamúsque quàm multa tuo in facto desiderentur ad id, vt legi satisfeceris: & quantum tu sis hallucinatus, quum multa diceres etiam superesse? Tria quædam requirit lex, & ita requirit, vt si quodlibet horum desit, aut pœnam te, aut certè nihil gratiæ debere se credat. Quorum ego non vnum aliquod,

ſed vnumquodque deeſſe docebo. Quod ſi facio, vtrum æquo animo cedes præmio, an impudenter petere perſiſtes? Ergo rem accipe. Niſi tria hæc tibi conſtiterint, non eſt quod tyrannicidæ præmium petas: Animus, via, & effectus. Animus duo quædam complectitur, vel quid ſperaris, vel quid propoſueris. Nam ſi tyrannum per imprudentiam occidiſſes, ſi præter propoſitum, non magis profectò præmium tibi debeatur, quàm ſi quis tyranno amiciſſimus idem feciſſet, nam idem potuit accidere. Tu porrò quid propoſiti in arcem attuleris, ipſe videris: ita demum legi perſuaſum erit, te voluiſſe occidere tyrannum, ſi occideris. Non occidiſti, atque id etiam quum tibi in manu fuerit (vt ais) ſi libuiſſet interficere. Lex negat ſua referre, vtrum tyrannicidij propoſitum in arcem non attuleris, an allatum repentè mutaris. Iam quid ſperaris, excutiamus. Quanquam iſthuc leges non ita valde curioſè penſiculantur: ſed tamen in tam abſoluto facinore partes omneis conſtare oportet. Quid enim ſi tyrannum interfeciſſes, quò tyrannidem ipſe occupares, vtrum præmium ſperares? an ſupplicium metueres? Quid ſi quo priuatum animi tui dolorem vlciſcereris, tyrannum occidiſſes, atque id eſſet palàm, num præmium auderes poſcere? Quid, ſi latrones tyrannum forte fortuna obuium obtruncaſſent, num ad hunc honorem aſpirarent? Quid ſi quis tyranno priuatim infenſus, magna te pecunia conduxiſſet, quò ei tyranno venenum dares, dediſſéſque, num quæſo, tyrannicidæ præmium poſtulares? Ego hic tecum non ago coniecturis: nihil dico in vitam tuam, quæ quidem obſcurior eſt, quàm vt tu, alioqui tam glorioſus, quicquam de ea auſus fueris dicere: illud vnum affirmare non dubitem, qui tyrannum quum tutò licuerit, non occidit, planè noluit occidere. Qui eum occiderit, cuius mors extremum exitium Reip. videretur allatura, potius quàm vllam commoditatem is aut priuatum dolorem vlciſci voluit, non libertatem publicam vindicare, aut emolumentũ ſuum ſequutus eſt Reip. periculo, non ſuo periculo Reip. ſtuduit prodeſſe. Poſtremò non potes niſi gloriæ ieiunio adductus videri, qui tam inſolenter ſe iactat. Non poteſt non videri lucrum ſequutus, qui tam improbè præmium flagitat. An non vides igitur quantopere hac parte à tota legis mente diſſentias? quem illa tuæ vitæ periculo ſua cauſa voluit occidere, eum tu non

periculosè in Remp. irritasti: quem sua causa noluit occidi, eum tu maximo nostro periculo tui compendij, aut animi fortasse gratia iugulasti. Sed finge te animum tyrannicida dignum ad facinus attulisse, lûeri perinde vt vitæ contemptorem: magni tamen refert, qua ratione tyrannidem tollere aggrediaris. Iam enim omnia tibi ex animi tui libidine largior, quę tamen nemo alius tibi concessurus est. Te in filio iugulasse patrem, in non tyranno tyrannum. Largior istue Delium aliquem tibi prædixisse, vt certum præscire potueris, quod ipse etiam vix diuinare Delius potuerit. Licuisse tibi patrem occidere, si libuisset, verùm hoc pœnæ genus tibi magis placuisse. Sustuleris sanè tyrannidem, idque noua quadam & inusitata ratione. Vides quàm multa tibi dono. Tamen obsistam tibi, nec sinam ferre præmium, propterea quòd ea via sustuleris, quæ legi non probatur, quæ non expediat moribus ciuitatis, quæ non sit forti viro digna. Age quid si tyranni filium infantem in cunis iugulasses, & rursum adfuisset Delius ille, per quem certum præscire posses, fore vt necato puero pater sibi mortem accerseret, atque id euenisset, vtrum te tanquam tyrannicidam suspiceret Respub. an potiùs tanquam immanem & ferum hominem execraretur, qui in eam sæuieris ætatem, cui etiam ab hoste armato parcitur, quę leonib⁹ etiã miseranda videatur? Quin ergo? Vtetur tuo maleficio Respub. cæterũ exemplum haudquaquam probabit. Quid si tyranni vxorem: quam ille miserè deamaret, per vim constuprasses, atque ille eius impatiens contumeliæ, fugerit è vita: vtrum tyrannicidij laudem flagitabis an raptus & adulterij supplicium potiùs formidabis? Res obscura non est, Conferam tuo facto propiora. Quid si tyranni medicus quum esses, veneno ægrotanti dato, illum sustulisses, vtrum vt veneficum oderit te Resp. an vt virum fortem admirabitur? Tyrannum sublatum gaudebit, facti rationem, modúmque detestabitur. Quid si quum te tyrannus familiariter vteretur, tu in conuiuio prætextu necessitudinis venenum porrigeres? Denique si per magicas imagines ac maleficas quasdam deuotiones tyranno vitam ademisses: vtrum à lege præmium, an pœnam expectares? Atqui tyrannidem vtcunque sustulisti. Euentu gaudet lex. Verùm exemplum tam pernicioſum in Rempub. non recipit: vt consuescant ciues scelus vlcisci scelere, patrem in

filio iugulare. Vides quantum momenti sit in *modo*, viaque, vt factum tuum approbetur? Quod lex permittit vt fiat, non statim permittit, vt id via qualibet efficias. Adulterum ferro occidere licet, veneno aut incantamentis non licet. Cur ita? Quia pestilens exemplum omnino tractare venena. Nec id vlla causa quantumuis honesta, finit in ciuitatem irrepere. Quid quòd ne hostem quidem veneno, aut malis artibus interficere fas est? Nam nusquam non improbat maleficia lex: & veneno tincta tela etiam in bellis interdicta sunt. Quòd si modus facti spectatur *in his*, *in* quibus *nullum* petitur præmium, quanto magis id fiet *in his*, in quibus summum petitur? Lex triumphum statuit ei, qui certum hostium numerum fuderit. Fuderit aliquis non acie, sed aquis & pabulo veneno tinctis. Vtrum ciues hunc æquis oculis spectare poterunt triumphantem, an potiùs ficti veneficum oderint, auersabuntur, execrabuntur? Quid quòd priuatis etiam in rebus via, modúsque perpenditur: quò magis idem oportebit, tum in publico, tum in splendidissimo facinore, vt à quo conueniat omnem sceleris suspicionem abesse? Age illud tecum reputa, si medico *mercedem* pactus esses, quò te morbo leuaret, atque ille non pharmacis sed maleficijs & incantamentis morbum exemisset, vtrum præmium dabis, an magis hominem in ius trahes? iniuriæ malis artibus datæ reum ages: Clamabit ille, morbo te leuaui, qua via quid istuc tua refert? Hoc tantum spectabas, vt morbo liber esses, ei rei merces est promissa. Ingratum te vocabit, qui nisi sua opera, ne esses quidem, qui præmium negare posses. Tu protinus respondebis, opinor, medico te præmium esse pollicitum, non mago, neque debere quicquam nisi rem malam ei qui beneficium malè dederit quanquam ne dedisse quidem videtur, qui malum malo tollit. Id enim mutare est incommodum, non amouere. Dices enim animo nocitum, dū corpori subuenitur. Atque istam litem vinces, etiam iniquo iudice. Atqui eadem, aut melior etiam, & vincibilior est tecū causa legi, quàm quæ tibi futura fuerat cū medico. Nam ibi de priuata mercedula disceptaretur, hic de publico honore. Ibi falsus est vnus, hic legi fraus facta, per quam cautum oportuit, ne quisquam ciuium circumueniatur. Ibi salus data, certa quidem & efficaci, sed suspecta & improbata via: hic nefario scelere (cur enim

non ſic appellatur homicidium, quod in ciuem contra legem admiſſum ſit?) non libertas reſtituta, ſed in extremum diſcrimen adducta Reſpublica quandoquidem tuum factum perinde habet, ac ſi medicus quiſpiam ad curam mercede conductus, venenum pro remedio miniſtret: quod tamen ægrotanti (ita vt non rarò conſueuit accidere) per occaſionem morbum adimat. Qui reualuit, ſuis fatis acceptum feret quod viuat. tibi mortem, tametſi vitarit, imputabit. Neque ſua referre putabit, vtrum imperitia, an perperam, ac ſtudioſè pro pharmaco venenum porrexeris: propterea quòd tui fuerat officij, aut non ſuſcipere negocium, aut fidem ſimul, & artem, & induſtriam, ac diligentiam, & quicquid à probato artifice ſolet requiri, ad curam adferre. Sed age, ſinimus adhuc poſſidere te, quod dudum ſumus largiti: vt planè iſta via tyrannum occideris, citra vllum Reipub. diſcrimen. Lex non approbabit facinus tuum: niſi non tantùm à crimine, verùm etiam ab omni criminis ſpecie procul abfuerit: ne videlicet ea quæ in hoc potiſſimum ad hibita eſt in ciuitatem, vt maleficium omne ſecludat, incolumitatem ſuam quam conueniebat, aut Deo cuipiam, aut certè Dijs ſimillimo homini acceptam referri, ſceleri debere dicatur. Non approbabit, inquam, niſi Tyrannum ipſum quem nominatim indicauit ipſa quáque permittit via ſuſtuleris: ne per rimam iſtam periculoſum exemplum in Remp. irrepat. Poſtremò non niſi ferro, non clancularijs ac maleficis artibus: niſi virtute, niſi manu, niſi vitæ tuæ manifeſto contemptu tyrannum trucidaris. Neque enim hoc tantùm ſpectat lex, vt Tyrannus in præſens ſubmoueatur: verùm illud multò magis reſpicit: vt omnes mortales intelligant in ea ciuitate viros eſſe fortes, qui non vereantur vitæ ſuæ diſpendio patriæ commodis cõſulere: ac præclari exemplo facinoris, omnes etiam in poſterum ab affectatione tyrannidis deterreantur: cùm videant in ea ciuitate nullum eſſe tyrannis ſatis tutum præſidium: quandoquidem illud nemo neſcit, qui vitæ ſuæ ſit contemptor, eum eſſe alienæ vitæ dominũ. Nã quod omnino ſatellitiũ, quę excubię, qui parietes, quę arx, quę arma aduerſus huiuſmodi animũ Tyrãni caput defendant: qui patriç libertatẽ ſua vita bene credat emi? Poſtremò autem: vt maximè tibi conſtet animus, vt conſtet via, id quod eſt totius negotij caput, non effecti. Tantum enim abeſt vt tyrannum occideris:

vt quantum in te fuit, tyrannidem maiorem in modum auxeris, interfecto tyranni filio. Quid autem refert, malitia, an stultitia Remp. in discrimen adduxeris? Nam illo quod vulgò dicunt nihil verius: Intempestiuam beneuolentiam nihil à simultate differre. Tantum abest vt occideris tyrannum: vt ne suspicari quidem potueris id euenturum, vt ipse semet occideret. Sed iuuenem occidisti patre insolentiorem: quid tum postea, si patri & huius scelera lex imputat? Magnum proinde tyranni satellitem, non Tyrannum occidisti. Sed paratum tyrannidis hæredem occidisti: in tyrannidem succedit, qui prior, qui potior est in occupando. Verùm esto sanè, certum hæredem sustuleris: igitur qui tyrannus erat futurus, interemisti. Atqui quod futurũ est, id nõdũ est. Porrò lex eum qui iam tyrannus sit, tolli iubet: non quẽ aliquando futurum diuines. An qui statuam ex pacto debeat, & tudem truncum præstiterit, fidem persoluisse videatur? Non arbitrabor. Vbi nunc igitur sunt illa tam multa, quæ tibi ad præmium postulandum supererant? Vides quàm ne vnum quidem omnium tibi constet, quorum nihil oportebat deesse. Volui, inquis: id demum voluisse te lex credit, quod effeceris. Postea è re nata propositum est commutatum. Hoc igitur præmij tibi debetur, quod ei, qui in Olympijs medio è cursu, relicta meta, ad carceres reflectit habenas. At periclitatus es. Proinde id laudis auferes, quod is qui sudauit in Olympijs, nec vicit. Sed occidisti denique: verùm eum, quem neque lex permittebat arbitrio tuo, neque ex vsu publico fuerat occidi. At bene vertit ciuitati, quod fecisti. Numini igitur gratia debetur, tali, qualem Palladem Atticis fuisse ferunt: de qua prouerbium extat: quòd Athenienſium malè consulta, in bonum exitum vertere consueuit. Non tu leges seruasti, sed sustulisti: non libertatẽ restituisti, sed numen aliquod huic vrbi propitium, quod euentum tuæ temeritati debitum, sua commoditate à nobis auertit, quod tuam stultitiam nobis verti in occasionem restituendæ libertatis. Non ego ingratum ergate populũ constituo, imõ tu populũ ingratum in Deos reddere laboras: quẽ cũ semel in periculũ vocaris, ne pro simplici Tyranni de duplicatam pateretur, nunc rursum in discrimen trahere conaris, ne ab iratis superis in pristinam seruitutem, aut grauius aliquod infortunium retrudatur. Quid tu te fucis & phalera-

Quid tu te fucis & phaleratis dictis in alienum meritum insinuas? Quid tibi in eo negocio laudem vniuersam vendicas, ex quo præter pœnam temeritatis, nihil ad te redire meritò possit? Si Reipublicæ, si Iudicibus probare potes, animum tuum Tyrannicida dignum, qui nullum periculum vitæ Reipublicæ caussa recusarit: si facinus non scelere, non pernicioso exemplo, sed legitima via peregisti, si fortuna tuis egregijs conatibus bene expeditum dedit euentum: aude Tyrannicidam te vocare: aude pulcherrimum, ac penè diuinum munus à Republica poscere, aude nobis seruatas leges, restitutam ciuitatem: aude templa, aras, focos, fortunas omneis, tutos pueros, inuiolatas virgines, impolluta matrimonia, denique hoc ipsum quod hîc lege & apud Iudices agimus, exprobrare: aude mihi minari, quòd obstiterim: aude ciuitatem ingratitudinis insimulare, nisi laudem promeritam persoluerit: aude Iudices, vel iniquos, vel corruptos clamitare, nisi suis sententijs præmium tibi decreuerint. Contrà: si suspectum quid volueris, si periculosum, si contra leges, si cum scelere coniunctum quod feceris: sit pudor, ac desine tandem improbè præmium flagitare, quod nulla ratione promerueris: pœnam, si sapis, incipe deprecari. Isthuc fortassis ab æquitate Iudicum, à ciuitate deorum munere læta, queas impetrare. Neque enim potes vnum me te à præmio deterrere. Imaginare isthac in caussa pariter & leges, & Rempub. & deos tibi aduersari. Puta leges his tecum verbis agere: Si nos verè restitutas videri vis, sine nostram authoritatem primùm in hac tua causa valere. Longè plus laudis ex hoc iudicio referes: si nobis cesseris: si parueris: si tuam cupiditatem nostro submiseris arbitrio: si primum exemplum in te ciuibus ediderit, reuixisse nos: si monstraris ciuitati iam non ex sceleratorum libidine, sed ex nostro præscripto cuiquam viuendum esse. Atque altera ex parte Rempub. hac tecum oratione vti puta. Si ciuem bonum mihi præstare studes, noli hanc stulticiæ notam mihi inurere: vt in posterum recognita, dicar ebrietate quadam gaudiorum ei præmium decreuisse, cui pœna magis deberetur: noli mihi deos, quos vix denique tam diutinis votis, tot sacris, tot precibus, tot meis malis placaui, commoui, propicios reddidi, denuo per ingratitudinem iratos atque infensos reddere. Sine vt mihi per te liceat, saltem illorum beneficio frui.

Quòd ſi te neque leges, neque Reſpub. commouet: certè Deorum orationem vereri debes, quos ita tecum agere putato. Quid tu in noſtræ laudis poſſeſſionem ingeris? Quid honori noſtro inuides? Cur non ſinis nos in hanc ciuitatem perpetuò benignos eſſe? Cur tu ipſe tam ingratus exiſtis? Ciuitas hæc ſemel mihi reſtitutam libertatem debet, tu bis debes, commoditati noſtræ: & quòd Rempub. ſeruauimus, cuius tu pars es, & quòd commoditate noſtra tuam periculoſam ſtultitiam, vel ſcelus potiùs in maximam felicitatem verterimus. Etenim niſi nos dextri, propitijque adfuiſſemus, quid aliud tu quàm perieras, & per te Reſpub? Quòd ſi planè contendis, vt præmium aliquod feras, abundè magnum præmium à nobis perſolutum eſt, quòd per nos res à te malè inſtituta, bene verterit. A legibus meritò maior relata gratia, ſi noſtræ proſperitatis reſpectu, temeritatis ſimul & ſceleris veniam condonarint. A ciuitate ſatis amplam laudem feres, ſi ea patiatur, vt in reſtitutæ libertatis hiſtoria tuum quoque nomen admiſceatur. Hac laudis parte contentus deſine nobis debitum velle præripere, ciuitati munus noſtrum eripere, legibus authoritatem adimere. Sed finem facio, nimirum exſtillata iam aqua. Quod ſupereſt, nunc veſtræ partes ſunt Iudices, ſtatuere, vtrum ſecundum leges, ſecundum Deos, ſecundum Rempubl. ſententiam dicere, an ſecundum hunc glorioſum oſtentatorem pronunciare velitis. Vtrum hanc vrbis felicitatem huius temeritati, huius ſceleri acceptam ferre malitis, ſæpius exprobrandam, & breui fortaſſis à ſuperis iratis (id quod abominor) auferendam an in Deos quibus ſine controuerſia tota debetur, referre, eorundem pietate ſeruandam augendam, beneque fortunandam. Vtrum magis ex vſu ſit, vt primo hoc iudicio ſtatim leges circumuentæ dicantur, an vt appareat legum reſtitutarum ſeueritatem, & Iudicum ſapientiam aduerſus vnius iniquam poſtulationem valuiſſe.

LVCIANI

Rerum in primo Tomo memorabilium.

Index.

A

Abderitarum morbo 678 a
Abdicationis causæ 825 c
Aboni murus 805 d
Academici non sunt in beatorum insulis 757 c
Acanthus à tyranno in quem conspirauerat, seruatus, 845 a
Accidens & præteraccidens quid sit 375 c
Achæi versus 522 a
Acherusius campus 311 b
Achillis sepulchrum in Sigeo 346 c
Achillis & Patrocli amor qualis 1071 b
de Achille fabulosa Homeri scripta 695 a
Achillis mollities in fine 259 e
Acinacis & Zamolxis Scytharum dij 648 e
Actæoni à quo & cur immissi canes 154 b
Acu candefacta referare sigilla 875 d
Acrisius Danaën inclusit 207 b
Zelorypus senex ibid. d filiã & filium eius exponit, ibi.
Admetus ineptus poëta 1011 e eiusquidam versus 1012 a
Admirãtis hypotyposis 44 e
Adulatio malorum omnium maximè seruile 510 e
Adulatores deteriores ijs quibus adulantur, & superbiæ illis authores 36 e
Æacus publicanus 323 b ab Æaco non procul abest 503 a
Aëdonum fabula 23 d
Æginetici modij 96 d
Ægyptiorum superstitiones 358 a quid pingant literarum vice 576 a astrologiam auxerunt 985 e quæ animalia ab ijs colantur 986 d

Æneas formoſus 992 a
Ænigmata narras 334 e 370 e
Æqualitas res popularis 284 c
Æſchines 9 d 508 d
Æſculapi⁹ 185 c 147 b 148 d
Æſopi fabula de numerante vndas ſingulas 617 e
Æthiopes deos conuiuio excepere 346 b bellum cum ſaltatione ineunt 919 a
Aſtrologiam inuenerunt 984 e eorum ſapientia, 985 a
Aëtion pictor 499 d Proxenidæ gener ibid.
Ætolica mala 349 a
Afranius Rhetor, centurio, Periclis æmulus 681 d e ſeipſum iugulat 682 a
Agamemnon 312 a 314 a 507 a 664 a
Agapetus 436 a
Agathocles medicus 433 a Peripateticus 1008 e
Agenor Europæ pater 213 d
bene Agendi tempus non prorogandum 39 e
Agrigentini ab antiquo Græci & Dores 849 d
Aiacis ſepulchrum 345 d furor 293 e mentis compos 761 b Aiacis coronis 682 a
Aiax Locrenſis in ſedibus impiorum 755 e
Alceus Mileſi⁹ formoſ⁹ 665 e
Alcamenis ſtatuæ in pretio 547 b
Alceſtis ab inferis reuocata 279 a
Alcmenæ cum Ioue concubitus 141 & 141
Alcibiadis amoris pœnitet Athenienſes 655 b à Socrate amatus 1066 a
Alcyonis fabula 98 a & deinc. alia fabula 774 d
Aleã in vno viro iacere 641 c
Alexandri magni res geſtæ 249 c cur Deus videri voluit 256 c Clitum interficit 692 c votum ſuper hiſtoria ſua 694 c Annibali præponitur à Rhadamantho 253 c Babylone ſepultus, ibid. eius nuptiæ & Roxanes 623 e
Alexandri cuiuſdam impoſtoris vita, res geſtæ 857 a
Alexidis verſus 522 a
Aloei filiorum factum 324 d pœna ibid. e
Alpheus Arethuſam amans 192 e
Alytarches Sortium contemplator & explorator 572 d
Amabilitas & Cupido Veneris liberi 26 a 171 d
Amantium ſtultitia 464 a &
Amatores opulenti in pretio, inopes contrà 393 c
Amauit quidam Venerem marmoream 1032 c
Amatores iracundi 181 b
Amaltheæ cornu 470 a
Amantium actiones 132 b affectus 1062 c

Amaſtris 880 e
Amici malis non illudendum 231 e
Amoris vis 133 b 146 c 269 a duplex 1054 c eius gradus 1069 e
Ammonis oraculum 987 a
Amores 1018 a & deinc.
Amphilochi templa, vaticinia, 222 a
Amymones fabula 197 c
Amico vrgente quid faciaſ? 322 e
Amicitia maximum bonorum 1001 e
Anacharſidis hiſtoria 646 e
Anacreon in beatis inſulis 755 a fulmine à Ioue cur petitus, ibid.
Anaximenes cur innotuerit 622 d
Anchoræ vitreæ 743 e
Anchiſæ & Veneris amor 164 d
Andromedæ fabula 211 d
Anemodromi 719 e
Anguillarum in morem inter digitos elabi 77 d
Animantium vita breuis 1037 b
Anima vt immortalis 1009 d
Animæ in homine plures ibid. eius tres partes 943 d
Animus ſcopo ſimilis 45 b
Animi ornamenta incorrupta 8 a
Annibalis geſta 247 e
Annorum, menſium, horarúmque numerum inſtituerunt Ægyptij, 986 a
Annus Solis circuitu definitur ibid. a
Annuli Romanorum modijs menſurati 247 c
Antilochus vates apud Cilices 874 a
Antimachi verſus 776 e
Antiochiæ ciues ſaltationis obſeruantiſſimi 946 d
Antiochi ſoteris cum Galatis pugnaturi ſomnium fauſtum 523 d pugna cum Galatis 633 c
Antipho ſomniorum interpres 770 b
Antipodes an ſint 1006 e
Antiſthenis baculus ex oleaſtro 245 b
Anubis Ægypti Deus 372 a
Anitus & Melitus Socratis accuſatores 391 e
Aniti & Meliti in Demonactem 1002 a
Aorna petra ab Alexandro occupata 533 c 259 c
Apelles pictor 499 d
Apis Ægyptiorum Deus vnde capi ſoleat, quantum lugeatur mortuus. 359 a
Apis mellis opifex & quomodo formetur in fauo 102 b
Appollinem Branchus & Hyacinthus amant 122 d Daphne fugit, ibidem Hyacynthum diſco

occidit 149 c ſe conſulentes decipit 153 b citharœdus, medicus, vaticiaculator, ibid, & 389 a eius exilium ob Cyclopes 351 a mercenaria opera apud Admetum, ibid. b apud Laomedontem cum Neptuno, ibid. vnde eius templum Delphicum ditatum 854 e vbi colatur 355 a Græcia peſtem immittit 350 d à nemine falli poteſt 837 d
Apollonius Thyaneus 862 d
Apollonius philoſophus 1009 b
in Aqua ſcribere 449 b
Aquileia vrbs 896 c
Aquilarum pulli vt probentur 420 c
Arabiam cauam ſerere 511 c
Aranæ Cycladibus maiores 71 92
Arbitrorum delectorum iudicio acquieſcendum 815 c
Arborei ſeu Dendritæ homines, & eorum fabula 725 d
Arborum vitrearum fabula 754 b
Arcades Aſtrologię contemptores 994 e Antiquiores ſe Luna dicunt ibid.
Archelaus tragicus poëta 657 d
Architelis vxor Dimenete 645 d eius viſio ibid.
Archytas Pythagoræ diſcipulus 520 e
Areopagitæ in tenebris iudicant, & cur 595 b
Arethuſa & Alpheus 192 e
Argiuorum & Lacedæmoniorum pro agro bellum 347 a
Argos ſiticuloſum 197 e
Argus toto corpore videns 123 d 166 d
Ariadnes filum Theſeo datũ 578 e eius chorus 917 a
Aries ab Ægyptijs colitur 986 d
Aries aureus Thyeſtæ 989 a
Aries Aureus Phryxi ibid. d
Arion Lesbius 755 a eius fabula 201 b
Ariſtarchus Grammaticus 579 a
Ariſtarchus Phalereus Imperator 48 a
Ariſteas hæredipeta 244 a delinitus Mileſijs ſermonibus 1019 a
Ariſtidis inopia 74 d
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſium Siciliæ tyrannum liberat 310 a vnguenta olens 273 a eius mores 368 a & ſeq.
Ariſtippus & Epicurus in beatis inſulis iucũdi compotores 756 e
Ariſtobuli adulatorius libet ab Alexandro in flumen proijcitur 668 b c
Ariſtodemus ſceleribus nobilitatus 860 c hiſtrio 507 a
Ariſtonis conuiuium 955 d

Ariſtophanes poëta vir ſapiens 731 d ille & Eupolis Socratem in ſcenam introducunt 404 a
Ariſtotelis ſententia de bonis fortunæ 254 c vt Alexandro eſt abuſus ibid.
Arius & Epeus pugiles pares 760 d
Arrianus Epicteti diſcipulus 858 e
Ars longa vita breuis 530 c
Arſacis Medorum præfecti mors 236 a
Artis mechanicæ facilitas & commoda 2 a b eiuſdem incommoda 7 a inſtrumenta 10 a
Artium inuentiones 1051 a
Artis perito credendum 324 a
Artemidor⁹ adoleſcẽs 644 e
Artemiſia Mauſolo mortuo erexit ſepulchrum 281 d
Arteria trachea nihil recipit 663 b
Aſinus Cumanus Leonina pelle indutus 408 d
Aſ.o nil commercij cum lyra 483 a
Aſinis petulantiores 411 a
Aſinorum ruditus loco tubarum 420 d
Aſpaſia meretrix 923 b 979 a
Aſter Philippum Macedonem orbauit oculo 692 b
Aſtyanax è turri deiectus 353 b
Aſtrologia ab Æthiopib. inuenta 984 e ab Ægyptijs aucta 985 e Babylonijs nota 987 a vnde Græci habuerint ibi. b ab Arcadib. contempta 994 e eius commendatio & defenſio 995 a & ſeq.
Athenarum encomium 29 c
Atlas cœlum fulciens 325 d
Athletæ fœlicitas 573 b
Atreus de ſole locutus 989 a
Attis fabula 353 e amatus à Rhea 145 d
Attica ſubſannatio 14 b eloquentia 494 d decas 654 c
Auarorum graphica deſcriptio 67 a & ſeq. Tantalo ſimiles 70 c
Augiæ bubile 858 a
Auguſti primi come ingeniũ 527 a
Aurum ſiſtit ſanguinem 88 c mala propter aurum 332 d contemnendum vt calculi littorum 95 b
Aures quàm oculi minus fide dignę 685 c Aures portentoſæ 728 c
Autolycus fur à ſydere Mercurij 992 a
Auri munera grata ſapientibus. 385 e

B

Babylon qualis vrbs 346 a
Babylonem cepiſſe 470 a
Babylonijs nota aſtrologia 987 a
Baccham ex viro fieri 903 c
Bacch⁹ è femore Iouis 352 d

in eum vini inuentorem 156 e
calumniæ 156 e res geſtę ibid. in Nyſa educatus 140 e
Bacchi miniſtri Satyri 921 a ille Tyrrhenos, Indos & Lydos ſaltando vicit ibid.
Bacchica & Dionyſia fuere genus ſaltationis 921 a
Bagoas philoſophus eunuchus 977 a
ſi è Barbę prolixitate philoſophus æſtimandus, hircus primas tenebit 980 e
à Barba de philoſophis iudicium 1004 b
in Balneis fieri ſolita 43 e
Beatorum inſulę deſcriptio 74 e & ſequent.
Bebryx Amycus Pollucem vulnerauit 184 c
Bellerophontis literę 505. b eius equi fabula quid ſignificet 989 c
Bellum omnium pater 659 c
Bellum plenilunio adeundum, Lycurgi lex 994 d
in Bellum & Pacem Homerus res omnes diuiſit 922 c
Bene agere 520 e bene agere non cunctandum 39 e
Bis per omnes 512 a
Biton & Cleobis omnium hominum fœliciſſimi 331 c
Bithynicum mancipium 480 c
Bithyna fabula 920 c
Blepſias fœnerator famę perijt 288 c d
Bonum nullum ſine teſte iucundum 114 b
Bona tria, animi, corporis & fortunæ 380 c
Bonorum poſſeſſio temporarią 39 c
Branchus amat Apollinem 122 d
Branchidæ quo pacto ditati 864 d
Braſidæ de naui deſcenſus 699 c
Breuitatis commendatio 703 a
Briareus centimanus Ioui fert opem 174 c
Bruta ſolitudines amant 1044 e
Bubalus latro 899 a
Bucephali hominum genus 777 e 778 e

C

Cabaluſa inſula 780 b
Cadmus literis legem perſcripſit 50 d eum execrantur ob T inuentum 55 d
Cacozeli irridentur in Iaſiphane 955 & ſeq.
Calcei noui in honore habentur, veteres proijciuntur 474 d
Calculos duos fetebant Lacedæmoniorum reges 642 e
Callias qualis 74 c
Callicratides Athenienſis 1026. a eius oratio 1047 c

Callidemides veneno alteri parato extinctus 231 c
Callimachus in descriptionibus prolixior 704 a b eiusdem locus 1066 b
Callimorphus medicus historiographus 673 c
Caluarius 317 d
Calydoniorum calamitates à Diana profectæ 349 a
Calypso serua 898 b
Cambyses 335 d filius Cyri, regnum & mors 335 d thesauri 17 b
Camelus nigra 16 e
Candor sine rubore ad formam non probatur 188 b
Canis Cyrum primum nutrijt 352 a
Canis in præsepi 67 e
Canem in aliquem soluere 910 a
Canum consuetudo 412
Canicula nomine Myrrhina 492 c
Capaneum saltare 946 e
Capra Iouem nutrijt 352 a
Capitibus caninis & leoninis homines 576 a
Carbones pro thesauro 603 a
Carbones thesaurus 629 a
Carcharorum orator 493 d
Carcinochires 737 e
Careotis 770 a
Carimantes 958 d
Carion famulus 437 d
Caryatissare, saltandi genus à Caryea vrbe dictum 915 c
Caryonautæ 773 c
Caspiæ portæ 196 e
Castor & Pollux similes 184 b viuunt 180 c alternis nautis fauent 185 d
Catena Iouis 173 b
Caucasus 324 b
Caulomycetes 720 a
Causa iusta eundem accusatorem & arbitrum non timent 391 b
Causa indicta credere, cuius sit 391 d
Causidici perstringuntur 14 d eorum mores 406 e
Cebes 499 c
Cecrope Codro-ue generosior 74 a
Celer 899 a
Celsi laudes 906 a
Centaurus 630 b
Cenchroboli 717 c
Cerberus 310 d 317 d 372
Cercopes 860 c
Cestus Veneris 167 e
Cethegus 1009
Cetus fabulosus 733 a
Ceyx 98 a
Chæreas 961 d
Chærephon 544 a
Chalcedon 865 a
Chaldaica disciplina 535 a
Chaldæi diuini 244 d gens mollis 257 a
Chariades 230 a
Charicles Corinthius 1025 e illius oratio 1036 d
Charinus adulator 225 e
Charmides formosus 273 e
Charmoleus Megarensis 237
Charon ad superos venit 321 a alterum pedem in

cymba Charontis habere 503 b
Chelidonius cinædus 491 c
Chimæra 310
Chiron mortuus est cùm immortalis esse potuisset, & cur 283 d & seq.
Choaspis aqua 304 e
Chryses expostulatio 350 a
Chrysippus 374 e 375 376 377 378 379 619 b
Chrysippus non potest in beatas Insulas nisi 4 potus helleborum ire 757 b
Cinyrus Helenam amans rapuit in beatorum insulis 762 d
Cithara saltatoris administra 924 a
Clauum clauo pellere 510 b
Clearchus Medos & Persas deuicit 257 a
Cleobis & Biton hominum felicissimi 331 c
Cleocritus 435 c
Cleon 78 c 520 a 692 c
Cleonæ 340 b
Cleopatræ simia 507 b
Clitus 692 e cur ab Alexandro occisus 257 b
Cnemon 232 b
Cnidus 1027 e ibi memorabilia, Praxitelis opus, Cnidiæ Veneris templum 1028 c Sostrati porticus ibid. b
Cocconas 863 a
Cocytus 327 e
Codro generosior 74 a 236 a
Cœna Hecates 1182
Coliades 1059 c
Colocynthopiratæ 773 c
à Columnis Herculis ad Indos 533 a
Comastæ Græcis qui dicantur 1071 d
Comicum satellitium 659 c
Comœdia spectaculis conuenit 609 a
Comus pastor perditè amás 1059 a
Comœdię publicus vsus 18 e proprium ipsi saltationis genus, cordax 923 e eius personæ ridiculæ 925 b
Coniugium cur inuentum 1050 b eius vtilitas 1067 e
Conon 690 a
Consilium non mutandum & cur 20 b
Consilium, alia eligere, alia vitare docet 661 c
Contentum oportet esse præsentibus 285 a 318 d
Conuiuium adire primum, inurbanum, postremum graue est
Conuiualium fraudum non est æquum meminisse 109 d
quæ in Conuiuio debent esse, quæ non esse, 109 e & 110 a
Cordax saltationis genus 921 a
in Comœdia exercetur 923 e
Corinthij aduentu Philippi perturbati, quid fecerint 658 e

Cornix anceps animal 980 a
Corœbus 1069 a
Coronus 731 c
Coronas ſub naribus potiùs quàm ſuper capite ponendas 42 e
Corpora virorum quàm fœminarum robuſtiora 832 a
Corybantes 145 e quid faciant 146 a in Phrygia primùm ſaltarunt 913 e Iouem ſeruarunt, ibid.
Craton 239 a
Creon 314 a 507 a
Creperius Calpurnianus 671 c
Cretenſes fabulantur de Iouis ſepultura 62 a optimi ſaltatores 914 a
Cribro vaticinari 865 e
Crocodilus Stoicorum 615 a
Crœſus ſeruus 313 a eius lateres aurei 333 d
Crœſi cum Solone ſermo 331 a
Crœſi & Solonis colloquium de felicitate 331 a &c
Crœſis ſedecim ditior 74 a
Cruces ad effigiē τῶν ταῦ 55 e
Cteſias 708 d 768 a
Cumanus aſinus leonina pelle indutus 408 d
Cupido 1049 c imberbis 122 a Veneris filius 145 a eius vis 177 d æthereus Deus, amicitię fautor &c 1049 e Iapeto antiquior 22 e
cur à Minerua abſtineat 159 a cur à Muſis 160 a cur à Diana 161 b
Curetes armati ſaltabant 914 a primi in Creta ſaltarunt 913 e Iouem ſeruarunt, ibid
Curetum ſagittæ reſina inunguntur 46 b
Currus bouem ducit 228 c
Cybelus, Athenienſium colonia 51 e
Cybele 869 a
Cyclopes 357 c. Cyclopis munus quod ſit 440 a
Cydimachus 434 e
Cynobolani 720 b
Cynocephali 737 e
Cynirus 772 c
Cyniſcus vt mortuus, 433 a quid in vita faceret ibid.
Cypſelis obturatrix 956 a
Cyrus 55 c 330 d primus à cane nutritus 352 a rex magnus dictus 55 c Cyri theſauri 176 res geſtæ 330 d
Cytmides 877 c

D

Dadis 888 e
Daduchus 962 a
Dædalus aſtrologiæ peritus 989 e
Damaſias athleta 238 d 243 a 963 a
Damnippus 232 e

Damon adulator 225 d
Damoxenus palæstrita 219 a
Danae 1012 Danaes fabula 207 a & seq.
Danaus duriter edueat filias 197 c
Danaidum dolium 70 e 246 b 592 e in Danaidum Dolium aquam afferre 70 e
Daphne fugit Apollinem 122 in arborem versa 713 a
Darius à puero necatus veneno 288 d
Darij thesauri 17 b
Decelia 1042 e
Decretum aduersus diuites 317
Deformitas eloquio compensatur 1041 d
Deli insulæ euersio 204 & seq. ibi peperit Latona, ibid.
Deliciarum & lautitiæ reprehensio 43 a
Delphica diuinatrix 592 c
Delphi assessores Pythij 837 b vnde victum habeant 854 a
Delphines hominum amantes 200 e
Demeas orator 90 a
Dementia infœlix 386 e
Demetrius Cynicus 938 d
Democriti mores 369 e & 873 a
Demonax 997 b vita, studia, &c. à 997 vsque ad 1017
Demonstratio 392
Demosthenes 9 c 699 c
Demosthenes imperator captus 692 d
Demostratus 893 e
Dendritæ 725 d
Deucalion 59 e eius arca 930 d
Deus in culpa non est, sed qui delectum fecit 501 b ex improuiso offensus 613 c Deo parendum 83 e omnia facilia 100 c
Dij qua forma ad Ægyptios iuerunt 358 a Deorum adulteria taxat 115 e quales esse debeant 117 a de ijs nihil dicendum 294 e eorum per gentes distributio 355 d
Dij omnia vendunt mortalibus 349 d eius rei exempla ibidem d quid sint 370 e
Dialogus & comœdia 18 e
Dialogi priuatus vsus 18 e
Diana ægrè fert quòd ab Oeneo non fuerit ad sacrificium vocata 349 a sagittis gaudet 964 e cur amore non capiatur 160 b hospites in Scythia mactat 178 b obstetricatur 185 c
Didymis est Apollinis templum 993 e Didymi sess-

pondent geminis, cœlesti signo ibid.
Dimenete Architelis vxor 645 d
Dinias 962 b
Diocles 977 b
Diogenes 245 c 315 e 364 365 eius venditio & præcepta 366 367 757 a
Diogenes qualem vitam egerit 281 e quid fecerit quum Corinthum inuaderet Philippus 658 a dolium voluens 659 a
Dion seipsum strangulat 963 c
Dion Heracleotes 538 c
Dionysius ex femore Iouis ortus 140 d eius insolentia 157 ioci amans 404 c
Dionysius Siciliæ tyrannus 310 a
Dionysiacę lapicidinę 494 c
Dionysiaca & Bacchica genus saltationis 921 a
Dionysiaca libertas 19 b
Dionysij templum Rhodi 1025 a
Dionysiorum licentia 404 b
Dionysodorus 524 a
Diophantus 242 c
Dioscuri 456 a
Diotima 979 a
Discipuli leniter excipiendi 4 a
in discipulis quid considerandum ad bene eos instituendum 402
Disciplina 396 e
Diuites ridiculi 356 & qui eos sectantur 36 a fœlicitatis suæ testes quàm diuitias malunt 37 c admonentur 219 a quanti fiant 236 a cur virtutem non desiderent 246 a Suffragium contra eos 317
Diuitiarum verus vsus 69 a
Diuitias quæ vitia comitentur 77 a quæ mala 81 b
Diuitiæ malè reconduntur 67 b quando à Ioue, quando à Dite dentur 72 b mutant hominum mores 73 b ad malos potiùs quàm ad bonos veniunt 75 b facilè dilabuntur 77 c quæ bona adferant 82 e non sunt malorum causæ, sed malè vtentes 83
Doctrina non omnes pariter afficiuntur 47 a
Dodonea fagus 1049 a
Dormientium gestu modò abnuunt, modò annuunt 302 e
Dormire sub Mandragora 59 a
Dosiadæ ara 973 c
Draco 993 d cur signum multitudinis Parthis 685 d

Dracones Pellæi 863 c cur
Draco ſub tripode 993 d
Dromo 736

E

Ebrij deſcriptio 94 a
Echo garrula 189 a
Echecrates 614 e
Elation ob ſaltationem clarus 917 e
Electra Stoicorum 376 d
Electro & vitro Sidonio lucidius 1044 c
Elei 1015 a
Eliæam ſupercilijs præ ſe ferre 1036 b
Elementa mundi 1037 a
Elenchus 397 d
Elephantis vt vſus ſit Anthiochus aduerſus Galatas 634 c
Eleuſinia ſacra 447 b
Elyſius campus 753 e
Emmeleia, ſaltationis genus 921 a in Tragœdia exercetur 923 e
Empedocles 272 a 760 a
Empuſa Saltatrix 920 a
Encomium quid facere ſoleat 663 a
Endymion 353 e 715 e 990 d Lunæ curſum inuenit 990 d
Endymionis & Lunæ amor 143 c
Enipeus Tyronem vxorem neglexit 208 e
Ephedius quis ſit 573 e
Epithetis vtuntur poëtæ ad verſum implendum 518 a
Epictetus 1014 a
Epicurus venditur 373 e 521 d 756 e 873 a 879 d
Epicuri liber exuſtus 894 e quid faciat in inferis 879 b
Epicurei quales ſint 549 a
Epimenidis ſomnus 61 e
Epimethei opus 20 b
Equa Theſſaliæ 632 a
Equum educere in campum 390 d
Equorum inſanum ſtudium Romæ 41 a
Erinnys 447 c
Eris pomum aureum proiecit 196 a
Euche Dea 604 b
Euclides 609 e ante Euclidem geſta 609 e
Eucrates Sicyonius 225 c natalitia filiæ celebrans 539 e
Eumenes 523 a
Eumolpus 1010
Eunomius 244 e
Eunomus 755 a
Eunuchus quid ſit 978 b non licere ei philoſophari ibid. eius & ſpadonis diſcrimen 579 e
Euphranor 499 d
Euripidis loci 386 b c 511 a 519 c
Europa 213 e à Ioue rapta 214
Eurybatus 866 c

Eurydice reddita Orpheo 279 a
Eurytus 389 a

F

Fabæ cur ſacræ Pythagoræ 363 a fabis magiſtratus creant Athenienſes ibid.
Fabulæ priſcorum cũ aſtrologia conſentiunt 992 d
Fabularum congeries 930 931 932 933 934 935 936 937 idque ſecundum locos vbi habebantur.
Facilia apparent nobis difficillima 996
Fagus dodonea locuta 1049 a
Fatum cauſa rerum 269 e
Fatum ineuitabile 509 e
Fati neceſſitate ſeſe excuſant homines 509 b Fati vnius & fortunæ arbitrio nos regi 509 e
Felicitas mutat mores 22 a in quo eam conſiſtere putet vulgus 442 b
ſolus Fœlix qui liber eſt 1006 b
Ferri collatio cum auro 334 a
à Filo tenui ſuſpenſi omnes 338 d
de Finibus multi diſceptant 340 d
perinde ac ſi Fluuij ſurſum ferantur 228 b
Fluuius vino Chio ſimilis 712 a
Fluuij intereunt, cuius exemplum eſt Inachus 346 d
Fœminæ communes in beatis inſulis 758 a fœmina eſt ſeminis receptaculum 1037 d fœminæ & maris legitima eſt coniunctio, ibid e in coitu viro maiorem delectationem percipit 1045 b
Fœnus & Computum 67 c
Fœnus primum & ſecundum 378 b
Fœnerari ſoli ſapienti conuenit 377 e
Fœtor oris Gelonis tyranni 564 e
Formicæ portentoſæ 719 b
Formoſi, Megillus Corinthius 219 a Charmoleus Megarenſis 237 d 267 a & ſeq. Charmides, Phædrus Cliniæ filius 273 c
Fortuna & fati arbitrio nos regi 509 c
Frugalis victus in quibus conſiſtat 95 a
Funerum vanitas apud Romanos 41 d

G

Galatæ ab Antiocho fugati 635 c
Galateæ & Polyphemi amor 186 a ſe Nereidibus dicit formoſiorem 187 d eius templum 747 c
Galeam tibiæ, capiti ocreas adaptare 524 e
Gallinarum lac 470 a

Gallinaceo ſacra ædes 768 e 770 a
Ganymedes 125 126 Cur à Ioue raptus 128
Gragarus Idæ cacumē 150 e
Gaſtrocnemia vnde dicta 725 c
Gelon ore fuit fœtido 564 e
Gemini 995 e
Genetyllides 1059 a
Geometria artem exordientibus qualia proponat 608 a
hominum qui Geſtarentur irriſio 442 b
Gloriæ ſtudium homini familiare 294 d
Glycerium pellex Megapenthis 437
Glycon 873 d eius colloquium cum ſacerdote 891 e
Gnathonides 870 d
Gniphon 433 a 96 d
Gobares 432 c
Græcæ loqui diſcere volenti quid faciendum 670 d
Graculum alienis plumis exultare 505 c
Gry 968 b
Gula flagitat conſueta 497 c
Guttur longum quatuor digitos 43 b
Gymnaſiorum quodnam optimum 944 e
Gymnopodiæ 917 a
Gymnaſtice comendi artem reijcit 694 d

H

Hæredipetæ Charinus & Damon 125 e
Hæreditas iure naturæ ad liberos pertinet 119 a
Halcionij dies 98 e
Harmoniarum quarundam proprietates 638 e
Harmonides tibicen 638 & ſeq.
Harpyiæ cibos Phineo eripiunt 70 e
Hebe 1031 e 1177 a
Hecates cœna 218 a 1177 d
Helena cuius filia 170 d pulchra ibid. à Theſeo rapta 171 a eius forma deſpicitur, & vituperantur Græci quòd pro ea bellum geſſerunt 267 e & ſeq. rapta eſt à Cinyro in beatis inſulis 761 d
Heliotæ 720 e
Heliades 1020 c
Hellanicus 958 d
Helleſpontus vnde ſic vocetur 202 c
Helles fabula 203 b
Hephæſtion 523 a
Heracleotes 538 b
Heraclitus 370 a &c.
Heramithres 446 d
Herba lanaria 868
Hercules 12 c in Oeta conflagrauit 147 d 536 b ab Omphale fundalio verberatur, lanas carpſit 148 b liberos & vxorem occidit 148 Æſculapio poſthabitus, ibid. d in Venerem acer 1010 c
Hermeas 980 b

Hermi-

Herminus Aristotelicus 1014 c
Hercules cœlum ferens 325 d irridetur diuinitas, venditur, eiusqué mores 262 a & sequent.
Hercules Lydius 666 e quomodo pictus 667 a
Hercules in scena 925 a tauriuorus, deus 1021 e
Hermaphroditus 151 e qualis 177. d.
Herodes 1067 c 1009 d
Herodoti virtutes 620 & seq. eius libri Musæ appellati 622 a quo præmio vsus sit 702 a nõ vera scripsit 768 b
Herodizes 699 b
Heros quid 223 a
Hephæstion 523 a
Hesiodi fabula de musarum saltatione 922 d
Hierophantes 962 a
Hinnulus leonem 232 c
Hippias 622 d
Hippocentaurus 18 b eius pictura 629 d.
Hippoclides non curat 526 b
Hippogerani 718 a
Hippogypi 715 a
Hippomyrmeces 719 b
Hipponicus 74 e
Hircocerui 20 a
Hircum mulgere, & cribrum supponere 1008 e
Historiam rectè scribere difficillimum 660 d in scribenda ea quid obseruandum 665 e primum vitium 662 d vt differt ab encomio 663 a. à poëti ibid. c in ea conuenienti tempore laudandum 665 a secundum vitium 665 b tertium vitium 677 e quartum vitium 678 e quintum vitium 679 e sextum vitium ibid. e septimum vitium 682 e Virtutes duæ 689 d quibus instructus esse debeat historiam scripturus 691 c & sequentib. historiæ posteros respiciat 694 c 696 705 d adulatores reijcit ibid. quo stylo scribenda 696 d & seq.
Historicus quæ præcipua afferre debeat domo 682 d res vt gestæ sunt narrare debet 693 d veritatem sequi 694 b qualis esse debeat 695 b & sequentib. quomodo conscribere 698 e & seq.
Histrio nullus punitur 410 a
Homerus 758 c cuias esset &c. 759 d.
Homeri loci 4 e 25 c 33 a 46 c 385 d e 386 a 417 b 473 c 509 e 510 a 515 b 922 a 929 b 993 b 1041 d
Homo bicolor 174
Homo est infans 99 c homines bullis similes 341 c

homo bicolor Theſpidi dono datus 17 b homines inter ſe comparati longè diſcrepant 100 e eos creaſſe dijs vtile 112 a omnes moriuntur 261 a anima & corpore compoſiti 264 a eorum mores 299 a folijs ſunt ſimiles 342 a quid ſint 370 e nulla illis fides 385 d euitare fortunæ offenſionem non poſſunt 517 a ſocietatis ſunt amantes 1044 e
Honeſtum ſolum bonum, dicunt Stoici, 567 e neceſſario eſt præſtabilius 1050 c
Honoratus 1006 a
Horæ 354 c Horarum ſedes 354 c
Humanitas, & quibus opus habeat 2 eiuſdem deſcriptio 5 c oratio 6 e & 7 a commoda 7 e
Hyacinthus 758 a
Hyacinthus & Branchus Apollinem amant 122 d quomodo ab Apolline occiſus 149 e ab eodem Amyclis ſepultus 150 a In florem mutatus ibid
Hydamardia 780 b
Hyperbolus 711 c
Hyporchemata 918 d

I

Iambulus 708 d
præter Ianuam incitari 42 c
Iapeto antiquior 135 c
Icarius palmitem à Baccho accepit 157 a
occiſus à compotoribus ibid.
Icarium mare 990 a
Icarus 989 e eius fabulæ expoſitio ibid.
Iccus 690 b
in Ida Corybantes inſaniunt 146 a
Idea Socratis 573 a
Ignis communicatus non minuitur 116 d eius neceſſitas 117 b ignis ſolis præſtantior. ibidem e.
Ignorantia apud homines facit quod lethe apud inferos 343 b
Ilium 346 b
Ilienſes 415 a
Imperat optimè qui ira vacat 1013 d
Imperitia audaces, res conſiderata timidos efficit 21 b
Impiorum inſula 764 e 766 c
Inachus fluuius mortuus 346 d

Indi quomodo vino affecti 24 e cur, ibid. ſolem ſaltatione ſalutant 918 e
Indifferentia quæ ſint 374 e
Indolentia animi paranda 40 b
Indopates 446 d
Inferorum pœnæ 243 c 300 & ſequentib.
Innoteſcere quomodo quis poſſit 621 a & ſequentib. 640 c
Ino in mare præcipitatur 203 a Bacchi nutrix ibid.
Inſaniæ futuræ indicia 807
inſanabilis ſigna 810 e
cauſæ 833 d
Inſanire cum ratione 25 c
Inſontem accuſare 594 c
Inſula ex caſeo 747 a
Interitus vnius alterius eſt ortus 1037 e
Inuidiæ ſigna ex vultu 810 a
Io à Iunone in vaccam mutata 123 c Iſis iuſſu Iouis facta 123 eius fabula 199 c & ſequentib.
Iolaus 226 d 843 e
Ionici joci 486 d
Iouis ædes 47 e catena 992 d
Ira vacans optimè imperat 1013 d
Iridis ſedes 354 d
Iſis Aegyptiorum dea 123 e
Iſmenodorus 286 a
Iucundum ſolum bonum, ex Epicuro 567 c
Apud Iudicem aduerſario fauentem æqua cauſa non agenda 904 b
Iuno ob Ganymedem zelotypa 128 b & ſequentib. à quibus colatur 355 e. vt vulcanum concepit 352 e
Iupiter & eius varia epitheta 57 tauro aſſimilatus fert Europam 213 214 vbi educatus 355 c Cretenſes eius ſepulchrum oſtendunt ibid. quo pacto paternos dentes effugerit 113 e qualis eſſet iuuenis 59 b aram in Gargaro habet 125 a à capra educatus 352 a eius regia vbi 354 e. quid ſit eius catena 992 c multa fabuloſa de Ioue 252 a
Iuramentum Socratis per canem & platanum 372 a
Iuſtitia 396 e
Ixion Iunonem ſollicitauit 132 b 311 a 393 e obiecta nubes 134 a & ſequentibus. cur pœnas luat 359 b

INDEX.

L

Labor exhauſtus affluit 591 e
relaxationē poſtulat 1018 a
ſummis Labijs philoſophus 507 e
Lac gallinarum mulgere 470 a
Lacedæmoniorum conſuetudo in ferendis calculis 642 e ſaltatio 915 c ad ſaltationem bellum inibant ibid. eneruati 219 e
Laconici maris cochleæ 443 a
Lachanopteri 717 b
Laches 96 d
Lacydas pater Megapenthis 433 e
Lampichus Geloorū tyrannus
Lampis amore meretricis perijt 288 c
Lari in morem 459 a
Laurus Veneris transfuga, & ab ea alias fugitiua 1029 b
Laus nimia eſt adulantis, ideóque odioſa. 668 a
Lectus & lucerna teſtes ſceleris vocantur 451 e
Leo cordula vinctus 489 a
Leogoras 845 a
Leotrophis 690 a
Lesbonax, ſaltatores manu ſapientes appellabat 943 b
Lethes aqua 93 c eam non bibere ſupplicium grauiſſimum 453 a
Liber quis ſit 1006 b
Libyes aſtrologiam aggreſſi ſunt, 967 a
Literæ mutæ vltimam ſortem obtinuerunt 51 a
Lotus Homeri 23 d lotum referre ibid.
Lotus dulcis 465 c quales deguſtata ea fuerunt Vlyſſis ſocij ibid.
Lucerna fabuloſa 730 c
Lucianus natura felici præditus 5 auunculo traditus vt diſceret ſculpere ibid c cur humanitatē prætulerit ſtatuariæ 10 d quo ſcopo ſomnium expoſuerit 13 a philoſophiam amauit 388 a & 407 a eius facultates tenues 2 a eius auunculus optimus ſtatuarius ibid. d. eius ſcripta Dialogi & Comœdiæ ſunt participia 19 c quales res oderit 399 a Mineruam orat 400 a in eum Diogenis oratio 403 a & ſequentib Reſponſio Luciani 406 a perpetuò vincit 415 d Alexandro pſeudomanti infenſus & inuiſus 900 d qua prouincia ſit vſus 513 b orator mediocriter exercitatus 515 c eius peregrinatio ibid. c eius orationis laus 627 a iudicium de ſuis orationibus 636 e

vbi eſt Lucrum natura adacta ſeruias 505 a
Sol & Luna incoluntur 716 b
Luna ad Endymionem deſcendens 143 d amore diſperiens 144 d 353 e cur non ſemper eodem vultu appareat 985 b
Luxum cuiuſdam cauillantur philoſophi Athenienſes 30 b & ſeq.
Lychnopolis 730 a
Lycophronis Alexandra 973 d in Lycorē appulit Deucalionis ſcapha 59 e
Lycurgus 994 c
Lyden ex viro fieri 909 c
Lynceus 75 a
Lynceo perſpicacior 549 b
Lyſimachus comicus 52 e

M

Macetis 863 a
Mæandri⁹ Polycrati ſucceſſit 313 a 336 c
Mænades ſequuntur Bacchum 123
Magi Babylonij ad inferos deducunt 303 c
Magnum cum paruo comparatum, magnum videtur 114 e
Magnus 899 a
Malchion Syrus 684 b
in Malis ferendis ſocietas ſolatium fert 261 b
par eſt Mala pati qui patrauerunt mala 386 b
Maluæ radix inuocanda 765 c
Mandrabuli in morem res procedit 478 e
ſub Mandragora dormire 59 a
Margites 545
Mars & Venus impliciti laqueis à Vulcano 155 a
Mars ſaltator 920 e
Marſyas 154 a 639 d
Mas ſemen prolificum emittit 1037 c
Maſcula libido reprehenditur 1038 c defenditur 1048 d & ſeq.
In Matellā immingere 460 c
Mauſacas 683 d
Mauſolus 314 c 279 c 280 a & ſeq.
Medea 510 e 605 e
Medi quales quum ex equo deſcenderunt 287 e gens mollis 257 a mors 287 e
Medici quid ſpectent in ægroto 833 a rogandi 827 d immunitates ibid. e
Ars Medica facilis 530 c
Meditantis geſtus 529 a
Medius ſtatus optimus 546 c
Megabyzus 73 c
Megacles 736 434 c
Megalonymus 961 c
Megapenthes tyrannus 433 c Cydimachi bona cepit 434 e eius ſcelera 450 a
Megillus 446 c
Megillus Corinthius formoſus 219 a
Melantus 230 a

Meleagri interit⁹ cauſa Diana 349 a
Melitus 391 e
Melitides 1069 a
Menandri locus 1060 a
Mendacium veritate ſpecioſius 583 a
Menecrates. 582 b
Menelaus ex Pelopidis oriundus 171 a
Menius 724 b
Menippus canis vbi verſari ſolitus 217 b eius deſcriptio 218 a ad mortem alacritas 242 c 277 a deſcenſus ad inferos 304 & ſeq.
Menſa communis vnde inuenta 1044 e
Menſes Luna definiuntur 986 a
Mercede conductorum calamitates 454 a & ſeq. mercedis nemo, ne rex quidem eſt expers 514 b
Mercenarios omnes eſſe 514 e
Mercurius fur 108 a 427 e eius mores 135 136 137 154 d eius negotia 179 e eloquentiæ præſes 504 a legatus inferorum 505 a eius furta 135 d cupidinē vicit 136 b teſtudinem fecit ibid. d nuncius 137 a eius virga b officia 179 e palæſtram docet 185 c eius ſedes 354 d Mercurius perſtringitur 427 e Mercurio eloquentiæ præſidi ſacrificare 504 a
Meriones ſaltator 914 a
Metrodorus 873 a
Metus & ſpei effecta 337 d alia metus effecta 978 e
Miccio diſcipulus Zeuxidis 633 a
Midas ſeruus Megapenthis 436 c
Midas Seruus 540 d
Midam & Cicæſum & Sardanapalum Menippus inſectatur 220 & 221
Micyllus ſutor 439 e
Milo Crotoniates 329 e
Milo 690 a
Minerua 548 e vbi colatur 355 d Lutum Promethei inſpirabat 16 a
Minerua à Iouis cerebro 137 d & ſequentibus. virgo perpetuò, armata, terribilis ibid. & 159 a eius ſuffragium 643 b
Minos 992 a
Minous menſis 753 c
Miſanthropos 86 c eius deſcriptio 86 a & ſequentib.
Mithrobarzanes 304 a 306 b
Mneſarchi filius 969 a
Modeſtia 39 e
Mœrichus 243 e
Momus cur Deum reprehenderet 42 d qua in

re Vulcanum reprehenderit 548 d
Morborum deploratorum non ſuſpicienda cura 808 d nec ſimiles, nec curabiles omnes 830
Mors remedium malorum ſenectutis 390 d aduerſariorum inuictiſſimus 330 a eius nuntij 339 a quibus in primis moleſta 429 c 440 c quibus non moleſta 441 a
Mortales ſe eſſe ſi cognoſcerent homines prudentius viuerent 339 c
Mulieres duæ pugnant pro Luciano 5 mulieres doctos conductitios habentes 494 e procliuiores ad inſaniam quàm viri 832 b earum conditio 291 d Mulierum inter ſe tetra coniunctio 1046 c ad generationem ſint in numero, at non ad cætera 1036 a earum cultus immoderatus ibidem. de ijs dictum Menandri 1060 a
Muliebris Venus, barathrum 1023 a maſculam meliorem eſſe demonſtrat 1043 a
Muliebris formæ commendatio 1044 b
Munus Cyclopis 440 a
Munera Iouis non rejicienda 82 c
Mutatio in melius quandoque maiorum malorum principium 732 a
Muſæ cur amore non teneantur 160 a
Mycenæ 346 b
Myron 6 c 547 c
Myrrhina 492 c canicula ibid.
Myrton & Xantippe Socratis vxores 103 a
Myrtium meretrix 288 d
Myrtus ſacra Veneri 1028 e

N

Narciſſus 758 a
Natura prima omnium mater 1037 a
Naufragorum habitus & oratio 455 e
Nauis ad nauigandum præparata vt ſit 427 a
Necracademia 761 d
Negretus 769 c
Neoptolemus ſaltandi arte præcelluit 915 a
Nephele mater Helles 203 e
Nephelocentauri 720 c
Nephelococcygia 731 b
Neptunus 548 e
Neptuni & Tyrûs amor 208 e
Neſtoreus ſcyphus 541 a
Nicias 520 f 692 d
Nicoſtratus 665 d

Nigrinus Platonicus philosophus 22 e
Nigrini qualis oratio 23 d liberalitas, & opum contemptus 39 a
Niobe 10 e
Nireus 312 a
Nireo formosior 74 a 236 a
Nisi coma purpurea 359 a
Ninus vrbs 345 e
Noctuas Athenas 20 e
ad Noctuam auiculæ concurrunt 639 c
Noctis templum 769 e
Nomen alterius filio imponere, honoris signum 91 e
Nosce te ipsum 221 e
Nouercæ quales erga priuignos 834 d
Nouitas grata 628 d quid sit ibid d
Numa Italus 756 a
Numidica auis 474 c
Nuptiarum vtilitas 1067 e
Nycterion 719 a
Nyctiporus 769 b
Nyctor 724 b

O

Obolus præmium Charontis 246 c 275 e 342 b
Octipedes qui sint apud Scythas 645 a
Oculi exemptiles 728 b
Odium in craſtinum non recondendum 109 e
Oebalus Hyacinthi pater 149 b
Oecellus Lucanus 520 e
Oedipus 499 a
Oeta 326 ce
ab Oeneo ad sacra non adhibita Diana 349 a
Olympia coronatus 469 e
in Oylmpia, Ioui sacra fieri solita tantùm obiter 602
Olympias Alexandri mater 252 e concubuit cum dracone 863 e
Olympiorum victori formidanda teliqua stadia 644 a
Onoscelæ 781 a
Oracula non sunt ab Astrologia aliena 993 d
Oratio Carcharorum 493 d Attica eloquentia & hymetti melle plena Oratio 494 d quænam communia eius vitia 662 b quid in ea fugiendum 971 e eius effecta 45 a & b
Oratores decem Atheniensis contra Macedonas 1047 c
Ordinem suum esse obseruandum 50 d
Orestes, Pylades 1063 e
Orœtes 216 a
Orpheus Astrologiam docuit apud Græcos 987 e eius lyra ibid. e dilaniatus est 385 e
Ossa & Pelion Olympo superimposita 324 d
Othryades 346 e Seuerianum superauit 881 d
Ouis instar præmonstratæ frondes sequi 600 c

P

Pætus medicus 905 d
Paguradæ 737 e
Palamedes literarum inuentor, cuius filius 50 d
Pallas è cerebro Iouis exiliens 138 b
Pan Mercurij filius 175 cur hirco similis 176 a musicus ibid. res gestæ ibid. salacitas 177 a
Panis coloſtratus 657 e
Pannychia 769 c
Pantomimus appellatur saltator 941 e
Paphlagones superstitiosi & stolidi 865 d
Parætonia 706 b
aliter Parca, aliter natura statuit de vitæ tempore 227 d omnium bonorũ & malorum causa est 296 a & sequent.
Parendum libenter patri 181 a
Paris Priami filius bubulcus 160 e formosus, amatoriarum rerum doctus 161 a 162 c cum Ideæa muliere consueuit ibid. e
Parnassus 324 b biceps 327 a
Parnassus Caucaso excelsior 324 b
Parrhasius 492 d
Parrhesiades quis sit 398 e
Partem vtramque boni Iudices audiunt 560 c
Parthenope 908 e
Pasiphaë cur tauro copulata dicatur 990 a
Patroclus ab Achille amatus 1071 b
Patrum erga liberos quantus amor 798 c liberos magis amant, quàm ab ijs amantur, 822 c
Pauperum consolatio 219 d
Paupertatis causæ 63 a epitheta quædam 77 d commoda 79 a in eam incidere facile est 77 e quæ virtutes eam comitentur 78 d quæ suppeditet 81 d quemuis enecat 461 c ad eam fugiendam nihil non fieri solet 510 d
Peccare est hominis, ignoscere Dei 1000 c
Peccantes quomodo tractandi ibid.
Pecunias esse tertium bonorum 976 d
Pegasus 112
Pella quo tempore floruerit 863 c
Pellæus draco 868 c
Penelope Icarij filia, mater Panos 175 d e
Pentheus dilaniatus 385 c
Perdiccas 690
Peregrina in regione familiares nancisci iucundum lucrum 1025 d
Periclis suadela 1047 e
Perilaus 846 b bos ad supplicium Apollini dedicatus 848 b

Peripatetici quales 545 a
Peripateticus philoſophus qualis 380 a
Perſæ 563 e gens mollis 257 a
Perſica conuiuia 488 a
Perſeus Medenam occidit, & eius fabula 210 a
Perſpicuitati ſacrificandum 971 e
Phæaces 44 e admiratio eorum ibid. choreis gaudebant 917 c
Phæacum rex 312 a
Phædræ 908 c
Phædri accubitus 1048 e idem à Platone amatus 1042 a formoſus 273 c
Phaethon 723 c 990 d rex incolarum ſolis 716 b
Phaethon ad Eridanum ſepultus, eius ſorores in populos conuerſæ 183 c d eius fabulæ expoſitio 990 e
Phaon 234 e
Phalaridis vita 837 c
Pharia turris 766 a
Phauorinus 1003 c
Phello 748 a
Phellopodes ibid.
Phidias 6 b 7 d 547 b ex vngue leonem cognouit 585 d
Phidon 230 a
Philænis 1046 e
Philemon 522 a
Philiades 88 d
Philippus Macedo 315 b eius res geſtæ 256 e eius perfidia, proditio 257 c oculo orbatus 692 b
Philippides 519 d
Philolaus 521 d
Philoſophia contemnit bona vulgò laudata 23 e 24 a longo tempore addiſcitur 530 c
Philoſophiæ falſæ deſcriptio 393 a veræ deſcriptio 394 a eius ſociæ Virtus, Modeſtia, Diſciplina, Iuſtitia, Veritas, 396 e eius ingenuitas, & loquendi libertas, elenchus, 397 c maculas animæ eluit 449 a ea optima quam multi ſectantur 544 d
Philoſophus 381 c 382 debet eſſe paucis contentus 96 a philoſophorum ſententiæ diuerſæ 301 d &c. auditores eorum inſanientibus comparantur 47 a. eos eſſe adulatores turpe 38 a eorum vitia c Philoſophi fiunt qui ad philoſophandum ſunt nati 47 a perſtringuntur eorum nugæ 64 b & 218 d 240 e mores & gula 93 a & ſeq. eorum diuerſa doctrina 301 d vita & ſermones diſcrepant 302 e vnde dignoſcantur 392 e vt explorandi 420 d non

debent indignari 395 a mali cùm hiſtrione comparantur 468 a cum aſino Cumano ibidem d veræ philoſophiæ, veriſque philoſophis odium conflant 409 a perſtringuntur 411 a comparantur ſimijs 412 e inhiantium auro deſcriptio 417 a quæ ſint bona philoſophorum 536 a & ſequentibus. eorum ſectæ quædam enumerantur 542 d eos contendere ridiculum 975 a illis ſalarium amplum conſtitutum ibid. e vt pæderaſtæ perſtringuntur 1041 a eorum ſectæ diuerſæ 542 d

Phineo cibos harpyïæ eripiunt 70 c

Phlegethon 327 e

Phlogius 724 b

Phocis 1063 d

Phni 968 b

Phœnicis annos viuere 584 c

Phryna 446 e

Phrynondas 860 c

Phryxus 989 d ariete aureo vectum eſſe quid ſit ibid.

Pingues homines qui dicantur 863 a

Pirithous Iouis filius 133 d

Piſa 625 e

Piſani 356 d

Piſces colore & ſapore vini 712 c

Plagium eſt hominem liberum vendere 364 b

Platanus Socratem auſcultans 1048 e

Plato 520 b 522 b Phædrum amauit 1042 a eius laudes 400 d e

Platonici quales 545 a

Plutus quando claudus & quando alatus 71 d eius epitheta 77 c cæcus & claudus 71 b

Plutocles 770 a

Plutonis nomen quid ſignificet 72 b

in Pnyce habebantur actiones oratoriæ 1047 d

Podalirius 86 b

Podoctypa 961 b

Poëticus fumus 58 a eorum libertas 663 d

Polus 314 a 507 a 622 d

Pollux & Caſtor ſimiles 184 b

Pollux ab Amyco vulneratus 184 c cur is & Caſtor alternis moriantur 185 a

Polybius 1011 a

Polycletus 6 b 7 d

Polycrates 113 a eius finis 336 b

Polydamas 690 d

Polylampes 724 b

Polyphemus amor eius & Galateæ 187 188 189

Polyphemi & Vlyſſis fabula 1° 9 & ſeq.
Polypi aſtutia 194 d
Polyſtratus 233 d
Pomum aureum proiectum 196 a pulchræ præmium 161 a
Prælata, non prælata 375 a
Praxiteles 6 c
Priapus qualis 177 d eius ridiculum factum 178 d bellator Deus 920 d
Principatus, res moleſta 839 e
Principium totius dimidium 531 e
Prodicus 622 d
Prometheus 353 b palo affigitur 105 d cur 106 a cur vinculis ſolutus 121 b Promethei variæ acceptiones 14 & ſeq. homines formauit adiuuante Minerua 16 a b refutat obiecta crimina 109 a & ſeq. eius pœna 353 c eius pars 485 d
Prooemio vti præcipit Rhetor 28 a
Proſerpina 317 d
Protarchus 73 c
Proteſilaus 277 e 268 c
Protei variæ formæ 193 194
Protei Ægyptij fabula ſaltationi accommodata 919 c
Prouerbia quædam 411 a 478 e 483 a 488 a 494 d 503 a c 549 b 557 d 592 e 619 a 642 c 643 d 249 a 999 a b 1044 c
Prozenides iudex Olympicorum certaminum 623 a
Prytaneum 106 d
Pſetta 423 a
Pſittopodes 737 e
Pſyllotoxotæ 717 d
Ptœodorus 230 d 231 a
Ptolemæus Lagi filius 16 e 523 e
Pulchritudo tertium bonum 944 a
Pulchrum eſt quod vnicuiq; proprium eſt 667 d
Pueritia qualis ſit 101 c
Puerorum ſtudia 1060 e & ſeq.
Pylades, Oreſtes amici 1063 e
Pyronides 724 b
Pyrrhias 73 b 312 a 381 b 480 c
Pyrrichia ſaltatio vnde dicta 915 a
Pyrrhus Epirota Alexandro ſecundus 524 a
Pythagoras 360 361 362 363 520 e 845 e 271 c 759 d eius venditio 360 e ſepties transformatus 860 e

Q.

Quaternio maximum iuramentum, & numeri perfectio 521 e
Quatuor, iuramentum Pythagoræ 361 b

R

Rabidi canis morſus rabioſum facit, & rabioſi ſuo

morſu rabiem excitant 47 b c
Ranæ terreſtris in morem vociferari ſitientem 487 b
Regis oculi & aures multæ ſunt 488 a
Regum moleſtiæ 341 a
Reipublicæ adminiſtrationē ex cœlo inſtituit Lacedæmonijs Lycurgus 994 c
Relaxatio animi & corporis neceſſaria 707 a b
Rhea anus Attin puſionem amauit 145 d 153 d vbi colatur 355 e ſaltatione delectata 113 d. Iouem occulrauit 351 e
Rhodochares 443 b
Rhodope 908 c
Rhodus Soli ſacra 1025 a
Riſus in ambiguo dum viuimus 217 d
Roma omnibus ſcatens vitijs, quî eſſe poſſit virtutis palæſtra 34 a
Romana ſaltatio 920 b
Romani luxus deſcriptio 32 & 33
Roxanes & Alexandri nuptiæ depictæ 623 c
Rufinus 1014 a
Rutillia 889 a
Rutillianus 860 c 883 a 905 e

S

Sacrificiorum deriſio & cultus diuini 348 a eorum ritus 356 e 357 a & ſeq.
Sæculum quid ſit 370 e
Sagittæ Scythicæ veneno, Curetum reſina vngi ſolitæ 46 b
Sagittariorum Perſarum & Scytharum mos 563 e
Salæthus 505 e
Salætho ſimilia facere 505 e legem tulit in adulteros ibid.
Salij Romanorum 920 e
Salmoneus Ioui obtonuit 58
Saltare in tenebris 581 d
Saltationis ortus 913 a eius tria celeberrima genera 921 ab Homero & Heſiodo laudata 921 d in Tragœdia & Comœdia adhibebatur 923 e Auguſti temporibus incrementum cepit 927 c quarum diſciplinarum ſit particeps 928 e eius vtilitates 945 a ſcopus 941 a
Saltatio cum Tragœdia & Comœdia comparatur 924 & ſeq.
Saltatio Phrygia petulans 927 e
Saltator celebris Neronis tempore 939 a Saltatoris improbatio 908 b Saltator quid debeat ſcire 929 b &c 930 931 eius apparatus 942 e tres animæ partes oſtendit 943 d qualis eſſe debeat 945 e eius vitia 948 e 949 a &c. Itali ſaltatorem appellant Pantomimum 941 e

Saluere quid ſit, eiuſque vſus 518 e
Salus ſeu Sanitas Dea antiquiſſima 522 e
Sanguis pluit in Sarpedonis morte 721 d
Sanitas quid appellaretur Platonicis 521 b
Sapientem odi qui ſibi non ſapit 506 e
Sappho 1048 b
Sardanapalus qualis 271 b
Sardium arx 470 a
Satietatis incommoda 36 d
Saturnus exeuit patrem & filios deuorauit 351 e
Satyrus Marathonius 314 a
Satyri Bacchi miniſtri 921 a
Scapha virgultea Ægæum tranſmittere 557 d
Scepticus philoſophus quid teneat 381 c
Scintharus 738 e
Scipionis res geſtæ 251 e
Scommate nihil ſit deterius 395 a
Scorodomachi 717 e
Scythæ 563 e Scythæ humana carne veſcuntur 152 homines mactant 357 e
Scythicæ ſagittæ veneno inunguntur 46 b
In Secundis rebus non meminimus mortis 339 b
Selenitæ 722 c
Semele quæ? 140 a
Semiuocales ſecundum locum obtinent inter literas 512 a
Senis decrepiti hypotypoſis 228 a mortui non flentur 431 d
Seruorum miſeria 455 &c. emptitij nudabantur 982 a
Seuerianus ab Othryade ſuperatus 881 d
Sicinnis celeberrimum ſaltationis genus 921 a
Sidonius Rhetor 1004 b
Simia Cleopatræ 507 b
Simiæ tripudiantes 412 e
Simylus 213 d
Simonides ordine collocauit literas græcas 50 d
Sinopenſis 659 d
Simmiche 446 e
Sirenes 909 d Sirenes fuiſſe dubium 23 d
Sirius 502
Siſyphus 311 a
Sobrius eſto & memento diffidere 509 b
Socrates 9 d 274 &c. eius mores & doctrina 371 c 372 373 768 a 761 c eius vxores Xanthippe & Myrton 103 a Socrates confeſſus eſt ſe hoc ſcire, quod nihil ſciret 580 c pugnauit apud Delium & fugit 761 c ſapientiſſimus à Pythio dictus 922 e ſaltandi artem laudauit & didicit ibid. perſtringitur ob puerorum amorem 1040 d 1066 a 1071 a
Saltationis artem didicit

922 e Alcibiadem amauit 1066 a
Sol apud Clymenen tardauit 145 c eius curſum inuenit Phaëton 990 d eius iacula 992 d
Sol & Luna incoluntur 716 b
Solœciſmus quid ſit in voluptate 42 c
Solonis & Cræſi colloquium de fœlicitate 331 b &c eius laudes 649 e &ſeq.
Somni regia 770 a
Somnium hyemale 12 b
Somniorum inſula 768 c & ſeq. Ne per ſomnium quidem 474 b eorum diuerſitas 770 c eorum obiecta miranda 11 a
Sophiſtæ ſimijs aſſimilantur 413 c
Sopolis medicus 967 d
Sororis nuptiæ apud Aſſyrios & Perſas licitæ 352 a
Sortis exemplum 572 a
Sortes Olympiorum 572 a
Soſtratus Gnidius 706 c 860 c
Soſtratus Bœotius qualis 997 c 295 b
Spadones 979 e
Sphæra ex calamo 23 a
Spei & metus effecta 337 d 864 b
Statuarię deſcriptio 5 b eius oratio ibid. d
Steſichorus 755 a
Stoici quales 545 b quanti ſint 374 b &ſequentib. eorum dogmata, habitus & vitæ ratio 546 b nulli ſunt in beatis inſulis 757 a
Struthobalani 718 a
Studioſorum cum athletis comparatio 707 a
Supplex non occidendus 386 b
Sylla 629 e
Syllogiſmus celeberrimus 375 e varia ſyllogiſmi nomina 376 a & ſequentibus. ſyllogiſmus indemonſtrabilis, eiuſque vis 379 a

T

Tantalus 70 c 311 a 338 355 b 265 a
Taraxion 770 a
Tarichanes 737 c
Tartarus quid ſit 992 b
Taurus ab Ægyptiis colitur 986 e
Tauri fabuloſi 647 a Taurus Perilai Apollini dedicatus 848 b acceptus 851 c
Telephi factum ad medelam ſui 47 e
Teleſilla contra Spartam armata proceſſit 1048 a
Tellus Athenienſis pro patria mortuus 331 e
Ter beatus 22 a

Tereus 499 a
ex Iouis tabulis Teſtis 469 b
Teſtudinis inuentio 136 d
Thalaſſopotes 743 a
Thamyris 389 a
Thanatuſia 760 b
Thargelia 979 a
Theagenes 690 d ob ſcortum mortuus 432 c
Theano 1048 b
Theodotas Rhodius 634 b
Theognis 511 a locus eius 461 c
Theon 690 b
Theopompi culpa in hiſtoria 905 a
Theramenis cothurnus 1067 d
Therites 724 b
Therſites 312 a 759 d
Theſeus 578 e
Theſmopolis Stoicus 491 a
Theſpis tibicen donatur homine bicolore 17 e
Theſſalæ equæ 632 a
Theſſaliç præſides, præſaltatores nuncupati 917 d
Theſſali equi 1061 b
Thomi Ægyptij vxor 862 c
Thraſycles philoſophus 93 a 244 e
Thucritus 227 a
Thucydides quo proœmio vſus ſit 702 a eius locus 21 b
Thyeſtes 498 e 989 a filios deuorauit 351 e eius aries aureus 989 a
Tibia ſaltatoris adminiſtra 924 a
Tibius 73 b
Tilliborus latro 819 a
Timarchus 508 d
Timocrates 845 a 943 c
Timocrates heracleotes 998 c
Timon Echecratidis filius 62 c eius liberalitas 61 a & ex ea calamitas 6 &c. odit deos & homines 80 b
Timotheus tibicen 638 a
Tireſias 317 e 318 a 988 c eius aſtrologica ſcientia 271 a eius de mulieris in coitu oblectatione dictum 1045 c
Tiſiphone 447 d
Tithonus 231 a annoſus 582 c
Titormus 690 a
Tityrus 311 a
Tomyris Cyrum truncauit 335 d
Totum ex partibus noſce 586 a
Toxaris cur in Græciam venerit 674 pro mordace habitus 645 b eius ſepulchrum 646 c
Tragœdia ſpectaculis conuenit 909 a emmeleia proprium ipſi ſaltationis genus 923 c eius hiſtrionis deſcriptio 924 b
Tragœdum Ilienſium more in ſe excitare 415 a
Triangulus triplex, quid ſignificet 521 a
Tribades quid facerent 1046 d
Trigoniſtria 961 b

Tritonomendetes 737 d
Trophonij templum 319 a
quomodo vates 222 d
Triptolemus 9 c
Tyrannicidæ quid ineſſe debeat 794 e debetur præmium 783 & ſeq.
Tyrannos occidendos 783 metu potiùs quàm ſtudio coli 437 a
Tyro vitiata à Neptuno 209 b eius ditio 747 d
Tyroeſſa 762 e

V

Varietas rerum iucũda 284 a
Valere quid ſit, eiúſque vſus 521 a
Vates nihil ſani dicunt 393 c delphica vates, deguſtata ſacra aqua, vaticinatur 591 c
Vaticinatio nihil poteſt 1010 d
ὕδατος μεταλαβεῖν 391 e
Venus 353 e vbi colatur 355 e quidnam ſit eius & Martis adulterium 992 e 155 a Anchiſen amauit 164 d cum Baccho iucundior 1029 c
Verberibus Homericis dignum 465 e
Venerem ſecundum naturam bruta ſeruant 1039 e
Verbis non verberibus res agendæ 402 d
Verecundia vtilitatis & damni Dea 1055 b
Veritas 396 e eius deſcriptio audientibus iniucunda, & à mendacio obſcuratur 583 a
Vinum tenue inſuetis quid efficiat 475 a Vini effectus in India 25 a abuſus quid faciat 158 a
Virgo cœleſtis 993 d cur virgo reſponſa daret delphis ibid.
Virtus 396 d in quo conſiſtat 612 b venalis apud Philoſophos 38 e eius ſtudium in quibus non conſiſtat 40 a virilis eſt 396 e eius via longa 531 d animi perturbatione liberat 537 b fingitur eſſe vera &c. 550 b in quo conſiſtat 612 b
Vitæ humanæ varia negotia 337 a poſt vitam quid ſit futurum ignoramus 217 d eam amant etiam miſeri & decrepiti 299 a vtra ſuauior ſit viri an fœminæ 291 d vita priuatorum aurea 301 d cum pompa comparatur 312 e cum hiſtrionibus 313 d priuatorum vita optima 318 e vitæ varietas 537 a longiſſima eſt centum annorum 582 d vitæ actiones aliæ oblectationem, aliæ vtilitatem pollicentur 944 b.
Vites portentoſæ 712 e aquæ, feraces 728 c lactis 747 b.
Vitro Sidonio lucidius 1044 c
Vlyſſes fallit Cyclopas 194

391 parum animosus 190 a
ſocijs aures obturat 343 ad
inferos penetrat 994 a cur
deſcendit ad inferos 994 a
eius exemplum 346 mendacia 709 ad Calypſonem
epiſtola 771 d Vlyſſe callidior 74 a prudẽtior 236 a
Vmbilici aurei librorũ 498 e
Vmbram relicto corpore venari 613 a de aſini Vmbra
digladiari 603 a
ex Vngue leonis magnitudinem æſtimauit Phidias
585 d
Vniuerſum Cupido formauit 1049 d
in Vno viro aleã iacere 642 c
Vocales primum locum tenent inter literas 51 a
Vociferatio cauſas dicentibus vtilis 65 c
Vologeſus 671 b
Voluptas communicata iucundior 1045 a quæ ſit
ſuauior 465 a eius ianuæ
quæ 32 c
Vrbes moriuntur vt homines
346 c
Vredines 957 a fiunt in vehementi frigore ibid.
Vulcanus fornacarius 352 e
hominem compoſuit 548 e
de cælo deiectus 311 d vt
conceptus 352 e eius vxores 150 e fuit pocillator
Iouis 129 a eius officinæ
ſedes 354 d
Vulgus gaudet cauillantibus
404 a laudat proceres
641 a
Vulneris ab eo qui vulnerauit petenda medela 47 e
Vxores communes ex Socratẽ 372 e

X

Xanthippe & Myrton ſocratis vxores 103 a
Xanthus exuſtus 205 d
Xenophon 12 c
Xerxis facta 271 a

Z

Zamolxis Scytharum Deus
648 e
Zenodotus 759 d
Zenophantes parasitus quomodo mortuus 230 d
Zeuxis hippocentaurum fœminam pinxit 629 b Autoboream & Tritonem
pinxit 93
Zopyrion 480 c

FINIS.

Errata primi Tomi, Prior numerus paginam alter lineam denotat.

Pag. 37. l. 30. ſcribe πιστεώτερον. 55. 5. ἀπαρέσκειν. 79. 21. ἀποχρωμαι. 85. 6. πεις. 135. 21. ἕ. 151. 5. ἔχοντα. 181. 5. δουλεύοντες. 229. 11. παίτων. 245. 15. ἔδει. 307. 21. διεπορθμευσε. 344. 27. ἀμείνοις. 380. 5. τὸν καλὸν, τὸν πλέ-. 387. 24. μόνον ἐξ 415. 2. ὑμᾶς. 427. 1. 2. ὅ, τι γὲ αὐτλος. 449. 31. αἴνηρ. 499. 11. ἐναι θής. 551. 25. καυθμνειζομέ-νων. 561. 8. λευκὰς. 598. 15. ἐξ ὧν. 621. 16. ποιήτῳ. 690. 25 ἐσοδεσον. ibid. 33. ἀποφαίνῳ. 705. 14. ἐν μέσῳ. ibid. 31. ἐ-δὲν. 732. 8. πολλάκις. 740. 2. περὶ τὸ. 750. 32. ἐδίκασε. 761. 30. νενικημένοις. 766 33. ἠκέτο. 786. 30. ἐν τῷ μέ. 792. 6. ὅπως. 800. 15. ἐπιβοώμενος 820. 2. τότε, ὅτε. 826. 26. ἄρα αὖ τις. 864. 8. ἀφυχειρότατοι. 871. 24. κεφαλῶ. 892. 32. μεγάλη 908. 16. μούνων 944. 21 πεπότερον. 955. 13 νεοχμὸν 962. 6. ἐσοδήματα. 967. 6. ἐργασμένα. 1004. 3. ἐλθὼν. 1023. 26. δικερότων. 1035. 20. τῇ. 1048. 12. ὅπως αἱ. 1069. 9. τὸ βεαχὺ τῆτο.

Pag. 25. lig 14. ſcrib. eam. 108. 35. adde, & ignem furatum eſſe. 109. 16. ſc. miſerit. 138. 1. adde, Pereo enim præ doloribus, qui mihi cerebrum inuertunt. 141. 14 longa. 176. 34. veneris. 209 5. optabat: tu. 240 32. adde, Merc. Rectè dicis: hanc etiam depone. 245 19 erat. 252. 39. porrò. 266 10. ſupplicij. 268. 4 Menippe. 280. 35. præferatur. 294. 20 habendis. 299. 26. Etenim. 366 19 Euripidis. 386. 31. atrociter. 387. 2. laceſſiuiſti. 395. 35 fuerit. 415 39. aduoca. 439 35. dele.. Non. 460. 4. ſcr. operæ. 461. 27. plectenda. 479 35. milémque. 503. 15. illuc. 512. 5 rationes. 550 3. ac. 587. 1. cognoſces. 593 36. anguſtum. 605. 38. inflammantur. 618. 12. ſapis. 626. 19 ſuffecerit. 632 9. 10. ſatyricis. 645. 33. multo. 653 31. diſpiciebam. 657. 10. obſedit. 697. 10. particeps. 727. 36. ita. 774. 10. viginti. 779 1. 2, mœſto. ibid. 8. duo. 816. 14. ruúmque 832. 28, tota 836, 26. ctus 861. 12. ijs. 879. 29. naturam. ibid. 40. ludicra. 891. 5. oſculandam. 929. 26. dixit Thucydides. 935. 20. ibi. 951. 13. ſoleis. ibid. 25. ſaltabant. ibid. 30. ſit. 968. 3. tandem. ibid. 7. labare. 970. 5. tem. 978. 33. cebat. 1003. 9, reri.